

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 157 (9°
INKUNABUŁY

Vincentius
ferrariensis
sermones electissimi
1485
TW
4610

Innocentius
1485

Vbi [illegible] Monasterii
Sermo Conuentui B. M. Pacis ord. S. Crucis.

Sermones electissimi sancti Vincentii ferrariensis regni Arrogonie fratris diui ordinis predicatorũ conuẽtus Valentie sacreqz theologie professoris subtilissimi per tempus estiuale

14 n. 999 4°

H* 7001

1392052 (+)

Tw
4610
4°

Geschenk der Kgl. Landesbibliothek,
Düsseldorf. 1898–1899.

E. D. d. j. 1898

Vis. [illegible] Monasterii
Sermo Conuentui B. M. Pacis ord. S. Crucis.

Sermones electissimi sancti Vincentii ferrariensis regni Arrogonie fratris diui ordinis predicatorũ conuẽtus Valentie sacreqz theologie professoris subtilissimi per tempus estiuale

14 n. 999 4°

H* 7001

9392052 (r)

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
w Poznaniu
KAISER-WILHELM-BIBLIOTHEK
POSEN

In die scō Pasche Sermo .I.

Diuini verbi pre
conis interpretl ⁊ ꝓfessoris subtilissimi
Sancti Vincētij ferrarij de regno Ar-
rogonie cōuentus valencie diui. predica
toruz ordinis. Sermones vberrimi esti-
uales de tpe Incipiūt feliciter.

Vrrexit nō est hic.
Marci.xvi. Ut in pñti sermone resurre
ctōnis dni nostri Jhu xpi deus velit in
cordibus nostris aliquod spirituale sen-
timentū dulcedinis ⁊ benedictōis huius
festi ꝓ aīaruz consolacōe ⁊ vite reforma
cōe infundere. recurramus ad virginem
Mariā iam letissimā de filij sui resurre
ctione dicendo sibi. Aue maria ⁊c. No
ta verbū ꝓpositum bona noua insinuat.
de gloriosa resurrectōe Jhu xpi que nū
ciauit angelus bonus istis tribꝰ Marijs
que cū maxima deuocōe frequēter currē
do sepulchrū xpi adierūt dicēs eis. Sur
rexit. quasi diceret Jā suū corpus exiuit
de monumēto Jā non est aīa in lymbo.
qꝛ iam exiuit. Itē sua humanitas nō est
hic nec corpus qꝛ iam surrexit. quasi di-
ceret. non q̄ratis ip̄m hic. Pro huiꝰ ver
bi declaracōe sciendū ꝙ xpi resurrectō su-
ꝑ omēs alias resurrectōes mortuorum
que vnq̄ ante fuerūt vl' erūt habuit du
as excellentias magnas. Pria qꝛ fuit ꝟ-
tuosa. Scda qꝛ fuit gloriosa. Multi ei
surrexerūt de morte ad vitā tam in vete
ri testamento q̄ in nouo ꝫ non surrexe-
rūt ꝑ ꝓpriā potenciā ꝫ alienā. Xp̄s vero
surrexit de morte ad vitā ꝓprio posse et ñ
alieno sicut verus deꝰ. qꝛ eius corpus ī
monumēto habebat infinitū posse ex di-
uinitatis ꝯiūctione ad suscitandū seipsuz
et eciā anima ī lymbo. vt dicit scūs Tho-
mas.iij.ꝑte.q.liij.arti.iiij. Nunq̄ sic fuit
de alio mortuo: qꝛ corpus mortuū alteri
us nullū habet posse. nec eciaz anima ad
suscitandū se. ymo dicit Dauid. spūs va
dens sup̄ ad mortē. ⁊ nō rediens ꝓprio
supple posse ad vitā. De helya ⁊ helyseo
legitur ꝙ suscitauerūt mortuos in veteri
testamēto. Similit̄ legitur ꝙ apostoli ⁊
alij sancti diuersos suscitauerunt mortu-
os. sed quomō: orando ⁊ supplicādo nō
virtute ꝓpria nec mortuoruz sed virtute
dei ⁊ solū ministerialiter. Dicit enī scūs
Tho. pri. ꝑte. q. c. x. arti. iiij. vbi cōcludit
ꝙ solus deus miracula facere p̄t in solu-
tōe ad primū argumentū. ꝙ ā geli aliqui
dicūtur miracula facere vel qꝛ ad eorum
desideriū deꝰ miracula facit sicut ⁊ sanc-
ti homines dicūtur miracula facere. vel
quia aliquod mīsteriuz exhibent in mira-
culis que fiūt. sicut colligendo pulueres
in resurrectōne cōmuni vel aliquid hmōi
agendo. Hec ille ibi supra. Dicit eciam
idē sanctꝰ Tho. scda scde. q. vij. i. lxxviij
arti. j. ad primū argumentū. ⁊. iij. ꝑte. lx
xxiiij. q. iij. arti. ad quartū. Et in de poten
cia. q. vi. iiij. c. ꝙ sācti faciūt miracula du
pliciter scz postulacōe ⁊ ptāte. id est nō
precedēte orōe manifesta. tñ in vtrisq̄
deus opatur principaliter. Sancti autē
instrumētaliter. Ex quibꝰ verbis patz ꝙ
sancti nō faciūt miracula propria ꝟtute.
vel ptāte sed dei. qꝛ solū faciūt miracula
vel impetrādo ⁊ ministrādo siue instru-
mentaliter. Sed xpi resurrectō hodierna

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza
Inc. 157
KAISER-WILHELM-BIBLIOTHEK POSEN

nō fuit nisi p̄ ꝓpriū posse Jō dicebat xp̄s Ego ponā .i. dimitto aīam meā ⁊ iterū sumā eam Nemo tollit eā a me scz violenter ꝫ ego ponā eam a meip̄o. Potestatem habeo ponendi eā scz p̄ mortē. ⁊ ptātem hēs iterꝫ sumēdi eā scz p̄ resurrectōnez. Joh̄. x. Scd̄a excellentia fuit qꝛ ista resurrectō fuit gloriosa. Surrexit enī xp̄s ad vitā gloriosā inmortalez ⁊ īpassibilem. Alij autē qui suscitabātur in veteri ⁊ nouo testamēto postea resuscitati sunt de cōmuni lege ⁊ cursu suscitabant̄ ad vitam mortalē ⁊ ad miseriā ⁊ passibilē huius mūdi ⁊ post iterꝫ morituri. Sed xp̄s ex singulari priuilegio de morte ad vitā gloriosā. Auc̄tas. xp̄s resurgēs ex mortuis iā non moritur mors illi vltra nō dn̄abitur. ad Ro. vi. Huius āt resurrectōnis gl'ose poit beatus Tho. triplicē causā .iij pte. q. liiij. arti. ij. Tū qꝛ sua resurrectio fuit exemplar ⁊ cā nostre resurrectōnis. vtz. i. ad Coꝝ. xv. Tū scd̄o rōne humilitatis passioīs ex qua meruit gloriā resurrectōnis. Tū tercō qꝛ p̄acto misterio redempcōis ex gl'a anime in corpus gloria redūdabat q̄uis antea dispensatiue illa redundancia impediebat̄ vt ministeriuz nostre redempcōnis sua passione impleret. Iste due excellencie xp̄i resurrectionis subtiliter tangūtur in themate. Prīa scz ꝙ fuit virtuosa tangitur in illo verbo quasi actiuo. surrexit. Nō dicit suscitat⁹ est ab alio vt fuit lazarus. ꝫ surrexit .s. p̄ ꝓprium posse. Surrexit xp̄s a mortuis p̄ gloriā patris Ad ro. vi. que est eius gloria cum filio ⁊ spū sancto. ¶ Scd̄a excellencia scz ꝙ fuit gloriosa ostendit̄ ibi nō est hic scz corpus in sepulchro. nec aīa in lymbo. nec huānitas in hac vita mortali ꝫ sacramentalit̄ in altaris sacramēto Jō dixit angelus mulieribꝫ xp̄m in sepulchro querētibus. Scio enī ꝙ Jh̄m queritis qui crucifixus est surrexit sicut dixit. venite ⁊ videte locū vbi positus est dn̄s et cito eūtes dicite discipulis eius qꝛ surrexit ⁊ precedet vos ī galileā ibi eum videbitis ecce p̄dixi vobis Math̄. vltimo Ptz thema. ¶ De hmōi gloriosa resurrectōne notaui tria puncta. In quibꝫ cōsistit tota practica huius benedicte resurrectōnis xp̄i. ¶ Resurrectio xp̄i fuit celebrata affectuose.

Demonstrata graciose.

Publicata virtuose.

In hijs tribus pūctis seu cōclusionibus stat tota practica sermonis. ¶ Prīo dico ꝙ resurrectō xp̄i fuit celebrata affectuose. Tot eī sancti patres quasi inmumerabiles qui erāt in lymbo ardenter desiderabant videre illud gloriosuz corpus. quod sustinuit ictus ⁊ totū onus passionis. Vidētes autē sancti patres ꝙ iaz trāsiuit dies veneris sancta ⁊ sabbatuz in ista nocte desiderabāt xp̄i resurrectōnem videre ⁊ eius vulnera quēadmoduz cupit homo videre equū cum quo rex triumphauit. sancti p̄res concordit̄ xp̄o supplicauerūt vt resurgeret. qꝛ licet deus ab et̄no p̄destinauerit filij sui resurrectōem. p̄destinauit eciā ꝙ p̄ oracōes ⁊ supplicationes sanctoꝝ patrū fieret. Jō anima fidelis hic dulciter cōtemplari poterit intēsuz desideriū sanctoꝝ patrū in lymbo q̄modo ꝯcorditer xp̄o p̄ ordinē ⁊ moduz hic notatū p̄iter supplicare potuerūt vt resurgeret. Primo adā primus prīarcha cum noe. mathussalez. melchisedech. Abrahā. Isaac. Jacob ⁊ alijs qui habuerūt primū locū ꝓponendi ⁊ genibꝫ flexis corā xp̄i anima ꝓposuerūt suas supplicationes. quas registrauit dauid ī libro curie scz in psalterio ⁊ dixerunt xp̄o. Surge dn̄e in requiem tuā tu ⁊ archa sanctificacōis tue. p̄s. xiij. Nota tu anima sctissima surge in requiē tuaz scz carnē que nunq̄ repugnauit spūi ⁊ tu aīa ⁊ archa scīficationis tue scz caro plena oībus escis ꝟtutū. Scd̄a supplicacō fuit scōꝝ ꝓpharū. s.

Moysi. samuelis. helye. helysei. Isaye. Iheremie ⁊ alioꝝ dicentiū. ps. lxvij. Exurgat deus ⁊ dissipent̄ inimici eꝰ scz demones ⁊ milites q̄ custodierūt sepulchꝝ eius. ⁊ fugiāt qui odierūt eū a facie eius. vt iudei q̄ eciā hodie fugiunt a facie xp̄i. Tercō fuit scōꝝ sacerdotū aarō. eleazar ytamar phinees. ⁊ alioꝝ dicentiū. ps. vij Exurge dn̄e deus meꝰ in p̄cepto quod mādasti ⁊ synagoga ꝓplꝰ circūdabit te. Nota in p̄cepto quod mandasti scz q̄ se humiliat exaltabit̄. Luc. xviij. Ido dn̄e qꝛ tm̄ te huīliasti exurge ⁊c̄. ⁊ synagoga .i. ꝯgregacō discipuloꝝ tuoꝝ q̄ ꝑdiderūt fidem circūdabit te credendo tuā resurrectionē. Quarta supplicacō fuit scōꝝ regū vt dauid. ezechye. Josie. Josaphat. et sanctoꝝ iudicū ⁊ ducuz. vt gedeonis. Jepte. sāpsonis. Jude machabei. ⁊ aliorū dicentiū. Exurge dn̄e adiuua nos ⁊ redime nos ꝓpter nomē tuuz. ps. xliij. ¶ Nota adiuua nos qꝛ licet haberent gloriā essencialē tantā q̄ntam hodie. tn̄ non habebāt locū glorie. Jō dicebāt ⁊ redime nos q̄ntū ad locū qꝛ adhuc ad locum non erāt redempti. qꝛ adhuc erāt in carcere lymbi. ⁊ inde nō poterant exire sine adiutorio dei ¶ Quīta fuit sanctarū mulierū scz matris nostre eue que post peccatū fecit magnā penitenciā ⁊ sare. rebecce. ⁊ rachelis. lye. Judith. hester. anne. elyzabeth. ⁊ aliarū dicentiū. ⁊ eua ꝓposuit dixit. Exurge ⁊ intende iudicō deus meus ⁊ dn̄s meus in causā meam. Dū eua viuebat in hac vita dicere potuerunt sibi qui tūc viuebāt qn̄ patiebant̄ aliqd̄ malū; ꝓpter te habemus ista mala. Eciaz in lymbo dicebāt sibi non cū iniuria seu īdignacōe ꝓpter te sumus hic omēs. ꝓpt̄ hoc eua dicebat ⁊ supplicabat vt resurgeret ⁊ eos inde educeret. ⁊ decetero sibi talia nō dicerent̄. Sexta fuit sanctorum noui testamēti. vt Johis baptiste. ⁊ sāctoꝝ innocentiū. Joseph. ⁊ latronis boni dicentiū. Exurge deus iudica causā tuā. meōꝝ esto im ꝓperioꝝ tuoꝝ eoꝝ que ab insipiēte sūt tota die. ps. lxxiij. Nota eua dixit. iudica cāz meam. Et Johes ⁊ alij dicūt causā tuā. quilibet dicit verū diuersis respectibꝰ. qꝛ vt dixi Johes ⁊ sancti noui testamēti dixerūt. Exurge deus iudica ⁊c̄. Naz iudei qn̄ audiuerūt dici ꝙ xp̄s resurgeret tercia die deridebāt ⁊ deridendo dicebāt. de cruce nō potuit descēdere ⁊ mō exibit de monumēto. ⁊ posuerūt custodes ne discipuli furarētur corpus ⁊c̄. Et dicebant xp̄o multa im ꝓperia. Ꝓpter hoc dicebāt. Exurge deus iudica causā tuaz. ⁊ tūc tacebūt iudei q̄ credūt te nō habere potestatē resurgēdi. Et quare eua dixit causā meā. iam dcm̄ est īquīta peticōe. ¶ Septīa supplicacō fuit sāctoꝝ angeloꝝ q̄ associabantur aīe xp̄i. q̄ videntes ꝙ sci patres supplicauerāt xp̄o vt resurgeret eciā ⁊ ipsi ostendēdo eoꝝ bonū desideriū humiliter supplicarūt dicendo. Exurge q̄re obdormis dn̄e. ⁊ ne repellas ī finez. ps. xliij. Loquūtur sancti angeli vt amicus loquit̄ amico excitando eū in somno. Sciebāt enī angeli generalē resurrectōem esse futurā in fine mūdi Jō dicebāt. Exurge q̄re obdormis .i. valde dormis. qꝛ hodie est tercia dies. Et ne repellas ī finez. i. tardes tuā resurrectōez vsq̄ in finē scz ī generalez resurrectōez. qn̄ omēs resurgemꝰ in etate. xxx. annoꝝ vel circiter. Dicit tn̄ sanctꝰ Thomas in. iiij. distin. xliiij. q. j. arti. iij. ꝙ omnes resurgēt in etate iuuenili. nō tamē q̄ ad numerū annorum ꝫ quo ad staturā. Qn̄ autē iste septē supplicacōes sic cum magno desiderio fuerunt xp̄o ꝓposite. in aurora xp̄us omībus circū exn̄tibꝰ rn̄dit dicēs. Propt̄ miseriā inopū ⁊ gemitū pauperū nunc exurgaz dicit dn̄s. ps. xi. Saluū me fac. ¶ Nota ꝓpter miseriaz scz localē scōꝝ ⁊ gemitū pauperū. i. discipuloꝝ suoꝝ flentiū nūc exurgā. Ecce

quō voluit ꝙ sua gloriosa resurrectō pfi/ceret p sanctoꝝ sūplicacōes licet ab eꝛ/nō esset p̄destinata. & anima xp̄i cū omni/bus scīs patribꝫ exiuit de lymbo. & ille lo/cus remansit solus. qz tūc nullus māsit/ ibi. Et anima xp̄i assumpsit illud corpus/ glorioſū & surrexit. In cuius resurrectō/ne terra tremuit & custodes facti sunt ve/lut mortui. & xp̄s exiuit de monumēto si/ne eius aptura. quēadmodū natus fuit/ de virgine sine ꝝgimtatis fractura. & stās/ supra sepulchꝝ oñdit suū corpus glori/osū vulnera & plagas oībus sanctis p̄ī/bus. qui genibꝫ flexis adorādo dixerunt./ Gl̄a tibi dñe qui surrexisti a mortuis cū/ patre & sancto spū ꝛc̄. Ecce p̄mus punc/tus hꝰ benedicte resurrectōis Ihesū xp̄i/ hodie facte Dico scdo ꝙ est demōstra/ta gracioſe singulariter ꝝgini marie. Cō/clusio est pluriuꝫ hxologoꝝ dicentiū ꝙ/ xp̄s in sua resurrectōe p̄mo apparuit ꝝgi/ni marie sue matri. hoc exp̄sse dicit Am/brō. in libro de ꝝginibꝫ. dicēs. Maria/ resurrectōez xp̄i vidit & p̄ia vidit. Gꝫ/ euāgeliste non curāt hoc ponere. solū cu/rauerūt ponere testes indubitatos. quia/ testimoniū matris ꝙ filij fauore posset/ calumniari. Et ꝙ p̄mo apparuit matri ꝝ/ Tres vōes gre x̄c ꝙ appu mri/ gini ad ꝫ credēdū cogit nos ꝛplex rō. Ꝓ/ma ꝓpter diuinū p̄ceptū. qz in passiōe/ filij sup omēs alios fuit tribulata. Xp̄us/ ex speāli ꝓuilegio pepcit matri vt sine do/lore pareret ꝑ cōez curſū nature. Itē ne/ sentiret dolores i sua morte. q̄ excedunt/ omēs hꝰ vite dolores. vt dic dñs Al/bertus sup missus est. finis oīm terribili/um est mors. qz anima tota sil eradicar̄/ vt arbor. & omēs dolores partus & mor/tis venēt sup eā in passiōe filij sui. Cū/ gl̄a dicat scriptura. honora p̄rem tuum. & ge/mitus mātis tue ne obliuiscaris. Eccl. vij./ Cum gl̄a xp̄s p̄fectissime seruasset legez/ de honoracōe parētuꝫ. sequit ꝙ p̄mo ap/paruit mātī. q̄ p̄e alijs oīb fuit tribulata/

Secōa ꝓpter fidei meritū. Nā ꝓ certo habe/tur & ostendit̄ satis dare ex textu. ꝙ ipe/ passionis xp̄i p̄didēt fidez xp̄ianā oēs/ apl̄i & discipuli. aliq̄ totaliter Aliq̄ dubi/tando an esset verus dꝰ & messyas. licet/ omēs reputarēt euꝫ sc̄issimuꝫ ꝓphaz. so/la ꝝgo Maria illo sabbato scō inuariabi/liť credidit. ꝓpter hoc obtinuit vt quoli/bet sabbo fiat officiū de ea in eccia de/ū/ gl̄ dicat scriptura. Apparet āt dñs eis q̄/ fidē habent in illū. Sap. i. Videť gl̄ hoc/ p̄o p̄mio meriti sue fidei ꝙ p̄o ei appa/reret igiť ꝛc̄. Tercia ꝓpter amoris intē/sionez. Nā certū est ꝙ nunq̄ fuit mater/ que tm̄ diligeret filiuꝫ sicut ꝝgo Maria/ xp̄m. Cū gl̄ ipe dixisset qui diligit me di/ligetur a p̄re meo & ego diligā euꝫ & ma/nifestabo ei meip̄m. Joh. xiiij. igitur ꝛc̄./ Ex hijs tribꝫ racōibus ptz ꝙ p̄o appa/ruit ꝝgini matri. licet sancti doctores hoc/ exp̄sse taceant. Dicať practica. q̄ mō se/quēti fieri potuit. & aīa devota pie ꝓtem/plari poterit vt det in cordibꝫ deus senti/re dulcedinē huius apparicōnis. Virgo/ autē Maria certissima erat ꝙ filius suꝰ/ resurgeret die tercia vt ipe p̄dixerat. ꝫ for/te nesciebat horā sue resurrectōnis. qz n̄/ legitur ꝙ xp̄s dixisset horā sue resurrecti/onis si hora p̄ia vel tercia ꝛc̄. Jō virgo/ Maria in nocte p̄nti que fuit sibi longa/ nox. exspectabat resurrectōez filij sui. & ce/pit cogitare qua hora resurgeret & nesci/uit. Et sciens ꝙ inter alios ꝓphas dauid/ plus locutus fuit de xp̄i passione & resur/rectōne. posuit se ad legendū psalterium./ vt inueniret si Dauid dixisset aliquid de/ hora. & legit p̄muꝫ psalmū & scdm & ter/cīū ꝛc̄. & nihil inuenit de hora. randeꝫ le/gendo fuit in. p̄s. lvi. vbi legiť. & loquiť/ Dauid in p̄sona p̄ris ad filiū dicēs. Ex/urge gl̄a mea exurge psalteriū & cythara./ Rūsio filij ad patrē. exurgā diluculo. ¶/ Nota ꝙ pater vocat filiū tripliciter. scz/ gloriā suaz. psalteriū. & cytharaz. ꝓpter

tria que xp̄s habuit in hac vita. Primo deus pat̄ vocat xp̄m gloriā suā. ⁊ hoc qꝛ xp̄s in hac vita in omībus q̄ fecit ⁊ dixit diligebat ⁊ ꝓcurabat honorē patris. Jō dicebat Ego gloriā meā non q̄ro. s̄ honorifico patrē meū. Joh. viij. Jō pater dixit. Exurge gl̄a mea. Scd̄o vocat ip̄z psalteriū. Psalteriū enī habet decē cordas. ⁊ est instrumentū camere secretū ⁊ nō sonat multū. ⁊ sig̃t legē mosaycaz q̄ quasi instrumētuz camere fuit soluz datū illi populo iudayco. que in decē p̄ceptis q̄si decē cordis ꝯsistit. Huic fuit xp̄us valde obediēs. Jō dicebat. Nō veni soluere legē s̄ implere. Mat. v. Ex hmōi obediencia vocat̄ a patre psalteriū. Tercō vocat ip̄m cytharā. Cythara enī sig̃t legē euangelicā. Rō. qꝛ habet vocē clariorē ⁊ magl audibilē. Talis fuit lex euāgelica q̄ ꝑ totuz mundū fuit audita. In omnē terrā exiuit sonus eoꝝ ⁊c̄. Rn̄dit filius patri. Exurgā diluculo. Cogitate qn̄ virgo Maria sciuit horā resurrectōnis. quō surrexit de oracōe ad videndū si erat hora. ⁊ vidit ꝙ nō. Et iterū redijt ad legendū si inueniret alibi aliū testē de hora resurrectōis. ⁊ ꝯtinuādo lectōez fuit in. c. viij. p̄s. scz ꝑatū cor meū deus. vbi inuenit p̄dictū versū iterū. Exurge gloria mea. ⁊ iterū respexit ꝑ fenestrā si erat aurora. ⁊ vidit ꝙ nō. ⁊ ꝑfecit psalteriuz Deinde voluit videre si aliq̄s ꝓphetaꝝ dixit aliq̄d de hora resurrectōis. ⁊ inueit in Ozee. ca. vi. q̄ loquit̄ in ꝑsona apl̄oꝝ Viuificabit nos post dies duos ⁊ tercia die suscitabit nos ⁊ viuemꝰ ⁊ q̄si diluculū p̄paratus est egressus eius. ¶ Nota viuificabit nos qꝛ mortificati erāt apl̄i ꝓpter incredulitatē. Tunc v̄go Maria surrexit dicēs. Sufficit mihi habere tres testes de hora resurrectōis. ⁊ parauit camerā ⁊ cathedrā ꝓ filio dicēs. hic sedebit filius meus ⁊ h̄ loquar ei. ⁊ respexit ꝑ fenestrā. ⁊ vidit incipe aurorā. ⁊ gauisa est dicēs. Modo resurget filius meꝰ. Et geībꝰ flexis orabat dicēs. Exurge dn̄e i occursū meū. ⁊ tu dn̄e deus meꝰ virtutū deus israhel. p̄s. lviij. Et xp̄s statim misit virgini Gabrielē nunciū dicens. Sicut nūciasti matri mee incarnacōez. nuncia sibi eciā meā resurrectōem. ⁊ incōtinenti cū magno gaudio venit ad v̄ginem dicens. Regina celi letare all̄a. quia quē meruisti portare all̄a. resurrexit sicut dixit all̄a. vt fuit reuelatū beato Gregorio qui addidit. Ora ꝓ nobis deū all̄a. Et statim post venit ad eaz filius benedictꝰ cū omnibus sanctis p̄ribus ⁊c̄. Si dicat̄ quō poterant recipi in illa ꝑua camera. Dico ꝙ tanta est eoꝝ magnificēcia ꝙ si vellēt mille milia possent recipi in ea. ymo ⁊ in minori loco ꝑ virtutez diuinā ad nutuz eis assistentē vt tāgit sanctꝰ Tho. in. iiij. distinc. xliiij. Et xp̄s salutauit matrē dicēs. Pax vobis. virgo autē flexis genibus ⁊ plena pre gaudio adorauit eū osculando manus ⁊ pedes dicens. O vulnera benedicta ⁊ tm̄ dolorez mihi dedistl die veneris ⁊c̄. Et xp̄s osculādo matrē dixit. Mater mea gaudete qꝛ iam decetero non habebitis nisi gaudiū ⁊ leticiā. tergendo ei lacrimas ⁊ sedit in cathedra et loquebant̄ sil̄ valde dulciter. O q̄ fuesset in illo ꝑlamento. Dixit v̄go filio. Fili ego ꝯsueui facere festuz in die sabbati ad significandū requiez creacōis mundi: Sed de cetero faciā festū in die doīca in memoriā vestre resurrectōis ⁊ quietis ⁊ glorie. ⁊ placuit xp̄o. Xp̄s autē dixit matri ea que egit i inferno. quō ligauerat diabolū. et ostendit sibi scōs patres quos i de extraxerat. qui fecerunt v̄gini Marie magnam reuerentiā. Cogitate quō adā et eua dixerūt virgini Marie. Benedcā vos estis illa filia nostra ⁊ dn̄a de q̄ dominus dixit dyabolo serpenti. Inimicicias ponaz inter te ⁊ mulierem. Gen̄. iij. Dixit eua. Ego ex culpa clausi ianuā pa

radisis vos ex gracia aperuistis. Itē ꝓ-
pheta quilibet dicebat ꝟgini marie. Ego
ꝓphetaui de vobis in tali loco dicens ⁊c̄.
Et humiliter eā salutādo dixerūt omnes
sil' virgini marie. Tu gloria ihrlm. tu le-
ticia israhel. tu honorificencia ꝓpli nr̄i. Iu-
dith. xv. Et ꝟgo Maria eos salutans
dixit. Vos estis genus electū. regale sa-
cerdotiū gens sctā populus acq̄sicōis. vt
ꝟtutes eius nūcietis q̄ de tenebris vos
vocauit in admirale lumē suuz. j. pet. ij.
Deinde sancti angeli dixerūt sibi vt pri-
us. Regina celi ⁊c̄. qꝛ istud fuit vnū de
septē gaudijs pr̄icipalioribꝰ ꝟginis ma-
rie. Virgo autē humiliter eos resalutās
dixit. Vos omēs estis admīstratorij spi-
ritus in ministeriū missi ꝓpter eos qui he-
reditatē capiūt salutis Ad heb. j. Pz q̄
mō resurrectō xp̄i fuit demōstrata gracio-
se. ¶ Dico tercō ꝙ publicata fuit ꝟtuo-
se. Postq̄z enī xp̄us consolatus est ꝟgi-
nem Mariā. ꝟgo mater consolacōis ro-
gauit filiū vt eciam dignaretur cōsolari
dilectricem suā mariā magdalenam. que
tantū doluit de passione sua dicēs. q̄uis
apostoli habuerūt magnū dolorem de
vestra passione. maria magdalena habu-
it maximū. Ideo placeat vobis eam cō-
solari ⁊ sorores meas que hodie summo
mane iuerūt ad monumentuz vt vnge-
rent corpus vestrū. Et valde mane vna
sabatoꝝ venerūt ad monumentuz orto
iam sole. Et introeuntes in monumen-
tum viderunt iuuenem sedentem in dex-
tris coopertum stola candida ⁊ obstupu-
erunt. Qui dicit illis. Nolite expauescē.
Ihm q̄ritis ⁊c̄ Mar. xvi. Nota valde ma-
ne. i. in aurora orto iam sole. qꝛ claritas
aurore est aduentus solis. Ideo fili con-
solamini eas. Illa enī magdalena philo-
capta vestra moritur amore vestri. Itez
apostoli eciā plorāt singulariter petrus.
qui existens in quodā monumento non
facit nisi flere. Statim xp̄s misit angelū
ad monumentū vt nunciaret tribus ma-
rijs suā resurrectōem. quas inuenit cum
capsis vngentoꝝ dicētes sollicite Quis
reuoluet nobis lapidem? ⁊c̄. Item quia
custodes non ꝑmittent nos intrare. Et
quādo fuerūt ad monumentū scd̄a vice
viderūt reuolutū lapidem. Erat quippe
magnus valde. Et introeuntes in monu-
mentum viderūt iuuenem ⁊c̄. vt habet̄
ibi supra. ¶ Et dum recesserunt a mo-
numento xp̄us apparuit eis. que adoran-
tes tenuerūt pedes eius. forsan dicendo
sibi. Domine ibimus ad matrez vestrā
que tot dolores sustinuit in vestra passio-
ne Respondit eis. Non oportet vos ire.
quia iam vidi eam ⁊ consolatus sum eā.
Sed misit eas ad discipulos vt eis nū-
ciarent suam resurrectōem. ⁊ post ipē ap-
paruit discipulis. Qui gauisi sūt. viso do-
mino ⁊ non crediderāt mulieribus. Ecce
quō fuit publicata virtuose. Moraliter
vt patet. xp̄i resurrectio fuit publicata ⁊
manifestata tribus condicōnibus ꝑsoā-
rum. Primo virgini Marie. Secūdo
tribus marijs. Tercō discipulis. Vbi ostē-
ditur mistice ꝙ ipē apparebit per gloriaz
in paradiso. Innocentibus. qui per virgi-
nem designantur. que semper fuit inno-
cēs ab omni peccato. Ideo dicebat xp̄s.
Sinite paruulos venire ad me. ⁊ nolite
ꝓhibere eos. Talium enim est regnum
celorum. Mathei. xix. Secundo appa-
rebit penitentibus. qui per mulieres signi-
ficantur. Penitentes enim portant cap-
sas vnguentorum scilicet corpora in qui-
bus sunt vnguenta medicinalia peniten-
cie curatiue plagaruz ⁊ infirmitatuz pec-
catorum. Ideo dicebat xp̄us. Peniten-
ciam agite appropinquabit enim regnum
celorum. Mathei. iiij. Tercio apparebit
in gloria obedientibus qui significantur
per discipulos. ¶ Nota duplex est gra-
dus obediencie. Primus est obedire p̄-
ceptis seu mandatis dei. ad qd̄ tenentur

om̄es generalit̄. ⁊ obedire oībus p̄ceptis ecclie. singularit̄ p̄cepto de cōione hodie fienda ex ecclie p̄cepto. nisi de consilio boni confessoris anticipet̄ vel ꝓroget̄ q̄a xp̄s hodie triūphauit ⁊ leuauit campum Ideo hodie vult intrare castrū qd̄ tanto labore acquisiuit. Ideo dicebat. Si vis ad vitā ingredi serua mandata Math. xix. Ideo apparuit aplis in mensa ad significandū ꝙ hodie apparet cū gr̄a digne cōicantib⁹ Secūdus gradus obediētie est obedire consilijs. sed ad istū gradū tenent̄ illi qui se obligarunt ꝑ votū ad obseruandū paupꝛtatē. castitatē. obedientiā. ⁊c̄. vt religiosi. De isto gradu dicebat xp̄s. Si vis ꝑfectus esse vade ⁊ vēde oīa que habes. ⁊c̄. Math. xix.

In die pasche Sermo secundus

Alleluia. Thob. xiij. ⁊ Apoca. xix. Ista dies est multum desiderabilis ad quā multi anhelauerūt ⁊ vtinā ꝓpter sāctitatē diei ⁊ nō potius ꝓpter tediū penitentie in ieiunijs. vel qd̄ pei⁹ est ꝓpter desideriū redeundi ad peccata pristina. sicut canis redijt ad vomitum. de quib⁹ dicit aplus ad Hebre. sexto. Crucifigentes rursus filiū dei in semetip̄is. Nō ergo sic desiderabilis est sed ꝓpter sanctificatōnē hui⁹ diei ⁊ ei⁹ magnitudinē. Unde sciēdū ꝙ oīa festa anni agunt̄ in memoriaꝫ bn̄ficioꝝ dei que cōtulit ecclesie sācte sue vt de his laudet deum ⁊ regratietur. Vnde Isaie. Miserationum dn̄i recordabor. laudē dn̄i super omnib⁹ que reddidit nobis domin⁹. ⁊ sup multitudinē bonoꝝ dn̄i israhel q̄ largitus est eis s̄m indulgentiaꝫ suā. Quāto beneficia sunt collata maiora tanto maius festum est de hoc. Vide sanctū tho. super Johānē. x. ca. Magna fuit dies dominice annunctiationis quia tūc suscepim⁹ bn̄ficiū inchoatōis nostre salutis deo assumēte naturā humanā in vtero virginis Maior dies natiuitatis sue qꝛ tūc salus nr̄a palā manifestata ē diuinitate visa in carne. vel humanitate. ad Thitū. ij. Apparuit gratia dei saluatoris nr̄i ⁊c̄. Et p̄s. Viderunt oēs fines terre salutare dei nr̄i. Adhuc maior est dies dominice passionis. quia tūc ꝑ mortem xp̄i p̄ciū solutum est ꝑ qd̄ redempti sumus ab eterna morte. p̄ma Corin. sexto. Empti estis p̄cio magno ⁊c̄. Et p̄ma Petri p̄mo. Nō corruptibilib⁹ auro ⁊ argento ⁊c̄. Nihil enī nobis nasci ꝓfuisset si non redemptio subsecuta fuisset. Sed sup om̄es magna est dies ista pasce. dies domīce resurrectiōis. qꝛ nob̄ hodie securitas data ē et̄ne ⁊ īmortalis vite obtinendi in anima ⁊ corpe quā nobis tribuit xp̄us ꝑ resurrectionem suā q̄ causa est ⁊ securitas resurrectōnis nostre. Jō hodie maxime letari debem⁹ ⁊ ipsum laudare dicendo. alleluia. Nam alleluia dicit̄ ab allelu qd̄ est laus ⁊ ya qd̄ est nomen dei s̄m qd̄ est inuisibilis. vnde alleluia id est laus dei s̄m Huguitōnē. Papias dicit. alleluia latine d̄r laudate dominū. Debem⁹ igit̄ hodie laudare dn̄m p̄s. Laudate dn̄m oēs gentes ⁊c̄. hodie enī oēs creature laudāt dn̄m ⁊ gaudēt scꝫ supiores mediocres ⁊ infime vt ptꝫ ex sermone p̄cedenti scꝫ. surrexit nō ē hic Est āt multiplex rō q̄re hodie specialit̄ debem⁹ gaudere ⁊ deū laudare. Prima qꝛ de⁹ nos suo corpe cibauit ⁊ sanguīe in sacramēto altaris. Nā famelic⁹ multum gaudet de comestione. Vn̄ corpus qd̄ hodie nobis sacramentalit̄ contulit. ē idē corp⁹ qd̄ d̄ v̄gīe sumpsit. ī q̄. xxxiij. annis vixit. in quo pati voluit ⁊ sepeliri ⁊ resurgere. Dedit aūt cum hoc corpe animā ⁊ diuinitatē ex naturali cōcomitātia. S̄m enī sanctū thomā tercia parte. questione. lxxvi. articulo p̄mo. in hoc sacramēto est aliquid dupliciter ex vi sacramen-

ti id est significatū per formā. ⁊ ex natu-
rali concomitantia id est realiter coniun-
ctum christo. Unde in hoc sacramento aīa
christi ⁊ diuinitas eius scdo mō tantum
sub vtraq; specie similit̄ ⁊ quantitas ⁊ a-
nima christi. Caro autem ⁊ os ⁊ hmōi
sūt sb̄ specie vini scdo mō tm̄ ⁊ sub specie
panis p̄mo mō. Sanguis vero ecōuer-
so est sub specie vini ex vi sacramenti ⁊
sub specie panis ex naturali concomitan-
tia vt etiā dicit sanct⁹ tho. in q̄rto scrip.
dis. x. Unde ꝑ hoc donū significat̄ status
beatitudinis. in qua dabit se ipsum inse-
ꝑabiliter ⁊ inamissibiliter īmediate. ⁊ vi-
sibiliter non sub specie panis. Et hec est
differentia hui⁹ dationis ad eternā. q̄a
hic dat se corꝑaliter. ibi totaliter. hic tꝑa-
liter ibi eternaliter. hic sub specie panis
latent̄. ibi sine omni medio apparent̄. O
quale donū vbi deus dat seip̄m nunq̄ ta-
le donū recipiens pauper potest fieri. q̄a
in ip̄o est q̄cq̄d desiderabile est. nūq̄ tur-
bari aut tristari potest. qꝛ ip̄m est gaudiū
sine fine. nūquā p̄t infirmari nec antiqua-
ri. quia deus vita est. O vere pauꝑ ē il-
le qui hodie non est hoc cibo cibatus. sed
anteq̄ posset digne recipi oportet ꝙ re-
cipiens sit bn̄ dispositus. Nam sicut me-
dicina q̄to est virtuosior tanto recipiēs
debet magis timere vt sit bene paratus.
quia sicut medicina sanat bene paratum
ita interficit indispositū. Corpus xp̄i est
medicina tante virtutis ꝙ recipientē bn̄
dispositū curat ab omni peccato. qꝛ cum
tanta deuotione p̄t hō cōicare ꝙ erit sine
oī pctō sicut puer mox baptizatus. Ma-
gnus enī vt inquit sanct⁹ tho. tercia par-
te. q. lxxix. ꝑ totā questionē ⁊ in quarto
dis. xij. est eucharistie fructus. Nā scele-
rū remissionē causat triplicit̄. s. ignorato-
rū futuroꝝ inq̄tū robur nobis cōfert ad
scelera futura vitanda ⁊ causando con-
tritionē. ⁊ hoc dupliciter cōtingit. Uno
modo non perceptū actu sed voto sicut
cum quis prius iustificat̄ a peccato. Alio
modo etiā ꝑceptū ab eo qui est in pecca-
to mortali cui⁹ consciam ⁊ affectū non
habet. Forte enī primo non fuit suf-
ficienter contrit⁹. sed deuote ⁊ reuerent̄
accedens cōseq̄t̄ ꝑ hoc sacramētū gratiā
caritatl̄ q̄ ꝯtritōnē ꝑficit ⁊ inq̄sitōez pctī
tam mortalis q̄ venialis. Penā etiā debi-
tā ꝓ pctis delz nō totā sed s̄m mensurā
pctōꝝ ⁊ deuotionis. A purgatorio insu-
per eucharistia liberat s̄m eundem sanctū
tho. tercia ꝑte. q. lij. articulo octauo ad se-
cūdū. inq̄tum est sacrificiū satisfactoriuz
ꝓ pctis. Insuꝑ ⁊ alios habet effectus.
Nā qn̄ ē effectiuū vite sp̄ualis ad simili-
tudinē cibi corꝑalis facit qꝛ sustentat au-
get respirat ⁊ delectat. īmo ⁊ ī beatis au-
get gloriā accidentalē. sed nō essentialez.
Prius tamē effectus eucharistie s̄m san-
ctū tho. in quarto dis. xij. est transforma-
tio hoīs in deū. ad quā seq̄t̄ augmentum
virtutū ⁊ restauratio perditoruz. Con-
sequēs vero effect⁹ ⁊ numer⁹ p̄ncipal' ē
diminutio fomitl̄. Notat etiā idē sāctus
tho. Isa. x. eucharistia dat q̄nq; scz veni-
am culpe. vitā gratie. cōfirmatōem ī pug-
na. cōfortationē in via. ⁊ p̄gustationem
glie. Cōfortat enī ⁊ a pctō. p̄seruat du-
plicit̄ vt dicit b. tho. in tercia ꝑte ⁊ quar-
to scrip. vbi supra scz īteri⁹ roborādo ꝑ
gr̄am ⁊ exteri⁹ repellēdo omnē impug-
nationē demonū ꝑ passionē xp̄i cui⁹ ē si-
gnū. p̄t etiā q̄s cū tāta indeuotione acce-
dere ꝙ dānatōez acquirat. vn̄ p̄ma Co-
rinth. xi. Qui indigne manducat ⁊ bibit
iudiciū sibi manducat ⁊ bibit. Sumens
enī eucharistiā cū conscientia pctī morta-
lis peccat mortaliter. vt dicit b. tho. iiij.
dis. ix. ⁊ tercia ꝑte. q. lxxix. ar. ij. ad terciuz
et. viij. iiij. Ideo cum magno timore ⁊
reuerētia debemus nos p̄parare. Unde
ibidē. Ꝓbet autez seip̄m homo scz p̄me-
ditādo. ⁊ sic de pane ⁊c̄. Modus man-
ducandi traditur sub figura. Exod. xij.

de agno paschali. nota cē. Secōdo debem⁹ gaudere et ip̄m laudare q⁹ nos de inferni captiuitate liberauit. Nā captiuus mītū gaudet de sua liberatōe et nos gaudere debem⁹ de liberatōe a carcere infernali. Nā carcer ille inferni ē igne⁹ et ignis eternꝰ. et pena ē ibi sine numero. illata dyabolo et mēbris eiꝰ ibidē exñtibꝫ. Istū carcerē xp̄s destruxit qñ ad inferos descēdit. p̄s Qui cōtriuit portas ereas et uectes ferreos cōfregit cē. Porte ree inferni sūt cupiditates et uiciose cōsuetudines hoim q̄ nō sinūt clausos exire. Electos autem xp̄us sua fortitudine fregit. Hui⁹ figurā habem⁹ Judicū. xvi. de Sampsone. qui abiit in gazā et uidit ibi mulierē meretricem et ingressus est ad eam. qđ cum uidissent philistei posuerunt in porta ciuitatis custodes ibi tota nocte p̄stolātes cū silentio. et facto mane exeuntē occiderent, dormiuit aūt sampson usq; ad medium noctis et q̄ surrexit et apprehēdit ambas fores porte cum postibꝫ suis et seris impositisq; humeris portauit ad uerticē montis Ubi glo. Brego. qđ i hoc facto sampson redemptionem significat. qđ gaza nisi infernū. qđ philistei nisi perfidiam iudeoꝝ. qui cū xp̄m mortuū uiderent et corpus eius in sepulcro positū custodes ilico deputauerunt. et auctorē uite letati sunt se deprehendisse inferni claustrū. recte tamē sicut sampson in gaza. Sampson uero nocte media non solum exit sed etiā portas tulit. q⁹ redemptor noster ante lucē resurgens non solum de inferno liber exiit sed claustra inferni destruxit portas tulit et montis uerticem subiit. q⁹ resurgendo claustra inferni disrupit et ascēdendo regna celoꝝ penetrat. Nō solū etiā xp̄s destruxit infernū. sed etiā et dyaboli potentiam minuit. Nam ante passionem xp̄i dyabolus libere circuibat terrā ab initio mundi ut seduceret oēs gentes. et ideo hunc xp̄us ligauit. Apoca. xx. Apprehendit angel⁹ draconē serpentē antiquū q̄ ē dyabol⁹ et sathanas et ligauit eū p̄ annos mille et misit eum in abissum et clausit et signauit super illum ut non seducat amplius gentes donec consumcrēt mille anni. Glosa interlinialis Angelus christus apprehendit draconē pro uiolentia nocendi. serpentē pro fallacia. antiquū. quia ab initio mundi nocuit qui est dyabolus deorsum fluens. et sathanas id est aduersarius et ligauit eum. id est priori potestate priuauit et misit in abissum et clausit et signauit super illum. id est sigillum posuit signum sancte crucis ut non seducat amplius gentes donec consūmentur mille anni. id est donec antixp̄us ueniat. Nota p̄m sanctū Tho. in tercia parte. q. xlix. articulo secundo. q⁹ per passionem christi triplicit liberati sumus a potestate dyaboli. Tria enim sūt cōsiderāda circa ptātē quā dyabol⁹ i hoīes exercebat añ xp̄i passionem. Primū ē ex pte hois q̄ suo pcō meruit ut i ptātē traderet dyaboli p̄ q⁹ tēptationē fuerat supat⁹. Secōm ē ex pte dei quē hō peccādo offēdat q̄ per suā iusticiā hoīes reliq̄t ptāti dyaboli. Tercū ē ex pte ip̄i⁹ dyaboli. q̄ sua neq̄ssima uolūtate a cōsecutōe salutis impediebat. Quātū ergo ad p̄mū. hō ē a ptāte dyaboli liberat⁹ p̄ passionē xp̄i. iq̄tū passio xp̄i ē cā remissionis pcōꝝ. Quātū āt ad scōm ec sum⁹ liberati iq̄tū passio ei⁹ nos deo reconciliauit Quātū etiā ad tercū sum⁹ liberati p̄ passionē xp̄i a dyaboli ptāte inq̄tū i passiōe xp̄i excessit modū ptātē sibi tradite a deo machinādo i mortē xp̄i q̄ nō hēbat meritū mortis cū eēt absq; pcō dicē eni Aug⁹. xiij. de trini. Justicia xp̄i uict⁹ ē dyabol⁹ q⁹ cū i eo nihil mortē dignū inueniet. occidit eū tñ. et uniq; iustū ē ut debitorēs q̄s tenebat libere dimittēt. i eū credētēq; sine ullo debitō occidit. Uerō gaudere dēm⁹ et ip̄z laudare

qꝛ ꝑ resurrectōem suā dedit nob̄ certitudinē cognitōis. Nā mltū gaudet q̄ diu desideratū videt. Prīo enī nō poterat apparere nec clare videri. Rō ē. qꝛ in libro subtilis lr̄e nō bñ legit subtilis etiā oculus supposito sibi grosso corpe ⁊ obscuro. Sed qñ supponit̄ corp⁹ clarū ⁊ lucidū meli⁹ legit̄. qꝛ bñ apparet grossior sicut qñ supponit̄ cristall⁹ vel vitrū. Fili⁹ dei est liber cōtinens ōnē qd̄ ē nec̄m hūane saluti. etiā est liber vite ⁊ testamētū altissimi ⁊ agnitio veritatis. ꝫ ille liber subtilis est sua diuinitas. Ita ꝙ null⁹ intellect⁹ creat⁹ p̄t ibi legere ī vita pñti Exod. xxxiij. Nō videbit me hō ⁊ viuet. Post incarnatōem iste liber fuit coopt⁹ pelle grossa ⁊ rudi scꝫ corpe mortali. Jō non poterat legi nec videri diuinitas latens sub tali corpe. Jō iudei volebāt ip̄m lapidare dicētes Joh. x. De bono opere non lapidamus te sed de blasphemia ⁊c̄. Sed hodie ī btā resurrectōe qñ corp⁹ gloriosū clar̄ lucidū fuit positū supra diuinitatem. tunc liber fuit cognit⁹ ⁊ apparuit. Joh. ij. Hoc nō cognouerūt discipuli ei⁹ p̄mū ē qñ glorificat⁹ ē ihs recordati sūt qꝛ hec scripta erāt de eo. g̊ ꝑ resurrectōnem dat nob̄ cognitōez. In signū cui⁹ pluries legit̄ ī die resurrectionis sue apparuisse. p̄ma apparitio facta ē btē virgini. lꝫ de ꝫ euāgeliū nō faciat mētionē. ⁊ hoc p̄t oñdi auc̄tate sedulij dicēt. Semp virgo manens. h⁹ se visibus astans lucē ꝓpriā p̄us dñs obtulit. Scdo ex cōsuetudine eccl̄ie. sūm⁹ enī pontifex in die pasce ad sanctā mariā maiorē p̄mā celebrat stationē. ꝑ ꝫ innuēs p̄mā aparitōez fcāꝫ btē v̄gini. Tercio ꝑ p̄cepti obseruationē. de⁹ enī p̄cepit. honora p̄rem ⁊ matrē etc̄. Si enī eēt aliq̄s ī ꝑtib⁹ vltra marinis de q̄ mr̄ intellexisset ꝙ mortuus fuisset ⁊ tñ san⁹ rediēs extraneas ꝑsonas visitaret ⁊ ad mr̄em tribulatā vltīo veniret. iste nō esset bon⁹ fili⁹. nec mr̄ez honorasse videret̄ si p̄us alias de sua resurrectōe letificasset ⁊ tādē mr̄i desolate apparuisset. ⁊ sic nō videret̄ obseruare p̄ceptū de parētib⁹ honorādis. De ꝫ vide ī s̄mone p̄cedēti alias rōnes. Scda apparitio fcā fuit marie magdalene. de q̄ loq̄t̄ euāgelium hodiernū. di. Maria magdalena et maria iacobi ⁊ salome emerūt aromata etc̄. Sꝫ q̄ris q̄re iste mulieres p̄cipue q̄sierūt xp̄m. Rō. qꝛ xp̄o pl⁹ erāt obligate. eo ꝙ plura officia ab eo receperāt. Maria enī magdalena mltū xp̄o tenebat̄ q̄a ab ea. vij. demonia eiecerat Mar. vltīo. Marthā sororē suā a fluxu sanguīs. liberauit. ⁊ fr̄em suū lazarū q̄tridianū suscitauit. ⁊ eā sp̄ excusauit scꝫ apud pharizeuꝫ qui dicebat ip̄am immundā ⁊ apud sororem que dicebat eam esse ociosam. ⁊ aput iudam qui dicebat eam esse ꝓdigaꝫ Secūdo maria iacobi matris minoris ei multū tenebatur. Tum quia nepos suus erat Tum quia tres filios suos scilicet Jacobū ⁊ alphei. symonem et iudam. cardinales. i. apl̄os fecit. Tercio maria salome ei multū tenebat̄. qꝛ nepos su⁹ erat. Tum quia duos filios ei⁹ scꝫ iacobum et iohānē apl̄os fecerat. ¶ Scdo q̄rit̄ quare insil̄ tres venerūt. Racō p̄ma. ꝓpter maiorē testimonij veritatē. qꝛ ī ore duoꝝ vel triū testiū stat oñe v̄bū. Scdo ꝓpter decentiā ⁊ honestatē. decet enī matronas ire bñ associatas. Tercō ꝓpt̄ misticā significatōez vt ex hoc daret̄ intelligi ꝙ illi ad xp̄m veniūt qui fidem caritatē ⁊ opa hñt. Quarto ad cōmendandū societatē. meli⁹ enī est seruire deo ī societate q̄ꝫ ī singularitate Ecclesiastes q̄rto Melius est esse duos simul q̄ꝫ vnū ⁊c̄ Tales enī aliq̄ñ merito societatis liberātur a malo culpe perpetrate. Ideo subditur scꝫ si vnus ceciderit ab alio fulciretur. aliq̄ñ a malo culpe perpetrādo. Ido subditur. si quis preualuerit aduersus vnū duo resistent ei aliquando mutuo se

accendunt in amore dei. Jō subdit. Si dormierūt duo simul fouebunt mutuo. vn⁹ ab alio calefiet aliqñ ꝓtegūt a temptatōib⁹ dyaboli. vñ dr. funicul⁹ triplex difficile rūpit. dyabol⁹ nō pt rūpe seruos dei insil cōgregatos ps. Ecce quā bonū et quā iocundū ꝛc. Nec pt inuadere vnitos. pmo. Reg. xvij. Eligite vobis virū ꝛ descēdat ad singulare certamē. De istl tribꝫ mlieribꝫ oñdit magdūotō i tribꝫ Prīo in hoc ꝙ voluerūt xpm inungere. vñ dr ꝙ emerūt aromata. i. vnguēta aromatica ut venientes vngerent ihm. ex magna deuotiōe corp⁹ xpi volebāt inungere. cōsuetudo enī erat iudeoꝝ vngere corpa mortuoꝝ ut cōseruarent ab incineratione ꝛ a fetore ꝛ a vermiū corrosiōe. sed iste mulieres decepte erāt qꝛ corpus xpi in diuinitate erat balzamatū. ꝛ ideo si ꝑ mille milia annoꝝ in terra iacuisset nō potuisset putrefieri aut incinerari. nec nō potuissent vermes generari. ps. Nō dabis scm̄ tuū corruptōem i hoc tñ bene oñderūt dilectōem xpo mortuo quā habuerūt ad xpm viuū. Pauci enī sunt amici q̄ vere diligūt i vita qꝛ fere diligūt oēs ꝓpt sua nō ꝓpter se Eccl. vi. Est amicus mense soci⁹ ꝛ nō ꝑmanebit in tpe necessitatl pauciores sūt in morte q̄ diligūt imo sepe ꝑentes filijs ꝛ filij ꝑentib⁹ aduersant in morte qñ ꝓ salute volūt aliq̄ ordinare paucissimi sūt q̄ diligunt post mortē. qꝛ post modicū ꝛ fili⁹ pris ꝛ pr filij ꝛ amic⁹ amici obliuiscit ps. Obliuioni dat⁹ sum tanq̄ ꝛc. Et alibi perijt memoria eoꝝ cū sonitu. Iste aūt sancte mulieres dilexerūt xpm in vita q̄ sequebant ipm pdicantē Luc. viij. Sequebātur maria magdalena ꝛ alie mulieres q̄ ministrabāt ei de suis facultatib⁹ dilexerunt in morte qꝛ associabant eū in cruce Joh. xx. Stabat iuxta crucē mater eius et soror matris ei⁹ maria cleophe ꝛc dilexerunt eū post mortē qꝛ voluerunt eū vngere in monumento exñtē. Scdo deuotio istaꝝ mulieꝝ oñdit in hoc ꝙ valde tempestiue voluerūt venire. Jō dr. Et valde mane ꝛc. Sed si valde mane erat quō ort⁹ erat sol ꝛ si sol iam ortus qm̄ erat valde mane. Rō ꝙ iste mulieres in ciuitate habitabāt. sepulcrū aūt xpi extra ciuitatē erat. ipe aūt valde mane surrexerāt. sed qꝛ via longa erat ꝛ honestas matronas nō decet currere. sed mature i cedere. Jō iam ort⁹ erat sol qñ venerūt ad sepulcrū. Est ergo sensus valde mane veniūt. i. venire incipiūt orto iam sole scz qñ ꝑuenerūt vel veniūt orto sole q̄ntū ad fulgorē suū qui dicit aurora nō q̄ntū ad sperā suā. vnd dicit Aug⁹ orto iam sole. i. cū celū ad ꝑtē oriētis iā albesceret vel nomine solis intelligit xps q̄ fuit ortus de mris vtero ꝑ natiuitatē carnalē ꝛ de tumulo ꝑ ntitatē qdāmō glio sam. Est g̊ sens⁹ valde mane veniūt scz cū ver⁹ sol. i. xps q̄ fuerat ort⁹ i h mdo de mris vtero ntitate carnali iā ortus erat resurgendo de tumulo natiuitate celesti. ꝙ āt dr vna sabbatoꝝ intelligit prima die sabbati q̄ nūc dñica dr. dies enī alit noiant iudei. alit romani. alit eccia. iudei enī noiant eos a sabbato di. pma sabbati scda sabbati ꝛc. ꝛ h ꝓpt reuerētiam sabbati i q̄ de⁹ req̄euit ob ope qd ꝛ santificauit. Romani noiant dies a planetl et maxie ab illo q̄ pma hora illi⁹ dñat ꝛ qꝛ sol dñat pma hora dñice illū vocant diem solis ꝛ sic de alijs. Ecclia noiat dies a ferijs dicēs feria pma. feria secunda tercia ꝛ sic de alijs. Est idē feria qd cessatio vñ antiqui diē solennē feriam appellabant qꝛ ab ope seruili cessabant. vel dicit feria ab offerendis victimis. quia in dieb⁹ festiuis sacrificia offerebant Sz nunc ecclia econuerso omnē diem appellat feriam. qꝛ in omni tpe a victimis est cessandū q̄uis enī pcepta cerimonialia legl veteris fuerūt viua vsz ad passionē

xp̄i tñ deinceps fuerūt mortua ⁊ post di
uulgationē euāgelij mortifera. vt dicit
beat⁹ tho. p̄ma scd̄e q.ciij.ar.iij. ⁊ scd̄a
scd̄e q.lxxxvij.ar.p̄mo ⁊. q.xciij.ar.p̄mo
et in q̄rto dis. p̄ma ⁊ scd̄a. Tercio deuo-
tio istaꝝ mulieꝝ ostendit̄ in hoc ꝙ mo-
numentū desiderabāt videre aptū. vñ
dicebāt q̄s reuoluet nobis lapidem ⁊c̄.
Nā monumētū triplicit̄ clausuꝫ erat.s.
aduolutiōe grādis lapidis ad os ei⁹ si-
gilli impositione ⁊ militū armatoꝝ de-
putatiōe. Jō mulieres nō sperabāt se pos
se intrare qꝛ lapidē tā grandē remouere
nō possent cum fragiles essent ⁊ milites
eas fugarēt ⁊ sigillū p̄sidis frāgere non
auderēt. xp̄s aūt q̄ exiuit de vtero virgi
nis clauso ⁊ q̄ ianuis clausis ad discipu-
los intrauit ip̄e exiuit de monumēto la-
pide clauso saluis sigillis ⁊ custodib⁹ ex
pauefactis. Postq̄ aūt resurrexit ange-
lus lapidē reuoluit vt sic daret militib⁹
aditū ad introeundū sed qꝛ adhuc ꝓpter
milites facti sūt tanq̄ mortui ⁊ q̄si amē-
tes ⁊ hoc ex subita aptione monumenti
Et terre magna cōcussiōe terremot⁹ enī
ideo fact⁹ ē magn⁹ ut milites exterreret
et ut de resurrectione xp̄i terra leticiā de-
mōstraret. Sicut aūt in passione xp̄i mo
ta ē terra in signū tristicie. sic in resurre-
ctiōe mota ē in signū leticie. vel terremo
tus ideo fact⁹ ē ut ꝑ hoc significaret̄ ꝙ
corda terrenoꝝ ꝑ fidē passionis ⁊ resur
rectionis ad fidē essent ꝓmouēda. Mu-
lieres igit̄ accedētes ⁊ respiciētes vide-
rūt reuolutū lapidē. Sed q̄re iste mulie
res voluerūt aꝓpinquare monumēto cū
nullā haberēt de reuolotōne lapidis cer-
titudinē. Rō qꝛ credebāt adhuc corpus
xp̄i esse in monumēto vñ dicebāt ⁊ si nō
possum⁹ eū vngere saltē potuerim⁹ mo
numētū ei⁹ tangere ⁊ ibi eū flere ⁊ asso-
ciare. Ecce mirabilis dilectio ⁊ deuotio
mulieꝝ erga mortuū suū sed hodie aput
multos perijt memoria eaꝝ cum sonitu
hodie multi sunt porci q̄ ad clamorem
vni⁹ porci ꝓpter mortē rugientl currunt
et cū ip̄i viderūt poni in albiolo. statī re-
cedūt ⁊ illi⁹ obliti sūt. sic multi mortuuꝫ
deflentes dū sepulture ē tradit⁹ ei⁹ obli
uiscūt̄. Mulieres ergo introeūtes ī mo
numētū viderūt iuuenē .i. angelū q̄ vi-
debat̄ q̄si iuuenis ad innuendū ꝙ in eta-
te iuuenili om̄es resurgem⁹ non quo ad
numerū annoꝝ ꝫ quo ad staturā vt di-
cit sanct⁹ tho. iiij. scrip. dis. xliiij. ar. iij. Et
tercia ꝑte q. xlvi. arti. ix. ad scd̄m. Hic se-
debat in dextris Grego. Quid ꝑ sinistrā
nisi vita p̄ñs. q̄d vero ꝑ dextrā nisi vita
eterna designat̄. Quia ergo redemptor
noster iam p̄ñtis vite corruptionē tran-
sierat recte angel⁹ q̄ nuncciare ei⁹ ꝑhen-
nā vitā venerit in dextrā sedebat. Et
hic coopt⁹ erat stola candida Seueri⁹
stola ista nō ē ex mortali vellere ꝫ ex vi
tali splendēs celesti lumīe nō terreno co
lore dicēte ꝓpheta Amict⁹ lumine sicut
vestimento. Et de iustis d̄r Math. xiij.
Fulgebūt iusti sicut sol in regno p̄ris mei
Grego. Stola candida cooptus appa-
ruit qꝛ festiuitatis gaudia annuncciauit.
Candor enī vestis splendorē denūcciat
nr̄e festiuitatis Marc⁹ etiā dicit ꝙ aspe
ctus ei⁹ erat sicut fulgur vestimēta sicut
nix. Fulgur ē de celo. nix de terra. per qd̄
dat̄ intelligi ꝙ in xp̄i resurrectione terre
na celestib⁹ sūt cōiuncta ꝫm aūt Grego.
In fulgore terror timoris. in niue blan-
dimentū candoris ꝫcat̄ ⁊ ꝑ qd̄ dat̄ intel
ligi ꝙ xp̄s in iudicio terribilis peccatori-
bus ⁊ blandus iustis apparebit. Iste an
gelus allocut⁹ ē mulieres. p̄mo eas con
fortādo dicēs. Nolite expauescere in ꝫ
enī dinoscit̄ bon⁹ angel⁹ a malo. qꝛ bo-
nus in principio terret ex fulgore. In me
dio cōfortat ex sua allocutōe. In fine le-
tificat ex īmēsa cōsolatione ⁊ sua iocūda
visione. Mal⁹ āt ecōuerso qꝛ ī p̄ncipio
terret ex sua horribili visione. In medio

ex sua allocucōe magis terret. In fine cō
tristat ex subsecuta decepcōe. vt dicit san
ctus Tho. pte. iij. q. xxx. arti. iij. ad terciū
et sup Job. iiij. ca. ⁊ ij. ad Cor. xi. ⁊ ibi
dicit. ꝙ omīs angelus apparēs in princi-
pio hortatur ad bonū. ꝫ bonus angelus
pseuerat. malus autē se nunciat ad malū
Scdo ipsas ꝯfortādo ⁊ certificando de
resurrectōe dicens. Jhesū nazarenū que
ritis crucifixuz nō est hic ⁊c̄. Gregori⁹.
nō est hic p pñciaz carnis ꝫ tñ vbiqꝫ est
p pñciaz maiestatl. Qr autē hoc sit verꝫ
ecce locus vbi posuerūt eū. Nam ꝓpter
hoc reuoluerat lapidē vt locū ostenderz
quasi diceret. Si meis verbis nō creditl
vacuo credatis sepulchro. Tercō ange-
lus misit eas ad apostolos dicēs Ite di
cite ⁊c̄. Notandū ꝙ prima mulier fuit
media īter serpentē ⁊ hominē trahēs ad
pdicōez. Scda scz ꝟgo Maria fuit me-
dia inter deū ⁊ hominē faciens nr̄az re-
cōsiliacōez. Iste autē mulieres fuerūt
medie int̄ angelū ⁊ apl'os nunciātes eis
nostrā salutē ⁊ saluacōez. Jā homo nō
potest cōqueri de muliere qr si prima dā
nauit. scda saluauit. tercia nūciauit. Si p̄
ma fuit causa mortl nostre. scda fuit cā
vite nostre. tercia ānunciatrix salutl nr̄e.
Jō angelus fecit istas mulieres nūcios
nostre resurrectōis. Sz q̄re dixit ⁊ petro
Rño ꝓpter tria. Prīo qr petrus p nega
cōez desinebat eē discipulus ⁊ adhuc ñ
erat certus vtꝫ restitut⁹ fuerit ad g̃ciaz
vñ si non fuisset noīatus remāsisset con
fusus ⁊ forte desperasset. Et ideo vt sci-
ret ꝙ p fletū fuerat pctm̄ dimissuz ⁊ ꝙ
erat restitutus ad officiū discipulat⁹ fu-
it ꝓprio noīe nominat⁹. Scdo vt angel⁹
sibi tanq̄ sūmo pōtifici deferret. si q̄s eī
pape ⁊ collegio cardinaliū lr̄ās mitteret
papā noīatim exp̄meret cardinales ꝟo ī
generali ꝓferret. Angelus igit̄ noīatim
expressit petrū tanq̄ sūmuz pontificem.
di. cipulos āt generalit̄ tanq̄ collegium

Tercō qr petrus interp̄tat̄ agnoscēs vel
dissoluēs. p qd dat̄ itelligi ꝙ illi ad xp̄z
veniūt q̄ ab amore carnali se dissoluūt ⁊
q̄ pctā sua cū ꝯtricōe agnoscūt. ⁊ huilit̄
se nihil eē existimāt. Quarto angel⁹ istl
mulieribꝫ apparicōez xp̄i in galileā denū
ciauit dicēs. p̄cedet vos in galileā ibi eū
etc̄. Apparicō facta in galilea fuit. Tū
ꝓpter misteriū in ipsa sp̄ealiter nomīatur
galilea eī interp̄tat̄ tr̄ismigracō. xp̄s dū
esset in hac mortali vita triplicē defectū
paciebat̄ scz q̄ntuz ad corpus mortalita
tē. q̄ntuz ad aīaz passibilitatez. q̄ntuz ad
vtrūqꝫ penalitatē. ⁊ mltiplicē miseriam.
Sz in resurrectōe facta ē tr̄ismigracō qr
corp⁹ migrauit de mortalitate ad īmor-
talitatē. aīa de passibilitate ad īpassibili-
tatē. Corp⁹ ⁊ aīa de miseria ⁊ penalita
te ad gl'az ⁊ felicitatē. Vñ Leo papa p⁹
passionē ruptl vincul' mortl infirmitates
in ꝟtutē. mortalitates ī eternitatē ꝯtuē
lia tr̄siuit in gloriā. Ille āt mulieres ex-
eūtes denunciant apl'is qr surrexit. ꝫ ipsi
apl'i reputauer̄t q̄si deliramēta ⁊ nō cre-
debāt illis. Tūc petrus ⁊ Johēs cucur-
rerūt ad monumētuz ⁊ vider̄t lintheami
na ⁊ sudariū ⁊c̄. Et abier̄t ad alios disci
pulos. Maria āt stabat ad monumētū
foris plorās ⁊c̄. ibi xp̄us in sp̄e ortulani
ei apparuit. ⁊ hec fuit prīa apparicō de q̄
loq̄tur euāgeliuz lz p̄us mr̄i apparuerat
vt dcm̄ ē. Sz q̄re xp̄c prīo marie mg̃da
lene apparuit Rō ꝓpter q̄tuor. Prīo qr
ardēti⁹ diligebat vñ stabat ibi plorās.
Scdo vt oñderz se mortuū ꝓ pctōribꝫ
Mat. ix. ⁊ Lu. v. Nō vei vocare iustos
ꝫ pctōres Tercō vt sic̄ mulier fuerat nū
cia mortl. ita eēt nūcia vite ꝫm glo. q̄rto
vt ꝟ suphabūdauit delictū suphabūda-
ret ⁊ gr̄a. Ro. v. Scda apparicō facta fu
it mulieribꝫ redeūtibꝫ de moūmento qñ
di. eis auete. tercō petro ꝫ ꝟ aut qñ euā.
ñ di. q̄rto discipul' eūtibꝫ ī emaus. q̄nto
discipul' ī vnū ꝯgregatl. debe⁹ igit̄ letari

de ei⁹ resurrectione sicut apli & mulieres letari sūt qz viderūt quē mortuū putabāt. vñ si volum⁹ xp̄m videre oz ꝙ seruiem⁹ diligētes in feruore caritatis succensi sicut maria magdalena. Nā videm⁹ ꝙ humor habūdās maxīe impedit claritatē solis videre. sed sicci oculi bñ videt. sic homo hñs oculos cordis plenos humore voluptatis carnal'nō p̄t xp̄m videre. vñ maria magdalena q̄diu vixit i voluptate xp̄m nō vidit interi⁹ qz ocl⁹ interior plen⁹ erat humore īpediente eā Sed postq̄z feruor diuine dilectōis eaz exsiccauit tunc xp̄us ei apparuit. Jō volētes ꝙ xp̄us eis appareat debent omnem humorē p̄uā remouere & feruorē diuine dilectionis in seip̄os excitare Ro. xij. Spū feruētes dño seruiētes. Quarto debem⁹ gaudere & letari qz p̄ resurrectionē suā nob ianuā celi aperuit. Nam multū gaudēt qui ad societatē principū assumunt sic &c. Unde sic xp̄s in resurrectione q̄tuor dotes habuit licet non p̄m ꝓpriā rationē dotis sicut nec angeli vt dicit doctor sanct⁹ .iiij. dis. xlix. q. uij. articu. iij. & iiij. sic btī in futura resurrectione dotabunt q̄tuor dotib⁹ in corpe vt etiā doctor sanct⁹ tangit i q̄rto dis. xliij. & tercia pte. q. xlv. arti. p̄mo ad tercū. fuit ei corp⁹ xp̄i subtile agile clarū & impassibile istis q̄tuor erit corp⁹ nr̄m dotatum Que ideo vocant dotes. qz dabit eas dñs in dotē sāctis qui sibi copulabunt hic p̄ veram fidē & dilectionē & in futuro p̄ eternā fruitionē sicut sponsa dotat a spō so. Prima dos vel nobilitas ē subtilitas quā recipiet corpus ab aīa q̄ faciet corp⁹ totaliter subditū aīe & releuabit ipm̄ in q̄ndā silitudinē aīe sicut & ip̄a elevata erit in silitudinē dei ita vt corp⁹ videat q̄si vn⁹ spūs cū aīa & hoc dicit apostol⁹ p̄ma Corin. xv. seiat corp⁹ aīale id ē hñs bestiales mot⁹ inordinate cōcupiscentie sicut in alijs aīalib⁹ sed resurget corp⁹ spūale. i. totalit spūi subiectū & cōforme. Ita ꝙ i nullo p̄stabit impedimētū aīe quo minus deū cōtemplet amet et inhereat ei ꝙ nō hz aīa in statu huius vite. nūc enī corp⁹ qđ corrumpit aggrauat aīam & caro cōcupiscit aduersus spm̄ et impedit aīam ne possit deū cōtinue meditari nec ad p̄fectā ei⁹ noticiā adtingere vel amorē & hoc facit grossities & pōdus corpis aīam vēmentis. Et signuz hui⁹ accipi p̄t in somno dū aīa nō occupat vsu sensuū exteriorū sicut vigilando tunc cōsueuerūt fieri reuelationes. mens enī hz duos respectus scz ad supiora a q̄bus illustrat & ad corp⁹ respectu cui⁹ ligat in somnis non aūt respectu p̄mi & fit liberior q̄z in vigilia. vt dicit b. tho. in de veritate. q. xij. ar. iij. ad scdm & q. xxviij. iij. ar. ad sextū videm⁹ insup ꝙ grossities corpis impedit ꝙ nō p̄t transire ad libitū qz aliqua corpa sibi resistunt sic murus vel paries. Sed corp⁹ gliosum ita subtile erit ꝙ oīe corp⁹ penetrabit sine resistentia. Cui⁹ sīle videmus in natura nā oleū penetrat vas cōtinēs ip̄m sine vasis diuisione. p̄ oleū enī intelligit gr̄a sic enī nauta descēdens in mari portās oleum in ore mediāte q̄ illuminat videns maris pericula. sic gr̄a dei illumiat & dirigit nauigātes inter mūdi pericula ne pereant. ij. Corin. xij. Sufficit tibi gr̄a mea. Jō corp⁹ gliosū plenū nō solū gr̄a sed potius glia q̄ ē gr̄a cōsūmata omne corp⁹ etiā celū penetrat sine diuisione Pro uerbioz'. xxix. Humilē spū suscipiet glia. Secūda dos erit agilitas q̄ etiā ꝓuenit de glia aīe in corp⁹ ut stati vbi velit spirit⁹ ibi erit corp⁹ absq̄z vllo impedimento. nā ꝓpter ponderositatē corpis in hac vita nō p̄t aīa esse vbi vult vñ q̄n aīa putat pondus corpis secū leuare & ducere ad bona opa seip̄am ste quēter p̄cipitat sicut symea cū credit globū sibi alligatū sup̄ tectū leuare pondus globi sy-

meā in lutū precipitat. sic corp⁹ p̄cipitat animā in lutū peccati. Sed in resurrectione corpus oīo obediet anime. Augustinus. vbicūq; voluerit spūs ꝓtinus erit corpus. Jō dicit aplus ibidem. Seminatur in infirmitate surget in v̄tute. C⁹ sile videmus in natura. nā aliquis lapis iacens in terra nō potest moueri a decem qui mouet̄ tñ a puero extra terrā siue locū ꝓpriuz exñs. Sic corpus qd̄ non p̄t moueri ab aīa q̄diu iacet ī terra in resurrectōne eleuabitur ad celū ⁊ mouebitur ab anima ad nutū. hanc virtutē dedit deus ipsi corpori glorioso. Eccī. xvij. Deus de terra creauit hoīez ⁊ ꝑm se vestiuit illū virtute. Nam sicut radius subito ꝑtransit ab oriente in occidēs ⁊ oculus subito de terra videt stellam. sic subito ad nutū corpus erit vbi anima voluerit.

Tercia dos erit claritas que eciā fluet de gl'a aīe. ⁊ ꝑm quod quilibet sanctus erit maioris meriti ꝑm hoc erit maioris claritatis in corpe. pr̄ia ad Cor. xv. Stella differt a stella in claritate. nihilomin⁹ q̄libet habebit claritatē corpis excedentē sepcies claritatē solis. qꝛ erit tunc lux solis sic̄ lux septē dieruz. ⁊ tunc fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eoꝝ Mat. xiij. Et licet nunc lux solis non sit ꝓporcionata oculis tñ sic non erit ibi. qꝛ erit claritas demulcēs ⁊ oculi erunt forcōres ⁊ nobiliores. Hec ec̄ claritas ꝑm Gregoriū erit ꝑuia. ita vt sine impedimēto corporis vnius scōꝝ videbit quid est ī corpore alterius. ⁊ q̄to habundat in lumīe glorie tāto clarius videbit sicut in claro fonte. Jō aplus ibid dicit. Seminator in ignobilitate surget in gloria non tñ in illa gloria de qua Machab. ij. Gloria eius stercus ⁊ vermis. Sicut serpēs totam virtutē suam ponit in pelle pulchra et colorata ⁊ sub pelle hz nō nisi putredinem ⁊ venenū. Sicut quidā tm̄ curāt de pulchritudine corpali ꝙ interius non remanet nisi putredo pēccati. Talis pulchritudo non erit ibi. ꝑ qꝛ pulchritudo corpis gloriosi veniet ab anima p̄s. Omnis gloria eius filie regis abintus. Jdo semp durat. Nō sic de pulchritudine moderna de qua Jaco. i. Exortus est sol cū ardore ⁊ arefecit fenū flos eius decidit. decor vultus eius deperijt. Tūc autem omēs corpales defectus cessabūt ⁊ q̄cquid pulchritudinis est habebit corpus.

¶ Quarta dos erit impassibilitas ⁊ immortalitas ita vt neq; fames aut sitl frigus aut estus. nec aliq̄d lesiuū a quo corpus modo patitur ibi locū habebit. Et hoc eciā erit in gloria anime qꝛ sicut tunc ipsa tota erit eleuata in diuinam silitudinem. Ita ⁊ corpus ꝑ animā ꝯsequetur impassibilitatem ⁊ immortalitatē Augustinus tā potenti v̄tute fecit deus animā vt redundet ī corpus in corrupcōis vigore. Rō est mutacō alterat naturaz sicut patet arbor sita in t̄ra mala nō fructificat ꝑ sublata ad terram bonā statī fructificat qꝛ arbor trahit alimentū a terra Jdeo fructus sequit̄ condicōez terre in qua sita ē. ꝓpt̄ quod dicit Aug⁹ ꝙ primi parentes si stetissent in innocencia corpora eoꝝ fuissent immortabilia ꝓpter esuz ligni vite qd̄ incorruptibile erat hoc pro tanto dico. Nunc comedimus cibū corruptibilez ⁊ putribilē. vtz de pane ⁊ vino ⁊ iō corpus mō tali cibo nutrituz habet corrūpi ymmo q̄ plus comedit ⁊ delicatius cicius putrescit ⁊ morit̄. ꝑ post resurrectionē in paradiso edem⁹ cibū vite. in quo nulla corrupcio seu putredo est. Apoc. ij. Vincenti dabo edere de ligno vite quod est in paradiso dei mei. Itē bibemus in fonte vite. Apoc. vij. deducet eos ad fontes aquarū vite. Bibere delicias mūdi est bibere de fonte mortl. Jdeo sicut oportet nūc corpus nr̄m corrumpi ꝓpter corrupcōez cibi quē sumit. ita ī paradiso erimus immortales ꝓpter cibuz

quo vtemur. Joh. vi. Qui mãducat ex
hoc pane viuet in eternũ. Igit̃ ꝓpter cõ
dicoez cibi in paradiso oportz corrupti-
bile hoc induere incorruptelã. ⁊ morta-
le hoc induere immortalitatẽ. j. ad Cor.
xv. Hoc est qd̃ apostolus dicit ibidem
supra Seminatur in corrupcõe surget in
incorrupcõe. Hee sũt quatuor dotes vel
nobilitates quas recipient corpa nostra
a deo mediãte gloria anime. Et vt nos
assecuraret in pñti voluit eos in corpore
suo monstrare ad tempus cum adhuc in
mundo esset. Naz subtilitatẽ habuit qñ
de clauso v̄ginis vtero exiuit. Agilitatẽ
qñ super vndas maris ambulauit. Ma
thei. xiiij. ⁊ Joh. vi. Claritatem quãdo
in monte thabor transfiguratus gloriaz
claritatis sue discipulis ostendit. Mat.
xvij. Impassibilitatem qñ de manib⁹ iu
deoꝝ ipsum precipitare seu lapidare vo
lentium euasit. Johãnis. viij. Si ergo ĩ
resurrectione renouari desideramus ſm
has nobilitates corporis quas ante re-
surrectõez dominus in suo corpore ostẽ
dit ⁊ post resurrectionem perpetuo con-
seruauit oportet ꝙ sic in nouitate vite ã
bulemus ⁊ eciaz nos in hac vita eas spi
ritualiter in anima representemus. Ita
vt habeamus subtilitatem agilitatez ⁊c̃
Subtilitatẽ habemus quando cor nr̃m
purgatum est ab inordinato amore ter-
renoꝝ in quib⁹ impuritatẽ ⁊ grossiciem
cõtrahit. Amor enĩ inordinatus impuri
tatẽ facit in aĩa ꝑ hoc ꝙ eam ext̃ se efflu
ere facit in id quod amat ⁊ cum eo vniri
ꝑs. Factũ est cor meum tanq̃ cera. Sic̃
enim argentum ꝑ liquefactõez mixtum
cũ cupro impurũ efficitur. Ita aĩa ꝑ in-
ordinatum amorẽ mixta terrenis impu
ra efficitur. Igitur q̃to anima plus ele
uatur sup terrena ea contemnãdo tanto
subtilior est. Sicut ei aer dicitur subtil'
qñ non est ꝑmixtus ⁊ ingrossatus nebu
la grossa ⁊ vinũ subtile quãdo est eleua
tum sup̃ feces ⁊ depuratuz. Sil'r homo
dicitur subtilis ingenio cuius mens non
est depressa sup sensibilia ⁊ grossa quin
spũalia possit ⁊ latencia conprehendere
Sicut eciaz videmus cũ omnibus bene
ordinati ꝙ id quod subtilius est supemi
net vt flos in arbore. ignis inter elemen
ta. Sic ⁊ anima qñ supfertur istis terre
nis subtiliatur ex hoc ꝙ tunc vnitur deo.
qui est in termino oĩs subtilitatis. q̃libet
enim res q̃to magis appinquat suo per
fectio ⁊ illi a quo recipit suam ꝑfectiõez
tanto plus nobilitatur. sicut aer illumia
tus nobilior est q̃ obscurus ⁊ sil'r corp⁹
coniũctuz anime q̃ separatũ. Cũ igitur a
nima soli deo inhereus que sursuz sunt q̃
rit non que sup terrã vt dicat cum aplo
Nostra cõuersacõ in celis est tunc subtil'
est et eciam abilis ⁊ meretur subtilitatẽ
in corpore. Econuerso autẽ quãdo con
uertitur ad terrena ⁊ desideria corpis ꝑ-
ficit grossa efficitur vt patz in auaro qui
animã habet terrenam qꝛ totam volun-
tatem ponit in acquirẽdo terrena. Sil'it̃
luxuriosus animã habet luteã. qꝛ in luto
ꝑ luxuriã iacet. Supbus habet animaz
de vento ⁊ sic de alijs. Jõ si aĩa velit sub
tilitatẽ habere oporteret hmõi remoue
re ⁊ ab inordinato amore terrenoꝝ se ex
trahere ⁊ ad celestia ꝯtemplanda eleua-
re ꝑ hãc subtilitatẽ. Seq̃tur alia nobili-
tas scz agilitas. dũ enim mẽte abstracti
sumus ab amore ⁊ grossicie desideriorũ
terrenoꝝ ⁊ mente totaliter erecti in amo
rem dei ⁊ desideriũ celestiuz tũc efficim̃
agiles ⁊ ꝓmpti ad currendũ ꝑ incremẽ
ta bonoꝝ operum illuc quo amor noster
et desiderium tendit. Aug⁹. Amor me
us pondus meũ ego feror quocunq̃ fe-
ror. Ad hanc agilitatem ꝓficiendi hor
tatur nos apostolus dicens. Sic currite
vt conprehendatis. prĩo ad Corinthios
ix. ⁊ dat in exemplũ dicens. Sequor an
te si quõ conprehendam ⁊ ꝑ hunc cursum

et sequelã nihil aliud intendit q̃ ꝑfectũ in bono ⁊ ꝟtutib⁹ ꝑ exercitiũ bone opa cõis ⁊ ad hoc obligamur q̃diu sumus in hac vita. Qz ꝟm Iero. Grego. Aug⁹. et Bernardũ nemi cõcessuz est stare nec in corpe nec in anima qz in via dei nõ ꝓ gredi regredi est. Quercõ oportet nos habere claritatẽ ꝑ viam si vere velimus resurgere cũ xp̃o. ⁊ voco ꝑ viam claritatem qñ homo clar⁹ est intus ⁊ extra. Intus ꝑ testimoniũ bone ꝓsciencie. Extra ꝑ redolentiã bone fame. de ꝓio dicit apostolus. ij. Cor. i. Gloria nostra. i. gaudium hoc est testimoniũ bone conscie ⁊ meriti qz naturaliter lucida ⁊ clara letificãt vtz in auibus nã consurgẽte auroza letificanꝫ ⁊ cantant. Eciaz hoies in locis tenebrosis exñtes timẽt ⁊ viso lumine cõfortantur. Si talia extrinseca letificant. q̃tomagis claritas intrinseca que lucet ĩ consciẽcia. ꝓuerb. xv. Secura mẽs quasi iuge cõuiuiuz ⁊ sicut ꝓsciencia pura letificat sic ecõuerso conscia obumbrata peccatis ꝓturbat ⁊ cõtristat Eccl̃. xvij. ꝓtea ꝑsumit seua turbata conscia. Quarto oportet nos habere impassibilitatez. i. nõ extolli ꝑ prospera reprimi ꝑ aduersa sed omẽs tribulacões. i. aduersitates pacienter sufferre ꝓpter xp̃m. Non tamen debemus pacienciã habere azininã. Naz dicũt naturales q azinus qñ vidit lupũ veniẽtẽ abscondit caput sub vexillis. et ꝑmittit se a lupo morderi quousq̃ appropinquat ad cor ⁊ tunc vult resistere. Ita plures. Nam lupus est dyabolus. azinus est homo in peccatis querẽs delectacõez. Talem pacienciã non debemus habere ꝫ fortiter resistere dyabolo in suggestionibus malis ⁊ in principio temptacõnuz ꝫ contumelias ⁊ obprobria gratanter ⁊ hilariter ꝓpter xp̃m. et exemplo sui sustinere. orare pro malefactoꝛib⁹ nostris vt tandem impassibilitati anime q̃ anima xp̃i cum corpore in resurrectione sua vestita est in generali resurrectione in qui mereamur qõ nobis cõcedat ꝛc̃.

Feria secunda ꝑ Pasche

Tu solus pere grinus es in ihrusalem. Luc̃ vltimo. Quãuis xp̃us in ꝓpria venisset ⁊ cũ dñs oim̃ esset tamen ĩ mundo voluit ꝙuersari sicut peregrinus. Unde nullã domũ habere voluit in hoc mundo Si aliq̃s nasceretur in peregrina cõe oporteret q̃ in aliena domo nutriret. et postq̃ creuisset oporteret q̃ in aliena domo cõuersaretur ⁊ si moreretur oporteret q̃ in alieno monumento sepeliretur Isto mõ xp̃us fuit peregrinus. Nam in aliena domo fuit natus. In aliena domo cõuersatus. ⁊ in alieno sepulchro sepultus. Iõ vere fuit peregrinus. Ideo ipse dicat Luc̃. ix. Vulpes foueas habẽt ⁊ volucres celi nidos Filius ãt hominis non habet vbi caput suũ reclinet. Ac si dicez Ego non habui in vita niduz. i. domum sicut volucres vbi possem habitare. ego in natiuitate mea non habui cervical vbi aurẽ meam potuissem reclinare. In morte eciam foueaz non habui. sed in alieno sepulchro sepultus fui. Ut tamen melius videamus quõ xp̃us fuit peregrinus Dicendũ q̃ peregrinus fuit q̃tuz ad habitum quẽ assumpsit. q̃tum ad vias q̃s fecit. q̃tuz ad hospicia que intrauit. q̃tũ ad pericula que sustinuit. ⁊ q̃tum ad signa que reportauit. Primo igitur dicitur peregrinus q̃tum ad habitũ quez assumpsit. Xp̃s enim habuit sclauinam scartellaz. baculũ. ⁊ pileuz ꝙ sclauinam significatur eius caro quã virgo beata in vtero sibi ministrauit. Dicit ei sanctus Thomas in. iij. ꝑte. q. xxxiij. arti. iiij. ad quintũ Et. iij. sẽpti distinc. iij. q. ij. arti. j. Qz btã virgo se habuit actiue in ꝓparacõe ma

terie ꝙ nō in cōcepcōe xp̄i. qz vt idem dicit in textu vbi sup̄ ꝛ. iij. distic. iiij. Qz cōcepcō xp̄i attribuit spū sancto efficienter licet sit a tota trinitate ꝛ a singulis psonis. Ista sclauia pzio fuit albissima. i. purissimis guttis sanguinis beate v̄ginis facta sine omni peccato Vnde dicit xp̄s de se ꝛ de alijs q̄ habent sclauias. i. cozpora sua pura Apoc. iij. Ambulabūt mecum in albis ꝛc. Deinde ista sclauia facta est tota rubea in cruce qz tota ipsa fuit aspersa sanguine. vnde admirantes angeli dixerūt Isa. lxij. Quare rubeū est v̄stimentum tuum? Respondit torcular solus calcaui ꝛc. Vltimo facta est ista sclauia tota nigra. quando remansit in cruce moztua ꝛ liuozib⁹ plena Apoc. vi. Sol. i. xp̄c factus est niger tanq̄ saccus cilicin⁹ Per scartellam intelligitur eius anima. Peregrini enī in scartella solent pozrtare argentum. anima autez xp̄i plena fuit argento triplici argento sc̄z glozie gracie ꝛ sapiencie. Jobis pzio. Vidimus gloziam eius Ecce pzimum argentum plenum gracie Ecce secundum. quia v̄ritatis. Ecce tercium xp̄us enim in pzimo instanti sue cōcepcionis habuit plenitudinem gracie ꝛ congnicōnis. vt dicit sanctus Thomas tercia parte. q. vij. articu. iij. ꝛ. iij. Et. iij. scripti. distinc. xij. ꝛ. xiij. Nam homines erant a celesti regno exclusi. Ideo appozrtauit xp̄us argentum glozie ꝛ gracie. per quod eos patri reconsiliaret. Erant ceci et tenebris inuoluti nescientes viam inuenire que ducit ad vitam. Ideo appozrtauit argentum sapiencie per quod viraz celestis patrie v̄monstraret. Tercio assumpsit pileum siue capellum. i. cozonam spineam. Solent enīz peregrini pozrtare capellum contra estum v̄ntū ꝛ pluuiam. Sic consideracō cozone spinee dicitur nobis esse in vmbzaculum diei ab estu carnalis voluptatis vt refrigeremur Quia vt sicut dicit Augustinus. Non v̄cet sub spineo capite menbzum fieri delicatuz debent esse in defensione a pluuia tribulacionum vt alleuiemur. quia sicut Gregozius dicit. Si passio xp̄i ad meōriam reducitur nil est omnino qō non eq̄ animo tolleretur. Debet esse in absconsionem a v̄nto temptacōnuz vt pzopulsentur Hec significatur Numeri. xxi. vbi dicitur. Qz ad visionem serpentis enei in patibulo suspensi sanabātur illi qui a serpentibus percutiebantur. De hijs tribꝰ dicitur Isaye. iiij. Tabernaculum erit in vmbzaculum diei ꝛ in securitatem ꝛ ab sconsionez a turbine ꝛ a pluuia. Per baculum intelligitur crux. Peregrini enim vtuntur baculo ad sustentacionez ꝛ ad tuti eundum flumen ꝛ ad malarum bestiarū percussionem. Sic xp̄us sue crucis baculo homines tribulatos sustentauit ne fatigarentur ꝛ. Hebr. xij. Recogitate euz qui talem sustinuit aduersus semetipsum a peccatozibus contradictionez vt non fatigemini animis v̄stris deficientes. Ipē eciam xp̄us per baculum sue crucis flumen istius mundi transiuit ꝛ ad patriaz v̄nit. Gene⁹. xxxij. In baculo meo transiuimus Jozdanem istum. Luc. vltimo. Oportebat xp̄m pati ꝛ sic intrare in gloriam suam. Tercō per baculum crucis diabolum percussit Isaye. xxx. A voce domini pauebit assur virga percussus id est dyabolus. Timēt enim v̄mones nimis baculum crucis. Vnde vbicumq̄ v̄mones baculum crucis vident territi fugiūt timentes baculum quo plagam acceperunt. Secundo dicitur peregrinus p̄p̄ter vias quas facit. Solent peregrini diligere vias planas ꝛ mundas. et odire ascensus ꝛ descensus. Iste autem peregrinus nihil habuit sc̄z de plano. sed tota via sua fuit ascensus ꝛ descensus. Pzimo enim fecit magnum descensum ꝛ saltum quando salicet v̄nit de celo in hunc munduz. Johānis. xvi. Exiui a patre ꝛ

ueni in mundū. Deinde fecit magnū ascensuz quādo de mūdo ascendit ad patibulū crucis. Joh.iij. Sicut moyses exaltauit serpentē in deserto. ita exaltari oportet filiū hominis Ecā fecit magnū descēsū qñ a cruce descendit i tumulū ⁊ in lymbū. Et inde fecit magnū ascensū quādo scz de lymbo rediens ⁊ de sepulchro. et resurgēs ascendit in celū Ephes.iiij. qui descendit ipe est ⁊ qui ascendit sup oēs celos. Notate vita pñs est quedā via i qua nullus ferre vult aliquā difficultatē in ascendendo ad aliqua sublimia nec in descēdendo ⁊ in sustinendo aliq aduersa ꝫ tantū ire volūt p planū.i.hze omia prospera ⁊ delectablia Sed quicūqz vadit post xp̄m nō errat cum ipe sit via veritas ⁊ vita. Joh.xiiij. Quatuor sūt q̄ non pmittūt aliquē errare in via scz ferramentoz impressio. Unde coiter dicat Tene viā ferratā si vis habere bonā viam. Scōm est crucius erectō quādo cruces in via recta erigūtur. Tercū est raōrum ⁊ plantarū reflexio. Quartū est lapiduz congregacō. Et ista q̄tuor signa voluit habere xp̄s. Habuit ferramenta .i. vulnera in corpe suo in ferramētis impressa. habuit crucē quaz sup humeros suos portauit sup quā ascendit. Habuit reflexionē plantaz.i. coronā spineam. Habuit cōgregacōez lapiduz qz ip̄m in dei pluries lapidare voluerūt. Jo. viij. et.x. Qui g̃ non vult errare sequat̄ ista quatuor signa q̄ xp̄s in via posuit ne erremus ⁊ hoc fuit necessariū. qz vie eius nō fuerūt plane ꝫ aspere. Qui g̃ non vult sustinere aliqua aspa ꝫ omnia vult habere prospera ꝓstat q̄ multū errat a via Tercō dz xp̄s pegrin⁹ ppt̄ hospicia q̄ intrauit. Solent pegrini ter in die intrare hospiciuz: scz in tercia ad prandiuz vel ad prandendū. In meridie ad bibendum et quiescēdū. In sero ad cenandū ⁊ dormiendū. Sic iste pegrinus habuit tria hospicia. Primū fuit vterus v̄ginis et istud intrauit in tercia.i. marcio qui ē tercius mēsis a Januario. vel i tercia id est tercō tpe scz gracie. Precesserat enim duplex tempus scz nature ⁊ legis scripte In tercō tempore.i. gracie. In isto hospicō xp̄us prādiuz fecit habens carnem virgineam ꝑ cibo ⁊ sanguinē ꝑ potu: et istū potū ⁊ cibum ipe eciam dat nobis. Joh.vi. Caro mea vere est cibus ⁊c. Secundū hospicium fuit patibulum crucis Et istud hospicium ingressus est i meridie ibi bibit quādo dixit sicio. Sed tamen qz iudei obtulerūt ei acetum. p̄us cuz gustasset noluit bibere vt patz Matthei.xxvij. Ibi eciā requieuit ⁊ inclinato capite tradidit spirituz. Luc.xxiij. Ideo dicit sponsa. Cantico.i. Indica mihi vbi pascas vbi cubes in meridie. Tercium hospiciuz fuit sepulchruz vbi dormiuit. ps. Ego dormiui ⁊ soporatus suz. Secūdo anima xp̄i in triduo mortis in lymbo fuit vbi xp̄us eciam cenam fecit omnibus sanctis Hester.i. Assuerus tercō anno imperij sui id ē tempe gracie fecit grā de conuiuiuz cunctis hominibus id est patriarchis ⁊ pphetis ⁊ apostolis ⁊ pueris suis id est virginitatem seruātibz ⁊ puritatem. fortissimis pfarū id est martiribz. et medoz inditis.i. confessoribus ⁊ prefectis prouinciarū.i. angelis. Quarto xp̄us dicitur pegrinus q̄tum ad pericula. Sunt enim pegrini in multis periculis. quādoqz a socijs qui eos produnt. qñqz ab hostibz qui eos occidūt. quādoqz a latronibz qui eos spoliant. Sic xp̄s a suo socio scz iuda fuit traditus. Mat. xxvi. Amen dico vobis qz vnus vestrū me traditurus est. a iudeis inter quos fuerat hospitatus. fuit vulneratus ⁊ occis⁹ Zacharie.xiij. Quid sūt plage in medio manuum tuarū? ⁊ dicet. his plagat⁹ iste sum in domo eoz qui diligebāt me. a militibus a quibus fuit vestibus spoliatus.

Johānis.xix. Milites cū crucifixissent eū acceperūt vestimenta sua ⁊ fecerūt q̄ tuor partes vnicuiq; militum partes su am.ps. diuiserunt sibi vestimenta sua ⁊c Quito dicit peregrinus,pter signa que reportauit. Solēt peregrini i sclauia sua reportare quedā signa ad ostendendum q̄ suā peregrinacōem pfecerūt.⁊ vt homi nes cicius moueantur ad bene faciendum eis vt securius p viā incedant. Sic xp̄s ad patriā rediens in carne cicatrices reti nuit triplici rōne. Primo in ostensione paterne obediencie. Pater enī sibi com misit vt genus humanū sua passione re dimeret.Vt igitur ostēderet patri q̄ op? sibi iniunctum consummauit. cicatrices retinuit. Johis.xvij. Opus consumma ui quod dedisti mihi vt facerem. Secun do in prouocacōnem paterne misericor die. vt hīs ostensis patri eum ad mise ricordiam prouocaret. vt nobis benefaci at ⁊nobis misericordiam suam impartiatur.Prime Johis.ij. Aduocatum ha bemus apudpatrem Jhesum xp̄m iustum et ipe propiciacō pro peccatis nostris Tercō in signum securitatis nobis acqui site.ne scz hostes de cetero in via timea mus sicut hostes timent ⁊ fugiunt quan do vident crucis signaculum. Isaye.xiij. Super montem caliginosum.i. dyabolū leuabo signum ⁊c. Alias racōnes vide in tercia parte sci Thome questione qui quagesimaquarta arti. vltimo ⁊c.

Feria secunda post Pascha

Mane nobiscum domine quoniam aduesperas cit. Luc.xxiiij. Sermo noster erit de sācto euāgelio hodierno. In quo agitur de quadam notabili apparicione xp̄i manifestantis suam glorioſam resurrectionem quomō apparuit duobus discipulis suis euntibus per viam in emaus Ista apparicō continet magna secreta et speculacōes ad illuminacōem intellect? nostri. Sed salutetur prius ygo Maria ⁊c. Verbū,positum est quedam breuis oracō sed deuota quam frequent sā cta mater ecclesia in isto tempore resurrectionis dicit. Mane nobiscum dñe ⁊c Pro breuiori declaracōne ⁊ materie introductōne Sciendum. q̄ tam in veteri q̄ in nouo testamento xp̄us dicitur sol. Racō.quia sicut sol naturalis p suā presenciam illuminādo ⁊ calefaciendo causat diē in mūdo.⁊ p suam absenciam ob tenebrādo ⁊ infrigidando relinquit noctem. Sic xp̄us q̄diu est presens creatu re p graciā causat in ea diem gracie illu minando cōtra errores dubitacōnes. ⁊ falsas apparicōnes ⁊ calefaciendo in dei amore confortat ad vitandum vicia ⁊ de lectacōes carnales ⁊c. ⁊ facit fructificare in opibo mie.penitēcie.⁊ iusticie ⁊ sic de alīs bonis opibus. Et sicut sol naturaliter absentat ⁊ occidit p interposicōem terre inter ipm ⁊ nos.ita xp̄s sol iusticie quā do homo inter xp̄m ⁊ se interponit terrā. scz terrenas affectōes honor diuiciarum officior dignitatū ⁊ hmōi xp̄s absenta tur ⁊ relinquit noctē tenebrosā culpa ⁊ homo ābulat cespirando de pctō in pecca tū. Ecce rō quare dicit sol. Lucras. Orietur vob timētibo nomē meū sol iusti cie ⁊ sanitas in pēnis ei?. Mal.iiij. Nota.vob timētibo nomen meū.qz nō timē bus dēū licet eis oriatur sol nature. nō tñ eis oritur sol gracie. Ite ⁊ sanitas in pēnis eius.gracia ⁊ gl'a sunt due ale eius Gracia enī offert sanitatem cōtra infirmi tates culparum mortaliū ⁊ vulnera pec catorum. Gloria est ala que confert sanita tem miserijs temporalibus. Item in no uo testamento dicitur sol. Nam ecclesia dicit virgini Marie. Ex te natus est sol iusticie xp̄us deus noster et cetera. Itez

sol in quadragesima erat sup nos qz eramus in pnia ⁊ ieiunijs ⁊ orōnibus vigilijs ⁊c. Sed mō video ꝙ vadit ad occidentē qz iā multi redeūt ad vanitates ornamentoꝝ ⁊c. dimittendo bonā vitaz Multi credūt ꝙ non dñt tenere bonaz vitā nec facere penitenciā nisi in q̄dragesima. quia g̊ in cordib⁹ multoꝝ ipē dies gracie ꝑ excessus vite iā incipit in vesperuz culpe declinare. Jō eccīa petit in thēāte Mane nobiscū dñe ⁊c. Mō videndi sunt modi quib⁹ retinet̄ xp̄s. Et noui ī euāgelio hodierno tres mōs quib⁹ xp̄s manebit nobiscū ne cadamus in noctem culpe scz loquendo.

Verba spūalia.

Audiendo documenta celestia.

Faciendo mīe opera.

Dicit thema. Mane nobiscuz dñe ⁊c.

Dico primo ꝙ xp̄s manet nobiscum loquēdo verba spūalia Rō natural'. qz omne sil'e naturalit̄ adtrahit̄ ⁊ retinetur a suo sil'i vtz de magnete q̄ trahit ⁊ retinet ferruz non ex aliquib⁹ q̄litatib⁹ caliditatis vel siccitatl. s̄ ex sil'itudine ⁊ cōueniencia quā habet a tota spē vt dicūt phi Idē de agetēsteyn adtrahenti paleā ex similitudine naturali quā habet a tota spē Idē de animalib⁹ si sint hic diuersa mixtim ꝯgregata stati ad vnā ꝑtez separabūt se boues ad aliā equi ad aliā azini ⁊ ad aliā oues ⁊ sic de qualibet spē. Idem de hoībus qui sibi sil'ib⁹ ꝯiungunt̄ vanus cū vanis. paup cum paupib⁹. diues cuz diuitib⁹. bon⁹ cū bonis. In hoc ꝯcordat scriptura. Omne aīal diligit sibi simile. sic ⁊ omīs homo ꝓximū sibi. Omīs caro ad sil'em sui ꝯiungit̄ ⁊ omīs homo sil'em sui sociabit̄ Ecci. xiij. Ptz g̊ ꝙ sil'itudo est rō attractōis seu ꝯiūctōis. Mō videamus quā sil'itudinez hz xp̄s cum verb spūalib⁹. Dico ꝙ magnā. qz ipē est verbū non corꝑale nec trāsitoriuz sed spūale ⁊ eternū. De q̊ dauid. Verbo dñi celi firmati sūt. Et apoc. xix. Vocabit̄ verbū dei scz ante incarnacōez. Si g̊ simile adtrahit̄ a suo sil'i cum xp̄s sit verbū spūale. rōnabilit̄ trahitur ⁊ retinet̄ a loquentibus v̄ba spūalia. Auc̄tas. vbi sūt duo vel tres ꝯgregati in noīe meo ibi suz ego in medio eoꝝ. Math. xviij. Istud oñditur in pricipio euāgelij vsqz oculi autez eoꝝ tenebātur ne eū ꝯgnoscerēt. Vnus istoꝝ discipuloꝝ vocabat̄ Cleophas. Alius vt d̄r a quibusdaz erat Lucas. s̄ Jhero. dicit. ꝙ lucas nunq̄z fuit discipulus Jh̄u s̄ apl'oꝝ preserti beati pauli. et exeūtib⁹ de Jherl'm incepeūt loqui verba spūalia de xp̄o de eius passione ⁊ statim xp̄s fuit cū eis. Si dicat̄ ⁊ vnde venerat xp̄s. non legit̄ clare vbi stabat illo tpe. non in celo inq̄ztuz homo. Sed dicūt doctores aliqui ꝙ stabat in paradiso terrestri cum scīs patrib⁹. Rō que fundat̄ in phia est. qz locus ⁊ locatū debent ꝓporcionari vt d̄r in quarto phicoꝝ. Cum g̊ post resurrecōez xp̄us habuisset corpus gloriosū immortale. ⁊ impassibile ⁊ incorruptibile. decebat eū habere locū conuenientē. De hoc dauid in p̄s. Dñe probasti me in ꝑsona xp̄i dicit. si ꝓ qz Si sū psero pennas meas diluculo ⁊ habitauero in extremis maris. Etenī illuc manus tua deducet me ⁊ tenebit me dextera tua p̄s. c. xxxviij. Penne sūt corpus gloriosuz ⁊ aīa sanctissima. Scūs Tho. dicit ī iij. ꝑte. q. lv. arti. iij. in solucōe scd̄i argumēti. ꝙ incognitū est quib⁹ in locis tpe inter medio scz int̄ resurrectōez ⁊ ascensionē corꝑaliter esset xp̄s. cum hoc scriptura non tradat ⁊ in omni loco fit dominacō eius. Cum g̊ illi duo discipuli irent de Jherl'm ad castellū emaus qd̄ erat in spacō stadioꝝ. lx. ab iherl'm. Sicut nos ꝯputamus viā ꝑ leucas ytalici conputāt ꝑ miliaria. Greci autem ꝯputāt ꝑ stadia Stadiū dicitur q̄ztuz currebat hercules gygas vno anhelitu ⁊ .xv. stadia faciunt

leucā. Itē ꝙ. lx. stadia sūt quatuor par
ue leuce. Et sic incedebāt tristes loquē-
tes de passione xp̄i magistri eoꝝ. ⁊ stati
fuerūt extra rauale ihrl'm soli ābulantes
loquebātur adinuicē de hijs omibꝫ que
acciderāt. Ecce materia de qua loquebā
tur Ergo si vobis dico aliquid de hijs q̄
loquebātur nō possuꝫ errare qꝛ si de omi
bus loq̄bantur ḡ ⁊ de aliquibꝫ arguēdo
ab vl'i ad ꝑticularē. Et factū est dū fabu
larētur. Fabulari est loq̄ cū dubitacōe.
et homo nō firmat coꝛ suū in aliquo. Et
secū querentes ḡ ibant. Dicat̄ practica
qñ ipsi fuerūt extra rauale ciuitatl ihrl'm
dixit vnus alteri. Socie q̄d tibi videtur
de isto nostro mgr̄o Ihu: Rñt alius. ne
scio quid dicā. credebā ipsuꝫ esse filiū dei
ꝓpter miracula q̄ faciebat. ꝫ mō nō credo
qꝛ ita crudeliter mortuꝰ est. Nunq̄d si fi
lius dei eēt pater iuuisset filiū posituꝫ in
tali pressura. Rñt alter. nec ego credo ip
sū esse dei filiū. Et ipē Ihesꝰ a ꝓpinquās
ibat cū illis. Dixit alius. si nō esset filius
dei quō potuisset lazarū suscitasse: nunq̄d
tu fuisti ⁊ vidisti qñ suscitauit lazaruꝫ q̄
driduanū: ita eciā ⁊ ego fui ⁊ vidi. Idē
de illo ceco a natītate cui dedit visū. ⁊ sic
loquēdo ⁊ fabulādo ibant ⁊ flendo. pꝰ
modicū dicebat alter. O socie nunq̄d he-
lyas ⁊ helyzeus suscitauerūt mortuos tñ
nō ex hoc credūtur filij dei fuisse: nec ipsi
dicebāt se esse filios dei. xp̄us autē retro
sequebat̄ eos audiēdo verba eoꝝ. ꝫ ipsi
calefacti de verbis nō curabāt de eo quia
nec ip̄m ꝯgnoscebāt. Dicebat alter. verꝫ
est ꝙ multi ꝓphetarū fecerūt miracula mlt
ta. sed quomō non ꝑ se nec virtute pro-
pria sed aliena. ꝫ Ihesus virtute propa
faciebat imperando. alij autez faciebant
orando. Dixit alter. verum dicis ꝓ certo
ista racō est bona. Et post modicū dixit
alius socius. Nescis tu socie ꝙ in nocte
passionis sue orauit ne moreretur: si fuis
set filius dei nunquid pater adiuuisset eū:

Respondit alter. Veruꝫ dicis. tamen si
noluisset mori bene potuisset fugere vel
latere. sicut quādo iudei voluerunt ip̄m
lapidare. sed ipēmet venit ad passionem
voluntarie. ⁊ non violenter. ymmo dix-
it nobis Ecce ascendimus ihrl'm solimā ⁊c̄
Math. xx. Dixit alius. modo ponamus
ꝙ non sit filius dei. tamen non possumꝰ
negare quin sit messyas. Naꝫ omnes do
ctores ponunt ⁊ dicunt ꝙ tempus mes-
sye est conpletum. Et iste habuit omīa
signa data ⁊ posita a prophetl de messia
Quia cecis dedit visum. claudis gressuꝫ
etc̄. Respondit alter. O socie rex messy
as debuit nos liberare a captiuitate. et
iste non liberauit nos sed mortuus est.
et nos remanemus hic in captiuitate sub
Imperio romano et cetera. Dixit alter
socio. Ecce quid ego cogito Nunquam
iste predicauit de dominio istius mundi.
nec de bonis temporalibus. Ideo quan
do prophete dicunt ꝙ Messyas debuit
nos liberare ⁊ redimere a captiuitate: nō
intelligitur de ista captiuitate Impera-
toris Romanorum. sed dyaboli. vt cre
do. Dixit alius. O tam bona racio est
ista. Veruꝫ dicis. Et alter dixit. Pona
mus ꝙ non sit filius dei. nec messyas: ta-
men ipē fuit sanctissimus propheta ⁊ bo
nus. Tu scis ꝙ nunquam vidimus in eo
aliquem defectum. nec pilatus qui exa-
minauit eum inuenit in eo aliquam cau-
sam pro qua ipē esset dignus morte: ym
mo erat plenus virtutibus. humilitate.
sanctitate. castitate. paciencia. abstinencia
ieiunijs. vigilijs ⁊c̄. Respondebat alter.
Si ipē fuit ita sanctus ⁊ amicus dei. quā
do in cruce dixit. Hely hely id est deus
meus deus meus respice in me et cetera.
Nunquid deus omnipotens iuuat ⁊ cō-
seruat suos: Nunq̄d dicit dauid de aīcis
dei cū ip̄o suꝫ ī tribulatione eripiam euꝫ
etc̄: Si forte sanctꝰ fuit. sed nō reliq̄sset
eum. Ecce quō ibant ⁊ loquebantur de

oibus. ⁊ intus ipm amabant ⁊ dubitabant. dixit alter. Videt mihi q̄ qñ dixit hely hely ⁊c̄ q̄ hoc dicebat de amicis aplis et discipulis q̄ eum derelinquebant: ⁊ d̄ hoc dicebat patri qui ordinauit ita fieri. Rñdit alter. Vere bene dicis, ⁊ nō recordatis de sole obscurato ⁊ de terra que tremuit: Itē de mortuis qui surrexerūt. Itē de multis qui conuersi fuerūt, vt Longinus ⁊ alij de simplicibꝫ qui ꝑcutientes pectora sua reuertebant. Et xp̄s sequebatur eos. Jō Grego, de se ergo loquētibꝫ pñtiā exhibuit: sed de se dubitātibꝫ cognitionis sue spēm abscondit. Ex his faciā rōnē, qꝛ isti discipuli nō habebāt fidez, ⁊ si hoībꝫ nō credētibꝫ ꝑ solā loquelā verboꝝ spūaliū se iunxit ihs, q̄tomagis nobis qui sum⁹ credentes, si loquamur verba spūalia: Considerādū ē aūt hic, quare xp̄s istis duobꝫ discipulis apparuit in aliena effigie: sicut d̄r Mar. vlti. Ad h̄ rñdet sanct⁹ tho. in tercia ꝑte. q. lv. arti. quarto: q̄ resurrectio xp̄i manifestanda fuit hoībꝫ ꝑ modū quo eis diuina reuelant. Innotescunt aūt diuina hoībꝫ ꝟm q̄ diuersimode sūt affecti. Nam illi q̄ hñt mentē bene dispositā ꝟm veritatē diuina ꝑcipiunt. Illi aūt qui hñt mentē non bñ dispositā, diuina ꝑcipiūt cum quadaꝫ cōfusione dubietatis vel erroris. aīalis enī hō nō ꝑcipit ea que sunt dei: vt dicit ꝑma Corin. ij. Et iō xp̄s quibusdaꝫ ad credendū dispositis ꝑ resurrectionē apparuit in sua effigie. Illis aūt in alia effigie apparuit qui iam videbant circa fidē tepescere. vnde dicebant nos sperabam⁹ qꝛ ip̄e esset redempturus israel. Vñ Gregori⁹ dicit in omelia: q̄ talem se exhibuit eis in corꝑe qualis apud illos erat in mēte: quia enī adhuc in eoꝝ cordibus peregrinus erat a fide, ire se longius finxit scꝫ ac si essꝫ ꝑegrin⁹. Nec illa fictio fuit mēdaciū. qꝛ ꝟm Aug⁹. in li. q. euāgelij. non om̄e qd̄ fingim⁹ mēdaciū ē ꝟ qñ illd̄ fingim⁹ qd̄ nihil ꝟcat: cū aūt fictio nr̄a refert in aliquā significationē: nō ē mendaciū sed aliq̄ figura veritatis. Alioq̄n oīa q̄ a sapiētibꝫ ⁊ etiā ab ip̄o dño figurate dicta sūt mēdacia reputabunt: qꝛ ꝟm vsitatū intellectū nō consistit veritas in talibꝫ dictis. Sicut aūt dicta illa etiā finguntur facta sine mendatio ad aliquā rem significādā ⁊ ita factū ē hic. Clarū ē ergo q̄ dixi: q̄ ex verbis spūalibꝫ adtrahit et retinet xp̄s. Juxta qd̄ dicit thema. mane nobiscū dñe ⁊c̄ ne scꝫ cadam⁹ ī noctē pctī. Habem⁹ hic exēplū morale vt loq̄mur verba spūalia nō carnalia nec mundana nec mendacia. Turpius ē mendacium in ore q̄m sterc⁹: qꝛ auffert officiū lingue. Jō cauete a falsis iuramentis a diffamationibꝫ. a blasphemijs. ꝓpt̄ hoc apl's dicebat. Deponentes mendaciū loq̄mi veritatē vnusq̄sq̄ cū ꝓxio suo. ⁊ omis sermo ⁊c̄ ad Ephe. iiij. ¶ Dico scd̄o q̄ est ali⁹ modus contrahendi ⁊ retinendi christum per gratiam: scilicet audiendo verba celestia sicut modo me predicante vobis audientibus nunc ihesus est ī medio nostrū. Ideo dicunt naturales ph̄i q̄ sicut similitudo est causa societatis ⁊ dilectionis. ita ⁊ vacuū ꝟm enī ph̄os vt impleretur vacuū si esset, cicius descēderet celū q̄ ut ꝑmaneret vacuū in aere, si enī vas plenū a parte inferiori euacuetur subito per foramen superius adtrahit vētum al's non euacuaret. Sic quando cor hoīs audientis doctrinas celestes euacuatur a cogitationibus mundanis: trahit ad se presentiam dei. Actuū decimo. Adhuc loquente petro verba hec: cecidit spiritussanctus super omnes qui audiebant verbū. ¶ Nota hic scd̄am ꝑtē euāgelij. Et ait dñs ad illos. Qui sūt hij ꝟmōes: etc̄ vsq̄ in oībꝫ scripturis q̄ de ip̄o erāt. Nota aūt. nos sperabam⁹. glo. Jā nō speram⁹. ad q̄s dixit xp̄s. Et vos fuistis discipuli sui: dixerunt īmo, ⁊ audiuistis ei⁹

causa ē societatis ⁊ attractiōis.

sermones.ita. Et dixit. O stulti ⁊ tardi
corde ad credendū. Stulticia sumit̄ hic
ꝑ goceria ꝓut opponit̄ consciētie. In oī
bus que locuti sunt ꝓphete. O dixerunt
illi. Et tu scis q̄d dicūt ꝓphetie? Ita au-
dite.text⁹. que incipiens a moyse ⁊ oībꝫ
ꝓphetis interp̄tabat̄ illis in illis scriptu-
ris oībꝫ que de ip̄o erant. Ergo si dico
vobis de aliq̄bꝫ non potero errare. Alia
practica.dixit eis xp̄s Nō scitis ꝙ a p̄n-
cipio qñ de⁹ creauit mūdū.i medio pa-
radisi cōstituit arborē vite.que habebat
talē virtutē ꝙ qui comedebat de illo fru
ctu nullā haberet senectutē ⁊ euaderet
mortē. vñ hoc nunq̄ꝫ sine arbore potuit
de⁹ p̄seruare gētes in vita corpali. Re-
sponderūt illi.nescim⁹. credim⁹ ꝙ sic Et
xp̄s.imo potuit. Sed illa arbor fuit figu
ra ih̄u xp̄i.q̄ in medio mūdi opatus est
hūani generis salutē. de q̄ Dauid. deus
aūt rex noster ante secula opatus est sa-
lutem in medio terre.p̄s.lxxiij. Mediuꝫ
terre est ibi vbi crux magistri nostri fuit
posita.ibi enī est centrū terre siue mundi
Ecce ibi arbor vite que comedit de illo
fructu cū duabꝫ mandibulis scꝫ creden-
do ⁊ obediendo.nō morie⁊ eternalit̄. di
xerūt illi nunq̄ꝫ audiuim⁹ tale secretū. ⁊
dixerūt dicat̄ nobis plus. Et dixit.post
q̄ꝫ de⁹ formauit adā ⁊ voluit formare
mulierē.quō fecit? Rñderūt.misit sopo-
rem in adā. Cūq̄ꝫ obdormissꝫ.tulit vnā
de costis ei⁹ ⁊c̄ Gen̄.ij. Et xp̄s. nunq̄d
de⁹ aliter poterat formare mulierē.imo.
Sed figura fuit.qꝛ sic de latere xp̄i dor-
mientis ꝑ mortē debuit formari ecclesia
sponsa sua ꝑ sanguinē redemptōnis.⁊ a-
quā regeneratōis. Itē qñ deus tp̄e noe
voluit destruere mūdū ꝑ aque diluuiū
ex habūdantia pctōꝝ.nōne mandauit fie
ri archā in qua saluaret̄ semē scꝫ noe et
alij.nunquid poterat aliter eos saluare?
imo.sed hoc fuit figura. Figurabat enim
diluuiū pctōꝝ qd̄ submergit animantia
scꝫ hoīes aīales ⁊ mundanos ⁊ volu-
cres scꝫ multos cōtēplatiuos et non ha
bent remedium saluationis nisi per ar-
cham crucis cui⁹ porta apta est in latere
xp̄i. De quo illi admirātes dicebāt.ve-
rum dicit ꝑ certo. Ille scit pl⁹ q̄m magi
ster nr̄ ⁊ sil̄ia verba. Itē cū abrahā non
haberet nisi vnū filiū de sara scꝫ ysaac ⁊
de⁹ p̄cepit sibi ut sāctificaret filiū sibi ⁊c̄
Gen̄.xxij. q̄re de⁹ p̄cepit hoc maxīe quia
nō fuit factū sacrificiū de eo.sed de ariete.
nisi qꝛ fuit figura passionis xp̄i in q̄ diui-
nitas figurata ꝑ ysaac nō fuit passa ꝫ hu
manitas figurata ꝑ arietē. Itē de p̄riar-
cha iacob qñ debuit mori ⁊ ioseph collo
cauit corā p̄re suo iacob duos filios vt
benediceret eos.⁊ iacob cancellat̄ mani
bus in moduꝫ crucis bñdixit eis scꝫ ma
nassen ⁊ effraym. Et illa benedictio fi-
gurabat xp̄i passionē. duo filij ioseph fi-
gurabāt duos ꝓpl'os Manasses maior
fili⁹ qd̄ idē est qd̄ obliuio significabat po
pulū iudaicū.q̄ ꝓpt̄ scelera ⁊ peccata sua
non meret̄ benedici cū dextero īmo bene
dictio translata ē in xp̄ianos. Effraym
vero fili⁹ iunior qd̄ idē est qd̄ augmētū
significabat ꝓpl'm xp̄ianū. Christianitas
enī creuit ⁊ ampli⁹ crescet in fine mundi
Itē filij israel qd̄ remediū habuerunt in
deserto cōtra serpentes? Numeri.xxi. fuit
lignū cū serpente eneo in modū crucis.et
figura fuit crucis xp̄i que est remediū cō
tra serpentes inferni. Postq̄ꝫ declara-
uit eis figuras.dixit eis quō xp̄i passio fu
it a ꝓphetis ꝓphetizata. Dauid fecit de
ea totū illū p̄s. De⁹ de⁹ me⁹ respice in
me. In quo cōp̄hendit fere totā ei⁹ pas-
sionē Itē Isa.liij. Vere languores nr̄os
ip̄e tulit ⁊c̄. Itē Daniel'.ix. post ebdo-
madas.lxxij.occideret̄ xp̄s. Et sic interp̄
tabat̄ illis scripturas. O dicere potuer̄t
illi.magister nr̄ nō predicabat nobis ista.
imo.sed erat culpa eoꝝ qꝛ nō intellige-
bant.Ptꝫ ergo quō audiendo doctrinas

adtrahit̃ ⁊ retinet̃ xp̃us. Moralit̃ ergo audiẽdi sũt ꝑmones misse ⁊ verba dei. ꝓpter hoc dicit Jeremias. Tu i nobis es dñe ⁊ nomẽ scm̃ tuũ inuocatũ ẽ sup ⁊c̃ Jere. xiiij. Aures enĩ sunt porte ꝑ q̃s intrat xp̃s qñ hõ audit doctrinas celestes. Ideo magnũ malũ faciũt sibi illi q̃ nolũt audire sermones. Jõ ap̃lus dicit Fides est ex auditu. audit⁹ aũt ꝑ verbum dei ad Roma. x. Nota. ꝑ verbũ xp̃i. non dicit ouidij nec ph̃oꝝ nec poetaꝝ. Et iõ mai⁹ malũ qđ fecit machomet⁹ fuit p̃cipiendo suis ꝙ nõ audirẽt p̃dicatões xp̃ianoꝝ ꝑ hoc claudẽs eis portã saluatõis que est audit⁹ verbi dei. qꝛ si audissent ĩ dubie om̃es pene essent xp̃iani. vñ null⁹ est q̃ iugiter audiat verbũ dei q̃n conuertat̃ si bñ p̃dicet̃. Dico tercio ꝙ ẽ ali⁹ modus trahendi ⁊ retinendi xp̃m ne recedat a nobis scꝫ faciẽdo opa miscdie. Nã ꝑꝫ ph̃os tria adtrahũt. p̃mũ ẽ silitudo. secũdũ est vacuũ vt dixi. Terciũ ẽ calidum qđ etiã hꝫ virtutẽ adtractiuã. sicut ptꝫ ĩ lampade vbi oleũ trahit̃ ab igne. Sic calor caritatis ⁊ misericordie trahit p̃ntiã dei. auct̃tas. Qui manet in caritate ĩ deo manet ⁊ de⁹ ĩ eo p̃ma Joh. iiij. Et hãc terciã rõnem oñdit euãgeliũ in fine. Et appinquauerũt castello. vsqꝫ ad finẽ. Et nota ꝙ ip̃i ibant ad castelluꝫ. ⁊ ip̃e dñs finxit se longius ire. qꝛ nõ venit soluꝫ ad saluãdũ illos sed etiã alios multos. Et coegerũt illũ dicẽtes. Mane nobiscum dñe qm̃ aduesp̃ascit Potuit cogitare ita. cogitl̃ me bñ placet mihi. ⁊ intrauit cuꝫ illis. p̃t aũt ymaginari ꝙ ip̃i voluerunt soluere cenã ⁊ facere sibi miscdiam ⁊ elemosinã si in alieno erant hospicio ⁊ sic retinuerunt eum. Patet ergo ꝙ elemosinis deus retinet̃ a creatura. Qñ aũt fuerũt in hospicio. ꝓbabile est ꝙ rogauerunt hospitem vt pararet bonã cenam. bene poterat damirari hospes ꝙ homines pauperes vellent tm̃ expendere. q̃ dixerunt ꝙ ille ꝑegrin⁹ licet sic incederet erat litteratissimus quia plus ostendit nobis in ista via in vno ꝑmone q̃ꝫ magister nr̃ in tot sermonibꝫ. Jõ volum⁹ eũ inuitare ad cenã ideo paretis nobis bonã cenã ⁊ illa iam q̃si ꝑata dederũt aquã ad man⁹ honorando valde ꝑegrinũ. Et xp̃us incepit benedictionem mense iuxta suã cõsuetudinẽ d. Oculi oĩm in te sperãt domĩe etc̃. Et illi admirãtes quõ sciebat ipse bñdictõem eoꝝ magistri ⁊ respiciebant eũ nec cognoscebãt. Et cũ fuissent ĩ mẽsa xp̃s fregit panẽ ac si cuꝫ cultello hoc esset diuisus. ⁊ in fractione panis cognouerãt eũ ⁊ subito disparuit Albert⁹ tamen dicit sup lucã ꝙ Cleophas in propria domo sibi parauit cenam. Et eadeꝫ hora reuersi sunt irl̃m ¶ Moraliter ergo faciatis elemosinã pauperibꝫ frangatis eis panẽ recipiatis ꝓ vobis necessitatem ⁊ nõ sup̃fluitatẽ. de alijs aũt subueniatis pauꝑibus verecundis viduis pupillis hospitalibus ⁊ sic retinebitis christum ꝑ gr̃am. Ideo dicebat xp̃s Mathei. v. Beati misericordes qm̃ ip̃i misericordiã consequent̃ ⁊c̃.

¶ Feria tercia Pasche. Sermo

Apperuit eis sensum vt intelligerent scripturas Luce. xxiiij. Sciendũ inter omnes difficultates ⁊ veritates talis fidei xp̃iane articulus resurrectiõis fuit maioris difficultatl̃ ad credendũ nõ solũ in infidelibꝫ paganis ⁊ ph̃is ꝫ etiam ap̃lis ⁊ discipulis xp̃i. De ph̃is legitur Actu. xvij. ꝙ cũ ap̃lus paulus p̃dicaret athenis articulos ph̃i ip̃m libenter audierunt quousqꝫ fuit ꝑuentũ ad articulũ resurrectionis qꝛ tũc ip̃m deridẽdo dixer̃t quid vult seminator verboꝝ hic dicere. alij dixer̃t nouoꝝ demonioꝝ videt̃ ãnũ

ciatoz esse qz ihm ⁊ resurrectionē annū ciabat eis. Rō. qz phi habebāt ꝑ regula et ꝑ ꝓncipio q a pura priuatione nō est ꝓcessus ad habitū. sicut a cecitate ad visum. vel surditate ad auditū. Cum ergo moꝛs sit priuatio oim sensuū ⁊c. Jō articulus resurrectionis fuit maxime difficultatis ad credendū. de hoc ꝓphxtia. Aspicite in gentibꝫ ⁊ videte ⁊ admiramini ⁊ obstupescite qz opus factū ē in diebꝫ nostris ⁊ nemo credet cū narrabit Abacuc primo. ⁊ loquit de ope ⁊ passionis ⁊ resurrectionis. Jtē Jsaie. liij. Quis credidit auditui nostro ⁊ brachiū dñi ⁊c scz regem messiā. qz sicut miles brachio defendit ita deus ꝑ regē xpm defendit nos a dyabolo. Ptz ergo difficultas credulitatis hui⁹ articuli. ꝓpter hoc xps multipliciter oñdere voluit ⁊ manifestare aplis suā gliosam resurrectōem. Primo ꝑ auditum. Secōo ꝑ tactū. Tercio per visuz Quarto per gustū. Quinto ꝑ odoratuz Sexto ꝑ intellectū. de sexto dicit thema Aperuit eis sensum vt intelligerent scripturas. Dico ꝓmo q xps oñdit suā resurrectionē ꝑ sensum audit⁹ ibi. Steterit ihs in medio discipuloꝝ suoꝝ ⁊ dixit eis. pax vobis. ego sum nolite timere Discipuli oēs erant cōgregati qui loq̄bant in se. nec credebāt xpi resurrectionē quā audierūt a tribꝫ marijs. Et xps intrauit ianuis clausis. d. pax vobis ego sum nolite timere. Dico q hic ꝑ auditū xps ostendit discipulis suis suā verā resurrectionē. qui dubitabant ne forte esset spūs malignus. qz sic intrauerat ianuis clausis. Jō xps ipos certificando locut⁹ est discipulis. d. pax vobis ego sū ⁊c. q. d. spūs malignus nō offert pacē sed guerrā. diuisiones inimicicias. ⁊ fugit pacē. Jō q̄n xpus misit aplos ad p̄dicandum dixit eis. In quācūq̄z domum intraueritis ꝓmū dicite Pax huic domui Luc. x. dixit eis pax vobis ⁊c. Que quidē verba veniebāt ad aures apl'oꝝ cū infinita dulcedine mellis oñdente auditui apl'oꝝ q nō erat spiritus malus sed bonus. De hoc ꝓphxtia. Canti. v. Anima mea liq̄facta est vt dilect⁹ locutus est. Et loquit in ꝑsona cuiuslibet apli xpi. Questio. si aliqs diceret. frater ⁊ si verba xpi veniebant cū tanta dulcedine. quare iudei nō credebāt i eū? Rūsio q q̄n infirm⁹ hz palatū inordinatū ⁊ infectū aliquo malo humoze. dulce videt sibi amarū. secus de sanis ⁊ bene ordinatis ⁊ sanis. Jō sani ⁊ bñ ordinati crediderūt xpm. ⁊ non iudei malicio si Aug⁹. Impius nō sentit dulcedinem dei ⁊c. De hoc ꝓphxtia. nōne verba mea bona sūt cū eo qui recte gradit. Michxe ij. Et loquit in ꝑsona xpi. ⁊ verba que sine obstinatione veniunt ad audiendum sermones illuminant verbo dei. alis non Secōo xps oñdit suā resurrectionē ꝑ tactū. Postq̄z discipuli credidert q nō erat mal⁹ spūs. opinati sūt aliꝺ. scz q aīa eēt xpi sola sine coꝛpe. Tūc dixit eis ihus. Palpate ⁊ videte. qz spūs carnē ⁊ ossa nō habet sicut me videtis habere. Ecce quō ꝑ tactū oñdit suā resurrectionē ipe qui videbat coꝛda eoꝝ ⁊ falsam opinionē ꝑ tactū voluit eis oñdere veritatem d. Palpate ⁊ videte ⁊c. Dic practice quō vocauit petrū d. veni petre palpa vide nūq̄d sunt hic carnes ⁊ ossa. Idez de alijs aplis Ex isto tactu trahit vna talis consideratio vel distinctio inter vetus ⁊ nouū testamētū. qz de⁹ antiquit⁹ noluit q arcba testameti tangeret. imo si tangebat ab aliquo. stati moziebat. vt ptz de oza. ij. Reg. vi. Sed arcba vite noui testamenti scz coꝛp⁹ voluit tangi ⁊ palpari. Ecce q̄lis dra sicut inter amoꝛe ⁊ timorem qz tūc volebat timeri nūc aūt amari. iō de⁹ tūc assumpsit formā terribilez ignis sed nunc assumpsit formā mirabilē hoīs. ⁊ sicut tunc adorabat in forma arcbe sicut mō adoꝛat in hostia. Et sicut i

archa erāt tria scilicet virga aaron tabule legis moysi ⁊ vrna māne. virga significat passionē ⁊ regnū regale dauid. tabula vero aīam xp̄i in qua oñdit̄ scīa dei. māna aūt diuinitatē sapidā. ⁊ nō potest tangi hostia. ⁊ sicut tunc ex tactu arche moriebāt̄ ita modo de tactu xp̄i viuunt et saluant̄. Math. vi. Quotq̄t tangebant eū salui fiebāt ¶ Tercio ꝑ visuz. q̄d turbati estis ⁊ cogitationes ascendunt in corda vestra. videte man⁹ meas ⁊ pedes meos ⁊ latus q̄r ego ip̄e sum. De p̄ma illa opinione falsa ꝙ erat sola aīa xp̄i. receperūt aliā falsam opinionē cogitabant ꝙ xp̄s assumpsit aliud corp⁹. q̄a corpus suū erat ita clausū ⁊ custoditum in sepulcro ꝙ credebant ip̄m non posse ire de sepulcro. cōtra hoc xp̄us dixit eis. Quid turbati estis. nūquid vidistis vulnera. q̄r illud idem corpus qd̄ vidistis ē Tunc ex visu discipuli crediderūt. Ecce dr̄am inter legem veterē ⁊ nouā. q̄r in vetere lege nō videbant eum vt patet Exo. xxxiij. de moyse q̄ stetit in mōte. xlij. diebꝫ ⁊ loquebat̄ cū deo. tñ nō vidit eū īmo petijt ꝑ gr̄a. d. Si inueni gr̄am i cōspectu tuo ostende mihi faciē tuā. Item etiā de⁹ assumpta forma hūana videbatur ab oībus. Idem de archa que si videbat̄ ab aliquo statim moriebat̄. iō precepit de⁹ moysi ne intrarent leuite ad videndū archā ne morerēt̄. Iō legit̄ p̄mo Reg. vi. de illis ex visu arche mortui sūt Ratio. quia illa tota lex fuit velata ⁊ cooperta ⁊ figura. Iō deus nolebat videri sed modo vult videri. quia iam sunt figure manifeste ⁊ clare. Ideo petebat de dauid. d. Reuela oculos meos ⁊ considerabo mirabilia de lege tua Reuela scz figuras. sed modo videt̄ deleant̄ in hostia. de hoc ꝓphetia Parauit dñs brachiū suū sanctum in oculis oīm gentium ⁊c̄ Isa. lij. Quarto ꝑ gustū ibi adhuc aūt illis nō credentibꝫ ⁊ mirantibꝫ dixit. habetis hic aliquid qd̄ mā ducet̄. At illi obtulerunt ei partē piscis assati assi ⁊ fauuz mellis. ⁊ cū manducasset coram eis sumens reliquias dedit eis. Depositis primis opinionibꝫ falsis. opinati sūt Quarto ꝙ xp̄us non surrexit a mortuis veraciter sed fantastice ⁊ similitudinarie ꝓpter hoc xp̄us volens probare ⁊ ostendere suam veram resurrectionem dixit. habetis hic aliquid qd̄ manducetur. si dicatur hic quomodo corpus gloriosum potest comedere. Dico ꝙ corpus gloriosuz ꝑdidit necessitatem cōmedendi sed non ꝑdidit potestatem. quia non indigebat cibo tñ si vult potest cōmedere. Ideo christus cōmedit vere ⁊ realiter. ⁊ cibus descendit in stomacho. sed non fecit ibi digestionem. Quid ergo factum est de illo cibo. Dic quid fit de gutta aque que cadit circa ignem vel solem que euaporatur Idem de illo cibo. Et fuit completa ꝓphetia Sampsonis Judicum. xiiij. Dic hystoriam de leone quem occidit ⁊c̄ et quō posuit ꝓbleuma socijs. di. de cōmedente exiuit cibus ⁊ de forti egressa ē dulcedo. totum hoc fuit figura christi q̄r leo mortuus non erat cōmedens nec fortis. sed vult dicere de cōmedente. i. xp̄o qui cōmedit cum apostolis in cena exiuit cibꝫ scz vite De q̄ dicit ip̄e. Caro mea vere ē cibꝫ ⁊ sanguis ⁊c̄ Joh. vi. Ecce sacramentū altaris. ⁊ de forti. i. xp̄o mortuo q̄r corp⁹ xp̄i mortuū ex cōiūctōe diuinitatis tātā habuit fortitudinem. quātam habet nunc. egressa est dulcedo scz gloriose resurrecionis. ¶ Quinto ꝑ olfactum. de hoc nihil dicit Lucas. sed Joh. x. dicit̄ inflauit. quare. Rñsio. ut ex illo odore suā veram resurrectionē ꝓbaret ꝓpter quintā opīonē falsā quā mlti hñt. opināt̄ nōnulli ꝙ p⁹ r̄surrectōez ñ hēbim⁹ intestīa. Dico ꝙ īmo hēbim⁹ ventrē et intestina sed nō sic mō. s̄ erūt plēa optimo liquore odorifero aromatico. Iō

xp̄s ad ꝓbādū hoc inflauit in discipulos suos anhelitū odoriferū. neq; mirū. legitur Job quarto de leuiathan seu cete. de ore eiꝰ ꝓcedit sup̄ hoc qꝛ hꝫ anhelitū odoriferū ⁊ clarū ⁊ clarificat mare ⁊ qñ vult cōmedere emittit multū de anhelitu. ad cuiꝰ odoris fragrantiā veniunt pisces ⁊ absorbet eos. mō fiat rō ꝑ locum a minori. si illa fera bestia hꝫ anhelitum odoriferū ⁊ clarū ⁊ clarificat mare ⁊ qñ vult cōmedere emittit multū de anhelitu. q̄ꝫ tomagis corpꝰ xp̄i gl'iosū qui est deus et homo. ⁊ sic extraxit discipulos ex illa falsa opinione. ⁊ fuit cōpleta ꝓphia de ysaac. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit deꝰ Gen̄. xxvij. nō dicit odor de monstris vel de cineta vel de algalia sed sicut odor agri pleni. Nota differentiam inter agrum ⁊ ortuꝫ. quia ortus ē clausus ager non. Ecce differentiā int̄ legē moysi ⁊ legē xp̄i. qꝛ lex moysi fuit tanq̄ꝫ ortus clausus ⁊ strictꝰ. quia solū data fuit illi ꝓpl'o israel. Jō Canti. v. Descendat dilectus meus in ortum suū. nō dicit agrū suū. vt comedat fructū. descēdat in incarnatōe vt colligeret fructus obedientiū. Sed lex xp̄i euāgelica est tanq̄ꝫ ager apertus qꝛ nō solū vni populo ⁊ in vna patria. sed in omnē terraꝫ exiuit sonꝰ eoꝝ ⁊ in omnes gentes. ⁊ sicut iacob iunior abstulit benedictionem esau antiquioris. ita ꝓpl'us xp̄ianus q̄ venit post populū iudaicū abstulit ꝓpl'o iudaico benedictionē. Lex euāgelica dicit̄ ager plenꝰ. qꝛ in lege euāgelica cōplet̄ lex moysi ⁊ cessat. sicut portus cōplet ⁊ ꝑficit nauigationē nauis ⁊ cessat. Item sicut cōpletio domꝰ dat cōplemētū edificatōis ⁊ sicut virilitas dat cōplemētū hoī. sic ⁊ lex euāgelica dat complemētū legi moysi. Ideo dicebat xp̄s iudeis. nō veni soluere legem sed adimplere Mathei. v. Sexto oñdit xp̄s suā resurrectōnem ꝑ intellectū. Nā dubitauerūt apostoli an xp̄s surrexit verus deꝰ ⁊ homo. ideo ad illud ꝓbandū xp̄s apperuit illis sensum id est intellectum ut intelligerent scripturas. qꝛ nullus alius p̄t dare cito sciam dare ignoranti ut rudi nisi solꝰ deus. Apostoli aūt oēs erant ignorantes et ideote ⁊ sine lr̄is. ⁊ xp̄s subito ostēdit eis scripturas ꝓphias ⁊ figuras q̄s intellexerunt melius q̄ꝫ ꝓphete. Quis potuit illuminare salomonē in tanta scia nisi deus. sed maiorē illuminationē cognouer̄t apl'i. ⁊ sic apl'i cognouerūt vere ꝙ xp̄us surrexit a mortuis verꝰ deꝰ ⁊ verꝰ homo. ⁊ fuit cōpleta ꝓphetia dauid in ꝑsona cuiꝰ libet apl'i. d. Benedicā dñm qui tribuit mihi intellectū. Insup̄ ⁊ vsq; ad noctē increpuerūt me renes mei. p̄s. Judei dicunt̄ renes. dicūt ph̄i ⁊ medici ꝙ virtus generatiua hoīm maxīe est in renibus. Et qꝛ iudei genuerunt apl'os. Jō dicūt̄ iudei renes. Renes vult ergo dicere id est iudei vsq; ad noctē id est ad finem mundi verbo ⁊ scripto increpant id ē rep̄hendunt xp̄m ⁊ xp̄ianos sanctos ⁊ sanctas dei. sed in fine dñt destrui Zach. iij. Et conuersus sum ⁊ leuaui oculos meos. ⁊ vidi ⁊ ecce volumē volās. ⁊ dixit ad me. ⁊c.

Feria quarta pasche

Manifestatus ē ihus. Joh. vl. Sermo erit de sancto euāgelio hodierno. qd̄ cōtinet vnā gratam ⁊ mirabilem apparitionē quā fecit xp̄us discipulis suis post suā resurrectionē. In qua cōtinent̄ multa secreta speculatiua ad illuminādū intellectus nostros ⁊ moralia ex bona īstructione vite vestre. sed p̄mo salutetur virgo Maria. Manifestatꝰ est ⁊c. In sacro euāgelio sunt q̄tuor moralia circa apparitionē quā fecit xp̄us discipul' suis. scꝫ occasio necessitosa. apparitio miraculosa.

cognitio virtuosa. refectio gratiosa. De
oībus istis simul dicit thema. Manife-
status est ihs ꝛc̄ scz istis q̄tuor modis
Dico p̄mo ꝙ de ista xp̄i apparitione
ondit̄ in euangelio occasio necessitosa. s.
ex qua necessitate hec apparitio fuit facta
Pro quo sciēdū. ꝙ xp̄s ante suā passio-
nē qn̄ ibat p̄dicando de villa in villam
nō solū ip̄e sed etiam antecedēte ip̄m se-
quentes inueniebant ꝓuisionē ꝓpter de-
uotionem quā ꝓplus habebat ad doctri-
nam xp̄i ꝛ eius cōuersationē. intm̄ ꝙ cum mi-
sit aplos p̄dicare p̄cepit eis ne portarēt
sacculū neqz perā. ꝛ bene ꝓuidebant̄. Iō
dixit eis xp̄us in nocte passionis. qn̄ misi
vos sine sacculo ꝛ pera. nūquid aliquid
defuit vobis. ꝛ dixerūt. Nihil. Luce. xxij. Sz
post xp̄i passionē maiores iudeoꝝ ad se
iustificandū dabant intelligere ꝓplo ꝙ iō
crucifixerūt xp̄m qꝛ erat magn⁹ incanta-
tor. iō ꝓplus amisit deuotionē de xp̄o. ꝓ-
pter qd̄ ei⁹ discipuli non inueniebāt ad
cōmedendū. Ꝓpter hoc quilibet ip̄oꝝ redi-
bat ad suū officiū mechanicū. vt habe-
rent vitā. sicut xp̄s p̄dixerat eis in nocte
passionis. d. Percuciā pastorē ꝛ disp̄-
gentur oues gregis. Math. xxvi. Item
Joh. xvi. Ecce venit hora ut dispgami-
ni vnusquisqz in ꝓpria. ꝛ me solū relinq̄-
tis Ideo ꝓpter necessitatem vite redibāt
ad officia sua. Petrus ꝛ alij iuerunt ad
piscandum. Ecce occasio necessitosa qua-
re venit miraculum De hoc dicit prima
ps euangelij Manifestauit se iterū ihus.
vsqz. ascenderūt nauim. Illi alij duo di-
scipuli qui non noiant̄ credunt̄ fuisse an-
dreas ꝛ philippus. In hoc enī ꝙ ibi noia-
tur petrus. innuit̄ quia ali⁹ erat frater ei⁹
andreas. ꝛ in hoc ꝙ noiat̄ nathanael. in-
nuit̄ ꝙ alius erat frater eius philippus.
Nota practice. quō dixit. vado piscari. Nū-
quid debemus mori fame. Rn̄derunt a-
lij. Vadamus ꝛ nos tecum. ꝛ iuerunt ad
mare galilee qd̄ est tyberiadis. sic dictuz
ab illa ciuitate. ꝛ ꝑ totam noctem piscā-
do. laborando nihil prendiderunt Ido
hodie mane erant tristes ꝛ famelici. tunc ihs
apparuit eis. Sed notanda sunt hic duo
secreta. Primū cū dixit petrus. vado pi-
scari. Querit beatus Grego. in omel. ho-
dierna. vtruz fuit licitum. ꝛ sine peccato.
redire ad officiū dimissū ex sequela xp̄i.
Hec q̄stio habet difficultatē ex verbo xp̄i
Luce. ix. d. Nemo mittens manū ad ara-
trum respiciens retro aptus ē regno dei
Aratrū est pn̄ia. vel significat pn̄iam. q̄a
sicut aratrū frangit terrā ad fructifican-
dū. sic pn̄ia colit terraz corpis vt faciat
fructus sp̄ūales. Ergo nō respicere retro.
p̄t intelligi duplicit. scz redire ad officiuz
qd̄ includit vel inducit pctm̄. vel ad offi-
ciū qd̄ fieri p̄t sine peccato. Primo mo-
do nullus debet retrospicere. scz redeun-
do ad officium quod includit vel indu-
cit peccatum. Sed post vitam spiritualem
licitum est redire ad officium quod non
includit peccatum. Verbi gratia. de religi-
oso qui intrauit religionez. talis misit ma-
num ad aratrum ex obligatione. sed respi-
cit retro dimittēdo habitū. n̄ ē aptus reg-
no dei. Idem de p̄sbitero quando reci-
pit sacros ordines tunc mittit manū ad
aratrum ad viuendum caste ꝛ honeste. ꝛ
dicendo officium distīcte. sed respicit re-
tro retinēdo concupiscentiam vel dimit-
tendo horas vel iurat. ludit. mentitur. nō
est apt⁹ regno dei. Idē de vobis q̄ in sa-
cra quadragesima misistis manum ad a-
ratrum. faciendo penitentiam. conteren-
do. confitendo. bonum ꝓpositu assumē-
do. si autē modo respicitis retro dicen-
tes. vere nimis esset. reuertamur ad ludē-
dum. iurandum ꝛ ad malas voluntates
et cetera. non apti estis regno dei. Idez
de illis qui dimiserunt officia que in-
cludūt peccata. vt latrones. vel faciētes

taxillos. tales non debent redire. Jō beatus matheus qui ante conuersionē fuit cābiator, qd includit peccatū vel ꝓuocat ad peccatū. iuxta illud. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea Eccle. xiij. Jō Grego. in omel. hodierna. Sunt enī plura officia aut negocia que vix ⁊c. Sed ad officia que non includūt nec ꝓuocant pctm̄ licitum est ⁊ bonū redire sicut est officium piscationis Idem legit̄ de apl'o paulo q̄ erat scenofactorie artis Actu. xviij. dicit glo. a ceros grece id est corda vel tenda latine. Et qn̄ ibat ad aliquē locū vbi nō ꝓuidebat̄. sibi ꝑi opabat̄ cū aliquo magistro de officio suo certis horis diei vt inde viueret. ⁊ in alijs horis p̄dicabat vel disputabat. Jō dicit ip̄emet Actuū. ij. Argentū ⁊ aurū aut vestem nullius concupiui. Jō ꝑsone deuote sicut domicelle que nolunt nubere ꝓpter deū dn̄t certis horis diei opari manibꝫ ⁊ certis horis orare ⁊ audire missam. Isto modo tenēt vitā beate virginis marie. ⁊ talis vita ē benedicta tam ꝑ hoibꝫ q̄ꝫ ꝑ mulieribus. etiā ꝑ religiosis scribere vel libros ligare. vt habeātis ꝓuisionem. Idē de p̄sbiteris. tn̄ nō oportet facere symonias nec vendere confessiones nec. Jō apl's. Rogam⁹ vos fratres vt habundetis magl et opam detis vt quietisitis ⁊ ut vestꝝ negociū agatis ⁊ opemī manibꝫ vestrl sicut p̄cipim⁹ vobis. p̄ma Tymo. quarto Dicūt dn̄i iuriste ꝙ vbi ponit̄ ad p̄cipim⁹ obligat ad mortale. Ecce q̄re petrus ⁊ alij redierunt ad officiū piscatōis scz ex hoc nō dimiserūt officiū spūale inceptū. Scd̄m secretū est ibi. Illa nocte nihil prendiderāt iō debebāt esse tristes. Nota ꝙ nocte hui⁹ vite multi laborant tam ꝑ mare tam ꝑ terrā tam de die q̄ꝫ d̄ nocte negociando cū magnis ꝑiculis. cōgregando bona tꝑalia. domos magnas edificando. castra ⁊ villas emendo. sed transacta nocte scz post mortē. multi per totā noctē laborantes nihil prendiderūt nisi stercora scz bona tꝑalia quibꝫ dicet xp̄s. Vbi sunt illa que cōgregastis. rn̄debūt illud verbū Luce. v. p̄ceptor scz qui p̄cipis opari scz meritorie. Per totā noctē laborātes nihil cepim⁹. Jō sapiēs ē ille qui in nocte hui⁹ vite vt apprehendat pisces opat̄ opa meritoria. ieiunia orationes. elemosine opa miscd̄ie ⁊ penitētie. Jō xp̄us consulit. d. Opamini non cibū qui perit scz in hoc mundo ꝑ mortem sed qui permanet in vitā eternā Johan. vi. Scd̄o on̄dit̄ in euangelio p̄nti apparitio miraculosa ibi. Mane aūt facto venit ih̄us ⁊ stetit in littore. vsqꝫ. p̄ multitudine pisciū. Dic practice. quō apl'i erant tristes ⁊ famelici ⁊ non cognouerūt dn̄m qui apparuit eis in littore maris. et forte in specie mercatoris volentis emere pisces. d. o pueri habetis pisces. Qui rn̄derunt. Non habemus pisces. dixit eis ih̄us. Mittite in dex teraz nauigij rethe ⁊c. Potuit dicere petrus. ⁊ vn̄ vos scitis tm̄ de arte piscandi. ⁊ tn̄ iuxta cōsiliū suū ita fecerunt ⁊ prendiderunt centū quinquaginta tres magnos pisces ⁊c. Nota hic quō xp̄s post suā resurrectionē apparuit discipulis ⁊ amicis suis in tribꝫ formis seu figuris. Primo in forma peregrini Luce. xxiiij. Secūdo in forma ortolani Joh. vi. celio. Tercio in forma mercatoris ut hodie. Nec inuenit̄ ꝙ in alia forma apparuit. qd̄ fecit dn̄s ad on̄dendū vitā quā tenuit in hoc mundo. qm̄ ip̄e fuit ꝑegrin⁹ in sua cōuersatione. fuit ortolanus ī sua p̄dicatione. fuit mercator in sua passione. Quantū ad p̄mū. Instar peregrini noluit habere in hoc mūdo domū nec camerā. nec cellā ꝓpriā sed voluit ire vt peregrinus. de domo in domū. Jō dicebat Mathei. viij. Vulpes foueas hn̄t. ⁊ volucres celi nidos. Ecce vita peregrini. Secūdo fuit ortolanus in sua predicatione Officiū aūt ortolani ē malas herbas

eradicare ⁊ bonas plãtare. sicut fecit xp̃s. q̃ ligone lingue sue p̃dicando ⁊ cũ ligone bone vite de cordibꝫ gentium eradicauit malas herbas erroꝝ. peccatoꝝ falsarum opinionũ ⁊ plantabat v̄tutes. Ido dicebat deus pat̃. Ecce dedi verba in ore tuo quãtũ ad p̃dicationẽ. ecce cõstitui te sup̃gẽtes ⁊ regna vt euellas ⁊ destruas ⁊ dissipes ⁊ edifices ⁊ plantes Jheremie. p̃mo.

¶ Tercio fuit mercator in sua passione. qꝛ in hoc mũdo emit totũ genꝰ humanũ p̃cio sanguinis sui. dicẽs patri. Pater recipiatis hoc p̃ciũ ꝓ redẽpcione. Ido prima petri p̃mo. Redẽpti estis. s. de vacua vestra cõuersacione paterne tradicõis precioso sanguine agni ĩmaculati ihesu xp̃i. Ecce quõ in hijs formis ostenditur tota vita xp̃i. In quibꝫ tropoloyce oñdit̃ nobis ꝙ in hac vita debemꝰ esse p̃egrini cõuersando. ortolani op̃ando ⁊ mercatores p̃seuerando. Juxta illud greg. Omnis xp̃i actio nostra est instructio. Mundus iste est adinstar domꝰ q̃ habet duas portas. vnã ad intrandũ scꝫ natiuitatẽ. aliã ad exeundũ scꝫ mortẽ. Nullus decipiat̃. q̃a in hoc mundo oẽs sumus p̃egrini ⁊ viatores. Ideo nõ debemꝰ facere sup̃fluitatem. qm̃ p̃egrini non faciũt excessus in vestibꝫ nec superfluitates nec vanitates. ꝫ solũ curãt de necessitate. Unde scp̃tura. Peregrini enĩ sumus corã te ⁊ aduene sicut oẽs patres nr̃i. p̃mo paralipo. vltĩo. ⁊ talem se reputabat ille magnꝰ rex dauid potens ⁊ gloriosus. di. Quoniã aduena ego sum apud te ⁊ p̃egrinus sicut oẽs patres mei. p̃s. xxxviij. Nota. sic̃ omnes patres. quia nõ legit̃ de patribꝫ antiquis ꝙ edificarẽt domos. Noe qui vixit nõgentis q̃nq̃ginta annis Gen̄. ix. ⁊ non edificauit domũ ⁊c̃. Modo q̃libet edificat domũ ⁊c̃. ⁊ in alio mũdo nõ faciunt vnã paruã cellã. tales se non reputant peregrinos ꝫ habitatores huiꝰ mundi. Quibus dixit apostolꝰ. Obsecro vos fratres tanq̃ aduenas ⁊ peregrinos abstinere a carnalibꝫ desiderijs q̃ militant aduersus animã. cõuersacõnẽ inter gentes habẽtes bonã. j. petri. ij. Itẽ apl̃s. Q̃diu sumꝰ in hoc mũdo corp̃e p̃egrinam̃. scd̃a Coꝝ. q̃nto. Scd̃o debemꝰ esse ortolani. q̃libet nostꝝ habet vnũ ortũ scꝫ corpꝰ ꝓprium seu vitã p̃sentẽ. ideo diligent̃ attendẽdũ est ⁊ notandũ si sint ibi male herbe. s. illa mala herba scꝫ superbie ⁊c̃. ⁊ eradicare debemus ligone discretionis. ⁊ plantare ibi illã bonã herbam plantã humilitat̃ ⁊ sic de alijs. Tercio debemꝰ esse boni mercatores p̃seuerando in bona vita vt in fine qñ aĩa debet separari a corpore intremus possessionẽ glorie. Angelus est creditor. xp̃s venditor. ⁊ hõ mercator. ⁊ in fine venit angelꝰ vt creditor. di. Quid dab̃ xp̃o ꝓ gloria habẽda. rñdet bonꝰ religiosus. Vitam bonã quã tenui Juxta regulã ⁊c̃. de q̃ p̃cio deus ẽ contẽtus ⁊ sufficit. Idẽ de bono clerico q̃ debet xp̃o tot ãnos bone vite. Itẽ de laycis q̃ dant xp̃o tot ãnos de p̃nia. Ideo d̃t ipse Job. x. Sequunt̃ me. tenẽdo scꝫ bonã vitã. qd̃ est preciuꝫ iustũ. ⁊ ego vitã eternã do eis. Scd̃m secretum est morale. ibi mittite in dexteraꝫ nauigij rethe ⁊ inuenietꝫ ⁊c̃. dextera autẽ ⁊ sinistra significãt vitã eternã ⁊ tp̃alem siue statũ grẽ ⁊ culpe. Auc̃tas Leua eiꝰ sub capite meo. hoc est statꝰ vite p̃sẽtis ⁊ status culpe ⁊ dextra illius ãplexabit̃ me. in eternũ siue statꝰ glorie. Canticoꝝ. ij. Illi mittũt rethe ⁊ piscant̃ ad sinistrã q̃ quicq̃d faciunt. faciunt ad habendũ temporalia diuicias honores ⁊ dignitates. vl̃ illi q̃ in statu culpe mortalis faciũt bona opera de genere. nõ cõp̃hendunt meritorium ꝓ gloria ⁊ honore dei. Verbi grã de illo qui mittit filiũ suũ in religionẽ vt seruiat deo vt oret ꝓ se ⁊ pro eo. ⁊ sic tales piscant̃ ad dexterã. Secus qui mittit filium suũ in religionẽ vt sit abbas vel episcopus. Idẽ de religioso q̃ suã intencionem ordinat in omnibꝫ suis operibꝫ ⁊ p̃dicacionibꝫ vt fiant ꝓ honore dei ⁊ salu-

te animarum. talis piscatur ad dexteram. Secus de illo qui ordinat totam intencionem suam ad bona temporalia habenda vel vt reputetur subtilis etc. Idem de clericis. qui omnes quasi piscantur ad sinistram vendentes sacramenta ecclesiastica. Idem de laycis quando dimittunt iniurias amore dei tunc apprehendunt pisces meritorum. Ideo prima petri primo. In omnibus honorificetur deus. Secus quando remittunt amore dominorum temporalium vel pro pecunia Ideo dicit deus Math. v. Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. Propter hoc scriptura sacra. Vias que a dextris sunt nouit dominus. approbatiue scilicet. proverbiorum. iiij. Tercio ostenditur in sancto euuangelio cognicio virtuosa quomodo xpus fuit cognitus a suis discipulis. de hoc dicit euuangelium Dicit ergo discipulus ille quem diligebat ihesus petro. Dominus est etc. vsque. trahentes rethe piscium. Beatus Johannes admirans quis esset ille homo qui tantum sciebat de arte piscandi. ideo curiosius inspexit eum et cognouit eum esse dominum ihesum xpm et dixit Johannes petro dominus est. Dic quomodo petrus venit ad xpm Notanda sunt hic duo secreta. primum. quare Johannes per alijs xpm cognouit? Responsio. quia Johannes inter alios habebat illam excellenciam quod erat virgo purissimus. ideo per alijs habebat oculos anime clariores. Ideo primo cognouit xpm. Juxta illud mathei quinto. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Oppositum est de luxuriosis qui habent oculos anime lippos. de quibus Sapientie primo. In maliuolam animam non introibit sapiencia. Ideo religiosi vel presbiteri qui volunt intelligere archana sacre scripture debent se conseruare in pura castitate. Secundum secretum. cum iohannes prius cognouit dominum. quare ergo petrus venit ad xpm Responsio. Symon petrus signat obedientem et penitentem. symon obediens. petrus dolorem meroris. Ecce penitentes In quo innuitur quod obedientes et penitentes citius veniunt ad xpm quam virgines. quoniam virgines multe dampnantur ex inobedientia. obedientes vero saluantur. Ideo xps. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. dicit Mathei. xix. Idem de penitentibus Mathei. iiij. Penitenciam agite appropinquabit enim regnum celorum. Quarto ostenditur in euuangelio refectio gloriosa. ibi. Vt ergo descenderunt in terram. vsque in finem. Dic practice. quomodo quando omnes discipuli fuerunt in terra viderunt quod xps eis parauerat prandium. fecerat ignem et posuit piscem super prunas. et parauerunt mensam et panem et vinum sciens famem et laborem discipulorum. Unde dicit de ipso dauid. tu solus laborem et dolorem consideras. Nam dicit ipsemet. Mathei. v. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. Nota duo secreta. primum. traxerunt centum quinquaginta pisces magnos Quidam dicunt quod hoc figurabat quod post petrum erant venturi centum quinquaginta summi pontifices. hec opinio diu durauit sed non est vera sed ista est veritas. Nam tres sunt perfectiones necessarie vt perueniamus ad litus celestis glorie scilicet obediencie ad decem precepta quod significatur per numerum centenarium quia decies decem faciunt centum qui est numerus perfectus. Secundo necessaria est obseruancia quinque sensuum corporalium qui figuratur per numerum quinquagenarium Tercio est necessaria trium virtutum theologicalium obseruancia. tales veniunt ad litus glorie. Juxta illud Mathei. xiij. Simile est regnum celorum sagene misse in mari etc. Secundum secretum. xps parauit prandium discipulis. quod significat quod postquam nos laborauimus in nauibus mundi in operibus misericordie et meritorijs scilicet in seruicio dei et in penitencia. christus parabit nobis prandium dicens. Ego prandium meum paraui vsque ad nupcias. Mathei. xxij. Item luce vicesimo secundo. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum vt edatis etc. Deo gracias

Feria quinta pasche. Sermo

Vidi dominũ ⁊ hec dixit michi. Joh. xx. Quia sanctũ euuãgeliũ facit mentionẽ ꝙ xp̃s marie magdalene apparuit in forma ortulani Jõ in p̃senti sermone volo tenere modũ ortulani q̃ p̃mo parat terrã deinde seminat ⁊ plantat ortũ. Sic faciã de orto euuãgelice hystorie. Deinde plantabo moralitates. Dicat̃ hystoria euuãgelica sicut recitat̃ a iohãne. quõ die resurrectionis sũmo mane. maria magdalena venit ad monumentũ cũ vngento vt vngeret corp⁹ ihesu ⁊ stabat ad monumentũ foris plorans ⁊c̃. Questio litteralis quare conuersa fuit retrorsũ. Responsio ꝙ angeli quib⁹ maria loquebat̃ exhibuerunt reuerentiã xp̃o veniẽti in forma ortulani tunc maria magdalena cõuertebat se ad videndũ cui angeli fecerãt reuerentiam ⁊ vidẽs ihesũ in forma ortulani nõ cognouit eum ꝫ credidit ortulanũ esse ⁊ sanctũ hominẽ. quia angeli faciebant sibi reuerẽtiã. Dixit marie mulier quare ploras. Quẽ queris. illa estimãs ꝙ ortulanus esset dixit ei dñe si sustulisti eũ dicito mihi. vbi posuisti eũ ⁊ ego tollã. Nota q̃modo sunt h̃ tria relatiua sine antecedente aliquo. Condicio est amãtis. quia credit ꝙ oẽs teneãt in corde id quod ipẽ amat sicut mulier q̃ perdidit filiũ quẽ ꝑquirendo dixit vidistis eũ ⁊c̃. O qualis amor. Deinde cõuertit se ad angelos. tunc xp̃s vocauit eã suo noĩe maria. Tũc ipsa cognouit eũ voluit eũ tenere ⁊ osculari pedes eius ⁊ xp̃s noluit di. noli me tangere nondum ascendi scz in corde tuo ad patrẽ scz in mortalitatẽ vult dicere tu non credis adhuc meã resurrectionem vade ad fratres meos ⁊ dic eis ascendo ad patrẽ meũ scz ꝑ eternã generacionẽ ⁊ patrẽ vestrũ scz ꝑ tp̃alem adopcionẽ. deũ meũ ꝑ vnitatez essencie ⁊ deũ vestr̃ scz ꝑ creationẽ. Tunc maria festinant̃ venit ad apostolos dicẽs vidi dominũ ⁊ hec dixit mihi. patet hystoria. Nota ꝙ ĩ isto sancto euuãgelio sunt q̃tuor tabule in q̃bus poterim⁹ seminare vel plantare bonas moralitates. Prima est diligencia sp̃ualis. Scd̃a est cõfidentia cordialis. Tercia credentia general̃. Quarta audientia diuinalis. De quarta d̃t thema. vidi dñm ⁊ hec dixit mihi. de p̃ma d̃t p̃ncipium euuangelij maria stabat ad monumentũ foris plorãs Ecce hic diligencia quia petrus ⁊ iohãnes ⁊ alie marie fuer̃t ad monumentũ in die resurrectionis in aurora. Et non inuento corpore redierunt ad domos ꝫ magdalena sola remansit dicens ꝙ ibi maneret q̃usq̃ sciret vbi esset ⁊ fleret quousq̃ ĩueniret xp̃m. Jdo q̃libet q̃ cõmunicauit in pascha est monumentũ ⁊ sanctũ sepulchr̃ xp̃i. Racio qꝛ sicut corpus xp̃i fuit positũ in sepulchro. p̃mo fuit vnctũ vngentis p̃ciosis. deinde inuolutũ fuit ĩ sindone. sic ⁊ in cõmunione. p̃mo dolet de peccatis ⁊ ꝓponit de peccatis abstinere homo ⁊ confitet̃ sic vngitur corpus xp̃i inter nos aromatib⁹. Scd̃o vngit̃ aloes q̃ multũ cõfortat quãdo homo restituit ⁊ remittit iniurias orat ⁊c̃. audit missas sermones ⁊c̃. Tercio inuoluitur infra illã cortinã albã hostie ⁊ ponitur in sepulchro dignius ⁊ sanctius q̃ sepulchrum in quo semel corpus xp̃i fuit positũ ꝫ in corpore hoĩs non solũ semel ꝫ pluries ponit̃. Item quia in illo sepulchro fuit corp⁹ xp̃i sine anima ⁊ sine sanguine quia fuit corp⁹ mortuũ ꝫ in sepulchro corporis homĩs ponit̃ cum anima ⁊ sanguine ⁊ corpus est viuũ ⁊ gloriosum Nota in die illa scz resurrectõis qꝛ tunc ex p̃cepto ⁊ ordinacõe ecclesie debetis cõmunicare qui illa die nõ recipit deum aĩa eius nõ recipiet̃ a deo in paradiso nec ei⁹ corpus debet recipi ad sepulturã ecclesiasticã. de illa d̃t dauid. Hec dies ⁊c̃. exultemus ⁊ letemur in ea Et d̃t scp̃tura tropoloyce Ysaie. xi. In die illa radix yesse que stat in signum populoꝝ ideo gentes

dep̄cabunt̄ ⁊ sepulchꝝ eius gloriosuꝫ ra
dix yesse vocatur xp̄s ꝓpter eius diuini-
tatem ⁊ flos quantū ad eius humanita-
tem q̄ stat in signū populoꝝ scꝫ in missa
quādo eleuat̄ hostia sicut in passione fuit
eleuatus in cruce ⁊ sepulchꝝ eius glorio
sum nō legit̄ de illo sepulchro materiali.
quia nō est capax glorie. Nota q̄ꝫdiu ma
ria magdalena vidit monumentū clausū
non credidit corpus xp̄i furatū. secus qn̄
vidit ipsum apertū. Sic post cōmunionē
si vultis ne xp̄s a vobis tollat̄ faciatis ꝙ
sepulchꝝ sit clausum scꝫ in oculis auribꝫ
⁊ ore. Quoniā qn̄ sentimēta ⁊ sensuum
organa sūt sic bene gubernata nō oportet
timere ꝙ xp̄s furet̄ a nobis ꝫ quādo mo
numentū est apertū in oculis in auribꝫ ⁊
ore ⁊c̄. vacuū remanet. dauid. Quoniā
nō est in ore eoꝝ veritas cor eoꝝ vanuꝫ
est. Remediū ḡ ē diligentia spūal'. quā
ostendit Maria magdalena ꝑquirendo
xp̄m plorando ⁊ plangēdo. i. penitenciā
faciendo. Dic q̄modo pueri. xij. annoruꝫ
cōmunicari debent vt dicunt doctores ⁊
concordat textus euuangelij Luce. viij.
Surrexit puella ⁊ dn̄s iussit ei dare ad
manducandū Ido xp̄s Johis. vi. Amē
amen dico vobis nisi mādu caueritis car-
nem filij hoīs ⁊c̄. ¶ Scda tabula ē confi
dentia cordialis. Istā etiā ostendit mag
dalena qn̄ dixit xp̄o credēs ipsum ortu-
lanum fuisse. Dn̄e si sustulisti euꝫ dicito
mihi ⁊c̄. Nota ego eū tollam Cum essꝫ
mulier nobilis ⁊ delicata ⁊ xp̄s magnus
homo quomō vna mulier possit portare
vnū corpus hoīs mortui ostendit̄ hic cō
fidencia cordialis pauid⁹ ⁊ timid⁹ nunq̄ꝫ
faciet aliquid boni. de corde enim ꝓcedit
fortitudo vel motus Ido legit̄ De utro.
ij. ꝙ antiq̄t⁹ quādo debebāt ire ad bella
p̄conizabant̄ Si q̄s ē timidus corde ⁊c̄.
Idē in prelio spūali quādo confessor dt
potestis facere hoc vel illud. dicunt non
possum Rō quia corde pauēt. Iō nullū
bonū faciēt ꝫ qn̄ dicūt pr̄ bn̄ possū facē.

Iō dixit xp̄s cuidā Si potes credere oīa
possibilia sunt credēti Mathei. v. Con-
fide ergo in deo de omnibꝫ ⁊ in omnibus
nec est currendū ad diuinos pro aliqua
mundi necessitate ꝫ ad deuꝫ tam ꝓ filijs
habēdis q̄ꝫ ꝓ salute ⁊c̄. ¶ Tercia est ar
dentia generalis qd̄ ostendit̄ in hoc ꝙ ma
ria magdalena voluit tenere pedes dn̄i
⁊ ipsos osculari sicut fuerat assueta in vi-
ta ⁊ xp̄s sibi dixit. Noli me tangere. Se
cundū hunc textū maria magdalena du-
bitabat in sexto articulo fidei scꝫ t̄cia die
resurrexit a mortuis. Dicat̄ credo ī deū
ido xp̄s non ꝑmisit vt eū tangeret tanq̄ꝫ
minus credentē in illo articulo habemus
hic doctrinā ꝙ caueam⁹ ne in aliq̄ articu
lo fidei dubitem⁹ quia xp̄s non ꝑmitte-
ret ꝙ sibi vniremur in gloria. Ido addis
catis credo in deū ⁊ tēpore antixp̄i eritis
armati quia eius nūtij venient dicendo.
quā credentiam habetis nobis dicatis si
nescitis credo decipient vos ⁊ facient cre
dere errores. Itē de anima quando exit
de corpore statim veniet corā xp̄o ad iu-
dicium ⁊ dicet xp̄s. quis es tu. respondet
dn̄e. xp̄ianus sum ⁊ ipse q̄ est fides xp̄ia
noꝝ nescio. ⁊ xp̄s nescio te. Vn̄ scp̄tura
dt. Qui ignorat ignorabit̄. p̄ma Choꝝ.
xiiij. ꝫ quando dicit ista est ⁊ dic. Credo
in deū ⁊c̄. tunc dicet xp̄s. Euge serue bo
ne ⁊ fidelis ⁊c̄. Roma. x. Si crediderī in
corde tuo ⁊c̄. ¶ Quarta est audiētia di-
uinalis. quādo maria dixit. vidi dominū
⁊ hec dixit mihi ⁊c̄. Moralit̄ hoc potest
dicere q̄libet nostrum in dominica postq̄ꝫ
audiuerit missā. vidi dominū scꝫ in mani
bus presbiteri ⁊ hec dixit mihi scꝫ verba
misse. Nota de dominica seruanda ⁊ de
missa cōpleta audienda nō sicut faciunt
multi q̄ in die festo non possunt stare in
ecclesia per horā in saluacionē anime sed
stant extra locutionibꝫ vacātes ⁊ quādo
pulsatur ꝓ corpore xp̄i tunc veniunt vt
porci. tales possunt dicere vidi dominū ꝫ
nihil dixit mihi. quia nō audiui missam.

q̄modo creditis q̄ deus det vobis puisionem si non facitis sibi seruiciū quod tenemini nullus dñs puderet seruitoribus nec vasallis nō seruientibꝫ sibi.

¶ Feria sexta paschę. Sermo

DAta ē mihi oīs potestas. Mathei vltimo. hoc est verbū xp̄i ꝓprie. appropꝫate vero potest esse verbū cuuslibet xp̄iani dicit xp̄s ꝓprie tanq̄ dñs t saluator. Data est mihi oīs potestas. hoc dixit discipulis suis quādo eis apparuit postq̄ surrexit a mortuis. data est mihi oīs potestas sc̄z super omnes creaturas merito passionis. Racio nam lex dei est q̄ vult in hac vita p honore dei humiliare seipsum in alia vita exaltabit̄. dixit ergo apostolis cōtendentibꝫ de maioritate regni celor̄ Mathei. xviij. Ecce lex dei. Quicunq̄ humiliauerit se sicut puulus iste. hic maior est in regno celorum Mathei. xviij. Ecce lex dei. Modo videam? q̄modo xp̄s merito sue humilitatis meruerit exaltari sup omnes creaturas. Nota q̄tuor gradus humilitatis xp̄i ¶ Prim? q̄ voluit hūiliari sub creaturis corporalibꝫ sc̄z sub elementl corporalibus q̄ dabant ei tediū t calorē frig? pluuiā ventū t sic ideo ꝑm legē dei meruit inquantū homo dñiū t exaltationē sup omnes creaturas corporales ideo omnes subiciunt̄ iperio suo. ita q̄ si p̄ciperet monti vt se mutaret stati esset factū. Ideo si p̄ciperet soli lune vel stellis vt starent. t sic hoc meruit quia sub eor̄ influentijs voluit humiliari. ¶ Secūs gradus est quia voluit humiliari sub creaturis angelicis. assumens nō angelos ꝑ carnē passibilem t mortalē. Itē quia voluit ab āgelis gubernari quia quādo erat puus per angelum q̄ apparuit Joseph voluit in egiptū fugere t redire de egipto. Itē ab angelo in passione voluit cōfortari. licet nō indigeret quia maior est angelis ꝑ voluit humiliari ideo meruit habere dominiū sup angelos intantū q̄ statim faciūt quicq̄d p̄ceperit eis. ¶ Tercius gradus est quia voluit humiliari sub creaturis humanis singulariter i sua passione in qua fuit humilis t obediens sagionibꝫ t ministrl eorum imperio expoliando t ponendo se in cruce t̄c. extendendo brachia. ideo meruit habere dominiū super oēs homines mundi qui sunt fuerunt t erunt. ¶ Quartus gradus est quia voluit humiliari sub creaturis infernalibꝫ quādo a demonio voluit tēptari in tēplo. in deserto. t in monte. ideo meruit habere dominiū super omnes demones q̄ fugiunt quando audiunt nomen eius. Patet ergo ex lege dei. quomodo in alia vita exaltat̄ qui in hac vita p deo vult humiliari. de quo auctoritas ad philippēses. ij. humiliauit semetipsum factus obediens. Nota humiliauit semet ipsum sub ipsis p̄dictis q̄tuor gradibus creaturar̄ ideo ꝓprie dns ihesus potest dicere. thema. Data est mihi oīs potestas. Secūdo q̄ a ꝓpriate quilibet xp̄ianus potest dicere aliquo modo. data est mihi omnis potestas. Et hoc ꝓpter q̄tuor potestates quas deus dedit cuilibet homini.

Prima est de generacōne diuinali
Secūda de reconsiliacōne spūali
Tercia de sanacione corporali
Quarta de saluacione celestiali

¶ Ex hijs dr xp̄ianus. Data ē mihi oīs potestas t̄c. Prima potestas data cuilibet homini. est de generacōne diuinali. q̄ q̄libet homo efficitur filius dei scilicet in baptismo. baptism? enī est spūalis generacio. Semen est verbū dei quod mittit̄ a deo per os sacerdotis baptizantis isto modo efficit̄ homo filius dei Magna potestas est ista q̄ de filio rustici vel pastoris subito efficiatur fili? dei t habeat ius in regno dei quod nō habuit ante baptismum. Racio quia uondū est filius dei ꝑ post baptismū puer ita intrat paradisum

secure sicut filius in domo patris. Ecce magna potestas. De ista potestate dt iohannes. Dedit illis potestatē filios dei fieri hijs qui credūt in noīe eius. Johannis p̄mo. Moralit̄ exquo oēs sunt boni filij dei ⁊ regis ihesu xp̄i. patet quantū debent cauere de tribus maxime peccatis Primo ne bibant in tabernis quia nō decet hoc filios regis. licet viatores possunt nō tamē debent hoc facere illi q̄ habēt ibi domos vxores ⁊ filios. Ido apostol⁹ prima Chor. xi. Nunq̄d domos nō habetis Scdo ne ludant cū taxillis. nō enī conuenit filijs regis q̄ sint lusores īmo omnes mirarent̄ si viderent filiū regis cū lusoribus. Idē de xp̄ianis quibꝫ non licet. Rō quia ludus taxillorꝫ est fons iurandi per deū ⁊ furandi quia ex ludo nihil potest lucrari. quia oportet restituere. ꝫ quod perditur hoc est perditū. Unde talis ludus est inuent⁹ a dyabolo ad dāpnandū animas. quoniā ex ludo condēpnant̄ septeꝫ cōdiciones gentiū ⁊ hoc ostendit̄ taxillis quia inter duas ꝑtes semꝑ ostendit. primo dāpnant̄ illi q̄ inuitant alios dicēdo ludam⁹. scdo consentiētes. tercio iuuantes. quarto taxillos p̄stantes vel pecunias. q̄nto q̄ intrant domū vel tabernā. sexto domin⁹ domus. septimo rectores communitatl quia sciunt ⁊ nō corrigūt quod est tā magnū peccatū hinc dicit̄ tercio. Mundā seruaui animā meā nunq̄ꝫ cum ludentibus miscui me ꝫ bonus ludus est ludus baliste ⁊ cū pila. Terciū peccatuꝫ cauendū est deuꝫ iurare vel renegare qd̄ est tā magnū peccatū qd̄ terra nō potest sustinere. Dicā vobis vnū magnū miraculū de biblia Legit̄ quarto regū. xix. de quodā magno rege assiriorꝫ vocato Sennacharib q̄ hēbat centū octuaginta q̄nq̄ꝫ milia hoīes armorꝫ q̄ dixit vnā blasphemiā contra deū dicēs. Et nō potest deus tu⁹ tantū q̄ liberaret te de manibꝫ meis hoc dixit regi israhel. Ex ista blasphemia omnes sui hoīes armorꝫ fuerunt incinerati illa nocte. Modo attende quotiēs lusores dicant. nō posset deus q̄ ante veniat quater q̄ꝫ zinck. ido cauete vos ab istl blasphemijs Ideo est bonū affirmare ꝑ aduerbia ⁊ honorare nomen dñi. Unde dicit scp̄tura Maledicti erūt qui contēpserint te ⁊ condēpnati erunt omnes qui blasphemauerint te. Thobie. xiij. Caueatis ergo ab illis ⁊c̄. Secūda potestas nobis a deo data est de reconciliacione spirituali. Dic postq̄ꝫ sumus filij dei per baptismum tanq̄ꝫ filij mali ⁊ ingrati per malam vitā ⁊ peccata efficimur inimici xp̄i ⁊ perdim⁹ primā potestatē ideo ꝓuidit nobis deus dando potestatē de reconciliacione spirituali scꝫ per penitenciā per quā possum⁹ patri nostro ihesu xp̄o reconciliari. Nullus est ī mundo ita magn⁹ peccator ⁊ mal⁹ q̄ si dolet de peccatis xp̄s statim ꝑcit pater est ⁊ nō obliuiscitur filios suos. Ideo quādo filij humilit̄ petunt veniam ⁊ ꝓponunt emēdare se. statim pius pater ꝑcit eis. Nota miraculū Mathei ix. de illo paralatico q̄ nihil poterat facere. amici vero eius portauerūt ipsum xp̄o dicendo suā infirmitatē ad quē dixit xp̄s Confide fili dimittunt̄ tibi peccata tua. Et ecce quidā de scribis dixerūt intra se. Hic blasphemat. Et cū vidisset ihesus cogitacōnes eorꝫ dixit. Ut quid cogitatis mala in cordibꝫ vestris. Quid ē facili⁹ dicere dimittuntur tibi pctā tua? an dicere surge ⁊ ambula. Ut aūt sciatl qꝛ fili⁹ ⁊c̄. vsq̄ꝫ videntes autē turbe glorificauerūt deū qui dedit talem potestatē hominib⁹ Mathei. ix. Hic paraliticus est peccator qui nullū opus meritoriū potest facere licet posset ieiunare orare ⁊ elemosinas dare. non tamē est meritoriū ad gloriaꝫ Si dicat̄ ergo dimittā ergo hmōi opera Responsio bona opera nō sunt dimittenda quia licet non valeāt ad gloriā tamē valēt ad multa alia bona ⁊ finalit̄ ad habendū cōtricionē Ido q̄ꝫtū cūq̄ꝫ sit pctōr ⁊ sit in pctō bona non sunt dimittenda.

immo tunc sunt magis necessaria ꝫ non sunt meritoria. Auctas Job.iij. Sine me dt xps nihil potestis facere. ꝫ hic paraliticus curaꝫ si in lecto pñie per ꝙtuor ante xpm portaꝫ duo portatores a pte ante sunt cõtricio t ꝓpositum abstinẽdi a peccatis. duo a pte post sunt oris ꝯfessio vt exeant imundicie sicut ysanies de apostemate. Scõs est pñie a confessore iniuncte obseruacio. talis peccator si sic portatur ante xpm reconsiliabiꝫ cum xpo. t xps vocat eũ filiũ dicens. Confide fili remittunt tc. ¶ Tercia potestas nobis a deo collata est de sanacõe corporali scz si habem? infirmitates plagas dolores. t sic in corporibus nostris possumus curari etiã si nõ esset aliqua medicina in mũdo. Racio xps non solũ est dñs t medicus animaꝝ nostraꝝ. ꝫ etiã corpoꝝ que ipse formatquia pr̃ t mater modicũ ibi faciunt scz vile mater nescit q̃d portat ꝫ de? est ille q̃ suis manibꝫ formatcorpus deinde creat animã. Ideo xps curat de animabus q̃bus' puidit per baptismũ t per alia sac̃menta ecclesie t dedit etiã remediũ t medicinã ꝓ corporalibꝫ scz in die ascensionis qñ debuit ascendere in celuz Primo ordinauit medicinã ꝓ corporalibus nostris dicẽs signa autẽ eos q̃ crediderint hec sequent tc. Marci vltimo Nota eos q̃ crediderint non eos scz qui sancte viuũt. Nota in noie meo cui? nomen est ihesus xps t alia oia sunt cognomina linguis loquent nouis. i. mutis dabit verbũ si sit vtile aie ꝫ multis esset vtilius vt essent muti vt mulieres loquaces de infirmitatibus Nota q̃ multis vtilis est infirmitas quia humiliant t sequunt ecclesias. Dic practice de noie ihesu cum signo cruc tc. Si haberem? fidẽ nõ oporteret nos ire ad medicos nec diuinos nec sortilegos. Dic de illo noie curato sub ania a vulnere cum noie ihesu Ideo xpus Luce.x. Ecce dedi vobis potestatẽ calcandi sup̃ serpentes t sup omnẽ virtutẽ inimici t nihil nocebit. ¶ Quarta potestas a xpo nobis data est de saluacõe celestia li hec est alijs melior scz habere potestatem regnãdi in paradiso De hac potestate dicit scptura Thobie.ṕmo. Dedit illi potestatem q̃cunq; vellet. Nota q̃cunq; vellet in alio mũdo sunt due ciuitates. i. paradisus t infern?. In paradiso est gloria. in inferno ẽ pena tc. Dedit aũt deus potestatẽ hominibꝫ ex libero arbitrio ascẽdere q̃cunq; vellent. Si vis ad ciuitatez paradisi ire. potestatẽ habes eundi. si vis ad ciuitatẽ inferni. ad idẽ. Diceret aliq̃s ergo omnes ibim? ad paradisum. qz omnes volunt illucire. Nota q̃modo licet dicant ore volum? ire ad paradisum tñ opere t facto oppositũ faciunt t ideo recipiunt in alia ciuitate scz in inferno. ideo mendaciũ dicunt sicut si q̃s dicit se velle ire bethauiã t ceperit viã ad valenciã. sic omnes dicit q̃ vultis ire ad paradisum t recipitis viã inferni scz viã superbie tc. que ducit ad infernum dimissa via plana humilitat q̃ que ducit ad paradisũ Idẽ de alijs vicijs t virtutibꝫ Ecce q̃re dt dedit illi potestatẽ tc. Si dicat p̃dicta repugnant p̃ destinacioni. Respondeo q̃ hoc ẽ erroneũ q̃niã p̃ destinacio nõ aufert liberum arbitriũ. Etiã si sis p̃ destinat? t finis vitã tuã in peccato mortali. dãpnat? es. quia p̃ destinacio includit vt impleat per bonã vitã Job.xxvi. Annũciat de eo id est de vita eterna amico suo q̃ possessio eius sit t ad eã possit ascendere. De hijs potest dicere quilibet. Data est mihi potestas tc.

¶ Sabbato post pascha. Sermo

Monumentũ vidit t credidit. Johãnis.xx.ca.

Verbũ ꝓpositũ declarat nobis modũ q̃ modo Johãnes euãgelista credidit xpi

resurrectionē scz quādo vidit monumen
tum apertū ⁊ sudaria. hoc dt thema mo-
numentū vidit scz apertum ⁊ credidit xp̄i
resurrectionem. Sciendum ꝙ christi re
surrectionem credere fuit valde difficile
gentibꝫ mundi ⁊ etiā discipulis xp̄i. Rō
nā in sacra scp̄tura īuenit̄ resurrectio mul
torū. vt. iij. regū. xvij. de helya q̄ suscita-
uit vnū mortuū non v̄tute ꝓpria sed dei
Idē. iiij. regū. iiij. de helyseo q̄ suscitauit
vnū mortuū ⁊ post mortē etiā suscitauit
aliū. iiij. regū. xiij. Itē in nouo testamen-
to legit̄ ꝙ multi surrexerunt a mortuis.
nō tamen ꝓpria virtute ꝫ dei. Sed xp̄s
ꝓpria virtute ⁊ potestate surrexit a mor-
tuis ꝓpter cōiunctionē diuinitatis cū cor-
pore ⁊ etiā cū anima. de q̄ vide scm̄ tho.
iij. ꝑte. q. liij. ar. iiij. ⁊ ex ꝫ habebat posse
infinitū ideo fuit quoddā singulare ⁊ val
de difficile ad credendū de xp̄i passione
⁊ resurrectōe. de ꝫ ꝓphia iacob Gen̄. xlix
Ad p̄dā ascēdisti fili mi req̄escens accu-
buisti vt leo ⁊ quasi leena. quis suscitabit
eū. Ad predā ascendit xp̄s in cruce bra
chijs extensis. Brachijs enim sapientie ⁊
iusticie amplexus est totū mundū q̄ndo
quieuit i passione leo dormiēs tantā ha-
bet fortitudinē ⁊ virtutē quantā vigilās
Idē de anima. Quia ergo xp̄i resurrec-
tio fuit ita difficilis ⁊ mirabilis ⁊ ad vitā
immortalē quia alij quādo resurgebant
iterꝫ morituri resurgebāt. xp̄us vero sur-
rexit ad vitā gloriosam ⁊ īmortalē. Ideo
fuit ita difficilis eius resurrectio ad cre-
dendū ꝓpter hoc xp̄s multipliciter voluit
ostendere ⁊ manifestare suā resurrectio-
nē vt dicit Lucas actuū p̄mo. Prebuit
seipsum viuū post passionē suā in multis
argumētis per dies q̄draginta apparens
eis ⁊ loquēs de regno dei. Nota nouem
argumenta q̄ inueni in euuāgelijs ex q̄-
bus argui potest eciā nostra resurrectio a
morte peccati mortalis ad vitam gracie
¶ Primū argumentū fuit thema ꝓpo-
situm. Monumentū vidit ⁊ credidit ⁊c̄.
Non credatis ꝙ in xp̄i resurrectōne mo-
numentū aperiret̄ vt posset inde exire qꝛ
in suo exitu de monumēto ipsum nō fuit
apertū. Quoniā sicut exiuit vterꝫ virgi-
nis vt radius solis transiens ꝑ fenestraꝫ
vitreā Ita exiuit de monumēto clauso ⁊
signato sine aliqua apertura. Sed post
exitū de ipso monumēto angelus domi-
ni descendens de celo ⁊ accedēs reuoluit
lapidē ⁊ sedebat sup̄ eū. Mathei vltimo
Quia alias nō potuissent videre si corpꝰ
erat intra vel extra monumentuꝫ. Et sic
Johēs monumentū vidit ⁊ credidit xp̄i
resurrectionē. Ecce p̄mū argumentū q̄
Johānes credidit. Moraliter sic q̄libet
potest cognoscere ex apertura monumen
ti si surrexit de morte peccati ad vitā gra
cie. Dic q̄modo corpꝰ peccatoris est vt
monumentū depictuꝫ foris. Intus vero
plenū corrupcionibꝫ. Sic peccatores ex
tra sunt picti ⁊ ornati ⁊c̄. Intus vero fe-
tent ex malis cogitacionibus desiderijs
odijs ⁊c̄. q̄bus dicit xp̄s. Ve vobis ypo
crite q̄ similes estis sepulchris dealbatis
que a foris apparent speciosa intus vero
plena sunt ossibꝫ mortuorꝫ ⁊ omni spur-
citia sicut ⁊ vos Mathei. xxiij. patꝫ ergo
rōne ⁊ auctoritate ꝙ peccatores sunt vt
monumēta ⁊ aīa iacet intꝰ mortua ꝫ po-
test resurgere ꝑ aperturā sepulchri scz cō
fitendo peccata aperiendo os ⁊ ꝓiciendo
peccata extra Isto mō peccator resuscitat̄
de morte culpe ad vitā gracie ꝑ aperturā
monumenti. Ideo Ysaie. xxxviij. viuens
viuens ipse cōfitebit̄ tibi ⁊ ego hodie ⁊c̄.
Nota viuens scz vita nature viuens scz
vita gracie confitebit̄ tibi ⁊c̄. Et viuen-
tes in inferno nō confitent̄ deo ꝫ dyabo-
lo vi tormentorꝫ. Sicut ille q̄ torquet̄
confitetur suum peccatū. Sic in inferno
quādo superbus calcatur a demonibus ⁊
auarus mittit̄ in metallo liquefacto ⁊c̄.
de alijs confitent̄ sua peccata dicendo O

miser maledicta dies in qua fui superb⁹ vel auar⁹ vel luxuriosus ⁊c̄. ꝫ illa cōfessio nihil valet eis. ꝫ cōfessio q̄ fit ab homine viuente vita nature et gratie illa est optima Ido Prouerbiorum. xxviij. Qui abscondit scelera sua non dirigetur. Qui ꝯfessus fuerit ⁊ reliquerit ea miscdiā cōsequet̄ ¶ Scd̄m argumentū fuit ꝑ testimonium angeloꝝ qui mentiri nō possunt nec fallere. Ideo eoꝝ testimonio voluit xp̄s ostendere ⁊ ꝓbare suam resurrectōꝫ Dicit beatus matheus ꝙ qn̄ ille marie venerunt ad sepulchꝝ vt vngerent ih̄m angelus dixit eis. Scio em̄ ꝙ ih̄m queritis crucifixum nō est h̄ surrexit sicut dixit vcīte ⁊c̄. Mathei vltimo. Ecce scd̄m argumentum. Moraliter sic quilibet vr̄m ex testimonio angeli boni potest cognoscere si surrexit ⁊c̄. Angelus bon⁹ est ꝯfessor Ratio qꝛ sicut angelus bonus est purus ⁊ honestus talis debet esse sacerdos. Itē angelus nō curat de pecuniis. Sic nec cōfessor ⁊c̄. Ideo bonus sacerdos dicit̄ angelus in sacra scriptura labia sacerdotis custodiunt scientiam ⁊ legem requirent de ore eius qꝛ angelus domini est Malach̄ ij. Sacerdos bonus ꝯputatur pro angelo bono. malus vero pro dyabolo. Tūc enim homo habet testimonium scꝫ in confessione bona sacerdotis Qn̄ ꝯfessor dic̄ audiui ꝯfessionem vestram ⁊ video ꝙ doletis de peccatis ⁊ ꝓponitis abstinere. Jō ego auctoritate mihi cōmissa absoluo te. Isto testimonio patet ꝙ aīa vestra surrexit de morte culpe ad vitā gr̄e ⁊ potest tunc dicere peccator vitā ⁊ miscdiam tribuisti michi ⁊ visitacio tua custodiuit spiritum meum Job. x. Nota vitam ⁊ misericordiaꝫ tribuisti michi tanq̄ꝫ vicarius dei. Sicut em̄ vicari⁹ regis remittit ⁊ absoluit reū qꝛ nullus ali⁹ posset remittere crimina ꝯtra legē regis facta. Ita sol⁹ sacerdos est vicarius dei qui ꝓōt remittere peccata qꝛ solis presbiteris cristus dixit. Quoꝝ remiseritis peccata remittunt̄ ⁊ eis Johis. xx. ¶ Tercium argumentum alijs melius fuit ꝑ vulneꝝ ostensionem. dic quō xp̄s post suā resurrectōnem voluit retinere signa quinq̄ꝫ plagaꝝ pricipalium non ꝙ habeat manus perforatas nec pedes nec latus ꝫ sūt ad instar stellaꝝ. ꝫ sctūs tho. dic̄ in tercia ꝑte. q. liiij. ar. vlti. ad scd̄m ꝙ illa aꝑtura vulneꝝ p⁹ resurrectōeꝫ q̄uis sit cū q̄dā solucōe cōtinuitatis totū tn̄ hoc recōpensat̄ ꝑ maiorē decorē gl̄e vt corp⁹ nō sit min⁹ integꝝ ꝫ magis ꝑfcm̄. ⁊ subdit thomas nō solū vidit ꝫ ⁊ vulnera tetigit qꝛ vt dic̄ leo Papa sufficit sibi ad fidē ꝓpriaꝫ vidisse qd̄ viderat ꝫ nobis oꝑatus est vt tangeret quez videbat Et ad p̄mū ar. dicit ꝙ cicatrices ille q̄ in corꝑe xp̄i ꝑmāserūt nō pertinēt ad corrupcōeꝫ vel defectū ꝫ ad maioreꝫ cumulū gl̄e inq̄ntū sūt q̄dā v̄tutis insignia ⁊ in illis locis vulneꝝ quidā sp̄ealis decor apparebit. oū dit discipulis manus ⁊ pedes ⁊ lat⁹ qui nolebāt credere resurrectōeꝫ. Tunc gauisi sūt discipuli viso domino Johis vicesiō. Moraliter sic nos habemus vulnera animarum scꝫ peccata mortalia que sūt septem scꝫ suꝑbia ⁊ sic de alijs. Si ista vulnera mutant̄ in signa clara scꝫ virtutes oppositas signū est qd̄ surrexistis de morte culpe ad vitā gratie. Verbi gratia quando vulnus superbie ⁊ vanitatis mutatur ī humilitateꝫ signum est ꝙ surrexistis. Idem de plaga auaricie quando fur vel vsurarius restituit ⁊c̄. sic̄ ille qui recepit superfluas ⁊ inordinatas potiones si vult sanari oportet ipsum vomitare. Ita qui recipit iniuste aliqua bona que sunt tanq̄ꝫ inordinate ⁊ superflue pocōnes ea oportet restituere alias oportet mori eternaliter. Quando ergo fit restitutio signum est resurrectōnis. Idez de vulnere luxurie. vir ⁊ vxor seruando debitum modum nō faciunt luxuriā ꝫ aliter totum est luxuria. Quādo ergo mutatur in signum claꝝ castitatis signū est ꝙ anima surrexit a mortuis ⁊ sic de alijs. Ideo

j.pe.ij. Conuersacõnem inter gentes habentes bonã vt in eo qđ detrectãt de vobis tanq̃ de malefactoribꝫ ex bonis operibus vos ꝯsiderantes glorificent deum.

¶ Quartum argumentum fuit ꝑ tactuꝫ dicit Lucas ꝙ discipuli se estimabant spiritum videre qñ xp̃s apparuit eis. Quibꝫ dixit xp̃us palpate ⁊ videte qꝛ spñs carnem ⁊ ossam non habet sicut me videtis habere Luc̃ vltimo. Moraliter isto modo tactu probatur si homo surrexit a morte peccati ⁊c̃. Non est bene ꝓbabile visu nam multi videntur boni ⁊ sancti vt begine ⁊c̃. Visus em̃ bonum argumentum est ꝫ nõ ꝓbat sufficienter. qꝛ mlta lucẽt que nõ sunt auꝛ. Ideo florenus nõ ꝓbatur solo visu vel sono ꝫ tactu. Ita de mltis hominibꝫ qui nõ bene ꝓbantur visu qꝛ videnť sancti ⁊ sunt pleni superbia ⁊ ypocrisi nec bene ꝓbantur sono qꝛ habent bona ⁊ pulchra verba. Multi predicãt humilitatẽ qui sũt superbi ⁊ sic de alijs. Sꝫ qñ tanguntˇ aliquo verbo iniurioso verbũ iniuriosum est tanq̃ lapis durus ⁊ si non tenent virtutẽ pacientie nichil valẽt persona ypocrita nõ põt se tenere ad tactum exemplum de iob qui faciebat multa bona de quo dixit deus sathane. Nunq̃d cõsiderasti seruum meum Job ꝙ nõ sit silis ei in terra homo simplex ⁊ rectꝰ ⁊ timẽs deum ⁊c̃. Job.j. Rñdit sathanas extẽde paululũ manũ tuã ⁊ tãge cũcta q̃ possidꝫ nisi in faciẽ benedixerit tibi. Deꝰ vero ad ꝓbandum dedit licentiã dyabolo vt tangeret eum. Sꝫ iob habuit paciam in omnibꝫ dicens Benedictus deus iste erat de ꝓbatis. Sic multi credunť esse iusti boni ⁊ ꝑfecti. ꝫ qñ tanguntur ipi deturpant seipsos. Ido potest dicere quilibet tlis. o miser paꝛ de bono est in me ¶ Quintuꝫ argumentum fuit ꝑ manducacõm qñ angeli apparent nonnunq̃ videnť ꝯmedere vt patet Geneꝫ.xviij. De abraam qui ĩuitauit tres angelos ⁊ videbanť ꝯmedere ꝫ nõ erat vera ꝯmestio. Sed xp̃s post resurrectionem vere ꝯmedit ad ꝓbandũ suam resurrectionem qꝛ habebat os guttur ⁊ stomachũ qꝛ in hijs tribꝫ ꝯsistit cõmestio ꝫ nõ faciebat digestionẽ qꝛ hoc ẽ facere nutrimentũ quo ipse nõ indigebat qꝛ habebat corpus gloriosũ. Et istud tãgit doc. sctũs thomas.j.ꝑte.q.lj.ar.iij.ad quintum ⁊ tercia ꝑte.q.liiij.ar.ij.ad terciciũ vbi ponit qđ augustinꝰ dicit in.xiij.đ ci.đi saluator noster post resurrectionem tã quidẽ spirituali carne ꝫ tñ vera cibum ⁊ potum cum discipulis sumpsit nõ alimentorum indigentia ꝫ ea q̃ hoc poterat ptãte vt em̃ Beda dicit s.lucam. Aliter absorbet aquam terra sitiens alr solis radius calens. Illa indigentia iste potentia manducauit ergo xp̃s post resurrectionẽ nõ quasi cibo indigens ꝫ vt eo modo naturam corporis resurgẽtis astrueret. Et ꝓpter hoc nõ sequitur ꝙ fuit eius corpus animale qđ est indigẽs cibo ꝫ spũale. vt patet.j. Coꝛ.xv. Sic nec nos post resurrectõnez ꝯmedemus cibũ corꝑalem. De isto argumento Luce vltimo. Habetis aliquid qđ manducetur ⁊ illi obtulerũt ei ⁊ cetera. Moraliter sic vos etiam ꝑ cõmestionem potestis probare vestram resurrectionem. Si ꝯmedistis agnum paschalem conmunicando digne signum est ꝙ surrexistis ⁊c̃. Quia deus ordinauit ꝙ sicut totum nostrum malum venit ex cõmestione cibi ⁊c̃. Sic vult etiam ꝙ ex cõmestione fructus ventris virginis marie veniat totum nostrum bonum. Dicatur quomodo in hostia consecrata est cristus verus deus ⁊ homo ⁊ virtute illiꝰ cibi viuemus vita nature gratie ⁊ glorie ⁊ confortat intellectum memoriam ⁊ voluntatem. Ideo xp̃s inquit panis quem ego dabo caro mea est ⁊c̃. Joh.vj. ¶ Sextum argumentum fuit per ãbluacõnẽ qñ ambulauit cum duobus discipulis euntibꝫ in castellum emaus Luce.xxiiij. Qꝛ ambulare est signum resurrectõnis. Ido xp̃s postq̃ suscitauit Lazaꝛ dixit soluite

eum ⁊ sinite abire in signum resurrectõis ¶ Moraliter isto argumento patet si vere surrexim⁹ ambulando sm q̃ dicit dauid in p̃s. Ibunt de virtute in virtutẽ ⁊c. in syon. i. in gloriã celestẽ. Practice ⁊ inci piamus a religiosis dicatis vos dñe religiose modo est annus eratis deuot⁹ pax ⁊ modo quõ verecundor dicere. qz nõ cõtinue ꝓfeci in virtutib⁹ ⁊ sic alio ãno ambulaui ꝫ magis steti ⁊ retrocessi. Qz sm bernardũ i via dei stare ⁊ nõ progredi retrogradi est. Item de clericis quõ dixist missam eratis deuoti. Patet ita ⁊ modo quõ pater verecundor dñe. qz modo non vico officiũ teneo ꝓcubinã ⁊c. Item de secularibus anno preterito nõ fui ꝓfessus nec modo. Dicatur quõ miraremi si eundo ⁊ reeundo ꝑ viam inueniretis aliq̃z in eodem loco ⁊c. Videtis periculum nõ ambulare cum dicat scriptura. ambulett digne deo per oĩa placentes in omni opere bono fructificantes ad Colo. j. ¶ Septimum argumentũ fuit ꝑ locucionem q̃ illis duob⁹ discipulis iterpretabat scripturas Luce. xxiiij. Loqui em̃ rationabilit est opus hoĩs viui. Jdo dixerunt discipuli postq̃z ip̃m cognouerunt. Nõne cor vestr⁹ ardens erat i nobis dum loqueretur nobis in via ⁊ aperiret nobis scripturas. ¶ Moraliter isto argumento probat nostra resurrectio. Si loquimur rationabiliter orando vel legendo vel ꝓximum corrigendo signum est resurrectionis. Loqui verba dei signum est vite anime. Quando enim arbor facit flores folia ⁊ fructus signum est q̃ radix viuit. Sic quando homo loquitur de deo cum reuerẽtia ⁊ orat non mentitur nec diffamat ꝓximũ signũ est q̃ anima viuit. Secus quando homo non curat ⁊ loquitur malum de ꝓximo signum est mortis anime. Jdeo xp̃s ait. Bonus homo de bono thesauro cordis ꝓfert bona. Malus homo de malo thesauro ꝓfert mala. Mathei. xij. Dic̃ pbus in ethicis. Qualis vnusquisq̃ est talia loquitur ⁊ operatur. Item ꝓmo peryermenias. Voces sunt note. i. signa que sunt in anima passionum. ¶ Octauũ argumentum fuit per fractionem panis qñ illi duo discipuli inuitauerũt ipsum ad cenam credentes ipsum fuisse peregrinum. parauerunt bonam cenã ⁊ ipse iuxta modum suum dixit versum ꝓ benedictiõe mense. Oculi omnium in te sperant dñe ⁊ tu das illis escã i tẽpe ⁊c. Jn fractione panis cognouerunt eum Luc. xxiiij. Cognouerunt q̃ vere surrexerat a mortuis. ¶ Moraliter in hoc possumus cognoscere si vere surreximus a morte culpe. Panis enim in sacra scriptura signat prouisionez corporalem. Unde dixit deus ade Genesis. iij. Jn sudore vultus tui vesceris pane tuo. donec reuerteris in terrã de qua sũptus es. qz puluis es ⁊ in puluerem reuerteris. Et vocauit adã nomen vxoris sue euã. eo q̃ mater esset cunctorum viuentium. Fecitq̃z dominꝰ deꝰ ade ⁊ vxori eius ⁊c. Summitur hic panis ꝓ tota ꝓuisione. Si ergo frangitis panem de bonis nostris dando pauperibus verecunde ⁊c. Signum est q̃ viuitis vnde scriptura Ecclesiastici. xij. Elemosina a morte liberat ⁊ ipsa est que peccata purgat ⁊ facit inuenire vitam eternam ¶ Nonum argumentum fuit per testimoniũ scripture scilicz ꝑ scripture implecõnẽ quando aperuit illis sensum vt intelligerent scripturas Luce. vltimo. Quia sic oportebat pati cristum ⁊ ita intrare gloriam suam. Quia ita fuerat figuratum. Quia quando deꝰ formauit adam ob dormiuit ⁊ tunc accepit costam de qua formauit euam. Jta cristꝰ debuit dormire in cruce ⁊ aperiri latus de q̃ exiuit sanguis ⁊ aqua vñ formata est ecclesia. Item tempore noe saluati sunt alique hoĩes aues ⁊ iumenta in archa a diluuio. Archa fuit crux vt saluenẽ gentes a

diluuio peccatoꝝ ⁊ vicioꝝ in q̄ ⁊ ꝑ quā saluant̄ homines lr̄ati ⁊ aues scz ꝯtemplatiui ⁊ iumenta scz hoīes terreni. Idez de ſpente eneo Numeri.xxj. Signū fuit xp̄i vt gentes euaderent a morsibꝫ serpētis inferni ⁊c̄. Moraliter sic per scripturaꝝ implecōm patet nr̄a resurrectio spūalis. Tota ꝑfecto scripture ꝯsistit in obseruantia decem preceptoꝝ legis. Si ergo seruamus decem precepta signum est vite. Ideo xp̄s Mat.xix. Si vis ad vitā ingredi serua mandata ⁊c̄.

¶ Dñica in albis scz in octauis pasche sermo Primus.

Post dies octo iterꝝ venit ihesus Johis.xx.c. Verbum ꝓpositum ſm intellectū hystoricū vel lr̄alē loquit̄ de aduētu xp̄i ⁊ de apparicōne quā fecit vt ꝯuerteret thomā apostolum incredulum Idone dāpnaretur xp̄s iterum post octo dies apparuit ei hoc dicit thema Post dies octo ⁊c̄. Scd̄m vero intellectum misticum ⁊ spiritualem thema loquitur de aduentu cristi in aīaz ad iustificandū eaz de peccato ⁊ ad dandū gr̄am sibi ⁊ benedictionē ⁊ istos duos intellect⁹ volo nunc declarare in presenti ſmone ¶ Iuxta primū intellectū lr̄alez dicat̄ hystoria euāgelij lr̄aliter. Nota insufflauit dicens accipitē spm̄ sanctū Anhelit⁹ hz duas ꝯdicōes qꝛ est calidus ⁊ humid⁹ h̄ duo dat spūssanctus. Prīo dat caliditatē amoris ⁊ deuocōnis. Scd̄o dat humiditatē ꝯtricōnis ⁊ lacrimaꝝ. hij sūt duo effect⁹ spiritussancti. xp̄s vero insufflauit. Innuens ꝙ spūssanctus nō solū ꝓcedit a patre sed etiā ab ipso dās apostolis ⁊ presbiteris ptātem remittendi peccata dicens. Quorum r̄miseritis peccata ⁊c̄. Ex ista xp̄i cōmissione sacerdotes possūt remittere peccata instrumentaliter qꝛ xp̄s remittit prīcipaliter. In ista xp̄i apparicione thomas nō erat cum alijs discipulis. Qui dixer̄t thome vidimus dn̄m. Qui respondit dicens. nisi videro in manibꝫ ⁊c̄. Ac si vellet dicere resurget ipse nūc. Certe nō credo. qꝛ cum pependit adhuc viu⁹ in cruce ⁊ iudei dicebāt sibi. Si rex israhel est ⁊c̄. ⁊ offerebant sibi conuersionem suam nō potuit descendere de cruce. Quomō ergo mortuus potuit exire de clauso monumēto ⁊ custodito dico vobis ꝙ nisi videro. Ecce quomodo thomas erat dubi⁹ ⁊ minus credens. Intantū ꝙ si in credētia tali fuisset mortuus fuisset perpetuo dampnatus. Cogito ego ⁊ vobis hoc dico fortassis ꝙ per totam ebdomadam apostoli laborauerunt ad ipsum ꝯuertendum etiā virgo maria ⁊ magdalena ⁊ thomas verecundabatur forte coram virgine marie negare ſ retro forte. Dicebat nunq̄d mater diceret vnum mendacium ꝓ filio suo videns cristus ꝙ nec apostoli nec mater sua poterant ipsum ꝯuertere ipse met cristus misericordia motus. Post octo dies scilicet a prima apparicōne venit ⁊ ianuis clausis intrauit dicens. Pax vobis ¶ Secretum huius nota ꝙ Ihesus tribus vicibus salutauit apostolos in euuangelio hodierno ad docēdum ꝙ omne bonum ꝯmunitatis si debēt conseruari in bono tres paces debēt habere. Prima inter maiores ⁊ minores scilicet supportando minores ⁊ honorando maiores. Secunda inter maiores ⁊ maiores debet esse cōcordia ⁊ caritas. vt in charitate bona intendāt bonum cōmune. Tercia pax inter minores ⁊ minores vt inter se ꝯcordāt. Ideo dixit tribus vicibus pax vobis pax vobis pax vobis ¶ Nota quomodo potuit Cristus dicere thome. Nōne tu es ille qui noluisti credere meam resurrectionē. Respondit thomas ymo dn̄e ego credo. Tu es deus meus ⁊ dominus meus.

O qualem verecundiā habuit de sua incredulitate thomas qñ vidit xp̄m ⁊ xp̄s vocauit eū dicēs. Infer digitum tuum ⁊c̄. Et thomas credidit. Dicit hic glosa augustini ꝙ thomas nolebat tangere. qꝛ iam firmiter credebat statim qñ vidit cristum. Sꝫ dic̄ beatus gregoriꝰ ꝙ xp̄s voluit omnino ꝙ tangeret loca clauorū ne decetero aliquis dubitaret ⁊ dicebat thomas credo dñe. Cui dixit xp̄us qꝛ vidisti me thoma credidisti ⁊c̄. Non dicit qꝛ tetigisti. Dico tibi ꝙ beati qui nō viderūt ⁊ crediderunt patet thema iuxta intellectū hystoricum ⁊ lr̄alem. Modo oportet declarare iuxta intellectum misticum ⁊ spiritualē. Pro quo sciendum ꝙ duo opera sūt in sūma per que xp̄s venit in creaturā per gr̄am. Prīo venit per baptismū. Secundo ꝑ pñiam. Si em̄ perdit̄ xp̄s postq̄ venit per baptismum in creaturam. Iterꝫ venit per penitentiā post dies octo. Dico primo ꝙ xp̄s ꝑ gr̄am venit in creaturam ꝑ baptismū qꝛ ante baptismum xp̄s nō est in creatura per gr̄am. ymo dico vob̄ ꝙ ante baptismum creatura est habitacō demonū. Dic quomodo Adaꝫ ⁊ eua ex peccato facti sūt captiui dyaboli. Sic qñ duo milites in cāpo clauso faciūt duellū ⁊ vnus dicit. Heu me reddo me tibi efficit̄ captiuus alterius. Ita int̄ illos duos milites scꝫ adā ⁊ dyabolo clauso ī campo paradisi terrestris fuit duellum vbi adam fuit victus ⁊ reddidit se dyabolo ꝑ consensum. Ideo fuit ipse captiuus cum vxore sua. Et est lex talis ꝙ si captiui generant filios etiam filij sunt captiui. Ita de adam auctoritas Ysaie. v. Propt̄ea ductus est populus meus ⁊ genus huānum captiuus qꝛ non habuit scientiam ⁊ loquitur ꝓphia in persona dei. Nota quia nō habuit scientiam. Qm̄ peccatū ade venit ex desiderio scientie quia serpens dixit. Eritis sicut dij scientes bonum ⁊ malū. gen̄. ij. Pꝫ g̃ ꝙ oēs erāt captiui diaboli Quō dyabolꝰ expellit̄ Rñdeo ꝙ ꝑ baptismū. Ideo qñ creatura debēt baptisari ñ ꝑmittit sacerdos ꝙ intret eccīaꝫ quousq̄ est ꝯiurata seu exorcizata dicens. Exorcizo ⁊c̄. Exij maledicte dyabole. Ex hoc ī fert̄ ꝯclusio ꝙ om̄s iudei ⁊ infideles sunt demoniaci. qꝛ non sunt exorcizati. Ergo in baptismo expellit̄ Quo expulso ⁊ mūdata camera venit xp̄s ꝑ gr̄aꝫ. Ecce p̄mus aduentus xp̄i in creatura auctorit̄s Hic est qui venit ꝑ aq̄m ⁊ sanguinē ih̄s xp̄s ñ in aq̄ solū ꝫ ī aq̄ ⁊ sāguine. j. Joh̄ v. Nota ꝑ aq̄ꝫ ⁊ sanguinē. Si dicat̄ ego fui in baptismo multociens Et non vidi sanguinem ibi. Respondeo ꝙ virtute sāguinis xp̄i baptismus hꝫ virtutem ⁊ efficaciam. Augustinus Que est tanta vis aq̄ vt corpus tangat ⁊ animam abluat. quasi dicat sanguis xp̄i. Sed ecce post baptismum quando peccamus expellimus a nobis xp̄m ex inmundicijs peccatorum quia non est porcus vt velit stare in luto luxurie. Et tunc dyaboli porci inferni redeūt ibi ⁊ cristus recedit vt ipse dicit. Cum inmundus spiritus exierit ab homine ⁊c̄. Mathei duodecimo ⁊ Luce vndecimo.

¶ Nota ⁊ fiūt nouissima hominis illius peiora prioribꝫ Quia peiora sūt peccata actualia intensiue q̄ꝫ originale peccatū vt dicit sanctus thomas tercia parte questione. j. ar. iiij. qꝛ plus habēt de rōne voluntarij licet originale sit maius malum extensiue. Modus iterum expellendi dyabolum est per conuersionem penitentialē Ecce diuina prouidentia quomodo ꝓuidit vt per penitentiam humilē ⁊ deuotā conscientia depuretur ⁊ mundetur ⁊ dyabolus expellatur. Ideo Jacobi quarto. Resistite diabolo ⁊ fugiet a vobis. Jō dicit thema post dies octo iterum ⁊ cetera. Hij octo dies sunt opera penitentialia quibus completis iterum venit cristus. Primus dies est peccatorum cognicio. Scd̄s cordis ꝯtricō. Terciꝰ oris ꝯfessio. Qr̄tꝰ vite correctū Quītꝰ īiuriaꝝ r̄mis

sio. Sextus debitoꝝ restitucō. Septimꝰ
fame reparatio. Octauus eukaristie cō-
munio. de hijs dicit thema, post dies octo
1 iterꝝ venit ihesus ¶ Dico primo ꝙ primꝰ
dies est peccatorū cognitio qñdo ex clari-
tate diuine gratie homo cognoscit pecca
ta sua dicendo. O miser ego sū religiosꝰ
ꝛ nō tenui obedientiaꝫ paupertatem nec
castitatem nec cerimonias nostri ordinis
in victu ꝛ vestitu ꝛ inclinacōnibꝫ ꝛ silen-
tio ꝛc. Ecce primꝰ idē de clericis ꝛ lay-
cis. Et possunt dr̄e post recognicōeꝫ cū
apostolo Nox precessit dies aūt appropi-
2 quabit. ad Ro. xiij. Scd̄s dies est cordis
cōtricio. Quid valeret cognoscere grauis
sima peccata nisi displicerent hoc est cōtra
illos qui gloriant̄ cum malefecerint ꝛc.
Oportet ergo post ꝯgnicōm peccatorum
dolere ꝛ flere ex contricōne exemplo pue
ri cadentis in luto qui plorat qꝛ deturpa-
uit tunicam ꝛc. Sic ꝛ tu qui peccatis det̄
pasti tunicam tuam nouā innocentie quā
pater tuus xp̄us fecerat tibi in baptismo
qꝛ cecidisti in luto luxurie vel auaritie vel
gule. Ideo debes flere ꝛ accusare teip̄m
Iuxta illud Prouerbiorum sexto. Ze-
lus ꝛ furor viri nō parcet in die vindic-
te nec acquiescit cuiusq̄ precibus nec sus
cipiet pro redemptione munera. ¶ Nota
zelus sicut qui habet pulchram vxorem
vel filiam est zelopitus ꝛ hoc ex nimio a-
more. Multo magis debet esse zelopitꝰ
de aīa sua ne tangat̄ a demonibꝫ vel pc̄is
furor est illa reprehensio quā homo habꝫ
de se ex contricōne d. O miser quantum
3 offendi deum ꝛc ¶ Tercius dies ē oris
confessio ex quo persona cognoscit pecca-
ta ꝛ dolet Ideo proiciantur extra. Sicut
ancilla portat vel ꝓicit stercus de came-
ra domini sui per fenestram. Ista scopa cū
qua scopatur camera conscientie est me-
moria peccatorum. Ideo ꝓicienda sunt
extra per fenestram oris in sterquilinio cō
fessionis. De ista cantatur modo Hec di-
es scꝫ confessionis quā fecit dominus ex-
ultemus ꝛ letemur in ea. Confessio dici
tur dies ꝓpter claritatem gratie dei. Et
dr̄ dies dñi. qꝛ xp̄s ordinauit confessio-
nem. Quidaꝫ heretici dixerunt ꝙ xp̄s nō
ordinauit confessionem. sed iacobus cum
dicit. Confitemini alterutrum peccata ve
stra Iacob. v. Sed hoc est error. qꝛ nec
iacobus nec beatus petrus poterant ordi
nare aliqd̄ sacramētum. ꝫ xp̄s ordinauit
septem sacramenta. Sed iacobus recitat
istud. Quia dicit sctūs thomas in tercia
parte questione. lxiiij. ar. ij. ad terciuꝫ ꝙ a
postoli ꝛ eoꝝ successores sunt vicarij dei
quātum ad regimen ecclesie constituti ꝑ
fidem ꝛ fidei sacramenta. vnde sicut non
licet eis constituere aliam ecclesiam. ita ñ
licet eis tradere aliam fidem neq̄ institu-
ere alia sacramenta sed per sacramenta q̄
de latere cristi pendentis in cruce fluxerūt
dicitur esse fabricata ecclesia xp̄i ꝛ in cor
pore ar. dicit ꝙ solus deus est sacramen-
toꝝ īstitutor ꝛ admonet ad hoc ꝙ xp̄us
ordīauit. Et quare dicit hec dies quā fe
cit dñs qꝛ ordinauit ꝯfessionem. Exulte
mus ꝛ letemur in ea. Quia post ꝯfessio-
nem hō remanet letꝰ valde. qꝛ remanet
deoneratus ab onere peccatoꝝ. ¶ Quar
tus dies est vite correctio. facta cōfessiōe
oportet corrigere ꝛ emēdare vitā suā ꝑ
deuotas orationes ꝛ vtile est q̄libet ma-
ne ꝛ sero cogitare ꝙ videtis cristum in ca
thedra sue maiestatis iratum contra vos
Idem de virgine maria. Itē castigare car-
nem occasione cuius fiunt omnia peccata
per ieiunia vel ciliciū vel disciplinā. Iteꝫ
facere elemosinas aliquas maxime in do
minica qñ venietis ad missam Cogitādo
modo ego vado ad petendum elemosinā
a deo. Ideo vt optimā habeam elemosi-
nā dabo etiā elemosinā corrigendo vi-
tā. Qꝛ si ante eratis supbꝫ vanꝰ decete-
ro huīliemī, ꝛ sic de alijs peccatis. de isto
die dic̄ apostolus In die scꝫ correctionis
vite honeste ambulemus. non in conmes
sacōnibꝫ ꝛ ebrietatibꝫ. ad Romanos. xiij

¶ Quintus dies est iniuriarum remissio s. 7
q̄ vellit remittere iniurias inimicis ⁊ nol
le recipere vindictam s̄ amore ihesu par
cere dicēdo deo. domine talis iniuriā mihi
intulit Sz domine maiores iniurias ego
feci vobis. Ideo ne vos recipiatis vindic
tam de me nolo recipere vindictā s̄ amo
re vestro totum remitto. de isto die dicit
xp̄s. Si quis ambulauerit in die nō offē
dit qr lucez hꝰ mundi videt. Si aūt am
bulauerit in nocte offendit qr lux nō est ī
eo Johis.xj. Offēdit scz cadēdo in infer
num. qr lux dei scz pax ⁊ amicicia non est
in eo. Quia quando ille qui non vult re
mittere moritur. aīa que vellet celum ex
naturali desiderio ascendere tunc offendit
⁊ cadit in infernū ¶ Sextus dies debito. 6
rū restitucio scz q̄ quilibet qui habet pul
chrā domū vel tasseā debet respicere si est
aliq̄d ibi de furto rapina deceptione retē
cōe iniusta aut iuuencōe ⁊ restituere. Be
nedicta est dies talis restitucōnis de qua
dicit scriptura In die em̄ bona venimꝰ ad
te.j.Re.xxv. ¶ Septimꝰ dies est fame. 7
reparatio. Multi sunt qui nō furarentur
bona nec pecunias ⁊ tñ furantur plꝰ. scz
bonam famā que valet plus Prouerbi
orū.xxij. Melius est nomen bonum q̄m
diuitie multe. Fama em̄ bona nobis ne
cessaria est vt ꝓpter nos ⁊ ꝓpter alios ꝓpt̄
nos qr est precipuū bonū inter exteriora
bona. Qr facit ydoneū ad officia huma
na ⁊ p̄seruat a peccatis Et ꝓpter alios ne
scandalisent̄ ⁊ malum exemplū summāt
ad peccādum vt dic̄ sctūs tho. in de vita.
q.iij.ar.ij.scda scde q.lxxiij.ar.ij. Sic̄ em̄
fur tenet̄ ad restitucōnez sic qui furat̄ fa
mam ꝓximi ex malicia etiam si sit verum
qd̄ dixit s̄ erat secretum tenetur ad repa
racōez fame alias nō poterat intrare pa
radisum. Sz queritis quomodo restitue
tur. Respōdeo q̄ coram omnibꝰ coraz q̄
bus fuistis male locutꝰ tenemini reuoca
re dicendo q̄ nō credāt qr maliciose lo
cuti fuistis ⁊ si ille qui est diffamatus scit
hoc oportet etiā ab eo petere veniam alis
nō oportet. De isto vide ad lōgum s.tho
scda scde.q.lxxiij.scz per totū. Multi dā
nantur ex hijs diffamacōibꝰ. quia verbū
transit deinde nō curant nec ꝯfitentur nec
tñ faciunt sibi conscientiam. De isto die
dicit dauid tropologice. Ordinacōne tua
ꝑseuerat dies ⁊c̄. Nota perseuerat in tā
tum q̄ si in hoc mundo nō restituūt famā
vel qr non habet oportunitatem ⁊ morit̄
cum ꝯtricione ⁊ ꝓposito petendi veniam
anima interdum ꝯtingit redit de alio mū
do ad petendum veniam. Unde nota q̄
erant duo qui quendā diffamauerunt ⁊
diffamatus ⁊ vnus diffamās adhuc vi
uunt ⁊ vnus diffamator obijt ⁊ stetit ꝑ
aliqd̄ tempus in purgatorio ⁊ cum exiuit
credidit statim ire ad paradisum ⁊ dixit.
Deus nō aperies qr primo habes facere
restitucōm fame illius. Et ego scio istud
esse verum q̄ anima redijt qr ego ipse fui
per ip̄m diffamatus ⁊ a me veniam peti
uit. Qm̄ omnia seruiunt tibi. Quia nō so
lum boni xp̄iani seruiunt cristo. ymo etiā
bona fama Qm̄ si predicator vl̄ sacerdos
sit male fame nichil apreciatur. Ideo bo
na fama multum seruit xp̄o. Octauꝰ di 8
es est eukaristie ꝯmunio Postq̄ em̄ perso
na cognoscit peccata sua. ⁊ conteritur. cō
fitetur. corrigit vitam suam. remisit iniu
rias. restituit debita. reꝑauit famam. ⁊ fi
naliter ꝯmunicat deuote. Tunc verificat̄
thema post dies octo.i.ꝑ octo opa penitē
cialia predicta īterum venit ihesus de isto
die dicit dauid. Melior est dies vna in
atrijs tuis.i.in ecclesijs vbi est ꝯmunicā
dum super milia. Ergo post dies octo ite
rum venit ihesus ⁊c̄.

¶ De eadem Sermo secundus.

Pax vobis pax
vobis. Pax vobis Johis.xx
thema ꝓpositū colligit̄ ex sancto euuāglio
hꝰ dñice In quo dixit xp̄s apostolis ter

pax vobis ¶ Primo p̄solando eos quia quando apparuit eis timuerunt valde vt habet Luc.xxiiij. Tūc p̄solando eos dixit pax vobis ego sū nolite timere ¶ Secdo dixit eis pax vobis exaltando eos faciendo eos suos legatos v. pax vobis sic misit me p̄r & ego mitto vos ¶ Tercio dixit eis pax vobis ad firmādum eos. Quoniam quidam eorū non erant bene firmi in credentia ideo dixit eis pax vobis beati q̄ nō viderūt & crediderūt. Ecce vnde colligitur thema. Et qz xp̄s ter dixit pax vobis. Innuitur q̄ triplex pax est nobis necessaria in hoc mundo si volumus venire ad patrem glorie. Prima est pax interior scz cum seipso. Secunda pax exterior scz cum proximo Tercia pax superior scz cum deo Et p qualibet dicit thema Pax vobis &c. Dico primo q̄ prima pax nobis in hoc mundo necessaria est pax interior scz cum seipso. si dicatur & quis habet guuerrā cum seipso. Respondeo q̄ omnes. Unde guuerra naturalis est in quolibet homine scz inter corpus & spiritum siue inter carnem & animam quia quicq̄d placet vni displicet alteri. Anima em̄ de sua natura semper vellet contemplari deum. quia est substantia spiritualis vt angelus. Sed caro quia de terra est Gen̄. ij. Formauit deus hominem de limo terre. Ideo trahit animam & inclinat ad terram ad vilitates & corrupcōnes. Anima trahit sursum & caro deorsū. Ecce guuerra in homine. Vultis istam guuerram bene intelligere cogitate ille qui torturatur in q̄li guuerra est & tribulacione quando sursum trahitur corda deorsū lapide nonne videtur vobis q̄ est ibi guerra. Talis guuerra est in quolibet homine qui trahit sursum corda cōdicōnis naturalis anime deorsum vero ponere carnis ad terrena inclinātis. Ecce guuerra in scriptura. corpus qđ corrumpitur aggrauat animaz & terrena inhabitacio deprimit sensū multa cogitantē. Sapientie.ix. Verbi gratia Si incipitis orare anima ascendit & templando. Sed statim corpus trahit eam inferi? ad cogitandum de coquina vel de taberna. Ideo dicit deprimit sensum id ē spiritum multa cogitantē de ista guuerra dicit apostolus. Caro concupiscit aduersus spiritum. Spiritus auteni aduersus carnem. Hec em̄ sibi inuicem aduersātur vt nō quecūz vultis illa faciatis ad Gal̄ v. Modo videamus nos in ista tam forti guuerra quomodo fiet pax dico q̄ vno duorum modorum vel q̄ anima subiciat̄ corpori. Iste modus est malus reprobatus & indecens ac si dña domus nobilis & prudens subiceretur captiue fatue cum qua haberet guuerram talis domus non esset bene ordinata. Sic in domo corporis nobilis dña & prudens filia creatoris est anima. Ancilla & fatua de se & fetida & immunda est caro. O q̄z fetida est caro quilibet qui aduertit bene scit licet plures modo lateat publicabitur tamē finaliter. Nota de domicella parisiensi que noluit deponere cornua de capite ꝓpter ammonicionem mariti qui tandem deposuit sibi violenter & tunc apparuit caput scabiosū ita &c. Ideo non esset bona pax si anima subiceret̄ carni. Bernard? Non decet dominam ancillari. nec ancillam dominari. Alius modus faciendi istam pacem est. Or ancilla scz caro humilietur & subiciatur domine scz anime. Et hoc fit per penitentiam. Ecce quare est necessaria penitentia. qz sicut equus pinguis & lasciuiēs humiliatur quando sibi amouetur ānona ira & corpus amouendo sibi ānonā &c. Isto modo ancilla subicitur domine. Et hoc modo sancti patres nostri dominic? scs thomas & scūs petrus franciscus benedictus bernardus augustinus &c. Subiciebant carnem anime & habebant pacē secum Et hunc modum ponit augustin? dicens Carnem vestraz domate ieiunijs & abstinentia esce & potus quātū valitudo ꝑmittit. Nota domate nō dic occidite

Ideo discrete fiat abstinencia. Ideo dicit q̄tuꝫ valitudo p̄mittit. Quilibet scit q̄tum potest portare animal suū nec vltra sibi imponeret qz p̄derꝫ animal Idē de corpore. Quilibet debet cogitare ⁊ attendere fortitudinē suā ⁊ longitudinem vie scꝫ q̄tum potest viuere ⁊c. De ista pace dicit sacra scriptura. Pacem habeat tabernaculum tuū ⁊ visitans spēm tuam non peccabis. Job. v. Nota tabernaculum tuum. i. p̄sonam tuam. Et visitans spēm tuam scꝫ animā. non peccab. scꝫ defendendo partē anime. Sed oppositum faciunt multi qui in ista guerra fouent ⁊ iuuant carnem cōtra animā. Nota ad hoc similitudinem de illo rege qui habebat filiam valde dilectā sibi. Qui volens ire vltra mare ad visitandum loca sancta cōmisit filiam suā vni militi p̄mittens sibi facere magnum honorem si filie sue seruiret bene ⁊ ipsam custodiret. qui dedit eciam sibi ancillam seruitricē Post recessum regis miles adamauit ancillam intantū q̄ non curabat de filia ymo ibat nuda discalciata ⁊ ip̄rouisa ⁊c. Et flēs dicebat militi. Nunq̄t ego filia regis suꝫ etc. Ad quaꝫ dicebat ancilla. Si vis diligi a milite consencias sibi corpus tuum que omnino contradicebat. Sed finaliter victa tedio consensit sibi. Sed quando venit rex pater eius ⁊ ipsum militem ancillam ⁊ filiam meretricem p̄iecit in ignē ad conburendum. Rex iste est dominus Ihesus xp̄us. Apoc. xix. Rex regum et dominus dominantium. Filia huius regis est anima. Quia in anima nihil agūt parentes ꝓ solus deꝰ creat ipsaꝫ ad ymaginem suam cum tanta pulchritudine q̄ mirum est ⁊c. Ancilla est caro. Rex autem Ihesus transfretauit in die ascensionis ad illam Ihꝛusalem que sursum est Ad gal. iiij. Miles cui deus p̄misit filiam suam scꝫ animam est quilibet nostꝝ cui dicit deus Custodi temetipsuꝫ ⁊ animam tuaꝫ sollicite. Deutro. iiij. Sed sic adamatis ancillam. i. carnem quia p̄o ipsa paratis magnas escas gallinas ⁊c. qz illud non est cibus anime. Item expendi tis in vestibus totum p̄o ancilla dimittendo filiam nudam. quia vestes anime sunt virtutes. Item paratis bonum lectum p̄o ancilla non curando filiaꝫ quia lecti anime sunt xp̄i vulnera. vbi contemplando quiescit. Idem de equis scutiferi et alijs. Et filia regis esurit. quia ubi eꝰ sunt verba dei misse sermones. Mathei iiij. Non in solo pane viuit homo ꝙ in oi verbo quod p̄rocedit ab ore dei. Et moritur fame. Finaliter ancilla dicit anime. vt consenciat ⁊ victa tedio consentit ⁊ simul faciunt multa mala et peccata. Sed quando venit xp̄us scꝫ in iudicō p̄ticulari vel vniuersali quid faciet rex dico q̄ totum simul p̄oiciet in infernuꝫ. quia talis pax multum displicet deo. Juxta illud Dauid in persona dei. Gelaui sup̄ iniq̄s pacem peccatorum scꝫ hominis cum ancilla ⁊ filia quam corrumpit videns. p̄s. lxxij. Non est respectus scꝫ misericordie nec firmamentum in plaga eorum. quia in eternū ardebunt Ideo necessaria est interior pax vt caro subiciatur anime. de q̄ dicit thema. Secunda pax necessaria ad saluacōnem est pax exterior scꝫ cum p̄ximo. Primo debent habere pacem domini cum vasallis ipsos defendendo. et nihil aliud p̄eter suos reddit? ab eis recipiendo ⁊ i pace ⁊ iusticia eos conseruando. Et vasalli cum dominis eis obediendo ⁊ fidelitateꝫ seruando. Item diuites debent habere pacē cum pauperib. ipsis dando vel mutuando sine vsura et econuerso pauperes diuitibus seruiendo dietam completam faciendo. alias non debent recipere salarium. Item debet esse pax inter sanos ⁊ infirmos. Sani infirmis seruiendo et econuerso. Infirmi pacienter sustinendo. Item inter virum et

vxorem sibi inuicem fidelitatem seruando quia alias non est pax. Item inter filios ⁊ parentes honorando corde ⁊ ore. et opere ⁊ iuuando ⁊ econuerso. parentes filijs prouidendo nutriendo ⁊ instruendo maxime quādo sunt parui ne iurāt ne menciantur ne furētur aliquid. vt ore confiteantur ⁊ communicent. Item cū inimicis nolendo vindictam sed committere totum deo. Racō quia nullus q̄tū cumq̄ esset audax in palacō regis presēte rege reciperet vindictam licet dicat in corde. O si istum inuenirē extra. Sic totus mundus est domus dei. Baruch.iij O israhel q̄ magna est domus dei ⁊ ingens locus possessionis ei⁹. Et omnes sumus infra suum palacium et in presencia sua Jō in hoc mūdo debemus hr̄e pacem cum inimicis. Sed quando inuenis inimicum tuum extra scz in inferno. tunc audacter recipias vindictam. quia tunc ī cipiet tempus rixe. Sed modo dimitte totum ⁊ non aufer ei verbum. sed ei loq̄ debes ⁊ salutare ⁊c̄. Item habere pacez cum omnibus nihil ab eis recipiēdo nec eciaz fructus. Racō quia non placet patri ex quo dedit partem filijs ꝙ vnus recipiat partem alterius. Sic deus diuisit omnia bona huius mundi. ⁊ vni dedit multum alteri parum vt sibi placet. Jō sitis contenti quia ipē diuisit ⁊ precepit non tangere partem alterius. Ideo furtum est peccatum mortale quia est cont̄ ordinationem dei. Ideo apostolus Ad Ephes.iiij. Qui furabatur iā non furet̄ magis autez laboret manibus quod bouuz est vt habeat vnde tribuat necessitatem pacienti. Item non diffamare aliū De ista dicit scriptura sancta. Solliciti seruare vnitatem spūs in vinculo pacis vnum corpus ⁊ vnus spiritus sicuti vocati estis vna spe vocacōnis vestre. Ad Ephe.iiij. ¶ Nota solliciti. non dicit dispositi. Quidam sunt dispositi ad faciendum pacem cum proximo sed non sunt solliciti dicendo si petat veniam ⁊ facit emendam. vel si aliquis dominus interponit se vel prelatus amore sui ꝑcam alias non. Tales dispositi sunt sed nō sunt solliciti quia non curant de pace. O quantum bonum ꝑdit talis. Sic quando anima talis venit coram xp̄o ad iudicium ⁊ xp̄us ostendit sibi vulnera dicens. Ecce quid feci pro te. videamus quid tu fecisti pro me. Si vellet dicere anima. Domine remisi mortem patris ⁊c̄. Et xp̄us amore cuius ⁊c̄. Ideo quando aliquis dominus dicit alicui amore mei faciatis pacem quia ego dabo vobis ⁊c̄ Debet talis respondere Plus volo ego remittere sibi amore xp̄i q̄ vestri. Quia consequi suuz regnum ex hoc volo quod non possetis mihi dare sed xp̄us. Ideo non amore vestri sed amore domini nostri Jhesu xp̄i ego remitto ⁊ facio pacez Et tali anime dicet xp̄us in iudicō. Euge serue bone ⁊ fidelis quia in pauco fuisti fidelis supra multa te constituam. intra in gaudium domini tui. Mathei.xxv Ideo Dauid concordans cum apostolo p̄s.xxxiij. dicit. Quis homo est q̄ vult vitam scz eternam ⁊c̄. Respondit ipsemet dicens. Inquire pacem ⁊ persequere eaz. Ecce sollicitudo non exspectes ꝙ inimicus veniat ad te. vel ꝙ aliquis dominus te roget ⁊ persequere eam. Continue quere pacem quousq̄ habeatur ¶ Nota vnum corpus scilz xp̄ianitatis in quo multa sūt membra. Caput est xp̄us ad Ephe.x. Oculi sūt ꝯtemplati. aures sunt iudices tp̄ales ⁊ ꝯfessores. Nares sūt deuoti senciētes odorē xp̄i v̄tutuz ⁊ sc̄oꝝ Os q̄tū ad officiū loquēdi sūt p̄dicatores. q̄tū ad officiū comedēdi sūt sacerdotes q̄ recipiūt escas corp̄is ⁊ sāguinis dni Jhu xp̄i. Brachia sunt milites. Uterus burgenses ⁊ diuites. Tibie sunt ipsi laboratores qui portant onus.

Auctas ad Roā.xij. Sicut in vno cor
pore ꝛc. Et q̄diu menbra corporis sūt
coniuncta ꝛ vnita ibi manet spūs. secus
quando sunt diuisa. Ista est racō quare
omnes esse debemus vniti quia sic manz
in nobis spūs qui viuificat Ideo si volu
mus ad pacem glorie ꝑuenire habeam⁹
hic pacez. Quoniā deus in paradiso nō
vult aliquem brigosum. ymmo si aliq̄s
vellet intrare diceret nolo quia tu pone
res hic guerram. Ideo aplus ad Heb.
xij. Pacem sequamini cum omnib⁹ ꝛ sā
ctimonia sine qua nemo videbit deum ¶
Tercia pax nobis necessaria est pax supi
or scz cum deo que pax est fienda ꝛ habē
da ad instar vasallorum qui habent pa
cem cum domino si sunt sibi obedientes.
Idem de nobis erga deum seruando sua
precepta. Et sicut prima pax habetur ꝑ
penitenciaz. Scda ꝑ amiciciā. sic hec ter
cia habet ꝑ obedienciam. Auctas. Acq̄
esce ei ꝛ habeto pacez cum eo ꝛ post hec
habebis fructus optimos. Job.xxij. Ac
quiescit homo corde ꝑ fidelitatem deo n̄
frangendo iuramentuz quod facimus in
baptismo. Dic modū. Frangitur autē fi
des huius homagij quando homo recur
rit ad diuinos ꝛc. vt proditor quia in su
is necessitatibus non debet recurrere ad
dīnos. Pax autem seruatur quando ho
mo tenet fidelitatem promissam sibi ¶
Secundo ore loquendo de eo cuz hono
re ꝛ reuerencia. Contra hanc faciūt iura
tores. ꝛ blasphemi. quādo emendo vel
vendēdo iurant false. Ideo ipē defendit
se mittēdo lapides ꝛ tempestates ꝛ qn̄
creditis colligere bladū ꝛ vinū nihil est
etc. qꝛ ipē vastat totum. Ideo nō debe
tis iurare s̄ ꝑ aduerbia affirmare ¶ Ter
cio habetur pax cum deo in opere soluen
do sibi redditus al's vasalli non haberent
pacem cum dominis suis. Deus autem
sibi retinuit reddit⁹ de fructib⁹ decimas.
et primicias ideo soluere debetis. Item
de tempore quod currit ꝑ septez dies re
tinuit sibi vnā diem scz dominicā. Ido
soluere debetis nō tangere partē suaz fa
ciendo aliquod opus tpale ꝛc. Sed spi
rituale audire missam cum silencō sermo
nes ꝛc. Et dicit q̄ ꝑ hoc habebis frcūs
optimos. boni fructus sūt habundancia
bonoꝝ temporalium qui dantur a deo.
Meliores fructus sunt bona spūalia. s.
remissio peccatoꝝ. gracia dei sanctitas et
hmōi. sed optimi fructus sunt fruct⁹ glo
rie qui dantur illis qui habent eum. Ido
Dauid. Fiat pax in virtute tua ꝛ habū
dancia in turribus tuis ꝛc. scz vt simus
sibi obedientes. quia ista est virtus sua.
Deo gracias

¶ De eadem dnica Sermo tercius

Venit ianuis
clausis ꝛ stetit in medio. Jo
xx. Sermo noster erit de glo
ria corporis domini nostri Jhesu xp̄i p⁹
resurrectionem. Materia erit alta in the
ologia. Sed salutetur v̄go Maria ꝛc.
Pro huius verbi declaracōne ꝛ mate
rie predicande introductōne Sciendu
q̄ communis doctrina est theologie. q̄
dominus noster Jhesus xp̄us diuersimo
de habuit ꝛ recepit gloriam anime ꝛ cor
poris. qꝛ in vno tempore recepit gloriā
anime ꝛ in alio gloriam corpis. In con
ceptione enim quando v̄go Maria dix
it angelo. Ecce ancilla domini fiat mihi
etc. i vltio v̄bo tuū. anima xp̄i tūc habu
it ꝛ recepit tantam gloriam a deo q̄tam
habet nunc in celo. Rō quia anima xp̄i
ex vnione diuinitatis habuit ꝛ recepit i
extimabilem claritatem gracie ꝛ glorie.
Sicut si cristallum vniretur soli maximā
in se reciperet claritatem. Ita de anima
xp̄i cum diuinitate vnita. Ideo Johes
dicit. Vidimus gloriam eius gloriam

quasi vnigeniti a patre. Joh.i. videbāt gloriam anime xp̄i intellectualiter quia ꝑ opera xp̄i miraculosa videbant in xp̄o diuinitatē. Sed corpus xp̄i non fuit gloriosum quando fuit formatum licet essꝫ sanctum ⁊ purum ymmo fuit passibile ⁊ mortale vsqꝫ ad resurrectōnem ꝓ nostra redempcōne quia aliter non fuisset passibile ideo voluit ꝙ eius corpus non haberet gloriam vsqꝫ post resurrectōnez. pꝫ ḡ ꝙ diuersimode xp̄us habuit gloriam in anima ⁊ corpe. De gloria corporis Luc̄.xxiiij. Nonne hec oportuit pati xp̄m et ita ⁊c̄. Gloria autem corporis ostēditur subtiliter in themate. cum dicitur. Venit xp̄us ianuis clausis ⁊c̄. Dicit apostolus. pr̄ia ad Coꝝ.xv. ⁊ glose ⁊ doctores eciam ponūt hoc. Qꝛ gloria corporis gloriosi consistit in quatuor excellencijs. Et omnes ostenduntur in theāte ¶ Prima est agilitas vigorosa ibi venit Jhesus.

¶ Secunda subtilitas virtuosa ibi ianuis clausis.

¶ Tercia īpassibilitas rigorosa ibi stet.

¶ Quarta claritas gloriosa ibi ī medio

¶ Prima ḡ excellentia corporis gloriosi ē agilitas vigorosa qꝛ subito.i. inꝑceptibili tꝑe non autem in instanti de vno loco ad aliuꝫ sicut vult. Magna est agilitas equorum currentium. maior autez volucrum ⁊ auium volantium ⁊ maior sagittarum. Et adhuc maior est agilitas et leuitas solis qui subito .i. inꝑceptibili siue ꝑuo tꝑe transit magnum spaciuꝫ. ꝫ pre omib⁹ maior est agilitas corꝑis gloriosi. Racō quia sol in suo cursu indiget multis horis ꝫ corpus gloriosum subito transit ⁊ vadit de oriente in occidentem. nec indiget vna hora. Dicatur quō ymaginacō subito vadit vbi vult ⁊ in pūcto sic et corpus gloriosum ex excellentia agilitatis corporis gloriosi. Et ponit̄ ab apl'o pr̄ia ad Coꝝ.xv. Sic erit resurrectio mortuoꝝ. Seminatur corpus in īfirmitate surget in virtute. ¶ Nota semiātur scꝫ in sepultura. Sepelire vocat apostolus seminare qꝛ sicut granum seminatur vt faciat fructum. ita seminatur corpus vt resurgat gloriosum. Ista excellēcia corporis gloriosi tangitur in themate cum dicitur. venit Jhesus. Et vnde venit de paradiso terrestri. Quoniam doctrīa est communis ꝙ xp̄us post resurretoem stetit cū sanctis patribus in paradiso terrestri vsqꝫ ad diem ascensionis. De hoc dicatur racō et auc̄tas. Racō est ista. qꝛ ꝫm ph̄m locus ⁊ locatum debent ꝓporcionari ⁊ qꝛ xp̄us post resurrectionem habuit corpus gloriosum ⁊ impassibile cōueniens ḡ fuit ꝙ stetisset in excelsiori loco huius mundi. Igitur venit Jhesus scꝫ de paradiso terrestri ad discipulos in iherusalem subito. Auctoritas dauid in persona xp̄i. Si sumpsero pennas meas diluculo ⁊ habitauero in extremis maris. Etenim illuc manus tua deducet me. et tenebit me dextera tua. Si ascendero in celum tu illuc es. si descendero ad infernum ad es. Quo ibo a spiritu tuo ⁊ quo a facie tua fugiam ⁊c̄. p̄s.c.xxxviij. Verbum est xp̄i ad deum patrem de sua gloriosa resurrectōne. ¶ Nota si sumpsero pennas meas. Cristus in sua resurrectione recepit duas alas. Dexteram scilicꝫ animam sanctissimam. et sinistram corpus gloriosum ⁊ impassibile. Patet ḡ racione ⁊ auctoritate ꝙ xp̄us post suam resurrectionez stetit in paradiso terrestri Ideo cum dicitur. Venit Jhesus ostenditur eius agilitas vigorosa. quia in pūcto hoc est paruo ⁊ inperceptibili tempore veniebat de tanta distancia. ¶ Moraliter hanc autem virtutem possumus habere nos merito diligencie spiritualis in bonis oꝑib⁹ verbi gr̄a. Religiosus q̄ cū

diligẽcia seruat ea ad que tenetur hic talis merito huius virtutis consequetur agilitatẽ corporis post diem iudicij. Idẽ de presbitero qui cũ diligencia dicit officiũ suum surgit ad matutinas ⁊ cum diligencia confitetur ⁊ dicit missam suam et diligenter procurat salutez animarũ ⁊c̃ Idem de laycis qui diligenter exercent officium suum qui habent officium iudicandi vt iudices. assessores. procuratores. notarij non dilatando questiones. nec protrahendo sententiam tales merito huius diligencie consequentur excellenciam agilitatis. Idem de alijs si diligentes sint. In orando mane ⁊ sero et cum diligencia veniunt ad missam in dominica. Item confitentur p tempore et cõmunicant cum diligencia. et dant elemosinam pauperi. vel dant congeriuz sibi et non faciunt ipm exspectare merito huius consequentur excellenciam agilitatis in die iudicij. Ideo dicit scriptura. Confortamini ⁊ agite diligenter ⁊ erit dominus vobiscum in bonis .ij. paralippo. xix. Per oppositum quando homo est negligens in operibus spũalibus. vt religiosus ⁊c̃. vel presbiter ⁊ Juriste ⁊c̃. et layci licet in die iudicij susceptentur. tamẽ corpora eorum erunt grauia ⁊ ponderosa. p ad eundum mediam leucam indigerẽt tota die ibũt vt ligati ⁊c̃. et hoc ꝓpter eorum negligenciam quã habuerũt. Ideo dicit scriptura. Jheremie. xl viij. Maledictus qui facit opus dei negligenter. ¶ Secunda excellencia corpis glorioſi est subtilitas virtuosa quia nihil eo subtilius Subtilis est aer seu ventus transiens p parua foramina. Subtilior est lux. que transit p feneſtram vitream per quã nõ potest ventus transire. Sed adhuc subtilior est vox hominis vel campana quaz vos auditis in camera ⁊ ianuis clausis intrat ibi. Pre omnibus hijs subtilius est corpus glorioſum. Quia licet sit verum corpus tanta est tamen eius subtilitas p eciam de tassia ferrea exiret si in ea clauderetur sine eius apertura cum tamẽ inde non posset exire ventus. nec lux nec aqua nec vox. Hec excellencia subtilitatis ponitur pria ad Corinthꝫ. xv. sic erit resurrectõ mortuorum. Seminatur corpus animale. surget corpus spũale. quia habet condicones spũs. Hoc ostenditur de corpore xpi glorioso cum dicitur ianuis clausis scz intrauit ad discipulos Hic quomodo discipuli timore iudeorum erant in cenaculo ianuis clausis. Jobꝫ. xx. Cum fores essent clause. ⁊c̃. Sicut enim exiuit verum ẏginis sine fractura. et exiuit de monumento sine eius apertura. Jta intrauit ad discipulos ianuis clausis. Moraliter istam excellentiam subtilitatis possumus nos habere merito abstinencie corporalis scz abstinendo a nimio cibo ⁊ potu ⁊ a delectacõibus. quia persona abstinens attenuatur ⁊ subtilia tur in corpore. O q̃z bonũ est in hoc mũdo attenuari vt in die iudicij resurgam? ..m illa excellencia subtilitatis. Ideo dixit xpus. Attendite vobis ne grauentur corda vestra in crapula ⁊ ebrietate. Luc xxi. Per oppositum persone que nolunt abstinere a superfluitate cibi et potus et deliciarum nec ieiunant ieiunia ecclesie. In resurrectõne erunt corpora eorum grossa p vix poterunt se mouere ⁊ cum magna violentia aer permittet eos transire. De illis dicit apostolus. Quorum deus venter est. Ad philippen. iij. quia sicut deberent seruire deo sic seruiunt ventri. ¶ Tercia excellencia corporis glorioſi ẽ impassibilitas rigorosa quia nõ potẽrũt pati decetero aliquod malum seu dolorem ⁊ erunt semper in etate. xxx annorum in qua omnes resurgemus tam senes q̃z iuuenes. ac eciam pueri in vtero matris. mortui resurgent in etate triginta annorum nec senescũt ⁊ erimus impassibiles

sicut radius solis nō potest scindi gladio. nec submergi aqua. nec conburi igne nec eciā coinquinari turpitudie. Sic nec corpus glorioſum ense potest scindi. nec aqua submergi. eciam si descenderet in p̄fundum maris. nec igne potest conburi. nec eciam ignis inferni potest sibi nocere si vult illuc intrare ad videndum damnatos. nec ignis nec demones possunt sibi nocere. vel aliquod facere tedium. nec aliqua immundicia potest coinquinari. De hoc dicit scriptura sacra. Sic erit resurrectō mortuorum. Seminatur corpus in corrupcōne. surget in incorrupti one. prima ad Corinth. xv. Hec excellencia ostenditur de xp̄isto cum dicatur. Stetit. Nos in hoc mundo non stamus ed continue fluimus. Sicut aqua constanue fluit per flumen vsq; ad mare. Sic nos omnes continue vadimus ad mare amare mortis. scdo Reg̃. iij. Omnes morimur & quasi aque dilabimur in terram que non reuertentur. Corpus vro glorioſum stat continue impassibiliter. Jō de corpore xp̄i glorioſo dicat Stetit Auctoritas allegorice. Deus stetit in synagoga deorum id est angelorum. p̄s. lxxxi. Moraliter istam excellentiam impassibilitatis possumus nos habere. s. merito pacienc quod aufert sentimentum doloris & passibilitatis. Nam qui vre est paciens non sentit iniurias sicut impaciens qui statim ascendit ad quintam. Si occiditur amicus pacientis dicat Fecit deus hoc. Sicut dixit Job speculum pacienc post tot iniurias sibi illatas ab inimicis. Dominus dedit dominꝰ abstulit. sicut domino placuit ita factum est. Sit nomen domini benedictuz. Job primo. Paciens semper dicat. Deus fecit hoc & non talis. quia solum fuit minister. Jdeo dicat scriptura sacra. Pacienca vobis necessaria est vt voluntatem dei facientes reportetis promissionem. ad Hebre. x. Nota promissionem solicet huius excellencie impassibilitatis. Omnia mala pene sunt a deo Jdeo non impacienter debemus sentire. Mala autem culpe sunt a nobis. Per oppositū impacientes qui de nihilo statim ascendunt ad quintam resurgent in iudicio nō tamen impassibiles sed passibiles. quia totum corpus erit plenum doloribus a capite vsq; ad pedes & nihil corporis erit impassibile & quilibet ipsorum dicet. Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius. Ad roma. septimo. Quarta excellencia corporis glorioſi est Claritas glorioſa. Non solum corpꝰ agile subtile & impassibile ymmo eciam erit ita clarum q̄ in mundo nihil ē ita clarum nec stelle. nec luna. neq; sol. Clarum est vitrum. clarius cristallum. et adhuc clarior est ignis. sed sol est clarior. Omnes doctores dicunt q̄ species erit clarius sole corpus glorioſum. Ex hoc sequitur q̄ si deus loco solis poneret corpus glorioſum magis mundum illuminaret q̄ sol. Unde si nos possemꝰ videre vnum corpus glorioſum nollemus comedere nec bibere &c̄. De ista excellēcia dicat scriptura sancta. Sic erit resurrectio mortuorum. Seminatur corpus in ignobilitate surget in gloria. prima ad Corinthios decimoquinto. Hec excellēcia ostenditur de xp̄i corpore glorioſo cū dicatur. In medio. Dicunt astrologi q̄ sol est in medio planetarum

Primus est luna.
Secundus mercurius
Tercius venus.
Quartus est sol
Quintus est mars.
Sextus iupiter.
Septimus saturnus.

Sol igitur est in medio planetarum qui

illuminat omnes alios planetas. Ita ꝛ xp̃us in medio discipulorum Ideo cum dicit in themate. In medio notatur claritas corporis xp̃i glorioſi. Eſt tamen in voluntate corporis xp̃i glorioſi oſtendere ſuam claritatem quãdo vult alias nõ videtur Ideo quãdo xp̃us apparebat apoſtolis non videbãt ſuam claritatem. De iſta dicit ſcriptura. Tunc iuſti fulgebũt quaſi ſol in regno patris corũ. Ma thei. xiij. Moraliter iſta excellentia claritatis habetur. merito caſtitatis clara et pulchra eſt pſona caſta ſiue ſit religioſ⁹. ſiue clericus ꝛc̃. Lucꝛas. O q̃ pulchra eſt caſta generacõ cuꝫ caritate alias claritate. Sap̃. iiij. Nota cum caritate qz quidã ſunt caſti cum timore ſcꝫ diffama cõis vt multi religioſi clerici ꝛ mulieres timore periculi. Tamen habent reſideriũ Talis caſtitas nihil valet. ſed quando ſunt caſti amore xp̃i dicẽdo. Sicut vos domine qui nunc̃ guſtaſtis velle ꝛc̃. amore mei. ſic nec ego volo guſtare amore veſtri. Talis caſtitas dicitur cum caritate eſſe ꝛ deuocõne. Per oppoſitum pſona luxurioſa eſt ita vilis ꝛ reſurget in iudicõ ſed ita immũda ꝛ fetida q ſi modo nos videremus vnũ corpus tale ſtatim morieremur. Nota hic miraculum de quodã malo homine qui habebat bonaꝫ vxorem ꝛ deuotam que inducebat virũ ſuum ad confeſſionem nec volebat ſe cõtinere a ſuis rebaldarijs. Ipſa tamẽ cõtinue orabat pro eo dicens. Domine ex quo ego non poſſuꝫ corrigere vos domine faciaꝫ ne damnec̃. Accidit ſemel q ipſe veniens de lupanari. a deo mutata eſt facies eius in turpiſſimam figuram ꝛ horribilem intantum q vxor ianuis clauſis aſcendit ad feneſtram nolens ſibi aperire. Et omnes de vico fugiebant eius aſpectuꝫ ac ſi demonem viderent. Qui de hoc admirans tranſiuit p domum barbatonſoris ꝛ in ſpeculo vidit ſuam horribilem formam ꝛ eciam terruit ſeipſum qui ſtatim iuit ad curatum vt confiteretur ꝛ curatus fugiebat. Sed percipiens eum eſſe ad vocem clamoris eſſe ſuum ſubditum eius cõfeſſionem audiuit. Et cõfeſſus recuperauit priſtinã formam. In hoc oſtendebatur qualem faciem debent habere damnati. Intantum q null⁹ poterit ſuſtinere eorum aſpectum. Ideo cauete a corrupcõnibus. a concubinis ꝛc̃. de quibus Dauid. Corrupti ſũt ꝛ abhominabiles facti ſunt ꝛc̃. p̃s. xiij. De iſtis duobus quatuor vide ſanctũ Thomam ad longum in. iiij. di. xliij. Deo gracias.

De eadem dñica Sermo quartus

OStendit eis manus ꝛ latus Johãnis. xx Hoc verbum dat mihi materiam ꝛ racõem predicandi de quadã materia valde vtili ꝛ deuota. ſcꝫ de quinq̃ plagis xp̃i ſi placet deo erit materia magne conſolacionis animarũ noſtrarũ. Et primo ſalutetur ergo Maria ꝛc̃. Doctrina eſt generalis ꝛ certa in ſacra thẽologia Nz quãdo xp̃us ſurrexit in die reſurrectõis de morte ad vitam. glorioſus in corpe ꝛ anima voluit reſurgere cum q̃n q̃ plagis quas eciam retinet ꝛ retinebit eternaliter. Non tamẽ intelligatis vos. q xp̃us habeat manus vel pedes pforatos nec latus perforatum ſicut habuit in cruce. ymmo pfecte fuit curatus gloria reſurrectõis ꝛ impaſſibilitatis. De hoc Dauid in pſona xp̃i dicit. Domine de⁹ clamaui ad te ꝛ ſanaſti me. Bñe eduxiſti ab inferno animam meam. ſanaſti me a deſcendentibꝰ in lacuꝫ. p̃s. xxix. Sed remanſerũt ſigna illarum plagarũ ſicut curato vulnere a perito medico remanet tamen ſignum. Sic in xp̃o poſt reſurrectionem remanſerunt ſigna plagarũ non cuꝫ

aliqua deformitate seu turpitudine s̄ re-
splendencia ad instar stellarum ⁊ vuln⁹
lateris ad instar medie lune ⁊ in eternuz
retinebit ista signa. Ergo amore vestri
quesiui quare ⁊ inueni sex racōnes cōfi-
matas auctoritatibus sacre scripture ve-
teris ⁊ noui testamenti quare xp̄us vult
signa plagarū in suo corpore glorioso re
tinere scz.

¶ Prima ꝓpter ꝯfirmacōez de credēcia
¶ Scda ꝓpt̄ demōstracōz de beiuolēcia
¶ Tercia ꝓpt̄ cōmendacōez de victoria
¶ Quarta ꝓpter impetracōnez de venia
¶ Quīta ꝓpter maīfestacōez de iusticia
¶ Sexta ꝓpt̄ informacōez de penitencia

Hijs sex rōnibus xp̄us voluit resurgere
cum signis q̄nq̄z plagarū. Et de prima
loquitur thema dicens. Ostēdit eis ma
nus ⁊ latus ⁊ eciam pedes. Luc̄. vltimo
scz ꝓpter confirmacōem credencie disci-
pulorum incredulorum. Patz thema ¶
Dico primo ꝙ prima racō quare xp̄c vo
luit resurgere cum signis plagarum fuit.
ꝓpter cōfirmacōez de credencia. vt fides
et credencia esset ꝯfirmata in apostolis.
et consequēter in nobis. hoc declaratur
sic Inter omnes articulos fidei maioris
difficultatis fuit ad credendū articulus
resurrectōnis q̄z alij articuli. Non soluz
infideles. pagani. ⁊ ph̄ij non potuerunt
credere hunc articulum. ymo eciaz nec a
postoli. Rō qm̄ regula est ph̄ie. Qz a
pura priuacōne non est regressus ad ha-
bitum scz naturalē. Qm̄ cec⁹ nullo pos
se naturali potest reduci ad habitum vt
videat. nec surdus ad auditū. nec mut⁹
ad loquendū. Modo maior priuacō q̄
potest esse est mors. qz ꝑ ipsam priuat̄
homo non solū visu vel auditu s̄ omīb⁹
sensibus. Si ḡ a priuacōne cecitatis non
est regressus ad habitum multo minus
a pura priuacōne omnium sensuum ⁊c̄.
Ideo legitur de apl'o paulo ī actib⁹ apo
stolorz ꝙ predicādo iuit in grecia ad p̄-
dicandum in ciuitate athenienſi vbi erat
tunc maximū studium ph̄oruz Qui pa
cienter ⁊ cū magno silencō audiuerūt a-
postolū quo vsq̄z ventum fuit ad articu
lum resurrectōnis tunc quidā dixerunt.
Quid vult seminator verborz h̄ dicere.
Alij vero dicebāt nouorz demoniorum
videtur annūciator esse qz Ihesuz ⁊ re-
surrectōez annūciat eis. Actu. xvij. Vn̄
non solū ph̄ij non poterāt credere xp̄i re
surrectionem ymmo eciā nec apl'i ipsi. lu
ce. xxiiij. legit̄. Qz tres marie regresse a
monumēto nunciarunt apl'is. quō xp̄us
surrexerat a mortuis. Et visa sunt ante
illos quasi deliramentū verba ista ⁊ non
credebant illis intm̄ ꝙ Thomas apl'us
qui non fuit cum alijs apostolis quādo
eis apparuit Ihes⁹ qn̄ dixerunt sibi apl'i
vidim⁹ dn̄m Joh̄. xx. Rn̄t thomas vul
tis me deludere nisi videro in manib⁹ e⁹
fixurā clauorz ⁊ mittā digitum meuz in
locū clauorz ⁊ mittā manum meā in la-
tus eius nō credā. Quādo erat in cruce
et iudei sibi ꝓmittebant ꝙ ꝯuerterent̄ si
descenderet de cruce ⁊ nō potuit descen-
dere ⁊ ꝙ mō surrexerit nō credo. Jō mar
ci vlti. Nouissime recūbentib⁹. xi. apparu
it eis ⁊ exꝓbrauit incredulitatē illorz et
duriciā cordis qz hijs q̄ viderāt eū sur-
rexisse a mortuis nō crediderāt. ¶ Nota
nouissiē qz in die ascensiōis q̄ fuit appari
cō vltīa exꝓbrauit incredulitatē eorz qz
prīo nō crediderāt. Dicit Ambro. in li. de
v̄ginibus ꝙ v̄go Maria postq̄z xp̄s sur
rexit ⁊ sibi apparuit vocauit apl'os ⁊ nū
ciauit eis ꝙ e⁹ filius surrexerat ⁊ nolue
rūt sibi credere ymo dicebāt bonū ē dn̄a
corā ea s̄ retro dicebāt q̄ vult credē cre-
dat Jō mō rn̄deo ad q̄oez quā mlti fa-
ciūt ī arti. resurrectōis. ⁊ r̄surrexit. iij. die
etc̄. q̄re addit̄ s̄m scp̄turas ⁊ n̄ ī alijs ar
ti. fidei. Dic quō scī prēs ordīarūt credo
ī ꝯsilio neceno ⁊ de alijs arti. fidei gētes
credebāt sīpl'r eis. s̄ ī arti. resur. addiderāt

ſm ſcripturas ad maiorē confirmationē et hunc modū habuerunt de Biblia ab apl'o paulo dicente. Tradidi vobis in primis qd̄ ⁊ accepi quoniā christ⁹ mortuus eſt ꝓ peccatis noſtris ⁊ quia ſepultus eſt ⁊ reſurrexit tercia die ſm ſcripturas q̄ſi dicat. non ſolū dico vobis ſm ĩtellectū meū ⁊ credentiā meā ſed ſm ſcripturas p̄ma ad Corinth. xv. Sciēs ergo xp̄s difficultatē credendi hui⁹ articuli ꝓpter duriciā ⁊ min⁹ credentiā diſcipuloꝝ ſuoꝝ voluit reſurgere ⁊ retinere ſigna plagaꝝ ꝓ cōfirmatione credentie Jō dicit Johes ꝙ apparuit eis di. pax vobis ⁊ oñdit eis man⁹ ⁊ lat⁹. qꝛ dixit credite ego ſum. deinde vocauit thomā di. Infer digitū tuū ⁊c̄. Et thomas credendo dixit. dñs me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. Non ſolū hoc fuit cōfirmatio credentie thome et alioꝝ apl'oꝝ ſed etiā ꝓ cōfirmatione nr̄a ⁊ oīm xp̄ianoꝝ qñ audiūt vel legūt totā ꝓbationē. Ecce p̄ma rō. de iſta auctoritas. Surge ꝓpera amica mea ⁊ ſpōſa mea veni colūba mea in foramīb⁹ petre in cauerna Canti. ij. Nota hec eccīa vel xp̄ianitas vocat̄ a xp̄o amica ſponſa columba. Primo vocat ip̄am amicam ⁊ bñ cū ſibi oñdit maximā amiciciā. nunq̄ aliq̄s tm̄ fecit ꝓ vxore ſua Jō dicit. Surge amica mea ſcꝫ de infidelitate ⁊ minus credentia in quā cecidiſti qꝛ oēs ꝑdiderant fidē in xp̄i paſſione. Deinde vocat eam ſponſam qꝛ ex ea xp̄s generat filios. Tercio vocat ip̄am columbā ꝓpter ſimplicitatē gentiū in primitiua eccleſia non faciebāt rapinā ⁊c̄ dicit ergo xp̄s eccl'ie Surge ⁊c̄ in foraminib⁹ petre illi⁹ ſ ꝫ de q̄ dicit apl's petra aūt erat xp̄s p̄ma ad Corin. x. In cauerna macerie hūanitatis ē paries ſiue maceries. nā ſicut maceries coopit ⁊ abſcōdit. ſic humanitas diuinitatē coopiebat. lat⁹ eius dicitur cauerna quia dicit̄ Joh. xix. vn⁹ militū lancea lat⁹ eius aperuit. non dicit vulnerauit ſ aperuit. Ecce hec p̄ma rō

¶ Moralit̄ cogitate hic xp̄i benignitate q̄ amore pauꝑum ſeruare voluit reſurgere cū ſignis plagaꝝ vt cicius crederent in quo dedit nobis exemplū habendi pietatē ⁊ cōpaſſionem de miſerabilib⁹ ꝑſonis. pupillis viduis ⁊c̄ vt eis ſubueniam⁹. Vidue ⁊ pupillo nō nocebitl ⁊c̄ Exo. xxij. ¶ Scd̄a rō ē ꝓpter demonſtratōem beniuolentie quā ſcꝫ habet erga nos. hoc p̄t declarari q̄dā exꝑientia mūdana de milite diligēte aliquā domicellā amore cui⁹ portat clenodium ex auro ad oñdendū ſuū amorē ⁊ gl'iat̄ de ea intm̄ ꝙ ſi aliq̄s tangit clenodiū illud ſequit̄ duellū ⁊c̄. Sic miles xp̄s philocaptus eſt de illa domicella ſcꝫ eccīa ſeu xp̄ianitate vel de natura hūana. nūq̄ aliq̄s homo cū tanto ardore dilexit aliquā mulierē ſicut xp̄s naturā hūanā. ꝓ cui⁹ amore recepit clenodiū in veſte hūanitatis ſcꝫ. v. vulnera q̄ſi. v. ſtellas q̄ voluit retinere poſt reſurrectionem. vnde ſi aliq̄s interrogaret. dñe amore cui⁹ portatis iſtud clenodiū. Rñderet amore philocapte mee. de hoc auc̄tas Jſa. in ꝑſona xp̄i dicit. Dixit ſyon dereliq̄t me dñs ⁊ dñs oblit⁹ eſt mei. Rñdit xp̄s. Nūq̄d obliuiſci poteſt mulier infantē ſuū vt nō miſereat̄ filio vteri ſui ⁊ ſi illa oblita fuerit ego tamen nunq̄ obliuiſcor tui. Ecce in manibus meis deſcripſi te. muri tui coram oculis meis ſemper Jſaie. xlix. Nota dixit ſyon id ē chriſtiana eccleſia ſpeculatiua in die aſcenſionis dixit dereliquit me dominus ⁊ dominus oblitus ē mei. Cui reſpondit chriſtus dicēs. Quare dicis hoc. Nunquid obliuiſci poteſt mulier infantem ſuum ⁊c̄. quaſi dicat plus diligo te. ſ. ſponſam meā q̄ mater filium. quia ecce in manibus meis deſcripſi te ſcilicet calamis clauorum. Nullus ſuſtineret amore ſue dilecte ꝙ nomen ſue dilecte ſcriberetur ferro ignito

in carne sua. Et muri tui scz vulnera. qz sicut muris defendunt ville ab inimicis sic nos cruce xpi defendimur ab inimicis scz demonibꝫ. ¶ Moraliter sicut xpus amore nostri portat diuisam sic nos amore sui debemus portare aliquā diuisam. Dic quō qdlibet opus pniale est diuisa xpi. qui ergo amore xpi ieiunat ⁊ ē discoloratus diuisam xpi portat. Idē de illo qui portat ciliciū vel se disciplinat. Idē de hoibꝫ vel de mulieribꝫ qui amore xpi dimittūt vanitates ornamentoꝝ ⁊ vadunt humiliter Grego. euidentissimum signū reꝓboꝝ ē suꝑbia ⁊ electoꝝ humilitas. Nā qd illoꝝ quisqs supra se portat sub quo rege militat declarat ¶ Tercia rō est ꝑ cōmendationem victorie de bello qd habuit in die veneris sctā vult enī ꝙ tm̄ negociū nō tradat obliuioni. iō retinuit signa plagaꝝ. hoc pt declarari ꝑ ꝑabolā de nobili ciuitate ab infidelibus inimicis obsessa crudeliter ita ꝙ nullum recipiebāt nisi ad mortē. Sed venit nobilis fortis miles ⁊ valens q̄ ꝓ liberatione bellauit cū inimicis ⁊ finaliter habuit victoriaz. Sed fuit in p̄lio grauiter vulneratus. rex aūt ciuitatis habuit ꝑitissimū medicū q̄ poterat ipm̄ totalit curare ne in eo apparerēt signa plagaꝝ. sed miles noluit īmo voluit ꝙ talit curaret ꝙ remanerēt signa plagaꝝ ad cōmēdationē victorie. Hec magna ⁊ nobilis ciuitas ē natura hūana q̄ fuit ab illo magno p̄ncipe lucifero obsessa vltra. v. milia annoꝝ scz ab ad ā vsqz ad xpm̄ intm̄ ꝙ neminē recipiebat captiuū sed om̄es ducebant ad mortez in infernū. nec poterant habere remediū sed venit ille nobilis miles filiꝰ virginis marie armatꝰ oībꝫ petijs vt posset recipe ictus qz in sua diuinitate nō poterat pati ⁊ in die veneris sācta intrauit p̄liū cōtra luciferū. ⁊ finalit liberauit ciuitatē sed fuit grauiter vulneratus ꝑ totū corpus. Rex aūt id est deꝰ pater poterat ipm̄ talit curare ꝙ nullū signū remaneret in suo corpe. sed xpus voluit retinere signa q̄nqz plagaꝝ p̄ncipaliū in signū ⁊ cōmendationē victorie. De hoc auctas ⁊ ꝓphetia Isa. in ꝑsona angeloꝝ di. quis ē iste q̄ venit de edom tinctis vestibꝫ de bosra iste formosus in stola sua gradiens in multitudine virtutis sue. Et qui loquor iusticiā ⁊ ꝓpugnator sum ad saluandum. Quare ergo ⁊c̄ in die ascensionis qn̄ xps ascēdit angeli qui erāt in celo videntes signa plagarū in xpo. Querebāt q̄s ē iste qui venit de edom nō querebāt hoc angeli ex dubitatione sed ex admiratione tinctis vestibꝫ scz mēbris hūanitatis de bosra. i. de tribulatione. Rn̄dit xps Ego q̄ loquor iusticiā. qz cū posset liberare ciuitatē hūane nature ꝑ potentiā ⁊ violentiā noluit nisi ꝑ iusticiā liberare eā. Ecce scda rō. ¶ Moralit dicit Augꝰ qz sicut xps retinuit signa plagaꝝ in cōmēdationē victorie. sicut ī die iudicij oēs martires resurgent cū signis plagaꝝ ⁊ doloꝝ in signū cōmendatōis ⁊ glie ipoꝝ. Dicit enī sāctꝰ Augꝰ. xxij. de ci. dei. vt doc. sanctus dicit tercia ꝑte. q. liiij. arti. vlti. ꝙ fortassis in illo regno in corꝑibꝫ martiꝝ videbimꝰ vulneꝝ cicatrices q̄ ꝓ xpi noīe ꝑtulerāt. Non enī deformitas in eis sed dignitas erit ⁊ q̄dā q̄ntitas in corpe nō corꝑis s̄ v̄tutū fulgebit pulcritudo v̄bi gr̄a de btō Thoma cantuariēsi q̄ in capite fuit vulneratꝰ in die iudicij resurget cū illo signo speciali rutilanti ⁊ ꝑlucido ī capite. Ita ꝙ om̄es cognoscēt signum martirij in cōmendationē suā. Idē de beato petro martire. Idē de btō paulo et dyonisio q̄ fuerūt decapitati ꝓpter xpm̄. Idem de illis qui fecerūt pniam apparebunt vestigia cilicij disciplinaꝝ ⁊c̄ Auctoritas. Semꝑ mortificationē ihu xpi in corpe vr̄o circūferētes vt ⁊ vita ihu in corꝑibꝫ vr̄is manifestet. ij. ad Cori.

quarto ⁊ ad Gal. vi. De cetero mihi nullus molestus sit ego enī stigmata dñi nostri ihu xpi i corpe meo porto Secretū qñ aliqs vult facere pniam statī reperit socios. sed q facit pniam portabit splendorē glie ¶ Quarta rō ē ppter impetrationem venie seu miscōie p nobis apud patrē supplicando inqtū hō. qz inqtus de nō cōuenit sibi supplicare. qz supplicatio fit maiori. xps inqtū de est equalis patri ⁊ spūi scō. sed inqiū hō supplicat patri ⁊ orat p nobis ⁊ bñ expedit nobis qz alias iam fuissemus consumpti ex peccatis Auctoritas. xpus ihūs q mortuus est imo qui surrexit q ē ad dexterā dei q etiā interpellat p nobis ad Ro. viij. ¶ Ad declarandū modū hui⁹ interpellatōnis notaui hystoriam quā recitat Josephus de antipatre pfe hxrodis ascolonite q occidit innocentes q p impatore fuit vulnerat⁹ ī multis plūjs. Qui fuit ab inuidis accusat⁹ apud impatorē de pditione Et citat⁹ ab impatore cōparuit ⁊ rñdit nō verbo ꝫ facto qz nudat⁹ oñdit vulnera impatori dicēs. Nō sunt ista signa pditōis sed fidelitatis. Tūc amplexatus ē eū impator ⁊ osculat⁹ ⁊c. Sic miles xps p honore dei patris bellauit. Et in domo xpi scz ecclia ⁊ in genere suo scz hūano fiūt multa mala ⁊ pditiones cōtra deū pfem recurrēdo ad diuinos inimicos dei ⁊c. Et clamores q̄rimonie ⁊ accusatōes veniūt cotidie corā deo pfe qui dicit filio. Fili in domo vestra sustinetis vos pditiones cōtra me ⁊c. xpus rñdet pri oñendo vulnera d. Et q̄re recepi ego ista vulnera. nūq d vt expectetis eos ad pniam. ⁊ de⁹ pr licet sciat ipm interrogat. Quid sunt iste plage in medio manuū tuaz Rñdit xps plagat⁹ sū scz p honore vro in domo eoz q diligebāt Zach. xiij. Nota in domo eoz scz priarche z pplxtaz q dilexerāt xpm ꝫ eoz filij fuerūt mali ⁊ ipm odio habuerunt et ipm vulnerauerūt. Ecce quarta racō ¶ Moraliť pz quō secure possim⁹ confidere si volum⁹ corrigi de pctis q de⁹ pcet nobis qz talē aduocatū ibi habemus. vñ si miles in terra regis haberet aduocatū eloquētem. sapientē ⁊ a rege valde dilectū posset secur⁹ esse de gra regis. Talis aduocatus est xpus in curia dei. Miser est enī q defendit se in peccatis vel desperat ⁊ non corrigit se iō Joh scdo. Filioli mei hec scribo vobis vt nō peccetis. Sed ⁊ si quis peccauerit aduocatum habemus apud patrē ihm xpm et ipe est propiciatio p peccatis nostris ¶ Quinta rō est ppter manifestationem iusticie qñ xpus in die iudicij descendet et stabit in aere ⁊ omnes gentes in circuitu eius. dicit Crisostomus super Mathæum vicesimoquarto. q tunc christus ostendet signa plagaz dicens. Ecce q̄d ego feci p vobis vt vos redimerē ⁊ ianuā paradisi aperirem. Ecce manifestatio iusticie. Quid fecistis vos pro me. Benedictus erit ille qui potuerit ostendere aliqd opus notabile factū p christo. verbi gratia dicēt illa die deuoti religiosi. dñe non feci tantū p vobis q̄tum vos fecistis p me. sed amore vestri renunciaui libero arbitrio cui naturaliter inclinabar per votum obedientie. Item dimisi diuitias temporales per votum paupertatis. Idem de bonis clericis et laycis dicentibus. dñe vos amore mei fuistis plagatus in capite ⁊ ego amore vestri dimisi ornamenta ⁊ vanitates capitis. Item sicut vos habuistis faciem deturpatam et cetera amore vestri dimisi pulchritudinem facie scilicet ieiunando ⁊ cetera. Item vos amore mei extendistis manus in cruce ⁊ ego amore vestri extendi manus dexteram dando elemosinam ⁊ sinistram faciendo restitutionem. Item habuistis latus apertū ⁊ ego remisi de corde inimicis. Item

habuistis pedes clauatos ⁊ ego abstinui a malis passibꝫ. tūc dicet xp̄s ex q̄ fuistis mihi similes in doloribꝫ eritis mihi similes in glia. Venite benedicti ⁊c̄. Deinde dicet post his qui erūt a sinistris. Ecce q̄d feci ꝓ vobis oñdendo signa plagaꝝ q̄d fecistis ꝓ me ac illi tacebūt. Et tūc xp̄s dicet. Ecce sustinui ꝓ vobis dolores in capite ⁊ vos habuistis caput plenū vanitatibꝫ pompis suꝑbia ⁊c̄. ego habui manꝰ ꝑforatas ⁊ vos fecistis rapinā ⁊c̄. Idē de altijs ⁊c̄. Ideo. ite maledicti ⁊c̄ discedite a me maledicti ⁊c̄. d̄ hoc ꝓphetia aspiciēt ad me quē crucifixerunt ⁊ plangēt eū planctu q̄si suꝑ vnigenitū ⁊ dolebunt suꝑ eū sicut dolere solēt in morte p̄mogeniti in die illa erit magnus planctꝰ in ir'lm. q̄ ibi erit iudicium sic plāctꝰ ad remon in campo magedon zach. xij. ¶ Sexta rō ē ꝓpter informatōnem siue cōtinuatōem penitētie dñs ihs in tꝑe pnie scz in die veneris sancta recepit. v. plagas p̄ncipales ⁊ post resurrectionē i tꝑe pascali ip̄as voluit retinere sed nō ita magnas sicut qñ ip̄as recepit sic nos in tꝑe pnie scz in. xl. recipimꝰ. v. plagas i q̄bꝫ cōsistit tota pnia. Et modo tꝑe carnali ⁊ pascali debemꝰ eas retinere licet non ita magnas ⁊ fortes.

¶ Prima plaga fuit contritio dolorosa de peccatis cōmissis. si bonꝰ xp̄ianꝰ es in q̄dragesima doluisti de pctis. de ista plaga debet nunc remanere signū scz ꝓpositum nō redeundi ad pctā. Sūt multi q̄ credūt ꝙ soluz i q̄dragesima dñt facere pniam ⁊c̄ imo oī tꝑe nccm est cauere a pctis. Jō xp̄s dixit vade ⁊ iam amplius noli peccare Joh. viij. ¶ Scda plaga fuit cōfessio pudorosa. ⁊ illa plaga dicit̄ q̄ dolorosū ē seip̄m diffamare. De isto est notandū signū in die dñica sitis i cōfessione misse qm̄ illa cōfessio signū est illiꝰ plage scz cōfessionis in quadragesima. iō ꝓ vobis dicit̄ ante missam confiteor. Nam sacerdos debet esse confessꝰ sacramentaliter si mortaliter cōmisit ⁊c̄ Jō dauid p̄s. xcix. populus eiꝰ ⁊ oues pascue eiꝰ introite portas eiꝰ i cōfessiōe

¶ Tercia plaga est afflictio dolorosa. s. ieiunare nō cōmedere carnes plaga ē dolorosa nō cōsuetis ⁊c̄. Signū retentionis huiꝰ plage ē tꝑantia in cibo ⁊ potu. Itē ut ieiuni veniatis ad missā i die dominica. Qui hz loqui cū rege vel papa nō bibit ante ⁊c̄. Et talis p̄t dicere dirigatur dñe oratio mea sicut incensuz i cōspectu tuo p̄s. xiij. ¶ Quarta plaga ē restitutio copiosa signū retinēdū huiꝰ est decetero non facere vsurā nec symoniam nec rapinam. nec furtū. nec retinere mercedē eis debitā nec rem inuentā. decimas nec p̄micias. nec bona ecclie nec hospitalioꝝ nec defūctoꝝ iuxta illud apli. Cui furabat̄ iā non furet̄ ⁊c̄ ad Ephe. q̄rto. ¶ Quinta plaga ē remissio iniuriosa scz remittere iniurias ista ē plaga lateris que respicit cor ⁊ dolorosa plaga est signū retinendi huiꝰ ē ne decetero portemus odiū rancorē ⁊c̄. sed pacē ⁊ amorē et vnitatē ⁊ cōcordiā. in hoc eni cognoscent om̄es ꝙ mei estis discipuli ⁊c̄ Johan. xiij. vel hec mando vobis vt diligatis inuicē sicut dilexi vos Joh. xv. De his signis dicit Bern. data sunt quedaz signa ⁊ iudicia manifesta saltē vt indubitabile sit eū esse de numero electoꝝ i q̄ hec signa ꝑmanserint. Nota hāc materiā de cicatricibꝫ ⁊ rōnes ꝓpter quas cicatrices seruauit xp̄s ineternū in eo ꝑmansuras q̄s vt Beda suꝑ Lucā dicit non ex impotentia curandi seruauit sed vt in ꝑpetuū victorie sue circūferat triūphum tangit b. Tho. tercia parte questiōe. liiij. articulo vltimo per totum.

¶ De eadem sermo quintus

Noli esse incredulus sed fidelis Joh. xx. Sermo nr̄ erit de fundamēto bone vite scz de fide catholica. s̄ p̄mo salutet̄ virgo maria ⁊c̄. Pro cui⁹ declaratione ⁊ materie introductiōe Sciēdū ꝙ doctrina cōis ē ⁊ certa ⁊ vera in sacra theologia. ꝙ a principio mundi sp̄ fuit nec̄m ad saluationē fidē habere de deo sine qua null⁹ potuit hic habere gratiaz dei nec in alio mundo gl̄iam sed diuersimode. qm̄ tp̄e legis nature sufficit fides explicita q̄ poterat haberi intellectu naturali sine libris scz credere p̄mo vnū deū qz intellectu naturali p̄t cognosci. sicut cognoscit̄ potentia dn̄i in edificio magne domus. Scd̄o ip̄e ē de⁹ iust⁹ retributor ⁊c̄. hij duo articuli fuerūt semp̄ necessarij ad credēdū Auc̄tas Sine fide impossibile ē placere deo. credere enī oportet accedētē ad deū qz deus est ⁊ inquirentib⁹ se remunerator sit ad Hebre. xi. qz iustus dn̄s bonis seruitorib⁹ retribuit bona ⁊ malis dat punitionē. Tempore aūt legis moysi debuerunt habere maiorē fidē explicitā triū articulor̄ scz p̄dictor̄ duor̄ ꝙ de⁹ ē. ⁊ ꝙ ē remunerator Tercio credere ꝙ de⁹ deberet mittere filiū saluatorē mundi. qz hoc fuit clare reuelatū in lege scripture. hoc dauid. qui annucciat verbū suū iacob iusticias et iudicia sua isrl̄ p̄s. cxlvij. Nota verbū suū scz illd̄ de q̄ Joh. p̄mo In p̄ncipio erat verbū ⁊c̄ Et verbū caro factū est Alia secrete fidei nō tenebant̄ scire nisi magni lr̄ati. Sed mō tp̄e legis gr̄e tenemur credere plus scz. xij. articulos fidei iam publicatos ⁊ declaratos in ecclesia dei. Jō Athanasius. Quicūq̄ vult saluus esse ante oīa op⁹ ē vt teneat catholicā fidē. Quā nisi quisq̄ integrā inuiolatāq̄ seruauerit salu⁹ esse nō poterit. Exquo fides est ita necessaria ad saluationez. Jō dicit thema cuilibet xp̄iano ⁊ Noli esse incredul⁹ s̄ fidelis. pz thema. fides catholica ē a nobis credenda triplicit̄ scz simplicit̄ sine disputatōe. Plenalit̄ sine diminutōe. Firmit̄ sine dubitatione. Et p̄ q̄libet dicit thema. Noli esse incredulus ⁊c̄. ¶ De p̄mo ꝙ debem⁹ credere fidē catholicā simplicit̄ sine disputatione vel contradictōne. Credere simpliciter ē qn̄ hō credit alicui simplici verbo sine iuramēto ⁊ sine testib⁹ de re mirabili in q̄ fit sibi magn⁹ honor hunc honorē debem⁹ nos facere dn̄o nr̄o ih̄u xp̄o credendo simplicit̄ suo simplici verbo sine p̄batiōe iuramēto demōstratōe et testib⁹ ꝙ falli nō p̄t nec fallere nec mēdaciū dicere Talis simplex credētia est multū meritoria ⁊ nec̄ia. Rō q̄a veritas fidei seu veritaets fidei sūt altissime et trāscendentes intm̄ ꝙ intellectu naturali nō pn̄t cōp̄hendi iō oportet credere simplicit̄ sine disputatione. Stult⁹ essz cec⁹ si vellet disputare de coloribus q̄s nūq̄z vidit sed oz eū credere qd̄ d̄r sibi. sic nos ceci sum⁹ in hoc ꝙ nūq̄z vidim⁹ veritates fidei iō nō oz disputare s̄ credere dn̄o ih̄u xp̄o Dicit nanq̄z. ij. Methaphi. phūs sicut se hz oculus noctue ad lumē solis. ita se hz ocul⁹ nr̄ ad manifestissima nature. ꝙ aūt ocul⁹ noctue nō posset clare intueri solē nō ē defect⁹ solis s̄ noctue. Sic veritates fidei clarissime sūt in se ex defectu intellect⁹ nostri cōp̄hendi non possunt Jō dicit scriptura Qui cōfidūt in dn̄o intelligēt veritatez et fideles ī dilectōe acq̄escēt illi Sapi. iij. Nota q̄ cōfidūt ī dn̄o. s. ꝙ nō p̄t mentiri nec fallere ī dilectiōe acq̄escēt illi nō dicit in disputatione. qn̄ cū aliquis vult secū disputare in fide dyabolus facit sibi argumētū ⁊ tūc nō scit rn̄dere. Ideo cadet in errorē. Sicut cadunt multi dicentes quomodo p̄t christus esse ī tam p̄ua hostia ⁊ quō stat nunquid frangit̄

in fractione hostie ꝛc̄. Cogitate ꝙ om̄es veritates fidei iam sunt disputate. ergo oportet credere iō dicit apl'us ad Cori. qui disputabant de fide. Timeo ne sicut serpens euā seduxit astucia sua ita corrū pant̄ sensus vestri ꝛ excidāt a simplicitate fidei que ē in xp̄o. ij. ad Corin. xi. Sic practice quō eua disputādo cū diabolo dicēte cur p̄cepit vobis deus vt nō cōmederetis ex oī ligno paradisi Gen̄. tercio. Ecce p̄ma q̄stio mūdi ꝛ p hanc cecidit in dubitationē ꝛ in pctm̄ dicens ne forte moriamur. cū tn̄ deꝰ sine dubio dixisset moriemini. Rn̄dit dyabolꝰ nequaq̄ moriemi. Scit enī deꝰ ꝙ in q̄cunq̄ die cōmederitis ex eo apperient̄ oculi vestri ꝛc̄ Eua debuit rn̄dere dyabolo. O p̄ditor tu facis mihi q̄stionē de voluntate dei recedas ꝛc̄ ꝛ nō fuisset victa. Sic debetis vos rn̄dere q̄stionibꝰ quas vobis facit dyabolus de fide loquendo imaginationi vestre ꝛ nō disputare sed dicere Credo. Ecce q̄re dicit apl'us timeo ꝛc̄ ¶ Moraliter ex disputatione fidei sunt in mundo multi increduli. verbi gr̄a p̄mo vsurarij dicētes. q̄re de peccunia mea quā ille tenet cum q̄ lucrat̄ ꝛ facit suū comodū nō potero recipe lucrū. Ecce error cōtra fidē qꝛ recipere aliq̄d ex mutuo vsura est. Vn̄ si p mutuo mille flor'. recipit' obulū vsura ē Et qn̄ d̄r de mea peccunia ꝛc̄ Error ē peccunia nō ē vr̄a sed dei. qꝛ ē dn̄s nō tenet̄ dare cōputū nec rōnē ꝛ vos habet' dare rōnē de oībꝰ etiā obulis q̄lit̄ acquisiuistis custodiuistis ꝛ expendistis. quia dn̄i est terra ꝛ plenitudo eiꝰ ꝛc̄. diuites enī solū sunt dispensatores. Sic vos existimet hō vt mīstros xp̄i ꝛ dispensatores p̄ma ad Corin. iiij. Jō tenent̄ dispensare iuxta volūtatē dn̄i. Et alibi ip̄e iā dedit regulā iuxta suā volūtatē dicēs Nō fenerabis fratri tuo ad vsurā ꝛc̄ Deut. xxiij. Sed vsurarius magis cōfidit de instrumēto alicuiꝰ notarij falsi q̄ dei. Ecce in hoc defectꝰ fidei. qꝛ est articulus fidei Credere sanctā eccl'iam catholicā q̄ scꝫ determīat ꝙ vsura ē pctm̄ mortale. Alij diffamāt eccl'iam dicētes ꝙ papa licentiat viduis pupillis hospitalibꝰ ꝛc̄ Error ē qm̄ nō sūt facienda mala vt eueniāt bona Roma. iij. ¶ Scd̄o luxuriosi disputāt ꝙ simplex fornicatio nō ē peccatū ꝛc̄ ꝛ cadunt in heresim dicēdo. cui facimꝰ iniuriā ꝛc̄. Si cū filia regis faceres nūq̄d faceres iniuriā regi ꝛc̄ Si omnes mulieres sunt filie regis xp̄i Jō ꝛc̄ Ideo dicit scriptura abhoīatio facta ē in israel ꝛ in irl'm qꝛ cōtaminauit iudas sāctificatōem dn̄i quā dilexit ꝛ habuerunt filiā dei alieni Malach. ij. q̄to ergo magis p̄iculū ē disputare de altissimis sunt et alij disputantes ꝛ rep̄bantes ymagines dicētes ꝙ ē pctm̄ ydolatrie vel ꝙ ē ydolatrare. Ecce ignorātia ex qua cadūt in heresim ꝛ ymagines enī sunt in eccl'ia dei nō ad adorandū eas vt res quedaꝫ sunt sed ad representādū ꝛ sunt libri laycoꝝ ꝛc̄. Nota ꝙ s̄m sanctū tho. in tercio scrip. dis. ix. q. p̄ma art. ij. q. ij. ad tercium ꝛ scd̄a scd̄a q. xciiij. arti. ij. ad p̄mū triplici de causa ymagines xp̄i ꝛ sanctoꝝ fiūt in eccl'ia. vn̄ sicut esset error ꝛ pctm̄ amouere ymagines laycis In veteri enī lege p̄cepit deꝰ ne fierent ymagines scꝫ ad adorandū Exo. xx. Primꝰ hō qui in testamento nouo inuenit ymaginē fuit xp̄s dic hystoriā quō misit ymaginē suā regi abagas. vt dicit sāctꝰ tho. iij. scrip. dis. ix. q. p̄ma arti. ij. q. ij. ad terciū. Sic scd̄o ꝙ debemꝰ credere fidē catholicam plenarie sine diminutione. vn̄ cōclusio ē btī thome doctoris in scd̄a scd̄e q. de fide ꝙ si aliq̄s credit oēs articulos fidei preter vnū. dicit ꝙ de nullo articulo hꝫ fidem sed solū opinionē. Rō qm̄ oēs articuli fidei hn̄t vnū fundamentū. scꝫ veritatē diuinā infallibilē. Qui ergo non

credit vnũ articulũ fidei non credit fundamẽtũ iõ de nullo hz fidẽ. Nota similitudinẽ de domo.xij. camerarꝝ fundata sup colũnã vnã.qꝛ deficiẽte colũna fundamenti nõ solũ cadet vna sed om̃es cadunt. Sic de fũdamẽto fidei.de q̃ apl's Fundamẽtũ aliud nemo p̃t ponere ꝛc̃. p̃ma ad Corinth.iij. Ideo credere sine diminutione debem⁹ ꝛ caritas oĩa credit p̃ma ad Corinth.xiij. Credendi sũt magni articuli sicut parui ꝛ ecõuerso vñ xp̃s. Qui fidelis ẽ in minimo ꝛ in maiori fidelis ẽ. Et q̃ in minimo iniquus ẽ i maiori iniqu⁹ ẽ Luc.xvi. Iõ ad melius seruãdũ hanc fidelitatẽ fidei ẽ cõsilium ecclie scz dicere q̃libet die mane ꝛ sero. credo ad ĩstar militi q̃ facit omagiũ regi ad Ro.x. Si credideris in corde tuo dominũ nr̃m ih̃m xp̃m ꝛc̃. Rõ q̃re oz vt ore dicat̃. Quia alias sicut lucerna in laterna extinguit̃ nisi spiret ꝛc̃. Sic fides i corde est vt lucerna accensa in laterna. Auc̃tas p̃s.xxvij. Qm̃ tu illuminas lucernã meã.scz credẽtiã fidei. Bñe illumina tenebras meas scz ne cadã in errores cõtra fidẽ. Ideo nisi spiret p foramen oris extinguit̃ paulatim. Idõ apl's Vos metip̃os temptate si estis in fide ip̃i vos ꝓbate.ij.ad Corin.iij. Probat̃ fides in ore cõfitendo.sicut firmat̃ i corde credendo. Sicut trabs q̃zto fortius ꝑcutit̃.tanto magis in terra firmat̃. Isto modo dauid q̃ spũ ꝓphetie sciuit om̃es articulos fidei ore hilarit̃ ꝯfitebat̃ auc̃tas Credidi scz i corde ꝓpt̃ qd̃ locut⁹ sũ scz i ore ꝛ quõ rñdit. Ego aũt hũiliat⁹ sũ nimis.q̃ hoc cõsiliũ seruauerit diligent̃ saluabit̃ virtute fidei q̃ nõ ꝑmittet ip̃m mori sine vera pnĩa ꝛ cõtricõne. Ergo noli esse incredul⁹ ¶ Dico tercõ ꝙ debem⁹ credere fidẽ catholicã firmit̃ sine dubitatione vñ cũ maiori certitudĩe credendi sũt articuli fidei q̃z illa q̃ videt̃ oculis ꝓprijs. Rõ qꝛ sensus p̃nt leuit̃ decipi ex aliquo defectu vel indispositõne obiecti vel subiecti siue medij. vt pz de sensu visus in ebrijs ꝛ de gustu in infirmis. Iõ apl'us. Postulet in fide nihil hesitans q̃ enĩ hesitat silis ẽ fluctui maris.qui a vẽto mouet̃ ꝛ circũfert̃ Iaco.p̃mo. Sic enĩ vnda maris agitat̃ vẽtl hincinde sic ꝑsona q̃ dubitat in fide agitat̃ hincinde argumẽtl ꝛ rõnibꝫ ꝛ nihil p̃t obtinere a deo. Sec⁹ de fideli i nullo dubitãti. iõ Apoca.ij. Esto fidelis vsq̃z ad mortez et dabo tibi coronã vite. Nota ꝙ tã fortiter ꝛ fidelit̃ ẽ tenẽda fides catholica ꝙ cicius deberet hõ omittere bona tꝑalia diuitias ꝛc̃ ꝛ famã etiã ꝛ vitã q̃z fidez vsq̃z ad mortez scilicet inclusiue. Et qd̃ hõ cõseq̃t̃ ex hoc dicit xp̃s Apoc.ij. dabo tibi coronã vite de q̃ Ioh. Apoc.xij. Signũ magnum apparuit in celo mulier amicta sole ꝛ luna sub pedibꝫ ei⁹ ꝛ in capite ei⁹ coronã stellarꝝ.xij. Hec auctoritas intelligit̃ ad lr̃am de ecclia allegorice de virgine maria Tropologice de anima btã. Et ꝑm hunc intellectũ modo loquor. Hec mulier est quelibet anima deo fidelis ꝛ deuota amicta sole scilicet xp̃o. vnde ecclesia.sol iusticie xp̃s deus noster. Induit̃ enĩ ꝑ veram fidẽ ꝛ credentiam. Et luna id est scientia philosophie sub pedibus eius qꝛ qui ꝑm principia ꝛ regulas phĩe se vellet gubernare i his que fidei sunt caderet. dicit enĩ p̃ncipium philosophie ꝙ multiplicatis suppositis multiplicantur et essentie.sub pedibus ponatur.quia non tenet in creatore. Item ꝙ finiti ad infinitum nulla ẽ ꝓportio fallit in christo deo ꝛ homine Itẽ ꝙ locus ꝛ locatum debent proporcionari. Item ꝙ si impossibile est deum mori ꝛc̃ ꝛ sic de alijs. Ideo apostolus. Videte ne quis vos decipiat̃ ꝑ philosophiam ꝛ inanem fallaciam.scilicet logicam etc̃ ad Collo. Ex tali fidelitate fidei datur corona stellarum.xij.in alio mundo

sicut sunt .xij. articuli fidei. Sic corona glie est .xij. beatitudinū eis correspondē tiū Tres stelle a pte ante sunt. Prima credere deū patrē. Secūda credere deum filiū equalem patri. Tercia credere spiritū sanctū a patre ⁊ filio ꝓcedentem in equalitate. Tres a sinistris. ꝑma credere xp̄i incarnationē. scd̄a xp̄i passionez tercia sanctoꝝ patrū liberationē. Tres a dextris credere xp̄i resurrectionē. secūda xp̄i ascensionē. tercia eccl'ie gubernatōem virtute sacramētoꝝ. Tres retro stant. ꝑma ꝙ xp̄us venturꝰ ē iudex. scd̄a ꝙ oēs resurgemꝰ. tercia ꝙ dabit oibꝫ retributionē ꝑm opa sua. Ex his .xij. credentijs corona ē gl'ie .xij. stelle sūt .xij. articuli fidei quibꝫ aīa coronat̄ iam in hoc mundo ꝑ gr̄am. ⁊ in alio ꝑ gl'iam quibꝫ correspondent .xij. beatitudines. Jō apl'us .ij. ad Thymo .iiij. Bonū certamē certaui.

¶ De eadem sermo sextus.

Multa quidez alia signa fecit ih̄us Joh̄ .xx. Pro declaratōe hꝰ ꝟbi iuxta intellectū quē volo practicare sciēdū ꝙ deꝰ in homī saluatōe tenet modū quē tenuit in eoꝝ formatōe. qꝛ ꝑmo formauit corpꝰ ī vtero mr̄is. Deinde creat animā ⁊ creādo infundit. Isto mō fecit de adā. qꝛ ꝑmo formauit corpꝰ eiꝰ d̄ luto ⁊ inde creauit aīaz eiꝰ ī corpe infudit Gen̄ .ij. Formauit igit̄ deꝰ hoīez d̄ limo terre ⁊ inspirauit in faciē eiꝰ spiraculum vite ⁊ factꝰ ē hō in aīam viuentē. Dicēdo ꝙ sil'em modū tenuit deꝰ in saluatōe Qm̄ in veteri lege. Primo dedit legē ad solū corpꝰ ꝑtinentē Jō apl'us. Non ꝑus qd̄ spūale est ꝫ qd̄ aniale est deinde qd̄ spūale ē ꝑma ad Corinth̄ .xv. verbi gr̄a ī veteri lege ꝑmo deꝰ ꝓpl'o suo dedit ad distinctōem ⁊ dr̄am alioꝝ ꝓpl'oꝝ signa carnalia sicut sunt signa circūcisionis. Gen̄ .xvij. dixit deꝰ abrahe Circūcidetl carnē ꝑpucij vr̄i vt sit in signū federis inter me ⁊ vos. Nota ꝙ abrahā fuit ꝑmꝰ hō q̄ vnq̄z recepit circūcisionē ꝫ qꝛ hoc signū erat secretū. Jō voluit deus dare ꝓpl'o suo signū notoriū extra scz in pilis ⁊ in capite ⁊ ī barba ⁊ nullꝰ de ꝓpl'o suo raderet pilos capitis nec barbe sicut faciebant alij ꝓpl'i Leuit .xix. non in rotundum attondebitl comā neq̄z radetis barbam Ecce signū corpale. Item dedit signuz ꝓpl'o suo ad dr̄am in vestibꝫ de quatuor vittis iacinctis que dicunt̄ fimbrie Numeri .iij. dixit quoq̄z dn̄s ad moysen. Loquere filijs israel ⁊ dices ad eos vt faciunt sibi fimbrias ⁊c̄. Itē dedit eis etiam signū in cibis Leuitici .xi. ne cōmederent etc̄. Sed omia ista signa fuerunt corporalia. qꝛ ꝓuidit solū corpi ⁊ ꝓ tunc non curauit aīam. Ideo sapiens orabat dicens. Dn̄e innoua signa ⁊ immuta mirabilia glorifica manū ⁊ brachiū dextrū Eccle .xxxvi. Nota īnoua signa q. d. qꝛ ista carnalia sunt. Manū id est potennā et brachiū dextrum. id est nouū testamētū. brachiū sinistrū fuit vetus testamentum modicā habens virtutē. Deinde deus dedit illa signa spūalia de quibꝫ dicit thema. Multa quidē ⁊ alia signa scz a corpalibꝫ vel carnalibꝫ signis fecit ihesus que dedit populo suo xp̄iano pz thema. Amore vestri quesiui q̄t sunt signa et que sunt que xp̄s dat in nouo testamēto aīabꝫ nostris ⁊ inueni ꝙ sicut dedit q̄tuor signa in veteri testamento Sic dat q̄tuor signa spūalia in nouo testamento scz ꝑmū de innocentia baptismali. secūdū de milicia speciali. terciū de p̄sidentia spūali. quartū de penitentia sacramentali. Ideo dicit thema Multa quidem et alia signa fecit ⁊c̄. ¶ Primo xp̄us suis fidelibus in nouo testamento dat signū spirituale de innocentia baptismali qd̄

a doctoribꝫ vocatur caracter grece quod est signum latine. Aīa enim ante baptismū ꝓpter peccatū originale est immūda et abhominabilis intrm̄ ꝙ si ꝑsona moritur ante baptismū non p̄t intrare paradisuꝫ sed in baptismo anima mūdatur. ⁊ recipit ibi illud pulcherrimū signum caracteris. Ad hoc melius intelligendū. Dic silitudinē de ymagine facta vt ponatur in tēplo etc̄. ⁊ dū portatur ad tēpluꝫ cadit in luto nec ponitur in altari nisi p̄us lauetur. Sic aīa rōnalis est ymago dei a magno argētario trino d̄o facta ad ymaginē suā. Genes. ij. Ad ymaginē quippe dei factus est homo. q̄ inq̄ꝫtum est ad ymaginē dei pulcherrima est. Sꝫ in generacōe carnali cadit in lutū qꝛ in vtero creatur ⁊ creando īfunditur vt dicit Aug⁹. Unde si aliter crearetur anima sine illa generacōe carnali nō haberet peccatū originale. sicut anima Ade ⁊ eue nō habuerūt peccatū origiale vt ostendit pulchre scūs Tho. i. ij. q. lxxxi. arti. iiij. vbi q̄rit vtrū si aliq̄s formaretur ex carne humana miraculose diriuaretur ad eū pctm̄ originale. Et respondit ⁊ cōcludit ꝙ non qꝛ talis nō fuisset in adā ꝑm seminalem rōeꝫ qd̄ solum causat traductōeꝫ peccati originalis. vt Aug⁹ dicit supra. Gen̄. ad literā. Sꝫ illi soli peccatū originale cōtrahūt qui ab adam descendūt ꝑm seminalē racōeꝫ. ⁊ ideo nisi talis sic descendēs ab adam ⁊ in pctō originali exn̄s prius lauetur aqua baptismi nō recipitur in templo paradisi. Et si vellet dicere qꝛ nunq̄ꝫ peccaui nec feci aliqd̄ peccatū ꝑmittatis me intrare. diceret sibi xp̄us. Respicias quō es immūda ⁊c̄ quid faceres tu inter istas mundissimas De ista materia dicit scriptura. Quid ē homo vt immaculatus sit ⁊ iustus appareat natus de muliere Job. xv. ¶ Nota abhominabilis ⁊ inutil' homo scꝫ ad gloriam. Quia sicut meretrix nuda si veniret abhominaretur a vobis. sic ⁊ anima non baptisata abhoīatur a sanctis. Sꝫ ī baptismo mundatur cum dicit̄. Ego te baptiso ⁊c̄. Et datur sibi a xp̄o illud signum in fronte ad instar stelle fulgide. Unde si tunc aīa posset a nobis videri tanta est pulchritudo ꝙ ⁊c̄. Et si anteq̄ꝫ peccet recedat a corpore recta via vadit ad paradisum. vt dicit scūs Tho. iij. ꝑ. q. lxviij. arti. ij. ad scd̄m. ⁊. iiij. scp̄. distinc. iiij. q. ij. arti. i. q. iij. ad quartū. Et omnes angeli volunt ipsam osculari. De isto signo dic̄ apostolus. Credentes signati estis spiritu promissionis sancte qui est pignus hereditatis nostre. Ad ephes. i. ¶ Nota credentes quia requiritur ꝓpria si sit edultus vel credencia eccīe in paruulis. Hoc signum est glorie huius signi existentis. in anima datur capida extra tota picta q̄ signat vestem innocencie qua anima induitur quousq̄ꝫ peccat mortaliter qꝛ tūc ꝑditur vestis innocencie. ⁊ signum caracteris deturpatur sed nō ꝑditur. ymmo remanꝫ semꝑ in damnatis quia indelibilis est. quarto distic. iiij. q. j. arti. iij. q. iiij. Et. iij. ꝑte. q. l. arti. iiij. ad terciū ⁊. q. lxiij et. lxvi. ⁊. lxxxij. Ideo Johānes apocal'. xvi. Beatus qui vigilat ⁊ custodit vestimenta sua ne nudus ambulet ⁊ videant turpitudinē eius. Quia anima nuda magis est abhominabilis q̄ꝫ corpus nudum ¶ Moraliter dic quomō parentes debent prouidere ne filij eorum ꝑdāt hanc vestem innocencie nutriendo eos ⁊ dando bonas doctrinas. Primo vt sciant se signare. Secūdo virginez salutare tāq̄ꝫ reginam etc̄. Item ne iurēt ne mentiātur ⁊c̄. Quoniam magna est culpa parentum si filij sunt mali. Qꝛ quando sūt parui ad instar virgule dirigi possunt ⁊c̄ Ideo dicit xp̄us beato Johāni. Habes pauca nomina in sardis qui non coinquinauerūt vestimenta sua ⁊ ambulant mecum in albis qꝛ digni sunt. Apoc̄ tercio. ¶ Nota sardis interpretatur p̄ricipat⁹

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

vel pulchritudo. Ecce innocencia baptis
mi in qua pauci sunt. Ideo dicit. habes
pauca nomina in sardis. Vñ dicit apls
Nolite contristare spm̃ sanctuz scz q̃ ha
bitat in vobis qui signati estis in die bap
tismi redempcõis ad Thes. iiij ¶ Secũ
do dat deus signum de milicia spũali ⁊ h̃
in sacramento ꝯfirmacõis que nõ potest
dari nisi ab epo. Immo est q̃stio vtrũ
ppa possit ꝯmittere simplici sacerdoti vt
cõfirmet ⁊ aliqui doctores tenẽt ꝙ non.
Beatus Tho. tñ in q̃rto scripto dis. vij.
q. iij. arti. i. q. iij. ⁊ dis. xxv. q. i. ad terciũ. ⁊
iij. pte. q. lxxij. arti. xi. ad primũ. tenet ꝙ
confirmacõ ꝯferri potest a simplici sacer
dote ex cõmissione soli⁹ pape nõ autem a
dyacono. Hoc signũ dat̃ a xpo quando
epus dicit Consigno te signo crucis ⁊c̃.
et dat sibi alapam vt recordetur. Sic e
ciã pcutit̃ miles alapa vl ense quãdo fit
miles. Iõ dicitur signũ milicie. qz in ea
datur robur ad pugnã spũalem vt dicit
scũs Tho. iij. pte. lxxij. arti. iiij. ⁊ ad terci
um. ⁊ arti. v. vij. ix. x. Hoc signũ est ad i
star monilis aurei in fronte. intm̃ ꝙ quã
do anima intrat paradisuz statim cogno
scit̃ quomõ vnus fuit ꝯfirmatus ⁊ nõ ali
us ex illo signo milicie spũalis. Ideo fa
ciatis confirmare filios vestros. Quia ꝯ
firmati habent maiorez gloriã in celo q̃z
non confirmati vt dicit sanctus Tho. iij.
pte. q. lxxij. ar. viij. ad quartũ. ⁊ in cõfir
macõe confertur pleitudo gracie spirit⁹
sancti vt in dcõ arti. j. ⁊ cõfirmacõ robo
rat hominẽ contra alias ĩpugnacõnes q̃
ad fidem vt in. iiij. dis. vij. in literali expo
sicõe. ⁊. iij. ea. q. arti. ix. De illo signo di
cit scriptura. Nolite nocere terre ⁊ ma
ri neq; arboribus quoadusq; signem⁹
seruos dei nostri in frontibus eoruz. Et
audiui numerum signatorum. c xliiij. mi
lia signati. Apoc. vij. ¶ Nota nolite no
cere preceptum est xpi ad antixpm ⁊ su
os dicens. Nolite nocere terre. i. laycis
laborantibus ꝓ terrenis. neq; mari. i. pe
nitentibus qui dicitur mare ob contricõ
nis amaritudinem. Neq; arboribꝰ. i. per
sonis pfectis in bonis operibus fructifi
cantibus. Ideo ex isto sacramẽto cor xpi
ani confirmatur intantuz ꝙ tempore an
tixpi forcior erit confirmatus q̃z alter nõ
confirmatus. Ideo xps precepit aposto
lis Luc. vltimo. Sedete in Iherusalem
donec induamini ꝟtute ex alto. i. donec si
tis confirmati. Quia licet apostoli fue
runt a xpo baptisati baptismo xpi vt di
cit sanctus Tho. quarto scp. distinc. xxix.
et arti. iiij. ad terciũ. tamen nõ fuerunt ꝯ
firmati vsq; ad diem penthecostes. Ido
dixit eis. sedete. i. non intretis bellum p̃
dicacõnis quia non essetis fortes donec
induamini ⁊c̃. Fuerũt enim apostoli cõ
firmati a xpo sed sine materia vt dicit sã
ctus Tho. quarto. di. vij. q. i. arti. ij. q. j.
ad terciũ. iij. pte. q. lxxij. arti. ij. ad primũ
Sic in quatuor p̃lijs antixpi multi non
erũt fortes. quia non sunt confirmati qui
timore negabunt fidem. Primuz p̃liuz
erit p dona placencia. Secundum p mi
racula apparentia. Terciũ p insolubi
lia argumenta. Quartũ p durissima tor
menta. Sed illi qui erunt cõfirmati erũt
fortes in omnibus istis prelijs. dicentes
illud Actu. xiiij. Per multas tribulacõ
nes ⁊c̃. Ecce quare dicit. Nolite nocere
terre ⁊c̃. Et sequitur ⁊ audiui numeruz
signatorum. c. xliiij. milia signati vbi poit
tria conposita. Quia tres condicõnes p
sonarum debent recipere sacramentuz cõ
firmacõnis scz centũ milia. i. senes. Qua
draginta milia. i. iuuenes. Quatuor mi
lia. i. pueri. Milia autem significat perfe
ctionem confirmacõnis que potest dari
senibus. iuuenibus. ⁊ pueri quatuor an
norum et supra. Dicit enim sanctus tho
mas. iij. pte. q. lxxij. distinc. v. arti. viij. ⁊
quarto scripto distinc. vij. q. iij. arti. ij. de
hoc ꝙ confirmacõ debet dari cuilibet bap

tizato cuiuscūq etatis sexus ⁊ conditionis et ecā morienti. O qualis honor est habere hoc signū. Quia sicut in curia regl licet omnes sint domestici tamen magna differencia est inter milites ⁊ scutiferos etc̄. sic omnes xp̄iani sunt domestici regl ip̄ius xp̄i tamen nobiliores sūt confirmati qz sunt milites qui dicere possunt arma militie nostre non sunt carnalia. Quilibet nostrum magis vellet q̄ filius suus esset miles in curia regl q̄ scutifer tantū Idem de curia regis xp̄i. Ergo labora sicut bonus miles xp̄i. scda ad Thimo. ij. ¶ Tercium signū est de p̄sidencia spirituali Hoc signum datur p̄sbiteris in sacrameto ordinū quando ordinātur ad sacerdotiū quod signum dicitur esse caracter indelibilis. Unde magna p̄sidēcia est remittere peccata. Quis potest remittere peccata nisi solus de⁹. Hoc posse cōmisit deus sacerdotibus. Item posse aperire celum in consecracōne. Quis enim fidelium dubiū habere possz in ipsa ymolacōis hora ad sacerdotis vocē celos aperiri ⁊ in illo Ihesu xp̄i ministerio angelorum choros adesse ac yma summis sociari vt dicit Gregorius in. iij. dyalogoz. Angeli autem dicere possunt cantando. Panis angelicus fit panis hominū. dat panis celicus figuris terminū. O res mirabilis manducat dominū seruus paup. et humilis. De isto signo dicit scriptura Vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis habentē signum dei viui. Apoca. vij. ¶ Nota q̄ alter angelus dicitur sacerdos quia licet non sit angelus in natura vel persona debet tamen esse angel⁹ similitudine vt bonus frater p̄dicator dicitur alter dominicus similitudine. Dic q̄ modo debet tenere vitam angelicam ⁊ c̄ Ideo Exodi. xxi. Sacerdotes qui accedunt ad altare sanctificentur ne p̄cuciaz eos. Dic quādo sunt boni sacerdotes q̄ modo ab angelis cōmendantur. quando vero sunt mali detestantur. Ecce quare dicit vidi alterum angelum de sacerdote Malach. ij. Labia sacerdotis ⁊c̄. ¶ Nota ascendentē ab ortu solis. qz missa nō est celebranda ante ortū solis id est lucl nisi de sp̄ali licencia pape. Unde dicit sāctus Tho. iij. p̄te. q. lxxxij. arti. ij. ad quartum. ⁊ quarto sēp. di. xij. q. i. arti. ij. q. iij q̄ missa potest dici quādo incipit apparere aurora non autem de nocte nisi in nativitate xp̄i ⁊ in vigilia pasche. Tunc enim ex digna celebracōne misse sacerdos ascendit in scala gracie dei plus q̄ ex aliquo alio opere. Per oppositum mali sacerdotes ex illo descendūt vsq̄ ad profundū inferni. Dauid p̄s. c. vij. ascendunt vsq̄ ad celos. i. boni. descendunt vsq̄ ad abissos scz mali p̄sbiteri. anima autem eorum in malis tabescebat. ¶ Nota habentem signū dei viui. scz p̄sidencie spiritualis seu p̄sidencie sacerdotalis. Hoc signum habuit eciam dominus Ihesus xp̄us non sub racōne caracteris. Quia dicit sanctus Tho. quarto distinc. iij. q. pri. ar. iij. ⁊. iij. p̄te. q. lxij. arti. v. q̄ xp̄us nullum habuit caracterem. Dauid. Juravit dominus ⁊ nō penitebit eū tu es sacerdos in eternum ꝑm ordinem melchisedech. ¶ Quartum signū est de penitēcia sacramentali. vñ quādo aliquis cum cordis contricōne ꝯfitetur peccata sua q̄ñ sacerdos absoluit ipsum in illo p̄cto datur in anima signū quod dicitur ornatus et non dicitur caracter sed ornatus intrīm q̄ quādo anima sic penitēs recedit a corpore. demones qui veniūt ad mortē cuiuslibet videntes hoc signū fugiunt. De⁹ cus de anima impenitenti que nō vult exire de corpore sicut nec captus de carcere. ad audiendā sentēciaz damnacōis. De hoc signo dicit scriptura. Preceptuz est illis ne lederent fenū terre neq̄ omē viride neq̄ oēz arborē nisi tantuz hoies q̄ nō habēt signū dei in frōtibus suis Apoc

nono. preceptū est illis scz demonibus. Ideo dauid orando hoc signuz petebat dicens. ps. lxxxv. Fac mecū signum i bono vt videāt qui me oderūt scz demoēs et confundantur ꝛc. Quoniā tu domine adiuuisti me ꝛ consolatus es scz ꝑ gloriam. Ecce quare dicit thema. Multa quidem ꝛ alia signa ꝛc. Deo grās

De eadem Sermo septimꝰ

Stetit ihesus in medio discipuloꝝ suoruz. Johis. xx. ſm ꝙ clare inueniri potest rōe ꝛ auctoritate sacerdotes noui testamenti ꝛ eciā omnes ecciastici dicūtur ꝓprie discipuli xpi. Racō. Illi enī qui cōtinue student ꝛ cogitant loquūtur et racōcinantur de doctrina alicuius doctoris recte dicūtur eius discipuli. vt gramatici dicūtur discipuli pristiani. phij eciam de doctrina phij. Idem qui corde cogitant ꝛ ore loquūtur doctrinā ꝛ legē doctoris Ihesu xpi et seruāt eius ꝑcepta. recte dicūtur discipuli. Auctas. Liga testimoniū signa legē in discipul' meis. Isaye. viij. Nota liga testimoniū Lex euāgelica dicitur testioniuz scz de secretis celestibus testificando. Joh. tercō Quod scimꝰ loquimur ꝛ quod vidimꝰ testamur. Signa legem scz veterez que non debet seruari qꝛ figura fuit noue legis Item alia auctas. Si manseritis in sermone meo vere discipuli mei eritis. Johānis. viij. Nota si manseritis scz studendo cogitādo loquendo conuersando tales sunt clerici qui ꝯtinue cogitant student loquūtur ꝛ ruminant doctrinā xpi in officio Ideo dicit thema. Stetit Jhs in medio discipuloꝝ suoruz. Modo videndum est ex quibus opibus xpus stat in medio presbiteroꝝ. Et inuenio ex tribus scilicz.

Prīo ꝑ collaudacōnez angelicalem
Scdo ꝑ consecracōez sacramentalez
Tercō ꝑ conuersacōez spūalez
Ergo stetit in medio discipuloꝝ suorū
Dico prīo ꝙ xpus eat in medio ꝑsbiteroꝝ ꝑ collaudacōem angelicalē. Officia ei ecciastica dicūtur colldudacō a con quod est sil' ꝛ laudacō qꝛ angeli nobiscū laudant dn̄m. Nunq̄ fit officiū in aliq̄ eccia quin angeli sint pn̄tes nobiscū. Auctoritas. ps. lxvij. preuenerūt principes cōiuncti psallentibꝰ in medio iuuenculaꝝ tympanistarum. Prīcipes dicūtur sancti angeli vt exponit Bernardus. Rō qꝛ sicut quilibet rex huius mūdi dicit̄ princeps ita angelus ymo magis eo. Qꝛ minor angelus celi est maior quolibet rege huius mūdi in honore ꝛ dignitate preuenerunt inq̄ prīcipes scz angeli qꝛ anteq̄ dicatis ps. iam sunt ꝯiuncti vobiscuz ad psalmodiā dicendaz vt exponit Bernardus. Nota in medio iuuēcularū tympanistarū non dicit vetularū. Synagoge dicunt̄ vetule. Sz eccie xpiane dicuntur iuuencule tympanistarū. Non soluz angeli ſ eciam ipē rex angeloꝝ est in medio. Quod ptz ex suo testimoīo Mat. xviij. Ubi sunt duo vel tres in nomine meo in medio eoꝝ ego sum ꝛc. In hac auctē xpus ostendit nob' tria que debeꝰ habere faciendo officiū diuinū. Prīo ꝙ simꝰ duo vel tres ꝛ nō plures neq̄ pauciores. Duo sūt chorus dexter ꝛ sinister vel tres ꝓ illis q̄ sunt ī pulpito. vel duo sunt cor cogitādo ꝛ os loquendo. qꝛ officiū non debet dici solū contēplando ſ simul ꝯtemplādo ꝛ loquēdo. vn̄ si os dicit officiū ꝛ cor cogitat aliud iā non sunt duo. Ideo dicit Augꝰ. Psalmis ꝛ ymnis cū oratis deū hoc versetur in corde qd̄ ꝓfert̄ in ore ꝛc. als xpc dicet Mat. xv. Populꝰ hic labijs me honorat cor aūt eoꝝ lōge ē a me ꝛc. Duo rep̄sentāt duas xpi substācias scz diuinitatē ꝛ huāni

tatē. tres autē ttes ꝑsonas trinitatis. de
hijs tribus dicit scriptura. In tribus bñ
placitū est spūi meo q̄ ꝓbata sunt coraz
deo ⁊ hoībꝫ Ecci. xv. Corā deo ⁊ hoībꝫ
cōprobat̄ qñ chorus dexter ⁊ sinister cā
tat ordinate. Sz hodie taliter cantāt cō
tendendo ⁊c̄. ꝙ reꝓbata sūt corā deo ⁊
hoībus. Jō auisetis vos ⁊c̄. ¶ Nota cū
dr in noīe meo Lu. ij. Vocatū est nomē
eius Jhs. i. saluator. tūc clerici sūt ꝯgre
gati in noīe Jhu qñ ꝓcurāt honorē dei.
et saluacōez animaꝝ viuentiū ⁊ defunc
toꝝ. Multi tñ ꝯgregātur in eccīa nō in
noīe Jhesu ꝫ denarij. qꝛ al's nō venirent
nisi sint ibi ꝑsencie. Dicūt aliqui nō intro
ducā malā ꝯsuetudinē surgēdi ad matu
tinas ⁊c̄. Vñ raro visitatur eccīa a pluri
bus nisi amore denarij. nec audiūt ꝯfessi
ones ⁊ sic de alijs sacramētis. tales rece
perūt mercedē suaz. Math. vi. Ex istā
rōne dicebat aplus. Omne quodcūq; fa
citis in ꝟbo aut in ope in noīe dni Jhu
xpi facite. Ad col. iij. ¶ Nota ibi ego sū
in medio qñ opus fit ꝓ suo honore certi
tudinaliter ipē est ī medio ex ꝫ seq̄tur si
gno ꝙ in q̄libet sermone facto ī noīe ihu
xpi ipē est ibi Jdeo sitis auisati ⁊ ꝯsidera
te qꝛ ibi est papa Jhesus ⁊ cardinales. s.
angeli ꝙ debetis conposite stare in choro.
quō staretis si rex vel papa esset ī vesperl
etc̄. Dic quō sunt dicende deuote septez
hore canonice. De quo loq̄tur capl'm do
lētes ext̄ de cele. mis. vbi eccīa ꝑcipit ꝙ
officiū diurnū pariter ⁊ nocturnū q̄ꝫtuz
deus dederit deuote ꝑsoluat̄. ¶ Dico se
cūdo ꝙ xp̄us stat in medio ꝑ consecraci
onē sacramentalē. Jā videtis ꝙ ī missa
sacerdos tenet hostiā ꝯsecratā in medio
manuū suarū ⁊ ipaz recipit in medio cor
poris. Dauid in ps. Deus stetit in syna
goga. i. cōgregacōe deoꝝ. i. angeloꝝ q̄ di
cuntur dij nō essencialiter ꝫ participatīe.
In medio autē deos. i. sacerdotes diiudi
cat. i. diuersimode iudicat ⁊ ꝯdemnat ꝓp
ter defectus q̄s faciūt in missa. Prīo iu
dicat sac̄dotes ⁊ ipos rep̄hendit de ma
teria sacrificij si nō est ita ꝑparata vt de
cet scz ꝙ hostia sit mūda alba ⁊ sine ma
cula ⁊ rotūda qꝛ sig̃t eternitatē dei. Itē
de materia sāguinis ꝙ sit vinuz puruz ⁊
bonū ⁊ nō acetosuz. De quo scm̄ Tho
mā vide quarto scp̄. di. xi. q. ij. arti. iij. q.
ij. ⁊. iij. ꝑte. q. lxxiiij. ar. v. ad scd̄m vbi di
cit ꝙ de aceto nō potest cōfici sanguis. sz
de vino acetoso bene licet peccatū sit. ¶
Secūdo iudicat ipos de forma si dicitur
vt debet dici. Dic contra illos q̄ anhelāt
et cū capite faciūt signū crucis. Idez de
forma cōsecracōis sanguinis ⁊ quō aliq̄
dicunt festināter nimis. aliqui nimis spa
ciose. ¶ Tercō iudicat de instrumētis im
mūdis scz corꝑalibus pānis seu mappis
et calice ⁊ cādelis. Itē ꝙ illud qd̄ seruit
altari vt cadelebra ⁊c̄. nō seruiāt vobis
in domo vestra l' in mēsa. qꝛ Quod sel'
dicatū est deo ampli⁹ ad vsus humanos
non est transferendū vt dicit re. iu. li. vi ¶
Quarto iudicat intencōez si celebrāt ꝓ
pecunia vt iudas vendēdo xp̄m. Qꝛ ac
cipere ꝓ missa aliqd̄ quasi preciū eius est
symonia. non autē si sumat̄ quasi stipen
diū vt dicit scūs Tho. scd̄a. ij. q. c. arti. ij.
ad scd̄m. ⁊ quarto dis. xxv. q. iij. arti. ij. q.
pri. ad quartū. Et tales coīter dant mis
sas ꝓ penitencia in ꝯfessione. Quia dic̄
scūs Tho. iij. ꝑte. q. lxxxij. arti. ix. ⁊ quot
libeto. x. q. viij. ⁊ quarto scp̄. dis. xiij. q. i.
arti. ij. ⁊ dis. xxiiij. q. i. arti. iij. ꝙ celebrans
missam in peccato mortali vel inducens
talem scient̄ peccat mortal'r. ¶ Quīto iudi
cat vtꝝ celebrāt male parati ⁊ sine deuo
cōe. Ecce q̄re dicit diiudicat. i. diuersi
mode ⁊ ex diuersis causis iudicat. Jdeo
apl's prīa ad Coꝝ. xi. ꝓbet autē seipsum
hō ⁊ sic ⁊c̄. ꝓbet scz motiuū celebrandi
qd̄ habet ⁊ sic de pane illo edat ⁊c̄. dictl
verb̄ nihil remanet ibi de pane nisi soluz
accidēcia vt dicūt doc. iiij. scp̄. di. xij. ⁊ ē

ꝛe neceſſitate fidei. Si dicaꝫ ꝛe quo ꝯ fiunt vermes in hoſtia ꝛc̃. Rn̄deo q illꝺ ſacramentū eſt miraculis plenū. Ita q illa accidencia hñt vigoꝛē ſubē qꝛ per ſe ſubſiſtūt. Jō ꝛe illis accñtib⁹ generāt vermes. qꝛ habēt virtutē ſubē. De hoc vide ſcm̄ Tho. quarto ſcp. di. ij. q. i. ar. ij. et. iij. pte. q. lxxvij. arti. ij. Et dicit panis non materialis ſ celeſtialis. Juxta illud Ego ſū panis qui ꝛe celo deſcendi. ſi q̄s manducauerit ex hoc pane ꝛc̃. Joh. vi. ¶ Nota iudiciū ſibi mā ducat. i. dāñacionē. Dicit glo. Ambꝛo. Ita punietur acſi xp̄m, p̄ꝛis manib⁹ interfeciſſet. ¶ Nota ꝛe hoc ſanctū Tho. in. iij. q. lxxx. arti. ij. et quarto ſcp. di. ix. dicentē q pcm̄ indigne ſumentiū euchariſtiā eſt min⁹ graue pctis cōmiſſis in deū. ꝛ ḡuius pctis coīs p̄rimū vel ꝺ ſeip̄m ꝛ eſt eciā minus ḡue pctō occiſioīs xp̄i ꝛ p̄ditōis eius ꝛ eciā minus graue p̄iectōne eius in lutū. Jō antiqui ſancti dubitabāt ꝛ valde timebant ſi eſſent digni ſacerdocō ꝛc̃. ¶ Ter cō xp̄us eſt in medio p̄ q̄erſacōem ſpūalem. omnes debemus ſpūaliter conuerſari ꝛ dicet nobis xp̄s. Ego in medio veſtrū ſum ſicut q̄ miniſtrat. Luc. xxij. Ex conuerſacō ſpūalis debet eſſe p̄ quatuor virtutes quas debemus hꝫe in vita noſtra que ſunt ¶ Continencia p̄ſonalis

¶ Abſtinencia coꝛpoꝛalis.

¶ Temperācia humanalis.

¶ Sufficiencia tempoꝛalis

Primo enī in noſtra q̄erſacōe debem⁹ habere p̄tinenciā p̄ſonalez ſcz viuere caſte. Dic ꝺ illos qui dicūt luxuria mimuz pcm̄ eſt moꝛtale ꝛc̃. vꝫ eſt in laycis p reſpectū ad ſpūalia peccata. Et dicit tñ ſanctus Tho. ſcḋa. ij. q. c. luij. arti. iij. ꝛ i q. ꝛe malo. q. i. arti. i. ad xij. q̄ foꝛnicacio eſt maius pcm̄ hꝫs que ſūt circa exteriora. ꝛ minus hꝫs q̄ ſunt coīa deū vel contra p̄ſonā p̄rimi. ꝛ ꝺm eundē quarto ſcp di. xxxij. q. i. arti. iij. ꝛ ſcḋa. ij. ꝝ ſup̄. ar. ij. concubinatus. ꝛ q̄libēt coytus extra matrimoniū eſt ꝺ legez nature ꝛ pcm̄ moꝛtale. In ſacerdotib⁹ tamē ꝛ religioſis ē ꝛe maioꝛib⁹ peccatis carnis qꝛ ſacrilegiū et ergo racōe iſtius magnum peccatū eſt furtum. maiꝰ eſt homicidiū. ꝛ adhuc maius piuriū. Et dicit ſcūs Thomas in ſecūda ſcḋe. q. lxxx viij. q maius eſt adhuc fractō voti ſimplicis ꝛ maius fractō voti ſolemnis vel expꝛeſſi vt in religioſis ſ annexi vt in p̄ſbiteris ex oꝛdinacōe eccie Jō opoꝛtet hꝫe p̄tinenciā p̄ſonalez. Jō dicit xp̄us ſacerdotib⁹. Sint lumbi vr̄i p̄cincti ꝛ lucerne ꝛc̃. Luc. xij. Et ita nullus ꝛ p̄ſertī ſacerdos hꝫe debet concubinas nec ſuſpectas familiaritates. ¶ Secūda neceſſaria ē abſtinēcia coꝛpalis qꝛ aliter non p̄t homo viuere caſte. Luc. xxi Attendite ne grauētur coꝛda vꝛa ꝛc̃. iō hodie tot ſunt luxurioſi qꝛ nō habent abſtinenciā. qꝛ ꝺm Jero. venter mero eſtuans ꝛe facili in luxuriā ſpumat. ¶ Tercia virtus neceſſaria eſt p̄tancia humanalis ſcz ne nimis vltꝛa q̄erſari cū laycis. Rō nam habemus cōdicōes ymaginum que ꝛe longe apparēt pulchꝛe. ſec⁹ ꝛe,pe qꝛ tūc videtur ꝛefectus ymaginū Idē ꝛe eccīaſticis. antiq̄tus ei q̄ p̄ſbiteri l'religioſi ibāt p̄ villā tarde ꝛ ex magna nccitate honoꝛabāt̄ ab oib⁹ ꝛc̃. iō apl's exite ꝛe medio eoꝝ ꝛ ſeparami dic dñs. ij. ad Coꝝ. vi. ¶ Quarta ē ſufficiencie ꝛpalis. hñtes enī alimēta ꝛ quib⁹ tegamur hꝫs p̄tenti ſum⁹. j. ad Thy. vi nō facere debetis ſymoīas nec vſuras retinendo pecuīas in poſſe iudeoꝝ nec facere mercācias. p̄ſbr q̄ hñ facit officiū ſuū nunq̄ egebit. qꝛ di. xp̄c p̄muz q̄rite regnū ei ꝛc̃. Lu. xij. ꝛ Matth. vi.

¶ Dnica. i. p⁹ octa. paſche Sermo. p̄i

Ego ſuꝛpaſtoꝛ bo⁹ Jo. x. ꝺmo nꝫ erit ꝛe ſācto euāgelio bui⁹ dnice. Et

habebim⁹ multas bonas doctrinas ꝓ intellectus illuminacõe ⁊ vite reformacõne. Sz primo saluretur beatissiã virgo Maria ⁊c̃. Verbũ ꝓpositũ ꝓ themate et fundamẽto nostri sermonis est ꝟbuz dni Jhesu xp̃i de se loquẽtis. di. Ego sũ pastor bonus. Bonitas h⁹ benedicti pastoris erga oues scz fideliũ xp̃ianoꝝ oñditur in sancto euangelio hodierno quadruplici racõne.

¶ Prĩa rõ qꝛ cõparauit oues p̃ciose
¶ Scd̃a racõ qꝛ custodiuit eas studiose
¶ Tercia racõ qꝛ pascit eas copiose.
¶ Quarta qꝛ collocat eas secure.

¶ Dico prĩo ꝙ xp̃us vt bonus pastor emit suas oues p̃ciose scz p̃cio sanguinis sui. nõ habet eas de furto vel rapina siue ex deceptione sed emit eas p̃cio iusto et suꝑhabundanti. De hoc dicit ipẽ in prĩcipio euãgelij. Ego sum pastor bonus. Rõ qꝛ bonus pastor aĩam suã.i. vitam corporalez dat ꝓ ouib⁹ suis. Rõ quare dat tam p̃ciosuz preciũ est valor incon parabilis anime. Qꝛ nulla creatura corporalis cõparabilis est aĩe in valore. vnde si in statera diuine iusticie q̃ est iusta ⁊ equa in ꝑte vna ponerẽtur oẽs creature corꝑales scz aurũ argentũ margarite elemẽta sol luna ⁊ oẽs stelle. ⁊ in alia ꝑte vna anima rõnalis plus ponderaret ĩ valore aĩa rõnalis q̃ꝫ omnes creature. Auctoritas. Quid enĩ ꝓdest hoĩ si munduz vniuersũ lucretur. anime vero sue detrimentũ paciat̃ aut quã dabit homo ꝯmutacõez ꝓ anima sua Math̃.xvi. Quasi dicat nullã sufficientẽ parũ lucratur q̃ ꝑdit animã. Si g̃ ꝓ redempcõe vnius aĩe nõ sufficit totus mũdus q̃ꝫto magis ꝓ omĩbus aĩab⁹. Jõ nullũ erat precium sufficiẽs nisi sanguis xp̃i infiniti valoris ex ꝯiunctõe diuinitatl. vñ si in statera diuine iusticie in vna ꝑte essent oẽs anime et in alia mĩma gutta sanguinis xp̃i. pl⁹ ponderaret in valore sãguis xp̃i q̃ꝫ om̃s anime ex cõiunctõe diuinitatl. nec aliud p̃ciuz sufficiẽs poterat dari. De hoc dic̃ scriptura. Sciẽtes ꝙ nõ corruptibilib⁹ auro ⁊ argento redempti estis de vana vr̃a conuersacõe paterne tradicõis. s̃ precioso sanguine quasi agni incõtaminati ⁊ immaculati Jhesu xp̃i. prĩa pe.j. ¶ Nota paterne tradicõis.i. vendicõis. Dic q̃mõ pater noster adã vendidit se ⁊ totuz genus huãnuz p̃cio vnius pomi licet nõ legatur cuius erat spẽi ⁊ fuit captiuus diaboli ipẽ ⁊ vxor ⁊ ꝯñr omnes filij. Auc̃tas De quo eniz q̃s suꝑatus est scz duello huius ⁊ seruus est.ij.pe.ij. Sic adã et eua cõsencientes pctõ reddiderunt se dyabolo. Si g̃ captiui generãt filios. filij eciã sunt captiui. Sed venit xp̃us optimus mercator de celo ĩ terrã sciens valorẽ animarũ dedit non pomũ nec aurũ. etc̃. Sed solũ sanguinez p̃ciosissimũ inextimabilis valorl q̃ redemit nos. Jdeo dicit redempti estis. ¶ Nota redẽpti.i. iterato empti. Vnde ꝯclusio est theologie ꝙ mĩma gutta sanguinis xp̃i erat preciũ sufficiens ⁊ suꝑhabundans ꝓ mille mundis redimẽdis ꝟtute diuinitatl. et infinite caritatis Modo cogitate q̃t guttas sanguinis xp̃us ꝓ nobis dedit. Primo adhuc puer in circũcisione ⁊ in prima gutta redemit nos. Jdem in secunda. ⁊c̃ Scd̃o in nocte passionis q̃t guttas sanguinis emisit. Luc̃.xxij. Factus est sudor eius ⁊c̃. quelibet gutta fuisset p̃ciuz sufficiens. Tercõ qñ fuit adductus in domo pylati ⁊c̃. Quarto qñ fuit coronat⁹ spinis totũ caput fluit sanguĩe. Quinto qñ fuit crucifixus in manib⁹ ⁊ pedib⁹ q̃t gutte sanguinis cadebãt suꝑ caput ꝟginis Marie. Jtez q̃t lacrimas q̃t guttas sudoris q̃t labores dũ iret predicãdo. Jõ non dicit empti estis s̃ redempti.i. pluries empti. Jdeo aplus. habemus redẽptionem nõ dicit empcõez ꝑ sanguinẽ ei⁹ remissionem pctõꝝ s̃m diuicias gr̃e ei⁹

que superhabundauit in nobis.ad Ephes
prio. Ecce pria racō quare xp̄us est pa-
stor bon⁹. qr oues suas emit p̄ciose. ¶
Moraliter hic pensari p̄t si tanti valorl
est aīa ⁊ xp̄s tantū preciū dedit ⁊c̄. quō
quilibet debet animā suā custodire. Quo
mō est dignus mag̃ reprehensione ille q̄
p aliqua vtilitate mūdana. vel pro aliq̄
bono terreno ꝯsequēdo dat animā suam
dyabolo peccādo mortaliter. qr tūc aīa
venditur dyabolo modico p̄cio superbie. l'
auaricie ⁊c̄. de alijs pctis tunc aīam care
a xp̄o emptā das p tam vili p̄cio. Dica
tur parabola de mercatore ditissimo qui
in nundinis exposuit totā suam pecuniaz
et emit vnā preciosā margaritā ⁊ dedit
illā vxori que posuit ad bursā suaz ⁊ tñs
iuit quedā mulier portās lactucas ⁊ de-
dit illam p lactucis nunq̄t iudicatis vos
ipsaz fore stultā vel fuisse. Similr vos
estis in tali vel in hac fatuitate. Iste mer
cator est xp̄us qui venit de celo ad forum
et feriā huius mūdi ⁊ emit p̄ciosissimaz
margaritā scz animā p qua dedit totum
suū sanguinē ⁊ cōmisit eam mihi meā ti
bi tuam. Vetula cum lactucis transiens
est temptacō dicēs. O qualis delectacō
etc̄. Et quādo sibi consentl tūc tradis si
bi margaritaz.i.animā. verbi gracia. quā
do temptacō temptat te de vana gloria
superbia ⁊c̄. de alijs peccatis. tunc vendis
animam. vel quādo p modico lucro iu-
ras false. Alij dant pro modica delecta-
tōne sicut luxuriosi. Alij pro vno pran-
dio vel tacia vini vt gulosi frangendo ie
iunia. Alij p vna dormicōne vt accidio
si quādo dimittūt missam ⁊c̄. Ideo scp̄
tura dicit Deutro.iiij. Custodi temetip
sū et animā tuam sollicite scz ne redeat ī
seruitutez dyaboli. Quādo reuertetur
mercator.i.xp̄us in morte hodie vel cras
Quid dicet vobis Videte g̃ quomodo
est cauendū a peccatis. Dicit ille doctor
Leo papa in sermone passiois dnī agno
sce O xp̄iane dignitatez ⁊c̄. ¶ Dico se
cūdo bonus pastor xp̄us custodit oues
suas studiose. Iam videtis quomodo q̄
libet domin⁹ qui habet oues in terra vbi
sunt lupi bene custodit. Sic facit xp̄s de
xp̄ianis ne a lupis inferni deuorētur. De
hoc dicit ipēmet in secūda parte euangelij
Marcenarius autem qui non est pastor
etc̄. vsqz me mee vbi ponit differenciam
inter verum pastorem ⁊ mercenariuz ¶
Nota quomō domini qui habent oues ī
desertis dant duas custodias ouibus scz
pastorem ⁊ canem contra lupum latran
tem. Sic xp̄us ad custodiam ouium sua-
rum dat duas custodias scz pastoruz ⁊
ministrorum. Pastores sūt sancti ange-
li. Unde doctrina est sacre theologie q̄ q̄
libet ab ortu natiuitatis sue habet angelū
ad custodiam deputatū. Dic practice qñ
debet mulier parere. xp̄us in celo vocat
vnum angelum nomine suo. Quia omī
bus eis nomina vocat dicens. Commit
to tibi filiū vel filiā custodias ⁊c̄. Pro-
les nascendo p prius recipitur p angelū
in manibus angeli id est in custodia ⁊ di
ligencia q̄z obstetricis quantumcunqz sit
presto. Ex quo sequitur q̄ nunq̄z aliqua
mulier parit sine obstetrice. Dicit Iero
nimus sup illo verbo angeli eoruz.i. ho-
minu semp vident faciē patris mei qui ī
celis est. Math.xviij. Dic̄ hic glosa Ie
ronimi. Magna est dignitas animaruz
vt vnaqueqz habeat ab ortu natiuitatis
sue bonū angelū ad custodiaz deputatū
¶ Nota vnaqueqz null⁹ dñs dat vnū
pastorē cuilibet oui s̄ mittit.c. vel.cc. vni
pastori.xp̄us v̄o tm̄ diligit aīas q̄ cuili-
bet dat suū pastorez siue custodē. Ecce
quō custodit oues. Cogitate h̄ ⁊c̄. si rex
h̄ret oues sicut antiq̄tus habebāt dauid
et alij reges ⁊ diceret militib⁹ suis ⁊ ba-
ronib⁹ ꝯmitto vob̄ illas oues deserti vt
ip̄as custodiatl quō indignarent̄ ip̄i nec
haberēt paciaz. ⁊ sci angeli quoꝝ minoꝝ

eſt maior q̄ſ ſit hic papa rex vl' impator reputant ſibi ad honorē q̄ deus velit eis cōmittere creaturas quas deus fecit ad ymaginem ⁊ ſimilitudinē ſuā ⁊ redemit ſanguine ſuo. ⁊ regratiant' deo. nec vnq̄ angelus deſeirt creaturaz ſibi cōmiſſam vſq̄ ad mortē quā tunc ducit ad paradiſū ſi ſit p̄fecta vel ad purgatoriū vel ipaz dimittit in manib⁹ demonū ſi ſit impenitens ⁊ mala. de hoc Dauid Angelis ſuis mandauit de te ut cuſtodiant te in omnib⁹ vijs tuis. Nota vniuerſaliter i omnib⁹. ⁊ p̄ mare ⁊ p̄ terrā ⁊c. Moraliter habetis hic doctrinā q̄n habetis aliquaz temptationem vel occaſionē peccandi. q̄ cogitetis p̄tiā angeli. Nullus enim furaz faceret furtū alio vidente nec luxuriosus luxuriā. Cogita q̄ angelus semper te videt ⁊c Idem Bern. In quolibet angulo ⁊ quolibet diuerſorio da reuerētiam angelo ⁊ noli p̄ſume eo facere q̄ me p̄ſente facere nō auderes Ideo xp̄s ad cuſtodiā ouiū ſuaz dat canes qui latrāt contra lupos inferni. ſcz canes ſunt omnes q̄ habent officiū p̄dicandi. Magis eni timent ⁊ terrent' demones clamore et latratu p̄dicatōnis q̄ſ lupi latratu canū maior dignitas eſſe talem miniſtruz et canē q̄ eſt officiū aplicū ouiū xp̄i q̄ſ eſſe patriarchā vel ꝓphetā. Auctoritas Job in perſona chriſti crucifixi d. Nunc derident me iuniores tpe quoz non dignabar patres ponere cum canib⁹ gregis mei Job. xxx. Nota tunc ſcz in articulo paſſionis derident me iuniores tpe ſcz iudei qui tunc erant quoz patres fūt patriarche ⁊ ꝓphete nō dignabar ponere cū canib⁹ gregis mei ſcz cū aplis. quia maioris dignitatis fuerūt apli ⁊ viri aplici q̄ſ p̄riarche ⁊ ꝓphete. Nota ergo quō ē magnū officiū p̄dicatoris ⁊ cū quāta diligē tia exercendū. viriliter latrando. Ideo dauid p̄s. lxvij. dixit dñs ex baſan cōuertam ꝓfundū maris vt intingatur pes tuus in ſanguine. lingua canū tuoz ex inimicis ab ipo. Nō dixit dñs ex baſan id ē ex cōfuſione cōuertā. ſ. pctōrē. cōuertā in ꝓfundū maris. i. amaris cōtritōnis. Et quō fiet iſtud. Rñdit dauid. vt intingat' pes tuus ſcz corpus in ſanguie ſcz paſſionis. Et lingua canū tuoz ſcz p̄dicatorū de xp̄i paſſione p̄dicantū. Ex inimicis ſupple liberant' oues ab ipo ſcz xp̄o ⁊ ñ virtute p̄dicatōis Moraliter modo canes vati a xp̄o ad cuſtodiā ouiū fecerūt pacē cū lupis inferni. Jō oues male cuſtodiūt'. Nota hic pabolā de yſopo de canib⁹ et lupis volentib⁹ bellare. Quidaz lupus antiquus q̄ multa viderat ⁊ audiuerat dixit rogo q̄ ante p̄liū p̄mittat me loqui cū canib⁹ Qui dixit canib⁹ magnū malū erit vobis bellare nobiſcū q̄m vel eritis victi ⁊ ſic male ꝓ vobis vel victores. Et ſi morimur vos p̄ditis vitā q̄ nobis mortuis nō indigent vobis hoc audito canes diſſiluerūt ⁊ fecerūt pacem Significatū hui⁹ parabole eſt bonū. lupi ſunt demones. canes autē predicatores qui debent bellare ſed pacem fecerūt quia iam predicatores non latrant contra demones ꝓ cuſtodia ouium. Sed vt videantur clerici aut habeant familiaritates pecunias ⁊c predicāt doctrinas poetaz ⁊ non xp̄i. Jdeo iam verificatur illud Jſaie. lvi. Omnes beſtie agri venite ad deuorandum vniuerſe beſtie ſaltus ſpeculatores eius ceci omnes neſcierunt vniuerſi canes muti non valentes latrare. videntes vana. dormientes ⁊ amantes ſomnia. ⁊ canes pudentiſſimi ⁊c Jdeo deuorāt lupi ſcz demones oues. Si dicat' mirū ē q̄ aliq̄ ouis ꝑeat quia habet angelū cuſtodē ⁊c. Rñ deo q̄ de⁹ p̄ angelos cuſtodit oues. ſed nō cogit liberū arbitriū. xp̄s p̄cipit. angelus vero cōſilium dat ⁊ inducit ſed nō cogit. verbi gratia xp̄us vt dominus et paſtor principalis precipit humilitatez

et angelus te inducit ad eandē si es ita malus ꝛc ꝙ non vis credere xp̄o p̄cipiente nec angelo cōsilianti sed vis facere superbiā pompā. Itē de alijs virtutibus et vicijs oppositis. Ecce q̄re p̄duntur oues xp̄i qz nolunt stare sub cura seu regimīe pastoris Ideo dauid. Erraui sicut ouis que perijt ꝛc ¶ Dico tercio ꝙ bonitas pastoris xp̄i oñdit in hoc ꝙ oues suas pascit copiose scz in sacramento altaris. Multū enī ē q̄ñ dñs p̄mittit comedere oues in orto suo. multomagis q̄ñ i sua mensa et de suo pane. plus facit xp̄s ouib⁹ suis q̄si p̄mittit comedere in domo scz ecclia ꝛ in mensa sua scz altari q̄bus dat non panē sed corp⁹ suū in cibū ꝛ sāguinē suū in potū nō vnū frustū sed totū corp⁹. De hoc dicit euangeliū. Sicut nouit me p̄r ꝛ ego nosco p̄rem ꝛ aiam meā pono p̄ ouib⁹ meis. dic hic gre. ꝙ ß dic de sacramento altaris fecit xp̄s ꝙ monuit. oñdit ꝙ iussit. bon⁹ pastor aiam suam p̄ ouib⁹ suis posuit vt in sacramēto nr̄o corp⁹ suū et sanguinē verteret ꝛ oues q̄ si redimerat carnis sue alimento saciaret De ista pastura p̄plxtia Ezech. xxxiij. Hec dicit dñs ego pascā oues meas in montib⁹ israel in pascuis vberrimis pascam eas in montib⁹ excelsis. scz in tribus substātijs altissimis q̄ sunt in hostia consecrata. vñ altior mons seu creatura mūdi corpalis ꝛ melior est corp⁹ ihu xp̄i qō ibi est in hostia Math. xxvi. Accipite ꝛ manducate hoc ē corpus meū dixit xp̄s in cena ap̄lis. Secūd⁹ mons altissimus sup oñes creaturas spūales melior ꝛ excellentior ē aia xp̄i q̄ ibi ē etiā in hostia cōsecrata p̄ naturalē cōcomitātiā ¶ Tercius mons altissim⁹ qz de oībus substantijs liquorosis melior ꝛ excellentior ē sanguis xp̄i q̄ ibi est p̄ naturalem cōcomitātiā. Jō ñ dant nobis in calice. Itē sup oñes creaturas corpales ꝛ spirituales ꝛ liquores ē diuinitas q̄ ē tota in hostia cōsecrata. ecce q̄lis bolus. Ecce q̄re dicit ego pasco oues meas ꝛc ¶ Moraliter si ergo vultis esse cū angel⁹ in pascuis paradisi cōicate quolibet āno in pasca bñ parati alīs nunq̄ recipiemī i paradiso ꝛ est magna rō. ꝙ qui nolunt recipere xp̄m in domo sua non recipiantur a xp̄o in paradiso. Amen amen dico vobis nisi manducaueritis carnem filij hominis ꝛ biberitis eius sanguinē non habebitis vitam in vobis Joh. vi. Qui autez cōicant recipiunt a christo. dicente dignum est quia me recepistis vt te recipiā in domo mea Math. xxv. Euge serue bone ꝛ fidelis ꝛc. Nota ꝙ sicut quolibet anno xp̄s debet recipi sacramentaliter Sic in qualibet dñica debet recipi spūaliter in missa in qua sacerdos ip̄m recipit sacramentaliter. ꝛ totus popul⁹ ip̄m recipe debet spūaliter. Ideo dicit sacerdos in cōicando refecti cibo potuq̄ celesti ꝛc Non dicit refectus qz sicut omia membra corpis reficiunt cibo ab ore sūpto. Sic de corpe ecclesie oīa membra conuncta reficiunt ꝛc Sic quō seruant quatuor cōditionib⁹ debent xp̄m recipere in missa spūaliter in dñica ¶ Prima ne sint potati p̄ma ad Corinth. xi. Cū conuenitis ad māducādū inuicē expeccate. s. nō bibatis q̄ñ ꝛc ¶ Secūda vt sint in confessiōe qz q̄ñ hō inuitat sp debet esse in manuū ablutōne Dauid. p̄lus ei⁹ ꝛ oues pascue ei⁹ introite portas ei⁹ scz ecclesie in cōfessiōe. Nō dicit in epla vel i euāgelio ¶ Tercia ne loquent in ecclesia hoc dicit dñs de⁹ scūs si reuertamī ꝛ q̄ esatis salui eritis in silentio ꝛ in spe erit fortitudo vra Isa. xxx. Nota si reuertamini scz a laboribus ꝛ negocijs t̄palibus ¶ Quarta ne recedāt q̄uscz dat cōgeries bñdictōis iuxta illud Deutro. xxvij. date magnificentiā deo nr̄o. dei p̄fecta sūt opera ꝛc ¶ Dico q̄rto ꝙ xp̄s tanq̄ bon⁹ pastor oues suas collocat secure. Sicut pa

ſtor in ſero collocat oues ſuas ⁊c̄. Idez dicat xp̄s de hoc q̄rta ps euangelij. Alias oues habeo q̄ nō ſunt ex hoc ouili ⁊c̄ vſq; in finē. vñ bona gens video q̄ vos q̄ habetis oues in monte in paſcuis cum venit nox ponitis eas in aliquo ouili ne lupi deuorēt eas. Sic facit ihs de nobis q̄n venit veſper ſcz dies mortis. ihs collocat aīas in paradiſo ſi bñ vixerūt ne lupus id eſt dyabol⁹ eas deuoret Et loq̄t xp̄s angelis di. Alias oues habeo ſcz hoīes ⁊ mulieres ⁊ illas oz me adducere ſcz p̄ innocētiā vel p̄ obedientiaz vel p̄ pniam. Oule ſeu locus ouiū haz vbi in nocte mortis ſecuriſſime requieſcant eſt celū empirreū ſcz ſocietas angeloz et fit vnū oule ⁊ vn⁹ paſtor. ⁊c̄

De eadem dñica ſermo ſecund⁹.

Jet vnuz ouile ⁊ vn⁹ paſtor Joh̄.x. In preſenti ſermone iuxta motiuum thematis volo vobis p̄dicare ⁊ declarare quō aīe ſancte collocant̄ ⁊ ordinant̄ in paradiſo ⁊ ſi vultis tenere bonā vitā ſcietis cū q̄bz angelis eritis collocati in paradiſo. Credo q̄ erit materia deo gratioſa ⁊ acceptabilis ⁊ nobis p̄ficua ſa ⁊ meritoria. Sed p̄mo ſalutē virgo maria. Pro bui⁹ verbi declaratōe ⁊ vemendo ad materiā p̄dicandā. Sciendū q̄ inter antiq̄s doctores ⁊ magiſtros fuerūt due magne q̄ſtiones de ordinatione aīaz ⁊ angeloz in paradiſo. Queſtio p̄ma erit de p̄eminētia. ſcḋa de reſidētia ¶ Prima de p̄eminentia. vtz angeli in celo ſint ſupiores ⁊ altiores aīabz vel ecōuerſo vel ſint equales ¶ Scḋa de reſidentia an angeli oīes in gloria ſint ad dexterā xp̄i ⁊ aīe ad ſiniſtrā vel per oppoſitum vel ſi ſtant ſimules. hec queſtiones erant difficiles ad ſciendum ſed chriſtus eas declarauit. Rñdendo ad vnā queſtionē quā ibi fecerunt iudei de qua loquunt̄ tres euangeliſte ſcz Math̄ .xxij. Mar.xij. Luc.xx. Dic hyſtoriā de queſtione facta xp̄o de muliere que habuit ſeptē viros in reſurrectōe cui⁹ eſſet vxor Quib⁹ xp̄s rñdens dixit Filij hui⁹ ſeculi nubūt ⁊ tradūt ad nuptias illi vero q̄ digni habebūt ſeculo illo nō nubūt neq; ducūt vxores neq; eni vltra mori poterunt equales eni angelis ſunt Luc.xxij. patet rñſio ad p̄mā q̄ſtionē de p̄eminentia q̄ angeli nō ſunt ſupiores aīab⁹ nec ecōuerſo ß aīe ⁊ angeli ſunt eq̄les ſcz in puritate dignitate ⁊ gl'ia. ¶ Scḋa queſtio ē de reſidentia q̄ patet ex alia xp̄i reſponſione quā fecit iudeis dicēs. Errat̄ neſciētes ſcripturas neq; virtutē dei In reſurrectōe eni neq; nubūt neq; nubentur ſed ſicut ſūt ſic ā̄geli dei in celo Mat.xxij Nota ly ſicut ē aduerbiū ⁊ dicat ſimilitudinē. ergo angeli nō erunt ad dextram ⁊ aīe ad ſiniſtrā vel ecōuerſo ß erūt ſimil' ⁊ hoc dicit thema, ꝓpoſitū fiet vnū oule. ſ. de hoīb⁹ bone vite ⁊ de angelis ſub vno paſtore ſcz xp̄o regnāte ſup oēs. Modo ex doctrina xp̄i ⁊ apli pauli ⁊ iohannis euangeliſte qui hoc viderunt ex xp̄i oſtenſione eis facta nos ſcimus ordinatōnem paradiſi quō ſūt ibi noue ordines angeloz vt exp̄ſſe hoc ponit Dyonſius q̄ habuit a Paulo quos ordines bt̄us iohannes vocat plateas ⁊ platee aurtatis aurum mundum tanq̄ vitrū perlucidum Apocalip.xxi. Nota corporalem pulchritudinem plateaz Intantū q̄ ſi poſſet videri ⁊c̄. In prima platea ſunt angeli ſic dicti ⁊ de iſto ordine quilibet noſtrum habet vnum angelū ad cuſtodiaz deputatū vbi ſunt plures q̄z ſūt in mundo folia arborū dicit ſanct⁹ Tho. q̄ ſicut quātitas continua iſtoz inferioz nō eſt niſi punctus reſpectu quantitatis celi

Sic quantitas discreta rer̄ mundanar̄ nihil est respectu quantitatis discrete illor̄ qui sunt in celo ⁊ in hac prima platea ē capitaneus raphael. ¶ Scd̄a platea altior est archangelor̄ capitaneus ē gabriel. ¶ Tercia platea est p̄ncipatuū capitaneus ē michael. Ecce michael vn⁹ de p̄ncipib⁹ p̄mis ¶ Quarta oib⁹ p̄dictis excellētior ē potestatuū nescit̄ q̄s est ibi capitaneus q̄r deus nō reuelauit nisi de p̄dictis trib⁹ ¶ Quinta pulchrior ē virtutū ¶ Sexta dn̄ationum ¶ Septima thronor̄. ¶ Octaua cherubin. ¶ Nona oib⁹ alijs maior nobilior ⁊ pulchrior seraphin. Aīe aūt collocant̄ q̄dā in p̄mo ordine q̄dam in secundo ⁊c̄. Nulla aūt est sup̄ om̄es ordines angelor̄ nisi solū xp̄s cū virgine maria matre a dextris e⁹ Jero. non ē fas credere aliquē sanctorū oēs ordines angelor̄ transcendere nisi solū virgo maria de qua dicit eccl'ia. Exaltata es sancta dei genitrix sup̄ choros angelor̄ ad celestia regna Et sic fit in celo empirreo vnū ouile ⁊ vn⁹ pastor. ¶ Modo declarabo vobis que aīe vadūt in p̄mo ordine ⁊ que in secundo ⁊c̄. Et dum ego dicā quilibet vestrū cogitet de se ⁊ videat si teneat talem modū viuendi. vn̄ sicut sunt in celo nouē platee seu ordines angelor̄. Sic sunt in hoc mūdo nouē modi bone vite correspondentes nouē ordinib⁹ angelor̄ ⁊ q̄ sunt in p̄mo gradu bone vite collocant̄ in primo ordine ⁊c̄. ¶ Prim⁹ modus seu gradus bone vite ē afflictio pn̄ialis scz de peccatis de quib⁹ nullus se p̄t excusare facere pn̄iam ꝓ tp̄e conuerti ad deū. cōteri cū ꝓposito non redeundi ad peccata. Confiteri vitare occasiones peccandi affligere carnem aliquo modo vel ieiunio vel cilicio vel disciplinis ⁊c̄ q̄r occasione carnis peccamus. Tales quando decedūt facta condigna penitentia quia alias cōplebitur in purgatorio quando talis est in articulo mortis subito angel⁹ custos ascendit in celum Et xp̄s interrogat que noua licet sciat oīa tamen ip̄e interrogat iustū ⁊ impiū p̄s. x. Rn̄dit āgel⁹ dicēs dn̄e modo sunt tot anni q̄ vos cōmisistis mihi talē ⁊ modo est in articulo mortis ⁊ dn̄e vixit sic ⁊ sic ⁊c̄. Et virgo gaudet ⁊ dicit filio fili honorandus ē exquo amore vr̄i fecit hoc ⁊ non x vana gl'ia. Tūc xp̄s vocat michaelē dicēs q̄ vocet angelos ⁊ mittat ad sociandū ⁊ liberandum a demonib⁹ de hoc auctoritas. Si fuerit ꝓ eo angelus loquens ut annūcti et hom̄is equitatē miserebit̄ ei⁹ ⁊ dicet libera eum vt non descendat in corruptōnem Job. xxxiij. hoc videntes ⁊ scientes filij vestri parui petunt ꝓ gr̄a a christo vt honorent patrem vel matrem ⁊c̄. Et descendunt cum angelis ut hoc ptz ex multis miraculis. Anima statim sentit presentiam angelor̄ ⁊ separata a corp̄e statim videt angelos ⁊ animas ⁊ cognoscit omnes salutat eos dicens. O angeli benedicti ⁊ vnde hoc mihi. deinde vocat filios nominib⁹ dicens ⁊ vbi est frater tuus maior. Respondet in inferno est Nota quomodo de magnis pauci saluantur quia sunt pleni superbia ⁊c̄. Quāuis anima dum est coniuncta carni non potest videre nisi carnalia vel corporalia ⁊c̄ deinde ascendunt in celum ⁊ anima ascendit in medio angelor̄ ad instar nobilis sponse que in die nuptiar̄ associatur a baronibus ⁊c̄ de hoc auctoritas. Factum ē vt moreretur mendicus ⁊ portaret̄ ab angelis in sinū abrahe id est in gloriā paradisi Luc. xvi. Et quando sunt in porta paradisi portarij apperiunt ⁊ intrant. et statim in prima platea fit magnum festum ab angelis. Auctoritas. Dico vobis q̄ gaudium est coram angelis dei super vno peccatore penitentiam agente Luc. xv. bis ponit̄ auc̄tas ī dicto cap. q̄r gaudent tam angeli q̄ etiam sancti

Quanto ergo magis gaudent ⁊ angeli et sancti sup vno peccatore pniam complente ⁊ celū introeunte. Deinde ania venit vsq; ad xp̄m ⁊ ibi cozonaf ab ipo xp̄o. O qualis honoz. Auctozitas. Justi in ꝑpetuū viuēt ⁊ apud dñm est merces eoz ⁊ cogitatio eoz apud altissimū ideo accipiunt regnū decoris ⁊ diademā spei de manu dñi Sap. v. Quantū gaudet rex in die cozonatōis sue qñ cozonaf ab ep̄o q̄ cozonatio nihil est respectu illi⁹ cozone que amittī nō ꝑt. Tunc aīa cozonata dicit xp̄s collocet in ordie angeloz in cathedra. ergo bonū ē facere pniam de ꝑcīs Jdo xp̄s. pniam agite appinquabit enī regnū celoz Mat. iij.

¶ Secūd⁹ gradus seu modus bene vite est melioz scz deuotio spūalis p addition̄ qz vltra afflictōem pnialem hñt deuotōem spūalē q̄ est melioz. Rō q̄a melioz ē aīa q̄z corp⁹. Afflictio pnialis tangit corp⁹. sed deuotio spūalis tangit aīam que est melioz corpe. Spūs ē qui viuificat. caro non ꝑdest q̄q̄z Joh. vi. corpus enī oīa bona habet ab aīa scz videre audire ⁊c̄. Deuotio spūalis est qñ homo libenter ⁊ cū gaudio facit spūalia vt orare. Qñ religiosi ⁊ clerici dicūt suum officiū deuote distincte surgunt ad matutinas de nocte q̄s dicunt in memoriā passionis seu captōis xp̄i. Jdē ō alys horis canonicis. Nec⁹ de illis qui dicūt matutinas albas vel rubeas nec celebrant nisi ꝑ pecunys. Jdē de deuotōe spūali secularū facere orōnē quolibet die deuote nō induendo ⁊c̄ audire missam ⁊ sermones in dñica cū silentio confiteri ⁊ cōicare ⁊c̄. Qñ tales decedunt collocant̄ in secūdo ordine scz archāgeloz ꝑm ꝓcessū ꝑpetuā ꝑpetuā ⁊ fit eis maioz honoz qz vltra afflictionē pnialem habuerūt deuotionē spūalē ⁊ in qualibet platea fit magnū festū dicēdo. felix dies. felix hora. felix temp⁹ felix moza in qua pniam cōpleuisti cantando. Rō est qz dicet ꝙ q̄ in ꝟ mundo magis appropiat deo ꝙ etiam in alio sit ꝓpinquioz. Jdeo dicebat dauid. Ecce qui elongāt se a te scz p indeuotionē spūalem ꝑibunt i corpore ⁊ aīa. Mihi aūt adherere deo scz p deuotionē spūalē bonū est ps. lxxij.

¶ Tercius mod⁹ est melioz scz miseratio fraternalis semp intelligit̄ p additōnez qñ vltra afflictōem ⁊ deuotionem spūalem hñt miserationem fraternalem. Dicunt doctores theologie. ꝙ bonū sit ieiunū q̄ est afflictio. Melioz est oratio que est deuotio. Sed melioz est elemosina que est miseratio fraternalis. Quādo homo cōpatit̄ pauperi tūc dat sibi de corde qñ iuuat eum dando sibi cibū vel potū tunicā ⁊c̄ tunc dat sibi elemosinaz de bursa. Dic modum dandi elemosinā portando pecunias in manu ⁊c̄. Sic ei viratur vana gloria in te ⁊ verecundiā in paupere Seneca. Nihil carius emit̄ q̄z qđ precibus obtinet̄. Cogitare ꝙ qñ vadas ad ecclesiā vadas ad petendū elemosinam a christo ⁊c̄ vel sanitatem vel pacem. Jdeo date ⁊ dabitur vobis vel mutuando sine vsura. vnde in aliquo casu maioz elemosina est mutuare q̄z dare ⁊c̄. Item secrete mittere pauperibus verecundis bladū vel vinū vel vestes. Item puellis ad maritandum. Itē solūcēdo ꝑ captis qñ tales moriūt̄ aīa collocaf cū maxio honoze i tercō ordie. s. ꝑn patus non sine rōne ergo dixit xp̄us. Beati misericordes qm̄ ipi misericordiā cōsequentur Matth. v. ¶ Quartus modus oīb alys ꝑdictis melioz ē pacientia virtualis. Rō quia sunt multi qui libent̄ faciunt penitentiam ⁊ orant deuote ⁊ faciunt elemosinas sed in aduersitate nesciunt habere pacientiā qñ deus dat eis aliquā tribulationem qz omia mala pene sunt a deo vt infirmitates quas habemus ⁊ paupertatem patienter sustinere

nō indignari in corde murmurari cōtra deum de hoc dico vobis mirabile de illo sancto hoīe Job ditissimo qui habebat. vij. filios nobiles ⁊ tres filias. septē milia oues mille boues tria milia camelos q̄ngentas azinas ⁊ multas possessiones ⁊ reddit⁹ ⁊ vna die ꝑdidit oīa Dic practice quō veniebāt serui nūcciantes sibi quō caldei ceꝑant boues ⁊c̄. Qui in fine pacienter rn̄dens dixit. Nud⁹ egressus sum ⁊c̄ Dn̄s dedit dn̄s abstulit. sit nomē dn̄i benedictū Job. p̄mo ⁊. ij. ca. Et qn̄ vos ꝑditis vnū aīal vel aliud q̄d Maledicis ⁊c̄ iō patient̄ sustinete. hic est dei virtus q̄ vocat̄ magna Actuum viij. Qn̄ tales decedūt collocant̄ ī quarto ordīe altiores michaele. s. ī ordīe potestatuū cū tāto honore ꝙ nō sufficiunt verba ad exp̄mendū ꝫ cogitate Jō apl's pacīa vobis nccīa ē scz ꝓ ista glīa habēda vt volūtatē dei facientes reportetis ꝓmissionē scz illi⁹ glīe ad Hebre. x. ¶ Quint⁹ mod⁹ melior est. Cōcordātia ꝓximalis q̄ ē maior. Rō qr habere patientiā in hoc qd̄ de⁹ facit est de necessitate facere virtutē qr nō potes te vindicare de deo sed de iniurijs q̄ fiūt a ꝓxīo de quo hō p̄t se vindicare ⁊ velle vindictā ꝓpt̄ deū hec ē magna virtus qn̄ nec indignatur in corde nec auffert verbū īmo orat ꝓ eis qn̄ tales decedūt collocant̄ ī q̄nto ordine scz virtutū. Cogitate q̄ festa fiūt in qd̄libet ordine qn̄ transit ⁊c̄. Jō apl's. Si fieri p̄t q̄ꝫtuz ex vobis est oīb⁹ hoīb⁹ pacē hn̄tes nō vosmeip̄os deffēdentes. i. vindicantes Carissimi sed date locū ire. Scriptū est eni mihi vindictā ⁊ ego retribuā dicit dn̄s ad Roma xij. ⁊ Deutro. xxxij. Nota si fieri p̄t scz q̄ꝫtū est ex ꝑte vr̄a requirendo pacē etiā si estis iniuriatus qr ibi est meritū. Sextus mod⁹ alijs melior ē p̄sidētia hūanalis scz p̄latoꝝ eccl'ie ⁊ dn̄oꝝ tꝑaliū hec est maior. Rō qr nō solū respicit vtilitatem ꝓprie ꝑsone vt alij q̄nq̄ modi p̄dicti sed vtilitatē etiā totius ꝓpl'i sibi subiecti qr non solū gubernat se bene in persona sua ⁊ virtuose sed etiā totū ꝓpl'm sibi cōmissum. v̄bi gr̄a de bono papa ⁊c̄ vsq̄ ad rectorē ⁊ de bono imꝑatore vsq̄ ad rectorē ciuitatis qn̄ habuit iustū tituluz etc̄. Et qn̄ sūt in dominio nō solū gubernant ꝑsonā in afflictōe pn̄iali ⁊ deuotione spūali ⁊ miseratōne fraternali ⁊ ī pacientia virtuali ⁊ cōcordia ꝓximali īmo vltra hoc regunt ꝓpl'm in iusticia qr nec amore nec odio nec peccunia faciūt contra iusticiā. Cōtentāt̄ de suis redditib⁹ non faciūt oppressiones ⁊c̄. Idem de p̄latis ecclesiasticis corrigūt peccata notoria. qr ex p̄dictis secretis q̄ non cadunt ī iudicio hoīm sed dei nō punit̄ ciuitas siue cōmunitas. qn̄ tales decedūt collocāt̄ cū magno festo ⁊ honore in sexto ordīe scz dn̄ationū. dic quō fit sibi magnū festū in qd̄libet ordine transeundo. dicit virgo maria filio magnū festū debet fieri qr tot anni sūt ꝙ null⁹ descendit de talibus qr oēs se male gubernāt. Dic de illo q̄ p⁹ mortē apparuit amico suo dicēs si nō fuissem de numero p̄latoꝝ nō fuissem de numero saluādoꝝ. Jō dic̄ scriptura. si delectami ī sedib⁹ ⁊ sceptris. o reges ꝓpl'i diligite sapīaz ut inꝑpetuū regnetl diligite lumē ⁊c̄ Sap̄. vi. Septi⁹ sꝑ ascēdēdo ē maior scz pauꝑtatl apl'icalis qn̄ amore xp̄i hō despicit ⁊ dimittit oīa bona tꝑalia ⁊ ē ita philocapt⁹ d̄ pauꝑtate ꝙ nihil vult hr̄e nisi nccītatē ⁊ ꝓcurat honorē dei ⁊ saluatōez aīaꝝ. qn̄ tales decedūt cū magnis honorib⁹ collocant̄ ī septīo ordīe. s. cū thronis auc̄tas beat⁹ petr⁹ ꝓ se ⁊ ꝓ alijs de vita apl'ica q̄siuit a xp̄o d. Ecce nos relinq̄m⁹ ⁊c̄. Mat. xix. Rn̄dit xp̄s. Amen dico vobis ꝙ vos qui secuti estis me in regeneratione cū sederit filius hominis in sede maiestatis sue sedebitis ⁊ vos super

sedes Lucas dicit sedebitis sup thronos iudicantes duodecī tribꝫ israel Luce. xxij

Octauꝰ gradꝰ melioꝛ ē sapientia diuinalis qñ vltra pauptatē aplicā hñt sapientiā diuinā ⁊ sunt illuminati ⁊ in se hñt intellectū claꝝ ⁊ illuminãt alios in veritate fidei catholice p̄dicãdo cõtra tenebras pctoꝝ. qñ tales decedũt collocanꝫ in octauo ordine scz cherubin q̄ intp̄ãꝫ plenitudo sciē Luctas. Qui docti fuerint fulgebũt q̃si splendoꝛ firmamenti ⁊ q̄ ad iustitiã erudiũt multos q̃si stelle imperpetuas eternitates Dañ. xij.

Nonꝰ gradꝰ oibꝫ aliis supradictis melioꝛ ē caritas supnalis. Quia maioꝛ hoꝝ ē caritas p̄ma ad Coꝛin. xiij. Sunt aliqui ꝫ pauci ita ardentes ⁊ inflãmati in amoꝛe dei q̄ oēs sũt igniti q̄ nihil aliud volũt nec desiderãt nisi deũ amoꝛe eius oēs labоꝛes sũt dulces sp desiderãt eē cũ xp̃o. Cui si deꝰ diceret eis adhuc oꝛ per annũ expectare ⁊ viuere i mõdo. Nõ deꝛẽt o dñe ⁊ q̃re nõ stati ⁊c. Nota cõtra illos q̄ fugiũt mortalitates exemplo duoꝝ captoꝝ. iustꝰ gaudet qñ ꝺꝛ sibi q̄ exeat de carcere secus de illo q̄ ē cõscius sibi ⁊c. Idē si pauci sũt ita ardẽtes nisi de vanitatibꝫ mũdi vt miles de pulchro equo. sacerdos de pulcro beneficio. religiosus de aliquo libro ꝫ nõ de libro vite scz xp̃o. mulieres de pulcra veste vl̃ oꝛnatu. laboꝛatoꝛes de pulcra possessione vel vinea. Inflãmari vos de istis miseꝛijs stati dimittendis ⁊ nõ curari de istis bonis ꝓpetuis de xp̃o de virgie maria ꝺ sanctis ⁊c. qñ tales decedũt cũ hoꝛe et festis indicibilibꝫ collocanꝫ i nono ordine scz seraphinoꝝ. Dicaꝝ quõ illa aia eleuaꝝ a sanctis angelis vt depingitur de magdalena cũ canticis ⁊ instrumẽtis et angeli respiciũt p̄ fenestras suas ⁊ ipam salutãt dicẽdo. O benedicta dies i qua incepisti seruire deo. Iõ apls sup oia caritatē habꝛe qꝺ ē vinculũ pfectõis ad Colloſ. iij. Induimini vos q̄ nisi teneatis aliquē modũ viuẽdi de nouē p̄dictis nõ intrabitis paradisum q̄ nõ sunt alij modi bñ viuendi. Ecce quõ fit vnũ ouile ⁊ vnus pastoꝛ ⁊c.

De eadem dñica sermo tercius.

Peccata nostra ipe ptulit in coꝛpe suo sup lignũ p̄ma cano. The. ij. Sermo nr̃ erit de fructu passiõis xp̃i scz vitã di destruendi ⁊ expellendi pctã. ꝫ primo saluteꝫ virgo maria ⁊c. Verbũ ꝓpositũ hꝫ subtilitatē ⁊ difficultatē in tꝫxologia Itez volo ip̃m declarare dupliciter intellectũ ꝑm duas rõnes ꝓpter q̃s xp̃us pctã nr̃a ptulit in coꝛpe suo sup lignuꝫ Prima p satisfactionē generaleꝫ ⁊ hoc vt peccata p̄terita sint indulta. Secũda p instructionē virtualē ⁊ hoc vt peccata futura sint defensata ⁊ ꝓpulsata vel electa. Ideo dicit tꝫxina pctã nr̃a ipe ptulit id est pfecte tulit. Dico p̄mo q̄ xp̃us ptulit pctã nr̃a in coꝛpe suo sup lignum crucis. p satisfactione generali iõ vt p̄terita dimitterenꝫ q̄ onꝰ et pena quã nos debebamus poꝛtare p nostris peccatis ipe poꝛtauit. Pro declaratõe dic casum de cõitate seu in vniuersitate q̄ cõmisit crimẽ magnũ cõtra suũ principem ⁊ dominũ ꝓpter qꝺ fuit data sñia cõtra eã cõdempnatõis vel q̄ si infra certũ tempꝰ mille milia floꝝ. soluerẽt ⁊ nõ poterant nec centũ vel q̄ hoies ⁊ mulieres ⁊ pueri suspẽderenꝫ. Sed venit hõ q̄ daꝫ diues ⁊ soluit principi pro vniuersitate et sic illa cõmunitas fuit libera a pena ⁊ solutione. Sic de facto omnis nostri ihesu christi. Nam tota vniuersitas seu cõmunitas generis humani ex primi hois et alioꝝ post obligata erat. ⁊ data sentencia fuerat contra eũ in iudicio diuino

vel ꝙ satis facerent deo vel ꝙ suspendē
tur in furca inferni. Et totū gen⁹ hūa-
nū non posset deo satisfacere ꝓ vno pec
cato mortali. Rō qꝛ pctm̄ cōtra deū fa
ctū est infinite offense ꝓpter dignitatem
dei qui offendit̄. Unde offendere labo-
ratorē est pctm̄ ꝫ magl pctm̄ est militez
maius pctm̄ comitē ⁊ sic ascendendo in-
finitū ꝙ offēdit̄ de⁹. Sed venit ille di
ues hō xp̄s portans infinitū thesaurū in
gazophilatio corpis sui dicens deo pa-
tri pater compatior huic vniuersitati ꝙ
omes suspendant̄ ad quē pr̄. fili sicut suz
misericors eternaliter essentialit̄. ita sum
et iustus Jō ⁊c̄. Et fili⁹ iō pater ego sal
uā. ego solus suspendar ī furca crucis ne
aliquis mihi credens ⁊ obediens suspen
dat̄ in furca inferni ⁊ placuit deo patri
Jo xp̄s soluit p̄ciū sanguinis de capite
ꝑ coronā de manib⁹ ⁊ pedib⁹ ex clauis
etc̄. Ecce quō pctā nr̄a scz p̄terita ipse
xp̄s ꝑtulit ꝑ satisfactionē ⁊ redemptōez
generalem ut dimittant̄. De hoc aucto-
ritas. xp̄s semel ꝓ pctis nr̄is mortu⁹ est
iust⁹ ꝓ iniustis vt nos offerret deo mor
tificatos quidē carne viuificatos aūt spi
ritu prima Petri. iij. Nota viuificatos
spū. Sūt hic due q̄stiones. ¶ Prima di
ceret aliq̄s q̄lem redemptōem fecit xp̄s
cū tn̄ adhuc tot dānent̄ vt infideles iu-
dei ⁊ agareni ⁊ multi alij ¶ Scd̄a que-
stio de nobis xp̄ianis. Si xp̄s sufficient̄
et habundant̄ redemit nos ⁊ ꝓ nob̄ sol
uit p̄ciū q̄d ergo oz me soluere ⁊ facere
pniam de peccatis meis exquo xp̄s ha-
bundant̄ soluit. Quare ergo cōfessores
dant pniam. hic dico istā veritatem ꝙ
xp̄⁹ sufficienter ⁊ habundant̄ īmo ⁊ su-
ꝑhabundant̄ soluit ꝓ oib⁹ pctis p̄terit̄
pn̄tib⁹ ⁊ futuris q̄ pn̄t fieri nō solū pro
pctis xp̄ianoꝝ īmo etiā oīm infideliū n̄
solū ꝓ isto mūdo īmo etiā ꝓ mille milia
mundis si essent auc̄tas Jp̄e ē ꝓpiciatio
ꝓ pctis nr̄is nō solū ꝓ nr̄is tm̄ sed etiā
ꝓ toti⁹ mundi supple peccatis p̄ma Jo-
han. ij. Rn̄deo ad q̄stiones. ꝙ licet p̄ci
um redemptōis sit solutū habundanter
ꝓ oib⁹ ⁊ suꝑhabundant̄ tn̄ oz ꝙ illa re
demptio vel solutio sit aliquo mō appli-
cata qd̄ fit duplicit̄ vel ꝑ lotionē baptis
malē vel ꝑ afflictōnē pnialē. De p̄mo
qn̄ aliq̄s baptizat̄ ꝑuus vel adult⁹. q.
d. xp̄s soluit iō venio ad baptismū gau-
dens de sua solutōne ⁊ in signū hui⁹ re-
cipio baptismū. tali nihil oz soluere pro
pctis suis etiā si fecisset oīa peccata mun
di nullā oz sibi facere pniam. Exquo di
ues hō soluit ꝓ cōitate. Si vos q̄ estis
de cōitate ꝓtestatis dicēdo nolo gaude
re illa solutione remanet̄ in illa obliga-
tione. Ita faciūt infideles ut iudei ⁊ aga
reni. Sed si vos ꝓtestatis et dicitis ꝙ
vultis gaudere illa solutōe nō remanet̄
obligati. pz rō q̄re iudei ⁊ agareni dam-
nant̄. Diceret aliq̄s q̄re solutio ⁊ redem
ptio xp̄i executat̄ ⁊ applicat̄ nobis ꝑlaua
mentū aque baptismalis dicat̄ quō xp̄s
fuit lauatus ⁊ baptisatus in sanguine. ꝫ
qꝛ hō nō p̄t lauari in illo sanguine xp̄i.
Jō lauat̄ hō in signū illi⁹ lauationis sā-
guinis xp̄i virtute cui⁹ lauamentū aque
baptismalis hz virtutē ⁊ efficaciā lauā
di aīam. Ecce q̄re dicit auc̄tas xp̄s mor
tuus est ⁊c̄ vt nos offerret deo scz per
baptismū pz solutio ad p̄mā q̄stionem.
¶ Ad scd̄am q̄stionē de nobis xp̄ianis
q̄d dicem⁹ ꝙ si xp̄s habundant̄ ⁊ suꝑ-
habundant̄ satis fecit ꝓ nobis. Quare
ergo dicit cōfessor soluat̄ satis faciendo
pniam ⁊c̄. Rn̄deo hic ⁊ dico ꝙ in p̄ma
applicatōe solutionis xp̄i ꝑ baptismum
quē recepit nō oz ꝙ vos soluatis aliq̄d
scz faciendo pniam de pctis. Sz qꝛ p⁹
baptismū iteꝝ vos obligastis ad suppli-
cium inferni ex pctis q̄ post baptismū fe
cistis. Jō oz ꝙ iteꝝ vob̄ applicet̄ illa so-
lutio ⁊ redemptio xp̄i nō ꝑ baptismum
qꝛ nō hz virtutē nisi semel. Sic nec xp̄s

non est mortuus ꝑ nobis nisi semel idō oportet ꝙ applicet̄ nobis per afflictionē penitencialē. Quoniā sicut xp̄s sensit dolores in passione ita nos in pñia debem⁹ sentire dolores in corpore nostro ieiunādo cilicium portando orando vigilando disciplinando se ⁊c̄. Sic applicat̄ in nob̄ scdo modo. Et sicut xp̄us in passione habuit multos dolores. sic iste modus pñie potest iterari multociens quia tociens q̄tiens. Ideo qñ aliquis dt nolo confiteri nec facere penitenciā talis est vt iudeus q̄ dicit nolo gaudere de xp̄i solucione ⁊ redempcione ꝓpter hoc modo vult recipere baptismū. Idē de īpenitente ⁊ licet hoc nō dicat ore. hoc tamē dicit facto ⁊ opere patet p̄ma rō ¶ Dico scdo ꝙ xp̄s ꝑtulit peccata mundi in corpore suo sup̄ lignuz crucis ꝑ informacionē vel instructionem virtualē. ⁊ hoc vt peccata futura vitent̄. Dic q̄modo oīa peccata mortalia mūdi includunt̄ ⁊ reducunt̄ ad septem peccata mortalia q̄ dicūt̄ capitalia ꝓpter h̄ dñs nr̄ ihesus xp̄s in cruce fecit septē opera ⁊ in q̄libet opere dedit nobis exemplū ⁊ instruccionē vitandi vnū peccatū mortale ¶ Primū opus notabile qd̄ xp̄s fecit ē quia qñ debuit poni in cruce ipsemet voluit se denudare qꝛ nullus poterat eū cogere si voluisset Est hic questio quare sic nudus voluit crucifigi quia sicut videtis nullus malefactor suspendit̄ totus nud⁹ Cū ergo xp̄s esset nobilis homo de genere dauid ⁊ hoc iudeis erat notū quare ergo voluit nudari. Respondeo ꝙ hoc fecit xp̄s vt daret nobis exemplū ⁊ instructionem vitandi ⁊ expellendi a nobis vnū peccatum mortale qd̄ dicit̄ peccatū auaricie voluit nudari anteq̄ se poneret in lecto crucis dando exemplū ꝙ si tenetis aliq̄d per auaritiā vel per rapinā coactā vt dñi tēporales vel maiores cōtra minores vel per furtū secretū vt faciunt vasalli cōtra dños ⁊ cōtra ecclesiā retinendo decimas vel p̄micias ⁊c̄. vel per vsuram vt faciūt vsurarij mutuādo vel emēdo ⁊c̄. vel per fraudē vt faciūt aliq̄ mercatores vel per calūpniā vt faciūt iuriste iudices assessores aduocati ꝓcuratores vel ꝑ retencionē vt faciunt dñi q̄ retinent solidatas seruorum vel heredes bona defunctoꝝ vel alij retinendo rē inuentā vel q̄cunq̄ mō. Si vis saluari fac vt xp̄s. Unde anteq̄ ponas te in loco ꝑ infirmitatē denuda te vt xp̄s satisfaciendo ⁊ restituēdo. O qualis instructio ꝓ vsurarijs q̄ dicunt cōfessori pater dimittā ī testamēto vt heres satisfaciat ⁊c̄. Non credas te ex hoc euadere dāpnacionē eternā exquo tu non vis satisfacere in vita tua licet dimittas ī testamento quia tua voluntas est nō satisfacere si viuis ⁊ condēpnas filiū vel heredez q̄ etiā nihil faciet de satisfactione vt patet ad oculū de omnib̄ īmo dicet ipse fecit vsura ⁊ furta ⁊ dicit ꝙ ego satisfaciā bene faciā ⁊c̄. Ideo multi sunt in hoc decepti de diuicijs taliū dt scp̄tura sancta. de mercedib̄ meretricis cōgregata sunt ⁊ vsq̄ ad mercedē meretricis reuertent̄ sup̄ hoc plangā ⁊ vlulabo vadā spoliat⁹ ⁊ nudus Michee. p̄mo. Nota de mercedibus meretricis. hec meretrix est auaricia q̄ ōnib̄ se cōmunicat ⁊ dñis tp̄alib̄ ⁊ p̄latis ⁊ ecclesiasticis religiosis ⁊ clericis iudeis ⁊ agarenis pecunie ergo de malo iusto de mercedib̄ meretricis reuertent̄ qꝛ qñ moriunt̄ dep̄dant̄ ex auaricia. p̄mo a scutiferis amicis ⁊ ꝑentib̄ ⁊c̄. Idē de prelatis clericis ⁊ religiosis. Quia de mercede meretricis scz symonie ꝯgregata sunt ⁊ vsq̄ ad mercedē meretricis reuertēt̄ Qꝛ collectores totū recipiūt ⁊c̄. Remediuz est ergo illd̄ ꝙ dt ꝓpheta super hoc scz malum qd̄ feci congregando pecunias plangam ꝑ contricionē ⁊ vlulabo ꝑ cōfessionem vadā spoliat⁹ ⁊ nudus ꝑ satisfactionem. Si ergo aliquis vestrū est indutus ista mala veste auaricie denudet se vt xp̄s ne dāpnet̄. ¶ Scdm opus notabile ꝙ

xp̃s fecit fuit conclauacio. postq̃ fuit de/nudatus dixerunt sibi iudei ponas te hic ⁊ clauabimus manus ⁊ pedes ⁊ posuit se super lectū crucis asperū ⁊ durū. Cogi/tate cū quanto dolore fuit illa conclaua/cio quia manus sūt neruose ⁊ etiā pedes Est hic questio quare hoc. Quia omnes doctores theologie dicunt q minim⁹ do/lor suus sufficeret ex cōiunctione diuini/tatis quare ergo voluit tot dolores susti/nere. Respondeo q hoc fecit vt daret no/bis exemplū vitandi peccatuz luxurie qđ fit ad delectandū corpus vt cogitet luxu/riosus dolores corporis ihesu xpi quos voluit p eo sustinē vt dicat ꝯ nolo delec/tari ⁊c. Nota q xp̃s in cruce in q̃libz par/tibus sui corporis maxime sustinuit dolo/res scilicet

¶ Prima in toto corpore quādo iacuit sup crucem duram

¶ Scōa in clauacōne manus dextre

¶ Tercia sinistre

¶ Quarta pedis dextri

¶ Quinta sinistri

Quare hoc. Rñdeo q ad exemplum vi/tandi q̃libz spēs luxurie. ¶ Prima dicit simplex fornicacio ⁊ ista est minor. Dic quid est ⁊ q̃modo dicunt multi qđ nō sit peccatū ⁊c. Et detur rō de filia b⁹ regi ⁊c

¶ Scōa spēs est adulteriū quādo alter ipsor⁹ vel ambo sunt de matrimonio qz iā est maius peccatū quia nō solum fit in/iuria deo ꝑ etiā ꝓximo. ¶ Tercia spēs dicit incestus qñ est ibi affinitas carnal' vel spūalis iā est mai⁹ peccatū ¶ Quar/ta spēs est sacrilegiū quādo ꝓsona est sa/crata quia religiosus vel clericus vel mo/nialis maius peccatū facit quia contra vo/tum suū facit ⁊c. ¶ Quinta spēs contra naturā tā magnū peccatū est q nō debet noīari. cōtra naturā est quādo fit tali mo/do q non potest sequi generacio q̃modo cunq̃ fiat. Ecce q̃re xp̃s in q̃libz locis sui corporis voluit sustinere dolores vt hec q̃libz spēs peccati luxurie vitentur. Ideo apostol⁹. Qui xp̃i sunt vt xp̃iani carnem suā crucifixerūt cū vitijs ⁊ cōcupiscentijs Ad gal. v. ¶ Terciū opus notabile xp̃i fuit in cruce, ꝓpiciatio. postq̃ fuit crucifix⁹ erexerūt crucē. Cogitate dolorē totius corporis qđ solū in clauis pendebat Tūc xp̃s vidit veū patrē ad recipiendū vindi/ctam de crucifixoribz filij si filius voluisset ꝓ quibz xp̃s orauit dicēs. pater dimitte illis quia nesciūt quid faciūt. Luce. xxiij. Nota ꝫ exemplū ⁊ instructionē quā dat nobis qz non solū noluit ipse recipere vin/dictā ꝑ nec sustinuit q alius scz pater re/aperet ꝓ eo vindictā. quare hoc. Respon/deo q ad dandū exemplū vitandi pecca/tum ire seu vindicte. qđ peccatū multū ⁊ nimis regnat in mundo. Dicunt enī non nulli per caput vel per corpus dei ego me vindicabo ⁊c. Quid dices ꝫ in iudicio qñ xp̃s dicet tibi quare nō remisisti mortez patris vel filij ⁊c. Si dicis dñe quia cer/te malo modo ⁊ iniuste fuit interfect⁹ ⁊c ⁊ cū falso ꝓcessu sententiat⁹. Dicet xp̃s ⁊ nunq̃d ego q̃ sum dñs rex ⁊ papa ma/lo modo iniuste ⁊ cū falso ꝓcessu fui sen/tenciat⁹ ⁊ tamen peperci. Dic contra ali/quas mulieres duriores hominibz. quid dicetis cū virgo maria remiserit mortē filij sui q̃ tantū ⁊ plus valebat q̃libz fili⁹ ves/ter. ⁊ quādo audiuit q fili⁹ pepercit etiā ⁊ ipsa peperit. ⁊ quando videbat illos q̃ crucifixerāt filium suū salutabat eos di/cens. domin⁹ sit vobiscū quia dyabolus erat cū eis. ideo orabat ꝓ eis. oportet re/mittere. Unde dicit xp̃s Mathei. xviij. Pater meus celestis tradet vos tortori/bus si non remiseritis vnusq uisq fratri suo de cordibus. ⁊ ad eplēseos quarto. Estote benigni inuicē misericordes do/nantes inuicem sicut ⁊ deus in xp̃o dedit vobis. Nota benigni in loquendo miseri/cordes in remittendo sicut deus in xp̃o. scz existēs i cruce donauit vobis exēplū

¶ Quartū opus fuit coronacio. Dic q̄ modo iudei portauerūt coronā spineam quā sibi īposuerāt in domo sua ⁊ dixerūt Rex veni huc ⁊ ponem⁹ tibi coronā quā mereris. Quare voluit sic coronari. Respondeo vt daret nobis exēplū ⁊ instructionē vitandi peccatū superbie. Supb⁹ enī cōiter vadit capite erecto. ꝫ humilis vadit capite dimisso ⁊ stat simpliciť. Superbus enī pompose ⁊c̄. cōtra quos dicit scp̄tura. Ve corone superbie ebrijs effraym ⁊ flori decidāt glorie exultacōnis ei⁹. Ysaie. xxviij. Nota ve corone superbie. Quemadmodū corona habet q̄tuor flores lilij. Sic corona superbie venit in capite ex q̄tuor. Flos ante. supbia ex genere. flos retro. superbia ex bonis spūalib⁹. flos a dextris. superbia de officio vel dignitate. flos a sinistris. superbia q̄ venit ex bonis tēporalib⁹ siue ex diuicijs. Ebrijs effraym. qd̄ interp̄tať crescens vel habundans Quoniā supbia venit vel ex habundancia bonoꝝ. ideo faciūt vanitates vel ebrietate ambicionū ⁊ honoꝝ. Et sic licꝫ sint pauperes oīa expēdūt in vanitatibus ornamentoꝝ. Ideo maria v̄go cōmendatur de hūili capite. Canticoꝝ. iiij. Oꝛ pulchra es amica mea oculi tui colūbaꝝ nō falconū q̄ hincinde respiciunt. sequiť absq̄ hoc qd̄ intrinsecus latet scꝫ humilitas cordis Item thobie quarto. A superbia iniciū sumpsit omnis ꝑdicio scꝫ angeloꝝ ⁊ hominū vt patet ī lucifero ⁊ in primis parentib⁹ q̄ p̄us peccauerūt ꝑ superbiam q̄ꝫ gulā. Nota in legēda sc̄i lodouici regis q̄mō mr̄ sua docuit eū sextl ferijs nō portare crinilia Et dic ꝯ illos q̄ ornāt se perlis. ¶ Quintū opus xp̄i fuit potacio. Quia xp̄s in cruce ꝓpter ꝑdicionem sanguinis ⁊ ꝓpter malā noctē quā habuerat ⁊ ꝓpter calorē habuit sitim ⁊ clamauit dicēs. Sicio ⁊ tñ sciebat bene potum sibi dandū ⁊ licet petēt potū etiā dederūt sibi cibū. Mensa fuit arundo. Mappa folia. Cibus spongia. potus acetū. Quare hoc. Rñdeo vt daret nobis exemplū vitandi peccatū gule Cogitandū est quale prandiū fuit datū dño nostro ihesu xp̄o. ideo de cibis noli recipere nisi necessitatē Idē de vino bene limphato ⁊ nō comedere in dominica ante missā maiorē. Racio quia q̄ habet loq̄ cū rege vel papa ⁊c̄. Item seruare ecclesie ieiunia. Item non bibere in taberna ꝫ in loco vestro. persona gulosa semper vel frequenť est luxuriosa Ideo sunt tot mali ecclesiastici ī mundo quia d̄t beatus Bernhardus ꝙ gulosis personis ⁊ ebriosis viuere caste est mai⁹ miraculum q̄ꝫ suscitare mortuos. Ideo xp̄s Attendite ne grauenť corda vestra in crapula ⁊ ebrietate Luce. xxi. ¶ Sextū opus xp̄i notabile fuit spūalis occupacō Quoniā existens viuus in cruce. cōtinue orauit. Dicit Iheronim⁹ cui fuit reuelatum ꝙ dixit. x. p̄s. ⁊ incepit. Deus deus meus respice in me ⁊c̄. vsq̄ ad psalmū. In te dñe speraui vbi diciť. In manus tuas dñe cōmendo spiritū meum. Dixit decē psalmos vbi sunt centū q̄nquaginta versus in cōmendacionē psalterij in quo sunt centum q̄nquaginta psalmi. Nota quare xp̄s sic voluit occupari. Respondeo vt daret nobis exemplū ⁊ instructionem vitandi peccatū accidie ne ociose dimittamus tēpus transire nobis concessū ad operandū. non solum tēporaliter sed spūaliter orando. Dic modū orandi deuote. Ociosi sunt multi q̄ creduntur esse diligentes. Dic q̄modo iudicať ille ociosus qui in sero non portat lucrū. licet laborauerit per totā diem. ꝫ qui portat lucrum in sero diciť diligens. etiaꝫ si fuerit sedens per totā dieꝫ. Sic in sero mortis oportet nos ire ad portā paradisi. Et dicet xp̄s cuilibet videam⁹ quid portas de quo viues hic quid lucratus es. Si non portas lucrū meritoꝝ bonoꝝ operū. dicet xp̄s in quo expendisti tot annos quos

tibi conceſſi Reſpondes dñe in laboribꝫ mũdanis ⁊c. tales iudicabunt ociosi apd xp̃m. q̃ tamẽ hic iudicant diligentes apd mundũ. diligentes iudicabunt tunc apd xp̃m illi q̃ orant audiunt miſſas ſermones ⁊c. qui in ſero portabunt manus plenas thꝫſauro meritoꝝ q̃ cũ gaudio recipientur a xp̃o. ocioſi vero mittent ad hoſpitale miſeroꝝ ſcz infernũ. Jdo dt ſcptura. Quodcunqꝫ poteſt manꝰ tua instant operare quia nec opus nec rõ nec ſcientia nec ſapientia erunt apud inferos quo tu properas Eccleſiaſtes. ix. ¶ Septimũ opꝰ xp̃i in cruce fuit lanceatio. Dic quomodo poſt mortẽ vnus militũ lancea aperuit latus eius. Johãnis. xix. Quare voluit hoc fieri. Reſpondeo q̃ ad dandũ nobis exemplũ ⁊ inſtructionẽ vitandi peccatuꝫ inuidie. Alia vulnera voluit xp̃s recipere dũ viueret. ꝑ vulnus lateris poſt mortẽ Racio quoniã alia peccata mortalia oĩa habent q̃d boni vel apparens bonũ. Dic verbi grã de omnibꝰ Primo de ſuperbia quia delectabile videtur ſuperbo quãdo honorat ⁊c. ⁊ ſic de aliꝭ. Sed peccatum inuidie nullã habet racionẽ boni totũ eſt malꝫ quia inuidia nõ eſt niſi dolor de bono alterius q̃ in corde conſiſtit licet etiaꝫ oſtendat lingua. Quoniã cor inuidi habet linguã diffamatricẽ. Unde ſi homo loquit inuido de aliqua bona pſona. ſtatim dicit non cognoſcit eã ſicut ego ⁊c. Jtem de aliꝭ plagis xp̃i exiuit ſolũ ſanguis. de iſta ſanguis ⁊ aqua Racio qz inuidus calefit gaudendo de malo ꝓximi. ideo exiuit aqua ad refrigerandũ. ſecũdo frigeſcit in amore ⁊ bono ꝓximi. ideo ſanguis exiuit ad calefaciendum. Jdeo dicit ſcptura. deponentes omnẽ maliciã ⁊ omnem dolũ ⁊ ſimulationẽ ⁊ inuidias ⁊ omnes detractiones. ſicut modo ꝓmogeniti infantes lac concupiſcite vt in eo creſcatis in ſalutẽ. ꝓma petri ſcdo. lac ſcz caritatis ⁊ dilectionis. Concupiſcite ⁊c.

¶ Dominica ſecunda poſt octauas paſche. Sermo ꝓmus.

Quid ẽ hoc quod dicit nobis. Modicũ videbitis me ⁊ modicũ nõ videbitis me Joh. xvi. Sermo noſter erit de ſancto euuãgelio ⁊ habebim⁹ multas bonas doctrinas Gz ſaluter virgo maria ⁊c. Sanctũ euuangelium hodiernũ continet quoddã pium plamentũ ⁊ gracioſũ. quod fuit inter xp̃m ⁊ diſcipulos ſuos in nocte paſſionis in q̃ fit mẽtio nõ ſolũ de xp̃i paſſione ꝑ etiã de eius reſurrectione ⁊ aſcenſione. Jdo hoc euuangeliũ legit modo inter reſurrectionem ⁊ aſcenſionẽ. Jn quo ꝓm q̃ videbit dicitur ſepcies modicũ non ſine miſterio Jdeo recepi ꝓ thꝫmate. Quid eſt hoc q̃ dicit nobis ⁊c. Quoniã in nocte paſſionis xp̃s dixit modicũ ⁊ non videbitis me ⁊c. vſq̃ ad patrẽ. ¶ Primũ notat tempus paſſionis quia tunc modicũ ideſt tribus diebus nõ viderunt eũ. modicũ tempus fuit quia ſolum per q̃draginta horas durauit. ¶ Secõm modicũ fuit a reſurrectione vſq̃ ad aſcẽſionẽ. ⁊ de iſto dixit Et iterꝝ modicũ ⁊ videbitis me. ¶ Tercium modicũ fuit quia diſcipuli ipſũ nõ intelligentes dicebant adinuicẽ. Quid ẽ hoc q̃ dicit nobis modicũ neſcimus quid loquit. ¶ Quartũ quãdo eis declarauit dicens de hoc queritis inter vos quia dixi vobis modicũ ⁊ non videbitis me ⁊ iterꝝ modicũ ⁊c. Dicatur ſimilitudo mulieris ꝑturientis. quia tẽpus partus videt ſibi longũ ꝓpter dolores. licet ſit modicũ Sic poſtq̃ terra peperit filiũ dei per reſurrectionem glorioſã gaudebit ⁊c. patet euuangeliũ ad litterã. in quo patet q̃ ſepcies dicit modicũ. Mirũ eſt q̃modo tam paruo plamento tociens dicit modicũ. Jdeo habem⁹ racionẽ querendi ⁊ faciendi queſtionẽ thematis. Quid eſt hoc q̃ dicit nobis ⁊c. Jn quo dominus noſter

ihesus xp̄us ostendit secrete ꝙ nos habemus modicū de septē bonis spūalibus q̄ debemus habere.

Primo habem⁹ modicū de discrecione vel cognicione intellectuali

Scd̄o modicū de deuocione spūali

Tercio modicū de dilectione fraternali

Quarto modicū de afflictione pñiali

Quinto modicū de subiectione diuinali

Sexto modicū de miseracōne ꝓximali

Septimo modicū de duracōne ꝟtuali.

Ecce racio moralis quare tociens dicit modicū. Quib⁹ declaratis habemus responsionē ad thema qd̄ dicit Quid est h̄ ꝙ dicit nobis modicū. ¶ Quantuz ad p̄mū habem⁹ modicum de discrecione intellectuali quia vt bestie gubernam⁹ nos. quia scim⁹ cognoscim⁹ corporalia ⁊ carnalia que tangunt carnē ꝫ non spiritualia q̄ tangunt animā. verbi gracia quia statim sentimus lapidē in ore quando comedimus legumina ⁊c̄. ꝫ non sentim⁹ saxum dyaboli in anima quādo recurrimus ad diuinos ⁊c̄. statim sentim⁹ calorē febris corporalis ꝫ non febrē luxurie. Itē statim sentim⁹ modicū puluerl in oculo sed non terrā auaricie ⁊c̄. Itē rusticus bene scit q̄t solidi sunt in vno floreno ꝫ non q̄t sunt p̄cepta dei ⁊c̄. Item mulieres bene sciunt cantaciones ⁊ sortilegia ⁊ cōiuracōnes ꝫ non sciunt Credo in deū ⁊c̄. Ideo xp̄s Johānis.xij. Adhuc modicū lumē est in vobis ⁊c̄. Nota modicū lumē scz discrecionis siue cognicionis intellectualis. ¶ Quantū ad scd̄m habemus modicum de deuocione spūali. quia cū modica deuocione facim⁹ spūalia vt ieiunia oraciones. Sed totā diligenciā ⁊ feruorem spūs ponim⁹ in rebus tēporalibus. Dic q̄modo deus diuisit totū tēpus in septē diebus. de quib⁹ dedit nobis sex ad laborandū ⁊ lucrandū ⁊ retinuit sibi septimū diē vt ꝓ anima laborem⁹ ⁊ adhuc non vult totū Nam in die sunt.xxiiij. hore da solum vnā deo audiendo missā alias horas poteris dare ad placita corporis licita ⁊ honesta. Sed de isto tēpore modicū damus deo frangēdo festa ⁊c̄. Unde in ebdomada sunt.clxviij. hore ⁊ de istis solum datur vna deo in missa modicū est ⁊ expecta vsq̄z ad benedictionē quid facitis non nisi loqui de mercancijs ferijs quid dicit̄ de papa de rege ⁊c̄. videt̄ vobis si habem⁹ modicū de d̄uocione spūali quia quasi nihil īmo defraudam⁹ deū de suis regalib⁹ quia nescim⁹ seruare festa. Ad intelligendū hoc peccatū. Nota parabolam de rege diuidente gallinā cum suis q̄ solum sibi retinuit caput. Qui receperunt de manib⁹ regis caput galline ⁊ ipsum dederunt canib⁹. Sic gallina d̄r ebdomada cui⁹ caput est dies dominica ⁊ datur per nos canibus.i. demonib⁹ ⁊c̄. Ideo quia nos deū defraudam⁹ fraudamur ab eo quoniā modicū ꝓficiunt agri nostri. Dic q̄modo ꝓficiunt omnia nr̄a magis ex tempore dei ipsum dando deo q̄z ex nostrl laborib⁹ quia ex fraude festiuitatum veniunt siccitates tēpestates lapides ⁊c̄. de isto modico auctoritas Occupacio magna creata est omnib⁹ hominibus ⁊ iugū graue super filios adam a die exitus de ventre matris eoruz ⁊c̄. vsq̄z in diem sepulture. Sequit̄ modicū tanq̄z nihil in requie. Ecclesiastici.xl. Nota iugum graue est labor sex dierz ebdomade qui incipit a die natiuitatis ⁊ durat vsq̄z ad diem mortis. In quo die mortu⁹ homo redit in vterū matris scz terre que ē modo grauida modicū in requie scz spirituali q̄si ad nihilū venit patet. Primū modicū cum dicit̄ quid est hoc ꝙ dicit nobis modicū consiliū bonū do scz ꝙ istud modicum diuidat̄ in quatuor partes scz ꝙ istud modicum de quolibet die scz orare mane ⁊ sero ⁊c̄. Scd̄m modicū de q̄libet ebdomada scz ī dominica cessare a labore tēporali ⁊ occupare se in labore spi-

rituali ⁊ dare illā horā deo audiēdo mis-
sam ⁊c̄. Terciū modicū de quolibet mē
se confiteri quasi abluendo camisiam ani
me vt camisia corporis ⁊c̄. Quartū mo-
dicum de quolibet anno cōmunicare in
pascha ⁊c̄. hoc cōsilium est beati petri apo
stoli. Deus omnis grē qui vocauit vos
in eternā suam gloriā in xp̄o ihesu modi-
cum passos. p̄ma petri q̄nto ¶ Quantū
ad tercium habem⁹ modicum de dilectio
ne fraternali quia nō diligimus ꝓximos
nisi amore bestie q̄ꝫdiu facitis eis bonuꝫ
diligunt vos vt canis licet sit rabidus di
liget vos q̄ꝫdiu facitis sibi bonum. ꝫ la-
trat si facitis sibi malum. sic de nobis qui
nescimus diligere nisi parentes ⁊ benefa-
ctores. Sed si nocent nobis aliquid sta-
tim vt canes latram⁹ scꝫ vindictā minan
do. Nullus cum hac dilectione potest in
trare paradisum oportet vt diligamus
plus q̄ꝫ bestie. scꝫ diligere etiā inimicos.
Unde in iudicio quādo xp̄us dicet quid
fecisti ꝓ me. Si dicis domine dilexi ami
cos parentes ⁊ benefactores. dicet xp̄us
nec grates nec gracias hoc modicū ē. Sꝫ
si dicis dñe amore vestri quia vos prece
pistis dilexi inimicos licet non mererent̄
hoc apud me. Tunc dicet xp̄s non ē hoc
modicū hoc est meritū ⁊ recipiet te in pa
radisum. de isto modico dicit xp̄s ore bea
ti Johānis. Scio opera tua ⁊ ecce dedi
corā te ostium apertū quia modicum ha
bes virtutē. Apocal'. iij. Nota scio opera
tua. Que bona fecisti amicis ⁊ mala ini-
micis. modicā habes virtutē. i. caritatem
que per excellentiā dicit̄ virtus simplici-
ter quia maior horꝫ est caritas. ostiū aper
tum dicitur vulnus lateris xp̄i Johānis
xix. vnus militū lancea latus eius aperuit
quod nemo potest claudere ita est mani-
festum q̄modo xp̄s orauit non solum ꝓ
amicis ꝫ etiam ꝓ inimicis. Racio quare
inimici sunt diligendi declaret̄ per simili-
tudinem. Quidā homo tenebat̄ soluere
mille florenos sub pena suspēsiōis Cūq̄
in crastinū esset suspendēdus quia nō ha
bebat vnde solueret de nocte quidā diues
ꝓiecit sibi vnā bursam ꝑ trapā capcōis
cuꝫ mille florenis ⁊ q̄si fregit sibi caput.
Qui senciens dolorē maledicebat ꝓiciē
tem bursam. inuenta autem bursa letatus
est ⁊ soluit. ⁊ liberat⁹ est dicens Benedi-
ctus sit q̄ dedit michi bursam ⁊c̄. Idē de
quolibet peccatore cum certū sit nobis ꝙ
sentencia sit data ꝙ nos habem⁹ soluere
debitū deo per penitenciā sub pena mortis
aliter restat furca inferni Luce. xiij. Dico
vobis ꝙ nisi penitenciā egeritis omnes si
mul ꝑibitis ⁊ nō possum⁹ soluere. tot sūt
peccata. Ideo quādo venit tribulacio scꝫ
quādo occidunt tibi fratrē filiū vel patrē
Ecce auꝝ qd̄ frangit tibi caput. Sed re
spice ⁊ attende q̄d est intus infra tribula-
cionem Nam licet tribulaciones veniant
vltra cor. tamē si pacienter recipiunt̄ de
illis homo potest soluere deo plus q̄ꝫ cuꝫ
ieiunijs ⁊ orōnibus ⁊c̄. remittendo inimi
cis vt deus remittat tibi. De hoc auctori
tas. Benedictū est nomen tuū deus pa-
trum nostroꝝ qui cū iratus fueris miseri
cordiam facies ⁊ in tēpore tribulacōnis
peccata dimittis hijs q̄ inuocant te. Tho
bie. iij. Ideo iohānis. vi. vnusquisq̄ mo
dicū quid accipiat scꝫ de pacientia. ¶
Quantū ad quartū habem⁹ modicū de
afflictione penitēciali ⁊ peccata sunt mul
ta ⁊ magna ⁊ grauia. penitencia vero mo
dica. determinacio est sanctoꝝ doctorum
ꝙ ꝓ quolibet peccato mortali homo obli
gatur in septē annis de penitencia tēpus
est equale siue ꝓ magno peccato morta-
li siue ꝓ modico. Sed qualitas peniten-
cie est arbitraria ꝫm arbitriū confessoris
vt iuxta quantitatē peccati sit qualitas pe
nitencie. Sed quātitas tēporis ꝓ quoli-
bet peccato mortali est septē annoꝝ Ra
cio in quolibet peccato mortali fit iniuria
contra septē dona spūssancti Modo fiat

quociens peccaſti mortaliť quocienſcũq; recurriſti ad diuinos iuraſti ꝛc̃. computa ꝑ quolibet ſeptẽ annos ꝛ ſi nõ complen tur hic complebunť in purgatorio ĩ alio mundo. Remediũ eſt ergo lucrari indul gencias ieiunare orare elemoſinas dare ꝛ alia opera bona facere ꝛ ſic reſecať tem pus. Ideo dico q̃ reſpectu peccatoꝝ mo dicum habem⁹ de afflictione penitenciali imo quilibet excuſat ſe dicendo confeſſo ri q̃ non poſſit ieiunare nec ciliciũ porta re ꝛc̃. Sed modicã penitenciã petis Ec ce de iſto modico quid dicit apoſtol⁹ pe trus. Modicum nunc ſi ꝓ quia. oportet cõtriſtari in varijs tẽptacionibus vt ꝓba cio fidei noſtre multo preciosior fit auro quod per ignem ꝓbatur. ꝓma petri ꝓmo Nota q̃ tẽptaciones vocat penitencias. Racio quia hodie ille q̃ vult facere peni tenciam ponit ſe in tẽptacionẽ quia quili bet veridet ipſum ſ modicũ curare velet de talibus. Quantũ ad quintũ habe mus modicũ de ſubiectione diuinali quia in voluntate noſtra modici ſubiciunť deo ꝓbatur quoniã nullus dñs mundi eſt q̃ habet minorẽ ſubiectionem in ſubditis ꝛ vaſallis q̃ deus. verbi grã ſi dñs facit ꝑ clamacionẽ penitenciales ſub pena q̃ncq; ſolidoꝝ q̃ nullus dicat malũ de tali iu dico optime ſeruabiť ſ ꝓclamacio ꝛ ordi nacio dei eſt q̃ nullus dicat malũ de crea tore iurando ꝛc̃. ſub pena mortis ꝛ aie ꝛ corporis ꝛc̃. nihil ſeruať ꝛc̃. deus p̃cipit q̃ nullus vadat ad diuinos ſub pena ꝑden di omnia bona corp⁹ ꝛ animã ꝛc̃. Item q̃ nullus operať aliq̃d tẽporale in die fe ſto ſub pena ꝛc̃. nihil ſeruať. Item q̃ nul lus ponat offendiculũ coram ceco ꝛc̃. ſub pena ꝛc̃. ꝛ vos ponitis meretrices in lo ſpicio in laqueũ animaꝝ ꝛc̃. Itẽ q̃ nul lus ludat ad taxillos ꝛ nihil ſeruať Cre ditis q̃ deus non videat iſtos deſpectus eius. Ecce modicũ de ſubiectione diui nali. Item rex xp̃us cũ gente armoꝝ ſcz ſiccitatũ tempeſtatũ lapidum mortalita tum locuſtaꝝ ꝛc̃. terre mot⁹ ꝛ huiuſmo di. de hoc ꝓphetia. Manda remãda expe cta reexpecta modicũ ibi ꝛ modicũ ibi ꝛc̃ Yſaie. xxviij. Nota manda ſcz in veteri le ge. remanda in noua in qua cõfirmantur p̃cepta moralia. Manda ſcz per teipſuz Remãda ſcz per p̃dicatores apoſtolos ꝛ alios. Expecta ſcz iuuentutẽ. Reſpe cta ſcz ſenectutez. Expecta ſcz in tẽpore carnali. Reſpecta ſcz in q̃drageſima ſed modicũ ibi ꝛ modicũ ibi ſcz vbiq;. Quantũ ad ſextũ habem⁹ modicũ de mi ſeracione ꝓximali quia q̃ſi nihil eſt opus miſeri cordie qđ fecim⁹. Iſta miſericor dia ꝓximalis fit triplicit ſcz dando mu tuando ꝛ p̃donando Sed de quolibet ha bemus modicũ. ꝓmo nec dando quia ta lem modũ tenem⁹ dando elemoſinã fa ciendo aurẽ ſurdã pauperi q̃ quaſi nichil valet quia das malo corde ꝓpter impor tunitatẽ petentis modicum valet. Nota modũ dandi elemoſinã. Sicut ille q̃ po nit pecuniã ſuã in menſa cambij vt lucre tur. Auctoritas. da pauperibꝰ ꝛ habebis theſauꝝ in celo Mathei. xvij. Itẽ mutua re eſt magna miſericordia. quãdoq; in ca ſu maior eſt q̃ dare. verbi grã. Si dañ duo ſolidi miſericordia eſt ſ ſi mutuañ xij. florẽi pauperi ruſtico vt poſſit ſe iu uare ꝛc̃. maiorẽ miſericordiã facitis ſibi. Ideo. p̃s. Jocundus homo q̃ miſereť ꝛ comodat diſponit ſermones ſuos in iudi cio in eternũ non cõmouebiť. Sed miſe ricordia iſta iam ad modicũ venit ꝓpter vſurã. Nota practicã vſurarioꝝ diuituꝝ quando pauperes ruſtici veniunt ad eos mutuando decẽ ꝑ duodecim vel vendẽ do plus ꝓpter ſperaz vel emendo minus ꝓpter pecuniã promptã. Item p̃donan do inimicis ꝛ multi ſunt q̃ nolũt parcere ꝓpter xp̃m ſ ꝛc̃. ſi papa ꝛc̃. vel rex diceret amore mei parcatis quia ego poſſũ vo bis facere hec ꝛ illa ꝛc̃. Tunc dicunt dñe

amore vestri faciam. talis misericordia parcendi modicū valet quia quādo erit coram xp̄o in iudicio dicet. Quid fecisti amore mei ⁊c̄. Remisisti mortez patris vel fratris ꝫ non amore mei ꝫ talis dñi. Ideo vadas ad eū vt det tibi paradisum Ideo amore dei ⁊ p̄ eius honore remittere debetis vt habeatis paradisuz de isto modo auctoritas. Sementē multam iaceas in terra ⁊ modicū congregabis quia locuste devorabūt omnia Deutro.xxviij Magnum semen est dare elemosinas ⁊ mutuare ⁊ parcere ⁊ remittere iniurias. Sed locuste.i.mali modi devorāt totū.

¶ Quantū ad septimū modicū habemus de duracione virtuali Quoniā si aliquis incipit vitam virtuosam ⁊ bonā modicū durat in ea. statim dimittit. Ez si incipit vitā malā ⁊ in peccatis ita firmatur i illa q̄ nec monicionibz nec huiusmodi talibus vult malā vitā dimittere. vbi gracia Credo q̄ multi sunt tacti in corde ⁊ receperunt bonū, ꝓpositum remittendi iniurias ⁊ faciendi pacē. Sed ad verbuz alicui⁹ mali hominis nichil boni facient. Ecce modicū virtutis. Itē de rectoribz cōmunitatū qui, ꝓponunt corrigere peccata notoria. ꝫ in consilio alt̄ aduocatus dyaboli cōtradicit ⁊ nihil fit. patet q̄modo bona vita statim dimittit Idē de multis qui, ꝓponunt recedere a mala societate. ꝫ non possunt ⁊c̄. magis nolunt. Idez de multis qui, ꝓponunt restituere. Sed quando vident pecunias, ꝓpositum mutāt ⁊ non restituūt. patet ergo q̄modo habemus modicū de duracione virtuali Auctoritas. Que est vita vestra scz bona ⁊ virtuosa vapor ad modicū parens ⁊ deficeps exterminabitur Jacobi.iiij.

¶ De eadē dominica. Sermo scōs

Dico vobis qz plorabitis ⁊ flebitis Joh.xvi Sermo noster erit de vtilitate lachrimarum huiꝰ mundi ex tribulacionibz ⁊ miseriis. Sed primo saluter virgo maria ⁊c̄. Dico vobis quia plorabit ⁊c̄. Magna vtilitas que sequit ex lachrimis potest videri ⁊ declarari ex similitudine. Ex vtilitate que sequit ex pluuia quādo descēdit in terra. Quia postq̄ homo seminauit si deus dat pluuiaz ⁊ rorem homo colligit habundant alias nō. Ita est de lacrimis Quando homo facit bona opera vt opera misericordie vel penitencie ⁊c̄. hoc dicitur seminare in hoc mundo vt colligam⁹ tēpore messis. Messis est cōsumacio seculi. Mathei.xiij. Si ergo deus dat pluuiam.i.lachrimas habundanter colligemus ꝫ quādo homo facit mlta bona opera ꝫ sine aqua lachrimaz non ita habundanter homo colligit. de hoc auctoritas. Ysaie.xxx. Dabitur pluuia semini tuo vbi cunq̄ seminaueris in terra ⁊ panis frugū terre erit vberrimus ⁊ pinguis. Nota in terra quia nec in celo nec in inferno possumus seminare. Itē alia auctoritas. Dauid Euntes ibant ⁊ flebant mittentes semina sua. venientes autē venient cū exultacione portantes manipulos suos. Euntes quia vita nostra non est nisi via eundi ad mortē ⁊ sic ibant scz ad vitā eternam Et q̄modo ibant dr Mittentes semina sua scz bona opera faciendo. Venientes scz ad diē iudicij venient ad gloriam portantes manipulos suos scz bonoz op̄z misericordie iusticie pñie castitat ⁊c̄. patet ergo vtilitas lachrimaz. Ideo dicebat xp̄s bonis pſonis. Dico vob qz plorabit ⁊ flebit vos ⁊c̄. patet thē. Amore vestri ego q̄siui quot sunt modi plorandi ⁊ inueni in hoc mūdo q̄ q̄nq̄ sunt modi flendi seu lachrimandi.

Primus est de tēporali afflictione
Secūs est de seminali cōpassione
Tercius est de internali cōpunctione
Quartus est de spūali devocione
Quintus de celestiali affectione

Et quilibet est meritorius si bene ordiet
sm q ego declarabo vobis de hijs dic cri
stus in themate dico vobis q plorabitis
et flebitis vos. ¶ Primus fletus est de
temporali afflictione vnde quando homo
pdit amicum car sicut patrē vel matrem
filiū vel fratrem vel homo perdit bona tē
poralia et venit ad paupertatem tunc vlti
mum remediū est flere. Ratio est natura
lis. Qm leticia et tristicia contraria sūt et
habent effectus ꝯtrarios leticia aūt dyla
tat et hilarat cor. Ideo homo tunc ridet s
tristicia stringit cor et faciē et oculos et ce
rebrum et ideo homo tunc plorat. Sicut
quādo spongia humida stringit deguttat
Sic quando stringit cerebr a tristicia de
guttat per oculos. Ideo legit Trenor. x
de quadam muliere que vna die perdidit
omnes filios et filias suas et amicos et cū
nō haberet remedium fleuit d q dicat Je
remias plorans plorauit in nocte et lacri
me eius in maxillis eius nō est qui conso
letur eam ex omnibꝰ caris eius. Trenor
j. Patet fletus ex tempali afflictōne Et
licet hic fletus sit naturalis tn si homo gu
bernat se in hoc fletu est meritorius. Ver
bi gratia In morte amicor homo naturali
ter plorat. Sed tunc homo debet cogita
re infra se dicēdo. Ista pena scilicet mors
vn venit nōne est a deo qr omne malum
pene est a deo licet actio peccati sit a dya
bulo. Exemplū in multis in quibꝰ culpa
est a dyabolo et hanc nō facit deus. Sed
malum pene Qr ego verberer passiue hoc
est a deo q iudas vendidit xpm est opus
dyaboli. Sed q xps fuisset venditus hoc
erat opus dei et ordinacio dei omnipotētis
patris idem q esset captus ligatus spinis
coronat⁹ crucifixus et passus actiue. hoc
erat a dyabolo passiue autez totum erat
a deo quantum ad penam actio displicuit
passio gta fuit auctoritas Actuum. iiij.
Cōuenerūt g vere in ciuitate ista aduer
sū puer scm tuū ihm q3 vnxisti herodes
et ponci⁹ pylatus cum gētibꝰ et pplis isrl
facere. Ecce actōm dyaboli. Que man⁹
tua et ꝯsiliū tuū decreuerit fieri. Ecce pas
sionē a deo. Idem de dāpnis nobis datis
vel illatis in bonis tollendo vel in psonis
percutiendo actiue est a dyabolo. Sz q
tu sis dāpnatus pcussus vel scisus hoc est
a deo qntū ad penā. Qn ergo homo plo
rat ex afflictōne tempali cogita q ista pe
na et passio est a deo q vult q habeas istū
laborem et tūc debes te ꝯformare cum di
uina volūtate d. dñe exq vobis placet
placet michi. tunc totum est meritorium
de hoc auctoritas de alia muliere que per
diderat omnes filios et plotabat cui dixit
pphā. Hec dicit domin⁹ quiescat vox tua
a ploratu et oculi tui a lacrimis. quia est
merces opi tuo ait dñs Jere. xxxj. et isto
fletu plorauerūt apostoli et alij sancti na
turaliter s cogitabant hoc vult deus et iō
¶ Scdus modus lacrimarū est melior
de frnali cōpassione. Quando homo non
habet in se afflictōnez s quando homo vi
det primum in dolore et miseria et homo
ꝯpatitur ei in corde et incipit plorare cum
illo. Iste modus est melior primo. Ra
tio quia iste fletus nō venit ratione natu
rali vt prius s ratione morali ex dilectō
ne fraternali que sm dionisiū est vis vni
tiua. Qm dilectio facit vnū qd ex aman
te et amoto. De hoc auctoritas Actuum
iiij. Multitudinis credentiū erat cor vnū
et anima vna. Quādo ergo diligo aliqm
psonā vere facim⁹ vnū cor et vnā volū
tatē. Ideo qn ille patit ego recipio ma
lum suū vt meū non sic de inimico. Ideo
homo plorat ex cōpassione hoc dicit apo
stolus ad Ro. xij. gaudere cū gaudentibꝰ
flere etc. Qr gaudiuz amici est gaudium
meum. Idem de malo. Iste lacrime sūt
magis meritorie qz prime. Racio qr hec
est maior elemosina q potest fieri primo
scz ꝯpassio cordis. Quia plus dat pau
peri tribulato ille qui compatit ei i corde

q̃ ille qui dat sibi elemosinā sine ꝯpassio
ne. Ratio qꝛ maior est in ꝯspectu dei ele-
mosina de bursa cordis q̃ d̄ bursa corij si
ne ꝯpassione cordis. Sed si totū ꝯcurrit
simul scꝫ cōpassio cordis ⁊ elemosina de
bursa talis elemosiā est valde meritoria
Ideo quando portant aliq̄ꝫ ad sepulturā
⁊ ploratis cum illo qui plorat iuuatis ip
sum ad portandū onus doloris ⁊ dulci⁹
transijt. Ideo vos diuites ꝯpaciamī pau
peribꝫ sani infirmis prudētes stultis ⁊ ig
norātibꝫ vos de mr̄imonio viduis. Ideo
dicebat Job Flebam quoqꝫ super eo q̄
afflictus erat. ⁊ cōpaciebatur anima mea
pauperi Job. iij. Sic xp̄s ꝯpaciendo ma-
rie magdalene ⁊ marte super mortē lasa
ri fleuit. Idez super ciuitatem Iherusalē
dicit textus videns ihesus ciuitatez fleuit
super illam scꝫ ex ꝯpassione. Tercius mo
dus lacrimaꝝ est melior scꝫ d̄ ēternali cō
punctōne scꝫ ex ꝯtricōne ⁊ hic fletus ve-
nit quādo homo cogitat peccata que fecit
⁊ malā vitaꝫ q̃ tenuit d. O miser si mo
do morerer quid dicerem in iudicio diui
no. Et ex illa parte cogitat penam infer-
ni tunc veniūt lacrime qꝛ ponit cor inter
duas molas ad instar oliuaꝝ ⁊ distillat
oleum lacrimarum ꝯpunctōm. Et iste la
crime sūt meliores quia veniunt ꝑ aīam
Qñ cogitat ꝙ est religiosus ⁊c̄. vel cleri-
cus ⁊c̄. vel laycus vel dñs vel iudex ⁊ nō
fecit qd̄ debuit. Ideo distillat oleum lacri
maꝝ qꝛ cor stringitur inter duas molas
vt oliua de hoc dauid. Exitus aquaꝝ de-
duxerūt oculi mei qꝛ nō custodierūt legē
tuā. Iustus es dñe ⁊ rectū iudicium tuū
Ecce hic due mole. Prima ibi iustus es
dñe. Scd̄a ibi est rectū iudiciū tuū. Ideo
est optimū flere ꝓ peccatis qꝛ tanta est
virt⁹ talium lacrimaꝝ ꝙ minima gutta
lacrimaꝝ vere ꝯtricōnis. lauat omnia pec
cata quantum ad culpas ymo. Dico ꝙ si
anima vnius dampnati posset hr̄e vnam
guttā lacrimaꝝ vere ꝯtricōnis deus illaꝫ
saluaret. ꝫ nō possunt qꝛ tales lacrime so
lum in hoc mundo possunt habere. Ideo
preciosissime sunt lacrime ꝯtricōnis oleū
est miscd̄e sanās animas dauid. Qui sa
nat contritos corde ⁊ alligat omnes con
tricōnes eorum. ¶ Quartus modus est
melior scilicet plorare de spirituali deuoti
one. Iste lacrime veniunt quando perso-
na cōtemplatur opera vite domini nostri
Ihesu cristi scilicet humilitatem incarna-
cōnis ⁊ statim persona plorat ex ardore ⁊
feruore deuocōis. Sicut cera liquescit ad
ignem sic fit quādo persona deuota se ap
plicat ad cristum cogitando humilitatem
incarnacōnis ⁊ puritatem natiuitatis et
puritatem virginis matris quomodo trā
siuit cristus vt radius solis per senestraꝫ
vitream non rumpendo ⁊ persona plorat
Idez contemplando cristi conuersacōeꝫ
predicacōnem passionem ⁊ sic anima liq̄
fit ⁊ persona plorat tales lacrime sunt de
uocōnis spiritualis. De isto fletu dixit cri
stus. Beati qui lugent scilicet ex deuocōe
spirituali quoniam ipsi consolabunt̄. mat
xv. ¶ Nota quomodo in omnibus operi
bus cristi magnam debemus habere deuo
cōnem scꝫ singulariter in sacramento alta
ris. quia illa opera cristi iam transiuerunt
⁊ solum semel facta fuerunt. ꝫ istud op⁹
cottidie. ¶ Nota quomodo factum fuit
quādo virgo maria dixit. Ecce ancilla do
mini fiat michi ꝑm verbum tuum ⁊c̄. In
vltimo v̄bo effecta est grauida ⁊ mater
dei. Ita dictis istis verbis ⁊c̄. cristus de⁹
⁊ homo est in hostia consecrata ¶ Nota
hic quante honestatis debent esse sacerdo
tes ⁊c̄. Item nota concubinas. quomō
enim tripliciter potest corrigi illud pecca
tum. Primo intimando pape ⁊c̄. Secū
do modo non audiendo missam concubi-
narioꝝ ⁊c̄. Tercio modo ꝙ villa faceret
ordinacionem ꝙ nulla mlier notoria me
retrix sit ausa stare nisi ī lupanari ¶ Qui-
t⁹ mod⁹ lacrimaꝝ ē melior s. d̄ celestiali

affectōne. ante ꝑsona cogitat q̄ est exul ī in hoc mundo ⁊ desiderat paradisum. Et ex illo desiderio plorat tales lacrime sunt optime. vnde deus in inicio fecit tres habitacōnes vitam ꝑ angelis ⁊ animabus sctis celum scz empirreū. Aliā pro hominibꝰ scz paradisum terrestrem. Aliā pro iumentis siue bestijs scz istū mūdum vbi sumus nos modo quia in paradiso terrestri nulla bestia nec auis potest ītrare. Sz ex peccato a de homines fuerūt expulsi de ꝑadiso terrestri ⁊ fuerunt positi inter bestias tanq̄ ꝓscripti siue exules. Quando ergo homo cogitat infra se dicēs. O miser vbi sum ego modo qñ ibo ad patriaz meā ⁊c̄. ⁊ plorat tales lacrime sunt de celestiali affectōe. Isto modo flebat dauid qui tñ erat ditissimus qui dimisit filio suo salomoni centū milia quītalia auri ⁊ mille milia de argento. Qui habebat ex diuina dispensacōne. xij. vxores sine peccato ⁊ ⁊ tñ cognoscendo suū exiliū plorabat dicens. Quēadmodum desiderat ceruus ¶ Nota fuerunt michi lacrime mee panes die ac nocte. dic quō cum esset in mensa ī mēse incipiebat flere ⁊ lacrime miscebāt cum escis dicebāt milites dñe quid ploratis. Rñdebat o miser Iste esce sūt corruptibiles. ꝫ celestes sūt incorruptibiles Idem de nocte in lecto in quo dicebat se iacere vt bestia. ꝫ nos nō ploramus ꝓ desiderio paradisi ymo nullus vellet de hoc mundo exire. Sed istud peruenit ex mala vita q̄ tenemus. Sicut captus vellet stare semper in carcere fetido timore iudicis Ita de anima peccatrice in carcere fetido corporis vnde timet exire. Secus de personis perfectis ⁊ beatis que cupiunt exire Intm̄ q̄ si deus dr̄t eis adhuc viuetis ꝑ annū Responderēt o dñe tantū stabim⁹ de isto exilio dicit virgini marie. ad te clamamus exules filij eue ad te suspiramus gementes ⁊ flentes. Cogitetis vos esse de ꝑadiso ⁊ nō de hoc mūdo quia oportet ipm̄ dimittere. Ido xp̄s Mat. vj. Primum querite regnum dei ⁊ iusticiaz eius ⁊ hec omnia ⁊c̄. Nota hec omnia scz pax pluuia sanitas ⁊c̄. quā petitl adicient vobis ¶ Nota ⁊ iusticiā ei⁹ que habet quīq̄ puncta. Primus punctus diuine iusticie est pro ꝯseruacōne ꝯmunitatum nō sustiere diuinos nec sortile. Scd̄s pūct⁹ non sustinere blasphemos nec iuratores nec renegatores ⁊c̄. Tercius nō sustinere fractōnes festiuitatum notorie Quartus nō sustinere truffatores de taxillis ꝫ ludus est fōs renegacōnū Quintus non sustinere meretrices in vitijs seu hospitijs que sūt laquei animaꝝ ad instar putei in ingressu domus ¶ Sermo tercius

Tristicia vestra vertetur in gaudium Joh xvj. Pro huius verbi declaracōne Sciendum q̄ in hoc mundo omīa gaudia sunt mixta cum tristitijs ⁊ tribulacōnibus in hoc mundo non sunt vera gaudia. Ratio est ⁊ sumitur per regulā philosophie dicentl. Q̄ omne medium naturaliter participat naturaz extremoꝝ vt patet d̄ elementis de aere calido ab igne ⁊ humido ab aqua. Item de aqua humida ab aere ⁊ frigida a terra. Sic ad ꝓpositum vita h⁹ mundi est media inter duo extrema scilicet paradisum ⁊ infernum in paradiso enim est gaudium purum. Nō erit ibi leo ⁊ mala bestia nō ascendet ꝑ eā nec īuenieť ibi. Et ambulabūt qui liberati fuerīt ⁊ redēpti a dño ꝯuertent ⁊ venient in syō cū laude ⁊ leticia sem. ⁊c̄ Ysaie xxxv. Gaudium ⁊ leticiam obtinebūt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus. In inferno autē est totum oppositum. Quia ibi dampnati nō habent nisi puram tristiciam dolorē ⁊ desolacōnem de nullo gaudēt ꝫ tristantur. ¶ Primo de eorum dampnacōne.
¶ Secundo de bonorum saluacione.
¶ Tercio de aliorum dampnatione.

Quarto de malis ⁊ de peccatis que fece-
runt Quinto de bonis que fecerūt que ꝑ
diderunt. Ideo plangendo dicunt defecit
gaudiū cordis nostri ꝟs⁹ est in luctū cho-
rus noster Trenoꝝ. v. Si ergo om̄e me
dium participat naturam extremoꝝ Cū
ergo vita nostra sit media inter ista ꝯtra
ria. Ideo participat de vtrisq; Ideo boe
cius Omnis dulcedo felicitatis humane
multis amaritudinib⁹ est resp̄sa. Sed ꝑ
sonis bonis ⁊ deuotis tristicie hui⁹ mun
di vertuntur in gaudium ex diuina proui
dentia. Hoc dicit xp̄s in themate Tristi-
cia vestra vertet̄ ī gaudiū. Sz malis gau
dium huius mundi vertitur in luctū. Et
amore vestri volui videre in sacra scrip-
tura. q̄t sunt tribulacōnes h⁹ mundi ⁊ in
ueni ꝙ sūt in quadruplici gradu ⁊ h̄ expe-
rientia docet scz prima tristicia de occupa
cōne tempali. Scd̄a de contricōne cordi
ali. Tercia de t̄bulacōe mūdanali. Quar
ta de morte corporali. Et oīa diuina ꝓ-
uidentia ordinante vertunt̄ in gaudiū nisi
sit culpa nostra ⁊ de qualibet dicit thema
Tristicia vestra vertetur in gaudium. pri
ma tristicia h⁹ mundi est de occupacione
temporali. qꝛ q̄ꝫdiu homo viuit oportet
occupari in diuersis laboribꝫ corporalibꝫ
qui dant tristiciam in corde. Sic em̄ occu
patus dicit. O miser cotidie habeo labo
rare vt prouidere possim domui mee ⁊c̄.
Hec tristicia fuit data ade ⁊ in ꝑsona sua
omnibꝫ alijs hoībꝫ post eum futurl̄ in hoc
mundo Genes. iij. In sudore vultus tui
vesceris pane tuo donec reuertaris in ter-
ra de qua sumptus es qꝛ cinis es ⁊ in pul
uerem reuerteris. Et vocauit adā nomē
vxoris sue euam. eo ꝙ mater esset cunc-
toꝝ viuentium. Fecitq; domin⁹ de⁹ ade
⁊ vxori ei⁹ tunicas pelliceas ⁊ īduit eos
et ait Ecce adā ⁊c̄. Nota quō sic ꝯfessor
facta ꝯfessione dat p̄niam peccatori sic fe
cit deus ade d. In sudore vultus tui ves-
ceris pane tuo donec reuer ⁊c̄. Si dicat̄
ab aliquo. ymo sūt multi qui sine tali oc-
cupacōne viuūt vt magni dñi vt diuites
qui sine sudore vultus habent suā proui-
sionem ḡ videt̄ ꝙ ista tristicia ⁊ peniten-
tia nō tangit oēs generalr̄. Respondeo ꝙ
ymo om̄s tangit. Si volumus loqui so-
lum de facie corꝑali verꝝ est ꝙ tangit so-
lum laboratores. ꝫ si volumus loqui de
facie anime sp̄uali plus laborāt ⁊ sudāt
magni dñi q̄ꝫ rustici. quia cottidie sunt in
magnis negotijs ⁊ cum magnis tristicijs
⁊ angustijs. Rusticus vero ī sero letat̄ ⁊
gaudet ⁊ ꝯmedit cum vxore ⁊ filijs. dic
quomodo in quadam ciuitate erat quidā
laborator qui suis manibꝫ procurabat si
bi vitam qui morabatur coram palatio
regis qui in sero post cenam letabatur cū
filijs. Qꝛ attendens rex vocauit eum di-
cens. Quomodo ita letabatur cū ipse rex
nō haberet tantam leticiā. Qui respōdit
ꝙ exq̄ in die laborauerat in sero gaude-
bat de quiete. Cui ꝯpaciēs rex dedit sibi
magnos redditus qui extunc nō ita leta-
batur vt consueuit. Sed cogitabat quid
de illis pecunijs faceret. Si mutuaret ad
vsuram vel faceret se mercatorem ⁊c̄. ꝓp
ter ꝙ rex vocauit eum iterum dicens q̄re
non letabatur vt prius. Qui respondit o
domine in magna ymaginacōne seu angu
stia me posuistis scilcet quomodo augmē
tabo istos redditus. Ideo reddo vobis
reddit⁹ ⁊ cetera. Ex quo sequitur ꝙ ma
ior est labor mentis siue ꝫm faciem ani-
me dominorum ⁊ diuitum q̄ꝫ labor rusti
corum qui cōmedunt ⁊ bibunt ⁊ dormi-
unt firmiter etiā in malo lecto. Patet ḡ
regula generalis ꝙ omnes in sudore vul
tus corꝑis vel anime viuunt. Aliud ar-
gumentum in oppositum est de prelatis
qui habent suos redditus qui non habent
laborare ⁊c̄. Respondeo ꝙ ymo Quo-
niam si bonus prelatus est cui⁹ potestas
sit status magnos habet labores ⁊ tristi-
cias ⁊ angustias plusq̄ꝫ aliquis rusticoꝝ.

Cogitando qualem cōpotum reddet deo nō solum de anima sua ⁊ de domo. sed de omnib⁹ animabus sibi ꝑmissis ymo mirū est quō possunt viuere cogitando tantum onus qđ supra se portāt. Si vero est malus prelatus tunc qñq dicit deus. Qm̄ tu etiā seruabis pñiam q̄ ego dedi ⁊ dat sibi infirmitates. bon⁹ vo prelatus custodit ab infirmitatib⁹ qñq exquo curā habent de animab⁹ ¶ Nota ō illo sancto heremita de quo i vitis patr̄ dicitur. Qz laborabat in heremo ⁊ nunq̄ ibi fuerat infirmus qui ex sua sanctitate fuit electus i episcopum qui coactus recepit qui statim fuit infirmus de podagra ⁊ dolore lateris qui timens ne deus ipm̄ dimisisset ⁊ flēdo dicebat. O dñe qđ est hoc cum ante i heremo semp̄ essē san⁹. Cui angel⁹ dixit Ista infirmitas venit tibi hac ō causa. qz cum esses in heremo deus te conseruabat qz nō habebas seruitorem. Ex modo qz habes seruitores vt ipse ⁊ tu q̄ habes. vñ viuere potestis sitis occupati deus mittit tibi hanc ⁊c̄. Patet regla generalis. In sudore ⁊c̄. Eccl̄. iiij. Occupacio magna creata est omnib⁹ hominib⁹ ⁊ iugum graue super omnes filios ade a die exitus de ventre matris eor̄ vsq̄ in diem sepulture. Sed deus ꝓuidit qz ista tristicia occupacōnis temꝑalis vertitur i gaudium scz i die festi quādo hō quiescit. Qm̄ postq̄ laborastis sex diebus in dñica illa occupacio laboris vertit̄ in gaudiū quietis cessādo ab omni labore temꝑali Manē cessent ab omni labore nō lauāt āpli⁹ neq̄ nent neq̄ ⁊c̄. pedes etiā debēt quiescere nō ambulare nisi ꝑ magna necessitate lingua ne loquat̄ de negotijs temꝑalib⁹ qz nō solū manus ⁊ pedes ꝙ etiā lingua ex quiescere a tēꝑalibus. Dic ꝓtra illos qui credunt solum manus debere abstinere ⁊ nō linguā. Item cor debet quiescere non cogitando nec pensando in negotijs. Ratio quia cristus qui totam suam vitam habuit plenam laboribus redempcōnis. Sed in dominica resurrectōnis quieuit non solum in corpore sed etiam in anima. Ideo vult q̄ cristianus requiescat in dominica. Isto modo tristicia occupacōis vertitur in gaudium quietis in illis qui bene colūt dominicam. Ideo dicit scriptura. Qz sanctus dies domini est nolite contristari gaudium est enim domini est ⁊ fortitudo vestra Neemie. viij. ¶ Nota tres clausulas prima ibi sanct⁹ dies domini est. Quare dicit dies domini cum omnes sint dies domini ⁊ nullus sit malus. Nota contra illos qui dicunt tali die non est fiendum ꝙ dies egipciacus est ⁊c̄. Solum in negotijs temꝑalibus naturalib⁹ obseruandi sunt dies, ꝓter lunam sicut īminucōe ⁊c̄. In alijs aūt operib⁹ nō sunt obseruandi. ymo est error ⁊ peccatum magnum. quia omnes dies sunt boni ⁊ a deo facti. Ex singlariter dies dominica dicitur dies domini qz ipm̄ fecit solennem ꝓter suā gloriosam resurrectionem. De ista dicit dō. Hec dies quam fecit dominus ⁊c̄. Non solum per creationem vt alios dies sed ꝑ resurrectōnem. Ideo gaudendum est de illo die cessando ab omni opere seruili ¶ Secunda ibi gaudium domini est ⁊ fortitudo nostra. quia qui bene custodiunt dominicam custodiuntur a domino ab infirmitate corpis ⁊ custodit eis agrum vineam gregem ⁊ omnia bona. Sed illis qui nō seruant dñicam dñs est in debilitate. ¶ Nota contra illos qui colunt sabbatū ⁊ nō dñicam credentes complacere virgini marie Sed aliqui miseri gaudium festū ꝙuertunt in tristicia ludendo quicq̄d lucrati sūt in ebedōada. Ideo non sustinea tur ludos. Maledictus est locus ⁊ dñs qui sustinet ludū. Alij miseri in tabna in ebriantur ⁊ ebrij reuertuntur ad domum ⁊ vxor nec filij nō biberūt forte vinum ⁊ ꝓplet̄ i eis illa maledictio scripte dies festi vāi ꝙuertent̄ i luctū ⁊ lamentacōnem

Thobie.ij. Alij miseri currũt ad lupanar
Ideo dicit dies festi vr̃i ꝛc̃. Scd̃a tristi-
tia huius mũdi est melior scz tristicia de
contricione cordiali qñ homo cogitat de
peccatis ꝛ malis que fecit ꝛ de tempore
qd̃ amisit ꝛ tristat̃ ad instar militis qui ex
culpa sua venit in odiũ ꝛ irã regis qui co
gitat O miser rex occidet me ꝛ perdã om
nia bona ꝛ tristat̃. Ita quilibet peccator
est in ira regis xp̃i. Sup̄bꝰ em̃ ex sua sup̄
bia est in ira regis. auarus ex sua auaricia.
ꝛ sic de alijs intm̃ ꝙ miꝝ est quõ aliquis
potest letari vel viuere cum sciat se in ira
tanti regis. De ista tristicia dicit scriptu-
ra q̃ ꝑm deum tristicia est penitẽtiam in sa
lutem stabilem operatur. ij. ad Corinthe
vij. ¶ Nota q̃ ꝑm deũ tristicia est. Qui-
dam tristant̃ de peccatis. ꝫ non ꝑm deum
ꝫ ꝑm mundum vel ꝑm periculum vel ꝑm
penam que tristicia nichil valet imo dicit
seculi tristicia mortem operatur. Sed tri
sticia que est ꝑm deum quando homo tri-
statur ꝛ dicit. O miser tantum offẽdi de
um meum ꝛc̃. Talis penitentiam in salu
tem operatur. Hec tristicia ꝯuertit̃ i gau
dium in cõfessione sacramentali quomo-
do proicit extra peccata de quibus trista-
tur sicut ancilla proicit de domo inmundi
cias domus. sic cum scopa contricõnis pec
cata congregantur in angulo memorie ꝛ
proiciuntur extra portam cõfessionis. di-
catur quomodo facta ꝯfessione homo sen
tit gaudium ꝛ leticiam in corde. Sic ille
qui obligatur ad soluendũ sub pena mor
tis quando sibi remittitur debitum a do-
mino quomodo gaudet ꝛ letatur. Ita in
confessione dimittuntur debita peccatoꝝ
Johis. xx. Quoꝝ remiseritis peccata ꝛc̃
Et facta absolucõne totum debitum est
remissum. Ideo sequitur gaudium in cor
de. Id̃o dicit scriptura cor qd̃ nouit ama
ritudinẽ aĩe sue in gaudio eius nõ misce-
bit̃ extraneꝰ Nota nõ miscebit̃ extraneus
scilicz dyabolus. Sz dñs ꝓprius per con
munionem. quia post confessionem debet
homo conmunicare ¶ Tercia tristicia est
de tribulacõne mundanali. qꝛ in hoc mũ-
do multum habundat vt infirmitatũ pau
pertatum ꝛ miseriarum ꝛc̃ que dant tris-
ticiã. Ratio naturalis ꝛ regula est ꝙ om
ne medium participat naturam extremo
rum. Modo vita presens est ĩter duo ex
trema scz paradisũ ꝛ infernum. Id̃o ꝑm
illam participamus de conditione extre-
morum in paradiso est gaudium sine tris-
ticia sine infirmitate Apocalipꝫ. xxj. Ab-
sterget deus omnem lacrimam ꝛc̃. In in
ferno aũt est dolor ꝛ tristicia. Nos vero
sumus hic in medio ꝑticipantes cũ vtris
q̃. Cum gaudemus participamus cum
illis de paradiso. qꝛ nichil aliud est nisi de
melle celesti. Quando tristamur partici-
pamus cũ illis d̃ inferno. Id̃o dicit scrip
tura Exiguũ ꝛ cũ tedio est tempus vite
nr̃e ꝛ nõ ẽ refrigeriũ in fiẽ hoĩs ꝛc̃. Sz cõ
uertitur i gaudium deuota oratione quo-
niam quando homo habet tedium sũmũ
remedium est recurrere ad orationez ele
uatis oculis ꝛ manibus versus celum et
sic descendit dulcedo mellis spiritussanc-
ti auctoritas Tristatur aliq̃s i vob̃ oret
equo animo ꝛ psallat Jacobi quĩto No
ta equo animo hoc dicit contra aliquos q̃
orant sed non equo animo. Quia os lo-
quitur vnum ꝛ cor cogitat aliud. Sed i
oracõne quando homo dicit pater noster
in ore cor debet cogitare cum quo loquit̃
homo. Quia cum rege celesti ꝛc̃. Idem
quando dicitur aue maria alas modicum
valet oratio. Nota ꝙ qui orat mane ꝛ se
ro cottidie viuit cum gaudio ꝛ in prospe
ritate Dic miraculum de milite norman-
no eunti ad peregrinacõem ꝛc̃. Ideo xp̃s
oportet semper orare ꝛ non deficere Luc̃
xviij ¶ Quarta tristicia est de morte cor-
porali. Magna tristicia est homĩ in mor-
te parentum ꝛ amicorum carorum sed in
morte ꝓpria ibi est tristicia maxima. quia

totum simul amittitur. Dic similitudiez de arbore si eradicaretur per aliq̃z potentiam ⁊c̃. Ita est de anima que habet radices in qualibet parte corpis in neruis ossibus venis ⁊c̃. ⁊ mors ipsã eradicat. ideo ibi est maxima tristicia nec est aliqua silis Iam videtis quando aliquod menbrum scinditur quantumcunq̃z paruum quõ homo tristatur quantomagis in morte. qñ anima separatur a toto corpe. Ideo xp̃s ante mortẽ cepit cõtristari ⁊ mestus esse vt habetur Mathei.xxvj. Quantomagis nos peccatores. Sed hec tristicia conuertitur in gaudium bonis personis quando aĩa egressa a corpore statim vidz sanctos angelos ipsam comitantes honorifice ad instar sponse nobilis ĩ die nuptiarum qñ ducitur ad missam vel sicut depingitur beata maria magdalena quando ab angelis eleuabatur Isto modo tristicia vestra scz mortis corporalis vertetur in gaudium. Ideo xp̃s nunc quidem tristiciã habetis. Iterz autem videbo vos ⁊ gaudebit cor vestrum ⁊ gaudium vestrum nemo tollet a vobis Iohis decimosexto

¶ De eadem dominica Sermo quartus

Militant aduersus animam.j.pe.ij.cap̃. Hoc thema dat motiũ predicandi de prelijs q̃ nobis dãt demones vt dãpnemur cum illis. Ideo auisando vos volo nunc eorum prelia declarare. Sed primo salutetur virgo maria ⁊c̃. Militant ⁊c̃. Sancta scriptura volens nob̃ ostendere condicõm vite nostre in hoc mundo breuiter declarat d. Militia est vita hominis super terram ⁊ sicut mercenarij dies ei⁹ Job.vij. Ratio q̃re dicit. ꝙ vita nostra est militia qꝛ sicut demones sũt dãpnati ⁊ bellant contra nos vt peccemus ⁊ dãpnemur cum ipsis. Et sic sic̃ mercenarij dies eius scz hois. quia sicut mercenarius qui diligenter ⁊ fideliter laborat meretur solariũ alias ⁊c̃. Sic de nobis ꝫ si fortiter bellamus nõ ꝯsentiendo demonibꝫ meremur magnum solariũ glorie ꝫ si sumus victi memur supplicium eternum. Istud preliũ declarat dauid in p̃s.xix.d.hij in curribus ⁊ hij ĩ equis nos autem in nomine domini inuocabimus. Nota hij quare nõ vult ipsos nominare iuxta illud nec memor ero omnium eorꝫ per labia mea defensio nostra est cum dic̃ Nos autem in nomie dei nostri inuocabimus ¶ Nota hij in curribus scz rotundũ Currus signat tẽptacõnes que ad instar rotarum voluunt̃ de vna in aliã. Quãdo dyabolus nõ potest per vnaz temptat ꝑ aliaz. Et hij in equis equi demonum sũt peccata mortalia. Ideo de demonibꝫ dic̃ thema militant aduers⁹ ⁊c̃. scz equestres aduersus animam. Hanc miliciam declarat beatus Johannes in apocalipsi. ꝟm intellectum moralem iuxta reuelacõnem sibi factam d. Vide ⁊ ecce equus albus et qui sedebat super illum habebat archum ⁊ data est ei corona ⁊ exiuit vincens ⁊ vinceret ¶ De secundo dicit ⁊ exiuit equus ruffus ⁊ qui sedebat super illum datum est illi vt summeret pacem de terra ⁊ vt inuicem se interficerent ⁊ dat⁹ est ei gladius magnus. ¶ De tercio milite dicit Et ecce equus niger ⁊ qui sedebat super illum habebat stateram in manu sua. ¶ Et de quarto milite dicit Ecce equ⁹ pallidus ⁊ qui sedebat super eum nomen illi mors ⁊ iufernus sequebatur eum Et data est illi potestas super quatuor ꝑtes terre. ⁊ interficere gladio fame ⁊ morte Et bẽstijs terre ⁊ cum aperuisset ⁊c̃. Apocalipsis vj. Hij quatuor equi sunt quatuor peccata mortalia super que demões equitant ⁊ militant contra nos. Primũ est superbia ⁊ vanitas. Secundum luxuria ⁊ carnalitas. Tercium auaricia ⁊ cupiditas. Quartum inuidia ⁊ malignitas. Cum hijs demones militant aduersus animam. ¶ Primus equus dicit erat albus hoc designat superbiam ⁊ vanitatẽ

Ratio color albus preceteris magis ap
paret sic superbus super alios vult appa
rere ⁊ videri si vis cognoscere si es super
bꝰ si habes aliqd̄ bonum temp̄ale vel spi
rituale ⁊ vis vt videatur ⁊ appareat sup̄
bꝰ es. Verbi gratia si es generosus ⁊ vis
vt sciatur signum est sup̄bie humilis ab
scondit ⁊ nō curat. Idem si es diues sta
tim vis facere vanitates in vestibus. Et
cogitas qui sūt isti ego possem emere om
nes. Idē si bona spūalia que habet vult
vt videantur si orat vel ieiunat vel si por
tat cilicium statim vult videri signū est ꝙ
peccatū superbie est in corde. sed humilis
omnia absondit quantū potest. Ecce ra
tio quare equus albus signat peccatū su
perbie Ideo dicit xp̄s sup̄b. Omnia ope
ra sua faciūt vt videantur ab hominibus
Mat. xxiij. Sz quare dicit ꝙ miles qui
sedebat super eum habebat archū in ma
nu sua Respondeo ꝙ iste miles est demō
qui temptat de superbia qui sagitando fa
cit bellum. O quot sunt isto archu sagit
tati ⁊ percussi. Verbi gratia omnes hoī
nes qui ponunt in corde suo ascendere ta
les sunt p̄cussi iam ⁊ vulnerati isto archu
Verbi gratia dicatur de religioso seruan
te regulaz cerimonias ⁊c̄. Recta via va
dit talis ad paradisum Sed dicit dyabo
lus nō qꝛ ego sagittabo eum ⁊ facit eum
cogitare vt ascendant ⁊ vadant ad studi
um. qꝛ poterit esse magister ⁊ confessor
regis ⁊c̄. Factum est talis iam vulnera
tus sagitta dyaboli. Idem de presbiteris
simpliciter viuentibꝰ. Sed dyabolus sa
gittat quando facit eum cogitare dicēdo
Si tu sic viuis nō poteris iuuare amicos
Ideo oportet ascendere vel cū symonijs
vel vsuris vel seruicijs ⁊c̄. Idem de lay
cis simpliciter viuentibꝰ rc̄ta via vadūt
ad paradisum. nec ꝓ filijs faciūt sibi va
nitates ⁊c̄. ꝫ nutriūt eos bene ī bonis mo
ribꝰ. Sed dicit dyabolus ego sagittabo
eum ⁊ facit eum cogitare. Quare tu non
esses iuratus siue ꝯsul vt talis. qꝛ de pecu
nijs ville te poteris iuuare tenere famu
los ⁊c̄. Cum tñ ad regimen deberet ho
mo venire sicut ad furcam. Sunt mlti q̄
nesciunt regere domum suam ⁊ volūt re
gere ꝯmunitatem. Ideo destruunt̄ ville
⁊ ꝯmunitates ⁊ ciuitates ex ambicōne as
cēdēdi. Idez de mulieribꝰ que qñ deffert
viris suis honorem amorē ⁊ obedientiaz
nisi in peccatis tales recta via vadunt ad
paradisum. Sed quādo cogitant predic
tis oposita ⁊ consentiunt factū est iā sunt
sagittate a dyabolo. Ideo dicit dauid d̄
dyabolo Archū tetendit ⁊ parauit illū
Et in eo parauit vasa mortis sagittas su
as ardentibꝰ effecit p̄s. vij. Nota ardenti
bꝰ scz in habendis officijs honoribꝰ p̄emi
nentijs ⁊ dignitatibꝰ. Tercio dic̄ ⁊ data
est ei corona ⁊ exiuit vincēs vt vinceret.
Qꝛ demon qui temptat de superbia coro
nam regis portat Ideo Job. xlj. Ip̄e est
rex super vniuersos filios sup̄bie nec ali
quis rex habet tot vasallos vt ipse. Et ex
iuit scz de celo dic casū ipsoꝝ ex superbia
dicente deo. Non habitabit in medio do
mus mee qui facit sup̄biaz p̄s. xx. vincēs
scz angelos malos sibi ꝯsentientes vt vi
ceret scz homines in mundo isto. Ecce p̄
mū preliū. Idō quilibet auiset se ⁊ caue
at a sagittis superbie. qꝛ magnū periculū
est ire p̄ altissimos montes. qꝛ periculo
sus est casus ab alto. Quā diu em̄ homo
vadit plane p̄ viaz humilitatis vadit ho
mo secure sine periculo. Ideo xp̄s disci
te a me. qꝛ mitis sum ⁊ humilis corde ⁊
inuenietis requiē animabꝰ vestris. Mat
xj. Discite scz lcōez q̄z docuit verbo ⁊ ex
emplo Scd̄a milicia est cū dicit vidi ecce
equus ruffus ⁊ qui sedebat super illū da
tū est illi vt sūmeret pacē de terra ⁊ vt in
uicem se interficerent ⁊ datus est illi gla
dius magnus hoc prelium dant demōes
per peccatū luxurie q̄d innuit in hoc ꝙ eq⁹
erat ruffus In signum huius qñ p̄sona
cogitat de illo peccato efficitur rubea. Et
sicut domus ⁊ omnia bona ibi cōgregata

conburũtur quãdo incenditur igne. Ita ex illo pccato pduntur merita cõgrega/ta t bona. Ideo de iſto pctõ dicit ſcrip/tura. Ignis eſt vſq; ad p̃ſumpcõez deuo rãs t omĩa eradicãs germina Job.xxxi. O miſeri p modica delectacõne beſtiaz que ſtati tranſit non dubitãt amittere tã tam gloriã t incurrere tantã penã. Itez dicit q̃ miles equitãs ſup equũ ruffum habebat poteſtatẽ ſumendi pacem de ter ra. ¶ Nota ſeptez paces

¶ Prima eſt inter deum t hoĩes.
¶ Secũda inter angelos t hoĩes
¶ Tercia eſt inter aiam t corpus
¶ Quarta inter virũ t vxorez
¶ Quinta inter clericos t populuz.
¶ Sexta inter dños t vaſallos.
¶ Septĩa inter vaſallos adinuicem

¶ Prima pax eſt inter deũ t pſonã qñ viuit caſte t honeſte qz cum ipa de? ha bitat. qz deus non eſt rozeus vt velit ĩ lu to habitare. Sed qñ pſona cogitat de il lo pccato t ꝓſentit ad faciendũ domin? indignatur t pdit̃r pax t fit guerra t di uiſio. ¶ Secũdo ex iſto pccato tollitur pax que eſt inter angelos t hoĩes. Dic quõ quilibet habet angelũ cuſtodez quia alias dæmones nos deſtruerẽt. t angel? bonus diligit ſibi cõmiſſos ſinceriter et plus q̃ mater filiũ ſibi carũ. Be iſta cu ſtodia Auctas. Angelis ſuis deus man dauit de te ꝛc. Sed qñ perſona vult fa cere illud pctm̃ cogitacõe vel tactu vl lo cucõe vel opacõe angelus indignatur di cendo O iſte ribald? qd facit. Dic quõ non fieret illud pctm̃ cozã puero ex vre ri de angelo pñte t dicẽte. O de iſto ri baldo ꝛc. t claudit naſuz. ¶ Tercia pax eſt inter carnẽ t ſpm̃ quã habent pſone que viuũt in penitẽcia. qz p pniam caro ſubiicitur aĩe vt captiua dñe t ſic habent pacez. Sz pax tollitur qñ captiua rebel lat t reſiſtit cõtra dñam. Dic qñ caro ꝑ

animã facit illud pccatũ pax dicta tolli/tur. ¶ Quarta pax eſt inter virũ t vxo/rem qñ ſeruãt ſibi mutuã fidelitatẽ que pax tollitur t ſoluĩ p pccatuz luxurie. Videmus q̃ qñ vir ſentit vxozem adul terari nõ bene pozrat nec eõuerſo ¶ Qui ta pax eſt inter clericũ t populũ alicuius ville vel coĩtatis. qz layci debent honoza re clericos vt patres t ſoluere decimas. etc. Sed hec pax tollitur p luxuriaz ꝛc. Clerici autez debent viuere honeſte ꝛc. ¶ Sexta pax eſt inter dñm t vaſallos ſcd hec tollitur qñ dñs vult habere vxo rem vel filiã vaſalli. qz non ſeruarẽt ſibi fidelitatẽ ymmo occideret eum. ¶ Sep tima pax eſt inf vos laycos adinuicẽ qui vt fratres debetis vos diligere t habere pacem. ℔ hec pax tollitur p luxuriã. quã/do vnus curat de vxore vel filia alterius Ex quo ſequũtur multa inter vos mala de hoc pccato dicit ꝓpha. Impij quaſi mare feruẽs qđ quieſcere non ꝓt t redũ dat fluctus eius ĩ ꝓculcõez t lutũ nõ eſt pax impijs dicit dominus deus Iſa.lvij Impij dicũtur luxurioſi. Rõ qz vt dent delectacõez captiue. i. carni damnant ani nimã. Sed dicatur q̃ dar? eſt militi gla/dius magnus nõ emz bellat cũ archu ſz gladio magno. qz totũ mundũ quaſi con prelxndit pctm̃ hoc. tñ religioſus ꝛc. ¶ Nota exẽplum de demone ĩ corpe obſeſ/ſi dicente ſe non inde exire niſi diceretur tres miſſe a tribꝰ clericis virginibus ꝛc. to tus mũdus eſt iſto pctõ corruptus t iaz cõpleta eſt ꝓphia dauid. Corrupti ſũt t abhoĩabiles facti ſũt nõ eſt qui faciat bo nũ ſcz caſtitatis non eſt vſq; ad vnũ ſcz de adultr̃ oparatiue loquẽdo. Ecce quõ hic gladius eſt bñ magn? qz tot occidit. Jõ cuſtodiamus nos ab iſto gladio cu/ſtodiendo corda a luxuria. qz ita vult de us. h̃ ẽ volũtas dei ſcificacõ veſtra vt ab ſtineatis vos a fornicacõe .j. ad Theſſa. iiij. ¶ Be tercõ plio dic̃. Et ecce equus

niger ⁊ qui sedebat sup̄ illū habebat stateraz in manu sua. Ecce pctm̄ auaricie ⁊ cupiditatis. dicit q̄ equus erat niger sig̃t pctm̄ auaricie. Unde sicut color alb⁹ p̄ alijs ostendit̄. ita color niger p̄ alijs abscondit̄. qz auarus sp̄ abscondit pecuias. et facit se paupere qm̄ potūt ab eo elemosinā ꝓ aliqua pia causa ⁊ vadit sp̄ male indutus vt videat̄ pauper. Itez abscondit ad recipiendū qz fingit se amicū vr/bo vt recipiat facto. In ore suo pacem cū amico loquitur ⁊ occulte ponit ei insidias Jere. ix. ¶ Nota insidiat̄ vt scz habeat pecunias ⁊ bona vestra. Itē dicit q̄ miles habebat staterā in manu sua. In quo ostenditur modus pctī auaricie. qm̄ ad instar false statere pctm̄ auaricie facit qz illud qđ est magis ponderis ⁊ infiniti valoris scz paradisū ⁊c. parū ponderat̄ in cōspectu ⁊ coz̄ oculis auari. Et illud qđ modicū ⁊ paꝝ valet vt pecunia ⁊ bona temporalia ponderat ⁊ reputat esse infiniti valoris. Ecce statera falsa ⁊ dolosa qz deus qui est infiniti valoris ⁊ honoris dyabolus facit q̄ coz̄ auaro non pōderat vnam fabam. qđ fit qm̄ ꝓ lucro vnius solidi iuras falsē dicendo p̄ deum tantū̄ constat. ¶ Nota hic ꝯ falsitates q̄ fiunt inter emptores ⁊ venditores Itē hec falsa statera facit q̄ palea vanitatuz multū̄ ponderat in conspcū̄ diuitū̄ ⁊ gloria ⁊ gaudia ⁊ thesauri paradisi q̄ sunt inestimabilis ponderis nihil pōderent Jō dicit scriptura. Nunq̄t iustificabo staterā impiaz ⁊ saccelli. i. occulti sacci in quo occultat̄ falsuz pondus. pondera dolosa. in quib⁹ diuites eius repleti iniquitate. Michee. vi. ¶ Nota staterā impiaz et pondera dolosa saccelli. staterā impiam vocat pctm̄ symonie in qua vendit̄ spūs sanctus. Jō doctores vocāt symoniam hereziz. Symoniaci ponderādo vēdunt gratiā dei. ¶ Nota hic de fraudib⁹ symonie. Dzio in missis sancti amatoris in q̄ bus ꝓmittūtur mlte impietates. pria qz dicūt q̄ debent dici ꝓtinue sine intervallo cum tñ pauci sint talis vite q̄ cōtinue etc̄. Scōa qz frāgitur ordinacō ecclesie. que quolibet die habet suā missaz determinatā ⁊ certā. Tercia impietas est pre cū certū qđ faciunt clerici. qz habent celebrare sine intervallo petendo plus. Item tot cādele ⁊ tot denarij ⁊c. Quarta est error qz licet beatus amator triginta missis extraxit aiaz matris de purgatorio creditis q̄ eadā vos. Nā sicut infirmitates nō sunt eedem nec eadā pene ⁊c. Dic de medico q̄ applicat medicinas iuxta infirmi condicōes. Ecce quare dicit. Nunquit iustificabo staterā impiā. Scōo dicat ⁊ saccelli pondera dolosa hoc dicit contra laycos vsurarios qui mutuāt. x. p. xij non est pondus equale. Dicit vsurarius racōne tpis non valet. qz tempus est dei ideo tantū̄ ꝓ tāto ⁊ nō amplius. Idē vendūt plus rōne dilacōis solucōis. vel emendo minus rōe pecunie parate. Ecce saccelli pondera dolosa in q̄bus diuites ⁊c. ¶ De quarto ꝑlio dicit. Ecce equus pallidus ⁊ qui sedebat sup̄ eum nomē illi mors ⁊ infernus sequebat̄ illū. Ecce quartū̄ preliuz dyaboli ex peccato inuidie. Nā color pallidus siue glaucus significat pctm̄ inuidie. Rō qz est amaricatus siue mortificatus qz inuidia animaz mortificat ⁊ occidit. pria Joh. iij. Nos scimus qm̄ translati sumus de morte ad vitā qm̄ diligimus fratres q̄ non diligit manet in morte. oīs qui odit fratrē suuz homicida est scz sup̄bius. Sz quare dicat q̄ infernus seq̄batur eū. declarat̄ p̄ questionē quam faciūt doctores di. Quare demoēs nos temptāt cuz tñ ex qualibet temptacōe augmentet̄ eis pena Rādeo q̄ invidia cogit eos quā habēt cōtra nos qz habebim⁹ locū̄ quem ipsi ꝓdiderunt. nec valuit eis xp̄i incarnacō seu passio. iō invident nobis. Jō dicit q̄ infernus seq̄

batur eū qꝛ omēs demones habent istā inuidiā. ¶ Nota hic exemplū de inuido et auaro quō rex dixit inuido vt prio peteret donū ꝛc. Qui infra se cogitauit O miser si peto vnū equū alius habebit duos ꝛc. qꝛ ista est condicō inuidi. Itez de demonibꝫ qꝛ licet hn̄t penaz temptādo. tn̄ inuidia cogit eos. Sap. ij. Inuidia diaboli mors intrauit ī orbez terrarū ymitantur autez illū qui sunt ex parte illius. Itē alia Auctas Job. v. capl'o. Paruuluz scilicet in dilectōe occidit inuidia Deo gracias.

¶ De eadem Sermo quintus

Subditi estote in omni timore. pria pe. ij. Quia sacra scriptura tā veteris q̄ꝫ noui testamēti multū laudat ꝛ cōmendat timorē dei. Et qꝛ thema loquit̄ de timore dei. Jō volo vobis mō declarare bonos mōs timendi deū. Sz p̄mo salutet̄ virgo Maria ꝛc. Subditi estote ꝛc. Pro declaracōe ꝛc. Sciendū ꝙ ī ter alia ꝑ que homo ī hoc mūdo p̄t habere habundāciaz ꝛ affluēciaz bonoꝝ tēporaliū ꝛ in alio bonoꝝ celestiū est tiōr dei. Jō timor dei cōparatur fōti emananti Qui hz in domo sua fontē aque viue n̄ habet defectū aque. Ita qui in corde suo habet timorē dei hz in se fonte z dantem habundanciā oim bonoꝝ tpalinz ꝛ spū aliū. hoc dicit dauid p̄s. xxxiij. Timete dominū om̄s sancti eius qm̄ non est inopia timētibꝫ eū. diuites eguerūt ꝛc. vsqꝫ oī bono. multū ḡ valet timor dei. Jō dicit thema. Subditi estote ꝛc. scz deo in omī timore. ¶ Nota in omī innuit̄ ḡ ꝙ sunt multi timores. Ego amore vestri quesiui quot timores sūt. ꝛ inueni ꝙ sūt tres in quibꝫ debemus deo subici. ꝛ habebimꝰ multa bona. ¶ Primus est timor naturalis. et iste est rigorosus.

¶ Secundus est timor filialis ꝛ iste est graciosus.

¶ Tercius est timor reuerēcialis. ꝛ iste est gloriosus. De hijs dicit thema. Subditi estote in omī timore. ¶ Dico ꝙ primus timor in quo debemꝰ subici deo est timor naturalis ꝛ iste est rigorosus quia nō possumus vitare hic timorē de malo pene qꝛ naturalit̄ quilibet timet malū pene vt infirmitates. ꝑdicōez bonoꝝ honorū officioꝝ ꝛc. casus ꝛ mortē qꝛ talis ē natura nostra ꝛ condicō. Sancti angeli non habēt hūc timorē. qꝛ confirmati sūt de isto timore dicit scriptura. Timor penā habet sup̄ ꝓ obiecto. pria Johis. iiij. Eciā xp̄s habuit hūc timorez ex naturali condicōe carnis. Sz in isto timore debemus esse subditi deo. Qꝛ ꝑfugendo seu vitando qd̄cumqꝫ malū pene nō debemus facere aliqd̄ peccatū contra deuz nec in illud cōsentire. vbi gracia. Quilibet timet naturaliter ꝑdere bona pecunias. Modo ponat̄ casus ꝙ ꝑdidistis aliquod tale ꝛc. ꝛ nescitis q̄s habet ꝛ vos timetis ne illud amittatis totalr. ꝛ nūq̄ꝫ ip̄m inueniatis. Et d̄r vobis vadatl ad talē diuinū si vultis inuenire ꝛ recuperare. Mō apparebit si in isto timore eritis subditus. Qm̄ ex vna ꝑte vos timetis illud amittere. ꝛ ex alia p̄cepit deus ne ꝓ aliqua re m̄di homo recurrat ad diuinos Si ḡ vos vadatis ad diuinū nō estl sb̄diti deo s̄ peccatis mortalit̄. Sz si non vultis ire tūc estis subditi deo ad quē debetis recurrere in orōne dicendo. Dn̄e vos scitis q̄s habet ideo ponatis ī corde suo vt mihi reddat. vel volo ꝑdere magis illud q̄ꝫ animā meaz ꝛc. Idez de mulieribꝫ de matrimoīo q̄ timent sterilitatē bonus est timor qꝛ iō inuentuz est m̄rionīū. Modo qn̄ aliqua mulier non p̄t cōcipere ꝛ dicit̄ sibi ꝙ recurrat ad talez sortilegū ꝛc. si recurrat timor eꝰ non est deo subiectus. qꝛ deus p̄cipit oppositū scz ꝙ

p nulla re homo recurrat ad sortilegos. ⁊c̄ Hic quō nullus p̄t dare filios nisi solus deus qꝛ nccia est ibi dacō aīe ⁊c̄. Item q̄libet timet mori de infirmitate quā habet ipē vel filius ⁊c̄. Et dr vobis ꝙ recurratis ad talez incātatorez ⁊c̄. ⁊ xp̄s p̄cipit oppositū qꝛ ad eū debet homo recurrere ī omni necessitate ad eꝰ matrem v̄ginez Mariā ⁊c̄. Si nō recurritis ad incantatorez ꝫ ad deū ⁊c̄ timor ille mortis deo est subiectus. Si v̄o recurritl ad incantatorē non est deo subditus. Item aliq̄s amicus vester est captus ⁊ vos timetis ne puniat̄ vel occidat̄ ⁊ estis req̄situs in testez cū iuramēto vt dicatis si fecit istud malū. ⁊ vos timetis ⁊c̄. Dicat̄ quō q̄libet debet subici deo iurādo vere. et dicere veritatez qꝛ dicit deus. Nō assumes inuanū nomen dnī dei tui. Exo. ij. Ecce dicit thema. Subditi estote ⁊c̄. de hoc timore dicit xp̄us. Nolite timere videlicet eos q̄ occidūt corpꝰ. animā autez nō possunt occidere. Sz potius timete eū qui potest ⁊ aīaz ⁊ corpus p̄dere ī gehennā Math. x. Hoc p̄dicabat xp̄us aplis ⁊ discipul' dicēs. Nolite timere. s. taliter vt ex isto timore faciatis ꝯ deum qꝛ alias talis timor naturalis esset malꝰ Dicat̄ hic miraculū de sacra scriptura qd̄ legit̄. j. Re. xxviij. xxxi. de illo magno rege Saul q̄ semel ꝯgregauerat ml'tas gētes armoꝝ vt bellaret ꝯ inimicos ⁊ infideles philisteos. Qui videns exercituz inimicoꝝ magnū ne moreret̄ in p̄lio cū filijs timuit ⁊ fuit sibi datū ꝯsiliū vt recurre ret ad phytonissaz vt sciret finem belli. Dicat̄ quō iuit ⁊ ex isto pctō qꝛ in isto timore nō fuit subditus d̄o. in dicto p̄lio fuit vulneratus ⁊ p̄ impaciaz occidit se ⁊ p̄didit regnuz intm̄ ꝙ nullus de suo genere regnauit pꝰ eū. ⁊ credit̄ ꝙ sit damnatus. Jō dicit xp̄s. dico vobis aīcis meis ne terreamī ab hijs qui occidūt corpus ⁊ post hoc nō habent amplꝰ q̄d faciāt. ostendā autez vob̄ quem timeatis. timete eū qui postq̄ occiderit habet potestatez mittere in gehennā. Ita dico vobis hūc timete Luc̄. xij. ¶ Scd̄us timor est melior scz timor filialis ⁊ iste ē gracōsus. Hic timor est qñ homo timet deū non rōne pene ꝫ rōne culpe qñ timz homo peccare ne p̄dat amorem ⁊ graciā dei ⁊ deuocōez. talis timor dr filialis. Rō qꝛ condicō boni filij ē tmere ne suo patri displiceat in aliquo. ⁊ qñ dicit̄ sibi facias hoc. rñdit non faciā. qꝛ patri meo nō placeret vel matri. Nō timet patrem rōne pene ꝙ vapulet̄ a patre ꝫ timet sibi displicere ne ip̄m grauet ⁊ ꝯturbet. dico ꝙ in isto timore magis debemus deo subici q̄ꝫ patri carnali. Racō quia in plus facit nobis deus. Dicitur q̄d facit pater carnalis in filio modicū ⁊ vile. Mater eciam que nescit quid portat modicū ibi facit sed deus facit totum. ipē format corpus ⁊c̄. et creat animam. Ideo Job. x. Manus tue domine fecerunt me ⁊c̄. nō dicit Pater meus fecit me. Sed manꝰ tue acsi de luto vel terra ⁊c̄. Item deus conseruat in vita in vtero clauso ne suffocetur. Item deus causa natiuitatis est et dat lac matri. Ille ḡ est ꝓprie pater. Math. xxiij. Ergo patrem nolite ⁊c̄. q̄ꝫ tum ad formacōnem corporis dicit hoc et creacōnem anime. Ideo vult vt timeatur timore filiali. Sicut ḡ bonus filius timet offendere patrem. ita nos deum. licet sis inclinatus ad aliquod peccatuz vl' vicium dicas hoc displiceret meo patri celesti. Ideo non faciam. Verbi gracia. Aliquis inclinatur ad superbiam. pompam. gulam. inuidiam. luxuriam. vanitates. ornatum ⁊c̄. Cogitate si hoc displicet patri vestro Jhesu xp̄o qui vult ⁊ p̄cipit humilitatem. Idem si displicet matri vestre virgini Marie. Ideo amore eorum dimittere debetis. Idem de illis qui inclinantur ad auariciam. vsuras. et

furta ad retinendū decimas ꝛc. Cogita te si hoc displicet patri xp̄o qui p̄cipit op positū. ¶ Nota de sua paupꝛtate aliquid idē de vicō luxurie. Cogitate si displicet patri dn̄o Jhesu xp̄o qui oīa videt q̄ꝫtū cunqꝫ fiāt secrete. Qui voluit nasci de v̄ gine matre ꝛ viuere caste vt daret nob̄ exemplū. Idē de illis q̄ inclinant̄ ad gu lā ad bibendū demane. respice si displicꝫ patri xp̄o. Idem de illis q̄ inclinātur ad vindictā. Cogitate si displicet pr̄i xp̄o q̄ sibi soli retinuit vindictā De isto timore dicit ꝓph̄a dauid in p̄s. Benedicā dn̄m di. venite filij dei audite me timorē scꝫ fi lialē docebo vos. Dicat̄ hic miraculum qd̄ legit̄ .ij. machab̄. vi. de eleazaro scō hoīe qn̄ anthyochus rex iniquus ꝑseque batur iudeos ꝛ p̄cepit omībus vt come derēt carnes porcinas. quō eleazarus q̄ noluit comedere in tormētis dixit. dn̄e qui habes scām sciam manifeste tu scis. qꝛ cuꝫ a morte possez liberari duros cor poris sustineo dolores ꝓpter timorē tu um libenter hec patior. Jō dicit scriptura scā Ccci. i. Timor dn̄i expellit pctm̄. nā qui sine timore est nō poterit iustificari. ¶ Tercius timor ē reuerēcialis ꝛ iste ē gloriosus. Hic timor est qn̄ homo timet se equari maiori vt si rex veniret ꝛ vellet sedere in scamno tuo tu statī surgeres ꝛ quare nō timore pene nec culpe ꝫ timore reuerencie. ꝛ talis timor est gloriosꝰ. qꝛ eciā angeli isto timore timēt. Auc̄tas. Tremūt videntes angeli Gregꝰ. qui tn̄ non timēt pr̄io nec scd̄o timore Sꝫ ter cō isto timore debemꝰ subditi esse deo ī tribꝫ ¶ In oracōnibꝫ sp̄ealibus
¶ In officijs diuinalibꝫ.
¶ In missis sacramētalibꝰ
¶ De pr̄io dic quō q̄libet dꝫ tenere cer tā oracōez in die ꝛ vacare orōibꝫ sp̄eali bus. Et dicūtur orōes sp̄eales qꝛ vltra horas ꝛ in istis debetꝫ timere deū reuerē cialr̄ ne velitis loq̄ cuꝫ deo sicut loq̄mur inter nos. ꝫ cū magna reuerēcia flexis ge nibꝫ. Quēadmodū loq̄tur homo regi vl̄ pape supplicando ꝛc. hoc dicit scriptura. Timete dn̄m ꝛ date illi honorē scꝫ reue renciale. Apoc̄. xiiij. ¶ De scd̄o in offi cijs diuinalibꝫ hoc tāgit clericos ꝛ religi osos. Dicat̄ cum quāta reuerēcia debent stare in choro. Rō qꝛ xp̄us papa ꝛ rex ē presens ī medio. Auc̄tas. Vbi sūt duo vel tres cōgregati in noīe meo in medio eoruꝫ sum. Math̄. xviij. ¶ De tercō in missis sacramētalibus. Rō qm̄ in quali bet missa est xp̄s vere. sicut est in celo. ¶ Nota g̊ cuꝫ quāta reuerēcia debet stare celebrās ꝛ ne vendant̄ misse. Dic ꝙ non faciāt preciū qn̄ volūt dicere missas ꝛc Dic modū ꝛ preciū dandū ꝓ missa scꝫ pro ꝓuisione vnius diei ꝛc. De isto tiō re reuerēciali dicit dauid in p̄s. xviij. Ti mor dn̄i sanctꝰ ꝑmanet in seculū seculi. Deo gracias.

¶ Dnica. iij. post octa. pas. ꝫmo primꝰ.

Cum venerit arguet mundū Joh̄. xvi. hoc verbū indigꝫ declaracōe ma xime amore iudeoꝝ. Sciendū ꝙ in sacra scriptura tā in veteri testamento q̄ꝫ in no uo inueniūtur duo aduentus generales messye ꝫm ꝙ genus humanuꝫ req̄rebat duas reparacōnes. ¶ Primus aduen tus fuit ꝑ repacōnem aīaꝝ solum. ¶ Scd̄us aduētus erit ꝓ reparacōe aīa rum ꝛ corporꝝ simul. ¶ De pr̄io aduen tu sciendū ꝙ ex peccato ade ꝛ alioꝝ aīe inciderūt hoīes in plura pctā ꝛ mala. ¶ Primū malū fuit ignorācia de rebꝫ spi ritualibꝫ ꝛ celestibꝫ. de quibꝫ nō sciebant gētes ante aduentū xp̄i nec ꝑ ph̄iam qꝛ solū curant de rebꝫ de motibꝫ ꝛ de influē cijs corporꝝ supcelestiū. nec ꝑ legē moy si qui solū loquitur de hoc mūdo. Ideo ignorabamꝰ sp̄ualia ꝛ celestia. Ideo da

uid loquēs de antiquis dicit. Nescierūt. sup̄ phij. nec intellexerūt scz iudei in tenebris ambulāt. s̄ venit messyas q̄ reparauit istā ignorāciaz declarās quō ille deus vnus quē phij vocāt primū principium siue primā causā seu primū motorē est trinus ī psonis pater filius ⁊ spūs sāctus ¶ Scdo declarauit quō sunt in celo nouē ordines angeloꝝ. Tercio de aīabꝫ que s̄m gradū bone vite quē tenuerunt collocātur in illis ordinibꝫ angelorum. Quarto declarauit nob̄ purgatoriū ꝟ vadūt anime q̄ nō fecerūt hic condignā penitenciā Itē de animabꝫ pueroꝝ q̄ decedūt cū originali quō vadūt ad lymbū ¶ Secūdus defectus siue malū aiaꝝ ē inclinacō ad peccata ex pctō ade. Quidā ad supbiā. quidā ad auariciā ⁊c̄. de alijs Ideo dicit scriptura. Sensus eī ⁊ cogitacō humani cordis ad mala ꝓna sūt ab adolescēcia sua. Gen̄. viij. Sz venit xp̄c et reparauit p exēpla ꝟtutū sue scē vite ¶ Terciū malū erat habundācia pctōꝝ Ideo scriptura. Non est homo iustus in terra qui faciat bonū ⁊ nō peccet. Eccs. vij. Sed venit xp̄us q̄ coñ plagas ordīauit medicinas sacramētoꝝ. ¶ Quartuz malū erat debilitas bonoꝝ qz nō possuꝰ pseuerare in bonis. Jō ꝓuidit xp̄s vt p penitenciā repamur ⁊ emēdemus nos. ¶ Quītus defectus erat damnacō inferni qz nullus poterat euadere q̄ꝫtumcūqꝫ scūs ⁊ bonus. De hoc eciā dauid in p̄s. Quis est qui viuet ⁊ nō videbit mortē et eruet animā suā de manu inferni q̄si dicat nullus. Sed venit xp̄us ⁊ reparauit. Quia modo psona bona ⁊ scā in morte euolat ⁊c̄. Sed remanēt passiones corporis. Jō in secūdo aduentu qñ veniet xp̄us ad iudiciū tunc reparabūt̄ mala corporꝝ. Quia tunc resurgent corpa bonorū impassibilia incorruptibilia clara ⁊c̄. Ecce quare sunt duo aduentus xp̄i. Racio iam satis ptz ꝙ mala ⁊ peccata in mūdo primo venerūt in anima quādo adaz et eua desiderabāt equari deo in sciencia et tamen adhuc nō patiebant̄ in corpore Sed post venerūt mala corpis quando Adā in sudore vultus ⁊c̄. et eua peperit cū dolore. Ideo xp̄us primo voluit reparare mala animarū quia prīo fuerunt Deinde veniet ad reparandū mala corporū que postea venerūt. Patet hic responsio ad q̄stionez iudeorū dicentium. Quare venit messyas. qd̄ bonū fecit qz ita patimī modo ⁊c̄. De hijs duobꝫ aduentibus Auc̄tas abacuch. ij. Dicatur hystoria de visione ⁊ respondit dn̄s Apparebit in finē ⁊ non mentietur si moraz fecerit. exspecta euz. quia veniēs veniet ⁊ non tardabit. Abacuch. ij. Quia veniēs scz in primo aduentu ꝓ reparacōne animaꝝ. veniet in secūdo ꝓ reparacōne corporum. Et de isto secūdo aduentu dicit thema. Cum venerit ille arguet munduz De isto iudicō faciā duos sermones. hodie erit p̄dicacō de ordinacōne generali. et cras erit de executōne effectuali. De illa ordinacōne dicit euāgelista. Cuz venerit filius hoīs in maiestate sua ⁊ omēs angeli eius cū eo tunc sedebit sup sedem maiestatis sue. ⁊ cōgregabūtur ad eum omnes gentes ⁊ separabit eas abinuicē sicut pastor segregat oues ab edis. ⁊ statuet oues quidez a dextris suis. edos autem a sinistris. Math̄. xxv. Hec ordinacio cōsistit in quatuor cōclusionibꝫ.

¶ Prima qz iudex vl'is manifestabitur illa die omnibꝫ generaliter. Cū venerit filius hoīs in maiestate sua.

¶ Secūda ꝙ illa die iudex erit associatus multū solenniter ibi Et omnes angeli eius cum eo

¶ Tercia ꝙ illa die iudex vniuersal' erit collocatus multū alte. ibi sedebit sup sedem maiestatis sue.

¶ Quarta ꝙ illa die totuz genus huānū presentabit̄ corā xp̄o iudice psonalit̄

ibi Et cōgregabūtur ad eum omēs gentes ꝛc. ¶ Prima cōclusio dicit ꝙ iudex vniuersalis manifestabit̄ illa die omnibus generalit̄. Nam doctrina est cōmunis ꝙ xp̄us in iudicō videbitur ab omnibus tam bois q̄ꝫ malis q̄ꝫtum ad humanitatē ꝛ cognoscetur ꝙ est deus ꝛ homo ꝫ solum boni videbūt diuinitatez. De ista manifestacōe dicit euāgelista. Cum venerit filius hois in maiestate sua. Nota in maiestate. i. magno statu nō veniet in simplicitate ꝛ pauꝑtate vt in prīo aduentu venit. Jō fuit refutatus a iudeis. qui exspectabāt ꝛ exspectāt habere a messya vanitates mūdi ꝛc. Ideo quādo beatus Johēs ip̄m ostendit dicēs. Ecce agnus ꝛc. dixerūt iudei ille pauꝑ est nolumus hūc regnare suꝑ nos. Luca teste. Sed ad iudiciū veniet cū tanta maiestate ꝙ celū ꝛ terra ꝛ omīs creatura tremz ¶ Nota ad hoc silitudinez de arbore v̄ sunt auicule cātantes ꝛ ludētes. ꝫ quando nisus vel accipiter volat omēs tacēt et timent. Itē arbor est iste mūdus cuius fructus sunt honores diuicie delicie. Et quilibet vult colligere ꝛc. Aues ludentes sunt creature que nō faciūt nisi ludere. Prīo sol videtur ludere currendo ab oriente in occidentē et ecōuerso. Itē luna stelle. aer eciā qui qn̄q̄ꝫ est clarus. qn̄q̄ꝫ est tenebrosus. Idez de mari quia semꝑ videtur ludere. Item de terra q̄ in vere floret ꝛc. ꝛ in autumno omīa deponit. volucres eciā ludūt in vere quilibet ducit vxorē ꝛ in hyeme nō curant de ea homines eciā vident̄ ludere hīc inde discurrendo. Sz qn̄ veniet ille falco siue aquila nobilis scz xp̄us in iudicō omnes creature stabūt. sol in oriente. luna in occidente. nec decetero mouebūtur. montes soluētur. Jō ecclesia in ꝑsona cuiuslibet xp̄iani orādo dicit. Libera me dn̄e de morte eterna. in die illa tremenda. quando celi mouēdi sunt ꝛ terra. dū veneris iudicare seculū ꝑ ignem. Moraliter cogitate hic. si creature corꝑales q̄ nunq̄ꝫ peccauerūt nec cōtra mādata dei fecerūt tm̄ timebūt in xp̄i aduentu. q̄d faciēt peccatores qui tot offensas fecerūt contra deū. quid facient tūc infideles iudei ꝛ agareni. quid faciēt falsi xp̄iani. q̄ licet habebāt fidem nō habent bonā vitam. Sz aut sunt suꝑbi aut auari ꝛc. Cogitate g̊ illā diem. Jō de iudeis ꝛ malis xp̄ianis dicit scriptura in ꝑsona xp̄i. Aspicient in me quē confixerūt. ꝛ plangēt eum quasi suꝑ vnigenitū ꝛ dolebūt suꝑ eum. sicut doleri solet in morte prīogeniti. Sacha. xij. De planctu maloꝝ xp̄ianoꝝ. Apoc. prīo. Ecce venit, cū nubibꝰ ꝛ omīs oculus videbit eum ꝛ qui eū pupugerūt ꝛ nunc plāgent se suꝑ eum omnis tribꝰ terre ꝛ amen. i. eternaliter. Patet prīa conclusio. Suꝑ hoc do vobis cōsilium optimū ꝛ benedictus erit q̄ illud seruabit. qꝛ tūc licet celū ꝛ terra ꝛ omīs creatura timeat vos nō timebitis. Quia sicut habetis duos pedes in corꝑe ad standū firmiter. ita in aīa habebitis duos pedes. pes dexter est vera credencia. sinistra bona vita. Et in illa die stabitis firmiter ꝛ sine timore. Jō beatus Greg⁹ orando ī collecta vigilie natiuitatis petebat dicēs Presta q̄sumus vt vnigenitū tuū quē redemptorez leti suscipim⁹ venientez q̄ꝫ iudicem securi videamus. ¶ Secūda conclusio dicit ꝙ illa die iudex vniuersalis erit associatus multum solenniter. qꝛ omnes angeli e⁹ cum eo. Mirū est cum in primo aduentu venit solus. ꝫ ad iudiciū veniet cū omnibus angelis. qui sunt plures q̄ꝫ folia arboꝝ in toto mūdo Si stelle celi sunt innumerabiles quāto magis angeli. ¶ Questio q̄d dicim⁹ de sāctis qꝛ euangelista nō loquitur nisi de angelis. Quid de patriarchis aplis ꝛc. Respondeo ꝙ nō soluz angeli sed eciaz omnes sancti venient cū eo. Sed de sanctis

nihil dicit hic qz iam dictuz fuerat a ꝓ-
phta in veteri testamēto. Stat ad iudi-
candū dominus stat ad iudicandū ꝓplos
dñs ad iudiciū veniet cū senioribꝫ popu
li sui ⁊ pricipibus eius. Isa.iij. ¶ Nota
seniores dicūtur sancti. Rō qz ad instar
senū gubernauerūt se prudent in hoc mū
do Pricipes autez dicūtur angeli. Itē
alia auctas. Sacha.xiiij. Veniet dñs de
us meus omēs qz sancti eius cū eo. Dic
pratice quō xp̄us in die iudicij qñ vult
descēde ad iudiciū dicz matri sue. Mat
mea. hodie est dies iudicij. Ideo descen-
damus ⁊ vos angeli ⁊ archāgeli prece
datis Et vos patriarche ⁊ ꝓphe ⁊c̄ seq̄
mini. Et ipē cum matre in medio. Mo-
raliter cogitate hic in qua platea ⁊ corā
quibus ostendent omia mala ⁊ pctā et
omia bona que fecim⁹ qz ibi omia mai
festabūtur vtute diuina vbi boni de bo-
nis laudabūtur. mali vero detestabūtur.
Naz cois est doctrina theologoꝝ ꝙ om
nia mala eciā cogitacōnes ibi manifesta-
būtur vtute diuina. Sicut ille q̄ ponit ī
scala ⁊ ostendūtur omia mala sua. Ita
illa die in libro cōscie virtute diuina qui
libet ostendet omia mala que fecit. Auc
tas iudiciuz sedit ⁊ libri aperti sunt Da
nielis. vij. Scdo modo cogitate q̄t ma-
la ibi manifestabūtur. quāta mala occul-
ta ibi aperientur. Quot mali clerici religi
osi et layci qui nunc reputantur boni sed
secrete faciunt multa. Sed tunc omia vi
debuntur. ¶ Nota practice quomō dice
tur et quis est ille. ⁊ nunquit est qui ⁊c̄.
Cogitate si ego dicerē modo omnia pec
cata alicuius vestruz. quāta esset sibi cō
fusio. Ita tunc. Dic de quolibet statu.
Ideo dicit apostolus. Nolite ante tem
pus iudicare quoadusqz veniat domin⁹
qui illuminabit abscondita tenebrarum.
et manifestabit consilia cordium ⁊ tunc
laus erit vnicuiqz sup̄ bono a deo. prima
Ad corinth.iiij. ¶ Nota ante temp⁹ scz
iudicij iudicare qz modo multi videntur
boni vl mali ⁊ est oppositum. Consiliū
sup̄ hoc do vobis ꝙ si vultis ipsū tenere
in illa die nullum malum seu peccatum
vestrum apparebit in confusionē vestrā
Recipiatis quadratum scz penitenciam
que habet quatuor angulos scz quatuor
partes penitēcie.

¶ Primuz est cordis contricō
¶ Secundū emendandi ꝓpositu
¶ Terciū oris confessio.
¶ Quartū opis satisfactō.

Et in illo iudicō nullum peccatum appa-
rebit in confusionem vestraz. De hoc ꝓ
phta dauid. Beati quoꝝ remisse sunt ī
iquitates ⁊ quoꝝ tecta sunt peccata glo.
velo penitencie. ¶ Tercia conclusio dic
ꝙ illa die iudex vniuersalis xp̄us erit col
locatus alte qz sedebit sup̄ sedem maie-
statis sue. Jam scitis ꝙ iudex dando sen
tenciam sedet. Dicatur quomō illa die
in aere altius xp̄s sedebit vt possit ab oī
bus videri. ¶ Questio si xp̄us sedebit.
quomō sancti stabunt virgo maria ⁊ alij
Quidam credūt ⁊ ita pingunt pictores
ꝙ illa die virgo Maria ab vna parte ⁊
Johānes ab alia genibus flexis orabūt
pro peccatoribus. falsum est. nec illa die
orabūt ꝓ aliq̄ s̄ sedebūt cum xp̄o. Auc
tas dixit petrus xp̄o ꝓ se ⁊ ꝓ alijs Ecce
nos reliq̄mus oia ⁊c̄. Mat.xix. Rñdit
xp̄s. Amē amen dico vob ⁊c̄. iudicātes
nō dicit iudicādi ⁊ ñ solū apli sedebūt s̄
oms de vita apl̄ica. Moraliter dic ꝓ re
ligiosis cū quāta diligencia debēt seruare
vitā apl̄icam ꝓ tanto honore habendo.
Dic quantuz laboraret miles si sciret ꝙ
ex suo labore posset fieri rex. ⁊ sacerdos
si posset ex suo labore esse papa. Idem
de muliere si posset fieri regīa vel magna
domina alicuius patrie. Si iste honor ⁊
dignitas a nobis cogitaretur omnes la-
bores religionis nostre ⁊ penitēcie essent
dulcissimi dic quō respicit inferius Au-

ctoritas ⁊ ꝓphia dauid. Quis sicut dn̄s deus noster qui in altis habitat ⁊ humilia respicit in celo ⁊ in terra ⁊c̄ ps. Laudate pueri. Quarta cōclusio dicit ꝙ illa die totū gen⁹ hūanū pn̄tabit̄ corā xp̄o iudice vniuersali ꝑsonaliter. quia ī omni iudicio criminali maxime oportet cōpere ꝑsonaliter. Jō dicit ⁊ cōgregabūtur ad eū om̄es gentes. Questio vbi tūc cōgregabunt̄ Rn̄deo ꝙ in illis ꝑtibꝫ vbi xp̄s fuit ꝓ nobis iudicat⁹ ⁊ sententiatus ibi vult facere iudiciū ⁊ dare sn̄iam. Rō q̄re. qꝛ oīs qui se humiliat. scꝫ ꝓ deo exaltabit̄ Luc. xviij. Jō oportꝫ nos ire illuc de hoc ꝓphia Joelis. iij. In diebꝫ illis ⁊ in tp̄e illo cū cōuertero captiuitatē iuda et ierl̄m cōgregabo oēs. ⁊ deducā eos in valle iosaphat ⁊ disceptabo ibi cum eis Dic quō oues scꝫ boni erunt a dextris. mali a sinistris. Si ergo illa die vultis esse a dextris. sitis mō oues xp̄i. Dic conditiones ouis. sic q̄ nō nocent cornibꝫ potentie. ⁊ iusticie. scīe. nec dentibꝫ vt lupi mordendo famā vel reuelando occultū Itē dat bn̄ficiū lane. i. sb̄e tp̄alis ⁊ lactis correctionū. Itē sunt obediētes de q̄bus dicit xp̄s Joh. x. Oues mee vocez meā audiunt.

De eadē dn̄ica sermo secundus.

Arguet mūdū de pctō Joh. xvi. Originaliter ⁊ recitatiue in euāgelio hodierno scribit̄ pn̄s verbū. Pro declaratōne hui⁹ verbi ⁊ introductōe materie p̄dicāde Sciendū ꝙ inter om̄es bonas conditiones ⁊ nc̄cias ꝑsone q̄ vult corrigere pctā ⁊ rep̄hendere ē ꝙ sit sine pctis ⁊ virtuos⁹ ⁊ bon⁹. Istud fundat̄ ꝑ vnā regulā q̄ dic̄. Cōtraria cōtrarijs curant̄ ⁊ expellunt̄. qn̄ infirmitas venit ex calore. dant̄ medicīe frigide ⁊ ecōuerso. Jō q̄ infirmitates pctōꝝ vult corrigere ⁊ rep̄hendere. oꝫ ꝙ ip̄e habeat q̄litates cōtrarias scꝫ ꝙ sit bon⁹ ⁊ virtuosus. vbi gr̄a. Qui vult corrigere infirmitatē sup̄bie pompe ⁊ vanitatis nc̄cm est ꝙ sit hūilis ⁊ sic de alijs. Si forte ille q̄ vult alios corrigere vel arguere est in istis pctis nō sequit̄ correctio. ꝫ indignatio ⁊ erit despect⁹ in cordibꝫ audiēcium q̄ statī dicūt O ille deberet seip̄m tenere ꝑ nasū p̄mo. ⁊ p⁹ ⁊c̄. Ip̄e dicit ꝙ simus hūiles. ⁊ ip̄e ē sup̄bꝫ ꝙ sim⁹ liberales ⁊ ip̄e ē auar⁹ ⁊c̄. Jō dicit Poeta Turpe ē doctori. i. correctori cū culpa redarguit ip̄m. Necessariū ē ergo arguēti pctā ut sit sine pctis. Mō videamus q̄s est ille q̄ est sine pctō ⁊ defectu. Dico ꝙ si ꝑquiritl̄ a p̄ncipio mūdi vsqꝫ ad finē nō inuenietl̄ nisi xp̄m ih̄m q̄ nunq̄ peccauit. nec pctm̄ habuit ⁊ b̄ ꝑm cōmunē legē dicit Aug⁹. de natura ⁊ gr̄a. ꝙ si oēs sc̄i p̄riarche ꝓphete apl̄i martires doctores ⁊c̄ essent sil̄ interrogati an eēnt sine pctō oēs. Rn̄derēt. Si dixerim⁹ ꝙ pctm̄ nō hēm⁹ ip̄i seducim⁹ ⁊ veritas ī nobis nō ē p̄ma Joh. p̄mo nisi xp̄s de q̄ Isa. liij. Qui pctm̄ nō fecit nec ⁊c̄ p̄ma Pet. ij. Jō dicebat xp̄s iudeis qn̄ p̄dicabat. Quis ex vobis arguet me d̄ pctō q. d. null⁹ Joh. viij. Ergo ꝓprie sibi cōuenit soli arguere mūdū de pctō Jō d̄ eo dicit thema. Ille scꝫ xp̄s q̄ est sine pctō arguet mdm de pctō. pꝫ thēa. Inuenio in sacra scriptura ꝙ. x. pctā sūt de q̄bꝫ singularit̄ xp̄s arguit ⁊ increpat mdm ⁊ ꝑsonas mūdanas ⁊ oīa īueni ī q̄dā auc̄te dauid ⁊ ī. vi. v̄sibꝫ psalterij. pctōri āt dixit de⁹ vsqꝫ arguā te p̄s. xlix. de oībꝫ istl̄ arguit xp̄s mdm ꝑ os suū qd̄ ē scriptura Jō dicit thēa. Ille arguet mdm d̄ pctō scꝫ de q̄libꝫ istoꝝ Prīo tāgit̄ vnū pctm̄ ꝙ ē īiusticia dn̄oꝝ ibi. qꝛ tu enarras iusticias meas hoc verbum dicit de⁹ cuilibꝫ dn̄o seu p̄ncipi vl̄ rectori cōmunitatl̄ ⁊

cuilibet qui habet aliqd̄ officiū regendi
ꝓplm qꝛ tu enarras ⁊c̄. Oīs iusticia or-
dinata tam in lege quā in canone vl'i cō-
stitutōib⁹ regū ⁊ ciuitatū a deo est. ipe
enī ordinauit oēs iusticias hoc dicit ipe-
met ꝑ me reges regnāt ⁊ legū cōditores
iusta decernunt. per me ꝑncipes impant
et potentes decernūt iusticiā Prouer.
viij. Omnes ergo leges ⁊ canones et
oēs bone ordinatōnes sūt iusticie dei. re
ꝑhendendo ergo dn̄os qui nō seruāt iu-
sticiā dicit de⁹ cuilibet. Quare tu enar-
ras iusticias meas scꝫ extra in ore. ⁊ ope
re nihil facis. Quia hoc in mūdo qn̄ in-
trāt ad regendū intrant ꝙ respiciēt hono
rem dei ⁊ vtilitatē cōitatis ꝙ se guberna
bunt ꝟm iusticiā. ⁊ qn̄ sunt int⁹ nihil fa
ciunt. vbi inuenies rectorē cōitatis q̄ se
gubernat ꝟm iusticiā quā iurauit. sed ꝟm
amorē vel fauorē vel donū vel affectō
nem declinant iusticiā. Ideo dicit quare
tu enarras ⁊c̄. Si aūt iusticia dei serua-
retur totus mund⁹ haberet bonū. Sed
hodie vidue pupilli ⁊ orphani ⁊ paupe-
res nō possunt inuenire nec obtiuere iu-
sticiā. Si ad min⁹ diceret̄ eis. vadatis
qꝛ non habetis iusticiā bonū esset sed fa
ciūt eos placitare ⁊ ꝑdere tp̄s ⁊ labo-
res ⁊ vexant paupes q̄ꝫdiu sentiūt ī eis
peccunias ⁊ in fine d̄r eis nō habebatl bo
nū ius. O qd̄ pctm̄ ē ꝓ vna hora q̄ tu ꝓ
trahis iusticiā ⁊ facis stare vnā viduam
aut pupillū vel aliquē paupem añ por-
tam tuā tu stabis ad portā ꝑadisi mille
annis pulsans dicēdo. dn̄e dn̄e api no-
bis Math. xxij. nec vnq̄ꝫ intrabis. dicet
tibi xp̄s ⁊ non recordaris de tali vidua
etc̄ ⁊ facit te ibi stare. nec intrabis. Ecce
q̄re dicit. q̄re tu enarras ⁊c̄ Ideo dauid
in p̄s. Si vere iusticiā loquimī recte iu-
dicate filij hoīm. tūc est vera iusticia qn̄
sicut d̄r ⁊ loq̄tur ore ꝑ dn̄m iudicē vel
assessorē. Sic ⁊ cōcordat in ope. qꝛ nec
amore nec fauore ⁊c̄ fit cōtra iusticiam.

Ecce ꝑmū pctm̄. de quo dicit thema. Il
le scꝫ xp̄us arguet mundū de peccato ¶
Scd̄m dicit̄ symonia eccl'iasticoꝝ ibi.
Et assumis testamētū meū ꝑ os tuum.
Qū alq̄s dn̄s facit testamētū vnū ī vi
ta sua ⁊ in morte facit aliud scd̄m confir
mat̄ ꝑ mortē ⁊ ꝑmū annullat̄ ⁊ cassat̄
Ita fecit de⁹ q̄ fecit ꝑmū testamētū or
dinando de bonis hui⁹ mūdi que dimi-
sit iudeis q̄ꝫdiu fuissent obedientes ⁊ n̄
ydolatrarēt. Sed de bonis paradisi nul
lum legatum fecit extunc. Sed ex quo de
us fuit factus homo. extunc fecit aliud te
stamentum ⁊ ordinauit de bonis celesti
bus ⁊ nihil de terrenis. quia nihil terre-
num legauit. īmo dixit ꝙ despicerentur
sed legauit gloriam paradisi dicēs. bea-
ti pauperes spiritu qm̄ ip̄oꝝ est regnum
celoꝝ Math. v. Item qui fecerit vo-
luntatem patris mei qui in celis est ⁊c̄.
Math. vij. Item beati qui ꝑsecutionē
patiunt̄ ꝓpter iusticiā Math. v. Ecce le
gata que fecit in secūdo testamēto qd̄ ꝑ
mortē fuit cōfirmatum ꝑmo cessato et
annullato. Sed ecclesiastici oēs volunt
gaudere de ꝑmo testamēto licet ore as-
sumat scd̄m testamētū legendo ep'las ⁊
euāgelia. Sed in corde ⁊ ope nō curāt
nisi de testam̄to noui nisi tꝑalia ꝓmittē
te tu ꝑlatus vel curatus ⁊c̄ non vis nisi
tꝑalia peccunias ⁊ bona. Quando va-
cat ep̄atus rectoria vel beneficiū statim
dicit̄ ⁊ q̄ꝫtum valet tantū importatl. O
modo potero tenere tot scutiferos. Idē
de istl qui ꝑdicant vel de clericis qui mi
nistrant sacramenta. omnes vadunt ad
primū testamentū diuitias ⁊ bona ⁊c̄
Quis est modo qui solum pro honore
dei ⁊ saluatione animaꝝ intendat labo
rare. nullus. Ecce quare dicit̄ peccatori
aūt dixit de⁹. quare tu assumis testamen
tum meū per os tuum īmo dicam vo-
bis vnū magnū defectū clericoꝝ d̄ mis
sis scī amatoris que licet de se sint bone

multi defectus tamē circa eas cōmittūt ¶ Primus q̄ dicantur sine interuallo Ideo oportet dimittere missas p̄ eccle/ siā ordinatas. quolibet die sunt iā certe misse vt in magnis festiuitatib⁹ ⁊ despi/ cūt tam magnū consiliū sicut ē scē mīs ecclesie ordinatū a spū scō. ¶ Secūdus defect⁹ qui ē ibi q̄ dicaf cotidie. Et vbi inuenies mō vnū sacerdotē qui. xxx. die bus cōtinuis sit paratus ad celebrādum apli ⁊ sancti q̄ nō tenebanf faciebāt ma/ gnas pnias orabant poterāt celebrare q̄ libet die. Ex pm vitā quā mō tenēt de rici. cōmedendo. bibendo. truffando ⁊ lo quendo de mulieribꝫ forte q̄libet die fa/ cient nōnulli. xxx. pctā mortalia ⁊ cele/ brabit in damnatōem aīe sue ⁊ illi⁹ q̄ fa cit ip̄m celebrare ¶ Tercius error seu de fect⁹ ē qñ ex quo habet cōtinue celebra/ re petit plus p̄ illis missis. Ecce symo/ nia pura quā facit qz vendit xp̄m cū iu/ da d. Quid vultis mihi dare ⁊ ego euꝫ vobis tradā. iō cū iuda ibitis ¶ Quar/ tus error seu defectus est qz vt satis di cunf certe misse trinitatis virginis ma/ rie ⁊ apl̄oꝝ ⁊ dicunt qñ ego dixero mis sam de trinitate debetis offerre tres can/ delas cū tribꝫ denarijs i q̄libet ⁊ in illis de btā virgie. vij. denarios ꝓpter reuerē tiā. vij. gaudioꝝ ⁊c. ¶ Quint⁹ defectus qz vel sacerdos erit curat⁹ vel benefici/ atus ⁊ tūc misse sue sunt oēs assignate et hꝫ cantare p̄ illis q̄bꝫ tenef. quō er/ go poterit cantare p̄ te ¶ Sext⁹ defect⁹ qz sequif error credunt cōiter gentes q̄ ex illis missis extrabaf vna aīa de purga torio vez est q̄ scūs amator cū. xxx. mis/ sis extraxit aīam matris sue de purgato/ rio. Sed nō sequif q̄ si ip̄e fecit tu facias qz tu nō ita scūs ⁊ iustus es sicut ip̄e. Iꝫ misse habeāt magnā virtutē tñ etiā req rif deuotio celebrantis. Itē qz pctā ma tris btī amatoris ⁊ mīris tue vel pīs ñ sunt eadē. Nūq̄d eadē medicina erit vti lis in qualibet infirmitate. Talibꝫ accidit vt cuidam rustico q̄ curauit se de quadā infirmitate seu inflatura quā habebat i ti bia. Qui videns hoc fecit se medicum ⁊ oībus infirmitatib⁹ mīstrabat vnā cepā assam ⁊ excecauit aliquos q̄ patiebātur in oculis. Ita creditis vos q̄ ille misse que fuerūt vtiles mīi sancti amatoris q̄ forte nō habebat nisi vnū pctm̄ veniale sint etiā vtiles pīi vīo q̄ fuit magn⁹ v/ surarius. Sed hoc fit p̄ peccuniꝫ gaudē tes de p̄mo testamēto in ope ⁊ de scōo in ore. Iō dicit q̄re assumis testamentū Ideo dauid nō custodierūt testamētuꝫ dei ⁊ in lege ei⁹ noluerūt ambulare ps. lxxvij. Iō ille scꝫ xp̄s q̄ est sine pctō ar/ guet mēm ⁊c ¶ Tercū ē impenitentia pctōꝝ q̄ tangit cū dr ibi peccatori autē dixit de⁹. Tu vero odisti disciplinā ⁊c scilicet penitentie que dicitur disciplina Ratio quia disciplina facta est ad si/ militudinē stelle hītis radios. Ita recte est de pnīa hꝫ eni sex radios. p̄m⁹ ē coz dis cōtritio. secūdus est emendādi p̄posi tio. tercius oris cōfessio. Isti radij sunt multū pungentes ad modū disapline. Ista disciplina pnie nō debet esse odio/ sa alicui qz de magno peccatori inimico dei facit iustū ⁊ amicū ⁊ filiū dei. Iō apl̄us In disciplina p̄seuerate tanq̄ fi/ lijs nobis se offert deus ad Hebre. xij. Ille scꝫ xp̄us arguet illos qui nolūt fa/ cere pnīam ¶ Quartū est negligētia di/ uinoꝝ abi peccatori autē dixit deus p̄ie cisti sermones meos retrorsum vos mo/ do qñ auditis sermonem balxtis verba dei coram vobis audiendo ⁊ cogitando Sed vtinā facto sermone non p̄iciatis retrorsum non ponendo in opere q̄ au/ diuistis. Ideo dicit protealsti sermones meos retrorsum scilicet per negligenti/ am non est parum peccatum. maxime qñ sermo est correctiuus cōmunitatis cōtra pctā notoria. Ideo dicit deus rectori.

ꝓiecisti sermones meos retrorsuz Cor
rumpunt ꝑ diuitias vel fauores ⁊c̄. Jō
dicit sapiēs fili mi ausculta sermones me
os ⁊c̄ da negligētibꝫ dicit ꝑus thema.
Ille arguet mūdū de pctō ¶ Quintuz
est de auaricia cupidoꝝ ibi peccatori aūt
dixit deꝰ. Si videbas furē currebas cū
eo scz ī societate. latro ⁊ fur cū quo oēs
volūt currere est vsurarius. q̄libet eni v
surarius est latro. Quia sicut latro tenet̄
ad restitutionē si vult saluari. ⁊ om̄es vo
lunt currere cū eo dicēdo. q̄d ē hoc. ꝙ ta
lis qui erat pauꝑ ⁊ pr̄ suus erat sutor v
nus ⁊ modo ē ita diues. O qꝛ mutuat
x. ꝓ. xij. ⁊ ita ponit̄ ī carta. Jtem mutuat
frumentū ad lucrū. Jtē emebat ꝓ para
ta peccunia pro minori p̄cio ⁊ vendebat
plus qñ dabat ad terminū. ⁊ sic ascendit
⁊ multiplicauit peccunias. totū ē vsura
et damnatio. Si vultis censualia habea
tis duo ꝙ sit vera emptio scd̄o ꝙ p̄cium
sit iustū. Sed mō oēs volūt currere cū
latrone scz vsurario. dicēdo sicut ille fe
cit ita ego faciā ⁊ multiplicabo peccuni
as. Ecce q̄re dicit si videbas furem ⁊c̄
Sed aliq̄ volūt se excusare dicēdo nolo
esse vsurarius sed ponā centū floꝝ. ī ma
nu iudei ⁊ ille faciet vsurā. qꝛ iudei pñt
facere vsurā ⁊ dabit mihi de lucro. talibꝫ
accidit ut pylato q̄ nolens condemnare
xp̄m. qꝛ sctm̄ ⁊ iustū ip̄m inuenit ꝫ tradi
dit ip̄z volūtati iudeoꝝ ⁊ lauit manꝰ su
as. ita facis tu ponendo peccunias ⁊c̄. cū
tñ nec iudei pñt facere vsurā īmo decipi
unt̄ in illa auc̄te Nō fenerabis fratri tuo
ad vsurā peccuniā nec fruges nec quāli
bet aliā rē sed alieno Deutro. xxiij. hoc
vocabulū alieno decipit eos. qꝛ nō intel
ligūt q̄re dixit moyses alieno. ꝓ rñsione
Nota hystoriā de loth q̄ recepit in hospi
cio duos angelos. Et hoīes illiꝰ ciuita
tis sodome. credentes angelos fuisse ho
mīes carnales. voluerūt peccare cū eis
et obsederunt domū loth. quibꝫ obtulit
duas filias virgines ⁊ abuterent̄ eis et
nō abut erent̄ sanctis angelis Si illi so
domite cognouissent filias loth fuisset
pctm̄ ⁊ q̄s diceret cōtrariū O diceres tu
ille sanctꝰ hō loth dicebat hoc verū ē ad
vitandū maiꝰ pctm̄ siue malum. Jta de
moyse qui dixit iudeis. Non fenerabis
fratri tuo ꝫ alieno. nō ꝙ nō eēt pctm̄ sed
ad vitādū maius pctm̄. Vñ dicit b. tho.
scd̄a scd̄e. q. lxviij. arti. p̄mo in solu. ad se
cūdū ꝙ iudeis ꝓhibitū fuit ne acciperēt
vsurā scz a iudeis. ꝑ qd̄ dat̄ intelligi ꝙ
accipe vsurā a quocūqꝫ hoīe ē simplicit̄
malū. Debemꝰ eni omnē hoīem habe
re q̄si ꝓximū ⁊ frēm p̄cipue in statu euā
gelij ad qd̄ oēs vocāt̄. vñ in p̄s. absolu
te d̄r. Qui peccuniā suā nō dedit ad vsu
rā ⁊ Ezech. xviij. Qui vsurā nō acce
perit. ꝙ aūt ab extraneis vsurā acciperēt
nō fuit eis cōcessum q̄si licitū sed ꝑmissū
ad maius malū vitandū ne scz a iudeis
deū colentibꝫ vsuras accipent ꝓpter aua
riciā cui dediti erāt vt habet̄ Jsaie. lvi.
Ecce q̄re dicit si videbas furē ⁊c̄. De q̄
bus dicit Jsa. Pedes eoꝝ ad malū cur
rūt Jsa. lix. ¶ Sextū est immūdicia lu
xuriosoꝝ ibi pctōri aūt dixit deꝰ. Et cū
adulteris portionē tuā ponebas. adulte
riū ē qñ vir ut ꝓditor curat de alia mu
liere. vel vxor de alio homīe. Jdeo vt ꝓ
ditores damnabunt̄ in inferno. quia frā
gunt sibi fidem. Et sunt multi q̄ licet non
faciant adulteriū. tñ ponunt cum adult̄is
portionē. Nota. x. portiones ⁊ vnus po
nit vnā. ⁊ alius aliā. v̄bi gr̄a aliqui por
tionē suā ponunt cū adulteris. scz corde
vt aliqui religiosi vel clerici q̄ ex timore ī
famatōis seu ꝑiculi vl̄ scandali nō audēt
facere pctm̄ ope. qꝛ vbi fit ignis fumus
hz exire. iō non faciunt opꝰ. Sed ponūt
cor cogitando O q̄lis delectatio eēt cū
tali ⁊c̄ Jō dicit cū adulteris. ¶ Aliqui
ponūt os turpiter loquendo de illa mate
ria scz de mulieribꝫ vel cantādo cantile

nas que tot continent vanitates vel di
sputando de pulcritudine mulierū ⁊c̄.
Ideo dicit cum adulteris et cetera A
liqui ponunt oculos si possent videre
ꝑtes discooꝑtas q̄ ꝓuocāt ad pctm̄ vel
libenter respiciūt qū gallus agit cū galli
na. colūbus cū colūba. asinus cū azina.
vel respiciendo se. Ideo dicebat bn̄di
ctus ad sororē suā ꝙ nūq̄ respiceret cor
pus suū. Sed qn̄ vellet mutare ciliciuz
suū ꝙ mutaret in tenebris ⁊c̄. qꝛ multe
sunt q̄ qn̄ vidēt vbera dicūt O quō ha
beo ego pulcra vbera. Aliqui ponūt au
res si loquūtur de deo stati attediant̄ au
dire sed si loquunt̄ de illa materia dicunt
q̄d est hoc resumite siue dicatis iterū et
sic delectant̄ audiendo turpia. iō dicit et
cū adulteris. Alij ponunt nares in odo
ribꝫ ⁊c̄. Alij ponūt gulā bene cōmedē
do salcetes ista inclināt qꝛ ꝑsona gulosa
sp̄ est luxuriosa. Alij ponunt man⁹ tan
gendo se vel aliū ⁊c̄. Alij pedes ponunt
associando alios dicēdo ego nō faciam
pctm̄ sed associabo vos. Jō cū adulteris
ponitis ꝑtem vr̄am. Alij ponūt vestes
qꝛ est bon⁹ hō vel mulier q̄ hꝫ tantas
scissuras vel vestes ⁊ ornatus oñdunt
ꝙ sunt putane vel meretrices. Alij po
nunt corpus faciendo pctm̄ ope. ecce q̄
re dicit ⁊ cū adulteris portionē tuā po
nebas in meliori loco ponebat Dauid
portōnē suā dicēs. Tu es dn̄e spes mea
portio mea dn̄e in terra viuentium p̄s.
clxxxi. ¶ Septimuz blasphemia iracūdo
rum ibi. Os tuuz habundauit malicia.
Ista malicia ē blasphemia in deum q̄ ē
inter xp̄ianos qn̄ sunt irati iurādo ꝑ ca
put ꝑ cor ⁊c̄. scd̄o renegando maledicar
etc̄. tercio dicēdo ꝟba enormia ꝯ xp̄m ⁊
virginē mariā ꝙ celum ⁊ terra deberēt
subintrare. Dico ꝙ si nō essent alia pctā
in mdo istud ē sufficiēs ad destruēduz
villas cōitates ⁊ totū munduz nisi corri
gat̄. Nota hic hystoriā de senacherib re

ge assirioꝝ q̄ venit ꝯ ciuitatē irl'm regnā
te illo scō rege ezechia q̄ sēnacherib dice
bat q̄s de⁹ liberabit vos de manu senna
cherib. Ex ista blasphemia occisi sunt.
clxxxv. milia hoīes armoꝝ sennacherib.
Auctas Egressus autē ē angel⁹ dn̄i et
percussit in castris assirioꝝ. clxxxv. milia
Isa. xxxvij. Et ista blasphemia d̄r quoli
bet die si sunt duo ludentes ad taxillos
dicit vn⁹ non p̄t de⁹ facere ꝙ perdam lu
dum istū etiā si nō ꝓicerē nisi tu es. Si
dicat̄ q̄d hoc ad nos qui nō ludim⁹. Re
spendeo vobis ꝙ sustinetl qꝛ sicut si lu
pus intraret villā oēs clamarent sup̄ eū
ein volff ein volff. Ita ꝯ illos debetis
clamare traditores ribaldi ⁊c̄. sed mo
do totū ponit̄ ad truffā qn̄ ē aliq̄s mag
nus iurator d̄r ab alijs faciam⁹ sibi aliq̄d
et irritemus eū ⁊ ip̄e blasphemabit. Et
qꝛ istud peccatū nō corrigit̄ reuertit̄ i ca
put illoꝝ q̄ hn̄t corrigere. dicit scriptu
ra Dominatores ꝓpli mei inique agunt
dicit dn̄s qꝛ iugit̄ nomē meū blasphe
mat̄ ꝓpter hoc sciet ꝓpl's me⁹ nomē meū
in die illa ego ip̄e q̄ loquebar scꝫ p̄cipiē
do. Ecce assum scꝫ puniēdo Isa. lij. ¶
Octauū ē fraudulētia negocioꝝ ibi pec
catori aūt dixit de⁹ lingua tua cōcinabat
dolos. Cōcionare dolos. i. sil' cātare fal
lacias hoc fit inter emptorē qꝛ quilibet
conat̄ decipe aliū primo incipit emptor
dicēs ꝓ q̄ꝫto dabis mihi istud venditor
aūt si illud valet tres solidos petit decē
et emptor rn̄det d. vultis. xviij. denaꝝ.
truffat̄ ⁊ ip̄e de altero. dicit venditor ꝑ
corp⁹ dei constat mihi tm̄ ⁊c̄. Antiq̄t⁹
xp̄iani habebāt magnā cōsciam mencie
di ⁊ qn̄ emptor dicebat ꝓ q̄ꝫto dabitis
mihi istud rn̄debat venditor. secure cō
stabat tm̄ iō detis mihi tantū vt lucrer a
liq̄d vobiscū. Sed mō nō fit īmo vnus
decipit aliū ⁊c̄. Jō de isto tp̄e ꝓphando
dixit Jere. docuerūt liguā suā loq̄ mēda
ciū vt iniq̄ agerēt ⁊ laboreuerūt Jere. ix.

Intantū mentiunt̄ ꝙ non p̄t homo cre
dere eis in aliquo. Ido ille arguet mun
dū de pctō ¶ Nonū ē obloquētia ocio/
soꝝ. ibi pctōri aūt dixit de⁹. Sedens ad
uersus fr̄em tuū loquebaris. Infra eb/
domadā null⁹ sedet ad portā qꝛ q̄libet
laborat in negocijs suis alius in campo
alius in vinea. alius in foro. Sed in die
festo tūc sedent ociosi ad portam iudicā
do trāseuntes qñ transit aliq̄s diues di
cūt iste ē magn⁹ vsurari⁹. dicit alter ec̄
pr̄ su⁹ erat vsurari⁹. Itē de alijs q̄ tran
seūt q̄libet hꝫ suū motiuū de ip̄is vel ꝙ
est latro vel homicida. Si trāseunt reli/
giosi vl̄ clerici dicūt. O quō ē iste ping/
uis ⁊c̄. Itē si trāseūt mulieres dicūt. ec/
ce quō sociauit se ista cū illa q̄ ē meretrix
dicit alter. iam mr̄ sua amica alterius est
que etiā nō fuit bona. Ecce q̄re dicit se/
dens aduersus fr̄em tuū loquebaris de
berent sedere ī eccīa ⁊ occupare se in bo/
nis spūalib⁹. audire ꝑmones vesp̄as cō
pletoriū. ⁊ ip̄i iudicāt. Iō p̄t dicere ille
q̄ est ꝑ eos iudicat⁹ aduersum me loq̄/
bāt̄ q̄ sedebant in porta ⁊ in me. i. ꝯ me
psallebāt q̄ bibebāt vinū p̄s. lxi. . No/
ta q̄ bibebant qꝛ talis oblocutio cōit̄ fit
p⁹ prādiū. Dico ꝙ plures damnant̄ ex
furto lingue q̄ꝫ manuū. cū lingua furatur
famā ⁊ cū manu bona p̄mū ē mai⁹ furtū
Dicit enī b. tho. scd̄e scd̄e. q. lxxvij. arti.
iij. ꝙ detractio ꝑm suū gen⁹ est mai⁹ pec
catū q̄ꝫ furtū. qꝛ int̄ bōa exteriora fama
p̄eminet diuitijs. vñ Salomon dic̄. me
li⁹ ē nomen bonū. i. bōa fama quā diui/
tie multe Prouer. xxij. Et sicut latro ñ
p̄t saluari nisi restituat bona sic nec diffa
mator nisi restituat famā corā oīb⁹ illis.
corā q̄b⁹ diffamauit. dicēdo ego dixi ⁊
hoc de tali nō credat̄ qꝛ male ego dixi e
tiā si sit verꝫ qd̄ dixit ꝑ erat secretū. De
ista restitutōne fame quō est nc̄cia vide
b. tho. scd̄a scd̄e. q. lxxiij. ar. ij. ⁊ q. lxij. art.
ij. De modo aūt restituendi famā vide
b. tho. scd̄a scd̄a. q. lxij. arti. ij. in solutione
ad scd̄m vbi ponit ꝙ aliq̄s p̄t auferre fa/
mā triplicat̄ ⁊c̄ vide doc. ibi sup̄ ¶ Deci
mū est resistentia bonoꝝ ibi aduersuꝫ fi/
liū mr̄is tue ponebas scandalū hoc p̄t de
clarari tripliciter. si expediat. primo de iu/
deis q̄ modo sunt filij alteri⁹ matris scꝫ
synagoge. sed qñ cōuertunt̄ ⁊ baptizāt̄
fiant filij matris nr̄e scꝫ eccl̄ie. Sed sunt
aliqui miseri ⁊ mali xp̄iani qui aduersus
tales ponūt scādalum. vitupando eos
despiciendo. O qd̄ pctm̄ ē ⁊ scādalizan
tur ⁊ ꝑdunt fidē. Iō dicebat xp̄s q̄ scā
dalizauerit vnū de pusillis istis scꝫ ī fide
qui in me credūt vt suspendat̄ mola asi
naria in collo eius ⁊ demergatur in ⁊c̄
Math. xviij. ¶ Scd̄a declaratio est ꝙ
videm⁹ hodie ī mundo ꝙ qñ aliq̄s reli/
giosus vel cleric⁹ est bñ dissolut⁹. ⁊ nō
seruat ea ad q̄ tenet̄ null⁹ dicit sibi aliq̄d
īmo cōmendat̄ ⁊ laudat̄. ꝑ si vult serua/
re suā regulā quā vouit ⁊ ordinē. talis
statim deridet̄ ab alijs. verbi gr̄a si ī ali/
qua religione aliq̄s vult incipe bonā vi
tā ⁊ seruare suū ordinē talis vadit ad pa
radisum. Sed statī alij q̄ vadunt ad īfer
nū ponūt corā eo scandulū dicēdo o tra
ditoris ⁊c̄ ypocrita ⁊c̄. Intātū ꝙ faciūt
ip̄m cadere. Idē de clericis ⁊ laycis. mlt̄
ti vellent incipe bonaꝫ vitā q̄ isto tiore
nō recipiunt di. O ip̄i trufant̄ de me. iō
dicebat xp̄s. Ve mundo a scandalis ne/
cesse est enī vt veniant scandala scꝫ pro
pter malā vitam quā tenent. Verūta/
men ve homini illi ꝑ quē scandalū venit
Mathei octauo ¶ Tercia declaratio est
qñ alique ꝑsone vel cōmunitates habēt
guerrā ⁊ diuisionē ⁊ aliq̄ tractāt pacem
etc̄. Sunt aliqui miseri maledicti. qui im
pediunt ponentes scandalum. dicendo.
dicetur ꝙ estis iudeus ⁊ nihil valetis.
vel ꝙ timore facitis. et sic ponunt distur
bium. vel dicendo satisfaciant ⁊ soluant
damna ⁊ expensas cum se adinuicem

damnificauerūt illi ponunt scādalū. Ecce q̄re dicit aduersus filiū matris tue.s. eccl'ie vl' cōitatl ponebas scādalū hec supple pctā fecisti ⁊ tacui. Existimasti iniq̄ ꝙ ero tui silis arguā te. Ecce q̄re dicit thema. Ille scz dn̄s ih̄s xp̄s arguet mūdum de pctō.

¶ De eadem sermo tercius

Cum venerit ille arguet munduz de pctō Joh̄.xvi. Si subtilit' volum⁹ vitā xp̄i cōtemplari manifeste inueniem⁹ ꝙ ab incarnatōne sua vsq̄z ad ascēsionē suā oīa opa q̄ fecit. fuerūt ad expellendū vicia ⁊ pctā remittēduz Ad practicā. ¶ Primū op⁹ qd̄ fecit ꝓ nr̄a redemptiōe. fuit ei⁹ incarnatō. q̄z de palatio p̄ris voluit descēdere hūiliari ⁊ īcludi in vtero vni⁹ puelle. hoc op⁹ fecit ad expellendū pctm̄ sup̄bie de mundo q̄z si ip̄e q̄ ē rex ⁊ dn̄s oīm tantū voluit hūiliari q̄s hō dz extolli ⁊ sup̄biēdo exaltari sup̄ alios ¶ Scd̄m op⁹ fuit natiuitatl qn̄ de vtero paruo incorrupto voluit nasci ⁊ ī puritate ⁊ virginitate sp̄ voluit viuere. ⁊ hoc ad expellēdū ⁊ corrigenduz pctm̄ luxurie ¶ Terciū op⁹ fuit ei⁹ conuersatōis in hoc mdo ī maxīa paup̄tate q̄z stati nat⁹ nō in lecto delicato ꝫ in presepio fuit positus extūc nūq̄z habuit domū ꝓpriā. Itē sp̄ portauit vnā vestem quā sibi fecit virgo maria cū esset puer. tercio anno q̄ ip̄o crescēte augmentabat̄ nec portabat peccuniā hoc fuit ad expellendū pctm̄ auaricie. Si rex voluit ita eē paup̄. q̄d curādū ē cōgregare ꝑ vsuras furta ⁊ hmōi ¶ Quartū op⁹ fuit magl amoris erga nos laborādo ꝓ nobis p̄dicādo vt ꝓcuraret nr̄am salutē ⁊ saluationē. hoc fuit ꝯ pctm̄ inuidie. ut cogites si xp̄s tātū dilexit nos ⁊ nos etiaz debem⁹ nos diligere adinuicē. ¶ Quintum op⁹ fuit q̄z ieiunauit. xl. diebꝫ ⁊ noctibꝫ nihil cōmedens nec bibēs. tota vita sua fuit vt q̄dragesīa h̄ fecit ad expellendum pctm̄ gule. ¶ Sextū op⁹ fuit eius dura passio. voluit eni capi. ligari ⁊c̄ cuz magna pacīa remittēdo ⁊ orādo ꝓ crucifixoribꝫ h̄ fuit ꝯ pctm̄ ire ⁊ vindicte. q̄z si rex noluit vindictā de tāta iniuria ⁊ nec tu debes recip̄e vīdictā de tuo inimico. ¶ Septimū op⁹ fuit qn̄ tercia die voluit resurgere a mortuis h̄ fecit ꝯ pctm̄ accidie. q̄z multi sunt mortui pctīs. q̄ nolūt resurgere ꝑ pn̄iam tres dies hz penitētia scz cōtritōnem. cōfessionē ⁊ satisfactionē. Itē ordinauit sacramēta eccl'ie ī remissionē pctōꝝ. pz ḡ tot⁹ labor xp̄i fuit ad expellēdū ⁊ remittēdū pctā. Idcirco sup̄ h̄ dimittet̄ iniq̄tas domui iacob et iste oīs fruct⁹ ut auferat̄ pctm̄ ei⁹ Isa xxvij. Nota idcirco sup̄ h̄ scz aduētū xp̄i Duo aduentus xp̄i inueniuntur in sacra scriptura. Prim⁹ fuit ad redimēdū hūanū gen⁹. Secūd⁹ erit ad iudicādū. Et sicut p̄mus aduent⁹ fuit ad expellenduz et redimendū pctm̄ siue remittendū. secundus erit ad arguēdū ⁊ puniēdū pctōres. hoc dicit thema. Cū venerit ille arguet mūdū de pctō cū venerit supple in secūdo aduentu ad iudicādū arguet mundū. i. hoīes mūdanos de peccato. In aduētu xp̄i ad iudiciū. de tribꝫ peccatis maxime sūt arguendi hoīes mundani. Primū de ociositate cōtra seip̄m. Secūduz de crudelitate ꝯ ꝓxīm. Terciū de infidelitate ꝯ deū. Et de tercio simplicit̄ loq̄t̄ thema ¶ Quātū ad p̄mū ⁊c̄ ociositas est qn̄ hō siue religios⁹ siue cleric⁹ vl' laycus ꝑmittit trāsire tp̄s inane. Nā deus dat tp̄s ad acq̄rendū merita ⁊ virtutes et ociosus nō curat h̄ cōgregat bōa tp̄alia. Mō si hō nō cōgregat sp̄ūalia merita ⁊ virtutes lz cōgregaret oīa bōa tp̄alia hmōi ocios⁹ iudicabit̄ ⁊ tāq̄z ociosus in iudicio cōdēnabit̄ det̄ rō ꝑ silitudinē de p̄refamilias hn̄te multos captiuos

quos mittit ad plateā ad lucranduz de
narios in messe ⁊c̄. dicens eis laboretis
taliter. ꝙ in sero portetl lucrū. qñ illi ca-
ptiui veniūt ī sero ad domū cū lucro cū
gaudio a dño recipiunt̄. Si vero ñ por
tant lucrū. q̄uis laborauerunt ⁊ sudaue
runt currendo ⁊c̄. ociosi iudicant̄ ⁊ dure
rep̄hendunt̄. nec dat eis cenā sed ponun
tur in captōe. Idē in ꝓposito xp̄s ē dñs
et paterfamilias. nos vero sum⁹ seruito
res ⁊ captiui ei⁹. p̄ciso sanguine suo em
pti. Auc̄tas. Empti estis p̄cio magno
p̄ma ad Corin. vi. Et misit nos ad pla-
teā hui⁹ mundi ad lucranduz merita. ⁊
virtutes. Ego posui vos scz in mūdo vt
eatis ꝑ bōa opa. Et fructū scz lucri af-
feratis ⁊ fruct⁹ vester scz spūalis mane-
at qz tp̄alis trāsit Joh. xv. In sero aūt
scz in morte. tunc enī cōplent̄ dies vite
nr̄e et vadim⁹ ad domū dñi. scz ad iudi
ciū. ⁊ xp̄s licz oīa sciat. ip̄e tñ interrogat
iustū ⁊ impiū. Quis es tu oportet sibi
rñdere dñe ego sum talis et q̄d vis. dñe
vt intrē ꝑadisū. ⁊ xp̄s videam⁹ q̄d por
tas. portas lucrū. tūc apparebit q̄ fuer̄t
diligentes vel ociosi. Illi aūt q̄ solū cu-
rant de laboribꝫ hui⁹ mundi ⁊ negociis
que oīa hic remanēt. nullū lucrū porta-
bunt. Jō mittit eos ad hospitale misero
rū ad carcerē inferni. Sed illi q̄ nō solū
curabāt de bonis hui⁹ mundi vt viue-
rent sed magis curabāt de factis aīe ora
bant ieiunabāt cōfitebant̄ cōicabant ⁊c̄
tales portant lucrū ⁊ fruct⁹ meritoꝝ ⁊
bonoꝝ opum. Jō gaudiose a xp̄o recipi
unt̄ ad gliam. Multi credunt̄ mō eē di
ligentes qz laborēt ⁊ negociant̄ qui tūc
cōdemnabunt̄ tanq̄ negligētes ⁊ ociosi
Et multi iudicant̄ mō ociosi vt contem-
platiui ⁊ qui faciūt pn̄iam. q̄ tūc reputa
bunt̄ diligentes fuisse. Ecce quare dicit
ego posui vos scz in platea hui⁹ mundi
vt eatis de virtute in virtutē. continue
meliorando vitā ⁊ fructum afferatis.

Modo ne sitis ociosi cñdam vobis q̄
les fructus debetis afferre qui placent
xp̄o ⁊ inueni ꝙ sunt q̄nq̄. Prim⁹ quē
debetis portare ē de oratione spūali scz
quolibet die in mane ⁊ sero facere oratō
nē genibꝫ flexis. cogitando ꝙ videtl illū
qui minat̄ vobis ex peccatis que fecistis
tunc incipiatis orationē humilit̄ dicēdo
Pater noster. Aue maria Credo ī de-
um ⁊c̄ ¶ Secūdus fruct⁹ ē de sanctifi-
catione tp̄ali scz seruare dñicā. Rō q̄a
xp̄s quieuit in resurrectōne. ¶ Tercius
fruct⁹ est de cōfessione sacramentali ex p̄
cepto dei in q̄libet q̄dragesima. sed de bo
no cōsilio quolibet mense debet mundari
camisea aīe scz cōscīa sicut camisea corpo
ris ¶ Quart⁹ fruct⁹ ē de cōione eucha
ristie in illa hostia nō est panis sed ibi ē
fructus ille. de quo d̄r virgini marie be-
nedictus fuructus ventris tui ¶ Quin-
tus fruct⁹ ē de afflictōne pn̄iali quēad-
modū eni colit̄ terra. vt faciat fructū. qz
aliter nō esset apta ad fructificandū Ita
corp⁹ nr̄m de terra formatū ad hoc ꝙ
habeat cōditiones terre optet ꝙ aretur
vel ieiunio vel cū cilicio ⁊c̄ ut faciat fru
ctū p̄ciosum pn̄ie. de ꝑsona q̄ facit istos
fruct⁹ ⁊ p̄t dici erit tanq̄ lignū qd̄ plan
tatū ē secus decursus aquaꝝ scz p̄dica-
tionū. ꝙ fructū suū dabit in tp̄e suo prīo
p̄s. Inutiles aūt ⁊ ociosi seu infructuosi
dure arguent̄ a xp̄o. Nota hic ꝑabolaz
de seruo pigro ⁊ inutili ⁊ ocioso p⁹ mul
tū vero tp̄s venit dñs seruoꝝ illoꝝ et
posuit rōnē cū illis Math. xxv. Et loq̄-
bat̄ xp̄s de se. qñ debuit celū ascendere.
qz tūc ꝑegre ꝑfect⁹ ē. ¶ Quantū ad se
cundū pctm̄ de crudelitate cōtra ꝓximū
tantus est amor xp̄i ad nos. ꝙ iniuria q̄
fit cōtra ꝓximū xp̄s recipit in suā. Amē
dico vobis ꝙ vni ex minimis meis feci-
stis mihi fecistis Math. xxv. Ista rō de
beret nos cogere ne simus crudeles ꝓxi-
mo sed benigni ⁊ misericordes ¶ Nota

q̄nq̄ crudelitates in hominib⁹ mundi
Prima est dando scz elemosinā quādo
paup̄ petit elemosinā stat ⁊ ille a quo pe
tit non respondit paup̄ iter̄ querit q̄r est
indigens. ⁊ ille dure ⁊ crudeliter dicit va
datis laboretis ⁊c̄. Dicatur q̄modo ele
mosina est danda. Ideo apl's. vnusq̄sq̄
p̄ut destinauit ī corde suo scz dare nō ex
tristicia hylarē enim datorē diligit deus
scd̄a ad chorinth̄. ix. ¶ Scd̄a crudelitas
est vendendo scz plus p̄pter sperā hoc est
p̄pter solucionis dilacionem. vsura est ⁊
dāpnacio. ¶ Tercia crudelitas ē in mu
tuando. mutuare enī est misericordia ⁊ in
casu maior q̄ dare elemosinā. Sed mō
totū vertitur in crudelitatē. quādo enim
paup̄ habēt necessitatē quia habet p̄uide
re filijs mulieri ⁊ filiab⁹ ⁊ seruitorib⁹ do
mus venit ad diuitē ad mutuandū statī
sequit̄ crudelitas de vsura ⁊c̄. ¶ Quar
ta crudelitas ē in soluēdo sunt multi cru
deles q̄ nolunt soluere solidatū seruis ⁊
ancillis laboratoribus Cuilibet tali dicit
dñs. q̄cunq̄ tibi aliquid op̄atus fuerit.
statim mercedē eius ei restitue ⁊ merces
mercenarij tui aput te ōnino nō remane
at Thobie. iiij. ¶ Quinta crudelitas est
scz in retinendo bona defunctor̄ non cō
plendo testamenta ⁊ ordinacōnes eor̄.
qualis crudelis esset si videres patrē tuū
vel matrē in igne ⁊ nolles eos iuuare cū
posses Maior crudelitas est de animab⁹
q̄ cōburunt̄ in igne purgatorij calidiore
isto incōparabilit̄ ⁊ clamant ad dñm O
dñe iusticia de filio meo p̄ditore siue de
herede ⁊c̄. Auctoritas. Nunquid faciet
deus vindictā elector̄ suor̄ clamanciuz
ad se die ⁊ nocte ⁊ pacientiā habebit in il
lis. Dico vobis q̄ cito faciet vindictā il
lor̄. Luce. xviij. De istis crudelitatibus
arguet mundū xp̄us in iudicio. Auctori
tas cū venerit fili⁹ hominis in maiestate
sua ⁊ omnes angeli eius cū eo ⁊c̄. Ma
thei. xxv. ¶ Quantū ad terciū peccatum
de infidelitate cōtra deū est. Istud pecca
tum est maius alijs quia cōtra deū īme
diate. de hoc loquit̄ singularit̄ thema Cū
venerit ille arguet mundum de peccato.
Subdit̄. de peccato quidē. quia nō credi
derunt in me. nihil taz rep̄hensibile est in
subdito seu vasallo q̄ infidelitas q̄ quin
tuplex inuenit̄. ¶ Prima est infidelitas
cordis aliquor̄ xp̄ianor̄ qui solo noīe di
cuntur xp̄iani. sed in corde suo nō habent
firmā fidem nec clarā credenciā dicētes
quid scit homo q̄d est in alio mūdo. Ali⁹
dicit q̄modo est possibile q̄ in tam parua
hostia sit totus xp̄s ⁊c̄. Non est īpossibi
le apud deū omne verbū ⁊c̄. Ex peccatis
enī ⁊ mala vita diu cōtinuata perditur fi
des in corde. ⁊ licet in ore nō audeāt di
cere ex timore tamen in corde titubant.
Auctoritas. Bonā conscientiā quidā re
pellebant circa fidē naufragauerūt. p̄ma
ad thimotheū p̄mo. Ideo quolibet ma
ne ⁊ sero debetis dicere. Credo in deum
genib⁹ flexis cū p̄testacione ⁊ sic conser
uatur fides in corde. ¶ Scd̄a est oris iu
rando crudeliter renegādo blasphemān
do qui renegat dominū suū infidelis est.
O quociens renegat̄ deus maxime in lu
dis. Ideo p̄uideat̄ ne maledictio ⁊ dāp
nacio incurrat̄. vnde dicit scp̄tura sancta
dñe maledicti erūt q̄ contēpserint te. ⁊
condēpnati erunt q̄ te blasphemauerint
Thobie. xiij. ¶ Tercia est manuū recipi
endo vindictā de inimicis. quia facere vin
dictam ad regē p̄tinet. q̄ ergo aufert re
galia regi īfidelis ē. vindictā enī facere re
gale ē dei. mihi supple vindictā reseruaui
⁊ ego retribuā d̄t dñs. Ad romanos xij
Quarta est pedū scz eundo ad demones
scz diuinos sortilegos ꝯiuratores īimi
cos xp̄i. q̄lis infidelitas est seruor̄ qui in
suis necessitatib⁹ recurrunt ad inimicos.
cū eis habentes sua colloquia ⁊ consilia.
talis est xp̄ianor̄ recurrentiū ad demo
nes pro sanitate habenda vel inuencioi
eius quod perdidistis. nec valet excusacio
dicenciū non habemus hic medicos nec

apothecarios ꝑmittā ergo mori filiū meum paciētē ⁊c̄. Falsum est. quia xp̄s medicus magn⁹ vbiq̄ est. ad ipsum ergo recurrendū est q̄ virtute nois sui curat omnem infirmitatē. ¶ Quinta fidelitas est tocius corporis qñdo illi de matrimonio ⁊ alij faciūt luxuriā ꝙ sit infidelitas clar̄ est quia qñ vir curat de vxore alterius. vel de alia muliere. fidē ꝓmissā vxori frāgit ⁊ econuerso. De illis qui non sunt de matrimonio ꝙ luxuria sit infidelitas. ꝓbatur sic. Nā ille qui ymaginē xp̄i crucifixi vel v̄ginis marie ꝓiceret in latrinam esset infidelis ⁊ proditor. Modo nulla ymago est magis ꝓpria ymago dei q̄ homo. Auctoritas ad ymaginē dei fact⁹ ē homo. Nec sol nec luna nec aliqua stellarum habet imaginē dei. Quomō ergo tu facis luxuriā ꝓicis ymaginē dei in latrina ⁊ luto luxurie. Dicat̄ contra illos qui dicūt simplicē fornicacionē nō esse peccatum. De luxuriosis autē dicit̄ generacio enī ꝑuersa est ⁊ infideles filij. Deutronomij. xxxij. Ergo cū venerit ille arguet mūdum de peccato scz infidelitatis. Taliter ergo viuamus vt contra ista tria peccata deus dēt nobis tres virtutes eis oppositas contra ociositatē diligenciā spūalem contra crudelitatē dilectionē ꝓximalem ⁊ contra infidelitatē credenciā cordialē. hic per graciam

¶ De eadem dominica post octauas pasche. Sermo q̄rtus de epistola

Verbum potest saluare aīas nostras Jacobi. j. Istud verbū dat mihi motiuū p̄dicandi de effectu verbi dei in saluacionē animar̄. Materia erit bona ⁊ vtilis. Sed p̄mo salutet̄ virgo maria ⁊c̄. Istud verbū indiget breui declaracōne ꝓ introductōe materie. Pro quo sciendū ꝙ in sacra scp̄tura verbū dei accipit̄ dupliciter. quia inuenitur verbū dei. p̄mo ꝓpriū ⁊ eternale. secundo inuenit̄ verbū dei cōmune ⁊ tēporale. ¶ Quantū ad p̄mū illud verbū est filius dei. nō est verbū transitoriū vt meū verbū vel tuū ꝙ non durat nisi q̄dīu fit. ꝫ verbū dei est eternū ⁊ durabile sine p̄ncipio ⁊ sine fine. Unde beatus Thomas multiplicē ponit differenciā inter verbū diuinū ⁊ nostr̄ verbū. Verbū enim diuinum vt dicit in de potencia. q. ix. articu. v. est tantū vnū perfectū. ⁊ idē quod essencia diuina. ideo est fili⁹ Non autē nostr̄ quia est multiplex imꝑfectū ⁊ accidens Itē in de potencia. q. viij. ar. p̄mo in corpore articuli dicit ꝙ verbū nostr̄ non ꝑmanet in intellectu nr̄o nisi durante actu intelligendi. Sed clarū est ꝙ verbū diuinum nō est transitoriū nec tēporale sed eternū. Dicat̄ de illo magno alpaq̄ no scz sacerdote sarracenor̄ q̄ petijt a magrō vincentio q̄modo potest fieri ꝙ deus habeat filiū. Cui respondit magister vincentius. tu credis ꝙ deus sit eternus. respondit ꝙ sic. ⁊ credis ꝙ sit mut⁹ vel loquat̄. respondit ꝙ nō credebat ipsū mutū esse. ꝫ loquebat̄. ⁊ magister. ⁊ illud verbū d̄r filius dei. de quo v̄bo Johānis p̄mo In p̄ncipio scz mundi erat verbū. ⁊ verbum erat apud deū scz patrē quia p̄r non est suū verbū. sed distinguūtur ꝑsonalit̄ Et deus erat verbū. Si thema intelligit̄ de isto verbo certū est ꝙ potest saluare aīas nostras scz causalit̄ ⁊ p̄ncipalit̄. quia ipse causa totalis ⁊ p̄ncipalis est nostre saluacionis. Ideo dixit angel⁹ Joseph sponse virginis marie. post q̄ virgo cōcepit filiū dei. vocabis nomē eius ihesū. i. saluatorem. Ipse eniz saluū faciet populū suum a peccatis scz credētes ⁊ obediētes a peccatis eor̄. Mathei p̄mo. Si de isto verbo volum⁹ loqui clar̄ est thema ¶ Dico scd̄o ꝙ inuenit̄ in sacra scp̄tura verbū dei cōe ⁊ tēporale. qr habuit p̄ncipiū ⁊ istud est verbū sacre scp̄ture. tā in veteri q̄ in nouo testamēto ⁊ v̄bū p̄dicacōis. Sed q̄re sacra scp̄tura d̄r verbū dei ⁊ nō ꝓphe

tarũ vel euangelistaꝝ aut apostoloꝝ vel
p̃dicatoꝝ. Et dico hic ꝙ ꝓprius d̃r v̄bũ
dei q̃ꝫ p̃dicatoꝝ dei. rõ quia si organũ ci
thara fyala vel fistula facit bonũ sonũ ⁊
gratũ audientibꝫ. Ille sonus cui⁹ erit or
gani vel fistule Nunq̃d organiste vel fistu
latoris. certuꝫ est ꝙ sic. quia ipse mouet
organũ ⁊c̃. Ideo deus est bonus fistula
tor. ꝓphete ⁊ apostoli euãgeliste ⁊ p̃dica
tores sunt organa vel fistule ⁊ simpliciť
sunt instrumẽta ꝫ deus est ita bonus ma
gister. ꝙ cũ malo instrumẽto facit bonũ
sonũ. Non enĩ vos estis q̃ loq̃mini ꝫ spi
ritus patris vestri q̃ loquiť in vobis Ma
thei. x. Ista est rõ quare verba sacre scrip
ture dicunť verba dei. Unde d̃t scp̃tura
Cũ accepissetis a nobis verbũ auditus
dei. accepistis illud nõ verbũ hominũ ꝫ si
cut est vere verbũ dei. p̃ma ad thimotheũ
scd̃o. Istud verbum est cõmune multl ⁊
tẽporaliter. de isto verbo ego volo ꝑtra
ctare thema ꝓpositũ. quia de isto verbo ẽ
difficultas q̃mõ potest saluare animas.
Istud verbũ. qñ est digne p̃dicatũ ⁊ de
uote auditũ facit tria
Primo illuminat in cognicione de rebꝫ
spiritualibus
Secundo inflãmat in dilectione de bo
nis celestialibus
Tercio purificat de infectione de culpis
mortalibus
Ista tria sufficiunt ad saluacionẽ aĩaruꝫ
ergo verbuꝫ potest saluare animas nr̃as
¶ Dico p̃mo ꝙ v̄bũ istd̃ qñ est p̃dicatũ
digne ⁊ auditũ deuote. illuminat audito
res in cognicione spũaliuꝫ. qꝛ illa q̃ sunt
fidei ꝑ aures habẽt intrare in corde. nõ ꝑ
oculos nec aliter. ita sunt alta ⁊ transcen
dentia illa q̃ fidei sunt ꝙ nõ possunt intra
re in corde nisi per aures. verbi grã. vos
creditis ꝙ qñ homo moriť ⁊ aĩa separať
a corde ꝙ viuit ⁊ vadit vel ad paradisum
si fuit bone vite. vel ad purgatorium vel
ad infernum si fuit ĩpenitens. ista veritas
nõ intrauit in corde vestro ꝑ oculos quia
vos nõ potestis videre animã quãdo re
cedit a corpore q̃ꝫtũcunqꝫ respiciatl. Sed
ista veritas intrauit ꝑ aures. quia ita dicit
apostol⁹. fides est ex auditu. audit⁹ autẽ
per verbũ dei. Ad roma. x. Si enĩ videre
tur ad oculuꝫ non haberem⁹ meritũ. Si
creditis vos ꝙ hostia sit alba vel rotũda
nec grates nec grãs meremini. Sed cre
dere ꝙ xp̃s deus ⁊ homo sit int⁹ vt d̃t ver
bum dei est meritũ Ista veritas ꝑ aures
intrat. audit⁹ autẽ per verbũ dei intrat.
Itẽ qñ creatura baptizať ab ea expelliť
dyabolus. Ido exorcizať quia ante bap
tismũ inhabitať a diabolo In baptismo
autẽ exit ⁊ venit spũssanct⁹ ⁊ vos non vi
detis q̃ꝫtũcunqꝫ attente respiciatis. q̃mõ
ergo scitis istã veritatẽ per verbum dei.
Itẽ quãdo sacerdos d̃t illa verba a xp̃o
ordinata xp̃s venit in hostia. vos nõ vide
tis ipsum venire. tñ creditis ipsũ ibi esse
ex verbo xp̃i. quia multociens audiuistis
p̃dicare. Unde est ꝙ nos non possumus
ista spũalia ꝑcipere. Dico ꝙ ex carne im
pediente. Sicut si ego tenerẽ ocularia de
vitro rubeo vel colore alio oĩa que vide
rem essent eiusdẽ coloris in mea apparen
cia licet esset falsum iudiciũ quia audiui.
⁊ ita est ꝙ ille est indut⁹ de albo ⁊ ille de
nigro ⁊c̃. Ita est de oculis aĩe q̃ꝫdiu vi
det per ocularia corporis non videt nisi
corporalia. Ideo ꝑ auditũ habet iudica
re de spũalib⁹ Sed qñ est separata a cor
pore q̃modo vadit vel ad paradisum vel
ad purgatoriũ vel ad infernũ videt xp̃m
in hostia cõsecrata videt dyabolum rece
dentem a creatura qñ baptizať ⁊ spũm
sanctũ venientẽ. Ecce rõ quare per visuꝫ
nõ possum⁹ cognoscere spũalia ꝫ per au
ditum verbi dei. Ideo dicebat dauid Lu
cerna pedibꝫ meis verbuꝫ tuũ ⁊ lumẽ se
mitis meis. p̃s. cxviij. Nota passus eun
di ad paradisuꝫ sunt veritates fidei ⁊ bo
na opera. Si orastis hodie iã fecistl vnũ
passum. aliũ si dedistis elemosinã. alium
si audiuistis missã ⁊c̃. Ido dauid Ibunt

de ꝟtute in virtutē ⁊ videbit̄ deus deoꝝ in syon Sz multi sunt q̄ errāt circa istos passus quēadmodū ille q̄ vadit de nocte per viā ꝑiculosā lutosā ⁊ lapidibus plenam indiget lumine alias ⁊c̄. Ita q̄ꝫdiu nos sum⁹ in via hui⁹ mundi ꝑiculosa ⁊ lutosa in q̄ sunt moles lubrice īmunde de luxuria ⁊ de alijs multis peccatis. Ideo indigem⁹ lumē lucerne ꝟbi dei Si enī istd̄ lumen p̄cederet nō īpingerem⁹ intantuz verbi grā qñ iuuenes interrogant̄ a confessore dicunt ꝙ fecerunt luxuriā cū publicis mulieribus ⁊ excusant se. dicendo ⁊ qd̄ pctm̄ est ⁊c̄. Ecce quō ledunt̄. Ideo est nobis necessariuz verbum dei vt illuminet. Nā si cum filia regis peccaret̄ qd̄ pctm̄ esset nunq̄d esset ꝓdicio ⁊ nunq̄d oēs mulieres sunt filie dñi tui regis ihesu xp̄i. sibi ergo facis iniuriā ⁊ prodicionē. si vero ipē rex dat tibi filiā suā in vxorē tūc habeas solaciū cū ipsa. O q̄t cadunt ī luto isto ꝑiculoso ꝓpter hoc necessariū est lumē verbū dei. diceret aliq̄s ego nō peccaui cū mulieribꝫ ꝫ mecuz tangendo ⁊c̄. Non potest̄ dicere ꝙ fecerim iniuriā alicui. īmo quia q̄ ꝓicit calicē consecratū in luto scient̄ magnū pctm̄ fecit. Noueritis ꝙ magis cōsecratū est corp⁹ xp̄iani q̄ꝫ calix ad recipiendū corpus xp̄i. Quō ergo tangendo facis illud pctm̄ ꝓicis calicem corporis in latrina ⁊ graui⁹ peccat. Et q̄t cadunt ibi qꝛ non p̄cedit eos verbum dei. Alij īpingunt in lapides duros vt vsurarij. Qui qñ a confessore interrogant̄ si faciunt vsurā dicunt nō. ⁊ nunq̄d mutuatis. īmo ⁊ qualit̄ Ego mutuo decē florenos ⁊ in īstrumento ponunt̄. xij. ⁊ dicunt nunq̄d hoc est vsura ⁊ q̄re. Nōne de meis pecunijs possum recipere lucꝝ. Dicat̄ q̄mo decipiunt̄ quia pecunie nō sunt sue. ipsi solū sunt thesaurarij. Si ergo thesaurarius regis cōtra voluntatē ⁊ ordinacionē suā dispensat pecunias regis quid faceret de ipso rex ⁊c̄. Ita solus xp̄s est domin⁹ pecuniaꝝ bladi vini olei ⁊ omniū fructuū ⁊ aliaꝝ omniū reꝝ. Auctoritas dauid. Domini est terra ⁊ plenitudo eius. diuites autē sunt eius administratores ⁊ thesaurarij. ⁊ non dñi. quia ille q̄ est domin⁹ alicui⁹ rei non tenet̄ alteri reddere computū. Sed vos tenemini reddere cōputum. īmo de omnibꝫ que habuistis ⁊ expendistis q̄modocunq̄ꝫ ⁊ q̄litercunq̄ꝫ ⁊c̄. Auctoritas. Sic nos existimet homo vt ministros xp̄i ⁊ dispēsatores ⁊c̄. p̄ma chorinb̄. iiij. Multi errant ergo ꝓpter defectum luminis. Ecce quare d̄t dauid. Lucerna pedibꝫ meis verbū tuū. quo homo regitur in hoc mundo. scd̄o dicit ⁊ lumen semitis meis Nota differentiā inter viā ⁊ semitā. via generalis est credencia que habet̄ de deo naturalit̄. ꝙ est vnus deus creator ⁊ gubernator omniū. vna prima causa p̄m⁹ motor ⁊ p̄mū p̄ncipiū ⁊c̄. Semite vero sunt secreta fidei q̄ naturaliter non possunt sciri nec videri ꝫ solū sciunt̄ per diuinā reuelacionē. Ideo d̄t ⁊ lumē semitis meis. patet p̄ma ꝟtus verbi dei.

¶ Secunda ꝟtus verbi dei est ꝙ inflammat in dilectione celestiū. Jam scitis ꝙ omnia bona hui⁹ mundi finē habebunt ⁊ dimittenda sunt sicut sunt honores diuicie dignitates etiā si essetis rex vel papa oportet dimittere ⁊ ꝑdere omnia ⁊ sepeliri ⁊ corrūpi ⁊ tunc perdunt̄ delectaciones corporis ⁊ solacia qꝛ nec vxor nec filia vellent ire vobiscū. ideo necessariū est inflāmare se ⁊ desiderare bona spūalia ⁊ esse cū deo ⁊ cum scis ⁊ stare cū ipsis. O qualis honor O q̄lis dignitas habere societatē cum patriarchis ⁊ ꝓphetis apostolis ⁊c̄. Itez de diuicijs nunq̄d aliquis in hoc mūdo q̄ꝫtūcūq̄ꝫ diues habuit q̄cq̄d voluit ꝓfecto nō. Et in paradiso q̄libet habet quicq̄d vult ⁊ desiderat sunt īmortales īpassibiles. de hijs bonis ergo homo se debet inflāmare ⁊ nō de bonis huius mundi. hoc fit per verbū dei quod inflammat cor. Auctoritas. Nunq̄d non verba mea sunt quasi ignis ardēs d̄t dñs

⁊ quasi malleus cõterens petrã. Jhere-
mie.xxiij. verba dei sunt q̃si ignis ardens.
hoc ad oculũ potestis videre. quia multi
veniunt ad sermonẽ frigidi. q̃ audiendo
sermonẽ calefiunt. frigidus est superbus.
ꝫ calefit qñ humiliat̃. Jdẽ de alijs pctis
In furno enĩ p̃dicacõnis calefiunt. ⁊ il-
le q̃ p̃dicat sufflat ⁊ incendit ignẽ ⁊ gen-
tes calefiunt. vn⁹ recedit ita calefact⁹ ⁊
inflãmatus vt viuat caste. alius remittẽ
do iniurias inimicis. alius satisfaciendo.
Jdeo xp̃s Luce.xij. Jgnẽ veni mittere in
terrã scz amoris ⁊ caritatl. quia gentes
erant frigide calide ⁊ congelate. non cura
bant de bonis paradisi ꝫ de bonis huius
mundi. Dicit scdo ⁊ quasi malleus con-
terẽs petrã. Sicut enĩ verbũ dei d̃r ignis
quia inflãmat cor in dei amore. Jta dici-
tur malleus cõterens petrã durã cordis
in amore ꝓximi. Multi habent cor lapi-
deum dicendo nõ parcerẽ inimicis ꝫ mal
leo verbi dei frangit̃ cor. ⁊ faciunt pacem
ꝑ honore dei ⁊ non hominũ ⁊ saluacione
animaꝝ. de illo autẽ qui nõ vult remitte-
re d̃r Job.xli. Cor eius indurabit̃ quasi
lapis ⁊ stringit̃ quasi malleatoris incus.
¶ Tercia virtus verbi dei est ꝙ purificat
de infectione de culpis criminalibꝫ qꝛ ver
bum dei qñ deuote audit̃ totã animã pu
rificat intellectũ memoriã ⁊ voluntatem
Nota ad hoc exemplũ in vitis patrũ de
quodã hoĩe qui ex deuocione iuit ad visi-
tandũ vnũ sanctũ heremitã querẽs ab eo
regulã ⁊ modũ bene viuendi vt possit sal
uare animã suã cũ esset rudis ⁊ ignorans
q̃d deberet facere. respondit heremita. au-
dias sermones euãgelicales nõ questio-
nales ⁊ ille. libenter audio ⁊ multũ dele-
ctor in audiendo sed post nõ recordor de
aliquo verbo sermonis ido q̃d mihi ꝓde
runt. tunc scũs homo volens sibi ostende
re ad oculũ effectũ verbi dei in purifican
do a culpis ⁊ maculis peccatoꝝ misit eũ
ad fontẽ cũ vna cistella foraminibꝫ ple-
na ⁊ ĩmũda vt portaret sibi aquã in cistel
la. Jlle autẽ nolens scõ homini cõtradi-
cere iuit ⁊ impleuit cistellã ꝫ quãdo extra
hebat ipsã de fonte statim cistella euacua
batur ꝫ fuit purificata q̃ veniens de fonte
dixit se nõ posse aquã portare ⁊c̃. Et he-
remita. quãdo tu iuisti ad fontez cistella
erat ĩmunda. respondit ꝙ sic. ⁊ modo est
pulchra. Jta pari modo qñ tu vadis ad
sermonẽ vadis ad fontẽ. de quo Ecc̃i.i.
Fons sapĩe verbũ dei in excelsis. Cistella
ĩmunda est cõscientia vagabunda ⁊ crapu
losa ⁊ quãdo audis sermonẽ implet̃ tota
⁊ licet memoria nihil retineat tamẽ puri
ficat̃. Ecce pulchra similitudo. ⁊ confir-
matur auctoritate xp̃i dicentl. Jam vos
mundi estis ꝓpter sermonẽ quẽ locutus
sum vobis. Johãnis.xv.

¶ Dominica quarta post octauas
pasche Sermo p̃mus

Pater amat vos
quia vos me amastis. Habẽtur
verbũ istud textualiter Johãnis.xvi. et
officiat̃ in euuangelio hodierno ⁊ si placz
deo habebim⁹ bonas doctrinas. Sz p̃us
salutet̃ virgo maria ⁊c̃. Totũ sanctũ eu
uangellũ hodiernũ est verbũ xp̃i consola
torium qd̃ xp̃s dixit apostolis consolan-
do eos. qꝛ erant valde tristes Quia xp̃s
dixerat eis ꝙ in die iouis sequẽti erat ab
eis recessurus. de quo erãt valde tristes
nec miꝝ quia amore sui dimiserant pa-
triam. bona amicos ⁊ ꝑentes ⁊ ꝙ recede
ret ab eis non visuri eũ vnq̃ in hoc mun-
do ex hoc multũ erant desolati. Quando
enĩ amicus care dilectus recedit ab alio
amico cũ quo habuit magnã familiarita
tem stando comedendo bibendo dormiẽ
do ⁊c̃. alter remanet valde tristis ⁊ deso
latus. ĩmo etiã bestie irrõnales si vna fue
rit diu cũ alia in eodẽ stabulo ⁊ alia rece
dit altera nõ poterat comedere nec q̃esce

te. hoc naturale est Idē de apostolis. auctoritas. Vado ad eū qui misit me ⁊ nemo ex vobis interrogat me q̄ vadis. Sz quia hec locut⁹ sum vobis. tristicia impleuit cor vestr̄ Johānis. xvi. Ideo xp̄us hodie dedit tres magnas cōsolacōnes

Prima de exaudicione generali
Scda de declaracōne scp̄turali
Tercia de accepcione diuinali

¶ De tercia autē q̄ deus pater habebat eos acceptos loquit̄ thema dicens Pat̄ amat vos qr vos me amastis. ¶ Quantum ad p̄mū xp̄s consolando apostolos p̄misit eis exaudicionē generalē de omnibus q̄ peterent in orōne. maxima cōsolatio debuit esse apostolis ista p̄missio. ac si rex diceret militib⁹ suis petatis grās p̄uilegia dona quia ego p̄mitto vobis dare. Bene esset magna cōsolacio militum vel si papa diceret clericis. Sciatl̄ petere beneficia dignitates ep̄atus quia ego vobis p̄mitto q̄ vobis dabo qualis consolacio esset clericis. Quāto magis apostoli debuerunt esse consolati quia rex ⁊ papa indubitatus ihesus q̄ nō potest mētiri fallere nec falli p̄mittebat eis q̄ ex audiret oēs peticiones eor̄. Ista p̄missio consolatoria tangit̄ in p̄ncipio euuangelij Johis. xvi. Amen amen dico vobis si quid pecieritl̄ patrē in noīe meo dabit vobis vsq̄ ad gaudiū vestr̄ sit plenū ⁊ marci. xi. Quecunq̄ orantes petitl̄ credite qr accipietl̄ ⁊ euenient vobis. Nota modū loquendi xp̄i in euuāgelio cum d̄r amen amen nunq̄ iurabat aliter. p̄mū amen. i. secure. scd̄m amē. i. certe dico vobis dando nobis exemplū ne iurem⁹ vnq̄ nisi ex necessitate qñ iudex cogit iurare ⁊ tūc dicere veritatē quicq̄d sequit̄ ⁊ veritas pura debet dici vel habem⁹ iurare p̄ magna vtilitate aliq̄ iurant solū per aduerbia ⁊ ita debetis ostendere filijs vestris. Questio est hic si ista p̄missio facta sanctl̄ apostolis per xp̄m extendat̄ ad nos. Dicunt sci doctores q̄ sic si in nr̄is peticionib⁹ seruamus q̄tuor ꝯdiciones q̄r tres subtilr̄ tāgunt̄ in xp̄i p̄missione p̄dicta q̄bus cōcurrentib⁹ infallibilit̄ peticio exaudietur. de q̄bus q̄tuor cōdicionib⁹ vide scm̄ tho. scd̄a scd̄e. q. lxxxiij. ar. vij. et in q̄rto disti. xv. q. iiij. arti. vij. q. iij.

Prima vt petam⁹ perseuerant̄
Scd̄a vt petam⁹ confidenter
Tercia vt petamus vtiliter

¶ Quantū ad p̄mā perseuerant̄ petitur illud qd̄ petit̄ q̄libet die ⁊ multociēs petitur Ista perseuerātia tangit̄ in h̄ verbo cōiunctiuo pecieritl̄ qd̄ signat cōiunctionē seu cōtinuacionem peticōis de vna die in aliā. de vna septimana in aliā. ido nō d̄t. Si q̄d petitl̄. Sed si q̄d pecieritl̄ scz multociens ⁊ p̄seuerant̄ apl̄i stati obtinebāt h̄ nos nō. ⁊ hoc p̄pter nostr̄ defectū ⁊ instabilitatē p̄seuerant̄ quia sic petendo ⁊ orādo recipim⁹ amicitiā ⁊ familiaritatē cū deo. Sicut homo cuz hoīe vel mulier loquēdo efficiunt̄ familiares. Alij autē incipiūt petere ⁊ quia nō stati exaudiunt̄ dimittunt orōnē ⁊ peticionē. Male faciunt tales qr oportet p̄seuerare. hoc declarat xp̄s p̄ quādā similitudinē de duobus amicl̄ Luce. xi. Nota historiā quō ex defectu panis iuit ad aliū d. Amice accōmoda mihi tres panes postulādo ⁊ pulsando ad portā eius. q̄ rn̄dit ego sū in lecto cū pueris meis ido nolo mihi molestus esse nō possū surgere ⁊ dare tibi. Et ille pulsabat iter̄ ⁊ iter̄ intm̄ q̄ ille dixit deint⁹ Iste nō dimittit me dormire. melius est vt surgā ⁊ dem ei. Et ita fecit. de q̄ d̄t xp̄s. dico vobis ⁊ nō dabit illi eo q̄ amicus eius sit p̄pter īportunitatem eius surget ⁊ dabit illi quotq̄t habet necessarios Luce. xi. Ita de nobis. Amic⁹ nr̄ est xp̄us q̄ nos care diligit. qñ nobis deficit panis q̄ signat necessitates quas habem⁹ debemus ire ad eius portam ⁊ ibi pulsare. porta est misericordia sua. Ipse enim

qui iā est in lecto glorie cū filijs suis scz patriarchis ꝓphetis apostolis ⁊c. si pulsat ad eius portā orando ⁊ suspirando. Si nō dat tibi eo ꝙ amic⁹ sit ꝓpter importunitatem tñ scz ex perseuerācia dabit tibi. Ideo dt ipsemet. petite scz ore ⁊ dabitur vobis. q̄rite scz corde ⁊ inuenietis. pulsate scz ꝑseuerant. Omnis enī qui petit accipit ⁊ q̄ querit inuenit ⁊ pulsanti aperiet Luce. xi. ¶ Scda condicio est petere confidenter q̄ tangit ibi cū dr patrē. non dt dominū nec deū. nec creatorē. imperatorem vel regē vel oīa sic. ꝫ dicit patrē. Rō de q̄ potest magis filius cōfidere q̄ꝫ de patre. ipse enī est pr̄ noster q̄ genuit nos in vtero sponse sue. scz ecclesie. Ideo secure possum⁹ petere quia q̄ patrē habet iudicē secure vadit ad iudiciū. Ideo orō quam xp̄s ordinauit q̄ est melior omnib⁹ alijs incipit pater noster ⁊c. ⁊ cōfidam⁹ de eo quantū filij de patre carnali. qui totā curam īponunt patri. Si queratur a puero vnde habebit aliā tunicā. quādo illa fuerit lacerata. Rñdet pat me⁹ dabit mihi Idē de sotularib⁹ Idē de quo prandebit Ita vult deus ꝙ cōfidam⁹ de eo. Sz diceret aliquis. Tunc nō laborabo ⁊ expectabo necessaria a deo. Non sic ꝫ sicut filius obedit patri ⁊ facit qd sibi p̄cipit Ita tu obedias deo ⁊ fac officiū qd pr̄ tuus deus docuit te. Si es laborator vel mercator notarius vel sartor ⁊c. labora in officio tuo ⁊ obedias patri quia ipē tibi ꝓuidebit qr nullus potest dare bladū in cāpis nec vinū in vineis nec fruct⁹ in arboribus nec pecuniā in marsu bio nisi deus. Idem de clerici ⁊ religiosis faciant officium suū diligent quia nō deficient eis indumenta nec esce. quia pater ꝓuidebit Sz modo plus cōfidim⁹ de vno infideli iudeo quā de deo patre nostro. Si enī iudeus cū instrumēto publico ꝓmisit vobis centū florenos dare q̄libet anno. dicitis vos. O bene est mihi pluat vel nō securus sum ego ⁊ nō confiditi de deo. q̄ vobis ꝓmisit ⁊ voluntarie se obligauit ad dandū nobis nō solum centū florenos ꝫ omnia necessaria. Instrumentū receperūt q̄tuor notarij maiores scz q̄tuor euuangeliste. Ecce clausula petite ⁊ dabitur q̄rite ⁊ inueuietis. Omnis enī q̄ petit accipit ⁊ q̄ querit inuenit. Luce. xi. Et non cōfidimus cū tanto īstrumēto. Dicati vos vsurarij. q̄re congregati tot pecunias ⁊c. Nunq̄d ꝓmisit vobis de⁹ ꝓuidere. Respondebit ponēdo cistam plenā de bonis florenis. de hoc cōfido ego. Idē si dicat clerico. O quare facit tot incōuenientia vendendo sacmenta. negociando mutuādo ⁊c. faciati bene officiū vestr̄ quia de⁹ ꝓuidebit. Beatus q̄ tenebit vitā suā taliter ꝙ nō faciat tales excusaciones ī peccatis. Idē de religiosis. Si dicit O q̄re congregatis pecunias ⁊c. rñdet. O quia ordo nō ꝓuidet bene nec dat necessaria. ⁊c. faciati officiū vestr̄ diligent ⁊ seruetis regulā quia citius ꝑmittet deus celū cadere q̄ꝫ ꝙ vobis deficiat. Confidamus ergo de deo patre nostro. de hac confidēcia dt iohānes. Carissimi si cor nostrum non rep̄henderit nos fiduciā habem⁹ ad dominū. vt quicq̄d pecierim⁹ accipiemus ab eo quoniā mandata eius custodimus Ecce racio p̄ma canonica iohānis t̄cio. Nota si cor nostr̄ non rep̄henderit nos scz de aliquo peccato. quādo vultis petere aliquā graciā p̄mo videati si cor vestr̄ rep̄hendit vos. quia si in peccato estis nō essetis filij ꝫ inimici dei. Inimicus autez non debet confidere de inimico ꝙ det sibi necessaria sed aduersa. Ideo qñ tēpore siccitatis mortalitatū vel alterius incommoditatis fiunt ꝓcessiones petunt hoīes ꝫ multociens nō recipiunt quia dimittūt illud quod est p̄ncipale scz confessionē ⁊ correctiones peccator̄ publicor̄. Ideo dicit scp̄tura petiti ⁊ non accipitis eo ꝙ male petitis. q̄ꝫdiu enī ferrum est in vulnere seu in corpore nihil valebit medicina. Ita q̄ꝫdiu ferrū peccati est in homine

nihil valet medicina ꝓceſſionū ⁊c̄. Ecce quare dicit ſi cor noſtꝝ ⁊c̄. ¶ Tercia cō dicio eſt petere vtiliter ⁊ ſalubriter. qđ tangitur ibi in noīe meo. Nomen xp̄i eſt ihēſus qđ idem eſt ꝙ ſalus vel ſaluacio. petim⁹ enī in noīe ihēſu quādo petim⁹ ſalutem vel que pertinent ad ſalutē vel ad ſaluacionē quia multociens petim⁹ perſeueranter ⁊ cōfidenť ⁊ non vtiliter. ⁊ tō non obtinemus. talia poteſt petere filius a patre que non obtineret. Si enī filius egrotus de magna febre. petit a patre vinum vel fructus vel alia ſibi cōtraria ⁊ nociua pater nullo modo dabit ſibi q̄tumcunq̄ petit ⁊ ploret. qz pater ſcit ꝙ eſſet ſibi mors licet hoc filius ignoret. Ita de nobis multi multa petūt ⁊ deus ſcit ꝙ ñ eſſet ſibi vtile. ideo non dat. verbi gracia multi infirmi in mundo ſunt q̄ petunt a deo ſanitatē quā ipſe nō vult dare. Racio eſt qz cum ipſi ſūt infirmi ſunt humiles ꝛāt nō curant de peccatis. Qui ſi eſſent ſani eſſent ſuperbi non curarent de deo darent ſe peccatis. Item de multis ignorantibꝫ qui petunt ſcientiam ⁊ non obtinent quia deus ſcit ꝙ ſi haberent eſſent ſuperbi qz ſcia inflat. j. ad Corinthios. viij. ſtati deſpicerent alios ⁊ vellēt magiſtrari vel epiſcopari ⁊ dāpnarenť. Aliqui petunt diuicias aliqui officia ⁊ beneficia ⁊ dignitates dicendo. O quot bona facerē ſi hꝫ haberē ⁊ non obtinent quia deus ſcit ꝙ ſtatim acciperent bonā mulierē ⁊ vnam concubinā. Sed dat meliora ſicut pater nō dat filio egroto vinū qđ petit quia ſibi noceret ſ dat ſibi melius ſcz reſtauran di ⁊c̄. Dicať exemplū de beato paulo. q̄ habebat graue infirmitatem in latere ſcz punctiones q̄ aliquociens nō poterat per multos dies celebrare nec p̄dicare. ⁊ curabat omnes infirmitates. ſuſcitabat mortuos ⁊ ſeipſum nō poterat curare imo qñ dicebat ihēſus ihēſus ihēſus infirmitas augmentabať. bene debebat admirari ⁊ poterat dicere q̄modo portabant ſibi infirmos ad curandū ſi non poſſuꝫ curare meipſū de hoc dicit ipſemet. Ne magnitudo reuelacionum extollat me. datus eſt mihi ſtimulus carnis mee. angel⁹ ſathane q̄ me colaphizet. ꝓp̄ qđ ter dominū rogaui vt diſcederet a me ⁊ dixit michi ſufficit tibi gracia mea. Nā virtus in infirmitate perficitur. ſcđa ad Chorinthios. xij. Illa enī infirmitas erat quaſi frenū quo humiliabatur. de qua infirmitate dicit Beda. Si apoſtolus hac caruiſſet ſaluus eſſe non poſſet. Neceſſariuꝫ eſt ergo ꝙ petam⁹ in nomine ihēſu ſcz vtiliter. ⁊ tunc ſine dubio obtinebim⁹ Auctoritas qđcunq̄ nota vtiliter. petierit patrē in nomine meo hoc faciā Johannis. xiiij. ¶ Quantū ad ſcđam conſolacionē xp̄us ꝓmiſit apoſtolis declaracionē ſc̄pture tam veteris q̄ noui teſtamenti ⁊ clarā noticiā. O qualis conſolatio eſſet ruſtico ignoranti ſi ꝓmitteretur ſibi. Cras vos ſcietis tantū q̄ntuꝫ vnus magiſter in thcologia vel quantum auguſtin⁹ ſcuit. Maior fuit iſta xp̄i promiſſio quādo dixit apoſtolis in ſcđa pte euangelij. hec ſcz ſecreta fidei. In ꝓuerbijs. i. ſignis ⁊ figuris locutus ſum vobis ſcz in veteri teſtamēto venit hora ſcz noui teſtamenti cū iam non in ꝓuerbijs loqr vobis. Sed palā de patre meo ānuncabo vobis. Dicať ſi expediat q̄modo omnia ſecreta ⁊ veritates fidei xp̄iani fuerūt figurate ⁊ ſignificate in vet̄i teſtamēto ſecreto modo. Racio quia ille populus erat rudis ⁊ dure ceruicis ⁊ non poterat ſpūalia intelligere. ꝓmo fuit ibi ſignū trinitatis in ꝓncipio biblie quādo dixit moyſes. In ꝓncipio creauit deus celū ⁊ terrā Judei habent eleim. i. oy in plurali non dixit dare. ſed in ꝓuerbijs. Itē ibi faciamus hominē ad ymaginē ⁊ ſimilitudinē noſtrā ⁊ p̄ſit piſcibꝫ maris ⁊ volatibus celi ⁊ beſtijs vniuerſeq̄ terre. omniq̄ reptili qđ mouet ſup terra. Et creauit deus hoīem ad ymaginē ⁊ ſimilitudinē ſuā ad ymaginē dei creauit illū maſculū ⁊ feminā

nam creauit eos. Benedixitq̃ illis deus t ait. Creſcite t multiplicamini t replete terrā t ſubicite eam t dominamini tc̃. Itez ibi audi iſrahel dominus deus tuus vnus eſt. Ubi ponuntur tria nomina trium personarum ſignificantia hec ī p uerbijs locutus ſum vobis ¶ Scdo ſecretū incarnacōnis ſcz q̃ debebat aſſumere naturam huānam t eſſe deus t homo vt habet Geneſ.xvij. Q̃n deus dixit abrahe. Ego dñs omnipotens ambula coram me t eſto perfectus inter te t me ponā fedus meū ſcz pactū circumciſionis Yſaie.xl viij. Audi me iacob t iſrahel q̃z ego voco ego ipſe ego p̃im⁹ t ego nouiſſimus. Or deus ſit p̃imus clarū eſt. ℔ q̃ ſit nouiſſimus ℔ eſt difficultas. In p̃n cipio mundi ī p̃ima die fecit deus lumē In ſcda firmamentū. In tercia planetas In quarta ſolem. In quinta piſces t animalia Ultima die fecit hoīez qui vltimo fuit formatus Hec in ꝓuerbijs locutus ſū vobis. Et ſic d̃ alijs ſecretis fidei. Sz venit hora tc̃. Iſtam ꝓmiſſionem ꝓplenit xp̃s triplr. Primo poſt reſurrectionē q̃n apparuit eis dicēs. Neceſſe eſt impleri oīa que ſcripta ſunt in lege moyſi t prophetis t pſalmis de me tūc apperuit illis ſenſū vt intelligerēt ſcripturas Luc.xxiiij Scdo poſt aſcenſionēq̃n miſit eis ſpiritū ſanctum qui illos illumīauit ſm q̃ eis ꝓmiſerat dicens. Adhuc multa habeo vobis dicere ſ̃ nō poteſtis portare modo cū aūt venerit ille ſpiritus veritatis docebit vos omnem veritatez Johannis.xvj.ca Tercius poſt mortem apoſtolorum quādo intrauerunt paradiſum viderunt omnia clare facie ad faciem? Querit an iſta ꝓmiſſio extendatur ad nos. Dico q̃ ſic. ſi tenemus bonam vitam. Jaz enim in hoc mundo exiſtentes ſcimus ſecreta fidei per fidem claram t in paradiſo videbim⁹ manifeſte q̃n anima intrat paradiſum deus oſtendit ſibi vnum libz̃ ī quo ſolum ſūt due carte t ſubito anima eſt ita illuminata q̃ ſcit pluſq̃ ſcuerūt in hoc mūdo pbi vel doctores vt Auguſtinus Jeronim⁹ Bernardus. Iſte eſt liber vite ſcz Jhūs habens duas cartas ſcz diuinitatis t humanitatis. Laboremus ergo vt in ſcola paradiſi poſſumus intrare vbi ſola viſiōe illius libri erimus optimi magiſtri. Sed oportet iam in hoc mundo ꝓtinuare ſcolā dei que ē eccleſia ad minus in diebz dñicis t ibi audire cum ſilentio lectionē miſſe t ꝓmonū alſ vapulabimur a mgr̃o p aduerſitates ſiccitatum mortalitatum et huiuſmodi. Quantū ad terciam ꝓmiſſionem de acceptione diuinali oſtendit eis quomodo erant accepti t dilecti per deū patrē quando dixit eis Pater amat vos qz vos me amaſtis. O qualis cōſolatio ac ſi miles qui venit de rege diceret alicui veſtrum certe rex amat vos. qualis ꝓſolacio eſſet vobis maior ꝓſolatio fuit apoſtolorū quando criſtus dixit eis. Pater amat vos. Moraliter ſi volimus amari a deo patre diligamus criſtu .i. quia p̃es multum amant dilectores filiorum. Si dicatur qualiter eſt amandus criſtus. dico q̃ ſup omnia vos poteſtis diligere vt orem filios t filias ℔ plus criſtum in lāpade cordis humani amor xp̃i debet natare ſuper omnes alios amores corporales q̃ ſpūales auctoritas xp̃i Qui amat patrem aut mr̃em plus q̃ me nō eſt me dignus t qui amat filiū aut filiā ſup me nō eſt me dignus Mathei.x. Si ego quererem modo a vobis ſi diligitis xp̃m ſuper omnia Ita dñe reſponderet quilibet. ſed multa mendacia dicunt. Dicit gregorius Probacio dilectionis exhibitio eſt operis. pouatur caſus q̃ filius veſter ſit infirmus t dicitur vobis a vicinis vadat ad talem diuinatorem vel coniuratorem t Criſtus dixit oppoſitum q̃ non vadatis q̃d facitis. Si vaditis ad diuinum patet q̃ plus amatis filium. Si vero amore

xp̄i nō vultis ire dicendo ego diligo filiū meū ꝫ magis diligo xp̄m q̄ dicit ꝙ nō vadam⁹ Idē si ꝑdidistis aliq̄d ⁊ recurritis ad diuinū oñditis ꝙ plus diligatis illam rem q̄ꝫ xp̄m. Itē si amic⁹ vester sit capt⁹ ꝓ aliq̄ crimine ⁊ iudex vocat vos medio iuramento ⁊ vos scitis factū. Si vos vt iuuetis amicū iurat̄ falsū siguū est ꝙ pl⁹ diligitis eū q̄ꝫ xp̄m qui dic̄ nō iurare fim ꝓ toto mūdo. Item si pr̄ aut mr̄ aut frater dicūt vob̄ ꝙ recipiatis vindictam de aliq̄ iniuria eis facta. Et xp̄s dic̄ ꝙ null⁹ recipiat vindictā q̄d facietl vos. Ecce q̄mō ꝓbat̄ si hō diligit xp̄m sup oīa vel nō Si ḡ volum⁹ amari a d̄o pr̄e ꝟuem⁹ mādata xp̄i ⁊ amemus eū Si q̄s diligit me ꝟmonē meū ꝟuabit ⁊ pr̄ me⁹ diliget eū Joh̄. xiiij. ¶ Dñica. iiij. p⁹ octās pasche.

Si quid petieritis pr̄em ī noīe meo dabit vob̄ ioh̄. xvj. sc̄a mr̄ eccl̄ia ī hijs trib⁹ dieb⁹ añ ascēsionē plusq̄ꝫ in alio tp̄e ꝓuocat xp̄ianos ad faciendā orōnem ⁊ isti tres dies vocant̄ letanie ⁊ rogacōes. Ratio est qꝛ qñ xp̄s ascēdit in celū dixit discipulis et nobis in ꝑsona discipuloꝝ vt petamus ⁊ oremus. Ido in presenti volo declarare orōnez dñicaz que est excellētissima oratio. Pro q̄ sciendum ꝙ in oīb⁹ orōnibus ⁊ peticōnib⁹ que possunt fieri potentior ⁊ p̄ncipalior est oratio dñica. Ratio quia si aliquis vellet impetrare officiū a papa aut gratiam vel a rege ⁊c̄. habet supplicacōnes ordinatas per notarios aut doctores vel secretarios quas presentabit papa vel regi. Si papa vel rex ordīauit supplicacōnez ꝓ officio vel beneficio obtinēdo nōne dimittende sūt alie supplicacōes notarioꝝ ⁊c̄. ⁊ presentāda illa q̄m papa vel rex ordinauit ⁊ dictauit nā mg̃na stulticia esset dimittere illaz pro alijs ⁊c̄. sic est in ꝓposito plures orationes facimus ⁊ supplicacōnes ad deum pro beneficijs obtinendis. Itez alique orōnes sūt ⁊ bone sunt que fuerunt ordinate ꝑ sanctas ⁊ deuotas ꝑsonas sicut per Gregorium Augustinum anshelmum ⁊c̄. Item alia oratio est ordinata per ecclesiam vniuersalē orōnes q̄ sūt in missa sūt valentiores q̄ꝫ alie. Alie sūt ordīate ꝑ creaturā īmortalem. sicut aue maria ꝑ gabrielem archangelū. ⁊ ille sūt adhuc meliores. Sz oratio ordinata per veꝝ papam ⁊ regem dominū dominantiū scz ih̄m xp̄m videlicet oratio vl̄ supplicatio que est pater noster est magis deo acceptabilis ⁊ nobis magis meritoria ⁊ vtilis q̄ꝫ oñs alie orationes. Ideo est magna stulticia aliquoꝝ q̄ dimittūt dominicam oratianem ⁊ accipiunt alias orōnes ordinatas ꝑ creaturas qꝛ illi qui sciūt orationem istaz ⁊ deuote orauerint eā ꝯsequunt̄ ea que petunt̄ auctoritas Que ꝓcedūt de labijs meis non faciā irrita in psalmo. Item alibi oñe qd̄ locutus fuero fiet tibi ⁊ hec est oratio pater noster. Ideo dicit thema. Si quid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis ¶ Nota quomodo cristus ordinauit istam orationem quia vt dicitur Luce. xj Dominus stans in oratione flexis genibus ⁊ leuatis oculis ad celum inq̄ntum homo orabat dixerunt discipuli. Domīe doce nos orare sic̄ Joh̄es baptista docuit suos discipulos Respondit ihesus cum oratis dicite pater noster ⁊c̄. Qr̄ etiam orationem Mathei sexto. capitulo recitat. Ideo preceptum habem⁹ vt dicam⁹ pater noster ⁊c̄. In ista oracōne sunt septem peticōnes quatuor prime petunt bona. Alie tres petunt elongationem mali Prima petitio est pater noster qui es in celis sanctificetur nomen tuum. Hic est questio quare dicitur pater noster ⁊ non rex noster vel domīe noster Ratio est qꝛ pater noster est nomē misericordie ⁊ rex ⁊ princeps nomina dominoꝝ sūt. Dicit ꝓuerbiū ꝙ secure venit ad iudiciū qui hz patrem iudicem. Ideo oratio dñicalis sic incipit pater noster vt habeamus ꝯfidētiā

Confidẽtiã em̃ habem⁹ ꝙ ea que petim⁹ habebimus auctoꝛitas. Si vos cum ſitis mali noſtis bona data dare filijs veſtris q̃nto magꝭ pater veſter de celo dabit ſpi ritũ bonũ timentibꝰ ſe Luce.xj. Sequit poſt ſanctificet nomẽ tuũ ibi eſt glozifica tio diuinalis ſcz vt nomẽ dei qđ eſt bene dictũ ab omnibꝰ pſonis ſanctificet ⁊ glo rificet ⁊ benedicat. Ibi petim⁹ honozem dei. Iſta peticio eſt ꝓtra peccatũ blaſphe mie. qz ꝙ multos nomẽ dei nõ eſt ſancti ficatũ nec glozificatũ ꝫ blaſphemãt iudei ſaraceni ⁊ infideles ſi blaſphemant nõ eſt miꝝ. qz multi falſi xp̃iani blaſphemãt ne gãt ⁊ ꝙſpuunt. Idꝺo petim⁹ gr̃am vt de⁹ auferat illã malã ꝙſuetudinẽ ab oze ho minũ. Doctrina eſt ſacre ſcripture vt legit ꝙ dauid habebat plures filios ⁊ de mãe q̃ exibat de camera filij ſui ⁊ filie facie bãt ſibi magnã reuerentiam. vnde dauid dicebat illis Laudate pueri dñm lauda te nomen domini in ps. Et ſic docebat fi lios ſuos laudate dominum. Et ipſi dice bant ſit nomen domini benedictum ex hoc nunc ⁊ vſqꝫ in ſeculum. Hoc idem oſten dendum eſt in ꝓſperitatibꝰ ⁊ aduerſitati bꝰ⁊ẽ. vt Job dicebat dominus dedit ſcz in ꝓſperitatibꝰ dñs abſtulit ſcz in aduer ſitatibus ſicut dño placuit ita factum eſt ſit nomẽ dñi benedictũ Job. Et ſic ſimi liter vos debetꝭ facere ſcz docere filios de ſtros ne deum blaſphemant ꝫ vt benedi cãt ⁊ laudẽt. qz nõ eſt nomen domini blaſ phemãdum. ymo etiã nec iuuanũ nomẽ dñi eſt aſſummendũ auctoꝛitas Nõ aſ ſumes nomen dñi dei tui iuuanũ Exo.xj nõ dicit in falſũ ꝫ iuuanũ Maꝝ aſſumere nomẽ dñi falſe eſt maximũ peccatũ. Ꝺꝫ Verbi gratia. ſi ego dicerẽ ꝙ cappa mea nigra eſſet alba dicendo ꝙ deum eſt alba hoc eſt magnum peccatum. qz eſt falſum Sed ſi iureꝝ ꝙ deũ ſic eſt ⁊ eſt vꝛz qđ di citur peccatũ eſt. qz nõ eſt ibi vtilitas nec neceſſitas. Quidam tamen quando reꝑ hendunt de iuratione, dicunt ꝙ iurant in veritate. ꝫ hoc eſt ſine cauſa. Ideo peccãt quando aũt quis ꝓducit in teſtem tũc habet iurare ꝙ deum vel alias ⁊ dicere ve ritatẽ ⁊ ꝫm hoc eſt neceſſitas ⁊ tũc nõ pec cat. Ideo cogitate q̃ntum ſit peccatũ iura re ꝙ deum inuanũ ⁊ ſine cã eum in teſtẽ ꝓducere. ꝫ fortius ⁊ diligentius penſan dũ eſt ꝙ maius peccatũ eſt iurare fraudu lenter aut blaſphemare aut iurare enormi ter Renegare eſt iurare infideliter. Ideo xp̃s ſciens oĩa ⁊ ꝙ xp̃iani ſũt in iſtis blaſ phemijs oñdit nob̃ ꝓmã peticõez Dices pr̃ nr̃ q̃ es in celis ſcificet nomẽ tuũ ꝓpt̃ hoc erũt dñi tꝓales ⁊ rectoꝛes villarum ꝓdẽpnati. qz nõ coꝛrigũt blaſphemantes ꝓpt̃a dñatoꝛes ꝓpli mei iniq̃ agũt ⁊ iugi ter tota die nomẽ meũ blaſphemãt Ysa. lij. Rex frãcie ſanct⁹ ludouic⁹ bñ coꝛrige bat iſtos blaſphemos. nã fecit oꝛdinacõꝫ in ſuo regno ꝙ ſi q̃s blaſphemaret aut re negaret deũ ſigꝛet in lingua vel in facie cũ ferro calido ⁊ bꝛt ſignũ. Accidit in ciuita te pariſien. ꝙ q̃ dã magn⁹ burgenſ blaſ phemãuit deũ ſtati rex ſcuit ⁊ burgenſ cap tus fuit ⁊ rex mãdauit ꝙ cũ ferro calido ei fieret cruꝛ in facie q̃ burgenſ habebat pl̃es amicos ſupplicãtes ꝓ ſe ⁊ preſentã tes regi magnã pecuniã ⁊ rex nolẽs vẽde re iuſticiã facere iuſſit puĩcõm de illo bur geñ. Et dixit rex vellẽ poꝛtare ſignũ illꝺ vt iſta mala ꝙſuetudo auferetur a regno meo. Ꝺcda petico eſt adueiat regnũ. In iſta petiõe petius ꝓ nob̃ ſaluacõꝫ celeſti alẽ ⁊ aliꝺ nõ petim⁹ niſi vt regnũ tuũ ve niat ĩ nob̃. ſecretũ ẽ ꝫ q̃ petim⁹ adueiat regnũ tuũ nõne meli⁹ peteremꝰ dicendo ꝙ veneremꝰ ad regnũ tuũ q̃m veiet reg nũ ad nos. ſciatis ꝙ q̃ vẽit ĩ fine ſ. ĩ moꝛ te hoĩs ⁊ hõ eſt ĩpenitẽs tũc venĩũt dya boli cũ cathena iferni ĩ inferno fctã ⁊ q̃ aĩa exit a coꝛpe ĩmediate capit aĩa q̃ bꝫ mẽbꝛa ſpũalia foꝛtioꝛa q̃ꝫ coꝛpalia. quia mẽbꝛa ſpũalia aie dãt vigoꝛẽ mẽbꝛ. coꝛ pis qz ſi aĩa reꝺ̃ret ſe ab vno mẽbꝛo nõ poſſꝫ ſe mouẽ ocli ñ poſſẽt videꝝ niſi eẽnt ocli aie ⁊ ſi tunc ꝓſona eſt in pcõ moꝛta/

li capitur a dyabolo. Et horribiliter cla
mat. Auctoritas q̃ declinauerit a via di
scipline in cetu gigantiũ cõmorabitur. ꝓ
uerbioꝝ.xxi. Nota hic quare dyaboli vo
cant̃ gigantes. quia dyabolus est maior
vel potest fieri q̃ꝫ ciuitas. Per cõtrarium
si homo fuerit penitẽs. tunc veniẽt angeli
boni ⁊ aliqñ xp̃s. ⁊ angel⁹ portat coram
eo animã penitentis ⁊ ibi est regnũ. Au
ctoritas. Ecce aduenit dñator dñs ⁊ re
gnum ĩ manu eius ⁊ potestas ⁊ ĩperium.
Ideo regnũ celeste habet venire ad nos.
p̃usq̃ꝫ nos veniam⁹ ad ipsũ Ideo petim⁹
adueniat regnuꝫ tuũ vt postea ad ipsum
veniam⁹. Ista peticio est cõtra peccatum
auaricie. qꝛ auarus nõ curat petere regnũ
ꝫ semp ad terrã respicit. Si quis habet
pulchrã vxorẽ dominiũ reddit⁹ ⁊ posses
siones. habet cor ad terrã ⁊ nõ ad celum.
Et de istis dicunt aliq̃ fatui. si deus non
habet curã ad me. nec ego de ipso. Ideo
quia auarus nõ curat de regno celesti sed
de rebus tp̃alibus. ideo de⁹ ostendit istã
peticionẽ. adueniat regnũ tuũ scꝫ in arti
culo mortl. Auc̃tas. Primũ querite re
gnuꝫ dei ⁊ iusticiã eius ⁊ hec oĩa adicient̃
vobis. Luce.xij. Itẽ nolite timere pusil
lus grex. quia cõplacuit patri vestro vob̃
dare regnuꝫ. Nota p̃mũ est aduerbiũ.i.
p̃mitus qꝛ continue in p̃ncipio diei debe
mus petere regnũ celeste. dicendo pater
noster. placeat vobis ꝙ tali mõ ego viuã
vt possim facere voluntatẽ vestrã ⁊ ĩ fine
venire ad regnũ celeste. scꝫ in dñica quia
tũc dimissis rebus tp̃alib⁹ debem⁹ q̃rere
regnũ dei ꝯtinue dicẽdo. dñe scẽ pr̃ quia
totã ebdomodã expendi in reb⁹ tp̃alib⁹.
ido hodie venio ad q̃rendũ regnũ dei Sꝫ
magnũ incõueniẽs ẽ hodie in aliq̃b⁹ q̃ di
mittunt istũ diẽ ⁊ accipiũt vltra ꝫ sabba
tũ ⁊ ꝫ est op⁹ iudaicũ qꝛ p̃mũ op⁹ qd̃ fa
ciet antixp̃s ẽ ꝙ faciet colere sabbatũ ⁊ fa
ciet laborare in dñica die. vñ dicũt do
ctores ꝙ qui colunt sabbatũ debent pu
niri sicut infideles. Etiã votum factum
de festiuacõne sabbati non debẽt teneri si
cut qui facit votuꝫ ꝙ fieret infidelis. Si
quis iret ad regẽ ꝓ petẽdo regnum suum
miꝝ esset si rex eum non decollaret patit̃
tamen benignus rex Ihesus ⁊ vult ⁊ pre
cipit vt queramus primum regnum eius
Ido dicit nolite timere pusillus grex. ⁊c̃
scꝫ petere regnũ. Tercia peticio ẽ fiat vo
luntas tua sicut in celo ⁊ in terra ibi est
conuersacio spũalis. qꝛ petimus vt volũ
tas dei fiat in nobis sicut facta est ĩ celo ⁊
in terra vbi nõ ẽ creatura q̃ nõ facit volũ
tatem dei nisi nos miseri homines. qꝛ si de
us alicui colũbe mandaret sibi dari plum
as incontinenti columba sibi obediret ⁊c̃.
ꝓchdolor quia deus precepit nobis sim
plicitatem ⁊ nõ accipim⁹ nec acceptam⁹
ꝫ contrariũ facimus scꝫ sup̃biam. Item
aquila que ieiunauit ꝑ quatuor vel quiq̃ꝫ
dies si deus preciperet sibi ꝙ dimitteret
gallũ ĩ mediate dimitteret. Sed deus p̃
cepit vsurarijs ⁊ depredatorib⁹ vt resti
tuãt ⁊ nolũt facere. Ideo fiat voluntas
tua sic̃ in celo ⁊ in t̃ra. Item si esset equ⁹
infrenatus ⁊ deus preciperet ei vt nõ fa
ceret illud opus incõtinenti nõ iret ꝫ cessa
ret ꝫ luxuriosi vadũt ad lupanar ⁊ nolũt
abstinere. Itez si leo per vnã septimanã
ieiunaret ⁊ caperet vnã capraꝫ aut aliud
animal ⁊ preciperet̃ ei a deo ne ꝯmederet
vere nõ ꝯmederet. Et nos nolumus ieiu
nare ieiuuia quatuor tempoꝝ ꝫ nos facia
mus ꝯtrariũ in omnib⁹ que facere debe
mus. Item si vrso vel lupo esset facta in
iuria q̃ꝫtacunq̃ꝫ magna ⁊ deus preciperet
ne faceret vindictã nõ sũmerent vindic
tã ⁊ nos sepe facim⁹ contrariũ. Ido nos
petimus ĩ tercia peticõne dñe oñs creat̃e
faciũt voluntatem tuam ⁊ nos similiter
faciam⁹. Et si de⁹ preciꝑet monti ꝙ iret
vltra mare incõtinẽti mons iret ⁊ nõ est
creatura inobediens nisi homo auctoritas
Domine rex oĩpotens in dicione tua cũc
ta sunt posita ⁊ non est qui possit resistere
volũtati tue hester.xiij. itẽ tu t̃ribil̃ es vt

q̄s resistet tibi ĩquid. p̄s. nisi supple homo
Ideo xp̄s nō oīs qui dic̄ michi dñe dñe
intrabit in regnū celoꝝ. ꝫ qui facit volun
tatē p̄ris mei q̄ in celis est ip̄e intrabit in
regnū celoꝝ Mat. vij. Om̄s xp̄iani di/
cūt dñe dñe corde credendo ⁊ ore loquē
do. ꝫ nō faciūt op̄e obediendo. Ido opor
ter dicere ter dñe ⁊ sic per obedientiā ha
bebim⁹ regnū celorum. Ideo caueat sibi
vnusquisq̄ ne vadat ad sortilegos. Itez
ne iuret nomen dei inuanū. Itē conet̄ vt
colat festa ⁊ sic de alijs. Pone practicā
de decem preceptis. Ido xp̄s. Si vis ad
vitā ingredi serua mandata Mat. xix. et
istd̄ est quo ad laycos. Presbiteri habēt
acriorē vitā que stat in tribꝰ. Primo ꝙ
surgāt nocte ad laudandū deū denocte ⁊
distincte dicendo horas suas recte ꝓnū/
ciando ⁊ habēdo cor ad deum. Scd̄o dig
ne celebrando missaz. Tercio sancte edifi
cādo nō sint ꝯcubīarij nec inhonesti vesti
bꝰ ꝫ officiare debent digne ⁊ reuerenter.
Religiosi aūt adhuc astrictiores sūt. qꝛ
vltra precepta ⁊ tria alia sup̄dicta habēt
q̄tuor p̄ncipaliter obꝫuare. Primo ꝓau
ꝑtatē apostolicā. Scd̄o castitatē. Tercō
obedientiā. Nā sanctus bn̄dictus dicit ꝙ
licet p̄cipiat̄ ĩpossibile religioso. ꝙ nō de/
bet se excusare ꝫ debet obedire ⁊ temptare
facere. In oībꝰ tn̄ licitis ⁊ honestis sicuti
si abbas diceret mōacho trāsfer monaste
riū istd̄ forte ꝑ obediētiā fieret ꝙ nō pos/
set fieri ꝑ nat̄az. Quarto debent religiosi
ꝫuare regl̄az ⁊ cerimonias auctoritas hec
est via ābulate in ea. Nota qn̄ aīa religi/
osi venit ad aliū mūdū dic̄ dñe dñe tunc
deus q̄d petis auctoritas dn̄s interrogat
iustū ⁊ impiū p̄s. inq̄d dic̄ de⁹ ꝫuasti re/
gulā Rn̄det nō dñe q̄re qꝛ alij nō serua/
bāt. Et quō fecisti ꝓfessionē tuaz ꝫm ꝙ
alij faciebāt nō dñe ꝫ vere ꝓmisi eā ꝫua
re q̄re. Quarta peticō est panē nostꝝ cot
tidianū ⁊c̄. Ibi petit̄ ꝓuisio tp̄alis ꝯmuī
ter d̄r de hoīe ꝓuiso bn̄ lucrat̄ panē suum
.i. ꝓuisionē auctoritas. In sudore vult⁹

tui ⁊c̄. Gen̄. iij. Ido panē nostꝝ cottidi
anū ⁊c̄. In istis q̄tuor sup̄dictis peticio/
nibꝰ petim⁹ bona. Et ista q̄rta peticio est
cōtra gulositatē qꝛ gulosi nō ꝯtentant̄ de
ꝓuisione nec̄ria ꝫ petūt habūdātiā. Ido
xp̄s attēdite ne corda vr̄a g̃uent̄ crapula
⁊ ebrietate. Quinta peticō dimitte nob̄
debita nr̄a sic̄ ⁊ nos dimittim⁹ ⁊c̄. ⁊ hec
est vt mala euitem⁹ doctrina theologie ē
ꝙ hō ꝓ quolibet peccato mortali debz d̄o
septē annos p̄niaz facere ꝫ tm̄ hō nō re/
quirit. Ideo purgatoriū ē in q̄ ꝯplebunt̄
satisfactōes. Ideo d̄r dimitte nob̄ debita
⁊c̄. ⁊ reddit rōez sic̄ ⁊ nos dimitti⁹ debi
⁊c̄. si q̄s tibi fecerit vel dixerit iniuriā est
debitor tu⁹ ⁊ tu dimittis ei ꝓ certo tunc
deus dimittet tibi pctā tua. Ido dimitte
nob̄ debita ⁊c̄. Qꝛ si nō vultis dimittere
debitoribꝰ vr̄is ꝟe de⁹ nō dimittet vob̄
Sed dicet ꝫue neq̄ꝫ oē debitū dimisi tibi
qm̄ rogasti me Nō g̃ oportuit ⁊ te mise/
reri ꝯꝫui tui sic̄ ⁊ ego tui misert⁹ sū Mat
xviij. Et ista q̄nta peticō est ꝯtra pctm̄ ire
auctoritas Si em̄ dimiseritis hoībꝰ pcctā
eorū dimittet vob̄ p̄r vr̄ celestis delicta
vr̄a Si aūt nō dimiseritis hoībꝰ neq̄ꝫ p̄r
vester dimittet vob̄ pctā vr̄a Mat. vj.
ymo om̄s scti nō ĩpetrarēt indulgentiam
pc̄ti venialis si hō stat in malicia. Sexta
peticio est Et ne nos inducas in tēptacō
nē. Et hic petimus ne labamur in pctis.
Nota ꝙ deus nullū temptat ad peccādū
auctoritas Nemo cū temptat̄ dicat qm̄
a deo tēptat̄ De⁹ em̄ ĩtēptator maloꝝ ē
ip̄e āt neminē tēptat vnusquisq̄ ꝟo tēp
tat̄ a sua ꝯcupiscentia abstract⁹ ⁊ illect⁹.
Jaco. j. Sz inclinatio carnis occasio mū
di ⁊ dyabol⁹ tēptāt. Jō peti⁹. ⁊ ne nos
Ista petitio est ꝯtra pctm̄ pigricie. qꝛ oci
osi semper temptant̄. Ideo dicit Jeroni
mus semper aliquid boni facito vt te dya
bolus occupatū inueniat. Ido beat⁹ ber.
ordinauit ꝙ monachi irent ad laborē auc
toritas. Vigilate ⁊ orate ne ĩtretis in tē
tacionē Mathei. xxvj. Septima peticio.

Sz libera nos a malo amē qr in h̄ mūdo
sūt multa mala scz infirmitates pestilen-
tie guerre fames diuisiones ꝛc̄. Ido pa-
ter libera nos a malo Et ista vltima peti
cio est multū nobis necessaria qr nos su-
mus ꝓpe infernū ꝛ lōge a ꝑadiso. qr sunt
plus q̄ꝫ mille diete vsqꝫ ad ꝑadisum qui
est celū empirreū. Ido longe sum⁹ a ce-
lo. ꝫ sum⁹ ꝓpe infernū qr nos sum⁹ ī t̄ra
ꝛ infern⁹ ē in medio t̄re ꝛ de illo veniūt
mala auctoritas repleta est malis anima
mea ꝛ vita mea īferno apropinq̄uit inq̄t
p̄s. Ido petim⁹ ꝫ lib̄a nos a malo ꝛ mō
oēs debē⁹ rogare dn̄m vt de⁹ det sꝑ ꝛ te
neat vnionē eccl̄ie qr qn̄ ꝯciliū erat in cō-
stātia erāt mille milia demonū repugnā-
tiū vnioni eccl̄ie. Ido orandū est ꝫ libera
nos a malo ꝛ vt de⁹ det pacez in p̄ria qr
sūt mlta mala q̄ occurrūt ꝛ eueniūt vob̄
laborātib⁹ diuitib⁹ mercatorib⁹ ꝛ militi-
b⁹ ꝛ de istl malis petim⁹ lib̄acōez. Ideo
faciam⁹ p̄niaz auctoritas q̄ diligitl dn̄m
odite malū custodit dn̄s aīas sctōꝝ suo-
rū de manu pctōꝝ liberauit eos p̄s. xcvj.
Ido dic̄ thema si q̄d petieritl p̄rez ī noīe
meo dabit vob̄ qd̄ vobis ꝯcedat.

Feria scd̄a in Rogacōnib⁹

Kyrie eleyson
xp̄e eleysō kyrie. Non possu
mus assignare libꝝ nec capl̄m vbi h̄ v̄ba
scripta sint tn̄ frequēter cantant̄ in eccl̄ia
Et spēaliter istis dieb⁹ rogacōm ꝛ sūt tā
te auctoritatis ꝙ beat⁹ Greg̃. ordinauit
cātari in missa. qr est verbū multū appro
batū ꝓpt̄ illud qd̄ figurat. Et ido ad intel
lc̄m verboꝝ est sciendū ꝙ meli⁹ ꝯcilium
qd̄ hō possit h̄re qn̄ offendit dn̄m suū est
ꝙ se humiliat ꝛ petat veniā ab eo. Rō ē
qr nō posset ꝯtra fortissimū resistere. nec
ꝑ suas cautelas euadere. Iō nō est aliud
remediū nisi ꝙ se ei⁹ miscd̄ie reconmittat
Hoc nob̄ on̄dit̄ in brutis. legit̄ de ꝓprie
tate leonis ꝙ q̄ꝫuis sit multū fortl ꝛ astu
tus ꝛ maliciosus. qn̄ capit̄ statim humi-
liat se quasi miscd̄iam petendo. Si hec ꝓ-
batio nō sit sufficiēs habet̄ figura. ij. Re.
xxiiij. De dauid qui multū offenderat de
um q̄ iratus voluit eum g̃uiter punire ꝛ
misit ad eū Gad ꝓph̄tam dd̄. tibi dat̄ op
tio eligere vnum tibi qd̄ volueris ex hijs
trib⁹ septē annis veniet fames ī terra tua
aut trib⁹ mēsib⁹ fugies aduersarios tuos
ꝛ ip̄i te ꝑsequent̄ aut trib⁹ dieb⁹ erit pes
tilentia in domo tua Respondit dd̄ coar-
tor nimis vndiqꝫ ꝫ melius est michi inci-
dere manus domini. Multe em̄ sunt mi-
sericordie eius q̄ꝫ incidere in manus hoīm
Iste vidit ꝙ nō poterat resistere potētie
dei nec abscondere se ei⁹ Sapie vnde di
cit quo ibo a spiritu tuo ꝛ quo ꝛc̄. Ideo
se submisit sue miscd̄ie sic si persona cadit
in peccato mortali aut cadit in magnā of
fensam dei per fragilitatem ꝛ sic offendit
patrem cui attribuit̄ potentia vl̄ per igno
rantiam ꝛ sic offendit filium cui attribui
tur sapientia vel per malam voluntatem
ꝛ sic offendit spiritum sanctum cui attri-
buitur bonitas. Ista tria scz posse ꝛ scire
ꝛ velle sūt in qualibet ꝑsona ī diuinis tn̄
patri attribuit̄ posse filio scire spūi sancto
velle. ꝫm aliq̄s ꝓprietates de quib⁹ nunc
loqui esset valde longū ꝛ extra ꝓpositū
ꝫ h̄ est dictū ꝙ quicūqꝫ peccat ꝯtra istas
tres ꝓprietates est dignus illas pestilēti-
as h̄re que fuerūt ꝓmisse dd̄. verbi g̃ra si
peccat ꝑ nō posse sibi debet̄ fames ꝛ sitis.
Rō qr aīa est talis cōdicōnis ꝙ sꝑ vellet
orare ꝛ deo se huīliare. ꝫ corp⁹ sꝑ optat
in delitijs esse. Itez aīa vellet ieiunare ꝛ
corp⁹ in delitijs esse aīa vellet in bonis o
peribꝫ se exercere ꝛ corp⁹ vult semꝑ qui
escere. vn̄ dic̄ corpus ꝙ hoc nō posset fa
cere pone in practica ꝛ sic peccat ꝑ nō pos
se. Ido talis meret̄ h̄re famen in alio se-
culo. ꝫ illi peccāt ꝑ nō scire qui qn̄ nolūt
aliq̄d boni facere dicūt ꝙ nescirēt recipe
modū addiscēdi credo in deū ꝯtra q̄s de⁹
mittet ꝑsecucōz. ꝫ alij sūt q̄ peccāt ꝑ cer
tā maliciā sic̄ sūt ꝯcubīarij fl̄i mercatores

Feria secũda in rogacionibus

Exq̃ em̃ fit peccatũ deũ offendim⁹ ⁊ nõ
fugere possum⁹ nec scim⁹ resistere q̃n pu
nit nos. sic ꝑ suã potentiã ⁊ suam sapiaz.
vñ bonũ ꝯaliũ est ꝙ faciam⁹ sic dd. scz
ꝙ reddamus nos omnino sue miscdie ⁊
petam⁹ vt misereat̃ nr̃i. qꝛ si vellem⁹ cõ
tradicere essem⁹ fatui vbi nullũ est reme
diũ. qꝛ potentissim⁹ est. si ꝑ astuciã velle
mus euadere sic aliqñ aduocati qui subti
les sũt ꝑ suã astuciã euadũt ⁊ euitãt iu-
diciũ huãnũ nõ possem⁹. qꝛ sapiẽtissim⁹
ẽ. Et ido eccl'ia ordĩauit ꝙ isto tpe q̃ fa-
ciliter in pctm̃ labim̃ ne illa tria ad nos ve
niãt dicam⁹ letaniã ⁊ fiãt rogacões in q̃
bꝫ miscdia dei ĩuocat̃ q̃si diceremus illud
ꝑalip. In nobis quidẽ non est tanta forti
tudo vt possem⁹ huic multitudi resistere
sequit̃. ꝫ cũ ignoram⁹ q̃d agere debeam⁹
ꝫ solũ habem⁹ residui vt oculos nr̃os ad
te dirigam⁹. Et primo ĩuocat̃ pr̃ scdo fi
li⁹. tercio spũssanct⁹. q̃rto virgo maria ⁊
ꝯsueuit ibi cantari p̃ncipaliter in p̃ncipio
vbũ assũptũ viz kyrieley. vbi ĩploram⁹
dei miscdiã ꝯtra tres mõs peccãdi. primo
ꝯtra nr̃az ĩpotentiã ĩuocam⁹ pr̃ez vt mi
sereat̃ ꝑ suũ posse. scdo ꝯtra nr̃az ignoran
tiã ĩuocam⁹ filiũ vt nr̃i misereatur ꝑ suũ
scire. tercio ꝯtra nr̃az maliciam ĩuocam⁹
spm̃ sctm̃ vt misereat̃ nostri ꝑ suum velle
ꝓpt̃ p̃mũ dicim⁹ kyriel'. ꝓpt̃ scdm dicim⁹
xp̃eel'. ꝓpt̃ terciũ dicim⁹ kyriel'. Circa pri
mũ dico qꝛ ĩuocam⁹ miscdiã dei scz pr̃is
ꝯtra nr̃z ĩposse qd maxie manifestat̃ in ꝫ
qd dic̃ infra pr̃ de celis ds miserere nob.
vbi allegam⁹ tres rõnes q̃re dz misere-
ri. p̃ma qꝛ pr̃. scda qꝛ de celis. tercia quia
de⁹ p̃mũ cãtam⁹ kyriel'. scdm xp̃eel'. terci
um kyriel'. Implorãdo auxiliũ di quicq̃d
sit in aliis diebꝫ tñ spẽaliter mõ ⁊ ꝫ ratio
nabiliter vos em̃ videtis ꝙ q̃ vult elemo
sinã petere a diuite obꝫuat locum ⁊ tem
p⁹ in q̃ tenet bursã aptã ⁊ hz man⁹ ple
nas pecunia tũc instanter petit ⁊ nõ expec
tat ꝙ reponat pecunias in bursa. qꝛ tũc nõ
reciꝑet. sic in vita p̃nti est tẽpus petendi
dei miscdiaz. qꝛ mõ bursa est apta. Ideo
qui mõ petit accipit vñ tu exurgens mise
rebꝛis syõ qꝛ tẽp⁹ miserendi ⁊c. ĩ dd ps
Sz post in alia vita nõ erit tẽp⁹ miscdie
ꝫ iusticie tunc em̃ fiet iusticia sine miscdia
qd tñ etiã debite intelligendũ est. qꝛ tũc
manifestius apparebit iusticia q̃z miscdia.
Exemplũ habẽ⁹ in diuite epulone. q̃ post
q̃z bursa fuit clausa petijt elemosinã dicẽs
pr̃ abrahã miꝫere mei Luce. xvj. Dic hy
storiã si vis ⁊ tñ nũq̃z potuit obtiere nec
obtinebit. Ista bursa maxie fuit aperta in
die veneris scta cũ lat⁹ xp̃i lancea fuit ap
tũ ⁊ exiñ fluxit sanguis ⁊ aq̃ ⁊ oĩa sacra-
menta q̃ sũt miscdie ꝯtentiua trahunt̃ de
ista bursa ⁊ ido ad talẽ bursã recurram⁹
tpe p̃ntl vite dũ ẽ apta ⁊ nõ expectem⁹
ꝙ sit clausa. qꝛ tũc nichil obtinerem⁹ vñ
ꝑsona p̃uilegiata vt cleric⁹ qui hr̃t rñde-
re in curia eccl'iastica q̃ ꝯmuniter est mise-
ricors aut dz eẽ repu tarẽt bñ fatu⁹ si re
nũciaret p̃uilegio suo ⁊ vellet sniare iudi
cem scl'arẽ q̃ ꝯdẽpnaret eũ ad mortẽ xp̃s
rex regũ q̃ est pontifex nr̃ apud pr̃em ꝫm
apl'm duplicẽ hz curiã s. p̃ntem q̃ est mi-
scdie ⁊ iudicij finalis ĩ q̃ fiet mera iusticia
⁊ igit̃ q̃ nũc indiget mĩa fatuus ẽ si renũ
ciet ⁊ nõ vellet eaz recipe in hac vita mõ
em̃ dabit̃ ꝓ modica ⁊ tempali penitẽtia
alias habebit iusticiam strictam ⁊ mortẽ
eternã vnde qui abscondit scelera sua ⁊c.
Pro. xxviij. Circa scdm dico ꝙ inuoca-
mus dei miscdiã. scz filij dei Jhesu xp̃i cõ
tra nr̃am ignorãtiam vt ip̃e misereat̃ nr̃i
ꝑ suã sapiam ꝫ maxime infra exponit̃. qñ
dz filij redẽptor mũdi de⁹ miserere nobis
⁊ allegam⁹ tres rõnes ꝓpter q̃s dz nos
exaudire ⁊ nobis miꝫeri. Prima qꝛ fra-
ter noster. Scda qꝛ redẽptor. Tercia qꝛ
deus. Ideo debet nos exaudire ⁊ nobis
misereri. Ideo in missa ter dicimus criste
eleysõ. ⁊ licz fili⁹ sit eiusdez substantie cũ
pr̃e ⁊ spũ sctõ tñ in eo incarnato sũt due
nature scilicet diuina ⁊ humana. Ido qd
ammodo ⁊ aliqualiter diuisim inuocatur

Primo em̃ dicitur xp̃e audi nos ⁊ post h̃
dicit̃ pater de celis miserere nobis q̃ dic-
to subiungitur fili redemptor mundi Nõ
sic de patre ⁊ spiritu sãcto fili redemptor
mundi ⁊c̃. Quia nõ diuersificatur in eis
natura. Si igitur quis peccauit contra fi-
liũ per ignorantiam petat miscdiam. Sic̃
dauid. Miserere mei deus ⁊ licet miseri
cordia patris ⁊ spiritussancti magna sit.
ymo ⁊ eadem est misericordia patris ⁊ fi
lij ⁊ spũssancti miscdia tamen filij appa-
ruit maxĩa ratio vna corda põt dici mag-
na quando longe attingit maxima si sit ita
fortis ꝙ rem magnã ⁊ ponderosam possit
trahere de ꝓfundo. vñ miscdia nichil alid̃
est nisi miseroꝝ corda miscdia ih̃u Cristi
fuit talisꝙ trãsmissa captiuis in ꝓfũdissi
mo carcere exeũtib̃ eos eduxit. Fecit em̃
xp̃s sicut facere solent dñi tẽpales qui fe
stũ faciẽtes ꝯpaciũt̃ captiuis ⁊ eos edu-
cũt de carcere submittẽdo cordã ad ꝓfun
dũ carceris cui miseri adherent ⁊ sic trahẽ
do cordã ad se captiuos educũt ⁊ liberan
tur. Sic legit̃ de Jeremia quẽ rex de car-
cere voluit trahere ⁊ ne duritia eũ graua
ret ꝯsuluit vt pãnos veteres ⁊ putridos
poneret sub se ⁊ inter manus ⁊ cordam.
⁊c̃. Dic̃ text⁹ traxer̃t ieremiam funib̃ ⁊
eduxerũt de lacu sic fili⁹ dei incarnat⁹ est
funicul⁹ triplex q̃ difficile vt d̃r rũpit̃.
Eccl̃.iiij. Quia in xp̃o tres sũt substancie
scz diuĩtas aĩa ⁊ caro hũc deus pr̃ submi
sit in hũc mũdum ad educẽdũ nos de car
cere pctĩ in q̃ ꝓpter pctm̃ p̃moꝝ parentũ
fueram⁹ ꝑ quĩqꝫ milia ãnos vl̃ cura vbi
ꝯsidero huĩliatã diuĩtatem que dz trahe-
re supbos. vñ aug⁹ Humiliatur de⁹ tu-
mescit vermicul⁹ mundissimam aĩam xp̃i
q̃ dz trahere luxuriosos ⁊ corp⁹ pauper-
rimũ qd̃ debet trahere cupidos ⁊ auaros
⁊ q̃ volũt carcerez pctĩ exire debent huic
corde miscdie adherere cũ deuocõe corde
ore ⁊ ope ip̃m inuocãdo dicendo filij re-
dẽptor mundi de⁹ miserere nobis hec est
corda miscdie de q̃ Osee.xj.d̃r. In funi-
culis adã.i. Jh̃u xp̃i trahã eos in vincu-
lis caritatis. Sz bñ aduertendũ est quõ
quidã indeuoti huic corde nõ adherẽt nec
curãt eã inuocare. qr videt̃ eis nimis du
ra ⁊ ledit eos. qr dura est supbis humili
tas luxuriosis castitas auarl̃ liḃalitas ⁊c̃.
Ideo talib̃ ꝯsulit̃ ꝙ cũ vestib̃ putridis
⁊ veterib̃.i. cum vita sua antiq̃ ⁊ peccatl̃
putrida pctĩs rememoratl̃ cũ ꝯtricõe ⁊ di
splicẽtia pctã sua ponãt de quib̃ dolent.
tũc tales cũ deuocõne hãc inuocabũt mi
scdiaz ⁊ facilit̃ obtinebũt Greg.ij.l.mo
raliũ. Ille deo verã orõnem exhibet q̃ se
metip̃m q̃si puluis sic se huĩliat ꝙ nichil
sibi virtutis tribuit. Cassiodor⁹ sup psalm
Ad dñm cum tribularer dicit dñs nescit
differre qd̃ cũ ꝯpuncto corde senserit sup
plicare ⁊ talis sic in sua supplicacõe exau
dit⁹ poterit dicere q̃ꝫ magna est miscdia
tua dñe sup me eruisti aĩaz meã p̃s.lxxx
viij. Circa terciũ dico ꝙ inuocam⁹ dei mi
sericordiã. scz spũssancti contra nostram
maliciã vt nobis misereat̃ per suum velle
hoc magis exponit ecclesia dicens spirit⁹
sancte deus miserere nobis vbi ponit tres
rationes ꝓpter q̃s debet nobis misereri ¶
Primo qr dat se sine violentia. qr spũs
Scdo qr dat se sine precio. qr sãcte Ter
cio qr dat se simul ⁊ oĩa. qr deus Huius
rei gratia ter cãtam⁹ Kyrieleeyson. quia
cum magna fiducia ꝓpter illa tria petim⁹
miscdiam. Ratio quia quilibet faciliter ꝛ
hitur ad illud ad qd̃ naturalr̃ inclinatur.
Ideo spũs sanctus miseris peccatoribus
ꝓpiciat̃ cui bonitas attribuitur. Est enim
amor pr̃is ad filium cui ꝓprium est mise
reri auctoritas ad Ephesios.ij. De⁹ qui
diues est in miscdia ꝓpter nimiã caritatez
suam qua dilexit nos cũ essemus mortui
peccatis viuificauit nos videmus ꝙ domi
tempales suis subditis qui al's rebellaue
rũt ad suũ seruitiũ reuertentib̃ sũt miseri
cordes ⁊ pij vt eos magis alliciãt ⁊c̃. sic
legit̃ fecisse dauid. qui cuidaz prostrato
⁊ cognoscenti peccatum suũ ⁊ miscdiam

postulanti. benigne locut⁹ est. similit̃ ceteris reuertentib⁹ qui eum fuerãt ꝑsecuti. sic deus peccatoribꝫ qui multiplicat̃ eum offenderũt reuertentibꝫ ac misericordiã postulãtibꝫ vt benign⁹ interponit benignitatẽ spũssancti cui cõuenit peccata remittere Mathei.ix.ca. Murmurabãt pharisei dicẽtes quare cũ publicanis ⁊ peccatoribus manducat magister vester. Respondit dñs. Non ẽ opus valentibꝫ medicus ꝫ male habentibꝫ. Euntes discite misericordiã volo ⁊ non sacrificiũ

¶ Feria secũda in diebus rogacionũ Sermo secũdus

Petite et dabit̃ vobis. q̃rite ⁊ inuenietl. pulsate ⁊ aperiet̃ vobis Luce.xi. Isti tres dies hodie cras ⁊ post cras dicuntur letanies grece ꝙ idẽ est ꝙ rogaciones vel ꝓgaries latine. Quia hodie gentes in omni loco vadunt ꝓcessionalit̃ cantando letãtes ⁊ orando. Sed q̃re fit hoc erit sermo pñs. Sed ꝑmo salutet̃ virgo maria ⁊c̃. dicit xp̃s nobis. petite ⁊ accipietl ⁊c̃. Subtiliter punctando verba in themate oñdunt̃ tres rõnes q̃re istis trib⁹ diebus fiũt iste ꝓcessiones ⁊ cantam⁹ letanias

Prima rõ est ad obtinendã ꝓsperitatez temporalem

Scd̃a ad possidendã sanitatẽ corporalẽ

Tercia retinendã vnitatẽ amicabilẽ

¶ Prima rõ tangit̃ in ꝑma clausula thematis cũ dicit̃ petite. ¶ Scd̃a cum dicit̃ q̃rite. ¶ Tercia cũ d̃r pulsate ⁊ aperiet̃ vobis. Ecce hic sũmarie totã materiam ꝑdicandã. ¶ Dico ꝑmo ⁊c̃. ad obtinendã ꝓsperitatẽ tꝑalem vt scz habeam⁹ habundanciã bonoꝝ tẽporaliũ scz bladũ i campis. vinũ in vineis ⁊ fruct⁹ in arboribus ⁊ velit nobis etiã cõseruare greges. Ido faciam⁹ modo istas ꝓcessiones Et magis in isto tꝑe paschali q̃ꝫ in alio duplici rõne. ꝑma est naturalis. scd̃a theologicalis. ¶ Quantũ ad ꝑmã quia isto tẽpore sol ascendit per zodiacũ ⁊ sic ascendendo trahit ad se vapores terre qꝛ terra nunc calefit ⁊ feruet ⁊ mittit sursum vapores ⁊ vapores in media regione q̃ est frigida qꝛ nõ est ibi reuerberatio radioꝝ solariũ vt in terra ingrossant̃ condensant̃ ⁊ congelãt̃ in lapides generãt̃ tonitrua ⁊ fulgura ⁊ tunc lapides cadunt ⁊ destruunt ⁊ deuastant bona terrenalia blada vineas fruct⁹ ⁊c̃. Ideo est ordinatũ a scis patribꝫ ꝙ in isto tempore maxime xp̃iani faciant istas ꝓcessiones ⁊ orando currãt ad dominũ q̃ super totã naturã habet dominium vt velit naturã refrenare ⁊ bona terrena nobis cõcedere. Ecce rõ natural' quare facimus hec. Sed vt rõnẽ melius intelligatl declarabo eã vobis per quandã similitudinẽ. Erat quidã dñs diues ⁊ potens qui habebat multos filios paruos ⁊ magnos ⁊ habebat vnã captiuam seu ancillam Cui cõmiserat claues panis vini ⁊ fructuũ ⁊ omniũ. Intantũ ꝙ filij nõ poterãt habere panẽ nec vinũ nec aliquod nisi per manũ eius scz captiue. que aliquãdo erat ita crudelis ꝙ nolebat dare filijs domini panẽ nec vinũ. filij autez nescientes q̃d aliud facerent recurrebant ad patrẽ vt corrigeret captiuã. Ita est de nobis. domin⁹ domus hui⁹ mundi est deus q̃ eam fabricauit Camere sunt alcius sunt Nos autẽ sum⁹ in stabulo. De ista domo d̃t Baruth. O israhel q̃ꝫ mag̃ est domus dñi ⁊ ingens locus possessionis eius. magn⁹ est ⁊ non habet finẽ supple in duracione Baruth.iij. Filij eius legittimi sunt xp̃i Judei ⁊ alij infideles sũt spurij. Ideo nõ habent hereditatẽ paradisi. Videte qualẽ caritatẽ dedit nobis de⁹ pater vt filij dei nominemur ⁊ sim⁹. ꝑma Johãnis.iij. Captiua siue ãcilla cui de⁹ cõmisit claues panis ⁊ vini ⁊ alioꝝ est natura ꝑ man⁹ eius oportet nos hr̃e panẽ

⁊ omnia bona terrena quia ita ordinauit pater noster deus. q̃ aliquociens est crudelis nimis filijs dñi. Quia quãdo putamus colligere bladũ multũ ⁊ bonũ ⁊ vinum ⁊c̃. Ipsa nõ vult imo aufert ⁊ mittit lapides locustas siccitates. ⁊c̃. ꝓpter hoc nos recurrim⁹ ad dominũ patrẽ nostrum. Supplicãtes ei ⁊ orantes vt corrigat ⁊ refrenet captiuam ⁊ mandet sibi ꝙ det nobis panẽ vinũ ⁊ alia necessaria nobis. Ecce rõnẽ quare fiunt iste letanie ⁊ ꝓcessiones. Auctoritas. Domine deus oĩpotẽs in dicione tua cuncta sunt posita ⁊ non est q̃ possit resistere voluntati tue Hester. xiij. ¶ Scda racio est theologicalis ⁊ ꝟm sanctam theologiaꝫ. ab inicio postq̃ deus in celo empireo creauit scõs angelos. lucifer q̃ erat maior peccauit cõtra dominũ cũ magna multitudine angelorum. Credo ꝙ plures sint q̃ sint folia arboꝝ in mundo qui ex peccato facti sunt demones quos deus eiecit de paradiso ⁊ aliqui ceciderũt in inferno ad cruciandũ animas dãpnatas. aliqui autẽ remanserunt circa nos ad temptanduꝫ. Sed tot manserunt ĩ media regione aeris ⁊ in tanta spissitudine sicut sunt athomi ĩ radio solis ⁊ quid faciunt ibi. tenent consiliũ contra nos quãdo blada sunt colligenda ⁊ vina ĩpediunt naturã qui possunt ex posse naturali deo ꝑmittente destruere totum orbẽ ⁊ mittunt lapides ⁊ destruunt omnia bona. vt xp̃iani peccent cõtra dominũ per impacientiã ⁊ blasphemias. ꝓpter hoc modo oram⁹ vt dñs cõpescat demonuꝫ malicias. ⁊ ista est rõ theologicalis. Sꝫ vt melius eã intelligatis declarabo eam vobis per talẽ similitudinẽ. Quedã magna ciuitas semel erat in magna egestate de caristia ⁊ fame. ad q̃ veniebant naues onerate ꝑ mare ⁊ currus per terrã. latrones autẽ voluerunt capere omnia illa q̃ ciuitati ducebant̃ per mare ⁊ per terrã Sed quid fecerũt illi de ciuitate. hoc sciẽtes habuerunt recursum ad regẽ eoꝝ potentem vt iuuaret eos. Ita de nobis q̃ sumus in ciuitate huius mundi que habet multas indigencias ⁊ necessitates ad q̃ veniunt naues onerate scꝫ possessiones vinee bladũ ⁊c̃. Sed latrones scꝫ demones volunt illa capere ⁊ destruere. ꝓpter hoc nos recurrim⁹ ad dominũ regem nostrum petentes eius auxliũ. Ideo q̃ndo apparent male nubes ⁊ tonitrua pulsant̃ cãpane ⁊ cruces extrahunt̃ ⁊ gẽtes orãt dominũ genib⁹ flexis. Campane sunt tube que sonitu suo terrẽt inimicos crux xp̃i eius vexillũ est ⁊ ymago ⁊ tunc q̃libet debet orare genib⁹ flexis. Sed que or[illegible]es sint dicende quia multe ꝑsone tunc faciunt multas stulticias maxime mulieres quãdo venit illud malũ tẽpus faciunt sonum in caldario vel in pelui ad terrenduꝫ demones ꝟ ipsi nihil curãt sicut nec equ⁹ tubicinarij terret̃ ad sonũ tube qꝛ assuefactus est. Alij cõburunt herbas fetentes ꝟ ipsi sunt iam assueti de inferni fetorib⁹ Alij ponũt alias truffas ⁊c̃. stulticie sũt Sed oraciones deuote quas facere debetis sunt q̃tuor siue in q̃druplici gradu. ¶ Prima letania in qua inuocant̃ pat̃ filius ⁊ spũssanctus ꝟgo maria ⁊ omnes sancti. hoc maxime ꝑtinet ad clericos qꝛ non omnes layci sciunt letaniã. ¶ Secunda oracio optimũ est canticũ de quicunq̃ vult saluus esse faciendo crucẽ contra tempestatẽ in quolibet versu. ꝓbarũ est ꝙ si deuote dicat̃ genib⁹ flexis ꝑ mala nube vel spargit̃ vel vadit ad desertum locũ ne noceat ⁊ reuertit̃ bonum tẽpus. ¶ Tercius modus est dicere. Credo in deũ. quia omnes tenemini scire in quo sunt. xij. articuli fidei. faciendo magnam crucẽ contra tempestatẽ in quolibet articulo. ¶ Quartus gradus est de quo nullus se potest excusare quãdo iam incipit tempestas genib⁹ flexis cũ signo crucis contra tẽpostatẽ dicendo Ihesus Ihe

sus. ⁊ sic expellunt̃ demones ⁊ malũ tem
pus. Auctoritas dauid in. p̃s. xliij. deus
auribus nostris audiuimus. In te inimi-
cos nostros ventilabim⁹ cornu scz cruc̃
que habet q̃tuor cornua. Et in nomine
tuo scz ihesu spernemus. i. expellemus in-
surgentes in nobis supple demones Iste
sunt orõnes quas debem⁹ facere deo. pe-
tentes auxiliũ eius. ideo dicit petite scilz
vbertatẽ ⁊ dabitur vobis. Amen amen
dico vobis si q̃d pecierit̃ patrẽ in nomine
meo dabit vobis Johãnis. xvi. Dico se
cundo ⁊c̃. ad possidendũ sanitatẽ corpo-
ralem. cõmuniter in isto tẽpore veniũt in
firmitates ⁊ mortalitates ⁊ ĩcipiunt du-
plici rõne. p̃ma ẽ naturalis. scd̃a est theo-
logicalis. ¶ Quantum ad p̃mã. quia ex
ascensu solis modo humores multiplicã
tur ⁊ arbores emittunt flores ⁊ fructus
volucres volunt generare ideo querunt
vxores ꝓprias ꝫ aliqui hoĩes sunt deterio
res bestijs scz qui vadunt ad alienos ⁊c̃.
ido modo sunt maiores tempestates q̃ꝫ
in alio tẽpore anni. quia gentes nesciunt
facere penitenciã nec abstinenciã. ideo ve
niunt ĩfirmitates glandule ⁊ alie corrup
tiones sanguinis. ꝓpter hoc nos mõ hijs
tribus diebus recurrim⁹ ad illũ magnũ
medicum dominũ nostꝝ ihesum xp̃m vt
custodiat nos ⁊ p̃seruet ab hijs infirmi-
tatibus. ipse enĩ quãdo debuit celũ ascen
dere postq̃ꝫ. xxxiij. annis ꝓcurauit salutẽ
animaꝝ tunc ordinauit vnũ ãforismũ si
ue receptã pro sanitate corporis dicens.
Signa autẽ eos q̃ crediderint non dicit
q̃ apostoli vel sancti fuerint. Sed loqui
tur generali⁹. Qui crediderint hec sequũ
tur. In nomine meo demonia eicient ⁊c̃.
Marci vltimo. Nota qui credidederint
non dicit apostoli vel sancti fuerint. Sed
loquit̃ generalius. Qui crediderint ⁊c̃.
Si sanitas sit vtilis anime deus dabit.
Ecce naturalis rõ quare facim⁹ istas ꝓ-
cessiones. ¶ Scd̃a rõ est theologica-
lis nos in quadragesima recepim⁹ a deo
multas gracias quia nobis penitentibus
dimisit peccata ⁊ seipsum nobis cõmuni-
cauit in pascha. Nos vero in isto tẽpore
sumus ingrati redeũdo ad peccata ⁊ ad
malam vitã. ⁊ enormiter expellim⁹ ipsuꝫ
Ista est racio theologicalis quare modo
veniunt mortalitates. Sed vt melius in
telligatis declaro per talem similitudinẽ.
Quidã magnus rex iuit ad venandũ ad
quoddã nemus q̃ in nocte inueniẽs se so
lum declinauit ad quoddã castrũ suum.
pulsans ad ianuã vt reciperet̃ ibi ad ma-
nenduꝫ. qui dixerunt sibi. licet sitis rex ⁊
ita credim⁹ tamen nõ intrabitis hic quia
nõ est decent̃ paratũ ꝓ vobis ⁊ rex. ñ cure
tis ego ero content⁹ aperiatis vel mãdo
vobis ⁊ minabat̃ eis ⁊ ipso p̃sente ꝑmit
tebant intrare animalia bruta. Breuiter
noluerũt sibi aperire. rex autẽ inde rece-
dens iuit ad aliud castꝝ pulsans ⁊ petẽs
ianuas castri sibi aperiri qui permiserunt
ipsum intrare faciendo sibi magnũ festũ
dando sibi bonã cenã ⁊ parando bonum
lectuꝫ sed in media nocte inimicus regis
venit ad castꝝ. Illi autẽ de castro enor-
miter eiecerunt regẽ de lecto. dicendo qꝛ
talis q̃ venerat hẽbat ibi dormire ⁊ etiã
eiecerunt ipsũ de castro ⁊ dure Rex vero
inde recedens iuit ad aliã villam suã pul
sans ⁊ petens ingressum q̃ aperuerũt sibi
ianuam ⁊ introduxerũt ipsum cum porc̃
Modo quid merent̃ isti q̃ talia operati
sunt in dominũ suũ. Rex autẽ iratus mi-
sit gentes armoꝝ q̃ illa castra combusse-
runt vtinã vos non sitis in isto casu. Iste
rex est xp̃s de quo apoc̃. xix. Rex regũ do
minus dominanciũ q̃ venit in nemore hu
ius mundi ad venandũ animas qui dicit
mundo. da mihi animas. cetera tolle tibi
Genes. xiiij. Et singulariter ista venacio
fit in q̃dragesima quia tunc gentes faciũt
penitenciã dolent de peccatis suis. confi-
tentur ⁊ canes scz p̃dicatores tũc maxi-

me latrant p̃dicando. In nocte autem.i.
in fine q̃dragesime xp̃s venit ad castrum
Cogitetis q̃ q̃libet patria sit vnũ castrũ
seu villa in quo vult xp̃s intrare in die pa
sche ⁊ multi dicunt licet sitis rex nõ intra
bitis quia nõ sum paratus quia non feci
pacẽ nec restitucionẽ ⁊c̃. culpa est vestra
paretis vos. Sed bene p̃mittunt intrare
animalia bruta pullos capones ⁊c̃. aliq̃
ex falsa humilitate dicunt dñe non sũ di-
gnus vt intres sub tectũ meũ ⁊c̃. videt̃
nunq̃d vobis si est magnũ peccatũ hoc q̃
non p̃mittatis intrare xp̃m. Alij autem
bene parati sunt ⁊ recipiunt eum vt illi de
secũdo castro. dando sibi bonam cenã ⁊
bonũ lectũ. Sed modo expellunt ipsum
turpiter redeundo ad peccata. suscipien-
tes dyabolũ eius inimicũ. Alij autẽ re-
cipiunt eũ vt illi de tercia villa quãdo ma
li ⁊ male confessi cõmunicant solũ ex ve-
recundia vt reputent̃ boni xp̃iani ⁊ collo
cant xp̃m cum porcis scz cum peccatis in
eoꝝ consciẽtia que nõ est sine ĩmundicia
porcoꝝ. O dicit deus ego scio quid faciã
contra istos p̃ditores mittit gentes ar-
moꝝ scz angelos. cõstillaciones de sang
uine ⁊ ignẽ. Sanguis sunt glãdule ignis
sunt febres. hoc singulariter fuit ostensuz
in tẽpore beati gregorij in roma xp̃iani cõ
municabant in tẽpore paschali ⁊ redibãt
ad peccata ⁊ ad malã vitã. finaliter deus
misit gentes armoꝝ quia in aere videbã
tur angeli cũ armis sagittis ⁊c̃. ⁊ gentes
subito moriebant̃ ossitando. Ideo ẽ in-
uentũ quãdo quis oscitat homo tunc sig-
nat se signo crucis. Item quãdo sternita
bant subito expirabant Ido inuentũ ẽ di
cere valete vel benedicite, p̃pter hoc papa
gregori⁹ ordinauit letanias. ⁊ cũ h̃ istas
processiones ⁊ cessauit illa plaga. Ecce
secunda racio quare fiunt p̃cessiones mo
do. Ideo dicit secũda clausula thematis
Querite scz sanitatẽ corporalem eundo
in p̃cessione ⁊ inuenietl. Querite domi-
num duz inueniri potest. inuocate eũ dũ
p̃pe est. derelinquat impius viã suã ⁊ vir
iniquus cogitaciones suas ⁊ reuertat̃ ad
dominũ ⁊ miserebit̃ eius ⁊ ad deũ nostꝝ
quoniã multus est ad ignoscendũ Ysaie
lv. Modus querẽdi dominũ ostenditur
ibi derelinquat ĩpius scz auarus, vel quo-
libet alio peccato peccator vt tibi placue
rit. Et vir iniquus scz vindicatiu⁹. cogi-
taciones suas ⁊c̃. ¶ Dico tercio ⁊c̃. scz
ad retinendũ vnitatẽ amicabilẽ scz pacẽ
⁊ concordiã. quia modo est illud tẽpus.
de quo d̃r scd̃o Regũ. xi. Eo tempore q̃
solent reges ad bella p̃cedere. Racio est
naturalis ista. quia ex solis ascensu sang-
uis inflammat̃ ⁊ bulit ⁊ colera accenditur
⁊ homines efficiuntur magis elati. q̃ in
alio tẽpore. Ideo modo excitant̃ guerre
⁊ bella. Ideo modo magis q̃ in alio tẽ-
pore orandũ est p̃ pace ⁊ vnitate. Ido
dicit tercia pars thematis. pulsate scilicet
ad portã pacis ⁊ aperiet̃ vobis. Omnis
enĩ qui petit accipit ⁊ qui querit inuenit ⁊
pulsanti aperiet̃ Mathei. vij. Nota pulsa
te. Iam videtis quãdo pauperes vadũt
hostiatiz. pulsant petendo elemosinam ⁊
sic obtinent elemosinas. Ita dicit q̃ fa-
ciamus nos q̃ vadam⁹ hostiatim per illã
ciuitatẽ paradisi. de qua dicit dauid glo-
riosa dicta sunt de te ciuitas dei. vbi sunt
infinita palacia. Et p̃mo vadam⁹ ad pa-
lacium trinitatis pulsando ⁊ petendo ele
mosinam. dicendo pater de celis, misere-
re nobis. fili redẽptor mundi deus mise-
rere nobis. Spũs sancte deus miserere
nobis. Deinde vadam⁹ ad palaciuz vir-
ginis dicẽdo. Sancta maria. Sancta dei
genittix. Sancta virgo virginum ora pro
nobis. Deinde vadam⁹ ad palaciũ ange
lorum dicendo. Sancte michael. San-
cte grabriel. Sancte raphael orate pro
nobis. Deinde in alio vico ad palacium
patriarchaꝝ quoꝝ maior est Johãnes
Deinde ad palaciũ Innocentiũ. Dein-

de ad palaciū apostolor. martirū. confessorum ⁊ virginū ⁊c. Non sunt isti crudeles quin faciant nobis elemosinam aliquā. Ecce tercia rō quare facim⁹ ꝓcessiones rogando ꝓ pace. ideo dauid rogate que ad pacē sunt iherusalē scz xp̄ianitatl in psalmo

¶ De eadē feria alius sermo

Omnis qui petit accipit. Luce. xi. textualit̄ ⁊ in euuangelio hodierno officiat̄. In sermone hesterno declaraui rōnes quare facimus letanias. Modo volo vob̄ declarare bonos modos. quos debem⁹ tenere in rogacionibus ad obtinendū illa que a deo petimus. Si placet deo materia erit vtilis ⁊ consolatoria. Sed p̄mo salutet̄ virgo maria ⁊c. verbū ꝓpositum ostendit inextimabilem liberalitatē ⁊ pietatē ⁊ magnificentiā diuinalē dicens. Omnis qui petit accipit vt pauperes a diuitib⁹ videm⁹ tamen in hoc mundo ꝙ multi ex necessitatibus suis petunt vt pauperes a diuitibus ⁊ nichil obtinent. Quot sunt qui vadunt ad regē petentes officia ⁊ non obtinent. Quot clerici vadunt ad papam ad petendū beneficia ⁊ nichil obtinent. imo vani veniunt ⁊ vani redeūt ad ꝓpria. Et xp̄us dicit. Omnis qui petit accipit ⁊ q̄ querit inuenit ⁊c. beatl ergo ostendit̄ sua liberalitas inextimabilis ⁊ eius magnificentia sup̄ omnes alios dn̄os. Sed est argumentū in oppositū ex quadā auctoritate beati Jacobi dicentl aliquib⁹ q̄ petebant grās a xp̄o petiris ⁊ nō accipitis eo ꝙ male petatl Jacobi. iiij. videtur ꝙ iste due auctoritates cōtradicant omnis qui petit vniuersalis ē ⁊ alia petitl ⁊ nō accipitis est indiffinita negatiua. Et nunq̄d in verbis sacre scp̄ture potest esse contradictio. Dico ꝙ non est ibi contradictio qz secunda auctoritas d̄t petitis ⁊ nō accipitis. ⁊ assignat rōnē eo ꝙ male petitis Et nostrū thema intelligit̄ de illis q̄ petunt bene ⁊ bono modo. Omnis q̄ petit accipit scz bona negocia. patet thema Amore vestri ego quesiui quot sunt modi bene petendi ⁊ inueni quot sunt octo modi et non plures.

Primus desiderare ardenter
Scd̄s plorare lacrimabiliter
Tercius explicare patenter
Quartus supplicare humiliter
Quintus allegare prudenter
Sextus appellare confident̄
Septim⁹ mendicare fiducialiter
Octauus molestare ꝑseuerant̄

¶ Qui in suis peticionib⁹ seruat istos modos octo sine dubitacione obtinebit. Quia omnis q̄ petit accipit. ¶ Dico ꝙ est vn⁹ modus ꝓpetendo grās a dn̄o ihesu xp̄o. scz desiderando ardent̄. quando cor desiderat illā graciā ardenter ⁊ inflāmatur. licet os nihil dicat p̄ verecundia quia nō reputat se dignū illud petere ore Sz corde desiderat. illud desideriū est clamosa peticio in auribꝰ dei Non sic de alijs dominis quib⁹ oportet ore vel signo vel scp̄tura suū cordis desideriū ostendere. Sz deus videt clarius corda hominuz q̄z tu vides faciē meā homo enī videt ea que patent dn̄s autē intuet̄ cor. p̄mo Regū xvi. Istud desiderium mouit ⁊ inclinauit deū ad dandū gratiā. Nota similitudinē affectuosus affectus filij ad patrē sedentem in mensa. est clamosa peticio in auribus patris ꝓuocans patrē ad dandū filio carnes vel pisces ⁊c. Ita deus pat̄ cū regina v̄gine maria sedet in mensa glorie nos vero in orōne stam⁹ corā eo. quasi dicendo dn̄e non audeo petere s̄ vos scitis desideriū meū quasi dicendo cum dauid Domine ante te omne desideriū meum. Nota ad h̄ hystoriā de filijs israhel euntibus de deserto quos egipcij insequebātur ⁊ nō poterant fugere quia ab vna ꝑte

erat mons altissimus ⁊ ad aliaz partem
mare rubrũ ⁊ inceperunt murmurare cõ-
tra moysen dicendo. Nunquid erant se-
pulchra in egipto ⁊c̃. moyses vero vidẽs
necessitatẽ stetit corã domino. Non legi
tur ꝙ diceret aliquid ꝫ desiderabat ĩ cor-
de auxilium diuinũ. cui dixit deus. q̃d cla
mas ad me. Exodi. xiiij. Dicunt glose ꝙ
desideriuz moysi erat clamor in auribus
dei ⁊ obtinuit ꝙ mare diuideretur. Ecce
q̃modo est iste bon⁹ mod⁹ ¶ Dico secun
do ꝙ scd̃s modus est plorare lacrimabi-
liter quãdo enĩ persona est in aliqua tri-
bulacione. angustia. vel temptacione. cor
restringit̃ ⁊ cerebrũ velud spongia distil
lat lacrimas. Iste modus est melior qꝛ
non solum est ibi desideriũ cordis ꝫ etiã
lacrime que deũ pungunt. Unde Ber-
nardus. Oracio deum vngit ꝫ lacrima
deũ pungit res aspera dura ⁊ rigida si vn
gatur mollis efficit̃ ⁊ suauis. Sic ꝓpter
peccata nostra de⁹ est nobis rigid⁹ asper
⁊ durus Sed oracio deuota ipsum vngit
⁊ efficitur suauis mollis ⁊ benign⁹ Nota
exemplũ de euangelio vbi xp̃s loquens
de se in ꝑsona cuiusdã regis dixit. ꝙ qui-
dam rex pecijt cõputũ a suo thesaurario ⁊
facta adequacione inuenit ꝙ thesaurari⁹
tenebat̃ reddere decẽ milia talenta. Qui
dixit domine nõ habeo nunc vnũ denariũ
Et rex tu expendisti pecuniã meã cũ vxo
re ⁊ filijs tuis ⁊c̃. Ideo p̃cepit vt ipse ca
peretur cum vxore ⁊ filijs ⁊ ꝙ venderent̃
Ecce hic duricia regis ⁊ asperitas. Sed
dicit textus ꝙ ille thesaurarius ꝓcidens
ad pedes regis orauit humilit̃ dicens do
mine pacientiã habe in me ⁊ misertus ẽ
ei. Mathei. xviij. Et dimisit sibi totum
debitũ. Ecce oracio quomodo deũ vngit
hoc est plus. Sicut enĩ oracio deũ vngit
ad remittendum peccata. sic lacrima ꝓun
git eum ad dandũ gracias. Ideo est bo-
nus modus ꝓ personis ⁊ deuotis ⁊ ꝑso-
nis tribulatis ⁊ viduis pupillis ⁊ orpha

nis qui non habent aliud remediũ nisi re-
currere ad dominũ ⁊ flere coraz eo ⁊ iste
lacrime pungunt deũ ad dandũ eis con-
solaciones. gracias. ad faciendũ iusticiaz
de persecutoribus. Auctoritas. Non de
spiciet deus viduã si effundat loquelam
gemitus. nõne lacrime vidue descendũt
ad maxillã. ⁊ exclamacio eius super dedu
centem eas. a maxilla enĩ ascendunt vsqꝫ
ad celũ. ⁊ domin⁹ exauditor nõ delectabi
tur in illis q̃ adorat deũ in oblectacione
suscipiet̃ ⁊ dep̃catio illius vsqꝫ ad nubes
ꝓpinquabit Oracio humiliantl se nubes
penetrabit donec ꝓpinquet non consolabi
tur ⁊ nõ discedet donec altissimus respi-
ciet. Et domin⁹ non elongabit sed iudica
bit iustos ⁊ facit iudiciũ. Ecc̃i. xxxv. Oris
q̃ petit scz plangendo lacrimabilit̃ accipit
Dico tercio ꝙ tercius modus est explica
re patenter scz ore dicendo deo suas ne-
cessitates miserias tribulaciones ⁊ tẽp-
taciones Isto modo dicẽdo domine ego
sum in tali temptacione angustia. miseria
seu tribulacione vel infirmitate velitl me
iuuare. Non intelligatis ꝙ talia sint deo
explicanda vt ipse nesciat quia melius scit
q̃ꝫ vos vestras tribulaciones ꝫ dicit̃ ad
humiliandũ cor quia q̃ndo tales tribula
ciones dicunt̃ ore. cor humiliat̃ ⁊ deuo-
cio augmentatur. Istum modũ ostendit
dauid. Reuela domino viam tuã scilicz
asperã ⁊ durã ⁊ spera in eo ⁊ ipse faciet.
psalmo. xxxvi. Legitur in vitis patrum ꝙ
quidã sanctus heremita mirabiliter habe
bat graciã orandi. ⁊ aliqui quesierunt ab
eo vt doceret eos orare qui respondit eis
Illi qui docuerũt me docebunt vos mo
dũ orandi si vultis qui dixerũt ei. ⁊ quis
docuit vos. Respondit pauperes. q̃ ostẽ
dentes plagas suas. dicendo videte. ⁊c̃.
mouẽt pias ꝑsonas ad dandũ. Ita ego
ostẽdo plagas peccatoꝝ meoꝝ vilitates
miserias meas ⁊ necessitates dicendo do
mine totus sum corruptus de luxuria cor

meū os meum ⁊c̄. Ideo dñe iuuetis me dando virtutē castitatis ⁊ sic de aliis pec catis ⁊ isto modo omnis qui petit accipit.

¶ Dico quarto ⁊c̄. scz supplicando hui/ ter. Qui eīm vult obtinere gr̄am a rege seu papa quomodo modū tenet. Nunqd supplicat humiliter genibus flexis capite discoopto ymo. Item qñ facit oratiōes tunc supplicat regi xp̄o vel pape ihesu qñ dicitis aue maria supplicaī regine celi. ido humiliter genibꝫ flexis debēt fieri oratio/ nes que nō sūt nisi supplicacōes. Sed in hoc multi deficiūt qz qñ surgunt ⁊ induūt se dicūt orōnes. Item de mulieribꝫ quā do pingūt se dicūt Aue maria dicaī quō debēt orare cogitādo qd vident xp̄m iratū ex peccatis. tūc incipiatis oratōnem deuo te. talis supplicatio est humilis ⁊ tunc pa pa Ihus signat supplicacōez dicēdo fiat

¶ Nota hystoriā de rege achab iniquo ⁊ malo ⁊ ydolatra ⁊ demonum inuoca/ tore ⁊ innocentium occisore ⁊ sine iusti/ cia ad quem venit helyas ꝓphēta ex parte dei dicens tu fecisti hoc ⁊ hoc. Ideo hoc dicit dominus deus. Si mortuꝰ sis in ci/ uitate canes ꝯmedunt carnes tuas. Si in campo aues celi nec remanebit de achab vsqꝫ ad mingentem ad parietez. Achab vero timens humiliauit se sussis vestibꝫ regalibꝫ ⁊ indutus est cilicio ⁊ in terra cō medebat panem ⁊ aquam ⁊ depositis or namentis lecti regalibꝫ fecit ornamenta de saccis ⁊ ibat humiliter statim deꝰ dixit ꝓphēte Nōne vidisti achab humiliatum coram me. Respondit ymo domine. va/ de ergo ad eum ⁊ dic ei qd qz humiliatus est mei cā nō inducam malum in diebus eius. iij. Regum. xxj. Ex ista humilitate deus pepcit sibi cum esset malus ⁊ pro/ teruus. Ideo in vestris orationibꝫ humi lietis vos. Cogitate cum quo loquimini de tali oratōne dicit scriptura Oratio hu miliātis se nubes penetrabit ⁊ nō discedet donec altissimus aspiciat Eccl. xxxv. Di/ co quinto ⁊c̄. Allegando prudenter scz leges canones priuilegia ꝯsuetudines vt faciunt iuriste coram principe vel iudice. multi taliter allegant in oratione qd con/ dempnantur ex eorum allegatione vt le/ gitur de quodam Luce. xviij. Qui ascen/ dit ad templum vt oraret petens a deo gratiam ⁊ incepit allegare dicens. Non sum sicut ceteri hominum ⁊c̄. Iste allega cōes fuerunt sue condempnacōes. Ra tio quia approprauit sibi bona opa ⁊ ma le quia creatura in bonis operibꝫ non est nisi instrumentum ⁊ deus est operarius ⁊ sicut non est regratiādum calamo de bo/ na littera. ℔ notario. Ita nec nobis de bo nis operibus ℔ deo. Ideo prudenter alle/ gandum est dupliciter. scilicet per creden tiam. per obedientiam per credentiam ob/ secrando allegando qd homo credit de bo tali vel simili modo domine vos qui estis prouisor omnium prouidetis michi per vestram infinitam bonitatez ⁊ sic de aliis que credimus de deo per sanctam vitam quam tenuistis. Detis michi gratiam vt teneam bonam vitam. Quarto per obe/ dientiam ⁊ gratiarum actionem allegan do ex parte dei ⁊ non tui. Dicendo domi ne et quo michi tot gratias fecistis. quia sum redemptus ⁊ baptizatus placet vo bis etiam hanc gratiam michi facere. qz ego sum inclinatus ad supbiam dētis mi/ chi coz humile ⁊ sic de aliis. Debetis du obus modis allegādi auctoritas In om ni oratione ⁊ obsecracōne cum gratiarum actione petitiones vestre innotescant apd deum. Et pax dei que exuperat oīez sen/ sum custodiat corda vestra ⁊ intelligen/ tias vestras in cristo ihu. Decetero frēs quecunqꝫ sunt vera quecunqꝫ pudica que cunqꝫ iusta. quecunqꝫ sancta. quecunqꝫ amabilia. quecunqꝫ bone fame. ⁊c̄. Ad ¶ Obilipenses quarto Isto modo omnis qui petit ⁊c̄. ¶ Dico sexto ⁊c̄. scz appel/ lare ꝓfitenter ⁊ nunquid pōt hō appellaē

a rege seu papa vel imparatore dico quod sic.
Nota de eodem ad aliud sed de vna curia
ad aliam vt fit sepe quia de curia officialis
appellatur ad curiam episcopi et ab illa cu-
ria ad curiam archiepiscopi et ab illa ad cu-
riam pape. Idem de curia regis dei. Deus
habet duas curias in quibus dantur sentencie
Prima est iusticie. Secunda misericordie de qui-
bus inquid dauid in psalmo. misericordiam et iudi
cium cantabo tibi domine Et quamdiu sumus in hac
vita curia misericordie est maior auctoritas.
Misericordia superexaltat iudicium Jacobi
ij. Idem dauid miseraciones eius super om
nia opera eius psalmo. cxliiij. Post mortem
autem curia iusticie est maior quamdiu ergo
viuimus. si datur sententia contra nos in cu
ria iusticie possumus confidenter appellare
ad curiam misericordie debito modo. quia maior
est nunc et obtinebimus reuocacionem sentē
tie. Nota ad hoc duo exempla de biblia de
veteri testamento. Primum de dauid qui
licet sit sanctus tamen grauiter peccauit. Cum
enim semel respiceret de pallacio suo et vi-
deret vxorem vrie pulchram valde debuit
auertere statim oculos suos sed non fecit sed
stabat fingendo oculos statim aliquis scu-
tifer dixit sibi domine talis mulier est et vir
eius non est in patria etc. peccauit cum ea
grauidauit eam et ad operiendum pecca-
tum interficit virum eius vriam. quia vnum
peccatum trahit ad se aliud. Statim in cu
ria dei fuit data sentencia contra dauid et
nathan prophetta nunciauit sibi sententiam di-
cens. viuit dominus. quia filius mortis es
tu. ij. Regum. xij. Dauid autem fuit ille qui in
telligebat factum et appellauit statim ad cu
riam misericordie. Forma appellacionis sue fuit
hec. Miserere mei deus secundum magnam mi
sericordiam tuam. Statim propheta rediit
ex parte dei dicens. Non morieris patet
ergo quod sentencia data in curia iusticie potest
reuocari in curia misericordie. Secundum exemplum
est de ezechia rege contra quem fuit data sen
tentia in curia iusticie vt moreretur. Et

ysaias propheta legit sibi sentenciam ex par
te dei dicens. Hec dicit dominus deus dispo-
ne domui tue quia morieris tu et non viues
iiij. Regum. ij. Qui conuertit faciem suam
ad parietem et appellauit ad curiam mise
ricordie orando dicens. Obsecro domine
etc. Statim dixit deus ysaie recedenti re-
uertere et dic ezechie Hec dicit dominus
audiui orationem tuam etc. Et reuocauit
sententiam et addidit sibi. xv. annos vite
Patet ergo quod sententia reuocatur in cu-
ria misericordie que datur in curia iusticie
Si ab ea appellatur confidenter auctoritas.
Si dixero impio morte morieris et ege-
rit penitentiam a peccato suo feceritque iu-
dicium et iusticiam et pignus restituerit ille
quamuis rapinam quam reddiderit in mandatis
vite ambulauerit quam nec fecerit quicquam in
iustum vita viuet et non morietur omnia pec-
cata eius que peccauit non imputabuntur ei
iudicium et iusticiam fecit vita viuet. Et
in eodem capitulo. Cum enim recesserit etc.
auctoritas aurea Ezechi. xxxiij. Nota quod
tria dicit in predicta auctoritate. Primo quod
facit penitentiam. Ecce contricio secundo iu
dicium. Ecce confessio in qua confessor
est iudex. Ideo sedere debet tercio iusticiam
scilicet satisfactionem vel punicionem de pec-
catis ieiunando disciplinando vel aliter.
Isto modo omnis qui petit accipit Di-
co septimo etc. scilicet mendicare fiducia-
liter scilicet petere hostiatim. Istum modum
seruamus istis tribus diebus in ecclesia
in processionibus enim vadimus per vi-
cos et plateas ciuitatis paradisi mendican-
do hostiatim sanctos deprecando. Pri-
mo vadimus ad pallatium sancte trinita
tis etc. Istum modum debent tenere per
sone lrate dicere letaniam quolibet sero
Quia oratio est multum bona in qua in-
uocantur omnes sancti et cetera. Ideo a-
mici Job quando fuit tribulatus dederunt
sibi de consilio vt teneret istum modum di
centes voca igitur si est qui tibi respondeat et

ad aliquē sanctoꝝ ꝯuertere Job. v. Oīs qui petit sp̄. isto modo accipit. Dico octauo ⁊ vltimo scz molestare ꝑseueranter scz perseuerando in oratione q̄liter huius īportunitas vel molestia est fienda declarat̄ Luc. xj. Quis vestꝝ habebit amicum ⁊ ibit ad illū media nocte vsqꝫ quotq̄t habet necessarios qui em̄ ꝯtinuat orōm om̄i die ad bonum finem veniet Nota hic miraculum de illo milite capitaneo latronū in cui⁹ domo stetit dyabolus. xiiij. annis ī forma humana ⁊ erat coquinari⁹ vbi venit ille sanctus religiosus ⁊c̄. deo gratias

In vigilia ascensionis domini

Subleuatis ihesus oculis in celum dixit Johis xvij. Istd̄ thema ⁊ tempus presens scz rogacōnū dat mihi motiuū d̄ modis orationū qualiter debemus orare dn̄m materia erit valde subtilis. Sed primo salutet̄ virgo maria ⁊c̄. verbum ꝓpositum ꝓ themate ⁊ fundamēto nostri sermonis d̄clarat modum orandi q̄z xp̄s tenuit quādo debuit recedere ab hoc mundo ⁊ oranit pro nobis dicit Johes ꝙ subleuatis ihesus oculis in celum dixit sp̄. orationez suam. Pro hui⁹ verbi declaracōne ⁊ materie predicande introductione sciendum ꝙ xp̄s super om̄s homines habebat istam excellentiam. Qꝛ inter animam ⁊ carnē siue inter spiritum ⁊ corpus rōnem ⁊ sensualitatem nullam habuit cōtradictionē seu repugnantiam. Imo illud ꝙ anima volebat etiam ⁊ corpus. Idem de ratione ⁊ sensualitace in nobis autē est oppositum quia continuum bellum habemus inter animam ⁊ carnem spiritum ⁊ corp⁹ rationem ⁊ sensualitatem. Multi reges ⁊ magni domī postq̄ꝫ diu habuerūt guerram faciunt pacem. ꝫ inter animam ⁊ carnez nō potest fieri pax. ymo si anima vult vnum caro vult aliud Idem de ratione ⁊ sēsualitate auctoritas. Caro ꝯcupiscit aduersus spiritum. Spiritus autem aduersus carnem hec em̄ sibi inuicem aduersant̄ ad Galathas. v. In xp̄o aūt non sic ymo erat tanta concordia ⁊ conformitas int̄ carnem ⁊ animam. ꝙ quidquid volebat anima etiam ⁊ caro ratio ⁊ sensualitates de hoc dixit dauid in ꝑsona xp̄i. Cor meū ecce spiritus ⁊ caro mea ecce sensualitas. Exultauerunt in deū viuum scz concorditer passer inuenit sibi domum ⁊ turtur nidū vbi reponat pullos suos passer volans dicit̄ esse spiritus turtur casta est caro. Turtur em̄ exquo ꝑdit masculū nulli alteri associatur nec ponit se ī arbore viridi ꝫ arido nec bibit aq̄m claram ꝫ turbidam ⁊ dat gemitum ꝓ cantu signat carnem xp̄i dicit ergo passer. i. spiritus cristi īuenit sibi domum celi. Et turtur nidum scz in celo vbi reponat pullos suos scz d̄sideria quando. Ideo qn̄ cristus eleuabit mentem in altum etiaz corpus eleuabat oculos ī altum hoc dicit thema subleuat̄ Ihesus oculis ⁊c̄. Legimus in sacris euāgelijs ꝙ cristus tenuit quatuor modos ī suis orationibus ⁊ non leguntur plures ¶ Primus modus oculos versus celū eleuando. Secundus manus extendendo Tercius genua flectendo. Quartus sup terram procidēdo. Et quilibet mod⁹ habet suam ꝓprietatem quare fit siue ꝓpriaz rationem. Primus per confidentiam diuinalem. Secundus per nostram indigētiam humanalem. Tercius per reuerentiam principalem. Quartus per desinentiam corporalem ¶ Primus modus quē Cristus tenuit est istud de quo loquitur thema. Subleuatis ihesus oculis in celū ⁊c̄. Iste modus habet rationem scilicet confidentiam diuinalem. Qꝛ omnis creatura in suis necessitatibus ⁊ aduersitatibꝰ etiā si sit destituta oī auxilio ⁊ derelicta ab oībꝰ confidentia cordis in deū dat sibi

In vigilia ascensionis domini Sermo

mot uũ eleuãdi oc'los ĩ celũ Nõ exẽplũ
de susanna in tribulacõne posita que flens
suspexit in celum. erat em̃ cor eius fiduciã
habens in domino Danielis. xiij. Etiam
iumenta sine ratione in suis necessitatib⁹
tenent istum modum legimus Joelis. j.
De quadam magna siccitate que fuit in
terra iuda intm̃ ꝙ bestie non inueniebant
herbam ad ꝯmedendum nec aliquid. Et
ibant congregatim quasi facerent proces
sionem vllulando ⁊ eleuabant capita ver
sus celum gentes etiam faciebant ꝓcessi
ones petentes misericordiã dei de hoc auc
toritas. Ad te domine clamabo. quia ig
nis ꝯmedit speciosa deserti ⁊ flãma succẽ
dit omĩa ligna regionis. Sz ⁊ bestie agri
quasi arena siciens imbrem susceperũt ad
te Joelis. j. Cum dicit̃ ad te domine cla
mabo loquitur de gentibus qui petebant
auxilium ⁊ cum dicitur ꝫ ⁊ bestie loquit̃
de iumentis. Si ergo animalia tenẽt istũ
modum multomagis nos. Ideo modo
cantamus letanias. qꝛ isto tempore con
sueuerunt venire siccitates ⁊ malũ temp⁹
Moraliter auisentur hic multi vt corri
gatur vnum peccatum qd̃ claudit ianuaꝫ
miscdie dei ne eam obtineamus scꝫ pecca
tum de blasphemijs diuinalib⁹ declaretur
hoc peccatũ ꝑ similitudinem ac si ꝯtra su
um dominum naturalem homo iret cum
ballistis tentis ⁊ cum ensibus euaginatis
nunq̃d hoc esset magnum peccatum ⁊ ꝓ
dicio. Tale peccatum ⁊ ꝓdicõnem faciũt
cristiani contra deũ quando iurant ⁊ blas
phemant lingua em̃ hominis adinstar ens̃
est facta ⁊ quando iurant tunc scindũt cri
stum ⁊ nõ credunt se aliq̃d facere. Imo
quando ꝯfitentur ⁊ interrogantur a con
fessore si iurant pater ꝯsuetudo est Item
cum balistis ip̃m persecuntur. qꝛ os hoĩs
ad instar baliste est duoꝝ lignorum sagit
ta est ligua ictus vel vulneratio est blas
phemia. Istud peccatum est tam magnũ
ꝙ claudit ianuam miscdie domini. quia

licet clamemus miscdia domine non ob
tinebimus eam Imo oppositum. Ratio
quando enim castrum impugnat̃ cum ba
listis illi de castro defendunt se lapidibus
Ita facit deus Ideo corrigatur hoc pec
catum ⁊ erit bonum illi domui vbi cori
getur. ꝓ cuius correctione esset necessa
rium ne ludus taxilloꝝ sustineretur. quia
ibi est fons blasphemiaꝝ ⁊ post poterim⁹
dicere cum dauid. Ad te domine leuaui
oculos meos qui habitas in celis. Ecce
sicut oculi seruorum in manibus domino
rum suorum ⁊c̃. Vsq̃ donec miserearur
nostri ¶ Secundus modus xp̃i fuit ma
nus extendendo. Istum modum tenuit ĩ
die ascensionis cum iam ascenderet ⁊ vir
go maria ⁊ apostoli ⁊ discipuli flerent ex
vna parte pre gaudio de suo honore ⁊ ex
alia tristes de suo recessu Cristus eleua
tis manib⁹ suis benedixit eis Luc̃. vltimo
Ratio huius modi orandi est pro nostra
indigentia humana naturali. Nam in hoc
mundo habemus indigentiã de bonis spi
ritualibus de virtutib⁹ ⁊ meritis ⁊ de bo
nis terrenalib⁹ totum habet venire de ce
lo auctoritas õne datum optimum ⁊ om
ne donum perfectum de sursum est descen
dens a patre luminũ Jacobi primo. ideo
orando extendimus duas manus scꝫ dex
tram ꝓ bonis spiritualib⁹ ⁊ sinistraꝫ pro
bonis temporalib⁹ habendis. Istum mo
dum docent nos pauperes mendicantes
quando petunt elemosinas a diuitib⁹ di
ues est cristus qui preconisauit dicens.
Petite ⁊ dabit̃ vobis. querite ⁊ inueni
etis pulsate ⁊ aperietur vobis. Omnis
em̃ qui petit accipit ⁊ qui querit inuenit ⁊
pulsanti aperietur. Quis autem ex vob̃
patrem petit panem. nunq̃d lapidem da
bit illi Mathei septimo ⁊ Luce vndecĩo
Nos vero sumus pauperes mendicãtes
Ideo modo cum letanijs ⁊ orationibus
vadimus ad eum extendentes manus no
stras petentes elemosinam de bonis spi

ritualibꝫ ⁊ temporalibꝫ. Ideo Jeremias
Leuemus corda nr̄a cum manibꝫ ad do/
minum in celo vt habet̄ Trenoꝝ tercio c
Moraliter est aduertendum vt manus
vestre sint munde qꝛ al'r non obtinerem⁹
elemosinā ꝫ irā dei. Nam si paup̄ exten/
deret manus suas stercore plenas corā
diuite nō obtineret elemosinā. ꝫ plagas.
Ita de nobis apud dn̄m. Ideo si vultis
ꝙ deus de gratijs suis beneficijs ⁊ miseri
cordijs īpleat manus vestras lauetis ne
sint macl'ose a luto auaricie. vsure. rapine.
furtoꝝ lauant̄ em̄ man⁹ restituendo Itē
auisetis vos vt vestre sint pure ⁊ munde
a stercore fetido luxurie vir ⁊ vxor nō fa
ciant luxuriā ꝟuantes modum ⁊ eadem
que seruanda sunt. Sed aliter quōcunq̄
velis delectacōm hr̄e per illas partes luxuria est ⁊ de dāpnacio ꝓpter hoc dicit sac̄
scriptura Volo viros orare in omni loco
leuātes puras manus. j. ad Thymotheū
ij. Tercius modus q̄z xp̄s orādo tenuit
fuit genua flectendo ⁊ hoc in nocte passio
nis positis genibꝫ orabat dicens. Pater
si vis transfer a me calicē Luce. xxij. Istū
modum xp̄s nobis ostendit Ratio hui⁹
modi orādi est reuerentia principalis scz
diuine dn̄acionis. Naz super om̄s dn̄os
mundi deus habet istam excellentiā ꝙ est
dn̄s tā corpis q̄ aīe Alij dn̄i habent do
miniū super corpus solum ⁊ nō sup̄ aīam
ꝓpter ꝫ dicebat xp̄s. Nolite timere illos
qui occidunt corpus. aīam aūt nō possūt
occidere. Sz potius timete eū qui potest
⁊ animam ⁊ corpus perdere in gehennaz
Mathei. x. Ideo dominis temporalibus
solo vnum genu scz sinistrum est flecten/
dum qꝛ solū habent dominiū supra par/
tem minus principalem scz corp⁹ solum
prelatis aūt ecclesiasticis vt pape vel epi
scopis genu dextro exhibēda est reuerētia
qꝛ hn̄t dominium supra animam que est
pars principalis deo aūt qui est domin⁹
vtriusq̄ vtrūq̄ genu flectendum est quia

tam corpori q̄ anime dabit gloriā in pa/
radiso vel penam in inferno. dicatur con/
tra illos qui in oratione vel corporis ele/
uacōne solum flectunt vnum genu aucto
ritas viuo ego dicit dominus qm̄ michi
flectitur omne genu ⁊ omnis lingua con
fitebit̄ d̄o ad Ro. xiiij. ¶ Nota oīs ling/
ua quilibet nostꝝ habet duas linguas scz
corporis ⁊ anime. Corporis est ista qua
loquimur anime autem est memoria vel
intellectus ⁊ cum tali locuntur angeli in
celis ⁊ anime beate Ideo apostolus de se
dicebat. Si linguis hominū loquar et an
gelorum. j. ad Corintheos. xiij. Dicatur
cōtra multos clericos ⁊ religiosos ⁊ lay
cos qui in oratione solum loquuntur ling
ua corporis dicendo verba. ꝫ cum lingua
anime scz memoria vel intellectu loquū
tur cum coquina vel taberna vel meretri/
ce ⁊c̄. vel cum negotijs mundi de tali ora
tione nō contentat̄ deus. ymo dicebat cri
stus ꝓpl'us qui labijs me honorat scz ling
ua corporali. Cor aūt eoꝝ lōge est a me
sine causa colunt me. i. sine vtilitate Mat
xv. Ista est causa quare modo orationes
nostre non sunt efficaces apud deū ymo
quando oramus claudit sibi aures Ideo
attendatis ꝙ in orationibꝫ vestris tā ling
ua corporis q̄ mentis loquamini eleuan
do intellectū cogitādo cui loquimini quā
do dicitis pater noster vel aue maria ⁊ ta
lis oratio est efficax. Ido apostolus. Si
orem lingua semper tantum mens mea
sine fructu est quid ergo orabo spiritu ⁊
mente psallā ⁊ mente. j. ad Corintheos
xiiij ¶ Quartus modus quem cristus te
nuit super terraz prostrando humiliter ⁊
istum modum tenuit cristus in nocte pas
sionis quando debuit capi a iudeis proci/
dit super terram ⁊ orabat Marci decimo
quarto capitulo. Iste modus orandi ha
bet rationem que est desinentia corpora/
lis s. nc̄citas moriēdi q̄ iaz mortuos nos
reputam⁹. sic d̄ illo q̄ ducit̄ ad suspēdium

sentenciatus irreuocabil'r d'r factum est. Jam est mortu⁹ exq̄ iam fit executio ita est de nobis qñ facim⁹ peccata morimur mortē clar̄ est ⁊ ꝓcessus factus est ⁊ sententia est iaz data in curia iusticie dei. Sētentia est aīa que peccauerit ipa morietur Ezech. xviij. Itē apostolus stipēdia peccati mors ad Ro. vj. Et iā fit executio eundo ad mortē Equ⁹ qui ducit nos est sol dicat̄ de ei⁹ cursu. Ideo quilibet prudēs debet se reputare iaz mortuū. Jō qñ ꝓstramus nos in oratione hoc figuram⁹ Ido significandū hoc xp̄s in nocte passionis ꝓcidit sup̄ terrā ⁊ orabat. Ido dicit apl's. Si in vobis xp̄s est corpus quidez mortuū est ꝓpter peccatū spūs viuit ꝓpt̄ iustificacōm ad Ro. viij. Moraliter ita debemus facere sicut sentenciatus ad suspendium vel infirmus derelict⁹ a medicis qui petit ꝯfessionez facit testamentū ꝑcit inimicis facit restitucōm petit veniā ordinat vitā suam. Ita debet facere quilibet nostr̄ nullus nostr̄ est cert⁹ ꝙ in sero sit viuus. Ido ꝯfiteamini remittatis in iurias restituatis debita respiciatis bursam si est ibi aliquid de iniustis bonis qz iam fit executio de vobis continue vadimus ad mortēm ꝓpter hoc dicebat apostolus Existimate vos mortuos quidem esse peccato viuentes autem deo in xp̄o ihu. Non ergo regnet peccatū in vestro mortali corpore vt obediatis ꝯcupiscētijs ad Ro. vj

¶ In die ascensionis domini Sermo

Videtibus illis eleuatus est. Verbum istud' habetur textualiter in Actib⁹ apostolorum. capitulo primo ⁊ officiat̄ in epistola hodierna. s̄m ꝙ scitis hodie est solennitas mirabilis ascensionis domini nostri Jhu cristi quando completo opere nostre redempcōnis de hoc mundo ascendit in celum patent̄ corā virgine maria ⁊ apostolis ⁊ discipulis. Et de hac benedicta ascēsione erit sermo noster. Sed primo salutetur virgo maria. ¶ Pro declaracione fundamentali huius verbi ⁊ introductione materie. Sciendum ꝙ domin⁹ noster Jhesus cristus in vita quā tenuit in hoc mundo seruauit talem ordinem ⁊ modū viuendi in suis operib⁹ ꝙ aliqua opa voluit facere secrete ⁊ occulte alia publice ⁊ manifeste ⁊ hoc duplici ratione. Prima pro nostra instructione vt faciamus opera bona secrete vt fugiamus vanam gloriam vt sicut homo abscondit thesaur̄ ita ⁊ bona opera sunt abscondenda aucorit̄s attendite ne iusticiaz vestram id est bona opera facietis coram hominib⁹ vt videamini ab eis alioquin mercedem non habēbitis apud patrem vestrum qui in celis ē Math. vj. Scda ratio est de illis que faciebat publice ⁊ manifeste. vt deus pater laudaretur ⁊ sanctificaretur instruamur nos vt bona que facimus publice vt predicare celebrare ⁊ alia que nō possunt fieri absconse sint ad laudem ⁊ honorē ⁊ gloriam dei. Ideo dixit ipsemet. Sic luceat lux vestra coram hominib⁹ vt videant opera vestra bona ⁊ glorificent patrē vestrum qui in celis est Mathei. v. Ecce q̄re xp̄s in vita sua fecit aliqua opera secrete ⁊ occulte. ⁊ aliqua publice ⁊ manifeste. Verbi gratia Primum opus qd̄ xp̄s fecit in hoc mundo pro nostra redempcōe fuit ei⁹ benedicta incarnatio in vtero virgīali vt formatur granum infra auellanā que fuit secreta que nulla persona humana nisi virgo maria sciuit iuxta ꝓphtiā. dd̄ Descendit sicut pluuia in vellus ⁊ sicut stillicidia stillācia sup̄ terrā inquid psalmista. Deus iudicium tuum regi da ⁊c̄. ¶ Secundum opus fuit ei⁹ natiuitas ⁊ istud fuit publicum ⁊ manifestum. Quia in vico publico Cristus voluit nasci vt omnes viderent eum angeli in aere can-

tauerūt. ⁊ aīalia ipsuz in p̄sepio adora-
uerūt. stella reges ꝓduxit stati ⁊ nox vi
debatur dies. iuxta ꝓphiam Isa. Popu
lus q̄ ambulat in tenebris vidit lucē ⁊c̄
Isa. ix. ¶ Terciū opus fuit opus sue cō
uersacōis ⁊ vite. Aliqua opa sue vite fu
erūt occulta. ⁊ aliq̄ manifesta. vixit eniz
circa. xxxiij. ānos in domo cū Joseph ⁊ v̄
gine Maria matre sua ꝙ nō faciebat mi
racula nec cognoscebat̄ eius diuinitas. li
cet om̄s gētes reputarēt euz virū castū
scm̄ ⁊ bonū nō tamen om̄s reputabāt ip
suz dn̄m. qz diuinitas erat absconsa. iux
ta ꝓphiam Isa. Vere tu es deus abscon
ditus deus isrl̄ saluator. Isa. lxv. Sed
in baptismo voluit publicari ⁊ maīfesta
ri intm̄ ꝙ celū fuit visuz apertū. ⁊ spūs
in spē columbe sup eū descendit ⁊ vox pa
tris intouuit dicēs. Hic est filius meꝰ in
quo mihi cōplacuit. Tūc Johēs incepit
dicere. Ecce agnus dei ecce q̄ tollit pec
cata mūdi Joh. i. Deinde stati intrauit
desertū ⁊ fecit ibi q̄dragesimā nihil come
dens nec bibēs in illis. xl. diebꝰ Et istud
opus fuit secretū dando nob̄ exemplum
faciendi secrete pniaz scz ieiunia orōnes
elemosinas ⁊ silīa. Deinde desertū exiuit
et incepit publice p̄dicare toti populo. iō
dixit corā anna. Ego palā locutus sum
mūdo ⁊ in abscondito locutus sū nihil.
Johis. xviij. ¶ Aliud opus fuit occul-
tū scz eius transfiguracō in quo ostendit
suā diuinitatē. hoc voluit esse secretuz qz
nullus discipuloꝝ fuit ibi nec apl̄oꝝ nisi
petrus Jacobꝰ ⁊ Johēs quibꝰ p̄cepit ne
mini dixerit visionē hanc donec filiꝰ ho
minis a mortuis resurgat. Math. xvij.
¶ Aliud opus voluit esse publicū scilz
opacōez miraculoꝝ curādo infirmos. su
scitando mortuos Jō dicebat ipē. Opa
que ego facio ipsa testimoniū ꝑhibent de
me Joh. v. ¶ Aliud opus occultū fuit
sacramentū altaris. de quo ipē dixit. Ca-
ro mea vere est cibꝰ ⁊ sanguis meus vere
est potus Joh. vi. Sed opus publicuz
fuit eius dolorosa passio iuxta ꝓphiaz in
ꝑsona xp̄i di. O vos oēs qui transit̄ ꝑ
viam ⁊c̄. ¶ Aliud opus fuit eius glori
osa resurrectō. qz nec v̄go Maria nec a
lij viderūt ip̄m resurgentē. Sz stati se-
quitur opus publicū ⁊ manifestū scz sue
gloriose ascensiois qz v̄go Maria ⁊. lxx
discipuli apl̄i ⁊ mulieres sancte inter om
nes erāt. c. xx. q̄si. Et oēs viderunt ip̄m
ascendere. Jō dixit ipē. vado ad eū q̄ mi
sit me ⁊ nemo interrogat me quo vadis
Joh. xvi. Sup quo dicit glosa bede acsi
apte dicat. reuertar ascendendo ad eū q̄
me incarnari ꝯstituit. ⁊ tāta tam qz maī-
festa erit eiusdez ascensiois claritas. vt
nemini vestrū opus sit interrogare q̄ va
dis. videntibꝰ cūctis ad celū ꝑgam. Et
hoc dicit thema. Vidētibꝰ illis scz v̄gine
apl̄is ⁊ discipul̄ ad oculū publice ⁊ ma-
nifeste eleuatus est. Ecce q̄liter primuz
opus nostre redēptionis fuit secretuz ⁊
occultū. ⁊ finis publicū ⁊ manifestum.
Opa v̄o mea aliqua fuerūt occulta ⁊ a
liqua maīfesta. De ista gloriosa ascensi-
one volo vobis de p̄nti p̄dicare tria pūc
ta in quibꝰ stat tota materia huius festi.
¶ Primū est racō theologicalis quare
ista ascensio fuit expediens.
¶ Secūdū de practica historie quomō
ipsa fuit cōueniens.
¶ Terciū est vtilitas finalis de ista as-
censione proueniens.
¶ Prima racō theologicalis quare xp̄i
ascensio fuit expediēs fundatur in quadā
regula ph̄ije di. Quelibet res ardent̄ di
lecta trahit ad se cor ⁊ cogitacōes aman
tis. Sicut calore solis trahūtur sursū va
pores terre Et lux in lāpade trahit ad se
totū oleū paulatī. Ita ꝑsona ardenter a
mata trahit ad se amantē ad cogitanduz
de ea ī corde. os ad loquendū. oculos ad
videndū. qz talis est natura amoris licz
hoc sit verꝝ tn̄ dabo vob̄ auc̄tez xp̄i di.

vbi est thesaurus tuus ibi est ⁊ cor tuuz
Luc. xij. Qr igitur apli ⁊ alij discipuli ar
dentissime amabāt corpalez pñciaz xpi.
nec miꝝ qr nimiū amorosus erat ex vbi
oulcedine ⁊ ꝯuersacōnis gratissime ⁊ in
alijs. Jō plurimū a dilectōe ⁊ recepcōe
celestiuz bonoꝝ q̄ꝫdiu xp̄s fuit in terra ī
pediebātur. ⁊ nō curabāt eleuare cor nec
desideriū in celuz. O dixit xp̄s ego faciā
vos eleuare cor ⁊ intellectuz ī altum et
cogitacōes vestras. qr ego ascendā in ce
lum. Jō post ascensionē totuz cor ⁊ desi
deriuz ⁊ cogitacōes eleuabāt sursuz Ec
ce rō quare fuit expediēs non soluz ipsis
aplis ⁊ discipulis ꝫ eciā nobis vt ascen
deret qr nullus curasset de celo ꝫ de xp̄o
vbi esset. Istā racōnez ponit ipēmet di.
aplis flentibꝫ de suo recessu. Ego verita
tē dico vobis expedit vobis vt ego va
dam. si enī non abiero paraclitus nō veī
et ad vos. Johis. xvi. Sup quo dicit
glosa bede. Expedit vob vt forma serui
vestris aspectibꝫ subtrahat. q̄tenꝰ amor
diuinitatis arcius vrīs imp̄matur cordi
bus Patet rō huius benedcē ascensiois
¶ Moraliter habemus hic doctrinā ar
guendi ꝑ locuz a minori. Si apostoli im
pediebātur a recepcōe graciarū spiritua
liū ex dilectōe xp̄i q̄d erit de nobis miserl
qui ita ardenter nō diligimus xp̄m vt a
postoli ꝫ bona transitoria huius mundi.
scz diuicias. honores. officia. dignitates
delectacōnes carnis. que nō ꝑmittūt ele
uare intellectuz in altū. Sed inferius in
negocijs terrenis. Ecce qualiter sumus
impediti a recepcōne bonoꝝ spūaliuz et
graciarū. ꝓpter hoc bona huius mundi
diligenda sunt cū sale temperācie. verbi
gracia. diuicie huius mūdi taliter diligē
de sunt ne ex hijs ꝑdamus diuicias para
disi incorruptibiles que nunq̄ꝫ deficient.
Idem de honoribꝫ ne ex hijs ꝑdamꝰ ho
nores paradisi. O qualis honor est esse
in societate sanctoꝝ angeloꝝ archange
loꝝ ⁊ supra ⁊ esse cum patriarchis ⁊c.
Idem de officijs ⁊ dignitatibꝫ. Idez de
delicijs huius mūdi ne ex delicijs bestiaꝝ
ꝑdamus delicias ⁊ honores ⁊ delectacō
nes angeloꝝ ⁊ scōꝝ. Si vos habetl bo
nam vxorem vel ipsa mulier bonum vi
ruz debetis ip̄m diligere temperate ne ex
ipsius amore in corde vestro minuatur a
mor dei. Idem de dilectōe filioruz et sic
de omnibꝫ istis. Auc̄tas. Nolite dilige
re mundum sup̄ nimis nec ea que in mū
do sunt. quoniam omne quod est in mun
do cōcupiscencia carnis est. Ecce hic pec
catum luxurie. Et concupiscencia oculo
rum. Ecce hic peccatum auaricie. Et su
perbia vite. ecce hic peccatum sup̄bie ex
honoribꝫ officijs ⁊c. pria ca. Johis secū
do. ¶ Quantum ad secundū punctum.
scz de practica hystoriali quomō ista as
censio fuit conueniēs. Exquo enim sci
mus racionem quare ascendit videamꝰ
modum quomō ascendit. Non enī vo
luit statim post resurrectōnem in celuz a
scendere ꝫ quadragīta diebꝫ voluit ī hoc
mūdo remanere vt suā resurrectōez per
multa argumenta ꝓbaret ⁊ apostolos ī
strueret ⁊ doceret ⁊ quadragesimo die a
sua resurrectōne voluit ascendere in celū
ꝓpter quod hodie bis apparuit apostolis
De prima apparicōne loquitur euange
liuz. De secunda epistola hodierna. Re
cunbentibꝫ vndecī discipulis apparuit il
lis Jhesus Marci vlti. Salutans eos
iuxta morem suum dicens. Pax vobis
Et dixit eis q̄ hodie volebat ascendere
celum exquo conpleuerat totū opus no
stre redemptōnis. hoc audientes aposto
li inceperūt flere. ⁊ xp̄s. si diligeretis me
gauderetis vtiq̄ꝫ qr vado ad patrez Jo
hānis. xiiij. Domine gaudemus de hono
re vestro sed tristamur. qr dimittitis nos
orphanos. nec poterant comedere pre
tristicia. Ideo xp̄us amore eoruz come
dit vt ipsi comederent. Sed conuescēs

precepit eis ab iherosolimis ne discederet sed exspectarent promissionem patris. Actuum.i. et surrexerunt omnes et processionaliter iuerunt ad montem oliueti secundum quod dixerat eis Ihesus propter hoc in multis locis fit hec processio. Cum autem fuissent in monte xpus visibiliter apparuit eis et salutauit matrem et omnes alios dicens. pax vobis. et dixit eis quomodo perfecerat opus propter quod venerat Iohannes volebat ascendere in celum ad patrem virgo autem Maria quam sentiebat presentiam sanctorum qui cum xpo debebant ascendere dicebat filio cum lacrimis vt placeret sibi quod ipsa ascenderet cum eo. xpus vero tergens sibi lacrimas dixit. Mater benedicta vos remanebitis loco mei. consolabitis apostolos meos et propter sapientiam quam dedi vobis destruetis hereses quam insurgent. propter hoc dicitur virgini marie. gaude maria virgo. cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. Item apostoli rogauerunt eum vt ascenderet cum eo ne relinqueret eos orphanos. quod dixit. euntes docete omnes gentes baptisantes eos in nomine patris et filij et spiritus sancti. Docentes eos seruare omnia quecumque mandaui vobis Mat vltimo. Non dimittam vos orphanos ecce ego vobiscum sum. scilicet in sacramento altaris omnibus diebus vsque ad consummacionem seculi. Math. vlti. Deinde dixit sibi maria magdalena. O domine ego eram magna baronissa et modo sum pauper. Iohannes placet vobis quod ascendam vobiscum Et xpus vos eritis socia matris mee etc. Cum autem eleuaretur a terra et cepisset ascendere apostoli interrogauerunt eum dicentes. Domine in tempore hoc restitues regnum israhel. Actu.i. Domine venietis cito ad dandum regnum israel Respondit xpus non est vestrum noscere tempora et momenta quam pater posuit in sua potestate sed accipietis virtutem superuenientis spiritus sancti in vos et eritis mihi testes in iherusalem etc. ¶ Nota non est vestrum scire determinate diem iudicij sed indeterminate possumus dicere quod cito et bene cito etc. Cum autem iam ascenderet et ipsi in altum eum respicerent dixerunt domino deus nobis benedictionem. Et eleuatis manibus benedixit eis. Lu. vlti. Sicut sacerdos post missam dat benedictionem populo. Tunc nubes suscepit eum ab oculis eorum. Non quod ea indigeret ad ascendendum sed ad innuendum quod omnis creatura est sibi subiecta dauid dicit de deo patre. Omnia subiecisti sub pedibus eius. Cum autem xpus fuisset in celo quia subito ascendit ex quo apostoli non viderunt eum. misit duos angelos ac apostolos. adhuc intuentes in celum qui dixerunt eis Viri galilei quid statis aspicientes in celum hic Ihesus qui assumptus est a vobis in celum sic veniet quemadmodum vidistis eum ascendentem in celum Actu.i. Ecce practica hystorialis quomodo ista benedicta ascensio fuit conueniens et qualiter ascendit et sedet ad dexteram dei et fuit conpleta prophetia Isa. Vidi dominum sedentem super solium excelsum et eleuatum et plena erit omnis terra maiestate eius etc. Isa. vi. Tunc apostoli et discipuli adorantes regressi sunt in iherusalem cum magno gaudio et erant semper in templo laudantes et benedicentes deum. luce vlti. Moraliter hic cum dicitur adorantes etc. habemus hic exemplum et instructionem moralem eundi ad ecclesiam et colendi festa cum gaudio cessando a negocijs temporalibus vt xpus quieuit in die resurrectionis. Et sunt colenda perfecte quod innuitur cum dicitur. erant semper in templo.i. perfecte. plus enim proficiunt bona vestra ex bona obseruacione festi quam ex vestris laboribus. Tercio sunt colenda deuota mente cum dicitur laudantes et benedicentes dominum scilicet silencio audiendo missam. Dicatur contra loquentes in ecclesia etc. ¶ Quantum ad tercium punctum scilicet de vtilitate finali ab ipsa proueniente ex ipsa scilicet ascensione. Istam vtilitatem siue fructum declarauit ipsemet di. in domo patris mei mansiones multe sunt. Si quo minus.i. aliquid minus dixissem vobis quia vado parare vobis locum. Si abiero et preparauero vobis locum.

Feria.vi. post ascē sionis Sermo

Iterū venio ⁊ veniā ⁊ accipiaz vos ad me. Johis.xiiij. Ecce hic vtilitas finalis ꝓueniēs. ¶ Nota mā̄siones multe sunt Nouē ordies angeloꝝ quos Johānes vocat plateas. Apoc.xxi. Et platee ciuitatis aurū mundū tanq̄ꝫ vitruz ꝑlucidū ¶ Primus ordo seu prima platea statim in ingressu est scōꝝ angeloruz

¶ Secūda archangeloruz.

¶ Tercia principatuuz.

¶ Quarta potestatuum.

¶ Quinta virtutuz.

¶ Sexta dominacōnum.

¶ Septima thronorum

¶ Octaua cherubinorum.

¶ Nona seraphinorum.

Istas mansiones xp̄s parauit. Jō dixit vado parare vob̄ locū ¶ Nota maxīaz xp̄i humilitatē. Reges coīter p̄mittunt nūcios ⁊ scutiferos vt p̄parēt locū. Sz xp̄s rex gl̄e ipēmet voluit ire ad parandū nob̄ locū. Posset hic fieri argumentū in oppositū. Cū xp̄s dicat. venite benedicti patris mei possidete paratū vob̄ regnū a cōstitutōe mūdi. Math.xxv. Quō dicit g̊ vado vob̄ parare locū. Rn̄o ꝙ h̄ potest intelligi dupl̄r. Vel ꝑ differēcialez distinctōez. vel ꝑ realez possessionē. Quātuz ad primū a constitutōe mundi iā paratū erat iuxta auc̄tez Math.xxv Venite benedicti. Scd̄o autē mō scz per realē possessionē hodie parauit ꝓpter realem distribucōez scōꝝ qui cū xp̄o ascēderūt in ordibus angeloꝝ iuxta merita vnicui usq̄ꝫ qꝛ nunq̄ꝫ antea intrauit aliq̄s vsq̄ꝫ hodie scz ante xp̄i ascensionē Dicatur practice quō qn̄ fuit in celo cū sanctis patribꝫ tot milia ī prima platea scz angelorū Collocauit ibi illos q̄ ī hoc mūdo seruierūt sibi in pn̄ia quēlibet in sua cathedra Jā erat ibi nomē cuiuslibet scriptū et cuilibet imponēdo suā coronā in capite. In ordine archāgeloꝝ collocauit eos q̄ sibi seruierūt in opibꝫ spūalibꝰ. In tercō ordine scz pricipatuū collocauit illos q̄ sibi seruierūt in opibus mīe In quarto ordine scz potestatuū illos q̄ sibi seruierūt in magna pacīa in aduersitatibꝫ. In quīto ordine scz v̄tutū illos q̄ sibi seruierūt in pacīa nō habendo malā voluntatez alicui ⁊c̄. In sexto ordine scz dn̄acionum collocauit dn̄os terrenales. rectores ⁊ iudices q̄ cū iusticia magna rexerūt communitates ⁊c̄. In septīo ordine scz thronoꝝ illos q̄ amore sui tenuerūt vitā pauperē. In octauo ordine cherubin ꝯtēplatīos qui habuerūt sapīaz diuinā. In nono ordine scz seraphin caritatiuos ardentes in dei amore. Ecce quō intelligit̄ vado parare vob̄ locū q̄ꝫtuz ad realē possessionez. xp̄us vero sup̄ om̄es ordines angeloꝝ sedet in solio suo ad dexteraz q̄ clare videtur ab omībꝫ. Et sic paret tercius punctus et ꝑ ꝯsequēs totus sermo. Deo gracias ⁊c̄

¶ Feria sexta post ascensionis Sermo.

Hic veiet quē admoduz vidistis eū ascendentē in celuz. Actu.j. Heri p̄dicaui vob̄ quō xp̄us ascendit in celuz Modo āt volo vob̄ declarare quō descendet cito ad iudiciū. materia erit vtil̄ Sed prīo salutetur v̄go Maria ⁊c̄. ꝓ declaracōe huius ⁊ introductōe materie predicāde Sciendum ꝙ in sacra scriptura inueniuntur duo xp̄i aduentus. s̄m ꝙ erāt due reparacōes necessarie. Ex pctō enī ade humanū genus incurrit duo mala. ¶ Primū in aīa. ¶ Secūduz in corpore. Prīo enim qn̄ anima ꝑdidit grāz dei incurrit ignorācias. Scd̄m in corpe. qꝛ cū labore oz vitā acq̄rere. habere miserias tribulacōes ⁊ finalit̄ oz nos mori ꝓpt̄ hoc duo aduentꝰ xp̄i legūtur. primꝰ est p̄teritus qn̄ veīt ad reparandū mala aīaꝝ. Prīo eī repauit mala aīaꝝ. sicut

Feria vi post ascē sionis Sermo

prīo venerāt mala aīe q̄ corpis. qr oīa pctā ⁊ culpas ⁊ defectus reparauit p sacramētuz baptismi ⁊ p alia sacramēta ecclesie. Ignorācias aīe reparauit p legez euāgelicā ⁊ spūalez quā dedit dando anime diuersas grās ⁊ v̄tutes. In isto autē aduentu nō reparauit mala corpis s̄ adhuc cū labore ⁊ sudore viuim⁹ ⁊ eciam morimur. Sz in scdo aduētu scz qn̄ veniet ad iudiciū cito ⁊ in breui tūc veniet ad reparandū mala corpis qr tūc resurgemus cū corpib⁹ glosis iuuenes etatis xxx. annoꝝ sine oī defectu labore ⁊ dolore immortales īpassibiles De istis auctoritas Apparebit in fine ⁊ nō mencieť si morā fecerit exspecta eū qr veniens. s. in prīo aduentu veīet sup̄ in scdo. ⁊ non tardabit. Abacuc. ij. Qualiter āt veniet hoc declarat theā dicēs. Sic veniet quē. etc̄. In xp̄i ascensione notaui sex circumstancias seu condicōnes.

¶ Prima sociacō gloriosa.
¶ Secunda conclamacō vicerosa
¶ Tercia congregacō copiosa.
¶ Quarta allocucō gracōsa
¶ Quīta increpacō rigorosa.
¶ Sexta retribucō virtuosa

Oēs iste ꝯdicōes silr erūt in xp̄i descensione ad iudiciū igitur sic veīet quēadmodū ⁊c̄. ptz tota materia in sūma. ¶ Prima g̊ condicō vel circūstancia q̄ fuit ī xp̄i ascensione fuit associacō gloriosa qr non ascendit solus s̄ cū magna societate gloriosa oīm sanctoꝝ angeloꝝ q̄ descenderūt ad sociandū regē eoꝝ ⁊ oīm scārum aīarū a prīo iusto scz abel q̄ mortuus fuit vsq̄ ad vltimū mille milia quis possz numerare ⁊ aliq̄ p̄cedebāt ⁊ aliqui seq̄bātur ⁊ xp̄s ibat in medio quēadmodū fit in ꝓcessioīb⁹. hec vocať associacō gloriosa de qua dicit Bernardus in sermōe ascensionis q̄ digna ista ꝓcessio fratres carissimi qua xp̄s cū aīaruz scārum ⁊ celestiū virtutū triumphali pompa deductus est ad patrē. Sic veniet in die iudicij qr non descendet solus s̄ omēs angeli descendēt cum eo ⁊ omēs scī et scē quia in ista die euacuabiť celū totū Dicatur practica quō ī die iudicij de mane xp̄s dicet v̄gini Marie matri sue mater mea hec est dies iudicij. Jō descendamus ad iudicandū munduz. ⁊ vos angeli principatus ⁊ potestates p̄cedatis ⁊ vos patriarche ꝓphe apostoli martires cōfessores virgines ⁊c̄. seq̄mini. Et xp̄s cū virgine Maria in medio descendet. sic veniet ⁊c̄. De hoc ꝓphia. Dn̄s ad iudiciū veniet cū senatorib⁹ populi sui ⁊ prīcipib⁹ Isa. iij. ¶ Nota cū senatorib⁹. i. scīs. qr licet multi eoꝝ iuuenes fuerūt mortui. tn̄dū viuerēt gubernauerūt se vt senes. Item cū p̄ncipib⁹. i. angelis sāctis qui sūt principes ad gubernandū populuz suum g̊ sic veniet ⁊c̄. ¶ Moraliter ecce inq̄tū platea manifestabūtur opa vr̄a. non solū bona s̄ eciā mala. omēs cogitacōes locucōes opacōes ⁊ omissiones. O q̄ta mala tūc discooperiētur. qr volūtate diuina solo intuitu videbūtur oīa pctā. et diceť. O ecce traditor ille ⁊ q̄lia opatus est iste. iuste damnatus est. Et q̄lis verecūdia erit. Multi reputātur boni ⁊ iusti q̄ tunc erunt damnati. ꝓpter hoc dicebat apl's. Nolite ante tp̄c iudicare q̄adusq̄ veniat dn̄s q̄ ⁊ illuminabit abscōdita tenebraꝝ ⁊ manifestabit ꝯsilia cordiū. prīa ad Coꝝ. iiij. Tūc eniz respicient ⁊ dicēt. ⁊ q̄s ille. non est ille talis religiosus. ymmo. O ribalde ypocrita videbať deuotus ⁊ ecce quō erat ꝓprietarius inobediens ⁊ malus. Idem de clericis de militib⁹. de doctorib⁹. de diuitib⁹ vsurarijs. Idē de mulierib⁹ parientib⁹ secrete vel anteq̄ veniāt ad mr̄ionium. Ecce quō tunc iudicabūtur a bonis. Jō dicit nolite ante tp̄c iudicare. regraciamī mihi si dem vob̄ modū ⁊ remediū cooperiēdi peccata vr̄a ne illa die appareāt in ꝯfusi

Feria.vi. post ascē sionis Sermo

onē vr̄az coopiatis vos vel o pnie q̄. iiij
pecias hz siue q̄tuor frusta vel angulos.
scz contricōez ꝯfessionē ⁊c̄. De h̄ aucto
ritas dauid Bti quoꝝ remisse sūt iniq̄ta
tes ⁊ quoꝝ tecta sūt pctā. s. pallio pnie.
beati sup̄ erūt in illa die. Ista remissio fit
in ꝯfessione dicēte xp̄o. Quoꝝ remiseri
tis pctā remittunt̄ eis. ⁊ q̄ꝝ retinueritl
retenta sūt. Joh. ij. ¶ Scda ꝯdicō siue
circuustācia fuit ꝯclamacō virtuosa siue
vicerosa. Dicat̄ silitudo de rege q̄ misit
primogenitū suuz ad barbariā. q̄ capta
cū magnis ꝑiculis ⁊ p̄lijs finaliter redijt
ad patrē in occursu fit cōclamacō tubarū
et gentiū dicentiū viuat viuat Ita ꝓprie
fuit de dn̄o Jhu xp̄o dei patris prīogeī
to ⁊ vnigenito quē misit ad barbariā hu
ius mūdi sicut radius solis mittit̄ a sole.
vt obtineret gen⁹ huānuz bellauit ꝯ deō
nes ⁊ ꝯ infideles ⁊ pctōres ⁊ fuit g̃uit̄
vulneratus. fina r hodie victoriosus re
dijt ad prēz. Jō cogitate q̄lis clamacio
facta fuit scz angeloꝝ ⁊ scōꝝ. de h̄ dauid
in p̄s. Oēs gentes. dic̄. Ascēdit de⁹ ī iu
bilacōe ⁊ dn̄s in voce tube. Greg⁹. Ju
bilus est exultacō mētis q̄ non p̄t exp̄mi
nec taceri vz. Sic veiet quēadmodū ⁊c̄
Nā in die iudicij qn̄ cuz v̄gine maria ⁊
oīb⁹ sanctis angel' ⁊ alijs scīs descendet ī
aere. om̄s mortui subito resurgēt diuina
v̄tute. Dicet eī xp̄s michaeli. Citent̄ p̄
tes ad iudiciū ⁊ stati tuba sonabit. Non
intelligatl q̄ illa tuba sit alic⁹ metalli vl'
eris vl' argenti. h̄ d̄r silitudinarie qꝛ sic̄ tu
be hn̄t voces terribiles ⁊ mouent sāgui
nez hoīm ⁊ equoꝝ ⁊ animātur. Ita tūc
erit vna vox terribil' q̄ ad q̄tuor ꝑtes ter
re clamabit dicens s̄m Jero. Surgite
mortui venite ad iudiciū. In primo pū
cto omnes mortui a primo vsq̄z ad vlti
mū tam boni q̄z mali resurgent in etate.
xxx. annoꝝ siue mortui fuerint senes l iu
uenes siue pueri in vtero matris mortui
quelibet anima tā bona q̄z mala assumet
suū corpus v̄tute diuina. De hoc aucto
ritas Jpē deus in iussu ⁊ in voce archan
geli ⁊ in tuba dei descendet de celo. pria
ad Thessa. iiij. Moraliter rogo vos q̄
cogitetis ꝓ bono statu vite vestre. quō
erit terribile audire illaz vocē que in ce
lo ⁊ in inferno audiet̄ ⁊ omnes terrebit
q̄d erit de peccatore in illa die qualiter ti
mebit. Scūs Jero. dicebat de se q̄ cogi
tabat de hijs. Siue comedaz siue bibam
siue quid aliud faciā semp̄ videtur sona
re in auribꝰ meis illa terribil' tuba. Sur
gite mortui ⁊c̄. O vos boni homines de
quib⁹ cogitatis in taberna si ibi est bonū
vinū ⁊ alter in coquina quid comedet ⁊
alter in bordello si est ibi aliqua pulchra
putana ⁊ alter quō poterit decipe alterū
etc̄. Et sic vadimus ad mortem inferni.
sine timore vt capre ad macellum. Qua
liter daret bonum conputum thesaurari
us regis qui quatuor vel quīq̄z annis di
spensauit pecunias regis cui diceret rex.
cras sub pena mortis reddas mihi bonū
conputum ⁊ iste non haberet aliquid in
scriptis. Sic de nobis qui ministrauim⁹
plus q̄z thezaurarius regis Primo eniz
cogitacōnes cordis ex quo habuisti vsū
liberi arbitrij. De omnibꝰ oportet te red
dere conputum deo. Item de ore. Item
de omni verbo bono vel malo siue ocio
so qꝛ verbum ociosum dicitur quod non
est bonum nec malum. de omnibꝰ opor
tet te reddere conputum deo. Auc̄tas.
Dico vobis quoniam de omni verbo o
cioso quod locuti sunt homines reddent
rōem deo in die iudicij. Math. xij. Itez
de omnibꝰ que audiuistis. de omni passu
quē fecistis. de omni motu manuū ⁊ pe
dū ⁊c̄. de quolibet bolo panis. de quali
bet tacia vini. Et de omnibꝰ bonis terre
nis. diuicijs. hereditatibus ⁊c̄. De omni
bus gracijs a deo datis. de omnibus ha
bebimus reddere conputum deo. Et de
omnibꝰ istis habetis aliq̄d in scriptl. nihil

feria sexta

Sabbato post ascē sionis Sermo

Qualiter ergo debem⁹ timere quia illa die celū ⁊ terra tremebūt. Jō orat eccia di. Libera me dñe de morte eterna ī die illa tremenda qñ celi mouēdi sunt ⁊ terra ⁊c̄. Remediū ē si vultis esse sine tiore in illa die custodiatis festa exquo laboratis sex diebꝫ. quiescatis in septīo die qꝛ sic quieuit de⁹. Jō dauid In memoria eterna erit iustus ab auditione mala ñ timebit p̄s ¶ Tercia cōditio siue circunstantia fuit cōgregatio copiosa. s. hoīm ⁊ mulierꝫ in monte oliueti p̄sens fuit virgo scā maria cū aliis scīs mulieribꝫ apl'i et alij discipuli. Dicit apl's p̄ma ad Corin. xv. ꝙ visus ē plusq̄ q̄ngentis fratribus sil' q̄ cōuenerāt Actu. x. Nā in die iudicij oēs tam boni q̄ mali cōgregabūtur in valle iosaphat. Auc̄tas. In diebꝫ illis ⁊ in tp̄e illo cū cōuertero captiuitatem iuda ⁊ irl'm cūgregabo oēs gentes ⁊ adducā eas in vallē iosaphat ⁊ ibi disceptabo cū eis Joelis. iij. Boni āt erūt a dextris. mali aūt a sinistris. Cū venit filius hoīs in maiestate sua. ⁊ om̄es angeli cū eo tunc sedebit sup̄ sedem maiestatis sue ⁊ cōgregabunt̄ ante eū om̄es gentes et sep̄abit eos abinuicem. sicut pastor segregat oues ab edis ⁊ statuet oues a dextris suis edos aūt a sinistris Mat. xxv. Moraliter iuxta dr̄am ouiū ⁊ edoꝝ dilata sicut tibi placuerit. Si vis vide de ista materia in sermonibꝫ de aduentu domini ¶ Quarta circūstantia fuit allocutio gl'iosa qꝛ dixit apl'is. Accipietis virtutē sup̄ueniētis sp̄ūssancti in vos ⁊ eritis mihi testes in irl'm ⁊c̄ Actu. x. Euntes in mūdū vniuersū ⁊c̄ vl' illd̄ Mar. vltimo. Ecce ego vobiscū sū vsq̄ ad cōsumatōem seculi. dico ꝙ sic veniet quia tunc multū gratiose loq̄t̄ bonis qui erūt a dextris. leta facie dicet eis vt mater filio. veni fili mi veni ⁊ dabo tibi fructus Sic xp̄s dicet. venite bn̄dicti p̄ris mei possidete p̄atū vobis regnū a cōstitutōne mundi Mathei. xxv. Ecce allocutio xp̄i gl'iosa Moralit̄ nota aplausū xp̄i ad bonos diuersimode iuxta diuersos stat⁹ hoīm d. O bn̄dicte veni tu qui seruasti tuā religionē. Et sic de alijs. etiam boni eleuabūt̄ ī altū ⁊c̄ in aere cū scīs De h̄ apl's Hoc enī vobis dicim⁹ in verbo dñi qꝛ nos q̄ viuim⁹ q̄ residui sum⁹ in aduentu dñi. Et seq̄t̄ deinde Nos q̄ viuim⁹ q̄ relinq̄mur sil' rapiemur cū illis in nubibꝫ obuiā xp̄o in aera ⁊ sic sp̄ cū dño erim⁹ p̄ma ad Thessa. iiij. Quīta cōditio fuit rep̄hendendo increpatō rigorosa et increpādo pctā de hoc dicit euāgeliū Apparuit illis ih̄s ⁊ exp̄brauit incredulitatē illoꝝ ⁊ duriciā cordis. qꝛ his q̄ viderāt eū surrexisse a mortuis nō crediderāt Mar. vlt. Et tūc veīet ⁊ arguet dure ⁊ increpabit malos q̄ erūt a sinistris ei⁹ di. Discedite a me maledicti in ig. ⁊c̄ Mathei. xxv. Sicut dicit homo mimo quē vult expellere de domo sua. discedite ⁊c̄. Moralit̄ nota exprobratōez xp̄i ad malos diuersimode iuxta diuersitatē pctōꝝ. ibi tūc erūt tres planct⁹ flebiles p̄m⁹ erit iudeoꝝ. scd̄s agarenoꝝ. tercius maloꝝ xp̄ianoꝝ de p̄mo zach. in p̄sona xp̄i aspiciēt ī me quē crucifixerūt ⁊c̄ secūdo qꝛ agareni nō obedierūt xp̄o cū tñ dicat machomet⁹ ꝙ credere euāgelijs xp̄i O q̄lis plāct⁹ ⁊ dolor erit tūc inter eos De tercō dicet tūc xp̄s pctōribꝫ ⁊ malis xp̄ianis Discedite a me maledicti q̄ fuistis sup̄bi vani ⁊c̄. Cū ego fuerim hūilis ⁊ dedim⁹ vobis exemplū hūilitatis Idē d̄ auarl luxuriosis iracūdis ⁊ vindicatiuis ⁊c̄ p̄r resurget ꝯ filiū ⁊ ecōuerso vxor ꝯ viꝝ ⁊ ecōuerso ⁊ q̄ꝫto amores fuerūt hic maiores. tātopl⁹ int̄ eos erunt dolores. flet⁹ ⁊ adinuicē p̄secucōes Jō auisem⁹ ⁊ bōa hora corrigam⁹ nos ergo Estote p̄ati qꝛ qua hora non putatis ⁊c̄ Lu. xij. Sexta cōditō fuit retributio virtuosa. quia quando fuit in celo collocauit scōs p̄res in suis cathedris ī ordībꝫ angeloꝝ Apl's ascēdens xp̄us in altū. capti-

uam duxit captiuitatē. dedit dona hoīb⁹ ad Ephe. iiij. sic veniet. p̄mo enī retribu et malis dicens. Inferne apī os tuū et deglutire oēs istos impios. hoc facto terra redibit in p̄mo statu in quo fuit in p̄ncipio mundi. Tunc xp̄s cū virgine matre ascendent in celū p̄cedentib⁹ angelis et oēs beati sequent̄. Et qn̄ intrabūt celū sancti qui nōdum oculis corpeis viderūt celū dicēt. O dn̄e tam pulchra res. et xp̄s. cogitate qr ego cum patre ⁊ spūsancto certaui ⁊ p̄cio sanguīs mei care emi ꝙ magnū qd̄ debet esse. O dn̄e non potamus cogitare et collocat̄ inter omnes angelos siue inter ordines angelor̄ in suis cathedris. Auc̄tas. Fili⁹ hominis venturus ē in gloria p̄ris sui cum angelis ⁊ tunc reddat vnicuiq̄ ꝑm opa ei⁹ Math. xvi. Dum ergo tp̄us habemus opemur bonū ad oēs maxime aūt ad domesticos fidei. ergo sic veniet quē admodum ⁊c̄.

¶ Sabbato de eodem Sermo. iij.

In ciuitate sāctificata sil̄r requieuit Eccle. xxiij. Materia quam volo modo p̄dicare erit q̄liter aīa deuota. ad instar xp̄i ascendit in celū ⁊ habebimus bonas doctrinas. Sed p̄mo salutet̄ virgo maria ⁊c̄ Verbū thematl̄ ē ꝓprie verbū virgīs marie. ꝑ appriate ē verbū cui⁹ libet aīe deuote euntl̄ ad padisū ⁊ dicentis. In ciuitate sanctificata scz in gloria padisi Sil̄r scz xp̄o ascēdēti req̄eui Pro declaratōe hui⁹ verbi ⁊ introductione materie sciēdū ꝙ gl̄ia padisi d̄r ciuitas ⁊ sc̄ificata. Rō qr gl̄ia padisi ē ordīata vt ciuitas irl̄m q̄ trib⁹ muris erat circūdata vt mitra pape vl̄ impatoris q̄ hz tres coronas. in p̄ma clausura ⁊ laciori habitabāt laboratores. In scd̄a in altiori habitabant milites ⁊ ꝓphete. In tercia erat tēplū dn̄i ⁊ palaciū regis. ⁊ ī ea habitabāt seruitores dei. scz leuite ⁊ sacerdotes. Sic ī celo sūt tres ierarchie q̄si tres muri. In p̄ma habitant q̄ in hoc mdo vixerūt simplicit̄ in seruicio dei. In scd̄a aūt magis ꝑfecti ⁊ virtuosi. In tercia altiori habitāt illi q̄ in hoc mdo tenuerūt vitā apl̄icā dimittentes diuitias ⁊ honores tp̄ales ꝓpter deū. ⁊ fuerūt ardentes ī caritate dei ⁊ amore. Ecce rō q̄re gl̄ia padisi d̄r ciuitas. cui⁹ ꝑticipatio in idipsum in p̄s. Letatus sum. Diceret aliq̄s. si ita sunt collocati in padiso ꝑm supius ⁊ inferius an vident oēs deū. Dico ꝙ sic iō dicit cui⁹ ꝑticipatio in idip̄m. d̄r etiā sāctificata id ē in scītate cōfirmata In hoc mūdo null⁹ sanctor̄ nisi xp̄s ⁊ v̄go maria fuerūt sine pctō. Sed in padiso sunt ita cōfirmati. ꝙ nō p̄nt peccare iō omnes sunt sancti. Auc̄tas. Oīs q̄ relict⁹ fuerit in syon ⁊ residuus ī irl̄m sāct⁹ vocabit̄. Oīs q̄ script⁹ ē in vita in irl̄m Isa. iiij. Nō oīs q̄ relict⁹ fuerit ī syon. Syon ꝑcat vitā p̄ntē in q̄ q̄ bn̄ vixerit de syon veīet ī irl̄m. s. ī visionē pacl̄ padisi. d̄ ista ciuitate dicit thema ī ꝑsona aīe scē. In ciuitate sc̄ificata ⁊c̄. Nota. v. in ascēsione xp̄i ad q̄r̄ sil̄itudinē aīa scā ascēdit in requiē ciuitatl̄ supne q̄ q̄nq̄ sūt nc̄cia volēti ascēdere ⁊ ex mdo exire. Prīo q̄dē xp̄o affuerūt angeli celor̄. oēs aīe scōr̄ pentes. apl̄i ⁊ discipuli ⁊ amici. De hoc legit̄ figura Gen̄. xxxij. de iacob quō sol⁹ recessit de domo p̄ris ⁊ cū bacl̄o ī manu trāsiuit iordanē. ⁊ p⁹ ml̄tū tp̄is rediens cū magna multitudine dixit. In baculo meo trāsiui iordanē istū ⁊ nūc cū duab⁹ turmis ⁊c̄ Gen̄. xxxij. Figura fuit xp̄i. flumē iordanis ꝑcat passionē ⁊ mortez xp̄i. Jor. id ē riuus. dan. i. iudiciū. Jordan id est riuus iudicij. Ecce mors christi ad quā statim natus incepit fluere et ideo modo d̄r riuus scdo Regū. Ego oēs morimur ⁊ q̄si aque dilabimur sup

Sabbato post ascē sionis Sermo

terram. Totū nostrū viuere non est nisi mori. qꝛ cōmedendo bibendo. loquēdo dormiendo vel stando. continue vadimus ad mortē. q̄si aque dilabimur. Dicitur aūt mors riuus iudicij. Rō qꝛ morimur dei iudicio. qꝛ ita diffinitū est dei iudicio ⁊ sentenciatū a deo. vt nullꝰ intret paradisum nisi p̄us transeat hoc flumē mortis. Intantū ꝙ nec xp̄us nec virgo maria btā fuerunt exempti. Jō Eccle. xli. Noli metuere iudiciū mortis scꝫ cogitando ꝙ euades. qꝛ nullus euasit. Jō de morte dicit xp̄s. In baculo meo .s. crucis transiui iordanē istū. scꝫ iudiciū mortis. qꝛ nulla scā p̄sona mortua est cū eo sed ip̄e solus ⁊ pauprimꝰ qꝛ nudus ⁊c̄. Nunc aūt in die ascensionis cū duabus turmis regredior scꝫ angeloꝝ ⁊ patruꝫ sanctoꝝ. Silr̄ ī recessu aīe scē de hoc mūdo qñ ascendit in celū. habet duas societates d̄ celo Ecce qñ p̄sona deuota q̄ fecit magnā ⁊ condignā p̄niam est in extremis. angelus bonus q̄ est custos q̄ videt omīa interiora ⁊ cognoscit horam mortis. subito ascendit in celum ⁊ totꝰ letus vadit ad cathedrā xp̄i et virgis marie dicens bona noua. licet xp̄s sciat totū. tñ ip̄e interrogat iustū ⁊ impium d. q̄d est. Rñdit angelꝰ dñe vna p̄sona p̄ vos mihi cōmissa tot anni sūt. modo laborat in extremis. vixit bñ ⁊ scē. dicit ibi corā xp̄o oīa bona que fecit. q̄lis honor. Tūc xp̄s p̄cipit michaeli vt mittat. l. vl̄ centū milia angelos. vt associēt aīam eiꝰ angeli vero ꝓpter amorē magnū quē habent ad nos offerunt se dicendo dñe. ecce ego sum hic mittatis me ⁊c̄. Filij vero vel parentes seu amici qui sunt iam in celo qui cognoscunt angelū. vadunt ad xp̄m dicēdo. dñe vos p̄cepistis honorare parentes. Jdeo pater vel mater modo vel talis amicus nr̄ modo ē ad mortem infirmꝰ. Jō de vr̄a licentia ibimꝰ ad associandū eū. ⁊ placet xp̄o. ⁊ veniūt cū angelis. ⁊ licet nō videant̄ a nobis carne impediente. tñ tota camera ē plena eoꝝ p̄ñtia ⁊ statim aīa sentit eoꝝ p̄ñtiā ⁊ qñ est extra corpꝰ. statim vidit angelos et aīas clarius q̄ꝫ vos videtis me mō. ⁊ dicit ⁊ vnde mihi tantus honor ⁊ ascendit cū eis in celū. Auc̄tas. Ecce quō cōputati sunt inter filios dei ⁊ inter sāctos sors illoꝝ est Sap̄. v. Talis aīa p̄t bñ dicere in ciuitate sanctificata silr̄. Nō dico eq̄liter xp̄o ascendenti req̄euit. Secꝰ de anima impenitente q̄ non dolet de peccatū nec cōfitet̄ nec restituit nec remittit inimicis. ad talē non veniūt angeli boni s̄ demones. Dicat̄ quō illemet dyabolꝰ q̄ fecit eam peccare qñ est in articulo. vadit ad luciferū. dicens talis religiosus clericus vel laycus quē ego inclinaui ad peccata. mō est in articulo mortis iō habeamus societatē. Et luciper mittit copiam demonū. ⁊ aīa stati sentit eoꝝ p̄ñtiā ⁊ nollet exire ⁊ reuertitur intus. Sicut enī criminalis vel criminosus nollet exire captionem quando debet duci ad furcā sed cogitur. Jta tunc de anima impenitente. Auctoritas. Vir qui errauit a via doctrine in cetu gigantiū cōmorabit̄ Prouerbioꝝ. xxi. Nota a via doctrine. eundi ad paradisum que est illa. penitentiaꝫ agite appinquabit enī regnum celorum. Mathei quatro. Qui enī ab ista via declinauerit in fine in cetu gigantiū. id est demonū cōmorabitur. Jdeo ꝓ tp̄e faciamus p̄niam si euadere volumus tam grandia futura mala. Secūda conditio et similitudo in xp̄i ascensione ⁊ anime ē cōclamatio. xp̄s nō cum silentio sed cum laudibꝫ tubarum ascendit sicut rex quando redijt victoriosus ad suū regnū a vasallis suis fit et subditis conclamatio. Jta potestis cogitare de xp̄o quando victoriosus de diabolo de mūdo ⁊ d̄ pctōribꝫ. hodie ad suū regnū redibat Cogitate q̄lit̄ aer totꝰ erat plēꝰ choreis āgl̄oꝝ iō

Sabbato post ascē sionis Sermo

dauid in p̄s. Omnes gentes. dicit ascē
dit de⁹ in iubilatione. ⁊ dn̄s in voce tu-
be Grego. Jubilus est exultatō que nec
exp̄mi potest taceri valet. Sil'r ē de aīa
sancta ⁊ deuota. non dico equalit' qn̄ a-
scendit in celū scitis qualiter ascēdit quē
admodū depingit' maria magdalena qn̄
eleuabat' ab angelis in aere. Ita de aīa
scā aliq̄ āgeli p̄cedūt aliq̄ comitāt' aliq̄
sequūtur. Idē de filijs paruis qui veni
unt aīam associare de quib⁹ deberetis fa
cere magnū festū ⁊ gaudiū qn̄ moriunt'
et vos ploratis ꝙ nō deberetis facere. ⁊
scā aīa ascendit letabunda. Et si place-
at sibi talis honor tn̄ dicit. Nō nobis do
mine nō nob' sed noī tuo da gl'iaz. Ange
li aūt cantāt vnā cantilenā hn̄tem tres
versus s̄m tres virtutes necessarias ad
salutē siue ad saluationē. Prima virt⁹
est recedere a pctis ⁊ ab oī occasione pec
candi. Ista virt⁹ est pnīa ꝓpter hanc can
tant angeli p̄mā cantilenā dicētes. Fe-
lix dies. felix hora. felix temp⁹ felix mora
in qua pccā dimisisti. Cogitate q̄ntum
gaudiū est ip̄i⁹ aīe. Scda virus neces-
saria est obediētia. modicū esset recede-
re a pctis nisi homo seruaret bonū ꝓpo-
situm. ⁊ seruaret dei p̄cepta. verbi gr̄a
vt religiosus seruet suā regulā ⁊ cerimo
nias ⁊c̄ ꝓpter hanc cantāt scdam catile-
nā. Felix dies. felix hora ⁊c̄ in q̄ xp̄o ad-
hesisti. Tercia virtus ꝑseuerātia in ista
cōplet' totū nr̄m studiū ꝓpter hāc can-
tant terciā cantilenā dicēdo. Felix dies
felix ora ⁊c̄ in qua pnīam cōpleuisti. Et
sic aīa ascēdit. Factū ē aūt ut moreretur
mendicus ⁊ portaret' ab angelis. Nota
angelis in plurali in sinu abrahe Luc. xvi
Secus ē de aīa peccatrice et īpenitente
q̄ exeunte a corpe stati demones sūt ibi
et faciūt sicut venatores ad venationez
porcoꝝ faciūt. qꝛ totū nem⁹ resonat de
illo strepitu siue cōcrepatione cornuum
tubaꝝ ⁊ latratuū canū. Auc̄tas. Infer
n⁹ subt⁹ cōturbat⁹ ē in occursum aduen
tus tui suscitabit tibi gigantes Isa. xiiij.
Et loquebat' quidā hoī male vite. Illā
turbationē potestis intelligere ad instar
ville. ad quā subito venient agareni si-
ue inimici ad capiendū eā. q̄lis turbatio
esset in villa. Jō auisetis vos. Tercia si
militudo vt dicit Aug⁹ xp̄o ascendēte
fuit ꝙ maximū terrorē incussit demoni-
bus mediā regionē inhabitātib⁹ Nota
hic declarationē tubaꝝ ⁊c̄. Sz xp̄o a-
scendente fugerūt timore cōcussi. vt fugi
unt q̄ morant' in nemore qn̄ sentiūt re-
gem inde transire de hoc dicit dauid. Ex
urgat de⁹ scz ascēdendo ⁊ dissipent' ini-
mici ei⁹ ut fugiāt q̄ oderūt a facie eius
p̄s. lxvij. Aug⁹ Ascendente xp̄o pauet
om̄e celū mirant' astra. plaudūt agmina
tuba sonat ⁊c̄. Sil'r de aīa scā. postq̄ enī
xp̄s ascendit demones redierūt ad suuz
locū dicēdo xp̄o nō potuim⁹ cōtradicere
ne transiretis sed decetero videbimus
q̄s transibit. Sed cū aīa scā cū societate
angeloꝝ ascendit. sil'r demones fugiunt
Cōtemplate h̄ qn̄ aīa videt demones fu-
gientes ⁊ cognoscat illos q̄ eā tempta-
uerūt dicit cuilibet noīando eū. o tu tra-
ditor leuiathan tu temptasti me de sup
bia. o ꝓditor nisi dn̄s iuuisset me fuissez
damnatus. ⁊ sic de alijs. Ex quo ē iā se-
cura de gl'ia ⁊ bn̄ associata deridet eos.
ip̄i vero fugiūt Auc̄tas. Turbabuntur
gentes supple infernales ⁊ timebūt qui
habitāt terminos a signis tuis exit⁹ ma
tutinis ⁊ vespe delectaberis p̄s. lxiiij.
Nota q̄ habitāt termīos scz ī media re
gione qꝛ om̄e medium ē termin⁹ extre-
moꝝ a signis suis scz gr̄e ⁊ gl'ie ⁊ virtu
tū ip̄i⁹ aīe. Exit⁹ matutinis ⁊ vespere d̄
finib⁹ hui⁹ vite qꝛ finis d̄r matutinis ⁊
vespe diuersis respectib⁹ d̄r matutine. qꝛ
tūc orit' claritas gl'ie anīe scē. Et d̄r ve-
spere qꝛ ē finis h⁹ vite. Totalit' secus de
aīa iniqua ⁊ impenitēte ē qn̄ descendit

ad infernū demones deridāt eā d. mō
mō ribaldi qꝛ aqua baptismi ꝑdita fuit ī
vobis et etiā crisma. ⁊ sanguis redem-
ptoris ⁊ sacramēta. de hoc auctas. Si p̄
stes aīe tue cōcupiscētias eiꝰ faciet te in
gaudiū inimicis eiꝰ Eccl. xiiij. Nota in
gaudiū scꝫ falsū ⁊ maliciosū quēadmo-
dū gauderet ille q̄ suspendit̄ si p̄mo vi-
deret suspendere inimicos suos. Quar
ta cōditiō fuit xp̄o ascēdente qñ eni fuit
ad portas ꝑadisi q̄ erant clause ex pecca
to ade. tūc oēs turbati sūt qñ angeli qui
p̄cedebāt clamauerūt dicētes. attollite
portas p̄ncipes vr̄as ⁊ eleuami porte e
ternales scꝫ ex longa duratōne ⁊ introi-
bit rex glie p̄s. xxiij. Et lꝫ iā scirent quis
erat tñ ex admiratione rñderūt. Quis ē
iste rex glie ⁊c̄ Tūc xp̄s intrauit cū scīs
aīabꝫ. Jō beatꝰ stephanꝰ q̄ post xp̄i ascē
sionē fuit passꝰ clamauit di. Ecce video
celos aptos ⁊ ih̄m stantē a dextris dei
postq̄ xp̄s celū intrauit porte celi clause
sunt. sed ñ ita fortit̄ vt p̄us. auctas. Cū
intrauerit p̄familias ⁊ clauserit ostium
incipiēt foris stare ⁊ pulsare ostiū Luc.
xiij. Sic qñ aīa scā ascendit silr̄ porte sta
tim aperiunt̄ ⁊ d̄r sibi a xp̄o. Euge serue
bone ⁊ fidelis qꝛ in pauco fuisti fidelis
supra multa te cōstituā intra ī gaudiū do
mini tui Math. xxv. Nota in pauca fui-
sti fidelis qꝛ bona q̄ facimꝰ in hoc mdo
sunt pauca respectu gl'e q̄ dat̄ bonis. Fi-
delis d̄r qꝛ ī bonis q̄ fecit noluit honorē
ꝓriū ꝫ honorē dei qꝛ bona opa facta iu
sta ⁊ recta intentōe faciūt hoīem fidelem
Secꝰ de aīa peccatis infecta qñ veīt ad
portas inferni ⁊ videt illa horribilia tor
mēta tūc apit̄ gula inferni ⁊ aīa clamat
O misera. dicūt demones adinuicē ha
beatis vob̄ istū pctōrē qꝛ vita vr̄a me-
ret̄ ista. De h̄ auctas Dilatauit infernꝰ
aīam suā ⁊ apuit os suū abq̄ vllo ter-
mino Isa. v. Quīta cōditio xp̄o ascen-
denti fuit sollēnit̄ festiuatꝰ. q̄lit̄ aūt fuit

receptꝰ a deo p̄re ⁊ spūscō nō p̄t liguis
declarati. ꝫ deuote ꝑsone ꝑ intellectum
possunt hoc cōtemplari. q̄lit̄ fuit receptꝰ
a deo p̄re hoc fuit relatū danieli q̄ dixit
Ecce cū nubibꝫ celi filius hoīs veniebat
et vsq̄ ad antiquū dierꝫ ꝑuenit ⁊ in cō-
spectu eiꝰ obtulerūt ei ⁊ dedit ei ptātē
et honorē ⁊ regnū Dañ. vij. Nota Ec-
ce cū nubibꝫ celi filiꝰ hoīs veniebat. s. ꝫ
hūanitatem qꝛ inq̄tū deꝰ sp̄ erat in ce-
lo et in terra ut radius solis. qꝛ lꝫ veni-
at in hūc mundū ad illuminādū calefa-
ciendū ⁊ fructificandū tñ nō recedit. ita
de xp̄o ꝫm diuinitatē. Sed d̄r ascendere
ꝫm hūanitatē ⁊ qñ fuit corā deo ado-
rādo eū inq̄tū deꝰ. eq̄lis ē deo p̄ri ma-
nifestaui nomē tuū hoībꝫ q̄s dedisti mi-
hi opus consūmaui Joh. xvij. Rñdit
sibi pater. Tu es filius meꝰ dilectꝰ in q̄
mihi bene cōplacui Luc. iij. Itē spiritui
sancto eū adorando dixit inq̄tū homo.
Spūs dñi sup̄ me. qꝛ inq̄tū deꝰ eq̄lis
est ꝓpter q̄ vnxit me euāgelizare paupe
ribꝫ misit me ⁊c̄ Luc. quarto. Respon-
dit spūssanctꝰ speciosꝰ forma p̄ filijs ho-
minū. diffussa ē gratia in labijs tuis p̄s.
lxxxiiij.. Tūc a patre ⁊ spiritusancto fuit
collocatus ad dexteram in cathedra glo
rie super omnes creaturas. Deinde ve-
nerunt sancti angeli ut vasalli facientes
reuerentiam regi adorando christum di-
cendo. Benedictio ⁊ clariras ⁊ sapien-
tia ⁊ gratiarumactio honor ⁊ virtus et
fortititudo deo nostro in secula seculo-
rum amen Apocalipsis septimo. Qui
respondēs ait. Vos estis admīstratores
spiritus in ministeriū missi propter eos
qui hereditatem capiunt salutis ad He-
breos p̄mo. Deinde omnes anime san-
ctorum que cum eo ascenderunt vt A-
de ⁊ omnium patriarcharum ⁊ prophe
tarum ⁊c̄ adorantes christum dixerunt
dignus es domine accipere librum et a-
perire siguacula eius quoniam occisus

es ⁊ redemisti nos in sanguine tuo Apocal. v. Rñdit xp̄s dicēs vos estis genus electū regale sacerdotiū gens sācta ꝓplus acquisitionis vt virtutes eius annuncietis q̄ de tenebris vos vocauit in admirabile lumē suū p̄ma Pet. ij. Ecce hic vnū modicuz de receptōne facta xp̄o ascēdente. Sil'r aīe sancte non dico equalit' qñ enī aīa scā intrat celū empireum transit ꝑ ordines angeloꝝ. angeli ⁊ sancti qui stant in illis pallacijs corꝑalibus nō de materia terrestri sed celesti. respicientes ꝑ fenestras suas om̄es salutāt ~~tes~~ aīam intrantē dicēs. O benedicta anima. benedicta dies in qua pn̄iam fecisti. restituisti. remisisti. Aīa rñdit. Non nobis dñe nō nobis sed noī tuo da gloriam ⁊ sic ꝑducit' vsq̄ ad xp̄i cathedrā vbi adorat xp̄m regratiādo sibi qꝛ ip̄az ꝑduxit ad debitum finē ⁊ ibi coronat' a xp̄o quēadmodū depingit' virgo maria qñ coronat' a xp̄o iuxta illud. Veni electa mea veni coronaberis. Auc̄tas. Iusti imꝑpetuū viuent ⁊ apud dñm ē merces eoꝝ. accipiēt regnū decoris ⁊ dyadema spēi de manu dñi Sap. v. O quale festū fit tunc in celo ⁊ tripudia ab angelis dei Auc̄tas Dico vobis ꝙ gaudiū est in celo sup̄ vno peccatore pn̄iam agēte Luc. v. Quātomagis sup̄ vno peccatore pn̄iam cōplente. Secus de aīa dānata impenitente aliud festū fit sibi in inferno ut dñs custodiat nos ab isto festo de quo Isa. Omnes p̄ncipes surrexer̄t de solijs suis om̄es p̄ncipes nationū.

Dñica infra octauas Ascensionis ser. j.

Ille testīoniū ꝑhibebit de me. Verbū istd̄ habet' textualiter Joh. xv. et officiat' in euangelio hodierno sermo noster erit de sancto euangelio pn̄tis dominice singulariter de verbo ꝓposito ꝓthemate ⁊ habemus multas bonas doctrinas ad pctōꝝ correctionē ⁊ vite instructionē. Sed p̄mo salutet' virgo maria. Pro declaratione huiꝰ verbi ⁊ ꝓsecutione totius materie nr̄i sermonis. sciendū. ꝙ deꝰ dans doctrinā ⁊ regulā et legem oībus iudicibus mundi quō se debeant regere ad puniendū ⁊ corrigēdū pctā dixit nō stabit testis vnꝰ cōtra aliquē q̄cq̄ illud peccati vel facinoris fuit Sed in ore duoꝝ ⁊ triū testiū stabit oē verbū Deutro. xix. Rō huiꝰ legis ē. q̄ qñ vna sola ꝑsona testat' cōtra aliam et alia negat equales sūt. Iudex non plus rōnē cōdemnandi q̄ soluendi. Sed qñ sunt duo testes cōtra vnū tūc vnꝰ ē cōuictus si sint tres testes meliꝰ iam iudex p̄t eū cōdemnare. Ideo dicit in ore duorū aut triū testiū ⁊c. Ecce legē quā dedit ⁊ sicut dedit illis alijs iudicibꝰ. Ita etiā ip̄e vult eam seruare. Nam añq̄ anima intret ꝑadisum si sit bona vel infernū si sit mala. vel purgatoriū. p̄mo venit ad iudicū xp̄i ⁊ ibi iudicat'. Auc̄tas. Statutū ē hoībꝰ semel mori post hoc iudiciū ad Hebre. ix. In p̄mo enī iudicio xp̄s ꝓcedit ꝑ legē datā alijs iudicibus scz cū duobꝰ aut tribꝰ testibꝰ cōtra reum et s̄m ꝙ testes sūt ꝓ vel cōtra aīam ip̄a iudicat'. Primꝰ testis ē cōscīa ꝓpria humanalis. Secundꝰ bonꝰ angelus celestialis. Tercius est ih̄us iudex vniuersalis. de quolibet istoꝝ dicit thema ille scz p̄mus vel secundꝰ vel tercius testis. testimonio ꝑhibebit de me pro vel cōtra ¶ Dico p̄mo ꝙ ꝓpria cōscīa hūana ē testis qꝛ cōscīa hoīs est liber in quo scribūtur oīa bona vel mala q̄ homo facit. qñ homo facit aliqd̄ bonū opus. illud opꝰ transit sed remanet scriptū in libro cōscīe verbi gr̄a Credo ꝙ quilibet nr̄m hodie orauit postq̄ fuit indutus genibꝰ flexis. etc̄ illud opus iam transiuit tñ remanet

scriptū in libro ꝯscie ad testificandū in iudicō. Idē si hodie fecistis elemosinaz si deuote ⁊ cū silencō audiuistis missaz. Idem si salutastis aliū bono corde ⁊ sic de alijs. Ista opa trāseunt ꝫ remanēt scripta in libro conscie. Auctas. Cū gentes q̄ legez nō habent naturalr ea q̄ legl sūt faciūt. hmōi legez non habentes ipsi sibi sunt lex. q̄ ostendūt op⁹ legis scriptū in cordib⁹ suis. ad Ro. ij. Idez de mal' opibus dicas. Dixisti hodie aliqd mendacium. illud iā trāsiuit ꝫ remanet scriptū in libro ꝯscie ad testificandū cōtra te in iudicō. Idē si iurasti deū ⁊ vitupasti aliquē vel locutus fuisti in missa. si es religios⁹ qui silere in mēsa debes. vel respexisti mulieres discurrēdo p villā vel ciuitatē vel in eccia Auctas. Impfectū meū viderūt oculi tui ⁊ in libro tuo oēs sup̄ defectus scribent̄. p̄s. c. xxxviij. ¶ Nota impfectū meū ⁊c̄. quasi diceret dñe qñ ego peccabā credebā facere pctā secrete. abscōdēdo me a gētib⁹. ꝫ tu dñe vidisti ⁊c̄ Et in libro tuo ⁊c̄. conscia enī hois dicitur liber dei. Rō qz ipē fecit illū librū. et creauit ⁊ scribit. ⁊ legit. ⁊ nullus alius. Cognoscere enī cogitacōes cordiū siue intellectuū vt sūt in intellcū solius dei ē de q̄ vide scm̄ Tho. pria pte. q. lvij. arti. v. Mō iste lib̄ est clausus qz nullus p̄t legere nisi deus ⁊ ego in mea tu ī tua consciencia ⁊ ille in sua ⁊c̄. Sz in iudicio qñ aīa veniet timēs ⁊ tremēs dicit xp̄s. videamus librū. tūc ꝯscia aperiet̄ ⁊ dabit testimoniū Si aīa recessit a corpe in gracia. mala ⁊ pctā non apparebūt in ꝯfusionē. ymmo ī bonū testimoniuz aīe in gl'a. Vñ apl's. gloria nostra hec est testīoniū conscie nostre. ij. ad Coꝝ. i. Sz si vixit in mala vita in peccatis ⁊ finalit̄ moritur inpenitēs tunc nullū bonū apparebit scp̄tū in libro ꝯscie qz q̄diu sum⁹ ī peccato opa bona nō sunt meritoria. Jō nō apparebūt nisi mala opa scripta in carta illa.

Jō apl'us. Testimoniū reddēte illis cōscia ipsoꝝ ⁊ inter se inuicē cogitacōnum accusantiū in die cū iudicabit deus occulta hoīm. ad Ro. ij. Do vobis hoc remediū ⁊ bonū consiliū qd si vultis tenere. et mihi credere tūc testimoniū conscienciе vestre erit p vob̄ ⁊ non contra vos. licet feceritis multa mala ⁊ pctā. Istud remediū capiatis p sil'itudinez hāc In q̄dam loco erat homo quidā male vite latro. homicida. ⁊ faciebat mlta mala ꝫ secrete timore iusticie. Sed q̄tuncūq; ignis fiat secrete ⁊ ī abscondito fum⁹ exiet Inde rex sciēs mala illius hois ꝯmisit iudici illius loci vt faceret pcessuz ꝯ illum hoīez taliter q̄ ille homo nihil sciret. quo facto pcessu clauso ⁊ signato sciēs iudex q̄ iste homo cōtra quē fecit pcessuz eēt iturus ad regez dixit sibi q̄ portaret regi vnū libruz qui acceptauit librū ⁊ erat pcessus ꝯ eum factus. qñ autez latro fuit in via cogitauit ⁊ timuit an ista scriptura esset cōtra eum. qz Conscius ipē sibi de se putat omīa dici Dicēs infra se q̄d scio quid porto Iste liber pcessus videt̄ qui aperuit dcm̄ pcessuz ⁊ legit ibi. ⁊ inueīt clare omīa mala q̄ fecerat qui incepit flere dicens. O miser q̄d faciā si ego porto hoc regi suspensus suz. volebat ꝯburere pcessuz ꝫ timebat pdere oīa bona sua q̄ accessit ad quendam notariū amicuz suum exponēs ei suam necessitatē ⁊ casum ad quez notarius dixit. Si decetero vultis vos cauere ⁊ emēdare vitā vestram ego iuuabo vos. Qui pmisit emendam Tūc notarius fidelis rasit de pcessu subtiliter vbi erat affirmatīa posuit negatiuā ⁊ vbi testes erant ꝯ eum posuit p ipso ⁊ clausit pcessuz dicens. Modo vadatis ad regem nec oportet vos timere. ymmo rex bene recipiet vos. Quādo autem fuit cū rege assistentes qui erant cuz rege dicebāt. Domine iste est ille malus homo talis loci capiatur. ⁊ statiz rex mā

dauit vt statim caperet̃ ⁊ suspenderetur. Sz ipē homo pñtauit ꝓcessuz regi q̃ lecto ꝓcessu rex osculatus est eū ⁊ mandauit sibi dare centū florenos. Rex iste est ille de q̃ rex regū ⁊ dñs dnāntiuz Apo. xix. ꝫ malefactor est q̃libet nostꝝ. Sum⁹ enī homicide ⁊ latrones ⁊c̃. Si tu dicis ego nunq̃ occidi aliquez. ꝓbo ꝙ sic. hoīcida occidit corpus. ꝫ qui peccat mortaliter occidit animā. quociēs enī peccasti mortaliter. tociēs occidisti animā. aīa q̃ peccauerit ipa morieť Ezech. xviij. Itē odisti ꝓximū homicida es. Auc̃tas. oīs enī qui odit fratrē suuz homicida est. prima Joh. iij. Item q̃ciens inclinasti vel induxisti aliū ad peccandū mortaliter tociens animā occidisti. Itē sumus fures q̃ciensc̃uq̃ furati sumus deo honorez vel reuerenciā vel obedienciā ad sua p̃cepta. tociēs fecim⁹ furtū. Item ꝓximo famā et ecclesie decimas. seruitoribꝫ solidatuz et mercedem operū mortuis legata. furtum ꝯmittimus om̃s. Auc̃tas. Quotq̃t venerūt fures sunt ⁊ latrones Joh. x. ca. Et ꝓcessus est iam factus clausus ⁊ signatus. Et quilibet portat suuz ꝓcessuz ad regem xp̃m. Ergo quid fiendum. dico ꝙ sicut fecit iste latro.

¶ Primo aperiatur iste ꝓcessus legendo ea que ibi continentur.

¶ Scd̃o debemus flere sicut iste fleuit.

¶ Tercō debemus oñdere ꝓcessuz amico suo notario.

¶ Quarto fiat ꝙ notarius radat subtiliter ⁊c̃. ¶ Primo liber consciencie aperitur cogitando malā vitaz quam tenuit. Si es religiosus cogita si seruasti regulā et ceremonias. Si sacerdos cogita qualiter officiū qualiter celebrasti. si cuz pura deuocōe vel pro pecunia si vnq̃ iurasti vel mentitus fuisti. si vixisti caste ⁊c̃. Idem de vob̃ quilibet cogitet vitā quam tenuit. Isto mō liber conscīe aperit̃. Secūdo plora ecce ꝯtricō di. O miser quid erit de me ⁊c̃. Tercō recurrere debes ad amicū ⁊ dicere sibi totū ⁊ ostendere sibi librū. Amicus iste est cōfessor amicus plusq̃ pater vel mater ⁊ ostendere sibi librū debes clare dicendo pctā. Pat̃ ego sum magnus pctōr prīo feci hoc ⁊ hoc. ⁊ post ꝯfessionē confessor dz querere ꝓpositū in corde vestro decetero cauendi ⁊ emendādi vitā vestraz si dicit ꝙ sic tūc ꝯfessor radet ⁊ delet peccata de cōsciencia scz cū ligua nullus gladius tm̄ scindit q̃ tū ligua confessoris qñ eleuat manū et dicit Misereatur tui omnipotens deus. et dimittat tibi oīa ⁊c̃. Facta absolucōne oīa peccata ⁊ mala sūt rasa de libro ꝯscīe. Ita radit subtiliter ꝙ sicut p̃us conscīa erat contra te. tūc testat̃ ꝓ te. Deinde dicet ꝯfessor. modo secure vadas ad regem. Vadit homo securus pnīam implens datā a confessore. ⁊ qñ anima venit corā xp̃o in iudicō ⁊ ꝓcessus conscīe aperitur om̃s testes sunt ꝓ anima. Bene dictus erit q̃ consiliū hoc seruauerit. hoc deus met dicit peccatori. Sume tibi librū grandem ⁊ scribe in eo stilo hominis velociter spolia detrahe cito predare. Isa viij. ¶ Nota sume tibi nō alteri qꝛ nullus alius potest ibi legere librū grandez Magnus liber est decretales. maior decretum. ⁊ maior biblia. Maior omnibꝫ hijs est conscīa. Liber sumitur cogitando peccata vt dixi. Scribitur stilo hominis. qꝛ exquo deus factus est homo dedit hoībus potestatem remittendi peccata et nō ante. Additur velociter ⁊c̃. Nullus dicat volo confiteri in quadragesima ⁊c̃. forte hodie vel cras morieris ⁊c̃. ⁊ sic patet prima pars sermonis. ¶ Dico secundo ꝙ alius testis est angelus bonus celestialis. Sciendum ꝙ quilibet homo vel mulier a natiuitate q̃diu viuit in hoc mūdo habet vnum angelum bonum de celo summo ad sui custodiam a deo omnipotenti deputatum. Unde Jero. Magna

est dignitas aīarum vt vnaqueq; aīa ab
ortu sue natiuitatis hz angelū ad custo-
diā deputatū qr aliter demones suffoca
rēt nos ⁊ impedirent oīa opa nostra. I
deo deus dat angeluz ad custodiā. Sic
dñs qui hz oues dat eis custodiā pasto
ris. De hac custodia dauid in p̄s. Ange
lis suis deꝰ mādauit de te vt custodiāt
te in omībus vijs tuis. p̄s. xc. Iste autē
testis videt quitq̄d homo facit ⁊ dicit. I
deo testificat̄ de visu ⁊ auditu. Modo
contēplate hic q̄tuz placz angelo bono
qñ homo facit bona opa orōez deuotaz
ieiuniuz ⁊c̄. Tūc enim angelus eleuat o
culos ad deuz dicens. O dñe audiatis
eum. iā videtis quō deuote orat ieiunat
etc̄. Sic de quolibet bono ope ⁊ nō so-
lū iste angelus gaudet ꝫ oēs alij de celo
Gaudiū est angelis dei ⁊c̄. Luc̄. xv. per
oppositum qñ facimus peccata vel aliq̄
inhonestatez dicit angelus o de isto ꝓdi
tore quid dicā. Cogita si corā aliqua de
uota ꝑsona tu faceres inhonestatē q̄d di
ceret. Ita angelus. Multi credūt ꝙ qñ
volūt facere aliqd̄ furtū vel luxuriaz se-
crete ꝙ nullus videat dicūt o nullus vi
det me. O miser aperi oculos mētis ⁊ vi
de ibi angelū presentē qui dicit. o de isto
ꝓditore quid ego dicā iudici. O de ista
meretrice siue putana quid dicā. Eciā de
celo illi clamāt ꝯ illuz peccatorē acsi mo
do corā nobis veniret aliqua mulier me
retrix nuda om̄s vos diceret. O illa vi
lis meretrix foras ⁊c̄. Mō cogitate qua
liter sci angeli qui abhorrēt peccata qua-
liter indignant̄. Auc̄tas. Ecce videntes
clamabūt foris. angeli pacis amare fle-
būt. Isa. xxxiij. ¶ Nota ecce vidētes qr
sunt nobiscū hic angeli qui sūt de celo qr
illi de inferno sunt angeli guerre ⁊ diuisi
onis amare flebūt q̄tuz ad detestacōez
pctōꝝ. Non intelligatis ꝙ sit talis fletꝰ
sicut ⁊ noster. qui venit ex tristicia vel de
uocōe sicut in deuotis ꝑsonis. Cogita q̄

le testīoniuz faciet angelus in iudicō qñ
enim aīa peccatrix īpenitens venit ad iu-
diciū ⁊ demones eā accusant dicit xp̄us
iustus iudex vult audire ꝑtes. videamꝰ
quid dicitis vos angeli. Qui rñdent scz
demones. Dñe ista anima fecit hoc ⁊ h̄.
Iō faciatis iusticiā. ꝓ vno peccato dam
nastis nos in ꝑpetuū ⁊ iste fecit tot pec-
cata iō ⁊c̄. Tunc xp̄us licet sciat totū tñ
ꝫm formā iudicis q̄rit a testibꝫ. Interro
gat angelū dei quid ē h̄ tu q̄d vidisti q̄d
dicl. Et angelus q̄si ꝯplangēdo ex amo
re quē habet ad nos dicit. Dñe tot anni
sunt ꝙ mihi ꝯmisistis istū verꝝ est quod
dicūt demones dedit se suꝑbie. vanitati.
et sic de alijs pctis q̄tuncūq; ego induce
rez eū ad celū noluit mihi credere. Tūc
xp̄s auditis duobꝫ testibꝫ scz conscīa et
angelo dat sentenciā dicēs. Surge tol-
le qd̄ tuū est ⁊ vade. Tūc demones reci
piūt animā. ⁊ sic ducit̄ ad infernuz. Si
autē homo fuit bene ꝯfessus ⁊ ꝓposuit ab
stinere a peccatis ⁊ fecit condignā penitē
ciam qñ venit ad iudiciū ⁊ demones euz
accusant xp̄s dicit ad bonū angelū. q̄d tu
dicis angele. Rñt angelus dicens verꝝ
est dñe ꝙ ipsa fecit hoc vt dicunt demo-
nes tñ recurrit ad medicinas ⁊ ad reme
dia vestra. Fuit enī bene ꝯfessus ⁊ cōtri
tus ⁊ fecit penitenciā ⁊ communicauit.
Iō videtur mihi ꝙ debet absolui. Tunc
xp̄us dat sentenciā ⁊ precipit angelo ⁊
mandat sibi vt collocetur in paradiso ī
tali sede vel cathedra. De hoc dicit scrip
tura. Si fuerit ꝓ eo angelus loquēs v-
nus de milibꝫ vt annūciet hominis equi-
tatem id est penitenciā ⁊ bonam vitam.
Miserebitur eius et dicet Libera eū vt
non descendat in corrupcōez. Iob. xxxiij
Remediū g̊ ⁊ consiliū bonū beati Ber
nardi est dicentis. Noli pñte sancto an-
gelo facere quod me pñte facere non au
deres q̄tumcunq; esset temptatus quis
ꝓpter verecundiā coraz vna bona ꝑsona

nollet facere peccatum vel inhonestatem aliquā quare ḡ ex pñcia angeli nō times facere. O quale testiōniū angelus faceret si amore sui homo nō peccaret oportunitate habita vt placeret ei. Dico ḡ ꝙ alius testis est Jhs iudex vniuersalis Diceret aliq̄s quō est possibile ꝙ xp̄s sil' sit iudex ⁊ testis. Si est iudex quō est testis ⁊ ecōuerso. Dico ꝙ ꝓprium est xp̄o esse sil' iudicē ⁊ testez. Nec rex nec papa p̄t esse sil' iudex ⁊ testis. ꝫ xp̄s ideo dicit Ego sum iudex ⁊ testis. dicit dn̄s Jeremie. ij. Si alij testes nō essēt iste sufficeret. Jō dicit accedā ad vos in iudicō. ⁊ ero testis velox maleficis ⁊ adulterl ⁊ ꝑ iuris ⁊ qui calumniātur mercedē mercenarij ⁊ humiliant pupillos ⁊ viduas ⁊ opprimūt peregrinos nec timuerunt me. dicit dn̄s exercituū. Mala. iij. ¶ Nota septē peccata in dicta auc̄te. De quibus erit testiōniuz xp̄i cōtra hoīes in iudicio ¶ Primū peccatū est maleficiū. om̄s qui faciūt mala opa dicūtur malefici. ꝫ simpl'r q̄ damnificāt ꝓximuz tollēdo eꝰ bona vel furando de vineis ortis seu cāpis. Quidā dicūt ꝙ recipe fructus non est peccatū. error est qꝛ ex furto fructus. humanū genus fuit exul a paradiso terrestri. ⁊ xp̄s ꝓ eo passus est. tales non hn̄t remediū nisi ꝙ satisfaciāt si volunt intrare paradisū vel petere veniā debēt ¶ Secundo ero testis velox adulteris. Dicat̄ quid est adulteriū qn̄ est publicū nisi corrigat̄ ira dei est sup̄ coitatez. ¶ Tercō ⁊ ꝑiuris. Dicat̄ quō ꝓ toto mundo saluādo homo nō deberet iurare falsuz iuramētū. ¶ Quarto qui calūniantur mercedez mercenarij. Iste mercenarius est xp̄s q̄ xxxiij. annis laborauit in vinea xp̄ianitatl Solariū quod vult est de septē diebus ebdomade. s. ꝙ vult vnā. s. dnicaz. q̄ vero non seruat dnicaz calumniat̄ mercedē etc̄. ¶ Quinto erit testis velox hijs q̄ humiliāt viduas ⁊ pupillos. Vidua ē mulier que hz virū suum ī alio mūdo. Ita anime nr̄e sunt vidue que hn̄t sponsū suum in alio mūdo. Pupilli sūt corpa. humiliantur isti pupilli qn̄ inebriātur homines in tabernis ⁊c̄. Dicat̄ cōn̄ istud vicium. ¶ Sexto ⁊ opprimūt peregrinos. q̄libet nostrū est peregrinus q̄diu viuimꝰ in hoc mūdo. Jō dauid. aduena ⁊ peregrinus ego suz. opprimit̄ peregrinꝰ in ludo taxilloꝝ ⁊c̄. ¶ Septīo nec timuerūt me. p̄cepta dn̄oꝝ temporaliū timent. ꝫ non dei. Remediuz ḡ est in omibꝰ q̄ facimus habere respectū ⁊ timorē ad deū. vt Job q̄ dicebat. Ecce in celo est testis meus ⁊ cōscius meꝰ in excelsis. Subdit ad deū stillat oculus meus sicut oculus mulieris ad virum eam respiciētez ꝑ fenestrā Ideo nō sustinet tactus philocapti ⁊c̄. Deo gracias.

De eadē dnica Sermo alius.

Ille testimonium ꝑhibebit de me. Joh. xv Pro huius verbi declaracōne ⁊ materie p̄dicande introductōe Sciendum ꝙ singularis excellencia ⁊ priuilegium est de xp̄o dn̄o sup̄ alios dominos omnes. qꝛ ipē simul est iudex ⁊ testis qd̄ non est de aliquo iudice in aliq̄ bono iudicō. Rō qꝛ testificari nihil aliud est q̄ iudicem de veritate informare. Modo aliud est informare se ⁊ aliud informari Judex eniz p̄t informari scz ab alio ꝫ ipē met nō potest se informare Jō nō potest esse iudex ⁊ testis sil. ꝫ in xp̄o ista rō non habet locū. qꝛ ipē non indiget informacōne alterius. Jō ipse informat omnes alios de veritate. Plus scit ipē de negocijs meis ⁊ tuis q̄ nos. Auc̄tas. Omnia eī nuda ⁊ apta sunt oculis eius. Ad heb. iiij. Jō necessario ipē iudex habet esse testis. Scda racō qꝛ iudicare est inter partes sentencialiter diffinire. In omi eniz

iudicō sunt reus. accusans ⁊ testis q̄ sem
p est alicuius ptis ⁊ cū iudex non posset
esse siml' iudex ⁊ pars. Igit̄ nullus iudex
p̄t esse simul iudex ⁊ testis. Sed in xp̄o
ista racō non habet locū qz ī omni bono
ope ipē est ps. Rō qz bona opa maxie
fiunt ꝓpter deū. Si vero opa mala ibi ñ
est pars qz fiunt cōtra eum. Jō dicebat
ipē qui nō est mecū aduersuz me ē. Luc.
xi. Ergo necessario ē ps Pz g̊ priuilegi
um ⁊ excellencia xp̄i qz sil' est iudex ⁊ te-
stis De hoc auc̄tas clara. Ego sū iudex
et testis dicit dn̄s Jere. xxix. Ex ista rōe
ꝓposui thema. ⁊ quilibet vr̄m potest vera
citer dicere ille scz Jhs xp̄us dn̄s ⁊ iu-
dex testimoniū ꝑhibebit de me. ptz thēa.
Et ego sum mō in materia quā volo ꝑ-
tractare moraliter. Mō videam⁹ quō
xp̄us est testis ⁊ iudex in iudicō ⁊ cōñ q̄
peccata. De hoc inueni auc̄tez que dicit
clare de quibꝫ pctis perhibebit in iudicio
testimoniū accedā ad vos ī iudicō ⁊ ero
testis velox maleficis. ⁊ adulteris. ⁊ ꝑiu
ris. ⁊ qui calūniantur mercedez mercena
rij ⁊ humiliāt viduas ⁊ pupillos ⁊ op-
primūt peregrinū nec timuerūt me dicit
dn̄s exercituū. Mal'. iij. Hic noiat sep-
tē condicōes peccatoꝝ que si vitent̄ ha
bebit̄ in iudicō iudicē ⁊ testē xp̄m ꝑ vo
bis alias erit cōtra vos. ⁊ poteritis dice
re thema Ille testīoniuz ꝑhibebit de me
Prīo dicit accedā ad vos in iudicō tan
q̄ iudex ⁊ ero testis velox maleficis. qui
libet peccator faciēs mala opera p̄t dici
maleficus generalr. Sed ꝓprio ⁊ stricto
mō malefici sūt qui nō soluz nocēt sibijp
sis ꝫ toti coītati. sicut sunt diuini. sortile
gi. ꝯiuratores ⁊ pocionatores siue intox
icatores qui si sustinent̄ in aliq̄ loco tota
illa patria destruet̄. exquo est notorium.
qz ꝓcessionaliter gētes recurrūt ad eos
et si sustinetur ira dei est sup illam ciuita
tez siue cōmunitatē. Secus de secretis
quos deus secrete damnabit ⁊ terra erit
sine periculo exquo peccatū est secretum
non cadit in iudicō hominū ꝫ in iudicō dī
Dauid. Judica illos. Itez da illis ꝫm
opera eoꝝ. dicūt id quod volūt ⁊ nesci-
unt qz tenebrosi sūt ꝫ diffamant aliquē
et ostendūt ī speculo vel in amphora ⁊c̄
figuras ⁊c̄ ⁊ sequitur diuisio inter vos
ꝓpter hoc non est petenda sanitas ab eis
Si tu haberes inimicū capitalem in hac
villa recurreres ad eum in tuis necessita
tibus clarum est ꝙ non. Ita est de diui-
nis qui cuz dyabolo inimico capitali no
stro habent sua consilia. Ad dn̄m Jhm
xp̄m recurratis in vestris necessitatibus.
quia ipē potest dare sanitatem filijs ⁊c̄.
Precepit de⁹ antiq̄tus dicēs. Vir siue
mulier in quibus phitanicus siue diuina
cōnis fuerit sp̄us morte moriatur. Do-
mine et qua morte an suspensionis deca-
pitacōnis vel conbustionis. Responsio
ꝙ non sed lapidibus obruent eos. sang-
uis eorum sit sup eos. Leuiti. xx. Quia
qui moritur suspensus vel decapitat⁹ ⁊c̄
nisi ab vno potest interfici. Sed qz di-
uinus nocet toti populo. vult deus ꝙ a
toto populo occidatur. Ecce quare dicit
Accedam ad vos vsq̄ maleficis. ¶ Se
cundo dicit Accedam ad vos ⁊c̄. Ista
clausula debet addi cuilibet peccato. acce-
dam ad vos ⁊ ero testis velox adulter̄
Qui in matrimonio sunt actū matrimo
nialem facere possunt sine peccato ⁊ eciā
qn̄q̄ cum peccato ⁊ mortali ⁊ veniali et
quādoq̄ eciam cum merito. Sed quan
do vir cognoscit de aliqua alia muliere. l'
econtra. hoc peccatum dicitur adulteriuz
Istud peccatum est multum abhomina-
bile maxime quādo est notorium qz eci-
am nocet toti cōmunitati. Secus si sit se
cretum. Dicatur hystoria de corinthijs.
quos Paulus conuerterat ad fidem et
p⁹ aliq̄s dies ira dī fuit sup eos. qz habe
bant siccitates mortalitates. hec dicitur
ira dei qui nescierūt causaz quare ⁊ scrip

serunt apl'o paulo eorum necessitatem. Aplus autē ꝑ literam respondit eis dicens. Nescitis qꝛ modicum fermentum totam massam corrumpit. et sequitur. auferte malū ex vobis ipsis. pr̄ia ad Cori. v. Patet clare ꝙ sustinere adulteriū notorium est destructō cōmunitatis. Ideo vos rectores qui portatis onus debetis ꝓuidere ⁊ facere ordinacōem statim cū preconisacōne publica ⁊ certis penis. ꝙ nulla putana siue meretrix notoria possꝫ esse nisi in bordello siue lupanari. ⁊ corrigantur omnia ista peccata. Primo de meretricibꝫ in hospicijs. lupanaria possūt sustineri vt dicit Augustinus in libro de ordine ad vitandū maiora peccata. Sꝫ lupanaria ꝑticularia que sunt in laqueū non sunt sustinenda. quia morbꝫ contagiosus est. Quādo vxor vestra vel filia videt meretricem cū homine garrulare q̄d cogitabit cito erit putana. vel quādoqꝫ fieri possit putana. Ideo ad partem i remedium malorum ⁊ non in laquem lupanaria erunt collocata ne vxorati ⁊ clerici ⁊ religiosi venientes ad hospicium incidant in laqueum. Cogitate quale peccatum est qꝛ xp̄us dedit vitam suā ⁊ sāguinem vt saluaret animas. Et vos ponitis ibi laqueum vt damnentur. ¶ Secundo corrigatur peccatuꝫ clericoruꝫ de concubinis ⁊c̄ nisi hoc peccatum corrigatur dicit dominus. Accedaꝫ ad vos ⁊c̄ vsqꝫ adulteris. ¶ Tercō dicit accedam etc̄. vsqꝫ ꝑiuris. De isto peccato deus reputat se valde grauatuꝫ quādo notorie fit. Secus qñ secrete. quia tunc non est periculū cōmunitati. Sed quādo notorie iurant renegāt ⁊ xp̄m despiciūt. dicendo verba cōtra xp̄m ⁊ virginem Mariā et sanctos. creditis ꝙ deus surdus sit ⁊ mutus ⁊ cecus. Mirum est ꝙ non mittit plagas ad destruendū nos quia talia sustinemus. Si de domino vel rege dicerentur mala statim puniretur. Et de xp̄o sine correctōne. Heu omnes possunt dicere. ymmo inter scutiferos aliqui ꝓuocātur vt iurent. ⁊ blasphement deum et virginem beatam Mariam ⁊ omnes sāctos ⁊ tunc rident. Et ex peccato isto venerūt siccitates sterilitates ⁊ mortalitates ⁊ ira dei sup terram ⁊ sup habitatores terre. ¶ Sed diceret aliquis. quare sup me quia ego nō iuro ⁊c̄. Responsio licet non iuremus omnes quia tamen sustinemus omnes habemus peccatum. qꝛ quādo aliquis iurat ⁊c̄. omnes debemꝰ insurgere contra eum. Oribaldus interficiatur ⁊c̄. Acsi lupus intraret villam ad deuorandum pueros. nonne omnes clamarent ad lupum. ⁊ nullus curat de blasphemia contra deum. ymmo ponūt in trufis quando est aliquis magnus iurator scienter prouocant eum ad iram. vt iuret vt ipsi possunt ridere de iuramētis illius. Ideo deus de rectoribus conq̄rendo qui hoc peccatum deberent corrigere dic̄. Dominatores populi mei inique agunt contra me dicit dominus ⁊ iugiter tota die nomen meum blasphematur. ꝓpter hoc sciet populus nomen meum i die illa qu a ego qui loquor supple precipiēdo Ecce assum sic puniendo Isay. lij. ¶ Quarto dicit accedam ad vos ⁊c̄. vsqꝫ qui calumniantur mercedem mercenarij seruitoribus ⁊ ancillis. Et scutiferis qñ conpleto tempore seruicij petunt solarium domini calumniantur ⁊ faciunt placitare ⁊c̄. De isto peccato multum grauatur deus omp̄s intantum ꝙ precepit per Thobiam dicens. Quicumqꝫ tibi aliquid operatus fuerit statim mercedem eius ei restitue ⁊ merces mercenarij tui apud te omnino non remaneat. Thobie quarto. ¶ Quinto dicit. Accedam ad vos ⁊c̄. vsqꝫ hijs qui humiliant viduas ⁊ pupillos. Iam quando mulier vel vxor aliqua ꝑdit suum bonum virū remanet vidua ⁊ filij qñ ꝑdunt patrem

remanent orphani. tunc omnes debe-
rent iuuare. Sed modo fit totū oppositū. dicūt modo non hñt defensionem ⁊ cū tali lr̄a q̄ꝫ habeo potero hr̄e cāpū. vineā domū ⁊c̄ ⁊ pater faceret sibi de debito ⁊ non curauit de lr̄a cōfidēs de sua amicicia ⁊c̄. Sed licet ꝑdiderūt viruꝫ ⁊ carnalē pr̄em. nō perdunt patrē nec defensorē qꝛ deꝰ pater orphanoꝝ ⁊ si iudex viduaꝝ defendit eos. qui dicit videte ⁊ pupillo nō nocebitis si leseritis eos vociferabūt ad me ⁊ ego audiā clamorem eoꝝ ⁊ indignabit̄ furor meꝰ ꝑcūtiāq̄ vos gladio ⁊ erunt vxores vestre vidue ⁊ filij vestri pupilli Exo. xxij. Jō caueatis ab isto pctō. Jō dicit accedā ad vos ⁊c̄ ¶ Sexto dr̄ accedā ad vos vsq̄ hic. q̄ opprimūt peregrinū. peregrinꝰ dicit̄ viator q̄ portat modicū ꝓuisionis Ita in hoc mūdo peregrini dicūt̄ pauperes. quoꝝ quilibet p̄t dicere aduena et ꝑegrinus sum apud te. Cōtra illos qui pauꝑes istos opprimūt. deus erit iudex et testis maxime cōtra vsurarios. qui nihil sciūt facere nisi cū vsuris. si hñt mutuare pauꝑibꝫ statī cū vsura mutuant. Si vendunt plꝰ q̄ꝫ ē p̄ciū cōdignū recipiūt ꝓpter dilationē solutōis Si emūt minꝰ dant ꝓpter hoc qꝛ dāt pecuniā ꝓmptaꝫ Dicat̄ cōtra illos qui faciūt vsuram de pānis vendendo plꝰ. deinde ille q̄ emit statim vendit pannū minꝰ. dicat̄ q̄ peccatū esset vendere qd̄ non ē suū. Ita tu vendis necessitatē alterius. Itē faciunt aliā crudelitatē cōtra pauꝑes. qꝛ emūt frumentū contra pauꝑes ⁊ abscondunt sperantes ip̄m vendere ad pondus argēti. vultis cognoscere qd̄ pctm̄ ē. dicit scriptura. Qui abscondit frumēta maledicetur in pupillis benedictio aūt sup caput vendentiū Prouer. xi. ¶ Septimo āt accedā ⁊c̄ vsq̄ his q̄ non timuerūt me dicit dñs. Modo audite defectū q̄ mō est in toto mūdo. qꝛ gentes hñt verecūdiam ⁊ timorē. gentibꝫ ⁊ non timēt deum. seruant p̄cepta ⁊ ordinatōnes dñorū tꝑaliū timore pene scꝫ quinq̄ solidorū et non timent frangere precepta ⁊ ordinationes dei quas precepit seruare nō sub pena quinq̄ solidorum. sed perdendi omnia membra ⁊ corpus ⁊ animam in damnationem eternam. ⁊ tamen nullus timet. Ideo dicit christus. Nolite timere eos qui occidunt corpus. animaꝫ autēꝫ non possunt occidere. Sed potius timete eum qui potest animā ⁊ corpus perdere in gehennam Math̄ x. ⁊c̄

Infra octa. Ascēsionis Sermo alius.

Absumptus ē in celum sedet a dextris dei Marci vltimo. Verbum ꝓpositum ꝓ fundamento sermonis declarat excellentiam ⁊ altitudinem christi q̄liter inq̄ꝫtum homo fuit receptus ⁊ collocatus in celo dicens. Assumptus est in celum sedet a dextris dei. Istud verbum habet magnā difficultatem ī theologia qualiter christus dicitur sedere ad dexteram dei inq̄ꝫtum homo. Pro cuiꝰ declaratione ⁊ materie p̄dicande introductione sciendū q̄ in substantijs spiritualibus non reperiuntur partes dextre vel sinistre, ꝓprie loquendo dicit enī sanctus Thomas ⁊ ꝓbat p̄ma parte questione quinquagesima q̄ angeli sunt incorporei questione q̄nquagesima articulo primo. quia non sunt diuisibiles ꝑ partes. indiuisibiles enī sunt. Ideo in eis non inuenit̄ differentia partis dextre vl̄ sinistre. Sed quicquid est in eis totum potest dici dextra. qꝛ ꝑs sinistra dr̄ minoris fortitudinis ⁊ virtutis. sed in angelis totū ē forte. ⁊ nihil debile. Sꝫ dr̄a partis dextre ⁊ sinistre. proprie solum inuenitur in creaturis corꝑalibꝫ ⁊ sensiti-

uis vt in hominibus ⁊ animalibus. quia arbores vel lapides. non dicunt habere ptes dexterā ⁊ sinistrā. qz equaliter habent fortitudinē in qualibet pte. homines vero ⁊ iumenta hñt maiorē fortitudinē et virtutē in dextera q̄z in sinistra. Jō dicit Salomon leua ei⁹ sub capite meo et dextera illi⁹ amplexabitur me tanq̄z res fortis ⁊ firma Canti. ij. ergo dicat thema Assumptus est in celū ⁊ sedet a dextris dei. Et etiā est articul⁹ fidei q̄ dicit ascendit ad celos. sedet ad dexteram dei ptis. Si dicas cum pater in sua essentia ⁊ diuinitate. sit sība spūalis ⁊ indiuisibilis quō repiet ps dextera. cū in eo non sit sinistra. qz in eo nihil debile. sed tot⁹ fortis ⁊ omps. Rñdeo q̄ i deo. dextera sumit similitudinarie ⁊ figurative. verbi gra. Sicut q̄n ad aliquē magnum dñm veniūt magne psone ⁊ notabiles. Jste dñs cā honoris ad dexterā suā facit stare honorabiliter psonā. Jta legit de infe salomonis. iij. Reg. ij. posit⁹ ē thronus matris regis q̄ sedit a dextris ei⁹. Et p⁹ regē erat psona excellentior. Jta q̄ sedere ad dexterā p̄cat habere excellentiā honorē seu dignitatē sup oēs alios. Et qz xp̄s est in excellentiori gl'ia. honore et dignitate in padiso sup oēs creaturas Jō dr sedere a dextris dei. Cū ergo dicit thema. Assumpt⁹ ē in celū ⁊ sedet a dextris dei sensus est in maiori excellētia honore ⁊ dignitate existit ⁊ est maior oib⁹ creaturis. sup hoc q̄ dr i themate Sedet a dextris dei fundabo materiā meā. qa articulus fidei. dicit in singulari. Sedet ad dexterā dei. per oppositū thema dicit in plurali sedet a dextris dei. Rñdeo q̄ ad dexterā dei sedere in singulari. notat sūmā excellentiā. de quo loquit articulus fidei. sed qz ista sūma excellentia triplicat in xp̄o scz

¶ Maiestas impialis.
¶ Dignitas pontificalis.
¶ Auctoritas iudicialis.

Ex his trib⁹ excellentijs dicit thema. Assumptus est in celū ⁊ sedet ad dexteras dei ¶ Prima ergo excellentia ex q̄ xp̄s dicitur sedere a dextris dei est maiestas impialis. Impator ē enī maior omnī⁹ tpalis hui⁹ mōdi. qz ē sup oēs reges ⁊ pncipes ⁊ dños Jstā habuit xp̄s in sua ascēsiōe. qz oēs creature tam spūales q̄z corpales sūt sub eo. De hoc ap'lus dicit. Cōstituens ad dexterā suā in celestib⁹ sup̄ omnē pncipatū ⁊ ptātē ⁊ virtutē ⁊ dñationē. oia subiecit sub pedib⁹ eius ad Eplx. j. De ista xp̄i impiali maiestate dixit dauid i ps bñdic. j. Dñs in celo pauit sedē suā. ⁊ regnū ip̄i⁹ oīb⁹ dñabit. Nota pauit scz in terra hūanitate sua. ⁊ q̄lit pauit. dico q̄ p virtutē humilitatis. voluit ei hūiliari infra oēs creaturas. ō meruit exaltari sup oēs creaturas fm legē ⁊ regulā d. Dīs q̄ se humiliat exalta. Luc. xviij. Creature sūt in triplici gradu. vel qz sūt in celo. vt angeli vel in terra vt homines vel in corde terre vt demones. sub oīb⁹ istis xp̄s voluit hūiliari. Jn celo enī sūt .ix. ordines angelor.

¶ Prim⁹ ordo est altior scz seraphin vbi sūt plures angeli q̄z vīes i mundo
¶ Secudus cherubin
¶ Tercius thronorum.
¶ Quartus dominationū.
¶ Quintus virtutum
¶ Sextus potestatuum.
¶ Septimus principatuū.
¶ Octauus archangelorum.
¶ Nonus angelorum.

Christus autem in die incarnatōnis sue humiliauit se sub omnib⁹ angelis. descēdens de cathedra eternitatis sue ⁊ non assumpsit naturam angelorum. sed venit in hunc mundum. vt radius solis q̄ non recedit a sole ⁊ assumpsit naturam humanam. Et radius solis calorem

vitree ꝛc̄. Ideo ait dauid. Minuisti eū
paulominꝰ ab angelis. qꝛ fuit passibilis
ꝑm hūanitatē. ꝛ angeli sunt impassibiles
Scdo voluit hūiliari sub hoībꝫ. s. in sua
vita ꝛ cōuersacōe. qꝛ vixit ita pauper ꝙ
nunq̄ aliq̄s hō fuit ita paup. Prio ī na
tiuitate qꝛ non in domo sed in porticu.
in via publica nasci voluit. non in lecto ꝫ
in p̄sepio reclinatꝰ. Itē nunq̄ voluit ha
bere domū nisi camerā. non cellā ꝓpriaꝫ
sed inuitabat̄ ad dormiendū ꝛc̄. Itez in
fine vite sue voluit humiliari qꝛ sagiōibꝫ
ꝛ ribaldis ꝛ latronibꝫ fit ꝓcessꝰ añq̄ sē
tencient̄. sed nō sic ē factū de xp̄o qꝛ iudi
catus fuit sine ꝓcessu. Iō dauid in ꝑso
na sua dixit. Ego aūt sum vermis ꝛ nō
homo ob ꝓbriū hoīm ꝛ abiectio plebis.
p̄s. xxi. Licet esset homo tñ nō tractabat̄
vt homo sed vt vermis despectus calca
tur. Ita xp̄s in sua passione. Tercio vo
luit hūiliari sub demonibꝫ qꝛ ꝑmisit se tē
ptari a dyabolo q̄ temptauit eū de pctō
gule. scdo de pctō vane glie. tercio d̄ pec
cato auaricie sed dyabolus fuit victꝰ fi
at ergo rō si ꝑm legē diuinā. Oīs qui se
humiliat exaltabit̄ ꝛ q̄to plus se humi
liat tanto magis exaltat̄ ꝛ qꝛ xp̄s fuit tā
tū humiliatus vt dictū est. Ideo ꝑauit
in celo sedem suā. scꝫ ꝑ humilitatē. Au
ctoritas Humiliauit semetip̄m factus o
bediens ꝛc̄ vsq̄ dei patris ad Phil. ij.
Moraliter hic nota ꝑ talem ꝯñam Si
dñs ihs xp̄s ut ꝯsequeret̄ tātā glīaꝫ vo
luit in hoc mundo tantū hūiliari. quanto
magis nos q̄ respectu sue maistatis non
sumus nisi vermes putridi. Si cupimꝰ
habere cathedrā in ꝑadiso. debemꝰ nos
hūiliare ꝛ obedire xp̄iani p̄latis. filij pa
rentibꝫ. discipuli magistris. iuuenes seni
bus. vxores viris suis. nō cōtra deū. so
cius socio. ꝛ sic de alijs. Nota exempluꝫ
de euāgelio xp̄s semel venit in quadam
domo fessus exitinere. ꝛ sedebat. apli āt
fecerūt sibi questionē dicētes. Quis pu
tas maior est in regno celoꝝ Mathei.
xviij. Quia nos nō scimꝰ eā determina
re. ꝛ xp̄s bene placet mihi. ꝙ de istis di
sputatis. ꝛ volēs eis clare determīare q̄
stionē vocauit vnū pueꝝ qui erat ibi d̄r
ꝙ fuit sanctꝰ marcialis ꝛ statuit eū ī me
dio eoꝝ ꝛ dixit. Quicūq̄ humiliauerit
se sicut paruulus iste. hic maior est in re
gno celoꝝ Math. xviij. Maioritatem
glie deus statuit in illo ꝙ quilibet p̄t hr̄e
Si aūt cōstituisset in dominio dicendo.
Quicūq̄ erit maior dñs in hoc mundo
erit maior in ꝑadiso q̄d fecissent paupe
res. Idē de maioritate ī scīa q̄d fecissēt
simplices ꝛ ignorātes. Idē de maiori
tate in fortitudine q̄d dixissent debiles.
Sed istis dimissis maioritatem glorie
constituit in hoc scꝫ ꝙ quilibet p̄t habe
re scꝫ in humilitate que maxime in corde
cōsistit. humiliemꝰ nos ꝛ dimittamus ī
flacōnes cordis ꝛ diuitias. remittendo ī
iurias inimicis. apl'us Petrus. Oēs in
uicem humilitatē insinuate qꝛ dñs super
bis resistit humilibus autem dat gratiā
p̄ma Petri q̄nto ¶ Secūda xp̄i excellē
tia q̄ dicit̄ sedere est dignitas pontifica
lis. Iam scitis ꝙ inter om̄es p̄latos ec
clesie papa est maior. Istam dignitateꝫ
habet xp̄s. De hoc dauid p̄s. cxc. Dixit
dñs dño meo sede a dext. me. Subdit̄
pro qua causa tu es sacerdos in eternum
ꝑm ordinem melchisedech. Nullus pa
pa habet dignitatem papalem nisi ad vi
tam xp̄s autē in eternum. Nota ꝑm or
dinem melchisedech. Non ꝑm ordineꝫ
aaron. qui offerebat animalia. Sed ꝑm
ordinem melchisedech qui in lege natu
re. erat simul rex ꝛ sacerdos valde deuo
tus. qui obtulit panem ꝛ vinum in sacri
ficio vt legitur Genesis decimoquarto
Nota hystoriam de abraham. qui cum
ccc. ꝛ xviij. scutiferis vicit quatuor reges
propter ꝙ melchisedech obtulit panem
et vinum. exquo intellexit Abraham

q̄ xp̄s messias debuit instituere sacrifici-
um in materia panis ⁊ vini. ⁊ flexit ge-
nua. ⁊ melchisedech benedixit. ⁊ dixit ⁊
ait. Benedict⁹ abraham deo altissimo q̄
creauit celū ⁊ terrā. Nota q̄ sacrificiuz
melchisedech figurabat sacrificium qd̄
xp̄s instituit. ⁊ melchisedech nō obtulit
sacrificiū quousq̄ abrahā habuit victo-
riam de istis q̄tuor regib⁹. Innuitur hic
moralit̄ q̄ licet oēs tenemur cōicare in
pascha tñ oz nos p̄mo habere victoriā
de q̄tuor regib⁹ scz de q̄tuor passionib⁹
ex q̄b⁹ veniūt oīa pctā q̄ facim⁹. Pri-
mus rex ē amor inordinatus q̄ bellat et
multos vicit ⁊ captiuat. Sz vincit̄ a no
bis qñ ꝓ nulla re mundi. homo facit cō-
tra deū. verbi gr̄a. parentes diligunt fi-
lios. auisetis vos q̄ ex isto amore inor-
dinato nō faciatis aliq̄d cōtra deū. eun-
do ad demones vt sanent̄ vel faciendo
vsuras vt ditēt̄ ⁊c̄. Itē filij diligūt pa-
rentes. vir vxorem ecōuerso attendatis
ne ꝓpter hoc faciatis cōtra deū. Et si di-
ligitis diuitias honores dignitates. attē
datis ne ꝓpter hoc faciatis cōtra deū. Se
cundus rex ē timor inordinatus de ami-
cis. verbi gr̄a si aliq̄s amic⁹ vel cōsang-
uineus vester ꝓ aliquo crimine sit capt⁹
et vos estis vocatus ꝑ iudicē sub iura-
mento ut testis. ⁊ vos scitis veritatem
et vos timore punitionis ei⁹ iuratis fal
se vict⁹ estis ⁊ captiuus dyaboli. Si di
citis veritatē estis victor qz nemo timo
re debet iurare false plus debetis timere
deū quā aliq̄d aliud. Idē de illis q̄ tīo-
re gentiū obloquētiū nolūt ꝑcere inimi-
cis cū dñs p̄cipiat oppositū. Terci⁹ rex
est placētia corꝑalis scz cōmedēdi bibē
di ⁊ dormiendi. caueatis ne ex his facia-
tis cōtra deū. sed sitis victores. Quar-
tus rex ē tristicia aliqui tristant̄ de amis-
sione amicoꝝ vel pueroꝝ innocētiū. de
q̄b⁹ est gaudēdū quādo moriunt̄ qz ta-
les via recta vadunt ad ꝑadisum. aliqui
tristant̄ de amissione bonoꝝ ⁊c̄. talis tri
sticia multos ⁊ multas captiuat in car-
cerem inferni. Iste rex vincitur ꝑ bonā
patiētiā. post victoriā habitā de istis q̄-
tuor regibus potestis cōicare ⁊ melchi-
sedech id ē sacerdos dei altissimi offeret
vobis panē ⁊ vinū id ē corp⁹ xp̄i q̄ est
panis angeloꝝ. Iō apl's dicit. Probet
aūt seip̄m homo ⁊ sic de pane illo edat ⁊
de calice bibat p̄ma ad Corin. xi. Tercia
xp̄i excellentia qua sedet a dextris dei ē
auc̄tas iudicialis. Iam scitis q̄ in iudi-
cio sedet iudex eminenter inter ꝑtes. in
xp̄s in die iudicij sedebit in throno ad iu
dicandū de hoc Iohēs Apoca. xx. Vidi
thronū magnū candidū ⁊ sedentē super
eū. a cui⁹ cōspectu fugit terra ⁊ celum ⁊
loc⁹ nō est inuentus ab eis. ⁊ vidi mor-
tuos magnos ⁊ pusillos stātes in con-
spectu throni ⁊ libri aperti sūt ⁊ iudicati
sunt mortui ex his que scripta erāt in li-
bris ꝟm opa ip̄oꝝ. Nota q̄tuor q̄ dicit
Primo ibi vidi thronū vsq̄ sup̄ eū. qz
dñs ih̄s xp̄s in die iudicij sedens in ca-
thedra. iudicabit dās vnicuiq̄ ꝟm opera
sua pctōrib⁹ impenitentib⁹ dabit dam-
nationē. bonis aūt dabit saluatōem eter
nā. auc̄tas. Filius hoīs venturus est in
gloria patris sui cū angelis suis ⁊ reddz
vnicuiq̄ ꝟm opa ei⁹ Math. xvi. Secū
do ibi cū dicit a cui⁹ cōspectu fugit terra
vsq̄ ab eis. Ecce mūdi conflagratio. q̄a
cōis scīa est oīm doctoꝝ. q̄ ante diē iu-
dicij erit cōflagratio. ⁊ tūc terra ⁊ celum
fugiēt q̄ntū ad q̄litates q̄s mō hñt. Vñ
ait dñs. Celū ⁊ terra transibūt Luc. xxi.
Tercio vidi mortuos vsq̄ throni. Ecce
mortuoꝝ resurrectio. post cōflagrationē
ille qui de nihilo cūcta creauit mortuos
suscitabit. ⁊ veniēt audire sn̄iam saluatō
nis vel damnatōis. Cogitate in ista die
quātus timor ⁊ metus erit in omibus.
Ideo orando dicebat beatus Gregori
us. Presta quesumus omp̄s deus vt

vnigeitū tuū quē redemptorē nr̄m leti suscipim⁹. venientem quoq; iudicē secuti videam⁹. Quarto ⁊ libri aperti sunt. Ecce meritoꝝ retributio. dicunt doctores gloriosi ⁊ postille ꝙ isti libri sunt cōsciētie qui modo sūt libri clausi q: null⁹ p̄t ibi legere nisi tumet ⁊ de⁹. ibi eni scribunt̄ oīa bona ⁊ mala que facim⁹ ⁊ i iudicio aperient̄ ita ꝙ virtute diuina quilibet poterit ibi legere boni laudabūt dicetur o q̄ bon⁹ ille fuit licet supius iret optime indut⁹ tñ ad intra portabat cilicū ⁊ sic de alijs. Mali aūt vitupant̄ dicendo p̄mo de religiosis. o de falsarijs videbat̄ deuotus ⁊ ecce totū erat ypocrisia ⁊ sic de alijs. O q̄ta mala abscondita repiunt̄. Jō apl's. Nolite añ tp̄us iudicare quousq; veniat dñs q̄ illumīabit abscōd ta tenebraꝝ ⁊ maīfestabit ꝯsilia cordiū. ⁊ tūc laus erit vnicuiq;. s. bono ⁊ vituperiū vnicuiq; malo p̄ma Corinth. iiij. Ecce qualiter xp̄s habet auctoritatē iudicalē. de hoc dauid parauit in iudicio tronū suū ⁊ ip̄e iudicabit orbē terre in equitate. iudicabit pp̄los in iusticia p̄s. ix. Nota parauit scz qñ fuit iudicat⁹ Job xxxvi. Causa tua quasi impij iudicata est causam iudiciūq; recipies. ptz ergo quare d̄r assumptus est in celū ⁊ sedet a dextris dei. ⁊c̄

Infra octa. Ascēsionis Sermo alius.

Qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit Mar. vlti. Quia multi sumūt occasionem male viuendi ex verbo ꝓposito. ip̄m male intelligendo. Ideo ad corrigendū vitam. ⁊ peccata mala. volo ip̄m nunc declarare. Sed p̄mo salutetur virgo maria. Hoc verbum est de vltimis que xp̄us dixit in hoc mundo. in die ascēsionis. qñ debuit in die ascensionis de h̄ mundo recedere dixit. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹ ⁊c̄. Dicunt ergo illi qui non intelligunt hoc verbum. Certum est ꝙ xp̄us ponit saluationē in duob⁹ scz i credentia ⁊ in baptismo. Cum dixerit qui crediderit ⁊c̄. Quare ergo vos fratres et sacerdotes tātū restringitis dicentes ꝙ oportet facere pn̄iam. conteri. confiteri. restituere. remittere. audire missas. sermones. orare ⁊ hmōi. q̄re vos tot imponitis. cū xp̄s fecerit viā ꝑadisi leuē cum det intelligere ꝙ sufficit ad salutē ꝙ hō habeat fidē in corde ⁊ sit baptisat⁹ ⁊ sic dant se pctis ⁊ male vite dicēdo exquo ego habeo fidē. ⁊ sum baptizat⁹ sufficit saluus ero. q: xp̄s bñ sciebat q̄d ē nec̄m ad saluatōem. Ecce quō male intelligūt verbū Qui crediderit ⁊c̄. Jō ꝓ declaratione sciēdū ꝙ ista duo verba crediderit et baptizat⁹ fuerit. sūt futuri tp̄is cōiunctim ⁊ hñt duo tp̄a scz p̄teriti tp̄is ⁊ futuri. Si aūt cū d̄r q̄ crediderit ⁊ baptizatus fuerit intelligat̄ de tp̄e p̄terito soluz hoc ē falsū ⁊ etiā error q: tūc oporteret cōcedere ꝙ iudas esset salu⁹ q: credidit et ꝑ xp̄m baptizatus fuit cū alijs apl'is Tunc posito ꝙ aliq̄s xp̄ian⁹ habuerit fidē catholicā in corde ⁊ baptizat⁹ fuerit Sed post inter agarenos abnegat fidez et morit̄. nōne talis damnat̄. imo ⁊ cui dubiū Nō ergo intelligit̄ de p̄terito sed de futuro tp̄e. q̄ crediderit hoc est i hora mortis fidē catholicā ⁊ i corde habuerit et baptizat⁹. i. in hora mortis mūdiciam baptismalē habuerit salu⁹ erit. Quid eī est eē baptizatū nisi a pctis eē mūdatuz Qui ergo i hora mortis inuenit̄ in credētia diuinali ⁊ mundicia baptismali. salu⁹ erit. Nō eni sufficit redisse ⁊ baptizatuz fuisse. Om̄es nos xp̄iani iā sum⁹ ꝑ baptismū mūdati. sed nūc nō sum⁹ oēs mūdi. Nota ad hoc sil'itud nē de rege q̄ i sua ciuitate p̄conizauit dicēs. q̄cūq; mihi fidelis fuerit mecum prandebit. Et fuit

quidā rusticus regi fidelis q̄ audita p̄co/
nizatōem bono mane manus lauit. De
inde ad granū seu oztū ⁊ vsq; ad hozam
p̄andū reuoluit hinc ⁊ inde stercus. ho/
ra aūt prādij qñ audiuit trompetas ip̄e
cito venit ad prādiū. Sed qñ rex vidit
manus suas imundas fecit eum punire
siue fecit eū suspendi. Ita in ꝓposito rex
noster dñs nr̄ ihs xp̄s inuitauit nos om
nes ad nuptias padisi vi. Qui credide/
rit ⁊c̄ ⁊ mane lauamus nos scz cū sim⁹
pueri in baptismo sed post reuoluendo
stercus pcōz fozdidamur in manib⁹ tā
gendo ⁊c̄ in oculis respiciēdo. in oze lo/
quendo. ⁊ in gula finaliter in toto cozpe
Jō oportet itez abluere nō p̄ baptismū
qz nisi semel hz efficaciā Jō oportet vt
p̄ pniam mundemur. Jō xp̄s Peniten
tiā agite a ꝓpinquabit ⁊c̄. Ecce quō sunt
decepti qui dicūt be. Qui crediderit ⁊c̄
Ideo dicit scriptura Eccle. xxxiij. Qui
baptizaī a mozto id est a peccato mor
tali. Et iterū tangit mozuū q̄d ꝓdest la
uatio eius Eccle. xxxiij. Nota q̄d ꝓdest
lauatio eius q̄si dicat nihil. Intellectus
verus ē iste. Qui crediderit scz in fine. i
hora mortis ⁊ baptizatus fuerit. Idem
de futuro scz in fine saluus erit. ps thema
Et sic sum in materia p̄dicanda. Mo/
do sup̄ isto verbo ad Hebre. vi. Bapti
zatū doctrine supple sūt. tangūt glose. v.
baptismata ad saluatōnē hoim. Prim⁹
est de aqua baptismali. Secūd⁹ de gr̄a
spūali. Tercius de sanguine materiali.
Quart⁹ de miscōia pniali. Quint⁹ de
igne purgatoriali. Et de quolibet istoz
p̄t dici thema. Qui crediderit ⁊ baptiza
tus fuerit scz aliquo istoz modoz siue
baptizat⁹ salu⁹ erit. Dico q̄ ꝑm⁹ bap/
tism⁹ ē aqua sacramentalis iste aūt ē pri
mus ⁊ p̄ncipalioz ⁊ cōmunioz aliis et
p̄mū ecclie sacramentū. Isto mūdantur
nō solū pueri a pcō oziginali sed etiā iu/
dei adulti ⁊ alij infideles ab oīb⁹ peccatl
et culpa ⁊ pēna etiā si haberēt oīa pcā
mundi. De isto baptismo dicit articul⁹
fidei. Cōfiteoz vnū baptima in remissio
nē pcōz. Si aūt dicaī vos frater dici/
tis q̄ sunt q̄nq; baptismata articul⁹ fidei
nō ponit nisi vnū dicēs. Confiteoz vnū
baptisma ⁊c̄. Rñdeo q̄ articul⁹ fidei so
lū loquiī de baptismo aque q̄ ōr eē vn⁹
triplici rōne. scz ꝓpter vnitatez materie.
ꝓpter vnitatē forme. ⁊ ꝓpter vnitatē vi/
sus. De p̄mo vnitas materie hui⁹ ē aq̄
materialis qz cū aqua artificiali vt rosa/
cea nō posset dari baptismus oportet q̄
detur cum aqua naturali siue sit de fonte
flumīe puteo vel maris hoc oñdit xp̄s i
suo baptismo q̄ nō cū aqua artificiali. sed
naturali baptizari voluit. Auctas Gal/
uatoz nr̄ aquis iozdanis baptizari volu
it vt tactu sue mundissime carnis vim re
generatiuam cōferret oīb⁹ aquis supple
naturalib⁹ que nō est nisi vna specie. De
cūdo ōr vnū ꝓpter vnitatē forme q̄ est
ista. Ego te baptizo in noīe p̄ris ⁊ filij ⁊
spūssancti ibi nō mutando addendo vel
diminuendo Auisenī hic clerici ⁊ etiā
vetule q̄ aliq̄n baptizant ꝓpter ꝑiculuz
et alique nescientes formā dicūt. Ego
te baptizo in noie scē trinitatis ⁊c̄ No/
ta de vetula que dixit se baptizasse illuz
magistrū in thzologia hāc formā oñdit
xp̄s q̄n debuit celū ascendere dicēs Eū
tes docete gentes baptizātes in nomie
p̄ris ⁊ filij ⁊ spūssancti Mathē. xxviij.
Tercio ōr vnū ꝓpter vsū siue practicam
quā seruam⁹ qz nō vaī nisi semel eo q̄
rep̄sentat passionē xp̄i ⁊ mortē. q̄ soluz
semel fuit mortu⁹. hāc rōnem tāgit apo
stol⁹ dicēs. xp̄s resurgens ex mortuis.
iam nō moriī mors illi vltra nō oñabiī
q̄ enī mortu⁹ est pcō mortu⁹ est sel q̄
aūt viuit viuit a deo ad Roma. vi. Et
ce ōre dicit articul⁹ fidei. Cōfiteoz vnū
baptisma i remissionē pcōz. Jō Actuū
scdo legiī. q̄ cum petr⁹ p̄dicasset iudei

compuncti dixerunt apostolis. Quid fa
ciemus viri fratres. Respondit petr⁹ di
cens. Penitenciã agite ⁊ baptizet vn⁹
quisq; vestrũ in noie ihesu xpi in remissio
nem peccatoꝝ.i.in fide ihesu xpi. de isto
baptismo dicit thema q̃ crediderit scz in
hora mortis ⁊ baptisat⁹ fuerit saluus erit
¶ Sc̃us baptismus est de gracia spũali
quãdo infidelis cupit baptizari ⁊ nõ ha
bet oportunitatem.nec ipsemet potest se
baptiare oportet enĩ ab alio baptizari si
ue recipere baptismũ. Quia sicut nullus
posset seipsum generare nec etiã baptiza
re cuz sit alia generacio ⁊ moriẽ cum tali
desiderio Dico q̃ baptizatus est nõ bap
tismo fluminis ꝫ flamis.i.spũssancti bap
tismo spũali i fonte spũssancti. de isto lau
dabitas. Johãnes baptizat aqua. Ecce
p̃mũ vos autẽ baptizabimini spũsancto
Ecce scm̃ Actuũ p̃mo Nota q̃ iste bap
tismus scs̃us non est tante efficacie sicut
p̃mus.ꝫ saluat hominẽ p̃m quãtitatẽ fi
dei ⁊ devocionis. p̃mus enĩ dat caractere
indelibilem q̃ est quidam ornatus quasi
stellaz habens in fronte et ex hoc singula
rem gloriã habent in paradiso. vbi cog
noscit statim dñi anima intrat celũ intrat
si iste fuit baptizatus ⁊ nõ iste ex isto ca
ractere. Itẽ quia p̃mus baptism⁹ remit
tit omnia peccata non solũ a culpa ꝫ etiã
a pena. Iste autẽ scs̃us dat remissionem
peccatoꝝ a culpa.sed non a pena nisi p̃m
quantitatẽ fidei ⁊ devocionis. Nota mi
raculum quod legit in vita beati martini
de catheczumino mortuo per euz suscitato
q̃ dixit se fuisse ductũ per vias tenebro
sas ad purgatoriũ. Sed orõmbus beati
martini fuit suscitatus q̃ p eo flens ora
bat dubitando ne esset dãpnatus. Iste
secundus baptism⁹ gracie spũalis dat no
bis etiã xpianis magnã consolacionem.
vnde si aliquis nostz dubitaret dicens.
O miser quid scio ego si sum bene bap
tizatus quia forte fui baptizat⁹ ab igno
rante siue a petula ⁊c. Ideo quid erit de
anima mea. Ideo ecce consolacio posito
casu q̃ baptizans errauit in forma vel in
intencione ꝫ tu nescis quia si scires dece
tero faceres te baptizare hoc suffitit ⁊ iã
es baptizatus baptismo flaminis hec de
claracio abstrahit ab illa auctoritate apo
stoli scda Choz. vij. Si enim voluntas
ꝓmpta est scm̃ illud qõ habet accepta
est non p̃m qõ nõ habet. Nota voluntas
ꝓmpta est.scz desideriũ do illud q̃ nõ ha
bet accepta est supple apud deũ ꝫ illud q̃
habet scz desiderii vel ꝓmptitudinẽ. Jõ
nullus debet itez baptizari nisi esset cer
tus q̃ nõ esset baptizat⁹. Sed de puer
pueris q̃ non habent libez arbitriũ nec vo
luntatẽ est periculũ. vnde si puer q̃ mo
ratur ad baptismũ moriẽ in via nõ salua
tur. Rõ quia nõ habet voluntatẽ. Si di
catur nunq̃d saluatur in fide pentiũ. dico
q̃ nõ nisi recipiat baptismũ quia ñ habet
ꝓmptitudinẽ volũtatis. Jõo multũ de
bent cauere mulieres ne pueri moriantur
sine baptismo. Sz si adultus iudeus vel
agaren⁹ vadens ad baptismũ recta intẽ
cione ⁊ nõ ficta moriẽ in via talis saluaẽ
ꝓpter ꝓmptitudinẽ voluntatis. Jõo xp̃s
ego sicienti.i. ardenti desideranti dabo de
fonte aque viue gratis Apoc̃.xxi. de isto
dicit thema. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹
fuerit nõ solũ baptismo fluminis ꝫ flami
nis saluus erit. ¶ Terci⁹ ẽ de sanguine
martiriali qñ enĩ nõ baptizat⁹ baptismo
aq̃ interficit ꝓpter xp̃m saluaẽ vt pz de re
thoribꝰ adductis ad disputãdũ cũ beata
katherina Dic histoziã ⁊ quõ sine dolore
mortui sunt. de ꝫ baptismo dt xp̃s marti
ribus. Calicẽ quidẽ meũ bibetis ⁊ bap
tismo quo baptizoꝝ baptizaui Marci.x.
Nota calicẽ.i. passionẽ qz sicut calix con
tinet certã mensurã Sic in passione mar
tirũ nihil fiebat sine mensura ꝫ p̃m men
surã certã a deo ordinatã Iste baptism⁹
est minor in aliq̃. Minor est in ꝫ quia ñ
dat caracterem vt p̃us. vnde illi.l.retho

tes nō habēt caracterē. ꝫ est maior in hoc quia nō soluz purificat vt baptismꝰ aque a culpis ⁊ penis ꝫ etiā scīficat creaturam ita vt de ea fiat festū. Ideo iohēs. Beati q̄ lauant stolas suas ī sanguine agni vt sit potestas eoꝝ in ligno vite ⁊ ꝑ portas intrent ciuitatē. Apoc. xxij. Nota beati q̄ lauant stolas suas. i. corpora sua Rō quia sicut vestl cooperit corpꝰ ita corpꝰ cooperit animā in sanguine agni. Quare nō dt in sanguine ꝓprio. Rn̄sio qꝛ modicū valet effundere sanguinē ꝓpriuz qꝛ cum sit infectus peccatis nō posset lauare animā oportet ḡ lauare in sanguine agni. Ideo de martiribꝰ dr hij sunt q̄ venerūt ex magꝫ tribulacione ⁊ lauerunt stolas suas ⁊ dealbauerūt eas ī sanguine agni. Apo. vij. Sed q̄d si aliq̄s ꝑ xp̄o moritꝫ ⁊ nō occiditur ⁊ nō effundit sanguinē quia suspenditur vel submergitꝫ vel suffocatꝫ vel fame moritꝫ nunq̄d est martir. Dico ꝙ sic. quia in sanguine. i. ꝑ fide xp̄i moritꝫ. Itē vt potestas eoꝝ in ligno vite supple ad accipiendū fructꝰ eius. lignū vite est xp̄s. quia facit fructus tociꝰ scie gaudij ⁊ leticie caritatis ⁊ scītatl ⁊ vite eterne. Et ꝑ portas. i. v̄tutes intrent ī ciuitatē scz celestē nō dt per portā in singulari ꝫ ꝑ portas ī plurali ad ostendendū ꝙ nō solū sunt martires illi q̄ occiduntꝫ ꝑ fide xp̄i ꝫ etiā ꝑ q̄cunqꝫ v̄tute seu iusticia manutenēda vn̄ Johānes baptista martir est qꝛ ecclesia dt p̄potens martir heremiqꝫ cultor tamē non ꝑ fide qꝛ nulla q̄stio sibi fiebat de fide. Sed ꝑ v̄tute castitatl quia rep̄hendit herodē de luxuria mortuꝰ est ⁊ decapitatus. O q̄t martires essent ī mūdo si vellent. verbi grā qn̄ aliquis videret aliquē deū blasphemantē etiā dominū vel regē. ⁊ aliq̄s rep̄henderet eū si occideretꝫ martir efficeretꝫ cū iohē. qꝛ maiorē rōnē hz martirij q̄ꝫ iohānes qꝛ plus peccat blasphemator q̄ꝫ fornicator. Itē si q̄s occiditur quia defendit cōitatez iuste martir est. Itē si dn̄s occidit scutiferū quia non vult vocare meretricē ⁊c. martir est ⁊ ꝑ portam castitatl intrat ciuitatē paradisi. Itē de muliere maritata nolenti cōsentire viro eā indebite ⁊c. Itē de notario vel teste nolente facere falsū instrumentū ⁊ occiditꝫ martir efficeretꝫ ⁊ per portā iusticie intrat ciuitatē celestē. Ecce q̄liter dt ꝑ portas. i. v̄tutes. de isto dt thema Qui crediderit ⁊ baptizatꝰ fuerit ⁊c. ¶ Quartus est de mīa p̄niali. isto oporteret nos baptizari qꝛ licet fuerimꝰ baptizati baptismo fluminis tn̄ depost facimꝰ tot peccata ꝙ maculamꝰ nos turpiter tā corpus q̄ꝫ animā. Ideo non habemꝰ aliud remediū nisi mīe p̄nialis scz in corde conteri de peccatl recipere ꝓpositū dcetero nō peccare ⁊ debemꝰ recipere ꝓpositū confitēdi ⁊ cū vna gutta lacrimaꝝ plus faciet ⁊ lauabit q̄ꝫ cū tota aqua maris ⁊ tunc restat pena in purgatorio. Dicitꝫ baptismꝰ mīe p̄nialis. qꝛ isto aīa peccatrix lauatꝫ in fonte mīe dei. de isto dt scp̄tura in figura iudith. Exibat iudith noctibꝰ in vallem betulie ⁊ baptizabat se in fontē Iudith. xij Nota iudith. i. confessio ꝟm interp̄tacionem hebraycā. Exibat noctibꝰ. Noctes in scp̄tura sig̃nt peccata. Sed dies grām ⁊ bonaz vitā. Qui ambulat in tenebris nescit quo vadit. Ergo ambulate dū lucem habetl vt non tenebre vos comprehendant. Johānis. xij. Exibat ergo noctibus scz ad cogitandū peccata cū dolore ⁊ cū contricione. Et concordat dauid dicens. Laboraui in gemitu meo lauabo ꝑ singulas noctes glosa per singula peccata. Nota quia si q̄s peniteret de vno peccato ⁊ non de alio nihil valet. Ideo confessor debet interrogare a cōfitente ⁊ peccatore et penitemini de omnibꝰ istis peccatis si dicit sic. nisi de tali ⁊ tali nihil valet nec est absoluēdus. Nota in valle bethulie. i. penitencie non dt in montē quia penitencia requirit humilitatez vt patet

in operib⁹ penitencie. p̄mo in contricione in q̄ cor leonis per superbiaz restringitur per humilitatē peccator cōtritus dicitur O miser q̄d erit de me contricio si vera ē nō ē sine hūilitate. scd̄o in cōfessione humiliādo se q̄tūcūq; sit magn⁹ dn̄s flexis genib⁹ debet confiteri. Itē dicendo mala ⁊ peccata sua q̄si se diffamando Ecce in valle bethulie. Idē de alijs operib⁹ mīe q̄ omnia humilitatē īportant, vt oracio flexis genib⁹. Ieiuniū humiliat corpus elemosina bursam remissio iniuriaꝝ cor. Ecce qualit̄ humilitas p̄nie est fons diuine misericordie. animā purifi cās ergo lauamini scz, per p̄niaz. mundi estote. auferte malū cogitacionū vestraꝝ ab oculis meis Ysaie. p̄mo. de isto d̄t thema. Qui crediderit ⁊c̄. ¶ Quint⁹ est de igne purgatorij dicūt aliq̄ ignorātes q̄ vltra mare sunt gentes q̄ baptizāt̄ igne hoc nichil valet quia deus in hoc mūdo nō instituit baptismū ignis s̄ aque Sed ex sua nimia misericordia in alio mūdo instituit baptismum ignis purgatorij. vbi baptizant̄ penitētes q̄ non pacta p̄nia condigna decedunt. verbi grā quādo morit̄ penitens q̄ de peccatis habuit cōtricionē s̄ non tantam sicut peccata sua req̄runt ad dimissionem culpe ⁊ pene que fuit cōfessus ⁊c̄. et morit̄ statim aīa ducit̄ ad iudicium ⁊ d̄t xp̄s angelo. baptizet̄ in fonte ignis purgatorij. vt mundet̄ a maculis. Nota modū qualit̄ ab āgelo tanq̄ a sacerdote immergitur. ⁊c̄. de isto auctoritas dicebat Johānes. Ego vos quidem baptizo in aqua q̄ post me ventur⁹ est forcior me ē. ipse vos baptizabit in spūsancto ⁊ igni Mathei. iij. Nota forcior quia iste baptismus ignis valde est penalis. ipse scilicz xp̄s vos baptizabit in spūsancto. q̄z gracia est spūssancti. q̄ in alio mundo habeamus locū penitencie ignis. ⁊ per ignem. scd̄m gramaticā antiquā in ablatiuo dicebatur igne vel igni. Ideo possunt dicere anime. quādo exeunt de isto baptismo ignis purgatorialis transiuim⁹ per ignē ⁊ aquā ⁊ eduxisti nos in refrigeriū. p̄s. lxv Nota per ignē ⁊ aquā quare p̄mo ponit ignē cum p̄us baptizent̄ aqua. Respondeo quia ignis est forcior ⁊ p̄ncipalior. Ideo de p̄oribas p̄or est speculacio Nota q̄ solum xp̄iani intrant purgatorium. de isto dicit thema. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit saluus erit. Deo grās.

¶ Dominica infra octauas ascensionis domini. Sermo p̄m⁹ de epistola

In omnib⁹ honorificetur deus. Habet̄ verbum istud originaliter p̄ma petri quarto. ⁊ recitatiue in epistola currentis dominice. hoc verbum indiget vna breui declaracōne. Pro qua sciendū q̄ dicunt oēs sancti doctores loquētes de mundi creacione de⁹ creauit mundū duplici rōne. Prima ex parte hominū fuit necessitas ⁊ vtilitas. Scd̄a ex parte dei vt p̄ncipalis fuit ꝓ honore ⁊ gloria sua ¶ De p̄ma sciebat deus. q̄ homines indigebant loco firmo ad habitandū. laborandū seminandū colligendū nutriendū iumenta, ꝓpter hoc creauit terrā. Itē sciebat q̄ homines indigebāt aqua ad lauandum bibendū nauigandū ⁊c̄. Ideo creauit mare ⁊ fontes ⁊ flumina. Item quia habebant respirare ideo fecit aerē. Idez de igne ad calefaciendū ⁊ ad p̄parandū alimenta ⁊c̄. Itē quia indigebam⁹ lumine fecit solem ꝓ die. lunā ⁊ stellas ꝓ nocte. Item sciens q̄ terra nō germinaret sine influencijs. ideo fecit planetas. Itez sciens q̄ morimur fecit celum ꝓ bonis ⁊ carcerē inferni ꝓ malis. Istā primā racionem tangit scp̄tura dicens. Siue mūdus siue vita siue mors siue p̄sencia siue futura omnia enim nostra sunt. p̄ma ad

Chorinth. iij. O quantū deberem⁹ ipsū diligere quia tantū fecit ꝓ nobis. ¶ De scda rōne ꝑncipali. scz pro gloria ⁊ honore suo vt in mundi creacione cognoscatur eius potencia diuina. q̄ talia de nihilo fecit potens est. Itē vt coguoscatur eius sapia in mundi gubernacōne. Item eius clemencia in omni ꝓuisione. Item eius misericordia in bonoꝝ premiacōne Et eius iusticia in maloꝝ dāpnacione. Ecce scda racio ꝑncipalis quare creauit omnia. vt a nobis laudet̄ honoret̄ ⁊ glorificetur. ¶ Nota ad hoc similitudinē de potentissimo rege habente palaciū ꝓ se. ꝫ gentes sue non habebāt domos villas vel ciuitates ꝫ viuebant in nemoribꝫ qui suis ꝓprijs sumptibꝫ edificauit eis vnam pulchrā ciuitatē. Duplici rōne. Prima ꝓpter necessitatē ⁊ vtilitatē genciū suarū Scda ꝓ honore suo. Ita etiā de deo dicimus. q̄ habebat palaciū sue eternitatis vbi habitabat ꝫ ꝓ nobis creauit celum ⁊ terrā ⁊c̄. ꝓ suo honore vt ostenderet suā misericordiā habundant̄ ⁊ iusticiā rigorosam. Ideo d̄t scp̄tura regi seculoꝝ immortali inuisibili soli deo honor ⁊ gloria. ꝑma ad thimothcū ꝑmo. vtilitas est hominū ꝫ honor ⁊ gloria sunt dei Ideo sicut deus nō tangit partē nostrā sed totā vtilitatē dimittit nobis Ita etiā nos nō tangam⁹ partem suā querētes honorem seu gloriā nostram ꝫ dei quia soli deo honor ⁊ gloria. Ideo d̄t thema. In omnibus honorificet̄ deus patet thema. Occasione hui⁹ verbi amore vestri quesiui in sacra scp̄tura que sunt ⁊ quot in quo debemus deū honorare Et inueni ꝙ sunt quatuor in summa.

Primo debem⁹ dare deo de corde amorem supernalem
Secundo de ore laudē tēporalem
Tercio de corpore rigorē virtualē
Quarto de bonis exterioribus principalitatem.

Et de quatuor loquit̄ thema dicēs. In omnibus supple bonis honorificet̄ deus. ¶ Dico enī ꝑmo ⁊c̄. Licet enī debeamus diligere patrē ⁊ matrē. sorores. parentes ⁊ amicos. vitā ꝓpriam. ⁊ famam. super oīa tñ diligend⁹ est deus quia diuino amori nō est ꝑponēdus amor alicui⁹ rei create nec patris nec matris ⁊c̄. Sed amor creatoris sit in corde quasi oleum in lampade quia debet omnibꝫ dilectionibus supnatare. Si vis bene soluere debitum deo. facias ꝙ amor patris ⁊ matris ⁊c̄. sit in corde tuo vt aqua frigida. non supnatando. Amor autē dei sit vt oleū in lampade calidū ⁊ natans alias non soluis deo. Ecce quid dicit ipsem et q̄ amat patrē aut matrē plus q̄ꝫ me. non est me dignus supple habere in hoc mūdo ꝑ graciam ⁊ benedictionē. nec ī alio per gloriā ⁊ saluacionē. ⁊ qui amat filiū aut filiam super me non est me dignus. Mathei. x. ¶ Questio moralis diceret aliquis pat̄ ego diligo deum super omnia. detis mihi aliquod signū. Ideo ego dabo signū vobis quia multi credunt diligere deū sup omnia ⁊ non faciūt. Ad ꝓbacionē si vos haberis duos amicos ⁊ illi discordant interse ⁊ vos facitis partē cum altero illorum. Signū est ꝙ pl⁹ diligitis illum q̄ꝫ aliuui. Sic in ꝓposito. Nos diligim⁹ patrem ⁊ matrē ⁊c̄. ⁊ dominū. Ecce venit ad punctū in q̄ oportet facē vel ꝯ deū vel ꝯtra creaturā dilectā. Si amoē creature facitis contra deū signum est ꝙ plus diligitis creaturā q̄ꝫ deum Si oppositū signū est ꝙ plus diligitis deū verbi gracia. Si filius vester infirmat̄ ⁊ dicitur vobis ꝙ vadatis ad diuinos vel coniuratores ⁊ deus ꝑcipit oppositū ꝙ nullus vadat ⁊ necessitas ⁊ amor filij te īclinat ꝙ vadas ꝓpterea certū est ꝙ plus diligis filiū q̄ꝫ deum. Idem si perdidisti taceā argenteā vel pecuniā vel aliquod iocale ⁊ cupis illud inuenire. ⁊ dicit̄ ꝙ vadas ad sortile

gos diuinos ⁊c. et deus precipit q̄ nulla de causa recurram⁹ ad eos. si vadis ad sor tilegos certū est q̄ plus diligis raceam ⁊ creaturā q̄ deum. Idē de amico capto etiā de se vt homo dicat veritatē cogitur medio iuramento ⁊ deus p̄cipit q̄ p to/ to mundo saluādo non faciam⁹ falsum iuramentū. si p vite conseruacione amici vel suiipsius falsū iurat plus creaturā q̄ deū diligit. Q quot sunt q̄ dicunt se ama re deum ⁊ mentiunt quia p vno denario vel p vna parua re ne soluāt. iurant falsē Nota q̄ peccatū est ⁊ magnū iuramen/ tū falsum. ⁊ fac gradus peccatoꝝ in ma nu dicēdo. Magnū peccatū est furtum. ⁊ maius peccatū est fornicatio simplex ⁊ mai⁹ adulteriū ⁊ maius homicidiū ⁊ sup omnia ista maius est falsum iuramentū ⁊ licet in hoc mundo plus puniat homici dium. tamē apud deū plus punit falsū iuramentū. Racio quia homicidiū est pec catum cōtra p̄imū. Sed iuramentū fal sum est directe cōtra deū tangit enī coro/ nam dei. modo peccatū aggrauat ex dig/ nitate persone in quā peccat. de hoc vide sanctū thomā p̄ma scde. questione. lxxiij. articulo. ix. Ideo sūmopere cauendū est periurium ⁊ falsum iuramentū. Ecce signū maioris dilectionis. Ideo gregorius. p bacio dilectionis exhibicio est operis. Nō autē quelibet res dilecta postponitur ne dei p̄ceptum transgrediat quis tunc deū sup omnia diligere cōprobat. Ideo xps. qui habet mandata mea ⁊ custodit illa il le est q̄ diligit me Johānis. xiiij. Qui ha bet mandata mea scz in corde ⁊ seruat ea scz in opere. ille est q̄ diligit me. q̄ autē diligit me diliget a patre meo ⁊ diligam eū ⁊ manifestabo ei meipsū. Ecce quid est amor supernaturalis ⁊ poterim⁹ dice re thema mutando vnū verbū dicens In omnibo scz p̄cordijs amet deus scz ipsū laudando benedicēdo ⁊ glorificando. Dico scdo ⁊c. racio pulchra. Cōmunis experiencia docet q̄ quilibet debet p tem pore assuescere officio de quo semp ha/ bet viuere. Ideo pater si vult q̄ filiꝰ su/ sit notariꝰ iam quādo est puer ostendit si bi litteras ⁊ scripturā. Itē si sartor vel su/ tor ⁊ sic de alijs. Modo videam⁹ quod officium habebim⁹ in alio mundo de quo viuamus. in celo enī nō sunt sartores vel sutores. quia vestis glorie nunq̄ rumpit sicut nec vestis solis ⁊ stellaꝝ ⁊ lune nec sunt sutores nec argentarij ⁊c. Solū est ibi officiū laudandi deū. sicut tu delectabiliter comedis vel bibis quando esuris habes sitim. Ideo dicebat dauid Beati q̄ habitant in domo tua dñe in secula seculorum laudabūt te. in psalmo. Fiat ergo racio q̄libet tenet addiscē officiū de quo viuat ⁊ nos in alio mundo habem⁹ viue/ re de officio laudandi deū. Ideo iam hic in presenti mundo debemus hoc officium addiscere ⁊ linguam suā abilitare. Sed sunt multi miseri q̄ addiscunt officium in ferni quod est maledicere. iurare. blasphe mare ⁊c. vt dicit beatus iohānes. Estua uerunt homines estu magno ⁊ blasphemauerunt nomen dei Apoc. xvi. Et loquit de dāpnatis quia ignis noster frigidus ē respectu illius inferni. Et quot sunt mo/ do in hoc mūdo q̄ addiscunt istud officiū q̄ statim quādo habent ira blasphemant Illi autē qui debent esse ⁊ viuere in pa/ radiso cum angelis iā hic incipiunt lauda re deū ⁊ benedicere orando ⁊c. Quilibet talis poterit dicere cū dauid. Bene/ dicam dñm in omni tempore semp laus eius in ore meo. psalmo. xxxiij. Nota q̄ dicit in omni tēpore refert ad ecclesiasti cos. q̄ omnibo horis canonicis habent benedicere deum q̄ sunt septem ⁊ dicunt in memoriā passionis. tales tenent consiliū Ihobie dicenti. Omni tempore benedic deum ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat ⁊ consilia tua in ipso p̄maneāt. Ihobie. iiij Nota pete ab eo vt vias tuas ⁊c. Et si

tu dicis deuote ⁊ diligenter matutinas. deus diriget vitā tuā per viā humilitatis ꝯ superbiā. Si ꝑmā dirigit vitā tuā per viā misericordie liberalitatis contra auariciam ⁊ sic alijs virtutib⁹ Or dicit. Semper laus eius ī ore meo refert ad laycos q̄ mane ⁊ vespere semꝑ debent orare q̄si iuge sacrificiū offerant deo. ergo offeramus hostiā laudis semper deo. i. fructum labioꝝ confitenciū nomini eius. Ad hebreos vltimo. ¶ Dico tercio ⁊c. scz per penitenciā ieiunij vigiliaꝝ ⁊c. Si rex cōmitteret castꝝ custodiendū militi. qui sciens castꝝ regi rebellare quantū placeret regi si ille miles prudent ⁊ cū rigore teneret castrum. ne posset rebellare. Sic cuilibet nostꝝ cōmissum est castꝝ corporis ⁊ habitatores scz sensus īclinaciones ⁊ mēbra vellent cōtra deū rebellare Sensus enī ⁊ cogitacio humani cordis in malum ꝓna sunt ab adolescentia sua Genes viij. Itē alia sapīa carnis inimica est deo legi enim dei non est subiecta Ad roma. viij. Quantum ergo placebit regi xp̄o si cū rigore pñie prudent custoditis castꝝ ⁊ notabiliter talis remunerabitur ab eo Ideo apostol⁹ Ego quidē sic pugno nō quasi aerē verberans Sed castigo corp⁹ meū ⁊ in seruitutez redigo ne forte cum alijs p̄dicauerim ipse reprobus efficiar. ꝑma ad Choꝝ. ix. Ecce qualit penitencia est necessaria. dicunt stulti. Et quid ꝓficit deo mea penitēcia vel ieiuniū ⁊c. Respondendū est hijs stultis. Et quid ꝓficit regi quādo miles sibi custodit castruz Nonne de hoc rex habet honorē seruiciuz ⁊ gloriā. Immo dt apostol⁹. Obsecro vos fratres per misericordiā dei vt exhibeatis corpora vestra hostiā sanctā deo placentē rōnale obsequiū vestꝝ Ad roma. xij. Ideo dicit thema. In omnib⁹ supple corporib⁹ honorificet deus scz per penitenciam. Empti enim estis p̄cio magno. ꝑma ad chorinth. vi. ¶ Dico quarto

q̄ debem⁹ dare deo de bonis exterioribꝰ. de⁹ nō indiget pane vino ⁊ alijs ꝓ se. ꝫ ꝓ suis seruitoribꝰ. Sicut nec rex expendit ꝓ se omnes redditus ꝫ indiget ꝓ seruitoribus. In rebus est deus honorādus p̄ncipalit. Et hoc fit soluēdo iuste decimas ⁊ p̄micias ⁊ dādo pauperib⁹ elemosinas amore sui Multū honorat patrē q̄ filijs suis pauperib⁹ dat elemosinā. Nota parabolam de illo magno dño qui dimissis filijs iuit peregrinacionē. Filijs autē depauperatis. quidā dabat eis elemosinā amore patris ⁊c. Iste dñs est xp̄s ihesus Auctoritas. honora dñm de tua substācia ⁊ de primicijs omniū frugū tuaꝝ da pauperib⁹. ⁊ implebunt horrea tua saturitate ⁊ vino ⁊c. ꝓuerbioꝝ. iij. Nota honora dominū scz dando decimas ¶ Scdo da pauperib⁹. Si dicat mihi deficiet ⁊c. non est verꝝ. īmo magis habundabis Ecce quid dt Et implebunt horrea ⁊c. Sz hic multū deficiunt diuites q̄ nolunt dominū honorare dando vel mutuando sine vsura Nota hic species ⁊ rōnes vsure Deo gracias

¶ De eadē dominica. Sermo scds

Ante omnia caritatem habentes. Verbum istud habetur textualit in canonica petri capitulo. iiij. ⁊ recitatiue in epistola currentis dominice. Pro hui⁹ verbi declaracione ⁊ materie p̄dicande introductione Sciendū q̄ doctrina est cōmunis in sac theologia. certa ⁊ vera. q̄ inter omnes virtutes morales ⁊ theologicales. virtus caritatis est maior p̄ncipalis ⁊ excellencior Patet hoc p̄mo in virtutib⁹ moralibus nam v̄tutes morales solū habent ꝓ obiecto creaturas quia solū habēt suū actū officiū seu opacionē in reb⁹ creatis. verbi gracia. Quid est v̄tus prudētie nisi q̄ in periculis hui⁹ mundi siue aīe siue corporis

vel bonoꝝ. homo sciat gubernare se ergo obiectū suum in creaturis est. Itez quid est virtus iusticie. nihil aliud est nisi ꝙ in negocijs huiꝰ mundi questionibꝰ litigijs ⁊c. detur vnicuiq; qđ suum est. ergo suū officium est circa creaturas. Itē de virtute tēperancie quid est v̄tus temperancie nisi ꝙ in delicijs huiꝰ mundi homo sciat tenere mensurā. Idē de fortitudine que in hoc cōsistit ꝙ ex laboribꝰ tribulacionibus angustijs ⁊ ꝑsecucionibꝰ. homo non dimittat bonā vitā nec bona opera. Idē de humilitate q̄ in hoc consistit ꝙ in honoribus officijs dignitatibꝰ non transeat limites ꝫ cognoscat suā fragilitatē. Idem de virtute misericordie q̄ in hoc consistit ꝙ de bonis spiritualibꝰ ⁊ tēporalibꝰ subueniatur indigentibꝰ. Idem de castitate ad quā pertinet custodire se ab actibꝰ verecundis luxurie. Idē de paciētia que in hoc consistit ꝙ de iniurijs nō recipiat homo vindictā. ⁊ sic de alijs. patet ergo ꝙ omnes v̄tutes morales suum actū effectum officium ⁊ operacionē habent circa creaturas ⁊ etiā obiectum eaꝝ aliquod creatum est. Caritas solum deum habet ꝓ obiecto. quia caritatis est diligere deū ꝓpter se. ⁊ ꝓximū ꝓpter deuz. totū hoc est diligere deuz vnica rōne. Quia d̄t ph̄us ꝙ vbi vnū ꝓpter alteꝝ. vtrobiq; tantuz vnū. verbi grā vos diligitꝭ sanitatē ⁊ diligitis medicinā amarā ꝓpter sanitatem. ergo tota rō amabilitatis est in sanitate. Sic nulla creatura est amabil' de se amore caritatꝭ ꝫ ꝓpter deū inquantū est ymago dei. patet ergo ꝙ caritas excellit v̄tutes morales. Auctoritas. Induite vos sicut electi dei ⁊ sancti ⁊ dilecti viscera misericordie benignitatē. humilitatē modestiam pacientiā ⁊c. vbi numerat multas v̄tutes morales. sup omnia autē caritatem habentes qđ est vinculū perfectionis Ad colocenꝭ. iij. Nota induite quia virtutes sunt vestes aīe. ⁊ ph̄us in ethicis virtutes vocat habitus ⁊ sicut frater sine habitu dicit̄ apostota. ita anima sine virtutibus abhominabilis est deo ⁊ omnibꝰ sanctis. Sup omnia autē caritatē habentes. Ecce q̄modo ponit̄ super omnes virtutes morales. Rō quia est vinculū perfectionis. Cū dicamus hec caritas nonne melius diceret̄ que est vinculū ⁊ tunc relatiuū ⁊ antecedēs conuenirēt. ꝓ responsione nota ꝙ v̄tutes morales sunt acquisite exercitio bonoꝝ operꝝ. nā habitꝰ virtutum ex bonis operibꝰ diu ꝯtinuatis generatur. Sed caritas est puꝝ donū dei ꝑ infusionē. non eni educit̄ ad esse de potencia materie ex vsu bonoꝝ operꝝ sicut virtutes morales ꝫ infunditur a deo. ido ly qđ nō facit relacionē ad id qđ dicit̄ caritas ꝫ ad donū qđ subintelligit̄. Quando dicit̄ sup omnia caritatē habentes quod scz donū caritatis est vinculū ꝑfectionis Itē caritas habet excellentiā ⁊ maioritatem sup alias v̄tutes theologicales. Dicuntur enim theologicales a theos ꝙ est deus quia ordināt ad deū ⁊ habent deum solum ꝓ obiecto. ⁊ sunt tres scilicz fides spes caritas. De ista materia vide scm̄ Thomā p̄ma scđe. q̄stione. lxij. ibi ostendit articulo p̄mo quare dicunt̄ theologice. Et arti. ij. ostendit differenciā earuz a virtutibꝰ moralibꝰ ⁊ intellectualibꝰ. ⁊ articulo. iij. eiusdē questionis ostēdit numeꝝ eaꝝ quia tres sūt ⁊ nō plures neq; pauciores. Et arti. iiij. ostendit ordinem eaꝝ que sit p̄or inter eas scz inter fidem spem ⁊ caritatē. Quaꝝ actus sunt vt seq̄tur. Fides est credere deo de hijs q̄ nob̄ reuelauit. quia fides xp̄iana nō est credere petro nec paulo nec apostolis nec ꝓphetis. Sed credere deo q̄ locutꝰ est apostolis ⁊ ꝓpheris. Spes autē est sperare ī deo nō sperare in p̄ncipibus seu p̄latis. Ideo dauid. Nolite cōfidere in p̄ncipibꝰ neq; in filijs hoīm in quibꝰ nō est salus Sed ī deo. Sed caritas est maior. de hoc vide

sanctũ thomã p̃ma scd̃e.q.lxvi.articu.vi
Rõ quia caritas in sua essencia nõ inclu-
dit defectũ siue ĩperfectionẽ sicut fides ⁊
spes. Quia fides est credere qd̃ nõ vides
Ecce imp̃fectio. Spes vero est sperare
qd̃ non habes. Ecce defectus. Et quid ẽ
caritas diligere deũ ꝓpter se. ⁊ ꝓximum
ꝓpter deũ. qd̃ non includit aliquẽ defectũ
Ido dicit auctoritas scp̃ture. Nunc ma
nent fides spes caritas tria hec maior ho-
rum est caritas. p̃ma ad Chor. xiij. No-
ta maior horũ. Nunqd debet dici maior
harũ. Respondeo ꝙ ly horũ non refertur
ad fidẽ ⁊ spem. ꝫ ly donorũ ꝙ subintelli-
gitur scz maior autẽ donorũ horũ est cari
tas. quia iste tres v̄tutes dant̃ a deo per
infusionẽ. patet ergo ꝙ dixi ꝙ inter v̄tu-
tes morales ⁊ theologicales excellencior
est caritas. ꝓpter ꝫ dicit thema Ante om
nia caritatẽ habentes. scz amorẽ dei fer-
uidum ⁊ amorẽ ꝓximi ordinatũ. Nota
ante omnia. quia debem⁹ laborare vt ha-
beamus v̄tutes morales. Sed ante om
nia caritatẽ habentes. Ista virtus carita
tis habet tres gradus
Prim⁹ est incipere bonam vitã fortiter
Scd̃s ẽ ꝓficere in bona vita habundant̃
Terci⁹ est ꝑseuerare in bona vita finalit̃
¶ Dico p̃mo ꝙ p̃mus gradus ⁊c̃. est in
cipere bonã vitã fortiter. Postq̃ꝫ homo
diu tenuit malã vitã viuendo in peccatis
addendo cõtinue peccata peccatis ⁊ deus
facit grãz ꝙ redit ad se cõsiderãs mala ⁊
peccata q̃ fecit d̃t. O miser ⁊ q̃ꝫtũ tem-
pus ꝑdidi ꝙ nullũ bonũ feci anime mee
O miser quid erit de me. volo redire ad
deũ. dolet ⁊ conuertit̃ de peccatis ꝓponit
non redire ad ea. confitet̃ ea clare alicui
confessori. acceptat libent̃ penitenciã con
fessoris. ⁊ seruat eã diligent̃. cõmunicat
deuote. audit missas. sermones. talis est
in p̃mo gradu caritatis. de hoc d̃t petrus
apostolus. postq̃ꝫ dixit ante omnia carita
tem habentes assignauit rõnem quasi di-
cat nam caritas operit multitudinẽ pecca
torum. p̃ma petri. iiij. nõ dicit expellit vel
abicit ꝫ operit. videt̃ ergo ꝙ caritas ⁊ pec
cata stent simul. Respondeo dicendo ꝙ
caritas destruit peccata q̃ꝫtuz ad culpas.
qꝛ culpe nõ stant simul cuz caritate. sicut
nec lumẽ cum tenebris. ⁊ operit q̃ꝫtũ ad
penas. Nã ꝑm sñiam theologorũ in iudi-
cio ꝑticulari vel vniuersali siue generali.
oĩa peccata q̃ hõ fecit siue corde cogitan-
do siue ore loquendo siue ope faciendo.
oĩa discooperient̃ nõ solũ xp̃o cui oĩa nu
da ⁊ aperta sunt oculis ei⁹ Ad hebre. iiij
ꝫ etiã angelis ⁊ scĩs v̄tute diuina. Sicut
vident̃ peccata illi⁹ q̃ ponit̃ in scala quia
ponunt̃ scp̃ta in fronte eius. clariori mo-
do videbunt̃ oĩa peccata sua ĩ iudicio vni-
uersali. O q̃lis confusio ẽ multi sunt qui
modo reputant̃ boni religiosi vel clerici
q̃ tũc videbunt̃ totũ fecisse ex ypocrisi ⁊c̃
Idẽ de p̃latis. Auctoritas. veniet dñs
q̃ illuminabit abscondita tenebrarũ ⁊ ma
nifestabit cõsilia cordiũ. p̃ma ad Chor.
q̃rto. Sed q̃ habebũt caritatẽ eorũ pecca
ta non manifestabunt̃ in eorũ confusionẽ
quia caritas est q̃si velum seu mantelluz
que operit multitudinẽ peccatorũ. ⁊ ergo
quia sic est. incipiam⁹ bonã vitã Sz dico
ꝙ oportet incipere bonam vitam forti ani
mo ⁊ vigoroso. patet hoc triplici similitu
dine. ¶ Prima de hoĩe ad altũ montez
ascendentem. cui necessarius est vigor ⁊
fortitudo. qꝛ cũ labore ⁊ violencia ascẽ
dit. Secus descendẽdo. Sic de nobis si
volum⁹ ascendere ad montẽ bone vite ⁊
virtuose. necessarius est vigor ⁊ forca.
quia violent̃ ascendim⁹ quia persona que
inclinat̃ ad superbiã vanitatẽ ⁊ pompaz
cum difficultate humiliat̃. Ideo est ne-
cessaria forca. Idẽ de auaro luxurioso ⁊
sic de alijs quia ire cõtra inclinacionẽ cũ
difficultate fit. Ideo requirit̃ forca. Se
cus descendendo in infernũ per malã vi-
tam. vadit homo constancius naturaliter

quia caro inclinatur ad vicia et peccata sine mgr̃o ⁊ doctore adiscam⁹ peccare ⁊ mala agere. Sensus em̃ ⁊ cogitacio huā ni cordis in malum ꝓua sunt ab adolessentia sua Genes. viij. Oportet em̃ facere vigorose. facere vim sibi ipsi. hoc sciēs apostolus dicebat Ego sic curro non q̃si incertū. Sic pugno quasi aerez verberās Sed castigo corpus meū ⁊ in seruitutez redigo. j. ad Cor. ix. ¶ Scda similitudo est de homine leuiter ligato cum filo stupe simplici talis leuiter soluet̃. Secus si cum cordis vel cathenis ferreis sit ligat⁹. quia tunc requirit̃ ⁊ forca ad soluendum se. Ita ille qui nouiter incipit peccare est ligatus cum filo stupe. qꝛ leuiter poterit dimittere peccata qñ vero est iam aliqualiter assuetus est cum cordis ligat⁹. Sz qñ est iam antiquatus in peccatis cathenis ferreis est ligatus. Ideo nccria est sibi forca sampsonis vt soluat̃ multi homines ⁊ mulieres sūt ligati istis cathenis de malis ꝯsuetudinibꝫ qui qñ interrogantur a ꝯfessore si iurāt deum dicūt pater consuetudo est hoc vultis dicere. qꝛ iaz estis ligatus ista cathena que ducit vos ad infernum. Multi vellent soluere istam cathenam ne iurarent ⁊ nō possūt ita sūt mali assueti ꝫ frangetis eā assuefaciēdo vos ad affirmandum vel negandum ꝑ aduerbia. Item si mr̃es que curant de filijs corrigerent eos ne iurarent ⁊ docerēt eos loqui ita nō sic est ꝑ aduerbia qñ essent magni nō iurarent. Idez de peccato vsure. si vniuersitas vel ꝑticularis homo venit ad diuitez vt mutuo recipiat pecunias ab eo Respondit diues placet michi. ꝫ soluet̃ vltra sortem tm̃ quolibēt anno dico ꝙ ꝫ est vsura qꝛ ꝓ mutuo. Non potest homo aliquid accipere. Et vsurarius dicit confessori pater consuetudo est. O vos vultis dicere ꝙ estis ligati ista cathena censualia bona sunt seruatis duabus ꝯdicionibꝫ. Prima ꝙ sit vera emptio. Scda ꝙ precium sit iustum. Item vendere plus ꝓpter dilationem solucōnis dicit vsurarius pater cōsuetudo est ꝫ vsurarios hac cathena dyabolus trahit ad infernū. Itē cōfessor dicit emere pro pecunia parata minori precio est vsura. pater cōsuetudo est ⁊c̃. Respondit vsurarius Item obligatio libertatis ad molendinū racōe mutui vsura est. Sed potestis dicere tantū pro tanto sine aliqua ꝯdicōne ⁊ ille bene faciet ꝫ nō obligetis eum Item mutuare possessiones ⁊ interim recipiendo fruct⁹ vsura est. Item si seruatis vos pignora vtimini pignoribꝫ vsura est. pater consuetudo est dicit vsurarius. Sed solutio nulla est. Contra leges humanas potest allegari consuetudo que semper contrariam consuetudinem abrogant̃. Sed non contra legem dei ymo ꝓpter consuetudinem graui⁹ peccatum est. ⁊ talis mala cōsuetudo vertitur in naturam intantum ꝙ q̃si impossibile est dimittere illas malas consuetudines auctoritas. Si mutare potest ethyops pellem suaz aut pardus varietates suas ⁊ vos poteritis bene facere cum didiceritis malum. Jeremie. xiij. ¶ Tercia similitudo est d̃ illo qui vadit per viam ⁊ habet transire passum angustum in quo expectant eum inimici ensibꝫ euaginatis contra eum vt occidatur necessaria est sibi forca ad transeūdum vt possit euadere. Ita est de nobis lingua hominis est adinstar ensis facta ⁊ quādo aliquis vult incipere bonam vitam dimittendo vicia vanitates ⁊ peccata statim illi qui prius fuerunt socij in peccatis nituntur eum retrahere scilicet obloquentes. Verbi gratia Si in aliquo monasterio vel collegio est aliquis religiosus vel cleric⁹ bene dissolutus ⁊ cet̃a. Nullus dicit sibi aliquid Imo conmendabitur de fortitudine ⁊c̃. Et si ponit se in via bone vite vt vadat ad paradisum factum est alij qui vadunt ad infernum statim persecuntur eum.

Idem de clerico ⁊ layco. idem de mulieri
bꝫ. idē de illo qui ꝑcit inimicis ⁊c̄. Quot
religiosi miseri clerici ⁊ alij sūt qui vellēt
incipe bonaꝫ vitā. Sed dicūt O miser
q̄d faciā quia dicent ꝙ sum ypocrita. Iō
necessaria est furca non curare q̄d dicunt
male gentes. Sed q̄d vult deus ⁊ q̄d te
nemini facere hoc s. ꝙ dicit dñs ꝑ ꝓphetā
Ieremie. ix. vnusquisq̄ a ꝓximo suo se cu
stodiat ⁊ in om̄i fratre suo nō habeat fidu
ciā. qꝛ omnis fr̄ suplantans suplātabitur
⁊ omnis amicus fraudulenter incedet ⁊
vir fratrem suū deridebit tñ dilectio diui
ne voluntatis vigorose liberat ab omni
bꝫ istis supradictis auctoritas Aque mlt
te nō potueruut extinguere caritattē nec
flumina obruent illā Canticoꝝ. viij. Et
loquit̄ de illo qui fortiter ⁊ vigorose re
cepit bonā vitam. In tali em̄ aque mul
te scꝫ malaꝝ inclinacōnum ⁊ male cōsue
tudinis nō potuerunt extinguere caritatē
nec flumina scꝫ obloquentium obruent il
lā. Ecce p̄mus gradus caritatis principi
um bone vite. Ideo incipiamus pro tpe
dum sumus in hoc mundo auisando ⁊c̄.
¶ Scd̄us gradus est ꝓficere in bona vi
ta habundanter exq̄ hō incepit ⁊ ꝯtinua
uit iam gentes non obloquunt̄ ꝯtra eum
qꝛ vident bonā ꝯtinuacōm. qꝛ nō ficte ꝫ
veraciter bonā tenet ꝯtinuacōm ⁊ bonaꝫ
vitam. licet a principio mirent̄ ⁊ obloq̄n
tur tacent post tunc tales siue talis debet
vel debēt ꝯgregare virtutes ⁊ bona opera
⁊ merita habundant̄ Nota similitudinē
de arbore transplantata in bona terra ri
gata ⁊ radicata facit flores folia ⁊ fructꝰ
Ita exquo ꝑsona est trāsplantata de ter
ra sterili male vite in bonam vitam debꝫ
facere flores orationum folia elemosina
rum ⁊c̄. ⁊ fructuꝫ meritorum auctoritas
Hoc oro vt caritas vestra magis ac ma
gis habūdet in scientia ⁊ in omni sensu vt
ꝓbetis pociora vt sitis sinceres ⁊ sine of
fensione in die xp̄i repleti fructu iusticie.
ad Philipenses. j ¶ Nota quatuor in
quibꝫ est habēda habundantia ¶ Prīo
debet habundare in scientia. Si dicat ru
sticus ⁊ quomodo ergo potero habunda
re in scientia. Respondeo Nos qui habē
mus predicare habemꝰ habundare in sci
entia theologie. qꝛ al's faceremus errare
populum. Sed vobis simplicibꝫ sufficit
scire. Credo in deum in quo sunt omnes
articuli fidei dicatur hoc ¶ Secundo de
bet habundare in omni sensu penitentiam
faciendo. Sicut em̄ ex quinq̄ sensibꝫ pec
camus ita ipsis debemus facere penitenti
am in oculis lacrimando. In auribꝫ mis
sas ⁊ ꝑmones audiendo. In odoratu vi
am domini sentiendo sicut canis qui sequi
tur leporem per odorē sentit in biuio vñ
transiuit. In gustu in ieiunando. In sen
su tactus totum corpus affligendo beatꝰ
vir qui in sapientia morabitur quantum
ad credo in deum Et in sensu cogitabit s.
penitendo Ecclesi. xiiij. ¶ Tercio probe
tis potiora bonum est corpus hominis. ꝫ
melior est anima. Ita bona sunt opa bo
na corporis. sed meliora sunt anime scili
cet orationes deuote ⁊ contemplacōes
Multi sunt qui ex operibꝫ misericordie
corporis perdunt bona anime. quia negli
gunt nimis. Non possunt audire sermo
nes que est optima contemplatio ⁊ sic de
alijs. Propter hoc scripsit apostolus ad
Thimotheum qui faciebat magnas afflic
tiones corporis dicens. Exerce teipsum
ad pietatem scilicet ad spiritualia. Nam
corporalis exercitatio ad modicum vti
lis est pietas autem ad omnia vtilis est.
Promissionem autem habens vite que
nunc est ⁊ future prima ad Thimoteum
quarto ¶ Quarto per ihesum cristum do
minum nostrum. quia nll'a alia lex ducit
ad paradisū nisi lex cristi. Non moysi nec
machometi licet dicant iudei ¶ Nota hic
exemplum de illo diuite qui habēbat tres
filios ⁊ vnum lapidēꝫ preciosum magni
precij. ⁊ quilibēt filius petebat illum lapi
dem a patre. Pater autem volens illos

cõtentare vocauit vnum lapidarium qui
fecit sibi duos alios lapides omino siles
lapidi precioso ⁊ quãdo pater debuit mo
ri dedit vnum seniori scdo quem magl di
ligebat dedit lapidem verum. tercio filio
dedit alium de illis de vitro. Mortuo pa
tre quilibet se dicebat habere lapidez pre
ciosum. ꝫ argentarius in pondere cogno
uit verum lapidem. Idẽ tres filij sũt tres
populi scz iudeorum cristianorum ⁊ aga
renorum pater est deus tres lapides sunt
tres leges eorum ⁊c̃. ꝫ cognoscuntur in
pondere. Pondus legis moysi ꝑm ꝓmis
sionem eius est que solum ꝓmittit terre
na ⁊ ista q̃ntum ponderauerũt. Ecce q̃d
dicit salomon de terrenis vanitas vani
tatũ ⁊ omnia vanitas. Quid habet am
plius homo de vniuerso labore suo. quo
laborat sub sole. Generatio p̃terit ⁊ ge
neratio aduenit terra autem in eternum
stat. Oritꝫ sol ⁊ occidit. ⁊ ad locum suuz
reuertitꝫ. ibiqꝫ renas. ⁊c̃. Eccl. j. Itẽ vidi
cuncta que fuerunt sub sole ⁊ ecce omnia
vanitas nichil aliud ponderat nõ est ergo
iste lapis preciosus. Pondus autẽ secte
agarenorum qd̃ est promittit em̃ lex illa
maledicta riuos mellis ⁊ lactis ĩ celo ⁊
vxores quingentas virgines ⁊c̃. paradisꝰ
porcorum ⁊ asinorum bestialis. Ecce q̃d
ꝓmittit nil ponderat lex autem cristi pro
mittit nõ vanitatem vt lex iudeorum nec
bestialitatem vt agarenorum. ꝫ regnum
paradisi qd̃ est infinitum ⁊ infiniti ponde
ris ⁊ valoris nõ enim potest extimari eiꝰ
valor. quia minor est maior tota hyspa
nia. Ecce promissiones Beati pauperes
spiritu quoniam ipsorum est regnum ce
lorum Mathei. v. Beati qui ꝑsecucõnẽ
patiuntur ꝓpter iusticiam quoniaz ⁊c̃ ¶
Terciꝰ g̃dus caritatl ẽ ꝑseuerare ĩ bona
vita finaliter ꝯtinuando vsqꝫ in finem qꝛ
qui nõ currit nõ obtinet brauium nec be
ne currens obtinet brauium nisi cursum
ꝯsummauerit vsqꝫ ad brauium. Idõ apo
stolus orando dicebat det vobis deꝰ ꝑm
diuitias glorie sue virtutem corroborari
per spititum eius in interiori homine xp̃m
habitare ꝑ fidẽ in cordibꝰ vestris in cari
tate radicati ⁊ fundati vt possitis ꝯprehẽ
dere cum omnibus sanctis que sit latitu
do ⁊ longitudo sublimitas ⁊ profundum
ad Epheseos. iij ¶ Prima que sit latitu
do extensa dilectio que debet esse tanta in
corde cristiani ꝙ debet diligere seipsum ⁊
sed ꝓximos non solum illos de domo sua
sed etiam extraneos. Nõ solum amicos
⁊ benefactores qꝛ ⁊ canis diligit benefac
torem suum. Ideo qui solũ diligunt ami
cos habent amorem caninũ. Ex tali amo
re nõ habebunt a deo saluacõem siue me
ritum. Sed meritum est diligere amicos
⁊ inimicos ꝓpter deum. qꝛ inimici non ha
bent rationem diligibilitatis nisi ꝓpter de
um qui precipit illos diligere. Itez dili
gere debemus iudeos moros ⁊ alios infi
deles ⁊ orare pro eis vt conuertantur. ꝫ
nõ participare cum eis. ¶ Secunda que
sit longitudo scz ꝑseuerantis duracionis
hic tangit rectores qui fecerunt bonas or
dinacõnes ad vtilitatem cõmunitatis vt
seruent al's modicum esset. Sed dicitur
modo hodie facta hodie fracta. Idõ neces
saria est longitudo duracõnis ꝙ mirum ẽ
quare deus dat nobis panem vel aquam
vel vinum. Ideo nullo modo frangũtur
ordinacõnes. ¶ Nota hystoriam Jone
de ciuitate magna niniue in q̃ fiebant mlꝰ
ta peccata ⁊ deus misit ad eos Jonam ꝓ
phetaz qui predicauit ⁊ gentes timuerũt
⁊ fecerunt ordinacõnes ⁊ penitentiam ꝫ
nõ habuerunt longitudinez fregerunt or
dinacõnes ⁊ redierũt ad peccata ꝓpter ꝙ
tota ciuitas vt inquit Lira versa est in ab
bissum nec aliquis euasit in qua erant plu
res gentes q̃m in regno aragonie ita erat
populosa Idõ dauid Domum tuam scz
villam vel communitatem decet sanctitu
do domine in longitudine dierꝫ ĩ psalmo

¶ Tercio que sit sublimitas ⁊ altitudo celestis p̄mij qd̄ deꝰ ꝓmisit bonis dñis ⁊ rectoribꝫ ꝯmunitatū scꝫ regnum paradisi. O qualiter deberemꝰ esse aduocati. Jhu xp̄i ⁊ zelotipi de suo honore quēad modū aduocatꝰ alicuius baronis ꝑ modico solario statim in omni loco defendit eū ⁊ sua ⁊c̄. Et ꝑ xp̄o q̄ ꝓmittit regnū paradisi nullꝰ est aduocatꝰ nullus curat de suo honore. Jdo curetis de suo honore ⁊ adtēdatis q̄d ꝓmittit Jdo apostolꝰ In sublimitate eternū glorie pondus operat̄ ī nobis nō ꝯtemplātibꝫ nobis que vidē tur. ꝫ q̄ non vident̄ q̄ vero vident̄ tp̄alia sūt que aūt non videntur eterna sūt. ij. ad Cor. iiij. ¶ Quarto ⁊ ꝓfundū scꝫ infernalis dampnacōnis que ꝑata est dñis ⁊ rectoribus qui sustinent pctā notoria ⁊ negligenter exercent officiū suum q̄ ꝓpter lucꝝ sustinent ludū taxillorꝫ meretrices in hospitijs vel ꝯcubinas ⁊c̄. Quilibet curat diligenter de domo sua magis ⁊ diligentius curandū est de ꝯmunitate Racō est ista de ꝯmunitate est vt de naui in mari si patronꝰ vel nauta solum curaret de sua camera malum esset ꝑ naui. Quia si camera patroni vel alia destruatur nō est periculū. ꝫ si vnus postl vel tabula amoueatur de latere nauis ibi est periculum ꝑ iclitandi omnibus ⁊c̄. Jsta caritas est ad instar magne nauis ⁊c̄. Caritas em̄ de q̄ scriptum est nō querit que sua sunt. sic intelligit̄ ꝙ nō ꝓpria ꝯmunibus ꝫ ꝯmunia ꝓprijs anteponit. Tanto em̄ vos magis ꝓficere noueritis q̄nto rem ꝯmunem curaueritis vt ait Augustinꝰ in regula Ergo ante omnia caritatem habētes ⁊c̄.

¶ Dominica infra octauas Ascēsionis.

Hec locutꝰ sum vobis vt nō scādalisemini Joh xvj. Verbum istud xp̄i fuit dictum apostolis. quādo vidit eos paratos vt caderent in peccato. qꝛ erant fragiles. Jdeo dicit eis. Hec locutus sum vobis ⁊c̄. Scādalum grece idem est ꝙ offendere latine vt cum homo vadit per viam quā nō cōsiderat ꝫ cogitat de alijs ⁊ ponit pedes ad lapides ⁊c̄. Illud vocat̄ scandalum. Jō sapiens dicebat filio suo Eccles. xxxij. In viam ruine id est petrosā non eas ⁊ nō offendas in lapides nec credas te vie laboriose ne ponas anime tue scādalum Mō ita ē om̄s q̄ sumus mō in vita sumꝰ ī via nullus credit hic remanere. qꝛ omnes sumus peregrini ⁊ viatores vnus venit scꝫ nascendo. alter transit sed moriendo. Jō dauid in sua oracōne dicebat peregrini sumus coram te ⁊ aduene sicut om̄s p̄res nr̄i dies nr̄i q̄si vmbra super terram nulla est mora. j. Paral. vl. Ex quo ergo sumꝰ viatores volo vos auisare modo ne vos offendatis pedes ⁊ lapides ⁊ in fine sermonis potero vobis dicere hec locutꝰ sum vobis ⁊c̄. Quis sumus omnes viatores. tamen nō omnes imus ad paradisum per eandem viaꝫ. ymo in scriptura sacra inueni tres vias securas ⁊ bonas eundi ad paradisum. Prima est pura īnocētia. Secunda est digna penitentia. Tercia est firma obedientia. Prima est pura īnocentia Sed quia multi scandalisantur in q̄libet istarum. Jdeo volo vos auisare vt possum vobis dicere thema. Hec locutus sum vobis ⁊c̄. Dico p̄mo ꝙ prima via eundi ad paradisum est īnocentia pura que est nullum peccatum vnq̄ fecisse. nec veniale nec mortale nec corde cogitando. nec ore loquendo. nec opere operādo. De ista via ꝓphetizauit ysaias ꝓpheta capitulo. xxxv. ⁊ erit ibi semita ⁊ via sancta vocabitur nō transibit per eam pollutꝰ ⁊ hec erit vobis directa via ita vt stulti nō errāt per eā. Nota ⁊ erit ibi scꝫ in tempore gratie vt noue legis semita. i. via innocentia ⁊ non solum dicit via. Sed ⁊ semita stricta. qꝛ pauci hodie vadunt per

eā ⁊ via sancta vocabit̄ qꝛ nō transibit ꝑ eā pollut⁹. Primus g̃ q̄ ꝑ hanc viā trā siuit fuit xp̄s q̄ peccatū nō fecit nec inuentus est dol⁹ in ore ei⁹. j. pe. ij. Etiaꝫ v̄go maria secuta est eū. qꝛ nunq̄ꝫ pecauit aliq̄ mō cui dic̄ sp̄ūssanctus Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Nec de adultis iueniunt̄ pl̄es nisi xp̄s ⁊ virgo maria nec de p̄riarchis nec ꝓphetis nec apostolis nec mr̄ib⁹ nec ꝯfessorib⁹ Nullus em̄ p̄ter xp̄m ⁊ virginē potest se excusare de pc̄to mortali vel veniali. ymo beatus iohēs euuāgelista de se ⁊ de alijs dic̄. j. Johis. j. Si dixerim⁹ qꝛ pctm̄ nō habem⁹ ipsi nos seducim⁹ ⁊ veritas ī nobis nō est. Solum em̄ pueri nouiter nati ⁊ baptisati qui anteq̄ꝫ peccāt moriunt̄ sequunt̄ xp̄m ⁊ virginem mariā ꝑ viā īnocentie cogitate qꝛ qñ v̄go maria fuit ī celo cū filio vertit se respiciendo si aliq̄s eā sequebat̄ ⁊ vidit ꝙ multi nisi īnocentes de quib⁹ regr̄tiando filio suo dic̄ īnocētes ⁊ recti corde adhæserunt michi. p̄s. xxiiij. Nota ꝙ sustinui te tripliciter p̄mo ī vt̄o nouē mensib⁹. scd̄o in brachijs ⁊ amplexib⁹. tercio in manib⁹ cū geītib⁹ ⁊ dolorib⁹. Id̄o īnocentes adhæserūt sibi. Carissimi ꝓ vera declaracōe intelligat̄ ꝙ in hac via hoīes tripliciter scādalisant̄. Quidaꝫ em̄ scandalisant̄ cadēdo in puteū inferni. Alij nō cadunt ꝫ deuiant a via paradisi. Tercij nō cadūt nec deuiāt. ꝫ retardant̄. Primi sūt pueri q̄ nō baptisant̄. Et ꝓpt̄ ꝫ vt pueri nō venirēt in isto scandal'o xp̄s p̄cepit Math. vl. d. Eūtes docete om̄s gētes baptisātes eos ī noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄ūssancti. Scd̄o aliq̄ scādalisāt̄ nō in inferno cadēdo. ꝫ deuiādo sic̄ ille q̄ offendit peccādo mortalit̄ in q̄ scādalisati sumus om̄es qꝛ statim dū quinq̄ꝫ fuim⁹ annoꝝ vel sex incepim⁹ peccare. Nota de puero quinq̄ꝫ annoꝝ ī dyalogo greg̃. In ista g̃ etate multi deuiāt peccādo mortalit̄ licet nō ī inferno stati cadāt ymo ꝑ p̄niaꝫ possūt se iuuare. Nota q̄liter est magna tristicia viatorib⁹ qñ ꝑ vnā leucā vel duas deuiāt ampli⁹ qñq̄ꝫ deuiāt ꝑ dietā Mō cogitate q̄t dietas quilibet vr̄m ambulauit post viā īnocētie deuiādo qñ peccam⁹ mortaliter deuiam⁹ in tātū ꝙ īpossibile ē redire ad īnocētie statū ⁊ id̄o ꝑ aliā viā oꝫ nos redire vt possum⁹ dr̄e errauim⁹ a via scꝫ xp̄i q̄ dic̄ ego sū via v̄itas ⁊ vita Joh. xiiij. Et lassati sum⁹ in via iniq̄tatis ⁊ ꝑdicōnis Sap̄. v. Id̄o vos q̄ habetis filios nutriatis eos bñ ⁊ custodiatis ne deuiēt a via dñi Sꝫ heu ml'ti magis curāt ꝙ filij sui sint bñ induti. Tercio aliq̄ scādalisāt̄ nō cadēdo in inferno nec deuiādo ꝫ retardādo ꝑ pctā vc̄ialia q̄ nūq̄ꝫ peccauerūt mortalit̄ vt credit̄ de Jere ⁊ iohē baptista ⁊ ceteris. Id̄o nō ꝑdiderūt viā īnocētie. q̄ aūt solū hñt pctā vc̄ialia retardāt̄ in purgatorio. Id̄o de hoc dicebat dd̄. p̄s. cxlj. In via hac q̄ ambulabā abscōdert̄ laqueum mihi. Scd̄a via eūdi ad ꝑadisū est digna p̄nia ⁊ ꝑ istā oꝫ nos ire ex q̄ ꝑdidim⁹ uiā īnocētie. Nota digna p̄nia ē adeq̄tio culpe ad penā. verbi gr̄a si peccamus corde male cogitando. odiendo vel ꝯcupiscendo faciam⁹ p̄niam ꝯterēdo. si ore blasphemādo iurādo faciam⁹ p̄niaꝫ ꝯfitēdo deū ⁊ laudādo. si ocl'is vane vidēdo fiat p̄nia plorādo. si manib⁹ fiat p̄nia erectis maib⁹ orādo ⁊ restituēdo. si ꝑ gulā fiat p̄nia ieiunādo. si ī corpe affligendo fiat p̄nia. Ista ē digna p̄nia si ꝫm pctm̄ fiat p̄nia. ꝫ ista via angusta est vñ xp̄s Mat. vij. q̄ꝫ angusta porta ⁊ arta ē via q̄ ducit ad vitā ꝫ pauci sūt q̄ inueniūt eā. Nota q̄ꝫ dcō ē āmiratiua angusta porta h⁹ vie ē ꝯfessio angusta ē qꝛ hō hꝫ se diffamare ⁊ dr̄e de pctō. Hec porta dñi iusti int̄būt in eā in hac via p̄nie. tripliciter scādalisantur homines quidam faciendo plus. quidam minus quidaꝫ ex toto dimittēdo p̄mi pl⁹ faciūt q̄ vtunt̄ ī discrecōe q̄ꝫ q̄ īdiscrete vigilādo vel ieiunando vel corpus affligendo efficiuntur magni fatui ⁊ sic dampnantur. Dyabo-

lus em̄ impugnat eos aliquo colore dicē
do. ꝙ parum facit ꝓ xp̄o qui tantum fecit
ꝓ te ⁊ similia ⁊ tunc sic illusus facit magl
de penitentia q̄ꝫ possit sustinere. Talis em̄
ex indiscretione facit de via paradisi viam
inferni. Cōtra istos dic̄ scriptura ad Ro
xij. Obsecro vos fratres ꝑ miscdiaꝫ dei
vt exhibeatis corpora vestra hostiam vi-
uentem sanctam deo placentem rationa-
bile obsequium vestrum. i. seruiciū vestꝝ
Nota rationabile quilibet cogitet q̄ntum
potest portare asinus suus scꝫ corpꝰ ⁊c̄.
Scdi sūt facientes minus de penitentia
q̄ꝫ deberent ⁊ in hoc plurimi deficiunt. ha-
bent em̄ bonum corpus qd̄ fecit multa ⁊
magna peccata ⁊ faciunt parum de peni-
tentia contra istos qui minus de peniten-
cia faciunt ad Colo. iij. Dicit apostolus
Mortificate membra vestra que sūt su-
per terram. Tercij sunt qui nullam peni-
tentiam faciunt bene incipiunt magnā pe-
nitentiam ꝫ postea dimittunt totum sicut
multi religiosi qui optime incipiunt. quia
religio non est nisi penitentia ⁊ postea di
mittunt frangendo penitentiam Jeiunia
vota essentialia ⁊ cerimonias ⁊ illud est
magnum scandalum Augustinus. Non
vidi meliores q̄m eos qui in monasterio
ꝓfecer̄t nec deteriores q̄ꝫ qui ibi defece-
rūt. quia bonus religiosus plus lucratur
de meritis q̄ꝫ secularis ceteris paribꝫ quia
opus bonum factum ex voto magis est
meritoriū q̄ꝫ si fiat sine voto. Aliquādo
in malo religioso tanta est ingratitudo et
tm̄ peccatuꝫ qd̄ facit ꝯtra deū ꝙ dimittit
totaliter penitentiā reuerentiam suaꝫ vel
habitū suum vel nō curat amplꝰ de sua
reuerentia. Ideo multi religiosi sūt peio-
res ad ꝯuertendum q̄ꝫ infideles. Idez de
presbiteris qui optime ⁊ deuote incipiūt
penitentiā. Idem de laycis hominibus ⁊
mulieribꝫ. Ideo dicit xp̄s Mat. xj Bea-
tus est qui nō fuerit scandalisatus in me
Tercia via eūdi ad paradisum est firma

obedientia scꝫ ad dei precepta ⁊ custodi-
re se a peccatis mortalibꝫ quā declarauit
xp̄s predicando de gloria paradisi. Nota
q̄nte dulcedinis ⁊ saporis erant verba di
incarnati. p̄dicabat em̄ sepe de gloria pa-
radisi. vt corda gentium inflāmaret ⁊ vt
ex ista gloria despicerent mundana ⁊ trā-
sitoria. Et tunc post predicacōnem venit
ad eum quidaꝫ totus inflāmatus gloria
xp̄o dicens magister bone quid boni faci-
am vt habeam vitā eternā Mathei. xix.
Xp̄s aūt sibi rn̄dit oñdens sibi viaꝫ obe-
dientie. Dicens si vis ad vitā ingredi ꝑ
ua mādata Ido sapiens dic̄ Prouerbi.
vij. Filij serua mandata mea ⁊ viues de
ista via dicit̄ Ysaie. tricesiō. Hec est via
ambulate in ea neq̄ꝫ ad dextrā neq̄ꝫ ad si-
nistrā. Dextra em̄ ⁊ sinistra sunt due ripe
vie obedientie. ꝑs siue ripa dextra est obe-
dire p̄ceptis dei ore suo dictis ⁊ mādatl
vñ petrus apostolꝰ dic̄ Actu. v. Obedi-
re oꝑtet deo magis q̄ꝫ hoībꝫ pars siue ri-
pa sinistra est obedire p̄ceptis dñoꝝ tem-
poraliū de q̄ apl's dic̄ obedite prepositis
vr̄is ad Heb. vl. Ad dextraꝫ ergo decli-
nāt cadentes inobedientes deo. Ad sini-
strā inobedientes dñis siue p̄latis in hac
via obedīe scandalizant̄ hoīes tripliciter
p̄mo ꝑ ignorātiā. scdo ꝑ maliciā. tercio
ꝑ ꝯcupiscētiā. ꝑ ignorātiā scādalisāt̄ illi
q̄ nesciūt mādata dei nec excusāt̄. qꝛ bene
sciūt q̄t denarios valet florenꝰ ⁊c̄. Ido
apl's. j. ad Cor. xiiij. Si q̄s autē ignorat
ignorabit̄. Quidā scādalisant̄ ꝑ maliciā
qꝛ sciūt q̄d debēt facere ꝑm deū ⁊ nō cu-
rāt ponētes aratꝝ añ boues ⁊ non retro
scꝫ affectionē male añ iusticiā ⁊ veritatē
⁊ diuinā ordīacōꝫ de quibꝫ scriptā dic̄ sa-
pientie. ij. Execauit em̄ illos malicia eoꝝ
Tercij scādalisant̄ ꝑ ꝯcupiscētiā scꝫ dig-
nitatū seu diuitiaꝝ ⁊ delitiaꝝ ⁊ hꝰmodi
Et ido dd̄ p̄s. xl viij. hec via illoꝝ scāda-
lum ip̄is ⁊ postea in ore suo ꝯplacebunt
Ecce q̄re dic̄ thema h̄ locutꝰ sum vobis

In vigilia penthe costes. Sermo

¶ In vigilia penthecostes Sermo

Spiritum veritatis mundus nõ potest accipere Johannis.xiiij. Jam scitis quomõ crastina die erit festum penthecostes in quo spũs sanctus descendit visibiliter sup aplos in ihrusalem ⁊ iam hodie est vigilia facimus officiũ de hoc ꝓpter quod volo vobis declarare quomodo ad recipiendum gratiam spiritussancti nos debemus preparare. Et qui eñ eam habent qualiter poterunt conseruare eam ⁊ augmentare. Sz primo salutetur virgo maria ⁊c. Pro thematis declaratione determinande sũt due questiones. Prima ꝑ introductione scda ꝑ prosecucõne. ¶ Prima est quare spiritussanctus dicitur spiritus veritatis. ¶ Scda quare mũd⁹ non potest eũ accipere? Quid est iste mũdus ¶ Pro prima questione notaui duas rationes quas iueni in themate quare spiritussanctus dicit̃ spiritus veritatis ¶ Prima ratio est respectu ꝓcessus quem eternaliter habuit. ¶ Scda est respectu effectus q̃ temperaliter ꝓducit. De prima principium a quo spiritussanctus eternaliter procedit est nõ solum pater ꝫ filius ⁊ pater qui nõ sunt duo ꝫ vnum tantum. quia ꝯmunis spiratio est vna nocio duarum personarum patris ⁊ filij. quia g̃ filius dicitur veritas. Ego sum via veritas ⁊ vita Johis.xiiij. Dñs dicit ido spiritũ sanctum qui etiaz ab eo ꝓcedit dicit spiritũ veritatis ¶ Scda ratio est respectu effectus quẽ temporaliter ꝓducit naz nulla veritas potest esse in corde nec ĩ ore nec in ope alicuius ꝑsone nisi a spũ sancto aucoritas. Nemo potest dicere dominus ihesus nisi in spiritu sancto.j.ad Corxij.glosa ambrosij. Omne verum a quocũq; dicatur a spiritu sancto est ꝓpter hoc dicitur spiritus veritatis de hijs duabus rationibꝫ auctoritas. Cũ venerit ille spiritus veritatis q̃ntum ad ꝑmam rõez docebit vos omẽz veritatẽ q̃ntũ ad scdam rõez Johis.xvj. Patet ꝑma questio introductiua ⁊ ꝑ ꝯsequẽs ꝑma ꝑs the. q̃re dicit̃ spũssanctus spũs veritatis ¶ Scda questio ꝑmonis ꝓsecutia est q̃re mund⁹ nõ põt recipe spm̃ scm̃ ⁊ q̃s est iste mũd⁹ ꝑ q̃ sciendũ ꝙ ista dictio mũdus in scriptura sancta capit̃ q̃tuor modis. Prio ꝑ ecclesia vniuersali. Scdo ꝑ ista habitacõne terrenali. Tercio ꝑ mundi fabrica generali. Quarto ꝑ omi populo criminali. Et oms istas expõnes huius nois ĩ veni in vna auctoritate. Illuminat omẽz hoĩnem venientẽ in hũc mundum. h̃ accipit̃ ꝑ ecclesia vniuersali. In mundo erat hic ꝑ habitacõne t̃renali. Et mũdus ꝑ ip̃m fact⁹ est h̃ ꝑ fabrica generali. Et mũd⁹ eũ nõ ꝯgnouit h̃ sũmit̃ mundus ꝑ gente carnali vel criminali Johis.j. Et de isto q̃rto dicit thema spm̃ veritatis mũd⁹ scz gens mũdialis carnalis vel criminalis nõ potest accipere. Dico ꝑmo ⁊c. ꝑ ecclesia vniuersali scz xp̃ianitate. Rõ qꝛ sic mundus ꝯprehendit ⁊ amplexat̃ oĩa. Ita ecclesia non solũ vni ꝑplo data est vt synagoga solis iudeis. ꝫ omni ꝑplo ⁊ toti mũdo auctoritas. Et loquitur deus pater filio sciliceet Cristo homini parum est vt sis michi seruus ad suscitandas tribꝫ Jacob ⁊ feces israhel conuertendas dedi te in lucem gentibus vt sis salus mea vsq; ad extremum terre Ysaie quadragesimo nono. Ideo dicitur illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Et nisi mundus sumatur hic pro ecclesia vniuersali ista ꝓpositio nõ posset saluari Et si acciperetur hic pro mundo vniuersali falsa esset. quia non omnes illuminant̃ nec lumine naturali. quia multi fuerunt ⁊ sũt stulti nec lumine scientie. quia multi ignorantes sũt nec lumĩe fidei. qꝛ multi sũt infideles nec lumine gr̃e qꝛ mlti viuũt et

moriunt in peccatis. Quomō ergo veri-
ficat dicta auctoritas. Illuminat omēm
hominem venientē in hunc mundum nō
alr nisi qz ibi mundus sumitur ꝑ ecclesia
militante. Quia qn̄ aliquis venit ad eaz
statim in porta illuminat. Porta huius
est baptismꝰ ibi quilibet illuminatur ha-
bitualiter vel etiam actualiter nisi ficte ac
cedat ad baptismū. Ibi em̄ illuminantur
lumine fidei lumine gratie. lumine sciētie
ꝛ lumine sapie. ꝛc. Sic intelligit Illui-
nat omēz hoīem venientem in hunc mun
dum. Nota similitudinez de magna pla
tea in cuius circuitu essent carceres tene-
brosi ꝛ platea esset illuminata a sole oēs
venientes ad plateaz essent illuīati. Qui
aūt essent in carceribꝰ nō essēt illuminati
nō ex defectu solis ꝫ ipoꝝ nolentium ad
plateam venire. Ita cristianis est magna
platea a sole xp̄o illumīata ad q̄ꝫ omnes
venientes illuminant. Qui vero stant in
carceribꝰ infidelitatis nō illumīant Iudi
stant ī carcere moysi pleno puluere. quia
solum promittit terrena. Agareni stant
in carcere fetido machometi ꝫ dicit xp̄us
Ego sum lux mundi qui sequitur me nō
ambulat in tenebrꝫ ꝫ habebit lumen vite
dicit dn̄s Johis. viij. Ecce quare eccle-
sia dicitur mundus ꝛ ꝯcordat diriuatio g̅
maticalis. Mundus a mundicia est dic-
tus ex lauacro baptismi ꝛ iste est intellec
tus apostoli dic̄ xp̄s diligit ecclesiaz ꝛ se
metip̄m tradidit ꝑ ea vt illam sāctifica-
ret mundans eam lauacro aque in verbo
vite nō habentem maculam ad Ephese.
vj. Nota semetipsum tradidit ꝛc. Quia
baptismus nō habet virtutem nisi ꝑ sang
uinem xp̄i auctoritas h̄ est qui venit per
aquā ꝛ sanguinem nō in aqua solum ꝫ in
aqua ꝛ sanguine. j. Johis. v. Nota ī ver
bo vite. Istud verbum est forma baptis
mi. Item nō habentem maculam aut ru-
gam. Macule cōmunitatis sunt peccata
publica ꝛ notoria. Istas maculas debēt

abluere ꝛ purgare rectores. Et si dicatur
quō corrigent si nō accusant vel nō denū
ciantur. Modus est facere statutū ꝛ p̄-
conisacōz ꝙ nullus ludat ad taxillos nec
teneat cōcubinam nec meretrices sint in
hospitijs ꝛ transacto tempore siue termi
no eis assignato debēt facere execucōnem
ꝛc. De hac macula dicit scriptura. Ma-
cula huius sterilis scz peccatoꝝ publico-
rum in nobis ꝑmanet multiqꝫ de populo
corruerunt Josue. xxij. Ruge sūt pecca-
ta secreta que nō cadunt in iudicio homi-
num ꝫ dei vt secretoꝝ vsurarioꝝ qui scz
ꝑ se secrete vel mediāte iudeo faciūt vsu
ras ꝛc. Qui talia agunt digni sunt mor-
te ad Romanos. j. Sic accipiendo mun
dum ꝑ ecclesia vniuersali nō possumꝰ ve
re dicere thema. Spiritū veritatis. ymo
ipsum recipit realiter ꝛ essentialiter isto
modo quia sic̄ essentiale est corpori huā-
no viuo habere spiritum rationalez. Ita
corpori xp̄o mistico viuo qd̄ est ecclesia
vniuersalis. Ipsum dedit caput sup̄ om-
nē ecclesiaz q̄d est corpus ip̄iꝰ ad Ephe
seos. j. Essentiale est habere sp̄m sanctū.
auctoritas. Solliciti seruate vnitatē spi
ritus in vinculo pacis vnū corpus ꝛ vnꝰ
spiritus ad Ephe. iiij. Nota solliciti. Nul
lus potest auferre diuisiones seu malas
voluntates aut scisma per se. Ratio dic̄
sanctus tho. in p̄ma in questione de libro
arbitrio. Qꝛ disposicōnes sūt in libro ar-
bitrio ꝫ effectus finales non. Verbi gra-
tia de piscatore volente cape seu dicente
volo capere pisces. Talis effectus a deo
est ꝛ nō a piscatore. piscator potest dispo
nere hamos philat etiam retia ꝛc. Idez
de labaratore dicēte Isto anno volo ha
bere multum bladum vinū ꝛ huiusmodi
Talis effectus a deo habet esse dispone-
re potestis laborando seminando inseren
do parando ꝛc. Sed ꝙ nascat ꝛ crescat ī
herbā a deo est ꝛ non a natura. qz natura
potest ip̄m corrumpere ꝫ non viuificare.

Ideo nõ attribuitur nature ꝫ deo. Idez de bona litera. nõ attribuit̃ calamo ꝫ no rario. Itẽ de illis in mr̃ionio ꝙ hñt pro les a deo est. ⁊ sic ptz ꝙ effectus finales sunt a deo ꝫ dispõnes a nobis. Idez de effectu spũali. si dicat p̃dicator ego vo lo cõuertere iudeos. mores vel pctõres ad bonã vitam stulticia eẽt qꝛ talis effe ctus a deo est. Sz p̃dicator dz cogitare ego faciã quod in me est p̃dicando ⁊ sa cram scripturã declarãdo. ⁊ veritates o stendẽdo. Si ei ex istis disposicõibꝫ seq̃ tur effectus ꝯuersionis hoc est a deo. Au ctoritas. loquẽte petro verba hec cecidit spũs sanctus sup oẽs q̃ audiebãt verbũ Actuũ. x. ¶ Nota cecidit spũs sanctus. nõ dicit misit. qꝛ ipẽ nõ poterat mittere. qꝛ hoc est effectus dei. ꝫ ipẽ disposuit p̃di cando secreta fidei. Jõ aplus. Ego plã taui appollo rigauit. deus ãt incrementũ dedit. Itaqꝫ nec qui plãtat est aliq̃d nec qui rigat. ꝫ deus q̃ incrementũ dat. pr̃ia ad Coꝝ. iij. Ita in ꝓposito de scismate l̃ pace nullus eni presumat dicere ego fa ciã ⁊c̃. dispõnes potestis facere. Jõ dic̃. solliciti seruare vnitatẽ. s. disponendo ¶ Dico secũdo ꝙ mũdus capit̃ ꝓ ista ha bitacõe terrenali in q̃ habitamus cũ dici tur In mũdo erat xp̃s ante suã incarna tionẽ iam erat in mũdo isto ꝫm suã diui nitatẽ. Sicut filius regis iã erat homo ĩ domo regis anteq̃ militet̃. Ita de filio dei iam erat in mũdo isto anteq̃ incarna retur. Sz dr̃ venisse in hũc mundũ non ꝑ mutacõez localẽ qꝛ ipẽ dicit. Ego do minus ⁊ nõ mutor. Mala. iij. Sz ꝑ no uũ modũ essendi dr̃ descendisse scz ꝑ as sumptã huãnitatẽ. qꝛ tũc apparuit in for ma visibili factus nouus miles in aula vteri ꝟginalis armatus vt bellaret. Au ctoritas. Ex tp̃e anteq̃ fierẽt scz opa re dempcõis ibi erã. ⁊ nũc dñs deus misit me ⁊ spũs eius. Isa. lxviij. Et sic accipi endo mũduz dr̃ mũdus a motu qꝛ mu tabilis. qꝛ nihil est firmũ in hoc mundo. nec dominiũ tp̃ale vt p̃lacõnes. nec offi cia dignitatl. seu honores diuicie nec gau dia ymmo dr̃ q̃d est de tali mortuus est Ecce quõ est mutabilis. Jõ beatus Jo hãnes euãgelista dat optimũ consilium dicens. Nolite diligere mundũ neqꝫ ea que in mũdo sũt. Si quis diligit mun dũ non est caritas patris ĩ eo. qm̃ omne qd̃ est in mundo ꝯcupiscencia carnis ⁊ o culoꝝ est ⁊ sup̃bia vite. pr̃ia Johis. ij. Racõ quare nõ est diligendus qꝛ non ẽ firmus. Iste mũdus est vt arbor. fructꝰ eius sũt honores dignitates. diuicie ⁊c̃. Et quilibet vult colligere ꝫ iaz minatur ruinaz. Ideo despectis terrenis desidere mus celestia. Jõ aplus dicit. Qui vtũ tur hoc mũdo tanq̃ non vtantur. p̃terit eni figura huius mũdi pr̃ia ad Coꝝ. vij ¶ Dixi tercõ quãdoqꝫ ꝙ mundus acci pitur ꝓ tota mũdi fabrica de creacõne ge nerali. cum dr̃ ⁊ mũdus ꝑ ipsum factus est scz totalis fabrica vniuersi. Sicut ei domificator ꝑ suã sapienciaz opatur do mũ. ita deus pater ꝑ xp̃m qui est eius sa piencia. Nos p̃dicamus xp̃z dei virtutẽ et dei sapienciã. pr̃ia ad Coꝝ. i. Opera tus est domũ huius mũdi Sapiẽcia edi ficauit sibi domũ. excidit columnas septẽ ꝓuerb. ix. De ista domo dicit Baruch. O israhel q̃ magna est domus dei ⁊ in gens. ⁊ inextimabilis locus possessionis eius sup̃ in duracõe excelsus ⁊ immẽsus Baruch. iij. Istam domũ edificauit sibi non ad vtilitatẽ seu necessitatez. ꝫ ad ho norem gloriã ⁊ laudem sui. Nos autez sumus hic inferius adhuc cum bestijs in stabulo. camere pulchre sunt sup̃ius. ¶ Nota excidit calumnas septẽ scz septez gradus creaturarũ in quibus cõsistit to ta fabrica mũdialis. hec sunt quatuor ele menta. scz terra aqua aer ⁊ ignis. natura celestis quã ph̃ij vocant quiutã essenci am. sexta est natura humana. septima est

natura angelica. tota fabrica dicit̃ mũd⁹
Ecce quare dicitur mũdus mĩma dans
¶ Item nota ꝙ in creaturis habem⁹ ex
emplũ obediencie. Postq̃ deus a princi
pio creauit oĩa. dedit p̃ceptũ soli. lune ⁊
stellis licet non haberẽt racõez vt moue
rentur. sic et sic ⁊c̃. eciã primo mobili. sz
septẽ milia anni vel circa sunt ꝙ dedit eis
p̃ceptuz ⁊ nunq̃ p̃termiserũt preceptũ
tñ non ꝓmisit eis p̃miuz si obedirẽt. nec
punicõez si facerent ꝯ suuz p̃ceptũ. De
isto p̃cepto dic̃ in p̃s. dauid. Statuit ea
deus sup̃ in eternũ ⁊ in seculũ seculi pre
ceptũ posuit ⁊ non p̃teribit. O qualis
verecũdia est nobis q̃ habemus rõnez et
ꝓmissionẽ glorie ⁊ cõminatõnez pene ⁊
tñ non seruamus eius p̃cepta. Si tamẽ
deus monti preciperet vt mutaret se.
statim esset factũ. Et tu peccator cui dic̃
deus vt mutes tuã malaz vitam ⁊ con
uertaris. ⁊ recedas a pctis a mala socie
tate. non vis facere. Si p̃ciperet aquile
esurienti ne tangeret cibũ factũ esset ⁊ ti
bi p̃cipit ne frangas ieiunia ⁊c̃. tu nihil
curas. Si preciper azino eunti ad azinã
ne eam tangeret stati esset factum. Et ti
bi dicit. Non mechaberis ⁊ nõ vis obe
dire. Item in elementis habem⁹ exem
plũ amicicie que sunt q̃si quatuor hoĩes
tripudiãtes tenẽtes se. qꝛ quodlibet hz
duas q̃litates quasi duo brachia ⁊c̃. I
tez in elemẽtis habem⁹ exemplũ diligẽ
di deũ. Ignis est calidus. dat nob̃ exem
plũ de feruore spũali. Aer q̃ subito illuĩ
natur de ꝯtemplacõe celesti. Aqua que
mũdat. de mũdicia ꝑsonali. Terra q̃ fru
ctificat de habũdancia meritali vel pnĩa
li. Aug⁹. Celũ terra mare ⁊ omĩa q̃ ĩ eis
sunt dicũt mihi vt te dñe diligã. ¶ Di
co q̃rto ꝙ mũdus accipitur ꝓ tota gente
criminaliter vel carnaliter viuẽte. ⁊ sic su
mitur cũ dicit̃. Et mũdus eũ non cogno
uit. sic nec carnales spm̃ sanctũ. qꝛ macu
la peccatoꝝ ĩpedit. Auctas animalis ho
mo nõ ꝑcipit ea que spũs dei sũt. j. Ad
coꝝ. ij. qꝛ q̃ꝫdiu homo viuit in peccatis nõ
habet spm̃ sanctũ. Et sic accipiendo mũ
dum dr̃ quasi inmũdus ꝑ antifrasym. q̃
re dicit Bernardus. O mũde inmunde
etc̃. De isto dicit thcã. Spiritũ veritatis
mundus. i. gens carnalis nõ potest acci
pere ¶ Nota ad hoc figurã Gen̄. viij. de
columba quã noe emisit de archa volẽs
experiri si iam cessassent aque. dicit text⁹
Emisit quoq̃ columbã vt videret si iaz
cessassent aque sup̃ faciem terre. que cũ
non inuenisset vbi requiesceret pes eius
reuersa est ad eũ in archã. aque eniz erãt
sup̃ vniuersaz terrã. Columba alba sig
nificat spm̃ sanctuz Luc̃. viij. Descendit
spũs sanctus corpali spẽ sicut columba ĩ
ip̃m ⁊c̃. Noe autẽ. i. deus de archa scz de
celo mittit columbã. i. spm̃ sanctũ ⁊ venit
ad palaciuz dñoꝝ temporaliũ ⁊ inuenit
eos plenos de iniusticia rapina. non inue
niẽs vbi requiescat pes eius vadit ad p̃
latos ⁊ inuenit eos plenos de symonia.
gulositate. de luxuria. de excessibus. ⁊ su
ꝑfluitatibus ⁊ negligencijs circa curam
aĩaruz ⁊ non inueniens vbi ⁊c̃. venit ad
mercatores ⁊ vidẽs ibi tot vsuras. frau
des. decepcões primi nesciũt pat̃ noster
nec Credo in deũ. Sciũt tamẽ ꝯiuracõ
nes ⁊ sortilegia ⁊c̃. reuertit̃ ad archã. ve
nit ad monasteria religiosoꝝ ⁊ vidẽs ꝙ
non seruãtur ibi vota nec regule nec cere
monie ⁊c̃. ꝫ sunt ibi inuidie. diuisiones.
nõ inueniens ⁊c̃. reuertit̃ ad archã. Ista
est rõ quare mũdus. i. hoĩes carnales seu
carnal'r viuẽtes nõ pñt recipe spm̃ scm̃.
nõ ꝓpt̃ aliqd̃ impedimẽtuz spũs sci. ꝫ ꝓp
ter pctã. Remediũ q̃ habe⁹ si die crasti
na volum⁹ recipe spm̃ scm̃ ꝙ mũdemus
nos ⁊ purificem⁹ ꝑ ꝯtricõez. ꝯfessionẽ ⁊
satisfactõez ⁊ iniuriarũ remissionẽ. iuxta
illud Dauid. Cor mundũ crea in me de
us ⁊ spiritum rectum innoua in visceri
bus meis. p̃s. l. Deo gracias.

In die sancto penthecostes. Sermo. i.

Repleti sūt omēs spū sancto Actuū. ij. Tota solennitas hodierna est de aduentu spūs sancti q̄ visibiliter in forma ignis descendit de celo sup̄ apostolos ⁊ discipulos Jhu xp̄i. De hoc eciaz erit sermo noster ⁊ si deo placet habebimus mltas doctrinas ꝓ intellectus illuminacōne ⁊ vite instructōne. Salutetur vgo Maria ⁊c. Doctrina coīs est et clara ex textu euangeliorꝫ ꝙ apostoli ⁊ discipuli xp̄i ante xp̄i passionez ⁊ resurrectōez nō habuerūt plenitudinē spūs sci licet enī habuissent ip̄m p̄ graciā gratificantē nō tamē habebant ip̄m ad plenitudinē gracie ⁊ p̄fectōnis spūaliter. qz in multis erāt defectuosi. Et licet xp̄s p̄fecte ad plenitudinē gracie potuisset eis dare spm̄ sanctū tamē noluit ante suā passionez ⁊ resurrectōem eis dare. Racō est vt seruaret̄ conformitas inter corpus xp̄i ꝓprium et naturale ⁊ corpus eius appriatum ⁊ figurale. Corpus xp̄i ꝓprium ⁊ naturale est illud quod recepit in vtero vginis vnitū diuinitati. de quo dicit scriptura. peccata nostra ipē p̄tulit in corpe suo scz ꝓprio ⁊ naturali. pria pe. ij. Corpus aūt xp̄i appriatuz ⁊ figurale est eccīa que tota erat in apostolis ⁊ discipulis xp̄i cui⁹ corporis ipē xp̄s est caput. Auctas. Ipsum dedit caput sup̄ omnez ecclesiaz que est corpus ipsi⁹. ad Ephe. i. Modo certum est ꝙ ante resurrectōem xp̄i in corpore xp̄i ꝓprio ⁊ naturali erāt multi defectus nō morales s̄ naturales. Jō ad seruandū ꝓporcōnez in corpe figurali ⁊ mistico xp̄i ante suā resurrectōez fuerūt mlti defectus morales. Sz post xp̄i resurrectōez qn̄ corpus suū naturale fuit liberū omib⁹ defectib⁹ naturaliū passionum. conueniēs fuit vt eius corpus misticuz et figurale haberz eciā plenitudinē spūs sancti. Et istā racōez tangit Johēs cuz dicit Nondū erat spūs datus qz nondū erat Jhs glorificatus. Johis. vij. Sed hodie ad plenitudinē gracie ⁊ p̄fectōnis spūalis receperūt spm̄ sanctū. De hoc loquit̄ thema dicēs. Repleti sunt om̄s spiritu scō. Non dicit acceperūt spm̄ sanctū qz iam ipsum acceperāt p̄ graciā gratificantez. Sed repleti sunt qd̄ idem est ꝙ iterū impleti. Sicut Joh. iij. Renatus. i. iterū natus. ita ꝙ repleti. i. iterꝫ impleti. Inuenio ꝙ post xp̄i resurrectōez apli. et discipuli xp̄i receperunt spm̄ sanctum trib⁹ plenitudinib⁹.

¶ Primo cū plenitudīe scīe intellcūal.
¶ Scdo cū plenitudine potēcie spūalis
¶ Tercō cū plenitudīe eloquencie vniuersalis. Sed recepcō hodierna fuit maior. Ideo dicit thema. Repleti sunt omnes ⁊c. ¶ Dico primo ⁊c. ꝙ primitus erāt rudes simplices ⁊ ignorantes ⁊c. Sed post resurrectōem impleuit intellectus eorꝫ de scīa intellectuali. ita vt clare intelligerent scp̄turas dicens eis. Necesse est impleri omīa que scripta sunt in lege moysi ⁊ ꝓphetl ⁊ psalmis de me. Tūc aperuit illis sensuz vt intelligerēt scripturas. Luc. vlti. De ista plenitudine possum⁹ dicere. Impleti sūt spū sancto scz intellectualiter. ¶ Scdo receperūt ipsū cum plenitudine potencie spūalis. Quia presidentes vel legati pape magna indigent potēcia. Ita ⁊ apli qui fuerūt legati a papa Jhesu missi ꝓ xp̄o legacōe fungimur. ij. ad Cor. v. Oportebat g̊ eos habere potenciā spūalem. Ecce quō dedit eis hanc ptātez post resurrectōez dicens eis. Sicut misit me pater ⁊ ego mitto vos. B cū dixisset insufflauit ⁊ dixit. Accipite spm̄ sanctuz quorꝫ remiseritis

peccata remittūtur eis. ⁊ quoꝝ retinueritis retenta sunt. Joh. xx. Quare insufflauit. Dico ꝙ ad ostendendū auctez spiritus scī qui ab eo ꝓcedit. Sicut enī anhelitus ꝓcedit ab anhelāte. ita spūs scūs nō solū a patre ꝫ a filio ꝓcedit. De ista plenitudine possemus dicere ad thēā scz Cōpleti sūt spū sancto. Ex potēcia spūali. qꝛ tunc fuit ꝯpleta ꝓmissio quā xp̄us dixit ante passionē suā dicēs. Amen dico vobis quecūqꝫ alligaueritis sup terram erūt ligata ⁊ in celis. ⁊ quecūqꝫ solueritis sup terrā erunt soluta ⁊ in celis. Math. xviij. ¶ Tercō receperūt spm̄ sāctum cū plenitudine de eloquēcia vniuersali. Et istā graciā receperūt hodie de q̄ dicit thema Repleti sunt ⁊ ad quid. dic̄ et ceperūt loqui varijs līguis ꝓut spūs scūs dabat eloqui illis. Actu. ij. Patet thema ⁊ sum mō in materia p̄dicanda Mō ad practicā venio quaz declarabo ꝑ quatuor dispōnes necessarias ad recipiendū spm̄ sanctū cū plenitudine grāꝝ

¶ Pria est abstinencia corꝑalis.
¶ Secūda oracō affectualis.
¶ Tercia cōcordia fraternalis
¶ Quarta audiencia doctrinalis.

Omēs istas dispōnes ⁊ quālibet earuz habuerūt apl̄i ⁊ discipuli xp̄i ꝓpter quod dixit thema. Repleti sūt ⁊c̄. ¶ Prima disposicō ꝓpria ⁊ necessaria ad recipiendū graciā spūs sancti est abstinencia corꝑoralis a nimio cibo. potu. dormicōne. locucōne. risu delicijs. ab aspectu mulierum siue hominū ⁊ gentiū ꝯuersacōe. talis abstinencia est disposicō ꝓpria ⁊ necessaria ad recipienduz spm̄ sanctū. hoc declaro ꝑ talem sil̄itudinē. Si enī lignis viridib⁹ aut madefactis apponatur ignis nō accēdunt̄ quoadusqꝫ ligna sint sicca ⁊ exusta. Siccacō enī lignoꝝ necessario p̄cedit ignicōez. Ita de vob̄ ꝑsone dissolute in cibo potu ⁊c̄. sunt vt ligna viridia. Jā d̄r dissoluto. O ⁊ quō est crudus. Si ergo vultis ꝙ ignis spūs scūs inflāmetur et accendatur in vob̄ oportet siccari vos. et nō ita sepe comedere bibere nec dormire ⁊ sic de alijs. Abstinere se de negocijs mundanis. de placencia corꝑali ⁊ hmōi et tunc ignis spūs sancti accendit̄ in vobis. Auctas. Prophete Ezechieli fuit ostensus magnus cāpus plenus ossibus mortuoꝝ. quib⁹ ossib⁹ dixit ꝓpha ex ꝑte dei Ossa arida audite verbū domini. hec dicit dn̄s deus ossibus hijs. Ecce ego intromittam in vos spm̄ ⁊ viuetis. Ezec. xxxvij. Ossa arida sūt ꝑsone abstinētes a delicijs. vicijs. ⁊ negocijs. In istis mittit deus spm̄ sanctuz. Patet g̊ ꝙ abstinencia est disposicō ꝓpria ⁊ necessaria ad habendū graciā spūs sancti. Dico ꝙ istā habuerūt apostoli ⁊ discipuli xp̄i. Nam a die ascensionis vsqꝫ hodie ieiunauerūt. et abstinuerūt non solū a cibo ⁊ potu ꝫ a negocijs ⁊ a delicijs Scientes ꝙ abstinēcia erat necessaria Hoc habet̄ a trib⁹ euāgelistis qui dicūt ꝙ pharisei venerūt ad xp̄m di. Magister. ⁊ xp̄us quid vultis. dixerūt quare discipuli Joh̄is ⁊ phariseoꝝ ieiunāt. tui autem discipuli nō ieiunant. Mar. ij. Rn̄t xp̄us. Nunq̄t pn̄t filij nupciarū q̄ꝫdiu est cum illis sponsus ieiunare. venient autē dies cum auferet̄ eis sponsus ⁊ tunc ieiunabūt in illis diebus. Marci. ij. Ex isto textu habetur ꝙ apl̄i a xp̄i ascensione qꝛ tunc ablatus fuit eis sponsus vsqꝫ hodie ieiunauerūt a cibo potu negocijs ⁊c̄. Fiat g̊ racō Si abstinencia est ita necessaria ad habendum spm̄ sanctuz ⁊ istam habuerūt apostoli. q̄d dicemus. Repleti sunt omēs spū sācto. Quia hodie descendit ille ignis spūs sancti qui eos inflāmauit. ¶ Secūda cōdicō multū necessaria est oracō affectualis scz deuota. quia aliqui orāt que ꝓprie nō dicūtur oracōes ꝫ quedā recitacōes. quādo induūtur ⁊ mulieres qn̄ ornant̄. tales ꝓprie non dicūtur oracōnes. Sed

oracō affectualis est quādo homo flectit genua eleuādo manus erga celuz ⁊ oculos ⁊ cor quēadmoduz supplicat̄ coram papa ⁊ rege. Cogitetis ꝙ videatis xp̄m in cathedra glorie ⁊ minatur vob̄ ⁊ tunc veniet terror in corde vestro ⁊ incipietis oracōez. Ista est disposicō bona ⁊ necessaria ad recipienduz sp̄m sanctuz. Declaratur hoc ꝑ silitudinē de anhelāte q̄ emittit anhelituz ab ore caliduz ⁊ humidum et post attrahitur aura recēs. Ita oracō deuota est anhelitus calidus ꝑ deuocōez et humidus qñ deus dat lacrimas ī oracōe. Sic eī attrahitur aura recens sp̄us scti qui ex eius potencia refrigerat aīam cōtra febres peccatoꝝ auaricie. luxurie. etc̄. Auc̄tas p̄s dicit Os meū aperui ⁊ attraxi sp̄m scz in oracōne ardenti. Mō apli ⁊ discipuli xp̄i scientes istam disposicōem esse necessariā a die ascensionis q̄libet die ⁊ nocte orabāt affectualiter vs̄ hodie. Auc̄tas. Hij omēs erāt ꝑseuerātes in oracōe vnanimiter cum mulieribꝫ et Maria matre Jhu Actu.i. ¶ Modo est hic questio bona ⁊ subtilis de predestinacōe Diceret aliq̄s ⁊ nunq̄t xp̄us ꝓmisit ⁊ ordinauit ⁊ p̄destinauit infallibiliter mittere apl̄is spirituz scm̄q̄d ergo oportebat eos orare ⁊ petere vt mitterz Istā questionez faciūt mlti dicēdo. Si deus p̄destinauit me saluatū q̄d oportz me laborare ⁊ facere pn̄iam quia ex quo deus ordinauit ita fiet. Rñdeo ego ⁊ dicō ꝙ deus p̄destinauit ordinauit ⁊ ꝓmisit mittere sp̄m sanctū apl̄is ⁊ discipulis. tñ fuit necessariū vt orarent peterent. ḡ ꝓmissio p̄t falli. dico ꝙ nō. Sed licet deus ꝓmitteret ⁊c̄. tñ requiritur disposicō. verbi gracia. Si papa ꝓmittit tibi amphoram de balsamo vel de crismate. qui sunt liquores p̄ciosi. ⁊ tu venis ad recipiendū balsamū cum amphora immunda plena stercore. papa nō daret tibi quia ī promissione iā intelligitur debita prepa-

racō vasis. Idem quādo papa Jhesus ꝓmisit apl̄is sp̄m sanctum. quasi diceret promitto vobis implere amphoras vestras scz cōsciencias intellectū memoriam ⁊ voluntatem balsamo sp̄us sancti. ꝓpter hoc apostoli debebant lauare cōsciēcias suas abstinendo orando ⁊ hmōi. Idem ⁊ de p̄destinacōe omnes p̄destinati iam sunt scripti in carta alba literis aureis ⁊ non scribitur solū ibi petrus vel Johannes vel magdalena ⁊c̄ saluabitur. sz eciā opus ꝑ quod saluabitur. scz qꝛ erit baptizatus ⁊ erit misericors. paciens. castus ⁊c̄. Idem de p̄scitis ⁊ damnatis iā omnes sunt scripti in carta nigra ⁊ non solum est ibi scriptum talis damnabitur. s̄ eciam opus quo damnabitur. qꝛ erit peccator supbus auarus luxuriosus vel vindicatiuus ⁊ finaliter erit impenitēs. Si ḡ presciti ⁊ damnati dimittunt opa. nō sequit̄ ille effectus damnacōnis. qꝛ ita est ordinatum ꝙ talis effectus damnacionis vel saluacōnis sequatur ex talibꝫ operibꝫ. Ista est racō quare apostoli orabant licet essent certi de xp̄i ꝓmissione. Inde dixerūt. paremus nos qꝛ aliter ñ daret nobis. Gregoriꝰ. Ipsa eterni regni predestinacō sic est ab omīpotenti deo disposita vt ad hanc electi ex labore perueniāt vt orando mereātur accipere qd̄ eis omnipotēs deus ante secula disposuit donare. ¶ Tercia condicō necessaria ē concordia fraternalis non habere rancorem. odia. malas voluntates. nec desiderium vindicte contra ꝓximuz. Quia spiritus sanctus non habitat in loco. villa. seu cōmunitate diuisa. Ad hoc racō naturalis. Quia sicut sp̄us humanus ad hoc ꝙ vitam det corpori requirit coniūctionem menbrorum. quia si menbra sunt diuisa. scz caput seorsum. ⁊ manꝰ ⁊ pedes et sic de alijs. sp̄us recedit nec remanet cum aliquo menbro diuiso. Ita eciam ē de sp̄u sancto. Cogitate ꝙ tota commu-

nitas est vnum corpus. ⁊ habet multa membra ⁊ diuisa. vt corpus humanum. Oculi sunt speculatiui ⁊ homines scientie. aures sunt iudices ⁊ domini qui hñt audire iusticias. Nares sunt deuoti xpi odorez ⁊ sanctoꝝ sencientes. Os sacerdos qui comedit sacramentū eucharistie quod sustinet totum corpus. Pedes et tibie sunt eniz milites qui portāt totum corp⁹ Laboratores qui sustinent totū. sunt pedes Auctas. Sicut enim in vno corpore scz humano multa mēbra habemus. omnia autem mēbra non eundez actum habent. Ita multi vnū corpus sumus in xpo. Ad roma.xij. Et q̄diu sumus vniti ⁊ coniuncti in bona pace ⁊ cōcordia. quia maiores diligūt minores ⁊ minores honorant maiores. clerici conueniunt cum laycis. et econuerso. vir cū vxore ⁊ econuerso. Pater cum filijs. ⁊ econuerso. tamdiu spiritus sanctus viuificat corpus communitatis. Sed si membra sunt diuisa p̄ inuidiam rancores ⁊c. statim recedit spiritus sanctus. Auctas. Hij qui segregant semetipsos animales spiritum non habentes Jude.ij. Patet q̄ necessaria est concordia fraternalis. Istam habuerunt apostoli ⁊ discipuli xpi. Discordia ⁊ diuisio fuerat inter eos scz inter apl'os. Johannem ⁊ Jacobuz ex vna parte ⁊ alios ex alia parte. quia mater eorum ad eorum instanciaz dixit xpo Dic vt sedeāt hij duo filij mei vn⁹ ad dexteram tuam. ⁊ vnus ad sinistram in regno tuo. Mathei.xx. Et audientes decem indignati sunt de duobus fratribz ibidem. Cogitate qualiter petierunt veniam ⁊ pie ⁊ racōnabiliter credendum ē p̄o bona eorum concordancia. Quia Jacobus ⁊ Johānes ab alijs petierūt veniam de eorum p̄esumpcōne ⁊ maioritate. quam petebant. ¶ Secundo fuit discordia inter apostolos adinuicem q̄s eorum esset maior in regno celorum. vt patet Luc.xxij. Cogitate q̄ in hijs diebus p̄cordantes petierunt veniā. ¶ Tercia inter Thomam apostolum ex vna parte ⁊ alios ex altera parte. quia Thomas erat ita durus q̄ nolebat credere alijs apostolis sibi dicētibz xp̄m surrexisse. Cogitate qualiť petijt ab eis veniam de sua duricia cordis. Jtez inter magdalenam et alias marias ⁊ apostolos. que quando dixerunt apostolis xp̄m surrexisse visa sunt ante illos quasi deliramentū verba ista. ⁊ non credebant illis. Luc. vltio Et petierunt veniam ab eis. Cogitate eciam qualiter apostoli ⁊ singulariter thomas apostol⁹ petierunt veniam virgini Marie que quando dixit eis q̄ filius suus surrexerat a mortuis ⁊ apparuerat nō crediderunt ei. Jdeo in die ascensionis increpauit eos xp̄us vt patet. Marci vlti. Recumbentibus vndecim discipulis apparuit illis Jhesus ⁊ exprobrauit incredulitatem illorum et duriciaz cordis q̄z hijs qui viderant eum resurrexisse. non crediderant. Jdeo in hijs diebus pacificauerunt se. Dicit textus. Dum complerentur dies penthecostes erant omnes pariter .i. concorditer in eodem loco Ec tuum p̄io · Si ergo hodie vultis accipere spiritum sanctum pacificate vos exemplo apostolorum. Quia alias non potestis ipsum accipere. Auctas. Pacem sequimini cum omnibus ⁊ sanctimoniam sine qua nemo videbit deum. Contēplātes ne quis desit gracie dei ⁊c. Ad hebreos. xij. ¶ Nota pax sanctimonie est pax que est bona ⁊ vera s̄m deuz. q̄z alia pax est mala vt peccatorum. latronum. homicidarum ⁊ huiusmodi. ¶ Quarta dispo sicō multum necessaria ad recipiendum spiritum sanctum est audiencia doctrinalis. audire libenter verba dei. Non autez dico ouidij. terencij. virgilij ⁊ sic de alijs quia qui non habuerunt spiritum sancti quō darēt vob. Sz doctrina dei illa dat

spiritumsanctum declaret p similitudi-
nem de ignili qd pcussio est lapidis ad
ferrum excutit ignem Recte ita est de p̄-
dicatione. lapis ignitus est christus. pe-
tra aūt erat christus p̄ma ad Corinth.
decimo. Ferrum vel aer est lingua predi-
catoris. Auctoritas. Non vos estis q̄
loquimini sed spiritus patris vestri q̄ lo-
quitur ⁊c̄ Mathei. x. materia nigra ē po-
pulus qui est niger ex peccatis. Accendit
autē ignis spiritussancti. quando in pri-
ma vel secūda vel tercia p̄dicatione. su-
perbus vanus pomposus humiliatur. p-
ponit de cetero viuere simpliciter. Mo-
do persona est ignita igne spūssancti. et
sic de alijs peccatis. Auctoritas adhuc
loquente petro verba hec. cecidit spirit⁹
sanctus super omnes qui audiebant ver-
bum Actuū decimo. Istam audientiaz
doctrinalem verbi dei habuerunt apo-
stoli. quia a die ascensionis citra quoli-
bet die habuerunt sermonem. Si dicat
quis predicabat. Dico q̄ virgo maria.
quā christus dimisit loco sui doctricem ⁊
magistram. doctrix id est doctorissa est di-
scipline dei ⁊ electrix operum illius. Sa-
pientie octauo. Christus autem ante su-
am ascensionem p̄misit mittere aposto-
lis spiritumsanctum di. Expedit vobis
vt ego vadam. si autem non abiero. para-
clitus non veniet ad vos. ⁊ cum vene-
rit ille arguet mundum de peccato. ⁊ de
iusticia ⁊ de iudicio Johānis decīosexto
sed non dixit eis quando scilicet qua die
nec qua hora. Alia p̄missio fuit in die
ascensionis quando fuit in monte oliueti
et debuit ascendere dixit Johānes qui-
dem baptizauit aqua. vos autem bapti-
zabimini spiritusancto non post multos
hos dies Actuū. x. apostoli nescientes
certam diem hui⁹ p̄missionis in die a-
scensionis ⁊ feria sexta in crastinuz ⁊ sab-
bato exspectauerunt credentes q̄ in illis
diebus mitteret spiritumsanctum. Sed
transactis his tribus diebus. Videntes
q̄ christus non miserat eis spiritumsan-
ctum ceperunt tristare ⁊ dicere adinui-
cem. O ⁊ quando mittet. Respondit v-
nus eorum. non dubitetis quia cras que
est dies dominica mittet. Motiuuz qd
me mouet est hoc. quia tali die deus for-
mauit lumen ⁊ diuisit lucem a tenebris
Ideo rationabiliter tali die mittet no-
bis lumen spiritussancti. ⁊ transiuit do-
minica ⁊ non misit ⁊ mirabantur. dixit
alter. die lune mittet quia tali die fecit
firmamentum ⁊ diuisit aquas que sunt
super firmamentum ab aquis que sunt
sub firmamento. tali ergo die. quia nos
indigemus firmamento fortitudinis vt
diuidamus aquas virtutum. ab aquis
viciorum ⁊ nō venit. dixit alius die mar-
tis veniet seu mittit quia tali die produ-
xit plantas ad fructificandum. tali ergo
die mittet vt possimus plantare fidem
catholicam vt possit facere fructus ⁊ ex-
pectantes non venit. Dixit alius in die
mercurij mittet Racio quia tali die for-
mauit solem lunam ⁊ planetas. tali ergo
die mittet vt creet in nobis solem carita-
tis. lunam spei. stellas virtutum. ⁊ nō ve-
nit. Cogitate qualiter mirabant ⁊ trista-
bantur. Dixit alius die iouis mittet. q̄a
tali die ascendit ab aspectibus nostris.
Ideo tali die consolabit. ⁊ non venit.
Dixit alius die veneris mittet quia tali
die fuit passus ⁊ nos habuimus dolo-
res sue passionis, p̄pter q̄ tali die mere-
mur q̄ det nobis spiritumsanctum con-
solatorem. non venit. Dixit alius in sab-
bato veniet. quia tali die fuimus disper-
si ita q̄ vn⁹ nō remāsit cū alio Jō hodie
vt sibi vniamur mittet. videntes aūt q̄
sabbatū transierat ⁊ non venerat ⁊ iam
perdiderant compotuz dierum ⁊ time-
bant iudeos. dicit textus. Erant enim

congregati propter metum iudeorum
Cogitate quomodo rōnabiliter erant
tristes ⁊ desolati. Ideo hodie simul con
gregati iuerunt ad portam camere virgi
nis Marie exspectantes. quando exiret
vt consueuerat. Ipsa aūt virgo surge
bat in media nocte. iuxta illud media no
cte surgebam ad confitendū tibi. Et di
cebat officiū suū. Quando ergo virgo
maria exiuit camerā ⁊ vidit om̄es apl'os
et discipulos flentes. dixit eis q̄d ē hoc
filij mei. de quo fletis qꝛ filius meus mo
do regnat in celis. Et dixerunt sibi. Bn̄
dicta mater nr̄a filius vester ꝓmisit no
bis mittere spiritū sanctū d. ꝙ nō dimit
teret nos orphanos inter iudeos. modo
aūt sunt decem dies transacti ꝙ ip̄e ascē
dit ⁊ non misit nobis spiritū sanctū. Re
spondit virgo. non dubitetis filij mei. qꝛ
filius meus nō habet conditiones hoīm
mundanoꝝ qui in pauꝑtate cognoscunt
amicos. ⁊ qn̄ sunt in ꝓsperitate ⁊ honore
non curāt nec recordant̄ de eis. Sed di
cam vobis rōnem. quare nondū misit ne
scitis vos. ꝙ qn̄ deꝰ extraxit ꝓpl'm israel
de captiuitate egipti q̄nq̄gesimo die de
scendit in forma ignis in mōte synai dā
do legem. Et apl'i virgo bn̄dicta bene
scimꝰ illud. Et virgo hoc fuit figura. filiꝰ
meꝰ ī die resurrectōis sue extraxit d̄ capti
uitate inferni oēs sibi credentes ⁊ obe
dientes. hodie aūt est q̄nq̄gesima dies a
sua resurrectione filij mei. Ideo mittet
modo spiritū sanctū. Iō ponatl vos om
nes in deuota oratōne qꝛ q̄ a deo ordīa
ta sūt p̄cibꝫ ⁊ deuotis oratōnibꝫ sūt im
petranda. tūc petrꝰ apl's cum alijs apl'is
posuerūt se ad vnā partē ⁊ quilibet orā
do dicebat. Cor mundū crea in me deꝰ
et spiritū rectū innoua in visceribꝫ meis
Dauid registrauit eā p̄s. l. Lazarus āt
cum alijs. lxxij. discipulis ad aliā partez
flexis genibꝫ orando dicebāt. Sensū tu
um dn̄e q̄s sciet nisi tu dederis sapientiā
et miseris spiritū sanctum tuum de altis
simis ⁊ si correcte sunt semite coꝝ qui
in terris ⁊ que tibi placent didicerint ho
mines. nā per sapientiā sanati sunt qui
cūq̄ ⁊c̄ Sapientie .ix. Maria magdale
na ⁊ alie sancte mulieres flexis genibus
orando dicebant. Redde mihi leticiam
salutaris tui. ⁊ spiritu principali confir
ma me. Deinde dixerunt apostoli virgi
ni marie v̄go bn̄dicta vos etiā oretis. qꝛ
statim audiet vos filiꝰ vester ⁊ erat tūc
hora tercia. Tunc virgo flexis genibus
orauit dicens. Emitte spiritū tuū ⁊ cre
abuntur ⁊ renouabis faciem terre ī p̄s.
Nota creabūtur scꝫ virtutes infuse gra
tie dona ⁊ perfectiones. ⁊ renouabis fa
ciem terre scꝫ per p̄dicationem apl'orum
et discipuloꝝ tuoꝝ. Facta oracōe a vir
gine maria. subito factus est de celo so
nus magnus adinstar tonitrui non ter
rentis sed delectantis fuit quasi vox re
sponsiua virgini marie. quē sonū audie
runt iudei. qui erant in irl'm ⁊ subito ad
instar venti descendit de celo. ⁊ ille so
nus repleuit totā domū vbi erant apl'i
et tota domꝰ repleta est igne. Iudei āt
ad dictū sonū concurrerunt ⁊ videbant
ignem clarum ꝑ fenestras sed ille ignis
non comburebat sed illuminabat ⁊ vi
debant fumū album vt fumū incensi. ⁊
ignis ille diuisit se adinstar linguaꝝ ⁊ se
dit supra singulos eoꝝ ⁊ repleti sūt om
nes spiritusancto. Tunc fuit completa
ꝓphetia Ioelis. In diebus illis effundā
spiritum meum super seruos meos ⁊ an
cillas meas. ⁊ dabo prodigia in celo ⁊
in terra. sanguinem ⁊ ignem ⁊ vaporem
fumi. Sol conuertitur in tenebras ⁊ lu
na in sanguinē. anteq̄ veniet dies dn̄i
magnus ⁊ horribilis. ⁊ erit oīs qui inuo
cauerit nomē dn̄i saluus erit Ioelis. ij.
Nota dabo prodigia in celo quia tunc
celum videbatur suꝑ irl'm sanguinolen
tum innuēs ꝙ merito passiōis xp̄i mitte

batur spūssanctus apostolis ⁊ discipulis Et in terra apparuit ignis clarus q̄ ab oī/bus poterat videri in domo vbi erant a/postoli. Et vapores fumi ad modum fu/mi incensi ⁊c̄.

In die Penthecostes ſmo.ij.

Pacē relinquo vobis. pacem meā do vob̄ Johis.xiiij. Si volumus co/gitare ⁊ diligenter pensare totam vitam christi. a principio scz natiuitatis vsqz ad passionem. inter alias virtutes singu/lariter p̄dicauit ⁊ voluit pacem esse in/ter christianos. Et potest declarari sic. quia iam in sua natiuitate voluit vt an/geli cantarent nouā cantilenam vt mo/ris est dn̄oꝝ. scz gloria in altissimis deo et in terra pax hoībus bone voluntatis. Luce.ij. In quo ostendit̄ ꝙ sibi placet pax. Itez si respicimus suā vitā qn̄ fuit adultus ⁊ ibat p̄dicando ⁊ intrabat ciui/tates. villas. castra. ⁊ domos. modus sa/lutationis sue vel eius erat dicere pax vobis. vt ponit̄ ab euangelistis. non dice/bat salus vel bona dies. sed pax in qua consistit omne bonū. Itē aplis ⁊ disci/pulis ⁊ alijs ip̄m sequentib̄ dixit. pacez habete inter vos Mar. nono. Itez qn̄ voluit mittere discipulos ad p̄dicanduz dixit eis. In quācunqz domū intraueritl̄ salutate eam. dicendo pax huic domui. Math̄. quarto. Itē in nocte passionis recedens a suis discipulis ⁊ ꝓ hereditate dimittens eis pacem. dixit thema Pa/cem relinquo vobis. pacem meā do vo/bis ⁊c̄ ac si aliquis aplus dixisset sibi. do/mine qn̄ aliquis dn̄s moritur aliq̄d di/mittit suis ⁊c̄ etiam quando morit̄ pa/ter dimittit filijs hereditatē. Ideo vos qui modo vultis mori ꝓ saluatione ⁊c̄ dimittetis aliquid nobis. Respondit pa/cem relinquo vobis pacem meā do vo/bis patet thema. Modo intendo decla/rare Que pax sit ista. ⁊ in quo consistit. Et inueni ꝙ est triplex. Prima est pax ethica id est personalis scz in se. Secun/da est pax ycononica id est domestica Tercia est pax pollitica id est vniuersalis verba sunt philosophoꝝ ⁊ de qualibz di/cit thema. Pacem relinquo vobis. pa/cem meā do vobis ⁊c̄. Dico primo etc̄ scz quando homo habet pacem secū. quando anima ⁊ corpus. spiritus ⁊ ca/ro concordant. qd̄ est bene difficile scz concordare istos duos inimicos inter quos naturaliter est guerra. quia ꝙ vult vnus displicet alteri. vultis intelligere quomodo ista guerra est magna. vidistl̄ vnq̄z torqueri aliquē quē corda trahit sursum. pondus deorsum. nunquid talis est magna pena seu guerra. talem guerrā habet quilibet nostrū. anima inq̄ztuz de natura sua est spūalis. trahit sursum. vel/let contemplari ⁊c̄ ꝫ pond⁹ carnis trahit deorsum ad mūdanas delectationes. lu/xurias. corruptōnes. de ista guerra dicit scriptura. Caro cōcupiscit aduers⁹ spiri/tū. spūs āt ⁊c̄ ad Gal̄. v. Mō videā⁹ quō poterim⁹ facere pacē ī ista guerra. Dico ꝙ hz fieri duplicit̄. vl̄ ꝙ aīa hūilie/tur ⁊ cōsentiat carni ad oēs suas volun/tates vl̄ ecōuerso. Prim⁹ mod⁹ ē ma/lus ⁊ reꝓbat⁹ ꝯ deū rōnē ⁊ naturā. Si/cut si nobilis dn̄a ⁊ generosa haberet gu/errā cū sua ācilla ⁊ captiua vili ⁊ īmun/da. ⁊ vos tractādo pacē diceretl̄ ꝙ dn̄a subiciat̄ captiue ī oīb̄ ꝫ esset iniquū. vn̄ dicit Bern. Nō decet dn̄az ancillari nec ancillā dn̄ari. ita eēt de aīa nobili ⁊ gene/rosa de sb̄a spūali. si haberet subici carni captiue sue. talis pax nō esset bona. q̄a nō decet dn̄am ancillari. Ergo oz ꝙ ista pax fiat ecōuerso scz ꝙ caro tanq̄z capti/ua humilie̅t ⁊ subiciat̄ dn̄e scz aīe. ⁊ hoc qn̄ hō cū ieiunijs. vigilijs ⁊ alijs aspita/tib̄ hūiliat carnē qꝛ caro vt captiua re/

calcitrat contra dominã. sed quando sic
affligitur quasi lassa subijcitur carni ꝓ
pter hoc est inuenta penitentia ad facien
dum pacẽ ꝑsonalẽ in se. Et iste modus
faciendi pacẽ est bonꝰ ⁊ rõnalis ⁊ istum
vult deꝰ. Ideo dicebat ille scũs homo
Job pacẽ habeat tabernaculũ tuũ id est
ꝑsona. et visitãs speciẽ tuã id ẽ animã ñ
peccabis Job. v. Sed multi faciũt op
positũ nesciũt sustinere istã guerrã anĩe
et carnis. ⁊ volentes pacificari. cõplacẽt
carni. vultis cognoscere ꝙ pctm̃ ẽ. No
ueritis ꝙ erat q̃dam rex vnicã hñs filiã
sibi carã cui voluit dimittere totũ regnũ
suũ que assimilabat̃ pr̃i ut ouũ alteri o
uo. Accidit ꝙ iste rex voluit ire ad terrã
sanctã ad visitandũ sanctuaria. Et vni
militi cõmisit filiã suã cũ captiua que ei
seruiret dicẽs militi ꝙ curaret diligenter
de filia. ꝓmittẽs militi ꝙ in regressu ma
gnificaret eũ. Qui miles post regis reces
sum adamauit captiuã despecta filia re
gis sibi in oĩbꝫ cõplacens ⁊ voluit ꝙ ca
ptiue seruiret̃ a filia regis ⁊c̃ dicatis q̃d
meret̃ ip̃e miles ⁊c̃. Jõ qñ venit rex ⁊c̃
Iste rex est ihs xp̃s filiꝰ virginis Ma
rie. rex regũ. filia dilecta est aĩa q̃ p̃cise as
similat̃ sibi plusq̃ꝫ ymago depicta qꝛ ad
ymaginẽ dei creata. dixit deꝰ qñ voluit
creare hoĩem. Faciamus hoĩem ad yma
ginẽ ⁊ silitudinẽ nr̃am qđ nõ dicit̃ nec in
telligit̃ q̃ꝫtum ad corpus. qꝛ deus incor
poreus est sed q̃ꝫtum ad animã que est
de natura spũali nobili ⁊ generosa ⁊ pul
cra. vñ si possetis videre vnã animaꝫ in
sua pulchritudine inq̃ꝫtũ est ad ymaginẽ
dei nolletis comedere nec bibere intm̃ ꝙ
pulchritudo solis vel lune nihil ẽ respe
ctu ⁊c̃. Et diligatur a xp̃o intãtũ ꝙ sibi
vult dare regnũ celeste ⁊ videt̃ ꝙ dile
xerit eã plusq̃ꝫ se. Quare voluit nasci ⁊
in hoc mũdo. xxxiij annis cõuersari ⁊ tan
dem pati ⁊ mori. totũ amore filie ⁊ po
terat dicere da mihi aĩas. cetera tolle ti

bi Gen̄. xiiij. Iste rex voluit ire vltra
mare ad visitandũ sanctuaria. Iste mun
dus dicit̃ mare ꝓpter vndas. ⁊ ꝑicula. ⁊
parui pisces comedunt̃ a magnis. ⁊ i die
ascensionis ab isto mundo recessit ⁊ filiã
suã cõmisit vni militi. qꝛ aĩam tuã cõmi
sit tibi ⁊ meã mihi ⁊c̃ cũ captiua. s. carne
vt seruiat sibi. Et nos mõ adulterino cũ
captiua scꝫ carne cõsentimꝰ spreta aĩa
et volumꝰ ut seruiat sibi aĩa. q̃re induimi
Nunq̃d amore carnis. q̃re ꝑatis lectuꝫ
delicatũ. Nunq̃d amore captiue. Et de
filia regis non curamus sed morit̃ fame
et incedit nuda ⁊ cruda. Caro sepe lauat̃
et mundat̃. ⁊ de filia regis nõ fit mentio.
nec de ea curamus. homĩes laborant ꝑ
terrã. per mare. ꝓ captiua. Et ꝓ aĩa fi
lia regis non potestis quiescere in dñica
etc̃. In eadem cõdemnatione militis e
stis. Cogitate quid faciet vobis rex qñ
veniet cito in iudicio generali vel ꝑticu
lari. quid dicitis. Ecce ergo qđ peccatũ
est velle plus cõplacere carni q̃ꝫ anime.
Ecce do vobis consiliũ vt quolibet die
curetis de filia regis sicut de captiua cui
ordinate bis in die datis refectionẽ. scꝫ
prandium ⁊ cenam. Idem faciatis ani
me orando de mane ⁊ de sero. prius be
nedicendo mensam scꝫ signando se. ⁊ pꝰ
dicere Pater noster ⁊ Aue maria deuo
te. cogitando ꝙ videtis xp̃m in gloria q̃
adoratur ab angelis. ⁊ minat̃ vobis. de
inde cogitando ꝙ videtis virginẽ mariã
ad dexterã filij sui dicatur Aue maria.
gratia plena dominꝰ tecuꝫ benedicta ⁊c̃
Idem in sero nec tradatis obliuioni prã
dium istud nec cenam. In dñica dabitis
sibi maius prandium audiendo missam
completam ⁊ ꝙ sitis in confessione que
quasi est manuũ ablutio ⁊ cum silentio
etc̃. Adorare christum verum deum ⁊
hominẽ debetis in hostia. Item semel in
anno debetis eam induere de nouo. istud
fit in confessione. vbi deponuntur vestes

antique ꝛc̃ induuntur noue in pascate facere magnũ festum cõicando ꝛ isto mõ poteritis dare in iudicio regi christo bonum cõputũ de filia sua qui faciet nos magnos in paradiso. De illis aũt qui faciunt oppositum plus curando de carne q̃ de anima. zelaui super iniquos pacem peccatoꝝ videns. Quia non est respectus scz mĩe morti eoꝝ scz damnationi et firmamentum in plaga eoꝝ. In labore hoĩm non sunt scz per penitentiam. et cum hominibꝰ non flagellabũtur. sed cũ demonibus. ¶ Dico secundo ꝛc̃ id est domestica quando scilicet in domo vir vxor ꝛ familia stant in bona pace ꝛ concordia sine contentionibus. talis pax dicitur domesticalis. sicut p̃ma dicitur personalis. ad istam pacem fiendam ꝛ conseruandam sunt necessarie sex doctrine. due sunt viri ad vxorem. ꝛ due vxoris ad virum. ꝛ due viri ꝛ vxoris ad familiam domus. ¶ Primo sciendu3 ꝙ vir erga vxorem debet seruare dilectionem et prouisionem. vir debet diligere vxorem suã non despicere pro aliquo defectu exquo est proba femina Sunt aliqui miseri qui solum diligunt vxores tantũ q̃tum durat panis nuptiaꝝ. ꝛ quando sunt saciati de eis. despiciunt eas propt̃ ꝙ venit guerra in domo. Benedictus ẽ homo qui illum amorẽ quẽ ostendit vxori die vel ebdomada semper seruat. Secundo debet vir vxori prouisionem nõ enĩ debet deserere eam sed ei ꝓuidere. non in vanitatibus quia si ip̃a sit vana debet sibi dicere vir. mulier damnabor vobiscum ꝛc̃ quia vxores vane non solum damnant se. sed viros eis consentiẽtes. Non potest vir dimittere vxorem vt sit heremita vel religiosus consũmato matrimonio per carnalem copulã nisi de licentia vxoris ip̃ius. ꝛ tunc fieri debet de licentia p̃lati. ꝛ ꝙ vxor sit talis ꝙ non sit suspicio peccandi ꝛc̃. Ideo dicit scriptura. Viri diligite vxores vestras sicut et christus dilexit ecclesiã. ꝛ seip̃m tradidit ꝓ ea vt illam sanctificaret. mundans eam lauacro aque in verbo vite. vt exhiberet ip̃e sibi gloriosam ecclesiã non habentẽ maculã aut rugam aut aliq̃d ꝛc̃ ad Ephe. q̃nto. Vxor vero erga virũ debet habere duo scz reuerentiam. et diligentiã. Primo reuerẽtiã vt velit ꝙ vir sit dñs al's si in oppositũ fit. guerra oritur in domo. qꝛ natura. scriptura. lex diuina et hũana dictãt ꝙ vir sit dñs domꝰ. ꝛ ꝯ naturã. legẽ diuinã. ꝛ hũanã ẽ ꝙ mulier sit dña viri. Dicat̃ de v̄gie maria pulcra ꝛ nobili ꝛc̃ cũ q̃ta reuerẽtia ꝛ honore loq̃bat̃ sponso suo ioseph pauperi seni Jõ dicit scriptura. Mulieres viris suis subdite sint sicut dño. qꝛ vir caput ẽ mulieris sicut xp̃s ẽ caput eccl'ie ad Ephe. q̃nto. Nota vt dño. nõ cõtra dñm. q̃a possz q̃rere de corpe vxoris ꝙ mulier ñ dz cõsentire imo deberet magl pati se occidi qꝛ eẽt martir añ q̃ cõsentire ꝛc̃. Itẽ dz esse diligẽs vt cõseruet illd̃ ꝙ vir lucrat̃ cũ magnis laboribꝰ ꝛ p̃iculis. ne sit domꝰ vt saccꝰ p̃foratꝰ. teneat domũ et se mũdã. qꝛ tũc vir diligit talẽ vxorem et sic ẽ pax ĩ domo de ista diligentia Eccle. xvi. Gratia mulieris sedule delegabit viꝝ suũ ꝛ ossa illiꝰ impĩguabit totaz facit eã pinguẽ. Tercõ vir ꝛ vxor erga familiã debẽt hr̃e duo. Prĩo circa filios eruditionẽ. multi sũt qui dicũt sufficit eis ꝙ dem filijs cibũ ꝛ potũ sed non curãt eos erudire siue informare ꝛc̃. Dicat̃ quõ pueri dñt nutriri qꝛ sicut arbor tenera vertit̃ ꝛc̃ sic pueri dũ sũt parui h̃ maxĩe cõpetit mr̃i qꝛ qñ pueri petũt panẽ de mane. bona mr̃. dz dicere. mõ fili dicas Aue maria. scias ꝙ est vna regina in celo etcetera. Modo flecte genua ꝛc̃. dicas Aue maria ꝛ ꝙ signo crucis signet se. ꝛ reformare debent parentes pueros ne mẽtiant̃. ne furẽt̃. ne sint

contenciosi ⁊ ꝙ confiteant̃ qñ sunt q̃nq̃ vel sex annoꝝ ⁊ ꝙ cõicent qñ sint. xij. an. debent parentes ducere eos ad ecclesiã vt audiãt missam ⁊c̃. Jõ dicit scriptura Patres nolite ad iracundiaꝫ supple dei ꝓuocare filios vr̃os. sed educate illos ĩ disciplina ⁊ correctione dñi ad Ephe. sexto. Culpa ẽ ortolani si arbores sunt tortuose quia parue poterant dirigi Ita vos ꝑentes estis ortulani. plantetis arbores bonas in viridario xp̃i scꝫ ecclesie Quo erga seruos ⁊ captiuos qꝛ debẽt eos inducere vt baptizent̃. vel vt cõfiteant̃. ꝙ audiãt missã dare oportunitatẽ audiendi missam ⁊ cõicandi tũc talis domus ẽ benedicta. facere oppositũ p̃dictl̃ est maximũ pctm̃. Ecce q̃d dicit scriptura. Si quis suoꝝ ⁊ maxĩe domesticoruꝫ curã nõ habet ⁊ est infideli deterior prima ad Thimo. v. In hoc enĩ cõsistit pax domesticalis. scꝫ ꝙ vir habeat erga vxorem ⁊c̃. Epyloga breuit̃ talis domus habet pacẽ ⁊ dei benedictionẽ. Jõ dicit scriptura. O israel id est vir videns deum si in vijs dei ambulasses scꝫ in his q̃ dixi habitasses vtiq̃ in pace sup̃ terram Baruch. iij. Dico tercio ⁊c̃ id est vl̃is p̃ma pax est ꝑsonalis. scd̃a domesticalis tercia est vl̃is qñ vna cõitas. villa seu ciuitas viuit in pace tunc est pax vl̃is. Et ista pax est. p̃mo in corde. scd̃o ĩ ore. tercio in ope. In corde qñ nõ hñt inuidiã rancores nec malas voluntates adinuicem ⁊c̃ plus enĩ est cõpatiendũ illis qui hñt officiũ seu regimẽ q̃ꝫ inuidendũ. q̃a hñt reddere rõnẽ de tantis sibi cõmissis sicut naui ꝑiclitanti cõpatit̃ ⁊ nõ inuidetur. Ita qui habent regimẽ populi sunt in mari fluctuanti in ꝑiculo submergendi in inferno. intm̃ ꝙ nullus prudens anhelare deberet ad regimẽ. filiꝰ dei ẽ qui p̃t euadere. Jõ cõpatienduꝫ est potius q̃ꝫ inuidendũ ¶ Secũdo ista pax debet esse in ore loquẽdo ⁊ adinuicẽ salutãdo quia sicut ꝑ fumũ fumeralis cognoscit̃ ignis domꝰ. ita ꝑ salutationes ignis pacis ⁊ dilectionis in corde existentis. q̃a cor nõ p̃t videri a nobis. Nullus dicat si loquat̃ mihi. loquar eis ⁊c̃. Dicatur quõ virgo maria p̃mo loquebat̃ crucifixoribꝫ filij sui. ¶ Tercio consistit in opere sint q̃stiones ⁊ litigia. aliqui sunt qui in ꝑadiso inuenirent questiones ⁊c̃. Jõ apl̃s. Jam q̃dẽ oratio delictũ est in vobis ꝙ iudicia habetis inter vos q̃re non magis iniuriã accipietis. q̃re non magis ꝯ fraudẽ patimini sed vos iniuriã facitis ⁊ fraudatis p̃ma od Corin. vi. ꝓpter ꝙ xp̃s p̃cipit si fieri p̃t ꝙ ex vobis est cũ oĩbus hoĩbꝫ pacẽ habete ad Ro. xij.

¶ Feria secunda Sermo

Gratia spiritꝰ sancti effusa est. Verbũ istd̃ habet̃ textualiter in actibꝫ apl̃oꝝ ca. x. officiat̃ in epl̃a hodierna. Sermo noster ẽ de gratijs quas dat spũssanctus ꝑsonis in quibus habitat. Ista materia est consequẽs ad materiã hesternã. heri enĩ fuit sermo de spũ sancto ⁊ de aduentu eiusdẽ et hodie est de eiꝰ effectu. Spero in dño ihũ xp̃o ꝙ erit materia magne edificatõnis ⁊ cõsolatõis. Sed vt sit deo acceptabilis ⁊ gratiosa. nobis aũt meritoria ⁊ ꝓficua. Salutet̃ virgo maria ⁊c̃. Pro breui introductione materie p̃dicãde. ⁊ declaracõne verbi ꝓpositi. Sciẽdũ ꝙ licet spũs scũs simul cũ p̃re ⁊ filio sit vnꝰ deꝰ. vnꝰ dñs. vnꝰ creator simplex. indiuisibilis. impermutabilis tñ effectꝰ ⁊ gratie ab eo ꝓcedentes sunt diuerse. qꝛ omnes potẽtias aĩe implet diuersimode ¶ Declaret̃ ꝑ similitudinẽ arboris vnicũ truncũ siue stipem hñtis sed post multiplicat̃ ꝑ ramos ad fructificãdũ. ita spũs scũs vna ꝑsona trinitatis. nõ est nisi vna

Feria secũda post pẽthecostes. sermo

radix in anima. Sed post effect⁹ eius mul
tiplicantur in aĩa. quia vnũ ramũ mittit
ad intellectũ. quẽ implet scĩa. alium ad
memoriã quẽ implet timore dei aliũ ad
voluntatẽ. quẽ implet amore ⁊ caritate
vt habundet ⁊ fructificet. iuxta dictũ xp̃i
Ego posui vos vt eatis ⁊ fructũ afferatĩ
⁊ fruct⁹ vester maneat Johãnis. xv. ¶
Nota ego posui vos in viridario ecclesie
patet ergo ꝙ vn⁹ ⁊ idẽ spũs multiplicat̃
in effectib⁹. de hoc auctoritas apostoli di
uisiones graciaꝝ sunt. Idẽ autẽ spũs di
uidens singul' ꝓut vult. p̃ma ad Choꝝ.
xij. patet ergo thema. cuꝫ dicit gracia scꝫ
gratũ faciens. effusa est. i. dispersa diuisa
⁊ distincta. Ista effusio diuisio seu dis
tinctio graciaꝝ spũalium q̃ inseparabilit̃
sunt cũ grã gratũ faciente de q̃bus volo
nunc p̃dicare. sunt ĩ certo ⁊ determinato
numero scꝫ septeno. Iuxta ꝓphetiã ysaie
requiescet sup̱ eũ scꝫ viꝝ iustum spũs do
mini. spũs sapie ⁊ intellectus. spũs con
silij ⁊ fortitudinis. spũs scĩe ⁊ pietatis ⁊
replebit eũ spũs dñi. Ysaie. xi. patet ergo
ꝙ sunt septẽ gracie quas spũssanct⁹ dat
p̱sone in qua habitat ⁊ quelibet eaꝝ facit
animã deo gratã.

Prima est sapĩa diuinalis
Scda intelligencia spũalis
Tercia consilij rõnalis
Quarta fortitudo internalis
Quinta scientia moralis
Sexta pietas cordialis
Septima timor filialis

De omnib⁹ istis d̃t thema. Gracia spũs
sancti effusa est. ¶ Prima grã quã dat
spũssanctus ad faciendũ creaturã in hoc
mundo graciosã ⁊ alio gloriosam est sa
piẽcia diuinalis. Magna questio fuit an
tiquitus inter doctores ⁊ maxime philo
sophos. q̃ nunq̃ꝫ potuerunt scire nec vera
citer quid est sapĩa diuina. doctores theo
logie dederunt diffinicõnes de sapĩa di
uina. Sed p̃ omnib⁹ placet mihi illa de
textu biblie que d̃t. Sapĩa doctrine ꝟm
nomen eius est. ⁊ nõ in multis est mani
festa. Ecclesiastici. vi. Sapĩa ꝟm nomẽ
ei⁹ ⁊ ethymologiã. i. sapida scĩa d̃r. s. qñ
persona in scĩa quaꝫ habet de deo inuenit
saporẽ deuocionis. talis d̃r habere sapĩaꝫ
Quãdo vero tota scĩa stat speculatiue in
intellectu ⁊ in aĩa non sentit saporem nec
deuocionẽ talis habẽt scieneiã ⁊ non sapi
entiã. verbi grã. multi magistri vel bacca
larij ⁊ doctores habẽnt scientiã de poten
cia dei est infinita ꝙ in creatione mundi.
quẽ de nihilo creauit. uull⁹ enĩ magister
operꝝ nec artifex nec argentarius nec alij
possunt aliq̃d operari nisi p̃supposita ma
teria. Sed deus de nihilo operat⁹ est oĩa
in tanta pulchritndine ⁊ ꝓporcione vt vi
des ⁊ quãdo tu cogitas ista. si non sentis
dulcorẽ deuocõnis in aĩa tunc habes sciẽ
tiam. ꝟ non sapientiã Sed quãdo homo
cogitat hodie sunt septẽ milia ãni vel q̃si
ꝙ nihil erat nisi deus ⁊ ipse de nihilo cun
cta ista creauit. ⁊ anima delectat̃ dulco
raturq̃ tunc habetĩ sapientiã. i. sapidã sci
etiam ꝟm nomẽ eius est ⁊ cetera. Item
multi sciunt dei prudentiã ⁊ gubernacio
nem de regimine mundi q̃ ꝓuidet oĩbus
creaturis. Idẽ de motu stellaꝝ incessa
bili. Si cũ deuocõne ista cogitant̃ habe
tis sapientiã alias scientiã. Idẽ de scien
tia quã habemus de misericordia dei quã
nobis ostendit in redẽpcione quia cũ ha
beret infinitos modos redimendi nos ⁊
saluãdi humiliorem voluit accipere ⁊ hu
manitatẽ similit̃ de muliere v̄gine nascẽ
do in maxima paup̱tate viuendo vt nos
dulciter inclinaret ad humilitatẽ. castita
tem ⁊ paup̱tatem voluit pati ⁊ suspendi
ne aliq̃s sibi credẽs ⁊ obediẽs pateret̃ ⁊
suspenderet̃ in furca ĩferni. Sic qñ tu co
gitas vel legis ista si sentĩ saporẽ deuocio
nis habes sapĩam alias scientiam. Ecce
quare d̃t sapĩa doctrine ꝟm nomen eius
⁊c̃. Sed dolendũ est cũ sequit̃ di. ⁊ non

in multis est manifesta. Multi sunt qui
p̃dicant disputãt legunt ꝫ sine sapore de
uocionis exterius solũ sonat in ore Qui
bus autẽ agnita est ꝑmanet vsq; ad con
spectũ dei. Auctoritas. Siue lingue ces
sabunt siue scientia destruet̃. p̃ma ad cho
rinth̃. xiij. philosophi autẽ habuerunt sci
entiã ꝫ non habuerũt sapientiã vt dictũ
est. quia cũ loquerẽt̃ de p̃ma causa ⁊ pri
mo p̃ncipio ⁊ de p̃mo motore non habe
bant ad ipsum deuocionẽ. nec sibi refere
bant grãs. de quibꝫ dicit apostolus cum
cognouissent deũ. nõ sicut deũ glorifica
uerũt aut grãs egerunt. ꝫ euanuerũt ĩ co
gitacionibus suis obscuratũ est insipiens
cor eoꝝ dicentes enim se esse sapientes
stulti facti sunt. Ad roma. p̃mo. ¶ Se
cunda grã spũssancti est intelligẽcia spi
ritualis. Intelligencia ꝑm ethimologiã
noĩs idẽ est quod intꝰ legencia scꝫ percep
tio bonoꝝ spiritualiũ in rebus sensibilibꝫ
quasi in libris apertis. verbi grã in honori
bus tẽporalibꝫ huiꝰ mundi legere ⁊ perci
pere honores spũales ⁊ eternos. cogitan
do si honores huiꝰ mundi tantũ delectãt.
quãto magis delectari debẽt honores pa
radisi. vbi minimus est maior q̃ꝫ sit papa
vel imperator in hoc mundo qualis ho
nor ẽ esse ĩ societate angeloꝝ ⁊ sanctoꝝ
apl̃oꝝ ꝓphetaꝝ. Cogitate q̃lis honor fit
regi nouiter intranti per ciuitatẽ ⁊c̃. lege
hic. qualis honor fit aĩe deuote quãdo in
trat in ciuitatẽ paradisi. Ecce quid est in
telligencia spũalis. Itẽ diuicie huiꝰ mun
di multũ delectant quãdo q̃s habet mul
tos redditus ⁊ magnos vel multas pecu
nias in cista letus est cũ tamẽ sit quoddã
onus periculosum tamẽ nullus dñs ha
bet quicq̃d vult. Lege hic diuicias para
disi. vbi quilibet habet quicq̃d vult. dicũt
doctores ꝙ q̃libẽt sanctꝰ est omnipotens
respectu sue voluntatꝭ quia quicq̃d volũt
possunt. deus est simplicit̃ omnipotens
Itẽ in delectacionibꝫ huiꝰ mundi scꝫ co

2ª grã

medendi bibẽdi audiẽdi tangendi ⁊ hoĩ
Legatis hic delectaciones mũdi. Leg. xl.
hic delectaciones spũales paradisi. verbi
gracia qñ delectamini in gustu comeden
do vel bibendo Legatis hic delectaciones
spũales circa gustũ. determinacio est san
cti thome doctoris in quarto sentenciarũ
ꝙ post iudiciũ omnes sensus corporales
actuabunt̃ siue in agro suo laus enĩ voca
lis erit in celo. Auditꝰ audiendo angelo
rum cantꝰ si in hoc mundo tantũ delecta
tur auditus quãto magis tunc. Dicatur
miraculũ de religioso q̃ audiendo cantuꝫ
angeli in forma volucrꝭ in orto stetit. ccc
annis ⁊c̃. Itẽ quãdo visus delectatur hic
videndo pulchra. Cogita de paradiso.
ibi enĩ videbunt regẽ regũ ⁊ dominũ do
minanciũ xp̃m imperatorẽ ⁊ reginã an
geloꝝ ⁊ sanctos ⁊c̃. O qualis pulchritu
do. Auctoritas. Tunc videbis ⁊ afflues
mirabiliter ⁊ dilatabit̃ cor tuũ Ysaie. lx.
Itẽ odoratꝰ si crocus ⁊c̃. tantũ delectat
Cogita qualis delectacio erit senciendo
odorẽ corporis xp̃i. virginis ⁊ sanctoꝝ.
Nam corpus gloriosuꝫ redolet ⁊c̃. Itẽ
beati resũptis corporibꝫ habebunt gustũ.
quia tunc os nõ erit vacuũ nec plenũ ae
re ꝫ erit plenũ de liq̃re p̃ciocissimo incor
ruptibili ⁊ sapido. hic lege qñ poterꝭ De
omnibꝫ hijs auctoritas. Intellectũ tibi
dabo ⁊ instruã te in via hac qua gradie
ris firmabo sup̃ te oculos meos. Nolite
fieri sicut equus ⁊ mulus quibus non est
intellectꝰ inquit psalmista. Nota intelle
ctum tibi dabo vt scꝫ in hijs sensibilibꝫ
scias legere spũalia non sic de bestijs. qꝛ
delectant̃ in sensibꝫ. tamẽ non habent in
telligenciã. Ideo dicit sicut equus ⁊ mu
lus quibꝫ nõ est intellectꝰ tales sunt per
sone bestiales. de quibꝫ dt̃ apostolꝰ Ani
malis homo non ꝑcipit ea que sunt spũs
dei. Stulticia enĩ est illi ⁊ non potest in
telligere quia spiritualiter exanimat̃ spi
ritualis autem iudicat omnia. prima ad

Chorinth. ij. ¶ Tercia est consilium rõnalis. Consiliũ sumit̃ hic ꝑ conclusione consilij quãdo in consilio vn⁹ dicit hoc ⁊ ali⁹ aliter qñ domin⁹ cui datur consiliũ de omnib⁹ elegit qd̃ meli⁹ est. illud dicit̃ consiliũ qd̃ est donũ spũssancti. Ita consilium spũssancti est inter multa bona scire eligere meliora ⁊ inter duo mala. scire minus malũ eligere hoc est a dono spiritussancti quod vocat̃ consiliũ. Regula ẽ philosophi ꝙ de duob⁹ bonis melius est eligendũ ⁊ de duob⁹ malis maius vitandum est. verbi grã. bonũ est in hoc mũdo habere bonum honores dignitates diuicias officia ⁊c̃. Itẽ bonum ẽ in alio mũdo habere bonũ esse in paradiso ⁊c̃. Mõ cõparando qd̃ est melius bonũ hoc vel illud. Dico ꝙ bonũ hui⁹ mundi modicuꝫ valet respectu boni alterius. quia honores officia dignitates ⁊c̃. hui⁹ mundi modicum durant ⁊ nõ sunt nisi vmbra. bonum autẽ alterius mundi est infinite duracionis. Ideo consiliũ spũssancti est scire eligere maius bonũ ne isto bono perdamus illud ne accidat nobis vt semel multis dñis accidit in quadaꝫ ciuitate in qua dominabant̃ solum per annũ. ⁊ post mittebantur in exilium. ipsi vero vt stulti quãdo erant in dominio cogitabant dicẽdo exquo tam modicum durat dominiũ meũ. ꝑ certo volo delectari. ⁊ transacto anno exulabant̃ ⁊ moriebant̃ fame Fuit vnus prudens q̃ in anno dominij sui voluit abstineri a multis ⁊ quicq̃d poterat habere mittebat secrete ad insulã in qua post debuit exulari vt ibi de illis viueret. vbi cũ alij morerent̃ fame sibi fuit optime ꝓuisum ita est de honorib⁹ ⁊ diuicijs ⁊ dominijs hui⁹ mundi ꝙ nõ durant nisi per annũ. immo talis credit viuere per annum q̃ cras sepelie t̃. vita autẽ ⁊ honores alterius mundi eternaliter durant ⁊ sine fine. Cogita ergo stulticiã de illo q̃ dicit modo ꝓcerto ego volo delectari ⁊c̃. Et post ibitis in exiliuꝫ cum diuite epulone. Ideo recipiam⁹ consiliũ spũssancti abstineamus hic ⁊ restringamus nos ⁊ mittamus in alio mundo quicq̃d poterim⁹ per elemosinas pñias ⁊ alia bona opera. De consilio dicit scp̃tura. Fili sine consilio nihil facias ⁊ post factũ non penitebis Ecclesiastici. xxxij. O quot reges p̃lati ⁊ domini penitent modo in inferno. Sed non est modo remediũ. Ideo d̃t. Fili sine cõsilio ⁊c̃. Itẽ de duob⁹ malis consiliũ est scire vitare maius. verbi grã si aliquis criminosus esset condẽpnatus a rege vt induatur tunica ferrea ignita vel tunica stupea nunq̃d esset stultus si dimissa tunica stupea vellet induere tunicã ferreã ignitã Istã disiunctiuã ꝓponit nobis deus quia omnes sum⁹ criminosi ⁊ peccatores vt recipiamus tunicam de stupa q̃ est penitencia leuis q̃ fit in hoc mundo. vel tunicam ferreã ignitã. scꝫ penam ⁊ dãpnacionem eternã. Auctoritas. Dico ꝙ nisi penitenciam egeritis oẽs similiter peribitis Luce xiij. Ecce hic v̄tualiter dicta disiunctiua de illis autẽ q̃ neglecta tunica stupea scꝫ penitencia. dicit scp̃tura gens absq̃ consilio ⁊ sine prudẽtia vtinã saperẽt ⁊ intelligerent ac nouissima ꝓuident Deutronomij. xxxij. ¶ Quarta est fortitudo internalis scꝫ de anima nam grã spũssancti que d̃r fortitudo nõ in corpore consistit ꝫ in anima. quia de fortitudine corporali non est gloriandũ quia bestie excedunt nos verbi grã de istis q̃ sciunt saltare ⁊c̃. ceruus vel catus vincet vos. Et vos luctatores vrsus vincet vos. de cursoribus vnus lep⁹ vincet vos. de velocitate vnicornis vincet vos. Tales fortitudines corporales nõ sunt donũ spũssancti. Sꝫ fortitudo q̃ est donũ spũssancti est spiritualis in anima. scire resistere ⁊ tenere se fortiter contra dyaboli tẽptaciones. contra mundi occasiones. ⁊ contra carnis inclinaciones. verbi grã venit temptacio di

cens quare tu nõ ibis vt talis ⁊c̃. Resiste
re nec curare qd̃ dicunt gẽtes quia verba
non sunt nisi ventus. debilis est turris q̃ a
vento ruit̃. Idẽ de mulieribꝫ quãdo tẽp
tãtur dicendo ego portaui tantũ de dote
⁊ adhuc nõ fecisti mihi vestes. talis q̃ nõ
portauit tantũ habuit vestes ⁊c̃. Itẽ con
tra occasiones mundi fortes esse debem⁹
eas vitando. Itẽ contra carnis tẽptacio
nes fortitudo est resistere. Cogita o mi
ser, ꝓpter delectaciones bestiales perdã de
lectaciones paradisi. Absit Gregorius
Breuis est voluptas fornicacionis ꝫ ꝑ
petua pena fornicacõnis. Ista fortitudo
est donũ spũssancti de isto se appreciauit.
Dauid. ⁊ nõ de corporali licet esset for
tissimus quia adhuc puer custos ouium
interfecit vrsum leonẽ et goliã. tamẽ nõ
appreciauit se de ista fortitudine corpora
li ꝫ de spũali dicendo fortitudinẽ meaꝫ
ad te custodiã. quia deus susceptor me⁹
et̃. psalmo. l. Sed de nobis iam verificat̃
illud. Et erit fortitudo vestra vt fauilla
stupe ⁊ opus nostꝝ quasi scintilla ⁊ succẽ
dentur vtrũq; simul ⁊ nõ erit q̃ extinguat
Ysaie p̃mo ¶ Nota hic moralit̃ de mul
tis q̃ audiunt aliquẽ bonũ sermonẽ ⁊ re
cipiunt bonũ, ꝓpositũ bene viuendi ⁊ post
statim dimittunt. tales non sunt fortes.
verbi grã de vsurario q̃, ꝓponit satisface
re ⁊ quãdo videt florenũ dimittit. Ecce
fauilla sue stupe. Itez de istis qui tenent
aliquã malã mulierẽ concubinã. quãdo
in sermone audiunt laudare castitatẽ vel
punicionẽ q̃ fit de luxuriosis, ꝓponunt re
cedere ab ea. ꝫ quãdo ipsa incipit flere ni
hil fit Ideo ⁊c̃. Itẽ de illo qui, ꝓponit ꝑ
cere inimicis, ꝓpter bonũ suum ⁊ defuncti
Sed quando dicit̃ sibi vere dicent quia
estis effeminat⁹ vel iud us ⁊c̃. Ecce q̃
re dicit ysaias. Et erit fortitudo vr̃a ⁊c̃.
Amore dei sim⁹ bene fortes ne simus de
stupa. ¶ Quinta est scĩa moralis que
cõsistit in practica. nõ credatis ꝙ ista gra
cia consistat in scĩa speculatiua ꝫ in practi
ca scꝫ in scire se gubernare irreꝑhensibilit̃
ad intra ⁊ ad extra. a dextris. a sinistris.
ante ⁊ retro. superi⁹ ⁊ inferius. Ecce hic
octo diuisiones ĩ quibꝫ oportet scire bene
regere ⁊ gubernare. ¶ Primo ad in
tra scꝫ in aĩa. ⁊ ibi incipit gubernacio cor
poris. quia iuxta gradũ vestꝝ in aĩa habe
tis scientiã. verbi grã si estis p̃latus dicit
sanct⁹ Thomas. ꝙ tenemini scire etiã illa
que possunt facere difficultatẽ in sancta
scp̃tura. Curati autẽ vt sciant ministrare
sacramẽta. Clerici simplices intelligunt
ad min⁹ gramaticalit̃ qd̃ legunt. layci te
nentur scire duodecĩ ꝯclusiones siue arti
culos fidei. scꝫ Credo in deũ. Et ꝫm cõ
silium beati Ihronimi dicere q̃libet ma
ne ⁊ sero cũ ꝓtestacione quasi miles qui
facit homagiũ regi. Ergo custodi, temet
ipsum ⁊ animã tuã sollicite. Deutro. iiij.
¶ Scd̃o scire oportet se gubernare ad
extra scꝫ in corpore. Qui enĩ habet gra
ciam spũssancti taliter se scit gubernare ꝙ
in nullo scãdalizat ꝓximũ. nec gestu nec
in incessu nec verbo nec opere. Ideo Au
gustin⁹ in regula clericoꝝ. In incessu sta
tu habitu ⁊ in omnibꝫ motibus vestris ni
hil fiat ꝙ cuiusq̃ offendat aspectũ sed ꝙ
vestrã deceat sanctitatez. ¶ Tercio a
dextris. a dextris sunt ꝑentes ⁊ amici qui
bus taliter dandũ est de bonis ecclesiasti
cis vt si indigent nõ indigeant vel nõ tan
tum egeant ꝫ nullatenus diuites fiant vt
dicit Augustin⁹ ¶ Quarto a sinistris
scꝫ erga inimicos de quibꝫ dicit xp̃s. dili
gite inimicos vestros. benefacite hijs qui
oderunt vos ⁊c̃. Mathei. v. ¶ Quin
to ante q̃ placitant ante iudicẽ. Ideo iu
dices debent expedire negocia dando sen
tencias. non p̃cipitando. ꝫ ex quo factum
est claꝝ expedire debent sentenciaꝫ. alias
diu stabitis ante portã paradisi ⁊ non in
trabitis. immo dicet christus. discedite a
me operarij iniquitatis. Luce tredecimo.

¶ Sexto retro scz scutiferis qui sequunt̄ retro facientes caudā oportet soluere solidatā ⁊ stipendiū ne furent̄ ne teneant meretrices ī lupanari ⁊c̄. Quicunq; tibi aliquid operat⁹ fuerit. statim mercedem eius ei restitue. ⁊ merces mercenarij tui apud te nō remaneat. Thobie. iiij. ¶ Septimo superius. i. erga superiores scz ad deuz ⁊ ad p̄latos ecclesiasticos obedientiam. erga dn̄os tēporales fidelitatez erga parentes obsequiū ⁊ sic de alijs. Jō dicit scp̄tura Obedite p̄positis vestris ¶ Octauo inferi⁹ oportet scire bēne regere Si estis dn̄s p̄latus vel rector cōmunitatis. auisetis vos. si estis prelatus vt curetis plus de animabus q̄z de redditibus Quia ꝓpter officiū datur beneficiū Scīa sanctoꝝ prudencia supple est. ꝓuerbioꝝ nono. Aliter autē conquerit̄ xp̄s dicēs ꝓpterea ductus est populus me⁹ captiu⁹ quia nō habuit scientiā. Ysaie. v. ¶ Sexta est pietas cordialis cum dicit replebit eū. pietas vulgariter recipit̄ ꝑ misericordia. de hoc vide sanctum thomā scd̄a scd̄e questione. x. ⁊ tercio scripto. distinctione xxxiiij. ß multū differunt stricte loquendo. ¶ Nota q̄nq; differencias inter pietatem ⁊ misericordiā.

Prima est respectu ꝑsone cui datur
Secunda respectu doni
Tercia respectu modi dandi
Quarta respectu motiui dantis
Quinta respectu finalis intēcionis

¶ Prima differencia est erga ꝑsonam cui datur scz si datis elemosinā pauperi. illud dicit̄ misericordia. Si autē facitis bonū parentibꝫ vestr̄ pauperibꝫ vel amic̄ dicit̄ pietas. ¶ Scd̄a differencia est respectu doni. scz si datis panez vel vinum vel vestem. si recolligitis peregrinū. istud est misericordia. ß instruere ignorantem corrigere dulciter errantem. istud dicit̄ pietas. ¶ Tercia differencia est respectu modi dandi quādo datur elemosina. vt panis datur cani. misericordia potest dici. Itē quādo datur cū humilitate ⁊ cordis compassione tunc dicit̄ pietas. ¶ Quarta differencia est respectu motiui quare das elemosinā quia ē homo sicut tu. tunc dicit̄ misericordia. Sed quando das elemosinā respectu dei videlicet qꝛ est homo ad ymaginē ⁊ similitudinē dei. tunc est pietas. de hoc vide sanctuz Thomam tercio scp̄to. distinctioue. xxiiij. questione. iij. articulo. ij. questione p̄ma scd̄m ¶ Quinta differencia est respectu finis. si tu das elemosinā isto respectu ⁊ fine ne efficiaris pauper vel vt deus cōseruet tibi sanitatē ꝓsperitatē ⁊ filij tui viuant ⁊c̄. illud dicit̄ misericordia. Sed qn̄ tu das elemosinā isto respectu vt quādo tu petas elemosinā ad portā paradisi de⁹ det tibi elemosinā illud dicit̄ pietas Misericordia autē licet sit magna virtus tamen nō computat̄ inter septē dona spiritussancti sicut pietas. de hac virtute scripsit apostolus ad thimotheū dicens Exerce teipsum ad pietatē. nā corporalis exercitacio ad modicū vtilis est pietas aūt ad omnia valet. p̄ma Thimoth̄. iiij. Cōtra istos q̄ non habēt pietatē dicit dauid scd̄m mlt̄itudinē impietatū eoꝝ expelle illos quia irritauerūt te dn̄e. p̄s. l. ¶ Septimū donū siue grā spūssancti est timor filialis quādo hō abstinet a peccat̄ ne offendat deū. etiā si sciret ꝙ deus non puniret eū bon⁹ xp̄ian⁹ in omnibꝫ dictis ⁊ factis suis. timet ne deū offendat in aliquo. in p̄ncipio diei orat deū vt ipsum p̄seruet a peccat̄. Idē in nocte. Idē si debēt ambulare ꝑ viā. ⁊ sic de alijs Auctoritas. Timor dn̄i expellit peccatū. nā qui sine timore ē nō poterit iustificari Ecc̄i. i. Nota ꝙ ysaias ꝓpheta loquēs de donis spūssci. de sex donis d̄t. Req̄escet sup eū scz viꝝ iustū. vsq; spūs scīe et veritatis de dono autē timoris dn̄i specialit̄ d̄r replebit Quia alia sex dona v̄tutes seu grē

spūssancti. habent spūalia subiecta vel obiecta vel speciales modos agendi. Sed timor dñi replet oēs potencias aīe. ⁊ sensus corporis. Ideo dicit scp̄tura. Qui timet deū nihil negligit. scz de hijs que tenetur facere. Ecc̄i. vij. ꝫ dicit alibi. quia non profertur contra malos sentencia. Absq; timore vllo. filij hominū ꝑpetrāt mala. Ecclesiastes. viij.

¶ Feria tercia post penthecostes Sermo

Ego veni vt vitam habeant. ⁊ habundantius habeant. Verbū istud habet originaliter Johānis. x. recitatiue in euuāgelio hodierno. Solēpnis aduent⁹ spūssci sup apostolos ⁊ discipulos xp̄i cōmuniter durat ꝑ tres dies. Rō quia spūs sanctus in suo aduentu dedit tria.

Primo p̄sentiā personalem
Scdo grām p̄ncipalem
Tercio affluentiā finalem

¶ Dico p̄mo spūssanct⁹ in suo aduentu dedit apl̄is ⁊ discipulis suā p̄sentiā personalem. nō solū autē dedit eis suas grās. ꝫ seipsū ꝑsonalit̄ etiā in q̄libet grā gratū faciente datur spūsscūs ꝑsonalit̄. quidā autē dixerunt ꝙ solū dat̄ effect⁹ spūssci ꝫ hoc īprobatū est in p̄mo sñiaꝝ. nō solū enī datur effect⁹ ꝫ etiā ipse spūssanctus. Et ita ꝓmisit xp̄s apl̄is dicēs. Ego rogabo patrē ⁊ aliū paraclitū dabit vobis vt maneat vobiscuz ineternū. Joh. xiiij. Nota aliū paraclitū dabit vobis. i. aliuz consolatorē. Sed est h̄ magna difficultas. quia p̄r filius ⁊ spūsscūs nō sunt nisi vn⁹ consolator sicut nec sum nisi vn⁹ de⁹ quō ḡ d̄t aliū paraclitū Solucio sic intelligitur. alium ꝑaclitum. i. aliū spm̄ccm̄ dabit vbis consolatorē. Ita ꝙ ista alietas non referat̄ ad ꝑaclitum. ꝫ ad spm̄sanctū q̄ est alius a p̄re ⁊ filio ꝑsonalit̄. Sequitur vt maneat vobiscū ineternū. Ex isto textu habet̄ ꝙ sancti apl̄i post festum penthecostes nō peccauerunt mortalit̄. Ecce donacio excellens de sua p̄ncia personali Et de hoc fit festū ⁊ solēnitas in die penthecostes scz ante heri. Quia sicut in natiuitate fuit nobis dat⁹ filius in redēptionem siue redemptorē. Sic in die penthecostes fuit nobis datus spūsscūs in cōsolatorē. ¶ Quantū ad scdm spūsscūs in suo aduentu dedit apl̄is ⁊ discipul̄ graciam p̄ncipalez. quā theologi vocāt graciam gratū facientē. ⁊ licet apl̄i ⁊ discipuli xp̄i habuerunt iā istā grām. tamē in die penthecostes receperunt eā in maiori habundancia. Ideo apostol⁹. Unicuiq; nostꝝ data est grā ꝟm mensurā donacionis xp̄i. Ad ephes. iiij. Nota ꝟm mēsurā scz illā de qua xp̄s. Mensurā bonā ⁊ cōfertam ⁊ coagitatā ⁊ sup̄effluentem dabunt scz tres persone trinitatis in sinū vestrum. Luce. vi. de ista donacōne grē solennitas die hesterno fuit ꝑacta. ¶ De tercio dico. ꝙ spūssanct⁹ in suo aduentu dat effluentiā finalem que est habere habundant̄ ⁊ multiplicit̄ vitā. Et de hoc d̄t ipsemet in themate. Ego veni vt vitam habeant supple homīes ⁊ habundanti⁹ habēant. patet thema de ista affluētia finali fit festū hodiernū. Et īueni in sacra scp̄tura q̄tuor vitas q̄s habem⁹ a spūsancto.

Prima est vita corporalis quā debem⁹ digne gubernare
Scda est vita spiritualis quā debemus stricte ⁊ sollicite conseruare
Tercia est vita celestialis quā debemus alte ⁊ deuote desiderare
Quarta est vita eternalis quā debemus certe ⁊ secure expectare

Et quia spūssanct⁹ dat istas q̄tuor vitas ideo dicit ipse ego veni vt vitā habeant. scz corporalē. Et habundāci⁹ habeāt scz spūalem celestē ⁊ eternā. ¶ Dico p̄mo ꝙ p̄ma vita est corporalis q̄ est ꝑ vnionem aīe ⁊ corporis. q̄diu enī aīa est vni-

ra corpori. durat vita corporis. Anima enī est forma corporis q̄ dat corpori vitam. Et corp⁹ sine aīa non posset videre audire. loqui. ambulare ꝛ hmōi ꝛ sine aīa corp⁹ non est nisi trūcus nihil valens ab aia autē corp⁹ habet oīa sentimēta. visū auditū ꝛc̄. ꝛ oēs operacōnes. In morte enī hominis oēs sensus ꝛ oēs vires organice destruunt quare nec operaciones remanere possunt. vt ōt sanct⁹ Thomas q̄to sc̄pto. distinctione. xliij. Ideo xp̄s. Spūs est q̄ viuificat. caro autē nō p̄dest quicq̄ Johānis. vi. Dico q̄ ista vita corporis q̄ est ex p̄sentia aīe rōnalis est effectualit̄ a tota trinitate. appropriat̄ tamē spiritui sc̄o quia ipse spūs creator dat virtutem spiritui creato sc̄z aīe standi in corpore dec̄ vel viginti annis vel plus vel minus sicut sibi placet. Antiq̄tus dabat longam vitā corporalem vt patet in adā q̄ vixit nōgentis. xxx. annis. Geneſ. v. matusalem q̄ vixit nongentis. lxix. annis. Et in noe q̄ vixit nongentis. l. annis. Geñ. ix. Sed paulatim diminuta est vita corporis. Si dicat̄ quia spūssanct⁹ mensurat vitā corporalem q̄re illis antiq̄t⁹ dabat tam longā vitam ꝛ nobis breuem. Respondeo q̄ ad illos expectabat habere experiencias rer̄ ꝛ arcium. p̄pter hoc dabat eis longā vitam. Modo autem iam oīa sunt experimentata ꝛ experimēto cognita Itē quia tunc erant rudes ꝛ simplices. Ideo indigebant magno tp̄e ad sciēdū Modo autē sunt hoīes intricati. Item tunc comedebant solū semel p̄ necessitate ꝛ modo cōmessacionib⁹ crapule ꝛ gule hoīes vacant ꝛc̄. Sed longa vita vel breuis a spū sancto est. Ideo ōt Job spirituisancto. vitā supple corporalem ꝛ misericordiā tribuisti michi. ꝛ visitacio tua custodiuit spiritū meū. Job. x. Nota misericordiaz quia q̄ spūssanct⁹ dat vitam corporalez mihi vel tibi misericordia est ꝛ non debitū quia nulli obligat̄. Sed dico q̄ istā vitam corporalē debem⁹ digne ꝛ fructuose gubernare. qz non debem⁹ ipsam totā expendere vel occupare in negocijs temporalib⁹ ꝫ etiaz in spūalib⁹ p̄pter thesauz meritoz cumulandū. vñ post q̄z occupat̄ vitā temporalē in negocijs temporalib⁹ feria sc̄da ꝛ tercia ꝛc̄. Quiescat̄ in die dominica ab oī negocio tp̄ali. ꝛ dicitis vos negocijs spūalib⁹. audiēdo missā anteq̄z aliq̄d comedat̄ vel bibatis Quia q̄ habet supplicare pape vel regi nō debet habere anhelitū feriādū ꝛc̄. licet enī multi excusent̄ a ieunijs ecclesie. ab isto tñ sc̄z ab audientia misse nō sic excusat̄ hō. Itē debem⁹ venire p̄ tp̄e ad missā quia in cōfessione q̄ fit p̄ vobis debetis esse omnes Ideo q̄n cāpane pulsant̄ debes tu dicere Dñs citat me ꝛ cito dimittere alia debetis ꝛ ire ad ecclesiā. Itē nō loqui in ecclesia ꝫ cū signis iuitādo si venerit aliq⁹ q̄ ꝛc̄. Item nō recedere a missa quousq̄z datur benedictio a sacerdote. Itē debetis esse in vesperis ꝛ cōpletorio. sicut enī expendistis sex dies ebdomade cōgregādo bona tp̄alia transitoria q̄ hic remanent. ita expendat̄ die festi. cōgregando thesauros spūales. q̄ durabunt eternalit̄. Ideo sapiens dicebat. Fili in tp̄e vite tue ne indigeas meli⁹ est enim mori q̄z indigere. Ecc̄a. xl. Nota ne indigeas sc̄z thesauris spūalib⁹ meritoz. meli⁹ est enī mori corporalit̄ qz liberat̄ q̄z indigere. patet ergo q̄ vita corporis ē digne gubernanda. ¶ Sc̄da vita est spūalis. vita enī spūalis ē q̄n p̄sona dimittit vicia ꝛ pcā ꝛ recedit a mala societate ꝛ dat se bone vite p⁹ curando de spū q̄z de corpore. occupādo se in orōnib⁹ ꝛ bonis operib⁹. tp̄alia obliuiscendo. Ista est vita spūalis q̄z habem⁹ a spū sancto. Nota ad hoc pulchrā figurā Ezechi. xxxvij. legit̄ q̄ deus eduxit p̄phetam in quodā magno campo pleno ossibus mortuoz ꝛ circumduxit cuz in giro ꝛ dixit sibi deus. fili hoīs putas ne viuēt

ossa ista. Respondit dñe deus tu nosti ⁊ dixit sibi deus vaticinare de ossibus istis. ⁊ dices eis. hec dicit dñs deus a q̄tuor ventis veni spūs ⁊ insuffla super interfectos istos ⁊ reuiuiscant ⁊ ingressus est in ea spūs ⁊ vixerunt. steteruntq; sup pedes suos exercit⁹ grande nimis valde Ecce figura. Itē magnus cāpus plenus ossib⁹ mortuoꝝ corruptis est iste mundus. q̄ iam ex peccatl est totus fetidus ⁊ corruptus ex luxuria ⁊ sic de alijs peccatl. tanta enī est corrupcio ꝙ iam nihil respicitur ⁊ sic de alijs peccatl ꝓut expediens erit. Jō dauid. Corrupti sunt ⁊ abhominabiles facti sunt. Non est q̄ faciat bonū non est vsq; ad vnum supple de adultis. p̄s. lij. Ecce camp⁹. modo videam⁹ q̄modo viuificabunt̄ ossa arida. i. peccatores vt habeant vitam spūalem. qr iam habent vitam corporalē. Ad hoc oportet ꝙ spiritussanctus veniat vel de oriente vel de occidente de tremontana vel de meridie. de oriente venit spūssanct⁹ pueris q̄ quādo incipit claritas discretionis cauent a peccatis. timent deū. orant. confitent̄. Dulciter conuersant̄. nō iurant. non menciuntur ⁊c̄. De occidente venit senib⁹. peccatis antiq̄tis ⁊ assuetis. Sed quia vident se iuxta occasū mortl anteq̄ veniat mors conuertuntur ad deum. ꝓponunt cauere a peccatis confitent̄ ⁊c̄. Aliquib⁹ autē venit spūssanctus de tremontana. q̄ significat aduersitatē quia aduersitas aliquos reducit ad deuz. O quot sunt in mundo q̄ quando sunt in ꝓsperitate non curant de deo. ꝫ quando vent⁹ aquilonaris frigidus ⁊ tēpestuosus venit scz aduersitas. tunc redeunt ad deū dicendo dñe misericordia. ⁊ conuertunt̄ ⁊ confitent̄ ⁊c̄. Nota mala q̄ nos hic p̄munt ad deū ire compellunt. verba sunt Gregorij super lucaz xviij. Aliquib⁹ autē venit spūssanctus de meridie q̄ est pars habundans. humida. et calida ⁊ significat ꝓsperitatē. Quādo autem persona infra se cogitat bona que habet dicens. Unde habui ista cum pat̄ meus fuisset pauper. ⁊ ego sum diues habeo hoc ⁊ hoc ⁊ nunq̄d omnia ista dedit mihi domin⁹. immo. ideo volo sibi seruire. Si enī rex dedisset mihi ⁊c̄. iam seruirem ei. quāto magis ergo deo. huic venit spūssanctus de meridie de ꝓsperitate. Ecce qualiter ossa arida id est peccatores viuificātur in vita spirituali. Ecce quare dicit auctoritas a quatuor ventis venit spiritus. Et hanc vitā debemus secure conseruare. Ideo dicit scp̄tura. Omni custodia serua cor tuum. Quia vita spiritualis multos habet inimicos. verbi gracia. si religiosus vult seruare regulam ⁊ vota statim alij qui nichil seruant dicunt. O ypocrita ⁊ sic de alijs. Nota de quolibet statu. ideo dicit omni custodia serua cor tuū ⁊c̄. Racio quoniam ab ipsa vita ꝓcedit scz spiritualis. Ecce quare dicit a q̄tuor ventis vt vitā habeant supple corporalem. ⁊ habundanti⁹ habeant scz vitam spiritualem. ¶ Tercia est vita celestialis quando anima persone que egit condignā penitentiā per mortē corporalem recedit a corpore statim ascendit in celum ⁊ ibi viuit vita celesti. hec est differentia inter animas hominū ⁊ iumentoꝝ Nam anima iumenti non est substancia spiritualis subsistens ⁊ incorptibilis sed est forma substancialis immersa materie que non habet esse sine materia ⁊ corpore immo totuz esse habet in corpore quia est educta de potencia materie ⁊ sic modo quo dictū est totum esse habet a corpore. Ideo destructo corpore corrumpitur. Sed anima hominis est substancia spiritualis vt angelus ⁊ nihil habet a corpore. īmo ipsa dat esse corpori ⁊ viuere ⁊c̄. Ideo qñ corp⁹ deficit ipsa remanet. De hoc vide sanctum thomaz prima parte questione septuagesima quinta articlo scdo tercio ⁊ sexto. Articulo enī scdo oñ

dit ꝙ anima humana est subsistens. Itē
Articulo tercio ꝙ anima brutorum non
est subsistens concludit ⁊ ostendit. Itez
Articulo sexto ostendit ⁊ ꝯcludit ꝙ ani-
ma huāna est incorruptibilis. sed anime
brutorum vt patet in eodem articulo in
solucōe ad primum argumentū sunt cor
ruptibiles. Unde si anima hominis bene
se gubernat corpus remuneratur. Sicut
miles qui bene gubernauit castrum sibi cō
missum a rege. Quando deꝰ creat animā
creando infundit eam in castro corpis vt
gubernet ipsum iuxta dei voluntatem ne
per portas scilicet sensuum intrent inimici
sui nec per oculos vana aspiciendo ⁊ sic
de alijs. Si ergo bene ipsum gubernat re-
muneratur si male. puitur Quando ergo
anima que bene gubnauit castrum corpo
ris per mortem recedit a corpore statim
venit coram cristo dicens Domine custo
diui castrum ⁊c̄. Et cristus dat sibi vitā
celestem in celo auctoritas. Si in vobis
cristus est scilicet per gratiam ⁊ bonaz vi
tam. Corpus quidem mortuum est ꝓp-
ter peccatum. Spiritus vero viuit per ius
tificacōnē. Qꝛ si spūs eius qui suscitauit
ihesū a mortuis habitat in vobis q̄ susci-
tauit ihesum xp̄m a mortuis. viuificabit
⁊ mortalia ⁊c̄. ad Roma. octauo. Sed
diceres a quo est ista vita celestis. Dico
ꝙ hec vita celestis appriate ē a spiritu sāc
to. Ratio quia sicut vapor qui de mane
egreditur a terra per intromissum calorē
solis sicut anima non posset celū ascen-
dere nec calore spiritussancti informaretur
⁊ abilitaretur q̄ ipsam sursum trahit Iō
dicit dauid. viuificabis me ī eq̄tate ps̄
cxlij. Dico cōsequenter ꝙ hec vita est ve
hementer desideranda. Sicut si dominus
diues ī suo testamento dimisisset tibi cas
trum altum forte inexpugnabile de quo
nondum haberes possessionem. O qua-
liter ip̄m desiderares vehementius deside
randū est castrum celi empirei. Ideo cri-

stus Ego sicienti id est ardenter desiderā
ti ⁊ anhelanti dabo de fonte aque viue g̃
tis. Qui vicerit possidebit hec Et ero illi
deus. ⁊ ille erit michi filius. Timidis āt
⁊ īcredulis ⁊ execratis ⁊ homicidis ⁊ for
nicatoribꝰ ⁊ veneficis ⁊ ydolatris ⁊ om
nibꝰ mendacibꝰ. pars illoꝝ erit in stagno
ardenti igne ⁊ sulphure. quod est mors
secunda. Ecce venit vnus de septem an-
gelis habentibus phialas plenas septem
plagis nouissimis ⁊ locutus est mecum
dicens ⁊c̄. Apocalipsis. xxj ¶ Quarta ē
vita eternalis scilicet quando ī die iudicij
omnes resurgemus in corpore ⁊ anima.
Boni autem resurgent cum corporibus
gloriosis cum quibus eternaliter viuent
Si dicatur ⁊ nunquid vita sanctarum
animarum q̄m habent modo in celo est
eterna. Dico ꝙ nō qd̄ verꝫ est q̄ ad istum
modum essendi qꝛ modo sunt anime bea
te a suis corporibus separate. ꝫ in iudicio
⁊ in resurrectione generali suis corpori-
bus gloriosis reunientur de hoc vide sctm̄
thomam in quarto distinctōne quadrage
sima tercia ⁊. xliiij. Mali autez resurgēt
cum corporibus fetidis ⁊c̄. Ratio huiꝰ
est quia deꝰ remunerat q̄zlibet ꝫm vitaz
q̄z hic tenuit ⁊ bona opera que fecit mo-
do in bonis que hic facimus est talis or-
do. Quia primo fiunt ab anima sola scz
cogitando. deliberando ⁊ ordinando ⁊ sic
primo meretur deinde in executione ope-
ris corpus facit execucōem. Ideo anima
prius remunerat̄. deinde remunerabitur
corpus scz in iudicio. Idem est de malis
operibꝰ. ¶ Primo enim anima facit pec
catum cogitando. deliberando. ordinando
Deinde corpus facit execucōm. Ideo a-
nima prius punit̄ in inferno Deinde cor
pus in iudicio Hoc dicit auctoritas sacre
scripture. Omnes vos manifestari opor
tet ante tribunal Cristi ihesu vt recipiat
vnusquisq̄ hominum propria corporis

put gessit secunda ad Corinthios quito ¶ Nota propria corporis. Nota q̃ hec vita eterna apropriate ẽ a spiritu sancto. quia noster spiritꝰ est naturaliter vagꝫ & non rediens. Sed per virtutem spiritꝰ sancti animam inhabitantis quelibet anima resumet suum proprium corpus De hoc vide sanctum thomam in quarto distinctione quadragesima tercia. Nec hoc est spiritui sancto difficile. quia qui de nichilo creauit omia faciliter potest animã & corpus incineratum vnire. Ideo dicit scriptura. Si spiritus eius qui suscitauit Jhesum cristum a mortuis habitat in nobis qui suscitauit Jhesum cristum a mortuis viuificabit etiã mortalia corpora nostra ꝓpter inhabitantem spiritum eius in nobis ad Romanos octauo. Hec vita est certissime spectanda. ¶ Nota contra illos qui sunt de errore saduceorum dicẽtium. quomodo est possibile resurgere &c Ideo cristus. Nolite mirari hoc quia venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem filij dei & ꝓcedẽt qui bona fecerunt in resurrectionem vite suple eterne. Qui vero mala egerunt in resurrectionem iudicij scilicet dampnacionis Johannis quinto ¶ Nota nolite mirari hoc scz de resurrectione. q̃ deo nichil est difficile. Quia venit hora scz iudicij in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocẽ filij dei scz illã. Surgite mortui. &c. Ecce ꝓcedent &c. Patet ergo q̃ modo a spiritu sancto habemus has quatuor vitas scz corporalem spiritualem celestem & eternam. Ecce quare dicit. ego veni vt vitam habeant scz spiritualem celestem & eternam q̃ nobis &c.

¶ Feria quarta Sermo

Nemo potest venire ad me nisi pater q̃ misit me traxerit cum Johannis. vj. Thema dat

michi motiuum predicandi & declarandi modos quos de? tenet trahendi ad se peccatores scz qualiter peccator qui diu vixit in peccatis trahit̃ per deum ad bonam vitam. Ista materia est vtilis & proficua. Sed vt sit deo acceptabilis & gratiosa. Salutetur virgo maria. Thema est verbum cristi. Nemo id est nullꝰ peccator potest venire per bona & sancta opera nisi pater q̃ misit me traxerit eũ. ꝓ cui? declaracõe sciendũ. q̃ int̃ alia mala & magnos defectus q̃s in hac vita habemus sũt duo scz difficultas ad bonũ & ꝓnitas ad malum. Cũ magna difficultate facim? bona opa nec scim? facere sine magistro. Mala aũt sine magistro scim? facere. Recte de nobis est sic̃ de lapide qui violenter descendit nõ a se ꝛ ab alio. Sz ꝓ se naturaliter descendit & cadit. Ita de nobis si volumus ascendere in altum ꝓ bonã vitam & spiritualem. orando. ꝓtemplando. violẽtia est necessaria. q̃ ꝓa inclinacões carnis & oblocucões gentiũ. Sed naturaliter descendimus peccando & malam vitam tenendo & sic cadimus in infernum. Ideo dicit scriptura. Sensus & cogitacõ humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua Genesis octauo. Ratio huius assignatur Sapie. ix. Vbi dicitur Corpꝰ qđ corrũpitur aggrauat animã Sicut si falconi qui leuis est de se apponeretur vna libra in pedibꝫ eius. Nõ posset eleuari in altũ nisi cũ difficultate. Ita de anima que de se est leuis ꝛ corpus aggrauat & trahit eam deorsum. Verbi gratia. vultis modicum contemplari in oratione & eleuata mente. statim homo descendit cogitando de negotijs de coquina vel tabna. Ideo dic̃ Corpꝰ qđ corrũpit̃ &c. pꝰ iudicij nõ erit ita Imo corpꝰ sequit̃ aiaz i btis q̃ in corpibꝫ brõz erũt q̃tuor dotes scz subtilitas. ꝑpassibilitas. agilitas. & claritas. Et hijs dotibus iam caremus Ideo si volum? nõ ascendere ꝓ bonam

Feria quarta post pēthecostes. sermo

vitam oportet ꝙ deus iuuet nos nō vio/
lentando liberum arbitriū ꝫ ipsum iuuan/
do ⁊ ꝯfortando ⁊ mouendo. ꝫ dic̄ thema
Nemo potest venire ad me per bonā vi/
tam nisi pater qui misit me traxerit eū. pa/
tet thema ⁊ sum in materia predicanda.
Modo videamus qualiter deus trahit
peccatores Ego amore vestri quesiui ī sa/
cra scriptura ⁊ inueni ꝙ q̄tuor cordis d̄s hoīes
t̄hit ad se Prima est amor diuīalis. secū/
da est ardor celestialis. tercia est timor in/
fernalis. quarta est dolor tempalis. Ali/
qui trahuntur per primam. Aliqui per se/
cundam. Aliqui per terciam Aliqui per
q̄rtam. Om̄s q̄rq̄t sūt in paradiso vel erūt
vel fuerunt tracti sunt aliqua istaꝝ corda/
rum. Ecce quare dicit thema. Nemo po/
test ad me venire ¶ Prima ergo corda
qua trahunt̄ est amor diuinalis. Ista li/
gatur in corde creature. vt homo veniat
ad deū. ligat̄ em̄ cogitādo beneficia. dona
⁊ gratias a deo receptas. quasi dicendo. si
vnus homo etiaꝫ rapax fecisset michi tot
bona quantū ipsum diligerem. Ista cor/
da habet quatuor cogitacōnes quas de/
bemus habere scꝫ cogitādo Primo op⁹
vel beneficiū creationis. Scd̄o op⁹ vel bē/
neficium ꝓuisionis Tercio opus vel be/
neficium expectacōnis. Quarto opus vel
beneficium redēptionis. De primo debēt
homo cogitare beneficium creacōnis. quia
non aīal brutum. bouez vel asinum. serpē/
tem. rattum siue murem. nec lapidē vel ar/
borem. Sed hominem rationalē ad yma/
ginem ⁊ similitudinem suam me fecit. de/
us dedit michi corpus cum membris. qꝛ
pater vel mater modicum faciunt in cor/
pore Cogita quantum diligeres illum q̄
tibi restituisset oculum vel manum vel pe/
dem abscisum. Quantum ergo est de⁹ di/
ligendus qui dedit corpus ⁊ omnia men/
bra ⁊ animam cum potentijs ¶ De scd̄o
cogita beneficium ꝓuisionis. cum esses in
vtero matris clausus te ꝯseruauit ⁊ pro/
uidit. ⁊ quando fuisti natus dedit lac mr̄i
vt te lactaret. ⁊ modo q̄s dat tibi bladū
in campis. vinum in vineis. fructus in ar/
boribꝫ. aquā in fontibꝫ. carnes ⁊ pisces ⁊c̄
nullus nisi de⁹. qꝛ natura instrumentum
est. ⁊ sic deo grates agere debemus ⁊ nō
nature. sicut nec grates nec gratias habe/
tis dare calamo de bona litera. Sed no/
tario. Si ergo seruitores ⁊ famuli dili/
gunt dominum qui dat eis prouisionem
q̄ntomagis deum diligere debent ⁊ tenē/
tur ¶ De tercio cogita beneficium expec/
tacōnis. in primo peccato saltem mortali
qd̄ homo facit statim dat̄ sentencia mor/
tis a deo ꝯtra te/anima que peccauerit ip̄a
morietur Ezechiel. xviij. Et deus suspen/
dit execucōez expectando te misericordit̄
ad penitentiam. vis cognoscere istam gra/
tiam. ¶ Nota hic peccatū luciferi ⁊ alio/
rum angelorum/q̄ntum credis ꝙ deus
eos expectaret ad penitentiaꝫ per annum
⁊c̄. Dico ꝙ nec/per annum nec per mensē
diem vel horam ꝫ in eodem momento ex/
pulsi sūt de paradiso ⁊c̄. Et q̄t anni sunt
ꝙ tu incepisti peccare. xl. vel. l. ⁊c̄. tot an/
nis te supportauit ⁊ expectauit ad penitē/
tiam ¶ De quarto cogita beneficium re/
demptionis. quia voluit humiliari ⁊ de ce/
lo ad terram descendere. vt tu ascenderes
in celum. voluit suspendi in cruce/ne tu su/
spendaris in furca inferni. Spinis voluit
coronari. vt tu in celis coroneris corona
glorie. Quanta esset humilitas regis vo/
lentis se humiliare. vt ad coronam regni
exaltaret rusticum. Cogitando ista cor/
da amoris diuini ligatur cor. hoc cogitan/
do dauid in psalmo dicebat. Diligam te
domine fortitudo mea. dominus firma/
mentum meum ⁊ refugium meum deus
meus ⁊ susceptor meus ⁊ liberator me⁹
Hic sunt omnes quatuor fili. Primum
ibi Diligam te domine fortitudo mea sci/
licet per creacionem. Ecce primum. dn̄s
firmamētū scꝫ ꝑ ꝓuisionē Ecce secūdū

Et refugium meū scz per opus expectacōnis. Ecce tercium t liberator meus s. per opus redemptionis. Ecce quartum. Sed modo homines mundi nō diligunt deum peiores sunt bestijs qz bestie t fere siluestres cognoscunt beneficia t diligūt suos benefactores. Nota hic miraculum qđ legitur in vita bēati Hieronimi de leone vulnerato in pede qui venit ad monasterium bēati Hieronimi qđ erat in deserto q̄z videntes frēs fugerunt. Dixit bēat⁹ Jeronimus t sic recipitis hospites considens fuit de obedientia leoni dicens quid hic vis Leo qui eleuato pedē suo ostendit plagam medico t beatus Hieronimus in nomine ihesu sanauit eum dauid homies t iumenta saluabis domine tc̄. Leo autē cognoscens beneficium noluit recedere a monasterio ac si fuisset domatus Cui bēatus Hieronimus imposuit vt custodiret asinum tc̄. De hoc exemplo vide in legēda beati Hieronimi. Modo dicas tu q̄t beneficia recepisti a deo. Quid habes qđ nō accepisti nichil. Jdo corda amoris dē bet esse ligata i corde tuo auctoritas. Salomō in spiritu pp̄hie d. Oleum effusū nomen tuum. Jdeo adolescentule dilexerunt te trahe me post te currem⁹ in odorem vnguentorum tuorum Canticorum j. ¶ Nota oleum effusum tc̄. Nomen sumitur hic p doctrina lege t fama xp̄i Prouerbiorum. xxij. Melius est nomē bonū q̄z diuitie multe. Conditio est olei q̄ qñ est effusum clarescit. Jdeo marinarij quando infra aq̄z volunt videre vel aliquid perquirere sub aqua recipiunt oleū in ore t quando sub aqua ipsum spargūt vident ibi clare Jta nos in mari hui⁹ mūdi eramus sub aquis peccatoꝝ in tenebr̄. Sed p̄pter predicacōz apostolorum nomen cristi t doctrina euuangelica publicata fuerunt t sparsa t nunc videm⁹ clare veritates fidei dauid. In omnem terram exiuit sonus eorum tc̄. Jdeo adolescentule sunt anime. Ratio qz nō senescūt Corpa aūt senescunt. quia sunt corruptibilia t mortalia. Anime aūt rationales siue humane t angeli t stelle sunt incorruptibiles. Jdeo nō antiquantur. Jta iuuenis est anima vnius seculi cētum annorum sicut anima pueri vnius diei. Jdeo dicit adolescentule dilexerunt. Ex̄q corda est ligata vt dixi trahe me p⁹ te vt curramus siue ascendamus post te quasi diceret Tu ascendisti in celum. Jdeo trahe me vt ascendam post te. Et curremus in odorem vnguentoꝝ tuorū. ¶ Nota hic p declaracōne huius similitudinem de natore q̄ recepit mutuo canes ab alio denatore qui volens eum sequi ligat ad collum eoꝝ cordas t secunt ipsum trahentē quo vsq̄z sint extra domum dñi ꝙ exquo sunt in venacōne ipsi currunt p se. Jta de peccatore q̄z diu est in peccatis est canis dyaboli t cristus est venator animarum ꝙm illud da michi animas cetera tolle tibi Genesis. xiiij. Et oportet vt cum corda trahat peccatores de domo t seruitute dyaboli. quo vsq̄z sint extra quia tunc per se current de virtute in virtutem. Jō dicit thema. Nemo potest venire t cetera. ¶ Nota in odorem vnguentorum vngūenta cristi sunt opera virtuosa t medicinalia que fecit in hoc mundo ꝓtra plagas mortales peccatorum. plaga mortalis ē superbia vnguentum cristi ꝙ istam plagā curat est humilitas incarnacōnis t pauperis conuersacionis. Plaga mortalis est auaritia. vnguentum medicinale est paupertas cristi qui nec domum nec pecuniam voluit habere plaga mortalis est gula; nō seruare ieiunia ecclesie excessiue cōmedere inebriari vnguentum est abstinētia cristi q̄m fecit in quadragesima t etiā in tota vita sua semp erat ieiunū plaga mortalis est ira t desiderium vindicte vnguentum t medicina est patientia cristi plaga mortalis inuidia vnguentum est caritas

cristi. quia amore nostri mori voluit pla/ga mortalis est accidia vnguẽtum est di ligentia cristi. ¶ Nunquid tu sentis odores istor operum siue vnguentor patet pri/ma corda amore dei ligetis eam in cor te vro dicatur ꝟ exẽplum de illo clerico ma le vite & inhoneste qui quãdo habuit bo/num beneficiũ dixit. O modo potero ha/bere concubinam ꝛc. dein de de dedit si bi maiora bñficia & ipse augmentabat pec cata Sed deus fecit sibi gratiam q recog nouit se & ad se reuersus dixit infra se. O miser cõtinue deus dat mihi bona & me augmentat in honorib⁹ & dignitatibus & ego augmento peccata valde sum ingrat⁹ & habuit maximam contricõnem de pec/catis & fecit penitentiam cetero tenuit bonam vitam et sanctã. ¶ Secũda cor da est ardor celestialis scz desiderare glo riam paradisi. Propter pulchritudinem & excellentiaz celestis pulchritudinis. Sic nobilis viator ex pulchritudine hospitij trahitur ad illud. Ista corda ardoris ce/lestis habet quatuor filos scz quatuor cõ siderationes. Prima est considerando ce lum maxime de nocte quãdo optime appa rent stelle dicendo. O domine & quales habitatio debet esse intus. quia extra & in transuerso ira apparet pulchrum & desi/derare debet feruenter esse intus. Sic ligat² corda ardoris celestis. quia tanta est pul chritudo celi. q si per potentiam diuinam homo posset ipsum videre non vellet co medere nec bibere. etiam si aliquid nõ vi/deret nisi celum. Ideo apostolus qui de⁹ ostendit & interrogatus quid vidit. Re spondit Oculus non vidit nec auris au/diuit nec in cor hominis ascendit que pre parauit de⁹ his qui diligunt eum nobis autem reuelauit deus per spiritum suum. ij. ad Corinthios secundo ¶ Nota ocu lus non vidit philosophi eñ habuerũt noticiam de nouem celis de celo lune. ꝛc Sed ad decimum celum scz empireum nõ potuerunt ascendere quia illud est im/mobile. Ideo dicit oculus s. philosophor non vidit nec auris audiuit scilicet iudeo rum. Iudei enim audierunt ab ore moy si legem. Et quid audierunt si precepta mea seruaueritis ꝛc. Solum promittit eis terrena. de gloria autem celi nullam pro missionem habuerunt nec audierunt. nec in cor hominis scilicet pagani ascendit. Machometus autem promittit agareis paradisum porcorum & asinorum comẽ/dendo mel & lac & luxuriari. nobis autez cristianis reuelauit scilicet in sacra scriptu ra celum & celestia bona & gaudia ¶ Se cunda est considerando celum empireum cuius est habitacio Dauid inquit nobis i psalmo. Ad te leuaui oculos meos qui habitas in celis. Magnum palacium est palacium pape vel imperatoris vel regis. Sed nichil respectu palacij dei quod ipse proprijs manibus operatus est & ipsum ornauit & depinxit ¶ Tercia est consi/derando festum quod ibi fit de quo festo di cit saluator noster ihesus cristus. Simile est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Et misit suos suos vo care inuitatos ad nuptias & nolebant ve nire. Iterum misit alios seruos dicens dic te inuitatis. Ecce prandium meum para ui thauri mei & altilia occisa sunt & om/nia parata venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt & abierunt alius in villam su am Alius vero ad negociationem suam Reliqui vero tenuerunt seruos eius & cõ tumelijs affectos occiderunt. Rex autez cum audisset iratus est & missis exercitib⁹ suis perdidit homicidas illos ac ciuitat em illor succendit tunc ait seruis suis. Nup/tie quidẽ parate sũt. ꝟ qui inuitati erãt nõ fuerũt digni ꝛc. Mathei vicesimo secun do. Cogita si palacium regis ita paratur i nuptijs primogeniti ẽjus magi ¶ Quar to pensãdo pcũ qõ pstat si eñ vn⁹ lapis

preciosus constaret Mille milia florenos estimas t opinaris de illo lapide q multum valet. Modo cogita quantum constat regnum celi pro quo Cristus dedit totam vitam suam t preciosissimum sanguinem suum vt ipsum nobis emeret Istis consideracōnibus ligatur corda. ita fortiter q si deus diceret alicui bene philocapto de paradiso ab hinc vsq ad annū ascendens mecū in celo. Ille respōderet O dñe t tantū tardabo t tantum habeo stare adhuc in isto mundo. O dñe adhuc xx. dies spectabo. dñe statim faciatis me ascendere, propter hoc dicebat xp̄us. Nunc iudicium est mundi. Nunc princeps mūdi huius eiciet foras t ego si exaltar? fuero a terra oia trahaz ad meip̄m Johis xii. Nota nunc iudicium est mundi. scz vt penitentiam agat qz non p homines p̄ p̄fectus erat factus. Sed sumus hic exules ex p dicōe patris nostri a de qui tradidit castiz diabolo. Nunc princeps mundi scz diabolus tyrannus eiciet foras, propter mundi ptemptum. Et ego si exaltatus fuero a terra. Exaltatus fuit xp̄us in cruce t in resurrectione t maxie in ascensione. Oia trahaz ad meip̄m scz p odorem celestialem Tercia corda est timor infernalis vel iudicialis. Ista corda ligat cogitādo iudicium ad qd̄ oportet personaliter venire. Remedium ergo est sicut d latrone fugiente cum furto in manibz qui proicit furtum licet sit carum t preciosum. Ita debemus facere xp̄s iudex insequitur nos qz cito erit iudicium. Ideo si furatus fuisti aliquid de ecclesia decimas a vasallis p rapinam pauperibz per vsuram a seruitoribus per calumpniam recipiendo sibi precium laboris datam vel als per furtū secretum aut male emendo vel vendendo aut aliquid inueniendo proice furtum restituendo alias iudex inueniet te cum furto in manibz t contempnabit te. Ideo time hoc iudicium t poteris dicere cum david. Cōfige timore tuo carnes meas a iudicijs tuis timui. Nota exemplum de iuuene vano t pomposa t luxurioso & corda timoris fuit tractus ad deum. Dicat quomodo somniauit se esse in iudicio t cristus interrogabat eum dicendo redde rationem de vita tua tc̄. Et subito effectus fuit canus t decetero emendauit vitam suam t fecit magnam penitentiā hic dicitur a cristo in caritate perpetua dilexi te Ideo attraxi te miserans Jeremie trigesimo primo Quarta corda est doloris temporalis Ista est fortior alijs quando nec amore diuino nec ardore celesti nec timore iudicij trahuntur. O dicit deus expecta modicū quia ego saluabo te ego faciam te venire violenter. Recte facit de? sicut bonus pater qui quando filius non vult ire ad scolaz facit ip̄m venire t dat sibi alapas Ita facit deus. quot homines sunt in mundo tam religiosi quam clerici t layci qui in ,p̄spertate honore t sanitate non curant de deo domine non curetis te me nec curabo de vobis o verbum infidele O dicit deus vos venietis dat sibi aduersitatem. dolores infirmitates perdicōnem bonorum vel amicorum p̄secutionem t iram dominorum t tunc reuertuntur ad deum t dicunt horas t multas orationes vadunt ad ecclesiam confitentur communicant tc̄. Ecce qualiter trahitur corda doloris temporalis. Gregor? Mala que nos hic premūt ad deum ire compellunt. Idem de mulieribus erit alia qua mulier vana pomposa que totū tempus t studiū ponit vt ornetur perlis apparet mamillas ostendit eas militibus & quid facit deus de illis perlis quas portat ponit vnam sibi in oculo vel in carne que reuertitur lippa vel habebit caput scabiosum vel habebit aliam turpitudiez vel habebit infirmitatem cancri in mamilla vel hz malū in tybijs t tīc nō curāt de tripudijs l'nupcijs & qñ alie vadūt ad p̄cessionem

ipse vadunt ad ecclesiam. Item de mulere que vult dominari super virum. Ez maritus ipsam baculando humiliat eam ⁊ tunc recurrit ad virginem mariam adiuuãme virgo maria ad religiosos vt orẽt deum vt det sibi pacem cum viro. Ideo deus pater dixit filio suo Jhesu xpo. Cõpelle intrare vt impleat dom⁹ mea Luce xviij. Vel sunt verba cristi ad angelũ vel tum nõ cogit liberum arbitrium Sed tribulaciones ⁊ aduersitates cogunt hominem venire ad deum deinde liberum arbitrium consentit ꝓpter ꝙ prophẽta in persona cristi dicit Ego quasi nutricius effraim portabam eos in brachijs meis ⁊ nesciebant ꝙ curarem eos in funiculis adam trahã eos in vinculis caritatis. Ozee xj. capitlo. Nota ego quasi nutricius nutrix esm vt videtis aliquando demulcet puerum aliquando verberat vt amare vel timere faciat. Ita cristus. Nota effraym vt duobus filijs Joseph scz manasse ⁊ effraym Genes. xlviij. Isti duo manasses ⁊ Effraym significabant duos populos Manasses primogenitus significabat populum iudeorum. quia manasses interz est ꝙ oblitus. Effraym idem est ꝙ auct⁹ vel augmentum ⁊ significabat populum cristianorum qui habuit benedictionem prophetiam per crucem. Ideo dicit ego nutricius effraym id est populi cristiani cui per crucem dedit benedictionem portabã eos in brachijs meis. Quia peccata nostra ipse tulit. j. pe. ij Nota in funiculis ate diminutiue nõ dicit funibus. Racõ quia pene dolores ⁊ afflictiones huius mundi nichil sunt in comparatione penaz infernaz sicut nec gaudia mundi sunt aliquid respectu gaudiorum paradisi. Funiculi emi ate sunt labores miserie ⁊ passiones huius mundi quibus deus trahit nos ad se que nichil sunt respectu glorie. Ideo ait apostolus. Nõ sunt condigne passiones huius temporis ad futurã gloriã. que revelabit in nobis. Nam expectatio creature reuelacõz filiorz dei expectat vanitati em creatura subiecta est nõ volens ꝑ ꝑm eum qui subiecit eam in spe qz ⁊ ipsa creatura liberabit a seruitute corrupcõnis in libertatem glorie filiorz dei. Scimus enim ꝙ oĩs creatura ingemiscit ⁊ parturit vsqz adhuc nõ solũ aũt illa ꝓ ⁊ nosipsi ꝓmicias spiritus habentes ⁊ ipsi intra nos ⁊c. ad Romanos octauo. Rogemus ergo dominũ vt aliqua istarum cordarum vel amore vel ⁊c. Trahat nos ad se hic per gratiam ⁊ in futuro per gloriam

Feria quinta Sermo

Factum est gaudium magnũ in illa ciuitate Actuũ octauo. Non dicit in qua ciuitate factum est gaudium. Ideo pro declaracõne huius verbi anagogice sumpti. sciẽdũ ꝙ inuenitur in sacra scriptura clare. ꝙ in alio mundo sunt due magne ciuitates inter se valde diuerse ⁊ contrarie scz ciuitas infernalis ⁊ ciuitas supernalis. Et ecce cõtrarietas. Quia in ciuitate inferni nullus est ibi gaudium nec leticia nec solaciũ siue consolatio. Sed tristicia ⁊ dolor infinitus nichil est ibi de quo non doleant et tristentur ciues istius ciuitatis. Propio tristantur de bonis huius mundi que fecerunt siue que sunt in hoc mundo ꝑ eis facta scilicet ỗ omnibus ieiunijs elemosinis ⁊ cetera. Ratio quia nichil ꝑficiunt ymo totum perdiderunt. Sicut si vnus homo qui cum magnis laboribus ⁊ periculis laborando acquisiuit bona multa ⁊ post illa bona conburuntur vel sibi furantur ꝯliter doleret plus dolent damnati Secundo dolent ⁊ tristantur de malis ⁊ peccatis que fecerunt. non inquantum offenderunt ⁊ iniuauerunt diuinam maiestatem. Imo isto respectu voluissent aliqd

fecisse amplius. Sz tristant̃ inq̃ntum sūt
cause ⁊ rationes pene ⁊ mali eorum. ¶
Tercio dolent de gloria sanctorum. quā
modo vident clare ⁊ inuident dicendo O
miseri ⁊c̃. potuissemus habere illam glo-
riam si tenuissemus bonā vitam ⁊ sic tris
tant̃ sicut tristaretur famelicus videndo
mensam paratā plenam cibarijs ⁊ nō au
deret tangere ita etiam ¶ Quarto tristā
tur de illis qui sunt in inferno. Ratio qz
ꝑ quolibet dampnato augmētatur pena
eorꝝ. Sicut ticioni ardenti addatur alius
ticio magis ardebit ⁊ qñ plures addūtur
magis ardet. Ecce aliquas condicōnes ci
uitatis inferni a qua deus p̄seruet. Ideo
vos auiso de bona hora ⁊ de bona vita.
Ideo in persona dampnatorꝝ dicit Jere
mias cui fuit reuelata pena inferni defecit
gaudium cordis nostri versus est in luctū
chorus noster de nobis. quia peccauimus
Trenorꝝ. v. Si de ista ciuitate vellemus
loqui oporteret ī themate mutare vnum
verbum dicendo. factum est tedium mag
num ī illa ciuitate infernali magna. Alia
ciuitas est celestis in q̃ nō est tristicia nec
dolor. ꝫ leticia gaudium Jocunditas con
solatio. de nullo tristant̃. Et primo gau-
dent de bonis que in hoc mundo fecerunt
vel corde cogitando vel ore loquendo vel
opere operando ꝓpter gloriam q̃ habent
ex istis. Item gaudent ⁊ letantur de mal'
peccatis que fecerunt non inquantum ex
illis offenderunt deum. ꝫ quia de illis fe-
cerunt penitentiaz ⁊ inq̃ntum deus libera
uit eos ab illis dicendo. O benedictus dē
us. Ego consueui esse superbꝰ ꝫ deus mu
tauit michi cor ⁊ vixi humiliter ⁊ ita de
alijs peccatis de quibꝰ gaudent non quia
ipsa fecerunt. ꝫ qz ab hijs liberati fuerūt
⁊ quanto peccata fuerunt maiora. tanto
gaudium est maius. Sicut marinarij qui
quanto de maiori periculo ⁊ fortuna eua
serunt quando sunt in terra tanto magis
gaudent. Item gaudent de gloria sancto
rum Minor non inuidet maiori de glo-
ria. Imo letatur. quia de gloria alterius
augmentatur gloria sua ⁊ quanto plures
sunt gloriosi tanto magis augmentatur
gloria Verbi gratia sicut si candele accēse
addatur cereus accensus lumen est ma-
ius ⁊ si addant̃ plures erit maius. Item
gaudent de pena dapnatorum q̃m vident.
etiam de patre ⁊ matre vxore vel fratre.
⁊c̃. Non ꝙ gaudeant de malo ⁊ pena eo
rum. Sed de iusticia dei dicendo matri
vel patri. o pater vos estis ibi iuste vos
dampnauit iuste deꝰ quia vsurarius era-
tis latro vel luxuriosus ⁊ dicunt vxori. o
putana id est meretrix ibi estis vos ⁊ q̃n
ta fecistis contra honorem meum. Ideo
iusta est dampnatio. Ecce quomodo illi
de ciuitate paradisi habent contrarias cō
dicōes ab illis de inferno auctoritas Le
ticia sempiterna super capita eorum gau-
dium ⁊ leticiam obtinebunt ⁊ fugiet do-
lor ⁊ gemitus. Ego ip̄e consolabor vos
Quis tu vt timeas ab homine mortali
⁊ a filio hominis qui quasi fenum ita aresc
cet. Ysaie quinquagesimo primo. Nota
super capita eorum. Quia tanta est leti-
cia sanctorum ⁊ gloria ꝙ non potest cō-
prehendi Ideo dicit super capita. gaudiū
⁊ leticia differunt. Quia gaudium consi
stit in corde sine ostensione ad extra Leti
cia autem non solum in corde consistit. ꝫ
ad extra ostenditur saltando cātando Jō
dicitur leticia quasi laticia id est lata leti-
cia ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus que diffe-
runt. Quia dolor consistit in corde gemi
tus vero non solum in corde sed ad extra
ostenditur plangendo se. De ista ciuitate
loquitur thema nichil mutando dicens.
Factum est gaudium magnum in illa ci-
uitate scilicz paradisi. Patet ergo thema
Amore vestri ego quesiui in sacra scrip-
tura quot sunt condicōnes bonarum per
sonarum in hoc mūdo bene viuentium de
quibus fit magnum festū in illa ciuitate

paradisi ⁊ inueni ꝙ q̄nq̄ sunt de ꝑsonis
scz ꝑsone ¶ Pure innocentes
¶ Plene obediētes.
¶ Digne penitentes.
¶ Firmiter pacientes
¶ Juste p̄sidentes.
De qualibet cōdicionū istarū dicit theā.
Factū est gaudiū magnū in illa ciuitate.
¶ Dico ꝙ magnū gaudiū fit in ciuitate
paradisi de ꝑsonis pure innocentibꝫ scz q̄
nunq̄ peccauerūt nec mortaliter nec ve-
nialiter nec corde cogitādo. nec ore loq̄n
do. nec ope faciēdo. De istis autē ꝑsoīs
nulla est nec fuit vnq̄ nisi xp̄us ⁊ virgo
Maria. De alijs autē nunq̄ fuit aliq̄s
scūs nec ꝓpha nec patriarcha. aplus siue
martir q̄n habuerūt maculā peccati veni
alis vel mortalis Que sūt ḡ ꝑsone inno
cētes pure. Dico ꝙ pueri solū qui dis-
cedūt anteq̄ peccent qui aqua baptismi
fuerūt purificati de originali. qñ eni mo-
riūtur de eis fit magnū festū in toto reg
no scz celo. Vultis intelligere ꝫ festum.
Sicut qñ rex de regina vxore sua hz fili
um priogenituz qñ nascit̄ fit magnū fe-
stū in toto regno ⁊ dicit̄ regi ꝓsit vobis
filius. Maius festū fit qñ regina scz ec-
clesia sponsa regis xp̄i mittit sibi filiū vnū
De istis pueris innocētibꝫ dicit̄ xp̄o. ꝓ
sit filius vob. gaudet totū regnū celeste
De ista materia Auc̄tas anagorice. mu
lier cū parit tristiciā habet. qꝛ venit hora
eius. cū autē peperit filiū iam non memi
nit p̄ssure eius ꝓpter gaudiū qꝛ natus est
homo in mūduz. Joh. xvi. In ista auc̄te
xp̄us ꝯpat mortē puerorꝫ partui Racō
est ex aliq̄bꝫ silitudinibꝫ ¶ Prīo qꝛ quā
do creatura nascitur exit de loco stricto ⁊
intrat locū latū scz mundū. Ita qñ crea
tura morit̄ exit de loco stricto istius mū-
di ⁊ intrat locū latissimū celi. qꝛ sicut pū
ctus est quasi nihil respcū circunferencie
Ita terra est nisi pūctus respectu celi. ¶
Scdo qꝛ quando creatura nascit̄ exit de
loco tenebroso scz de vtero ⁊ intrat locū
clarū in mundū. Ita qñ morit̄ exit de lo
co tenebroso istiꝰ mūdi. nobis āt videt̄
clarus. eciā nox videt̄ clara noctue ꝫ qñ
intrat claritatē paradisi tūc cognoscit q̄d
hic sit ¶ Tercō quādo nascitur exit de lo
co maculoso q̄t corrupcōes sunt i vtero
vxoris ⁊ viri. ⁊ intrat locū pulchꝝ. Ita
qñ morit̄ exit de hoc mūdo immūdo. et
maculoso. q̄t sunt macule pctōꝝ ⁊ intrat
locū mundū clarū ⁊ purū. ¶ Quarto ex
it de loco periculoso. q̄t pericula trāsit cre
atura in vtero matris ⁊ intrat mundum
in quo licet sūt multa ꝑicula non tñ tot.
Ita qñ moritur exit de hoc mūdo ꝑiculo
so. Bernardus ꝑiculū huius mūdi ꝓbat
transeuntiū paucitas. ⁊ ꝑeuntiū multitu
do. In mari marsilie de q̄tuor nauibꝫ vix
vna e[illegible]it. Et mari huius mūdi vix de
q̄tuor aīabus vna euadit. ¶ Quīto nas
citur cū doloribꝫ. qꝛ dolores partus sūt
post dolores mortis maiores. Ita cū do
loribꝫ transit de hoc mūdo ad gloriā. da
uid ibi scz in morte dolores vt ꝑturien-
tis in spū vehementi p̄s. xlvij. Ecce qua
re xp̄s mortē creature ꝯpat partui muli
eris. Cū autē pepit qñ iam est in paradi
so nō memīt p̄ssure ꝓpter gaudiū. ꝓprie
celū empirreū dicit̄ mūdus scz a mūdi-
cia. Moraliter habetis ꝫ doctrinā ne mlt
tū ploretis qñ filij vestri parui moriūtur
Sed quasi ꝓ graciaꝝ actōe ꝓiciatis sex
vel octo lacrimas dicēdo. Fili orate pro
me. Benedcūs deus qꝛ habeo vnū came
rariū in celo. Et nunq̄t placeret vobis si
rex francie transiens ꝑ istā villaz ⁊ vide
ret filium vestrū sibi gratissimum recipe-
ret eum pro curia sua. ⁊ ipsum indueret
statim de auro ⁊ serico ⁊ faceret eum mi
litem ⁊ comitem haberetis vos tristiciā
de hoc. non ꝓfecto ꝫ gaudium ⁊ leticiam
dicendo. O gracias deo ⁊c̄. Idem de re
gina recipiente filiam vestram. Sed plo
raretis ex leticia parū. qꝛ naturale est ꝙ

receſſus a preſentia veſtra dat dolorẽ. Sic qñ rex glorie xp̃us recepit filiũ veſtrũ tunc tranſit p iſtam villam .t ducit ſecum. ſtatim induitur de auro. ſ. de veſte gle. t ſtatim fit maior dñs q̃ vnq̃ fuerit in hoc mũdo papa vel imperator. maior enim eſt gloria minoris qui eſt in paradiſo q̃ pape vel imperatoris Ideo magnũ peccatũ eſt de illis qui faciũt magnũ planctũ t triſticiam de illis pueris. cum deberetis facere de eis maius feſtũ q̃ de magnis in die nupciarũ. Ideo apoſtol⁹ Nolumus vos ignorare de dormientibus. i. innocenter in x̃po quieſcentib⁹. vt non contriſtemĩ ſicut ceteri qui ſpem nõ hñt. prima ad thꝑ. iiij. Secunda conditio p̃ſonarum de quibus fit feſtum in celo eſt melior. ſ. de perfectis plene obediẽtibus ſicut ſunt illi qui qñ habent etatez diſcretõnis recipiũt ꝓpoſitũ ante mortẽ ſuſtinere q̃ facere contra voluntatem t mandatum dei. t ſic conſeruant ſe in puritate baptiſmali gratiam augmentando Nolunt ſe regere ſcõm ſenſualitatem t eorum inclinatõem ſed ſcõm dei volũtatem dicendo. dñe ego ſum inclinatus ad ſuperbiam. ſed video q̃ vos dñe precipitis humilitatem. ideo volo viuere humiliter t ſic de alijs De iſtis talibus fit magnũ feſtum in celo a ſanctis qui qñ videt q̃ homo ſic ſe conſeruat q̃ ꝑ nullo lucro officio dignitate ſeu honore facit ꝓtra dei mandatum. immo qñ dicatur eis vos poſſetis lucrari tot florenos ſi faceretis falſum iuramentũ dicunt hoc eſſet peccatuz mortale. quid prodeſt hoi ſi vniuerſum mundũ lucretur .tc. Item ſi dicitur eis. Vos poſſetis habere placitũ cũ tali muliere .tc. dicunt. nolo placitũ q̃ tantũ cõſtaret mihi quia eſſem dampnatus. .tc. Idem de vindicta inimicoz. Sancti de tali faciũt magnũ gaudiũ in celo. .tc. declaro ꝑ talem ſimilitudinem. Si rex mitteret vnũ militem inter inimicos ſuos q̃ multis modis temptarent militem vt faciat contra regem promittendo ſibi honores officia diuitias. .tc. Ipe autez miles tanq̃ bonus t fidelis dicit. mihi nõ placet quia nullo modo faciam quia hoc eſſet contra honorem regis. Quando talis miles reuertitur ad curiam t omnes ſcient ſuam fidelitatẽ oẽs faciũt ſibi magnũ feſtum t gaudiũ. ita deus miſit nos in hoc mundo inter inimicos. Qui enim vult bene viuere habet multos inimicos Primo carnem. quia ſemper inducit t inclinat ad ea que ſunt contra dei honorem Secundo ſenſus corporis interiores et exteriores. ad extra autem ſunt demones t occaſiones peccandi t contradictiones vir contradicit vxori. t econuerſo. pater filijs. frater fratri. .tc. Si volunt tenere bonam vitam et facere penitentiam. tũc vt ait dominus. Inimici eius domeſtici eius. Math. x. Qui ergo ſcit prudenter ſe conſeruare inter tot inimicos nec facit contra dei honorem nec eundo ad diuinos pro aliqua neceſſitate. t ſic de alijs preceptis. Quando talis venit ad curiam celi fit ſibi magnum feſtum dicente ſibi chriſto Euge ſerue bone et fidelis .tc. Mathei xxv. Nota euge interiectõ gaudentis. Serue bone quia tenuiſti bonaz vitam. t fidelis quia nihil feciſti contra honorem meum. ¶ Moraliter inſtruimur vt ſeruemus dei mandata. quia aliter non poſſemus paradiſum intrare. Ratio quia ſeruus qui non facit voluntatem domini non conſequitur ſolidataz ſiue ſalarium. Sic nos omnes ſumus captiui chriſti qui pro ſolidata et ſtipendio promittit nobis regnum celeſte ſi bene ſeruimus ſibi. Ideo chriſtus. Si vis ad vitam ingredi ſerua mandata. Mat. xix. De obedientibus ergo dicit thema. Factum eſt gaudium magnum. .tc. Tercia eſt conditio de p̃ſonis digne pẽitentibus que ꝑdiderunt purã innocentiã

et multocies fecerūt cōtra dei mandata. Remediū quod habent est digna penitē cia que habet duo. Primū est afflictio corpalis. Secundus est discretō intelle ctualis. De pīo exemplus est castigare carnem dicendo. dñe ista caro fecat me peccare ego eam castigabo ⁊ recipiā ali cum aut disciplinā. Jō xps dicit. facite fructus dignos pnie. Lu. iij. glo. quia iux ta modū ⁊ quātitatez peccatoꝝ dz esse penitencia. Qui enī plus peccauit maio rem tenetur facere pniam. Secūdo rec̄ titur discretō intellectualis ne ex afflicti one pdatur maius bonū scz ne ex nimia vigilia pdat sermonez vel ex nimio ieiu nio racōem que est melioz. Itē ne ex ni mia penitēcia pars iniurietur. talis debet esse q̄ nō sit preiudicatiua parti. Jō discrete debet fieri. quilibet scit q̄tum potest portare asinus suus in tāta via. De ista materia dixit xp̄us talem similitudinem. Que mulier hās dragmas. x. ⁊ si pdide rit dragmā vnaz nonne accendat lucer nam ⁊ euertit domū ⁊ querit diligenter donec inueniat vsq̄ sup vno pēccatore penitencia agente. Luc. xv. Mulier ista significat psonā obedientem ad decez p cepta que sūt q̄si decē dragme que auree sunt quia eis emitur regnum celoꝝ. p dit dragmam vnā qñ peccat cōtra vnuz preceptum vel primū vel secunduz ⁊c. Et euertit domū cordis quā oportet fa cere quatuor vt fecit illa mulier Que p lino accendit lucernam Ecce cognicō pec catoꝝ. Secundo euertit domum. Ec ce contricō peccatoꝝ quādo dicet O miser ego sum religiosus vel clericus vel prozatus ⁊c. ⁊ euertit domum cordis. de hīs dolendo de quibus fuit delectat? Tercō et querit diligenter. Ecce hic cō fessio vbi querūtur peccata dicendo. pa ter ego peccaui corde cogitādo hec ⁊ illa etc̄. Ore loquēdo de istis. ⁊ de illis ⁊c. Opere faciendo quia omisi p meam ma liciam talia p̄cepta. ⁊ tali modo commi si peccata. sic p ordinem ⁊ tempus ⁊ lo cum ⁊c. que requiruntur. Quarto inue nit dragmam scz graciam dei. quādo ab soluitur a confessore. dicendo ego te ab soluo ⁊c. Et tunc gaudent sancti q̄z gau dium est angelis dei sup vno peccatore penitenciam agente. g̃ factus est gaudiū magnū ⁊c. ¶ Quarta est de psonis fir miter pacientibus. quia quando habent aduersitates pacienter eas sustinent di cendo domine exquo vobis placet quia a lias ista mihi non euenirent placet mihi eciam. vos dedistis mihi istam infirmita tem sed in celo dabitis mihi plenam sani tatem. quia ego modo habeo pacienciaz Idez de paupertate spero domine q̄ ero dives in paradiso. ⁊ de nulla aduersitate recipiunt amaritudinem cordis nec mur murant cōtra deum De talibus fit mag num gaudium in paradiso. Quōtas bea ti eritis cum vos oderint homines ⁊ cuz separauerint ⁊ eiecerint nomen vestrum tanq̄z malum gaudete in illa die ⁊ exul tate ecce enim merces vestra multa est i celo. Luc. vi. Ex ista racōne dicebat Ja cobus. Omne gaudium existimate fra tres mei cum in temptacōibꝫ variis inci deritis. Scientes q̄ pbacō fidei vestre pacienciam operatur. Paciencia autem opus perfectum habet. vt sitis perfecti ⁊ integri in nullo deficientes. Jaco. primo ¶ Quinta est de personis iuste presidē tibus. sicut sunt omēs illi qui iuste regūt populum suum siue sint domini siue offi ciales iuste p̄sidere requirit. Primo vt intrent p portam q̄ non sint intrusi p po tenciam ꝓpter nobilitatem ⁊c. Secun do vt quando sunt ītus seruent iuramē tum quod fecerūt in ingressu de iusticia seruanda ⁊ de utilitate reipublice custo dienda corrigendo vitam malam ⁊ pec cata notoria. Idem dico de prelatis ec clesiasticis qui quādo sunt intus magis

curant de animabus q̃ de redditibꝫ. De talibus autem magnũ festum fit in celo. Auctas. Que est enim nostra spes aut gaudium aut corona glorie nonne vos ante dominum nostrũ Jhesuz xp̃m vos enim estis gloria nostra ⁊ gaudium. prima ad Thessa. ij. Ecce qualiter dicat thema Factum est gaudium magnum in illa ciuitate. Secus est de malis rectoribꝫ melius fuisset eis si fuissent pastores porcorum. quia maiorem damnacionem habebunt q̃ homicide quãdo faciunt cõtra illud iuramentũ. Jdeo auferl vos ⁊c̃ Deo gracias.

¶ Feria sexta post pẽtecostes sermo

De dezeliquas

animã meam in inferno Actuũ. ij. ⁊ .ps. xv. Hodierna dicta cõne huius dicti ⁊ materie introductione Sciendum q̃ de inferno loquimur dupliciter. scz vel p comparacõez ad malicias damnatorum. Vel p comparacõem ad iusticiam diuinam. Si capiatur comparatiue ad damnatõnez nullus est ibi ordo nec ordinacõ aliqua nec caritatis. nec amicicie. nec prudencie. nec corde diligendo. nec ore loquendo. quia non diligunt deuz. Primo vellent q̃ deus annihilaretur. nec etiam diligunt primum. ymmo vnus cõtra alium dedignatur. Nec filij diligunt parentes. nec ecõuerso. ymmo vn9 verberat alium dicẽs. O miser o traditor. dicat filius patri. pte sum damnatus O maledicte pater. quare me genuisti O infelix mater quare me peperisti maledicta hora in qua natus sum. Unde Job iij Pereat dies in qua natus sũ Et tunc econuerso parentes arguent filios O iniquissimi quia voluimus p te cõgregãe sumus hic damnati. maledicta hora ita q̃ zc̃ Et nota quõ concubine sacerdotũ loquuntur nationibꝫ suis qz nescium loqui amicabiliter inter se ⁊ sic semp blasphemãt deum ⁊ sepe maledicũt. Ita q̃ in ore eorum nulla ordinacõ. s. omnis blasphemia. Auctas apocal. xvi. capto. Estuauerunt homines estu magno ⁊ blasphemauerunt nomen dei habentis potestatem sup plagas has neq̃ egerũt pniam ⁊ darent illi gloriã. nec est ibi ordo reuerẽcie nec amicie. ymmo vt dixi inuadunt seinuicem p̃ cupiditatem q̃ tanto amores fuerunt maiores ⁊ arctiores adinuicem. tanto magis sunt ibi inseip̃os crudeliores ⁊ magis se odiũt. Jdeo q̃tum ad maliciam damnatorum nullus est ibi ordo. Unde Job de inferno loquens dicat. vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo. s. sempiternus horror inhabitat. Job. x. ¶ Secundo si volumus loqui de inferno q̃tum ad iusticiam diuinã est ibi ordo dans penaz iuxta malicias peccatorum. Auctas. de utro. xxv. Hodierna mẽsura peccati erit ⁊ plagaruz modus. Et Jsa. xxvij. In mensura cõtra mensuram cũ abiecta fuerit iudicabit eã scz animaz a corpore separatam. Jtez auctas noui testamenti Apoc. xviij. q̃tum glorificauit se ⁊ in delicijs fuerit. tantũ date ei tormentum ⁊ luctum. Ecce ordinacõ diuina iusticiam dei. Unã ad Rom. xiij. que a deo sunt. ordinata sunt. Cum g̃ pene inferni sint a deo oporteret dicere q̃ ibi sit ordinacio respectu diuine iusticie. Et de ista ordinacõne volo vobis predicare applicando vos vt quilibet vestrum dicat ordinando Bñe ne derelinquas aiam meaz in inferno. quia sic fuit thema. Unde notandum q̃ ordinacõ inferni opposita ẽ ordinacõi paradisi celi. Primo in celo est ordo angelorum ascendendo. Seõs archãgelos zc̃. ⁊ illi q̃ tenent i hoc mũdo bonã vitã ibidez sm eoz merita collocabunt et sic sm thxologiã in celo sũt nouẽ ordines angelorum ⁊ in quolibet sunt aie sancte sm q̃ meruerũt. Sic p oppositũ sunt

Feria vi p⁹ pen⁻ the costes Sermo

in inferno sunt nouē carceres demonū ubi col-
locātur etiā aīe dāpnatorū De istis no-
uē ordinib⁹ āgelorū lucifer fuit sūmus
et pulchrior ut dicit Gregorius Qui vi-
dens se in tanta excellētia sup alios vo-
luit deo equipari et hoc reuelauit dicēs
Ecce qd vobis videt⁹ erit bonū q̄ e⁹ as-
scendā ꝛc. ꝛ multi de q̄libz ordine consē-
cesserūt ꝛ ceciderūt ut faciūt hodie mul-
ti in mūdo adulatores dn̄is terrenis ꝛ ca-
dūt sepe. ꝫ sanctus michael gabriel ra-
phael ꝛ multi alij infiniti audiētes hoc no-
luerūt ꝯsentire q̄ creatura eq̄paretur crea-
tori suo. Jō fuit ibi primū bellū dicente
dn̄o illd̄ ps. x. Nō habitabit ī medio do-
mus mee q̄ facit supbiā ext̄ ꝓditor. Jō
demon nō aliud est q̄ angelus malus. de
illo p̄lio d̄r Apoc. xij. Fcm̄ est preliū ma-
gnū in celo michael ꝛ angeli e⁹ p̄liabāt̄
cuz dracone. ꝛ draco pugnabat ꝛ angeli
et nō valuerūt neq̄ locus āplius inuēt⁹
est in celo. O q̄ magnū p̄liuz. sicut si ex
vna pte essēt .c. milia. ꝛ ex alia decies .c.
milia plures fuerūt angeli q̄ mō sint hoī-
nes in mūdo. ꝛ iō nunq̄ in m̄do fuit taz
magnū preliuz ¶ Nota draco d̄r lucifer
q̄ deuorauit alios āgelos malos q̄ q̄to
in celo fuerūt altiores ꝛ digniores. tanto
sunt in inferno ꝓfundiores. ¶ Nota sili-
tudinez de lācea si hō teneat lanceā ī ma-
nu sup mōtes ꝛ in ferro seorsuz ponant̄
mille libre plunbi si lācea ꝓiciat̄ de alto
tūc plunbū ponderosuz faciet lanceā de-
scendere velocius ꝛ ꝓfundi⁹ in basso ꝛ
sic cadet ꝓpter plunbū in inferiori ꝛ ꝓfū-
diori loco. Sic lucip erat sublimior ꝛ iō
ꝯfusibilior ꝛ durius v̄sus est ꝓpter plun-
bū sue supbie. ꝛ pl⁹ ponderabat in pctō
Jō descendit in inferiori loco. Isa. xiiij.
Quō cecidisti de celo lucip q̄ mane orie-
baris scz ī celo corruisti in terrā scz infer-
nalē q̄ vulnerabas gētes scz malos āge-
los q̄ dicebas ī corde tuo. s. ꝓpt̄ tuā mag-
nā supbiā in celū ascendā scz empirreū.

sup astra dei. i. sup oēs alios angelos ex
altabo soliū meū. s. nomē meū sedebo in
mōte testamēti scz ī paradiso. ascendā su-
p altitudinē nubiū ꝛ silis ero altissimo n̄
sic ipij nō sic verunptn̄ ad infernū detra-
hēis ī ꝓfundū laci. qz scz in vltio carce-
re īferni est dāpnat⁹ vt g̃ su⁹ sup custodiā
nr̄az fugiendo vicia ꝛ v̄tutes acq̄rendo
et ut caueam⁹ ab alijs carceribz dicam⁹
cū ꝓpha Ne delinq̄s aīaz meā in infer-
no Rnū volo vobis ostendere ꝛ dicere.
q̄ st̄ nouē carceres in iferno sicut sunt
nouē modi male vite in hoc m̄do. ꝛ illi q̄
tenet p̄mū modū male vite pcti vadūt
ad primū carcerē ꝛ q̄ tenēt scd̄m vadūt
ad scd̄m. ¶ Prim⁹ modus male vite ē
carnalis conuersacō

¶ Secundus spiritual' indeuocō.
¶ Tercius crudelis inconpassio.
¶ Quartus mirabilis impaciēcia
¶ Quintus inplacabilis discordia.
¶ Sextus tirānicalis presidencia
¶ Septimus spūalis vsurpacō.
¶ Octauus fidei derelictio.
¶ Nonus dei abhominacō.

Prim⁹ modus male vite ī hoc m̄do ad
eundū ad primū carcerē inferni ē carnal'
ꝯuersacō q̄ ad corp⁹. quē tenent illi q̄ nō
curāt de aīa ꝫ totā diligenciā ponūt ī cor-
pore. s. bn̄ comedēdo bibendo freq̄ntā-
do tabernas ꝛc. q̄ talit̄ in hoc m̄do delec-
tant̄. Dic p̄ctice moduz q̄n tales sunt in
articulo mortis dyabolus q̄ fecit eos pec-
care videns ꝫ cū festinacioē vadit ad in-
fernuz corā lucifero dicēs O dn̄e maledcē
tunc lucip rn̄det q̄uis miserrime talis ē
articulo mortis quē feci peccare tali pctō
mortali O dicit lucip Jā cito vadatis
ibi Tunc veniūt oēs ad istū et īueniūt
ibi bonuz angelū suū et dicūt ei recede
qz nihil hēs in isto hoīe q̄a nost̄ ē. Nū-
q̄t fecit tale pctm̄? Et āgel⁹ rn̄det eis
adhuc p̄t penitere O dicūt est nimis tar-
de. ¶ Nota h̄ bn̄ cās q̄re vix a nūq̄

potest aliqs taliter agonisans vere penitere & veram cõtritionẽ hẽ ꝓpter multa impedimẽta. dic vt scis. Et tunc quando ista aia exit a corpore dẽmones rapiũt eam sicut leo ouem. & sicut falco auẽ. dicentes o misera maledicta q̃ sic peccasti. Jam nobiscuꝫ eris in eternũ tibi dabit̃ qđ meruisti. & sic eã cum cathenis & magnis vlulatibꝫ deducũt in infernuꝫ. & ponunt eã in primũ carcerez inferni. Si ḡ vultis euadere istũ carcerem caueatis a carnali ꝑsecutiõe dãdo soluꝫ necessitatẽ vite huãne vitãdo superfluitatẽ. & agendo pniaꝫ. qz corporal̃ afflictõ erit in primo ordine in gla scz cũ angelis. Jõ xp̃s contrariũ facientibꝫ ait Lu. xiij. Nisi vobis nisi penitenciã egeritis scz refrenãdo corpus freno abstinẽcie & penitẽcie oẽs peribitis. sicut diues epulo. De q̃ dñs Luce. xvi. Mortuus est diues & sepultus in inferno. Sed h̃ videamus vnum magnũ secretũ. q̃re damnacõ istius diuitis vocat̃ sepultura. cũ certuꝫ sit q̃ eius corpus nõ sit sepultũ in inferno. ymmo corruptũ est in terra. Dico q̃ ꝓpt̃ tres similitudies sepultura inferni ꝓpatur sepulture mortui in isto mũdo. Jõ damnatio in inferno dr sepultura. ¶ Prio qz qñ moriẽ vna ꝑsona notabilis aliqs amicorũ suoꝝ iñediate vadit ad denunciãduꝫ curato & aliꝫ sacdotibꝫ eccie & tũc ꝑsbiteri ꝑmouẽtur dicẽtes eam? eam? &c. Similiter est in inferno. qz qñ moriẽ talis denũciatur lucifero ꝑlato inferni ꝑ illum qui fecit eũ peccare vt supra dixi. & tũc lucifer et alij dẽones ꝑmouẽtur & faciũt rumorẽ magnũ Isa. xiij. Infern? subtus ꝑturbatus ẽ in occursũ aduẽtus tui suscitabit tibi gygantes Secũda similitudo qz ꝑsbiteri vadiũt ad domũ defũcti vt portẽt eũ ad eccliaꝫ cũ cruce & ornamẽtis cantãdo plactus & planctũ dolozis. Similiter dẽones veniũt ad domũ ꝑditoꝝ & portãt aiaꝫ ad infernũ cũ cruce inferni q̃ est circul?. ps. xi. In circuitu impij ãbulãt. & cantãt

cãtus horribiles luciferi dẽtores qñ volũt capere ꝓdã vñ pũb xxi. Sic q̃ errauerit a via doctrine i cetu ꝑfi cãtuꝫ ꝑmoꝛbitur. via doctrine dicit̃ via pnie. qz illã ipse vocauit matth̃ iij. Pniam agite &c. Gigantes sũt diaboli q̃sunt magne stature qz minores diabolus inferni ẽ maior turri l'arboze exñte in mũdo. ¶ Tercia similitudo ẽ qz sic fiũt diuerse sepulture mortuoꝝ. ꝑm status ꝑsonaꝝ. sic i inferno sunt diuerse sepulture. Jñ ezech. xxxij. nobant vij. sepulture inferni ibi assur. ibi elam. ibi mosoth. ibi tubal. ibi ydumea. ibi aquilo. ibi pharao sepultura est ¶ Notãduꝫ ibi septẽ sepulturas. Prima assur qđ interꝑtatur nemus. & est superbia. elam interꝑtatur abiectõ in ꝓgregacõe & est auaricia Mosoth interꝑtatur captiuacõ & ẽ luxuria. ydumea interꝑtatur sanguinolenta et est gula. Aquilo interꝑtatur partiões et est ira. tubal interꝑtatur fletus & est inuidia. Pharao idẽ est q̃ denudabit̃ & ẽ accidia. Pona primo ydumeã ꝑm ordinẽ penaꝝ dãnatoꝝ qui interꝑtant sanguinolẽta qz tales sunt carnales gulosi. ꝓpter peccatũ illud totũ corpus et sanguis corrũpit̃ & abbreuiat̃ vita & generãtur infirmitates. Jñ. eccl. xxxvij. In multis esca erit infirmitas. qđ ꝑz clare qz antiqt̃ viuebãt ꝑ multa tpa vt de adã. matusalẽ. et noe & nõ comedebãt nisi panẽ & aquã. herbas & fructus terre nec bibebãt vinum nec comedebãt carnes & nos miseri &c. Tales sepeliũtur i inferno i ꝓprio ordine dõnuꝫ i puteo pleno calce viua In tali sepulchro fuit sepult? ille diues &c. Lu. xvi nec potuit obtinere gutta aq̃ nec vnq̃ obtinebit. Calx viua de sua nata ꝓsuit oia illa cũ q̃ posita sit. sic gulosi & carnales de cib̃ & potibꝫ ꝓsumũt corpus & aiaꝫ & bona tpalia de q̃bꝫ pauperes bñ viuerẽt. Jõ sap. ix. Per que q̃s pc̃ ¶ Secũdo mo dus male vite ẽ spũalis indeuocõ q̃ ad aiaꝫ. multi sũt q̃ nullã deuocõez i sua aia bñt ad dm̃ nec sciũt orare rce & si loq̃t̃

cum principe aliquo principe temporali
bene scirent flectere genua. sed cū xp̄o vi
virgine maria vix nisi se īduendo vel cal
ciando qd̄ nunq̄ausi essent facere corā
rege temp̄ali vel regina et credendū est
q̄ orō eorū nō ascendit quia nesciūt q̄d
dicūt ⁊ oratio est ascensus mentis ī deū
vt dicit damas. nec tales missam audiūt
nisi prius potauerūt aut respiciūt mulie
res viros ⁊ ecōuerso vel loquūtur adin
uicem de malo suo nec cōfitent̄ aut coī
cant temp̄e debito. Itē de ecciasticis nō
dicendo officiū nisi cōfuse ⁊ indeuote. nō
celebrant nisi pro proprio cōmodo ⁊c̄.
et tūc dicūt duas missas ⁊ libent̄ dice
rent tres ⁊c̄. sic hic qn̄ tales moriuntur
portantur in secūdo carcere a demonib⁹
qui ceciderūt de secūdo ordine scz arch
angelorū Ideo p̄s. lxxij. Ecce qui elon
gant se a te peribūt scz per indeuotionez
sicut homo per deuotionem appropīquat
deo ⁊ istis debet̄ sepultura pharao q̄ idē
est q̄ denudabitur ⁊ est accidia quia mul
ti qn̄ sunt diuites temp̄aliter per suam ī
deuocionē sunt paup̄es sp̄ualiter nulla
bona habentes vnde luce. x. homo quidā
descendebat a ihrl'm in iericho qui incidit
etc̄. tales qn̄ moriūtur sepeliūtur in īfer
no in fimo hominis. Ideo Joel'. ij. com
putuerūt iumenta in stercore suo. ⁊ quia
indeuoti fuerūt merentur vt non oretur
pro eis. Ideo Aug⁹. dicit Si scirē pa
trem meū in inferno esse. facerem ꝯsciaz
orare pro eo. quia in inferno nulla est re
demptio. Job. x. quia damnati sunt mē
bra abscissa a corp̄e ecclesie. ⁊ mortua ⁊
sep̄ata ab ecclesia. Ideo nulla opera bo
na prosunt eis. ¶ Tercius modus ma
le vite est peior scz crudelis incōpassio
ex quo sunt multi bene īduti ⁊ parati. nō
curant nec cōpaciuntur de miseriis alioꝝ
cū tamen omnes fratres sumus eiusdem
patris. Ideo orando dicimus pater no
ster qui es in celis. Math. vj. ⁊ Lu. xj.
et eiusdē matris scz eccl'ie sponse sue qui

nos p̄turiūt in baptismo. Ideo xp̄s ma
thei. xxiij. omnes aūt vos frēs estis ergo
cōpati debemus adinuicem vt possimus
esse in tercō ordine in gloria paradisi cū
principatibus. qui habent misericordiam
fraternalem ibi erunt. Aliter dicit̄ Ja
cobi p̄mo. Judicium sine misericordia fi
et illis qui nō fecerūt misericordiam. ta
les qn̄ moriuntur ita crudeles. anime eo
rū sepeliuntur in tercio carcere in inferno
cū illis dyabolis qui ceciderūt de tercio
ordine p̄ricipatuū. ⁊ de illis dicit̄ ibi ela
ym que interpretatur abiectio in congre
gation e. tales sunt auari. qui in hoc mun
do faciunt magnam cōgregationē bono
rū temp̄alium iniuste acquirēdo. No
ta qn̄o decipiunt paup̄es. tales sepeliun
tur in inferno in puteo pleno auro buliē
ti. quia vt supra. per que quis peccat ⁊c̄.
O xp̄iani recordamini illius verbi xp̄i.
dicentis Math. v. beati. misericordes
qm̄ misericordiam cōsequētur ¶ Quar
tus modus male vite est mirabilis īpa
cientia sicut sūt illi qui ꝯ deū in aduersita
te dedignātur intm̄ q̄ si possent darēt ei
de pugno. de quib⁹ dicit scriptura Eccī.
scd̄o. de illis q̄ p̄diderūt sustinētiā. i. pa
ciētiā ⁊ q̄ dereliquerūt vias rectas. s. pa
ciētie ⁊ dulcedinis ⁊ diuerterūt ī vias
p̄uas. s. murmuratōis ⁊ discordie ⁊ īpa
cientie. tales sepeliunt̄ qn̄ moriuntur in
q̄rto carcere ī inferno cū demonib⁹ q̄ ceci
derūt de q̄rto ordine. s. ptātum de quib⁹
d̄r ibi aquillo qd̄ interp̄tat̄ p̄cuciens ⁊
sūt iracūdi qz sicut q̄ p̄turit stat in dolo
re. Ita iracūdi sunt ī dolore qn̄ nō pn̄t
se vindicare cogitādo etl qn̄o poterūt ver
ba īiuriosa p̄ferre ⁊ reddere ⁊ stāt ī do
lore. ⁊ isti sepeliunt̄ in īferno ī fouea ser
pētib⁹ plena. q̄ eos pungūt ⁊ ꝯmedūt si
cut ip̄i pungerūt p̄xios suos ⁊ ꝯmederūt
iniuriādo v̄bis ⁊ n̄ remittēdo. iō mat. vj
si nō dimiseritl hoib⁹ ⁊c̄. g̊ per q̄ q̄s pec
cat ⁊c̄. O xp̄iani facite oppositū s̄uādo
paciaz v̄tualē qz d̄r lu. xxj. ī pacia vrā.

Quintus modus est peior implicabi
lis discordia .s. portare sp odiū rancorē
et īuidiā ī corde suo. hic mod⁹ īuenit ī
his qui semper īuident alijs ⁊ nituntur
destruere bona ꝓximi sui. O q̄tum do
lēt isti de bonis ⁊ ꝓsperitate alioꝝ cor
de cogitando ore loquēdo ⁊ ope implē
do suū odiū in eis si possent. tales qñ re
cedūt trahūt a demonibꝫ in quintum
carcerē īferni cū illis qui ceciderūt de
quīto ordine. De quibꝫ dicit ibi thubal
sepultura eius qd̄ interp̄tatur fletus ⁊ ē
pcm̄ īuidie. quia vt dixi inuidus flet
et dolet de bonis alterius. tales sepeliun
tur in inferno in puteo pleno pice bulien
te nigerrimo. quia habuerūt cor nigrū ⁊
obscurum nō clarum ⁊ nō egerunt iuxta
p̄ceptum xp̄i. Hoc est preceptū meum
vt diligatis inuicē sicut dilexi vos Ideo
xp̄ūs Math. xviij. Tradidit eū tortori
bus. O xp̄iani ⁊c̄. Secus est de illis q̄
nō portāt inuidiā nec habent rancorē ⁊c̄
sed amore dei diligūt proximū dimittē
do iniuriā ne dn̄s sumat de eis vindictā
Mat. vj. Si dimiseritis homīb⁹ pecca
ta eorū dimittet vobis pater celestis
delicta vestra. ¶ Sextus modus est ty
rānicalis presidentia q̄tum ad dn̄os et
p̄latos qui nō habēt bonū tytulū vel iu
stū. qui nō se bene regūt qñ habēt domi
niū vel prelationē dando se ribalderijs.
ebrietatibus ludis ⁊c̄. vigilando in hijs
vsq̄ ad mediam noctem ⁊c̄. fiūt pompe
vt vix sufficiūt in redditibꝫ habendo qua
si qualibet ebdomada nouum tabardum
vel habitum nō ministrant pauperib⁹ ele
mosinam nec curant de iusticia tenenda.
Coñ tales dicit sap. vj. Iudicium du
rissimū hijs qui presūt fiet. durissimū in
suplatiuo gradu. Nam durū de ꝓpria p
sona durius de domo ⁊ familia. s̄ duris
simū de toto domīo ⁊ p̄latiōe. q̄ qñ ta
les moriūtur ad sextū carcerē inferni cū
dyabolis qui ceciderunt de sexto ordine
dn̄ationū portabunt. De istis dicit ibi
Mosoth qd̄ interp̄tatur captiuatio ⁊ ē
luxuria fornicatio ⁊c̄. quia omnis pecca
tor coram deo est fornicator Quia facit
fornicari filiam dei scz animam nobilissi
mam. tales sunt luxuriosi. qui capiuntur
a dyabolo sicut piscis hamo. quia sicut
piscator cooperit hamū ne pisces vide
ant. sic dyabol⁹ accipit peccatores ⁊ spe
cialiter luxuriosos ostēdendo eis delecta
tiones ⁊ hamū idest tormenta que post
peccatum sequūtur occultat ⁊ postea tra
hit ipsos cū peccato ad infernum. Unde
Eccī. ix. sicut pisces capiūtur hamo ⁊ si
cut aues comprehendūtur laqueo. sic ca
piūtur homines tempe malo. Tales se
peliuntur in inferno in puteo pleno sul
phure. sulphur ardens multum fetet. sic
mali presidentes ⁊ luxuriosi inflammati
in concupiscencijs ⁊ libidinibus ⁊ deside
rijs malis multum fetent coram deo q̄
ardenter desiderauerunt decipere proxi
mum suum ⁊c̄. Ideo erunt in sulphure
Apocal. xxj. pars illoꝝ erit in stagno ig
ne ardente ⁊ sulphure. quia vt supra ⁊c̄.
¶ Septimus modus est sp̄ualis vsur
patio ꝯsistēs in h̄ qd̄ est redditus ⁊ deci
mas retinere. Cōtra tales dicit Aug⁹
Lucrū in archa. damnū in ꝯscia. ⁊ religi
osi deo furātur qd̄ sibi dederūt scz corp⁹
per votū castitatis. q̄ multociēs sunt ī
honesti ⁊ luxuriosi. Itē animam furātur
q̄ dederunt per votū obedientie. q̄ sepe
sūt inobediētes ⁊ rebelles suis prelatis.
Itē bona tempalia que p votū pauper
tatis dederūt deo dicētes illd̄ math. xix.
Ecce nos reliquimus omnia ⁊ secuti su
mus te. Sz p affectionē terrenaz retro
respiciunt Ideo xp̄ūs luce. ix Ne mo mit
tens manū suam ad aratrum ⁊ respiciēs
retro aptus est regno dei. Quādo tales
qui retinuerunt bona dei. vel iniuste. vel
male expēderūt moriūt detrahunt ad ifer
nū ad septimū carcerē cū demōibꝫ q̄ ceci

derũt de septimo ordine tronoꝝ. ⁊ sepe liuntur in puteo pleno veneno bulienti. Nota qñ constantinꝰ imꝑator magnus dedit redditus eccl'ie, ꝓpter deum .i. mini stris eccl'ie, ꝓpter deũ. audita fuit vt dicit̃ anon nullis vox in aere ipo die dicens. Hodie in eccl'ia dei seminatũ ē venenũ. scz ꝓ ipsis. qui male vtuntur bonis eccle sie. vel ea iniuste retinent. Jõ per que q̃s ⁊c̃. ¶ Octauus modus male vite est fi dei derelictõ. qñ scz iam in corde dubita mus tenẽtes errorem falsas opiniones de deo vel de sanctis. vel de articulis fidei qꝛ sicut dicit̃. ij. pe. ij. Melius esset illis. non cognoscere viã iusticie. q̃ꝫ post cogni cõem retrorsuz cõuerti. talibus ꝯtingit il lud ꝓuer. xxvi. ⁊ scd̃a pe. ij. Canis reuer sus est ad vomituz suum. Quãdo vero tales moriũtur deportant̃ ad infernũ ad octauũ carcerez cũ illis qui de octauo or dine ceciderũt scz cherubim. Et de istis et alijs sequẽtibꝰ dicit̃ ibi assur sepultu ra eius quod interpretatur nemus. ⁊ sig nificat suꝑbiam qꝛ in nemore sunt arbo res inordinate. Ita superbi sunt inordĩa ti. quia nolũt tenere ordinatõem xp̃i di centis Math̃. xi. Discite a me quia mitl sum ⁊ humilis corde. ⁊ inuenietis requi em aĩabus vestris. Itez arbores nemo rũ sunt infructuose qꝛ non hñt nisi folia. et frondes. sic suꝑbi crudeles habẽt plu ra verba vana pomposa ⁊ frondes scilicz vanitatis. portando noua ornamenta si cut cornua caudas ⁊c̃. ⁊ nullum habent fructuz. qꝛ ad Heb̃. xi. Sine fide impos sibile est placere deo. Tales sepeliũtur ĩ inferno ĩ puteo pleno plũbo liquefacto. qꝛ plũbum est ponderosuz. ⁊ conueniẽs est ad humiliandũ eos qui noluerũt esse humiles ĩ hoc mũdo. iuxta eciã verbum xp̃i Luc̃. xviij. Qui se exaltat humiliabi tur ¶ Nonus modus male vite ē peior omniũ scz dei abhominacõ vt illi qui ira scendo deũ blasphemant. negant ⁊ rene gant vt faciũt sepe lusores taxilloruz et homines armoꝝ in domibus pauperum laboratorũ in despectu xp̃i ⁊ ꝟginis ma rie eos verberãdo ⁊ bona eoruz auferẽ do. De talibus dicit̃ Thob̃. xiii. Male dicti erunt qui cõtempserũt te et condemp nati erũt qui blasphemauerũt te quoniã omnes tales sine penitencia frequenter moriũtur ⁊ includũtur in nono carcẽ in ferni cũ illis qui de nono ordine seraphin ceciderunt. ⁊ credo ꝙ tales sepeliũtur in infimo loco cũ lucipero. Econtra autem dicenduz est ⁊ erit de illis qui benedicũt deũ Thob̃. xiij. Benedicti erũt qui edifi cauerũt te. ⁊ beati omnes qui diligũt no men tuũ quoniã tu benedices iusto. Ta les veraciter possunt dicere. Ne derelin quas animã meaz in inferno ⁊c̃. Quod nobis concedat omĩpotens ⁊c̃.

¶ De sancta trinitate Sermo primus

Vomodo pos sunt hec fieri Joh̃. iij. Hec q̃ stio ē in euãgelio hodierno ꝫ solucõ est Joh̃. xi. ⁊. xiiij. ca. Cũ mgr̃ nr̃ Jh̃s xp̃s docuissz discipulos suos ⁊ eis mirãda dixisset de d̃inis ꝑsoĩs ⁊ int̃ alia de pr̃e ⁊ dixisset h̃ verba. In domo pr̃is mei mãsiones multe sũt ⁊c̃. Hijs audi tis dixit philippus xp̃o. Dñe oñde nob̃ pr̃ez ⁊ sufficit nob̃. xp̃s ãt rñt philippo di. Qui videt me videt ⁊ patrẽ meũ ⁊c̃ Ex q̃ hystoria apparet ꝙ mgr̃ Jh̃s xp̃s philippuz q̃rentẽ ⁊ petentẽ rep̃hendit di cẽs quõ tu dicis oñde nob̃ pr̃ez. Sub istis ꝟbis philippi xp̃o loq̃ntl suo mgr̃o p̃t fieri tal' q̃o ⁊ peticõ an discipulꝰ q̃ au dit mgr̃m loq̃ntez difficilia ad discendũ et intelligendũ An possit mgr̃o mouere q̃oez sine rep̃hensione ⁊ qñ ⁊ in q̃bꝰ casi bus h̃ possit fieri. Dicẽdũ ꝙ ĩ tribꝰ casibꝰ q̃s poĩt scũs Joh̃. Primꝰ casus l' pr̃ia ꝯdicõ ē qñ lectõ mgr̃i ē suꝑ naturale ĩge nium hoĩs ⁊ intellcm̃. hoc est qñ excedit

humanam rationem. Istum casum ponit Jo. iij. capo vbi dicit q magister noster christus docens Nycodemũ inter alia dicit sibi. Amen amen dico vobis nisi quis natus fuerit denuo non potest videre regnũ dei. Ecce christi lectio ꝛ disciplina. Hec lectio excedit naturale ingeniũ hominis seu intellectum. quia homo quãdo est iam senex q iterum nascitur q vteruz matris ingrediatur humanũ excedit itellectum. Item ideo Nycodemus istam disciplinam nõ valens intelligere formauit super eam questionem ꝛ dicit ei. quomodo homo potest nasci denuo cum sit senex. nunquid potest in ventrem matris sue introire iterato ꝛ renasci. Et tũc magister ihesus christus sibi exposuit q erat duplex natiuitas. vna a matris vtero. alia vero in baptismo ꝛ spiritusancto. vltimo modo oportebat nasci. qui volebat videre regnum dei. ¶ Secundus casus seu conditio est quando locutio magistri est contra experimentum consuetudinis generalis hoc est quando excedit omnem consuetudinem ꝛ visionem Istum casum exposuit beatus iohãnes vi. capo vbi exprimit q christus docens suos discipulos inter alia dicit. Ego sum panis viuus qui de celo descendi si quis mã ducauerit ex hoc pane viuet in eternum Et panis quem ego dabo caro mea est. Ecce christi lectio Hec lectio excedit omẽz consuetudinem ꝛ experimentum q homo dat carnes suas alijs ad manducandum ꝛ nutriendum. hoc nunq̃z est visum nec probatum nec auditum, ideo non valentes lectionem capere litigabant adinuicẽ ꝛ questionem formantes dicebãt Quomodo potest hic dare nobis carnem suam ad manducandum. ꝛ tunc magister exposuit eis quomodo ipse erat filius dei verus deus ꝛ homo. ꝛ quomodo panis erat conuertendus in eius carnem. ꝛ vinum in eius sanguinem in specie vini. et quomodo hic cibus bene vtentibus cõfert vitam eternam. Consimilem sententiam Johannis septimo exponit. q cum ipse ihesus in templo doceret. iudei suẽtes q nunq̃z magistrum habuerat nec discerat ꝛ docebat mirabilia de sacra scriptura. videntes hoc esse contra generalem consuetudinem hominum ꝛ experimentum admirantes querebant ꝛ dicebant. Quomodo hic litteras scit ꝛ nũq̃z didiscerat. Ihesus autem soluẽs eis istã questionem dixit. Mea doctrina non ẽ mea. sed eius qui misit me. Si quis voluerit voluntatem eius facere cognoscet de doctrina. vtrum ex deo sit. an ego a me ipso loquar. Qui a semetipso loquitur gl'am, ppriã querit. ¶ Tercius casus. qñ lectio magistri est contra preceptuz sacre scripture seu consilium. hoc est quando excedit diuinam reuelationem Istum casum ponit beatus Johãnes duodecimo capitulo. vbi poit q magister noster ihesus christus loquens ꝛ docens iudices inter alia dicit eis q ipse filius hominis erat verus messias ꝛ habebat exaltari ẽ cruce ꝛ suspendi. Ecce christi lectio. hec lectio videbatur iudeis contradicere ꝛ excedere reuelationem diuinam ꝛ scripturam sacram. cum enim scriptura sacra docat christum seu messiam vel filium hominis nunq̃z moriturum. ꝛ christus docebat ꝛ docebat se in cruce moriturum contra sacram scripturam videbatur dicere. Et ideo iudei capere non valentes quẽstionem formantes dixerunt. Nos audiuimus ex lege q christus manet in eternum. Et quomodo tu dicis. Oportet exaltari filium hominis. Quis enim est iste filius hominis. Et tunc christus exposuit eis quomodo ipse poterat mori scom humanitatem. sed ipse viueret in eternuz scom diuinitatẽ. ecce tercius casus

Patet ḡ solucō questionis in qua que-
rebatur ꝑm quē casum debet discipulus
attendere vt possit sine reprehensione su
pra lectione magistri questionem facere
patuit eī in tribꝰ casibꝰ. Prīo si mgr̄ dr̄et
aliquid quod exederet naturale ingeniū
hominis ⁊ intellectuz. ¶ Secundo si di
ceret aliquid cōtra experimentuz natura
lis consuetudinis. ¶ Tercō si diceret ali
q̄d quod exederet consiliuz reuelatum in
sacra scriptura cōtentum p̄sertim si impo
neretur discipulis ad credendum ⁊ tenē
dum tunc discipuli iuste ⁊ sine rep̄hensio
ne possent questionem magistro facere ⁊
dicere. Quō possunt h̄ fieri. Reuera be
atus Johānes qui est in sacra scriptura
maximus. qui est doctus ⁊ magistratus
ꝑ xp̄m ⁊ eius cōsilium ⁊ paradisi studiū
quia ꝑ trinitatis misteriuz ipē et eius di
sciplina approbatur. Iste eniz tamgrandis
magister et admirabilis inter multas ad
mirandas questiones ⁊ disciplinas poīt
et dicit. prima Johis. v. Tres sunt qui
dant testimonium in celo. pater. verbum
et spiritus sanctus. Et hij tres vnuz sūt
Hec disciplina videtur habere predctās
condicōnes. ¶ Prima excedit hominis
intellectum ⁊ racōem ⁊ ingenim. Qd̄
sic patet. quia ꝑm racōnez nostram vide
tur ꝙ Queqꝫ distincta sunt. sunt in na-
tura sua distincta. verbi grcia. In omni
genere creaturaruz celum ⁊ terra distin
cta sunt. quia celum habet naturā ⁊ for
mā incorruptibilem. ⁊ terra corruptibi-
lem. ⁊ sic tanq̄ꝫ corruptibile ⁊ incorrup-
tibile distincta sunt. Sic natura distīcte
sunt due stelle in celo vt sol ⁊ luna. quā
uis sunt incorruptibiles. tamen distincta
sunt loco ⁊ magnitudine ⁊ eciam clarita
te. Eciā in angelis omnes natura ⁊ essē
cia distincti sunt. lapis ⁊ arbor distincta
sunt natura. capra ⁊ leo. duo homines
anima distīcti sunt. Quia alia est anima
petri. ⁊ alia est anima mathye. ⁊ alia est
anima georgij. Ita ꝙ vbicunqꝫ īuenimꝰ
in rebus creatis distinctōem ꝑsonarum.
semꝑ inuenimus distinctōez essenciaruz
et naturaruz. Qr igitur dicamus ꝙ in di
uinis sunt tres ꝑsone distincte ⁊ nō sunt
ꝑ essenciā vel per substanciā. vel ꝑ natu-
ram distincte. Racōem excedit. Si enī
filij israhel non poterāt intendere in faciē
moysi ꝓpter claritatem vultus eius. vt
habetur Exod. xxxiiij. Quia videbat dei
essenciā ⁊ personarum trinitatem. Quo
modo possemus attendere ⁊ attingere
trinitatem omnia exedentem. Quomō
enim quis possit intelligere ꝙ vnitas sit
trinitas. ⁊ trinitas sit vnitas. cum nume
ri omnes sint natura ⁊ specie distincti. vt
non sint due equales. Quia ternarius
excedit binarium. ⁊ quaternarius ternari
um ⁊c̄. Quomō ḡ poterimus nos capē-
re ꝙ pater ⁊ filius ⁊ spiritus sanctus sūt
tres persone ⁊ indiuisa substancia natura
et essencia non capit racō humana. Igi
tur exedit racōem. Ideo dicit beatus ber
nardus in sermone de sancta ⁊ inaccessibi
li trinitate. Inquirere de trinitate peruer
sa curiositas est tenere ⁊ credere vt docz
ecclesia. fides ⁊ securitas est videre eam
sicut est felicitas est. Et propt̄ hoc Au-
gustinum volentem hoc misteriuz ostē
dere racōnibus legimus reprehensuz. Le
gitur enim eo tempore quo libros de tri
nitate sancta conposuit ⁊c̄. ¶ Nota hy-
storiam ⁊c̄. Igitur patet ꝙ excedit huā
num ingenium. ¶ Secundo excedit om
ne experimentum ⁊ exemplar Quod sic
patet ꝑm apostolum ad Roma. primo.
Et ꝑm Dyonisium de celesti Jerarchia
Que cognoscimus de inuisibslibus ⁊ ce
lestibus per visibilia percipimus modo ī
rebus visibilibus ⁊ creatis. Oppositum
huius misterij inuenimus vt patuit. ¶
Quāuis eniz hoc misterium sanctissime
trinitatis probemꝰ vel magis declaremꝰ
ꝑ exempla ⁊ similitudīes tñ oīa deficiūt

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

Quod ptz si vnū exemplū in mediū de
ducat̄ Dicit̄ ꝙ in pomo sūt tria scz odor
sapor ⁊ color ⁊ tamen non est nisi vnū.
Sic in sancta trinitate sunt pater ⁊ filiꝰ
et spūs sanctus. ⁊ tamen tantū vnus est
deus. Istud exemplū si magis attendat̄
et bene magis est contra q̄ꝫ pro. Nā illo
rum trium nullum est pomū. Nec color
est pomū nec odor est pomum. nec sapor
est pomū. Sed in trinitate pat̄ est deus
filius est deus. spūs sanctꝰ est deus. Pa
tet hoc idem sil'e in exēplis alijs que om
nia deficiunt a ꝑfecta ꝓbacōne ⁊ ostensi
one istius altissimi misterij quod ē ꝙ de
us est vnus ⁊ trinus. Unde de hoc legit̄
tercij Esdre. iiij. Qꝛ cuz esdras sup qui
busdam dei secretis miraretur ⁊ vellet ꝯ
prehendere angelus dixit sibi. Si vales
flammā ignis pondera. flatū mensura vē
ti. ⁊ diem p̄terituz reuoca. quasi diceret.
Non possis conprehendere hec terrena
quō poteris cōprehendere celestia Pa
tet ḡ ꝙ excedit omne experimentuz. De
hoc vide beatū Thomā prīa parte. q. xxx
ij. arti. primo. Ibi ostendit subtilliter ꝙ
impossibile est ꝑ racionem naturalē ad
cognicōem trinitatis diuinarum ꝑsonaꝝ
ꝑuenire. Et ꝙ ille qui nititur trinitatem
diuinarū ꝑsonarum ꝓbare naturali racō
ne dupliciter fidei derogat. vide eum ibi
supra. ¶ Tercō videtur exedere diuinū
misterium reuelatum in lege ex parte dei
quā populo dei tradidit. Ita deus dicit
Deutro. vi. Audi israhel deus tuꝰ vnꝰ
est. Ponit igitur deus vnitatem ⁊ non
trinitatem vt videtur. Item beatus pau
lus qui penetrauit vsqꝫ ad tercium celuz
et audiuit archana dei prīa Coꝝ. viij. di
cit sic. Nam et si sint qui dicerent dij mlt
ti ⁊ domini multi nobis autem vnus de
us Igitur vt videtur Paulus ponit in
diuinis vnitatem ⁊ nō trinitatez. Et qꝛ
isti duo scz moyses ⁊ paulus qui hic exis
tentes viderunt diuinā essenciam qđ est
eis concessuz vt dicit Augꝰ ⁊ nulli alte
ri. Ponūt in diuinis vnitatem vt vide
tur ⁊ non trinitatem. Ideo ponere trini
tatē videtur cōtra legem veterez ⁊ nouā
et ꝑ consequēs cōtra diuinuz misterium
reuelatum. Ponitur eciā idem sub p̄cep
to ad credendū vt exp̄sse habetur ext̄ de
summa trinitate ⁊ fide catholica ca. i. Igi
tur iuste ⁊ sine reprehensione ꝑm predic
ta de triplici causa ⁊c̄. nos qui audiuimꝰ
beati Johānis lectōnem. que est ꝙ tres
sunt qui testimoniū ꝑhibent ī celo. pater
verbum ⁊ spūs sanctus. Possumꝰ que
stionem formare ⁊ dicere verba thema
tis preassumpti. Quomō possunt hec fi
eri ꝙ in diuinis credamus vnitatem in
essencia. ⁊ trinitatem in ꝑsonis. Et hoc
vt videtur est cōtra hominis racōem ⁊ ī
genium veruz. Si credideris videbis. si
credideris inquā hic viator. videbis il
lic conprehensor. Si credideris in terris
videbis in celis. In quibus verbis bea
tus Johānes soluit tres questiones q̄s
ibi de trinitate possumus facere.

¶ Prīa si est subtilitate difficilis
¶ Scđa si est veritate infallibilis.
¶ Tercō si est cognoscibilitate attingibi
lis. Respondet ꝙ sic ꝯcertitudīaliter ⁊ ꝯ
dicōnaliter. quō possunt hec fieri. Si cre
dideris videbis. ¶ Primā questionez
et secundaz scz ꝙ hoc sacramentū trinita
tis ⁊ altissimuz misteriuz est subtilitate
difficile mirabiliter. ⁊ veritate infallibile
certitudinaliter ostendit beatus Johēs
Apoc̄. v. vbi dicit ꝙ vidit librum intus
et foris scriptum septem sigillis signatū
et vidit angelum fortem clamātem ⁊ p̄
dicantem voce magna Quis est dignꝰ
aperire libruz ⁊c̄. Nullus est reꝑtus nec
in celo sursum. nec in terra in medio. nec
in inferno deorsum. qui valeret aperire
librum vel soluere aliquid de p̄dictis si
gillis ⁊ flebat Johānes. qꝛ nullus erat
dignus aperire libruz. Et ecce agnus q̄

erat ibi tanq̃ occiſus. q̃ habẽbat oculos ſeptẽ in ꝟtute magna ſurrexit ⁊ aperuit ſeptez ſignacula libri. Et tunc q̃tuoꝛ alia ⁊ xxiiij. ſenioꝛes qui aderant benedixe rũt eum ⁊ dederunt gloriã ⁊ honoꝛez. p illuz librum beatus Johẽs intellexit ſacꝫ mentuz trinitatis ⁊ miſteriuz ſecretoꝛuz oim contentoꝛ. intus ⁊ foꝛis eſt ſcript? et rerum inuiſibiliuz que ſunt i celo int? et rerũ viſibiliuz que ſunt extra foꝛis. p/ prietatibꝫ ⁊ pfectõibꝫ omnibꝫ excellenti oꝛi mõ eſt inſignitus. Nã pfectões que ſunt in omi viſibili ⁊ inuiſibili re excellẽ tioꝛi modo ſunt in ſacra trinitate De hoc vide ſcm Lho. pria pte. q. iiij. arti. ij. ibi oſtendit quõ omes pfectões rerũ ſunt i deo. ſeptẽ ſigillis liber ſignat? eſt. qz ſep/ tem ſecretis hoc ſacramentũ ⁊ miſteriuz trinitatis clauſũ eſt. Solus ãt xp̃c tanq̃ agnus occiſus potuit aperire. Qz nullus niſi xp̃c agnus in cruce p̃m huãnitatẽ paſ ſus dignus ẽ pfectiſſime declarare qz ha bet oculos ſeptẽ de ſcia oim pfectionum Sicut enim a xp̃o aperiente ſigilla ſeptẽ et ſecreta didicimus ita nob̃ declaram?. et aperimus. Primũ ſigilluz eſt ſecre tum ſcz q̃ in iſto miſterio trinitatis ſunt tres pſone non natura diſtincte ſ relatõ ne. ⁊ vna pſona non eſt alia. ⁊ tñ nõ ſũt niſi vna natura ⁊ ſubſtãcia ⁊ eſſencia. ita q̃ ſint tres pſone divine. ſ tñ vnus eſt deus ⁊ quilibet eſt deus. Quod ſit vrũ patet qz ita dicit beatus Joh̃. v. ca. pria canonica. Tres ſunt q̃ teſtimoniũ dant i celo. pater. verbũ ⁊ ſpũs ſanctus. Et hij tres vnũ ſunt. Et hoc confirmat eccleſia ex tra de ſum. tri. ⁊ fi. cathꝫ. c. firmiter credi? Hoc eſt valde mirabile ⁊ quõ. Nunq̃t erit mirabile oſtenſis petro Jacobo ⁊ io hãne ſi diceremus q̃ ſint tres pſone hu mane ⁊ non ſunt tñ tres hoies ſ tñ vn? homo. vt diceret. petrus eſt homo. Joh̃ eſt homo. ⁊ q̃ ſunt vn? homo. ⁊ nõ tres hoies ⁊ q̃ in eis non ſint tres aie ſ vna tñ anima. Reuera mirabile erit. Ita in ꝓpoſito de ſancta trinitate eſt pater filius et ſpũs ſanctus. ſunt tres pſone divine. et tñ non tres dij ſ vnus tñ de?. Certe mirabile eſt quõ poſſunt hec fieri. Sigil/ lum clauſuz eſt. Sz aperiaf. qz pñt hec fieri. Quod ſic ptz p exemplũ in natura Oꝛ a fonte exit riuus. ⁊ a riuo exit vnus ſtagnus. ⁊ ſunt tres congregacões aque et tñ non ſunt tres aque ſ vna aqua i na tura. Sariſoꝛmiter a patre exit filius. ⁊ ab vtroq̃ ſpũs ſcũs. ⁊ ſũt tres pſone di vine. ſ tamen vnus deus. ⁊ verum eſt di cere q̃ pater deus eſt. filius eſt deus. ſpi/ ritus ſanctus eſt deus. Sed tamen non tres dij ſ vnus tantũ de?. Ecce primũ ſigillum apertũ p agnum ſcz xp̃m. Se/ cundũ ſigillũ eſt. Oꝛ vna perſona divina cuius non eſt alia tamen eſt in alia. Qd̃ ſic patet. Nã xp̃us dicit philippo vt ha/ betur Joh̃. xiiij. Non credis. quia ego in patre ⁊ pater in me eſt. Et hoc cõfirmat eccleſia titulo ⁊ raplo p̃allegatis. firmit̃ credimus. Hoc eſt valde mirabile. ⁊ q̃/ mõ nunquit eſſet mirabile q̃ petrus non eſſet paulus. ⁊ paulus non eſſet Johã nes ⁊ tamen petrus eſſet in paulo ⁊ pau lus in Johãne. pfecto mirabile eſſet. Ita in ꝓpoſito In miſterio trinitatis pater non ẽ filius. nec filius ſpũs ſanct?. ⁊ ta/ men pater eſt in filio. ⁊ filius in ſpũ ſanc to. ⁊ ſpũs ſanctus in patre ⁊ filio. Certe mirabile eſt. Quõ q̃ poſſunt hec fieri. ſi/ gillum clauſum ſ aperiatur. Sed ſi eſt mirabile tamen eſt poſſibile nec dubita/ bile eſt. Quomodo pñt hec fieri. Oꝛ au tem ita ſit oſtendit xp̃s. qui eſt agnus per tale exemplum. Nam in natura ponam? q̃ ſint tres homines multũ ſe mutuo di/ ligentes ſcz petrus. paulus ⁊ Johãnes Coꝛ petri non eſt pauli. nec coꝛ pauli eſt Johãnis. ſed ſunt tria coꝛda. Sed quia mutuo ſe diligunt coꝛ vnius eſt in coꝛde alterius. Et iõ id quod vult vnus vult

alius. Nam dicit Aug⁹ q̄ animus ſiue cor magis eſt vbi amat q̄ vbi animat. et hoc cõfirmat xp̄us Math. vi. Vbi ẽ thesaurus tuus ibi eſt cor tuum. Et tñ clarum eſt q̄ thesaurus nõ eſt cor. Nec cor eſt thesaurus. Et tñ thesaurus ẽ in corde et cor in thesauro. Et ꝓpterea ſcribit̄ prima Johis. iiij. Qui manz in caritate in deo manet et deus in eo. Et ſic patet q̄ pater eſt in filio. et filius in patre. et ſp̄us ſanctus in filio et patre. De hoc ſanct⁹ Tho. p̄ia p̄te. q. xlij. arti. v. vbi dicit in corpe articuli. q̄ in patre et filio eſt tria ꝓsidera re ſcz eſſenciã relacõem et originẽ. et ꝑm quodlibet iſtorum filius eſt in patre et econuerſo. hec ille Et idem iudiciũ eſt de ſpũ ſancto qđ de patre et filio. ¶ Tertiũ ſigillũ et ſecretũ eſt Quia iſte tres ꝓſone vna eſt ingenerabil̄ ſcz pater. alia genita. tercia ſpirata. Prima a nullo. ſecũda a p̄ia et tercia a p̄ia et ſecũda. Et q̄ hoc ſit verũ ita oſtendit Athanaſius dicẽs. Alia eſt ꝓſona patris. alia filij. alia ſp̄us ſãcti Et infra ponit̄. pater a nullo eſt factus. nec genitus. nec creatus. Filius a patre ſolo. nõ eſt factus nec creatus. ſ genitus Sp̄us ſanctus a patre et filio nec fact⁹ nec creatus nec genitus. ſ ꝓcedẽs. Nota totũ. Et hoc ꝓfirmat ecia rytulo et capitulo allegatis Hoc eſt mirabile et nunq̄t eſſet mirabile q̄ aliq̄s homo generarz et generatus nõ eſſet et q̄ generaret et ſine muliere generaret. Certe ſic q̄ eſſet aliq̄s homo. q⁹ homo ꝓductus eſſet et ſine muliere ꝓductus. et q̄ eſſet ꝓductus et nõ genitus Reuera mirabile eſſet. Ita in ꝓposito. Nã deus pater generatus nõ eſt. neq̄ ab aliquo eſt. De hoc vide ſcm̄ Tho. p̄ia p̄te. q. xxxij. arti. iiij. Deus filius a deo patre generat⁹ ẽ et ſine matre generat⁹. loquẽdo de generacõe eꝰ eterna. et ſp̄us ſanctus a deo p̄re. et deo filio ſpiratus eſt. et ꝓcedens eſt ſine muliere. et tamen generatus non eſt. Hoc valde mirabile. Igit̄ quõ poſſunt hec fieri. ſigillũ clauſuz eſt. Sed aperiatur. Sed ſi eſt mirabile tñ eſt poſſibile. nec dubitabile. q⁹ poſſunt fieri. Quia autez ita ſit oſtendit xp̄us qui eſt agnus p tale exemplũ i natura. Adã a nullo hoĩe ꝓceſſit. q⁹ fuit primus homo. Eua ab adaz ſolũ. Abel ab adam et eua ſimul. Iſti tres habent huãnitatem. Quia quilibet erat homo. et tñ vnus a nullo. ſcz adam. et alius ab vno. ſcz eua. et alius a duobz ſcz abel ab adaz et eua. Ita in ꝓposito ſicut adam habuit humanitatẽ et nõ habuit ab aliquo alio. Ita deus pater habet diuinitatẽ et a nullo. Sed ſicut eua habuit huãnitatez ab vno homine q⁹ ab adam ſine muliere. ita filius dei habuit et habet diuinitatẽ a ſolo deo patre ſine ꝓiuge. nec mirum. Quia ſicut filius dei eſt generatus a matre ẽtũ ad huãnitatez ſine viro et patre. Ita q̄tum ad diuinitatẽ eſt genitus a patre. ſine matre. Et ſicut huãnitatez habuit a duobz ſcz abel. Quia ab adam et eua. ita ſp̄us ſanctus habuit et habet diuinitatez a patre et filio equaliter. ¶ Quartũ ſigillum eſt. Quia q̄uis deus pater generat et ab eterno genauit deum filium. tamen nec pater eſt p̄ior filio. nec filius poſteri⁹ or patre. Sed ſunt coeterni. Quia autem ita ſit oſtendit Athanaſius dicens. Ita hac trinitate nihil ꝓus aut poſterius nihil maius aut minus. Sed tote tres ꝑſone coeterne ſibi ſunt et coequales. Et hoc ecia confirmatur rytulo et capitulo p̄allegatis. Hoc eſt valde mirabile. Et quomodo. Nunquit mirabile eſſet Quia adam non p̄eceſſit abel. et q̄ architector non eſſet p̄ior q̄ domus ꝑfabricata. ꝓfecto eſſet. Ita in ꝓposito quia deus pater genuit filium. et q̄ ipe nõ ſit filio p̄ior. neq̄ filius poſterior patre neq̄ ille antiquior Nec iſte iunior. Certe mirabile eſt. Quõ hec poſſunt fieri. ſigillum clauſũ eſt. Sed aperiat̄. Et ſi eſt

mirabile tamen est possibile. nec dubitabile. Quõ hec possunt fieri. Qz autẽ ita sit ostendit xps p tale exemplũ. Sol est radius. Radio splendor. tamẽ sol non est prior radio nec radius splendore. Imo in puncto quo est sol. radius est. Et in eodẽ pũcto a sole & radio splẽdor procedit. Idem de candela si accendatur. Ita in proposito a deo patre vt a sole radius exit deus filius. Et a deo patre et filio exit deus spũs sanctus vt splendor. Quia deus pater ab eterno generauit filiuz. Et deus pater & deus filius ab eterno spirauerunt spm̃ sanctum. Et per consequẽs omnes tres fuerũt ab eterno De hoc vide sanctũ Tho. pria pte. q. xlij articulo scdo. Ibi dicit in principio corporis articuli q necesse est dicere filium esse coeternum patri. Quod subtiliter ibidem pbat Idem iudicium est de spiritu sancto qui suo principio scz patri & filio necessario est coeternus ¶ Quintũ sigilluz & secretũ est q omnia que habuit pater dedit filio & tamen totum sibi retinuit. Et omnia que habuit pater & filius spũi sancto dederũt. Et totum sibi retinuerũt. Qz autẽ hoc sit verum declarat magister sententiarũ libro prio. & Athanasius vt prius. Et est valde mirabile. Et quõ. Nunquit esset mirabile q ego haberẽ decẽ florenos & omnes illos tra derem alteri & eosdem retinerem. ita q essent vere dati. & vere retenti. Ita est in proposito quia deus pater omnes suas perfectiones filio dedit, & omnes sil' retinuit et ambo easdem spiritui sancto dederũt. et easdem sibiipsis retinuerũt. Certe mirabile est. Et quomõ hec possunt fieri. sigillũ clausũ. Sed aperiaf. Sed si est mirabile tamen est possibile. nec dubitabile. Quia hec possunt fieri. q autem ita sit ostendit xps per tale exemplũ in natura. Magister totam sciẽciã dat baccalario Et totam sibi retinet. quia dando eã non privatur ea. & ambo dant totam discipulo. Et ambo retinent sibiipsis totã Ita in proposito deus pater totuz velle scire & posse dedit filio & totum sibi retinuit et eis non est privatus. & pater & filius cõmunicauerũt spũi sancto & sibi retinuerunt. ¶ Certum sigillum est q totum posse. totum velle. & sic de aliis perfectionibus quas habet pater. habet filius. habet etiam spũs sanctus. & tamen deus pater potest generare filium. & deus filius hoc non potest. nec spũs sanctus. Et eciam pater & filius possunt spirare spiritũ sanctum alium ab ipsis in persona. & tamen hoc non potest spũs sanct9. Quod autem ita sit ostendit magister sententiarum & confirmatur vt prius Hoc est mirabile. Quomõ igitur hec fieri possunt. sigillum clausuz est. Sed aperiatur. Ez si est mirabile tamen est possibile nec dubitabile. Quia possunt hec fieri. q autez sic patet. Nam ponatur exemplum q rex castelle habeat vnam nobilem ciuitatez et habeat plenum posse sup eam. vendẽdi. donandi. & alienandi. & dat illam cuz toto posse suo & dominio regi arrogonie et transferat dominiũ hoc casu posito. totum dominiũ & posse quod habebat rex castelle in dicta ciuitate habet rex arrogonie. Et tamẽ rex castelle habebat posse q poterat eam dare non solum regi anglie. francie. &c. ymmo eciam regi arrogonie. Et tamen iste rex arrogonie dato q possit dare regib9 francie & anglie. nõ tamen arrogonie. quia suum est. Ideo sibiipsi dare nõ possit. ita in proposito. de9 pater totum posse suum & velle dedit filio. & pater & filius spũi sancto. Et quicquid pater potest & vult. Filius potest et vult. Et quecumqz ambo volunt & possunt. potest & vult spũs sanctus. Et tamen deus pater potest generare deum

filium. Et tamen deus filius non poteſt generare deum filium. & deus pater & deus filius poſſunt & volunt producere ſpm̃ ſanctuz Et tamen ſpūs ſanctus nec vult nec poteſt ꝓducere ſpm̃ ſanctum. Ecce ſextum ſigillum apertum per xp̃m. De hoc vide ſanctū Thomā prima pte queſtione. xlij. articu. vi. Ibi concludit & ꝓbat q̃ filius ſit equalis patri i poteſta te & ſpūs ſanctus vterq̃ quo tamen nō obſtante non ſequitur vt idem dicat pater poteſt generare ḡ filius. Cuius racōnem aſſignat ibi ſupza in ſolucōne ad tercium argumentum. ¶ Septimum ſigillum eſt q̃ pater eſt omnipotēs. et nō habet poſſe vt generetur. Filius eſt omnipotens. et tamen non habet potenciam vt generet. Et ſpūs ſanctus eſt omipotens & tamen nō habet potenciam vt generet vel ꝓducat ſpm̃ ſanctum. Et vterq̃ iſtozum eſt omnipotens & neuter habet potenciam vt diem preteritum reuocet. Neq̃ vt cozruptā virginem faciat non fuiſſe cozruptam. Ut dicit ſanctus Thomās. pzi. par. q. xxv. articu. iij. in cozpoze articuli & in ſolucōnibus argumentozū. Quod autem iſtud ſit verum oſtēdit Athanaſius de generacōne & ſpiracōne predictis. Et magiſter ſentenciarum vbi ſupza. Et confirmat eccleſia tytulo & capitulo p̃allegatis. Hoc eſt valde mirabile. Et quomō poſſunt hec fieri. Nunquit eſſet mirabile vt diceretur ariſtotiles habuit omnem ſcienciam. Et tamen q̃ neſciuerit geometriaz. vel ariſmetricaz. Certe mirabile eſſet. Quomodo ḡ poſſunt hec fieri. ſigillū clauſuz eſt. Sz aperiatur. Sed ſi eſt mirabile tamen eſt factibile. nec dubitabile. qz poſſunt hec fieri. Qz autem ita ſit patet p exemplum. Donatur q̃ ſit aliquis magiſter in thzologia maximus et perfectus. Iſte nunq̃t poſſit docere lapidem thzologiam. Certe non. Sed hoc non eſt ex defectu ſuo. ſed lapidis. Nunquit poſſet docere puerum in cunabulo exiſtentem. Certe non. q̃ non eſt ex defectu ſui ſed pueri. Ita in ꝓpoſito deus pater etc̃. nec filius & cetera poſſunt facere q̃ reuocent diem preteritum. &c̃. Sed hoc non eſt ex impotencia dei ſed rei. quia talis res non eſt factibil. et tamen deus dicitur omnipotens quaſi omnia potens. quia omnia poſſibilia poteſt &c̃. Ecce ſeptimum ſigillum apertū. Et per conſequens omnia ſeptem. & ſic patet prima & ſecunda ſolucō queſtionū ſupzadictarum. Tercia ſolucō ſcz tercie queſtionis eſt hec q̃ hoc ſacrum miſterium trinitatis eſt cognoſcibile & attingibile condicōnaliter ſi credideris videbis. Quod oſtendit beatus Auguſtinus dicens. Qz fidei que eſt in via ſuccedit clara viſio in patria & ſpei conpzehenſio ſuetencō & caritatis fruicō. Si ḡ volumus videre in patria. credamus in via. quia ſi crediderīs videbis. Sed cuz fides ſit de inuiſibilibus. Quia ꝑm Aug⁹. Fides eſt credere quod tu non vides. quomō credimus quod non videmus. Quomodo poſſunt hec fieri. Ad hoc reſpondet Auguſtinus in libzo de fide rerum inuiſibilium. & oſtendit ꝓ duo exempla. Quod credimus & non videmus. ¶ Primuz eſt tale. Tu dicis illum ſutozem eſſe patrem tuum. Et ſi dicatur tibi. Nunquit vidiſti eum te generantem. Reſpondebis non. Si igitur credis de patre viſibili quem vides. credes de patre inuiſibili quem non vides. ¶ Secunduz exēplum beati Auguſtini. Tu es egrotus. medicus conſulit tibi q̃ tu recipias talem medicinam. et curaberis. Nunquit vidiſti de cura ri. Reſpondebis non. Quid ḡ dicus q̃ valebit medicina. Certe dices. qz me dicus dicit. & quare credis medico. Reſpondebis. Quia legit in libris auicēne.

vel talis medici. ⁊ si dicatur Scitis ipm respondebis non. ℔ audio. ⁊ ita credo. Igitur credis quod nõ vides. crede igitur vt videas. Nam si credideris videbis. quod nunc vides fide in via tunc clara facie videbis in gloria. Ad quã nos perducat qui in trinitate perfecta viuit ⁊ regnat in secula seculoꝝ Amen.

De sancta trinitate Sermo scõs.

SEmo potest facere hec signa que tu facis. Habetur verbũ istud originaliter Johis cap'o.iij. ⁊ recitatũ est in euãgelio hodierno ꝑm istam dominicam et festum presens. Nam sicut ecclesia celebrat solennitatem sanctorũ ⁊ si in particularibus solennitatibus sit aliquid neglectum sanctos omẽs etiam venerãtur in vna solennitate simul in supplementũ negligencie scz in festo omniũ sanctorum Sic de qualibet ꝑsona diuina facit hodie specialẽ solennitatem ꝙ bene cõgruit ad significandũ distinctõnes ꝑsonaruꝫ ⁊ vnitatem essencie. Ego balxo modo predicare de plus alta materia ⁊ subtiliori. ℔ sit in tota rhxologia. vel i aliqua facultate scz de eterna trinitate scz de patre et filio ⁊ spũ sancto. Ideo vt sermo sit ad dei gloriam ⁊ reuerenciã ⁊ nostrarũ animarum reformacõem. ⁊ peccatorum correctionem. Salutetur pri⁹ sacratissima virgo Maria ⁊c. Secretum ⁊ misterium sancte ⁊ eterne trinitatis quomodo est vnus deus creator omniũ rerum ⁊ ille deus vnus est tres ꝑsone. pater. filius et spũs sanctus est ita altum ⁊ transcendens ꝙ a principio mundi vsq℔ ad finem nunq℔ fuisset scitum ꝑ intellectuꝫ humanũ nisi deus revelasset nobis. quia intellectus humanus nõ potest conprehende re naturaliter tam altum misteriũ. Jam videtis quãta est altitudo celi supra corda nostra. maior incõparabiliter est altitudo trinitatis sup animas nostras. Et sicut nullo posse creato homo tenens pedes in terra posset digito suo tangere celum. bene tamen posset supranaturaliter Et hoc dupliciter. puta si celum inclinaretur deorsum. vel homo a deo in altũ eleuaretur ⁊ tangeret celum. alias impossibile est celum digito tangere. Jta de sãcta trinitate circa animas. digitus anime quo tãgit subtilis est intellectus. Sicut enim corpus hominis digito non potest tangere celum naturaliter. sic nec digitus anime potest tangere intelligere seu conprehendere misteriuꝫ trinitatis naturaliter. ℔ bene supranaturaliter dupliciter. ꝙ celum id est secretũ inclinatur deorsuꝫ vt fuit factum in benedicta incarnacõne filij dei ⁊ tunc eleuauit homines quãdo illa altitudo infinita humiliauit se de celo descendens ad terram. naturã humanaꝫ assumendo. ⁊ ipẽmet ore ꝓprio reuelauit predicauit ⁊ declarauit quomõ vnus deus est trinus in ꝑsonis. Ideo tangimus digito intellectus. Jtẽ quia eleuauit homines in altum vt apostolos. martires. doctores. confessores ꝙ altam contemplationem. ⁊ vite ꝑfectionem. qui digito intellectus tetigerunt misteriũ trinitatis. Ecce quomõ vel ꝙ celi humiliacõem vel hominis eleuacõnem tangimus supnaturalr misteriũ illõ. Auctas dauid in ꝑs. Benedictus dominus deus meus q̃ docet manus meas ad prelium. dicebat domine Jnclina celos tuos ⁊ descende. Ecce pri⁹ modus. Tange mõtes et fumigabunt. Ecce secũdus modus. Celos vocat secreta misteria trinitatis dicens. Dñe inclina celos tuos. i. secreta vnum celũ est ꝙ vnus deus est tres ꝑsone. aliud ꝙ solus pater generat filiuꝫ. aliud ꝙ a solo patre ꝓcedit filius ꝙ eternã generacõem. aliud ꝙ spũs sanctus ꝓce

dit ab vtroq; equaliter. Itez aliud secre
tuz est q̄ in diuinis sunt quatuor reales
relacōes ⁊ quīq; notiones. De istis di-
cit Inclina celos. ecce primus modus.
Secūdus tange mōtes ⁊ fumigabunt.
Montes altissimos vocat apl'os marti
res doctores cōfessores qui habuerūt ī-
tellectum eleuatū. ꝑ altam contemplacō
nem et spūalem vitā. valles terrestres
sunt gentes mūdane. dicit ḡ tange mon-
tes ⁊ fumigabunt. Non de fumo de fur-
no calcis ꝫ de fumo doctrinaruz ⁊ predi
cacōnuz ⁊ ad instar fumi incensi boni o-
doris. Istis duobꝫ modis scimus secre-
ta trinitatis. aliter enim nullus intellectꝰ
humanus potuisset sciuisse nec cognouis
se misteriū hoc. quia dicit apl'us. Deꝰ lu
cem inhabitat inaccessibilem q̄ nullꝰ ho
minum vidit nec oculo corporis nec in-
tellectus Sed nec videre potest cui ho-
nor ⁊ imperiū sempiternum amē. Diui-
tibus huius seculi p̄cipe non sublime sa-
pere. neq; sperare in incerto diuiciarum. ꝫ
in deo viuo qui prestat nobis omīa abū
de ad fruendum. bene agere diuites fieri
in bonis operibꝫ. facile tribuere. cōmuni-
care thezaurisare sibi fundamentū bonū
in futurū vt apprehendant bonam vitā.
pria ad Thymo. vi. ¶ Questio vnde
ꝓcedit iste defectus q̄ nō possumus deū
videre. Dico q̄ non est defectus obiecti
sed potencie. quia deus de se visibilis est
sed defectus est ex parte intellectus no-
stri. qui non est ei ꝓporcōnatus. nam ocu
lus noctue scz eyner vlen. oder eyns cut
zelins non potest videre solez qui tamē
de se est bene visibilis. ꝫ oculo noctue est
inproporcōnabilis. Ita misterium trini-
tatis de se clarissimū est ⁊ visibile. sed de
fectus est ex parte intellectus nostri. Iō
dixit philozophus Sicut se habet ocu-
lus noctue ad lumen solis. Ita intellec-
tus noster ad manifestissima in natura.

Ideo dicam vobis miraculuz de sancto
Augustino maximo doctore ⁊ subtilissi
mo qui voluit facere vnum librū in quo
declararet secreta trinitatis racōibꝫ natu
ralibus argumentis auctoritatibꝫ. Cuz
autē semel ambularet iuxta littus maris
meditando vt scriberet racōez quādo oc
curreret inuenit puerū gracōsuz qui cum
vna patella argentea trahebat aquaz de
mari ⁊ mittebat in ꝑua fouea quam fece
rat cū manu. Cū autē beatꝰ Augꝰ diu
contēplatus fuisset puerū dixit sibi quid
facis fili. Rn̄dit q̄ totaz aquā abissi ma
ris volebat mittere ī illa ꝑua fouea. In
nuēs augustino q̄ fouea ꝑua erat liber.
patella argentea intellectꝰ augustini cla
rus ⁊ subtilis. maris abissi secretū trinita
tis infinitū ⁊ puer disparuit. O dixit au
gustinus. Inuanū laboro ⁊ dimissis rō
nibus naturalibꝫ ⁊ phicis quibus nō po
test misteriū trinitatis intelligere. Rece
pit aliū modū scz recurrendo ad reuela-
cōes xp̄i q̄ scz inclinauit celos ⁊ eleuauit
hoīes ⁊ ad auc̄tes biblie. ⁊ sic ordinauit
suū librum dicens cū apl'o. O altitudo
diuiciarū sapiencie ⁊ scīe dei q̄ incompre
hensibilia sunt iudicia eius ⁊ inuestigabi
les vie eius. Ad roma. xi. ¶ Nota alti-
tudo diuiciarū dicitur scīa quā habet ho
mo de trinitate. diuicie huius mūdi non
sunt ꝓprie diuicie quia pereūt. ꝫ sciēcia de
secretis trinitatis est altitudo diuiciaruz
que facit animas diuites in hoc mundo
ꝑ fidem ⁊ in celo ꝑ gloriā dans eis q̄t
quid volunt. quicquid desiderant. Sapi
encie. i. sapide sciencie. qz magnum sapo
rem inuenit anima deuota in ꝯtemplaci-
one trinitatis ⁊ scīe. ⁊ hoc q̄tū ad beatos
qui iā vident clare ⁊ possunt dicere. Si
cut audiuimus sic vidimus ⁊c̄. q̄ incon-
p̄hensibilia sūt ⁊c̄. Iudiciū ꝓprie est ꝯsi-
lij conclusio. Quō p̄sidens eligit auditꝰ
cōsiliatoribꝫ ⁊ dicit hoc dz fieri. istud est

cōsilium Judicia ergo trinitatis sūt pclu siones vere. scz q vnus deus est tres per sone q pater generat filium vt sol gene rat radium nec est necessaria vxor in tali generatione z sicut a sole z radio proce dit calor Ita a patre z filio ꝓcedit spi ritussc̄us talia iudicia incomprehēsibilia sūt de se intellectui creato Et iuestigabi les vie eius vel illius. Hie sūt argumen ta rōnes z pbatiōes qz sicut p viam ho mo vadit ad terminū ita p argumēta z rōnes homo venit ad pclusionē. Sult q̄ dicere q nō solum iudicia sūt incōprehē sibilia sed etiā nō possunt inueniri nec in uestigari argumenta rōnes seu probatō nes pbice seu naturales. ad demōstran dum misterium trinitatis. Verūptamē deus dedit ad cōsolacionem fidelium no bis signa representantia ipius trinitatis sacratissime. z de bijs loquit thema. Ne mo potest hec signa facere q̄ tu facis z c̄. Et sunt tria signa Primū signum dedit in anima rōnali. z hoc per creationē. Se cūdum in corpore materiali z hoc per re demptionem. Tercium in vita spūali p saluacōem. ¶ Et qz nullus potest face re ista signa nisi sol⁹ deus Ideo dicit thē ma Nemo potest hec signa facere z c̄ ¶ Dico primo q deus dedit signum sā cte trinitatis in anima rōnali per creatio nem. Et ecce qualiter in vno corpe non est nisi vna anima rationalis que guber nat totum corpus z mēbra scz caput pe des manus z omnia. Sicut toto mūdo non est nisi vnus deus qui gubernat z re git totum mundum z caput q est celuz et brachia scz solem z lunam z stellas quibus fiunt opera z ventrem scz elemē ta. Jam videtis quanta est altitudo celi quod est caput ad pedes scilicet terram. Et sicut anima rationalis habet tria in se scilicet memoriam scz qua recordamur de preteritis. Et intelligentiam qua in telligimus presencia. Et voluntatem q̄ desideramus futura vt sanitatem. Nun quid tu infirmus desideras sanitatem et tu pauper diuicias z tamen memoria z intelligencia z voluntas nō est nisi vna anima. Ita in mundo nō est nisi vn⁹ deus et ille deus nō est nisi tres persone pa ter z filius z spūssanct⁹. Ecce qualiter deus dedit signū trinitatis in aīa rōnali p creationē sicut rex qui de diuersis me tallis facit monetam. sed solū in moneta auri ponit ymaginē suam. In alijs autē monetis solum ponit sibi signum Ita de us a principio mundi fecit multas crea turas quasi monetas diuersorū metallo rū Sed solum monete auree scz in hoie ipressit ymaginē suā loquēdo de creatu ris corpalibus. Moneta argenti clara est sol luna z stelle sed illa solum habēt signum trinitatis z nō ymaginem. Mo neta de luto sunt elemēta sed nō habent vestigiū. solus homo est ad ymaginē dei loquendo de creaturis corpalib⁹. qz sicut aurum inter omnia metalla est nobilissi ma Ita homo iter omnes creaturas cor porales est excellērior z sicut ille q̄ facit monetam imprimit ymaginem regis in floreno. Sic deus quando creat ani mam in ea ymaginem suam imprimit Q ostendit deus a principio quādo creauit omnia dicens. Fiat lux z nihil amplius dixit. Fiant luminaria. Sed quando vo luit formare hominem non dixit fiat ho mo. Sed quasi teneret consistorium pa ter z filius z spirtussanctus dixit deus Faciamus hominem ad ymaginem z si militudinem nostram vt presit piscibus maris z volatilibus celi z bestijs vniuer seq̄ terre omniq̄ reptili Genesis p̄mo. Patet quomodo istud signum datur a deo in anima per creationem de isto sig no dicebat dauid. Signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti le ticiā in corde meo p̄s. quarto. Nota lu men vultus tui dūc. i. ymago trinitatis

Super nos id est in anima que est supra corpus. Moraliter hic instruimur. Si quilibet nrm habet ymaginem dei in anima. q̄ digne ⁊ reuerenter est seruanda ymago xpi proditor ⁊ infidelis iudicaret̄ qui ymaginem xpi vel virginis marie sci deret ense vel cōbureret igne vel proiceret in latrina. Omnes vos diceret. O traditor ribalde ⁊c̄. Magis proprie ē ymago dei anima racionalis q̄ alia ymago Et aliqui scindunt eam ⁊ iracundi ⁊ vindicatiui occidendo hominem. Si dicatur. Ipe interficit patrem meū. Responsio. si ipe est proditor. Ideo tu videsse proditor. Ideo vindicta est deo dimittenda. quia ipse faciet hic vel in alio mundo Ideo dixit deus. Quicūq effuderit humanū sanguinē effundetur sanguis illius. Et signatur ratio ad ymaginem quippe dei factus est homo Deū. ix Nota fundetur sanguis illius hoc intelligitur vel a iudice per iusticiam. vel ab ipomet p penitenciam. qui eñ occidit vel cōsensit in mortem proximi homicida est si preter vel extra ordinem iuris ⁊c̄. ppria penitencia effundetur de sanguine suo cū disciplinis alij aūt nō scindunt ymaginē dei sed proiciunt eam in ignē vt auari q auaricia nō est nisi ignis qui incenditur in corde auari ad cōgregandum. vel p vsuras vel rapinas ⁊c̄. ppter hoc dixit xpūs. videte ⁊ cauete ab omni auaricia Quia nō in abundancia cuiusq̄ vita eius est ex hijs que possidet luc. xij. Nota ab omni vniuersaliter. Alij proiciunt ymagines in latrinam vt luxuriosi quid est luxuria. nisi stercus putridū. Qualitercunq̄ fiat luxuria est damnatō. sed actus matrimonialis potest fieri absq̄ omni peccato ymmo etiam cū marito ⁊ etiā cum peccato mortali ⁊ q̄nq̄ etiā cum peccato veniali Dicatur ptra illos qui dicunt fornicationem simplicem nō esse peccatum ⁊ contra notorias meretrices. Ideo dicit scriptura. Fili in mansuetudine seruia aiam tuam ⁊ da illi honorem ſm meritum suum quia ymago dei digna est honore peccātem in animam suam quis iustificabit et quis honorificabit exhonorantem animam suam. Ecclesiastici decimo. Deo secundo ⁊c̄. In corpore materiali ⁊ p̄ per redemptionem. Signum q̄ xpūs recepit in die redemptionis que fuit in die veneris sancta. est crux. Sicut rex arogonie recepit pro signo diuisiones Rex frācie florem lilij. Rex castelle leonem ⁊ castrum. Ita xpūs rex celi ⁊ terre. recepit signum crucis exquo fuit ibi suspensus p nostra redemptione. Ne aliquis sibi credens ⁊ obediens suspendatur in furca inferni. de hoc prophecia hec dicit dominus deus. Ecce leuabo ad gentes manū meam ⁊ exaltabo ad populos signum meū scilicet sancte crucis ysaie q̄dragesimono no. In hoc ergo signo carnali visibli ⁊ audibili dedit deus signum trinitatis. quia quādo signat se. dicit. In nomine patris et filij ⁊ spiritussancti amen. In nomine Ecce vnitas essencie. non dicit in nominibus. Dicunt doctores q̄ si quando sacerdos baptisat diceret. Ego te baptiso in nominibus ⁊c̄. non baptisaret vide de hoc sanctum Tho. tercia parte questione seragesima sexta articulo sexto in solucōe ad sextum Et in quarto distinc. tercia articulo scdo questiōe p̄ma nonum. Ideo dixit xpūs apostolis ⁊ discipulis eūtes docete omnes gentes baptisantes eos In nomine patris ⁊ filij ⁊ spiritussancti Non dicit in nominibus. Math. vltio. Cum dicitur patris ⁊ filij ⁊ spūssancti. Clare dicit trinitatem psonarū. Itē q̄ tum ad visum ⁊ audium in mō signandi Ostendit hic modū signādi q̄n dicit. In nomine patris teneatur manus alte. Ratio Quia pater numq̄ fuit ab alio

missus. Sed ipso existente in cathedra eternitatis sue. misit filium suum vnigenitum in vtero virginali sicut sol mittit radium suum ⁊ tamen nō recedit ab eo Ideo quando dicitur ⁊ filij debet teneri manus circa vterū. qñ dicit̄ ⁊ spūssancti debet ducere manū ꝑ trāsuersum de musculo ad musculum qꝛ spūsscūs fuit sparsus sup aplos ⁊ discipulos xp̄i in die pēthecostes qñ aūt dicit̄ amen. Iūgātur manus signātes vnitatem essencie. Aliqui multuꝫ errant in medio signandi qñ dicūt. In noīe patris longe fatiūt dicentes ꝙ pater est maioꝛ. hoc est heresis. qꝛ in hac trinitate nihil prius aut posterius nihil maius aut minus ꝫ tote tres persone coeterne sūt ⁊ coeq̄les vt dicit Atanasius Alij ponūt filiū ad dexterā qꝛ dicit articulus Sedet ad dexteram dei patris Sꝫ hoc nihil est. qꝛ ⁊ filius ⁊ spūsscūs sunt ad dextris dei. qꝛ esse ad dextris dei. nihil aliud est q̄ꝫ esse equalem deo patri. Alij ponūt spm̄scm̄ a dextris dicendo ꝙ ad sinistram est dyabolus q̄ tunc ꝑcutit̄ Et hoc nusq̄ꝫ inuenitur ī libro alicui⁹ auctoritatis. Ideo bon⁹ modus signandi est ille de q̄ vobis ⁊c̄. de hoc signo dicit ecclesia. Signū salutis salus in ꝑiculis. vitale signū vitam ferens omnium ⁊c̄. ¶ Moralit̄ hic ptꝫ ꝙ errant illi qui nō sig̃nt se signo xp̄i. sed dyaboli vt sūt multi layci ⁊ clerici. Qualis iniuria fieret regi si quis de palacio amoueret signa sua. et poneret signa inimici sui. talem īiuriā faciūt xp̄o qui nō bene sig̃nt se Signum em̄ xp̄i est crux. Signū dyaboli est circulus vl̄ rota auc̄tas. In cicuitu impij ambulant dixit dauid. palalatiū xp̄i est corpus xp̄iani in q̄ fuit positum signū crucis xp̄i regi in baptismo. Sed qñ vos signatis faciendo circulū tūc amouetis signū xp̄i a palacio suo ⁊ ponitis signuꝫ dyaboli. Dicatis qñ surgitis de lecto qualiter signatis vos. pater sic. ⁊ faciūt circulum Idem quādo volunt prādere ymmo dolentes referimus Sacerdotes in benedictionibus salis aque ⁊ panis faciunt signum dyaboli ⁊c̄. Immo ꝙ peius est ī sacrificio ⁊ etiā quādo post missam dāt benedictionem populo que est magne virtutis ex xp̄i presencia aliqui cū signo dyaboli dant benedictionē dicendo. In vnitate sancti spiritus benedicat vos pater et filius ⁊ spirtussanct⁹ amē. faciēdo circulum. Cogita quātum displiceret regi amotio signi sui. plus displicet xp̄o ꝓpter hoc dicebat dauid in p̄s. Vt quid deus repulisti in finem iratus est furor tuus super oues pascue Nota vt q̄d r̄pulisti ⁊c̄ Respondit sancta trinitas. signa nostra non vidimus iam nō est propheta id est sacerdos prophetisando vere faciēdo signum xp̄i. Ideo corrigatur hoc viciū malum. ¶ Dixi tercio ꝙ deus dedit signuꝫ trinitatis in vita spūali. ꝙ fuit datum ꝑ saluacionem. Vita enim spūalis sancta et bona nō est nisi vna a principio vsq̄ꝫ in finem. tamē habet tres partes vt scilicet homo sit bene ordinatus. Primo erga deum. Secūdo erga proximuꝫ. Tercio erga seipsum Et sicut est vnus deus in trinitate personarum. Ita est vna vita spiritualis cum tribus ordinacionibus. Ecce signum trinitatis. ¶ De isto signo dicit bernhardus. data sunt signa ⁊ iudicia quedā ⁊ iudicia manifesta salutis vt indubitabile sit eum esse de nnmero electorum in quo illa signa permanserunt. Scitis quādo eritis bene ordinati erga deum quando portabitis honorem ⁊ reuerentiam deo. tunc em̄ vasalli sunt bene ordinati erga suum dominū quando cum reuerencia loquūtur de eo. sic nos erga deum nō iurando nō renegando ipsū vel blasphemando. Ideo non meremini si habetis malum tempus ⁊c̄. Sed ego

minor qz nō intratis i abissum ꝑt blas/ plemias ꝯs facitis te ꝑ ꝙquerit deus pr dicēs. Filius honorat ꝓrem. t seruꝰ do/ minū suū timebit. Si g ꝑ ego sum vbi est honor meus dicit dñs Malachie. j. Fiat g ordinatio ꝓtra iurātes oēs te bere tis clamare ꝯ iurātes sicut ꝑ lupū tc

¶ Secūdo bona ordinatō erga ꝓximū est nō scz nocere ꝓximo nec i bonis ipm damnificando. nec in fama nec in ꝑsona sed hz erga eū amorem benuolētie Jō esset necessariū vitare ludū taxillorꝫ qui ꝓximum valde damnificat taz in bonis ꝙz in corpore ꝙz etiā in aīa Jdeo istos iu dicabit filius qz sibi fit iniuria q̄ vertit ad saluādas animas. pater oīe iudiciū de/ dit filio vt oīes honorificent filiū Jo. quito

¶ Tertio bona ordinatō erga se/ ipm i ꝑ ꝓsistit vt postꝙz laborastis feria secūda t tercia tc. q̄escatis i die dñica ni/ hil tpale faciendo nō debetis ambulare per campū nisi ꝓpter magnā necessitatē. nō negociacōes debetis facere nec ꝓtra/ ctus aliquos tc Nota aliq miraculū tc Fiat g ordinatio vt festa seruētur t ha bū dabitis Jsta ordinatio corrūpit spūi sancto qui requirit requiem in aīa in q̄ ha/ bitat Jdeo dicit scriptura Amodo iā di cit spūs vt requiescant a laboribus suis Apc. xiiij. Deo gracias.

¶ De eodem sermo tercius

FRatres perfecti

estote. verbū istud habet. ij. ad cho riuth. ca. xiij. t vltimo. recitatiue in epla pntiū octauaꝫ ꝑ thema dat modo motiuū declarādi in quo ꝓsistit perfectio vite spūalis. Materia erit vtilis t ꝓ ficua Sed vt deo sit acceptabilis t grō sa saluter virgo maria. Si stricte volu/ mus cogitare in opibus hui mundi que deus fecit per creatōnē inuenimus q̄ tri plici gradu ꝓsistunt t homo est in ꝓfecti ori gradu ꝑm q̄ ego vobis declarabo.

¶ Primus gradus est de creaturis que sūt sube spūales sicut angeli qz omnes sunt spūs. dauid. Qui facit angelos su/ os spūs Nō habēt carnes neq̄ ossa. spi ritus carnē et ossa nō habet luc. vltimo. De hoc vide scm tho. j. pte. q. l. ar. ꝓmo.

¶ Secūdus gradus est de creatur q̄s deus fecit a principio scz de creaturis pu re corporalibus. que nō habēt spūs sicut sunt celi sol luna t stelle. que nō habent animā rōem nec intellectū. Sed sūt vt lapides sine spū Jtē elementa terra aq̄ ignis tc. Jtem elemētata vt volucres metalla t aīalia. Dauid. Nō em est spi/ ritus in ore iporū quia licet emittāt an helitum nō tū habēt substātias spūales

¶ Tercius gradus est de creaturis simt corporalibus t spūalibus vt sunt homies Ultimo em creauit deus hominē t qua si epylogando cōposuit eum de materia corporali quātū ad corpus t spūali sub/ stantia. q̄tum ad animam patz ergo q̄ inter oīa opa dei singularem perfectio nem habet homo sup omnes creaturas. Jdeo dixit moyses Jgit perfecti sunt ce li t terra t ois ornatus eorum. Gen. ij.

¶ Moraliter celi sūt potētie intellective ipi aīe vt memoria itellectus t volun/ tas. terra est caro. ornatus anime sūt bo tas. terra est caro. ornatus anime sūt vir ne cogitacōues de corde affectōes delite ria cōtemplacōes t hmōi. Ornat aūt carnis sunt mēbra corpis t quicq̄ sensꝰ corporales. Patis g ꝑz q̄ si volum loq̄ de perfectōne naturali homo sup omnes creaturas habet perfectōem naturalem vnde t homo dicit ꝑm beatū gregō. ois creatura Jdeo rōnabile est vt homo et habeat perfectionem moralem scz de vir ta spirituali. propter hoc dicit thema fra tres pfecti estote scz in vita spūali Mo do videndum est in quo ꝓsistit vite spūa lis perfectio. Et inueni q̄ in q̄tuor scz. Jn dilectōe generali sine exceptione

In locucõe rõnali sine offensione.
In diligencia virtuali cũ rcã intencõne
In pacientia tpali cũ vera exultatione.
¶ Dico pmo ꝛc̃. scz dilectio vniuersalis sine exceptõne est siue i hoc ꝯsistit qd̃ est diligere oẽs homies vniuersalr. tam viuos q̃ etiã mortuos scz illos de paradiso de eis laudãdo deũ. de purgatorio. pro eis orãdo vt inde exeant. ꝑ xp̃ianis vt in fide ꝛ in bona vita cõseruent̃. ꝑ inimicis etiã orãdo vt ad bonũ finem perducant̃. nõ solum debet quis diligere domũ suam sed etiaz omnes alios ita q̃ totus mũdus recipiatur in corde suo ꝑ dilectionem vniuersalẽ. Talis est in pmo gradu ꝑfectõnis vite spũalis. quia nemine excludit a dilectõne. Sicut faciũt aliqui vnus dicit ego diligo amicos meos sed nõ inimicos. Alius dicit ego diligo parẽtes meos sed nõ curo de alijs. Aliꝰ dicit ego diligo illos de loco meo. sz nõ alios. nihil valet. Rõ est oportz q̃ dilectio sit vniuersalis Quilibet diligit ymaginez xp̃i vel virginis marie cuiusuis materie sit siue auri siue argenti. ꝛc̃. diligit̃ em̃ ꝛ honoratur ymago nõ rõne materie sed racõe illius cuius est ymago. Cũ ergo hõ sit ymago dei magis ꝓpria q̃ ymago facta a pictore ad imaginẽ quippe dei factꝰ est homo Gen̄. ix. Ideo talis ymago diligenda est in q̃cũq̃ materia siue i auro siue in argẽto. ymago dei antea est in hoĩe scẽ ꝛ bone vite diligenda ẽ Itez ymago est de argento qñ hõ hz intellectũ clarũ in scĩa. ꝛ os in eloquẽcia. ꝛ cor i credencia. Itez de ferro qñ est ĩpaciens tñ est diligenda. De ligno putrido est ymago qñ est pctõr. De lapide duro qñ nõ hz deuocõem. De carbone nigro qñ ꝑsona est male fame. tñ est diligenda qꝛ ymago dei est. desiderãdo ꝛ orando pro sua ꝯuersiõe. Si g̃ ymagines sũt amabiles rõne illoꝝ quos repñtant q̃to magl homo. De h̃ auc̃tas xp̃i q̃ predicãdo populo dixit audistis qꝛ dictũ est antiquis diliges ꝓximũ tuum ꝛ odio habebis inimicũ tuũ ꝛc̃. vsq̃ ꝑfectus est Mat. v.
¶ Nota q̃ loquit̃ de dilectõne generali et generalibꝰ signis eius. Si em̃ diligitl benefactores nec gratis nec grãs habebitis qꝛ etiã iumenta diligunt bñfactores Canis em̃ diligit bñfactorẽ suũ ꝛ odit malefaceorem. qꝛ tñ solum diligit amicos ꝛ benefactores nullũ meritũ habet apud deum. oportz g̃ generalit̃ diligere omnes amicos ꝛ inimicos ꝓpter deum. In h̃ est meritũ. Si ergo est aliq̃s nr̃m qui ĩ corde suo habz odiũ rancorem seu malã voluntatẽ deponat Jõ aplus videte ne qnis malũ pro malo alicui reddat. sed sp̃ q̃ bonum est sectamini inuicez et in omnes. pma ad thesal. v. ¶ Dico secũdo ꝛc̃. locutio rõnalis sine offensione Prima ꝑfectio vite spũalis ꝯsistit i corde ista aũt Scda in ore talis em̃ dz esse locutio q̃ nõ offendat deum nec ꝓximũ Offendit̃ autẽ deus qñ homo loquitur mendaciuz. qꝛ ipe est veritas. Ego sum via ꝛ veritas. ꝛ vita. Johis. decĩoq̃rto Peius est mendacium in ore q̃ stercus Ratio quia aufert officium lingue que data est homini ad exprimendum mentl conceptum Ideo ꝛc̃. ¶ Secundo iurãdo inuanum offenditur deus. inuanum iurare est quãdo sine necessitate vel vtilitate homo iurat. dicendo per deum ista cappa est nigra ꝛ huiusmodi ¶ Tercio iurando false. sicut multi miseri qui faciendo cõplacentiam ꝛ ad complacendum amico vel vicino in iudicio falsum iuramentum faciunt. ¶ Quarto iurando enormiter cum lingua quasi cum ense diuidunt dominũ suum q̃tum in eis est videtur nobis modica iniuria. ¶ Quinto renegando terribiliter. Quia iam hodie non sufficit iurare. sed dicunt maledicar ego a prauis hominibus iniqnis ꝛ peruersis ꝛ similia terribilia ꝓferendo ꝛc̃.

¶ Dicto qꝫ est ꝓius blasphemã do hor ribiliꝫ. qñ sũt irati ex ludo vl' aliꝫ cũ gla/ dio ꝓcutiũt crucem manu versus celum dicẽdo verba ꝓpria xp̃m ⁊ virginem ma riã ⁊c. Ex istis ꝑcis venũt mala infinita ideo rectores debẽt sup̃ b̃ ꝓuidere ⁊ sta/ tuere sub certis pnis ꝯ tales ⁊c. ¶ Se cundo offenditꝫ ꝓxim⁹ qñ diffamatꝫ vel ꝑtm̃ suũ secretum publicatur vel seipm laudãdo Jõ dico qꝫ locutio debz esse rõ nalis ne deus nec ꝓxim⁹ offendatꝫ. Jõ dicunt ꝓbi qꝫ ista dꝫa rõnale est ꝓfectio eccñalis hois ⁊ formalis dꝫa q̃ dat ei per fectõem Quid ẽ hõ ail rõnale qz morta le nõ est de essencia s̃ additũ fuit ab insi delib⁹.angeli aũt nõ sũt rõnales qz subi/ to ⁊ sine discursu itelligũt hoies vero sũt solũ rõnabiles de b̃ vide scm̃ tho.ꝑma p te q.xviij.arti.iij. ⁊.iiij. Ideo debz loqui rõnabiliꝫ. Jõ aplus Frẽs in multi offẽ dimus oẽs. Si quis aũt in verbo nõ of fendit hic ꝓfectus est vir. Jaco.iij. No ta hic de iuuene loquace ⁊ verboso q̃ ve nit ad quẽdã sanctũ hoiem q̃rens ab eo cõsilium q̃liter gubernaret linguã suam. Qui dixit sibi.facias qꝫ os tuum loq̃tur vt bursa auari ad soluendũ. Et iste paꝫ non intelligo istud. Et scũs rñdit.bursa auari habet tres nodos.⁊ qñ aliquis pe/ tit ab eo debitũ non statim soluit sed di/ putat dicẽs ⁊ quare ego sum vobis ob ligatus ⁊ silia.ita debz fieri añ q̃ loquaꝫ Jõo lingua habet tres clausuras q̃si tres muros. Secus de alijs sensib⁹ q̃ oẽs sũt apti oculi aures nares ⁊ manus. Sz li gua vt leena hz tres custodias scz dẽtes et labia Ideo qñ vis loqui vt auar⁹ di/ puta. ꝓmo infra te dicẽdo q̃re volo loq̃ erit necessariũ vtile vel edificatoriũ .Si nõ sed truffatoriũ vel iuriosũ nõ loquar ergo. Qui isto mõ scit gubernare liguaz suã ꝓfectus est. Jõo aplus Qis sermo malus ex ore vestro nõ ꝓcedat s̃ si q̃s bonus est ad edificationẽ. vt det graciaz audiẽtib⁹ ad eph̃x.iiij. ¶ Dico tertõ ⁊c scz diligentia virtualis cũ recta intencõe scz qꝫ quilibet cũ diligentia faciat qꝫ tene tur facere ꝑm statũ ⁊ officiũ suum. Si e bigrã religiosus qui est diligens in seruã do ordinem ⁊ regulam ⁊ tria vota essẽ cialia ⁊ cerimonias in victu ⁊ vestitu et silencio.talis est ꝓfect⁹ Qui aũt dimit tit ꝓdicta longe est a ꝓfectione Jterz de diligencia sacerdotum in horis dicendis tam de die q̃z de nocte. Item habere dili gentiam in instrumẽtis ecclesie vt sint bo na ⁊ mũda ⁊c. Item de laicis. diligẽtia eñ vestra in hoc ꝓsistit vt detis operã fa cere orationem devotam quẽadmodu⁹ supplicatur pape vel regi ⁊c. In qualibet ebdomada seruare dñicam audiẽdo mi sam ꝓpletam cũ silencio ⁊c. Et quolibz anno cõfiteri in principio q̃dragesimeꝫ ⁊ pascha coicare ⁊ diligenter penitentiam datam a cõfessore seruare. Ista faciunt xp̃ianum ꝓfecte.ꝓter hoc dicit deus xp̃ ano cuilibet. Ego dñs deus omnipotẽ ambula cora me ⁊ esto ꝓfect⁹ gen̄.xvij Nota ambula.non dicit sta vel sede Sz ambula qꝫ notat diligentiam Ambula re est de virtute in virtutem incedere co ram me. Aliqui eñ ambulant nõ cozam deo.sed cozã gentibus vt ypocrite ⁊ va/ ne glorioſi vt laudentur ⁊ videanꝫ. Sz ille ambulat cozam deo. qui quicq̃d fa cit facit recta intencione ꝓ deo non cu/ rando de gentibus sed de deo. Ideo dice bat lucas euãgelista. Seruiamus dño i sanctitate ⁊ iusticia cozam ipso omnib⁹ diebus nris luce ꝓmo. ¶ Dico quarto scz pacientia tpalis cum exultatione scz ad sufferendum mala ⁊ iniurias qz alias modicum esset facere bona opera nisi aduersis homo habeat pacientiam. Ratio est Qui eñ vult intrare bellum nõ soli armatur armis inuasiuis sed eriã defensi uis. Si eñ portat lanceam in dextera nõ erit ꝓfecte armatus nisi portet scutum in

sinistra. Ita de nobis Qui in hoc mundo sumus in campo p̄lij. Ideo oportet perfecte armari de armis inuasiuis. diligencia in spūalibꝫ est q̄si lancea ⁊ defensiuis pacientia. paciētia enī est quasi scutū qđ opponitur sagittis tribulacionū iniuriaꝝ tēptacionū ne tangat cor. Sꝫ multi sine isto scuto intrant istud p̄liū Sunt enī diligentes in operibꝫ spūalibꝫ. ꝫ sunt impaciētes in tribulacōnibꝫ ⁊ iniurijs nō sunt firmi. qꝛ statim ad modicā iniuriā turbātur. ideo oportet armari perfecte. diligencia enī in bonis ⁊ paciētia in malis faciūt hominē perfecte armatū. Cū gaudio sumende sunt aduersitates ⁊ tribulacōnes. quia meritorie sunt. plus meruit Job ꝑ pacientiā in aduersis q̄ꝫ per diligenciā in bonis. Ideo dr̄ apostolꝰ iacobus. Omne gaudiū existimate fratres mei cum in tēptaciones varias inciderit. scientes q̄ ꝓbacio fidei vestre pacientiā operat̄. pacientia autē opus perfectū habet. vt sit perfecti ⁊ integri in nullo deficientes Jacobi p̄mo. Nota cū gaudio sunt accipiende tribulacōnes tum ꝓpter necessitatem. tū ꝓpter vtilitatē pacientia vobis necessaria est vt voluntatē dei facientes cōportetis repromissionē. Ad hebreos.x.

De sancta trinitate. Sermo quartꝰ

Nemo ascendit in celū nisi qui descendit de celo Habetur verbū istud originalit̄. Johis iij. ⁊ officiat̄ in euuangelio p̄sentiū octauarū. In p̄senti sermone ꝫm motiuū qđ dat michi thema volo declarare q̄modo nos peccatores poterimꝰ in celū ascendere quia ad hoc sumꝰ finaliter creati. credo q̄ erit materia vtilis ⁊ ꝓficua. Sed vt sit deo acceptabilis ⁊ graciosa. Salutet̄ virgo maria ⁊c̄. Thema est verbū xp̄i. quod verbum nisi intelligat̄ recte. portaret seu duceret peccatorē in desperacionē cū dr̄. Nemo ascendit in celū nisi q̄ ⁊c̄. Quia nullus descendit de celo nisi ipsemet xp̄s ꝫm q̄ ipsemet declarat. cū sequit̄ filiꝰ hominis q̄ est in celo Ipse enī descendit de celo in incarnacōne. ⁊ ascendit ad celū in ascensione postq̄ꝫ ꝯpleuit opus nostre redēpcionis. Et dicit. Nemo.i.nullus homo ascendit. Ergo miseri quid faciemꝰ nos. Ideo dictū verbū sic intelligit̄. Nemo ascendit in celū scꝫ v̄tute ꝓpria nisi q̄ descendit de celo scꝫ xp̄s. quia hoc solum sibi cōpetit. quia sicut falco vel aquila ascēdit virtute alaꝝ. nec indiget auxilio Sic xp̄us cū duabꝫ alis scꝫ potencia diuinali ala dextra. ⁊ gloria humanali quasi ala sinistra ascendit in celū. nec indiguit auxilio alterius. de hoc ꝓphetia dauid A summo celo egressio eius ⁊ occursus eius. id ē regressio vsq̄ꝫ ad summū eiꝰ. psalmo.xviij. Ideo apostolꝰ Quis descendit ipse est ⁊ qui ascendit sup̄ omnes celos vt impleret omnia scꝫ ꝓphetizata. Ad ephes̄.iiij. Ecce qualit̄ intelligit̄. Nemo ascendit ī celū ⁊c̄. Ergo nos q̄liter poterimꝰ ascencendere quia nec habemꝰ potenciā diuinalem nec gloriā humanalē. Ideo nō possumus ascendere v̄tute ꝓpria. ꝫ oportet ascendere v̄tute xp̄i. qui dat nobis virtutem fidei spei ⁊ caritatis. ⁊ v̄tutes morales. vt possimꝰ ascendere. Nota similitudinē de nebula q̄ de mane iacet in terra. ꝫ post virtute solis ascendit sursum. Ita de nobis q̄ sumus terrestres concepti nati ⁊ nutriti in terra. Dauid. Celum.i.gloriam celi dn̄o terram autē dedit filijs hominū. Ideo oportet nos ascendere virtute solis illius scꝫ de quo dr̄ virgini marie. Felix nāq̄ꝫ es sacra virgo maria ⁊ oī laude dignissima quia ex te ortus est sol iusticie xp̄s deus noster. Quādo hō moritur in gracia v̄tute istiꝰ solis. hō ascendit quasi homo trahat̄ ab eo. Juxta illđ ego si exaltatꝰ fuero a terra. omnia trahā

ad meipſum. Jobis.xij. Et ſic intelligit̃ thema. Nemo aſcendit in celũ ꝛc̃. ſcz vir tute ꝓpria. Nota nouẽ gradus hui⁹ aſcẽ ſus quẽadmodũ ſunt in celo nouẽ ordi nes angelo⁹ ſeu gradus Jõo aptetl vos vt aſcendatis

Primus eſt peccato⁹ cognicio
Secõs cordis contricio
Tercius emẽdandi ꝓpoſitũ
Quartus ſac̃mentalis cõfeſſio
Quintus penitencialis ſatiſfactio
Sextus debito⁹ reſtitucio
Septimus fame reformacio
Octauus iniuria⁹ remiſſio
Nonus eukariſtie cõmunio

De iſtis dicebat Yſaias. venite aſcenda mus ad montẽ dñi ⁊ ad domũ dei Jacob Yſa.ij. ¶ Dico p⁹. q ꝑmus grad⁹ aſcen ſus ẽ peccato⁹ cognicio. ſ. habere ſentimẽ tũ ⁊ conſciam de pcis. qñ conſcia pungit ⁊ remordet d. O miſer ego ſũ religioſus ⁊ nõ vixi vt religioſus nõ ſeruaui regulã ꝛc̃. Jdẽ de clericis ⁊ laycis. Talis iã te net pedẽ in ꝑmo gradu talis cognicio ẽ ne ceſſaria q⁹ nullus curat de medicina q̃ nõ ſentit ſe infirmũ Jõo dicebat Jheremias vide vias tuas in cõualle ⁊ ſcito q̃d fece ris Jhere.ij. Sed multi deficiunt in iſto gradu q̃ ſtati ſentiunt defect⁹ corporis ꝫ nõ ſentiunt mala ⁊ defect⁹ aie. verbi grã. ſunt multi q̃ ſtati ſentiunt ventũ intrãtẽ per feneſtrã ꝫ nõ ſentiunt ventos ſuperbie vane glorie ⁊ ꝓſumpcõis flantes i corde magn⁹ defectus ẽ iſte. Alij ſentiũt ſtati puluerẽ ⁊ claudunt ſibi os ⁊ nares Sed non ſentiunt in anima pulueres auaricie vſure furti rapine ꝛc̃. Alij ſentiunt ſta tim modicũ calorem forte ꝓuenientẽ ex nimio potu ꝫ nõ ſentiunt ignẽ luxurie qui totũ comburit. Alij ſentiunt ſtati paruã ſpinã in digito ꝫ non ſentiũt gladiũ dya boli qui totã animã tranſfodit. quando recurrunt ad diuinos ꝓ ſanitate ꝓ ſe vel ꝓ filijs vel ad inueniendũ rem perditam

Alij ſi comedunt legumina ſtatim ſenti unt aliquid infra dentes. ⁊ non ſentiunt ſaxũ inferni quẽ tenent in ore quãdo iu rant. Alius ſentit ſtatim ſi habet ſtoma chum repletũ cum nõ poterit dormire. ꝫ quando tenetis ſtomachũ anime plenũ veneno odij ⁊ rancor⁹ non ſentitis. Alij ſi dormiunt in lecto. ſtatim ſenciunt pul cem. Sed nõ ſentitis lupos vel leones in ferni. q̃ tenent vos ne vadatis ad miſſã vel extrahãt vos de eccleſia. ⁊ ſic de aliis Jdeo pauci ſunt qui aſcendunt in ꝑmo gradu. Non ſunt iſti ſicut dauid q̃ ſtatim habuit cognicionẽ de peccato ſuo. Jdeo dixit deo. Amplius ꝙ̃ merear laua me ab iniquitate mea. ⁊ a peccato meo mun da me. Et aſſignauit rõnẽ dicens Quo niam iniquitatẽ meã ego cognoſco ⁊ pec catum meũ contra me eſt ſemp quaſi di ceret. Jam ſũ in ꝑmo gradu. Jõo q̃libet veſtrũ auiſet ſe qualiter iuit. in quo ſtatu eſt. ⁊ corrigat ſe ¶ Secund⁹ gradus eſt cordis cõtricio. poſt ꝙ̃ homo cognoſ cit peccata debet contri ⁊ dolere de eis. quia alias cognoſcere peccata ⁊ delectari in ipſis malũ eſſet ⁊ peccatũ. Neceſſaria eſt ergo cõtricio Jdeo dixit ezechias rex vt habet̃ Yſaie.xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine ani me mee. Domine ſi ſic viuit̃ ⁊ in talibus vita ſpũs mei Corripies me ⁊ viuificab me. Nota cum dicit̃ tibi. non dixit mihi ſeu mundo ꝛc̃. Sed tibi quia nullus do lor ſeu triſticia de peccatis valet aliquid niſi ſit reſpectu dei etiam ſi ꝓ vno pecca to homo ꝓiceret tot lachrimas quot ſũt gutte aque in mari. nihil valeret niſi ſit re ſpectu dei. verbi gracia. Si religioſus co gitans q̃ preſidens ſu⁹ ſi ſciret mala ſua incarcerabit eum ⁊ illo timore plorat vel quia erit diffamatus ꝛc̃. nichil valet. q̃ hoc nichil aliud eſt niſi recogitabo mihi ⁊ nõ tibi. Sed tũc eſſet ꝑtricio ſi diceret O miſer et q̃t pctã feci et q̃tuꝫ offendi

creatorē meum q̄ de nemore mundi me elegit ⁊ plantauit in religione vt seruirē sibi. ⁊ ego miser feci oppositū. tunc esset ꝯtricio. Idē de sacerdote quādo cogitat O miser ep̄us sciet ꝙ ego sum concubinarius ⁊c̄. ⁊ perdā beneficiū ⁊ plorat nihil valet. attricio posset esse q̄ non sufficit ad saluacionē. Sed posset esse contricio si respectu dei doleret dicendo. O miser deus fecit mihi graciam quā angelis nō fecit ⁊c̄. Idē de laycis si aliquis esset sentenciat⁹ ad furcā ⁊ plorat ꝓpter periculum ⁊ diffamacionem ⁊c̄. nichil valet. Idē de muliere cuiusuis sit status q̄ peccauit ⁊ plorat timore viri vel diffamacionis ⁊c̄. nihil valet. oportet ꝙ sit respectu dei. Ido dr̄ ꝓpheta in ꝑsona xp̄i Recordabunt̄ mei quia contriui cor eoꝝ fornicans ⁊ recedens a me ⁊ displicebūt sibimet sup̄ malis q̄ fecerant in vniuersis abhominacionib⁹ suis. Ezech̄. vi. ¶ Tercius grad⁹ est emendandi ꝓpositū ⁊ sequit̄ ad duos gradus p̄dictos. q̄d eniz valeret cognicio peccatoꝝ et cōtricio nisi homo habeat ꝓpositū emendandi ⁊ corrigendi vitā suā nihil valet. Ideo necessario requirit̄ ꝓpositū firmū emendandi dicendo. Ego cōsueui esse superb⁹ pomposus. Sed factū est de cetero volo viuere humilit̄ ⁊ sic de alijs. hoc est emendandi ꝓpositū quia modicū esset dolere de peccatis p̄teritis nisi homo ꝓponat cauere a futuris. de hoc dauid. Beat⁹ vir cui⁹ est auxiliū abs te. i. a te ascensiones in corde suo disposuit in valle lachrimaꝝ in loco quē posuit. p̄s. lxxxiij. Nota in valle lachrimaꝝ. vallis inter duos montes consistit. Ita vita p̄sens dr̄ vallis lachrimarum. cōsistens inter duos montes quoꝝ vn⁹ est paradisus terrestris altus. intantum ꝙ aque diluuij q̄ ascenderūt. xv. cubitis sup̄ omnes mōtes illuc nō ascenderunt de quo dr̄ beda. Or folia arborum tangunt speram siue celum lune. Alius mons ad quē debem⁹ ascendere est paradisus celestis. ⁊ hic debem⁹ nos disponere per bonā vitā ⁊ bona opa vt illuc ascēdamus. Ideo dr̄ ascensiones ī corde suo disposuit in loco quē posuit. locus religiosi est monasteriuz clerici ecclesia. ⁊ sic de q̄libet statu laycoꝝ. in quolibet istoꝝ locoꝝ quilibet debet disponere ascensiones per recessū a malis ⁊ accessum ad bonuz Ideo xp̄s. vade ⁊ iā amplius noli peccare. Johannis. viij. Quasi dicat exq̄ iam ascendisti p̄mo ⁊ scd̄o g̃du. Iō vade ascēde āplius. ⁊ iā noli peccare. Ecce h̄ ꝓpositū emendandi. ¶ Quartus est sacramentalis confessio ⁊ sequit̄ ad p̄dicta quid enī valeret mundare camerā si stercus remaneret in angulo. Ideo oportet vt per fenestrā stercus ꝓiciat̄. Ita illius q̄ habet cognicionē peccatoꝝ ⁊ contricionem cū ꝓposito nō redeundi. camera conscientie erit munda si stercus peccatoꝝ ꝑ fenestrā oris ꝓiciat̄. dicendo confessori. pater ego fui superb⁹ ⁊c̄. ⁊ sic de alijs peccatis. Ex hoc dicebat beat⁹ iohānes. Si cōfiteamur peccata nostra fidelis ⁊ iust⁹ est deus vt remittat nobis peccata ⁊ emūdet nos ab omni iniquitate. p̄ma iohānis p̄mo. ꝓpter hoc statutū est. ꝙ quolibet anno in q̄dragesima hō confiteatur peccata sua. mutando conscientiā vt sit habitacio dei. alias enī esset habitacio demonioꝝ. Ideo dr̄ scp̄tura. q̄ abscondit scelera sua non diriget̄ supple vt ascendat in celum. Qui autē cōfessus fuerit ⁊ reliquerit ea misericordiā cōsequet̄. ꝓuerbioꝝ. xxviij. ¶ Quintus gradus est penitencialis satisfactio. differētia est inter satisfactionem ⁊ restitucionē. Satisfactio fit deo ꝓ peccatis. Restitucio fit ꝓximo. de ista dicam in sexto gradu. Sicut enī ex peccatis que fecimus offendim⁹ deum Ita per penitenciam debem⁹ facere deo satisfactionem. verbi grā si offendisti deū per sup̄biam debetis sibi satisfacere per humilem

oracionem. Si per auariciã satisfacere debetis per elemosinas ꝛc̃. Si per luxuriaꝫ satisfacere debetis ꝑ carnis afflictionẽ ne a demonibꝫ puniri vos oporteat in inferno. ꝛ sic de alijs. Racio huiꝰ satisfactionis est. quia post reconsiliacionẽ amicabilem requiritur solucio debiti. Ideo Luce. iij Facite ergo fructꝰ dignos pñie. vbi dicit glosa ꝙ fructꝰ est ꝛc̃. qñ medicina correspondet plage siue morbo Sed modo in pluribꝫ oẽs confessores dant vnã medicinã cuilibet morbo scꝫ missas vt ipsi habeant ꝛc̃. ¶ Sextus est debitoꝝ restitucio que fit ꝓximo. q̃libet respiciat domum taxiã vel bursam. si est ibi aliq̃d de malis bonis ꝛ iniustis. de vsura. furto. rapina. vel retinendo mercedẽ laboꝝ decimam. ꝑmicias restituatis. dicunt aliqui pater ego dimittã in testamento vt restituatur ꝛc̃. Et interim vos ibitis in inferno. si mori vos cõtingat sine penitencia. statim enĩ dꝫ restitui alienũ ꝛc̃. de q̃ vide sanctũ thomã scd̃a scd̃e. q. de restitucione Et siue fiat restitucio per heredẽ siue non non liberabit vos Et pater oporteret me vendere ꝛc̃. Si vellẽ restituere ꝛc̃. Solucio. Quare nõ ꝛ vendere debetis ꝛ diminuere statum. quia regula est iuridica Qꝛ non dimittitur peccatũ nisi ablatũ restituatur. Ideo restituatis in isto gradu multi frangũt sibi collũ Ideo dicit apl̃s Reddite omnibꝫ debita nemini quicq̃ debeatis nisi vt inuicẽ diligatis. Ad roma. xiij. ¶ Septimus est fame reformatio. Si diffamastis vel iudicastis vel ꝯdemnastis aliquẽ. oportet ꝙ restituatꝫ sibi famã corã illis eciã dato ꝙ dixeritꝫ veꝝ si reuelastis pctm̃ ocultũ et vt intelligatis hoc peccatũ dicã vobis similitudinem de nobili dña optime ornata quam latrones despoliauerũt vsq̃ ad camiseã. deinde venit alius ꝛ exspoliauit sibi camiseam. credo ꝙ magꝫ reputauit se iniuriatam ab isto scd̃o q̃ ab alijs. Ita persona que tenet bonã vitã portat camiseã albã ꝑ bonã famã ꝛ vestes de auro ꝛ serico cũ margaritis q̃ sunt bona opa. Sed qñdo peccat mortaliter deꝑdatur a latronibꝫ inferni ꝫ adhuc remanet sibi camisea alba. scꝫ bona fama. ꝫ qñ tu reuelas suũ peccatum qd̃ erat secretũ tunc denudas sibi camiseam maius pctm̃ facis q̃ si bona exteriora sibi furatꝰ fuisses qꝛ melius est nomen bonũ q̃ diuicie multe super auꝝ et argentũ est bona grã. i. bona fama. ꝓuerbioꝝ. xxij. Si ergo q̃ furatur pecunias vel alia bona tenetur ad restitucionem si vult saluari. q̃tomagis necessario restituẽda est fama. Ideo augustinꝰ Non pigeat ex ipso ore ferre medicamenta. vnde facta sunt vulnera ¶ Octauus gradus est iniuriaꝝ remissio. Si ordine iusticie vultis iusticiã hoc potestis licite. Sed in corde vestro nõ teneatꝫ desideriũ vindicte. ꝫ exemplo xp̃i q̃ in cruce pepercit omnibus ꝑcatis inimicis. dicendo dñe vt parcatis mihi ꝛ remittatꝫ mihi iniurias q̃s feci vobis. ego remitto ĩiurias inimicis. Unde dicit xp̃s. Pater meꝰ celestis tradet vos tortoribꝫ si nõ remiseritꝫ vnusquisq̃ fratri suo de cordibꝫ vestris. Mathei. xviij. ¶ Nonus ẽ eukaristie cõmunio. hic completur pñia. In isto gradu iungimur deo. omnia enĩ ꝑdicta sunt ꝑparacõnes ad ascensũ celestẽ. Sed ꝑfecta medicina ꝛ vtꝰ animã secũ trahens ad celũ ẽ eukaristia. Nota exemplũ de cõmunione hugonis de sancto vibtore. Ideo xp̃s. Ego sum panis viuus q̃ de celo descendi. Si quis mãducauerit ex hoc pane viuet ineternũ. Iohis. vi. Dicatur contra illos qui non ꝯmunicant ꝛc̃. de quibꝫ Iohis ꝑmo In ꝓpria venit ꝛ sui eũ nõ receperunt

¶ In festo corporis xp̃i. Sermo ꝑmus

Ego accepi a domino qd̃ ꝛ tradidi vob̃. Verbũ

istud habet textualiter p̄ma ad Chor.xi. et recitatū est statim in epistola hodierna s̄m q̄ totū festū hodiernū est de illo scō ⁊ glorioso sac̄mento altaris. Sic erit et sermo noster ⁊ habebim⁹ multas bonas speculationes. Pro intellectus illuminacione. animar̄ cōsolacione ⁊ aliq̄s moralitates p̄ vite correctione. Salutet̄ p̄us virgo maria ⁊c̄. Pro hui⁹ verbi declaracione ⁊ materie p̄dicande introductione Sciendū q̄ tota credencia cordis quam habem⁹ de isto sancto sac̄mento ē locucio oris quā facim⁹ de eodē totū debet esse fundata in scā scp̄tura. Ita q̄ cor non debet se plus extendere ad credendū. nec os ad loquendū nisi quātū habem⁹ ex sacra scp̄tura. Rō est ꝓpter altitudinē ⁊ subtilitatē transcēdentē hui⁹ sac̄menti qd̄ excedit omnem intellectū naturalē ⁊ scientiam philosophicalē ⁊ omne posse nature. Qui ergo de hoc scō sacramēto vellet credere vel loqqui s̄m intellectū naturalem aut scientiā philosophicalē vel posse nature erraret ⁊ deficeret in multis. Sicut q̄ vellet numerare s̄m intellectum q̄t palmi seu cubiti sunt ab hinc vsq̄ ad celū quot passus ab oriente vsq̄ ad occidentem vel quot sunt grana arene ⁊ gutte aq̄ erraret ⁊ deficeret. Ideo d̄t scp̄tura Ecclesiastici.iij. Alciora te ne q̄sieris supple intellectu naturali. forciora te ne scrutatus fueris scz scīa philosophicali s̄ quō p̄cepit tibi deus scz in scā scp̄tura q̄ est os eius habens duo labia scz duo testamenta. Superi⁹ est nouū testamentū inferius vetus testamētū. ido ait dn̄s. Si separaueris p̄ciosū a vili quasi os meū eris Iheremie.xv. Illa cogita semper. Ideo modo dimittēdo rōnes naturales ⁊ philosophicales solum recipiā auctoritates de sacra scp̄tura q̄ nolo aliq̄d dicere nisi qd̄ dn̄s dicit in sacra scp̄tura. Et tunc potero dicere thema. Ego accepi a dn̄o nō a philosopho. nec a virgilio nec naturali ingenio s̄ a dn̄o. scz in sacra scriptura qd̄ tradidi vobis. patet thema. Inter cetera mirabilia ⁊ secreta huius sac̄menti sunt q̄nq̄ p̄ncipalia q̄ dicā vobis modo s̄m sancrā scripturā.

Primū est mutacio substancialis
Scd̄m operacio sacerdotalis
Terciū habitacio sac̄mentalis
Quartū p̄cepcio sensualis
Quintū recepcio vsualis

In hijs sunt altitudines ⁊ difficultates hui⁹ sacramēti. Si dicat̄ vnde habetis h̄ frater. Rn̄dit thema. Ego accepi a dn̄o ⁊ modo tradā vobis ¶ Primū mirabile et altū secretū hui⁹ sancti sacrificij. est mutacio substancialis. duplex enī est mutacio. vna est accidētalis. alia substancialis. Mutacio accidētalis ē q̄ndo accidens vel q̄litas mutat̄ in creatura manēte eadē sustācia. vt est mutacio de albedine in nigredinem. vel de sanitate in infirmitatē vel de caliditate in frigiditatē vel de paruitate in magnitudinē s̄m q̄ mutatur puer. s̄ substācia manet eadem. tales mutacōes dicunt̄ esse accidētales. Mutacio substācialis ē q̄n non solū accidēs s̄ etiā substācia mutat̄ vt si lutū mutaretur in aur̄ vel plūbū in argentū. nō solū accidētia mutarēt̄ sed substācia. In isto autē sac̄mento solū fit mutacio substancialis ⁊ non accidentalis. q̄ substācia panis ⁊ vini nō manent facta cōuersione s̄ accidētia eor̄ manent. In isto autē sac̄mento deficiūt due regule ph̄ie. Prima q̄ dicit q̄ q̄ncunq̄ fit mutacio substācie ⁊ accidentiū. Rō quia accidētia non migrant. i. transmutant̄ de subiecto in subiectū q̄ si lutū mutat̄ in aur̄ etiā q̄litas eius mutat̄. Sed in h̄ sac̄mēto est oppositū quia substācia panis v̄tute verbor̄ mutat̄ in corpus xp̄i. accidentia autē nō. quia eadē albedo ⁊ q̄ntitas ⁊ rotunditas odor ⁊ sapor remanēt q̄ p̄us Modo gubernādo vos p̄ regulas ph̄ie in hoc sacra

mento oportet errare et deficere. Et facta mutatione. adorabo? ℔ nō adorabo? ideo quod videmus scz albedinē nec rotunditatem. ℔ xp̄m verū deū et hominē infra cōtentum ita vere et realiter vt in vtero v̄ginis fuit vel in celis est. de hoc vide sanctū thomā tercia p̄te. q. lxxv. arti. p̄mo. Quēadmodū enī milites adorant regē infra cortinas qñ audit missā. licet ipsum nō videant. ita nos adorabo? xp̄m infra illa accidentia q̄si infra cortinā existentē ¶ Secunda regula phīce deficit etiā in ℔ sancto sacm̄ēto q̄ dicit. q̄ nulla mutatio substātialis est integra. qz semp remanet p̄ma materia quā phī vocāt yle. quia si lutū mutat̄ in auru. materia p̄ma q̄ est in lutō a q̄ est eadem cū illa q̄ est in termino ad quē. quia eadē est materia oīm generabiliū et corruptibiliū. in hoc sco sacmento hec regula deficit qz nihil remanet de materia nec de forma substanciali panis. quia totū mutat̄ in corpus xp̄i. de hoc vide sanctus thomā. iij. p̄te. q. lxxv. arti. v. et vi. ideo oportet q̄ hō nō regat se hic per regulas phīcales q̄ deficiūt ℔ p̄m sanctā scp̄turā in psalterio q̄ dicit hec. Mutatio scz substātialis dextre excelsi. Mutationes nature sunt de sinistra ℔ ista dextre excelsi. Et sequit̄ tu es deus q̄ facis mirabilia supple ista p̄dicta. de mutatione vini in calice in sanguinē xp̄i. ¶ Moraliter habetis hic doctrinā q̄ debetis xp̄m adorare in hostia cōsecrata sine dubio et sine condicione. Aliqui p̄sumptuosi et proterui cadunt in errorē. dicēdo qñ odorāt adoro te si tu es xp̄s. nec ḡtes nec grās. qz etiā lignū vel lapidē vel canē possetis adorare isto modo cū cōdicione. Ideo sine cōdicione debetis adorare. Rō quia condicio dubitationē includit. et de? vult adorari firmiter toto corde spū voluntate et deuocōne. Ido dauid. Tollite hostias et introite in atria eius adorate deū in atrio sco eius. p̄s. xcv. Nota tollite hostias hic loquit̄ p̄sbiteris Et introite in atria eius hic loquit̄ populo. Adorate dñm. s. tā sacerdotes q̄ popul?. In atrio glosa. i. in corde sine dubio et sine q̄dicione Diceret aliquis si sacerdos nō dixit v̄ba vel si nō sit ordinat? nō consecrauit. ḡ tc. Rñdeo q̄ sacerdos solū dāpnabit̄ et nō est periculum vob̄. Ideo adorabo. licet enī habitualiter haberi in corde hoc q̄ si oppositū sciret nō adorareti et hoc sufficit tamē hoc nō debet exp̄mi verbis ℔ simpliciter adorare deberi. Ecce p̄mū mirabile secretū q̄d ego accepi a dño in scp̄tura et tradidi vob̄ ¶ Scōm mirabile huius sacmenti ē opacio sacerdotalis scz q̄ sacerdos existens i terra. habet potestatē vt aperiat celos et faciat descendere filiū v̄ginis marie in altari in manib̄ suis. Magnum mirabile reputat̄ in moyse q̄ fecit descendere māna de aere vt habet̄ exodi xvi. Et de helya q̄ fecit descēdere ignē de spera ignis ad cōburendū duos q̄nq̄genarios vt hz q̄rti regū p̄o. maius mirabile est hic q̄ntā sacerdos non de aere nec de spera ignis. nec de celo lune. nec de celo mercurij. veneris. nec de celo solis. nec de celo martis. nec de celo iouis. nec de celo saturni. nec de celo stellato siue firmamēto nec de celo cristallino. ℨz de celo empyreo facit xp̄m descendere. Ecce opacio sacerdalis. Scirē q̄ qñ virgo maria salutata p̄ angelū gabrielē consenciēs dixit. Ecce ācilla dñi tc. Luce p̄mo. in vltimo verbo celū fuit apertū et filius dei descendit in vtero suo et angelus et virgo adorauerūt ipsū in vtero. et sic os v̄ginis aperuit celū ita os sacerdatis et excellencia? nō displicebit v̄gini marie. Si dico veritatē qz v̄go aperiendo celū habuit dicere octo verba. p̄mū ecce. scōm ācilla tc. q̄sq̄ dixit cōtinuē. tunc enī celū fuit apertū et ipsa concepit. Et sacerdos solū vt q̄nq̄ v̄ba et dicit vltimū verbū. s. meū tunc celū aperit et xp̄s est in hostia. Item virgo maria solū

semel aperuit ꝛc. ℔ sacerdos q̄libet die ꝛ in q̄libet missa. Jtē in vtero v̄ginis descē dit ꝑuus nō ita magnus sicut formica ꝛ passibilis ꝛ mortalis. Sed in hostia de scendit ita magn⁹ ut est ī celo ut fuit ī cru ce nec passibilis nec mortalis ℔ glorios⁹ ꝛ impassibilis. Gregori⁹. Quis fideliū dubium habere possit in ipsa īmolacōis hora ad sacerdotis vocē celos aperiri ꝛ ī illo Jhesu xp̄i misterio angelor̄ choros ad esse ima sūmis sociari. ꝛ celestibus iungi vnū idēq; ex visibilib⁹ atq; inuisibilibus fieri. Gregori⁹ in q̄rto dyalogor̄. Nota q̄liter intelligit̄ celos aperiri quēadmo dū de manifestacōne de materia secreta dr. mihi aperuit cor suū non q̄ corrūpat̄ vel diuidatur. ℔ quia secretū manifestat̄ Jta dixit dalida de sampsone philistcis. Nunc aperuit mihi cor suū. Judicū. xvi. Jta de filio dei q̄ est secret⁹ in celo empi reo q̄n descendit ī hostia cōsecrta illa descē sio dr apicio celor̄. ℔ est panis q̄ de celo descendit. si q̄s mā ducauerit ex hoc pane viuet in eternū. Johis. vi. Si dicat̄ xp̄s de celo descēdit in hostia q̄ recedit de celo Rñdeo q̄ nō dimittit celū. ad hoc nota duas similitudines Prima de domo ba bente centū foramina vel mille foramina in q̄libet intrat radi⁹ solis ꝛ tm̄ nō recedit de celo Jta xp̄us radius dei p̄is descen dit in q̄libet hostia ꝛ tm̄ nō dimittit celū. Secda de voce mea. q̄ est in q̄libet aure vestra. iā videtis q̄ aures sunt ℔. mō cre do q̄ q̄libet hz duas ꝛc. ꝛ in q̄libet ē vox mea ꝛ tm̄ nō recedit a me. Si verbū cor ruptibile ꝛ transitoriū p̄t tm̄ q̄ magis verbū eternū. de q̄ Johis. i. In p̄ncipio erat verbū ꝛc. Jdo dauid. dns in tēplo scō suo ꝛ simul dns ī celo sedes ei⁹. Sic virgo q̄uida erat tēplū dei. Jta hostia cō secrata ꝛ q̄uida. tēplū dei p̄t dici vbi sūt angeli vt dr gregori⁹, quia rex non vadit solus. si non haberem⁹ oculos lippos nec aures obturaras videremꝰ ꝛ sentiremus eos cantātes. Sic aliq; sci vt beat⁹ Tho mas de aq̄no ordinis fratr̄ p̄dicator̄ q̄ ordinauit officiū hodiernū q̄ cantat pais angelic⁹ fit panis hoīm. dat panis celic⁹ figuris terminū. O res mirabilis mā du cat dñm seruus paup ꝛ humilis ¶ Mo raliter paret q̄liter mūdus debet esse sa cerdos q̄ habet ibi iudicē ꝛ circūdat̄ an gelis. ꝛ man⁹ ꝛ digiti iplent̄ angelis Si est bon⁹ dicunt angeli. O benedicte ma lorem grām habes q̄ nos ꝛc. Si sit ma lus luxuriosus cōcubinarius luso⁹ ꝛc. di cunt angeli xp̄o. Bñe vultis vt occida mus istū ꝑditorē Rñdit xp̄s nolo mor tem peccatoris ℔ vt ꝑuertat̄ ꝛ viuat Eze chiel. xviij. Questio ē hic quā forte faci tis vos iā in cordib⁹ vestris Si sacerdos sit male vite luxuriosus ꝛc. An talis ha bet illā potestatē cōsecrādi ꝛc. q̄ de bo no sacerdote bene credimus. Rñdeo q̄ tā bon⁹ q̄ malus sacerdos. dicēdo v̄ba cōsecrāt vere. Ad ℔ nota similitudinē de duob⁹ canalib⁹ aureo ꝛ ligneo. ꝑ q̄ aqua ab eodē fonte venit in ortū ad rigandū caules. Que tales erunt meliores nūq̄d tantū valent vne q̄ alie eq̄ aq̄ est eadē q̄ bonitas cauliū nō est v̄tute canaliū ℔ v̄tute fontis. Jta in ꝓposito. Fons vnde ꝓcedit aq̄ tocius mūdi ꝛ sapie est xp̄us Fons sapie verbū dei in excelsis Eccli. i. Canalia per q̄ trāsit aq̄ cōsecc̄ions sunt sacerdotes. hostie sunt herbe vel caules de terra tritici non de alia materia. Canale aureū est bon⁹ sacerdos ꝛ deuot⁹. ligneū est sacerdos male vite cōcubinari⁹ symo niacus ribaldus ꝛc. tm̄ q̄libet vere conse crat nō v̄tute sacerdoti ℔ xp̄i xp̄s aut̄ in fine faciet vt dns orti. Qui post q̄ vsus est canalib⁹. Canale aureū ponit in thē sauro in capsa celi. Qui michi ministrat me seqūtur ꝛ ibi sum ego illic ꝛ minister meus erit Johis. xij. Canale ligni putri di ponit in igne ad cōburendū in iferno. Jdo apostolus. ꝑbet aut̄ seipsuꝫ homo

ꝛ sic de pane illo edat ꝛ de calice bibat. q̄ eni manducat ꝛ bibit indigne iudicium scz dāpnacōnis sibi mā ducat ꝛ bibit. prima chor. xi. vbi dicit glosa ambrosij Ita punieť ac si xp̄m ꝓprijs manibꝫ interfecisset. Ecce hic operacio sacerdotalis. Et vnde satis hoc frater. Ego accepi a dño qđ ꝛc. ¶ Terciū secretū mirabile huius sacramēti est habitacio sac̄mentalis O mirabile est ꝙ totus xp̄s in tā parua quātitate habitet. dices tu q̄liter est hoc possibile. Itē q̄modo est possibile ꝙ qñ frangiť hostia nō frangiť totus xp̄s imo totus integer manet ꝛ in q̄libet particula fractionis. hic deficit oīs regula phie. verumptamen ꝓ consolacōne vestra ostendam vob̄ similitudinē ad oculū de ymagine vestra q̄ntū cunqꝫ sitis magnꝰ que tota recipiť in speculo ꝛ si essent centū mille ꝛ vltra specula corā vobis ī omnibꝫ essꝫ ymago vestra. ꝛ si frangatl speculū. tamē nō frangiť ymago imo in vnaquaqꝫ pticula eius manet integra. Et nunq̄d deꝰ pater poterit tantū de ymagine sua q̄ est xp̄s. xp̄s est ymago inuisibilis dei. secūda Chor. quarto. ꝛ colocēses p̄mo. hostia ē speculum. diceret aliquis nō est simile de ymagine in speculo q̄ non est corporalis ꝛ de xp̄o in hostia qui habet verꝫ corpus. Dico ꝙ imo quia subtilius est corpꝰ gloriosum q̄ꝫ ymago q̄ modico pāno impeditur ne intret speculū corpus aūt gloriosum a nullo potest impediri. subtilius est luce voce ꝛc. etiā ymagine. Ideo dictis verbis statim totum corpus est in hostia tanq̄ꝫ ymago in speculo. Ideo de hostia consecrata potest dici. Candor est lucis eterne ꝛ speculū sine macula dei maiestatis ꝛ ymago bonitatis illius. Sapie. vij Nota candor est lucis eterne quantū ad diuinitatē que est ibi. Pro quo sciendū ꝙ vi verboꝝ solum est ibi scz sub specie panis corpus xp̄i. s̄ ex reali concomitancia est etiā ibi anima. quia corpus xp̄i est ibi corpus viuū quod non est sine anima nec sine sanguine. Si in triduo apostoli consecrassent solū fuisset ibi corpus xp̄i mortuū. quale tunc erat. Sed modo est viuū cū anima sanguine simul ꝛ diuinitate. vi verboꝝ solū est ibi corpus s̄ concomitatiue est ibi anima cum excellentijs ꝛ diuinitas cū omnibꝫ perfectionibus Sicut aliquis dñs inuitat aliquē magnum dominū vel prelatū ad prandiū. ꝛ ille secum duceret scutiferos v̄tute verbi inuitantis solum est ibi dñs ille vel p̄latus. Sed ex concomitancia vel associacione sunt etiā ibi scutiferi Ita sacerdos ꝯsecrādo vi verboꝝ non ꝯsecrat nisi corpus xp̄i p̄cise. s̄ consecuntur ipsum aīa sanguis ꝛ diuinitas. Ideo cogita q̄d tu manducas qñ cōmunicas. quia de omnibꝫ rebus corporalibus ibi est melior scz corpus xp̄i. de creaturis spūalibꝫ excellencior est ibi. scz anima xp̄i. super oīa autē q̄ deus fecit vel faciet vel potest facere est diuinitas q̄ etiā est ibi. Ideo d̄t auctoritas Candor est lucis eterne scz quātū ad diuinitatē. Ideo hostia ē rotunda ꝙ significat eternitatē dei. Et speculuꝫ sine macula q̄ntū ad animā Ideo hostia debet esse purissima ꝛ alba ꝛ ymago bonitatl dei q̄ntū ad corpus ꝑ qđ cōpleuit suā bonitatē in opere redēpcōis ¶ Moraliť habemꝰ h̄ doctrinā ꝙ si digne volumꝰ cōicare habeamus tria. s. candorē lucis eť ne ꝑ verā credēciā sine errore ꝛ falsa opiniōe Scđo speculū sine macula ꝑ castitatē. Tercio ꝙ habeamus ymaginē bonitatl illiꝰ ꝑ firmā amicitiā. qꝛ sicut xp̄us noluit recipe vindictā de inimicl suis nec vos de vestris amore sui. Idō xp̄us. Beati pacifici qm̄ filij dei vocabuntť Math. v. Nota pacifici s̄m ethimologiā. i. pacē faciētes ꝛ maledictus ē q̄ pacē īpedit de q̄bus p̄t dici dāpnati garrifici q̄niā filij dyaboli vocabuntť ¶ Quartum secretum mirabile est perceptio sensualis. qꝛ sensus corporales vi

dent̄ decipi circa eukaristiā. qꝛ aliud senti
tur q̄ꝫ credatur. qꝛ oculus nō videt xp̄m
ꝫ albedinem nec audit̄ xp̄s nec odoratur.
Quare hoc xp̄s bene posset facere ꝙ sicut
ymago videt̄ in speculo ꝙ ip̄e videret̄ in
hostia sicut a multis sanctis fuit ibi visus
Sed ꝫ nō vult duplici ratione. Prima
necessitatis. Scd̄a vtilitatis. Necessita-
tis qꝛ oportet cōmunicare qꝛ sicut totuꝫ
nostꝝ malum venit nobis ex esu fructus.
Ita vult deꝰ ꝙ totū bonū veniat nobis
ex esu fructus de q̄ dicitur virgini marie.
Benedictus fructus ventris tui ⁊c̄. Et ab
homīabile esset carnē humanam visibili
ter ꝯmedere ⁊ sanguinem bibere. Sed sic̄
medicus coopit pillolā oblata vel hostia
ne ꝑsonis delicatis sit fastidiosa. Ita xp̄s
medicus noster cuius caro est pillola nr̄e
salutis. qꝛ aliter nō possemꝰ saluari nisi ꝑ
ꝯmunionē, cooperit ne videat̄ neqꝫ sapor
carnis senciatur ⁊c̄. Ecce necessitas de ꝫ
ait ꝓphta ysa. te adorabū. scꝫ in hostia cō
secrata teqꝫ deprecabunt̄ tm̄ in te est deꝰ
⁊ nō est deꝰ absqꝫ te. vere tu es deꝰ abscō
ditus deꝰ israhel saluator Ysaie. xlv. No
ta tantum in te deus. Ista dictio exclusi-
na tm̄ excludit alia sacramenta in quibus
nō est deus nisi figuratiue solū in isto sac̄
mento realiter, ⁊ ꝑsonal'r de hoc vide sāc
tum tho. iij. ꝑ. q. lxxv. ar. p̄mo. Nō dicit si
militudīarie ꝫ vere. Caro mea vere est ci
bꝰ ⁊ sanguis meꝰ vere est potus cōstruit̄
sic. Cibus ille vere est caro mea ⁊ potus
ille vere est sanguis meus Joh. vj. Se
cunda ratio est vtilitatis scꝫ nr̄i meriti ar
ticulus de hoc sac̄mento est valde mag
ni meriti ꝓpter difficultatē sensuū qui iu-
dicāt opositum d̄ hoc ꝙ credimꝰ. Si em̄
creditis ꝙ hostia sit alba nec grates habe
tias qꝛ ad oculū videtis. Sed meritū est
credere ꝙ ibi sit xp̄s q̄ꝫ nō uidetis Greg̃
Fidēs nō hꝫ meritū vbi huāna ratio per
bibet exp̄imentū Sed meritū est credere
qꝛ ip̄e dixit ꝙ realiter. Ip̄e em̄ nō potest
mentiri nec decipere. Ideo faciamus sibi
magnum honorē credendo simpliciter di
cendo. Bn̄e licet intellectus meus non
capiat hoc misteriū tn̄ credo ex quo vos
dicitis. Ip̄e dicit beati qui nō viderunt ⁊
crediderunt Johis. xx. Multi sancti xp̄ꝫ
viderūt in hoc sacramēto ¶ Quītū secre
tum mirabile est receptio vsualis qꝛ per-
mittit ⁊ vult a nobis nō solum adorari ꝫ
recipi ꝫm vsum ⁊ consuetudineꝫ ecclesie
Sacerdotes quolibet die celebrando bn̄
parati ⁊c̄. Persone deuote quolibet mē
se ex bono ꝯsilio. Alij aūt semel in anno
scꝫ in pascha ex precepto al'r nunq̄ꝫ reci-
pietur in celo. Dicūt angeli O re[illegible] mira-
bilis manducat dn̄m seruꝰ pauꝑ ⁊ hui-
lis. O magnum mirabile est hoc ⁊ quare
facit qualem vtilitatem habet. Dico ꝙ ꝫ
instituit duplici ratione. Prima ꝓpter ho
norem suum. Scd̄o ꝓpter ꝓfectum nr̄m
honor est regi victorioso recipi fideliter
intra castra que bellando acquisiuit ⁊ per
oppositum dedecus qn̄ nō permittunt ip
sum intrare de quibꝰ dic̄ Johes in ꝓpria
venit ⁊ sui eum non receperunt Johis. j.
Sed bene ꝑmiseruut intrare iumēta pul
los capones ⁊c̄. Scd̄a ratio est ꝓpter no
strum ꝓfectū. Si rex vel papa faciunt g̃
tias magnas vbi bene recipiuntur q̄nto-
magis xp̄s rex ⁊ papa siml' ex cuiꝰ digna
recepcōnē inestimabil'r ꝓficiūt xp̄iani dd̄
Memoriam fecit mirabiliū suoꝝ miseri
cors ⁊ miserator dn̄s escam dedit timen
tibꝰ se in p̄s

¶ De eodem Sermo secundus

Hoc facite ī me
am ꝯmemoracōꝫ. vbū istud ha
bētur textualiter prima ad Corinthos. xj
capl'. ⁊ recitatiue in epl'a p̄ntiū octauaꝝ
Inter oīa sacramenta eccl'ie sacramentū
eukaristie expressius ⁊ ꝓprius represētat
nobis ⁊ ostendit amorem ⁊ caritatem
Cristi ihesu ad nos ac passionem ⁊ mor
tem quas Cristus pro nobis sustinuit.

Ideo de hoc modo volo predicare. Materia erit deuota sed primo salutet virgo maria. Sanctum sacrificium altaris habet duas ꝯdicōnes vel ꝓprietates. Prīa ꝙ est veritas plena. Secūda ꝙ est figura vera. ¶ De prima qꝛ xp̄s plene et realiter verus deus verus homo in aīa ⁊ corpore glorioso est in hostia consecrata q̄ꝫ admodū est ī celis licet oculis corꝑalibꝫ nō videat a nobis tñ ibi est veraciter iuxta ꝓphetiam vere tu es deus absconditus deꝰ israhel saluator Ysaie.xlv. Et loquebat d̄ xp̄o isto respectu fit festum h̄ hestēnum. ¶ Scd̄a condicio seu ꝓprietas ꝙ est figura vera scꝫ passionis xp̄i que nobis ꝓprijssime representatur in hoc sacrificio. Quia sicut cristus fuit eleuatus ⁊ crucifixus inter duos latrones. Ita hostia cōsecrata eleuat duabus manibus dextra ⁊ sinistra que significant latrones. Et sicut tunc corpus xp̄i erat album ex sanguinis effusione. Ita eleuat hostia alba. Ideo quando videtur debet cogitare xp̄ianꝰ tali modo fuit redēptor meus in cruce eleuatus. ⁊ sicut xp̄s obtulit sanguinem suum patri in preciū ꝓ omnibus sibi credētibꝫ ⁊ obedientibꝫ. Ita sacerdos offert calicem. Ecce qualiter habet figuram veraꝫ Ideo dicit Collecta huius festiuitatis. Deus qui nobis sub sacramento mirabili passionis tue memoriam reliquisti. ⁊c̄ Ideo de hoc sacramento dicit thema. hoc facite in meam ⁊c̄. Inuenio ꝙ sacta passio cristi ex ordinacōne diuina vt memoretur a nobis representatur quinqꝫ sensibꝫ nostris scꝫ visui. auditui. odoratui. tactui. gustui. Passio xp̄i ad om̄s partes intellectus representatur. qꝛ dicit philosophus ꝙ nichil est in intellectu quin prius in sensu. Quicq̄d est in corde naturaliter habet intrare ꝑ aliquā partē sensus. Ido in qualibet porta posuit signum sue passionis dicens. Hoc facite in meam ꝯmemoracōꝫ. Primo passio xp̄i representat vi

sui qꝛ vult dn̄s ꝙ in terra xp̄ianoꝝ nō solū ī ecclesijs seu locis ꝫ etiā extra ꝑ vias cruces eleuent. Ratio vt quando ibis ꝑ viam ⁊ videbis crucem. habeas memoriam de xp̄i passione dicendo. O dn̄e amore mei voluistis in cruce pati. Nō intelligatis ꝙ cruces sint in ecclesia seu ī via vt adoretis illud lignū vel lapidem aureum vl' argenteū vt dicūt stulti iudei ꝫ vt adorem⁹ xp̄m crucifixū quē representant ad memoriā ⁊ de hoc do vobis talem similitudinez. Si pater vel frater fuit in furca suspensus, deiñ sepultus qñ transibit iuxta illam furcā ⁊ videbit eam frater vel filiꝰ suspēsi totus alterat ⁊ turbatur in semet ipo cogitando ī hac furca pr̄ meus vel fr̄ fuit suspensus ita de nobis quando videmus crucem statim debemus cogitare in tali cruce fuit suspensus redemptor meus pater ⁊ frater meus ⁊ debet adorare dicendo. Adoramus te xp̄e. Hoc fuit iam per ysaiam ꝓphetatum qui fuit ante cristū per quingentos ānos d. Om̄s habitatores orb̄ qui moramini in terra. Cum eleuatū fuerit signū in montibꝫ videbitis ⁊ clangorē tube audietis ysaie.xviij. Nota cū eleuatū fuerit signū nō dic̄ ꝙ signum. Ido cū dic̄ signū absolute ꝑ excellentiā intelligit de signo crucis sic qñ d̄r ph̄s absolute intelligit aristotiles qñ d̄r apl's intelligit paulꝰ ꝑ excellentiā. Idem in ꝓposito de signo crucis. Nota clangorē tube. qꝛ quando cristianus videt crucem statim ī corde suo debet sonare illa tuba Ihesu nazarene fili dei viui miserere michi peccatori ⁊c̄. Ecce signum ad oculos ad videndum ⁊ memorandū xp̄i passionem ¶ Nota ꝙ ante ihesu Cristi passionem ꝑ mille ⁊ quingentos annos iam iudei adorabant crucem vt habetur Numeri vicesimo primo. Nota hystoriā de serpentibus eo ꝙ iudei murmurarunt contra deum moysen ⁊ aaron Et deus misit serpētes ⁊ cetera Orauit aūt Moyses deum

p populo ⁊ locutus est dñs ad eum .fac serpentem eneum ⁊ pone eum pro signo qui percussus aspexerit eum viuet. Et dic̄ textus. Qr moyses fecit ꝑ pentem eneum ⁊ posuit eum p signo q̄z percussi aspiciē tes sanabant̄ Numeri.xxj. Ecce signum primum Ergo hoc facite scz eleuādo crucem in meā ꝯmemoracōez ¶ Scdo xp̄i passio representatur auditui vt p aures intrat meōria passionis ad cor vel em̄ tm̄ mouet cor creature ad deuocōm ⁊ peccatoꝝ cōtricōm q̄ntum memoria passionis xp̄i nec aliq̄d est qd̄ tātū inflāmet cor ad eius amorē ⁊ dilectionē. Nota ad similitudinē d̄ illis duobꝫ magnis amicis oīno silibꝫ ⁊ accidit ꝙ vnus eoꝝ fecit furtum p q̄ captus ⁊ sn̄iatus fuit ad suspendēdū Qr sciens amicꝰ eiꝰ ex amore nimio nō potuit sustinere. ꝙ amicus suus suspenderet̄ ꝓpter ꝙ venit ad captionē ⁊ īduit sibi vestes amici capti ⁊ suas restituit amico capto Dicens vade qr ego amore tui suspendar vt tu euadas. Et ita fctm̄ est fur euasit ⁊ ille amicꝰ fuit suspensus Modo dicatis q̄ntum tenebat̄ illū amicū diligē ꝓfecto intm̄ ꝙ qn̄cunqꝫ recordabat̄ vel loquebat̄ de illo statim flebat ex amore. Ita ꝓprie est de dño ihu xp̄o ipse em̄ et genꝰ humanum sunt duo amici valde dilecti intm̄ ꝙ amor xp̄i ad genus huānuz excedit om̄ez amorē. Vn̄ apostolꝰ ꝓpter nimiā caritatē suā q̄ dilexit nos ad Eph̄ ij. Propter nimiā notat excessū dilectionis. humanum aūt genus ex furto scz ade erat sentēciatum ad suspēdiū inferni. Sz quid fecit filius dei ꝓfecto ihesus xp̄s vt ille fidelis amicꝰ venit ad capcōm huius mundi scz in incarnacōne ⁊ indutꝰ est vestem latronis scz huānitatē. Qui cum in forma dei esset ⁊c̄. ad Phil. ij. ⁊ vestem suam restituit amico vestis xp̄i est dei filiatio p eternā generacōm hac veste filiacōnis restituit amicum suum per temporalem regeneracōm scz in baptismo. Dedit potestatem filios dei fieri hijs qui credunt in nomine eius. Qui nō ex sanguinibꝫ neqꝫ ex voluntate carnis neqꝫ ex volūtate viri sed ex deo nati sunt. Et verbum caro factū est ⁊c̄. Johis.j. Et filiꝰ dei p amico fuit suspensus nec fuit cognitꝰ. Si em̄ ꝯgnouissent nunq̄ꝫ dñz glorie crucifixissent.j.ad Cor.ij. Et humanum genus euasit. Ecce qualem rationem habemus diligendi xp̄m possemus habere maiorez Certe nō. Ideo qn̄ audiemus loqui de eo ⁊ de eius passione statim cor nr̄m debet moueri ⁊ inflāmari ad eius deuocionē ⁊ dilectionem ad eius seruicium ⁊ peccatoꝝ vitacōm quibꝫ offendit̄ de hoc ꝓpha dauid in p̄s. Exsurgat deus dixit dñs ex basan conuertam conuertam in ꝓfundū maris vt intīguatur pes tuus in sanguine lingua canum tuorum ex inimicis ab ip̄o p̄s.lxvij. ¶ Nota secreta basan ꝑm interpretacōm hebraycam idem est ꝙ cōfusio ille est in bazan qui est in confusione. qr nullum ordinem tenet nec orationis nec confessionis ⁊c̄. Sz sicut bestia ambulat de peccato in peccatum de tali dicit dominus. Ex basan conuertā licet em̄ sit in peccatis antiquatus. ego conuertam domīe ⁊ quomodo respondit. Conuertam in ꝓfundum maris contricōnis. quia contricō nō est nisi amarus dolor peccatorum. verbi gratia. Quādo religiosus qui vixit ad libitum. non seruando regulaz ⁊c̄. Et deus facit sibi gratiam ꝙ conteritur dicēdo O miser ⁊ quid erit de me ⁊c̄. tunc conuersus est ex bazan in profundum maris Idem de sacerdote ⁊ de laycis hominibꝫ ⁊ mulieribus. Et qualiter seu quomodo fiet ista conuersio in ꝓfundum maris dicit pater filio vt intinguatur pes tuus in sanguine. Inferior pars corporis est pes Superior autem caput. Sic etiam in cristo sunt due partes due substātie. Et superior pars est diuinitas tanq̄ꝫ caput Et inferior pars est humanitas tanq̄ꝫ vt pes

Sed iste due substātie solū faciunt vnā
psonam. dicit ergo ex basan ꝯuertam con
uertā in pfuudū maris. Et quō vt intig-
uatur pes eiꝰ .i. corpus eius tinctum fuit
in sanguine in capite per spinaꝝ flagellati
onē in spatulis per flagellacōm in brach
ijs ꝛ manibꝰ ꝑ clauacōm idez de pedibus
Et lingua canū tuoꝝ xp̄s est pastor eiꝰ
oues sūt xp̄iani. Ego sum pastor bonus
ꝛ ꝯgnosco oues meas Johis.x. Pastor
aūt habēs oues indiget canibꝰ alias lupi.
ꝛc. Isti canes sūt p̄dicatores qui latrāt
ꝯtra lupos inferni. Ideo predicatores se-
pe debēt loqui de xp̄i passione. Ideo dicit
lingua canum tuoꝝ .i. predicatoꝝ de xp̄i
passione predicātium. Sic em̄ ꝯuertitur
peccator. Quis em̄ esset ita īfidelis ꝛ ob
stinatus qui qn̄ audit xp̄s tam crudeliter
passus est ꝓ me ꝙ non caueat a peccatis
ne xp̄m offendat. Et sic ex inimicis id est
demonibꝰ liberatur peccator nō a predica
toribꝰ nisi instrumentaliter. ꝫ ab ipso sp̄.
liberamur faciendo pacem remittendo in
iurias ab ip̄o scz xp̄o. qꝛ exemplo eiꝰ qui
pepcit ꝛ orauit ꝓ crucifixoribꝰ. ¶ Nota
hic quomō est duplex r̄missio scz necessa
ria. alia voluntaria. Necessaria est remit-
tere odium cordis ꝛ desiderium vindicte
voluntaria ne petat iusticiam q̄ꝫ iuste po-
test ꝓsequi. Pater meus celestis tradet
vos tortoribꝰ qꝛ. Si nō remiserit homi-
bꝰ peccata eoꝝ nec pater vester dimittet
vobis peccata vestra Mathei.v. ¶ Ter
cio xp̄i passio representatur odoratui scz
in turificacōne. Quare creditis ꝙ detur ī
censū in ecclesia in magnis festiuitatibus
nisi ad memoriam passionis cristi. Ideo
quando vos sentitis illum odorez suauē
incensi debetis cogitare qualem odorem
ꝛ qualiter odoriferum dedit anima cristi
in passione q̄ꝫ cū tanta patientia sustinuit
deo patri ꝛ sanctis angelis in celo ꝛ sanc
tis patribus in limbo. Quinqꝫ similitudi
nes inuenio inter corpus cristi ꝛ thuribu
lum. ¶ Prima qꝛ thuribulū est inferiꝰ
clausum sup̄ apertū. Ita xp̄s clausus fuit
q̄ntū ad ista terrena ꝛ mūdana. qꝛ nichil
voluit nec portabat pecunias in tm̄ ꝙ dr̄
Marci.xj. Qꝛ circūspectis omnibꝰ cum
iam hora vespertina esset exijt ī bethaniaz
cum.xij. vbi dicūt glose. Qꝛ respiciebat
Si forte postq̄ꝫ predicauit inuitaret̄ ab
aliquo ad prandium al's tpe messiū apo-
stoli colligebant spicas ꝛc. Idem in sero
si nō inuitabat̄ ab aliquo ad dormiēdum
ibat ad desertū dormire. ꝫ sup̄ terrā. quia
tantum desideriū erat celeste ¶ Scda est
qꝛ quando thuribulum exit d̄ operatorio
est prefulgidum. Sed tandem ignis va-
poracōe obscurat̄. Ita xp̄s quādo exiuit
de operatorio vteri virginalis. Argenta
rius qui operatus fuit eum fuit spiritus
sanctus. Speciosus erat prefilijs homi-
num dauid. Tamq̄ꝫ sponsus procedens
de thalamo suo. Sed igne passionis fuit
deturpatus quando fuit plagatus scopis
videbatur leprosus depilata barba ita ꝙ
quando virgo maria vidit eum non cog
nouit eum iuxta ꝓphetiam ysa. Vidimus
eum ꝛ nō erat aspectus. ꝛ desiderauimus
eum despectum ꝛ nouissimū viroꝝ. virū
doloꝝ ꝛ scientem infirmitatem Et quasi
absconditus vultus eius ꝛ despectus. ꝛc
Ysaie.liij. ¶ Tercia est quia turibulū est
perforatum. Ita corpus xp̄i fuit totū ꝑ-
foratum in capite per coronam spineam
in manibꝰ ꝛ pedibꝰ ꝑ clauos ī latē ꝑ lan
ceam. In toto corpore per flagella ¶
Quarta est quia thuribulum est prunis
igneis plenum. Ita corpus cristi prunis
illius ignis de q̄ ipse dixit ignem veni mit
tere ī terrā ꝛ q̄d volo nisi vt ardeat. Luc
xij. Cuiꝰ prune sūt caritas. amor deuocō
virtꝰ ꝛ huiusmodi ¶ Quinta quia thus
suprapositum tandē euaporat fumum al
bum suauissimum. Ita corpus xp̄i quan-
do de eo exiuit illa aīa sctissiā ꝛ purissima
q̄ dedit odorē suauissimū obedie deo pr̄i

Angelis ex eorum reparacōne sanctis pri-
bus ex eorū liberacōne humano generi ex
redemptione. Mortuis ex multorum resur
rectione. Ecce quare in ecclesijs dat incē
sū vt etiā p nares memoria passionis cri
sti itret ad cor. de hoc auctoritas ad lr̄am
Apoc. viij. Alius angelus venit ⁊ stetit
ante altare. habens thuribulum aureū in
manu sua ⁊ data sunt illi incensa multa ⁊
ascendit fumus incensorum de orationibus
sanctorum de manu angeli corā dño Nota
alius angelus xp̄s nō fuit angelus s̄ cre-
ator dominus angelorum. Sed angelus idē
est q̄ missus. Et quia xp̄s inquantum ho
mo missus fuit a deo patre. Ideo dicitur
angelus. Sicut em̄ frater minor qui tz vi
tam ⁊ regulam beati francisci dicit alius
franciscus ⁊ frater predicatorum alius do-
minicus. Ita xp̄s missus a patre. Dicit
alius angelus ⁊ venit scz in hoc mundo
⁊ stetit ante altare vbi obtulit sacrificiū
pro nostra redempcōne fuit crux in mon-
te caluarie sita vbi stetit quia nō moueba
tur nisi vt crucifixores dicebant. quando
dicebatur sibi depone vestimenta dicebat
libenter ⁊ sic de alijs. Habēns turibulum
scz eius corpus sanctum. Aureum ex va
lore in manu sua id est potestate qr ī ma-
nu sua erat mori vel nō. Nemo tollit di-
cebat xp̄s animam suaz meā a me. s̄ ego
ponam eam a meip̄o. potestatem habeo
ponendi eam ⁊ potestatem habeo iterum
summendi eaz Johannis. x. Et data sūt
illi incensa multa que sunt orationes sāc
torum quia omnes desiderabant suam passi
onem. Angeli vt ruina eorum repararet̄
Sancti patres vt liberarentur. Et ascen
dit fumus incensorum ⁊c̄. Hoc dicit apo
stolus clarius xp̄s dilexit nos ⁊ tradidit
semetip̄m p nobis oblacōez ⁊ hostiā d̄o
in odorē suauitatis ad Ephe. v. Quarto
xp̄i passio representat̄ tactui p p̄ñialem
afflictōez sensus tactus dat cognicōnem
inter calidū ⁊ frigidū. inter molle ⁊ durum
inter leue ⁊ asperum que nec visu siue audi-
tu nec odoratu cognoscunt̄. s̄ tactu. Tūc
em̄ sensu tactus sentim⁹ xp̄i passionē qñ
facim⁹ p̄ñiaz. Tūc em̄ sentim⁹ duriciem
⁊ asp̄itatē passionis xp̄i. qñ hō dolet ꝯte
rit̄ ⁊ lacrimat̄ p pctis tunc sentit passio
nem xp̄i qui qñ fuit in agonia. i. anxietate
factus est sudor ei⁹ sic gutte sanguis de-
currētis in terra ¶ Scdo qñ hō post con
tricōez vadit ad ꝯfessionez vbi coram cō
fessore tanq̄z coraz iudice. vos accusatis
dicendo pater ego feci hoc ⁊ hoc ⁊c̄ Tūc
tangitis xp̄m qñ coram iudice accusabat̄
dicendo. Iste incātator fecit hoc ⁊ hoc ⁊c̄
Sentitis quō est durum corā iudice accu-
sari ¶ Tercio qñ ꝯfessor s̄m q̄litatē pec-
catorum dat vobis p̄ñiaz ⁊ vos acceptat̄
tūc tangitis xp̄m qui acceptauit sn̄iam vt
crucifigeret̄ Nō appellauit ymo dicit Jo
hānes q̄ baiulās sibi crucem ¶ Quarto
qñ cū discipulis vos castigatis tūc tan-
gitis xp̄m qui fuit grauiter verberatus ⁊
totus sauguīolētus ducebat̄ ad crucifigē
dum. ¶ Quinto cum ieiunatis tangitis
Cristū qui in sua passione ieiunauit ⁊ ho
ra prandij mensa sibi fuit parata. Men-
sa fuit cāna arundinis mappa folia arun-
dinis esca spongia potus acetum cum fel
le. ¶ Sexto quando perseueratis ī bona
vita ⁊ penitentia nec aliqua causa desisti
tis tunc tangitis xp̄m qui noluit de cruce
descendere cum sibi diceretur. Si rex isra
hel est descendat nunc de cruce ⁊c̄. Alios
saluos fecit seip̄z nō pōt saluū facere. nec
ex pena nec derisionibus dimisit orationez
suam ymo ꝯtinuauit dixit centum ⁊ quin
quaginta versus. Ecce quō sensu tactus
sentitur passio cristi tangēdo dicit Mar.
Quotq̄t tangebāt eū salui fiebāt Mar.
sexto. Sed aliqui tangunt cristum aliter
scz cum ense lingue ipsum inuadendo et
scindendo Jurando renegando Blasphe-
mando Isti peiores sūt iudeis qui nō fre
gerunt os talis tactus non est penitētialis

ꝫ criminalis auisentur rectores vt hoc vi
cium corrigatur. Aliter ecce quid dic̄ deꝰ
rectoribꝫ dñatores populi mei inique a-
gunt ⁊c̄. Ysaie.lij. Ideo non miremini si
habetis tribulacōnes ¶ Quinto xp̄i pas-
sio representat̄ gustui in ꝯmunione. Ad
hoc em̄ ordinauit hoc sanctum sacramen-
tum vbi deuote ꝯmunicantes senciūt dul
cedinem saporis palato anime xp̄s ī sua
passione sensit duos sapores scz saporez
dulcem ⁊ alium saporem amaꝝ diuersis
respectibꝫ. Et quis posset cogitare amari
tudinem passionis xp̄i. Dicunt doctores
⁊ spēaliter sanctus thomas in tercia par
te nullus dolor martiꝝ potest ei cōparari
nec laurentij nec vincentij ⁊c̄. Ideo dice
bat ipse. O vos omnes q̄ transitis ꝑ vi
am attendite ⁊ videte si est dolor sic̄ do-
lor meus Trenoꝝ.j. Iste dolor erat in
sensualitate in parte infima. Sed in par-
te superiori scz in mente habebat tantam
dulcedinem glorie q̄ntum habet modo ī
celo. Sic in ꝯmunione homo debet senti
re istos sapores. Primo amaritudinem
passionis. Cogita ꝙ illa hostia consecrata
sit discus argenteus vbi est ille agnus fi-
lius illius benedicte ouis virginis coctus
in veru crucis inter duos ignes scz amo-
ris ⁊ dolorl. Sic sentitur amaritudo pas
sionis cristi gustu anime. Quotienscunqꝫ
manducabitis panem hūc ⁊c̄.j.ad Coꝝ
xj. Sapor aūt dulcedinis sentit̄ in ꝯmuī
one cogitādo fructꝰ ⁊ gratias quas ha-
bemus ex ꝯmunione plꝰ em̄ ꝓficimus in
gr̄a ꝑ ꝯmunionē q̄ꝫ ꝑ alia opa.qꝛ ex bo-
nis opibꝫ licet merita multiplicant̄ tamē
nō ex q̄libēt bono ope augmentat̄ gratia
sic̄ nec puer augmentat̄ ex quolibet bolo
panis. Sed qñ hō ꝯmunicat digne sem-
per augmentat̄ gr̄a. Ideo dicebat dauid
Gustate ⁊ videte qm̄ suauis est dñs scz
digne ꝯmunicātibꝫ.btūs vir q̄ spat in eo
p̄s.xxxiij. Ecce q̄re dicebat thema. Hoc
facite in meā ꝯmemoracōez

¶ In die corporis xp̄i Sermo.iij

Memoriam fecit
mirabiliū suoꝝ escā dedit timen
tibꝫ se p̄s.xj. In istis verbis describit ꝓpb
ta tria mirabilia hꝰ sacramenti. Figuram
Naturā. Culturam.memoriā fecit escā
dedit timentibꝫ se. Pro primo sciendum
ꝙ inter omnia mirabilia nr̄e fidei sūt illa
que de ꝫ sacramēto p̄dicamꝰ ⁊ credimꝰ
ꝙ scz in hostia ꝯsecrata sit xp̄s deus ⁊ hō
realiter ⁊ sūmendo hostiā ꝯsecratā xp̄m
sumimꝰ. vt g̃ ad credēdum oīa que sūt in
hoc sacramento veraciter facilius nos in-
duceret q̄ntumcūqꝫ sūt mirabilia facta
mirabilia inducit hijs silia vt rebꝫ mirabi
libꝫ fidē p̄berēt fcā mirabilia. Ideo dicit
memoriā fecit. Mirabilia āt q̄ vident̄ in
ꝫ sac̄mēto difficilia ad credēdū p̄nt redu
ci ad sex q̄ īueniūt̄ p̄cessisse ordīacōez hꝰ
sac̄mēti in reꝝ nat̄a ⁊ ī script̄a ⁊ ordinā-
do istd̄ sac̄mētū deꝰ fecit memoriā mira
biliū suoꝝ. p̄mū mirabile ē d̄ pais tñ sub
stāciacōe poit.n.fides catholica.in ꝫ sacr̄o
ꝯuertit̄ substantia pais ⁊ vini in corpꝰ ⁊
sanguinē xp̄i est g̃ mirabile quō ꝫ possit fi
eri. Sz ꝙ ꝫ diuīa v̄tute possit fieri oñdit
deꝰ ꝑ alid̄ mirabile qd̄ p̄cessit in nat̄a ⁊ ī
script̄a. In nat̄a q̄dez qꝛ videmꝰ ꝙ gra-
nū semīatū in terra att̄hit terrā ⁊ ꝯuertit
in herbā deiñ in spicā vltimo ī g̃nū. Itē
facit vitis qꝛ t̄hit huōrē ⁊ ꝯuertit in vuā
deinde in vinū. Mlt̄omagis g̃ pōt ꝫ fa-
cere v̄tus dei in xp̄i corpꝰ ⁊ sanguinē pa
nē ⁊ vinū ꝯuertēdo. Itē adhuc certū est
ꝙ v̄tus celestis vapores eleuatos a ter-
ra ꝯuertit in aliā mat̄iā aliqñ in pluuiam
aliqñ in pruinā aliqñ in niuē.etiā aliqñ ī
ranas. vñ recitat albert̄ꝰ ꝙ aliqñ cū plu-
uia cecidit v̄miculꝰ. Ergo si hāc ꝯuersio
nē pōt facere v̄tus celestl corpal̄ multo
fortiꝰ xp̄s illa mirabilia. ꝫ illa nō mirant̄
hoīes qꝛ frequētia sūt ⁊ tñ sūt mirabilia
ꝫ h̄ mirant̄.qꝛ noua qñ g̃ xp̄s ꝯuersionē
pais ⁊ vini ī suū corpꝰ ⁊ sanguinē insti-
tuit suoꝝ mirabiliū q̄ erāt in nat̄a memo

nã fecit in scripta. Itẽ adhuc aliud mirabile legim⁹ .qz exo. vij. scribitur q manu moysi virga ī colubz t coluber in virgã alteratis viabꝫ quersa sit. si g in manu sacerdotꝫ vtert legis ħ mirabiℓ quersio fcã fuit. ꝗre ħ quersio fieri nõ possit in maibꝫ sacerdotis noue legis. Adhuc ibiẽ legim⁹ q moyses oĩa flumia egipti quertit ī sanguinẽ vñ dz in ps. quertit in sanguinẽ tc. Dlto fortiꝰ põt ħ facere xps t sacerdos noue legis. Gz dices forte q ille sacerdos nõ faciebat vtute verboz sic mõ. Ad qđ rñdeo q ymo nã legim⁹ Nume xi. Oz deficiẽte aq dñs dixit moysi t adrõ loqmi ad petrã t dabit aqs t ad vbũ eoz quertit petrã in stagna aqz tc. Facli⁹ aũt videref. panẽ in corp⁹ t vinũ in sanguinẽ quertere vtute xpi qz petram in aqz. vñ iobis. ij. Solo vbo cõuertit xps aqz in vinũ qđ g mirabile fecit in illo conuiuio sile fecit in ħ sacro. Igit in institutis one h⁹ sacri t ei⁹ pfectione de⁹ fecit memoriã suoz mirabiliũ q silia preceſſerũt in opibꝫ nate t vbis scripte. Ideo dz in ps. Quis ds magn⁹ tc. Scõm mirabile est de xpi suptione. qz sumit t nõ psumit. si em esset mõs olimpus deberet esse psupt⁹ xps toties t tot mãducat t nũ qz psumit t ħ est mirabile. ħ diuia vtute possibile est t nichilomin⁹ in nata t scriptura p̃cessit aliqd vbi sciendũ q filiꝰ dei vocat in scripta scia t sapia pris Eccle. xxiij. Ego sapia habito in consilijs. Gloca tur etiã fos sapie Eccl. j. Fons sapie verbũ dei in excelſ. vocat lumẽ vt dz in ps. Exortũ ẽ in te tc. vocat aũt scia t sapia sũt vere res q date nõ decrescũt vñ totã meã sciaz posse alteri dare ea tota in me remanẽte Ita etiã videm⁹ de mari q sp flumina egrediuntur a mari. qz mare est fons omniũ fluminũ t tamẽ non psumit. Ita est ī proposito filius dei sapia t ars patris lumen de luce. deus a deo fons totius sanctitatis t mare infinite bonitatis existens in ħ sacramẽto vtraciter qciens cuqz sũptus nunqz minuit. huic mirabili simile quoddã mirabile legimus in scriptura. iij. Regum. xvij. Oz helyas t mulier vidua pmetebãt de farina ydrie t oleo qđ erat in lecythio t tamen ydria farine nõ defecit t lecythus olei nõ est minutus Juxta vbũ dñi p farinã ydrie. corpus xpi in pane p lecythũ olei sacrm sanguinis in pfcõne intelligit que sic tunc sũpta nõ consũmebat. Ita nec nũc corpus t sanguis xpi in hoc sacro. Hoc idem fuit factũ p xpm qz de qnqz panibꝫ t duobꝫ piscibꝫ saciauit quinqz milia hoim Mat. xiij. Et illa sũpta nõ fuerãt psũpta ymo collegerũt duodecim cophinos q supfnerant sic ergo in illo quiuio xps fecit ita facit nunc in ħ sacro Jdo iob. v. ad deũ ponaz eloqum meũ tc. Tercia mirabile est q xps dz esse in celo t nichilominus in ħ sacro dz eẽ in vno altari t in alio t generalit in omnibꝫ in quibus hostia psecrat. Quomodo corpus xpi potest esse in tot locis. Respondetur q est mirabile tamen possibile diuina virtute. Et hui⁹ rei precessit exemplum in natura t in scriptura. In natura quidem. quia videmus q idem verbum manet in mente t in oratione dicentis t in aure t mente cuiuslibet audientis in diuersis locis. Ita filius dei qui dicit verbum patris potest esse in pluribꝫ locis t hostijs consecratis. Idem de sono t de odore. qui in diuersis locis idem sunt huius rei mirabile legim⁹ in scriptura sacra. Apocalipsis vltimo. Oz Johannes vidit fluuium aque viue procedentem de sede dei ex vtraqz parte fluminis ligni vite afferens fructum. tc. ergo Johannes vidit vnam rem ligni vite in duobus locis. quia ab vtraqz parte fluminis alias nisi esset idem lignum vt ait Hieronim⁹ super illo ps. Erit tanqz lignũ qđ planta tũ est nõ dixisset lignũ asserens. sed ligna

Iste fluuius est largitas donorum bonorum gratie et glorie in vna ripa huius fluuij est paradisus que irrigatur ripa glorie lignum vite est xpus qui est in vtraque parte. quia in parte dextra in paradiso et in hostia consecrata per sacramentum in hoc mundo potest ergo fieri quod corpus cristi sit in pluribus locis vt in celo et in terra et in sacrificijs diuersis et in altaribus pluribus. Ad idem est illud j. Regum. xxviij. quod mulier suscitauit samuelem et apparuit in hoc mundo et tamen realiter erat in limbo diuerso igitur modo essendi fuit samuel hic et ibi consimiliter cristus est in celo. localiter in hostia sacramentaliter modo essendi diuerso. Idem legimus. ij. Corinth. xij. Quod paulus fuit in hoc mundo et tamen fuit raptus vsque ad tercium celum siue in corpore siue extra Si igitur ipse simul fuit in celo et in terra Quare ergo xpus non posset esse in celo et in sacramento Idem legitur de beato ambrosio licet non sit in canone sacre scripture quod simul fuit mediolani vbi celebrabat et turonis vbi beatum martinum sepeliebat Ideo psalmista bene dicit quam magnus es tu et faciens mirabilia tu es deus solus. Quartum mirabile est quod totum corpus cristi potest in tam parua hostia contineri non solum in tanta sed in qualibet eius parte minima ab alijs diuisa sed licet hoc sit mirabile tamen est deo possibile. Et huius inuenimus simile in natura. quia videmus quod sol qui est maior tota terra recipitur et videtur in paruo speculo. et in qualibet eius parte si diuidatur Item per artem videmus rem maiorem transire per minorem vnde vidi humano artificio gabiez ligneam cum vna auicula existentem infra ventrem amphore quod videtur impossibile vidi etiam ouum grossius collo amphore quod per humanum artificium fuit in ventre amphore introductum ergo si ista potest facere virtus creata multomagis xpus Sicut ergo diuinitas fuit in vtero virginis. Ita totum corpus xpi est in sacramento huius habetur figura Apoca. j. vbi iohannes vidit in medio septem candelabrorum similem filio hominis habentem in dextera sua septem stellas septem candelabra sunt septem sacramenta ecclesie in quorum medio est cristus filius hominis in eukaristie sacramento sicut ergo in illa visione cristus qui est magnus apparebat in paruo candelabro aliorum medio. quod tamen erat minus dei filio. Ita xpus in hoc sacramento magnus est in parua hostia quod autem xpus maior est illo candelabro in quo erat patet. Quia ipse habebat in dextera sua septem stellas quarum quelibet erat maior omnibus septem candelabris. ergo tunc vidit iohannes rem maiorem in minori magnum hominis filium in paruo medio candelabro quem et nunc videmus fide magnum in paruo eukaristie sacramento. quod est autem quod in dextra habebat septem stellas Dicendum quod per illas significabantur. vij. articuli fidei de diuinitate. Nam. xiiij. sunt articuli fidei septem ex parte sinistra humanitatis et septem ex parte dextera diuinitatis Ideo psalmus. dicit A domino factum est istud et est mirabile in oculis nostris. Quintum mirabile est quod hostia in hoc sacramento frangitur diuiditur et dentibus teritur. et tamen non leditur. corpus cristi nec frangitur. Sed manet integrum et illesum. Sed licet hoc sit mirabile. tamen est deo possibile exemplum quippe simile est in natura. Nam ymagine in speculo existente si frangatur speculum non frangitur ymago. et in quot partes speculum frangitur in tot remanet et resultat ymago Ita in hostia potest fieri de corpore cristi virtute diuina. Huius figuram habemus Exodi. iij. Vidit enim moyses visionem magnam quod rubus ardebat et non comburebatur videbatur ignis in rubo ardere ac si deberet rubum comminuere et incinerare. et tamen ab igne non ledebatur nec minuebatur. Sic nec corpus cristi in ore comedentis a dente non leditur. sed sicut rubus in igne. ita

corpus xp̄i illesum ⁊ integrū remanet in ore comedētis. Jō psalmista dicit. Cā-tate dn̄o canticum nouū quia mirabilia fecit. ¶ Sextum mirabile est quomō q̄-libet sumens ⁊ coīcans totuz corp⁹ xp̄i sumit ⁊ sumens partē minimā sumit to-tum sicut sumens totā hostiam. Racō ē quia sicut totum verbum loquētis est in vna aure ⁊ in qualibet tam magna q̄ꝫ p̄-ua equaliter. Ita idem sacramentū cōti-net totuz xp̄m ⁊ cōmunicans sumit ip̄m totum equaliter. Huius figurā habem⁹ Exod. xvi. de manna vbi dicitur ꝙ plus colligens in manu non plus habebat q̄ꝫ qui minus colligerat ꝫ putrefiebat. Ita in hoc sacramento quilibet sumit corpus xp̄i equaliter. ⁊ si quis crederet in maio-ri quātitate plus inuenire fieret putredo infidelitatis in anima illius. Jō eccle. xi. Mirabilia opa altissimi solius ⁊ glori-osa ⁊ absconsa. ⁊ inuisa opera illius. i. sic non videntur ad sensum licet visa sint in scriptura. ⁊ natura ꝫm intellectum. Er-go xp̄us instituendo hoc sacramentū fe-cit memoriam mirabilium suoꝝ quia p̄-cesserant similia in natura ⁊ in scriptura. Unde dicit psalmista. Mirabilis in al-tis dominus. testimonia tua credibilia fa-cta sunt nimis. Deo gracias

¶ In die venerabil' sac̄menti. ꝫmo. iiij.

Ego sum pais viuus q̄ de celo descendi. Jo-hānis. vi. Quādo aliq̄s sū-me diligit et dilexit aliquē si contingit ip-sum recedere ab eo consueuit sibi relinq̄-re aliquod donū in signum amoris. Et causa est. vt habeat eius memoriā. xp̄us qui fuit ⁊ est verus deus ⁊ verus homo. pater ⁊ dominus noster summe diligit ⁊ dilexit apostolos. plusq̄ꝫ mater filiū dili-git. et hoc ipē p̄fecte ostendit quia ꝓ eis. et ꝓ nobis voluit mori. quod est signuz magne dilectōis. Auc̄tas Maiorē au-tem dilectōem nemo habet vt animā su-am ponat quis ꝓ amicis suis. Johis. xv Et ideo quādo debuit ab eis recedere ꝑ mortem in die cene cōgregauit eos ⁊ su-um recessum nūciauit. ⁊ eis donū maxi-mū ⁊ precōsum dimisit in signū dilecti-onis ⁊ hoc vt haberēt memoriā eius. I-stud autē donū fuit corpus suum ⁊ sang-uis suus p̄ciosus quē accepit de virgine Maria. ⁊ illud donum excellentissimuz est quia est verus deus ⁊ homo. ⁊ ē me-moriale passionis ⁊ mortis xp̄i. Naz al-tare significat crucem. Racō est quia si-cut in altari consecratur sacramentaliter corpus ⁊ sanguis xp̄i. Ita in cruce reali-ter ymmolabatur. Calix significat sepul-chrum xp̄i. quia in calice continetur cor-pus xp̄i ⁊ sanguis. Ita in sepulchro cor-pus xp̄i realiter continebatur. Per pate-nam intelligitur lapis qui positus fuit ad hostium monumenti ad cooperiendum. Sic patena ad cooperiendū calicē. Per corporale in quo ponitur corpus xp̄i in-telligūtur linthcamiua in quibus inuolu-tum fuit corpus xp̄i Et ideo vere est me-moriale. Unde xp̄us dixit. Hec quociēs cumq̄ feceritis in mei memoriam facie-tis. Istud autē donum nobis dimissum debet esse nobis valde carū. quia valde precōsum est. ⁊ vt ip̄m magis carū habe-amus xp̄us de seip̄o dicit verba ꝓposita. Ego sum panis viuus qui de celo ⁊c̄. in quibus verbis tria tangūtur

¶ Primū est sua ꝯdicō et ꝓprietas. cuz dicit quia ego sum.

¶ Secundū est sua magna virtus ⁊ po-testas quia viuus.

¶ Terciuz est sua origo ⁊ dignitas. qz de celo descendi. Johis. vi.

Primū est sua condicō ⁊ ꝓprietas. q̄a ego sum panis. Ubi sciendum ꝙ si verbū illud simpliciter intelligatur. non est verꝝ

quia hostia cõsecreta non est panis corpo
ralis licet fuerit quia forma panis reces/
sit licet accidẽtia panis scz color. sapor ⁊
odor remaneãt. De quo vide beatũ tho
mã. iij. pte. q lxxv. articulis v. ⁊. vi. Sz
verũ est intelligendũ spũaliter. qꝛ hostia
consecrata est panis ⁊ cibus spũalis aĩe
In hoc autẽ ꝙ appellatur panis recte eꝰ
condicõ spũalis importatur. Nam cor/
pus xp̃i assimilatur pani q̃ntum ad cõpo/
sicõem ⁊ q̃ntum ad effectum. Quatuor
ad conposicõem panis requirũtur. qꝛ sic
scitis panis conponitur ex farina ⁊ aqua
et ex illis formatur in vase quidã panis.
qui sic formatus ĩ furno ponitur. ⁊ ibi v̄
tute ignis decoquitur. ⁊ sic efficitur cibꝰ
corpalis. Sic spũaliter xp̃us fuit conpo
situs ex aqua ⁊ farina. i. ex anima ⁊ carne
et formatus fuit in vase. i. in vtero virgi
nis Marie. ⁊ deinde positus fuit in fur/
no crucis ⁊ ibi fuit decoctus ꝑ mortẽ vi
tute ignis. i. virtute amoris spũs sanctir
quẽ ad genus humanũ habuit. qui sign.
ficatur ꝑ ignem. Quia sicut ignis habeit
calefacere corpa. Ita amor spũs sancti
calefacit ⁊ incendit corda. In cuius sig/
num spũs sanctus descẽdit in discipulos
in forma ignis. ¶ Secundo corpus xp̃i
assimilatur pani q̃ntuz ad effectuz. Nã
panis habet saciare corpus. Unde nullꝰ
cibus est qui tantũ saciat hominez ⁊ qui
tantũ appetatur ab hoĩe famescẽte sicut
panis. Ita corpus xp̃i habet saciare spũ
liter animas. ⁊ hoc vobis sic declaro. Nã
res dicit̃ saciata. qñ sic est plena ꝙ non
plus tenere potest. Anima autẽ nostra
tante capacitatis est in desiderio ꝙ nulla
creatura potest eaz saciare ⁊ implere. ⁊
hoc satis apparet. Nã si homo haberet de
cẽ libras desideraret habere centũ ⁊ tan
dem totũ mundũ sicut patet de Alexan
dro rege. ꝫ deus solus est ille qui potest
desideriũ nostrum implere. quia in se con
tinet omẽs ꝑfectiones existentes ⁊ pos/
sibiles. Et hoc est quod dic̃ Augustinꝰ
Animã dei capacez solus deus adimple
re potest. ⁊ psalmista dicit. Animã esuri
entẽ saciauit bonis. ꝫ in hoc sacramẽto ꝯ
tinetur verus deus quia in hostia ꝯsecra/
ta est verus deus qui creauit celũ ⁊ terrã
et ideo illud sacramentuz merito p̃t ani/
mã saciare. Unde dauid dicit in p̃s. Ex
adipe frumenti saciat te. ¶ Secundum ĩ
hoc sacramento est sua virtus ⁊ potestas
quia viuus. Ubi sciendũ ꝙ ipẽ panis spi
ritualis d̃r viuus qꝛ dat vitaz digne su/
mendi ⁊ cõseruat ipsum in vita ⁊ nõ so/
lum dat vitã spiritualẽ que est in presen
ti ꝑ graciã ꝫ eciam vitã eternaz que erit
in futuro ꝑ gloriã. Unde dicitur in euã
gelio. Qui manducat hũc panẽ viuet in
eternũ. Johis. vi. Et in hoc ostenditur.
huius sacramenti magna v̄tus ⁊ pote/
stas. Nã maius quod potest esse in hoc
mũdo est vita. Sed triplex est vita scz
corporalis. spũalis. ⁊ eterna. Prima ẽ
bona. secunda melior. tercia optima. In
hoc ergo ꝙ iste panis dat vitaz precipue
spũalem ⁊ eternam eius magna v̄tus o
stenditur. Sed est aduertendũ ꝙ iste ci/
bus non dat vitam nec conseruat nisi sit
bona disposicõ ex parte recipientis. Ad
quam disposicõnem habendaz tria requi
rũtur in recipiente.

¶ Primũ ꝙ recipiat eum cum magna
puritate ⁊ innocencia.

¶ Secundũ ꝙ recipiat eum cũ magna
caritate ⁊ beniuolencia

¶ Terciũ ꝙ recipiat eum cuz magna fir
mitate ⁊ paciencia.

¶ Unde sciendũz ꝙ non est cõueniens
ꝙ res preciosa ⁊ nobilis in loco immun/
do ponatur. Iste autẽ cibus spũalis est
res precõsa quia est verus deus ⁊ est res
mundissima. quia est speculuz sine macu
la dei maiestatis. Ideo vas ⁊ cor in quo
debet recipi debet esse mundissimũ. quia
in maliuolam animã non intrabit sapia.

Sap̄ prio. In cuius signum antequam xp̄c in cena corpus suū darz discipulis. lauit pedes eoꝝ vt sacerdos ante consecratōnem lauat sibi digitos ad ostendendū q̄ illi qui hoc sacramentū conficere vel recipere volunt debent esse mūdi ab omi peccato non solū mortali s̄ eciam veniali q̄tuz est possibile. qꝛ licet peccata venialia non sint nec efficiantur pctā mortalia tñ homo cauere dz sibi q̄tum potest. quia sunt vie ad mortalia. qꝛ consensus ad venialia cito transit ad mortalia. Et ponit̄ exempluz. qꝛ sunt quedā animalia que habēt venas latas ⁊ talia si venenātur cito moriūtur. quia venenū ꝑ venas latas cito transit ad cor. Sed alia sunt que habent venas strictas ⁊ ista nō sic cito moriuntur ex veneno. Applica ad ꝓpositum etc̄. De ista autez puritate que req̄ritur habemus figurā in Joseph qui mortuo xp̄o accepit eius corpus ⁊ inuoluit ī pāno mundo. ⁊ posuit in monumēto nouo et vnxit mirra ⁊ aloes. Joseph īterp̄tatur saluator ⁊ significat quēlibet religiosum qui ordinē intrauit vt saluet animā suā. Iste g̊ si vult recipere vel conficere corpus xp̄i debet ip̄m ponere ī monumēto nouo scz corde puro. ⁊ inuoluere pānis mundis. i. cogitacōib⁹ sanctis ⁊ vngere euz mirra ⁊ aloes. i. recipere cū cordis dolore ⁊ amaritudine. quod significatur ꝑ mirram que amara est. ⁊ aloes id est cum cordis deuocōne ⁊ se indignū reputare ad tale sacramentū sumendum quia vere nullus est. Unde vere potest dicere illd̄ quod dixit centurio. Dñe nō sum dignus vt intres sub tectuz meum. Math. .q. Nec miruz qꝛ legit̄ de Johāne baptista qui erat in vtero sanctificatus ⁊ in heremo diu conuersatus. ⁊ a xp̄o vocatus. ⁊ xp̄us venit ad eum. ⁊ ab eo baptisatus est. ⁊ tñ dicit euangelista. q̄ Johānes non audebat tangere sanctū dei verticem s̄ clamabat cū tremore. Sāctifica me saluator. Si g̊ Johānes non reputabat se dignū tangere verticez xp̄i cum esset talis ⁊ tantus. q̄tomagis nos qui sumus in cōparacōne ipsius magis pctōres nos indignos reputare debemus. nō tantū ad tangendū verticem. s̄ ad recipiendum eñ integre. Beatus eciā Marcus amputauit sibi pollicē ne ꝓmoueretur ad sacerdotiū. quia se indignum reputabat. Si g̊ aliquis sentit aliquā immundiciā peccati in se debet auferre ⁊ sic accedere poterit. Auc̄tas Aufer rubiginem de argento ⁊ egredietur vas purissimū. Per argentū intelligitur anima mūda ⁊ clara. per rubiginem intelligitur peccatū. Aufer g̊ rubiginem de anima ⁊ sic egredietur vas purissimū. i. aptuz ad corpus xp̄i recipienduz. ¶ Secūdo req̄ritur q̄ recipiat eum cū magna caritate ⁊ beniuolentia. i. cū magna dilectōne dei ⁊ ꝓximi. alias non cōfert vitā nec conformat. ⁊ hoc sic ostendēdo. Naz q̄tumcūq̄ panis materialis sumeretur. nihilominus vitā non daret nec conseruaret. nisi in corpore esset calor naturalis digerēs Ita est in ꝓposito. nisi caritas in corde sit que intelligitur ꝑ ignē ⁊ calorez que habet calefacere animā. Unde summe cauere debet ne cum odio vel ira vel alio peccato mortali corpus xp̄i sumat quia grauissime peccat. ⁊ magnā penam incurrit. quia mortē corporalem nonnunq̄ incurrit. sicut multociens legitur. Et vt dicit Gregori⁹. Hoc accederet quia angeli q̄ assistunt huic sacramēto indigne recipientez interficerent nisi diuina misericordia prohiberet. Incurrit eciam mortē spiritualē id est separacōez anime a deo. quia grauissime peccat. Unde dicit Gregorius ⁊ eciā Aug⁹ sup̄ illo verbo. Quicūq̄ manducauerit panē vel biberit calicez domini indigne reus erit corporis ⁊ sanguinis domini. pria ad Coꝝ. xi. Sic peccat ille qui indigne sumit. sicut iudei qui

ipm interfecerūt. Unde scribit de iudeis q si dominū glorie cognouissent nunq̄ ipm crucifixissent. pria ad Cor. ij. peccator autē peccās mortaliter ⁊ spūaliter tali peccato occidit filiū dei scienter q̄tū est de se. quia causā iterat ꝓpter quam mortuus est. ꝓpter enī peccatū mortale incurrit quis eciā mortē eternam. nisi peniteat. Legitur q mortuus est oza quia tetigit archam dei que portabatur timēs ne caderet. ⁊ eciā bethasinite mortui sūt quia viderunt archaz. Et assignāt iudei causam quare oza mortuus est quando tetigit archaz. qr in illa nocte iacuerat cū vxore. si g̊ oza mortuus est qui fecit rez licitam ⁊ tetigit archā materialem ⁊ ligneam dei. ⁊ volens adiuuare ne caderet. q̄tomagis moriūtur illi qui faciendo rē illicitam nō solum tangūt ꝫ eciaz in se recipiūt non archaz ligneā. sed corpus xp̄i verum non vt adiuuēt vt oza sed vt deturpent. Et si betsanite mortui sūt quia viderūt archam q̄tomagis qui recipiūt indigne corpus xp̄i verum. ¶ Tercō recipi debet cum magna stabilitate ⁊ firmitate ⁊ paciencia. Ubi est sciendū q non est conueniens q nobilis liquor in vase fragili ⁊ instabili ponatur ꝓpter periculū. Iste cibus est huiusmōi g̊ ⁊c̄. Sed debet poni in corde stabili ⁊ firmo ꝑ pacienciam. Auctas Erit quasi vas auri solidum ornatū omni lapide precōso Eccī. quīquagesimo. Sic enī debet esse cor recipiens. quia debet esse vas auri solidum Aurū enim est metallū stabile ⁊ firmū quia q̄tumcūq̄ percutitur non frangitur sed cōtinue dilatatur. Sic debet esse cor recipiens q non frangatur ꝑ impacientiam. Qr autē aurum sit bonū dupliciter probatur. Primo ꝑ ignem. Secundo ꝑ lapidem. Aurū enī ī fornace non corrumpit. sed solidatur et firmatur. Sic anima recipientis ē digna recipere quando ꝑ ignem tribulacōis nō cōsumitur.

nec ꝑ lapidem iniurie ⁊ vituperij non destruitur ⁊ quādo cor sic est factum ⁊ dispositū tunc est vas solidum. Sicut eniz videtis anteq̄ vas ponatur ad mensam regis multis pressionibꝰ p̄mitur. Sic anteq̄ anima viri iusti ponatur ad mensam regis eterni oportet q multis fatigacōnibus ⁊ p̄ssuris exponatur. De hoc habetur exemplū omnium sanctorū qui ad illam mensaz nō iuerunt nisi ꝑ multas tribulacōnes. Unde in actibꝰ apostolorū dicitur. Per multas tribulacōnes oportet nos intrare regnū celorū. Actuū. xiiij. Debet eciam esse vas ornatum omī lapide precōso. id est omībus v̄tutibus ⁊ discurre sicut placet ⁊c̄. ¶ Tercium est sua condicō ⁊ dignitas quia de celo descēdit. Ubi est sciendū q q̄to res fit a meliori ⁊ nobiliori magistro. tanto videtur excellentior ⁊ nobilior. Sed istud sacramentū fit a solo deo ꝓprie quia virtute v̄borū que ꝓfert sacerdos conficitur hoc sacramentū. Unde ꝓprie sacerdos nō facit hoc sed deus qui hanc virtutem dedit illis verbis q quociensc̄ūq̄ sacerdos profert illa verba super materiā debitam intentione recta q tale sacramentū conficeretur. Unde sicut medicus nō sanat. ꝫ virtus herbe. Ita eciā ⁊c̄. Et in hoc ostēditur istius sacramēti magna dignitas ⁊ excellencia. ⁊ hoc notatur cū dicitur. qui de celo descendi ⁊c̄. Unde non fit v̄tute alicuius creature. sed virtute dei qui est ī celo. Si autē volumus bene videre virtutem ⁊ excellenciam istius sacramēti videamus mirabilia que in ip̄o continētur ¶ Primū est transsubstāciacō panis ī carnem. ⁊ vini in sanguinem. hoc autem non est impossibile deo. Racō est qr maius est ex nihilo aliquid facere q̄ vnam naturā in aliam trāssubstanciare. Primū facit deus g̊ ⁊c̄. Nec mirum videat̄ si deus hoc potest. quia natura videtur ꝫ posse. nam natura existens in homine cō

uertit panē in carnem. ⁊ vinū in sangui-
nem naturaliter eciaz de terra fit ferrum
et de cinere vitrum. Simile legitur de an
glia in qua est mare in quo si proicias lig
num cuiuscunqz figure conuertitur in la-
pidem. Si ergo natura tantum potest.
multomagis deus. Sed tñ veruz est ꝙ
ista exempla deficiūt quia natura conuer
tit vnā creaturam in aliā in multo tem-
pore. ⁊ ꝑ multas transmutacōnes. Deꝰ
autem cōuertit creaturam in creaturam
in instanti. ¶ Secūdum mirabile quod
in hoc sacramento cōtinetur est ꝙ q̄tum
cunqz panis transubstancietur in corpus
xp̄i non crescit. ⁊ certe hoc non est incon
ueniēs. quia videmus quādo aliquis re
uelat secretū suum isti non augmētatur
ꝓpter hoc secretum suū in eo. ¶ Terciuz
mirabile est ꝙ non decrescit nec minuit.
cum millesies sumatur. Exemplū de cā-
dela a qua sumitur ignis. ⁊ tamē non mi
nuitur. ¶ Quartū mirabile est quod su
mitur ab immūdo ⁊ non maculat. Quī
tum mirabile est cuz sit cibus ꝙ dat mor
tem indigne sumentibꝰ. Exemplū de in-
firmo cui si vinum ⁊ carnes dentur dant
mortem. ⁊ tamē vinū ⁊ carnes sunt cibꝰ
vite Unde dicit Gregoriꝰ. Sicut cor-
poralis cibus cuz ventre inuenerit diuer
sis humoribus occupatū amplius magl
nocet. ⁊ nullum prestat auxiliū. Ita cibꝰ
spūalis si aliquē reperit malignitate re-
pletū non sui natura ꝫ sumētis vicō nul-
lum prestat effectū bonum. ymmo ma-
gis nocet. ¶ Sextū mirabile est ꝙ simlr
et semel est ī diuersis hostijs. Exemplū
de sono cāpane. ⁊ voce hominis. Sep-
timum mirabile est ꝙ hostia diuiditur ⁊
corpus non laceratur. ꝫ manet in quali-
bet parte integrum. Exemplū in speculo
in quo ymago existens ad diuisionē spe-
culi non diuiditur. ꝫ in qualibet parte re-
seruatur. ¶ Octauuz mirabile est cum
sit ita magnum quomō posset in tam par
ua hostia contineri. Exemplū est de mō
te cum sit ita magnus in parua pupilla o
culi presentatur. ¶ Nonū mirabile est.
quia ibi sunt accidentia sine subiecto ⁊c̄
Ita exhortor vos omēs vt digne suma
tis illud venerabile sacramentū ⁊c̄

¶ Dnica. j. post trinitatis. Sermo p̄mꝰ

Habent moisē
et ꝓphas audiant illos. ha-
betur verbū illud textualiter.
Luce. xvi. Et officiatur in euangelio ho
dierno. Sermo erit de sancto euāgelio
et habebimus multas bonas doctrinas ⁊
et speculacōnes intellectuales. ⁊ bonas
instructōnes morales. Sed priꝰ presen
temus virgini Marie iocale quod ipsa
valde diligit. s. Aue maria grā plena ⁊c̄
Sanctum euāgelium hodiernum decla-
rat nobis quatuor multuz necessaria ad
sciendum pro nostro auisamento ⁊c̄. scz
¶ Mundanalis conuersacō
¶ Diuinalis retribucio.
¶ Inferualis disposicō.
¶ Scripturalis confirmacō
Ista autē quatuor sunt valde necessaria
ad sciendum. Primo mundanalis con
uersacō vt ipsam spernemus. Secundo
diuinalis retribucō vt ipsam speremꝰ vl
desideremus. Tercō infernalis disposicō
vt ipsam vitemus. Quarto scripturalis
confirmacō vt ꝑ ipsam nos reformemꝰ
De quarto autē ibi xp̄us confirmat scp̄
turas scās. Dicit thema. Habent moy-
sen ⁊ ꝓphetas audiant illos ⁊c̄. ¶ Dico
primo ꝙ in sancto euangelio declaratur
nobis mundanalis conuersacō vt scilicz
ipsam spernemus. Que est mūdana cō
uersacō. Dico ꝙ de seipsis nimis carnali
ter curare in vanitatibus vestiū. ⁊ delici
as corporis querere et nō curare de neces
sitatibus ꝓximi Ecce quomō ostendit

in principio euãgelij cũ dicitur. Homo
quidam erat diues ⁊c̃. vsq; canes venie
bant ⁊ lingebant vlcera eius. Vestieba
tur ad carnem de bisso. Bissus enim est
tela multũ delicata desup autem indue
batur de purpura ⁊ de auro pulcherrimo
⁊c̃. Comedebat cottidie splẽdide de mlt
tiplici cibo nunq̃ ieiunabat. de pauperib
non curabat. Quia erat mendicus q̃daz
nomine lazarus ⁊c̃. Ecce cõuersacõ mũ
danalis cõtra quã dicit scriptura. Neõ
quod suum est querat sup̃ tantuz ꝫ alte
rius. prĩa ad Cor. x. Sed notanda sũt
hic duo secreta de quibus pauci se auisãt
Quãdo xp̃us loquitur de diuite nõ no
minat eum. ꝫ dicit. homo quidaz erat di
ues. qñ autem loquitur de paupe nomi
nat ip̃m dicens. Erat quidã mendicus
noĩe lazarus. Quare hoc. certũ est ꝙ di
ues nomen habebat. Et xp̃us non nomi
nando eum dicit. Homo quidã. acsi non
sciret eius nomen. ꝙ tamen sciebat bene
maxime quia vos videtis ꝙ diuites sũt
famosi ⁊ valde nominati. Si enim que
ritur vbi moratur talis diues omnes sci
unt eum ⁊c̃. Secus de pauperib homi
nibus. diuites vere faciũt tantuz bene vl
male ꝙ faciũt se cognoscere ⁊ nominare
Ideo dauid loquens de diuitibus dicit.
Tabernacula eoꝝ in progenie ⁊ proge
nie vocauerunt nomina sua in terris sed
non in celis. p̃s. xlviij. Cuz ḡ diues iste
esset famosus quia xp̃us eum nõ nomi
nat sicut ⁊ pauperem. Pro responsiõe
sciendum ꝙ q̃dũ persona ꝑ bonã vitã
est in gracia diuina nomen eius est scrip
tum in celo in cathedra que sibi correspõ
det ꝫm presentem iusticiã vt dicunt sanc
ti doctores. Auc̃tas xp̃i dicentis illis q̃
erant in gracia. Gaudete ⁊ exultate quia
noĩa vestra scripta sunt in celis Lu. pri.
Scripta sunt in celis id ẽ in cathedris ce
lestib. Per oppositũ ꝑsona que peccat
et tenet malã vitã viuit in peccatis vel

superbie pompe ⁊ sic de alijs raditur no
men eius de celo nõ de libro predestina
cõis diuine qꝛ in illo nullus scribitur de
nouo nec raditur. ꝫ raditur de hoc ꝫm pñ
tem iusticiã. Ideo quãdo moyses ora
uit ad dominũ pro peccato populi de vi
tulo aureo dixit. Obsecro dñe peccauit
populus iste peccatũ magnũ fecerũt q̃ si
bi deos aureos dimitte eis hãc noxã aut
si non facis dele me de libro quẽ scripsi
sti. Exo. xxxij. Cui respondit dñs. Qui
peccauerit mihi. delebo eũ de libro meo
ibidẽ. Itẽ dauid de peccatorib loquẽs
dicebat. deleãtur de libro viuentiũ. ⁊ cũ
istis non scribantur. p̃s. lxviij. Et scribit
nomen eoꝝ in inferno. O qualis ꝯfusio
et verecũdia est eis acsi papa haberet no
men alicuius simplicis sacerdotis in ro
tulo vt ꝓmoueat eum ad ep̃atuz vel car
dinaliatuz ⁊ ꝓpter peccatum suum papa
deleret nomen suũ ⁊ scriberetur inter sim
plices scholares. Vel si rex haberz nomẽ
alicuius vestrum scriptum vt faciat eum
baronem. comitem. vel ducem. ⁊ ꝓpter
culpam vestrã rex deleret nomen vestrũ
et ipsum scriberet inter nomina raptorũ
Maior cõfusio et verecundia est incon
parabiliter quãdo deletur nomen de li
bro dei ⁊ scribitur in carceribus inferni.
Auc̃tas Jeremie. xvij. Domine omẽs
qui te dereliquent scz peccando confun
dantur recedentes a te in terra scribũtur
scz in illa die de qua Job. x. dicitur. Ter
ra miserie ⁊ tenebrarum ⁊c̃ Quia ergo
iste diues de quo loquitur euangelium
erat peccator ⁊ male vite. xp̃us non in
uenit nomen suũ in libro predestinacõ
nis. Ideo noluit ip̃m ore suo nominare.
Or ista sit racõ patet ꝑ Dauid in perso
na dei dicentẽ de diuitib⁹. Nõ ꝯgrega
bo conuẽticula eoꝝ de sanguib ⁊ pctis
ꝫm illud Libera me de sãguinibus ⁊c̃.
nec memor ero nominũ eoꝝ per labia
mea. Ecce quõ dicit clare p̃s. xv. Esse

diuitem de bono iusto nõ est peccatum. Sz esse diuitẽ ⁊ male vite ⁊ ĩpium b̃ ẽ pctm̃ ⁊ de talib⁹ dicit deus Nõ ꝯgregabo conuenticula eoꝝ de sãguinib⁹. Unũ cõuenticuluz est diuitũ suꝑboꝝ, volentiuz habere regimẽ ciuitatis ⁊c̃ Nõ intẽdentiũ ad onus q̃d recipiũt Aliud est ꝯuẽticulũ auaroꝝ vsurarioꝝ ut habeãt õnes pecunias Aliud luxurioloꝝ ducentium vxores isto respectu ut ex ea habeãt amicos Aliud gulosoꝝ ꝯuiuia facientiũ ⁊c̃ Aliud iracũdoꝝ ⁊ iuramenta sibi facientiũ ꝙ mutuo se iuuabũt dicẽdo Qui tãget vos. me tãget. de omnib⁹ istis dicit Non ꝯgregabo ꝯuẽticula ⁊c̃ scz in celo cũ angelis ⁊ sanctis. nec memor ero nominũ eoꝝ ꝑ labia mea. Sz quia nomẽ pauperis lazari erat inscriptũ ĩ libro dei ergo qꝛ cũ patientia recipiebat pauꝑtatem. sperans ditari in celo. Ideo noĩauit ipsum. ⁊ fuit ꝯpleta ꝓphecia dauid dicens Aĩas pauperum saluos faciet. Ex vsuris ⁊ iniquitate redimet aĩas eoꝝ ⁊ honorabile nomẽ eoꝝ corã illo Et loq̃tur de pauperib⁹ p̃s septuagesiõ primo Nota aĩas pauperũ saluas faciet. si patienter sustinẽt paupertatez Nõ debem⁹ furari nec contra deũ indignari. sed sperantes in paradiso ditari Ex vsuris scz q̃s mõ soluunt redimet eos. quia nichil possunt habere de diuitib⁹. nisi cum vsuris si petũt ab eis mutuo nõ obtinẽt nisi cũ vsura Si volũt emere bladũ vel pãnũ ⁊c̃ cũ vsura emũt scz plus scz ꝓpter solutionis dilationez si vendunt eis cũ vsura Et iniq̃tate. s. quã eis faciũt liberabit eos. quia nõ possũt obtinere iustitiã aduocati ⁊ procuratores et notarij q̃ꝫ diu in eis senciunt pecunias. protrahunt eos nimis. postea dicunt eis conuenitis cum parte quia malum ius habetis et quare non dixisti ante Ideo pro vna die tu stabis mille milia annis ad portã paradisi nec intrabis dicit ergo ꝙ ex vsuris ⁊ iniquitate redimet animas eorum ⁊ honorabile nomen eorum coram illo Qualis honor ac si rex vl' papa nominaret ⁊ peteret de aliquo paupere ¶ Secundũ secretum est ibi cum dicit canes veniebant et lingebant vlcera Qui sunt ⁊ q̃d isti canes signifiant dicit gregorius in omelia super isto euangelio dicens allegorice Quot; canes sunt illi qui habẽt officium predicandi Ratio iam scitis ꝙ dominus nõ mittit oues suas ad nemus nisi cũ canib⁹ ut custodiãt oues a luppis Ita ille qui dicit Ego sũ pastor bonus ⁊c̃ Job x nõ dimttit oues suas sine custodib⁹ Custodes sunt p̃lati Mustiui p̃dicatores primi mustiui optĩe latrãtes fuerũt apostoli. deinde martires doctores. ⁊ ꝯfessores. hodie õnes illi qui p̃dicant ⁊ latrãt ꝯtra lupos inferni ne ap̃ꝓximẽt ouib⁹ xp̃i Et nũq̃d est hec magna dignitas Ecce q̃d dicit Job in persona xp̃i Et ita exponit gregorius in moralib⁹ Nũc derident me iuniores tp̃e quorũ patres non dignabar ponere cũ canibus gregis mei Job xxx Nota nunc derident me iuniores scz iudei qui tunc orabant dicendo vach. qui destruis templum dei Alios saluos facit ⁊c̃ quorum patres scz patriarchas ⁊ ꝓphetas nõ dignabar ponere cum canibus gregis mei Ita ꝙ maior est dignitas predicatorumq̃ prophetarum nec patriarcharuz Isti canes habent linguam medicinalem quando lingent vlcera peccatorũ plaga ⁊ vuln⁹ superbie que in capite consistit lingitur a predicatore quando cõmendat ⁊ laudat virutem humilitatis. Et quomodo christus saluator noster ⁊ beata virgo Maria fuerunt humiles ⁊ quantũ eis placẽt humiles persone caste deuote beniuole ⁊ sic de alijs. Et quomodo ⁊ qualiter superbia fuit inicium tocius mali clausitq̃

Dñica prima post trinitatis sermoi

Januā paradisi ⁊ sic de aliis peccatis ⁊ vir
tutibus oppositis. Lingua canū medicina
lis est sed dentes sūt venenosi qñ in cō
fessionibus petūt pecunias tunc mordent
bursā tunc mordēt bona ⁊c. Ecce qua
re dicit ꝙ canes lingebāt vlcera eius quia
sic curant vlcera peccatorum. Ideo dauid
lingua canū tuorum ex innimicis ab ipso
ps. sexagesimo septimo. Est hic figura
ecliptica qr verbū deficit lingua canū tuo
rū. i. pdicatorū. Ex innimicis. i. peccatis
suple sanat vel liberat ab ipso scz deo qr
pdicatores solū sūt instrumentū grego
rius. In vanū laborat exterius lingua pdi
catoris nisi fuerit interius gratia saluato
ris. Dico secūdo ꝙ ostēditur diuinalis
retributio vt ipsā desiderem⁹ ibi cū dicit
Factū est vt moreretur mēdicus vsqꝫ et
sepultus est in inferno. Ecce retributio
diuinalis dicit magister sentētiarum in
quarto ⁊ etiā omnes doctores quia doc
trina est communis ꝙ in corde terre sūt
quartuor domus. Inferior est locus dāp
natorum secūda locus puerorum in quo nō ē
ignis nec demones solū sūt ibi tenebre. i.
carētia diuine visionis. Nō est ibi ignis
materialis ꝫ ira dei dicit ignis secūdum
illud deutrono. tricesimosecūdo. Ignis
succēsus ē in furore meo ⁊ ardebit vsqꝫ
ad inferni nouissima talē irā augustinus
vocat ignē in isto dicūt illi pueri esse nō
baptisati qr nūqꝫ videbūt deū. ¶ Tertia
domus est locus purgādorum vbi est ignis
materialis sed nō sūt ibi demones. Ille
ignis diuina virtute crutiat ⁊ purgat ani
mas. ¶ Quarta domus est et superior
est sinus pfectorum in quo erāt sācti pres
Et dicebat sinus abrahe ex securitate qꝫ
habebat de gloria qr illud ꝙ in sinu ha
betur est in securitate vel i securo etiā pa
radisus dr sinus abrahe. Auctas. eccle
sie dicēs. Exaudi exaudi vt aīam meam
in sinu abrahe priarche tui iubeas colloca
ri. Dicit ergo factū est vt moreret men
dicus ⁊c. Quia sicut nūc ꝯdigne pnitē
tes qñ moriūtur. aīe eorū statim portā
tur in celū. Ita tunc ad sinū abrahe. Di
ues aūt sepultus est in inferno. Ecce ad
lrām retributio diuina. Auctas. Ego
dñs scrutans corda ⁊ pbans renes qui
do vnicuiqꝫ iuxta viam suā. ⁊ iuxta fru
ctum adinuencionū suarum. Iere. xvij.
Nota dui secreta moralia. Primum
ibi cū dicit. Factū est vt moreret mēdi
cus. Si attendistis in ordinatōne verbo
rū xpi qñ voluit loqui de mundana con
uersacōne. primo fuit locutus de diuite
qꝫ de paupe dicēs hō quidā erat diues
Sz qñ voluit loq de alio mūdo ⁊ de mi
sericordia retribucōe primo fuit locutus
de paupe dicēs. Factum est aūt vt ⁊c.
Dico ꝙ ꝫ fecit xpūs ad ostendendum cō
trariam cōditionem diuitum ⁊ pauperū
qꝫtum ad vitam ⁊ qꝫtum ad mortē. In
hoc mundo diuites sunt pmi in honoribus
et dignitatibus officijs in locis. qr sem
per sedent in primo loco. in escis haben
dis ⁊ in omnibus. Paupes aūt semper
sunt vltimi. Sed in alio mūdo conuerti
tur totum. quia paupes sunt primi i ho
noribus ⁊c. diuites vero vltimi. Recte
est de diuitibus sicut de falcone ⁊ de gal
lina. Falco em̄ qꝫdiu viuit valde hono
ratur portatur a dño in manu qui nollet
portare filium suum qr ducit eum etiam
ad ecclesiam. seruit sibi diligenter aliquo
ciens etiam carnes crudas cum dentibus
mordendo. ipsum in estate cum aqua re
frigerando. in hyeme autē dormit in ca
mera dñi in loco eminenciori. Et si mi
sera gallina modicum approximetur ca
mere ad cōmedendum micas statim ex
pellitur. nec audet cameram intrare. sed
in morte cōuertitur simpliciter. qr galli
na cū magno honore portat coram dño
inter duas scutellas. Et si dr dño. falco
est mortuus dicit ꝓiciat in sterqlinio. Ita
recte diues ē vt falco viuit delicate ⁊c.

Et miser pauper vt gallina nõ audet do
mui diuitis appropinq̃re qr statim dicit̃
quid vult iste homo. O latro debet esse
foras. Ecce quare p̃mo noiauit paupe-
rem. qñ fuit locutus de alia vita. Et ve-
rificatur illud ꝙ ipẽmet dñs dixit. Erũt
nouissimi scz paupes q̃ in hoc mũdo sũt
nouissimi primi scz in paradiso. Et diui
tes qui in h̃ mundo sũt primi erũt nouis
simi scz in insetno. Ideo qñ pauper mo-
ritur eius anima portatur corã dño iter
duas scutellas scz gloriã anime q̃ ha-
bet statim ⁊ corpis q̃ habet post iudiciũ
vel due scutelle sũt ĩmunitas de pena in
ferius ⁊ abundancia de gloria superius.
¶ Secundũ secretum est ibi cũ dicitur
Mortuus est diues ⁊ sepultus est ĩ in
ferno. certũ est ꝙ corpus eius nõ fuit se
pultum ĩ inferno. sed aĩa videtur ergo ex
hoc ꝙ in inferno fuit cimiteriũ ⁊ sepultu
ra. Dico ꝙ sic. Sed auisetis vos ne ibi
eligatis sepulturam. Anima sepelitur in
inferno sicut corpus honorabile sepelit̃ ĩ
hoc mundo. In cuius corpis sepultura
sunt tres principales cerimonie ¶ Pri
ma qr aliquis amicus vel scutifer vadit
ad ecclesiam vt sepultura apiatur ⁊ sa-
cerdotes se p̃parent vt sit cõmotio a cle
ricis. exquo est ibi respice siue presencia
Idem fit de sepultura anime qñ malus
diues est ad mortẽ infernus dyabolus
qui eũ temptauit cognoscẽs naturaliter
horam mortis. subito vadit ad infernuz
ad rectorẽ scz luciferum dicens qño tal'
religiosus vel clericus vel laicus tenuit
malam vitã ⁊ modo est in articulo mor
tis. Ideo nũcios ⁊ discipulos mittatis.
et fit ibi magna cõmotio quilibet vellet
venire. auc̃tas. de quodam malo diuite.
nabugodonosor ⁊ ita potestis similiter ĩ
telligere de alijs. Infernus subtus ꝯtur
batus est in occursum aduentus tui ⁊ su
scitabit tibi gigantes ysa. xiiij. ¶ Secun
da est que seruatur ĩ sepultura corporis
quia sicut sacerdotes cantãdo portant se
cum corpus. p̃cedente signo crucis Et p̃
entes ⁊ amici cũ fletibus sequũtur Ita
fit de anima damnata q̃ portat̃ a demõi
bus nõ cantãdo sed vociferãdo ꝯfusibili
ter ac si esset porcus mactãdus. p̃cedente
signo luciferi scz circulo. auc̃tas. In cir
cuitu impij ambulãt. Ideo dicit scriptu
ra Vir q̃ errauerit a via doctrine scz pe-
nitencia in cetu giganciũ ꝯmorabitur. p̃
uerb. xxj. ¶ Tercia cõditio seu cerimõia
que seruatur in sepultura corpis est. qr
s̃m suum statum ⁊ cõdicionẽ datur sibi
sepultura in ecclesia. iuxta cornu altaris
vel in choro siue in ecclesia ⁊c̃. Ita fit de
aĩa damnata in ĩferno Iam sũt ibi sepul
chra certa p̃ superbis nõ plena terre. sed
igne inextinguibili. Aliud pro auari ple
num de metallis ignitis. Aliud luxurio-
sor̃ plenũ de pice calido ⁊c̃. de alijs ad
idẽ. de quibꝰ dauid sepulchra illorũ scz
damnatorum domus eorum in eternuz
p̃s. xlviij. de nullo alio sepulchro potest ĩ
telligi. Ideo amore dei. In vestro te-
stamento scilicet in vita q̃ tenetis atten
datis ne illuc elegatis sepulturam. In
puncto em̃ quo eligitis malam vitam.
Eligitis ibi sepulturam. Et confirmat̃
per mortem. ¶ Dico tercio ꝙ sanctum
euangelium declarat infernalem disposi-
tionem vt vitemus. ibi Eleuans autem
oculos ⁊c̃. vsq; nec inde huc trãsmeare.
Nota eleuatis aũt oculos ⁊c̃. ꝙ anima
habet oculos ⁊ etiam omnia mẽbra sed
sunt spũalia quẽadmodum mẽbra cor-
poris sunt corpalia Sz forciora sũt mẽ
bra aĩe. Nota cũ d̃r pater abrahã. dicit
glosa. videt̃ ꝙ esset de genere abrahã ⁊
videt̃ ꝙ sic quia etiã abraham vocat eũ
filiũ dicẽs Fili r̃cordare ⁊c̃. qr de bonis
q̃ homo facit in statu peccati. deus dat in
h̃ mũdo retributionẽ. Nota inter nos ⁊
vos chaos magnum id ẽ abissum firma
tum est vt hij qui volunt hinc tansire ad

vos non possint neq; inde huc transire. Nota q̄ beati obiectaliter transeunt ad dānatos eorum penas videndo. s̄ nō transeunt ad eos penaliter. etiā damnati transeunt obiectaliter ad btōs. s̄ nō pñt transire p̄ pñtiam actualem nec videndo gloriam obiectalem. ¶ Nota duo secreta. Primū ibi eleuās aūt oculos cū esset i tormētis. Ab isto textu sancti doctores extrahūt istā ꝯclusionē. q̄ modo damnati vident saluatos ⁊ btōs. s̄ nō gaudent de tali visione. Immo augmētat eis penam. verbi grā. sicut si famelicus videret mēsam escis plenā. ⁊ nō posset accedere pena sibi augmētaret. Ad practicā cogita qñ supbus damnat⁹ eleuat oculos et videt btm̄ paulū qui fuit supbus ⁊ p̄secutor ecclesie dicit. O miser Ille fuit supbus plus q̄ ego. ⁊ tñ saluus est. qr ꝯuersus fecit penitenciā ita ego potuissez saluus fieri. Idez de auaro. qñ videt mathēū de q̄ dicit beda q̄ fuit raptor. Idez de luxuriosis. qñ vident mariā magdalenā ⁊ mariā egypciacā ⁊ sic de aliis. Auc̄tas. Videntes turbabunt timore horribili ⁊c̄ Sapie. v. Et loq̄tur ad lrām de damnatis. ¶ Secundū secretum ibi de gutta aque. quā petebat q̄ fuit sibi denegata. Mille ⁊ q̄dringēti. xxviij. anni sūt q̄ pecijt ⁊ q̄lihet die, ⁊ hora petit eam ⁊ numq̄ habuit nec habebit. ⁊ si ploraret sanguinē in eternū nō habebit. Ista gutta aque signat refrigeriū aliqd̄ q̄ damnati nō possunt habere. Ideo falsa est ⁊ erronea quedā glosa iuristarū q̄ dicit q̄ dānati habēt refrigeriū ex bonis que fiūt p̄ eis. dando silitudinē de aliquo q̄ portat onus magnū q̄ licz nō deponat onus tñ qñ datur sibi potus vel vna parca vini habet refrigeriū. Non est ita de damnatis. qr nullum remediū habere possunt. Auc̄tas. Mortuo homine impio nulla erit spēs p̄uerb. xj. nec exeūdi nec remediū alicuius habēdi. Immo qñ pro eis fit aliqd̄ bonū. qñ ipsi sciunt augmentat̄ i eis pena. qr eis nō p̄ficit vt de captiuo cui mittitur precium redemptionis ⁊ p̄ditur in mari. quādo ipse scit tristat̄ ⁊c̄. Idem de damnatis Ideo orando dicit ecclesia. Quia in inferno nulla est redēpcio miserere mei deus ⁊ salua me ¶ Dico quarto q̄ sanctum euangeliū declarat scripturalem ꝯfirmationē cū dicit thema habent moysen ⁊ p̄phetas scz scripturas legales dicit ⁊ p̄phetales. hoc ostēditur cum dicitur Rogo ergo te pater vt mittas ⁊c̄. vsq̄ in finem. videtur q̄ ex caritate loqueret̄ ne fratres sui damnarent̄ Solutio. Non est verū. sed ne eius pena augmentaretur. qr quāto plures sūt damnati tanto magis pena actualis eis augmentatur. Sicut gloria actualis in beatis. verbi grā. Si ticioni q̄ de se ꝯburitur addātur alij titiones magis conburitur. ⁊ si plures plus ardebit ⁊c̄. Nota Rñdit habēt moysen ⁊ p̄phetas audiāt illos. Nota ex h̄ maiorem esse auc̄tem sacre scripture. quā esset testimonium cuiuscūq; resurgentis. Ideo apl̄us. Licz angelus de celo euangeliset vobis aliud p̄terq̄ q̄ euangelisamus vobis anathema sit ad Galath̄. p̄mo. Unde apostoli qui mortuos suscitabant cum testimonio sacre scripture tamq̄ firmiori suā doctrinā confirmabāt. Tcadidi vobis in primis qd̄ ⁊ accepi s̄m scripturas dicebat apl̄s j. ad cor. xv. p̄pter h̄ in articulo resurrectionis dicitur. Et resurrexit tercia die s̄m scripturas. Ideo sequitur. Si moysen ⁊ p̄phās nō audiūt. neq; ⁊ si quis resurrexerit credūt ei. Et nunq̄d xp̄us suscitauit lazarū q̄ narrauerat multa de alio mūdo vt dicit aug⁹. ⁊ tñ nō credebāt sibi. A iudeis Immo dicit textus q̄ iudei cogitauerūt ipsum interficere ⁊ apostoli ⁊ sancti suscitauerant multos qui etiam multa retulerunt ⁊ narrauerūt de alia vita. Ideo indubitanter credendū est testimo

nio scripture vel scripturaꝝ sacrarum ⁊ determiacōibus vlis ecclesie ⁊ esset bonū videre bibliā. quia ꝯtra anrixp̄m cū aliis sentenciis nō poterim⁹ arguere nec rñdere. Et modo pauci curant de biblia. Intātum ꝙ iam verificat̄ illud Jeronimi ad paulinuꝫ ⁊ habet̄ in ꝓlogo biblie ca. vj. Quicq̄d dixerint ꝫ legem dei putant nec scire dignātur q̄d ꝓphe q̄d apostoli senserūt. Sed ad sensū suum incongrua aptant testimonia quasi grā desit ⁊ nō viciosissimū dicēdi genus damnare sentēcias ⁊ ad volūtatem suā sacrā scripturam retrahere repugnātem Ideo dicebat xp̄us scrutami scripturas in quib⁹ putatis vitam eternaꝫ habere ⁊ ille sūt que testimoniū ꝑhibent de me Joh. v. De eodem sermo secūdus.

In domo patris mei habeo quinq̄ fratres luce. xvi caplō ꝓ declaratōe hui⁹ verbi. Sciendū ꝙ tota vniuersitas creaturarū tā celestiū q̄ terrestriū d̄r dom⁹ dei. Rō qꝛ sicut i domo vel palacō regis supius sūt camere iferius vero est stabulū ꝓ iumentis. Et in fundo terre inferius est carcer ꝓ malefactoribꝫ. Ita etiā in domo dei Supius scꝫ in celo empireo sūt camere scꝫ nouez ordines angeloꝝ Ibi morant̄ amici xp̄i Supius aūt est xp̄s ⁊ virgo maria. dom⁹ vero iferior vbi morant̄ bestie ⁊ seruitores ⁊ clientes est iste mūd⁹ q̄ ꝓ bestiis fcūs fuerat. Sꝫ ex pctō ade de paradiso terrestri expulsi sumus hic exules Carcer vero ꝓ malefactoribꝫ in corde terre est scꝫ ifernus. Carcer ꝑpetualis. Ecce rō quare dicit̄ dom⁹ dei. qꝛ ip̄e ordīauit sua sapīa Auctas. Sapientia edificauit sibi domū scꝫ ad eius honorem ⁊ maiestatez excidit columnas septē ꝓuerb. ix. Nota excidit columnas septē. scꝫ septem gradus creaturarum. in quibꝫ fundatur mūdus quasi domus. scꝫ terra cū iumētis. aqua cū piscibꝫ. aer cū volucribus. ignis cū impssionibꝫ. celū cum planetis. Sexta est natura angelica. q̄ angeli sūt sub̄e pure spūales. Septima vero natura hūana. de ista domo dicebat baruch. O isrl' q̄ magna est domus dei ⁊c̄ baruch. iij. de ista domo dixit xp̄s. In domo patris mei mā̄siones multe sūt. Jo. xiiij. Nota mā̄siones multe. scꝫ tres p̄ncipales. Celū ⁊ terrā ⁊ iufernus. ⁊ in q̄libet istarū sunt multe mā̄siones. In celo nouē ordīes scꝫ angeli archāgeli ⁊c̄. In terra multe ꝓuincie. regna ⁊ coītates ⁊ ciuitates ⁊ ville. In inferno autē est sinus patrum sanctoꝝ vbi nullus est modo. limbus puerorū vbi nō est ignis nec demōes. locus purgā doꝝ. s. purgatoriū vbi ē ignis ꝫ nō demōes. loc⁹ dānatorū vbi sūt damnati. ptꝫ ḡ ꝙ tot⁹ mūd⁹ d̄r domus dei. de ista domo dixit thema. In domo p̄ris ⁊c̄. idest itra domū p̄ris mei habeo quiq̄ frēs Inuenio in hac domo quiq̄ fraternitates diuersis rōibus. scꝫ Fraternitas hūanalis. ⁊ ista venit ꝑ naturā. Fraternitas spūalis. ⁊ ista venit ꝑ gratiā. Fraternitas demoīalis. ⁊ ista venit per culpā. Fraternitas angelica ⁊ ista venit per amiciciā Fr̄nitas diuinalis et ista venit per misericordiam Ecce q̄re dicit thema in domo patris ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ habemus in hoc mūdo fraternitatē hūanalez que venit per naturā. Qui em̄ ab eodē patre ⁊ ab eadem matre sūt geniti. frēs sunt isto mō quotq̄t sumus ī in hoc mundo tam fideles q̄ infideles. ab eodem p̄re. scꝫ adam ⁊ ab eadem matre scꝫ eua sumus geniti Ideo frēs possumus dici In ꝫ singularitatē oñdit deus in hoībꝫ magis q̄ in angelis quia deus a p̄ncipio om̄es angelos creauit simul nec int̄ se hñt ꝯsanguinitatē ꝑentelā nec fr̄nitatē naturalē. nō est sic i hoībꝫ qꝛ a p̄ncipio solū creauit de⁹ masculū ⁊ feīam.

Gen̄ p̄mo. Masculū ⁊ feminā creauit eos benedixitq; deus illis ⁊ ayt. Cresci te ⁊ multīplicamī ⁊ replete terrā. Omnes procedimus ab ista radice. Ecce fraternitas naturalis ¶ Sed diceret aliq̄s et forte iam dicitis in corde vestro .q̄ ex masculo ⁊ femina ꝓcedant homines hoc nō est singularis excellencia hominū .q̄ etiā aīalia bruta procedunt a masculo ⁊ femina .q̄ ab inicio solum creauit deus masculum ⁊ feminam de animalibus scz leonem ⁊ leenā .eq.iū ⁊ equam .bouem et vaccam. ex quibus omnes alij descēdunt. ¶ Dico q̄ verum est hoc. sed hoc fuit singulare in hominibus. quia ab vno supposito scz adam procedimus omnes q̄ de illo formauit euam. Gen̄. secūdo Nō sic fuit de animalibꝰ. Modo licet h̄ sit certum. tñ auc̄tas deus qui fecit mundum ⁊ omnia q̄ in eo sunt ex vno omne genus hominū. Act. xvij. Moraliter ex hoc quia omnes sumus ex vno patre pz q̄ debemus habere maiorem vnitatem et pacem. q̄ angeli vel bestie. tñ cōtingit et est oppositum. q̄ angeli habēt pacem cū tamē sunt tot. q̄ inumerabiles. vt dicit scūs thomas in p̄ma ꝑte. q. l. arti. iij. q̄ sicut corpa celestia excedunt ista inferiora in quātitate cōtinua incōpabiliter Ita angeli excedunt ī quātitate discreta oēm numeruz creaturarum inferiorū. et tamē nunq̄ habent diuisionē nec guerrā Auc̄tas potestas ⁊ terror apd̄ eum qui fecit ꝯcordiam in sublimibus suis. Job .xxv. bestie in deserto viuunt in pace. leones inter se pacem habēt. lupi ⁊ vulpes et sic de alijs. ⁊ homīes nō possunt viuere in pace ī vna villa. nec i vno vico nec monasterio ⁊c̄. ꝯtra naturam faciunt q̄ frēs inter se naturaliter pacē hñt. Ideo legitur de abraham ⁊ loth qui in tantuz abundabant q̄ terra nō poterat eos capere ita q̄ iam inter pastores eorum erāt iurgia ⁊ iā loth ibat totus turbatus tūc dixit sibi abraham. Ne queso sit iurgiuz inter te ⁊ me ⁊ inter pastores meos ⁊ pastores tuos. fratres em̄ sum⁹ gen̄. xiij. ¶ Dico secūdo q̄ secūda fraternitas est spūalis que venit ꝑ graciam ista fraternitate solum xp̄iani sunt fratres. iudei vero vel alij infideles nihil attinent nobis. omnes aūt xp̄iani sunt frēs filij eiusdem patris īmediate scz ih̄u xp̄i. Nota q̄ omnes sumus filij regis ⁊ eiusdem matris. scz vniuersalis ecclesie. de⁹ habuit duas vxores Prima fuit synagoha ex qua genuit iudeos. sed dedit sibi libellum repudij iuxta legez q̄ dicit. Si accepit homo vxorem ⁊ habuerit eam ⁊ nō inuenerit graciam ante oculos eius. ꝓpter aliquam feditatem scribe libelluz repudij ⁊ dabit in manu illi⁹ ⁊ dimittit eam deut. xxiiij. Pocius fuit ꝓphetia q̄ mādatum. Ista lege vsus fuit deus inuenta macula infidelitatis ⁊ minus credencie in synagoga dedit sibi libellum repudij. de hoc ꝓphetia ad lrām hec dicit dn̄s deus tuus. Quis est hic liber repudij mr̄is nostre q̄ dimisi eam aut quis est creditor meus cui vendidi vos. Ecce em̄ iniq̄tatibus vestris venditi estis ⁊ ī sceleribus dimisi mr̄em vestram q̄ veni ⁊ nō erat vir scz qui reciperet me vocaui predicando scz ⁊ non erat qui audiret ysa. l. Deinde deus duxit aliam vxorem scz scām ecclesiaz de cui⁹ vtero scz fonte baptismali. generat filios ⁊ filias. Qui de alto mittit semen per os sacerdotis. Semen est verbum dei. s. forma baptismi. Et post baptismum potest dici natus est homo in mundum ⁊ sicut virgo ꝯcipit ⁊ etiā virgo parit Ecce qualiter nos xp̄iani habemus istam fraternitatem spūalem ante baptismum sumus filij ade. sed post baptismuz sumus filij ih̄u xp̄i. ꝓpter hoc dicit xp̄us xp̄ianis omnes vos frēs estis ⁊ prēm scz generalem. nolite vocare vobis super terram vnus em̄ est pater vester qui in celis est.

Mathei.xxiij. Nota omnes vos fratres estis qꝛ de adā estis filij ⁊c̄. Ideo venit quidā pauper ad regē francie dicens sibi ꝙ secū diuideret hereditatez. quia frater suus erat. de eodē patre ⁊ matre. scilicet adā ⁊ eua. cui rex dedit vnū denariū di. ꝙ tot fratres habebat. ex illo patre ꝙ si cuilibet daret tantū nihil sibi remaneret. videte q̄lem caritatē dedit nobis deus pater vt filij dei nominem̄ ⁊ sum⁹. p̄ma iohāuis.iij. ¶ Moraliť habebim⁹ h̄ doctrinā ꝙ debem⁹ cauere a iurgijs guerris ⁊ diuisionib⁹ ⁊ sicut spūaliter sum⁹ geniti. tenemur etiā spūaliter diligere omēs Sunt multi q̄ dicunt nō nocerē ei ꝫ non dicerē sibi verbum. nō possum sibi loqui nec corde possum ipsū diligere nihil valet hoc. oportet si vultꝫ salui fieri ꝙ odiū rancor ⁊ mala voluntas cordis expellať. quia nō est nisi venenū qđ animā occidit Nota de quodā mercatore qui venit ad magistꝝ vincentiū dicens. ¶ Noueritꝫ ꝙ fui defraudat⁹ a sartore meo tanta pecunie q̄ntitate ⁊ fugit ꝓpter qđ ego odiui eū in tantū ꝙ si possem eū inuenire cū dentibus occiderē eū ⁊ ista q̄dragesima fui cōfessus ⁊ null⁹ cōfessoꝝ voluit me absoluere dicunt ꝙ debeo sibi ꝑcere. pať quid dicitꝫ vos. Cui rn̄dit magister vincētius Si nō vultis sibi ꝑcere ꝑcatis vobisipsi ⁊ pať hoc nō intelligo. Rn̄dit magister. dicatis odiū qđ habetꝫ in corde cui nocet illi vel vob. nō illi. qꝛ comedit bibit ⁊ delectatur. ꝫ vobis qꝛ animā vestrā occidit Rn̄dit ille. nunc cognosco ꝙ sit stulticia habere odiū ꝯ alium. Nunq̄d esset bona vindicta ꝯ inimicū bibere vnā taceā pocionū venenataꝝ vt interficeret te. Idē est de odio ꝓpter hoc dicebat beat⁹ iohānes. hoc mādatū habem⁹ a deo vt q̄ diligit deū diligat ⁊ fratrez suū. p̄ma Iohis q̄rto. ¶ Dico tercio ꝙ tercia fraťnitas ē demonialis ⁊ ista venit ꝑ culpā ⁊ peccatū ⁊ ista est mala. Ab inicio postq̄ de⁹ creauit angelos inter q̄s lucifer erat maior vt dicit gregorius ꝙ fuit nobilior ⁊ maior. Qui respiciens īferius vidit oēs creaturas dei ⁊ ꝙ ipse essz alijs maior Habuit vanā gloriā ⁊ eleuatis oculis cognouit sup̄ se maiorē. scz deū ⁊ voluit ei equiparari ⁊ hoc reuelauit omnib⁹ angelis ⁊ multi tanq̄ adulteri ⁊ ꝑiuri ⁊ infideles consenserunt sibi ꝫ michael contradixit ⁊ gabriel ⁊ raphael ⁊ alij boni tūc expulsi fuerunt de celo empyreo lucifer ⁊ sui dicēte deo. Nō habitabit in medio dom⁹ mee q̄ facit superbiā. Et ceciderunt de celo ⁊ facti sunt demones. Ecce q̄d est demon. angelus q̄ ex peccato cecidit. Dyabolus est ꝓprium nomen luciferi. hoc nomē sathanas est nomen cōmune demonuz. lucifer a p̄ncipio duxit vxorē clamdestine scz in obedientiam ex q̄ generabit. Mille milia milies de filijs. quis posset numerare. q̄t angeli sibi ꝯsenserunt ⁊ cottidie homines īobedientes in mundo de eadē vxore generat filios quādo facit aliquē peccare ⁊ facere cōtra mandatū dei. talis est filius dyaboli. verbi grā quādo ponit in corde tuo vt induaris sic vt talis vel ꝙ habeas officiū ville ⁊c̄. ꝓuocando te ad superbiā ⁊ tu consentis sibi cōtra dei mandatū qui p̄cepit tibi humilitatē. Idez de auaricia. Idē de luxuria. Idē de ira ⁊ tu cōsentis contra obedientiā facis. filius es dyaboli talib⁹ dt xp̄s. vos ex patre dyabolo estꝫ ⁊ desideria patris vestri vultꝫ facere Iohannis.viij. Ideo ꝯn̄ter demones filij dyaboli habent fratres. Qui mollis est id est negligens ⁊ dissolutus ī opere suo facere sua opera dissipantis id est demonis. ꝓuerbioꝝ.xviij. Cuius ꝯdicio est ꝙ si facit aut dicit aliquid de genere bonoꝝ semp illud retorquet in malū. Nota de illo heremita cui demon apparebat in forma boni angeli. surge ad laudandū deū. ⁊ aliquociens portabat sibi lumen. Aliquando dicebat sibi talis nauis submer-

sa est. ora ꝓ animabꝫ que sunt in purgato
rio ⁊ similia est tantũ ꝙ ille firmiter cre-
debat ipsum angelũ bonuꝫ quia non nisi
bona sibi dicebat. Semel autẽ ostendit
sibi visionẽ quia videbat celũ apertũ supe
rius ⁊ infernũ ĩferius dicens sibi nisi effi
ciaris iudeus nõ poteris celũ intrare ĩmo
ad infernũ te oportet descendere, ꝓpter ꝙ
ille fuit effectus iudeus. ⁊ consequẽter
dãpnatus fuit. Ecce q̃liter dissipauit bo
na q̃ ꝑus fecerat. Itẽ de istis q̃ recurrũt
ad demones vt inueniant qd̃ perdiderũt
Si forte ĩueniunt. tamẽ ex alia ꝑte per-
dunt animã. Itẽ ꝓ sanitate recuperãda
recurrunt quidã ad demones qd̃ fac en-
do perdunt animã. Ecce q̃re dicit. Qui
mollis ⁊c̃. Moralit̃ hic contra diuinos
⁊ sortilegos ⁊ caueatis ne recurratis ad
eos. sed ad xp̃m dominũ. ꝓpter hoc dice-
bat ꝓphta. vnusquisq̃ in oĩ frẽ suo non
habeat fiduciã quia oĩs frat' supplantãs
subplantabit̃. Ihremie ix Dico
quarto ꝙ est alia fraternitas scꝫ angelical'
~~lis~~ que venit per amicitiã. Quẽadmodũ
dicit̃ de duobꝫ amicis simul stantibꝫ col-
medentibꝫ ambulantibꝫ ⁊c̃. fratres sunt
Nunq̃ fuit tanta amicitia inter aliquos
duos amicos sicut est sanctoꝝ angeloꝝ
ad nos. intantũ ꝙ qñ mulier debet ꝑere
deus vocat vnũ angelũ cui cõmittit illã
creaturã. de quo angelus regraciat̃ deo.
⁊ statim descendit ⁊ hominẽ in suã custo
diam recipit. de qua materia vide sanctũ
thomã ꝑma parte questione. cxiij. articl'o
q̃nto. Auctoritas. Angelis suis manda
uit de te vt custodiãt te in omnibus viis
tuis. Unde dicit Ihronimus. Magna
est dignitas animaꝝ vt vnaqueq̃ ab or-
tu natiuitatis habeat angelũ ad custodiã
deputatũ ⁊ nunq̃ dimittit creaturã vsq̃
morit̃. De hoc vide sanctuꝫ thomã ꝑma
parte questione. cxiij. articulo. vi. vbi d̃t
ꝙ angelus custos nunq̃ totaliter dimit-
tit hominẽ ꝫ ad aliquid interdũ eũ dimit

tit ꝓut scilicꝫ non impedit quin subdatur
alicui tribulacioni vel etiã quin cadat in
peccatũ ꝫm ordinem diuinoꝝ iudicioꝝ.
Idẽ dicit in solucione ad terciũ argumẽ
tum eiusdẽ. vi. articuli ꝙ angelus ⁊ si in-
terdum derelinquat hominẽ loco. non ta
men derelinq̃t eum quantũ ad effectum
custodie quia etiã cũ est in celo cognos-
cit quid circa hominẽ agatur neq̃ indiget
mora tẽporis ad motũ localem ꝫ statim
potest adesse Modo cogita quãdo facit
aliqd̃ peccatũ q̃d dicit angelus. O ꝓdi-
tor ⁊c̃. Ideo bernardus. Noli ꝑsente an
gelo facere ꝙ me ꝑsente facere non aude
res quia nec furtũ luxuriã ⁊c̃. de isto fra-
tre dicit scp̃tura. Frater scꝫ homo q̃ ad-
iuuatur a fratre scꝫ angelo quasi ciuitas
firma. ꝓuerbioꝝ. xviij. Ciuitas enĩ fortis
⁊ firma habet septꝫ condiciones. ¶
Prima ꝙ sit alta. istam condicionẽ dat
angelus custos. quia eleuat mẽtẽ ad deũ
ad desiderãdũ celstia Reuersus est ange
lus qui loquebatur in me ⁊ suscitauit me
q̃si virũ qui suscitat̃ a sõpnio Zacharie. x
¶ Secunda ꝙ sit murata hoc facit an
gelus quando inducit ad obseruantiã de
cem ꝑceptoꝝ. Dicant̃ breuiter muri sũt
anime. turres sunt ꝟtutes. ¶ Tercia
ꝙ habeat fortalicia ⁊ hoc per obseruanciã
consilioruꝫ euuangelij. ¶ Quarta ꝙ
habeat fossatũ. hoc idem dat angelus qñ
inducit ad humilitatẽ vel ad cogitandũ
penas ĩferni ¶ Quinta ꝙ habeat escas
hanc condicionẽ etiã dat angelus indu-
cendo custoditũ ad audiendũ missas ser
mones confitenduꝫ ⁊ cõmunicandũ ⁊c̃.
¶ Sexta ꝙ habeat arma ⁊c̃. Arma
sunt oraciones. ieiunia. elemosine ⁊ oꝑa
penitencialia. ¶ Septima ꝙ habeat
bellatores q̃ sũt oꝑa misericordie Et q̃
ista septẽ habemus a bono angelo indu-
ctiue. Ideo dicit̃ ciuitas firma. Morali
ter instruimur hic vt quilibet suo angelo
faciat aliquam oracionẽ. Sicut quilibet

In octaua corporis christi Sermo

vestrꝫ recipit aliquē scm̄ vel scām in aduocatū q̄ forte ex vr̄is pctis modicū curat de vob̄ Jō angelo q̄ ꝯtinue curat de vob̄ est fienda oracio q̄libet mane ⁊ sero genibus flexis dicendo. Angele q̄ meus es custos pietate superna Me tibi cōmissū salua defende ⁊ guberna. Amen. ¶ Dico ꝙ quinta fraternitas est diuinalis que vel..t per miseri cordiā. ⁊ ista est omnibus alijs melior. quia deꝰ creator omnium factus est frater noster in benedicta incarnacione similis nobis factus. Caro enī ⁊ frater noster est. Gen̄. xxxvij. Jdo dicit apostolus. Qui sanctificat scꝫ per baptismū ⁊ penitenciā ⁊ qui sanctifiatur ex vno omnes ꝓpter quā causā non confundit̄ fratres eos vocare dicens. Nunciabo nomen tuū fratribus meis. Ad hebreos. ij. Jdeo sciens salomon spū ꝓphetie ꝙ filius dei debebat īcarnari ⁊ nasci de muliere ⁊ lactari ac si iā ipsum videret p̄sencialiter dicebat sibi. Quis mihi det te fratrē meū sugentē vbera matris vt inueniam te solū foris ⁊ deosculer te ⁊ iā me nemo despiciet Canticoꝝ. viij. Jdo apostolus. Quos p̄sciuit supple deus pater ⁊ p̄destinauit conformes fieri ymaginis filij sui vt sit ipse p̄mogenitus in multis fratribꝰ. Ad romanos. viij. ¶ Moraliter faciamꝰ ꝙ sicut sumꝰ fratres xp̄i in hac vita. simus etiā fratres sui in gloria. Amen. Deo gracias

¶ In octaua corporis xp̄i vel infra octauas. Sermo.

Accipite ⁊ manducate hoc est corpus meū ⁊c̄. Verbū istud habet̄ textualiter. p̄ma ad chorinth̄. xi. Et officiat̄ in epistola hodierna. Scitis hodie ē octaua corporis xp̄i ⁊ sancta mat̄ ecclesia facit totū officiuꝫ vt in die. Jdeo de isto sancto sac̄mento altaris volo vob̄ declarare aliq̄s mag̃s vtilitates quas ex eo habemus ad ꝓuocandū corda vestra ad deuocionē. Sed p̄mo salutet̄ virgo maria ⁊c̄. Sanctū sacrificiū altaris dicit̄ eukaristia grece. ab eu qd̄ est bonū ⁊ karis gracia. quasi bona grā. quia multas ⁊ innumerabiles grās ⁊ vtilitates habemus ex ipso sac̄mento plusq̄ ab alijs sac̄mentis ⁊ amore vestri Modo dicā q̄nq̄ vtilitates p̄ncipales.

Est enī viaticū spūale
Medicamentū vniuersale
Sacrificiū indulgenciale
Sacramentū p̄ncipale
Societas celestialis

In hijs ostendit̄ vtilitas. Jdeo dt̄ thema. Accipite ⁊ mādūcate hoc est corpꝰ meū ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ eukaristia vel hostia ꝯsecrata est viaticū spūale sic est ꝙ nulla creatura viuens siue sit corporalis siue spūalis poterit diu durare ī esse siue viuere sine cibo. de creaturis corporalibus racio est naturalis. quia calor consumit humidū radicale vt dicunt phisici sicut enī aqua ad ignis calorē consumit̄ ⁊ deficit. Jta est de humiditate corporis in qua vita consistit calore consumit̄ ⁊ deficit nisi addatur humiditas comedēdo ⁊ bibendo ⁊ cōmuniter in meridie magl̄ appetimus cibum ⁊ potū quia maior est calor interior ⁊ exterior. Jtē de angelis q̄ sunt creature ⁊ substācie pure spūales. Dico ꝙ etiā non possunt viuere ⁊ ꝑmanere sine cibo Rō quia nullus eoꝝ habet vitā ⁊ duracionē a se. Jdeo de mensa dei q̄ est essencia diuina recipiunt escas que non possunt dici nec cogitari ⁊ de illis viuunt Auc̄tas. dixit angelus raphael thobie q̄ videbat̄ eis comedere ⁊ bibere corporali cibo ⁊ dimittēt eos in errore dixit cū essem vobiscū per voluntatē dei videbar quidē vobiscum mādūcare ⁊ bibere. Sꝫ ego cibo īuisibili ⁊ potu q̄ ab hominibus videri non potest vtor Thobie. xij. Fiat ergo Rō Si creature pure corporales vt iumēta ⁊ pure spūales vt angeli

In octaua corporis christi Sermo

indigent cibis vt dictū est. Quid dicemꝰ
de homine q̄ habet vtrūq̄. Est enī corpo
ralis quantū ad corpus. ⁊ spūalis q̄ntū
ad animā similis angelis. Ergo indiget
duobꝰ cibis scz cibo corporali ad susten
tacionē corporis ⁊ cibo spūali ad susten
tacionē anime. Ideo statim postq̄ deꝰ
creauit adā ⁊ euā ꝓuidit eis de escis cor
poralibꝰ dicens eis. Ecce dedi vobꝰ om
nem herbā afferentē semen sup terrā ⁊
vniuersa ligna scz fructifera q̄ habent in
semetipsis sementē generis sui vt sint vo
bis i escam. Gen̄. p̄mo. Ita q̄ a p̄ncipio
⁊ bene ꝑ mille ⁊ q̄ngentos ānos post. so
lum comedebāt fructꝰ gentes ⁊ bibebant
aquā ⁊ illa tunc dabant maiorē fortitu
dinē q̄ modo capones galline ⁊ vinum.
Deinde post diluuiū qd̄ multū deterio
rauit arbores plantes ⁊ aquā. ita q̄ ꝑdi
derunt magnā partē v̄tutis. videns deꝰ
q̄ fructꝰ ⁊ aqua nō esset cibus ad susten
tandū naturā humanā concessit licentiā
comedendi carnes pisces dicēs. Omnes
pisces maris manui vestre traditi sunt ⁊
omne q̄ mouet̄ ⁊ viuit erit vobis in cibū
Gen̄. ix. Et concessit licentiā bibendi vi
num. Et tunc noe incepit exercere terraz
⁊ plantauit vineā. Deinde venit tēpus
moysi in q̄ deus de cunctis mundi populis
elegerat iudeos. de q̄ populo debebat nasci
filius dei s̄m humanitatē ⁊ tunc deus re
strinxit escas illi populo. vt patet Leui. xi
Precipiēs eis ne comederēt aīal qd̄ nō
ruminat nec diuidit vngulā. Ideo nō co
medunt porcū qr licet diuidat vngulam
tn̄ nō ruminat nō diuidit vngulā. Idem
de lepore. Itē de volucribꝰ p̄cepit eis ne
comederent aquilā. grifonē. falconē ⁊c̄.
Itē de piscibꝰ q̄ nō comederēt piscē nisi
haberet pēnulas ⁊c̄. Ideo nō comedunt
anguillā marinā ⁊c̄. Sed quare deus p̄
cepit hoc iudeis ⁊c̄. Responsio quia de
illo populo debebat nasci messias. ꝓpter
q̄ deus fecit vt fit cōmuniter de filio re
gis. quia eius nutrici dantur certe esce. de
consilio medicoꝝ non amore sui. s̄ filij re
gis vt sit bene cōplexionatus. Et p̄cipit̄
nutrici vt abstineat a ceteris cibis vel escis
que sunt male cōplexionis. Ita fecit deꝰ
de gente iudaica de qua nasciturus erat fi
lius regis scz xp̄s. voluit deus vt abstine
rent a cibis viscosis ⁊ male complexionis
Sed exquo iam filius regis iam nō indi
get nutrici ipsa potest comedere ad libitū
quicq̄d vult ⁊ placet sibi. Ideo nos mo
do nō abstinemꝰ ab illis escis. quia om
nis creatura dei bona ⁊ nihil reiciendum
quod cū graciaꝝ actione percipit̄ sanctifi
catur enī per verbū dei ⁊ oracionez. p̄ma
ad Thimotheū. iiij Ecce qualiter deus a
p̄ncipio vsq̄ modo ꝓuidit nature huma
ne de cibis corporalibus s̄m diuersa tem
pora. hoc totum dicit dauid in quadā au
ctoritate. Oculi omniū in te sperant do
mine ⁊ tu das escam illoꝝ scz corporalē
in tp̄e oportuno. psalmo. cxliiij. Tamen
non inuenietꝰ q̄ ante aduentuz xp̄i deus
dederit escā seu ꝓuisionē spiritualē. Cor
pora enī erant robusta ⁊ anime erant de
biles intantū q̄ omnes cadebant in infer
no quantūcunq̄ essent sancte nō poterāt
se tenere q̄n illuc caderent. de hoc dauid.
Quis est homo qui viuet ⁊ non videbit
mortē scz corporalē ⁊ eruet animā suā
de manu īferi quasi dicat nullus. psalmo
lxxxviij. Qr autem iste defectus procede
ret ꝓpter defectum cibi spiritualis patet
dauid dicente. Esurientes scz cibum spi
ritualem ⁊ sicientes. anima eoꝝ in ipsis
defecit. psalmo. cētesimo sexto Sed venit
christꝰ filius dei qui ordinauit cibū spiri
tualem pro animabꝰ scilicet hoc sanctum
sacramentū eukaristie. Non credatis q̄
ista esca sit corporalis nec vadat in sto
machum ꝓ digestione vt dicunt stulti iu
dei q̄ huiusmodi cibus emittatur per se
cessum. Sed est cibus spūalis qui in sto
macho anime in corpore humano posita

scz memoria recipit digestionē igne de uotionis ⁊ dat vitā anime intantū q̄ qñ anima exit a corpore nisi peccata ipediant ducat secū animā ad celū. Ideo dr scūs Thomas in tercia pte q̄ puer vnius diei etiā baptizatus nō potest habere paradi sum nisi cōmunicet. De hoc vide sanctū Thomā tercia parte. q. lxxiij. arti. iij. quo querit vtz sacmentū eukaristie sit de ne cessitate salutis. Q dicereti vos ⁊ q̄modo posset communicare. Modo audite pul chram speculacionez qñ vos comeditis solum vnū membz scz os comedit ⁊ tñ ex illo cibo oia mēbra refocillāt ⁊ fortifi cantur manꝰ ad operandū pedes ad am bulandū. oculi ad videndū aures ad au diendū ⁊ sic de aliis partibz tā interiori bus q̄z exteriorib. Ita tota vniuersalis ecclesia est vnū corpus cuiꝰ caput ē xp̄s oculi doctores. aures iudices ⁊ confesso res. os sacerdotes. manꝰ milites qui ha bent defendere. venter ciues ⁊ mercato res nbie mechanici pedes q̄ terrā tangūt sunt agricultores. Sicut enī in vno cor pore multa mēbra habemꝰ omnia autez membra non eundem actum habent ita multi vnū corpus sumꝰ in xp̄o. Ad ro manos. xij. Et sicut os comedit p omni bus membris. Ita sacerdos p omnib xp̄ianis spiritualit. Sed oportet ad mi nus q̄ q̄libet in anno cōmunicet sacmen taliter de adultis. x. vel. xij. annis sup Et quādo pueri baptizant efficiunt mēbra corpis ecclesie. Ideo pro cōmunicatis habent. ¶ Moralit cogitate q̄ pecca tum est nolle cōmunicare. si pueri inno centes non possunt saluari sine cōmunio ne. q̄d erit de magnis. Ideo multi dam nantur quia nō cōmunicant in pascha te. Qui in hoc mundo nō vult xp̄m recipe cōmunicando. nunq̄z a xp̄o recipiet in ce lo. Auctoritas. amen. i. secure. amē. i. ve re. dico vobis nisi mānducaueritis carnez filij hois ⁊ biberitis eius sanguinē non ha bebitis vitā in vobis ⁊c. Johis. vi. Non habebitis vitā scz grē in hoc mundo nec glorie in alio. ¶ Dico scdo q̄ hoc sacē mentum sanctū est medicina vniuersalis nō solum cibus est ꝫ medicina. Pro cuiꝰ declaracione sciendū q̄ oēs infirmitates corporis ⁊ aie ex cibo veniūt scz ade ⁊ eue Infirmitates corporis sicut sunt febres dolores ⁊c. Infirmitates aie vt sunt ꝑnitas ad malū ⁊ difficultas ad bonū. male cogitacōnes. mala desideria ⁊ peccata omnia ista venerūt ex comestione cibi de titi quia alias nullus fuisset infirmus nec in corpore nec in aīa. iste cibus fuit porta omniū malorꝝ Ideo dr. Mala mali ma lo. mala contulit omnia malo Mala id est eua. mali. i. ade. malo id est pomo. cōtulit omnia mala. malo. i. mundo. Q dixit xp̄s Si tantū sciuit facere dyabolꝰ q̄ de fructu duxit omne malū. Ego ostē dam sapiam meaz ⁊ ordinauit q̄ de fructu faceret medicinā. vnde veniret om ne bonū ⁊ fecit se fructum in arbore vite scz virginis marie. Cui dr benedictꝰ fru ctus ventris tui. Ideo de hoc cantat eccle sia. hoc opus nostre salutis ordo ⁊c. Con struitur sic. Ordo salutis nostre poscebat hoc opus vt ars. i. sapia xp̄i artē scz dya boli multiformis ꝓditoris falleret. Et medelā. Ecce medicina ferret inde. scz ex fructu. Unde hostis leserat Ideo ista benedicta medicina dat sanitatē anima bus illoz qui deuote cōmunicant. Pri mo dat sanitatē in intellectu contra erro res ⁊ falsas opiniones fidei. In voluntā te cōtra mala desideria. In memoria cō tra obliuiones beneficiorꝝ dei vel contra desiderium vindicte. dat etiā sanitatē ori ad vitandū mendacia falsa iuramēta ⁊c. Manibus ad vitandum furta vsuras ta ctus ⁊c. gutturi contra excessum cibi ⁊ po tus. ⁊ generalit omnib membris Item curat infirmitates corporis. nā si infirmꝰ cōmunicat deuote ⁊ sanitas corporis nō

sit nociua aīe. hoc sac̄mentū dabit sibi sa
nitatem. alias nō debet appetere sanitatē
Altissim⁹ creauit de terra medicinam ⁊
vir prudens nō abhorrebit eā. Nonne a
ligno indulcata est aq̄ amara. ad agnicio-
nē hoīm v̄tus illoꝝ. Et dedit ⁊c̄. Ecc̄i.
xxxviij. Nota altissimus de terra scz cor-
poris sui quod est formatū in vtero vir
ginali. de terra ab adā descendēti ⁊ vir sa
piens nō abhorrebit eā. Alique medici-
ne dant fastidiū ⁊ abhominacionē vt pil
lole. Sed prudens medicus cooperit ne
videatur color nec senciat̄ sapor ⁊ sic in-
firmus recipit. Ita fecit xp̄us. comedere
enī carnes hominis valde abhominabile
est. Ideo cooperuit in hostia ne videatur
⁊c̄. Ideo dicit altissim⁹ ⁊c̄ de hoc vide
sanctū thomam .iij. pte .q.lxxv .ar. v. vbi
dicit ꝙ sensu apparet. facta consecracōne
omnia accidētia panis et vini remanere
quod quidē rōnabilit̄ fit. Et dat ibi tres
rationes. q̄rū p̄ma iā dicta est. Quia nō
est consuetū hōibus s̄ horribile carnem
hominis cōmedere ⁊ sāguinē bibere ꝓpo-
nūt̄ nobis caro ⁊ sāguis sub spēb⁹ illo-
rum. que frequētius in vsū hoīs veniunt
scz panis et vini Alias duas rōnes ad
idē scūs tho. ibi s̄ ponit q̄s videre poterl
¶ Moralit̄. iā scitis ꝙ qui debet recipe
purgacionē p̄us facit dietā ⁊ p̄paratori-
um cū syropo. Ita qui debet cōmunicare
p̄mo confiteat̄ ⁊ seruet dietā sibi datam
a medico aīe. deinde recipiat syropū dul-
cem. que sunt deuote orōnes. dulce esset
militi ꝙ qn̄cunqz vellet loqui posset regi
vel pape de syropo autē recipiunt̄ tria co
clearia cū aqua calida mane ⁊ sero. Ita
debet esse certus numer⁹ de pater noster
⁊ aue maria ⁊c̄. Aqua calida sunt lachri
me. si deus dat lachrimas ⁊ post recipit̄
purgacio. i. corpus xp̄i. Quid hoc effica-
cius sac̄mento quo purgant̄ peccata au-
gentur v̄tutes ⁊ mens omniū sp̄ualium
habundancia impinguat̄. ¶ Dico ter
cio ꝙ est sacrificiū indulgenciale nō solū
sacerdoti celebranti sed etiā omnibꝫ mis-
sam deuote audientibꝫ. hoc declaratur sic
Inuenio ꝙ xp̄us in vita sua dixit duas
missas. vnā secrete. ⁊ aliā solennit̄ in pon
tificalibus cū ministris. Secrete celebra
uit feria q̄nta in cena dn̄i p̄sentibꝫ aposto
lis. tunc enī ordinauit sacrificiū hoc ⁊ cō-
municauit se. de q̄ vide sanctū tho. iij. pte
q. lxxxi. arti. p̄mo. ⁊ etiā cōmunicauit apo
stolos dicēs. Accipite ⁊ comedite hoc ē
corpus meū qd̄ ꝓ vobis scz celebrantibꝫ
⁊ ꝓ multis scz missaz audientibꝫ tradet̄
in remissionē peccatoꝝ. Mathei. xxvi. pa
tet q̄modo in missa secreta dat̄ remissio
peccatoꝝ Scd̄am missā celebrauit solen
niter in pontificalibꝫ in die veneris sancta
altare fuit crux. mitra fuit corona spinaꝝ
Annuli in manibꝫ fuerunt claui. Sanda
lia in pedibꝫ claui. Casula rubea de sang-
uine suo. Bacul⁹ lancea. latro dyaconus
a dextris. Subdyacon⁹ latro a sinistris.
Accoliti virgo maria ⁊ iohānes euuan-
gelista. Ideo quādo p̄latus dicit missā
solenniter totidē cantat ⁊ sacrificauit seip
sum. Ecce qualit̄ dixit missam solennem
quia missam dicere nihil aliud est q̄z cor
pus xp̄i sacrificare Et i missa solenni dan
tur indulgencie ⁊ remittunt̄ peccata deuo
te audientibꝫ quia dicit lucas. Omnis
turba eoꝝ q̄ simul aderant ad spectacu-
lum istud ⁊ videbant que fiebant ꝑcuciē
tes pectora sua reuertebant̄. Luce. xxiij.
Ideo dicit ꝓpheta dauid in psalmo. deus
deoꝝ dominus locutus est Audi popule
meus ⁊ loquar israhel ⁊ testificabor tibi
deus deus tuus sed per incarnacionez est
noster ego sum Non in sacrificijs tuis ar
guam te scz de peccatis. Racio holocau-
sta autem tua in conspectu meo sunt sem
per. psalmo. xli. ¶ Moraliter ergo
est missa audiēda deuote in quolibet die
festiuo ⁊ dominico que deuote auditur.
Seruatis quatuor condicōnibꝫ. Prima

q̄ missa audiatur ieiuno stomacho. ratio q̄ qui habet loqui regi ꝛc̄. Scōa q̄ sitis in p̄fessione que p̄o vobis fit. Ideo pul/santur campane ꝛc̄. Tercia q̄ audiatis missam cum silentio. Quarta q̄ audiaꝫ missa ꝑpleta. ¶ Dico quarto q̄ est sacra mentum p̄incipale septem sunt sacramē ta ecclesie. Primum est baptismus. Se cundum est confirmacio. Tercium penitē tia. Quartum eukaristia. Quintum or/dines. Sextum matrimonium. Septi/mum extrema vnctio ꝛ non sunt plura. de omnibus aūt sacramentum eukaristie est p̄incipale triplici ratione ¶ Prima quia alia sacramenta continent x̄pm solū figuraliter ꝛ in alijs sacramentis contine tur quedam virtus instrumentalis parti cipata a x̄po. S istud ꝑtinet x̄pm realiter vt erat in vtero virginis ꝛ vt est in celo In alijs autem figuraliter vere tu es deꝰ absconditus deus israhel saluator Ysaie. xlv. De hoc vide scm̄ thomā in tercia pte q. lxv. ar. iij. quo querit vtr̄ sacramētum eukaristie sit potissimum inter sacramēta vbi respondet q̄ simpliciter loquendo sa cramentum eukaristie est potissimum in/ter alia sacramenta. Primā rationē iam tactā ibi ponit ꝛc̄. Scōa q̄ alia sacramē ta exhibent exterius per auditum ꝛ tactū S hoc interius recipit̄ per gustum. Amen amen dico vobis nisi manducaueritis ꝛc̄. Johis. vj. Tercia q̄ hoc sac̄mētum dat virtutem alijs hoc declarat̄ in celo in quo sunt septez planete. Primo luna Scōo mercurius. Tercio venus. Quarto sol. Quinto mars. Sexto iupiter. Septimo saturnus. Et sic̄ sol consistit in medio. q̄ in quarto loco ꝛ dat virtutem ꝛ claritā/tem alijs planetis. Ita sacramentum eu karistie in quarto loco ꝑputatur a q̄ alia sacramenta recipiunt claritatē ꝛ virtutē ꝛ ip̄e nichil recipit ab alijs. Ideo dauid. Tronus eius sicut sol in cōspectu meo ps. lxxxviij. ¶ Moraliter instruimur hic q̄ sicut x̄ps ꝯmunicat virtutem alijs sacra/mentis. Ita nos de bonis nostris debē/mus libere ꝯmunicare indigentibꝰ per elemo/sinas vel mutuādo sine vsura tales nūq̄ venunt ad pauptatem dauid iunior fui etenim senui ꝛc̄ in ps. Noli emulari ꝓpter hoc dicebat x̄ps estote misericordes sicut pater vester misericors est Luce. vj. Di/co quinto q̄ est societas celestialis Tres magnas difficultates habet anima ascen dendi ꝛ intrādi in celum. Prima est hic Scōa in aere. Tercia in ianua celi. Sed contra ista eukaristia est tuta ac virtuosa societas aiaꝝ ¶ Prima ergo difficultas est h̄ i exitu aīe a corpe vbi venīūt demo nes aiaꝝ spectātes q̄tūcūq̄ p̄soā fuerit sctā vngo maria ꝑ singulari glia obtinuit ne ad eā venirent demones ꝛ multi cre/dunt ascendere qui capiuntur a demoni/bus. Propter hoc datur ꝯmunio infirmis ꝛ dicitur viaticum ꝛ tunc demones senci entes x̄pi p̄esentiā fugiunt ¶ Scōa dif ficultas seu periculū est in aere vbi remā sit magna multitudo demonum sūt ibi vt atomi in radio solis qui custodiunt passū ꝛ multi euadunt primū periculum qui ca piunt in scōo vt fuit reuelatum beato an thonio. Ex q̄ persona ꝯmunicauit demo nes fugiunt ex x̄pi p̄esentia ꝛ transit. ¶ Tercia difficultas est apud sanctos iani tores celi. q̄ nisi ꝯmunicauerit in pascha te ꝛ etiam in infirmitate si habuit opor/tunitatem q̄ alias excusat̄ clauditur sibi ia/nua. Cum dicit x̄ps quia nō recepisti me. nec ego recipiā te. Amen dico tibi nō in trabis ibi. Si aūt ꝯmunicauit recipit̄ cū magno honore. de hoc auctoritas ꝛ ꝑplx/tia dauid. Exurgat deus ꝛ dissipentur ini mici eius ꝛ fugiāt qui oderunt eum a fa/cie eius q̄ntum ad primum. Sicut deficit fumus deficiant sicut fluit terra a facie ig/nis. Sic pereant peccatores a facie eius q̄ ad scōm. Et iusti epulentur ꝛ exultēt in ꝓspectu dei ꝛ delectent̄ ꝛc̄. quo ad tertiū

Ergo accipite ⁊ manducate hoc ⁊c̄
Dñica scd̄a post festū trinitatis Sermo primus

Domīe factum est vt imp̄asti Luce. xiiij. Sermo erit de sancto euuāgelio huius dñice ⁊ habebimus multas bonas speculacōes ⁊c̄. In presenti sermone cogitaui tenere modum edificatoris siue magistroꝝ do⁹ Qui primo ponūt fundamentū firmum ⁊ forte deinde superedificant edificium siue cameras ad quiescendum. Ita intendo facere fundamentum firmum ⁊ forte te qd̄ ponam erit sanctum euuangeliū firmus celo ⁊ terra de quo xp̄s. Celum ⁊ terra transibunt verba aūt mea nō transibunt Luce. xxj. Quo posito edificabo cameras scz aliquas ꝯsolacōnes. dicat̄ hystoria euuāgelij. De isto fundamēto apostolus dicit. Fundamentum aliud nemo potest ponere preter illud ꝙ positū est qd̄ est cristus ihs glo. i. fides ihesu cristi. j. ad Corinth. iij. Super hoc fundamento volo nūc edificare quatuor cameras que sūt largitas gloriosa. Caritas gratiosa. Eq̄tas rigorosa. Pietas copiosa. Quibus edificatis potero dicere domine factū est vt imperasti ¶ Prima camera est largitas gloriosa ita edificatur. In isto angulo fundamenti cum dicit̄ homo quidaz fecit cenaz magnā ⁊ vocauit multos Ista camera habet quatuor angulos ꝑm ꝙ q̄tuor sunt videnda. Prīo quis est iste homo. Scd̄a que est ista cena. Tercio quare dicitur magna. Quarto qui sunt vocati ad istam cenam. Quantum ad primū iste due dictōnes homo quidam signant duas xp̄i substantias quidaz que est dictio infinita illimitata signat xp̄i diuinitatē indetermīatā sine principio ⁊ sine fine infinitam de quo vide sctm̄ thomam p̄ma p̄te q. vij. arti. p̄mo. Homo que est dictio finita ⁊ determinata signat xp̄i humanitatem finitam ⁊ determinatam. Cum g̃ d̄r hō quidam. i. homo deus de isto hoīe Jeremie. xvij. ꝑm interp̄. lxx. hō est ⁊ q̄s cognoscet eum biblia nostra hz prauum est cor hoīs ⁊ inscrutabile quis cognoscet illud. ¶ De scd̄o ista cena q̄z hō xp̄s parauit est gl̄ia celestis ꝑm ꝙ sancti doctores exponūt. Sz est hic questio quare d̄r cena ⁊ nō prandiū Rñ deo qꝛ datur in fine diei huius vite. Cum dederit dilectis suis sompnū ecce hereditas dñi inq̄t. p̄s De tercio dicitur magna qꝛ xp̄s suis seruitoribꝫ dat prandium debile. ꝫ dat bonam cenam. Oppositum facit dyabolus qui illis qui sibi seruiūt in peccatis dat bonum prādiū in ꝫ mūdo q̄ntū deus p̄mittit scz diuitias ⁊ honores dignitates ⁊ oīficia ⁊ delicias. Sz post dat eis malā cenam in inferno vt patet de diuite epulōe qui cottidie epulabatur splendide sed ī inferno habuit ⁊ habet malam cenam quia guttā aque q̄z petebat ñ obtinuit nec obtinebit vnq̄z. ꝫ xp̄s in hoc mūdo dat suis ꝑuitoribꝫ debile prādiū vult ꝙ abstīeāt a nimio cibo potu dormicōe risu ⁊ a mltis delctācionibꝫ honoribus diuitijs ⁊ ꝙ viuāt in pñia dicens pñiaz agite. Sz ī alio mūdo dat eis optimā cenā vt pz de lazaro mendico q̄ habuit malū prādiū ꝫ sed de alio mūdo dic̄ euuāgeliū. Factum est vt moreret̄ mendic⁹ ⁊ portaret̄ ab angelis in sinu abrahe Luce. xvj. Ubi ꝯmedit sp̄ in mensa dei de eisdē escis. btūs q̄ mādūcat panē in regno dei Luc̄. xiiij. ¶ De q̄rto q̄ sūt vocati ad istā cenā qꝛ dicit ꝙ vocauit multos ꝫ nō noīat eos. Dico ꝙ oīs nacōnes mūdi vocate sūt p̄mo indi p̄ xp̄m q̄ p̄sonal̄r descendit indut⁹ carne huāna ⁊ ibat de loco in locū īuitādo iudeos si dictū fuisset sibi dñe q̄re venistis rñdisset ad īuitādum iudeos ⁊c̄. Et miseri iudei noluerūt venire. Deiñ p̄ apl̄os īuitauit oīs nacōnes dd̄. In oīez terrā exiuit son⁹ eoꝝ ⁊ in fines ⁊c̄. Etiam hodie inuitāt̄ ab illis qui predicant qꝛ nūcij dei sunt ad inuitandum gentes ⁊ homines.

Dnica.II.post trinitatis Sermo.I.

Ecce quare dicit ⁊ vocauit multos tam
ꝑ se. q̄ꝫ ꝑ alios. Jō dicebat xp̄s qn̄ inuita
bat venite ad me om̄s qui laboratis ⁊ one
rati estis ⁊ ego reficiam vos Mathei.xj
Moraliter xp̄s omnes gentes inuitat di
cens venite om̄s ⁊c̄. Modo cogitate si ī
capite huius ecclesie esset vnus magnus
dominus cum mensa parata ⁊ de omni
bus cibis ornata ⁊ inuitaret vos dicens
venite ad me om̄es. ⁊ ego reficiā vos. ad
aliam partem esset alius homo cum ense
euaginato dicens. venite ad me ⁊ ego in
terficiam vos. Et ad aliam partem alius
cum tacea veneno plena dicens. venite
⁊ ego inficiam vos ad quē iretis. Nūq̄d
ad primum. qꝛ stultus esset qui ad alios
iret. Ista q̄tuor nos inuitant. Qui tenet
mensam paratam est xp̄s dicens. venite
ad me ⁊ ego reficiam vos. Alius econ
tra cum ense peccati est dyabolus dicens
venite ad me ⁊c̄. ⁊ ego occidaꝫ vos. ¶
Tercius est caro cum potionibꝫ mortife
ris ⁊ venenatis dicēs. veīte ad me ⁊ ego
inficiam vos inuitat eum ad luxuriā que
videtur dulcis ꝫ infra est venenū peccati
¶ Quartus est mundus dicens venite
⁊ ego decipiā vos recte vt piscator cum
esca auaricie cooꝑit hamum vsure ⁊c̄. ⁊
sunt multi stulti qui dimisso xp̄o vadunt
ad dyabolum. Alij ad carnem vt luxuri
osi. Alij ad mundū vt auari ⁊ pauci qui
vadunt ad xp̄m. Ideo alijs dimissis va
damus ad xp̄m dulciter nos inuitantem
duplici em̄ passu veniemus ad eū scꝫ cre
dēdo ⁊ obediendo. Ecce p̄ma camera edi
ficata de largitate gloriosa quiescatis hic
¶ Scd̄a camera est d̄ caritate gratiosa ⁊
edificat̄ super hoc fūdamento misit seruū
suum hora cene dicere īuitatis vt venirēt
qꝛ iam ꝑata sūt omnia. Quatuor angu
los habet hec camera ꝑm ꝙ quatuor sūt
vidēda. Primo quis est iste seruus. Se
cunda que est hora cene. Tercio quomō
parata sunt omnia. Quarto quō nos de
bem⁹ preparare ad eundum. De primo
seruus qui mittit̄ est mgr̄ vincenti⁹ dica
tur de reuelatione sibi facta a xp̄o ⁊c̄. vel
seruus est quilibet predicator tenens vi
tam apostolicam de qua Mat.xix. Ecce
nos reliquimus omnia ⁊ secuti sumus te
qui istam vitā seruat seruus est cristi In
vitans gentes ad cenā glorie. Et potest
dicere ī veritate misit me dn̄s ad vos vt
loquerer in auribꝫ vestris oīa verba hec
Jere.xxvj. Gregori⁹ in omelia hodier
na exponit dicens. Nūctius iste ordo pre
dicatoꝝ est ¶ De scd̄o hora cene ē finis
huius mundi de ꝓpinquo licet em̄ nesciā
tur dies ebdomoda mensis vel annus de
terminate tn̄ possumus dicere erit cito ⁊
multum breuiter. Nota ad hoc rationem
euidentem de homine sene centum anno
rum vel plurium qui nec habet menbrum
qd̄ non sit infirmum nec caput nec man⁹
⁊c̄. De tali nunq̄d diceretis ꝙ cito ⁊ bre
uiter debet mori ymo licet nō possitis di
cere cras vel post cras determinate. Ita
est de mundo sene ⁊ decrepito. Jam est
em̄ in vltima etate. Sicut etates homīs
sunt septeꝫ scꝫ Infantia. pueritia. adoles
centia. iuuent⁹. virilitas. senectus. decre
pitus. Ita etates mundi sunt septem. ¶
Prīa fuit infantia ab adam vsq̄ ad noe
tūc em̄ nesciebant loqui de deo erāt igno
rantes sine libris. ¶ Scd̄a etas fuit pue
ritia scilicet a puritate a noe vsq̄ ad abra
ham. tūc em̄ diluuijs purificatus fuit. ¶
Tercia etas fuit adolescentia ab abrahā
vsq̄ ad moysen. qꝛ tunc mundus incepit
crescere in cognitionem dei ex reuelationi
bus patriarcharum. ¶ Quarta etas fuit
iuuentus a moyse vsq̄ ad dauid tunc em̄
data fuit lex populo ꝑm q̄ꝫ inceperunt vi
uere ¶ Quinta etas fuit a dauid vsq̄
ad transmigracōnem babilonis. scilicet
viriliras. Tunc enim ipsi fuerunt fortes

contra ydola ꝛc. ¶ Sexta fuit senectus a transmigratione babilonis vsq; ad xp̄z qꝛ iā tunc nō habebat potestatem regina. ¶ Septima est decrepitus a cristo vsq; ad finem mundi intantum ꝙ iam tota deflectitur ad terram hoc durauit iā ꝑ. M cccc. ꝛ xxviij. annos ꝛ vltra. Item est infirmus in omnibus membris suis. Membra sunt status mundi caput ꝛ principale menbꝝ est status prelatoꝝ pape cardinalium p̄riarchaꝝ archiepiscopoꝝ ꝛc. totum est infirmum. qꝛ iam vix inuenietis vnum bonum prelatum vel sūt symoniaci vel nō intrant per portam vel qn̄ sunt ī tus plus curant de redditibꝰ q̄ꝫ de animabus ¶ Scd̄m menbꝝ est dn̄ium temp̄ale scꝫ imp̄atoꝝ regū ducum etiam totū est infirmum. Item aliud menbꝝ est status religiosoꝝ etiam infirmum est intm̄ ꝙ si hodie veniret beatus dn̄icus vel frāciscus bernardus bn̄dictus non inuenirēt religiones suas vbi est modo religios⁹ q̄ viuat ꝑm regulam q̄ꝫ vouit ꝛc. Aliud menbꝝ est status clericoꝝ vbi inuenies clericum qui deuote officium suum surgēdo ad matutinas ꝑsoluat ꝛ dicat missaꝫ ex deuocōne ꝛc. Aliud est status matrimonij etiam infirmum est. Si ego dicerem surgat si est aliquis qui nō cognouerit vnq̄ꝫ nisi vxorem suā fortassis pauci surgerent de mulieribꝰ credo ꝙ sunt multe que non sunt cognite nisi a suis viris. ꝑ auisetis ne ego mentiar ¶ Aliud est continentium qui habēt oportunitatem orādi ꝛ penitentiā faciendi ꝑ etiā hoc mēbꝝ est infirmum ꝛc. Aliud est virginum credo ꝙ sanū sit an̄ fuerit bene custoditū. qꝛ al's anteq̄ꝫ venerūt ad matrimoniū pepererūt aliquociens ꝛ nōnulle ꝓiecerūt filios in latrina. Aliud est diuitū infirmum est per vsuram. Aliud est laboratorum ī firmū est iam nō soluunt decimas nec p̄micias nesciunt pr̄ nr̄ nec aue maria. Sꝫ bene sciūt ꝯiuracōnes ergo iste mund⁹ senex ꝛ putridus est ꝛ in omnibꝰ menbris suis infirmus. Cito ꝛ bene cito finietur. Ido apl's nos sum⁹ in q̄s fines seculoꝝ deuenerūt. j. ad Cor. x. Item filioli mei nouissima hora est. ¶ De tercio iā parata sūt oīa necessaria ad redēpcōm ꝛ glorificacōm in ordinibꝰ angeloꝝ. Et quis ꝑauit ih̄s xp̄s q̄ dixit vado ꝑare vob̄ locum ꝛ si abiero ꝛ preꝑauero vob̄ locum iteꝝ venio scꝫ ad iudiciū ꝛ accipiā vos ad meip̄z vt ibi ego sū ꝛc. Joh. xiiij ¶ De q̄rto restat ergo vt ꝑemus nos. Quia si rex esset hic ꝛ inuitasset nos ad nuptias sui p̄mogeīti quilibꝫ hō ꝑaret se ꝛc. Ita om̄s sum⁹ inuitati ad nuptias xp̄i. Ido dimissis vestibꝰ peccatoꝝ induamur vestibꝰ v̄tutum dimittat̄ vestis vana de superbia ꝛ induite vestem humilitatis. Et tu auare depone vestem auaritie turpē ꝛ recipe vestem miscd̄ie ꝛ liberalitatis luxuriosus deposita veste lutosa luxurie recipiat vestem albam castitatis. Inuidus deposita veste nigra d̄ dolore. qꝛ inuidia nō est nisi tristicia ꝛ dolor de bono proximi recipiat vestem amicicie ꝛ caritatis qꝛ vestis de dolo nō est bona in nuptijs gulos⁹ dimittat vestem crapulosam ꝛ humidaꝫ ꝛ recipiat vestem abstinentie seu temperantie. Iracundus dimittit vestem laceratam ꝛ recipiat vestem pacis ꝛ bene voluntatis. Accidiosus dimittat vestem accidie ꝛ negligentie ꝛ recipiat vestem diligentie exquo xp̄s parauit nobis omīa paremus nos. Nam dicit dominus media nocte venit sponsus ꝛ que parate erāt intrauerūt cum eo ad nuptias Mathei xxij ¶ Tercia camera est de equitate rigorosa que tāgitur ibi. Et receperunt simul excusare vsq; irar⁹ paterfamilias dixit. Nemo virorum illorum qui vocati sunt gustabant cenam meam. Iste tres excusationes signāt tria pc̄ta mortalia scꝫ supbiaꝫ auariciā ꝛ luxuriā q̄ īpediunt gustum cene celestis glorie. ¶ Prim⁹ excusauit

se dicens villaz emi ⁊ necesse habeo exire ⁊ videre illā rogo te habe me excusatum. Ecce emptio ville signat peccatū supbie qꝛ vult esse dñs ⁊ habere regimen ppli q̄ litercunqꝫ nominet̄ supbia est. Quia ab inicio deꝰ fecit hominem bestiaꝝ dñm dicens. Crescite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terram ⁊ subicite eam ⁊ dñamini piscibus maris ⁊ volatilibus celi ⁊ vniuersis animantibꝰ que mouentur sup terram. Genesis. j. Sed nō dedit sibi dominium hoīm qꝛ per naturā oīs sumus equales. Ideo velle hominibus dñari supbia est que impedit ne superbus veniat ad cenaz paradisi. Nota similitudinem q̄ꝫ ponit seneca d̄ muribꝰ qꝛ si vna se vellet eleuare ⁊ alijs dñari vellet ab alijs sibi pedes osculari de hijs homo rideret ⁊ truffaret. Ita est de illis qui se ingerunt ad dñium vel ad curam ⁊ regimen cōmunitatis vel ad prelacōm supbia est ⁊ dāpnatio. Multi sunt qui nesciunt regere seipsos nec domum suam ⁊ volunt regere ꝯmunitatez ac si ille qui nescit regere barcham vellet regere nauē quale periculum esset. Ideo dicit scriptura interdum dñatur homo homini in malum suum Eccl. viij. Ideo ille excusando se dixit villam emi ⁊c̄. O attēdite q̄ꝫ stultus fuit ille negociator. qꝛ nō dum viderat villam ⁊ iam soluit preciū Ex ista ambicōe dñandi multi dampnātur qꝛ deberent fugere ⁊ ipsi se ingerūt ⁊c̄

¶ Secundꝰ excusando se dixit. Iuga boum emi quinqꝫ ⁊ eo probare illa rogo te habe me excusatum. Ita erat stultus vt prius emendo q̄ nō vidit. Emptio boū signat peccatum auaritie Rō qꝛ sicut bos arando mouet terram. Sic ⁊ auari tractant terrena. Ideo auari semp locunt̄ de terrenis de nundinis nō solū infra ebdomadā s̄ etiā in diebꝰ festiuis q̄n d̄r missa Nota exemplū de diuite auaro qui moriendo. semp dicebat solidi minus ⁊c̄. De distis dicit dd. in persona xp̄i ꝓicientes me nunc circumdederūt me scꝫ in iudicio oculos suos statuerunt declinare in terrā ps xvj. Quinqꝫ paria boum signat quinqꝫ sensꝰ corpales que paria sunt duo oculi due aures. Et auari ista quinqꝫ pouūt solum ad terrena excusant se a conuiuio ⁊ ex hoc impediuntur, ꝓpter hoc dicebat cristꝰ videte ⁊ cauete ab omni auaricia qꝛ non ex habundantia cuiusqꝫ vita est ex hijs q̄ possidet Luce. xij. Nota cauete ab oī auaricia ergo a rapina. hic ꝯtra dños ab vsura collocata ꝯtra diuites a furtis secretis etiam fructuū a fraudibꝰ emendo ⁊ vendendo hoc tangit mercatores. A retentione decime solatioꝝ ⁊ bonoꝝ vel legatorū defunctoꝝ. Ecce quare dicit cauete ab omni auaritia. Tertiꝰ excusando se dixit vxorem duxi Ideo nō possum venire duo primi dixerūt excusando se rogo te habe me excusatū Sed ille allegat impossibilitatē dicens vxorem duxi ⁊c̄. ducere vxorem nō est peccatū si intentio sit recta. Sed hodie tota intentio frequēter vel principalis intētio est ad luxuriā Sic equꝰ ⁊ mulꝰ quibus non est intellectus. Item qꝛ modo vxores impediunt viros ne possint ire ad conuiuium paradisi ab inicio deus formauit adam solum sine muliere deinde dixit deus Non est bonū hominem esse solum faciamus ei adiutorium simile sibi Genesis. ij. Sed si modo haberet creare vxorez diceret deus. bonū est esse hominem solum. Non faciamus ei destructorium simile sibi. Antiquitus paꝝ expendebant in nupcijs ⁊ in vestimētis s̄ conseruabant dotem ⁊c̄. Ideo erat adiutorium viro sed modo destructoriuz quia si ipsa portat viro quingentos florenos amici eius dicunt vos habetis tot vestes ⁊ cetera. Intantum q̄ illud q̄ vxor portat ⁊ vir habet totum expenditur. Iō si vir est aduocatus procurat sibi per falsas aduocationes Notarij vel falsas procurationes falsas vt possint bene viuere.

Item mulier trāsacto anno statim petit tunicas nouas nec ꝓmittit quiescere viz. Et paup homo dicit infra se q̄d faciā nō possum viuere cum isto dyabolo facit se furem ingerit se ad officia humiliatis vt pertractet pecunias ciuitatis vel communitatis. Ideo potest dici vxorem duxi iō nō possum venire. Nota de illis duobus Juuenibꝫ qui dixerunt magistro vincentio q̄ hac de causa nolebāt ducere vxores Qui tenebant captiuas siue concubinas dicendo q̄ melius erat eis cē in uno peccato mortali de simplici fornicatione cū multis que multa pcā ꝑpetrūt aliquādo in matrimonio Nō patet ꝓmo de superbia ꝓpter vana ornamēta vxoris et eam ipsorum ꝓsequenter. Item de auaricia vt sufficerent ad vanitates Item de luxuria q̄ q̄n volūt eis ꝓuidere de vanitatibꝫ ꝛc. recipiunt amatores alienos et nolunt viris suis reddere debitū dicendo O vos estis nimis luxuriosꝰ oꝛ vos ite ad alias. Item de inuidia dicendo nūq̄ fuistis dignus q̄ ego essem vxor vestra ossa patris mei tristant. Item de gula q̄a multe volunt bibere de mane. Item de ira q̄ aliquociens viri veniunt tristes de consilio vel negocijs et vxores que debērent eos ꝓsolari faciunt turbacōm ꝛc. Item de accidia q̄ dicunt ego portaui tantum Jdo certe nō intrabo coquinā habeat ancillam vel captiuā. Et ista rōne q̄n xp̄us fuit interrogatus a iudeis. Si licet hoīi dimittere vxorem suam quacunq̄ ex causa Mat. xix. Respondit q̄ nō nisi ex fornicacōne. q̄ tūc nō debet eam interficere Sed ad domū patris remittere nisi ipse etiam fregerit fidem. q̄ ex hoc etiam ipsa potest viz dimittere vel transeat vnum ꝑ alio certe. Dixerunt discipuli si ita est causa hominis cum vxore nō expedit nubere qui dicit illis nō oēs capiunt verbum istō ꝛc. Mat. xix. Ecce qualiter ista tria peccata impediunt multos ꝛc. Jdo dixit iobes. Omne q̄ est in mundo �concupiscentia carnis est. Ecce peccatum luxurie. Et �concupiscentia oculoꝝ ecce peccatum auaricie et superbia vite. j. Johis. ij ¶ Quarta camera est de pietate copiosa que edificatur in hoc q̄ dꝰ paterfamilias dicit suo seruo exi cito ꝛc. vsq̄ impleat domus mea Nota quatuoꝛ ꝓdicōnes miserabiliū personaꝝ nominant sc̄z paupes debiles cecī et claudi. Et signant quatuoꝛ ꝓdicōnes gentium que leuiter ꝓuertunt et saluant de quibꝫ dicit thema dñe factū est vt impleas Quia de talibꝫ implet dom⁹ para dili Primi sūt paupes qui in hoc mundo nō habent magnā substantiam et cum patientia trānseūt simpliciter sperātes q̄ in alio mundo erūt diuites tales q̄n vocant in vna ꝓdicacōne statim veniunt parāt se p̄ cōtritōm ꝓfessionē et satisfactiōnē iniuriarū remissionez. Secus de diuitibꝫ qui hnt hic magnas diuitias delitias et honores tantū delectant in prandio huius vite q̄ obliuiscunt prandium paradisi Recte attendit et eis vt falconi qui cū esurit statim ad primam vocacōm dñi venit Sed si habet stomachum plenum non curat venire. Ita recte est de hominibꝫ mundi pauperes statim veniunt. Sꝫ diuites dicunt anno venienti vadam vel in quadragesima sequenti ꝛc. Ideo indignat⁹ dominus mittit sibi lapidē mortis et proicitur in sterquilinio inferni. Ecce quare dicit voca pauperes audite fratres mei. Nōne deus diligit paupes in hoc mundo diuites in fide et hered̄es regni q̄ deus repmisit diligentibꝫ se Jacobi. ij. Item vocat debiles q̄ tales libēter veniūt ad deum sani aūt nō curant de paradiso. Sic de diuitijs de luxuria ꝛc. Sed q̄n venit infirmitas vna febris dolor cōuertunt ad deum et ꝓfitent ꝛc. Idem de mulieribꝫ que sūt in ꝓspitate nō curāt deū. Sed venit vna perla in oculo vel fractio tibie vel cancer. ꝛc. tūc nō curant de vanitatibꝫ sic de eccla

De hoc dauid. Multiplicate sunt infirmitates eorum postea accelerauerunt scilicet venire ad deum. ps. xv. Item voca cecos scilicet ignorantes et simplices sine malicia. quia tales vadunt ad paradisum quia hodie quanto sunt doctiores tanto sunt magis presumptuosi quia sciencia inflat et alios reputare capras. quando tales veniunt ad sermones dicunt infra se et quid dicit iste frater. et cum spiritu condictionis ponunt obicem et claudunt ianuam ne in eis intret radius claritatis diuine gracie. Simplices autem qui non habent oculos sciencie acquisite nec presumptionis sed deuote accedunt. tales leuiter veniunt ad saciacionem. Ideo legitur Johis. ix. Quia xpus curauit vnum cecum a natiuitate qui statim fuit conuersus. pharisei autem exprobrabant xpm dicendo et vnde est hoc quod possit cecum curare etc. quibus dixit xpus. Ego in iudicium in hunc mundum veni vt qui non vident videant. et qui vident ceci fiant. Johis. ix. Phariesi autem intelligentes quod hoc diceret de ipsis dixerunt xpo. Nunquid et nos ceci sumus. Dixit eis Jhesus. Si ceci essetis non haberetis peccatum. nunc vero quia dicitis videmus peccatum vestrum maneat. Joh. ix.

¶ Quarto vocas claudos. Dicatur quid est claudicare. Recte incedunt illi qui quando ex aliqua iniuria recipiunt tantam indignationem quod nolunt contentari nisi prius vindicauerint se nec alias iniuriam remittunt. ymmo stant erecto collo. Tales non ad paradisum ascendunt sed ad infernum descendunt. Pater meus celestis tradet vos traditoribus si non remiseritis vnusquisque fratri suo de cordibus vestris. math. xviij Claudus autem sit ad modicum et paruum tempus stet rectus et indignatus tamen stati humiliatur ad remittendum et pacificandum. quando dicitur sibi propter deum remittatis. De istis quatuor condicionibus gentium impletur domus paradisi. Domine factum est vt imperasti. Deo gracias.

¶ De eadem dnica Sermo secundus.

Villam emi et necesse habeo exire et videre illam Luc. xiiij. In presenti sermone ego intendo declarare retribucionem quam deus fecit in alio mundo animabus defunctorum de gloria vel de pena secundum opera que in hoc mundo fecerunt. Credo quod erit materia vtilis. Sed prius salutetur virgo maria etc. Pro declaracione huius verbi iuxta intellectum allegoricum Sciendum quod doctrina est in sancta theologia communis et vera quod deus in hoc mundo non dat retribucionem de bonis que facimus. nec punicionem de malis. Quia autem boni non remunerentur in hoc mundo ad oculum patet. quia multe viuunt sancte. quot religiosi. quot clerici. et quot layci sunt qui faciunt multa bona opera et sic moriuntur quod in hoc mundo non habuerunt retribucionem. Racio quare non retribuuntur in hoc mundo est. quia seruire deo in bonis operibus est sanitas. Ideo leuiti. xx. Sanctificamini et estote sancti quia ego sanctus sum deus deus vester. Custodite precepta mea et facite ea quia ego sum dominus qui sanctifico vos. Bona autem hominis mundi sicut sunt diuicie. honores. dignitates. sanitas prosperitas et hmoi vanitates. Hoc determinat sapiens Salomon dicens. Vidi cuncta que fiunt sub sole et ecce vniuersa vanitas et afflictio spiritus Eccles. primo. Cum ergo seruicium dei sit sanitas. et bona huius mundi vanitas etc. non competit nec pertinet ad deum pro sanitate dare vanitatem. pro auro dare lutum. Ista est ratio quare deus non remunerat hic. quia bona hominis mundi non sufficiunt ad remunerandum bonos. Item in hoc mundo non puniuntur mali. ymo videbitis magnos peccatores vsurarios. homicidas. luxuriosos. qui non dolent de peccatis. nec confitentur. nec comicant. nec habent fidem firmam in corde. et homo videt quod habent multa bona. diuicias honores et sic moriuntur quod nullam habuerunt

hic punicōem. Rō est qꝛ omne peccatū mortale factū contra deū est infinite g̃uitatis. verbi grā. Magnū peccatū est et ꝑcutere pauperē rusticū. ꝫ maius essꝫ ꝑcutere ciuē. maius militē. maius baronē maius comitē vel ducē. Sed grauiꝰ eēt ꝑcutere regē vel papā. qꝛ malū seu peccatū grauatur ꝑm dignitatē ꝑsone. Cuꝫ g̃ deus sit infinite dignitatis ⁊ veritatis. qꝛ rex ⁊ papa pater ⁊ creator oīm. Ido iniuria que fit cōtra eū est infinite grauitatis. Cū g̃ in hoc mūdo nulla sit pena ĩfinite duracōis. Jō spectat post hāc vitā in alio mūdo punire malos rigorose. de hoc dicit ipēmet iudex. Filius hoīs venturus est scꝫ in iudicō ad dandū retribucōnem in gla patris sui cuꝫ angelis suis. ⁊ tūc reddet vnicuiqꝫ ꝑm opa eius. Mat xvi. Bonis dabit gl'am eternā. malis penā perpetuaꝫ. Opa g̃ bona vel mala q̄ facimus in hoc mūdo sunt q̄si preciū quibus emitur nostra stacō. ꝓpter quod q̄libet potest dicere theā. Villā emi. s. meis opibꝫ ⁊ necesse habeo exire. s. de hoc mūdo ꝑ mortē. ⁊ videre possessiue illā. ptꝫ theā. Tres villas inueio in alio mundo ꝑm sanctā scripturā in condicōnibus mltum diuersas.

¶ Prima est supius celestialis ⁊ gl'osa
¶ Scda inferiꝰ infernalis ⁊ tenebrosa.
¶ Tercia est in medio purgatorialis ⁊ dolorosa. Quelibet istaꝝ emitur opibꝰ diuersiōde. vnde emptor dicere pt. villā emi ⁊c̄. ¶ Quātuꝫ ad primā villaꝫ que ē supius celestial ⁊ glosa. Ista est ĩ celo ita excellēs ꝙ si ꝑ possibile hō possꝫ ꝑ fenestrā mittere caput ⁊ respicere eiꝰ pulchritudinē eciā corꝑalez tāta est eiꝰ pulchtudo ꝙ eciā si nō videret deū. nec scōs nollet comedere nec bibere. de q̄ dicit apl's q̄ eam vidit raptus. Oculus nō vidit. nec auris audiuit. nec ĩ cor hoīs ascendit q̄ p̄parauit deꝰ diligētibꝫ se hijs q̄ diligūt eū. nobis āt reuelauit ꝑ spm̄. j. ad Coꝝ. ij. ¶ Nota oculus scꝫ phoruꝫ nō vidit. phij āt omīa volūt videre oculo intellectus ꝑ demonstracōez potissiāꝫ Sed isto mō nunq̄ potuerūt videre nisi nouē celos q̄s ipsi ponūt. qꝛ eoꝝ scīa ꝑ motū habet. ꝫ qꝛ celū decimū scꝫ empireū est immobile. Jō ad ipm̄ non ascenderūt. Nec auris scꝫ iudeoꝝ audiuit. qꝛ lex iudeoꝝ quā audiuerūt a moyse solū loquitur de isto mūdo ꝓmittēdo solum terrena. Sed xp̄s debuit loq̄ de alio mūdo ⁊ ꝓmissiones celestes facere. Nec ĩ cor hoīs ascendit scꝫ agareni ascendit q̄ta ⁊ qualis sit gla beatoꝝ. Sed bene machometus posuit ĩ corde agareni gloriaꝫ porcoꝝ vel asinoꝝ. scꝫ comedere ⁊ bibere ⁊ luxuriari. Sꝫ nob xp̄ianis reuelauit deus incarnatus de ista villa ymmo pocius ciuitate. Multa reuelauit deꝰ dauid ꝓpter qd̄ dixit. Gl'osa dcā sunt de te ciuitas dei. p̄s. lxxxvi. Hec emit̄. x. florenis. Jō si vultis esse boni mercatores paretis vos ad emendū exquo habet̄ ꝑ tam bono foro. x. flore. sunt x. opa pnialia qꝛ om̄s sumus pctōres. vel si vis dicere ꝙ decē floreni sūt. x. p̄cepta obseruanda. dicas ꝑm q̄litatez auditoꝝ. Juxta illud. si vis ad vitā ingredi serua ⁊c̄. Math. xix Primū opus pnīe est peccatoꝝ ꝯgnicō qn̄ religiosus vel clericꝰ redit ad se ⁊ cogitat vitā malā quā tenuit ⁊ ꝯterens dicit. O miser tot āni sunt ꝙ ego porto habitū ⁊ adhuc ⁊c̄. Itē dicendū est de clericis ⁊ laycis. Talis ꝯtricō est q̄si vnus florenus in bursa conscīe. Jō dauid post q̄ cognouit pctm̄ suū dixit. Amplius laua me dn̄e ab iniquitate mea ⁊c̄. Secūdum opus pnīe est cordis ꝯtricō. sic puer qui cecidit in luto videns se immūdū plorat. Cor ꝯtritū ⁊ humiliatū deus n̄ despicias. Terciū opus pnīe est ꝓpositū emendādi scꝫ ꝓponere magis velle mori q̄ redire ad peccata ⁊ ꝓpositū recedēdi. et emendādi a mala societate. De isto

dicit xp̄s. vade scz cū bono ꝓposito ⁊ iā amplius noli peccare. Joh. viij. Quartū opus pnīe est oris ꝯfessio qꝛ corruptio non dz intus remanere ꝫ debem⁹ eā comprimere vt exeat quod dolorosuz ē. Sed ista curat̄ confessione q̄ abscondit scelera sua ⁊c̄. ꝓuerb. xxviij. Quintū opus pnīe est corporal' afflictō castigādo carnē que tociēs se fecit peccare cū virga pnīe Aug⁹. Carnē vestrā domate ieiunijs ⁊ abstinēcijs esce ⁊ pot⁹ q̄ꝫtum valitudo ꝑmittit. Sextū opus pnīe est spiritualis orō qꝛ oracō corꝑalis scz calciādo se vel vestiendo modicū valet. eciam mulieres ornando se orant. Sed spūalis est optima cogitādo ꝙ xp̄m videtis iratū contra vos ⁊c̄. oportet semꝑ orare ⁊ non deficere Luc̄. xviij. Semꝑ. i. oī mane ⁊ sero. Septimū opus pnīe est debitoꝝ restitucō. Respiciatis domū taxiā et bursā. si est ibi aliq̄d de malo acquisitis bonis ⁊ alienis scz de furto. vsura. rapina. calumnia. de eccīa. de mortuis. quia regula est iuristarū ⁊ eciā theologoꝝ ꝙ non dimittat̄ pctm̄ nisi restituat̄ ablatū Nullus se decipiat dicēdo ego dimittaz illa in testamēto. O stulte credis ꝙ filius tuus diligat aīam tuā plus q̄ꝫ tu. Si tibi nō sufficit cor ad restituēdū quō credis ꝙ filius tuus restituat. q̄ nō recepit immediate forte nihil restituet. Si vero faciat restitutōem liberabit animā suā ꝫ non tuā de inferno. qꝛ in vita tua nō habuisti ꝓpositū restituendi Jō non fuisti sine peccato mortali. Octauū opus pnīe est fame reformacō si aliquē diffamast̄ vel pctm̄ occultū publicastis restituatis sibi famā aput illos aput q̄s diffamast̄ eū qꝛ sicut fur qui furatur bona nō p̄t saluari nisi restituat. sic nec qui furat̄ famā ymmo magl furtū facit lingua q̄ꝫ man⁹ Melius est nomē bonuz q̄ꝫ diuicie ml'te. ꝓuer. xxij. Jō Aug⁹. Non pigeat ex ip̄o ore ꝓferre medicamentuz vñ facta sunt vulnera. Nonū opus pnīe est iniuriarū remissio. Si habetis inimicos ꝑcatis eis bono corde. nō queratl vindictā nec est melius remediū ad obtinendum remissionē peccatoꝝ apud deū q̄ꝫ remittere. Si dimiseritis hoīb⁹ peccata eoꝝ dimittet vobis pater celestis delicta vr̄a. si autē nō dimiseritis nec pater vester dimittet vobis pctā vestra. Mat. vi. Decimuz opus pnīe est eucaristie coīo. isto mō quādo venietl ad portā paradisi portantes istos. x. florenos in bursa conscīe dicet̄ a xp̄o Intra ī gaudiuz dñi tui. ꝓpter hoc dicebat xp̄s. Pnīaz agite que ī hijs x. cōsistit Qui habet ista. x. potest dicere. villā emi. s. ciuitatē paradisi. ¶ Quātuz ad secundā villā que est inferius infernalis ⁊ tenebrosa. ista in corde terre cōsistit. plena est ⁊c̄ igne ibi enī cruciātur damnati. In oībus habz ꝯdiciones ꝯrias ciuitati. Si vultis scire omēs eius ꝯdicōnes ⁊ dolores. Ecce q̄d dicit deus qui vt bon⁹ ⁊ fidelis mercator nolens aliquē decipe vt faciūt multi mercatores qui celāt malas rei vendite condicōes dicit clare cōdicōes illius ville ꝑ os Job. qui dicit illā esse terrā tenebrosam ⁊ optam mortis caligine. terrā miserie ⁊ tenebraruz vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo ꝫ sempiternus horror inhabitat Job. x. Septē malas ꝯdicōes illius ville enumerat. ¶ Prima ꝙ est terra tenebrosa. Si dicat̄ ⁊ nunq̄t est ignis ibi. ymmo ḡ claritas. Dico ꝙ ille ignis est flāma in qua tñ omēs se vident ⁊ ꝯgnoscūt. Sed qꝛ ille ignis non est clarus Jō ⁊c̄. ¶ Secunda ꝯdicō est ꝙ est terra opta mortis caligine hoc dicit̄ ꝓ tanto qꝛ non vident deum licz mō videant beatos. ꝫ tñ ad maiorē penā eoꝝ. vt famelicus vidēs mensā ornatā. ⁊ non p̄t inde comede dolet ⁊ tristatur ⁊ in eodez augmētat̄ dolor. Idē de damnatis qñ vidēt pauluz q̄ fuit suꝑbus dicunt ⁊ q̄s

est ille ꝛc. Idē de beato matheo auaro ꝛ de beata mg̃dalena q̃ fuit luxuriosa. Tercia ꝯdicō est qꝛ dr terra miserie. qꝛ omē bonū eis deficit intm̃ ꝙ nec guttaꝫ aque pñt habere. Unde si oīa bona mūdi fierent ꝑ eis non haberēt aliqd̄ remediuꝫ. ymmo augmentaret̃ eis dolor. Nota exemplū de captiuo cui mittit̃ preciū redēptionis ꝛ ꝑditur quō dolet. ¶ Quarta condicō est ꝙ est terra tenebrarū. i. pctōrū qꝛ peccata dicūtur tenebre. Apl's. abiciamus opa tenebraꝝ Ad ro. xiij. Dānati āt sp sunt in penis ꝛ renegāt ꝛ maledicūt deū. filiꝰ insurgit cōtra patrē di. O ꝑditor. qꝛ ꝑ te sum dānatus ꝛ eꝯ. vir ꝯ vxorē ꝛc. ¶ Quīta cōdicō tangit̃ cum dr vbi vmbra mortl. Et hoc q̃tū ad tormēta. Nā in hoc mūdo grauia tormēta occidūt hoīem. ꝛ ꝯñr cessant. Sꝫ in inferno licet grauissima sint tormenta non dāt tñ eis mortē qꝛ īmortales sūt Ido non dr mors ꝫ vmbra mortis. ¶ Sexta condicō est ꝙ ibi nullus ordo est ꝫ ꝯfusio. Argumētuꝫ in oppositū. nā dicit apl's. Que a deo sunt. ordinata sunt. i ad Ro. xiij. Cū g̃ infernus sit opus dei. quō dr vbi nullus ordo. Rñdeo ꝙ ī inferno illud qd̄ est a deo. ordinatū est. sic sunt punicōes pctōꝝ que sunt a deo. ꝫ in opibꝫ dānatoꝝ ibi nullus ordo ē. ymo q̃to amores fuerīt maiores h. tāto magis int̃ eos est odiū Filiꝰ nō est ordīatꝰ erga p̃rem ip̄m honorādo ꝫ vituperādo etc. ¶ Septīa condicō tāgitur ibi cū dicit̃ sempiternꝰ horror inhītat. i. et̃na pena de horribili visione demonū. Nota h miraculū de illo hoīe cui apparuit demō in horribili figura q̃ cecidit q̃si mortuus. Cuꝫ āt fuit ad se reuersus interrogatus q̃d vidisset Rñt ꝙ demouē in tali figura ꝙ citius vellet tñsire ꝑ furnū calidum spacij vnius leuce q̃ itez videre illaꝫ figurā. de ista maledcā ciuitate dic̃ Joh. xx. Ciuitas illa mag̃ babilō qm̃ vcit iudiciū tuū ꝛ negociatores flebūt ꝛ lugebūt sup illā. Apoc. xviij. ¶ Nota ve q̃tum ad aīas que sunt iā ibi. ꝛ ve q̃tū ad corpa post iudiciū. Ciuitas illa babilonis. i. ꝯfusionis mag̃. qꝛ magne ꝑsone in dignitatibꝫ. diuicijs ꝛ honoribꝫ vadūt illuc. qꝛ ciuitas celestis pauperibꝫ ꝓplatur et replet̃. Itē iteꝝ magna. qꝛ in die iudicij tot erūt damnati. ꝙ ꝯpatiue loquēdo pauci erūt beati. Juxta illd̄. multi sūt vocati ꝛc. Math. xxij. Ista mala villa emit̃. vij. solidis. i. septē pctis capitalibꝫ et multi emūt illā. licꝫ deus eis dixerit malas ꝯdicōes hꝰ ville. Jō auisetl vos ne istud peccatū portetis ꝛc. ¶ Primꝰ solidus q̃ emitur est supbia siue ꝓteruia qꝛ nō vult subici. nec obedire voluntati dei vt discipulus mg̃ro. ignorās sapiēti Ex hoc seq̃t̃ presūpcio. vana gl'a. ꝓpt̃ h dicit deus ꝑ os thobie. Supbiā nunq̃ ī tuo sensu aut in tuo verbo dominari permittas. in ipsa enim initium sumpsit omnis perdicō. Thob. iiij. ¶ Secūs est auaricia acq̃rendo bona terrena iniuste per vsuras. ꝑ rapinas. furta ꝛc. Jō xp̄c. Cauete ab oī auaricia Luc. xij. ¶ Tercius ē luxuria. In duobꝫ v̄bis dicā vob q̃d ē vir cū vxore sua seruādo modū non est luxuria nec faciūt luxuriā ꝙ sit peccatum mortale. Sed aliter quōcunq̃ velis delectacōeꝫ ꝑ illas ꝑtes luxuria est ꝛ damnacō. Jō dicit scriptura. Abstineatl vos a fornicacōe. vt sciat vnusquisq̃ vestrū suū vas possidere in sanctificacōne ꝛ honore. ¶ Quartus est inuidia seꝫ dolere et tristari de bono alterius mala moneta est. deponētes igitur omnem maliciam ꝛ omnē dolum ꝛ similacōnes ꝛ inuidias ꝛ omnes detractōnes sint modo geniti. j. pe. ij. ¶ Quintus est gula. frangere ieiunia ecclesie comedēdo ꝛ bibendo excessiue. Ideo dicit xp̄us. Attendite vobis ne forte grauentur corda vestra in crapula et ebrietate. Luce vicesimoprimo.

¶ Sextus ira rancor mala voluntas de sideriū vindicte. Sol non occidat super iracundiā vestrā. Ad ephe. iiij ¶ Septio est accidia que nulli nocet nisi tibi dimittendo bona que tenemī facere vt orōez missam. ꝯfessionē in q̄dragesima ⁊ coīonem ī paschate. Ex ista mala moneta acq̄ritur villa inferni Jō dicit scriptura ne acquiratl pēdicōez in opibus manuum vestraꝝ qm̄ deus nō fecit mortē nec letatur in ꝑdicōe viuoꝝ. Sap̄. j. Qui stat ī hijs pctis ⁊ nō vult ꝯuerti nec facere penitenciā p̄t dicere villā .s infernalē emi ¶ Quātuz ad terciā villā que est ī medio purgatorialis ⁊ dolorosa est ꝫ non est tenebrosa qꝛ eius habitatores hn̄t claritatē gracie dei. nec gloriosa qꝛ non vident deum. Sed ē dolorosa qꝛ ibi est ignis. s. flamma pura que ꝟtute dei cruciat aīas purgandoꝝ. nō sunt ibl̄ demones ꝫ tantus est ibi dolor ꝙ dicunt doctores sācti ꝙ nulla pena hꝰ mundi p̄t ꝯparari mīme pene purgatorij. Intm̄ ꝙ si deus ponerz vnā aīam de illis de purgatorio in furno calcis vel vitri igniti reputaret hoc ad g̃ciā qꝛ non haberet tantā penā. Si dicatur que est racō ꝙ tanta sit pena. Rn̄o. qꝛ est ibi violenta ⁊ non volūtaria pnīa que fit in hoc mūdo est voluntaria ⁊ de modica pnīa in isto mūdo deus ꝯtentat̄ Sed qui nō facit hic voluntarie faciet ī purgatorio coacte ¶ Nota similitudinē de patre q̄ corrigit duos filios ⁊ vnꝰ humiliter ⁊ volūtarie vēit ad patrē. q̄ facto ꝓmittēs decetero emendacōez. pater statī dimittit virgā ꝯtentus de hūilitate filij. Sed alius filius recalcitrat ⁊ ꝯdic̄ patri. Jō fortiter ꝟberat̄. Ita qui in hoc mūdo humiliatur ad pnīam deus ē contentus. Qui āt non vult hic facere penitenciā fortiter post istā vitā punietur in purgatorio pnīam soluunt clamando et plangendo dicētes. Heu mihi qꝛ incolatus meꝰ. i. habitacō ꝓlongatus est. habitaui cū habitātibus cedar scz in tristicia vel tribulacōe multū incola. i. inhabitata fuit aīa mea. p̄s. c. xix. Ista villa emitur non florenis nec solidis. ꝫ tribꝰ denarijs minutis qꝛ solū peccatis venialibꝰ emit̄ Decedēs em̄ in pctō mortali descendit ad infernū ⁊ damnatus est ¶ Nota tria genera peccatoꝝ venialiū. de istis tribus differēcijs pctōꝝ venialiuz dicit apl̄us Si q̄s edificauerit sup̄ fundamentū hoc scz fidei. qꝛ nec iudei nec agareni intrant ibi. ligna fenū stipula detremētuz pacietur. ipē autē saluus erit sic tn̄ quasi ꝑ ignem. j. ad Coꝝ. iij. ¶ Nota ligna fenuz stipula hec tria sig̃nt tria pctā venialia p̄dicta. Lignū difficilius ꝯburit̄ q̄ꝫ fenum significat peccata venialia maiora. qꝛ ꝓ talibꝰ multū stant in purgatorio. Fenū qd̄ citius cōburitur significat pctā venialia mediocria. Stipl̄a. i. palea sig̃t pctā venialia minima. de q̄bus statī purgātur et purificātur transeūdo ꝑ purgatoriū. Respiciatis g̃ bursā conscīe ⁊ videatis qualē monetā portatis. Et possetis dicere. Villā emi scz paradisi non inferni. nec purgatorij. Auisetis vos ⁊c̄. Deo gracias.

¶ De eadem dnica Sermo tercius

3 Fecit cenā magnā ⁊ vocauit multos Luc̄. xiiij. In isto ꝑmone iuxta materiā quā tangit thcā ꝓpositū volo declarare mōs quos deus tenet vocādo peccatores ad se ⁊ ad bonā vitā. ⁊ finalit̄ ad gloriā. Credo ꝙ erit bona materia deo acceptabilis ⁊ gracōsa ⁊ nob̄ vtil̄ ⁊ ꝓficua. ꝫ prius salutet̄ ꝟgo Maria ⁊c̄. Fecit scz xp̄s cenaz magnā ⁊ loq̄tur de gl̄a celesti. ⁊ vocauit mlt̄os. Suītur hic mlt̄os ꝓ vniuersalitate qꝛ oēs vocati estis ex ꝑte dei. Jō si nō vadamus illuc defectus est ex ꝑte nr̄a. Inueni ī sacra scriptura q̄tuor mōs q̄s tz xp̄s vocādo pecca

tores ad se scz:
¶ Per signū certum.
¶ Per verbū viuū.
¶ Per nunciū verum
¶ Per scriptum clarū.
Omēs q̄ sunt ī paradiso vel erūt sūt vocati aliquo istoꝝ mōꝝ. Jō dicit thxā Fecit cenā magnā ⁊c̄. Dico prīo ꝙ deꝰ vocat multas ꝑsonas ad grāz suā ⁊ bonā vitā ⁊ finaliter ad eternā gloriā ꝑ signū certū. a sili. sicut qñ pulsantur cāpane hora misse in signū vt gētes veniāt ad missā. vel pulsacō tube apud magnos doīnos est signū certū vocādi milites ⁊ scutiferos ad prādiuz. vel pulsacō ad ianuā est signū certū sue vocacōis. Ita qñ deꝰ pulsat ad portā cordis tui l' illius signuz est ꝙ vocat te vt vadas ad eū. O dicet aliquis Nunq̄ ego audiui ip̄m vocantē vel pulsantē. ymmo videt̄ ꝙ non diligit me. Dicatis nunq̄t vos sensistis qñq̄ ī corde vrō ꝯpunctōes dicēdo quare non redis ad deū. tot āni sunt ꝙ viuis in mala vita vel in mala volūtate nō fuisti cōfessus. viuis in luxuria. auaricia. O miser q̄d erit de te. Rñdebitis ꝙ sic Certe isto mō deus pulsat ad cor dādo ꝯmocōnes ⁊ cōpunctōes ⁊ remorsuz ꝯscīe cū sentitis istos ictus qꝛ isto mō nullus p̄t tangere cor nisi deus est signū ꝙ vocam̄ ab eo. Auc̄tas. Ecce ego sto ad hostiū et pulso si q̄s audierit vocē meā ⁊ aperuerit mihi ianuā introibo ad illuz ⁊ cenabo cū illo ⁊ ipse mecū. Apoc. iij. Nota dicit xp̄s. ecce ego sto ad hostiū scz cordis ⁊ pulso scz dando ꝯpūctōnes qñ dicit pctōr. O miser si mō in tali statu morior q̄d erit de aīa mea ⁊c̄ Tūc xp̄s pulsat. si q̄s audierit vocez meā. Gus vox auditur qñ in illis ꝯpūctionibꝰ homo recipit bonū ꝓpositū ꝯfitendi remittēdi restituēdi. ⁊ voluntatē firmā decetero cauēdi a peccatis. Janua sibi aperit̄ in ꝯfessione tūc enī mundat̄ camera ꝯscīe. ⁊ introibo ad illuz scz in coīone qꝛ in hostia cōsecrata est xp̄s ita vere ⁊ realiter vt ē in celo. Et cenabo cū illo scz ꝑ grām. et ipē mecū scz in fine ꝑ gloriā. De ista vocacōne dicebat Jsa. Vocauit dñs deus exercituū. in die illa scz ꝯuersionis pctōris ad ꝯpunctōez ad fletuz ⁊ ad planctū Jsa. xxij. Fecit cenā magnā ⁊c̄. ¶ Dico scdo ꝙ vocat ꝑ verbū viuuz adi ego verbo viuo vocarē petruz ⁊c̄. Isto mō deꝰ vocat nos in p̄dicacōe euāgelica qꝛ verbū predicatorl bonā doctrinā predicātis verbū dei magl ē q̄ꝫ p̄dicatoris. Sic sonus fistule potius est sonātis fistule q̄ de se nescit facere sonū. Sic p̄dicator nō est nisi fistula q̄ a spū scō mouet̄. Nō ei vos estis q̄ loquimī s̄ spūs p̄ris vestri. q̄ loquit̄ in vob̄ dixit xp̄s predicatoribꝰ Mat. x. ptz clare ꝙ verbuz p̄dicatoꝝ ē verbuz viuū dī. Qñ ḡ predicator p̄dicat tunc deꝰ vos vocat verbo suo viuo. Seruū meuz vocaui ⁊ nō rñt mihi ⁊c̄. Job. xix. Jō qñ vos auditis vnā bonā predicacōez in q̄ predicator mouet vos vt dimissis peccatl redeatis ad bonā vitam. statī vos debetis dicere. O deus vocat me volo ꝯuerti ⁊ ire ad euz. Sz multis accidit vt samueli puero innocēti huīli ⁊ deuoto. quē heli q̄ erat vt papa apd nos faciebat eū dormire corā archa dei ⁊ deuote deus vocauit euz dicēs. Samuel q̄ surgnes cucurrit ad heli di. Ecce ego. vocasti eī me ⁊c̄. Qui dixit non vocaui te. Reuerte ⁊ dormi. j. Re. iij. Cum āt iterū scdo ⁊ tercō vocaret̄ a deo. sp̄ ibat ad helij. Intellexit āt helij ꝙ dñs vocaret pueꝝ ⁊c̄. Nota hystoriā q̄ꝫtuz facit ad ꝓpositū. Ita accidit mltis q̄ vocant̄ a deo ⁊ ip̄i vadunt ad heli. Heli eī interp̄tatur scz fortis ascendēs deꝰ meus. qñ iuuenes vocātur a deo ip̄i vadunt ad heli dicēdo mō ego suz iuueīs ⁊ fortis sed qñ ero senex tunc faciā pnīaz. vos vaditis ad heli scz ad fortē ꝯfidētes de iuuē

tute fortitudie ꝛc cuꝫ tñ ñ sitis certi si ho die vel cras vos moriemi. quãdo dꝛ re/ligioso iuueni. ¶ quare nõ seruatis regu lã ꝛ ceremoias ꝛc. Rñdet mõ suꝫ iuue nis ꝟ qñ ero senex ꝛc. qñ non poterit ser uare. Idẽ de clericis ꝛ laycis ꝛ mulieri/bus pauci iuuenes sũt qui vadũt ad re/um qñ vocantur vadunt ad hell. hoc est ad fortẽ qꝛ ꝓfidunt de sua iuuẽtute ꝛ for titudine ꝛ frequẽter iuuenes impꝛouise moꝛiunt ꝛ sic vadunt ad infernuꝫ. ¶ Qñ sunt infirmi dicũt sui. nõ dicatis sibi ꝙ ꝓ fiteatur qꝛ posset terreri ꝙ ꝛc. ꝟ qñ me/dicus dicit fem̃ est faciat̃ ip̃m ꝓfiteri qꝛ moꝛtuus ẽ. Nõ fiet ita dicit dyabolus. ¶ Qñ venit ꝓfessoꝛ facit ip̃m doꝛmire. ꝛ dicũt sui ꝓfessoꝛi. pꝛ mõ doꝛmit. tñ rede atis in sero. ꝛ tunc dyabolus facit ipsuꝫ sudare. ꝛ dꝛ cõfessoꝛi. o pꝛ redeatis cras mane qꝛ mõ sudat. Et in crastinũ qñ cõfessoꝛ venit querẽs de eꝰ statu dicunt pꝛ in media nocte moꝛtuus ẽ. Jõ cõfite ri stati debet ꝛ non ꝓfidatis de fortitudi ne Jõ dauid. Fortitudinẽ meã ad te cu stodiã ꝛc. Alij vadũt ad hell ꝑm ꝙ int̃ pretaꝛ ascendẽs apperẽtes ascensũ mun dialẽ in honoꝛibꝫ dignitatibꝫ diuicijs ꝛc ¶ Qñ vocãtur a deo ipsi vadũt ad hell. ꝟ bi grã. Deus vocauit religiosuꝫ in statu religionis. ꝟ ipẽ quid facit. vult ascendẽ. vadit ad studiũ vt ascendat ad magiste riũ ep̃atuꝫ ꝛc. Idẽ de clerico qui poit se in domo magni dñi ꝛc. Idẽ de illis qui ꝑ vsurã volũt ascendere ad magnas di uicias oẽs vadũt ad hell ꝛc. Alij vadũt ad hell ꝑm terciã interp̃tacõem scz deus meus vt sũt illi q̃ stulte cõfidũt de mia dei qꝛ sine pnĩa ꝓfidere de dei mia stultu/cia est dicendo q̃re xp̃s fecit tantã pnĩaꝫ nõ pro se ꝟ ꝑ me. ꝛ cũ ista cõfidẽcia va na vadũt ad infernũ. licitũ est confidere de deo q̃tuncũq̃ homo sit pctoꝛ. si homo vult penitere. ꝟ qui nõ vult penitere scz nec restituere nec iniurias remittere. taꝫ nõ doꝛ de dei mia ꝓfidere. qꝛ stulticia eẽt. Ecce q̃d dicit scꝛiptura ne dicas misera cõ dei magna est. miltitudinis pctoꝝ me oꝛũ miserebit̃. mia eñ ꝛ ira cito ab illo ꝓmãt. Eccl. v. De nullo legit̃ nisi de latrone ꝙ haberet malã vitã ꝛ bonuꝫ fi nem. Jõ faciamus vt samuel fecit q̃rta vice quãdo fuit a deo vocatus dixit. loq̃/re dñe. qꝛ audit seruus facẽdo qõ pꝛeci pit. Et taꝫ ꝑt dicere cũ sancto Job. vo cabis me ꝛ ego rñdebo tibi. Nõ hell. sed tibi ꝛ opi manuũ tuaꝝ poꝛrigẽs dexteꝛã Job. xiij. ¶ Dico tercõ deus vocat per nunciũ vꝛm. vt iudex q̃ nõ vocat ꝑ signũ nec verbo viuo ꝟ ꝑ nunciũ. i. ꝑconem quẽ mittit. Jta facit iudex noster ꝛ rex xp̃us ꝑ nuncios curie sue vocat multos. Nũ cij sũt infirmitates doloꝛes. aduersitates febꝛes. senect9 ꝛ hmõi. Misit ancillas suas vt vocarẽt ad arcẽ scz altitudinem glozie ꝛ ad menia ciuitat̃. puer. ix. Sz quare dicit ãcillas ꝛ nõ nuncios qꝛ nul/lus iudex vocat ꝑ ancillas ꝟ ꝑ nuncios. Respõdeo ad innuendũ ꝙ infirmitates sunt ancille q̃bꝫ deus vocat. Qui q̃ hẽt febrẽ vel alã infirmitatez citatus ẽ. Jõ paretis vos qꝛ nõnulli sic vocati rema/nẽt ꝓtumaces. Jõ trahũtur vehementer cõdemnandi. ¶ Nota exẽplum de illo di uite cui ꝑmissi fuerũt tres nũcij ꝑ ange/lũ suum ante moꝛtẽ suã qui volebat hꝛe malã vitã ꝛ bonum finẽ ꝛc. Jõ auiset̃ vos ne ita ꝓtingat vobis. De talibꝫ dic̃ Salomõ in ꝑsona xp̃i. Qꝛ vocaui ꝛ rẽ nuistis. ego quoq̃ i interitu vꝛstro vide bo ꝛ subsanabo cũ vob̃ ꝙ timebitis ad uenerit ꝓuer. pꝛio. Jõ sp debet homo eẽ paratus. nullus q̃ habet. l. vel. lx. ãnos vi re ꝑt allegare pꝛeoccupacõnem moꝛtis. ¶ Dico q̃rto ꝙ vocat nos deus ꝑ scrip tum claꝝ ꝛ non sunt plures mõi vocati onis. Jsto mõ quãdo rex vult facere nu pcias de suo ꝓmogenito solet vocare ꝑ scripturã nobiles suos ꝛ q̃libet oꝛnat et

parat se. sic vocat deus ad nupcias filij
sui Jhu xpi. Sponsa est huānitas quā
in hoc mūdo sponsauit ⁊ in celo fiūt nup
cie. Sil'e est regnū celoꝝ hoī regi qui fe
cit nupcias filio suo. Mat.xxij. Et misit
duas lrās omib⁹ nob⁹ vocādo ad dcās
nupcias. Iste due litere sunt vet⁹ ⁊ no
uū testamētuꝫ. qd̄ sūmarie nihil aliud ꝯ
tinet nisi vt nos vadamus ad ꝯuiuium
nupciarū filij dei. Jō aplus. Quecunq̄
scripta sūt ad nostrā doctrinā scripta sūt
ad ro.xv. Om̄s glose ⁊ postille tendūt
ad hoc vt paremus nos ad eundū. vel si
vis dicat̄ sic Scripturis vocamur diui
nitus. Jō beati qui ad cenā nupciarū ag
ni vocati sūt. Apoc.xix. Sed falco satu
ratus nō curat venire ad dn̄m vocantē
licet nutu capitis videat̄ assentire. ⁊ tan
dem dn̄s iratus lapide vel sagitta inter
ficit eū. Ita multi diuites faciūt ⁊ subi
to moriūtur. Jō xp̄s. dico vobis ꝙ nēo
viroꝝ ⁊c̄. Sed accidit multis vt pullo
ꝙ gallina q̄ habet multos pullos qn̄ vi
det miluū stati vocat ad se pullos. ⁊ co
operit sub alis. ꝫ aliqn̄ miser pullus non
curat venire ꝫ vagat̄ ꝑ vnā spicā vel gra
nū ⁊ venit miluus ⁊ tollit eū secuꝫ. Ita
accidit multis. xp̄s vocat se gallinā hn̄s
pullos. Auc̄tas Quociēs volui ꝯgre
gare filios tuos quēadmodū gallina cō
gregat pullos suos sub alis ⁊ noluisti.
Math.xxiij. Et loquit̄ xp̄s ecc̄ie di. q̄ti
ens.i. multociēs volui ⁊c̄. Et noluisti.
scꝫ ꝑ malos p̄latos vel malos xp̄ianos
q̄ ꝓhibēt ⁊ īpediunt bonos. vel malo ex
ēplo vel derisionib⁹ ⁊ eis occupati circa
spicā vanitatis veīt miluus.i. dyabol⁹.
et ducit secuꝫ aīam. vbi grā. Qn̄ religi
osus occupat̄ circa spicā honoris l' digni
tatis vt ascendat nō curat venire ad xp̄ꝫ
ip̄m vocātez. ⁊ interī venit mors ⁊c̄. I
dem de clerico. Idē de layco occupato ī
bonis tp̄alib⁹. Jō dicit xp̄s. dico vob⁹ ꝙ
nemo viroꝝ illoꝝ ⁊c̄. Luce.xiiij.

¶ De eadem Sermo quartus.

Compelle in
trare vt īpleatur dom⁹ mea
Luc̄.xiiij. thcā dat mihi mo
tiuū declarādi quot sūt modi intrādi pa
radisuꝫ. ⁊ que sunt. Mat eria erit deo ac
ceptabilis ⁊ grōsa ⁊ nobis vtilis ⁊ ꝓfi
cua. Salutet̄ prius v̄go Maria ⁊c̄. ꝓ
huius v̄bi declaracōe ⁊ materie p̄dicam
de introductōne Sciendū ꝙ deus habet
istā magnificenciā ⁊ excellentiā int̄ ali
os ꝙ omne op⁹ ꝑ eū inceptū ducit ad ꝑ
fectōem ꝑm finē quē intendit ⁊ nihil di
mittit imꝑfectū. Triplici eī racōe opus
inceptū dimittit̄ imꝑfectū. vel Ex defe
ctu potencie. Ex defectu scīe. Ex defectu
cōstancie. De prio multi incipiūt edifica
re mag̃ edificia qui post incepcōez dimit
tūt opus imꝑfectū ex defectu potēcie pe
cunie ⁊c̄. qꝛ qn̄ inceperūt non videbant
piculuꝫ vel damnū. Alij dimittūt imꝑ
fectū opus non ex defectu potēcie. ꝫ scīe
qꝛ quādo inceperūt non videbāt pericu
lū vel damnū qd̄ sequit̄. ꝫ in ꝓsecucōne
operis videt mala que pn̄t sequi ⁊ dimit
tūt. Alij autē dimittūt opus imꝑfectū
nō ex defectu potēcie nec scīe ꝫ ꝯstancie.
hn̄t eī intellcm̄ flexibilē ad instar galli su
ꝑ cāpanile. Sꝫ isti in deo non hn̄t locū.
non est in eo defectus potēcie. nec scīe. qꝛ
oīa nuda ⁊ apta sunt ocul' eius. nec ꝯstā
cie qꝛ īmutabilis. Jō habem⁹ dicere ꝙ
q̄cq̄d deus incipit eciam ꝑficit. Auc̄tas.
Date magnificēciaꝫ deo nostro ⁊c̄. deu
tro.xxxij. Deus a p̄ncipio mūdi incepit
vnā rez mirabilez qn̄ in celo creauit tot
angelos q̄t erāt cathedre siue g̃dus gl'e.
vt inhabitarent̄ a creaturis intellcūalib⁹
Sed mag̃ ꝑs angeloꝝ peccauit eis luci
fero ꝯsencientib⁹ q̄ voluit deo eq̄parari.
ꝓpt̄ qd̄ de⁹ eiecit eos de celo di. Nō ha
bitabit i medio dom⁹ mee q̄ facit sup̄biā
Michael āt ex dei p̄cepto fecit executō
nez ⁊ cathedre remāserūt vacue. Ne g̃
op⁹ dei remaneret imꝑfectum in celo.

Dnica ii post Trinitatis Sermo iiii

Quia si ī creaturis corruptibilibꝫ nō dimittit aliq̄d īpfectū. multo minꝰ in īcorruptibilibꝫ creaturis, ꝓpter h̄ creauit genꝰ humanū ad supplendū ⁊ ꝯplendū ⁊ repandū defectū angeloꝝ. istā rōem assignat mg̅r sn̄iaꝝ in. ij. di. j Et quia sunt multi q̄ nolūt ire licz nō dicāt ore. ostēdūt ⁊ dicūt tn̄ opē. male viuēdo Ideo q̄d facit xp̄s dicit michaheli p̄ncipi ecclesie Cōpelle ītrare vt īpleat̄ domꝰ mea. Videt̄ g̅ ꝙ multi violenter vadant ad gloriam. Nota tres modos quibꝫ hoīes vadūt ad celū. Aliqui vadūt currendo vigorose. Alij vadūt ambulādo spaciose. Alij vadūt tracti rigorose ¶ De his loquit̄ thema. cōpelle intrare ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ aliqui vadūt ad paradisū currēdo festinanter. Currere em̄ est magnos passus festiant̄ facere. qd̄ īcludit duo. s. facere magnos passus. scd̄o ꝙ fiāt velociter alit̄ nō esset currens. Currēdo igit̄ vadit ad paradisum q̄ facit magna opa. s. magnas orōes ieiunia elēosinas. audire missas sermōes ⁊c̄. quāto opa sūt maiora. tāto sūt passus maiores. Oz nō solū magna opa facere ⁊ currere. s̄ qn̄ bona opa sunt magna ⁊ multa ⁊ fiūt cū ardore spūs ⁊ feruore ⁊ diligencia. tūc talis currit festinant̄ ad paradisū. Aplus Festinemus g̅ ingredi in illaz req̄em ad hebꝰ. .iiij. Currēdo g̅ ⁊ festinant̄ vadit ad paradisum p̄sona q̄ nō solū seruat penitēciā sibi iniūctam a ꝯfessore. sed adhuc addit et nō solū in dn̄ica audit missam ꝯpletā et deuote cū silencio. s̄ q̄libet die. Non solū ꝯfitetur semel ī anno. sed q̄libet mēse. Idē de coīone. nō solū seruat ieiunia ecclesie sed adhuc plus facit. nō soluz restituit. s̄ ymo de suo dat elēosinas. Talis p̄t dicere cū dauid q̄ fortit̄ currebat viā mandatoꝝ tuorū cucurri cū dilatasti cor meū. p̄s. c. lxxx. Qn̄ talis morit̄. aīa stati euolat ad celū. cū tn̄ sint tot dicte. ꝓpter h̄ sacra scriptura monēs nos ad currendum festinant̄ dicit. deponentes omne pōdus ⁊ circūstans nos pctm̄ p paciam curramꝰ ⁊c̄. ad hebꝰ. xij. Nota h̄ secreta moralia deponētes oē pondus Cursor q̄ vult brauiū siue signū obtinere depoīt om̄e pondꝰ Ita ille q̄ currit ad celū si vult lucrari iocale glorie oz ꝙ deponat pondus pctōꝝ qd̄ multū aggr̄uat aīam. dauid. Qm̄ iniq̄tates me supgresse sūt ⁊c̄. p̄s. xxxvij. Scd̄o ⁊ circūstans nos pctm̄ scz auaricie an̄ retro a dextris a sinistris. qd̄ pctm̄ deponendū est s̄m q̄tuor modos restitucōis ad ꝓximū. An̄ dz fieri restitucio qn̄ vsura cꝰuis sit generl vel spēi est notoria ⁊ clara. retro qn̄ est colorata sicut illa q̄ sūt retro nō bene vident̄. Sic qn̄ dr̄ diuiti mihi tm̄ p̄stabitis ⁊ ego q̄libet anno rn̄ debo vobis tm̄ cēsus. Ecce h̄ vsura colorata. cēsualia bona sūt duabꝫ ꝯdicōibꝫ ꝙ sit vera ⁊ realis emptio ⁊ vēdicio. ⁊ ꝙ p̄ciū sit iustū ꝙ videt̄ esse maius p̄ciū qd̄ currit in pr̄ia. A dextris est restitucio q̄ dz fieri p laboratores. q̄ fraudulent̄ ꝯplent dietā Iornale ⁊ pētūt tm̄ solariū qr sicut dn̄s dānaret̄ nisi solueret solariū. ita dānat̄ q̄ recipit solariū ⁊ nō fecit iornale ꝯpletū vadunt tarde ⁊ veniūt ꝓ tp̄s vt dormiūt ⁊c̄. A sinistris est restitucō q̄ dz fieri de fama ⁊c̄. si aliquē diffamstl qr nū q̄z int̄bitis paradisum nisi reuocetl. Ecce q̄re dicit circūstans nos pctm̄ tenēs fortiter qr nullꝰ restituit. Tercio p pacienciā curramꝰ qr tal' est hodie mūdꝰ ꝙ homies mūdani deridēt illos q̄ currūt ad paradisū festinant̄. aspiciētes ih̄m q̄ in cruce hūit īfinitā paciam ad īiurias sibi dictas Iō apl's Sic currite vt ꝯp̄hendatl .j. ad cho. ix. ¶ Dico scd̄o ꝙ aliq̄ vadūt ad paradisū eūdo spaciose. sicut sunt persone mūdane que nō fecerunt amplius nisi quātum obligantur ex preceptis dei. quia alias nisi seruarēt dei precepta modo irent ad paradisum s̄m regulam xp̄i. Si vis ad vitā ingredi serua mandata. Math. xix. Tales multū tardant ī via

qꝛ nihil amplius faciũt verbi grã. Si dicit̃ alicui de talibꝫ in aliq̃ die feriali scꝫ. vadamus ad missaꝫ Rñdet nõ faciam qꝛ nõ obligoꝛ nisi in die festo Idem de Ieiunio in sexta feria nõ obligoꝛ nisi ad ieiunia ecclesie. solũ cõfitent̃ semel in anno ⁊ coicant. seruãt penitenciã datã a cõfessoꝛe ⁊ nihil plus. soluũt bene decimas et p̃micias ⁊ solariũ seruientibꝫ sed non curãt facere magnas eleõsinas. Tales finalit̃ ibũt ad ꝑadisum. sed tardabũt in via. Et possunt dicere xp̃o verbũ ꝙ dixit Esau fratri suo p̃cedat dñs ante seruũ suũ. ⁊ ecce ego seq̃r paulatim vestigia eius Geñ. xxxiij. Nimis cõstabit huius moꝛositas qñ in penis purgatoꝛij habebũt diu expectare introituꝫ ꝑadisi Nos modo nescimꝰ q̃ pena est nõ videre deuꝫ qꝛ nõ ꝯpetit nobis in hac vita ip̃m videre Auc̃tas Nõ videbit me homo ⁊ viuꝫ Exo. xxxiij. Sed aĩabus seꝑatis quibus ꝯpetit videre deum est maxima pena qñ nõ vident eum. maioꝛ quã eẽt mihi ul̃ tibi si subito ꝑderemus visum Itẽ qꝛ illa pena ignis purgatoꝛij est maioꝛ q̃ꝫ aliq̃ pena huiꝰ mũdi. ¶ Nota hic de illo hoĩe q̃ habebat magnos doloꝛes desiderabat mori vt liberaret̃ ab illis doloꝛibꝰ. Cui apparuit angelus dans sibi opcõnem vel ꝙ eẽt tribus diebꝫ in purgatoꝛio ad purgandũ. vel ꝑ tres annos haberet illaꝫ infirmitateꝫ ⁊c̃. Ideo aplus videte itaq̃ frẽs. qũo caute ambuletis nõ quasi ĩsipientes redimentes. scꝫ ꝑ pniãm tp̃s. qm̃ dies mali sunt supple in purgatoꝛio. Ad eph̃. v. ¶ Dico ꝙ aliqui vadunt ad ꝑadisum tractati rigoꝛose h̃ nõ auderẽ dicere nisi qꝛ xp̃us dicit Michaheli Compelle intrare ⁊c̃. Non intelligatis ꝙ ista violẽcia fiat libero arbitrio. qꝛ nõ potest cogi. sed ista violẽcia fit coꝛpi ꝑ infirmitates. doloꝛes pauꝑtates. tribulacões. et sic liberũ arbitriũ mutat̃. sed nõ cogit̃ Nota de euãgelio dm̃ce currẽtis. q̃liter inuitati se excusauerunt. Tũc dixit dñs seruitoꝛi. Cõpelle ĩtrare ⁊c̃. Nota practice q̃liter seruus exit ad vias superbie. auaricie. luxurie ⁊c̃. dicẽs supbo vadat̃ ad cenã dñs ꝑauit ⁊ expectat vos ⁊c̃. Rñdebat vere vos ibitis ꝑcuciebat eũ qꝛ seruus bñ erat associatꝰ Idẽ de auaro luxurioso Idẽ de mulieribꝫ q̃ omnes ibant flentes. h̃ qñ fuerunt intus. curati fuerũt ⁊ gaudentes dicebant seruo. O bñdicatis. Ecce q̃d fecisti mihi. sed curatus sum. mõ bene est mihi. p̃ncipiũ fuit ꝑ vim sed finalit̃ gaudent Ita de nobis dñs est xp̃s. seruus est angelꝰ. ⁊ sũt mlti qui nõ curãt venire ad ꝯuiuiũ ꝑadisi. licet sint ĩuitati. h̃ xp̃s dicit ãgelo Compelle ĩtrare deus in h̃ mũdo visibilia. per creaturã inuisibilẽ disponit. Vñ grego. Et angelus dat ĩfirmitatẽ. doloꝛẽ capitis vel stomachi. ꝑdicionẽ bonoꝝ. filiorũ ⁊ hmõi. ⁊ tũc hõ redit ad deũ. verbi grã Quot p̃lati sũt q̃ in ꝓsperitate ⁊ sanitate nõ curãt de deo. ymo dant se delicijs. Sꝫ ꝯpellunt̃ ire ad deũ ꝑ ĩfirmitates. Idẽ de dñis tꝑalibꝫ ⁊ de alijs hoĩbus tã senibꝫ q̃ꝫ iuuenibꝫ q̃ nõ curant de deo. h̃ venit infirmitas tribulacõ ⁊c̃. Et sicut asinus lasciuiẽs reducit̃ ad viã. ita tales ad deũ vadũt ⁊ ad ecciam oꝛãt cõfitent̃ ⁊c̃. Ideo grego. Mala q̃ nos h̃ p̃mũt ad deũ ire ꝯpellunt. de istis dicit ysaias. Dñe in angustia sua q̃sierunt te. ysa. xxvj. Ideo cũ magna pacĩa hõ dꝫ recipe aduersitates qꝛ ad coꝛrectõem sunt btũs hõ qui coꝛripit̃ a dño ĩcrepacõem g̃ dm̃ nõ repꝛobes qꝛ ipẽ vulnerat ⁊ medet̃ ꝑcutit ⁊ manꝰ eiꝰ sanabũt Job. v.

¶ De eodem sermo. v.

Qvi nõ diligit manet ĩ moꝛte v̄bũ istd̃ hẽtur oꝛiginal̃r ĩ canoĩca Joh̃. ca. iij. ⁊ ĩ cpl̃a currẽtis dm̃ce. In p̃nti s̃mõe volo declarare mala q̃ venert̃ mũdo ex defcũ boni amoris. spero ꝙ materia erit vtil̃ aĩabꝫ nr̃is.

Sed p̄us saluteť virgo maria. Pro introductōe ⁊ declaracōe huiꝰ verbi ⁊ materie ꝑtractā de Sciendū ꝙ ille magnꝰ et excellens ꝓpha moyses inter alias doctrinas dedit talem doctrinā filijs israhel dicēs. Testē inuoco hodie celū ⁊ terrā ꝙ ꝓposuerī vobis vitaꝫ ⁊ mortē bn̄dictionē ⁊ maledictōem elige ḡ vitam vt viuas ⁊ semen tuū. ⁊ diligas dn̄m deū tuū. atq; obedias voci eius ⁊ illi adhereas ipē eñ est vita tua ⁊ longitudo dierꝫ tuorū deuť. iij. Ex istis verbis si bn̄ ponderenť possumꝰ extrahere q̄tuor q̄stiōes. ¶ Prima ꝙ deus est vita ī se. ⁊ sua vita est suū esse eēnale. ⁊ nō accidētale vt in nobis. qui possumꝰ vitā ꝑdere. ista q̄stio habeť in h̄ ꝙ dicit testem īuoco hodie celū ⁊ terram qđ ꝓposuerim vobis vitam scꝫ deum. ¶ Secunda ꝯclusio ꝙ deus nō solum est vita in se eēnaliter. h̄ est fons ⁊ principium vite dans vitam om̄bus ei adherentibꝫ. Sicut ignis q̄ de se est calidus ⁊ clarus. ⁊ sibi adherentes calefacit ⁊ illuīat. Ita deus. Ista cōclusio tangiť ibi. illi soli adhereas. ipē eī est vita tua effectiue ⁊ causaliť. ¶ Tercia cōclusio ꝙ adherencia ad deū est ꝑ amorem sup̄ omnia eū amando ex om̄bꝫ anime potencijs. sicut q̄ diligit ardenter aliquā ꝑsonam vult eaꝫ respicere ⁊ de ea loq̄tur ⁊ cū ea eē. Quia res dilecta trahit ad se cor diligentis. Ideo dixit dyonisius ꝙ amor ē vis vnitiua faciēs vnū quid ex amāte ⁊ amato. Ideo qui sup̄ omnia diligit deum. statim voluit ad eū oculos intellectus ꝯtemplādo ⁊ volūtas inflāmatur in eius amore memoria recordatur de bn̄ficijs. ore loq̄tur. ipm laudādo. Ecce q̄liter ꝑ amorem homo adheret deo. Ista ꝯclusio tangiť ibi diliges dn̄m deū tuū quasi dicat diliges nō aliq̄d trāsitoriū. diuicias. vel delicias qꝛ perdi possunt ⁊ deficere ⁊c̄. ¶ Quarta ꝯclusio est ꝙ ille q̄ nō diligit deū. longe est a vita ⁊ manet in morte. hec cōclusio habeť cū subditur testes īuoco celum ⁊ terrā. qđ ꝓposuerim supple diligentibus deū vitā Et mortē sp̄. nō diligentibus deū. ꝓpter h̄ dicit thema. Qui nō diligit supple deū manet in morte. patꝫ thema. Inuenio ī sacra scriptura ꝙ ex defcū dilectōis ad deū q̄tuor mortes venerť generi hūano ac geꝰ hūanū q̄druplici morte ꝑemptū. Et est prima mors spūalis q̄ꝫ debemus fugere. Scđa mors corpal' q̄ꝫ debemꝰ ꝓuidere. Tercia mors gehennal' q̄ꝫ debemꝰ ꝓcurare. Quarta mors eternalis q̄ꝫ debemus horrescere. De q̄libet dicit thema. Qui nō diligit manet in morte. ¶ Dico p̄mo ꝙ ex defectu diuine dilectōis qꝛ eua plus dilexit pomū ligni vetiti q̄ꝫ deū. ⁊ adam plus dilexit euā q̄ꝫ deū. qꝛ ne molestaret eā. fecit cōtra dei mādatū. ex h̄ venit mors spūalis qꝛ qñ homo peccat ꝯtra p̄ceptum dei. hō ꝑdit grām dei q̄ dat vitā aīe formal'r sicut aīa rōnalis dat esse ⁊ viuere corpori formal'r. Sꝫ qñ hō peccat mortal'r ꝑdiť grā ⁊ aīa remanet mortua ī corpe Ecce q̄d est mors spūalis Et licet corpus letetur ꝯmedat bibat ⁊ ornet aīa tñ iacet intꝰ mortua ⁊ corrupta ⁊ fetida. Sicut corpus mortuum in pulchro sepulchro Ita dixit xp̄s pctōriho vt vobis q̄ sil'es estis sepulchris dealbatī q̄ a foris appa rent speciosa. intus aūt plena sūt ossibus mortuoruꝫ. ⁊ omni spurcicia sicut ⁊ nos Mat. xxiij. de ista morte spūali auc̄tas. Anima q̄ peccauerit ipa morieť Ezechiel'. xviij. morieť scꝫ ꝑdendo grām dei tñ nō omne pctm̄ occidit aīam. qꝛ venialia nō occidūt aīam lcꝫ sint disposicōes. sed pctm̄ mortale sp̄ occidit aīam. Ideo dr̄ peccatū supple mortale cum ꝯsummatū fuerit generat mortē Jacobi p̄mo. Nō loq̄tur de morte copis qꝛ multi peccant mortaliter qui non moriunť statim corporaliter. sed in anima statim moriunť.

Nota peccatū cū ꝯsūmatū fuerit. nō dicit cū inchoatum fuerit. vel mediatū sed ꝯsummatū. vnde dico ꝙ pctm̄ mortale habet inicum medium ⁊ finem. Inicium aūt peccati mortalis est simplex cogitatio circa vindictā. vsurā. luxuriā. ⁊ furtū ⁊ hmōi nō desiderādo opus fieri sed cogitat sic talis est simplex cogitacio solū est peccatum veniale nō ꝓpter h̄ moritur anima Mediū vero est qñ in tali cogitacōne delectat̄. h̄ non desiderat opus nec etiā facere. hoc etiā adhuc est peccatum veniale. Sed finis est ꝯsensus voluntatis qñ nō solum cogitat ⁊ delectatur sed ꝯsentit ⁊ desiderat opus etiaꝫ si nō facit est peccatum mortale. Ideo dicit peccatum cū cōsummatum fuerit ⁊c̄. hic potestis cognoscere qūo sunt multi male ꝯfessi qꝛ nō confitent̄ de malis cogitacōnibus. Maxime mulieres que ex quo nō fecerūt opus nō credunt peccasse cogitando loquendo ⁊ desiderando et ꝯsenciendo in voluntate. tales in conspectu dei Iam reputant̄ putane. Multe ꝑsone reputātur bone ⁊ honeste in conspectu hominū que apud deum sunt male ⁊ inhoneste. Dicunt multi hoīes. corpus meum nunq̄ cognouit nisi vxorem meā. Sed videam⁹ si anima vestra nūq̄ cogitauit desiderauit vel concupiuit. ita pater. multociens modo dicit xp̄us Oīs qui viderit mulierem ad concupiscendum eam. iam mechatus est eam in corde suo. Math̄. v. Et per oppositum de vxore concupiscente virum alium. ¶ Dico ꝙ istam mortē spūalem debe⁹ fugere ⁊ cicius debem⁹ sustinere omne ꝑiculum etiā mortem corꝑalem anteq̄ peccare de h̄ dabo vobis exemplū ⁊ modum fugiendi Cum iudei essent captiui in babilonia. ibi erat quedā mulier nobilis pulchra in corꝑe. pulchrior in aīma Optma societas est pulchritudo corporis ⁊ anime. quia sicut lāterna de cristallo esset pulchrior cum lumine q̄ sine lumīe ita ⁊c̄. aīa cū grā dei est sicut lucerna accensa in lanterna corꝑis. ¶ Nota breuit̄ historiā de susāna vt hētur dan̄. .xiij. qñ susanna dixit req̄rentib⁹ eam de pctō. Si h̄ egero mors sp̄. aīe mihi est. Si aūt nō egero nō effugiā man⁹ vrās sed melius est mihi incidere absq̄ opere in manus vrās q̄ peccare ī ꝯspectu dn̄i. dan̄. xiij. Et ne illi subito irruerēt in eā Exclamauit voce magna susanna. Dicatur ꝯtra mulieres q̄ nolūt clamare dicendo ꝯfundā eū ⁊ me. Alia dixit ⁊ qūo clamarez cū fuisset obscura nox Ecce q̄lis excusacio. Idē de religiosa ḡuida cū redargueret̄ a p̄lata sua. q̄re non clamauit Rñdit ne frangerem silencium. quia erat post ꝯpletoriū. ptꝫ qūo illa scā mulier susanna oñdit modū fugiēdi mortē spūalem. multo meli⁹ eēt sustinere mortem corꝑalē q̄ peccare. Ideo dicit scriptura Quasi a facie colubri fuge pctm̄. dentes leonis dentes eius interficiētes aīas hoīm. Eccī. xxj. Dentes pctī sūt cogitacōes male delectacōes desideria ⁊c̄. et hmōi. ¶ Dico secūdo ꝙ ex defectu dilectiōis venit mors corꝑalis. Quia statutum est hoībus semel mori ad heb̄. ix. Ita mors secūda venit ex p̄ma quia nisi fuisset mors anime ex peccato. nō fuisset mors corꝑis. Immo postq̄ gētes diu vixissent ī ꝑadiso terrestri dixisset michaheli vt collocaret eos in ꝑadiso celesti ⁊ sine morte ⁊ sine dolore fuissēt in ꝑadiso celesti collocati. Sed ex morte aīme secuta est mors coꝑis. h̄ dixit deus adequādo dedit sibi licentiam comedendi de omnib⁹ fructib⁹. nisi de ligno sciētie boni et mali. hoc fecit deus vt adam cognosceret dn̄m supra se. quia alias cecidisset in maiori peccato nō cognoscendo supra se dn̄m. dixit sibi deus. In quocūq̄ die comederis ex eo morte morieris. Gen̄. ij. Nota morte scꝫ anime morieris etiam

morte corpis. Sed hic est argumentū
qūo est verū ꝙ adam illa die fuerit mor
tuus cū tamē post vixit nō gentis trigin
ta annis. vt ptz gen̄. v. Rn̄sio ꝙ dictū
est ꝓpter necessitatem moriendi ⁊ conti
nuū decursum ad mortem. dixit em̄ mor
te morieris. ⁊ nō dixit mortuus eris qꝛ
aliud est mori ⁊ aliud est esse mortuum
Sicut lapis cadens de alto qn̄ descēdit
dicit̄ lapis cadit. qn̄ iam est in terra di
cit̄ lapis cecidit qꝛ aliud est lapidem ca
dere. aliud est lapidē cecidisse. Ita adā
anteq̄ peccasset erat in loco alto. in iusti
cia originali ⁊ poterat nō mori. Sz post
peccatum icepit cadere vt lapis ꝓpter ne
cessitatem moriēdi ¶ Nota ad ꝫ ꝑabo
lam de illo sancto barlam q̄ volens in
ducere vnū regem ad ꝯtemptū mundi.
dixit sibi ꝙ quidā viator ibat ꝑ quendā
altissimum mōtem. ⁊ qꝛ via erat stricta
ad flatū venit cecidit ⁊ tenuit se ad quā
dam arborem ⁊ vidit ꝙ vna ratta alba
incepit rodere radicez arboris ⁊ illa ces
sante venit alia nigra ⁊ ecōuerso de tali
ergo q̄ nō habet aliū modum euadendi
dia potest. ille morit̄. Ita de genere hu
mano qđ exaltatū fuit multis donis in
adam. Sed ad flatum venti temptacōis
cecidit ⁊ tenuit se ad arborem vite tp̄ā
lis. Ratta alba est dies que de vita no
stra rodit q̄libet die. xij. horas ⁊ ratta ni
gra nox que etiam rodit alias. xij. horas.
Ex necessitate ḡ habem⁹ mori debem⁹
iam nos mortuos reputare Ideo apl's
Corpus qui dē mortuum est supple ex
necessitate moriendi. spūs vero viuit ꝓp
ter iustificationem ad Ro. viij. Dico ꝙ
istā mortē debemus ꝓuidere. quia istā
nō possumus fugere qꝛ nō possumus ad
vitam innocentie redire. sed ꝑ tempore
prouidere ⁊ se p̄parare Nunq̄ d scis tu
ꝙ q̄ vitam tenes. Si bonaz ⁊ sanctam
ꝑseuera. Si malam. recede ab illa ⁊ cō
fitere recede a mala societate. restitue ꝑ
te inimicis ⁊ noli expectare diem mortis
qꝛ nescis si subito vel mutus morieris ⁊
tūc difficile est ꝯteri nec poteris restitu
ere ꝓpter dolores mortis. Jō dicit scri
ptura Nō demoreris in errore impioꝝ
ante mortē ꝯfitere A mortuo quasi ni
hil perit ꝯfessio cofiteberis viuens viu⁹
et sanus ꝯfiteberis ⁊ laudabis deum ⁊
gloriaberis in miseracōnibus eius Ecci.
.xvij. Nota error impiorū est aliquoꝝ
dicenciū qn̄ ero senex ego faciā pn̄iam.
Alioꝝ q̄ dicūt nō restituā in vita mea.
ꝫ dimittā i testamēto ⁊c̄. alioꝝ dicēciū
qn̄ ero īfirm⁹ ꝯfitebor. ¶ Tercia mors
est gehennalis vel infernalis. Ista est in
alio mundo postq̄ homo iam transiuit
alias duas predictas. ⁊ anima īpenitēs
recedit a corpe. subito ducitur ad gehē
am inferni Auc̄tas. Tenent tympauū
et citharam ⁊ gaudent ad sonitum orga
ni ducūt ī bonis dies suos ⁊ in pūcto ad
inferna descendūt Job. xxj. Nota secre
ta moralia. tenēt tīpanū ⁊c̄. ista tria in
strum̄ta sig̃nt tria pctā mortalia. s. luxu
riā auariciā ⁊ sup̄biā ¶ Tīpanū em̄ sig
nificat pctm̄ luxurie tū ex figura circulari
Nā luxuriosus vadit ī circuitu ad vidē
dū dilectā suam ⁊c̄. Tū ꝓpter picturas
Nā homo vel mulier luxuriosa tota va
dit ornata vel picta deus custodiat nos
ab occasiōe. Tū qꝛ tīpanū hz nolas sic
luxurios⁹ hz nolas. ꝫ nō oz fatuo pone
re nolas ī collo. qꝛ alias ꝯgnoscit̄. tū qꝛ
tangit̄. ita luxurios⁹ tāgit̄ ⁊c̄ Ecce q̄re
dicit tenēt tīpanū ⁊c̄ O q̄t dānant̄ isto
pctō. dicit btūs remigi⁹ sup̄ illđ Mat.
.xix. Sinite ꝑuulos venire ad me Tāta
est labes carnal' crimīs ꝙ maior ꝑs sal
uādoꝝ credit̄ eē innocenciū ꝑuuloꝝ qꝛ
magni oēs l' fere om̄s volūt tangere tī
panū. Cythara sig̃t pctm̄ auaricie. rō qꝛ
ē de ligno arido ⁊c̄. ⁊ hz octo cordas. sic
auarus ē quasi lignū aridum sine humi
ditate ⁊ dulcedine caritatis vacu⁹ a mīa

Caput reflectitur ad se quia nichil facit
nisi amore reciproco vt lucret̃ ⁊ dicetur
Octo corde sunt octo spẽs auaricie. va
dũt bini ⁊ bini. rapina dñoꝝ Simonia
p̃latoꝝ. vsura mutuãciũ fraus ementiũ
⁊ vẽdẽciũ. Itẽ furtũ secretũ. ⁊ sacrilegi
ũ scz recipere aliq̃d de ecclesia ⁊c̃ Item
occupatõ ⁊ detẽcio. occupatõ de Inuẽtl
sibi retinẽdo. detẽcio de solario. vel testa
mẽtũ de mortuis. vl' de ꝯsesso negando.
Organũ significat peccaũ sup̃bie Et su
p̃bia est duplex vna est sup̃bia. de bonis
spũalibꝫ Aila. sup̃bia de bõis tpalibꝫ de
genere diuicijs. fortitudĩe. pulch̃tudine
⁊c̃ Ecce q̃re dicit tenẽt tĩpanũ ⁊c̃ de
ista morte dicit dauid Mors peccatoꝝ
pessĩa. p̃s. xxxiij. Mala qꝛ p̃uat̃ vita tẽ
porali. peior qꝛ p̃uat̃ vita spũali. pessima
qꝛ p̃uat̃ vita eternali ¶ Dico ꝙ ꝯt̃ istã
mortem munire nos debemꝰ scz virtu
tibꝫ opibꝫ bonis. ⁊ meritorijs Ido dicit
scriptura Quotcũq̃ p̃t manꝰ tua istãt̃
opare qꝛ nec opꝰ nec ratõ nec scĩa nec
sapiẽtia erũt apd̃ ĩferos. q̃ tu ꝓperas Ec
clesiastes ix ¶ Quarta ẽ mors eternal' q̃
differt a morte gehẽnali vl' ĩ fernali qꝛ
illa mõ ẽ solũ ĩ aĩa Sz ista erit pꝰ diẽ iu
dicij ⁊ erit ĩ aĩa ⁊ ĩ corpore qñ pctõres
sil' ĩ aĩa ⁊ corpore ꝑpetuo dãnabunt̃. de
ista morte dicit Johẽs Timidis ⁊ icre
dul' ⁊ execratl ⁊ hoĩcidis ⁊ fornicatoribꝫ
⁊ venefic̃l ⁊ ydolatrl ⁊ oĩbꝫ mẽdacibꝫ
ꝑs illoꝝ erit ĩ stagno igne ardẽti ⁊ sul
phure ꝙ ẽ scd̃a mors apoca. xxi ¶ Nota
octo ꝯditões pctõꝝ ¶ Prĩa ꝯditõ ẽ ti
midoꝝ q̃ tãgit̃ cũ dicit timidis. timidi
sũt q̃ tĩore det̃hẽciũ nõ audẽt bonã vitã
ĩcipe. q̃t religiosi. q̃t clerici ⁊ laici vellẽt
tenere bonã vitã. ⁊ ꝟuare regulã ⁊ isto
tĩore. magl volũt cũ alijs ire ad ĩfernũ.
ꝫ magl debz timeri deꝰ. dauid Illic tre
pidauerũt tĩore vbi nõ erat timor sicut
puert q̃ timẽt cutellũ ⁊c̃ ¶ Secũda cõ
dicio peccatoꝝ est incredulorꝝ ⁊ ĩfideliũ

Nã ĩcreduli ⁊ alij ĩfideles. iudei agareni
⁊ alij ĩfideles xp̃iani p̃sũptuosi ⁊ capito
si p̃sumũt nimis de suo ĩtellectu ⁊ ĩcipiũt
dubitare in fide. cũ tñ si tot miraculis ⁊
disputacionibꝫ ꝯfirmata ¶ Tercia ẽ ꝯdi
cio excecatoꝝ id est abhominabiliũ faciẽ
ciũ pctã ꝯtra naturã. vt ẽ oĩs modꝰ lu
xurie ꝑ quẽ nõ potest seq̃ generatio. tale
peccatũ quomõcũq̃ fiat dicit̃ ꝯtra natu
rã ¶ Quarta ꝯditio est homicidaꝝ ⁊ ñ
intelligit̃ de iuditijs ⁊ dñis qui quando
faciũt iustiã de criminoꝫ ꝟm ius ⁊c̃ non
peccãt ĩmo merẽt̃ ⁊ licz sit ĩt̃fectores ho
minũ tñ nõ dicũt̃ homicide Sz intelligi
tur de illis qui ex malicia vel vindicta ad
coopiẽdnm suũ peccatũ occidũt hoĩes ĩ
iuste tl'es. sũt hoĩcide ⁊ de ill' ĩtelligit̃ ¶
Quĩta ꝯditõ est fornicatoꝝ Et dicatur
ꝯtra illos qui dicũt ⁊ ꝙ peccatũ est sim
plex fornicatio Ego sũ liber ⁊ ip̃a ego ñ
decepi ⁊c̃ Sexta ꝯditõ est veneficoꝝ. i.
venenũ faciẽciũ aut dãtiũ Dicat̃ cõtra
mulieres q̃ recipiũt aliquid vt habeant
ab ortiuũ. ⁊ ad cooperiẽdum peccatũ ⁊
⁊ sequit̃ homicidiũ ⁊ ĩ iudicio ĩ terfectꝰ
resurget magnus ⁊ petit iusticiam de
matre de apotecario ⁊ de omnibus ꝯsen
cientibꝫ in eius morte ⁊ si aliquis eorũ
est clericus fit irregularis Dicatur d̃ illa
moniali q̃ q̃ siuit amedico regl remediũ
ne mulier grauidaretur. q̃ respondit. ꝙ
nõ deberet coire cũ viro Septĩa cõdicio
peccatorũ est idolatrarum idolum erat
inquo habitabat demon. ydolatri sunt
cimiles diuiuis ⁊ sorrilegl. quia cum de
mone faciũt opa Octaua condicio est
mẽciẽtiũ ⁊ ꝓximũ dãpnãtiũ ⁊ false iu
rãcium vel ꝓmittẽtiũ ꝑs oĩm p̃dictorũ
erit in stagno igne ardenti ⁊ sulphure
ꝙ est secunda mors. ¶ Sed quomodo
eternalis dicitur secũda mors. cum ego
vocem eaz quartam mortẽ Responsio
ꝓ ut dixi quatuor mortes venerunt hu
mano generi quarum due sunt in hoc

mundo scz mors infernal'. ⁊ mors eter-
nalis. que est secūda alterius mūdi. ⁊
quarta ꝯputādo mortes huius mūdi ⁊
alterius etiam dico ꝙ istā mortē eternā
. debem⁹ horescere orando dicere. libera
me domine de morte eterna in die illa.
quando celi ⁊c̄ Deo gratias

De eadē Dominica Sermo sextus

Diligam⁹ ope
re ⁊ veritate prima Johis
ca. tertio Et recitatiue ī epla
currentis dominice Materia erit de di-
lectione ꝓximi ordinata. ⁊ materia erit
vtilis Salutetur virgo maria ⁊c̄ ꝓ de-
claratione hui⁹ verbi. sciendū ꝙ dilectio
ꝓximi bene ordinata. est fundamentū ⁊
ꝯplmentū totius legis dei ⁊ talis potest
dicere. ꝙ ꝯplet legem dei Ratio qꝛ q̄d
quid fit in hoc mūdo totū fit amore. siue
fiat timore vel alia ratione amore fit ver
bi gratia quare fugis inimicos. O dice-
res tu timore Immo poci⁹ amore. quia
diligis vitam tuā iō ⁊c̄ Itē si datur tibi
cibus pocionatus hoc est veneno plenus.
illū ꝯmedere nō vis Et que hui⁹ est cau
sa dices ꝙ timor mortl. Sed dicendū ꝙ
pocior est amor vite Si ergo amor ē fū
damētū ⁊ primū ōniū bonoꝝ ergo qui
est bene ordīat⁹ in amore ꝓximi totā le
gē ꝯplet. ꝓpt̄ hoc beatus iohannes senex
p⁹ q̄ꝫ de⁹ sibi reuelauit ꝙ moreret̄ voca
uit ꝓplm ⁊ dicebat Filioli mei diligite ī
uicē ⁊ multociēs replicabat ista verba.
nihil addendo ꝓpter ꝫ aliqui dixerūt sibi
O pater vos sollēpniter ꝯsueuistis p̄di
care Estis vos oblitus de illo pulchro
sermone q̄ꝫ nobis fecistl de ꝯtēplatione
Respondit si hoc fiat sufficit Ideo beat⁹
paul⁹ ꝯcordans cū beato iohanne dice-
bat Qui diligit ꝓximū legē impleuit. di
lectio ꝓxmi malū nō operat̄. plenitudo
ergo legl est dilectō ad Ro. tertō Ideo
dicit thema Diligam⁹ .s. ordīare ope
⁊ veritate. patet thema Inueni in sacra
scriptura ꝙ dilectio ꝓximi ordīata debet
hrē q̄tuor ꝯdicōes. qꝛ ꝓxim⁹ dꝫ diligi
veracit̄ sine fictione. prudēt̄ sine corrup-
tione. Tēpāt̄ sub diuina dilectione. Ge
neralit̄ sine exceptōe. in dilectōe ꝓximi ī
vita sua ꝯplet legē dei Ideo dicit thema
diligam⁹ ope ⁊ veritate Dico primo
⁊c̄ veracit̄ sine fictōe vnde auct̄as dilec
tio supple sit ī uobis sīe sil'atōe Qui has
q̄tuor ꝯdiciones ꝑuat legē īplet Mō vi
deam⁹ quō poterit ꝫ declarari ꝫ seruiet
phia que dicit de veritate ꝙ veritas est
adeq̄tio siue ꝯformitas rei ad intellectū
qꝛ tūc ꝓpō est vera qñ res ad extra ꝯcor
dat Ad veritatē ei⁹ req̄rūt̄ ꝫ s. factū vl
res ad ext̄. scdo v̄bū significatm̄ tertō sig
nificatū ī tellect⁹ Sic ad veritatē amorl
t̄a req̄rūt̄ scz cor siue bona volūtas ver
bū. ⁊ op⁹ ad ext̄. Tunc etl amor ꝓxi ha
bet fundamentū in corde quando homo
desiderat bonū tp̄ale vl sp̄uale ꝓxio vt
ꝓ se. ⁊ gaudet de bono suo ⁊ orat vt ꝯꝑ
uet̄ ī illo. ⁊ tristat̄ de malo ꝓxi. ⁊ ꝯpatit̄
sibi nisi istud fūdamētū sit in corde nihil
valꝫ dilectō. sil'ata erit ideo dauid ꝯt̄ ta
les dicit Qui locūt̄ pacē cū ꝓximo suo.
mala aūt ī cordibꝫ eoꝝ da illis ꝑm opa
eoꝝ ⁊c̄ p̄s. xxvij Qui diligūt fle cū iu-
da māsionez habebūt q̄ salutādo ⁊ oscu
lādo t̄didit saluatorē Et req̄rit̄ verbū
sig̃ficatm̄ si dicat̄ diligo ꝓximū ī corde
ꝫ nō loq̄r ei ñ ē ibi veritas dilectōis Iō
oꝫ sibi loq̄ qꝛ v̄bū ē signū illi⁹ qd̄ ē ī mē
te Ea enī q̄ sūt in voce sūt note .i. signa
eaꝝ que sūt in aīa passionū vt dicit ph⁹
Ideo est magnus defect⁹ maxime mu
lieꝝ dicēciū nolo sibi malū ꝫ nō loquor
sibi qꝛ dixit michi malū Alij dicūt si ip̄a
īcipit mihi loq̄ loq̄r nec g̃tes nec gr̄as
habetl qꝛ etiā iudeū salutātē salutabitl
Ido dicebat xp̄⁹. bon⁹ hō de bono the-
sauro cordis ꝓfert. bona ⁊ malus homo
. de malo thesauro ꝓfert mala Mat. xij.

¶ Tertio requiritur opus vel res ad extra. quia ab eo quod res est vel nō est. oratō vera vel falsa dicitur puta iuuare se mutuo et in nullo se fraudare nec dampnificare nec in bonis furādo bona. nec fructus etc. quia ex furto fructus venit omne malum nostrū. et nisi xp̄us iuuisset nos etc. ōnes eramus dampnati nec ip̄m diffamādo directe vel indirecte. dicendo. non sum ego latro vel ebrius etc. quasi dicat. sicut uos. et quia nō dicūt clare nō faciūt sibi ꝯscientiā sed oportet reuocare si vultis saluari nec ip̄m in persona tāgēdo feriendo vel aliter Si ergo diligis ꝓximū in corde. et etiā loquēdo oportet quod ipsum diligas etiā opere nō tāgendo bonam famā nec personā eius Immo eius bona ꝯseruando. famā defendendo et ꝑsonā Talis amor est verus et sine fictōe Ideo dicebat iohānes filioli mei ñ diligamus verbo neq̄ lingua suple tm̄. sed oportet veritate. pria. Joh̄ tercio. Nota nō diligamus verbo verbū est conceptus mētis et signat dilectioez q̄ est in corde vel ibi debet esse. neq̄ linguā .i. verbo significatio tātū s̄ opere et veritate ¶ Dico scdo etc. ꝓuident sine ꝓpria corruptione. discrete autē diligendus est ꝓximus ne in loquēdo parti opando truffando vel visitādo vel alia familiaritate sequatur aliqua peccati corruptio Qui eniz nimis igni aꝓpximatur calefecit et ꝯburitur. Ideo aplus Odientes malū adherētes bono caritatez fraternitatis inuicē diligētes Ad Rosecūdo Illa est discreta dilectō. qñ hō scit extrahere bonū de malo. et ecōuerso Quō autē hoc debet fieri ostendit xp̄us dicens Si manus tua vel pes tuus scādalizat te. erue eū et ꝓice abs te Mathei xviij. ꝓice .i. ꝓcul eice s̄ quod tibi nocet Ecce doctrinā xp̄i Semel leo papa sāctus et bonus intelligens hāc doctrinā ad lrāz abscidit sibi manū cū diceret missā Mulieres osculate sūt sibi manū exquo secuta fuit tēptatō carnis Ideo post missam abscidit sibi manū secrete Cū autē nō celebraret ōnes mirabātur qz papa nō celebrat vt ꝯsueuerat. ip̄o autē cognito suo defectu deuote et cū lacrimis orauit v̄ginē mariā q̄ sibi manū restituit s̄ miraculū declarat quod xp̄us non ad litterā intellexit Sed itellectus verus habetur ex officijs istorum mēbrorum manibus aūt opamur et facimus oīa Ideo dixit phūs quod manus est organū organorum. Ideo sic intelligitur si vos habetis aliquā ꝑsonā q̄ facit vestra negotia et vos diligitis illam et illa scādalisat vos quia vobis occasio peccādi est Talis manus abscidatur et ꝓiciatur .i. ꝓcul eiciatur. bonū ē tibi ad vitā ingredi debilē vel claudū q̄ꝫ duas manus vel duos pedes habentē mitti in ignē eternum Si ergo aliquis vestrū habz in domo vel in aīcicia aliquā ꝑsonā q̄ scādalisat vos et facit ꝑdere animā famā et bona eiciatur foras etc. Ideo rectores ꝯmunitatis debent ꝓuidere in peccatis notorijs quia ex peccatis secretis nō imminet ꝑiculū tātū ꝯmunitati Si dicatur quomodo ꝓuidebitur Dico quod ꝑ ꝯsiliū et statutū generale etc. Idem de pede. officiū pedis est sustinere ꝑsonā Qui ergo sustinet vos dando vobis necessaria ille dicitur esse pes tuus. et iam scādalizat te Ideo ꝓice etc. verbi gratia de scutiferis q̄ sustinētur a dominis. domini sunt pedes eorum. sed si scandalizant te quia faciunt te esse homicidam furē vel lenonez ꝓicias eas foras Idē de viduis q̄ sustinentur ab aliquibus sed si scandalizātur ab eis abscide ¶ Item officiū oculi ē ostendere viam et dirigere in agēdis Oculus noster est aduocatus confessor magister vel ꝓcurator Si oculus scandalizat te eruatur et ꝓcul eitiatur cito. et tunc amor est discretus talis ergo se debet homo gubernare vir cū muliere. mulier cū viro. masculus cū masculo. feia cum femina quod nō seq̄tur

peccatū nec ꝓpria corrupcio Unde poeta
Que nocitura tenes q̄ꝫuis sint cara re-
linqꝫ Ergo diligam⁹ supple prudent̄ ⁊c̄.
¶ Dico tercio ꝙ debem⁹ diligere ꝓximū
tp̄anter sub diuinali dilectōne scꝫ vt sup̄
amorē dei. nullū amorē aliū ponamus.
videtis vos in lampade quō oleū natat
super aquā. ⁊ sic illuminat̄ lampas. Ita
debet esse in corde hoīs ꝙ amor dei de-
bet natare amore creaturaꝝ debet esse vt
aqua frigida ⁊ isto modo cōseruat̄ ibi lu-
men grē dei. Ideo xp̄s loquēs de amo-
re quē debem⁹ habere ad deū ⁊ ad crea-
turam. dixit diliges dñm deū tuū ex to-
to corde tuo ⁊ ex tota anima tua ⁊ ex to-
ta mente tua. hoc est maximū ⁊ p̄mū mā-
datū seu p̄ceptū. de amore autē ꝓximi
nō dixit diliges ꝓximū tuū ex toto corde
tuo ⁊c̄. Sed dixit diliges ꝓximū sicut te
ipsum Mathei. xxij. Nota diliges dñm
deū tuū ex toto corde tuo scꝫ fideliter.
Iam scitis ꝙ cathedra fidei in corde con-
sistit ideo cū tenemur ipsū diligere fideli-
ter. contra hoc faciūt q̄ recurrūt ad diui-
nos vel ad sortilegos ⁊c̄. tales frangūt
sibi fidē. sicut miles q̄ dimisso rege cui ꝓ-
misit fidē vadit ad regis inimicū infide-
lis ⁊ ꝓditor est. ad xp̄m ergo recurrēdū
est in omnibꝫ necessitatibꝫ. nolo esse infi-
delis ego perdidi hoc vos scitis quis ha-
bet ⁊c̄. vel indigeo sanitate ꝓ me vel filio
⁊c̄. p̄be fili mi cor tuū mihi ⁊ oculi tui vi-
as meas custodiant. ꝓuerbioꝝ. xxiij. ¶
Scdo diliges dñm deū tuū ex tota ani-
ma tua scꝫ reuerent̄. quia cuꝫ reuerencia
debem⁹ loqui de deo. verbū enī iniciū ha-
bet ab aīa. ph̄us dicit. voces sunt note. i.
signa eaꝝ q̄ sunt in aīa passionū quando
noīatur ihesus vel maria debem⁹ facere re-
uerenciā ⁊c̄. Contra hoc faciunt iurato-
res renegatores ⁊ blasphematores q̄ ꝓ
nihilo renegant tales ꝓditores sunt Co-
gita q̄lis damnacio ē talibꝫ p̄parata cuꝫ
ꝓditores in hoc mūdo tā grauit̄ puniant̄

Ideo esset bonū ꝙ rectores statuerent
sub certis penis ꝙ null⁹ iuret ⁊c̄. Et ꝓpt̄
hoc etiā necessariū ⁊ bonū esset mouere
ludū quia ibi est fons ⁊ origo iurādi. ⁊c̄.
Custodi ergo temetipsum ⁊ animā tuā
sollicite. Deutro. iiij. ¶ Tercio diliges
dñm deū tuū ex tota mente tua scꝫ dili-
genter. postq̄ꝫ enim laborasti feria scd̄a ⁊
t̄cia ⁊c̄. diligent̄ in mēte tua sis memor
ꝙ in dominica nulluꝫ opus seruile tp̄ale
facias nō ire ad ferias vel fora non aperi-
re laboratoria nō facere rasurā ⁊c̄. Me-
mēto vt diē sabbati. i. quietis sanctifices
Exodi. xx. Ex obseruācia festi venit om-
ne bonū. quia plus ꝓficiunt bona tua tūc
q̄ꝫ ex omnibꝫ laboribꝫ tuis. Et per oppo-
situm ex fractione festi venit omne malū
Qui bene vult seruare festa debet obser-
uare q̄tuor. ¶ Primo abstinere ab om-
ni negocio tp̄ali non solum nō facere nec
etiā loqui nec cogitare. ¶ Scdo ire ad
missaꝫ ieiunus. multi excusant̄ a ieiunijs
ecclesie. ꝫ ab audientia misse nō sic se p̄nt
excusare ¶ Tercio ꝙ sitis a p̄ncipio mis-
se vsqꝫ ad finez qñ datur benedictio oēs
debetis esse in cōfessione. ¶ Quarto nō
loqui in missa. Et post missā poteri dice-
re. O benedict⁹ deus modo cōpleui serui-
ciū dño meo. hoc est maximū ⁊ p̄mū mā-
datū ꝫ aliq̄ decipiunt se q̄ super amorez
creatoris ponūt amorē creature de q̄b⁹
dt xp̄s. Qui amat patrē aut matrē plus
q̄ꝫ me nō est me dign⁹ ⁊ qui amat filium
vel filiā plus q̄ꝫ me nō ē me dign⁹ Ma-
thei. x. Sup̄ deū diligit quis creaturā qñ
ꝓ creatura facit cōtra deū. Gregori⁹ ꝓ-
bacio dilectionis exhibicio ē operis. ¶
Dico q̄rto ꝙ debem⁹ diligere ꝓximū ge-
neraliter siue exceptiue ꝙ cor sit ita latuꝫ
ꝙ omnes gentes mundi recipiat in sua
dilectione. Benedictus q̄ potest dicere.
omnes gentes diligo. quia si vos dicitis
diligo omnes gentes nisi talem qui occi-
dit patrē meū vel fratrē ⁊c̄. Iam nō dili

gitis generalit̄.nā sicut deus diligit generaliter oēs creaturas etiā inimicos suos non subtrahendo eis beneficia generalia. Ita vult etiā q̄ nos generalit̄ diligam⁹ oēs gentes hanc rōnē tangit Johēs dicens Carissimi si sic q̄ quia deus dilexit nos sc̄z generalit̄ t debem⁹ alterutr̄z diligere sc̄z generalit̄ sine exceptione. ꝑma iohis q̄rto. Ideo apls ozando dicebat, deꝰ habundare faciat caritatē vestrā inuicem t in omnes. ꝑma Thessal.iij. Nota in oēs tam inimicos q̄z amicos tā viuos q̄z mortuos. tā xp̄ianos q̄z infideles t sic tenebimus xp̄i consiliū dicentis. Ego dico vobis diligite inuicem inimicos vestros tc̄. Mathei q̄nto.

¶ Dominica tercia post festū trinitatis. Sermo p̄mus

Humiliamini sub potēti manu dei vt vos exaltet. Verbū istud habet̄ textualit̄ ꝑma canonica petri q̄nto Et recitatiue in epistola currentis dn̄ice. Ꝓ declaracōe breui huius verbi t materie p̄dicande. Sciendū q̄ si hō vult cōparare vitā huius mundi ad vitam alterius mundi Inueniet hō magnā differentiā t cōtrarietatē. Nā ps̄ona tā regularis q̄z secularis q̄ in hoc mundo vult exaltari in honoribus officijs dignitatibꝫ t superbia. In alio mundo humiliabit̄. Qui autē in hoc mundo vult humiliari i alio exaltabitur hoc potest declarare exēplo statere quia quāto pars sinistra plus exaltabit̄ tanto dextra plus humiliabit̄ t econuerso Nō cogitare q̄ manus dei.i. eius ꝑtus infinita teneat statera in manu quēadmodū michael depingit̄ cū statera i manu sua ps sinistra est p̄sens vita. ps autē dextra vita futura. q̄ ergo in sinistra huius vite exaltatur in alia humiliab̄ t q̄ hic humiliat̄ in alia exaltab̄. Auctoritas. Dis q̄ se exaltat humiliabit̄ t qui se humiliat exaltabitur Luce.xviij. Nota ois vniuersaliter Ideo dī thema humiliamini sc̄z in hac vita sinistra sub potēti manu dei q̄ tenet statera iustā vt vos exaltet sc̄z in dextra glorie. patet thema. In sacra scḡptura inueni q̄nq̄ spēs vere humilitat̄ q̄ sunt sc̄z Hūilitas reuerēcie q̄ ostendit̄ in oꝛōne Humilitas obediēcie q̄ oñdit̄ in opacōe Humilitas penitēcie que manifestat̄ in confessione

Humilitas pacientie que apparet in tribulacione.

Humilitas sapiencie que relucet in conuersacione

Et de q̄libet istaꝝ intelligit̄ thema humiliamini sub potenti manu dei tc̄. ¶ Prima species bone t vere humilitat̄ est humilitas reuerencie q̄ maxime ostendit̄ in oꝛōne q̄ venit ex cōsideracōne illius maiestatis dei incōp̄hensibilis t infinite potencie respectu cui⁹ totus mūdus non est nisi vna famula t q̄si nihil. Et ex alia p̄te consideraṅdo ꝑiam modicitatē t sic cōtrahit̄ t humiliat̄. sicut canis licet terribilis timet t tremet ad p̄sentiam leonis Et rusticus cozā rege vel imꝑatoꝛe Ita te nobis q̄ tū cunq̄ tu sis terribilis. superbus t p̄sumptuosus pone te intellectualiter cozā leone sc̄z deo vel imꝑatoꝛe cum potestate t sic humiliaberis. Ideo q̄n volueritis facere oꝛōnē nō stat⁹ in inapiaris sicut stult⁹ balistari⁹ facit q̄ sine signo cōsideracōe emittit sagittā. bonus autē balistari⁹ respicit ad signū. Ita q̄ vult oꝛationē facere debet. Idō apls. humiliamini in cōspectu dn̄i t exaltabit vos Jacobi.iij. Nota humiliamī in cōspectu dei. hoc dī specialit̄ clericis. generalit̄ autē laycis et clericis. Clerici autē quādo faciunt officium debent humiliari in cōspectu dn̄i q̄ est ibi p̄sens ꝑ q̄ ipsemet dicit vbi sunt duo vel tres cōgregati in nōie meo in medio eoꝝ sum Mathei.xviij. Ideo humiliatur dextra contra dextram non sibimet

ꝫ xp̄o in medio existenti. Ideo ꝓfunde ē humiliandū vt exaltet vos. Scd̄o cū dicit humiliamini ⁊c̄. tangit oēs generalit̄ quia ī eleuacōne corporis xp̄i omnes debent humiliari ⁊ genua flectere quia ī hostia est xp̄s verus vt est ī celo. Nota contra aliquos miseros q̄ non flectūt genua nec amouent capuciū. Ecce q̄re dicit humiliamini. de hoc ꝓphetia dauid. Exaltate dn̄m deū vestꝝ. hoc dicit̄ sacerdotibꝫ Et adorate scabellū pedū eius scꝫ hostiā q̄m sanctū est. hoc dicit̄ omnibꝫ generalit̄. p̄s xcviij. quoniā sanctū est corpꝰ xp̄i qd̄ est intus Ergo humiliamini sub potenti manu dei ⁊c̄. ¶ Scd̄a spēs vere humilitatis est humilitas de obediētia q̄ ostendit̄ in opacione q̄ venit ex cōsideracōne salarij sicut bos humiliat̄ ad iugū. quia dn̄s ꝓuidet ei. Et portitor ad onꝰ rōne mercedis. Ita de nobis xp̄s tanq̄ bonꝰ mercator. fecit vnū ferdellū parui ponderis ꝫ magni p̄cij ⁊ lucri. Istd̄ ferdellū ē obedientia ad decē p̄cepta. ¶ Primū preceptū est ꝙ in tuis necessitatibꝫ nō recurras ad diuinos. ꝫ ad deū. ¶ Scd̄m ꝙ cū honore ⁊ reuerētia loq̄mur de deo nō iurādo nec blasphemādo ¶ Terciū postq̄ laborastis feria scd̄a ⁊ tercia ⁊c̄. seruiat̄ in dominica sibi. quia nullꝰ dn̄s daret ꝓuisionē ꝫuitori nisi faciat sibi aliq̄d seruicium ¶ Quartū honora ꝑentes non solum ore ꝫ corde et opē seruiendo ⁊ eos iuuādo si īdigēt q̄ natura docꝫ ¶ Quintū ne occidas īmicū ꝫ sicut xp̄us in cruce remisit et pep̄cit. ita exemplo eius parce ¶ Sextū q̄ sicut xp̄us amore nostri recepit carnē. ita nos amore sui custodiamꝰ a luto luxurie vir et vxor ꝫuantes modū ñ faciūt luxuriā ꝫ alit̄ ⁊c̄ ¶ Septimū ne recipias aliqd̄ ab aliq̄ ꝫ labora in tuo officio diligēter et sis contentus de ꝑte tibi data a deo. quilibet pater vult ꝙ filij sint contenti de parte eis data. Alias pater nō haberet pacientiā ꝙ vnus recipe

ret partē alterius. ita de deo. ¶ Octauū refrena lingua tuam a diffamacionibꝫ ⁊ falsis testimonijs. ¶ Nonū q̄ sicut debetis custodire corpora a luxuria ita ⁊ animam nō cogitare de illo. ¶ Decimū cauere a ꝯcupiscētia bonoꝝ temporaliū. de qua d̄t apostolꝰ. Radix omniū maloꝝ ē cupiditas. p̄ma Thimoth̄. vi. Ecce hic ferdellū decē libraꝝ mercatoris xp̄i qui dicit cuilibet vestꝝ. porta michi hoc onus vsq̄ ad portā domus mee. porta ꝑadisi est mors. hec porta dn̄i iusti non solū peccatores transibunt per eā. Et non ꝓmittit. xij. denarios vel vnū florenū ꝫ regnū celeste cui nihil est cōparabile. Auctoritas xp̄i dicentis. Tollite iugū meū super vos ⁊ discite a me quia mitis sū ⁊ humilis corde. ⁊ inuenietꝭ requiē animabꝫ vestris. Iugū enī meū suaue est ⁊ onꝰ meū leue. Mathei. xi. Nota tollite scꝫ vt bos vel portitor ꝓpter lucrū. Si dicat̄ dn̄e ⁊ q̄modo portabimꝰ dicit. discite a me q̄ mitis sū ⁊c̄. dn̄e qd̄ salariū dabitis nob̄. respondit inuenietꝭ requiē animabꝫ vestrꝭ dn̄e ⁊ est magni ponderꝭ. Nā iugū meū suaue est ⁊ onus meū leue. ¶ Tercia spēs est de p̄nia. ⁊ ista ostendit̄ in cōfessione. ista venit ex consideracōne ⁊ memoria peccatoꝝ ⁊ penaꝝ ex peccatis debitoꝝ quando enim homo magnꝰ dominus vel paruus religiosus vel secularis cogitat de peccatis suis dicens. O miser gentes honorant me ⁊ ego sum talis ribaldus q̄ feci hoc ⁊ hoc ⁊ sic cor humiliat̄ ad penitēciam ⁊ venit ad confessorem ⁊ flectit genua quia ita debet fieri dicens Pater ego sum vnꝰ magnus peccator ꝓditor contra deū quia fregi sibi fidē ꝓmissam in baptismo. feci voluntatē dyaboli ⁊ cōfessor stat pro tribunali. Ecce humilitas penitencie. Nota de hoc similitudinē in natura de pauone superbo qui superbit quādo respicit plumas suas ꝫ quādo videt suos

pedes turpes humiliat̃ ⁊ deponit caudam
eleuatã. Sic est de nobis quãdo respici-
mus plumas nostras pulchras. cor sup-
bit quando homo cogitat gen⁹ suum vel
corporalẽ pulchritudinẽ vel fortitudinẽ
vel ornatuz vestimentoꝝ sicut mulieres
vel diuicias honores. Iste plume dant
cordi superbiã. ꝫ respiciat̃ modicũ pedes
corruptos quot peccata ⁊ corrupcõnes
fecistis q̃ si ad lumen venissent ⁊ fuisset
factus ꝓcessus. iã fuissetis tociẽs com-
bustus ⁊ sic humiliabit̃ cor ad confiten-
dum peccata. Ideo d̃t scriptura humilie
mus illi aĩas nostras ⁊ in spũ contrito ⁊
humiliato seruiẽtes illi dicam⁹ vt scd̃m
suã voluntatẽ sic vobis fiat Judith. viij
Nota humiliem⁹ illi aĩas nostras qꝛ hu
militas corporis sine humilitate anime.
pocius est ypocrisis q̃ꝫ humilitas. Et in
spũ contrito Ecce cõtricio cordis Et hu
miliato. Ecce cõfessio oris. seruiẽtes illi
scꝫ in penitencia. ieiunando. abstinendo.
orando ⁊c̃. quia melius est corrigere fi-
lium scꝫ corpus ꝓpriũ virga penitẽcie q̃ꝫ
si sagiones iferni ⁊c̃. Ideo xp̃s Dico vo
bis ꝙ nisi penitenciaꝫ egeritis oẽs simul
peribitis. Luce. xiij. Ergo humiliami ⁊c̃.
¶ Quarta spẽs est humilitas d̃ pacĩa q̃
ostendit̃ in tribulacõne. ista venit ex consi
deracõne ĩpossibilitat̃ fugiendi man⁹ dei
quãdo deus dat aduersitatẽ ĩmittens in
firmitatẽ paupertatẽ. ꝑdicõnem bonoꝝ
vel filioꝝ non debet̃ murmurare contra
deũ. ꝫ dicere pacient̃ dñe sit ĩ remissionẽ
peccatoꝝ meoꝝ. dñe exquo placet vobis
ego recipio pacient̃ ⁊ sic homo facit de ne
cessitate virtutẽ. Ita fecit ille scũs Job
q̃ in vna die perdidit septem milia oues
tria milia camelos. q̃nq̃ginta iuga boum
⁊ q̃ngentas azinas. septẽ filios ⁊ tres fi-
lias quas dñs oppressit. ⁊ quãdo nũcia
tum fuit sibi. dixit. dñs dedit domin⁹ ab-
stulit. sicut dño placuit ita factum est sit
nomen dñi benedictuz. Job. p̃mo. Ista

est humilitas pacientie. De ista est exẽ-
plum ĩ natura de caniculo q̃ fecit aliquid
⁊ domin⁹ recipit virgã contra eum ⁊ ca
nis ꝓsternit se ĩ terra quasi instinctu na-
turali cogitat quo fugerẽ quis daret mi
chi vitã. Secus de magno cane rusticali
qui fugeret ad maccella. Ita de nobis
deus tenet virgã correctionis cõtra nos
⁊ ꝑcutit ⁊ ferit te quãdo dat tibi aliquã
tribulacionẽ ⁊c̃. Ideo humilia te vt ca-
niculus ⁊ sic dulcorat̃ cor domini ⁊ ꝓicit
virgã. Sed cauete ne faciat̃ vt mostin⁹
seu alanus q̃ quando datur sibi panis a
suo domino facit sibi ludũ de cauda. Sꝫ
si domin⁹ recipiat virgã contra eũ statim
monstrat sibi dentes ⁊ nõ vult redire ad
dominũ suũ. Sed tunc dñs dimissa vir-
ga cũ ense, vel lancea ꝑcutit eũ. Ideo d̃t
scp̃tura omne qd̃ tibi applicatuz fuerit ac
cipe ⁊ in dolore sustine ⁊ in humilitate
tua pacientiã habe. Ecclesiastici. ij. ¶
Quinta est humilitas sapĩe que ostendi
tur in cõuersacõne. ista venit considerãdo
sup̃bie periculũ ⁊ humiliacõnis securita-
tem. Ideo magna sapĩa est viuere humi
liter in ꝫ mundo ⁊ magna stulticia viuere
superbe ⁊ pompose. hoc declaro per talẽ ca
sum ponatur casus ꝙ rex vel papa faciat
magnũ conuiuiũ in palacio suo ⁊ omnes
inuitati habeant intrare ꝑ portã paruulã
⁊ bassã. Nunq̃d esset stult⁹ si aliq̃s vellꝫ
intrare capite erecto nolens se humiliare
talis eni lederet caput suũ. Ita in ꝓposi-
to. omnes simul inuitati ad conuiuiũ re-
gis xp̃i ⁊ pape in palaciuz paradisi. Dicit
eni xp̃s. venite ad me omnes q̃ laborat̃
⁊ onerati estis ⁊ ego reficiã vos Mathei
xi. Et porta per quã habemus intrare est
stricta vt dicit christus. Quã angusta ẽ
porta ⁊ arta via que ducit ad vitam. ⁊
pauci sunt qui inueniunt eam. Mathei
septimo. Ergo si volumus illuc intrare.
oportet nos humiliare de pompis vani-
tatibus superfluitatibus ⁊ iniquitatibus

solum recipiendo necessitates. nō delecta
ri debem⁹ nimis in negocijs huius mūdi
Ideo dt scptura. Quanto magn⁹ es scz
in genere. honore. scia vel dignitate humi
lia te in omnibꝰ. Ecclesiastici.iij. Nota
humilia te in omnibꝰ.

¶ Dominica tercia. Sermo scds

Hic peccatores
recipit ⁊ manducat cū illis Lu-
ce.xv. Nota ꝙ euuangeliū hodernū ostē
dit nobis q̄tuor de xp̄o. de quo loquitur
thema dicens. Hic peccatores recipit.i.
xp̄s in sua cura vt medicus īfirmos
Primo ꝙ est magister celestiū
Scdo ꝙ est medicus sp̄ualis
Tercio ꝙ est pastor humane nature
Quarto ꝙ est dn̄s tocius vniuersi
Primo igit̄ ostendit̄ nobis in scō euuan
gelio ꝙ ihesus est ⁊c̄. hoc ostendit̄ in pri-
ma clausula. cū dr. Erant appropinquā
tes ad ihesū ⁊c̄. publicani sunt publici pec
catores. peccatores sunt q̄ veniebant ad
deū. ꝫ licet peccatores secrete peccabant.
Sed uolebāt xp̄m sequi ꝓpter suā p̄di-
cacionē. ⁊ hoc ostendit̄ cum dt vt audi-
rent illū. ⁊ in hoc dico innuit̄ de eo ꝙ est
magister celestl. tres enī magistri fuerūt
ꝫ xp̄s fuit mgr̄ celestl. ¶ Prim⁹ fuit ter
renalis scz moyses q̄ dr terrenus quia in
tellectus potest capere q̄ docuit vt cū di
cit Deutrono. vi. Audi israhel dn̄s deus
tuus vn⁹ est. diliges dn̄m deum tuū ⁊c̄.
omnis enī creatura concedit ꝙ est vn⁹.
⁊ ideo dr terrenus. quia terrena ꝓmitte
bat ⁊ nihil celeste. Unde iohis.iij. q̄ de
terra est. de terra loquitur. ¶ Scds ma
gister fuit celestis. qr est de eo vt de do-
ctore parisiensi vel colonieñ. xp̄s in celo
eternus cū patre existens. Sed veniens
in hunc mundū indutus hūanitate. ince-
pit legere secreta magna. videlicet ꝙ ille
deus de q̄ fuerat loquut⁹ moysi esset tri-
nus in personis siue tres persone cum dt
tres sunt q̄ testimoniū dant ī celo. pater
verbū ⁊ sp̄ūssanctus ⁊ hij tres vnū sunt.
p̄ma iohānis. v. Itē moyses ꝓmisit ter
rena. ꝫ in doctrina xp̄i non īuenietis ꝙ ꝓ
miserit terrena. ꝫ tantūmodo celestia. ⁊
hoc cum dt. Beati pauperes sp̄ū. quoniā
ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Mathei. v. Hic
incipit nouū testamētum. q̄ fecerit volun
tatem patris mei q̄ in celis est ipse intra-
bit in regnū celoꝝ Mathei. vij. Itē non
ordinauit sacrificiuz terrestre vt faciebāt
sacerdotes antiq̄tus Sed ipse semetipsū
in hostia cōsecrata. Facta enī consecracio
ne ⁊ verbis cōsecracōnis a sacerdote ꝓ-
latis ibi est de⁹ ⁊ homo. Est enī in sacra-
mento eukaristie totus xp̄us. Nā ibi est
corpus xp̄i diuinitas xp̄i ⁊ aīa xp̄i ⁊c̄. de
quo vide sanctū Thomā.iij. ꝑte.q.lxxvi.
arti.p̄mo. Ideo de veteri sac̄mento siue
sacrificio dicit. nō est mihi voluntas in
vobis dicit dn̄s exercituum ⁊ mun⁹ non
suscipiā de manu vestra. Malach̄.p̄mo.
ab ortu solis vsq̄ ad occasum magnū est
nomen meū in gentibus vsq̄ q̄ deuorat.
Ideo dr magister celestis. ideo dixit illi
nichodem⁹ Rabi scim⁹ quia a deo venisti
mgr̄ nemo enī ⁊c̄. Joh̄.iij ¶ Terci⁹ fuit
mgr̄ infernalis. Rex sup oēs filios sup-
bie. ⁊ iste venit ad cōsiliandū machome-
tum q̄ on̄dit ei infinita mala. maxime de
luxuria ita ꝙ si non p̄t habere mulierē ꝙ
haberet viꝝ. Et ecce mgr̄ infernal'. No-
ta historiā de h̄ Math̄.xxij. de secta sadu
cheoꝝ q̄ ex vna ꝑte erant iudei. ⁊ ideo ti
mebant sectam sarracenoꝝ. q̄uis adhuc
nō essent sarraceni ⁊ accesserunt ad xp̄m
faciendo sibi questionē de muliere q̄ ha
buerat septē viros q̄bus dixit rn̄dendo.
erratis nesciēdo scp̄turas neq̄ vtutē dei
In resurrectōe enī nō nubent neq̄ nuben
tur Ido poterat dicere nemo ascendet in
celū nisi q̄ descēdit de celo Joh̄.iij. nemo
ascendet ī celū. scz ꝓmittēdo celestia ꝫ
terrena. Ido si terrena dixi vob̄ ⁊ nō cre

ditis ꝛc̄. et hoc per moysen. ¶ Secundo ostendit̄ in euuāgelio ꝙ xp̄s est medic⁹ spūalis dando medicinā plagis ꝛ vulneribus peccatoꝝ nostroꝝ ꝙ ostendit̄ cum d̄r scribe ꝛ pharisei murmurabāt dicētes quia hic peccatores recipit ꝛ māducat cū illis. q̄ rep̄hendebant īiuste eū. Medic⁹ enī cū quibus debet habitare cū sanis vel cū infirmis. Nulli dubiū q̄n medicus infirmis necessari⁹ ē. Unde Aug⁹. magn⁹ ad nos venit de celo medic⁹ quia ī mūdo vbiq; iacebat egrot⁹. hoc ideo d̄t hic scz xp̄s peccatores recipit quō iste medic⁹ curat vulnera ꝛ de hoc habet̄ sermo in die cinerū qñ scz recipit in cura sua aliquē cuz ieiunas. vnge caput tuū ꝛ faciem tuā laua ꝛc̄. ¶ Tercio ostendit̄ in euuāgelio ꝙ xp̄s est pastor humane nature ꝛ hoc ostēdit in sollicitudine ouiū. cū dicit erat quidam habēns oues ꝛ ꝑdidit vnā ꝛ dimisit nonaginta nouē. Iste pastor est xp̄s qui dicit. Ego sū pastor bon⁹ Joh. x. Tunc perdit̄ vna ouis qñ vnus hō ꝓpter aliqd̄ peccatū perdit̄. vtputa qñ vides vnā mulierem quā cōcupiscis ꝛc̄. Unde maxime sunt duo peccata q̄ faciunt perdere ouem Primū est iurare enormit̄ Scd̄z est ludus taxilloꝝ. per ista duo peccata ꝑdunt̄ q̄plures oues. veniūt ex istis mortalitates ꝛ fames. ideo dicebat dauid. Erraui sicut ouis que perijt ꝛ ideo qñ ouis redit ad ouile est magnū gaudiū in celo. ¶ Quarto ostendit̄ in euuāgelio ꝙ xp̄s ē dñs vniuersalis cuz d̄r. que mulier vsq; ibi. penitenciam agente. Ista mulier dña decē dragmaꝝ est mīa xp̄i siue misericordia xp̄i vocat̄ mulier quia cōmunit̄ mulieres habent cor piū ꝛ misericordiores sunt viris. ꝛ ideo xp̄s cōparat suā misericordiā mulieri. Nota decē dragme sunt decē creature in quib⁹ est ymago diuine bonitat̄ ꝛ sunt nouem ordines angeloꝝ scz angeli. archangeli ꝛc̄. ꝛ natura humana. ꝛ sicut in dragma est ymago regis sic in istis similit̄. Nā deus non posuit ymaginem suā in aqua nec in terra. nec in aere. Sed in creatura hūana. Sed decima dragma fuit perdita. scz natura humana ꝓpter peccatū p̄mi hominis Nota sic fuit Sicut si tu haberes captiuū ꝛ captiuā. similiter oēs filij essent captiui. Sic similiter qñ adā ꝛ eua vendiderūt se dyabolo ita ꝛ oēs eoꝝ sequaces. Ideo mulier scz misericordia dei. accendit lucernā scz xp̄s nam sicut in candela sunt tria. scz cera filum ꝛ lux. ita in xp̄o sunt tria. scz cera humanitat̄. filū anime sensitiue. ꝛ lux diuinitatis. De ista candela d̄t dauid ī psalmo q̄modo tu illuminas lucernaz meā dñe deus meus illumina tenebras meas. ista candela euertit domū in mundo p̄dicando ieiunādo ambulando ꝛc̄. ꝛ inuenit eā in die veneris scā. ideo d̄t vicinis suis. i. angelis creatur̄ ꝛc̄. Congr̄tulamini michi quia inueni ouē quā perdiderā ꝛc̄.

¶ Dominica tercia. Sermo. iij.

Que mulier habēs dragmas decē Lu. xv. Sermo nr̄ erit de scō euuāgelio quod cōtinet magna secreta sacre scp̄ture ꝛ multas bonas doctrinas notabiles. Sed p̄mo salutetur beata v̄go maria. Sequit̄ q̄ mulier hñs ꝛc̄. In isto euuangelio xp̄s ostendit̄ excellere in q̄tuor excellēcijs siue modis

Primo oñdit̄ vt mgr̄ celestialis
Scd̄o vt medicus spūalis
Tercio vt pastor virtualis
Quarto vt dñs vniuersalis

De istis excellēcijs d̄t thema. Que mulier hñs ꝛc̄. ¶ Primo oñdit̄ sicut mgr̄ celestialis vt sup̄. Si enī moyses audiēdo v̄ba dei stetit. xl. diebꝫ ꝛ totidē noctibus in q̄b⁹ nō māducauit neq; bibit q̄to magl̄ stare debēt q̄ ipsū viderūt ꝛ cū ipso comederūt ꝛ audierūt. q̄r erat hō ꝛ erat inter eos loquēs ꝛ cōuersans. Ecce quō

oñdit mgr celestis t fuit cõpleta ꝓphecia Ysaie.xv. erigit mane erigit mane. videt enī ꝙ sit ibi nugacio t tñ non est. ℔ est ibi secretū. erigit mane t duplicat. cuius rō est quia nō sufficit audire doctrinam xpi aure corporali ℔ etiā cordiali. scz ad credendum t ad obediendū. Nota mane dr in ortu solis qñ mittit radios suos p vniuersam terrā. Sic xps qui dr sol iusticie Unde dr virgini marie ex te ortus ē sol iusticie tc. Itē deus pr ꝓmittens filium suū dicit orietur vobis. i. ad vtilitatē Sol iusticie q̄ exiuit de vtero ꝟginis marie t expandit radios doctrine euangelice Audiam enī quasi magistr. Moraliter magna est consolacio xpianor qui habuerūt talem magistr in fide. q̄ nō potest mentiri nec falli. ideo crede firmiter. Mathei.xxij. Scim? quia verax es t viā dei in veritate doces. Alie gentes habuerant doctrinā a peccatoribꝫ. vt pharisei t iudei a moyse quia licet hec doctrina sit vera. tñ moyses peccauit t ꝓpter peccata sua nō intrauit in terram ꝓmissionis. Sed nō sic est de xpo qui peccatū nō fecit t sic patet stulticia p̄sumptiua eor. qui secum disputant q̄modo est possibile ꝙ xps sit in hostia cōsecrata. deus enī potest totū mundū cōplendere in grano arene. ideo nichil debent dubitare. Nunq̄d reputaret fatuus ille q̄ ad lumen candele vellet ꝓbare nouos florenos ab aliquo sibi datos q̄nq̄ per tot fornellos transierūt ponantur in bursa quia talis est stulticia quia. xij. articuli fidei sunt de auro purificato qui scz transierūt per tot fornellos scz xpi t apostolor coram phariseis disputando t tu ad lumen candele tui intellectus vis examinare ponas i bursa conscie tue. Unde hyeronim? dat consiliū omnibꝫ xpianis vt quilibet sciat credo in deū dicendo illud bis in die videlicet i sero t in mane sicut q̄ facit homagiū regi dando fidē genibꝫ flexis. Sed tu posses dicere dñe nescio credo in deū culpa tua est. tu bene scis cantilenas ideo addiscatis t dicat vt dicat dauid q̄ fuit ante xp̄m per mille annos t sciebat i summa istos articulos t dicebat credidi virtute fidei xpiane spiritu ꝓphetie. ꝓpter qđ locut? sum dauid t sequit. ego aut ē humiliat? sum nimis Nam sicut candela absconsa nisi possit respirare stati extinguet. Ita est de nobis Fides enī est vt candela accensa in corde Unde dauid. quoniā tu illuminas lucernā meā domine ne videlicet sum i tenebris erroris falsе opiniois credo ꝙ quilibet vestr habet istā candelā accensā in corde ℔ nisi respiret dicendo Credo in deū mane t sero extinguit. Ideo modo sunt multi xpiani i mundo noie qui non sunt de facto ifideles q̄ tamē non audēt confiteri nomē xpi. Si confessus fueris in ore tuo dominū ihesum xp̄m t in corde tuo crediderіs saluus eris. Sequitur corde creditur ad iusticiā ore aut ē cōfessio fit ad salutē. Ad roma. xj. ¶ Scdo xp̄us ostendit in euuangelio vt medicus spīalis q̄ dat curā t sanitatē plagis nris t morbis peccatorꝫ nostrorꝫ qđ ostenditur ibi. murmurabant pharisei tc. Nota scriba non dr ab arte scribendi. sed a noticia scripture ꝙ idē erat ꝙ doctor. t murmurabant cōtra ipsum xp̄m. ipsum totaliter condemnādo. O magna esset cecitas condēpnare bonū medicū qui intrat hospitale ad visitandū infirmos. ideo respondit eis xps. nō est opus sanis medicus Mathei. iij. Ecce quō ostendit medicus ad sanandū plagas t infirmitates ipsorꝫ. ¶ Moraliter videam? quō dat medicinas plagis peccatorꝫ. Dico ꝙ ad similitudinē medici corporalis. qui qñ recipit infirmū facit sanū. hoc habet in ymone in die cinerꝫ t ℔ re scdo ¶ Dico ꝫcio ꝙ xps oñditur vt pastor spūalis q̄ vult seruare oues suas. qđ oñdit qñ dr quis ex vobis habet centū oues Ecce q̄modo

xp̄s ostendit se esse pastorē virtualem ⁊ concordat ꝓphetia quā dicebat Ezechiel' xxxiiij. Ecce ego ipse requirā oues meas ⁊c̄. vsq; pascā illas. ¶ Moralit̄ exemplum ⁊ doctrinā habēt hic dn̄i tēporales ⁊ ecclesiastici. q̄ntā curā debent habere de ouib⁹ corrigendo ⁊ ne pereant. Nota q̄tuor sunt peccata notoria q̄ sunt in destructionē ouiū. Primū est sustentare diuinos ⁊ diuinas qd̄ est cōtra reuerētiā dei vt habet̄ in p̄mo libro regū de saule q̄ ex p̄cepto dei omnes diuinos extirpauit nisi vnā mulierem phitonicā. Nota historiam ⁊ sic ipse fuit victus in p̄lio ⁊ filius eius. Et postea uullus de suo genere regnauit d̄r p̄mo ꝑalipomeñ. Mortuus est saul ⁊c̄. Si sciat̄ aliquā ꝓnunciatis ⁊c̄. Ecce lex dei nō solū medicinalis. ꝫ moralis. diuinus enī non solū nocet sibi ꝫ toti cōmunitati quia q̄ndiu sustinetur in vna ciuitate. dei ira est in illa Scd̄m est blasphemia diuinalis quia cuz honore debemus assumere nomē dei nostri. ita ꝙ null⁹ debet assuescere falsū iuramētū. vnde multi nostr̄ non solum iurāt false. ꝫ enormiter siue per corp⁹ siue per sanguinē. Itē renegant. Sed renegare dn̄m suum nō est opus nobiliū. tales tēpore antixp̄i sine magna violencia ⁊c̄. Itē blasphemāt contra deū ⁊ contra beatā virginē ⁊ contra omnes scōs ⁊ sanctas ⁊ eis hoc adhuc non sufficit ꝫ quādo sciunt aliquē iurantem instigant eū vt fortius iuret ⁊ tūc audiunt ⁊ rident ⁊ multū delectant̄. Nota illud qd̄ habetur Leuitici. xxix. dicit deus moysi. Educ blasphemū. Sed dicat̄ diuinus nō est iurator. Dico vobis ꝙ omnes debētis clamare contra eū sicut contra lupum ⁊ iā nullus est qui curat ꝫ oēs modo ad eū confugiunt tanq̄ ad deum. Terciū est negligencia in festiuitatibus obseruandis quia scz modo nō seruant̄. īmo aperiunt̄ operatoria. omne tempus voluit̄ in septē diebus ⁊ deus q̄ est dn̄s tēporis dedit nobis sex dies ad operandum ⁊ vnū solum sibi retinuit. vnde habemus tale a deo p̄ceptum. Memento vt diē sabbati sanctifices. sabbatū quasi requies q̄ fuit in die resurrectōnis in memoriā eius xp̄iani debent requiescere ab omni opere seruili. Quartū est sustinere ludū taxillor̄. qui est fons blasphemie. Ideo extirpet̄ quia est destructio tocius cōmunitat̄. Nota historiaz que habet̄ in tribus capitul'. quarto Regū. ergo de senatorio rege quia ex eius blasphemia occidit eū deus. Sed quare hoc quoniā q̄ talia agunt digni sunt morte. Roma. p̄mo. glosa Augustini cōsentientib⁹ faciunt ⁊ facientibus cōsentiunt. Quarto ostendit̄ dn̄s vniuersalis. cum d̄t thema Ecce mulier ⁊c̄. Nota vt in p̄cedēti sermone q̄re misericordia d̄ina cōparat̄ mulieri. Nota quō xp̄s euertit domū in p̄dicacione quia null⁹ curabat de celo sed de terra tm̄. xp̄s enī euertit vt despiciat̄ terra. Itē ꝫm leges imꝑiales solutus ⁊ soluta poterant stare simul ꝫ xp̄s euertit ꝑ matrimoniū. Itē leges imꝑales sustinebant vsuras ⁊ fraudes. ꝫ xp̄s euertit ⁊ p̄cepit ꝙ ex mutuo nihil recipiat̄. Accendit lucernā scz per incarnacōnē ⁊ euertit domū scz ꝑ p̄dicacōnē ⁊ q̄rit diligent̄ in t̄ra per mortē aut in īferno ⁊ venit in domū in ascēsione ⁊ vocauit vicinos. i. ordines angelor̄ archangelor̄ p̄ncipatuum dn̄acionū v̄tutū thronor̄ potestatū cherubin atq; seraphin ⁊ dixit ist̄ vicinis Cōgratulamini michi quia inueni dragmā quā ꝑdiderā ⁊c̄.

¶ Dn̄ica q̄rta. Sermo p̄m⁹ de euāgelio

Estote misericordes sic̄ p̄r vr̄ misericors ē Luce vi. hoc p̄n̄s euangeliū hodiernū ē p̄dicacionis verbū ⁊ doctrina xp̄i in q̄ on̄dit singularit̄ sex v̄tutes nob̄ necessarias

Dnica q̃rta p⁹ trini tatis. Sermo. I.

Prima ē misericordia ꝓximal' ¶ Scd̃a amicicia fr̃nal' ¶ Tercia pacia virtualis. Quarta confidentia supernalis. Quinta sapientia diuinalis. Sexta ꝓuidentia naturalis ¶ In hijs sex virtutibus vel doctrinis stat totum euuangelium hodiernum De prima autem loquitur thema dicens Estote misericordes sicut pater vester misericors est. quasi dicat recipiatis exēplū ⁊ doctrinam a patre vestro celesti Quia boni filij debent esse similes bonis parentibus in bonis operib⁹. Idez dixit xp̄s iudeis. Si filij abrahe estis opera abrahe facite. Johannis. viij ¶ Dico primo ꝙ dominus Jh̄s cristus in sancto euuangelio hodierno ostendit vnā virtutem que dicitur misericordia ꝓximalis de qua dicit thema in principio euuāgelij. Estote misericordes sicut pater vester misericors ē Misericordia dei erga nos est ita magna et copiosa ꝙ quicq̄d fecit quicq̄d habet quicq̄d est in celo ⁊ ī terra ⁊ in elemētis oīa dat nobis liberaliter etiā seipsum. Primo dat nobis terrā ad habitandum qꝛ in aqua non possemus viuere vel in aere vt volucres. dauid. Terrā aūt dedit filijs hoīm ⁊ nō dedit illā vacuam. ꝫ plenā arborib⁹ ⁊ plantis. animalib⁹. fontib⁹. torrentib⁹. montib⁹ ⁊c̄. Et totum dedit nobis. qꝛ ꝓ se nichil hoꝝ indiget. Scd̃o dedit nob̄ aq̄ ad uauigādū. piscandū. mūdandum ⁊c̄. Tercio dedit nobis aerem ad respirandum. qꝛ alias nō possemus viuere. Item dedit nobis volucres ad seruitium nostrum. Itez dedit nobis nubes in refrigerium solis ⁊ pluuie. Quarto dedit nobis ignem ad calefaciendum ⁊ ad preparandum cibaria. solem ad illuminandum calefaciendū ⁊ fructificandum. Idem de luna ⁊ planetis om̄s influunt. Quinto dat nobis celū empireum dicet em̄ in iudicō vniuersali bonis. venite bene dicti p̄ris mei possidete ꝑatū vobis regnū a ꝯstitucōe mdi mat. xxv. Itē dat nobis angelos in custodiā. Itez dat nobis semetip̄m. Primo dedit aīaz suam in redēpcōz animaꝝ nostraꝝ. Dat nobis corpus in hostia consecrata ad ꝯmunicandū. Item dat nobis diuinitatem in obiectū beatificacōnis Nōne videtur ergo vobis si est magna misericordia eius erga nos. Nunquid diceretur multum misericors dominus rex vel papa qui omnia sua daret ita facit deus. Ido apostolus. Deus qui prestat. i. dat vobis omnia habunde ad fruendum. i. vtendum bene agere diuites fieri in bonis operibus. j. ad Thymo vj. Cum ergo deceat filios bonum p̄rez imitari ꝓpter hoc dicit cristus nobis qui ī baptismo facti sum⁹ filij dei. Estote misericordes sicut pater vester misericors est. Si nō damus totum ad minus faciamus partem indigentibus de bonis taz spiritualibus q̄ temporalibus. Verbi g̃tia si habetis magnam scientiaz detis partē ignorāti sibi ostendendo qualiter se debet regere. Idem de deuocōne ad indeuotum ⁊ de consilio ad dubitantem ⁊ sic de alijs. Idem bē bonis tempalibus si habetis panem vinum domum pecunias vestes diuidatis cum pauperibus cristi. Et tunc eritis similes patri vestro. Ideo dic̄ scriptura. Estote benigni inuicem misericordes donantes inuicem sicut ⁊ deus in cristo donauit vobis. Estote imitatores dei sic̄ filij dei carissimi ⁊ ambulate in dilectione sicut ⁊ ipse dilexit vos ad Eph̄ iiij. ⁊. v. capitl'o ¶ Nota hic de vsurarijs qui nolūt dare nec mutuare nisi ad vsuram Non sunt filij dei qꝛ nō assimilantur patri ⁊c̄. ¶ Secundo ostenditur in euuāgelio hodierno. scd̃a virtus que est amicicia fraternalis que in hoc consistit ne vn⁹ loquatur male de alio ipsum diffamando vel peccatum eius occultum publicādo. cum dicitur nolite iudicare ⁊ non iudicabimini. Nolite condempnare ⁊ non condempnabimini. Ista verba nō dicuntur

iudicibus nec dominis quia ipsi debēnt et tenentur iudicare ⁊ condēpnare iuridice. Sed loquit̃ generaliter ne ad inuicē faciamus iudicia temeraria scz facta vel dicta alioꝝ in sinistra parte inq̃etando. verbi gratia. Si audis aliquid ꝙ possit tā in bonū q̃ꝫ in malum interp̃tari sp̃ interpretādum in bonū. Item si videtis mulierem loquentē cum clerico pōt interp̃tari ī bonū ⁊ malū. Ideo in bonū est interpretādum. Sz sunt quedā ita mala de se ꝙ nō possunt in bonū interpretari vt homicidium furtū falsum iuramentū ita possum⁹ iudicare ⁊ ꝯdēpnare qꝛ de peccatis notorijs possumus iudicare ⁊ ꝯdēpnare. vnde dixit xp̃s. A fructib⁹ eoꝝ cognscetis eos ꝑ cauete a iudicijs secretis ⁊ incertis. qꝛ regalia est dei p̃ris de hijs iudicate ⁊ cōdēpnare. ¶ Nota in vitis patꝝ de fratre iudicante fornicantem secrete cui angel⁹ dixit volens ip̃m corrigere q̃s peccat pl⁹ qui facit ꝯtra castitatem vel contra caritatem. Respondit ꝙ ille qui facit ꝯtra caritatem ⁊ bene. Ideo dixit ille plus peccas tu q̃ꝫ ille. Nota etiam de sancto patre despiciente ⁊ iudicante cōmedentem in die ieiunij. Ideo apostol⁹. Nolite ante tempus iudicare quo ad vsqꝫ veniat domin⁹ qui illuminabit abscōdita tenebraꝝ ⁊ manifestabit consilia cordium. j. ad Corin. iiij. ¶ Tercia est patientia virtualis vnius ad alteꝝ si fiunt nobis iniurie. ꝙ remittamus ⁊ simus amici. Hic notatur cum dicitur dimittite ⁊ dimittetur vobis. date ⁊ dabitur vobis. Ira odium ⁊ in patientia hominum huius mundi stat in duobus locis scz in corde ⁊ in ore. In corde eñ consistit odium. ira. rancor ⁊ desiderium vindicte d̃ hoc dicit xp̃s dimittite scz odium cordis ⁊ dimittet̃ vobis scz debitum pene peccatoꝝ. Ratio quia deus nō potest vinci nec supari a creatura in bonitate. Si ergo inimicus iniuriam tibi contulit ⁊ tu etiam peccando iniuriaꝫ deo intulisti ⁊ maiori iniuria īcōparabiliter deum offendisti. Si ergo tu habēs tantam bonitatem ꝙ parcis inimico tuo nisi deus parceret tibi videtur victus ꝙ absit. Ido quando tu remittis ⁊ ipse remittit tibi ⁊ iste est melior modus obtinendi remissionem peccatoꝝ remittere inimicis q̃ꝫ alijs Ideo xp̃s in peticōne dimitte nobis debita nostra ⁊ assignat rationeꝫ sicut ⁊ nos dimittimus debitorib⁹ nostris. In alijs peticōnib⁹ non assignatur ratio. ꝑ solum ī ista. Et nō dicit sicut oramus vel ieiunamus vel elemosinam damus vel hospitalia edificamus. ꝑ sicut ⁊ nos dimittimus debitoribus nostris. Si queratur si ego remitto inimicis ⁊ sum in aliquo alio peccato mortali obtinebo remissionem peccatorum a deo. Dico ꝙ illa remissio q̃m vos facitis tantum placet deo ꝙ impetrabit vobis contricōnem de peccatis ⁊ deus non permittit vos mori in peccato ex quo propter honorem dei remittitis propter preces dominorum alias diceret cristus Pater meus celestis tradet vos tortoribus. Si non remiseritis vnusquisqꝫ fratri suo de cordibus vestris Mathi. xxviij Secundo odium ira ⁊ inpatientia consistit in ore. Ido dicitur date scilicet verbū salutacōnis ⁊ dabitur vobis verbum saluacionis. ¶ Nota contra illos qui dicūt confessoribus nolo sibi malum tamen nō loquerer ei hoc nichil valet. Quia os est signum cordis. Date ergo signum in ore ꝙ dimisistis odium cordis. Ideo multi moriuntur sine verbo quia nō possunt cōfiteri nec facere testamentum quia auferunt verbum proximo nec cristus loquit̃ eis in porta paradisi nisi illd̃. Amen dico vobis nescio vos. In hoc maxime deficiunt mulieres. Ideo Cristus si salutaueritis fratres vestros tantum quid amplius nunc facitis. Nonne ⁊ ethnici hoc faciunt Estote ergo perfecti sicut ⁊ pater vester celestis perfectus est Mathei quinto ca.

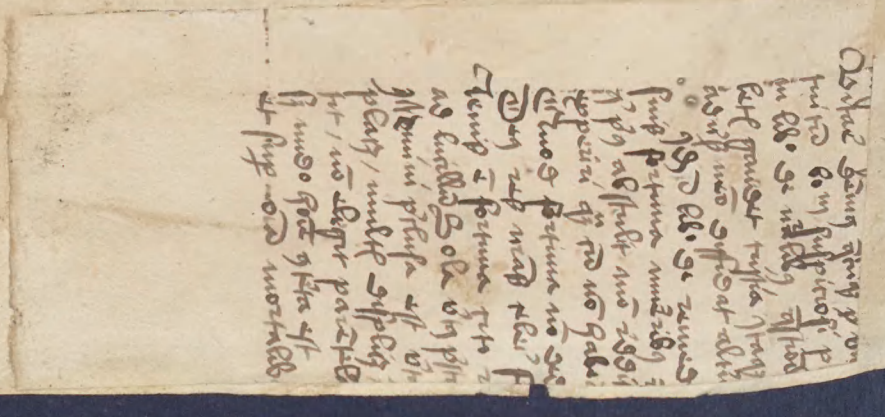

Dnica q̃rta p⁹ trini tatis. Sermo.I.

¶ Quarta virtus est ꝯfidentia super na-
lis debemus enim ĩ hoc mundo confidere
de deo ⁊ nobis nichil deficiet hic notatur
cum dicitur mensuram bonam ⁊ confer-
tam ⁊ coagitatã ⁊ sup effluentem dabũt
in sinũ vestr. Eadem quippe mensura q̃
mensi fueritis scz in hoc mundo seruiẽdo
deo remeciet̃ vobis scz in alio mundo
Nota cum dicit eadem mensura non dic̃
equali mẽsura scz ꝙ gloria sit equalis bo
ne vite. Sed dicit eadem ꝙ inter vitam
bonam miscdiam ⁊ opa meritoria ⁊ glo
riam eternã nõ potest inueniri equalitas
Nã opa nostra bona q̃ntũcũqz sint mag
na etiam merita nichil sunt respectu vni⁹
hore glorie. Sicut ergo nõ potest esse eq̃
litas inter florenos ⁊ denarios sic nec int̃
gloriaz dei ⁊ opa nostra apostolus. Exi
stimo ꝙ nõ sunt cõdigne passiones hui⁹
temporis ad futuram gloriam que reue-
labit̃ in vobis ad Romanos. viij. Inter
opera nostra ⁊ gloriaz dei non est equali
tas q̃ntitatis ꝫ ꝓporcionabilitat̃. qz qui
plus facit de bono plus habet de gloria.
Ecce quare dicit eadem quippe mensura
⁊c̃. Nota ꝙ ꝑ bonis operib⁹ deus dat q̃-
tuor retribucões duas ĩ hac vita ⁊ duas
in alia vita ⁊ om̃s ponunt̃ ibi. Mensurã
bonam ⁊ confertam ⁊c̃ ¶ Prima retri
bucõ est bonoꝝ temꝑalium in hoc mũdo
Cum dicit̃ mensurã bonã ⁊c̃. Deus em̃
ꝓuidet suis seruitorib⁹ de omnib⁹ necessa
rijs. Non dicat religiosus vnde habebo
vestes ⁊c̃. nec cleric⁹ dicat oportet me vẽ
dere missas ⁊ sacramenta ꝫ ꝯuias diligẽ
ter deo. qz ꝓuidebit. Et qz modo tã ma-
le seruimus deo mirum est ꝙ inuenimus
aquã in puteis. Idem de laycis qui dicũt
faciã vsurã vt possim viuere. Idẽ de mu
lieribꝫ qui volunt habere speciales vt ꝓ-
uideantur ⁊c̃. Si bene seruiretis deo qui-
libet in suo statu deus prouideret vobis.
auctoritas. Timete dñm om̃s sancti ei⁹
qm̃ non est inopia timentib⁹ eum diuites
egu erunt ⁊ esurierunt inquirentes autem
dñm non minuent̃ omni bono p̃s. xxxiij.
Timetur deus qñ nulla causa fit contra
eius honorez. ¶ Scda retributio est etiã
in hoc mundo scilicet bonoꝝ spiritualium
Cum dicitur mensuram confertam da-
bũt in sinum vestrum confertam. i. plenã
a ꝯfero ꝯfers ⁊ hic est habũdantia bono
rũ spũalium in anima. Nam qui bene ser
uit deo nõ solum remunerat̃ hic in bonis
temporalib⁹ ꝫ in spũalib⁹. dat de⁹ in ani
ma gratiam suam consolacõnes multas.
⁊ illuminacõnes virtutes ⁊ reuelacões
⁊c̃. Requiem dabit tibi domin⁹ deus sp
⁊ implebit splendoribus animam tuam
Ysaie lviij. ¶ Tercia retributio significa
tur cum dicitur mensuram coagitataz scz
conpressam ista retributio datur a deo in
alio mundo statim quando anima recedit
a corpore tunc em̃ videt diuinam essenti-
am trinitatem personarum ⁊ humanita-
tem virginem mariam angelos ⁊ sãctos
de ista dicit scriptura Iustorum anime ĩ
manu dei sunt ⁊ nõ tanget illos tormen-
tum malicie visi sunt oculis insipientiũ
mori illi autem sunt in pace Sapientie.
iij. ¶ Quarta retributio tangit̃ cum dici
tur mensurã sup effluentem ⁊c̃. i. supius
effluentẽ. Ista retributio erit in generali
iudicio qñ gloria aĩe redũdabit in corp⁹
Sicut mõ esse substantiale anime ꝯmuni
cat̃ corpori ⁊ siml̃ faciũt vnaz entitatem
q̃ dr̃ humanitas. Ita tũc aĩa ꝯmuĩcabit
corpi gl̃az suã. qz nõ erũt diuerse glorie
aĩe ⁊ corpis. ꝫ vna sicut lucerna accensa
ꝯmuuicat lumen lanterne ita aĩa ꝯmuni-
cat gl̃iaz corpi. Optet em̃ corruptibile
hoc induere incorrupcõm. j. ad Corin. xv
¶ Quinta est sapĩa diuĩalis q̃ oñdit̃ ibi
Nũq̃d põt cec⁹ cecũ ducere. Nõne am-
bo in foueã cadũtt Nõ est discipul⁹ sup
magistꝝ ꝑfectus aũt õnis si erit sic mgr̃
ei⁹ sapĩa diuĩalis ꝯsistit in ꝫ ꝙ in secretis
fidei ⁊ sacre script̃e eligend⁹ ẽ mgr̃ vidẽs

BIBLIOTEKA GŁÓWNA w Poznaniu Uniw. im. A. Mickiewicza

per approbatam sciam ⁊ ducens ⁊ osten
dens viam ꝑ sanctã vitã in secretis autẽ
fidei quilibet viator est cecus. qꝛ null⁹ sci
uit vnq̃ aliq̃d nisi q̃ntum xp̃s voluit re-
uelare qui ab instanti sue cõcepcionis vi-
dit omnia secreta dei. Hic patet error iu
deoꝝ qui recipiunt ductorem cecum. scꝫ
moysen qui nunq̃ in hoc mundo vidit de
um nisi in raptu. Imo dixit sibi deus quã
do petijt pro gratia ꝙ posset eum videre.
Nõ videbit me homo ⁊ viuet Exo. xxxiij
Item patet error agarenoꝝ qui secũtur
cecũ machometum. Nunq̃d potest cecus
cecum ducere. Ratio qꝛ discipl's non est
maior magistro. qꝛ si magister cadit etiã
⁊ discipulus qui eum sequit̃. Sol⁹ ergo
cristus est mgr̃ cui debet credi ⁊ ductor q̃
nunq̃ errauit in via paradisi. Ip̃m ergo
debent omnes gentes eligere in mgr̃m ⁊
ductorem. Deum nemo vidit vnq̃m ni
si vnigenitus filius qui est in sinu patris
ipse enarrauit sp̃. secreta fidei Iob̃is. j. ca
Que ꝯtinent̃ in credo in deũ in quo sunt
duodecim articuli dicat̃. ¶ Moraliter
Nunq̃d potest cecus cecũ ducere. Sunt
aliqui qñ debent cõfiteri scienter eligunt
ꝯfessorem cecũ. sicut sunt vsurarij ꝯcubi-
narij vindicati latrones ⁊ similes dicen-
do si ego ꝯfiterer tali qui est multũ intel-
ligens nõ absolueret me ⁊ scienter vadũt
ad bestiaꝫ ignorantẽ nõ cognoscentẽ pec
cata ⁊ ꝯdempnat se ⁊ venientes ad se. qꝛ
nesciunt q̃d eis debent iniungere exquo.
⁊c̃. Ideo ambo in foueam cadunt Cum
tñ xp̃s auisando vos dicat. Sinite illos
scꝫ ꝯfessores ignorãtes ceci sũt ⁊ duces
cecoꝝ ⁊c̃. Mathei. xv. Nota exemplum
de illo homine in omni genere capitaneo
armoꝝ qui infirmus ex verecũdia voca-
uit scutiferꝝ vt vocaret sibi bonũ ꝯfesso-
rẽ sicut fecit quo refutato vocauit. Ecce
quare dicit Nunq̃d potest cecus cecũ du
cere ⁊c̃. scꝫ qñ fit electiue. ꝫ qñ vos cre-
ditis ꝙ ꝯfessor est bonus ⁊ sufficiens ⁊

est presũmendũ ꝙ est sufficiens qꝛ est in
ꝟitate magister vel lector vel p̃or ⁊ est
oppositũ ipse solus dãpnatur ⁊ vos estis
excusati. ¶ Sexta virtus est ꝓuidentia
humanalis scꝫ qualiter homo se debet gu
bernare in hoc mundo contra peccata max
ime cum dicitur quid aũt vides festucam
in oculo fratris tui trabem autem que in
oculo tuo est non vides vsq̃ in finem.
Trabs magna est peccatũ mortale mag
num vt. homicidium. furtum. sacrilegium
adulterium. ⁊ huiusmodi. Dicat̃ de quo-
libet istorum q̃d est. Item symonia vsu-
ra falsa iuramenta blasphemie. Festuca
aũt est peccatum veniale vt plus ꝯmedẽ
re ex bonitate panis vel bibere nõ tñ ine-
briari. qꝛ tunc esset mortale nimis ride-
re vel dormire ⁊ sũt multi qui volũt cor
rigere ista peccata venialia alioꝝ ⁊ nolũt
corrigere sua peccata mortalia. Ideo dic̃
xp̃s quid aũt vides festucam in ⁊c̃. Hoc
maxime dicitur malis iudicibus dominis
prelatis ⁊ rectoribꝫ ꝓpl'oꝝ siue ꝯmunita
tibꝫ magnis peccatoribꝫ volẽtibꝫ corrige
re venialia alioꝝ ⁊ nõ mortalia suorum.
Nota de pirata cui alexander dedit sentẽ
tiam mortis qui dixit. Ego qui tam mo-
dico nauigio vitam ꝑquiro latro vocor
Tu qui cum magna classe mundum va-
stas diceris imperator Ita est de multis
iudicibus qui condẽpnant paruos latro-
nes qui parua receperunt. Et ip̃i qui pl⁹
furantur vel per vsuram rapinam calũp-
niam symoniã dicuntur iudices ⁊ domini
Ideo tali domino dicit cristus ypocrita
eice primum trabẽꝫ de oculo tuo ⁊c̃. Qꝛ
ordo naturalis prouidentie est primo ꝓ
uidere sibi. ⁊ consequenter alijs attende
tibi ⁊ doctrine insta in illis. Hoc enim fa
ciens ⁊ teipsum saluum facies. ⁊ eos qui
te audiunt prima ad Thymotheum. iiij.
debet cogitare iudex quando condẽpnat
aliquem infra se dicens. O miser ego cõ
dempno istum ⁊ in tali specie ego feci pe-

iora quia si fuisset scitum ego fuissem iaꝫ
ꝯbustus tot anni sunt. Ideo cõfitebor p̃-
mo ⁊ post dabo sententiam contra illuꝫ
alias grauiter peccaret iudex cõdẽpnando
alium in peccato. Ideo apostolus prela-
tis dominis ⁊ iudicibus dicit. Attendite
vobis ⁊ vniuerso gregi in quo vos spiri-
tussanctus posuit regere ecclesiaꝫ dei quã
acquisiuit sanguĩe suo ⁊ scio qm̃ intrabũt
post discessioneꝫ meã lupi rapaces ĩ vos
nõ parcentes gregi. Et ex vobisipsis exur
gent viri loquentes ⁊c̃. Actuum. xx. ca.

De eadem dominica Sermo secundus.

Pater vester mi
sericors est Luce sexto capitulo
Thema dat michi motiuum declarandi
vobis gradus diuine misericordie quos
deus ostendit nobis. Materia erit vtilis
⁊c̃. Salutetur virgo maria ⁊c̃. Cogita
ui quõ possem vobis bene declarare gra-
dus diuine miscdie erga peccatores. Et
inueni ꝙ dauid posuit sex gradus diuine
miscdie in duobꝫ versibꝫ psalterij di. Mi
serator ⁊ misericors dñs patiens ⁊ mul
tum misericors. Suauis dñs vniuersis
⁊ miseracõnes eius sup̃ omnia opa eius
ps. cxliiij. Ecce quare dic̃ thema pater ve
ster misericors est ⁊c̃. Sũt ergo sex gra
dus misericordie dei. Primꝰ est retar-
datio eterne dãpnacionis ibi miserator.
Scdꝰ est ex ꝑte ꝯtinue temꝑalium dãp
nacõis ibi ⁊ misericors. Tercꝰ est suppor
tatio criminalis grauacõnis ibi patiens
Quartus est remissio culpe ex ꝑte ꝟe cõ
tricõnis h̃ multũ misericors. Quintꝰ est
relaxatio pene ex ꝑte deuote oracionis h̃
suauis. Sextꝰ est dãpnatio gratie ex ꝑte
humilis peticõis h̃ cũ dic̃ ⁊ misꝛacões eiꝰ
⁊c̃. ¶ Primꝰ ḡdus tangit̃ ibi misꝛator
dñs. i. miscdie dator qꝛ non statim infert
dãpnacõm pctõri magna miscdia est ista

Nã postq̃ iudex fecit ꝓcessũ ꝯtra aliquẽ
⁊ dedit sniam ꝯtra eũ statim fit executio
sine miscdia. Non sic facit deꝰ s̃ miscditer
expectat ꝓcessus pctõꝝ nr̃oꝝ etiã fctũs
est ⁊ oĩa pctã nr̃a sũt iam scripta in libro
scientie dei statim quãdo homo facit pec-
catum siue corde malo cogitãdo. siue ore
siue opere male operando opus transit. ⁊
remanet peccatum scriptum in libro dei.
auctoritas dicebat dauid. Inperfectum
meũ viderunt oculi tui ⁊ in libro tuo om
nes suple defectus mei scribẽtur dies for
mabuntur ⁊ nemo in eis psalmo centesi-
mo tricesimo octauo. Item sententia est
iam data Anima que peccauerit ipsa mo
rietur scilicet morte eterna. Ezechielis.
decimo octauo. Sed ecce diuina miseri
cordia. qꝛ cum processus sit factus ⁊ sen
tencia data contra peccatorem tamen nõ
statim fit executio. ymo expectat diẽ vnũ
mensem vnum annos tres ⁊ quatuor ⁊
decem. xx. ⁊c̃. ad penitentiam. qꝛ si vis cõ
uerti totum reuocabit. Ecce quanta est
eius misericordia per quot annos expecta
uit te religiosum. quot anni sunt ꝙ tu in-
cepisti pecccare. Idem de clericis ⁊c̃. O
si cogitaneritis quomodo est magna mi-
sericordia ista. Vultis eam cognoscere.
Dicũt sancti doctores ꝙ a principio mũ-
di deus creauit innumerabiles angelos
sanctos ⁊ bonos omnes ⁊ maior eorum
lucifer voluit deo equari ⁊ reuelauit hoc
alijs ⁊ multi de quolibẽt ordine tanquaꝫ
adulatores consenserunt sibi. Ecce pecca
tum eorum. Michael autem non consẽ
sit sibi. Imo contradixit etiam ⁊ gabriel
Raphahel ⁊ alij boni quot annis credi-
tis ꝙ deus expectauit angelos peccantes
Reuera non per annum nec per mensem
nec per ebdomadam uec per diem nec per
horam nec momentum. Sed statim ⁊
subito eiecit eos de celo ⁊ dãpnauit eter
ualiter. Intantum ꝙ nec incarnacio filij
dei nec eius passio aliquid eis profuit.

quia irreuocabiliter sũt dãpnati ineternũ
Modo cogita hic quanta est miscdia dei
qꝛ tam nobiles creaturas ⁊ spũales non
expectauit ad penitentiã. Et modo expec-
tat te supbum vanum ⁊ pomposum per
multos annos ad penitentiam. Idem di
cendum est de auaro vsurario ⁊ luxurio-
so ⁊c̃. Et quare dꝛ misericors dñs id est
miscdie dator ⁊ cõcordat Iere. di. Mi
sericordie dñi quia nõ sumus consumpti
qꝛ nõ defecerũt miseracõnes ei⁹ Treno.
iij. ¶ Scds gradus tangit̃ ibi. Et mise-
ricors dominus. Differentia est inter mi
seratorẽ ⁊ misericordẽ. qꝛ miserator dici
tur eo. qꝛ nõ statim infert dãpnacõm sed
spectat ad penitentiã. Et dꝛ miseracõnes
qꝛ peccatoribus non auffert ꝓuisionem ⁊
vitam. qꝛ omnib⁹ tam iustis q̃ꝫ peccato-
rib⁹ prouidet. qꝛ equaliter omnib⁹ mittit
claritatem solis pluuiaꝫ rorem. Ita dat
bladum in campo peccatoris vt in campo
iusti nõ auffert peccatorib⁹ vinũ pecuni-
as nec domum cum statim post peccatũ
omnia debereut perdere. Cogitate quãta
est ista dei miscdia. qꝛ si miles vel scutifer
q̃ recipit pronisionẽ ⁊ multa bona a rege
si facit aliq̃ꝫ ꝓdicõm vel inobedientiã con
tra regem statim aufert sibi quitacõneꝫ ⁊
⁊ ꝓuisionẽ ⁊ abicit eum a domo sua. nõ
sic facit nobis inobedientib⁹ certum est ꝙ
omis sumus in domo sua scꝫ in hoc mũdo
camera ⁊ palatia sunt supius in celo vbi
est deus cum amicis suis ⁊c̃. Et cum tot
peccata ⁊ grauia faciamus ꝯtra deum tñ
tu vides ꝙ non statim expellit nos de do-
mo sua nõ auffert ꝓuisionem panem vi-
num bona pecunias. Imo dat ⁊ conser-
uat data. Ideo dicit scriptura. Ip̃i super
be egerunt ⁊ indurauerunt ceruices suas
⁊ nõ audierũt mandata tua ⁊ in iudicijs
tuis peccauerũt ⁊ ceruicem suam indura-
uerunt in misericordijs aũt tuis plurimis
nõ fecisti eos in ꝯsũpcõm nec dereliquisti
eos qm̃ de⁹ miseracõnũ tu es Neemie. ix.

Nota ipsi superbe egerunt ⁊c̃. Nunquid
esset magna superbia discipuli si insurge-
ret contra mgr̃m ⁊ faceret oppositũ om-
nium illoꝝ que sibi dicuntur a magistro.
Tales sumus nos dñs ⁊ magister ihes⁹
xp̃s ostendit nobis ⁊ precipit ꝙ sim⁹ hu
miles ⁊ nos sumus superbi pomposi ⁊c̃.
Precipit ꝙ simus misericordes dando
liberal'r amore sui vel mutuando sine vsu
ra ⁊ nos sumus fures ⁊c̃. Precipit ꝙ si
mus casti. qꝛ nullus vellet ꝙ ĩ tunica sua
caderet lutum ⁊c̃. Quare ergo vis ĩ per-
sona tua lutum luxurie. Et nos facimus
oppositum ⁊c̃. q̃t luxurie corrupcões fiũt
in mundo cognate cum cognatis ⁊c̃. Idẽ
de alijs peccatis. Ecce quare dicit ip̃e su
perbe ⁊c̃. ¶ Tercius gradus diuine mi-
sericordie tangitur ibi paciens dominus
quia supportat criminum grauacõm quã
tum creditis vos ꝙ sit pondus vnius pec
cati mortalis vnius libre vel vncie ⁊c̃.
Dico ꝙ si esset possibile ꝙ vna mõtanea
ligaretur ad collum alicuius anime beate
in celo non sentiret pondus. sicut nec vos
sentiretis pondus alicuius margarite sed
si anima vna in celo habẽret vnum pecca-
tum mortale tantum esset pondus ꝙ ce-
lum nõ posset eam sustinere ymo statim
caderet in inferno plus ponderat ergo pec
catum mortale q̃ꝫ montanea. Ideo dice
bat dauid postq̃m peccauit Iniquitates
mee super gresse sunt caput meum ⁊ sicut
onus graue grauate sũt super me psalmo
tricesimoseptimo. Quõ ergo potest fieri
ꝙ vnus peccator q̃ habẽt tot peccata mor
talia grauissima magna ⁊ turpia potest ea
portare. Si celum non potest vnum pec-
catum mortl'e sustinere Dico ꝙ nec celũ
nec terra nec peccator posset sustinere pon
dus vnius peccati mortalis nisi quia tan-
ta est dei misericordia ⁊ eius infinita pa-
tientia ꝙ ipse manu sua portat ⁊ sustinet
omnia peccata nostra mortalia vel venia
lia. Ideo plangendo dicit peccata vestra

facta sunt michi molesta laboraui susti-
nens Ysa.j. Ecce quanta est dei patiētia
Esset mg̃na pacia regis vel pape qui por
taret puerꝝ in brachijs suis qui daret si-
bi alaphas nec ꝓpter hoc dimitteret ip̄z
cadere. Maior est di paciētia qui portat
nos om̄s in manu sua ⁊ cottidie damus
sibi alaphas peccando ⁊ nō dimittit nos
cadere. Sz in die iudicij de⁹ retrahet ma
num suā ⁊ tunc om̄es peccatores subito
cadunt in infernū in corpe ⁊ anima pon-
dere peccatorꝝ. Ideo dicit ꝓpheta. Couer
timini ad dn̄m deū vestꝝ. qꝛ benignus ⁊
misericors est patiens ⁊ multe miscdie.
Joelis.ij. Quilibet scit qualem vitam tz
⁊ in quibꝫ peccatis viuit ⁊c̄. ¶ Quartus
gradus tangit̄ ibi multū misericors dn̄s
qꝛ penitenti dimittit culpas in instanti cū
em̄ homo petit veniā cum dolore de pecca
tis ⁊ ꝓposito non redeundi statim ꝑcit ⁊
remittit culpas ⁊ recipit in gratia sua ⁊
anima remanet purior sole. Sic em̄ in ip
so exorta luce solis tenebre expelluntur
Derelinquat impius viam suā ⁊ vir ini
quus cogitacōnes suas ⁊ reuertat̄ ad do
minum ⁊ miserebit̄ eius. ⁊ ad deum no-
strꝝ. qm̄ multus est ad ignoscendum. Ysa
lv. Si aliquis ī presentia regis occidisset
reginā ⁊ filios regis ⁊ peccasset cum filia
bus regis. Deinde veniret ad petendū ve
niā regi. vtꝝ esset rex in mundo qui par-
ceret talia ⁊ remitteret. Credo ꝙ nō nisi
xp̄s. Nam si aliquis interfecisset omnes
ap̄los ⁊ peccasset cū omnibꝫ mulieribus
⁊ crucifixisset xp̄m. Si post cū dolore cor
dis venit ad xp̄z ⁊ petit veniā statim par
ceret sibi ⁊ reciperet eum in gr̄a sua. Si
iudas qui vendidit xp̄m petiuisset veniaz
sicut d̄sp̄auit statim sibi pepercisset bono
corde. Patet sua magna miscdia. In q̄-
cunqꝫ die ingemuerit peccator nullius in
iusticie eius recordabor Ezech.xviij. ꝫ
lxx. ¶ Quintus gradus tangitur ibi. Su
auis dominus vniuersis. qꝛ nō solum di-
mittit penitenti culpas Imo roganti re-
laxat penas. Dicunt sancti doctores theo
logi ꝙ pro quolibet peccato mortali tene
tur homo facere septem annos penitenti
am in hoc mundo. Ratio quia in quolibꝫ
peccato mortali homo facit contra septē
dona spiritussancti alias restat pena ī pur
gatorio Verbi gratia si tu recurristi ad di
uinos ⁊c̄. Licet de hoc sis confessus ⁊ ab-
solutus tn̄ oportet te facere septē annos
penitentiā in hoc mundo ꝓ qualibet vice
qua recurristi. Idem ꝓ quolibet iuramē-
to falso enorim vel blasphemia. Item q̄
non audit missam completam in die dn̄i
ca mortaliter peccat. Item qui frāgit fe
sta. Idem qui non honorat parentes ⁊c̄.
Pro qualibet vice tenetur septem ānos
de penitentia Est forte hic aliquis qui te
netur mille annis de penitentia ⁊ plus ⁊
tn̄ nō viuet bene nec mundus forte tan-
tum durabit. Sed ecce miscdia dei quan
ta est. qꝛ si in oratione q̄ꝫ facitis quolibet
mane ⁊ sero cogitādo quomodo debet fi
eri scz ꝙ videtis cristum in cathedra ira-
tum contra vos tunc debetis dicere pater
noster. Idem de aue maria ad virginem
mariam. Si deuote vos oratis dicit d̄s
de illis mille annis penitentie ego dimit
to tibi.x. vel centū vel totum. hoc ostendi
tur manifeste Mathei.xviij De seruo de
bitore decem milia talentorum cui dixit
serue nequam omne debitum dimisi tibi
quoniam rogasti me. Ergo videte quo-
niam suauis est dominus beatus vir qui
sperat in eo psalmo tricesimo tercio. Pa
ter vester misericors est. ¶ Sextus gra-
dus tangitur ibi ⁊ miseracōnes eius sup̄
omnia opera eius quia petenti confert g̃-
tias non solum autem penitenti remittit
culpas ⁊ roganti relaxat penas. Imo ⁊
petenti cōfert nisi anime sint nociue. Qꝛ
sicut vos filio febricitanti vr̄o fructus ꝓpe
tenti nō daretis sibi lz cū lacris petēt. qꝛ
nocerent sibi ꝫ dabitis sibi meliora ⁊ vti

liora scz zuccaꝝ rosaꝝ vel alia bona Ita deus filijs suis dat eis ꝙ est magis vtile ⁊ ꝓficuum. Multi petunt pecunias ⁊ nõ datur eis. qꝛ scit de⁹ ꝙ essent eis dãpnose. Idẽ de infirmo qui petit sanitatem ⁊c̃ ꝫ si gratia q̃ꝫ petunt sit eis bona ⁊ ꝓficua statim deus ꝯcedit. Ecce q̃nta est ei⁹ misericordia declaret̃ ista miscdia ꝑ similitudinem talem. Si aliquis suis criminibus esset sentenciatus ad furcã ⁊ ille petens veniam a rege rex si ꝑceret magnã misericordiã ei faceret. Sed si ille homo vltra hoc peteret aliq̃ꝫ gr̃am a rege equũ vel castrũ vel alia ⁊ daret sibi maiorez gratiam si ostenderet qꝛ multi reges de hoc indignarentur. Sic etiam deus qui misericorditer ꝑcit peccatori ad furcam inferni sentenciato qñ humiliter petit sibi indulgeri deinde ꝯcedit sibi gratias ei vtiles ⁊ proficuas nec indignatur ei petenti nec inproperat peccata. deus dat omnibꝫ affluent̃ ⁊ nõ inproperat scz peccata preterita Jacobi. j. Nota nõ inꝓperat iam scitis de bẽata magdalena qualis fuit ⁊ xp̃s sibi oĩa remisit. Et qñ magdaleua petijt pro gratia ꝙ esset socia virginis matris sue ꝯcessit sibi nec inꝓperauit peccata dicendo et nunq̃d feci tibi satis ⁊c̃. Ita ꝙ esset apostola ⁊ ꝯcessit sibi. Item ꝙ posset viuere in contemplacõne sine cibo ⁊ potu indeꝫto ⁊ ꝯcessit sibi. xxxiij. annos. Item ꝙ ab angelis eleuaretur ⁊ ꝯcessit sibi. Item de paulo apostolo cui remisit omnia peccata ⁊ post petijt vt ostenderet sibi celũ ⁊ gloriã ei⁹ ⁊ fecit ⁊ nõ inꝓperauit. Ita facit de peccatoribꝫ Ideo Ysa. Miseratio nostri dñi recordabor sup multitudine bonoꝝ que largitus est ꝫm indulgentiã suã ⁊ ꝫm multitudinẽ miscdiaꝝ suaꝝ Ysaie. lxiij. Ergo pater vester misericors est

De eadem dñica Sermo. iij.

Estoe misericordes Luc̃. vj. In isto sermone intendo declarare quõ debẽmus mi miscdiaz hr̃e de aĩabꝫ nostris. Sed p̃mo salutetur virgo maria. Pro declaracõne hui⁹ verbi ⁊ introductione materie predicãde. Sciendum ꝙ post deũ plus obligatur homo anime sue q̃ꝫ alicui creature. Et ecce quõ sancti doctores declarãtes modum caritatis ⁊ dilectionis. In primo loco ponunt deum q̃z super oĩa creata tenet̃ diligere. scdo aĩaz. tercio ꝓximũ quarto corpus ꝓprium. quinto bona tẽporalia ¶ Primo ergo ponũt deum. qꝛ amor dei in corde debet esse vt oleũ in lãpade ꝙ eminet ⁊ supernatat sup omnez alium liquorẽ. In scdo loco ponũt aĩam q̃ꝫ post deum debemus diligere sup omĩa alia. qꝛ licet debeatis diligere p̃rem ⁊ matrem filios ⁊ amicos. nõ tñ tantũ ꝙ amore eoꝝ faciatis aliq̃d ꝯtra animam vr̃am Corpus autẽ ⁊ bona potestis ponere ꝓ eis ꝫ animam nõ caueatis ibi ¶ In tercõ loco ponit̃ amor ꝓximoꝝ ⁊ quanto sũt ꝓximiores tanto magis debẽtis eos diligere scz filius patrem ⁊ econuerso vxor viꝝ ⁊ econuerso frater fratrẽ ⁊ econuerso ⁊ sic de alijs. ¶ In quarto loco ponit̃ corp⁹ ꝓprium quilibet debet diligere corpus ꝓprium ꝫ magis ꝓximũ. ¶ Quinto diligenda sunt bona tempalia vt diuitie dignitates honores beneficia ⁊ officia ⁊c̃ Tñ hodie videmus ꝙ plus diligunt̃ bona tempalia q̃ꝫ corpus ꝓprium ⁊ ꝙ proximus anima ⁊ q̃ꝫ deus. Ecce qualiter ordo caritatis est inordinatus. De predicta ordinacõe caritatis auctoritas. Introduxit me rex in cellam vinariã ⁊ ordinauit in me caritatem Canticoꝝ. ij. Cellaz vinariã vocat statum deuocõnis qñ de⁹ de mala vita vocat aliq̃z ad bonã vitaz ⁊ ad deuocõnez. talis potest dicere. Introduxit me rex in cellam vinariã ⁊ inebriatur in amore dei ⁊ ordinauit me in p̃dictis quinq̃z g̃dibꝫ vt dicunt ibi glose ⁊ postille. Si ergo ex ordinacõne diuina de

bemus habere mīaz erga ꝓximū. multo magis erga aīam. Jō dicit thcā. Estote misericordes. nō solū ꝓximis ꝫ animabꝫ vestris. Nullus p̄t vere misericors esse ꝓximo nisi p̄us sit misericors aīe sue. benefacit anime sue vir misericors. q̄ autez crudel' est ꝓpīquos abicit. ꝓuer. ij. Nota ꝓpinq̄s. i. v. sensus corpales abicit scz q̄ꝫtū ad actū. qz nō curat bene viuere nec bene audire scz ea q̄ debet videre ⁊ audire et sic de alijs. Ptz thcā. Mīa quā debeꝰ habere nos erga aīas nostras p̄t declarari ꝑ septē opa mīe que erga corpa debemus habere que ponuntur a xp̄o.

¶ Primū est cibare esurientē.
¶ Scdm potare sitientem.
¶ Terciū colligere peregrinū.
¶ Quartū vestire nudum.
¶ Quintū visitare infirmū.
¶ Sextū redimere captiuū
¶ Septimū sepelire mortuū.

Istud opus ponit' Thob. iiij. Ista. vij. opa mīe sunt exercēda spūalit' circa animā nostraz. ¶ Primū opus mīe est ꝙ debemꝰ nostrā aīam cibare scz cibo scp̄turaꝝ. De quo xp̄us. Non in solo pane viuit homo ꝫ in omī verbo qd̄ ꝓcedit de ore dei. Mat. iiij. ¶ Nota de ore dei. ñ dicit de virgilio nec de terencō ⁊c̄. ꝫ dei. Iste cibus dat' aīe legēdo verba dei lib' apertus est mēsa ibi comedit aīa legēdo et ꝯtēplando. Si dicat aliq̄s ego nescio legere Jō ⁊c̄. Solucō iō detis sibi cibū audiendo scz missaz deuote. Cuiꝰ principiū est cōfessio in qua debetis esse sicut si aliq̄s dñs vos inuitauit. nunq̄t venietis vos in medio prādij. nequaq̄ꝫ sed in principio venietis in ablucōe manuuz ⁊ benedictōe mēse. Sic xp̄s inuitat nos in q̄libet festo ad prādiuz misse. ⁊ sicut sac̄dos coīcat sacramētalit'. ita ⁊ vos coīcare debetis spūaliter. Jō iam debetis esse in principio ⁊ audire cū silencō. ⁊ audita missa aīa est saciata intm̄ ꝙ ꝑ totā ebdomadā sibi valet. Itē audiendo sermones cibat' anima. Predicator ē coquus et seruitor ministrās vob' que parauit in coquina spūs scī. Itē quolibz mane ⁊ sero aīam cibare debetis deuote orādo ꝯgeībus flexis. prīo signādo vos. deinde dicat Credo in deū. pr̄ noster. ⁊ aue Maria. Nā sicut bis vel ter datis cibuz corpori fetido ⁊ corruptibili. ita bis ī die. s. mane ⁊ sero detis cibū anime. Ecce q̄re dicit. Estote misericordes. ptz qd̄ peccatuz est illoꝝ qui nō cibāt animā suā. ¶ Scdm opus mīe erga corpus est potare sitientē. Istud opus debemꝰ erga aīam exercere. Potus aīe sunt lacrime ꝯpunctōis pnīalis. ⁊ deuocōis spūalis. ⁊ affectōis celestialis. dauid. Potū dab' nobis in lacrimis in mēsura. p̄s. lxxix. Nota potū dabis nobis in lacrimis In prandio festiuali bibit homo vinū tripl'r. primo in p̄ncipio bibit homo vinū album. Scdo rubeū. Tercō claꝝ. Ita lacrime sunt in triplici dr̄ia. ¶ Prīo sunt lacrime que veniunt ex ꝯpunnctōe pnīali. Item in principio tanq̄ꝫ vinū albuz. vbi gracia qñ religiosus infra se ꝯpunctꝰ dicit. O miser q̄d erit de me ⁊c̄. ⁊ plorat tunc aīa potatur albo vino. Idē de clerico ⁊ layco. Ecce quare dicit. potū dab' nobis ⁊c̄ Nota q̄re dicit in mēsura. qz q̄ꝫto peccata sunt maiora ⁊ g̃uiora. tāto plus ⁊ lacrime dñt magis habundare. Scdo lacrime sunt deuocōis spūalis ex ꝯpassione passionis xp̄i. Iste sunt vt vinū rubeum Iste lacrime nō veniunt q̄ꝫdiu homo est in peccato. ꝫ postq̄ꝫ homo habuit ꝯtricōnē de pctis veniunt iste lacrime deuocōnis. In mensura qz qñ homo plus elongat' a negocijs mūdi ⁊ ꝯtemplat' xp̄i passionē tantomagis habundāt lacrime deuocōis spūalis. Tercō lacrime sunt affectōis celestialis tanq̄ꝫ claretū que inebriāt animā ex desiderio paradisi ⁊ essendi cuz deo. In mensura q̄ꝫto plus despici

int̃ honores diuicie officia ⁊ dignitates mundi huius. tãto plus habundãt lacrime affectõis celestis. Ergo estote ⁊c̃.
¶ Terciuz opus mĩe est colligere peregrinuz. qꝛ non p̃t secuz portare domum Ita erga aĩam nostrã exercere debemus que est peregrina duplicit̃. Prĩo negatiue qñ non facit opa meritoria. Scdo affirmatĩe discurrẽdo ad secularia negocia Jõ est mag̃ mĩa ipsã colligere operãdo meritorie ⁊ recolligere eã ne ita se distrahat in negocijs mũdanis ꝙ nõ curat de aĩa de q̃ debeꝰ curare. Jõ dicit scp̃ta Miserere aĩe tue placẽs deo ⁊ ꝯtine et cõgrega coꝛ tuũ in sanctitate eꝰ ⁊ tristiciã longe expelle a te Eccĩ. iij. ¶ Quartuz opus mĩe est vestire nuduz. Idẽ circa aĩam nostrã faciendu z est. vestes anime sunt v̄tutes. Camisia aĩe est virtus castitatis q̃ carnẽ tangit vt camisia. Secunda tuĩca est huĩlitas. qꝛ castitas sine huĩlitate nõ placet deo. v̄go ãt Maria nõ placuisset deo ex sola virginitate Jõ dicit ip̃a. Qꝛ respexit huĩlitatez ancille sue ⁊c̃. q̃d valet p̄sona casta ⁊ p̄sumptuosa que despicit ⁊ indignat̃ de p̄sona luxuriosa dicẽs Nõ suz ego talis. Non sic v̄go Maria despexit mariã magdalenã b̃ nihil vz. Tercia tuĩca siue pelliciũ est ꝯpassio xp̃i. Mãtellum ãt est caritas. j. pe. iiij. Caritas opit multitudinẽ peccatoꝝ. Jõ ap̃ls. Induite vos sicut electi dei scĩ ⁊ dilecti ⁊c̃. Ad col̃. iij. Hic habetis rñsionez ad vnã questionẽ quã aliq̃ faciũt vtꝝ in alio seculo erimus nudi vl̃ induti. Dico ꝙ de bonis nullus erit nudus qꝛ nihil turpius q̃ꝫ videre aĩaz nudã. Et sicut si mõ veniret aliq̃ p̄sona nuda oẽs indignaremur ꝯ eã. sic scĩ indignãtur ꝯ aĩaz nudã clamãtes ad infernũ ad infernuz. in q̃ inferno oẽs aĩe sunt nude Jõ Joh̃es dicit. Btũs qui vigilat. i. est diligens ⁊ custodit vestimẽta sua ne nudus ãbulet ⁊ videãt turpitudinez eꝰ Apoc̃. xvi. ¶ Quintuz est visitare infirmũ ⁊ cõsolare eũ quod multum placet deo. Idem de aĩa que infirmat̃ quolibet die qꝛ nullus est ita scũs ⁊ p̄fectus qui peccet. Sepcies in die cadit iustus. prouerb̃. xxiiij. adminus venialiter peccãdo ex aliquibus excessibꝰ vite vel sup̄fluitatibꝰ. Ideo visitanda est tali mõ in sero postq̃ꝫ homo fecit orõnem debet homo examinare qualiter expendit diẽ. Si est religiosus vel clericus debet cogitare qualiter dixit officiũ missaz. si defecit in aliq̃. si errauit in aliquo scz comedẽdo. bibendo. loquendo. Isto modo visitatur infirmus. Isto modo ille sanctus Job visitabat spm̃ suuz. Ideo dicebat Vitaz ⁊ mĩaz tribuisti mihi. ⁊ visitacõ tua custodiuit spm̃ meũ. Job. x. Et sicut quilibet tenetur visitare animã suaz. Ita rectores tenẽtur visitare non solũ animã propriã s̃ villã eis cõmissaz si fit in ea aliq̃d contra deũ. vel cõtra p̄ximuz vel contra bonũ publicuz. Alias in malo puncto reperiẽtur rectores nisi corrigãt peccata notoria. Secus de occultis. Visitãs speciez tuã non peccabis vt scies quoq̃ q̃niã multiplex erit semẽ tuuz ⁊c̃. Job. v Cõtra deuz sunt blasphemie. cõtra p̄ximũ lusores. cõtra bonũ publicuz meretrices ⁊c̃. ¶ Sextuz opus mĩe est redimere captiuos magna mĩa ⁊ maxima qñ sunt in periculo abnegandi. Ita circa animã que multis debitis est obligata in h̃ mundo ⁊ hoc pro suis culpis ⁊ peccatis p̄teritis s̃m doctrinã sanctoꝝ doctoruz. Pro quolibet peccato mortali obligat̃ in hoc mundo in. vij. annis de pnĩa. Rõ qꝛ in quolibet pctõ mortali facit iniuriã septẽ donis spũs sancti. Et si in presenti quis perfecte non satisfecerit necessario ĩ purgatorio si ĩ gracia decedat soluere hẽbit. Opa pnĩalia sũt que restãt vt ieiunia orões ⁊ hmõi ⁊ sic redimit̃ spiritus. Est qui multa redimat modico precio.

et est restituēs ea in septuplum Eccī. ij. ¶ Nota est qui multa ⁊c̄. non dicit qui sunt qꝛ pauci sunt q̄ faciunt pnīam. om̄s dāt se solacijs. Sed in q̄libet loco l' collegio est aliq̄s qui facit pnīaꝫ. ꝓpter quē deus sustinet alios. qꝛ alias forte statiꝫ destruerētur. ¶ Nota modico p̄cio. qꝛ non sunt cōdigne passiones hꝰ tp̄is ⁊c̄. ad ro. viij. Nota restituēs ea septupluꝫ Cōclusio est h̄ theologie. ꝙ nulluꝫ opꝰ pnīale satisfacit nisi fiat in grā. Oportꝫ enī ꝙ opus sit meritoriū ad hoc ꝙ sit satisfactoriuꝫ. Ita ꝙ opa pnīalia facta in grā sunt sil' meritoria ⁊ satisfactoria. Jō dicit restituēs in septuplū ꝓpter. vij. dona sp̄us scī que ꝑ pnīaꝫ sibi restituūtur. et ꝓpter. vij. pctā mortalia q̄ sibi remittūtur. ḡ estote misericordes ⁊c̄. ¶ Septimū opus mīe est sepelire mortuos. ex isto ope Thobi. multū placuit deo. istd̄ opus exercendū est circa animā nostraꝫ Nobilissima sepulchra aīaꝝ sunt vulnera xp̄i. tā manuū q̄ꝫ pedū q̄ꝫ eciā lateris. Sepelit̄ in eis aīa meditacōe ⁊ ꝯtēplacōe cogitādo illa scīssima vulnera q̄ apperuerūt paradisuꝫ. De isto sepulchro allegorice dicit Jsayas. Excidisti tibi h̄ sepulchꝝ excidisti in excelso meōriale diligenter in petra Jsa. xxij. ¶ Nota excidisti tibi sepulchrū scꝫ ope intellectus ꝯtemplando. Meōriale qꝛ sepulchrū d̄r monumētuꝫ. i. mouēs mentē in petra de qua ap̄lus. Petra autē erat xp̄us. prima ad Coꝝ. x. ergo estote misericordes Deo gracias

¶ De eadem dnica Sermo. iiij.

Creatura liberabit̄ a seruitute corrupcōis in libertatē gl'e l' libertate glorie filioꝝ dei simus. Verbū istud habet̄ textualiter ad Ro. viij. ⁊ in epl'a currentis dnice. thema dat mihi motiuuꝫ de libero arbitrio p̄dicandi. Materia erit bona ⁊c̄. Salutet̄ virgo Maria. Pro declaracōe huius v̄bi ⁊ materie p̄dicande introductōne Sciendū ꝙ inter om̄s creaturas corpales a deo in hoc mundo creatas singulare p̄uilegiū est hominis habere liberū scꝫ arbitriuꝫ. Quedā enī creature sunt que nulluꝫ hn̄t arbitriū. nec liberū nec coactū. vt ille creature q̄ nullā habēt ꝯgnicōeꝫ. Quedā āt habent arbitriū s̄ non liberꝫ s̄ quasi coactū ⁊ necessitatū vt aīalia irrōnabilia. Solus āt hō habet liberꝫ arbitriū. ¶ Primus ḡdus creaturaruꝫ corpaliū est que nullā cognicōem hn̄t ymmo sine ꝓprio iudicō mouētur iuxta q̄litates a deo eis datas ab initio. v̄bi grā de lapide qui non hꝫ cognicōem s̄ natural'r descendit. ⁊ de igne q̄ naturaliter ascendit sursū. Jtē ideꝫ de arboribꝰ ꝓducētibꝰ fructus s̄m suas q̄litates sine aliquo arbitrio. s̄ faciūt sua opa sicut sagitta missa a sagitario. ¶ Scd̄us gradus est creaturaꝝ corpaliū que hn̄t arbitriū s̄ non liberꝫ s̄ coactū vel necessitatū sicut sunt creature q̄ habent cognitionē ⁊ iudiciū s̄ non est liberꝫ. qꝛ non habēt rōeꝫ. v̄bi grā. de pullo qn̄ videt miluū statī arbitrat̄ ⁊ iudicat ꝙ est ꝯrius ei et fugit. Jtē de oue. de agno. respectu lupi. Hoī autēꝫ deus dedit arbitriū ⁊ iudiciū. qꝛ si iudicat aliq̄d esse sibi bonuꝫ sed eēt in damnū ꝓximi nō facit. v̄bi gracia Si aliq̄s homo desiderat aliq̄d bonū delectabile puta vnū magnuꝫ solaciū. Ecce arbitriū. ⁊ non vult recipe illud solacium qꝛ esset ꝯ deuꝫ. tunc arbitriū est liberum ⁊ nō coactuꝫ. Jō soli hoī imputat̄ ad meritū si facit bona. vel demeritum si facit mala ex libertate arbitrij. Auc̄tas. Deus ab inicō ꝯstituit hoīem ⁊ reliquit illum in manu cōsilij sui. glo. in libertate arbitrij adiecit mādata ⁊ p̄cepta sua. Si volueris mādata conseruare ꝯseruabūt te. apposuit tibi aquaꝫ ⁊ ignem ad quod

volueris porrigere manū tuaz. Ante ho
minē vita ⁊ mors. bonū ⁊ malū. quod
placuerit ei dabit̄ illi. Eccī. xv. ¶ Nota
adiecit mādata ⁊ p̄cepta. Dr̄ia est int̄
mādata ⁊ p̄cepta stricte loquēdo. quia
mādata sunt p̄cepta affirmatīa que in/
ducūt ad v̄tutes ⁊ obligāt sp̄. ꝫ nō pro
semp̄. qꝛ in casu nō sunt seruanda. qꝛ in
magna necessitate pñt festa frangi. Itē
in casu nō tenet̄ homo honorare parētes
si abnegāt fidē ⁊c̄. Precepta aūt sunt
mādata negatiua. q̄ ꝓhibēt vicia ⁊ sunt
affirmatiuis forciora. qꝛ nullo casu pñt
frangi qꝛ in nullo casu adorādi sunt dij
extranei. nullo casu ē ꝑiurandū. ⁊ sic de
alijs negatiuis q̄ obligāt sp̄ ⁊ pro semp̄
Ptz g̃ cōclusio ꝙ sup̄ omēs creaturas
corp̄ales solus homo hz liberū arbitriū
Nota q̄tuor gradus ligacōis liberi arbi
trij. ¶ Primus est p̄ gehennā.
¶ Secūdus est p̄ culpam.
¶ Tercius p̄ graciam
¶ Quartus p̄ gloriā
Primū est ligatū durabiliter. Secun
dū est infirmuz debiliter. Terciū est sa/
natū veraciter. Quartū est eleuatū subli
miter. Et de q̄rto loquit̄ thēā dicēs. In
libertatē glorie filioꝝ dei. ¶ Dico prio
ꝙ primus gradus liberi arbitrij est liga/
ti durabiliter. ⁊ iste gradus liberi arbitrij
est in damnatis q̄ hñt arbitriū liberuz. ꝫ
ligatū totaliter. Nō credatis ꝙ liberuz
arbitriū sit actus vel habitus seu q̄litas
accñtalis acq̄sita. ymmo est eēnciale ip
sius aīe. ⁊ nullo mō dep̄ditur. ꝫ in dam/
natis ligat̄ total̄r intm̄ ꝙ ab intra nō pos
sunt velle aliqd̄ bonū nec ad extra face/
re. sp̄ cupiūt ⁊ desiderāt mala. si volunt
aliqd̄ bonū tñ hoc velle est malū ꝓpter
malū finē sicut ptz de illo diuite petente
ꝙ deus mitteret aliquē ex mortuis fratri
bus suis vt facerēt pnīaz ne damnarēt̄
Dico ei ꝙ istud desideriū erat malū ꝓpt̄
malū finez qꝛ sciebat ꝙ ex eoꝝ damnati
one si augmētaret̄ pena sicut qñ ticōni ar
denti addūtur ligna magis ꝯburit̄. qꝛ g̃
ipē merebat̄ pati cū alijs cū quibꝫ pecca
uit. desiderabat ꝙ illuc nō venirēt ⁊ iusti
cia dei impediretur Ecce malus finis. de
hoc vide scm̄ Tho. in. iiij. di. l. Patet g̃
ꝙ damnati hñt liberū arbitriuz. ꝫ ligatū
totaliter. Sūt enī sicut captiuus vel mi
les captus ligatus ⁊ cathenatus q̄ liberꝫ
arbitriū hz ꝫ ligatū. qꝛ non p̄t facere qd̄
vult. Idē de damnatis. De hoc auc̄tas
Ligatis manibꝫ ⁊ pedibꝫ eius. mitte eū
in tenebras exteriores Math. xxij. No
ta in tenebras exteriores. In hoc mūdo
pctōres sunt in tenebris interioribꝫ. qꝛ
pctā sunt in aīa intus. ꝫ in inferno erunt
in tenebris exterioribꝫ. qꝛ licet sit ibi ig/
nis paruz clarescit ad instar ignis sulphu
ris. ¶ Nota ligatis pedibꝫ scz affectōis
qꝛ ea que facimus omīa facimus affec/
tōne ⁊ amore. qꝛ si homo timet infirmi/
tatē vel vitat pericula ⁊ mortez totū fa
cit amore ⁊ affectōne ad ꝓpriū corpus.
Sed in dānatis amor ⁊ affectō ligati
sunt. Itē ligatis manibꝫ scz opacōnum
qꝛ damnati nullū bonū opari possunt.
De hoc dicit Iere. Ecce ego p̄dico vo
bis libertatez ayt dñs ad gladium ⁊ ad
famē ⁊ ad pestez. ⁊ dabo vos in cōmo
cōnez cunctl̄ regnis terre Iere. xxxiiij. ¶
Nota hic q̄tuor qualiter liberū arbitriū
damnatoꝝ est ligatū total̄r ⁊ nō potest
in bonū aliqd̄ exire. Primo dicit ad gla
diū. Iste gladius est sn̄ia xp̄i in dānatl̄
dicēs. Discedite a me maledicti in ignē
eternū qui paratus est dyabolo ⁊ ange
lis eius Math. xxv. De isto gladio dic̄
Johānes. De ore ipsius ꝓcedebat gla
dius ex vtraq̄ ꝑte acutus vt in ip̄o p̄/
cutiat gētes Apoc. xix. Secūdo ad fa/
mē. qꝛ tanta fames caristia ⁊ paup̄tas ē
in inferno ꝙ non pñt guttā aque obtine
re. vt patz de diuite epulone. Tercō ad
pestē scz penaruz. laboꝝ. ⁊ miseriarū. et

oim malorꝫ habundācia. Quarto ⁊ da
bo vos in cōmocōez cunctis regnis ter/
re qꝛ nō soluz demones adinuicē habēt
guerrā. ꝫ etiā damnati. qꝛ pater ꝯ filiū
et ecōuerso vir cōtra vxorē ⁊c̄. ¶ Se/
cūdus gradus liberij arbitrij est liberi ar
bitrij ligati ꝑ culpā qđ est infirmū debili
ter Iste gradus est in pctōribꝫ q̄ pñt de
peccatis penitere ⁊ nolūt. Iō habent li/
berū arbitriuz infirmū debilit̄. Sicut eī
infirmus debiliter mouet̄ ad illa q̄ sunt
sibi vtilia. tñ diligent̄ mouet̄ ad illa q̄
sunt sibi ꝯria ⁊ nociua. vt febricitans ad
vinuz ⁊ fructus ⁊ sil'ia. Sic eciā est de
peccatore q̄ habet libertatē exeūdi ⁊ di/
mittendi pctā ⁊ nō curat non ꝯfitet̄. nec
cōmunicat. nec audit sermonos. nec orat
Iō aplus. Cuz serui essetis pctī liberi
fuistis iusticie Ad ro. vi. Iđo valde ca
uenduz est a peccato mortali. qꝛ sentit̄
ꝙ ꝑsona q̄ consueuit dulciter ⁊ delecta/
biliter orare orat cuz tedio. Idē de mis
sa audienda. Idē de sermone ⁊ cōfessio
ne ⁊ coīone. maluz signū est. Sed qñ
predcā fiunt delcābiliter ⁊ cuz feruore
spūs ⁊ diligēter. bonuz signuz est. De
hac materia dic̄ scriptura Liberati a pctō
serui āt facti deo habetis fructū vestruz.
Ad ro. vi. Sicut enī fructus comedunt̄
delcābiliter. Ita q̄ est in grā delectabil'r
opatur ea q̄ dei sunt. ꝓpt̄ hoc dauid post/
q̄ peccauit dixit Miserere mei dñe qm̄
infirmus suz sana me dñe qm̄ ꝯturbata
sunt ossa mea. p̄s. vi. Non loq̄batur de
infirmitate corpis qꝛ nō legit̄ tunc fuisse
infirmus. ꝫ loq̄batur de infirmitate aīe.
¶ Nota cuz dicit ossa mea. sicut ossa su
stinent corpus. ita vtutes acq̄site aīam
sustinēt. Nā peccādo ꝯturbātur non so
luz vtutes. ymmo eciaz ⁊ potencie aīe.
memoria. intellcūs. ⁊ voluntas. ⁊ senti
mēta omīa ꝯturbātur ꝑ pctm̄. qꝛ nō de/
lectātur in hijs q̄ dei sunt. ¶ Tercius g̃
dus liberi arbitrij est illius q̄ est sanat⁹
veraciter. Iste gradus liberi arbitrij est
illis q̄ sunt in statu gracie viuūt iuste ⁊
sancte ꝫm suū statuz ⁊ ꝯdicōnez. tales
autē habent liberꝫ arbitriuz sanatū vera/
citer. Auctas xp̄i. Amē amen dico vob̄
qꝛ si filius vos liberauerit vere liberi eri/
tis. Iohis. viij. ¶ Nota si filius vos li
berauerit quare xp̄s appriauit sibi libera/
cōez pctōꝝ. q̄re non dixit si pater vel spi
ritus scūs vos liberauerit. cū vna vtus
et potestas sit triū ꝑsonaruz qꝛ a prīci/
pio mūdi vsq̄z ad finē nullus homo fuit
liberatus nisi vtute xp̄i ⁊ crucis eius. Si
dicat̄ quō adam ⁊ alij ante xp̄i incarnati
onē xp̄i existētes fuerūt liberati a pecca/
to. Dico ꝙ adā ⁊ multi sancti patriar/
che ⁊ ꝓphe fuerunt liberati a pctō ex cre/
dencia xp̄i vcturi ⁊ populus simplex im/
plicite hoc credēs eciā liberabat̄ a pctis.
Ecce q̄re dicit si filius vos liberauerit. ꝫ
fuit figuratū Nume. xxi. in serpēte eneo.
¶ Nota hijstoriā. figurabat̄ clare ꝑ ser
pētez eneum ꝙ si aliq̄s esset venenat⁹ a
serpētibꝫ inferni ꝑ superbiā. vel auariciā.
et sic de alijs ꝙ vtute passionis xp̄i libe/
raret̄ si esset credēs ⁊ obediēs. qꝛ alias
non. ¶ Quartus gradus liberi arbitrij li
gati est illi⁹ q̄ est eleuat⁹ sublimit̄. Iste
gradus est ī beatis in paradiso. qꝛ sic̄ dā
nati nō perdūt liberꝫ arbitriuz. multomi
nus sci. ꝫ habēt ip̄m eleuatuz sublimit̄
a miserijs. nec pñt peccare. De q̄ vide
scm̄ Tho. pria pte. q. lxij. arti. viij. Dice
ret aliq̄s. Liberꝫ arbitriuz est posse pec/
care vel non. ꝫ hoc nō possunt sci. qꝛ sunt
impeccabiles. quō habent g̃ liberꝫ arbitri
um. Rñdeo ⁊ do vob̄ similitudinez de
duobꝫ nautis habētibus duas naues q̄
vadūt ꝑ mare. Una est barcha que pōt
capi ⁊ captiuari ab agarenis. ⁊ vna gali
ota ita leuis ꝙ nullo mō p̄t capi nec cap
tiuari. Mō licet barcha ⁊ galiota habe
ant liberꝫ arbitriuz ex pte gubernatorꝫ ⁊
nautaruz. tñ galiota est magis alta ⁊ fir

ma q̃ barcha. Ita in ꝓposito q̃libꝫ no-
struꝫ nauigat ad celũ cum barcha eciã
discooꝑta ⁊ ꝑforata ꝑ sentimen. i. puni
cõnes temptaconuꝫ cũ periculo captiuã
di. patronus est spũs siue anima q̃ est
motor corporis ⁊ est ĩ corpore sicut nau
ta in naui. Sancti ãt nauigãt cuꝫ galio-
ta impeccabilitatis ⁊ sine periculo. Ipsi
ꝯ ꝓprie sunt liberi. Ita ꝙ libertas arbi
trij nõ consistit in hoc. ꝙ est posse facere
bonuꝫ ⁊ malũ. ꝫ cõsistit in hoc ꝙ homo
potest eligere hoc ⁊ illud bonuꝫ seruato
ordine finis. Uelle enĩ maluꝫ nõ est lib̃
tas. nec pars lib̃tatis. De hoc vide sctm̃
Tho. pr̃ia par. q. lxij. arti. viij. Alias nec
deus nec angeli btĩ haberẽt liberꝫ arbi-
triuꝫ qui nõ possunt peccare. qꝛ posse pec
care est liberi arbitrij. Jõ apl's. Ipsa cre
atura scꝫ huãna liberabit̃ a seruitute cor
rupcõnis huius scꝫ possibilitatis peccã-
di in libertateꝫ glorie filioꝝ quod ẽ thxã
Deo gracias

¶ De eadm dnica Sermo. v.

Sunt viri mĩe
quoꝝ pietates nõ defuerũt.
Uerbũ istud habet̃ textualit̃
in libro Eccĩ. capl'o. xliiij. ⁊ officiat̃ in e
pistola hodierna. Hoc ꝟbuꝫ loq̃tur de
ꝑsonis scĩs ⁊ perfectis in vita dicẽs. ꝙ
persone ꝑfecte nõ soluꝫ habundãt ĩ ope
ribꝫ mĩe. ꝫ eciã in opibus pietatis. Sũt
viri ⁊c̃. ¶ Est hic vna breuis q̃stio que
dr̃a est inter opa mĩe ⁊ opera pietatl̃ qꝛ
nisi esset dr̃a videret̃ nugacõ cuꝫ scꝫ dic̃
Sunt viri mĩe ⁊ pietatis. Dico ꝙ licet
vulgariter mĩa ⁊ pietas ꝓ eodẽ sumun
tur tñ stricte loquẽdo differẽt. Qꝛ mĩa
est vna ꝟtus q̃ ꝓuocat cor ad faciendũ
bonuꝫ ꝓximo de hijs q̃ tangunt corpus
Sed pietas est ꝟtus q̃ ꝓuocat creatu-
rã ad faciẽduꝫ bonuꝫ ꝓxĩo de hijs que
pertinẽt ad aĩam. ꝟbi gracia. Dare cibũ
vel potuꝫ. vestire nuduꝫ ⁊ hmõi. ista sũt
opera mĩe. Sed dare sciam ignorãti in-
struendo. vel corrigere errãteꝫ corrigen
do. vel cõsolando tristeꝫ. dubitãteꝫ ꝯsili
ando. Ista sunt opa pietatis q̃ sũt meli
ora q̃ opera mĩe. qꝛ sicut aĩa valet pl⁹
q̃ corpus. caro nõ ꝓdest quicq̃. Job.
vi. q̃to eniꝫ aĩa est melior corpore. tan
to bona q̃ fiunt erga aĩam sunt meliora.
et illa dicũtur opera pietatl̃. Ex hoc se
quit̃ ꝙ predicatores plus dãt vobis q̃
accipiãt. qꝛ dant vobis opera pietatis.
et vos datis opa mĩe. Ideo dicebat a-
postol⁹. Si nos vobis spũalia seĩnam⁹
magnũ non est si nos carnalia vestra me
tam⁹ pr̃ia ad Coꝝ. ix. Jõ scribẽs ad thi
motheũ eũ exhortãdo ad opa pietatl̃ di
cebat. Exerce teip̃m ad pietatẽ. Nam
corꝑalis exercitacõ q̃ scꝫ fit ꝑ opera mĩe
ad modicũ vtilis est. Pietas ãt ad oĩa
valet ⁊ vtilis est. Patꝫ ꝯ dr̃a inter ope
ra mĩe ⁊ pietatis. Jõ dicit thxã. Sunt
viri mĩe quoꝝ pietates nõ defuerũt. ptꝫ
thxã. Quesiui amore vr̃i opera mĩe ⁊ pi
etatis in quo numero pñt cõprehendi. ⁊
inueni ꝙ vtraq̃ pñt ꝯprehendi q̃drupli-
citer. Quatuor enĩ sunt opera mĩe q̃ re-
spiciũt corpus. totidẽ sunt pietatl̃ circa
aĩam. Opa mĩe corꝑalia sunt.

¶ Primũ dare libere.
¶ Secundũ prestare pure.
¶ Terciuꝫ reddere plene.
¶ Quartũ seruire humilime.

Opera autẽ pietatis aĩe sunt.

¶ Primũ orare copiose
¶ Secundũ loqui ꝑfectuose.
¶ Terciuꝫ parcere ex corde
¶ Quartuꝫ supportare graciose.

De hijs qui hñt ista scꝫ opa dicit thxã.
Sunt viri mĩe ⁊c̃. ¶ Primũ opus mi
sericordie qd̃ respicit corpus est dare li-
beraliter petẽti eleõsinaꝫ. Sũt multi q̃
diu faciũt exspectare pauperẽ. deinde di-
cũt sibi vadatl̃. ⁊ pauꝑ ꝓpter necessitatẽ

item petit t dicũt sibi vadas in mala bo
ra t ex tedio dãt sibi aliq̃d.illud non est
eleõsina q2 nõ dat liberalit nec bono cor
de.ymmo iã paup emit illud ex precun
dia t peticõibꝫ. Seneca. Nihil carius e
mit q̃ qđ precibꝫ obtinet. Idē est quã
do vir t vxor sunt in mẽsa t paup que
rit ad portã t nullus rñdet sibi aliq̃d dã
do vel remittẽdo eũ dulcit. magnus de
fectus est xpianoꝝ q2 ad min9 deberẽt di
cere vadatis.multi enī finalit peticõibꝫ
paupis attediati dãt sibi frustũ panis ac
si cani daret. ¶ Nota de illo q̃ cuꝫ vno
pane voluit picere paupẽ. ꝑ paup sci
uit ludere ad pilã t scuit ipm recipe di
ces.amore dei sit.ꝑ illa eleõsina nihil va
let danti.q2 nõ dedit libere nec bõ corde
Auctas. Qui pce.i.modicũ seminat p
ce t metet.t q̃ seminat ī benedictõibus
de benedcõibꝫ t metet vnusq̃sq̃ ꝓut de
stinauit in corde suo.nõ ex tristicia aut ex
necessitate.hylarẽ enī datorẽ diligit de
us.ij.ad Cor.ix. Et sequit potẽs est au
tẽ deus omẽꝫ graciã habundare facere
in vobis vt in omibus sup omnẽ suffici
enciã habẽtes habundetis. ¶ Nota qui
parce seminat debes cogitare q̃ manus
pauperis sit terra fructifera ꝛc̃. Nota v/
nusquisq̃ ꝓut destinauit ī corde suo. ¶
Nota hic bonũ modũ faciendi eleõsinã
Debes cogitare mõ est dñica t volo ire
ad eccĩam ad petendũ eleõsinaꝫ a deo Ī
deo volo amore sui dare tot denarios t
portent iã in manu ad vitandũ tediũ a/
periendi bursã t vanã gloriã ꝛc̃. ¶ Se
cundũ opus est p̃stare pure. Mutuare
in casu maior mia est q̃ dare. vbi gracia
Si paup venit ad diuitẽ petens auxiliũ
ab eo.t diues dat sibi.xij. vel.xviij. dena
rios miaꝫ facit sibi . ꝑ maior mia fit sibi
ab alio diuite.q̃ nihil dat sibi ꝑ mutuat
ei.x.florenos.cũ quibꝫ poterit seminare.
colligere.t ꝓuidere domui sue t filiis.
etc̃. Jocũdus sup̃ pt, esse homo. q̃ mise/
ret t cõmodat disponit sermões suos in
iudicio qñ xp̃s dicet q̃d feci ꝓ me. Ec
ce ego q̃d feci ꝓ te ostendẽs vulnera.re
spondere poterit. Bñe amore vĩi mutu
aui pauperi.t seq̃tur q̃ in eternũ non cõ/
mouebit. Et dico q̃ ista mutuacio debet
fieri pure scz sine vsura. Multi mutuãt
ꝑ nõ pure. p̃stant ãt.x.florenos ꝓ.xij ꝛc̃
Alij dicũt ego nolo facere vsurã. ꝑ po/
nũt pecunias ī posse iudeoꝝ putãtes q̃
iudei p̃nt facere vsuras Sed dico q̃ nec
iudei p̃nt facere vsurã. q2 qñ Moyses
dixit eis . Nõ feneraberis fratri tuo ꝛc̃.
Hoc dixit ad vitanduꝫ maius pcm̃. nõ
q̃ eis cõcederet licenciã faciendi vsuraꝫ
Tales faciũt peccatũ pylati qui dixit.nõ
occidere xp̃m.ymmo lauit manus. t iu/
dei nos habem9 ꝛc̃. Et pilatus Crucifi
gite eũ vos.nõ excusat pylatus. Idē de
illis qui dicũt non facere ego vsurã. sed
vos iudei facitis. Cũ ipsis ibit is in infer
no. Itẽ idez dicenduꝫ est de illis qui fa/
ciũt operari captiuos. vel seruos in die
festi digni sunt morte nõ solum q̃ faciũt
ea ꝑ qui cõsentiũt facietibꝫ. Ad roma.j.
Si dicat g̃ de quo viuã ego ꝛc̃. Dico
q̃ si vis mutuare pure sine vsura de9 da
bit tibi vsurã omia bona multiplicãdo.
et cõseruãdo dando tibi grãꝫ in hoc mũ
do t gloriã in alio. Jõ auisetis vos noli
te recipe vsurã nisi a deo ¶ Tercio op9
mie est reddere plene.scz restituẽdo ple
ne.nõ soluꝫ illa que recepit.ꝑ eciã dam/
nũ quod intulit. Si recepistis bona pe/
cunias fructus oportꝫ reddere. Si dãni
ficastis aliquẽ ad idẽ . Reddite omib9
debita.nemi quicq̃ debeatis nisi vt inui/
cẽ diligatis. Ad roma.xiij. Bñ dictus q̃
potest dicere cũ veritate. Benedcũs de
us q2 parũ habeo.tñ nihil est ibi de vsu/
ra.furto.rapina.ꝛc̃. Magis durabunt
bona istius q̃ nõ habꝫ nisi.xx.xl.xxx. flo
renos ꝑ de bono iusto q̃ illius qui habꝫ
mille vel duo milia de vsura. furtis.ꝛc̃.

verbi grā. si vultis p̄seruare poma ⁊c̄
Quartuz opus est seruire humiliter. magna mia est seruire ⁊ habz magnā humilitatē. Jō xp̄us dedit exemplū seruiēdi Voluit eni seruire ⁊ lauare pedes discipulis. Filius hois non venit ministrari ꝫ mīstrare. ꝫ dico q̄ istud seruiciū dz fieri dulciter. maxime infirmis q̄ grauāt̄ur infirmitate ⁊ magnū meritum est ¶ Nota hic miraculū qđ legit̄ in hystoria sci Jacobi de q̄ndā vel sex socijs eūtibus ad sāctuz Jacobū ⁊ in via vnus fuit infirm⁹ et⁊c̄. Jō ap̄lus. Vos in libertate vocati estis fratres ꝫ p̄ caritatē spūs seruite inuicē. Ad gal. v. Jsta sunt q̄tuor opa misericordie que respiciūt corpus. Dare liberaliter. p̄stare pure ⁊c̄. ¶ Quintū opus est orare copiose. ⁊ est p̄muz opus pietatis orare p̄ omīb⁹ generaliter Si oratis solū p̄ vobis vt deus det vobis sanitatē si estis infirmus. vel habundātiam si estis paup' vel remissionē peccatorū bona oratio est. Sed esset melior si fieret p̄ omībus infirmis. vel paupibus. vel peccatoribz. ⁊ plus obtineretis oran do p̄o omībus q̄ꝫ solū p̄o vobis. Jō xp̄s ap̄lis petētib⁹ doce nos orare dixit Sic orabitis Pat noster ⁊c̄. ⁊ non dixit mi sed in plurali. Pat noster ad ostendendū q̄ p̄ omībus est orādum. p̄ illis qui sunt in grā vt in ea cōseruentur. q̄ sūt in pcō vt cōuertantur. p̄ amicis ⁊ inimicis vt veniāt ad penitenciā. p̄ infidelib⁹ vt illuminētur. p̄ defunctis vt liberent̄ a purgatorio. Jsta est pietas que valet plus q̄ꝫ mia. qz respicit animā ⁊ vtilitatem. qz non solum aīe valet sed corpori vite ⁊ bonis. ⁊ maiorē cōmunitatem qz non soluz p̄ vno ꝫ p̄o omnib⁹ generaliter. Jdeo dicit scriptura. Obsecro primū omniū fieri obsecracōnes. oracōnes. postulacōes. grāz' actōnes p̄ omnibus hoībus p̄ia ad Thymo. ij. ¶ Sext̄ opus est loqui p̄fectuose. ⁊ est scdm opus pietatis maiorē elemosinā facit lingua q̄ꝫ manus. Jnstruēdo ignorātem. qui nescit se signare nec orare. nec Pat noster. nec aue Maria. nec cōfiteri. magna pietas est talē instruere. Jtez corrigere errantē. cōsolari tristez ⁊ hmōi. Jō dicit scriptura. Omis sermo malus ex ore vestro non p̄cedat. sed si quis bonus est ad edificacōez vt det gracia audientib⁹. ad Eph̄e. iiij. Magnā elemosinaz facit qui dat ad comedendū centū paupibus. sed maiorē elemosinaz facit p̄dicator⁹ qui dat ad comedendū q̄ngent̄ vel mille hominib⁹ de cibo quē parauit in coquino spūs sancti. ¶ Septimum opus est parcere ex corde. ⁊ est tercīū opus pietatis remittere ex corde offensas ⁊ iniurias. non tātuz est pietas offendenti sed ecīā ipso offenso. Quia venenū iracundie mortiferuz ex visceribz sue anime euomit. Jdeo Job̄es. Nos scimus quoniā translati sum⁹ de morte ad vitā quoniā diligimus fratres. Qui vero nō diligit manet in morte. Omnis qui odit fratrē suū homicida est. scz suū p̄ximū. ⁊ scitis quoniā omis homicida non habet vitaz eternā. p̄ia Jo bis. iij. ¶ Octauū opus est supportare gracōse. Scire supportare tedioso⁹ est pietas maior q̄ꝫ misericordia. vbi gracia. Erunt vir ⁊ vxor. ⁊ vir erit bonus ⁊ grat⁹ ⁊ morigeratus. vna lier erit vna rabiosa ⁊ contēcioſa. Jdeo debet vir supportare eā et econuerso si vir est vagus ⁊ ribaldus. ⁊ mulier p̄ba et honesta. ipa supportare debet eū. pater filiū debet supportare ⁊ econuerso. socꝰ socīū supportare debet gracōse defectus alterius. Ra cō qz nunq̄ꝫ aliquis fuit in hoc mūdo nisi xp̄us ⁊ virgo Maria sine defectu Si tu vis vxorez sine defectu nō inuenies. si mulier vult virū non inueniet. Jō oportet supportare vir vxorē. socꝰ socīū als nunq̄ꝫ haberēt pacē. ¶ Nota exemplū de vitis p̄tm de illo scō heremita.

pro nihilo irascebat̃ ⁊ semel infra se dixit O miser quicq̃d boni facio ꝑdo ex ista ipaciẽtia cogitauit ire ad desertũ ne haberet occasionẽ irascendi. ⁊ sic fecit ⁊ cũ semel ꝯmederet panẽ ⁊ aquã ꝓuocatus ira fregit situlã ⁊ ad se reuersus dixit. O miser opportet suppꝑtare magna virtus est Jõ aplus Cũ om̃ hũilitate ⁊ mansuetudĩe cũ pacĩa supportãtes ĩuicem in caritate ad eph̃. iiij. Modo scitis q̃ sunt opa misericordie ⁊ q̃ pietatis de quibus dicit thema Sũt viri misericordie ⁊c̃.

Dñica q̃nta post trinitatis ꝑmo. j.

Exi a me domine qꝛ homo pctõr sũ ego Lu. v. Materiã q̃ nũc volo ꝑdicare erit sb̃tilis ⁊ ĩtricata qꝛ thema ita req̃rit. scꝫ de modis q̃bus deus habitat in creatur̃ ⁊c̃ Sed ꝑmo salutet̃ virgo maria ⁊c̃. verbũ thematis habet difficultatez magnã volenti ip̃m stricte recipe Fuit eĩ verbũ beati petri ad xp̃m viso miraculo de captura pisciũ. Qui dixit xp̃o Exi a me domine ⁊c̃. O btẽ petre medico dicitis vt recedat ab ĩfirmo. cũ deberetis sibi poci⁹ diceere. mane mecũ dñe medice ⁊c̃. maxime cũ xp̃s dicat Nõ est opus valẽtib⁹ medicus. sed male habentib⁹. Math̃. ix. Cũ medicus ergo curans animas. pctõribus est necessari⁹ q̃uo petrus dixit verbum propositum. Exi a me ⁊c̃. De quo verbo petrus tamẽ luadatur. Responsio est ista. qꝛ beatus petrus dixit hoc verbũ pro magna reuerẽcia quã ꝑtabat xp̃o ⁊ exhibebat. Sicut diceret infirmus pauper ⁊ rusticus medico nobilissimo reuerencialiter. Exi a me quia ego sum pauper ⁊c̃. Isto modo loquebatur beat⁹ petrus considerans xp̃i maiestatem ⁊ suaꝫ paruitatem ⁊ mollitatem. Sicut centurio qui dedit repulsam xp̃o ex reuerẽcia ĩ extimabili dicens. Dñe non sum dign⁹ vt intres sub tectum meum ⁊c̃. Math̃. viij Patet thema. Nota ꝙ inuenimus in sacra scriptura triplicem bonum ⁊ optabilem exitum dei ab homine. Primus exitus est.

Per graciam habitualem.
Scd̃s ꝑ diligenciam virtualem
Tercius per vtilitatem ꝓximalem

Dico primo ꝙ est exitus dei in creaturam per graciam habitualem. Doctrina est ꝯmunis ꝙ deus stat in qualibet creatura per potenciam essenciam ⁊ presenciam. siue sit bona creatura siue sit mala. De ista materia vide scm̃ thomã. prima ꝑte. q. viij. arti. iij. Per potenciam dicit̃ stare. sicut rex dicitur esse in toto suo regno et in qualibet eius parte. quia vbiq̃ extenditur sua potencia. Sicut potencia dei extẽditur vbiq̃ ad omnem locum ad infernum. purgatorium. terram. celũ ⁊c̃ ad generandum corrumpendum puniẽdum ꝑmiandum ⁊c̃. Auc̃tas. Domine deus rex omnipotẽs. in dicione tua cũcta sunt posita. ⁊ non est qui possit tue resistere voluntati. si decreueris saluare israhel. Tu fecisti celũ ⁊ terram. ⁊ quicquid celi ambitu cõtinet̃. dñs omniũ es nec ẽ qui resistat maiestati tue. Cũcta nosti ⁊ scis. quia nõ pro superbia ⁊ cõtumelia ⁊ aliq̃ glie cupiditate feceri b̃ Hester. xiij. Scd̃o deus est vbiq̃ per pñciam. Rex licꝫ ꝑ potentiã sit in toto suo regno non tñ vbiq̃ ꝑ pñciam. qꝛ nõ om̃ia videt nec ei sunt om̃ia pñcia. ymo oportꝫ eũ inuestigare ꝑ ꝯmissarias lr̃as ꝓcessus ⁊ h⁹ modi. Sed deus sicut est vbiq̃ ꝑ potenciam. Ita est vbiq̃ per presenciam quia omnia sunt presencia sue sciencie ⁊ omnia scit. Omnia nuda ⁊ aperta sunt oculis eius. Ad hebreos. iiij. Tercio deus est vbiq̃ per essenciam. Quia celum ⁊ terra ⁊ quelibet creatura existens est plena sua deitate quẽadmodũ videmus ꝙ

in meridie aer est plenus claritatē solis. Ita q̄libet creatura ē plena diuina essencia. Nunq̄d nō celum ⁊ terra ego īpleo ayt dn̄s. Jere. xxiij. Sicut em̄ aīa hoīs īplet totum ⁊ q̄libet eius ꝑtem. ita diuina essencia īplet totū mundum ⁊ q̄libet eius ꝑtem. Sed sicut aīa oñdit in capite suas potencias virtutes ⁊ ꝑfectōes Ita deus q̄ licz ita bñ sit in terra sicut in celo tñ in celo oñdit suā essenciā beatis facieliter. si ergo aliq̄s est pctōr pctm̄ nō tollit q̄n sit dei creatura. ⁊ ideo in eo est de⁹ ꝑ potenciā essenciā ⁊ pñciam. sed nō est in eo ꝑ grām habitualē. Exit ḡ deus in creaturā a p̄mo mō essendi. scz ꝑ potenciā eeñciā ⁊ pñciam in grām hītualiter ꝓpter hoc dixit moyses iudeis pctōribus Non em̄ est deus nobiscū ne corruatis corā inimicis vr̄is. Numeri. xiiij. Nō intelligebat ꝙ nō esset cū eis deus ꝑ potēciam eeñciam ⁊ pñciam. sed itelligebat ꝙ nō erat cū eis ꝑ grām hītualem Jdo ꝑ salomonē dixit. Longe est deus ab impijs ꝓuerb. xv. Potest ḡ dicere pctōr orōez thematis. Exi a me dñe. s. ꝑ effectū grē hītualis. De isto exitu dicit dauid in p̄s. Exurgat deus de⁹ nr̄ de⁹ saluos faciēdi ⁊ dm̄ domini exitus mortis Nota deus nr̄ scz ꝑ incarnacōez Geñ. xxxvij. Caro em̄ ⁊ frater nr̄ est Jdo dicit deus saluos faciet qr añ incarnacōem nullū hoīem saluū fecit solū aūt saluos fecit angelos. Hoīes q̄tūcūq̄ scōs mittebat ad infernū. scz ad lymbū pr̄m. Johānes em̄ de q̄ xp̄s dixit Int̄ natos mulier ⁊c̄. ad limbū descendit. Sz exquo est deus nr̄ ꝑ incarnacōem saluat hoīes. Scdo dicit dm̄ dm̄ Rō qr duplici iure xp̄s ē dn̄s nr̄ scz creacōe ⁊ redempcōe. Creacōe qr sicut aliquis de suo ꝓprio facit domū vel faciens domū dicitur dn̄s. Ita deus de suo ꝓprio. s. potēcia sua creauit omnia. Ideo dn̄s est. Ecce primum dm̄. Scdo est redemptor. qr sicut ille q̄ emit captiuos dicit dn̄s eorū. Ita xp̄s emit nos p̄cioso sanguine suo Jdo ecce scdm dm̄ ¶ Tercio exitus mortis. i. peccati mortal' qr scz deus exit ī pctōrem ꝑ grām hītualē cū ꝑ deū iustificat a morte culpe pctōr ⁊ resuscitat. alias em̄ eēt mortu⁹ ⁊ nō faciēs fructū meritorū. qr sine me. i. grā dei nihil potest facere scz meritorie Joh. xv. ¶ Dubiū si diceret ab aliq̄. Ergo ex q̄ sum in pctō mortali dimittā opa bona. qr nō sunt mihi meritoria. Rñdeo ꝙ nō immo tūc sūt magnēcia Racio qr ꝑsona talis est in īfinitē ꝑiculis corpis aīe ⁊ bonoꝝ. qr mirū est qño dyabol⁹ nō statim destruit totū ⁊c̄ Jdo bona nō sūt dimittēda. ꝫ mltiplicāda qr valent ad oīa alia p̄ter ad gloriaz Qr sic intelligit qñ aīa venit ad portam paradisi vt recipiat salariū xp̄us dat sibi p̄miū de factis in gr̄a solum. Si aīa vellz dicere dñe. ⁊ de tali opere ꝙ ego feci in pctō nihil dabit mihi. Rñdet xp̄s Nō recipio in cōputū. qr iā satisfeci tibi ꝓ ill' in alio mundo in q̄ dedi tibi vitā ⁊ custodiui te a dyabolo dedi tibi ꝯtricōem ⁊c̄. verbi gr̄a. de paulo de matheo. dauid. ⁊ magdalena. qui fuerunt pctōres. q̄ tñ in pctō multa bona fecerūt. ⁊ deus nō tradidit obliuioni. Sz si paul⁹ vel mathe⁹ de illis petiuissent p̄miū. Rñdisset xp̄s. Nō darē tibi aliq̄d. qr iam satisfeci tibi. De isto exitu auc̄tas. Ibi scz ī tali exitu absondita est fortitudo ei⁹. scz gr̄a. Añ faciē ei⁹ ibit mors. scz pctī mortalis. pz p̄mū q̄re dicit thema. Exi a me dñe ⁊c̄ ¶ Dico scdo ꝙ opus dei est in creatura ꝑ diligenciā virtualē. dicat qño sūt multe ꝑsone in h̄ mūdo q̄ habēt grām hītualem. ꝫ de illa opant ita diligenter vt possent. ꝯtenti em̄ sūt seruare precepta dei. et ecclesie solum. verbi grā Si diceretur eis. quare nō ieiunatis bis vel ter in septimana. Respondent. Ad h̄ non teneor Sufficit michi seruare ieiunia ecclesie.

Idem de missa audiēda quolibet die. di
cerent nō obligor nisi in dm̄ca. Idem de
operibus penitēcialib⁹ dicunt sufficit mi
hi semel in anno. Patet ꝙ illa grā habi
tualis nō exit in tot bonis opibus spūali
bus sicut posset. Tales habēt graciā ha/
bitualit̄ ex quo seruāt precepta ecclesie
et dei. sed nihil addūt. De istis dicit xp̄s
Si q̄s diligit me sermonē meū seruabit
et pater me⁹ diliget eum ⁊ ad eū venie
mus ⁊ māsionē apud eū faciemus. Jo.
.xiiij. Ideo petit thema. Exi a me dn̄e. s.
tu dn̄e qui es in me ꝑ grām habitualit̄
Exi a me scz ꝑ diligentiā effectualem.
qr peccator sum ad minus venialiter. qr
nō sum ita diligens in opib⁹ spūalibus.
vt oporteret De h̄ auc̄tas. Dn̄s de⁹ su
per eos videbit̄ scz ꝓpter virtutem ope/
rū celestiū que sunt desup ⁊ exibit vt ful
gur gladius. i. verbum eius. Fulgur fa/
cit tria. Illumiat. inflāmat. ⁊ timorē in/
ducit. Ista gracia dei habitualis exiens
per opa spūalia inflāmat affectiōem scz
ad faciēdū opa spūalia cū feruore spūs
Illumiat intellectū ad cognoscēdū. ter
ret incuciendo terrorē penarū inferni Jō
dicit scriptura Qd̄cūq̄ potest facere ma
nus id est virtus tua instanter opare. qr
nec opus nec ratio nec scīa nec sapientia
erunt apud inferos quo tu properas.
¶ Nota in dicta auc̄te quatuor opa q̄
multū placent deo. sed ex quo anima est
in inferno nihil sibi ꝓsunt. ¶ Primum
opus scz ꝯstruere capellas ecclesias pon
tes hospicia ⁊ hmōi. Sed si tu precepisti
in testamēto tuo ista fieri vadis ad īfer/
num Ista opera nō poterūt te iuuare etl̄
si fiant ¶ Scd̄o ratio id restitutio respi
cere domum taxiam seu bursam ⁊ in hac
vita restituas alias nihil valebit liberan
do te ab inferno. ¶ Tercio sciētia et hoc
in elemosinis dādis respicit ꝙ dentur in
locis pijs ⁊ necessarijs. ¶ Quarto sa/
pientia scz sapida sciencia. q̄ ꝯsistit dicen
do vel faciendo dicere missas ⁊ orōnes
qui in istis non sentit saporem negligens
est. nec valent multe misse ad liberandū
vnā animaz de inferno. Ideo dicit Qd̄
cūq̄ potest man⁹ tua ⁊ c̄. Ideo ille qui
habet grām habitualem petit ī themate
Exi a me ⁊c̄ ac si diceret. dn̄e tu ī me es
ꝑ graciaz habitualem. Id̄o exi in me ꝑ
effectū diligencie in opibus spūalibus.
¶ Dico tercio ꝙ est exitus dei in creatu
ra ꝑ vtilitatem ꝓximalē Sunt em̄ aliq̄
in quib⁹ deus habitat p̄mo ⁊ scd̄o mō su
pius dictis. sed nō curant de saluatione
ꝓximi seu de alia vtilitate. de quib⁹ dicit
Jero. ad paulinū in ꝓlogo biblie ca.
Sancta quippe rusticitas solū sibi pro/
dest qr nō curant de alijs tn̄ deus ordina
uit vt quilibet curet de proximo vt de se.
Eccī. xvij. Deus māda uit vnicuiq̄ de
ꝓximo suo. Ideo talis petit in themate
dicēs. Exi a me dn̄e. scz per vtilitatem
ꝓximalem vt proximis meis possim ꝓ/
ficere. Auc̄tas In tp̄e exitus tui distri/
bue hereditatem tuam. Eccī. xxxiij. Scz
diuidere cū proximis īdigētib⁹ nec time
as depauperari ꝓpter elēosinas ymo ma
gis abundabitis. p̄dicatio em̄ est magna
elemosina qn̄ fit ꝑ deo. ⁊ nunq̄ p̄dicato
ri deficiet materia. Ita etl̄ est de diuicijs
qr deus dat abundanter illis qui libent̄
dant elemosinas quia deus nō p̄t vinci
a creatura ꝑ misericordiā. Dicat̄ de opi
bus mīe erga paupes ⁊ talib⁹ dicet xp̄s
ī iudicio gn̄ali veīte bn̄dicti p̄ris mei ⁊c̄

¶ Dm̄ca quīta sermo scd̄s ⁊ est s̄m
sensū allegoricū de aīabus.

Concluserūt pis
ciū ml̄titudīcz copiosā Lu. v. Ad lrām
Sed ego iuxta intellectū allegoricū vel
spūalē volēs nunc declarare h̄ verbū de
aīab⁹ purgatorij pono tres ꝯclusiōnes.

Prīa ꝙ purgatoriū est sicut carcer ī q̄ claudūtur hoīes debitl obligati. Cū dicitur. ꝯcluserīt. Scda ꝙ ad purgatoriū nō vadūt nisi xp̄iani baptisati cū dicit̄ pisciū Tertia ꝙ q̄ vadūt ad purgatorium nō stabūt soli s̄ sūt bn̄ sociati. Cū dr̄ multitudinē copiosam. ¶ Prima ḡ ꝯclusio ē ꝙ purgatorium est sicut carcer in q̄ claudunt̄ hoīes debitis obligati. Sicut ī carcere ciuitatis claudunt̄ aliq̄ciēs aliqui ex debitis q̄usq̄ satisfecerint vel alij ꝓ eis. Ita est de purgatorio qd̄ est ī corde terre. de igne ⁊ de flāma pura. q̄ sup̄naturaliter virtute diuina affligit aīas que pro debitis soluēdis ibi claudunt̄ q̄ stabunt ibi q̄usq̄ soluerint ipē vel amici eoꝝ Jō dicit Cōcluserūt supple āgeli ministri ⁊ executores diuine iusticie. De ista ꝯclusione dicit. Jere. in ꝑsona aīe exn̄tis in purgatorio. Cōclusit vias meas lapidib⁹ q̄dris ⁊ semitas meas subuertit Trenoꝝ. iij. Nota lapidib⁹ q̄dris quādo ortus vel vinea claudit̄ lapidib⁹ rotundis ꝑies diruit̄ statim. Sed si clausura fiat ex lapidib⁹ q̄dris nō ita diruit̄. qꝛ fortis clausura est. Et sig̃t penā purgatorij fortē ⁊ durā. de q̄ nō pn̄t exire nisi ꝯpleant pn̄iam vel satisfiat ab amicis ꝓ eis Nota semitas meas subuertit. scz ꝯtricionē bonū ꝓpositū. ꝯfessiōem. restitucōem. remissionem. Jeiunia. elēosinas. Iste sūt semite stricte. ꝑ q̄s vadim⁹ in s̄ mūdo s̄ī alio purgatorio Nō p̄t aīa ꝑ semitas istas. qꝛ nō p̄t facere pn̄iam meritoriā. De isto carcere purgatorij dās ꝯsilium cuilibet nr̄m xp̄s dicit. Esto ꝯsenciēs aduersario tuo cito. dū es cuz eo in via. ne forte tradat te aduersari⁹ tuus iudici ⁊ iudex tradat te mīstro ⁊ in carcerē mittatis Amen dico tibi non exies inde donec reddas nouissimum q̄drantem. Math. .v. Nota nouissimū quadrantē. i. obulū signat mīmā culpā soluendā Nota esto ꝯsenciēs aduersario tuo. aduersarius est sermo diuin⁹ q̄ scz aduersat̄ sensualitati nr̄e. nō tamē rōem. qꝛ nō iudicat ꝙ preceptum dei est bonū ⁊ cōgruū. Sz sensualitas ad malū inclinatur ad sup̄biam auariciam luxuriā ⁊c̄. Ideo aplus. Cō delector legi dei s̄m interiorem hoīnem video alteraz legem in mēbris meis repugnātem legi mentis mee. ad Ro. vij Nota cito dū es in via Rō quia in alio mundo nō est remedium. Ne aduersari⁹ scz verbū dei te accuset. Quia sicut abbas vel prior corrigit fratrem deliquētem. Ita xp̄us in iuditio ⁊ dicet quis es tu. Rn̄det dn̄e. Ego sum xp̄ianus clericus vel religiosus. ⁊ xp̄s. Ecce legem quā dedi tibi ⁊c̄. ⁊ s̄m illaz iudicaberis Auc̄tas. Qui sp̄nit me ⁊ nō accipit verba mea habet q̄ iudicet eū. Sermo quē locutus sum ille iudicabit eū in nouissimo die Joh. xij. Nota qui sp̄nit me ⁊c̄ Despicit̄ rex qn̄ sue ordinacōes vel p̄conizacōes nō seruant̄. Ita de xp̄o. Ideo dicit qui sp̄nit me ⁊c̄. Ecce aduersarius sermo dei. Et iudex scz xp̄s tradet te ministro. ¶ Est q̄stio Quis est iste minister qui portat animam ad purgatoriū Aliqui dixerunt ꝙ ille minister est dyabolus qui fecit eam peccare. sed nō est verū Ratio quaz assignat sanctus tho. est quia anima vadēs ad purgatoriū in gracia dei. egreditur de campo ⁊ cum victoria non est ergo rōnale ꝙ dyabolus qui est victus recipit aīam victricem. Ideo ab angelo bono portat̄ ad purgatorium Dicatur practica. Et dicet sibi angel⁹. Amen dico tibi nō exies inde donec reddas nouissimū quadrātem. ¶ Secūda ꝯclusio est ꝙ ad purgatoriuz nō vadūt nisi xp̄iani baptisati. Non vadūt ibi Judei nec agareni ⁊ infideles. ⁊ hoc ostenditur cū dr̄ pisciū. Pisces nascunt̄ ⁊ cōuersantur ī aqua. Ita xp̄iani ī aq̄ baptismatl ⁊ ꝯuersant̄ in aq̄ lacrimaꝝ ꝑ pn̄iaz Jō dd̄. vocauit xp̄ianos pisces dicens

pisces maris q̄ ꝑambulāt semitas marl̄ ps. Nota pisces maris ab amaritudine passiōis xp̄i. Aqua baptismatl̄ habz virtutē ⁊ efficaciā lauādi aīas. Ideo apl̄s Quicūq̄ baptisati sum⁹ in xp̄o ihu. in morte ip̄ius baptisati sum⁹ ad Ro. vj. Nota q̄ ꝑambulāt semitas maris quātū ad ꝯuersaciōem ꝑ amaritudinē pn̄ie et lacrimaꝝ. ¶ Notāde sūt hic due q̄stiones. Prima quā multi faciūt est ista. Frat̄ ꝙ dicitis ī cōclusiōe ꝙ soli xp̄iani ad purgatoriū vadūt ⁊ infideles ad infernū. h̄ nō videt̄ verū. Rō qꝛ multi īfideles sūt qui recipent baptismū si scirēt tm̄ valere. sed nūq̄ audiuerūt Nunq̄d excusant̄. Rn̄sum est ꝑ q̄stiōem q̄ facit scūs tho. ī scd̄a scd̄e. q. x. vbi q̄rit vtꝝ infidelitas sit pena vel culpa q̄ dicit ꝙ in illis q̄ dubitāt ⁊ vellēt scire veritatez ⁊ si viderēt miracula crederēt In talibus dicit scūs tho. ꝙ īfidelitas pocius est pena q̄ culpa. Si dicat̄ ḡ q̄re damnātur. Dico ꝙ ex pctō originali. ꝙ nō remittit̄ nisi ꝑ fidem ꝓpriā vel eccie. Itē ex pctis actualibꝫ q̄ faciūt. Ido apl̄us. Sine fide impossibile est placere deo ad hebr. xj. Secūda rn̄sio est. ꝙ tāta est ꝯnaturalitas fidei catholice ad intellectum nr̄m. ꝙ nisi ex peccatis ponatur obstaculū. homo credat statim Auc̄tas. Si quis voluerit voluntatē dei facere supple moraliter viuēdo cognoscet de doctrina mea an ex deo sit Joh. vij. verbi gr̄a Qn̄ aliquis quātūcūq̄ sit rudis qn̄ videt magnū palacium statim cogitat ꝙ magnus dn̄s illud fecit. Ita de palacio hui⁹ mūdi ⁊c̄. Item ratio dicit ꝙ de dn̄o suo loquatur homo cū reuerencia. Itē ꝙ quilibet dn̄s vult aliqd̄ seruicium de suis seruitoribus ⁊ sic de alijs preceptis Et qꝛ infideles nō faciunt dei voluntatem Jō imputatur eis. Sicut ebrius qui occidit patrem suum. nesciens quid facit tamen sibi imputatur ⁊ debet puniri quia nō est sine culpa. qui nō debuit inebriari. Ita est de infidelibꝫ qui inebriantur malicijs et vicijs. sicut ille qui claudit sibi oculos cū manu ⁊ cadit in puteo nunq̄d damnabit̄. ymmo ꝙ sic qꝛ nō debuit sibi claudere oculos. Ita est de īfidelibꝫ qui manu malicie ꝯtra xp̄m. claudunt sibi oculos. Ideo nō excusant̄. ptz rn̄sio ad p̄maz q̄stionē. Et ꝯcordat ꝓphia. Nonne verba mea bona sunt cū eo qui graditur recte. Michee. ij. Idē de malis xp̄ianis diu in pctis viuentibꝫ. qui perdunt fidem. ⁊ sic damnant̄ Auc̄tas. Bonā ꝯsciam q̄daz repellentes circa fidem naufragunt. j. ad thimo. p̄mo. Ergo solū pisces saluātur ¶ Scd̄a q̄stio est si saluant̄ oēs xp̄iani. Dico ꝙ nō. nec illi qui ꝑambulāt semitas maris. scz facientes pn̄iam de pctis post baptismū factis. Sz est h̄ argumētū in oppositū. q̄d facitis vos coīter dicēdo. Qui credederit ⁊ baptisat⁹ fuerit saluus erit. Mar. vltio. Si dn̄s arg⁹ cur dispensat̄ auar⁹. vos frēs nimis viā restrīgitl̄ dicēdo ꝙ oz nos facere pn̄iam ꝯteri de pctis ꝯfiteri ⁊c̄. Dicendū ꝙ qui crediderit ⁊ baptisat⁹ fuerit habēs fidem formatā saluus erit. Sz si talis postea ī pctm̄ lapsus fuerit eget penitēcia que est secunda tabula post naufragiū. pro declaracōe hui⁹ nota ꝑabolā de rege qui ꝑauit magnū cōuiuium ⁊ fecit p̄conisari ꝙ quilibet sibi fidelis q̄ haberet man⁹ mūdas comederet in cōuiuio. Dicat̄ de ortulano qui mane lauit manus ⁊ postea maculauit h̄ nisi man⁹ īmūdas lauerit a ꝯuiuio fugabit̄. Oportet ḡ ābulare semitas maris ꝑ opa pn̄ialia. qꝛ mō vos nō estis baptisati id est mūdi. sed fuistis hora prime. sed nōdum erat hora prandij. Ideo ysaias. Lauamini ⁊ mundi estote ⁊c̄. ysa. p̄mo. ¶ Tercia cōclusio ꝙ illi in purgatorio sunt bene associati. Cū dicitur multitudinem copiosam. Si tamē compentur ad illos qui sunt in inferno

dicetur ꝙ est multitudo defectuosa. quia pro vna q̄ vadit ad purgatoriū vadūt mille ad infernū duri ⁊ p̄sumptuosi difficile corrigunt̄. Taliū infinit⁹ est numerus Eccī. j. Si aūt ꝯpent̄ ad illas de paradiso dicet̄ tunc multitudo copiosa. qꝛ pauci sūt q̄ sine purgatorio vadūt ad paradisum Apl'i q̄sierūt a xp̄o dicentes domine si pauci sūt qui saluant̄. Luce. xiij. xp̄s aūt suspirans noluit dicere ꝙ pauci sed dixit Contēdite intrare ꝑ angustaꝫ portā. qꝛ dico vobis multi q̄rent intrare et nō poterunt ⁊c̄. Nota ꝯtendite Primo cū carne ad malum inclinate ⁊c̄. qꝛ hodie est talis ꝯditō mundi ꝙ q̄ vult ire ad ꝑadisum multa hꝫ īpedimēta. Sed qui vult ire ad infernū oēs faciūt sibi locum nec īpediat̄ ab aliquo. Deo gratias

Sermo tercius de eadem dn̄ica.

Docebat de nauicula turbas. habet̄ verbū istud textualiter Luce. v. ⁊ officiat̄ in euāgelio hodierno. Sermo nr̄ erit de euangelio ⁊c̄. Salutet̄ virgo maria. In pn̄ti sermone ītendo tenere modum edificatoris domoꝝ. qui p̄mo ponūt fundamētum firmuꝫ ⁊ forte. Deinde sup edificat cameras ad habitandū. ista intendo facere. Primo ponā fundamētū forci⁹ celo ⁊ terra scꝫ verba sci euāgelij de quibus xp̄s. Celum ⁊ terra trāsibūt verba aūt mea nō transibūt Lu. xxj. Deinde edificabo cameras id ē doctrinas morales Nota h̄ historiā euāgelij. Cum semel xp̄s esset iuxta stagnū vel mare tyberiadis seu genazareth. magna mlt̄itudo populi venit ad eū vt audirēt verbum dei. s̄m ꝙ ꝓphetauerat ysa. dicēs. Fluūt ad eū oēs ⁊ ibunt ꝓpl'i multi. ysa. ij. xp̄s ai videns tantā multitudinē de q̄ dicit tetus. Cū turbe irruerēt in eū qꝛ oēs volebant eū tangere. qꝛ virt⁹ de illo exibat et sanabāt oēs lu. vj. dixit p̄mo ꝙ mitterēt barchā in mari Erāt aūt ibi due naues stātes secus stagnū. Piscatores āt descendebāt ⁊ lauabāt recia. Et ascendēs in vnā nauē que erat symōis rogauit eū a terra ducere pusillū ⁊ de barcha p̄dicauit ꝓpl'o q̄ erat in littore. p̄dicabat eis de articulis fidei de gaudijs ꝑadisi. de p̄ceptl seruādis. pctis vitādis. de tribulacōibꝫ sustinēdis. de īiurijs remittēdis de penis īferni. Fecit eis pulchꝝ sermonē Et de h̄ loq̄tur thema. docebat de nauicula turbas. Post s̄mōeꝫ data bn̄dictōe ꝓpl'o volēs soluere petrū q̄ accomodauit sibi barchā dixit. Duci altū ⁊ laxate recia vr̄a in capturā. Rn̄dit ei petr⁹ p̄ceptor ꝑ noctem laborātes nihil cepim⁹. q̄si dicat de nocte nihil cepim⁹ q̄uo de die capiem⁹ ⁊c̄. Et xp̄s fac vt dico. Et petrus in verbo tuo laxabo rethe Et cū h̄ fecissent ꝯcluserūt pisciū multitudinem copiosaꝫ ⁊c̄. Notate hic lr̄alit̄. petrus cū socijs suis loborauerāt ꝑ totam noctem ⁊ nihil ceperūt ⁊ ꝓ modico seruicio ꝙ fecerunt xp̄o mutuā do sibi barcham dn̄s retribuit sibi magnū solariū. Hic habem⁹ exemplū ꝙ null⁹ ꝯfidat ꝙ ex suo labore acq̄rat bona tp̄alia Sꝫ ꝓ modico s̄uicio qd̄ facis xp̄o deo scꝫ s̄uādo dn̄icā magl ꝓficiūt bona tua. Cāp⁹ vinea grex oliueta q̄ꝫ ex tuo labore tocius āni. Multi laborāt q̄ nihil colligunt qꝛ male s̄uāt festa Ecce fūdamentū positū de q̄ apl's. Fūdamentū aliud nemo potest ponere p̄ter id ꝙ positū est glosa. Fides ih̄u xp̄i. j. ad coꝝ. iij. Mō edificā de sūt camere tres. s. tres v̄tutes nc̄cio s̄ ꝙ xp̄s de nauicula docebat tres lcōes īter alias nobis nc̄cias ad saluacionem. Prima de obediēcia generali. Scd̄a de pn̄ia sac̄mētali. Tercia de ꝑseuerācia finali. Istas lcōes docebat xp̄s nō solum v̄bo vt multi p̄dicatores s̄ etiā fcō Cepit ih̄s facere ⁊ docere Nota facere pri

mo dei de docere Ido thema docebat de
nauicula turbas ¶ Prima g virtus seu
lectio q̄ xp̄s oñdit de pñia generali scz.
q oēs tam religiosus q̄ clericꝰ tā hō q̄
mulier obediat decē preceptl. ꝫ xp̄s oñ
dit p̄mo fcō qꝛ voluit hūiliari p obediē
tiā pris vsq̄ ad mortē. Qui cū ī forma
dei eēt ⁊c. ad philipp. ij. Ecce q̄lit oñdit
fcō lcōem obediēcie in re tā dura ⁊ aspa
Itē oñdit verbo dicēs. Si vis ad vitā
ingredi serua mādata dei. Mat. xix. No-
ta si tu scz dñs vel vasallus si tu diues l'
paup. Si tu regularl vis ad vitā. s. eter
nā ingredi ꝟua mādata Noli viuere ꝟm
tuā volūtatē. ꝫ ꝟm dei equitatē. nō ꝟm
tuam iclinacōem. sed ꝟm dei ordiacōem
nō ꝟm tuū sensū sed ꝟm dei mādatū ser
uus volēs obtinere solariū. oꝫ q faciat
volūtatem dñi sui. Oēs sumꝰ serui dñi
ihu xp̄i ⁊ captiui. Si g volumꝰ solariū
glorie faciaꝰ eiꝰ voluntatē nec debemꝰ
p vlla re facere ꝯtra eiꝰ mandata. Ista
est obedia generalꝰ ad oīa mādata dei ex
ꝫ acq̄rit hō regnū celeste. Rō nā clausu
ra ꝯrios motus hꝫ. qd vno motu clau-
dit. alio apit. Mō videamꝰ ianua pa-
disi q motu clausa fuit. motu inobediēcie
ade. qꝛ de dext dei. fecit motū vsq̄ ad si
nistrā ꝓprie volūtatl nō obediēdo deo
g si porta padisi dꝫ nob apiri. p motuꝫ
ꝯriū hꝫ apiri. s. de sinistra ꝓprie volūta-
tis ad dexterā diuine volūtatl. facere ei
debemꝰ dei volūtatē magl q̄ ꝓpriā ver
bi gr̄a dicēdo ego sū inclinatꝰ ad supbiā
ꝫ vos dñe vultl ⁊ p̄cipitl hūilitatē Iō
dñe volo hūiliari. Idem de alijs pctis
Nō credatl q glia padisi obtineat gñ
dignitate dominio scia pulchritudie for
titudie. ymo si dicat aīa xp̄o in iudicō p
ticulari dñe ego sū de magno genere vl
fui magnꝰ dñs ī alio mūdo ideo etiā fac
me dñm ī isto. dicet xp̄s verū est q ego
te feci magnū dñm sed male vsus fuisti
faciēdo iniusticias ⁊ sic de alijs. Ido xp̄s
dixit si vis ad vitā ingredi ꝟua mādata

Ista est obedia generalꝰ ¶ Scdo docuit
xp̄s de pñia sac̄mētali. prio ope qꝛ tota
vita xp̄i fuit pnia. sp ieiunabat qꝛ nisi sel
in die ꝯmedebat nec legit ꝯmedisse car-
nes vnq̄ nisi de agno paschali. Scdo do
cuit verbo dicēs. pñiaꝫ agite a ꝓpinq̄bit
eñ ⁊c. math. iiij. Itē nisi pniaꝫ egeritis
oēs sil' pibitl luce. xiij. Sac̄mētalis pnia
ꝯsistit in q̄tuor. p̄mo ī cordis ꝯtricōe. se
cūdo in ꝓpositi emēdacōe. Tertio ī oris
ꝯfessiōe. q̄rto in opis satisfactōe. Si p
didimꝰ regnū dei p iobediaꝫ isto modo
possuꝰ ip̄m recupare p pniam sac̄mēta
lē. Facite frcūs dignos pnie Lu. iij. vbi
dicit glosa q frcūs digni pñie sunt. qñ
pñia corrñdet pctis. Sicut medici faci-
ūt medicias ꝟm ifirmitates vbi grā Si
peccasti corde p mala desideria percucias
cor q̄nq̄ digitl qꝛ ex q̄nq̄ sensibꝫ q̄si q̄n
q̄ istrumētl corde peccamꝰ Itē si pccāsti
ore mēciendo diffamādo. se laudādo vl
al's ꝯ deū loq̄ndo. dig pnia ē orare. pcu
tere os. ꝯfiteri ore. q̄si se diffamādo. idē
de alijs ptibꝫ corpis. Ecce q̄re dicit fa
cite frcūs ⁊c. ¶ Tercio docuit nos xp̄s
pniaꝫ pseuerācia finali ope. p̄mo qꝛ sp
pseuerauit etl ī cruce. lꝫ detrheret sibi ⁊c
Etiā docuit nos pseuerāciā vbo. d. q̄ p
seuerauerit ī finē ⁊c. math. x. modicū va
lerꝫ obedia gñalis ⁊ pnia sac̄mētalꝰ nisi
eēt pseuerācia finalꝰ. Mlti icipiūt bñ ⁊
feruent. ꝫ accidit eis vt aq̄ calide q̄ pau-
lati frigescit q̄ntūcūq̄ eēt calida si ab ig
ne āmoueat Iō xp̄s Nēo mittēs manū
ad aratꝝ ⁊c. Lu. ix. aratꝝ ē pnia q̄ arat tra
~~corpis tutū cui~~ aut faciat frcm̄ meritoꝝ ⁊ v
~~tutū cui~~ appōit manꝰ qñ hō incipit. Iō
nō dꝫ q̄s respicere retro. s. dimittēdo q
icipit ꝫ augm̄tare nō solū opa ꝫ etl fer-
uorē spūs. ꝫ multi decipiunt q̄ꝝ pseue-
rācia ipedit cogitādo sil' totā eoꝝ vitaꝫ
futurā. ⁊ sic vcit eis tediū. Iō nō dꝫ sic
recipi. ꝫ p ptes q̄libꝫ die cogitare videa
mꝰ hodie q̄lr me habui ⁊ dr̄e. O video
q ī multis defeci. ꝫ cras volo incipe ad

ſeruiendū dō. et etiā cras in ſcō inuenie
mus vos dēfeciſſe. et ſic ātiq̄tus ſancti pa
tres p̄ſeuerabant quaſi faciendo cōpoſi
tū q̄ nō dēbebant viuere niſi vna die di
cat dauid de ſe. Et meditat⁹ ſum nocte
in cord̄e meo. et exercitabor. et ſcopebam
ſpm̄ meū. et dixi nūc cepi p̄s. lxxvj. Jō
quidā ſanctus p̄r volēs aliq̄s inducere
ad pn̄iaz dixit q̄ fuit quidā homo hab̄s
campū plenis ſpinis ad quē mittebat fi
liū vt purgaret campū qui videns cam
pū tam magnū quaſi diſpatus comedē
bat. et poſuit ſe ad dormiendū Jta de vi
ta nr̄a que eſt vt campus magnus ple
n⁹ ſpinis ꝛc̄. Ecce q̄re dicit Nemo mit
tens manū ꝛc̄. Deo grās.

¶ De eadē dn̄ica ſermo quartus

PEr totam noctē laborātes nihil cepimus habetur verbum iſtud originaliter luce. v. et recitatiue in euāgelio currētis dn̄ice verbū, p̄poſitum dat mihi occaſionē. et motiuum p̄dicandi. et declarandi mala. et defectus q̄s habet p̄ſona que exiſtit in peccato mortali. vt ab eis recedatis. et ad bonam vitam redeatis. ſed vt grā dei ſit nobiſcū ſine qua nihil facere mus. Saluetur virgo maria Ad ītām hoc eſt verbū piſcatorum qui laborauerūt p̄ totā noctem. et nihil ceperūt. Jdeo dixerūt p̄ totam noctem laborātes ſcz piſcādo nihil cepimus Sed ego volo p̄tractare h̄ verbum ſm̄ intellectū allegoricū. et ſpūalē ita q̄ thema ſit verbū p̄cōz. in peccatis decedentiū. qui q̄ſ ſunt in alio mundo recognoſcentes ſe. dicūt p̄ totam noctem laborātes ꝛc̄. ¶ Pro cui⁹ declaracōe ſciendū q̄ q̄diu p̄ſona eſt in peccatis in mala vita nō ꝓgnoſcit ſuos defectus nec mala nec picula in quib⁹ eſt. q̄ corrigeret ſe. ſed lete ꝓmedendo bibendo ſaltando videndo tranſit. Recte tali accidit vt homicidis. et latronib⁹ qui letant̄ et appli
ant ſe de malo q̄ faciūt De quib⁹ dicit ſcriptura Letant̄ cū malefecerint. et exultant in rebus p̄ſſimis. puerb. ij. Et q̄ſ ſunt capti. et cathenati. et ad furcā ſentenciati. tūc cognoſcūt mala. et peccata q̄ fecerūt. et petunt confeſſorem remittūt inuarias ſatiſfaciūt ꝛc̄. Q̄ñ habēt pēnā cognoſcunt culpam. Jdeo grego⁹. Oculos quos culpa claudit pena aperit. Jta recte eſt de peccatoribus q̄diu viuūt in h̄ mūdo delectant̄ de ſolacio in ſolacū. ſed q̄ñ moriunt̄ et vident infernum eis paratū vident q̄ p̄diderūt oīa bona. diuicias honores dignitates. et vident q̄ nō habebunt gloriam ſed pēnā eternā. Tunc dicunt Per totam noctem ſcz huius vite laborantes nihil cepimus. Jdeo h̄ verbum eſt planctus peccatorū qui in mortem paupes ſe inuenīt p̄z thema. Si volumus p̄dicta verba bene cogitare in vitijs verbis oñditur nobis de vita peccatorum tres p̄dicōes male. vita eñ̄ peccatū habet tria incōmoda. Vita aūt peccatū eſt primo crudeliter tenebroſa ibi p̄ totā noctē. Secōo penaliter dolorosa ibi laborantes. Tercio finaliter infructuoſa. ibi nihil cepimus ¶ Dico p̄mo q̄ vita peccatorum eſt crudeliter tenebroſa. cū dicit. p̄ totam noctem Sine lumine caritatis et gratie ſunt peccatores hoc declaratur ſic Quicq̄ defect⁹ accidit p̄ſonis in nocte tenebroſa ambulantib⁹. Primo q̄ non cognoſcunt ſe ad inuicem. ymmo dicunt quis eſtis vos. Secūdo q̄ leuiter impingūt q̄ñ non habēt claritatem. Tercio q̄ſi ſit luta leuiter maculātur. Quarto q̄ leuiter vnus p̄dit alium. q̄ non vident. Quito tūc homo vadit dubitādo et palpando. ¶ Jſtos quicq̄ defectus inuenit in p̄ſona que conſiſtit. et viuit in peccatis mortalib⁹. q̄ p̄mo p̄dit cognicōem p̄ſonarū p̄r ſuperbiam. Erunt duo magni

socij ⁊ vn⁹ ascendit in honore ⁊ dignita-
te. altero remanente in paupertatē q̄ qñ
venit ad aliū nō cognoscit eū. frater ger-
man⁹. fratrē germanū. amic⁹ amicū. fili⁹
patrē. nō cognoscit, ꝓpter superbiā immo
abnegabit eū. quia in tenebris ambulāt
peccatū est nō honorare ꝑentes nec eis
subuenire. Ecce ꝑma condicio peccatoꝝ
de hijs scꝑtura dicit. Qui dixit patri suo
⁊ matri sue nescio vos ⁊ fratribꝫ suis ig-
noro illos Deutro. xxxiij. ¶ Scd̄a condi
cio est quia peccaror īpingit maxime per
auariciā in lapide frigido ⁊ duro sine cō-
passione ꝓximi. Ideo de auaro d̄r. Cor
eius indurabit̄ quasi lapis ⁊ stringet̄ q̄si
malleatoris incus Job. xli. O quot im-
pingunt hic qñ d̄r eis a cōfessore. facitis
vsurā. rñdent nō pater. Et cōfessor q̄lit̄
mutuatis. pater. x. florenos ꝑ. xij. Et cō
fessor. ⁊ nunq̄d hoc est vsura. nō pater qꝛ
de mea pecunia cū q̄ possem lucrari acci-
pio lucrum ⁊c̄. Ecce nox obscura ⁊ tene
brosa. Ideo faciam vobis lumē dicatis
vos susurrarie estis vos dñs pecunie vel
panis vini ⁊c̄. Certū est ꝙ non. quia the-
saurarius regis nō est dñs pecunie regis
ꝫ dispensator. ⁊ si male dispēsat pecuniā
regis suspendat̄ a rege. Idē de diuitibus
nō sunt dñi pecunie. quia dñi est terra ⁊
plenitudo eius ⁊c̄. Vos dñi solum estis
thesaurarij ⁊ dispensatores ⁊ de omnibꝫ
tenemini dare computū deo. de pecunijs
pane vino oleo lana frumēto ⁊c̄. qualit̄
acq̄siuistis ⁊ expendistꝭ dispensator regis
potest sibi retinere necessitatez ꝫ non ad
vanitatē ꝫ dare dꝫ alijs ꝓuisionē. Ita
debetꝭ vos facere. Sꝫ multi miseri fran
gunt sibi collū ꝑ vsuras furta rapinas re
tenciones de soluēdis dicēs ⁊c̄. Ideo d̄t
scꝑtura. in via ruine nō eas ⁊ nō offēdas
in lapides ne ꝑones anime tue scandalū.
Ecc̄ci. xxxij. ¶ Tercia cōdicio ꝙ leuit̄ ma
culant̄ sic peccatores leuit̄ maculant̄ per
lutū luxurie. nō vidēt viā nec cognoscūt

peccatū. īmo dicunt ⁊ ꝙ peccatū est. ego
nō habeo vxorē nec ipsa viꝝ ⁊c̄. Dico ꝙ
est responsio ⁊ excusacio friuola. Nunq̄d
si cū filia regis fornicationē cōmitteres
regi placeret. Si autē rex tradit eā tibi
in vxorē habeas solacia cū illa. Et si de
istis est tā magnū peccatū q̄d dicem⁹ de
maritatis cōsanguineis cōmatribꝫ. tales
ad ꝓfundū inferni descendūt. De talibꝫ
d̄t dauid. Ipsi infirmati sunt respiciēdo
mulieres. Gregorius. Non licet intueri
qd̄ nō licet concupisci ⁊ ceciderūt. ¶
Quarta cōdicio est ꝙ de nocte leuit̄ vn⁹
ledit alium. ita etiā in peccatoribꝫ accidit
excepcio ire leuit̄ offendunt se mutuo, qꝛ
in nocte tenebrosa hō non videt aliū. O
dices tu. īmo videbo eū. ꝓbo ꝙ non Nā
si corā te vidisses ymaginē xp̄i vel virgi
nis non ꝑcussisses eā nisi esses infidelis.
Modo ꝓpria ymago dei est hō. Ideo si
vidisses hanc ymaginē nō ꝑcussisses eā
ꝓpter honorē dei. ¶ Quinta cōdicio est.
quia in nocte hō vadit hincinde palpan-
do ⁊ dubitādo. ita q̄ est in pctō qꝛ parua
bona opera facit ⁊ cū tedio facit ea q̄ dei
sunt. Ecce defectus q̄ sunt in vita pctōris
adinstar illi⁹ q̄ vadit de nocte. Ideo da-
uid posuisti tenebras scꝫ peccatoꝝ ⁊ cul-
parum in vita tua ⁊ facta est nox. scꝫ tene
brosa ⁊ obscura in ipsa ꝑtransibunt oēs
bestie silue scꝫ peccatores q̄ vt bestie regū
tur sensualitate. p̄s. ciij ¶ Dico scd̄o ꝙ vi
ta peccatoꝝ est penalit̄ dolorosa ibi labo
rantes. hoc declarat̄ sic. qd̄libet peccatum
mortale qꝛ est cōtra rōnē ⁊ intellectum
affert peccāti penā ⁊ dolorez etiā in hoc
mundo ꝫm Augustinū in libro cōfessio-
nū sicut si aliq̄s sit in domo tua cōtra tuā
voluntatē illud affert tibi dolorez. Ita
qñ fit peccatū mortale qꝛ fit contra iudi-
cium rōnis ⁊ intellect⁹ qui est domin⁹ do
mus cōscientie. Ideo tristat̄. Nam licet
ad extra rideant ⁊ delectent̄ peccatores.
tamē ad ītra tristant̄ ex remorsu conscie

q̄ remorsus est dolor ⁊ pena, quia ancilla
scz caro cōtra voluntatez suā facit illud.
Nōne esset tibi pena ꝙ ancilla tua face-
ret aliq̄d in domo tua cōtra tuā volunta-
tem. Ecce q̄liter vita peccatoꝝ est pena-
liter dolorosa. Ideo augustin⁹. Iussisti
dñe ⁊ ita est vt oīs anim⁹ inordinat⁹ pe
na sit sibi. ꝑ oppositū v̄tutes afferuut de
lectacionē etia ꝟm ph̄m. quia tunc fit in
domo conscie ꝟm voluntatē dñi scz intel
lectus ⁊ etiā ꝟm volūtatē dñe scz rōnis
Magna delectatio est dño ⁊ dñe dom⁹
qñ filij serui ancille vel filie nō faciunt ali
quid nisi iuxta voluntatē eoꝝ. Ita de no
bis quoꝝ sibi sunt sensus. filie potēcie aīe
vel cogitacōnes. seruus corp⁹. ancilla est
caro. Magna delectacio est hoī qñ oēs
isti obediunt dño scz intellectui ⁊ dñe. s.
rōni. Ideo dixit ph̄us. Signū autē ge-
nerati habit⁹ est delectabilit̄ operari. v̄bi
grā. Si ꝑ honore dei placet tibi ieiuniū
signū est ꝙ v̄tus abstinencie est infra te.
Si orō signū est ꝙ in te est v̄tus deuo-
cionis. Si sepacio mulieꝝ signū ē ꝙ vir-
tus castitatl est infra te Si ciliciū vel alia
corporl afflictio signū est ꝙ in te ē v̄tus
pñie ⁊ sic de alijs. Eris q̄si fons aquaꝝ
cui⁹ non deficiūt aque ⁊ edificabunt̄ in te
deserta seculoꝝ. Ysaie. lviij. Fons gracie
dei q̄ est in q̄libet ꝑsona bona ⁊ virtuosa
rigat sensus ⁊ oēs potencias. Oppositū
est de peccatoribꝫ qꝛ si ridēt ad extra tñ
ad intra aīa tristatur. conscīa remordet.
Sed modo nō cognoscunt ꝫ cognoscent
qñ erunt ī inferno ⁊ cruciabunt̄ tunc enī
eleuatl oculis videbūt gloriā bonoꝝ nō
ad delectacionē ꝫ augmētacionē pene vt
de famelico vidente mensā paratā escis
plenā ⁊ nō potest habere. cruciat̄ magis
Videntes gloriā scz bonoꝝ turbabunt̄
timoē horribili ⁊ mirabunt̄ in subitacōne
insperate salutl ⁊c̄. Sapīe. v. Ecce labo
rantes. Ideo scā scp̄tura dat remedium
dicēs Ne tradas te vie laboriose. gloria

peccatoꝝ quia peccata cū magno labore
fiunt sicut furta Opa autē misericordie
fiunt delectabilit̄. Idē de luxuria adulte
rium cū magno labore. timore ⁊ ꝑiculo
fit. Cast⁹ autē delectabilit̄ viuit ⁊ sic de
alijs. Ideo d̄t Ne tradas te vie laborio
se ne ponas aīe tue scandalū. Ecclesiasti
ci. xxxij. Ideo apostol⁹. In laboribꝫ plu
rimis. scd̄a ad Choꝝ. xi. ¶ Dico ꝙ ter
cia mala cōdicio quā habet vita peccatoꝝ
est ꝙ est finalit̄ infructuosa. Ideo d̄r ni-
chil cepim⁹. quia peccatores in alia vita
nichil reportāt p̄mij aut mercedis ex ope
ribus q̄ fecerunt quia q̄ꝫdiu ꝑsona est in
peccato mortali etiaz si faceret oīa bona
opera mūdi ieiunia magnas orōnes. lar-
gas elemosinas ⁊c̄. nihil sibi ꝓficiuut ꝑ
alio mundo. Licet eniz deus ꝑ quolibet
bono opere det solucionez tñ peccatores
soluit in hoc mundo de hijs q̄ faciunt dat
eis diuicias honores dignitates officia
⁊ beneficia. pacē sanitatē. filios longā vi-
tam. amorē dominoꝝ ⁊ ꝙ est mai⁹ bona
opera ex genere qꝛ illis bonis operibꝫ ex-
trahunt̄ de peccato nōnunq̄ꝫ peccatores.
Ideo bona opa non sunt dimittēda qñ
sentis te esse in peccato mortali quia tūc
sunt magis necessaria vt illis mediantibꝫ
exeas peccatū. Sed ꝑ hijs operibꝫ nihil
dabit̄ tibi in alio mundo. Racio vos sci-
tis ꝙ ramus arboris nullam virtutē ha
bet nisi a radice ⁊ non facit fructū nisi q̄ꝫ-
diu est in arbore. Si vero scindatur ab
arbore non facit fructum. quia remota
causa remouet̄ effectus. Ita in ꝓposito
radix siue truncus arboris. vbi est tota
virtus. est christ⁹ saluator noster. Nos
autez sumus rami siue palmites ⁊ q̄ꝫdiu
manem⁹ in radice. per verā credentiam ⁊
promptā obedientiā ⁊ per gratiam. facia
mus fructū meritoꝝ quia tunc quicquid
facim⁹ est meritoriū. Si autē ramus ali
quis abscindat̄ securi dyaboli a trunco q̄
est tēptacio per cōsensū peccati mortalis

factū est iā nō potest facere fructū meri
ti. Sz dē adeo pī peccatozi ita ꝙ si fa
cit aliq̄ bona opera. satisfacit sibi ꝫ. Ecce
quare dico ꝙ peccatoz vita est finaliť in
fructuosa. Auctozitas clara. Sicut pal
mes nō potest facere fructū a semetipso
nisi mānserit in vite. Sic nec vos nisi ī me
mānseritis. Ego sum vitꝫ vos palmites
q̄ manet in meꝫ ego in eo. hic fert fructū
multū. qz sine me nichil potestis facere.
scz meritozie Jobis. xv. Qualis doloz
est peccatozis qñ mozit̄ ꝫ nihil inuenit ibi.
Sicut mercatoz diues q̄ oīa posuit ī na
ui ꝫ perijt solū remanet ꝑsona sua qñdo
est vltra mare ꝫ nichil habet q̄lis doloz
ꝫ desperacio. Jta de peccatoze qui in hoc
mūdo est diues ꝫ oēs nauigam⁹ ad alū
mundū qñ aīa est in portu in ripa ꝫ nihil
inuenit de bonis q̄lis desperacio est sibi.
qñ dz sibi a xp̄o ꝫ vbi sunt bona q̄ dedi ti
bi. Rñdit totū est perditū ꝫ quia ibi nō
possunt aliq̄d lucrari remittunt̄ ad hospi
tale miseroz ad infernū. Sed qñ vani
sunt arboz xp̄i cōiuncti per fidē ꝫ obediē
tiam ita ꝙ mallent citius mozi q̄z consen
tire tunc congregant magnū thesauz qñ
est ibi inuenit magnū thesauz de q̄ viuit
eternaliť. Jdo xp̄s dt. Operamini nō ci
bum q̄ perijt vt sunt opera mūdana ꝫ qui
remanet in vitā eternā Jobis. vi. Nota
piscatozes q̄ꝫis in rethe suo ceperint con
chas ꝫ multa talia ꝫ imunda. tñ quia nō
receperunt finalē fructū dicunt volentes
nihil cepim⁹. sic de peccatozibz. Jdeo dt
scꝫptura. vana est spes illoz scz peccatoz
ꝫ labozes eoz sine fructu. Sapie. iij.

De eadē dominica. Sermo quintus de epistola

Benedictionem hereditate possideant. Habetur verbū istud textualiť ꝑma canonica petri capitulo. iij. Et recitatiue in epistola cur
rentis dñice. Hoc verbū est vna breuis ꝫ deuota ozō beati apostoli. quā facit ꝓ nobis ꝫ desiderans nostrā saluacionē di cens. Rogo deū vt benedictionē scz ce lestem hereditatē possideatis. Hoc vbi benedictionē indiget declaracione. Pro quo sciendū ꝙ gloria celestis dz benedi ctio. Nō qñ deus facit aliq̄d nō credatis vos ꝙ illud faciat labozādo manibz nec ambulādo pedibz nec se mouendū quē admodū vos. Sz sua operacio est sua lo cutio. suū dicere est suū facere. verbi grā qñ fecit lumen nō laborauit ꝫ solū dixit fiat lux ꝫ facta fuit. quia suū dicere ē suū facere. Jdē de celo. de stellis ꝛc. Nō fa cit vt magister operis qui qñ facit archā ponit fundamētū ꝛc. Sz dixit fiat firma mentuz ꝫ factū fuit. Jdeo dauid. Ipse dixit ꝫ facta sunt ipse mandauit ꝫ creata sunt. Nota similitudinē de magnis dñis q̄ mandādo operant̄. Si volunt capere criminosū nō opoztet regere mouere nec ipsum capere nec suspēdere crimino sum. ꝫ mandare ꝙ capiat̄ ꝛc. Jdē de opere mi sericozdie nō opoztet regē aperire bursā ꝛc. ꝫ p̄cipere thesaurario. Quāto g̃ ma gis deus cui oīa sunt ꝫ nō sunt obediunt. Jdeo dt scꝫptura. Omne ꝙ voluerit fa cet ꝫ sermo illi⁹ potestate plen⁹ est Ec desiastes. viij. Omnipotēs sermo tuus dñe nō opoztet ipsum nisi loqui Ex ista declaracōne qñ deus extrahit animā de hoc mūdo ꝫ collocat eū in paradiso ꝫ im ponit sibi dyadema quō credit̄ faciat nō labozando. Sz p̄cipiendo dt michaeli. Talis religiosus cleric⁹ vel laycus seruit mihi diligent̄ ꝫ scē ideo collocet̄ ꝛc. Et factū est. etiā i iudicio generali qñ dabit gloriā bonis ipsa donacio glorie seu ope racio dei in dando gloriā. dicit̄ benedictō id est bona dictio siue bona locucio qñ dicet. Venite benedicti patris mei possi dete paratū vobis regnū a constitucione mund. Mathei. xxv. Ecce qualiť gloria

celestis dicit benedictio. de ista dt thema
benedictionē hereditate possideatis patz
thema. Modo videam⁹ q̄ sunt psone q̄
istā benedictionē hereditate conseq̄ntur.
Amore vestri ego q̄siui ⁊ īueni ī psalmo
Dñi est terra ī duob⁹ versibus vbi dicit
dauid. Innocēs manib⁹ ⁊ mundo cor-
de q̄ non accepit in vano animā suam nec
iurauit in dolo ꝓximo suo Hic accipiet be-
nedictionē a dño ⁊ misericordiā a deo sa-
lutari suo. Ubi ponunt q̄tuor cōdicōnes
personaꝝ que benedictionem hereditate
possidebunt.

Primo pueri oīno innocentes
Scdo peccatores vere penitētes
Tercio persone bone bene obediētes
Quarto tribulati ⁊ paciētes

Quilibet istoꝝ habebit benedictionē glo-
rie celestis. quia de eis dt thema. Bene-
dictionē possideatis hereditate. ¶ Dico
ꝑmo ꝙ habebūt benedictionē glorie scz
pueri īnocētes q̄ nunq̄ peccauerūt. Inno-
centes sunt ī corde qr nūq̄ peccauerūt nec
habuerūt malas cogitacōnes In ore qr
nunq̄ dixerūt malū verbū nec mēciendo
nec iurando. Innocētes in oculis auribꝰ
naribꝰ in gutture manibꝰ ⁊ pedibus ⁊ in
toto corpore. quia nūq̄ peccauerūt. Isti
sunt totalit innocētes qñ moriunt statī
habent benedictionē celestis glorie. Ido
dauid. graciā ⁊ gloriā dabit dñs nō pri-
uabit bonis eos. q̄ ambulāt in īnocentia
Sed diceret aliq̄s frater q̄modo vocatur
vos illos pueros totaliter innocētes ⁊
nunq̄d persona q̄ ꝑentibꝰ suis dat tribu-
laciones ⁊ infert malū ⁊ tristicias ⁊ peri-
cula ⁊ tedia quia nō ꝑmittet eos dormi-
re plorar ⁊c. Nōne nocens est ⁊ peccat.
Responsio. Dico ꝙ sunt totalit innocē-
centes nec de p̄dictis habēt culpā nec pec-
catum qr dolor partus ꝓuenit mulieribꝰ
ex peccato eue qr ex fructu arboris pecca-
uit ⁊ fecit cōtra deū. Ideo deus fecit cō-
tra eā ⁊ oēs filios suos vt in fructu ven-
tris punirent cū labore portarēt ⁊ cū do-
lore ꝑerent ⁊ cū tedio nutrirēt. Ideo pa-
tet error dicētiū ꝙ creatura nouiter bap-
tisata si morit transit purgatoriū ex dolo-
re matris hoc est erroneū quia iude⁹ bap-
tisatus si morit anteq̄ peccaret sine pur-
gatorio euolat. De istis dt Job. Salua-
bitur innocēs saluabit etiā mundicia ma-
nuū suaꝝ. Job. xxij. Nota mūdicia ma-
nuum suaꝝ. Diceret hic aliq̄s si pueri in-
nocentes saluant. ergo etiā illi q̄ moriūt
ante baptismū saluant. eadez rōne. quia
nunq̄ peccauerūt nec corde cogitādo nec
ore nec manibꝰ ⁊c. Huic q̄stioni tacite iā
Rñdit Job cū dt. Saluabit autē mun-
dicia manuū suaꝝ. Ecce baptismū qui
mūdat ab īmundicia sua quā recepit in il-
la generacōne. Nota ymago q̄ cadit ī lu-
to non poneret in altari nisi ꝑus lauetur
Sic est de hoīe in q̄ est ymago dei q̄tum
ad animā quā facit de⁹ vt ponat in tem-
plo paradisi. Sed veniēs in hunc mūdū
cadit ī luto in illa vili brura generacōne
carnali. Quia si aliter veniret nō haberet
originale. Ideo ibi recipit illā maculā.
Ideo nō potest intrare ꝑadisum q̄usq̄ ē
mūdata aq̄ baptismi Ideo dt xp̄s Amē
amen dico tibi nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄
⁊ spūsancto nō potest introire in regnuz
dei. Johis. iij. Nota hic qñ aīa nō bapti-
zati venit ad paradisū vel ad portā para-
disi q̄d dr sibi a xp̄o. Ecce quare dt Job
saluabit innocēs saluabit aūt a mūdicia
manuū suaꝝ. Sicut habem⁹ duas man⁹
ita habem⁹ duas substācias aīam ⁊ cor-
pus. Ido dt saluabit mūdicia. i. ꝑ mun-
diciā manuū suaꝝ. tā corporis q̄ aīe qr
peccatū originale nō solū tangit animā.
Etiā corpus totuz est infectū tā sensus
corporis q̄ potēcie aīe. Sz ꝑ baptismū
mundant. Ideo xp̄s. Innocētes ⁊ recti
adheserūt mihi scz in gloria qr sustinui te
scz passionē q̄ tu pr ordinasti cui⁹ vtute
saluant. de q̄libet istoꝝ dr. hic accipiet be-

nedictionē a dño. Nota qñ isti pueri sūt in extremis demones veniūt explorātes si possent animā recipere. Sed xp̄s de celo dat eis benedictionē ⁊ dmones fugiūt Nota ⁊ misericordiā a deo salutari suo. qr tūc pueri misericordit̄ liberant̄ a tribꝫ miseriis q̄s habēt. Prima est ignorācia a q̄ liberant̄ tunc qr stati aperit̄ eis liber. ⁊ sciunt oīa ⁊ cognoscūt se ⁊ parentes. Scda est modicitas vel ꝑuitas ꝫ statim aīa separata a corpore hꝫ tantā magnitudinē vt gigas. Tercia est īpotencia quia nesciūt ire nec se mouere. ꝫ statim qñ sūt in celo habēt tantā potenciā ꝙ nec gigas nec leo habēt tantā potenciā. Ecce misericordiā quā accipiēt. In istis ḡ cōplet̄ orō petri dicētl̄ Benedictionē hereditate possideatl̄. ¶ Dico scdo ꝙ obtinebūt benedictionē ⁊c̄. peccatores vere penitētes hoc tāgit nos qr licet fuerimꝰ innocētes ⁊ mundati per baptismū tñ extunc amisimus millesies illā innocentiā ex peccatl̄ q̄ fecimꝰ ꝯ deū. cōtra vginē ⁊ scōs. cōtra animā ⁊ ꝓximos. Ido iā nō possumꝰ ꝑ viā innocentie paradisū intrare ꝓpter ꝫ deus ordinauit viā pñie scꝫ dolere ⁊ cōteri de peccatl̄ cū ꝓposito nō redeundi cōfiteri ⁊ satisfacere. Isto modo possumꝰ habere benedictiouē glorie. hoc tāgit dauid cū dt. Mundo corde scꝫ per pñiam hic accipiet benedictionē a dño. Sed est hic argumētū. diceret aliq̄s frat̄ quō ex mundicia cordis intelligit̄ pñia. qr pñia nō solum mūdat cor ꝫ oēs vires aīe scꝫ ītellectū ab errore fidei ⁊ falsis opinionibus ⁊ malis suspicionibꝫ de ꝓximis ⁊ voluntatē a mal̄ desideriis ⁊ odiis ⁊ rancoribꝫ ⁊ memoriā nō recordādo d̄ receptl̄ iniuriis. Itē vera pñia mundat os a mēdaciis diffamacionibus ⁊ blasphemiis. Oculos a malis aspectibꝫ. aures. nares. guttur manꝰ pedes ⁊ totū corpus a luxuriis. Cum ḡ pñia vera mundet animā a potēciis ⁊ corpꝰ cū sentimētis. q̄re ḡ recipitis pñiam solū ꝓ mundicia cordis Dico ꝙ verꝫ est ꝙ vera pñia totuꝫ purificat vt dictū ē. ꝫ mūdicia cordis d̄r pñia duplici rōne ¶ Prima est quia cor est vt fons a q̄ multi riui ꝓcedūt scꝫ potēciaꝝ ⁊ sensuū. Et si aq̄ fontl̄ sit mūda ⁊ pura etiā aq̄ riuoꝝ erit mūda ⁊ pura. Si immūda ad idē. Et qr oīa opera bona vel mala ꝓcedūt a corde. de corde exeūt cogitacōnes male homicidia adulteria fornicacōes furta falsa testimonia blasphemie Math̄. xv. Ecce q̄lit̄ aq̄ īmunda ꝓcedit a fonte cordis. qr cor d̄t. O ille interfecit patrē tuū ⁊c̄. ido occidas eū ⁊ sic de aliis. Ideo si cor sit munduꝫ etiā oīa sentimēta corporl̄ eruut mūda Ideo ꝓuerbioꝝ. iiij. Oī custodia serua cor tuū. qr ex ipso vita ꝓcedit. Ita si sit mūdum ꝓcedit mors ab eo. Ecce p̄ma rō q̄re d̄t Et mundo corde qr mūdicia cordis est mūdicia tociꝰ corporis. ¶ Scda rō q̄re mundicia cordis d̄r pñia est qr licet multa sunt opa pñie. tamē radix iniciū pñie est cordis cōtricio. ab ista enī ꝓcedūt fructus oīm alioꝝ operꝝ. Ido dicebat xp̄s. Beati mūdo corde qm̄ ipsi deū videbūt Mathei. v. de q̄libet tali d̄r. h̄ accipiet benedictionē a dño. quia qñ talis morit̄ ⁊ aīa venit ad iudiciū ⁊ accusat̄ a demonibus. d̄t xp̄s aīe. audis inq̄ntū te accusant d̄t aīa verꝫ est. qr illa feci nec possū negare. ꝫ vsus fui medicinis vr̄is q̄s vos ordinastis ꝯ pctā. Si habui malas cogitaciones habui etiā ꝯtricionē. Si peccaui ore oraui ⁊ ꝯfessus fui. Si ocul̄ peccaui fleui ⁊ sic de aliis. feci iudiciū ⁊ iusticiā nō tradas me calūpniantibꝫ. xp̄s est cōtentꝰ ⁊ dat sibi benedictionē ⁊ mīaꝫ qñ collocat̄ in gloria. ¶ Dico t̄cio ꝙ obtinebūt benedictionē glorie ꝑsone bone ⁊ obedientes q̄ hñt dicere vel facē respiciūt dei voluntatē ⁊ ordinē religiosus obediēs nō faceret ꝯ regulā nec ꝯstitucōnes nec clericus nec laycꝰ ꝯ dei mādata ordinat suā vitā ꝫm dei voluntatē ⁊ nō ꝫm eoꝝ sensualitatē. ꝫm dei ordinacōnē ⁊ nō ꝫm ꝓpriuꝫ

inclinacionē. de q̄libet tali dr. Qui nō ac
cepit in vano aīam suā h accipiet benedi-
ctionē a dño. Nota q accipere aīam suā
in vanū p̄t intelligi duplicit essencialiter
vel effectualit. In vanū dr accipere ani
mā suā ille q̄ non facit illa ad q̄ ordinat.
Quia si rex dat alicui militi equū ⁊ arma
⁊ nunq̄ seruit sibi in vanū dr accepisse.
Ita dedit nobis animā rōnalē cū memo
ria vnde memoremur de beneficijs a deo
nobis datis. qr non fecit nos azinū non
equū ⁊c. s ad ymaginē ⁊ similitudiuem
suā. Itē redemit nos ⁊c. Cū intellectu
vt eū cognoscam⁹ ⁊ ei grās agam⁹. Cū
voluntate vt eū desiderem⁹ ⁊c. Si autē
de istis nō seruis sibi in vanū recepisti ani
mā tuā. Itē dedit tibi corpus q̄re vt vi-
uas ex eo Sicut enī pat dat patrimoniū
filio tēpore nupciaꝝ vt ex eo viuat. Ita
de terra corporis debem⁹ facere fruct⁹ p
p̄niam de quib⁹ viuam⁹. Si autē nō fa-
cis in vanū recepisti vel accepisti ⁊ possu-
mus dicere talibus. vanū est vobis ante
lucē surgere scz ad opa tpalia q̄ nō cura
tis de operib⁹ spūalib⁹. Surgite scz aliq̄
hora ad opus spūale. postq̄ sederitl qui
māducatl panē doloris. p̄s. inq̄t. Nota
q̄ māducatl panē doloris. pr q̄ mittit fi-
lium ad campū vt laboret q̄ nō curat de
labore s comedit ⁊ bibit ⁊ dormit In se-
ro qn̄ venit ad domū hz malā cenā ⁊ ver
berat ⁊c. Ita de⁹ pr nr misit nos ī campo
hui⁹ mundi ad laborandū in operib⁹ me
ritorijs ⁊ q̄ autē nō curat de labore s co-
medit ⁊ bibit ⁊ delectat in morte punieť
Nā in sero mortl videbitl quō māduca
stis panē dolorl qn̄ demones cruciabūt
vos ⁊c. ¶ Scdo dr accepisse aīam ī va
num effectualit. vita enī p̄ns ē effectus
aīe. ⁊ ita sumit Joh. xij. cū dr. qui amat
aīam suā. i. vitā corporalez tm̄ q p xp̄o
n̄ vult eā exponere pdet eā ⁊ q̄ odit aīaz
suā in h mūdo ī vitā eternā custodit eā.
Qui g̃ viuit ociosus ī vanū accepit vitā
istā. Sic ille q̄ vadit ad feriā vbi stat. xv
dieb⁹ ⁊ nichil facit nec lucrat aliq̄d dr in
vanū iuisse ad feriā. Ita de nobis q̄ veni
mus in feria hui⁹ mūdi ad lucrandū. Jō
si nō habem⁹ merita in vanū accepimus
istā vitā Ideo laborare debem⁹ in bonis
operib⁹, ꝓpter h dicebat apostol⁹ Horta
mur vos ne ī vanū grām dei recipiatl ait
enī tpe accepto scz in h mundo exaudiui
te. qr in alio nō audit. Et in die salutl au
diui te. scda ad Chor. vi. Obediētes āt
nō accipiunt in vanū aīam suā siue vitaz
suā. Ideo de q̄libet obediēte dr. Non ac
cepit in vano animā suā. hic accipiet ⁊c.
¶ Dico quarto q obtinēt benedictionē
glorie tribulati ⁊ pacientes qn̄ in infirmi
tatibus plagis vulneribus doloribus paup
tatibus ⁊ ꝑsecutionib⁹ nō murmurāt cō
tra deū. īmo pacient sustinēt sperātes q
in alio mūdo erunt sine īfirmitate plaga
dolore ⁊c. de q̄libet tali dr nec iurauit in
dolo ꝓximo suo. Proxim⁹ iste ē xp̄s per
excellentiā. qr licet inq̄tū deus sit crea-
tor tn̄ inquātū hō est ꝓxim⁹ vt ipsemet
declarauit. Luce. x. Quis tibi videť ꝓxi-
mus fuisse ⁊c. huic ꝓximo facim⁹ iuramē
tum in baptismo qn̄ dicit a sacerdote q̄d
petis. ⁊ dr a patrinis. fidē xp̄i. ⁊ sacerdos
⁊ fides xp̄i quid dabit tibi. Respondet
vitā durabilē. Ergo abrenūcia sathane
dicit abrenūcio. hoc est q̄si iuramentū. ⁊
ita vocat a dauid dicēte in persona xp̄ia-
ni Juraui ⁊ statui custodire iudicia iusti-
cie tue. p̄s. cxviij. Judicia iusticie dei sūt
vt in h mundo habeam⁹ labores miseri-
as tribulacōnes ⁊c. vt p paciētiā meres
mur habere gloriā. Jdo ad hebre. x. paci
entia vob necessaria ē ⁊c. Qui n̄ iurauit
in dolo ꝓximo suo. h accipiet benedictio
nem a dño ⁊c.

¶ De eadē dominica. Sermo sextus

Omnes vnani
mes in orōne estote. Verbū
istud habet p̄ma cano. petri

Dnica quita p⁹ trinitatis. Sermo. VI.

ca. iij. ⁊ recitatiue ī epistola currēt dnice
Pro breui hui⁹ verbi declaracōne ⁊ ma-
tue introductione. Sciendū ꝙ inter oīa
opa que possumus in hoc mūdo facere ne
cessaria ē deuota oratō ad deū. Ratio qꝛ
certum est ꝙ oīa bona temporalia q̄ꝫ cor
poralia q̄ꝫ etiā spūalia habemus a deo de
bonis temporalib⁹ patet. vnde est ꝙ ter
ra det triticum ex semine terra aūt potest
corrūpe semen ꝫ nō potest ip̄m fructifi-
care ⁊c. O diceret aliquis hoc est a nat̄a
a ꝯstellacōnib⁹ verum est instrumentali-
ter ꝫ a deo est principal'r. Ipse em̄ est ac-
tor principalis. Idem de vino in vineis.
qꝛ nullus potest aq̄ꝫ in vinū ꝯuertere ni
si ds. Nam conuersio aque in vinum fuit
de primis xp̄i miraculis. Idē de pecunijs
rapis ⁊c. Omnia ista habem⁹ a deo. O
dices tu ego habeo in hijs laborare. quia
alias nichil haberem solutio verꝝ est qꝛ in
strumentum es. ꝫ ds hꝫ tibi dare qꝛ ml'-
ti laborāt qui nichil lucrant̄ nō credas ex
tuis laborib⁹ predicta acquirere. Idē de
bonis corpalib⁹ dicendū est que etiaꝫ a
do habem⁹ puta sanitatem. pulchritudi-
nem. fortitudinē. menbroꝝ rectitudineꝫ
⁊ huiusmōi. Idem de bonis est dicendū
spūalib⁹ que a deo habemus. ꝯtricioneꝫ
scꝫ de peccatis bonū ꝓpositum confiteri ⁊
facere pn̄iam ne in inferno dampnemur.
Idē de remissione iniuriaꝝ de restitucōe
ablatorum ds hꝫ dare cor ista facienda.
Ido dic̄ scriptura om̄e datū optimum. s.
bonoꝝ tepaliū ⁊ corpalium ⁊ om̄e do-
num pfectū Glo. bonoꝝ spūaliū de sur-
sum est descendēs a pr̄e luminū ⁊ angelo
rū Jacob̄. j. Si ergo vis rigare ortū tuū
de alto fonte oꝫ ponere canale per quod
aq̄ veniat ad ortū. Ita etiam si vultis ꝙ
aqua gr̄aꝝ dei veniat ad vr̄m cāpum or-
tū vineā domū corpus ⁊ aīaꝫ. De fonte
alto spūs sapīe verbū dei in excelsis Eccl'
j. Ponatis canal scꝫ orationem deuotā
mediāte ista veniunt ad vos bona tem-
poralia corporalia spiritualia. patet g̃ ꝙ
ꝙ inter alia bona opera que in hoc mūdo
possūt a nob̄ fieri ē oro deuota nob̄ nec̄ria
auctoritas dd. Bn̄dictus deus q̄ nō amo
uit orōeꝫ meā ⁊ miscdiam suā a me p̄s.
lxv. Glosa augustini. Nunq̄m ergo a te
moueat̄ oratio tua ⁊ nunq̄ꝫ amouebit̄ a
te miscdia diuīa. Quia g̃ oracō est nobis
ita necessaria dic̄ thema. Oēs vnanimes
in orōne estote amore vr̄i ego quesiui q̄s
ꝯdicōnes debet hr̄e oratio ⁊ quot sunt ⁊
inueni ꝙ deuota oratio dꝫ hr̄e sex ꝯdicio
nes. Oratio debet fieri Prīo pacifice cō
cordādo. Scdo attēte cogitando. Tercō
humiliter supplicādo. Quarto cōfidenter
sperādo. Quinto ordinate petendo. Sex
to pseueranter ꝯtinuando. Qui istos sex
modos seruabit in oratione sua habunda
bit ī omnib⁹ bonis ¶ Dico primo ꝙ ora
tio dꝫ fieri pacifice concordando. Cum
vis orare respicias si in corde habes vene
num odij ⁊ male voluntatis si sit non ex
audieris oportet enim ꝯcordare cum om
nibus pacifice ⁊ tunc oratio ascendit rec-
te ad deum. ¶ Nota hic de collegijs
seu ꝯmunitatib⁹ diuisis ꝙ modicum calo
rem habent. ꝫ qn̄ sūt vnite ⁊ pacifice ora
tio eoꝝ multū placet deo. Ido congrega
mur in solēnitatib⁹ vel ꝓcessionib⁹ vt ad
īuicē inflāmemur ⁊ oro ascendat ad deū
Ido dd. Dirigat̄ oro mea sic incensū in
cōspectu tuo. Eleuatio manuū meaꝝ sa
crificiū vesptinū p̄s. xiiij. Nota sacrificiū
vesptinū de⁹ precepit in veteri lege offer
ri sibi duo sacrificia scꝫ duos agnos vnū
de mane aliud de sero sed different̄ qꝛ sa
crificium de mane ossociabat̄ cum multis
alijs sacrificiū vo de sero siue alioꝝ socie
tate solū offerebat̄. Sacrificiū matutinū
figurabat sacrificiū iudeoꝝ qd̄ erat diuer
saꝝ reꝝ. Sacrificiū aūt vesptinū figura-
bat xp̄m qui sol⁹ fuit sacrificatus ī cruce
eleuatis manibus pcens oīb⁹. Ideo dice
bat dd. Dirigat̄ oro mea ad te ⁊c. Pa-

tet ꝙ ꝙ oꝛo ꝺꝫ fieri pacifice concoꝛdãꝺo Benedictus qui poteſt ꝺicere cum ꝛeritate nullũ oꝺium habeo in coꝛꝺe meo cõtra aliq̃ꝫ ꝫ oĩs ꝺiligo ergo oĩs vnanimes eſtote ꝛc. ¶ Dico ſcꝺo ꝙ ſcꝺa conꝺicio eſt. qꝛ ꝺebẽt fieri attente cogitanꝺo ita ꝙ coꝛ cogitet qꝺ ꝓfertur ab oꝛe ne ſolum os loquatur ꝺicenꝺo ꝛba oꝛacõis ⁊ coꝛ cogitet ꝺe negotijs tẽpalibus ꝺe coquina ꝛel lupanari. Si ꝺicatur ego nõ intelligo latinũ. Ideo cogitetis in ꝺeũ ꝛl in peticõnem q̃ facitis. Ideo auguſtinus pſalmis ⁊ ympnis cum oꝛatis ꝺeum hoc ꝛerſetur in coꝛꝺe qꝺ ꝓfertur in oꝛe alias oꝛatio vocalis ſine attentione cogitacionis eſt parui valoꝛis. Ido Jacob triſtatur aliquis ꝛeſtꝝ oꝛet equo animo ⁊ pſallet Jacobi. v. Nota eq̃ animo ſcꝫ vt coꝛ ꝓcoꝛꝺet cum lingua ⁊ habebit ꝓſolacõm. Ecce qualiter oꝛationes ſunt mediciana/lia. Sed q̃ coꝛ nõ cogitat ea que ꝺicunt oꝛe. fit emixtũ ꝺeo ꝺe ouis vacuis ⁊ ſãctis. Ido ꝺeus reputat ſe ꝺeluſum ⁊ ſanc/ti Modicum valet talis eĩ oꝛatio ꝛeo apoſtolus. Si oꝛem lingua ſp. tm̃ mens mea ſine fructu eſt. j. ad Coꝛ. xiiij. Licet omnes ꝺebeant attente cogitare ea que ꝺicunt maxime tñ religioſi qui quolibet ꝺie habent pſoluere ꝺeo hoꝛas canonicas attendat hij ne vane ſoluant. Ideo ꝺebent cauere ne ꝺicant in plateis oꝛtis ꝛel feneſtris. Ido ꝺixit xp̃s ſacerꝺotibus ꝛeteris legis qui ſoluebãt ꝺeo vacue populus h̃ labijs me honoꝛat coꝛ aũt eoꝝ longe eſt a me ſine cauſa. i. ſine vtilitate ſine fructu ...nerti colunt Mathei. xv. ¶ Tercio oꝛatio ſiue humiliter ſupplicanꝺo. Quia oꝛatio nõ eſt niſi quedam ſupplicatio que p̃ſentatur ꝺeo q̃ infirmus oꝛat petens ſanitatem ſupplicatur ꝺeo paup oꝛat petẽs ꝓuiſionem. Item quanꝺo tribulatus petit requiem peccatoꝛ peccatoꝝ remiſſiõez Modo nullus eſt ꝙntumcũq̃ rudis qui q̃ ꝓſentat pape ꝛel regi ſupplicacõnez quin huiliaꝛ capite ꝺiſcooperto ⁊ genibꝰ flexis ſibi p̃ſtet nec oporꝛtet ꝙ ꝺoceaꝛ hoc facere qꝛ ratio naturalis ꝺictat fiendum. ꝙntomagis ergo pape Jheſu ⁊ regi xp̃o humilius ꝺebemus ſupplicacõnez p̃ſtare Hic aliqui minus ꝺecenter agunt qui q̃ induunt ſe ꝺicunt oꝛõnes cingentes ſe ⁊ nodos aptãtes ⁊ mulieres q̃ ſe pingunt Cogitate ergo q̃ oꝛatis cum quo loqui mini quanꝺo ꝺicitis pater noſter ꝛel aue maria ⁊ humiliate vos. qꝛ ꝙnto humilius oꝛabitis tanto pl9 oꝛatio aſcẽꝺet. Sicut ille qui ſaltanꝺo vult aſcenꝺere ꝙnto plus ſe ꝺepꝛimit tanto pl9 aſcenꝺit ⁊ ſaltat. Ita eſt ꝺe oꝛatione auctoꝛitas. Oꝛatio humiliantis ſe nubes penetrabit ⁊ ꝺonec approꝓinquet nõ conſolabitur Eccl. xxxv. Humilium ⁊ mãſuetoꝝ ſp tibi placuit ꝺep̃catio. Judit. ix. Ido ꝺauid reſpꝛeuit p̃ces eoꝝ. Quanꝺo autez fit ſine huĩlitate ꝺs claudit ſibi oculos ¶ Quarto ſi oꝛatio ꝺebet eſſe acceptabilis ꝺebet fieri confiꝺenter ſperanꝺo. vult ꝺs q̃ in omnibꝰ neceſſitatibꝰ noſtris recurramus ad ꝺeum ⁊ ꝓfidamus ꝺeo alias indignaĩ quẽ admodum indignaret p̃ cõtra filios ꝺe eo nõ ꝓfitẽtes ꝛel ꝓcuratoꝛ ꝛel iuꝺex q̃ hõ nõ ꝓfidit ꝺe eis. Ita ꝺe ꝺeo p̃e noſtro ꝓcuratoꝛe ⁊ iuꝺice qui vult ꝙ nos ꝓfidamꝰ ꝺeo ꝺ. Quecũq̃ oꝛãtes petitis credite qꝛ accipietis ⁊ ꝛenient vob Mar. xj Nota ꝙntũcũq̃ ſcꝫ licita oꝛantes. qꝛ alit nõ accipiẽt ſic puer febꝛicitans ſi petit vinũ nõ ꝺaĩ ſibi ꝫ pl9 p̃ ꝺat ſibi melioꝛa. ſuccroſaꝝ ꝛc. Et ſic filꝰ nullã ſolicitu/ꝺinẽ hꝫ ꝺe aliq̃ re. Qꝛ ſi ꝺicatis vos puero q̃ꝺ ꝓmeꝛes hodie ꝺicet neſcio p̃ me? ⁊ mr̃ mea curãt. Ide ꝺe ꝛeſtibꝰ ſolicitabꝰ ⁊ alijs neceſſitatibꝰ. Sufficit filio q̃ ſit humilis ⁊ obediens p̃ri. Ita vult ꝺeus ꝺ nobis ꝙ in omnibus neceſſitatibus confiꝺamus ꝺe eo ⁊ faciamus qꝺ tenemur facere qꝛ nõ ꝺeficiet nobis. Verbi gratia. ſi ꝺicaĩ laboꝛatoꝛi vos ſeminaſtis ꝛc. habetis bladum eſtis certꝰ ꝙ habebitis vos

debētis dicere ego feci qđ in me est de resi
duis confido in deo. Idem de vino in vi-
nea ⁊ de oleo. Nichil soliciti sitis ꝫ in om
ni oratione ⁊ obsecracōne cum gratiarū
actione peticōnes vestre innotescant apđ
deum ad Philipēses.iiij. ¶ Nota nichil
solliciti sitis nō dicit ꝙ dimittamus labo
res ꝫ sollicitudines. Omēz sollicitudīez
vestram ꝓicientes in eum qm̄ ip̄i cura est
de vobis.j.pe.v. Sed nos magꝰ ꝯfidim⁹
de vno iudeo q̄ꝫ de deo ꝓbatur qꝛ si iude⁹
facit vobis.l.florenis annuales de reddi-
tib⁹ de quib⁹ habētis bonum instrumen-
tum vos confiditis ⁊c̄. Sed non confidi
tis de deo qui promisit etiam cum instru-
mento publico vobis dare necessaria oīa
si facitis qđ debētis facere vt bon⁹ filius.
Notarius fuit beatus Matheus Nolite
soliciti esse dicētes q̄ꝫ manducabim⁹ aut
q̄d bibemus aut quo opiemur hec em̄ oīa
gentes sp̄.infideles inquirūt. Scit em̄ pr̄
vester qꝛ hijs omnib⁹ īdigetis Mat.vj.
¶ Quinto oratio dꝫ fieri ordinate petē-
do in nr̄is peticōnib⁹ debem⁹ seruare tres
ordines. Primo ꝙ petamus primo illa
que sūt magꝰ nobis necessaria vtiliora ⁊
principaliora. Ideo primo debemus pete
re gloriā eternā. Scđo bonam vitam q̄
est via ad gloriā. Tercio bona tempalia
Idō xp̄s dicit p̄mum querite regnū dei ⁊
iusticiā ei⁹ ⁊ hec oīa adicient̄ vob̄ Mat.
vj. Scđo ꝙ illa que sunt de se bona que
nō possunt habēre malū exitum petamus
audacter. Illa aūt que sunt dubia ⁊ pos-
sunt hr̄e malum exitum aut finē petantur
cū condicōne. verbi gr̄a humilitas indu-
bitanter est bonum. Ideo audacter sup-
b⁹ pōt petere humilitatē auar⁹ lib̄alitatē
Luxuriosus castitatez peccator peccatoꝝ
remissionē ⁊c̄. Alia sūt dubia de quibus
nescit hō si habebūt bonū exitū vel malū
Ideo ꝯdicōnal̄r sūt petenda. vt infirmus
sanitatē que pōt esse aīe vel bona vel ma
la. Idez de diuinis officijs dignitatib⁹ ⁊
quia multi petunt sine ordine ⁊ sine cōdi
cōne. Ideo nō accipiunt. Petitis ⁊ non
accipitis eo ꝙ male petatis. Jacobi.iiij.
¶ Tercio debet esse ordo in persona petē
te vt purificet se quia siquis ꝓmisit dare
alteri optimum vinum album requirit̄ ꝙ
cum vase mundo recipiat alias nō daret
Ideo Ysie.j. Lauamini scꝫ per contricōm
confessionem ⁊ satisfactionē mundi esto
te. Que aūt a deo sunt ordinata ad Ro.
xiij. ¶ Sexta oratio debet fieri ꝑseueran-
ter continuando. Multi incipiunt ⁊ quia
statim nō obtinent qđ petunt nichil valꝫ
Gregorius virtus boni opis ꝑseuerātia
est. Patet in naturalibus qꝛ arbor pau-
latim augmentatur nec videtur eius aug-
mentum qn̄ actu fit etiā si semp aspiciat̄
Item in artificialib⁹ quia domus paulatī
fit Primo ponit̄ fundamentum deinde fi
unt parietes ⁊c̄. Idem eciam in spiritua
libus paulatim homo augmentatur corā
deo in gratia virtutib⁹ ⁊ meritis. Idō ne
cessaria est perseuerantia .quia quamdiu
viuimus est nobis necessaria aqua gratie
dei de fonte excelso. ¶ Nota hic miracu
lum de illo nobili milite normānico qui
q̄mdiu fuit in peregrinacōne quolibet die
de mane ⁊ sero orauit quousqꝫ venit ad
castrum suum. In die em̄ qua debuit cas-
tꝝ suum intrare dimisit oracōnem ⁊ illa
die castrum suum fuit conbustum. Ideo
cristus oportet semper orare ⁊ non defice
re Luce decimo octauo. Semper.i.omni
die mane ⁊ sero. Ergo sine intermissiōe
orate mane ⁊ sero.j.ad Thessal̄.v.

Dn̄ica sexta post festum sancte trinitatis
Sermo primus de enuangelio.

Veniens offeres
munus tuum Mathei.v. Ser-
mo erit de sancto euuāgelio isti
us dominice ⁊ habebimus multas bonas
moralitates ⁊c̄. Salutet̄ virgo Maria

Et resumat thema ⁊ in sancto euuãgelio hodierno qđ totũ est doctrina ⁊ verbũ xpi docet nos tria que debemus hr̃e valde necessaria ad nostrã saluacõm. Primũ est intencio celestialis. Scõm est dilectio vniuersalis. Tercium est deuotio spũalis. Et nunqȝ sine hys tribꝰ potuit aliqs intrare paradisũ ⁊ de tercia ⁊ vltima loquit thema veniens scz. ad deũ. offeres munus tuum.

Dico primo q xps docet nos habere intencões celestẽ. scz q in omnibꝰ operibus nostris siue loquendo siue operando intentio sit celestis scz ad deũ. q nõ fiant rõne ypocrisꝰ. vane glẽ seu bonoꝝ temporalium acquisicõnis. Ratio. Nam in omnibꝰ operibꝰ. principalitas stat moraliter in intentione agentis. tã in bonis operibꝰ qȝ in malis Intm̃ q intentio hominis agentis dat actui spẽz naturam ⁊ nomen. Verbi gratia. In bonis operibꝰ. vt si iudex volens facere iusticiã in aliqua questione. ⁊ propter hoc dat elemosinam pauperi ⁊ notario ⁊ sagioni vt sit sibi fauorabiles in dicta iusticia facienda. Talis actꝰ elemosine magis dicendus est actus iusticie qȝ misc̃die Item in malis operibꝰ seu peccatis. Verbi gratia. de aliquo qui vult cõmittere luxuriam cum aliqua. & illa nõ vult cõsentire nisi p pecunijs. ratione cuius ille committit furtum vt possit dare mulieri. illud furtũ potius debet dici luxuria qȝ furtum Item per oppositum. si aliqs peccat cum aliqua muliere vt postea i nocte possit eam dep dari. Talis luxuria potius dicet furtum qȝ luxuria. Patet regla. q in omnibꝰ. principalitas stat moraliter in intencõne agẽtis. Hoc sciens xps voluit ordinare nr̃az intencõm. Hoc oñ dit in p̃ma pte euãgelij dicẽs. Nisi habũdauerit iusticia vestra plusqȝ scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ non intrabitis in regnum celoꝝ. Scribe ⁊ pharisei opa opera sua faciunt vt videant ab hoibꝰ. Mat. xxiij. Dicat̃ qđ est phariseus ⁊ scriba. Scriba dicebat̃ scz a noticia scripture. Isti pharisei ⁊ scribe faciebãt multa bona opa ⁊ magnas elemosinas ieunia orões. & hõ habebãt intencõz celestez forma deficiebat eis. Dicat̃ quõ. qñ volebant facere elemosinas p̃co cũ tuba ibat ante eos dicens. Si qs vult elemosinaz veniat ad domũ talis ⁊c. ⁊ totaliter fundabãt se in ista vana gla. auctoritas. Cũ facis elemosinã noli ante te tuba canere sicut ypocrite faciunt in synagogis ⁊ vicijs vt honorificent̃ ab hoibꝰ. Ecce intencio. Amen dico vobis receperunt mercedem suam Mat. vj. Ideo dicit xps. Nisi iusticia vestra habũdet plus. scz q nisi sit celestis nõ intrabitis in regnum celoꝝ. Si dicatur ab aliquo simplici quõ in elemosina facienda habeb̃ intencio celestis. Rñdeo q ẽtuor modis potest haberi scz. Cogitando creacõnez. gubnacõz. redẽpcõm. ⁊ glificacõez. Primus modus fit. qñ vidꝰ pauperem cogitat q deꝰ ita bene creauit illum sic̃ te. Illũ pauperem. vt p paciaz aqrat paradisũ. ⁊ te diuitẽ. vt per misc̃diam salueris. Sc̃do cogitando de gubnacõm. cogitando quõ deꝰ gubnat totũ mundũ qui est pr̃ oim. Ideo amore tanti pr̃is dabo isti elemosinã. Tercõ cogitando de redẽpcõne. quõ xps aperuit bursam siue cophinũ sui corpis dãs nob in eliaz totũ suũ sãguinem p caput manus pedes ⁊ latus. ⁊c Ideo amore sui da eliaz. Quarto cogitando glificacõez. qñ paup pulsat ad ianuam tuã petes eliam. tu debes cogitare sic aĩa mea veniet ad portã paradisi pulsans. Mat. xxv. Dñe dñe api nobis. ⁊ petens eliaz. vt tũc deꝰ michi faciat eliaz nũc facias. Item illi. Nisi habundauerit iusticia ⁊c. Item ille scribe ⁊ pharisei habundabãt in orõnibꝰ orãtes cũ magna reuerentia ⁊ genibꝰ flexis. Opus bonũ erat. sed intencio erat mala. qz vt viderent̃ ab hoibꝰ. Dicatur modus

quē seruabāt in suis orōnibꝫ Ibant eñ ad
loca vbi gētes ꝯgregabant̄ ⁊ ibi orabāt
suspirando ꝑcuciendo pect⁹. vt viderētur
⁊ dicerent gentes. O q̄ꝫ deuoti sunt isti
auctoritas Cum oratis nō eritis sic̄ ypo
crite qui amāt in synagogis ⁊ in angulis
platearꝫ stantes orare vt videant̄ ab ho-
minibꝫ. Amen dico vobis receperūt mer
cedem suā Mat. vj. Ido in nr̄is orōibꝫ
ordinem⁹ intencōez ad deū. Si dicatur
quō ordinat̄. Respondeo dādo modum
clericis ⁊ religiosis q̄z in septē horis cano
nicis q̄s tenet̄ dicere obseruare debent.
Alias deus recipiet sibi tēpus incōmissū
Nota debēt ordinare suā intencōnem ad
deū. cogitādo in qualibēt hora canonica q̄
re fuit instituta. In matutinis. qꝛ tali ho-
ra fuit captus. ⁊ sic de alijs horis. sic ordi
nat̄ intentio ad deum Scdo in laycis or-
dinat̄ intentio isto modo Anteq̄ꝫ orōnez
suā incipiāt debent signare. Ostende eis. ⁊
post cogitando ꝙ vidēt xp̄m in cathedra ⁊
Incipiant pr̄ nr̄. Idē de aue maria. Vnde
dicit xp̄s. Nisi habundauerit iusticia vestra
scz orando plus q̄ꝫ scribarꝫ ⁊ phariseorꝫ
nō intrabitis in regnū celorꝫ ¶ Item scri
be ⁊ pharisei habundabāt in ieiunijs. sed
nō recta intencōne Cum ieiunatis nolite
fieri sic̄ ypocrite tristes exterminant eñ fa
cies suas vt appareant hoībꝫ ieiunantes.
Amen dico vobis receperunt mercedem
suā Si querat̄ quō in ieiunijs est intencō
ordināda ⁊ alijs abstinentijs. Nam oīs
afflictio corp̄alijs includit̄ in ieinnio. quia
affligendo se hō ieiunat a delectacōnibus
Intentio ordinat̄ sic cogitando ꝓpter pec
cata multa ⁊ magna que feci contra deū
dando corpori ⁊ carni delectacōnes casti-
gabo ieiunijs ⁊ alijs afflictionibꝫ carnem
meam ne in inferno castigetur ⁊c̄. vt pos
sim dicere xp̄o in die iudicij. Feci iudiciū
⁊ iusticiam nō tradas me calūpni antibꝫ
ps. cxviij. Patet ergo quomodo erit intencō
celestis ⁊c̄. Ideo dicit nisi habundauerit
iusticia ⁊c̄. De hoc dabo vobis similitu-
dinem pulchram naturalem. Dicunt na
turales philosophi ꝙ aquila habet visuz
acutissimum ⁊ fortem ita ꝙ ī meridie re-
spicit sine tedio rotā solis. ⁊ masculus ze-
lopitus de femella volens probare pul-
los an sint filij sui extrahit pullos de nido.
⁊ si nō respiciunt solem interficit eos ⁊ ꝓ
icit. Si aūt respiciūt solem reponit ipsos
intra nidum ⁊ pascit tanq̄ꝫ ꝓprios filios.
Istam condicōnē habet cristus. Ipse eñ
in omnibꝫ operibus que fecit in hoc mun-
do respexit solē scz omnia faciens ad glo-
riam patris. Ego gloriam meam nō que
ro sed glorifico patrem meum qui in ce-
lis est Johannis octauo. In hoc cognos-
cit pullos suos scz xp̄ianos qñ exeunt de
nido huius mundi scz ꝑ mortē. quibꝫ di-
cit xp̄s. Videamus quid fecisti vt debeas
habere paradisū. Qui respondet. dedi ele-
mosinas oraui ieiunaui ⁊ sic de alijs. Ad
quem cristus. Modo videam⁹ si respexisti
retro scilicz illa faciens aliqua sinistra seu
mundana intencōne. ⁊ si ita est ꝓicit eū in
inferno. Si vero respicit recte scz omnia
fecit bona ⁊ sancta intentione. reponit ip-
sum in nido paradisi. Ideo dicit ipse xp̄s
quasi tangendo qd̄ est predictum Si ocu
lus tuus fuerit simplex totum corpus tu
um lucidum erit. Si autem oculus tuus
fuerit nequam. totum corpus tuum tene
brosum erit. Si ergo lumen qd̄ in te est
tenebre sunt ipse tenebre quante erunt.
Saluator noster Jhesus cristus dicit no
tanter. simplex. ⁊ nō triplex ¶ Nota ocu-
lus. dicit glosa id est intentio totum cor-
pus tuum lucidum erit Glosa id est con
geriuz operum lucidum erit. Mathei. vj.
¶ Dico secundo ꝙ ostendit nobis dilcōez
cōnem vniuersalem. scz ꝙ homo amet de
um super omnia ⁊ proximum non solum
opere sed ore ⁊ corde. Hoc ostendit cum
dicit. Audistis quia dictum est antiquis
Nō occides. Qui autem occiderit. re⁹ erit
iudicio. Ego autem dico vobis. qꝛ oīs
qui irascitur fratri suo. reus erit iudicio.

Qui autem dixerit fratri suo Racha. reꝰ erit consilio. Qui aũt dixerit fatue. reus erit gehenne ignis. Nota racha nichil signat ꝫ est interiectio ebrayca ⁊ sonat derisionem. Sicut nos dicimus deridẽdo aliquẽ ve. In isto textu xp̃s ostendit nobis dilectionem vniuersalem In ope. nõ dãpnificando ꝓximum in persona nec in boĩs. De hoc dicit scriptura. Filioli mei nõ diligamus verbo neqꝫ lingua. sp̃. tm̃ ꝫ opere ⁊ veritate. j. Johis. iij. Secundo debẽmus eum diligere in corde. Ideo dicit ne irascamur cum proximo qꝛ q̃mdiu homo portat irã. odium. rancorem in corde contra proximum. est in peccato Auctoritas. Omnis qui odit fratrem suum homicida est scꝫ suiipsius. j. Johis. iij. ⁊ nisi remittat de corde dãpnabitur auctoritas. Pater meus celestis tradet vos tortoribus nisi remiseritis vnusquisqꝫ de corde suo fratribꝰ suis Mathei. xviij. ¶ Tercio est etiam diligendus ore nõ iudicando nec diffamando proximum nec ipsum vituperando. Dicendo stulte. vel despiciendo dicendo racha. Dicatur contra illos qui in consilijs despiciunt voces aliorum dicendo ue ⁊c̃. Item dicatur contra mulieres. dicentes confessori. Ego parcaꝫ sed nõ loquor cum ea. Nam dixit michi ꝙ essez rixosa mulier. Oportet loqui ⁊ remittere Exemplum habemus ĩ virgine maria q̃ maximã iniusticiã recepit ab inimicis xp̃i de morte filij sui tñ loquebat̃ eis dicendo Amici quare ergo vos nõ remittitis. Videtur ꝙ nisi remiseritis ꝙ nõ vultis lucrari coronam ꝑadisi ⁊ q̃nto iniuria est maior q̃ remittitur. tanto meritum est maius. Ideo remittatis Virtus arboris est ĩ fundamento scꝫ radicibꝰ. ⁊ si arbor sit viua in frondibꝰ apparet ĩ fructibꝰ. Sic vos si habetis fundamentũ seu radicem dilectionis ostendite in frondibꝰ scꝫ in bonis locucõnibꝰ ⁊ in fructibꝰ. i. operibꝰ vtilibꝰ. ¶ Dico tercio ꝙ ostendit nobis deuocõnem spũalem. scꝫ vt in nostro spũ simus deuoti erga deum. Hoc ostendit̃ cum dicitur. Si offers munus tuũ ad altare ⁊ ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersus te. relinq̃ ibi munus tuũ ante altare ⁊ vade prius reconsiliari fratri tuo. ⁊ tunc veniens offeres munus tuum. Est hic questio. cur in predictis ꝟbis dicit xp̃s clare ꝙ si aliquis offendit deum ⁊ ꝓximum ꝙ prius reconsilietꝫ ꝓximo q̃ deo. Hoc est valde mirabile. Nam si aliq̃s offendit regẽ ⁊ rusticũ. ⁊ a sapiente quereret cui prius deberet recõsiliari. diceret̃ sibi ꝙ regi. Xp̃s dicit oppositũ. vade priꝰ reconsiliari fratri tuo. Responsio ad questionem ꝙ hoc est rationabile. Nã in qualibet materia. disposicio p̃cedit formã principalem. vt patet in ligno ꝯburendo. oportet ꝙ prius siccet̃ ⁊ calefiat anteq̃ ignis introducat formam. Idez de anima que est forma substantialis hominis. si habet ĩformare corpus vel debeat oportet ꝙ primo menbra vniant̃. nõ ꝓpter maiorẽ dignitatem menbroꝝ corporis ꝫ ꝓpter necessitatem disposicõnis p̃uie. Ita in anima forma principalis ipsius est deuotio spiritualis. disposicio precedẽs istã formam ẽ recõsiliacio seu ꝯcordia menbroꝝ. i. ꝓximoꝝ. Ideo oportet si forma deuocionis debet in anima introduci ꝙ precedat disposicio reconsiliacõnis. Hoc sciẽs xp̃s dixit vade prius ⁊c̃. Nõ prius fit hoc vt deus velit dare maiorez honorẽ homini q̃ sibi Sꝫ denotando ꝙ nemo potest pacificari seu cum deo reconsiliari nisi priꝰ fuerit reconsiliatus ꝓximo. Et si oportunitatem nõ habet. ꝙ sit intentio bona ⁊ ꝓpositum firmũ faciendi cum optuuitas fuerit. alias nõ poteris intrare ꝑadisũ donec remiseris. Dicat̃ exemplũ de illo fratre valeñ qui mortuus habuit redire q̃ redijt petẽs veniam ⁊ recõsiliãdo se cũ viuo vt posset ĩtrare ꝑadis. Patet ergo quare dicit vade prius ⁊c̃. Et ꝯcordat auctoritas cristi

dicentis. Reddite q̄ sunt cesaris cesari. et que sunt dei deo. Math. xxij. vbi prīo poīt cesarē q̄ deuz. Nō ex maiori digni tate. s̄ qr primo ꝓrio fienda est recōsili acō. Sicut dico hoc de vna ꝑsona. Ita dico de vna villa seu coītate. ⁊ prius de bet dispoī ꝑ bonā ordinacōez cōtra pec cata notoria. Dicātur illa que currūt ⁊ postea deus inhabitabit ꝑ grām.

¶ Dnica sexta Sermo secūdus.

Frater tuus habet aliq̄d aduersuz te Habet verbū istud textualr. ma thei. v. capl'o. ⁊ recitatiue ī euāgelio cur rētis dnice. In p̄nti sermōe cogitaui da re vobis cognicōnez de aliq̄bus magnis pctis que fiūt contra deū vt corrigātur. Sed p̄mo salutet virgo Maria. Pro breui declaracōne huiꝰ verbi ⁊ introdu ctōe materie Sciendū q̄ dn̄s Ihesus xp̄us saluator ⁊ redēptor noster. ꝑ mul tas ⁊ diuersas excellēcias quas habz di uersis noībus noīatur in sacra scriptura. Si enī volumꝰ ip̄m cōsiderare s̄m suā eternā diuinitatē in qua cū patre ⁊ spū scō om̄s creaturas de nihilo creauit. Sic dicit deus creator ⁊ ita noīatur a popu lo xp̄iano. Creator oīm rex deus q̄ me de limo terre formasti. Si aūt ꝯsideret s̄m suā infinitā maiestatē ⁊ dnātionez. cui om̄s creature mūdi subiciūtur. qr sic om̄es de regno subiciūtur regi. ita omēs creature mūdi subicūtur xp̄o. s̄m hoc no minat rex ⁊ imꝑator. Dn̄e rex omp̄s in ditione tua cūcta sunt posita ⁊ non est q̄ possit resistere volūtati tue. Hester. xiij. Si v̄o s̄m suā ꝓuidenciaz q̄ ꝓuidet be stijs terre. piscibꝰ maris. auibꝰ celi. ⁊ an gelis. sic noīatur pat. qr sicut paterfaili as ꝓuidet ⁊c. ita xp̄s ⁊ noīatur ab Isa. Tu enī pater nr̄ ⁊ abrahā nesciuit nos. et israhel ignorauit nos. Isa. lxiij. Si āt cōsideret s̄m aliā excellenciā ⁊ ꝓprieta tē scz s̄m suā infinitā caritatē ⁊ amorē. qr voluit suspēdi in cruce ne sibi creden tes ⁊ obediētes suspēderēt in furca infer ni. s̄m hoc dr redemptor. Tu dn̄e pater noster ⁊ redēptor noster a seculo nomē tuū. Isa. lxiij. Si autē ꝯsideret s̄m suaz copiosā largitatē qr non solū sibi creden tes ⁊ obediētes iustificat eis pctā remit tendo. ymmo eciā ⁊ scīficat. hic grām ⁊ in futuro gl'az largiēdo. s̄m hoc dicit ab Isaya saluator. Vere tu es deꝰ abscon ditus deus israhel saluator. Isa. xlv. ¶ Nota abscōditus qr vt aīa in corꝑe ab scondit. Ita deitas ī huānitate xp̄i erat abscōdita. Si v̄o s̄m suā ꝓfundissimaz hnmilitattē ꝯsideret. qr voluit induere saccū nostre carnis ad adiuuāduz nos ⁊ seruiendū nob. s̄m hoc noīatur frater nr̄ Caro eī ⁊ frater nr̄ est. Gen. xxxvij. Et sic vocat in thēate a beato Matheo diri gēs v̄buz ꝓ populo xp̄iano ⁊ coī vel ali cui ꝑsone in ꝑticulari dicēs. Frater tuꝰ scz Ihesus xp̄s hz aliquid aduersuz te. scz indignacōez ex pctis que cōtra eū fe cisti. Ptz thema. Iuxta intellcm̄ quem volo ꝑtractare mō licet multa ⁊ grauia sint pctā in populo xp̄iano. ex q̄bus xp̄s frater noster indignat. tn̄ in p̄senti soluz loquar de tribus peccatl scz.

¶ Primū est sp̄ualis indeuocō.
¶ Scd̄m intellcūalis presumpcō
¶ Terciuz carnalis corrupcō.

Ecce tria pctā ꝓpter que dicit thēā. Fra ter tuus habz aliq̄d aduersuz te. ¶ Di co prīo q̄ primū pctm̄ de quo nunc intē do loqui est sp̄ualis indeuocō. Antiq̄tus āt ꝓplus xp̄ianus habebat magnā deuo cōez ad deū. scd̄o ad eccīaz. tercō ad ꝓxi mū ex feruore caritatl Antiq̄tꝰ eī erant ita deuoti erga deū q̄ qn̄ surgebant de mane postq̄z erāt induti anteq̄z ponerēt se in negocijs orabāt cuz magna deuo

cõe et reuerẽcia. Vir ĩ vno angulo. ⁊ vx
or in alio. ⁊ filij in alijs. Idẽ in sero. Et
mõ qualit̃ orant vestiendo vos ⁊ cingẽ
do nodando nesciũt enĩ flectere geuua. ꝫ
si habẽt loqui regi vel p̃lato cuz magna
reuerẽcia loquũtur. ⁊ cũ deo nihil reue-
rencie impẽdunt. Itẽ quolibz die ĩ au-
rora audiebãt vnã missaz deuote ⁊ cũ
silencõ. ⁊ deus erat cũ eis in omĩbꝫ nego
cijs. Mõ nec in dnica volũt audire nec
timẽt p̃cepta penalia eccĩe. vl' veniũt tar
de. non ieiuni. ⁊ qñ sunt in missa nõ faci-
unt nisi loqui de rebꝫ inutilibus ⁊c̃ vel re
spiciũt mulieres. Itẽ confitebãtur ⁊ cõ
municabãt omĩ die dnica bini vel bini ꝓ
cessionalit̃ veniebãt ad coĩcanduz ⁊ post
ea dabãt sibi pacẽ. Mõ autẽ nec semel
in ãno nõ confitẽtur in q̃dragesiã. nõnul
li nec cõfitent̃ in paschate cuz tñ sint pre
cepta penalia. Iam verꝫ est illud dauid.
Oẽm escã abhoĩata est aĩa eoꝝ ⁊ appro
pinq̃uerũt vsqꝫ ad portas mortis. p̃s. c.
viij. Antiq̃tus xp̃iani erãt deuoti nõ so
lũ ad xp̃m regẽ ꝫ ad reginã eccĩam de q̃
xp̃s generat filios. qꝛ si aliq̃d esset neces
sariũ eccĩe. erat pia ꝯtencõ inter clericos
et laycos qꝛ quilibet volebat illud facere
Modo autẽ totuz oppositũ est. iã nõ ẽ
deuocõ in mũdo. Antiq̃tus si eccĩa pre-
cepit aliq̃d ore p̃latoꝝ. quo ip̃a loquit̃
excoĩcando omẽs timebãt ⁊c̃. Mõ aũt
iã non timent snĩas excoĩcacõins. ymmo
dicũt ego nõ comedo minꝰ. vel ita bene
sapit mihi prãdiuz qñ suz excoĩcatus sic̃
ante. Itẽ antiq̃tus qñ intrabãt eccĩam.
cũ timore intrabãt. Mõ autẽ tripudiãt
in eccĩa ⁊ ibi tractãtur mr̃imonia ⁊ alia
negocia. Dicebat dauid qñ intrabat do
mũ dei. Ego autez in multitudine mĩe
tue introibo in domũ tuã ⁊ adorabo ad
templũ scm̃ tuuz in timore tuo. p̃s. v. ¶
Tercõ erga ꝓximũ. Antiquitus si ĩ aliq̃
villa vel ciuitate aliq̃ actõne sinistra mi-
les vel ciuis mercator veĩebat. amici om
nes de illo statu subueniebãt ei ⁊ suble-
uabãt euz. q̃libet dabat tm̃ vel tãtuz. ec-
ce deuocõ. Mõ autez si vnus alteri pos
set eruere oculos faceret. nõ est deuocio.
Itẽ si aliquis homo erat captus vel cap
tiuus dicebat aliq̃s vxori vbi est vir ve-
ster diu est ꝙ nõ vidi euz. ⁊ vxor dñe ca
ptus est. vel captiuꝰ ex debitis. liberabat
eũ soluens ꝓ eo secrete. Mõ xp̃iani re-
negãt nomẽ dei in barbaria ⁊c̃. Idez qñ
videbãt aliquẽ iuuenẽ vel puellã paup
culã statiz vocabãt parẽtes dicẽdo q̃re
non datis sibi virũ. Rñdebant dñe mlt
ti vellent eã qꝛ bona iuuenis est ꝫ nõ ha
bet dotez. Secrete dabant sibi ⁊c̃. Mõ
autez si diues videt viduã vel puellam
pauperẽ statim nititur eã seducere cum
vna mala ruffiana ⁊c̃ Itez de mercato-
ribus emẽdo ⁊ vendẽdo cauebãt a mẽ
dacijs decepcõibꝫ. Mõ si illud qd̃ valet
tres florenos. p̃t habere ꝓ. xij. denarijs.
nullã sibi format cõscientiã. Itẽ vicinꝰ
remittebat emptorẽ vicino dicens. ego
rem illã vendidi hodie ⁊ ille habet ita bo
nas res vt ego. ad illũ accede. Sed mõ
non est nisi inuidia ⁊ malicia int̃ eos de
eodez officõ. Itez antiq̃tus nõ tenebat̃
curia iudicial' nisi semel ĩ mense. ⁊ porte
curie erant plene telis araneaꝝ. Sz mõ
est tanta malicia ꝙ nõ sufficiũt curie nec
audiencia regis nec aduocati. nec ꝓcura-
tores ⁊c̃. Aĩalia bruta sciũt viuere ĩ ne
moribꝫ in pace sine cõtradictõibus ⁊ ho
mines nõ. Finaliter iã ꝯpletũ est v̄bum
xp̃i dicentis. Qm̃ habũdabit iniq̃tas. re
frigescit caritas multoꝝ. tunc venit ꝯsuã
tio. Math̃. xxiiij. Ecce primũ pctm̃ de
quo frater nr̃ xp̃s indignat̃ ⁊ ꝯqueritur
dicẽs. Habeo aduersuz te pauca scz nu-
mero. ꝫ magna sũt grauitate. qꝛ caritatẽ
tuã primã. i. antiquã scz feruorez ⁊ de-
uocõez spũs quas hẽbas in p̃ncipio xp̃i
anitatẽ reliq̃sti. Quid ḡ sit fiendũ. Me-
mor esto vñ excederis scz de q̃ gradu de

uocōis ⁊ age pnīaz ⁊ prīa opera fac. apo
cal. ij. ¶ Nota prima opera fac scz erga
deū. eccīaz ⁊ ꝓximū al's minat̄ deus di.
Sinautē venio tibi ⁊ mouebo tibi cāde
labꝝ tuū. i. statū in quo stas de loco tuo
nisi pnīaz egeris. ibidez. ¶ Secūdū pec
catuz qd̄ est in mūdo ꝯ quod xp̄s frater
noster indignat̄ est intellectualis p̄sum-
pcō. hoīes p̄sumentes de ꝓprio intellctū
circa fidez. dicendo quō vnus deꝰ ē tres
ꝑsone. de incarnacōne v̄bi. de sacramen-
to altaris. Itez ꝯ diuinas ordinacōnes
Deus eī ordīauit ꝙ spūalit̄ spūalia tra
ctent̄ dicens. Gratis accepistis g̃tis da
te. Math. x. ꝫ presumpcō intellcūs to-
tuz corrūpit qꝛ iaz sacramēta vc̄duntur
totū reducit̄ ad symoniā. Si vultis coī
care d̄r tantuz debetis offerre nō dicitur
tm̄ dabitis qꝛ nimis esset discooptum.
Idez si vultis ꝯfiteri. ¶ Nota h̄ de illo
paupere hoīe qui nō inuenit ꝯfessorez q̄
usq̄ portauit florenū in manu. Item si
dāt extremā vnctōez petunt lintbeamīa
et vnde hoc. Idez de sepulturis d̄r quā
crucez vultis maiorez tm̄ habetis dare.
etc̄. Ecce presumpcō intellectꝰ quō cor
rūpit illa q̄ deus gratis p̄cepit dare ⁊c̄.
Itez de missis sancti amatoris que de se
sunt bone qꝛ non sunt alie misse nisi q̄ ꝑ
eccīaz sunt ordīate. tm̄ presumpcō intel
lectus destruit ⁊ corrūpit totū ⁊ dam-
nat sacerdotē ⁊ qui eas facit celebrare.
ꝓpter tres defectus ⁊ errores q̄ fiunt ibi
ex p̄sumpcōe intellectꝰ. ¶ Prīo qꝛ di
cūt ꝙ ille misse debent celebrari sine int̄-
uallo in illis. xxx. diebꝰ. exquo seq̄tur ꝙ
sacerdos eciā male paratꝰ celebrat. vbi
inuenies tu sacerdotē sp̄ paratū ⁊c̄. ⁊ sic
sibi occasionē prestare videt̄ vt indispo
situs exn̄s celebret. ¶ Scd̄us defectus
est ꝙ oportz dimittere missaz ꝑ eccīam
iā ordinatā q̄libet die ita poterit euenire
ꝙ in die natiuitatis vel resurrectnōis sa
cerdos habebit celebrare Requiē. Ter
cius qꝛ sacerdos eo ꝙ. xxx. diebꝰ ꝯtinuis
habet celebrare petit plus ⁊c̄. ¶ Quar
tus error siue defectus qꝛ dicūt ꝙ sacer-
dos in illis. xxx. diebꝰ nō debet exire eccle
siā exquo sequūtur multa mala ⁊ qꝛ nō
est spūalis tenet ibi ludū ⁊c̄. ¶ Quītus
qꝛ cuz dicit̄ missa de trinitate dicit sacer
dos faciatis ꝙ sicut ego dico ore vos re
p̄ntetis in facto ⁊ offeratis tres cande-
las cuz tribꝰ denarijs in qualibz. Idē de
septē gaudijs v̄ginis Marie. Idez de
septē donis spūs sancti. Idē de. xij. apo-
stolis. ¶ Sextus error siue defectus est
qꝛ dicūt ꝙ ille misse extrahūt vnā aīaz
de purgatorio scz illā quaz homo vult.
hoc est falsuz. licet enī. xxx. misse scī ama
toris extraherēt aīam matris sancti ama
toris de purgatorio. nō seq̄tur ꝓpter hoc
ꝙ extraherēt aīaz matris tue vel prīs tui
qui forte fuit vsurarius vel hoīcida. quia
iste sacerdos nō est ita scūs sicut sanctꝰ
amator nec q̄litas pctī est eadez cū pec-
catis mr̄is scī amatoris ¶ Nota hic de il
lo rustico q̄ credēs ꝙ medicina q̄ cura-
uit eū de malo tibie curasset eciā de om
nibꝰ malis ⁊ fecit se medicū ⁊c̄. Medi
cina sua erat cepa rubea ⁊c̄. Nō debet fi
eri pactū in missis. Sed eligatis vnum
bonū sacerdotē. cui si parū datis nō dz
dicere paruz datis mihi. Si multū non
debet dicere nimis datis qꝛ valet plꝰ. ꝫ
si parū datis parū habebitl. Si multuz
plus. Si q̄ratis a me de bona rōne q̄ntū
debetis dare sacerdoti. Dico ꝙ exq̄ sac-
dos dat vob̄ totū officiū vnius diei ꝙ
detis sibi ꝓuisionez diei ꝯpetētez. Ita
ista mala p̄sumpcō intellectus vadit et
cessabit ne dicat̄ cuz iuda. q̄d vultis mi-
hi dare ⁊ ego vob̄ euz tradā. ¶ Secū-
da presumpcō intellectꝰ est circa iudici-
um hoīm qn̄ ꝑ ꝓpriuz intellectū iudicāt
illd̄ qd̄ nesciūt. Vel id quod potest ī bo
nū interp̄tari ⁊ ip̄i interp̄tant̄ in maluz
De q̄ multū indignat̄ xp̄s frater noster.

¶ Nota de illo scō heremita q̄ iudicauit comedentez demane in die ieiunij quez angelus voluit ꝑcutere cū ense. Itez de illo scō homine q̄ iudicauit aliū sanctum hoīem q̄ intrauit lupanar ꝛc̄. Jō auisetl vos ne iudicetis facta vel dicta alioꝝ q̄ pñt bono animo fieri. Jō apl's. Nolite ante tp̄s iudicare q̄adusq̄ veniat dñs q̄ et illuīabit abscōdita tenebraꝝ ꝛ manifestabit ꝯsilia cordiuz. pr̄ia ad Coꝝ. iiij

¶ Tercia p̄sumpcō intellectus est mulieruz. Nunq̄t eēt magna p̄sumpcio mea si ego q̄ nescio depingere vellez corrigete ꝛ emendare ymaginez ab optimo pictore depictā. Talis est p̄sumpcō illaꝝ mulieꝝ que pingūt se. Deus optimus mgr̄ ꝛ pictor depinxit eas ad ymaginē et silitudinē suā. Et ipē dicunt. Istd̄ vn gentū valet ad sup̄cilia ꝯponēda. Dicit alia. Ego suz pallida ego faciā me rubeam. Idē de capillis. de manicis. de caudis. retro autem incedūt sicut vulpes. Jō apocal'. xviij. Ve ve ciuitas illa babilon. ciuitas fortis. qm̄ in vna hora venit iudiciuz eius inq̄t Johēs. Ecce q̄re dic̄ theā. Frater tuus hz aliq̄d aduersuz te. Habeo aduersū te pauca q̄ habes illic tenēs doctrinā balaā. q̄ docuit balach mittere scandalū corā filijs israhel. Pniaz age si q̄ minus veniaz tibi cito pugnabo cū illis ī gladio oris mei. Apoc̄. ij. Mittit̄ scandaluz vēdendo sacram̄ta. missas sancti amatoris. ꝛ faciendo iudicia temeraria. gladius oris dei erit sn̄ia iudicial'. Discedite a me maledicti ꝛc̄. Mat. xxv

¶ Terciuz peccatū est vl'is corrupcō. Nota tres corrupcōes que corrunpunt totū munduz ¶ Prima enī est blasphemiaruz ꝯ deū. blasphemia est magnum pctm̄. ¶ Nota hystoriā de sennacherich rege q̄ venit cōtra Jherl'm. de isto peccato ꝯqueritur deus dicēs. Dnātores ppl'i mei ꝛc̄. ¶ Secūda corrupcō est de lusoribꝰ taxilloꝝ. qꝛ vltra blasphemiā que ibi fit ē ꝛ ibi rapina qꝛ nihil p̄t ibi lucrari corrūpit̄ ille q̄ incipit prio. Scdo illi q̄ ꝯsentiūt. Tercō illi q̄ respiciūt. Quarto qui ponūt taxillos. Quinto q̄ ꝯcedūt pecuniā. Sexto q̄ cōcedūt domuz. Septimo dn̄i ꝛ rectores hoc sustinentes. ¶ Tercia corrupcō est de luxuria q̄ intm̄ inualuit ꝙ plāctus dauid implet̄. Corrupti sunt ꝛ abhoīabiles facti sunt iniq̄tatibus suis non qui faciat nō est vsq̄ ad vnū scz de adultis. p̄s. lij. Dicat̄ ꝯ meretrices de hospicijs ꝛ de secretis q̄ sunt in laqueū ꝛ nō in remediuz. De isto peccato cōqueritur deus dicēs. habeo aduersuz te ꝛc̄. ¶ Nota cū dicit pauca cū tot sint corrupcōes qꝛ ꝑmittis mulierē iozabel que se dicit ꝓphonare. docere ꝛ seducere seruos meos fornicari vt hēt̄ Apoca. ij. Nota yosabel. i. fimus. Ecce fetorez de luxuria. Deo grās.

¶ De eadez dn̄ica sexta Sermo tercius de epistola.

Vltra nō seruiamus pctō. ad Rō. vi. Materia nostri sermoīs erit quō poterimus exire seruitutē pctī. Sed primo saluret̄ v̄go Maria. ꝛ resumat̄ thema. De ista materia ꝓ nunc volo declarare vobis tres cōclusiones.

¶ Pr̄ia conclusio est ista ꝙ status pctī mortalis est captiuitas ꝛ seruitꝰ veracit̄.

¶ Scda ꝯclusio ꝙ ista captiuitas seu seruitus est multū ꝑiculosa generalit̄.

¶ Tercia cōclusio est ꝙ de ista captiuitate seu seruitute debemꝰ nos redimere celeriter. Jō dicit theā. Vltra nō seruiamus pctō. ¶ Dico pr̄io ꝙ status ꝛc̄. ita ꝙ q̄ꝫdiu homo stat in pctō mortali non credatis ꝙ sit liber s̄ captiuus ꝛ seruus veraciter. an̄ pctm̄ est liber qꝛ nec ꝑ oēs demoēs inferni posset cogi ad peccandū. s̄ postq̄ꝫ cecidit ī pctō mortali factus ē captiuus ꝛ ligatꝰ. iā non hz pristinā liber-

tatē Jō apl'us talib' captiuis dicit. Re
sipiscāt.i.se soluēt libenter a dyaboli la-
queis a quo captiui tenētur ad ip̄ius vo
luntatē. scd̄a ad Thymo.ij. Patz g̊ ꝙ
status pctī mortalis ē captiuitas veraci
ter. Sz est hic argumētuz in oppositu3.
diceret aliq̄s Nunq̄d homo exñs in pctō
mortali hz liber arbitriū certū est ꝙ sic.
qr eēnciale est aīe.g̊ quō est captiu⁹. ¶
Rñsio est ista. ⁊ est sācti Tho. qui dicit
ꝙ si volum⁹ loq̄ de libero arbitrio q̄ntū
ad electōez volūtatis vel clarius q̄ntuz
ad desideria volūtatis pctōr habet liber
arbitriū. Sed si volum⁹ loq̄ q̄ntū ad ex
ecucōnes ligatus ē et captiuus. vbi grā.
Peccator p̄t ex libero arbitrio eligere si
ue desiderare ꝙ sit ita deuotus vt talis l'
ꝙ oret vel ꝙ cōfiteat̄ ⁊ sic de alijs. Sed
q̄ntuz ad execucōez p̄dictor ligat⁹ est ⁊
infirmus nec posset talia delcābilit̄ exer-
cere. De oīb' istis auc̄tas. Cor homīs
disponit viā suā. ecce desideria bona. sed
dn̄i est dirigere gressus eius q̄ntuz ad ex
ecutōez. ꝓuerb. xvi. Itē alia auc̄tas Je
remie .x. Scio dñe qr non est hoīs via
eius.i.execucō. nec viri est vt ābulet ⁊ di
rigat vias suas. ꝫ sicut hō capt⁹ ī carce-
re ⁊ ligatus p̄t desiderare di. O si essez
liber audirē missaz. ꝫmones. orōes ⁊c̄.
Desiderare p̄t ꝫ cathene ip̄m retinēt ne
talia desideria veniāt ad execucōez. ita ē
de illis q̄ sunt in pctō mortali. desiderāt.
ꝫ exeq̄ nō p̄nt ⁊c̄. Si q̄rat̄ quō homo ca
dit in ista ꝫuitute seu captiuitate. Solu
cō hoc oñdit beatus apl's di. A q̄ enī q̄s
supatus est h⁹ ⁊ seruus ē. ij. pe. ij. Sicut
qñ duo milites in cāpo clauso intrāt du
ellū. oz ꝙ aliq̄s p̄riceps vel dñs teneat
cāpuz secur ne ab aliq̄ pte fiat violētia.
et amici duellātiuz exspectāt ⁊ qñ vnus
ē victus di. Ego me reddo. amici illius
tristes fugiūt. ⁊ amici victoris letant̄ in
cāticis ⁊ tubis ⁊c̄. ⁊ victus efficit̄ capti
us victoris. Jō dicit apl's. A q̄ eī q̄s su
peratus ē scz in duello h⁹ ꝫuus ē. Idē
de nob' debetis cogitare ꝙ iste mūdus sit
vnus cāpus paratus ad duellandū de q̄
nō possum⁹ nisi p mortē exire. Jō Job.
vij. Milicia ē vita hoīs sup terrā. ⁊ sic
dies mercenarij dies e⁹. Mercenari⁹ si
bene opat̄ meret̄ mercedē. al's nō. Idez
de nob'. si bene ⁊ ardēter militam⁹ mere-
mur coronā. Non enī coronabit̄ nisi qui
legitime certauerit. ij. ad Thimo. ij. Ali
ter puniemur ī inferno Rex q̄ tz cāpum
secur est deus habitās ī curia eternitatl.
nullus dyabol⁹ p̄t facere vim cuicunq̄
nostr. dū sit istud duellū parētes nostri
scz p̄riarche ꝓphete. apl'i martires ⁊c̄. ⁊ a
mici nostri scz angeli archāgeli stāt aspi-
ciētes. q̄libet eor respicit p suā fenestrā
.i.sciam. tres psone diuine q̄ p eandem
fenestrā.i.vnā sciaz vident. Ex alia pte
stāt demones exspectātes duelluz. ⁊ dy
abolus debellādo p̄rio pcutit cū gladio
qñ temptat̄ de auaricia di. Si faceres ꝫ
etc̄. posses lucrari tm̄ ⁊c̄. ꝫ homo resistit
sibi dicendo. modicū lucrat̄ q̄ pdit aīaz
etc̄. Secūdo pcutit cū ense vanitatis di
cēs. Nunq̄d portasti tu tm̄ viro tuo dotl
sicut illa illo. ⁊ illa iā fuit bis induta a vi
ro suo ⁊c̄. resistit̄ dicēdo ego suz bene in
duta. ego nolo esse nec debeo esse vana.
et curiosa. Naz beatissima vgo Maria
simpl'r ibat induta ⁊c̄. Itez qñ temptat
de vexillis. cortinis. scutiferis ⁊c̄. resistit̄
dicēdo totū hoc ē vanitas. Itez pcutit
cū diga subito scz qñ temptat de luxuria
dicēdo si posses loq̄ cuz tali muliere ⁊c̄
resistit̄ dicēdo. O miser p tā breui sola
cō tantā penā oporteret me sp pati in in-
ferno ⁊c̄. Isto mō resistit̄ dyabolo per
huīlitatē ꝯ supbiā. p liberalitatē ꝯ auari
ciā. p castitatē ꝯtra luxuriā. Tūc dyabo
lus est victus. Et p parentes ⁊ amicos
nrōs fit magna leticia in celo. Auc̄tas.
Gaudiū est angelis dei sup vno pctōre
pniaz agēte. Ln. xv. Tūc demoēs victi

tristes recedūt. Hoc petebat dauid di. Fac mecū signū scz victorie in bonū vt videāt q̄ oderūt me ⁊ ꝯfundātur qm̄ tu dñe adiuuisti me ⁊ ꝯsolat⁹ es me. Tūc dyabolus victus ē captiuus illi⁹ qꝛ tm̄ timet eū ꝙ decetero nō venit ad eū tēptando. Sed si forte homo vincit̄ a dyabolo qñ temptat̄ sibi ꝯsentiendo. hō est victus ⁊ stati parētes ⁊ amici nostri faciūt magnū planctū tristicie. tñ nō credatis ꝙ in celo sit tristicia. seu dolor. seu ꝙ fleāt. Dicit auc̄tas. Ecce videtes clamabūt foris angeli pacis amare flebūt. Isa. xxxiij. Angeli pacl nō loquit̄ de malis angelis qꝛ illi dicūtur angeli guerre. ¶ Nota amare flebūt. Et nunq̄din paradiso p̄t esse flet⁹ seu tristicia. Dicūt h̄ glose ⁊ doctores. ꝙ illa detestacō dicit̄ fletus. O si a nobis posset videri qñ aīa victi tenet̄ ligata a demonib⁹ ꝫ caro impedit ne hoc videat̄. tūc demones faciūt magnū festuz. Auc̄tas. Si p̄stes anime tue ꝯcupiscēcias e⁹ faciet te in gaudium inimicis tuis. Ecci. xviij. Ptz pr̄ia ꝯclusio ꝙ status pctī est captiuitas seu seruitus veracit̄. Auc̄tas. Peccamus in conspcū tuo ⁊ idcirco tradidisti nos ī man⁹ inimicoꝝ nr̄oꝝ Iustus es dñe. ⁊ nec non eis sufficit qꝛ durissima nos opprimunt seruitute. Hester. xix. Ecce hic formalit̄ cōclusio ī ista auc̄te. ¶ Dico scd̄o ꝙ ista captiuitas est multū p̄iculosa generalit̄ tā diuitib⁹ q̄ pauꝑibus. taz homib⁹ q̄ mulierib⁹. iuuenibus ⁊ senib⁹. clericis et religiosis. Hoc p̄t declarari ꝑ quandaz silitudinē datā a sancto barlam dicēs ꝙ erat quidā homo ambulās ꝑ altissimaz montaneā ꝑ viā strictissimā. ⁊ impegit et cecidit. ⁊ tñ deus fecit sibi grāz ꝙ arripuit vnū ramū ⁊ ibi tenuit se ⁊ respiciens altū nō poterat ascendē ꝑ se sine adiutorio. Respiciēs deorsuz erat ꝓfunditas vsq̄ ad abissuz. Dū sic staret venit vna rata alba rodēs arborez siue radicē rami nec poterat illā repellere deinde p⁹ illā vcīt alia rata nigra illo dicēte. O miser ⁊c̄. Cogitate in q̄ta miseria ⁊ p̄iculo erat ille pauꝑ homo. In tali p̄iculo ē q̄libet exñs in pctō mortali. Persona ei exñs in grā dei ambulat ꝑ mōtaneā altissimā ⁊ ꝑ viā strictaz pnīe. qꝛ arta est via q̄ ducit ad vitā. math. vij. Qui tenet bonā vitā restringit a se nimio cibo. potu ⁊c̄. vñ scribit̄. Delcāberis sup dño et sustolā te sup altitudinē terre. Isa. lviij. Et talis delectacō est signū ꝙ est in gr̄cia dei. qñ delectabit̄ facit opa dei. seu opera pnīalia. orōes. ⁊ ꝯtēplacōes. ⁊ pñt dicere tales cū apl'o. Nr̄a ꝯuersacō in celis est. ad philippen. iij. Si dicatur quō p̄t fieri Cātat eccīa. Qm̄ in hac peregrinacōe solo corpore ꝯstitutus cogitacōne ⁊ auiditate in illa eterna patria ꝯuersat⁹ est. Ecce quō ambulat̄ alte ⁊ ꝑ strictaz viā scz pnīe. Sed impingit hō aliquotiens qñ scz persona deuota recreari vult cū aliqua creatura in q̄ ponit suuz amorē quez ad deuz debet habere. Quot deuoti religiosi ⁊ clerici ⁊ heremite ābulāt in altū ⁊c̄. ꝫ impingūt in aliqua familiaritate. Incipiūt a credo ī deū. ⁊ post modicuz veniūt ad carnis temptacōez ⁊c̄. Idez dicatur de multis mulierib⁹ monialib⁹ viduis ⁊ maritatis bona intencōe. et sancta recipiūt aliq̄ bonā familiaritatem alicuius deuoti religiosi seu clerici q̄ aliquociēs malo fine termīatur. Iō cū nulla creatura recipere debetis nimiā familiaritatē nec loqui nec in cōfessione p̄scise. nec visitare debetis frequēter. alias poterim⁹ dicere. fortis scz deuotus impegit in fortez ⁊ ambo p̄iter ꝯciderūt. Iere. xlvi. Iō dicit apl's. j. ad coꝝ. x. q̄ se existimat stare ⁊c̄. Iō Iero. di. Mulierē quā bñ ꝯuersantē nouerl mēte dilige. ñ corꝑali frequētacōe. Postq̄ vo ꝑsona cecidit apprehendit ramū flexibilez scz vite corꝑalis. qꝛ ꝑdita ꝑ pctm̄ vita spūali

Dnica vi post Trinitatis Sermo iii

nō restat nisi vita corpal'. Jō cātat eccīa. Media vita in morte ⁊c̄. Nota media vita Vita ꝯpleta est spūalis ⁊ corporalis. sed vita spūali ꝑdita solum remanet corpalis vita. debilis ⁊ flexibilis. Que est vita nr̄a. vapor ad modicū ꝑens Jacobi. iiij. Et due mures alba scz dies ⁊ nigra scz nox ꝯtinue rodūt vitā vestraz licz debilis sit. Deorsū respicit̄ infernus Videtur ergo nobis ꝑuum ꝑiculū ī quo peccator ꝯsistit. Sed illud cogitarem⁹ nollem⁹ comedere nec bibere. sed clamaremus adiuua adiuua quousqz essem⁹ extra peccatum Ptz ergo ꝯclusio. ꝙ talis captiuitas peccati est multū ꝑiculosa generalit̄. Istā ꝯclusionem intelligēs dd̄. post peccatū dixit. Circūdederūt me dolores mortis ⁊ ꝑicula inferni inuenerūt me. Nota circūdederūt. nō dicit cooperuerūt. Rō. qz nullo mō. nec ab ante per bona opa facta. nec retro ꝑ bona opera fienda nec a dextris per amicos. nec a sinistris ꝑ inimicos a dictis ꝑiculis liberari potest. Sed bñ ꝑ rursum a deo. quod fit qñ homo ꝯfitetur pctm̄ suum deo qui ei mittit corda sursum. trahens eum per absolutiōem. ptz ꝯclusio scd̄a. ¶ Bico tercio ꝙ talis peccati captiuitas seu seruitus debet a nobis vitari a ꝑte ⁊ de ista captiuitate debem⁹ nos redimere celeriter. Amore vestri q̄siui modū exeūdi talem captiuitatem peccati In biblia Et inueni ꝑ figurā filioꝝ israhel exeuntiū de captiuitate egypti. q̄ fecerunt q̄nqz. que fuerūt figura qūo nos debemus exire de captiuitate pctī. v. faciendo. Jdo dicit apl'us ad Rō. xv. Quecūqz scripta sūt ad nr̄ām doctrinā scripta sunt. ¶ Primo in exitu filioꝝ israhel de egipto dixit dñs moysi. Ista nocte ppl'us exibit. sed recipiatis agnū ⁊ coq̄tur in veru ⁊ ꝯmedatur cuz succo de lactucis agrestib⁹ ⁊c̄. Scdo precepit quēlibet exire de domo sua. dicēs foris foris. Tercio venerunt ad mare rubrū vt trāsirent. ⁊ dixerunt. O dñe ⁊ qūo trāsibimus sine nauib⁹? Et dixit. Ego diuidā mare ⁊ trāsibitis Quarto venerūt ad desertū aspū ⁊ siccū. Quinto ꝓuidit eis de māna ⁊c̄. Si volumus exire seruitutē pctī. Isto mō oportz nos facere. ¶ Primū q̄ fiēdū est. coq̄tur agn⁹. Ecce ꝯtricio ꝑ quā agnus. i. spūs coq̄tur in igne doloris ⁊ cōtricōis. ⁊ comedat̄ cū succo amaro lacrimarū. de h̄ auc̄tas. Sacrificiū deo spūs ꝯtribulat⁹. cor ꝯtritū ⁊c̄. Scdo ab egipto. extra domū Ecce recessus a mala societate. Multi in sermōib⁹ recipiunt bonū ꝓpositū. sed qñ habēt in domo malaz societatē ꝑdita deuocōe peccāt ꝓpter occasiōem Jō foris recedere debetis a mala societate Jdo dicit xp̄us. Si manus tua vel pes tuus scādalisat te abscide eū et ꝓice abs te. Jdo foris exire debetis. Et tūc poteritis dicere. In exitu israhel de egypto domus Jacob de ppl'o barbaro Facta est iudea scīficatio eius ¶ Tercio trāsierūt mare rubrū. Ecce ꝯfessio q̄ potest dici mare amaruz. qz q̄si homo diffamat se ⁊c̄. Dicit̄ rubrū qz virtutē habet a sanguine passiōis xp̄i. Istud mare apitur deo cū virga scz cruce que fit a ꝯfessore in absolucōe. ¶ Quarto opz venire ad desertū scz pñie castigādo filiū scz corp⁹. seu filiā. i. carnē ne a demōib⁹ in īferno castiget̄. dr̄ siccū ꝑ ieiunia ⁊c̄. et solitariū ꝑ orōem. Jdo dauid in persona penitētl dicit. In terra deſta ī via et in aq̄sa ¶ Quīto dat̄ māna. scz coīo corpis xp̄i. postq̄z hō fecit q̄tuor p̄dcā. Jdo dixit moyses. Iste ē panis q̄z dedit vobis dñs ad vescendū Exo. xvj. Dicit̄ panis māna. qz figurabat sac̄mētum altaris. Jō dixit xp̄s. Nō moyses dedit vob̄ panē de celo verū. Panis em̄ ver⁹ ē q̄ de celo descēdit ⁊ dat mūdo vitā Jo. .vj. Ecce qūo poteris exire ſuitutē pctī Jō dicit apl's. Cū serui essetl pctī liberi id est separati a iusticia fuistl iusticie vsqz ad finē vo vitā eternā. Pz t̄cia ꝯclusio.

Dñica. vj. Sermo q̃rt⁹ de epl'a.
De virtutis exercio.

Nos in nouitate vite ambulemus. ad Ro. vj. ca. Materiã quã nũc volo p̃dicare erit q̃uo ⁊ in qnibꝫ virtutibus debemus nos exercitare. Si deo placet erit materia ꝓ reformacõe vite ⁊ ꝯsolacõne animaꝝ. Salutetur p̃us virgo maria ⁊c̃.

¶ Pro declaracõe hui⁹ verbi ⁊ materie introductiõe. Sciendũ ꝙ aĩa nostra inter alias excellencias quas habet plus q̃ꝫ corp⁹. est. ꝙ anima p̃t renouari ⁊ corpus nõ potest renouari. Rõ est ista. nã antiq̃tas corꝑis venit ex nc̃citate ⁊ cursu naturali. qꝛ tempus ⁊ etates portãt suã senectutẽ. Ideo nulla potẽcia creature. corpus posset renouari nisi a sola dei potẽcia. qꝛ nõ legitur vnq̃ꝫ fuisse factum. Senectus aũt ⁊ antiq̃tas anime nõ euenit ex necessitate seu cursu naturali. q̃re anima homĩs centũ annoꝝ est ita iuuenis ꝫ est ĩta recens vt anima pueri vnius diei. Nã solum carnalia corruptibilia senescũt ⁊ antiquãtur. vt domus. arbor. homo. equus. ⁊ silia. Q̃ꝛ antiquatur ⁊ senescit ꝓpe interitũ est. ad heb. viij Sꝫ res spũales nõ antiquãtur nec corrũpunt̃. Nã michael est ita iuuenis. hoc est ita fortis mõ sicut in die creacõis sue Idem de alijs angelis. Idẽ de rebꝫ corporalibꝫ ĩcorruptibilibꝫ vt de sole luna et stellis que nõ senescũt ⁊ antiquãtur. Patet ergo ꝙ senectus ꝓueniẽs ex necessitate ⁊ cursu naturali. solũ est in rebꝫ corꝑalibus corruptibilibꝫ. que non pñt renouari nisi a deo inmediate. Qꝛ talis antiquitas venit ꝑ necessitatem naturalem. Sed anima ãtiquat̃ nõ per necessitatem sed per volũtatem criminalẽ. scꝫ ex voluntate ⁊ mala inclinacõe ad peccata. Et sicut senectus ⁊ antiquitas corporis aufertur ꝑ virtutem ⁊ facit ipsum canũ ⁊ rugat ⁊ restringit pellem ⁊ facit ip̃m ire curuũ. ĩgrossat visũ. aufert saporẽ ⁊ appetitũ comedẽdi. Ita senect⁹ aĩe facit aĩam canã ꝑ p̃sumpcõnes intellectus. rugat ꝑ pctm̃ ⁊ sic de alijs Auc̃tas Filij scꝫ ꝑ baptismũ de sponsa sua geniti alieni supple effecti. ĩueterati sũt scꝫ ꝑ volũtatẽ criminalẽ. sed anima p̃t r̃nouari et ñ corp⁹ ut dictũ ẽ ex volũtate hoĩs mediãte dei gr̃a. Auc̃tas. De corpe et de aĩa. Licꝫ q̃ deforis ẽ nr̃ homo corrũpat̃ tñ is q̃ intus est renouat̃ de die ĩ diẽ. ij. ad coꝝ. iiij. Si g̃ aliq̃s nr̃m est ãtiquus ĩ pctis nõ dꝫ desp̃are. qꝛ virtutibus possum⁹ in aĩa renouari. Ido dicit thema. Nos in nouitate vite ãbulemus. ptꝫ thema. Nõ videamus ꝑ q̃s v̄tutes q̃bꝫ mõis possu⁹ renouari ĩ aĩa ⁊ ĩ vita.

Prima est vera humilitas.
Secũda pia largitas
Tercia pura castitas.

Ergo in nouitate vite. ⁊c̃. ¶ Dico primo ꝙ homo p̃t renouari ꝑ verã humilitatem. Sciendũ ꝙ omne peccatũ mortale deliberate factum includit sup̃biam Rõ. quia ꝑ sup̃biam homo nõ vult humiliter subici diuinis mãdatis nec ecclesie ordinacõibus. Quare tu recipis vindictam? Nunq̃d ex sup̃bia? quia nõ vis humiliari p̃cepto dei dicẽtis Mihi vindictã ⁊ ego retribuã dicit dñs. ad Rõ. .xij. Idem de furto cũ deus p̃cipiat Nõ furaberis Exod. ij. i Idem de vsura cum deus dicat. Non feneraberis fratri tuo. Itẽ idem ptꝫ de hoc q̃d est nolle ieiunare Ieiunia eccĩe Pꝫ g̃ ꝙ om̃e pctm̃ mortale deliberatũ venit ꝑ sup̃biã. Quare hodie sũt tot mali religiosi in mundo? qꝛ nolũt hũiliari ad ꝯuandũ regulã ꝯstitucões ⁊ ceremonias. Nolũt subici regule. Idẽ de malis clericis Idẽ de malis laycis. Patꝫ ergo ꝙ oĩs inordĩacio vite et peccatum venit ꝑ sup̃biam. Auc̃tas.

Iniciū omnis peccati est supbia. qui te-
nuerit illā adīplebit maledictis Eccī. x.
Sic ergo oīs inordinacio male vite ⁊ abū
dancia peccatorū venit ex supbia. Si g̃
vis renouari in anima. p oppositū hūilia
te subiciēdo te mandatis dei. dicēdo. decete-
ro volo viuere iuxta mādata dei. ⁊ ordi
nacōem ecclesie. dicēdo ego sum religio-
sus. decetero iuxta regulam volo viuere
Idē de clericis ⁊ secularibꝫ. Et qñ pso-
na pponit sic viuere. Ex tali cordis hūili
tate ꝯpletur bñdictōibus. Auctas dd.
in ps. bñdicite pmo. Qui replet ī bonis
desiderium tuum renouabit vt aquile iu
uentus tua. Super hoc vsu tangūt glose
ꝯdicōem aquile dicētis. Q aquile ex se
nectute indurat rostrū ⁊ incuruat intm̄
q nō potest sumere cibū ⁊ tūc ipa fit ma
cilēta ⁊ crescūt sibi plume. Sz naturali
instinctu ipa pquirit vnū lapidem ⁊ ibi
ferit de rostro ⁊ finalit comedit ⁊ reno-
uatur Ita vt dicit dauid Renouabitur
vt aquile iuuētus tua. Aquila antiqua ē
anima peccatrix. rostrū est intellectꝰ acu-
tus reuersus ad semetipm. p ꝯsideracio
nem pprie excellencie. qñ cogitat se esse
de genere regio vel diciorē aliis seu for-
ciorem vel apciorem. Idē de mulieribꝰ
qñ cogitant se pulchriores vel melius ī
dutas ⁊ sic de aliis. tā in bonis nature q̄z
gr̄e. talis cōsideratio generat supbiam in
homīe. Sicut ꝯsideratio excellencie alte
rius. generat hūilitatem ī corde cogitan
tis. Verbi gr̄a. Qñ homo cogitat excellē
cias alterius qz est deuotus vel magnus
clericus vel in magna dignitate ⁊c̄. talis
ꝯsideracio est causa hūilitatis ꝯsiderāti. q̄
tūc dicit O miser non sum talis ⁊c̄. ꝯtra
istā ꝯsideratōem pprie exellēcie. dicebat
aplus. In hūilitate supiores sibi inuicē
arbitrātes. nō q̄ sua sūt supple excellēcie
singuli ꝯsiderātes sed ea que aliorꝫ. ad phi
lipp. ij. Si ꝯsideras bona tua ⁊ mala pxi
mi supbia inflaris. Ecce supbiā pharisei

De quo Luce. xviij. Grās ago tibi dūe
qz nō sum sicut ceteri hominū. Qñ vero
aquila habet rostrum durū ⁊ retortum.
nō potest recipe escas spūales. ⁊ sic ma-
ceratur. quia nō inuenit sibi delectacōem
nec saporem ī aliquo bono spūali Aug⁹.
Impiꝰ. i. superbus nō sentit dulcedinē
dei. quia de febre iniq̄tatis palatum ami
sit. De istis supbis dicit dauid. Esurien
tes ⁊ sicientes aīa eorum in ipis defecit
ps. c. vj. Sed abūdauit in plumis vt aq̄
la id est vanitatibꝫ ornamentorum cau
darū ⁊ mulieres in capite abundāt. Jō
Eccīastes pmo. Vanitas vanitatum ⁊
om̄ia vanitas dixit eccīastes. Ratio q̄re
ista fiūt est. quia anima nescit eē sine aliq̄
delectacōe spūali. qua perdita recurrit ⁊
pquirit delectacōes ⁊ ꝯsolacōes tpales.
et mūdanas vanas. remediū ergo habe-
mus. q vt aquila ad renouādū debemꝰ
pcutere rostrum in lapide illo de q̄ apl's
Petra autē erat xpūs. pma ad Chorꝫ.
decimo. Percutitur em̄ cogitando vitaꝫ
quā xpūs voluit tenere in hoc mūdo. Ver-
bi grā. Si venit temptacio vt faciatꝰ va
nitatem in vestimentis. Cogitate q̄mō
xpūs iuit indutus qui triginta annis por
tauit eandem tunicam. quā virgo maria
sibi fecit. cū esset puer. pcuciatis hic ro-
strum dicendo. O miser rex meus trigin
ta annis portauit eandē tunicam seu ve-
stem. ⁊ ego facio q̄tidie istum excessum
Idem quando mulier temptatur de bo
nis ornamētis. Cogitet de virgine ma-
ria regina celi que nunq̄z ornauit se. nec
depinxit. Dicatur qūo lauabat faciem
suā cū lacrimis ⁊c̄. Quādo beata anna
mater sua faciebat sibi pulchra vestimē
ta nolebat portare nisi infra domum ⁊c̄.
Item quādo homo temptatur de mul-
tis scutiferis de equis de vexillis aureis
et silibꝫ. Cogitate quomodo ibat xpūs
sine equis eundo pedibus humiliter ⁊c̄.
Per tales enim cogitacōnes frangitur

rostrum supbie. et sic anima incipit habe re appetitum. iam sapiunt sibi verba dei scz locucões p̄dicacões misse ꝛc̄. Ecce ḡre dicit dauid r̄nouabit vt aquile iuue tus tua Ergo nos in nouitate vite ābu lem? ¶ Dico scdo q̄ possum? renouari p̄ piā largitatē. scz in dādis elemosinas de bonis a deo datis. Audite declaracio nē bonā. Sicut pctm̄ supbie est inicium oīs mali ꝛ peccati Juxta illud inciū oīs peccati est supbia. Jta etiā cupiditas seu auaricia est inciū oīs peccati. j. ad thi. vj. Radix oīm malor̄ ē cupiditas. Dubiū est hic qñ p̄nt duo p̄ma p̄ncipia pcōr̄ assignari. Rñsio. q̄ bñ diuersimode Nā in q̄libet pcō mortali sūt duo fm aug?. scz auersio a bono icōmutabili Auaricia vero seu cupiditas est inciū oīs pcī ꝛc̄. respectu p̄uersiōis ad bonuz cōmutabile verbi grā. Vñ sūt in mundo tot mala in dñis iudicib aduocatis seu p̄curatoribz q̄ nō habēt oculū ad iusticiam. Ꝫ expectāt quis magl eis dabit ex cupiditate ꝛ auaricia. Vñ in eccia tot symonie. q̄r vendūtur omnia ex auaricia seu cupiditate. Vñ in mūdo tot vsure ꝛ tot furta tot decep cões ꝛ fraudes emēdo ꝛ vendēdo. Vñ tot guerre ꝛ mortes ex cupiditate. q̄r tu vis Ꝫ ꝛ illud volo ego Jdē dicit seneca Or si ista duo p̄noia meū ꝛ tuū possūt aufferri totū essz pax. Vnde tot negligē cie circa defunctos q̄ nō ꝓplent testamē ta? Nōne ex cupiditate? Quare retinent mercedes labor̄ paupr̄? nōne ex cupi ditate? vnde est q̄ amicus interficit amicū in via? Nōne ex auaricia. Patet ergo q̄ radix oīm malorum est cupiditas. Et Ꝫ quātum ad cōuersionem ad cōmutabile bonū. Qui ergo renouari cupit expellet a se istam cupiditatem seu auariciam. et habeat copiosā largitatē ꝛ misericordiā et tūc tenebit p̄silium scripture. dicētis. Nolite p̄formari huic seculo sz reforma mini in nouitate sensus vī. vt p̄betis q̄ sit volūtas dei bona bene placēs ꝛ per fecta. ad Rō. xij. Nota cū dicit bona bñ placēs ꝛ pfecta In hīs triby vocabulis p̄it tria opa misericordie. p̄mū cū dicit volūtas dei bona q̄ntū ad opa corpalia mie. Bñ placēs q̄ntū ad opa mie spūa lia. Et pfecta q̄ntū ad remissionē iuria rū. De ista materia dat exemplū in na tura. de serpēte. de q̄ dicūt pḥi naturales q̄ vadit retorta torquēdo se. sed q̄n est antiqua indurat in trūcū. q̄ vix p̄t incedere Tūc ipa ex naturali instinctu vel idustria Jeunat. ꝛ post aliq̄ ieunia. vadit ad ar tum forame. ꝛ ibi deponit pellem veterē et sic renouat. ¶ Persona auara est ser pens vadens torquose ꝓpter fallacias ꝛ falsitates ꝛ falsa iuramenta q̄ facit ex cu piditate. Dicat q̄n paup petit ad mutuū dū. x. florenos. placz mihi dicit vsurari? Gz dicetis notario ꝛ ita iurabit q̄ mu tuaui vobis. xij. florenos ꝛc̄. Et si recipit pignus seruit sibi. de pignoribz vl cā pis recipit fructū? vadit retorq̄ ꝛ ipfelī sione excusat se dicēdo q̄ recepit q̄ dz ꝛc̄. Ecce duricia. Jdo de auaro dicit Job. Cor ei? idurabit quasi lapis ꝛ stringet q̄si malleatoris incus. Job. xlj. Nota in durabit quasi lapis. q̄n paup petit ab eo elēosinā. nō solū nō dat sibi. Ꝫ lapidat eū dicēdo vade fodias. ꝛ silia verba. Deodo stringit q̄si malleatoris incus quē licet sp̄ p̄cuciat tū nō emollit. sic nec auar? li cet p̄cuciat ꝛ āmoneat xp̄i passione dicē te paupe q̄ nō potest sibi soluere vsuraz O dñe amore passionis xp̄i agite mecū misericorditer. Illo nō obstante infelix vsurari? p̄sequit euz crudelit. Ecce qñ est durus ꝛ antiquus. Jdo si vis salua ri fac vt serpens. Primo ieiuna scz absti nendo ab illicitis ꝓtractibus. post hoc. q̄r hoc nō sufficit. sed oportet transire p̄ ar tum foramen. vade per arrum forame restitucionis vsq̄ ad vltimum obulum. Sic em̄ deponit pellis dura auaricie. Si

ꝛ p̄silio ad bō. imitabile

Dicat. si ego restituam vxor mea ⁊ filij mei quid facerēt ⁊c. Si vxor sit bona ⁊ vult saluari debet dicere viro. dñe restituatis qꝛ ego laborabo. Dicatur de ista vxore de q̄ dicit vincencius de lōbardia cui vir voluit facere vnā tunicā q̄ngēto rū florenoꝝ in quodā festo. q̄ respondit. Dñe ego sū bene īduta. ꝫ amore dei restituatis ⁊c. ad quā vir. si oīa haberē restituere oporteret me mēdicare qꝛ oīa que habeo sūt de vsurl. ⁊ ip̄a dixit. dñe ego faciā vobis ꝑtem de dote mea que nō est de vsuris. Dabo vobis. v. milia florenos ⁊. v. milia ꝓ me restācia ad victū nr̄m ordino hijs viuere poterimus. Ista erat bona vxor. Sꝫ mō oportꝫ ꝙ viri faciāt vsuras vt satisfaciāt vanitatibus vxoꝝ. Ideo exēplo serpētis q̄ cū labore deponit pellē. Renouamini ꝫ dicit scriptura. Expellētes vos veterē hoīem cū actibꝫ suis ⁊ induentes nouuꝫ hoīem q̄ renouat̄ in agnicōe dei ꝑm ymaginem eius q̄ creauit eū. ad Coloceñ. iij. ¶ Dico tercio ꝙ debemꝰ renouari ꝑ purā castitatem ꝓpter rōes p̄dictas. quia siliter carnalitas est aliq̄ mō iniciū oīm maloꝝ quātū ad delectacōem carnis inclinādo ad ꝯcupiscēcias Sicut suꝑbia quātum ad auersiōeꝫ. ⁊ auaricia q̄ntū ad ꝯuersionē. Ita luxuria q̄ntū ad delectacōem est iniciū pctōꝝ. Ideo apl'us. Cō delector eī legi dei ꝑm interiorē hoīem. video aūt alterā legem in mēbris meis repugnātez legi mētis mee ⁊ captiuantē me in legē peccati q̄ est in mēbris meis. ad Rō. vij Et loquit̄ apl's in ꝑsona cuiuslibet nr̄m. Ergo de carne ꝓcedūt pctā quātuꝫ ad delectacōeꝫ. Si ḡ volumꝰ renouari recipiamꝰ castitatē purā ꝫ nobis oñdit terra. q̄ in hyeme est tota lutosa. aquosa ⁊ sine fructu. sed in vere renouat̄ siccatur ⁊ tādem facit fructū. Ita debet facere quilibet nr̄m. Si aliq̄s p̄mo erat lutosus ꝑ luxuriam exsiccetur ꝑ castitatem Similiter si aliq̄s peccaret aq̄sus ꝑ gulaꝫ siccet̄ ꝑ abstinentiā ⁊ infructuosus faciat fructū meritoꝝ ⁊ bonorū oꝑm Pch dolor multoꝝ vita modo est īfructuosa ⁊ aquosa ⁊ sicut tꝑe diluuij qñ noe emisit colūbā quia non inuenit vbi requiesceret pes eius reuersꝰ est ad archā. Ita est modo de spūsancto. qꝛ tota terra est lutosa per luxuriā nō requiescit in talibꝫ lutosis Iō exsiccare debemꝰ ꝑ castitatem. Ideo orauit dauid dicēs. Emitte spm̄ tuū ⁊ creabunt̄. scꝫ virtutes infuse. Non dicit formabunt̄. nā alique sūt virtutes que exeūt de potencia materie scꝫ per multiplicacōem actuū ⁊ dicunt̄ virtutes vsuales. Alie sūt que solū dant̄ ex īfusiōe ⁊ iste creant̄ in aīa vt virtutes theologicales. septem dona spūssci. ⁊ etiā morales v̄tutes īfuse. ⁊ dicunt̄ infuse. qꝛ creant̄ et istas petebat dauid dicēs. Emitte spm̄ tuum. Et renouabis faciē terre scꝫ carnis. Ecce q̄re dicit thema Nos in nouitate vite ambulemus.

Deo gracias.

Dñica vj. Sermo quintus.
De mō ambulādi ad ꝑadisū

Nos in nouitate vite ambulemꝰ habet̄ verbū istud textualiter ad Ro. vj. ca. ⁊ in epl'a currētis dñice officiat̄. de p̄senti intēdo declarare in ꝫ sermōe oēs dr̄ias q̄s deꝰ ordinauit ad eundū ad ꝑadisū. qꝛ thema dat mihi motiuū. Credo ꝙ erit materia vtilis ꝓ peccatoꝝ correctione ⁊ aīaꝝ nostraꝝ ꝯsolacōe. Sꝫ salutet̄ virgo maria In hoc verbo loq̄tur Apl'us ꝑsonis que diu vixerunt in peccato mortali ⁊ mala vita ⁊ renouentur vt arbores qui in hyeme videntur mortue sine folijs floribꝰ et fructibꝫ. ꝫ in vere renouātur emittunt flores ⁊ folia ⁊ finaliter faciūt fructum.

Dnicavi post Trinitatis Sermo V

Ita debet esse de nobis. psona q̄ viuit in peccatis ē in hyeme frigiditatis sine amore dei ⁊ ꝓximi sine fructu opis meritorij et virtutū. Ideo renouent̄ emittēdo flores redolentes lacrimaꝝ ꝯpunctionū gemituū ⁊ suspirioꝝ ī peccatis. Nullus ramus floꝝ tm̄ redolet apud deū tales possunt dicere verbū sapiētis. Flores apparuerūt in terra nrā ⁊c̄. Canti. ij. Deinde vt arbor debet facere folia viridia. Ecce verba ꝯfessiōis accusantia qn̄ dr̄ pr̄ ego feci sic ⁊ sic. ⁊ hoc ⁊ h̄ ⁊ ꝯfitet̄ oīa peccata. Ista sūt folia recentia q̄ refrigerāt animā Apoc̄. vltio. Folia ligni scz hoīs ad sanitatem genciū deinde facere frutt⁹. s. opa pnialia orōes elēosinas ieiunia vigilias audire missas sermōes ⁊ hmōi. De istis fructibꝫ dicit xp̄s. Facite frcūs dignos pn̄ie Lu. iij. Alias modicū valeret arbor q̄ facit flores ⁊ folia ⁊ nō fructus Ecce q̄liter debem⁹ renouari ad īstar arboris in estate floribꝫ ⁊ fructibꝫ deuocōnis ⁊ amoris dei. Tūc de talibꝫ verificatur verbū illud mar. video hoīes veld̄ arbores ābulātes. mar. viij. Ambulare dicunt̄ arbores qn̄ faciūt flores. Ecce prima dicta. Scd̄a qn̄ faciūt folia. Tercia qn̄ faciūt fructus. Ido dicit apl'us ī themate. Nos supple pctōres qꝛ nullus p̄t a peccatis excusari. In nouitate vite ābulemus. pz thema. Quesiui amore vestri in sacra scriptura modos eundi ad ꝑadisum postq̄ homo est renatus in nouitate vite. Et inueni quīq̄ modos ambulādi ꝑ bonā vitā ad celū. Ambulant enim.

Quidā equitando honorabiliter.
Quidā vadūt pedes ābulando hūiliter
Quidam nauigādo delectabiliter
Quidā natādo ꝑiculose.
Quidam volando virtuose

Non inueni plures modos eūdi ad ꝑadisum ꝓ q̄libet istoꝝ dicit thema. Nos ī nouitate ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ quidā ad gloriā vadūt equitando honorabiliter.

vt ꝑsone virgines hoīes vel mulieres q̄ nunq̄ ceciderūt in luto luxurie ꝑ aliquā īmūdiciā voluntariā. qꝛ si somniando ⁊ ꝯtra voluntatē ⁊c̄. nō ex h̄ ꝑdit̄ virginitas. Itē si mulier violat̄ cū ipa ꝯtradicente quātū potest nō ex hoc ꝑdit̄ virginitas nec amittat coronam virginitatis nec volūtarie ꝯsentiat. Ideo custodiat̄ voluntas ne ꝯsenciat. Tales em̄ ꝑsone virgines vadūt ad celū equitando honorabiliter. Corpus est equus. spūs ē miles Equi eoꝝ scz hoīm caro ⁊ nō spūs. ysa. xxij. Recte sicut equus regit̄ a milite freno ⁊ calcaribꝫ Ita ꝑsone virgines gubernāt equū corpis freno tempancie Qui aūt vult ꝯseruare virginitatē vl' castitatē debet gubernare corpus freno tēperācie. qꝛ quātūcunq̄ equus sit malus et rebell' si sibi auffert̄ auena. fit simplex et bonus. Idem de corpe nr̄o si abstinemus a nimio cibo ⁊ potu delicijs efficit̄ simplex. Alit̄ em̄ ꝑsona gulosa erit sēp luxuriosa Ideo sūt in mūdo tot mali clerici ⁊ religiosi qui eq̄tant malū equū. ⁊ sine freno tꝑancie Iō cadūt in luto luxurie ⁊ corrupcōis. Iō dicebat btūs Iacobus de se ⁊ de illis q̄ freno tꝑancie regūt equū corpis. ⁊ ayt. Equis frena in ora mittim⁹ ad ꝯsenciendū nobis ⁊ oē corpus circū fim⁹. Iaco. iij. Itē etl sūt nec̄ia calcaria in pede dextro ⁊ sinistro q̄ sunt amor ꝑadisi ⁊ timor inferni. Istis duobꝫ calcaribꝫ gubernat̄ corpus. s. amore saluacōis ⁊ timore damnacōnis. Si aūt equus corpis sit piger in bonis faciēdis ꝑcuciat̄ calcari dextro ꝑ talem cōsideracōem Labora modo qꝛ ex isto modico labore acq̄res requiē perpetuā. vel cū sinistro dicēdo mō ribalde qꝛ nisi modo laboretis in īferno ꝯtinue laborabitis sine requie Nisi mō ieiunetis in īferno ieiunabitis sine fructu Idē de cilicio disciplis et alijs afflictōibus corpis. De istis calcaribꝫ auc̄tas. Qui timetis dn̄m. Ecce

de pede sinistro diligite illũ. Ecce de dex-
tro. Ecc̃ci.ij. Et illuminabit corda vestra
scz ad bene operandũ. Tales vadũt ad
paradisuz eq̃tando honorabilit̃ vitando
oẽs occasiones ⁊ opportunitates illi⁹ pec
cati. tales vadũt eq̃tando cũ xp̃o ⁊ v̄gine
maria ⁊ beatl apostolis paulo ⁊ iohe ⁊c̃.
de istis dixit xp̃s iohãni euuãgeliste. ha-
bes pauca noĩa in sardis q̃ nõ inq̃nauer̃t
vestimenta sua ⁊ ambulãt mecũ ĩ albis
qm̃ digni sũt Apoc̃.iij. Nota habes pau
ca noĩa .i. p̄sonas dignas noĩe ĩ sardis q̃
s̄m interp̄tacõnẽ hebraycã ĩterp̄tat̃ p̄nci
patus pulcritudo Tres sũt g̃dus castita
tis scz castitas ꝯiugalis vidualis v̄gina-
lis. tercius g̃dus tenet p̄ncipatũ. Casti
tas cõiugalis est qñ vir et vxor seruãt sibi
fidelitatẽ et modũ ⁊c̃. ¶ Secũd⁹ grad⁹
melior est vidualis illoꝝ q̃ ex matrimo-
nio vel alias p̄diderũt v̄ginitatẽ s̄ de ce-
tero custodierũt se cauẽt se ab opportuni
tatib⁹ nõ vagant̃ in aperto. qꝛ dicitur ꝙ
femina et gallina cito perdũt̃ vagãdo vt
diua filia iacob ⁊c̃. gen̄.xxxiiij ¶ Tertius
g̃dus est melior scz v̄ginalis. Beda bo-
na est castitas cõiugalis. melior cõtinen
tia vidualis. s̄ optima castitas v̄ginalis
Ecce quare dicit habẽs pauca noĩa ĩ sar
dis.i.in p̄ncipat⁹ pulchritudine. qꝛ soluz
pueros ⁊ puellas ĩnocentes q̃bus etas
aufert posse ⁊c̃. qꝛ statim qñ sunt.xv. vel
citra annoꝝ perq̃runt lupanaria ⁊c̃. solũ
ergo pueri p̄uuli vadũt eq̃tando honora
biliter ad paradisũ ⁊ possunt dicere Nos
in nouitate vite ambulem⁹ dñs ihesus ñ
habuit exercitũ equitũ. ¶ Terci⁹ mod⁹
est aliquoꝝ q̃ vadũt pedes humilit̃ sicut
sunt illi q̃ nesciũt gubernare equũ corpo-
ris freno tp̄ancie ⁊ calcarib⁹ amoris ⁊ ti
moris ⁊ perdider̃t v̄ginitatẽ illos oz ire
pedes. Isti sunt cõtinentes emẽdati Si
dicat̃ nunq̃d possũt redire ad equos. Di
co ꝙ non. milites vel scutiferi si cadunt de
equo possunt iteꝝ ascendere. ⁊ rex vel do
min⁹ potest eis dare aliũ equũ. Sed qui
perdit v̄ginitatẽ nõ potest iteꝝ recupera
re. ĩmo dico forci⁹ ꝙ deus nõ possz Ego
nõ auderẽ hoc dicere nisi haberẽ doctorẽ
autenticũ hoc dicentem scz Iheronimũ.
Audent̃ loquar quia cũ oĩa possit deus
nõ potest tñ de corrupta facere incorrup
tã. Quia dicunt doctores ꝙ includeret
cõtradictionẽ. Quid est esse virginẽ. nõ
scz gustasse ⁊c̃. Si ergo gustasti nõ pos-
ses nõ gustasse. s̄ si facis pũiam salua be-
ris s̄ nõ coronaberis nec habebis coronã
v̄ginitatis. de hoc vide sanctũ Tho. p̄ma
p̄te.q.xxv.arti.iiij. Oẽs vadim⁹ pedes.
qꝛ mala p̄mũt h̄. Ideo cũ labore suspi-
rando ⁊ gemẽdo sudando ascendim⁹ pe-
des ad montẽ. Sudores aĩe sunt lachri
me cõtricionis dicẽdo. O miser si salua-
bor. Secus de illis qui vadunt eq̃tando
qꝛ lete ⁊ cantãdo ambulãt. Sed habe-
mus tres cõsolacõnes q̃s deus dat pedi
tantib⁹ sicut fit in hijs q̃ vadunt pedes p̄e
grinando. scz de vmbra. ¶ Scd̃m de ta-
bernis. ¶ Terciũ de bona societate loq̃n
do bonos sermones ⁊ sic trãseunt viam.
Ita de nob̄ debem⁹ habere cõsolacionem
ad vmbrã arborl crucis xp̃i ⁊ vite ei⁹ la-
boriose ⁊ ibi q̃escatl memorãdo ꝙ legit̃
de xp̃o q̃ aliq̃ciens fatigat⁹ ex itinere sup̄
fontẽ sedens q̃euit vt habet̃ Iohis.iiij.
Ipse q̃ portat ⁊ sustinet totũ mundũ vo
luit sustinere ⁊ ostẽdere illos labores vt
nobis daret exẽplũ. Itẽ cogitãdo labo-
res passionis ĩ cruce. qñ dixit sitio. ⁊ non
dederũt sibi aquã nec bonũ vinũ s̄ acetũ
de ista cõsolacõe d̄t scp̄tura. Sub vmbra
illius quẽ desiderabã sedi ⁊ fructus eius
dulcis gutturi meo Canticoꝝ.ij. Scd̃m
remediũ cõfortatiuũ siue cõsolacio est.
ꝙ sunt taberne de vno miliari ĩ alid̄. Ita
etiã xp̃s p̄auit nobis tabernã scz ecclesiã
vt comedam⁹ ⁊ bibam⁹ cõmunicãdo. in
illa hostia cõsecrata est cibus ⁊ potus cor
poris ⁊ sanguĩs dñi. Ideo in hui⁹ figura

dixit angelus helye itineranti pedibꝫ. surge ꝯmede. grãdis enĩ tibi restat via Qui cũ surrexisset comedit ⁊ bibit ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illiꝰ vsq̃ ad montẽ dei. Oreb.iij. Regũ.xix. Figura fuit. angelus sacerdos ẽ q̃ debet tenere vitã angelicã castaz ⁊ honestã q̃ dat nobis cibũ ⁊ potũ in cõione ⁊ sic aĩa confortatur vt posset ire vsq̃ ad montez dei. ¶ Terciũ ꝯfortatiuũ est de bona societate. vnꝰ portat aliũ loq̃ndo. Ita in via ꝑadisi habere debemꝰ societatez cũ bonis audire bona verba sermones. missas ⁊ sic lete trãsibimus viã. Factũ ẽ mihi verbũ tuũ in gaudiũ ⁊ in leticiã cordis mei Jheremie.xv Unde dt apl's. Obsecro vos ego vinctꝰ in dño vt digne ambuletꝭ vocacõne qua vocati estis cũ oĩ humilitate ⁊ mãsuetudine cũ pacĩa supportãtes inuicẽ in caritate Ad ephes.iiij. Tercio vadũt quidã nauigãdo delectabilit̃. In naui enĩ bona cantãdo solaciose hõ vadit. Isto modo ꝑsone religiose in magna ⁊ firma naui religionis approbate. ꝫ mare magnũ huiꝰ seculi facilit̃ trãseunt vsq̃ ad portũ paradisi si seruãt religionẽ alias ad ĩfernũ descendũt. Religio enĩ est vt magna nauis triũ cooperturaꝝ qꝛ religio essencialiter in tribꝫ votis cõsistit. ¶ Prima coopertura est pauꝑtatis apostolicalis cui obligamur ꝑ votũ solenne. solũ debemꝰ tenere necessaria stricte ⁊ cũ licentia. ¶ Scda est castitas angelicalis sicut enĩ in scda coopertura nauis stant merces ⁊ ꝑciosa ita etiã castitatꝭ votũ est thesaurꝰ ꝑciosus. ¶ Tercia ẽ obediencia generalis ꝑ terciã cooperturã discurrũt marinarij iuxta imperiũ ꝑsonis ⁊ statĩ obediũt di. factũ ẽ dñe. Ita etiã religiosi mouent̃ ꝟm obedientiã ad mãdatũ ꝑlati. Ideo de religione dr. Facta ẽ q̃si nauis institoris de longe portãs panẽ suũ. Prouerbioꝝ. vltimo. Ido ꝑsone religiose delectabilit̃ pñt trãsire. Secus de vob quia

cũ magnis laboribꝫ trãsitꝭ religiosus aũt cantãdo missas. non oz eũ curare q̃ d comedet seu bibet ⁊ sic nauis facit suam viã Sũt ibi merces cerimoniaꝝ Jã est totũ scptũ q̃d hz facẽ religiosꝰ. Sz qñ aliq̃s apostatat dimittẽdo habitũ nihil aliud ẽ q̃ de naui ꝓicere se ĩ mari Et ꝑt dicere si euadat ꝓfundũ abyssi penetrui ⁊ ĩ fluctibꝫ maris ãbulaui Ecc̃ci.xxiiij. ¶ Quarto vadunt q̃dã natãdo ꝑiculose sic̃ sunt hoĩes mũdani actuosi ⁊ negocijs mũdanis implicati q̃ in negocijs inuoluti vt natãs capite sup̃ eleuato cũ mag̃ vi trãseunt vndas tꝑalitatũ ꝑiculose. Ido dd orabat di. Saluũ me fac qm̃ int̃uert aq̃ vsq̃ ad aĩam meã ⁊c̃. ps.lxviij. vbi ponit tria ꝑicula. Primũ ibi. qm̃ int̃uert aq̃ vsq̃ ad aĩam meã qꝛ qñ aq̃ auaricie intrãt vsq̃ ad aĩam submersus estꝭ puta qñ ex auaricia facitꝭ vsurã rapinã furtũ vel retinetis rẽ alienã ĩuentã solidatã ⁊c̃. factũ ẽ vos estꝭ ꝑditi. Scdm ẽ ibi ĩfixꝰ sũ in limo ꝓfundi. s. pcti luxurie O q̃t submergunt̃ h̃ tot sunt occasiones ⁊c̃. Terciũ ẽ ibi veni in altitudinẽ marꝭ. s. dignitatꝭ officij ꝑlacionis vel dñij ⁊ non curãt de iusticia nec de correctõe pctõꝝ publicoꝝ Jõ seq̃tur tempestas dimersit me. Remediũ q̃ hz natãs ẽ q̃ teneat caput eleuatũ ext̃ aq̃s Ita de nob ẽ. ido attẽdatꝭ q̃ ĩ aq̃s negocioꝝ vr̃oꝝ caput. s. intẽcio sit eleuata in altũ ad deũ q̃ ĩ nullo negocio faciatꝭ aliq̃d ꝯ deũ Jõ xp̃s. leuate capita vr̃a. lu.xxi de isto mõ ãbulãdi dt apl's. videte itaq̃ frẽs quõ caute ãbuletꝭ nõ q̃si insipiẽtes. ꝫ q̃si sapiẽtes redimẽtes tẽpus qm̃ dies mali sũt Ad eph. v. Stulte natat q̃ mittit caput sub aq̃s. sapient̃ q̃ eleuat caput Quinto vadũt quidã volando ꝟtuose. Isti sunt contẽplatiui eleuati q̃ duabus alis scz oracionis ⁊ contẽplacionis vel lectionis ⁊ audicionis sublimiter volant in celum non tangentes terram. De istꝭ dicit Ysaias propheta. Qui sperant in

dominio mutabũt fortitudinẽ assumẽt pẽ nas sicut aq̃le currẽt ⁊ nõ laborabũt am bulabunt ⁊ nõ deficient. Ysaie. xl. Nota mutabũt fortitudinẽ qz licet sint debiles corpore. sunt tñ fortes in aĩa. assumẽt pẽ nas scz orõnis ⁊ lectionis Hz dices for te nõ oẽs sciunt legere. ¶ Nota hic mo dũ quõ oẽs scietis legere. Nota ꝙ erat quedã mulier q̃ nesciebat legere. solum sciebat pr̃ nr̃ ⁊ aue maria ⁊ credo in deũ Et qñ ibat ad ecclesiã sp portabat secũ vnũ libz ⁊ legendo i illo plorabat acrit Qui autẽ cognoscebãt eã. sciẽtes ꝙ ne sciebat legere mirabanr̃ Quidã deuot⁹ q̃siuit ab ea q̃d legeret in dicto libro. ⁊ ꝙ oñderet sibi libzũ petiuit. Rñdit illa vos nescirer̃ legere i libro meo sicut nec ego in vestris. randẽ diu rogata ostendit sibi libz in quo erant solum q̃tuor carte Prima erat tota alba Q dixit ille h̃ nõ sunt littere ego nescirez h̃ legere. Dicar̃ quõ mulier dixit ꝙ in illa carta ipsa lege bat puritatẽ xp̃i ⁊ vginis marie. ⁊ ꝓpter hoc ploro ꝙ ego sũz ita ipura ⁊ turpis ex peccatr̃ meis Secda carta erat tota rubea in q̃ dixit se legere xp̃i passionẽ dolorosã in die vener̃ scã peractã in q̃ totũ corp⁹ erat sanguineũ ex flagellacionib⁹ ⁊ caput ex corona ⁊ sic de alijs Tercia carta erat nigra in q̃ legebat tenebras iferni. ⁊ ei⁹ penas ⁊ dolores. Quarta carta erat de aurata in q̃ legebat gloriã paradisi resplẽ dentẽ. Ecce q̃liter spũssctis docuit illã mulierẽ legere. Ita potestis vos oẽs le gere pari modo Itẽ contẽplando illa q̃ audiris i sermonib⁹. tales vadũt volan do de quib⁹ dr ysaias. Qui sunt isti q̃ vt nubes volant ⁊ q̃si columbe ad fenestras suas. Ysaie. lx. Contẽplatiui autẽ vt nu bes eleuanr̃ a terra. ⁊ emittũt pluuiã la plices nõ nocent alicui cũ vngulis p ra pinã furtũ vel alias Nec cũ rostro diffa mando nec mẽciendo Ecce quare dr thema. Nos in nouitate vite ambulemus.

¶ Dominica septima post trinitatis Sermo ꝓmus de euangelio

Misereor super turbã quia ecce iã triduo sustinent me. Marci. viij. Nr̃ sermo ꝑm q̃ requirit dñica erit de sancto euangelio ⁊c. Salutetur virgo maria ⁊c. ⁊ resumar̃ thema. Euuangeliũ hodiernũ declarat nobis de xp̃o ihesu tres excellencias ⁊ dignitates ⁊ sunt iste

Prima est clemẽcia paternalis
Secda potencia diuinalis
Tercia est ꝓuidencia ꝛtualis

¶ Prima ostendir̃ in ꝓncipio euãgelij ¶ Secda in medio ¶ Tercia in fine Et in hijs tribz erit nr̃ sermo. ¶ Dico ꝓmo ꝙ ostendir̃ de xp̃o in euuãgelio clemẽcia p̃nalis qz sicut pr̃ erga filios mouer̃ clemencia p̃nali ad ꝓuidendũ filijs de omnib⁹ necessarijs etiã si nõ petũt. ita ⁊ xp̃s Istã clemenciã oñdit xp̃s pr̃ nr̃ de q̃ clemencia loquir̃ thema dr Misereor sup turbã ⁊c. Et vt meli⁹ istã clemẽciã intelligatis. dr ꝓncipiũ euuangelij hodierni. Cũ turba multa esset cũ ihesu nec haberent q̃d mãducarẽt cõuocat̃ discipulis ait illis Misereor sup turbã vsq̃ de longe venerũt ꝺr sup hoc ille deuot⁹ doctor Beda ꝙ gentes seq̃banr̃ ipsũ q̃tuor rõnibus. Alicꝙ ex caritate ⁊ deuocõe q̃s habebant ad xp̃m ⁊ ad vba dei i carnati. Q q̃lem ꝓsolacõnẽ dabãt auribz audientiũ Quidã seq̃banr̃ ex necessitate vt infirmi ceci vt reciperẽt visũ. surdi auditũ. muti loquelã ⁊ sic de alijs. Quidã seq̃banr̃ ex curiositate solũ ex vanitate vt miraculũ viderẽt. dicendo videã si facit aliq̃d miraculũ. Quidã ex malignitate si possent eũ reprehendere in aliquo verbo. vt possẽt eũ accusare dicendo. Iste ihesus filius illius fabri lignarij ioseph Nunq̃ studuit nõ potest eẽ q̃n errat. Q illi fatui nescie

bant ꝙ in studio trinitatis studuerat Istis
q̃tuor rõnibꝫ gentes seq̃bant eũ intantũ
ꝙ dt euuãgeliũ ꝙ q̃tuor milia homines
fuerũt cũ eo ĩ deserto extra ꝑuulos ⁊ mu
lieres vt patet Mathei.xiiij. Paruuli vt
dt glosa viginti ãnoꝝ ⁊ infra vt patet nu
meri.ꝑmo ca. Alia vice ĩuenit se cũ q̃nq̃
milibꝫ hominibꝫ exceptis ꝑuulis ⁊ mulie
ribus. Ideo dt. Cũ turba multa esset cũ
ihesu ⁊c̃. qꝛ ibi erant q̃tuor milia hoĩes ⁊
forte totidẽ mulieres ⁊ tot etiã paruuli.
Ita ꝙ forte erãt.xij. vel.xiiij.milia ⁊ pri
ma die q̃ venerũt ad ihesũ comedebant
medietatẽ illoꝝ q̃ portauerãt.in scda die
aliã medietatẽ.tercia die nihil habebant
ad comedendũ ꝫ habebãt magnã deuo
cionẽ ad xp̃m. Et ipse ihesus pius pater
postq̃ in p̃dicacõne dederat eis cibũ spi
ritualẽ. voluit etiã post p̃dicacõnẽ dare
eis cibũ corporalẽ. Et vocatꝫ apostolis
tanq̃ cõsiliarijs dixit eis. Misereor sup
turbã ⁊c̃. apostoli vt rudes rñderũt vñ
illos poterit q̃s hic saturare panibꝫ in so
litudine ⁊ nos q̃ nõ habemꝰ denariũ.nec
q̃nq̃ginta denarij argentei sufficerent q̃si
dicerẽt nõ est remediũ nisi vt ꝑeant. O
grossi deberetꝫ dicere talia xp̃o ⁊c̃. hic di
co ꝙ oñdit in xp̃o clemẽcia p̃nalis quia
nõ reperio ꝙ ille gentes aliq̃d peterent a
xp̃o ad comedendum tñ ipse habebat de
eis cõpassionẽ ⁊ pater nalez clemenciã.
Nam p̃r q̃ habẽt filios nõ spectat ꝙ filij
petãt necessaria ꝫ ipse ꝓuidet. Sic fecit
xp̃s cuiꝰ viscera p̃na mota sunt ex com
passione. ⁊ fuit completa illa ꝓphetia da
uid in.p̃s. Benedic aĩa mea dño. Quõ
miseret p̃r filioꝝ misertꝰ est dñs timen
tibus se quoniã ipse cognouit figmẽtum
nostrũ Nota figmẽtum nostrũ scz natu
rale et morale. figmẽtũ naturale est cor
pus. figulus seu magister fuit deꝰ. figmẽ
tum corpus nostrũ de archilla formatũ
Figmẽtũ morale est cõfidẽtia filioꝝ ad
patrẽ. qꝛ lz nõ petãt. q̃si dicendo ego sũ
bonus puer non peto aliq̃d. ideo dicit fig
mentũ qꝛ fingunt se nõ q̃rere tñ in corde
illd petunt ⁊ desiderãt talis fictio bona ẽ
Nota hic secretũ cũ dt misereor sup tur
bam. O dñe q̃re habetis compassionem
Rñdit quia ecce iam triduo sustinẽt me
Ista ratio iam triduo sustinẽt me ẽ suffi
ciens mouere viscera sue misericordie ad
dandũ nobis necessaria qꝛ aliter si nõ fu
isset suffitiens nõ eã xp̃s assignassꝫ Ideo
dico ꝙ q̃libet cuiuscũq̃ sit statꝰ poterit
habere habundãtiã et ꝓuisionem de oĩ
bꝰ sibi necessarijs si triduo sustinent xp̃m
hoc p̃t ꝓbari in q̃libet statu q̃ sunt scz
Primꝰ status est dñoꝝ tẽporaliũ
Secũdus prelatoꝝ
Tercius religiosoꝝ
Quartus clericoꝝ
Quintus cõiugatoꝝ
Sextus viduaꝝ
Septimus virginũ
Primꝰ status mundi est dñoꝝ tẽpora
lium q̃ si triduo sustinẽt xp̃m nõ oportet
dubitare q̃n habeant ĩ hoc mũdo habun
danciã ⁊ in alio gloriã. Tres dies sunt
tres ꝟtutes quas debẽt habere
Primꝰ dies ẽ iusticia generalis
Scds est modestia ꝑsonalis
Terciꝰ est reuerentia diuinalis
Quantũ ad ꝑmũ. ꝑma ꝟtus ⁊ iusticia
generalis est qꝛ pauperi sicut diuiti debẽt
ministrare iusticiã. Itẽ nec pecunijs nec
amore fauore seu odio corrũpe iusticiã.
nõ attendere cõpatrẽ ⁊c̃. ¶ Quantũ ad
scdm. modestia ꝑsonalis est ꝙ dñi tem
porales honeste sint sociati. vt viuãt ꝫm
redditus q̃s habent. nõ facere pompas ⁊
supfluitates nõ magis expẽdere q̃ reddi
tus possunt portare nõ ditare aliquos ⁊
depauperare alios ꝫ retribuere vnicuiq̃
ꝫm suũ laborẽ non facere extorsiones in
populo ⁊c̃. ¶ Quantũ ad terciũ quia
ꝫm ꝙ sunt deo magꝫ similes in dominio
maiorẽ debent deo reuerentiã exhibere ⁊

nō debēt aliquid recipere de ecclesia nec occupare decimas seu p̄micias nec aliq̄d recipe de bonis ecclesie nec intromittere se de ecclesiastica iurisdictione. honorare p̄latos. nō loqui i missa. Si istud triduū habeant dñi et rectores populoꝝ. dr xp̄s de eis ¶Misereor sup turbā scz dominoꝝ qz ecce iā triduo sustinent me. ¶ Cōm triduū est p̄latoꝝ et debēt hꝫe tria scz

Psidenciā spiritualem
Prouidentiā pastoralē
Sanctimoniā personalē

¶ De p̄mo vt scz videat p̄latus si intrauit p portā. non p̄cibus dñoꝝ nobiliuꝫ nō per potenciā armoꝝ nec p̄ munera vel per symoniā vel alias iniuste nisi per purā electionē vel p̄uisionē papę ipso penitus nō p̄curante qz alias nō intrat per portā ꝫ saltat p̄r p̄ietes. iuxta illud. Qui non intrat p ostiū in ouile ouium ꝫ ascendit aliunde ille fur est et latro. Johis. x. ¶ De scdo debēt habere p̄sidenciā pastoralem. quia nominant̄ pastores et nō dñi. Jdo antiq̄tus non dicebant̄ dñi sed patres vel pastores et nō dñi. Jdeo portāt baculū vt pascant oues doctrina sancta et exēplo vite. ¶ De tercio debēt p̄lati habere sanctimoniā p̄sonalē videlicet q̄ p̄latus sit laudabilis vite cōuersacōis honeste. Et tūc dicet xp̄s. ¶Misereor sup turbā scz p̄latoꝝ. ¶ Tercū triduū est religiosoꝝ in quo habent sustinere deū et tria debent habere q̄ sunt scz

Paupertas apostolicalis
Castitas angelicalis
Obēdientia vniuersalis

Jtē p̄mo qz nō debēt habere iocalia nec aliq̄d vt p̄priū possidere. ¶ Jtē scdo debent habere oculos castos in aspiciendo. aures i audiendo. manꝰ in tāgendo ꝛc. totū corpꝰ debet esse castū in cōuersando ꝫ sale vt sit nō solū ad p̄cepta et vota ꝫ ad cerimonias in cibo vestitu ieiuniꝫ et in aliꝫ cerimoniꝫ et religiosꝭ. Quicunq; fuerit sic obediens. dr infallibiliter p̄uidebit tali religioso de cappa scapulari ꝛc. Et xp̄s dicet. ¶Misereor sup turbā scz religiosoꝝ

¶ Quartū triduū est clericoꝝ scz

Diligenter officiare
Deuote celebrare
Honeste conuersare

¶ De p̄mo scz distincte et attente dicere officiū diuinū ¶ De scdo nō p̄ pecuniꝫ neq; vana gloria celebrare ¶ De tercio. honesta cōuersacio ē ne sit cōcubinarius nec ioculator nec lusor nec bibulus ꝛc. Et dicet xp̄s. ¶Misereor sup turbā scz clericoꝝ. ¶ Quintū triduū est cōiugatoꝝ scilicet

Amor cordialis
Fides coniugalis
Sedulitas doctrinalis

De p̄mo q̄ amor nupcialis duret semp nō despiciat vnꝰ alterū. ꝫ vnꝰ supportet aliū in defectu suo. ¶ De scdo q̄ nec maritus nec vxor corpus suū tradat alteri. imo citius mori eligere debet. ¶ De tercio q̄ si habēt filios vel filias instruāt eos in bonis operibꝫ et doctrinis nō solū p̄ tenēt̄ p̄uidere filiꝫ in cibo potu. ꝫ in doctrina ne iurēt. ne mēciant̄ ne furent̄ sibi iniurient̄ et si sibi iniurianꝫ q̄ p̄tār venia Jtez dicat̄ p illā cōsuetudinē de puellis remanentibꝫ in domo i festis. ne vadunt ad missā. ꝫ bene vādūt ad vanitates ad tripudia ꝛc. Et si ista fuerint i statu cōiugatoꝝ dicz xp̄s ¶Misereor sup turbā scz p̄iugatoꝝ ¶ Sextū triduū ē viduaꝝ scz

Deuocio spūalis
Afflictio corporalis
Miseracio fraternalis

De p̄mo vidua debēt facere cōputū cum xp̄o. audire missas. p̄mones. orare qz qñ sunt i mr̄imonio nō p̄nt illa facere ita libere ꝛc. ¶ Quātū ad scdz scz ieiunādo portādo cilicū qz libera est et p̄t affligere corpꝰ sine p̄iudicio alicui⁹. Hec de illis

de matrimonio. ¶ Quātū ad terciū est libera ⁊ p̄t facere elemosinas nec p̄t dicere nō placet viro. Et si ista faciant dicet xp̄s. Misereor sup̄ turbā scz viduaꝝ
Septimū triduū est v̄ginū scz
Verecundiā in facie
Silenciū in voce
Obedientia ad p̄entes in opere
Istl tribꝰ indiget v̄go ꝙ habeat verecundiā in facie nō respiciat hinc inde nec per fenestras. nō habeat oculos sic̄ accipiter ad rapinā ꝫ colūbinos de q̄bus d̄t sp̄ūs scūs v̄gini marie. Oculi tui columbaꝝ. Canticoꝝ. iiij ¶ Scd̄o ꝙ nō loq̄tur nisi p̄ necessitate malū signū ē mulieri maxime v̄ginē esse loquacē. ¶ Tercio obedientia p̄ental' eis inesse debet ⁊ debet obedire p̄entibꝰ nā si aliq̄s vult eā in vxorē recipere nō faciat secrete. Sz dicat si vult habere me in vxorē dicatl patri meo ⁊c̄. ⁊ fiat publice ⁊c̄. Et dicet xp̄s. Misereor sup̄ turbā scz v̄ginū ⁊c̄. patet secretū ⁊ p̄ma excellencia xp̄i. ¶ Dico scd̄o ꝙ oñdit' in euuāgelio de xp̄o potencia diuinalis qñ oñdit ꝙ erat verꝰ deus p̄ miraculum qd̄ fecit. postq̄ eni dixit apostolis Misereor sup̄ turbā qꝛ ecce iam triduo sustinēt me. Apostoli rñderūt. vnde possumꝰ habere panē vt comedāt ⁊c̄. Dixit xp̄s inq̄ratl vos q̄t panes possetl habere. Credatl ꝙ aliq̄s clamauit si habebat aliquis panē ⁊c̄. Totū h̄ fecit xp̄s vt magl appareret miraculū ꝓpter panis defectū ⁊ int̄ oēs solū inuenerūt septē panes ⁊ pisciculos paucos in q̄ntitate ⁊ etiā in q̄litate Et d̄r Marci. vi. ꝙ xp̄s p̄cepit vt accumbere facerēt oēs ꝑm cōtubernia ⁊ discubuerūt ꝑm p̄tes in cētenos ⁊ q̄drīgenos erat int̄ eos ordo sessionū vt apl'i seruiēdo possent trāsire Sedebāt eni cētum in longū ⁊ q̄draginta p̄ trāsuersū. ita ꝙ centesies. xl. sunt q̄tuor milia hoīes ad vnā p̄tē. Mulieres cū puerl ad aliam voluit xp̄s vt ita essēt ordīati vt honestiꝰ comederēt Nā q̄ a deo sūt ordinata sūt Itaq̄ q̄ resistit ptāti dei ordinacōni resistit Ad roma. xiij. ¶ Moralit' habemꝰ hic exemplū q̄ntū placet deo seruare ordinacionē tenere regulā certā. q̄libet ꝑm suū statū religiosus ꝙ teneat ordinacōnē ⁊ regulā sui ordinis nec oportet āplius addere Clericꝰ etiā bene ordinatꝰ ē iam q̄li hora debet surgere ad matutinas dicere missam ⁊c̄. Dicat' ꝯ illos q̄ nullū ordinem seruāt. modo surgūt ad matutinaꝫ modo non. nec dicūt missas nisi p̄ pecuniis illud nō est ordo ꝫ cōfusio. Idē dic de secularibꝰ q̄ certo tp̄e scz mane ⁊ sero genibꝰ flexis faciūt suā orōnē nec dimitterent. Istud ē ordo Dicat' ꝯ illos q̄ aliq̄ciens orant. aliq̄ciens nō. nullū ordinē seruāt. Ecce q̄liter xp̄us voluit vt essent ordinati anteq̄ eis daret ad comedēdū Ido apostolꝰ. Omnia honeste ⁊ ꝑm ordinē fiant in vob. j. ad Cboꝝ. xiiij. postq̄ eni fuerūt ordinati dixerūt discipuli siue apostoli xp̄o. Dñe iā sunt ordinati hoīes seorsū ⁊ mulieres cū pueris seorsū Mō dixit xp̄s. Date michi panes ⁊ pisces ⁊ eleuatis oculis in celū benedixit. Hic dedit nob̄ xp̄s exemplū vt anteq̄ comedemus benedicamꝰ cibum. Racio quia serpens inferni in radice venenauit omnē cibum. Ido ostendit xp̄s vt sumamꝰ tiriacam benedictōnis scz p̄mittere debemus aliquā oracionē ante cibū. Ido apostolus. Cibos creauit deꝰ ⁊c̄. p̄ma ad Thimoth. iiij. Itē omnis creatura dei bona ⁊ nichil reiciendū qd̄ cū graciaꝝ actione percipit' sanctificat' eni per verbum dei ⁊ orōnē. p̄ma ad Thy. iiij. Deinde vocatl apostol' vt distribuerēt de illis septē panibus ⁊ duobꝰ piscibꝰ saciauit totā illam multitudinē. Si diceret aliq̄s. quomodo est possibile ꝙ de septeꝫ panibꝰ saciaret tantā multitudinē. Dicat' q̄modo ille panes ⁊ pisces fuerūt tripliciť multiplicati. p̄mo in manibus xp̄i diuidentis.

Scdo in manibꝫ ⁊ sinu apostoloꝝ serui-
entiũ. Tercio ĩ ore comedenciũ. ⁊ sic dt
ꝙ comederũt ⁊ saturati sunt Ecce hic po
tentia diuinalis Nã sicut creacõ ẽ a sola
dei potẽtia. Sic etiã subita mltiplcatio
¶ Sed hic est vna q̃stio. euuãgeliũ fa-
cit mẽtionẽ de cibo ꝫ nõ de potu. iã scitl
ꝙ prãdiũ sine potu modicũ valet immo
comedere et non bibere. afflictio ẽ maxĩe
illis qui stant ad solẽ in campis nec legit̃
ꝙ habuer̃t vinũ nec aquã Ex t̃bꝫ possu-
mus habere responsionẽ
Primo ꝑ practicã vsualem
Scdo ꝑ auctoritatem scripturalem
Tertio ꝑ figurã allegoricalem ¶ Pro
primo. nã deus p̃cepit moysi vt percute
ret petrã vt biberet ꝓplus sitibundus. et
moyses ꝑcussit cũ v̄ga et exibat viua aq̃
et bibit ꝓplus. et aqua secuta est eos ĩ de
sertum. numeri. xx Si ergo de rupe exiuit
aqua viua. ita possum⁹ cogitare ꝙ de il-
lo pane ⁊ pisce. exibat liquor miraculose
et rigabat guttura. et sic erat fiendũ. ꝓpt̃
necessitatẽ et vtilitatẽ qꝛ alias cõuiuium
non fuissrt ꝑfectũ ¶ Pro scdo dicit enĩ
scriptura date magnifcẽtiã deo nr̃o. dei
ꝑfecta sunt opa deu. xxxij Ergo vt ꝯuiui
um fuisset ꝑfectum. dicendũ ꝙ xp̃s ꝓui
dit de dicto liquore ¶ De tertio scꝫ per
figuram allegoricalẽ. Nam ille cibꝫ fuit
figura corporis xp̃i ĩ cõmunione. de quo
dicũt aliqui simplices. O isti presbiteri
decipiũt nos dãtes nobis in cõmunione
corpus xp̃i et non dant nobis sãguinem
Tamẽ ipsi totũ sumunt. Dicatur ꝙ ista
questio venit ex ignorancia. Nã in hostia
cõsecrata est tantũ de sanguine sicut in ca
lice. Nã ibi est corp⁹ xp̃i viuũ. corp⁹ vi-
uum nõ est sine sanguine. ideo ibi est san-
guis. Ideo q̃ sumit corp⁹ sumit ⁊ sangui
nem. Ita ꝙ hostia cõsecrata est cib⁹ ⁊ po
tus aliter esset ꝑiculũ. quia dt xp̃s Amẽ
amẽ dico vobis nisi mãducaueritl carnẽ
filij hoĩs ⁊ biberitis eius sanguinẽ non ha
bebitis vitã in vobis. Qui mãducat meã
carnẽ ⁊ bibit meũ sanguinẽ habet vitam
eternã. Joh. vi. ¶ Dico tercio ꝙ osten-
ditur ꝓuidencia v̄tualis. Iã scitl ꝙ com
muniter in p̃ncipio mẽse seruat̃ silentiuꝫ
⁊ q̃libet curat de comestione. Sꝫ postq̃ꝫ
iam biberunt bis vel ter tunc loquit̃ vnus
ad aliũ ꝑ transuersũ mense. Sic fuit de
illis qñ fuerũt saciati inceperũt loqui ad
inuicẽ. dicebat vn⁹ ego fui in magnis cõ-
uiuijs ꝫ nũq̃ꝫ gustaui tã sapidũ cibũ. nec
ego dicebat alter. O quale prandiũ ha-
buimus. Racio quia dicũt doctores ꝙ
opera q̃ deus facit sunt meliora ⁊ ꝑfecti-
ora q̃ꝫ illa q̃ fiunt ꝑ naturã vel per artem
vt patet de vino architriclini. Idẽ de ce-
cis illuminatis. Sic igit̃ patet ꝙ illi pa
nes ⁊ pisces fuerũt optimi. Ideo q̃libet
volebat reseruare. dicebat vir. istd̃ reser
uabo ꝓ vxore mea ⁊ ꝑ oppositũ. ⁊ muli-
er dicebat istud reseruabo ꝓ filijs meis
vna in sinu alia ĩ sacco ⁊c̃. Et xp̃s prece
pit apostolis vt colligerent ꝑcatis michi
scẽ petre qꝛ si ego fuissẽ ibi ego ĩpleuissẽ
sinũ meũ ¶ Moralit̃ hic sunt duo secre
ta litterale ⁊ morale. Litterale est ꝙ illd̃
ꝙ sup̃est in mensa scꝫ fractũ debem⁹ da-
re pauperibꝫ xp̃i. iuxta xp̃i cõsiliũ Qꝛ sup̃
est date elemosinã. Et ecce oĩa munda
sunt vobis. Luce. xi. ¶ Nota oĩa scꝫ lo-
cutiones ⁊ alique superfluitates facte in
mensa munda sunt vel fiunt ꝑ elemosinã
Secretũ morale qꝛ nos nõ fuim⁹ digni
vt essemus in illo conuiuio. faciam⁹ ergo
nos vt rapaces q̃ post prandiũ domino-
rum ꝑquirũt fragmẽta in sportis qꝛ dici
tur ꝙ colleger̃t septẽ sportas. septẽ spor
te nobis diuise sunt septẽ opera peniten-
cialia de q̃bus saciari debem⁹ in hoc mun-
do. ¶ Prima sporta est cõtricio cor-
dialis frusta sunt dolores cuiuslibet pec-
cati ⁊c̃. ¶ Secũda confessio oris q̃ꝫtũ
cunq̃ꝫ sint verecunda opera frangẽda sũt
⁊ aperienda in cõfessione. ¶ Tercia ẽ

afflictio corporis. vt ieiunia. ciliciũ
Quarta est orõ spũs non solũ ore sed ⁊
spũ orandũ est. ¶ Quinta est restitu
cio de iniusto. ¶ Sexta est remissio in
iuriaꝝ quia castra tua forcia non valent
tibi ꝓ salute aĩe. ¶ Septima ẽ cõmu
nio ⁊c̃. Et post istud prandiũ veniemus
ad prandiũ ꝑadisi in mẽsa xp̃i vbi erit re
fectio sine defectu. Ideo xp̃s. Vos estꝭ
qui ꝑmansistis mecũ ⁊c̃. Luce.xxij. vel si
vis potest dicere ꝙ iste septẽ sporte sunt
septez dona spũssancti. de q̃bus Ysaie.xi.
Spũs dñi spũs sapiẽtie ⁊ intellect⁹ spi
ritus cõsilij ⁊ fortitudinis. spũs sciẽtie ⁊
pietatis. spũs timoris dñi. spũs sapiẽcie
Ecce hic vn⁹ panis ad cognoscẽdũ deũ
⁊ potenciã sapienciã ⁊ clemenciã ⁊c̃. spi
ritus intellect⁹. Ecce alius panis ad in
telligendũ secreta diuine scp̃ture. Spiri
tus consilij ad eligendũ bona ⁊ extirpan
dũ mala. Spũs fortitudinis panis ad
corroborandũ cõtra dyabolicas tẽpta
ciones. Spũs sciẽcie ad discernendum
bonũ a malo. Spũs pietatꝭ ad subueni
endũ pauperibꝫ ⁊ ꝑsonis miserabilibus
Spũs timoris dñi vt quilibet sciat se p̃
seruare a peccato ⁊ dyabolicis tẽptacio
nibus. Ecce hic septẽ panes vel septem
sporte ⁊ septẽ dona spũssancti.

¶ Sermo secũdus de effectu gracie
dei de eadẽ dominica

Gracia dei vi
ta eterna. Ad roma. vi. ca.
originaliꝫ. recitatiue vero in
epistola currentꝭ dominice scribiꝫ/ verbũ
istud dat mihi motiuũ p̃dicandi de neces
sitate habendi g̃ciã dei ⁊ de vtilitate quã
facit in ꝑsonis. Materia est subtilis ⁊ in
tricata. habebim⁹ speculacõnes theologi
cales ⁊ materias morales. Saluteꝫ vir
go maria. deinde resumaꝫ thema. Que
stio subtilis est in theologia de gracia dei
⁊ est ista. Si aliqua ꝑsona humana in h̃
mundo ex bonis operibꝫ q̃ facit seruiẽdo
deo ⁊ ꝓximo si ex illis operibꝫ potest con
sequi gloriã eternã. huic questioni respõ
detur ꝑ distinctionẽ sic. quia talia bona
opera possunt duplicit̃ cõsiderari ꝑm ꝙ
ꝓcedunt a p̃ncipio creato vel a p̃ncipio
creatore. Si vero considerent̃ ꝑm ꝙ ꝓ
cedunt a p̃ncipio creato scz ab hoie vel
a libero arbitrio qñ homo ex ĩtellectu iu
dicat talia bona opera fienda ⁊ libero ar
bitrio eligit illa ⁊ placẽt sibi ⁊ operaꝫ ea
tunc dr̃ ꝙ inq̃ztũ a tali p̃ncipio ꝓcedũt
nõ sufficiunt aliq̃ bona opa ad habendũ
gloriã eternã. Rõ quia tanta est digni
tas ⁊ excellencia glorie. ꝙ posse creature
nõ sufficit ad ꝓducendũ illã nec ad dan
dũ illã sicut equus nõ potest generare ho
minẽ nec homo angelũ. nec angel⁹ celum
quia est vltra suã speciez ⁊ virtutẽ. Ita
nec hõ per suũ liberꝫ arbitriũ opando bo
na opera potest cõsequi vitã eternã consi
derando illa opa vt dictũ est scz inq̃ztuz
ꝓcedunt ex libero arbitrio ⁊ quo ad eoꝝ
substãciã/ tñ homo ꝑ liberꝫ arbitriũ opan
do ꝓducit alios magnos effect⁹ sibi ꝓpor
cionatos sicut claritatẽ intellect⁹ ad in
telligendũ ⁊ sciendũ/ licet ꝑsona q̃ viuit
in peccatis intellectũ habet obscuꝝ tene
brosuz ꝑ mala desideria. ⁊ ĩfirmitatẽ me
morie quia q̃ dat se luxurie ⁊ peccatꝭ me
moriã habet debilẽ ⁊ debilẽ voluntatez
ad bonas inclinacõnes ⁊ bene operandũ.
Itẽ hõ sine grã p̃t facere opera ad con
seqnẽdũ sanitatẽ ĩ corpore quia ita sunt
opa ꝓporcionata libero arbitrio/ de h̃ vi
de scm̃ tho. p̃ma scd̃e. q. cix. ar. p̃mo ⁊ scd̃o.
Itez p̃t ex bonis opibꝫ leticiã habere in
aĩa qꝛ sic̃ sanitas corporꝭ letificat ita sani
tas aĩe vt est grã letificat animã Itẽ p̃t
cõsequi bonã famã ⁊ multa alia bona q̃
sũt effect⁹ ꝓporcionati taliũ bonoꝝ operꝝ
h̃ ñ ad vitã eternã habẽdã qꝛ ñ ẽ ꝓporcõna
ta talibꝫ operibꝫ. Iuxta ĩtellectũ hũc loq̃t̃
scriptura. Nõ sunt ꝯdigne passiones hui⁹

tpis ad futaz gl'iaz q̄ reuelabit̄ in nobis ad Ro. viij. Si vo volum⁹ loq̄ de illis opib⁹ inq̄ntū opa bona ⁊ vtuosa proce dūt a p̄ncipio creatore scz deo q̄ scz illuī nat supnat̄aliter volūtatē ⁊ memoriam ad bona opa opanda. sic sufficiūt ad vi tam eternā hn̄dam. qz p̄ncipiū est de⁹ p gr̄am opans in hoīe. De hoc vide sanctū tho. j. ij. q. cxiiij. ar. iij. Hoc declarat̄ p exē plū de fonte ab alto descendēte. Si que rat̄ an illa aq̄ possit ascendere oportet per distinctionē respondere qz si volumus lo qui de aq̄ inq̄ntū est elementū pondrosū p se nō potest ascendere q̄ntū descendat Si vo loq̄mur de aq̄ inq̄tū ꝓcedit de al to loco. dico ꝙ pōt ascendere qz naturali ter aq̄ ascendit q̄ntū descendit. Ita si de opib⁹ q̄ fiūt in hoc mundo volumus lo qui respectu p̄ncipij creati scz hoīs p quē fiūt nō possunt talē effectū ꝓducere vt. s. gl'ia habeat̄ qz non sufficit virtus nature. Si vero loq̄mur inq̄tum ꝓcedunt ab al to scz a principio creatore sic sufficiūt ad vitā eternam habendam. Et iuxta istum intellectū dicebat xp̄s aq̄ scz gr̄a qz refri gerat ⁊ purificat a peccatis q̄m ego dabo ei scz homini fiet in eo fons aque salient̄ in vitā eternam Johannis q̄rto. Patet questio. Ido dicit thema gratia dei id est per gratiam dei vita eterna supple habet̄. De hoc etiam vide sctm̄ tho. j. parte que stione. xij. ar. iiij. Ex gratia dei mlti effec tus ⁊ vtilitates sequuntur in homine sed solum loq̄r modo de trib⁹ principalibus qz gratia dei.

Prīo facit hoīez exire de pectō mortali. Scdo gr̄a dei ꝯseruat hoīez in vita spūali. Tercio gr̄a dei facit venire in gloriam ce lestialem. ¶ De tercio loquit̄ thema gra tia dei ⁊c. Dico primo ꝙ gr̄a dei facit ho minē exire de pctō mortali volo dicere ꝙ null⁹ pōt exire pctm̄ mortale nisi per gra tiam dei. qz licet quelibet persona per suū liberz arbitrium possit cadere in peccatum mortale per suam naturalem potentiam. Tamen de peccato nō potest exire nisi per gr̄az dei. Ratio naturaliter quelibet res redit ad suum principium naturale vnde formata est. Sicut de lapide quem tene rem in manu si eum dimitterez naturalit̄ descenderet. Sed non potest per suam na turalem potentiaz ascendere. Idē de ani malib⁹ format̄ de terra ad terrā reuertū tur naturaliter. Cuncta subiacent vanita ti ⁊ omnia pergunt ad vnum locū de ter ra facta sunt ⁊ in terram reuertunt̄. Eccl̄ iij. Modo videamus. homo de q̄ est fac tus quantum ad corp⁹ de terra vt dicit̄. Genesis. ij. Formauit deus hominem d̄ limo terre. Ideo ad terram habet reuerti Genesis. iij. Reuertaris in terrā de qua sumptus es quia puluis es ⁊ in puluerē reuerteris. ¶ Quantum vero ad animā in qua stat gratia dei vel peccatum nō pos sumus dicere ꝙ sit creata de aliquo ele mento nec de materia celi. ꝫ de nichilo. Ergo naturaliter ad nichilū redit scz ad deficiendum errandum seu peccandū per se nec indiget magistro. sed postq̄m erra uit seu peccauit per se redire nō potest. qz non est de natura sua seu condicōne. Sz si fuisset creata de gratia per se rediret ad gratiam. Si de materia celi per se rediret ad celū. Sed quia creata est de nichilo p se redit ad nichilum auctoritas. Perdi tio tua ex te israhel tantummō ex me auxi lium tuū Osee. xiij. Israhel. i. homo vidēs deum Is. i. homo. ra. i. vidēs. el. i. de⁹. Iste est xp̄ianus qui p fidem videt deum. quia iudeus cecus est. qz nec oculo dextro ani me videt xp̄i diuinitatem nec sinistro cri sti humanitatem. Est hic questio ad cla rificandū aliq̄s in hoc dubitantes. Quid est p̄mū in aīa remissio pectōꝝ an gr̄a dī Si dicatis ꝙ gr̄a p̄cedat remissionē pec catoꝝ ergo simul stat gratia cū peccatis. Si dicat̄ ꝙ remissio peccatoꝝ p̄cedat ad uentū gr̄e ḡ sine gr̄a iā est remissio pcōꝝ

Et sic gr̃a nõ erit cã remissionis peccatoꝝ.
Respondet̃ per distinctionez. Nam esse
prius vel posteri⁹ põt capi dupliciter vel
ꝟm ordinem temporis vel duracõnis vl̃
ꝟm ordinem causalitatis ⁊ disposicõnis.
Primo simul sunt ⁊ in eodẽ instãti gra-
tie infusio ⁊ peccatoꝝ remissio. Sed ꝟm
ordinẽ causalitatis infusio gratie p̃cedit
remissionem pctõꝝ. Scd̃m vo ordinez
disposicõnis remissio peccatoꝝ precedit ĩ
fusionem gratie. det̃ exempluz ad oculũ
Si tu mittas in camerã tenebrosam cere-
um accensum q̃d erit pri⁹. illuminacio ca
mere vel cerei accensi ĩmissio. Si loqua-
mur de ordine duracõnis ⁊ tp̃is sil̃ sunt
illuminatio camere ⁊ tenebraꝝ expulsio
ꝟm ordinẽ duracõis. Sz ꝟm ordinẽ cau
salitatis illumĩatio precedit tenebraꝝ ex
pulsionẽ qꝛ lux est causa q̃ fugant̃ tene-
bre. Patet ergo quare dicit perdicõ tua
⁊c̃. De hoc vide sctm̃ tho. j. ij. q. cxiij. agit ubi
de impij iustificacõne Inqua dicit ꝙ in in
stanti fit impij iustificatio in qua quatuor
ꝯcurrũt scz motus. li. ar. in deũ. motus. li
ar. in peccatũ. infusio gratie. ⁊ culpe remis-
sio. Ibi etiam oñdit questiones Inter ista
etiaz est ordo nature q̃uis simul fiant in
eodẽ instãti ¶ Dicat̃ pulchra similitudo
ad intelligendũ istã materiã. Si h̃ esset
magn⁹ puteus ⁊ ꝓfundus quilibet vr̃m
potest se in illo ꝓicere ꝫ inde nõ potest exi
re sine adiutorio alicuius cũ corda vel cũ
scala ⁊c̃. In abissum ⁊ puteuz peccati qui
libet ꝑ suũ liberꝝ arbitriũ potest se ꝓicere
Sed ad exeundũ inde optet ꝙ deus sub-
mittat scalam gr̃e sue q̃ mittit qñ ꝑsona
que iacet in abisso peccati clamat dñe ad
iuua me ⁊ dicit. miser q̃d erit de me ego
sum ⁊c̃. Tunc deus mittit scalaz sue gra
tie. xij. habens gradus. Primus est pec-
catoꝝ ꝯgnitio. Scd̃s cordis ꝯtritio. Ter
cius ꝓpositũ nõ redire. Quart⁹ recedere
a mala societate. Quint⁹ oris confessio
Sextus corꝑis afflictio. Septimus spi-
ritualis oratio. Octau⁹ elemosinaꝝ lar-
gitio. Non⁹ ablatoꝝ restitutio. Decim⁹
iniuriaꝝ remissio. Undecim⁹ fame repa-
ratio. Duodecimus eukaristie cõmunio
¶ Ecce scala qui vult exire de puteo ꝓ-
fundo peccatoꝝ ea vtatur. Ex ista ratio-
ne apostolus qui ceciderat in puteũ infide
litatis de quo exiuit ꝑ gratiaz dei dicebat
Ꝑsecutus sum ecclesiã dei. O in quo pu
teo iacebat gratia autem dei sum illud
qd̃ sum. j. ad Corinthios. xv. ¶ Dico se
cundo ꝙ per gratiam dei cõseruat se homo
in vita spũali. qꝛ licet per gratiam dei ho-
mo exierit peccatum ⁊ redierit ad bonaz
vitam tñ nõ posset homo se in bona vita
ꝯseruare nisi per gratiam dei. Racõ quia
tanta est fragilitas ⁊ tot sunt carnis incli
nacõnes. mundi occasiones. dyaboli tẽp-
tacõnes ꝙ miꝝ est ꝙ aliquis possit tene-
re bonam vitam in tm̃ ꝙ dauid in gratia
dei ⁊ bona vita existens dicebat. Quis
consurget michi aduersus malignantes
scz carnis. i. male ignite inclinacõnes aut
quis stabit mecum aduersus opantes in
iquitatem scz occasiones mundi ⁊ temp-
tacõnes dyaboli. nisi qꝛ dñs adiuuit pau
lominus. i. post modum habitasset ĩ infer
no anima mea in p̃s. deus vltionũ pericu
lũ illius qui tenet bonam vitaz potest ꝓ
bari ꝑ silitudinem anphore vitree in alta
columpna posite posito tali casu ꝙ sit an-
phora plena prunis ignitis. scd̃o vt mag-
no ĩpetu venti impellat̃. tercio ꝙ ab omĩ-
bo in eã lapides ꝓiciant̃. tal̃ anphora essz
in magno ꝑiculo ymo esset miꝝ si nõ ca-
deret ⁊ ꝯteret̃ ꝯsiderata sua fragilitate ⁊
ꝯsiderata ꝯmocõne eꝰ ꝑ ventum ⁊ lapi-
des. Ita in ꝓposito cogitate ꝙ ꝑsona que
est in gratia dei ⁊ bona vita est vt anpho
ra in alta columpna posita. ꝫ est de vitro
Imo vitro debilior. Qꝛ sic ꝓbat augu-
stinus. quia anphora vel cantarus si re-
ponatur in armario vel aliquo tuto loco
conseruabit̃. l. vel centum vel mille annis

Dnica VII. p⁹ trinitatis Sermo. II.

Custodiamus nos. nō possum⁹ diu ꝯseruari
Hoc patet de regibꝰ ⁊ prelatis qui opti
me custodiūt se ⁊ habent suos medicos
tñ ita cito moriunt̄ sic̄ ceteri. Sumus sic̄
aqua defluens. scd̄a Regū. xiiij. Omnes
morimur ⁊ q̄si aqua delabim̄ in terrā q̄
nō reuertit̄ ꝓpter ꝯtinuū fluxū ad mortē ¶
Scd̄o sūt inclinacōes homīe ipsius car
nis. Ecce prune ignite. Nam s̄m docto
res inclinacōnes dicunt̄ fomes igniculꝰ
ꝯcupiscibilitas peccatuꝫ originale que añ
baptismū sunt culpa ⁊ pena. Sed baptis
mus lauat culpam vel peccatū. s̄ relinq̄t
penaꝫ. qꝛ ad huc post baptismū remanet
fomes igniculus ꝯcupiscibilitas que idez
sunt ⁊ talis igniculus in nullo hoīe in hac
vita fuit vnq̄ extinctus nisi in xp̄o ⁊ vir
gine maria nō in iohe baptista seu euuan
gelista nec ī alijs. Ista pruna flāmat qū
homo temptat̄ de luxuria ⁊ in signum hꝰ
gena rubescit ⁊ sicut adflatū follis accen
ditur sic aspectu mulieris hō inflāmatur/
nō nunq̄ mirꝫ est quō ꝑsona nō stati cor
rūpit̄ ꝑ pc̄tm̄ ꝗ nec̄riū est ꝙ gr̄a dei ꝑso
nā ꝯseruet. Ideo dic̄ sapiens Eccl. lj. Libē
rasti me a pressura flāme que circū dedit
me ⁊ in medio ignis nō sum estuatus ¶
Tercio venti īpellentes sunt tēptacōnes
dyaboli ⁊ magne ⁊ fortes q̄ diruūt tur
res ⁊ castra q̄les erant adam ⁊ eua in sta
tu īnocentie ⁊ tñ vento temptacōnis dya
boli dirute sūt. Qualis turris fuit samp
son ⁊ modica tēptacōne diruta est Qua
les turres fuerūt dd̄ ⁊ salomō ⁊ tñ vēto
tēptacōnis dirute sūt. O vos miseri q̄d
faciet vitrū fragile ad tm̄ impetum venti
temptacōnum. De q̄ dicit scriptura, ecce
dn̄s grandis spiritus sumit̄ hic ꝑ vento
⁊ fortis subuertens montes ⁊ cōterens
petras. iij. Regum. xix. ¶ Item proiciū
tur lapides/ verbi gratia religiosus q̄ vult
viuere s̄m regulam ⁊ constituciones q̄s
vouit est vt anphora in columpna posita
statim alij qui nichil seruant sicut vadunt

ad infernū volant ꝙ om̄s vadunt cū eis
⁊ proiciunt lapides scꝫ derisiones. O di
cit vnꝰ talis ypocrita singularis hoc facit
vt habeat missas sancti amatoris. O q̄m
pulchrum ⁊c̄. lapidet̄. Sed d̄ religioso q̄
est totus ribaldus ruffianus nullus dicit
sibi aliquid nec curant de eo Imo vos cō
mendatis tales dicendo cognoscitis ta
lem fratrem. O gratissimus homo est in
uitauit me ad cellam suam ornatam ⁊c̄.
dedit michi vinum album ⁊c̄. Idē de cle
rico qui vult stare super columpnam bo
ne vite ⁊ surgit de nocte ad matutinas di
cit missam suam ⁊ officium deuote. vitat
locutiones mulierum ⁊ occasiones pecca
torum talis deridetur. Idem de laycis di
cendū est. Si aliquis miles vel ciuis vel
alius non vult iurare nisi per aduerbia nō
curant de vanitatibus aliorum vadit ad
ecclesiaꝫ ⁊c̄. Statim per alios deridetur
etiam si non habet vxorem non inueniet.
vel volentem eum recipere. Item de ali
qua muliere si vult dimittere vanitates
statim alie derident eam etiā sorores car
nales. O domīa benigna vult vocare sāc
tos ⁊c̄. Imo aliqui viri derident vxores
quando vident eas orantes cum tamen
deberent gaudere. quia mulieres melius
custodiuntur deuotione q̄ timore. ⁊ per
oppositum alique vxores derident viros
deuotos. Ideo dicit apostolus Om̄es q̄
pie volunt viuere in Cristo ihesu persecu
tionem patientur scd̄o ad Thymotheum
tercio. Sed nimis est debilis qui ꝓpter ta
lia dimittit bonam vitam vel non audet
eam incipere. Isti male pugnabunt tem
pore anticristi. Ideo apostolus quando
fuit in gratia cui dicebantur multe iniurie
Unus dicebat vere nō est apostolus. qꝛ
non fuit cum Cristo in societate. Alius
dicebat ve malꝰ homo est ⁊ cetera. Dixit
gratia dei in me vacua nō fuit. Sꝫ habū
dantiꝰ illis oībꝰ laboraui. j. ad Coꝝ. xv.
¶ Dico tercio ꝙ gratia dei facit hominez

venire ad gloriam eternam. Ex quo p̄ g̃
nam dei homo exiuit peccatum mortale
⁊ se in bona vita conseruauit. Modo vi
deamus qnando anima exit corpus p̄ q̃
potentiam potest venire ad gloriam para
disi ⁊ ad vitam eternam. Ad hoc dicatur
similitudo que habetur Luce. xvij. Si q̃s
de ꝓprijs pecunijs emit vnum captiuū q̃
seruit diligenter domino suo cōseruat bo
na domini ⁊ lucratur. Cum dominus fa
cit testamentum ⁊ dimittit hereditatem
filio suo dimittit captiuum liberꝝ. Si cap
tiuus vellet dicere domino. O domine ⁊
nunq̃d ego seruiui vobis bene. Ideo di
mittatis etiā michi partez hereditatis cū
filio vestro. Respondet dominus si mihi
seruitis bene fecisti. qꝛ debuisti ⁊c̄. Qua
ergo ratione tu petis partem hereditatis
Si talis dominus dimittit partez captiuo
dicte hereditatis. Hoc erit ex magna libe
ralitate ⁊ gratia ipsius domini qꝛ de iure
nō tenetur sibi. Ita est de nobis. Omnes
sumus captiui ⁊ serui dei sanguine cristi p̄
ciosissimo empti. Et si bene seruimus deo
facimus ꝙ tenemur alias ip̄e scit bene pu
nire quando anima exit de corpore. Et ani
ma. Licet sit sancta ⁊ bona venit ad iudi
cium dei ad q̃ dicit deus pater quid vis.
Domīe ꝙ detis michi partem hereditatis
filij vestri Ihesu xp̄i. qnia ego seruiui
vobis diligenter feci hoc ⁊ etiam si mar
tirium sustinuisset dicit deus fecisti ꝙ de
buisti quia seruus ⁊ captiuus meus alias
si nō bene seruiuisses dāpnassem te. Tūc
anima dñe hoc nō peto rigore iusticie. qꝛ
nō mereor. sed per gratiam vestram ⁊ li
beralitatem ⁊ qꝛ hereditas filij vestri om
nibꝫ sufficit. Heredes quidem dei cohere
des autem cristi ad Romanos octauo.
Tunc dicit deus hoc est aliud ⁊ introdu
cit eam in hereditatem ⁊c̄. De hoc Luce.
decimo septimo. Nunquid gratiam ꝑuo
illi qui fecit qd̄ ei imꝑauerat sic ⁊ nos cū
fecerimus omnia ⁊c̄. Serui inutiles su
dicamꝰ

mus. Ideo humiliemur cogitātes ꝙ cap
tiui sumus empti a cristo ⁊ gloriam suaz
habebimus p̄ gratiam ⁊ nulla alia racōe.

Dominica octaua Sermo primus

Attēdite a fal
sis ꝓphetis. Istud verbum
habetur originaliter Math
vij. ⁊ recitatiue in euuāgelio p̄sentis do
minice. Noster sermo erit de presenti do
minica scz de sancto euuangelio. in q̃ tan
gunt̄ bone doctrine speculatiue ad illuīa
cōm intellect⁹. ⁊ morales ad instructōz
vite. Sed qꝛ nulla doctrina hz efficaciā
nisi mediāte diuina gratia. Ideo salutet̄
virgo maria. Et resumat̄ thema In sācto
euuāgelio hui⁹ dñice presentis qd̄ est to
tum verbū ⁊ doctrīa xp̄i nobis ostendit
tres virtutes necessarias ad gubernacio
nem nostre vite. Prima est prudētia ad
vitandū p̄icula humana. Scd̄a est dili
gentia ad cumulādū bona sp̄ualia. Ter
cia est obedīa ad lucrādū premia celestia
In hijs tribꝫ virtutibꝫ stat totū euuāge
liū ⁊ de p̄ma ꝓposui thema. attēdite a fal
sis ꝓphetis. Dico p̄mo ꝙ xp̄s docet ⁊
p̄cipit nobis hr̄e prudētiam ⁊ discrecōm
Rō. qꝛ in hoc mūdo siue vita tot sūt peri
cula aīe ⁊ corpis de quibꝫ dic̄ apostolus
ij. ad Coꝝ. xj. Periculis latronū pericu
lis fluminū ⁊c̄. Ido necessariū est auisa
mentū de prudētia. Hoc oñdit cū dicat
attendite a falsis ꝓphis q̃ veniūt ad vos
in vestimentis ouiū. intrinsecus autē sunt
lupi rapaces. Si aliq̃s dixisset dñe quō
cognoscem⁹ eos. Rñdit. a fructibꝫ eorum
cognoscetis eos. Nunq̃d colligūt de spīs
vuas aut d̄ tribulis fic⁹. Ecce q̃mō xp̄s
auisabat apl̄os ⁊ discipl̄os suos dicens.
Attēdite ⁊c̄. Bñ scitis ꝙ de mala arbo
re non colligitur bonus fructus. Hoc in
nuit cum dicit. Nunq̃d colligunt de spīs
⁊ cetera. Ista verba declarabo per duos
intellectus. Primo fit per intellectum.

lr̄alem. Secundo ꝑ intellectū moralez Intellect⁹ lr̄alis est iste qꝛ apostoli erāt simplices ⁊ nunq̄ꝫ studuerūt. ymo ꝓ maiori parte fuerūt piscatores. ⁊ ne ꝑ doctores legis subtiles deciperentur venientes in ouina simplicitate ad similitudinem deuotaꝝ ꝑsoāꝝ ad illos dixit. Attēdite ⁊c̄ qꝛ lupi sūt rapaces ⁊ cognoscetis in fructibꝫ. qꝛ de spinis. i. malis ꝑsonis nō colleguntur vue. i. boni fructus ⁊c̄. ¶ Est hic questio. qui sūt fructus in quibꝫ cognoscitur de aliquo si sit bonus vel falsus ꝓpheta. qꝛ diceret aliquis fructus qui oñdunt ꝑsonā bonam sūt orōnes ieiunia despectus mundi pauꝑtas humilis gestus ⁊c̄. Dico ꝙ ista nō sūt fructus ꝫ folia vel vestis ouina. qꝛ lupi. i. mali aliqñ istis vestibus induunt̄. qꝛ multi fuerūt sūt ⁊ erunt in breui tp̄e antixp̄i. qui cū talibꝫ vestibus decipient ⁊ decipiunt gentes. Ieiunando orando. cum modestia incedēdo. magnam paciaz oñdēdo ad extra q̄ꝫ nō habēt in corde. q̄les debēt esse vestes nostre. Apostol⁹ dicit. Induite vos sicut electi dei sancti ⁊ dilecti viscera miscdīe benignitatē humilitatem modestiā paciaz. ad Coloceñ. iij. ¶ Dico ꝙ fructus in quibꝫ homines cognoscunt ne decipiāt̄ sunt opa ꝑncipalia q̄ deus vult. Sic̄ vltimū ⁊ finale qd̄ expectat̄ de arbore nō sunt flores nec folia. sed fructus. Ita deus de hoīe vltimū q̄ querit est gloria ⁊ honor dei ⁊ saluatio aīaꝝ. Si ergo tu vides vnum religiosum predicantem in honorē dei ⁊ gloriā ad ꝯuersacōm animaꝝ vt dimittāt pctā ⁊ homo videt ꝙ gentē ꝯuertunt̄. Talis est bonus ꝓphta ⁊ nūcius dei. Tale opus nō dicit̄ vestis ꝫ fruct⁹ auctoritas. Liberati a peccato. Ecce saluacō animaꝝ. ꝯui aūt facti deo. scz ꝓpter gl̄iaz ⁊ honorem. fidei confirmacōez. habētis fructum vestrum in sanctificacōm. ad Roma. vj. Oppositum. qñ aliq̄s religiosus clericus seu heremita qui q̄ntumcūq̄ꝫ ad extra sit bene indutus veste ouina. Ieiunando. orando. vigilando ⁊c̄. Si in suis ꝑlamentis publice predicando vel occulte ꝯsiliando dicit seu affirmat aliq̄d contra fidem catholicam ⁊ eius articulos seu contra determinacōm ecclesie. talis falsus ꝓpheta est. Illū vita ⁊ fuge clamando. moriatur ⁊c̄. Idem si in suis predicacōnibꝫ vel secretis locucōnibus inducit seu laxat gentes ad peccata. Dicēdo. vere bene potestis hoc facere. qꝛ nō est ista magnum peccatum ⁊ cetera. Lup⁹ est. caue de talibus dicit cristus. A fructibus eorum cognoscetis eos ⁊ subtilius. Nunquid colligunt de spinis vuas. falsi ꝓphete dicuntur spine quando contra fidem catholicam ⁊ ecclesie determinacionem per sophisticas rationes incipiunt docere cōtra fidem cristianam. dicendo ⁊ quomodo potestis credere hoc vel hoc. Dicas de articulis prout videbitur. Item dicuntur tribuli qui hñt spinas trāsuersas ⁊ t̄hunt ad se. Dico ꝙ tales falsi ꝓphete trahunt ad se. retinent multos dicendo. quid oportet facere penitentiam quia deus est misericors vel quid oportet parcere inimicis. ⁊ cetera. Tribuli sunt nec possunt colligi boni fructus. Caue ⁊c̄. Modo patet q̄d est vestis ouina ⁊ quid fructus. De istis olim magister vincentius inuenit experiētiam in multis locis. Qui in vallibus hereticorum voluit scire quos modos tenerent magistri illi hereticorum ad decipiendum quia ante erant boni cristiani ⁊ sciuit ⁊ percepit ꝙ illi magistri veniebant in veste ouina. Quia nolebant comedere nisi panem ⁊ aquā ⁊c̄. Postea vero dum illi magistri heretici fuerunt reputati sancti querebāt heretici si gentes illius patrie confitebantur. Respondebatur ꝙ sic. Iterum. ⁊ cui respondetur ꝙ clericis ⁊ religiosis. Et illi dicebant. quare plus illis q̄ꝫ aliis. ⁊ persuadebant ꝙ non oporteret sacerdotibus confiteri. Quia cristus ⁊ apostoli non restrinxerunt solum ad illos.

Imo dixit Jacob⁹. Confitemini alterutrum peccata vestra ⁊ orate ꝓ inuicez vt saluemini Jacobi. iiij. Nunq̄d esset melius ꝯfiteri bono sec̄lari q̄ꝫ malo clerico. qꝛ ligatus nō potest soluere ⁊c̄. Ecce hereticoꝝ fructus. O ꝓditor nūc dicit ⁊ affirmat contra fidem catholicam ⁊ ecclesie d̄terminacōm. Nam xp̄s ore ꝓprio dixit clericis solū esse ꝯfitēdum qꝛ solum ip̄is cōmisit ptātem absoluendi. di. Quoꝝ remiseritis pctā ⁊c̄. Joh̄. xx. ⁊ Luce. xvij. Dixit le ꝓsis pctōres figurātib⁹. Ite ostendite vos sacerdotib⁹. qꝛ licet sint mali solū ip̄i habēt claues. Item dicebāt. ꝙ non debebāt ire ad eccl̄iā. vbi sūt ydola scꝫ ymagines nec ibi potius orandum esse q̄m in alio loco, cum vbiq̄ꝫ sit deus. Imo meli⁹ esset orare in campis ⁊c̄. Item dicebant ꝙ nō deberent ire ad missam ⁊c̄. Ita erit tempe antixp̄i qñ venient nūcij sui. ⁊ primi erūt demones ī veste ouiū vt patet de illo qui in forma heremite venit ad magistꝝ vincentium qui dicebat sabbatū colendū ⁊ nō dñicam ⁊c̄. Quare xp̄s dicit. a fructib⁹ eoꝝ ⁊c̄. ꝓpter hoc iohs euuangelista qui intelligebat verba xp̄i. Carissimi nolite credere omni spiritui ꝫ ꝓbate spūs si ex deo sint. Qm̄ multi pseudo prophete exierunt in mundū in hoc cognoscit̄ spūs dei. Omnis spūs qui confitet̄ ih̄m xp̄m in carnez venisse ex deo est ⁊ omnis spūs qui soluit Ih̄m ex deo non esse ⁊c̄.

¶ Nota. soluit ih̄m ⁊c̄. Qñ vult gentes elongare a fide vel a bona vita. Itez alia auctoritas. Si quis venit ad vos ⁊ hāc doctrinā nō affert nolite eum recipe ī domo nec aue ei dicatis. Qui enim dicit illi aue. ꝯmunicat operib⁹ ei⁹ malignis. Ecce predixi vobis vt in die dñi nostri Jhesu xp̄i nō ꝯfundamini. scd̄a Johis. j. ¶ Dico scd̄o ꝙ xp̄s docet nos hr̄e debere diligentiam vt simus diligētes in bonis operib⁹ sicut homines qui volūt ditari laborāt de die ⁊ nocte ꝑ terrā per mare. Ita debemus nos laborare in operib⁹ spiritualib⁹ d̄ quib⁹ perpetuo habem⁹ viuere. Hoc ostendit xp̄s cum dicit. Omnis arbor bona fructus bonos facit. Mala autē arbor malos fructus facit. Non pōt arbor mala fructus bonos facere in sensu ꝯposito nec arbor bona fructus malos facere. Omnis arbor qui nō facit fructum bonū excidet̄ ⁊ in ignē mittet̄. ¶ Modo videte. quelibēt persona xp̄iana est arbor plantata in viridario xp̄i scꝫ xp̄ianitatis. in q̄ plātat̄ ⁊ rigat̄ qñ baptisat̄. ⁊ vult d̄s ꝙ faciam⁹ fruct⁹ s. vt acq̄ram⁹ merita spūalia. ⁊ sic arbor bona iā certo tpe facit flores folia ⁊ fruct⁹. Ita vult d̄s ꝙ hoīes faciant fructū q̄libet in suo tpe. Prīo ꝙ pueri faciūt d̄s vult qñ sūt. iiij. vl. v. ānoꝝ ꝙ orēt de mane ⁊ sero. de h̄ debēt curare matres p̄ncipl̄r cū q̄b⁹ tūc maxīe morāt̄ qñ pueri de mane petūt panē ꝙ dicat mater. Mō fili flectas genua scias ꝙ in celo est vna regīa ⁊c̄. Et faciat sibi dr̄e aue maria ponendo verba ī ore ⁊ post detis ei panem. Idē in sero dicendo. O fili de nocte volāt demones. ⁊ sic puer timore orabit informet̄ insup ꝙ signat se ⁊ sic pueri addiscunt pater nr̄ aue maria ⁊ credo in deum. Item informādi sūt pueri ꝙ ꝯfiteātur. Item qñ erunt. xij. annoꝝ ꝙ ꝯmunicent. bonū est viro cū portauerit iugū ab adolescētia sua. Sꝫ proch dolor nūc vos parentes oñdistis eis fruct⁹ inferni vt ꝙ portēt gladiū ⁊c̄. Itē ꝙ iurāt. Idē de mulieribꝫ q̄ oñdunt filiab⁹ vt pingant ⁊ ornent se. Itē mulieres informant filias q̄ mō est tripudiādū. Non oꝫ oñdere vanitates. qꝛ q̄libēt per se addiscit satis. Idō scriptr̄a dic̄. Sensus em̄ ⁊ cogita cō huāni cordis ī malum ꝓna sūt ab adolescentia sua Genes. viij. Scd̄o de iuuenib⁹. xx vel. xxx. annoꝝ vult d̄s maiores fructus. qꝛ illi iā sūt pleni pctīs. Idō vult de⁹ ꝙ tl̄s sel̄ vel bis ieiunēt in q̄libet ebdomada. q̄libet die de mane ⁊ de sero orent. ꝙ por

tent ciliciũ vel disciplinis plangent se. ⁊c̃
In talib⁹ em̃ tales fructus vult deus du
plici rõne. Prio ꝓpter pctã preterita vt
remittant̃. Scdo ꝯtra futura vt caueant̃.
qꝛ talis est virtus pñie ꝙ mundat a pre-
teritis ⁊ caueat a futuris ⁊ p̃seruat/quia
q̃ntũcũq; equ⁹ sit malus si abstrahit̃ sibi
cib⁹ domat̃. Ita de corpe hoĩs Ideo xp̃us
ait Pñiaꝫ agite appropinq̃bit em̃ regnũ
celoꝝ Mat. iiij. Tercio d̃ sembꝫ vult d̃s
aliũ fructũ. qꝛ iã illi non pñt ieiunare nec
ciliciũ portare nec disciplinã ⁊c̃. Sꝫ fruc
tus eoꝝ est orare. elĩas dare remittere in
iurias satisfacere de vsuris. audire missas
ꝑmones ⁊c̃. De hoc figura xp̃i Luce. xiij.
Arborem fici habebat quidã ĩ vinea sua
plantatã ⁊ venit querens fructũ in illa ⁊
nõ ĩueĩt/dixit aũt ad cultorẽ vinee. Ecce
anni tres sunt ex q̃ venio querens fructũ
in illa ⁊ nõ inuenio. succide ergo illã. vt quid
terrã occupat? Vinea xp̃i est ecclĩa Ysa. v.
Vinea dñi exercituũ domus isrl̃ est. i. hoĩs
videntis deum Arbor fici in vinea planta
ta est quelibet ꝑsona xp̃iana. Prim⁹ an-
nus in q̃ dñs vult fructus est puericia ⁊
vult fructus pueroꝝ q̃s dixi. ꝫ nõ ĩuenit
mõ nisi folia qꝛ iã oñditis eis vt vadant
cum manicis ⁊c̃. Scd̃s annus in q̃ dñs
vult fructus meritoꝝ est iuuent⁹. ⁊ mõ
nõ ĩuenit nisi vanitates corrupcões ⁊ pec
cata. Tercius annus est senectus. ⁊ nõ in
uenit fructus nisi suspiciones malicias ⁊
diffamacões ⁊c̃. Ideo dicit xp̃s. Succi
dite eã. vt q̃d terrã p̃occupat? Sꝫ custos
scꝫ angelus bon⁹ orat xp̃m vt spectet ⁊
ip̃e fodiet in circuitu scꝫ cordis dãdo con
puctõnes vt dimittat peccata vt ꝯfiteat̃
⁊c̃. Ponit sterc⁹ q̃n redeũt pctã ad me
moriã. rigat qꝛ ꝓcurat lacrimas ꝑ ꝯtrici
onẽ. Si facit fructũ nõ excidit eam. Ecce
quare dicit. Omnis arbor que non facit
fructum bonum excidatur. ⁊ in ignez mit
tat̃ Ideo Mat. iij. Iam securis ad radicẽ
arboris posita est ¶ Dico tercio ꝙ osten

dit obiaꝫ ⁊c̃. Ratio. qꝛ sicut nos pctõres per
inobedientiam perdidimus ꝑadisũ terre-
strem. Ita per obedientiam nos oñs ac-
quirimus paradisum celestem. Hoc ostẽ
dit cum dicit. Nõ omnis qui dicit michi
domĩe dñe ⁊c̃. vsq; regnum celoꝝ. Hic
est magnum secretum in hoc ꝙ dicit dñe
dñe. ⁊ nõ ter vel solum semel. Sꝫ nisi ꝓ
lixius nõ dicã hodie ꝫ cras. Sed in hoc ꝙ
dicit qui facit volũtatem patris mei qui
in celis est. ip̃e intrabit in regnum celoꝝ
Dico ꝙ maxima gr̃a est ꝙ deus dicat no
bis captiuis suis. Qui facit voluntatem
p̃ris ⁊c̃. Cum tñ ex debito sine aliqua ꝓ
missione teneamur sibi ꝑuire/ac si dñs di-
ceret captiuo suo. ꝑuias michi bene ⁊ ego
dabo tibi hereditatẽ. Nunq̃d suffecisset di
cere. faciã te liberꝝ? Sed ex magna gratia
dñs ꝓmittit hereditatẽ. Ita deus nobis
captiuis suis. Ido. j. Johis. v. Hec est
caritas dei vt mandata eius custodiam⁹
⁊ mandata eius grauia nõ sũt. Item qui
libet debet dicere in suo statu religiosus ⁊
clericus ⁊c̃. Domine quid vultis de me
qui sum religiosus ego faciam ⁊c̃. ⁊ sic d̃
alijs. Amen.

¶ Sermo scd̃us de eadem dominica. viij

Attẽdite a fal
sis prophetis Mathei septi
mo. De ista materia predi-
caui heri intellectum literalẽ. Modo aũt
predicabo materiam moralem ⁊ totus
sermo erit moralis Salutetur virgo ma
ria ⁊ cetera. Pro introductione ⁊ tota-
li prosecutione huius verbi recipio funda
mentum a quadam auctoritate Jeremie
prophte in qua ostenduntur tres diffe-
rentie falsorum prophtarum. Ecce ego
ad prophetas dicit dominus noster ihes⁹
Cristus saluator mundi. Qui furantur
verba mea vnusquisq̃ a proximo suo Ec
ce ego ad prophetas dicit dominus qui
assumunt linguas ⁊ aiunt dicit dominus

3 Ecce ego dicit dñs ad ꝓphetas sompniantes
mendacium qui narrauerūt ea ⁊ seduxe-
runt ꝓplm meū in mendacō suo Jeremie
xxiij. Pro intellectu huiꝰ auctoritatis sci
endū ꝑm glo. ⁊ doctores postillantes. qñ
sancti ⁊ veri ꝓphete vt Ysaias ⁊ Jeremi-
as ⁊ alij habebant a deo aliq̄ꝫ reuelacōez
de aliquibꝫ magnis factis futuris ꝓsperi-
tatis vel aduersitatis. ponebāt illā ī scrip
tis vt suo tempore eam reuelarēt populo
Et aliqui falsi ꝓphete obseruantes fura-
bant eis illas scripturas. ⁊ ipi vt reputa-
rent ꝓphete publicabant anteq̄ꝫ veri ꝓphe.
Et ꝯtra istos dic deus. Ecce ego ad ꝓph
tas qui furant verba mea. ¶ Scda diffe
rentia falsoꝝ ꝓphetaꝝ fuit qui nō furabā-
tur vt ꝑmi. ꝫ quicq̄d sompniabāt vel illu
debant a demonibꝫ. dicebāt esse reuelatio
nes diuinas. ⁊ ipi decepti decipiebant po-
pulum. Et de istis dicit deus. Ecce ego
ad ꝓphetas dicit dñs sompniantes ⁊c. ¶
Tercia differentia falsoꝝ ꝓphetaꝝ est q̄
nō furabant nisi sompniabāt. ꝫ ex sua sup
bia ꝑm suas ymaginacōnes loquebantur
ad voluntatē suā. ⁊ decipiebant populū.
Et istis dic deꝰ. Ecce ego ad ꝓphetas q̄
assūmunt linguas suas ⁊ aiunt dicit dñs
Ex istis tribꝫ differentijs falsoꝝ ꝓpheta
rū. ¶ Nota ego tres differentias falso-
rū ꝓphetaꝝ. qui hodie decipiunt totū mun
dum. Primꝰ ꝓphta est qui ingenio vel in
tellectu est ꝑsumptuosus. Scds est qui
ꝓximo est iniuriosus. Tercius est dyabo
lus totus mendosus. Isti tres hodie to-
tum mundum decipiunt ¶ Dico primo
⁊c Iste ꝓpheta malus multos dāpnat ⁊
cadit in prima differētia illoꝝ q̄ furaban
tur verba dei ⁊ sibi aꝓpriabāt. Ita faciūt
ꝑsūptuosi. qui verba dei submittūt ⁊ subi
ciunt suis rationibus argumentis ⁊ intel
lectui. nō curantes q̄d dicit deus. vel si est
cōtra deum ⁊ determinacōnez ecclesie. de
quibus dicit Jeronimus ad paul. capitu
lo. vj. Nescire dignantur quid ꝓphete q̄d
apostoli senserunt. Sed ad sensum suū in
ꝯgrua aptant testimonia quasi grande sit
⁊ nō viciosissimū dicendi genꝰ deprauā-
re sententias ⁊ ad voluntatē suā sacram
scripturā trahere reputantem. Iste falsus
ꝓpheta multos dāpnat. vñ est hoc in mū-
do q̄ multi credūt q̄ vsura nō sit peccatū.
⁊ licet nō credāt ore ꝓpter timorē q̄ ec-
clesia ꝯdēpnat vsurā. tñ vocant vsuras in
teresse ⁊ intellectus talium facit istā ra-
tionē. q̄re si vna persona vel communitas
tenet pecunias meas ⁊ cum illis lucratur
nō recipiā ego aliq̄d ⁊c. nec cogitat si est
contra deum vel ecclesie determinacōm.
Nam talis ratio continet errores. Primꝰ
qñ dicūt pecunias esse suas falsum dicūt
q̄ dñs nō tenet ꝯpotum reddere alteri ꝫ
quilibꝫ habēt reddere ꝯpotum deo qui est
dñs oīm. Dñi est terra ⁊c. Qualem in-
iuriā faceret regi si thesaurarius vel dispē
sator diceret de pecunijs regis de meis pe
cunijs ego faciam ⁊c. Omīs diuites sūt
thesaurarij vl dispēsatores dei q̄ sicut rex
constituit suos dispēsatores. Ita deus in
qualibet villa vel ciuitate suos dispēsato-
res scꝫ diuites vt dispēsent. Primo in su
is necessitatibꝫ ⁊ domus sue ⁊ nō in vani
tatibꝫ. Scdo in domesticis dās quitacio
nem scꝫ pauperibꝫ amicis regis xpi. Re
gula q̄ꝫ dñs dedit suis dispēsatoribus est
ista. Nō fenerab fratri tuo ad vsuram pe
cuniā nec fruges nec quālibet aliam rem.
Deutro. xxxiij. Nō faciatis ergo ꝯtra dei
voluntatem. Si dicat ergo nichil lucra-
bor ⁊c. Imo recipietis vsuraꝫ a deo qui
mltiplicabit omnia bona vestra ⁊c. Qui
dicit Centuplum accipietis scꝫ in hac vi
ta. Et vitā eternam possidebitis Mat. xix
Sed ꝯfiditis de vno iudeo si obligat vo
bis cum instrumento ⁊ non confiditis de
deo qui ꝓmittit etiā cum instrumento cē
tuplum ⁊c ¶ Scda ratio q̄ꝫ faciunt quia
clerici qui dicunt hoc vitandum faciūt idē
⁊c. ⁊ creditis q̄ clerici ⁊ prelati nō dāp-

nent̄. imo ꝛc̄. Ideo submitte intellectum tuū verb̄ diuinis ꝛ determiacōib̄ eccīe. Itez vnde in mūdo tanta corrupcō de luxuria nisi qꝛ p̄sumptuosi dicūt simplicez fornicacōez nō esse pctm̄ qd̄ pertinaciter asserere est heresis. qꝛ ꝯ sanctā scp̄turā. ymmo dicūt cui fit iniuria nō mulieri nec mihi ꝛc̄. Caue g̃ ab isto falso ꝓpha ꝓpter hoc de ista materia dicebat apl̄us. Nolite errare. neqꝫ fornicarij neqꝫ ydol̄ seruientes. neqꝫ adulteri. neqꝫ molles regnū dei possidebūt. j. Coꝝ. vi. Itez scā mater eccīa in ꝯsilio vl̄i fecit decretalez. in qua strictissime p̄cepit medicis ꝙ nulli dent ꝯsiliuz faciendi illud opus eciam si deberet mori. Alia sūt remedia vt balneari. trahere sanguinez. Jō submitte intellectū tuuz determiacōi eccīe Jō apl̄s Destruentes om̄ez altitudiez extollentē se aduersus sciam dei ꝛ in captiuitatē redigētes oēm intellcm̄ in obsequiū xp̄i. scd̄a ad Coꝝ. x. ¶ Dico ꝯñter ꝙ scd̄us ꝓpha est q̄ ꝓximo est iniuriosus ꝛ iste cadit in scd̄a dr̄a de soporatorib̄. Rō: sic̄ ille qui accipit somnū ꝓ reuelacōne decipit̄ qꝛ recipit sil̄itudinez ꝓ veritate. Ita xp̄ianus q̄ ostendit ꝓxio amorē ꝛ dilectionē ꝛ non est. ita decipit eū. ostendēs sil̄itudinē amoris ꝓ veritate. De q̄bus dauid. Qui loquūtur pacē cuz ꝓximo suo mala autē in cordib̄ eoꝝ. ꝛc̄. p̄s. xxvij. Dicatur de hoībus oñdentib̄ mulierib̄ amorē lupinū ꝛc̄. Et ꝑ oppositum de mulierib̄ ostendēdo amorē lupinuz viris vt habeāt ab eis ꝛc̄. Itē de falsis hereticis q̄ decipiūt gētes diuinādo mala q̄ habuerūt ꝛc̄. Jō Jere. ix. Unusq̄sqꝫ a ꝓximo suo se custodiat ꝛ in oī fratre suo nō habeat fiduciā. qꝛ omis frat̄ supplātabit. ꝛ omis amicus fraudulēter incedit. ꝛ veritatē non loquit̄. ¶ Tercius falsus ꝓpha est dyabol⁹ mēdosus. Iste cadit in tercia dr̄a ꝓphetaꝝ falsoꝝ. q̄ per supbiā mentiūtur. De quo dicit xp̄c. Ille in veritate non stetit ꝛc̄. Johis. viij. Iste multos decipit vel somniādo apparēdo alicui q̄ facit orare ꝓ aliquo defūcto dicēs Regracior vob̄ qꝛ p̄cib⁹ vestris mō vado ad paradisuz. hoc facit vt ille dimittat facere illa bona opa. ¶ Secūdo apparet in forma alicui⁹ religiosi l̄ clerici q̄ fuit pessime vite dicendo ꝙ est saluus in paradiso. qꝛ mag̃ est dei mīa. Racō vt viuus dicat. O si ille est saluus qui fuit maximus pctōr. ita sil̄iter potero saluari. ꝛ nō curabit de pnīa ¶ Tercio ꝑ oppositū apparebit dicēs se esse talem sancte vite di. ꝙ est damnatus vt īducat gētes ad desperacōem. Itez apparebit alicui in forma v̄ginis Marie. vel xp̄i. vel alicuius scī vt decipiat illuz ꝑ superbiā. ꝑ vanā gloriā vt damnent̄. cuz tñ deberēt cogitare. ꝛ q̄s sum ego ꝙ xp̄s vel v̄go Maria apparet mihi. qui sū peccator. Jō apl̄us. Ipē sathanas trāsfigurat se in angeluz lucis. scd̄a ad Coꝝ. xi. Dicat̄ hic miraculuz qd̄ habetur ī vitis patrū de illo scō heremita a demone decepto. q̄ recepit circūcisionez ꝛ iudeus voluit mori ꝛc̄. Hic debuisset recordari illius dicti apl̄i. Ecce ego paulus dico vobis. qm̄ si c̄cūcidami xp̄s nihil ꝓderit vobis. Ad gal̄. v. Patz g̃ moraliter quare dicit xp̄us. Attendite a falsis ꝓphet̄ etc̄. Deo grās.

¶ De eadez dñica. viij. ꝯmo terci⁹.

Non omīs qui dicit mihi dñe dñe intrabit regnū celoꝝ. Math̄. vij. Istud verbū ꝯtinet septē secreta ex quib̄ extirpant̄ septē errores falsaꝝ ꝑsonarū cōtra fidez catholicā.

¶ Primū secretū est sancte trinitat̄
¶ Scd̄m est incarnacōis filij dei.
¶ Terciū est de instructōe intellectuali
¶ Quartū est de redempcōe humanali

¶ Quintū est de saluacōe humanali
¶ Sextuz est de ꝯuersione cordiali.
¶ Septimū est de ꝯuersione mundiali
¶ Primū secretū est sancte trinitatl cū tangit ꝛc. Nā ꝟa fides trinitatl est credere vnū deuz ī eēncia ꝛ trinū in ꝑsonis scz ꝑfectū dñm. ꝛ filiū ꝑfectuz dñm. ꝛ spm̄ scm̄ ꝑfectū dñm. q̄ tres ꝑsone non sunt tres dij. nec tres dni ꝫ vn⁹ dñs. ꝛ vnus de⁹. tñ ꝫ nomē deus ter aliqñ ponitur vtz in ps. Benedicat nos de⁹ deus nr̄ ꝛc. Dic igit̄ pr̄ est dñs. filius est dñs. spūs scūs est dñs. Et licet ꝫ sit clarū in nouo testamēto. tñ eciā inuenit̄ in veteri testamēto Nume. vi. Locutus ē dñs ad moysen di. Loq̄re ad aaron ꝛ filijs e⁹. Sic benedicetis filijs israhel. Benedicat tibi dñs et custodiat te ondat dñs faciē suaz tibi ꝛ misereat̄ tui. ꝯuertat vultuz suū ad te ꝛ dat tibi pacē ꝛc. Hic in dicta auc̄tate ter ponit̄ dñs. vbi innuit̄ trinitas ꝑsonaꝝ diuinaꝝ. et sicut mō datur benedcīo ꝓplo in noīe trinitatis. Ita tituo in hoc ꝙ dicit. Inuocabūt nomen meū sup filios israhel. nō dicit noīa mea qꝛ nō est nisi vnus dñs. sicut nō est nisi vnus deus. licet pr̄ sit deus. filius de⁹. et spūs sanctus sit de⁹. Jō q̄ vult intrare non ei sufficit dicere dñe dñe bis scz pr̄i ꝛ filio ꝫ oz addere terciū dñe ꝓ spū scō. Ecce q̄re dr̄. Nō oīs qui ꝛc. Hic extirpat̄ error macedonioꝝ a mgr̄o sic dictus. q̄ dixer̄t ꝙ pr̄ erat deus creator. et filius de⁹ creator. ꝫ dicebāt spm̄ scm̄ eē creaturā eoꝝ ꝟuitorē. Isti tm̄ dicebāt bis dñe scz ꝓ pr̄e ꝛ filio. Jō tales nunq̄ intrabūt paradisuz nisi addāt terciuz dñe ꝓ spū scō. Jō ꝯ istū errorē in Credo maiori dr̄ ꝛ in spm̄ scm̄ sp̄ credo. Et licet pr̄ sit dñs. ꝛ filius ꝛ spūs scūs tñ nō sunt nisi vnus dñs. Jō qñ deus reuelauit gl̄az paradisi ysaye. Isayas audiuit angelos laudātes dñm. ꝛ dicentes Scūs ꝓ pr̄e. scūs ꝓ filio. scūs ꝓ spiritu scō. dñs deus non dicit dni dij. Isa. vi.

¶ Sedm secretū qd̄ ista ꝟba nō omis includit est benedcē incarnacōis filij dei. c⁹ veritas ī hoc ꝯsistit vt credam⁹ ī xp̄o tres sub̄as lz nō sit nisi vna ꝑsona. Nō credatis ꝙ xp̄s inq̄tuz deus sit vna ꝑsona. ꝛ inq̄tuz homo sit alia. qꝛ deitas et huānitas xp̄i nō faciūt nisi vnā ꝑsonaz. et sunt ī ea tres sub̄e. ¶ Pr̄ia sub̄a est corpus sile nob̄ de genere dauid ex ꝑte mr̄is. ꝛ ad eū ꝑtinebat regnū dauid de iure ꝛ qꝛ q̄libet rex est dñs. Jō ecce in xp̄o primū dñe ex ꝑte corporl. Auc̄tas Ecce dies veniūt dicit dñs ꝛ suscitabo dauid germē iustū ꝛc. Jere. xxiij. ¶ Secūda sub̄a q̄ est in xp̄o est aīa rōnalis qꝛ nō soluz recepit corp⁹ ꝫ aīaz rōnalem. et ꝟm aīaz dz dici dñs. Rō naturalis. Nā dicit ꝓb̄s. ꝙ hoīes intellectu ꝛ sapiēcia vigētes. naturalit̄ sunt alioꝝ dni. et rectores. Cū g̊ aīa xp̄i viguerit intellectu ꝛ sapīa Jō ꝛc. ¶ Tercia sub̄a est diuinitas eternalis ex q̄ est dñs eternus vniuersoꝝ. Auc̄tas. tu fecisti celū ꝛ terrā ꝛ q̄cquid celi ābitu ꝯtinet̄. dñs oīm tu es Hester. xiij. Extirpat̄ hic error dicentiū ꝙ xp̄s hz corpus ꝛ aīaz q̄ dicūt dñe ꝓ corpe. ꝛ dñe ꝓ aīa ꝫ negāt diuinitatē in xp̄o. Jō dicit thcā. Non oīs q̄ dicit mihi ꝛc. ꝫ oz addere terciū dñe ꝓ diuīitate. ¶ Terciū secretū est de instructōe intellectuali c⁹ veritas ꝯsistit ī tribꝰ g̊dibus. Nā deus in hoīs creacōe instruxit e⁹ intellectū qꝛ naturalr̄ in eius intellectu sūt imp̄ssa seu sig̊ta. x. p̄cepta dei. vt naturaliter sciat q̄d sit fiendū. q̄d credendū ꝛc. Jō dauid in ps. Multi dicūt q̄s oñt nob̄ bona scz opanda credēda ꝛ sperāda. rñt ipēmet. Sig̊tuz ē sup nos lumē vultus tui dñe. Nota signatū est qꝛ sicut sigillū imp̄ssuz in cera dimittit signū sue ymagīs. Ita de⁹ in aīa dimisit signū sancte trinitatl scz intellcm̄. meōriam ꝛ voluntatē ꝛ ꝫ dicit ps. cū ayt sup nos. nō dicit infra nos. sensualitas est infra nos. sz aīa est sup nos. de ꝫ vide ꝛc

¶ Scdo tpe moysi dedit legē scriptaz qz nō omnes sciebāt legē in libro rōnis Jō dedit legē in scriptis vt legeret oculꝰ et audiret auribꝰ. decē precepta moralia audiuit oīs populus ab ore dei. ⁊ dedit illa scripta in tabulꝰ lapideis tq̄ ꝑpetua. Sz alia p̄cepta ceremonialia terribilia. secrete deus reuelauit moysi ⁊ scripsit in papiro. seu ꝑgameno. qz modicū durauerūt scz vsq̄ xp̄m solū. Ex ista dacōe scde legis dr eciam scdm dñe. Auctras. Ego dñs custodite leges meas atq̄ iudicia q̄ faciēs homo viuet ī eis ego dñs Leuiti. xviij. ¶ Tercō dedit legē gracie. sic dicta qz maior grā quaz deus p̄t facere creature ē eā eleuādo cū angelꝰ ad gloriā. Judeis ꝓmisit terrena ⁊ nihil celeste. ß lex euāgelica nihil ꝓmittit terrenū ß bona celestia ꝓmittit. Ex ista datione tercie legl dr terciū dñe. Jō dauid q̄ fuit ī scda lege ⁊ eā seruauit petēs terciā legē dicebat. Legē pone mihi dñe ⁊c̄ Si volumus intrare celū oz credere ꝙ xp̄s vt p̄nceps ⁊ dñs dedit nō solū primā ⁊ scdaz legē scz nature ⁊ scripture ß eciā gr̄e. ꝓpter qd dicit thrā. Non oīs q̄ dicit mihi dñe dñe ⁊c̄. Hic extirpat̄ error iudeoꝝ dicētiuz. ꝙ deus debuit dare legē scz nature ⁊ scp̄ture ⁊ non gr̄e. Jō ꝯ eos dicit thrā. Nō oīs qui ⁊c̄. ¶ Quartū secretū est de redempcōe huānali q̄ in tribꝰ opibꝰ ꝯsistit ⁊ ꝓ quolibet xp̄o dr dñe dñe. ¶ Primū opus est remissio pctōꝝ q̄ fit qñ homo in ꝯfessione absoluit̄ a cōfessore. Ista absolucō hz v̄tutē a xp̄i passione ⁊ sanguis effusione auctas. Sanguis eī xp̄i emūdauit ꝯsciētiaz nostrā ab opibꝰ mortuis. Ad heb. ix. Qñ pctōr absoluit̄ a ꝯfessore dz cogitare ꝙ de q̄libet vulnere xp̄i effundit̄ sanguis sup eū. v̄tute cꝰ sibi pctā remittūtur. Et q̄s p̄t pctā remittere nisi solꝰ deus. Mar. ij. ¶ Scdm opus ē saluacō aīaꝝ. qz aīabꝰ purificatis ⁊ mundatis a peccatis dat̄ a xp̄o celestis glā Lu. ix. Filius hoīs nō venit aīas ꝑdere ß saluare. q̄s p̄t dare regnū nisi dñs sit eius. Ecce scdm dñe ¶ Terciū opus ꝑfectuz nostre redemptōis est resurrectō corporꝝ. ibi eī redempcō huāna ꝯplet̄ qz mō solū aīe habent glaz. ß post iudiciū corpꝰ cuz aīa habebit. Dicat̄ racō quare prīo dat̄ glā aīabꝰ. qz aīa prius opat̄ meritoria cogitādo. deliberādo. ordinādo ⁊ corpus adhuc nihil facit. Sz in execucōne qñ opus meritoriū fit corpus ⁊ aīa faciunt opus ⁊ qz aīa prius opata est habz prīo glaz. ⁊ post in iudicō corpus. Jdo dixit xp̄c. Hijs autē fieri incipiētibꝰ leuate capita vr̄a. qm̄ appinq̄bit redempcio Lu. xxi. Si dicat̄ Nunq̄t ista redempcō fuit facta in xp̄i passione. Solucō ymo q̄tuz ad remissionē pctōꝝ ⁊ aīaꝝ saluacōez ß nō q̄tuz ad corporꝝ glorificacōez Jō dicit aplus. Om̄s nos manifestari oz ante tribunal xp̄i vt recipiat vnusq̄sq̄ ꝓpria corporis ꝓut gessit siue bonū siue malū. scda ad Coꝝ. v. Jdē de peccatis prīo aīa peccat cogitādo. ordinādo. deliberādo. quō recipiet vindictā de inimico vel quō poterit ditari eciā cū vsura. Jdē de luxuria. ß post in execucōe opis corpꝰ cōcurrit. Jō vult deus ꝙ aīa prius habeat penā ⁊ postea corpꝰ. sicut ptz de aīa iude. cayphe. pylati ⁊ alioꝝ quoꝝ corpa non hn̄t adhuc penā. Nō credatis ꝙ qñ resurgemus corpꝰ habeat glaz aliaz ab anima. ymmo glā aīe redūdabit ⁊ coīcacabit corpi glam. sicut lumen cādele redundat in laternā ⁊ facit ip̄az clarā suo lumine. Jdez de pena corporꝝ damnatorū qz pena aīe redūdabit in corpus ⁊c̄. Ex hijs tribus opibꝰ xp̄i nō solū bis dr dñe ß ter. Jō dicit thrā. Non oīs q̄ ⁊c̄. qz oz dicere terciū dñe ¶ Quintū secretū qd includit̄ est saluacō huānalis. ad quā req̄runt̄ tria ꝓpter q̄ oz ter dicere dñe. ¶ Primuz qd req̄ritur est vera fi

des ⁊ firma in nullo articulorꝫ fidei du-
bitare debemus. fundamentū edificij dꝫ
esse fortissimū. Nā si de domo cadat te-
gula vel aliq̄ camera leuit̄ p̄t reparari.
ꝫ qn̄ cadit fundamētuꝫ totū edificiū di-
ruitur. Sic fundam̄tuꝫ oīm v̄tutuꝫ ⁊ o
perꝫ nr̄orꝫ est fides. Si creatura cadit ꝑ
pctm̄ sup̄bie. diruit̄ camera hūilitatis.
Si ꝑ auariciā. diruit̄ camera pietatis.
si ꝑ luxuriā camera clara diruit̄ castitat̄
tales camere repari pn̄t. ꝫ si fundam̄tuꝫ
fidi cadat totū edificiuꝫ diruit̄. Jō apl's
.j. ad Corꝫ.iij. Fundamētuꝫ aliud neō
p̄t ponere pret̄ id qd̄ positū est. ⁊ qꝛ nul
lus p̄t ponere nisi dn̄s. qꝛ ad dn̄m ꝑti-
net disponere domuꝫ Ex isto fidei fun-
damēto xp̄s dꝛ dn̄s primū. ¶ Scd̄m
opus qd̄ req̄rit̄ est baptism⁹ p⁹ creden
ciā qꝛ alias nihil valeret fides ī corde ⁊
in baptismo hō recipit xp̄m in dn̄m. ⁊
facit homo homagiuꝫ abrenunciās satha
ne. ꝓpter h̄ xp̄o dicit̄ scd̄o dn̄s. ¶ Terci
uꝫ qd̄ req̄ritur est obedīa ad sua p̄cepta.
Nā null⁹ rex esset ꝯtētus de suis vasa-
lis si dicerēt sibi. Nos credim⁹ vos esse
regē nostꝫ ⁊ facimus homagiuꝫ ꝫ nihil
precipiat̄ nob̄ qꝛ nihil facerem⁹ ꝓ vo-
bis. req̄ritur ḡ obedīa ad ei⁹ precepta.
Jō Jaco.ij. Quid ꝓdest fratres mei si
fidē dicat q̄s se hr̄e. opa āt non habeat
nunq̄t poterit fides saluare euꝫ. Hic ex
tirpat̄ error dicentiuꝫ ⁊ vtinā nō sit ad-
huc in mundo de ill' hereticis dicētib̄. q̄
crediderit ⁊ baptizat⁹ fuerit saluus erit
Mar. vlti. q̄ dicūt Nō dicit xp̄s aliq̄d
de opib̄. ꝫ ignorācia ducit ad infernuꝫ.
qꝛ īmo xp̄s loq̄t̄ de opib̄ qn̄ dicit q̄ bap
tizat⁹ fuerit ⁊c̄. Nā h̄ xp̄s nō loq̄t̄ de fi
de mortua nullū saluat. ꝫ de vera fide. ḡ
loq̄t̄ de opib̄ qꝛ fides viua nō est sine o
pib̄. h̄ eī mlta bona habet ānexa. alias
nō est viua. auctas sic̄ enī corp⁹ sine spi
ritu mortuū ē. ita fides sine opib̄ mor
tua est. Jaco.ij. Cōtra istos dicit thema

Nō oīs qui dicit mihi dn̄e dn̄e intrabit
in regnū celorꝫ. ꝓpter hoc dicebat xp̄s ali
q̄bus q̄ videbātur fuisse baptizati ⁊ no
lebāt obedire. q̄d vocatis me dn̄e dn̄e
bis. ⁊ nō facitis q̄ dico Luc̄. vi. ¶ Sex
tū secretū est de ꝯuersione cordiali q̄ tria
req̄rit. scꝫ cordis cōtricōeꝫ. oris ꝯfessio-
nē. ⁊ opis satisfactōeꝫ. ¶ Primū ē cō-
tritō. qꝛ sicut fuisti delectatus peccando.
sic doleas ⁊ tristeris ꝯterēdo. ⁊ si tāt⁹ sit
dolor q̄ꝫta fuit delectacō remittit̄ pecca-
tū a culpa ⁊ pena. Si v̄o ꝯtricō sit mior
remittit̄ pctm̄ q̄ꝫtuꝫ ad culpā. ꝫ restat de
pena. Si vero ꝯtricō excedit delectacōeꝫ
nō solū remittit̄ culpa ⁊ pena pctī. ꝫ acq̄
ritur meritū. sicut ī beata magdalena in q̄
cōtricō fuit maior q̄ꝫ peccatū. Jō dicit
scriptura. Recogitabo tibi omēs annos
tuos. Jsa.xxxviij. ¶ Scd̄m qd̄ req̄ritur
est ꝯfessio oportuītate habita. qꝛ si aliq̄s
cōmisisset oīa peccata mūdi ⁊ moreretur
subito. sola ꝯtricō saluat illū si hꝫ ꝓposi-
tū confitēdi ⁊ cōfessionē fecisset si potuis
set. Sꝫ nos q̄ habemus copiā ꝯfessorū
cōfiteri debe⁹. qꝛ sicut ille q̄ tenet in vul
nere ferrū sagitte nō curat̄ nec sibi valēt
medicine seu vnguēta. sicut nec pctōri te
nēti peccatū abscōdituꝫ nō ꝓsunt sibi me
dicine ecciastice. oꝫ ḡ cōfiteri pctm̄. Au-
ctoritas. Qui abscōdit scelera sua vl' pec
cata sua nō dirigeť. ꝓuerb̄.xxviij. Pec-
cata deo abscōdi non pn̄t. ḡ loq̄tur Sa
lomon de ꝯfessione ad hoīes. Hic habe-
rē argumentū ꝯ iudeos de cōfessione. ¶
Terciū qd̄ req̄ritur est satisfactō siue re
stitucō. Jstud terciū dn̄e req̄rit̄. Extir-
patur hic error dicētiuꝫ. q̄d oꝫ me satis
facere deo ꝓ peccatis faciēdo pniaꝫ ⁊c̄.
Nunq̄t xp̄s ꝓ me est mortuus ⁊c̄. verꝫ
est ꝙ passio xp̄i liberauit te de inferno. et
apperuit tibi ianuā paradisi. ꝫ oꝫ ꝙ tu va
das illuc ꝑ boā opa. Sicut de captiuo
ꝓ quo iam est solutū preciū. tn̄ adhuc
oꝫ eū ire ⁊ exire captiuitatē ambulādo.

Idē de restitutōe ad ꝓximū. Multi ñ
pñt dicere istud terciū dñe. Dicat̄ hoc
miraculū qđ accidit lōbardie de illo ma/
gno tyrāno ad quē venit ille scūs homo
q̄ fuerat raptus ad infernū ⁊ viderat pa
laciū qđ ibi fabricabat̄. q̄ vocauit mgr̄os
et doctores q̄rens ab eis si snīa damna/
tōis data ꝯ aliquā adhuc viuentē pote/
rat reuocari. ad quē rñderūt mgr̄i ⁊ doc
tores ꝙ bene qꝛ impossibile est deū dice
re alicui diffinitīe suā damnacōz. qꝛ eēt
cā damnacōis desperacōis ꝫ ꝯminatiue.
Fundamentū habuerūt ab illa auc̄tate.
Ezech. xxxiij. Si dixero impio. Et tyrā
nus Mō videam⁹ q̄d debeo facere. fuit
sibi rñsuz ꝙ tria scz cōteri. ꝯfiteri ⁊ satis/
facere deo ⁊ ꝓximo ⁊c̄. Dicebat iste ty/
rānus dñe dñe bis ꝫ non poterat dicere
terciū dñe scz satisfaciēdo. Satisfactio
fit deo qꝛ si homo peccauit hñdo delecta
cōes in cibo sup̄fluo satisfaciat ī abstinen
cia. ⁊ ieiunio. si ꝑ os male loquēdo satis/
faciat orādo ⁊c̄. ¶ Septimū secretū ē
de cōuersione mūdanali vel ꝓximali quō
est ꝯuersāduz in hoc mūdo. Ad hoc req̄
rūtur tria. Prīo ꝙ recedat de mala soci
etate. Secūdo ꝙ iūgat se deo. Tercō
ꝙ ꝑseueret in bona vita. ¶ Prīo q̄li/
bet debet recedere de mala societate. q̄li/
bet scit suas malas inclinatōes ⁊ familia
ritates. ⁊ ea q̄ sunt nociua vitāda sunt ⁊
expellenda ⁊ ad hoc req̄ritur dñatio. Ec
ce primū dñe. ¶ Secūdo iūgat se deo.
audiendo missas. sermoēs. ꝯfitēdo sepe
et coīcando. in q̄libet coīone dat̄ singu/
laris grā digne coīcantib⁹. ¶ Tercō re/
quirit̄ ꝑseuerācia vsq̄ in finē ecce ꝯuer/
scō v̄tuosa q̄ in hijs trib⁹ cōsistit. Ideo
xp̄s Qui ꝑseuerauerit vsq̄ in finez sal/
uus erit. Math. x. Jō dicit thēā. Non
oīs q̄ dicit mihi dñe dñe. Jō xp̄s. hec ē
volūtas e⁹ q̄ misit me pr̄is vt oē qđ de/
dit mihi pr̄ scz ꝑ bonā vitā. non ꝑdam
ex eo scz incōstanciā. Johis. vi. Dicunt
aliqui ⁊ qualis dñs est xp̄s. qꝛ si homo
seruiat sibi. c. annis sine aliq̄ defectu ⁊ ꝓ
vno defectu quē homo facit totū est ꝑ/
ditū ⁊ homo dānatur. Ecce qual' dñs.
hoc dicebat sel' quidā homo scūs q̄ facie
bat miracula. curabat gētes de infirmita
tib⁹ ⁊ finalit̄ ꝓpter hoc ꝙ sel' nimis curi/
ose respexit quādā mulierē pulchrā val
de ꝓpter qđ ꝑdidit grāz faciendi miracu/
la. Tandē venit ad aliū scm̄ dicens ei q̄
mō ꝑdiderat grāz nesciēs quare. Rñt
ille scūs nō ꝑditur grā sine pctō. Jō vi/
deatis si cū manib⁹ vel ore vel oculis fe/
cistis aliqđ peccatū. Rñt non. nisi qꝛ re
spexi vnā mulierez ⁊c̄. Rñt alius ꝓpter
hoc pctm̄ amisistis grāz. Et ipē indigna/
tus dixit. vere nō seruiā ampli⁹ tali dño
certe solidanus babilonie nō fecisset hoc.
Dicat̄ quō se parabat ire spaciatū ⁊ ī q̄/
dā prato vidit equū ambulantē pulcher
rimū sup̄ quez ascendit ⁊ subito fecit sal
tū vnuz ⁊c̄. ¶ Nota ꝑabolaz ad hoc de
mercatore eūti ad feriā q̄ emit p̄ciosissi/
ma iocalia ⁊ fecit vnū fardelluz qđ tra/
didit vni ꝑteritori ꝓmittens vnū flore
nū ⁊c̄. Ita in ꝓposito qñ deus ꝯuertit a/
liquez de vita mala ad bonā. de peccatis
ad v̄tutē tunc ꝯmittit sibi fardellū cum
p̄ciosis iocalib⁹ scz opib⁹ meritorijs. I
ta ꝙ fardellū bone vite non est tuū. ꝓpt̄
hoc errāt illi qui dicūt ꝓ vno defectu ⁊c̄
ꝫ est dei vt mercatoris ⁊ ꝯmisit ip̄m tibi
Si ḡ tu portas fardellū ꝑ tot annos et
vna die deponis eū ⁊ furatur a te qñ pec
cas q̄d mereris qꝛ ꝑdidisti fardelluz dī
quē habuisti portare vsq̄ ad portaz sui
palacij. Porta est mors. hec est porta
dñi qꝛ ipē eciā intrauit ꝑ eam. Auc̄tas.
Nonne sic oportuit pati xp̄m Lu. vlti.
Cogitate ḡ ꝙ sancta vita vel status pei/
tencie est fardellū a deo nob̄ cōmissum.
Jō non amittere debemus illud ꝫ oꝑari
cōtinue meritorie. Jō apl'us. Duz tp̄s
habem⁹ oꝑemur bonū. Ad gal'. vlti.

¶ Sermo quartus de eadez dnica

Qui facit volũtatez pr̃is mei intrabit ĩ regnũ celoꝝ. Verbũ istud habetur originalr̃ Math. vij. ⁊ recitatiue in euãgelio currẽtis dnice. hoc ꝟbuz est ꝟbuz ⁊ doctrina saluatoris dnĩ nr̃i Jhu xp̃i di. Qui facit volũtatez ⁊c̃. Est hic q̃stio subtilis q̃re xp̃us dicit ꝙ ille intrabit regnũ celoꝝ q̃ facit volũtatez pr̃is. et nõ dicit voluntatez suã vel sp̃ũs sctĩ. Pro cuiꝰ rñsione sciendũ ꝙ sicut tres ꝑsone diuine non hñt nisi vnã essenciã diuinitatẽ ⁊ eternitatez. sic eciã non hñt nisi vnã volũtatez sciaz ⁊ ptãtẽ. Vna eĩ volũtas est pr̃is. filij. ⁊ sp̃ũs sancti. q̃cquid eĩ vult pat̃. vult eciã ⁊ filius ⁊ spiritus scũs. qꝛ eadez voluntas est. Mõ ꝯstat qd̃ dicit̃ ꝙ sol liq̃facit niuez. ⁊ nõ dicit̃ ꝙ radius nec calor cuz tñ omĩa cõcurrãt. Itez si q̃ratur q̃d facit fructificare. dr̃ sol ⁊ nõ radius nec calor ⁊ nõ est nisi vnus sol. Ita est eciã in diuinis ibi pr̃ est ꝑncipiũ non de ꝑncipio. iõ dicitur Qui fecerit volũtatez pr̃is mei ⁊c̃. Et ꝟm hoc dicebat apl̃s. Ex ip̃o scz patre ⁊ ꝑ ip̃m scz filiuz ⁊ in ip̃o scz sp̃ũ scõ sunt omĩa. ad Ro. xi. Pz g̃ rñsio ad q̃stiõz qꝛ noĩando voluntatez pr̃is noĩat eciã voluntatẽ suã ⁊ sp̃ũs scĩ. Jõ dicit. q̃ volũtatez facit ⁊c̃. Vt g̃ nos possumꝰ int̃re in regnũ celoꝝ pꝰ q̃z exiuimꝰ de miseria hꝰ m̃di. videamꝰ q̃ est volũtas d̃i. q̃d vult deꝰ a nob̃. Volũtatez dei declarat nob̃ apl̃us in q̃daz auc̃te di. Probetis q̃ sit volũtas dei bona. bñplacens et ꝑfecta. Ad ro. xij. In hac auc̃te oñditur ꝙ tria vult deus de nob̃. ꝟm ꝙ ter dei volũtas noĩat̃. Vult scz pr̃io ꝯuersionez pñialez. Ecce volũtas dei bona Scdo duracõez ꝟtualez. Ista ẽ bñplacẽs. Tercõ saluacõez celestialez. ⁊ ista est volũtas dei ꝑfecta. Qui hz ista tria intrabit in regnũ celoꝝ. Jõ dicit thema. Qui facit volũtatẽ ⁊c̃. ¶ Dico pr̃io ꝙ vult deꝰ ꝯuersionẽ pñialez. qꝛ q̃ꝫtuncũq̃ homo siue sit religiosus siue clericꝰ siue laycus sit pctõr ⁊ male vite non vult deus suã damnacõez ꝫ vult suã ꝯuersionẽ pñialez. s. ꝙ ꝟtat dorsuz mũdo ⁊ creaturis. ⁊ ꝟtat faciẽ deo. hoc fit ꝑ pñiam. ꝑ ꝯtricõez de peccatis. ꝓpositu nõ redeundi. ꝯfitendi. seruãdi pñiaz. orãdi. audire missas ⁊ sermoẽs. Ista ẽ volũtas d̃i bona. Rõ qꝛ sapiens argẽtarius pꝰ q̃z fecit cupã auri vel argẽti siue ymaginez vl̃ coronã vel aliq̃d iocale cũ magno labore ⁊ expensa ⁊ aliq̃ casu cadit in puteo sicco. ⁊ ꝓfundo argẽtarius nõ dimittat eã ymmo descendit qꝛ p̃ciosa res est. Idez si cadit in puluere mũdabit eã. Idẽ si cadit i luto vel int̃ lapidẽ maculat̃ vel frãgitur ⁊ in incude adaptat̃. Idez si cadit in aq̃ vel in igne vel si ex antiq̃tate detur pat̃. nõ ex hoc dimittit eã. ꝫ polit ⁊ mundat ⁊ tũc pulchtudo reuertit̃. Ita facit deus. p̃ciosuz iocale fecit deus auri purissimi de hoĩe ⁊ de muliere. A pr̃iccipio fecit deꝰ vasa de ere ⁊ cupro. qꝛ formauit creaturas corꝑales corruptibiles de argento qñ creauit creaturas corꝑales incorruptibl̃es. Sz de auro qñ fecit hoĩez plꝰ valet hõ q̃z aliq̃ creatura corꝑal̃. Ita hõ non fuit factus a deo vt alie creature ⁊c̃. Faciamꝰ hoĩez ⁊c̃. Gen. i. Et nõ dixit. fiat hõ sicut de alijs creaturl̃. ecce vas auri si casu aliq̃ cadit ⁊c̃. Cadit ãt homo in puteo ꝓfundo qñ de gr̃a dei et bona vita cadit ĩ puteo ꝓfũdo sup̃bie sicce sine deuocõis hũilitate. Sup̃bꝰ eĩ credit ascendere ⁊ descendit cũ lucifero Sed argentariꝰ met descendet ne ꝑdat̃ qñ dat homini cõpunctões cordis ⁊ cogitat infra se dicẽs. De q̃ sup̃bis. de fortitudine. cras eã perdes. Idem de pulchritudine de dignitate. officõ. de hoĩs operibꝰ. ⁊ tunc extrahit̃ homo de puteo.

qñ humiliat̃ tunc vas auri redit in men
sa gr̃e dei de qua cecidit. Jō Joel. ij. Cō
uertimi ad me dicit dñs. ¶ Scdo cadit
in puluere auaricie qñ facit vsurā furta.
etc̃. Dauid. Nō sic impij scz vt iusti. nō
sic. s̃ tanq̃ puluis quē ꝓicit vētus a fa-
cie terre. Sed deus tanq̃ bonus argen-
tarius ip̄m eleuat ⁊ mūdat. qñ dat sibi
cor ad faciendū restitutōez. ¶ Tercō ca
dit in luto vel stercore luxurie qñ dimis
sa vxore vel ecōuerso peccat. Idē de ill'
qui nō sunt in mr̃ionio. Sed bon⁹ argē-
tari⁹ lauat qñ luxuriosus plorat sua pec
cata. Lauātur enī peccata aqua lacrima
rū. ⁊ sanguīe disciplinarū. Hic scz luxu
riosus est q̄ venit sup̄ ad deuz ꝑ aquā et
sanguinē. pr̃ia Joh̄. v. ¶ Quarto cadit
sup̄ lapides duros ex peccato īuidie. tūc
cōiūctō dura q̄ est caritas frāgit̃. s̃ deus
bonus argētarius repat ꝯiunctōez quā
do dat sibi cor dulce ⁊ beniuolū ad dili-
gendū om̄s. Jō aplus. Sup̄ oīa carita-
tē habēte ꝙ ē vinculū ꝑfectōis. Ad co
loc̃. iij. Ecce solidat̃ ⁊ ꝯiunctō. ¶ Quin
to cadit in aqua currēti ex pctō gule. aq̄
exit a fonte ⁊ currit ad mare. Sic pctm̄
gule est fons luxurie. qr gulosus statim
currit ad luxuriā. ¶ Sexto cadit ī igne
ꝑ pctm̄ ire ꝙ nō est nisi ignis. Dicit ira-
cūdus ꝑ corpus xp̄i ⁊c̃. ego vindicabo.
etc̃. Sz iste ignis extīguit̃ aqua remissi-
onis ⁊ pacīe remittēdo vt deus vob̄ re
mittat pctā. ¶ Septīo fit rubiginosum
ex pctō accidie. qr sicut dom⁹ q̄ nō inha
bitat̃ ꝑ se destruit̃. Ita ꝑsona q̄ ꝑdit tē
pus. s̃ deus bon⁹ argētarius repat. Ec-
ce q̄re vult deus ꝯuersionē pn̄ialez. Au
ctoritas. Nunq̄t voluntat̃ mee ē mors
impij dicit dñs ⁊ nō vt ꝯuertat̃ a vicijs
suis ⁊ viuat. Ezech̄. xviij. ¶ Nota vt
cōuertat̃ sicut tenet dñ est in pctō faciez
ad pctā ꝙ ꝯuertat̃ dorsuz ad pctā ⁊ faci
em ad deū. Et ista ē volūtas dei bona.
Apl's. hoc bonū ⁊ acceptū est corā sal-
uatore nr̄ō deo q̄ om̄s hoīes vult saluos
fieri ⁊ ad agnicōez veritatis ꝑuenire. pri
ma ad Thy. ij. ¶ Nota q̄ vult oēs hoī-
nes saluoō fieri. Sz diceres q̄re non fit.
Solucō qr tu nō vis exire ⁊ recedere de
pctīs. Et licet de⁹ velit oēs saluos fieri.
tñ nō cogit liberꝫ arbitriū. Jō infideles
et mali xp̄iani in pctīs indurati nolūt sal
uari ⁊ ad cognicōez veritatis veīre. hoc
tāgit infideles qr si debent saluari. pr̄io
hñt venire ad agnicōez v̄itatis. Ecce q̄
re dicit thea. Qui facit voluntatez ⁊c̃.
¶ Scdo dico ꝙ vult deus a nob̄ dura-
cōez v̄tualez cū dicit̃. volūtas dei pla-
cēs. Postq̄ homo ē cōuersus ad deum
debet ꝑseuerare ⁊ durare v̄tualiter. Añ-
q̄ homo eligat bonū modū viuendi dz
bene cogitare respicere ⁊ videre q̄lis mo
dus bene viuēdi erit sibi melior ⁊ vtili-
or vt posset saluare aīaz suaz. si ad hoc ñ
sufficit intellectus ꝓprius. Petere ꝯsili-
uz a ꝑsonis discret̃ ⁊ sapiētib⁹. ⁊ postq̄
elegerit statū. mori ī illo statu electo dz
et durare. Sz plerique ꝯuersi. de instācia
et status mutacōe tēptant̃. vtz pr̄io de
religiosis. Dicūt cartusienses. q̄d facio
ego mō solū ꝓficō mihi ꝑ̄pi. Nunq̄d essz
melius p̄dicare: ⁊c̃. Ecce tēptacō dyabo
lica. Dñt dicere. verꝫ est. bonū est p̄dica
re. s̃ ego elegi istū moduz. Jō in ista reli
gione volo mori Itē dicūt mendicātes
qr ordo nō dat mihi vestitū s̃ soluz vi-
ctū ⁊ debil'r. iō oz me hr̄e familiaritates
⁊c̃. Nunq̄d esset mihi meli⁹ vt essez car
thusiensis: ⁊ sic cor nō quiescit Jō nūq̄
tales hñt deuocōez. Itē dicūt clerici. tu
habes tenere mulierē vt seruiat tibi ⁊c̃.
et occasio ē peccādi. Jō si esses religios⁹
nō oporterz ⁊c̃. Itez tēptat laycos de
ciuitatib⁹ vt vadāt extra vt possent bñ
viuere. Illos q̄ sunt ext̃ vt veniāt ad ci-
uitatez ⁊c̃. ⁊ sic dyabolus tēptat intm̄.
ꝙ pauci sunt q̄ pñt viuere q̄eti ⁊ pacifici
Jō reformare se dz homo ⁊ durare vir

tualiter qꝛ ita vult deus Auctas. Legit̄
Johis vlti. ꝙ beat⁹ petr⁹ interrogauit
xp̄m de Johāne euāgelista di. Dn̄e hic
āt q̄d. Rn̄t xp̄us. Sic eū volo manere
donec veniā. Joh. vlti. Figurabat̄ ꝫ qd̄
dixi scz duracō virtual. qꝛ Johes inter
p̄tatur grā vel in q̄ est grā. Vult de⁹ ꝙ
illi q̄ sunt in grā durēt ⁊ ꝑseuerēt. Sic
eni volo manere dn̄e. ⁊ ꝑ q̄ꝫtuz tp̄is. ꝑ
annū vel ꝑ annos. Rn̄t donec veniā scz
in morte. Ecce duracō v̄tualis. ¶ No
ta hic exēpluz de beato bn̄dicto ad quez
venit quidam canonicus regularis au-
dita e⁹ fama ⁊ sue religionis petēs vt ip
sum recip̄et in suo ordine. qꝛ ordo suus
erat nimis laxus ⁊c̄. Rn̄t beatus bn̄di-
ctus d. Religio beati augusti est ita boā
vt mea. iō non mutetl vos. Canoicus
āt indignatus cogitās forte ꝙ beat⁹ be-
nedictus haberet ꝑ grā ꝙ ipē vellet suā
religionē intrare. Rn̄dens q̄re g̊ in tuis
libris tu laudas ꝑfectōez vite si nō vis
me recip̄e. Et bn̄dictus. Ego laudo per
fectōez vite ꝫ nō laudo mutacōez stat⁹
Jō apl's. Vnusq̄sq̄ maneat ī vocacōne
in q̄ vocatus est. ita vult deus. Jō dixit
dauid postq̄ fuit ꝯuersus ad deū. Dn̄e
in volūtate tua p̄stitisti decori meo scilz
statui vel vite sp̄uali v̄tutez vel fortitu
dinē. p̄s. xxix. Ista est volūtas dei bene-
placēs. Dauid. Bn̄placitū est dn̄o sup
timētib⁹ eū ⁊ in eis q̄ sperāt sup mīa e⁹
p̄s. c. xlvi. ¶ Nota sup timētes eū q̄. s.
timēt mutare statū. qꝛ sicut arbor q̄ trās
plātatur morit̄. vel ē saltez timor de ei⁹
morte. Ita de ꝑsona q̄ mutat statū. ¶
Dico tercō ꝙ vult deus a nob̄ saluacōz
celestialē. Ecce ordinē. Prīo vult con
uersacōez. Scd̄o duracōez. Tercō sal-
uacōez qꝛ ad istū finē creauit nos. Cui⁹
libet agētis intencō est ducere opus suū
ad finē. ꝓpt̄ quē opat̄. Ita xp̄s de se di.
venit filius scz homīs saluare qd̄ perierat
Math. xviij. Perijt homo ī hoc mūdo
in q̄ posuit nos de⁹. ꝫ deus ī carnē venit.

ondens nob̄ viā paradisi di. Hec ē via.
ambulate ī ea neq̄ ad dexterā neq̄ ad si
nistrā declinabitl. Isa. iij. O dicūt gen-
tes si ego irez ꝑ istā viā nō essez diues
Jō faciūt vsuras. rapinas. furta ⁊ sic de
alijs pctīs. Ecce q̄liter pereūt ꝯ dei vo-
luntatē q̄ nō vult cogere libez arbitriuz
Jō xp̄s sic nō est volūtas añ prēz v̄m
q̄ in celis est vt pereat vn⁹ de pusill' istl.
Math. xviij. Vult g̊ de⁹ saluacōez ce-
lestialez ⁊ ista est volūtas dei ꝑfecta q̄
ducit ad paradisuz. q̄ cepit in vob̄ opus
bonū ꝑficiet vsq̄ in diē xp̄i Jh̄u. scz in
morte qñ recipiet aīaz de corp̄e. Ad phi
lippēn. prīo. Beo grās.

¶ De eadem dnica Sermo q̄ntus.

Arēs debito
res sumus. Verbū istud ha
bet̄ originalit̄ ad Ro. ca. viij
et recitatiue ī epl'a currētis dnice Pro
declaracōne h⁹ v̄bi oz declarare de q̄ su
mus debitores ⁊ q̄nq̄. Pro c⁹ decla-
racōe recordor de quadā doctrina ph̄ij
in libro posterioꝝ. ꝙ demōstracō potissi
ma est qñ ꝑ diffinicōez essencialē rei ꝑ
bātur ⁊ ꝯgnoscūt̄ ꝓpria e⁹. g̊ ad sciendū
ꝯdicōes ⁊ ꝓprietates hoīs ⁊ ad q̄d tenet̄
videam⁹ diffinicōez hoīs. de q̄ inuei du
as diffinicōes. Prīa ph̄ij ꝫ defectuosa
Scd̄a est theologie ¶ Prīa est ista. hō
est aīal rōnale mortale ⁊ ista hz tres de
fectus. Prīo deficit sibi vl'itas. qꝛ diffi
nicō dz ꝯpetere oīb⁹ suis suppositl. ꝫ ista
nō ꝯueit xp̄o nec v̄gini Marie. ⁊ ꝫm o-
piniones mgr̄oꝝ doctoꝝ eciā non ꝯueit
btō Johi euāgeliste. qꝛ dicūt aliq̄ doc-
tores eū esse in celo cū corp̄e ⁊ aīa ⁊c̄.
Scd̄s defect⁹ ē qꝛ ista diffinicō nullaz
facit mencōez nisi de cā materiali ⁊ for
mali. ꝫ de cā effectīa ip̄ius hoīs nihil di
cit q̄ est de⁹. qꝛ ph̄ij nō intellexerīt creati
onē. ymo dixerīt ꝙ ex nihilo nihil fit.
¶ Tercius defectus est. quia non facit

mentōem de causa finali ipius homis scz de btitudine. nec mirū. qz cognitio phoꝝ nō tm̄ ascēdit. licet eoꝝ cognitio ascendere vsqꝫ ad nonū celū. qz vocarūt pmuz mobile. tamē ad celū ꝙ est loc⁹ btitudinis nō ꝑtingerūt tn̄ phi credebāt se demōstrare. Sed diffinitio bona ⁊ sine defectu ipius homis est theologoꝝ dicētiū homo est creatura rōnalis ad beatitudiez ordinata. In hoc ꝙ dicit hō est creatura. facit mentionē de causa effectiua. qz homo est effectus dei. qz creatura est effectus creatōis. ⁊ ꝯuenit cū scriptura. Scitote qm̄ dn̄s ipē est de⁹ ipē fecit nos ⁊ nō ipi nos ps. xcix. In h ꝙ dt rōnalis oñdit causam formalē ⁊ differt ab angelo q̄a angelus non est rōnalis ꝫ intellectualis. Rōnalis est qz ꝑ discursū accipit cognitōez de rebꝫ scz ꝑ nota ꝑueit ad cognoscēdū ignota. sed angelus sine discursu simul intelligit. ptz h ꝙ deficit porphirius qm̄ dixit sum⁹ rōnales nos ⁊ dij ꝫ mortale additū sepat nos ab illis. Cā materialis etl ꝑt addi in diffinitōne. Cā finalꝫ tangitur cū dr ad btitudiez ordiata. Ex ista diffinitōe ego facio fundamentū q̄a hō est creatura dei. Ideo obligatur suo creatori in aliquo. Itē qz est rōnalis et p ꝯsequēs ꝓxio socialis. ideo in aliq̄ tenetur ꝓximo. Itē qz ad btitudinē ordinatur tenet sibi met in aliquo scz vt se ꝑpatet ad illā. Ergo fratres debitores sum⁹ scz dō ꝓximo. ⁊ de nob metipis.

¶ Primo debem⁹ deo honorē ꝑncipalē

¶ Scdo debem⁹ ꝓxio dilcōez frnalem.

¶ Tercio debem⁹ nob metipis rigorem pmalē. ¶ Dico pmo ꝙ debem⁹ deo ⁊c. dt phus ꝙ honor est exhibitio reuerēcie in testioniū vtutis. vbi gra. qn̄ hō vidz aliqꝫ honorabilē ꝑsonā cogitat ꝙ ē vtuosa ⁊ excellēs ī aliq̄. Ido fit sibi reuerencia. Ista reuerēcia exhibet alicui ꝑsōe ꝓpter aliqꝫ q̄tuor causaꝝ scz vel ꝓpt potēciā vl ꝓpt sciaz vl ꝓpt vtilitatē vl ꝓpt scitatē ¶ Propt potēciā honorāt nō solū imꝑatores reges ⁊c. ꝫ etl officiales ī testioniū vtutl potēcie ꝓpt h ꝑcepit apl'us ꝯuitoribꝫ vt dn̄os suos honorēt ⁊c. di. Quicunqꝫ sunt sub iugo ꝯui dn̄os suos om̄i honore dig̃s arbitrēt. j. thi. vj. Nota om̄i honore nō ijꝑ dulie nec latrie que soli deo ꝯpetit ꝫ om̄i honore scz cordis n̄ despiciēdo ⁊ oris reuerencialit loquēdo ⁊ opis hūilit obediēdo. ¶ Scdo aliqui honorant ꝓpt sciaz licz pauꝑ sit si habet sciaz acq̄sitā vl infusā dign⁹ est honore. Iō ꝑcepit de⁹ honorare senes. Rōez assignat Job. xij. qz in antiq̄s est sapia sciz vt ꝯmuni⁹. Ideo ꝑcepit de⁹ corā cano capite ꝯsurge ⁊ honora ꝑsonā senis Lenit. xix ¶ Tercio ꝓpt vtilitatē qn̄ aliq̄ ꝑsona ē alicui vtilis ⁊ bn̄fica. talis ꝑsona honorat ab alia. Ista rōe fit honor medicis qz sunt vtiles ⁊ necessarij Eccī. xxx. Honora medicū ꝓpt necessitatē. i. vtilitatē. Ista eadē rōe ꝑcepit de⁹ vt filij honorent ꝑntes ꝓpter vtilitatē q̄ꝫ ab eis habuerūt ⁊ etiā spectāt. Honora patrē tuum et mr̄em tuā ꝙ est mandatū. pmū in ꝓmissiōe vt bn̄ sit tibi ⁊ sis longeu⁹ suꝑ terrā ad Ephe. vj. ¶ Quarto ꝓpter sanctitatē qz licet ꝑsona nō sit potēs nec sciens nec vtilis tn̄ ꝓpter sanctitatē honoratur. Ista rōne deus ꝑcepit honorare ꝓximos qz quibꝫ dz ꝑsumere de ꝓximo ꝙ est bonus ⁊ sanctus. Ideo vultis ꝙ honorem⁹ nos inuicē ꝑueniētes ad Ro. xij Nota ꝙ ꝑueniētes qz q̄libꝫ dz ꝑueire Iō. j. pe. ij. Oēs adorare ⁊ apl's dt modū scz honorare inuicē ꝑueientes ad rō. xij. Nota ꝑueientes qz q̄libꝫ dz ꝑueire honorādo aliū. qz ille q̄ incipit honorare aliū. lucret meritū. Istis q̄tuor rōibꝫ ꝑsone honorāt nec suut alie cause ⁊ si sint reducūt ad istas q̄tuor cās. Hijs etl q̄tuor rōibꝫ debet dō honor ꝑncipalis.

¶ Propt potenciā qz si ex potēcia r̄ges ⁊ imꝑatores honorant. mltomagis de⁹ quid sunt reges ⁊ imꝑatores nisi officiales dei. totam potenciam habent

a deo. et q̄d est papa vl' q̄d sunt p̄lati ni/
si vicarij pape xp̄i. Non est potestas nisi
a deo q̄ a deo sunt ordinata sunt. itaq; q̄
resistit potestati dei. ordinatōni resistit.
ad Rom̄. xiij. Si ergo ex potētia aliq̄s
honorat̄: multo magl' d̄s debet honorari
q̄ est fons totius potētie a quo om̄is po
testas est diriuata. Iste honor p̄ncipal'
fit deo in or̄oe hūili in q̄ homo dz flecte
re duo genua. dn̄is tp̄alib; scz regib; ꝛc̄
solū vnū genu ē flectēdū scz sinistrū. q̄z
solum hn̄t dn̄iuz sup̄ corp⁹. Jō math̄.
x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus.
aīaz autē nō pn̄t occidere. s̄ poti⁹ timete
eū q̄ p̄t aīaz ꝛ corpus ꝑdere in gehen/
nā. p̄latis dz flectere genu dextrū. q̄z ha
bent potentiā ꝛ p̄latōz sup̄ aīaz. s̄ d̄o q̄
hz dn̄iuz sup̄ corpus ꝛ aīaz duo genua
debent flecti. Ideo qn̄ adoratis corpus
xp̄i vl' oratis flectitis duo genua. viuo
ego dicit dn̄s. q̄z mihi curuabit̄ om̄e ge
nu Isa. xlv. scz dextrū ꝛ sinistrū. ¶ No
ta ꝯfitebitur om̄is lingua s̄ qn̄o cū n̄ ha/
beas nisi vnā linguā intelligit̄ hoc. dico
q̄ ymo habemus duas linguas corporl'
scz ꝛ aīe. lingua corp̄is hō loq̄tur deo ī
or̄oe. lingua aīe loq̄tur deo in ꝯtemplati
one. q̄z ꝯtemplat̄ corde q̄ d̄r ore. lingua
aīe est similis līgue angeloꝝ q̄ ꝯtemplā
do loquuntur. De ista duplici lingua d̄t
apl'us. Linguis hoīm loq̄r ꝛ angeloꝝ. j.
ad Corin. xiij. Honor p̄ncipalis fit deo
duob; genib; ꝛ duab; linguis. q̄z alias
si lingua corp̄is hō loquitur d̄o ꝛ lingua
aīe coq̄nario ꝛc̄. nihil vl' parū valet or̄o
ptz etiā h̄ defectus illoꝝ q̄ qn̄ pulsatur
campana ꝑ corp̄e xp̄i vel aue maria nō
curant nec flectūt genua nec orant. quia
om̄es dn̄t flectere genua et orare duab;
linguis ꝛc̄. Ex ista auc̄tate viuo ego d̄t
dn̄s mihi curuabit̄ om̄e genu ꝛc̄. ¶ Se
cundo debem⁹ d̄o honorē p̄ncipalē ꝓpter
sciaz. q̄z si aliq̄s ꝓpter scientiā est honorā
dus vt ꝓbaui multo plus deus q̄ ē fons

sciētie infinite. nam sciētia nostra respec/
tu sciētie dei stulticia est. Sciencia hui⁹
mūdi stulticia est apud deū vt d̄t apl'us
Etl' noctua credit h̄re bonos oculos sed
nos reputamus eā cecam. Ita q̄ se exis/
timat scire aliq̄d nō dū ꝯgnouit qn̄o op/
porteat eū scire. j. ad Corin. viij. Ideo
dicit apl's de ph̄is q̄ credebāt scire se. di/
cētes se esse sapiētes stulti facti sunt ad
Rom̄. x. Ideo soc̄tes optim⁹ ph̄oꝝ in/
terrogatus de sua scīa. Rn̄dit vnuz scio
q̄ nihil scio. s̄ deus q̄ est claritas eterna
ꝛ sciētia infinita ē om̄ia sciēs ꝛ prospici/
ens. Quia om̄ia nuda ꝛ apta sunt oculis
eius ad Hebre. iiij. Quia corda et cogi/
tatōnes ꝛ v̄ba eciaz secreta ꝓlata ꝛ oīa
pn̄tia ꝛ futura om̄ia scit ꝛ nuda ꝛ apper
ta sunt oculis eius. Si ḡ ꝓpter sciētiā de/
betur honor alicui homī multo magl' deo.
exq̄ oīa sunt nuda. Nota q̄ i corp̄is xp̄i
adoratōe hō denudare dz caput suū. etl'
religiosus vl' clericus quādo in choro d̄t
anthiphonā vl' rn̄soriū et sil'ia dz caput
suū denudare q̄ꝫtūcunq; vigeat frigus.
Mulieres maritate seu vidue sp̄ i or̄oe
caput dn̄t h̄re velatū. secus de v̄ginib;.
ista ē doctrīa Pauli. j. ad Cor̄. xj. Oīs
vir orās aut ꝓph̄ans velato capite detur
pat caput suū scz xp̄m. Oīs aūt mulier
orans aut ꝓph̄ans nō velato capite de/
turpat caput suū. ptz h̄ culpa ꝛ negligē
tia ꝛ irreuerentia illoꝝ q̄ in or̄e seu cor/
p̄is xp̄i adoratōe nō denudāt caput suū.
s̄ si hn̄t loqui pape vl' regi seu magr̄o sci/
unt discoop̄ire caput ꝛc̄. ¶ Tertio ho/
norat̄ aliq̄s ꝓpter vtilitatez. q̄z exq̄ reci/
pit bn̄ficia ab aliq̄ nisi sit ingratus hono/
rat bn̄factorē a quo habuit vel spectat
habere vtilitatē vel ꝓficuū. Ista ratōe
iuriste honorantur. Modo vidam⁹ quā
vtilitatē habemus a deo. declaretur h̄ ꝑ
regulam ph̄i di. Rerum naturaliuz re/
cipientiū peregrinas formas. i. extraneas
q̄dam recipiunt permanent̄ q̄dam soluz

in pñtia agētis vbi grā. de aqua q̄ de na
tura sua est frigida q̄ recipit calorē q̄ est
sibi forma extranea tñ retinet illud p ma
gnū tp̄s. Idē de cā dela cui lumē est for
ma peregrina tñ recipit pmanēt. s aer ne
scit retinere formā pegrinā nisi in pñtia
agētis. qz q̄ꝫdiu corpus luīosum est sibi
pñs illuīat qd si abest statiz pdit lumen
Idē de speculo q nescit retinere imagiez
nisi in pñtia agētis. Mō q̄cq̄d nos ha/
bemus. recipimus a deo. ⁊ pfctōes ⁊ bo
na q̄ recipim⁹ sunt nob vt forme pegrīe
Ideo apl's. Quid hēs qd nō accepisti.
si aūt accepisti q̄d gl'aris q̄si nō accepis.
j. ad Cor. iiij. Nec recipim⁹ pmanēter.
s solū in pñtia agētis. qz sine eo nihil pos
sum⁹ retinere. ideo sic dedit sic ꝯtinue in/
fluit. ꝯseruādo alit si p instās amoueret
a nob suā pñtiā totū anihilaret p conti
nuū g̃ in fluxū ei⁹ retinem⁹ bona que ab
eo recepimus. Si g̃ ꝓpter vtilitatē hītā
vl' hñdā aliq̄s dz honorari. Multo ma
gis ex ista rōne debemus deū honorare
pncipalit. honor q̄z sibi debem⁹ ex ista ra
tōe in hoc ꝯsistit q in orōe nō solū flecti/
mus genua s ꝓstram⁹ nos ad terram. ⁊
istū modū seruat eclia in die veneris scā
maxime. vbi innuit q nos sum⁹ de t̄ra ⁊
q nihil hēm⁹ a nob metip̄is. s ab eo ha/
bem⁹ oīa. Ergo veīte adorem⁹ ⁊ pcida
mus añ deū qz ipē fecit nos qz ipē ē dñs
de⁹ nr̄ ps. xliij. ¶ Quarto honorat ali/
q̄s nō potentia nec sciētia nec vtilitate s
scītate vt dixi. ꝓpt s debem⁹ deū honora/
re pncipalit q̄ ē scītas a q̄ oīs scītas depē
det. Isa. xl. Oms gētes scz in ꝯspectu dī
q̄i stilla situle reputate sunt sic situla des
cēdit in puteū ad hauriendū aquā ⁊ as/
cēdit stillādo. Sic xp̄c descēdit in puteo
vteri vginalis ⁊ in situla hūanitatis hau
sit aquā scītatis et de eo distillant gutte.
Quia Petrus ⁊ paulus dicūtur sancti
⁊ alij sci. Quia vna gutta isti⁹ xp̄i situle
stillauit in petro ⁊ alia in Paulo ⁊ sic de

alijs. Si ergo vni homī q̄ nō hz nisi vnā
scītatis guttam debem⁹ honorem. Mul
to plus deo ⁊c. In quo ē oīs bonitas ⁊
sanctitas. Ideo Math. x. Quidā doc/
tor dixit xp̄o. Magister bone ⁊c. Xp̄us
reprehendens eum rñdit. Quid me dicī
bonū nemo bonus nisi solus deus. Sed
dices nōne xp̄c erat deus quare ergo re/
prehendit eū Dicend q ille doctor cre/
debat xp̄m soluz hominē bonū ⁊ sanctū
sed non credebat ip̄m esse deū. Ideo xp̄c
innuens q nullus alius a deo est pfecte
bonus nec sctūs dixit. Nemo bon⁹ sim/
pliciter nisi solus deus oms alij sunt bo/
ni ⁊ sancti pticipatiue ⁊ s̄m q̄d de hoc vi
de b. Tho. j. pte q̄sti. vj. Sicut ergo ille
qui est albus s̄m dentes non dicitur al/
bus simpliciter nec nos vna virtute su/
m⁹ dicēdi boni simpl' nec vna gutta scī/
tatis sancti essentialiter. vbi gratia si ha/
betis virtutē castitatis vel humilitatis.
estis albus s̄m dentes scilicet estis bo/
nus s̄m illam veritatez sed non simpli/
citer. quia si ex prima parte estis casta ex
alia estis superba. Item si ex vna parte
estis humilis ex alia parte estis luxurio/
sus. Ecce quare xp̄us dixit nemo bonus
sp̄ simplicit ⁊ essencialiter nisi solus de⁹
¶ Honor quē xp̄o debemus ex hoc ē q
debem⁹ sibi inclinare a cingulo vs supi⁹
quasi dicēdo vos dñe inclinastis vos p
nobis. Ideo vt vob assimilemur inclīa/
mus. Ideo ad ephe. v. xp̄c dixit. Imita
tores mei estote sicut filij carissimi. Si
g̃ aliq̄s dz honorari ex potēcia vel sciētia
vl' vtilitate seu scītate p̄cipue ⁊ sup ōs
dz honorari deus. Ergo ī oīb honorifi/
cet de⁹ p ih̄m xp̄m dñm nr̄m cui ē glia
⁊ imperiū in scl'm scl'oꝝ amen. j. pet. iiij.
Ergo fratres debitores sum⁹. ¶ Dico
scdo q debem⁹ pximo dilcōez fratnalē
qz sum⁹ rōnales ⁊ habemus ꝯuiuere scz
adinuicē. Ideo debemus nos inuicē di
ligere. dilectio em̄ debitum est. Et sicut

ille q̄ debet alteri pecunias vel alia bona q̄ nō vult soluere dāpnat̄ Idē qui non vult soluere ꝓximo debitū dilectōis cordialis dānat̄ Sz hodie istd̄ debitū male soluit̄ quot ꝓchdolor sūt odia ⁊ desideria vindicte in mūdo Ideo apl̄us Fr̄es nemini q̄dq̄ debeatl̄ nisi vt ī vicē diligatis ad. Ro. xiij. Nota nemini q̄dq̄ debeatis scz corporale Duplex est debitū scz corporale ⁊ cordiale. ⁊ differūt. qz soluto debito corpali vel pecuniali. homo est liber a debito. sz de debito cordiali ꝙ debet solui quāto pl⁹ soluit̄ pl⁹ tenet̄ homo soluere. qz q̄nto pl⁹ soluit̄ ille q̄ soluit efficit̄ sāctior ⁊ q̄nto ꝑsona ē sanctior tāto pl⁹ tenet̄ ꝓximū diligere Istd̄ debitū dilectōis in hac vita ⁊ etiā ī alia soluit̄ qz sācti diligūt se mutuo. Vñ dicit aug⁹. ꝙ p̄ceptū de dilectōe in hac vita inchoat̄ ⁊ in alia īplet̄ Istud preceptū debet solui ex corde ex ore ⁊ ope Corde soluit̄ isto modo qz si ꝓximus sit male vite debem⁹ desiderare suā ꝯuersionē ⁊ orare vt exeat pctā ⁊c̄ Itē quādo erit in bona vita debem⁹ ip̄m diligere ⁊ ꝓ eo orare vt in ea ꝯseruet̄ ⁊c̄ a malis ⁊ ꝑiculis Ore soluit̄ salutādo adīuicē qz dilectō cordis ore oñdit̄ qz etiā si homo diligit ꝓximū corde ꝫ nō vult loqui sibi tal̄ dilectō defectū habet. In isto defectu sūt muleres q̄ nolūt loq̄ dicendo Ipsa dixit michi īiurias ⁊c̄ ope soluit̄ ꝯuiendo ⁊ sb̄ueniēdo adīuicē Ideo dicit̄. j. Johis tertio. Filioli mei nō diligam⁹ v̄bo neq̄ lingua sp̄ tm̄ ꝫ ope ⁊ veritate Nota nō diligam⁹ v̄bo. v̄bū ꝓprie ē cōceptus mētis. ideo sig̃t dilectōz cordis q̄ nō solū corde vel lingua est soluēda. ꝫ etiā ope ¶ Dico tertio ꝙ debem⁹ nob̄ metip̄is rigorē penitētialez qz ad beatitudinē sum⁹ ordinati hinc est ꝙ necessariū est vt ꝑem⁹ nos ꝑ penitentiā nō debem⁹ viuere ꝯm carnis inclinationē vel sensualitatē. Ido apl̄us postq̄ dixit fratres debitores sumus dixit non carni vt ꝯm carnē viuamus. Si em̄ ꝯm carnem vixeritl̄ moriemī. Si aūt spū carnis ⁊c̄ mortificaueritis viuetis. Nota ꝙ p̄ñia ē duplex. scz eligēda ⁊ infligēda ¶ Prima ē volūtaria q̄ñ scz bō eligit sibi certas ꝯroes ciliciū vl̄ hmōi. ⁊ si discrete illam ꝯtinuat multū placz deo talis p̄ñia. Alia p̄ñia ē inflicta vt īfirmitas ⁊ paupertas. aduersitas ⁊ similia. bona p̄ñia est si sumat̄ cū salsa paciētie q̄si dicendo deo. Bñe ego recipio istā p̄ñiam qz peccata mea ꝫ bene demeruerunt ⁊c̄. Ideo vos vt ꝯfessor dedistis mihi istā p̄ñiaz ⁊ ego recipio libent̄ ⁊ pacient̄. Jō Luc. xxj. In paciētia vr̄a possidebitl̄ aīas vestras. ¶ Sermo sext⁹ de ead̄ dñica.

Testimoniū reddit spūi nr̄o ꝙ sū⁹ filij dī ad ro. viij. cap̄. Thema dat mihi motiuū ꝙ p̄dicez de filiatōe q̄ꝫ hēm⁹ a Jhu xp̄o per gratiā scz q̄ño sum⁹ filij dei ⁊ in q̄ cognoscit̄ ista sil̄acō. Sed p̄mo salutet̄ v̄go maria resumat̄ thema. Questio ē multū bona in theologia. an aliq̄s de se vel de alio possit cognoscere certitudinaliter ꝙ sit filius dei ꝑ gr̄am. Rñsio stat in ꝯclusionib̄ duab̄. ¶ Prima ꝙ ꝑ causā sciēcialit̄ nō p̄t sciri. ¶ Scdo ꝙ ꝑ effectus ꝯiectualit̄ p̄t sciri. Ecce due q̄ones vna affirmatiua ⁊ alia negatīa. ¶ De p̄ma q̄stiōe q̄ dicit ꝙ ꝑ causam sciencialit̄ nō p̄t sciri. Rō est qz cā et p̄ucipiū filiationis Jhu xp̄i ē volūtas diuīa. ⁊ cuz ista nō p̄t sciri nisi sp̄āli reuelatōe igit̄. Sed bñ ꝯiectualit̄ ꝯm ꝙ d̄t scda cōclusio. q̄ñ hō ī creatura vidz effectus. q̄ nō venerit nisi ꝑ diuinā grām declaretur hoc sicut d̄ arbore si fieret q̄stio ista. tunc homo d̄ se vel de alio potest coniectuari ꝙ est filius dī per gratiam. declaretur hoc sicut de arbore si fieret homo ista arbor viuit vel nō oportet respondere ꝑ distinctōz scz

Dnica viii post Tri nitatis Sermo vi

q̄ per causā nō potest sciri qꝛ causa ⁊ p̄n-
cipiū arborꝭ vite ē radix q̄ est ignota ⁊c̄
Sed p̄t sciri ꝑ effectꝰ qñ arbor floret ⁊
ꝓducit folia fructꝰ scitur q̄ viuit. Ita in
ꝓposito Cogitate q̄ ōnes sumꝰ arbores
plantate in viridario Ido Marci. viij.
vido hoīes velut arbores ābulātes Am
bulare dicūt̄ qñ arbores emittūt ramos
folia fructꝰ ⁊c̄ Ita vult deꝰ q̄ nos am
bulemꝰ Radix vite spūal' hoīs est gr̄a
sp̄s sci q̄ videri nō potest nisi ip̄e reuelꝫ
Quis hoīm̄ scit q̄ sūt hoīs nisi sp̄s homīs
q̄ i ip̄ o est ita q̄ dei sūt volūtatis nemo
cognoscit nisi sp̄s dei. j. ad cor. scdo. g̊ ꝑ
causā nō scit̄ ꝫ ꝑ effectꝰ qñ scꝫ bona ope
ra sūt ita bona ⁊ clara p̄t hō cognoscere
de se vel de alio q̄ ē filiꝰ dei ꝑ gr̄aꝫ. hoc
dicit. the. testīoniū reddit spūi nostro scꝫ
opatō exterior q̄ sumꝰ filij dei Multa
sūt sig̃ ⁊ multi effectꝰ in q̄ p̄t homo cog
noscere de se vl' de alio q̄ sit filiꝰ dei Sꝫ
modo solū dicā tria p̄ncipalia sig̃ Pri
mū ē ꝑ imitatōeꝫ ꝟm ē ꝑ corectōeꝫ doc
t̄nalē Terciū est ꝑ ꝓuisionē specialem
¶ Be q̄libet dicit the. testimoniū r̄ddit
spūi ⁊c̄ ¶ Dico p̄mo signū filiacoīs at
tēdit̄ penes assil'ationē vel penes simila
ri p̄ri in mēb̄s p̄ncipalib̄ seu ī opib̄ p̄n
cipalib̄ Cōmuniter filij in hijs duobus
assimilāt̄ p̄ri p̄mo sciꝫ ī mēb̄s p̄ncipali-
b̄ scꝫ ī facie licꝫ in aliq̄b̄ mēb̄s minꝰ p̄n
cipalib̄ aliq̄ciēs ꝯtīgat oppositum. ⁊ h̄
est ex culpa m̄ris qꝛ filius assimil'abitur
illi imagini de q̄ ip̄a cogitat qñ ꝯcipit fi
liū ⁊ ē ratō natural' d̄t p̄b̄us q̄ ōne rece
ptibile recipit̄ ad modū rei recipiētl sic a
qua ī vase q̄ recipit̄ ꝟm formā ip̄iꝰ va
sis Idē de imagīe ī speculo que recipitur
ꝟm formā ip̄iꝰ speculi dispōnēꝫ. Unde
aliq̄ciēs faciē faciet dissil'eꝫ scꝫ longam
vl' tortā ⁊c̄. ⁊ nō erit ita qꝛ ymago reci
pit̄ ī speculo ꝟm speculi dipositōeꝫ Inde
est q̄ mlr siue q̄lib̄ femineū genus reci
pit ī generatōe ꝟm mētl imagīatōeꝫ qꝛ
fetꝰ assimilabit̄ rei tunc imaginate Hoc
pateꝑ auc̄teꝫ sacre scripture gene. tertō
Dicat̄ hijstoria de patriarcha. Jacob q̄
morabat̄ cū laban pastore auūculo suo
Dicat̄ hijstoria de v̄gis positl ī canalib̄
⁊c̄ q̄ fecit ꝑ reuelatōeꝫ angeli ptꝫ g̊ h̄
clare in bestijs q̄ ꝟm imagīatōꝫ femelle
ꝯcipiūt de hoīb̄ etiā q̄rit scūs thomas in
p̄ma ꝑte theologie Si adā nō peccasset
⁊ fuissemꝰ ī ꝑadiso si mlieres ꝯcepissēt
filios ⁊ filias ⁊ cui assimilarēt̄ R̄ndꝫ q̄
ꝟm desideria ⁊ imagīatōes mlierꝫ ⁊c̄ de
h̄ poterl laciꝰ eñ videre. Dicat̄ h̄ exem
plū de illo pulchro hoīe ⁊ pulchra mlie
re ⁊ ip̄a mulier pepit filiū ethiopi sil'eꝫ d̄
q̄ vir ꝯcepit suspitōem ne cū aliq̄ captīo
peccasꝫ Sꝫ ex alia ꝑte videbat mlierez
ita deuotā h̄ est meliꝰ signū q̄ vir p̄t ha
bere de bonitate vxoris q̄ sit deuota ido
ex ꝯsciētia nō audebat eā iudicare adul-
teriū ꝯmisisse Sꝫ ex alia ꝑte qñ vid̄bat
filiū tl'eꝫ suspicabat̄ fīalit̄. accessit ad q̄ꝫ
dam doctorē in ōni facultate aptū. Si
erat possibile q̄ homo pulcher ⁊ mulier
pulchra possent naturaliter generare fi-
lium nigrum ⁊c̄ Respondit q̄ sic ⁊c̄. ⁊
ait in q̄ loco concepit dicatis michi et si
erat ibi aliqua pictura et fuit iuuentuꝫ q̄
in camera in qua ipsa cōcipit erat imago
ethiopis de picta in qua ipsa respiciebat
quando concepit patet igitur regula q̄
omne receptibile ⁊c̄. Sed vt communi
us filij ⁊ filie patri assimilantur in facie
⁊ inclinatōib̄ seu opibus p̄ncipalibus
⁊ filij aliquotiēs cognoscūt̄ per patrē vt
ptꝫ de thobia vij. cap̄. vbi legit̄ q̄ thobi-
as iunior fuit in domo Raguelis cōsan-
guinei sui. ⁊ qꝛ assimilabat̄ p̄ri suo petijt
ab eis si cognoscebant thobiā. R̄ndebāt
q̄ sic quia pater erat huius ⁊ r̄ndit Ra
guel bn̄dictō sit tibi fili mi. qꝛ boni ⁊ op
timi es filius Thobie. vij. Itē filius as-
similatur patri in operibus seu inclina-
tionib̄. quia filius naturalit̄ opat̄ ⁊ hꝫ

indeclinationes patris Ideo dicit xp̃us iudeis gloriãtibꝰ de abrahe filiatõe Si filij abrahe estis opera abrahe facite ꝛc̃ Johis octauo ¶ Modo videam⁹ per ista duo signa quomodo possimus scire vel cognoscere filiationẽ dei p̃ gratiã in nobis hoc possim⁹ videre p̃ facẽ suã q̃ nobis ostendit et per opationẽ p̃incipalem Facies quã nobis ostẽdit sẽper de⁹ mõstrat est amor ꝛ dilectõ Nõ ostẽdit nobis deũ scz vigorem iusticie sed faciẽ amoris ꝛ dilectionis Quare deus creauit mũdũ nõ p̃ se quia nõ indigebat sed p̃ nobis vt hic mereamur ꝛ in celo quiescam⁹ hoc sola dilectione fecit Itẽ quare voluit icarnari nunq̃d cogebaꝫ ab aliquo nõ. sz sola dilectõe. Adã voluit deo assimilari p̃ cibũ sed nõ potuit Sed deus voluit icarnari vt esset nobis similis. Itẽ q̃re voluit nasci de virgie ꝛ virgo esse, pfecto, ꝓpter amorẽ ꝛ dilctionẽ. vt daret nobis exẽplum castitatis Itẽ q̃re in cruce portauit om⁹ oĩa peccatorũ nr̃oꝝ sola dilectiõe ꝛ amore. ne aliquis sibi credens ꝛ obediẽs suspendaꝫ in furca iferni. Itẽ q̃re voluit descẽdere ad inferos ꝛ inde scõs prẽs extraxere. Item q̃re voluit resurgere dãs nobis spm̃ resurrectõis in iudicio. Itez q̃re voluit ascẽdere vt p̃pararet nobis locũ. Itez q̃re ordinauit sac̃mentũ altaris vt ꝓtinue esset nobiscũ ꝛ alia sac̃menta i remissionẽ pcõꝝ. Totũ ꝟ fecit amore ꝛ dilectione nobis faciẽ suã oĩ dendo. Q̃n ergo aliqua creatura habet amorẽ ꝛ dilectionẽ ꝛ caritatẽ ad ꝓximũ est filius xp̃o i facie. Auctas. In ꝟ cognoscẽt oẽs qz discipuli. ymmo ꝛ filij mei estis si dilectionẽ habueritis ad inuicem Joh. xiij. Ideo dicit alia auctas ꝛ est apl̃i. Ergo estote ymitatores dei sicut filij carissimi ꝛ ambulate in dilectione ad eph̃. v. Nõne ẽ homo de magno genere. magnũ est esse filiũ regis sed maximũ est filium esse dei

vivete fratres q̃lẽ caritatẽ dedit nobis deus pater vt filij dei nosẽm ꝛ filij sim⁹ ꝓma Joh. iij. Sed ꝟ multi deficiũt. qz exquo ceperũt odiũ rancorẽ ꝛ malaz voluntatẽ ꝓtra aliũ. Nolũt p̃cere Jõo auferis vos ꝛ emendetis qz alias non estis filij dei. ¶ Sedo in ope filius p̃i assilatur opus dei p̃incipale est q̃ david dicet nobis. Suauis est dñs vniuersis et miseracões eius sup̃ oĩa opa eius. Ergo p̃incipale opus dei est opus misericordie. Q̃n ergo aliquis nõ est misericors ꝛ pn⁹ a d̃ opa misericordie ferue ter exercẽda circa paupes viduas, ꝛ pupilos captiuos hospitalia ꝛc̃. cognoscitur q̃ est filius dei. Estote q̃ misericordes sicut pater vester misericors est Luc. vj. ¶ Secundũ opus q̃ oĩ dicaꝫ aliquez esse filiuz dei est correctio doctrinal. q̃n deus cũ virga paterna correctõis p̃cutit aliquẽ. virga est dolor vel paupras iniurias vel p̃dicio amicoꝝ siue bonoꝝ Q̃n deus ista virga p̃cutit aliquem ꝛ cum euidens q̃ talis est filius dei. si paciẽter recipit. Ad ꝟ dicaꝫ exẽplum de pueris in platea lucentibꝰ ꝛ facientibꝰ truffas ꝛ venit vn⁹ hõ ꝛ dimissis aliis pueris corrigit vel p̃cutit vnũ vl̃ duos de illis stati vos dicẽt. O ille dz esse filius ei⁹. Ecce q̃o castigat eũ. Idez dicimus truffas qz nullus est ita sapiens q̃ in aliquo nõ erret vel in verbo ꝛc̃. Ideo apl̃s. Nolite pueri esse sensibꝰ sed malicia puuli estote sensibꝰ ãt pfecti sitis. j. ad corꝝ. xiij. Sed q̃d facit deus dat mihi vel tibi cũ virga castigãdo ꝛ corripiendo ꝛ nõ alios signũ est q̃ sumus filij dei et illi nõ. ymo possũt dicere aliq. vere illi filij dei sũt q̃s corrigit. Cũ credit ab insipiẽtibꝰ q̃ illa correctio sit ira dei cũ sit dilectio. Dz q̃n de⁹ dimittit p̃sonã q̃ nõ habet aduersitates ꝛc̃. malũ signum est. dicaꝫ ꝟ miraculũ q̃d legitꝫ vita bti

ambrosiꝰ eũti ꝑ viã in ytalia Cũ esset archiepꝰ mediolanẽs ⁊ hospitaꝝ fuisset in domo cuiusdã diuitis ⁊ pꝰ prãdium dñi scutiferi ꝑmederẽt beatꝰ ãbrosiꝰ loquebaꝫ cum domino illo vt daret sibi aliquã bonã doctrinã ⁊ dixit sibi Dica nobis quomodo viuit ⁊c Et ille subridẽs respõdit domine noueritis ꝙ sũ ego bonꝰ homo mũdi. nũq̃ fui infirmꝰ ⁊c Dicaꝫ quomodo beatꝰ ambrosiꝰ recessit ⁊ statim dñs cũ õnib⁹ descendit in profundũ ⁊c Ideo dicebat apl̃us Quis enim filiꝰ quẽ nõ corripit pater Quot si exẽ disciplinã estis ⁊c ꝓpterea ꝓfecti sũt õnes ergo adulteri ⁊ nõ filij estis ad hebre. xij. Persona sancta nũq̃ est sine aliqua passione in suo corpore Quod a multis reputaꝫ ꝙ sit malũ ⁊ ira dei Nõ sic reputabaꝫ ab illo sancto q̃ quolibet ãno grauiter infirmabaꝫ quã infirmitatẽz ipse cũ magna pacientia recipiebat dicẽdo Domine modo bñ cognosco. ꝙ sũ filiꝰ vester qz corripis me ⁊c Et cũ semel ẽnsiret ãn⁹. ꝙ nõ fuit infirmꝰ plorabat ⁊c q̃usque infirmabatur Et nos murmuram⁹ de infirmitatib⁹ Ideo dicit scriptura Disciplinã dñi fili mi ne abicias nec deficias cũ ab eo corripis. quẽ enim diligit dñs corripit ⁊ q̃si pater in filio ꝓplaceat sibi ꝓuerbioꝝ tertio Nota ne abicias scz repugnãdo ꝓtra dicẽdo ⁊ murmurando qz pena ꝓpter peccm datur Ideo dicit aug⁹. de pena tua peccm tuũ accusa qz si pateris in capite signũ est ꝙ caput peccasti Idẽ si in oculis auribꝫ manibꝫ seu pedibꝫ Ideo dicit ihc. Testimoniũ reddit ⁊c ¶ Terciũ op⁹ qđ ostẽdit esse filiũ dei est ꝓuisio ꝑticularis sic qñ homo intrat domũ alicui⁹ honorabilis ꝑsone ⁊ videt ibi mltos pueros ⁊ vidz alios ꝑmedẽtes de pane dñi ⁊ de ei⁹ vino bibẽtes ⁊ alios nõ. statim dicitis illi de bent esse filij Itẽ qñ videtis eos indutos de eodẽ pãno ⁊ alios nõ Itẽ qñ videtis eos euntes ad scolã cũ pedagogo ⁊ alios nõ stati dicitis isti sunt filij dñi Sicz ipsz nõ cognoscatis qz ꝓuisio ⁊ inductamenta dedarãt ꝙ sũt ei⁹ filij ad q̃s ꝓuisiõez ꝑ obligaꝫ duplici rõe. naturali scz ⁊ theologicali Rõ naturaꝫ est ista. ꝙ sicut filij bñt eẽ a ꝑentib⁹ ꝑ generacõez ita vult etiã deus ꝙ a ꝑentib⁹ habeãt ꝓuisiõez. Rõ theologicaꝫ est. Hi q̃s suoꝝ ⁊ maxie domesticoꝝ curã nõ bz fidẽ negauit ⁊ est infidelis veteriꝝ. j. ad thi. v. glosa fidẽ negauit qz facit ꝯ legẽ nature. quã infidelẽ fuat Ad idẽ xps dat nobis ꝓuisiõez de cibo vestitu ⁊ ꝓtagogo de vestitu non de serico nec de auro qz ecce hꝫs filij diaboli vt infideles ⁊ ꝓtores iduñt quia talia sunt signa ꝙ sũt filij diaboli Sed de illis vestib⁹ de quib⁹ dicit apl̃s Induite vos sicut electi dei ⁊ sãcti dilecti viscera misericordie benignitatem humilitatem modestiã pacienciã ⁊c Ad coloc. tercio. ꝓbus in ethic. vocat virtutes habitus quia virtutes sũt indumenta anime de istis vestib⁹ Dicit beatꝰ Johes Beatꝰ q̃ vigilat scz diligẽt ⁊ custodit vestimẽta sua ne nudꝰ ãbulz ⁊ videãt turpitudinez ei⁹ apoc. xvi. Qz nil turpiꝰ corã deo ⁊ scis q̃z aĩa nuda Dicẽt mõ pob abhominabile si videret aliq̃ mereꝝ nuda plꝰ scti abhominant aĩam nudã Ideo dicit beatꝰ q̃ vigilat ¶ Cocos abq̃ spũal ẽ nõ capones nec ꝓdices ⁊c qz ecce filij diaboli ꝑmedũt d̃ istꝫ sed cibꝫ ille ẽ q̃z ipemet xpus recepit ⁊ apli q̃ ẽ sacr̃ ꝑmunio corpis ⁊ sãguis xpi q̃z filij xpi ꝛcipiũt i mẽsa xpi. i. altari d̃ isto nõ ꝑmedũt nisi filij Nã dixit xps nõ ẽ bonũ sumere panẽ filioꝝ ⁊ dare canib⁹ mat. xv. Dicit scus thomas i q̃dã ꝓtẽplatõe pais ãgeloꝝ ve pais filioꝝ nõ mittẽd⁹ canib⁹. tercõ ꝓuidz nob⁹ d̃ doctrina i scola. pedagogꝰ ẽ ꝓdicatoꝝ q̃ ꝓdicat doctrinã xpi. ñ vigilꝫ l̃ dãt ⁊c ß doctrinã de q̃ dt scriptura q̃ ꝑma gistroꝝ ꝟsiliũ data sũt a pastore vno hꝫs ãpli⁹ fili mi ne recipras. eccs vltio

Nota p̄ mgrōr̄ ꝯsiliū scz ꝓphārū quā-
tū ad vetus testamentum. ⁊ aplor̄ quā
tū ad nouuz. a pastore vno scz xp̄o. Jō
in nocte passionis dixerūt apli xp̄o dñe
ecce duo gladij hic Luce. xxij. allegorice
dicit beda ꝙ duo gladij sūt vetus ⁊ no
uū testamentū. Rñdit xp̄us sufficit scz
ad studendū predicandū disputandū ⁊
scindendū pctā. Quādo ḡ aliq̄s indut⁹
est bonis moribus ⁊ comedit in mensa
dm̄ coicando ⁊ audit libenter verba dei
sermones missas ⁊c̄. Signū est ꝙ est fi
lius dei. Ideo dicit thema. Testimoniū
reddit spiritui ⁊c̄. Deo gracias

¶ Dm̄ica nona Sermo p̄mus

Facite vobis ami
cos de māmona iniq̄tatis Lu. xvj
Euāgeliū hodiernū declarat nob̄
tria multum nec̄cia nobis
Primū iusticia diuinalis.
Secūdum prudencia humanalis
Tercium clemencia fraternalis.
De tercio dicit thema. Facite vob̄ ami-
cos ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ⁊c̄. que in h̄ cōsi-
stit nā quilibet habet reddere rōem de se
et de om̄bus q̄ habuit a deo. Et h̄ ostē-
ditur in hoc ꝙ dicit p̄ma pars euāgelij.
Homo quidā erat diues q̄ habebat vil
licū ⁊ hic diffamatus ⁊c̄. vsq̄ nō pote-
ris villicare. verba sunt ⁊ doctrina xp̄i.
In quib⁹ ostendit̄ iusticia diuinalis qm̄
deus ab om̄bus nobis q̄ret ꝯputuz. Et
sūt hic q̄tuor declaranda. Primū quis
est iste dñs. Scdo q̄s est iste dispensa-
tor. Tercō qño dispēsat bona. Quarto
qñ vocat̄ ad rōnem reddendā ¶ De p̄
mo dñs iste est xp̄s vt dicūt oēs glose
qr de se loq̄bat̄. Sed quare dicit diues
Nūquid dicit scriptura ꝙ sp̄ fuit paup̄
Exulta satis filia syon iubila filia iheru-
salem. Ecce rex tuus veniet tibi iust⁹ ⁊
saluator ipse paup̄ zach. ix. Quare vo
cat̄ diues. Rñsio. Qr totū est verum.
qr xp̄us diuersis respectib⁹ diues fuit ⁊
paup̄. Si em̄ volum⁹ respicere ei⁹ mo
dū viuendi. semp̄ fuit paup̄ qr non ha
buit domū cellā seu camerā. sed si in se-
ro inuitabat̄ p̄ aliquē ad aliquā domuz
recipiebat hospicium amore dei. vel ibat
ad montes dormiendū Nunq̄ portauit
pecunias. Si postq̄ p̄dicauerat inuita-
bat̄ ad prādiū p̄ aliquē recipiebat amo
re dei. Trigīta annis portauit eandē tu
nicā. Ecce qño fuit paup̄ quātū ad ei⁹
modū viuendi. dans nobis exēplum ꝙ
nō faciam⁹ que volum⁹ scz vsuras fur
ta deceptōes symonias p̄ diuicijs habē
dis. ¶ Sz si volum⁹ loqui nō de eius
mō viuendi sed de ei⁹ dm̄o dñs est om
niū rerū dauid. Dm̄ est terra ⁊ pleitu-
do eius orbis terrar̄ ⁊ vniuersi qui ha-
bitāt in eo ⁊c̄. ¶ Scdo dispensator cui
xp̄s ꝯmisit bona p̄t triplicit̄ intelligi qr
vel intelligit̄ de bonis terrenalib⁹ vel de
bonis sp̄ualib⁹ vel de bonis p̄sonalib⁹.
¶ De p̄mis bonis dispēsatores sūt di
uites scz imp̄atores reges comites ⁊c̄.
nō credāt se dños bonor̄ tp̄aliū vl̄ ter
renaliū sed dispēsatores. Qr de omnib⁹
q̄ receperūt habēt reddere cōputū xp̄o.
quos habuerūt, ⁊ qño expenderūt. Sic
nos existimet homo vt ministros xp̄i ⁊
dispensatores. j. ad cor̄. iiij. O si dm̄ ⁊
diuites cogitarēt istā veritatē qño non
sūt dm̄ sed dispensatores dm̄. nō recipe
rent a vasallis p̄ vim ⁊c̄. Et diuites ca
uerēt ab vsuris. qr est ꝯtra volūtatē dei
seu dm̄. Nō diceret vsurari⁹ q̄re de bo-
nis meis ⁊c̄. Hic decipit̄ qr nō sunt sua
Itē dm̄ vitarēt tot vanitates ⁊ excess⁹
cū deberēt dicere ista bona nō sunt mea
solū sum dispensator. dispensatores aūt
possunt recip̄e necessitatem. Ideo auisa ¶
Dispensatores bonor̄ sp̄ualiū sunt p̄la
ti. s. papa cardīales ⁊c̄. vsq̄ ad vicarios

quia nullus est dñs beneficiorũ vt ipsa
potest vendere ꝫ dispensator nec sacmen
torꝝ ad vendendũ ꝫ dispensator ad mini
strandũ. ¶ De bonis corporalibus q̃libet
nostꝝ est dispensator nõ valet excusacio
si aliq̃s diceret ego nõ sum dñs tẽporal'
nec p̃latus. ego nõ sum dispensator. Di
co ꝙ imo. Nã cuilibet nostꝝ cõmisit de⁹
dispensacõnẽ triũ magnaꝝ ciuitatũ q̃rũ
q̃libet est maior troya ⁊ q̃tuor villaꝝ ⁊
q̃nq̃ castroꝝ. Ciuitatũ p̃ma est memo-
ria maior toto mundo habet in se tot ha
bitatores q̃t habẽs recordacõnes. d̃ om
nibus habes deo reddere cõputũ. Alia ẽ
intelligẽcia q̃ maior est celo ⁊ terra quia
imensa ẽ ⁊ habet tot habitatores q̃t in-
telligencias. ¶ Tercia est volũtas q̃ est
capax infiniti boni scꝫ dei q̃t habes deside
ria tot habẽs habitatores ⁊ q̃t affectões
⁊ de omnib⁹ habẽs reddere cõputũ deo.
¶ Quatuor ville sunt potẽcie sensitiue
interiores scꝫ sensus cõis. v̄tus estimati
ua. fantasia ⁊ reminiscẽtia ¶ Quinq̃ ca
stra sunt q̃nq̃ sensus corporales oĩa ista
te oportet ministrare. Ido apl's. Mini
stri xp̃i sunt scꝫ pauperes licet nõ sint do
mini nec p̃lati ⁊ ergo. scd̃a ad Choꝝ. xi.
de omnib⁹ istis te oportet reddere cõpu
tũ. ¶ Tercio videdũ est quõ bona dissi-
pant̃ a villico. Bona terrena dissipant̃
in vanitatib⁹ pompis ⁊ sup̃fluitatib⁹ ⁊c̃.
quia tot sunt vanitates ꝙ plus expendit̃
in eis q̃ꝫ in necessitatib⁹ quia si dñi ⁊ di-
uites vellent esse contenti de necessitate
multa bona possent facere. q̃t sunt super
fluitates indumentoꝝ ornamentoꝝ ⁊c̃.
Et pauperes ⁊ captiui moriũt̃ fame ⁊c̃.
Bona sp̃ualia dissipant̃ a p̃latis dando
magna beneficia ⁊ pinguia p̃entib⁹ ⁊ ami
cis suis ĩmeritis vel seruientib⁹ indignis
dissipant̃ p̃ symoniã ⁊c̃. p̃cibus armatis
⁊c̃. Bona vero p̃sonalia vt memoria q̃
debet expendi memorando xp̃i op̃a crea-
cionis redẽpcionis ⁊c̃. dissipat̃ memorã

do ĩiurias ad vindicandũ ⁊ peccata ad de
lectandũ Intelligẽcia in vanis cogitacio
nibus. voluntas in vanis desiderijs Idẽ
de q̃nq̃ sensib⁹ in cõtrarijs vsibus appli-
cando. Sic dissipant̃ bona corporalia.
Ideo xp̃s sciẽs ista querit. Quis putas
est fidelis dispensator ⁊ prudẽs quẽ cõ
stituit dñs super familiã suã vt det illi in
tp̃e tritici mensurã Lu. xij. hoc dixit xp̃s
beato petro dispensatori ĩ nouo testamẽ
to dicẽs petre. Quis putas ẽ fidelis scꝫ
post te Ideo apl's p̃ma ad Choꝝ. q̃rto.
Hic iã q̃rit̃ inter dispensatores vt fidelis
q̃s inueniat̃ q̃si dicat nullus inuenit̃ infi-
delis. ¶ Quarto vocat̃ vt reddat rõnẽ
scꝫ in morte. Nuncij citãtes sunt ĩfirmi
tates dolor capitl' febris senect⁹ ⁊c̃. qñ
ista veniũt poterl' dicere ego sũ citat⁹ ⁊c̃.
Auctoritas. Sapĩa misit ancillas quia
mulieres sunt debiles ⁊c̃. ⁊ qꝛ infirmita-
tes debilitãt dicunt̃ ancille. Ideo qñ ci-
tamini siue sitis dispẽsatores bonoꝝ tem
poralium siue sp̃ualium siue corporaliũ
paretis vos. Ne accidat vob̃ vt illi homi
ni diuiti ⁊ male vite in omnib⁹ vicioso ⁊
peccatori q̃ erat solũ hoc bonũ habens ꝙ
orabat cotidie ꝙ deus daret sibi mortẽ
suã p̃cognoscere vt posset vitã emẽdare
Cui semel oranti apparuit sibi eius ange
lus bon⁹ dicens ipsũ a deo esse exauditũ
ꝙ ante mortẽ mitteret sibi tres nũcios.
⁊c̃. Alibi poterl' hoc exemplũ videre Iõ
sitis parati siue iuuenes siue antiq̃ qñdo
deus vocat vos. Ita faciebat Iob. xiiij.
Vocab̃ me scꝫ p̃ istos nũcios ⁊ ego re-
spõdebo tibi. Rñdet̃ deo qñ hõ emẽdat
vitã suam Operi manuũ tuaꝝ porriges
dexterã qñ sibi dicet. Euge serue bone ⁊
fidelis qꝛ in pauca fuisti fidelis ⁊c̃. Ma
thei. xxv. Sed isto modo fit p̃ remissionẽ
peccatoꝝ Ideo d̃t ꝫ parce peccatis meis
¶ Dico scd̃o ꝙ ostendit̃ prudentia hu-
manalis. Nã quãdo iste dispensator de
quo legitur euuangeliũ sciuit ꝙ habebat

redere rōnē ⁊ amoueri a villicacōne ha-
buit prudenciā in se cū dicit. Ait autem
villicus intra se q̄d faciā quia dn̄s meus
aufert a me villicacionē. fodere nō valeo
mēdicare erubesco vsq; quia prudent̄ fe-
cisset. Ita debem⁹ nos facere bone gen-
tes. Iste excusabat se a duob⁹ scz de fos-
sione ꝑ impotēciā. quia fodere nō valeo
¶ Scd̄o de mēdicacōne ex verecundia.
quia mēdicare erubesco. Sz remediū ꝙ
habuit vt viueret dedit oleū ⁊ triticū do
mini sui. Fodere est rūpere terrā vt fructi
ficet. Ecce pn̄ia in q̄ rūpit̄ terra corporl̄
Formauit de⁹ hoīem de limo terre Gen̄.
ij. Ista t̄ra cauat̄ disciplinis cilicijs ⁊ istl̄
talib⁹. Sed multi dicūt modo cōfessori
bus. fodere nō valeo. Dicat̄ hic ꝯtra mu
lier̄ vanitates ⁊ fatuitates ⁊ cōtra hoīes
q̄ in seruicio dn̄or̄ tēporaliū portāt vri
nā ⁊c̄. ⁊ ꝑ xp̄o ⁊ aīa nihil possunt facere
In obsidione inimicor̄ ieiunant s̄ ꝑ aīa
nō possunt ieiunare. Id̄o fodere non va-
leo Mala excusatio ē recipe debetl̄ auda
ciam qr̄ vecordes nihil boni faciūt. debe-
ret vobis dare audaciā illud ꝙ scī fecer̄t
q̄d fecit katherina delicata ⁊ filia regis.
Insup ⁊ salariū ꝙ expectam⁹ est regnuz
dei. Et si miles ꝑ rege ponit se in tantis
ꝑiculis ꝑ modico stipendio q̄ꝫtomagis
vos. Id̄o xp̄s. Agite pn̄iam appropin-
quabit enī regnū celor̄ scz tanq̄ꝫ p̄miuz
Mathei. iiij. Scd̄o excusabat se de men
dicacōne ꝓpter verecundiā. Mendicare
enī simile est huic qd̄ est orare. qr̄ sicut
mēdicātes vadunt hostiatī ⁊c̄. Ita oran-
tes vadūt hostiatī petendo ꝑ ciuitatē pa-
radisi. Persona enī deuota cuz desiderio
cordis debet pulsare Primo ad palaciū
regl̄ dicens. dn̄e misericordiā peto ⁊ ele-
mosinā vt remittatl̄ mihi peccata ⁊ detis
mihi graciā vestrā. Idē ad palaciū regi-
ne accedere debet. Conseq̄nt̄ inq̄rere de
bet loca ⁊ vicos sanctor̄ patriarchar̄ ꝓ-
phetar̄ apostolor̄ ⁊c̄. patet ergo ꝙ men
dicare idē est ꝙ orare. Auctoritas qui
erat gloriosus rex dauid dicebat se men
dicū. Ego autē mēdicus sū ⁊ paup ⁊c̄.
in psalmo. Expectās ⁊ erat ditissim⁹ qr̄
in morte dimisit salomoni filio suo centū
milia talenta auri ⁊. M. milia argēti. tn̄
dicit se pauperē ꝓpter orōnē. Sed quot
sunt modo q̄ dicunt mēdicare erubesco.
Multi nō audēt orare nec elemosinam
frequētare ꝓpter verecundiā ne ab alijs
derideant̄ Sed verecūdia facit erubescere
⁊c̄. Si ergo fodere nō vales ⁊ mēdicare
erubescis. Habes aliud remediū vt ille
villicus ꝙ de bonis dn̄i des oleū ⁊ triti-
cū in elemosinā. Nā oleū significat ele-
mosinas spūales. Triticū significat ele-
mosinā factā de bonis terrenis. Qui de
sciētia quā habet dat doctrinā ignoranti
consiliū dubitāti. correctionē erranti. cō
solacionē desolato. remissionez inimico.
supportacionē tedioso vt vir vxori ⁊ ecō
uerso. amic⁹ amico ⁊c̄. talis dat de oleo
dn̄i sui Id̄o si nō potestis fodere nec mē
dicare ad min⁹ detis oleum dn̄i vestri
¶ Scd̄o triticū significat opa misericor
die corporalia. Qui dat panē esurienti.
potū sicienti. hospiciū ꝑegrināti. indumē
tum nudo. q̄ infirmū ⁊ incarceratos visi-
tat mortuos sepelit. talis dat triticū dn̄i
sui. Nota hic. villicus ille de oleo dimi-
sit q̄nq̄ginta mēsuras. de tritico. xx. quare
maius donū fecit de oleo q̄ꝫ tritico ad in
nuendū ꝙ maior est elemosina de bonis
spūalibus q̄ꝫ terrenis. maiorē elemosinā
facit, ille q̄ dat doctrinā ignorāti. q̄ꝫ ille
q̄ dat panē esurienti. ⁊ sic de alijs Et se
quitur ⁊ laudauit dn̄s villicū iniq̄tatis. ¶
Dico tercio ꝙ ostendit̄ clemēcia frater-
nalis circa ꝓximos cū dicit thema. Faci-
te vobis amicos de māmona iniq̄tatis.
sicut ille dispensator Istud indiget decla
racione. quia aliq̄ ex isto verbo male intel
lecto recipiunt occasionē peccandi. dicen
tes ꝙ de diuicijs acq̄sitl̄ iniuste nō opor

tet facere restitucionē. Sed lucrari amicos p elemosinā scz religiosos ⁊ paupes ⁊c. Nota tres intellectus huius verbi thematis ꝑm q̄ diuicie triplicit possunt dici māmona iniq̄tatis scz

¶ Effectiue
¶ Causatiue
¶ Desertiue

Primo dr māmona iniq̄tatis effectiue scz quādo veniūt de iniq̄tate p vsura m vel furtum ⁊c. de tali māmona iniq̄tatis lucrandi sunt amici illi scz a quib recepisti vsuram vel furtū qui sunt inimici tui ⁊ eis restitue ⁊ erunt amici tui. Idem de domino qui recipit aliquid iniuste a vasallis licet ipsi dicāt q̄ sint graciose petidones. tamē includūt populū in ecclesia dicendo nunc̄ exhibitis ⁊c. Idē facit q̄ recipit mutuo ⁊ post negat debitū ⁊ minatur lucrent amici reddēdo q̄d suū est Idē faciat q̄ retinuit totū seu partē de mercede seruor ⁊c. Ideo dr facite vobis amicos de māmona ⁊c. vsq̄ recipiēt vos in eterna tabernacula scz angelor. ¶ Secūdo dicit māmona iniq̄tatis causatiue. licet sit de bono iusto de redditib vel laboribus. tamē est causa iniq̄tatis ⁊ peccati. vr bi grā. Si pauperi fit iniuria habebit paciencia quia si vindicaret se ⁊ caperet non haberet vnde posset liberari. Si diuiti dices fortassis ego in ista vindicta possum expendere decē milia florenor ⁊c. Si homo pauper videat mulierē pulchrā ⁊ tēptetur tamē quia non habet pecunias desistit ⁊c. Sed diues dicit q̄d mihi nocebit si centū exponā florenos vt meā habeam voluntatē ⁊c. Ecce quō est causa peccati māmona. Unde tot superfluitates ⁊ vanitates ex habūdancia ꝑfecto. De tali māmona lucrādi sunt amici scz paupes vidue pupilli ⁊c. quia nō solū fleubothomisandi sunt q̄ habēt sanguinē corruptū. ℔ etiā illi q̄ nimis habūdant i sanguine Ita nō solū debent lucrari amicos illi q̄ habent pecunias de vsura ⁊c. ℔ etiā illi q̄ habundant. licet sit de bono iusto. Idō dicat. Facite vob amicos de māmona ⁊c. ¶ Tercio intellect dr māmona iniq̄tatis deserti ue Isto mō omnis pecunia dr iniq̄tatis q̄ deserit dñm suum in trāsitu periculoso. Si scutifer q̄ associat dñm suū in delicijs cōuiuijs ⁊c. ℔ in periculoso trāsitu deserit dñm suū. Nunq̄d dicet vos q̄ est scutifer iniq̄tatis. Idē de diuicijs q̄ associant vos in delicijs ⁊c. ℔ in trāsitu periculoso mortē deserūt dñm suū. De hijs lucrādi sunt amici scz mortui hēredes ⁊ manumissores mortui deberent dicere. O pessime diuicie dimisistis dñm vestr certe vos ibitis cum eo. dantes eas i missis elemosinis ⁊c. sic secunt dñm suuz ⁊ mortui efficiunt tunc amici vestri. Quia sicut nō libēt retinetis scutifer iniq̄tatis q̄ dñm suū deseruit in trāsitu periculoso quia idē faceret vobis. Ita de pecunijs est fiendū Ecce ꝗre dicit thema. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis.

¶ De eadē dominica. Sermo scds de animabus

Redde rōnem villicacōnis tue Lu. xvi. Sermo erit de iudicio ꝑticulari cor xp̄o de q̄libet aia siue bona siue mala ab hac vita recedēte. Sed ꝑmo saluretur virgo maria ⁊c. Istud verbū ē xp̄i dicentis cuilibet anime venienti ad iudicū. Redde rōnez villicacōnis tue ⁊c. Ac si dicat. tu petis paradisū quia ſtati anima perit paradisū vel merito grē vel desiderio cordis si sit mala. Ad quā xp̄s Redde rōnē villicacōnis tue. ¶ Pro declaracione huius verbi materia nostri sermonis erit in tribo questionib. ¶ Prima de illa rōne reddenda in iudicio ꝑticulari de q̄bus reb reddenda sit ista racio ¶

Scda in illo iudicio q̄s loquat̄ ꝑ pecca
tore q̄ racionē est redditurus ¶
Tercio in illo iudicio que forma teneat̄
in tali cōputo faciendo tūc apparebit q̄re
xp̄s. Redde rōnē ⁊c̄. ¶
Primo ergo videam⁹ illā rōnē seu com
putū de rebus q̄bus sit faciendū ad aui
sandū nos quia sicut dispensator q̄ habet
reddere cōputū dn̄o suo. auisat se ⁊c̄. ita
nos ⁊c̄. Respondeo ⁊ dico ꝙ in illo iudi
cio habebim⁹ dare rōnē. Primo de om
nibus cogitacionib⁹. vide q̄t cogitacōnes
bonas vel malas habes rōnē seu distincti
onē de omnib⁹ oportet te reddere in iudi
cio rōnē. Scdo de omnib⁹ desiderijs q̄
vnq̄ habuisti i tua voluntate Itē de om
nibus verbis q̄ vnq̄ dixisti. vide q̄t sunt
⁊c̄. Itē de q̄libet v̄bo qd̄ audiuisti. de q̄
libet bolo panis quē comedisti. de q̄libet
aspectu quē fecisti. q̄libet passu quē feci
sti. de omnib⁹ operib⁹ que fecisti manuū
siue bonis siue malis ⁊ de omissis oportz
te reddere rōnē. Si dicat̄ quō scitl̄ hoc ex
dei reuelacōe in biblia. Auctoritas Cun
cta q̄ fiunt adducet de⁹ in iudiciū ꝑ omni
errato siue bonū siue malum. Eccs. xij.
Ista auctoritas fuit ꝓphetia salomonis ⁊
iatis dat responsionē q̄stioni p̄me ꝫ ma
gis stricte i nouo testamēto. Nō credatl̄
ꝙ solū de grauib⁹ peccatl̄ ⁊ enormibus ꝫ
etiā de minimis de quib⁹ hō non facit cō
scientiā nec confitet̄. imo nec tenet̄ confi
teri debet hō reddere rōnem non solū de
homicidijs. furtis. vsuris. blasphemijs q̄
sunt enormia pctā ꝫ etiā de verbis ocio
sis. Dico vobis q̄niā de omni verbo ocio
so qd̄ locuti fuerint hoīes reddent rōnez
de eo in die iudicij ⁊c̄. verbū est xp̄i Ma
thei. xij. Verbū dicit̄ ociosū quādo nulli
ꝓficit nec nulli nocet q̄ si facit bonū ali
cui iā nō est ociosū si malū facit iā ē ꝑni
ciosum. Ergo nō solū de mēdacijs diffa
macionib⁹ seu blasphemijs q̄ sunt verba
mala. ꝫ de ociositate ⁊ de hijs q̄ dicunt̄
causa risus oportet reddere cōputū. Itē
de operib⁹ etiā bonis oportet reddere ra
cionē quia ī iudicio examinant̄ quia aliq̄
etiā faciendo bona opa dāpnant̄ q̄ non
faciunt recta intencione. dilectione. deuo
cione seu diligēcia. Auctoritas. Cū ac
cepero tēpus. ego iusticias. i. opa bona ⁊
iusta iudicabo. Nota cū accepero tēpus
modo de⁹ mutuat nobis tēpus illi decē
annos. illi triginta. ⁊ alteri q̄nq̄ginta vt
possim⁹ meritorie opari ⁊ vtimur tēpore
ad libitū in bonis ⁊ malis. Sed dn̄s in
morte accipit tēpus ac si diceret de⁹ ma
le expendisti tēpus ideo ⁊c̄. Cū accepero
tēpus ego iusticias iudicabo. i. condēpna
bo. sicut d̄r Johānis. v. ⁊ q̄ male egerūt
ibunt in resurrectionē iudicij. i. condem
nacionis. verbi grā. Religiosus q̄ seruat
tria vota ⁊ cerimonias sui ordīs bō opa
facit ⁊ iusta. Ista opa iudicabunt̄ in iu
dicio quia si nō fiant recta intēcione. hu
militate ⁊ diligēcia condēpnabit̄ in iudi
cio. Idē de clerico faciēte opera iusta sed
nisi intencio sit recta ⁊ bon⁹ modus con
dēpnabit̄. Idē de layco quādo vadit ad
missā sermonē ⁊ alia bona opera facit si
intencio nō sit recta pura vadit ad eccle
siam ad videndū mulieres condēpnabit̄
ꝓpter malū modū quē tenuit. Idē dicit̄
illis q̄ veniūt ad missā tarde Idē de illis
q̄ loquūtur in missa examinabunt̄. patet
ergo q̄re d̄t. Ego cū accepero tēpus ⁊c̄.
quia de⁹ non solū vult ꝙ hō facit opera
bona ꝫ etiā vult ꝙ bono modo ⁊ debito
fiant. Sicut vos nō essetl̄ cōtentus de scu
tifero q̄ licet faceret q̄ sibi p̄ciperetis sed
malo mō quia qn̄ petitl̄ panē dat ꝓicien
do vas ⁊c̄. Idō d̄t scp̄tura. Maledictus
q̄ opus dei facit negligent̄ biblia nostra
habet fraudulent̄ Jheremie. xl viij. Ma
ledictus scz iā in hoc mūdo ꝑ culpā ⁊ in
alio ꝑ penā erit maledictus. Nota frau
dulent̄ quia sicut ille q̄ de decē solidis do
mini recipit, vnū solidū defraudat dn̄m.

Ita in operibus bonis in q̄bus debēt esse intencio recta mod⁹ discretio deuocio diligencia ⁊c̄. Si aliq̄d hoꝝ deficiat defraudatur deus. de omnib⁹ istis oportet reddere rōnē ⁊ nichil habem⁹ in scp̄tis. Cogitate h̄ si rex peteret cōputū a dispensatore sub pena mortl̄ q̄ redderet sibi bonū cōputū de dispensacōe quā .xx. vel .xxx. annis dispensauit ⁊ nihil haberet ī scp̄tis. talis dispensator desperaret. ita de nobis. Sed ecce remediū ⁊ cōsolacionē quam dabo vobis. Deus fecit mgr̄os rōnales siue cōputātes ne habeat audire cōputū nostꝝ. Isti sunt clerici cōfessores ⁊ q̄tq̄t sunt cōfessores tot sunt mgr̄i racionez ⁊ cōputū recipientes. Si ḡ vultis euadere iudiciū xp̄i reddatis rōnē, vel cōputuz magistris istl̄ rōnalib⁹. Sūmarie qꝛ non debētis dicere ī cōfessione indiuidua scz peccaui cū tali vel in tali loco nisi circūstācia mutaret peccatū. Itē etiā nō sufficit confiteri ꝑ genera. scz peccaui in peccato suꝑbie auaricie luxurie ⁊c̄. Sed in specie debetis dicere peccatū. qꝛ superbia est genus et habet multas species. idē de peccato auaricie luxurie ⁊c̄. oportet cōfiteri peccata specifice. in genere nō sufficit. ꝫ videtur ne accidat vob̄ sicut illi ytalico q̄ a xv annis citra nō fuit cōfessus et in pasche vt cōmuuicaret voluit cōfiteri ⁊ rogabat vnū fratrē q̄ ibat ad p̄dicandū q̄ audiret qꝛ ñ haberet nisi tria ꝑuissima pctā scz auaritiaz luxuriaz ⁊c̄. et non credo in deū. Nota dicat̄ q̄ cōfessiones generales in scriptis. licet sint bone ad memorādū peccata. non tñ ad cōfitēdū qꝛ nō tāgūt pūctuz peccati nisi generaliter. peccaui in luxuria. per visū tactū ⁊c̄. ꝫ prudēs confessor debet dicere q̄ tacti sunt videamus ⁊c̄. Si ḡ ad iudiciū xp̄i vultl̄ secure venire cōfiteamī. reddatis computū magistris rōnalib⁹. qꝛ confiteri nō est nisi reddicio rōnis. Et quando cēfessor videt in peccatore cōtricionē et bonū ꝓpositum debet ip̄m absoluere alias non. et licet ꝑ absolucionē non detur caracter. datur tñ quidam ornatus vt dicūt doctores. in tantū q̄ qñ xp̄s d̄t aīe in iuditio. redde racionē ⁊c̄. Respondet aīa. Dñe iā reddidi magistro vestro rōnali q̄ recepit cōputum. Ecce instrumētū in fronte vbi apparet ornat⁹ q̄ datur ī sac̄mento cōfessioīs ⁊ xp̄s est cōtent⁹. ac si rex peteret rōnē a suo dispensatore. ⁊ responderet dispensator iā reddidi rōnē magistro vestro rōnali. Ecce h̄ habeo quitanciā. tunc rex esset cōtentus. ita xp̄s de aīa. Sed vt melius intelligatl̄ istā materiā Sciendū q̄ añq̄ deus faceret mgr̄os rōnales ante incarnacionē ipse met audiebat rōnem cuiuslibet ⁊ erat ita rigidus q̄ neminē absoluebat nec recipiebat ad gloriā. ꝫ postq̄ factus est hō dedit hominib⁹ potestatē diuinam. fecit hoīes magistros rōnales q̄s fecit post resurrectionē. licet ante ꝓmisissz facere dicēs Amē dico vob̄ q̄cunq̄ ligaueritis sup terrā erūt ligata ⁊ in celis. ⁊ q̄cunq̄ solueritl̄ super terrā erunt soluta ⁊ in celis. Math̄. xviij. Licet ante beato petro solo vicario suo cōmisisset hanc potestatē. vt patet Mathei. xvi. Qꝛcunq̄ ligaueris sup terrā erit ligatū ⁊ in celis ⁊ q̄dcunq̄ solueris sup terrā erit solutū ⁊ in celis Math̄. xvi. Tamē ad vitanduz errorē ne diceret̄ q̄ solus papa habet potestatē ligandi ⁊c̄. post resurrectionē dedit eandē potestatē omnib⁹ sacerdotib⁹. Confessor enī in ꝯfessione ligat ⁊ soluit Soluūt enī quādo enī absoluūt peccatorem ligatū vinculis peccatoꝝ. Ligant qñ peccatori īiungūt p̄ñiam. ⁊ auisent se cōfessores ⁊ videāt ne dent p̄ñiam peccatori cōtra eius voluntatē ⁊ nō placentem. Restituere aliena bona oportet pctōrē quia nō est in ptāte cōfessoris dispensare cū possidente aliena bona q̄ illa retineat Itez peccatorē oportet ꝑcere inimicis si iustificari velit Sed alie p̄ñie sunt arbitra

rie ⁊ sunt q̃si cathene auri q̃ ligant pecca
torē in celo ⁊ in terra. Tamē post resur-
rectionē dedit eis executionē di. Quoꝝ
remiseritl pctā remittunt̃ eis ⁊ quoꝝ re
tinueritl retenta sunt Johānis.xx. Ante
xp̄i incarnacionē transiuerūt vltra q̄nq̄
milia anni ⁊ null⁹ intrauit paradisū quia
deus q̄ solus audiebat rōnē. neminē per-
mittebat intrare. nec etiā mō potest ali-
quis iutrare nisi reddat rōnē magistrl ra-
cionalib⁹. patet nūc responsio ad primā
questionē. ¶ Scdo videndū est ī illo
iudicio quis loquit̃ pro peccatore. quia si
sit aliq̄s rusticus ⁊ ignorās nesciens lo-
qui. licet habeat bonū ius ipsuꝫ perderet
ex defectu loquele nisi posset loqui ꝑ ad-
uocatum ꝓcuratorē multiloquū. Dico
ꝙ in illo iudicio quātūcunq̄ rudis habet
loqui ꝓ se. ⁊ nō per ꝓcuratores. Quo-
modo scit̃ hoc frater. Respōsio ex dei re-
uelacione in sacra scp̄tura. Omnes sta-
bimus ante tribunal. i. cathedrā iudicia-
lem xp̄i. ⁊ sequit̃ vnusquisq̄ nostꝝ per se
rōnem reddet deo. Ad romanos. xiiij.
Statim quando anima exit de corpore
xp̄s ostendit se aīe ⁊ dyabolus accusans
stat ad vnā partē ⁊ angel⁹ ad aliā ⁊ re⁹
in medio scꝫ anima q̄ habet respōdere ⁊
loqui. O quā durū esset rustico si sibi di
ceretur. vadatis ad audientiā regis ⁊ ibi
excusetis vos maxīe si ꝑs aduersa sit elo-
quens talis intra se dt. O miser q̄d dicā
qnādo videbo regiaꝫ maiestatē stabo to
tus stupefact⁹. ita erit in illo iudicio. ¶
Dabitur h̄ exemplū de illo iuuene disso
luto ⁊ male vite cui videbat̃ in somnis
ꝙ erat ad iudiciū duct⁹ ⁊c̄. quādo xp̄us
sibi dixit. redde rōnem. subito excitatus
⁊ territ⁹ fuit ⁊ effectus totus canus ⁊c̄.
mutauit vitā ⁊ decetero vixit sancte Qn̄
dicebat̃ sibi quare facitis tantā peniten-
ciam. Rn̄dit si vidissetis q̄ ego vidi simi
lem vel fortassis maiorē faceretl ⁊c̄. Co
gitate, ergo de isto iudicio ad qd̄ quilibet
habet venire ⁊ rōnem reddere. Non ere
datis ꝙ fiat verbo vocali iste cōputus.
quia nunq̄ esset factū. Sed conscia que
est liber vbi oīa bona ⁊ mala scribunt̃ in
q̄ nullus potest legere nisi sol⁹ deus ⁊ tu
in tua ⁊ ego in mea. Tunc apperiet̃ non
solū deo q̄ iā sciebat oīa ꝫ angelis ⁊ san-
ctis omnib⁹ etiā ꝙ homo nesciat loq̄ con
sciētia ostendit totū bonū vel malū in iu
dicio particulari ⁊ generali. De hoc vide
sanctū thomā quarto scp̄to distictione q̄
dragesima tercia quō oīa opera videbūt̃
ab omnib⁹ in extremo iudicio. Auctori-
tas. Ostendunt opus legis scꝫ ꝟm ꝙ ꝓ
vel cōtra legē fecerūt. scp̄tū in cordibus
suis testimoniū reddēte illis ꝯscia ipsoꝝ
Ad ro. ij. Aliq̄ loquunt̃ ibi nō solū ꝓ se
ꝫ ꝓ aliis sic̄ sunt dñi tꝑales. Qui ꝑmo
reddūt rōnē siue cōputū ꝑsonalē. Scdo
officialē de ꝑsona q̄ꝫtū ad vitā ⁊ bona q̄
fecit ⁊ posito ꝙ de sua vita reddat bonuꝫ
cōputū. dicet sibi xp̄s reddidisti cōputū
de ꝑsona tua. modo redde rōneꝫ de offi
cio tuo ⁊ regimine. tu enī fecisti talē iniu-
sticiam ⁊c̄. Itē nomē meū blasphemaba
tur ⁊ nō corrigebas. Itē sustinebas pec
cata notoria cui⁹ occasione vide q̄t sunt
dāpnati. Itē vt cū pecuniis cōitatis fa-
ceres negocia tua ꝓcurabas tibi propria
bona. Itē posuisti ī regimine ciuitatl ta-
lem amicū tuū insufficientē ⁊c̄. Forci⁹ ē
istud cōputū q̄ꝫ personale qꝛ licet bonaꝫ
vitā tenuerit in se ꝫ in officio non bene se
habuit cōdēpnabit̃. Ido dt scp̄tura. Iu
diciū durissimū hijs q̄ p̄sunt fiet. exiguo
enī cōcedit̃ mīa. potētes enī potent̃ tor-
mēta pacient̃ Sapīe. vi. violent̃ ⁊ tracti
deberēt venire ad officiū ⁊ clamādo ap-
pello appello ⁊c̄. Sed mō q̄libet vult se
ingerere. Idē de p̄latis ecclesiasticis qꝛ
licet intrauerit p̄lat⁹ per portā ⁊ tenuerit
vitā sanctissimā in ꝑsona sua si tamē fue
rit negligens de commissis sibi animab⁹
ex hoc condemnabitur in extremo iudicio

dei. Nam dicet̃ sibi a xp̃o in p̃sona tua te
nuisti bonaz vitã ꝫ in officio fuisti negli-
gens sustinuisti talez clericũ concubinũ.
Itẽ non correxisti vsurarios. Si rñdeat
dñe timebã insultũ ⁊c̃. Rñ debit xp̃us.
Ideo qꝛ magis tenuisti eos q̃ꝫ me. ibis
cũ eis ad infernũ. modo videtis quantũ
p̃iculũ est recipere p̃laciones. ¶ Dicat̃
hic exemplũ de illo qui diu laborauit vt
fieret ep̃us ⁊ p̃entes sui q̃si omnẽ substã
ciam expenderũt ꝓ eo ⁊ finalit̃ in die cõ
secracionis fiebãt ei multe q̃stiones. post
hec querebat̃ ab eo vis episcopari. Re-
spondit ⁊ q̃d oportet dicere si tãtũ labo
raui ꝓ hoc Sed qñ fuit sibi dictũ vis red
dere rõnem xp̃o in die iudicij ꝓ animabꝫ
tibi cõmittendis. Rñdebat nolo ⁊ cũ di
ceret nolo fuit sibi dictũ dicat̃ volo Re
spondit omnino nolo ⁊ cessit p̃lature di-
cens. credebã q̃ esse ep̃m nihil aliud eẽt
nisi comedere gallinas. Ido de p̃latis d̃t
apostol⁹. Obedite p̃positis vestris ⁊ sub
iacete eis. episcopi enĩ p̃uigilant q̃si rõnẽ
ꝓ animabꝫ vestris reddituri. Ad hebre.
vltimo. patet rñsio ad scd̃am questionẽ
¶ Tercio videam⁹ formã ⁊ practicã q̃
sibi tenebit̃ Istã practicã iudex met dixit
in quadã p̃abola di. Homo quidã ꝓfi-
ciscens vocauit seruos ⁊c̃. Dicat̃ p̃abola
Nota vni dedit q̃nq̃ partes de pecunijs
suis. alij duas. alteri vnã. q̃ q̃nq̃ accepit
lucrat⁹ est alia q̃nq̃ negociãdo Idẽ qui
duas accepit. ꝫ qui vnã abscondit ⁊c̃. ti-
mens dñm. Iste hõ est xp̃s ⁊ p̃egre ꝓ-
fectus ẽ in die ascẽsionis vltra mare hu-
ius mũdi. q̃ mare d̃r ꝓpter vndas ⁊ p̃icu
la. ⁊ iuit ad visitandũ sanctuaria in terra
sancta. de q̃ dauid. Porcio mea dñe in
terra viuenciũ. Nos xp̃iani sum⁹ eius fa
muli ⁊ seruitores ⁊ vni cõmittit q̃nq̃ p̃-
tes bonoꝝ scz corp⁹ animã diuicias elo
quenciã ⁊ sciam. oĩa bona nobis cõmissa
consistũt in hijs q̃nq̃. Alteri cõmittit so
lum duo scz corp⁹ ⁊ animã. Alteri com
mittit vnã scz animã. vt captiuis ⁊ infir-
mis qꝛ licet habeãt corp⁹ essencialiter tñ
nõ habent liberꝫ ad op̃andũ ꝫ animã ha
bent liberã quia nõ potest captiuari. Se
neca Errant q̃ seruitutẽ putãt in totũ ho
minẽ descẽdere corpora obnoxia sunt ser
uituti. p̃s melior scz anima libera est Si
vos habet̃ captiuos vel captiuas corpo-
ra sunt captiua. nõ anime ĩmo velitis no
litis possunt baptizari. p̃ baptismũ enim
aĩa fit libera ꝫ nõ corp⁹. post multũ vero
tẽporis scz in morte venit dñs ostendẽs
se p̃sonaliter aliq̃bus de speciali grã alij
p̃sencialit̃ sibi p̃sentant̃. Et qui q̃nq̃ ta-
lenta accepit dicit. Dñe q̃nq̃ talenta tra
didisti mihi. ecce alia q̃nq̃ sup̃lucrat⁹ sũ
de corpore luc̃tus sũ penitenciã ⁊c̃. ieiu-
nãdo q̃dragesimã ⁊ alia ieiunia ecclesie
Itẽ in q̃libet ebdomada semel bis. iste ẽ
fruct⁹ corpor̃. de aĩa lucrat⁹ sũ deuocõnẽ
iste ẽ fruct⁹ aĩe. de diuicijs elemosinas qꝛ
iste est fructus diuiciaꝝ vel mutuare sine
vsuris. Dauid. Iocũdus hõ qui miseret̃
⁊ cõmodat disponit sermones suos ĩ iu-
dicio in eternũ non cõmouebit̃. De elo-
quẽcia luc̃tus sũ orõnes doctrinas vel p̃
dicacõnes. De scĩa contẽplacõnis operꝫ
vestroꝝ scz creacionis redẽpcionis. ⁊c̃.
Tunc d̃t ei xp̃s. Euge serue bone ⁊ fide
lis qꝛ in pauca fuisti fidelis ⁊c̃. Mathei
xxv. Ecce practicã q̃ in illo iudicio serua
bitur. Venit q̃ duo acceperat dicẽs. do-
mine duo talenta tradidisti mihi ⁊c̃. ⁊ de
corpore p̃niam ⁊ de aĩa deuocionẽ simili
ter d̃t sibi. Euge serue bone qꝛ fuisti ⁊c̃.
Venit q̃ vnũ accepit ⁊ excusat se ⁊c̃. Sz
nõ valet excusacio quia licet sicut captiui
vel infirmi. de aĩa possunt lucrari p̃ amo-
rem ad deũ. Sed abscondit sub terra per
negligenciã. Ideo auiso. quia multi sunt
vocati pauci vero electi ⁊c̃. quia ĩ paradi
so non intrãt nec auari nec superbi nec in-
uidiosi nec luxuriosi. ⁊ sic de alijs. Sed q̃
seruant mandata ecclesie scz humiles mi

sericordes casti caritatiui abstinētes pa-
cientes ⁊ diligentes.

¶ De eadē dominica. Sermo.iij.

Ego vobis dico
facite vobis amicos ⁊c̄. Habet̄
verbuz istud originalit̄ Luce.xvi.ca. ⁊ re
citatiue in euuāgelio currētis dn̄ice. ver-
bum est consiliū ⁊ doctrina saluatorl nr̄i
Jhesu xp̄i dicētl. Ego dico ⁊c̄. ad meli⁹
intelligendū consiliū ⁊ doctrinā xp̄i opor
tet declarare vobis vnā questionē quaz
facit beat⁹ Thomas in scd̄a scd̄e de religi
osis dicēs. Que ē melior vita solitaria
vel socialis int̄ gentes. Huic q̄stioni re-
spondet ꝑ duas cōclusiones. ¶ Pri
ma ꝙ p̄sunt in scīa ⁊ bona conscīa in bo
na vita ⁊ v̄tuosa vita ꝑfectis solitaria est
melior. Notant̄ dico ꝑfectis in scientia.
qꝛ solitario necessaria ē ꝑfectio scīe ne in
digeat magistro. qꝛ alias leuiter caderet
in errorē vel falsaz opīonē dyaboli illu-
sione. Itē est sibi necessariū ꝙ sit ꝑfect⁹
in sanctitate vite. alias leuit̄ caderet in ali
quo pctō vel carnis īclinacione. vel dya-
boli tēptacione. vel mūdi occasione ⁊ q̄s
corrigeret eū. exq̄ est solus de peccatis ⁊
defectibꝫ suis ꝓfecto null⁹. Ideo requi-
ritur vt sit ꝑfect⁹ in scīa ne īdigeat instru
ctione ⁊ ꝑfectus ī vita ne indigeat cor-
rectione. Et qui aliter recipit vitā solita
riam ponit se in maximis ꝑiculis ⁊ est q̄si
tēptare deū. Ideo d̄t phus. hō est aīal
sociale per naturā. ⁊ q̄ solitari⁹ viuit aut
est deus. i. diuinalis aut bestia. patz p̄ma
cōclusio scz ꝙ vita solitaria est melior si
recipiat̄ vt debet recipi qꝛ includit perfe-
ctionē scīe ⁊ bone conscīe. ¶ Scd̄a con-
clusio ꝙ ꝑsonis īperfectis simplicibꝫ ⁊ cō
munibꝫ vita socialis est melior quia si ca
dunt in errorē vel falsā opinionē instru-
untur ꝑ alios vel in p̄dicacōne vel ꝑticu-
lari locutione. Idem si cadūt in peccatis
corrigunt̄ ab alijs. hoc d̄t beat⁹ Thomas
⁊ ego inueni auctoritatē in biblia. Me-
lius est duos esse simul q̄ꝫ vnū. habēt enī
emolimentū societatl sue. Si vn⁹ cecide
rit ab alio fulciet̄. ve soli q̄ cū ceciderit nō
habet subleuantē se. Et si dormierit duo
fouebunt̄ mutuo vn⁹ q̄modo calefiet. ⁊
si quispiā p̄ualuerit ꝯ vnū. duo resistunt
ei. Funiculus triplex difficile rumpitur.
Eccs.iiij. Nota meli⁹ ē duos esse simul
⁊c̄. ⁊ ponit tres rōnes
Prima est correctio
Secūda est deuocio
Tercia est defensio
Pro p̄ma d̄t. Si vnus ceciderit scz in
peccato. altero fulciet̄. ve soli q̄ cū cecide
rit nō habet subleuantē. Solus hz cōdi-
cionē oculi q̄ videt alia ⁊ nō videt se Itē
q̄libet defect⁹ alioꝝ cognoscit ⁊ nō suos.
Jō ē nccr̄ia societas bonaꝝ ꝑsonaꝝ ad
correctionē. Ideo d̄t. ve soli qm̄ si ceci-
derit non habet subleuātē ibidē eodē ca.
Sed qn̄ sunt duo si vn⁹ cadit fulciet̄ ab
altero ꝑ bona verba ⁊ ꝑ bonū exemplū.
ꝫ ve soli nisi sit ꝑfect⁹. qꝛ cū ceciderit ⁊c̄.
¶ Pro scd̄a rōne. scz deuocōne d̄t. Si
dormierint duo ⁊c̄. vsq̄ꝫ calefiet. v̄ba sūt
figuratiua. Lect⁹ dicit̄ deuocio in q̄ dor-
miunt socij boni ⁊ vnus calefacit alium.
quia quādo vos videtis ꝙ socius vester
orat ieiunat ⁊c̄. Dicitis vos ⁊ quare ego
non faciam ita ⁊c̄. ⁊ sic accendit̄ in deuo-
cione. ¶ De tercia scz defensione d̄t.
Si quispiā p̄ualuerit cōtra vnū ⁊c̄. vsq̄ꝫ
ei. Demon magis tēptat solitariū q̄ꝫ il-
lum q̄ est in societate. Sic ille q̄ obuiat
inimico solo in via inuadit eū. Secus si
est associatus inimic⁹. quia nō audet eū
inuadere ita est de demone q̄ꝫdiu eua fuit
in societate Ade non fuit temptata sed
quando fuit solitaria. Itē christus q̄ꝫdiu
fuit in societate apostoloꝝ ⁊ discipuloꝝ
suoꝝ non fuit temptatus a dyabolo sed
quādo fuit solūmodo in deserto tunc ⁊c̄.

Dñica.IX.post trinitatis Sermo.III.

Persone solitarie habēt terribiles tēpta
cōes vt pz de beato ambrosio de beato be
nedicto ⁊ aliis multis. Ista est rō qnare
hō timet īcedere sol⁹ denocte ⁊c̄. Sz qñ
hz bonā societatē nō timet. Ido dic̄. Si
quispiā p̄ualuerit ꝯtra vnū duo resistunt
ei ⁊ maxīe tres cū dr̄ funicul⁹ triplex. ⁊c̄
qr nō sufficit hr̄e vnū bonū amicū ꝫ du
os vel tres. Dic̄ seneca in libro de reme
diis fortuitoꝝ ꝙ q̄dam ꝑdito amico fle
bat dicēs. Amicū ꝑdidi. Et seneca ꝯso
lando eū dicebat habes aliū. Et ille vni
cus michi erat. Et seneca. Et quid tu in
tanta tēpestate ad vnā anchorā stabas.
Nauis est vita p̄sens que magnis tem
pestatibus fluctuat̄. Ido nō sufficit vna
anchora nec duo ꝫ tres vel plures requi
runt̄ amici. Ido dr̄ funiculus tripiex dif
ficile rūpit̄ ꝓpter hoc dic̄ xp̄s in themate.
Ego vobis dico facite vobis amicos nō
dic̄ amicū in singulari. Mō vidēdum est
qui sūt fiendi amici. Et īuenio ꝙ quilibet
dz sibi facere ⁊ ꝓcurare tres amicos scz
ꝓximū virtuosū Angelū gl'osū. Ihesuz
xp̄m totū piū Isto modo nauis vite nr̄e
erit firma nec timebit fortitudinem ⁊ sic
tenebim⁹ ꝯsiliū xp̄i dei. Ego vobis dico
facite ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ quilibet dz fa
cere vt habeat amicū ꝓximū virtuosum.
scz de bona ꝯscīa ⁊ vita ꝓbata ⁊ virtuo
sa. Ratio est qr certū est ꝙ ꝑsona vicio
sa peccatrix ⁊ de mala ꝯscīa nō diligit ve
raciter seip̄am. Imo inimicatur sibiip̄i ⁊
odit se. verbi gr̄a si vos videtis stare vel
sedere aliq̄z ꝑsonā in altū in saxo ⁊ vide
tis ꝙ ꝓicit se ⁊ ꝯterit̄ ⁊ morit̄ nō dicetis
ꝙ talis diligat se ymo odit se. Talis est
ꝯdicio ꝑsone suꝑbiose q̄ cū posset stare ⁊
sedere in firmissimo saxo humilitatis ꝓi
cit se in vētū suꝑbie ⁊ morit̄. Ido iob in
ꝑsona suꝑbi dicit dyabolo. Eleuasti me
⁊ q̄si suꝑ vētū ponēs elisisti me valide sci
as qr morti tradas me Job.xxx. Scdo si
videtis ꝙ aliq̄s sepelit se in fouea sic vi
uum dicetis vos ꝙ ille diligat. Nō ymo
dicetis ꝙ odit se. Sic facit auarus qui se
pelit se terrenis de⁹ fecit eū rectū vt vide
at celum ⁊ desideret celum ⁊ celestia ⁊ a
uarus nō curat viuus existens coopit se
terra ⁊c̄. Ido ꝯtra auaros dicit scriptura
Egredimini suꝑ terram crescite ⁊ multi
plicamini super eam Genes. viij. Nota
egredimini scz vos auari suꝑ terrā de fo
uea auaricie. Crescite scz ī meritis ⁊ ml'
tiplicamini scz in bonis operib⁹ suꝑ terrā
nō intra nec infra terrā ¶ Tercio si vide
tis aliq̄z ꝑsonā se in igne ꝓicientem non
dicetis ꝙ diligat se ymo dicetis odit se.
Sic luxuriosꝰ ꝓicit se ī igne luxurie Luxu
ria aūt nō est nisi ignis qui accendit̄ in per
sona peior igne beati anthonij. qr cōburit
corpus ⁊ animam. Ignis est scz luxuria
vsq̄z ad ꝯsumpcōm deuorās ⁊ omnia era
dicās germina Job.xxxj. Ido in luxurio
so qñ vult facere illū actum statim flāme
illi⁹ ignis luxurie apparēt in facie. Quar
to si q̄s in optimis cibis apponit venenū
⁊ ꝯmedit talis non diligit se ymo odit se
sic similiter faciunt gulosi qui in cibis q̄s
de⁹ ordinauit ad sustineudū corp⁹ appo
nunt venenū in tēperantie ꝙ occidit cor
p⁹ ⁊ animā qr gulosi perdūt pulchritudi
nē corꝑalem fortitudinē visum sanitatē
⁊ vitā. Item in anima perdunt intellec
tum frangūt ieiunia ecclesie iaz ebrij ve
niunt ad missam. Ido dic̄ scriptura in ml'
tis escis erit infirmitas ꝓpter crapulā mul
ti obierūt qui abstinens est addiciet vitā
Eccl'i.xxxvij. Quinto si videtis aliq̄z gla
dio se percutientē iuxta cor nō dicetis ꝙ
diligat se. Sic iracundus gladio odij rā
coris ⁊ ense inuidie occidit se. Qui non
diligit manet ī morte omnis qui odit fra
trem suuz homicida scilicet sui ipsius est. ī
Johis.iij. pz g̃ clare ꝙ nulla ꝑsona viti
osa ⁊ peccatrix diligit se. Imo odit se auc
toritas dauid. Qui diligit iniquitatem
odit animam suaz inquit in psalmo decio

Item aliq̄ qui faciūt contra deū peccatū
⁊ iniq̄tatē hostes sūt aīe sue Thobie.xij.
Fiat g̃ ratio. Si ꝑsona vitiosa nō diligit
se quō poterit diligere ꝓximū suū maxīe
qꝛ dic̄ scriptura. Qui sibi neq̄ꝫ est cui aūt
bonꝰ erit Eccl̄ci.xiiij. Quia dic̄ ph̄s ami
cabilia que sūt ad alterꝝ veniūt ex amica-
bilibꝫ que sūt ad seip̄m. Si ergo pecca-
tor nō diligit se quō diliget te. Si g̃ vis
hr̄e bonā amiciciā oꝫ ꝙ amicus sit perso-
na virtuosa al's meliꝰ esset nō hr̄e amici-
ciā Ido respice bene cū q̄ habes amiciciā
⁊ ꝯmunicacōnez qꝛ ꝯmunicatio amicitie
causat moꝝ similitudinē. Exemplum de
pomis qꝛ vno corrupto corrūpunt̄ oīa
alia ⁊ oīa alia nō poterūt sanare corruptū
Ita est in vna societate vna mala ꝑsona
corrupta corrūpit om̄s alias ⁊ om̄s nō
poterūt sanare corruptā. Qui cum sapi-
entibꝫ gradit̄ sapiens erit. Amicus stul-
toꝝ sil'is efficit̄ Prouer.xiij. Ido ꝑmuꝫ
amicū q̄ꝫ debemꝰ nobis facere est ꝓximꝰ
virtuosus de q̄ dic̄ scriptr̄a. Amicus fidel'
ꝓtectio fortis q̄ īuenit illū īuenit thesau
rū Eccl̄i.vj. Nota amicꝰ fidelis ⁊c̄. duo
mala habemꝰ in h̄ mundo scꝫ habundan
tiā tribulacōm. Scdo defectꝰ ꝯsolacōm
Sꝫ bonꝰ ⁊ fidelis amicus. ꝑmo est pro
tectio fortis ꝯtra tribulacōes ⁊ aduersita
tes ⁊ scdo ꝯsolat̄ ido dic̄. Qui īuenit il-
lum īueuit thesauꝝ. ¶ Dico scdo ꝙ qui-
libet debet facere sibi amicū āgelū glorio
sū Magnū q̄d est ꝙ possumꝰ hr̄e amicū
angelū gloriosū dꝛ angelꝰ amicus eo ꝙ
hꝫ ꝯdicōnes fidelis amici ⁊ boni Amicꝰ
fidelis firmꝰ est in dilectione nō statim ꝓ
nichilo recedit ab amico. Ido dicit scrip-
tura. Amicus si ꝑmāsit fixus erit tibi q̄si
coequalis ⁊ in domesticis tuis fiducialit̄
aget Eccl̄. vj. Nota amicꝰ si ꝑmanserit
fixus qꝛ est amicus tempalis ⁊ ꝯmensal'
De quibꝫ Eccl̄. vj. Tales nō permanent
in tēpore tribulacōis vt patet in beato pe
tro q̄ anteq̄ꝫ esset perfectꝰ cū essꝫ īmensa

cū xp̄o dicebat dn̄e ꝑatus sū ⁊c̄. Sꝫ in
aduersitate negauit eū. Ita est de multis
Ido dic̄ amicꝰ scꝫ ꝑmāserit ⁊c̄. Istam
ꝯdicōnez hꝫ angelꝰ q̄ nō deserit amicum
suū a principio vite vsq̄ꝫ ad finez. Nota
quō qn̄ mulier dꝫ ꝑere d̄s vocat angelū
dicēs sibi Ecce vides illā mulierē modo
dꝫ ꝑere ꝯmitto tibi ꝓlē. Angelus repu
tat h̄ ad magnā gr̄aꝫ ⁊ regr̄at̄ deo ⁊ dēs-
cēdit ⁊ cicꝰ creat̄a venit ī manꝰ angeli q̄
sūt custodia ⁊ diligētia q̄ꝫ ī maībꝫ obste
tricl. vos nō cogitetl hāc maxīam angeli
amiciciā. Si rex vellet ꝯmittere oues su
as alicui militi vel comiti statī indig̃rent̄
nec facerēt tn̄ angeli q̄ꝝ minor maior est
papa vel imꝑatore libēter veniūt ⁊ recipi
unt ī custodia oues dei. Ido dic̄ Hiero
nimꝰ sup illo verbo Dico vob̄ ꝙ angeli
dei in celis sp̄ vidēt faciē p̄ris mei Mat.
xviij. Dic̄ ibi ieronimꝰ Magna ē digni-
tas aīaꝝ vt vnaq̄q̄ꝫ ab ortu. Itē nō de-
serit ꝑ totā vitaꝫ. qꝛ tot sūt demones ꝙ
nō ꝑmitterēt hoīez facere aliq̄d bonū nec
p̄dicare īmo qn̄ dormimꝰ suffocarēt nos
nisi qꝛ bonꝰ angelus custodit nos. Nos
dormīꝰ ⁊ ip̄e vigilat. Ecce q̄lis amicus
nullꝰ rex vl' papa ita bn̄ custodit̄ a suis cu
bicularijs Idē de eo dic̄ dd̄. ecce nō dor-
mitabit neq̄ꝫ dor. ⁊c̄. Et si aliqn̄ ascendit
in celū nō tn̄ ex h̄ dimittit custodiā. ymo
si videt dyabolū īuadentē amicū suū sibi
ꝯmissū statī occurrit ad adiuuandū. Itē
qn̄ facis aliq̄d pctm̄ licet dicat. O iste ri
baldꝰ tn̄ nō deserit te. qꝛ statī dyabolꝰ te
duceret ad infernū. h̄ tantꝰ est amor an-
geli ꝙ nō dimittet te nec ꝑmittit ꝙ dya-
bolꝰ faciat ꝯtra te. Ido dd̄. Angel' suis
mādauit de te ⁊c̄. In oībꝫ vijs tuis. scꝫ
ꝑ terrā mare de die ⁊ de nocte dormiēdo
⁊ vigilādo. Item nec in finem deserit qn̄
ꝑsona laboret in extremis veniūt demo-
nes ⁊ si ꝑsona sit īpenitens demones de-
ridēt bonū angelū dicēdo ⁊ q̄d vis tu h̄
qꝛ iste nr̄ est qꝛ fecit h̄ ⁊ h̄ ⁊c̄. Et angelꝰ

adhuc pōt de⁹ sibi dare ꝯtricōm. ⁊ demones q̄lis ꝯtritio hoīs q̄ tenuit talē vitam. ⁊c̄. Et angel⁹ eleuatis oculis in celū d̄t dñe habeatis me excusatū ⁊ aīa sic ipenitens recipit̄ a demonib⁹ ⁊ angel⁹ ascendit ī celū. Si ꝟo sit aīa ꝑsone penitentis tūc angel⁹ bon⁹ deridet demones di. Canes q̄d vult̄ h̄.o dicūt adhuc posset peccare. Et angel⁹ nō peccabit. Nā de⁹ qui conseruauit eū vsq̄ mō etiā cōseruabit eū ⁊c̄. Vos nō auditis istas disputacōnes. q̄ ex peccatis habem⁹ aures obstructas. Finaliter angel⁹ recipit aīaz ⁊ demones fugiūt ⁊ angel⁹ portat aīaz secū in celuz Factū est vt moreret̄ mendic⁹ ⁊ portaretur ab angelis in sinū abrahe Luce.xvj Nōne videt̄ ḡ vob̄ si angelus est bonus amic⁹ ꝑmanens a ꝑncipio vite vsq̄ ad finē de h̄ auctoritas. Ecce ego mitto angelū q̄ precedat te scz in natiuitate ⁊ custodiat te in via. Ecce scd̄m ⁊ introducat te ī locū q̄ paraui Ecce tercīū Exo.xxiij Angelus dz fieri amic⁹ ex ꝑte nr̄a ꝑ orationē. Nā debē⁹ dr̄e sibi q̄libet die mane ⁊ sero vnam breuem orōnem scz angele q̄ me⁹ es custos pietate supna. Me tibi ꝯmissū ꝟua defende gub̄na ¶ Dico tercō q̄ q̄libet debet facere sibi amicū ih̄m xp̄m totū piū bon⁹ amic⁹ est hō virtuos⁹ melior est angelus gl̄osus. Sz optim⁹ ih̄s xp̄s pijssimus ⁊ pietate plen⁹ Tū raōne sue bouitat̄. Tū rōne durabilitatis. Tū ratione vtilitatis. Ido dic̄ script̄a de eo. Amic⁹ fidel̄ scz xp̄s medicamētū vite ⁊ īmortalitat̄ ⁊c̄. Eccl̄i. vj. Nota medicamētū vite q̄ nec xp̄s ꝟtuos⁹ nec angel⁹ gl̄os⁹ pñt dare medicinā remissionē peccatoꝝ nisi d̄s. Quis pōt pctā dimittere nisi sol⁹ d̄s Mar.ij. Istā medicīam dat xp̄s in h̄ mūdo. In alio mūdo dat medicinā īmortalitat̄ ī gl̄a et̄na iste amic⁹ lucrat̄ ꝑ tīorē cū sequit̄. Qui metuūt dominū īueniūt illū. Qui timet dñm eius habebit amicīciā Eccl̄i. vj. ¶ Dupl̄r pōt timēi d̄s. Prīo ꝟuil̄r scz inchoādo pñiaz tīore pene. Nā pñia īcipit a tīore pene ⁊ ꝓcedit amorē gr̄e ⁊ gl̄e. Exēplū de acu ⁊ filo ī suēte. Nā ac⁹ penetrat pūgēdo ⁊ filū ꝯiūgit ⁊ colligit subsequēdo. Ita ꝯtricō ē ac⁹ pētrās cor filū ꝯiūgēs cum d̄o ē ꝓpositū bñ viuēdi ⁊ sic xp̄s fit aīc⁹ nr̄. Qui diligit cordis mūdiciā s. ex ꝯtricōne ꝓpt̄ gr̄az labioꝝ s. ī ꝯfessiōe habebit aīcū regē Pro.xxij. ecce q̄re dic̄. q̄ ti. ⁊c̄. Scd̄o dz tīeri final̄r ꝟuando sua ꝑcepta ⁊ tl̄ib⁹ d̄t ip̄e. Vos amici mei est̄ si feceritl̄ q̄ ego ꝑcipio vob̄ d̄t dñs Joh̄is.xv Et sic tenebim⁹ ꝯsiliū xp̄i ego vob̄ dico facite vob̄ amicos ¶ Sermo q̄rt⁹

Qui se existimat stare videat ne cadat.j.ad Coꝝ x. In p̄sēti volo p̄dicare vnā mat̄iā magni auisamenti vite nr̄e ꝟm q̄ thema dat mihi motiuū s. q̄t modis ⁊ q̄b⁹ ꝑsone cadūt ī pctis. Jō volēs vos auisare vt caueat̄ decreui de ista materia nūc p̄dicare salutet̄ ꝟgo maria resūat̄ thema. Scriptura scā q̄ ē os q̄ loquit̄ nob̄ d̄s declarat nob̄ altitudīes vt excellētias q̄s hz ꝑsōa deuota ꝟuiēs d̄o di. ecce ītelliget ꝟu⁹ meus ⁊ exaltabit̄ ⁊ eleuabit̄ ⁊ sublimis erit valde Ysa.lij. Ponūt̄ in dctā auc̄te.iiij. altitudīes seu excellētie ꝟui dei. s̄ vt melius ītelligat̄. Sciēdū q̄ ī h̄ mūdo ꝑsone hūt altitudinez ⁊ excellentiaz aliq̄ istaꝝ q̄tuor rōne s. vel ꝑ sciaz vel ꝑ nobilitatē generis vel ꝑ diuitias vl̄ ꝑ potētiā. Ist̄ q̄tuor modis etiā hz altitudīez ⁊ excellētiā ꝑsōa deuota q̄ ꝟuit deo. Prīo ꝑsone hūt altitudīez ꝑ sciaz q̄ qñ ꝑsona ē subtilis. Isto mō ꝑsona deuota q̄ seruit deo hz excellētiā q̄ licet nesciat legere tñ ex bona vita q̄ tz hz magnā sciam. q̄ hz a d̄o mg̃nā claritatē intellcūs. q̄ sñ mgr̄o scit q̄d credēdū ⁊ spādū. Tl̄ib⁹ d̄r vnctionē accepistis ab eo maneat ī vob̄ ⁊ non nc̄ce hēt̄ vt aliq̄s doceat vos s̄ sic vnctō

docet vos de oibꝫ.j.canoica Johis.ca.ij
Per hoc ꝙ dic̄ vnctōm denotat clarita-
tem intellectus. Quia sicut marinarij.i.
naute qui in fundo maris volunt clare vi-
dere emittunt de ore globū de oleo ⁊ tūc
vident clare. Ita deuote ꝑsone recipiūt
vnctōez claritatis a deo. Si ergo ꝑsona
est alta per sciaz ⁊ serui dei ⁊c̄. Ecce qua
re dicit ecce intelliget seruus meꝰ ¶ Se
cundo sūt ꝑsone alte ⁊ excellentes ꝑ no-
bilitatez ⁊c̄. qꝛ sunt filij regis ⁊c̄. Ex hoc
maiorē altitudinez habet quelibet perso-
na deuota. qꝛ in omni g̃du ꝑentele xp̄s ꝑ
sone deuote iūgit̄ dempto vno est frater
per gr̄am ⁊ ꝯsanguineꝰ nepos ⁊ mater. ꝫ
nō pater qꝛ deus pater nulli ꝯmunicauit
vt sit pater xp̄i. de ista ꝑētela auctoritas
Quicūq; fecerit voluntatē patris mei q̄
in celis est. Ipse meus frater ⁊ soror est
mater ⁊ nō dicit pater Mathei.xij. Ido
dicit. Ecce seruus meus exaltabit̄ scz per
nobilitatē diuinalē ¶ Tercio eleuabit̄ ꝑ
diuitias. Ideo dr̄ diuiti in altis habitat.
Sz diuitie huiꝰ mūdi nichil valent re-
spectu diuitiaꝝ sernoꝝ dei. qꝛ diuitie mū
di solum durāt hic ⁊ deꝑdi possunt ⁊ mo
lestant. Sz diuitie ꝟuoꝝ dei vt virtutes
⁊ merita ⁊ hic ⁊ in alia vita semper du-
rant ⁊ perpetue sūt gloria ⁊ diuitie in do
mo eius scz in ꝯscia ⁊ iusticia eius manet
in seculum seculi. Iō dic̄. Ecce ꝟuꝰ meꝰ
eleuabit̄ s.ꝑ diuitias spūales ¶ Quarto
exaltant̄ ꝑ potentiā vt reges prelati ⁊ do
mini tēꝑales. Ista racōne persona deuo
ta exaltat̄ intm̄ ꝙ q̄si est omnipotens ra-
tione sue voluntatis deliberate. qꝛ nichil
vult nisi ꝙ deus vult ⁊ isto mō loqueba
tur apl's dicens. Oīa possū in eo qui me
confortat ad Phil'.iiij. Ideo dicit Ecce
ꝟuus meꝰ sublimis erit valde. Fiat ergo
rō si ꝑsona q̄ stat in bona vita est ita alta
⁊ excellēs vt ꝓbatum est valde debet se
auisare ne cadat ꝑ pctm̄ qꝛ q̄nto g̃dus ē
altior tanto casus est ꝑiculosior. ꝓpter ꝫ

dicit thema. Qui se existimat stare vide-
at ne cadat patet thema vt vos auisem in
venio in sacra scriptura ꝙ q̄tuor sūt occa
siones quibꝫ ꝑsone deuote cadūt in pctis
Pr̄ia est ꝑ dyabolicalē tēptacōez. scda
ꝑ familiarē affectōez. tercia ꝑ delicōsam
ꝯuersacōez. q̄rta ꝑ negligentialē opacōz
¶ Et nō sūt pl'es modi cadendi ⁊ qui de
istl vult se auisare ⁊ custodire semper sta
bit alte scz in gr̄a dei g̃ qui se existimat sta
re videat ne cadat ¶ Dico p̄mo ⁊c̄. scz ꝑ
dyabolicaz tēptacōm qꝛ licet temptatio
dyabolica nō possit cogere liberꝝ arbitriū
ad peccandū tū illa tēptatio hz tantā in
petuositatē ꝙ nisi hō auiset se venit cum
impetu ⁊ ꝓicit ad terrā ⁊ isto mō scz im
petuoso diruit vnū magnū murū scz dd.
¶ Dicat̄ hystoria de dd q̄ de palatio suo
vidit vxorē vrie lauātē se ⁊ statim temp
tatio demonis venit ad eū di. O quō est
pulchra mittas ꝓ ea ⁊ veniet. qꝛ vir suꝰ
nō est in ciuitate ⁊c̄. Dicat̄ quō peccauit
ij. Regū.xj. O q̄lis turris q̄ erat dauid
puer existens ⁊ custodiens gregē patris
interfecit leonē. ita erat fortis ⁊ tū nō re-
stitit tēptacōi. Ratio qꝛ venit īpetuose.
Ido dixit ip̄e impulsus cesus sum vt ca
derē. Et dn̄s suscepit me ⁊ dat remedi-
um ne decetero hō cadat dicēs. Fortitu-
do mea ⁊ laus mea dn̄s ⁊ factus ē mihi
in salutē p̄s.cxvij. Sic̄ ille qui stat solus
⁊ nō se tz ad columpnā leui īpulsu cadet
Sz qui se tz fortiter ad colūpnā fortis-
tissimā scz dn̄i duobꝫ brachijs amplexā
do scz vigilia ⁊ orōne talis etiā ad mag-
nū īpulsū nō cadet. Ido qꝛ dn̄s fortitu-
do eiꝰ. Ecce quare dicit dominus fortitu
do mea. quasi dicat ego ex me nō sum for
tis. sed domine teneas vel sustentas me.
Istud consilium nō solum est dauid. sed
cristi Ihesu qui in nocte passionis dixit a
postolis. Vigilate ⁊ orate vt nō intretis
in tēptacōez Mat.xx. Sz qꝛ nō tenue-
rūt ꝯsiliū eiꝰ ido īpulsi tēptacōe ceciderūt

fugiendo ꝛc. Patet ergo quare aliq̄ ca-
dunt dyabolica tēptacōne. Ideo remedi-
um est vigilando ī orōne appodiare se.
Ideo dic̄ thema q̄ se existimat ꝛc. Dico
scdo ꝙ scdus modus q̄mō ꝑsona deuota
cadit est familiaris affectio. Et iste mul
tos ꝛ mltas ꝓsternit. Qñ em̄ religiosus
vel clericꝰ seu heremita est deuotꝰ ꝛ bōe
vite stat alte in gr̄a. ꝛ qñ dyabolꝰ nō po
test ipsū diruere in pingendo ponit sibi in
via scandalū vt ibi īpingendo cadat. scan
dalū est familiaritas alicuiꝰ mlieris etiā
deuote ꝛ benigne bone intencōnis ꝫ pau
latim cadūt. Et sic̄ grauius cadit ille qui
currit qñ īpingit q̄ ille qui vadit spacio-
se sic g̃uior ꝛ ꝑiculosior est casus ꝑsone
deuote currentis ad ꝑadisū ꝑ magna ope
ra q̄ illiꝰ qui leuiter ambulat. Ideo aui-
so vos. O q̄t sancte ꝑsōe fuerūt in mun
do q̄ cū maximo f'uore spūs inceꝑunt vi
tā scām currētes vt cameli. ꝫ īpingendo
ceciderūt. O q̄t mulieres deuote q̄ qñ vi
dēt aliq̄z religiosū deuotū vel clericū cu-
piūt hr̄e suā familiaritatē etiā bona intē
cōne dicendo. O quō est iste gr̄osus hō
ego faciā amiciciā cū eo. Dicat̄ h̄ hysto-
ria q̄ cōtigit in ytalia de filia illiꝰ comitis
deuotissima q̄ clam dimisit pr̄em ꝛ in ha
bitu dissilato iuit romā ꝛc. Tūc fuit veri
ficata ꝓphetia illa Iere. Fortis īpegit in
fortē ꝛ ambo ꝑiter corruerūt Iere.xlvj
Quia fortis erat illa puella ꝛ fortis ille
scūs sacerdos. Ideo mulieres vos auisetl
ꝙ vos cū nullo q̄ntū cūq̄ deuoto recipia
tis familiaritatez nec intromittatis vos
de coquina ꝛc. Dicatis sibi pater orate ꝓ
me ꝛ orabo ꝓ vobis ego nō sum coq̄na-
ria ꝛc. Ideo dic̄ scriptura in via ruine nō
eas ꝛ nō offendas in lapides nec trades
te vie laboriose nec ponas aīe tue scāda-
lum Eccli.xxxij. Via ruine scz cadēdi est
familiaritas ibi offendit̄ in lapidibꝰ pctō
rū via est laboriosa ꝓpter tp̄is ꝛ aīe ꝑdi-
cōm ḡ. Qui se existimat stare ꝛc ¶ Ter

cius modꝰ cadēdi est ꝑ deliciosaz ꝯuersa-
cōm qñ scz tenent bonā vitā ꝫ d̄ delitijs
mūdi volūt scz q̄ntū pñt recipe sine pcō
Isti cadēt nō īpulsi nec offendēdo ꝫ ex lu
bricitate vie. qꝛ sic̄ ille q̄ vadit ꝑ viā lu-
tosā licet nō īpellat̄ nec īueniat scādaluz
cadet ex lubricitate ꝙ nō fieret si ꝑ viam
siccā recederet Ita qñ ꝑsona vult ire per
viam deliciaꝝ bñ comedere ꝛ sepe rigare
guttur dicēdo. vere istud nō est pctm̄ exq̄
hō nō frāgit ieiunia ecclie. Item comedere
carnes ꝑtare camisiā tl'is diu stare nō po
test ꝑm Bernar. Lub cauerūt vestigia no
stra ī itinere plateaꝝ nr̄aꝝ ꝛ appropinq̄-
uit finis nr̄ Trenoꝝ.iiij ¶ Nota dr̄as in
ter plateas ꝛ vicos platee sūt late ꝛ sig-
nāt ꝑsonas q̄ late vadūt in delitijs ꝛc. ꝑ
vicos strictos signant̄ ꝑsone que restrin
gūt se a delitijs ꝛc. ꝛ vadūt sine ꝑiculo
de luto. Sz de illis q̄ vadūt ꝑ plateas d̄
litiaꝝ dicentibꝰ hoc bñ pōt fieri. qꝛ nō est
pctm̄ dic̄ appinq̄uit finis nr̄ scz bone vite
De istl dd ꝯcordās cū Iere. dt Ipi obli
gati sūt. i. īuoluti ꝛ ceciderūt ps.xix. Re-
mediū qd habēꝰ h̄ ad h̄ dat apl's di. Car
nis curā ne feceritl ī desiderijs ad Ro.xiij
Licet bñ in uccrijs qꝛ qñ ꝑsona deuota ī
firmat̄ q̄ alias nō ꝯsueuit comedere car-
nes nec dormire in lecto ꝫ ꝯsueuit porta-
re ciliciū. In infirmitate nō dz ista ꝟuare
qꝛ sic̄ asinꝰ oneratꝰ cadēs ī terrā non pōt
cōmode eleuari nisi onus deponat̄ q̄ ele-
uato iteꝝ reponit̄ sibi onꝰ. Sic ꝑsona de
pñia est vt asinꝰ sup̄ se portās onꝰ pñie
q̄ si cadat ꝑ īfirmitatē dz deponere onus
qꝛ al's nō posset curari satl pñia ē hr̄e pa
ciētiā ī infirmitate. Pꝰ curacōz sūmatis
onus. Ecce quare dicit Carnis curam ne
feceritis in desiderijs. Nemo em̄ vnq̄m
carnem suam odio habuit sed nutrit ꝛ fo
uet eam necessarijs ad Eph̄.v. ¶ Quar
tus modus est ꝑ negligentialem operacō
nem. Deuotio em̄ spiritualis ꝛ oracōes
ꝛ opera penitentialia sunt fortitudines

sustinentes personaz in altitudine gr̃e dei
qꝛ si dimittant̃ ex tedio vel negligentia in
cipit ꝑsona refrigescere ⁊ ad casum dispo
nit̃. Verbi gratia de religioso vel clerico
deuoto qñ dicit ⁊ q̃d oportet me surgere
ad matutinas ita mane vel orare genibꝫ
flexis ⁊ sic de alijs ⁊ paulatim dimittit ta
lis in breui cadit quia deuotio q̃ est forti
tudo deficit ⁊ licet nõ sit ĩpulsus a demõe
nec inueniat scandalum in lubricitate vie
cadit tñ ex negligentia abierũt retrorsuz
scz dimittendo bonam vitã pñiam ⁊ ce
ciderunt in terrã Johis.xviij. Super hoc
habẽ⁹ ꝯsilium a xp̃o dicente. Allegorice
Accinge lumbos tuos ⁊ tolle baculum
meũ in manu tua ⁊ vade.iiij. Regũ.iiij.c
¶ Nota accinge lumbos tuos qꝛ sic̃ ille
qui vadit sine cinctura plice tangũt terrã
Ita negligentes vadũt ad terraz. Ideo
dicit accinge ⁊c̃. ⁊ tolle baculũ meum in
manu tua scz baculũ crucis. qꝛ sicut ille q̃
surgit de infirmitate ⁊ est debilis susten
tat̃ baculo ne cadat. Ita ꝑsone deuote si
aliq̃ciens attedient̃ vel sint negligẽtes ⁊
debiles baculum scz xp̃i crucem ⁊ passio
nem non solum oculis ꝫ manibꝫ opando
Maius ꝯfortam̃ ꝙ possumus habere in
bonis opibꝫ est memoria passionis cristi
Verbi gr̃a si habẽtis tediũ de ieiunio co
gitate ieiuniũ xp̃i ⁊ prandiũ qđ habuit in
cruce. Si de despectione habẽtis tediũ co
gitate q̃d dicebat̃ xp̃o vach q̃ destruis ⁊c̃
Si pulices vos inq̃etant cogitate puncti
ones xp̃i in capite in manibꝫ ⁊ pedibus.
Si de paupertate tediũ habẽtis cogitate
xp̃m nudũ in cruce. Ecce q̃re dicit accĩge
lumbos tuos ⁊c̃. Ergo q̃ se existimat sta
re videat ne cadat.

¶ Sermo quintus de eadẽ dominica

Temptacio vos
nõ apprehendat nisi huãna.j.ad
Coꝝ.x. Quia hoc verbũ hz difficultatẽ
in theologia. Cogitaui in isto ꝑmone vo
bis ip̃m declarare ꝓ ꝯsolacõne ⁊c̃. Salu
tet̃ virgo maria ⁊c̃. ⁊ resũmatur thema.
Doctrina est cõmuĩs in sancta theologia
ꝙ si adam nõ peccasset. omnes fuissemus
in paradiso terrestri ⁊ sine labore tribula
cõne seu difficultate introissemus glori
am paradisi. Quia sine labore ⁊ difficul
tate fecissemus bonũ. Sed ex quo adam
peccauit ⁊ in pr̃e nos facti sumus omnes
fuimus exules in hoc mũdo. Et cũ mag
nis difficultatibꝫ laboribꝫ periculis habẽ
mus lucrari paradisum celestem. Recte
videt̃ mihi fore simile cuidaz ꝑabole de
quodam nobili viro habẽte plures filios
quibꝫ dicebat sitis boni. Ecce ista heredi
tas erit vestra. Semel autem isti filij fe
cerũt quoddã malũ magnũ ꝓpter qđ pa
ter expulit eos de domo sua. Et ipsi iue
runt per mundũ ⁊ passi sunt multa mala
ibant mendicando ⁊c̃. Tandem quidam
bon⁹ homo ex ꝯpassione interposuit se in
ter filios ⁊ patrem ⁊c̃. Et pater prece
pit eis cum tali cõditione ꝙ nullo modo
possent habere hereditatem eius. prius ꝓ
missam nisi prius lucrarentur eam in ar
mis bellando ⁊ si essẽt victores daret eis
hereditatem aliter nõ ¶ Ita recte accidit
nobis ex ingratitudine q̃ꝫ fecerunt hoĩes
scz adaz ⁊ eua. Deus pater qui paraue
rat gloriam ⁊c̃. Exulauit homines ĩ hũc
mundum in quo mltas tribulacõnes pas
si sunt. Sed venit cristus ⁊ posuit se inter
deum patrem ⁊ homĩes. vnus mediator
dei ⁊ hominum Hõ cristus ihs qui dedit
redẽpcõnem semetip̃m ꝓ omnibus.j.ad
Thymotheũ.ij. Et finaliter recõsiliauit
nos deo patri. sed tali cõdicõne vt nõ ha
beamus gloriam vt prius habuissemus.
Sed cum laboribꝫ ⁊ periculis exercitan
do nos in armis ⁊ si etiam simus valen
tes ⁊ victores habebimus hereditatẽ alt̃
non. Ex ista veritate coactus fuit Pau
lus dicere. Per multas tribulacões oz
nos intrare in regnũ celoꝝ. Actuũ.xiiij.

Dñica.IX.post trinitatis Sermo.V.

Ex ista ratione Job illuminatus spūsāc
to assilauit vitā vr̄az milicie di. Militia
est vita hoīs sup terrā ⁊ sicut dies merce
narij dies ei⁹. Job. vij. Racō qr si miles
vel mercenari⁹ bñ laborāt merent̄ stipē
diū alr̄ nō ꝫ punctōez. Idē de nob nota
te hic in biblia nr̄a habet̄. Militia est vi
ta hoīs trāslatio antiq̄ ⁊ approbata habz
tēptatio est vita hoīs. Unde mirū est de
tanta diuersitate in translacōib⁹ que tñ a
spū sancto fuerūt facte illuminādo trāsla
tores. Ido apostolus.j.ad Cor.xij. In
ter gratias spūssancti ponit interp̄tacōes
quare ergo translator posuit ibi. Militia
est vita hoīs cū habet̄ temptatio est vita
hoīs. Rñ deo ꝙ spūssanctus hoc fecit ad
significandū ꝑ ista duo verba ꝙ ꝑ vnum
nō poterat dici. vita em̄ nr̄a dr̄ militia re
spectu stipēdij ⁊ dr̄ temptacio respectu no
stri posse. Jam scitis ꝙ milites ⁊ hoīes ar
mor̄ sponte militāt ꝓ stipendio ⁊c̄. Ita
nos ꝓ glia obtinenda. Ido dicit̄ Mili
tia est vita hoīs. Sed dr̄ temptatio ꝓprie
versuchunge seu ꝓbatio hoc ostēdit posse
nostr̄. qr in nostra militia habē⁹ tm̄ pos
se ꝙ nō possem⁹ vinci nec capi coacte. qr
nullus pōt cape vel cogere libr̄ arbitriū
ad pecādum. Milites tñ multociens vī
cunt̄ ⁊ captiuant̄ ꝫ nos nō. Ideo tēpta
tio.i. versuchūge. qr dyabol⁹ nō potest co
gere libr̄ arbitriū. ꝫ vadit in circuitu ad
tēptandū si posset capere ⁊c̄. De isto pos
se dic̄ apostol⁹. Fidelis aūt de⁹ q̄ nō pati
etur vos tēptari sup̄ illud ꝙ potestis sed
faciet cū tēptacōe ꝓuentū vt possitis su
stinere.j.ad Cor.x. Propter ꝫ dic̄ the
ma. Temptatio vos nō apprehendat ⁊c̄.
Adhuc restat difficultas q̄ est ista tēp
tacio huāna. ꝓ h⁹ difficl̄tatis solucōn
¶ Nota ꝙ tres temptaaōnes in sūma ī
uenio q̄s habem⁹ in ꝫ mundo a p̄ma ⁊ se
cūda est valde cauendū. qr cadere in illis
includit peccatū mortale de tercia nō pos
sum⁹ nos cauere. ¶ Prima est tēptacō
diuinalis ¶ Scd̄a est tēptacio dyaboli
calis. ¶ Tercio est tēptatio humanalis.
Ideo dicit thema temptatio vos nō ⁊c̄.
scz diuinalis nec dyabolicalis nisi huma
nalis. ¶ Dico p̄mo ꝙ p̄ma temptatio
est diuinalis qñ deus tēptat aliquem nō
tñ credatis ꝙ temptatio diuina sit incli
nando ad peccatū. qr de⁹ nō ē causa pecca
ti nec incliat ad peccatū. De hoc vide scm̄
tho.j.ij.q.lxxix.arti.j. Imo dicit scriptura
Nemo cum tēptat̄ dicat qm̄ a deo temp
tat̄. deus em̄ intemptator malor̄ est ipse
aūt neminē temptat sp̄ ad peccādū Jaco
j. Querit̄ g̃ que est tēptatio diuina ⁊ ad
q̄d dico ꝙ diuina temptatio est ad ꝓba
cōm creature nō dei qr deus oīa nouit sed
ipsi⁹ creature. de ꝫ vide scm̄ tho.j.ꝑte.q.c
xiiij.arti.ij. ⁊ si in temptacōne tēptat⁹ te
neat fortiter det gloriā deo. Si defecerit
conet̄ ad ꝫ ꝙ peniteat ⁊ ꝙ ceteris sit in ex
emplū. Ista tēptatio fit a deo dupliciter
Primo ꝑ ꝓsperitatem. Scd̄o per aduer
sitatē. Dico p̄mo ꝙ aliquociens de⁹ tēp
tat de honore sanitatē ⁊ sic de alijs nō in
clinādo ad peccatū ꝫ vt tu scias ⁊ cognos
cas te ⁊ alijs sit exēplū q̄si dicat de⁹. vi
deam⁹ q̄d faciet iste. Ad intelligendū ꝫ
dicat̄ quō dñi qñ nouiter recipiūt vnum
ꝟuitorē ꝓbāt eū dimittendo flor̄ scient̄
in aliq̄ loco vel aliq̄d simile. nō ꝙ dñs ve
lit ꝟuū recipe flor̄ ꝫ vt ꝓbet eū ⁊c̄. ⁊ sic
abscōdit florenū fur est ⁊ expellit ip̄m de
domo sua. Si reuelat reputat̄ bon⁹ ⁊ fi
delis. Idē de dña ꝓbante ancillā in pecu
nijs vel iocalib⁹ seu escis vel vino si sit fid̄
lis ⁊c̄. Isto modo de⁹ temptat nos. O
q̄t latrones ⁊ fures sūt in domo dei deus
tēptat eos ⁊ ipsi nō se auisant Verbi gr̄a
qñ est magna fama de aliq̄ diuīo sortile
go seu incantatore ꝙ facit magnas cura
cōnes quas sanitates deus operat̄ temp
tet vos vt experiat̄ q̄d facietis qñ dr̄ vo
bis vultis sanari de tali infirmitate vel in
venire rem perditam vadatis ad talem.

ꝛc. Et modo q̄d facietis qꝛ deus. Idem de fulguribꝫ ꝛc. Dicit̄ vobis faciatis sic dicat̄ talia nomina qꝛ ꝓbatum est ꝙ nō erit malum tempus ꝛc. temptacō est. O q̄t sunt latrones furando deo honorē diuinum ꝛ dyabolo offerūt eum. Dicatur etiam ꝯtra mulieres q̄ tot faciunt truffas contra istas tales. Ecce textus sacre scripture. Si surrexerit in medio tui ꝓphetes aut qui sompnū vidisse se dicat ꝛ predixerit signum atq̄ portentā ꝛ euenerit ꝙ locutus est ꝛ dixerit tibi eamus ꝛ sequam̄ deos alienos quos ignoras ꝛ seruiamus eis nō audies verba ꝓphete illius aut sōpniatores qꝛ temptat vos deus vt palam fiat vtꝝ diligatis eum an nō in toto corde ꝛ in tota aīa vestra Deutrono.xiij. Dimittatis ergo talia ꝛ recurratis ad nomē Jhs Dicat̄ de virtute eius ꝛ mō dicēdi sup̄ infirmitatem vel plagā ¶ Scdo tēptat deꝰ ꝑ aduersitatem qn̄ ꝑsona vult facere aliquod bonum opus deus ꝓcurat aliq̄ꝫ aduersitatem vt ꝓbetur quid faciet semp̄ intelligendo vt dixi. qꝛ deus nichil ignorat. Pro intellectu huius dicatur ꝙ semel quidaꝫ miles habēns inimicos recepit nouiter vnum scutiferꝫ in suo seruitio q̄ꝫ volens ꝓbare tractauit cum duobus amicis scutifero ignotis ꝙ in via inuaderent militem ꝛ scutiferꝫ. Cunq̄ꝫ illi duo inuasissent militē vt erat ordinatum clamantes interficiat̄. tunc scutifer deserens dn̄m suū fugit. Propter ꝙ dn̄s expulit eum de domo ꝛc. Isto modo deus temptat nos qn̄ aliq̄s religiosus clericus vel secularis recedit a mala vita q̄ꝫ tenebat ꝛ incipit bonā vitam seruando suam religionem faciendo penitentiā ꝛc. Talis se tūc sociat cum milite scꝫ cum xp̄o. Sꝫ dicit deus videamus probētur iste parat j. duos vel tres aduersarios vt ꝓbetur q̄ sūt dolor infirmitas statim qn̄ incipit seruire quis deo veniūt dolores in capite vel stomacho ꝛc. Non debemus fugere quia temptatio est ad ꝓbandum. Idem de infirmitatibꝫ. Item de linguis gentiū dicētiū. Ille est ypocrita vt habeat missas scī amatoris ꝛc. Mane in ꝓposito qꝛ temptacōnes sūt nō dicatis O miser ante erā quietꝰ ab istis nō possē sustinere ꝛc. Itē idez de temptacōne de fide catholica nō dicatur. O miser ego nō ꝯsueui hr̄e ista. ꝛc. Resistite fortiter quia tēptacōnes sunt. Ecce quō temptat deus ꝑ aduersitatem Ad hoc dicat̄ exēplū de abraham Gen̄. xxij. Temptauit deꝰ abraham ꝛc. Dicat̄ hystoria breuiter quō illa temptacō fuit abrahe in laudē dei ꝛ augmentum meriti Itez fuit in exemplū obedientie nobis ꝑ locū a maiori. Si abrahā in re tā magna ꝛ difficili fuit deo obediens quantomagl̄ nos quibꝫ non precepit interficere filios ꝛc. Sꝫ precepta ꝯnat̄ alia ꝛc. Ido dixit deus abrahe. Quia tu fecisti rem hanc ꝛ nō pepercisti filio tuo vnigenito ꝓpter me benedicā tibi ꝛ multiplicabo semen tuūꝫ ꝛ in semine tuo scꝫ xp̄o benedicēt̄ omnes gentes terre Genes̄.xxij. Ecce quō deus temptat nos ꝓspitate ꝛ aduersitate. Iō nec ꝓpter ꝓspitatem habēndaꝫ nec ꝓpter aduersitatem fugendā faciamus ꝯtra deum. s̄ seruemus eius precepta. Fili accedens ad s̄uitutē dei sta in iusticia. i. pn̄ia ꝛ timore. i. deuocōne ꝛ prepa amimā tuam ad temptacōeꝫ Eccl̄.ij. ¶ Dico scdo ꝙ tēptacō est dyabolica ista fit ex malitia sicut diuīa ex miscdia est qn̄ dyaboli cogitant gloriā q̄ꝫ ꝑdiderunt ꝛ vident ꝙ nos respectu eoꝝ sumus formice ꝛ ꝙ acquirere debemus illā gloriā dicunt maliciosi impediamus eos ꝛ tēptemus. Ecce malicia. Ideo dixit bēatus petrus cuidaꝫ qui fecerat q̄dam magnum peccatum. Cur tēptauit sathanas cor tuū Actuū.v. Et īueni ꝙ dyabolus tenet tres modos tēptandi. scꝫ piscatoris. Aucipitis ꝛ truffatoris. piscator volens cape pisces. prioꝓicit escam sine hamo nō ꝙ capiat pisces

sine hamo ꝫ ꝓbat si pisces ꝯmedēt Sꝫ
hoc ideo facit vt post cū hamo possit ca-
pere ⁊ eos interficere. Ita facit dyabo-
lus ꝑmo ꝓicit escas cogitacōes ⁊ ꝑtici-
pacōes alicui⁹ mulieris vt p⁹ cū hamo
pcti capiat te Auctas. Nescit homo fi-
nē suū sed sicut pisces capiunt hamo. sic
capiunt hoīes in tpe malo. Eccī. ix. ca.
tpe malo. i. temptacōis. Et sicut pisces
nō statim senciūt hamū sed qñ trahunt
ad littus Ita tu mō nō sentis hamū pec
cati sed qñ traheris ad littus scꝫ finē vi
te ⁊c. ¶ Scds dyabol⁹ temptando te
net modū aucipitis. auceps ponit gra-
nū vt capit volucrē. qui cū capit granū
capit. Ita dyabol⁹ capit volucres reli
giosos clericos ⁊c. Cū grano honoris ⁊
ꝑlacōis seu dignitatis. qñ audiunt talis
epūs est mortuus. dyabol⁹ stati temp
tat dicēs O si tu posses hr̄e illuꝫ episco
patum ꝫ posses facere cū rege ⁊c. Idē
de secularib⁹ de aliq̄ officio dādo a rege
dicit tēptacō. O si tu mō posses hr̄e qꝛ
rex ꝓmisit alteri. Ego diffamabo eum
ꝙ nō est fidelis regi ⁊c Ido eccs. ix. Si
cut aues ꝯp̄hendunt laq̄o sic capiunt ho
mīes cū eis exēplo supuenerit ¶ Item
dyabolus tertō mō tēptando tenet mo
dū truffatoꝝ dicat de ferrarijs ꝓicien-
tib⁹ ferraturā ignitā in vico vt decipiāt
simplices. vt rideāt. Idē de argētarijs
ꝓiciendo florenos ⁊c. Ita recte facit de
mon qñ dicit vobis talis ꝑsona vel coī
tas indiget. c. vel. M. florenis ad mu-
tuādū. Ideo si vultis vos mutuare re-
spondebit vobis loco ⁊ noīe census da
būtq̄ ꝓ. c. mutuatis q̄nq̄ mō dyabol⁹
ꝓicit ferrū calidū vel florenū vt ꝯburat
aīam vr̄am ꝑ auariciā. qꝛ ex mutuo re-
cipe aliq̄d vsura est ⁊ damnacio. nisi sit
vera emptio ⁊ vendicio ⁊ p̄cium iustuꝫ
alias vsura est. Dicatur hoc exemplum
beati anthonij qui inuenit pomuꝫ auri in
deserto ex dyaboli temptacōe prepara
tum ⁊c. Propter ꝫ dicimus in vltima
peticōne de pater ur̄ Et ne nos inducas
in temptacōem. i. ne ꝑmittas nos indu-
ci in temptacōem Sed libera nos a ma-
lo. Ergo temptacio vos nō apprehendat
¶ Tercia temptacō est humana que de
se solū vadit ad veniale peccatum. Tēp
tacio humana dicit que est solum infra
limites sensualitatis sine assensu rōnis.
verbi gracia. Tu vides inimicum tuum
subito sanguis tuus mouet ad vindictā
ista est tēptacio humana. qꝛ naturaliter
mouet ad vindictā. quia etiam formica
quātum potest si iniuriat vindicat se. sꝫ
auisetis vos ne racio cōsenciat. qꝛ tunc
iam nō esset veniale sed mortale. Item
qñ tu vides pulchraꝫ mulierem subito
sanguis mouet ⁊c. temptacio est huma
na. Sed si dicas videam⁹ si potero pec
care cū ea ⁊c. mortale est. Idē de mo-
tu auaricie quādo est infra limites sēsua
litatis veniale est. Idē de ieiunijs eccle-
sie qñ homo videt demane vinum ⁊ ho
mo temptat bibere demane. temptacio
est humana exquo soluꝫ ē infra limites
sensualitatis. quia intellectus nō consen
tit. veniale est. Et quia talis temptacio
nō venit a dei misericordia. nec a dyabo
li malicia sed a ꝯcupiscencia Auctas. ia
cob. ꝑmo. Unusquisqꝫ vero temptatur
a sua ꝯcupiscencia abstractus scꝫ a bona
cogitacōne ⁊ illectus scꝫ ad malū. Dei
de ꝯcupiscencia cum cōceꝑit peccatum.
supple veniale. peccatum vero cuꝫ ꝯsum
matum fuerit supple ꝑ cōsensum rōnis
generat mortē. i. peccatuꝫ mortale No
ta illectus. i. inclinatus seu attractus. qꝛ
qñ homo videt p̄ñciam obiecti. scꝫ occa
siōem. peccandi. Homo postposita bona
cogitacōe in qua se debet occupare. cogi
tat circa peccatum īfra se dicendo. O tu
posses hoc sic vel sic facere ⁊c. Ecce qua
re dicit temptatio vos nō apprehendat
nisi humana qꝛ ex ista nō ꝑditur gracia.

¶ Dm̄ca. ix. sermo sextus.

Cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula. Luc.xvj. ¶ Pro declaratõe thc. sciendũ est. q̄ ſm renelatõez factã beato Paulo quãdo fuit raptus ꝛc̃. ij. Cor. iij. quã reuelationẽ reuelauit beato Dionisio suo discipulo. et ipẽ Dionisius nob̄ reuelauit in libro de celesti iherarchia. q̄ in celo sunt nouẽ ordines angelor̄. ꝛ q̄libet ordo est maior toto mundo. ꝛ ẽ ibi tanta pulchritudo tanta ꝛc̃. quia si possibile esset soluz hr̄e caput infra celum. ꝛ videre solum materialia. nunq̄ vellz eẽ alibi. nec comedere nec bibere q̄d si videret spũalia. Vñ Ysa. vj. tunc videbis et afflues et mirabit̄ ꝛ dilatabit̄ cor tuũ.

¶ Primus ordo est angelor̄.
¶ Scd̄s archangelor̄.
¶ Tercius principatuũ.
¶ Quartus potestatum
¶ Quintus virtutum.
¶ Sextus est dominationũ
¶ Septimus tronorum
¶ Octauus cerubinor̄.
¶ Nonus seraphinor̄.

In primo principalis angelus ꝛ prim⁹ est Raphael. de quo Thob. iiij. et ẽ ibi magna excellentia. Scd̄s ordo est altior ꝛ pulchrior ꝛc̃. et huius est prim⁹ Gabriel. De quo ecclia. que gabrielis archangeli dictis credidisti. Tercius ẽ p̄ncipatuũ altior ꝛ pulcrior precedentib̄. ꝛ istius primus ẽ Michael. Daniel. x. Ecce Michael vnus de p̄ncipib̄. p̄m⁹ Quartus est potestatuũ altior et ꝓpinquior et sic ascendendo vsq̄ ad ordinem seraphinor̄ ꝛ q̄ꝫto ꝓpinquiores sunt d̄o tanto excellentiores sunt. sed noticiã eorum in indiuiduo horum ordinũ nõ habemus. quia noticiã eor̄ noluit deus in sacra scriptura reuelare ꝓpter tantã dignitatẽ altitudinẽ ꝛ ꝓpinquitatẽ ad deum. iste est ordo paradisi ꝛ in sacra scriptura aliq̄ñ vocant̄ domus ꝛ sicut em̄ in palacio magno. sunt mlte domus vna pulcrior alia. sic est in castro celi. Vñ in domo patris mei. multe mansiones sunt. Job. xiiij. Itẽ alibi vocant̄ platee. quia sicut platee habent magnũ spaciũ. sic ille mansiões sunt maxĩe. quia minima stella que est in firmamento est maior tota terra septempliciter. vt dicunt astrologi. multo ergo maiores sunt platee paradisi vñ platee ciuitatl scz paradisi. aurũ mundũ tanq̄ vitrum perlucidũ. Apoc. xxj. Item aliq̄ñ vocant̄ tabernacula nobilium existentiũ in armis que sunt pulcra ꝛc̃. sic etiam ad hoc ꝓpositum loquit̄ thema. Cum defeceritis in via ꝛc̃. defeceritis de hac via ꝛc̃. patet thema. modo aũt existimo q̄ multi ibi sunt recepti. ſ ſm drãm quã ponit Aug. ĩ libro de cura mortuor̄ agẽda. ibi dicit q̄ sunt aliq̄ puersi ꝛ mali. aliq̄ boni ñ pfcti. aliq̄ boni ꝛ pfecti Et d̄ istl vltĩs loq̄t̄ thc. Cũ defeceritis. Primi ergo sunt mali ꝛ peruersi qui ducunt malaz vitam. scz viuũt ſm carnis inclinationes existẽtes sn̄pbi auari. inuidi ꝛc̃. moriunt̄ inpenitẽtes tales cũ maximo impetu ad infernum descendũt sicut fulgur de celo cadit. Unde Apoc. xviij. sustulit vnus angelus fortis lapidem quasi molarẽ magnũ et misit in mare dicẽs. Hoc impetu mittet̄ babilon ciuitas illa magna et vltra nõ inuenie t̄. Interp̄tat̄ autẽ babilon ꝯfusio ebraice. et significat peccatores nullum ordinẽ seruantes et religiosos nec regulã nec cerimonias seruãtes sed malũ exemplũ prebentes. ¶ Nota de quolibet statu nõ tenẽtibus ordinẽ suũ babilon .i. ꝯfusio. quia cõfusio est cõtraria ordini isti mittũtur in mari inferni ꝛc̃. De istis Job. xxj. Ducũt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendũt. ¶ Nota in bonis. diuites in excessib̄ cibi pot⁹ et vestiũ et sic de alijs. Vñ mortuus ẽ diues et sepult⁹ est in inferno. Luc. xvj. ¶ Et notandum q̄ sicut in pomo sunt

domicilia vbi sunt grana. sic in q̃tuor ꝑti
bus terre sunt q̃tuor camere.
¶ Pria est infern⁹ puersoꝝ.
¶ Secũda est lymbꝰ pueroꝝ.
¶ Tercia est locus purgãdorum.
¶ Quartus ẽ lymbꝰ patrũ.
Et ille dicit̃ sinus abrahe in q̃ mõ null⁹
intrat. ¶ Nota de lymbo pueroꝝ quõ ẽ
locus ꝓ pueris cũ originali decedẽtibꝰ.
et in inferno sepeliũtur illi ꝑuersi. Sꝫ di
cit̃ in simbolo descendit ad inferna. qꝛ si
cut in celo sunt nouẽ ordines angelorũ
vt dcm̃ est. sic in inferno sũt nouẽ carce
res. Nã in pricipio mũdi qñ deus crea
uit celũ ⁊ terrã. in celo sil' creauit nouẽ or
dines angeloꝝ. De hoc vide scm̃ Tho.
pri. ꝑte. q. lxi. arti. iij. ⁊ iiij. Nota de supe
riori ordĩe erat lucip. De hoc vide sctm̃
Tho. pri. ꝑ. q. lxiij. articu. vij. qui videns
om̃es creaturas inferiores se supbiuit.
volẽs equipari deo. O dicit ⁊ dixit de⁹
Nõ habitabit in medio dom⁹ mee q̃ fa
cit supbiã. qui loquit̃ iniquo. Et dicit̃ in
p̃smo. Tũc factũ est preliũ magnuꝫ ĩ ce
lo. ⁊ ceciderũt sicut fulgur. Vñ videbã
sathanã tanq̃ꝫ fulgur de celo cadentem.
Luc̃. x. Et qui erat altior añ casuꝫ in ce
lo. fact⁹ est inferior post ip̃m ĩ inferno.
Exemplũ de lãcea in cui⁹ cacumĩe essꝫ
vna grossa plũbata. ⁊ cõsequent̃ alie oc
to in eadeꝫ descendẽdo semp leuiores.
grossior ĩ descensu eẽt prior. sic ĩ casu an
geloꝝ. ¶ Nota qꝛ q̃ꝫto gradus altior.
tanto casus g̃uior. Et ꝑm ꝙ descenderẽt
et reliquerũt nouẽ ordines angeloꝝ in
celo. Ita ꝯstituerũt nouẽ carceres in in
ferno. De quibꝰ loquit̃ Job. Ducũt in
bonis dies suos. ⁊ in pũcto ad inferna
descendũt. scꝫ ad carceres inferni ꝑm eo
rũ demerita. Vñ quomõ cecidisti lucip
q̃ mane ⁊c̃. vsq̃ꝫ ꝓspiciẽt Isa. ix. ¶ No
ta qui te viderũt scꝫ ꝑ pctm̃. ad te incli
nabũtur scꝫ ⁊ ad tuos. Vultis scire qui
sunt in prio carcere. qui ẽ deputat⁹ pro
hijs qui fuerũt de ordine angeloꝝ hoĩes
voluptuosi viuẽtes ꝑm desideria carnis
sine penitẽcia. Luc̃. xiiij. Nisi pniaꝫ egeri
tis om̃es siml' peribitis. ¶ In secũdo car
cere descendũt indeuoti puta religiosi ⁊c̃
De q̃bus dicit̃. Popul⁹ hic labijs me
honorat. cor autẽ eoꝝ lõge est a me ⁊c̃.
Isa. xxix. ⁊ Math. vij. ¶ In tercõ car
cere semp descendẽdo qui ẽ deputatus
ꝓ hijs qui fuerũt de ordine pricipatuũ.
sunt incõpatientes ⁊ inmisericordes. ¶
In quarto in q̃ sunt qui fuerũt de ordĩe
potestatuũ sũt impaciẽtes. ¶ In q̃nto in
quo sũt qui fuerũt de ordine ꝟtutuꝫ sũt
discordes. inuidi. qui nunq̃ꝫ hñt pacez.
nec in cõsciencia. nec cũ ꝓximo. ⁊ illi qui
nolũt parcere ⁊c̃. ꝫ vindictã querũt. ¶
In sexto in quo sunt q̃ fuerũt de ordine
dominãtiuꝫ sũt tyrãni magnates qui ob
tinẽt dñationes tirãnice sine iure. ⁊ post
nõ faciũt iusticiã. ꝫ cõsumũt pauperũ bo
na ⁊ deuorãt paupes. ¶ In septĩo ĩ quo
sũt q̃ fuerũt de ordine thronoꝝ descen
dũt p̃lati ⁊ p̃sidentes qui vsurpãt bene
ficia eccĩastica possidẽtes ea ꝑ symoniaꝫ
sine pura canonica electõe. vel ꝓuisione
et ꝓuidencia pape. qꝛ nõ intrãt ꝑ ostiuꝫ
Job. x. vendũt sacramẽta. nõ curãt de a
nimabꝰ ꝫ tm̃ de denarijs. ¶ In octauo
carcere in q̃ sunt q̃ fuerũt de ordine che
rubioꝝ descendũt dubitãtes in fide vo
lentes arguẽdo ꝓbare articulos. vñ ca
dũt in varios errores ⁊ falsas opiniões
et tales sunt fatui velut q̃ vellet cũ igne
cãdele ꝓbare florenos an sint de puro
auro q̃s dꝫ reponere ĩ bursa tq̃ꝫ ꝓbatos
Sic de articul' fidei ꝓbatis in tot fornel
lis doctoꝝ ⁊c̃. Jõ tenere eos debem⁹ ĩ
bursa ꝯscĩe tanq̃ꝫ veros. In vltĩo carce
re ĩ inferno ꝟ sunt q̃ fuerẽt de sup̃mo or
dine scꝫ seraphinoꝝ descendũt blasphe
mi. taxillatores ⁊c̃. q̃s lucip terret. Re
mediũ si q̃s quenq̃ꝫ p̃dictoꝝ carceꝝ in
currissꝫ demeritorie. p̃t ꝑ t̃a opa euade

scz p cordis ꝯtricōez. oris ꝯfessionē. et
opis satisfactōez. Ecce vera pnia q̄ duc̄
ad celū. Pniaz agite ꝛc̄ Math. iiij. scz
vt cū defecerit ꝛc̄. ¶ Scda ꝯdicō mor
tuoꝝ est ꝙ mortuoꝝ q̄daz boni sunt ꝛ
nō ꝑfecti. qꝛ multa pctā fecerīt ꝛ penitu
erūt. tñ nō ꝯdigne fecerīt vt maria mag
dalena q̄ ꝯdigne ꝛ plene satisfecit. tñ est
regula theologie ꝙ ꝯtricō q̄tuncūq; ꝑ
ua sit sufficit ad deletōez culpe. ꝛ tales
suscipiūt pniaz a ꝯfessore. quā dz dare
ꝑuaz vt possint facere alr̄ esset ꝑiculuz.
qꝛ si daret̄ grādis pnia forte nō facerēt
eā. Et isti nō sunt mali ꝑuersi ꝫ boni me
diocriter. ꝛ tales vadūt nō ad infernuz
ꝫ ad purgatoriū ꝟ cū fuerīt purgati va
dūt ad paradisuz. ꝛ de h̄ sūt securi ꝛ q̄s
portat aīaz dicūt aliq̄ ꝙ dyabolus. non
est verꝫ ꝫ angelus. ꝛ dat exēpluz sanctꝰ
Tho. in q̄rto sniaꝝ de duobꝫ bellātibꝫ fi
nito bello victor ducit victū ꝛ nō ecōuer
so. scda pe. ij. A q̄ quis suꝑatus est huiꝰ
seruꝰ ē. Mō iste mūdus nō est nisi vnꝰ
cāpus in q̄ militamꝰ ꝯ dyaboluz. mūdū
et carnez. Vñ milicia est vita hoīs suꝑ
terrā. Job. vij. Jō qñ belluz est finitū ꝛ
homo hz victoriaz penitēdo qñ aīa exit
a corpore tūc dyabolus victus fugit. et
angelus bonꝰ capit eā. ꝛ pñtat eā xp̄o
qui eū interrogat licz sciat. dñs interro
gat iustū ꝛ impium inq̄t p̄smista. Tūc
xp̄us mittit eā ad purgatoriū ꝑ ꝯdigna
pnia. Justus dñs ꝛ iusticias dilexit eq̄
tatē ꝛc̄. ꝛ portat̄ ab angelo nō a dyabo
lo qꝛ victus ē dyabolus. ꝛ angelus bo
nus custodit eā. ꝛ ꝯsolat̄ dicēdo ei ꝙ ha
beat paciaz ꝛ ꝙ suffragio amicoꝝ libera
bit̄ ꝛc̄. Vñ angel' suis mādauit de te vt
custodiāt te ꝛc̄. In manibꝫ portabūt te
p̄s. xc. ꝛ sic ꝯsolādo portat eaz dicēdo.
O scā aīa habeas paciaz ꝛ ego veniā ꝛ
portabo te ad paradisuz. ꝛ ibi hoc est in
purgatorio purificat̄ sicut auꝝ ꝛ argen
tū. hoīes vero receptibiles in camīo hu
miliacōis. Eccī. ij. In igne scz purgato
rij aurū scz caritatiui. qꝛ auꝝ est p̄ciosiꝰ
metallo. sic inter ꝟtutes ē maior caritas
pr̄ia ad Coꝝ. xiij. ꝛ argētuz scz fideles
in nullo articulo dubitātes. ꝛ sic aurifa
ber nō intromittit ferrū nec plunbū ī sua
fornace nec in purgatorio intrabit ferrū
dure obstinacōis. nec plunbū hoīm im
penitētiuz. ꝫ aurū caritatis ꝛ argētuz fi
delitatis. ¶ Nota receptibiles actiue et
passiue scz apti nati ad recipiendū glaz
actiue. vel purgatōez passiue. qꝛ impeni
tētes nō sunt apti nati recipere. nec pur
gatōez nec gloriā. ꝛ ꝯpleta pnia euolāt
ad gloriā ꝑ grāz quā fecit eis deus. vñ
gracia dei vita eterna. Ro. vi. ibi est grā
ablatī casus. i. ꝑ grām gratū facientem.
qꝛ ex illa grā quaz dedit ꝛ facit deus eis
in purgatorio grati efficiūtur. ꝛ per ꝯñs
vadūt ad gloriā. Vñ ꝓuerb. xi. Muli
eris grōsa. i. aīa grata facta inueniet glo
riā. Itē receptibilis. i. apti nati recipere
suffragia eccīe parētuz vel amicoꝝ. aīe
vero dānatoꝝ non sunt capaces. Exem
plū de menbro absciso. qꝛ licet homo co
medat vel bibat illud menbrū nō recipit
ꝯmodū. sic tota xp̄ianitas nō est nisi vnū
corpus. ꝛ habet plura menbra corpis.
quodlibet habet suū officiū distinctū vt
caput nō facit nisi comedere ꝛ bibere. re
git tñ alia mēbra. Sic ī xp̄ianitate caput
sunt dnī tꝑales qui dñt regere. oculi sūt
p̄lati eccīe. Sicut in vno corpe multa
sunt menbra non tñ eundez actuz hñt.
Ita multi vnū corpus sumꝰ in xp̄o. ad
Ro. xij. Illi q̄ sunt ī inferno sunt mēbra
xp̄i. ꝫ que abscisa sunt nō recipiūt cōmo
dū ab illis mēbris ꝯiūctis. Exēpluz de
illo q̄ tibiā hz fractā ꝛ abscisaz si come
dat vel bibat nihil ꝓdest tibie. sic de dā
natis abscisis. Vñ mortuo hoīe impio nl̄
la erit vltra spes. ꝓuerb. xi. Impio q̄ nō
hz pietatē de se penitēdo ꝛc̄. ꝯ illos qui
dicūt ꝙ bona eis ꝓsunt minuēdo eoruz

penā hoc nō potest esse verū. qr tm̄ dimi-
nui posset ꝙ nullā penā haberēt. ⁊ sic sal-
uarent̄. qd̄ est falsuz. Unde eccīa cātat.
in inferno nulla est redempcō. q̄d ḡ ora
mus ꝓ dānatl nesciētes. Ecce quid dic̄
xp̄us. Si ibi fuerit filius pacis req̄escet
sup eū pax vestra. si autē ad vos reuer-
tet̄. Luc̄.x. Jō qui vultis dicere missas
nolite eas emere cū precō. qr essetis vt
iudas q̄.xxx. denarijs vēdidit xp̄m dicēs
Quid vultis mihi dare ⁊ ego vob̄ euz
tradā. Et debetis eligere bonū sacerdo-
tē. qr vt dicit Greg⁹. Cū is q̄ displicet
ad intercedendū mittit̄ irati anim⁹ ad de
teriora ꝓuocat̄. Scā ḡ ⁊ salubris ē co-
gitacō ꝓ defunctl exorare. vt a peccatis
soluātur.ij. Machab̄.xij. De illo āt q̄
recipit elemosinā ⁊ si bonus vel malus
est. nesciat̄ homo dz presumere ꝙ sit bo
nus ⁊c̄. ¶ Tercō aliq̄ deficiūt ex hac vi
ta boni ⁊ ꝑfecti ⁊ isti sūt qui licet multa
peccata cōmiserūt. tm̄ habuerūt tantā cō
tricōez ꝙ est sufficiēs ad remissionē pe-
ne ⁊ culpe. ⁊ fecerūt pn̄iaz nō soluz illā
cōfessoris. ꝫ eciā nocte surgebāt. orabāt
vigilabāt. audiuerūt missaz sermones ⁊c̄
Ita ꝙ bona q̄ fecerūt sūt maiora q̄ ma
la. Tales ei statiz euolāt cū societate
magna angeloꝝ. Dic practice ꝙ qn̄ cor
pus morit̄ angelus est pn̄s ⁊ tunc ī mo
mēto ascendit celū ⁊ xp̄o ⁊ v̄gini Ma-
rie annūciat gaudiū. quod hn̄t de tali q̄
bene vixit. xp̄us tn̄ ⁊ virgo beatissima be
ne sciūt. ꝫ xp̄s tn̄ vult interrogare. ⁊ tūc
angelus dn̄e ecce anima talis est in pūc-
to mortis. bene vixit. fecit pn̄iaz ⁊c̄. qua
lis laus laudari an̄ deuz ꝑ os angeli. au
ctoritas. Si fuerit ꝓ eo loquēs vn⁹ de
milib⁹ vt annūciet hoīs equitatē. misere
bitur e⁹ ⁊ dicet. libera eū ne descendat in
corrupcōez. Job.xxxiij. Et mittit deus
angelū suuz nō vnū ꝫ multos vt fugāt
demones pn̄tes. Tūc aīa exit tota luci-
da pulcherrima. ꝫ verecūda siue morige-
rata. sicut sponsa q̄ esset simplicis status
ymmo si esset sponsa regis pulcherrima.
et bene ornata. tn̄ ꝓpter aspectū ducū ⁊
prīcipū est verecūda ⁊ ꝯposita. Sic de
aīa qn̄ relinq̄t turpez habitū corpis et
induit habitū glorie ⁊ portat̄ ab angel̄.
Un̄ Luc̄.xvi. Factū est vt moreret̄ mē
dicus ⁊ portaret̄ ab angelis in sinu abra
he. ¶ Nota nō ab angelo ꝫ ab angelis ⁊
qn̄ intrat paradisuz ⁊ trāsit prīo ꝑ pri-
mū ordinez scz angeloꝝ. ⁊ si vixerit in
pn̄ia gaudēt angeli ⁊ ꝯgratulātur ei. qr
in eoꝝ ordine cū eis debet stare. Un̄ di-
co vobis. gaudiuz est angel̄ dei sup vno
peccatore pn̄iam agēte. Luce.xv. Et si
cum pn̄ia habuit magnā deuocōez ascē-
dit ad scd̄m ordinē angeloꝝ ⁊ congratu
lātur ei. qr debet ibi manere cū eis. eciā
si fuerit liberaliter misericors erga paupe
res. Ascendit ad terciū ordinez scz prin
cipatuuz ⁊ sic de alijs ordinibus.

¶ Dnica.x. post trinitatl. ꝑmo primus.

Erat cotidie
docēs in tēplo. Verbū h̄ ha
betur textualiter Luc̄.xix.ca.
et officiatur ī euāgelio hodierno. Ser-
mo pn̄s erit de sancto euāgelio h⁹ dn̄i-
ce. Cū adiutorio diuino habebim⁹ mul
tas bonas doctrīas ad correctōez pctō-
rū. ⁊ informacōez v̄tutū ⁊ ꝯsolacōnez
aīaꝝ. Sz qr nulla doctrina hz v̄tutez in
saluacōem sine grā dei. Jō prīo salutet̄
v̄go Maria ⁊c̄. In isto sermone cogita
ui tenere modū edificatoꝝ q̄ prīo ponūt
fundamētuz firmū ⁊ forte. deinde edifi
cāt cameras ad habitanduz. Ita volo
facere. Prīo ponā fundamētū forte fir
mius celo ⁊ terra. qd̄ est v̄buz euāgelij
De q̄ apl̄s. Celū ⁊ terra trāsibunt. v̄ba
āt mea nō trāsibūt. Lu.xxi. Posito isto
fūdamento edificabo cameras sp̄ualium
doctrinaꝝ ꝓ aīaruz habitacōe. ¶ Nota

hystoriã euãgelij. Dicit beatus Lucas q̃ recitat euãgeliuz hodiernũ ꝙ cũ xp̃s ap propinq̃ret ihrlm vbi tunc fiebãt festa magꝫ ⁊ tripudia. videns Jhs ciuitatẽ fle uit sup̃ illã. Rõ qꝛ cogitabat ⁊ ꝯsidera bat eꝰ futurã destructõez ⁊ mala q̃ xp̃s sciebat ei vẽtura. iõ fleuit di. Qꝛ si ꝯgno uisses scz tribulacõnes vẽturas tibi ⁊ tu sup̃ fleres sicut ego. Et mõ letarl. ⁊ cõ putauit septẽ mala ventura ciuitati ihe rusalez di. Veniẽt dies in te. i. ꝯ te. qꝛ si cut tũc habũdabãt ⁊ comedebãt ⁊c̃. ita vẽtuꝝ erat tp̃s q̃ pre fame matres ꝯme derẽt filios. ⁊ obstetrices lectũ cuz q̃ na scũtur filij ⁊ pueri ⁊ biberẽt vrinã. Itez fuit maxĩa mortalitas int̃ eos tp̃e Tyti et vespasiani. q̃ obsiderũt ciuitatez intm̃. ꝙ Josephꝰ di. ꝙ nõ poterãt sepelire cor pora ꝫ ꝓicierũt de muro in fossatuz ⁊ in tm̃ repleuerũt fossatuz ꝙ ascendebat ad eq̃litatez muri. Ecce q̃re dicit xp̃s. veni ent dies in te. i. ꝯ te. ¶ Scdo circũdabũt te inimici tui vallo. hoc fuit in occisione cõpletuz qñ Tytus ⁊ vespasianus fece rũt extra in circuitu ihrlm fossatũ ⁊ mu rũ ne aliq̃s iudeus possz fugere ⁊ euade re. Tercõ circũdabũt te sup̃ inimici tui. tot gẽtes erãt ꝙ circuibãt ⁊ circũdabãt ciuitatẽ. Quarto ⁊ coangustabũt te vn diq̃z bellãdo balistis bõbardis ⁊c̃. Quĩ to ⁊ ad terrã ꝓsternẽt te scz murũ. tem plũ. ⁊ domos ⁊ turres. Sexto ⁊ filios tuos q̃ in te sunt sup̃ ꝓsternẽt occidẽdo duplici rõe. Prĩa ex morte xp̃i. Scda qꝛ iudei ex auaricia biberũt auꝝ. vt ip̃m cõseruarẽt. qd̃ scientes romaĩ occidebãt eos vt haberẽt auꝝ. paupes iudei q̃ nõ habebãt aurũ vendebãtur. xxx. ꝓ vno de nario. sicut ip̃i vendiderũt xp̃m Jhm ꝓ xxx. denarijs. Septĩo qꝛ nõ relinquẽt in te lapidẽ sup̃ lapidẽ. Et nõne priꝰ dixit ꝓsternẽt te. Rñdeo ꝙ sic. q̃re g̃ dicit ñ relinquẽt ⁊c̃. Solucõ qꝛ plus vult dice re. qꝛ nõ solũ diruerũt domos ⁊c̃. ꝫ eciã

fundamẽta duplici rõne. Prĩa qꝛ iudei in fundamẽtis absconderãt auꝝ. iõ roã ni ⁊c̃. Scda vt nunq̃z ciuitas reedificare tur. qꝛ dicit Gregꝰ ꝙ ista ciuitas ihrlm q̃ modo est nõ est ĩ illo loco vbi erat alia qꝛ tũc sepulchrũ xp̃i erat extra. ⁊ mõ est in medio ciuitatis. Ecce septẽ mala ven tura ihrlm ꝓpter q̃ xp̃us fleuit. Et assig nauit rõez dicẽs. eo. i. ꝓpter hoc. qꝛ nõ ꝯg nouisti tp̃s visitacõis tue scz illius quã do deus pr̃ misit filiũ suũ incarnatuz ad predicandũ. redimendũ genus huãnuz. Et sic flendo intrauit ihrlm ⁊ templuz in quo inuenit mercatores emẽtes ⁊ vẽ dentes. Dicit Johes euãgelista ꝙ fecit flagellũ de funiculis ⁊ incepit ꝑcutere il los ⁊ eicere de tẽplo. dicẽs foras tradi tor qꝛ dicit sacra scp̃tura. ꝙ domus dei ẽ domus orõis. vos ãt fecistis illã spelun cã latronũ. Quare illi nõ ecõuerso ꝑcus serũt eũ ⁊c̃. Solucõ qꝛ dicit Jero. ꝙ de facie xp̃i ꝓcedebãt quidã radij splendo ris. iõ isti territi fugiebãt. post hoc p̃dica uit in tẽplo. hoc dicit thrã. Erat cotidie ĩ tẽplo docẽs p̃dicãdo. q̃d debebãt crede ⁊ facere. Predicabat de gaudijs paradi si vt illa appeterent. de penis inferni. vt illas timerẽt. de boĩs mũdi vt illa despi cerẽt. Ecce fundamentũ posituz. De q̃ apl's. Fũdamentũ aliud nemo p̃t pone re p̃ter id qd̃ posituz est qd̃ est xp̃c Jhs glosa. i. fides Jhu xp̃i. prĩa ad Coꝝ. iij. Mõ sup̃ hoc fundamẽto volo edificare tres cameras ꝓ aĩaꝝ nostraꝝ habitacõ ne. Prĩa erit in prĩcipio. Scda in me dio. Tercia in fine. Prĩa dicit̃ huãna ꝯ passio. Secũda diuina cognicõ. Tercia pr̃na correctõ. De tercia loq̃t̃ thr. Erat cotidie ⁊c̃. ¶ Prĩa g̃ dr̃ huãna ꝯpassio q̃ oñdit̃ de xp̃o. qꝛ naturale est hoĩ hr̃e ꝯ passionez de ꝓxĩo q̃ztũcũq̃z tu sis diues qñ tu vides pauperẽ habes de eo ꝯpassi onẽ qꝛ naturale est alias degenerares. Item si tu homo es saciatus conpateris

esuriēti. si es indutus nudo ꝛc̄. nisi sis di
abolice ꝯdicōis. Si tu es sanus habes ꝯ
pacientiā. qñ vides ꝓximū infirmū. Si
tu habes ꝓsperitatē conpateris ꝓximo
infirmo tribulato qꝛ ista ꝯpassio natura
liter venit. De ista ꝯpassione dicit Job
de se. Ab infancia mea creuit mecū mise
racō ꝛ de vtero mr̄is mee egressa ē me-
cū. Job. xxxi. Ecce ꝙ naturaliter venit cō
passio. ꝛ qꝛ xp̄us de ꝟgine Maria assū-
psit huānitatez verā. eciā assumpsit hu
manā conpassionē q̄ ostendit̄ in princi-
pio euāgelij hodierni. cū dicit̄. Cuz ap-
propinq̄ret Jh̄s iherl'm ciuitatez fleuit
sup illā. Moraliter habem⁹ hic q̄tuor
doctrinas ꝛ sic camera erit quadrāgula
ris. ¶ Pr̄ia est de iusticia fienda.
¶ Scd̄a est de elemosina exhibenda.
¶ Tercia est de penitētia agenda.
¶ Quarta de ꝯfidencia in xp̄m habēda
Pr̄ia tangit dnōs populoꝝ ꝛ iudices.
scd̄a tāgit diuites. tercia peccatores. q̄r-
to tāgit penitētes. ¶ Pr̄ia ḡ doctrina
tāgit dnōs ꝛ iudices q̄liter debēt facere
iusticiā. Nā si iudex ꝯdemnat aliquē de
bet fieri cū fletu ꝛ ꝯpassione. xp̄us vt iu
dex ꝛ dn̄s viuoꝝ ꝛ mortuoꝝ. Actu. x.
dederat iustā sn̄iaz ꝙ illa grandia mala
venirēt ciuitati iherl'm tn̄ ex alia ꝑte ei cō
paciēdo flebat. Vn̄ si tunc apl'i interro-
gassent eū dicendo. dn̄e ꝛ quare fletis.
sic. Rn̄disset ex malis ꝛ tribulacōibus ci
uitati vēturis. Dn̄e ꝛ q̄s condēnauit eā
nisi vos. vos ei vultis ꝙ ita fiat ꝛ iuste
Rn̄disset xp̄s verꝝ est ꝫ tn̄ fleo ex ꝯpassi
one ad ostendendū iudicibꝫ. assessoribꝫ.
et dn̄is ꝙ qñ habebūt aliquē ꝯdemnare
cōpatiātur ei flentes ex cōpassione. Ta
lis est benedictus qñ dicit dn̄e. leges ve
stre ꝛ ordinacōes cogūt me vt faciā iu
sticiā. ꝫ dn̄e ex alia ꝑte ꝯpatior ymagi-
ni vestre. O miser iste suspendit̄ qꝛ fecit
vnū homicidiū. vel ꝓdicōnez dn̄o. Et
ego dn̄s vel iudex vel assessor vel ꝓcu-
rator seu accusator tot hoīcidia feci secre
te qꝛ si fuisset scitū sicut de isto fuissez iā
cōbustus vel occisus. Tot ꝓdicōes feci
dn̄o nostro Jh̄u xp̄o cui ꝓmisi fidez in
baptismo. q̄ nō obstāte tn̄ magl feci vo-
luntatē dyaboli. Idē si suspēdit̄ vel con
demnat̄ latro ꝛc̄. bonus iudex ei ꝯpatit̄
dicendo ꝛ ego miser q̄ ex rapina vel vsu
ra. vel ex furto secreto vel ex retencōe sa
larij seruoꝝ vel decimaꝝ vel de mortu-
is male emēdo vel vedendo tāt a furat⁹
sum fortassis magis merui mortem. O
dn̄e magnus latro cōdemnat minorez.
O dn̄e ꝑcatis mihi. Idez si cōdemnat̄
ex adulterio. vel ex defloracōe vel raptu.
siue incestu. Ecce q̄re xp̄us fleuit dādo
doctrinā iudicibꝫ. Istā doctrinā ostēde-
bat xp̄us iudeis vt legit̄ Joh̄. viij. de q̄-
dā muliere iuuēcula in adulterio inuēta
qꝛ dyabolus q̄ facit peccare ducit pctm̄
ad lucē q̄ ducta fuit ꝑ iudices ad xp̄m q̄
ꝫm dei legē meruit mortez. qui dixerunt
xp̄o q̄d esset fienduz. Videns xp̄s ꝙ n̄
habebāt ꝯpassioēz ꝫ cū tumultu res age
bat̄ ꝯ eam dixit. Qui sine pctō est vestꝝ
primus ī ipsaz lapidē mittat. Joh̄. viij
Et incliauit se Jh̄s scribens ī terrā. Di
cūt doctores ꝙ in illa scriptura om̄es vi
debāt sua grauissima pctā. in q̄ ostendit
iudicibꝫ ꝙ qñ cōdemnāt alios recorden
tur de peccatis suis ꝛ ꝯpatiātur sn̄iato.
Istā doctrinā seruauit vn⁹ magnus rex
scz Job q̄ fuit rex vt ptz. xix. Flebā q̄n-
dā sup eo q̄ afflictus erat. ꝛ ꝯpatiebat̄
anima mea pauperi. Job. xxx. ca. ¶ Se-
cūda doctrina ē de elemosina exhibenda.
Ista tāgit diuites. qꝛ elemosina eciam
cū conpassione exhibenda ē. Nā xp̄s ve
niēs iherl'm exhibituras eleōsinas doctri
naꝝ ꝛ operuz mīe tam sp̄ñaliuz q̄ꝫ cor-
poraliū curādo infirmos. Nā maior mi
sericordia fit ceco sibi dādo visū q̄ꝫ vnū
florenū ꝛ sic de alijs p̄us fuit mot⁹ con
passione. Qꝛ videns ciuitatē fleuit ꝛc̄.

dās doctrinā diuitibꝫ ꝙ prīo debēnt fa-
cere elemosinā paupi de corde ꝯpatien-
do q̄ꝫ de bursa cōpatiēdo sue pauptati ⁊
necessitati. Ecce scda rō q̄re xp̄us fleuit
cogitādo q̄t paupes erāt ihrl̄m de boā
vita. de scītate. de deuocōne. q̄t paupes
de sanitate. visu. ꝟbo. auditu ⁊c̄. Plus
valet denariꝰ datus isto mō q̄ꝫ florenus
alit̄ datus de bursa ⁊ nō de corde. No
ta modū faciēdi quē ostendebat mater
mgr̄i vincētij filijs suis ⁊c̄. Jō dicit scp̄
tura. Estote ꝯpaciētes. Ecce quō inci-
pit a corde. fraternitatꝭ amatores. mise
ricordes modesti. huīles. prīa pe. iij. ¶
Tercia doctrina ē de pnīa agenda. Ista
tāgit pctōres q̄ cū fletibꝫ dn̄t ꝯfiteri pec
cata sua. hoc ostendit̄ qꝛ cū nunq̄ꝫ legaꝰ
xp̄m risisse tn̄ legimus xp̄m multociens
fleuisse. Jō veniēs ihrl̄m ⁊ ad templū
fleuit vt ostendet tibi pctōri qn̄ veis ad
eccīaꝫ ad ꝯfitendū ꝙ plores dicēdo. O
miser q̄t mala feci. ego feci hoc ⁊ hoc ⁊c̄
Sūt multi miseri vtriusq̄ꝫ sexus q̄ riden
do veniūt ad cōfessionē dicendo. doceatꝭ
me q̄d feci. ego oblita suꝫ n̄ recordor de
aliq̄ peccato. Sed si ꝯfessor esset auisatꝰ
et tali diceret. q̄d dicetis mihi de vicina
vestra tal̄ dicerꝫ oīa peccata illiꝰ nō so-
lū mortalia ꝫ eciā venialia. ⁊ de suis nō
recordat̄. hoc nō dꝫ dici ꝯfessio nec pnīa
ꝫ truffa. qꝛ plorādo dn̄t dici pctā. Rō
nō est aliq̄s puer q̄ si cadit in luto qn̄ vi
det se turpatū q̄n ploret ⁊ plorādo veit
ad matrē. ⁊ tu miser q̄tiens cecidisti ī lu
to luxurie ⁊ corrupcōnuꝫ. Jō debes plo
rare ⁊ plorādo venire ad matrē s. eccīaꝫ
veniēdo ad ꝯfitendū. Jō xp̄s. Beati q̄
nūc fletis scꝫ ꝯfitendo pctā. qꝛ ridebitis
in gl̄a. Verunptn̄ ve vob̄ q̄ nūc ridetis
qꝛ flebitis. ¶ Quarta doctrina est de ꝯfi
dencia in xp̄m hn̄da ⁊ ista tāgit peniten-
tes q̄ iam sunt extra pctā. q̄bꝫ on̄t xp̄us.
ꝙ dn̄t ꝯfidere de eo qn̄ fleuit. Qn̄ iudex
ē durus ⁊ austerus nō habet̄ ꝯfidēcia de
eo ꝫ qn̄ ē benignꝰ dulcis ⁊ cōpaciens vt
pat̄ filijs ꝯfidendū est de eo ⁊ nō desperā
duꝫ Jō apl̄s. Nō habemus pōtificeꝫ q̄
nō possit cōpati infirmitatibꝫ nr̄is ⁊c̄. ad
heb. iiij. Nota adeamꝰ qꝛ mltū distas
a deo q̄t peccata mortalia hēs. tn̄ p q̄tu
or passus potes ad xp̄m accedere. Prīo
p cōtricionē Scdo, ꝓpositi emēdacōe. Ter
cio ꝯfessionē. Quarto pnīe acceptacōe
Ideo dicit adeamꝰ scꝫ istis q̄tuor passibꝫ
cū fiducia ⁊c̄ Ecce prīa camera quadrā
gulāris ꝯfusa q̄ escatis in ea. ¶ Secū
da camera dr̄ ꝯgnicō. ꝓprie ꝓpriū est do
et nulli alteri cognoscere illa q̄ sunt tota
liter futura. Notāter dico totalit̄ qꝛ ali
qua sūt futura nō totalit̄ ꝫ pticularit̄. qꝛ
licet sit futura tn̄ in suis casibꝫ iā sunt pn̄
tia. Jō astrologus cognoscit ꝙ hyemps
erit pluuiosa. qꝛ cognoscit in casibꝫ. Itez
medicus cognoscit mortē infirmi, ꝓpinq̄ꝫ
qꝛ eā cognoscit p cās. Sꝫ illa que sunt
futura ⁊ nullā hn̄t causaꝫ naturalē pre-
sentē nisi solū voluntatē diuinā nō sciū-
tur nisi a deo ⁊ cui ipē voluerit reuelare.
Jō Ysa. Annūciate q̄ ventura sunt ī fu-
turū ⁊ sciemus qꝛ dij estis vos Isa. xli.
Mō certū est ꝙ ille septē tribulacōnes
quas xp̄s dixit vēturas ciuitati ihrl̄m n̄
habebāt aliquā causā naturalē nec ī celo
nec ī elementis. ꝫ erāt totalr future in q̄
on̄dit̄ diuīa ꝯgnicō in xp̄o q̄ predcās tri
bulacōes futuras cognoscendo ⁊ reuelā
do ⁊ manifestādo dixit. veniēt dies in te
etc̄. Mistice oīa ista. vij. mala in fine hoī
nis impeītentꝭ sunt ventura. Primū ve
niēt dies ī te. i. ꝯ te. s. ī senectute qn̄ hō ē
iuueis oīa sunt ꝓ eo. ꝫ qn̄ est senex sunt
ꝯ eū. Oculi ī senectute sūt ꝯ eū qꝛ n̄ vi-
det. aures qꝛ nō audit. dentes. gustus. ca
put ⁊ brachia tremūt. stomachus dolet
dies est ꝯ eū qꝛ nō potest laborare. nox
qꝛ non p̄t dormire. Sꝫ diceres est ne h̄
aliq̄d remedium. Solucō non nisi illud
q̄d dicit scriptura. Memēto creatorꝭ tui

in die iuuentutis tue. ⁊ declarat anteq̄ veniat dies afflictōis scz senectus ⁊ ap propinquāt anni. de q̄bꝫ dicas. nō mihi placent. Eccs. xij. Potestis hic notare magnā stulticiā que ē in iuuenibꝫ mūdi dicentibꝫ. vadat ille senex ad eccl̄iam qꝛ qñ ero senex faciā pm̄am. O magna stul ticia tūc vis agere pm̄aꝫ qñ nō poteris. Talibꝫ accidit vt illi homī q̄ hēbat duo aīalia vnū bonū ⁊ forte. aliđ debile ⁊ ex haustū ⁊ volebat ꝙ debile portaret ma gua onera ⁊ forte īcederet sine onere ⁊c̄ Iumentū bonū ⁊ forte ē corpꝰ iuueīs Debile ⁊ exhaustū ē corpꝰ senis ꝙ non p̄t portare onera ⁊ vos dicitis ꝙ sibi im ponetis onꝰ. đt religiosus. Iuuenis quā do ero senex ꝟuabo regulā. Idē de cleri co laico ⁊ muliere. ¶ Scđm malū tāgit cū đt. circūdabūt te inimici tui vallo. hij sūt dolores mortis. Dolores inimici q̄ circūdāt moriētē. Qñ hō ē sanꝰ si pati tur ī vno mēbro vꝫ in alijs ꝟ ī morte tā tꝰ ē dolor ꝙ ī uullo vꝫ. vbi gr̄a. magnꝰ dolor ē si abscindat̄ digitꝰ. Rō qꝛ aīa q̄ extēdit radices suas ꝑ om̄s ꝑtes hꝫ di mittere illā ꝑtē ⁊ restringere se. Modo cogitate ī morte qñ aīa se eradicat de oī bꝫ ossibꝫ neruis ⁊ polpis sic̄ si ꝑ aliq̄ꝫ po tētiā arbor nucis euelleret̄ radicitꝰ q̄lis dolor tūc dꝫ eē ī moriēte. Jō dixit phs Qim t̄ribiliū t̄ribilissimū ē mors. Ecce q̄re đt. Circūdabūt te inimici tui ⁊c̄. Jō dđ ī ꝑsona moriētl đt. Circū dederūt me dolores mortl ⁊c̄. ps. xvij. ¶ Tercium malū tāgit̄ ibi. circūdabit te. Ecce occur sus ⁊ obsessio demonū ī morte īpeitētl qñ ē in extremis. vltra dolores veniunt ibi dēones ī circuitu ⁊ q̄lit̄ euadꝫ misera aīa. ¶ Nota silitudīeꝫ de matha ī q̄ eēt ꝑdix abscōdita ⁊ ī circuitu eēnt. C. ⁊ M. canes. in aere aūt totidē falcōes. ⁊ hoīes cū baculis surgētes in matha vbi ē mise ra ꝑdix nō p̄t remanere q̄d faciet qꝛ si ex it. statim capietur ita est de aīa. Cogita

ꝙ corpus. sit matha anima vt ꝑdix in ea dem abscondita. Canes incir cuitui sunt demones qui sunt in terra. falcones sunt demones qui sunt in aere vt athomi in ra dio solis homines pungentes cū baculis sunt dolores pungentes vt anima exeat nec potest ibi remanere Ecce misera aīa in quali pressura est in morte. vos non videtis sed multi sancti hoc viderunt. Ideo de īpenitente dicit scriptura. Infer nus subtus conturbatus est sciꝫ in mor te tua in occursum aduentus tui suscita uit tibi gigantes. Isa. xiiij. ¶ Quartum malum ostenditur ibi. et coangustabunt te vndiq̄ꝫ ecce discrecio ⁊ diffinicio iudi cij. Boni angeli non permittunt ꝙ demo nes ducant secum animā quousq̄ꝫ in iu dicio sit data sentencia a xp̄o iudice. q̄ꝫtū cunq̄ꝫ sit mala. Ideo veniūt demones a nimam accusantes dicendo. omnia pec cata que fecit etiam secreta. Et christus inquit anime. Audis q̄ꝫtum aduersum te dicunt testimonia. Et illa obmutuit. Et Christus ad angelum bonum inq̄t. Quid dicis de ea. Et angelus inquit iste fuit ita male conditionis ꝙ noluit facere penitenciam. noluit vti medicinis vestris contra peccata. nolebat confiteri. nec cō municare semel in anno. frangebat festa. nolebat dimittere iniurias. nec restitue re ablata. Deinde dicit Christus patri archis. ⁊ vos vultis eum habere in socie tatem. Respondent. non domine. Nos sumus misericordes ⁊ iste crudelis. Et vos prophete. non domine. nos sumus deuoti et iste indeuotus. Et vos aposto li qui respondent ⁊ dicunt. absit. Nos fu imus caritatiui. ⁊ iste sine caritate. Et vos martires non domine. Nos fuimꝰ pacientes et iste inpaciens ⁊ vindicati uus. Et vos confessores. non domine. nos fecimus penitenciam et iste fuit in penitens. Et vos virgines. non domine Iste fuit luxuriosus ⁊ corruptus. Ecce

qualis angustacō demonū accusantiū et
sauctoꝝ reputantiū. Boni angeli ⁊ iudi
cis p̄t dicere bene misera aīa augustie mi
hi sunt vndiq̄. Daniel. xiij. ¶ Quintuz
malū tangit̄ ibi ⁊ ad terrā ꝓsternam te.
Ecce d̄ trusio ī īfernū qꝛ data sm̄a a xp̄o
anima captīa recipit̄ a diabolis. Aīa au
tē ⁊ angelus hn̄t om̄ia mēbra vt corp⁹
ꝫ sunt sp̄ūalia ⁊ ꝓsternūt eam ad terrā.
de qua Job. x. terra miserie ⁊ tenebrarū
vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo sem
piternus horror inhabitat ⁊c̄. ¶ Sextū
malū tangitur ibi. et filios tuos in te sunt
Ecce destructio gn̄atōnis. Si q̄ratur qd̄
malū est filioꝝ ex peccatis ꝑntū ⁊c̄. Di
co ꝙ pctā ꝓpria ꝑntū nō nocēt filijs. nisi
fiūt filij in illis ꝑticipātes. Sicut de pec
cato vsure ex quo nō solū pater damna
tur ꝫ mater que pecunijs bōis ornari vo
luit ex illis. Et etiā filij recipiētes hereditatē de vsura. ⁊ etiā recipientes dotē dā
nabūt̄ similiter notarij ⁊ testes vsure co
opantes. Non vocabit̄ in eternū semen
pessimoꝝ. Preparate filios eius occisioni
in iniq̄tate p̄r̄m eoꝝ nō ꝯsurgent nec he
reditabunt terrā nec implebūt faciē or
bis ciuitatū. Isa. xiiij. ¶ Septimū ma
lū ibi tangit̄. et nō relinq̄nt in te lapidem
super lapidē. Ecce dissipacō diuiciaꝝ qꝛ
de bonis vsurarioꝝ nihil remanet. Ecce
q̄d dicit dauid. Vidi impiū superexalta
tū sicut cedrus libaui. ⁊ trāsiui. et ecce n̄
erat. q̄siui ⁊ nō ē inuentus locus ei⁹. p̄s
xxxvj. Nota vidi impiū scz vsurarium.
Impius diceret̄ q̄ se cū vxore ⁊ filijs ꝓ
iceret in igne. Ita facit impius scz vsura
rius in igne inferni se ꝓiciens. Rō oīm
istoꝝ maloꝝ subdit̄ ibi. eo. i. ꝓpter hoc qꝛ
nō cognoueris tp̄s visitatōis tue. Visi
tat deus dupliciter. Inuisibilit̄ in corde
ꝑ ꝯpunctōes. ⁊ visibilit̄ ꝑ publicas p̄di
catōes ⁊ ꝑ fratr̄nas correctōes. Jō Job
x. Visitatio tua custodiuit spiritū meuz.
Ecce scd̄a camera. ¶ Tercia camera d̄r

paterna correctio qn̄ p̄r̄ diligit filios nō
patit̄ ꝙ sagiones ip̄os corrigāt a defec
tibus. ꝫ ip̄e cū v̄ga corrigit. ⁊ ideo p̄cipi
t̄ in scriptura di. p̄r̄es nolite ad iracūdiā
sp̄ dei ꝓuocare filios v̄ros ꝫ educate il
los in disciplinā ⁊ correctionē dn̄i. ad
Ephe. vj. Ita fecit xp̄us qn̄ intrauit tem
plū videns ibi dissolutōes correxit eos.
Et ingressus templū ⁊c̄. vsq̄ in finem.
Modus aūt huius correctionis on̄dit̄
Johis. ij. ¶ Moralit̄ non legit̄ in tota
biblia ꝙ xp̄c ꝑcussit aliquē nisi hic in isto
puncto. Multa pctā erāt in ciuitate ihe
rusalē. ꝫ nō legit̄ ꝙ maib⁹ correxerit eos
ꝫ ore reprehendendo nisi hic. In q̄ pote
stis notare q̄ntū displicet deo. qn̄ ī eccl̄ia
fiunt aliq̄ q̄ nō dn̄t fieri sicut faciūt non
nulli q̄ volūt in ecclesijs corizare in vi
gilijs ⁊ nuptijs. ad malū finē veniet ta
le matrimoniū. Nō sic dd̄ faciebat ꝫ ma
gno timore intrabat domū dn̄i. dicens.
Ego autē in multitudine misc̄die tue in
troibo in domuz tuā. adorabo ad tēpluz
sanctuz tuum in timore tuo. Et vos in
trastis tripudiādo ⁊c̄. Itē nō debet̄ vt
quidā faciunt comedere ⁊ bibere ⁊ ine
briari in ecclesijs in ꝯfraternitatib⁹. Jō
apl̄us. Nunq̄d domos n̄ habetis ad mā
ducandū aut ecclesiā dei ꝯtemnitis. j. ad
Cor̄. xi. Jō auisamini ne forte irascat̄ ze
lus dei ad corrigenduz. Item aliqui va
dunt in circuitu eccl̄ie dum d̄r officium
ad respiciendū mulieres isti de eccl̄ia fa
ciunt lupanar. ¶ Itē ab aliq̄b⁹ fiunt in
eccl̄ia matrimonia clam de vna quando
nō p̄n̄t loqui cū muliere in domo. timo
re viri vel amicoꝝ. veniūt ad ecclesiā ⁊c̄
¶ Itē fiunt aliqn̄ ab aliq̄b⁹ ī eccl̄ia mer
catōes. qꝛ qn̄ est̄ in missa loq̄mini de fe
rijs ⁊ foro ⁊c̄. Cuz tn̄ cum silencio de
beatis eē ī eccl̄ia. Ecce xp̄c q̄re cuz mani
b⁹ voluit corrigere pctā q̄ fiebāt in do
mo dei on̄dēs ꝙ ista pctā sunt ḡuissima
⁊ destructīa xp̄ianitat̄. Jō dauid. Bn̄e

dilexi decorē domus tue ⁊ locū hītatō-
nis tue. p̄s. xxv. Et Aug⁹ in oratorio. s.
eccl'ia ab orādo scz dicta nēo aliq̄d agat
nisi ad qd̄ factū ē vñ ⁊ nomē accepit. jō
dt̄ xp̄c. dom⁹ mea dom⁹ orōis vocabit̄.
p⁹ q̄ āt correxit eos maīb⁹. voluit etiaz
eos corrigere v̄bo. Quia erat q̄tidie do
cēs in tēplo.

Sermo scd̄us.

Diuisiones mi
nisterioꝝ sunt idem āt dn̄s.
verbū istud habet̄ originalit̄
j. ad Cor̄. xv. ⁊ recitatiue in epl'a curren-
tis dn̄ice. Pro declaratōe hui⁹ v̄bi ⁊ in
troductōe materie p̄dicande. Sciendū ē
q̄ regula ē etl̄ doctrina in scā theologia.
q̄ oīa q̄ fiūt in h̄ mūdo a deo mediātib⁹
scd̄is cāis. p̄t de⁹ facere p seip̄m īmedi
ate. opat̄ ei de⁹ aliqñ mediātib⁹ cāis vt
faber mediātib⁹ instrum̄tis ⁊ lignari⁹ me
diāte axa ⁊ serra ⁊c̄. Ita de⁹ mediātib⁹
creaturis opat̄. Sz p se sine creaturl̄ pos
set eadē facere. Nō sic de fabro ferrario
⁊ lignario qr sine instrum̄tis nō p̄nt opa
ri. nō sic ē de deo. v̄bi gr̄a. dicūt ph̄i ⁊ e-
tiā theologi. q̄ de⁹ mouet celos ab orien
te in occidentē ⁊ ecōuerso. ⁊ etl̄ stellas p
angelos. q̄s ph̄ij vocāt intelligentias.
oīa ista possz de⁹ facere p se sine angelis
¶ Itē de⁹ illūiat istū mūdum mediāte
sole q̄ illūiat calefacit ⁊ facit fructificare.
ita possz de⁹ p se sine sole maximū em̄ est
suū posse. Itē de⁹ dat nob̄ tonitrua plu-
uias ⁊ fulgura mediātib⁹ nubib⁹. ⁊ de⁹
hmōi p se possz facere ⁊c̄. ¶ Itē fac̄ na-
uigare maria mediātib⁹ nauib⁹ ⁊ sine his
possz de⁹ p se. Itē dat nob̄ panē vinum
mediāte labore hoīm dat fruct⁹ mediā-
tib⁹ arboribus. p se possz. Itē m'tiplicat
creaturas hūanas p gn̄atōes. h̄ possz de
us al'r. Itē dat saītatē infirmis medicis
mediātib⁹ ⁊ purgatōib⁹ ⁊c̄. sine h̄ posset
de⁹ p se. Itē dat sciaz mediātib⁹ libris
mgr̄is. doctorib⁹. sine h̄ possz de⁹ dare p
se. pz g̊ rrgula general'. q̄ cq̄d de⁹ fac̄ me-
diātib⁹ scd̄is cāis. p̄t ⁊ p se. Rō qr nul-
la creatura nec cā hēbit ptātē. nec v̄tu-
tē ī celo nec ī t̄ra nisi q̄ntum de⁹ sibi dat.
Si hēm⁹ bonū tp̄s sanitatē ꝓspitatē ⁊
habūdātiā nec g̊tes nec gr̄as soli vl' lu-
ne stellis vl' creaturis dicatis. h̄ deo. Jō
apl's. Qm̄ ex ip̄o ⁊ p ip̄m. ⁊ ī ip̄o sunt
oīa ip̄i honor ⁊ gl'a ī secl'a scl'oꝝ amen. ad
Ro. xi. Mō licz de⁹ p̄t facere sine mini-
stris. tñ ī gub̄natōe mdi vult tenere mo
dū regis q̄ in suo palacio ⁊ regno hz m'l-
tos ministros ⁊ sic nō ē nisi vn⁹ rex ī pa
lacio. Ita nō ē nisi vn⁹ de⁹ in h̄ mūdo. q̄
licz possz oīa p se. vult tñ hr̄e mīstros.
Jō dt̄ thc. diuisiōes. i. distinctiōes mini-
stratōnū sunt. idē āt dn̄s. i. de⁹. Notaui
septē g̊dus seu dr̄ias miuistroꝝ ī domo
xp̄i. ad instar regis. Primi sunt portarij
hostioꝝ. Scd̄i dispeusatores bonorum.
Tercij coq̄narij ciboꝝ Quarti s̄uitores
ferculoꝝ. Quinti mīstri sūt fistulatores
instrumentoꝝ musicoꝝ. Sexti elēosina
rij fragmentoꝝ. Septimi cubicularij le-
ctoꝝ. ¶ Mō q̄libz nr̄m videat q̄ officiū
istoꝝ hz qr si aliq̄ istoꝝ nō hētis nō estl̄
domestici xp̄i ⁊ in fine poterim⁹ dicere cō
cludēdo diuisiōes ministrationū sūt idē
aūt dn̄s. ¶ Primo g̊ in domo regl̄ pri
mus g̊dus mīsterioꝝ ē portarioꝝ. ita ī
domo xp̄i scz in h̄ mūdo p̄ma dr̄ia mini-
stroꝝ ē portarioꝝ. Qui sunt isti vidēdo
officiū portarioꝝ videbim⁹ q̄ sunt porta
rij ī domo xp̄i. Officiū portarioꝝ ē por-
tare v̄gā ⁊ indignos eicere ne intrēt pa
laciū ⁊ dignos admittere ⁊ custodire.
In hoc cognoscetis qui sunt portarij in
domo xp̄i. Portarij sūt dn̄i tp̄ales im-
perator reges duces comites ⁊c̄. quo-
mōcūz dicātur officiū hn̄t portarioꝝ
quia portant virgā in manu scz potesta-
tem a deo. quia dicit scriptura. q̄ non est
potestas nisi a deo. ad Roma. xiij. Ideo
nō debēt admittere in ciuitate villa seu

cõitate nisi ꝙ bonũ ẽ ⁊ debent expellere ab eadẽ ꝙ malũ est Sig̃nter peccata notoria q̃ sunt in destructõez cõitatis. Secus de secretis q̃ uõ cadũt in iudicio hominũ. ¶ Primũ pctm̃ est de inuocatiõe diabolica qd̃ exercet̃ a diuinis ⁊c̃. qñ ẽ notoriũ. ¶ Scd̃m de blasphemijs gñalibꝫ. talia pctã nõ sunt secreta cõiter. Jõ ꝓuideat̃. ¶ Terciũ est fractio festiuitatũ qñ fit notorie secus si fiat secrete. ¶ Quartuz ẽ ludus taxillorũ rapina ẽ ac si duo vl' tres latrones ⁊c̃. ¶ Quintũ ẽ lupanaria specialia. Que fit int̃ doctores si lupanaria sunt sustinenda ⁊c̃. ¶ Sextũ est d̃ societatibꝫ criminalibus scz cũ infidelibꝫ. Jõ sepent̃ ⁊ ꝓuideatl vos portarij q̃ habetis potestatẽ al'as damnati estis. melius essz vob̃ esse portarij custodes si negligẽtes estis q̃ꝫ rectores iudices vl' gubernatores. Si timetl dimittatis officiũ. Ecce p̃mũ officiũ ĩ domo xp̃i. de istis d̃t scriptura. Janitores d̃o ꝑ portas singulas obseruabũt ita vt nec pũcto quidem desiderent a ministerio. ij. Parali. xxxv. ¶ Scd̃i sunt dispẽsarij bonoꝝ. isti suut p̃sidentes ecclesiastici q̃rũ papa est maior. deinde cardinales patriarche archiep̃i ep̃i ⁊ aĩaꝝ curati. q̃ claues eccl'ie hñtes dñt eiꝰ domesticis dispensare scz sacramẽta. Jõ dixit xp̃s dispensatori p̃mo. Tibi dabo claues regni celoꝝ Math̃. xvj. Hoc simpliciter d̃r de absolutõe. Antiq̃tus iudei ꝯfitebãt̃ Auc̃tas Vir sine muliere cũ fecerit ex oĩbꝫ pctis q̃ soleut hoĩbꝫ accidere ⁊ ꝑ negligentiaz transgressi fiunt mandatũ dñi atq̃ deliq̃rint ꝯfitebũtur peccatũ suũ. Nume. v. Itẽ qui absconderit scelera sua nõ dirigẽtur. qui aũt cõfessus fuerit ⁊ reliq̃rit ea. miscd̃iam ꝯseq̃tur Prouerb̃. xxviij. Nota q̃ absconderit scelera scz sacerdoti. qꝛ pctã nõ pñt abscondi deo. ꝫ non obtinebũt absolutõz. Sacerdos orabat ꝓ eis ꝫ nõ absoluebat eos q̃lis dolor ac si vobis modo facta ꝯfessione diceret ꝯfessor non possum vos absoluere q̃lis tristicia. Sed modo deus ꝯmisit claues prelatis ⁊ clericis vt possint absoluere de pctis. Sed vnde hoc qꝛ remittere peccata ꝓpriũ est deo. Quis potest peccata dimittere nisi solus deus Math̃. ij. Dico ꝙ hoc posse noluit deus cõcedere antiq̃tus hoĩbꝫ qꝛ nõ dũ recepat hũanitatẽ. Sed exquo factus est homo voluit honorare hoĩes dando eis potestatẽ diuinã. Sicut si rex duceret in vxorẽ filiã rustici. exaltaret ⁊ honoraret om̃s ꝑntes vxoris. Ita fecit xp̃s. Jõ modo sacerdotes ĩ cõfessione nõ solũ orant pro peccatoribus Sed dant eis absolutõez pro pctis pꝰ baptismũ factis. qꝛ baptismꝰ nõ hz virtutẽ nisi semel qꝛ est sacramentũ nõ iterabile ꝫ ꝯfessio tociens quociens. Ecce quare dicit tibi dabo claues. de istis dispensatoribus dicit ap̃lus. Sic vos existimet homo vt ministros xp̃i ⁊ dispensatores mĩsterioꝝ. i. sacramentoruz dei. j. ad Cor. iiij. Sed heu proch dolor cum sequitur. iaz queritur inter dispensatores vt fidelis quis inueniat̃. Quia modo ad hoc deuenimus ꝙ oportet emere omnia sacramenta cum tũ dixerit. Xp̃us dispẽsatoribus. gratis accepistis. gratis date. Modo nec baptismũ nec confessiones. nec extremã vnctionẽ nec sepulturaz poteris habere nisi emas aliquo mõ vl' colorato vel discooꝑto. idem de sacramento ordinuz oportet soluere sigillum ⁊c̃. Ideo xp̃c. Quis putas est fidelis ꝫuus ⁊ prudens quẽ ꝯstituit dñs super familiam suam. Luce. xij. ¶ Tercij coquinarij ciborum esce animarum sunt verba dei. ꝫm ꝙ dixit christus. non in solo pane viuit homo sed in omni verbo qd̃ procedit de ore dei. Mathei octauo. Os d̃i est biblia. quia sicut in ore sunt due mãdibole supior et ĩferior. ita ⁊ ĩ biblia Mãdibola supior ꝯtinẽs oẽs seusus ẽ nouũ

testamentū. Inferior vetus testamentū
q̄ solū de terrenis loq̄tur. Scdo q̄r mā-
dibula supior est īmobilis .ita nouū tes-
tamentū immobile ē. vet⁹ āt mobile mā
dibula inferior q̄ntū ad crimīalia ⁊ iudi-
cialia. q̄r de istl nihil ꝓuat̄. v̄ba ḡ biblie
sunt esce aīaꝝ. Et q̄s p̄pat istas escas.
Solucō p̄dicatores p̄dicātes v̄ba dei.
Ecce officiū meū nō ē modicū ꝫ p̄ci pu-
um in domo xp̄i. Et sic coq̄narius qn̄ a-
lij dormiūt ipē p̄pat. Ita p̄dicator quā-
do vos de nocte dormitl ⁊ q̄escitis in le-
cto. Coq̄nari⁹ in coq̄na spūs scī prepat
escas igne caritatis ⁊ deuotōis ī olla me
morie. Et sicut coq̄narius p̄mo gustat
de sale. ita p̄dicator p̄us dz gustare es-
cas. v̄bi gr̄a. si vult p̄dicare ⁊ mōstrare
alijs hūilitatē. q̄ ipē n̄ sit supbꝫ. ꝫ gustet
q̄d ē hūilitas. Si mīaz ⁊ liberalitatē q̄
ipē nō sit auarus. Si castitatē q̄ ipē non
sit luxuriosus et sic de alijs. De ꝫ officio
appreciabat se aplus di. Fiduciā talē ha
bemus p̄ xp̄m ad deū q̄ ijdoneos fec̄ mi
nistros noui testam̄ti. ij. ad Cor̄. iij. No
uū ⁊ vetus testamentū differn̄t sic figu
ta ⁊ figuratū. vetus testamentū fuit figu
ra. ⁊ nouū figuratū. ¶ Quarti sunt scu-
tiferi ꝓuientes corā rege. aliqui ꝓpināt. a
liqui ꝓuiūt dando aquā. alij mappā ⁊c̄.
q̄ tiōre regis nō loquunt̄ nec spuūt nisi a
longe hn̄t faciē ⁊ man⁹ mūdas ⁊c̄. Ser
uitores in mēsa xp̄i. sunt p̄sbiteri nō cu-
rati. ⁊ ministri altaris q̄si mensa dn̄i as-
sistentes. Jō adinstar ꝓuoꝝ regis cū ma
gno timore ⁊ scītate dn̄t esse. dixit de⁹ sa
cerdotibꝫ antiq̄s. Sacerdotes q̄ accedūt
ad dn̄m sanctificēt̄ ne p̄cutiā vos. Exo.
xix. Et tn̄ illo altari n̄ offerebāt̄ nisi aīa-
lia. Et modo offert̄ ille agnus. Filiꝰ isti
us ouis v̄ginis marie q̄ v̄bis ꝓlatis sa-
cerdotis vēit ibi. Et rex nō vēit sol⁹. Jō
sunt in altari angeli scī. xp̄m associantes
cantātes panis angelicus fit panis hoīm
⁊c̄. Cū q̄nto ḡ timore dz esse sacerdos

corā iudice ⁊ angelis sctis. Mō cogita-
re q̄d dicūt angeli qn̄ sacerdos est bon⁹
sctūs ⁊ castus. Dicunt. O bn̄dicte ⁊c̄.
Si forte sacerdos sit malus. ꝯcubinari⁹
mendax lusor ⁊c̄. Dicūt angeli xp̄o. O
dn̄e vultis q̄ inf̄ficiam⁹ istū ribaldum
ꝓditorē ⁊c̄. Et xp̄s nō adhuc. Nolo eī
mortē pctōris. ꝫ vt ꝯuertat̄ ⁊ viuat.
¶ Nota ḡuiter peccāt mulieres cū sacer
dotibꝫ luxuriando. q̄r mai⁹ pctm̄ essz ꝓi-
cere in luto sepulcrū xp̄i. q̄ꝫ sepulchra sā-
ctoꝝ. Ita mulier pl⁹ peccat luxuriādo cū
sacerdote sepulchro xp̄i q̄ꝫ cū hoībꝫ alijs.
Jō sacerdotes vt boni scutiferi dn̄t ha-
bere faciē scz ꝯsciaz mundā ⁊ man⁹ mū
das scz a ludo a mendacio ⁊ totū corp⁹
a luxuria. Jō d̄t scriptura de eis. Hij scz
sacerdotes ꝓbēt̄ p̄mū vt sic mīstrēt nul-
lum crimē hn̄tes. Qui em̄ bn̄ ministra-
uerint gradū bonū sibi acq̄rent ⁊ multā
fiduciā in. j. ad Thi. iij. Nota ꝓbent̄ scz
si dolent de peccatis si ꝓponūr non redire
⁊c̄. ¶ Quinti sunt fistulatores musico-
rū scz ministri. Ita etiā magnus rex xp̄c
habet ministros in palacio suo qui faciūt
sibi sonū gratissimū. Illi sunt penitētes
tenor est percussio peccatoris. i. gemitus
⁊ suspiria sup̄ qn̄ d̄t dn̄e miscdia ⁊ xp̄s
⁊ āgeli d̄ fenestris celi auscultāt. auc̄tas
Que habitas in ortis scz eccl̄ijs que de
bent fructificare in bonis operibns amici
auscultant. fac me audire vocem tuam.
Canticoꝝ octauo. Item sonet vox tua
in auribus meis. vox enim tua dulcis est
et facies tua decora. a Cnticoꝝ secundo.
Et loquitur hic xp̄c persone penitenti vt
philicaptus philicapte sue. Jā videtis
qui plorat ex contritione peccatorū qua
lem faciem facit. Illam dicit xp̄s pul-
chram esse coram eo. Ideo penitenti di
cit. ostende mihi faciem tuam ⁊c̄. Istis
dicit xp̄us. qui mihi ministrat me sequa-
tur. ⁊ vbi ego sum illic ⁊ minister meus
erit. Johannis duodecimo capitulo.

¶ Sexti sunt elemosinarij fragmentoꝝ q̄ dāt pauꝑibꝫ ꝙ suꝑest de mensa regis. Isti sunt diuites misericordes. domꝰ em̄ diuitis est vt cophinus in quo r̄ponūtur frusta panis qꝛ panis integer est in celo. in mēsa dn̄i. Et sicut elemosinarius regis esset in fidelis retinēdo sibi ea q̄ debet pauꝑibꝫ ministrare p̄t tn̄ sibi r̄tinere necessitatē. Ita diuites infideles sunt retiuēdo sibi ea q̄ dn̄t pauꝑibꝫ dispensare. tn̄ necessitatez pn̄t sibi retinere ⁊ nō suꝑ fluitatē. Jō detis vl' mutuetl pauꝑibꝫ sine vsura. ¶ Si dicat aliq̄s ego uō facio vsurā ꝑ iudeus cui pecuniā mutuaui et lucrū in̄ cū eo participo. solutio. Ista est excusatio Pilati ⁊c̄. Jō cū pilato ⁊ iudeis ibitis in infernū de nūero istoꝝ ministroꝝ erat martha. Luc̄. x. Martha āt satagebat circa freq̄ns ⁊c̄. ¶ Septimi sūt cubicularij lectoꝝ. q̄rū officiū est tenere cāmerā mūdā a puluere a luto a lapidibus ⁊ alijs ⁊ parare lectū tales loquuntur cum rege ⁊c̄. Tales sunt ꝑsone contemplatiue que totaliter intendūt ad p̄parandū cubiculū ꝯsciencie deo. vt sit sine luto luxurie. sine puluere auaricie. oīa despiciētes q̄ sunt sine lapidibꝫ durl' iracundie iniurias remittentes. ornant lectum deuotionibꝫ orationibꝫ ⁊ ꝯtemplationibꝫ. Camera maior fuit v̄go maria. que dicit in habitatōe sancta coraz ip̄o ministraui. ⁊ sic in syon. i. ꝯtēplatōne firmata sum Ecc̄i. xxiiij. Qui incipit aliq̄d istoꝝ officioꝝ firmiter debet ꝑseuerare alias accidit vt pile que tociens transit de manu in manū ꝙ cadit in luto vel puteo aliquo. ita de illis qui nō firmant se. Sed modo cadunt in luto luxurie ⁊ tandem in puteo inferni. Jō q̄libz nr̄m ꝯsiderare dz ꝙ officiū hz ⁊ nō dz eē iucōstans ꝑ ꝯtinuādo dz in eodē ꝑseuerare. Qui ꝑseuerauit vsq̄z in finē. hic saluus erit Math̄. x. ¶ Deo gratias.

¶ Sermo tercius de eadē dn̄ica.

Videns ihesus ciuitatem fleuit suꝑ illam. Habet̄ v̄bū istud textualit̄ Luc̄. xix. ⁊ recitatiue in euangelio currentis dn̄ice. Pro declaratōe huiꝰ v̄bi ⁊ introductōe materie p̄dicande. Sciendū. ꝙ int̄ multas ⁊ magnas dr̄ias q̄ sunt int̄ ꝑsonas sapientes ⁊ stultas. est vna dr̄ia. q̄z ponit sacra scriptura di. Cor sapientū vbi tristicia. ⁊ cor stulte vbi leticia Ecc̄s. vij. Letant̄ ⁊ gaudent stulti de diuicijs honoribus dignitatibꝫ officijs ⁊ prelationibꝫ. Ista in corde sapientis dant tristiciā qꝛ sapiens cogitat intra se. O miser de tantis habeo reddere rōez deo. vt ergo melius intelligat̄ illd̄. dicat̄ ꝑabola de duobꝫ sm̄atis ad furcā de q̄bus cū fieret executio ⁊ ducerent̄ ad furcā vnus ip̄oruz flēs petebat veniā ab om̄ibꝫ dicēs. Oretis ꝓ me. Alt̄ āt dū ducebat̄ ad furcam ridens dicebat. O q̄z bn̄ est mihi. q̄uo sū associatus vado eq̄tando ⁊c̄. Quis istorū reputabat̄ sapiēs ⁊ quis stultus ⁊c̄. Idē est de nob̄. om̄s q̄tq̄t sumꝰ in b̄ mūdo. sumꝰ pctōres ⁊ criminosi nisi innocētes intantū ꝙ d̄t dauid. Dn̄s de celo ꝓspexit suꝑ filios hoīm vt videat si ē intelligens aut req̄rēs deū. Oēs declinauer̄t scz a feruore deuotōnis sil' inutiles facti sunt. nō ē q̄ faciat bonū sp̄ puꝝ qꝛ zizaniā inuoluimꝰ. Nō ē vsq̄z ad vnū sp̄ de adultis p̄s. xiij. ptz igit̄ ꝙ sumꝰ criminosi ⁊ pctōres. Et noueritis ꝙ ꝓcessus fit ꝯ nos. Stati em̄ postq̄z hō peccauit vel corde cogitādo. vl' ore loq̄ndo. seu maliciose oꝑando. scribitur pctm̄ in libro dei. Auc̄tas. Dauid q̄ postq̄z peccauit dixit. ip̄fectū meū vider̄t ocli tui ⁊ i libro tuo ōs sp̄ d̄fectꝰ scribēt̄ p̄s. c. xxxviij. Et sm̄a mortl ꝯ nos ē iā data. Auc̄tas. Statutū ē hoībꝫ sel' mori. ⁊ pꝰ b̄ iudiciū a dn̄o oī carni. ad heb̄. ix. et iā fit execucō eq̄tādo vadiꝰ ad mortē. equꝰ ē tp̄s ꝑz motū sol'

Dnica x p⁹ trini Sermo iii

Quatuor rote ip̄m trahētes sūt Estas autūpn⁹ hyemps ⁊ ver. Dicat̄ quomō tēp⁹ festināter currit ⁊ nos nō auisam⁹ nos Illi ergo q̄ in h̄ mūdo tristāt̄ ⁊ dolent de peccatis suis ⁊ petūt veniā ab inimicis satisfaciūt ⁊ sapiētes reputantur Sz illi q̄ vadūt ad mortē cātādo ridēdo ⁊ truffādo reputāt̄ stulti Ecce quare dicit Cor. sapiētū ⁊c̄ ¶ Cū ergo dominꝰ ihs xp̄s nō sit solū sapiēs sed etiā est sapiencia eterna nō legit̄ ip̄m in hoc mūdo vnq̄ risisse legit̄ ip̄m multociēs fleuisse Ideo de quadam vice dicit thr. videns ihesꝰ ciuitatē fleuit sup̄ illā pz thrma. Inuenio q̄ xp̄⁹ fleuit q̄nq̄es in hoc mūdo ⁊ q̄zlibet fletū fecit p̄ magno secreto speculatiuo ⁊ morali. ¶ Primo fleuit i natiuitate. scdo i circūcisiōe. tercō in lazari resustatōne. Quarto in ciuitatl aspectione. Quinto in morte ⁊ passione Et de quarto fletu loquit̄ thr. videns ihs ciuitatē fleuit sup̄ illā. Prīo fleuit xp̄⁹ in hoc mūdo. i die natiuitatl sue. qz sicut ceteri pueri qñ nascūt̄ plorāt Et si interrogarēt̄ ⁊ scirēt respōdere dicerēt q̄ plorāt qz intrāt istū mūdū q̄ est locꝰ miseriaꝝ ⁊ dolorū Ita etiā xp̄⁹ voluit flere Unde sapiēs i p̄sona xp̄i dt. Ego natꝰ p̄mā vocē similem oībꝫ emisi plorās sapiēcie Septīo. Nota similē oībꝫ fletꝰ xp̄i fuit simil̄ alijs ⁊ etiā dissimilis Simil̄ in h̄ qz sic̄ pueri qñ nascūt̄ flēdo a.a. Et puelle dicūt. e.e. vñ v̄sꝰ Oēs dicūt e.a q̄tq̄t nascūt̄ ab eua In h̄ xp̄us fuit alijs silis h̄ fuit dissilis in h̄ qz alij pueri nō plorāt p̄ electiuā rōez Sed xp̄⁹ qui iā tūc erat ita sapiēs sic̄ nūc ē in celo. q̄cq̄t faciebat. totū faciebat p̄ electiuā rōez itellectꝰ Et idō qz tūc intrabat i hūc mūdū q̄ ē locꝰ ⁊ habitatō bestiaꝝ ac si filiꝰ regl cui ꝯpetit stare i talamis ⁊ camerl regalibꝫ poneret̄ i stabulo cū bestijs añq̄ tal̄ deberet flere Sic iste mūdꝰ p̄ bestijs fuit factꝰ a p̄ncipio. paradisꝰ terrestris p̄ homībꝫ tantū. q̄ dicit damascenꝰ. ⁊ etiā scūs tho. in scda p̄te. q̄ in p̄adiso terrestri nūq̄ intrauit nec i intrabit aliqd̄ aīal irrōnale nec serpens et aīalia q̄ adncta sūt a deo corā adam mirabiliter. Ideo vt exules ex p̄dicōe p̄ris nr̄i a de p̄didimꝰ castrū altissimuz inexpugnabile. qd̄ deus sibi ꝯmisit ⁊ eodem die ip̄m tradidit inimico. Et quia oēs sumꝰ filij p̄ditoris. deus āt volēs nos occidere exulauit nos in hūc locum bestiaꝝ. Idō xp̄s exiens de thalamo regali vteri virginalis. electine fleuit vñ si tūc virgo maria ip̄m iterrogasset q̄re flebat potuisset rñdisse mat̄ mea. qz intro in hūc locum bestiaꝝ. De hoc fletu cantat eccia. Vagit i fans īter arta conditus p̄sepia. mēbra pānis īuoluta virgo mater alligat. manus pedes atq̄ crura stricta cinxit fascia. Ideo p̄pter p̄ntis exilij habitacōem dicimus v̄gini marie Ad te clamamꝰ exules filij eue Ad te suspiramꝰ gemētes ⁊ flētes i hac lacrimaꝝ valle. Moralit̄ instruim̄ hic cum quāto desiderio debemꝰ expectare ⁊ desiderare p̄adisum celeste O quātū in nobis erit gaudiū qñ erimus cū p̄entibus et amicis nr̄is. Prīarche sunt amici nr̄i si sumus misericordes. Prophete si sumus deuoti. Apostoli si sumꝰ caritatiui Martires si sumꝰ paciētes. Confessores si sumꝰ penitētes. Virgīes si sumꝰ casti. Bonꝰ ⁊ deuotꝰ xp̄ianꝰ in tm̄ debet se hic exulare reputari q̄ si deus diceret sibi ab hinc vsq̄ ad annū venies ad p̄adisuz. Rñderet o dñe. adhuc habebo stare. xij. mēses ⁊c̄. Istud est melius signum q̄ homo potest habere de se vel de alio q̄ habeat tale desideriū quasi dicendo cum dauid. Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarū ⁊c̄ vsq̄ ad te deus ¶. Secundo fleuit in circuncisione Jam scitis quid est iam circuncisio. scriptura sacra non dicit expresse q̄ christus fleuerit. Sed sequitur ex necessaria consequētia. ad autoritates

Nā certū est ꝙ xp̄s recepit corp⁹ hūanū simile nob̄ passibile. miseriis ⁊ doloribꝫ subitū. licz aīa ab instāti cōceptiois fuerit beata Modo dt̄ scriptura Quia pueri ꝯmunicauerūt carui ⁊ sanguini. ⁊ ipse scz xp̄s similiter ꝑticipauit eisdem subdit̄ Unde debuit ꝑ ōnia fratribꝫ assimilari ad hebre. p̄mo Ex isto textu secure possumus dicere. ꝙ xp̄s fleuit in circūcisione sicut ⁊ ceteri pueri flebāt. illi ꝓpter circūcisionis dolorē. xp̄s vero ꝑ electiuā rationē scz ꝓpter hūanā corruptionē. cui⁹ radix ꝯsistit in ill' ꝑtibꝫ generatōis. Nā dicit sāct⁹ tho. p̄ma. secūde questione. lxxxj. ar. q̄rto. in corpore ar. ⁊ in solutōe ad. terciū Qꝛ si deus formaret diuinit⁹ aliquē aliter. q̄ꝫ ꝑ coitū ille nō haberet pctm̄ origiuale. qꝛ illud solū venit ex illo actu generationis Ideo apostol⁹ Cōdilector legi dei s̄m in teriorē hominē. video autē aliā legē in mēbris meis repugnātē legi mētis mee ⁊ aptiuantē me in legē peccati. ad Ro. septio Nota captiuū ducentē qꝛ licz peccator habeat liberꝫ arbitriū q̄ntū ad execucōnē. qꝛ est cathenis pctōꝝ ligat⁹. vt captus q̄ntū ad executōez Ideo sciens xp̄s. ꝙ tota coruptio hūani generis venit ex illo actu fleuit ¶ Moraliter instruimur h̄ q̄ntū est cauēdū ne ex illis ꝑtibꝫ vere cūdis offēdam⁹ deū. ne ex deliciis bestiarū azinoꝝ porcoꝝ. Amittas delectatōnes āgeloꝝ Ideo q̄libet in suo statu seruet castitatē vir cū vxore s̄uātes modū quod si fecerint non peccant sed totū est castitas Religiosi ⁊ clerici ⁊ nō ꝯiugati nō curēt de illa materia Ido dt̄ scriptura Hec est volūtas dei sāctificatō vestra vt abstineat' vos a fornicatōe ⁊c̄. j. ad thess. q̄rto. Ponit̄ h̄ min⁹ pctm̄ luxuria vt arguat̄ ⁊ notet̄ ꝙ magis cauēdū est de maioribꝫ Itē nota hoc dicitur ꝯtra illos q̄ dicūt ꝙ peccatū est simplex formicatō. liber cū libera ꝯsēcientibꝫ ꝑtibꝫ ꝯiūgit̄ cui fit iniuria q̄si dicerent nulli

¶ Terti⁹ fletus. fleuit xp̄s in lazari resuscitatōe de q̄ dt̄ text⁹. infremuit spū. ⁊ turbauit semetipsum ⁊ lacrimat⁹ est ihūs Johis. xj. Nota turbauit. i. disilauit se flere vt faciūt hoīes honorati q̄ dissimulāt fletū suū Sz xp̄s electiue turbauit se ⁊ fleuit Quare sup̄ hoc debetis scire ꝙ aīa. q̄ꝫdiu est corpi vnita essencialiter. recipit. ꝯdicōes corpis scz variabilitatē. qꝛ sic̄ corpus est mutabile ad bonū ⁊ malū. sanitatē ⁊ infirmitatē. caliditatē ⁊ frigiditatē. ita etiā aīa ē vertibil' ⁊ mutabilis ⁊ q̄ꝫtūcūq̄ꝫ ꝑsona sit deuota ⁊ sācta. nisi se custodiat ꝑdet deuotionē ⁊ sāctitatē Et licet ꝑsona sit indeuota peccatrix ⁊ frigida in amore dei nō ex hoc desp̄are debet de saluatione qꝛ mutari potest ad deuotionem ⁊ sanctitatez de culpa ad graciam. ⁊ econuerso Sed ex quo aīa est a corpore sep̄ata immutabilis existens ⁊ ī vertibil' in illo statu in quo sep̄at̄ a corpore. siue ī gratia siue in culpa. firmat̄ īmobilit̄ Hic ptz respōsio ad vnā qtīoz q̄ꝫ vos facit' Quare pro peccato momētaneo vl' vni⁹ diei siue hore ⁊c̄ pena erit eterna. Nūq̄d sufficeret ꝙ q̄ꝫtū habuit de delicijs. tm̄ etiā dura ret pena Pro Respōsione sciēdū est ꝙ ille q̄ morit̄ in pctō mortali ita obstiat̄ aīa illo pctō ꝙ nō p̄t ip̄m dimittere in tātū ꝙ sp̄ erit cū illa culpa Ido sp̄ erit cū pena ꝑ oppositū q̄ decedit in gratia nō p̄t eam ꝑdere Ideo hz gl'iā eternā De istl' auc̄tas clara Si ceciderit lignū ad austrū aut aq̄lonē in q̄cūq̄ꝫ loco ceciderit ibi erit. ecclesiastes. xj Hō dicit̄ arbor Video homines velut arbores Mar. ix. Et ī morte scindūt̄ Jā enī secur' scz mort' ad radicē arbor' posita ē Mat. tertio. Si āt arbor cadit ad meridiē q̄ ē ꝑs calida ⁊ hūida ⁊ significat amorē dei ⁊ contritionē pctōꝝ. talis ī gr̄a decedit ibi erit sp̄ qꝛ nūq̄ꝫ ꝑdz gr̄az Si cadit ad aq̄lonē q̄ ē ꝑs frigida per indeuotioē accidiā ⁊ negligenciam et

significat culpā ⁊ peccata ibi erit semp. ⁊ quia lasarus mortu⁹ fuit in grā ⁊ erat cū sanctl patribꝫ in limbo qñ xp̄s p̄cibus sororū marie ⁊ marthe debuit ipsū a mortuis suscitare fleuit. Sciēs ꝙ lazarus reducebat̄ ad statuꝫ in q̄ poterat ꝯmittere ⁊ facere multa pctā. sicut ⁊ fecit venialit̄ ⁊ mortaliter peccando qñ tp̄e passionis xp̄i cū aliis p̄didit fidē. ꝫ depost recuperauit fidē ⁊ fuit scūs ⁊ amic⁹ xp̄i. Ecce q̄re fleuit xp̄s. ¶ Moralit̄ instruim̄ hic q̄ꝫtū est cauendū a peccatl. quia xp̄us volens reducere lazarū amicū suū de statu in q̄ erat īpeccabilis ad statū in q̄ poterat peccare fleuit. patet h̄ q̄ꝫtum deo displicent peccata. Ido flendū est ꝑ peccatl ⁊ gaudendū est de illis q̄ sunt īpeccabiles. sicut de filiis q̄ moriunt̄ ꝑuuli. Magis esset gaudendū de morte taliū q̄ꝫ in die nupciarū filioꝝ magnoꝝ. Dicat̄ contra mulieres ꝑ talibꝫ flentes Ido apl's. Nolumus vos ignorare de dormientibꝫ vt nō contristemini ⁊c̄. Ad Thessal'.iiij. ¶ Quart⁹ fletus xp̄i fuit ille de q̄ loquitur thema vidēs ihesus ciuitatē ⁊c̄. Nota h̄ breuit̄ hystoriā euuāgelij. xp̄s vidēs ciuitatē ihrl'm fleuit ꝓpter q̄nqꝫ mala ciuitati ihrl'm futura q̄ fuerūt ista scꝫ

¶ Primo fames
¶ Scdo pestilencia
¶ Tercio gladius
¶ Quato captiuitas
¶ Quinto destructio

¶ Primū malū venturꝫ erat fames scꝫ in obsidione titi ⁊ vespasiani intm̄ ꝙ matres p̄ fame comedebāt filios ⁊ obstetrices lectū ꝑturientl ⁊ ex siti bibebant vrinā ꝓpriā ¶ Scdm malū fuit pestilēcia ⁊ mortalitas. ita ꝙ ꝑ vicos cadebāt mortui. nec erat q̄ sepeliret eos. ꝫ ꝓiciebant̄ in fossatum ciuitatl ¶ Terciū malū erat gladius qꝛ audiuerāt romani ꝙ iudei ex auaricia comederāt auꝝ ⁊c̄. ꝓpter hoc interficiebāt eos et īueniebāt auꝝ in visceribus eoꝝ. ¶ Quartū malū erat captiuitas per vniuersū mūdū. xxx. iudei dabāt̄ ꝓ vno denario ⁊ fuit iudiciū dei quia ipsi iudei vendiderūt xp̄m ꝓ. xxx. denarijs ¶ Quintū malū erat finalis destructio. qꝛ in ciuitate nō remāsit lapis sup lapidem qꝛ ista ciuitas nō est illa q̄ olim fuit nec in illo loco sita in q̄ illa erat. vt declarat Gregori⁹. Et assignat xp̄s rōnē ipsoꝝ maloꝝ dicēs. Eo ꝙ nō cognouerl tēp⁹ visitacōnis tue scꝫ xp̄i. ¶ Moralit̄ ista q̄nqꝫ mala sunt hodie in mūdo spūaliter ¶ Primo fames spūalis Cibus spūal' est orō ⁊ verbū dei. Nō in solo pane viuit hō ꝫ in oī verbo qd̄ ꝓcedit de ore dei Math.iiij. Hui⁹ cibi est mō magna caristia ⁊ fames. Ista fames non sentit̄ a multis. Item pauci p̄dicant verbū dei ꝫ ouidij. vgilij ⁊ poetaꝝ dāpnatoꝝ ⁊c̄. ¶ Scdm ē pestilēcia multoꝝ inficiēs. qꝛ q̄libet vult viuē ꝫm sensualitatē ita ꝙ tot⁹ mūdus ē corrupt⁹. Intm̄ ꝙ forte pauci sunt q̄ possint dicere vere ego nūq̄ꝫ cognoui nisi vxorē meā. de mulieribꝫ autem credo ꝙ sunt multe vtinā dicam verū ꝙ nūq̄ꝫ cognouerūt nisi viros suos solū cōmuniter loquēdo pueri innocentes sunt mūdi. Ido dicit remigi⁹ sup illo verbo. Sinite ꝑuulos venire ad me Math.xix Tāta ē labes illi⁹ pctī scꝫ carnalis concupīe ꝙ occupauit fere hūanū gen⁹. ita ꝙ maior ꝑs saluādoꝝ credit̄ esse īnocētū pueroꝝ ¶ Terciū malū ē gladi⁹ spūalis. s. odiū rancor ⁊ mala volūtas īuidorū. Ita ꝙ tot⁹ mūdus isto gladio ē diuisus. Dauid. Gladi⁹ eoꝝ scꝫ inuidoꝝ intret corda ipsoꝝ vt habeant officia regimen dignitates p̄laciones. licet nō int̄ficiant corpora. int̄ficiūt tñ aīas. ꝙ ē pei⁹ intm̄ ꝙ d̄t salomō de ista materia. Rursus ꝯtēplat⁹ sum oēs labores hoīm ⁊ industrias aīaduerti patere inuidie ꝓximi Eccs.iiij. ¶ Quartū malū ē captiuitas q̄t sunt hodie captiui pctōꝝ. licet peccata

nō auferant liberꝫ arbitriū quātū ad ele
ctiones. auferūt tñ q̄ꝫtū ad bonas opa-
ciones per totū annū sunt captiui ⁊ si for-
te in q̄dragesima liberent̄. statim post pa
scha redeūt ad captiuitatē. talibꝫ dt apo
stolus Resipiscāt a dyaboli laqueis a q̄
captiui tenent̄ ad ipsi⁹ voluntatē. Scda
ad Thimo.iiij. O si q̄s esset captiuus in
barbaria quō laboraret ꝓ liberacōe q̄ꝫto
magis ergo laborādū ꝓ liberacōne hui⁹
peioris captiuitatꝭ peccatoꝝ ¶ Quintū
malū est destructio qꝛ nō remanet lapis
sup lapidē. lapides sunt xp̄iani. Auc̄tas
Tanq̄ꝫ lapides viui supedificamini do-
mos spūales. j. petri. ij. Lapides funda-
mēti ⁊ inferiores sunt laboratores. De-
inde mercatores. Ciues. Milites Cle
rici Religiosi. lapides supiores sunt dñi
tp̄ales ⁊ p̄lati in edificio ecclesie. Sꝫ ho
die totū edificiū ē destructū male viuūt
oēs tā p̄lati ecclesie q̄ꝫ alij. hoc specialiter
flebat xp̄s qꝛ videbat destructionē ven
turā ciuitatꝭ xp̄iane ¶ Quīto fleuit xp̄s
in passione ⁊ in morte Auc̄tas. in diebꝫ
carnis sue cū clamore valido ⁊ lacrimis
exaudit⁹ ē ꝓ sua reuerencia. Ad heb. v.
Nota in diebꝫ carnis sue. scꝫ passionis q̄
solū fuit ꝟm carnē. Rō electiua q̄re fle-
uit fuit ꝓpter nos. Nō enī fleuit timore
mortꝭ vt alij flent scꝫ qñ moriunt̄ qꝛ in
articulo mortis sum⁹ in maximo ꝑiculo.
hoc declarat ille doctor bēda super thobiā
cap̄. vi. Qñ thobias voluit lauare pedes
suos in flumine. piscis magn⁹ voluit eum
deuorare ꝫ thobias ipsū deuorauit ⁊ ce-
pit. Beda exponit hoc sic Thobias sig̃t
xp̄m q̄ in flumine mortꝭ īpetuoso voluit
lauare pedes suos. s. xp̄ianos ꝑ suā mor
tem ⁊ passionē aq̄ baptismi ⁊ pñia habēt
ꝟtutem ⁊ efficaciā abluendi ⁊ mūdandi
aīas. Et venit piscis īmanissim⁹ scꝫ dya-
bolus in cruce volens xp̄m deuorare ⁊
capere non credēs q̄ esset de⁹. Nota hy-
storiā q̄liter xp̄s ispū cepit ⁊ ligauit. xp̄s

ergo fleuit ī morte nō timoē mortꝭ nec
dyaboli ꝫ ꝓ nobis. Nota q̄ in morte cu
iuslibet cōiter loquēdo veniūt demones
multi ad deuorādū animā. ꝟgo enī ma-
ria obtinuit ꝓ grā ne demones venirēt in
morte sua; magnū ꝑiculū est tūc ⁊ multi
tunc capiunt̄ ⁊ deuorant̄ a demonibꝫ. qꝛ
null⁹ potest euadere nisi fuerit ꝑsona de-
uota scā ⁊ bone vite. Ido ꝑemus nos ꝑ
bonā vitā. qꝛ solū bō vita defendit aīam
in articnlo mortꝭ. Si autē ꝑsona fuit bo
ne vite. bene cōfessa ⁊ cōtrita ⁊ remisit ⁊
satisfecit. deus mittit sibi angelū adiuto-
rem ⁊ defensorē ⁊ qñ aīa exit de corpore
cū illo splendore grē dyaboli fugiunt. et
angel⁹ bonus recipit aīam ⁊ ducit ad glo
riam. Ecce ego mittā angelū meū q̄ p̄-
cedat te scꝫ in vita ⁊ custodiat ī morte. ⁊
introducat in locū quē p̄paraui. Exodi.
xxiij. Ecce q̄re vltimo fleuit xp̄s ꝓpt̄ mo
rientiū instructionē Ido dauid ī ꝑsalmo
de demonibꝫ dt. Inhabitabunt scꝫ in ca
mera morientꝭ ⁊ abscondēt ipsi calcaneū
id est finē meū obseruabunt

¶ Sermo q̄rtus Specularinus de qua
tuor ꝟtutibꝫ cardinalibus

Virtus de illo
exibat ⁊ sanabat oēs. Habet̄
verbū istud textualit̄ Lu. vi.
ca. ⁊ officiat̄ in euuāgelio hodierno. Sa
lutet̄ ꝟgo maria. Istud verbū volo vob
declarare dupl'r ¶ Prīo q̄si ꝓ ītroductōe
declarabit̄ sciēcialit̄ ⁊ speculatīe ꝓ illumi
nacione intellect⁹ ¶ Scdo moraliter ⁊
practice ꝓ instructione vite vestre. Pro
p̄mo sciendū. q̄ si subtiliter ⁊ acute volu
mus cogitare opa dei facta a p̄ncipio mū
di vsq̄ꝫ nunc inueuim⁹ q̄ oēs creaturas
siue angelicales siue rōnales vt hoīes. si-
ue corporales creauit cū aliq̄ infirmitate
oēs sunt defectuose nō tñ ex defectu crea
toris ex ꝑte sua. ꝫ ex cōdicōne creaturaꝝ
Sꝫ deus de se ext̄hit ꝟtutē ad sanandū

eas aliq̃ modo. ¶ Primo de creaturis angelicis q̃ erant inumerabiles. erãt enĩ plures q̃ꝫ folia arboꝝ vel capilli capitis. tñ creauit eas ĩfirmas graui ĩfirmitate. s. peccabilitatl qꝛ poterãt peccare sic̃ patuit ꝑ effectũ. qꝛ illa infirmitate venerũt ad mortẽ eternã vt lucifer ⁊ alij q̃ sunt plures q̃ꝫ hoies sint ĩ mundo. O g̃uis infirmitas q̃ portat pacientẽ ad mortẽ eternã. Sed alij vt michael gabriel raphael steterũt fortes. Et de⁹ de se dedit v̄tutẽ scꝫ confirmãdo eos in grã ⁊ gloria ⁊ mõ sunt ĩpeccabiles ⁊ curati ab illa ĩfirmitate. Ecce v̄tus dei quõ sanauit eos Auctoritas. ꝑ sapientiã sanati sunt q̃cunq̃ placuerunt tibi dñe a p̃ncipio. Sapĩe nono Nõ intelligit̃ de hominib⁹ qꝛ non erãt a p̃ncipio ꝫ de angelis q̃ placuerũt deo nõ peccando. Et v̄tus de illo exibat ⁊ sanabat eos. ¶ Scdo de creaturl rõnalibus scꝫ hoĩbus q̃ nõ dicunt̃ ꝓprie intellectuales. Rõ quia ꝑ discursũ oportet nos venire in cognicõnẽ veritatis. scꝫ rõcinando sylogisando disputãdo ⁊ per effect⁹ cognoscim⁹ causas ⁊ ecõuerso. Angeli vero subito ⁊ sine discursu vidẽt effectũ ⁊ causam. finẽ ⁊ p̃ncipiũ. conclusionẽ ⁊ p̃missas. ¶ Dico ꝙ etiã creature rõnales fuerunt create infirme sicut angeli scꝫ peccabiles. licet enĩ de⁹ in grã creauit Adã ⁊ Euã ⁊ in optimo statu tamẽ peccauerũt ⁊ ex illa infirmitate venit mors aĩe ⁊ corporis ꝯñter. aĩa enĩ creat̃ in vtero matrl peccabilis. Nõ est hõ iustus in terra qui facit bonũ ⁊ non peccet. Eccl. vij. Sed v̄tus dei sanat aĩas quãdo exeunt corpa innocẽtes vel penitẽtes de⁹ sanat ponẽs eis emplastꝝ glorie ⁊ curant̃ intm̃ ꝙ nõ possunt peccare. Creditl ꝙ illi de ꝑadiso possint peccare ꝓfecto nõ. Sunt enĩ ĩpeccabiles sicut de⁹ ⁊ angeli beati. De angeloꝝ beatoꝝ ĩpeccabilitate vide scm̃ Tho. p̃ma ꝑte. q. lxij. articlo. viij. et. scdo scripto distinctõne. vij. q. p̃ma. articulo p̃mo

Istã sanitatẽ petebat Jheremias dicẽs. Sana me dñe ⁊ sanabor. saluuꝫ me fac ⁊ saluus ero q̃niã laus mea tu es Jheremie. xvij. Nõ legitur tũc fuisse infirmus corporaliter ꝫ loq̃tur de sanitate aĩe. qd̃ patet cum dicit. Saluũ me fac ⁊c̃. ergo virtus de illo exibat et sanabat omnes ¶ Tertio de creaturl corporalib⁹ Nã celũ sol ⁊ luna et stelle et aer ⁊ aq̃ et terra et oĩa elemẽta. creata fuer̃t cũ ĩfirmitate nõ peccabilitatl qꝛ nõ habẽt rõnẽ. ideo nõ possũt peccare. Nã si leo vel lupus ĩterficiũt hominẽ. non peccant Sed in ĩfirmitate corruptibilitatis. nõ ex compositõne contrarioꝝ q̃utũ ad corpora celestia et elemẽta qꝛ nõ sũt cõposita ex cõtrarijs tñ possũt ãnihilari et corrũpi et de facto elemẽta corrũpũt̃ et corpora celestia fuer̃t immutata. qꝛ añq̃ꝫ homines peccarẽt sol septẽplicit̃ erat clarior. luna vero tũc erat clara sicut sol nũc ẽ Sed ex pc̃to ade sol ꝑdidit septẽ ꝑtes claritatl. et luna et stelle ⁊ celum et elementa septem ꝑtes virtutis. Elemẽta vero in iudicio purgabũt̃ et stabunt pura. Corpora q̃q̃ꝫ hoĩm licet sint corruptibilia. tñ ĩ iudicio resurgent gl̃iosa cum animabus. et erunt tunc incorruptibilia ĩpassibilia clara ⁊ agilia. ista est doctrina certa in sancta theologia Auctoritas. Erit lux lune sicut lux solis ⁊ lux solis erit septẽpliciter sicut lux septem dieꝝ in qua allegauerit dñs vuln⁹ populi sui ⁊ percussurã plage eius sanauerit. Ysaie. xxx. Nota erit septẽpliciter sicut lux septẽ dieꝝ scꝫ p̃me ebdomade mundi anteq̃ꝫ homo peccaret in die scꝫ iudicij in qua sanabit̃ vulnus mortalitatis corruptibilitatl ⁊ peccabilitatl. patet ergo ꝙ omnes creature create fuerũt infirme. Sed virtus de illo exibat ⁊ sanabat omnes. patet thema Modo declarandũ est thema moralit̃. Cum enĩ dicit̃ virtus de illo exibat non solũ vna ꝫ multe virtutes exibant de xp̃o singularit̃ quatuor de

quibꝫ nunc volo p̄dicare q̄ sunt morales
⁊ inter alias p̄ncipales q̄ dicunt̄ cardina
les qꝛ sicut porta ⁊ ostiū voluit̄ in car-
dine ita alie v̄tutes ⁊ vita hoīs voluitur
⁊ sustinet̄ in istis q̄tuor q̄ a xp̄o exierunt
Auc̄tas. Labores hui⁹ scꝫ xp̄i magnas
habēt v̄tutes. Sobrietatē enī.i. tēperan
ciam ⁊ prudēciā docꝫ ⁊ iusticiā ⁊ v̄tutē
scꝫ fortitudīs q̄ vtilius nihil est ī vita ho
minibꝫ. Sapīe. viij. Quartuor sunt vir
tutes cardinales scꝫ

¶ Tēperancia corporalis
¶ Prudencia intectualis
¶ Iusticia vniuersalis
¶ Fortitudo sp̄ualis

Ex hijs v̄tutibꝫ dauid vocabat xp̄m do-
minū v̄tutū dicēs. dn̄s virtutū nō dicit
v̄tutis. de illo exibat v̄tus ⁊ sanabat oēs
¶ Dico p̄mo ꝙ a xp̄o exit v̄tus corpora
lis tp̄ancie exēplarit̄ ipsam seruādo ⁊ do
ctrinalit̄ ipsā p̄dicando. virtus enī tp̄an
cie est. ꝙ in cibo ⁊ in potu sum⁹ ita tēpera
ti ⁊ ordinati. ꝙ corp⁹ nostꝝ non grauet̄
infirmitate. nec aīa ebrietate. nec vita pec
cādi ꝓnitate ex excessiuo cibo ⁊ potu Sꝫ
recipere debem⁹ necessitatē ꝓ sustentacōe
vite hūane ⁊ non debem⁹ nimis onerare
stomachū. Istā tēp̄anciā habent bestie.
Si habetis azinū vel equū si comedit ⁊
bibit satis. factū est. nō biberet amplius
etiā si papa vel rex inuitaret. Sed vos n̄
sic ⁊c̄. O miseri q̄d dicetl xp̄o. quia bestie
sine rōne viuētes seruāt tp̄anciā ⁊ homi
nes nō. Statim postq̄ hō comedit ⁊ bi-
bit ad sufficientiā debet poni ad os cathe
na tēp̄ancie. Sed hodie hoīes min⁹ sunt
tēperati q̄ bestie In signū tēperācie de⁹
nō fecit aīal tā magnū corpore vt hō qd̄
haberet tā p̄uū os. Ex ista rōne dicebat
xp̄us. Attendite vob̄ ne grauent̄ corda
vestra ī crapula ⁊ ebrietate. Lu.xxi. Ecce
ista v̄tus quō exijt a xp̄o exēplo. qꝛ paꝝ
comedebat videbat̄ sp̄ōsa nec legit̄ vnq̄
ꝯmedisse carnes nisi de agno paschali sp̄
ieiunabat. Eciā de xp̄o exibat v̄tus tem
perancie doctrinalit̄ quia docebat xp̄s di.
Attendite ⁊c̄. Ne forte g̃uent̄ Quilibꝫ
patron⁹ siue nauta scit iā q̄tū potest por
tare nauis sua nec recipit āplius qꝛ sub-
mergeret̄ ⁊ si forte plus ex cupiditate re
cepit oportebit vel ꝓicere vel submergi.
Nauis ē stomach⁹ Iā q̄libet scit q̄tum
sibi necesse est de cibo ⁊ potu. Et si vltra
recepit ꝓiciet ⁊c̄. Nōne melius fuissꝫ ꝙ
fuisset datū pauperibꝫ q̄ ꝙ submergitur
ex graui īfirmitate ⁊ moriat̄. Si inebria
tur min⁹ valet facere q̄ bestia q̄ per ma-
lam viā sciet portare on⁹ sūn ⁊ hō ebrius
ꝑ bonā viā nesciet portare seipsuꝫ. Ido
dt xp̄s. Attendite vob̄ ne grauent̄ ⁊c̄.
Et qꝛ multi non attendūt. Ido sunt tot
infirmitates oculoꝝ lacrimanciū non tū
xp̄i passionē faciēꝝ rubeaꝝ de gutta Po
dogre dolores denciū. colica. yliaca. sciati
ca vltra infirmitatē aīe. quia p̄sona gulo
sa cōmunit̄ est vel erit luxuriosa Rō quia
ille p̄tes vicine sunt ⁊c̄. Si ergo vult̄ ꝙ
filij ⁊ filie vr̄e viuāt caste sint abstinētes
Unde ē hodie ꝙ sunt tot mali religiosi ⁊
clerici nisi quia nō habēt tēperanciā. Ma
gnum miraculū esset sine tēperācia caste
viuere In multis escis erit infirmitas tā
corporis q̄ anime ⁊ auiditas appropin-
q̄bit vsq̄ ad colerā. ꝓpter crapulā multi
abierunt. q̄ autē abstinens est adiciet vi-
tam. Ecclesiastici. xxxvij. Dicunt philo-
sophi ꝙ plures interficit gula q̄ gladi⁹.
In signū huius tp̄e mortalitatū plures
moriunt̄ de illis q̄ non ieiunauerūt per q̄
dragesimā q̄ de alijs. ¶ Secunda
virtus est prudencia intellectualis que
est vna virtus que scꝫ in periculis huius
mundi auisat personā ne cadat in pecca-
tis. Sicut enī temperancia est necessaria
in escis. Ita ꝓuidencia in periculis. Iā
videtis inclinaciones siue temptaciones
carnis malas ad peccata. non indigemus
magistris ad malum sicut ad bonum.

Itē quot sunt occasiones mūdi. quia totus mūdus est occasio peccādi siue in domo siue extr̄ siue ī platea siue in vico Itē q̄t sunt tēptaciones diaboli nec est peior pugna nō videre inimicū ⁊ ꝙ ipse videat te. ergo necessaria ē virtus prudencie vt in istis ꝑiculis auisem̄. quia sicut ouis defenditur ī deserto per pastorē ne a lupis deuoret̄. Ita de nobis q̄ sum⁹ oues xp̄i pastoris dicētl. Ego sum pastor bonus q̄ ponit ⁊c̄. Johis. x. Et sum⁹ in deserto hui⁹ mundi. ne ergo deuorem̄ a lupis infernalib⁹ necessaria est nobis v̄tus prudencie ne dyabol⁹ aliq̄ bona similitudīe decipiat nos. De ista similitudine dicebat xp̄s. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio lupoꝝ. Estote ergo prudētes sicut serpētes ⁊c̄. Mathei. x. in ꝑsona discipuloꝝ dicit̄ hoc verbū xp̄ianis. Nota estote prudentes sicut serpētes. Quedā spēs serpētis est q̄ d̄r aspis ⁊ sunt isti serpentes talis cōdicionis ꝙ valēt multū ꝓ tiriaca q̄ nō potest capi nisi incantet̄. sunt iā certa verba q̄ qn̄ audit nō potest fugere. Ideo qn̄ ipsa videt venatorē seu incātatorē si p̄t fugere fugit. alias ponit vnā aurē super lapidē vnuz. ⁊ cū cauda claudit aliā ne audiat vocē incantātis. Hoc dicūt naturales ⁊c̄. Auc̄tas biblie dauid in p̄s. Si vere vtiq̄z ⁊c̄. Furor illis. id ē prudēcia xp̄ianis supple debet esse ꝑm similitudinē serpētis sicut aspidis surde. et obturātis aures vt nō exaudiat vocē incantanciū ⁊ venefici. i. incantātis sapient̄ psalmo. l vij. dicit xp̄s ꝙ ita faciam⁹ nos q̄ sum⁹ in medio lupoꝝ infernaliū ¶ Ad practicā qn̄ demon īcantator vel aliqua mala ꝑsona vult nos īclinare ad peccatū tu vt aspis ponas aurē vnā super lapidē de q̄ apostolus p̄ma ad Choꝝ. x. Petra autē erat xp̄s. ⁊ cū cauda scz morte claudas aliam. caput vite hoīs est natiuitas. cauda vero mors. Ponit̄ enī auris sup lapidē xp̄m. cogitādo eius vitā ⁊ claudit̄ alia cauda cogitādo mortez ꝓpriā. verbi grā. vos sentitl incantatorē dyabolum quia oīs mala cogitacio est a dyabolo. Qn̄ enī tu cogitas. ⁊ nunq̄d tu es. Ita bon⁹ potens ⁊c̄. sic̄ talis q̄ iā fuit incarceratus vel infamatus ⁊c̄. Ideo ingeras te omnino ⁊c̄. Ecce incātacio dyaboli vt recipias regimē ⁊ facias iniusticias ⁊ furta ⁊c̄. vt tandē suspendarl in furca inferni. Talis cogitacio vt hō ascendat ⁊c̄. a diabolo est. ponas aurē super lapidez xp̄m. Cogita ꝙ xp̄s est q̄ est dn̄s omniū in h̄ mūdo noluit habere dominiū nec regimē īmo aliis voluit seruire. Filius hoīs non venit ministrari ꝫ ministrare. Mathei. xx Sed dic in corde tuo. ego q̄ nescio regere ꝑsonā nec domū meā. volo regere alios ⁊c̄. Et cū cauda scz cogitando mortē in q̄ oportet reddere rōnē deo de regimine ⁊c̄. Si ita cogitas audacter nō curab̄ de regimine. īmo fugies. Idē de mulieribus qn̄ d̄t cogitacio ⁊ nunq̄d tu portasti ita magnā dotē vt talis ⁊ illa iā bis fuit induta de nouo ⁊c̄. Itē talis est dn̄a qz in domo nihil fit nisi vt ipsa vult. ita posses tu facere Incantator vult vos cape Ido vt serpens ponas aurē sup lapidez cogita ornatū xp̄i ⁊ virginis marie. xp̄s enī triginta ānis portauit vnā tunicā. ⁊ vos in q̄libet festo vel āno vultis indui de nouo. Et si vir dicet nō habēo ⁊c̄. nō nulle. O quō facitl michi vt habēatis ⁊ oportebit eū facere vsurā. furta rapinas Itē virgo maria de genere dauid quādo beata Anna faciebat sibi vestes p̄ciosas nolebat portare nisi tantū infra domum amore mr̄is. Itē cogita in morte qn̄ petes paradisū dicēs. Dn̄e ego sū creatura xp̄iana vestra ⁊c̄. dicet xp̄us nō es creatura mea ego feci te brunā ⁊ fuscam ⁊ tu fecisti te albā artificialit̄. Idē de indumentis Nā dicet. mat̄ mea ibat simplicit̄. tu volebas esse dn̄a. ⁊ mater mea humilis ⁊ obediens erat. tu vero elata ⁊ superba.

Si ista cogitatis incantator non decipit
vos Itē de auaricia qñ d̄t cogitacio Si
tu vis viuere de tuis possessionib⁹ vel red
ditibus aut laborib⁹ nihil cōgregab̄. de
q̄ ergo maritab̄ filias tuas ⁊ hereditab̄ fi
lios Ido si velles mutuare. x. florenos ꝓ
xij. vel emere ad vantagiū ꝓ minori p̄cio
vel vendere plus ꝓpter dilacionē vel an
ticipacionē solucōnis posses habere bo-
na ꝓ p̄dictis. Ista sunt v̄ba incātatoris
Ido sup lapidē xp̄i cogita q̄ non voluit
habere nec vnū denarium nec domū nec
cellā. Et vos vult̄ ꝯgregare ⁊c̄. Bonā
hereditatez dimittit filijs q̄ eos dimittit
bene nutritos non faciat̄ vsuras ꝓ filijs
alias cū eis ibit̄ ad infernū. Itez cogita
mortē dicendo qñ moriar hodie vel cras
quid ducā mecū nudus vadā corā xp̄o.
Sic nō decipiet vos incantator Idē de
pctō luxurie. O q̄t incātant̄ pctō luxurie
qñ d̄r talis diligit vos ⁊ mittit vobis hoc
et vellet secrete loq̄ vobiscū ⁊c̄. vel qñ co
gitacio d̄t O q̄l̄ delectacio essz cū tali ⁊c̄.
s̄ ponā aurē sup lapidē xp̄m castissimū.
Itē cogita q̄d in morte fit de luxuriosis.
qñ anima luxuriosa egredit̄ de corpore.
stati a dyabolo ducit̄ ad infernū nec p̄t
mori. Itē peccato ire qñ d̄t cogitacio ꝙ
vindices te de inimico tuo ⁊c̄. ponas au-
rem sup lapidē xp̄m. qz noluit se vindi-
care nec ꝓmisit vt pr̄ vindicaret. immo
dixit. Pater dimitte illis qz nesciunt q̄d
faciūt Luce. xxiij. Itē cogita in morte q̄d
sit de vindicatiuis q̄ nolūt ꝑcere inimic̄
nec loqui ⁊c̄. Tales vadunt ad infernū.
Pater me⁹ celest̄ tradet vos tortorib⁹
si nō remiseritis vnusquiq̄ fratri suo de
cordib⁹ vestris Mathei. xviij. Ecce dicit
Ego mitto vos ī medio lupoꝝ ⁊c̄. v̄tus
de illo exibat ⁊c̄. ¶ Tercia v̄tus est iusti
cia vniuersalis q̄ est qñ hō vniuersalit̄ ⁊
generalit̄ reddit alteri ꝙ suum est. Justi
cia eni est v̄tus per quā reddit̄ vnicuiq̄
ꝙ suū est. Rō q̄re ista v̄tus est necessa
ria. quia hō est aīal sociale p̄r naturā Si
omnes solitarie viuerent nō tenerent̄ ad
ordinandū se cū alijs. s̄ solū in se vt here
mite. Sed qz habem⁹ cū alijs simul con
uinere. oportet non solū ordinare nos s̄
etiā cū alijs. reddendo vnicuiq̄ qd̄ suuz
est ⁊ ista est iusticia. ¶ Primo deo debe
mus dare ꝙ suū est scz credenciā in cor
de ⁊ obediencias in ope. credere firmit̄
articulos fidei. ⁊ ad h̄ necessariū ē scire
Credo. ⁊ dicere q̄libet die mane ⁊ sero.
Sed hoc nō sufficit. ideo requirit̄ obedi-
encia in ope seruādo mādata qz nullus
rex essz content⁹ de credencia subditoꝝ
sine obediencia. ¶ Scdo ad dn̄os tēpo
rales habere debem⁹ fidelitatē ⁊ subiecti
onē ⁊ loqui de eis debem⁹ cū honore ⁊c̄.
¶ Tercio p̄latis reuerēciā tenem̄ redde
re et honorē ⁊ deuocionē soluere decias
p̄micias ⁊c̄. ¶ Quarto reddere debem⁹
ꝑentib⁹ reuerenciā in corde nō despicien
do. in ore reuerencialit̄ loquēdo in opere
eis subueniēdo si indigēt. ¶ Quīto red
dere debem⁹ filijs disciplinā ⁊ instructio-
nē ⁊ nō sufficit eis dare cibū ⁊ vestitum.
sed etiā dare debētis eis instructionē vt
orent deū ꝙ non menciant̄ nec furentur
nec iurent ⁊ sic de alijs. ¶ Sexto diuites
debent reddere pauperib⁹ elemosinam ⁊
misericordiā. pauperes diuitib⁹ in orōni
bus recompensā. sani infirmis seruiciā.
Amicis amicitiā. inimicis pacientiam.
Mortuis reddere debem⁹ qd̄ tenemur.
vt eoꝝ cōplicam⁹ vltimas intēciones ⁊
volūtates viuis orōnes. Ista est iusticia
vniuersalis. Ista v̄tus exit a xp̄o exem-
plariter ⁊ doctrinalit̄. Reddite omnib⁹
debita ⁊c̄. Ad roma. xiij. ¶ Quarta
virtus est fortitudo sp̄ualis. Ecce opti-
ma ordinacio virtutū. Tēperaucia ordi-
nat hominē in ꝓsperis. prudencia in peri
culis. Justicia in ꝓximis. Fortitudo aūt
in aduersis. Non intelligit̄ de fortitudie
corporali de qua hō non debet se app̄cia-

re quia bestie habẽt maiorẽ fortitudinẽ Sed de ista fortitudine de qua dr dauid in ps.lvij. Fortitudinẽ meã ad te custodiam.qr deus susceptor meus es tc̃. Dicatur de fortitudine dauid corporali de qua ꝓmo Regũ.xvij Quia puer existẽs interfecit leonẽ t vrsũ. Nã et leonẽ et vrsum interfeci ego seruus tuꝰ. Tamen de ista fortitudine nõ se appreciabat. Sz de spũali qua resistebat tẽptacionibus q̃ non ꝓmittebat se vincere. Dicat q̃mo/do inuenit saul ꝓsecurorẽ suũ dormien/tem t dixit sibi abysaj. Interfice inimicũ tuũ tc̃. t noluit extendere manꝰ in xp̃m dñi. Ideo dr. Fortitudinẽ meam ad te custodiã quia deꝰ susceptor meus es tc̃. Talis fortitudo est vtus scire sustinere tribulacões aduersitates scire sustinere penitenciã bonã vitã. Fortitudo est unci pere bonam vitã t continuare t pficere. Ecce q̃re dicebat thema. Virtus de illo exibat t sanabat omnes

Dominica vndecima post trinitatẽ.

Sermo ꝓmus.

OMnis q̃ se exaltat humiliabit t q̃ se humiliat exaltabit Luc.xviij. Sermo noster erit de scõ euãgelio huiꝰ do/minice. Si placet deo habebimꝰ multas bonas doctrinas intellectuales t mora/les. Sz quia nulla doctrina habet virtutez nec efficaciã in animaꝝ consolacõnẽ nec peccatoꝝ correctionẽ sine grã dei. Ideo salutef virgo maria tc̃. In scõ euuange/lio hodierno xp̃us docet nos habere tria multũ necessaria ad saluacionẽ

Primo docet nos vitare superbiam t ꝓsumpcionẽ.

Scõdo obseruare deuotã orõnẽ

Tercio sperare iustã retribucionẽ

De primo loquit thema. Omnis q̃ se exaltat humiliabit. Nota q̃ se exaltat quia si aliqs a deo exaltaf in hoc mundo nõ humiliabit. imo etiã exaltabit in alio mũdo Sz qñ hõ exaltat semetipz p ypo crisim fictiones seu placiones tc̃. deꝰ hu miliat talẽ in hoc mũdo t magis in alio. quia dr scptura. Gaudiũ ypocrite ad in/star puncti. Job.xx. Dico ꝓmo q̃ xp̃s docet vitare superbiã t ꝓsumpcionẽ ne ex bonis tẽporalibꝫ vel naturalibꝫ vel psonalibus t spũalibꝫ presũptuose nos extollamꝰ. Hoc ostendit xp̃s de quodã homine q̃ habebat multa bona tẽporalia naturalia tc̃. et faciebat multa opera de genere bonoꝝ Sz in corde suo superbiebat despiciendo omnes alios de quo dicit q̃ nõ fuit iustificatꝰ sed condẽpnatus ꝓpter suã superbiã t ꝓsumpcionẽ. De quo dr euuangeliũ phariseꝰ autẽ stans dicebat deus grãs ago tibi quia nõ sum sicut ce teri hominũ raptores iusti adulteri ve/lut hic etiã publicanꝰ Jeiuno bis in sab bato. decimas do omniũ q̃ possideo. Ec/ce superbia t ꝓsumpcio cũ dicit. Nõ sum sicut ceteri hominũ raptores vt dñi tem porales. nec aliena rapio per furta vt va salli t pauperes. nec per vsuras vt vsura rij vocãdo vsuras census falso noie. nec per fraudẽ vt mercatores falsi. Sz omi/ne ego sum misericors. decimas do oĩm que possideo. Non solum de pane vino oleo. Sz de menta saluia t de caulibꝫ. O fatue. Ecce superbia t ꝓsumpcio. Scõdo dicit. non sum sicut ceteri hominũ iniusti Aliqui sunt iniusti dando falsã sentẽ/ciam vel innocẽtes condẽpnando nõ re/spiciendo sententiã vel iusticiã Sz salariũ Itẽ alij sunt iusti falsi ꝓcurando i cau sis t litigia dilatando. Itẽ alij sunt in/iusti mercedẽ t salaria retinẽdo vel debi ta negando. t de istis iniusticijs se iactan ter excusabat iste. Itẽ q̃ nõ erat homici/da vel diffamator. O stulte quomodo ostendis tuam superbiã t presũpcionẽ. Tercio quia nõ sum sicut ceteri hominuz adulteri. Nota quid est adulteriũ. Idõ

vt viuā caste.ieiuno bis in sabbato.id ē in ebdomada .nō ego sū talis vt h̄ ribaldus publican⁹ . O de isto stulto attēde qꝛ cōdemnat⁹ descēdit in domū suā .ido si .nolumus cōdemnari .de nullo bono habeam⁹ sup̄bā p̄sūpcōꝫ . De hoc datur talis declracō Ponat̄ cas⁹ ꝙ aliq̄s pauper hō .mutuo recipiet a diuite mille florenos .tali cōdicōe .ꝙ q̄libet āno teneat̄ dare diuiti cētum florenos cēsuales sub pena mortis ⁊ qn̄cumqꝫ voluerit diues sortē p̄ncipalē teneatur reddere sibi eciā sub pena mortis Si talis paup̄ homo vellet se iactare ⁊ sup̄bire dicēdo . O quō sū diues ⁊c̄ .nūq̄d h̄ esset stulticia.immo qꝛ cū tanto onere habet illas peccunias ꝙ non est gaudendū sed pocius flendum et timendū . Ita est de nobis . Nā omnia bona q̄ habem⁹ siue tēporalia siue naturalia ⁊c̄ .non sūt nobis data ꝓprie.sed sunt a xp̄o diuite mutuata .qꝛ sibi habemus de omnib⁹ dare vsuram bonam sub pena mortis eterne Prīo de bonis terrenis .si habetis campos vineas .et possessiones alias .omnia ista sūt vobis a diuite xp̄o non data .sed mutuata qꝛ de oib⁹ vsqꝫ ad vltīm obulū .habetis sibi reddere computū quō habuistis.cōs̄uastis.q̄liter expendistis Ergo vos nō estis dn̄s sed xp̄us .dauid .domini est terra et plenitudo eius orbis terrarū et vniuersi qui habitant in eo Vos autem diuites solum estis dispēsatores Sic vos existimꝫ homo vt ministros xp̄i et dispensatores .j.ad cor.iiij Et loq̄tur ap̄lus in p̄sona diuitum .et sub pena mortis .diuites tenentur ad vsuras.scꝫ opera misericordie et pietatis .non solum semel in anno.sed quolibeet die .nec contentatur xp̄us de sorte principali Modo dicatis. Quomodo es diues.quot peccunias habes cū ita sis oneratus ⁊c̄ . Patet stulticia diuitū.qꝛ oīa mutuo receperūt . Auc̄as homo quidam peregre ꝓficiscens ⁊c̄. mat.

xxv. Et loquitur christus de se .dicatur historia .dixit christus illi q̄ nihil fuit lucratus Serue male et piger opportuit te peccuniam meam committere.nummularijs . Et ego venieus recepissem vtiqꝫ cum vsuris. Loquitur hic christus ñ militudinarie Mathei xxv.et Luce xviiij Nolite igitur vos app̄ciari de diuicijs ⁊ possessionibus ⁊ huiusmōi Sed sp̄ timete dicendo O miser .et quātū debeo ⁊c̄ Ideo iac̄. v. Agite nunc diuites plorate vllulantes in miserijs vestris que aduenient vobis ¶ Nec enim est sup̄biendum de bonis p̄sonalibus seu essēcialibus vt de ingenio .de subtilitate intelictus .nec auisamentis mūdanis .nec de sapiencia nec de eloquēcia .nec de pulcritudīe .fortitudine .sanitate et huiusmōi .qꝛ totū ē nobis hoc a deo mutuatū .⁊ de oib⁹ bonā h̄re vult vsurā Sꝫ vtinā subtilitas intellectus nō sit aliq̄bus causa damnacionis intellectu male vtentibus ¶ Dicat̄ breuiter .historia illius ceci quē christus sanauit . Cui dixit xp̄us tu credis in filiū dei .vsqꝫ peccatū vestrū manet scꝫ infidelitatis .hoc dicebat christus qꝛ ille cecus rudis et ignorans .viso miraculo illumiātus adorauit xp̄m Sed pharisei p̄sūptuosi ⁊ subtiles facieudo rōnes suas ceciderunt in fatuitates pauci sunt subtiles intellectu qui sint vere fideles quia suo intellectu volunt comprehendere ea que fidei sunt ¶ Dicatur quomodo est stulticia lumine intellectus velle comprehndere articulos fidei . Exēplo illi⁹ qui lumine candele volebat probare ducatos aureos et florenos florencie ⁊c̄.

Vsuram quam deus vult de intellectu est simplex credencia

De volūtate amorem

Vt memoria suorum operum recordacionem

De eloquencia proximi subuentionē

Sꝫ coīt̄/eloquētes mali moriūt̄ ~~testamēti~~

sine lingua sine ꝯfessione. De corpe vult deꝰ vsurã penitentie ieiunioꝝ ꝛc̃. Ecce vsuras quas deus vult de bonis personalibꝫ sub pena mortis. Dico vobis ꝙ nisi penitentiã egeritis om̃s simul peribitis Luce. xiij. Item de bonis spiritualibꝫ vult deus vsurã scꝫ de fide spe caritate de prudentia Justicia fortitudine ꝛ temperantia ꝛc̃. vult deus ꝯtinuacõm ꝛ multiplicacõnem bonoꝝ operum ꝛ meritoꝝ. Omni autez cui multum datum est multũ queritꝰ ab eo ꝛ cui ꝯmodauerunt multum plus petent ab eo Luce.xij. Nota datũ.i.acõmodatum vt declaratꝰ cum dr̃ ꝛ cui ꝯmodauerũt multum ¶ Dico scd̃o ꝙ xp̃s docꝫ nos obseruare deuotã orationẽ qꝛ oracõ est medium ꝑ qd̃ oportet nos habere omne bonũ. Ad hoc ꝓbandum detur similitudo de alto fonte a quo si vultis in vestro orto venire aq̃ꝫ oportet ponere canale ꝛc̃. Fons omniũ bonorum est in celo Om̃e datum optimũ ꝛ omne donum ꝑfectũ de sursum est descendẽs a patre luminum.i.angeloꝝ Jacob.j. De isto fonte Eccl'ci.j. Fons sapie verbum dei in excelsis. Et quilibet nostꝝ indiget aqua g̃tie de isto fonte ĩ orto aĩe ꝛ corꝑis. Id̃o necessariũ est canale orationis cuius pes est in ore ꝛ caput in celo per contemplacionem vel cogitationem ¶ Ecce ratio orationis. Istã orationem ostendit xp̃s nobis ꝑ vnum hominem de quo dr̃ euuãgeliũ. Publicanus aũt a louge stans nolebat oculos in celũ leuare ꝫ percutiebat pectus suum dicens Deus ꝓpicius vsq̃ꝫ in domũ suã ¶ Nota a longe stans. quia cogitans sua magna peccata nõ putabat se dignum intrare templum domini nec audebat respicere celum cogitãs ꝙ est camera dei quẽ tm̃ offendit. Sed dicebat infra se fufficit michi ista gratia ꝙ michi deus remittat peccata mea. Id̃o dicebat deus esto ꝓpicius michi peccatori. qꝛ nesciebat pater noster nec aue maria. Et seq̃tur descendit hic iustificatus in domũ suã Et q̃nta est virtus deuote orationis hic modicum est speculandũ. Iste publicanus q̃ꝫ xp̃s laudat ꝯuauit tria ĩ sua oratione scꝫ. timorẽ reuerentialẽ verecundiã intellectualẽ. Contricõm cordialẽ. Primum patet cum dicit a longe stans. quia timore reuerentie non audebant intrare templum domini nõ se reputans dignuꝫ ꝛc̃ ¶ Nota hic contra illos qui nimis accedũt ad altare etiã se appodiantes. Itẽ de perlamentis cum mulieribꝫ in ecclesia vbi tractantꝰ matrimonia clã destina. Dicatur miraculũ qd̃ habetꝰ in biblia.ij Regum.vj. Be oza qui ex tactu arche sub ito fuit mortuus licet tangeret archam bona intentione ꝛ cum timore reuerentiali. Judei assignant rationem eius mortis. qꝛ illa nocte dormierat cũ vxore sua licet vir cum vxore sua possit dormire sine peccato ymo etiã meritorie. Nõ tñ decet post talem actũ ꝯmunicare vel ad communionẽ eukaristie accedere. Et nunq̃d maioris dignitatꝭ ẽ altare ꝛ ecclesia xp̃i vbi ꝯficitꝰ corpꝰ xp̃i q̃ꝫ archa moysi. Id̃o auisetis vos ꝛ in oracõne vestra sitis lõge ab altari. qꝛ ex illa humilitate oratio vestra magis a deo exaudietꝰ. Id̃o dauid dicit de se. Ego aũt in multitudine misericordie tue introibo ĩ domum tuam adorabo ad templum sanctũ tuum in timore tuo psalmo quinto. Ideo precepit deus Quisquis externoꝝ.i.nõ sacerdotum accesserit ad altare sp̃ occidetur Numeri.j Ideo in oratione requiritur timor reuerentialis ¶ Secundo requiritur verecundia intellectualis. Hoc ostenditur cũ dicitur. Nolebat nec oculos ad celũ leuare. Ita debemus nos facere. declaretꝰ per similicudinem de filio qui vidente patre fecit aliq̃ꝫ insolentiam ꝓpter ꝙ ex verecundia nõ audet respicere patrem in facie. Dicas tu xp̃iane fecisti vnq̃ꝫ insolentias ꝛ ribaldarias coram patre tuo ih̃u cristo

⁊ matre virgine maria videntibus omīa
tam bona q̄ꝫ mala que tu facis. Omnia
nuda ⁊ apta sūt oculis eius ad q̄ꝫ nobis
sermo est sp̄. in oratione ad Hebos.iiij.
Jō ex ꝟecundia īclīa caput in orōe qꝛ ta
lis humilitas multū placet cristo. Ideo
esdras in sua orōne dicebat. Deꝰ meus
ꝯfundor ⁊ erubesco leuare faciē meaꝫ ad
te. Rō qm̄ iniquitates mee multiplicate
sūt sup caput meū ⁊ delicta mea creue-
rūt vsqꝫ ad celū.j. Esdre.ix ¶ Tercio re
quirit̄ ꝯtritio cordialis cum dr̄ ꝙ ꝑcutie-
bat pectus suū dicens. Deꝰ ꝓpicius esto
michi peccatori? Est hic questio certū est
ꝙ ꝑ quinqꝫ sensus corꝑis ⁊ ꝑ omnia mē
bra eius peccamus quare non ꝑcutimus
oculos uec aures Imo ꝑcutere esset ridi
culum nec xp̄s dt̄ ꝙ publicanus ꝑcuteret
aures nec oculos ⁊c̄. Sed pectus suum ⁊
de hoc laudat̄ a xp̄o ad hoc. Dicat̄ de ma-
lo arbore de q̄ nō sufficit scindere ramos
ꝫ requirit̄ eradicatio. Mō radix oīm ma
loꝝ ⁊ peccatoꝝ est cor. sensus aūt ⁊ men
bra corꝑis rami sūt qꝛ illuc vadit oc'us
⁊ lingua ⁊c̄. Juxta illud vbi est thesaurꝰ
tuus ibi est ⁊ cor tuū. Ideo xp̄s Math
vj. De corde exeūt cogitacōnes male ho
micidia adulteria fornicationes furta fal
sa testimonia ⁊c̄. Idō ad radicē ponit̄ se-
curis ꝑcutiendo pectus ꝑcutit̄. Etiā ali-
quotiens os. Quia ex habundātia cordꝫ
os loquit̄ Mat.xij Ideo bonus modus
est illoꝝ q̄ pꝰ corporis xp̄i eleuacōneꝫ ꝑ
cutiūt pectus ⁊ os quasi significantes. do
mine ego offendi vos corde ⁊ ore q̄ pro
me fuistis in cruce eleuatꝰ. Ecce tres bo
ne ꝯdicōnes orationis recipiatis ⁊ tenea
tis eas ¶ Dico tercio ꝙ ostendit xp̄s no
bis sperare iustā retribucōnem qꝛ ipse est
iustꝰ iudex. hoc ostendit cū dicit omnis q̄
se exaltat ⁊c̄. Qꝛ est thema. Nota oīs q̄
se exaltat scꝫ vane ⁊ nō exaltat̄ a deo vel
papa vel rege ⁊c̄. Sed ipse se ingerit ad
dignitatem prelacōnis seu officia susti-
nenda ⁊ regimen ꝯmunitatꝫ. Cum tamē
coactus deberet ad dicta officia sustinen-
da accedere dicendo. O miser nescio re-
gere nec me nec mea. quomodo potero re
gere tot ⁊ tantos. Sed si papa vel rex vl'
ꝯmunitas exaltat te recipias ⁊c̄. etiā cū
timore quasi dicendo deo. Dñe vos iu-
uabitis me. Sed qñ tu ingeris te vt ro-
gas ꝓ amico tuo insufficienti ⁊ laboras
ꝓ eo q̄ꝫ tu scis ꝙ nō sufficit ad regendū
domum suam ⁊c̄. Deꝰ humiliabit te pa
tet ratio. quare hodie tot regna cōmuni-
tates ville ⁊ castra destruca sūt ⁊ subuer
sa qꝛ quilibet vult regimen ⁊c̄. Et quan
do bona cōmunitatis veniunt in posse ta-
lium ve de istis ⁊c̄. Et sic destruunt̄ ciui-
tates. ¶ Dicat̄ practica de ista exaltacōe
⁊ humiliacōne. De questione seu dispu-
tacōe vel contencōne que fuerit inter apo
stolos Mat.xviij. Dicētes xp̄o: Quis
putas maior est in regno celoꝝ Marci.
nono capitulo dicitur ꝙ disputabant q̄s
eorum maior esset Luce.xxij. Dicit̄ Fac
ta est contentio inter eos quis eorum vi
detur esse maior. Concordatur sic cū aūt
cristus circa tempus passionis sue veniret
Jherusalem discipuli sui sequebantur eū
retro ⁊ inter se contendere inceperunt q̄s
eorum esset maior in regno celorum. Et
sic inceperunt disputare scꝫ assignando ra
tiones. Nōne ego ero maior. Dixit bea-
tus petrus primo in regno celorum quia
Cristus iam me fecit vicarium suum et
prelatum vestrum di. Tu vocaberis ce-
phas. Andreas dixit petre ⁊ q̄s fuit pri
mo discipulus Cristi nunquid ego ⁊ ego
duxi te ad Cristum. Ecce contentio. q̄a
non concordabant in disputacōne Quia
assignabant rationes. Johannes respō-
dit vos estis carnales ⁊ habuistis vxo-
res ⁊ filios ego qui sum virgo ero maior
Jacobus eius frater respondit dicens io
hann[illegible] nunquid ego sum maior te. Et
nunq̄d mr̄ nostra petijt dextraꝫ ꝓ me ⁊c̄.

Jacobꝰ simon ⁊ thadeus filij marie cleo
phe que scdo fuit genita post ꝟginē mari
am dixerūt ꝙ ipi erant xp̄o ꝓpinquiores
ido ⁊c̄. Mathe⁹ rn̄dit. O vos q̄d dimi
sistꝭ ꝓ xp̄o vnū rete vile ⁊ nauiculaꝫ ⁊c̄
ꝫ ego q̄ tm̄ dimisi ero maior Et philipp⁹
dixit ⁊ nunq̄d ego sum prim⁹ quez xp̄us
ore suo vocauit Johis.x. Veni ⁊ seque
re me ido ⁊c̄. Bartholome⁹ de q̄ dicit ꝙ
est de genere regali dixit. vos filij piscato
rū estꝭ ꝫ ego sū nobilis ido debeo esse ma
ior. Thomas dixit ego qui sū abissus scie
ero maior vos estis ignorātes q̄d scitis
vos. Nōne sapientes debent precedere ⁊
p̄mi esse. Judas dixit nōne ego sū maior
Videam⁹ de q̄ confidit plus xp̄s q̄z fe
cit ꝓcuratorē nōne me nō potestis ꝯme
dere nisi ꝑ manus meas ido ego ero ma
ior. Et sic ibat ꝯtendēdo ⁊ disputando. o
quō debebat dicere xp̄s. O stulti ⁊c̄. Di
cit Marcus ꝙ venerunt ad dn̄m ⁊ xp̄s
sedet in scāpno ⁊ vocauit eos di. De quo
tractabatis in via ipi autē ex verecundia
nō audebant dicere scz licet ipse sciret iā
dicit Matheus ꝙ accesserūt ad eū d. de
ista materia tractabam⁹. Quisputas ma
ior ē i regno celoꝝ. o dixit xp̄s bona ma
teria est ista ⁊ subtilis ⁊ q̄d determinastꝭ
⁊ ipsi verecūdabant̄. Tunc dixit xp̄s pe
tre ꝓ tua maioritate allegasti. qꝛ prela
tus es ⁊c̄. Est ue ista ratio bona nunq̄d
prelati sunt in maiori ꝑiculo q̄ꝫ alij ⁊ mlt
ti prelati dāpnant̄ qꝛ male se habēt. Tu
andrea allegasti ꝙ fuisti primus ⁊c̄. Et
nunq̄d audisti me dicentem in quodā ser
mone. Qꝛ erꝫ p̄mi nouissimi ⁊ nouissimi
p̄mi Mat.xxij. Tu iohes allegasti virgi
nitatem ⁊ nunq̄d adam ⁊ eua virgines
expulsi fuerunt de paradiso terrestri. Tu
iacobe allegasti p̄mogenitaꝫ ⁊ nunquid
caym p̄mogenitus ade fuit reprobat⁹ est
ꝯdēpnatus. Item idez de esau p̄mognitū
ysaac. Et vos iacobe symon ⁊ thadee al
legastis ꝙ estis filij scde geniture ⁊c̄. Et
nescitis qꝛ caro ⁊ sanguis regnū dei non
possidebunt ita de alijs. Et tunc apostoli
dixerūt xp̄o. Ergo dn̄e determinetis no
bis questionē dic̄ Mathe⁹ ꝙ xp̄s respex
it vnū pueꝝ ⁊ vocauit eū qui erat sex vl
septē annoꝝ ⁊ dꝛ ꝙ fuit beatus Marcia
lis q̄z statuit in medio apostoloꝝ ⁊ puer
erat totus timidus. Jam videtis quādo
vnus puer vocatur a magno domino q̄n
tum timet ⁊ humiliat se. Et dixit xp̄s q̄
cunqꝫ humiliauerit se sicut paruul⁹ iste h̄
maior est in regno celoꝝ Mathei.xviij.
¶ Modo speculando. Nota magnā xp̄i
misericordiam qꝛ maioritatem ⁊ p̄emi
nentiam regni celorū constituit in hoc ꝙ
quilibet potest habere si vult scz humili
tatem q̄ꝫ quilibet potest habere etiā mag
ni domini p̄lati qꝛ q̄nto maius onus por
tant tanto debēt esse humiliores sicut pl⁹
inclinatur humilitatem insuꝑ iumentum
q̄nto maius onus portat tanto possūt ha
bere sani ⁊ infirmi diuites ⁊ panꝑes ⁊c̄.
Si aūt xp̄s ꝯstituisset maioritatez regni
celoꝝ in dn̄io temporali q̄d fecissent sub
iecti. Si i prelacōe q̄d de simplicibꝰ. Si
in virginitate scīa diuitijs ꝑegrinacōnibꝰ
q̄d esset de alijs. Item ꝫ ꝯstituit in humi
litate. Ideo dicit scriptura.j.pe.v. Humi
liamini igit̄ sub potenti manu dei qui to
tū mundū ꝯprehendit. Et qn̄ aliq̄s vult
se exaltare de⁹ ip̄m humiliat. Et qn̄ ali
q̄nis se humiliat deus manu sua recipiēs
eum exaltat ip̄m. Ergo omnis qui se ex
altat humiliabitur ⁊ qui se humiliat ex
altabitur.

Sermo de mortuis secundus de eodem
euuāgelio dn̄ice.xj.

Non sum sic ce
teri hoīm Luce.xviij Sermo
nr̄ erit d̄ ꝯdicōibꝰ ⁊ ꝓprietatibꝰ aīaꝝ i pur
gatorio existentiū. Credo ꝙ erit materia
vtilis ad auisādū qꝛ nisi sit stult⁹ qn̄ scit
pēas dꝫ corrigere ⁊ emēdare vitā suā ⁊

pare se. Salutet virgo maria. Pro bre
ui declaracõne huius verbi sm intellectũ
q̃z volo ꝑtractare ⁊ introductõe mate-
rie p̃dicande. Sciendũ ꝙ expientia docz
ad oculũ ꝙ in hoc mũdo sm ꝙ sũt diuer-
sa regna ꝓuintie ciuitates ⁊ ꝯmunitates
Ita sũt diuerse ꝯdicõnes hoĩm ⁊ ꝓprieta
tes. Nã aliam ꝯdicõm habẽt anglici ⁊ ali
am gallici aliã hyspani ⁊ aliã cathalani.
⁊c. qz sm diuersitates terraꝝ ⁊ regnoꝝ
gentes recipiunt ꝓprietates ⁊ ꝯdicõnes.
Nõ solũ hoĩes s̃ etiã iumenta fructus ⁊
aqua ⁊ aer. Hoc aũt licet sit certũ ⁊ cla-
rũ adhuc tñ habem⁹ testimoniũ de sacra
scriptura. Notet breuiter hystoria de ia
cob recedẽte de terra chanaan eũti in me
sopotaniã ad terrã valde distantẽ ad do-
mũ labã q̃ habebat duas filias virgines
⁊ iacob philocaptus de scd̃ogenita petijt
eã hr̃e in vxorẽ. Qui respondit nõ est in
loco nostro ꝯsuetudinis vt minorem an-
te tradamus ad nuptias. Geneſ.xxix. Fi
at ergo ratio per locum a minori si in hoc
mundo est tanta diuersitas gentium ⁊c.
sm diuersitates terraꝝ vt dictũ est. Bñ
ergo diuersitas dz esse inter gentes isti⁹
mũdi ⁊ alterius. Ideo quelibet anima a
corpore sepata potest dr̃e. Nõ sum sicut
ceteri hoĩm scz huius mundi in cõditioni-
bꝫ. Mutaui em̃ condicõnes ⁊ ꝓprietates
patet thema. Inuenio ꝙ anime purgato
rij habẽt quatuor condicões a nobis val-
de diuersas q̃mdiu sumus in hoc mundo.
Prima est stabilitas in gratia
Secunda securitas de gloria
Tercia acerbitas de pena.
Quarta paupertas nimia ¶ Istas con-
trarias ꝯdicõnes habet anima in purgato
rio a nob̃ diuersas. Ideo quelibet potest
dicere thema. Non sum sicut ceteri homi
num ¶ Dico primo ⁊c. scz stabilitas in
gratia q̃ꝫ nõ possunt perdere. Non creda-
tis ꝙ in purgatorio sit aliquis homo vel
aliqua intellectualis creatura nec intret
ibi nisi sit in gratia dei. Non intrant ibi de
mones s̃ solum anime penitentium qui
in hoc mundo nõ cõpleuerunt penitentiaꝫ
condignam s̃ in morte fuerunt confessi ⁊
paꝝ ꝯtriti remiserunt iniurias inimicis ⁊
restituerunt ⁊c. Tales in purgatorio cõ-
plent residuum. hec est doctrina cõmunis
doctoꝝ. vnde auctoritas dauid qui de h̃
fecit vnum psalmũ. Misc̃diam ⁊ iudiciũ
cantabo tibi domine. Nota misericordi-
am qz magna est dei misc̃dia. quia non so
lum hic s̃ etiam in alio mundo dat pecca-
toribꝫ locum penitentie. Nota iudicium
qz illa punitio in purgatorio strictissime
fit vt patebit in tercia parte in eodem p̃s
d̃t dauid in persona dei Non habitabit in
medio dom⁹ mee q̃ facit sup̃biaꝫ licet bñ
q̃ fecerit sup̃biaꝫ. Nota cũ dic̃ in medio
dom⁹. Dom⁹ dei est totus mundus nos
sumus in pauimento. camere sunt in celo
Tota vniuersitas creaturaꝝ est domus
dei Baruth.iij. O israhel q̃m magna est
domus dei ⁊c. Magnus ⁊ ingens ⁊ nõ
habens ꝯsũacõm excelsus ⁊ inmens⁹. ¶
Nota locus possessionis. De⁹ enim sua
potentia possidet om̃s creat̃as s̃ per gra-
tiam nõ possidet nisi creaturas de paradi-
so ⁊ de purgatorio ⁊ aliquas de isto mũ
do. Medium domus dei est purgato-
riũ. Iniciũ em̃ habendi gr̃am dei est iste
mundus. qz nisi in hac vita homo incipi-
at habere gratiã dei. Nunq̃ꝫ habebit eaꝫ
in alio mũdo. Finis aũt est gloria eterna
in qua sũt in gratia ꝯfirmati. Mediũ ꝯo
est purgatoriũ qd̃ aĩe trãseunt qz pauce
sunt q̃ sine pugatorio trãseũt. qz solũ ani
me pueroꝝ ĩnocentũ ꝯmuniter loquẽdo
Ecce q̃re dicit nõ habitabit in medio do
mus mee q̃ facit sup̃biã. Diceret aliq̃s.
Utꝝ ne alia peccata mortalia purgãtur
in purgatorio scz auaricie sup̃bie luxurie
⁊c. Responsio dico ꝙ sic s̃ qz om̃e pecca
tũ mortale includit sup̃biam qz ipsa est ĩ
iciũ oĩs peccati. Ideo de ea specialiter fit

mentio. Verbi gr̃a q̃re q̃s est auarus pz
q̃ qr homo nõ vult se humiliare regl'e dei
dicentis. Nõ furtũ facies vel nõ fenerab
fr̃i tuo ad vsuram ⁊c̃. vel estote miscdes
Idẽ de peccato luxurie. qr luxuriosus nõ
vult humiliari ordinacõni diuine obediẽ-
do vt caste viuat. Item gulosus nõ vult
humiliari regl'e tp̃antie. Nec iracundus
remittere iniurias ⁊ sic de alijs. Patz g̃
q̃ om̃e peccatũ mortale includit sup̃biaz
auctoritas Iniciũ omnis peccati sup̃bia
q̃ tenuerit illam ĩplebit̃ maledictl̃ Eccl'i
x. Dicit ergo deus. Nõ habitabit in me-
dio domus mee. scz purgatorij q̃ facit su
perbiã ꝫ si penituit habitare potest. Pa-
tet ergo q̃ anime in purgatorio hñt gr̃az
stabilr̃ seu ĩmutabl'r ⁊ lz habeant liberz ar
bitriũ magl̃ q̃ꝫ nos tñ nõ possũt peccare.
qr diminuit de libero arbitrio. De q̃ vide
sctm̃ tho. j. p̃te. q. lxij. ar. viij. in so. ad ter-
ciũ argumentũ. Sic̃ si sint duo homies ⁊
vnus põt captiuari ab agarenis ⁊ alius
nõ magis liber est ille q̃ nõ põt captiuari.
Ita nos possumus captiuari ex peccatis.
ꝫ non illi de purgatorio nec illi de paradi
so. Idẽo habent magis liberz arbitrium q̃ꝫ
nos. Ratio quare nõ possunt peccare est.
qñ due p̃sõe sil' associãt̃ stãdo comeden
do bibendo ambulãdo dormiendo vna re
cipit ꝯdicões alteri⁹ etiã si sint creat̃e irra
cõales vt pz ĩ vino q̃ ꝯmixtũ aq̃ fit sim-
plex. Itẽ de aĩa q̃ de se est fortissiã inq̃n
tũ est creat̃a spũal'. ꝫ associat̃ corpi ĩ vni
tate essentie. Idẽo aĩa recipit ꝯdicões cor
poris s. mutabilitatẽ ⁊ variabilitatẽ ⁊ mõ
sit calida deuocõe. Mõ frigida distracti-
one ⁊ ecõuerso mõ sana p̃ gr̃az mõ infir
ma p̃ culpã ⁊ ecõuerso aucr̃s. Cogitacõ
nes mortl̃iũ timide. i. timorose ⁊ incerte
p̃uidẽtie nr̃e. Corp⁹ em̃ q̃ corũpit̃ agg̃
uat aĩaz. i. t̃hit eã ad suã ꝯdicõnez Sap̃.
ix. Nota cogitacõnes mortaliũ timide sic̃
pz de cogitacõe q̃ q̃s cogitat se esse in gr̃a
dei ⁊ h⁹ mõi. qr corp⁹ q̃ corrũpit̃. Ista

ẽ rõ q̃re nos ĩ ꝫ mũdo possũ⁹ p̃dre grãz
dei ꝫ p⁹ diẽ iudicij tũc corp⁹ erit ĩcorup
tibile tũc corp⁹ recipit ꝯdicões aĩe ⁊ mõ
aĩa recipit ꝯdicões corp̃is ꝓpt̃ ꝫ apl's vo
cat corpus gl'osũ spũale qr hz ꝯdicõnes
spũs. semĩat̃ corp⁹ aĩale s. in sepult̃a. sur
get corp⁹ spũale s. in iudicio. j. ad coꝝ. xv
qr tũc habebit ꝯdicõnes spũs. ꝫ aĩe a cor
poribꝫ corruptibilibꝫ sep̃ate in purgato-
rio exñtes iã dimiserunt ꝯdicões corp̃is
Iõ sũt ĩmutabiles. ecce stabilitas gr̃e di
idẽo q̃libet tal' põt dr̃e. Nõ sũ ⁊c̃. s. de hoc
mũdo q̃ pñt peccare vl' p̃ carnis ĩclinacõ
nes vl' p̃ mũdi occasiones vl' p̃ dyaboli
tẽptacões ¶ Dico scdo scz securitatẽ de
gl'a qr certi sũt ⁊ securi. q̃ aliqñ ibunt ad
gl'az p̃adisi. ꝫ nos miseri q̃ntũcũqꝫ boni ĩ
iusti ⁊ sci q̃ꝫdiu sũ⁹ ĩ ꝫ mũdo sum⁹ dubij
⁊ ĩcerti an illã gl'az habebim⁹ lz de ea ha
beam⁹ spẽ nõ tñ habẽ⁹ certitudiẽ ĩfallibi
lẽ vt aĩe de purgatorio ꝓpt̃ ꝫ apl's q̃ erat
de maioribꝫ scis dei de se dicebãt. Nichil
mihi ꝯsci⁹ sũ s. de aliq̃ q̃n fuerim ꝯfess⁹ ⁊
feceri pñiaz. ꝫ in ꝫ iustificat⁹ nõ sũ. j. ad
Cor. iiij. Iõ nolite iudicare d̃ aliq̃ q̃ dã
nabit̃ q̃ntũcũqꝫ malo vl' q̃ saluabit̃ q̃n-
tũcũqꝫ bono Idẽo dixit apl'is xp̃s Nemi
nẽ p̃ viã salutauerit̃. i. saluũ dixerit̃ via
torẽ Luc̃. x. Nõ d̃r nauis salua q̃ꝫdiu est
ĩ pelago q̃usqꝫ ad portũ p̃ueĩt. Idẽo d̃t sa
lomõ. Sũt iusti atz sapiẽtes ⁊ op̃a eoꝝ
in manu dei ⁊ tñ nescit hõ vtꝝ amore an
odio dign⁹ sit. ꝫ oĩa ĩ futuꝝ reꝑuant̃ ĩcer
ta Eccl'. ix. Tñ aĩe d̃ purgatorio hñt aliã
ꝯdicõez qr hñt certitudiẽz infallibilẽ de
gl'a hñda aliq̃ tp̃e de q̃ nos sum⁹ incerti.
Rõ qr gl'a non põt hr̃i ex bonis op̃ibꝫ in
q̃ntũ ꝓcedũt solũ a libo arbitrio. ꝫ inq̃n
tũ ꝓcedũt a dõ p̃ gr̃az. Nam bona op̃a
nr̃a hñt duo p̃ncipia scz deũ Scdo liberz
arbitriũ de⁹ em̃ inflamat cor illuĩat intel
lectum corroborat memoriã confortat
voluntatem ad bene operandum. Liberũ
autem arbitrium operatur ꝫm naturam.

Ideo inq̃ntũ opus bonũ ꝓcedit a solo libero arbitrio sine gr̃a dei nõ est meritoriũ vite eterne. Sz inq̃ntũ ꝓcedit a deo per gr̃az mediãte libero arbitrio tũc est meritoriũ. De hoc vide sctm̃ tho.j.ij.q.cxiiij.ar iij. vnde auctoritas apostoli. Nõ sũt condigne passiones hꝰ tp̃is scz inq̃ntũ ꝓcedũt a solo libero arbitrio ad futuraz que reuelabit̃ in nobis ad Ro. viij. ¶ Nota similitudinẽ de rege mittente ꝓcuratorẽ suũ ad aliq̃ ciuitatez gubernandam ad q̃ veniens presentat lr̃am regiminis q̃ lr̃a habuit duo ꝑncipa scz regẽ precipientez scdo notariũ scribẽtem. Modo videamꝰ ad q̃ ꝑncipiũ recurrent nõ ad notarium. qꝛ nõ obediret̃ lr̃e ꝫ ad regem ꝛc̃. Ita de anima qñ post mortẽ vadit ad portam ciuitatis ꝑadisi d. Aꝑite ꝛ dimittatis me intrare oñdens lr̃am.i.bona que fecit in vita q̃ si facta sũt a solo libero arbitrio .ñ obedit̃ sibi nec ꝑmittit̃ intrare.qꝛ nulla ẽ ꝓporcio bonoꝝ illoꝝ vt sic ad gl̃am. Sz si aĩa oñdit illa bona q̃ opata est ꝑ gr̃az dei mediãte libero arbitrio tunc hz introitũ ꝛ ratõm auctoritas. Gr̃a dei ablatiui casus.i.ꝑ gr̃am dei vita eterna sp̃. habet̃. ad Ro. vj. Quia gr̃a d̃i est archa glorie Qꝛ ergo aĩe purgatorij ĩmutabil̃r habẽt gr̃am dei. Ideo securitatẽ hñt de gl̃a habẽda mulier gr̃osa ĩuenit gloriam Pro.xj Ideo quelibet aĩa de purgatorio põt dr̃e. Nõ sũ sicut ceteri hoĩm ¶ Dico tercio ꝛc̃ scz acerbitatẽ de pena. Tanta est acerbitas pene purgatorij q̃ conclusio est oĩm doctoꝝ q̃ si oñs pene corꝑales q̃ vnq̃ fuerũt in ꝫ mũdo essent ꝯgregate in vno hoĩe nõ equarent̃ mĩme pene purgatorij q̃ hz vna aĩa in purgatorio existens licz magna fuerit pena beati laurẽtij vincentij ꝛ bartholomei ꝛ alioꝝ martiꝝ tñ mĩma pena purgatorij est maior oĩm penaꝝ hꝰ mũdi. Ratio qꝛ pena purgatorij est aĩe violenta ꝛ coacta. Ideo g̃uior quacũq̃ pena voluntaria q̃ homo facit in ꝫ mũdo ꝛ minꝰ satisfactoria. Ex hijs penis q̃ hõ voluntarie facit hic vt ieiunia orões cilicia ꝛc̃.remittit̃ certũ tẽpus de purgatorio ꝛ tãta poterit esse ꝯtricio q̃ tota pena purgatorij dimittet̃. Et nisi ꝫ sustineas penas penitentiales ꝑ peccatꝫ in alio mũdo sustinebis incõꝑabiliter maiores. Ratio qꝛ ille sunt violente. ¶ Dicat̃ similitudo de duobꝫ filijs pr̃ez offendẽtibus q̃rum vnus voluntarie penitens lacrimabiliter se humiliat coram patre.statim pater mouetur ad parcendum sibi alius vo nõ curat. Imo cum reprehendit̃ a patre murmurat nec recognoscit culpam. Tũc pater indignatus nõ cum virga ꝫ cum baculo percutit ꝛ castigat fortiter ꝛ dure. Idem in ꝓposito. Cogita q̃ deus est pater noster ꝛ virgo maria mater nos aũt sumus filij ymo ꝛ captiui cristi sanguine empti.j.ad Corinthos.vj. Non estis vestri ꝛc̃. ꝛ in domo patris scz cristiauitate facimꝰ multa minus bene quia tot mala q̃t peccata ꝛc̃. Pater autem recipit virgam dicens venite ꝛ corrigam vos. hoc fuit qñ dixit penitentiaz agite ꝛc̃. Aliter nisi penitentiaz habueritis oñs similiter peribitis. Qui ergo in hoc mũdo vult humiliari ad penitentiam ꝛ ad petendũ remissionem illius pius pater statim parcit. Ideo leuiter obtinet̃ hic remissio. Sz tu inobediens ꝛ rebellis nõ solũ non vis facere penitentiam. Sed nec ꝑmittis vt alij faciant penitentiam. Imo detrahis Ideo nõ cum virga sed cũ baculo vel gladio castigabẽris. Ad istud ꝓpositum allegat sanctus thomas illam auctoritatem O vos oñs ꝛc̃. Trenoꝝ.j.q̃ ad lr̃am intelligit̃ de xp̃o.allegorice vo de aĩabꝫ purgatorij.qꝛ tantꝰ est dolor eaꝝ q̃ vna hora videt̃ mille anni. Nota de illo homine infirmo q̃ elegit potiꝰ esse ꝑ tres dies in purgotorio q̃ ꝑ tres ãnos infirmari. Ex ista rõe dicebat apl̃s. videte itaq̃ fr̃es q̃ mõ caute ambuletꝫ nõ q̃i insipiẽtes ꝫ q̃si

sapientes redimentes tempus sp̄.purga-
torij p elemosinas ieiunia orōnes ⁊ hui⁹
modi. Qm̄ dies mali sunt sp̄.in purgato
rio ¶ Dico quarto ⁊c̄.scz paupras nimia
scz meritorijs operib⁹ qz nō pñt merito-
rie opari licet em̄ possint dicere pr̄ noster
Aue maria tñ nō est eis meritorium scz
ad gl'az augmentandā. Ratio qz de⁹ di-
uisit tēpus qz est tēpus lucrādi ⁊ tēpus
recipiendi seu quiescendi. Tempus lucrā
di seu merendi est q̄mdiu viuimus in hoc
mūdo. Tempus aūt recipiendi ⁊ quiescē
di ē p⁹ mortē ī alio mūdo sic̄ de dño p3
q̄ de die facit opari seruos ⁊ captiuos et
de nocte quiescere Ido dic̄ sapiens. Qz
cunqz pōt facere man⁹ tua instāter opa-
re.qz nec opus nec ratio nec scīa erūt apd̄
inferos q̄ tu ꝓperas Eccl's.ix. Ido dicit
xp̄s me oz opari opa ei⁹ qui misit me do
nec veniet nox qñ nemo pōt opari Job.
ix. Ido declarabo vnū versum psalterij.
Qm̄ nō est in morte q̄ memor sit tui in ī
ferno ⁊c̄. Circa istū versū aliqui errāt di
cendo.q̄ in morte hō nō recordat̄ de deo
cū d̄r. Qm̄ non est in morte q̄ memor sit
tui ⁊c̄. Sz iste intellect⁹ nō est bon⁹.qz
ymo dic̄ scripta. In requie mortui requi
escere fac memoriā ei⁹ ⁊ ꝯsolare illum in
exitu spūs sui Eccl'ci.xxxviij. Sed intelli
git̄ sic. Qm̄ nō est in morte.i.post mortē
qz aīa sepata corp⁹ d̄r mortuū ⁊ nō ante
Non est q̄ memor sit tui sp̄ meritorie.qz
licet mortui tā beati q̄ dāpnati recordē-
tur deo. ꝫ diuersimode nō tñ meritorie re
cordant̄ ¶ Nota cū d̄r in inferno q̄s con
fitebit̄ tibi. Quia in inferno fit ꝯfessio nō
tñ deo ꝫ dyabolo curato illius ꝑrochie.
auctorias Videntes sp̄.dāpnati gl'iaz bea
tor̄ turbabunt̄ timore horribili gemen-
tes p̄ angustia spūs dicentes intra se pe-
nitentiā agentes sp̄.iutilē ⁊ coactā ⁊ p̄
angustia spūs gemētes hij sūt. ⁊c̄. Sap̄
v. Ecce quō in inferno fit ꝯfessio nō deo
ꝫ dyabolo Qñ sup̄b⁹ videt beatū paulū
q̄ fuit sup̄b⁹ dic̄ O miser si fecissem peni
tentiā ⁊c̄. Idez de auaro qñ videt beatū
matheū. Et de luxurioso qñ vidēt beataz
magdalenā. Sz ilia ꝯfessio nichil valet
qz nō obtinet absolucōnez. Ido qz aīe d̄
purgatorio non possunt meritorie opera
ri. Ideo de isto mūdo debēt habere adiu-
torium p orationes elemosinas peregri-
nacōnes missas ⁊ qñ opus est factum ⁊
offertur deo statim anima pro qua illud
opus est factum vel fit.sentit refrigeriuz
Ideo vt pauperes habent a nobis men-
dicare suffragia. Sancta ergo ⁊ salubr̄
est cogitatio ꝓ defunctis exorare vt a pec
catis soluent̄ scdo Machabeor̄.xij. Nā
sancta qz placet deo Salubris qz est vti
lis anime ꝓ qua fit ⁊ vtilis illi qui facit.
Qz quādo illa anima exit de purgatorio
⁊ intrat ꝑadisū facit duo. Primo regra
tiatur deo. Scdo orat ꝓ illis qui miser̄t
sibi suffragia. Per oppositum qñ homo
nō vult eis satisfacere ꝫm q̄ tenetur. vt
religiosus vel clericus qui recipit missas.
vel heredes ⁊ manumissores contra tl'es
anime petunt iusticiā. Nunq̄d deus nō fa
ciet vindictam elector̄ suor̄ scz animar̄
de purgatorio clamantiū ad se die ac noc
ta ⁊ patientiā habebit in illis. Dico vob̄
q̄ cito faciet vindictam Luce.xviij. Ido
multi habent maledictionem qz detinent
bona mortuor̄. Ido habēt aduersitates
Patet ergo quare dicit anima de purga
torio. Non sum sicut ceteri hoīm.

¶ De eadem dñica Sermo tertius.

Homines ascen
derunt in tēplū Luc̄.xviij. Mō
volo declarare verbū ꝓpositum ꝫm intel
lectū anagogicum. Anagogia dicitur ab
ana q̄ est sursum ⁊ goge ductio quasi sur
sū ductio ⁊ h̄ fit. Qñ facta huius mūdi
exponunt̄ p ea vel circa que concernunt
gloriā celestē. Ideo anagogice declaran-
do thema sciemus q̄ sunt persone que sic

ascendunt ad celum ad gloriam paradisi ⁊ habebimꝰ speculacōnes de scīa ⁊ informacōnes de ꝯscīa Sed primo salutet̄ virgo maria. Pro anagogica declaracōe ⁊ breui materie introductione. Sciendum ꝙ doctrina est generalis ⁊ ab oībꝫ doctoribꝫ ecclesie concordata ꝙ a principio mundi ex q̄ adam peccauit vsq̄ ad aduentū ⁊ mortē xp̄i ⁊ asceusionē nullꝰ q̄ntūcunq̄ sanctꝰ ⁊ dei amicꝰ ascendit in celū ⁊ transiuerūt plꝰ q̄ quinq̄ milia anni ꝟm cōpotū sctōꝝ doctoꝝ ⁊ multi moriebant̄ cum maximo desiderio ascendēdi in celū. Sed nō dum scala erat erecta nec porta paradisi erat aperta. Ideo om̄s descenderūt ad infernū scz ad lymbū. Ecce q̄ntus dolor. Adam de suo peccato fecit. v. cccc. ⁊. xxx. annos de penitentia qꝛ tantuz vixit vt pz Genes. ij. fuit sanctus ⁊ amicus dei ⁊ deus sibi pepcit tñ qñ fuit mortuus ⁊ aīa voluit ascendere in celū nō potuit. Idem de noe qui vixit. ix. cl. annis in penitentia. Idem intelligatis de abrahā ysaac ⁊ Jacob ⁊ de omnibus patriarchis ⁊ ꝓphetis Imo dicam vobis plus de bēato Johe baptista de quo dixit xp̄s mat. ij. Inter natos mulieꝝ uō surrexit maior iohanne baptista ⁊c̄. Tamē in infernū hoc est ad limbū descendit Idē de sctīs innocentibꝫ ꝓ xp̄o occisis. Regula est generalis q̄d añ xp̄i passionē nullus ascendit in celum. Hoc aūt licet claꝝ sit apud sanctos doctores adhuc tñ dabo vobis auctoritatē dauid sciens dictam regulā a spū sancto dixit. Quis est hō qui viuet scz in sanctitate ⁊ nō videbit mortē eruet aīaz suā d̄ morte inferi q̄i dicat nullus. Itē iob. xxj Ducunt in bonis dies suos ⁊ in puncto scz mortis ad infera descendūt. Ista auctoritas potest exponi de bonis ꝑsonis añ aduentū xp̄i ⁊ de malis post eiꝰ aduentū Sz postq̄ xp̄s venit ⁊ sustinuit mortem ⁊ passionē surrexit ⁊ ascēdit ad celū erexit scalaz soluēdo p̄ciū ⁊ appuit ianuā paradisi. ꝓpter hoc dicit thema homines ascēderūt in tēplū scz ad illud de quo dauid. in tēplo eius om̄es dicent gl'am. Modo patet intellectus thematis Anagogicus Et ꝟm istū intellectū volo nūc p̄dicare. Modo vidēdum est qui homines ascendunt in celum qꝛ nō omnes ascendūt. de ista materia quesiuit dauid a suis doctoribꝫ ⁊ mgr̄is dicens. Quis ascēdit i mōtē dñi aut q̄s stabit in loco sctō eiꝰ in p̄s dñi est est terra licet dauid sciret ꝙ ante xp̄i aduentū om̄s anime descendebant ad infernū. sciuit tñ diuina reuelacōne ꝙ aliquo tp̄e anime ascenderent in celū. ꝫ nō om̄s. Ideo quesiuit quis ascendet. Sed nullus sciuit respondere sibi ꝫ spūssanctꝰ sibi respondit dicēs dd̄. vis scire q̄s ascendet in celū. Innocēs manibꝫ ⁊ mūdo corde q̄ nō accepit in vano aīaz suam nec iurauit in dolo ꝓximo suo hic accipiet benedictionē a domino. Quatuor ꝯdiciones personaꝝ ponuntur in dicta auctoritate. Ex ista responsione ego extraho materiā ꝙ per quatuor virtutes nos possumus ad celum ascendere scz. per baptismalez innocentiam. per dignaz penitentiam. per firmam obedientiam. per martirij palmā ¶ Istas quatuor virtutes tangit spiritꝰ sanctus respondēdo dauid. Innocēs manibꝫ ⁊c̄. Dico primo ⁊c̄. Innocens d̄r q̄ nunq̄ peccauit nec mortaliter nec venialiter nec corde cogitando nec ore loquendo nec corde male opando. Tales soluz sunt pueri nouiter baptisati qꝛ de adultis nunq̄ fuit aliq̄s puer innocens nisi xp̄us ⁊ virgo maria. Solū pueri nouiter baptizati dicunt̄ pure innocentes. qꝛ ꝑ baptismū sūt purificati de peccato originali. Tales si anteq̄ peccēt moriant̄ recte sine aliq̄ pena ascendūt in celū. Ideo dicit̄ innocens manibus. i. opibꝫ qꝛ in sacra scriptura manus accipit̄ ꝓ ope. Sed diceret aliq̄s idē posset dici de illis pueris q̄ moriunt̄ vel i vtero mr̄is vel ante baptismū

qꝛ nunq̄ꝫ peccauerūt nec corde nec ope
nec ore. ideo sunt īnocētes. dico ꝙ sunt
īnocētes quātū ad h̄. qꝛ nunq̄ꝫ peccaue
runt. tñ nō sunt pure īnocentes ꝓpt̄ ma-
culā origīalem quā hūt de q̄ nō pñt pu
rificari nisi ꝑ baptismū. Vultis ītellige
re q̄d est macula vl' pctm̄ origīale No-
ta ac si rectores h⁹ ciuitatis mō fecissēt
vnā pulchrā ymaginē vt ponat̄ in eccīa
sup̄ altare Sꝫ eundo dum portat̄ cadit
ī luto ⁊c̄. Clar̄ est ꝙ illa ymago nunq̄ꝫ
ponet̄ sup̄ altare bona rōe q̄usqꝫ fuerit
mūdata. Idē de aīa q̄ est ꝓpria ymago
dei. Gen̄. ix. Ad ymaginem quippe dei
fact⁹ est hō ad finē vt ponat̄ in templo
paradisi Sꝫ cecidit in luto in illa carnali
generacōe qñ aīa creat̄ ⁊ īfundit̄ in vte
ro matris cadit in luto Ideo q̄usqꝫ sit
mundata per lauacr̄ baptismi. xp̄s ordi
nauit ꝙ nō intrabunt ꝑadisū lcꝫ possint
vsqꝫ ad portā venire ⁊ pulsare vt dicit̄
Lu. xiij. Cuꝫ ītrauerit p̄r̄familias ⁊ clau
serit ostium īcipietis foris stare ⁊ pulsa
re ad ostiuꝫ dicētes dñe dñe. api nobis
et rñdens dicet vobis. Nescio vos vñ
tali aīe rñdet̄ sibi a xp̄o ⁊ nunq̄d vides
te īmundam. dicit aīa istud nō est culpa
m ea ⁊c̄. rñdit xp̄s Ideo nō dabo tibi pe
nā sensitiuū. nec damnacōem cum illis
de īferno q̄s sibi oñdit. sed remittit eam
ad lymbum pueror̄. Dicat̄ vbi est. di-
cit sāct⁹ tho. sup̄. ij. sniar̄ ꝙ illi pueri ha
bēt magnas delicias disputāt adīuicem
etc̄. Et sicut tibi nō displicet quia nō es
rex vel papa qꝛ tibi nō debet̄. vel qꝛ nō
habes alas qꝛ tibi nō debent̄ Ita nec illi
pueri tristant̄ de illa gloria q̄ eis nō de
bet̄. Sꝫ pueri baptisati pure īnocentes
statim ītrant gloriā ⁊ cōcordat scriptu-
ra dicēs. Saluabit̄ innocēs. saluabitur
āt mūdicia manuuꝫ suar̄ Job. xxij. No
ta mūdicia baptismali saluabit̄. Dicam
vob̄ vnā pulchrā speculatōem de hoc ꝙ
dixit xp̄us Mat hei. xix. Sinite paruu-
los venire ad me ⁊ nolite ꝓhibere eos.

taliuꝫ em̄ est regnū celor̄. p̄dicta auc̄te
xp̄s ponit tres clausulas cōtra tria īpedi
mēta q̄ habet aīa q̄ debet celū ascēdere
¶ Primuꝫ ī morte qꝛ tunc demones
volunt rape ⁊ deuorare aīam quib⁹ di
cit xp̄us. Sinite ꝑuulos venire ad me.
¶ Scd̄m īpedimētum est ī aere. Nam
doctrina est coīs ī theologia ꝙ demōes
nō oēs sunt ī inferno. h̄ sun tibi aliq̄ ad
cruciādum aīas damnator̄. Aliqui no
biscum sunt ad tēptandū nos. Sꝫ mag
nus cumul⁹ remā sit in aere ibi est diffi-
cultas cōtra hoc īpedimētum dicit xp̄us
demoib⁹ Nolite ꝓhibere eos. ¶ Ter-
ciuꝫ īpedimentū est ī ingressu ad portaꝫ
ꝑadisi vbi sunt portarij q̄ dār repulsam
multis vtꝫ de q̄nqꝫ v̄ginib⁹ indeuotis
quib⁹ fuit rñsum. Amē dico vobis ne-
scio vos Math̄. xxv. Sꝫ de pueris di
cit xp̄s taliū est regnū celor̄ Ecce p̄ma
cōditio ascēdenciū in celum. ¶ Dico se
cundo ꝙ possum⁹ ascendere ꝑ cōdignaꝫ
pnīam. qꝛ iam nos possum⁹ ascēdere ꝑ
purā innocenciā. Hic ptꝫ īaduertencia
illor̄ q̄ qñ absoluūt a culpa ⁊ a pena. di
cunt restituo te statui īnocencie ī q̄ eras
qñ fuisti baptisatus qꝛ implicat cōtradi
ctionē qd̄ intelligēdū est qꝛ īplicat dice
re ꝙ p̄teritū nō fuerit p̄teritū Ido xp̄s
ordīauit aliā virtutē scꝫ dignaꝫ pnīam
Qꝛ lcꝫ de baptismo remaneat in nobis
caracter qꝛ īdelibilis tñ ex pctīs que feci
mus ꝑdidim⁹ puritatē innocēcie. ꝓpter
ꝙ opportet ꝑ dignā pnīam ascendere q̄
in decē gradib⁹ cōsistit. Prim⁹ est pecca
tor̄ cognitio qꝛ alias hō nunq̄ꝫ faceret
pnīam. Qui nō cognoscit īfirmitatē nō
curat de medico. Ido dauid. postq̄ꝫ pec-
cauit ⁊ cognouit pctm̄ suum dixit. Am-
plius laua me dñe tñ dicit. Qm̄ iniq̄ta
tem meā ⁊ pctm̄ meum ego cognosco.
¶ Scd̄s gradus est cordis cōtricio. qꝛ
multi letant̄ cum malefecerīt ⁊ exultāt
ī reb⁹ pessimis ꝓuerb̄. ij. Ido ē dolēdū
et flendū de pctīs. Sicut puer q̄ cecidit

in luto videns se ꝛ̃ patũ plorat. ita ꝛ̃
bet facere q̃libet pctoꝛ. ⁊ tũc poterit di
cere ¶ Recogitabo tibi ões annos me
os in amaritudine aie mee ¶. Tercius
grad9 est abstinẽdi ꝓpositum Ideo di
cit xp̃s. vade ⁊ iam noli ãplius ꝓccare
Jobis. viij. ¶ Quart9 grad9 est male
societatl vitatõ Ideo poeta q̃ nocturna
tenes q̃uis sint cara relinq̃ ¶ Quint9
grad9 est oꝛis ꝓfessio qz ꝛ̃ glandula
nẽo potest ꝓfecte curari q̃uscq̃ radix est
extra Ita ꝛ̃ pctis q̃ abscõdit lcelera sua
non ꝛ̃rigetur. ¶ Prouer. xxviij ¶ Sext9
est coꝛpis afflictõ sicut enĩ cazo fuit tibi
occasio ꝓccãdi sic ꝛ̃bes eã castigare ne
a sagionibꝫ inferni castiget Aug9. Car
nẽ ꝛ̃stra domate ieiunijs ⁊c̃ Septim9
spũalis oratõ scz q̃libet mane ⁊ sero ꝛ̃
uote oꝛare Luc̃. xviij. Oꝛ sẽper. i. omni
die oꝛare ⁊ non ꝛ̃ficere ¶ Octauus
grad9 est elemosinaꝝ largicio vt ꝛ̃ ti
bi faciat elemosiãz ꝛ̃ gracia sua. qz ipse
dicit Beati misericoꝛdes quoniam ipi
miaz ꝓseq̃nt Mat. v ¶ Non9 grad9 ẽ
ꝛ̃bit oꝛ restitutõ Si bẽs aliq̃d ĩ domo
taxia vel burſa ꝛ̃ male acq̃sitis restitu
as qz nõ dimittit̃ pcm̃ nisi ablatũ resti
tuat̃. regula ẽ tã thxologoꝝ q̃ iuristaꝝ
¶ Decim9 grad9 ẽ Jniuriaꝝ remissio
ne ꝛ̃ recipiat vidictã ꝛ̃ pctãtis tuis
tu nõ recipias vidictã ꝛ̃ ĩmico tuo. licz
posses si dimiseritis hoĩb pctã eoꝝ. di
mittet ⁊ vobis pater me9 celestis ꝛ̃lic
ta ꝛ̃stra Mathxi. vj. qz ꝛ̃ nõ ꝑt vinci
a creatura ĩ pietate Patet ergo respon
sio ad questionẽ Quis ascender in mõ
tẽ dñi ⁊c̃ Respondet̃ mũd9 coꝛde scz
mũdata aia ab immũdicijs p9 baptis
mũ acq̃sitis q̃ mũdicia acquirit̃ ꝑ peni
tenciã Jõo dixit xp̃s Beati mũdo coꝛ
ꝛ̃ qm̃ ipi ꝺeũ videbũt mat. v. ¶ Ter
cũ ꝓncipale Dico tertio ⁊c̃ firma obe
dientia Multi sũt q̃ exq̃ redierũt ad bo
nã vitã nõ sũt firmi ad obediendũ ꝓcep
tis ꝺei Sed redeũt ad pctã Jdeo ẽ ne
cessaria firma obedientia scz vt ꝓ nulla
re bn9 mũdi. facias ꝓtra ꝓcepta ꝺei. qz
modicũ lucrat̃ q̃ pdit aiaz Quid eni ꝓ
ficit homini si vniuersũ mũdũ lucret̃. aie
ꝛro sue ꝛ̃rimẽtũ paciat̃ Mathxi. xvj.
Pl9 valet aia vna q̃ aliq̃ creatura coꝛ
poralis Jstã firmã obe dictãã ostendit
semel respondẽdo cuidã doctori in q̃dã
ꝓmone xp̃i inflãmato ꝛ̃ vita eterna, ꝓ
ter q̃ q̃siuit a xp̃o dicẽs Magister bo
ne. q̃d faciã vt habeã vitã eternã Mat
xix. Respõdit sibi xp̃s Si vis ad vitã i
gredi ꝓua mãdata ꝺei Jn ista responsio
ne poteris notare q̃ vita eterna nõ obti
net̃ dominio tẽpali nec ꝑlatõe. seu dig
nitate nec sciencia seu potẽcia. qz nisi dñi
ẽpales ⁊ ꝑlati sic obediẽtes ꝓcepti ꝺei
dãpnãt̃ Et si ad poꝛtã paradisi vellent
allegare dicẽdo O dñe in mũdo fecisti
me papã regem ⁊ sic ꝛ̃ alijs Respõdet̃
illis q̃ se ingesserũt Ego nõ te feci ⁊c̃
Sed tu igessisti te. ꝛ̃inde exq̃ fuisti int9
vixisti vt porcus luxurioſe. nec valz ti
bi allegare sciẽciã nec diuicias nec foꝛti
tudinẽ nec potẽciã nec pulchritudinem
Sz oportet allegare obediẽciã dicẽdo
Dñe ego fui obediens ꝓceptis ꝛ̃stris
Tũc xp̃s manu sua recipit obediẽtẽ di
cẽs Euge ꝓue bone ⁊ fidelis ⁊c̃ Nota
euge infectõ est gaudẽtl Solũ obediẽ
tibꝫ ⁊ ꝺei ꝓcepta ꝓuãtibꝫ fit istõ festum
patet itez̃ respõsio ad istõ q̃stũ Quis
ascendet ⁊c̃ Respondet̃ q̃ nõ accipit in
vano aiam suã Jn vanũ accipit aiaz su
am ille q̃ nõ obedit diuinis ꝓceptl qz nõ
venit ad finẽ ordiatã Jdeo dicit apl9
Hortamur vos fr̃es Ne inuanũ gꝛaz
ꝺei. i. aiaz vl tẽp9 recipiatl scõa ad coꝛ.
vj. ¶ Dico q̃rto ⁊c̃ p sufferẽciã martꝛi
rij vt martires q̃ multas ⁊ graues tribu
latões sustinuerũt vsq̃ ad mortẽ ⁊ sũt. x.
p̃secutões ⁊ tẽptatões ⁊ p̃gne ⁊ vsq̃
ad. x. non sũt martires ¶ Pria ẽ q̃ ꝛ̃
mones dicẽtes q̃re sustines tot aduersi
tates ꝓ illo ꝛ̃ q̃ nesc̃. q̃d ẽ ⁊c̃ ¶ Scõa

ꝑt ī dīatōes cazis q̄ naturaliter refutat mozte cñ etiā xp̄s cepit pauere ⁊ tedere nō cū ꝑm tōez. b ꝑm sēsualitatē ¶ Ter cia est ꝑt occasiones mūdi ꝓmittentiū ta si vellēt xp̄m abnegare ¶ Sēa ꝑt ma lū ꝓximū amicoz dicēcū vos creditl pl⁹ scire q̄ oēs ⁊c ¶ Quīta ꝑt ꝓsuasiones filioz ⁊ vroz ⁊ pentū retrabētiū a bo noz ⁊c ¶ Sexta ꝑt pditōez bonoz tē palū que eis aufferebant a tirannis ⁊ dñis ¶ Septīa ꝑt ꝓpriā famā q̄ eis in ponebāt inita falsa crimīa b ipi nō cura bāt ¶ Octaua ꝑt liberalitatē q̄ icarce bant ⁊ ligabāt vicul catīxis ⁊c ¶ No na ꝑt dolores. q̄ verberabāt ⁊. arcunda bāt ⁊ sic de alijs tozmētl ¶ Decima ꝑt mozte. habebāt enī tātā fozmitudiez q̄ p xp̄o sustinebāt mozte ⁊ tūc erāt mar tires Ideo iaco. j. Beat⁹ vir q̄ suffert Quatuoz vtutes ordiauit de⁹ q̄bz bō posset ascendere in celū scz Innocentiā. Penitēciā. Obediēciā ⁊ sufferenciam Et q̄libz istaruz vtutū hz ido. litteras Forma vt⁹ est innocēcia q̄. x. līras hz ī q̄bz in nuñ. x vba. q̄z sūt in fozma bap tismi necessaria ad purā innocenciā ha bēda ¶ Sēda vt⁹ est penitēcia que etiā habet .x. litteras q̄ sīgnificāt .x. opa peni tēcialia p̄dicta ¶ Tercia vtus est obedi entia que etiā habet .x. līras significātes q̄ firma obediēcia ꝓsistit in .x. p̄ceptl dei ¶ Quarta vt⁹ est sufferencia materiaľ ⁊ etiā habet .x. litteras .x. opa p̄dicta sig nificātes martiz Ratō q̄re de⁹ in nume ro denario voluit ponere illa q̄ requrunt ad nostrā salutem est q̄. x. digitos habe mus in manibz q̄ sunt ptes q̄s magis vi de⁹ vt recozdemur auctas Qui ī manu oīm hoīm sīgt. i. signū dat vt nouerīt sin guli opa sua Job. xxxvij. vt q̄libz cognos cat q̄lli qui debēt saluari per innocenciā sunt necessaria decez verba de fozma bap tismi Illi qui debent saluari per peniten tiam sūt necessaria decē opa penitēcialia Illi q̄ p obediēciā ē necessaria obſuatio .x. mādtoz. illi q̄ p sufferētiā decez opa martiz. ptz g̃ q̄re dt beat⁹ q̄ suffert ⁊c. vsq̄ diligētibz se Istō tāgit dauid in q̄r ta rñsione cū dicit nec iurauit ī dolo ꝓxi mo suo Iste ꝓxim⁹ est xp̄s cui iuram⁹ fidelitatem in baptismo ꝑ q̄ ꝓuāda mar tires fuerunt occisi āteq̄ vellēt frāgere fidelitatē xp̄o Idō nō iurauerūt in dolo ꝓximo suo scz xp̄o Idō quilibz martir p̄t dicere ꝑm⁹ Beati immaculati in via. in rauit ⁊ statui custodire iudicia iustitie tue

De eadē dñica Sermo quartus

Amē dico vobis

descendit h̄ lu. xviij Sermo nr̄ erit de descensu malaz pſonaz in ifernū vt auisetis vos ⁊ hēbitl ſpecula tōes itellcūales ⁊ istructōes morales salutef̄ ꝛgo maria ¶ Oro hui⁹ verbi bre vi declaratōe. ꝑm in tellectū q̄z volo p tractare ⁊ introductōe materie. sciēdū q̄ ꝑm sāctā scripturā ego inuenio talē de ferēciā iter bonā vitā spūalē ⁊ deuotā ⁊ eternā carnalez sic inter ascēdere in ce lum ⁊ descendere ad infernū Nam vita spiritualis et deuota tanquam scala vir tutum ⁊ bonorum operū. cuius capō est in celo aliud in terra Hoc fuit figuratū .geñ. xxviij. Vidit .iacob scalam stantez super terram ⁊ cacumen eius tangens celum et angelos ascendētes et descēdē tes p eā ⁊ dñm inixū scale. Ista scala ē vita bona deuota ⁊ spūal quā hō tenet in h̄ mundo cū dicit scalā stantem super terram q̄z in hoc mundo opoꝛtz nos bo nam vitam incipere nullus decipiatur in hoc mundo Ideo dixit deus ore dauid Conuertet̄ popul⁹ meus hic scilicet in mūdo et dies pleni ueniet̄ in eis Nota populus meus scz per p̄destinacōnem meus per electionē me⁹. p iustificatōez meus per redemptionem Ite cacumen eius tangens celum Ecce finis bone vi te deuote ⁊ spūalis q̄z sicut eius inicium

est in hoc mũdo ita eius finis et termin⁹ est in celo Ideo dicit scriptura. Liberati a pctõ. ꝑui aũt facti deo habetis fructum vestrũ iustificatõz finẽ vero vitã eternã Ad. Ro. vj. Ideo dicit dominũ innixũ scale. Scitis quomodo sicut ille q̃ in capite branij tenet signũ ⁊. aĩat currentes ad bene currendũ Ita xp̃s in capite huius scale bone vite. tenet coronã gloriã ⁊ aĩando nos dicit Venite ad me õnes q̃ laboratl. scz in bona vita. ⁊ onerati estis scz penitẽtia. Et ego reficiã vos Mat. ij. Itẽ vidit angelos ascẽdentes ⁊ descendentes. qꝛ per scalã bone vite aliqui ascendunt vt religiosi clerici et laici. q̃ incipiũt bene viuere ⁊ cũ magno ardore ⁊ feruore illã ꝯtinuãt. Descendunt autẽ q̃ p⁹ q̃ꝫ incepũt bonã vitam paulatim dimittũt Sicut de religioꝭ q̃ quãdo sunt nouicij sũt boni ⁊ deuoti ⁊c̃ Sed exquo sunt ꝓfessi efficiũtur tepidi Idẽ de clericis ⁊ laicis Et quia tal' differencia est inter vitã spũalẽ ⁊ carnalẽ sicut inter ascẽdere ⁊ descẽdere dicebat dauid Ascendũt vsqꝫ ad celos scz boni ⁊ descẽdũt vsqꝫ ad abissos scz mali. aĩa eoꝝ in malis scz culpe ⁊ pene tabescebat De pctõre ⁊ malo igit̃ dt thc. Amẽ dico vobis descendit h̃ scz pctõr. Modo videam⁹ ꝑ quos gradus pctõr descẽdit ad infernũ ⁊ inveni ꝙ per septẽ gradus

¶ Prim⁹ est male cogitare.
¶ Scd⁹ stulte ⁊ male loqui
¶ Terti⁹ negligenter operari
¶ Quartus carnaliter ꝯuersari
¶ Quint⁹ ꝓximo iniuriari
¶ Sext⁹ in reb⁹ diuinis attediari
¶ Septim⁹ in fide catholica dubitare.

Per istos septẽ g̃d⁹ peccator descendit in infernũ Ideo. dicit thc. Amen dico vobis descendit hic ¶ Primus g̃dus per quẽ peccator descẽdit ad infernũ est male cogitare. qñ ꝑsona retinet malas cogitationes q̃ a diabolo mittũt̃ dicẽdo O quale op⁹ esꝫ facere h̃ vel illd̃ cũ tali morose dilectãdo tunc cadit. tales enĩ cogitatões statĩ sunt expellẽde Scitis q̃liter bona mulier debet expellere ⁊ vitare lenonẽ alicui⁹ expte ad eã veniẽtẽ qꝛ nõ debet ei⁹ verba audire Quia si vult eius verba audire ⁊ dicere. O et quomodo fieret si esꝫ scitũ ⁊c̃. Factũ ẽ ip̃a est ꝑdita. Sed statĩ debet eũ expellere ⁊ ꝑ scalã ꝓicere dicendo vadatis ⁊c̃ Ita debet facere aĩa vel ꝑsona q̃ honeste ⁊ caste vult cum deo viuere. qñ venit ad eã dyabol⁹ vel leno vel tẽptatio loquẽtes sensualitatẽ. scz si vis tu posses habere talez delectatõez ⁊ ꝯsolatõez cũ tali ⁊c̃. si tu dicis O ⁊ quomodo fieret si stiret̃ essẽ diffamatus ꝑdit⁹ est sed debes recipere baculũ scz crucl ⁊ te signare ⁊ te sig̃ndo ꝑcutis dyabolũ ⁊ ip̃m a te expell' sic hõ ꝯꝑuat se ĩ vita spũali. alias aũt pctãt ⁊ ꝑdit̃ auct̃s Iniciũ suꝑbie hoĩs apostatare a deo q̃ fecit illũ qm̃ ab eo recessit cor ei⁹. ecc̃s. x. Nota inicium suꝑbie qꝛ õne pctm̃ mortale in cludit suꝑbiã. declaret̃ ꝑ singula pctã Itẽ dicit. apostatare a deo. Apostatare ẽ facta ꝓfessione habitũ dimittere. et sic̃ ribald⁹ ꝑ mundũ incedere. Ita de aĩa q̃ intrat ordinẽ ãgeloꝝ qñ recipit baptismũ et tenet bonã vitã ⁊ sctãz Propter hoc aug⁹. fecit vnũ librũ intitulatũ de religione xp̃iana Et licet ꝑsona deuota sit ĩ hoc mũdo corporalit̃ habitat tamẽ in celo mẽtalit̃ Quoniã in hac ꝑegrinatõe solo corꝑe ꝯstitut⁹. cogitatõe ⁊c̃ Item ad phil'. iij Nostra ꝯuersatõ in cel' ẽ Sz qñ dat se mal' cogitatõib⁹ ⁊ carnalib⁹ apostatat dimittẽdo habitũ ꝟtutũ Ecce q̃re dt Iniciũ suꝑbie hominis ẽ apostatare a deo Et declarat qualiter Quoniã ab eo qui fecit illũ recessit cor eius scz ꝑ malas cogitatões Remediũ est expellere ⁊ contradicere mal' cogitatõnib⁹ Scitis quomodo si ego haberem manum apertã corã vobis ponere possitis in eã prunas ignitas. Sed in me est ꝙ

ꝯburāt vel nō. Si eas diu vellē tenere ī manu mirādo ⁊ disputādo de eaꝝ pulchritudine Interī ꝯburerēt manū meā Sed si statī vertā manū ⁊ ꝓiciā nō me ꝯburent Ita in ꝓposito imaginatō sēsualis apta ē dyabolo nō tamē ꝯsciēcia mē tal' nisi soli dō Ideo dyabol⁹ p̄t imagiationi sēsuali mittere ⁊ ponere malas cogitatōes vel dormiēdo in somnis vel vigilādo Et qñ tu cogitas O qño fieret ⁊c̄ Interī aīa ꝯburitur peccādo Ideo custodiat̄ cor a mal' cogitatōib⁹ ⁊ si veniūt statī expellātur Hoc remediū dat scriptura dicēs Omni custodia ꝑua cor tuū qꝛ ex ip̄o vita ꝓcedit Ita si bene custodiatur alias mors ⁊c̄. ꝓuerbiorū. iiij.

¶ Scd⁹ grad⁹ est stulte ⁊ male loqui Istud sequit̄ ad p̄mū. qꝛ os loquit̄ ꝑm cordis dispositionē Ratio. qꝛ os nil aliud est q̄ꝫ cordis fumariū ⁊ ꝑm ignē interioris affectionis exit extra fum⁹ ꝟboꝝ exterius ꝟbi gratia Supꝫ sēp vult loqui de honorib⁹ pōpis ⁊ ornamentis ⁊c̄ Signū est ꝙ ignis supꝫie est interi⁹ in coquina Idē de auaro in q̄ est ignis bonoꝝ tp̄aliū Idō sēp loquit̄ de ferijs et foris ⁊c̄ Si luxurosus est sēp loquit̄ de mulierib⁹ disputās de eaꝝ pulchritudīe Si inuid⁹ sēp loquit̄ male de ill' q̄b⁹ inuidet Si dicat̄ sibi talis est bon⁹ hō ⁊c̄ Respōdet nō cognoscit̄ eū vt ego ip̄e ē tal' ⁊ tal' ⁊c̄ Si gulos⁹ sēp loq̄t̄ de cibis vinis de coquinis ⁊c̄ Si iracund⁹ de p̄lijs ⁊ vindict̄ Si accidios⁹ de requie de lectis ⁊c̄ Ecce quomodo post mala cogitare. sequit̄ male loq̄ ⁊ stulte Auc̄tas De hoc clara de iudeis male loquentib⁹ ꝯtra deū ⁊ apostolos ad quos xp̄s dicit Progenies viperaꝝ qño poteritis bona loqui cū sitis mali ex habūdantia enī cordis os loquitur Bonus homo de bono thesauro cordis ꝓfert bona mal⁹ aūt mala ⁊c̄. Mat. xij ¶ Remediū contra stultam et malam locutionē est ill dq̄d dat ap̄lus dicēs ꝑmo vesteri sēp in gr̄a sale sit ꝯditus vt sciatis quomodo oporteat vos vnicuiq̄ respōdere Nota qño cib⁹ sale aspergitur Primo diuertendo ad sal in disco āteq̄ꝫ ponat̄ ī ore. Cib⁹ enī nō veit ad os nisi misceat̄ Ita fiēdū est de verbis Cogitetis ꝙ sit cor desursū in quo sūt ōnes esce. Ideo añq̄ꝫ ꝟbū veniat ad os ad loquendū diuerte ad salariū discretionis dicendo hoc verbū ꝙ ego volo loqui erit vtile vl' scādalosuꝫ Ecce quare d̄t Sermo vester sp̄ in gr̄a sale sit ꝯdit⁹ Quādo verbū est ita examīatū. multū placꝫ deo ⁊ homib⁹ ē gr̄osum. alij autem est inutile ⁊ iniuriosum Ideo dicit thema Amē dico vobis descendit hic ¶ Tertius grad⁹ est negligēter operari ⁊ iste grad⁹ sequit̄ ad duos primos gradus. Ratio qꝛ diligēcia nihil aliud est q̄ꝫ ignis spiritus sancti interius ꝯsistēs. de quo xp̄s. luce. xij. ignem veni mittere in terram scꝫ ardentis diligentie ⁊ deuotionis Et q̄ꝫ diu iste ignis ꝯsistit in corpore omnia menbra feruēt corporis ad operandū diligenter. Sed quādo iste ignis extinguitur. remanet ꝑsona frigida ⁊ ꝯgelata. ad negligenter operandum bona opera Jā nō surgit ita mane ad matutinas. nec orat nec celebrat nec opa spūalia sibi placēt auc̄tas de hoc. Mittit cristallū suum nec opera scꝫ deus permissiue ⁊ diabol⁹ operatiue Cristallū autē nihil aliud est q̄ꝫ aqua cōgelata nīa frigiditate Nota sicut buccellas Quia persona ꝯgelata nō statim dimittit opera omnia sed paulatim ad buc̄cellas Ante faciem eius quis sustinebit Nota miraculū de vitis p̄r̄m de q̄dam d̄uoto heremita cui angel⁹ quolibet die potabat panē ⁊c̄. sed p⁹ q̄ꝫ ipse fuit negligens in dei seruitō etiam angelus negligēt̄ seruit sibi. ista est. ratio quare hodie in monasterijs ⁊ collegijs viuūt cū labore nec habent vnde viuāt quia male faciunt officia dei ⁊ negligenter. Antiqui habundabāt ⁊ edificabant et nos

vix sufficim⁹ ad vitā Remediū ꝯtra ne
gligēter opari ē illd ꝙ dat scriptura sa
cra dicēs Sit tīor dñi nobiscū ⁊ cū dili
gētia oīa opamini et facite scdo para.
.xix.timere aūt oportz illā maledictōez
nā.maledict⁹ q̄ facit op⁹ dei negligēter
vel fraudulēter Jere.xlviij. ¶ Quart⁹
grad⁹ est carnaliter ꝯuersari et sequitur
ad alia p̄dicta Ratō est qꝛ homo in hoc
mūdo nō p̄t viuere sine aliquib⁹ cōsola-
tionib⁹ alias efficit̄ fantastic⁹ et qui nō
est diligens in opib⁹ spūalib⁹.nō habet
ꝯsolatōes spūales angeloꝝ. Ideo dat
se ꝯsolationib⁹ bestiaꝝ.scz gule luxurie
Et ille delectatōes. Delectationes sūt
porcoꝝ ⁊ asinoꝝ De talib⁹ dicit scriptu
ra Dixerūt impij cogitantes apd se.nō
recte. vsqꝫ sors nostra sapiēcie.ij. Sed
ꝑsone spūales que diligēter seruiūt deo
sentiūt ꝯsolatōes angelorum.nō curant
de delectatōib⁹ bestiaꝝ.immo si de⁹ da-
ret eis licenciam.vt licite vterent̄ ill' de
lectaōib⁹ bestiaꝝ non curarent Immo
dicerent O dñe non detis michi declina
tiones q̄s vos noluistl sed detl mihi cō-
solationes angelorum ⁊c̄. Ideo dauid
Renuit ꝯsolari aīa mea scz in ꝯsolatōi
b⁹ Memor fui dei ⁊ delectatus ⁊ exer
citat⁹ p̄s.lxxvj.ergo patz Ratō quare
hodie ꝑsone huius mūdi dant se delicijs
carnalibus quia Nō senciunt aliquid de
delicijs spiritualibus ¶ Quintus gra-
dus ꝯsequens ad p̄dictos est proximo
iniurari Ratō est ista est differentia in
ter bona spūalia ⁊ bona tēporalia.quia
bona tēporalia stricta sūt.nec multis suf
ficiūt.bona vero spūalia latissima sūt ⁊
magna ⁊ ōib⁹ sufficiūt. verbi gr̄a.si vna
mulier sit philocapta de xp̄o ⁊ etiā alia
nō displicet sibi.immo magl eā diliget
Sed si de viro vni⁹.alia sit philocapta
si h̄ sciat vxor stati ē ibi diuisio ⁊ iniuria
qꝛ vn⁹ hō nō sufficit nisi vni vxori .idē
si mlti hoīes sīt philocapti d btā v̄gīe nl'
l⁹ ē zelotip⁹ d alio h̄ illi magl se diligēt

nlli faciūt iniuriā.qꝛ v̄go oīb⁹ sufficit.h̄
si de aliqua muliere sint philocapti vene
runt ad gladios. Idē de vno castro vil
la seu regno . nō sufficit nisi vni dño seu
regi.h̄ castrū seu regnū ꝑadisi oīb⁹ suffi-
cit.⁊ quilibz p̄t eaz petere sine alterius
iniuria. Ista est rō quare hodie ī mūdo
inter hoīes carnales nō est pax.qꝛ q̄libz
vult officia.regimē.iura ⁊c̄. Et inde se
qnūtur inuicē diffamacōes ⁊ coītatum
destructōes. De h̄ dicit. Vñ bella ⁊ li-
tes ī vobis nōne ex cōcupiscēcijs vr̄is
que militāt in mēbris vestris. cōcupisci
tis ⁊ nō habetis.occiditis ⁊ selatis. ⁊ nō
poteritis adipisci. Jaco.iiij. Remediuz
cōtra h̄ est illud qd dat Joh. Nolite di
gere mūduz neqꝫ ea que in mūdo sunt.
pr̄ia Joh.ij. ¶ Sextus g̃dus est ī reb⁹
spūalib⁹ attediari. Ex q̄ enī creatura si-
ue homo iā tm̄ descendit finalr̄ venit ad
h̄ ꝙ iā abhorret ⁊ abhoīatur bona diui-
na. Rō est sicut homo diu febricitans.
omīa comestibilia abhorret nec sapiunt
sibi. Ita diu antiq̄tus ⁊ in peccatis inuo
lutus abhorret ea q̄ dei sūt. Qꝛ si dicit̄.
vadamus ad missā. Rñt de vestra mis
sa citius vellez prandere. Si dicat̄ sibi
vadamus cōfiteri. vr̄ā cōfessio nihil ali
ud est nisi ꝙ clerici volūt scire vr̄ā pctā
Idē de ieiunijs.ieiunēt ymagines que
nō hñt stomachos ⁊c̄. Secus qñ ex ne-
gligēcia dimittūtur. qꝛ aliud est dimit-
tere bona dei ꝑ negligenciā. ⁊ aliud qñ
dimittūtur ꝑ cōtemptū ⁊ vilipensiouē
¶ Nota de illo iuuene valencie. q̄ de
spexit ieiuniū ab ep̄o iniunctū. ex quadā
pestilencia q̄ subito exspirauit. Jō dicit
scriptura. Impi⁹ cū in ꝓfundū veit pec
catoꝝ cōtemnet. seq̄tur euz ignominia.
scz in morte ⁊ ob ꝓbriuz scz in iudicō.
ꝓuerb̄.xviij. ¶ Nota seq̄tur ignominia
qꝛ tales coīter non p̄nt cōfiteri . et inte
stati decedunt et impenitētes. ¶ Nota
de illo hoīe alzazira sb̄ito mortuo Isa.
xxxiij. Ve qui sp̄nis nōne et sp̄neris scz

q2 non habeb occasionē pfitendi testā di
nec dolendi seu penitendi. de peccatis
¶ Septim9 ē de fide catholica dubita
re. 9 q̄ pſona nllū sapoē sentit ī hjs
q̄ dei sūt immo abhoꝛret dubtat in fide
dicendo Quid sit homo de alio mundo
Ratio huj9 ē q2 sācta fides catholica ē
altissima ⁊ spiritualis ⁊ qui cecidit in p
fundum peccatoꝝ Habet ad eā dispoſi
onē ꝓtrariā. q2 est infirmus ⁊ carnalis
Ideo dicit ⁊ q̄d sat homo si est vꝛz de
inferno de purgatorio ⁊c. Forte clerici
hoc inuenerūt O quot iā sunt in mūdo
de talibꝫ q2 mala pſciēcia ⁊ reꝓbata nō
potest diu stare cum bona credēcia ⁊ so
cietate Auctas Bonā pſciencīā q̄dam
a se repellētes circa fidē naufragauerūt
.j. Ad thi.x. Naus fidei q̄ fideles du
cit ad portam vite eterne. naufragaſ p
malā vitam ī talibꝫ Ideo do vobis re
medium ⁊ mirabile consilium vt sciatis
Credo in q̄ cōtinentur articuli fidei. ad
discatis credo si nescatis Dicatur semel
Si vos dicitis credo quolibet die ma
ne et sero sequunt̄ due cōditōes ¶ Pri
ma q̄ tēpoꝛe antichristi eritis foꝛtes et
firmi in fide catholica ¶ Secunda quia
tanta est virtus fidei deuotiue confesse
q̄ portabit vos ad bonum finem q̄tum
in se est nisi obicem ponatis ¶ Pro pri
mo dicatur ſmilitudo de candela in lan
trina q̄ extinguitur si non possit can de
la respirare per foꝛamen fides catho
lica est in coꝛde vt candela in lantrina
Dauid quoniam tu illuminas lucernā
meam domine ⁊c. Ideo dauid deuote
confitebatur fidem dicendo Credidi sci
licet in coꝛde proꝓter q̄ locutus sum. si
licet fidē confitendo et quomodo Ego
autem humiliat9 sum nimis ideſt valde
¶ Pro Secundo q̄ virtute scilicet fi
dei homo veniat ad bonum finem et ad
confessionem Autoꝛitas Si confessus
fueris oꝛe tuo dominum ihesū xp̄m ⁊ in
coꝛde tuo crediderīs salu9 eris ad Ro.x.

¶ Dñica.xi.post trinitatis Sermo.v.

DEus ꝓpicius
esto mihi peccatoꝛi. Luce.xviij.
Prima pars erit hyſtoꝛialis ⁊ scda mo
ralis. Quantū ad p̄mū notandū q̄ xp̄s
in euāgelio ostēdit nob modū q̄modo
debem9 nos gubernare. Unde sciendum
q̄ dum christus p̄dicaret in terra israhel
erant quidam iudei qui credebant se esse
bonos sanctos ⁊ iustos ⁊ spernebant ce
teros. Et ido volens xp̄s eis ostendere
q̄ nō erant boni dixit eis istā parabolaꝫ
⁊c. q̄si diceret nō confidatis in vestris ope
ribus. nec dicatis O ego sū bonus iust9
ego ieiuno ⁊ facio elēosinas ⁊ plura alia
bona. vnde dixit xp̄s nō cōfidatis in istis
⁊ tunc dixit eis sicut narraſ in euāgelio
duo hoies ascēderūt in tēplū vt oꝛarent
⁊ sic publican9 vocaſ public9 pctōꝛ. pha
riseus dꝛ a phares qđ ē diuisio. quia illi
erāt diuisi ⁊ in habitu ⁊ in vita vt hꝛemi
te ⁊ poꝛtabāt mādata dei in fronte ⁊ spi
nas ī tibꝫ ⁊ multa alia faciebāt Ido di
cebanꝫ pharisei. i. diuisi. ita q̄ dꝛ euāge
liū q̄ isti duo ascēderūt ī tēplū vt oꝛaret
pharise9 aūt qui erat in habitu scitatis ⁊
tñ ab intra erat mal9 posuit se ante altare
stans pedes. ⁊ non genibꝫ flexis ⁊ capite
cooperto nec faciebat aliquod signum de
uotionis. sed stans apud se ⁊ benedicens
apud se ⁊ non apud deum incepit facere
oꝛationem suam dicens. O de9 quasi cō
tēpnendo alios gratias ago tibi ¶ Pri
mo quia ego non sum peccatoꝛ. ego sum
deuotus non facio malum non sum sicut
ceteri hominum raptoꝛes adulteri iniusti
Nec etiam sū sicut hic publicanus. qui est
ibi. O domine deus de omnibꝫ istis gra
tias ago tibi ¶ Secundo deus facio bo
nam iusticiā in meipso. Quia ieiuno bis
in sabbato id est in ebdomada ⁊ decimas
do omnium que possideo ¶ Nota om
nium vniuersaliter quia de omnibus me
is do amoꝛe dei. Ido deus gratias ago

tibi ⁊ cetera. Ecce orationem quā facie-
bat iste phariseus iactando se de sua vi-
ta. Sed videamus orationem quā facie
bat publicanus. Nam ip̄e nondum exi-
stens in templo cogitauit intra se ꝙ non
erat dignus se ponere ante altare. id est
prope. et dixit vach. ego sum magn⁹ pec
cator. commisi tanta peccata. et quomo
do ponerem me ante altare non placeat
deo. Sed posuit se longe in fine ecclesie
⁊ prostrauit se super terram. nec erat au-
sus oculos ad celum leuare. Vach dice
bat ipse. infernus est mihi paratus. ⁊ fle
bat. ⁊ sic incepit facere orationem suam
dicens. Deus propicius esto mihi pec-
catori. Thema. et percutiebat pectus su
um. Tunc dicit christus. Quis istorum
duorum fuit exauditus ante deum. vel
pharizeus vel publicanus. Respondit
christus. Amen dico vobis. descendit h̄
iustificatus. etc̄. Nota iustificatus .i. san
ctus et iustus. et miser phariseus qui tā
tum iactabat se de bonis operibus reuer
sus ē cum suis peccatis. Ideo sequit̄ id
quod concludit christus. quia omnis q̄
se exaltat humiliabitur. et sic patet p̄mū
Quantum ad secundum. In hoc euāge
lio reperio quatuor conclusiones. prima
est presumptio diabolicalis ī principio
euangelij. Secunda ē operatio virtual'.
Tercia est petitio rationalis cum dicitur
Deus ꝓpicius. etc̄. Quarta ē exaltatio
celestialis cū di. Omnis qui se exaltat.
Quantū ad primū notandū ꝙ orō isti⁹
pharisei non fuit exaudita eo ꝙ habēbat
tres magnos defectus Prim⁹ qꝛ stabat
sine honore et reuerentia. Secundus qꝛ
iactabat se in dei p̄ntia. Terci⁹ qꝛ hēbat
frēm suū in contemptū. etc̄. Ideo orō
eius non fuit exaudita. Primo iste pha
riseus miser habebat magnā presumpti
onē. quia stabat sine honore et reuerētia
Nam bone gentes sciatis ꝙ nos hēm⁹
doctrinā ab apl'o. ꝙ quilibet orans ꝓ ho
nore dei debet flectere genua. Iō dicit
om̄e genu flectat̄ celestiū terrestriū ⁊ in
fernoꝝ. Ad phil'. ij ¶ Nota om̄e vl'r qꝛ
angeli ⁊ sci hoc idez faciūt in celis. ita ⁊
nos debemus facere ī terris. qꝛ si oēs an
geli hoc faciūt. multomagis nos miseri.
Itē ⁊ infernoꝝ qꝛ eciā dyaboli ⁊ om̄s
damnati faciūt sibi reuerētiaz. tn̄ n̄ amo
re ꝫ timore. g̃ si totus mūdus facit deo
in celo reuerētiaz ⁊ in inferno. q̄ꝫt oma-
gis nos q̄ magis debem⁹ sibi reuerētiaz
referre. hoc eciā habem⁹ Mat. ij. de tri-
bus regib⁹ q̄ eū adorauerūt in stabulo.
de q̄b⁹ d̄r ꝙ ꝓcidētes adorarerūt eū. I
ste autē phariseꝰ faciebat sine reuerētia.
iō sua oracō non fuit exaudita. ¶ Nota
moralit̄ habem⁹ hic doctrinā ꝙ nō debe
m⁹ facere sicut iste miser phariseꝰ. ꝫ qn̄
introimus ad eccīaz cū honore ⁊ reuerē
tia debem⁹ adorare deū. Auc̄tas. Orō
humiliātis se nubes penetrat. Ecci. xxxv
qꝛ aliter deus nō exaudiet oracōez nr̄az
¶ Scd̄s defectus qꝛ iactabat se ī p̄ntia
dei cū dixit. grās tibi ago. qꝛ nō suz ⁊c̄.
heu q̄lis defectus. ⁊ q̄d oportebat se tm̄
iactare ī p̄ntia dei. O respiciatis q̄t sunt
q̄ hn̄t istū defectū qn̄ volunt aliq̄d boni
facere. oz ꝙ tot⁹ mund⁹ sciat. sic̄ faciūt
galline qn̄ ouare dn̄t ⁊c̄. Iō d̄t xp̄s. A-
men dico vob̄ receperunt mercedē suaz.
Math̄. vj. qꝛ volūt hr̄e honorē suū co
rā mūdo. iō nullū meritū hn̄t corā deo.
Ergo si vult̄ hr̄e meritū corā deo. faci-
tis secrete bona opa vr̄a. qꝛ licz mūd⁹
nō videat. tn̄ de⁹ bn̄ vidz a q̄ debet̄ reci-
pe mercedē. Auc̄tas. Tu āt cū orauer̄
int̄ ī cubiculū tuū ⁊ clauso ostio ora pa
trē tuū. ⁊ seq̄t̄. ⁊ pr̄ tu⁹ q̄ vidz ī abscōdi
to reddat tibi. Mat̄. vj. Iste aūt phari
zeꝰ iactabat se ī publico corā oīb⁹ hoīb⁹
iō sua orō n̄ fuit exaudita. ecce scd̄s defe
ctus. ¶ Tercius defctūs qꝛ hēbat frēm
suū ī ꝯtēptū. cū dixit. nō sū sic̄ ceti hoīm.
velut et̄ h̄ publican⁹ Ecce ꝯtēptū. qꝛ iu
stificabat seip̄m ⁊ ꝯdēnabat alios. vach
q̄t sūt ī mdo ī h̄ defectu q̄ nesciūt loq̄ de
alio nisi malū. ⁊ semp̄ iudicant malum

vt si videant aliquē loquentem cum ali
qua cito male iudicant. vel si sit vnus fa-
ciens bona opa vt pñam ieiunia et elēo
sinā ⁊c. oēs iudicabūt malū et aliqñ lau
dabunt malos ⁊ condempnent bonos.
Contrariū docet Apl's di. Nolite ante
tempus iudicare quousq; veniat dñs. j
Cor. iiij. Ecce prima conclusio cū dicit
Duo hoīes ascenderūt ⁊c. Hic habetis
bonam doctrinam moraliter ꝙ in die do
minica debetis ire ad ecclesiā. ⁊c. Secū
da conclusio est opatio virtualis cū di.
Ieiuno bis in sabbato Ipe aūt iactabat
se de suis bonis opibus. Nota. Iā dica
tis amici mei quare de⁹ posuit nos in mū
do isto. creditis ꝙ solum ad standū lete.
bene comedere et bibere. ⁊c. non ꝓfec-
to sed faciendū bona opa ⁊c. Videte ꝙ
nihil portabimus in morte nobiscū nisi
bona opera. Ideo apl's. Dū temp⁹ ha
bemus opemur bonū ad oēs Ad Gal'.
vi. Tercia conclusio est petitio rational'.
cū dicit. Deus ꝓpicius esto mihi pctōri.
etc. Quarta conclusio ē exaltatio celesti
alis cū d. qr oīs qui se exaltat humiliabi
tur. etc. Et notandū ꝙ ē regula genera
lis in sacra scripruta. ꝙ qui magis humi-
liat se in hoc mundo magis exaltabitur ī
alio. Act. Humiliamini sub potenti ma
nu dei. vt vos exaltet in tempore visita
tionis. prima petri. ij. Nota in sermone
dominice tercie post trinitatem qui inci-
pit sic. Habemus de christo ꝙ humilia
uit se in hoc mundo. et factus est obedi-
ens vsq; ad mortem. et propter hoc de⁹
exaltauit illum et donauit illi nomen qđ
est super omne nomen. Ad phil'. ij. Iō
humiliamī etc. Item de beata virgine.
Quia respexit humilitatē ancille sue. ec
ce em̄ ex hoc etc. Et propter istam regu
lam generalem deus exaltauit istū pub-
licanū qui se humiliauit intantum ꝙ nō
audebat leuare oculos. sed percutiebat
pectus. ideo descendit iustificatus. O
quanta exaltatio. Ideo humiliamini vt
possitis in celo exaltari. Quod nobis cō
cedat. etc.

Dnica duodecima sermo

Admirabātur
dicentes quia omīa bene fe-
cit. Habetur verbū istud ori
ginaliter Math. viij. Et recitat̄ ī euan
gelio hodierno. In isto sermone vt de⁹
det virtutem ⁊ efficaciam verbis sanctis
vt dicantur in honorem et gloriam dei
principaliter. ⁊ cōmuniter ad instructōz
nrām salutetur virgo gloriosa Admira
bantur dicentes. loco ⁊ capl'o quibus su
pra. Pro declaratione huius verbi pro
positi et introductione materie sciatis ꝙ
ille magnus et excelsus rex dauid in spū
prophetie videndo opera magna que de
bebat facere domin⁹ dicit in p̄s. cxxxviij.
Confitebor tibi quoniaz terribiliter ma
gnificatus es mirabilia tua ⁊c. In quib⁹
verbis dat intelligere ꝙ ihūs christ⁹ ve
niens in hunc mundū debebat facere mi
rabilia opera maiora q̄z fecerunt alij pro
phete. Bene legimus de prophetis. s. de
moyse ⁊ iosue et samuele et helizeo atq;
ysaya ꝙ facerent multa miracula. ꝫ quō
dico ꝙ per orationes dominū deum dep̄
cando et non posse proprio. quare pro-
prie loquendo ipi non faciebant miracu
la sed deus Nam deus habet illam boni
tatem ꝙ per orationes sanctarum perso
narum que deuote seruiūt ei et eius vo-
luntatem seruant facit miracula. Unde
dixit cecus vt habetur iohannis. ix. Sci
mus qr pctōres de⁹ ñ exaudit. ꝫ si q̄s dei
cultor ē ⁊ ei⁹ volūtatē facit hūc exaudit
Nota ḡ ꝙ d̄s exaudit iustos ⁊ ñ pctōres
⁊ iō qr ꝓphe ⁊ prīarche erant sci ⁊ ꝯuiebāt
deo ⁊ ei⁹ voluntatē faciebāt qñ ipsi roga
bant deū ipe exaudiebat eos q̄re dico ꝙ
null⁹ scūs vnq̄z fecit miracula ꝑ suā ptā
tem sed sol⁹ deus cui propriū est facere
miracula ꝓpria ptāte ⁊ aucte. ꝫ dñs nr̄
ihūs xp̄s sicut deus omp̄s faciebat pro-

prie miracula non ꝑ orōem qꝛ ip̄e erat
vnus deus cū prē et spūsancto. qñ em̄
dicebatur sibi. vnus ē surdus quē dice-
bat effeta. et subito aures illius aperia-
bantur. idem de alijs infirmitatibus. so
lo em̄ verbo curabat infirmitates. Ecce
ḡ drām inter xp̄m ⁊ alios ꝓphas scōs qꝛ
illi faciebant miracula ꝑ suas oratioēs.
dñs āt noster xp̄us ihūs ꝑ suū impium
Ideo dd̄ in p̄s. xlviij. Ip̄e dixit et facta
sunt ip. mā. ⁊ cre. sunt. Scias ꝙ in toto
psalterio non reꝑitur id qd̄ predictū est
nisi in duobus locis. s. in p̄s. xxxij. ⁊ ī p̄s
predicto. Sed que est rō Dico ꝙ ad de
notandū duo opa mirabilia dei. vnū fa-
ctum in creatione. aliud in reformatione
Primū ergo factū est in creatione cum
dixit. fiet firmamentū et factū est. Ver-
bo dñi celi firmati sunt. ⁊ spū oris ei⁹ ō-
nis virtus eoꝝ. Postea sciens dd̄ ꝙ in
recreatione mūdi idem debebat ꝑ suum
imperiū facere mirabilia opera Ideo ite
rum dicit Laudate dñm de celis. qm̄ ip
se dixit et fcā sunt ip̄e mandauit ⁊ creata
sunt. sol. i. ptās ecclesiastica. et luna id ē
potestas secularis. et sicut sol ab aliquo
alio non habet claritatem. sed luna habet
claritatem a sole. ita et potestas secula-
ris habet auctoritatem ab ecclesia. ecce
quia dicit sol et luna. Sequitur. Lauda
te eum celi celorum. i. virtutes sacramē-
torum ecclesie. sequitur. et aque que sup
celos sunt laudēt nomen dñi. Ecce quo
modo fecit. ip̄e dixit ⁊ facta sunt ip̄e mā
dauit et creata sunt. Ecce quomodo dd̄
erat miratus de miraculis christi Et ista
ratione iudei videntes miracula christi.
scd̄m thema propositum admirabantur
dicentes. Jam sum in materia de qua
volo predicare ꝙ dominus noster ihūs
christus bene fecit omnia declarabo nūc
per tres modos operum christi ¶ Pri
mum opus est creatio mundialis. Se-
cundum opus est gubernatio generalis
Tercium opus est redemptio humana
lis. Et de istis tribus possumus dicere
thema propositum. Admirabantur ⁊c.
Primo videamus quomodo sunt be-
neficia. Et declarabo istud per illud dic-
tum. Qualis vnusquisq; est talia dicit ⁊
operatur. Si homo est bonus et verba
et facta erunt bona. Per contrarium si
homo est malus verba et facta erunt ma
la. Item christus dicit. Ex habundātia
cordis os loquitur. Luce sexto. Bonus
autem de bono thezauro cordis sui pro-
fert bona. Mathei duodecimo. Itē iob
vicesimo. Gaudium ypocrite ad instar
puncti. Si sit aliquis religiosus vel alius
qui fingit se esse bonum et non est. per
modicum tempus poterit decipere gen
tes. sed ypocrisis vel malicia sua cito dis
cooperietur. sed si persona vadit bona i-
tentione semper crescit et multiplicatur
eius fama. ergo si bonus homo de bona
veritate facit bona opera. a fortiori de⁹
cum sit summum bonum non poterit fa
cere nisi bona opera. Item homo qui est
bonus accidentaliter facit bona opera.
multo melius igitur ille qui est bon⁹ es-
sentialiter et immense et habet infinitaꝫ
bonitateꝫ facit opera bona. Et ideo pos
sumus dicere. omnia bene fecit. Unde
sciatis ꝙ in illis diebus sex quibus crea-
uit mundū quolibet die fecit bonū Pri
mo die vidit deus ꝙ esset bonū et sic de
alijs diebus. Et concludit. Vidit deus
cuncta que fecerat et erant valde bona.
et hic notant doctores magnū secretum
sup istā epilogatōem. i. congregationeꝫ
verboꝝ Erant valde bona Et declarāt
sic. sicut in vna cithara sunt plures corde
⁊ quelibet corda per se sepata facit bo-
nū sonū concordia sonitus aūt cordarū
sonarum est valde bonus. sic et deus in
cithara id est in mundo isto multa mira-
cula fecit. et taliter ordinauit ꝙ non po-
test esse melior ordinatio. Et tamen li-
cet quelibet res de se esset valde bona.
tamen consonantia omnium erat val-

de bona si sol non haberet tantā clarita
tem nō consonaret cū alijs reb⁹. Jō d̄r
sapīe xi. Oīa in mensura ⁊ nūero ⁊ pon
dere disposuisti. sap̄. xi. Sol em̄ fcūs est
in mensura sibi debita q̄uis sit multum
magnus. Dicūt em̄ phi q̄ mīma stella-
rū est maior tota terra. Ecce quō celum
ē magnū. Jam illud mensurauit de⁹ sua
sapīa. Item terra magna ē sed et illam
mensurauit sua sapīa. idem de aqua ⁊ ali
is oībus. Item disposuit deus oīa ī nūe
ro. Item deus nūerauit oēs stellas celi
Jam scit deus q̄t dies ⁊ q̄t noctes eē in
mundo dn̄t. Item iā scit de⁹ ⁊ ab eterno
sciuit q̄t grana arene debebāt eē in mari.
Itē q̄t frondes in arborib⁹ finaliter oīa
nūerauit. Itē q̄t reges ⁊ q̄t imp̄atores
debebant eē in mūdo. et q̄t debebant ire
ad p̄adisum et q̄t viri et mulieres debe-
bant eē in mūdo. et q̄t debebant ire ad
p̄adisum et q̄t ad infernū. Nūc venit q̄-
stio. vos dicitis q̄ deus nūerauit q̄t ho-
mines et mulieres irent ad celū. et iam
sunt noīa eorū in celo scripta. iuxta illud
gaudete et exultate q̄r noīa vrā scripta
sunt in celis. Lu. x. Non op̄tet igit̄ facere
bonū q̄r scīa dei nō p̄t deficere. pone ⁊ ad
duc hic materiā predestinatōis quā īue
nies in s̄mone de p̄ destinatōe ad plenū.
Tn̄ breuiter dicendū ē. q̄ sic̄ de⁹ scit et
ab eterno sciuit q̄t hoīes deberent saluari
ita etiā scit et sciuit quib⁹ medijs ⁊ p̄ que
media. Non ergo debem⁹ omittere op̄a
bona s̄ diligēter ea īplere vt certā nrā ꝫ
faciam⁹ vocatōem ⁊ vt salutē conseq̄ va
leamus. de h̄ vide btm̄ Tho. p̄ma p̄te.
q. xxiij. de p̄ destinatōe d̄i. ⁊ etiā p̄mo scp̄
to de eadē materia. Secundo videam⁹
de operibus gubernatōis general' quō de
us gubernat oīa. Si vnus senescall⁹ gu
bernat. vnde senescalliā suā cū discretio
ne ⁊ iusticia dicit. homo iste senescallus
est sapiens. qm̄ patriā suā bene gubernat
ita est de deo Nā possum⁹ faciliter vide
re quō gubernat elementa sicut vnū tri-
pudiū. iam scitis q̄ in choreis vnus tenꝫ
manū alterius. et ille qui vadit primus
tenet seu portat vnā manū solutā ita est
de elementis. Nam quodlibet elemētū
duas habet qualitates. primo ignis est
calidus et siccus. Item aer ē calidus et
humidus. aqua frigida et humida. Itē
inquantū frigida se tenet cū terra. etc̄. ⁊
si nos vellemus facere tripudiū rotūdū
terra inquantū sicca se tenebit cū igne in
quantū ignis etiam ē siccus. Ecce ergo
quō deus gubernat oīa cū magna sapīa:
Item hodie vigebat bonū temp⁹ ⁊ cras
nō. Itē hodie mare erit impetuosum p̄p
ter venti fortunā. et forsan cras erit sua-
ue et tranquillū. Itē arbores in estate
p̄ducūt flores et fructus. in hieme vero
nō. et sic de alijs deus gubernat oīa cum
sua sapīa. Jō dd̄ inquit in p̄s. q̄ magna
sunt op̄a tua dn̄e oīa ī sapīa fecisti. possꝫ
aliquis facere vnū argumentū. frat̄ vos
dicitis q̄ de⁹ ē gub̄nator generalis qui
oīa sua sapīa gubernat videt̄ q̄ n̄ q̄r q̄li-
bet bon⁹ gub̄nator euitat mala de p̄ria
sua. ⁊ tn̄ nos videm⁹ q̄ de⁹ p̄mittit mul
ta mala. ergo videt̄ q̄ nō sit bon⁹ guber
nator. rn̄deo ⁊ dico q̄ de⁹ mala q̄ susti
net et p̄mittit in mūdo nō euitat q̄r non
congruit sue sapīe illas vitare alias de-
strueret res liberas. Nā ip̄e dedit liberū
arbitriū creaturis hūanis ⁊ n̄ cōueīt sue
sapīe p̄hibere liberū arbitriū s̄ bn̄dat cō
silia bōa. ⁊ dyo. di. n̄ ē dīne sapīe creatu
ras destruere s̄ cōs̄uare. ecce aucto. de⁹
ab īicio cōstituit hoīeꝫ ⁊ reliq̄t eū ī manū
ꝯsilij. glo. īterli. ī p̄tāte liberi arbitrij ⁊ ad
iecit illi p̄cep̄ ⁊ mādata. seq̄t̄ qd̄ placue
rit ei dabit̄ illi. ecc̄. xv. drā ē īter p̄cep̄ ⁊
mādata qm̄ p̄cepta sūt fortiora q̄ man
data q̄r mādata sūt affirmatīa veluti di
cere. sabbata scīfices. itē honora pa. t. ex
odi xx. s̄ p̄cep̄ sūt negatīa sic̄ n̄ adorabis
deos aliēos. itē n̄ assu. no. dei t. ī va. item
nō furtū facies. ista sunt p̄cepta ⁊ nullo
modo licꝫ facere cont̄ ea dicūt doctores

q̄ mādata obligāt sēp̄. sed nō in ōni casu seu nō ad sēp̄ sicut honora p̄rem tuū quoniā si pater se facit infidelē tūc filij nō tenēt̄ ip̄z honorare. nō ergo obligāt mādata in ōni casu Sed ꝯt̄ p̄cepta nullo modo est faciendū Nota tamē q̄ doctores distinguūt p̄cepta ⁊ dicūt q̄ q̄dā sūt affirmatiua q̄dā negatiua Negatiua obligāt sēp̄ ⁊ ad sēp̄ vcr̄ qr̄ p̄ma p̄cepta habēt speciale nomē qr̄ dicūt̄ mādata ido p̄t h̄ nomē p̄ceptū poni tantū ꝓ negatiuis ſm regulā topicā. ⁊ ido dicit adiecit illi p̄cepta ⁊ mādata. sequit̄ ī auc̄tate apposuit tibi de⁹ aquā ⁊ ignem ad qd̄ volueris porrige manū tuā aquā i. grām. ignem. i. pctm̄. Ad quā volueris porrige manū tuā sequitur ante hominē vita ⁊ mors quod placuerit ei dabitur illi. Nota q̄ placuerit. ⁊c̄. si quis vult saluationē habebit. si damnationez idem. tñ sunt plures mendaces circa hoc qm̄ oēs hoīes volūt vt dicunt ire ad p̄adisum. ⁊ tñ nullo modo se prep̄ant quia cū dñt sequi iter p̄adisi s. humilitatē liberalitatē castitatem patientiā caritatē abstinentiā ⁊ diligentiā. ista em̄ ꝓducunt hoīem ad salutez tñ sequūtur iter quod producit ad infernū. s. sup̄biam auariciā luxuriam. ⁊ si aliquis querit vultis vos ire ad p̄adisum diceret tā bene q̄ꝫ vos tamen falsum dicūt quia iter inferni tenēt ⁊ non p̄adisi. Itez si dicatur vsurario vl̄ raptori. quo vultis vos ire dicūt q̄ ad p̄adisum ⁊ falsum dicūt qm̄ sequūt̄ iter inferni. s. vsuram ⁊ rapinam que ducūt hoīem ad infernū Item tam oēs xp̄iani mali q̄ꝫ iudei siue sarraceni oēs dicunt q̄ volūt ire ad p̄adisum sed falsum dicūt quia iter inferni sequūtur. ⁊ sic de alijs. Ecce quare dicit scriptura ante hominez vita ⁊ mors bonū ⁊ malū. Nam dominus vellet q̄ omēs saluarētur. ⁊ ideo si nos seq̄mur iter p̄adisi saluabimur qr̄ hoc iter bonū ⁊ acceptum est coram saluatore nostro deo qui vult omēs homines saluos fieri ⁊ ad agnitionē veritatis venire. vnus est em̄ mediator dei ⁊ hoīm homo xp̄us ihūs qui dedit semetip̄m ꝓ omībus. p̄ma thi. ij. Nūc mouetur questio quia si iam scit deus q̄ eris damnat⁹ quare ergo creauit te. Dico q̄ creauit te vt saluus esses. ⁊ eris si teneas bonam vitam ⁊ continuas bonam vitam vsq̄ ī finem saluaberis. Unde debetis scire q̄ seruat in nobis deus modum quem seruat qui in domo sua habet aliquem malū hominem ⁊ proditorem. Et ideo ponamus q̄ aliquis rex dat alicui militi in domo sua existēti malo et proditori villas ⁊ castra. qui miles quanto rex sibi plura dat tanto ipse miles perseuerat magis ī proditione q̄d facit ipse rex de illo. nōne destruet eum profecto. ita deus facit q̄ꝫuis sumus mali facit nobis multa bona. vt malicia nostra auferatur fecit nos ad imaginē suā ⁊ lauit nos in baptismo vt essemus boni ⁊ mundi. ⁊c̄. finaliter si in malis p̄seuerauerimus destruet nos. de ista tñ malicia vide ad longum in sermone de predestinatione. ⁊ hoc sufficit d̄ secunda parte. ¶ Tercio videamus opera redēptōis hūane nature ⁊ h̄ duobꝫ modis d̄clarabo. p̄ma p̄s erit speculatīa respiciendo dīnitatē et̄nalē. secūda erit speculatīa sil̄ ⁊ moral̄. quo ad p̄tē primā dicūt phī ⁊ multi alij q̄re ihūs cū posset facere remissionē generalē se īcarnauit ⁊ voluit sustinere labores ⁊ passiōz maxīe cū dicat phs q̄ frustra fit p̄ plura qd̄ p̄t fieri p̄ pautiora. rñdeo q̄ isd̄ argumētū vcīt p̄ ignorātiā vl̄ p̄ īaduertentiā. ꝓ q̄ sciendū q̄ drā est inter deum et hoīem v̄tutes q̄s nos habem⁹ nō sūt essencia nostra simil̄ nec bonitas iusticia in iudice iusto īmo sūt accidēcia ⁊ sūt q̄litates aduēticie qr̄ q̄ mō ē iust⁹ forte erit post ea īiust⁹ ⁊ īiust⁹ ꝯuertit̄ qñq̄ ⁊ fit iust⁹ Itē misericordia magna v̄t⁹ est. maxīe in diuitibꝫ qui tā de boīs tp̄alibꝫ q̄ꝫ spiritualibꝫ dāt indigētibꝫ mag̃ enī v̄t⁹ ē h̄ ē q̄litas aduētitia in hoībꝫ qr̄ vna p̄sona

misericors potest effici crudelis. tñ ī deo totū est ꝯtrariū. iusticia eī in deo. est sua essencia. sua diuinitas misericordia dei ē sua eeñtia. ⁊ nō qualitas aduēticia Uñ dico sicut deus nō p̄t dimittere suā eeñtiā ita nec p̄t dimittere suā misericordiā nec iusticiā. ita dicit ap̄lus deus iust⁹ se ip̄m negare nō p̄t. ij. thi. ij. Iudex ī mūdo isto qñq̄ facit tantā iusticiā ꝙ nihil erit de misericordia. Sz ī deo simł est ⁊ cōcurrit iusticia ⁊ mīa. Pro q̄ dauid in p̄s. c. misericordiā ⁊ iusticiā cātabo tibi dñe. Auscultate ⁊ attēdite si de⁹ dixissz hoībꝫ ī̄mitto vob̄ oīa pctā vr̄a ⁊ sim⁹ amici deīceps custodiatl vos. h̄ eēt maxīa mīa. tñ vbi eēt iusticia. ⁊ si dixisset peccastis cōtra me. ego volo ꝙ oēs sitis damnati. magnus rigor iusticie hoc esset. tamen ibi esset misericordia. vnde conueniēs fuit ꝙ in redēptōe nr̄a seruaret misericordiā ⁊ iusticiā. Rigor iusticie magna fuit dare sanguinē suū preciosū pro oībꝫ. misericordia fuit ꝙ ip̄e qui nō tenebat̄ nec erat obligatus voluit soluere p̄ciū pro oībꝫ. q̄re rō quā dicunt infideles frustra fit ꝑ plura ⁊c̄. nulli⁹ est efficacie siue valoris sed ꝓuenit ex magna ignorancia qm̄ bene omnia fecit. ⁊ possumus dicere verbū thematis admirabatur dicentes bene omnia fecit. ⁊ hoc est quod dictum fuit ex ꝑte dei cōsiderando suam diuinitatē. tamē si cōsideremus ex parte nostra dico ꝙ mala ⁊ peccata in quibus nos eramus ip̄e voluit facere redemptionem Prima ꝓpter peccatū Ade ⁊ eue ip̄i fuerunt relegati de ꝑadiso terrestri in mūdum istū. sed filius dei voluit descendere ⁊ incarnare se in ventre virgīs gloriose vt ꝑ suū descensum nos ascenderemus. Et ecce qūo fuit cōueniens opus istud pro redempcōne nostra. Itē malū istius mūdi incepit in muliere sponsata. et ideo voluit deus ꝙ bonū veniret per mulierem virginē desponsatam virginē scilicet mariā. Item adam ⁊ homines si remāsissent in paradiso terrestri nullum malum neq̄ dolorem habuissent. Sed post aliquod tempus tranati ad celum. Unde de⁹ dixisset sancto michaheli fac ascendere illos in celum ⁊ propter h̄ voluit dei fili⁹ sustinere dolorem ⁊ passiones in isto mūdo, vt credentes ⁊ obediētes sibi nullum dolorem sustinerēt ī paradiso. Item per peccatum venit ignorācia in anima quoniaz ꝑm ꝙ dicit ph̄us. anima est tamq̄ tabula rasa in qua ⁊c̄. in qua in principio sue creacionis nihil erat depictum ꝓpter hoc voluit xp̄s predicare in mundo isto ⁊ dare legem euāgelicam vt nos habeamus scienciā Itē adam quādo peccauit fuit ligatus per luciferū ⁊ seductus. et ꝓpter hoc dei filius voluit ligare luciferum. Itez quia propter peccatum homines flagellabantur in inferno. Ideo voluit dei filius flagellari vt sibi credentes ⁊ obediētes a talib⁹ flagellis liberarentur. Item quia ꝑ peccatum erat damnatus ad corrupcōnem ꝓpter cōtrarietatem q̄tuor elementorū voluit filius dei iudicari coram quatuor iudicibꝫ. vt sibi credenres ⁊ obedientes liberarentur a corrupcōne ⁊ mortalitate. Item filius dei voluit coronari vt sibi credentes ⁊ obedientes reciperēt eternam glorie coronam. Item per lignum hoc est fructū ligni homīes fuerūt ꝯdemnati ad patibulum īferni. Ideo xp̄s dei filius dixit patri. pater volo in patibulo crucis leuari. vt credentes ⁊ obediētes de furca īferni liberentur finaliter omēs Sic sua sapientia deus ordinauit ꝙ nihil fuit suꝑ fluum. quare bene omnia fecit. Ideo dicit̄. ij. Machabeoꝝ secūdo. Benefaciat vobis deus. quare nos cogitantes ista magna opa possum⁹ dicere thema. Admirabantur omnes ⁊c̄.

Dm̄ca. xij. Sermo scd̄s.

Precepit eis ne cui dicerēt math̄· vij. Sermo erit

de sancto euangelio presentis dm̄ce qꝛ cōtinet multa secreta sacre scripture speculatia ⁊ moralia ⁊ habem⁹ multas bonas doctrias speculatias ⁊ morales. Salutet̄ virgo maria. Scm̄ euangeliū hodiernū declarat nobis tria opa virtuosa ⁊ miraculosa de christo.

Primū est humanalis incarnatio
Secundū diuinalis miseratio.
Terciū virtualis humiliatō

Primū allegorice seu figuralit̄. Scdm̄ tropologice seu moraliter. Terciū historice seu lrāliter. De tercio ⁊ finali loquit̄ thema. p̄cepit eis ne cui dicerēt. Et hoc fecit ex virtuali hūilitate. ¶ Dico p̄mo ꝙ euāgeliū hodiernuꝫ oñdit nob̄ de xp̄o p̄mū opus virtuosū qd̄ est hūanalis incarnari in vtero virgīs ꝓ nr̄a saluacōne Hoc oñditur in p̄ncipio euāgelij qñ d̄r Exiēs ih̄s de finib̄ tyri venit ꝑ sydonē ad mare galilee. q̄ est īter medios fines decapoleos ⁊ adducūt ei surdū ⁊ mutū et dep̄cabant̄ eū vt īponat illi manum. Dicet aliq̄s ⁊ qūo oñdit̄ hic hūana incarnatio. Dico ꝙ bñ sed subtilit̄. In incarnacōe aūt filij dei fuerūt sex misteria. scꝫ termī⁹ a q̄. via ꝑ quē venit Termī⁹ ad quē: modus ei⁹ viuēdi: Nccitas nostra Finalis vtilitas. Ista sex pūcta siue misteria subtilit̄ oñdunt̄ in p̄ncipio euāgelij. ¶ Prīo termī⁹ a q̄ oñditur cū dicit̄ exiens de finib̄ tyri. i. plasmacōis s̄m interp̄tacōem hebraycam vel creacōnis ¶ Nota p̄mū elementū q̄si fundamentū creacōis ē terra dauid. Inicio tu dñe fundasti terrā p̄s. c. j. Scdm̄ ascēdendo est aqua. Terciū aer. Quartū ignis deinde celū ꝙ a ph̄is d̄r. v. eeñcia. ⁊ sunt decē celi. Primū est lune. scdm̄ ascēdendo est mercurij. Terciū veneris. q̄rtū solis q̄ntū martis. sextū iouis. septimū saturni. Octauū celū stellatū. i. firmamētum in q̄ sunt site oēs stelle coēs. Nonū primū mobl̄e s̄m ph̄os ꝙ a theologl̄ d̄r cristallinū. b̄ celū d̄r aque q̄ sup celos sūt

Decimū celū d̄r ēpirrēū in q̄ sūt āgeli et bti vbi sunt. ix. ordies āgeloꝝ archāgeloꝝ ⁊c̄. Sup oēs āt est cathedra dei. De istl̄ finib̄ exiuit xp̄s veniens ad hūanā incarnacōeꝫ ī vteꝝ v̄ginis nō de celo lune nec mercurij ⁊c̄. b̄ de finib̄ tyri. scꝫ creacōis de finib̄ āgeloꝝ. De b̄ ꝓphat̄ dauid ⁊ salmō fili⁹ ei⁹. dauid dicit A sumo celo egressio ei⁹ ⁊c̄. p̄s. xviij. Dicat̄ ꝯ iudeos q̄ b̄ exponunt de sole ⁊c̄. Itez salmō dixit. ꝓcul ⁊ de vltīs finib̄ p̄ciuꝫ ei⁹. s. nr̄e redēpcōis. Scdo videa⁹ viā ꝑ quā venit qꝛ dicit euāgeliū ꝙ venit ꝑ sydonē. i. tacentē vl̄ s̄m īterp̄tacōeꝫ hebraycā taciturnitatē Ecce v̄go maria q̄ fuit tacēs. bernard⁹. virgo regia ip̄a est via ꝑ quā saluator venit ad nos. Taciturna fuit. qꝛ licet libent̄ audiret v̄ba bona scā raro tū loq̄bat̄ Jō hēbat ꝑuū os. vtꝫ ī veronica quā depixit btūs lucas Jō lu. .ij. Maria āt ꝯseruabat oīa v̄ba h̄ cōferēs ī corde suo. Bonū signū est ī muliere taciturnitas. Et malū signū est loq̄citas. Terci⁹ t̄mī⁹ ad quē venit oñdit̄ cuꝫ d̄r ad mare galilee. i. rota volubil̄ s̄m īterp̄tacōem hebraycam. Ecce via p̄ñs amara qꝛ s̄m boeciū multl̄ amaritudib̄ est resp̄sa q̄ rotat̄ ⁊ voluit̄ ꝑ q̄tuor āni tp̄a s̄m cursū solis. de q̄ p̄t ītelligi illud ezech̄. x. Ecce apparuit rota vna. s. p̄ñs vita. xp̄s nō venit ad regnandū in b̄ mundo. Ymo dixit corā pylato: regnū meū nō est de b̄ mūdo. nec venit ministrari. sꝫ ministrare math̄. xxvij. Ad illū t̄minū ad quē. s. p̄ñtē vitā. venit xp̄s ad sustinēduꝫ amaritudīes. auct̄s. et sūt v̄ba xp̄i hoīs ad deū prēm. dñe si sic viuit̄. s. ī b̄ mūdo s̄m tuā ordīacōem. ⁊ talib̄. s. iudeis vicios̄ vita sp̄ūs mei corripies me. s. ī passione. ysa. liij. ꝓpter zel⁹ ꝓpl̄i mei ꝑcussi eū etc̄. et viuificab̄ me. s. ī resurrectōe gl̄osa Ecce ī pace amaritudo mea amarissima Nō xp̄s sustinuit tres amaritudines in hac vita. Prima fuit amara. Secunda fuit amarior Tercia fuit amarissima.

Prima fuit abstinenciaꝝ ieiunioꝝ vigiliaꝝ ⁊ laboꝝ. qꝛ cũ nõ esset nisi. xxx. ãnorũ extimabat̃. l. annoꝝ vt pꝫ Joh. viij.
¶ Scda fuit amarioꝛ scꝫ ꝑsecutõ dura iudeoꝝ. q̃ oĩa dicta ⁊ facta xp̃i calũniabant̃ ⁊ ĩ malũ ĩterp̃tabãt̃. ⁊ sua miracula demonibꝫ attribuebãt ista amaritudo tangebat coꝛ eius. ex eoꝝ damnacõne
Tercia fuit amarissima scꝫ ei⁹ captio ligatio flagellatio moꝛs ⁊ passio ⁊c̃.
¶ Quarto videndũ est de suo mõ viuẽdi cũ dicit̃ Inter medios fines decapoleos. a deca ꝙ est decẽ ⁊ polis ciuitas. s. ꝓuincia decẽ ciuitatũ. et significat p̃cepta decalagi q̃ sunt quasi decẽ ciuitates fideles ĩ paucis abudãcia ⁊ securitate ꝯsistentes. Euge serue bone ⁊ fidelis qꝛ ĩ modico fuisti fidelis eris in ptãte habẽs sup̃ decẽ ciuitates Lu. xix. Int̃ istas medios vixit xp̃s. qꝛ in medio ꝯsistit virt⁹
Nolite putare qm̃ veni soluere legẽ aut ꝓphas. ñ veni soluere ꝫ adĩplere. math̃. v. Diceret aliq̃s ⁊ est argumẽtum iudeoꝝ. exq̃ xp̃s seruauit legẽ. q̃re nos non seruam⁹. Sed istud argumentũ ꝓcedit ex ignorãcia. ymo dico ꝙ exq̃ xp̃s seruauit legem nos nõ debem⁹ seruare. Qꝛ sicut voluit suspendi in ligno crucis. ne aliquis sibi credens ⁊ obediẽs suspendat̃ in furca ĩferni. Ita voluit ꝫuare legẽ moysi ⁊ eã ꝯplere ⁊ eidẽ finem dare ne nos eã seruarem⁹ Jdo apl's. Finis eĩ legis xp̃s est ad iusticiã om̃i credenti ad Ro. x.
¶ Quĩto videnda est nc̃citas q̃ erat ex ꝑte nrã que oñdit̃ cũ dꝛ Et adducũt ei surdũ ⁊ mutũ. Nã ꝫm bedã. Homo audiẽdo verba autiq̃ serpẽtis surd⁹ ẽ ⁊ cecus ⁊ mutus ad laudandũ deũ. Surditas aũt p̃uat hoĩem a fide q̃ nõ potest haberi nisi ꝑ auditũ. Fides est ex auditu ad Ro. x. Et qꝛ mut⁹ nõ poterat creatorem suũ laudare Jdo de surdis ⁊ mutis dicit dauid. Aures hñt ⁊ nõ audiẽt neq̃ em̃ est spũs scꝫ laudis in oꝛe ĩpoꝛuꝫ ps. c. xxxiiij. Sexta final' vtilitas cum dꝛ Et dep̃cabat̃ eũ vt ĩponat illis manum scꝫ opatio salutaris. q̃si em̃ quĩq̃ digiti sunt Euãgelica p̃dicatio. virtuosa conuersatio. doloꝛosa passio. gloꝛiosa resurrectio. ⁊ miraculosa ascẽsio. dauid. Fiat man⁹ tua vt saluet me. p̃s. cẽtesiõ. xviij.
¶ Dico tercio ꝙ euãgeliũ hodiernum oñdit de xp̃o aliud opus virtuosuꝫ qd̃ ẽ diuinalis miseracio qua motus fuit ad curandũ surdum ⁊ mutum cũ dꝛ Et ap p̃hendens eũ de turba seoꝛsũ vsq̃ loquebat̃ recte. Septem ceremonias ꝫuauit xp̃s curãdo illum ĩfirmũ. que sũt nc̃cie ĩ curacõe cuiuslibet ĩfirmi ex pctõ moꝛtali
¶ Prima ibi. Et apprehendẽs eũ. Ecce coꝛdis cõtricio. per quã hõ liberatur a dyaboli capcõe. ⁊ apprehendit̃ a xp̃o et ligat̃ cathena gr̃e. Ista captio est bñdicta apl's. Sequoꝛ si qũo ꝯphendã ⁊ ĩ q̃ ꝯphensus sum a xp̃o ihu. ad philipp. iij.
Secũda ibi de turba seoꝛsum. Ecce p̃ue societatis dimissio q̃ innuit̃ in hoc qꝛ xp̃s nõ voluit eũ curare int̃ gentes. sed ext̃ Poeta q̃ nocitura renes. q̃uis sint cara reliq̃. Tercio misit digitos suos in auriculas eius Ecce de obediẽdo p̃ceptl ꝓpositio. Rõ quia sicut sũt digiti. x. ĩ manibꝫ sic sunt decem pꝛecepta ad meritorie opandũ ad om̃ia opa meritoꝛia pñt reduci Om̃ia que locut⁹ est dñs faciemus ⁊ erimus obedientes Exod̃. xxiiij.
Quarta ibi expuens tetigit linguã eius Ecce oꝛis cõfessio necessaria. quia sicut expuens purificat stomachum Ita cõfitens purificat aĩam ab omnibꝫ maculis culpe. Si ꝯfiteam̃ peccata nrã fidelis et iust⁹ est deus vt remittat nobis peccata nr̃a ⁊ emundet nos ab omni iniq̃tate. j. Jo. j. Sꝫ q̃re xp̃s p̃mo expuit ⁊ p⁹ tetigit lĩguã ei⁹. Rñdeo ꝙ h̃ fecit ac si diceret xp̃s. Si ego fui cõfessus ⁊ tu etiã debes ꝯfiteri Nõ h̃ ꝙ xp̃s bis fuit ꝯfess⁹ in vita ista non de peccatis suis. Quia nullũ peccatũ habuit vnq̃. sed cõfitebat̃ ꝓpl'i pctã ac si eẽnt pctã sua ꝓpꝛia in p̃s.

Saluuū me fac deus vbi dauid loq̄bat̄ in ꝑsona xp̄i dicēs. Deus tu scis īsipien ciā meā ⁊ delicta mea. Nota ꝙ peccata ꝓpria ꝓpli dicit sua. a te nō sunt abscondi ta. glosa dat hāc silitudinē ac si man⁹ vl̄ pes fecerit alicui offensam. ⁊ caput siue os peteret veniā q̄ nō fecerūr offensaꝫ Sed hoc dicit ꝓpter cōiunctionē mēbro rū ⁊ capitis. ita etiā ⁊ nos sum⁹ mēbra et xp̄s caput ad Ro. xij. Mēbra fece rūt offensas ⁊ pctā. ⁊ xp̄s pctā mēbro rū dicit esse sua. Secūdo fuit cōfessus ī morte in lecto crucis qñ dixit. hely. hely. id est deus meus ⁊c̄. seq̄tur longe a sa lute mea verba delictoꝝ. qꝛ ergo primo ip̄e fuit cōfessus. ideo ⁊ tu cōfitere pctā tua. Quīta ibi suspiciēs in celum. Ecce attenta orō q̄ꝫ post cōfessionē homo de bet recipe iuxta illud. Fili peccasti ne ad dicias iteꝝ. sed de p̄stinis dep̄care vt ti bi dimittantur eccs. xxi. Sexta ibi inge muit. Ecce pn̄ialis oneris susceptio Si cut aīal ex onere īgemescit ita corp⁹ ex onere pn̄ie. Ido dicit dauid in persona penitētis. Afflictus sum ⁊ humiliatus sum nimis rugiebā a gemitu cordis mei p̄s. xxxvij. Septima ibi. Effeta ꝙ ē ad apire. Ecce iniuriaꝝ remissio. ꝑ cordis apicionē. ⁊ debitoꝝ restitucio. ꝑ sinistre apicōem. Elēosinaꝝ q̄ꝫ largicio ꝑ dex tre apicōem. Etiā os est apiendum ad eucharistie coīonem ⁊ sic curat̄ homo a spūali īfirmitate ⁊ ideo sequit̄. Et stati apte sunt aures eius. ⁊ solutū est vincu lum lingue ei⁹ ⁊ loq̄bat̄ recte. ¶ Dico tertio ꝙ ostendit scm̄ euāgeliuꝫ de xp̄o virtualem hūiliacōnem. cū dicit p̄cepit eis ne cui dicerent vsqꝫ et mutos loqui. Questio ē hic qꝛ dicit text⁹ p̄cepit eis ne cui dicerent. ⁊ post dicit quāto āt eis magis p̄cipiebat tanto magis plus pre dicabant ¶ Est questio si illi peccabant vel nō. Et videtur ꝙ peccabāt. qꝛ facie bāt contra mādata xp̄i. Huic questioni Respōdet sctūs thomas ꝙ nō peccabāt qꝛ nō faciebāt ꝯtra xp̄i mādatū quādo eni xp̄s p̄cepit eis ne cui dicerēt hoc di xit tali gestu ⁊ modo ꝙ īnuebat ꝙ no lebat vanā gloriā ⁊ ex alia ꝑte īflāma bat corda illoꝝ vt miracula publicarēt ad dei laudē ⁊ honorē. in hoc ostenditur ꝑfecta humilitas. q̄ habet duo. p̄mo fu gere vanā gloriā ⁊ vitare de bonis opi bꝫ mathei. vj. Attendite ne iusticiā ves tram faciatis corā hominibus vt videa mini. alioq̄n mercedē nō habetis apud patrem vestrū q̄ in celis est Nota ꝙ va na gloria siue gloria mūdi potest esse in bonis opibꝫ tripliciter Primo velud domina Secūdo velud socia Tercio ve lud ācila. p̄mo mō est pctm̄ mortale. se cūdo mō ē veniale. tercō ē meritū. Pri mo modo vl̄ vt domina est vana gloria qñ quicq̄d ꝑsona facit hoc facit ꝓpter va nā gloriā mūdi vt videat̄ laudet̄ repu tet̄ ⁊c̄: tūc opa illa sunt vt pulchra po ma ꝫ intus est ꝟmis inanis glorie ⁊ tūc est pctm̄ mortale. ꝓpter hoc dicit atten dite ⁊c̄ ¶. Secūdo est velud socia qñ homo incipit op⁹ bonū sācta ⁊ bona in tentione vt ꝑmonem vel aliud sed post venit vana gloria cogitādo O modo di cet̄ ꝙ tues bon⁹ vel aptus ⁊c̄ tūc est vt socia qꝛ associata est opi bono. tunc nō est pctm̄ mortale sed veniale. Nota de beato bernhardo q̄ in tēpore suo erat de maioribꝫ mūdi p̄dicatoribꝫ ⁊ cum se mel p̄dicaret sācta ⁊ bona intentōe pro honore dei ⁊ saluatione animaꝝ ⁊ decla rando illa magna secrēta scripture ꝯuer teret multos. vēit ad eū vana gl̄a cogita uit dimittere ꝑmonem ꝫ non fecit: Sꝫ respondit vane glorie dicens. nec ꝓ te ī cepi nec ꝓ te desistā ¶ Tetio velud an cilla ⁊ tunc non solū nō est pctm̄ morta le nec veniale. ꝫ meritoria. qꝛ ē ꝑfectōis apostolice qñ p̄lat⁹ ep̄⁹ vl̄ p̄dicator ap petit bonā famā vti sua p̄dicatio faciat fructū. qꝛ si reputat̄ ribald⁹ ei⁹ doctrina nullū furctū faciet. Sꝫ sicut miles q̄ ha

bet militare querit bona arma ⁊ instrumenta. Ita instrumenta p̄dicationis sūt bona fama. sancta vita bona scīa. Jō Gregori⁹. sancti p̄dicatores laudari appetūt vt reuerenci⁹ audiant̄. Reuerent̄ audire desiderant. vt maiorez fructū faciāt. Talis vana gl'a est ancilla. qr cuius vita despicit̄ restat vt eius p̄dicacō ꝯtemnatur. Jō xp̄s Math. v. Sic luceat lux vestra corā homib⁹ vt videātur opa vestra bona. ⁊ glorificēt patrez vr̄m q̄ in cel' est. Sz sicut cādela extinguit̄ modico vento. ita p̄sona p̄ue spūalitatis modico vēto inanis gl'e. Sz sicut magnus ignis nō extinguit̄ vento ymmo magis accendit̄. Ita p̄sona multū spūalis. Jō dicit xp̄us. Sic luceat lux vestra ⁊c̄. ¶ Scdm qd̄ hz vera humilitas ⁊ p̄fecta est ꝙ bona opa fiāt in laudez dei. Ideo xp̄s instigabat illos inuisibiliter vt publicarēt miraculū in laudē dei ⁊ honorē Deo grās.

¶ Dnica. xiij. Sermo primus

Hoc fac et viues. Habet̄ v̄buz istud originaliter Lu. x. ca. ⁊ recitatū est stati in euāgelio hodierno. Sermo noster erit de scō euāgelio hodierno. Si placet deo habebim⁹ multas bonas doctrīas p̄ nostra instructōe. defectuū correctōe. ⁊ aīaꝝ ꝯsolacōe. Salutet̄ virgo Maria ⁊c̄. In sctō euāgelio hodierno xp̄c ostendit nob̄ tria multū nc̄cia ad saluacōnez nostrā scz

¶ Primū cognicō de veritate diuinali.
¶ Scdm dilectō de caritate integrali
¶ Terciū opacō de pietate fraternali.

Sine hijs trib⁹ nullus p̄t saluari ⁊ de q̄libet istoꝝ dicit thcā. Hoc fac ⁊ viues eternal'r in paradiso. ¶ Dico prīo ꝙ xp̄c ondit ꝙ habeam⁹ in hac vita cognicōez de veritate diuinali vt ꝯgnoscam⁹ deū sine errore ⁊ falsa opīone. qr alias homo qñ vadit in alio mūdo nō ꝯgnoscit̄ a d̄o Amē dico vob̄ nescio vos. scz noticia appbacōis. Math. xxv. Et dicūt. o dñe ego suz religiosus. ego cleric⁹ vel layc⁹ de tali ciuitate. Amē dico vob̄ ⁊c̄. Et cōcordat apl's di. Oīs qui ignorat ignorabitur. prīa ad Coꝝ. xiiij. qr g̃ ista cognicō de v̄itate ē ita nc̄cia nob̄ ad sciendū in hoc mūdo. Jō xp̄us eā nob̄ ondit in prīcipio euāgelij dicens. Beati oculi q̄ vident q̄ vos videt'. Mathe⁹ addit. ⁊ beate aures que audiūt que vos auditis Math. xiij. Dico vob̄ ꝙ multi ꝓphe et reges. matheus addit ⁊ iusti voluer̄t videre q̄ vos videt'. ⁊ audire q̄ vos auditis ⁊ nō audierūt. ymmo cū illo desiderio decesserūt. Nō credatis ꝙ loq̄ret̄ solū de visione corpali. qr iudei eciā videbāt p̄ñciam xp̄i corpalez tñ non erāt beati s̄ re ꝓbati. Sed apl'i ⁊ discipuli xp̄i erāt beati q̄ extra habebāt p̄ñtiaz xp̄i corporalez. ⁊ intus oculis aīe videbāt xp̄i diuinitatē ⁊ ista visio faciebat eos btōs Itē de auditu qr eciā iudei audiebāt v̄ba eius corpaliter s̄ nō obediencialit̄ vt apl'i ⁊c̄. Dico eni vob̄ ꝙ multi ꝓphe vt moyses. Isayas Jeremias. ⁊ multi reges vt dauid ⁊c̄. Qr exq̄ deus p̄r misit filiū suuz incarnandū. beati p̄res ita ardēter desiderabāt eū vide ⁊ audire. ꝙ moriebātur desiderio di. O q̄le tp̄s erit illud qñ deus incarnatus ibit p̄ terraz. et p̄dicabit illa secreta celestia Dicebat thobias de se. Beatus ero si fuerīt reliq̄e seminis mei ad videndū claritatē iherl'm. Thob. xiij. Alij s̄m ꝙ tāgit Ambrosi⁹ dicebāt qñ veniet. qñ nascet̄. qñ apparebit. putasne videbo. putasne durabo. putas ne hic me inueniet illa natiuitas. O si oculi mei videbūt qd̄ credo in scripturis dei. Sz apl'i videbāt euz. stabāt cū eo. comedebāt. bibebāt cū eo. ⁊ ambulabāt cū eo. Jō dicebat eis. Beati ocu-

li qui videt q̄ vos ꝛc̄. q̄ videbāt eū nō
solū oculis corpis ꝫ aīe. s. credendo. obe
diendo. ꝛ audiebāt eū non solū auribꝫ
corpalibꝫ ꝫ aīe. Si bene attendistis. xp̄c
ponit duos modos cognicōis de ꝟitate
diuinali. Prīo scz videndo. Scd̄o scz
audiēdo. qꝛ aliter non p̄t haberi. Jō ad
cognoscendū deū summe sūt nccij visus
et auditus. ex visu enī siue audiēcia natu
rali rōe possumus scire illa q̄ ꝑtinēt ad v
nitatē dei. Hoc eciā ph̄ij ostenderēt cla
re dicē. ꝙ est vnus deus. vnꝰ princeps
vna prīa cā. vnus p̄mus motor. hoc eci
am q̄libet intellectu vigens p̄t videre ꝛ
scire. qꝛ sicut ille qui intrat palaciū ꝛ op
time ordinatū ꝛ gubernatū q̄ꝫtuncūz sit
rudis statiz cognoscit sine hoc qd̄ dicatur
sibi ꝙ magnus dn̄s ꝛ potens est q̄ illud
palaciū fecit ordīauit gubernat ꝛ regit.
Ita de palacō hꝰ mundi ꝛ eius ordina
cōe ꝛ gubernacōe potes cogitare ꝛ vide
re ꝙ magnus dn̄s ꝛ potēs est q̄ ip̄m fe
cit qꝛ nihil fit a seip̄o ꝛ ille est deus. I
sto mō antiq̄ qui nōduz habebāt libros
mgr̄os nec p̄dicatores cognoscebāt deū
videndo mūduz ꝛc̄. Istā deductōnez
facit ap̄lus dicēs. Inuisibilia dei a crea
tura mūdi ꝑ ea que facta sunt intellecta
cōspiciūtur. sempiterna quoqꝫ eius ꝟtꝰ
et diuinitas ita vt sunt inexcusabiles. ad
Ro. j. Inuisibilia dei sunt attributa di
uina scz eternitas. omīpotencia. sapien
cia. excellencia. ꝛ hmōi que ꝑtinēt ad v
nitatē essencie. Itez ex visu scitur ꝛ ꝯg
noscit̄ ꝙ quilibet dn̄s sapiens ꝛ potens
bonus ꝛ iustus dat retribucōez suis ser
uitoribꝫ bonos remunerando ꝛ malos
puniēdo. hoc igit̄ intellectu naturali pos
sumus ꝯgnoscere ꝙ ꝑsona q̄ viuit ꝛ ser
uat dei p̄cepta a deo habebit remunerati
onē. q̄ autē male viuit a deo habebit pu
nicōez. Isti duo articuli scz ꝙ deus est
oīm creator. Scd̄o ꝙ est bonoꝝ ꝛ ma
loꝝ retributor fuerēt sꝑ necessarij ad cre

dendū exp̄sse vt dicūt sancti doctores.
qꝛ ad oculū p̄nt videre rōnabiles. Auc̄
tas. Sine fide impossibile ē quenq̄ pla
cere deo. credere enī oportz accedentez
ad deū. qꝛ est ꝛ ꝙ inq̄rentibꝫ se remune
rator sit. ad Heb. xi. ¶ Secūdo ex audi
tu cognoscūtur secreta misteria fidei ca
tholice qꝛ ad ea non sufficit visus corpa
lis nec intellectualis. Jō ph̄ij nescierūt
ea. qꝛ nec oculis nec argumētis nec rō
nibꝫ p̄nt cognosci nec cōprehendi. Mō
ex quo xp̄us nob̄ eā reuelauit facimꝰ rō
nes. argumēta de trinitate. de incarnacōe
de morte ꝛ passione. de sacramēto altaris
Sz nisi deus reuelassz modicū valerēt
argumēta ꝛ rōnes. qꝛ hec misteria nō ex
visu nec argumētis hn̄tur. Sed ex sola
audientia. ꝟbi gracia. Quilibet xp̄ianus
tenet istā ꝟitatez in corde suo ꝙ xp̄s de
us est tres ꝑsone. pater ꝛ filius. ꝛ sp̄us
sanctus. Ista veritas nō ꝑ oculos. nec ꝑ
adoratū. nec ꝑ nares. nec ꝑ tactū intra
uit. ꝫ ꝑ aures qꝛ audiuistis p̄dicare illd̄.
Tres sunt q̄ testimoniū dant in celo pa
ter. verbū. ꝛ sp̄us sanctꝰ. ꝛ hij tres vnū
sunt. prīa Joh̄is. v. Hic similitudinē de
vno sole. Itē idez dicendū est de incar
nacōne filij dei quā quilibet xp̄ianus cre
dit firmiter. Et ꝙ in illa huānitate pas
sus est. mortuus ꝛ sepultus. ꝛ resurrex
it tercia die. Et ascendit in celū fide tene
mus. Nā iste veritates ꝑ audienciā illi
us ꝟbi Qui cū in forma dei esset ꝛc̄. ad
Philippen. ij. intrauerūt in corde. Itez
de altaris sacramēto non sufficit visus.
qꝛ nō videt̄ a nobis ibi. Nec sufficit gu
stus siue tactus. sed ꝑ auditū illius ꝟbi
xp̄i. Caro mea vere est cibꝫ. ꝛ sanguis
meus vere est potus. Joh̄. vi. Illa veri
tas intrauit in cor nostrū. Caro illa xp̄i
nō est mortua ꝫ viua. Ergo ibi est sang
uis ꝛ anima ꝛ diuinitas. Idez eciā po
test dici de alijs articulis ꝛ secretis fidei
Jō ap̄lus. Fides est ex auditu. auditus

autē ꝑ verbū dei. Ad roma. x. Moraliť habemus hic doctrinā si ad nostrā salua cōez taz necessaria est cognicō dei ꝑ visuz ⁊ auditū. qđ peccatū est illoꝝ q̄ non soluz nō audiūt verbū dei. ymmo nō permittūt ꝙ aliq̄ alij audiāt. ¶ Nota coñ illos q̄ vadūt tumultuose in circuitu ecclesie respiciēdo mulieres ⁊ turbādo sermonē. O dānati filij peccati ⁊ damnati prēs q̄ congregauerūt ꝓ talibꝫ. Auisenť prēs ne damnenť ꝓ filijs. ¶ Notate quō fecit dñs carthusie q̄ soluz dimisit centū florenos filijs qñ renūciauit seculo ⁊c̄. Dicať quō que mala fiūt ī ecclesia sunt maxīa pctā. qꝛ qđ alibi posset fieri v̄tuose ⁊ vsus mr̄ionij ibi esset maximū peccatuz. q̄ꝫtomagis illa que de se sunt pctā in omni loco vt q̄ viderit mulierē ad cōcupiscendū ⁊c̄. in eccīa est maius pctm̄ ymmo sacrilegiū. Jō dicit scriptura. In terra scōꝝ scz ecclesia ad sācta opa dedicata iniq̄ gessit. ⁊ non videbat glam dni Isa. xxvi. Jō precepit deꝰ antiq̄tus di. Sabbata mea custodite ⁊ sāctuariū meū metuite. Leuiti. xix. ꝓpter ꝫ in introytu eccīaꝝ ponit̄ aqua benedicta ne a peccatis ꝯprehendatur homo. ⁊ illi intrant ad respiciendū mulieres. ad ridēdum ⁊ eas ꝑturbandū. Non sic dauid qñ intrabat templuz dnī dicebat. Ego autē in multitudine mīe tue introibo in domū tuaz. adorabo ad templū scm̄ tuum in timore tuo. ¶ Dico scđo ꝙ in scō euāgelio hodierno de ista domica ostēditur dilectō de caritate integrali. Non sufficit ꝯgnicō de veritate diuinali que in intellectu ꝯsistit. ꝫ adhuc necessaria est dilectō de caritate ītegrali. q̄ consistit ī volūtate scz diligere deū sup oīa ⁊ ꝓximū sicut seip̄m. Ista est dilectō caritatl integre. hoc āt ostendit̄ cū dicit. Ecce q̄dam legisperitus surrexit vꝫ hoc Fac ⁊ viues qđ est theā. Cū autē xp̄us diceret apl'is et discipulis. Beati oculi ⁊c̄. Quidā doctor volens temptare Jh̄m vt haberet vanā gl'am. cogitās ꝯfundere xp̄m credens ꝙ fuissz faber lignarius ⁊ nunq̄ꝫ didicisset. ꝓposuit sibi subtilē questionē dicēs. Quid faciendo vitā eternā possidebo. quasi vellet dicere. Vos dicitl ꝙ visus ⁊ auditus sūt necessarij ad saluacōz et nunq̄t requirit̄ aliud. Rñt xp̄s. In lege q̄d scriptū est. quō legis. Et ille. Diliges dñm deū tuuz ex toto corde tuo. ⁊ ex tota aīa tua. ⁊ ex omnibꝫ viribꝫ tuis ⁊ ex omni mēte tua. Dixitq̄ꝫ illi Jh̄s. Recte iudicasti. hoc fac ⁊ viues. Quatuor mōs ponit in dilectōe dei scz diligere dominū deuz ex toto corde. Itez ex tota anima. Itē ex omnibꝫ viribꝫ. Itez ex tota mente qđ idez est ꝙ summe ⁊ sup omnia diligere debes deū. acsi diceret. tu potes diligere patrē ⁊ matrē ⁊ sororem ⁊ fratrē. ꝫ magis deū. Tu potes diligere vxorē ⁊ filios ꝫ plus deū Jō xp̄s. Qui amat patrē ⁊ matrē plus q̄ꝫ me. non est me dignus. ⁊ q̄ amat filiū vel filiā sup me nō est me dignus. Math. x. Amor dei debet esse sicut oleū sup aquā in lampade cordis. Amor creaturaꝝ debet eē vt aqua frigida sub oleo amoris dei. modo si aliq̄s interrogaret̄ si diligit deū sup omīa. Rñderet ꝙ sic. Sz ad ꝓbā. si dicitis veꝝ vel falsuz. qꝛ dicit Greg⁹. ꝙ ꝓbacō dilectōis exhibicō est opis. verbi grā. Si vos vel filius habetl aliquā infirmitatē ⁊ velletis curari ⁊ đr vob vadatis ad talē bonū hoīez qui est admin⁹ sortilegus vel cōiurator. Et deus vobis p̄cipit ꝙ pro nulla re mūdi accedatl ad illū. q̄d facietis. Si vadatis ad eū patz ꝙ plus diligitis filiū q̄ꝫ deuz. Idē si perdidistis aliq̄d. sic ꝓbatur dilectō dei. Si vos rñderetis. Ego diligo filiū meū. ꝫ magis diligo deū. qꝛ ꝓ filio meo nō facerem cōtra preceptū eius. Idem de re ꝑdita. Idē de conpatre seu amico capto. caueatis ꝙ ꝓ nullo iuretis falsuz nec eē

ꝓ patre. ymmo nec ꝓ ꝑsona ꝓpria. Itez
deus ꝑcipit ꝙ festa colãtur ⁊ sanctificẽ
tur di. Memẽto vt diẽ sabbati. i. q̃etis
sanctifices. Exo. xx. Eccĩa declarat ꝙ fe
stũ sanctificare est in quolibet festo audi
re missaz. sermonẽ. ⁊ officia diuina. No
ta cõtra viduas q̃ post mortẽ viri sunt ĩ
domo ꝑ annũ ꝙ nõ vadunt ad ecclesiaz
Vidua bene dz abstinere ne vadat ad e
pulas nec ad nupcias sed ire ad eccĩam
debet alias videt̃ q̃si vindicta. q̃si dicat.
qꝛ vos deus interimistis virũ meũ non
intrabo domũ vestrã. Dicat̃ eciã contra
illã consuetudinẽ de puellis nõ euntibꝫ
ad eccĩam. Et vultis ꝙ sint iudee qꝛ ni
si amoꝛ ⁊ deuocõ refrenet mulierez als
⁊c̃. Quid enĩ ipẽ faciũt in domo mõ cũ
sclauis est ancillis mõ hñt oportunitatẽ
etc̃. Ideo sunt multe in mũdo que añ
q̃ꝫ veniãt ad nupcias peperierũt bis vel
ter. ⁊c̃. Recordemĩ de ꝟbo apl̃i dicen
tis. Prẽs nolite ad iracũdiaz sp̃ dei ꝓ
uocare filios vestros. Sz educate illos
in disciplinã ⁊ correctõez dñi. ad Ephe
vi. Disciplina sig̃t missaz que rep̃sentat
xp̃i passionẽ in qua xp̃s fuit disciplinatꝰ
Correctõ sig̃t predicacõez ꝑ quã pecca
ta corrigũtur. De dilectõe ãt ꝓximi di
cit Johes Carissimi nõ diligamus ꝟbo
neq̃ lingua sup̃ tm̃. s̃ ope ⁊ veritate. pri
ma Joh. iij. Qꝛ sicut q̃libet vult bonuz
ꝓ se ⁊ vitat malũ. Ita eciã ⁊c̃. ¶ No
ta aliq̃d cõtra decepcões que fiunt ꝯclu
dendo ꝑ illud apl̃i. Dũ tp̃s habemꝰ ope
remur bonũ ad om̃es maxĩe autẽ ad do
mesticos fidei. Ad gal̃. vi. ¶ Dico tercõ
ꝙ ostendit̃ in scõ euãgelio opacõ de pie
tate fraternali. Vñ sciẽdũ ꝙ postq̃ꝫ xp̃c
dixit illi doctori Recte rñdisti. Ille sup̃
biuit. qꝛ talis est ꝯdicõ vane gloriantiũ
q̃n laudãtur. ⁊ volẽs se ostendere volu
it replicare ⁊ dixit xp̃o. Quis ẽ meꝰ ꝓxi
mus. ¶ Notate hic quõ erat opinio iu
deoꝝ ⁊ eciã forte nũc sunt illius opinio
nis ꝙ ꝓximus iudei est solum iudeus ⁊
nõ alij. Sz xp̃s ꝓbauit sibi oppositũ et
fecit sibi ꝯcedere ore ꝓprio ꝙ infidelis ⁊
nõ iudeus erat ꝓximus iudei. ⁊ nõ solũ
iudeus q̃n ille doctoꝛ dixit q̃s est meus
ꝓximꝰ. Suspiciẽs Jhesus in celũ ⁊ dix
it. Quidã homo descendebat ⁊c̃. ¶ No
ta parabolam. Desertũ est illud in quo
xp̃us fecit quadragesimã ꝙ hebrayce di
citur abdom. i. sanguonos. qꝛ in eo latro
nes multos homines occidebãt. Quis
hoꝝ triũ videt̃ proximus fuisse illi. Re
spondit doctoꝛ ille. Qui fecit misericoꝛ
diã in illum. Ecce quõ vicit euz ex ore
ꝓprio. ¶ Nota ꝙ illi sũt ꝓximi ad quos
potest extendi beneficiũ misericordie ⁊ pi
etatis. Beati sunt ꝓximi nostri. qꝛ bene
ficiũ nostrũ extenditur ad eos. qꝛ quãdo
facimus pn̄iam ipsi gaudent vltra gau
dium essenciale. Gaudiũ est in celo sup̃
vno peccatoꝛee penitenciã agente. Luce
xv. Et beneficiũ eoꝝ extendit̃ ad nos. ip
si orãt ꝓ nobis. Illi eciã de purgatorio
sunt ꝓximi nostri. qꝛ beneficiũ nostruz
quod facimus pro eis extenditur ad eos
sed non extenditur ad illos de inferno. I
stam regulã dedit xp̃us. Sed om̃is ad
quẽ potest extendi beneficiũ misericordie
et pietatis actiue vel passiue dicit̃ noster
ꝓximus. Ecce qualiter xp̃us vicit eum.
Hic dico ego ꝙ ostenditur opacõ de pi
etate fraternali. Quãdo xp̃us voluit re
spondere doctori querẽti. Quis est me
us ꝓximus xp̃us suspexit in celuz ad de
notanduz secreta que tangũtur in respon
sione xp̃i qua dixit. Homo quidã descẽ
debat de deserto ⁊ veĩt yericho ⁊c̃. Iste
homo est ille qui de hac vita. s. corporali
ad mortem transit. ⁊ incidit inter latro
nes. Quia in morte cuiuslibet hominis
veniunt latrones id est demones inferni
Virgo autem Maria obtinuit pro gra
cia singulari ne venirent in morte sua.
Quod autẽ veniãt demones in morte.

Auctas. Sūt spūs qui ad vindictā creati sunt. ⁊ in furore suo ꝯfirmauerūt tormenta sua ⁊ in tpe ꝯsumacōis effundēt vtutē Ecci. xxxix. Itē alia auctas dauid Inhabitabūt sup̄ demoēs ī camera abscondita qꝛ inuisibiles sunt exn̄tibꝫ in camera. ip̄i calcaneū meū. i. finez obseruabūt. Et spoliauerūt euz. qꝛ ꝑ mortē dimittūtur oīa bona tpalia. Semiuiuo relicto. qꝛ in morte ꝑdit homo vitā corporalem ⁊ solū restat vita aīe in purgatorio torquēde. Quid ḡ ē a nobis fiendū. ꝓfecto debem⁹ cauere ne sim⁹ crudeles vt sacerdos ⁊ leuita iudei. ꝫ simus vt samaritanus misericordes q̄ in illuz fecit opa pietatis. ¶ Prīo cū vino lauit e⁹ vuluera. Ecce orō quaz nos misericorditer debemus facere ꝓ animabꝫ purgatorij. Orō eniz vt vinū calefacit in dei amore ⁊ facit plorare oculos. ¶ Scdo samaritanus infudit oleū. Ecce elemosine que sunt opus mīe ꝑ oleuz significate. Tercō posuit eū sup̄ iumentū. Ecce afflictō corpalis. Iumentū est corpus Iō qn̄ vos ieiunatis vel portatis alium vel peregrinacōnez facitis. aīa patris vel matris portatur ī iumēto corpis vestri. Quarto dedit duos denarios. s. auri stabulario Ecce sacrificiū misse in qua sunt multe dualitates. Prīa dualitas est panis ⁊ vini. Scda dei ⁊ hoīs in xp̄o. Tercia qꝛ missa est sacrificiū ⁊ sacramentuz Quarta qꝛ missa est oblacō ⁊ orō. Quīta ꝙ missa offertur ꝓ viuis ⁊ defunctis Sed auisetur hic de missis sancti amatoris. Beo gracias.

¶ De eadez dnīca Sermo scds.

Ego cum redi ero reddaz tibi. Luce. x. Ab isto theāte ego recipio motiuuz predicādi de retribucōne quā deus facit bonis ꝑsonis ex bonis q̄ fecerunt. ⁊ malis ex malis opibꝫ. Materia erit bona ⁊ vtilis qꝛ qn̄ homo scit retribucōem citius inclinat̄ ad faciendū bona. Et qn̄ scit punicōez refrenatur a mal'. Salute vgo Maria. Hoc verbū est dnī nostri Ihu xp̄i cuilibet ꝑsone huāne dicentis. Ego cū rediero reddā tibi. Pro declaracōne huius verbi ⁊ materie p̄dicande Sciendū. ꝙ in sacra scriptura tā in veteri testamēto q̄ꝫ in nouo legūtur duo aduētus xp̄i generales ad istū mūdū. Primus est de misericordia copiosa. Scds est de iusticia rigorosa. Primus fuit qn̄ venit in hūc mundū natus de matre vgine verus deus ⁊ verus hō. ⁊ ostendit segentibꝫ cū magna huīlitate ⁊ veīt ad dāduz redempcōez ⁊ graciā. ad vitanduz peccata ⁊ operanduz meritorie. qꝛ licet anteq̄ꝫ xp̄us veniret aliq̄ ꝑsone ꝫ pauce vitassent pctā ⁊ fecissent bona opa. vt iudei in terra ꝓmissionis. qꝛ tūc solū ibi cognoscebat̄ deus. Dauid. Notus in iudea deus in israhel magnū nomē ei⁹. Iō venit ad dandū redempcōez generalem omibus. qꝛ nō soluz illi q̄ ignorabāt deum ibāt in infernū. ꝫ eciā boni. Ido ad om̄s liberandū ⁊ ꝓuidendū ꝑ sancta sacramēta ne damnarētur venit xp̄s. Nā cū essemus ꝑuuli sub elemētis mūdi h⁹ errauimus seruiētes. at vbi venit pleītudo tpis misit deus filiū suuz factū ex muliere factū sb̄ lege vt eos q̄ sub lege erāt redimeret. Ad gal'. iiij. Iō dicit ipēmet. Ego veni vt vitā habeāt ⁊ habundātius habeāt. Joh. x. Nota habūdanti⁹ sp̄ q̄ꝫ in veteri testamēto. ¶ Scdus aduentus erit de iusticia rigorosa. ⁊ iste erit ī fine mūdi. qn̄ ꝫm rigorē iusticie dabit vnicuiq̄ꝫ qd̄ meretur qꝛ bonis dabit gl'az eternā. ⁊ malis penā eternā Et de hoc aduentu dicit ipē in theāte. Ego cū rediero reddā tibi. quasi dicat Iā non dabo tibi retribucōez ꝫm bona que facis. nec punicōez de malis. ꝫ cuz rediero in secundo

aduētu reddā tibi. Amore vestri quesiui
q̄t retribucōes facit de bonis ⁊ de malis
q̄ facimus. et inueni ꝙ tres.
¶ Pria datur in hac vita tpali.
¶ Secūda in morte corpali.
¶ Tercia in iudicō generali. Et de ter-
cia loq̄tur thēa principaliter. ¶ Dico pri
mo ꝙ deus in hac vita iā dat retribucō-
nez de bonis ⁊ de malis q̄ facimus. Qr
illis qui tenēt bonā vitā deus dat retri-
bucōez qr experimētaliter videt̄ ꝙ boā
vita ⁊ sancta secū portat delectacōes et
dulcedines cordis. quietē ⁊ leticiā men
tis. Ecce qualiter deus dat bonis iaz in
hac vita retribucōez aliquā ꝫ nō plenā.
nec ꝑfectā. qr illā dabit in gl'a. Per op
positū mala vita iā secuz portat ī hac vi
ta punicōez aliqualē qr licet mali ⁊ pctō
res ad extra rideāt ⁊ letent̄ ⁊ tripudient
tñ ad intra amari sunt ⁊ tristes in aīa. qr
vermis ꝯscie sp murmurat ⁊ remordet.
Sicut eī sanitas corporis secū portat le-
ticiā ⁊ cōsolacōez. ita sanitas aīe. Qñ
āt quatuor q̄litates corpis scz caliditas
et frigiditas. huīditas ⁊ siccitas sunt ī de
bita ꝯueniēcia ⁊ ꝓporcōne. hō est sanus
et letus. Per oppositū qñ in q̄litatibꝫ ⁊
cōplexionibꝫ est inordinacō. tunc sequūt̄
infirmitates. dolores. febres. ⁊ homo ē
tristis nec delectat̄ de aliq̄ ꝓpter corpis
infirmitatē. Ita de aīa est in qua sunt q̄-
tuor q̄litates ⁊ ꝯplexiones scz q̄tuor v̄-
tutes morales scz prudēcia que ordinat
aīam ne dyaboli tēptacōibꝫ. corpis in-
clinacōibꝫ. mūdi occasionibꝫ accedāt. et
aīa peccet ꝯ deū. Alia v̄tus est iusticia q̄
ordinat circa ꝓximū. ne ip̄m q̄uismō le-
dat. ꝫ reddere facit vnicuiq̄ qd̄ suuz est
ista est iusticia. Itē tercia est tpancia q̄
ordinat in diuicijs. honoribꝫ. ⁊ ꝓsperita-
tibus ne homo facit excessuz. Itē quar-
ta v̄tus est fortitudo hoīem ꝑficiēs ne ī
aduersitatibꝫ desistat a bonis opibꝫ. quā
do iste q̄litates siue v̄tutes sūt bene ordi-
nate ⁊ ꝓporcōnate aīa est sana ⁊ leta.
Itē ꝯsequēter qñ intellectus est clarus
ꝑ fidez. ⁊ volūtas ardēs ꝑ deuocōnez.
memoria recordat̄ de beneficijs acceptl.
et sensualitas est subiecta rōni rcē ⁊ vo
lūtati. tūc anima ē sana ⁊ leta. Nihil dul
cius q̄ꝫ respicere ī mādatis dei scz ea ser-
uādo Eccī. xxiij. Per oppositū infirmi-
tas aīe importat tristiciā qñ predicte v̄-
tutes ⁊ ꝯplexiones aīe sunt inordinate.
tūc enī non custodit se a dyaboli tēpta-
cōibus. ymmo ꝯsentit sibi. nec a carnis ī-
clinacōibꝫ ymmo seq̄tur eas. nec a mūdi
occasionibꝫ. ymmo placēt. Qñ intellec-
tus nō est clarus in fide. ꝫ dubitat in fi-
de. volūtas est inordinata ꝑ malas vo-
lūtates odia ⁊ rācores. Meōria nō re-
cordat̄ de diuinis beneficijs ꝫ de iniurijs.
Sēsualitas est negligēs in execucōe bo
norꝫ operū licet vos rideatl extra. aīa tri
statur ⁊ dolet intra ⁊ plorat Aug⁹. Jus
sisti dñe ⁊ ita est. vt oīs animus inordi-
natus pena sit sibi. Sed illi qui tenēt bo
nā vitā ⁊ scāz ⁊ sunt ordinati in aīa tan
taz hñt leticiā ⁊ cordis dulcedinē. ꝙ ñ
posset lingua explicari. Patz g̊ ꝙ bona
vita ⁊ mala iā in hoc mūdo secū portāt
aliquā retribucōez. Si vultis hoc clari⁹
videre declaret̄ ꝑ singula peccata morta
lia. ⁊ ꝑ v̄tutes oppositas. v̄bi grā. Naz
peccatū supbie dat amaritudinē. ⁊ huīli
tas dulcedinē. Igit̄ secū portant retri-
bucōez. Quid ē supbia nisi desideriuz et
cupiditas honoris. Videt̄ supbo ꝙ om
nes despiciāt euz. Primo vxor. Secū
do filij ⁊ alij qr non videtur sibi ꝙ faci-
ant ei tantā reuerenciā q̄ꝫtaz debent. Ec
ce dolor. Idez qñ intrat. vel ꝑ plateam
quādo trāsit si non omnes surgūt. Ecce
dolor. videt̄ sibi ꝙ despiciāt eum. Sed
humiles licet fient eis honores magni ñ
curāt nec inflantur. ymmo dicit humilis
Non nobis dñe nō nobis ꝫ nomini tuo
da gloriā. viuit quiete. Patz g̊ qd̄ dixi

Itē dicit superbus talis iaz est vicarius. vel baiulus iuratus ꝛc. ⁊ ego nō. Humilis aūt ꝛ egraciaꝫ deo ꝙ non habet illud onus regimis. Jō dicit superbis xps. Discite a me qz mitis suz ⁊ humilis corde. Mat. xi. Itē auarus de oībus habz dolorez. qñ enī auarus est ī mensa ⁊ videt vxorez ⁊ filios ⁊ familiā bene comedentes dicit. O miser ego suz iā destructus Idez de vino Et intrā volet ꝙ nō habz delectacōez cibi nec potus. Itez qñ videt saccū farine diminutū. dicit. O mi perditus suz ego. Qñ dormit sompniat latrones. si sentit mures. credit ꝙ sint latrones. Si est bonū ipse tristatur. qz nō est caristia. Ecce quō secū ducit punicōnez. Persona aūt liberalis letaꝫ ⁊ gaudet qñ videt vxorez filios ⁊ familiā bene comedētes. dicens. Comedam? qz deus puidebit nobis. Nos seruabim? Ꝑcepta sua. ⁊ ita comedūt ⁊ cenāt ordinate ⁊ cū leticia ꝓfidentes de deo dicendo. Bñe ego laborabo in officō meo bene ⁊ legaliter de residuo vos puidebitis nobis. Ideo dauid in ps. Exurgat deus. dicit. Justi. i. liberales epulent ⁊ epultent in conspectu dei ⁊ delectent in leticia. Itez peccatū luxurie magnā pducit. qñ phylocapt? de aliqua domicella vidua moniali vel maritata. vadit de die ⁊ de nocte cū armis. ⁊ cū magnis periculis. nō potest comedere. nec dormire. ꝫ facit sicut stultus. Et si cō sequit intentū suuz statiz dicit. nō sum ꝓtentus. Sed cū alia habere maiorē delectacōez. vel seruabo aliū moduz vt magis delectet. qz dicit pbus ꝙ ꝓcupis cēcia carnalis infinita est. ⁊ nō habet terminū. ꝫ quāto plus vsitatur. tāto plus crescit. Et vultis cognoscere istū dolorē. sic est de luxurioso sicut de febriciātate sitibūdo. cui datur potus cū pluuia etc. Sic ecia de febre luxurie. qz habitat in ossibz ⁊ neruis ⁊ venis. Persona autē casta si sit in mrionio cōtentaꝫ de societate sua. siue sit iuuenis vel antiq. alba vel bruna. Dicit vir sufficit mihi mlier mea et vxor casta est cōtenta de viro suo. Alij autē qui nō sunt de mrionio ita parū loquūtur de illa materia nec curāt aci nihil esset. ⁊ vinūt leti ⁊ quieti Jō dauid in ps. Voce mea. i. rēnuit ꝓsolari anima mea. scz in bonis carnalibz. g ꝛc. In q̄bus āt delectaꝫ oñdit dicens. Memor fui dei ⁊ delectatus suz. ps. lxxvi. Idez de pccato inuidie. q̄d est inuidia nisi dolor ⁊ tristicia de bono alterius. qz quando videt ꝙ alius plus honoraꝫ vel ditatur. vel est in officō regine in amore principis tristatur sūme ⁊ frāgitur p cor. psona āt caritatiā habet tātaz cordis dulcedinē ꝙ qñ videt aliū in honore ꝛc. letatur dicēs. Bñe cōseruetis eū in boīs ꝫ bñe recordemī de me qz ego sum creatura vestra sicut ille. Et ex ista caritate dñs sibi ꝓuidebit habūdanter. Jō dic aplus. Fructus spūs est caritas gaudium. Ad gal. v. Gula ecia secū trahit dolorē corpis. qz gulosi coiter sunt potatores ⁊ bñt oculos rubeos ⁊ tremūt. Qñ autē vinuz est bene lymphatū. membra ipm refurant ⁊ remanet ī stomacho ⁊ digeritur. Sūt ecia guttosi podagrici ꝛc. Itē gulosus sp famescit ante comestionē ⁊ ecia duz comedit. qz videt sibi ꝙ nihil sufficiat ei. Post comestionē ecia famescit qz habet saccū. i. ventrez magne capacitatis. Persona vo tēperata est abstinēs comedit illud quo indigz. ⁊ sapit sibi ⁊ non vltra. Somnus sanitatis ī homine pco dormiet vsqz mane ⁊ anima illius cū ipo delectabitur. Eccī. xxxi. Ira ecia secū portat dolorē qñ ira cund? tristatur de aliqua iniuria et est cuz desiderio vindicte semp est cuz dolore cordis cogitās circa vindictas dicendo tu facies sic ꝛc. Post q̄z receperit vindictā timet amicos illius ꝛc. Si capit suspēdi-

tur. Si fugit pdit boā sua. Persona āt
pacifica dicit. vos mihi iniuriam fecistis
ore. ego possez me vindicare de vobis. ꝫ
nō volo. qꝛ deus nō vult ꝙ in domo sua
aliq̄s recipiat vindictā. Jō ego pco vo-
bis vt deus pcat mihi peccata mea. Jō
dicit xp̄s. In paciēcia vestra possidebitꝭ
animas vestras. Luce. xxi. Itez de pctō
accidie. Accidiosus āt in omib⁹ attediat̄
in nullo inuenit saporē sicut ferrū rubigi
natur qñ non est in vsu Ita accidiosus.
Dic cōtra mul[illegible]es dicētes. ego porta-
ui tm̄ modo p virginez Mariā ego no
lo facere coquinā. habeat ancillas. So-
lucō ⁊ vos misera q̄d facietis si eritis o
cōsa eciā eritis luxuriosa. Hō nascitur ad
laborē ⁊ auis ad volatū. Job. v. Ptz
regula ꝙ bona vita ⁊ mala iā in hac vi-
ta portant secū aliqualez retribucōnez.
De hoc auc̄tas. Nōne si bene egeris re-
cipies. si aūt male stati in foribꝰ tuis pec
catū aderit. Gen̄. iiij. ¶ Nota in foribꝰ.
.i. sentimētis ⁊ in potencijs aīe. vbi scz
sunt dolores. ¶ Dico scdo ꝙ deus dat
aliā retribucōez ī morte corpali quādo
aīa recedit a corpore. ⁊ ista retribucō ē
maior q̄ꝫ prima. Dicit beatus Aug⁹ ī
libro de cura ꝓ mortuis habēda. ꝙ ani
ma recedit a corpe in aliquo istoꝝ triuz
graduuz. qꝛ vel est totaliter pfecta et
bona. vl̄ totaliter impfecta ⁊ impenitēs
vel medio mō se habēs inter bonam ⁊
malā ¶ De prīo qñ psona tenuit bonā
vitā ⁊ diligēter vitauit peccata. vel si pec
cauit fecit cōdignaz penitēciaz. ⁊ bona
hora redijt ad deū ꝯterendo de peccatis
ꝓponēdo citi⁹ mori q̄ꝫ ad peccata redire.
Fecit magnas orōnes ⁊ corpis afflictō
nes intm̄ ꝙ si in statera diuine iusticie ex
vna pte ponerētur mala ⁊ peccata q̄ fe
cit. ⁊ in alia bona. bona incōparabiliter
excederēt ⁊ supexcrescerent. Qñ tales
moriūtur statim euolāt sine purgatorio
ad paradisuz. qꝛ iam in hoc mūdo transi
uerūt ⁊ sustinuerūt purgatoriū. Nōne
vidꝛ vob̄ purgatoriū eē ieiunare ī pane
et aqua. portare ciliciū. dormire in terra.
et sic de alijs. Ideo statim euolāt. Auc̄-
tas. Cū dederit dilectis suis scz psonis
sanctis somnū scz mortis. Ecce heredi-
tas dnī filij merces fructus vētris. Sic
sagitte in manu potētis ita filij excussoꝝ
Beatus vir qui impleuit desideriuz suū
ex ip̄is ⁊c̄ ¶ Nota filij merces. i. merces
filij. qꝛ pater aliud solariū dat filio ⁊ ali
ud seruo. et captiuo. qꝛ filio dat suā here
ditatez. Ita xp̄us pater noster nobis fi
lijs suis dat gloriā paradisi. que est sua
hereditas. qꝛ illa est merces filij. Si dica
tur ⁊ quis dat tantū solariū. Rñdet fru
ctus ventris scz virginis Marie. qui ē
xp̄us Jhesus. qꝛ p suaz passionē ⁊ mor
tem ⁊c̄. Alij p oppositū sunt ita de mala
vita ⁊ reꝓbata ꝙ sciunt se viuere in pec
catis mortalibꝰ nec penitent. ymmo cō-
tinue augent peccata ⁊ semp vellēt viue
re vt semp possent peccare. vt dicit Gre
gorius. Nō confitētur nisi forte ex vere-
cūdia. nec coīcant in paschate vt tenent̄
Nolūt parcere inimicis. nec restituere. ꝫ
dicūt ponā in testamēto ⁊c̄. Tales qñ
moriūtur. vbi vadūt. Accidit eis vt fal
coni habēti lapidez ligatū ad pedes. quo
licet vellet in altuz volare ex inclinacōne
naturali. trahitur tamē pondere lapidis
etc̄. Ita de aīa que naturaliter vellet in
altū volare ꝫ onus pctōꝝ qd̄ sibi tu ipo
suisti trahit eā subito ad infernū. De q̄-
bus dicit scp̄tura. Ducūt in bonis dies
suos. ⁊ ī pūcto ad inferna descēdūt Job
xxi. Ecce retribucō hꝰ gradus qui ē scd̄s
¶ Terci⁹ gradus ꝯsistit in medio scz de
psoīs nō pfectꝭ in vita. nec oīo reꝓbatꝭ
ꝫ penitēt de pctīs. non tm̄ q̄ꝫtū maria
magdalena. sed si v̄a ꝯtritio est. nō est si-
ne gratia. ꝯfitētur semel in anno ⁊ coīcāt
seruant penitentiā a ꝯfessore iniunctam.
sed nihil addunt. seruant precepta dei et

ieiunia ecclesie. qñ tales moriuntur non vadunt ad infernũ nec subito euolant ad paradisum. quia nullũ malũ impunitum ꝫ vadunt purgari ad purgatorium. ⁊ ibi habent retributionẽ grauissimaꝝ penarũ oñis penas huius mundi excedentiuꝫ. ⁊ ibi habent ꝯplere temp⁹ eis a deo determi natũ. nisi ab amicis iuuenť quia intantuꝫ possent iuuare suffragijs ꝙ. C. anni mi nuerenť in. x. vel. iij. annos ⁊c. Nota hic ꝯtra heredes ⁊ testamentarios nolẽtes testamentũ ꝯplere. ⁊ ꝯtra mulieres nolẽ tes ire ad cimiteria vel ecclesias in quib⁹ filij vel viri sunt sepulti. vbi eñ efficaci⁹ cum lacrimis orarent ꝓ eis q̃ꝫ alibi. Sã cta ergo ⁊ salubris est cogitatio ꝓ defun ctis exorare vt a peccatis soluãť. ij. ma chabeo. xij. Ista est ratio vt dicit Aug⁹. quare in monumentis fiunt imagines ⁊ ponunť vexilla. vt illa videntes amici et ꝑntes moueanť ad orandũ ꝓ illis. Ca ueant tñ ne intentione vanitatis ponanť quia tunc esset peccatũ. Ideo monumẽ tum d̃r quasi mouens mentẽ. Ecce qua liter scd̃a retributio fit in morte corpora li. ¶ Dico tercio ꝙ deus dat aliam retri butõnẽ in iudicio generali. ⁊ ista erit ma ior alijs. ratio quia fiet in anima. Modo aũt solũ aĩme habent gl'am in paradiso. vel penã in inferno et corpora nihil senti unt. anime beatoꝝ petri ⁊ pauli ⁊ aliorũ sanctoruꝫ sunt in celo in gloria paradisi. Corpora autẽ adhuc sunt in terra ⁊ ni hil sentiunt de illa gloria. Itẽ aĩma iude ⁊ machometi ⁊ alioꝝ damnatorũ sunt in penis inferni. corpora aũt eorum sunt in terra incinerata ⁊ nihil sentiunt de illa pena adhuc. Sed quare prius aĩme hũt gloriam vel penam q̃ꝫ corpora. Ratio ẽ quia in bonis operibus que facimus seu malis. anime prius operatur ⁊ habẽt su um meritum vel demeritum prius. vbi gratia. si homo vult facere aliqd̃ bonum opus meritoriũ. ꝑus aĩa operatur. Co gitando deliberando ⁊ ordinando ⁊ pri us lucratur suũ meritũ. In executõne au tem operis corpus iungitur ⁊ iuuat ani mã faciẽdo opus ꝙ anima ordinauit vt orationes vel elemosinas peregrinatões ⁊c. Ideo anima prius habet suam retri butionẽ. Spiritus. i. anima quidẽ ꝓmp tus est. caro autez infirma. Math. xxvj Idem de malis operibus qñ aliq̃s vult facere aliqd̃ malum homicidiũ vel furtũ luxuriã vel adulteriũ. anima prius trac tat cogitando deliberando ⁊ ordinando. Ideo per prius anima habet suum pecca tum. deinde in executione corpus cõcur rit ⁊c. Ideo in die iudicij corpora recipi ent retributionẽ glorie vel pene ꝑm ope ra que fecerunt. qñ quelibet anima virtu te dei assumet suum proprium corpus. Ideo apostolus. Oñes manifestari o portet ante tribunal xp̃i. Ratio vt recipi at vnusquisq̃ propria corporis prout gessit siue bonum siue malum. ij. ad Co rinthe. v. De ista vltima retributione lo quitur thema. Ego cum rediero reddam tibi. Deo gratias.

¶ Sermo tercius de eadẽ dñica.

Conclusit scri ptura oñia sub pctõ. ad Gal. iij. Istud verbũ in sancta the ologia est multum difficile ⁊ subtile ad intelligendũ. Ideo modo id volo vo bis declarare. ⁊ habebimus speculatiões intellectuales ⁊ instructiones morales. Sꝫ ꝑus salutet̃ vgo maria ⁊c. ¶ Pro hui⁹ vbi declaratõe sciendũ ꝙ in summa oñia bona spũalia ꝑsonalia. q̃ hẽmus a deo in hoc mũdo sũt tria ꝑncipalia.

¶ Primo corpus materiale.

¶ Secundo aĩma rationalis.

¶ Tercio vita tempalis.

¶ Licet autẽ habeamus alia bona vt di uicias. honores. officia. ⁊ huiusmodi.

tñ sunt bona accidentalia ⁊ non persona
lia. nec essentialia. Sz corpus anima et
vita sunt bona personalia ⁊ essentialia.
Corpus est primũ q̃ formatur a deo in
vtero matris. ⁊ vix est tam magnũ vt a-
uellana. iam habet om̃ia mẽbra ⁊ liniam̃
ta. Rõ. quia prius fabricatur domus q̃ꝫ
inhabitet̃. Ita corpus humanum est vt
domus terrestris ⁊ aĩma seu spũs ẽ ha-
bitator. domus vr̃a huius habitationis
⁊c̃. ij. ad Cor̃. v. Deinde creat̃ anima.
non de materia p̃existenti. s̃ de nihilo qꝛ
hoc est creare. ⁊ creando infunditur ⁊
infundendo creat̃ ad habitanduz in do-
mo corporis. scdo ex corpe ⁊ aĩma simul
ꝯiunctis. seq̃tur vita tp̃alis. ⁊ homo vi-
uit per annũ vel. v. vel. x. vel. xx. vel plu-
res annos. s̃m q̃ deus dat tp̃s Ecce oĩa
bona p̃sonalia. de istis Auc̃tas. Forma-
uit deus hominez de limo terre. q̃ꝫtum ad
corpus. ⁊ inspirauit in faciẽ eius spiracu
lum vite. q̃ꝫtum ad animaz. ⁊ factus est
homo in animam viuentem. Genes. ij.
Nota. formauit deus. non dicit creauit.
quia corpus de p̃iacenti materia fuit for
matũ. ⁊ inspirauit in faciẽ eius ⁊c̃. qꝛ licz
tota aĩa sit in toto corpe ⁊ tota in quali-
bet p̃te. s̃m augustinũ tñ op̃a aĩme plus
apparẽt in capite in q̃nq̃ sensib̃ q̃ꝫ in a-
lijs p̃tibus corporis. Modo dico q̃ s̃m
scripturã. q̃ om̃ia ista bona p̃sonalia ve-
niũt ad malã ꝯclusionẽ ex peccato. ꝓpt̃
hoc dicit thema. Conclusit scriptura. i. cõ
cludendo dixit. om̃ia scz bona personalia
ꝯcludens esse mala ꝯclusione. sub pecca-
to. i. ꝓpter peccatũ. ptz thema ¶ Dico pri
mo. q̃ p̃mũ bonũ q̃ habemus est corp⁹
materiale cum suis mẽbris ⁊ officijs. et
istud venit ad malam ꝯclusionẽ scz mor
tis. nec vnq̃ꝫ intrauit aliquis in hunc mũ
dum q̃ ab ista ꝯclusione fuerit exempt⁹
scz de morte corporali. non xp̃s nec v̄go
maria mater sua. de quibus magis vide-
retur. Recte iste mundus est vt carcer
mortis. Sicut isti prelati ⁊ dñi tenent
iam vnũ carcerem de quo dicitur. q̃ si a-
liqui ibi intrant non exeunt nisi per mor-
tem. Ita est de hoc mundo q̃tq̃t intrant
non exeunt nisi per mortem. Et sicut ille
qui intrat carcerem dum capitur. plorat
dicens. O miser ⁊c̃. Ita quando intra-
mus hunc mundum. om̃es intram⁹ plo-
rando. Et si sciremus loqui ⁊ essem⁹ in-
terrogati. Responderemus. ploram⁹ qꝛ
intramus carcerem ⁊c̃. Ideo Ecc̃i. xli.
Noli metuere iudiciũ mortis. memento
qui ante te fuerunt ⁊ que super ventura
sunt tibi. hoc iudicium a domino om̃i car-
ni. Nota. noli metuere iudicium mortis.
dicit ph̃us in politicis. q̃ dr̃ia est inter ti
morem ⁊ dolorem. quia timor non ha-
bet obiectũ p̃ñs. sed est futurum contin-
gens. ⁊ potest euenire vel non. Isto mo
do marinarij timent periculum maris.
quia possunt submergi vel non. ⁊ homici-
da captus timet furcam in qua potest sus-
pendi vel non. sed dolor habet obiectum
p̃ñs quia dolor est de malo p̃ñti ⁊ ineui-
tabili. Sicut ille qui ducitur ad furcã vt
suspendatur. ille non dicitur timere sz do-
lere. quia iam hz obiectũ p̃ñs ĩeuitabile.
Modo certũ ⁊ clarũ ẽ ita necessariũ ⁊
ineuitabile q̃ non potest mutari. ⁊ sen-
tentia est iam data. ⁊ hoc iudiciũ a domi
no om̃i carni. Et iam fit execucõ qꝛ cur-
rendo vadimus ad mortem. temp⁹ du-
cit nos. Non enim habemus rationẽ ti-
mendi sed dolendi. Sicut decapitandus
quia iam tenet caput ad gladium non ti-
met sed dolet. Idem de nobis. propter
hoc dicit. Noli metuere iudicium mortis
sed sp̃ dole quia iam malum mortis pre-
sens est. Ideo apostolus. Statutuz est
om̃ibus hominib⁹ semel mori. ad Heb.
ix. ꝓz ergo mala ꝯclusio corp̃is material̃
Dicũt logici q̃ cõclusio sp̃ infert̃ ex aliq̃
añcedente siue ex p̃missis. Modo vide-
amus vnd̃ vl̃ q̃ño ista ꝯclusio mors cor
p̃alis sequitur. Dico. q̃ entimematice se-
quitur scz ex vno antecedente. qꝛ Adaz

peccauit. ergo homo moritur. bona cōsequentia est. Auctas. Per vnū hominē peccatum in hūc mundū intrauit. et per peccatū mors. ita in omnes homines mors pertransit. ad Ro. v. Hic aliquis posset arguere dupliciter Primo per hoc quod dicit vnū hominē pctm̄ etc. Contra. diceret aliquis. Immo ex duobus hominibus peccatū in hunc mundum intrauit. quia per Adam et euam. quia primo peccauit Eua. ergo non ex vno antecedente sed ex duobus sequitur mors. Respōsio. Dico. quod quando aplus dicit per vnū hominē etc. aplus loquitur proprie et subtiliter. quia licet duo peccauerunt Adam et Eua. tamen mors non venit in nobis nisi per peccatū Ade. Dicit sctus Thomas in prima scde. quod si sola Eua peccasset et non Adā. sola Eua portasset suam penā et nō Adā neque nos. Et si Adam peccasset solus et non eua. Adam et omnes nos fuissemus puniti sicut nunc sumus. Rō. quia pater est principiū actiuū generatōis filiorū. Et sicut humanitas venit ex patris actiōe instrumētaliter. ita etiam peccatū. quia soli homini precipit deus ne comederet de ligno etc. di. Ex omni ligno paradisi comedes. de ligno aūt sciētie boni et mali ne comedas. in quocūque enī die comederis ex eo. morte morieris. Genes. ij. Sed argumentū est cū dicitur ita in omnes homines mors pertransit. Contra. quia dicit scriptura quod filius nō portabit iniquitatem patris. sed anima que peccauerit ipsa morietur Ezech. xviij. Quare ergo nos ex pctō Ade patris nostri sumus puniti et morimur cū non consensimus pctō. quia nōdū eramus nati. Item quod filij nō puniātur ex pctō patris. nec in corpore nec in aīa patet quia non occiduntur filij propter pntibus. Deut. xxiiij. Unde est ergo quod filij ade moriantur ex pctō patris et in aīa per peccatū originale. et in corpore per mortē corporalē. Pro rnsione huius sciendū. quod tam homo quam omne aīal compositū ex quatuor qualitatibus contrarijs naturaliter est corruptibile et mortale. ac si haberet homo in ventre quatuor serpentes adinuicē bellātes et retorquentes se talis homo nō posset diu viuere. Ita de nobis. quilibet nostrum habet infra se quatuor qualitates contrarias scilicet calorem. frigiditatem. hūiditatem et siccitatem quasi serpentes bellantes. hoc maxime sentitur in pueris paruis. Ergo naturaliter homo est corruptibilis et mortalis. Modo certum est quod Adam et Eua etiam erant compositi ex hijs quatuor qualitatibus contrarijs. Sed ex singulari priuilegio. quod doctores vocant. Iusticiam originalem. in adam et eua ille quatuor qualitates erant in tāta equipantia proportione et concordantia. quod Adam et Eua poterāt non mori. hoc idē priuilegium habuissent etiā et filij si ipsi non peccassent. Sed propter peccatū deus eis abstulit illud priuilegiū. quasi vellet dicere. Nolo vos statī occidere. Sed auffero vobis iusticiam originalē et dimitto vos principijs nature. Et nos nōdum eramus nec habuimus possessionē illius iusticie originalis. nihilominus nobis abstulit. Si scilicet antequam Adā peccasset genuisset filios. illi nō fuissent mortui. Immo habuissent priuilegium patris. ¶ Nota ad hoc similitudinē de rege qui fecit de rustico militem. qui factus miles facit regi proditionem. et pius rex non vult ipm occidere. sed abstulit sibi et posteris suis priuilegiū militare. qui post generat filios qui non sunt milites sed rustici. O diceretis vos. filij sunt puniti nō nisi priuatiue vel pena damni. quia nisi pater peccasset habuisset priuilegiū militare. sed non sunt puniti pena positiua vel sensus. sed si ante proditionem eos genuisset tunc non fuissent puniti illi filij. Ita de nobis. Adam et Eua ipsi ex conditione et principijs nature rustici erant. Sed deus dederat eis priuilegium militare scilicet illius originalis iusticie. Sed

Adaz peccauit ⁊ fecit ꝓditionē ⁊c. ꝓpter hoc deus abstulit eis ꝑuilegiū ⁊c. Qui post genuerūt filios ꝫ filijs nullā penam positiuā intulit. qꝛ recte. ⁊ ꝓprie loquēdo mors non est nob̄ puīcō. ꝫ naturalis cōdicō. ꝫ indirecte ē puīcio. ⁊ pena ꝑuatiua siue damni. qꝛ si Adam nō peccassz nos etiā habuissem⁹ illud ꝑuilegiū. Pz ergo qn̄o mors corpalis venit ex vno antecedente. scz quia Adam peccauit nos morimur. De ista ꝯclōe Auctas in p̄s. Attendite. Viā fecit semite ire sue ⁊ nō pepcit a morte aīaꝝ eoꝝ. ⁊ iumēta eorum in morte ꝯclusit. qꝛ conclusit om̄ia sp̄ corpa sub pctō. Nota. viam fecit semite. Oria ē inter viam ⁊ semitā. Via enim est lata ⁊ multi vadunt ꝑ illā. semita aūt stricta ⁊ pauci transeūt. Sic rigor diuine iusticie antiq̄tus erat vt semita. qꝛ mors fuit in punitionē Ade ⁊ eue. ꝫ post facta ē via lata. qꝛ om̄s ꝯp̄hendit nec aliq̄s a morte eximit̄. Ecce quare d̄t viam fecit semite ire sue. ⁊ non pepcit a morte aīaꝝ eoruz q̄ꝫtum ad peccatū originale in quo creatura concipitur ⁊ nascitur. ⁊ nisi per baptismū purificet̄ nunq̄ꝫ intraret paradisuz. Ratio. qꝛ si nobilis vl̄ baro ꝓditor genuerit filios semꝑ dicent̄ filij ꝓditoris. nec rex vult eos ī suo palacō. Ex ista ratione deus non vult filios Ade in suo palacō celi. Si dicatur. q̄d ergo erit de nob̄ qꝛ nos sumus filij Ade? Dico ꝙ nō est verū. licet fuerim⁹ filij Ade an̄ baptismū tn̄ in baptismo facti sum⁹ filij d̄i. Dedit eis potestatē filios dei fieri. Joh̄is p̄mo Judei ⁊ agareni adhuc sunt filij Ade. Ideo ⁊c. Propter hoc quando anima pueri non baptizati petit ingressum paradisi. dicit sibi xp̄us. Nolo filios proditoris. Si vellet dicere. ego domine non demerui qꝛ nunq̄ꝫ peccaui. et xp̄us. Ido nō dabo tibi penāz. ꝫ nolo te in regno meo. quia nolo filios ꝓditoris. Amen amen dico tibi. nisi q̄s renatus fuerit ex aqua ⁊ spiritu non potest introire in regnū d̄i ⁊c. Joh̄is. iij. Et iumēta eoꝝ scz corpa morte ꝯclusit. Ideo dicit thē. Cōclusit scriptura ⁊c. Logici de ꝯclusione extra hūt correlariū. Correlariū ḡ ꝙ ad istā ꝯclusiōz seq̄t̄ est istud. qꝛ ex quo ad istā ꝯclusiōez mortis habem⁹ venire. ꝙ non curemus de delicijs corpis. nec desiderem⁹ mundana. quia cito dimittēda sunt. Ideo despicienda. Sicut ille qui ducitur ad furcam. om̄ia despicit licet sit diues qn̄ cogitat se statim moriturū. Idē debemus facere. ¶ Scd̄m bonū personale ꝙ in hoc mundo habemus est anima rationalis. q̄ est ꝑncipium formale q̄ dat esse corpori. ⁊ habet malā ꝯclusionē scz infernuz. Si volumus loqui de tp̄e antiquo ante filij d̄i aduentū. patet ꝙ vltra. v. milia ānos om̄s aīe tam bonoꝝ q̄ꝫ maloꝝ. iustoruz ⁊ iniustoꝝ ꝯcludebātur in inferno. Dauid. Quis est homo q̄ viuet ⁊ non videbit mortē. ⁊ eruet aīaz suā de manu iferni. quasi dicat. nullus. licet in diuersis inferni locis ꝯcluderēt̄. Modo autē ꝓpter xp̄i aduentum multi ab inferno sunt liberati. sicut illi de perfecta vita cito euolāt. Mediocres vero concluduntur in inferno purgandoꝝ. ꝫ īpenitentes concluduntur in inferno damnatoꝝ. Sed queritur. Ista mala ꝯclusio. vnde seq̄tur ⁊ ex quibus premissis? Dico ꝙ ex duabꝫ p̄missis sequitur per formam silogisticaz. Prima scz ex peccato mortali. scd̄a ex īpenitētia finali. Ex hijs duabus premissis seq̄tur ista conclusio. Ergo in inferno damnaberis. quia sic arguēdo. homo peccauit mortaliter ergo damnabitur. non valet talis ꝯsequencia. quia potest de peccato penitere ⁊ penitentiam facere. ⁊ tunc non damnabitur. Sed valet sic arguendo. Iste homo peccauit mortaliter ⁊ erit in īpenitēs finaliter. tūc sequitur cōclusio. ergo damnabitur eternaliter. Et potest dicere aīa damnata. Conclusit domin⁹ vias meas

lapidibus quadratis. semitas meas subuertit. Trenorum. iij. Nota cũ dr. Cõclusit dñs vias meas lapidibꝫ quadris. Non dixit rotundis. qꝛ ꝑies de lapidibꝰ rotundis sine bitumĩe vel calce statim diruitur. Ita oñs alie pene transeũt. Sed ꝑies de lapidibꝫ q̃dratis et ꝓlitis firmꝰ est ⁊ stabilis. ⁊ signat penã inferni. de lapidibꝫ q̃dratis. i. insolubilibꝫ. qꝛ nunq̃ fi nietur illa pena. Jõ dt. Cõclusit ⁊c. Nota. vias meas. q̃tuor sũt vie generales q̃bus homo potest exire de pctis ⁊ de mala vita. scꝫ Mũdicia baptismal'. Obedientia generalis. Penitentia sacramentalis. Pacientia martirialis. ¶ Oñs iste vie sunt clause aĩe damnate. quia nullo modo potest de penis exire. Ideo dicit. Conclusit do. ⁊c. Scdo dicit. semitas meas subuertit. ⁊ non dicit ꝯclusit ꝫ subuertit. Semite aũt q̃ sunt stricte vie. signãt penitẽtias quas in hoc mundo facimꝰ ꝓ peccatis. ¶ Prima semita est contritio. que stringit cor. ⁊ oculi distillãt lacrĩas ex dolore pctõꝝ. Hec semita non est conclusa illis de inferno ꝫ circũducta. qꝛ etiã ipi habent dolorẽ de pctis ⁊ plorãt. Ibi erit fletus ⁊ stridor dentiũ. ꝫ non est cõtricõ quia non pro pctis ꝫ ꝓpter penã q̃ꝫ sustinẽt. circũducta est. ¶ Secunda est ꝯfessio. semita ẽ multum stricta sic dicere vni homini sua pctã horribilia q̃si diffamando se. duruꝫ est. et sic seĩta stricta ẽ. ꝫ oportet ꝑ istã transire. ꝫ damnati ꝯfitentur peccata sua illi malo ꝑlato. sed nihil valet illa ꝯfessio. qꝛ semita est subuersa. Qñ suꝑbus videt beatũ Paulũ ꝯfitetur pctã sua dicens. ⁊ ꝑcutit se. O miꝫ ⁊ q̃d valuit mihi suꝑbia. si fuissem hũiliatus. vt ille. etiã fuissem saluus. Idẽ dicit auarus. qñ videt sctm̃ Matheũ ꝯuersum ꝯfitetur peccata sua. Item de luxurioso qñ videt magdalenã. Item discipline ⁊ afflictõnes corporis sunt semite. ⁊ hec sunt in inferno. sed nihil valent. qꝛ subuerse sunt. Item ieiuna etiam sũt semite damnati. Jeiunant sed inutiliter. ¶ Nota de diuite epulone. M. ⁊. cccc. xxviij. anni sunt ꝙ petit guttã aque q̃ꝫ nõdum obtinuit. Idem de alijs asperitatibus. sed nihil eis valent. quia subuertit dominus semitas. Patet ergo. quomodo ista mala conclusio infernalis sequitur ex duabus premissis. ¶ Ex ista conclusione infertur correlarium morale. ꝙ nulla peccata mortalia q̃ntumcunq̃ grauia. possunt nos ducere ad infernum sine impenitentia finali. Ergo faciamus penitentiam. iuxta consilium christi. Penitentiam agite. appropinquabit enim regnum celorum. Mathei quarto. Ecce quare dicit thema Conclusit scriptura. i. concludendo dixit. oñia sub peccato. i. propter peccatum. inferno. ¶ Tercium bonum personale. ꝙ in hoc mundo habemus. est vita temporalis. Magnũ bonum est. quia ꝑ ipam possumus operari meritorie vel demeritorie ex libero arbitrio. Sed etiã venit ad malam conclusionẽ scꝫ ad iudiciũ diuinale. in quo oportet nos personaliter ꝯpere ⁊ de omnibus que fecimus in hac vita rationẽ ⁊ strictissimũ cõpotum reddere. scꝫ de oñibus cogitationibꝫ q̃s vnq̃ꝫ habuimꝰ. ꝺ omnibus locutionibꝫ operationibus. aspectibus. passibus quos fecisti de oñibus bolis panis quos comedisti. de taceis. Vnde de hoc in ps dicit Dauid in persona xpi. Cum accepo tẽpus ego iusticias iudicabo. ¶ Nota cuꝫ accepero tempus. xps nobis mutuauit tẽpus vite temꝑalis. non tñ dat. quia suuꝫ est. sed mutuat tibi decem annos. illi. xx. mihi. xxx. ⁊ illi. l. Et propterea vid̃ q̃uo illd̃ exponis. qnia ideo mutuauit vt lucrũ faciamus ex eo. ⁊ Christus expectat. et qñ vidꝫ ꝙ tps male expẽdit̃ ꝑ te vel per illũ. auffert tibi tps ꝑ mortẽ corꝑalẽ. et q̃ male ⁊ ociose expẽdis di. mõ r̃dde mihi rõeꝫ de tot ãnis tꝑis q̃s tibi mutuaui.

O stricta conclusio. Nota de illo iuuene dissoluto q̄ somniando ꝙ erat in indicio dei ⁊ dicebat̄ sibi. Redde rationem ⁊c̄. Canus effectus est. Ecce q̄re dicit. Cū accepo tp̄s ego iusticias nō solū iniusticias iudicabo. Concordat btūs Johes di. Jurauit ꝑ viuentē in secula seculoꝝ qꝛ tp̄s non est amplius. Apoc̄. x. Dicit. iusticias iudicabo. O dñe ⁊ nūq̄d sufficeret iudicare iniusticias. ꝫ ꝙ etiā iusticias iudicabo. ⁊ hoc rationabilit̄. Nam aliqua sunt bona opa de genere. ꝫ qꝛ nō fiunt in gratia. vel qꝛ fiunt ꝓpt̄ vanā gl'az vel ꝓpter ipocrisim vel qꝛ habent in faciendo faciētes aliq̄ꝫ sinistrā intentionē. Jō ista opa iudicabit dñs. ¶ Alius intellectus est. Ego iusticias iudicabo. qñ bona opera fiunt negligenter. qꝛ non fiunt cū illo feruore spūs ⁊ diligentia debita iudicantur a dño. Verbi gratia. Religiosus qui ꝯuat suū ordinem regulam ⁊ ꝯstitutiones iusticias facit. Sed nisi ꝯuet eum cum illo ardore ⁊ deuotione rigore ⁊ obedientia debita. hoc iudicabit dominus. ¶ Item de clericis officiū suū dicentibꝫ qui iusticiam faciūt ꝫ si dicunt matutīas negligenter. istā negligentiā iudicabit dominus. ¶ Idem de secularibus euntibꝰ ad missam in diebus dñicis ⁊ festiuis ꝓ ut tenentur. qui opus iustum faciunt. Sed si veniunt tarde. vel recedunt nimis cito. vel loquunt̄ de ferijs ⁊c̄. Dum dicitur officiū. vel respiciunt mulieres. vl' biberunt ante. ista iudicabit dominus. Idez de mulieribꝫ in ecclesia loquētibꝫ q̄d fac̄ dominus ⁊c̄. ⁊ cattus vester. vl' disputationibus de vestibus ornamentis. ista iudicabit deus. ¶ Idem de ꝯfessione q̄ꝫ deberetis facere in p̄ncipio q̄dragesime vt haberetis ꝑtem in bonis ecclesie ⁊ vos differtis vsq̄ꝫ ad vltimā diem. Idez de cōmunione in paschate. ⁊ aliqui male ꝑati cōicant. ista iudicabit dominus. Qualiter quilibet vestrū ꝑaret domū suam. si rex vel papa haberent intrare. Ecce quare dicit. ego iusticias iudicabo non soluz iniusticias. ¶ Modo videamus vnde sequit̄ ista ꝯclusio. nō entimatice vt p̄ma nec sillogistice vt scd̄a. Sed per deductionē sicut dicendo. ille currit ⁊ ille et sic d̄ singulis. ergo om̄is homo currit. bona ḡ ē ꝯclusio inductiue. Ita dicet xp̄us in iudicio. Tu peccasti ꝯtra decē p̄cepta mea. ⁊ in septē peccatis capitalibꝫ. ꝑ q̄nq̄ꝫ sensus corꝑis. ⁊ oꝑibꝫ misericordie. ⁊ in hoc ⁊ in hoc. Modo ergo redde rationē vilicatōis tue. Cūcta q̄ fiūt sp̄ ab hoībꝫ adducet deus in iudiciū pro om̄i creato siue bonū siue malū sit. Eccs vltīo. Jō dicit thema Cōclusit scriptura. i. cōcludendo dixit. Om̄ia sp̄ opa vite tꝑalis. sub peccato. i. per peccatū. in iudicio diuino. De ꝯclusione ista dicit deus pater filio. Fac ꝯclusionē q̄m terra plena est iudicō sanguinū ⁊ cītas pleua ē iniq̄tate. Ezechi. vij. Duas rationes assignat deus pater. cū d̄t fac ꝯclusionē ⁊c̄. q̄m terra. i. mundus plena ē iudicō sanguinū. In scriptura sanguis in plurali signat peccata. Unde dauid. petēs veniā de pctīs. dicebat. Libera me de sanguinibꝫ. i. de pctīs. mūdꝰ plenꝰ est iudicō sanguinū. i. pctōꝝ. qꝛ hodie pctā reputātur ꝟtutes. ꝟbi gr̄a. De illo magno pctō eundo ad diuinos sortilegos ⁊c̄. Et qñ rep̄hendunt̄ dicunt. Et debeo sic ꝑmittere ꝙ filius meus moriatur. ⁊c̄. recurro ad illos q̄ possunt me iuuare. Ecce quomō iudicant hoc peccatū fiendum ꝯtra expressum preceptū. Idē iurando false vt iuuent amicū captū ⁊c̄. Et quādo a ꝯfessoribus reprehendunt̄. dicūt. O dñe ꝓxīo damnū ⁊c̄. Proch dolor dicunt ꝯtra dei preceptū. Idē de vīdicta. q̄re ñ dēo me vīdicare naturale ē. qꝛ etl formica vindicz se. brutis ñ ē peccatū qꝛ ñ hn̄t rōez refrenātē. qꝛ sic ille q̄ eq̄tat sine freno excusat̄ si nō p̄t equū retinere. nō tñ excusat̄ ille q̄ equitat cū freno

Idem de peccato luxurie dicunt. Deus de dit mihi talē cōplexionē. ita ꝙ de peccato suo accusant deum. qui nullo modo est causa peccati. et sic de alijs pctis. qꝛ omia colorant aliquo colore. di. bonū maluꝫ malā bonū. Itē idem dicunt de vsura q̄ est mala. ⁊ dicunt ꝙ est de inter esse. Dicatur ꝯtra hoc. Itē ꝙ simplex fornicatio non est peccatū. Ecce iudiciū sanguinum vel hijs q̄ dicunt bonū malū ⁊ malū bonū. Isa. v. ¶ Secūda rō tāgitur ibi. Et ciuitas plena ē in iniquitate. Ciuitas. i. ecclesia plena sijmonia. et sic de alijs. Iō dicit. fac ꝯcliōꝫ. Ista est causa q̄re iudicium erit cito. Ex ista ꝯcliōe seq̄tur vnum bonū correlariū. scꝫ ꝙ si volumꝰ bñ euadere de iudicio diuino ꝙ hic faciamꝰ iudiciū de nobisip̄is. Dñs ihus xp̄s dedit vnū mirabile p̄uilegiū xp̄ianis. Tale. ꝙ si aliq̄s rex daret simile suis vassallis. reputaret stultus. qꝛ quēlibet vestruꝫ fecit iudicē in sua causa. ita ꝙ si quēlibet facit iudicez de se. xp̄us nō iudicabit eū in suo iudicio. Ecce clausula huius priuilegij. Si nosip̄os iudicaremus. j. ad Chor. xi. Paulus fuit notarius huiꝰ. Si g̃ vult vti p̄uilegio isto. faciatis iudiciū de pctis vestris. quia tu bene scis in quo peccasti. Si corde. fac iudiciū ꝑ ꝯtritionē. Si ore. ꝑ orationē. Si oculis. ꝑ lacrimationem Si auribꝫ. audiendo missam ⁊ p̄dicatiōꝫ. et sic de alijs. Qñ aīa veniet ad iudicium dei ⁊ accusatur a demonibꝫ. d. dñe fac iusticiā ⁊c. dt xp̄s aīe. Audis q̄nta aduersū te ⁊c. dicit aīa. dñe verū est ꝙ ego feci ista nec possum negare. Sed dñe req̄ro vos vt ꝑuetis mihi priuilegiū ꝙ dedistꝭ narure hūane. quia feci iudiciū et iusticiam. de corde ⁊ ore ⁊c. Ideo nō tradas me calumniantibꝫ. ⁊ xp̄us est contētus. Augꝰ. Cessat eni diuina vindicta si precedat humana iusticia. Tunc xp̄us data repulsa demonibꝫ dicit aīme. Veni intra in gaudiū dñi tui. Patꝫ stulticia illoꝝ qui nolunt vti isto priuilegio. imo spērant iudicium dei. Stultus est homicida si rex diceret sibi. fac iudiciuꝫ de te ⁊ ego non suspendam te. et ipē nollet. sperās ꝙ rex faciat. Patet quare dicit thema. Conclusit scriptura omnia sub pctō. Deo g̃.

¶ Dñica. xiiij. post t̄nitatis. Sermo. j.

Nonne decem mādati sūt. Luc. xvij. Pro intellectu lr̄ali huius vc̄rbi. dicatur hijstoria breuiter euangelij. et qñ vnus de mūdatis redijt ad xp̄m sibi suppliciter regratiando. Cui dixit xp̄s verbū ꝓpositum. Nonne decem mundati sunt patet thema litteraliter. Modo volens applicare hoc thema secretis diuinis subtiliter ⁊ intricate inuenio in sacra scriptura ꝙ deus ordinauit tria per q̄ homines mundantur a peccatis ⁊ dignificantur ad vitam eternā ⁊ qd̄libet consistit in numero denario ⁊ sunt ista tria. Pura innocentia. Firma obediētia. Digna penitentia. Et de quolibet potest dicere. Nonne decem mundati scꝫ actibus vel operibus mundati. Immo quia vel per innocentiā vel obedientiā vel penitentiam ¶ Dico p̄mo. ꝙ ad purificationeꝫ animaꝝ ⁊ dignificatōeꝫ ad vitā eternā Deus ordinauit innocentiā baptismalē qñ creatura siue parua siue magna baptizatur si habet cuꝫ originali pctō peccata actualia ibi purificatur ab omibus peccatis non solum originali sed a mortalibꝰ ⁊ venialibus. etiam si haberet omia peccata q̄ fuerunt ⁊ pñt fieri. nisi ficte accederet. ⁊ de hoc vide b. Tho. iij. ꝑte q̄stione lxix. arti. p̄mo ⁊. ij. a pena ⁊ culpa. Ita ꝙ si moreretur statim euolaret vt anima virginis licet non in tāta gloria. similiter puer qui solum habeat peccatum vel crimen originale ꝙ nō est factū a creatura

ꝫ receptũ. Sicut de imagine q̃ portatur ad templũ ⁊ cadit in luto ⁊c̃. Sic aĩma hominis est imago dei. Ad imaginez dei quippe factus est homo. Genesis.ix. Sz cadit in generatõe carnali in luto quia qñ creat̃ in vtero. tunc illaz maculã recipit. Ideo non potest intrare templũ dei vel paradisum nisi p̃us lauetur in aqua baptismi. Amen amen dico tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spiritu sancto non potest introire in regnum dei. Johis iij. Nota renatus .i. iterato natus de vtero ecclesie q̃ virgo ꝯcipit ⁊ v̄go peperit filios dei. dedit eis potestatẽ filios dei fieri ⁊c̃. Johis p̃mo Jõ si creatura morit̃ ante baptismũ dicat̃ q̃d dicit̃ in porta paradisi ⁊c̃. Non intrabit in ea aliqd̃ coinq̃natũ ⁊c̃. Apoc̃. xxj. sed in baptismo mundatur nec est alia aqua illius macule deletiua. quia nec tota aqua maris sufficeret ad mundandũ de vno veniali. De isto Auc̃tas. Effundam super vos aquam mundã ⁊ mundabimini ab om̃ib⁹ inquinamentis vestris Ezechielis.xxxvj. Nota ab om̃ib⁹ inquinamentis tam originali q̃ꝫ veniali seu mortali. ista est pura innocencia. Et forma baptismi consistit ĩ numero denario scz in.x. dictionibus siue verbis q̃ continet decẽ dictiones que hec est. Nota hic formã decẽ dictiones. ego te baptizo in nomĩe patris ⁊ filij ⁊ spũs sancti. ⁊ ideo dicit̃. Nõne decẽ scz dictionib⁹ mundati sunt. Auisent̃ clerici ⁊ laici qui in ꝑiculo baptizant ne aliq̃d mutant addant seu minuant. quia si sic nihil facerent. d̃ hoc tñ vide b. Tho. iij. ꝑte q̃. lx. arti. viij. Nota hic de mgr̃o in theologia a vetula baptisato. Nota contra errorẽ dicentiũ ꝙ pueri ex dolore matris habeant penaz. Item dic qño hec dictio innocentia in signũ predictoꝝ habet decem lr̃as. ¶ Dico scd̃o ⁊c̃. firma obedientia pueris sufficit pura innocentia. ꝫ de magnis exquo hñt discretionẽ ⁊ vsũ liberij arbitrij vult deus firmã obedienciam. ꝙ homo ꝯuiat sibi de intellectu mẽoria ⁊ voluntate ⁊ ore per orationẽ ⁊ toto corpe faciendo eius voluntatẽ. Quilibet dñs req̃rit aliq̃d ꝯuitiũ a suis subditis alias nõ daret eis prouisionẽ. modo dñs deus rex regũ ⁊ dñs dñantiuz dat nobis bladuz in campis. vinũ in vineis. oleũ lanã aquã in fontib⁹ ⁊ ꝓmisit solariũ gl̃e. Ideo dignũ est vt seruiam⁹ sibi ⁊ faciamus eius voluntatẽ. dicente xp̃o Qui facit voluntatẽ p̃ris mei q̃ est in celis. ipẽ intrabit in regnũ celoꝝ. Mathei vij. ista obediẽcia etiam ꝯsistit in numero denario scz in obꝯuantia decẽ p̃ceptorũ. ¶ Primũ p̃ceptũ respicit cor ꝙ sumus deo fideles ne cũ eius inimicis habeam⁹ colloquiũ. scz cuz diabolis ⁊ diuinis ⁊c̃ debet dicere bon⁹ xp̃ianus. dñe nihil volo nec sanitatẽ nec ꝓles nec ꝑditũ nisi a vobis. ¶ Scd̃m respicit os vt cũ honore ⁊ reuerentia loquamur de deo. quẽadmodũ de rege vel milite. Ideo nõ debemus iurare nec renegare ⁊c̃. vt faciunt multi miseri. Ideo veniunt tempestates fames sterilitates ⁊c̃ hmõi. ¶ Terciuz respicit opus ⁊ dirigit nos in ope. vt scz de. vij. dieb⁹ ebdomade. recipiam⁹. vj. ꝓ nobis ⁊ dem⁹ sibi. vij. sciz dñicã in q̃ nõ debem⁹ facere aliqd̃ opus ꝯuile. Sz audire missam ꝯpletã. vult em̃ deus vt xp̃ianus q̃escat illa die ad repñtandũ quietem resurrectionis xp̃i. in q̃ queuit a laboribꝫ ⁊c̃. Ecce ista tria p̃cepta ordinãt nos erga deũ. Alia septẽ ordinãt nos. erga ꝓximũ. p̃mi ꝓximi sunt ꝑntes q̃s tenemur honorare corde ore ⁊ opere. ⁊ ad hoc ordinat q̃rtũ preceptũ. honora patrẽ tuũ ⁊c̃. ¶ Quintũ ordinat erga inimicos ne recipiamus vindictaz occidendo aliquẽ nisi iudicialiter ¶ Sextũ ordinat nos vt sciam⁹ custodire corpora nostra a luto luxurie. vir cũ vxore non facit luxuriã ꝯuatl ꝯuãdis. ꝫ aliter qñocũq̃ꝫ fiat

luxuria est et peccatū. Ideo sicut vultis habere vestes mundas a luto. ita etiam corpora a luxurie luto ⁊c̄. ¶ Septimū ordinat nos ī ordie ad ꝓximū. in hoc ꝙ q̄libet cōtētet̄ de parte sua. Quilibet paterfamilias vult ꝙ sui sint cōtenti de ꝑte per eū eis assignata. Ita etiā vult de⁹ ꝙ q̄libet cōtentet̄ de parte sua. qꝛ deus diuisit. tibi dedit paꝝ. illi multū ⁊c̄. ¶ Octauū p̄ceptum est ꝙ nullus diffamꝫ aliū ꝫ ꝙ custodiat famā alteri⁹ ¶ Nonū ꝙ non debem⁹ appetere. vxorem. filiam ancillā alteri⁹. qꝛ deus nō vult solū corpus mundū ꝫ etiā animā. modo sicut tactu rei īmunde maculat̄. sic etiā ꝯcupiscētia luxurie animā inficit corp⁹ Ita concupiscentia corrūpit animā. ¶ Decimū p̄ceptū est ꝙ nō debem⁹ cōcupiscere bona alteri⁹. Omne malū mūdi venit ex cupiditate. Quare contendūt reges milites clerici ex cupiditate. vnus dicit meū erit. alius d̄t oppositū. Ecce decē p̄cepta nullus peccat mortalit̄ nisi faciat ꝯ p̄ceptū dei. Augustin⁹ d̄t in libro ꝯ faustū. peccatū est dictū vel factū aut cōcupitū contra legē eternaꝫ ⁊ sic pctm̄ mortale est cōtra p̄ceptū dei. Ex solis venialib⁹ nulll⁹ dāpnatur. Ido nihil facietl̄ cōtra p̄ceptū dei etiā si lucrari possetl̄ totū mundū qꝛ paꝝ lucrat̄ q̄ ꝑdit animā. Ista ē firma obedientia. Et hꝫ q̄tuor lr̄ās obēdīe. hoc nomen obēdiēcia. x. lr̄ās sicut innocentia qꝛ sicut forma baptismi in q̄ datur īnocētia cōsistit in decē dictionib⁹ Ita obedientia in decē p̄ceptis. Ergo si vis ad vitā ingredi serua mādata Math̄. xix. Nota ꝙ in lege moysi erāt tria genera p̄ceptoꝝ. Quedā erant cerimonialia q̄ ordinabāt creaturā erga deū vt facere talia sacrificia de obseruācia sabbati ⁊ circumcisionis ⁊ huiusmodi. Quedā erāt iudicialia q̄ ordinabāt erga ꝓximū vt q̄ furabat̄ ouem redderet q̄tuor. q̄ bouē redderet q̄nqꝫ. q̄ amputabat pugnū ꝙ ꝑderet pugnū oculum ꝑ oculo ⁊ huiusmodi Alia erāt moralia scꝫ ista. x. de omnib⁹ illis preceptis. modo nō seruant̄ nisi moralia. Alia aūt cassa sunt ⁊ vana. hoc significauit de⁹ qñ dedit legē quia ore suo audiente populo toto dedit decē p̄cepta moralia dicēs vt tuba. Non habebis deos alienos ⁊ sic de aliis. Alia autē p̄cepta cerimonialia ⁊ iudicialia p̄dicauit moyses populo. Item decem p̄cepta moralia scr̄psit de⁹ digito suo in lapide. Alia scr̄psit moyses in papiro vel ꝑgameno ad signaudū ꝙ alia non erant semꝑ duratura. Ideo dixit xp̄us doctori q̄renti. Quid faciēdo vitā eternā possidebo. Mathei. xix. Rñdit xp̄us. Si vis ad vitā ingredi serua mādata. et ille q̄. tunc xp̄s dixit sibi p̄cepta moralia ⁊ nō cerimonialia nec iudicialia. Ido solum decē p̄cepta moralia seruant̄ modo ¶ Dico tercio ⁊c̄. scꝫ digna pñia ⁊ non sunt plures modi mūdandi. bene fuit necessariū vt de⁹ ordinaret istā. quia nos ex peccatis iā ꝑdidim⁹ istā innocentiā ⁊ dimisim⁹ obedientiā frangendo decē p̄cepta. Ideo ꝑ innocentiā ⁊ obedienciā non possem⁹ saluari. Ideo ordinauit dignaꝫ pñiam dicēs. Penitēciā agite appropinquabit enī regnū celoꝝ Mathei. iiij. Dico etiā ꝙ pñia cōsistit in numero denario scꝫ in decē operib⁹ pñie. ¶ Primū est peccatoꝝ cognicio qꝛ alias non curat de penitencia hō. Si vos nō ꝯgnoscitl̄ morbū seu plagā non curabitis de medicina Sic ergo in peccatoruꝫ cognicōne incipit omne bonum quando deus facit homini illā graciā ꝙ homo cognoscit defect⁹ suos tunc quādoqꝫ recurrit ad penitēciā vt dauid dicēs. Amplius laua me dūe ab iniq̄tate mea ⁊ a peccato meo mūda me. ¶ Secundū est cordis cōtricio istd̄ scd̄m etiā est necessariū. Multi cognoscunt peccata sua ꝫ nō cū contricione sed cū delectacione illa cogitant dicēdo certe ego feci talē vindictā vel luxuriā ⁊c̄.

Cũ tamen cũ dolore deberent dicere O miser q̃d erit de me qꝛ vsurpaui mihi regalia dei vel qꝛ cecidi i luto luxurie ⁊ sic de alijs. Sic faciebat ezechias rex dicens. Recogitabo tibi oẽs ãnos meos i amaritudine aĩe mee. Ysaie.xxxviij. ¶ Tercium est emẽdandi ꝓpositũ. scꝫ ꝙ hõ ꝓponat firmit̃ ꝙ velit emendare vitã suam in meli⁹ dicens. Dñe nimis peccaui Ego fui superbꝰ ꝫ decetero volo humiliari ⁊c̃. ⁊ debet proponere se velle citius mori q̃ ad peccata redire. hoc p̃cepit xp̃s dicens vade scꝫ de cognicõne peccatoꝝ. ad contricionẽ de cõtricione ad emẽdandi ꝓpositum. Et iã amplius noli peccare Joh. viij. ¶ Quartũ opus pñie est oris confessio quia debemus ꝓicere extra animã peccatoꝝ ĩmundicias. Si dicat̃ O magna verecundia est ⁊ dolor. Solucio verꝝ est. ꝫ aliter non potes curari. Sicut nec de glandula vel ĩfirmitas nisi extra eiciat̃ radix putredinis. ꝓpter hoc est p̃ceptũ dei vt in q̃dragesima q̃libet confiteat̃. etiam pueri debẽt confiteri dũ habẽt vsum rõnis. Qui abscondit scelera sua nõ dirigetur Qui autez confessus fuerit ⁊ relinq̃tur ea misericordiã conseq̃t̃. ꝓuer.xxviij ¶ Quintũ est corporalis afflictio. qꝛ oĩa mala ⁊ peccata facim⁹ inclinacõne carnis quia aĩa de se semꝑ vellet stare in scĩtate Ideo castigare debem⁹ carnẽ quia si habetis filios malos meli⁹ est ꝙ vos castigetis eos q̃ sagiones ⁊ lictores in furca. filius vester est corpus ⁊ ideo illud castigate cilicijs disciplinis ⁊c̃. ⁊ sic euadem⁹ penas inferni. Augustin⁹ Carnẽ vestrã domate ieiunijs ⁊ abstinẽcia esce ⁊ potus quãtũ valitudo ꝑmittit. ¶ Sextũ opus est spũalis orõ. q̃libẽt debet tenere certã orõnẽ q̃libẽt mane ⁊ sero genibꝰ flexis. ⁊ debet se signare p̃mo signo crucis. quia si vultis intrare camerã pape vel regl oportet ꝙ p̃us aperiat̃ ianua. Crux xp̃i clauis est ꝑadisi ⁊ cogitare debetis ꝙ videatis xp̃m. Ideo p̃sentate sibi supplicacionem pater noster. Credo in deũ. Idẽ virgini marie ⁊c̃. Ideo xp̃s oportet semꝑ orare. Luce.xviij. ¶ Septimũ est elemosinarũ largitio. Nam sicut tu vadis ad ecclesiam vt petas a deo elemosinã si es infirmus petis sanitatẽ. si tristis petis cõsolacionẽ. si pauꝑ petis ꝓuisionẽ. Sic ꝑm facultatẽ tuã ꝓpones dare tres vel q̃tuor denarios vel plus vel minus ⁊ illos pone in manu tua. sic enim eos secrete poteris dare pauperi ⁊ vitabis vanã gloriã Ideo xp̃s. Qd̃ superest date elemosiuã ⁊ ecce omnia munda sunt vobis Luce.xi. ¶ Octauũ est debitoꝝ restitucio. q̃libet respiciat domũ taxiã ⁊ bursã si est ibi aiq̃d de vsura. rapina. furto ⁊c̃. restituas quia alias nõ saluaberis. Sicut poma corrupta nã alia corrũpũt Ita denari⁹ vel florenus ĩiuste acq̃situs corrũpit omnia bona. quia vel vos vel filij vestri ad paupertatem venietis. Reddite omnibꝰ debita. cui tributũ tributũ. cui vectigal vectigal. ⁊ nihil debeatl. Ad roma.xiij. ¶ Nonum est iniuriaꝝ remissio. Si aliquis displicuit vobis remittatl faciendo sic computũ. Dñe multas iniurias ego feci vob Ideo ne vos recipiatis vindictã de me. ꝫ remittatis mihi. ideo nolo recipere vindictam de inimicis meis ⁊c̃. Ideo xp̃us. Si dimiseritl hominibꝰ pctã eoꝝ dimittet ⁊ vobis pr̃ vr̃ celestis ⁊c̃. Math. vi. ¶ Decimũ est eukaristie cõmunio in hoc complet̃ digna penitencia Omnia p̃dicta opera penitencialia essent nihil sine cõmunione. Ideo est p̃ceptũ ꝙ omnes cõmunicẽt in paschate ⁊ qui tunc non recipit xp̃m. nunq̃ recipiet̃ a xp̃o in ꝑadiso quia ꝟtute ipsius oportet nos illuc ascendere. quia exquo hõ recipit xp̃m nunq̃ recedit ab eo nisi expellat̃ per peccatũ. Ideo dt ipsemet. Amen amen dico vobis nisi mãducaueritl carnẽ filij hoĩs ⁊ biberitis eius sanguinem. non habebitis vitam in

vobis. Qui mãducat meã carnẽ ⁊ bibit meũ sanguinẽ ⁊c̃. Johis. vi. Ista est digna pñia ⁊ sicut hoc verbũ innocẽtia vel obediẽcia habet decẽ lrãs. ita hoc nomen pñia. quia sicut forma baptismi in q̃ dat̃ baptizato innocẽtia cõsistit in. x. dictionibus ⁊ obediẽcia in decẽ p̃ceptis. ita pñia in decẽ operibꝰ pñie p̃missis. Ideo dicit thema. Nonne id est ĩmo certe decẽ scz operibꝰ pñie mũdati sunt

De eadẽ dominica. Sermo scd̃s.

Ite ostendite vos sacerdotibꝰ. Habet̃ verbum istud textualit̃ Lu. xvij. ⁊ officiat̃ in euuãgelio hodierno Sermo erit de sancto euuãgelio deo volẽte habebim⁹ bonas instructiones speculatiuas ⁊ morales. Salutet̃ virgo maria Sanctũ euuangeliũ pñtis dñice recitat vnũ magnum ⁊ pulchꝝ miraculũ q̃liter ihs xp̃s vtute verbi sui semel curauit decẽ viros leprosos di. Ite oñdite vos sacerdotibꝰ Qui eius exequẽtes mãdatũ curati fuerunt. istud in sũma continet̃ in euuãgelio hodierno. Amore isti⁹ verbi ego q̃siui in sacra scp̃tura tã in veteri q̃ꝫ in nouo testamento q̃s modos tenuit de⁹ ad curandũ leprã ⁊ inueni ꝙ curauit q̃ntuplicit̃

Primo ꝑ ablucionẽ corporalẽ
Scd̃o per tactũ manualẽ
Tercio ꝑ ostensiouẽ visualẽ
Quarto ꝑ abscõsionẽ sinualẽ
Quinto ꝑ separacionẽ ꝑsonalẽ. Istos q̃nq̃ modos seruauit de⁹ in lepre curacõue. Non sine magnis secret̃ ad ostendẽdum ⁊ figurandũ q̃nq̃ modos q̃bus aĩe curant̃ a lepra peccatoꝝ mortalium De tercio mõ d̃t thema. Ite oñdite vos ⁊c̃.

Dico p̃mo ⁊c̃. scz ꝑ ablucionẽ corporalem. Iste mod⁹ inuenit̃. iiij. Regũ. v. Nota breuit̃ hystoriã de illo nobili viro leproso q̃ venit ad ꝓphetam helezeũ ⁊c̃. Cui tñdit ꝓphetа dicẽs. Vade ⁊ lauare sepcies in iordane ⁊ recipiet sanitatẽ caro tua atq̃ mũdaberis. ⁊ sequit̃ descẽdit ⁊ lauit sepcies ⁊ mũdatus est. q̃rti regũ q̃nto. Ecce vn⁹ modus curãdi lepram. Modo intrem⁹ secreta que hic tangunt̃ Certum est ꝙ nulla aq̃ materialis habet talẽ virtutez curandi leprã Sed figurat lauachꝝ baptismi ꝑ ꝙ aĩe mundant̃ ⁊ curantur hoĩes a peccatoꝝ lep̃ non solũ originalis ꝫ actualiũ. vt iudei ⁊ ĩfideles qui nõ ficte accedunt ad baptismũ. Ecce q̃re d̃t. vade ⁊ lauare sepcies ⁊c̃. Sed est hic q̃stio q̃re p̃cepit vt lauaret se in iordane Cũ tñ essent alie aq̃ ita bone. Solucio scũs ꝓphetа sciuit spũ ꝓphetico ꝙ fili⁹ dei ꝫm huminitatẽ assumptam debuit baptizari in iordane ⁊ ibi baptismũ instituere ⁊ vim regeneratiuã aquis cõferre ad lauandũ pctã. Auctoritas. Effundã sup vos aquã mũdã ⁊ mundabimini Ezechiel. xxxvi. Sed est h̃ iterꝝ q̃stio quã forte facit iã aliq̃s vestꝝ q̃re ꝓphetа dixit vade lauare sepcies ⁊c̃. q̃re dixit sepcies cuz baptism⁹ nõ habeat efficaciam nisi semel tantũ sicut semel tm̃ xp̃s fuit passus Notate ꝙ nũq̃ꝫ baptism⁹ datur ab vno solo. ĩmo sunt semꝑ duo baptizãtes scz sacerdos vel etiã laycus ĩ necessitate. ⁊ hoc instrumentalit̃. Et xp̃s de⁹ ⁊ hõ p̃ncipalit̃ quia qñ sacerdos baptizat corp⁹ aq̃ materiali. simul xp̃us baptizat animã aqua spũali scz grã spũssancti. Ideo dixit de⁹ pater Johãni baptiste sup quẽ videt̃ spũssanctũ descendentẽ ⁊ manentẽ super eũ hic est q̃ baptizat in spũsancto Joh. p̃mo. De isto fonte spũssancti ꝓcedunt septẽ flumina q̃ in baptismo oĩa fundũt̃ sup animã. scz spũs sapĩe ⁊ intellectus. spũs cõsilij ⁊ fortitudinis. spũs scie ⁊ pietatis. spũs timoris dñi. Ysaie. xi. septem enĩ dona spũssci habitualiter dant̃ aĩe in baptismo. de hoc lauacro ꝓphetauit zacharias dicẽs In die illa erit fons patẽs domui dauid ⁊ habitantibꝰ ihrl̃m ĩ ablucio

nē peccatoris ⁊ mēstruate Zacharie.xiij
Nota in die illa scz xpi in qua sol iusticie
mundū illuminabit. Erit fons patēs do
mui dauid.i.xpi. Dauid ī scptura in mul
tis locis sumit̄ ꝓ xpo q̄ fuit de genere da
uid ꝑm humanitatē ⁊ habitantibꝫ ihrl'm
scz iudeis in ablucionē peccatoꝝ.s.actua
lium peccatoꝝ ⁊ mēstruate. Menstruū
īfirmitas est q̄ venit naturalit̄ ⁊ sigt̄ pec
catum originale ꝙ naturalit̄ venit quia ꝑ
viciatā originē nature. Auisent̄ h̄ illi q̄
habent baptizare tā sacerdotes q̄ꝫ layci
de forma auisent̄ patrini de filiolis vt cu
ram habeāt de eis. Quia sicut pr̄ carnal'
tenet̄ ꝓuidere de cibo corporali ita patri
nus de cibo spūali vt sciant se signare ⁊
sciant. Credo.pr̄ nr̄. Aue maria ꝙ cōfi
teātur ⁊ cōmunicēt ad min⁹ in paschate
ꝙ vadāt ad missam ⁊ sermonē ⁊ q̄ꝫtum
pn̄t tenent̄ patrini corrigere eos de pecca
tis ⁊ reducere ad bonā vitā ⁊ ad deū qꝛ
sunt eoꝝ filij spūales ⁊ de eis habēt red
dere rōnē deo. Ideo si ex vestra negligē
cia dāpnant̄ cū eis etiā ibitl etiā si aliud
peccatū nō haberetl. Istā obligacionem
recipitis ī baptismo Ido dauid Quāta
mādauit patribꝫ.i.spūalibꝫ. Nota ea fa
cere filijs suis vt cognoscat generacio al
tera scz cōuersoꝝ q̄ sunt alteri⁹ gn̄acōis.
ps.lxxvij. ⁊ cōcordat ysaias dicēs. pater
filijs notā faciet veritatē suā Ysa.xxxviij.
¶ Dico ꝙ scds mod⁹ est ꝑ tactū manua
lem. Xps enī leprosū cū manu tangen
do curauit. hoc inuenit̄ Mathei.viij.ca.
postq̄ꝫ autē xps p̄dicauerat in q̄dā mon
te. Cū descendisset de mōte quidā lepro
sus venit ad eū di. Dn̄e si vis potes me
mūdare q̄si diceret nō dubito de potesta
te tua qꝛ potens es ꝫ solū stat in tua vo
luntate. Ido dn̄e si vis potes me mūda
re dt textus. Extendēs ihs manū suā te
tigit eū dicēs. volo mundare ⁊ cōfestim
mūdata est lep̄ eius Math.viij. Figura
uit in hoc xps scdm modū quē ordinauit

ad curandū de peccatis enormibꝫ ⁊c. que
post baptismū cōmittim⁹ q̄ ꝑ baptismū
nō possunt lauari ꝫ per tactū. Ecce cōtri
cio cordialis Hic insinuat̄ quia q̄ꝫtūcūq̄ꝫ
peccata sint g̃uia ⁊ horribilia tanta ē vir
tus cōtricōnis q̄ si vera sit nō est sine grā
ꝙ purificat aīam ab omnibꝫ culpis mor
talibus. Ideo dauid. Cor cōtritū ⁊ hu
miliatū deus nō despicies. Si dicat̄ vn
de hoc ꝙ contricio significet̄ per tactū ma
nus. Rn̄deo ꝙ nisi deus tactu sue man⁹
misericordie tāgeret cor peccatoris nūq̄ꝫ
haberet cōtricionē. Ista man⁹ misericor
die dei habet q̄nq̄ꝫ digitos scz q̄nq̄ꝫ mo
tiua cōtricionis. ¶ Primū motiuū est
cogitacio amissionis grē dei quia qn̄ pec
cator cogitat ꝙ ex suis pctis ꝑdidit grāz
dei ⁊ est in ira dei tunc habet motiuū ⁊ ra
cionē cōterendi. Sicut miles q̄ ꝑius erat
in grā regis ꝫ quia deliq̄t perdit grām ⁊
incurrit irā regl. Ita ꝙ rex nō vult eū vide
re. mouet̄ ad cōtricionē offense ex cogita
cione amissionis grē regis Cogitate q̄lis
dolor maxime si non habet vnde viuer et
aliunde Ita de peccatore ⁊c. nec aliunde
p̄t habere vitā eternā ¶ Scdm motiuū
ad contricionē ē cogitacio amissionis lu
cri qn̄ cogitat pctōr ꝙ ꝑdidit q̄cq̄d lucra
tus fuerat vnq̄ꝫ ꝑ opa meritoria tūc hꝫ
motiuū ⁊ rōnē cōterendi. O q̄lis dolor.
Ac si mercator ī manu ꝑderet q̄cq̄d lu
crat⁹ fuerat vnq̄ꝫ toto tpe vite suo. quō
doleret. plus perdit pctōr. ꝫ qn̄ redit ad
grām ꝑ verā pn̄iam recuperat ista q̄ fecit
in grā. qꝛ opa bona mortificata ꝑ pn̄iaꝫ
verā reuiuiscūt. Cogitate q̄lis dolor dꝫ
esse religioso vel clerico ⁊c. q̄ ꝓpter vnuꝫ
peccatū ꝑdit q̄cq̄d luc̄tus est in.l. vel.lx.
ānis ⁊c. ¶ Terciū qꝛ ꝑdit hereditatē pa
radisi q̄ ad eū ꝑtinebat q̄lis dolor esset
p̄mogenito regis si ex culpa sua ꝑderet
hereditatē ⁊c. Idē de pctōre ¶ Quartū
qꝛ ꝑdidit amiciciā scōꝝ angeloꝝ ⁊ oīm
beatoꝝ. Iā videtl q̄ꝫtū doletl qn̄ ꝑditis

aliquē amicū cordialē. q̄ tomagl dolere debetis qñ tantos ꝑditis igit̄. ¶ Quitū motiuū ad contricionez ē cogitare qꝛ eo dāpnat⁹ sñialit̄ ad furcā iferni aīa q̄ pec cauerit ipsa morieť Ezech.xviij. Sñia est data ꝫ executio nō fit stati. Sed cogi tate quō dolet capt⁹ qñ scit ꝙ sñia est da ta vt suspendat̄ etiā si executio nō fiat illa die. Istis q̄nq̄ digitl man⁹ mīe dei tan git cor pctōris. Ido ꝓpheta in ꝑsona pec catoris cōterentl dt. Abij amar⁹ in in dignacōne spūs mei. man⁹ eniz dñi erat mecū cōfortans me Ezech.iij. Quia cō tricio nō solū purificat a pctis. ꝫ cōfortat per spem. Hic habetis doctrinā vt bona vel mala penalia q̄ habetis in ꝫ mundo nō attribuatl causis scdis qꝛ man⁹ dei fa cit oīa. Ideo scī patres antiq̄tus oīa at tribuebāt deo. verbi grā de patriarcha ia cob cū esset puer ⁊c. Dixit pr̄ quō tā ci to iuenire potuisti fili mi. Rñdit nō aliā rōnē assignādo dicens. qꝛ voluntas dei fuit vt cito mihi occurreret ꝙ volebam. Gen.xxxiij. Idē ab esau interrogatus de filijs q̄d sibi volūt isti ⁊ si ad te ꝑtinent. Rñdit iacob ꝑuuli sunt q̄s donauit mi hi dñs. Etiā mala penalia sūt deo attri buēda qꝛ ꝯclusio ē oīm theologoꝝ ꝙ oīa mala pene facit de⁹. Ido iob postq̄ ꝑdi dit septē filios ⁊ filias ꝑ dyabolū vt dt text⁹ ⁊ duo milia paria boū ⁊ tot azinos ab inimicl de caldea receptl. Itē septez milia oues ꝑ ignē de celo ⁊c. totū attri buit deo di. Dñs dedit dñs abstulit sic dño placuit ita factū ē. Job.j. cū tñ tex tus dicat ꝙ dyabol⁹ ⁊ inimici caldei fe cerūt. Ita debetl vos facere nō attribue re aliq̄d soli vel lune vel nature. qꝛ nō est nisi captiua. i. ancilla. sic si rex daret vob aliq̄d officiuz vel castꝝ ⁊ notari⁹ faceret instrumētū ⁊ vos reg̃ciamini calamo vel notario Nōne esset stulticia. De omnib ꝗ creatori ē regraciandū nō soli nec lune nec planetl. sol luna creature sunt irrōna les. Ido creatori est reg̃ciandū tā de bo nis q̄ etiā de malis Mgr̄ sñiaꝝ iu ꝑmo de potēcia dei dt. Sufficit xp̄iano dicere oīm operacionē ⁊ actonū ꝙ fiāt in ꝫ mū do causam esse dei voluntatē. Si q̄ratur eclipsat̄ sol vel luna. Rñdeo ꝙ ita placz deo. ⁊ sic ꝑt hō rñdere ad oēm q̄stionez mundi. ¶ Terci⁹ modus ē ꝑ ostensionē visualē. de ꝫ loquit̄ thē. Ite oñdite ⁊c. Dicat̄ ꝫ breuit̄ hystoria euuāgelij. Dū xp̄s iret ꝑdicādo tñsiens ꝑ mediā sama riam ⁊ gallileā de ciuitate ī ciuitatē de vil la in villā oñdendo gentib veritatē fidei In porta cuiusdā castri occurrerūt ei. x. leprosi viri q̄ ext̄ morabant̄ nec aude bant approximari qꝛ est morb ꝯtagios⁹ ꝫ steterūt alonge. cogitate ꝙ flexis geni bus stabāt ⁊ alta voce dicebāt. Ihesu ꝑ ceptor nō dixerūt dñe vel creator ꝫ ꝑcep tor quasi dicerent sicut ꝑcipiendo creasti mundum Ita ꝑcipiendo potes nos cura re. xp̄s vero respiciēs eos. Dixit thema. ꝓpositū. Ite oñdite vos ⁊c. qꝛ sic curabi mini ⁊ ipsi recesserūt ⁊ purificati fuerūt. Ecce purificacio lepre ꝑ oñsionē visua lem. Si q̄rat̄ q̄re sic sunt curati. Rñdeo ꝙ ad oñdendū terciū modū curādi a lep̄ peccatoꝝ scz cōfessionē q̄ est tāte ꝟtutl ꝙ nisi cor sit actualit̄ obstinatū nollens dimittere pctā nec remittere īiurias quia in talib cōfessio nō hz effectū. purificat animā ab omnib culpis mortalib. ꝓpt̄ hoc dt. Oñdite vos. nō dt. oñdite caput vel faciē aut man⁹ ꝫ oñdite vos scz oēs plagas. Recte cōfessio nō est nisi oñsio plagaꝝ lepre di. pr̄ exq̄ fui ꝯfessus pecca ui in ꝫ ⁊c. de alijs pr̄ int̄rogate me. pater ego sū ꝑsona superba auara retinui sala rium seruoꝝ decimas vel de mortuis ⁊c. Qñ dat absoluconē cōfessor. aīa purifi catur ab oīb plagis ⁊ maculis. De ꝫ au ctoritas clara. Si ꝯfite am̄ pctā nr̄a fidel ⁊ iust⁹ ē deus vt remittat nob pctā nrā ⁊ mūdet nos ab oī iniq̄tate in canoni. j. Job.j. Nota fidelis cōplens ꝙ ꝓmisit scz purificacōz pctōꝝ ꝑ cōfessionē. volo

vos auisare de vno qđ ē q̄ oia pcta inte
gre debet cōfiteri sacerdoti q̄ multi dāp
nant̄ q̄ faciunt ꝫ hoc verbū. Jte oñdite
vos Aliq̄ ex ignoꝛācia aliq̄ ex vrecūdia
nō oñdunt oia pcta etiā necessario ꝓfite
da cōfessoꝛi. sacerdotes aliqñ nō audent
eos interrogare quia fuit inuentū q̄ vxoꝛ
dicebat viro dicēdo ꝓfessoꝛ petit a me ta
lia ꝛc. Cōfessoꝛes aliqñ nō audēt interro
gare vxoꝛes nisi superficialit̄ dicētes ser
uastis fidē viro ꝛ nihil aliud cū tñ debēt
petere a cōfitentibꝫ etiā diligent̄ cū appa
ret eis insufficiētia ꝓfessionis. caueat tñ
ꝓfessoꝛ ne sit īcautꝰ interrogādo ꝛ ne ostē
dat modū peccādi ꝓfitentibꝫ Jtē aliquo
ciens pcta sunt q̄ntꝫ ꝛ ꝫ naturā q̄ celuꝫ
ꝛ terra possent submergi. Jtē dicat con
fessoꝛ. Dicat̄ filia negast̄ debitū viro q̄
si mulier negat debitū viro peccat mortа
liter ꝛ dāpnat̄. de ꝟ etiā ꝺꝫ virū interro
gare. Dicat̄ hystoꝛia q̄ accidit ī valēcia
de muliere negāte viro debitum q̄ q̄libet
die īueniebat excusacōnē. ꝓpter q̄ vir vo
cabat ancillā sue captiuā ꝛ decetero ab
hoꝛruit vxoꝛē. vir dāpnauit se cū ancilla
ꝛ magł vxoꝛ q̄ erat causa oīm istoꝝ. De
hoc dicebat apł̄s in suis sermonibꝫ. Uxo
ri vir debitum reddat silr ꝛ vxoꝛ. mulier
aūt sui coꝛpoꝛis pātem nō hꝫ ꝟ vir. silr ꝛ
vir pātē sui coꝛpoꝛis nō habet ꝟ mulier
Nolite fraudari īuicē nisi forte ex con
sensu ad tēpus vt vacet oꝛōi. ī. ad co
rinthꝫ. vij. Dicat̄ etiā ꝫ illos q̄ ex vrecūdia nō audent oñdere pcta ꝓfessoꝛi. ¶ Quartꝰ modꝰ fuit p abscōsionē sinualē. hoc habet̄ Exo. iiij. de moyse q̄ cū semel esset coꝛā deo hñit manū lepꝛosā dixit. O dñe q̄lis ē manꝰ mea. dixit sibi deus absconde eā in sinu ꝛ sic curata fuit Quare sic dñs curauit lepꝛā. Solucio oñdēdū q̄rtū modū curādi pctoꝝ scz p afflictio
nē pñiałē. Si habetis animā lepꝛosā ex pctis. p coꝛpoꝛis afflictionē poteritis eā curare ꝛ ꝟ ſigt manꝰ hñs q̄ntꝫ vigitos q̄bus opamur q̄ signt q̄ntꝫ opa pñialia

Primū ē ieiunij qđ cōpꝛhendit oēs affli
ctiones coꝛpales vt aliciū disciplinā ꝛc.
¶ Secūm ē oꝛō spūalis. q̄ sic os loquit̄ sic coꝛ siue spūs cogitat. oculi lacrimant̄ ꝛ sic aīa purificat̄ ¶ Tercū ē elemosina fr̄nalis ꝟ de bono iusto ꝟ de alijs restitu
cio fieri ꝺꝫ. Jdo ꝺt xp̄s q̄ supest scz fa
cta restitucione date elemosinā. Et ecce oīa munda sunt vob Luce. xi ¶ Quartū est remissio iuriaꝝ. Si vis etiā remitte re dāpnū vel debitū amoꝛe dei bene facis ꝟ nō teneris. Si remittere odiū ꝛ rācoꝛem coꝛdis ꝛ ꝓpositū habeas nō nocendi inimico etiā si posses ꝟ sine pcō coꝛā iu
dice potes ducere tuā causā ꝛ exigere de bitū ꝛc. Si vis remittere totū vt deꝰ tibi remittat est magł meriti. Si dimiseritis hoīb pcta eoꝝ ꝛc. Mathꝫ. vi. ¶ Quin tū est cōmunio sacmentał ꝛc. patet quō manꝰ sigt afflictionē pñialē. Sed q̄re p absconsionē curata fuit Solucio ad ostē dendū q̄ opa pñialia nō debent fieri pub lice ad vitandū vanā gloꝛiā ꝛ si sint aliq̄ bona q̄ nō possūt absc̄ōdi. oꝛdinet̄ inten
cio ad deū. Dicat̄ ꝫ illos q̄ laudāt se de bonis operibꝫ. dicēdo ꝺxi ieiunauꝛel di sciplinaui ꝛc. Jtē de illis q̄ clamant pu
peri vt videant̄ dare elemosinas p hunc cni modū aīa nō solum nō curat̄. imo fit magł lepꝛosa. Ergo attēdite ne iusticiā vestrā faciatł coꝛā hoīb vt videamini ab eis Mathꝫ. vi. Nota ne iusticiā vestram faciatł coꝛā hoīb. Aliq̄ iusticia debet fie ri coꝛā hominibꝫ ꝛ aliq̄ nō. de pctis notoꝛ
ijs iusticia ꝺꝫ fieri coꝛaꝝ hoīb. de pctis secretł iusticia secreta ꝛ dimittat̄ diuino iudicio q̄ ipse cōdēpnabit tales. Sꝫ q̄ñ pcta sunt notoꝛia ꝛ rectoꝛes sustinēt nec faciūt iusticiā ira dei ē sup eos ꝛ sup cō munitatē. verbi grā. si aliqs secrete inuo cat demones cōitates vel rectoꝛes ñ hñt piculū. Sꝫ q̄ñ est notoꝛiū q̄ oēs recur runt ꝛ ꝓcessionalit̄ vadūt gētes ad eū ꝓ liberacōne ab infirmitatibꝫ ꝛc. Tunc ira dei est sup cōitatē ꝛ rectoꝛes Jdē de ius

rantib⁹ ⁊ blasphemantib⁹ secrete. Sz qñ publice ⁊ notorie de⁹ blasphemat̃ ⁊ sustinetur tunc male regit̃ ciuitas Idē de operantib⁹ secrete in dieb⁹ festiuis. Sed qñ publice ⁊ notorie corrigendi sunt publice. Idē de ludo alee secreto vel publico dicendū est. si aliq̄s fecit aliquā ĩhonestatem secrete non debet fieri de illa publica iusticia. ꝫ qñ publice ⁊ notorie habitant meretrices ꝑ vicos vel ꝑ hospicia ⁊c̃. nisi faciatl iusticiā publice habebitl sup vos irā dei. Itē si aliq̄ mulier in corde suo sit pomposa ⁊ vana. secrete de⁹ dāpnabit eā ꝫ qñ est publice sic vana ⁊ pomposa ĩ ornamentl in caudis pōt puniri si leges de ornamētis frangat. Secus ē si pctā sint notoria. Ecce quō intelligit̃ attendite ne iusticiā vestrā faciatl corā hominib⁹ qd̄ verum est si pctā sint occulta ⁊c̃. Alias ꝑiculū ĩminet hijs q̄ non corrigunt. vnde dt̄ scp̄tura. Digni sunt morte nō solū q̄ faciunt ꝫ q̄ cōsenciūt facientib⁹. Ad roma. p̄mo. Glosa augustini. Cōsenciunt q̄ possunt ⁊ debēt corrigere ⁊ nō faciant.

¶ Quint⁹ modus ē ꝑ separacionē ꝑsonalem ꝫ habet̃ numeri. xij. Moyses habebat vnā sororē ꝓphetissam vocatā mariam ⁊ qꝛ semel murmurauit ꝯtra fratrē suū moysen subito fuit effecta leprosa ꝑ q̄ moyses orauit dñm. Dñe obsecro sana eā. Rñdit dñs sepet̃ septē dieb⁹ ext̃ castra ⁊ postea reuocabitur. Numeri. xij. Iste est vltim⁹ modus curādi a lep̄ peccatoꝝ scz per sepacionē. Et ꝫ fit per ingressuz religionis. separe se debet religiosus vel religiosa ab inimicl ⁊ pentib⁹. Dicatur ꝯ mulieres q̄ in suis partib⁹ vocāt moniales vt seruiāt eis ⁊ etiā in ĩfirmitatibus ⁊ ꝙ dimittāt seruiciū dei ⁊ seruiāt eis qd̄ indecēs est ⁊ malū. Itē non debēt moniales vōre ad se ĩ festiuitatib⁹ seu cōuiuijs. Si vultl eis mittere aliquā elīnā bene q̄dem ꝫ nō trahant̃ religiose ext̃ monasteria. qꝛ hoc est ꝑiculosū ꝑ ꝫ enī ⁊ deuocionē amittūt ⁊ dei seruiciuz omittunt

Dicat̃ quō ingressus religionis hz eandem v̄tutē vt baptism⁹ purificādi ab omnibus pctis. Baptizet̃ iude⁹ qui haberz oīa peccata ⁊ ali⁹ maxim⁹ pctōꝛ intret religionez equalis grā datur vtriq̄z. ꝫ fuit reuelatū cuidā scō vt patet ꝑ miraculū ante dictū confirmatū in decretl per pelagium papaz. Dicat̃ miraculū de illo scō q̄ equalē grām vidit descēdere sup vnū nouit̃ baptisatū ⁊ sup intrantē religionē approbatā. Istud nō est ex p̄uilegio pape ꝫ ex p̄uilegio xp̄i vt expresse dt̄ sanct⁹ Thomas in q̄rto sñiaꝝ ⁊ scd̄a scd̄e vide ibi rōnes. Nota cū dt̄ separet̃ septē diebus per septē dies septem intelligunt̃ in q̄bus stat perfectio religionis scz

Obediencia generalis
Paupertas apostolicalis
Castitas angelicalis
Deuocio in officio
In ore silenciū
Penitencia corporalis
Et pacientia v̄tualis

Sine istis nō p̄t religiosus saluari. vñ dt̄ scūs Tho. in q̄tlibetis. Si scirē monasteriū in q̄ negligit̃ cura aīaꝝ nō auderē cōsulere alicui ꝙ ĩ tali monasterio eligeret monachatū Itē attēdēdū ē sollicite ne ĩ ingressu religionis fiat symonia alias aīa nō purificaret̃ ĩmo pl⁹ macularet̃ ⁊ tunc sic sepat⁹ poterit dicē. Asp̄ges me dñe ysopo ⁊c̃. vel alit̃ ista sepacio ē recedere a mala societate q̄ ē occasio peccādi iuxta illd̄. Que nocitura tenes q̄uis sint cara relinque

¶ Sermo. iij. de eadē dñica

Qui christi sunt carnē suā crucifixert̃. Habet̃ verbū istd̄ ad Gal. v. Pro hui⁹ v̄bi declaracioue ⁊ materie p̄dicāde ĩtroductione sciēdū ꝙ creature dicūt̃ esse xp̄i tripl̄r. s.

Per creacionē vniuersalē
Per redempcionē humanā
Per subiectionē specialem

Quātū ad p̄mū oēs creature sunt xp̄i.

qz per ipsū oīa creata sunt z facta. Nā sicut castr9 q̄ ꝑtis expēsis edificat z non in alieno fundo dz esse illius q̄ edificauit etiā tot9 mūdus xp̄ianꝰ qz dñs ihs xp̄s d̄ suis ꝑtis scz potencia infinita z sapia sine alieno adiutorio in ꝑtio fūdo edificauerit castr9 vel domū toci9 mūdi cū oībus creaturis ido oīa sunt sua. Cui9 ē celum terra z alie creature visibiles z inuisibiles Rñdeo q̄ oēs sunt xp̄i z isto mō loquit apl's dicēs. Locut9 ē nob scz deus p̄ in filio quē constituit hꝛedē vniuersoꝝ per quē fecit z secula. Ad hēb. j. ḡ oēs creature sūt xp̄i p creacionē vlem ¶ Quātū ad scām mēbꝝ scz sciatl q̄ p redēpcionē hūanā oēs creature rōnales cuiuscuis status siue pdicōis sunt tā fideles q̄z infideles. oēs sūt xp̄i n̄ solū p creacionē s̄ etiā p hūanā redēpcōz q̄ enī ꝑtis pecunijs emit captios illi fuisse. Ita xp̄s de ꝑtia moneta burse sue scz ei9 corꝑal sanguinis emit nos z p oīb soluit p̄ciū i mēsa cāb̄ scz in cruce. Ido oēs sum9 sui licet iudei z agareni z oēs infideles alij vt falsi captiui fugiāt' mō z latitēt p nemora z p cauernas infidelitatl. Vñ apl's dr. Siue viuim9. s. p fidē z grām dño viuim9 siue morim scz p infidelitatē vel pctā dño morimur. siue enī viuim9 siue morimur domini sum9. in hoc enī chriſt9 mortuus est z resurrexit vt et viuoꝝ z mortuoꝝ dominet. Ad roma. xiiij. ¶ Tercio mō dicunt alīq ipsi9 xp̄i p subiectionē specialē isto mō solū xp̄iani boni sunt sui per vrā credenciā z deuotā obediam ad ei9 p̄cep Qui hz ista duo ille dz esse xp̄i z b iam portat in noie xp̄iani. Quare alīq dicunt aroganēses qz habēt subiectionē p credēciā ad regē arogonie z obediēciā Quare alīq dicunt castellani vel gallici ꝓpt subiectionē specialē ad suū regē. Ita xp̄iani q̄ habēt vrā fidē in corde z deuotā obedientiā in ope sūt xp̄i p spālez subiectionē z ex hoc noiati sunt xp̄iani. Actuū. xi. Paul9 z barnabas i antiochia annū totū ꝙuersati sūt i eccia z docuerūt turbā multā. ita vt cognominarent̄ ꝓmū antiochie xp̄iani. Ecce añ dicebāt discipuli. Et de xp̄ianis loquit thē. Qui xp̄i sūt z. scz p subiectionē spālē p vrā credenciā fidei z deuotā obediam i ope. Carnē suā crucifixerūt. Nō videndū ē quō nos xp̄iani debem9 crucifigere carnē nostrā ad instar xp̄i declarare p q̄libz vulnera siue plagas ꝑncipales q̄s xp̄s recepit i cruce. nō tras alias plagas recepit i capite ꝓpt corona spinar. z in toto corꝑe liuores q̄s posſz nūare z. Ex plage ꝑncipales fuerūt. v. due i manib z due in pedib z vna i latere. De q̄b ꝑdixerat dauid. ps. xxi. in ꝑsona xp̄i di. Foderūt man9 meas z pedes meos. s. ligamine clauoꝝ. xp̄s ḡ fuit crucifix9 corꝑaliter z recepit q̄libz vulnera realit. Sic nos xp̄iani debemus crucifigi ad instar xp̄i. Nō realit z recipere istas q̄libz plagas virtualit. z tunc de nob dicetur thema. Qui sunt xp̄i z.

Prīo in manu dext ꝑ mīam largiēdo
Scdo in sinistra p̄ iusticiā restituēdo
Tercō i dextro pede p trancā abstinēdo
Quarto in sinistro pede per pacientiam sustineudo
Quinto p pñiam cōtinuādo in latere

Quilibet xp̄ian9 q̄ has q̄libz plagas assumpsit ad instar xp̄i crucifixus ē de quibus verificat thema Qui xp̄i sūt z. Ecce ¶ tota materia p̄dicāda in pñti in sūma ¶ Dico ꝓmo q̄ si ad instar xp̄i volum9 crucifigi debemus ꝓmo clauari z crucifigi in manu dextra clauo mie. Hoc declarat sic facultates siue diuicie hui9 mūdi dicunt man9 Rō quia sub manib facim9 opera ꝑncipalit. Ita illi q̄ habent magnas diuicias pñt facere multa z magna opa scz magnas domos castra vestes z. Ja dz vulgariter de diuite multa pt facere. Ecce rō ꝙre dicunt diuicie dñi man9. Ido dicebat salomō pecunie obediūt oīa Eccs x. Nota obediūt oīa. s. corꝑalia et ꝛpalia. Et sicut habem9 duas manus dextrā

ꝛ sinistrā Ita sūt due ꝯdiciones faculta
tū seu diuiciaꝝ aliq̄ de bono iusto ꝛ ista
dicunt̄ dext̄ man⁹ aliq̄ de malo q̄ dicūt̄
sinistra d̄ bono iusto sūt diuitie q̄ acq̄rū-
tur iuste vt de possessionib⁹ vel de labori
bus in officio suo vel de redditibus iustis
vl̄ de mercationibus vel vendicōnib⁹ pla
nis vel de vasallis siue rapīa ꝛ sic de alijs
Talis pecunia d̄r manus dextra de malo
ꝛ iniusto est pecūia q̄ acquirit̄ iniuste vel
ꝑ vsurā siue ꝑ rapinā vel ꝑ calūpniā vel
ꝑ retentionē decīaꝝ ꝛ p̄mitiaꝝ salarioꝝ
vel testamētoꝝ siue īuentoꝝ siue ꝑ simo
niā ista est man⁹ sinistra. De istis mani-
b⁹ dicebat salomō leua ei⁹ scz mundi sub
capite meo scz despiciēdo ꝛ dextro illius
amplexabit̄ me Cañ.ij. In dextra g̃ ē fi-
endū vuln⁹ clauo miscd̄ie s. elias largien
do. qꝛ solū de illa hoc ē de bonis iustis ꝑ
dexterā significat̄ est fienda elia. Et sicut
de manu xp̄i ꝑforata exibat sanguis Ita
de manu diuitis dext̄ clauo miscd̄ie perfo
rata dz exire elia ad pauꝑes. Qꝛ de iniu
stis bonis nō dz fieri elia ꝫ restitucō. Jō
xp̄s te faciēte eliā nesciat sinistra tua q̄d
faciat dext̄ tua Mat.vj. ꝓpt̄ h̄ do vobis
h̄ ꝯsiliū. Qui hz pecūiam de bonis iustis
ꝛ etiā de iniustis bonis dz facere mediū
in taxia ꝛ ad dexterā ponere illaz de bono
iusto ꝛ ad sinistrā illā de iniusto. Et qñ
habueritis facere eliam dabitis de dextra
ꝛ si lucramī aliq̄d iuste ponetis ibi. Si ꝙ
absit habet̄ aliq̄d forte de iniustis bonis
dz poni illud ī sinistra parte vt quociens
cūq̄ videretis recordemini de restitucōe
dicendo. O miser ita habeo restituere idē
dico de bursa qꝛ d̄s aliqñ dabit vob̄ cor
ad faciendū restitucōnez. Ecce q̄re xp̄s
d̄t te faciēte elemosinā ꝛc̄. Ecce prima
plaga. Qui xp̄i sūt carnem ¶ Dico scd̄o
ꝙ ad instar xp̄i debēus ꝑforari in sinistra
ꝫm ꝙ declaraui. Sinistra est pecunia in-
iusta vel alia res iniuste habita q̄ debet ꝑ
forari ꝛ clauari clauo iusticie restituendo
debita. qꝛ sic dare eliaz est opus miscd̄ie

Ita etiā restituere debita est op⁹ iusticie.
Jdo vos auari ꝑforate manū vr̄az si iu
sticiā vēdidistis reddatis illos.ij. vel tres
flor̄ q̄s recepistis ab illa vidua seu a pau
pere. Jdē vos mercatores si emendo vel
vendēdo defraudastis aliq̄z. Jdē domini
temꝑales si aliq̄d recepistis a vasallis ꝑ
rapinā vel si retinuistis mercedē ꝛ salari-
um ꝟuoꝝ ancillaꝝ ꝛ sic de alijs. Si vul
tis saluari oz vt debet̄ restituere totū vl̄
petere veniā. Jdo d̄t script̄a reddite oīb⁹
debita ꝛ nemī quicq̄z debeat̄ ad Ro.xiij
Bñdict⁹ est q̄ cū veritate pōt dr̄e lz mo
dicū habeo tñ totū est meū nulli teneor.
Sz auiso vos h̄ qꝛ nō solum est fienda
restitutio de hoc ꝙ hō recepit sed etiaz de
dāpno qd̄ intulit. verbi gr̄a Si aliq̄s fal
sus notarius amore seu timore precio vl̄
rācore fecit cartā falsaz donacōnis inter
viuos vel falsū testamentū ꝛ hui⁹modi
ꝛ dāpnificauit ꝓximū in.c. vel. M. flor̄
vos tenemini ad totū. Et si dixeris nihil
recepi. Solucō nō ē vis. Idem de falsis
testib⁹. Idez si in pignorastis vineam ar
borē vel agꝝ soluatis totū lucꝝ ꝙ inde
habuisset Idem si ꝯbusistis domum triti
cum ꝛ huiusmodi. quilibet tenet̄ in solitū
nisi alij ꝯsentientes velīt satisfacere etiam
proch dolor q̄t sūt qui alios dāpnificant
vel ꝑ suū loq̄ vel ꝑ suū oꝑari vel ꝑ con-
siliū ꝛ sic de alijs ꝛ tñ nullaz faciūt resti
tutionez ¶ Tercio crucifigendi sūt pedes
sup̄ h̄ sciendū ꝙ pedes quib⁹ g̃dim̄ alter-
nati sūt ꝓsperitas ꝛ aduersitas munda-
nalis. Sic em̄ ambulamus in hoc mundo
modo ꝑ ꝓspitatem sanitatem ꝛ habun-
dantiā mō ꝑ aduersitatem scz infirmita-
tem ꝛ indigentiā nec aliq̄s pōt vno pede
ambulare. Nō dextro ꝓspitatis qꝛ super
biret nec sinistro aduersitatis qꝛ despera-
ret hō. Quid ergo facit de⁹ modo dat le
ticiā mō tristitiam forte fuistis in nuptijs
cum leticia ꝑ totā diem ꝛ qñ insero redit
ad domum inuenietis filiū vestꝝ vulne-
ratū ī capite qꝛ cecidit mō hēt̄ īfirmitatē

modo sanitatem mō bonū nuntiū modo
malū sic ꝙ filius est mortuꝰ. Si semper
essemus cū ꝓsperitate non cognoscēmus
deū. Si semp in aduersitate nō possemꝰ
sustinere. Ido dicit salomō risus dolore
miscebit ⁊ extrema gaudij luctꝰ occupat
Prouer.xiiij. In dextro ḡ pede ꝓsperita
tis assumi dz vulnus clauo tempantie
ab illicitis ⁊ supfluis abstinēdo. Si habe
tis diuitias sanitatē pulchtudinē ⁊ huiꝰ
modi nō debetis male vti ex hijs sūt mul
ti miseri q̄ si hn̄t pulchritudinē corpalez
eā expēdunt in luxurijs fortitudinem ī ho
micidijs diuitias in vanitatibꝰ. Ido cla
uo tēpantie pforare debetis pedē dextrū
Si habetis pulchritudinē cordis etiā fa
ciatis ꝙ aīa sit pulchra. Si fortitudinez
expēdat in pñia disciplinis ⁊c̄. Si diuiti
as recipiatis necessitatem ⁊c̄. Alia detis
amore dei pauperibꝰ ⁊ ī pias causas. qꝛ nō
sūt expēdēda in vanitatibꝰ debetis ꝯputa
re ⁊ dicere videre volo q̄ntū habeo ego
de redditibus q̄libet anno.c.vl'. M.florl
Et si habuero mille in anno ego expēdā
quingentos in meis necessitatibꝰ de alijs
quīgentis emā censualia ⁊ domū ꝓ alio
mundo. emunt aūt dādo elēosinas pau
peribꝰ vel mutuando sine vsura ꝓpter deū
Cogitate ꝙ habetl mori. O miseri quid
dicetis xp̄o qñ nudi venietis coram eo.
Cogitate q̄lem ꝯfusionez ⁊ capitulatio
nem faciet vobis dicendo. O miser quō
venis sic cū habuisses tot redditus ⁊ tot
bona q̄d dices dñe totū expēdi in vanita
tibꝰ rñ debit xp̄s. Ido vadas ad hospita
le miserorꝫ. Ido clauo tempātie pfora
re se dz hō ido dt scripta. Obsecro vos
tāq̄ aduenas ⁊ pegrīos abstinete vos a
carnalibꝰ desiderijs que militāt aduersus
aīaz.j.pe.ij. Nota quō peregrini ⁊ q̄liter
vadūt p viā īduti simplr lz sint milites
ciues. Non induunt de auro. Itē solum
portāt pecunias ad viā nccrias ⁊ qñ sūt
ī hospitio nō curāt de magnl delicamētis
vel delctācōibꝰ. Itē q̄t sumus in hoc mū

pegrini sumꝰ vbi sūt illi q̄ erant mō sunt
M.anni iā trāsiuerūt ⁊ ꝯpleuerūt suaz
pegrinacōm. Idē de illis q̄ erant mō sūt
c.anni vel.cc. Iste mūdus nō est nisi via
vnꝰ ītrat p portā natiuitatis aliꝰ exit per
portaz mortis morit papa ⁊ venit alius
Idez de rege cardīalibꝰ ep̄is ⁊ sic de alijs
Nō habemꝰ h manētē ciuitatē s futurā
inquirimꝰ ad Heb. vl'. ꝓpter h rogat nos
btūs petrꝰ ꝙ viuamꝰ vt pegrini abstinē
do ¶ Quarto in pede sinistro scz aduersi
tatl debemꝰ clauari ⁊ pforari clauo pacie
Sic em̄ tempantia est necessaria in ꝓspe
ris ita pacīa in aduersis eq̄nimiter mala
toleranda ⁊ sustinendo pacīa aūt est sal
sa q̄ omnē cibū quēcūq̄ amaꝝ facit sapi
dū ista salsa Job dulcorauit cibū amore
psecucōnis Job.j. Qui clauo pacie cla
uatus nō murmurauit ꝯtra deū nec in ali
q̄ peccauit s dixit nudꝰ egressus sū de vte
ro mr̄is mee ⁊ nudus reuertar illuc dñs
dedit dñs abstulit ⁊c̄. Job.j. Sic debe
mus facere in nostris aduersitatibꝰ mise
rijs vel infirmitatibꝰ in pdicōe filiorꝫ vel
bonorꝫ sp dr̄e debemꝰ Bñ dictus deꝰ qꝛ
sp facit ꝓ meliori licet nos nesciamus ¶
Nota de illo hoīe deuoto q̄ in suis aduer
sitatibꝰ sp dicebat totū ē ꝓ meliori ⁊ fit
⁊ mlr īpaciēs īdignabat. Cū aūt semel
vellet surgere ad matutīas cx deuocōe ⁊
inimici obsuassent eū ad portā vt eū oc
ciderēt cecidit p scalā ⁊ fregit sibi tibiam
Cū aūt mlr rep̄henderet q̄re surrexerat.
Rñdit totū ꝓ meliori fctm̄ est. mane āt
sciuit de inimicis suis ⁊c̄. O dixit ip̄e me
liꝰ est qꝛ de fractura tibie curabor ⁊ non
si fuissem iugulatꝰ. Ido cū pacīa suscipi
ende sūt īfirmitates. Ido dt scripta fres
paciētes estote vsq̄ aduentū dñi. Ecce
agricola exspectet p̄ciosū fructū terre pa
tiētes estote ⁊ ꝯfortate corda vr̄a qm̄ ad
uētꝰ dñi appinq̄bit ⁊ non tardabit Jac.
v ¶ Quīto ī latere debēꝰ vulnerari vul
nere pñie. Pñia dr̄ lācea qꝛ sic lācea hz
duo scz ferrum acutum ⁊ astam longam

Ita pñia hz ferrũ acutũ ꝯtricõnis ꝙ vul
nerat cor timore penaꝝ inferni. scdo ē ibi
asta longa spei. qꝛ longam spez debemus
hr̃e de dei miscdia si hõ vult a peccatl ab
stinere ⁊ pñiaz facere. Qui timetl dñm
Ecce ferrũ acutũ spate in illũ ecce astã ⁊
in oblectacõm veniet vob miscdia. Eccl
ij. Judas ꝓditor ferro ꝯtricõnis vulne
ratus fuit hñs ꝯtricõm. Dic̃ text⁹ videns
iudas ꝙ dãpnat⁹ esset pñia ductus ⁊c̃.
Mat. xxvij. ꝫ nõ fuit ibi asta spei qꝛ despe
rauit dicendo. O miꝭ tm̃ malũ feci nõ de
beo viuere ⁊ suspẽdit se. O miser si venis
set ad virginẽ vt oraret filiũ suũ vt par
ceret sibi adhuc habuisset remissionem
⁊c̃. Ido dt. Qui timetis dñm ⁊c̃. Hui⁹
lãcea dz apperiri lat⁹ vsqꝫ ad cor ꝑ ama
rã ꝯtricõnez vt exeat inde sanguis feruẽ
tis orõnis vel ꝑ disciplinas ⁊ aq̃s lacri
maꝝ. sic̃ de latere xp̃i ꝑforatũ exiuit sang
uis ⁊ aq̃ vn⁹ militũ lancea lat⁹ ei⁹ ape
ruit ⁊ ꝯtinuo exiuit sanguis ⁊ aq̃ Johis
xix. Hic est q̃ venit ꝑ aq̃ꝫ ⁊ sanguinẽ non
in aq̃ solũ. j. Johãnis. v. Predicto cruci
fixus erat q̃ dicebat. Ego cũ xp̃o crucifix
us sũ cruci ego em̃ stigta dñi ihu i corde
meo porto ad Gal. ij. ⁊. vj. ca. Nõ legi
tur ꝙ apl's fuerit crucifix⁹ realiter ꝫ de ca
pitat⁹ ꝫ erat clauat⁹ in manu dextro cla
uo miscdie in sinistro clauo iusticie.

Dominica.xv. Sermo primus

Querite primũ
regnũ dei ⁊ iusticiã ei⁹. habetur
verbũ istud textualiter Mat. vj. ⁊ recita
tum est statĩ in euuãgelio hodierno. Nr̃
presens ꝭmo erit de sancto euuãgelio h⁹
dñice ⁊ habebim⁹ si placet deo multas
bonas doctrinas ⁊ speculacõnes ꝯtẽpla
tiuas ad informacõnez aĩaꝝ vt instructi
ones morales ad reformacõez vite nr̃e
Salutet̃ virgo maria ⁊c̃. Dñs i hs xp̃s
saluator nr̃ volẽs ⁊ ꝑficiẽs saluacõnem
oĩm aĩaꝝ nr̃aꝝ nisi ꝑ culpã nr̃az ĩpediat̃
in sctõ euuangelio oñdit tria mltũ vtilia
ad hñdã dictã saluacõez. oñdit em̃ ꝑmo
ꝑmũ qd̃ ē adherẽtia diuial'. scdo ꝭm qd̃
ē ꝯfidẽtia supnalis. tercio tercium qd̃ est
diligẽtia vtualis vel spũal' In hijs tri
bꝫ stat euuãgeliũ ⁊ de tercia scz diligẽtia
spũali dt thema. Querite ꝑmũ. i. ꝑncipa
liter. Dico ꝑmo ꝙ xp̃s in euuãgelio ostẽ
dit amorosã inherẽtiã dialem in h̃ scz ꝙ
nõ debem⁹ i corde nr̃o hr̃e maiorẽ ꝯiunc
tionẽ ad bona creata siue creaturas q̃ꝫ ad
deũ ꝫ sup oĩa toto corde ⁊ tota mẽte ad
herendũ est do. Rõ est sic̃ em̃ ille q̃ vult
hr̃e aq̃ꝫ purã ⁊ clarã recurrit ad fontẽ qꝛ
postq̃ꝫ aq̃ trãsit alueos iã nõ est ita clara
⁊ pura. Ita si volum⁹ pura bona ⁊ deli
cias ad deũ tãq̃ꝫ fõtẽ oĩm bonoꝝ ē recur
rendũ. Qꝛ honores diuitie seu delitie h⁹
mũdi nõ sũt nisi lacus fetẽtes laboribus
ꝑicul' ⁊ miserijs. iõ dd̃. Michi aũt adhe
rere do bonũ ē. a ꝓximat̃ hõ deo amãdo
corde ꝯtẽplãdo ĩtellcũ loquẽdo d̃ eo ore
Istã adherẽtiã diuĩaz oñdit xp̃s in ꝑnci
pio euãgelij cũ dt nẽo ꝑt duobꝫ dñis ser
uire. aut em̃ vnũ odio habebit ⁊ alteꝝ di
liget. aut vnũ sustiebit ⁊ alteꝝ cõtẽpnet
nõ potestl deo ꝭuire ⁊ mãmone. q̃i vellet
dr̃e ꝯcludẽdo. g̃ elõgatis vos a mãmona
⁊ adhereatl xp̃o rc̃e xp̃s h̃ tz modũ logi
calẽ arguẽdo i forma silogistica. s. in ferio
ponẽs vl'ez negatiuã ⁊ ꝑticl'arẽ affirma
tiuã ⁊ ꝯcludit ꝑticl'arẽ negatiuã vl'is ne
gatiua est ista Nẽo ꝑt duobꝫ dñis ꝭuire
declaret̃. Dr̃t aliq̃s nõne ꝑt hõ ꝭuire pa
pe ⁊ ep̃o, regi ⁊ primogenito. Imo quia
ꝭuiendo vni ꝭuit̃ alteri. Glosa declarat̃ i
tellectum xp̃i dicenris. Nemo põt ꝭuire
duobꝫ dñis scz inter se ꝯfidentibꝫ ⁊ ꝯtra
ria ꝑcipientibꝫ. Ita ꝙ duobꝫ dñis ꝯtra
rijs nemo ꝑt bñ seruire ⁊ qꝛ papa ⁊ ep̃s
rex ⁊ ꝑmogeit⁹ nõ sunt contrarij ido ⁊c̃.
Declarat xp̃s dãs rationem aut em̃ vnũ
odio habebit ⁊c̃. Quereret modo aliq̃s
quõ poterit q̃s scire ꝙ ꝭuiat aliq̃s deo. qꝛ

solus deꝰ scit corda. Dico ꝙ vnũ signũ exit extra scz verbũ ꝑ os vt fumꝰ ꝑ fumetariũ cor vbi est ignis emittit fumum ad os. qꝛ ex habundantia cordis os loquit̃. Mat.xij. Et in hoc cognoscitur q̃ seruit deo. vñ ⁊ petro dictũ fuit. Tu ex illis es nã ⁊ loquela ⁊c̃. Mat.xxvj. Dicat̃ contra illos ħ qui locunt̃ ꝯtra deum iurando murmurãdo blasphemãdo. Meliꝰ esset illis ꝙ essent muti. Quibꝫ dicet̃ in iudicio de ore tuo te iudico serue neq̃. Ecce vniuersalis negatiua. Nemo põt duobꝫ dñis seruire ⁊ quõ intelligit̃ patuit. Sz minor scz ꝑticl̃r affirmatiua nõ exprimitur in textu ħ ĩnuit̃ scz ꝙ deꝰ ⁊ dyabolꝰ sũt dñi ꝯtrarij ꝙ deus ⁊ dyabolꝰ sint domini ĩdiget ꝓbatione ħ ꝙ sint ꝯtrarij cito ꝓbabit̃ Xp̃s est dñs noster duplici ratione scz creacõnis ⁊ redẽptionis. Creationis qꝛ ipe cũ pr̃e ⁊ spũsancto oĩa creauit ꝯ est dñs. Nam si aliq̃s in sua possessiõe de suo ꝓprio edificat domũ nõne dicet̃ dominus domus. Imo ita xp̃s de suo ꝓprio creauit domũ huius mundi. ergo dñs est ꝓpter ħ dicebat mardocheꝰ orãs domine deꝰ omnipotens in dicõne tua cũcta sũt posita ⁊ nõ est qui possit tue resistere voluntati tu fecisti celũ ⁊ terrã ⁊ quicq̃d celi ambitu cõtinetur dñs vniuersoꝝ tu es Hester.xiij. ¶ Scdo iure redempcionis Naz si aliq̃s de suis ꝓprijs pecunijs emit captiuũ seu captiuos dñs ẽ eoꝝ. Ita ds q̃ licet creauit oĩa dyabolus sibi ĩstantĩe occupauit multa In tm̃ ꝙ dicebat̃ princeps huius mũdi Johis.xiiij. Xp̃us suo sanguine emit nos nõ tñ dedit preciũ tyranno scz dyabolo. qꝛ nullũ habebat ius ħ deo patri. Ergo dñs est noster iure redempcõnis. Ideo dauid in p̃s. Exurgat deus ⁊c̃. dic̃. Iter facite ei q̃ ascendit sup occasũ. i. passionẽ. Nã occasus solis signat xp̃i passionem. qꝛ sicut sol occidit cũ certitudine ꝙ in crastinũ orie t̃. Ita xp̃us passꝰ fuit cũ certitudĩe resurrectõnis No

ta iter facite s. ĩ vr̃o corde ⁊ vita ⁊ veniet ad vos ille q̃ fuit passꝰ qꝛ dñs nomẽ illi Dyabolꝰ d̃r dñs nõ ve ħ tirãnice ⁊ hõ pccãdo dat se illi. sic̃ si captiuꝰ fugeret ⁊ darz se alteri ille dr̃et̃ dñs eꝰ nõ tñ vere ħ malicõse. Iõ om̃s sumꝰ ẽpti xp̃i sanguine q̃ ĩ mẽsa crucl̃ apuit cophinũ thesauri ĩ q̃ cruce passꝰ ẽ ĩ capite spĩs. In manibꝫ ⁊ pedibꝫ clauis ĩ latere lãcea ⁊ qñ hõ peccat mortl̃r fugit dñiũ xp̃i ⁊ subicit se dyabolo lz nõ dicat ore dñm suũ tñ oñdit ꝓpt̃ ħ dyabolꝰ d̃r dñs tirãnice. Iõ dicebat auctoritas apl̃i. Nescitl̃ qm̃ cui exhibetl̃ ⁊c̃. ad Ro.vj. Ecce quõ ĩtelligit̃ ꝙ xp̃s ⁊ dyabolus sũt dñi scz diuersimode ħ sũt oppositi. qꝛ quicq̃d placet d̃o displicet dyabolo. vbi gr̃a d̃s p̃cepit hũilitatẽ ⁊ dyabolꝰ ꝯtinue laborat ĩducere gẽtes ad supbiã ⁊c̃. De ħ vide s. tho. j. p. q. lxiij ar. ij. Xp̃s vult ꝙ simꝰ liberi nõ nĩs nos occupãtes de boĩs tpalibꝫ ⁊ dyabolꝰ inducit ad auariciã ⁊c̃. Itẽ xp̃s vult vt simꝰ casti vt habeamꝰ illã gl̃az ꝑadisi ⁊c̃. vbi nõ ĩtrãt porci nec inq̃nati. ħ dyabolꝰ vt cadamꝰ cũ eo in et̃nã dãpnacõnez ꝓuocat nos ad luxuriã. xp̃s vult vt habeamꝰ pacẽ ⁊ bonã dilectõez adĩnuicẽ ⁊ caritatẽ ⁊ dyabolꝰ ĩcitat ad ĩuidiã ⁊ maliciã cũ felle amaritudĩs vel occassione officiõꝝ dignitatũ bñficioꝝ ⁊ hꝰ mõi. Xp̃s vult ⁊ p̃cipit tpantiã vt de cibis q̃s ipse creauit ꝓ nob̃ recipiamꝰ ad sufficientiã ⁊ nõ ampliꝰ. Sic̃ nec bestie exq̃ biberunt etiã si rex vel papa ĩuitaret eas nõ plꝰ bibũt. ⁊ diabolꝰ tẽptat de gula ⁊c̃. xp̃s p̃cipit vt viuamꝰ ĩ pace ꝑcẽdo inimicis qꝛ om̃s sumꝰ mẽbra vnius corpis ⁊ si qñz dextra ꝑcutit sinistrã vel ecõuerso nõ recipiũt vindictam ħ iuuant se mutuo. Ita omnes nos menbra corpis eccl̃ie sumus cꝰ caput est xp̃s. ħ dyabolus ꝓuocat ad iram ⁊ impacientiam ⁊ vindictam. Ita breuiter quicquid placet deo displicet dyabolo ⁊ tractat oppositum de eo vt fiat.

Imo statim creatus posuit diuisionez in celo. Dicatur quō respexit ⁊ sub se vidit oñs creatas ⁊ solū sup se deū cui voluit eq̄ri ⁊ multi angeli vt adulatores ꝯsenserūt sibi. Sed michael gabriel raphael ⁊ alij boni dixerēt ego nō ꝯsentio. Ecce ibi diuisio ꝓpter ꝙ dixit deus. Nō habitabit in medio domus mee qui facit sup̄biam. Tūc michael cū alijs expulit eum cum sibi ꝯsentientibꝫ de celo auctoritas. Factū est preliū magnū in celo Michael ⁊ angeli eiꝰ preliabant̄ cum drachone.i.lucifero q̄ tot anglos deuorauit hoc est seduxit ⁊ hoīes deuorat Apocalipsꝫ.xij. Patent igit̄ ꝯtrarietates xp̄i ⁊ dyaboli. Ideo xp̄s Qui nō est mecū aduersum me est ⁊ qui nō colligit mecū dispergit Luce.xj. Et loquit̄ ad lr̄am de lucifero. Patet minor q̄ mō ds ⁊ dyabolꝰ sūt dñi oppositi modo sequit̄ conclusio ergo nō poteris deo seruire ⁊ mammone. Nota mamona signat duo In lingua em̄ syriaca mā̄mona sig̃t diuitias temporales. Scdo signat illum diabolum qui temptat de auaritia q̄ etiā dicitur mā̄mona ⁊ ꝑm hoc ꝯclusio declarabitur. Dupliciter qñ dicitur nō poteris deo seruire ⁊ mā̄mone.i. diuitijs. Dic̄ h̄ Hieronimus ꝙ homo potest bene seruire deo ⁊ dñari diuitijs ꝫ impossibile est seruire deo ⁊ diuitijs ¶ Nota dr̄a est inter dñari diuitijs ⁊ seruire eis. sic̄ inter dñm ⁊ seruū. qꝛ dñs q̄escit ⁊ seruus seruit sibi ⁊ nō ecōuerso ꝫ laborat ꝑuus. Item qñ tu laboras negotiādo ꝑ mare terrā ⁊c̄. ⁊ pecunia q̄escit ī domo in cista tūc tu es ꝑuus ⁊ ipsa dña et nō potes deo seruire ⁊ mā̄mone. ꝫ dñari pecunijs est eas ꝑuitio bono applicare qꝛ sic̄ dñs nō ꝑmittit qui escere ꝑuū suū ꝫ dic̄ fac hoc facillud. Ita qñ hō facit ꝑuire diuitias subueniēdo viduis orphanis puellis captiuis ⁊ pauperibꝫ sine vsura. Tūc diuitie sūt ancille ⁊ ꝑuiūt dño ⁊ sic esse dñm diuitiaꝝ bonū est quia simul pōt hō seruire deo ⁊ dñari diuitijs. Ideo dicit hieronimꝰ q̄ em̄ diuitiaꝝ seruꝰ est diuitias custodit vt seruꝰ q̄ aūt ꝑuitutl excussit iugū distribuit eos vt dñs ¶ Scdo mā̄mona sig̃t illum demonē qui tēptat de auaritia ⁊ qñ dicit ꝙ nō possumꝰ ꝑuire deo ⁊ mā̄mone. Est h̄ speculatio tal' nos īueniemꝰ in sacra scriptura septē demones q̄ tēptāt d̄ septē peccatis mortalibꝫ ⁊ h̄ solū noīat xp̄s mā̄monā ¶ Primꝰ est leuiathan q̄ tēptat de sup̄bia de quo Job.xlj. Ipe est rex super oñs filios sup̄bie ¶ Scds est asmodeus qui tēptat de luxuria de q̄ Thob.iij. demonez noīe asmodeū occidet eos mox vt ingressi fuissent ad eā scz ad ꝯcupiscentiā ¶ Tercꝰ q̄ tēptat de īuidia dr̄ belzebub de q̄ Luce.xj. In belzebub p̄ncipe d̄moniorꝝ ⁊c̄ h̄ dixerūt īuidi ¶ Quartꝰ q̄ tēptat de gula dr̄ belfegor De q̄ dd̄ Iniciati sunt belfegor ⁊ comederūt sacrificia mortuorꝝ ¶ Quintꝰ q̄ tēptat de ira ⁊ facit indurare corda dr̄ balberith de q̄ Iudicū.ix. de fano balberit ꝯduxit sibi viros ¶ Sextꝰ q̄ tēptat de accidia dr̄ ascaroth de q̄.j. Regū.vij. Auferte deos alienos de medio vr̄i beal ⁊ astarot ¶ Septimꝰ q̄ tēptat de auaricia dr̄ mā̄mona ⁊ de isto loq̄t̄ xp̄s hodie. Quare xp̄s in ꝯclusione sui silogismi nō dixit. Nemo pōt seruire deo ⁊ dyabolo sic̄ dixit nemo pōt seruire deo ⁊ mā̄mone. Rñ deo licet posset ꝯcludi de q̄libet dyabolo tñ xp̄s restrinxit ad mā̄monā. Rō qꝛ q̄ vult eradicare ⁊ expellere malā arborez de suo viridario ad radicē ⁊ nō ad ramos īcipiet. Idez in ꝓposito vñ veniūt tot mala q̄re nō fit iusticia q̄re fiūt tot questiones litigia nisi ex auaritia. Propter ꝙ apl's Radix omniū malorꝝ ē cupiditas q̄ꝫ q̄dez appetētes errauerūt a fide.j.ad Thy.vj. auarꝰ em̄ vix hz fidē qꝛ hz eor īuolutū Ideo ꝑdit fidē dicēdo q̄d scit hō de alia vita. Fr̄es ⁊ sacerdotes īueniūt ista vt dent̄ eis pecuīe iō xp̄s vt bonꝰ ortolāꝰ volēs malā arborē

eradicare dic̄ nemo poterit deo seruire ⁊ mā mone ⁊ hoc de primo ⁊ patet adherē tia diuinalis ¶ Dico scdo ꝙ debem⁹ ha bere ꝯfidentiam sup̄nalem scz vt in nr̄is necessitatibus cibi potus vestitus ⁊ alijs cōfidamus de deo. qz si viuimus vt decz ip̄e ꝓuidebit nobis de omnib⁹ nobis ne cessarijs. Et hoc ꝓbat xp̄s quinqz ratio nib⁹ dicens. Ne solliciti sitis aīme vestre q̄d manducetis aut corpori vestro quid ī duamini. Nōne anima plus est q̄z esca ⁊ corpus plus est q̄z vestimentū. Ecce pri ma ratio declaretur ista ratio p̄ regulam ph̄ie ⁊ iuristar̄. Regula est ph̄ie ꝙ om ne agens nat̄ale q̄ntum dat de forma sb̄ stantiali tm̄ dat de accidentib⁹ scz calidi tatē siccitatē claritatē ⁊c̄ ¶ Item dicūt iuriste cui concedit̄ principale ⁊ accesso riū credit esse ꝯcessū vt si rex facit guber natorē. Si diceret gubernator regi ergo detis michi potestatē citandi hoīes ⁊ ca piendi ⁊c̄. Nō oportet hoc petere quia ex quo concedit̄ principale ⁊c̄. Ita de⁹ dat formā principalē scz aīaz ⁊ corpus ꝙ cū anima facit vnam essentiam scz humani tatem. Qui ergo dat prīcipale bene da bit accessoriū scz necessaria. Ido dicit ne solliciti sitl ⁊c̄ ¶ Scda ratio respicite vo latilia celi q̄ nō seru nt neqz ꝯgregant in horrea ⁊ pater vester celestis pascit ea. Nōne vos magl ⁊ plus estis illis. Ecce scda ratio talis est deus ꝓuidet auib⁹. ⁊c̄ ergo prouidebit per locū a maiori etiam hominib⁹ cum homo inter om̄es creat̄as corporales sit dignissima creaturar̄. Vñ bonus xp̄ianus dr̄e debet. O dñe qui ꝓ uidetis anīalib⁹ terre auibus aeris ⁊ pis cib⁹ maris prouideatis michi qui sum ad ymaginē ⁊ sil̄itudinē vr̄az. Et merito cō pat nos auib⁹ Nā ip̄e de māe dicunt of ficiū suū matutīas ꝑm suū breuiariū phi lomena ī media nocte irūdines in auro ra ⁊ sic de alijs ⁊ sic laudāt deū Daniel. iij. Bñdicite omnes volucres celi dño ⁊

post volāt īueniūt iam granum prepara tū a deo ⁊ sic saturantur. Tu ergo facias sic lauda deū de mane vitādo tumultum ne aliquis te ꝑturbaret signando te ⁊ p⁹ volo scz laborando in tuo officio qz hoc signat volatus auis Job. v. Hō nascitur ad laborē ⁊ auis od volandū sic de⁹ ꝓ uidebit tibi. Ideo dt̄ Hieronimus labor exercend⁹ est sollicitudo tollenda ¶ Ter cia rō q̄s aūt vestr̄ cogitās pōt adicere ad staturā suam cubitum vnū ⁊ de vesti mentis quid solliciti estis ¶ Ista ratio est subtilis declaret̄ p̄ similitudinē mgr̄o rū domor̄ q̄ ꝑm altitudinem edificij faci ūt fundamentū ī ꝑuis modicū ī magnis ⁊ altl edifitijs magnū ⁊ ꝓfundū faciunt fundamentū Ita ꝙlibet corp⁹ humanū est edificiū q̄i vna turris cui⁹ fūdamētū est cib⁹ pot⁹ vestit⁹. Cū de⁹ sit mgr̄ qui edificat istā turrim scz corpus sine dubio ip̄e ꝓuidebit de bono fundamento labo ra tu ⁊ fac ꝙ in te est ⁊ ipse faciet adhuc plus. ¶ Quarta ratio ꝯsiderate lilia agri quō crescūt. nō laborāt neqz nent. Dico vobis qm̄ salomon in omī gl̄a sua nō co optus est sic̄ vnū ex istis ⁊c̄. vsqz modi ce fidei. Ista rō clara est. qz q̄ vestit her bas vesciet nos si in eo ꝯfidim⁹ ꝑ vt liliū habeam⁹ sex folia scz sex opa miscdie que fiūt ī vita. qz sepelire p⁹ mortē fit s. ciba re famelicū potare sicientē. vestire nudū. colligere ꝑegrinū. visitare infirmū. redi mere captiuū Et hr̄e debem⁹ duo grana quasi deaurata vt liliū int̄ folia. Ista scz amore deū sup̄ oīa ⁊ ꝓximū sic̄ seip̄m ¶ Quīta rō est nolite ḡ solliciti esse dicen tes q̄d manducabim⁹ aut q̄d bibem⁹ aut q̄ opiem̄. Hec em̄ oīa gētes. i. gētiles in q̄rūt scit em̄ pr̄ qz hijs oīb⁹ indiget̄. No tate h̄ pulchrā doctrinam. Nā xp̄s vult vt ꝯfidam⁹ de eo vt filij de pr̄e. qz si dica tur puero quinqz vel sex ānor̄. vñ habe bis aliā tunicaz postq̄z ista erit corrupta. Rñdet pr̄ meus curat de h̄ ip̄e ꝓuidebit

Et si dicat puero ⁊ tu q̄d facies Rñdet puer faciā p̄cepta ⁊ mādata sua. Idez si q̄rat de q̄ ꝯmedet rñdet puer. pr̄ me⁹ mr̄ mea curāt Talē ꝯfidētiā vult xp̄s ꝙ nos habeam⁹ de eo ⁊ ꝙ nō habeam⁹ sollicitudinē ꝫ vult ꝙ ꝯuem⁹.x.p̄cepta. Sz mō magl ꝯfidim⁹ de vno iudeo. ꝓbat naz si habetis instrumētū ꝙ tal' iude⁹ q̄libet anno dabit vob.c.flor. cū magna ꝯfidentia ⁊ securitate est hñdi ⁊ panē ⁊ vinum ⁊ alia necessaria. Et de xp̄o q̄ ꝓmisit nobis oīa nc̄cria etiā cū instrumēto notari⁹ fuit mathe⁹ si seruam⁹ sua mandata nō confidim⁹ Imo qñ d̄r auaris ne faciāt vsurā Dicūt debem⁹ tenere os clausū aduētū de q̄ viuem⁹ ⁊ nunq̄d ꝯfiditis de xp̄o patre vestro. Idē de clericis faciētibꝫ symoniā recipient ꝓ sepult̄a symoniace pecuniam. Bñdictus q̄ ꝯfidit in xp̄o pr̄e nostro pijssimo in ip̄m ꝓiciam⁹ om̄ez sollicitudinē nr̄am.j.pe.ij. Om̄ez sollicitudinem vr̄am ꝓiciētes in eū qm̄ ip̄i cura est d̄ nobis. ꝓicit̄ sollicitudo dicēdo dñe ego seminabo campū ⁊c̄. ꝫ si habēo triticū. Domine ꝫ est in vob. Ego ꝯuabo mandata vr̄a ⁊ vos dabitis mihi ⁊c̄. Idē de vīea ⁊ de oībꝫ negotijs Idē apl's. Nichil solliciti sitis ꝫ in omni orōne ⁊ obsec̄cōne cū gr̄aꝝ actōne peticōnes nr̄e īnotescāt apd̄ deū ad Phil'.iiij. Dico tercio ꝙ xp̄s in ꝫ euuangelio oñdit nob tercīū nc̄criū qd̄ ē diligentia v̄tualis ꝫ dic̄ thema q̄rite primū regnū dei ⁊ iusticiā ei⁹ ⁊ ꝫ oīa scz tēporalia adicient̄ vob. Nota ⁊ iusticiam ei⁹. Et dabo declaracōm h⁹ per auctoritatez apl'i di. Non est regnum dei esca ⁊ pat⁹ ꝫ iusticia ⁊ pax ⁊ gaudiū in spūsācto ad Ro.xiiij. Regnū dei in tribꝫ ꝯsistit scz ī iusticia ne scz aliq̄s faciat iniuriā alteri vt habeat ꝓuisionē. Imo si defraudasti aliquez vel iniuriā ītulisti ei satisfacias Verbi gr̄a si dāpnificasti aliq̄z in manu ⁊ sic d̄ alijs menbris p̄ncipalibꝫ ne possit acq̄rere ꝓuisionē ecce iniustitia est perpetrata ꝫ tu debes eidez satisfacere ⁊ in ꝫ iusticia ꝯsistit. Idē si aliq̄s tenet̄ tibi ī certa q̄ntitate ⁊ nō pōt soluere ⁊ ꝓ te detinet̄ captus meli⁹ esset vt seruiret tibi in aliq̄ vel vt lucraret̄ aliq̄d qꝛ nō est iusticia vt videt̄ ꝫ crudelitas. ¶ Scd̄o ⁊ iaz regnū dei in pace ꝯsistit qd̄ innuit apl's cū addit pax ⁊ illa pax dz ꝫ incipe q̄ pax dz esse in corde ⁊ oñdi ore. Hic errāt aliq̄ ꝯfessores qñ aliq̄s īiuriat⁹ ꝯfitet̄ dicētes ꝙ illi qui sunt passi iniuriā debent remittere totū ⁊c̄. hoc nō est verꝝ. verꝝ odiū cordis dz remittere offensus. ꝫ si vult pōt ꝓsequi ciuil'r vel crimialiter suaz cām iuridice. ꝫ req̄rit̄ ꝙ habeat ꝓpositū nō nocendi inimico etiam si ipsum inueniret dormiendo. sine ordine iuris. Itē dz oñdi pax in ore salutādo loquendo ⁊c̄. Si dicat̄ incipiat loq̄ ⁊c̄. Dicat̄ ꝙ q̄ incipit loq̄ poti⁹ videtur lucrari coronaz q̄z ille q̄ resalutat qꝛ iudeo ⁊ agarēo salutāti loq̄t̄ hō resalutāti. ¶ Tercio regnū celoꝝ ī gaudio ꝯsistit qd̄ notat apl's cū dicit ⁊ gaudiū. De hoc vide sctm̄ t ho.j.ij.q.xl.arti.j.quo querit. Vtꝝ ad beatitudinē requirit̄ delectatio. Et hoc gaudium est gaudiū de habicōne vite beate ⁊ paradisi siue de visione beata diuine essentie. Nec inmerito .qꝛ ibi est sanitas sine morte gaudiū sine tristicia. iuuent⁹ sine senectute ⁊c̄. sequitur ⁊ hoc oīa scz bona tp̄alia adicient̄ vob. Ergo q̄rite p̄mū regnū dei ⁊ iusticiā ei⁹.

Sermo scd̄us de animabꝫ in purgatorio

Hodie est ⁊ cras ī clibanū mittet̄ Mat.vj. Mō iuxta intellcm̄ q̄z volo p̄dicare ⁊ ꝑtractare d̄ aīabꝫ purgatorij oz declarare tres breues ꝓposicōes. p̄ma ꝓpō est talis pñs vita tota ē sic̄ vna dies vsual' vl' artificialis. scd̄a ꝙ d̄ nulla ꝑsona ꝓprie d̄r esse nec viuere nisi sit ī statu gr̄e diuinal'. tercia ꝙ loc⁹ purgatorij ē sic̄ camin⁹ vel furn⁹ in q̄ fit panis material'. Pr̄ia ꝓpō declarat̄ sic vos debetis scire ꝙ ꝯm ꝙ sancta mater ecclesia diuidit diem ꝙ diuidit̄ in sex horas s.p̄me.ij.iij.vj.ix.vesp̄oꝝ ⁊ ꝯpletorij Sic etiā vita hoīs diuidit̄ in sex partes

¶ Hora prima hois est a natiuitate vsq; ad decem vel duodecim ānos. Ratio q; sicut claritas diei incipit hora p̄me ita tūc hoc est.x. vel duodecimo anno hō incipit intelligere ⁊ cognoscere aliqua nō tñ hz magnaz claritatē scientie q; nec hora p̄ime sol dat magnā claritatē mūdo ¶ Hora tercie ē a.xij. vsq; ad.xx. vel.xxv.annos Ratio q; sic hora tercie sol est altioz claz rioz ⁊ calidioz q; hora p̄me. Ita tunc homo habet altitudinē cozpalem ⁊ maiorem claritatē intellectus nisi sit stultus ⁊ etiā caliditatē cōplexionis ¶ Hora sexta hois est a.xxv.āno vsq; ad.xl.annū. Ratio q; sic sol in illa hora est in altioz gradu ita homo tunc est in sua pfectione. ¶ Hora nona a.xl.āno vsq; ad.lv.annū. Rō q; sic sol in alia hora incipit declinare. Ita calor naturalis tūc incipit declinari ⁊ etiaz fortitudo. ¶ Hora vespoz hominis est a lv.anno vsq; ad.lxx.annū. Ratio q; illa hora iā sol inclinat ad occasū sic ⁊ homo ad mortem ¶ Hora pletorij hois est a lxx. vel.lxxx. vsq; ad finē ⁊. Ex ista ratōne vita hois dr vna dies habēs istas. vj. partes predictas auctoritas. Hodie si vocē eius audieritis nolite obdurare cozda vestra ps.xciij. Hodie scz in tota vita presenti. q; in alia vita nō sūt predicatozes sed hodie scz in hac vita ⁊ ita exponit apostolus ad Hebreos.iij. Audit autē vox dei legendo vel predicationes audiendo. Patet ergo prima ꝓpositio scz q; tota p̄ sens vita est vt vn⁹ dies vsualis ¶ Secūda ꝓpositio dic q; de nulla psona ꝓprie dr esse nisi sit in gra diuina. q; qui nō viuit in gra nō dr viuere Ratio q; phs dr q; forma est que dat esse rei sic in hoie est materia scz cozp⁹ ⁊ forma scz aīa q; dat esse cozpi. Idē de esse spūali. q; licet aīa sit forma substācialis cozpis ⁊ essentialr tñ ipsa anima habet esse p̄ aliaz formam scz p̄ gram diuinam ⁊ q;diu est in gra viuit. q; aūt anima perdit gratiam dei non habet esse gratie. Ido ꝓpheta pres nostri peccauerunt ⁊ nō sūt Renoz. v. q; licz habeant esse naturale post peccatū tñ nō hñt esse spūale. Iz ille dr esse spūaliter qui est in gra deuotione ⁊ dilectione dei. Ideo xp̄s ille est qui diligit me Johis. xiij. Patet scda ꝓpositio q; nulla psona habet esse ⁊c ¶ Tercia ꝓpositio dr q; locus purgatorij est sicut furnus in quo fit panis ⁊c. q; sic in furno mittr panis nō ad ꝓburendum ꝫ ad coquendū ⁊ inde extrahit ⁊ presentr prelato pape vel etiaz regi ⁊ ponit in mēsa sua. Ita purgatoziū est vt clibanus in quo mittunt aīe nō vt fiāt carbones vt ille de inferno ꝫ vt mundent purificent. deinde extrahuntur ab angelis ⁊ presentr pape Jhu ⁊ regi xp̄o ⁊ ponunt imensa glozie eius. Ideo de purgatorio dr ꝓphta. Quasi clibanus succensus a coquente Osee. vij. scz post mortem. Ideo loquens thema de homie die hodie s. i hac vita cozpali est scz i gra dei ⁊ cras scz post mortē i clibanū mittit q; nulla anima intrat purgatoziū nisi sit in gra dei. Nō loquit thema de animabz perfectis q; ille statim euolāt ad paradisum. nec animabz xp̄ianoz ipenitentibz nec de infidelibz. q; ille non sūt scz in esse spūali gratie. Ideo statim descendūt ad infernū ꝫ loquit solū de illis qui vadūt ad purgatoziū. De qualibet tali dr hodie est ⁊ cras in clibanū mittit patet thema. Nō volens vobis declarare statum purgatorij. Sciendū est q; purgatoziū est in cozde terre. Nam sicut in cozde pomi sūt domus. ita etiam in cozde terre sūt quatuoz domus. In inferiozi est ignis perpetuus ⁊ est plena demonibz ⁊ ibi sūt anime xp̄i anoz ipenitentiū. Alia domus est super illam scz limbz puuloz in quo non est ignis nec demones ꝫ ibi vadunt pueri non baptisati. Tercia domus est purgatoziū in qua est ignis vt flāma clara. ꝫ nō sunt ibi demōes. Quarta dom⁹ est sin⁹ patz

scōꝝ ⁊ illa mō vacat ¶ Modo ego ha-
beo loqui de purgatorio qd̄ dicit̄ clyba-
nus ī quo coquit̄ panis aīaꝝ. Qualit̄ h̄
fit declarat apl's cui deus oñdit clare cū
adhuc viueret dicēs. Si q̄s supedificat
sup fundamentū hoc aurū argentū lapi-
des p̄ciosos ligna fenū stipula. detrimē-
tū patiet̄. ipē autē saluus erit sic tñ qua
si p ignē. pr̄ia ad Coꝝ. iij ¶ Nota si q̄s
supedificat sup̄ fundamētuz hoc scz fi-
dei sine errore dubio ⁊ falsa opinione au
rū scz caritatis. ⁊ argentū credulitatl. ⁊
lapides p̄ciosos scz v̄tutū ⁊ meritoꝝ. li
gna fenū ⁊ stipulā scz peccatoꝝ veniali
aliū. detrimētū patiet̄ scz in purgatorio
ipē tñ saluus erit. sic tñ quasi p ignē. In
dicta auc̄te apl's innuit ꝙ in purgatorio
sunt tres ptes ⁊ ī vna fit ignis de lignis
in alia de feno. ⁊ ī alia de paleis. ⁊ ignis
de lignis plus durat q̄ꝫ de herba siue fe-
no. ⁊ de feno pl⁹ q̄ꝫ de palea. Ita ī pur
gatorio aliqui stāt diu. aliq̄ non tm̄. aliq̄
modicū. Primi ꝯparātur lignis. Scdi
feno. Tercij paleis. de hijs tribꝫ ꝯdicōni
bus hēo mō loqui.
¶ Pr̄io ligna sūt imp̄fectōes pn̄iales.
¶ Scdo fenū sunt cōmissiones veniales
¶ Tercō palee sūt omissiones cerimo-
niales. Et de qualibet dicit theā. Hodie
est ⁊ cras ⁊c̄. ¶ Dico pr̄io ꝙ ligna sūt
p̄sone que vadūt ex hoc mūdo cū inp̄fe
ctōne pn̄iali. qꝛ licet fecerīt pn̄iaz de pec
catis qꝛ aliter irēt ad infernū. h̄ non tan-
tā q̄ꝫtam req̄rūt peccata. qꝛ doctrina est
canonistarū. ꝙ ꝓ quolibet pctō mortali
homo tenet̄. vij. annis penitere in h̄ mū
do alit̄ restat ꝯplenda ī purgatorio. Si
āt dicat̄. ⁊ nunq̄t pn̄ie sūt arbitrarie. Di
co ꝙ in penitēcia sunt duo scz q̄litas ꝙ
sit talis vel talis ⁊ hoc ē arbitrariū. Se-
cundū q̄ꝫtitas tp̄is est ⁊ hoc nō est arbit̄
riū ſm canones. qꝛ iā q̄ꝫtitas tp̄is ē tax
ata ⁊ limitata scz. vij. ānoꝝ. v̄bi gracia.
Si q̄s furatus fuit peccauit mortaliter
⁊ sufficit ad damnacōez. h̄ nō est de ma-
ioribꝫ. ꝓ isto oꝫ facere. vij. ānos de pn̄ia
et licet ꝯfessor nō dicat. iā limitata ē in
iure. Sz q̄litas est ī arbitrio ꝯfessoris. s.
ꝙ ieiunet semel ī ebdomada vel ī mense
Si v̄o peccatū mortale sit mai⁹ vt hoī
cidiū vel p̄iuriū ⁊c̄. q̄litas pn̄ie erit ma-
ior. Sed q̄ꝫtitas tp̄is erit. vij. annoruz
Rō qꝛ in quolibet pctō mortali homo fa
cit iniuriā ꝯ. vij. dona sp̄ūs sancti. ꝓp̄t h̄
sancti pr̄ēs sciētes dei volūtatez in iure
ordinarūt. v ij. ānos de penitēcia. ¶ No
ta tñ ſm scm̄ Tho. ꝙ rōnabiliter ꝯfesso-
res iniūgunt qñq̄ minorē pn̄iaz. De h̄
vide docto. in. iiij. ⁊ sic videt̄ esse arbit̄
rie vtroq̄ mō ⁊c̄. De dictis auc̄tas al-
legorice ⁊ sunt v̄ba dei patris ad filiuz.
Si emis seruū hebreū sex annis seruiat
tibi. ī septimo egredie̅t liber. i. gratis. Ex
odi. xxi. Nota si emis seruū hebreū ⁊c̄.
Nota emit̄ in cōfessione. vñ emptor est
cōfessor qui tractat cuz xp̄o qui p̄cio sui
sanguinis emit nos. Sex annis seruiat
tibi ⁊ in septīo scz cōpleto egredit̄ liber.
Mō fiat talis deductō. Quociēscunq̄
recurristi ad diuinos sortilegos siue ꝯiu
ratores numera ꝓ qualibet vice penitere
deberes eo ꝙ ꝯ p̄ceptū dei iuisti. ⁊ mor-
taliter peccasti. Itē quotiēs iurasti inua
nū vel false renegādo siue blasphemādo
licet cōfessus fuerl. ꝯputa. vij. annos de
penitēcia ꝓ quolibet. Itē quotiēs fregi-
sti festa de quolibet op̄e seruili. Itē non
audiendo missaz numera ꝓ qualibet vi-
ce septē annos. Itē quotiēs displicuisti
vel despexisti parētes corde vel op̄e nu-
mera ꝓ qualibet vice. vij. ānos. Itez q̄
tienscūq̄ cōsensisti. numera. Item quoti
ens fecisti luxuriā. numera ꝓ qualibet vi
ce septē annos. Itē ꝓ quolibet furto I
tez ꝓ qualibet diffamacōe. numera. vij
annos de pn̄ia. Forte est aliquis qui ex
suis peccatis obligat̄ in. c. mille annis de
penitēcia. O diceres tu. si cōfessor non

dedit ꝛc̄. ꝟꝛ est ꝶ iaꝫ est tarata. Si dicatur. ego nō viuaꝫ tm̄ ꝟꝛ est Jō ꝓplebit̄ in purgatorio. Q dices. si purgatorium nō durabit tm̄. Solucō ꝑter hoc deus cōgregabit penā. c. vl mille ānoꝝ totā in vna die. Q ḡs poterit sustinere. ꝶ ecce remedia qꝛ si vltra penitēciā ꝓfessoris vis addere diminuit̄ tps de purgatorio. ꝑter hoc dicit discretus ꝓfessor in cōfessione Passio dn̄i nr̄i Jhu xp̃i ꝛc̄. et q̄ quid boni feceris ꝛc̄. Jdeꝫ si vult̄ orare. ieiunare. vl portare ciliciū ꝛc̄. J sta opa pñt fieri ita deuote q̄ remittet̄ vobis mēsis vl ānus vl plus. ꝛ tanta poterit esse ꝓtricō q̄ totū dimittet̄. dicē te xp̃o. Serue neḡ oīe debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me. Mathꝫ. xviij. Jteꝫ audiendo missas. sermoēs. dā do elemosinas. lucrādo indulgēcias. Sic paulatiꝫ homo deobligat̄. Ecce ḡre dicit apl's. si ḡs supedificat sup̄ fundamentū ꝶ lignū scz impfectōes pniales. Velitis g̃ congregare ꝛ facere opa pniālia ꝛ sic euadetis de illo igne ꝛ pena purgatorij. q̄ est ita dura ꝛ aspa. Magḡ fuit pena bēati Laurencij in craticula ꝛ eciā pena bēati Bartholomei. ꝶ nihil fuer̄t respectu pene purgatorij. Jntm̄ q̄ momentū videt̄ mille anni. ꝛ clamāt aīe di. Heu me qꝛ incolatus me⁹ ꝓlōgatus est ꝛc̄. Jō velitis iuuare aīas parētuꝫ ꝛ amicoꝝ qꝛ cōtinue petūt di. Dñe pone me i cozde hereditis mei filij vl maūmissor̄t vt ꝓpleāt testa mēta. Mō notate ꝶ qō peccatū est illoꝝ qui nō ꝓplent testā ꝛ occupāt boā eoꝝ qui eis comiserūt aīaꝫ ꝛ ipsi nō curāt Jō qꝛ aīe non sentiūt adiutoriū ꝓqrūt deo di. Justicia fiat ꝰ illos traditozes i mūdo. s. filios hereditis. maū missozes ꝛc̄ Et credit̄ q̄ deus sit surdus q̄ nō audiat. ꝛ cecus q̄ nō videat ſalꝫ istas crudelitates. Jō dicit xp̃s. Nunq̄t deus n̄ faciet vindictā electoꝝ suoꝝ clamātiū ad se die ac nocte. ꝛ pacīam habebit i illis. Dico vob̄ q̄ cito faciet vindictā. Luce. xviij. qꝛ si videres patrē in igne quē posses iuuare ꝛ nō curares q̄ crudelitas eēt maioꝛ est ista. Jō dicit scriptura. ij. Machab. xij. Scā ḡ ꝛ salubr̄t est cogitacō ꝓ defunct̄ exorare vt a pecca tis solūtur. ¶ Dico scdo q̄ fenū seu herba dicit̄ ꝓsone q̄ trāseunt cū pctis venialib̄. Nota hic dāꝫ inter peccatū veniale ꝛ mortale. Pctm̄ mortale est q̄libet op⁹ q̄ fit ꝰ preceptū dei. vialia pcā sunt excessus vite que tm̄ nō sunt ꝰ pceptū dei. dibi grā. Si vos comeditis nimis excessiue. vl qꝛ frāgitis ieiuniū eccīe. seu voti mortaliter peccat̄ si cū tali pctō decedit̄ ad infernū ibitis. Ez si comeditis modicū plus ex bonitate paīs. vl bibitis pl⁹ nō tm̄ inebriami qꝛ tūc esset mortale. qꝛ sicut scindere manū vl pedē ꝓpio est peccatū mortale. mai⁹ ē scindere caput aīe scz intellm̄ inebriādo se. ꝛ efficit̄ peior ꝶ bestia. q̄ onerata scit trāsire p viā artā et ebrius nescit incedere p viā latā. sec⁹ si ex bonitate vini bibit bis vl ter venia le forte erit. ¶ Nota de fratre p̄dicatore bibēte de sero vnā taceā vini sine aq̄ vt posset dormire ꝛ surgere ad maturias ꝛ p⁹ mortē apparuit petēs adiutoriū Jdē de mulieribꝫ q̄ oznātur aliq̄ peccāt mortaliter aliq̄ solū venialit̄. Venialit̄ peccat ille q̄ solū vt placēt viris ꝛ ne despiciāt ab eis oznāt se aliq̄tuluꝫ. ꝶ ille peccant mortal̄t nōnunq̄ q̄ ornāt se excessiue oīmodo ꝛ mamillas hoīb ꝛc̄. Jā videt̄ q̄ vultis eas vīdere. Jteē si mulier i vestitu facit excessuꝫ ꝶ non ꝰ deuꝫ ꝛ ꝓceptuꝫ dei. qꝛ de suis redditibꝫ vl patrimonio. p̄ de suo officō veniale est. Ez qñ de vsura. rapina. vel de furto. vel de fallis aduocatoīb viri mlier vult habēre vestes tales ad infernū vadunt. quia faciūt eas am damnare viros. qꝛ vt ꝓuideāt vxoꝛi tati vxoꝛis habent facere vsurā. rapinā etc̄. Quia sunt alique q̄ non permittunt

viuere iustos pacifice. nisi eaz vanitati satisfaciãt. Itez multũ videre veniale ẽ. ꝫ qñ vident de blasphemijs vel de truffis de deo ⁊ de scis tunc est mortale. Itez i locutõe tãta difficultas esset fienda ad aperiendũ os locutõi. qꝫtuz facit auarus ad aperiendũ bursã solutõi. qui sp dispu tat. Idez deberet esse de vbo quare lo quar ¶ Nota dicit Ambro. in libro de paradiso. Pctm̃ est trãsgressio diuine legis ⁊ celestiũ inobediencia mãdatoz. Alij autẽ excessus vite sũt cõmissiones veniales. Iõ dicit aplus. qs supedificat su pra fundamentũ ꝫ fenũ detrimentũ patietur. ⁊c. Ecce scda pars purgatorij in qua cõburit fenuz. ¶ Dico tercõ qp palee sunt psone q trãseunt omissione ceremoniaz. qz sicut palea cito cõburit. sic tales modicũ stant in purgatorio. qz per mensez vel ebdomadã. p diez vel horã vel transeũt subito vt sagitta ex omissioi bus cerimoniarũ. q sunt qñ homo facit a liqua bona opa ꝫ non ita devote vt fieri debent. vbi grã. Quilibet nostrũ tenet cõfiteri in quadragesimã. ⁊ vos venit ad cõfessionẽ imꝫmeditari ⁊ dicitis confessori Interrogetis me qz nõ recordoz de aliquo peccato. Sed si confessor esset astut? vt peteret de viano ⁊c. vos nõ diceretis de illo non solũ venialia peccata. ꝫ eciã mortalia. ꝫ de suis nõ recordar. Iõ qñ homo dz ire ad cõfessionez prio dz premeditari quõ peccauit corde cogitando. ore loquẽdo. oculis aspiciẽdo. auribz audiendo ⁊c. ⁊ vos venitis ad cõfessionez sicut ad plateã. Aliq confitent negligẽter qz in pncipio q̃dragesime esset confitẽduz. ⁊ ipi exspectãt vltimã diez. Qz ex quo confitent nõ est mortale. ꝫ si nõ confitent esset mortale. Itẽ coicare in paschа debemus qõ qui nõ facit peccat mortaliter. ꝫ qui nõ bene se prꝫparãt aliquã do venialiter peccãt. Itẽ presbiteri si nõ dicũt officiũ mortale est. Si ãt dicũt ꝫ nõ cum illis cerimonijs vt tenẽtur. vel nõ bene se signãdo. vel nõ ꝓfunde se inclinãdo venialiter peccare pñt. Itẽ si nõ tenetis penitẽciaz iniunctã a confessore. mortaliter peccatis. ꝓpter hoc confessores debent dare pnias tales ⁊ talit vt recoz dent. Si ãt seruãt penitenciã ꝫ negligẽter ⁊ indevote nõnunqz venialiter delinquũt. ⁊ sic de alijs negligẽcijs. ¶ Nota miraculũ de beato Augustino cui apparuit demon cum esset in studio q̃ portabat quendã magnũ librũ i quo scribebat peccata ⁊ negligẽcias hoim p a.b.c. ⁊ interrogat? si esset ibi aliquid de eo. Rñt qp sic. Et aug?. O pditor de peccatis ante baptismũ factis ego non curo. qz illa remissa sunt post baptismũ. nõ habeo sciẽtiã de aliq̃. Et adiuratus demõ oñdit sibi librũ in quo legit Aug?. tali die tali anni augustin? dimisit ꝓpletoziũ ⁊c. O dixit demõ decepisti me. qz exspectabã qp ex ista negligẽcia trãsires purgatorium. Iõ auisetis vos ⁊ sitis diligẽtes qz alias ille totũ scribit. Iõ dicit xps. Cuz accepero tps scz p mortẽ ego iusticias iudicabo. i. opa iusta. Sed negligẽter facta. Iõ faciatis ea cũ diligẽcia ⁊ feruore spirit?. Ecce ãre dicit apls. Si qs supedificat supꝫ fundamentũ hoc stipulã q̃ sigt tercia ptez purgatorij in qua ꝓburẽtur omissiones cerimoniales. Ecce ãre dic thxã. Hodie est ⁊ cras in clybanũ mittitur. Deo grãs.

¶ De eadem dñica. Sermo tercius

Non potestis deo seruire ⁊ mãmone. matthei. vi. originalit ⁊ in euangelio currẽtis dnice recitatiue scribit. vbũ istud p impetrãdo ⁊c. Qz salutetur vbo Maria ⁊c. Istud vbuz est dni et saluatoris nri Jhu xpi dicẽtis oibz nob Nõ potestis ⁊c. ¶ Nota qp mãmona i scriptura scã sigt diuicias tpales. Quas

ḡ dicere dñs. nō est possibile ꝙ sil' seruia
tis deo ⁊ diuicijs tpalibꝫ. Pro declara
cōe huiꝰ ꝟbi sciendū ꝙ dr̄a est int' serui
re tpalibꝫ diuicijs ⁊ dñari. Nā sicut hō
dicit' dñs, q̄ hꝫ seruos. ⁊ vnū mittit ad
viniā aliū ad cāpuꝫ ⁊c̄. Facit eos labo
rare ⁊ ꝟuire vt lucrētur. Sic ille ē dñs
diuiciaꝝ qui nō ꝑmittit diuicias q̄esce
re in taxia ꝫ facit laborare ⁊ ꝟuire eas ⁊
ꝑtē mittit in barbariā ꝓ redimēdis cap
tiuis. Itē ad ꝯstruēdū hospitalia. eccīas
subuenit pauꝑibꝫ ⁊c̄. Ille est dñs diui
ciarū q̄ in oꝑibꝫ mīe facit eas laborare ⁊
seruire. ⁊ hoc est bonū ⁊ scm̄. ⁊ ꝯcordat
cū ordinacōe diuina. qꝛ qñ deꝰ ab initio
creauit hoīeꝫ ⁊ mulierē dedit eis domini
um suꝑ om̄eꝫ creaturā di. Dñamini pi
scibꝫ maris ⁊ volucribꝫ celi ⁊ vniuersis
⁊c̄. Gen̄. i. Aurū eī ⁊ argentū res sunt
tpales. ḡ bonū est dñari eis. et isto mō
scī patriarche lucrati sūt paradisuꝫ ꝑ ope
ra mīe de pecunijs ⁊c̄. Sꝫ seruire diuici
is est ꝯ naturā. scp̄turā. ⁊ ꝯ deū ⁊ bonā
rōeꝫ. qꝛ dñs dꝫ quiescere ⁊ ꝟuus labo
rare ⁊ seruire. Oppositū facit q̄ ꝟuit pe
cunijs. qꝛ ipē laborat de die ⁊ de nocte
ꝑ terrā mare ⁊ cū pericul'. ⁊ pecunie qui
escūt ī taxia siue in domo vt dnī. hoc dico
ꝙ est ꝯ naturā. scp̄turā ⁊c̄. ꝙ homo q̄ꝫ
deus fecit dñm ⁊ ipē facit se seruū. ⁊ hoc
est malū ⁊ pctm̄. ꝓpt' hoc dicit xp̄s. Nō
potestis seruire ⁊c̄. Licet sel' possitis serui
re deo ⁊ dñari diuicijs. nō tñ sil' potestis
seruire deo ⁊ diuicijs. ptꝫ thēā. Ego que
siui ī scp̄tura ⁊ inueni ꝙ diuicie hn̄t q̄tu
or ꝯdicōes malas ꝓpter q̄s homo nō p̄t
seruire deo ⁊c̄. ¶ Prīo diuicie hꝰ mun
di sunt maculose turpiter

¶ Secūdo sunt deceptiue fallaciter

¶ Tercō sunt ocōse inaniter

¶ Quarto sunt periculose finalit'.

Jō cauendū est ne seruiamꝰ eis. Jō dic̄
xp̄s. Nō potestis ⁊c̄. ¶ Dico prīo ꝙ di
uicie tpales hꝰ mūdi sunt maculatīe tur
piter. qꝛ a capite vsqꝫ ad pedes intꝰ ⁊ ex
tra maculāt hoīem qui eis seruit. Prīo
maculat' in intellcū q̄ dꝫ cogitare de re
atore. de aīa. de alio m̄do. ꝫ q̄ seruit pecu
nijs si orat statī cogitat de negocijs. de
mercacōibꝫ. de ferijs ⁊c̄. Itē maculatur
in volūtate q̄ dꝫ inflāmari ⁊ desiderare
qñ erit in gl'a ⁊c̄ exire carcerē hꝰ mūdi. ꝫ
diuicie auferūt desideriū paradisi. dicūt
enī nōnulli qñqꝫ diuites. dñe libent face
rē pactū vobiscū ꝙ nō curetis de me. et
ego nō curabo de vob'. O ꝟbuꝫ infide
le. Itē maculat' in meōria qꝛ deberꝫ co
gitare q̄ꝫtuꝫ deus fecit ꝓ nob'. Voluit
eī nasci ⁊ pati in ligno crucis mori ne ali
q̄s sibi credēs ⁊ obediēs ⁊c̄. dānaretur
Sꝫ diuicie faciūt meōrari de mercacōi
bus castris ⁊c̄. Maculāt os ꝑmenda
cia falsa iuramēta. Itez maculāt aures
qꝛ plus placet diuiti seruiēti diuicijs au
dire de mercacōibꝫ q̄ꝫ ꝟba dei sermoēs
etc̄. In manibꝫ ⁊ pedibꝫ ⁊ in toto corpo
re. qꝛ plꝰ laborat ī pecunijs ꝯgregādis
q̄ꝫ in pnīa ⁊c̄. Ecce quō maculāt totum
hoīeꝫ. ⁊ hoc ꝓueīt ex ꝓpinq̄tate reꝝ im
mūdarū maculātur res eciā immūde qꝛ
si tela lini albi aꝓꝓximet' tincte maculat'.
De hoc vide scm̄ Tho. prīa scde. ī mate
ria de macula pctī. Jō dicit scriptura. q̄
tetigerit picez inq̄nabit' ab ea. Eccī. xiij.
In signū manifestū Augꝰ q̄rit in libro
de trinitate de mltis q̄ ad oculū vident'
de q̄bus non p̄t rō sufficiēs assignari vt
de auro tā mundo, ⁊ argento tā claro ⁊
albo. ꝙ faciūt lineas nigras ⁊ maculāt
manus ꝯputātiuꝫ ⁊c̄. De hoc rō suffici
ens nō p̄t assignari. vt dic̄ Augꝰ nisi qꝛ
deus dat signū ꝙ sunt sic̄ macule aīaruꝫ
Jō dicit scriptura. Argentū eoꝝ ⁊ auꝝ
in sterq̄liniū erit. Ezech. vij. Nota ster
q̄liniū ꝯgestū in domo corrūpit ⁊ facit
domū fetidā. ꝫ in cāpo sicco dispsū facit
ip̄m fructificare. Ita de moneta in taxia
congesta. ꝫ si ī terra sicca dispgat' ipsaꝫ
faciet fructificare in vitā eternā. Ecce q̄
re dicit argentū ⁊c̄. Ex ista rōne mltuꝫ

deberēt autem cauere religiosi clerici. ne maculātur in manib⁹ ꝯgregādo pecunias. qꝛ hn̄t tractare corpus xp̄i. Jō apl's Oīa scꝫ q̄ sunt tp̄alia ⁊ m̄dana arbitror vt stercora. vt xp̄ꝫ lucrifaciā. ad phil'. iij

¶ Dico scd̄o ꝙ diuicie ⁊c̄. tres mag̃as deceptōes faciūt. Prīa naꝫ mag̃ decepcō est recipe apparēciaꝫ ꝓ existētia. Sic vbi grā esset decepcō recipe somniū ꝓ veritate vt si famelicus somniaret ꝙ comedisset splendide ⁊ recipet ꝓ veritate deceptus esset cū nihil habeat ī stomacho de ill' in somnio visis ⁊c̄. Isto mō diuicie h⁹ mūdi decipiūt. qꝛ illi q̄ credūt se esse diuites somniāt. vt si rusticus sōniaret ꝙ esset rex. ⁊ mulier ꝙ esset regīa ꝫ qn̄ excitat̄ inuenit se sup̄ paleas ⁊c̄. Itē de clerico paupe somniāte ꝙ est p̄pa. ꝫ qn̄ excitat̄ inuenit se solū. ita ꝙ somnia nō sunt nisi apparēcia. ⁊ q̄ ea recipit ꝓ existēcia decipit̄. Ita de diuite dicēte. ego habeo tot. m. flore. redditus possessioēs etc̄. ꝫ qn̄ in morte excitat̄ inueīt se vacuum sicut q̄ excitat̄ a somno. qꝛ vita pn̄s nō est nisi somniū. ⁊ qn̄ homo excitat̄ ꝑ mortē inueīt se deceptū. Mō paup̄ sōniat ꝙ sit rex vel ꝙ est papa totū est somniū. Hꝫ quō pecunie ⁊ honores sunt deceptose qꝛ apparētiaꝫ faciūt recipe ꝓ existencia. Auc̄tas. Dormierūt somnū suū et nihil inuenerūt. Oēs viri diuiciaꝝ in maib⁹ suis. p̄s. lxxv. Qui sūt in alio mūdo ꝯgnoscūt ꝙ ista vita nō est nisi somniū. ¶ Scd̄us mod⁹ decipiendi est recipere ymaginē ꝓ se. Sicut si alicui hoī habenti vxoreꝫ dilectā depingeret̄ ymago vxoris ⁊ recipet ymaginē ꝓ vxore mortua vel absente. Idē de ymagine filij ⁊c̄ bene eēt deceptus. Taleꝫ decepcōeꝫ faciūt diuicie h⁹ mūdi. nā vere diuicie sūt in celo. diuicie v̄o h⁹ mūdi solū sūt ymagines ⁊c̄. De istis dyabol⁹ decipit gentes quēadmodū tigris decipit̄. Dicunt naturales ꝙ trigris currit plus q̄ velox equus ⁊ filij sui sūt boni ꝓ tyriaca ⁊ ab ea d̄r tyriaca. Et d̄r q̄ vult h̄re filios facit istā cautelā. hꝫ tria mag̃ specula rotūda ⁊ obseruat̄ p̄us filijs e⁹ qn̄ tigris est absens recipit filios ⁊ fugit in aliq̄ bono equo. ⁊ qn̄ tigris veīt ⁊ nō inueīt filios. natural'r sentit ꝑ quā viā vadit homo ⁊ insequtur eū. Tūc homo sciēs eā veniētē ꝓicit vnū de specul' ⁊ ip̄a videns in speculo ymaginē suaꝫ credit ibi filios eē dās ei vbera ⁊ postq̄ ꝯgnoscit se deceptū. iterū insequtur fugientē. ⁊ ille iteꝝ ꝓicit secundū ⁊ ita de tercō. ⁊ tandeꝫ est ille ī tuto. Isto mō dyabol⁹ decipit nos impediēs ne possumus attingere ad filios nostros. Nā certū est ꝙ filij q̄ moriūtur ī statu innocēcie recte euolāt ad paradisū ⁊ nos debem⁹ currere vt ꝑueniamus ad paradisū. ꝫ dyabolus decipit nos cuꝫ trib⁹ specul'. Primū speculū est diuitiaꝝ q̄ nō sunt nisi ymagines diuiciaꝝ. qꝛ v̄e diuicie sunt ī celo. ꝫ iste diuicie h⁹ mūdi sūt instabiles ⁊ tote volubiles vt tigr'. Scd̄m est honoꝝ p̄lacōnuꝫ officōꝝ h̄re regimē q̄ nō sunt nisi imagīes qꝛ veri honores ⁊ v̄a officia in paradiso sūt. ⁊ tu recipis ymaginē ꝓ re. Terciū est delectacōnuꝫ h⁹ m̄di q̄ eciā sunt ymagīes. qꝛ v̄e delectacōes sunt ī celo. ⁊ ista specula retinēt nos ne ad paradisuꝫ ꝑueniamus Ecce quō diuicie sūt deceptiue. Terci⁹ modus decipiēdi est recipe vmbrā ꝓ veritate. Recitat̄ parabola de q̄dā cane portāte frustū carnis in ore q̄ duꝫ natādo tr̄nsirꝫ flumē vidit vmbrā carnis quā volēs recipe apuit os ⁊ ꝑdidit verā portōeꝫ carnis. Idē de diuicijs q̄s mō multū diligit̄ q̄ nō sūt nisi vmbra qꝛ qn̄ morit̄ diues nihil de eis secuꝫ portat. Mō nō ꝯgnoscit̄ ꝙ sunt sic̄ vmbra ꝫ illi de īferno cognoscūt q̄ hn̄t tantā indigenciā ꝙ guttā aque non pn̄t h̄re vtꝫ de diuite epulone ⁊c̄. Vn̄ dicunt dānati. q̄d nobis ꝓfuit sup̄bia. aut diuiciaꝝ iactātia.

q̄d cōtulit nob̄. tr̄sierūt omīa illa tanq̄ vmbra Sap̄. v. Jō si habetis pecunias sitis dnī ⁊ non serui. qꝛ iaꝫ videtis quō sūt deceptiue ⁊c̄. ¶ Dico tercō ꝙ diuicie sunt vicōse inanit̄ qꝛ nullū fructū faciūt. vere diuicie faciūt duos fructus scꝫ saciāt ⁊ faciūt nullo indigere. Jō in paradiso vbi sunt ꝟe diuicie. Ita beati sūt saciati. ꝙ nibil āplius appetūt. vidēt enī beatissimā trinitatez. ꝟginez Mariā ⁊c̄ Jō dauid. Saciabor cuꝫ aparuerit gl'a tua q̄ tn̄ erat rex gl'osus ⁊ ditissim⁹ q̄ in morte sua dimisit filio suo salōi ꝑ maximas diuicias q̄ tn̄ dicebat. saciabor cuꝫ aparuerit ⁊c̄. qꝛ diuicie h⁹ mūdi nō satiant cor. ymmo faciūt plus appetere. Rō qꝛ fames diuiciaꝝ est in corde vbi non intrat pecunia. ꝫ replēt vel satiāt bursā l' taxiā vbi intrāt. Sic̄ de esuriēte vidēte mensā ornatā cibis ⁊ non p̄t comedere nō soluꝫ nō satiat̄. ymmo esuries auget̄ et appetitus. Idē dicenduꝫ est de auro. ꝫ si posset comede vel bibere auꝝ satiaretur ꝫ qꝛ non p̄t satiat̄ bursa ⁊ nō cor. dic̄ clericus. O si haberez vnū beneficiū conpetēs essez ꝯtētus. ꝫ qn̄ hꝫ statim vult maiora ⁊c̄. Idē de laycis dicētib⁹. O si ego haberē tot redditus ⁊c̄. talē possessionē essez ꝯtētus. Jō dic̄ scp̄tura. Auarus nō implebit̄ pecuīa. ⁊ q̄ amat diuicias frcūs scꝫ saciādi nō capiet ex eis Eccles. v. Scd̄o diuicie h⁹ mūdi nō auferūt indigenciā ymmo augmentāt. Naꝫ si habetl̄ cāpuꝫ indigetl̄ bestijs ad arandū ⁊ aratro ⁊ stabulo ⁊c̄. Ecce q̄t indigēcie. Itē si habetis barchā vel nauē dicat̄ quib⁹ indigetis. Itez si habetis vineā equū ⁊ sil'ia indigetl̄ multis. Jō apocal'. iij. dicis ꝙ diues sū ⁊ locupletus ⁊ nulli⁹ egeo. ⁊ nescis qꝛ tu es miser ⁊ misera ⁊ paup̄. Itē ꝓuerb̄. xiij. Est q̄si diues cū nihil habeat ⁊ est q̄si paup̄ cuꝫ in multis diuicijs sit. ¶ Dico q̄rto ꝙ sunt periculose final'r scꝫ aīe ⁊ corpis. Anime multū ꝑiculose sūt. qd̄ ptꝫ ex multoruꝫ diuitū damnacōe. O q̄t religiosi. q̄t clerici. q̄t layci ex eis dānant̄ ⁊ ꝓpt̄ eas. q̄t religiosi q̄ ꝯ votū paupꝫtatis ꝓpter diuitias agūt. q̄t clerici ꝑ symoniā beneficia ꝓpter auariciā ꝯsequuntur. Itez q̄t ꝑ vsuras ditātur. Itē faciūt se negociatores. hn̄tes possessiones ⁊c̄. cū tn̄ deberēt habere cor liberꝝ ad cogitāduꝫ ea q̄ dicūt ⁊ legūt. ea q̄ legimus debem⁹. Con̄ q̄s dicit apl's. Neō militās deo implicat se secularib⁹ negocijs. scd̄a ad Thymo. ij. ⁊ ꝓchdolor nōnulli clerici ⁊ religiosi ꝓpt̄ auariciā dānant̄. Idē de vob̄ laycis. q̄t mendacia. q̄t falsa iuram̄ta fiūt ꝓ diuicijs. Dicat̄ ꝯ illos q̄ faciūt alios iurare cū miraculo qd̄ recitat Aug⁹ de illo hoīe bone vite q̄ fuit ꝯdemnat⁹ in dei iudicō qꝛ fecit iurare vnū ꝓ debito ī curia cui dixit deus ꝙ meli⁹ esset ꝑdere bona q̄ aīam illius ⁊c̄. Qd̄ multū dn̄t attendere officiales ne faciāt iurare falsa iuram̄ta. qꝛ nō solū damnat̄ ꝑiurās ꝫ eciā q̄ iniuste facit aliū iurare. nō inuoluatis aīas cū rebus tꝑalib⁹. ꝓpter ista ꝑicula dicit xp̄us. Amē dico vob̄ qꝛ diues difficile intrabit in regnū celoꝝ. Facilius est eī camelū ꝑ foramen ac⁹ trāsire q̄ diuitē in regnū celoꝝ. Math̄. xix. Itez sūt ꝑiculose corpi vel carni. Nōne qn̄q̄ audiuistl̄ ꝙ duo amici vel socij ꝓ moneta ꝯtenderūt. Itez socius interficit sociū. ꝟuus dominū. vtꝫ de quodā archiep̄o de tarotāsia diuite interfecto a suo scutifero ꝓ sua moneta ⁊c̄. Jō dicit scp̄tura. Est infirmitas pessima quā vidi sub sole diuicie cōseruate in maluꝫ dnī sui. Eccs. v. Jō si habetl̄ diuicias de bono iusto laborēt. ⁊ seruiāt in opib⁹ mīe. Si de iniustis bonis vel iniuste seruiāt restituendo c⁹ sūt etc̄. Nō faciatis iniusticias vel vsurā rapinā ⁊c̄. vt filijs dimittatl̄ mag̃s diuitias. Detis eis bonū nutrimentū qꝛ de alijs de⁹ ꝓuidebit eis. Nā ipē parauit do

tē p filios maritādis ꝛc. Recordemi de ꝟbo xpi. Nō potestis deo seruire ⁊ mā/mone. Deo gracias.

De eadem dnica Sermo quartus.

Fratres spiri/tu viuim⁹. Habeꝫ ꝟbū istō originaliꝫ ad gal. vi. ⁊ recita/tiue in epla currētis dnice. In isto ꝟmone ego intēdo declarare q̄t modi sūt bone vite ⁊ spūalis ad seruiendū deo in ꝫ mūdo ad habendū gloriā eternā in alio. Ꝫ p̄io saluteꝫ ꝟbo Maria ꝛc. Hoc ꝟbuꝫ indiget declaracōe ⁊ breuiꝫ veniē do ad materiā p̄dicādaꝫ. Sciendū. q̄ ois vita ⁊ opus hoim tota ē ⁊ venit per subaꝫ spūalez. Ita q̄ nec vita hois nec opus p̄t durare sine ſba spūali. ꝟbi grā. Vita corpis ⁊ eciā opus e⁹ non p̄t esse sine subā spūali. ſ. aīa rōnali. qz separata a corpe aīa. iā videtis q̄d est corpus nisi trūcus putridus nullū hns sentimentū qz i oculis nō remanet visus. nec i auri/bus auditus ꝛc. Ꝫ ḡ q̄ vita ⁊ opacō corpis tota ē ab aīa rōnali. qz q̄diu aīa est in corpe. corpus hꝫ visuꝫ i ocul. au ditū in auribꝫ. ⁊ sic de alijs sentimētl. ḡ tota vita ⁊ opacō corpis ē a subā spūa li scꝫ ab ipa aīa. Ve hoc lꝫ sit ꝛx tū au ctoritas xpi di. Psonis carnalibꝫ q̄ apre ciabā tur se de corpis pulchtudine. fortitudine ⁊ grōsitate. spūs est q̄ viuificat. caro non p̄dest q̄cq̄. Job. vi. q̄si dicat. vñ habetl pulchtudiez. fortitudinē. grō sitatē nisi ab aīa. caro āt non p̄dest q̄cq̄ pꝫ ḡ ꝛc. Modō videam⁹ de vita ⁊ opa cōe ipius aīe. hoc ē subtilius. Nā aīa lcꝫ det vitā corpi. tū ipa de se nō hꝫ vitam nec opacōez nisi ab alia subā spūali ma iori scꝫ a spū scō. q̄diu aīa hꝫ spm scm se cū. hꝫ vitā ⁊ sentimentū. qz spūs sāct⁹ dat sibi visuꝫ p̄templacōis. auditū clarū p̄dicacōis. olfactū deuocōis ꝟtutū ⁊ sā ctitatū p̄sonaꝝ scāꝝ. in ore ꝟbū p̄fessio nis ⁊ orōis. gressus scītatis ⁊ sentimētū bone p̄scie ⁊ duracōis in bona vita. Si āt aīa ex defectu suo vl dyaboli tēpta/cōe. vl mūdi occasione. vl carnis inclia cōe. p̄dit subaꝫ spūalez scꝫ spm scm. Ita iacet mortua in corpe vt corpus mortu um i sepulchro. Ꝫ ḡ q̄ tota vita ⁊ o/peracō aīe est a subā spūali scꝫ a spū scō Auctas dauid ps. c. iij. Auferes spm eoꝝ ⁊ deficiēt ⁊ in puluerē suū reuertē tur. Nota auferes qz scꝫ peccauerūt tibi Jō auferes ab eis spm scm. Sicut i mū do extrahiꝫ bon⁹ liq̄z de vase inepto. de inde orat di. Emitte spm tuū ⁊ creabū tur. ⁊ renouab̄ faciē terre. qz aīa mortua fit viua. inimica fit amica. aliena failiaris sterilis fecūda. Ꝫ ḡ doctrina q̄ ois vi ta ⁊ opacō tam corpis q̄z aīe est a subā spūali. Jō bene dicit thxā. Frēs spū viui mus. pꝫ thxā. ⁊ ego suꝫ i materia p̄dicā da. Modō videam⁹ q̄t sunt vite spūales ad seruiendū deo in hoc mūdo ⁊ ad habē duꝫ vitā eternā in alio. ⁊ inueni q̄ sunt tres scꝫ. Activa est vita actiua. ⁊ ista ē la borioſa. Secda ē vita p̄templatiua. ⁊ ista est delicōsa. Tercia ē vita p̄latiua. ⁊ ista est piculosa. Et q̄libet ist ordo est a subā spūali a spū scō. ḡ frēs spū viuim⁹ Di co p̄io q̄ p̄ia vita spūalis est actiua. ⁊ ista ē laborioſa sic̄ q̄ creatura se dat la/boribꝫ corpalibꝫ vl spūalibꝫ ad vtilita/tē p̄rimi. ⁊ de laborioſa p̄p̄ grauitatez corpis opa faciētis. Jō aplius q̄ labora bat multū legēdo studēdo ābulando p̄ dicādo p vtilitate p̄rimi. dicebat viue/re in ꝫ mihi fructus est scꝫ meritoꝝ ope/ris ⁊ hoc p̄fidens scio qz manebo ⁊ per/manebo omibꝫ vob̄ ad p̄fectū vīm. ad phil. i. Ista est vita actia q̄ quis occupa tur in opibꝫ mie ad vtilitatē p̄rimi que corpe exercētur. ꝟbi gza. Primū o/pus mie est dare panez esurientibꝫ. Istō est p̄muꝫ opus vite actie ⁊ opus mie ñ solū facit q̄ dat panez. ꝫ eciā qui p̄parat

cibū farinā l'bladuz ꝛc̄. oīa ista sūt opa
corpalia vite actiue. Eciā q̄ dat aīe esu
rīēti cibū spūalez .s. ignorāti ostendē pz
nā. aue Maria. credo in deū. ꝛ modū si
gnādi se ꝛ sic de alijs. Tales ꝓplent pri
mū opus mīe actiue. Jstl dicz xp̄s i die
iudicij sedēs in cathedra iudicali. Uenite
benedicti pr̄is mei. ꝛc̄. Esuriui em̄ ꝛ de
distl mihi māducare. Mat. xxv. Et rn̄
debūt iusti di. Dñe q̄n vidim⁹ te esurīē
tez ꝛ pauim⁹ te. nunq̄z te vidim⁹ in mū
do. ꝛ xp̄c rn̄dens dicit illis. Amen dico
vob̄. q̄cq̄d fecistl vni ex mīmis meis mi
hi fecistis. Jō venite ꝛ dabo vob̄ panē
gl'e. ¶ Scōm opus vite actīe ē dare po
tū sitibūdo. ꝛ nō solū ille q̄ dat vinuz l'
aquā. ꝫ q̄ accomadat vas cātaz l' aliud
ꝫ eciā ille q̄ mīstrat facit scōm op⁹ vite
actiue. Jtē ec̄ ille q̄ ex suis monicōibz et
rbis bonis inducit pccatorē ad lacrīas
ꝓpunctōis q̄ sunt potus aie. Talibz dic̄
xp̄s. venite benedicti ꝛc̄. ꝛ dabo vob̄ po
tū in fonte vite eīne. Sitiui em̄ ꝛ dedistl
mihi potū ꝛc̄. mat. xxv. ¶ Tercū op⁹
est recipe pregrinū in domo vā dādo
sibi lectū pelliciū ꝛc̄ . Jdez de illo q̄ re
colligit spm̄ vel aīaz vagabundā totā in
negocijs mūdi occupatā. q̄ recolligīt qn̄ i
ducitis talez psonā vt vadat ad missaz
in domo dei. ꝛ ad ꝓfitendū. ꝓicandū. Jſ
stud opus ē mai⁹. Talibz dicet xp̄s. ve
nite benedicti ꝛc̄. s. in domo mea pulchri
ma. Dñe ꝛ q̄re. ꝛ xp̄s rn̄t. hospes erā et
collegistis me. ¶ Quartū opus est ve
stire nudū. nō solū ille q̄ dat tunicā l' pā
nū ꝫ ille q̄ suat l' lauat amore dei sine pe
cunia ꝓplet opus hoc. Jtē q̄ vestit aīam
nudā ꝛ ꝫ fit q̄n homo docet rtutes ꝓpri
monā vestes aie sūt rtutes. pbs vocat
rtutes habitus. Jstl dicet xp̄us. venite
etc̄. ꝛ induā vos vestibz gl'e. q̄ sunt clari
ores sole. qz nudus erā ꝛ cooperuistl me
etc̄. ¶ Quintū op⁹ est visitare infirmū
nō solūz q̄ visitat ꝫ q̄ mittit sibi cibaria.
vel alia ꝛ q̄ seruit sibi patiēter. l' q̄ ipm ꝓ
uocat ad paciaz. Jtē eciā q̄ visitat aīaz
infirmā q̄ lz teneat bonā vitā tēptatur
tn̄ de sūpbia auaricia vl' luxuria. Et vos
dicitis sibi vultl vos tm̄ lucrū ꝛ tāta et
tot opa bona mortificare spūalī. Uñ
si vos vultis viuere caste caueatl de oc
casione. locucōibz ꝛ cogitacōibz ꝛ viue
tis caste. Jdē si temptat de inuidia oret
ꝓ illo cui inuidet. ista ē purgacō inuidie
Jdē de ira vt recipiat vindictā. Cui di
cere debetl q̄ xp̄s ꝛ mā sua remisit ꝛc̄.
Talibz dicet xp̄s. venite ꝛc̄. ¶ Sextuz
opus ē redimere captiuū. qđ implet nō
solū ille q̄ trāsit barbariaz. ꝫ ille q̄ iuuat
dādo pecuias ꝛc̄. ꝛ eciā ille q̄ iuuat ca
ptū q̄ non ꝓt soluere vt sunt multi q̄ iu
uāt eū pecunia l' lingua puta si ē iurista l'
notarius oñs tales ꝓplent opus istud.
Jdē de illis q̄ redimūt aīaz de captiuita
te dyaboli cathenis pcōz ligatā. q̄ redi
mit ꝑdicacōibz. bonis monicōibz. Nā a
nime q̄ cōfitent ꝛ dimittūt pccata redi
mūtur Hac de cā venit xp̄s in barbariā
h⁹ mūdi ad redimēduz aīas. Jō dr re
demptor. qz ꝑcio sui sanguis eas redeīt.
Talibz dicet a xp̄o. venite ꝛc̄. ¶ Septi
mū ꝛ vltimū opus vite actīe ē sepelire
mortuos. Jstud op⁹ ꝓplent nō soluz q̄
faciūt foueā ꝛ eciā qui portāt funus ꝛ q̄
associāt ꝛ cooperiūt. ꝫ eciā clerici q̄ amo
re dei sine pecunia faciūt sepulturā qz ali
as Amē dico vob̄ recepēt mercedē su
am. Jdē de sepultura aīe. Aīa est mor
tua mūdo q̄n non curat de mūdo. nec de
negocijs e⁹. nec de familiaritatibz. nō vi
sitat nec visitaī. tal' sepelīēda est in sepul
tura xp̄i scz in vulnere lateris. qz ꝑ tali
morte tal' sepultura acq̄rīt. Talibz dicz
xp̄s. venite ꝛ dabo vob̄ sepulturā in ce
lo. Ecce opa vite actiue ꝓpt qđ xp̄s di
cet in iudicō. Uenite benedicti ꝛc̄. Dic
hic glo. petri rauēnas vel petri damiani.
Qz xp̄us quādo erit in cathedra iudicij.
solum faciet mencōnez de oppribus mi
sericordie actiue. Non dicet tūc petro.

tu pro honore ⁊ gloria ⁊ amore mei fu/
isti suspensus in cruce ⁊c̄. Ideo nec dicz
paulo tu fuisti decapitatus nec bartholo
meo es excoriatus. nec laurencio tu fuisti
situs in craticula ⁊c̄. Ido volo tibi dare
gloriā ꝫ solū facit mentionē de operibus
miscdie dicēs. Venite bn̄dicti ⁊c̄. In q̄
oūdit q̄tū sibi placēt opera miscdie. Ec/
ce quid est vita actiua laboriosa. dico ꝙ
ista est spiritualis. Si dicatur ⁊ quomō
est spūalis cū eius opera sint corporalia
qꝛ dare cibū esurienti opus est corporale
⁊c̄. Dico ꝙ q̄uis vita actiua corpe exer
cetur. tn̄ spūalis dicitur ꝓpter principiuz
mediū ⁊ finem. quia p̄ncipiū vite actiue.
spūale debet esse. quare tu das cibū pau/
pi. Nōne amore dei si dicas ꝙ sic ⁊ sic ē
in re tunc p̄ncipiū illius dationis est spi/
rituale. Sed si dicis illa intentione vt ha
beas familiaritatē cum illa muliere ⁊ tā/
dem tuam cum eadem explere valeas li
bidinē nihil valet illa datio. quia maluz
habet principiū. Item tunc habet medi/
um spirituale quando opus bonū. bonū
habens p̄ncipium continuat̄ spiritualiter
⁊ bene scz ꝓpter di honorē. alias nihil va
let opus sciz dum bonū habens p̄ncipiū
malum habet medium. bonū em̄ ex inte/
gra causa est. Item vita actiua etiam di
citur spiritualis ꝓpter finem. qui finis de/
bet esse vt habeatur gloria spiritualis. di
cendo. audiui ꝙ ex istl operibus vos da
bitis gloriam vestram. Ideo volo ea fa
cere vt mihi detis ⁊c̄. ꝓpter hec predicta
vita actīa dicit̄ spūalis. de h̄ figura Eze
chielis. j. Qui vidit q̄tuor rotas q̄s pre
cedebat spūs dei dicit textus. Quocūqz
ibat spūs illuc eunte spiritu ⁊ rote parit̄
eleuabantur sequētes eum. spūs em̄ vi/
te erat in rotis. Ezech. j. Operationes
vite actiue sunt rote ꝓpter tp̄is volubili/
tatē scz hyemps ⁊ veris estatis ⁊ autūp
ni i quib⁹ rotat̄ ⁊ voluitur tota vita no/
stra. In hijs em̄ fiunt om̄ia opera miseri/
cordie. qꝛ in alio mūdo non est ibi muta
tio tp̄is nec ibi sūt rote scz opatōes vite

scz actiue. non oportet ibi dare cibū esuri
enti qꝛ nullus esurit ⁊ sic d̄ alijs opibus
miscdie. Exemplum in hac vita sunt ro/
te operationū misericordie Rotas istas
vocat volubiles. Ezech. xvj. Et dicun
tur spirituales quia quocūqꝫ ibat spirit⁹
Ecce p̄ncipiū scz intencō spūalis ꝓpt̄ de
um ⁊ non ꝓpter aliud. Illuc eunte spiri/
tu ⁊ rote pariter eleuabāt̄ sequentes eū
Ecce mediū. spiritus em̄ vite erat in ro/
tis. Ecce finis. Ideo dicit thema. Spiri
tu viuimus. ¶ Secunda est vita ꝯtem/
platiua ⁊ ista est delicōsa. ⁊ sicut vita ac
tiua consistit in operibus corpis. ita vita
ꝯtemplatiua consistit in operibus anime
Ideo delectabiliter fiunt ꝓpter anime a/
gilitatē. Item vita ꝯtemplatiua sequit̄
vitā actiuā licet ꝯtēplatīa sit melior. A
simili pz de corpe hoīs ⁊ aīa homīs p̄us
corpus format̄ i vtero ⁊ ꝯseq̄nt̄ forma
to corpe de⁹ creat aīaz. bonū ē corp⁹. ꝫ
melior ē aīa. Ita de hijs duabꝫ vitl acti
ua vita ē p̄ma ⁊ bona ē. ꝫ melior ē vita
ꝯtēplatīa q̄ fit ꝑ aīam sicut aīa ē melior
corpe. de hoc d̄t apl's. Nō p̄us ꝙ spūale
ē q̄ꝫ ꝙ aīale. j. ad Cor̄. xv. qꝛ vita actiua
dz ee p̄or. Nā dēs ꝟuire i hospitali aliq̄
infirmis ⁊ qn̄ ibi eris ꝓbat⁹ in pacīa dili
gētia ⁊ hūilitate ⁊ spūalitate tūc poterl
recipe vitā ꝯtēplatiuā al's nōnūq̄ꝫ mag/
nū ꝑiculū ē Itē q̄ꝫtopl⁹ hūiliat̄ hō i vi/
ta actīa. tāto efficit̄ ꝑfectior in vita ꝯtē
platīa. Iō d̄t. Nō p̄us ꝙ spūale sciz vi/
ta ꝯtēplatīa ꝫ ꝙ aīale. i. vita actīa. No/
tate h̄ vnā pulcrā historiā ad ꝓpositū q̄
scribit̄ Gen̄. xxix. De isto scō p̄riarcha ia
cob q̄ ꝑq̄rebat sibi vxorē qꝛ nō dū erat
ꝯsuetudo ꝟuare v̄gitatē Nā illa btā vir
go maria īcepit ⁊c̄. q̄rebāt eā de bōa ge
neratōe et venit ad domū labā ꝯsangui/
nei sui q̄ habebat duas filias. maior vo
cabat̄ lija que erat lippa oculis ⁊ turpis/
minor vocabat̄ rachel que erat pulcrior
q̄ꝫ videns Ia cob dixit. O si possem ha/
bere istam in vxorē. qꝛ sicut erat pulchra
cōrpe sic etia in aīa qꝛ erat mltū deuota

iacob in domo illius habitante. bñdictio
dei fuit in domo illa. qꝛ q̃ꝫdiu aliquabo-
na ꝑsona in aliq̃ bona domo moraꝛ. tam
diu benedictio dei ē ibi. Ideo dixit laban
ad iacob. exꝑimento didicisti ꝙ bñ dixit
mihi deus ꝓpter te Jō vis manere mecū
rñdit iacob. placet mihi ꝑuiā tibi ꝓ Ra-
chel filia tua mīore septē ānis vt des mi-
hi in vxorē. Rñdit laban. Melius ē vt
tibi eā dem q̃ꝫ viro alteri. mane apd̄ me
ꝑuiuit igiꝛ iacob ꝓ rachel septez ānis. ⁊
videbaꝛ illi pauci dies p̄amoris magni
tudine. Nota de magnis nuptijs factl et
tota die nuptiaꝝ rachel vt noua sponsa
ꝫ in sero laban posuit lijā in lecto sine lu-
mine ⁊ abscondit rachel in alia camera. q̊
compto iacob in mane reputauit se val-
de deceptū neqꝫ mirū. Qui dixit laban.
Quid ē qd̄ facere voluisti. Nōne ꝓ ra-
chel ꝑuiui tibi quare lijā supposuisti mihi
Rñdit laban. Non est in loco nr̄o ꝯsue-
tudīs vt minores añ tradam⁹ ad nupti-
as. iō ista ē vr̄a vxor. Sꝫ si vis ꝑuire a-
lijs sept ez annis dabo tibi rachel. ⁊ pla-
cuit iacob. Si dicaꝛ ⁊ q̊niō potuit habe-
re duas sorores in vxores. Rñdeo ꝙ ñ
dū erat data lex moysi ꝓhibitīa illi⁹. qꝛ
in lege nature soluꝫ filia ꝓhibebaꝛ p̄ri ⁊
mr̄ filio. Geñ. ij. ꝓpꝛ hoc dimittet hō pa
trē ⁊ mr̄em ⁊ adherebit vxori sue ⁊c̄. et
math. xix. Nota qño iacob ꝯpletis alijs
septē ānis duxit rachel in vxorē ⁊ amo-
rē seq̃ntis p̄tulit p̄ori. videns aūt dñs ꝙ
despiceret lijā apuit vuluā ei⁹ sorore ste
rili ꝑmanēte. dt̄ h̄ Greg̃. ⁊ alij doctores
ꝙ iste due sorores signāt istas duas vi
tas. Lija lippa oculis signat vitā actiuā ī
q̃ ē mlta lippitudo scꝫ displicentia tristi-
cia īpaciēcia tediū ꝑuiendo infirmis ⁊ sic
de alijs. nec p̄t vite actiue intēdēs orare
libere. ꝫ ista lippitudo leuiꝛ mūdaꝛ tergē-
do oculos in ꝯfessiōe. Jō dt̄ ꝙ lippa erat
lija. i. vita actiua. tamen est fecūda. quia
generat mltos filios scꝫ meritoꝝ ex ope-
ribꝫ vite actiue. Rachel decora signat vi
tā ꝯtemplatiuā pulchrā sine lippitudine
qꝛ sine tedio. Cōtemplatiua ꝑsona ꝯtē-
plaꝛ opa creatōis dicēdo. O q̃le ē pos-
se dei qꝛ quādo magr̄i fabricāt domū vl
archā indigent fundamento ⁊ maritali-
bꝫ ⁊ sic de alijs. ⁊ deus sine hijs edifica-
uit domū hui⁹ mundi ⁊ celos ⁊c̄. Jō ra-
chel interp̄taꝛ visum p̄ncipiū sciꝫ opera
creationis ꝯtemplando. Itē ꝯtemplati-
ua ꝑsona cōtemplaꝛ opa gubernationis
⁊ ꝓuisiōis q̃liter deus ꝓuidꝫ om̄ibꝫ cre
aturis ⁊c̄. Itē ꝯtemplaꝛ finem mūdi. di
em iudicij. opera redēptionis. ꝑadisum
infernū purgatorium. Itcꝫ ꝯtemplatur
orando legendo audiendo ꝑmōes mis-
sas. Ecce rachel. i. vita ꝯtemplatiua. ista
ē melior. Nota ꝙ melioritas meriti crea
ture stat in maioritate caritatis dei. Jdo
seraphin q̊ inꝛpretaꝛ in caritate ardētes
sunt supiores in paradiso. ꝫ nō habent ꝓ
les. i. tot merita accidentalia sic̄ hꝫ vita
actiua. ꝙ aūt vita ꝯtemplatīa sit melior
actiua pꝫ auc̄tate xp̄i Maria magdalēa
elegit vitā ꝯtēplatiuaꝫ. ⁊ btā Martha
vitā actiuā. Quare qñ xp̄s veniebat ad
domū suā licꝫ esset nobilis dña p̄cinge-
baꝛ ⁊ ꝑauit ⁊c̄. Magdalena sedēs ad
pedes xp̄i ꝯtēplando audiebat ꝟba xp̄i.
Et martha dixit xp̄o. Dñe nō ē tibi cu-
re ꝙ soror mea reliq̃t me solā mīstrare.
dic ḡ illi vt me adiuuet. Et rñdit illi ihe
sus. Martha martha sollicita es ⁊ tur-
baris erga plurima. Ecce lippitudinem.
Martha optimā ꝑtē elegit q̃ nō aufe-
reꝛ ab ea. Luc̄. x. Ecce sm̄a xp̄i qño vita
ꝯtemplatiua est melior. Sed p̄mo oportet
facere maꝛmoniū cū lija. i. vita xp̄ia
na. Prīo exercitare se in opibꝫ miscdie
q̃ sūt septē sig̃ficate ꝑ septē ānos ꝑuitu-
tis iacob. Tercia vita est p̄latiua. ⁊ is-
ta ē ꝑiculosa. ista ē vita p̄latoꝝ ⁊ ista est
alijs p̄dictis melior. Rō qꝛ includit vi-
tā actīaꝫ ⁊ ꝯtēplatīaꝫ Quid vult dicere

vita p̄lati nisi ꝙ p̄latus sit ꝑfectus ī vi-
ta actiua ⁊ ꝯtemplatiua. alias nō ē bon⁹
p̄latus. Jō vita p̄latiua ē melior sic̄ bo
nū ē corp⁹ melior aīa ꝫ mlto meli⁹ cor-
pus ⁊ aīa simul ꝯiūcta. Jō dr̄ scriptura.
Formauit de⁹ hoīez de limo t̄re ecce cor
pus bonū. Et inspirauit in faciē ei⁹ spira
culū vite. Ecce aīa melior. Et factus ē
hō ī aīaz viuentē. Ecce ꝯiūctio corpis
⁊ aīe. Gen̄. ij. Sic vita p̄latiua ꝯprehen
dit vitā actiuā ⁊ ꝯtēplatiuā. dr̄ Greg̃. ī
pastorali. sit rector actōe p̄cipu⁹ p̄cūctis
ꝯtēplacōne suspensus interioꝝ cura exte-
rioꝝ occupacōez nō relīquēs. Nota cuz
dr̄ rector actōe p̄cipu⁹ ⁊c̄. Nō oz ep̄m
dare cibū paupi. sic ꝙ ipēmet prepet seu
ministret ꝫ precipuū vite actiue est p̄di-
care. qꝛ p̄dicator cōplet oīa opa miscdie
inducēdo alios. vt dēt panē esurienti. po-
tū sicienti ⁊ sic de alijs. Sic̄ de rege dicen
te thezaurario ꝙ faciat elemosinam tali
paupi vl̄ tali vidue siue captiuo. Quis
facit illā elemosinā. nōne rex p̄ncipalit̄
immo. sic p̄dicator p̄ncipalit̄ complet
opera misericordie vite actīe. qñ dicit ⁊
īducit gentes ad opa mīe corporalia ⁊
spūalia. qñ p̄dicat dat cibū aīabus esu-
rientib⁹. et qñ ꝓuocat ad cōtritōnē dat
potū. et vestit. quādo ex p̄dicacōe sua de
posita supbia induit̄ veste huīlitatl̄. aua-
rus liberalitatl̄. luxuriosus castitatis ⁊c̄
Recolligit ꝑegrinos sic̄ ego vos. mō
visitat īfirmos. i. tēptatos ⁊ visitat mor
tuos pctō vel mūdo. Ecce q̄re dr̄. Sit
rector actōne p̄cipuus. Non oportet ꝙ
ipsemet sit coquinari⁹ ꝫ ꝙ predicet. In
signū hui⁹. quando episcopus consecrat̄
ponit̄ liber euangelioꝝ ī dorso ei⁹ ⁊ vn⁹
tenet librū cōtinue sup eum dū cōsecr̄tur
et dicit̄ sibi. vade et p̄dica. qꝛ ad hoc spe
cialit̄ es electus. et mō quis p̄latus p̄di
cat. ptz ꝙ valde pauci sūt. Itē sit rec-
tor p̄cūctis. cōtemplacōne suspensus. et
hoc in sacrificio misse. de quo dr̄ sanctus

thomas ꝙ est p̄cipua cōtemplacō. Ideo
ep̄i debēt quottidie vel saltē frequēt̄ ce-
lebrare. Oīs nāq̄z pōtifex ab hoīb⁹ assūp
tus ꝓ hoīb⁹ cōstituit̄ in hijs que sūt ad
deū vt offerat dona scz orōz et sacrificia
ꝓ peccatl̄. ad hebre. v. de q̄bus Dauid.
Et sacrificēt sacrificiū laudis. Ecce mis-
sa. Et anūcient opa eius in exultacione
p̄s. c̄vj. Talis p̄latus p̄t dicere volūta-
rie sacrificabo tibi. Ecce missa Et cōfite
bor noī tuo dñe. Ecce p̄dicacō. Ista ē
vita p̄latia. ꝫ dico ꝙ est ꝑiculosa ¶
Tria magna ꝑicula hz que pūt intelligi
ꝑ similitudīē amphore vitree existētl̄ su
per colūpnā ī platea. cōtra quā oīes ho
mines ꝓijcerēt lapides ¶ Scdo ꝙ oms
aues celi dr̄ eū pugnarēt. ¶ Tertio ꝙ
maxima tēpestas sup eā d̄ celo descēderz
ī q̄ ꝑiculo esset talis amphora. dico ꝙ nō
possz stare. Talis ē vita p̄latoꝝ. q̄libet
p̄latus ē altus sup colūpnā dignitatis
ꝯstitut⁹. ꝯtra quos ꝓiciūt lapides maxīe
si sint boni qꝛ alias nullus dr̄ sibi aliq̄d l̄
pauci. Sz si p̄lat⁹ vult ire hūilit̄ ⁊ sim-
pliciter sine mltis scutiferis. statim oms
dicūt. O de isto ipocrita. qño vadit ⁊c̄.
Ita etiā fuit d̄ illo p̄mo p̄lato ihu xp̄o
q̄ rep̄hendebat̄ de disciplinis ⁊ de doctri
na noua q̄z p̄dicabat vt ptz io hīs. xviij.
Jō p̄t dicere p̄lat⁹. Posuit me dñs sic̄
signū ad sagittā. Treno. iiij. scdo oēs a-
ues celi inpingētes volitāt dr̄ p̄latū scz
demones ad tēptandū. qꝛ si vos habetl̄
vnū demonē ꝯtra vos. p̄latus habz mil
le ꝯtra se. qꝛ sicut in bello illi q̄ volūt ha
bere victoriā inuadunt maxime vexillum
q̄ ad t̄rā ꝓstrato oms sūt ꝑditi ⁊ fugiūt
Sic p̄lati portāt vexillū. Jō dr̄ eos ma-
xime dēones instāt ⁊c̄. Tercio qꝛ maxīa
īq̄sicō ⁊ districtio iudicij vēit sup eos qñ
p̄lat⁹ morit̄ statī vēit ad iudiciū. sup quē
descēdit tēpestas q̄stionū q̄lr̄ ītrait. qño
vixit q̄t ex ei⁹ negligētia sunt dānati. q̄re
sustiebat pctā notoria. licz d̄ se eēt sctūs

si tñ in suo officio fuit negligens ex pctis
alioꝝ damnabit̃ qꝛ nõ adhibuit diligen
tiã in corrigẽdo. Jõ dt̃ scriptura. Judi-
ciũ durissimũ hijs q̃ p̃sunt fiet. Sap̃. vj
Ecce qñ vita p̃latiua ẽ ꝑiculosa. Ideo
dt̃ Aug⁹ ꝓposit⁹ q̃ꝫto in loco suꝑiori tã
to ĩ ꝑiculo maiori v̄sat̃. bona ẽ vita ac-
tiua. melior ꝯtẽplatiua. ꝫ optĩa vita p̃la
tiua. ⁊ q̃libet ẽ spũalis. Jõ dt̃ the. Spũ
viuim⁹ vl̃ in vita actĩa vl̃ etiã ꝯtẽplatĩa
vl̃ etiã p̃latiua ⁊ finit̃ ꝑmo de tribꝫ vijs
ad viuendũ. Deo gr̃as.

¶ Sermo q̃ntus de eadez dñica.

Ministeriũ tuũ
imple. ij. ad Thim̃. iiij. Istd̃
v̄bũ dr̃ cuilibꝫ xp̃iano. Mi-
nisteriũ qd̃ debem⁹ deo implere debem⁹
Si volum⁹ hr̃e salacium ꝑadisi. Et vt
sim⁹ volũtarij sciẽdũ. q̃d ĩt̃ oĩa officia g̃-
dus seu dignitates hui⁹ mdi mai⁹ ⁊ ex-
cellẽti⁹ ẽ ꝑuiciuꝫ dei. vñ nec p̃lacõ eccle-
siastica nec dñium tp̃ale. sunt aliq̃d in cõ
ꝑatõe ꝑuicij dei. Si dicat̃ papa vl̃ rex ẽ
ꝑuitor dei. Rñsio ꝙ papa vl̃ rex maiorẽ
excellentiã seu dignitatẽ recipit qꝛ ẽ ꝑui-
tor dei. q̃ꝫ qꝛ ẽ papa vl̃ rex. Rõ ẽ nã q̃li
bet creatura ꝯstituta int̃ maiorẽ vl̃ suꝑi-
orẽ. ⁊ minorez vl̃ inferiorez. maiorẽ di
gnitatẽ seu excellentiã recipit ex subiecti-
one suꝑioris q̃ꝫ ex diuino ꝙ hꝫ respectu
inferioris. Declaret̃ ꝑmo in elem̃tis. a q̃
em̃ est media int̃ aerẽ ⁊ t̃rã. a t̃ra recipit
ĩmundiciã lutuꝫ ⁊c̃. ab aere cui subicitur
recipit purificacõꝫ ⁊ claritatez igitur. se-
cundo ꝓbat̃ in metallis. argentũ em̃ est
mediuꝫ int̃ auꝝ ⁊ plumbum. qꝛ respectu
auri hꝫ subiectõem qꝛ vꝫ min⁹. respectu
plumbi dñacõm qꝛ vꝫ pl⁹. Maiorẽ ex
cellenttã ⁊ valorẽ ex subiectõe recipit ab
au ro. Jõ deauratur q̃ꝫ ex dñio seu valo-
re respectu plumbi igit̃. Itẽ ptꝫ in hoĩbꝫ
ꝑmo in p̃latis. Qui si habẽt magr̃m bo-
nũ ⁊ spũalẽ ꝑfectuꝫ ⁊ virtuosum ⁊ va-
sallos vicõsos. a magistro r̃cipiũt bonas
doctrinas. a vasallis ãt tristicias displicẽ
tias appellacõnes ⁊ similia. Nota quid
ẽ dicere eẽ papã solucõ hr̃e curã oĩm gẽ
tiũ in q̃bꝫ est multa solicitudo ⁊c̃. Et q̃d
ẽ dicere eẽ ꝑuũ dei hr̃e leticias ꝯsolatio
nes ⁊ ꝯtemplationes spũales. Item q̃d
ẽ dicere esse imperatorez solucõ eẽ domi
nũ bonoꝝ ⁊ maloꝝ cuꝫ periculo sed esse
seruũ dei. est habere leticias ⁊c̃ vt supra
Ideo dico ꝙ maius officiũ hui⁹ mundi
est esse ꝑuũ dei vt ptꝫ ex dicta rõe q̃ dat
sciaꝫ. ph̃us. Tũc vnũq̃dq̃ꝫ scire arbitra-
mur ⁊c̃. ⁊ auc̃tas q̃ ꝯfirmat credentiã. j.
ad Cor̃. iiij. Sic nos existimet hõ vt mi
nistros xp̃i ⁊c̃. Et nõne petrus erat pa-
pa. ⁊ om̃s alij apl̃i erant ep̃i ⁊ legati xp̃i
a latere. Immo quare ergo non dixit sic
nos existimet homo vt ep̃os ⁊c̃. qꝛ plus
appreciabatur se de seruicio xp̃i. Itẽ alia
Auc̃tas. Ministri xp̃i sunt ⁊ ego. ij. ad
Corinth̃. xi. Item alia. ij. ad Corin. iij.
Ministeriũ iusticie. i. iuste seruiendi deo
vt possumus acquirere salariũ paradisi.
dicit thema ꝓpositũ. Ministeriũ tuũ im-
ple. diceret aliquis. frater bene videt̃ es-
se magnũ esse seruitorẽ dei. Sed videa-
mus quomõ possemus implere dei serui
cium. Ego amore vestri quesiui ⁊ inue-
ni vitij v̄tutes in quadã auc̃tate beati pe
tri dicentis. Vos autẽ curam om̃ez sub
inferentes ministrate in fide vestra vir-
tutem. in virtute autẽ scientiam. in scien-
tia autẽ abstinentiã. in abstinentia paciẽ
tiã. in pacĩa pietatẽ. in pietate ãt fr̃nita-
tis amorẽ. in amore ãt fr̃nitatis carita-
tẽ. ⁊ subdit̃. Sic em̃ habũdant̃ ministra-
bit̃ vob̃ introit⁹ in et̃nũ regnũ dñi nr̃i ⁊
saluatoris ih̃u xp̃i. ij. pet̃. vij. caipitu. Si
istas virtutes habem⁹ in nostro seruicio
habundanter ministrabit̃ vobis introit⁹
⁊c̃. Jõ dicit thema. Ministeriũ tuũ im.

¶ Dico ꝑmo ꝙ in seruicio dei debemus

ministrare fidē. h̄ ponit fundamentū naz fides sancta xp̄iana ē fundamentū toti⁹ boni. Ideo q̄ vult edificare. Primo curat ponere bonū fundamentū vt edificiū nō tremat alias destruit̄. Ita fundamentū xp̄iani firmū est fides. Sed q̄ non tremit ꝑ dubitatōez vl' opiniōez nō se mouet ꝑ errorē. De isto fundamento dicit scriptura. Fundamētū alid̄ nemo potest ponere p̄ter illud qd̄ positū est qd̄ ē xp̄s ih̄us. glosa. i. fides ih̄u xp̄i. j. ad corin. iij. Ideo auisetis vos sicut illi q̄ sunt obsessi ab inimicis q̄ sepe visitāt fundamenta ne fiāt cauatōes in fundamēto qz ibi est periculū. nā si diruat̄ vl' fenestra seu vna turris nō est tam magnū periculum q̄z si fundamentū diruit̄. qz totū edificiū cadit. Ita mō qn̄ magis instat finis mūdi. diabolus fodit fundamentū scz fidē. dicendo qūo tu potes credere hoc vl' h̄ ⁊c̄. Ecce cū pala tēptatōis fodit fundamentū. Ideo do vobis optimū ꝯsiliū vt sepe visitetis istud fundamentū ad min⁹ bis in die de mane. ⁊ sero dicendo credo ⁊c̄ flexis genib⁹ cuz protestatōe sicut miles faciens omagiū regi dās sibi fidē. Si ne scitis addiscatis ⁊c̄. sic recognoscit̄ fundamentū fidei an diabolus foderit cū picto temptatōis al's si oīa bona mūdi faceritl nisi habeatis fundamentū fidei factū nihil valerent. ad Heb. xi. Sine fide impossibile est placere deo ⁊c̄. ergo ministeriū tuuz imple sciz fidei. ¶ Dico scd̄o ꝙ scd̄a v̄tus ministrando d̄r v̄tus cuz dicit Ministrare in fide vr̄a v̄tutē. i. opa virtuosa. qz h̄ v̄tus sumitur ꝓ quolibet actu v̄tuoso. Ista sunt ministrāda qz licz haberetis fidē verā nō sufficeret ad saluationē. Immo oportet simul cuz fide vera habere opa v̄tuosa. Rō qz nullus rex esset ꝯtēt⁹ de fide suoꝝ vassalloꝝ sine obedientia. Naz si diceret̄ regi. nos reputamus ⁊ credimus vos verū regē esse. tn̄ nihil p̄cipiatis nobis qz nihil faceremus esset hoc bonū. ita de xp̄ iauo qui crederet xp̄m verꝝ regem et dominū. s̄ nihil vult seruare de suis p̄ceptis. Ipse p̄cipit humilitatē et nos sumus sup̄bi. et sic de alijs septem peccatis Ideo licet haberetis tantā fidem quātā habuit beatus petrus vel paulus. nisi habeatis vitā virtuosam nō saluaret. Ideo dicit ministrate in fide vr̄a v̄tutem. scz bonā vitā et bona opera Ideo dicit scriptura Quid ꝓderit fratres mei. si fidem dicat q̄s se habere. opera autē nō habeat. nūquid fides poterit saluare eum. fides si non habeat opera mortua est Jaco. ij. Nā bona opera et v̄tutes debēt correspondere credulitati. v̄bi gratia. vos creditl ꝙ tres persone pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ sp̄ūs sctūs sūt vn⁹ deus huic credulitati corrn̄det̄ qn̄ aīa corpus vr̄m. ⁊ vita. ista tria ꝯcordāt operando bona opa. Sic oñdit̄ extra credulitas q̄ ē int̄. Itē creditis ꝙ xp̄us hūiliait se tm̄ ad recipiendū nr̄am hūanitatē cum miserijs ⁊c̄. g̃ oñdatis opa q̄ztūcūq̄z sitl alti ⁊ eleuati ī dig̃tate dīno officio scīa. hūilietl vos ⁊c̄. Itl creditl ꝙ xp̄s elegit v̄gīez ī mr̄ez cū tn̄ d̄ alia potuisset nasci ⁊c̄ nec sciuit exp̄im̄talit̄ q̄d ē illa carnal' delectacō. oñdatl ope igit̄ vos ⁊ amore sui viuatl q̄libz ī suo statu ⁊c̄. Itē creditl ꝙ vixit paup̄ ītm̄ ꝙ d̄r Matei. xi. Circūspectl oīb⁹ ⁊c̄. d̄t glo. ⁊c̄. Si aliq̄s ip̄z inuitassz al's apl'i fricabāt spicas ⁊c̄. vl' ibāt bethaniā ⁊c̄. Idē d̄ nocte ibat ad dormiēdū ī deſtū. si n̄ hēret aliū locū. Ista credulitas oñdit̄ ope nō hn̄do auariciā. nō faciēdo vsuras furta nec r̄cipiēdo bona aliena. Itl creditl ꝙ xp̄s fuit passus īiurias derisiōes ⁊ tādē mortē ⁊ noluit recipe vindictā nec ꝑmisit pr̄ez r̄cipe. ista credulitas ope oñdit̄ v̄tute patīe. remittēdo iniurias inimicl ⁊c̄. Item creditl ꝙ fuit mortuus ⁊ tercia die resurrexit. Ita si estis mortui peccato mortali tercia die scilicet contricionis. confessionis ⁊ satis-

factionis potestis suscitari. Itē creditis
ꝙ xp̄us in die ascensionis ascendit in ce-
lū hec credentia ostendit̄ ope qñ nos in
dñicis ⁊ festl ascendimus ꝯtemplando
orando audiendo missam cōpletā cuz si
lencio nō cogitando nec loquēdo de aliq̄
re tp̄ali. ꝫ cogitando vbi habetis ascende
re ꝑ bonā vitā ⁊c̄. Itē creditis ꝙ xp̄us
est in hostia ꝯsecrata hec credentia oñdit̄
deuote cōicādo in paschate iuxta p̄ceptū
⁊ infra annū ꝫm bonū ꝯsiliū. Ecce qua-
re dicit ministrate in fide vr̄a ꝟtutē ⁊c̄.
Ecce q̄d dt̄ xp̄us. Quid vocatis me do
mine dñe ⁊ nō facitis que dico. Luc̄. vj.
quia nō om̄is q̄ dicit mihi dñe dñe ītra-
bit in regnū celoꝝ. ꝫ q̄ facit voluntatem
p̄ris mei q̄ in celis est ipē intrabit in reg-
nū celoꝝ. Math̄. vij. Patz necessitas
bonoꝝ opeꝝ. Jō dt̄ thema. Ministeriū
tuū imple. ¶ Tercio dicit ministrate in
ꝟtute vr̄a sciaz que suītur h̄ ꝓ discretio
ne ⁊ nō ꝓut scīa est vna de septē liberali-
bus artibus. Sed ꝓ discretōe scz ꝙ ope
ra ꝟtutū fiant discrete ⁊ cū debitis circū
stancijs. Prouerb̄. ix. Scientia sctōrum
prudētia qꝛ al's. si aliquis indiscrete facit
bona opa scz de genere bonoꝝ punietur
ex eis. Quicq̄d boni cū discretōe feceris
ꝟtus est. Virtus em̄ indiscreta ꝓ vicio
reputat̄. ¶ Dicat̄ hic miraculū ꝙ legit̄
in vita beati dñici p̄ris nostri cui de noc-
te oranti apparuit diabolus tripudiās et
⁊ cantans corā eo. dicēs magis ⁊ min⁹.
Et adiuratus a beato dñico. sup̄ hoc re-
spondit ꝙ q̄cq̄d ip̄i frēs lucrant̄. faciēdo
plus q̄ꝫ pñt ⁊ destruendo se amittunt et
damnant̄. vel per minus faciēdo quā te-
nent̄ amittūt. ꝫ dixit diabolus ꝙ satis fa
ciendo destruit eos. Propt̄ q̄d beatus
Dñicus admonuit frēs. Be h̄ ad Eph̄
v. Nemo vnq̄ꝫ odio habuit carnē suam.
ꝫ nutrit ⁊ fouet eā sicut xp̄us ecclesiam.
Sed sicut miles diligit equū cū quo hz
militare ⁊ victoriam obtinere. Ita nos

cum corpe. Ideo ꝯseruandū est ꝫ nō de
bemus dare sibi tm̄ de annona vt recalci-
tret. Ideo discrete ⁊ ē gubernādū ista ē
scīa. Quilibet scit suū asinū q̄ꝫtū p̄t por-
tare. ⁊ de naui q̄t salmos portat ⁊c̄. Ita
de asino corpis seu naui. Et sicut marina
rij in periculo ꝓiciūt onus. ita debet face-
re ꝑsona discreta in infirmitatib⁹ deponē
do onus pm̄e. ꝙ post ꝯualescentiā ē reas
sumendū. Sed multi nō faciūt ꝓpter q̄d
dt̄ scriptura. Propterea ductus ē capti
uus ꝓplus meus qꝛ nō habuit sciaz Isa.
v. ¶ Quarto dt̄ ministrate in scīa absti-
nentiā. ꝑsone q̄ hñt magnā sciam acq̄si-
tam. debent abstinere a trib⁹. sciz ꝙ non
extollāt se nimis ⁊ ꝙ decipiāt ꝓximū ⁊
ꝙ non dimittant deum. quia scīa inclinat
vt dicit apl'us. j. ad Corinth̄. viij. Sciē
tia inflat. dicendo. omnes sunt bestie nisi
ego. Ex isto peccato ceciderunt q̄ꝫplu-
res de ordine cherubin qui interpretant̄
plenitudo scientie ⁊ effecti sunt diaboli.
Qui de angelis fecit diabolos q̄d faciet
de hominib⁹ presumptuosis ⁊c̄. Jō apo
stolus. j. ad Corinth̄. viij. Si quis existi
mat aliquid scire. nōdum cognouit quo-
mō oporteat eū scire. Hoc sciebat socra-
tes ph̄us magnus magr̄ platonis q̄ int̄-
rogatus q̄d sciebat. Rñdit. hoc tm̄ scio
ꝙ nescio. ¶ Itē tales sciētes non debēt
decipe nec defraudari proximū. Nolite
inq̄d apl'us fraudari inuicē. j. ad Corin.
vij. ¶ Tercio caueāt tales ne obliuiscan
tur deū. quia hodie siue int̄ religiosos si-
ue clericos vel laicos q̄ꝫtū habent maio-
rem scientiā. habent peiorem ꝯscientiam.
cum tñ plus deberent deum timere. quia
habent maiorem noticiam. Ideo aposto
lus. Carissimi obsecro vos tanq̄ꝫ adue-
nas ⁊ peregrinos abstinete vos a carna-
libus desiderijs que militant aduersus a-
nimā. conuersationē vestram inter gētes
habentes bonam. j. pe. ij. ¶ Quinto mi-
nistrate in abstinentia pacientiam. Racō

quia abstinentia vt ieiuniũ ⁊ alie dãt co
lerã vel melancoliã. Sed cibus ⁊ potus
dant leticiam. Multi sunt cum quibus
non potest homo loqui pacifice qñ sunt ie
iuni. Ideo necessaria est pacientia ne me
ritũ abstinentie pdat̃. Dicatur ꝯtra im
pacientes q̃bus esset melius ne abstine
rent. quia vnica in paciẽtia pdũt totum
thezaurũ meritoꝝ. Sicut q̃ poneret ignẽ
in camera vbi haberet om̃ia bona cõgre
gata ita de igne ire seu ĩpacientie ⁊c̃. Jõ
apl̃us ad Heb. x. Pacientia vobis ne
cessaria est vt voluntatẽ dei faciẽtes re
portetis promissionẽ ⁊c̃. ¶ Sexto mini
strate ĩpacientia pietatem scz ad ꝓximũ.
Si habetis bona tpalia vel spũalia sub
ueniatis indigentibꝫ si habetis panẽ detl̃
esuriẽti. vinũ sicienti. vestes nudo ⁊ nun
q̃ deficiet vobis. Multi decipiũtur. di.
si ego darẽ deficeret mihi ⁊c̃. Dico tibi
q̃ nunq̃ ꝑsona misericors deficiet in bo
nis. Immo deꝰ multiplicabit triticum in
horreo. farinã in sacco. panẽ in cophino.
vinũ in cellario. pecunias in bursa ⁊c̃.
¶ Itẽ de bonis spũalibꝫ debetis ꝓuide
re aĩe ⁊ cibo spũali. postq̃ laborastis sex
diebꝫ. in dñica q̃escatis audiẽdo missaz
ꝑmones ⁊c̃. ꝫ hodie eccl̃ia nõ est nisi foꝝ
ꝯtra hoc recipit̃ aqua bñdicta in introitu
ecclesie. ⁊ fit signũ crucis in fronte vt in
tellectus non cogitet nisi de deo. ⁊ in ore
vt non loquat̃ nisi de deo. ⁊ iuxta cor ne
cogitet mala. De ista pietate dt̃ apl̃us.
Exerce teip̃m ad pietatẽ. naz corpalis
exercitatio vt ieiunia ⁊ alia ad modicum
vtilis ẽ. pietas ãt ad oĩa vtilis. ꝓmissio
nẽ hñs vite q̃ nũc ẽ ⁊ future. j. ad Thi.
iiij. ¶ Septĩo mĩstrate in pietate frnita
tis amorẽ. ne scz sint int̃ vos odia. rãco
res malicie ⁊c̃. Sz sic̃ frẽs eiusdẽ pr̃is ⁊
mr̃is diligũt se. Ita nos xp̃iani ĩmediate
sumꝰ filij eiusdẽ pr̃is scz xp̃i ⁊ mr̃is sciz
ecclesie. semine verbi dei in vtero fontis
baptismi geniti. Jõ debemꝰ nos diligere
adinuicẽ ⁊ iniurias remittere. Jõ xp̃us
om̃s fratres estis ⁊ patrẽ nolite vocare
vobis sup terrã. vnus ẽ enĩ pater vester
qui in celis est. Math. xxiij. ¶ Octauo
mĩstrate in fratr̃nitatis amorẽ caritatez.
maior aũt hoꝝ est caritas. j. ad Cor. xiij
Caritas sumit̃ hic ꝓ amore dei. sciz vt
q̃cq̃d facimꝰ faciamꝰ amore dei. Si dili
gimꝰ ꝑntes ⁊ aĩcos. sup om̃s deũ diliga
mꝰ. Dicat̃ h̃ miraculũ d̃ illo heremita q̃
cupiebat scire fines hoĩz sciz qño aĩe ibãt
ĩ alio mũdo. ⁊ vcit lupꝰ sibi q̃i innueus
vt eũ seq̃ret̃. ⁊ secutꝰ ẽ lupũ vsq̃ ad in
troitũ cuiusdã ciuitatis q̃ recedẽte lupo
intrauit ciuitatẽ. ⁊ vidit gẽtes tristes et
plorãtes ꝓ q̃dã sctõ hoĩe vt dicebat̃ in
extremis laborãte. q̃ iuit illuc ⁊ ĩ circuitu
illiꝰ infirmi erãt ml̃te sctẽ ꝑsone legẽtes
⁊c̃ et pꝰ pauca dictꝰ heremita vidit vnũ
magnũ demonẽ cũ mag̃ ml̃titudine de
monũ camerã intrantẽ. cui dicebãt dẽo
nes. recipe illã aĩaz qz nostra est. Rñdit
nõ audeo ad eũ appropinq̃re qz ibi sunt
ml̃te ꝑsone sancte in circuitu eiꝰ. Ad quẽ
dixit deꝰ. diabole r̃cipe aĩaz eiꝰ. qz nũq̃
q̃eui in aĩa sua. qz nihil fecit amore mei.
Sed ꝓ vana gloria vt laudaret̃ ⁊ hono
raret̃ ⁊ subito a diabolo fuit suffocatus
⁊ multũ planctꝰ ⁊c̃. q̃ videns hexemita
dixit infra se mõ cognosco finẽ hoĩm. nõ
est totũ aurũ q̃ lucet. ꝓpter hoc custodiã
me ⁊c̃. Et dũ recederet a dicta domo et
trãsiret ꝑ plateã. inuenit ibi vnũ paupe
rem iacentẽ q̃ laborabat in extremis qui
deridebat̃ ⁊ iudicabatur a trãseuntibus.
vnus dicebat ebriꝰ er ⁊c̃. Heremita vi
dit celũ aptũ super morientẽ ⁊ michae
lem cum multis descendentem ad eum ⁊
inuitantem animã. quia cum nollet sta
tim exire. deus mĩsit Dauid vt pulsaret
cytharam ⁊ psalterium vt anima exiret
et sic factum est. quo mortuo curatus
noluit ei tradere ecclesiasticam sepultu
ram ⁊ cetera. Q dixit heremita modo

scio fines hominũ. Notate hic de illo qui sanctus reputabatur sed quia non habebat caritatẽ. Ideo perijt deus soluit eum in hoc mundo de honore ⁊ magna sepultura ꝓ bonis factis de genere. pauper autem ex peccatis pro purgatorio habuit. vt sic despectiue moreret̃ vt aĩa haberet gl'am. Ideo attendatis ne in operib⁹ bonis sit ꝟmis vane glorie. ꝓpter hoc dt apostolus. Sup omĩa caritatẽ habentes ꝙ est vinculũ perfectionis ad Colos. iij. Ecce quare dicit ministeriũ tuũ implere quia habundant̃ mĩstrabit̃ vobis introitus in eternũ regnũ ⁊c̃. Deo gr̃as.

¶ Dñica. xvj. Sermo primus.

DEus visitauit plebem suam. Habet̃ verbuz istud originaliter. Luc̃. ca. vij ⁊ officiat̃ in euãgelio hodierno. Sermo nr̃ erit de sancto euãgelio ꝙ ꝯtinet vnuz magnũ miraculum ꝙ xp̃us fecit de suscitatione illius iuuenis ⁊c̃. Et vt deus det virtutẽ ⁊ efficatiaz suis sanctis verbis. ⁊ dicant̃ ad dei laudẽ ⁊ honorẽ ⁊ audiãtur. Salutet̃ ꝟgo maria. In p̃nti ſmone volo tenere modũ iuristaꝝ q̃ p̃mo ponunt casum ⁊ post aptando mouent q̃stiones. Ita faciã. Casus legis xp̃i est miraculũ sancti euãgelij hodierni. Nota hij storiã. Modo sup isto casu legis euangelice mouende sunt q̃stiones sp̃uales. ¶ Prima q̃stio quare xp̃us voluit istũ mortuum suscitare sz publice ⁊ notorie. Rõ huius q̃stionis est quia legit̃. Mathei. ix. ꝙ qñ xp̃ũs suscitauit puellã filiaz p̃ncipis noluit ꝙ aliquis essz p̃ñs nec pater tm̃ ⁊ mater ⁊ secrete ip̃am suscitauit q̃re ⁊c̃. Ratio qꝛ puellaz inuenit secrete mortuã in camera. Ideo secrete ip̃az suscitauit. Sed istũ iuuenẽ inuenit publice ⁊ notorie mortuũ. Ideo publice ⁊ notorie suscitauit eũ. in quo innuit̃ ꝙ peccatori secrete q̃ habet filiã. i. aĩam mortuã secrete in camera corporis sufficit tali secreta p̃ña si vult a xp̃o suscitari a morte. culpe ad vitã gratie. Sed pctõri publico ⁊ notorio si vult a xp̃o suscitari. notoria p̃ña est sibi necessaria ⁊ publica. ꝟbi gr̃a de q̃libet statu. ¶ Primo de religioso qui apte extra videt̃ bon⁹ ⁊ deuotus ſ forte secrete est ꝓprietari⁹ vel nihil seruat de regula. talis hz filiã. i. aĩam mortuã secrete in camera corporis. tali sufficit vt secrete cõterat̃ ⁊ doleat de pctõ. et ꝓponat non redire. ⁊ vt ꝯfiteat̃ ⁊c̃. Idẽ de clerico. Itẽ sunt alij sup̃bi intus ĩ corde ſ nihil ostendũt extra tales habent filiã mortuã in camera q̃bus sufficit secreta p̃ña. Idẽ de alijs pctis. Ex ista ratõe xp̃us suscitauit secrete puellã mortuam De hoc Jeremias Trenoꝝ. iij. Sedebit solitarius ⁊ tacebit qꝛ leuauit se sup se. Nota sedebit scz cessando a peccatis solitarius. i. secrete qꝛ leuauit se super se. scz secrete precãdo ⁊ nõ sup alios ad extra publicando. Ideo xp̃us loq̃ns secretis pctõribus dt. Attẽdite ne iusticiã vestrã. i. p̃ñam faciatis corã hoĩbus vt videamĩ ab eis. Mathei. vj. Sed istũ iuuenẽ inuenit xp̃us mortuũ publice ⁊ notorie extra ciuitatẽ. Ideo publice ⁊ notorie ip̃m suscitauit. In quo innuit̃ ꝙ peccatori publico ⁊ notorio nõ sufficit secreta p̃ña ſ publica est sibi necessaria ⁊ notoria. vt edificet q̃s scandalizauit. verbi gr̃a. de sup̃b q̃ ñ solũ secrete sz ext̃ faciũt vaĩtatẽ in ornatu tã hoĩes q̃ꝫ mulieres. Non opus est follo suspendere cimbalũ collo. ⁊ om̃s scandalizant̃ de vanitate illoꝝ. talib⁹ non sufficit secrete ꝯteri ⁊ ꝯfiteri ſ oportet extra humiliari vt oẽs qui fuerant scandalizati edificent̃ ⁊ laudant deũ. Itẽ de notorio vsurario q̃ mutuat x. ꝓ. xij. ꝑ mensem vel emit ꝓ ꝑata pecunia. minus vel vendit plus ꝓpt̃ dilatiõez

solutōis raliby ℔ō sufficit secrete ꝓfiteri Jde o denotorio raptore vel latrone vel dāmificatore vel malo aduocato seu iudice ⁊c̄ Jdē de notorio concubīario ecclico. vel laico. ñ sufficit ꝓmittē ꝓfessori secrete ꝙ non redibit ad pctm̄ ℔ oz recedere vt ōnes sciant penitēciā. Jtē de notorio inuido q̄ palam aliū diffamauit talē oz notorie reuocare etiam si sit verꝫ q̄d dixit ℔ erat secretū Jdem de notorio tractādo q̄ notorie alteri inimicat̄ būc oz facē notorie pacē ⁊c̄. de ℔ auctas eccl̄i. xx Quā bonū est correptū manifestare ꝓfiaz sic eñi effugies voluntariū pctm̄ ℣ xps Sic luceat lux vr̄a coram hoīb vt vi deāt opa vr̄a bona ⁊c̄ Mat. v. Scōa questio q̄re xps tetigit lectū ⁊ illi q̄ poꝛ tabāt steterūt qꝛ sine hoc ipz potuit ℔ sustinere ℟. q̄tuoꝛ ptatoꝛes ptāt peccatore i lcto corpis ad sepulchrū dānatōis de q̄ xps. luc̄. xvj. Mortuꝰ ē diues ⁊ sepultus est in inferno ⁊c̄. quos oz stare Si pctōꝛ vult de morte culpe ad vitā gr̄e suscitari Duo ptatoꝛes a pte añ sūt lōga ꝓsuetudo. ⁊ mala societas Scōo duo ptatoꝛes apte posterioꝛi sūt falsa spes de lōga vita ⁊ vana ꝓfidēcia. isti q̄tuoꝛ ifitos mortuos. i. pctōꝛes ptāt ad sepulchꝝ iferni Primꝰ poꝛritoꝛ dꝛ ꝓsuetudo ybi gr̄a q̄n̄ ꝓfessoꝛ l aliq̄s aliꝰ rep̄hēdit aliq̄z qꝛ iurat. stati respōder quia ꝓsuetudo est Dicit q̄o leges hoim si ue dn̄oꝝ obꝛogāt̄ p̄ ꝛiaz ꝓsuetudinē Sed nō lex dei dicēt ℔ō assumes nomē dn̄i dei tui in vanū. nec eñi habebit īsontē. i. īpunitum eū q̄ assūpserit nomē dn̄i dei sui frustra. exo. xx. Sed potest̄ p aduerbiū affirmare Jdē dicūt mercatoꝛes bazbitonsoꝛes sutoꝛes ⁊c̄ Q̄n̄ in dieby dn̄icis ⁊ festiuis frāgūt festa faciendo ferias ⁊ foꝝ ⁊c̄. Cōsuetudo. est ℏ ꝓsuetudo nō valet ꝓ legē dei dicenti s Memēto vt die sabbati sāctifices. exo. xx. Jdē q̄n̄ rep̄hēdūtur q̄re recurrūt ad diuinos dicūt ē ꝓsuetudo. ē excusatō et ꝓ legē dei dicentis. ℔ō habebis dos alienos coram me. exo. xx. Jdē q̄n̄ rep̄hē dūt̄ de vindicta q̄z null9 debet recipe dicūt ꝓsuetudo est Sed nō valet illa ꝓsuetudo ꝓ legē dei dicēt Michi vindictā ⁊ ego retribuā dr̄ dn̄s ad. Ro. xij. Jtē nō occides. exo. xx. Jtē de diuitib9 q̄ mutuant ad vsurā q̄ q̄n̄ rep̄hēdūt̄. dicūt. ꝓsuetudo est ⁊ ecclia ꝓmittit. nō est verꝫ qd̄ ecclia approbet vel ꝓmittat vsuram. nec valz ꝓsuetudo ꝓ legē dei dicēt ℔ō fenerab fratri tuo ad vsurā nec fruges ⁊c̄ Deutro. xxiij. Jdem de furtis fructuum ꝓsuetudo. nō valz ꝓ legē dei ℔ō furaberis ⁊c̄. exo. xx. Scō9 ptatoꝛ est mala societas Q̄ ꝙt dāpnāt̄ q̄ irēt ad padisū nisi ꝓpt̄ malā societatē ipedirēt̄. ꝙt viri sūt q̄ respect vxoribꝫ societatē cū i hone stis q̄rūt psonis Jtē ꝙt viri q̄ saluarent̄ q̄ dāpnāt̄ ex mala societate vxor. q̄ hz malā linguā Item de mulieribꝫ q̄ respectis viris peccāt cū aliꝙs ⁊c̄ Jō recede a mala societate. poeta Que nocitura tenes q̄z sit cara reliq̄ ⁊c̄ Terci9 ptatoꝛ ē falsa spes de lōga vita. ℔ ℣ ē carta Vñ q̄n̄ inuenis inducitur ad penitenciā Respōdet q̄n̄ ero senex tūc faciā penitēciā Ecce falsa spes de vita Jtē sanus dr̄ q̄n̄ ero infirm9. Ali9 dr̄ cras. Ali9 anno sequēti Ali9 in sequēti quadragesīa ⁊ interim venit moꝛs Jō dr̄ scriptura ℔ō tardes ꝓuerti ad dominū ⁊ ne differas de die in die Subito eñi veniet ira illi9 ⁊ in tēpe vindicte disperdet te eccl̄i. v. Quart9 ptatoꝛ est vana ꝓfidētia de misericoꝛdia dei. dicendo de9 pcz michi de9 sic pepcit latroni ⁊ marie magdalene Sic qūo de9 est sūme misericoꝛs pemitētib9. ℔ ē sūme rigoroꝛs9 i peitētib9. pemitētib9 de9 reuocat illā sētētiā Alia q̄ peccauerit ipa moꝛiet̄ ezeh. xviij. Sed si tot9 mūd9 etiā ego maria supplicaret sibi ꝓ vno inpenitēti nō remitteret. Jō dr̄ scriptura De ꝓpriatu pctōꝝ noli esse sine metu neq̄ adicias peccatū sup̄ pec/

catū ⁊ ne dicas misericordia dei ē mag̃
multidinis pctōꝝ meoꝝ miserebit̃ ecc̃i.
v: Ecce quare xp̄s tetigit ⁊c̃ Ad īnuē
dū ꝙ qñ vult suscitare pctōrē tāgit ip̄z
ꝑ tribulatōes ⁊ tūc isti quatuor portato
res stāt ⁊ dimittūt euz Ideo. Job xix.
Miseremini mei. miseremī mei ¶ Ter
tia questio sup̄ h̄ ꝙ dixit xp̄s Adolescēs
tibi dico surge Queritur cū q̄ xp̄s tunc lo
quebat̃ qꝛ nō videt̃ ꝙ loqueret̃ corpori
mortuo qꝛ nullū sentimētū habebat im
mo videret̃ stultitia loq̄ mortuo corpi
R. ꝙ tūc xp̄s loquebat̃ aīe in īferno exi
stēti. Cogitate qūo ad xp̄i clamorē aīa
exiuit subito de inferno nec demones ip
sā potuerūt retinere exq̄ vocabat̃ a deo.
⁊ stati venit ad corp⁹. Habem⁹ h̄ īstru
ctōez de generali resurectōe in die iudicij
qūo ad clamorem illi⁹ vocis Surgite
mortui venite ad iudiciū Oēs aīe mor
tuoꝝ tā de inferno q̄ꝫ de purgatorio q̄ꝫ
etiā de ꝑadiso q̄libet redibit ad suū cor
p⁹ a deo p̄paratū ⁊ q̄libet cognoscet suū
corp⁹ Sicut mane q̄libet cognoscit suaz
vestē. De hoc xp̄s Nolite mirari hoc qꝛ
ōnes q̄ in monumētis sūt audient vocē
filij dei ⁊ qui audierint viuēt. Joh̄is. v.
Nō mirabat̃ iob q̄ dicebat. Scio ꝙ re
demptor me⁹ viuit ⁊ ī nouissimo die de
terra surrectur⁹ sū ⁊c̃ iob. xix. ¶ Quar
ta questio sup̄ thema cū dicit de⁹ visita
uit plebem suā Queritur q̄ visitatio est
ista. Rñdeo ꝙ in sacra scriptura īueniū
tur tres visitacōes d̄i erga ꝓpl'm siue ple
bē suā. Prima visitatō est de mīa copi
osa. Secūda ē visitatō de grā abundāti
Tercia est de iusticia rigorosa. ¶ Prima
visitatō ē de mīa copiosa. hec fuit qñ vo
luit incarnari ⁊ nasci. et ire ꝑ mundū pre
dicando. Hec visitatō fuit ad instar boī
medici q̄ prius q̄ꝫ studuit in studio venit
practicare ⁊ īfirmos visitare ordinando
medicinas virtutū ⁊ sacrōꝝ ꝯtra īfirmi
tates pctōꝝ. Ideo Aug⁹. Magn⁹ de
celo ad nos venit medicus. qꝛ magn⁹ ꝑ
totū mundū iacebat egrotus. De ista vi
sitatione ꝓpha Lu. i. visitauit nos oriēs
ex alto ⁊c̃ De ista dicit thēa in ꝓpria for
ma deus visitauit plebē suā. Secūda vi
sitatio est de grā abundāti. et hec ē. p̄ñs
q̄tidie qñ descendit in hostia consecrata.
⁊ tñ nō recedit de celo sicut nec radi⁹ so
lis q̄ visitat ⁊ intrat pl'a foramīa seu plu
res fenestras. ⁊ tñ nō recedit de celo. sic
xp̄s vt amicus nr̄ visitat nos in h̄ sacrō.
De ista visitatione dauid Memēto mei
dñe in bñplacito ꝓpl'i tui. visita nos ī sa
lutari tuo. i. in sacrō altaris qd̄ est nrā sa
lus. sicut g̃ xp̄s venit de tamlonginq̄ ꝓ
nobis ad ecc̃iam. sic nos amore sui debe
mus venire ad missam in die festo Jux
ta illud dd̄. Populus eius ⁊ oues pas
cue eius. ⁊c̃. De ista p̄t dici. deus visita
uit plebem ⁊c̃. Tercia visitatio erit ī die
iudicij ꝑ iusticiā rigorosaz ad instar regl
seu dñi rigorosi. qui venit visitare suos
vasallos bonos ⁊ malos cum gladio in
manu ad puniendū malos qui faciūt cō
tra suas leges. ⁊ ad p̄miandum bonos.
De ista visitatione ꝓphe. ysa. Ecce dñs
egredietur de loco scō suo vt visitet ī eq̄
tate habitatores terre contra eū In die
illa visitabit dñs in gladio suo duro et
grandi et forti. ysa. xxvi. ⁊. xxvij. c. Nota
sex clausulas ī dcā auc̃te. Prīa clausula
tāgit̃ cū d̄r. egredieť dñs d̄ loco scō suo
s. de celo empireo. ī h̄ ꝙ d̄t egredieť dñs
oñt suā ptātē ⁊ rigorē. in p̄mo aduētu
nō venit vt dñs h̄ vt seru⁹ ⁊ mīster. ī se
cūdo aduētu s. in sacrō altaris venit vt so
cius. h̄ in tercio. s. ad iudiciū venit vt dñs
rigorosus intm̄ ꝙ totus mūdus timebit
tremēdo. Hic sil'itudinē de arbore plēa
auicul' cantātibꝫ. q̄ qñ vidēt falcouē ve
nientē timēt ⁊c̃. iō etiā in ꝑsona cuiusli
bet xp̄iani orando d̄t. Libera me dñe de
morte eť. ⁊c̃. De isto aduētu lu. xxi. tūc
videbūt fi. ho. venientē ⁊c̃. Secūda clau
sula tangit̃ cū d̄r. Visitet in eq̄tate hīta
tores terre contra eū. Ecce q̄re veniet ⁊

non ꝙ magnus rex non venit solus ad visitandum premiandum et puniendū. Sic nec xp̄⁹ veniet sol⁹ īmo veniet cū ōib⁹ scīs ⁊ āgel'. nā illa die nulla creatura rationalis nec intellectualis remanebit in celo ysa. iij. Stat ad iudicādū dn̄s Dominꝰ ad iudiciū veniet cū senioribꝫ ꝓpl'i sui ⁊ p̄ncipibꝫ suis Seniores dicūt̄ scī ad denotādū meritū ⁊ sapientiā quibꝫ acq̄siuerūt ꝑadisū. qꝛ ī ātiq̄s ē sapiētia ⁊ qꝛ ipsi sciuerūt media habēdi ꝑadisū Ideo dicūt̄ senes. p̄ncipes dicūt̄ angeli Dic practice qūo veniet. primo p̄mittet angelos ⁊ ip̄e cū matre veniet. p⁹ sequūtur sācti ¶ Tercia clausula tāgit̄ cū dicit̄ ī die illa visitabit dn̄s ī gladio suo gladiꝰ est verbū xp̄i. de q̄. ih̄es. apoca. j. et ad hebre. quarto viuus est eñi ſm̄o dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oim̄ gladio ancipiti ⁊ ꝑtingēs vsq̄ ad diuisionem aīe ac spūs ¶ Quarta clausula tāgit̄ cū dicit̄ duro q̄tū ad malos q̄bꝫ dicet discedite a me maledicti. Mat. xxv. ¶ Quinta clausula tāgit̄ ibi ⁊ grādi q̄ntū ad bonos q̄s faciet ascēdē di. Venite bn̄dicti ⁊c̄ ¶ Sexta tāgit̄ ibi ⁊ forti ⁊ ꝫ q̄ntū ad durationez glorie bonoꝝ ⁊ penedānatoꝝ q̄ eternaliter durabūt de ista possumus dicere deꝰ ꝑmittit ⁊c̄

¶ Sermo scd⁹ De eadē dn̄ica

Misericordia motꝰ est super eā luc. vij. ꝓ breui declaratōe huiꝰ verbi ⁊ introductōne Sciendū. ꝙ inter oēs v̄tutes ⁊ opa meritoria. est vna v̄tus singularl' ꝑ quā homo efficit̄ simil' deo. ⁊ ista virtꝰ est misericordia licz eñi ex q̄libet v̄tute homo efficiat̄ deo similis ꝓpriꝰ tn̄ virtute mīe Ratio vna ꝑsona d̄r similis alteri qn̄ ī facie assimilat̄ illi. nō tn̄ d̄r simil' illi si secūdū manus ei assimilet̄ vel ſm̄ pedes ꝫ in facie q̄ est ꝑs altior ⁊ nobilior hoīs Modo videamꝰ de opibꝫ d̄i erga nos qd̄ est alicuius ⁊ nobiliꝰ. dico ꝙ misericordia Nullū opꝰ dei in hoc mūdo ē nobis manifestius. q̄nta fuit dei misericordia ꝙ dimisit palaciū celi ⁊ voluit in ꝫ mūdo venire q̄nta misericordia velle indui sacco hūanitatis passibil' corruptibilis ⁊ mortalis totū venit ex misericordia erga nos. voluit capi ⁊ pati ne sibi credētes ⁊ obediētes paciāt̄ in furca inferni Itē q̄libet die dat nobis suū corpꝰ in hostia ꝯsecrata ⁊ sanguine ⁊c̄. q̄nta ē eiꝰ misericordia cū q̄libet die offendat̄ a nob ⁊ tn̄ sustinet nos sp̄ans nostrā corectionē Ecce facies dei scz eiꝰ misericordia alijs opibꝫ suis alcius ostēdit̄ nobis. miſatōnes eñi eiꝰ sup oīa g̊ altior alijs operibꝰ eius est g̊ similitudo creature ad deū ꝓprie debet sumi ſm̄ misericordiā q̄si ſm̄ faciē. iusticia d̄r deorsū q̄ in iuditio ostendetur Ideo xp̄s dicit Estote misericordes sic̄ pater vester misericors est luc. vj. vbi ponitur similitudo. Et ideo sic̄ thc. ad litterā intelligit̄ de xp̄o de quo qn̄ vidit illā viduā dicitur ꝙ misericordia motꝰ ē ⁊c̄ Ita de homine misericorde ad paupes p̄t dici Misericordia motus est ⁊c̄. patet. thema. de ista v̄tute misericordie volo modo p̄dicare ⁊ ostendā in quo stat vt simꝰ similes xp̄o hic ꝑ grāz. ⁊ īfuturo ꝑ grāz. Dicūt doctores theologi. ꝙ misericordia corporalis ꝯsistit in vij opibꝫ et etiā misericordia sp̄ualis in vij et sic essent xiiij Sed nunc volo ꝯp̄hēdere ī q̄tuor ne sim nimis ꝓlixꝰ

¶ Primum dare libere.
¶ Secūdum mutuare pure
¶ Tercium restituere plene
¶ Quartū seruire ꝓmpte

In hijs quatuor stat tota misericordia Primū opꝰ misericordie corpal' ⁊ sp̄ualis est dare libere scz de bonis tp̄alibꝰ seu sp̄ualibꝰ. q̄ deꝰ tibi ꝯmisit vt des libere indigēti quia ideo tibi dedit deꝰ vt des ⁊ ꝯmunices libere Ratō nā oēs creature ꝫ ostendūt. qꝛ q̄libet creatura dat

libere ⁊ ꝯmunicat ꝙ de⁹ sibi dedit. ptz ꝑ mo i sole. cui ꝯmisit de⁹ claritatē ꝟtutē calefactiuā. ⁊ fructificatiuā. oīa ista libere ꝯmunicat ꝓpt ꝙ sibi de⁹ ꝯsuat ꝑdicta. idem de luna ⁊ stellis nā de illa modica claritate quā hñt etiā nob ptē ꝯmunicāt Itē de elemēto ignis q̄ ꝟtuit nob ad calefaciēdū illuminandū coquendū Itē idē de cādela q̄ multū dat lumē ⁊ nō minuit ¶ Itē idē patet ꝺ aere q̄ dat se no b⁹ vt respirem⁹ alias morerem⁹ eo ꝙ tāt⁹ est calor cordis. Itē dat nob nubes pluuiā ⁊c ¶ Itē dat nob aq̄ ad lauandū dat nob pisces. Itē terra plantas fruct⁹ dat ⁊ herbas aīalia. pz ḡ ꝙ ōnes creature dāt nob libē qz de⁹ dedit eis ¶ Mō audi auare si creature irrōnales sūt ita liberales Nōne tu q̄ habes intellectū rōez ⁊ expectas retributōez ⁊ resurrectōez deberes libere dare Vñ ꝺ hijs q̄ de⁹ tibi dedit si habes vicinū paupez viduā l'pupillū da eis libere ⁊ de⁹ ꝯsuabit tibi oīa bō tua ⁊ nūq̄ erit paup Idē ꝺ bonis spūalib⁹ Si hes magz scientiā da docte nā ignorāti Si habes aliq̄z itomo q̄ nescīat se sigre nec pz nr⁹ ⁊c instrue eū Si habes magz discretōez ꝑsiliū da illi q̄ nesciat q̄d facit. da correctōez defiēti i aliq̄ Gz bono ⁊ dulci mō ne indigne ferat Itē da ꝑsolatōez defūcti ⁊ orōez mortuo nā ꝺ mg̃ mia ē Idē ꝺ aliis opibz penitentie ꝓ mortuis Ecce q̄d ē dare libere .auctas Quartz suscipe infirmos ac me misse vbū dñi ubū qđ ipe dixit beatius ē magis dare q̄z accipe actuū. ij. Ratō q̄re beati⁹ ē dare q̄z accipe qz recipere obligat hoiez. dare vero ponit hoiez ad retributōez spālē Si de⁹ vob⁹ magis bō tpalia l' spūalia dat obligat vos ⁊. de oīb⁹ tenemī sibi dare ꝓputū. qđo administrastis q̄re flere deberet bō cui de⁹ dat magz ꝑspiratē. Gz dare reptat retributionē qz si das amore dei nō solū ille cui das ꝺ erit de⁹ obligat tibi voluntarie ad retribuendū Iō apl⁹. vn⁹ q̄sq̄z put destinauit i corde suo nō ex tristitia aut necessitate Hilarē enī datorē diligit de⁹ potes ē de⁹ ⁊c Scōa ad. cor. ix. Ecce ꝑmū op⁹ mie. alias qñ hō ñ vult dare libere deus aufert q̄dq̄d hō hz ꝑ ignē l'aq̄m siue p irā dñi l' aliomō Itē eccl'i. debent dare libere de gracijs eccl'astic. eis gtis collatis. scz si hñt magz scientiā vt ꝑdicet alit⁹ deus aufert ab eis scientiā itm̄ ꝙ qñ hñt ꝑdicare idiget vno mense ad studendū Iō dare debent libere ⁊ nō debent ꝑdicare ꝓ pecunijs necvana gla ⁊c ℔ ꝑ bono re dei ⁊ saluatōe aīaꝝ Idē de sacmentis ecclie scz ꝓfessione. dicat ꝯ illos q̄ libēter audiūt diuites Gz paupibz dicūt hāte o facē aliud Idē ꝺ aliis sacmētis ¶ Secūdū op⁹ mie ē mutuare pure. aliq̄ciēs hō ñ vult dare Gz mutuare qđ erit ē op⁹ mie ⁊ aliq̄ciēs ē maior mia mutuare q̄ dare. dedaret qz pl⁹ facit ille q̄ mutuat x. flor. paupi laboratori cū q̄bz faciet sua negocia vt viuet ipe ⁊ vxor ⁊ filij q̄ ille q̄ sibi dat xviij. denarl ⁊c qz ille solū dat ꝑ vno die vitā ed misabilē ⁊ q̄ mutuat vt victū ē dat sibi vitā ꝑ annū Gz oz ꝙ mutuet ꝓpter pure scz sine vsura ⁊ mutuās ñ debet inuolue ꝟmē vsure dicēdo ego mutuabo x. flor. Gz qñ veniet nōi⁹ dicet ꝙ mutuaui mihi ⁊ ita scribet i instrumēto Istō ñ ē mia ꝺ crudelitas. de isto mutuo. auctas. Jocūd⁹ hō q̄ misert ⁊ ꝯmodat disponit ꝟmones suos in eos i iuditō qz in eternū nō ꝯmouebitur ps. xiij. Nota disponit ꝟmones suos iniu dicio In q̄ sibi dicet a xpo videam⁹ q̄d feceris ꝓme Ecce ego feci ꝑ te ℣ i quā to erit piculo q̄ nō poterit oīdere aliq̄d op⁹ ꝺ ille q̄ mutuauit paupibz amore xpi respōdebit Ecce domine ego mutuaui ⁊c ⁊ xps ē ꝓtet⁹ Iō dt i eūnū ñ cōmouebit Gz ist⁹ op⁹ mie corrūpit ver me vsure. mutuādo x. ꝑ xij. ꝑ securitate acapiēdo pignus scz cāpū ⁊ fruct⁹ l'bestias q̄ ꝟuiūt sibi ℔ ei vsura ē Itē emēdo ꝓpter solutōis āticipatōem mīn⁹ vl' pl⁹ vēdēdo ꝓpt solutōis dilacōz vsurāe ⁊ dānatio. Si di. q̄s. Nōne de pecunijs aut bonis meis potero recipere lucrūali

q̄d Dicēdū q̄ ñ q̄ dñs pecuie ñ vult ñ
est. vos dñs ꝑ dispēsatoꝛ Jō caueatꝭ ne
ꝑ volūtatē dñi ministretꝭ suas pecuni/
as Si dicatꝭ .nūq̄d hēbo aliq̄ꝫ conmo
ditatē ⁊c. dico q̄ ĩmo q̄ cētuplū accipi
etis in ꝑ mūdo ⁊ vitā eternā possidebi/
tꝭ in alio. Si amore dei mutuatꝭ ⁊ nū q̄ꝫ
eritis paup. dauid. Junioꝛ fui etenī se/
nui ⁊ nō vidi iustū derelictum nec semē
ei⁹ q̄rēs panē. Tota die miseretur ⁊cō
modat ⁊ semē ei⁹ ĩ bñdictōe erit ¶ Ter
ciū op⁹ est restituere plene. scz restuere
illō q̄ timetꝭ qō nō est vꝛz ⁊ licz sit op⁹
iustīcie tñ fūdaī in miā ꝓme Si tenetis
aliq̄d de mortuis restituatꝭ. Dicaī ꝓtra
testamētarios seu hæredes occupantes
bona defūctoꝝ q̄ est magna crudelitas
ac si ꝓꝛz videres in igne ⁊ posses eū iu
uare ⁊ nō iuuares. quanta crudelitas ⁊
maioꝛ est crudelitas erga aīas in purga
toꝛio existētes cū ille ignis sit maioꝛ acti
uitatꝭ ⁊ vbi ꝓburūī aīe patris seu matrꝭ
⁊ tu nō vis iuuare retinendo bona. ideo
auiserꝭ vos ¶ Secdo restituatꝭ si debetis
aliq̄d eccle vt si retinuistis decimas seu
ꝓmicias seu alia bona ecclesie restituatis
¶ Tertio restituatꝭ si retinuistꝭ salariū ꝑ
uoꝝ ā̄llaꝝ vel laboꝛātiū in cāpis vi/
neis seu alīs locꝭ vestrꝭ alias ira dei ē cō
tinue sup domū vestrā. ꝓpt ꝑ dicebat tho
bias filio suo Quicūq̄ tibi aliq̄d opa/
t⁹ fuerit stati mercedē ei⁹ ei restuas ⁊
merces mercenariꝝ tui apd te ōnino nō
remaneat thob. iiij. Per oppositū si ꝑua
sīs alicui in domo cāpo seu vinea ⁊ feci/
stis debiliter dictā in solutōe debetis di/
cere nō debetis mihi dare tñ q̄z doꝛmiui
Jtē si recepistꝭ aliq̄d mutuo restituatis
etꝭ si nō sit īstrumētū ꝓfectū de illa obli
gatōe vꝭ creditoꝛ fuerit oblit⁹ Jtē si ha
betꝭ aliq̄d de vsura seu furto reddere de/
bet. ꝑ ōt scriptura Reddite ōib⁹ debita
vestra cui ꝯbutū ꝯbutū cui vectigal vecti
gal Cui tioꝛē scz ꝑlato tioꝛē scz reuerē
dalē cauere a sententia excōmunicatōis
Cui honoꝛē vt filij ꝓntib⁹ honoꝛē q̄s
si offendistis petatis vēniā. Nemini q̄d
quā debeatis nisi vt ad inuicem diligatꝭ
ad. Ro. xiij Nota nemini q̄dq̄ꝫ ⁊c ꝓ ꝑ
stultitia illoꝝ q̄ ĩ vita sua nō volūt viuē
sine debito Sūt multi qui debent vel de
vsuris vel alias Et qñ a ꝓfessoꝛe dicitur
q̄ satisfaciāt dicūt ego in testamēto me
o oīa ordinabo. vultis cognoscere istam
stulticiā fides xp̄iana habet clarius q̄ q̄
moꝛiī in pcō moꝛtali dānatur. qñ ergo
dicī ego dimittā in testamēto ⁊ vos in
vita vestra nō vultis satisfacere in toto
seu ꝓte voluntatē habetis nō restit uēdi
ergo in pcō moꝛtali deceditis. igīī ad in
fernū ibitꝭ. Si hæres satisfacit liberat ani
mā suā de inferno. ꝑ nō tuā. q̄re ergo in
vita tua nō satisfacis. gregoriꝰ. ad magꝫ
nā iustitiā dei oīpotentis ꝓtinet vt ĩ alia
vita nō careat suplicatō q̄ in hac vita no
luit carere pcō. ¶ Secda stultitia quia
credūt q̄ hæredes p⁹ moꝛtē eoꝝ satis fa
ciāt. tñ videm⁹ q̄ nihil fit Jdeo benedic
tus est ille q̄ in vita sua satisfacit. ⁊ dicit
filio nō oz. te ailiq̄d satisfacere. Ecce q̄
re dicit nemini ⁊c benedicī⁹ ille q̄ p̄t di
cere paꝝ habeo. ꝑ totū est meū ⁊c. Jtē
nō solū furta sūt restituenda ⁊ reddēda
ꝑ debitū etiā coꝛdis ⁊ opis Debitū cor
dis est diligere. Carissimi si d⁹ dilexit
nos debem⁹ alterutrum diligere. j. Jo.
iiij. Si istud debitū abstuliſti alicui ex o/
dio ⁊c redde ei. Debitū oꝛis ē salutare
⁊ loqui est loquēdū imaginatō foꝛmās
verba ⁊ requirīī visus scz illi⁹ cui homo
loquitur ⁊ audit⁹ g̃ requirīī etiam vnio
coꝛpis ⁊ aīe in vna essētia. quia locutō
discreta non potest fieri nisi ꝑ ꝑsonā vi/
uā Hoc legīī ĩ hystoria beati petri de illo
simone mago qui dixit se hoīez suscitasse
qz̄ monuit capud Et dixit btūs petr⁹ Si
vē surrexit loq̄ī alias scitis fantasma di
abolicū esse ⁊ nō loqui. ptz g̃ q̄ locutio
discreta est signū certe resurrectōis Jdo
xp̄s voluit q̄ ille iuuenis loquereī dis/
crete in signū ⁊c. Qui erat moꝛtu⁹ etc
Modo declareī moꝛaliter Jnuenio q̄

in multis fit ꝺpositū. vt laci9 inueniet ꝺmone sequēti. Item ꝙlitercū qꝫ aliq̄d abstuliſti facto vel cōsensu ꝺpz reddere ⁊c Item de notarijs qñ recepīt testamenta dicit infirm9 volo dimittere tali eccie vel sic. ⁊c. ⁊ nō curetis. dicit notari9 qz clerici nimis ꝺñt oꝑtet illud damnū satisfacere si vultis saluari al'. ⁊c. idem si mutatis sciēter testē vel aliqꝺ legatū. idē de falsis instrumētis. idē de ill' q̄ falsetestificātur ⁊ alius ꝑdit oꝑtet restituere reuocando. idem si ꝑ vrām male loq̄ abstuliſtis famā ⁊c. oꝑtet restituere reuocando etiā si sit verū ꝺ secretū. istud nō solū ē iusticia ꝺ mia. epiloga qz mortui habebūt suū ⁊ eccia. ⁊c. de alijs. math. xviij. Redde qꝺ debes. Quarto fuit ꝑmpte ē opus mie. sani ꝑñt fuit infirmis ⁊ iuuare in necitatibus. exēplo xp̄i. voluit humiliari ad seruiendū nobis. ideo ꝺt. Filius hois nō venit mīstrari. i. vt sibi seruiatur sed mīstrare Math. ij. Quale seruicīū fecit in nocte passionis. qz lauit pedes ap'lor Item in vita seruiendo virgi mri ⁊ ioseph. ita debem9 nos facere admunicē ex caritate Vos in libertate vocati estis frēs ꝺ ꝑ caritatē spūs seruite īuicem. Ad gal. v. Vultis scire qꝺ meritū ē dicatur hic miraculū qꝺ legit̄ i vita sci iacobi de socijs pegrinis euntiby ad scm̄ iacobū ⁊ nolētiby remanere cū socio infirmo. tandem remāsit vn9. Et socio mortuo i die bti iacobi duz alter vellet ire ad scm̄ iacobū appuit sibi mules. ⁊c. Et duxit eum ad scm̄ iacobū di. q̄ diceret socijs q̄ nullā indulgentiā fuerāt lucrati ꝺ q̄ totā indulgentiā ip̄e ꝺ q̄ seruiuit socio fuerat lucrat9 Ex isto miraculo patet quātuz placet deo fuire infirmis q̄ñ dulciter fit seruicīū. Ergo nos in libertate. ⁊c. Deo gracias

Sermo tercius de eadem dñica.

QVi erat mortuus cepit loq̄. Verbum istꝺ dēt̄ textualit̄ Lu. vij. Recitatie āt ⁊c. vt ꝺt virtutē ⁊ efficaciā suis verbis q̄ nūc volo deuotoi vrē ꝑdicare. Salutet̄ virgo maria ⁊c. Istud verbū loquit̄ de homie quodā mortuo quē christ9 suscitauit de quo dicit. thema. qui erat mortuus etc Pro intellectu litterali huius verbi anteq̄ veniā ad intellcm̄ morale sciendū q̄ signū certum resurrectionis alicuius mortui est loqui discrete. qz nec spirit9 malign9 ingress9 in corpe mortui posset discrete loqui. Ideo signū certū ⁊ euidēs ꝙ aliquis est resuscitat9 est quando loquit̄ discrete. q̄ non potest fieri nisi anima sit rationalis ⁊ sit corpori vnita Ratio qz tot requirunt̄ ad loquendū discrete. req̄runt̄ ei. xij. scz. vj. mēbra corporalia. ⁊ vj. potentie aie Mēbra corporalia q̄ requirunt̄ sūt illa de quiby dicit logic9 instrumenta quiby vox format̄ sūt ista labia dentes lingua palatū guttur ⁊ pulmo Sex potentie anime sūt intellectus qui ordinat verba voluntas que mouet membra ad loquendū vt dominus mouet seruos ad operandū Memoria concurrens ⁊ memorans de quibus est loquendū imaginatio formans verba ⁊ requirit̄ visus scz illius cui homo loquitur ⁊ auditus ergo requiritur ꝺtiā vnio corporis ⁊ aie in vna essentia. quia locutio discreta nō potest fieri nisi ꝑ ꝑsonā viuā Hoc legitur in historia beati petri de illo symone mago qui dixit se hominem suscitasse. quia mouet caput. Et dixit beatus petrus Si vere surrexit loquatur alias sciatis fantasma dyabolicū esse ⁊ non loqui patet ergo q̄ locutio discreta est signum certe resurrectōis. Ideo christus voluit q̄ ille Iuuenis loquere tur discrete in signum ⁊c Qui erat mortuus etc. Modo declarando morale ter Inuenio q̄ persona dicitur mortua ex peccato mortali dicitur mortale. quia occidit animam. peccatum enim cum cō sūatū fuerit generat mortē. iacobi. j. Et

signū certum resurrectōis in q̄ de se vel de alio poteritl cognoscere. Si de morte resurrexit q̄s ad vitā gr̄e. est locucō discreta. Et req̄runtur q̄tuor locucōes scz

¶ Loqui sibiipsi dolorose
¶ Loqui sacerdoti verecūde
¶ Loqui proximo veraciter
¶ Loqui deo reuerenter.

Ista q̄tuor plamenta sūt nccia ⁊ p̄t hō de tali dr̄e. Qui erat mortu⁹ ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ⁊c̄. scz p cōtricōez q̄ cōtritō nō est nisi q̄dā locutio rep̄hensiua suiipsius. de hijs q̄ malefecit hō dicens. O miser q̄d feci. verbi grā. Si aliq̄ psona fuit ml̄tū vana ⁊ pōposa ⁊c̄. qñ de⁹ p cōtricōez tāgit cor loq̄tur īfra se. d. O miser q̄d fecisti q̄d tibi pfuit tāta vanitas totū trāsiuit ⁊ ego sū penis īferni obligatus. O miser q̄d erit de me. Idē de auaro qui obliuiscit̄ thesauros padisi p istl corruptibilib⁹ ⁊c̄. Idē de luxurioso q̄ vixit vt porc⁹ ī luto luxurie qui dicit. O miser ⁊ vbi sūt ille delcācōes q̄ mihi tm̄ cōstāt Patz g̊ q̄ vera cōtricio est plamētum aīe rep̄hendētis se amare Ido cognoscere p̄t q̄libet vr̄m si hētis cōtricōem vl̄ nō De isto plamēto t ille scūs hō. Job. x. Tedet aīaz meā vite mee supple ī pctīs Remediū g̊ subdit̄ dimittā ego aduersū me eloquiū meū ⁊ qño loq̄r ī amaritudīe aīe mee. Et loq̄tur Job in psona ꝯterentl. Vultl g̊ intelligere clari⁹ dicatur parabola de q̄dā mercatore p̄diuite vnicū filiuz hñte cui filio dare volebat vxorē ⁊ nō inueībat q̄ licz eēt diues nihil sciebat facere. in oīb⁹ erat inexptus. q̄ pat̄ tm̄ diligebat eū q̄ noluit vt iret vt alij mercatores vlt̄ mare ⁊c̄, ꝓpter q̄ pr̄ misit filiū ad quēdā feīam cū magna quātitate monete vt emeret bona ⁊ fieret fama q̄ scirz aliq̄d facere. Dicat̄ qño emit lapides vitreos p lapidib⁹ p̄ciosis q̄s emit p. xxx. milib⁹ florl ⁊ nō valebāt .xxx. denarios. Idē de scuttellis emit de auricalco credēs q̄ eēt de auro ⁊ oculos cācroꝝ credens q̄ eēnt ple ⁊ reputauit se btm̄ credēs multū lucrari. Qui dū rediret de via obuiauit cuidaz amico suo q̄ interrogat⁹ vñ veniret. dixit q̄ de tali feīa de q̄ emerat p̄ciosa iocalia. ⁊ oñdit illa amico. Qui statī ꝯgnoscēs illa dixit sibi ista nihil valent. O vos estis pdit⁹ et cōfusus sp erit fama q̄ estis bestia ⁊c̄. Tūc ille cognoscēs deceptiōem ⁊ suam īdiscrecōem cepit flere amarissime q̄si desperando. sed ille amicus cōsolabat̄ eū dicendo Nō curetis q̄ pr̄ vr̄ est diues ⁊c̄ et sub ista spe ille cōsolabat̄ Ecce h ostēditur, ꝓprie q̄d est contricio. Iste stultus mercator est homo vel mulier q̄ qñ facit pctm̄ credit se īuenisse margaritas ⁊ aurū ⁊c̄. et nō est nisi lutum. Auarus credit se īuenisse aurum ⁊ totū est lutū vanitas ⁊c̄. Luxuriosus qñ vidz mulieres albas l̄ formosas credit se īuenisse margaritas ⁊ nō sūt nisi sterq̄liniū. Sed qñ amicus scz angel⁹ bonus vel p̄dicator. dat nobis intelligere quid emistis scz lutum ⁊ fumū ⁊c̄. tūc mercator. i. spūs redit ad se ⁊ īueniens se deceptū incipit flere dicēs O miser quid emisti. ⁊ desparet nisi q̄ pater scz de⁹ est diues ⁊ sub ista spe transit. Diues est ⁊c̄. ad Ro. x. Judas habuit displicenciā. sed nō sperauit in diuicijs pr̄is Ptz g̊ qño ꝯtricō ē īcrepacio suiip̄i⁹. Ideo dauid Fili hoīm vsq̄q̄ graui corde vt q̄d diligitis vanitatē ⁊ q̄ritis mendaciū p̄s. iiij. Nota filios hoīm vocat nos. q̄ nos moralit̄ loquēdo sum⁹ bestie ⁊ filij hoīm ⁊ nō hoīnes. q̄ hō est aīl rōnale. hoīes ⁊ rōe vtētes fuerūt aliq̄ pr̄ēs q̄ in baptismo nos genuerūt q̄ añq̄z fecissent aliq̄d q̄rebāt a rōe si erat bonū ⁊ nō cōtra deū. s̄ nos pch dolor vt bestie s̄m sēsualitatē ⁊ desideriū gub̄na⁹ freq̄nt̄ nos. Jō dicit filij hoīm q̄si bestie sp̄. eūtes ⁊c̄. q̄ si hō bestialis habz oportunitatē faciēdi pctm̄ scz vindictam luxuriaz vel aliud nō respicit si est s̄m deum vel cōtra. Ideo salomō.

Dixi in corde meo de filijs hoim vt probaret eos de9 & oñderet siles ee bestijs eccs. iij. Et declarat dauid tres bestialitates dicēs. vsqq gui corde. Ecce auaricia. qz diuicie nō sūt lapides p̄ciosi ꝫ lapides aiam onerātes & faciūt descēdere eā in ifernū Mortu9 est diues & sepultus i inferno. Scda tāgit ibi qd diligit vanitatē. scz i ornamētis & q̄ritis meda cū scz i luxuria q̄ vnū oñdit exē scz delectacōem & aliō tenet itus scz corruptionē & fetorē. Est ei q̄si pulchr monumē tū exē pictū & infra plenū imūdicia & fetore cc. Ita pulcher hō vel pulchra mulier sūt vt monumētuz qz itra nihil ē nisi corruptio tripa de porco cc. Ecce pri mū palamētū Jdo qlibz visitet sua pec cata malaz vitā ꝓs ꝓditū & repbendat se amare & de eo dicē q erat mortu9 cc ¶ Scdm est loq̄ p̄sbitero vel sacerdoti recūde. Ecce h confessio q̄ est nccia p9 ptricōem. Rō qñ aliqua psona hz aliqz plagā mortalē in suo corpe nō sufficit illā respicere & videre ꝫ dz oñdere eā medico scz pfessori. d. Dñe gētes putāt me sanū cc. Sz p̄ Ecce plagas meas. ego sū van9 cc. auarus cc. Jdo xp̄s lu. xvij. dixit. x. viris leprosis. Jte oñdite vos sacerdotib. Mō poterim9 h rñdere duabz q̄stionibz q̄s vos coiter facitis O dñe mi q̄re dicitis q hō ꝓfiteatur sacerdotib. Nunqd valet tm̄ ꝓfiteri vno ꝓbo viro vel mulieri deuote Maxie qz Jaco. v. dz ꝓfitemini alterutz pcta vra et orate p iuicē vt saluemi. Jn ista auc te fundāt suū argumēruz. q̄re g̃ vos tm̄ restrigitis. vos solū vultis sare pcta nra Rñdeo duplex est cōfessio. ꝑma ꝓpter ipetracōez orois. Scda ꝓpter ipetracōez absolucois. Prima cōfessio p̄t fieri cuilibet ꝓsone & deuoto hoīi vel etiā mulieri p̄t hō dicere sua pcta ego sū van9 vl auarus Jdeo rogo vos oretis p me vt deus det mihi hūilitatē vel liberalitatē seu castitatē cc. Jstā cōfessiōez facit sacerdos laicis & nō dz dicere absoluatis me ꝫ oretis p me. nec dz petere pniam p pctis cc. & de ista loq̄tur btūs iacob cū dicit Cōfitemi cc. pz qz sequit & ora te p iuicē vt saluemi ibidē cc. Secūda cōfessio est sacramētalis in q̄ dat absolutio & remissio pctōz ista nō p̄t fieri nisi sacerdotib. Rō ecce rex tz vnū gubnatorē ꝫ est magn9 hō ribald9 & sceleratissim9 cc. Et vos cōmisistī furtū vel hoīcidiū & timetis aduentū regis. Ad quē recurreret ad petēdū remissiōem de crimine vro. ad aliquē scm̄ hoiem vel ad gubnatorē. null9 scūs hō p̄t vobis remittere pctā qz nō hz ptātem regis. O dicetis vos gubernator est mal9 hō. q̄tūcunqz sit mal9 ptātē habz regiā remittēdi cc. Jta cōfessores seu clerici gubernatores sūt regis xp̄i. Et xp̄s dedit eis ptātē absoluēdi & nō alijs. quoz remiseritis pctā remittunt eis Joh. xx. ꝫ solū fuit dictuz clericis Si g̃ vultis remissiōez pctōz oz ire ad clericos Si orōez vultis potestis ire ad alios. & si rex vellz dicere q̄re iuisti ad gubernatorē. nunqd ipm malū hoiez ee iusti nec Jdē de clericis Et qñ aia alicui9 bñ ꝓfessi vēit ad iudiciū corā xp̄o & demō accusat & requirit vt dānet qz fecit ꝫ peccatū cc. & ꝫ. Et xp̄s scz sciat. tñ ipe iterrogat iustū & ipiū. Quid dicit aia ad hoc dñe vez ē. q̄ illa feci nec possum negare Sz dñe habui remissiōez a vro gubnatore seu locū tenēte & oñdit cartā q̄ portat i frōte. qz scz i cōfessiōe nō det cartam ¶ Scda ꝗstio dicūt alicq maxie valdēses absoluere & remittere pctā est soluere ligatū qz qt pctā hz homo tot catlxis ligat aiam Si g̃ cōfessor sit ligat9 pctis forte plus q̄ ille q̄ confitet̄ q̄o poterit ligat9 soluere ligatū. Jste rōes sūt hereticoz ad decipiēdū simplices. Rñdeo q vez est q absolutio est soluere a pctis Jō solis sacerdotib. dixit xp̄s. Quecunqz solueritis

sup terrā erūt soluta ⁊ ī celis ⁊c̄. math̄.
.xviij. Et si sacerdos eēt ligat⁹ in ꝑte ꝑ
quā hz soluere scz ī lingua ꝙ eēt mutus
cōcedo vobis ꝙ nō posset aliū soluere qꝛ
nō posset ꝓferre formā absolucōis. sed
adhuc ē man⁹ ⁊ pedes ⁊ totū corpus li
gatuz pctis si p̄t ꝓferre verba absolucō
nis soluit. qꝛ illa solucio nō fit virtute sa
cerdotis ꝫ v̄tute xp̄i cui⁹ ip̄e est īstrum̄
tuz. Et habet̄ clare ex ista auc̄te qn̄ xp̄s
dixit. x. leprosis. Ite oñdite vos sacerdo
tib⁹ Isti sacerdotes erāt ribaldi symōia
ci iuidi ⁊c̄. Cōtra q̄s xp̄s p̄dicabat Po
tuissent dixisse leprosi Bñe q̄re mittitis
nos ad malos hoīes ⁊ pctōres. q̄re non
mittitl ad mrēm vrāz vel ad iohēz bap
tistā ad apl̄os. Solutio qꝛ nō erāt sacer
dotes. In ꝫ xp̄s oñdit ꝙ solis sacerdoti
b⁹ est fienda cōfessio sacramētal̄. Bñdi
ctio tñ nō ꝙ q̄libet q̄ꝫtū p̄t debz diligere
bonū cōfessorē. De isto ꝑlamēto dicit
scriptura Job. vij. Qua ꝓpter scz amo
re absolucōnis hñde ⁊ ego nō ꝑcam ori
meo. Loq̄r scz ore in tribulacōe sp̄s mei
cōfabulor cū amaritudīe aīe mee ⁊ hoc
d̄r ad drām veteris testamēti ī q̄ nō cō
fitebāt̄ pctā ore. Si dicat̄ illd̄ tp̄s erat
bonū. Solutio ꝙ nō om̄iq̄qꝫ. qꝛ nunq̄ꝫ
hñerūt remissiōem pctōꝝ vt ītrarēt ꝑa
disū. Ido dicit loq̄r scz dicēdo ore pctā
mortalia specialit̄ veīalia ī genere. In t̄
bulacōe sp̄ūs mei ⁊ ꝫ quātū ad ꝓpositū
nō redeūdi ad pctā de q̄ dz īterrogari cō
fessor ⁊ est maxīa tribulacō hñdi tale ꝓ
positū. Cū em̄ hō sit īclinat⁹ ad opposi
tū. Cōfabulor scz de pnīa cū confessore
qn̄ dicit cōfessor ego video ꝙ estl torus
van⁹ ⁊ sup̄b⁹. Ido hūiliabitl vos ī orō
ne ⁊c̄. Idē de alijs. auiset se cōfessor ne
det pnīam vltra volūtatē pctōris Rō
qꝛ si dimitteret pnīam cōfessoris culpā
īcurreret. Laboratorib⁹ det̄ ieiuniū de
q̄ nō potuerūt se excusare scz vt audiant
missā ieiuni ī dieb⁹ festiuis. Cōtra inui
diā det̄ medicīa orādi ꝓ illa ꝑsona ⁊c̄.

ecce q̄re dicit Cōfabulor cū amaritudīe
aīe mee qꝛ pnīa amaritudo est sensuali
tatl. ¶ Terciū ꝑlamentū est loq̄ ꝓxīo
veracit̄. Mō addiscetl qūo est sūme ca
uendū ob om̄ mēdacio si attēditis ad ea
q̄ dicā. cuilibet mēbro corp̄is de⁹ dedit
suū officiū oculis officiū vidēdi. aurib⁹
audiēdi ⁊c̄. Sicut rex dat officia diuer
sa diuersis ī regno suo. Ita deus dedit
mēbris diuersa officia. Mō si officium
oculi īpediret̄ ꝑ albuginē eēt magn⁹ de
fectus oculi q̄ ꝑderet suū officiū Idē de
aurib⁹ ⁊c̄. Mō officiū oris est significa
re cordis ītencionē. Ꝑhus voces sunt
note. i. signa eaꝝ q̄ sunt in aīa passionuz
Qn̄ g̊ hō mentit̄ mētiri em̄ est veꝝ dice
re ī ore ⁊ aliud hr̄e ī corde. lingua ꝑdit
suū officiuz scz significādi ea q̄ sūt ī cor
de. Ido sicut null⁹ vellet hr̄e maculam
in oculo. Ita nec debz velle mēdacium
in ore. ptz g̊ ꝙ hō debet loq̄ veracit̄ licz
nō om̄e verū nec secreta cordis sūt dicē
da qꝛ eēt stulticia Nō tñ debem⁹ dice
re mēdaciū ꝓ q̄cunqꝫ causa cōtra illos q̄
dicūt bonū esse mēdaciū ꝙ nulli nocet.
Apl̄us. Deponētes mendaciū loq̄mini
veritatē vnusquisqꝫ cū ꝓxīo suo. qm̄ su
m⁹ īuicem mēbra ad eph̄. iiij. Ido pro
uerb̄. viij. veritatē meditabit̄ gutt̄ meū
et labia mea detestabūtur īpiū. Guttur
em̄ signat cogitatus cordis. Et labia de
testabunt̄ impiuz ꝫ tangit mercatores
qui aliq̄ciēs emēdo ⁊ vendēdo dicūt ml̄
ta meudacia etiā cum iuramentl in frau
dem ꝓximi Hoc etiā tangit tractatores
mrīonioꝝ q̄ etiā dicunt multa mēdacia
qn̄ hō int̄rogat q̄d de tali puella ⁊c̄. di
cunt ꝙ scit om̄ia ⁊ aliqn̄ nihil scit facere
et erit vna magna cōfusio ⁊c̄. et nō hñt
cōsciam mentiri. Item tractatores pact̄
dicūt multa mēdacia ꝙ ꝓ nulla cā est
dicēdū. Dicat̄ miraculū qd̄ legit̄ exo. j.
Qūo pharao cōcepit destruere ꝓpl̄m iu
deorum ⁊ p̄cepit obstetricib⁹ ⁊c̄. Cūqꝫ
rep̄henderent̄ a rege timētes rñderunt.

Nō sunt hebree sicut egypcie mulieres. ipe em̄ obstetricā di hn̄t sciam ⁊ an̄q̄ ve niam⁹ ad eas p̄iūt. Et dixerunt menda ciū ⁊ sic euasit ꝓplus isrl. Bn̄ g̊ fecit de⁹ obstetricib⁹ ⁊ qꝛ timuerunt deū edifica uit illis domos Dicit h̄ greg⁹. dās eis multa vt remunerarent̄ qꝛ ex mendacio ꝑdiderūt regnuꝫ celoꝝ. Jō ꝓ toto mū do nō est dicēdum mēdaciū. h̄ dꝫ dici il la Auc̄tas. deponētes mēdaciuꝫ loqui mini ⁊c̄. ¶ Quartū ꝑlamentuꝫ exquo hō fuit locut⁹ sibiꝑi dolorose cum con fessore verecunde. cū ꝓximo veracit̄ seq̄ tur ꝙ dꝫ loqui cū deo reuerent̄. ⁊ h̄ fit in orōe. Rō qꝛ orō est vt canale per qd̄ aq̄ grāꝝ veniūt de fōte celi. Dicat̄ qūo de alto fōte si vultis habere vel recipere aquā ad ortū vr̄m̄. oportꝫ ponere canale Idē fons toci⁹ boni corꝑalis ⁊ spūalis tꝑalis ⁊ eternal̄ ē alte coll ocat⁹. s. ī celo Fons sapie verbū dei ī excelsis Ecci. j. Ortus nr̄ in q̄ venim⁹ est iste mundus Si g̊ volum⁹ ꝙ aq̄ grāꝝ scꝫ pacis ⁊ sa nitatis diuicie ⁊ ꝓsperitatis ⁊ bn̄dictio nis veniat ad nos de illo fonte opꝫ ꝙ po nam⁹ canale orōis cui⁹ pes est ī ore. et sūmitas ī celo. Cogitādo cui hō loq̄tur et sic canale est rectū. Jō xp̄us. Opꝫ sꝑ orare Lu. xviij. Nota sꝑ. i. om̄ hora ordi nata. Clerici ī septē horis canōicl. Layci vero ī mane ⁊ sero. ⁊ sic venit aq̄ grārū De hoc figura Nu. xx. Qn̄ filij isrl fue runt ī deſro moriebant̄ siti ⁊ moyses ⁊ aaron q̄ habebāt curā ⁊ regimē illi⁹ po puli orarunt ⁊c̄. Quib⁹ rn̄dit de⁹ dicēs Loq̄mini ad petrā corā eis ⁊ illa dabit aquas ⁊ ita factū est. Ista petra cui ē lo quēdū est xp̄s q̄ totū mundū sustinet. j. ad coꝝ. x. Petra aūt erat xp̄s. Si g̊ īdi getis aq̄s grāꝝ sanitatis pacl remissiōis pctōꝝ ⁊c̄. Loq̄mī ad petrā orādo vt dixi deuote. qꝛ sine dubio dabit vobis nc̄ci tatē nō vanitatē. Ecce g̊ q̄tuor ꝑlamen ta nc̄cia illi qui viuit in grā dei post pctm̄ de q̄ p̄t dici. Qui erat mortu⁹ cepit loq̄.

¶ Sermo q̄rtus de eadē dm̄ica

Porte ciuitatis ecce defunctus efferebat̄ Lu. vij. Origialit̄ ⁊ recitatie in euāgelio currētis dm̄ice scribit̄ verbū istd̄ volens īpetrare grām ⁊ bn̄dictōem sup̄ nos in hoc pn̄ti sermone remediū habeo scꝫ re currere ad virginē mariā Salutet̄ g̊ ⁊c̄ ¶ Pro intellectu spūali hui⁹ verbi s̄m ꝙ mō illud volo ꝑtractare. Sciendū ꝙ est doctrina coīs doctoꝝ in sacra theolo gia ꝙ a p̄ncipio mundi exq̄ adā peccauit celū fuit ita clausū. ꝙ null⁹ quātūcunq̄ scūs ⁊ amicus dei potuit ītrare vsq̄ ad xp̄i ascensiōem. qꝛ tūc xp̄s aꝑuit ianuam celi. vn̄ qn̄ dixit aīe scōꝝ antiq̄ꝝ exibāt de corꝑib⁹ respiciebāt si possent celū as cēdere ⁊ ītrare. Sꝫ nō poterāt qꝛ ianua erat clausa. Criso. Erāt p̄us obstacula q̄daꝫ ⁊ īpedimēta salutis q̄b⁹ obsistenti b⁹ aīe defūctoꝝ ītroire nō poterāt celos Nullā eī aīaꝫ exq̄ adā peccauit ⁊ clausi fcī sūt celi arbitror ascēdisse ī celū. Sed vcīt xp̄s ⁊ merito sue passiōis ⁊ virtute r̄surrectōis ⁊ opē ascēsiōis aꝑuit ianuā Jō mō iā pn̄t intr̄re q̄ volūt. de ista ma teria auc̄tas plena secretl. hec dicit dn̄s de⁹. Porta atrij īterioris q̄ respicit ad orientē erit clausa sex dieb⁹. in q̄b⁹ opus fit. die aūt sabbati aꝑietur ezechl. xliiij. Nota platea īterior est gl̄ia ꝑadisi q̄ dr̄ platea ꝓpter ei⁹ magnā latitudinē qꝛ to tus mūd⁹ ī eius respectu nō est nisi pun ct⁹. Porta h⁹ est ītroitus q̄ respicit ad orientē. In oriēte eī p̄mo apparet clari tas solis Ita qn̄ aīa ītrat ꝑ portā ꝑadisi statī videt claritatē sol̄ scꝫ xp̄i. De q̄ dr̄ v̄gini marie. Ex te eī ort⁹ ē sol iusticie xp̄us deus nr̄. Hec porta clausa erit sex diebus in q̄bus oꝑatur. hic sumūtur di es pro etatibus mundi que sūt septem. Prima fuit ab adam vsq̄ ad noe. Se cūda a noe vsq̄ ad abraham. Tercia ab

abrahā vsq̄ ad moysē. Quarta a moy
se vsq̄ ad dauid. Quinta a dauid vsq̄
ad trāsmigracōem. Sexta a trāsmigra-
cōne vsq̄ ad xp̄m. In quib⁹ fit opus. q̄r
illi sci qui tūc erāt laborabāt in seruicio
dei pl⁹ q̄ nos tñ in fine diei scz vite nō
habebāt salariū glorie. Sz ꝓ q̄ete ibāt
ad carcerē inferni ac si vos in sero qñ ser
uus vester debet q̄escere mitteretis ī car
cerem. hec diei sabbati. i. quietis apietur.
Ista dies fuit ī septima etate qñ xp̄s as
cendit. Ido mō porta est aperta q̄r con-
digne penitētes statim ītrant qñ moriū
tur ꝫ dicit thema porte ciuitatis ⁊c̄. Cō
struit̄ sic. defūctus efferebat̄ porte dati-
ui casus est ciuitatl. ptz thema. Occasio
ne hui⁹ thematis ego q̄siui q̄t sūt porte ī
trādi ꝑadisum siue celū ⁊ per grām dei.
inueni Neemie. iij. Per figurā ciuitatis
ihrl'm q̄ habebat sex portas que vocaba
tur hijs noībus. Porta fontis. Porta
sterq̄linij. Porta vallis. Porta vetus
Porta pisciuz. Porta gregis. ¶ Que
sig̃nt sex portas celi q̄s xp̄us aꝑuit ad in
trandū gl'am ⁊c̄. ¶ Prima porta ciuita
tis iherusalem dicebat̄ porta fōtis. Rō
quia illo tp̄e ciuitas ihrl'm erat ita nobil'
ꝙ ad vnā portā ciuitatis erat fons ma-
gnus vt q̄ veniebāt ab extra ibi lauarent̄
a pulueribꝫ ⁊ sic ītrarēt ciuitatem mūda
ti. Propt̄ hoc ista porta dicebat̄ porta
fontis. Hec figurabat p̄mā portam celi
quā xp̄s aꝑuit q̄ dicit̄ innocencia baptis
malis. q̄r tam nobilis est illa ciuitas cele
stis ꝙ nulla aīa cū aliq̄ macula etiā veīa
li p̄t ibi ītrare. Ido qñ xp̄s oñdit illam
Iohi euāgeliste dixit iohes. O dñe ⁊
quis intrabit hic. Rñdit xp̄us. Non in
trabit in ea aliq̄d coinq̄natū Apoc̄. xxi.
Iō ꝑauit de⁹ portā fontis. s. baptismal'
innocēcie. Si hētis faciē vel man⁹ īmū
das lauent̄ ibi. Aliqui hñt faciem īmū
dā ꝫ habēt man⁹ mūdas. vt pueri qui
ope nō peccauerūt. ꝫ origīali pctō macu
lati sūt. qd̄ nō est pctm̄ factū ab eis. Sz
receptū Sicut de ymagīe cadente in lu-
to ⁊c̄. sic pueri habēt faciē lutosā ex illa
carnali generacōe ⁊c̄. Iō si tales debēt
ītrare ꝑadisi ciuitatē ꝑ istā portā baptis
mi opz ꝙ lauent̄ in porta fontis a sacer
dote vel layco in ꝑiculo. Auisent̄ de for
ma. Si morit̄ in ꝫ statu recte vt aīa vir
ginis euolat ad ꝑadisū sine purgatorio.
et ītrāt ꝑ portā fontis. Alij aūt habēt
nō solū faciē lutosā ex origīali pctō. sed
man⁹ ex pctis actualibꝫ ⁊c̄. ꝙ nō pñt pu
rificari nisi per baptismū. vt sunt iudei ⁊
alij īfideles. vnde qñ tales nō ficte acce
dūt ad baptismñ tāta est virtus baptis-
mi ꝙ ita purificat ꝙ si morerēt̄ añ q̄ pec
cēt statī euolāt ⁊ intrāt ꝑ portā fontis.
De isto fonte zach. xiij. In die illa erit
fōs patēs domui iacob ⁊ hītātibꝫ ihrl'm
ī ablucōem pctōris ⁊c̄. de ista porta di-
cebat Iob anagogice. Petra fūdebat ī
riuos olei qñ ꝓcedebā ad portā ciuita-
tis ⁊ ī platea ꝑabāt mihi cathedrā Iob
. xxix. Nota secreta. baptism⁹ hz fieri per
aquā naturalē dulcē vel salsā de mari.
Nō eī p̄t dari ꝑ aquā artificialē vt rosa
ceā ⁊c̄. Cū aq̄ naturali lauat̄ corp⁹ bap
tismatl. Sz petra. i. xp̄s. Petra āt erat
xp̄s. j. ad cor. x. sil' fudit septē riuos olei
scz. vij. dona spūssci q̄ ponūt̄ ysa. xi. Spi
rit⁹ sapīe ⁊ ītellcūs sp̄s ꝯsilij ⁊ fortitudi
nis ⁊c̄. dixit spūsscūs iohi baptiste de
xp̄o vt ipēmet dicit. Qui misit me bapti
sare in aqua ille mihi dixit super quē ⁊c̄.
Iob. j. Ecce q̄re dicit petra fūdebat mi
hi riuos olei qñ ꝓcedebā ad portā ciui
tatl. Scd̄o dicit ⁊ ī platea. s. ī ciuitate ꝑ
adisi ꝑabāt mihi cathedrā. s. derelictā a
malo āgelo. q̄r qñ aīa alic⁹ nouit̄ bapti
sati ītrat ꝑadisū statī collocat̄ in vna il-
lar̄ cathedrar̄ ⁊ de tali p̄t ītelligi thema
porte ciuitatl ⁊c̄. ¶ Scd̄a porta d̄r ster
q̄linij. q̄r iā nos nō possu⁹ ītrare ꝑ por-
tā fontl q̄r post baptismū facti sumus ī
mundi ⁊c̄. Si diceret aliquis ego volo
iterum baptisari ⁊c̄. Dico ꝙ baptismus

nō habet virtutē nisi semel. qꝛ solū xp̄s semel fuit pass⁹. immo peccaret q̄s g̃uit̄ si iterum baptizaretur. baptism⁹ em̄ est sacramentū irreiterabile. quia imprimit caracterē qui est indelibilis. Et ido nisi esset alia porta nos desp̄are possemus Ideo est secunda porta figurata ꝑ portā ierusalez q̄ dicitur sterquilinij. Ratio est quare sic noīatur Ciuitas iherusalē tunc erat sita in altitudīe. s. in q̄dā pede montis ꝫ iam nō est illa quia dn̄s extra portā passus est ⁊ sepulchrū extra erat. et modo est in medio ciuitatis ⁊ ille populus iudaicus erat īmūd⁹. et qn̄ pluebat oēs īmundicie de illa altitudine deducebant̄ ꝑ aquā ad illā portam Ideo dicebat̄ porta sterquilinij. Et sig̃t secundā portam celi. q̄ dicit̄ pn̄ia sacramētal̄ que recte est sicut de illa porta ciuitatis iherusalē. qꝛ oēs īmundicie cōgregantur in cōsciētia. iam videtis in domo vbi stamus ⁊ comedim⁹ q̄t spurcicie cōgregantur. sed plures in domo conscīe. Sed qn̄ venit illa pluuia bn̄dictōis scz lacrimaꝝ pro peccatis. qn̄ scz cerebꝝ restringit̄ vt spongia ⁊ homo vadit ad confessorē. per portā oris vadūt īmundicie pctōꝝ. Sic ciuitas ꝯsciētie purgat̄. quia sicut pluuia īpetuosa secū ducit oēs īmūdicias. Ita cōfessio dolorosa facta cū gemitib⁹ ⁊ suspirijs purificat totā ꝯsciam in q̄ cōgregant̄ tot īmundicie. Cogitate si eēt aliq̄ dom⁹ vbi hō comederet ⁊c̄. et de toto āno nō mūdaret̄ q̄t in illa eeñt cōgrega īmundicie. Mō cogitate q̄d debet eē de cōsciētia que solū semel in anno a nobis mūdatur. O q̄t īmundicie q̄tidie cōgregant̄ comedēdo bibendo loquendo negociādo ⁊c̄. Sūt multi miseri q̄ nec semel in anno mūdant domū cōscīe qꝛ nō cōfitent̄ et tales damnacōem merent̄ ⁊ nō debēt hr̄e eccīasticā sepulturā. sed sicut anima est cū demonib⁹ ī inferno. ita corpus dz esse cū brutis in cāpo. Ideo dicit scriptura. Si cōfiteam̄ pctā nr̄a fidel̄ et iustus est de⁹ vt remittat nobis pctā nr̄a ⁊ emūdet nos ab omni iniq̄tate ⁊c̄. p̄mo Iohis. j. De ista porta dauid Cōfitebor dn̄o. h̄ porta dm̄ iusti ītrabūt in ea p̄s. c. xvij. Nota cū dicit cōfitebor domino. diceret aliq̄s nō dicit cōfitebor sacerdoti. Dico q̄ ꝯfessio q̄ fit sacerdoti fit deo. in cuius loco stat sacerdos. intm̄ q̄ si ꝯfessor ꝑ iudicē interrogaret̄ de peccatl̄ si alit̄ nō potest euadere. p̄t iurare q̄ nihil scit qꝛ deo fit illa cōfessio ⁊ nō scit peccata vt hō. Itē hec porta dm̄. Hic extirpat̄ error aliq̄ꝝ p̄sumptuosoꝝ dicēciū. q̄ xp̄s nō ordīauit cōfessionē. Sz btūs Iacob⁹ qn̄ dixit: Cōfitemī alterutꝝ peccata vr̄a ⁊ orate ꝓ īuicem vt saluemini. Iaco. v. Item q̄ xp̄s nō ordinauit confessiōem est error qꝛ non petrus nec alij apl̄i possent ordinare vnū sacramentum sed xp̄s ore ꝓprio ordīauit. Sed apostoli fuerunt baccalarij ⁊ xp̄i repetitores. Ideo xp̄us dixit eis. Nolite vocari nec vocemini mg̃ri. qꝛ mg̃r vester vnus est xp̄s Math. xxiij. Ideo qn̄ apl̄i loquūt̄ de aliq̄ sacramēto nō loquūtur tanq̄ ordīatores. sed vt repetitores. Item iusti intrabūt in ea. i. ꝑ eam quātūcūq̄ sūt pctōres in cōfessiōe iustificant̄. ⁊ qn̄ tal̄ sic mūdatus morit̄ p̄t dici porte ciuitatl̄ defunct⁹ efferebat̄. ¶ Tercia porta dicit̄ vallis. i. Iosaphat. Expedit vobis vt sit alia porta qꝛ pauci sunt q̄ faciūt cōdignaz pn̄iam. Ita q̄ si ī statera diuine iusticie in vna ꝑte ponerent̄ oīa peccata et ī alia oīa bona ⁊c̄. Pauci sūt religiosi clerici vel layci de quib⁹ nō plus pōderarēt mala ⁊ peccata q̄ꝫ bona. Ideo tales nō pn̄t intrare ꝑ p̄mā portam nec secūdā. Ideo apuit deus terciā portā. s. vallis. Dicat̄ quare illa porta iherusalē dicebat̄ porta vallis. qꝛ antiquitus tpe gentiliū erat iuxta illā portā vallis profunda in q̄ incēdebat̄ ignis ⁊ ibi offerebāt filios y dolis ꝑ ignē. Ideo ab ysa ⁊ Ieremia. dr vallis thophet. i. tribulacōis

ꝛ a xp̄o vocat̄ gehenna. hec porta figura-
bat terciā portā paradisi scz afflictionez
purgatorialem. quia sicut illa vallis erat
bassa. Ita purgatoriū est bassum qꝛ cir-
ca centruz terre. ꝛ dicit̄ vallis tristicie ꝛ
tribulacōis quia cōclusio est omniū theo
logoꝝ ꝙ minima pena purgatorij ē ma-
ior quacunqꝫ pena hui⁹ mundi ꝛ quando
morit̄ qui cōdigne non satisfecit ꝛ in grā
decedit in purgatorio satisfacit ꝛ purgat̄
Et illi decedenti dicit xp̄s vt vadat ad
portā vallis scz ad purgatoriū. Dicatur
mod⁹ q̄modo anima portat̄ ab angelo
bono dicente videns q̄t maculas habes
Dicat̄ q̄modo ꝓicit animā in purgato-
rio vel ponit dicēs. tu stabis tantū nisi iu
ueneris ab amicis ꝛc̄. Ido bonū est face
re penitēciā in hoc mundo. ne hō habeat
transire per istā portā dolorosaz. de ista
porta auc̄tas allegorice Transeuntes p̄
mā ꝛ scd̄am custodiā venert̄ ad portaz
ferreā que vltro. i. sponte aperta est eis.
Actuū. xij. Prima ꝛ scd̄a custodia sunt
due custodie angeloꝝ bonoꝝ quas ha-
bemus. ¶ Prima ē in hoc mūdo quādo
creatura nascit̄ deus mittit angelū ad cu-
stodiā ne a dyabolo submergat̄ ꝛ custo-
dit semp̄. Vñ dauid. Angelis suis de⁹
mandauit de te ꝛc̄. in psalmo q̄ habitat.
¶ Scd̄a custodia est in fine quando hō
exit hūc mundū in ingressu ꝛ in exitu de⁹
dat custodiā Sunt enī in exitu demones
obseruantes animā ꝛ nisi de⁹ mitteret an
gelos ꝛc̄. ꝓpter hoc d̄t transeūtes p̄mā ꝛ
scd̄am custodiā venerūt ad portā ferreā
id est purgatoriū quia sicut ferrū est du
rius ligno. Ita pena purgatorij est duri-
or ferro ꝛ pena purgatorij penā isti⁹ mū
di excedit Sed cōsolatio eis est ꝙ ꝑacta
purgacōne ad ciuitatem paradisi intrāt.
Unde subdit̄ ī dicta auctoritate. q̄ vltro
aperta est eis. Ideo qñ morit̄ q̄ nō fecit
condignā penitenciā potest dici porte ciui
tatis ꝛc̄. ¶ Quarta d̄r porta vetus. Rō

quia d̄t magister hystoriaꝝ ꝙ erat anti-
quior alijs intantum ꝙ ibi ostendebant̄
edificia de tēpore melchisedech q̄ obtulit
panē ꝛ vinū ꝛc̄. Figurabat̄ porta vetus
contricionē cordialē. Nā contricio cor-
dialis ab inicio mūdi vsqꝫ modo fuit bo
na ꝛ virtuosa. quia tāta potest esse contri
cio de peccatl ꝙ sine hoc ꝙ trāseat scd̄am
vel terciā portā intrabit paradisū per por
tam veterē scz cōtricionis. ¶ Dicatur h̄
miraculū de illa pulchra meretrice veniē
te ad sermonē credatl ꝙ nō ex deuocione
Sz quia ibi erant hoīes. Ideo vt videre
tur ꝛc̄. ornauit se vt post sermonē hoīes
peccarent cū ea. ꝫ deus cogitauerat aliud
ꝛ a casu frater p̄dicabat cōtra vanitatē ꝛ
ornamentū mulieꝝ ꝛ cōtra īmundiciam
luxurie ꝛ quō puniūt̄ ꝛ illa q̄ p̄us cachin
nabat̄ incepit flere ꝛ tant⁹ fuit ignis con
tricionis ꝙ subito ꝛ sine confessione fuit
mortua ꝛc̄. Ista intrauit ꝑ portā veterē
scz contricionis. Ideo bonū est ꝓuocare
se ad dolorē peccatoꝝ. per istā portā int̄-
uit maria magdalena quādo venit ad pe
des xp̄i ꝛc̄. per istā intrant plures. Mag
num est affligere corp⁹ ieiunijs ꝛ discipli
nis ꝛc̄. Sed super oīa est afflictio cordis
per cōtricionē. De ista porta auctoritas
Cōuertit me ad portā dom⁹ ꝛ ecce egre
diebant̄ subter limē dom⁹ ad orientem.
Ezech. xlvij. Nota peccando hō auertit̄
a deo ꝛ conuertit̄ ad creaturas ꝛc̄. Sed
in cōtricione cōuertit̄ ad deū ꝛ vertit dor
sum ad pctā. Ideo d̄t. Cōuertit me ad
portā domus. i. ciuitatis scz cōtricionis.
Subter limen dom⁹. limē est memoria
peccatoꝝ a q̄ ꝓcedūt aque lachrimarū
ex cōtricione qñ religiosus cleric⁹ vel lay
cus. d̄t. O miser q̄d erit de me ꝛc̄. ꝛ plo-
rat ꝛc̄. recognoscendo vitā malā quā te-
uuit. Item d̄t ad orientem. i. p̄senciā dei
significat ꝙ in contricione hō debet habe-
re respectum ad deū quē homo offendit
nō ad periculū seu honorē vel famā Sz

ad orientē. quādo quis moritur bene contritus. de eo potest dici thema porte ciuitatis ⁊c. ¶ Quīta porta dr porta pisciū Rō quia per illā intrabāt piscatores portantes pisces de portu iopē q̄ nunc dicitur iaffa. hec porta figurabat q̄ntā portā paradisi scz obedientiā supernalē ad dei mādata. Figuratur enī per pisces qz sicut pisces deliciose ⁊ leuiter vadunt. Ita obediētes deliciose ⁊ totaliter debent se īmergere ⁊ cū delectacione ⁊ leticia seruare mandata dei ⁊ ecclesie in dn̄ica audire missam completā cū silencio ⁊c. Itē in q̄dragesima cōfiteri in pascha cōmunicare nō venire cū tristicia ꝫ cū leticia sicut ad conuiuiū. Idē de alijs. Ideo xp̄s. Si vis ad vitā ingredi serua mandata. Math. xix. patet ergo ꝙ obediēcia est porta ad intrādū paradisum. de ista porta auctoritas. Beatus vir q̄ impleuit desideriū suuz ex ipsis non confundetur cū loquetur inimicis suis in porta. p̄s. cxxvi. Nota ex ipsis scz dei mādatis delectabiliter ⁊ nō cū fastidio seruando. Itē nō confundetur scz per dāpnacionē eternā. Cū loquetur inimicis suis scz dyabolis. in porta scz mortis. dicentibus nunq̄d tu eris dāpnatus. nunq̄d tu fecisti hoc ⁊ hoc ⁊c. ¶ Sexta porta gregis Rō quia erat iuxta tēplū per quā intrabant greges ꝓ sacrificio fiendo. figurabat sextā portā celi q̄ dicitur paciētia martirialis Martires enī recte dicuntur oues quia sicut ouis qn̄ ducitur ad locū mortis nō clamat nec se defendit. sic martires nihil dicebant in q̄libet ictu nisi ihs. ⁊ licet sentirent dolores tn̄ pacienter sustinebāt. Ido de eis cantat ecclesia. Ceduntur gladijs more bidenciū nō murmur resonat non q̄rimonia. ꝫ corde tacito. mens bene conscia cōseruat pacientiā. Ecce grex. de isto dt dauid in. p̄s. Deus auribus nr̄is audiuim⁹ ⁊ recitatur ab apostolo. Ad ro. viij. in ꝑsona martiꝝ. ꝓpter te mortificam̄ tota die estimati sum⁹ sicut oues occisionis

O q̄t hoīes q̄t mulieres. o q̄t pueri o q̄t puelle intrauerūt illā portā. de ista porta dt iohes. Beati q̄ lauant stolas suas in sanguine agni vt ꝑ portas intrēt in ciuitatē ihrusalē. Apoc. xxij. Nota in sanguine agni nō dt in sanguine ꝓprio. qz virtute sanguinis xp̄i quē habebāt in memoria qn̄ martirizabantur purificabantur. Ido dt. Beati q̄ lauāt stolas suas. i. opera vite in saguine xp̄i. Nota cū dt. Et per portas intrēt in ciuitatē. In alijs dt per portam ī singulari. h̄ vero dt in plurali ꝑ portas q̄re hoc. Rn̄deo ꝙ ad ostendendū ꝙ martiriū nō solū est ex vna vtute. Aliq̄ credūt ꝙ solū sit martir q̄ moritur ꝓ fide xp̄i. nō est ita īmo mori ꝓ q̄uis vtute resistendo peccatū martir efficitur. vbi grā Johānes baptista non fuit mortuus ex questione fidei explicite ꝫ ex correctione ꝓximi. tn̄ martir est p̄potens martir heremiq̄ cultor canit ecclesia. Itē si mulier resistēs ribaldis ⁊c. et occiditur ꝑ eos martir est cū beata katherina. Ecce q̄tū debetis vos custodire. īmo dico forcius ꝫ bono modo tn̄ intelligatur me. Si esset aliquis vir male nutrit⁹ ⁊ vellet de corpore vxoris aliq̄d qd esset ꝯ deū ⁊ vxor nollens cōsentire interficitur martir efficitur. Itē si aliquis dans bonū cōsiliū ⁊ ꝓ republica occiditur martir efficitur pz ꝙ ꝓ oī vtute manutenenda efficitur martir quis. Ecce q̄re dt ⁊ portas intrēt in ciuitate. Ido xp̄us qn̄ fuit locutus de martiribus dixit. Beati q̄ ꝑsecutionē paciuntur ꝓpter iusticiā. nō dixit ꝓpter fidē qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ Math. v. pz thema. Porte ciuitatis ⁊c.

¶ Sermo q̄ntus de epistola

Flecto genua ad patrem dn̄i nr̄i ihesu xp̄i. Ad eph. iij. Pro declaracōe huius verbi ⁊ introductōe materie deuote quā volo p̄dicare. Sciendū ꝙ xp̄s dans

regulam ⁊ doctrinā suis scīs apostolis ⁊ discipulis ⁊ in ꝑsona vobis quō est orandū ostendit ꝙ in nr̄is orōnib⁹ dirigam⁹ verba ad deū patrē Nō credat⁹ tñ ꝙ hoc fiat qꝛ pr̄ sit maior filio ⁊c̄. in potēcia vel sapīa vel voluntate vel ꝙ maior sit spū sancto. Quia sicut est vna deitas ⁊ vna essencia in trib⁹ ꝑsonis ⁊ etiā est vna potencia vna sapīa vna volūtas Et oīs orō q̄ fit patri fit etiā filio ⁊ spūiscō quia cuꝫ nō sit nisi vn⁹ deus orādo patrē adorat̄ fili⁹ ⁊ spūsscūs ⁊ ita d̄r in articulo fidei. Credo in spm̄scm̄ dñm ⁊ viuificantē q̄ ex patre filioꝗ ꝓcedit. Qui cū pr̄e ⁊ filio simul adorat̄ ⁊ cōglorificat̄. Ideo siue faciat⁹ orōnē patri siue filio. dicendo adoram⁹ te xp̄e vel spirituisancto dicendo. veni scē spūs ⁊c̄. Simul fit pr̄i filio ⁊ spūiscō. Quia adoracō reuerēcia vel honor q̄ fit vni fit etiā aliis ꝑsonis qꝛ nō ē nisi vna maiestas siue deitas Ido in orōnibus vr̄is poterit⁹ dirigere verba patri filio vel spūiscō ꝑm vestrā deuocionē. ergo q̄ est rō ꝙ xp̄s oñdit dirigere v̄ba patri. Rñdeo ꝙ int̄ alias condicōes orōni necessarias ē cōfidētia in orāte obtinēdi ꝙ iuste petit nō dubitare si faciat vel nō ⁊c̄. qui enī hesitat similis est fluctui maris q̄ a vento mouet̄ ⁊ circūfert̄. Nō ḡ estimet hō ille ꝙ accipiat aliq̄d a dño. Jacobi.j. Ideo oranti est nec̄ria ꝯfidencia de diuina bonitate. Nō ꝯfidatis de operib⁹ vr̄is bonis qꝛ illd̄ nō dꝫ dici ꝯfidēcia ꝫ ꝑsūptio. Sꝫ dicere dñe licet sim pctōr tñ cōfido de vestra bonitate ⁊c̄. Dico vobis oīa q̄cunqꝫ orātes petit⁹ credite qꝛ accipiet⁹ ⁊ veniēt vob̄ Marci.xi. Modo quō p̄t haberi maior ꝯfidēcia q̄ꝫ de pr̄e. qꝛ vulgariter q̄ patrē hꝫ iudicē obtinebit causam Ideo ordinauit xp̄us vt dirigam⁹ verba orōnis ad patrē. qꝛ istud nomē pr̄ est nomen ꝯfidencie. ꝓpter ꝫ xp̄s in orōne quā oñdit ap̄lis dixit. Sic orabitis pr̄ nr̄ ⁊c̄. Math̄.vi. Quare non oñdit eis modū orandi dicēs de⁹ nr̄ vel creator nr̄ aut rex nr̄ seu imꝑator nr̄. Rō qꝛ ista noīa sunt timoris ⁊ terror⁹. Sꝫ pr̄ dat cōfidenciā Ecce rō q̄re xp̄s oñdit dirigere v̄ba pr̄i in orōe. licet enī ītelligat̄ fili⁹ ⁊ spūsscūs Et iuxta istā doctrinā orabat paulus dicens Flecto genua ⁊c̄. pꝫ thē. ⁊ sū in materia p̄dicāda sup̄ isto verbo flecto genua Et nunq̄d ē ali⁹ mod⁹ orandi dico ꝙ sic Octo enī modos bonos ⁊ deuotos orādi inueni in sacra scp̄tura.

Prim⁹ est eleuādo oculos ad celum ex confidencia

Scd̄s dep̄mēdo capd̄ ad t̄rā ex vēcūdia

Terci⁹ extēdēdo man⁹ ī altū ex īdigēcia

Quart⁹ crusando vlnas ex cōsciētia

Quint⁹ cōdendo pect⁹ ex cōtricione

Sextus inclinādo corp⁹ ex deuocione

Septim⁹ flectēdo genua ex subiectōne

Octauus ꝓstrādo se totū ex defectione.

Quilibet istoꝝ modoꝝ hꝫ bonā rōnem de septīo loquit̄ thē. qꝛ istū modū maxime seruabat ap̄l's. ¶ Prim⁹ mod⁹ orādi est eleuare oculos ad celū q̄si suspirando siue q̄s oret vocalit̄ siue mētalit̄. Rō hui⁹ orōnis ē ꝓpter ꝯfidēciā qꝛ d̄ celo habem⁹ oīa bona. qꝛ iste mūdus nō est nisi fornax miseriaꝝ ⁊ tribulacōnū a q̄ nō habem⁹ nisi malū vt illi tres pueri de q̄bus habet̄ in daniele ⁊ a celo habuer̄t bona. Ita ⁊ nos Et ex ista ꝯfidencia eleuam⁹ oculos q̄si dicētes. tu dñe scis quō sum⁹ in miseriis ⁊c̄. Dñe ante te est oē desideriū meū ⁊ gemit⁹ me⁹ a te ñ ē abscōdit⁹. Et iste mod⁹ est ita natural' ꝙ etiā bestie seruāt istū modū ī necessite posite Legit̄ enī Joelis.j. de fame magna ⁊ siccitate. qꝛ nec īueniebant̄ herbe nec aq̄ ꝓpter quā aīalia ꝯgregata vlulando leuauer̄t oculos ad celū licet nescirēt q̄d faciebāt. bestie agri q̄si areā siciēs imbrē suspexerūt ad te qm̄ exsiccati sūt fontes aquaꝝ ⁊ ignis deuorauit speciosa deserti Joel'. p̄mo Itē in psalmo Laudate dñm quoniā bonus est psalm⁹ d̄t dauid. Qui dat iumentis escā ipsoꝝ ⁊ pullis coruoꝝ inuocanti

bus eũ.i.rogantibꝫ eũ. p̃ma pẽna ⁊ p̃ma pluma quã habẽt pulli coruoꝝ est quasi alba ⁊ coruus zelotipꝰ de corua suspicat̃ ꝙ ñ sint filij sui ⁊ nõ dat eis pastũ nec ꝑmittit ꝙ mat̃ det q̃si dicat Nunq̃d filijs alienis ꝓuidebo ego. ꝫ qñ pẽne ⁊ plume mutant̃ ⁊ efficiunt̃ nigre tunc nutrit pullos illos. ꝫ tunc q̃rit̃ de q̃ viuũt interim. dt glosa ꝙ deꝰ mittit eis rorẽ de celo qñ ipsi ĩuocant sibulãdo. q̃ꝫto g̃ magis nos q̃ sumꝰ rõnales ⁊ cognoscimus creatorẽ nostꝝ in nr̃is necessitatibꝫ tribulacõnibꝫ ⁊ ꝑiculis debemꝰ ad eũ recurrere. q̃si diceret. dñe derelictꝰ sũ ab amicis ⁊ ab oĩ humano suffragio. Auctoritas de hoc scdo ꝑalipomenõ scdo. Cũ ignoremꝰ q̃d agere debeamus hoc solũ habemus residui vt oculos nr̃os dirigamꝰ ad te. Ideo orando oculos nr̃os ad deũ leuemꝰ Istũ modũ tenuit dd qui de se dt. Ad te leuaui oculos meos q̃ habitas ĩ celis. Ecce sic̃ oculi seruoꝝ in manibꝫ dñoꝝ suoꝝ. Sicut oculi ãcille in manibꝫ dñe sue. ita oculi nostri ad dñm deũ nostꝝ donec misereatur nr̃i. p̃s. cxxij. Auisent̃ h̃ mulieres si volunt tenere bonũ modũ orandi. ne oñdãt aliã faciem scꝫ depictã illã quã a deo receperũt ⁊c̃. Dicat̃ ꝯ istud viciũ mulierũ fuco vtenciũ ⁊c̃. lauẽt eam vt ꝟgo maria cũ aqua distillata scꝫ lacrimaꝝ ad quã spũsscũs dt. Quã pulchra es amica mea ⁊c̃. Canticoꝝ. ij. Ideo hodie in mundo sũt tot mulieres tribulate ⁊ varijs infirmitatibꝫ grauate q̃ qñ orant nõ exaudiunt̃ istis vanitatibꝫ impedientibꝫ orõnẽ exaudicionẽ. Ihronimꝰ Deꝰ non libent̃ aspicit vultꝰ q̃s ipse nõ fecit. Ideo auisetl vos ⁊ in vestris necessitatibꝫ poteritis secure recurrere ad deũ. Sicut illa scã mulier cõtra quã fuerat data sentencia ⁊c̃. Que flens suspexit ĩ celũ. erat enĩ cor eius fiduciã habẽs in dño. Danielis xiij. ¶ Scdꝰ modus orãdi ẽ per oppositum depimẽdo caput ad terrã. Iste ꝓcedit ex verecundia. Quilibet vestꝝ scit ⁊ credit ꝙ deus vidit ⁊ scit oĩa peccata hominũ q̃ꝫtũcunqꝫ secrete fuerint facta que ⁊ si hominibꝫ possũt latere nõ tamẽ deo. Quãdo ergo hõ orat ⁊ recordat̃ peccata sua depmit caput q̃si diceret. O miꝫ ⁊ quõ respiciã ⁊c̃. Istuꝫ modũ oñdunt nob̃ pueri qꝛ si pr̃ mr̃ vel mgr̃ redarguit eos de aliq̃ minus benefacto qñ cogitant tũc intra se dicentes. O pr̃ vel mr̃ vidit ꝙ ego feci hoc ⁊c̃. ex verecũdia inclinant caput nõ audent eleuare caput ⁊ est bonum signũ in pueris. Ita de nob̃ quãdo venimꝰ corã patre ⁊ mgr̃o nostro deo. ⁊ matre ꝟgine maria in orõne cogitãdo ꝙ scit oĩa per nos malefacta depmũt caput suspirando ⁊ plorãdo Et iste modꝰ orãdi optimꝰ modus ẽ. Istũ modũ tenuit ille scũs hõ esdras di. Deus meꝰ confundor ⁊ erubesco leuare faciẽ meam ad te quoniã iniq̃tates mee multiplicate sunt sup caput meũ ⁊ dlicta mea creuert̃ vsqꝫ ad celũ. p̃mo esdras. ix. Nota differenciam int̃ iniq̃tates ⁊ delicta licet vulgarit̃ ꝓ eodẽ sumant̃. tñ ꝓprie loquẽdo ⁊ stricte differũt qꝛ iniq̃tates ꝓprie loquẽdo sunt defectꝰ facti de directo ꝯtra ꝓximũ Sed delicta sunt pctã facta directe ꝯtra deũ. verbi grã. Si vos vaditl in ortũ vineã vel campũ recipiẽdo fructus ⁊c̃. contra voluntatẽ dñi sui istud ẽ iniq̃tas. i. nõ equitas. Sed qñ vaditl ad diuinos ⁊c̃. ꝓ sanitate vel ꝓ filijs vel ad inueniendũ perditũ. hoc dr delictũ ꝙ ascẽdit vsqꝫ ad celũ. qꝛ tangit deũ de directo. Itẽ si loquẽdo cũ aliq̃ hoĩe dicitis mendaciũ vel diffamãdo aliquẽ hoc est iniq̃tas. Sed iurare blasphemare ẽ delictũ. Itẽ si seruitis vel laboratl in possessione alicuius dñi ⁊ defraudatl eũ in seruicio. ꝫ dr iniq̃tas Sꝫ qñ nõ facitis seruiciũ deo debitũ sicut ẽ in dñica audire missam ⁊c̃. est delictum ⁊c̃. ¶ Terciꝰ modus ẽ extendẽdo manꝰ in altũ sicut fit cõiter in eleuacõne corporis xp̃i Iste modus ꝓuenit ex indigencia Attendatl quãta sit ĩdigencia hu

mana.plus oĩbus aĩalibus indigẽtes su/
mus tã icoꝛpoꝛalibꝫ q̃ꝫ ſpñalibꝫ ꝓximo
in coꝛpoꝛalibꝫ cogitate q̃ꝫtũ tardat creaꝛ
tura ꝫ est hõ anteq̃ꝫ possit ire ⁊ cũ instru
mẽtis oñdit sibi modus ãbulãdi ⁊ vn⁹
capꝛeolus vel pullus ꝓdicis adhuc hñs
testã ꝛe ouo in capite currit. Jtez aĩalia
iã nasc̃unt cum ꝛeste sua vt agnus canis
vulpis .⁊ sic de aliꝭ et ꝑ hyeme ⁊ pro
estate. Sz nos nec cũ lana nec cũ pelle
immo si volumus nos induere. oꝛtet
tẽp dare ouẽ recipiẽdo lanã ⁊ pare .pri
mo .lauãdo .filãdo.texẽdo.q̃ſſare in mo
lendino .colorare .suere. suſpendere ⁊c.
q̃t labores Idem de cibis .aĩalia nõ se/
minãt.nec colligũt.nec faciunt ꝓuisionẽ
Nos vꝛo si volum⁹ viuere oz hꝫ cam
pos .vineas .bestias .arare .seiãre .mete
re.poꝛtare ad hoꝛreũ .trituare. piſere⁊c.
Jtẽ aĩalia non faciũt domos .iã inueni
unt domicilia sua . ꝫ nos optet emere fũ
dum .ponere fũdamẽta.hr̃e lapides cal
cem .poꝛtas.feneſtras ⁊c. Jtẽ aĩalia iã
hñt arma sua.cattus vngulas ⁊ leo.bos
coꝛnua ⁊ cerꝰus .etiã lepus tibias ad fu
giendũ arma sũt defensiua .cirogrill⁹ iã
habẽt sua castra ſpelũcam ⁊c .Sed nos
oꝛtet ꝙ̃rere ferrũ post liq̃facere dei/
de malleare vnde cultellos fabricare⁊c
pz ꝙ̃ indigẽtia huãna ĩ coꝛpoꝛalibꝫ ¶
Jte in ſpñalibꝫ in aĩa vt.phũs q̃ itellec
tus hoĩs ẽ.a ꝓncipio tã q̃ꝫ tabula rasa in
qua nihil est depictũ .ꝫ sicut ꝑgamenum
albũ .aĩalia in ꝓma die habẽt totã sciãz
⁊ industriã.statim q̃ñ est nat⁹ capꝛeol⁹
cattulus agnellus iã sat vbi iueniet vbe
ra ⁊ quis oñdit sibi q̃ ibi sit suũ nutrimẽ
tũ. Et puer etiã si hz vbera ad duos di/
gitos distãcia moꝛiet fame nisi a matre
ponañ in oꝛe eius. Jtẽ si pullo apponat
lapis p̃ciosus ⁊ panis.sciet eligere ⁊ co/
medere de pane ⁊ nõ de plis. Jã habent
suã sciam.ꝫ si puero detur cãdela ardẽs
tanget digito.si pꝛuna mittet in oꝛe. Ec
ce defectus. Jtẽ agn⁹ vel capꝛeolus ifra

centũ oues cognoscit matrẽ suã in bala/
tu ꝫ non sic hõ puer⁊c. Jtẽ dr Ambꝛo
sius in exameron q̃ perdices furañ sibi
oua adinuicẽ.ꝫ q̃ñ pulli sunt nati in vo/
ce cognoscũt matrẽ suã⁊c.⁊ pueri vn⁹
anni nõ cognoscũt ꝓpentes. Jtẽ agn⁹ vel
capꝛeolus si vident lupũ statim fugiunt
iã sciunt q̃ est eius inimicus Jdẽ pullus
quãdo videt miluũ. Sed si lupus veniat
ad pueꝝ respicit eũ nec timebit eũ. Jtẽ
aĩalia sciunt suas medicinas licet nõ stu/
duerunt in monte pessulano. vt patet de
mustela cõtra venenũ serpentꝭ⁊ de cerꝰo
⁊ nos nisi studeam⁹ medicinã nescimus
q̃d est nobis bonũ seu malũ. patet ergo
nostra magna indigencia tã in coꝛpoꝛe q̃ꝫ
in aĩa. Jdo dauid in.p̃s. Deus venerũt
gentes dr. Cito anticipẽt nos misericoꝛ
die tue.q̃ pauperes facti sum⁹ nimis sc̃z
plus q̃ꝫ bestie. Ex ista rõne q̃ indigem⁹
bonis ſpñalibus extendim⁹ texterã ⁊ q̃
indigem⁹ bonis coꝛpoꝛalibꝫ extendim⁹
sinistrã q̃ſi dicendo de os O mi dñe detis
mihi. Leuem⁹ coꝛda nrã cum manibꝫ ad
dominũ in celo Trenoꝝ.iij. Jstũ modũ
ostendũt nobis pauperes. Nã si in hac
villa modo ab aliq̃ diuite fieret oꝛdina/
cio ⁊ publicareꝰ q̃ daret duos floꝛenos
de feneſtra sua omni veniẽti. O q̃t veni/
rent extendẽdo man⁹. dicẽdo dñe detis
mihi. Jta xp̃s diues quia dñi est terra.
Mille.cccc.et.xxviij. anni sunt q̃ſi q̃ fe/
cit vnã oꝛdinacõnẽ dicens petite ⁊ acci/
pietis ois q̃ petit accipit. Luce.xi. Jdeo
oꝛando extendim⁹ man⁹ q̃ſi dicam⁹ o mi
dñe sũ pauper detis mihi. Auiseñ h̃ ho
mines iuxta illud apli. Volo viros oꝛa/
re in omni loco leuãtes puras man⁹ sine
ira sc̃z appetitu vindicte⁊ disceptatiua.i.
placitãdo cõtendẽdo seu accusando Nol
ta puras man⁹ sc̃z a luto vsure. Abacuc
sc̃do. de q̃ multiplicat nõ sua⁊c. Amos
luxurie. Ad philippenses.iij. Omnia ar
bitroꝛ vt ſtercoꝛa vt xp̃m lucrifaciã . Ad
sapiẽte Ysaie ꝓmo Cũ extenderit⁊ man⁹

ꝛstras auertã oculos meos a vob ⁊ cũ multiplicaueritl oꝛõnes ꝛstras nõ exau diã Multi extendũt manus in oꝛõnẽ in vanũ. Rõ quia nõ habẽt manus mũdas qꝫ sicut vos nõ vareti elemosinã pauꝑi ũmundissimas manꝰ habẽti. Hic nec tꝫ

¶ Quartꝰ modus ẽ crusando vlnas ⁊ ꝓcedit ex ꝓscia qñ hõ cogitatꝰ di. O mi ser tꝫ meis ꝑcīs iã factus ẽ ꝓcessus in curia iustitie dei ⁊ sñia data Anima que ꝑccauerit ipsa moꝛieꝝ Ezechielis. xviij. Ideo recurrit hõ ad crucẽ q̄si diceret. ꝛ tñ est q̄ multa ꝑcã feci. Sed dñe filius ꝛster fuit suspẽsus in cruce ne aliq̄s sibi credens ⁊ obediẽs suspẽdaꝝ in furca inferni. Iste modꝰ oñdit nobis a sñiatis ad moꝛtẽ ꝛe aliq̄ crimine. q̄ñ eis datur sñia a iudice seu ꝓncipe sñiatus facit runc istũ gestũ crusando vlnas nõ est cõtentꝰ extẽ ꝛere manꝰ di. O dñe ꝑcatis mihi qꝫ ꝓmitto vob q̄ ꝛcetero eꝛo coꝛrectꝰ bonꝰ modus est q̄si diceret Mihi absit gloꝛiari nisi in cruce dñi nr̄i ihꝛu xp̄i in q̄ est salus vita ⁊ resurrectio nostra ⁊c. Ad galathas. vltimo. ¶ Quintꝰ modus est tenendo ꝑctus iũctis digitis. Iste modꝰ ꝓcedit ex cõtricõne. Rõ quia a coꝛde ꝓcedunt oĩa bona vel mala q̄ facimꝰ quia si aliq̄s faciat aliq̄d bonũ nõ tamẽ ex coꝛ ꝛe. Sed vi nõ hꝫ meritũ. Idẽ ꝛe malo vt si aliq̄s ponit gladiũ in manu mea dicens ꝓ coꝛpꝰ ⁊c. vos ꝑcuciet istũ ⁊ violenter manum meã mouerit ꝑcuciendo ꝓximũ sibi iputabit. ꝛe coꝛde exeũt cogitationes male homicidia adultera foꝛnicationes. furta. falsa testimonia. blasphemie. hec sunt q̄ coinq̄nãt hoiem. Mathꝫ. xv. Ideo ꝑcutit coꝛ q̄si radix. qꝫ si in vꝫo viridario habeti arboꝛẽ malã infructiferam eradicabitis eã ⁊ nõ sinitis crescere. quia iteꝛ posset pullulare. Ista mala arboꝛ ẽ ꝑctm̄ cuꝰ radix ẽ coꝛ ramꝰ sunt sensus. Iõ ꝑcutit coꝛ tanq̄ radix nõ oculus nec auris qꝫ rami sunt. ꝫ coꝛ q̄si di. Jam enĩ securus ad radicẽ arboꝛis posita est. Mathꝫ. iij. De isto bono modo dicam vobis miraculũ qđ a xp̄o recitatur Luce xviij. ꝛe quodã homine male vite ⁊ peccatoꝛe publico q̄ semel voluit oꝛare ⁊ ascẽdit ad templũ ⁊ considerãs ꝑccata sua nõ audebat templo appꝛoximare nec audebat ex ꝛecundia ꝑccatoꝝ oculos ad celũ eleuare. Sꝫ ꝑcutiebat ꝑctus suum dicens. Deus ꝓpicius esto mihi ꝑccatoꝛi. Dicaꝝ ꝛo nescias aliã oꝛõnẽ. ꝛe isto dꝫ xp̄s. Amen dico vob quia descendit hic iustificatꝰ in domũ suã ⁊c. Luce. xviij

¶ Sextus modꝰ est inclinãdo coꝛpꝰ ex ꝛeuocõne vsq̄ ad genua. Rõ quia ꝛera ꝛeuocio nõ est nisi delicamentũ aie. quia sicut superbꝫ stat erectꝰ ⁊ ꝓsona humilis ⁊ ꝛeuota inclinaꝝ ex teneritate aie. Ideo in ꝓsona ꝛeuota loquẽs xp̄s sanctis angelis. Fulcite me floꝛibꝫ stipate me malis quia amoꝛe langueo. Canticoꝝ. ij. Anima enĩ ꝛeuota est vt mulier generosa q̄ bincinde sustentaꝝ. sic aĩa ⁊ oñdens suũ delicamentũ inclinaꝝ ⁊c. Istũ modũ ser uant ꝛeuoti clerici religiosi. quia q̄ñdo vicunt gloria ꝓ ⁊ vltimũ ꝛersũ psalmoꝝ semꝑ inclinãt se. ⁊ q̄ñdo transeũt coꝛã altare. Sed iã non curãt illas inclinationes aliqui ꝫ bene inclinant mulieribus ⁊ dominabꝫ ꝫ deo quasi nihil. Iste modꝰ est ita ꝛeuotus q̄ plus seruaꝝ in missa q̄ñ alq̄ modi. Quinq̄es enĩ inclinatur sacerdos in missa. ¶ Primo dicta cõfessione accedens ad altare q̄ñdo dꝫ. Auferte a nobis cunctas ⁊c. ¶ Sc̄do post ablucionem digitoꝝ q̄ñdo dicit in spiritu humilitatis ⁊ in animo ꝓpositi suscipiaꝝ ⁊c.

¶ Tercio postq̄ꝫ dixit sacris. Incipit canonẽ dicens Te igit clementissime pater ⁊c. ¶ Quarto post coꝛpoꝛis eleuationẽ q̄ñdo dicit supplices te rogamꝰ omnipotens deus ⁊ cetera ¶ Quinto postq̄ꝫ sacerdos dixit. Ite missa est vel benedicamꝰ dño vel ꝛeꝑscãt in pace q̄ñ dꝫ placeat tibi scã tꝛinitas ⁊c. pꝫ ꝝ q̄ iste modus ẽ vãlde ꝛeuotꝰ qꝫ ita seruaꝝ i ecclia ⁊

etiã eccl'ia orat ꝓ eis in q̃daz Collctã.d Inclinãtes se dñe maiestati tue ꝓpiciatus itende. ¶ Septim⁹ mod⁹ orãdi est flectendo genua ⁊ iste venit ex subiectõne Istũ modũ tenebat apl's Ideo dt in themate. Flecto genua ⁊c̃. Rõ qꝛ sicut xp̃s cũ pr̃e ⁊ filio ⁊ spũsancto est creator aĩarũ ⁊ formator corporꝝ. Ita etiã est dñs ⁊ sic̃ creauit ita conseruat in esse ⁊ occidit dãs bonis gl'am ⁊ malis penã. g̃ qꝛ ẽ dominꝰ corpis ⁊ aĩe sibi flectenda sunt duo genua dexterꝝ in signũ ꝙ est dñs aĩe ⁊ sinistrꝝ qꝛ est dñs corpis Si aũt fiat reuerentia regi vel alicui dño temꝑali sibi est flectendũ genu sinistrꝝ solũ. qꝛ solum est dñs corpis ⁊ nõ hꝫ dñiũ in aĩa. Prelato vo spũali dextrꝝ genu flectendũ est. qꝛ hꝫ dñium sup̃ aĩaz absoluendo dispẽsando ⁊c̃. Confessori duo genua qꝛ tꝫ locũ dei. Idẽ qñ petitis bñdictionẽ ab aliquo sacerdote. Uiuo ego dt dñs qm̃ mihi flectet̃ om̃e genu ad Ro.xiiij. Ido dt flecto genua. Nõ dt genu ido pꝫ h̃ ꝙ pctm̃ est illoꝝ q̃ in eleuacõe corpis xp̃i nõ flectũt duo genua quasi nõ credãt xp̃m dominũ aĩe ⁊ corpis nec amouẽt caputiũ. Item qñ insero pulsat̃ aue maria nõnlli ꝑuaz vel nullã exhibẽt reuerentiã. Itez qñ dꝛ qui ꝓpter nos homines ⁊ ꝓpter nostrã salutem descendit de celis ⁊ incarnatus est despiritu sancto. Ex maria virgine ⁊ homo factus est crucifix⁹ ⁊c̃. debent duo genua flectere Dicat̃ miraculũ ꝙ accidit rome in eccl'ia dũ eleuaret̃ corp⁹ xp̃i quidã iuuenis forte ita ligat⁹ erat ꝙ nõ potuit flectere genua. Subito vcĩt dyabolus in forma visibili dãs sibi alaphã ⁊ dicens. O ꝓditor xp̃iane ꝓ q̃ tm̃ fecit xp̃us. Si xp̃s fecisset centesimã ꝑtem ꝓ nobis qd̃ fecit ꝓ vob̃ nocte ⁊ die seruissemus genibꝰ flexis ⁊ subito interfecit eũ. Cogitate q̃d de illa aĩa ¶ Octau⁹ mod⁹ ꝓstrãdo se totũ vsqꝫ ad terrã ⁊ iste mod⁹ ꝓcedit desiciõe vel defectõne. Istũ modũ seruat eccl'ia solũ in ebdomada sctã qñ leguntur passiones ⁊ dꝛ Emisit spiritũ. ꝓstram⁹ nos. Ratio qꝛ in nocte passionis in orõe se ꝓstrauit. Iste mod⁹ signat nr̃az defectionẽ ĩnuens ꝙ ad terrã oꝫ nos redire ⁊ q̃si hõ iam se reputãs morituꝝ ꝓstratur Iste modus mouet cor ad p̃ꝑandum se Sic̃ sñiat⁹ qñ ducitur ad furcã ꝑcit ⁊ petit vt sibi ꝑcatur. Remittit ⁊ ꝯfitet̃. Ita debem⁹ nos facere qꝛ iã vadim⁹ ad mortẽ. Ido nõ solũ semel in anno ꝫ sepe ꝯfiteri ⁊ ꝯmunicare debẽ⁹ ꝑcere inimicis ⁊ restituere. Ideo dd̃ de isto mõ dt. venite adorem⁹ ⁊ ꝓcidamus añ deũ ploremus coram dño qui fecit nos. qꝛ ipse est dñs deus nr̃ ⁊c̃. p̃s.xciiij. Si dicat̃ ab aliquo de istis modis quẽ ꝫuabo Rñdeo ꝙ ꝫm ꝙ spũssanctus mouet vos ꝫuetis illum modum deuote ꝯtinuando

¶ Sermo sextus de eadem dominica

Obsecro vos ne deficiatis in tribulacionibus ad. Ephe.iij Sermo noster erit quõ debem⁹ sustinere tribulacõnes ⁊ aduersitates. nã dt Gregori⁹ ꝙ magna ĩperfectio est velle habere bona ⁊ ꝓsperitates ⁊ nescire vl' nolle sustinere mala ⁊ aduersitates. Sic̃ em̃ habem⁹ duo brachia ad amplexãdũ ꝓsperitates ita ad sustinendum aduersitates. Sed primo salutetur virgo maria. ꝫm ꝙ experientia vsualis declarat de q̃libet die vita presens est plena laboribus aduersitatibus ⁊ tribulationibus. Intm̃ ꝙ ad vnam consolacõm plures sequunt̃ tribulacõnes talis est conditio huius mũdi. Et potest declarari naturaliter per regulam philosophie dicentẽ. Omne medium participat naturam extremorum. Declaratur in quatuor elementis de q̃bꝰ duo sũt in medio scꝫ aer ⁊ aq̃. Aer recipit ab igne caliditatẽ ab aq̃ huĩditatem Ido est calid⁹ ⁊ huĩd⁹ pꝫ quõ medium ꝑticipat naturã extremoꝝ Itẽ aq̃ parti-

cipat cũ aere supius in huiditate cũ terra inferi⁹ in frigiditate. Ido aq̃ est humida ⁊ frigida. Idẽ pz in aĩalib⁹ nã si equ⁹ sit inter magnã niuẽ ⁊ magnũ ignez ex vno latere ꝑticipabit cũ niue in frigiditate ex alio cũ igne in caliditate. Idẽ pz in hoĩb⁹ de villis q̃ sũt in finib⁹ regnoꝝ. qꝛ ꝑticipant cũ vtroq̃ ydeomate. Ido locuntur mixto mõ pz regula phie. Mõ videam⁹ pñs vita vbi ꝯsistit. Dico ꝙ est in medio inter ꝑadisũ q̃ est supi⁹ ⁊ infernũ q̃ est ĩferius in centro terre ⁊ sũt ꝯtraria in omnib⁹. Qꝛ ꝯditio ꝑadisi est gaudere letari ⁊ de nullo tristari ⁊c̃. Letitia sempiterna sup caput eoꝝ gaudiũ ⁊ letitiam obtinebũt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus Ysaie.xxv Conditio vo dãpnatoꝝ ĩ inferno est dolere tristari laborare in penis cõtinuis et de nullo ꝯsolari. ymo quicq̃d fit pro eis vertit̃ eis ĩ luctũ ⁊ tristitiã qm̃ sciũt. quia nichil ꝓdest eis. Si fiat oratio ꝓ matre vel pr̃e ⁊ si est in inferno ⁊ tu nescis tristat̃ qꝛ nichil sibi ꝓdest. Itẽ ꝓpter ĩuidiaz de amicis q̃ saluant̃ dolẽt. Idem si dãpnant̃ qꝛ eoꝝ pena augmẽtat̃. Sic qñ igni addunt̃ ligna ignis augmentat̃. Unde dãpnati plãgendo dicunt deficit gaudiũ cordis nr̃i versũ est in luctũ chorus nr̃ cecidit corona capitis ve nob̃. qꝛ peccauim⁹ ꝓpterea factũ est mestũ cor nr̃m Treno. v. Mõ audite rõnem exq̃ nos sumus in medio. Nã superius est ꝑadisus vbi est sũmum gaudiũ ⁊ inferi⁹ infernus vb est sũma tribulacõ ⁊ tristitia ex regula nos ꝑticipam⁹ nat̃am extremoꝝ habemus hic aliq̃ gaudia ꝯmedẽdo bibẽdo delectando. ⁊c̃. ⁊ habẽ⁹ etiã tribulacõnes aduersitates ⁊ qꝛ infern⁹ est nobis ꝓpinqui⁹ plus habũdãt tribulacões. Gaudia em̃ hui⁹ mũdi sũt gutte q̃ distillãt de fauo spũs sancti q̃ in te distillat in te vnã guttaz in illo aliã ⁊c̃. Ido boetius qui licet fuisset phus fecit etiã libros theologie di. Oĩs dulcedo felicitatis huãne multis amaritudinib⁹ est respersa. i. ĩuoluta. Et ita habundant tribulacõnes vnde apl's exhortãs nos dt. Obsecro vos ⁊c̃. ymo patiẽter sustineatis nõ dimittẽdo amorez dei nec ꝑdere deuotionẽ debet̃ nec bonã vitã Pz thema Inuenio in sacra scriptã tres rationes maxime q̃re nos nõ debem⁹ deficere ꝫ patient̃ sustinere tribulacõnes ⁊ aduersitates qꝛ ꝑ tribulacõnes hui⁹ mũdi. Hõ depurat̃ a magnis defectib⁹. Hõ ꝑseruat̃ a multis offensionib⁹. Hõ augmentat̃ mltũ in gr̃tijs, ⁊ meritis. Ex hijs trib⁹ nõ debemus deficere in tribulationibus ꝫ patienter sustinere. Ido apl's ĩ themate. Obsecro vos ne deficiatis in tribulacõnib⁹ ¶ Dico primo ꝙ hõ ꝑ tribulacõnes ⁊ aduersitates huius mũdi purificat̃ a maguis defectib⁹ qꝛ de peccatis ꝑteritis de quib⁹ null⁹ põt se excusare tribulacõnib⁹ infirmitatib⁹ ⁊ aduersitatib⁹ si patient̃ recipiant̃ nõ murmurãdo ꝯtra deũ nec indignãdo ꝫ dicẽdo dñe exq̃ vobis placet faciatis de creat̃a vr̃a sic̃ vob̃ placuerit purificat̃. Dico ꝙ tũc hõ depurat̃ ⁊ purificat̃ aĩa de peccatl ⁊ defectib⁹ Rõ qñ pctõr ꝯfitet̃ ꝯfessori oĩa peccata sua nullũ abscondendo ⁊ in fine dat sibi penitentiã Sz peccator huĩliter recipit ⁊ ꝑuat illã pñiaz aĩa depurat̃ ⁊ de⁹ sibi remittit peccatũ. Hec est fides nr̃a certissiã Fiat ergo ratio si pñia data a simplici cõfessore ⁊ peccatore purificat aĩam si illaz ꝑuatis huĩliter. Qñto g̃ magis purificatur ex pnĩa data a papa ihu vt sũt tribulacões aduersitates qꝛ omne malũ pene ẽ a deo. Creditl vos ꝙ xp̃s delectetur qñ vos estl in lecto ĩfirm⁹ vel qñ aliã aduersitatẽ habetl ꝓfecto vt sic sibi nõ placet ꝫ sic̃ placet ꝯfessori qñ pctõr ꝑuat pñiaz ꝑ eũ iniũctã nõ ꝙ illa pena placeat ꝯfessori ꝫ inq̃ntũ ex illa remittũtur sibi pctã. Ita placet xp̃o ꝓpt̃ pctõꝝ ⁊ penaꝝ remissionẽ qñ nos patienter sustinamus pñiam per eum nobis iniunctam scz tribulacões. nã vobis dedit febrẽ illi dolorẽ capitl alteri dolorẽ stomachi torsiones ⁊c̃. colicã pas

sionē ꝑdicōnes filioꝝ vel bonoꝝ tꝑaliū lapides siccitates mortalitates ⁊ sic de a lijs. Oīa ista sūt pñie a papa ihu iniūc te. Si ḡ seruādo pñiaꝫ simplicis ꝯfesso ris hō depurat̄ q̄ntomagis ex pñia pape Ihu Imo ꝑ nr̄a ꝯsolacōne. Dicā plus qñ vaditis fodere lauare secare ligna ⁊ ad silia totū h̄ est pñia Postq̄ eñ adaꝫ peccauit de⁹ in forma alicui⁹ honeste ꝑso ne venit ad adā vt audiret ei⁹ ꝯfessionez ⁊ eue ⁊ absconderūt se quēadmodū ali qui abscondūt sua pctā. Sed tandē audi uit quib⁹ auditis ade iniūxit pñiaꝫ dicēs In sudore vultis tui vesceris pane tuo. maledicta terra in ope tuo in laborib⁹ cō medes ex ea cūctis dieb⁹ vite tue spinas ⁊ tribulos germinabit tibi. Genesis.iij. Eue aūt iniūxit pñiaꝫ d. Multiplicabo erūpnas tuas in dolore ꝑies filios tuos ⁊ sub viri ptāte eris ⁊ ipe dñabit̄ tui ibi dem Ex q̄ pꝫ ꝙ oñs tribulacōes h⁹ mū di penitētie sūt date a papa ihu. auctori tas Bñdictū est nomē tuū ds patꝝ nr̄o rū qui cū irat⁹ fueris miscdiaꝫ facis ⁊ in tꝑe tribulacōnis pctā dimittis hijs qui ī uocāt te Tobie.iij. ¶ Nota secreta pri mū cū dt pr̄m nr̄oꝝ. Pr̄es nr̄i sūt pr̄iar che ꝓphte apl'i martires ⁊c̄. q̄ nos in fide genuerūt ⁊ illi sp̄ habuerūt tribulacōes intm̄ ꝙ dt vn⁹ de maiorib⁹ eoꝝ ꝑ mltas tribulacōes oꝫ nos intrare in regnū celo rū Actuū.xiiij. Itē dd. Multe tribula cōes iustoꝝ ⁊ de oībus hijs liberauit eos dñs ps.xxxiij. Miꝝ est ꝙ curabant infir mos ⁊c̄. ⁊ seipos nō poterāt curare pau lus q̄ suscitabat mortuos ⁊ non poterat sanare se a dolore lateris. Qñ ḡ dt deus patꝝ nostroꝝ reducit nob̄ ad memoriā exēpla tribulacōm sanctoꝝ. Scdm secre tū tangit̄ cū dr cū irat⁹ fueris scꝫ ꝑm iu dicū hoīm. qꝛ venit siccitas mortalitas. grādo terremot⁹ ⁊ huiusmodi dr de⁹ est irat⁹ ⁊ dt miscdiam facies ⁊ recte ita est. qꝛ sic medicus qñ apit vel penetrat vul nus vel scindit menbꝝ putridū. videt̄ ee iratus cōtra infirmū dās ei dolorē cū tñ faciat miscdiaꝫ qꝛ ꝑ sanitate corꝑis. Ita de tribulacōnib⁹ h⁹ mūdi videt̄ nobis ꝙ de⁹ sit irat⁹ cum tñ faciat miscdiaꝫ vt sa net a plagis peccatoꝝ. Ido dt cum irat⁹ fueris miscdiam facis. Et ꝯcordat aba cuc.iij. Cū irat⁹ fueris mīe recordabis ⁊ declarat cū sequit̄. ⁊ pctā hoīm in tribula cōe dimittl. Sꝫ q̄b⁹ rñdit hijs q̄ īuocāt te. Nō credatl ꝙ oīb⁹ q̄ hñt tribulacōes remittāt̄ pectā qꝛ illi q̄ īpatienter recipi ūt vel murmurādo ꝯtra deū di. ego ieiu no vel vado ad missā ⁊ silia ⁊ ecce deus dat michi aduersitates ⁊ nō tali ⁊c̄. Tal nō solū nō purificat̄ Imo magl deturpa tur. Sꝫ qñ patient̄ recipiūt d. Dñe ma la q̄ patim̄ pctā nr̄a meruerunt. ⁊ qꝛ ego faciebā paucā pñiaꝫ vel nullā vos dñe dedistis mihi istā talis purificat̄. Ido dt hijs q̄ īuocāt. i. int⁹ īuocāt te. Pꝫ ḡ rōe ⁊ auctoritate ꝙ ex tribulacōnib⁹ purifi cam̄ ⁊c̄. De ista materia audiatis pulch rū v̄bum gregorij cū trib⁹ silitudib⁹ Qꝛ fornax auro. Qꝛ luna ferro Qꝛ flagellū ḡno h̄ facit tribulacō viro iusto ¶ De p̄ mo qñ argentari⁹ liq̄facit auꝝ ⁊ bulit vi det̄ hr̄e dolorē auꝝ tñ purificat̄. Itē qñ hō hꝫ febrē tūc est ī fornace ⁊ videt̄ bu lire h̄ si hꝫ paciaꝫ anꝝ. i. aīa purificatur a mixt̄a falsi metalli pc̄toꝝ ¶ De scdo qñ ferrū limat̄ clamat ac si patiat̄ tñ purifi cat̄ a rubigīe ⁊ remanet lucidū. Ita ī do loribꝰ hō clamat idē mlr cū ꝑit dic̄ mlta O maledctā eua ⁊ deceto nō accedam ad viꝝ ⁊c̄. lima doloris tꝫ vos. Idez de dolore dētiū. tūc ferrum limat̄ qꝛ oñs su m⁹ rubigīati pctis. Ido qñ limat̄ hō in doloribꝰ nō dꝫ dr̄e mala v̄ba. qꝛ pctm̄ ē h̄ clamare ꝑt hō qꝛ dolor mitigat̄ ¶ De tercō ꝙ flagellū ḡno qñ laborator flagel lat bladū videt̄ ei⁹ inimic⁹ tñ h̄ facit vt ḡnū purificet̄ a paleis idē de nob̄ Cogi tate ꝙ iste mūd⁹ sit area nos v̄o blada.

flagella sūt tribulacōnes tempestates la
pidum fulgur mortalitatū siccitatū ⁊ si
miliū. Ido fiūt ꝓcessiones ⁊c. ⁊ videtur
ꝙ deꝰ sit iratꝰ ꝫ hoc facit ad purificandū
nos a paleis vanitatū ⁊c. Igit dulciter
⁊ patienter sūt tribulacōnes suscipiende
qꝛ sicut ꝯuando pñiaꝫ ꝯfessoris patiēter
purificat ꝯfessus ꝫ nō si ꝯuat eā cum ira
⁊ inpatiēter dicēdo maledictꝰ sit ꝯfessor
qꝛ talē pñiaꝫ mihi dedit qꝛ sic hō nō pu
rificat. sic hō purificat a peccatis si aduersi
tates sustinuerit patiēter ⁊ gratanter. Si
tñ dicat talis pñia dat michi magnū te
dium tñ exq̄ ꝯfessor iniunxit michi serua
bo eaꝫ ꝓpter remissionē peccatoꝝ meoꝝ
tūc est bona. Ita de xp̄ianis qui in tribu
lacōnibꝫ patientes sūt ⁊ grati ⁊c. Ideo
dicit apl's. Obsecro ⁊c. ¶ Dico scdo ⁊c.
Prima ratio dt ꝙ hō purificat a pecca
tis preteritis ⁊ ista dt ꝙ hō preseruatur
a peccatis futuris scꝫ ne fiāt. Et ecce quō
q̄t s t q̄ ex tribulacōe tempali retinent
ne peccēt Erit em̄ aliq̄s q̄ eundo ad lupa
nar vulnerat in capite a regula ⁊c. ⁊ pec
catū nō fiet. Idem de multis in lecto iacē
tibꝫ Quot mulieres essent vane ⁊ pom
pose ⁊ deꝰ dat eis plagā aliq̄ꝫ vel infirmi
tatem ⁊ viuēt bene ⁊ honeste. Verbi gra
tia de magdalena ⁊ martha sororibꝫ simil
nutritis ⁊ pulcherrimis q̄ post mortē pa
rentū remāserūt equaliter dñe. Que fu
it causa ꝙ magdalena fuit ita peccatrix ꝙ
ꝑdidit nomē martha vero fuit sp virgo.
gr̄as deo ⁊ tribulacōni. Nā dicit ambro
sius ꝙ fuit martha illa mulier q̄. xij. ānis
habuit fluxum sanguinis intm̄ ꝙ fuit fac
ta maculēta sine colore fetebat qñ mag
dalena cecidit in peccatū martha cecidit ī
infirmitatē qꝛ alias fuisset vt magdalēa
qñ magdalena fuit curata in aīma ⁊ etiā
martha in corde. Patet g̊ ꝙ tribulacio
nes p̄ꝯuant a peccatis futuris. Quot mu
lieres sūt caste ex tribulacōne vl. qꝛ habē
bit ꝑlā in oculo vel est gipposa vel curua

tūc nullus curat de ea. O benedicta infir
mitas que facit ꝯuare castitatē. Et q̄t ho
mines infirmi orāt deū vt sanentur. Sꝫ
qꝛ deꝰ scit ꝙ essent ribaldi non exaudiuit
Ido dd de se ⁊ de peccatore dt tribulacō
⁊ angustia īuenerūt me q̄i ꝑquirāt homi
nē. Ido mādata tua meditatio mea est.
scꝫ ad ꝯuandū. Pꝫ g̊ recte qꝛ sic frenū
vel chamꝰ refrenat ⁊ retinet equū. qꝛ si
ille q̄ equitat nō teneret frenū ī manu nō
posset equū regere. Ido tribulacōes fre
nū sūt. Eq̄ em̄ sūt corpa nr̄a seu īordina
ti motꝰ ⁊ tēptacōes ꝫ tribulacō refrenat
ea tūc em̄ hō recurrit ad orōes ⁊ ad ꝑso
nas deuotas exēplū de beata petronella
filia beati petri febricitate. Ido dt scriptu
ra. Allegorice vcit deꝰ s. tribulādo vt ter
ror illiꝰ esset ī vob ⁊ nō peccaret. Exodi
xx. g̊ nō debētis deficere in tribulacōibꝫ. ꝫ
patient sustīere. Dico tercio ꝙ hō ꝑ tri
bulacōnes augmētat in merit ⁊ gratijs
¶ Nota sl'itudīeꝫ de illis q̄ faciūt calda
ria qꝛ de vno frusto ferri faciūt vnū cal
dariū magnū scꝫ ꝑcutiendo cū martello
⁊ hoc verꝝ est si sit ignitū. qꝛ si frigidum ci
cius frangeret. malleacōs sūt tribulatio
nes. Si amore dei deuocōe ⁊ pacīa igniti
patient sustinuerūt tribulacōnes augmen
tabūt eos in sanctitate ⁊ meritis. Patꝫ
in iob q̄ fuit malleatꝰ. Itē vna die perdi
dit septē milia oues ab igne celi. l. paria
boum ⁊ .l. asinos tria milia camelos.
vij. filios tres filias o q̄t ibi fuere flagel
lacōnes ⁊ aduersitates. Itez vxor eiecit
eū de domo Itē eodē die fuit ꝑcussus in
corpe ⁊ in sterq̄linio positꝰ Sꝫ erat fer
rū ignitū in deuocōe dt textꝰ ꝙ ī oībꝫ nō
peccauit Job nec aliq̄d ꝯtra deū locutus
ē ꝫ dicebat. Nudꝰ egressus sū ⁊c. Bñs
dedit dñs abstulit ⁊c. Job. j. ⁊ fuit aug
mentatꝰ ī tāta sctitate ꝙ multū notabilr
fuit in maiori sctitate q̄ꝫ añ ꝫ si fuisset fer
rū frigidū ꝑ impacīam dicendo maledic
tꝰ q̄ me fecit. nō solū ꝑdidissꝫ bōa. ꝫ aīaꝫ

Ido apl's de se ⁊ de alijs dicebat gl'iam̄ i tribulacōibꝫ sciētes ꝙ tribulatio paciaꝫ opaꝛ̄ ad Ro.v. ¶ Nota gloriam̄ nō solum supportamꝰ patienter. ꝫ gloriam̄ ꝙ in tribulacōnibꝫ sit gloriandū pōt declarari ꝑ parabl'aꝫ de duobꝫ pauꝑibus obligatis dño in magna quantitate sub pena mortis certa die nihil soluerent q̄ nichil habebāt quibꝫ dñs pius ꝯpatiens secrete ⁊ sigillatim massas auri īuolutas pannis rudibꝫ ꝓiecit in captiuitatē vni fregit caput q̄ iratꝰ volens se vindicare remisit massā. Alteri fregit brachiū. Sꝫ postq̄ꝫ fuit dies recognouit ⁊ inuenit massam ⁊ gloriabaꝛ̄ d. Deo gr̄as nō curo de fractione brachij exq̄ habeo vnde soluā domino ⁊c̄. Iste euasit ⁊ alius fuit suspensus. Ita quilibet nostꝝ obligaꝛ̄ deo ꝑ quolibet peccato mortali magno vel ꝑuo septem ānis de pñia qꝛ peccat ꝯtra septē dona spūssancti. Iam est tēpus taxatum in iure. Sed q̄litas pñie est arbitraria de ꝫ tñ supius in quodā sermone latius īueni es. Modo pro quolibet peccato mortali ꝯputa septeꝫ annos de pñia forte est hic aliq̄s qui obligaꝛ̄ deo in.x.milibꝫ annoꝝ. de pñia. Et remediū est lucrari indulgētias facere pñiaꝫ ⁊c̄. qꝛ q̄t dies lucranꝛ̄ tot resecanꝛ̄ ⁊ si in ꝫ mundo nō ꝯpleꝛ̄ penitentia ī purgatorio ꝯplebiꝛ̄ ꝫ qui in hoc mūdo nō vult incipe nec penitere nec satisfacere in inferno patieꝛ̄ ꝫ nō valebit aliq̄d sibi. Ido pius dñs mittit massā auri vel globū scꝫ tribulacōneꝫ cooptā ꝫ intus est thesaurꝰ. Ido attendatis ꝙ nō ꝓiciatis foras ꝑ impaciaꝫ murmurādo vl' blasphemādo ꝫ debētis dr̄e deo gr̄as dicendo mō possū soluere debitum. qꝛ dñe ego valde modicū solui. Sed modo cito possum soluere. Ido iacobꝫ om̄e gaudiū scꝫ in corpe ⁊ in aīa existimate fr̄es mei cū in tēptacōibꝫ varijs incideritis sciētes qꝛ ꝓbatio fidei vr̄e paciam opaꝛ̄ pacia aūt opꝰ ꝑfectū hꝫ Iacobi p̄mo

¶ Sermo septimus de eadē dominica

Latitudo longitudo subtilitas ⁊ ꝓfundū ad Eph.iij. Iā videtis ꝙ istud vbū īdiget magna declaracōne ⁊ vt intelligatis quō sig̃t res altas ⁊ vtiles ad nostrā salutē. Sciendū ꝙ apl's inter alias orōnes deuotas q̄s faciebat xp̄ianis ista erat p̄cipua dicēs ꝙ ds daret xp̄ianis latitudīeꝫ. Hoc pꝫ in epl'a cū dt hꝰ rei gr̄a flecto genua mea ad pr̄eꝫ dñi nr̄i ihu xp̄i vt possitis ꝯprehendere cū oībꝫ q̄ sit latitudo sublimitas ⁊ ꝓfūdū. ⁊ qꝛ tal' apl's ⁊ tātus de q̄ crediꝛ̄ ꝙ sit de maioribꝫ sāctis ꝑadisi petebat istas q̄tuor dimēsiōes q̄ntitatīas potestis scire ꝙ significant res vtiles. Nā latitudo est beniuolētia vel dilectio generalis. longitudo est perseuerātia vel duratio tꝑalis Sublimitas est sapiētia vel intentio suꝑnalis. ꝓfundū est pñia vel humiliatio vtualis. Ecce latitudo longitudo ⁊c̄. De istis quatuor volo mō loq̄ audite ¶ Dico p̄mo ꝙ apostolꝰ orat petēs ꝙ nos xp̄iani habeamꝰ latitudinē cordis scꝫ beniuolentiā ⁊ dilectionē generalē tā generalis dꝫ esse. Ista dilectio ꝙ in corde xp̄iani debēt recipi om̄s gentes ꝑ dilectōnē ⁊ nō debēꝰ dr̄e. Ego diligo om̄s ꝫ nō talē q̄ interfecit patrem meū ⁊c̄. vel furatus est michi ꝫ vel diffamauit me tales nō hñt cor latū ꝫ angustū. vultis ꝙ dicā vob' vnū mirabile. Latiꝰ dꝫ esse cor xp̄iani q̄ꝫ celum vel terra in beniuolentia. Diceres quō possibile esset dico ꝙ ē possibile qd̄ declaro sic. Celum empireū lꝫ sit īmensurabile tñ nō pōt retinere nec recipe nisi bōas ꝑsōas ⁊ sctās nō em̄ recipit īfidles nec malos xp̄ianos ꝫ laycꝰ dꝫ esse cor xp̄iani qꝛ ibi non solū bōe ꝑsone. ꝫ etiā male ⁊ nō solū xp̄iani ꝫ īfideles vt iudei agareni. debēt recipi in dilectione xp̄iani boni debēt diligi vt conseruentur in fide catholica vt saluentur.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

Mali aũt vt ad verã pñiaz reducantur
Iudei vero amando ⁊ desiderando diligi
debẽt vt illuminent̃ ad veritatẽ fidei. Idẽ
de alijs infidelibꝫ. Patet ḡ ꝙ cor xp̃iani
dz esse latius celo. Item cor etiã xp̃iani
dz esse latiꝰ q̃ terra qꝛ cor xp̃iani dz cõ-
tinere per dilectionẽ generalẽ ⁊ viuos ⁊
mortuos de paradiso de purgatorio ⁊ de
inferno. De paradiso laudãdo deum de
eaꝝ saluacõne de purgatorio orando pro
eoꝝ liberacõne. De inferno nõ rogãdo ꝓ
eis. qꝛ esset ꝯtra deum nec desiderando ꝓ
eis paradisum. Sed diligendo in eis yma-
ginẽ dei ad q̃ facti sũt nõ diligendo eoꝝ
malitiam ꝫ quasi ꝯpatiendo ymagini dei
vt sic ꝙ ita crucieť Sic̃ esset cõpaciendũ
ymagini xp̃i si ꝓiceret̃ in igne. Ecce quid
est latitudo ⁊ xp̃ianus q̃ habet istã latitu-
dinem põt dr̃e cum dauid. Ambulabã
in latitudine qꝛ mãdata tua exquisiui. p̃s
cxviij. Nota ambulabam aliq̃ habent cor
ita angustum ⁊ captiuũ ꝙ nõ diligũt nisi
se exq̃ ip̃i habent sufficientiã nõ curãt de
alijs etiã si habent affines ⁊c̃. Alij mo-
dicum plus qꝛ diligũt se ⁊ vxorẽ ⁊ filios
⁊ alios amicos ⁊ exquo eoꝝ domus ha
bet prouisionem de pane vino ⁊ de alijs.
q̃ voluerit moriať fame non curãt. Alij
diligũt se ⁊ om̃s de vicinatu vel villa sed
nõ extraneos Alij diligũt solũ amicos ꝫ
non inimicos tales habent cor angustũ ⁊
nõ possunt dr̃e ambulabaz in latitudine
ꝫ in restrictione. Item qꝛ mãdata tua ex
quisiui preceptũ dei est hr̃e istaz latitudi
nem cordis Dic̃ em̃ audistis qꝛ dictũ est
antiq̃s diliges ꝓximũ tuum ⁊ odio habẽ
bis inimicum tuũ. Ego aũt dico vobis
diligite ĩimicos vestros benefacite hijs q̃
oderũt vos. Et sequiť si em̃ diligitis eos
q̃ vos diligũt q̃ mercerdẽ habebitis nã
⁊ publicani hoc faciũt Mat. v. Etiã bes-
tie diligũt benefactores suos. Ecce qua
re dt ambulabam ⁊c̃. Et dicit omnis cõ
sũmacõnis. i. ꝑfectionis vidi finez latum

mandatũ tuum nimis qꝛ nõ hz finem p̃s
cxviij ¶ Nota omnis ꝯsumacõnis. Oĩs
statꝰ seu ꝯdicõ huiꝰ mundi finez habebit
verbi gr̃a dñiũ tempale vt esse regẽ. ⁊c̃
Finem habet ꝑ mortẽ. Item prelacões
vt esse papã ⁊c̃. finẽ habet. Religio cle-
ricatus finẽ hz per mortem matrimoniũ
etiã finem habet per mortem intm̃ ꝙ mo
riať hodie vir vel vxor ⁊ in crastinum re-
suscitaret̃ posset ducere aliã vxorẽ vel ip
sa aliũ viꝝ. Itẽ reuerẽtie ⁊ alij labores
finem hñt ꝑ mortem. Sed mandatũ de
dilectione ꝓximi nõ habet finem Imo in
morte augmentať qꝛ beati plus diligunt
se ⁊ nos plus q̃ nos. Qui habent istam
latitudinem cordis possunt dr̃e. Eduxit
me in latitudine qꝛ priꝰ habebaz cor an-
gustũ. Saluũ me fecit qm̃ voluit me p̃s
xvij. ¶ Dico scdo ꝙ lõgitudo est ꝑseue-
rantia vel duratio tẽpalis scz ꝙ in bona
vita deuotione pñia ꝑseueret̃ hodie cras
⁊c̃. Plus ⁊ plꝰ nullus dicat ego ꝯuiam
deo ꝑ annum vel per duos annos. Sed
vsq̃ ad mortem seruire deo in bona vita
debemꝰ. Ratio theologicalis. qꝛ ꝯuitium
debet esse ꝯm salarium qđ homo petit Si
vos petit̃ magnũ salariũ magnũ seruitiũ
tenemini facere h̃ em̃ ratio dictat ⁊ equi
tas. ¶ Modo videamꝰ qđ salariũ ꝓmi
sit xp̃s suis ꝯuitoribꝫ. Dico ꝙ gl̃iã ꝑadi
si que nõ dať ad annum vel duos annos
ꝫ q̃diu deus erit deꝰ. i. sine fine. Ido exq̃
ipse dat salariuz qđ durat q̃mdiu ipse sp
erit đs. vos tenemini ei exhibere ꝯuitium
q̃diu erit homo. Nullus dicat exq̃ ꝯuiui
xp̃o. x. annis vel viginti modo volo quies
cere. qꝛ nõ hr̃es salarium. ꝫ ꝯtinua de die
in diem. de anno ad annum. De ista lon-
gitudine đt dauid domũ tuã scz ꝑsonam
deuotaz q̃ est domus dei decet sanctitudo
dñe in longitudĩe dieꝝ p̃s. xciij. Alr̃ nõ
hr̃et homo salariũ. Nam si aliq̃s in mag
na sanctitate seruiuit deo. c. annis ⁊ ꝑ ho-
ram añ mortẽ dimisit ꝯuitiũ dei peccãdo

mortalit. qr aliter nō dimittit damnat.
qr nō continuauit. Aliq ex ignorātia fa
ciūt hic q̄stionez di. Mirabile est hoc q
ego seruirē deo p.c.ānos ⁊ p horā dimi
si seruiciū ex aliq peccato mortali q ppt
hoc pdam totū seruiciū qd feci.nā repu
taret rex crudelis. si militez q ei seruiuit
x.ānis p vnā displicentiā priuaret sala
rio totius sui seruicij.nisi esset crimen le
se maiestatis ⁊c. Cū g deus sit sūme bo
nus ⁊ misericors g nō videt q ppt vnū
peccatuz qs debeat dānari. Rn̄deo. ista
silitudo de seruicō regis nō est ad ppositu
z qr seruiciū qd facit miles regi ⁊ o
pus ⁊ labor ⁊ seruitiuz totuz est militl.
et rex nihil facit ī illo seruicō. Iō p vnaz
displicentiā miles nō dz pdere salariuz
als crudelis esset rex. Sed in seruicō qd
homo facit deo ieiunādo ⁊ seruādo bo
nā vitā ⁊c.labor opus ⁊c. Hoc totum
est dei qr homo de se nihil posset ⁊ maio
rez grāz facit deꝰ hoī in hoc q̄ homo do
Dicat hic parabola de mercatore q cō
misit capsulā precōsissimā vni vt porta
ret vsq ad portā domꝰ q attediatus qn̄
fuit iuxta domuz ī quendā torrentez p
iecit fardelluz. q facto iuit ad petenduz
salariū.nunqt talis merebat salariuz.pz
q nō.ymmo meruit magis furcā. Sed
diceret qs videt q meruit talis.qr por
tauit capsulā ⁊c. Solucō nō portauit vs
q ad portā s piecit ⁊ fures tulerīt illud
iō ⁊c. Idez est ī pposito.seruiciuz dei ni
hil aliud est q portare fardelluz. vbi g
cia.qn̄ religiosus intrat ordinē recipit o
nus fardelli a mercatore xpo portandi.
vsq ad portā paradisi q est mors. Si
anteq sit ad portā picit fardellū p vitā
malā nō soluz nō meret salariū s penā.
Idē de clerico ⁊ layco. Ecce quō decipi
unt illi q dicūt videt crudelitas q totū
seruiciū.c.ānoꝝ ⁊c. pdat qr piecisti far
delluz vob cōmissuz a xpo mercatore.
et iō dicit xps. Esto fidelis scz custodiē

do fardelluz vsq ad mortē ⁊ dabo tibi
coronā vite. Apoc.ij. O q̄tuz labora
ret aliqs si sciret q ex suo labore posset
acqrere coronā regis arrogonie vel pa
patus ⁊c. ⁊ mulieres coronā regine cuz
tn̄ nō sunt alicꝰ reputacōnis respectu co
rone gl'e. Ecce qd vult dicere lōgitudo
Iō dauid in psona xpi. Longitudīe die
rū replebo eū ⁊ ostendā illi salutare me
um ps.xc. ¶ Dico tercō q sublimitas ē
sapīa vel intencō supnatural' scz q in oī
bus opibꝰ nostris habeamꝰ intencōnez
sublimē ad deū. vbi grā. Si ieiunatl vt
bonā habeatis intencōez. s si iō facit vt
dicat qs deuotus ⁊c. intencōez habetis
bassaz ⁊ puersā. Idez de orōe ⁊ de a
lijs opibꝰ penitencie dicēduz est Sed si
hz intencōez altā dicendo.ego ieiuno ⁊
facio talem penitenciā vt in iudicō diui
no recipiatur mihi in ꝯpotuz de peccatis
meis ⁊c. Itē do eleōsinaz vt qn̄ anima
mea ad portā paradisi veniet elemosina
det sibi. Itez q̄re dicit missaz ⁊c. Itē q
re ponitis filiū vel filiā in religione ⁊c de
alijs. Nā sicut ī floreno magis respicit
pōdus q̄ color vel sonꝰ. Ita anteq pos
sitis intrare bursā paradisi respicit pon
dus intencōis.nā que facta sunt ppt va
nā gloriā nihil ponderāt qr vētus ē. I
tez nec p diuicijs seu honoribꝰ qr vaita
tes sunt. Eccs.i. Vanitas vanitatuz et
oīa vanitas. Sed pondus est qn̄ fiunt
bona opa p honore dei ⁊ saluacōe aīaꝝ
Auctas. In sublimitate eterne gl'e. pō
dus opatur in nob non ꝯtemplātibꝰ no
bis que videtur s que nō vident. Que
enī vident tpalia sunt. q autez nō vide
tur eterna sunt.scda ad Coꝝ.iiij. Ergo
teneamus ꝯsiliuz apli dicētl. Siue mā
ducatis siue bibatis siue aliqd faciatis ī
gloriā dei omīa facite.pria ad Coꝝ.xvi
Dicat exemplū de vitispatrū. de illo sā
cto hoīe. qui qn̄ volebat facere aliquod
opus stabat modicuz cogitādo intra se.

De hoc interrogatus q̃re sic staret. Rñt
qꝛ scio ꝙ bona opa nihil valẽt de se nisi
bona intencõe fiãt. Jõ anteq̃ facio op⁹
ordino intencõez meã. Sicut balistari⁹
anteq̃ mittat sagittã aduertit signũ. Co
gitare igit̃ debes q̃re vis ire ad eccĩaz. ⁊
si iõ vadis vt videas mulierẽ ⁊c̃. meli⁹
est nõ ire Si intencõ sit vt laudes deũ ⁊
impleas p̃ceptũ de missa audienda tunc
vade qꝛ intencõ est bona. Itez cogita ⁊
ꝯsidera q̃re das eleõsinaz ⁊ si iõ das vt
dicaris misericors. meli⁹ esset nõ dare.
etc̃. Idez de orõe. Idez de missa. Nã si
prĩcipaliter dicat̃ ꝓpter pecunias melius
esset nõ dicere. Pz igit̃ ꝙ ꝓpter prauita
tẽ ⁊ nõ aduertẽciaz intentõis multa bo
na opa ꝑdunt̃. Querit scũs tho. ĩ quot
libeto. Si religiosus vel sacerdos q̃ p̃di
cat ꝓ vana gl'a ⁊c̃. ⁊ post penitet. si ex il
la penitẽcia lucrat̃ coronã ⁊ meritũ. vel
aureolã q̃ habuisset si scã intencõe pre
dicasset. Dicit ꝙ nõ. qꝛ nunq̃ illa fuit lu
cratus qꝛ fuerũt opa mortua. q̃ ꝑ sequẽ
tez penitenciã nõ viuificãtur. lz peccatũ
sibi remittat̃ ex illa pnĩa. Jõ attendatis
ꝙ semꝑ in opibꝫ vestris dirigatl intentõ
nez ad deũ. De ista sublimitate intencõ
nis dicebat deus Job. Si habes brachi
uz sicut deus ⁊ sili voce tonas. circũda ti
bi decorẽ ⁊ in sublime erigere ⁊ esto glo
riosus. Job. iiij. ¶ Nota hic q̃ requirũt̃
in p̃dicatore euãgelico. Prĩo si ꝓ qꝛ. si
habes brachiũ sicut de⁹ scz ad faciendu
bona opa. Scdo ⁊ sili voce tonas. i. p̃di
cas. ⁊ hoc q̃tũ ad doctrinã predicãdam
nõ poetaꝝ ⁊c̃. ꝫ euãgelij. Tercõ circũda
tibi decorẽ q̃tuz ad honestatẽ vite ⁊ bo
ne fame. Quarto ĩ sublime erigere q̃tũ
ad intencõez scz ꝓ honore dei ⁊ saluacõ
ne aĩaꝝ nõ ꝓ vana gl'a ⁊c̃. q̃d seq̃tur E
sto gloriosus. qꝛ sic p̃dicãdo gloriã pre
dicator meret̃ ⁊ glorificabit̃. ¶ Dico
quarto ꝙ ꝓfundũ est huiliacõ vel subie
ctõ ꝟtualis. de qua Judith. viij. Humi
liem⁹ illi aĩas nostras ⁊ in spũ ꝯtrito ⁊
huĩliato seruiẽtes illi. ¶ Nota q̃tuor cõ
siderãda ex quibꝫ cãtur ꝓfunda huĩliacõ
penitencie. ⁊ ista quatuor sũt
¶ Prĩo ꝑdicõ celestis glorie.
¶ Secũdo acquisicõ infernal' pene.
¶ Tercõ dolor diuine essencie.
¶ Quarto afflictõ carnis ꝓprie. Jõ da
uid Dixit dñs ex basan ꝯuertã cõuertaz
in ꝓfundũ maris. p̃s. lxvij. Basã ꝑm he
braycã interp̃tacõnez idez ẽ ꝙ ꝯfusio. ⁊
sig̃t vitã hoĩs vel mulieris inordinatam
qui viuũt vt bestie ꝑm sensualitatem qñ
volũt comedere bibere facere, luxuriã vl'
vindictã nesciẽtes se ĩ suis opibꝫ ⁊ affec
tibꝫ gubernare ꝑm rectã racõez ⁊ diuinã
legẽ qui nesciũt se refrenare. tales nõ ha
bent certã horã orãdi ꝫ aliquociẽs orãt
aliq̃ciẽs nõ. Itez sacerdotes nõnulli in
ordinate viuũt nõ seruãtes ordinez ĩ ce
lebrãdo vel dicẽdo horas. aliqñ dicunt
matutinas de mane. aliqñ de sero aliquo
ciẽs primã post prãdiuz. ꝯfusio ẽ ⁊ inor
dinacõ Itez mulieres qñ depingũt se di
cũt aue Maria ⁊c̃. Dicat̃ quõ peniten
cia dz dici deuote genib⁹ flexis. cogitan
do ꝙ videtis xp̃m iratũ ⁊c̃. Sz aliq̃ qñ
induũt se ⁊c̃. inordinate eã dicunt scz ex
basan dicit dñs ꝯuertã peccatorẽ ad bo
nã vitã. ꝯuertã in ꝓfundũ maris. i. pnĩe
et amaritudĩs. Et hoc fit qñ peccator pe
nitens dicit. O miser q̃t peccata feci ⁊c̃.
et p̃t dicere ꝓfundũ abissi penetraui. Ec
cle. xxiiij. Abissi scz penitencie hũilis. qꝛ
penitẽcia supboꝝ nihil valz. Si vos ie
iunatis dyaboli nunq̃ comedũt. Si vi
gilatis dyaboli nunq̃ dormiũt. Si vos
disciplinatis pl⁹ dyaboli disciplinãt̃ q̃
uis ꝯ eoꝝ voluntatẽ qꝛ pena eoꝝ incon
parabilit̃ maior ẽ q̃ disciplina vel pnĩa
penitẽciuz h̃ in ista vita. Vñ dyaboli in
nullo superãtur nisi huĩlitate. qꝛ ipi non
pñt humiliari. Jõ nihil valz eoꝝ penitẽ
cia Jõ q̃to penitens facit maiorẽ peni

tenciā. tāto plꝰ dz humiliare se. Unde dauid. huiliabaz in ieiunio aīam meam etc̄. Pz igit̄ quare dicit aplus. latitudo longitudo ꝛc̄. Deo grās.

De eadem dñica Sermo octauus.

Accessit ꝛ tetigit loculū. Luc̄ vij. Pro declaracōe thēatis ꝛ sermonis introductōe Notandū ꝙ theologicalis cōclusio est ꝙ postq̄ peccator ꝯmisit peccatū suuz lz actus ꝛ opacō peccati trāseat remanet tñ macl'a quedā aīe ꝛ immūdicia. turpior ꝛ fetidior oībꝫ corporalibus īmūdicijs huiꝰ mūdi. verbi grā. qñ vir luxuriosus ꝯmisit immūdiciā suā delectacōe ꝛ cōplacentia cū muliere luxuriosa. quid remanet de tota ꝯplacentia. nunq̄t totū transijt. Sic nihil remanz nisi macl'a. que ē fetidior oībꝫ immūdicijs hꝰ mūdi. ꝛ nunq̄ recedit vsq̄ ad displicentiā sufficiētez ꝛ cōdignā de peccato ꝑpetrato. Hāc cōclusionē ꝓbat doctor scūs in prīa scde. q. lxxxvi. in prīō ꝛ scdo articulis. In prīo ostendit q̄d sit macula peccati dicēs. ꝙ sicut in corꝑalibꝫ macula dr ꝙ qñ aliquod corpꝰ nitidū perdit suū nitorē ex ꝯtactu alteriꝰ corꝑis Ita oportet dici in spūalibꝫ. habet autē ani ma duplicē nitorē. vnū ex refulgentia lumīs natural' rōnis. ꝑ quod dirigit̄ in actibꝫ suis. Aliuz ex refulgencia luīs diuini scz sapīe ꝛ gracie. ꝑ que ꝑficitur ad bene ꝛ decent̄ operāduz. Est āt quidā tactus aīe qñ inheret aliq̄bꝫ rebꝫ per amorē. qui āt peccat inheret aliquibꝫ rebus ꝑ amorez cōtra lumē rōnis ꝛ diuine legis. ꝛ ex hoc ꝓueīt macula peccati. Qr āt remaneat ista macula post pctm̄. ꝓbat in scdo articulo dicēs. ꝙ dū cessat actus peccati ꝑ qd̄ homo discedit a lumine rōnis ꝛ diuine legis nō statiz redit homo ad illud lumē in q̄ prius fuerat. ꝫ requirit̄ aliq̄s motus volūtatis ꝯrius ꝑmo motui sicut aliq̄s distās ab aliq̄ per aliquē motuz nō stati cessante motu fit ꝓpinquus. ꝫ oportz ꝙ appinquat rediēs ꝑ motū cōtrariuz. Et si ita obicit̄. ꝫ mō se hz macula ad pctm̄. sicut vmbra in camera ad clausionē fenestre. sed cessante clausione fenestre nō remanet vmbra in camera. ḡ cessante actu peccati nō manz macula ī aīa. Rñt doctor scūs ꝙ nō est oīno sil'e. qr aer sꝑ est in equali habitudine ad recipiendū lumē. iō statiz transit vmbra. Sz remoto actu peccati. nō remanet aīa in eadez habitudīe ad deuz et iō non est sil'is rō. Et sic ptz ꝙ pꝰ peccatū remanet peccati macula. ꝛ ꝯfirmat̄ ꝑ illud qd̄ habet̄ Josue. xxij. Aut parū vob̄ est ꝙ peccastis in belphegor ꝛ vsq̄ in pñtez diem macula hꝰ sceleris in vobis ꝑmanet. Si āt queras vbi sit h̄ macula. qr non videt̄ nec apparet ī quo sit. Rñsio ꝙ est in loculo cōscientie. qr sicut mortuus stati ponit̄ in feretro. in loculo qr horrendū esset videre hoīem mortuū eciā cum quis peccauit mortalit̄ mortuus est. peccatū em̄ cuz ꝯsumatū fuerit generat mortē inq̄t Jaco. et reddit peccatorē in aīa turpiorē ꝛ fetidiorez cunctis cadaueribꝫ mortuoꝝ. ꝛ sil'ez dyabolo ī macula peccati. ꝛ sil'ez horrorez causat de dyabolo ꝛ pctōre damnato. qr sil'e ē videre demonez in figura demoīs ꝛ peccatorē saltez obstinatū ꝛ dānatuz cum macula peccati. Jō hec macula abscōdit̄ in loculo ꝯscīe. nec inde recedit quousq̄ deus accedit ad peccatorē ꝑ graciā preuenientē. ꝛ tangit loculū conscīe ꝑ ꝯtritionez ꝛ displicentiā ꝯdignā ꝛ sufficientez. ꝛ de tali accessu ꝛ tactu dicit thema Accessit ꝛ tetigit loculū. Notandū est ꝙ triplex inuenit̄ in sacra scptura tactus xp̄i. Primꝰ oīo corꝑalis in quo tangens ꝛ tactū est corpus

¶ Scdus oio spūalis in quo tāgens ⁊ tactum est oino spūs.

¶ Tercius parti spūalis ⁊ partim corporalis. in quo tāgens est spūs. ⁊ tactū est corpus. ¶ Primus est oio corporalis. Vñ sciendū est ꝙ iste fuit in miraculis xpi. qñ tangendo sanabat oēs infirmitates. vt ꝫ in multl locis scpturarū et euāgeliorꝫ ⁊ pricipaliter in pñti euāgelio. Nota hystoriā. Unde de isto tactu dicit. Luc. vi. omis turba q̄rebat eū tāgere. qꝛ vt⁹ de illo exibat ⁊ sanabat omnes. ¶ Nota vtus. Duplex eni erat virtus in xpo. Una diuina ꝑ quā erat omi potens. sicut pr̄ ⁊ spūs scūs. ⁊ hac vtute pricipaliter faciebat miracula. ⁊ sanabat oēs infirmitates. Vñ psalmista. q̄ sanat oms infirmitates tuas. ⁊ ideo i oibus infirmitatib nostris debem⁹ ad euꝫ pricipaliter recurrere. qꝛ est sūmus medicus vt det sanitatez si sit vtil ꝓ salute anime nostre. Alia est vtus in xpo huāna ⁊ ministerialis ⁊ erat meritoria qꝛ pene labores ⁊ merita xpi deseruiebāt nobis. Hijs ei nobis meruit sicut caput mēbris ⁊ hec erāt excellentissima in xpo. et excellentior in beata vgine q̄ꝫ in ceterl sāctis alijs a xpo. ⁊ excellens in ceteris sāctis. Et iō ad ipos recurrere debem⁹ in infirmitatib nostris. ⁊ prio in spūalib. q̄ꝫ in corpalib. qꝛ spūales infirmitates maiores sunt. Venerūt eni primitus infirmitates corpales, ꝓpter spūales. ⁊ frequēter si aliq̄d patimur corpaliter. peccata nostra meruerūt. ⁊ ideo debemus nos prio depcari deuꝫ vt sanet has infirmitates spūales ad tactū absolucōis sacerdotis ⁊ facere debemus qd̄ in nob est. ⁊ tunc cessante cā cessabit effectus. Naꝫ vt habetur Math. vij. q̄tquot tāgebāt eū salui fiebāt. Si dicas nō possuꝫ corporalit tangere xpm. Rñsio ꝙ lꝫ nō possis eū tangere in ꝓpria ꝑsona. potes tñ tāgere eius sacramēta in quib⁹ reliq̄t virtutē sanandi oms infirmitates nō solum spūales. ꝫ eciā corpales. ⁊ iō si es infirmus veni ad cōfessionē. si ponderos⁹ vade ad ꝯfirmacōez. ⁊ hoc tm̄ semel ⁊ ꝯfirmaberis nō tm̄ spūaliter ꝫ ⁊ corpaliter. Ecce quō xps tāgebat oms ⁊ quō tangit nos tactu corpali. ¶ Scdus tactus est oino spūalis. qꝛ deus qui tāgit est sb stancia spūalis. ⁊ ꝯscia nostra. q̄ tangit. est spūalis. q̄re debetis scire ꝙ tūc cōscia nostra tāgitur a deo. qñ immittit nob remorsuꝫ ꝯscie. ⁊ cognicōez peccatorꝫ. cuꝫ peccator redit ad se ⁊ cogitat suū statuꝫ supbuꝫ ⁊ pomposuꝫ quē ducit ⁊ quō ꝑ supbiaꝫ rebellis fuit ⁊ inobediens deo. et supioribꝫ. ⁊ cogitat vlterius lites ⁊ iniurias ⁊ diffamacōes ⁊ blasphemacōes nois dñi ⁊ sanctorꝫ quas ore misero ꝑtulit. ⁊ vlterius ꝓcedens cogitat furta. vsuras. ⁊ fraudes. ꝯmessatōes. ebrietates ⁊ luxurias in q̄bus vixit. ⁊ finalit tēpus dolent cōsiderat qd̄ ꝑ accidiā suam ꝑdidit. ⁊ breuiter sūmarie cogitat. ꝙ nihil boni fecit. ⁊ cogitat exinde ⁊ ꝯsequēter ꝙ si in tali statu decedat dānatus erit in aīa. ⁊ ꝯsequēter post diez iudicij i corpore ⁊ anima. Hec omīa bene cogitans et reuoluēs intra se exclamat dicēs. O miser q̄d facis. ⁊ quid cogitas. quare nō auisas te vt te emendas. alias tu perditus es. O qualis stimulus. O qual pūctura spinarū. Antea pūctura non ita cōturbauit eū sicut ista. Qd̄ patꝫ ꝑ experienciā in lacrimis. Nunq̄ꝫ pūctura calcaris fecit ita cito currere equū sicut aliquādo ista punctura peccatorē facit cito relinquere pctm̄. De quo autē habemus exemplū Actuū. ix. de beato Paulo qui plus q̄ꝫ ceteri iudei erat feruens i persecucōne xpianorꝫ. Sꝫ subito circūfulsit euꝫ lux de celo. ⁊ cecidit in terrā. ⁊ statim ꝯtinue habuit cognicōnez magnitudinis sui peccati. Et talit fuit tactus. s. stimulo remorsus cōsciētie. ꝙ stetit trib

dieby ⁊ tribus noctibus nō manducans neq; bibens. ℌ incessabiliʒ plozās gemēs et ꝛozās deuz vt sibi parceret ⁊ indulgeret sibi peccata. licet iā pcisset. Et q̄d significabat illa lux cozpalis. que circumfulsit eū. ꝓfecto significabat lumē spūale inspiracōis diuine. que taliter remozdet eū. ⁊ punxit vt statim curreret a pzofundo inferni. vsq; ad terciū celum. in q̄ fuit raptus ⁊ de statu pcī ad statū gracie. ⁊ de esse multuz longe a deo. ad esse multū ꝓpe ad deū. Ecce mirabilis pūctura. ⁊ valde pungēs acule⁹. de quo ibi dez dicit. Durū est tibi cōtra stimulū recalcitrare. ¶ Et nota bene durū. nā vt ait doctoz scūs hic instinctus q̄nq; nō pingit ad finē suū. Non ex defectu sui. ℌ ex obstinacōe peccatozis. qui rebellis est et inobediens qui, ꝓpter quā cunq; inspiracōez quā immittit ei de⁹ nō vult dimittere peccata sua. ⁊ aliquotiēs aliqui plures pungūt. qui tū instinctū dei ⁊ spūs sancti nō sequūtur. qd̄ est magnū signuz repbatōnis. Et tales grauius peccāt q̄z alij qui nō habent tales inspiracōnes vel nō tot. et iō grauius punīūtur. qz si peccāt qui faciūt aliquod bonū. cuz remozsu ꝑscie errātis. a fozcioꝛi illi peccāt faciēdo aliquod malū cuz remozsu ꝑscie non errātis. De istis dicit dura ceruice ⁊ incircūscisi cozdibz ⁊ auribz vos semp spiritui sācto restitistis. Actu. vi. Ecce quare dicit durū verū hic instinctus q̄nq; pingit ad finē suuz. scz iustificacōnis. vt in illis qui emendātur ⁊ obediūt inspiracionī diuine ⁊ tactui diuino. De quo tactu scribitur. ij. Reg̃. x. Abijt cū dauid ps exercitus. quoz de⁹ tetigit cozda. Dauid interpꝛatur manu foztis. ꝑ quā intelligo hunc stimulū qui est ita fozcis ꝙ conuerti facit peccatozē. quod ē difficilius. q̄z celū ⁊ terrā creare. vt dicit beat⁹ Augustinus. de quo vide sūm Alex. ꝓxia sec̄ cūde q. c. xiij. de impeꝛij iustificacōe. Et hoc stimulo pūguntur ⁊ ꝓcedūt peccatozes qñ ꝓuertūtur. ⁊ ideo de quolibet tali cōuerso dc̄. potest dici hoc ꝛema. scz Accessit ⁊ tetigit loculū. ¶ Tercius tactus est qñ deus qui suba spūalis est. tangit nos ꝑ afflictōez cozpalez. Videns enī deus ꝙ cōuerti nolumus. nec ꝑ inspirationes. nec ꝑ minas. nec ꝑ exempla. finaliter ad modū boni patris post multas minas flagellat virgis aduersitatū. guerrarū. famis ⁊ mozdalitatis. que omia mala ꝓueniūt a deo ꝓncipaliter. qz vt habetur in Amos. nō est malū in ciuitate supꝰ mūdi. ⁊ cozpale et pene quod nō fecerit dñs. Si enī habetis guerrā ⁊ aduersarij depꝛedant eōs vestros hoc malū facit dñs ꝓncipaliter. Sed instrumentaliter aduersarij vestri illud faciunt. Et si inferas. q̄ non peccant quia executoꝛ iusticie diuine iudicis non peccat. quia est executoꝛ iusticie. Rñsio ꝙ peccāt ⁊ non est simile de tali executoꝛe iusticie. quia talis non peccat. qz est ei iniunctū a iudice. Deus āt non iniunxit istis vt facerent licet dederit sentenciam ꝙ paterētur. ⁊ est simile. Si iudex dedisset sentenciā contra aliquem latronem qui esset adhuc in memoꝛe. ⁊ aliqui causa venandi vel simili post sentenciā latam transierūt ꝑ nemus ⁊ reꝑerirent latronem in habitu mercatoꝛis. qui cogitantes ꝙ haberet pecunias occiderent eū nihil scientes de sentencia iudicis. nunq̄t illi eū interficientes homicide sunt. Certe sic. Sic a simili est in ꝓposito. Idez dicendum est consimiliter. Si ꝑdis aliq̄d man⁹ domini tetigit me Job. xix. ¶ Nota ei ꝙ hec manus habet quinq; digitos Primus vocatur pollex qui virtute est sup̄ omnes alios digitos. ꝑ quem intelligo potenciam diuinam. de qua Job. x. Non est qui de manu tua possit eruere. ¶ Nota ꝙ legitur de quadā ciuitate obsessa que in necessitate quadam extrema

cōstituta misit ad quendam ducē vt eis subueniret. Tunc ille dux remisit nuncios dicēs. Est ne inquit ciuitas vestra superius coopta. vt ira dei sup eam descēdere nequeat. quod si ita est veniā ⁊ defendā vos. si non tunc peccata vestra cōtra iram dei ego defendere non audeo. ¶ Secundus digitus est index p quez intelligo discretionez dei in punicōe nostra. qr nunq̄ punit nos vltra condignū. quod debet nos retrahere a murmure contra deū. ¶ Tercius digitus ē medius p quez intelligo benignitatem diuinam. qr p hanc aduersitatem reconsiliamur deo. si patienter tolleremus. De quo psalmista. Fiat man⁹ tua vt saluet me. quoniam mandata tua elegi. Concupiui salutare tuū domine ⁊ lex tua meditacō mea est. Erraui sicut ouis que perijt. quere seruū tuum quia mādata tua non suz oblitus. ¶ Quartus digitus ē medicus. quia p hanc aduersitatem habemus medicinam non solum curatiuā peccati. sed ⁊ preseruatiuaz. Job. v. Increpationem domini ne reprobes. quia ipē vulnerat ⁊ medetur. pcutit ⁊ man⁹ eius sanabit. in sex tribulacōnibus liberabit te. ⁊ in septima non tanget te malum. ¶ Quintus digitus est auricularis. per quē intelligo exaudicōnem oracionū Unde psalmista. Oculi omnium in te sperant domine ⁊ tu das escam illorum in tempore oportuno. Aperis tu manū tuam ⁊ imples omne animal benedictione. Et de talibus personis nostrū potest dici thema. videlicet Accessit ⁊ tetigit loculum ⁊c̄. Deo gracias.

¶ Dnica. xvij. Sermo primus.

Omnis qui se exaltat huīliabitur. ⁊ qui se humiliat exaltabitur. Verbum istud habētur textualiter Luc. xiiij Et recitatiue ī euāgelio hodierno. Sermo noster in presenti erit de sancto euāgelio hodierno huius dominice Et habebimus multas bonas doctrinas intellectuales ⁊ instructōnes multas morales Sed prius salutet̄ beatissima v̄go Maria ⁊c̄. Et resumatur thema. Omnis q̄ se exaltat humiliabit̄ ⁊c̄. In sancto euāgelio hodierno huius dominice habēmus quatuor doctrīas a xp̄o ad informacōez et ordinacōnem totius vite nostre. Vita enī nostra debet esse ordinata quadrupliciter. Primo erga se Secundo erga pauperes. Tercō erga inimicos. Quarto erga amicos. Ista quatuor oñdit xp̄c ¶ Primo q̄ sim⁹ ordinati quo ad nos metipsos p virtutem temperātie.

¶ Secundo quo ad ꝓximos nostros. p virtutem misericordie.

¶ Tercō quo ad inimicos nostros p v̄tutem beniuolencie.

¶ Quarto quo ad amicos nostros per virtutem modestie. scilicet in bonis ⁊ ordinatis moribꝫ ⁊ verbis ⁊ sic de omibꝫ alijs. non superbiendo in conuersatōue. et de isto modo loquitur ꝓpositum thema. Omnis qui se exaltat humiliabitur et qui se humiliat exaltabitur. ¶ Dico primo q̄ simus ordinati quo ad nosmet ipsos p virtutē temperantie. Tunc enī homo est ordinatus in vita sua quando in cibo ⁊ potu scit tenere temperantiam quando recipit solū necessitatez ad sustinendū corpus. vitās supfluitates. ⁊ excessus. ī hoc stat v̄tus temperācie. Modo audite istam v̄tutem. quomō ostendit xp̄us eam. Sed secrete in principio euāgelij. Cū intrasset Jh̄s ⁊c̄. vsq̄ ob seruabāt eū Ista v̄ba indigēt declaracōe Sciēduz q̄ xp̄c ī hac vita h⁹ m̄di seruauit magnā paupertatē ad ostendendū q̄ hō non se debet nimis dare istis mundanis rebꝫ. quia hodie vel cras sunt reliquen

da ⁊ intantum voluit esse pauper ꝙ non habuit domũ cameram neq; cellam. Ideo quando inuitabatur ad prandiũ cũ discipulis recipiebat pro sustentatione nature necessitatem sine qua natura humana non posset viuere. Recipiebãt tẽporalia sed bene soluebant in orationib⁹ ⁊ coĩb⁹ instructionibus. Ideo dicit apostolus in persona sua ⁊ aliorum apostolorum. Si nos vobis spiritualia semĩamus non magnum est si nos carnalia vestra metamus. Ita ⁊ dominus ordinaĩt hijs qui euangelium annũciant. j. ad Corinth. ix. Et istum modũ xp̃us seruauit. Ideo iudei inimici xp̃i ⁊ maxime pharisei qui erant maiores. ⁊ doctores ipsius legis qui inuidebant xp̃o de honore miraculis ⁊ sequela sua. ꝓpter qd̃ tenuerũt cõsilium vt in aliquo possent eum confundere ⁊ reprehendere vt diffamarent eũ Ideo dixit vnus magnus princeps phariseorum. Iam scitis quomodo ipẽ recipit conuiuium. Ideo inuitabo euz ⁊ dabo sibi multas escas ⁊ de multis vinis. ⁊c̃. ⁊ dissoluit se in verbis ⁊ sic cognoscitur quis est. quia cõmuniter quando homo bibit his vel ter homo discõponit se loquendo indiscrete per transuersum ⁊c̃ ante prandiũ v̄o homo est totus compositus ⁊ loquitur homo discrete ⁊ credebãt ꝙ xp̃us discomponeret se. Ecce q̃le consilium ⁊ qua ratione inuitabat euz ille princeps phariseorum. Sed ecce q̃d ꝓphetauerat Salomon. Non est sapiencia non est prudencia non est consilium contra dominũ. Prouerbiorũ. xxi. Tripliciter bellabant iudei contra xp̃m vt cõfunderent eum. ¶ Primo per sapientiã illi doctores superbi ⁊ inflati veniebant ad sermones suos dicendo. iste homo q̃ nunq̃ habuit magistrum nec fuit in studio vult predicare impossibile est quin dicat multos errores ⁊ stulticias ⁊ obseruabant eum. Ideo Salomon dixit. Non est sapientia contra dominuz quia ipẽ est fons sapientie. ¶ Secũdo per disputationes quia faciebant sibi questiones de theologia subtiles quas ipẽ nesciebant determĩare dicendo. Videamus iste faber lignarius quid dicet ad istam ⁊c̃. Ideo Salomon dixit Non est prudentia scilicet disputandi contra dominum. ¶ Tercio iudei bellabant contra cristuz inuitando cum eñ p̃mis illis duob⁹ modis non poterant contra eum tenuerunt consilium vt iniqui vijs ⁊c̃. Sed dicit salomon. Non est consilium contra dominũ. Modo intelligetis principium euãgelij postq̃ xp̃s predicauerit in die sabati. ille princeps phariseorum accessit ad eum ⁊ inuitauit eum dicens. Magister exquo dedistis nobis bonũ prandiũ spirituale. placz vobis mecum recipere prãdium corporale. ⁊ Christus acceptauit. Dicatur quomodo cũ magno honore fuit ductus ad domũ vbi erant mense parate. Et xp̃us bñdixit dicẽs. Oculi oĩm ⁊c̃. Nota cum dicit. Manducare panẽ. Questio non dabat ille princeps nisi panem in conuiuio. Respondeo ꝙ in scriptura panis recipit̃ pro omni ꝓuisione vt esca. vñ legit̃. iiij. Reg̃. vj. de militibus qui venerunt ad regem israhel de quibus dixit ꝓpheta. Regi pone panem ⁊ aquaz coram eis vt comedant ⁊ bibant ⁊ seq̃tur opposita que est eis ciborum magna preparatio ⁊ comederunt ⁊ biberunt. Ita etiam hic ille princeps prepauit mlt̃as escas triplici ratione. Primo ꝓpt̃ festũ quia die sabati. Scd̃o qr ipẽ erat magnus p̃nceps. Tercio qr ipẽ inuitauerat multos phariseos ⁊ doctores vt in aliquo possent xp̃m confundere ¶ Itẽ alia exposicõ. Cũ intrasset ih̃us in domũ cuiusdam principis phariseorum sabato manducare panem. Non dicit euãgelista ꝙ ille inuitassz eũ ad manducanduz panẽ. Sz cũ intrassz ih̃us ⁊c̃. qr talem

modū tenebat xp̄s ꝙ plus manducabat de pane q̄ꝫ de alijs. dicatur practica. qūo ponebantur coram eo diuersi fructus et dabantur diuersa vina ⁊ cetera. ⁊ ip̄i obseruabant eū si comederet de oībꝫ ⁊c̄. ꝫ ip se comedebat cōposite ⁊ sobrie. Itē forte ꝓponebāt diuersa ꝟba et trufas ⁊ ris⁹ ꝫ ipē fons ꝟtutū fuit a deo ꝯposit⁹ ⁊ taꝫ tp̄atus ꝙ nō poterant ip̄m in aliquo cōfundere vel reprehendere. h̄ dico ego ꝙ docet nos exēplo suo ꝟtutē tp̄ancie. Sicut iā ꝟbo p̄dicauerat eā dicens. Attendite vobis ne grauent̄ corp̄a vr̄a in crapula ⁊ ebrietate. Luc̄. xxi. Nota attēdite vob̄ q̄ꝫtū ad corp̄aq̄ destruūtur nisi teneat homo temperantiaꝫ. Quot homīes sunt q̄ habēt morbū caducū ex sup̄fluitate cibi ⁊ potus. qꝛ sicut qn̄ olla bulit ascendit hūiditas. Ita de stomacho ascendit gutta ⁊ cadit illa gutta super cor ⁊c̄. Quot homīes ex vino hn̄t oc'los lippos os rubicūduꝫ ⁊c̄. ⁊ p̄dūt visum ⁊ debilitāt̄ in mēbris. Nā vinū ē ita amicabile nature ꝙ oīa mēbra querūt illud ⁊ p̄dest homī ⁊ ei⁹ mēbris temp̄ate sūptuꝫ ⁊ limphatū. Quot homīes p̄dunt bonū colorē faciei ex vino. ⁊ vident̄ q̄si semimortui habēt anhelitū fetidū p̄dūt dentes habēt dolorē ex hūiditate vini paciūtur in sthomacho quod ē ex sup̄fluitate sup̄fluitas cibi non potest decoqui. ideo sūt multi le,psi. Sed qui tenꝫ tēp̄anciā hꝫ bonū caput. ītellectū claꝝ. bonos oc'los. bonū colorē. bona mēbra. lōgeue vite est. et poterit diu seruire deo. Ecce quare dicit attendite vobis scꝫ ne grauētur cor dra vestra per intemperanciam De omnibꝫ istis auc̄tas. Noli esse auidus in oī epulacōe et nō te effūdas sup̄ omnē escā. Eccle. xxxvij. Nota auidus. Nam prima digestio debet esse in ore Scd̄a ī stomacho. sunt enī alique bestie que rumināt et si esca non sit bene in ore masticata non potest coqui in stomacho

Item nō te effūdas super omnē escam Ratio qꝛ non oīes sunt vni⁹ digestionis sicut nō oēs sunt vni⁹ decoctionis in olla ⁊c̄. In multis enī estis erit infirmitas quia grauant stomachum. Propter crapulā multi obierūt. dicerent medici ꝙ plures interficit gula q̄ꝫ gladius. Licet multi morient̄ in prelijs. ꝫ qui abstinens est adiciet vitā. dicatur de magno alexandro qū vidit bragmānos antiq̄ssimos interrogabat qualē vitā seruarent ⁊ q̄ꝫ medicinā. vt tm̄ viuerent. Respouderunt ꝙ tēperantiaꝫ solum semel in die comedebant ⁊ d̄ vno cibo solū. Ecce q̄re dicit attendite vobis q̄ꝫtum. ad Cor. ij. dicit. ne grauēt̄ corda vestra id est aīe. hoc maxime intellignnt clerici religiosi ⁊ p̄soue deuote quando multum comedūt vel nimis cenant non possunt ita surgere ⁊ dormitant in matutinis seu orationibꝫ suis. Ecce quomodo grauat̄. i. deprimitur anima. Unde sciendū ꝙ deus ordinauit hominē mediū inter angelos ⁊ bestias. Angeli sunt sp̄uales. homo ꝟo vtrūq̄ꝫ bestie sunt substantie pene corporales Homo vero vtrāq̄ꝫ naturā in se habet. Et si homo viuit spiritualiter ꝟm aīam est similis angelis. Sꝫ si homo viuit ꝟm sensualitatem ⁊ ꝟm corpus bestijs similis factus est ꝟm illud psalmi. homo cum in honore esset. Non intellexit comp̄at⁹ est iumentis insipientibus ⁊ similis factus est illis. Dico enī ꝙ homo ex peccato superbie auaricie luxurie ire accidie efficitur similis iumentis. Sed ex peccato gule efficitur minus q̄ꝫ bestia. quia bestia transibit cum onere per viam strictam lutosam petrosam ⁊c̄. et homo ebrius non potest se portare per viam latam planam Immo cespitabit ⁊ corruet ⁊ cetera. Item asinus vel equus ex quo biberunt aquam etiam turbidam. si post per papā vel regem inuitentur non biberent. ⁊ tu si inuitat te aliquis bibis ⁊c̄. Iō minus

q̄ bestia est gulosus. Ecce quare xp̄s ex
emplo ⁊ v̄bo ostendit nobis virturē tē
perancie. ¶ Dico scd̄o ⁊c̄. ex quo visum
est qñ debemus nos habere debem⁹ er/
ga nosip̄os videdū ē qñ erga paupes
nos habere debem⁹ p v̄tutē miscd̄ie sciz
subueniendo eis d̄ bonis tp̄alib⁹ ⁊ spūa
lib⁹. h̄ oñdit ibi. Et ecce hō q̄dā ijdropi
cus vsq̄ dimisit ¶ Pro hui⁹ intellectu
sciendū est ꝙ doctores ⁊ pharisei erāt in
q̄dā errore ⁊ falsa opiniōe dicēdo ꝙ die
sabbati nullū erat opus fiendū medicīa/
le infirmis nō dare. ita ꝙ nō deberet eis
dari purgatio nec siropus nec fieri vulne
ris aptura vl' similia. Dicētes ꝙ festum
frangebat̄ s̄ hoc est error q̄ festū soluz
frangit̄ ex operib⁹ corp̄alib⁹ ⁊ s̄uilib⁹ vt
fodere secare ligna suere nere ⁊ similia.
apire op̄atoria. ābulare p viaz ⁊c̄. Nā
hijs op̄ib⁹ frangit̄ festū de⁹ dedit nobis
sex dies ⁊ retinuit sibi vnū. iō nolite tan/
gere p̄tē suā. nō facit̄ mercimonia vl' cō
tractus in dieb⁹ festiuis ꝓpter fractionez
festi veniunt siccitates fames mortalita/
tes tēpestates ⁊c̄. ⁊ homo vult lucrari ⁊
p̄dit magis. vult em̄ deus ꝙ sicut ip̄e q̄e/
uit in die resurrectionis gl'osus ita ⁊ nos
quiescamus. Et xp̄ianus qui non s̄uat fe
sta videt̄ ꝙ non credat xp̄i resurrectōez
possumus em̄ facere op̄a necessaria ꝓ in
firmis ꝯtra illū errorez. Videntes ergo
iudei emuli xp̄i ꝙ nec in ꝯuiuio poterant
euz reprehendere in aliquo. ordinauerūt
vt ijdropicus quidā poneret̄ coram xp̄o
q̄ non audebat petere sanitatē quia incul
passent eum de sabbati fractione. Sz re
spiciebat xp̄m q̄si dicens infra se. dñe añ
te om̄e desideriū ⁊c̄. licet ore non audeā
dicere ꝓpter istos ꝓditores q̄ interfice/
rēt me. Nota miscd̄iaz xp̄i. Cū ille ijdro
picus non auderet appropinquare ad cri
stum neq̄ petere elemosinā sanitatis ꝓp
ter inimicos xp̄i circūstantes. xp̄us beni/
gne surrexit de mensa. portans elemosi/
nam sanitatis qua indigebat. Licet in mē
sa manens solo nutu potuisset ip̄m sana
re. tñ voluit surgere ⁊ ire ad ip̄m ⁊ tan/
gere. dans nobis exemplū misericordie.
Et pharisei infra se dicebant. nūc potest
accusari quia fregit festū. O stulti. Dico
em̄ ꝙ hic xp̄us ostendit virtutem miseri
cordie. ⁊ qñ erga pauperes debem⁹ nos
habere. dando ⁊ mittendo elemosinam.
Dicatur contra illos qui habent aurem
surdam coram pauperibus vos met vel
per alios mittat̄ elemosinā ⁊ sic filij nu/
trientur ad opera misericordie. Ideo di/
cit. Quomodo potueras ita esto miseri/
cors. si multum tibi fuerit habundanter
tribue. Si autem exiguū tibi fuerit etiaz
exiguū libenter īpartiri stude. Thob. iiij.
¶ Dico tercio ꝙ oñdit qñ nos debem⁹
h̄re ad inimicos p v̄tutē beniuolentie cū
dicit. Et rñdens ih̄us dixit ad legispi/
tos vsq̄ rñdere illi exq̄ curaīt ijdropicū
d̄dit ei elemosinā corp̄alē ⁊ eis d̄dit ele
mosinā instructionis spūalis. Math. v.
Audistis quia dictum est antiquis. dili/
ges amicū tuū ⁊ odio hēbis inimicū tu/
um ⁊c̄. Ecce beniuolentia q̄ eis osten/
dit dās nob̄ exemplū. qñ ad inimicos
nr̄os nos h̄re debem⁹ exēplo suo. ¶ Di
co quarto ꝙ oñdit qñ cū amicis sit cō
uersandū p v̄tutē modestie nō sup̄bien/
do ⁊c̄. hoc oñdit cū dicebat ad inuitatos
⁊c̄. In hijstoria euangelij mistice loquit̄
xp̄us de nuptijs q̄s de⁹ p̄r fecit deo filio.
Sponsa est natura humana. q̄ sicut vir
⁊ vxor nō sūt duo. Math. xix. Ita diui
nitas xp̄i ⁊ hūanitas faciūt vnā p̄sonaz
de hijs nuptijs hēt̄ Math. xxij. Simile
ē regnū celoꝝ homini regi qui facit nup/
tias filio suo ⁊ cetera.. Inuitati sunt om
nes xp̄iani p ap̄los martires cōfessores.
Iō lauet̄ man⁹. Sz attēdatis ne velit̄
tenere p̄mū locū. p̄matū vult qui se in/
gerit qñ vacat aliqd̄ bñficiū vl' officium
dicēdo vere ego ero papa ⁊ de ep̄atu ⁊c̄

de qualibet cura aiaꝝ. iam vos vultis esse in p̄mo loco superius. quando venit dominus ⁊ videbit vos qui non estis digni nec scitis regere domū vestrā. Dicz ribalde porcꝰ luxuriosus ⁊ q̄d facis tu hic gulosus pomposus ⁊c̄. Sed simplici religioso vel clerico qui fugiūt ⁊ vadūt simpliciter dicet. O mi fili ⁊ q̄d facis tu hic ascende ⁊ sic supius collocabit eum. oīs em̄ qui se exaltat humiliabit̄ ⁊c̄. Idez in dominio seculari vel regimine comitatuz volunt nōnulli habere p̄matum dicendo ego ero iuratus balius ⁊c̄. qꝛ om̄is qui se exaltat in regimīe se ingerendo humiliabitur in iudicio descendēdo ⁊c̄. Sed q̄ fugiunt humiliādo se exaltant̄. Auc̄tas Dn̄s mortificat ⁊ viuificet deducz ad īferos ⁊ reducit dn̄s pauperē. facit ditat. humiliat ⁊ subleuat. j. Reg̃. ij. Itē alia ne gl̄osus appareas coram rege ⁊ in loco magnoꝝ ne steteris melius est em̄ vt dicatur tibi ascende huc. q̄z vt humilierl coram p̄ncipe. Prouerb. xxv. Deo gr̄as.

¶ Sermo scd̄us de eadem dominica

Vade recumbe in nouissimo loco. Luce. xiiij. Volo nūc p̄dicare de ꝯdicionibꝫ aiaꝝ ⁊c̄. qꝛ stultus est qui scit quid est de eis in alio mundo. si non emendat vitam suaz. Salutet̄ v̄go maria ⁊c̄. s̄m ꝙ clare inuenitur in scriptura diuina Et declaratur manifeste exp̄ientia. vita ista non est nisi via in qua continue ambulamus ad aliā vitā in tm̄ ꝙ statiz qn̄ puer nascitur in illo pūcto īcipit viam ambulandi. licz stet in lecto iuxta matrez. Nos oēs ꝯtinue ambulamus siue comedamꝰ bibamus dormiamꝰ ⁊c̄. Hoc poteris videre p̄ similitudinē de naui eunte per fluuiū in qua illi qui sūt intus siue comedāt bibant semp̄ ꝓgrediunt̄ ⁊c̄. Ita p̄n̄s vita coopturaꝝ sciz religiosoꝝ clericoꝝ et laicoꝝ. vadit p̄ fluuiuz tp̄is subitū plus q̄z sagitta vl̄ auis quia ad motū solis mouetur. q̄z tū creditis ꝙ sol ambulauerit ex quo incepi p̄dicare ⁊c̄. tādiu ambulamus ad mortez cum statis ibi sedendo. Ideo dicit scriptura. Om̄es morimur ⁊ quasi aqua delabimur in terrā q̄ non reuertetur. ij. Reg̃. xiiij. Clare ergo potestis videre ꝙ presēs vita est via. Et vbi ducit nos. dico ꝙ non om̄s vadimus ad vnū locum. Quatuor sunt loca in alio mūdo ⁊ om̄s vadimus ad aliquē illorū.

¶ Primꝰ locus ē damnatoꝝ ītolerabil̄

¶ Secūdus pueroꝝ irreuocabilis.

¶ Tercius ttibulatoꝝ remediabilis.

¶ Quartus beatoꝝ inestimabilis

De vltimo dicit thema. Vade ⁊ recumbe in no. ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ⁊c̄. Iste locꝰ est inferuus qui est in corde terre sic sūt domūcule in corde pomi. Scitis qui vadunt ad istū locū religiosi clerici ⁊ laici. qui tenent malam vitam ⁊ viuūt in peccatis ⁊ nolūt corrigere se. sciunt de certo ⁊ ꝯgnoscūt peccatū in quo viuūt. nolūt se corrigere s̄m regulā qꝛ totū in scriptl̄ Magis sequūtur ꝓprios seusus q̄z diuinam admonitionē. magis snā sensualitatem q̄z diuinā voluntatē. magis suā inclinacōez q̄z diuinā ordinationē. tl̄es qn̄ moriūtur ad istū locū vadūt ꝯdemnatorū vbi sunt tormēta intolerabilia. Ideo d̄t scriptura. p̄cipiēs p̄dicatori vt denūciet ⁊ p̄dicet de istis tormētis. d. Testetur ip̄is ne ip̄i veniāt ad illū locū tormētoꝝ. Luc̄. xvi. Nota cū dicit locū tormētoꝝ in pl̄i ⁊ nō in singulari ꝙ s̄m ꝙ sunt diuersa pctā ita sunt diuersa tormēta eis corrn̄dētia. aliq̄ eī peccāt ⁊ maxīe p̄ sup̄biā ornādo se ⁊ parādo vane sup̄biēdo vt possint ascēdere in diuino regimīe ⁊c̄. Huic peccato correspondet vnū tormētū scz ꝙ ꝯculcāt̄ a diabol̄ qꝛ tm̄ q̄z tū ī b̄ mundo voluerunt esse super alios. tm̄ in

inferno sunt sub pedibus demonũ sic̃ vue in torculari calcant̃ ⁊ q̃libet diabolus pō derat plus q̃ turris ⁊ tũc voluissent fu isse humiles. Ideo dicebat xp̃us. Disci te a me quia mitis sum ⁊ humilis corde Math. xi. ¶ Alij peccãt maxime per aua riciam in vsuris furtis rapinis retinendo bona defunctoꝝ. salarium seruorum deci mas ⁊ p̃micias ⁊c̃. Huic peccato corre spondet tormentũ de caldarijs plenis au ro ⁊ argento liq̃factis ⁊ ibi cruciãtur nec possunt mori. Ideo xp̃us auisando nos dixit. Attendite vobis ⁊ cauete ab om̃i auaricia quia non in habuudantia cuius q̃ vita eius est ex hijs que possidet. Luc̃ xij. ¶ Alij viuũt in luxuria vt porci non sunt ꝯtenti de vxoribus ⁊c̃. Religiosi ⁊ clerici inhonesti ⁊ alij qui non sunt de ma trimonio faciendo corruptiones ⁊ vilis sima peccata ⁊c̃. Correspondet huic pec cato vnũ tormentũ quia ad similitudinẽ cijrogrilli ponũtur in veru nec p̃nt mori Ideo dicit scriptura. Abstineatis vos a fornicacõne vt sciat vnusquisq̃ vestrum vas suum possidere in sanctificacõe ⁊ ho nore. j. Tessa. iiij. Ido refrenare debem⁹ corpus freno penitentie ¶ Alij viuũt in peccato inuidie maxime sc̃z ꝓ r̃gimĩe vel inuident fame alterius vl' honori seu di uicijs. Inuidia em̃ non est nisi venenũ in terficiens animã. de isto ꝓdũt diffama tiones male loquele. Ideo tormentum correspondens huic peccato est ꝙ mor dentur a serpentib⁹ ⁊ vipris ⁊ inflãt̃ eo rum veneno nec possunt mori. Ideo di cit scriptura. Deponentes igitur oẽz ma liciam ⁊ om̃ez dolũ ⁊ similacões ⁊ inui dias ⁊ om̃s detractõnes ⁊c̃. j. pe. ij. Alij viuunt gulose non seruant ieiunia eccle sie nesciunt in ieiunio audire missam tor mentum correspondens est supple esuri re ⁊ sitire qui non obtinebãt guttã aque sed plumbũ liquefactuz ⁊c̃. Ideo xp̃us dixit. Attendite vobis ne grauẽtur cor da vestra ⁊c̃. Luc̃. xxj. Alij viuunt ĩ pec cato ire cũ desiderio vindicte nolnut par cere si in aliquo fuerunt iniuriati factuz ẽ irremissibile. vel si ꝑcunt nolunt loq̃ nec salutare. signũ est ꝙ adhuc retinent odi um. tormentũ istoꝝ est furca magna fer rea in qua suspendunt̃ ⁊ ignis inferius. ⁊ repẽduntur vl' vices exquo per ignem ire peccastis ꝙ per ignẽ puniamini ⁊ in gut ture non loquendo pecauerunt. ideo in gutture cuz ignito ferreo punientur. Iõ xp̃us dixit. si dimiseritis hominibus pec cata eorum ⁊ dimittet vobis ⁊c̃. Ma thei. vj. Alij viuunt in peccato accidie ꝑ mittunt perdere tempus q̃d deus nobis dedit ad penitentiaz non ad congregãdũ pecunias nec facere magnas domos nisi ad necessitatẽ. quia principaliter labora re in penitentia deberemus. sed sunt mul ti qui non curant confiteri in quadragesi ma. nec cõicant in paschate. nec sciunt au dire missam in dñica nisi loquendo ⁊c̃. tormentum est ꝙ semper verberãtur a de monibus nec permittunt om̃s quiescere. Ideo xp̃us. Dico vobis ꝙ nisi peniten tiam habueritis om̃s simul peribitl. Luc̃ xiij. patz quare dicit. Testetur illis sp̃ p̃ dicator ne ⁊ ip̃i veniãt in hunc locũ tor mentorũ. In isto loco iuit Iudas Act̃. j. Preuaricatus ẽ iudas vt abiret in lo cum suũ. Nota p̃uaricatus. i. fregit. Fre git em̃ legẽ nature scripture ⁊ gr̃e. Legẽ nature qꝛ natura dictat ꝙ si hõ recipit do na ⁊ gr̃as ab aliq̃. ꝙ hõ sibi seruiat ⁊ re tribuat. Iudas em̃ recepit gr̃as a xp̃o qꝛ pep̃cit sibi mortez p̃ris ⁊ luxuriã matris quã duxerat in vxorẽ vt dicit̃ de eodem Remisit sibi homicidiuz filij regis dede rat sibi potestatẽ faciẽdi miracula ⁊c̃. fec̃ eũ discipulũ suũ ap̃l'm ⁊ ꝓcuratorem ⁊ prodidit eum. ¶ Secundo fregit legem scripture que tota ordinatur erga messi am vt honoretur ⁊c̃. Istã fregit venden do messiã p̃cio vni⁹ asini. xxx. denarioꝝ.

Tercio fregit legem gratie que dicit q̄ de peccatis facit homo penitentiā & ipē despauit. Jō dicit p̄uaricatus es iudas ꝛc. Bonū erat ei si natus nō fuisset homo ille. Math̄. xxvj. Dico scdo ꝛc. Iste locus ē altior loco damnatoꝝ ibi vadūt aie puerorꝝ sine baptismo decedētiū ibi non est ignis nec demones nec tormenta & sunt ibi tenebre scz carentia claritatis ḡ tie ⁊ glorie. ibi em̄ vadūt filij xp̄ianoꝝ ⁊ alioꝝ infideliū qui non habent nisi originale peccatū. qz puuli infideliū q̄ actualiter nō peccauerūt nō hñt nisi pctm̄ originale vt filij xp̄ianoꝝ añ baptismū. ⁊ q̄a non sunt mundi. deus non vult eos recipere in paradiso. ⁊ quia ipi non peccauerunt pctō p̄sonali non d at eis penā inferni sed mittit eos ad illū locū pctō originali debitū irrevocabiliter. vultis intelligere ratōez ⁊ scietis q̄d est peccatū originale. Jā scitis qñ in aliq̄ villa sunt aliq̄ leprosi eiciūtur de villa ⁊ sepantur non ex pctō aliq̄ ipoꝝ qz forte erāt bōe vite scz ex illa infirmitate nec datur eis aliqua pena seu molestia. Jmmo fiunt eis elemosine. Sed q̄ sint sepati ⁊ ita ordinait deus. Numeri. v. Locutus est dominꝰ ad Moysen. d. p̄cipe filijs isrl̄ vt eicient de castris oñez leprosum. Jdem in p̄posito peccatū originale nō est factū a creatura Jmmo displicet sibi sicut leprosо illa infirmitas. Sed venit ex corruptōe scz illius carnalis generatōis. qz si alit̄ deꝰ crearet hoīem sicut formauit Adam vel euā sine illa carnali generatōe nō haberet peccatū originale. Sed ex illa vili generatione anima efficitur leprosa. Jō deus nō vult eā habere in padiso sicut nec vos leprosos vultis habere in villa in societate vestra. Jdeo sepant̄ in illo loco q̄ dicitur limbꝰ puerorꝝ. qz originale peccatū est tam fortis lepra q̄ non p̄t curari nisi in balneo baptismi q̄ xp̄us ordīauit. Jō aīa añ baptismū ē ita turpis q̄ nō posset sustinere eius aspectum. Sed post é ita pulchra q̄ si posset eam videre nollet comedere nec bibere ꝛc. Jō dt Job. xiij Quis potest facere mundū de immūdo ceptū semine. nōne tu q̄ solus es. Aut sent̄ h̄ mulieres qñ sunt grauide. qz si debet esse masculus in vl habet aiaz. Si femina duplicātur dies. quia est frigidioris ꝓplexionis ne tripudiēt nec equitent Jtem viri auisentur ne male tractēt vxores suas. dicat̄ qñ aie taliuz sine baptismo decedenciū vadunt ad portā paradisi petentes ibi recipi dicentes se non peccasse ꝛc. dicit eis xp̄us respicias te quomō es leprosus ꝛc. ⁊ remittit eū ad socios suos. ⁊ si oīa bona mundi fierent pro illis. nō p̄nt r̄uocari ab illo loco. De isto loco deus facit q̄stionē Job dicens. Si nosti oīa indica mihi in qua via habitet lux ⁊ tenebraꝝ q̄s locꝰ sit. Job. xxxviij. Job nescivit r̄ndere. & xp̄s declaravit q̄ via lucis ē baptism̄ p ip̄m ei vadim̄ ad lumē glie. ⁊ tenebraꝝ locus est limbus puerorꝝ. Non credacis q̄ habeant tenebras oñimodas. Jmmo habent intellectū clarꝝ ⁊ disputāt ꝛc. Sed non habēt lumē dei nec glorie. Nō cogitate qō peccatū est illoꝝ ex cui vl̄ quoꝝ culpa dies pueri moriūtur sine baptismo ⁊ in iudicio petent iusticiā a xp̄o d patre vl̄ matre vl̄ matrina seu sacerdotis si non dixit bene formā. vel de illis qui secrete occidūt ne peccatū dei vulgetur ⁊ de illis qui ꝓsenti unt. Nisetis vos quia de magnis peccatis mundi est occidere corpus ⁊ animā. De isto loco dicit xp̄s cuilibet puero iloꝝ allegorice. Ecce inquid est locꝰ apō me ⁊ videbis posteriora mea. faciē autē meaz videre non poteris. Exo. xxxiij. Nota videbis posteriora ꝛc. Jn xp̄o p̄mū est diuinitas. posterius humanitas. dt ergo q̄ videbit posteriora scz corpus cum suis membris in iudicio. faciem autem meā. i. diuinitatē videre nō poteris

¶ Dico tercio ꝙ est alius loc⁹ tribulatoꝝ remediabilis scz purgatoriū in isto est ignis scz flāma pura q̄ dei voluntate durat ⁊ durabit vsqꝫ ad iudiciū ⁊ p⁹ nō erit purgatoriū. et cruciat aīas ⁊ est q̄si puteus. ꝫ lat⁹ ⁊ ꝓfund⁹ ⁊ aīe stāt ītus aliq̄ infra ignē aliq̄ a cīgulo ⁊ īferi⁹. Aīa em̄ oīa mēbra hz sed sūt illa mēbra spū alia ꝫ corp⁹ carnalia mēbra hz Ad istū locū vadunt ꝑsone q̄ licz peccauerūt. tn̄ de bona hora cōuertunt̄ ad deū ⁊c̄. ꝟuāt dei mādata ⁊ eccīe. tales sūt in grā Sed qꝛ coīter pnīa q̄ dat̄ a cōfessoribꝫ nō est tāta quātū pctā req̄runt. tn̄ hz virtutē qn̄ seruat̄ liberādi a penis īferni. Ido in purgatorio ꝯplēt residuū. Dicat̄ p̄ctica qn̄o aīa portat̄ a bono āgelo ⁊ cōfortat̄ ab eo. De isto loco dicit Job. Hz argētū venaꝝ suaꝝ prīcipia ⁊ auro loc⁹ in q̄ ꝯflat̄ Job. xxviij. Null⁹ intrat purgatoriū nisi sit auꝝ vel argētū. auꝝ scz ꝑ caritatē. argentū ꝑ claritatē fidei. Sine dubio. sine errore fl'a opiniōe ⁊ ꝑ sonū claritatē. s. dicēdo Credo ī deū q̄libēt die mane ⁊ sero cū ꝓtestacōe Multi sunt argētum ꝫ nō sonāt dicēdo. Credo in deum. ido ⁊c̄ Ido dicit. hz argentū scz fidei venaꝝ suaꝝ p̄ncipia. xp̄s est p̄ncipiū Joh viij. Ego sum p̄ncipiuz q̄ ⁊ loq̄r vobis Vene sūt apl'i ⁊ ꝑ istas venas fides venit ad nos. Auro. i. xp̄iano qꝛ in purgatorio nō intrat nisi xp̄ian⁹ q̄ hz claritatē et grām dei. loc⁹ est ī q̄ cōflat̄. i. purificat̄ Pro isto loco eccīa petit pro defunctis Dona eis req̄em ⁊ locū indulgencie scz purgatorij ⁊ dicit̄ loc⁹ īdulgencie ꝓpter suffragia. quia in tātū posset quis iuuari suffragijs ꝙ mox liberaretur ¶

Dico quarto ꝙ locus btōꝝ ē inextimabilis. s. celū empirreū Et de isto dicit thema. vade. s. in hac vita taliter vt possis quiescere ī nouissimo loco. Scitis qui vadunt ad istū locū qꝛ ille ꝑsone scē ⁊ perfecte q̄ licet peccauerunt faciūt tn̄ tantaz pn̄iam ⁊ hn̄t tantā contritōem de pctis ⁊ ꝓpositū nō redeundi ad pctā. ꝙ an̄ vellent mori q̄ꝫ recidiuare vellent in pctm̄ ⁊ confitētur sepissime et cōiunt cū magno feruore caritatis. ieiunāt nō solum ieiunia eccīe. portant ciliciū. plangunt se ītantū ꝙ plus est bonū q̄ꝫ malū q̄ꝫ fecerūt. tales hn̄t hic purgatoriū nunq̄d nobis videtur purgatoriū portare cilicium idem ē dicendum de alijs. Ideo qn̄ moriuntur tales statim euolāt ad ꝑadisum ⁊ ab angelis portētur in celum vt sponsa ducitur ad eccīam q̄ eleuēt aīam quēadmodum cātatur de btā magdalena. ⁊ ḡ multum ꝓdest hic facere pn̄iam. De ꝫ dauid fecit vnum psal. in ꝑsona aīe scēdi. Dn̄s regit me ⁊ nihil mihi deerit. in loco pascue ibi me collocauit Nota dn̄s regit me ad seruādum bonā vitā ⁊ nā data sua. Et si aliqn̄ peccaui feci tantam pn̄iam ꝙ nihil mihi deerit. Dico vobis ꝙ oēs labores pn̄iales deberēt eē vobis dulcissimi vt possetis illā gl'am acq̄rere de q̄ dicunt scī. vidim⁹ terrā valde opulentā ⁊ vberē nolite negligere. nolite cessare. eam⁹ ⁊ possidea⁹ eā. nullus erit labor ītrabi⁹ ad securos ad regionē latissimā t̄ detq̄ꝫ nobis dn̄s locū in q̄ nullius rei ē penuria Judic̄. xviij. Nota vidim⁹ .s. ꝑ scripturā ⁊ ꝑ scām ꝯtēplacōez t̄rā scz btōꝝ valde opulētā vbi nō erit penuria alic⁹ rei. nll⁹ erit ibi senex nec īfirm⁹ nec hn̄s dolorē ꝫ gaudiū ꝯsolacōis ergo vade ⁊ recūbē ⁊c̄. Deo gracias

¶ Sermo tercius.

Ascende superius ⁊ tūc erit tibi gl'a. Istd̄ v̄bū habet̄ textualit̄ lu. xiiij. Pro declaracōe h⁹ verbi ⁊ ītroductōe materie p̄dicāde in pn̄ti Sciēdū ꝙ ꝟm ꝙ clare īuenit̄ in scriptura diuina. magna dr̄a est īter p̄ncipiū hoīs ⁊ finē. qꝛ p̄ncipiū hoīs est ī ꝫ mūdo. ⁊ finis ī celo. Prīcipiū em̄ est in vtero mr̄is. nā qn̄ ꝯceptū ⁊ formatū ē corp⁹ ⁊ mēbra ī vtero aīa ī illo creat̄ ⁊ īcipit viuere hō ⁊ p⁹ nascit̄ ⁊c̄. Sz finis est ī celo. nō creauit nos de⁹ ad diu habi

tã dñ in hac vita vtz. ℔ ad cõsequẽdum gl'am p'diſi. Jõ dicit ſcriptura. Nõ habem9 hic manentẽ ciuitatẽ ℔ futurã inq̃rimus ad hẽb. vlt. Nota nõ hẽm9 h manentẽ ciuitatẽ neq̃ villã neq̃ caſtꝝ ꝛc. Ecce diuerſitas iter ꝓncipiũ ⁊ finẽ hois eſt. Nõ eſt ſic de aĩalibꝫ ⁊ auibꝫ. qz ſicut hñt ꝓncipiũ in ℔ mũdo. ita etĩ ⁊ finẽ. qñ enĩ mozr̃ totũ reſoluit in ẽtuoz elemtis Et ecce ſignũ hui9 qđ deus dedit nobis oia aĩalia reſpiciũt ad terrã ⁊ vadũt curui. q̃ſi vellet dicere ſi ſarẽt loq̃ nos nihil habem9 ĩ celo ℔ ĩ terra. Nos vero ſoluz cũprelatĩ tãgim9 terrã oñdentes q̃ in tera hẽm9 inciũ. Sed ſum9 erecti nos ẽ ad celũ reſpicientes q̃ſi ad domũ nrãz Et lez corpa iacerent. tñ in iudicio r̃ſurgent ⁊ ſiĩ cũ aĩabꝫ aſcendũt ĩ celuz. Auẽtas. Nrã cõuerſacõ in celis ẽ quãtuz ad aiam vñ ⁊ ſaluatorẽ expecta9 dñm nr̃m ihm xpm ꝛc. ad phil. iij. Datz dza iter ꝓncipiũ ⁊ finẽ hois. Jõ dt thema aſcẽde ſup9 ⁊ erit tibi gl'a. primo q̃ztũ ad aiaz ⁊ p9 iudiciũ ſiĩ in aĩa ⁊ in corpe pz thema. Modo diceret aliq̃s vñm. ego bñ vellem aſcẽdere qz lez hẽam9 hic ꝓncipiũ ꝓcepcõis formacõis ⁊ creacõis ⁊ nutricõnis tñ bene vitẽdo q̃ nõ poſſũ hic remanere ⁊ vellẽ aſcẽdere. Ez p quã ſcalã poſſũ aſcendere neſcio vel opto ſcire, ꝓpter ℔ volo vobis mõ oñdere ſcalã. ⁊ recipiã fundamẽtuz a q̃dã reuelacõne facta Jacob Qui q̃dã nocte vidit ſcalã ſtãtem ſuper terrã ⁊ cacumẽ ei9 tãgebat celũ ⁊ ãgelos q̃z dei aſcẽdentes ⁊ deſcẽdentes per eã ⁊ dñm innixũ ſcale Ben. xxviij. Iſta ſcala eſt bona vita qz ſi ad celũ volum9 aſcendere p iſtã nos oz trãſire. qz in paradiſo null9 intrat nõe generl. placõis. dñij tpalis. nec diuicie nec ſcie. Nota cũ dicit ſtãtem ſup terrã. qz bona vita h hz ſuũ ꝓncipiuz qđ eſt recedere a pctis a mala ſocietate ⁊ facere pniaz. cõfiteri. ſatiſfacere. p cere inimicĩ ꝛc. Cacumẽ eius tangẽs celũ. qz bona vita h icepta ⁊ ꝓtinuata ducit ad celũ. ãgl'os q̃z aſcẽdẽtes. qz p ſcalã bone vite aliq̃ aſcẽdũt ⁊ aliq̃ deſcẽdũt. Aſcẽdũt illi q̃ icipiũt bonã vitã et ꝓtinuãt eã de bono ĩ melꝰ Dz deſcẽdũt q̃ icipiũt cũ magno feruoze ℔ paulati refrigerãt vt aq̃ calida ſemota ab igne frigeſcit ⁊ reuertunt tles ad pmũ ſtatũ vel efficiunt peiozes. Jõ dđ. Aſcẽdunt vſq̃ ad celos. ſ. illi q̃ pſeuerãt ⁊ deſcẽdũt vſq̃ ad abiſſos. ſ. q̃ nõ pſeuerãt. aĩa eoz ĩ malꝰ rabeſcebit Et dñz inixũ ſcale qz deus ẽ merces ⁊ pmiũ bonoz opm vñ dicit xp̃s. Veite ad me oẽs q̃ laborati ⁊ ꝛc. math. xi. Ecce ſcala. q̃ aſcẽde ſup9 ⁊ ꝛc. Declaraui vob duo. prio rõez quo hẽm9 aſcẽdere ĩ celũ. qz ibi ẽ finis nr̃. Secdo ſcalã p quã hẽmus aſcẽdere. Modo oz ſcire q̃d9 p q̃s hẽm9 tranſire. Pro q̃ notandũ q̃ ſeptẽ ſunt q̃d9 ĩ quib9 ſtat bona vita. Prim9 credẽcia articloꝝ q̃ Secdo reuerẽcia diuinoz. Terci9 benuolẽcia proximoz. Quart9 regẽcia mẽbroz. Quint9 diligẽcia agẽdoz. Sext9 prudẽcia dicẽdoz. Septi9 cuſtodiẽcia iteroz. Prim9 eſt q̃ credẽcia articuloz. ſ. q̃ hõ hẽat credẽciã fidei firmã ſine errore dubitacõe ⁊ fl'a opinione. d. lez nõ hẽaz rõem de ℔ naturalẽ nec itellectũ poſſim ꝓphẽdere tñ qz vos dñe q̃ non poteſtꝭ mẽtiri nec decipe nec decipi dixiſtꝭ ℔ ozeuãz ⁊ dimiſiſtꝭ ĩ ſcriptꝭ p ẽtuoz euãgeliſtas ⁊ deſmiat idẽ eccia Jõ credo dñe Ecce fides nccia Rõ ĩ oi via. pmũ q̃ ẽ hoi nccariũ eſt ſcire t̃minũ q̃ vadit. Cũ q̃ nos ĩ ℔ mũdo ſim9 viatores. et t̃mi9 ad q̃z ſit de9 ĩ celo oz vt a nob ſciatur. Modo nulla alia res in ℔ mũdo dat nobis cognicõez de deo niſi fides. cũ q̃ dt thema Aſcẽde ⁊ vbi aſcendã ſup9 ſcz ad deũ in celo ⁊ quis ⁊ qualis ẽ de9 dicat fides q̃ vn9 eſt in ſuba ⁊ trin9 ĩ pnis. Jtẽ declarat fides q̃ de illis tribꝰ ꝓſonis nõ p̃z nec ſpũſſcũs ℔ filiꝰ fact9 eſt hõ ꝓcept9 ⁊ nat9 de vgie. Fides tenz q̃ ẽ idut9 de ſcharlata rubea, ꝑ paſſiõez ⁊

sanguinis effusionē ⁊ ꝙ voluit suspendi in ligno crucis ne aliq̄s sibi credēs ⁊ obediens suspendat̄ in furca inferni. Idē dr̄ fides ꝙ surrexit die tercia indutus mātello glorie ⁊c̄. Itē ꝙ modo ē sup oēs celos regnās ⁊ sup omnē creaturā Itē est indut⁹ de albo q̄libet die in hostia cōsecrata. Ecce quō fides declarat q̄s ⁊ q̄lis est deus. oportet g̃ habere credenciā articulorꝫ ad cognoscēdū deū. Ido apl's. Credere enī oportet accedentē ad deū qꝛ est ⁊ ꝙ inq̄rentibꝫ se remunerator sit. Ad heb.xi. Si g̃ vis deū cognoscere ꝑ fidez oportet te scire. Credo in deū in q̄ continent̄ articuli fidei ⁊ dicere q̄libet mane ⁊ sero cū ꝓtestacōne. Sicut miles q̄ facit regi homagiū. Ido dd. Credidi scz corde. ꝓpter ꝙ locut⁹ sū in ore. Ego aūt humiliatus sū nimis ī corpore. Ecce p̄mū gradū. ¶ Scd̄s est reuerēcia diuinorꝫ exq̄ habem⁹ credenciā articulorꝫ req̄rit̄ ꝙ etiā habeam⁹ reuerēciā diuinorꝫ. Rō natural'. Mot⁹ reuerēcial' ad aliquē est ꝑm credenciā extimacionē ⁊ excellenciā quā habes de illo. Si veniat int̄ vos miles facit̄ sibi magnā reuerēciā ꝑ maiorē duci ⁊ multo maiorē regi. Itē magnaz reuerenciā facit̄ episcopo. maiorē cardinali. ꝑ multo maiorē pape. pz g̃ rō Si g̃ ꝑ p̄mū nos credim⁹ ꝙ de⁹ sit īfinite excellencie ⁊ dignitat̄ req̄rit̄ ꝙ ꝑm illā credēciā seu existimacionē faciam⁹ sibi reuerēciā. De ꝑ dicā vnū miraculū de biblia de vno ceco a natītate quē xp̄s curauit dās sibi visum cui postq̄ꝫ fuit illuminat⁹ dixit sibi xp̄s. Tu credis ī filiū dei. Rn̄dit ille ⁊ dixit q̄s es dn̄e vt credā in eū. dixit ei ihs. Quis loquit̄ tecū ipē ⁊ subito credidit dr̄ textus. Qꝛ ꝓcidēs adorauit eum. Joh.ix. Ecce quō ex credēcia secuta ē reuerencia. Sic dz esse in nob̄ Si habem⁹ credenciā de deo portem⁹ ⁊ exhibeamus ei reuerēciā tripl'r scz in corde. in ore. in ope ¶ In corde ei reuerēciā exhibere debem⁹ spem nr̄ām ī eo ponēdo ꝙ si credit̄ ipsū in mīa īfinitū ī potēcia ⁊ pietate magnā iniuriā sibi facit̄ qn̄ in hijs vr̄is necessitatibꝫ scz ꝓ sanitate habēda vel ꝓ liber̄ vel ꝓ re ꝑdita īueniēda vadit̄ ad dyabolos d̄inos ⁊c̄. īimicos suos Cū in necessitatibꝫ ad dn̄m sit currendū. qꝛ ipse sol⁹ p̄t dare sanitatē filijs. g̃ dr̄ Amē di. vob̄ si q̄d pecieritis prēm in noīe meo dabit vobis Joh.xvi. ¶ In ore deo reuerēcia exhibēda est reuerent̄ de eo loquēdo. qꝛ si credit̄ xp̄m deū ⁊ hoīem dn̄m nr̄m cū de dn̄o sit loquēdū cū reuerēcia etiā de xp̄o loq̄ reuerent̄ debem⁹ vn̄ magnā reuerenciā sibi faciūt q̄ ꝑ ipsū iurāt īuanū ⁊ despiciūt ⁊ blasphemāt ⁊ cū ense lingue diuidūt ⁊c̄. ¶ In ope deo reuerēcia exhibenda ē si credit̄ ꝙ ipse de⁹ sit oīm ꝓuisor et retributor dās nob̄ ꝓuisionē de oībus triticū ī cāpis. vinū ī vineis ⁊c̄. et cōseruās oīa vr̄a merito eidē seruire debetis. vn̄ magnā irreuerēciā sibi facit q̄ in dn̄ica nō seruit sibi audiēdo missam ⁊c̄. Memēto vt diē sabbati scīfices. sex diebus opaber̄. septīo aūt die sabbatū dn̄i est nō facies ī eo oē op⁹ tu ⁊ fili⁹ tuus ꝑ ⁊ filia tua ⁊c̄. Exodi.xx. ¶ Tercius gradus ē beniuolēcia ꝓximorꝫ hēre enī debemus dilectionē ⁊ bonā volūtatē adinuicem. expellēdo odia. rācores ⁊ malicias. Rō theological' certū ē ꝙ nos portam⁹ tātā reuerēciā deo ꝙ amore sui diligim⁹ ⁊ honoram⁹ ymagines suas. siue sint de auro. argēto ligno. siue lapide nō ꝙ adorem⁹ ymagines vt res q̄dā sunt sicut nec adoram⁹ lr̄ās nec aurꝫ nec argentū ⁊ sic de alijs. Sz honorant̄ ⁊ diligunt̄ rōne illius quē repn̄tant. Idē de ymagine v̄ginis marie ⁊ scōrꝫ. Mō nulla ymago dei est magl' ꝓpria ī mūdo int̄ creaturas corporales q̄ꝫ hō. Ad ymaginē q̄ ꝓpe dei factus ē hō Gen̄.ix. Si g̃ habem⁹ credenciā de deo ⁊ portam⁹ ei reuerenciā. oportet nos hr̄e beniuolenciā ad ymaginē suā. siue sit de auro vt sūt ꝑsone caritatiue siue de argento ꝑ clarā sciaz siue de lapide ꝑ

BIBLIOTEKA SEGOWA w Poznaniu

durã pñiam. siue de ligno vt sunt ꝓsone mũdane. siue de carbone vt sunt persone pcõres ⁊ inimici dei qz ad ymaginẽ dei sunt. Hz est dẽnigta pcõris ymago per malã virã. tñ ymago ẽ diligẽda. Aucto ritas. Si qs dixerit diligo deum ⁊ fratrẽ suũ oderit mẽdax est. Qui enĩ nõ diligit fratrẽ suũ quẽ videt deũ quẽ non videt quõ pt diligere. j. Joh. iiij. ¶ Quartus ḡdus ẽ regencia inẽbroz scz regere corpus suũ. qz modicũ esset diligere alios nisi hõ sciret regere seipsũ. Quilibet ẽ cõstitut9 a deo q̃si rex i terra corporis ꝑtij ad gubernãdũ. q̃si subditos mẽbra sua. scz oculos ab aspectibꝫ ⁊ sic de alijs ꝯsus Si bene mẽbra regt dign9 es noie regis Nõ est aliqs vestꝫ hñs aiaꝫ equũ vel asinũ q̃n sciat ipsũ regere. Jam scit q̃ hoza dat sibi ad bibendũ ⁊ q̃tã ãnonã dat ⁊ nõ daret ãplius Jta debet facere de corpore vestro. Si vero facis oppositũ per intẽrpeãciã abi ⁊ pot9 nõ bene regis Jtẽ q̃libet vestꝫ vult q aiaꝫ suũ non sit castũ nec ꝑmittit femellã approximari ⁊ tu q̃re approximari meretricibꝫ. min9te regis q̃ bestiã. Jtẽ q̃libet suũ q̃tuz pt portare suũ aiaꝫ ⁊ nõ iponit ei ãplius Jta ẽ fiendũ de onere pñie. aliq recipiũt pñiam indiscrete. Jõo deficiunt ⁊ est piculũ aie. Aliq min9 penitẽt deficiẽdo vel min9 faciendo. dicẽdo q̃re plagas te. q̃re portas alicuũ ⁊c. Istud on9 dz ꝓportionari ꝑm corporis cõplexionẽ ⁊ ꝑm viã scz vitã q̃ ꝑm naturã habẽt viuere. Jõ dt ecclesia. Deo9 cui seruire scz in pñia regnare ẽ. ¶ Quint9 ḡdus ẽ diligẽcia agẽdoꝝ scz q̃ in nr̃is bonis opibꝫ sim9 diligẽtes. Allia dz ee diligẽcia religiosoꝝ. alia clericoꝝ Diligẽcia religiosoꝝ ẽ seruãdo nõ solũ tria vota q̃ sunt ¶ Obedia generalis ¶ Paupꝫtas aplicaꝫ ¶ Castitas ãgelicaꝫ ꝫ cerimonias ⁊c. Diligẽcia clericoꝝ ẽ in diuino officio i horis dicẽdis ⁊ sic de alijs. Clerici enĩ nõ debẽt vagari per plateas. Negligẽcia enĩ ab eisdẽ vitari debet. qz negligẽcia disponit ad casũ. Maledict9 q̃ facit op9 dei negligenter. Jxxe. xl viij. Diligẽcia laycoꝝ i q̃tuoz ẽ scz de q̃libet die. de q̃libet septimana. de q̃libet mense de q̃libet ãno. q̃libet die diligẽciã habere debẽt layci qz debẽt orare de mane ⁊ sero cogitãdo q videt xp̃m iratũ q̃z suis ꝑcibus placare debẽt. Diligẽcia cuiuslibet ebdomade ẽ in dñica audire missã completã. cũ silencio ⁊ orãdo nõ enĩ in missa debẽt loq etiã cũ ꝑe nouit veniente Jtẽ diligẽcia de q̃libet mẽse ꝯsistit in ꝫ q ẽ q̃libet mẽse ꝑficere qđ licet nõ sit ꝑceptũ ẽ tñ bonũ ꝯsiliũ. Dabo rõnẽ de camisia ⁊c De q̃libet ãno diligẽcia in ꝫ ꝯsistit qđ ẽ cõicare in pascha te. Nã sic ille q dz prãdere cũ papa vel rege ornat se vestimẽtis ⁊ lauat se. Jta hij q cõicare debẽt vestire vestibꝫ ⁊ lauare se debẽt pñia ⁊ lacrimis cõpunctõis ⁊ deuocõis. Nã xp̃s rex ⁊ papa iuitauit oẽs nos xp̃ianos vt cõedã9 cũ eo in die pasche. Jõo lauetis vos per ꝓfessionẽ ⁊ ornet vos vestimẽtis ꝑtutũ ⁊ bone vite. Ecce diligencia. Sit timoz dñi vobiscũ ⁊ cũ diligẽcia cũcta facite. scõo paliꝑ. xix. ¶ Sext9 ḡdus ẽ prudẽcia dicendoꝝ scz ne verba sint scãdalosa diffamatoria iuriosa nec minaꝝ nec peccatoꝝ occultoꝝ reuelatoria Hz diligere famã ꝓximoꝝ debẽm9. Jõo apls. Sermo vr̃ sp i grã sale sit cõdit9 Ad col. iiij. Nota sale sit cõdit9 qñ comedit carnes vl pisces nõ salso q̃ man9 vã via recta nõ ducit nec vbit de sassozio ad os ꝫ diuertit ad sal vel ad salsã. Jta dz esse de vbis vãis qz nunq̃ vbũ dz venire de corde recta via ad os ꝫ diuerti dz ad sal diuersis cogitando qđ ego volo mõ dicẽ erit scãdalosũ illud vel diffamatoriũ vel iuriosũ Et sic sic tũc ꝓcludẽ. ḡ nõ dicã ¶ Septim9 ḡdus ẽ custodia interno9 scz custodire coꝛ a malꝰ cogitacionibꝫ desideriis ⁊ cõcupiscẽtijs. Iste ḡdus ẽ maioꝛ ꝑfectionis qz de coꝛde ꝓcedũt bona vel mala. Aug9. Jõo pcm quia volũtariũ

Rō qꝛ si ego teneā manū extentā ⁊ apertā corā vobis vos potestꝭ in ea ponere rē ignitā vel lutū Sꝫ in ptāte mea est cōburi vel nō. qꝛ possū statī ꝓicere. Ita ymaginacio cordis nr̄i aperta ē angel' bonis ⁊ malis ⁊ pñt in ea ponere malas ymaginaciones ⁊ cogitacōes vigilādo ⁊ dormiendo dicēdo. O mō tu posses te vindicare de tali vel tu posses habere delectacionē cū tali muliere. qꝛ talis optunitas ⁊c. ꝫ in te est ꝓicere vel retinere Et iste retinent̄ qñ hō cogitat ⁊ morose delectat̄ ⁊ sic aīa cōburit̄ Ido custodiat̄ cor. Omni custodia serua cor tuū. qꝛ ex ipso vita ꝓcedit qd̄ verꝫ est si bene custodiat̄ alias si male seq̄tur mors. ꝓuerb. iiij. Ido dicit scp̄tura ī ꝑsona dei Prebe fili mi cor tuū mihi scꝫ custodiēdo a malis cogitacionibus ⁊c. ꝓuerbioꝝ. xxiij.

De eadē dñica. Sermo q̄rtus

Ipse vero apprehensuꝫ sanauit eū. Habet̄ verbū istud originalit̄ Lu. xiiij. ⁊ recitatiue ī euuangelio currētis dñice. Mō volo vob̄ p̄dicare totū cursū medicine quē xp̄s seruat ī sua curacōne aīaꝝ. Sꝫ p̄us salutet̄ v̄go maria. Inuenit̄ satis clare ī sac̄ scp̄tura tā in veteri q̄ꝫ in nouo testamēto ꝙ xp̄s d̄r medic⁹. Rō clara ⁊ euidēs. ꝓprie ⁊ vere ille appellat̄ medic⁹ q̄ hꝫ duo. scꝫ sciam speculatiuā cursū medicīe q̄ scꝫ scit ꝓprietates herbaꝝ lapidū ⁊c. Et quō debent applicari īfirmitatibꝫ. Scdo req̄ritur ꝙ habeat p̄cticā ī opere. al's nō esset medicus si ī altero istoꝝ deficeret. si enī non hꝫ sciam tūc errabit ⁊ multos interficiet. talis nō dꝫ dici medic⁹ ꝫ merdic⁹ ꝑ oppositū si hꝫ tm̄ sciaꝫ tātā vt galien⁹ siue ypocras ⁊ nō hꝫ p̄cticā baccalari⁹ p̄t dici ꝫ n̄ medic⁹. oportet enī hr̄e medicū sciam in intellectu. ⁊ p̄cticā in opere. Qꝛ aūt xp̄s habeat ista duo nullū vestꝝ credo ī ꝫ dubitare. q̄s enī meli⁹ sciet ꝓprietates herbarū lapidū ⁊ ꝯstellacionū q̄ꝫ ille q̄ creauit oīa. Nota ꝙ ph̄i nō sciuerūt ꝓprietates oēs de vno folio saluie Sꝫ de scīa xp̄i d̄t apl's. In q̄ sunt oēs thesauri sapīe ⁊ scīe abscōditi. Ad col'. vij. ⁊ pꝫ ꝙ hꝫ theoricā. hꝫ etiā p̄cticā qꝛ a p̄ncipio mūdi vsq̄ꝫ nūc sp̄ p̄cticauit. Nūq̄ꝫ aliq̄s fuit curat⁹ ab aliq̄ morbo nisi ꝑ man⁹ xp̄i. maxime ī aīa. intm̄ ꝙ dauid q̄ fuerat vulnerat⁹ in corpore ⁊ etiā in aīa ꝑ pctā qñ fuit curatus nō reg̃ciabat̄ medicꝭ. sed deo. faciēs vnū psalmū de hoc di. Benedic aīa mea dño ⁊ oīa q̄ int̄ me sūt noī scō eius. Benedic aīa mea dño ⁊ noli obliuisci oēs retribucōes ei⁹ Qui ꝓpiciat̄ oībꝫ iniq̄tatibꝫ tuis q̄ sanat oēs īfirmitates tuas. Ergo magn⁹ p̄cticus ē xp̄s. Si g̃ aliq̄s d̄r medicus qꝛ hꝫ sciam ⁊ p̄cticā ⁊ vtrūq̄ꝫ xp̄s hꝫ. iō bene p̄t dici medic⁹ ⁊ ipsemet vocat se medicū cum esset int̄ publicanos ⁊ pctōres ⁊ pharisei murmurarēt. dixit eis ih̄s. Nō egent q̄ sani sunt medico ꝫ qui male habēt Luce. v. qꝛ vn⁹ illoꝝ erat īfirmus de sup̄bia. ali⁹ de auaricia ⁊c. Iō bonū est ꝙ medic⁹ sit int̄ eos. d̄t h̄ glosa augustini. de celo ad nos venit medic⁹ quia magn⁹ ꝑ totū mūdū vbiq̄ꝫ iacebat egrotus. pꝫ g̃ rōne ⁊ auc̄te ꝙ xp̄s d̄r medic⁹ maxīe aīaꝝ. Ido d̄t thē. Ipē vero. s. xp̄s apprehensū supple īfirmū in cura sua sanauit eū. pꝫ thē. Cogitaui quō possez vob̄ declarare curā ⁊ modū quē xp̄s seruat ī curacōe aīaꝝ. Et vt ītelligatꝭ declarabo ꝫm modū ⁊ p̄cticā quā seruāt medici in curacōe corpoꝝ. Et īuenio ꝙ medici ꝫm artē medicine seruāt decē modos scꝫ ¶ Prīo ꝑ sudorē. ¶ Scdo ꝑ vomitū. ¶ Tercio ꝑ dietā ¶ Quarto ꝑ vnctionē. ¶ Quīto ꝑ minucionē. ¶ Sexto ꝑ cauteriū ¶ Septīo ꝑ cristere ¶ Ocrauo ꝑ somnū. ¶ Nono ꝑ exerciciū ¶ Decimo ꝑ pocionē. Oēs istos. x. modos xp̄s medicus ꝫuat ī curacōi aīaꝝ a pctīs. Ido d̄t thē Ipē apprehensū sanauit eū ¶ Dico p̄mo ꝙ ꝫm artē ⁊ cursū medicīe Aliq̄ īfirmitates sūt q̄ curant̄ ex sudore. qñ d̄t medic⁹ coopiat̄ ⁊ sudet ⁊c. ⁊ sic mali hu

mores exeūt ꝑ poros ⁊ corp⁹ purificat̄.
Isto mō xp̄s curat multas aīas īfirmas
ex pctis sudore lacrimose cōtricōnis qñ
hō se rigat cū memoria ⁊ recordacōe pec
catoꝝ dicēdo. O miſ tali die feci ꝫ ⁊ ta
li ꝫ ⁊ hō lacrimat̄. ille lacrime ꝯtricōnis
sudores sūt aīe. Iste sudor ē tāte vtutl
ꝙ vna gutta siue lacrima vere ꝯtricōis cu
rat aīaꝫ ab oībꝫ culpis mortalibꝫ. Scitl
quō gñant̄ isti sudores illo mō q̄ xp̄s su
dauit ī nocte passionis. de q̄ Lu.xxij. Fa
ctus ē in agonia ⁊ ꝓlixius orabat ⁊ fact⁹
est sudor ei⁹ sic̄ gutte sāguinis decurrētl
in terrā. Nota agonia ñ credatl ꝙ in xp̄o
fuerit tale bellū q̄le ē in nob̄ scꝫ ꝯdictōis
sensualitatl ⁊ spūs vel rōnis qꝛ in xp̄o op
time ꝯcordabāt. Sed bellū xp̄i erat sen
sualitatl circa obiectū passiois qꝛ sciebat
⁊ videbat corā se ꝙ debebat capi verbē
rari ⁊c̄. ⁊ tandē mori. sensualitas videns
ꝙ ista habebat sustinere restrinxit se ⁊ su
dauit sudorē sāguinis. Isto mō debēt in
nob̄ gñari lacrime ꝯtricōis. q̄libet dꝫ vi
dere corā se penā eterne dāpnacionis ex
pctis sibi debitā. cogitando. O miſ quō
euadā de manibꝫ demonū q̄d dicā qñdo
ero ī iudicio q̄d dicet̄ tibi q̄d fecisti ⁊ non
feci nisi pctā. Cogitādo sic. veniet sudor
lacrimaꝝ q̄ dꝫ eē sanguine⁹ tāta ē illa pe
na. Ecce medicina aīe ex sudore. Ido dt
thē. Ipē vero apprehensū ⁊c̄. ¶ Scds
mod⁹ ē ꝑ vomitū. Iā scitl qñ aliq̄s co
medit nimis ⁊ hꝫ stomachū ꝯstipatum ⁊
nō p̄t digerere nec potest q̄ete dormire ꝫ
anxiat̄ etiā si recipit pocōes venenatas re
mediū ē ꝑ vomitū superflua eicere añq̄ꝫ
veniāt ad cor. Isto mō xp̄s ordinauit ꝙ
per vomitū sanaret̄ aīa. Cōfessio enī ni
hil aliud ē nisi vomit⁹ ciboꝝ indigestibi
liū q̄ sunt ī stomacho ꝯscīe. q̄t pocōes ve
nenatas spūalit̄ hō comedit infra annū.
Remediū igit̄ ē ad pedes pctōrl vome
re. Nā ꝯfessor tenet caput qñ absoluit ⁊
p⁹ hō sentit se leuē. Et sic̄ vomit⁹ fit cuꝫ
labore maxīe qñ hꝫ hō pect⁹ strictū Ita
ꝯfessio cū labore fit ꝓpt̄ verecūdiā diffa

macōnis suijpsi⁹ Auctas si coact⁹ fueris
in edendo multū surge de medio ⁊ vome
⁊ refrigerabit te ⁊ non adduces corpori
tuo īfirmitatē. Ecc̄i.xxxi. Nota si coact⁹
fuerl ⁊c̄. Absolute null⁹ cogit̄ edēdo nisi
rogādo comedatis ⁊ sic cogit̄ comedere
vxor a viro ⁊ ecōuerso. ⁊ amic⁹ ab amico
⁊ ita ē de pctis qꝛ q̄si coacte hō peccat nō
coacte absolute. Sꝫ est vna tal coactio.
scꝫ cogas me qꝛ placet mihi. Qñ dt ali
q̄s alicui amico. volo vīdicare me de tali
iniuria. venias mecū ⁊ alter nolo. īmo ve
nies ⁊ sic vadit. Ecce coactio q̄ fit nō est
coactio cogēs. Idē qñ aliq̄s dt mulieri
faciem⁹ tale pctm̄ qꝛ null⁹ sciet ⁊c̄. cogas
me ego faciā qꝛ placet mihi. Itē qñ der
vnderkoffer dt diuiti. Ciuitas īdiget pe
cunijs. Ido si vultl lucrari mutuetl ⁊ ha
bebitis.xij.ꝓ.x.ꝓpt̄ mutuū. O dt diues.
vsura esset. cui ali⁹ rñdet Idē qñ iuuenis
dt alteri. vadam⁹ ad lupanar vel ad or
tū ad furādū fruct⁹ ꝓchdolor sic ad pec
cata cogunt̄ gētes ꝫ ad illa q̄ dei sūt nul
lus cogit̄. Null⁹ dt vadam⁹ ad missam
ꝑmonē ꝯfitēdū cōicandū ⁊c̄. Remediū
g̃ surge de medio. s. recedēdo a mala so
cietate. O benedictū vomitū vbi post do
lorosam ꝯtricionē seq̄t̄ verecūda ꝯfessio
¶ Terci⁹ mod⁹ ē ꝑ abstinēciā dt enī me
dicus febricitāti. Auisetl vos nō come
datis carnes nec fruct⁹ nec bibatis vinū
Sꝫ comedatl brodiū pisaꝝ ⁊c̄. ⁊ sic na
tura reformat̄. Gregori⁹. Dignitas cō
dicionis hūane ꝑ īmoderāciā. i. excessuꝫ
sauciata. i. distēperātia medicinal̄ ꝑcimo
nie. i. dieta studio reformet̄. Isto modo
etiā sanat xp̄s aīas qd cōtingit qñ aliq̄
volunt abstinere a delicijs carnalibus
amore xp̄i. Xp̄s enī amore nr̄i amarissi
mas sustinuit passiones. Ido amore sui
⁊ ꝓ saluacōne aīe debem⁹ abstinere. Ab
stinere etiā debem⁹ ab esu carnuꝫ certis
diebus. Itē a cena a fructibꝫ a spacijs a
lecto a camisia a tripudijs a vanis orna
mētis a supfluitatibꝫ. Et istā abstinēciā
amore xp̄i factā. lꝫ etiā sit ꝑua ipē repu

tat magnā Itē abstinere debem⁹ amore
xp̄i ab illo ad qd̄ magl hō inclinatur vt a
potu ante missā a ludo ⁊c̄. Si enī pro sa
nitate corporis. hō facit tantā abstinen-
ciam ⁊ dietam licet homo sit delicatus.
Nōne multo amplius ꝓ sanitate aīe est
aliquid fiendum. qñ aliq̄s ꝯfitet̄ ⁊ habet
febrē luxurie etiā ī ossib⁹ vel auaritie īui
die. ⁊ ꝯfessor dicet abstineatl a carnibus
tot diebꝰ vel a vīo vel ieiunetl dicūt. O
pater ⁊ q̄d comederē nō possē dormire ⁊
⁊ silia Nō excusāt se corā medico corpis
ꝫ corā medico aīe magn⁹ defect⁹ est. qui
em̄ abstiet amore xp̄i ip̄e remittit peccata
Ido dt scripta. Carissimi obsecro vos
tāq̄ aduenas ⁊ pegrinos q̄ solum in via
recipiūt necessitatē ⁊ nō curant de delica-
mentis Abstinete vos a carnalib⁹ deside-
rijs q̄ militāt aduers⁹ aīaz ꝯuersacōnem
vr̄am inter gētes hn̄tes bonā. j. pe. ij. hic
Om̄s sum⁹ viatores. Dom⁹ nr̄e sūt in
celo In domo pr̄is mei māsiones multe
sūt Iohis. xiiij. Ergo refrenare desideria
carnis debē⁹ ¶ Quart⁹ mod⁹ est ꝑ vnc
tionē qñ vtus est ꝯstipata vel caro intu-
mescit vel in vulneribꝰ medici vngūt ⁊c̄
Isto mō xp̄s curat vnguentū est oratio.
qr q̄ntūcūq̄ sitis ꝯstipat⁹ ⁊ inflat⁹ ꝑ su
ꝑbiā ꝑ deuotā orōnez scz genibus flexis
cogitādo ꝙ videtl xp̄m indignatum ⁊c̄.
Tūc veīt terror ⁊ cor mollificat̄ ⁊ sic hu
miliat̄ Bernard⁹. Oratio vnguit. O q̄t
vulnera pctōꝝ curant̄ vnguendo orōnis
Exēplū de euuāgelio de quodā peccato
re vano ⁊ pōposo ꝯtra q̄z ds ꝓtulit sñaz
ꝯdēpnacōnis ꝫ ꝓstratus rogauit dicens.
paciaz habe ī me ⁊ rn̄dit sibi d. ꝯue neq̄
omne debitum dimisi tibi qm̄ rogasti me
Mat. xviij. Persona em̄ deuota in ora-
tione sp̄ erit huīlis. Sz orōnes q̄s vos
facitl nōnūq̄ nō faciūt huīliare cor qr in
deuote fiūt induendo vos ⁊c̄. Mlieres
pingendo se ⁊c̄. Nichil vel paꝝ valet qñ
supplicat̄ regi vel pape huīliter fit suppli-
catio. vnguentarius faciet pigmēta suaui
tatis ⁊ vnctiones ꝯficiet sanitatis Eccl.
xxxviij. ¶ Quint⁹ mod⁹ est ꝑ minucōez
qñ scz infirmi hn̄t sanguinē corruptā vl
habūdāt nimis in sanguine ⁊c̄. Isto mō
xp̄s vtit̄ ⁊ ꝫ qñ diuitib⁹ dāpna reꝝ ordi
nat ⁊ ꝓuidet. Nā vos diuites q̄ habun-
datis in pecunijs pane vino ⁊c̄. nisi facia
tis minucōez corrūpemini. ⁊c̄. Quia di-
uitie sūt occasiōes peccatoꝝ vindicte luxu
rie. Dicūt diuites ⁊ q̄d erit michi expen
dere. l. florl vt habeā istā puellā vel vidu
am ⁊c̄. Ido vt caueant̄ pctā ⁊ pctōꝝ oc
casiones fiat minutio diuitiaꝝ in redēpti
one captiuoꝝ in puellis maritudis pau-
pib⁹. Ista minutio fit de vena cordis. qr
vbi est thesaur⁹ tu⁹ ibi est cor tuū Mat
vj. De ista minucōe dt xp̄us Qr supest
date eliaz ⁊ ecce oīa mūda sūt vob̄. Luc̄
xj. Hec auctoritas ⁊ ꝫ xp̄i verbū. Debe-
ret scribi lr̄is aureis ī pietib⁹ diuitū. No
ta ꝙ supest nō dt ꝙ expolietis vos in hy
eme ⁊ detis paupi vel vxorem vel filios
nec ꝙ amoueatis panē de ore vr̄o vel vx
oris vel filioꝝ ꝫ ꝙ supest recepta necessi
tate detl paupib⁹ p̄ciose vestes nonnūq̄
corrūpunt̄ a tineis ⁊ paupes moriuntur
fame ⁊ frigore ⁊ triticū corrūpit̄ horre-
is diuitū ⁊ paupes fame ⁊ pauptate af-
fligunt̄. Et hoc tangit maxime ecclesiasti-
cos qr layci qui habēt hereditare filios ⁊
maritare filias si ꝯgregāt vel thesaurisāt
nō miꝝ qr pueros habent Nec est par ra
tio de ecclesiasticis ꝑsonis sacerdotib⁹ et
secularib⁹. Ratio si aliq̄s hz domū in lo-
co sicco si facit ibi cisternā vbi ꝯgregant̄
aque pluuiaꝝ sapienter facit. ꝫ q̄ hz pute
um in domo ea non sic eget. layci sūt in sic
co qr nō semp hn̄t certos reddit⁹ ꝫ sicut
dat de⁹ in cāpis vineis ⁊c̄. Sic ꝯgregēt
qñ nō crescūt nil recipiūt ⁊ si isto āno ds
dat forte in alio nō dabit. Ideo oz eos
ꝯgregare ꝓ se vxore filijs ⁊c̄. Sz sacer-
dos q̄ hz puteū scz reddit⁹ q̄re faciat cis-
ternaz in taxia vel bursa. Ecce dāpnatio
vel piculū. Ido dt ꝙ supest. Sext⁹ mo-
d⁹ est cauteriū qñ em̄ aliq̄s hz plagā cor
ruptam oz cauteriū. scz cum ferro ignito

de ossib⁹ extrahere imundicias Et ista medicina est valde dolorosa. Isto mō xp̄s sanat illos qui sūt corrupti scz iueterati ī peccatis sic īdurati nolunt dimittere peccata ⁊ malā vitā nec ꝯfiteri. Si dicat̄ eis ⁊ q̄re nō emēdatis vos. Dicūt vadatis qꝛ ita bñ saluabor sic ⁊ vos obstīati sūt Sz xp̄s cū cauterio scz tribulacōe frāgit sibi tibiā vel brachiū vel cum igne scti anthonij ⁊ tūc eū plagat. tales nō nūq̄ cōuertūt̄ ad deū ⁊ ꝯfitent̄ Itē idē dicendū est de mulierib⁹ q̄ nec ꝑ p̄dicatores nec ꝯfessores volūt dimittere vanitates. q̄n oñdāt mamillas ꝫ xp̄s cauterio de lepra vel alia infirmitatte sanat ⁊ curat eos. ⁊ bona est tribulacio corpis q̄ curat aīam. Sic medic⁹ q̄ scindit carnes ext̄ vt int⁹ curent̄ ⁊c̄. Job. v. Beat⁹ hō q̄ corripit̄ a dño. Increpacōez ḡ dñi ne reꝓbes qꝛ ip̄e vulnerat ⁊ medet̄ ꝑcutit ⁊ man⁹ ei⁹ sanabūt ¶ Septimus est cristere medicina est verecunda sed dicunt medici q̄ est valde ꝓficua. Ecce hic remissionez iniuriaꝝ qñ em̄ mali huōres nō pñt exire de corpe datur cristere. Ita q̄ habet odium rācorē ⁊c̄. ꝯtra aliquē ⁊ malā materiam ⁊ venenatam in corde tenet hoc remedio vtatur qd̄ remedium est recipe cristere. Scitisq̄ cristere fit d̄ multis materialib⁹ Ita cristere remissionis debet fieri de multis materialib⁹. Dicūt aliqui o quō possem remittere mortez patris fratris ⁊c̄. Recipiatis cristire ꝯpositū ex materialib⁹ Primū passionis xp̄i q̄ in maioribus doloribꝰ clamauit. Pater ignosce eis videbāt em̄ p̄rem ad recipiendū vindictaz patū. Scd̄m de virgine maria. Ab ista vos mlieres recipiatis materiale q̄ tota desolata postq̄ depositū fuit corp⁹ de cruce ⁊ sepultū rediens ihrusalē qñ crucifixores filij sui videbāt eā ⁊ dicebāt Ecce ista est mater ihu crucifixi salutabat eos di. De⁹ sit vobiscū q̄uis dyabolus erat cū eis ꝫ mulieres nōnulle iracūde ⁊ vindicatiue ⁊ nō loquunt̄ sibi allegātes. qꝛ dixit michi tu es loquax ⁊c̄. Terciū materiale a sanctis martirib⁹ accipiatis scz a beato stephano qui orauit ꝓ lapidātib⁹ ⁊ ab alijs. ex hijs trib⁹ cōficiat̄ cristere ⁊ ponat̄ in manica memorie ⁊ trāseat ꝑ canale īmunda timoris dāpnacōis ⁊ sic exibit mat̄ia medicīa ē verecūda ꝫ ꝓficua. Relinq̄ ꝓxio tuo nocenti te ⁊ depcanti tibi pctā soluent̄. Hō huiusmodi seruat irā ⁊ a d̄o q̄rit medelā q̄si dicat non pōt fieri Eccl̄. xxviij. ¶ Octau⁹ per sompnū rō qñ hō vigilat om̄es sensus ⁊ vis⁹ ⁊c̄. ⁊ potētie aīe laborāt. Id̄o nō hñt occasionē curādi. ꝫ qñ infirm⁹ dormit natura recreat̄ ⁊ sanat̄. De hoc auctoritas. Xp̄s loquēs de morte lazari. dixit lazar⁹ amic⁹ noster dormit. Ac discipli nō de morte. ꝫ de sompno ītelligētes responderunt Si dormit salu⁹ erit Johis. xj. Isto mō xp̄s sanat aīas infirmas. Sompnus em̄ aīe est cessare a negotijs tp̄alib⁹ ⁊ ꝯtemplari de alio mūdo scz quō sūt aīe in celo cū angelis in q̄nta beatitudīe ⁊ glīa. Respiciēdo celū cogitādo pulchritudīez interiorē cum extra sit ita pulchꝝ. Itē q̄lis delectatio debet esse videre deū in trītate xp̄m deū ⁊ hoīez virginē mariā ⁊ sāctos Iste est sōpnus aīe ⁊ sic cor inflāmatur ī desiderio ꝑadisi ⁊ despicit mūdū. Iō dd̄ In pace in idip̄m dormiā ⁊ requiescam. Itē cogitādo infernū ⁊ penas dāpnatorū .purgatoriū ⁊c̄. Itē dei ꝓuidētiaz circa hui⁹ mūdi gubnacōez. Sz nos layci tot negotia habētis infra ebdomadam q̄ nō poteritis sic dormire. Tñ in die dominica debetis sic dormire cessādo ab omni negotio tēporali nō solū nō faciendo ope nec etiā loquēdo nec cogitādo. Et si ꝯterēdo ita facit̄ pctā q̄ infra ebdomodā cōmisistis remittent̄ vob̄. Hec dic̄ dñs deus sctūs isrl̄. Si reuertami ⁊ quiescatis salui eritis in silentio ⁊ in spe erit fortitudo vestra Ysaie. iij. ¶ Nota si reuertami infra ebdomodā sp̄gitis ⁊ distrahit̄ vos vn⁹ ad cāpū ali⁹ ad vineā ali⁹ ad foꝝ. ꝫ

Dñica reuertamī ſ.a negotijs ⁊ ḋeſcatī. Nonus eſt p exercitiū. Alique infirmitates ſūt ꝺe quibꝫ dic̄ medic9 laborētis ⁊c̄ ſic̄ ꝺe magnis pz;dōnis q̄ trāſ in gurgitāt ſe p impīguāt ⁊ infirmant quibꝫ ꝺr medic9 exercitetis vos. Dicat hyſtoria ꝺe quoꝺā pīguiſſimo capto a barbaris ⁊ curato a pinguedine ß mō Iſto modo ꝺe9 curat aiaz p exercitiū pīne ieiunā ꝺo portando alitū ꝺormire ſup terrā. Exerce te ipm ad pietatē. Nam corpalis exercitatio ad modicū vtilis ē.ī.ad Thy.iiij. Pietas ⁊ miſcōia ꝺīnt qz miſcōia ē laborare circa vtilitatē p̄ium ß pietas ē laborare in opibꝫ ſpūalibꝫ ad vtilitatē ⁊ ſaluacōnez ſui. Corpal' exercitatio circa negotia hūi mūdi ad modicū vtil' ē qz totū remanet qū hō moriāt dicat cōtra ꝺetractores qui vitēt orātes dicūt. Ecce ocioſi ſūt.ß qui laborāt ī mūdanis. Dicūt iſte nō ē ocioſus ß in ſero mortis apparebit qs fuerit ocioſus. Decim9 mod9 eſt p potionem ſeu purgationē puzificās totū corp9 ⁊ ꝺat coopta in aliq̄ vaſe vel ſi ſit ꝛmeſtibilis coopta vl' hoſtijs vel ſilibꝫ Ita etiā xp̄s curat aīas ß mō. Nā xp̄i vltia medicia ⁊ alijs melioz ē coīcare ⁊ māducare corpus ⁊ ſanguinem criſti in hoſtia enim caro criſti vera ſicut eſt in celo .ß coopta ⁊c̄. Nz eſſet ab hoīnatio ꝛmetere carnes huānas. ymo ſi p miraculū viteret ibi aliq̄d ī ſpē carnis nō eēt ſumenda illa hoſtia. Iſta purgat aīaz Eccīa cārat cui pat caro ſcz peccā ꝺo purgat caro ſcz xp̄i. Regnat ꝺe9 ꝺei caro Iō Luce.xix. Dezacheo ip̄m recipiēte ꝺixit xp̄s .hodie ſalus huic ꝺomui facta ē. Iō q̄libet anno in paſchate coīcate alias nō recipiet vos in celo etiā pueri.xij.annoz q̄ hīt vſū rationis coīcare ꝺebēt vnꝺe inꝺt xp̄s. Qui māducat meā carnē ⁊ bibit meū ſanguinē ⁊c̄. Iohis.vj. ¶ Dñica.xviij.p.ī.

Nemo poterat

ei rñ ꝺere. Habet hbum iſtō originaliter Math.xxij. Sermo nr̄ erit ꝺe ſctō euuangelio. Si placet ꝺeo habebim9 bonas ꝺoctrias. Salutē hgo maria ⁊c̄. In ſctō euuāgelio fit mētio ꝺe tribꝫ magnis diſputacōnibꝫ q̄ fuerūt inr̄ xp̄z ex vna p̄te ⁊ iuꝺeos inimicos xp̄i ex alia ¶ Pria ꝺe generali reſurrectōne Scꝺa ꝺe integrali ꝺilectione. Tercia ꝺe eternali generatione ¶ Et in qualibet cristus vicit in trīs q̄ nō habebāt replicā nec reſponſionem. Imo ꝺicit thema. Nemo poterat ⁊c̄. Tanta erat criſti ſapientia q̄ nō poterant reſpon ꝺere ¶ Prima diſputatio fuit cuiuſꝺā ſecte iuꝺeoz ſcz ſaduceoz cum xp̄o ſaducei eīm falſe iuſtos ſe ꝺicebāt eſſe cum trī eſſēt hꝛetici Dicebant eīm nō eſſe reſurrectionē generalē .ſed ſic corpus ita ⁊ anima moriāt ꝺicētes homines ſimiles beſtijs ita q̄ nihil remanet ꝺicebāt eīm nō eſſe angelos in celis. Nō intelligentes q̄ꝺ eſt ſpiritus ⁊ ſubſtātie ſpirituales nō eſſe ita aſſerebāt ¶ Nota etiā q̄ corp9 totam virtutē habet ab aīa que habet membza vt corpus ß nō vidēt a nobis. qz ſpūalia ſūt tamē corpus nō poſſet mouere manū niſi intus eſſet manus anime nec oculos videret niſi per oculos anime ⁊ ſic ꝺe alijs membzis. Clarz eīm ē q̄ oīs potētie anime inozganice ⁊ ozganice fluunt ab aīa ſicut a radice fluunt aīa humana eſt ꝑpetua ⁊c̄. vnꝺe chriſt9 ihs q̄i eſt creatoz corpoz ⁊ animaz p̄ꝺicabat ꝺe reſurrectione generali quō boni ⁊ mali in ꝺie iudicij reſurgēt ⁊ quelibet aīa aſſumet ſuū corp9 etiā ſi fuerit ꝑbuſtum vl' ꝛmeſtum a beſtijs ⁊c̄. vt ſimul anima cum corpe habeat glozia vt in boīs vl' penaz ſicut ī mal' xp̄s p̄ꝺicabat iſtā veritatē. Saducei aūt voluerūt ꝺiſputare cum xp̄o. Euuangeliū hodiernū nō ꝺic̄ nec tā git ꝺare diſputacōez ß tāgit paz ꝺicens. Audiētes phariſei q̄ ihs ſilētiū ipoſuiſſet ſaduceis ß iſta diſputatio ponit a ſ;duobꝫ euuāgeliſtis Mar.xij ⁊ Luce ſecundo Ideo.bonum erit vt ꝺicam eam vobis. Dicat quomō ſaducei venerunt ad xp̄m ꝺicēꝺo vos mgr̄ p̄ꝺicat' reſurrectionez

Dnica.XVIII.p⁹ trinitatis Sermo.I

Mō rñdeatis nobis vna puella fuit. ⁊c̄
dicat̄ quō habuit. vij. viros vnū p⁹ aliū
Querit̄ in resurrectōe cū q̄ ibit si cū pri-
mo q̄ suā v̄ginitatē ei abstulit q̄d faciēt
alij. Si cū oīb⁹ hoc nō videt̄ vex̄ q̄ nūq̄ꝫ
fuit ꝙ vna mulier hr̄et simil̄ plures viros
lꝫ diuina dispēsacōne vnus vir habuerit
pl̄es vxores. Ecce rōem eoꝝ q̄ arguunt
xp̄o ꝫ paꝝ valet argumētū. Rñdit xp̄s
dicēs Mar.xij. Erratis nesciētes scrip-
turas neq̄ v̄tutē dei. Cū aūt a mortuis
resurrexerit neq̄ nubēt nez nubēt̄. ꝫ erūt
sic̄ angeli dei in celis. Nota erratl̄ nescien
tes scripturas. In quib⁹ d̄s reuelauit re-
surrectionē esse. Scd̄o ⁊ v̄tutē dei nesci
tis q̄ de hoīb⁹ faciet angelos in ꝯdicōne.
q̄ sic̄ angeli nō curāt de illo actu nec nu-
bent ita nec hoīes p⁹ resurrectionē. Ecce
p̄ma disputatio. Sꝫ nota secretū. Cum
d̄r erūt sic̄ angeli dei in celo lij sic̄ d̄t simili
tudinē. q̄ p⁹ resurrectōnem hoīes erunt
sil̄es angelis in q̄tuor. In īmortalitate.
In spūalitate. In caritate. In dignitate
¶ Dico p̄mo ꝙ hoīes erūt sil̄es angelis
in īmortalitate. Angeli em̄ nō pñt mori
tot āgeli boni hodie sūt q̄t remāserūt p⁹
casū. Null⁹ est mortu⁹ nec senescūt nec
infirmāt̄. Et q̄ nō moriunt̄ nō est ibi ne
cessaria generatio. sic̄ ī nob̄ hoīb⁹ necessa-
ria est generaō al'r iā defecisset nat̄a huā-
na. Sꝫ q̄ p⁹ resurrectōez erim⁹ īmorta
les. Id̄o tūc nō erit necessariū mr̄imoni
um nec generatio. q̄ numer⁹ a d̄o ordīa
t⁹ saluādoꝝ vl̄ dāpnatoꝝ nō auget̄ nec
minuet̄. Istā rōez tāgit Luc̄ di. Filij h⁹
scl̄i nubēt ⁊ tradunt̄ ad nuptias. Illi v̄o
q̄ habebūt̄ scl̄o isto nez nubāt nez ducūt
vxores. Rō nez em̄ vltra mori poterūt
Luc̄.xx. Scd̄o erim⁹ sil̄es angel̄i spūali-
tate Diceret aliq̄s p̄ma silitudo de īmor
talitate bona est ꝫ nō satisfacit. Si angl̄i
em̄ nō hñt vxores nez mir̄ q̄ nō sūt car
nales ꝫ de nob̄ q̄ habē⁹ carnē q̄ inclinam̄
nisi habeamus desiderium ꝯpletū nō eri-
m⁹ ꝑfecti btī. Rñdo ꝙ nos mō habem⁹
carnē ⁊ sanguinē inclinātes. Intm̄ ꝙ ni
si ꝑsona sit bñ spūalis ⁊ abstinēs. nō pos
set caste viuere. Sꝫ p⁹ resurrectionē sic̄
a carne remouebit̄ mort̄litas. ita etiā re
mouebit̄ illa inclīatio ⁊ desiderium libidi-
nis ⁊ volūtas intm̄ ꝙ sic̄ puer vni⁹ anni
nō ꝯcupiscat. Itē sic̄ adā ⁊ eua ī statu in-
nocētie q̄ nudi stabāt in ꝑadiso nō fece-
rūt. Sꝫ postq̄ꝫ peccauer̄t vcit ꝯcupiscen
tia ⁊ mot⁹ ⁊ tūc cooꝑuer̄t se brace fuer̄t
folia de ficu. Ita p⁹ resurrectionē erim⁹
sine illa ꝯcupiscētia sic̄ angeli caro nr̄a si
fuerimus beati tūc erit clarior cristallo a
sole illumīato. Id̄o apl̄s seminat̄ corp⁹
aīale surget corp⁹ spūale. j. ad Coꝝ.xv.
Hoc facit v̄t⁹ dei. Id̄o dixit eratis nes-
ciētes scripturas nez v̄tutes dei. Tercio
erim⁹ sil̄es angel̄ in caritate. Bonus vir
q̄ mō diligit vxorē suā nec despicit exq̄ ē
ꝓba ⁊c̄. ecōuerso tl̄es p⁹ resurrectionez
ī ꝑadiso singl̄ariter diligēt se. regratiādo
deo q̄ sic̄ fuerūt h̄ in societate ita ibi ꝫ ita
paꝝ curāt de actu carnali sic̄ michael vel
gab̄hel nō em̄ angl̄os custos curat de mu
liere sibi ꝯmissa q̄ ad actū illū lꝫ diligat
eā pl⁹ q̄ꝫ vir. De ista rōe d̄t script̄a. Nō
erūt in memoria p̄ora s. oꝑa ⁊ non ascen
dēt sup̄ cor s. ille īclīacōes. Sꝫ gaudebi-
tis ⁊ exultabitl̄ vsq̄ꝫ in sēpiternū ysa.lxv
Quarta sil̄itudo erit dignitatis q̄ erim⁹
eq̄les angel̄ s. si fuerim⁹ btī. Angeli sunt
diuisi ꝑ nouem ordīes ⁊ qñ hō intrat ce
lū ēpireū īuenit p̄mā plateā vbi sūt pala
tia corꝑlia s. de mat̄ia celi vbi stāt angl̄i
in isto ordīe ⁊ erūt eq̄les angel̄ persone
pēitētes ⁊ ī scd̄a platea altiori sūt archā
geli ⁊ ī ordīe isto erūt eq̄les eis ꝑsone ī
deuocōe ardētes ⁊ sic de alijs. De ista rō
ne Luc̄.xx. Eq̄les em̄ angel̄ sūt ⁊ filij sūt
dei ¶ Scd̄a disputacō fuit alteri⁹ secte s.
ph̄iseoꝝ Phariseus em̄ idē est ꝙ diuis⁹
q̄ ab alijs diuidebāt̄ in vestib⁹ ꝑtabant
em̄ vestes spēales vt religiosi portant. in
frōtib⁹ portabāt vnā cartā ī q̄ erāt scrip
ta decem precepta īuentes ꝙ sꝑ cogi-

tabāt de eis. ꝟ magis de tabna coꝫna ꝛc̄
Itē ptabāt xiij. vittas iacūtinaſ q̄i di. q̄
ceñt celeſtes. affirmabant etiā multos
errores. ⁊ valde inimicabanť dño ihēſu
xp̄o. Et cum audiſſent q̄ ihēſus ſilentiū
impoſuiſſet ſaduceis. venerunt ad chriſ
ſtum vt diſputarent cum eo. O iſte be/
ſtie quantum iactabant ſe. ⁊ vnus doc/
tor p̄poſuit queſtionem chriſto dicēs
Magiſter quod eſt mandatum magnū
in lege. In lege eñ moyſi ſunt multa p̄/
cepta ⁊ diuerſa. Judei dicunt eſſe p̄cep
ta affirmatiua legis. cc. xl viij. ⁊ oſſa ſm
phiſicos ſunt in corpore humano. ſ. cc. xl
viij. precepta vero negatiua erant. ccc. l
xv. ſic ſunt in ſumma omnia precepta. cc
cccc. xiij. ſed deus omnia reduxit ad nūe/
rum denarium. ſicut decem digitis opera
mur ſic preceptis decem meremur. ⁊ duo
crores quolibet die inter ſe diſputabāt
quod erat maius preceptuz nec poterāt
concordare Ideo venerunt ad chriſtum
deſpectiue dicendo Videamus quid iſte
faber lignarius qui nunq̄ fuit in ſtudio.
⁊ intromittit ſe de predicatiōe dicit. Jō
dicunt. temptemus eum. Magiſter q̄d
eſt mandatum magnum. ⁊c̄. Reſpōdit
chriſtus qui eſt ſapientia eterna. Dili/
ges dñm deum tuum ex toto corde tuo
⁊ ex tota anima tua ⁊ in tota mente tua
hoc eſt maximū ⁊ primum mandatum.
Secundum autem ſimile eſt huic. Dili
ges proximum tuum ſicut teipſum. In
his duobus mandatis tota lex pendet ⁊
prophete. Dilectio enim dei ſuper omia
iungit creaturam cum creatore intellec/
tu memoria ⁊ voluntate. Dilectio pro
ximi iungit proximo. Ideo iſta duo pre
cepta ſufficiunt ad ſaluationēm. Jō xp̄s
In his duobus mandatis tota lex pen/
det ⁊ prophete Sicut enim. ccccc. ⁊. xiij
precepta reduxit ad decem. ita decē pre/
cepta reduxit ad duo. vt nullus poſſit ex
ignorantia excuſari. Et ſicut duabus ti/
bijs ambulamus ita duobus preceptis
caritatis in via dei p̄ficimus. Preceptū
primū eſt. ſ. diliges dñm deum tuū. ⁊c̄.
⁊ eſt tanq̄ tibia dextra quo deus diligit
toto corde. i. intellectu. Ecce hic fides.
qz ſi diligis deum ex toto corde tuo eris
fidelis. non ibis ad diuinos. ⁊c̄. qz eſſes
p̄ditor recurrēdo ad iimicos xp̄i qui nul
lum habent poſſe. ⁊c̄. Item in tota aīa
tua. i. voluntate. ex hoc cauebis ne inbo/
nores nomen ſuum inuane ſumendo fal
ſe iurando q̄d non eſt faciendum. nec p̄
reſtauratione proprie perſone. nec p̄ ali
quo lucro parum lucratur qui perdit ani
mam. Math. xvi. Quid eñ p̄ficit hoī.
⁊c̄. Item in tota mente tua. ſ. memoria
quantum ad dñicam ſeruandam poſtq̄
laborasti feria ſecunda tercia q̄rta. etc̄.
Memento vt diem ſabbati ſanctifices.
⁊c̄. Exo. xx. Secundū preceptum de di
lectione proximi eſt tanq̄ tibia ſiniſtra.
Diliges proximū tuum ſicut teipſum.
Si habes filios ⁊ vis honorari ab eis. tu
etiā honora pentes. ⁊c̄. Itē ſicut nō vel
les q̄ aliquis cū vxore tua vel filia faciet
ihoneſtatē ſic etiā noli tāgere vxorē p̄xi
tui ipudice Itē nolles q̄ aliq̄s te occi/
deret nec tibi iuriareť. ita nec occidere de/
bes aliū nec alteri iuriari. Idē de vxore
nulla vellet q̄ alia curaret ꝺ viro ſuo. tm̄
teneť vir vxori ſic ecōuerſo. ad eq̄lia iu/
dicanť. ⁊ ſic vxor diceret ifideľ viro cuz
alio viro luxuriā ꝓmittēs ita ⁊ vir. Itē
ſic nolles q̄ aliq̄s furtiue recipet pecūias
⁊ bona tua ſiue fructꝰ ita ⁊c̄. Item ſicut
nolles diffamari qz fama eſt p̄ciosa ſic
ne tu aliū diffames caue ⁊c̄. Et nota q̄
ſic oīa p̄cep affirmatiua ⁊ negatiua q̄ ordi
nāt creaturā erga deū p̄phendūť in iſto
Diliges do. de. t. ⁊c̄. ita oīa q̄ ordināt er
ga p̄imū p̄phēdunť i iſto Diliges p̄xi.
t. ⁊c̄. oīs lex i vno ſmōe ipleť. Diliges
p̄xi. t ⁊c̄. ad gal. v. Ergo plenitudo le
gis eſt dilectio. ad ro. xiij. Tercia diſpu/
tatio fuit aliq̄s ſubtilioz de eterna genera
tione quō xp̄us vt verus deus eternaliť

generat̃ a patre. Quemadmodũ de sole
vno solo videm⁹ ⁊ tenem⁹ ꝙ de se ge-
nerat radiũ quẽ mittit in h̃ mũdo ad illu
minãdũ calefaciendũ fructificãdũ ⁊ nõ
recedit ab eo ita fili⁹ ĩ diuinis splendor
patris eternaliter a patre generat̃ ⁊ ta-
men a patre nõ recedit ꝫ in patre manet
sicut verbũ in dicẽte de quo vide. s. tho.
p̃ma. p. q. xxvij. de ꝓcessionib⁹. Et etiã
eadem prima parte. q. xxxiiij. de verbo in
diuinis Et sic̃ sol sine vxore generat ra
diũ de sua substantia Ita deus filiũ ⁊c̃
Et sicut sol nõ est p̃or suo radio. nec pa
ter filio de hoc vide. s. tho. p̃. p. q. xxxxij.
Judei aũt nõ credũt messiã esse filium
dei eternum sed dauid Ideo xp̃s volẽs
eis probare diuinitatẽ inmessia ⁊ filia
tionẽ dei quãdo iã ñ poterat sibi respon
dere vt victi voluerunt recedere. Sed
xp̃s dixit eis. Respõdeat̃ mihi ad vnã
questionẽ q̃d vobis videt̃ de xp̃o. i. mes
sia cuius filius est Responderũt dauid
xp̃s vero non negando quin esset filius
dauid ꝫm carnem. voluit tñ ꝓbare ma-
iorẽ filiatõez in hoc dicens. Qũo ergo
dauid in spũ vocat eũ dominum dicens
Dixit dñs dño meo sede ⁊c̃. Si ergo
dauid vocat eũ dominũ. qũo filius eius
est. quia nullus rex vocat filiũ suũ domi
nũ Cũ ergo dauid fuisset rex. ⁊ nullum
habuisset dominũ nisi deũ. igit̃ finaliter
nemo poterat ei respondere verbũ immo
dicit text⁹ Net aus⁹ fuit q̃sq̃ ex illo die
eũ ampli⁹ interrogare ¶ Moraliter h̃
sup̃ thc. Nemo poterat ei respõdere ver
bũ Tria pctã sũt ex quib⁹ in iudicio vbi
xp̃s disputabit cũ hoib⁹ nõ poterant sibi
respõdere De ista disputatione auc̃tas
In dieb⁹ illis ⁊ in tp̃e illo cũ cõuertero
captiuitatẽ iuda ⁊ iherusalem ꝯgregabo
oẽs gentes ⁊ deducã in vallẽ iosaphat
⁊ disceptabo ibi cũ eis Johel. iij. In ista
disputatõe tria pctã claudẽt os ꝙ non
poterũt respondere Primũ est maliuo
lentia in corde Scd̃m obloquentia in o
re vel detractõ Terciũ negligẽtia vl̃ ac-
cidia in op̃e De p̃mo sunt illi q̃ in hoc
mũdo habent malã volũtatẽ ad inuicẽ
odiũ ⁊ rãcorẽ. et licet tĩore dñi nõ audi
ant se tangere tamẽ tales in iuditio non
poterũt respondere argumẽto xp̃i dicẽ
tis. qnare tu odisti illũ dices qꝛ interfe
cit patrẽ vel ⁊c̃ Et xp̃s ego qui sũ rex ⁊
dñs oĩm qui fui capt⁹ ligat⁹ verberat⁹
⁊ mortu⁹ fui Ecce q̃t ĩiurie ⁊ remisi nec
volui ꝙ pater me⁹ recip̃et vindictã. vn
de ergo habes tu ⁊c̃. non poterũt respõ
dere verbũ Itẽ mulieres qñ xp̃s dicet
eis quare tu nõ loquebaris cũ tali ⁊c̃. ⁊
xp̃s dicet Ecce hic mater mea q̃ locuta
est illis qui filium suum interfecerunt ea
dẽ die dicat̃. Ideo auisetis vos Dicat̃
exẽplũ de illo rege qui fecit ꝯuiuiũ nup-
tiaꝝ ⁊c̃ ⁊ dixit vni. Qũo huc intrasti ñ
habẽs vestem nuptialẽ ac ille obmutuit
Mathei. xxij. Et quid respondisset cũ es
set ribald⁹ ⁊ male indut⁹ Dicũt h̃ glo-
se. ꝙ amor dei ⁊ ꝓximi ẽ vestis nupcia-
lis. qui em̃ habet caritatẽ. optĩe est orna
tus ꝫ odiũ est vestis lacerata ideo auise
tis vos Secũdũ pctm̃ est obloquentia
ĩ ore qñ homo obloquit̃ de ꝓxĩo suo dif
famãdo ⁊c̃ Dauid Sedẽs aduersũ fra
trẽ tuũ loquebaris ⁊ auders⁹ filiũ ma
tris tue ponebas scandalũ ⁊c̃ ¶ Terciũ
est negligentia in op̃e qꝛ nõ curatis de o
p̃ib⁹ ordinatis ad saluatõez sicut de ꝯfes
sione fienda ad miu⁹ in anno. Itẽ de cõ-
munione que est op⁹ p̃ncipalis saluatõ
nis qꝛ sine isto null⁹ p̃t saluari Mirabi
le dicã vob̃ Dicit. b. tho. in. iij p. theo. ꝙ
pueri nouiter baptisati non p̃nt intrare
p̃adisũ nisi ꝯmunicent declaret̃ p̃ simile
de corp̃e hũano vbi sunt multe partes
tamen vna sola p̃s scꝫ os recipit cibum
Sed exquo os est pransum etiam oculi
auris manus ⁊c̃. qꝛ omnes partes ⁊ mẽ
bra sentiunt confortationẽ. ita eccĩa xp̃i-
ana est vnũ corpus. ⁊ pueri baptizati iã
sunt p̃tes hui⁹ corp̃is cui⁹ os ẽ sacerdos

Jō ꝟtute illi⁹ cōmunionis pueri habent̄ tanq̄ ꝯmunicati. Sz de magnis ordinauit eccl'ia vt ꝯmunicent in paschate. Ratio qꝛ xp̄s q̄ in die veneris sancta intrait campū. In die resurrectōis vult intrare castrū ꝙ acq̄siuit intantuz ꝙ si sacerdos q̄ celebrat q̄libet die ꝑ totū annū si i paschate nō celebrat peccat mortalit̄ nisi excuset̄ legittīe. Sz laici etiā si infra annū ꝯmunicauerīt illa die dn̄t ꝑare domū regi vc̄turo ⁊ honor ē xp̄i. ꝫ vtilitas ē nr̄a. Dicat̄ ꝙ pctm̄ ē de ill' q̄ nō ꝯmūicāt Sicut de castellano q̄ nō ꝑmitteret intrare regē ꝫ bestias i castro. Idē i ꝓposito xp̄s tāgit ad ꝑtē palacij ꝑ clericos ⁊ p̄dicatores q̄ vob̄ dicūt ꝙ debetis ꝯmūicare ⁊c̄ Vos āt ꝑmittitis intrare in ore gallīas ꝑdices ⁊ nō vultis xp̄m ꝑmittere intrare ⁊c̄. Jō xp̄s n̄ ꝑmittit vos intrare paradisū qn̄ pulsabitl. Amē dico vobis nisi māducaueritis carnē filij hoīs ⁊c̄. Johānis. vj. Jō qn̄ aīa dicet dn̄e dn̄e api. Dicet xp̄s. Amē dico tibi. nō intrab̄ ibi. Plus augmētat̄ q̄s in scītate vite ⁊ g̃tia spūali digna vna ꝯmuniōe. q̄ vnius ebdomade afflictōe in pane ⁊ aq̄ ⁊ plus q̄ si q̄libz die plagaret se portādo ciliciū Exēplū a simili de onere paleaꝝ stāte ꝑ ebdomadā ad solē. ⁊ in dn̄ica die approximato igni q̄ calore plus calefiet certuz ē ꝙ ignis Idē i proposito Nā facere opa pm̄alia ē q̄i stare ad solē. ꝫ qn̄ hō ꝯmūicat approxīat̄ hō igni q̄ incēdit ⁊ inflammat aīaz. Et licz ꝑsone mūdane sp̄ negocia mūdana nō in qualibet dn̄ica possint coīcare. tn̄ in pascha nō dn̄t cōmunionē dimittere ⁊ q̄ dimittūt rep̄hendent̄ a xp̄o. vn̄ ioh̄. p̄mo d̄r In ꝓpria veīt scz ꝑ ꝯsecracōz. Quia sicut radi⁹ solis ītrat ꝑ quālibz fenestrā aptā. ita etiā gr̄a xp̄i intrat cor cuiuslibz digne cōmunicātl. ⁊c̄ Et sui eū vsq̄ ⁊c̄. filios dei fieri ⁊c̄. D.

¶ Sermo scd̄us de eadem dominica

Quid vobis videtur de christo cuius filius est. Mathei. xxij. Istud verbū habet difficultatē et subtlitaē Et vt vos intellagatis illud Sciēdū est ꝙ in sacra scriptura īuenit̄ tā in veteri q̄ i nouo testamēto i mltis locis. ꝙ xp̄us d̄r liber vite Rō qꝛ sic̄ in libro cōtinet̄ ⁊ r̄pūtat̄ scīa. ita i xp̄o i quo libro sūt due carte diuītatl et huānitatl i q̄bꝫ cōtinet̄ tota sapiā necessaria huic mūdo h̄ in pn̄ti ꝑ gr̄az. et i alio ꝑ gl'az. Ideo d̄t scriptura de xp̄o. in quo sūt thesauri sapīe et scīe dei abstōditi. ad col'. ij. Nō bstōditi illis scz qui nolūt ibi legere nec cōtēplari. vt ph̄i qui nestiert̄ in hoc libro legere ignorātes xp̄i d̄itatē et huāitē ¶ Scd̄o illi thesauri sūt abstōditi poetis qui vadūt ꝑ ymagiācōes ⁊ fatasias ¶ Tertio infidelibꝫ qui nolunt ibi legere nec de eo cogitare ¶ Quarto malis xp̄ianis ⁊ mūdanis q̄ nō curāt nisi de negocijs huius mūdi. ꝫ ꝑsone deuote bone vite. et deuoti r̄ligiosi clerici qui despiciūt mūdū ⁊ ponunt totū cor suū in amorē christi ad ip̄m laudādū gl'ificandū ⁊c̄. tales legūt ibi. liber apt⁹ ē q̄ est liber vite Apoc̄. ij. In hoc libro sp̄ studebat apl'us. ideo fuit tam magnus doctor et mgr̄ in theologia dicēs de se Nō indicaui me scire aliqd̄ inter vos nisi ihesū xp̄m. j. ad chor. ij Qn̄ eni aīa ītrat ꝑadisū videns istū librū i eodem legit. etiā si nūq̄ sciuerit litteras. ⁊ immediate hz plus de sciēcia q̄ habuert̄ i mūdo ꝓph̄e vl' appl'i In istio libro studēdū ē quādo laborat hō in studijs. et expēdit xp̄us. volēs nos ꝓuocare ⁊ īclinare ad studēdū ⁊ legēdū i hoc libro dicit Quid vob̄ videt̄ d̄ xp̄o. Ac si ego d̄ aliq̄ li. optio dr̄ez vob̄. q̄d vobis videt̄ de isto libro. q̄si dciat xecellēs est. et pz Modo p̄dictū thema possum vobis declarare ꝟm tres gn̄acōes vel tres natiuitates quas inuenio in christo

¶ Prima generatio seu natiuitas est eterna in sua deitate
¶ Scda temporalis in nostra hūanitate
¶ Tertia spūalis in vera sanctitate
¶ Ex prima dicitur filiꝰ dei oīpotentis
¶ Ex scda filiꝰ vginis marie excellentꝫ
¶ Ex tertia filius psone penitentis
¶ Ideo quando dicitur. Quid vob̄ videt̄ de xp̄o. Possumꝰ trpliciter respondere ¶ Dico primo q̄ prima generatō xp̄i seu natiuitas est eterna in sua deitate quia eternaliter antequam crearet celum vel terrā elementa seu angelos sine principio deꝰ pater generabat filium in deitate scz in distinctione psonali Quia alius est pater generans. ⁊ alius filiꝰ genitus ⁊ filius distinctus est a patre distinctione psonali. sed non est aliud in deitate essentiali quia eadē est essentia patris ⁊ filij Non sic est in nobis quia sicut alius est pater in hūanis ⁊ generans et distinctus distintōe psonali ita etiaz distinctus essentiali ratio quia quando pater generat filium generat ipsū extra se psonaliter ⁊ etiā essentialiter. quia essētia patris in humanis manet in ipō patre restricta quia finita est. sed in diuinis non est sic quia licet deus pater generet filium alium inpersona non tamē generat ipsum alium in essencia. quia nō potest ipsum generare extra suam essentiam. quia infinita est et vbiq̄ de quib⁹ vide plenius sanctū thomā prima parte questiōe trisesimanona De ista generatōe loquebat ysai. secūdū Jeroni. dicēs Generatioez ei⁹ quis enarrabit. isa. liij. quasi diceret nullus. Sed diceret aliquis quomodo ergo vos vultis enarrare eam. Respondeo. differentia est inter narrare et enarrare. Nam enarrare est aliquid ex toto declarare. ⁊ hoc est impossibile. Sed narrare est quando aliquid dicitur vel narratur in aliqua similitudie si non ex toto. Et do vobis exemplū in sole in quo deus posuit suam similitudinem. Nam in sole posuit tabernaculū suum ait dauid. Unde sol de sua substātia generat filium. s. radium quem mittit in hoc mundo. ⁊ tamen non recedit ab eo. Sed deus non est minus potens vt de sua substantia generet sine proze filium ⁊ mittit in hunc mundum. Ista similitudine generatio christi potest narrari sed non enarrari. Et quando queritur quid vobis videtur de christo cuius filius ē. possumus respondere dei patris omnipotentis. De ista materia dicit propheta dauid in persona christi dicentis. Dominus dixit ad me. filius meus es tu ego hodie genui te. diceret aliqs. nūquid vos dicitis q̄ ista generatio fuit eterna vel ab eterno. Et tamen ipse dicit. Ego hodie genui te. Respondeo differentia est inter tempus ⁊ eternitatem. quia tempus diuiditur per partes. nam ia est dies propter solis presentiam. ⁊ postea erit nox propter solis absentiam. Sed illa duratio eternitatis non est nisi vn⁹ dies quia ibi sol non absconditur. ⁊ ideo posset poni ista conclusio mirabilis sed vera. q̄ nullus sanctus potest stare in paradiso nisi vna die. quia non est nec erit ibi nisi vna dies de qua dicit dauid. Melioz est dies vna in atrijs tuis supra milia. Nozaliter nota hic in hoc q̄ dicit dauid. Postula a me ⁊ dabo gentes hereditatem tuam. ⁊ possessionem tuam terminos terre. q̄ illa sunt verba patris ad filium posset hic querere aliquis. Si christus dominus noster, est filius dei patris omnipotentis nunquid tunc ipse debet succedere suo patri. quid ergo primogenitum oportet petere regnum. et non dicere detis mihi regnum. quia de iure hereditario ad ipsum p̄tinet regnū Hec responsio hui⁹ questionis valet ad rūdendum vni questioni quā vos facitis de predestinatione. vos em̄ dicitis. Si ego sum predestinatus. quid tunc oporteat me petere regnum celoꝝ.

orando vel pñiam faciẽdo ⁊ nunq̃d põt mẽtiri dina p̄destinacio Rñsio ad b̃ q̄ dato q̄ deꝰ oñdisſz vob̃ libeꝛ p̄destinacõis ⁊ vos foꝛe sc̄ptũ ibi adhuc opteret vos ꝑtere regnũ dei orando ⁊ bene viuendo ⁊ pñiam faciendo. Gregoriꝰ. Ipſa eterni regis p̄destinacio sic ẽ ab oĩpotẽti deo diſpoſita. q̃tinꝰ ad hãc electi ex laboꝛe p̄ueniant. vt ſcz poſtulando mereant̃ accipere qđ eis oĩpotens deꝰ añ ſecula diſpoſuit donare. Multi q̄ dicã vobis pulchꝛã ſilitudinẽ ex textu euãgelij. Mathei.xxv. Simile eſt regnũ celoꝝ.x. virginibus ⁊c̃. Ille rex ĩuitauit multas nobiles ꝑſonas. ſingulaꝛi.x. domicellas vt ſibi facerent honoꝛẽ. dixeꝛũt q̃ q̃ncq̃ ex eis opoꝛtet nos bene p̄parare ⁊c̃. q̃ ex hoc dicunt̃ ſapientes. Gꝫ dicebãt alie q̃ncq̃. ⁊ q̃d opoꝛtet nos p̄parare ex q̃ ſumꝰ inuitate ⁊c̃. q̃ ex b̃ dicunt̃ fatue Sic eſt de nob̃ oẽs ſumꝰ ĩuitati ad nupcias padiſi. Q̃ le cõuiuiũ. Luce.xiij. Beatꝰ q̃ mãducat panẽ in regno celoꝝ Si vna mica poſſet haberi de illo pane. nunq̃ aliud hõ vellet comedere. nunq̃ poſſz hõ moꝛi Nota cũ dꝛ.x. ꝛginib̃ q̃re dꝛ.x. Nõne oẽs xp̃iani ſunt ĩuitati. Rñdeo q̄.x. ſig̃t obſeruãcia decẽ p̄ceptoꝝ. mõ cũ tali cõdicõe ſumꝰ ĩuitati ſi obſeruauerimꝰ.x. p̄cepta cũ dꝛ ꝛgines Nõne alij poteꝛũt intꝛe Rñdeo q̄ req̃rit̃ ꝛginitas aĩe. ſcz in fide catholica ne aĩa ſit coꝛrupta p̄ falſã credenciã. opinionẽ. erroꝛeꝫ ſeu dubitacõnẽ. Ecce q̃re dꝛ.x. virginib̃. et q̄ q̃ncq̃ ex eis erant p̄udentes ⁊ q̃ncq̃ fatue. qꝛ oĩa opera faciũ cũ q̃ncq̃ ſenſib̃ coꝛpoꝛis q̃s aliq̃ bñ gubernãt. Iſti ſũt ſapiẽtes. alij autẽ male. ⁊ iſti dicunt̃ ſtulti. Quilibet enĩ debet facere cõputũ dicẽs. Exq̃ ego ſũ ĩuitatꝰ ad iſtas celeſtes nupcias Ido pabo mene vadã cũ veſte antiq̃ ſuperbie Ido induar veſte noua ſcz bñiliratis. Idẽ de veſte luxoſa luxurie. qꝛ poꝛci nõ intrabũt ad illud cõuiuiũ. Idẽ de veſte nigra de doloꝛe ſcz vel inuidia cõtexta dicendũ eſt que non eſt niſi doloꝛ de bono alterius. Idem de veſte crapuloſa gule. Idẽ de veſte ꝓfoꝛata p̄ iram. Idez de veſte plena tineis p̄ accidiã. Sequit̃ ⁊ q̃ parate erãt intrauerũt cũ eo ad nupcias. ⁊ clauſa eſt ianua. ſ. inuitantis. Ido illi q̃ dicunt Si ſuꝫ ego p̄destinatus vel inuitatꝰ · ſi ue fuero paratus vel nõ paratus illuc intrabo. falſum dicũt ⁊ Quia ad hoc q̄ inuitatus intret ad nupcias regales p̄ſupponit̃ q̄ ſit homo p̄paratus. Ita eciam ad hoc q̄ p̄destinatus ſaluet̃ req̃ritur p̄paracõ. q̃ eſtote parati. qꝛ qua hoꝛa non putatis filius hois veniet. Mathꝫ.xxv. Ideo apoſtolus. Induite vos ſicut electi dei ſancti ⁊ dilecti ⁊c̃. Ad col.iij. Item alius dicit. Si ego nõ ſum p̄destinatus. ego non intrabo ⁊c̃. Dico q̄ ſi fueritis p̄parati ⁊ hoc in fine intrabitis. ¶ Dico ſecundo q̄ eſt alia generacõ non eterna ſed temporalis qꝛ in tempoꝛe fuit facta. Modo ſunt mille. cccc. xx viij. anni. Cuꝫ q̃ dicitur. Quid vobis videtur de xp̃o cuius filius eſt. poſſumus reſpõdere. Virginis Marie. Sicut enĩ xp̃s in p̄ima generacõe habet patrẽ ſine matre. Ita in ſecunda generacõne eſt oppoſitum. Habet enĩ matrem ſine patre hoĩne. Item generacõne eterna generatur a patre in diſtinctõne p̄ſonali in vnitate tñ eſſencie. Sed generacõ iſta temporalis habet oppoſitum. qꝛ generatur in vnitate p̄ſonali. ⁊ diuerſitate eſſenciali. Nã diuinitas ⁊ humanitas q̃ ſunt due eſſencie ſeu ſubſtãcie in xp̃o non ſunt niſi vna p̄ſona. Non credatis q̄ vna p̄ſona ſit xp̃us inq̃tuꝫ deus. ⁊ alia inq̃tuꝫ homo qꝛ ſic indutus eſt huãnitate q̄ non facit aliã p̄ſonaꝫ. Humanitas enim xp̃i aſſumpta eſt a filio in diuinis in vnitatem ſuppoſiti ⁊ p̄ſone. De iſta generacõne auctas. Gen̄.xv. ad quã iudei non p̃nt reſpondere. que eſt quaꝫ deus abzalx loquẽs de futuris ⁊ de captitate iudeoꝝ in terra egipti int̃ alia dixit. Generacõe

ppp

autē quarta reuertet̄ huc. ¶ Quatuor
eni leguntur generacōnes humane ¶
Prima fuit sine homine ⁊ muliere. vt
ade qui non habuit patrē neq; matrem.
¶ Secunda fuit de homine sine mu-
liere vt eue ¶ Tercia est generacio cō
munis de homine ⁊ muliere. ¶ Quarta
fuit generacio de muliere sine viro q̄lis
fuit generacio xp̄i. ⁊ de ista dicit. Reuer
tetur huc scz in gloria vbi ipse erat ⁊ nō
dicit illuc. Sed iudei male ītelligentes.
dicunt ꝙ sicut generacione p̄ma intraue
runt egyptū. ita in quarta redirent. Cō-
tra hoc dixit. Reuertet̄ huc scz vbi ego
sum et nō dixit illuc scilicet vbi tu abra
ham es Cum ergo queritur quid vob̄
videtur de christo cuius filius est. Res-
pondetur virginis marie excelleutissime
De ista generatione dixit angel⁹ gabri
el virgini marie Ecce concipies in vte-
ro ⁊ paries filium ⁊ vocabis nomē ei⁹
ihesū Luce p̄mo Nota ih̄z nūq̄d est no
men eius hoc nomē christus Dico ꝙ fi-
li⁹ virginis nō hz aliud nomē ꝓp̄ū nisi
ihesum. crhistus ⁊ alia nomina cognomi
na sunt Propter hoc solo huic nomini
ihesu. fit reuerentia quando nominatur
Si istō nomē ihesus ꝑ aliq̄z nominare
tur in celo vel in inferno omnes flecte-
rent genua Licet dicat decretum ꝙ quā
do nominatur in ecclesia. nō debent flec-
ti genua corporis sed anime scz inclinan
do Ideo apostolus Dedit illi nomē ꝙ
est sup̄ oē nomē vt in nomine ihesu. ōne
genu flectatur. celestium terrestrium et
īfernorum ad phili. ij ¶ Nota super om
ne nomē deus omnem virtntem posuit
in nomine isto ihesu Ideo si huic nomi-
ni additis alia nomina. signum est ꝙ nō
reputatis istud nomen ihesus sufficiens
Si deuocionem habemus ad istud no-
mē. nō oportet recurere ad diuinos ⁊c̄

Dicatur practica quomodo signum cru
cis in nomine ihesu debent facere super
plagā ꝓpriā vel filiorꝫ vel etiā iumētorū
Dauid. Homīes ⁊ iumēta saluabis do
mine ⁊c̄. Itē idē dicendū de mulieribꝫ
ꝑ filijs hēndis vl' ꝑtādis nomē eīm ih̄u
venerari debēt Itē idē dicēdū ē vt libe-
rent̄ a doloribꝫ partus vñ auc̄tas. Me
lius est nomē bonū scz ih̄us q̄ꝫ vnguen
ta preciosa. ecclesiastici. vij. Dicatur mi-
raculū de isto nomine ihesu Actu. iij. De
illo ꝑalitico q̄ q̄libet die portabat̄ ad por
tā templi in iherusalē ꝑ. xxxxiiij. annos ⁊
petēs elemosinā petr⁹ ⁊ iohānes semel
causa orationis ascenderūt ad templū il
le petit elemosinā ⁊ petr⁹ dixit. Argētū
⁊ aurū non est mihi. quod aūt habeo h̄
tibi do In nomīe ihesu xp̄i nazareni sur-
ge ⁊ ambula ⁊c̄ Ideo respondit petrus
iudeis rectoribꝫ ⁊ doctoribꝫ iherusalem
admirantibus de dicto miraculo dicēs.
Nec enim alind nomen est sub celo da
tum hominib⁹ in quo oporteat nos sal-
uos fierī. actu. iiij. ¶ Dico tertio ꝙ alia
generatio seu natiuitas christi est spiritu
alis in vera sanctitate ex qua dicitur fili⁹
persone penitentis. Magnum mirabile
est ꝙ christ⁹ possit fieri fili⁹ noster Vir
go maria reputat sibi ad magnam gra-
tiam ꝙ sit mater christi. Tamen quilibet
vestrū si vult p̄t ꝯcipe ⁊ parere christū
¶ Pro cui⁹ intellectu sciendum ꝙ quā
do aliquis tenet malam vitam ⁊ viuit in
peccatis quot peccata mortalia habet tot
demones habet secum Auctoritas. Di-
cunt duo euangeliste ¶ Maria magda
lena de qua septem demonia eiecerat. lu
ce. viij. ⁊ Marci vltimo Dicitur de pec
catis quia non legitur fuisse demoniacā
sed qꝛ ip̄a stabat in pctō superbie Iō ha
bitabat in ea quidā demō q̄ vocat̄ leui
athā q̄ tēptat desup̄bia ⁊c de alijs. pꝫ

ḡ ꝙ tot demones habet homo q̄t hz pec
cata. s̄ qñ deus facit grāz peccatori ꝙ cō
uertit̄ redijt ad deū recipit bonū ꝓpositū
etc̄. tunc demones fugiūt ⁊ xp̄s intrat ī
aīam. Ecce quō fit generacō spūalis. qꝛ
sicut eternalit̄ generat̄ a deo pr̄e ⁊ tpa-
liter a mr̄e Ita spūaliter a penitēte. De
ista generacōe dauid. Hec est generacō
querentiū eū querentiū faciez dei Ja-
cob. Attollite pr̄icipes. v. vsqꝫ rex gl̄e.
Qñ ḡ dicit̄. Quid vob̄ videt̄ de xp̄o.
cui⁹ filius est possum⁹ rñdere ꝑsone pei
tentis. qꝛ sicut mulier q̄ concipit ⁊ parit
dicitur mr̄. De hoc auc̄tas. Dicat̄ cum
xp̄s predicasset ī quadā domo virgo ma
ria veīt vt audiret sermonē associata pa
rētib⁹ suis ⁊ ꝓpter multitudinē gentium
nō potuit intrare. ⁊ stetit extra ad portā
Quidā iudeus mala intencōe vt dimit
teret sermonē ⁊ dicerēt gentes. Ecce q̄
mō est carnalis. dicit magister. Ecce ma
ter tua ⁊ fratres tui foris stant q̄rentes
te. Rñdens Jh̄s ayt. Que est mr̄ mea
et qui sūt fratres mei. Quicūqꝫ enī fece
rit voluntatem pr̄is mei celestis qui in
celis est ipē meus frater ⁊ soror ⁊ mat̄
est. Math̄. xij. ¶ Nota qui facit volun
tatē pr̄is ⁊c̄. scꝫ peccator faciēs peniten
ciā nō debemus desperare ex peccatis. sed
facere penitenciā debem⁹. Talis d̄r ma-
ter xp̄i qꝛ ip̄m concepit in vtero memo
rie. Multi ꝯcipiūt xp̄m ꝑ bonū ꝓpositū
s̄ non pñt parere ꝑ effectū exteriorem.
Mulier em̄ ꝯcipit secrete ⁊ cuꝫ delecta
cōe. tñ cuꝫ labore portat. ⁊ parit cuꝫ do
lore. Ita de nob̄ multi sunt qui secrete ⁊
cū delectacōne cōcipiūt xp̄m audiendo
sermones. vel bonas lectōnes. Semen
est verbū dei. Luc̄. vij. Predicator ē in
strumentū spūs sancti grauidās peccato
res. Vñ qñ suꝑbus vanus ⁊ pompos⁹.
ꝓponit dimittere suā suꝑbiaꝫ ⁊ peccata.
tunc ꝯcipit xp̄m. s̄ in partu scꝫ humiliā-
do se de statu. ornatu patit̄ nonnunqꝫ do
lorē. Idez de muliere ꝓponēte dimitte-
re ornamēta ⁊ vanitates ⁊c̄. s̄ in effec
tu ibi est dolor. Idē de vsurario vel la-
trone. qñ ꝓponit satisfacere ꝯcipit xp̄m
s̄ qñ apit taxiā ⁊ videt flore. dic̄. O mi
ser oportet me ista restituerre. ibi est do
lor cū non posset hereditare filios. Itez
vxor nō posset ita ordinate incedere. I-
dem de sacerdote qñ ꝓponit dimittere ꝯ
cubinā. s̄ in ope qñ ipsa plorat ⁊c̄. ibi ē
dolor. Idez de hoīe siue muliere qui ꝓ-
poīt recedere ab impudica vita qd̄ neces
sariū est. qꝛ porci non intrāt paradisuꝫ.
hij patiunt̄ in partu dolorē. ⁊ tunc qñqꝫ
alleuiāt peccatū ne dimittat̄ ⁊c̄. Idē de
illo qui ꝓponit remittere iniurias vt sibi
dimittātur peccata a deo. s̄ qñ dicit̄ sibi
et quid facietis dicet̄ ꝙ estis femineus.
etc̄ ibi est dolor partus. Idez de guloso
qui ꝓponit abstinere. s̄ qñ videt escas.
⁊c̄. ibi est dolor. Multi cōcipiūt xp̄m s̄
non oēs pariūt. Nimis eēt si mulier por
taret ꝯceptū fetuꝫ ꝑ annū vel duos. s̄ a
multis diutius plus portat̄ xp̄us ꝯcep-
tus ⁊c̄. Auc̄tas. Sicut que ꝯcepit cū ap
propinq̄uerit ad partū dolēs clamat in
doloribꝫ suis. Sic facti sum⁹ a facie tua
dñe concepimus ⁊ q̄si ꝑturiuimus spm̄
salutis. Isa. xxvi. ¶ Nota a facie tua.
Facies dei est p̄dicacō. Rō qꝛ sicut ī fa
cie cognoscit̄ ꝑsona. ita deus ꝯgnoscit̄ in
predicacōe. A facie tua dñe ꝯcepimus
scꝫ a spū sancto. ⁊ quasi ꝑturiuim⁹. par-
turire est laborare ī partu. Parere āt ē
qñ exit creatura ad extra. Jō amore dei
si cōcepistis affectū pareatis effectum.
etc̄. Deo gracias.

De eadem dnica Sermo tercius

Sicut manda
tū dedit mihi pater sic facio
Joh̄. xiiij. In pñti sermone
ꝓposui vob̄ declarare totā legē ⁊ scrip

turā sanctā tm̄ q̄ꝫtuz vob̄ est necessariū
ꝓ bono regimine hꝰ vite. Salutet̄ vir
go Maria ⁊c̄. Ad bonū regimē ⁊ gu-
bernacōez humane vite. virtuose viuē-
do ⁊ vicia vitādo multū fuit necessariū
vt deus daret mādata. Rō qꝛ licet ꝑ in
tellectū ⁊ rōnez naturalē in aliq̄bus ho
mo cognoscat quō se dꝫ habere erga de-
um ⁊ ꝓximū. tn̄ in omib̄ nō sufficit in-
tellectus. nec rō natural'. Quia aliquoci
ens intellctūs ⁊ racō iudicāt de aliquo
esse bonū ⁊ iustū. qd̄ tn̄ est viciū ⁊ pecca
tū. Jō necessariū fuit dare p̄cepta dicē-
do ⁊ hoc ⁊ hoc facietl. qꝛ istud placet mi
hi. ⁊ istud nō. nec istud facietis. qꝛ istud
displicet mihi. ⁊ exq̄ homo scit dei volū
tatē. homo nō p̄t errare. Cū qn̄q̄ erra-
ret nisi volūtas dei reuelata eēt cū ī oib̄
nō sufficeret intellectꝰ natural'. ꝟbi grā.
Nā de aliq̄bus vos intellectu naturali
iudicatis esse fiendū dicēdo ⁊ istud bene
p̄t fieri. ⁊ ꝙ peccatū ē ⁊ erratis. qn̄ eniz
mutuatis pecuniā intellectus vester iudi
cat aliq̄d recipiendū de interesse. qꝛ illa
de moneta vr̄a lucrat̄ ⁊c̄. Cū ista rōne
diuites vsurarij vadūt ad infernū qꝛ pe
cunia nō est vr̄a qꝛ dn̄s nō tenet̄ redde
re ꝯputū alteri Vos āt de omib̄ habetl
reddere ꝯputū xp̄o. Vos āt soluz estis
dispensatores. Jō si ꝯ voluntatē ⁊ p̄ce-
ptū dn̄i dispēsaueritl damnacōez incur
ritis ⁊ peccatis. Vn̄ dicit p̄ceptū domini
Nō feneraberis fratri tuo ad vsurā pecu
niā. nec fruges nec aliā rez. Deut̄. xxiij.
Itez mixtionē carnalez soluti cū soluta
hoīes non iudicāt esse peccatū ꝑ intelle-
ctū ⁊ rōnez. Sꝫ dicūt aliq̄. cui fit iniuria
quasi dicerēt nulli. Sꝫ falsuz dicunt. qꝛ
fit iniuria regi xp̄o patri mulierꝫ ⁊c̄. Ec-
ce p̄ceptū abstineatis vos a fornicacōe.
vt sciat vnusq̄sq̄ vas suuz possidere in
sanctificacōne ⁊ honore ⁊c̄. j. ad Thess.
iiij. ¶ Nota in sanctificacōe. Hic aplus
rn̄det tacite q̄stioni. De qua oēs audēt
predicare ꝫ oportet ꝓ sanitate ꝙ medi-
cus tāgat vulnera licet corrupta ⁊ feti-
da. dicūt aliq̄ false. Sed ego tangendo
me ⁊c̄. volo recipe delectacōnez qd̄ pec
catū est cui facio iniuriā quasi dicerēt nul
lū. Sed falsuz dicūt. qꝛ maius peccatuz
est peccatū molliciei. q̄ꝫ si cuz matre car
nali peccaret. Rō qꝛ cōtra naturā. Ecce
quare fuit necessariū mandatuz. Jō dic̄
vt sciat vnusq̄sq̄ vas suuz ⁊c̄. Itez si a
liquis iniuriā vobis intulit q̄d iudicat in
tellectus vester. Ptz ꝙ ad vindictā qd̄
non est peccatū ꝫ naturale. ꝫ qꝛ vna for
mica vertit se vindicādo se. Sed hoc fal
suz est. qꝛ vindicans se xp̄m regē offen
dit. qd̄ patz a simili. Nā si in palacō re-
gis ⁊ in sua pn̄tia recipiatis vindictā de
iniuria vestra ⁊c̄. regē offenditis. Ideo
dicit scriptura. Mihi vindictā sup̄ reser
uaui ⁊ ego retribuaz vel in hoc mūdo vl'
in alio. Ad roma. xij. ⁊ sic de alijs multl
Patet g̃ ꝙ nec intellectus nec rō natu-
ralis sufficit q̄ꝫtū ad omīa ostendere q̄d
sit ꝟtuosuz ⁊ faciendum. ⁊ q̄d sit pecca
tū et viciuz ⁊ cauendum. Ideo ad meli
us gubernanduz vitam nostrā necessa-
ria sunt mandata. Auc̄tas. Mandatum
lucerna est ⁊ lex. lux ⁊ via vite. increpa-
tio doctrine. ꝓuerb. vj. Ideo qui vult
gubernare bene vitam suam non se debet
regere in omībus ꝟm intellectum suum
naturalez. ꝫ ꝟm dei mandata. Non ꝟm
ꝓpriam suam apparentiā. ꝫ ꝟm dei prece
pta. Non ꝟm ꝓprias inclinacones. ꝫ ꝟm
diuinas ordinacōnes. Tunc potest talis
dicere thema. Sicut mandatū dedit mi-
hi pater sic facio. ¶ Nota non dicit sicut
mandata in plurali ꝫ mandatum in sin-
gulari. Scd̄m istū modum loquendi ꝙ
in lege dei non sit nisi vnū mandatum ¶
Pro quo sciendum ꝙ ꝟm diuersas con
dicōnes ⁊ ꝓprietates mandatorum dei.
diuersimode annumerātur. Mandata
enim dei habent quīq̄ condicōnes. quia

mandata dei sunt
¶ In ornamentū anime
¶ In firmamentuz gracie.
¶ In opacōnem meritorum.
¶ In crementum premioꝝ
¶ In regimen vite. Et ꝑm hoc diuersi mode ꝯputantur. ¶ Scdm primā condicōem sunt innumerabilia. ¶ Scdm vero secundā sunt in magno numero
¶ Scdm terciā sunt in paruo numero.
¶ Scdm quartā in paruissimo numero
¶ Scdm quintā in nullo numero sunt qꝛ nō est nisi vnū. de quo dicit theā. Sicut mandatū dedit mihi pater sic facio.
¶ Dico primo ꝙ debemus nos regere in ornamentū anime. quādo scz in hac vita gubernat se ⁊ regit ꝑm dei mandata ⁊ non ꝑm ꝓpria sentimēta vel inclinacōes. vel ꝑm malā ꝯsuetudinez aliorum Tūc anima ornatur p̄ceptis dei. Declaracō. Anima enī iam ꝑ creacōnez habet maiorez pulchritudinē q̄ aliqua creatura corꝑalis. Racō qꝛ est ad ymaginem dei quā non habet sol neq̄ luna ⁊c̄. Si ei ymago imꝑatorꝭ picta sit ita pulchra q̄tomagꝭ aīa a sancta trinitate picta ad ymaginē suaz nisi ex peccatis fiat nigra. Sicut pulchra mulier qñ macl'aret eēt turpis. ita aīa ex peccatis. Sz qñ super pulchritudinez aīe venit ornatus obseruācie mādatoꝝ dei. tunc est inextimabil' pulchritudīs. Sicut de regina de se pulcherrima qñ ornatur vestimētis aureis. annulis ⁊ corona. efficit pulchrior. Ita de anima intm̄ ꝙ si possetis eā videre ⁊c̄ nec mō dū est in corde ipamet videt suam pulchritudinē. Sz qñ egreditur de corꝑe videt. Auc̄tas. Si ignoras te. o pulcherrima inter mulieres egredere scz de corꝑe ⁊ videbis tuā pulchritudinez Canti. j. ꝑm istā condicōez mādata sūt innumerabilia. vt capilli qui sunt ad ornamentū mulierū ꝑm apl'm prīa ad Corinth. xj. Intm̄ ꝙ nullus doctor seu magister posset scire omīa mandata que sūt in veteri testamēto ⁊ nouo. in decretis. decretalibus. Clemētinis ⁊c̄. Diceret aliq̄s g̊ suꝑflua sunt exq̄ non possunt sciri Dico ꝙ non sunt suꝑflua. qꝛ licet capilli mulieꝝ sint innumerabiles nō sunt tñ suꝑflui. ymmo dant sibi ornatū. Ita de p̄ceptis. Ideo dauid. Multiplicati sūt scilz precepta suꝑ capillos capitis mei. Itez diceret aliq̄s quō g̊ poterūt seruari si nesciūtur. Dico ꝙ bene. Illud quod tu scis vel credis esse mandatuz dei serua illud nec facias cōtra. Alia autez mādata si habes caritatez omnia seruantur a te. Augustinus dicit. Quicq̄d patet ⁊ quitquid latet in diuinis codicibꝫ totum tenet qui caritatez seruat in moribꝫ. Si g̊ fiat questio. Quot sunt mandata dei in omnibus libris. Rñdeo si volumus loqui de mandatis ꝑm quod sunt in ornamentū anime innumerabilia sunt. ¶ Secunda condicō mādatoruz est ꝙ sūt in firmamentū gracie. Ecce quō qꝛ tam diu homo stat in gracia dei. q̄diu seruat eius mandata. Racō qꝛ gracia dei nō ꝑditur nisi ex peccato mortali. Si vnꝰ homo haberet omnia peccata venialia mundi ꝓpterea non ꝑderet graciam dei. Et quādo dicunt alique glose ꝙ multa peccata venialia equiualent peccato mortali. Non est verum loquendo equiparanter vel per equiualentiā. Quia si omnia peccata venialia ponerentur in vna parte statere. ⁊ vnum mortale ex alia parte plus ponderaret mortale peccatū. Sed bene dispositiue venialia equipollent vni mortali peccato. quia faciunt hominem cadere ī mortale. Ego inueuio ꝙ homo potest peccare in suꝑbia. auaricia. luxuria et tamen non erit peccatuz mortale ꝫ veniale. Ideo septem peccata non dicunt mortalia. ꝫ capitalia. vbi gracia. si aliq̄s superbiat qꝛ vadit ornatus ⁊c̄. non est peccatum mortale. sed veniale. Sed fit

mortale si ex hoc despicit aliquez vel si ex hoc furatur. vel facit vsuras vt posset in cedere pompose ⁊ ornate. tunc est mortale quia contra preceptū dei Idē si mulier ornat se ⁊ depingit amore sui viri veniale peccatū est. Sed si ex suo excessiuo ornatu vel pictura cōcupiscitur ab alio. efficitur mortale. vel si ex hoc vir paup habet facere vsuras. rapinas. ⁊ ipsa ad hoc eum induceret vt mulier possit sic incedere mortale est. Item de peccato auaricie si homo diligit pecunias ⁊ custodit tale ē veniale. Sed quādo homo amore diuitiarū facit vsurā. furtuz. vel retinet salarium. vel non complet testamenta nō soluit decimas tunc est mortale. Item de luxuria quādo vir ⁊ vxor solum ꝓpter solaciuz actum matrimonialem faciunt. tunc veniale est seruādo moduz sed si cogitant de alio vel de alia. ita ꝙ eciā si nō esset vxor sua vel vir suus adhuc miscerentur. vel si mutant moduz mortale est Item de gula quādo ꝓpter bonitatez vini vel panis homo comedit seu bibit parū plus. veniale est. Sed quādo homo inebriatur ⁊ pdit sensuz efficitur mortale. quia contra dei mandatuz. Vel si frāgit ieiunia. vl si ex nimio cibo ⁊ potu habet facere luxuriā. efficitur mortale. Item de accidia posset surgere demane ad orādum ⁊ non facit veniale est. Sed si ꝓpter hoc omittit audire missaz i dominica die mortale est. Idem si homo nō confitetur vel cōmunicet in paschate. Sancti doctores diffinūt diuersimode peccatū mortale. Augustinus in libro de libero arbitrio sic diffinit peccatū. Peccatuz est dictuz factum aut concupitum cōtra legem eternam. Item Jeronimus in libro de paradiso dicit. Peccatū est trāsgressio diuine legis ⁊ celestium inobediencia mandatorum. Patet igitur ꝙ gracia dei non pditur nisi ex transgressione mandatorum dei. Ideo dicat scriptura sācta. Deus ab initio constituit hominem et reliquit illum in manu consilij sui. addiecit mandata ⁊ precepta. Si volueris mandata cōseruare conseruabunt te sup in gracia dei. Eccī. xv. Scōm istam condicōnem dico ꝙ mandata sunt multa et non innumerabilia. Unde a sapientibus possunt sciri ⁊ computari. Quia fm Josephuz Tot sunt mandata quot sunt ossa in corpore humano. que fm phisicos qui hoc inuenerunt sunt. cc. xl viij. Tot sunt precepta affirmatiua legis dei inclinantia ad opus bonum. Et sicut corp⁹ sustinetur ossibus. ita anima diuinis mādatis. Ideo iudei quādo orant. omnia membra mouent. Quia quot sunt precepta. tot ossa mouentur. quasi dicendo cum Dauid Omnia ossa manducent dominē quis similis tibi. ps. xxxiij. Dicereet aliquis. Licet sciamus naturā istorum mandatorū. tamen nescimus quot sunt. quomodo ꝙ possunt seruari. Responsio sicut scitis quot ossa habetis. licz non videatis ea que nihilominus sustinent corpus. Dic ista precepta si gracia habetis infra vos. vos sustinebunt. ⁊ ꝙ cia dei docebit vos quid fiendum. ⁊ quid faciendum sit. ⁊ quid vitandum. Vos vnctionem accepistis id est graciam ab eo maneat in vobis ⁊ non necessarie habetis vt aliquis doceat vos. sicut vnctio eius docet vos. Non scripsi vobis q si ignorātibus veritatē. sed quasi sciēti bus eam. ⁊ quomō omne mendaciuz ex ritate non est. Quis est mendax nisi is qui negat. qm̄ ⁊c. prima Johis. ij. Si ergo fiat questio quot sunt mandata dei Responsio si volumus loqui de eis in quantum sunt firmamentum gracie sunt tot quot ossa sunt in corpore. Tercia condicō mandatorum dei ē ꝙ sunt vtilia ad opacōez meritoꝝ. Si enī volumus merericoraz deo oportet seruare sua ꝓcepta. Questio ē de quo habem⁹ maiꝰ me

ritū. vt ꝺ illo ꝙ facim⁹ volūtarie ⁊ ex ve uocõe vl̄ ve illo qꝺ facim⁹ ex mãdato ꝺei Verbi gr̃a. Hodie nõ ē ieiunū ex p̃cep to. si homo ieiunat hodie. ⁊ alia die ieiu/ net ex mãdato qꝺ erit magis meritoꝛiũ. multi dicũt ꝙ ieiuniũ volũtariũ sit magis meritoꝛiũ. falsum est qz nõ hꝫ racõꝫ me riti nisi vnũ scꝫ qz facitis bonũ opus .sꝫ p̃ceptũ hꝫ duas rões meriti. Prima obe diẽtia ꝺuã ꝺi p̃ceptũ Secũda qz ē opus bonũ. Hic patꝫ peccatũ multoꝝ quia di/ mittant illa q̃ ꝺebent facere ex ꝺei manda to ⁊ ꝺuant ea que volũtarie receperunt. dimittuntnt enī ieiunũ eccl̃ie ⁊ seruant ieiuniũ istius vel alterius sancti ex ꝺeuo/ tione. Alij dicũt elemosina ē melioꝛ q̃ ieiuniũ. quia ꝺare elemosinã est volun/ tariũ. ⁊ ieiunare ieiunia eccl̃esie est p̃rece ptũ. ⁊ sic negligunt ieiunia eccl̃esie ⁊ mit tunt non habentes causam rationabilez. ⁊ sine p̃lati auc̃tate quare ꝺamnanť. etĺ si ꝺarent tantã elemosinaz vt redimeret oĩs captiuos. Itē multi religiosi nõ ser uant ieiunia sui oꝛꝺinis ⁊ semel in ebdo/ mada. ieiunēt in pane ⁊ aqua. vel in vigi lia sanctoꝝ qui non habent vigiliã. ieiu/ nant ⁊ qui habent vigiliã non ieiunant qui recipiunt ꝺeuotionē ⁊ obmittunt ꝺei oꝛꝺinatõez. Sed hoc nõ sufficit, ꝓpter ꝺ ꝺixit xp̃s iudeis. Ve vobis scribe ⁊ pha risei ypocrite qui ꝺecimatis mentã ⁊ au/ ctũ ⁊ relinquitis que grauioꝛa sunt legis iudiciũ ⁊ misc̃ꝺiam ⁊ fidem. hec oporꝛtuit facere ⁊ illa non obmittere. Mat. ꝺ. xxiij Item multi clerici sunt qui non ꝺicũt of ficiũ vl̄ si ꝺicunt. ꝺicuut festinanter ⁊ alia pte ꝺicunt p̃s vl̄ oꝛoꝝ sancti augustini. sed male faciuut in hoc ꝙ negligũt ea ad que tenentur quia maius meritũ est ser/ uare mandata ꝺei ⁊ oꝛꝺinationē eius. q̃ illud quod est voluntariuꝫ. Dicatur hỹ/ storia ad hoc ꝓpositum que habetur p̃mi Regumꝫ. iij. Vbi legitur ꝙ Samuel qui erat p̃relatus vt papa. ex p̃te ꝺei p̃rece/ pit Sauli vt iret contra Amalachites ⁊ interficeret oĩs homines ⁊ mulieres. et iumenta. Saul aũt ꝺuauit ꝺe iumentis. oues ꝓo sacrificijs. ad q̃ samuel. Melioꝛ est obedientia q̃ victima. Ideo fuit ꝺe positus ꝺe regno. ⁊ habuit malum finem quia ipēmet interfecit se. voluntarie eĩ fecit ⁊ elegit sacrificiũ. cum̃ habꝛet mã/ ꝺatũ ⁊ oppositum. Ideo si vultis facere sacrificiũ ꝺe coꝛpe vestro ꝑ p̃ñam .nõ mittatis obediencia. Caueat vxoꝛ si nõ placet viro poꝛtare cilicium vel alia quia vir est ꝺominus coꝛpis vxoꝛis. Idem ꝺ viro ꝺicendum est. Sed ꝺetur vxoꝛi ali qua penitencia secreta. caueat tñ a peni/ tencia p̃iudiciali. Idem ꝺe seruis vel ca/ ptiuis ꝺicendum est. ne ꝺefraudent ꝺo/ minũ in ꝺuicio Reꝺꝺite que sunt cesaris cesari. ⁊ que sunt ꝺei ꝺeo. Mathxi viceśi mo secundo. Primo ponitur cesar q̃ ꝺe us. quia ita vult ꝺeus ꝺeuotionem. ne fi/ at iniuria alicui contra ꝺei oꝛꝺinatiouem Patet ergo ꝙ mandata sunt in operatio nem meritoꝛum. Et ꝺm istam cõꝺitionē mandata sunt ꝺecem siue in numero ꝺe/ nario. quia sicut ꝺecem ꝺigitis operamur ita ꝺecem p̃ceptl̃ meremur. quinq̃ sunt p̃incipalia quasi ꝺigiti manus ꝺextre. a/ lia q̃nq̃ q̃si q̃nq̃ ꝺigiti sinistre man⁹. ꝺua mãdata mea. ⁊ viues ⁊ legē meã. q̃ pu pillã oculi tui. scribe illa in tabula coꝛꝺis tui. puerb. vij. ¶ Quarta cõꝺicõ mãꝺa toꝝ ē ꝙ sunt incrementa p̃emioꝝ. que/ rit sanctus Thomas in secunda secunde in quo stat ꝑfectio spũalis apostolica et sanctitas vite in obꝺuãcia mãꝺatoꝝ vl̄ ꝓsiliꝝ. Multi erãt ꝺẽtes ꝙ i ꝓsilijs ꝺ n ē vꝛꝝ. Immo stãt i obꝺuãtia mãꝺatoꝝ caritatis ꝺei ⁊ p̃rimi. Cõsilia aũt ꝺt sc̃us Thomas. solũ sunt instrumẽnta ⁊ disposicõ nes pueniendi ad ꝑfectionē spũalē. ver/ bi gratia. Consiliũ ꝺe pauꝑtate Si vis ꝑfectus esse vade ⁊ vende oĩa que ha bes ⁊ ꝺa pauperib⁹ Mathxi. xvij. Dicit

sanct⁹ Thomas ꝙ illud consiliũ ē instru
mentũ necessariũ vt refrigeret̃ amor di/
uiciaꝝ ⁊ ꝑueniat̃ ad ꝑfectõez caritatis.
Consiliũ est etiã de castitate vñ d̃r. sunt
eunuchi qui castrauerũt seip̃os ꝓpt̃ reg/
nũ celoꝝ. Math̃ .xix. Itē Gladio dis/
cretõs dēm⁹ abscindere om̃is occasiões
pcti recedēdo a mala societate q̃ ē occa/
sio mali. nã nõ bibere vinũ forte. nõ cõe/
dere carnes. nõ ducere vxorē sunt instru/
mēta ad hoc vtilia vt subicitis carnalib⁹
delectacõnib⁹. Cor hoīs in solo creatore
delectet̃. Itē fugere dignitates p̃lacões
ꝯsiliũ ē. Math̃.xx. Si q̃s vult int̃ vos
maior fieri. fiat minister vr̃ ⁊c̃. Perfec/
tio g̃ xp̃iana plus stet in obs̃uancia man
datoꝝ dei q̃ꝫ ꝯsilioꝝ. Auc̃tas. Finis p̃/
cepti ē caritas. j. ad Thi. j. Alia auc̃tas
ē ip̃ius Dauid in p̃s. c. xviij. Om̃is ꝯsu/
macõis vidi finē. i. ꝑfectõis. latũ manda
tũ tuũ nimis. ¶ Secundũ istã ꝯdicõem
mãdata sunt duo solũ. Sicut em̃ duab⁹
tibijs ambulam⁹. Ita in scitate vite du
abus mãdatis ambulam⁹ q̃ sunt. Dili/
ges dñm deũ tuũ ex toto corde tuo. ⁊ ex
tota aĩa tua. ⁊ ex tota mēte tua Hoc est
maximũ ⁊ primũ p̃ceptũ. scd̃m ãt ē simi
le huic. diliges ꝓximũ tuum sicut teip̃m.
In hijs duobus mãdatis vniuersa lex
pēdet ⁊ ꝓphe. g̃ si fiat q̃stio q̃t sunt man/
data. Rñdeo si loq̃mur de mandatis in/
quãtũ sũt incremẽtũ p̃mioꝝ. dico ꝙ duo
sunt. ¶ Quinta ꝯdicõ mandatoꝝ est ꝙ
sunt regula ⁊ norma vite. Qui vult re/
gere vitã suã s̃m intellectũ naturalē so/
lũ vl̃ s̃m sensualitatē. vl̃ s̃m ꝯsuetudinē
malã alioꝝ. vl̃ p̃rie vt de foris vl̃ ferijs
in dieb⁹ festiuis. deficiet ⁊ peccabit. Et si
dicat̃ rex p̃uilegiat ⁊c̃. solucõ. Rex non
p̃t dispensare ꝯtra dei mandata ⁊c̃. Ido
d̃t xp̃s. Si vis ad vitã ingredi s̃ua mã/
data Math̃.xix. Nõ em̃ dicit. s̃ua inclĩa
cões. vl̃ s̃ua ꝯsuetudies. Et iuxta istam
ꝯdicõz nõ ē nisi vnicũ p̃ceptũ. sic̃ nec ĩ to
to corpe nõ ē nisi vnũ caput. a quo ꝓce/
dit tota gubernatio hoīs. qꝛ ibi sunt om̃is
sensus ⁊ iudiciũ rõis ⁊ imaginatio. ⁊ sic
tota regula moralis vite reducit̃ ad vni
cũ p̃ceptũ qd̃ est. Oĩa q̃cũq̃ꝫ vultis vt
faciãt vob̃ hoīes ⁊ vos facite illis hoc ē
lex ⁊ ꝓphete. Math̃. vij. Si habes s̃uito
res ⁊ inimicos. ñ vis ꝙ s̃uitores vadãt
ad loq̃ndum vl̃ habeãt ꝯsilia cũ eis. vel
ꝙ recurrãt ad eos in suis necessitatib⁹ te
despecto. Iõ nõ vadas ad vicia ⁊c̃. Itē
nõ velles ꝙ s̃uitores tui loq̃rent̃ maluꝫ
de te. Iõ nõ sumas nomē dei tui inuanũ.
Itē vis ꝙ s̃uitores tui. q̃b⁹ das ꝓuisio/
nē s̃uiãt tibi. Iõ tu in dñica s̃uias dño
tuo. Itē si vis vt filij tui honorent te. tu
honora ꝑntes ⁊ sic de alijs. pꝫ ꝙ istud p̃
ceptũ est caput alioꝝ. d̃ isto d̃t thema. sic̃
mãdatũ dedit mihi p̃r sic facio. Deo g̃.

¶ Dñica. xix. p⁹ festũ scē t̃nita. s̃mo. j.

Ascendēs ihe
sus ĩ nauiculam trãsfretauit
⁊ vcit in ciuitatē suã. Verbũ
istd̃ hēt̃ origĩalit̃. Math̃.ix. Et t̃citatie
ĩ euãgelio hodierno. Itē s̃mo ĩ p̃nti erit
de euãgelio h⁹ dñice. ⁊ hēbim⁹ mediã/
te dei gr̃a mltas bonas doctrĩas specula/
tiuas ad illuĩacõez intellect⁹ ⁊ morales
ad nr̃am instructõz vite. Salutet̃ v̄go.
In sãcto euãgelio hodierno declarãt̃ tria
mag̃ de dño ⁊ saluatore nr̃o ¶ Primo
p̃ntia gr̃osa. ¶ Scd̃o clemẽcia copiosa.
¶ Tercio potẽcia v̄tuosa. In hijs trib⁹
stat totũ euãgeliũ hodiernũ ⁊ d̃ p̃mo scꝫ
d̃ p̃ncia gr̃osa qꝛ gr̃ose se om̃dit in q̃dã ci
uitate. de b̃ d̃t rhe. Ascẽdēs ih̃us ⁊c̃. In
q̃. s. desiderabat̃. exq̃ xp̃s incepit p̃dicare
noluit q̃escẽ ĩ vna cĩtate seu ĩ vna villa.
sic̃ sol nõ q̃escit exq̃ orit̃. qꝛ si q̃escere in
vna ꝑte ñ illũiarꝫ ĩ al'a. nec calefacẽt nec
fructificarꝫ. ita d̃ xp̃o q̃ vcit ad illũiand̃ ĩ

fide catholica. ad calefaciendũ in deuotio
ne. ⁊ fructificandum in operibus peniten
cie. Ideo laborabat nõ solũ per terram.
ꝫ etiam per mare. Ideo dicit Ascendẽs
ihus ⁊c̃. Nota ciuitatẽ suam scz ꝯuersa
tionis ⁊ habitacõis. quia licet esset domi
nus oĩm noluit tñ habere ciuitatẽ ꝓpriam
Sz quia illa ciuitas capharnaũ erat ma
ior ⁊ ꝑncipalis in prouincia galilee. in q̃
xp̃us incepit predicare. vt dicit Mathxi
q̃rto. Et quia in illa ꝯuersabatur reputa
batur ciuis illius ciuitatis. quẽadmoduz
dicitur de aliquo oriundo vel habitante
In aliqua ciuitate. ecce ciuitas vestra li
cet parũ ibi habeat quia regis est vl' impe
ratoris. Ita de xp̃o. ⁊ hoc tangit omelia
hodierna dicens. Creator rerũ orbis ter
re dñs postq̃ se ꝓpt nos nr̃a angustarat
in carne. cepit habere humanã patriã. ce
pit iudaice ciuitatis esse ciuis. Et de hoc
ad lr̃am loq̃tur thema. Ascendẽs ihus in
nauiculã trãsfretauit. ⁊ venit in ciuitatez
suã. Mõ ĩtrem⁹ secreta. In v̄bo thema
tis tangũt nouẽ secreta magna.

¶ Primũ incarnationis
¶ Secundũ conuersationis.
¶ Tercium passionis.
¶ Quartũ resurrectõis. ¶ Quintũ as
censiõis. ¶ Sextũ gub̄nacõis. ¶ Sep
timũ iustificacõis. ¶ Octauũ iudicialis
examĩacõis ¶ Nonũ regressionis ĩ celũ.

¶ Dico ꝑmo. ꝙ oñdit secretũ sacre in
carnacõis cũ d̄r. Ascẽdẽs ⁊c̃. ꝑm istã ex
positiõez nauis ẽ natura hũana. rõ qꝛ ad
formã nauis hũit ꝓram strictã ĩ ꝑncipio
generis hũani. nã solũ habuit duas tabu
las scz adã ⁊ euã ĩ natura gr̃a d̄i firmatl
In medio scz ĩ xp̃i aduẽtu fuit lata quia
tm̃ credit fuisse maior mltitudo gẽtiũ. ⁊
extũc q̃i ĩ fine angustat. qꝛ mds depopu
lat ꝓpt guerras ⁊ fames ⁊c̃. De ista na
ui ꝓuer. vl. Facta ẽ q̃i nauis ĩstitorl. In
ista naui ascẽdit xp̃s qñ ĩ vt̄o v̄gis assũ
psit naturã hũanã. scz corp⁹ ⁊ aĩaz. No
ta d̄t ascẽdit ⁊ nõ d̄t int̄uit. nõs õs ĩtm⁹
in ista naui ꝑ portã sentine cum peccato.
ꝫ xp̃us non sic. sed ascendit ⁊c̃. Et trans
fretauit ⁊ venit in ciuitatẽ suã scz in mũ
duz. licet nõ cognouerũt eum. In ꝓpria
venit. ⁊ sui eũ non receperũt. Joh. j. ¶
Secundũ secretũ est de sua v̄tuosa con
uersacõe. ꝑm hoc tunc nauis est peniten
cia. Rõ vt supra. qꝛ penitencia a princi
pio est stricta. qñ homo incipit penitere
valde penale est. sicut est ieiuniũ. aliciuz
vigilie ⁊c̃. Sz paulatim dilatat. qꝛ nõ
tm̃ grauãt penitencie qñ homo est assue
tus ꝫ in senectute stringit ꝓpter tediuz
licet nõ tm̃ q̃tuz a pricipio De hac xp̃s
Math. vij. Intrate ꝑ angustã portam
De ista p̄t eciã dici illud ꝓuerb. vltimo
Facta est quasi nauis institoris. de lõge
portãs panẽ suuz. i. merces animaꝝ. I
sta nauis est de tribꝫ coopturis.

¶ Pria stricta est contricõnis
¶ Secunda confessionis
¶ Tercia satisfactõnis. Ideo xp̃s. Pe
nitenciã agite. i. intrate in naui penitẽcie.
appinquabit enĩ regnũ celorũ. Mat. iiij
In ista naui ascendit Ihs statim scz in
natiuitate. qꝛ nõ in pallacõ seu in domo.
nec in camera. ꝫ in diuersorio voluit nas
ci ⁊ ĩ hyeme. ⁊ nõ legit ꝙ ibi esset ignis
etc̃. Sz v̄go Maria posuit eũ in prese
pio. Dicũt aliqui doctores ꝙ hoc iõ fec̃
vt in capite calefieret ab anhelitu bouis
et ĩ pedibꝫ ab asino. Itẽ fuit recepcõ cir
cũcisiois. Itẽ fuga exilij in egiptũ. Itẽ
iuit ꝑ terrã ⁊ ꝑ mõtes dormiuit sup̄ ter
rani. Ascendẽs Ihs in nauiculã. i. in al
tiori gradu penitẽcie q̃z vnq̃z fuerit. xxxiij
ãnis nauigauit. ⁊ venit in ciuitatẽ suã. scz
iherl'm ad portũ passiois. Rõnez assig̃t
Lucas euãgel'. di. Nõ capit sup̄ scp̄tura
ꝓphãm. i. xp̃m perire ext̄ ciuitatẽ iherl'm.
Luc̃. xiij. ¶ Terciũ secretũ est de sua bñ
dicta passiõe. ꝑm h̄ nauis ẽ crux. Rõ qꝛ
si crux filo liniaret faceret figurã nauis.
Cũ ista oz nos nauigare ad celũ. Si q̃s
vult venire post me abneget semetipsuz

Et tollat crucē suā ⁊ seq̄t̄ me. mat̄. vj. In ista naui ascēdit ih̄us in monte caluarie qñ fuit sibi dictū. Ih̄s despectuose ⁊ denudat⁹ remā sit tot⁹ excoriat⁹ ⁊ fuit sibi dictū. ꝓicias te sup̄ lignū durꝫ ⁊ strictū tunc xp̄s incepit nauigare mare mortis ⁊ venit in ciuitatē suā inferni. dñs vniuersoꝝ tu es hic. Hester. xiij ¶ Quartū secretū ē de sua resurrectiōe gl̄osa. ꝟm hoc nauis fuit corpus mortuū. ꝙ erat in monumēto. Et in die resurrectōis aīma bñdicta ascēdit in naui corpis ⁊ tñsfretauit ⁊ venit in ciuitatē suā scz ad gloriā immortalitatis. Iō h̄ oportuit pati xp̄m ⁊ ita intrare in gl̄az suā. Lu. vlti. ¶ Quintū secretū ē d̄ sua mirabili ascensiōe. ꝟm hoc nauis fuit societas sanctaꝝ aīaꝝ ⁊ ascēdit p̄muz ⁊ aīe seq̄bāt̄ ⁊ venit in cītatē suā scz paradisi. de q̄ ī p̄sona d̄r sua. In ciuitate scīficata sil̄r requieui. Eccl̄. xxiiij. ¶ Sextū secretū ē de sua mūdiali gub̄nacōe ꝟm hoc. hostia est nauicula in quā ascēdit xp̄s statī dictis v̄bis ꝯsecratōnis ⁊ in ciuitatē suā scz eccl̄iam xp̄ianā. de q̄ Dauid. Gloriosa dicta sunt d̄ te ciuitas dei. qꝛ rex quotidie venit ꝟm ꝙ ipē ꝓmisit. Ecce ego vobiscū sum ⁊c̄. q̄ꝫdiu durabit istud sacramētū ⁊ mūdus durabit ⁊ ī illa die in q̄ deficiet md̄s finiet̄. Septimū secretū d̄ hūanali iustificatōe ⁊ ꝟm hoc nauis est ꝯscientia hūana ad figuram nauis facta est. qꝛ in p̄ncipio scz puericie hoīes strictā habēt ꝯscīam. ꝫ postmoduz dilatat̄ in virilitate. In senectute aūt redit ad puerilem statuz. ⁊ in ista ascendit xp̄us qñ homo ꝯuertit̄ qñ em̄ homo stat in peccatis. tunc in ista naui nauigat diabolus. cū v̄cto aq̄lonari vt ducat ad portū inferni. Sed qñ pctōr recognoscit se ⁊ malā vitā quā tenz dicēs. O quā miser ego sum religiosus ⁊c̄. Tūc xp̄s ascēdit in naui ꝯscientie ⁊ venit in ciuitatē suam portās p̄sonā ad portū ⁊ ciuitatē bone vite. d̄ q̄ Eccs. ix. Ciuitas p̄ua ⁊ pauci in ea viri qꝛ pauci sunt mō q̄ tenēt bonā vitaz. Si in vno monasterio vn⁹ est multum est. Idem in vno collegio clericorum. Idem in vna villa si sit vnus vl̄ vna. multū est. ¶ Octauū secretū est d̄ iudiciali examinacōe scz in iudicō ꝟm hoc nauicula erit nubes. Tunc videbunt filiū hom̄is venientē in nube. Luc̄. xxi. Transfretauit de celo ⁊ veniet in ciuitatē suam scz vniuersitatē oīm gentiū p̄ examinacōz dicens. Ecce q̄d feci ego pro vobis oñdens vulnera vt stellas fulgentes ⁊ vnus angelus portabit crucez. alius clauos. alius coronā. alius lanceā. ali⁹ spongiam. dicens. quid fecistis vos ꝓ me ibi erit dolor illis q̄ nihil poterīt ostendere. ¶ Nonū secretū est de regressu eius ad celū postq̄ꝫ ꝯtra malos dederit sententiā dicēs. Discedite a me maledicti ⁊c̄. mat̄. xxv. Tunc subito terra apiet̄ ⁊ absorbebit eos ⁊ claudentur in inferno ⁊ in igne ⁊ in fumo ⁊c̄. Etiā si alie pene nō essent ibi maxima ⁊ inestimabilis eēt miseria. Et post hoc xp̄s ascendet in nauiculā ecclesie triūphantis. in q̄ ascendet eternalit̄ regnando. ⁊ veniet in ciuitatē suā scz paradisi. Nomē cītatl ex illa die dñs ibidē Amē Ezech̄. vlt̄. Ecce q̄re dicit Ascēdit in nauiculā ⁊ venit in ciuitatē suā. q̄i tota fides xp̄iana ꝯsistit hic. ¶ Dixi secundo ꝙ ostendit̄ de xp̄o clemencia copiosa cum dicit̄. Et ecce offerebant ei paraliticū vsq̄ꝫ peccata tua. Marci secūdo. dicitur ꝙ portabat̄ a quatuor ex deuotione portabant eum ad christū qui tot mirabilia faciebat quorum fidem vt vidit xp̄us dixit paralitico. Confide fili remittuntur tibi peccata. In hoc innuit xp̄s ꝙ ille ex peccatis infirmabatur. Ideo dixit Confide sciz de sanitate obtinenda. Remittuntur tibi peccata que scilicet sunt radix infirmitatis tue. Ac si diceret medic⁹ infirmo postq̄ꝫ esset bene purgatus. Cōfidite quia vos estis sanatus. quia mala

materia iam expulsa est. Dicatur quomodo hic oēs infirmitates veniūt ex peccatis quia si non fuisset peccatū Ade vel Eue. nunquā fuissemus infirmi nec senes ⁊ sine morte celum ascendissemus. Sed ex peccatis porta fuit aperta ad infirmitates ⁊ miserias ⁊c̄. Ratio quādo homo patit̄. statim debet accusare seip̄m ex aliquo peccato dicens ꝙ venit ex peccato mihi ista infirmitas quia deus non delectatur in tribulatione creature. Ideo statim debet recipere purgationem scilicz confiteri quia ex quo radix infirmitatis eicitur homo curatur. alias sanitas nō obtineret̄. Ideo medici habēt p̄ceptū sub pena peccati mortalis vt añ om̄ia faciāt cōfiteri infirmū p̄usq̄ recipiāt in cura. Et esset bonū ꝙ añq̄ eū accederet facerz eū ꝯfiteri ne post diceret īfirm⁹ ego sū mortuus. ⁊ aīa curata. leui⁹ curat̄ corp⁹ Sz medici aliq̄ prochdolor nō ꝑuant modo istā practicā ideo ⁊c̄. Sed xp̄us vt bonus medicus ꝓuidit p̄mo aīe remittēdo pctā ⁊ post curauit corpus. Jō Grego. Nulla nocebit aduersitas si nulla daret̄ iniq̄tas. Sz est hic q̄stio. Si infirmitas venit ex pctō q̄d dicem⁹ d̄ pueris q̄ nūq̄ peccauerūt ⁊ tñ infirmant̄. Rūdo ꝙ est multociēs ex peccatis ꝑntuz qꝛ qñ puer patit̄ ip̄i puniūtur ex dolore. Itez pueri etiā ꝯcipiūtur in peccato originali ad qd̄ sequūtur iste penalitates. Sed est remediū. Nā sicut faciūt isti dñi qñ puer patitur febres. Nutrix facit dietā qꝛ creatura hoc est puer nō posset. Ita debet̄ vos ꝑntes facere dietam penitencie confitendo ⁊c̄. Et si sanitas sit vtilis p̄mo deus dabit. ¶ Moraliter hic super hoc ꝙ dicitur Mathei. ij. ꝙ a quatuor portabatur ille paraliticus ⁊ amore illorum xp̄s curauit ijdropicum. Ideo dicit videns ihs fidem illorum ⁊c̄ ¶ Paraliticus est peccator in peccato mortali existens. Ratio quia sicut paraliticus non potest se iuuare nec aliquid facere. sic nec peccator potest facere opera meritoria. Licet posset ieiunare elemosinam dare vel alia ⁊ cetera tñ non sunt sibi meritoria. Auc̄tas Me oportet operari opera ei⁹ qui misit me donec dies est. Veniet nox scz culpa quando nemo potest operari meritorie. Diceret aliquis. Ergo ꝑm hoc qñ ego sentio me in peccato mortali. melius erit vt dimittā ieiuniū vel alia opera ⁊c̄. exquo nō sunt meritoria. Dico ꝙ nullo modo sūt dimittenda. ymmo addenda sunt etiam alia. Ratō. Licet non sunt meritoria glorie tamen proficiunt ad multa alia scilicz ad omnia pericula vitanda. ad habenduz pacem sanitatem. diuicias. bonam famā amiciciam dominorum. ⁊ ꝙ magis ē trahunt hominem de peccato. Ideo non sūt dimittenda. Sz dicere debet intra se peccator. O miser. Ego peccaui occasione mundi vel inclinatione carnis. seu temptatione diaboli. tam̄ non dimittam bona opera. quia ex istis vos domine extrahetis me de peccato ⁊c̄. Sed glorie non sunt meritoria. verbi gratia. quando anima venit ad portam paradisi. ⁊ xp̄us dicit. Videamus q̄tum tibi debetur ⁊ de operibus omnibus factis in gratia dat remunerationem. Sed d̄ illis factis in peccato dicet. illa non recipio in compoto. Nam tibi satisfeci pro illis in vita. verbi gratia. de beata maria magdalena. vel de btis paulo ⁊ matheo qui aliqñ fuerūt in peccatis ⁊ faciebāt multa bona opa de genere. Et qñ aīa magdalene vl̄ Pauli venit ad ꝯpotū cū xp̄o d̄t xp̄s. tibi do gloriā tantā qꝛ tali die fecisti hoc ⁊ hoc. hoc ⁊ hoc ⁊ aīa ꝯtentat̄ ⁊ regratiat̄ deo. Sz si noluisset petere salariū de factis vl̄ operibus factis in peccato mortali dicerz cristus. non quia in ira mea fecisti. Ideo dixit Jhs. Ego sum vitis vera ⁊ vos palmites. qui manet in me ⁊ ego in eo. h̄ facit fructū multū. qꝛ sine me nihil potest̄

facere sp̄ mertorie Jo.xv Paraliticus ē g̊ ille.q̄ stat ī pctō mortali Modo videam⁹ qūo curabit̄ Nā si dz curari oz ꝙ ꝑtet̄ a q̄tuor.religios⁹ vel cleric⁹ seu layc⁹ Si dz curari a xp̄o oz ꝙ a q̄tuor portet̄ q̄tuor ꝑtātes religiosū ꝑaliticū sūt Obediētia general̄ Pauꝑtas apl̄ical̄ Castitas āgelical̄ Diligētia cerimonial̄ Quatuor ꝑtantes ꝑaliticū clericū sunt Casta ꝯuersatio. Deuota laudatio Sctā celebracō. Bona edificatō. Quatuor ꝑtantes laicum. Oratō cotidiana Missa dn̄ical̄. Confessio quadragesīal̄ Cōmunio paschal̄. Et tl̄i dicet̄ a xp̄o Confide fili ⁊c̄ Dixi Tertō ꝙ ostendit̄ de xp̄o potētia virtuosa Postq̄ xp̄⁹ dixit ꝑalitico Cōfide ⁊c̄ Pharisei ⁊ doctores inimici xp̄i qui erāt ibi nō audētes loq̄ adinuicē ore.in corde dixerūt. Hic blasphemat Christ⁹ autē ostendēs se esse verꝝ deū ⁊ hoīez verꝝ deū.in h̄ qꝛ cognouit corda eoꝝ ꝙ ē ꝓp̄ū d̄o.nos vero possum⁹ cognoscere faciē s̄ nō cor De⁹ aūt intuet̄ cor Auc̄tas. Prauū est cor hoīs ⁊ inscrutabile quis cognoscet illud Ego dn̄s scrutās corda Jere.xvij. Cū ergo vidisset ihes⁹ cogitatōes eoꝝ dixit Ut quid cogitatl̄ mala ī cordib⁹ vestrl̄ Quid est facili⁹ dicē dimittūt̄ tibi pctā tua An dicere surge ⁊ ābula ⁊c̄. Ecce qūo ostendit se esse verꝝ deū Istud signū ē ysaie de messia dicētl̄. Ipse veniet ⁊ saluabit nos tūc apiēt̄ oculi cecoꝝ ⁊ aures surdoꝝ patebūt tūc saliet sic̄ ceruus claud⁹ Isa.xxxv. Ecce potencia v̄tuosa Moralit̄ h̄ sup̄ hoc ꝙ dixerūt iudei ꝯc̄ xp̄m blasphemat Nota ꝙ duplex ē blasphemia affirmatiua ⁊ negatiua. Affirmatiua est qn̄ attribuit̄ d̄o ꝙ sibi nō ꝯuenit Negatīa negādo de deo ꝙ sibi ꝯueīt Verbi gr̄a.ut intelligatis ⁊ meli⁹ caueatis si tales blasphemie sīt inter vos qn̄ iuratis de deo caput cor.⁊c̄ cū ense scz lī gua ad modū ensis facta tūc est blasphemia affirmatiua qꝛ attribuit̄ deo ꝙ sibi nō ꝯuenit scz diuidi mēbratim ⁊ vulnerari Itē tales plures ꝯmittūt̄ blasphemie ꝑ ludū taxilloꝝ Negatīa blasphemia est cū dicit̄ ego verꝝ r̄nego si facio quia toll̄ deo fidelitatē q̄ sibi debes ꝓ vana curiositate Nō oportebit tl̄ibus vim facere tp̄e antixp̄i qꝛ iā sunt asueti ad negādū Itē in ludo dicit̄ nō p̄t de⁹ hoc ꝙ an̄ veniat czink q̄ter t⁹ es. Vultl̄ scire ꝙ pctm̄ ē legit̄ iiii Re.xxix Et isa.xxxvij Dicat̄ historia de senacherib rege de blasphemia negatiua q̄ dixit. Nō p̄t de⁹ vr̄ h̄ facē ꝙ liberet vos de manib⁹ meis ⁊ ex h̄ mortui fuerūt clxxxv.milia ex ista pena ptz grauitas pctī. Jō nimirū nō si habetl̄ malū tēp⁹ ⁊c̄ īmo miror qūo inuenitl̄ aquā ⁊c̄.ideo amore dei corrigatur et fiat ordinatō ꝯtra iuramēta ⁊ ludos vn̄ scriptura dicit. Dn̄e maledicti erūt q̄ ꝯtēpserūt te Et ꝯdēpnati erūt q̄ plasphemauerint te tho.xiij.

Dn̄ica xix post festū scē trītatl̄ s̄mo scd̄s

Confide fili dimittūt̄ tibi pctā Mathe.ix Juxta h̄ thema volo nūc declarare oēs ratōnes quas habemus cōfidendi de deo in omnibus necessitatibus nostris ⁊ habendi gratiā dei in hoc mundo ⁊ gloriam in futuro. Credo ꝙ erit bona materia ⁊ vtilis. Salutetur virgo maria. Tota scriptura sacra clare ⁊ manifeste dicit ⁊ ostendit ꝙ nos debemus ponere totam nostram spem ⁊ fiduciā in solo d̄o ⁊ non in creaturis. Ratio quia omnia bona que sunt in hoc mūdo ⁊ fiunt sūt a solo d̄o tanq̄ a causa effectiua ⁊ principali. Creature autē non sunt nisi instrumenta quibus mediantib⁹ deus operatur licet sine illis posset illa facere. Sed vtitur creaturis tanq̄ instrumentis vt sartor vtitur acu filo vlna ⁊ alijs. Et q̄uis homines non possent

sine creaturis opari Auctas Diuisio-
nes opationū sūt idē vero de⁹ qui opa
tur oīa in omnib⁹ ꝛc̄. j. ad. cor. xij. Et cō
cordat auctas veteris testamenti dicēs
Dñe de⁹ noster oīa opa nostra opat⁹
est in nobis ysa. xxvj. Oratō op⁹ nostꝝ
est ꝫ de⁹ mouet linguā Itē de ꝯtēplatō
ne ieiunio vel pegrinatōe Magister est
bon⁹ qui malo instrumento facit bonū
op⁹ Hoc fūdamēto facto si tu spas ali-
qd a creaturis vel sanitatez a medico ñ
spas in medico nec ꝯfidas ꝫ in deo qui
mediante medico vult te curare Itē no
li ꝯfidere in agris vineis nec in bonitate
temporis pluuia vel sole ꝛc̄ tota fidutia
debet esse in deo ꝛ nō ī instrumētis quia
stulticia esset Ecce quare tota ꝯfidentia
debet esset in deo ꝛ non in creaturl q̄ est
sic instrumentū patet doctrina Auctas
dauid Loquens de psonis de quib⁹ ꝯfi-
dunt gentes dicit. Nolite ꝯfidere in pn
cipib⁹ in filijs hoīm in quib⁹ non est sal⁹
ps. cxlv. Hoc dicit ꝯtra illos qui volūt
habere offitia dignitates honores ꝛc̄ ꝛ
ꝯfidūt de amicitia dominoꝝ ꝛ pncipum
Nolite ꝯfidere in pncipib⁹ ꝛc̄ qꝛ hodie
vel cras possunt deficere ꝛc̄ Ideo sequi
tur Exibit spiritus eius scz principis ꝛ
reuertetur in terram suam in illa die peri
bunt omnes cogitationes eorum scz qui
in principib⁹ confidebant Beat⁹ cuius
de⁹ iacob adiutor eius spes ei⁹ ꝛc̄. Qui
autem oppositū facit maledicitur in scrip
tura sancta Hec dicit dominus Male-
dictus qui cōfidit in homine et ponit car
nem brachium suum. et a domino rece-
dit cor eius. Jeremie. xvij. Sed ille qui
totam spem ponit in creatore benedici-
tur ibidem. Benedictus vir q̄ ꝯfidit in
domino et erit dominus fiducia ꝛc̄ Ido
dicit thema Confide fili ꝛc̄. Modo in
vna parua sūma ego epilogaui omnes
rationes que eleuant ꝛ excitant cor crea
ture ad confidendum in creatore et sunt
septem

¶ Prima est fidelis integritas
¶ Secunda cordialis puritas
¶ Tertia lacrimalis vbertas
¶ Quarta est timoralis scrupulositas
¶ Quinta misericordial' largitas
¶ Sexta doctrinalis sedulitas
¶ Septima virtualis firmitas

Primo dico ꝙ pma ratō q̄ mouet cor
ad confidendum de deo est fides integra
quando scz homo tenet fidem catholicā
integram in corde non dubitando in ali
quo articulo talis eleuat cor ad confidē
dū ꝙ obtinebit a deo qd̄ petit Ratio qꝛ
vasalli et subditi fideles valde confidūt
de potentissio domino suo diligente po-
pulum Secus de infidelibus Cum au-
tem christus sit potentissimus anima po
tens et sit virtuosus nulli dubium esse
debet ꝙ diligat populum suum quia pro
batio dilectiouis est exibitio operis. se-
cundum gregorium Solum ergo restat
ꝙ nos simus fideles sibi et obtinebim⁹
illa que petimus ab eo. Hec fidelitas cō
sistit in. xij. articulis fidei. sicuti enim rex
vel dominus facit capitula cum vasallis
Ita christus facit nobiscum. xij. capitula
in Credo contenta. Dicatur semel cum
protestatione si ista capitula seruamus
fideliter confidere debemus et possum⁹
de eo. Auctoritas. In christo ihesu do-
mino nostro habemus fiduciam et acces
sum in cōfidentia ei⁹ per fidem ad. ephe.
iij. Nota fiduciam habemus. quando fi-
dē integram. ī corde tenem⁹. et cōfidē-
tiā qñ fidē ore confitemur inq̄libet die
mane ꝛ sero Scdo eleuat ꝛ excitat cor ad
ꝯfidēdū d̄ d̄o cordial' puritas qñ creatu
ra nō sētit in se pctm̄ de quo ñ fecerit pei
tēciā ꝛ nō fuerit ꝯfess⁹ Tal' puritas dat
magnā ꝯfidētiā Rō quilibꝫ ꝯfidit de a
mico dilctō ꝛ potēti īq̄z ñ cōmisit offēsā
ꝛ in necessitatib⁹ recurrit ꝯfidēter ad eū
Sec⁹ si r̄putat eū offēsū nob qꝛ forte di
cerꝫ vadatl Ita ē ꝛ d̄ xp̄o qñ sētim⁹ nos
eē ī pctō Si aūt de p̄teritl pñiaꝫ fecim⁹

ꝯfidere possum⁹ qꝛ amic⁹ cordialis nos
ter est dicens. Vos amici mei estis si fe
ceritis q̄ ego precipio vobis. Johis.xv
Nota si feceritis q̄ p̄cipio vobis Volo
vos auisare de quīqꝫ q̄ p̄cepit que tan
gūt honorē suū Primo ꝙ nō sustineatl
diuinos nec sortilegos. qꝛ hoc est de di
recto ꝯtra diuinā maiestatē vultis hoc
cognoscere capiatis simile si vn⁹ agare
n⁹ veniret huc q̄ attraheret vassallos re
gis ad regē generate Quid faceretis de
illo Sic diuinus subtrahit gentes a xp̄i
obedientia vt obediant dyabolo. Ecce
p̄ceptū dei. aīa q̄ declinauerit ad magos
ꝛ ariolos etc̄. Leui.xx. Scd̄o p̄cepit ꝙ
nomē suū honoret̄. sic̄ de notabili ꝑsō
homo loquit̄ cū honore Tertio nō debe
tis iurare inuanū. non fl̄o mō ꝓquocūqꝫ
lucro. qꝛ p̄m⁹ lucrat̄ q̄ ꝑdit animā suaꝫ
Ideo ꝓuidere debetl ne nomē dei iuret̄
Dn̄atores ꝓpl̄i mei iniqꝫ agūt dicit dn̄s
.et iugiter nomē meū blasphemat̄. suple
q̄ sciet Quia ego ip̄e q̄ loquebar scꝫ p̄
cipiendo Ecce assum scilicet puniendo
in hoc mūdo per mortalitates ꝛ fames
ꝛ in alio ꝑ eternā dānatōeꝫ. Tertio p̄
cepit ꝙ faciamus sibi aliqd̄ seruiciū quia
vos nō daretis ꝓuisionē alicui nisi face
ret vobis aliq̄ seruiciū Id̄o vult de⁹ vt
in dn̄ica abstineatl ab omni ope ꝟuili ꝛ
ꝟuiatis deo audiendo missā ꝛc̄ Quarto
p̄cepit vt honoretl eccl̄iaꝫ qꝛ nō solū rex
vult honorari ꝟ etiā regīa Eccl̄ia est re
gīa ex q̄ generat filios legittīos. Hono
rat̄ ecc̄a qn̄ nō bibitis nec ꝯmeditis nec
tripudiat̄ in ea Sabbata mea custodite
ꝛ sanctuariū meū metuite ego dn̄s. leui
xix. Hoc vult vt parem⁹ honore suis ser
uitoribꝫ scꝫ clericis sic̄ d̄t apl̄us. Qui be
ne p̄sūt. p̄sbiteri dupl̄ici honore digni ha
beāt̄. j.thi.v ¶ Prim⁹ honor ē dare eis
ꝙ tenemī dare. scd̄o eos defēdere maxīe
a morte vt p̄rez tuū Nō ꝯ putanas ꝛ ꝯ
cubīas q̄ occidūt clericos ꝛ ꝓpl̄m. Ecce
q̄re d̄t vos amici mei estl. Carissimi si
cor nostrū nō rep̄henderit nos fiduciam
habēm⁹ in dn̄o q̄dq̄d pecierimus accipie
m⁹ ab eo. j. Jo.iij Terciū ē lacrīaꝝ vber
tas qn̄ ꝑsona tribulata in orōe lacrīat̄
illd̄ dat sibi ꝯfidētiā. Ratō est qꝛ maior
ꝯfidentia ꝑuuloꝝ filioꝝ apd̄ ꝑentes ad
obtinēdū ꝙ volūt si sūt lacrimosi. ita ꝛ
de nobis. ōnes sum⁹ ꝑuuli. bene est ꝑu⁹
puer ille qui tota die maculat se an̄ ꝛ re
tro. tl̄es sum⁹ nos. cottidie sordidamur
pctīs. ꝛ mr̄ nostra eccl̄ia lauat nos. Jō
si cū lacrimis petim⁹. ꝯfident̄ obtinebi
m⁹ Nota h̄ miraculū ꝙ recitat̄. daniel.
xiij. De illa nobili dn̄a pulchra corpe ꝟ
pulchriore anima. Nota historiā. Que
flēs suspexit ad celū. Erat em̄ cor eius fi
duciā habēs in dn̄o Daniel.xiij. Et fuit
mirabiliter liberata Quartū est timoral
scrupulositas qn̄ in oībꝫ timet deū
ꝛ cauet ne peccet ꝯ deū. Quādo ponūt
se ad dormiendū orant ne peccent Itē
qn̄ surgūt Itē quādo ponūt se ad ꝯme
dendū ꝛc de alijs Tales pn̄t cōfidē de
deo Ratio filij cauentes patrl offēsā de
ip̄o merito ꝯfidūt Ita tīor dn̄i fiduciā
fortitudinis ꝛ filijs ei⁹ erit spes. Timor
dn̄i fons vite vt declinet a ruina mortl
.ꝓuer.xiiij. Quatuor tāgit. Primū in
tīore dn̄i fiducia fortitudinis scꝫ bono
rū tꝑaliū qꝛ de⁹ ꝯseruabit sibi oīa bona
tꝑalia Scd̄ꝫ ꝛ filijs ei⁹ erit spes. qꝛ de⁹
amore p̄ris dat eis habundātiā ꝛ ꝓspi
tatē Tertiū timor dn̄i fons vite scꝫ gr̄e
qꝛ timor custodit vitā siue gr̄aꝫ Quar
tū vt declinet a ruina mortl scꝫ eterne ꝑ
vitā glorie Quintū est misericordialis
largitas. qui em̄ largas ꝛ mag̃s facit ꝓ
deo elemosīas. confidere p̄t ꝙ sibi nō de
ficiāt bona sua tꝑalia nec ꝯsequēt̄ bō ce
lestia Nota mag̃ꝫ ꝯfidēciā dant aui ei⁹
ale. si vult eū cape aliq̄s ꝯfidit ꝙ fugiet
Quasi due ale aīe sūt mīa spūalis ꝛ mi
sericordia corꝑalis Ala dextra est mise
ricordia spūalis. habēs. vij. pēnas. Pri
ma ignorantē instruere scꝫ p̄r nr̄ Aue
maria Credo ꝛ sic de alijs Scd̄a errātē

corrigere. Tercia tristē cōsolari. Quarta
tediosū supptare. Quinta iniurias remit
tere. Sexta ꝓ oībꝫ orare. Septīa dubi-
tāti ꝯsulere. Ala sinistra est op⁹ miscdie
corpal'. Miscdia corpalis hꝫ etiā septē
pēnas ¶ Prīa ē esuriētē cibare ¶ Scda
sicientē potare ¶ Tercia est nudū vestire
¶ Quarta ꝑegrinū hospitari ¶ Quin-
ta īfirmū visitare ¶ Sexta captiuū redi-
mere ¶ Septima mortuū sepelire. Cū
hijs duabꝫ alis aīa volat ad ꝑadisū. cuꝫ
exit a corpore ⁊ veniūt mille milia demo
nū ad capiendū eā ⁊ ipsa ꝯfidens de illis
nō timet eos. Ido dicit scptura. Fiducia
magna erit corā summo magno deo ele
mosina oībus facientibꝫ eā. Thobie.iiij
¶ Sexta ē doctrinal' sedulitas.i. diligen
cia. diligēs p̄dicator bonas doctrinas p̄-
dicans ꝯfidere p̄t de deo. Rō Miles q̄
dño suo nō solū castꝝ sibi cōmissū custo
dit ꝫ cū multa castra inimicoꝝ eidē bel-
lando acquirit merito gerit ꝯfidenciā de
ipso vel apud ipsū. Sic etiā cuilibet vr̄m
de⁹ cōmisit castꝝ.i. ꝓpriā ꝑsonā ad custo
diendū ⁊ q̄libet dꝫ p̄eligere mortē añ q̄ꝫ
ꝯsenciat dyabolo ꝑ pctm̄ mortale. q̄ aūt
custodit se ꝯfidere p̄t. Ille etiā q̄ nō so-
lū custodit se ꝑ bonā vitā ꝫ lucrat' cētū
milia ꝑ scām doctrinā p̄dicādo. cōfidere
p̄t ꝙ erit magn⁹ in curia regl xp̄i. doctri-
na mea redūdabit ī labijs tuis vt in dño
fiducia tua. ꝓuerb. xxij. Nota dt doctrīa
mea ⁊ nō dt ouidij necvgilij ⁊c̄. q̄ aūt fe
cerit ⁊ docuerit h̄ magn⁹ erit. Nota q̄ fe
cerit ⁊ docuerit supple sic ⁊c̄. talis enī cu-
stodit castꝝ suū ne intrēt īimici ⁊ docue-
rit. Sic enī acq̄runt' alia castra. Cū eniꝫ
p̄dicator docet hūilitatē verbo ⁊ exēplo
⁊ superbꝫ humiliat'. Castꝝ dyaboli est
captū ⁊ sic de alijs. ¶ Septima ē vtual'
firmitas. s. ꝑseuerācia. Ille enī q̄ incipit
deo ꝑuire de deo nō dꝫ tm̄ ꝯfidere q̄ꝫtum
ille q̄ diu ꝑseuerauit cū ꝓposito etiā ꝑse
uerandi Nā seru⁹ portās on⁹ sibi cōmis-
sum a mercatore vsq̄ꝫ ad domū dñi sui.
ꝯfident' petit salariū suum alias punie'.
Sic etiā de⁹ imponit cistā ⁊ ferdellū p̄-
ciosissimoꝝ iocaliū illi q̄ tenet bonā vitā
ad portandū vsq̄ꝫ ad portā paradisi q̄ est
mors corporal' ꝓ q̄ ꝓmittit salariuꝫ glo
rie. Ido nō debet desistere. Gregorius.
Consideracio p̄mij minuit vim flagelli.
filioli manete ī eo vt cū apparuerit habea
mus fiduciā ⁊ nō confundam̄ ab eo in ad
uentu eius. p̄ma Johānis scdo

De eadē dñica. Sermo.iij. de mortuis

Non habebitis
vitā in vob. Joh. vi. Istud
verbū dixit xp̄s iudeis infide
libus. Sꝫ iuxta modū quē volo ꝑtracta
re. Sciendū ꝙ due sunt ꝯdiciones mori
enciū quidā moriunt' in grā ⁊ tales sine
dubio habēt vitā in ꝑadiso Alij moriūt'
in culpa ⁊ in pctō mortali ⁊ isti nunq̄ꝫ ha
bebunt vitā eternā. istl dirigo thema di.
Nō habebitl ⁊c̄. In bono statu ⁊ gracia
moriunt' q̄ decedunt innocent' vel penitē
ter. Innocent' vt pueri baptizati nouit'
⁊ tales decedētes statī euolant. qꝛ ī bap
tismo vtute passionis receperūt grāꝫ dei
Et si anteq̄ꝫ peccēt moriunt' habent glo
riam. Rō qꝛ grā dei est p̄ncipiū certū ha
bendi gloriā ꝑadisi. Sicut qñ mercator
in feria emit merces p̄ciosas. Prīo dat
arrā. deinde totū p̄ciū. Sꝫ arra est signū
p̄cij habendi. Ita xp̄s in feria hui⁹ mūdi
facit dando grām q̄ est semē glorie Nā
in h̄ mūdo hō hꝫ magnū foꝝ quia cū la
crima vere cōtricionis p̄t emere ꝑadisuꝫ
quē in alio mūdo nō haberet dando tot
lacrimas q̄t gutte aq̄ sunt ī mari. Xp̄us
autē venit de celo ad emendū animas.
Gen. xiiij. Da mihi aīas cetera tolle tibi
Post iudiciū habebit corpora ꝫ mō hꝫ
aīas ⁊ ī baptismo dat grām aīe In signū
ꝙdabit gloriā Jō qñ morit' puer ⁊ aīa ꝑ
angelū ducit' corā xp̄o dat' sibi totū p̄ciū
glorie. Auctas dd in p̄s. Quā dilecta
Mīam ⁊ veritatē diligit deus. graciā ⁊

gloriam dabit dñs. Reddendo singula singulis. quia misericordiā diligit deus. scz emendo aīas. Ideo grām dabit dominus. ⁊ quia veritatē diligit deus ⁊ ꝓmisit gratificatl gloriā. ideo gloriā dabit dñs. ¶ Secundo quidā in bono statu moriunt quia penitent moriunt qui de peccatis que fecerunt post baptismuz penituerunt. O q̄t peccata q̄t corrupcōnes ꝓchdolor fecim⁹ post baptismū qua ex causa nō possum⁹ ire innocent vt pueri. oportet ergo nos deponere peccatuz per penitenciā ⁊ conteri de peccatl ⁊ recipere bonum ꝓpositū non peccandi ⁊ seruandi pñiam dandā a cōfessore oportet etiaz satisfacere ꝑcere inimicl ⁊ sic de alijs ⁊ sic homo reconsiliat deo. Tales q̄ sic penitēciam egerunt condignā quādo morient habebunt vitā eternā. Rō quādo super aliquo debito vel ꝓmissione hō habet instrumentū ⁊ vltra hoc pign⁹ de auro vel argento hō est secur⁹ de debito seu promissione. Modo dico q̄ q̄libet faciēs penitenciā de peccatl suis habet instrumentum firmū habendi gloriā eternam ⁊ habet pign⁹ de auro ⁊ argento. Instrumentū recipit a notario scz a ꝓphēta ezechiele Clausula instrumēti dt. Si impius egerit penitenciā ab omnibus pctis suis que operat⁹ est ⁊ custodierit oīa p̄cepta mea ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iusticiā vita viuet ⁊ nō morieť. Ezech. xviij. Pign⁹ de auro puro est caritas. de argento est grā q̄ nō est sine caritate nec ecōuerso. Sicut enī auꝝ est sup omnia metalla. Ita caritas super oēs virtutes est excedēs in dignitate. vñ apostol⁹ Maior autē horum est caritas p̄ma Choꝝ. xiij. Ideo faciens penitenciā certus est ⁊ secur⁹ de gloria. qz habet instrumentū ⁊ bonū pign⁹. Ideo penitentibus dt apostol⁹ Nunc liberi a peccato. serui autē facti deo habetis fructū vestꝝ in scīficatione. finē vero vitā eternā. grā dei .i. p grām vita eterna in xp̄o ihesu dño nostro. Ad romanos. vi. De hijs duabus condicionibꝫ morienciū dicit thema amoto li. Non habebitl vitā in vob ⁊c. Aliqui autē moriunt sine grā dei in peccato in malo statu ⁊ istis dicit thema Nō habebitis vitā ⁊c. In sūma sunt tres condiciones ꝑsonaꝝ sic in malo statu moriencium scilicet

Infantes sine baptismo decedētes
Xp̄iani finalit impenitētes
Pagani in xp̄m ihesū nō credētes

¶ Istis tribꝫ condicionibꝫ ꝑsonaꝝ dicetur. Nō habebitl vitā in vobis. ¶ Dico p̄mo q̄ infantes sine baptismo decedentes nō habebunt vitā eternā. Rō est peccatum ade. Diceretl vos ⁊ quare cū tales nunq̄z peccauerūt nec corde cogitando nec ore loquēdo nec corpore operando. quare ergo non habebūt vitā eternā. Dico q̄ ꝓpter peccatū ade quod in ꝑuulos est traductū q̄ descendūt ab adā ꝑ generacionē carnalē Auctoritas Per vnū hominē peccatū in hunc mūdū intrauit ⁊ per peccatū mors nō solū corporalis sed ⁊ eterna. In quo oēs peccauerūt Ad romanos. v. ꝓpter hoc pueri sine baptismo decedētes non habebūt vitā eternā Sz est hic vnum forte argumentū quare ex peccato patris punieť filius. Non enī videtur q̄ si pater facit homicidiū vel furtū q̄ puniatur filius qui nondū erat natus. maxime cū dicit scp̄tura filius nō portabit iniquitatē patris sui ⁊ pater nō portabit iniquitatē filij ⁊c. Ezechielis. xviij. Verbū est dei igit videtur q̄ tales pueri non p̄uent vita eterna ꝓpter peccatum ade. Modo audite responsionem ⁊ erit ad magnā illuminacionē vestram. ex dicta enī racione iudei ⁊ alij infideles negant peccatum originale. ¶ Dico ad argumentū q̄ ex peccato patris filij non debent puniri pena sensus. s̄ bene pena dāpni. Verbi gracia. Si rex habens castrum altum in francia ⁊ inexpugnabile. ⁊ committit ipsum vni Militi ⁊ vxori sue ad modum hyspanie ⁊ vt ipsum fideliter

custodiat castꝝ ab inimicis. Et ille mi-
les statim habita possessione castri loq̄t̄
cū inimicis regl. tradēs eis castꝝ faciēs
se eoꝝ vasallū. Rex qꝛ est potēs recupe
rans castꝝ illum militē ⁊ vxorē puniet
Sed qꝛ pius nō vult inf̄ficere militē et
vxorē cum posset ꝫ mittit in exiliū. Qui
post generat filios q̄ filij si vellent redire
ad curiā regis. Rex nō vellet eos dicēs
foras. qꝛ nolo filios ꝓditoris. Qꝛ si dice
rent filij. Dñe nos nondū eramus nati.
Et rex verꝝ est. ideo nō do vob aliā penā
suspendēdo vel alit̄. Sꝫ in curia mea no-
lo filios ꝓditoris. ista macula semꝑ p̄ce
dit eos. O dicetl vos Rex facit eis iniu-
riam. nō est verꝝ. Idē deus rex sūme po-
tens habebat castꝝ altū forte ⁊ inexpug̃
bile. Altū qꝛ aque diluuij. de q̄bus dicit
text⁹ Gen. vij. ꝙ ascenderūt. xv. cubitl su-
per oēs mōtes mundi ibi scꝫ in paradiso
terrestri nō ascenderūt. alci⁹ igit̄ est nubi
bus. iō nō pluit ibi ⁊ sunt ibi fontes. Di-
cit beda ꝙ arbores tāgunt celū lune. O
q̄ꝫ inexpugnabile castꝝ altū ⁊ forte ē pa
radisus. Et cōmisit ipsū ade ⁊ eue admo
dum hyspanie. Ecce carta cōmissionis.
Posuit de⁹ hominē in loco voluptatl vt
operaret̄ ⁊ custodiret illū Gen. ij. Nota
operaret̄ nō laborādo ꝫ delectādo ⁊ fuit
ꝓditor iutm̄ ꝙ illa eadē die tradidit ca-
strū inimicl ⁊ fecit se seruū eoꝝ. qꝛ qui fa
cit pctm̄. seruus ē pcti. Joh. viij. Nunq̄ꝫ
fuit talis ꝓdicio. Sꝫ dñs rex oīpotens
sciuit recuperare castꝝ ⁊ etiā adā ⁊c̄. ⁊ qꝛ
deus ē summe pius noluit inf̄ficere adā
nec euā. ꝫ dedit sñiam ne aliq̄s fili⁹ suus
intraret curiā suā. Ideo qñ aīa pueri non
baptizati petit ingressū dt xp̄s. ⁊ nunq̄d
tu es fili⁹ ꝓditoris Si dicat. dñe ego ad
huc nō erā nec cōsensi Et xp̄s. ideo nō da
bo tibi penā cū dāpnatis in īferno. ꝫ pri
uaberis curia celesti ⁊ regis eterni visio-
ne ineternū cū socijs tuis ⁊c̄. nō ibi penaꝫ
nec demones. īmo diligūt se disputāt. tn̄
sunt sine grā ⁊ nunq̄ꝫ habebunt gloriam
eternā. Quia pat̄ eoꝝ scꝫ adā ꝓ se ⁊ fi-
lijs suis ꝑdidit castꝝ Et si querat̄. Nō-
ne adam est in celo siue in ꝑadiso. dico ꝙ
sic. quia fecit. vcccc. annos pñiam. Sed
nō est simile de pueris qꝛ pueri nō faciūt
pñiam nec lauent̄ ꝑ baptismū. Ideo exi-
lium perpetuū sustinēt. Ideo apls. Era-
mus natura filij ire sic̄ ⁊ ceteri Ad ephe-
seos. ij. Nota filij ire qꝛ rex iratus dicit.
Nolo filios ꝓditoris Augustin⁹ de fide
Ad petꝝ vocat istā irā ignē. Nota cum
dicit. Eramus scꝫ ante baptismū. modo
autē nō. quia ꝑ baptismū facti sum⁹ filij
dei. quia sicut vir de vxore sua generat fi-
lios. Ita xp̄s de eccīa sponsa sua in vtero
fontl generat filios. Semē est verbū dei
Luce. viij. Si filij ⁊ heredes. Ad roma.
viij. Ideo iohānis p̄mo dr̄. Dedit eis po
testatē filios dei fieri. Modo scitl q̄d est
peccatū originale scꝫ illa macula ꝓditorl
a qua filius lauari nō potest nisi per bap-
tismū. Ideo de p̄ma cōdicione morienciū
sine grā sunt pueri decedētes. de istis dr̄
thema. Nō habebitl vitā in vobis ⁊c̄. hic
auisent̄ illi q̄ de matrimonio sunt vt sint
diligētes ne filij moriant̄ sine baptismo
Et ne illis culpa eoꝝ sine baptismo dece
dunt pueri. Caueat vir qñ scit vxorē gra
uidam ne male eaꝫ tractet. Caueat ipsa
vxor a tripudijs a saltādo ⁊ fodiendo qꝛ
exquo cōcipit q̄dragesimo die fetus ha-
bet animā si sit masculus vt ponit Glosa
leuitici. xxij. Itē caueant ne partū impe-
diant ad cooperiendū peccatū quia in iu
dicō resurgēt iuuenes petētes a xp̄o iusti
ciam cōtra patrē ⁊ matrē ⁊c̄. ¶ Dico
scdo ꝙ alij sunt decedētes sine grā in pec
cato mortali q̄ p̄us fuerunt baptizati scꝫ
xp̄iani finalit̄ īpenitentes q̄ sciunt se ma-
lam vitā tenere ⁊ in peccatl viuere nō ha
bentes ꝓpositū cauendi q̄ non cōfitentur
nec satisfaciunt ⁊ nolunt ꝑcere inimicis.
nec cōmunicant nec curant de missa nec
sermone. sed viuūt sic bestialiter. Tales
nunq̄ꝫ videbunt faciē dei nec ibunt cum

pueris sine baptismo decedentibꝫ ꝫ pro/
fundius in inferno scꝫ dāpnataꝝ. Istis
dr. Non habebitꝭ vitā in vobis. Nec mi/
rū est qꝛ deus est iustus. omnia opa sua
fundās in iusticia. Modo q̄ scient̄ inter/
ficit se certū est ꝙ ille dāpnabit̄. Secus
si homo ignorant̄ interficeret se comedē
do escas venenatas. Sed si dicat̄ vobis
nō Comedatis de illo cibo qꝛ est venena
tus ⁊ vos nō vultis abstinere qꝛ bene sa
pit vob̄. mortē scient̄ vob̄ infertis ⁊ tūc
dāpnacionē demeret̄. qꝛ interficit seipsū
Scitis quia oīs homicida nō habet vitā
eternā. p̄ma iohis. iij. Modo tales sūt
peccatores q̄ ex sapore escaꝝ iuterficiunt
scient̄ se. Singularit̄ in duabus escis scꝫ
auaricie ⁊ luxurie hoīes se interficiūt spi/
ritualit̄ ⁊ etiā nōnunq̄ꝫ corporalit̄. In q̄/
bus īueniunt magnū saporē. Magnū sa
porē sentit latro qñ bona alterius vel pe
cunias potest sibi applicare. Sꝫ ibi est ve/
nenū peccati mortalis. velle hr̄e ⁊ possi/
dere scꝫ qd̄ nō est suū. ꝫ ex sapore seipsuꝫ
occidit dāpnando se. Idē de vsurarijs q̄
mutuāt vt recipiāt plus ⁊c̄. Dicat̄ de spe
ciebus vsure. O vsurarie nōne vides ibi
venenū peccati mortal'. Verbi grā. qñdo
vsurari⁹ mutuat ⁊c̄. ⁊ q̄libet āno recipit
tantū triticū ꝓpter mutuū peccatū morta
le cōmittit. Sed qꝛ bene sapit sue auari/
cie. ido vsura recipit etiā sciens vsurā non
esse licitā ꝫ magis dāpnacionis causam.
Nonnulli tamē vsurarij vsuram putant
esse licitā qui in sui erroris cōfirmacionē
dicunt ⁊ allegant dicētes. Nonne redditus
sunt liciti. Quibꝫ respondeo ꝙ redditus
sunt boni ⁊ liciti. seruatꝭ duabꝫ condi
cionibus. ¶ Prima est ꝙ sit empcio ¶
Et scda ꝙ p̄cium sit iustū. ꝫ quando est
mutuū tunc recipere aliq̄d vltra sortē p̄n
cipalit er ꝓpter mutuū est iniquū ⁊ vsura
rium. Nec papa posset in hoc dispensare.
quia vsura lege dīna ꝓhibetur ꝫm illd̄ ver
bum saluatoris mutuū date. nichil inde
sperantes. Et vsurari⁹ nisi peniteat dāp
natur. similit̄ ⁊ notari⁹ conficiens instru/
mentū de vsura soluēda. O quot interfi
ciunt se ex sapore isti⁹ cibi ⁊c̄. Nullus di/
cat vidua vel cleric⁹ potest tātū recipere
ꝓ libra ⁊c̄. quia papa etiā concedit. quia
falsū est. Ido xp̄s dicebat. Mutuū da
te nihil inde sperantes Luce. vi. Alius ci
bus valde sapidus ꝑsonis mundanis est
luxuria. Vir ⁊ vxor actū matrimonialeꝫ
facere possunt sine peccato saltē mortali.
etiā si vxor sit grauida vel infirma. Sed
quicunqꝫ alius vel alia venereā ꝓcurat de
lectacionibꝫ vel etiā si simplicē cōmittat
fornicacionē mortalit̄ peccat. dicit luxu/
riosus. O q̄ꝫ bonū esset habere consola/
cionē cum tali ⁊c̄. O miser nescis ꝙ ibi ē
venenū. Si viatori sitibundo daret̄ op/
timū vinū ⁊ diceret̄ sibi venenatū est nō
biberet̄ Nunq̄d poterit aliquis gustare ꝙ
gustatuꝫ affert mortē Job. vi. tu scis ꝙ
ille cibus mortalis est demptis hijs qui
in matrimonio sunt q̄ sine peccato mor/
tali cōmisceri possunt. peccatū cū consum
matū fuerit generat mortem Jacobi. ij.
Peccatū enī mortale habet iniciū me/
dium ⁊ finē. Iniciū est cogitacio. Me/
dium est delectacio. Finis est cōsensus ⁊
tunc est mortale. O q̄t interficiūt se ⁊c̄.
Homo enī per maliciā suam scꝫ per pec/
catuꝫ mortale occidit animā suā Sapie
xvi. Sicut q̄ scient̄ comedit cibū venena
tum ⁊ talibꝫ potest dici thema. Non ha/
bebitis vitā in vobis. Ergo quasi a facie
colubri fuge peccatū. Ecclesiastici. xxi. ¶
Dico ꝙ tercia cōdicio eoꝝ qui male mo
riuntur ⁊ sine gracia est paganoꝝ ⁊ gen
tilium in ihesū xp̄m non credenciū vt sūt
iudei. agareni ⁊ alij infideles oēs vadūt
ad infernū. quia bona q̄ faciunt nihil eis
ꝓsunt etiam si darent quolibet die mille
florenos amore dei ⁊ ieiunarēt ⁊ dormi
rent super terrā ⁊ portarent ciliciū. Ta/
les si morient̄ non credentes dāpnant̄.
Auctoritas. Sine fide impossibile ē deo
placere. credenciū eniꝫ ⁊c̄. Ad hebre. xi.

Nam sicut serui infideles seruicia non placent regi nec sunt ei accepta licet sit multum diligẽs. quia fundamentũ est fidelitas. Sic etiã seruicia infidelium eterne vite non sunt meritoria. Ergo ꝺt. Sine fide impossibile est deo placere. Diceret aliquis frater q̃d dicitis videt enim oppositũ esse verũ possibile enim est q̃ sit gentilis vel agaren9 quidã credens se bonã fidẽ habere & si sciret nostrã meliorẽ eã reciperet. ergo talis nõ dãpnabit. Idẽ de tartaris distantibꝫ qui nesciunt xp̃m nec audiunt p̃dicare de xp̃o. quare ergo tales dãpnãtur. Dico q̃ dãpnant ex peccatis que faciunt. Nã si detur vnus iudeus vel agarenus tenẽs bonã vitã moraliter Ita q̃ ñ sit auarus luxuriosus ꝛc̃. talis in breui illuminaret a xp̃o & habebit fidẽ xp̃ianam & etiã si esset siluestris de9 mitteret sibi angelũ. Sed qz viuũt in peccatis habentes oculos clausos p̃ obstinatã maliciã Ido ex eoꝝ culpa dãpnant. Dicas similitudinez de ebrio q̃ in ebrietate interficit patrẽ vel matrẽ. nesciens q̃d facit. Numquid talis ẽ sine culpa. Responsio q̃ nõ est sine culpa. Et si dicat imo. qz ebrius erat Solus qz iebriant se totũ iputabũt sibi. Idẽ de infidelibꝫ qui inebriant superbia. auaricia. luxuria ꝛc̃. et interficiũt animas suas hoc eis imputat. Idem de iudeis ꝛc̃. q̃ sua malicia claudũt sibi oculos Idẽ de motis q̃ non pmittũt disputacões nec p̃dicacões. Sed si tenerẽt bonã vitã moraliter illuminarent. Auctoritas. Si q̃s voluerit voluntatẽ sc̃z moraliter viuẽdo facere eius qui misit me cognoscet de doctrina sc̃z xp̃iana vtrũ ex deo sit Iohãnis. vij. imo q̃ maius est xp̃iani ex mala vita & in peccatis diu p̃seuerãdo perdunt fidẽ dicẽdo non est alia vita & dicunt nõnulli quid scit hõ vtr̃ sit alia vita & similia verba & licet supple timorẽ nõ audeant dicere ore. tamen in corde hoc tant qz mala cõscientia secũ ducit minorem credentiã. Auctoritas. Bonã conscientiã quidẽ repellentes circa fidẽ naufragarunt. sc̃da ad Thimotheũ p̃mo Si ergo xp̃iani ex mala vita perdunt fidẽ q̃modo infidelis cũ mala veniet ad fidem Ido ex eoꝝ culpa dãpnantur. q̃bus potest dici. Nõ habebit vitã in vobis. Nota q̃ sunt multi solo nomine xp̃iani. qui peiores sunt q̃z infideles sicut sunt iuratores blasphematores ꝛc̃. Ideo maiorẽ dãpnacionẽ habebunt. Dicat exemplum de beato machario q̃ in heremo inuenit testã siue calamũ hominis mortui infidelis ꝛc̃. Detur mod9 affirmãdi per aduerbia & matres doceãt & corrigant filios ne iurent. Istud consiliũ dedit xp̃us dicẽs. Audistis quia dictũ est antiquis. Non periurabis. Ego autẽ dico vobis nõ iurare omnino neq̃ p̃ celũ nec per terrã sit autẽ sermo vester. est est. non nõ. quod hijs habundãcius a malo ẽ. Mathei. v.

De eadẽ dñica. Sermo quartus.

Renouamini spiritu mentis vestre. Ad ephẽseos. iiij. Verbũ istud legitur in epistola currẽtis dñice. In hijs verbis apostol9 innuit q̃ peccatuz mortale facit senescere & antiquare animã cum dicit. Renouamini in. tacite enim hoc p̃supponit Super hoc fundabo sermonẽ meũ & habebimus speculacões & moralitates. p quo sciendũ q̃ senectus & antiq̃tas sunt condiciones & p̃prietates creaturaꝝ corp̃oralium & corruptibiliũ & mortalium. Non enim conueniũt creaturis spũalibus Multa milia ãni sunt q̃ michael fuit creatus & ita est iuuenis hodie vt in p̃ma die creacionis sue. Idẽ de gabriele raphaele & de alijs. Senect9 enim & antiq̃tas nõ habent locũ in eis. de hoc sc̃z quõ angeli sunt incorruptibiles. vide sanctũ Tho. p̃ma pte. qõne. v. arti. vltimo. Idẽ de aiabus Ita iuuenis est aia hominis centũ vel mil

le annoꝝ sicut aīa pueri vni⁹ diei. qꝛ sunt substancie spūales ⁊ nō senescunt nec antiquant̄. Auctoritas. Oleū effusum nomen tuū. ideo adolescētule ⁊c̄. Canticoꝝ p̄mo. Nota oleū effusū scꝫ fides xp̄iana vbiqꝫ diuulgata ⁊ p̄dicata nomē xp̄i dr̄ hic oleū. alibi vnguentū. quia est medicina animaꝝ. quia in puncto quo pueri vel adulteri baptizantur curant̄ anime ⁊ est effusū in celo qꝛ ex eo curat̄ vulnus siue casus maloꝝ angeloꝝ ⁊ in terra. quia fides xp̄i in omni gn̄acione fuit per sanctos apostolos p̄dicata Ideo adolescētule scꝫ creature spūales in quibꝫ non cadit senectus dilexer̄t te nimis. i. valde. Senect⁹ enī seu antiq̄tas solū habet locū in creaturis corporalibꝫ ⁊ tamē nō in omnibꝫ. qꝛ sol. luna. stelle. planete ⁊ celum. licet sint creature corporales. tn̄ non sunt corruptibiles ex cōposicōne cōtrarioꝝ. Sꝫ senectus habet locū ⁊ cadit in creaturl corporalibus corruptibilibꝫ siue mortalibꝫ. domus enī dr̄ antiq̄ vel noua. arbor nauis ⁊ similia ⁊ corpora nostra antiquant̄ etiā. Et animalia ⁊c̄. Patet ergo ꝙ senect⁹ ⁊ antiq̄tas sunt ꝓprietates seu condiciones creaturaꝝ animaliū corporaliū corruptibilium. Auctoritas. Omne ꝙ antiquatur ⁊ senescit ꝓpe interitū est. Ad hebreos. viij. Si ergo volum⁹ ꝓprie loqui de senectute anime nostre non sunt antiq̄ Sed apostol⁹ p̄supponit ⁊ innuit ꝙ anime nostre senescunt ⁊ antiquant̄ ex peccato mortali. Quia omnis defect⁹ quos senectus dat corpori naturaliter. eosdē defectus dat peccatū anime spūalit̄ vel moraliter Ideo dicit thema Renouamini spiritu mētis vestre. patet thema. ¶ Quesiui enī ⁊ inueni ꝙ sex sunt defectus quos senectus adducit corpori naturalit̄

Primū est dealbacio capilloꝝ
Secundū obduracio sensuū
Terciū corrupcio cutis
Quartū incuruacio capitis
Quintū debilitacio in mēbris
Sextū appropinquacio mortis

¶ Istos met sex defectus adducit peccatum in anima spūaliter seu moralit̄ Ideo dicit thema Renouamini spiritu mentis vestre. ¶ Dico p̄mo ꝙ p̄mus defect⁹ quē senectus dat corpori ē dealbacio capilloꝝ. licet enī ī iuuentute homo habuerit capillos nigros. cōmuniter in senectute tamē dealbant̄ naturalit̄. Racio quia humiditas ⁊ frigiditas capitis seu cerebri putrefaciunt radices capilloꝝ ⁊ sic dealbantur. Sicut enī in autūpno folia arborum p̄us viridia dealbantur ⁊ cadunt. Ita est de capillis ⁊ licet h̄ sit claꝝ ⁊ certū. tn̄ de h̄ auc̄tas. Antiqu⁹ dieꝝ sedit ⁊ capilli capitl ei⁹ q̄si lana mūda. Dan̄. vij Modo videam⁹ si peccatū mortale facit hoc in aīa Capilli aīe sunt varie cogitaciones innumerabiles. volatiles ⁊ volubiles vt capilli. q̄t enī sunt cogitacōnes hominis vigilando dormiēdo ibi ⁊ ibi ⁊c̄. ꝑ terrā ꝑ mare. Intantū ꝙ dauid de suis cogitacionibꝫ dicebat Multiplicati sunt scꝫ cogitacōnes mee sup capillos capitis mei. hic ⁊ ibi. ideo cor meū dereliquit me. p̄s. xxxix. Ex ista rōne dicebat Job. Cogitaciones varie succedūt sibi ⁊ mens in diuersa rapitur. Job. xx. Dico ꝙ persona existens in grā habet capillos nigros. i. cogitacōnes ex humilitate. cogitādo ꝓprios defect⁹ quia quāto persona est melior sanctior et ꝑfectioris vite. tanto magis cogitat suos defect⁹. dicens infra se. O miser iste grē quas deus posuit in me ita corrumpunt̄ vt vinū in malo dolio. quia nō cōseruaui istas grās ⁊ v̄tutes ita pure ⁊ sancte ⁊c̄. imo iste liquor p̄ciosus graciaꝝ ex defectu vasis corrumpit̄. Ecce humilitas. Isto modo beata v̄go maria valde humiliabat̄ cogitando grās a deo receptas ⁊ q̄si nihil se esse reputabat ex hūilitate Ideo sc̄i patres ordinauer̄t ꝓ tp̄e ꝙ qn̄ dr̄ aliq̄d ī choro ꝙ faciat veniā

q̄si pt̄es vrias q̄ impossibile est aliq̄d a nobis fieri sine aliq̄ defectu vel in op̄e vl̄ in cogitac̄one. Ex ista r̄oe de p̄sona dei ota ds̄cripta Come ei⁹ sic elate palmar⁹ nigre q̄si corui⁹. Can. v. Come. i. cogitationes q̄si elate. i. folia palmar⁹ q̄ sūt recte q̄ sgnificāt q̄ oia bona q̄ faciūt attribuūt deo dicendo. Dñe si q̄d boni feci a te est q̄ ex p̄te mea cogitac̄ones ⁊ opera nigra sūt ex defectibꝰ q̄si corui⁹. Senect⁹ pecca ti mort̄lis capillos nigros facit albos di cūt q̄dā p̄tis assueti stati ⁊ si ego pecca ui dō etiā peccauit. Si ego cecidi t̄lis sāc tus etiā cecidit. ego ieiuno ⁊ facio elemo sinā facio sic ⁊ sic ⁊ nō ille. Ecce cogitati ones albas p̄cōr⁹ q̄ nō cognoscūt p̄rios defect⁹ ex p̄sumpc̄one. De ista p̄sumpti one legit Luce xviij. De q̄dam hoīe qui reputabat esse sanctus qui dicebat. Deo gr̄as ago tibi. q̄ nō sū sic ceteri hoīm rap tores iniusti adulteri vel ut etiā h̄ publi can⁹ Jeiuno bis in sabbato. Iste habe bat capillos albos. Stulte egit ⁊ coram deo laudabat se ⁊ totus erat canus in se nō cognoscens aliq̄s defectū. Ita accidit vobis q̄ q̄n vadatis ad cōfitendū. Aliq̄ dicūt p̄ interrogate me q̄ non recordor de aliq̄ peccato ⁊ mentiunt̄ p̄mo. Si q̄ si cō fessor interrogaret q̄d de vicina vra non solū dicerent peccata mortalia s̄ etiā ve nialia Omnes estis cani non cognoscentes p̄rios defect⁹ Signū est male vite habe re cogitac̄ones albas s̄c laudādo vel con mendando se Jōb apl̄s renouamini t̄c. Dico q̄ s̄cōs defect⁹ est obduratio sensu um s̄c q̄n visus ingrossat̄ ⁊ indiget vi treis. Jte auditus non audit nec olfact⁹ sentit. Idem de gustu ⁊ tactu. Rationa turalis huōres em̄ grossi habundāt in an tiq̄s ⁊ obdurāt sensus. auctoritas Dixit ille mules q̄n inuitabat̄ a dauid. Octoge narius sū nūq̄d vigent sensus mei ad dis cernendū s̄naue vel amarū aut delectari p̄t seruum tuum cib⁹ ⁊ potus vl̄ audire possum vltra voces cantor⁹ atq̄ cātatri cū. ij. Regū. xix. Modo videam⁹ si p̄t̄m inducit istū defectū in aīa. Dico q̄ p̄sone que viuūt in peccatis ita habēt sensus aie obstructos q̄ nichil sentiūt de malis aie s̄ de malis corporis ymo bene sentiunt. ver bi gratia. Si homo vadit p̄ viā discalcia tus statim sentiet spineā ⁊c̄. Sed q̄n vaditis ad diuinos p̄ sanitate ac si possent dare sanitatē ⁊ dyabol⁹ p̄trāsijt cū lan cea aīaꝝ vīam vos nō sentitis ⁊ sic mala corp̄is statim sēt̄is s̄ nō aīe. Si aliquis fur iret p̄ villā furando statim vos senti retis. Et sustinetis diuinum notoriū ⁊c̄. Et nō sentitis istud peccatum sufficit vt ira dei descenderet super vos. Item si in scutellis inueniat̄ lapillus infra dēt̄es sta tim sentit̄. Sed q̄n tenetis in ore saxum magnum iurando ⁊ blasphemādo nō sen titis vel p̄mū diffamando. Ecce quo modo peccatū facit p̄t̄re sentimentū.

¶ Dico t̄cio q̄ tercius defect⁹ q̄s addu cit senectus est corr̄uptio siue corrugatio pellis Juuenis habet pellem leuem ⁊ pla nam in facie in manibꝰ Senes nō totaꝝ rugatam. Ratio naturalis q̄ iuuenis est carnosus ⁊ replet pellem. s̄ in senibꝰ caro minuit̄. Jōb pellis rugat̄ Jōb iob q̄n di cebatur sibi q̄ erat iuuenis ip̄e ostendēs oppositū dicebat. Ruge mee testimoni um dicūt p̄tra me Job. xvj. Sic q̄n p̄so na stat in bona vita in gr̄a anima est iuue nis ⁊ piguis plana pellis anime est p̄uer satio exterior ⁊ sicut pellis coopit carnē sanguinē ⁊ ossa ita p̄uersatio. Persona em̄ bona sancta ⁊ virtuosa talis est qualē ostendit se extra. qualis in domo talis in vico qualis in abscondito talis in publi co. Si dicit aliquis q̄ sit humilis ipse est humilis. Si se ostendat pauperem ad ex tra talis est in corde. Jte de castitate ab stinentia p̄nia patientia diligentia totum est plana pellis. Sed peccatum facit ru gare pellē conuersationis. Quando enim homo cadit in peccatum verecundatur.

ostendere ꝛ alius oñ ꝛet ext̄ ꝙ sit intus Ad extra ostendit se humilez inclinat caput .ꝑ intus habundat sup̄bia sic̄ lucifer pellis est rugata ostēdit se amatorē paupratis castitatis caritat̄ abstinētie patientie diligentie ꝑ intus est totū oppositū totū est rugatū Alij ostendūt se amicos extra dicentes vultis aliq̄d ego sū totus vester sed retro si possunt accusant̄ diffamāt ꝛ qñ aliud nō possunt vadūt nocte aliq̄ ꝛ amputāt vineā ꝛc̄. Dicēdo qz ipe nō pōt ꝓbare ꝛ nos negabimus rales tenenē restituere dāpna si vnq̄ volūt salvari alias nec ꝓfessio nec aliq̄d ꝓdest ad salvacōez. Jtē de notario mutāte testamentū vel clausulam testamenti ex mala volūtate Jtē de falso teste i dāpnū ꝓxi totū ē rugatū . vultis scire q̄ pctm̄ ē dic̄ xp̄s p̄ os iobis cuidā palliato siue rugato sac̄ opa tua qz nec frigidus neq̄ calidus es. vtinā frigidus esses aut calidus. Qz qz tepidus es incipiā te euomere ex ore meo Apoca.iij. Calid9 vel frigidus est ille qui talez se ostendit extra q̄lis est intus. Ille est frigid9 qui sic̄ est mal9 intus ita se ostendit extra. Si intus hz malā volūtatem odiū ꝛ rancorem ꝓtra alium extra ostendit sibi. Calidus est ille. q̄ sicut bon9 est int9 ita ꝛ extra. Sed amic9 ab intra etiā oñdit extra. Qz tepidus est ille q̄ ad extra se oñdit amicū ꝛ intus est inimic9. Salutat ante ꝛ diffamat retro. Si dicat̄ nunq̄d est melius esse tepidum q̄z frigidum. Dico ꝙ nō qz de frigido homo potest se abstinere a tepido nō. Si religiosus vel clericus vel layc9 sit calidus nō sequit̄ malū qz boni sūt. Si frigidus nō credit̄ eis. ergo nō sequit̄ malū. Sed qñ est tepid9 tūc dāpnificat qz cōfidunt in eis ꝛ decipiūt bona mlt̄ nō ꝓficeret de malo religioso vel derico seu layco. Qz qz ꝓfidit de tepido. Jdeo est defraudata. Ecce q̄re dic̄ vtinā frigid9 esses ꝛc̄. Qz qz tepidus es incipiā te euomere ex ore meo ꝛ hoc qñ xp̄s in iudicio dicet. Discedite a me maledicti. qz tepidi corrūpunt totū mundum. Jdo renouami spū mentis vre. Dico quarto ꝙ quart9 defectus q̄z inducit senectus est incuruatio capitis Juvenis vadit erectus. Senex aūt incuruat9. Rō naturalis. Sicut ignis emittit flāmas in altū ita cor bois iuvenis est ita ardēs ꝙ facit ire recte. Qz qñ calor corpis minuit̄ ꝓpter senectutē caput inclinatur. Jstū defectū facit peccatū in aīa ꝓsona que est sine pctō hz caput aīe scz cogitacōes rectū cogitādo deū ꝓdisum celestia ꝛ ardenter desiderat ibi esse intūm ꝙ si de9 dīt sibi ab hinc vsq̄ ad annū venies diceret o dñe debeo adhuc tā diu pegrinari ꝛ a te separari. Quia calor devocōis egit caput. Qz pctm̄ mortle facit indiare caput ad terrena vt bestie q̄ qz nil bñt in celo respiciūt trā. Pctōr nō delectat respicere celū sic̄ nec latro iudicem in kathedra eleuatū Exēplū evāgelij de q̄dam publicano. Publicanus aūt alōge stās nolebat nec oc̄los ad celum leuare Luce. xviij. qz pctm̄ trahit deorsū ad cogitandū ꝛ desiderādū terrena dicēdo. O si posses hr̄e ꝑ vel ꝑ. Sic descendūt infern9 ad infernū. De ꝑ dicat̄ miracl̄m evangelij de q̄dā muliere iuvene ꝛ pulchra q̄ ibat recte ꝛ subito fuit ifirma de curvitate nec poterat eleuare caput vt respiceret alios de q̄ oēs mirabāt nesciētes vñ. ꝑ xp̄s sedēs cāz dixit Mulr dimissa es ab infirmitate tua ꝛ imposuit illi manus ꝛ confestim erecta est ꝛ glorificabat deū ꝛ dixit xp̄s. Hanc filiam q̄z ligauit sathanas. xviij. annis oportuit solui Luc̄. xiij. Jsta mulier significat animam humanam recte incedētem que viuit bene respiciendo delectabiliter sursum hereditatem dimissam a patre in testamento dicit clausula testamenti. Nolite timere pusillus grex. Quia cōplacuit ꝛc̄. Luce. ij. Sed quando peccat perdit calorem devotionis ꝛ incuruatur.

Dnica.XIX.p⁹ tri nitatis Sermo.V.

Sz qñ xp̄s suis manib⁹ tangit cor dans ꝯtricōnem ⁊ igit̄ Ido xp̄s respicite ⁊ leuate capita vestra qm̄ appinq̄uit redemptio vestra Luc̄.xxj. Renouami spū mentis vr̄e ¶ Dico ꝙ quintus defectus q̄z i ducit senectus est debilitatio menbroꝝ. Iuuenis em̄ est fortis ⁊ robust⁹. Senex aūt debilis. Ideo cū baculo sustentat̄ A planta pedis vsq̄z ad verticē nō est in eo sanitas Ysaie.j. Hoc facit peccatū in aīa qñ aīa est in gr̄a ē fortis intm̄ ꝙ nō posset cogi ad peccādū ab oīb⁹ demonibus ꝫ p⁹ peccatū est ita debilis ꝙ statim cadit. Sic̄ mulier vgo vel alia añq̄z peccet fortis ē ad resistēdū ꝫ āissa verecūdia ⁊ fc̄a corruptione infirme sūt ⁊ defacili deinceps labunt̄ ⁊ seducunt̄. Ideo mlieres auisetis vos ne ꝑdatis frenū verecundie peccatū pecauit ihr̄lm ꝓpterea instabilis fc̄tā est Trenoꝝ.i. Itē qñ ꝑsona est ī gr̄a hz genua man⁹ ⁊ oīa mēbra firma ad orandū ⁊ nō attediat̄ de genuflexione manuum eleuacōne nec de ieiunio cilitio nec de disciplinis. Sz exq̄ est in pctis stati attediat̄ infirmata est ī bonū q̄ habitat ī marat Mich̄.j. Marat.i. amaritudo ⁊ sig̃t pctm̄ ꝙ ducit aīaz ad amaritudinez dāpnacōnis. Ideo renouami ⁊c̄. Dico sexto ꝙ sext⁹ defect⁹ q̄z senect⁹ facit est appinq̄tio mortl̄ licz moriant̄ ita bñ iuuenes sic̄ senes tñ nat̄alit̄ iuueis pl⁹ distat a morte qꝛ dz viuere.xx. vel.l. annis adhuc Senes aūt iā sūt in ianuis mortis. Om̄e ꝙ antiq̄t̄ ⁊ senescit ⁊c̄. Hoc facit pctm̄ aīe facit aīaz esse ꝓpe mortē infernalem pl⁹ q̄z camisia sit ꝓpe carnē qꝛ statim qñ exit a corpe nō tardat ꝑ annū vel ꝑ mensem ⁊c̄. Descendere ad infernum ꝫ in puncto Bucūt in bonis dies suos ⁊ in puncto ad infernū descendūt Job.xxj. Ideo dd̄. in ꝑsona peccatorū dic̄ vno tantū vt ita dicā gradu ego mors q̄ scz eterna diuidimur p̄mi Regū.xx. Si ergo peccatum mortale facit istos sex defect⁹ ī aīa quos senectus facit in corpe ꝗ bene potest dici senectus anime moraliter. Ergo renouamini renouatur homo per contritionē cōfessionem ⁊ penitentie assumptionem vl̄ acceptationem ⁊ ꝑ satisfactionem ⁊ iniuriarum remissione ⁊ qñto iniuria est maior tanto meritum remissionis est maius Igitur renouamini ⁊c̄

¶ Alius Sermo de eadem dñica

Renouami spiritū mentis vestre istud habetur textualiter ad Ephesios.iiij. Et recitatīe in epistola currentis dominice qꝛ nullus sermo seu doctrīa habet virtutem nec efficatiaz ꝯuertendi peccatores ad bonā vitaz sine gratia dei. Iō salutetur virgo maria. Pro declaracōe huius verbi ⁊ materie p̄dicande. Sciendum ꝙ ista differentia inter alias est int̄ aīam ⁊ corpus qꝛ nos inuenimus ꝙ anima q̄z diu est cum corpore ⁊ viuit cum eodem quātumcūq̄z sit senex ⁊ antiqua pōt renouari. Corpus vero nō potest renouari. ¶ Nota inuenit̄ in scriptura ꝙ vnq̄z renouauerit aliquez de senectute ad iuuētutem licet legant̄ maiora miracula que xp̄s fecit. Suscitauit mortuos ꝙ est pl⁹ etiā dāpnatos suscitauit ⁊ saluabantur. Sed nunq̄z de sene fecit iuuenez. Ratio qꝛ licet senectus sit malum corꝑis.i. tñ bonum anime iuueut⁹ per oppositum est bonum corporl̄ ⁊ malum anime. Senex em̄ iam ꝑdidit magnam partem caloris ⁊ consequenter inclinationem ad peccandum deficiunt sibi vires sꝑ est ꝓpter ꝙ despicit illaz vel semꝑ in doloribꝫ vitam ⁊ desiderat aliam. Item est ꝓpe mortem ⁊ ideo ordinat vitam suam disponit de bonis despicit mundū ⁊ diuitias honores ⁊ vanitates ⁊ qꝛ multa vidit ⁊ audiuit nō ita faciliter decipitur a demone Ecce quomodo senectus est bonum anime licet sit malum corporis. Ideo iob ī antiquis est sapīa ⁊ multo tempore prudētia Job.xij

¶ Nota prudētia qꝛ licet nesciat legere tñ qꝛ vidit tot ꝑicula ⁊ ex multis exꝑientijs generaꝛ sapia fit prudēs. De iuuentute est totū oppositū. Iuueis em̄ est fortis robustus ⁊ inclinaꝛ ad multa peccata quō poterit exꝑiri delectacōnes carnis ⁊ ascendere in diuitijs honoribꝫ cū illa vana iuuentutis spe. ⁊ qꝛ paꝝ viderūt, sūt inexꝑti ⁊ quasi stulti. In tm̄ ꝙ dicit. Salomō. Cōsidero vecordez.i.stultū iuuenez qui trāsit ꝑ plateas.i.latitudinem platea grece latitudo est latine. Prouerb. vij. Alibi adolescentia.i.iuuent⁹ ⁊ voluptas vana sūt Eccl's.xj. Pz ergo ꝙ iuuentus nocet aīe ꝫ valet corpori. Et qꝛ de⁹ nunq̄ trāsmutāt creaturā de bono ad malū ymo ꝑ oppositū. Iō de ꝑsona sene nūq̄ facit iuuenē qꝛ essz malū aīe quā plus diligit q̄m corpus. Ista est ratio q̄re deus nunq̄ renouauit nec renouabit corꝑa antiq̄ ad iuuentutē nisi in iuditio. Qꝛ tunc adā mathusalē qui mortui fuerūt senes renouabunt qꝛ iuuenes in etate.xxx.annorū resurgent. Rō qꝛ erūt gloriosi nec de cetero poterunt peccare. Aīe aūt pñt renouari. Imo q̄ntūcunq̄ sint senes ⁊ antiq̄te in peccatis pñt renouari ⁊ effici iuuenes. Ido dt thema. Renouamini spiritu mentis ⁊c. Pz thema. Mō videamus quō ⁊ q̄t modis fit ista renouatio siue iuuenatio ⁊ inueni ꝙ sex modis pōt fieri q̄ modi sūt in naꝛa exꝑimentati. Primus est ꝑ paciam virtualē. Scds est ꝑ pniaz actualē. Tercius ꝑ huīlitatē cordialem Quartus ꝑ largitatē liberalē. Quintus per dilectionē diuinalē. Sextus ꝑ ꝯtemplacōez supernalē. Prim⁹ modus renouacōnis aīe. Licet sit antiq̄ ⁊ corrupta in peccatis est per patientiā virtualē.scz erga deū ⁊ ꝓximū. Pacia virtualis erga deū est vt in tribulacōnibꝫ q̄ sūt a deo sūt vt infirmitates diuerse paupertates perditio filioꝝ parentū ⁊ amicoꝝ. Omnes iste tribulacōnes sūt a deo principal'r lz operet per naꝛam instrumētaliter vt notarius ꝑ calamū nec de lr̄a bona siue mala dꝛ calamus fecit ꝫ notari⁹.phi ꝑfecte nō cogscētes deū dicūt a tali planeta est hoc.qñ ergo in hijs tribulationibꝫ quaꝝ ipe deus est actor principalis hō hz patientiā nō murmurādo ꝯtra deū nec amaritudinē cordis recipiēdo nec se indignando ꝫ de necessitate faciendo ꝟtutem tū in isto ornello aīa depuraꝛ. Ita fecit q̄ eadez die ꝑdidit quicq̄d habebat vt patet. Iob.j. Dñs dedit dñs abstulit. Sit nomen dñi benedictū. Ex ista patientia renouaꝛ anima. Scda erga ꝓximuz scz qñ de iniurijs ꝓxime quecūq̄ sint nō recipistis vindictā licz possetis.qꝛ magis generos⁹ vel diues estis ꝫ dicatis deo.domie Ego possē recipe vīdictaz de tli iniuria michi facta ꝫ qꝛ ego maiores iniurias feci vobis ⁊ nō recepistis vindictaz. Ideo dñe amore vestri remitto ⁊ nolo vindictā vt vos mihi remittatis. Talis patientia facit aīaz domicellā iuuenē q̄tūcūq̄ fuisset antiq̄ Ideo dic̄ xp̄s. Mat.vj. Si dimiseritis hominibꝫ peccata eoꝝ dimittent ⁊ vobis de hoc similitudo ⁊ experimētum ī natura. Ferrū em̄ a sua rubigine renouaꝛ per ignem dupliciter. Primo per fornacem. Scdo per martellum. Ita de anima cui⁹ rubigo est peccatum. Si qñ ponit in fornace tribulacōis infirmitatis ⁊c. Habet patientiā renouaꝛ vel ꝑ martellū Iniurie ꝓximi dicunt martelli qñ faciūt vobis vuā iniuriā dando alapam vel vulnus ꝫ teneamus nos firmiter ne rumpamur tenet ꝑ impatientiā ⁊ sic etiā anima renouaꝛ. Ido apl's de se ⁊ de alijs dicebat. Lz hijs q̄ foris est hō corrūpaꝛ tñ is q̄ int⁹ est renouaꝛ de die in diem.ij. ad Coꝝ.iiij. Nota de die in diez qꝛ due sunt spēs pacie. Prima erga deū .et ista facit vnā diē clarificās aīaz. Scda erga ꝓximū aliā diē faciens ergo Renouamini spū mētis vestre.i.abicite vetera pctā ⁊ induimī. Scds modus est ꝑ pniaz actualē Bñdict⁹ ds q̄ tot modos ordiauit

ad renouandū aīaz. Pñia actualis ē qñ
ꝑsona q̄ diu vixit in peccatis ⁊ ī mala vi
ta redit ad se dicēs. o miser ego sū religi-
osus vel cleric⁹. Hic pñia ꝟa incipit. Se
cūdo recipit ꝓpositū nō peccandi. Tercio
recipit ꝓpositū ꝯfitēdi. Quarto acceptat
pñiam ⁊ sic renouat̄ aīa. De h̄ exꝑimen-
tū in nat̄a vidē⁹. Dicunt nat̄ales q̄ exꝑti
sūt ꝓprietates rer̄ ꝙ ꝟpens ex nimia anti
q̄tate vix pōt se mouere ex grossitia ⁊ ru-
ditate pellis qd̄ ip̄a aduertēs p̄mo ieiu-
nat. Scd̄o pellis ex ieiunio q̄i seꝑat̄ a car
ne. Tercio a dura pelle renouat̄ ꝑ artum
foramē. Sic aīa in pctis antiq̄ta ⁊ īuete
rata nō pōt se mouere ad eūdū ad ꝑadi-
sū ꝑ opa meritoria. Sed remediū bonū
hz serpētis remedio sil̄e vt scz sic ꝟpēs ie
iunat sic pctōr tal̄ faciat abstinētiā a pec-
catis elōgando se a mala societate deinde
ꝑ artū foramē ꝯfessionis deponat pellez
pctōr̄. sicut ꝟpēs cū magna labore depo-
nit pellē. Ita etiā ꝯfessio est laboriosa in
q̄ hō q̄si diffamat se dicēdo pr̄. Ego sum
miles vel ciuis ⁊c̄. gētes ⁊ hoīes honorāt
me ꝟ ego sū tl̄is ⁊ tl̄is ⁊ sic aīa renouatur
⁊ induit̄ noua pelle s. gr̄e ⁊ sic aīa pōt am
bulare meritorie auct̄s. Deponite ꝟm ꝓ
stinā ꝯuersacōnez veterē hoīez q̄ corrū-
pit̄. s. desideria erroris. Renouaī spū ad
Eph̄. iiij. Deponite scz vitā ⁊ ꝯuersacō-
nē malā pctōr̄. Nota cū dic̄ q̄ ꝟm deum
creat⁹ est. Nam pñia fuit p̄ma p̄dicatio
xp̄i postq̄ ieiunauit. vñ dic̄ mathe⁹ Ex-
inde cepit predicare ⁊ dr̄e. pñiam agite.
Mat. iiij. Nō iniusticia. i. pñia a pctis p̄
teritl̄ ⁊ sctitate custodiēdo se a pctis futu
ris ꝟitatl̄ s. pñie. ḡ renouamī ⁊c̄. Terci⁹
mod⁹ ē ꝑ hūilitatē cordialem. qñ ꝑsona
vna suꝑba ⁊ pōposa vult hūiliari toto ⁊
ꝟo corde dimittēdo vaītates q̄ tot dāp
nāt tūc aīa renouat̄. Itē qñ ml̄r videt ꝙ
vir iā nō sufficit ad vaītates q̄s ip̄a facit.
ymo oz eū facere vsuras retinere decias
⁊ bona defūctor̄. ⁊ retīere eū oz p̄cium

ꝟuor̄. ⁊ ip̄a dic̄ viro. Ecce iocalia nō faci
atis ista de cetero ego volo ire simpl̄r ne
dāpnem̄ vos ⁊ ego q̄d mihi ꝓderūt ma
nice ⁊ caude. Meli⁹ em̄ est dare amore
dei tūc aīa renouat̄. Idē de dño siue p̄la
to c⁹uis sit stat⁹. qñ de statu vano ⁊ pō-
poso hūiliat̄ ꝓ d̄ d. Nolo oīa expēdere ī
vaītatib⁹ ī ꝯuiuijs ⁊ cū dilectis ml̄ieribꝫ
Ego habeo tot florl̄ vl̄ solidos de redditi
bꝫ tm̄ expēdā ꝓ corꝑe ⁊ tm̄ ꝓ aīa. qū ali
q̄s sic hūiliat̄ aīa renouat̄. de h̄ exꝑimen
tū ī nat̄a Dicūt nat̄ales ꝙ qñ aquila est
ml̄tū antiq̄ hz rostr̄ in tm̄ reflexū ꝙ non
pōt os aꝑire nec comedere ⁊ sic marcescit
⁊ hñdat in plumis. Et a sua vetustate re
nouat̄ allidēdo rostr̄ ad petraz totū h̄ fit
ad exēplū nr̄m aq̄la antiq̄ ē aīa pctis an
tiq̄ta rostr̄ hñs. i. intellctm̄ accutū qz nil̄
accuti⁹ est ī hoīe nec subtili⁹ q̄ cū deberet
eē rc̄ts erga deū ⁊ celestia ꝯtēplādo refle
ctit̄ tm̄ ad seip̄z cogitādo suū genus vt de
genere regali vel tali ⁊ cogitando ꝓpriam
excellentiam dic̄. Ideo tu debes ire sic in
dutus. Ecce habundantia plumar̄. Itē
ego sum nobilis vel miles Ido debeo sic
⁊ sic incedere. Non opus est follo suspen
dere cimbalum collo. Et sic anima se ma
cerat non recipit cibum spiritualem ⁊ ha
bundat in plumis id est vanitatibꝫ. Idez
de religiosis vel clericis cogitantibꝫ. Ego
sum magister vel doctor aptus ad dispu-
tandum et predicandum. Ideo debeo te-
nere statum. Debeo esse dominus ⁊c̄. ec-
ce plume. ¶ Idem de mulieribus cogi-
tantibus. Nōne ⁊ ego sum melior ⁊ pul
chrior q̄m talis que facit sic ⁊ sic cum ma
nicis caudis ⁊ ornamentis monilibꝫ ⁊c̄.
Dicatur contra expensas que fiunt in ma
nicis caudis ⁊ camisijs Remedium ha-
bemus vt aquila allidendo Rostrum ad
petram de qua apostolus. Petra autem
erat xp̄s. j. Cor̄. x. Et sic anima renona-
bit̄. Allidit̄ em̄ cogitādo quō xp̄s iuit in
dutus q̄. xxx. annis portauit eādē tunicam

Si ergo dñs ⁊ rex iuit sic. quare ergo ex
pēdam ego tantū in vanitatib⁹. Idem de
mulierib⁹ qñ tēptant̄ vt in q̄libet festiui
tate hr̄e vellent tales vel tales vestes p
cutiāt rostr̄ ad petrā xp̄m cogitādo xp̄m
⁊ mr̄em ei⁹ quō ibant cū tñ essent de tali
genere. Sic aīa renouat̄ dauid ī p̄s. Re
nouabit̄ vt aquile iuuentus tua ⁊ replet
in bonis desideriū tuum cogitādo xp̄m ⁊
virginē mariā sic renouat̄ aīa a sup̄bia in
huīlitatez. Quart⁹ modus est p largita
tē liberalem qñ de bonis spūalib⁹ vel tē
p̄alib⁹ a deo datis hō dat amore dei libe
ral'r. verbi gr̄a si habētis sc̄iam ⁊ instruit̄
ignorātes. Si habētis deuotionē carita
tem ⁊ corrigitis pctōrē. Si habetis ꝯso
lacōez ꝯsolamini tristē. Si eloquentiaz
subueniatis nescienti loq̄ ne p̄dat ius suū
⁊c̄. Idē de elemosinis corp̄alib⁹ si habe
tis panem vinū pecuīas detis amore dei
qr ip̄e multiplicabit oīa. Ex tali liberali
tate aīa renouat̄. Qr sup̄est nō dic̄ q̄ ne
cesse date elemosinā ⁊ ecce oīa mūda sūt
vob̄ Luce.xj. De hoc exp̄imentū in natu
ra. Inde ceruus est antiqu⁹ indurat̄ pell'
⁊ cornua crescūt ⁊ nō pōt comedere. Et
natural'r comedit vnā herbā venenatā po
stea estuās renouat̄ ad fontē. Ceru⁹ sig
nat auar̄. Ratio qr hz duo magna cor
nua ⁊ in quolibet hz plura cornua. Duo
cornua auari sunt vsura ⁊ rapina ⁊ que
libet hz plura cornicula scz pl'es spēs vsu
re ⁊ rapine. Primus est numerare.x. vel
p.xij. lz nō ponat̄ sic ī instrumēto ne pre
lat⁹ eū puniat. Scd̄s vēdēdo plus ꝓpter
solucōnis dylationē. Terci⁹ ꝓpter pecuī
am p̄atam minus. Quart⁹ ꝓpter securi
tatē recip̄e passionē. Quintus obligatio
libertatis De pistaria molendino ⁊ hui⁹
modi ꝓpter mutuū. Secūdum cornu d̄r
rapina Pr̄ia spēs d̄r rapina violenta vt
dñor̄ ⁊ latronū. Scd̄a furtū secretū de
domo vinea seu orto Alij peccant false
vēdēdo alij emēdo. Idē si notari⁹ mutat
testamentū. Si tales nolūt renouari ⁊
saluari oz comedere de herba vt ceru⁹ ve
nenata de q̄ dic̄ dauid. Cōuertant̄ pctō
res in infernū scz cogitādo acerbitatē pe
nar̄. Comedūt de ista herba om̄s gentes
q̄ obliuiscūtur deū p̄s.ix. Gustat̄ em̄ ista
herba cogitando q̄d erit de aīab⁹ auaror̄
quō puniunt̄ in inferno ⁊c̄ ⁊ sic estuātes
ibitis ad fontē s. taxiā vel bursā ⁊ restitu
etis ⁊ sic aīa renouat̄ auctoritas. Nolite
ꝯformari huic secl'o scz dādo vos auari
tie. Sz renouāini in nouitate sensus vr̄i
vt ꝓbetis q̄ sit volūtas dei bona benepla
cens ⁊ p̄fecta. Ad Ro.xij. Nota volū
tas dei bona est vt faciat̄ restitucōem bē
neplacens qñ de bene acq̄sitis facitis ele
mosinā. p̄fecta qñ decetero nec p vsurā
vel rapinā homo vult aliq̄d s̄ vult viue
re de suis redditib⁹ planis vel possessioni
b⁹. Ali⁹ modus est p dilectionē diuina
lē qñ hō est tot⁹ philocaptus de xp̄o dū
est miser q̄ non est philocapt⁹ de illo. In
quē desiderāt angeli ꝓspicere.j.pe.p̄mo.
Et qñ hō inflatur in amore xp̄i anima re
nouatur ⁊ iuuenescit. Ita fuit de maria
magdalena De qua dic̄ xp̄s. dimissa sūt
ei peccata qm̄ dilexit multū. Luce.vij. de
hoc habemus exp̄imentū in nat̄a. Dicūt
nat̄ales de fenice antiq̄ que ꝯburendo se
ad ligna suis alis inflāmat se ⁊ renouat̄.
Ita de nobis in peccatis antiq̄tis in nido
cordis nostri ponam⁹ ligna calida s. op̄a
q̄ xp̄s fecit ꝓ nobis ⁊ sic inflāmat̄ homo
⁊ ignis accendit̄ alis cogitacōnum. Dica
tis si aliq̄s vestr̄ fuisset captiu⁹ in barba
ria ⁊ aliq̄s amore vestri illic trāsiret ⁊ fa
ceret se captiuū ⁊ vos liberaret q̄ntū vos
inflāaretis ad eū diligendū Omnes era
mus captiui dyaboli in barbaria h⁹ mū
di ⁊ xp̄s amore nostri trāsfretauit. Itez
si essetis totus le ꝓsus ⁊ al'r non possetis
curari nisi de sanguine medici fieret balne
um de vena cordis q̄z medicus eo fine ef
funderet magn⁹ amor esset ymo. Ita fe
cit xp̄s de balneo baptismi sāguis em̄ xp̄i
Habet virtutē sanandi aīas le ꝓsas igit̄

Itē si haberetꝭ manus abscisas ⁊ medicus gratis vob̄ restitueret q̄ꝫtuz diligeretis eū. sicut eciā illuz qui ī vtero mr̄is dedit vob̄ manus. caput. oculos. merito dz diligi. Itē si stult⁹ q̄s ⁊ medicus g̃tis curaret eū ⁊c̄. Puer ī vtero matris stultus est nō hn̄s aīam rōnalez. ꝫ xp̄s dat ⁊c̄. g̃ renouami. ¶ Sextus modus est ꝑ ꝯtemplacōez sup̄naturalē. ꝑsone ꝯtēplatiue qn̄ ꝯtemplātur op̄a dei ⁊ miracula q̄ fecit tm̄ placet deo ꝙ renouāt̄ aīe. Modus ꝯtēplandi pr̄io dei potenciā q̄ solo v̄bo de nihilo cuncta creauit. Ante mūdi creatōez nihil erat nisi sol⁹ de⁹. Sz diceret aliq̄s vbi morabat̄ de⁹ Dicendū ꝙ tūc v̄ mō eciā morat̄ scz in camera sue eternitatꝭ. ¶ Scd̄o ꝯtēplari debem⁹ finē mūdi. quō in corp̄e ⁊ aīa habem⁹ ꝯparere ī iudicō ⁊ sic timebim⁹ vtꝝ a dextris vel a sinistris illa die inueī amur. Itē debem⁹ contēplari de palacō celi. de mirabili e⁹ pulchritudine. Item cōtemplari penas miseras ⁊ figuras demonū in inferno debem⁹. ꝓmitto tibi ꝙ si ista diligēter ꝯsiderares pctā vitares Itē ꝯtemplari debem⁹ ꝓuidenciā. quō ꝓuidet aīalib̄ terre. piscib̄ maris. auib̄ celi. ⁊ nob̄ quolibet āno dat bladuz. vinū ⁊c̄. Itē debemus cogitare de aīabus purgatorij. de aīabus paradisi. Rogando deū vt ponat ī corde heredū ⁊ manumissoꝝ vt ꝯpleant testam̄tuz ⁊c̄. Ex talib̄ ꝯtemplacōib̄ aīa renouat̄. De hoc experimentū in natura de ancipitre antiq̄ q̄ non p̄t volare. ꝫ expādit alas suas ad austrū ⁊ renouabit̄. De hoc auc̄tas. nūquit ꝑ sapiaz plumescit ancipiter expandens alas suas ad austrū. Job. xxxix. ¶ Questio est quā deus fecit Job. Ancipiter sig̃t ꝑsonā ꝯtēplatiuā volātem al̄ cōtemplacōis ⁊ orōis ad austꝝ. Auster est v̄ctus calidus ⁊ huidus. Cōtemplacō calefacit ꝑ deuocōez ⁊ humectat ꝑ lacrimacōez ⁊ aīa renouat̄. Renouamini igit̄ ⁊c̄. ¶ Dnica. xx. Sermo prim⁹.

Simile est regnū celoꝝ hoī regi q̄ fecit nupcias filio suo. Math̄. xxij. Sermo nr̄ erit de sancto euāgelio hui⁹ dnī ce. Salutet̄ v̄go maria. In isto euāgelio p̄ntis dnīce sunt tria p̄ncta multū notabilia ad informacōnez vite nostre.

¶ Primus ē humilitas diuinalis.

¶ Scd̄us ꝑuersitas humanalis.

¶ Tercius indignitas meritalis.

In hijs trib̄ p̄nctꝭ stat totū euangeliū et de pr̄io scz huīlitate diuīali dicit thc. Sil̄e est regnū celoꝝ ⁊c̄. ¶ Primo dico ⁊c̄. Pro intellcū h⁹ thēatis ⁊ huīlitatis diuine Sciendū ꝙ incarnacō ꝯparatur mr̄ionio. ⁊ dr̄ matriōniuz qr̄ tāta fuit vnio ⁊ ꝯiunctō humanitatis cū filio dei ꝙ huānitas ⁊ diuinitas nō sunt nisi vnū in supposito ypostasi ⁊ ꝑsona. Non credatis ꝙ huānitas sit vna ꝑsona ⁊ diuinitas alia. ꝫ sicut vir ⁊ vxor. Itaqꝫ iā nō sunt duo ꝫ vna caro. Math̄. xix. Ita deus ⁊ homo in xp̄o nō sunt nisi vna ꝑsona ⁊ est articulus fidei dei. Qui lz de⁹ sit ⁊ homo nō duo tn̄ ꝫ vn⁹ est xp̄s ⁊c̄. Mō dico ꝙ in ista benedicta incarnacōe de⁹ oñdit maxīaz huīlitatez. Si eī vultis cogitare dei sup̄ioritatez ⁊ excellenciā. ⁊ hoīs inferioritatez de⁹ ē altissim⁹ et sub se hz. x. gradus creaturaꝝ naturaliū ⁊ corp̄aliuz. ⁊. x. gradus sp̄ualiuz ¶ Primus gradus creaturaꝝ sp̄ua..ū ē altior alijs seraphinoꝝ. Scd̄us cherubinoꝝ. Tercius thronoꝝ. Quartus dnātionū. Quītus v̄tutuz. Sextus potestatuū. Septim⁹ p̄ncipatuū. Octauus archāgeloꝝ. Nonus angeloꝝ. Decimus aīaruz rōnabiliuz ¶ Primus g̃dus creaturaꝝ corp̄aliuz altior ē celuz empirreū. l̄ primū mobile ꝫm aliq̄s ph̄os. ¶ Scd̄s celi cristallini. Tercius firmamētū. Quart⁹ est elemētuz ignis. Quīt⁹ elementū aeris. Sext⁹ elementū aque. Septim⁹ elementū terre. Octauus de

creaturis elemētatis sensitīs vt aīaliuz et volucrū. Nonus de creaturis elemē-tatis viuētibꝫ nō sensitiuis vt arboꝝ ¶ Decimꝰ de creaturis elemētatl nō hn̄ti bus vitā vt lapides ⁊ silia. Hō vo est cōpositus ex aīa rōnali ⁊ luto ⁊ sic est de inferiori gradu creaturaꝝ spūaliuz q̄ntū ad aīaz. ⁊ corpaliuz q̄ntū ad corpꝰ. For mauit eī deus hoīez de limo ⁊ nō de au-ro l' de materia celi. ꝫ terre. q̄ntū ad cor-pus ⁊ inspirauit in faciē eꝰ spiraculū vi-te q̄ntū ad aīaz. Geū. ij. Deus vo altis-simus excedēs oms gradus creaturarū. spūaliuz ⁊ corpaliū voluit huīliari non recipiens creaturā spūalez nec corpalez in altiori gdu ꝫ in minori ⁊ vltio gradu. Jō dicit scptura. Qui cuz in forma dei esset ⁊c. Ad phil. ij. Itē nusq̄ eī ange-los apprehendit ꝫ semen abrahe. Ad he bre. j. Mō vt melius intelligatl dicatur silitudo siue exemplū de rege volente ꝯ here cū filia rustici ⁊ pastoris. vt exalta ret illud genus. O q̄nta huīlitas cuz tn̄ possz cū filiabꝫ regū ꝯhere. Ita fecit xps Noluit enī recipe creaturā spūalez nec corpalez in altiori gdu ꝫ voluit ducere filiā rustici ad se vt eā faceret reginā ī pa radiso ⁊ exaltaret sup oms creaturas Sponsalia hꝰ mrimonij facta fuerūt in camera siue palacō vteri vginal'. De ꝫ Dauid. In sole posuit tabernaculū suuz etc. in ps. Celi enarrāt. ¶ Nota in sole posuit. qz sicut int creaturas visibiles sol est pulchor altior ⁊ clarior ⁊ vtuosior. Sic int oms scōs ⁊ scās dei vgo Ma ria est altior in dignitate. pulchor in sāc titate. clarior ī bonitate. vtuosior in be-nignitate Et sicut sol orit de mane clarꝰ et pulcher sine corrupcōe. Ita vgo ma-ria genuit filiū dei sine vginitatl lesione Jō dicit In sole posuit. i. in vgine ex ex-cellencia solari ⁊ dignitate. posuit taber-naculū suū. Virgo dr tabernaculū qz sic tabernaculū infra se ꝯtinet dn̄m. Ita vir go dei filiū. Dauid. Scificauit tabnacu

lū suuz altissimꝰ ⁊c. Sz nupcie nō fiūt in hoc mūdo ꝫ in celo. de hoc dic the. Si mile est regnū celoꝝ ⁊c. ¶ Nota q nō ꝯpant ille celestes nupcie hoī simplici q fecit nupcias ꝫ hoī regi. Mō attendatl ad pulchrā speculacōez vt accēdatl vos de gla paradisi. In nupcijs regalibꝫ nō solū gustus ꝫ ⁊ oms sensus saciāt. visꝰ auditus ⁊c. Idē est ⁊ erit post iudiciuz qn̄ corpa sil' cuz aīa erūt glosa. ¶ Prio in nupcijs regalibꝫ saciat visus. videdo ornamēta pānoꝝ vasoꝝ auri ⁊ argenti intm̄ q rusticus ore apto respicit. Mō cogitetl illud palaciū celeste quō fuit or natū nō p hoīes. nec p angelos ꝫ p scāz trinitatē ⁊c. Qn̄ sācti videbūt ocul' cor poralibꝫ post iudiciū mirabūt. Et dicet xps. filij q̄re nō cogitabatis q iste locꝰ quē ego paraui ⁊ tāto precō emi pulch rimꝰ deberet esse. de ꝫ Isa. Tūc videb et afflues ⁊ mirabit ⁊ dilatabit cor tuū Isa. lx. Si aliud nō essz nisi sola delecta cō visus eēt inextimabile gaudiū. ¶ Se cūdo saciat auditus Jā scitl q̄t mistri q̄t cātus ⁊c. in nupcijs regalibꝫ existūt. mō cogitate si corde de cithara aut fistule ⁊c tm̄ vos delectāt. q̄d dz esse in celo de cā tu angeloꝝ ⁊ vginū ⁊c. Dicat de reli-gioso q̄. ccc. ānis stetit sine cibo ⁊ potu ⁊ nō fuit antiq̄tus audiēdo cātuz angeli ī forma auicule. de isto cātu dic Johes. Cantabāt q̄si canticū nouū an̄ sedez dei ⁊c. Apoc. xiiij. Nota q̄si cāticuz nouuz qz sicut cātus delectat. ita ille ⁊c ¶ Ter cio saciat odoratꝰ Si eī de fiola rosa tm̄ fragrāt. ⁊ de creaturl corruptibilibꝫ orit tal' odor. cogitate q̄lis fragrācia de xpi corpe. de eꝰ vulneribꝫ. de corpe vginis Marie ⁊c. intm̄ si hic esset mō corpus glosuz oms traheret ad se. Nā dicit scūs Tho. exponēs Job ad lrām Job. xlj. de balena q̄ est tā magnū aīal quō ⁊ q̄d co medit. dicūt eī q hz anhelitū valde odo riferꝝ ⁊ qn̄ vult comdere emittit āhelitū et pisces veniūt ad illā fragranciā quos

ſpa abſoꝛbet. Si ergo de tali teſtia oꝛiꝫ talis odoꝛ quid debet eẽ de anhelitu xpi marie.ſcõꝝ.ꝛ ſi aliud nõ eẽt ibi.ꝛc. Sa lomon qui habebat tot odoꝛes.ꝛc. qñ deus dedit ſibi modicũ ſentire de illo fu mo padiſi dixit. Trahe me poſt te.ꝛ cur remus.ꝛc.canꝫ.i. Quarto ſaciaꝫ tactus dicunt phi ꝛ alij thꝛologi ꝙ magis dele ctat ſentimentũ tactus q̃ alia.ideo decipiũ tur luxurioſi.ꝛc. Dico ꝙ ſi oẽs delectati ones luxurie eeñt in vno coꝛpe congre gate nihil eeñt reſpectũ delectationis pu riſſimi et pudiciſſimi coꝛpis glorificati q̃ tanta erit ꝙ nõ erit in eo dena nec os nec nerui quin ſentiãt ꝓtinue tantã dulcedi nẽ ꝙ nõ ꝑt dici. Cogita delectationem quã habebãt angeli ꝛ virgines qñ ange li cũ virgibus tripudiabũt tangẽtes ſe ꝙ manus.o qualis delectatio. Auiſo te vt ſis bonus. De iſtis tripudijs dicit eccia ꝙ̃ Qui paſcis inter lilia ſeptus.i.circũ datus choꝛeis virginũ ſponſus decoꝛus gloria.ꝛc. Dauid. Adimplebis me leti cia cũ ꝛc ps.xv. Delectationes hui? mũ di vel ſunt in viſu auribꝫ vel guſtu ꝛ ſũt defectiue.ſed in padiſo erũt pfecte et ꝑ petue in oĩbus ſentimentis. Ideo dicit. Adimplebis me ꝛc.ꝙnto ſaciaꝫ hic gu ſtus comedendo bibendo.ꝛc.ita in padi ſo.ẽ eñ ibi cibus ꝛ potus etiã coꝛpalis. ſed nõ coꝛruptibilis vt dicit machome tus de lacte ꝛc.qꝛ poſt iudicium habebi mus coꝛpa p̃cioſiſſima. Jam ſcitis ꝙ in nuptijs regis dãtur eſce p̃cioſe ergo eci am in nuptijs regꝫ eterni.certũ ẽ ꝙ in iu dicio reſurgem? cũ coꝛpibus nr̃is incoꝛ ruptibilibus ꝛ habebim? inteſtina ĩtus ꝛc. Et iſta ĩteſtina nõ erũt vacua qꝛ nõ ẽ dare vacuũ.ergo plẽa erũt nõ de vẽto vl ſtercoꝛe vl fecibꝫ ſiue ĩmũdicijs.ſicut mõ Et dicit ſcũs tho.ĩ q̃rto ꝙ erũt plẽa dulciſſimo liq̃re a deo creato claro dulciſ ſimo ꝛ icoꝛruptibili.nec aliq̃s erit mãc? ſed oẽs erum? in optia,ꝓpoꝛtõe.etiã gut tur erit plenũ illo liq̃re ꝛ erit dbꝫ ꝛ pot? vtinã ſentiam? hũc ſapoꝛẽ. Et de iſto ci bo dt xp̃s. Ego diſpono vobis ſic diſpo ſuit mihi pr̃ me? ꝛc. Lu.xxij. Nota ſicut diſpoſuit vt.ſ.cũ laboꝛibꝫ ꝛ tribulatõni bus ad illud veniret.ita diſpoſuit nobis vt cũ laboꝛe ꝛ pña ad illud pueniam? Si vna gutta vt granũ ſinapis illi? cibi deus ponet in oꝛevꝛõ vl meo nũq̃ vellẽ comedeꝛe. Ecce q̃re dicit Bile ẽ regnũ celoꝝ ꝛc. Jõ dicit iohãnes q̃ vidit ſcõs comedentes ꝛ cantãtes dicendo. Gau deam? ꝛ exultem? ꝛ demꝰ gl̃am deo qꝛ venerũt nuptie agni. Apoc.xix. Dico ſe cũdo ꝙ ĩ euãgelio tãgitur puerſitas hu manalis de q̃ dicit euãgelũ Et miſit ſer uos.ꝛc.ꝛ ciuitatẽ illoꝝ ſuccendit. Hic dico ego ꝙ oñditur puerſitas hũanal. qꝛ nolebãt ire ad ꝓuiuũ regis. Jſta per uerſitas ẽ hodie in mũdo. Nã xp̃s rex e tern? pauit nobis ꝓuiuũ nupciaruꝫ vt dixit. Q̃t hoies maxie xpiani ſũt iuita ti q̃libet eñ religioſus clericꝰ vel p̃latus p̃dicans doctrinã euangelicã ẽ nũcꝰ dei vos iuitãs ad ꝓuiuũ.ꝫ gẽtes excuſant ſe triplr.q̃daꝫ ꝑ indeuotõꝝ ſpũalẽ.q̃ dã ꝑ affectõꝝ terrenalẽ q̃ dã ꝑ indignatõez coꝛdialẽ.ꝓmi rẽnuũt venire.qꝛ ad ſpi ritualia nullã hñt deuotõꝝ nec ſentimen tũ.imo dicũt.q̃d ſit hõ de alio mundo. De hs dr̃ij Et nolebãt vẽre Attenda tis ſi iter vos ſint aliq̃ de iſtis. tales ſũt q̃ diligẽter curãt de coꝛpe ꝛ negligẽter de aia q̃ ꝓmãdiũ vl cenã coꝛpis nũq̃ ob liuiſcũt ꝫ aie frequẽter.dbꝫ aie ẽ oꝛõ d mãe ꝛ de ſero oñdaꝫ quõ dãda ſunt fer cula aie.ꝓmo hõ oꝛate dꝫ ꝛ mẽſam bñ dicere dicẽdo pr̃ nr̃.ĩ q̃ ꝓtinenꝫ ſeptem petitões ꝛ Aue maria attẽte ꝛ devote quẽadmodũ hõ loq̃tur regi vl regie de ſero.ꝫ multi nõ curãt nec oꝛãt de mane nec de ſero.nec oꝛãt añ mẽſam nec ante cenã. Itẽ ꝓ aie refectõe debem? feſta ce lebꝛare ꝛ rebꝰ dinis ꝛ oꝛõibꝫ q̃ ſunt fer cula aie itẽdere.ꝫ ꝓchdoloꝛ multi p? q̃ laboꝛauerũt ꝑ totã ebdomabã neſciũt

dñicam dare deo. Jtē sicut ꝙlibet mense lauaꝫ camisia corpis. ita etiā aia lauāda ē a macul'. Jtē i pascate ꝙlibet curat vt bñ prandeat. sic etiā cogitare dz de aia vt cōicet digne. Sed dicat apls. Aialis hō nō p̄cipit ea q̄ spūs dei sunt. j. cor. ij. Secūdi negligūt venire p affectōz terrenalē. vt religiosi clerici vl' etiā laici qui plus delectatões carnales diligūt q̄z spirituales. ⁊ tales de ꝙmuio padisi no curant. Dicaꝫ fabula de leone faciēte ꝙmuiū oibz aialibz. nūcij venerūt ad pozcū iacentē in luto. ⁊ ex pte leōis fuitauerūt ad ꝙmuiū. q̄ pozcus iterrogauit si essent ibi luta. q̄bus rñdentibz q̄ nō. rñt pozc⁹ nolo vīre. Jta accidit multis miseris luto luxurie inuolutis q̄ vt porci despiciunt gl'am padisi. de istis dz. Illi āt neglexe rūt ꝓpter delectatōz bestiaꝝ. tales p̄dūt delectatões angelorꝝ xp̄i ⁊ virgis qz no luerūt gustare de istis. Aug⁹. Jmpū nō sencūt dulcedinē dei. qz de febre iniqtat' palatū cordis miserī. Alij nolūt ire ꝓp̄ indigētōz cordialē nūcios ip̄os vocātes ⁊ inuitātes ad huiōi nuptias verbis ⁊ fīs calūpniātes. de q̄bz dz. Reliq̄ vo tenuerūt p̄uos ei⁹ ⁊ p̄tūelijs affcōs occiderī eos. p̄mi sūt mali ⁊ secūdi. ꝑ isti peiozes qz iterficiūt aīas. ecc̄i. xxi. Dētes eoꝝ. s. obloquētiū iterficiūt aīas hoīm. Rex vo cū audisset irat⁹ ē ⁊ missis exercitibz suis. s. angel' p̄didit hoīcidas illos. ⁊ cātat ē. s. istū mundū succēdit. qz certi siris ꝓfragabit' iste mūd⁹ cito. Jgnis succēsus ē i furoze meo. ⁊ ardebit vsq̄ ad iferni nouissima. deut'. xxxij. Dico tercio q̄ tāgit' i euāgelio idignitas meritoꝝ cū dz. Tūc rex ait suis suis. nuptie q̄dē ⁊c. vsq̄ i finē. Ex ista pabola ñ itelligat' vos q̄ aliq̄s expellaꝫ de padiso postq̄z ingressus ē sic ille rex expulit illū ita ꝙditionaliter loquēdo. Si i padiso iueniret' aliq̄s ip̄at⁹ expelleret'. mō facias tu ꝙñam. si ip̄atus expelleret'. ḡ necārū ē nob vt p̄pemur si volum⁹ illuc ītrare. q̄d bñ pesandum ē ꝑ stulticiā dicētiū. si sū p̄destinat⁹ siue fuero pat⁹ vl' ip̄at⁹ ītrabo. Nota q̄ i libro p̄destinatōis sil' scribit'. tal' saluabit' ⁊c. tli cā. ⁊ sil'r i li. p̄scie. tlis dānabit' ⁊c. tli. In li. p̄des. nō solū scribit' p̄tr⁹ tal' ⁊ tal' saluabit'. ⁊ bernar. tal' saluabit' ꝑ sic. p̄tr⁹ tal' saluabit' p reuniū ⁊ tal' p ozōem. tal' vo p eliam. ita q̄ sil' scribit' itrou⁹ padisi ⁊ cā q̄re itrabit. multi tñ decipiūt credētes q̄ solū nomen scribat' i li. p̄des. sine cā q̄d ñ ē vez. ꝑ sil' totū. Jtē i li. d̄ p̄des. nō solū scri. tal' dānabit' ꝑ ec cā q̄re talis dānabit'. p superbiā. ⁊c. iō si nō vis dānari caue a cā. i. si ille ip̄atus fuit expulsus nos nō ītrabim⁹ nisi p̄pem⁹ nos. q̄ esto te pati. ⁊c. mat. xxiiij. ⁊ lu. xij. paſ hō p̄t ꝓtitōz ⁊c. ⁊ sic hō i duit' vestib⁹ nouis ⁊ efficaꝫ dign⁹ ītrare ad gl'am. Explicat

Be eadē dñica sermo secundus.

Ecce prādium

meū paui. ⁊c. mat. xxij. Jstud vbū recitat' i euāg. curret'. dñice Inter alia vba scā q̄ xp̄s dixit suis aplis i nocte passionis. ⁊ q̄n discipuli erāt ristes de suo recessu xp̄s eos p̄solās d. Ea vo pa re vo. lo. ⁊c. iob. xiiij. vbū ē notabile et dignū meoria. si cogitat' ꝑ q̄d vi. Nā si aliq̄s rex dz ire ad aliquē locū cōtet p̄mittit aliq̄s ad p̄andū prādiū Jsta pcica fuaꝫ ⁊ rōnabiliter fit q̄ fu⁹ pet hospicium dño. ꝑ q̄ dñs vadat p̄mo ad prādiū fuis nūq̄z fuit ītmo tal' dñs reputaret' p stulto. xp̄s vo cū sua nimia humilitate tenuit istū modū q̄ volut ire p⁹ ad panē dū. iō d. vado pare ⁊c. pauit ei locū gle cū ill' coztinis tapet'ꝛ ⁊c. Escas iestiabiles s. p̄destinatōis gle. ⁊ p̄misit redire d. Jteruz vīo ad vos. Jō redit thēa. Ecce vadit hō p bōa opa ⁊c. iueio i scptura. q̄ pauit nob q̄tuoz prādia. p̄mū d̄ p̄ma euāgelicali. ij. d̄ eucharistia sacrāli. iij. de grā spūali. iiij. de gl'a celestiali. p̄mū dz prandiū funtale. secundū dz prandiū spirituale. Terciuz prādium dicit' sociale. q̄rtum dz nuptiale. Et de q̄libet p̄t thēa

bene intelligi. Ecce prādiuz meū para/ui. Dico prio ꝛc. scz de pnīa euāgelicali In isto prādio esce sunt modicū aspe amare. scz opa pnīalia corpi amara sūt ꝫ aie vtilia ꝛ dulcia. Prim⁹ cibꝰ ē cog nicō pctōz ꝛ defectuū ꝓpriozq̄ q̄s hz cū intra se dicit. O miser ego sū religio sus ꝛc. ego feci ꝫ ꝛ hoc ꝛ tā male expen di tps ꝛc. Nunq̄ alioꝰ faceret pnīam nisi de eis hꝛet ꝙgnicōez ꝛ contricōez ¶ Scōs cibꝰ est ꝓtricō qz alꝰ modicū va/leret ꝙgnicō. Multi ei cognoscūt pctā sua ꝫ delcabilit illa cogitāt. Tera⁹ cibꝰ est ꝓpositū nō redeūdi ad pctā ymmo ci tius mozi ꝛc. Quart⁹ cibꝰ est ꝓfiteri ozē oz enī picere corrupcōez. Quītus ē af flictō corpis dicēdo dñe. castigo corp⁹ meū ne faciat ip̄m castigari a sagiombꝰ inferni. Sextus ē deuota ozō cogitādo ꝙ videt xp̄m ꝛ vginez. Septim⁹ ē re stitucō bonoz iniustoz. respicite bursā ꝛ taxiā ꝛc. si est aliq̄d de vsura ꝛc. Octa/uus ē remittere iurias si vult ꝙ de⁹ vo bis remittat. Iste esce sunt parate i euā gelio ꝛ pnīe amare sūt corpi. ꝫ magnū nutrimentū ꝛ magnā refectōez ꝛ ꝓfoz/tacōez dāt aīe. Iō dauid regrando di/cebat. Parasti in ꝓspectu meo mensā ꝛc Nota q̄ tribulāt me scz pctā demones. tēptacōes ꝛc. q̄ tribulāt nos. De istī es cis comedit xp̄s. qui tū nunq̄ peccauit. Istō pndiuz dz funerale. Cōsuetudo ē ꝙ qñ moriē dñs dom⁹ post sepulturaz parētes ꝛ amici faciūt prādiuz in q̄ non dāt precōse esce nec lete. tale prādium dz funerale. Ita de prādio pnīe. Dz ꝛ caput dñs buane nature fuit adā ꝛ moz tuus fuit ꝓ pctm̄ mortale. nos q̄ filij aīa et parētes qz pctōres vt adā facim⁹ pn diū pnīe a xp̄o nob̄ ꝓparatuz. ¶ Nota secreta pnīa dz prandiuz aut cena. qz illi faciūt vt q̄ in mane inuenit dāt se pnīe vt religiosus inueis. Alīq̄ cenā q̄ solū in fine qñ iacēt in senectute in lecto ꝛ me/dicus dicit mortu⁹ ē tūc petūt ꝓfessionē ꝛc. tales recipiūt pnīaz ꝓ cena. tñ si nā pnīa ē saluāt. Sz est difficultas ꝛ diffi cile ꝙ tūc pōt comede de cib̄ pnīe. Dif ficile ei est de cibo q̄ est ꝙgnicō pctōz ꝛ ꝓprioz refectuū comede. qz tales infir/mi impediūt a cogitacōe ꝛ cognicōe pec/catoz voloze infirmitat. Itē nec pōt ta les infirmi facilr comede de scōo cibo isti us pndij q̄ est ꝓtricō. Nec de tercō q̄ est ꝓpositū nō redeūdi ad pctā qz impediūt horroze mortl. Et fortassis voloz q̄ ap/paret in talib⁹ est extiōze gehenne. ꝛ nō ex amoze dei. Itez nec tales pōt facilt comede de q̄rto cibo q̄ est ꝓfessio ꝓpter varia impedimenta in morte occurrētia. Iō deo benedcūs est ille q̄ de pnīa facit prā/diū ꝛ ecā cenā ꝓtinuādo ei vsq̄ i finez Ecce q̄re dic Cū facis pndiuz ꝛc. No li vocare aīcos ꝛc. vbi pōit q̄nq̄ ꝓdicio nes ꝓsonaz q̄ n̄ indiget pnīa. qz sāctē ꝛ iuste sunt. Justi nō indigent pnīa Luce. xv. Sz si volūt facere pnīaz est ad aug mentū glē. Pria ꝓdicō tāgit ibi. Noli vocare aīcos Isti sūt apli de q̄b⁹ tenet firmit ꝙ post recepcōez spūs scī nō pec/cauerūt mortalr. Iō xp̄c vocat eos aīcos Jā nō dicā vos ꝟuos. Rō qz ꝟuus ne scit q̄d facit dñs ei⁹. qz dñs nō tz ꝓfitia sua cū ꝟuis. ꝫ cū amici. Vos āt dix ami cos qz q̄cunq̄ ꝛc. Joh. xv. ¶ Scōa cō dicō tangit ibi. Noli vocare fīes tuos. Isti sūt pueri innocētes qz ꝓ baptismū facti sunt fīes xp̄i filij eiusdez pris. xp̄us est filꝰ ꝓ naturā, Isti ꝓ grāz. ꝓ istī nō est necia pnīa neq̄ ecā adultī iudeis ba ptizatis bñ dispositī. qz ꝓ baptismū oia pctā remittūt. ¶ Tercia ꝓdicō tāgit ibi. Noli vocare ꝙgnatos. isti sunt martires Dicūt ꝙsāguinei xp̄i a cō ꝙ est sīl qz sā/guinez xp̄i quez tenebāt ꝓ recordacōnez miscuerūt cū sanguie suo. qz alꝰ eoz san/guis nō habuisset vtutem. Iō de eis dz. Hij sūt q̄ venerūt ꝛc. Nota scz Jhu xp̄i Apoc. vij. Quarta ꝓdicō tāgit ibi Noli vocare vicios scz ꝓfessoꝛes q̄ totū mun

dū despexerūt ⁊ dederūt se ꝯtemplacōi. di
cunt̄ vicini qꝛ sic̄ ille q̄ morat̄ ad parie-
tē alteri⁹ est vicin⁹. Sic eciā isti morāt̄
ad parietē cuꝫ ꝑ intellcm̄ ꝯtemplant̄ re
cordant̄ ꝑ memoriā. volūtate desiderā
do. auribꝫ audiēdo ꝟba dei ⁊ corꝑe serui
unt sibi. Quīta ꝯdicō tāgit̄ ibi Noli vo
care diuites. i. ꝟgines. Diues est hō sui
iuris. religiosus cleric⁹ ⁊c̄. seruās ꝟgini-
tatē suā diues ē. Tal' eī est totus plen⁹
thesauro. qꝛ ꝟginitas nō p̄t ꝯseruari sine
multl ꝟtutibꝫ ⁊ bonis opibus ꝓpt̄ hoc
ꝟgines dicūt̄ diuites. Et apl's de se di.
et de alijs ꝟginibus Habem⁹ thesauruꝫ
istū scꝫ ꝟginitatl ī vas̄ fictilib⁹. ij. Coꝝ
iiij. Pꝫ q̄re dicit Cuꝫ facis p̄ndiuꝫ scꝫ
pnīe noli vocare aīcos ⁊c̄. g̊ pat̄ q̄s vo
cabo. Rn̄t auc̄tas p̄missa. voca paupe
res ⁊c̄. Quatuor ꝯdicōes vocādoꝝ po
nit. Prīa ꝯdicō est pauperꝝ. ⁊ pauꝑes
sunt infideles. qꝛ lꝫ facerēt oīa boā m̄di
sūt sine fide ⁊ baptismo. vocādi sunt per
p̄dicacōeꝫ nō ꝑ vim. Scd̄a tāgitur ibi.
debiles. Isti sūt pctōres xp̄iani q̄ ex fra
gilitate carnis peccauerūt. qꝛ lꝫ vellēt vi-
uere sine pctō. tn̄ habita oportuītate nō
pn̄t se tenere. Isti sūt vocādi ad pnīaꝫ.
Jō dic̄. voca debiles. Tercia tangit̄ ibi
voca claudos. Isti sūt pctōres xp̄iani
ꝑ ignorātiaꝫ peccātes Due tibie sūt bo
na ꝯscīa ⁊ mag̃ scīa. ⁊ q̄ peccāt ꝑ ignorā
tiā claudicāt tibia scīe. Isto mō peccauit
apl's ꝑsequēdo eccīaꝫ dei. Jō dic̄. igno-
rās feci. j. thy. j. Quarta ꝯdicō tāgit̄ ibi
voca cecos. Ceci sūt q̄ peccāt ꝑ maliciā
qꝛ sciūt esse pctm̄. ⁊ possent abstinere ⁊
nolūt. q̄ eciā vocādi sunt ad pnīaꝫ. Vn̄
xp̄s. Nō veni ⁊c̄. Lu. v. ¶ Scd̄m p̄ndi
uꝫ meli⁹ ē de eucharistia sacr̄ali. Istud
p̄parauit xp̄c ī nocte passiōis in cena qn̄
ordīauit istud scm̄ sacr̄m. Debetl cogita
re q̄ hostia ꝯserata ē vt scutella sup mē
saꝫ altarl in q̄ sunt tria p̄cōsissiā fercula.
qd̄ declaret̄ sic. Om̄e qd̄ est l' est creator
l' creatura. Si creat̄a l' spūal' l' corꝑal'. de
oībꝫ creaturl tā spūalibꝫ q̄ꝫ corꝑalibꝫ ex
cellēciores sūt ibi. Si g̊ diceret q̄s. q̄ ē
excellētior creatura corꝑal'. si diceret̄ q̄
sol non essꝫ verꝝ. nec luā nec celū. s̄ caro
xp̄i formata ī vtero ꝟgīs. ⁊ illa ē in hoc
sacr̄o ita ꝟe sicut fuit ī vtero ꝟgīs. ⁊ ita
ꝟe vt ē mō in celo ⁊c̄. Itē de creaturis
spūalibꝫ q̄ ē excellētior ceterl. Diceres
forte tu q̄ michael l' gabriel. qd̄ n̄ est ve
rū s̄ excellētior est xp̄i aīa. ⁊ illa ē ibi qꝛ
corpus xp̄i viuū nō est sine aīa. Itē cre
ator est de⁹ ⁊ ī h̄ sacr̄o eucaristie ē tota
d̄initas infinita. Sacerdos qn̄ celebrat
dꝫ ꝯtēplari ista fercula in hostia dicē. O
quō deberet eē pinguis comedēs digne.
Eciā vos layci qn̄ debetl coīcare debetis
ista considerare. de ista ꝓph̄auit scp̄tura
di. Sapīa edificauit sibi domū ⁊c̄. ꝓuer
ix. Sapīa. i. filius dei edificauit sibi domū
scꝫ xp̄ianitateꝫ. xxxiij. ānis edificauit. exci
dit colūnas septeꝫ ad sustinendū scꝫ. vij
cōdicōes xp̄ianoꝝ. Prīa colūna est p̄-
latoꝝ. Scd̄a dnōꝝ tꝑaliuꝫ. Tercia reli
gioso ꝝ. Quarta sacerdotū simpliciū. ¶
Quīta illoꝝ de mr̄ionio. Sexta vidua
rū. Septīa virginū. In istl septeꝫ eccīa
est fundata ⁊ parauit illa tria fercula q̄
dixi in hostia cōsecrata esse ⁊ miscuit vi-
nū scꝫ xp̄i sanguīeꝫ ⁊ posuit mensā alta
ris. Istud prādiuꝫ non est funerale. sed
festiuale. Infra ebdomodā homo trāsit
et reficitur simpl'r. s̄ in die festo homo fa
cit bonū prandiū. Ita infra ānuꝫ homo
laycus simpl'r trāsit non coīcando. Sꝫ ī
paschate est maximū festuꝫ quietis xp̄i.
Ideo ordinatū est vt omnes in pascha
te cōmunicent a. x. vel. xij. annis ⁊ supra.
Sunt multi miseri qui ab isto prādio ex
cusant se. ¶ Nota de isto prandio habe-
tur auctoritas allegorice. Cum esset di
es festus domini factū est prandium bo
num in domo Thobie. ⁊ dixit filio suo.
Vade tu ⁊ introduc aliquos de tribu no
stra timentes deuꝫ omnipotenteꝫ ⁊ epu
lent̄ nobiscū. Thob. ij. ¶ Nota secreta

Cū essz dies festus dñi scz resurrectio. Sz dicerz aliqs. Nōne dies ntītatl circūcisiōis ephie ⁊ pēthecos. sunt dies festi dñi ꝙ sic dico. ß dies resurrectōis ē ꝓpi⁹ diez fest⁹ xpi. rō. dies fest⁹ ē dies q̄etis. Dies ntītatl ñ fuit dies q̄etl sibi ß laboris. jō stati nat⁹ fleuit. nec circūcisiōis dies ⁊ sic d̄ alijs. ß ī die resurrectōis q̄euit ī gl'a Jō d̄ illa die d̄r hec dies quā fec̄ ⁊c̄ In illo die pat̄ prādiū ī dei scz eccl'a ad qd̄ prādiū om̄s tenemī ꝛcire. Sz scitis ꝙ prādiū istd̄ ē xpi r̄gl ⁊ qño ē ꝛcniēdū ad illd̄ cū d̄bita p̄pacōe p̄uia. ⁊ accedēs dz eē ornat⁹ ⁊ ꝛcstit⁹ ñ ꝛcste autiq̄ sup̄bie. ß ꝛcste noua hūilitatl nec excusat̄ q̄s si nō sit pat⁹. Jō p̄cedūt. vij. ebdomade xl. ad se p̄pandū. Itē dixit Tobias filio suo. voca aliq̄s de t̄bu nr̄a. ß d̄r xp̄ianis. qr p baptismū sūt de gl̄ie dei. Infideles ñ dñt cōicare. Nota timēs deū. Qlr hō secū dz examīare vitā. scd̄o cū ꝯfessione qñ dz cōicare Juxta ꝯsiliū apl'i. ꝓbet āt seip̄m hō ⁊ sic d̄ pāe illo edat ⁊ d̄ calice bibat. Qui eī māducat ⁊ bibit īdigne. iudiciū sibi māducat ⁊ bibit. nō dijudicās corp⁹ dñi. j. ad cor̄. xi. Qui āt nolūt euz recipe vl' q̄ īdigne r̄cipiūt nūq̄ r̄cipiēt̄ ī padiso. ¶ Terciū prādiū ē d̄ gr̄a spūali Istd̄ prādiū dat xp̄s p̄soīs spūalib⁹ existētib⁹ ī gr̄a d̄i. qr ī opib⁹ boīs q̄ faciūt sēciūt magnā ꝯsolacōz ⁊ ꝯfortacōz ī aīa ꝟbi g̃. qñ r̄ligios⁹ ī gr̄a exñs surgit d̄ nocte ad dicēdū matutīas ⁊c̄. De nocte cogitādo ⁊ ꝯtēplādo maiorē sētit dulcedinē in aīa q̄ si cōedēt capones ⁊ p⁹ q̄ aīa sic ē inflamata. ⁊ legit illūinat̄ ⁊ ꝯsolat̄. Idē d̄ laicl de nocte orātib⁹ ⁊ audiētib⁹ missas ꝑmōes ⁊ ꝯtēplātib⁹ xp̄i natītatē q̄si viderēt ꝟgīez cū filio ⁊c̄. Itl idē dicēdū ē de ꝯtēplātib⁹ xp̄i passiōz ⁊ q̄t cōtēplacōes hñt̄ tot fercula dāt̄ ⁊c̄. Om̄s dies paup̄is scz pctōris sine gr̄a dei semper mali erūt. Secura mens q̄i iuge ꝯuiuiū. Prouerb. iij. Istud prandiū nō est festiuale solū. ß etiā sociale qr cuiuslibet diei hō cōedit cū xp̄o. d̄ hoc figura. Dan xiiij. Dicat̄ q̄ fuit sex dieb⁹ nō māducās nec bibēs ß orabat. Erat autē Abacuck ꝓph̄a ī iudea. Dicat̄ hijstoria q̄mō p angelū fuit portat⁹ ad lacū. Et exclamauit Abacuch di. Daniel ꝑue dei tolle prandiū ꝙ misit tibi de⁹. Audite pulcrū significatū h⁹ figure. Daniel amic⁹ dei significat' quālibet p̄sonā deuotā Lacus leonū ē iste mūdus in quo sunt. vij. feri leones ꝓmpti ad deuorādū puta demones qui tēptāt de. vij. pctis mortalib⁹. Primus ē leuiatā q̄ tēptat d̄ sup̄bia. Idē d̄ alijs Isti nō curāt vt deuorēt pctōres qr iaz sunt sui. ß personas scās ⁊ deuotas puta bonū clericū vl' religiosum. Inter quos p̄sona deuota stat sex dieb⁹. Septē sunt etates Prima infancia in ista hō non timet leones. Sed in scd̄a scz puericia qr in illa iam multi damnant̄. Tercia adolescētia. Quarta iuuētus. Quinta virilitas. Sexta senect⁹. Septīa decrepitus. Sex etates sunt periculose. Sed xp̄us de t̄ra ꝓmissionis mittit prandiū danieli id est p̄sone deuote scz ꝯsolacōes spūales ⁊c̄. Exultent iusti in ꝯspectu dei ⁊ delectent̄ in leticia. p̄s Exurgat. ¶ Quartū prandiū ē alijs om̄ib⁹ meli⁹ scz gl'e celestis. O q̄lia fercula dant̄ in isto prandio. Nullus intellect⁹ creat⁹ p̄t ꝯp̄hendere vl' declarare ad plenū hoc prandiū q̄a tāta ē excellēcia illoꝝ ciboꝝ. Si d̄ pane isti⁹ prādij solū vna mica cadēt ī ore tuo l' meo. Si viueres. x. M. ānis nolles cōedere cibū p̄ntis vite corporeū ⁊ corruptibilez. Beatus qui comedit panē in regno dei. Luc̄. xiiij. De isto prādio melius tacere possum⁹ q̄ dicere. Sz recogitate q̄les escas retinuit de⁹ ꝓ se ⁊ suis. de isto prādio loq̄t̄ singl'arit̄ the. Istd̄ prādiuz d̄r nuptiale. ad qd̄ ꝯueniunt om̄s ꝓpinqui. taz ex p̄te sponsi q̄ ex p̄te sponse. Ecce prādiuz meum paui thauri mei ⁊ altilia mea occisa oīa pata sunt. ꝛcite ad nuptias. Deo g̃. ¶ Sermo tercius.

EGressi sūt ser
ui eius in vias. Hēc verbum
istud Mathxi.xxij. Materia
hui⁹ ꝓmonis erit declarare ꝑ q̄s viā pote
rim⁹ ire ad ꝓuiniū gl'e celestl materia erit
vtilis ⁊c. Salutet̄ ꝙgo. dt thx. q ꝓ uitores
dei egressi sūt i vias. Pro intellectu
h⁹ thematl oz declarare q̄ sūt ꝓui dei. Et
ad ꝓ scēdū ē q oīs creature taz corpa
les q̄ spūales oīs tā bone q̄ male ꝓui
ant deo aliq̄ mō. Declarat̄ stati i creatu
ris ꝓtre corpalib⁹. vt sūt celū ⁊ luna sol
⁊ stelle q̄ nō ꝑtereūt vnū pūctū ordina
cōis diuine. illā eandē regulā q̄ d⁹ de
dit eis a ꝓncipio ꝓuāt ⁊ ꝓuabūt q̄sq a
liud ꝑcipiat̄ i die iudicij. q̄n d⁹ dicet soli
sta. Sol ⁊ luna nō hūt rōz nec intellec
tū ⁊ ꝓuiūt deo Jō cātat eccl'ia. cui scz deo
sol ⁊ oīa deꝓuiūt ꝑ tpa. Jdē de elemētl
aere ⁊ra aq̄ igne. ꝓm q̄litates ꝓprietates
q̄s dedit eis. Nihil ꝑtereūt q̄sq bēbūt
mādatū i oppositū. Jdē de aialib⁹ volu
cribꝫ ⁊ pisc⁹ q̄ nō ꝑtereūt diuinā ordia
cōz. Jā certo tpe faciūt nidos. ducūt vx
ores. faciūt pueros. Jdē de plātis ⁊ ar
boribꝫ q̄ ꝓm ordiacōz dei certo tpe dant
flores folia ⁊ fruct⁹ ⁊ certo tpe dimittūt
Jō dō. Ordiacōe tua pseuerat dies etl
q̄m oīa ꝓuiūt tibi. ps. xviij. Nō videa
m⁹ q̄o creature pure spūales ꝓuiūt deo
vt sc̄i augeli. ⁊ aie btōz iste ꝓuiūt deo q
i nullo discordāt a dei ordiacōe ⁊ volū
tate ꝙ opant̄ ⁊ faciūt iuxta dei volūtatē
In oīb⁹ pcordāt cū deo. Jō de eis dicit
scꝑtura. Bti viri. i. ꝓtuosi tui ⁊ bti ser ui
tui q̄ stāt coꝝ te sp. xij. Re. j. Diceret a
liqs q̄d dicem⁹ d dēonib⁹ q̄ sūt i iferno
vl' int̄ nos siue i aere. Jtē q̄d dicem⁹ de
aiab⁹ dānatl q̄ sūt creature spūales. an
etl ꝓuint deo. Dico q sic licz ꝓtra suā vo
lūtatē. Demones ꝓuiūt deo intantū q
nō ē in padiso aliq̄ corona nec pīarcha
rū nec ꝓphaz nec martirū nec confessoz
nec ꝙginū q̄ loquēdo de adultis ⁊ cōiter
q̄n p̄ demones sit fabricata. diceretl vos
⁊ q̄o ꝑt ꝙ ee. Dico q ꝓtradicēdo ⁊ re
sistēdo diaboli tēpta cōib⁹ fabricāt̄ coro
ne. licz q̄n diabol⁹ tēptat ipē intēdat fa
bricare cathenā q̄ t̄ hat hois ad infernū tū
q̄n ꝓ dic hō tēptat⁹ tēptacōi efficāt̄ coro
na ꝑt itēcōez diaboli. Auctas dō Sup
dorsū meū fabricauer̄t pctōres scz dēo
nes obstiati. glo. coronā. licz diabol⁹ in
tēdat fabricare cathenā q̄ trahat ad iser
nū ⁊c. et nō ē modicū ꝓuiciuz illō Btūs
vir q̄ suffert tēptacōz q̄n ⁊c. Jacobi. j.
Jtē si q̄rat̄ an aie dānate ꝓuiūt deo. Di
co q sic. Dicas mihi q̄le ꝓuicīū faciūt re
gi vl' dño suspēsi i furca Dico q magnū
qz oñdūt iusticiā dñi. Q̄n ei suspēsi iue
niūt i aliq̄ ꝓria stati dr iste dñs ē iustus.
qz suspēdit crimīosos. Q̄n vo nō inueni
unt̄ suspēsi vl' ocs sūt sc̄i ⁊ boi ⁊ iusti qō
freq̄nt̄ nō ē vez. vl' iusticia nō ꝓuat̄. Ec
ce qūo suspēsi ꝓuiunt dñis ⁊ etl hoib⁹ qz
q̄n videt̄ suspēsus q̄rit̄ q̄re fuit suspēsus.
dr ꝓpt̄ furtū ⁊ q̄libz dt ir se. ego cauebo
mihi. Eodē mō aie dānate oñdūt dei iu
sticiā ⁊ i ꝙ ꝓuiūt sibi ⁊ nob⁹ q̄n ei nos o
culis aie videm⁹ suspēsos i inferno male
factores tūc a pctis reuocamur. Dicat̄ d
magꝫtudie pene iferni ⁊ q̄o demones ⁊
aie dānate detinēt̄ ꝑt eoz volūtatez in
igne ⁊ ab igne iferni. de ꝙ vide. be. tho. j.
pte. q̄st. lxiij. ar. iij. Et in q̄rto sēpto dist.
xlviij. O bōe gētes ista pēsate dētl. qz p
ꝙ hō corrigit vitā suā qz q̄n hō vidz ista
ꝓtēplādo vl' audit i ꝓmoib⁹ seu legit dt
Amiꝫ si ego facerē hoc ita essz d me. sic
hō refrenat suas malas inclīacōes Jdo
magnū ꝓuicīū faciūt deo qz magnū ꝓnci
um facit regi q̄ portat suū vexillū in bello
dānati ei portāt vexillū iusticie dine. nō
dō Cōuertēt̄ pctōres i infernū scz cogi
tādo. Nō videā⁹ de creaturl q̄ hūt coz
p⁹ ⁊ aiaz q̄o ꝓuiūt deo. Dico q ōs cre
ature hūane tā bone q̄ male ꝓuiūt deo a
liq̄ mō. De bois n̄ ē dicēd. qz rctā ⁊ scā
itēcōe ꝓuiūt deo. q̄cq̄d ei cogitāt dlīrāt

loquunt᷑ ⁊ opant᷑ totus ordinat ad glaz dei. dicẽdo. dñe Ego sum captiuus vz̃ et ex debito teneor vobis seruire placeat tñ vob᷒ q᷒ si ego seruio vobis bñ det᷑ mi hi coronã ⁊ regnuz vr̃m. Justi ãt in perpetuuz viuẽt ⁊c̃. Cap. v. De malis ãt hic est difficultas Et dico q᷒ mali hoies in pc̃is viuẽtes faciũt deo magnũ seruiciũ nõ ex eoz intencõe qz nõ est recta. iõ peccãt. ß ex supnaturali dei ordinacione Dicit Aug⁹. i enchyridion. i. in libro manuali q᷒ deus nõ p̃mitteret aliq᷒ pc̃m fieri si nõ eliceret inde maiꝰ bonũ. Dicaᷓ ß hist̃oria de ioseph. cui reuelauit deꝰ q᷒ eẽt dñs fr̃m suoz ⁊ ipe reuelauit fribꝰ suis ꝓpter q᷒ fr̃es eiꝰ occidere eum volebãt ⁊ vendidẽrt eũ ⁊c̃. dixitq᷒ fribꝰ suis Nolite timere. nõ eñ possumꝰ resistere voluntati dei. vos cogitastis de me malũ ⁊c̃. ptz ꝑ quõ de pc̃is elicit bona alr̃ nõ p̃mitteret ea fieri. Judei eciã qñ iterfecerũt xp̃m magnũ pc̃m fecerũt ⁊ maluz opus ⁊ pessiã intẽcõe fecerũt ß magnum fecerũt deo ⁊ nobis seruiciũ qz ex illa morte saluam̃. Gz qz ipi iudei mala ⁊ puersa intencõe fecerũt. nõ meruerũt. ymo ꝑcauerũt. Jdẽ de tyrãnis q᷑ inflictiendo martires magnũ seruiciuz faciebãt deo et scis martiribꝰ. nõ tñ rcã intẽcõe. iõ peccabãt. ptz ꝑ q᷒ boni ⁊ mali seruiũt deo. De malꝰ dr̃ xp̃s. Seruũ inutilẽ eicite in tenebras exteriores matꝫ. xxv. Cũ ꝑ dr̃ thema Egressi sũt serui eiꝰ i vias. de bonis et malis suis loquit᷑. qz boni sui oẽs vadũt p viã. Jõ videa⁹ in q̃s vias exierũt Tres vias inueni p q̃s vadunt oẽs sui tores dei boni ⁊ mali. Prima ẽ scãdalosa. Secda via est piculosa. Tercia via ẽ virtuosa. Per duas p̃mas vadũt mali p tertiã aũt vadũt boni. Pria via ẽ scãdalosa. p istã viã vadũt hoies religiosi clerici ⁊ layci. q᷑ nõ solũ peccãt ⁊ sũt mali in se. ß etiã sunt aliis i exẽplũ ⁊ cã scãdali Jsta via est mala q᷑ ipi elõgant᷑ a deo ⁊ scãdalosa. qz facit cadere ⁊ peccare alios. Sicut saxũ de mõte descẽdes lapides si bi occurrẽtes secũ p̃cipitat. Jta q̃ aliq᷒ psona. s. de statu magno i dignitate l᷑ scia cadit solꝰ incipit cadere. Gz exẽplo eius multi cadũt i p̃fundũ iferni vbi grã. q̃ aliis hõ notabiliꝫ cadit i pctõ põpe elacõnis ⁊ supbie stati p̃cipitat sibi occurrẽtes qz stati dicũt ⁊ q̃re ego nõ facio sicut iste Jdẽ de mulieribꝰ q̃ videt aliq᷒ incipiẽte põpã i ornatu cauda manicꝫ ⁊ hmõi. dicũt alie. O q᷒ pulchra ẽ ista. ita faciã et sic p̃cipitant Jdẽ de pctõ auaricie q̃ vos videtꝫ aliquẽ diuite dicitꝫ. quo iste ꝓgregauit ⁊ dr̃ vob᷒ q᷒ mutuauit. x. florẽt p. xij. vel emit ad vãtagiũ p mi̇ori pcio vl᷑ vẽdebat pl⁹ ꝓpter dilacõem solucõis dictꝫ vos O ita faciã ego. ⁊ q̃ replẽdunt᷑ usurarij. rñdent tal᷑ bonꝰ hõ ul᷑ dericꝰ fãt ß idẽ. ß est dr̃e q᷒ ille vos p̃cipitãt. Jdẽ de luxuria. Si aliq᷒ plat⁹ clericus vl᷑ religiosꝰ tenet ꝓcubinã dr̃ layeus iõ bñ possũ renẽ ⁊c̃: Ecce quo eoz malo exẽplo multi p̃cipitant᷑. Jdẽ de pctõ gule. i collacõe i ieunijs eccie comedũt panẽ q̃ replẽndũt᷑ dicũt ego facio vt talis plat⁹ faciebat Dicaᷓ quo nõ ẽ fiẽdũ ⁊ assignet᷑ rõ. Aliꝫ dicũt Melior ẽ eleõsina ꝙ ieunũ. ß ego dico q᷒ melior ẽ obia ꝙ eleõsina vl᷑ ieunũ. Jtẽ multi nõ ieunãt ieunia eccie. ⁊ si replẽndunt᷑ dicũt. talis clericꝰ ul᷑ religiosꝰ nõ ieunauit. ß tñ est dicere q᷒ ille vos p̃cipitant Mirabile ẽ q᷒ pctõr nõ vult solꝰ ire ad iferniũ qz vnꝰ p̃cipitat aliũ Nõ tñ q᷒ sic puꝰ lapis solꝰ cadit ⁊ nõ p̃cipitat alios sic nec ꝓsone pue. Gz magni lapides. i. ꝓsone notabiles exẽplo malo multos p̃cipitãt. Auctas gregꝰ. dr̃ vehemẽt᷑ culpa i exẽplũ extẽdit᷑ cũ pctõr ꝓ reuerẽcia ordis honorat᷑. de q᷑ dd̃. h᷑ via illoz scãdalũ ⁊c̃. Scãdalũ pctõribꝰ sp̃. actiue ⁊ aliis passiue. s. dãnatꝫ. Nota puersi nec corde cogitando ⁊c̃. Sed post in iferno ꝓfitebunt᷑ coacte veritatẽ i ore suo ꝓplacebũt deo nõ corde nec ope ß ore qz coacti tormẽtꝫ ꝓfitebũt᷑ pctã q̃re sũt dãnati damnati eñ in iferno videt sanctos nõ

cū delectatōe ꝫ ad eoꝝ maiorē dolorez
Et qñ vidēt illos q̄ in ꝫ mūdo fuerunt
pctōres ꝫ fecerūt penitētiā dicūt O mi
ser Si ego fecissē penitētiā sic potuissez
fuisse salu⁹. et sic dicit veritatē ⁊ placz iu
dici sic tales ore suo ꝯplacent deo verbi
grā Qñ sup̄bꝫ videt paulū q̄ fuit sup̄
bꝫ Omnis ⁊ sic de alijs pctis ⁊c̄. Sed
qñ inueniēt se in igne ⁊ leuāt oculos ⁊
vidēt mariā magdalenā ⁊c̄. Dicēt. O
miser si dimississē luxuriā ⁊ sic d̄ alijs pec
catl dicēdū est De ꝫ auc̄tas. Loquens
scriptura de dāpnatl dicit Vidēs scz be
atos turbabūt̄ tīore horribili dicentes
Ecce qūo ꝯputati sūt īter filios dei Er
rauim⁹ a via veritatis ⁊c̄ Quid nob̄ ꝓ
fuit sup̄bia aut diuitiaꝝ. Jactātiaq̄d cō
tulit nob̄ Trāsierūt oīa illa tāq̄ vmbra
⁊ inmalignitate nr̄a nos ꝯsūpti sumus
Talia dixerūt isti ī īferno Sap. quīto
Propterea cuilibet d̄r. in via ruine non
eas ⁊ nō offēdas in lapides nec credēs
⁊c̄ Ecc̄i. xxxij. Per istā viā scādalosaz
null⁹ vadit ad p̄adisū ¶ Scd̄a via ē p̄i
culosa nō tñ scādalosa p̄ istā vadūt reli
giosi q̄ nō hñt malam intentōez ꝫ ⁊ nol
lēt alios scādalizare ꝫ vellēt habere ho
nores Sine pctō Jsta via nō est scāda
losa ꝫ ē p̄iculosa qꝛ de c. fortassis vel sal
tem de multis nō vadit vn⁹ ad p̄adisū
Verbi gr̄a si homo sīplex ponit in corde
suo habere regimē tl̄is ponit se in p̄iculo
aīe ⁊ corp̄is qꝛ hodie vix est aliq̄s suffi
ciēs in ꝫ mūdo ad gubernādū aīaz suaz
qūo tunc alios gubernabit Ecce q̄le p̄i
culū est Sicut ille q̄ nesciret regere bar
cā. i. p̄uā nauiculaz vellet regere mag̃z
nauē. p̄ua nauicula est corp⁹ ꝓpriū l̄ do
m⁹ ꝓpria. mag̃ est cōmunitas ⁊c̄ Si ista
cogitarent fugerēt qñ debēt eligi ⁊ etiaz
appellarēt De via hac scz p̄iculosa q̄ ā
bulam⁹ aoscōderūt sup̄bi laqueū mihi
p̄s. cxli. Dicat̄ hic ꝙ accidit sabandie de
q̄dā clerico desiderāte honores qui fuit
fact⁹ ep̄⁹ taratāsie ⁊ post ꝯgregauit pec
cunias ⁊ dedit se delicijs ⁊ tādē a scutife
ro fuit iugulat⁹ ⁊ dep̄dat⁹ Jste ābula
uit p̄ viā p̄iculosā Nota de beato āthō
nio qñ vidit totū mūdū laqueis plenū
⁊ q̄rēti sibi q̄s posset euadē Respōsū ē
diuinit⁹ hūilitas Sicut em̄ pisciculi eua
dūt retia q̄bꝫ magni pisces capiūt̄ ⁊ reti
nēt̄ sic hō hūilis ī sīplicitate p̄manēs p̄i
cula diaboli euadere p̄t Jō dauid Cus
stodiēs p̄uulos dñs hūiliat⁹ sū ⁊ libera
nit me p̄s. cxiiij ¶ Tercia via est v̄tuosa
quā trāseūt illi q̄ nō curāt de mūdanis
r̄bꝫ. ꝫ ꝯuiūt deo ⁊ faciūt bō op̄a ardent̄
ꝯterūt̄ d̄ pctis ꝓponūt nūq̄ pccāre. ꝯfi
tēt̄ satisfaciūt ⁊ remittūt iniurias. Jsta
via ducit ad p̄adisuz de ista via. auc̄tas
Deduxit eos ī via mirabili ⁊ fuit eis in
velamēto diei. sapiē. x. Ad lr̄az d̄r de fi
lijs israhel Allegorice aūt d̄ istl q̄ ambu
lāt p̄ istā viā q̄ q̄druplicit̄ ē mirabil̄ ad
īstar vie filioꝝ israhel Mirabile em̄ eēt
si falco cui ligaret̄ ī pedibꝫ lapis magn⁹ ꝙ
possꝫ ascēdē Jta d̄ aīa leuior falcone cui
alligat̄ essēcialit̄ on⁹ carnis. mirabile ē
ꝙ p̄t celū ascēdē. iō d̄t deduxit eos ī via
mirabili Primo fui. via iudeoꝝ mirabil̄
cū d̄t Fuit ill̄ ī velamēto diei Dicat̄ de
nube refrigerāte ardorē sol̄ filioꝝ israhel
ī deꝫto Jstā gr̄az fecit de⁹ p̄sonis ābu
lātibꝫ p̄ viā v̄tuosā Nubes refrigerās
ē tēp̄antia ꝯ ardorē ꝓsp̄anciū honoruz
diuiciaꝝ ⁊ deliciaꝝ v̄tuosi em̄ nō calefi
unt de honoribꝫ īmo dicūt Nō nob̄ dñe
nō nob̄ ꝫ noī tuo da gl̄az In diuicijs ñ
apponūt cor Juxta illd̄ Diuicie si afflu
ant nolitē cor apponere p̄s. Et de deli
cijs cibi ⁊ pot⁹ solū recipiūt necessitatez
Scd̄o ⁊ ī luce stellaꝝ nocte. Dicat̄ de
claritate sup̄ filios israhel in via deꝫti cū
fuissēt īter bestias ꝫp̄ētes leones vrsos
Jta p̄sonis v̄tuoꝫ de⁹ dat lucē paciēcie
cū sint int̄ bestias aduersitatū ne errēt ī
via p̄ īpaciēciaz. dauid sol. scz ꝓsperitatl
nō vret te neq̄ luna scz aduersitatis per
noctē Tertō Et transtulit illos p̄ mare

rubꝝ.dicaꝫ quo ex vna pte erat mos altissim? ?rro pl's egipciac? inseqns filios isrl' ad aliã partẽ mare rubrum ꝙ de? aperuit ⁊ transierunt. Istud mirabile facit deus personis virtuosis. quia per mare rubrum scilicet memoria passionis cristi transeunt sine tedio suam penitenciam hic est qui venit per aquam ⁊ sanguinem ꝑma Johis secũdo. Secũdo ⁊ transtulisti eos per aquã nimiaz.hoc fuit a flumine iordanis. Dicatur quomodo aqua stetit faciens murum. Ista mirabilia facit deus personis deuotis quando dat eis habundanciã lacrimarum in oculis ex peccatis,ꝑtis ⁊ aliorum. quia quando vident peccatores non indignantur sed cõpaciuntur eis dicendo. domine conuerte eos. Si mihi dedisses illam temptationem fuissem fortassis factus peior. viaz sapiencie monstrabo tibi. ⁊ ducam te p semitam equitatis quas cum ingressus fueris.non artabuntur gressus tui ⁊ curtens non habebis offendiculum. Deo ꝯ

Dñica vicesima. Sermo quartus.

Non quasi insipientes sed vt sapientes .ad Ephesios quinto . ?ro huius verbi declarationis sciendus est.ꝙ deus inter istum mundum presentem ⁊ alium facit talez dꝛam.ꝙ in hoc mundo boni ⁊ mali.sapientes ⁊ stulti.stamus insimul in vna villa domo collegio vel monasterio.sed in alio mundo mali sepabũtur ab onis singulariter in iudicio. Tunc oñs boni iusti ⁊ sapientes collocabunt in celo.⁊ oñs mali iniusti stulti in inferno. Nota de hoc similitudinem.tempore eñ messis in area totum est scilicz granũ cum paleis.sed dominus cum vna palea sepat postea granũ a paleis. ita faciet deus. Cogita ꝙ iste mundus sit tanꝯ vna area in qua oñes sumus mixti. Sed veniet dñs aree cum pala sue infinite potestatis ⁊ sepabit granũ id est sapientes a paleis ⁊ collocabit in ḡnarijs id est ordinibus angelorum, paleam vo mittit ad cõburendũ in igne inferni. De hoc Auctoritas. Dixit Johes baptista de cristo. Venturus est sp̃s xp̃s.cuius ventilabrum in manu sua ⁊ permundabit aream ⁊ cõgregabit triticũ suum in horreum suum. paleam autez igne comburet inextingui/bili. Mathei.iij. Ex ista declaracõe habemus ꝙ nullus insipiens intrabit paradisũ ꝫ ibũt insipiẽtes in infernũ. Qm̃ nõ habuerũt sapientiã pierũt,ꝓpt suã insipientiã. Baruch.iij.,ꝓpter hoc apl's admonendo nos. dt in themate Nõ q̃si insipiẽtes ⁊c. ?z thema. In quo apl's dat nob duas doctrinas. ?rima ẽ negatiua cũ dt. Nõ q̃si insipiẽtes. Secda affirmatiua cũ dicit ꝫ vt sapiẽtes Hodie erit ꝫmo de negatiua.alia die de alia. Nõ oz ostendere q̃t sunt species stulticie vt caueamus eas ⁊ philosophice noiatur sic. ?rima ẽ frenesis. Secda epilencia. Tercia demonia. Quarta rabies. Quita insensibilis Sexta furia. Septia ebria. Septẽ sunt sicut septẽ pctã mortalia. Jo vt caueam? dic thema. Nõ q̃si insipiẽtes.ꝫ vt sapientes. ?ria ḡ spes stulticie ẽ frenesis .ita noiatur a phisicis quando eñ febris ascendit in capite ⁊ pturbat imaginacõem ⁊ homo loq̃t stulticias. tlis dr frenetic? ecce ꝫ petñ supbie ꝙ nil' aliũ est nisi febris q̃ ascẽdit i capite qñ hõ sumit ⁊ supbit .de bois tpalibꝫ vl' etl' spualibꝫ dicẽdo Ego sũ tlis ⁊c. Vos estl' frenetic? ⁊ loq̃mini vt stult?. despiciẽdo oñs alios.etl' pentes ⁊ dños imo ⁊ deũ Ecce frenesis qz ñ respicit de q̃bꝫ loq̃t qz tã de bois q̃ de mal' amicꝫ ⁊ inimicꝫ.de sãis ⁊ de deo. De tlibꝫ dt scꝓtura Qui cũ cognouissẽt deũ ⁊c. vsq; facti sũt.ad rom.j. Cõt ista stulticiã dñt,puidere rectores ville.qz sicut stult? ligaꝫ sic frenetici ⁊ supbi blasphemãtes.ligãdi sũt cathena fortl ordiacõis. ne sꝫ arduaꝫ bõa pena ds sic blaspheãt

¶ Secunda est epilencia scilicet morbus caduc⁹. quia in cella cerebri generatur vna gutta ex bulicione stomachi ⁊ calore cordis. Et qñ illa gutta est frigida cadit super telam cordis ⁊ tales tũc cadũt in t̃rã ⁊ vuluñt se ⁊ ꝑdũt ĩtellectũ. Ecce h̃ pctm̃ auaricie q̃ ascendit ad cerebrũ qñ d̃r ꝓ certo ego volo ditari. Deinde cadit super cor cogitando ⁊ dicendo si ego volo viuere plane de meis redditib⁹ vl̃ possessiõib⁹ ĩ fine ãni nihil hẽbo sup fluũ ⁊ sic nihil dimittã filijs. scio q̃d faciã p̃stabo ⁊ mutuabo. x. flor. ꝓ. xij. vl̃ emã ꝓpter solutõis anticipacõz ꝓ minori precio. ⁊ vendam plus ꝓpter solutionis dilationẽ. ⁊ sic cadit in t̃ra ⁊ maculat se. immo etiã iam capellanie ⁊ cõfraternitates cadunt in terram ꝑ vsurã. Ecce epulencia. Si vis emere cẽsus tũc vide ꝙ duo ibi concurrant. ¶ Primo ꝙ sit vera emptio. ¶ Secundo ꝙ precium sit iustum. Nonne stultam fecit deus sapientiã huius mundi p̃ma ad Corintheos primo. Tales mundani dicũtur sapientes. quia sciunt congregare. sed reuera epilencia sunt. In hac etiam stulticia sunt lusores quia omnes habent radicem in auaricia. Rõ quia quilibet vult bona alterius lucrari. Ideo medicina huius morbi curatiua est ordinatio sub certa pena ne quis decetero ludat. Maledictus est qui ludit taxillando qui respicit qui prestat taxillos domũ seu pecunias Ergo non quasi insipientes ⁊ cetera. ¶ Tercia est demonia. ille qui habet demonium in corpore dicitur demoniacus. nec ostenditur subito. sed quando coniuratur tunc perdit intellectum. Ecce demonia. Ecce hic peccatum luxurie. Ratio quia luxuriosus semper habz demonez secum. ex quo est habituatus in illo peccato. sed non cognoscitur quousq̃ habet occasionem. tũc enim nec respicit ꝑentelam nec amicos nec honorem nec quemquã. animalis homo id est bestialis nõ percipit ea que spiritus dei sunt. Stulticia enim est illi prima ad Corintheos secundo. Tales non intrabunt paradisum quia deus non vult porcos immundos in paradiso. Iura ꝑmittunt lupanaria. quia ad portam ciuitatis in remedium infirmitatis. sed non particularia in laqueum in hospicijs seu alijs domibus ⁊ cetera. Ideo contra tales demoniacos. necessaria est cathena ordinationis qui ligentur vt scilicet non teneatur nec permittatur extra cõmune lupanar aliqua putana notoria ꝙ nulla potest tergiuersatione celari. Ex hoc sequitur ꝙ nullus homo vxoratus nec clericus audebit tenere concubinã. Quarta est rabies. Sunt aliqui stulti qui nulli nocent nisi sibijp̃is. quia seip̃os comedunt ex rabie. Ecce peccatum inuidie. O quot rabidi sunt in mundo. Omnes quotquot inuident proximo rabidi sunt. quia illa inuidia non nocet nisi sibijp̃is. qui quando vident prosperitatem proximi. in diuicijs vel honoribus in officio ⁊ cetera. venit illa rabies inuidie quia seipsos comedunt cum deberent pro illo orare dicendo. O domĩe conseruetis sua bona ⁊ detis mihi necessaria quia sum creatura vestra hac infirmitate grauantur. Multi xp̃iani qui inuidentes legi Ihesu christi, volunt seruare legem infidelium iudeorum, seruantes sabata ex quadam epistola q̃ dicũt descendisse in altari sancit Petri de celo Rome. ymmo descendit de inferno. Item mulieres post partum stant quadraginta dies sicut virgo Maria. ergo filijs vestris debetis dare circumcisionem. id est bonam informationem refrenando eos a vicijs. Non circũcisionem materialem qua Christus fuit circumcisus. quia modo in lege nostra vim regenerariuam non habet. Sed loco eius dñs nr̃ Ihesus christus instituit baptismũ sine quo nullus saluari potest.

Item obseruant auguria Ideo scriptu-
ra Stulti ea que sunt sibi noxia cupiunt
⁊ iprudentes odibũt scientiaꝫ. ꝓuer. x.
Contra istã stultitiã rabiei fiat ordina-
tio ꝯtra diuinos ⁊c̃ Quinta est insensi-
bilitas a qua dicit̃ isensat⁹ Ista est stul
titia puerorũ ⁊ etiam senioꝝ ex antiqui-
tate pueri em̃ recipiũt q̃cq̃d eis dat̃ nec
sciũt discernere int̃ bonũ ⁊ malũ vt pꝫ
de puero qui recipit prunã ⁊ mittit subi
to in ore qui facit excessũ in cibo vel potu
inebriãdo se insensat⁹ est. Ecce h̃ pecca
tũ gule qua ꝓchdolor multi laborant ⁊
infirmant̃ Quare hodie sunt tot infirmi
⁊ cũ malis oculis rubicũdis guttosis ꝓ-
fecto plurimi tl̃es sũt ex sup̃fluitate cibi
⁊ pot⁹ Tales insensati sũt vt pueri Da
uid Hõ cũ in honore esset ⁊c̃. immo peior
fcũs est iumẽtl. p̃s. cxl viij. Cõtra hoc vi
ciũ fiat ordinatõ ne aliq̃s de villa bibat
in taberna. nec tabernari⁹ in dñica ante
missã apiat tabernã Sexta est furia Fu
rios⁹ autẽ non respicit q̃d facit sed ꝑcu-
tit a dextris ⁊ a sinistris. nullum reueret̃
Ecce h̃ pctm̃ ire Quia iracũd⁹ ꝑ corp⁹
meũ iurat. ego vĩdicabo me ⁊c̃ Ista ẽ fu
ria ⁊ ira vindicatiuoꝝ qui non volũt ꝑ-
cere nec remittere nec ꝑmittũt ꝙ alij re
mittãt qꝛ statim deridẽt eos. dicẽtes q̃d
facitl ⁊c̃ Stult⁹ popul⁹ me⁹ me cogno
uit filij insipiẽtes sũt ⁊ vecordes Jere.
iiij. Nota vecordes. i. furiosi Curat̃ hec
infirmitas remittẽdo ⁊ faciendo pacẽ nõ
sustinendo parcialitates ⁊ discordias
Septima est ebria. ab ebrietate dicta.
Ebrius em̃ est stultus nihil p̃t facere. ñ
habet remediũ nisi dormire Ecce h̃ pec-
catũ accidie Accidios⁹ autẽ nõ curat de
opibus meritorijs ꝑdit tẽp⁹ tã p̃ciosuꝫ
qd̃ de⁹ nobis dedit ꝓmerẽdo in feria hu
ius mũdi. de talib⁹ dicit ꝓpheta Sapiẽ-
tes sũt vt faciant mala bene autẽ facere
nesciũt Jere. iiij. Non sũt pigri in dñica
ire ad bordellũ s̃ nõ ad ecclesiaꝫ Nota
ꝯtra fractores festiuitatũ Jõ fiat cathe-
na ordinatõis ad ligandũ istos stultos
ne in die festo audeant facere barbiton-
surã nec emere nec vendere merces nec
laborare ⁊c̃ Nota quasi insipientes ⁊c̃.

Sermo quintus

Non quasi insipi
entes sed vt sapientes ⁊c̃ ad e
pheseos. quinto Istud verbum
habet̃ textualiter ⁊ recitatiue in epistola
currentl dñice Pro declaratione huius
thematl ⁊ introductione materie p̃dicã-
de Sciendũ ꝙ inter alias virtutes ⁊ o-
pera virtuosa necessaria nobis ad haben
dũ in hoc mũdo graciã diuinalẽ ⁊ in alio
gloriã celestialẽ est virt⁹ sapientie sine
qua non p̃t hic haberi gracia nec in alio
gloria Primo enim in hoc mũdo est no
bis necessaria virt⁹ sapientie ad habẽdũ
graciã ⁊ amorẽ dei Ratio quia natura-
liter similitudo est causa amoris sicut dis
similitudo est causa diuisionis. Hoc po-
testis videre in animalib⁹ Unde si essẽt
hic multa animalia diuersaꝝ specierum
mixtim congregata statim separent se se
orsũ illa de vna specie seorsũ de alia spẽ
Itẽ vos de mr̃ionio si habetis multos fi
lios licet omnes diligatis pl⁹ tamẽ vob̃
similẽ magis Idẽ mater de filiab⁹ Ideo
dicit scriptura Omne animal diligit si-
bi simile omĩs caro ad similẽ sui ꝯiũget̃
Ecc̃i. xiij. Cũ ergo xp̃s sit vera ⁊ eterna
sapientia dei patrl. auc̃tas. Nos p̃dica-
m⁹ xp̃ꝫ crucifixũ. dei v̄tutẽ ⁊ dei sapiẽti
am j. ad cor. p̃mo Ideo ex ratõe iã dic-
ta. si vis amari ab eo. habeas sapiẽciã vt
sis sibi simil̃ Stulti em̃ ⁊ indiscreti non
diligũt̃ ab eo Neminẽ diligit de⁹ nisi il-
lũ qui cũ sapiẽtia habitat Sapi. vij. Se
cũdo ad habẽdũ gloriã celestem in alio
mũdo est nob̃ necessaria sapiẽtia Rõ qꝛ
qñ de⁹ dat gloriã alicui aĩe. magl mensu
rat gloriã s̃m bñ opata q̃ꝫ s̃m bõ opa
Multe ꝑsone hñt ⁊ faciunt bona opa
tñ nõ bñ faciũt seu opantur in grã. dare

eliam ẽ bonũ op?. ℔ nisi fiat bñ i. bõa ītẽ
tione ñ hẽbitis gl'am ℔ dãnatõz. ⁊ si da
tis vidue eliam intẽtõe pecc̃a di bonũ o/
pus facit ℔ intẽtõe pessima. Itẽ redime
re captiuũ bonũ ẽ. ℔ si sint pecuie de fur/
to vl' vsura ñ ẽ meritoziũ ℔ pcm̃. Idez
de alijs pl? respicit de? dãdo gl'am ꝙ o
pera sint fc̃a bõa intentõe q̃ ꝙ sint bona
opa. Cũ g̃ bñ opari ⁊ districte sit actus
sapie. g̃ necc̃aria ẽ sapia ad hñdũ gloziã.
Iõ dt scptura. Si qs erit ꝓsũmatus i. p
fect? iter filios lxim si ab illo abfuerit i.
defuerit sapia tua in nihilũ ꝓputabit. sa/
pietie. ix. pz g̃ qđ dixi ꝙ inter alias vtu/
tes nob necc̃arias ad hñdũ. ⁊c. ẽ sapia.
Preterea monet nos apl's vt viuam? nõ
quasi insipiẽtes ℔ vt sapiẽtes. Diceret
aliqs. mõ cognoscam? ꝙ sapia ẽ nob ne/
cessaria ad ℔ ꝙ hẽam? gr̃am h̃ ⁊ gl'am ī
futuro. Sed libẽter sarẽ q̃ sunt ꝓditões
sapie. ꝓ isti? dubij solutõe amoze dei e/
go q̃siui ⁊ iuei in q̃dã auc̃te septẽ ꝓditi/
ones vre sapie q̃ desursũ ẽ. sapia ꝑmuz
q̃dẽ pudica est demũ pacifica. modesta.
suasibil'. bois ꝓsentiẽs plẽa mia ⁊ fructi
bus bois. Judicãs sine sil'atiõe. iaco. iij.
ꝑmo dz ꝙ q̃ desursũ ẽ sapia. ꝑmũ q̃dez
pudica ẽ. Nota h̃ dz̃am iter castitatẽ ⁊
pudicitiã. licz ꝓiter loquẽdo ꝓ eodẽ su/
mãtur tñ stricte multũ dzñt. Castitas ẽ
vna vtus bñs duas radices. ꝑma est in
coꝛpe ne fiat illd op? ⁊c. secũda ẽ ī coꝛ/
de ñ desideraãdo illã coꝛruptõz tal' ꝓsõa
dz casta. qz si aliq̃ ꝓsona custodit coꝛp?
suũ ab ope illo timoze vrecũdie vl' scan
dali seu male fame ℔ int? ī coꝛde hz de
sideriũ ⁊c. tal' ꝓsona licet coꝛã oculi' gẽti
um sit casta. tñ coꝛã oculi' dei ⁊ scõz ãge
loꝝ reputaf putana. q̃t sunt in mũdo. q̃
appciantur se de castitate. Dicũt multe
mulieres ego nũq̃ cognoui nisi viꝝ me
um. Et puelle ego sũ vgo nũq̃ cognoui
lxiem. Dicũt viri licet pauci qz cito for
tassis possent nũerari. nũq̃ cognoui nisi
vxoꝛẽ meã. Modo dicatis Si in coꝛde
vrõ desideraſtis vnq̃ aliq̃ vel aliquem
Si rñderitis. pater ita. g̃ coꝛã oculis di
iã estis putana. ⁊ sicut si coꝛã nobis iste
act? ab aliqb fiat oẽs indigarem̃ ꝺ faci/
entes. Ita xp̃s ⁊ virgo maria ⁊ angeli.
⁊ sancti dei indignãtur contra illos qui
coꝛde in actum lubꝛicũ consentiũt. quã/
uis etiam coꝛde non perficiũt ⁊ dicunt.
Q iste ꝓditoꝛ vl' ista putana nisi lux/
urioſe ⁊ impudice viuũt. Q poꝛtet enim
ꝙ castitas non solũ sit in coꝛpe sed etiã
in coꝛde. Ideo dicit scriptura. Qui vide
rit mulierẽ ad concupiscendũz eam. iam
mechatus est eã in coꝛde suo. math. v.
Sed pudicicia plus requirit. qz maioꝛ
ẽ. qz pudicicia nõ solũ ꝓsistit in coꝛpe et
in coꝛde ℔ in oibus alijs mẽbꝛis. Si em̃
in aliq̃ sit castitas ī coꝛde ⁊ in coꝛpe. ℔ ñ
in oculi'. qz libẽter respicat mulieres ⁊ p/
tes eaꝝ ⁊ per ptes suas. tal' nõ ẽ pudic?
Iõ Bernar. soꝛoꝛi sue dabat ꝓsiliũ ꝙ ñ
solũ alios nõ respiceret imo nec seipam
Magnã vim faciebãt sci pr̃es antiq̃?
in ista virtute pudicicie. Dicaf exẽpluz
de illis duobꝰ scis hxemitl' volẽtibꝰ trã
sire flumẽ. bi vrtebãt doꝛsum ne vn? vi
deret aliũ nudũ. senex nec seipm potuit
respicere ⁊ subito ab angelo fuit poꝛtat?
ad aliud lit?. Tantũ placet deo pudici/
cia. Iõ q̃ vult caste viuere nõ respiciat
alios nec se nudũ. imo nec bestias. ⁊c.
Si gallus iũgitur galline non respicias
⁊ sic de alijs. Et ideo persone caste sem
per respiciũt ad terram. ⁊ si aliq̃n h̃t a/
liquẽ respicere statim inclinãt oculos
tem necc̃aria ẽ pudicicia in auribus. pura
nolle audire loqui de illa mareria direc/
te vl' indirecte. Itẽ in oꝛe etiã necc̃aria ẽ
pudicicia. Iõ em̃ debem? cantare cantile
nas mundi. quia omnes sunt illius mate
rie aliquo mõ. Item in manibꝰ necc̃aria
est nobis pudicicia. quia non debet quis
impudice tangere alios nec etiam seip/
sum. nec etiam sustinere aliquos tactus
nisi cogente necessitate infirmitatis Ista

pudicicia oñdit nobis in turture. de qua dicūt naturales. q si pdit masculū nullū masculū vult respicere s vadit solitaria p deserta. nec ponit se i arbore frōdosa s in sicca. nec bibit aquā nisi turbidā. Itē sēp plāgit gemendo. Exēplū dat deus i turture volētib caste viuere. ¶ Prio tales nō debēt respicere aliū ¶ Scdo debēt viuere solitarie. dimittēdo societatē que est occasio peccādi ¶ Tertio nō debēt ponere se in arbore frōdosa scz ornando se ¶ Quarto nō debēt bibere aquā claram scz nimis curiose viuere i ferculis. s debent abstinere ¶. Quīto plāgere ⁊ gemere debēt pctā sua ⁊ alioꝝ De ista pudicitia. Augustī⁹ i regula. vestrā pudiciciam custodite nec dicatl vos hr̄e aīos pudicos ⁊c. Vir ⁊ vxor seruanda sibi fidem. casti sunt ⁊ seruando modū pudici. ¶ Prima cōdicio igitur est vere sapie. ¶ Scda cōdicio est q tangit cū subdit q desursuz est sapia. demū pacifica est. Si estis vere sapiētes oportet q sciatl cōuersari cū ꝓximis pacifice. ꝑmo in corde nō portando odiū seu malā voluntatē. ¶ Scdo i ore nō male loquēdo de alio. sed loquēdo adinuicē. salutādo se qꝛ os est nuncius cordis. Ex habundācia cordis os loquit Luce. vi. Dicat ꝯ mulieres dicentes. Ego nolo loq illi ⁊c. Qui enim aufert verbū ꝓximo. de⁹ aufert sibi verbū qñ plus indiget. qꝛ morietur sine ꝯfessione ⁊ testamēto ⁊c. ¶ Tercio pacifice conuersare facit sapia in ope nō faciēdo furtū nec ꝓximū dāpnificādo. Sūt aliq q timore pene vel hmōi non audent facere dāpnū ꝓximo. s de nocte vadūt amputantes vineas ⁊ arbores ꝓximoꝝ plus debes timere deū q videt oīa ⁊ nunqꝫ intrabis paradisum nisi ꝑus satisfeceris satisfactionē ꝑ tot dāpno Ido dt. Sapia demū pacifica ē. Bestie enī in deserto viuūt pacifice. nunqꝫ insurgit lupus ꝯ lupū ⁊ sic de alijs. Et nos min⁹ pacifice viuimus qꝫ bestie. Ido scptura Vade ad formicā. O piger ⁊ ꝯsidera vias ei⁹ ⁊ disce ab ea sapiam. ꝓuerb. vi. Disce sapiam. scz pacifice viuēdo qꝛ formice in cumulo suo q nō est magn⁹ viuūt pacifice nec habent ꝑncipē nec iniuriant sibi. imo iuuant se mutuo ad portādū on⁹ ⁊ qñ vadūt ꝑ viā pacifice trāseunt ⁊ nos trāsim⁹ nihil dicētes quare min⁹ rōnabiles sumus qꝫ bestie. Ido dt. Vade ad formicā O magna verecūdia q formica sit magistra hominū. Ido de pacificis dt xp̄s. Beati pacifici qm̄ filij dei vocabunt Math. v. Dicit augustin⁹ in sermone dñi in monte q de beatitudinib ista ē maior. ¶ Tercia cōdicio est. Que desursū est sapia modesta est. Modestia ē quedā vtus q facit creaturā mature ordinate ⁊ cōposite cōuersari. oīa mēbra ꝑsone cōponit ⁊ ordinat ad standū. Graciose scz manus caput ⁊ oculos ⁊ in oībus ordinat vitā hominis honeste ⁊ mature gubernādo se. s ostendit nobis in pueris in scola in abscentia mgr̄i q nō faciunt nisi ludere s in eius p̄sencia nō mouent se. Itē idem est in seruis corā domino assistentib. Magister noster est xp̄s. Nec vocemini magistri quia magister vester vn⁹ est xp̄us. Mathei. xxiij. Doctores vt Augustin⁹ Ambrosi⁹ nō sunt magistri s baccalarij ⁊ apostoli etiā sunt baccalarij ⁊ repetitores fuerūt ihesu xp̄i ⁊ suaꝝ doctrinaꝝ sanctaꝝ. Itē est dñs. Vos vocatis me magister ⁊ dñe ⁊ bene dicitl sum etenī. Johānis. xiij. Et est nobis p̄sens. Sū ego vobis modo p̄sens plus estis vos xp̄o p̄sentes qꝛ ipse est in medio. Unde dicit ipsemet. Ubi sunt duo vel tres cōgregati in noie meo in medio eoꝝ sū. Mathei xviij. Ideo p̄dicator debet se auisare q̄d dicit quia corā papa ihesu ⁊c. vt dicat verba vera ⁊ sanctā doctrinā. Idē de vobis dicendū q̄modo debetis stare coposite in p̄sencia dei ⁊ angeloꝝ ipsum associanciū quia quādo aliq̄s stat inhoneste. dicunt angeli domine. Ecce q̄modo stat iste sic

inhoneste ꝛc̄. Cū pueri ꝛ scutiferi in pre
sencia dñi stant honeste. Si ista cogitare
mus etiā quādo hō est solus in camera
vel alias staret semp̄ honeste ꝛ cōposite.
qꝛ deus ē sp̄ p̄sens Ido Boeci⁹ Magna
nobis indita est uecessitas probitatis .i.
modestie cū oīa agam⁹ ante oculos iudi
cis cuncta cernētis De ista ꝟtute dt apo
stolus Modestia vestra nota sit omnib⁹
hominib⁹. Rō dñs ꝓpe est. qꝛ p̄sens est.
Ad phil'. iiij. Modestia vestra ī loquen
do. in ābulando ꝛ ī oībus alijs. Mulier
enī q̄ cogitat ꝙ respicit̄ a viro stat to ta cō
posita. sic cogita ꝙ de⁹ p̄ foramē te sp̄ re
spicit Istā modestiā seruauit xp̄s eundo
cōposite tēperare cōmedendo. respiciēdo
dulciter. Unde dt apostol⁹ Ego paul⁹
obsecro vos p̄ māsuetudinē ꝛ modestiā
ihesu xp̄i. scda Choꝝ. x. ¶ Quarta condi
cio est q̄ desursum est sapīa suadibilis est
.i. docibilis ignorātes informādo. Qui
libet sciens aliqd̄ bonū ostendat ꝓximo.
Sicut p̄dicatores ꝛc̄. alias perdunt gra
ciam ꝛ sciam. Si vero p̄dicant deus aug
mentat grām ꝛ sciam ꝛc̄. hoc oñdit̄ in ce
li luminarib⁹ dantib⁹ nob̄ lumen ꝛ influ
encias q̄s a deo recipiunt. alias si nollent
de⁹ auferret ab eis lumē ꝛ influenciā. pre
dicatores ad min⁹ doceat̄ ꝑticulariter.
Si vir scit se sig̃re. pr̄ nr̄ dicere vel confi
teri ꝛc̄. oñdat vxori ꝛ ecōuerso. pr̄ osten
dat filio ꝛc̄. oñde hic sig̃re. Vir sapiens
scꝫ p̄latus curatus vel p̄dicator plebem
suā erudit. Ecc̄i. xxxvij. ¶ Quinta cōdi
cio tangit̄ ibi. Que desursū est sapīa est
bonis cōsenciens. scꝫ ꝓpriū intellectū sub
iciendo sanctoꝝ doctrinis singularit̄ hijs
q̄ fidei sunt. Hoc ostendit̄ in puer̄ addis
centib⁹. quia oportet addiscentē credere
s̄m philosophū. Si contēciones sunt in
cordib⁹ vestris nō ista sapiēcia q̄ desursū
est descēdēs. s̄ terrena aut aīal's ꝛ dya
bolica Jacobi. iij. ¶ Sexta cōdicio est q̄
desursū est sapīa plena est misericordia ꝛ
fructib⁹ bonis. Hoc innuit̄ secrete ꝙ mi
sericordie opera sunt. seminare ꝛ fructus
colligere ꝛ ita est. Nā quādo vos datis
elemosinā pauperi. vidue. puelle. capti
uis tunc seminat̄ sicut agricultor ꝓiciens
semen vt putrefiat. Respondet̄ vt ꝓ vna
mensura decē colligā. Ita est de elemo
sina quādo datis denariū vel florenū pa
nem vinū Videtur ꝙ tu perdas s̄ nō est
ita. īmo centuplū recipietis hic ꝛ vitam
eternā in alio mundo. Ido apostolus lo
quens de elemosina ad litterā dicit Qui
p̄ce seminat. Sicut agricultor q̄ in mag
no agro nō seminaret nisi vnā q̄rtā parce
ꝛ metet. scda Choꝝ. ix. Ideo xp̄s. Ma
thei. v. Beati misericordes q̄niā ipsi mi
sericordiā cōsequētur. ¶ Septima con
dicio. Que desursū est sapīa est iudicās
sine simulacōne. i. fictione non solū ire in
exteriori apparēcia ꝛ opere s̄ et veritate.
Hoc tangit dños ꝛ iudices q̄ habēt regi
men ꝛ populū iudicare in iudicio tempo
rali vel ecclesiastico nō respicere parente
lam. Judex existēs in cathedra iudicij nō
debet cognoscere patrē vel matrē ꝛc̄. im
mo si iusticia ē ꝓ iudeo moro pauperi vel
aliquo dare sentenciā contra patrez ꝛc̄.
Nota respicere preces dona ꝛc̄. David.
Si vero vtiq̄ iusticiā loquimini recte iu
dicate filij hominū. Quilibet iudex bali
uus vel gubernator quādo intrat nouiter
loquitur iusticiā iurādo eā seruare Me
lius esset sibi frangere caput ꝛ collum q̄
facere oppositū. Itē non ꝓtrahere sentē
ciam. Idē de iudicibus ecclesiasticis iudi
cent iuste. Confessores etiam qui sunt
iudices auisent se vt iudicent recte Aliq̄
nolunt absoluere rusticū qui furatus est
racemū vel malogranatā ꝛ bene faciunt.
s̄ vsurariū bene absoluūt ꝛc̄. Item si ali
quis est furatus aliquid vel quia inuenit
aliquid ꝛ nō restituit non absolnat̄ quo
usq̄ restituat vel assignādo tēpus dicēs
ꝙ alias nō valebit absolucionē protesta
ri. De incertis autē ꝛ lucratis in ludo scꝫ
taxill' ꝛ alijs fiat restitucio Juxta arbitriū

confessoris. Si ille q̄ habet restituere sit pauper cōfessor potest sibi dare ꝙ in orō nibus vel in alijs satisfaciat. Hec sapien cia nob̄ ostendit̄ a xp̄o dño. Ysa.xi. Nō ꝑm visionē oculoꝝ neqꝫ ꝑm auditū auriū arguas Sꝫ iudicabit in iusticia pauperes ⁊ arguet in equitate ꝓ mansuetis terre. Ergo viuatis. nō quasi insipiētes ꝫ vt sa pientes.

¶ De eadē dñica. Sermo. vi.

Videte quomō caute ambuletis Ad ephese. v. Materia hodierna erit quō debemus ire ad ꝑadisū. qꝛ via est longa. aspera ⁊ peri culosa. ꝫ vt materia sit deo graciosa ⁊ ac ceptabilis ⁊ nob̄ ꝓficua ⁊ meritoria. Sa lutet̄ virgo maria. Qui bene vult cogi tare ⁊ acute ⁊ vere inueniet ꝙ vita hui⁹ mundi nō est nisi via qua vadim⁹ ad aliū mundū. null⁹ enī credit se hic semꝑ mā surū qꝛ nō sum⁹ nisi ꝑegrini. de hoc dabo signū ⁊ auctoritatē. ¶ In q̄tuor cogno scitur ꝙ aliq̄s sit ext̄neus ⁊ ꝑegrin⁹ scꝫ

In veste simplici ⁊ grossa ⁊ vili
In baculo
In capello
Et in mutacōne hospicij de die in diē

¶ De tali d̄r ꝙ sit ext̄neus ꝑegrin⁹ mō oīa ista signa reperio in xp̄iano qd̄ consi deranti diligent̄ clare patebit ¶ Primo portam⁹ vestē grossā vilem ⁊ grauē scꝫ carnē. quia indut⁹ est spūs vt ꝑegrinus ⁊ sic indut⁹ exit de domo vteri scꝫ mater ni. Ido d̄t scp̄tura. Corp⁹ ꝙ corrumpit̄ aggrauat animā. Sapie. ix. ¶ Scd̄o ha bem⁹ baculū scꝫ crucē xp̄i. quē recipim⁹ in baptismo qñ cruce signamur in multl̄ ꝑtibus corporis nec alio baculo susten tari possum⁹. eundo ad celū. Ido d̄r no bis in ꝑsona xp̄i. Tolle baculū meuꝫ in manu tua ⁊ vade scꝫ ad peregrinandū in celū. q̄rto Regū. iiij. Unde ꝫ qd̄ d̄r. Va de solū d̄r xp̄iano. Judei autē ⁊ alij infi deles licet portēt carnem ⁊ vestē vilem nō tamē portāt istū baculū nec vadunt ad celū ꝫ ad infernū ¶ Tercio portam⁹ capellum quod defendit nos ab estu so lis ⁊ pluuia. Istd̄ capellū est grā dei quā etiā recipim⁹ in baptismo. In cui⁹ signū datur vestis alba sig̃ns grām ⁊ picta sig nificans v̄tutes q̄si capelluꝫ sc̄i Jacobi. Ido dauid. Per diē sol nō vret te neqꝫ luna ꝑ noctē. ¶ Quarto nō quiescam⁹ in aliq̄ loco qꝛ incessant̄ ambulam⁹. ꝑe grinus ꝑ viā quiescit aliqñ. comedendo ⁊c̄. Sꝫ nos ꝯtinue approximam⁹ ambu lando morti Homo nat⁹ de muliere bre ui viuens tꝑe replet̄ multl̄ miserijs vsqꝫ ⁊ nunq̄ꝫ in eodē statu ꝑmanet. Job. xiij. Fiat ergo cōsequēcia. Si de q̄libēt homi ne habente ista q̄tuor signa scꝫ vestē illā grossā. baculū ⁊c̄. d̄r ꝙ sit ꝑegrin⁹ ⁊ nos habem⁹ ista vt ꝓbaui. ergo oēs sum⁹ ꝑe grini ⁊ viatores ad aliū mundū Dicebat enī dauid in sua orōne. Auc̄tas. Pere grini sum⁹ corā te ⁊ aduene sicut oēs pa tres nostri. Dies nr̄i sicut vmbra sup ter ram. nulla ē mora dñe de⁹ nr̄. p̄mo ꝑali pomenō vltimo. Un⁹ intrat istā viā scꝫ nascēdo. alius egredit̄ moriendo. Item alia auctoritas de nouo testamēto cōcor dans. Scientes quādiu sum⁹ in hoc cor pore peregrinamur a dño. scd̄a ad choꝝ. q̄nto. Peregrini ergo q̄ habēt ire longā viā asperā ⁊ periculosā bono iudigent cō silio. Et meli⁹ consiliū qd̄ potest dari est auisare ⁊ dicere eis. Videte q̄modo cau te ambulet̄. patet thema. Modo videa mus exq̄ omnes sum⁹ ꝑegrini. Fratres auisetis ⁊ informet̄ vos de cautelis quia dicit thema. caute. Querit̄ ergo que cau tele sunt seruande. Dico ꝙ q̄nqꝫ cautele sunt necessarie cuilibet ꝑegrino

Prima solū portare expensas stricte
Scd̄a est cōuersari int̄ hoīes pacifice
Tercia iuugere se bone societati secure
Quarta auisare se de passib̄ ꝑiculosis
Quinta ire ad hospiciū in die
Quicūqꝫ seruauerit istas q̄nqꝫ cautelas

ambulat caute. ¶ Dico p̄mo q̄ p̄ma
cautela pegrinoꝝ est q̄ portāt solum ne
cessarias expensas ⁊ nō supfluas. Nam
experimētaliter videtur q̄ pegrini seu via
tores nō onerant se de auro vel argento
seu iocalibꝫ quia secū mortē portarent ꝫ
portant solū necessaria ꝓ expensis vt tran
seunt secure. Qui autē portat magnā pe
cuniā in piculo se ponit. Gregori⁹ Dep̄
dari etiā decollari desiderat q̄ thesauꝝ p
viam portat. Sed sola expensas strictas
pegrini portant. Sic ⁊ nos facere debe
mus exquo sumus peregrini ⁊ viatores
quare volumus onerare nos pecuniis ⁊
possessionibꝫ. ꝓfecto sic se onerātes vo
lunt dep̄dari in passu piculoso scꝫ mor
tis per quē passum nullus transiuit. nec
rex nec papa quin fuerit dep̄datus. qn̄do
enī infirm⁹ appropinquat morti ⁊ medi
cus dicit factuꝫ est detis sibi quicq̄d vult
statī latrones assunt siue fures. Prim⁹
latro est vxor dicens certa iocalia mecū
ibunt. Itē similit̄ faciunt filij ⁊ scutiferi
⁊ miser homo nudus manet. Idē de pre
latis ⁊ dominis vn⁹ famulus currit ad ra
piendum equū. alius obseruat thesauꝝ.
alius clenodia ⁊c̄. Narret̄ hystoria de p̄
lato illo quē scutifer ꝓiecit p fenestram
inuolutū cū mathaloffio volens matha
loffium furari. quē nondū credidit mor
tuū fuisse. Quare nō debetis portare nisi
necessarias expensas. ꝓ pecuniis enī mul
ti interficiunt̄ Si dicat̄. possum⁹ congre
gare vt dimittam⁹ filijs ⁊ filiabus Dico
q̄ de bono iusto bene poterit̄ eis congre
gare. ꝫ ꝓ eis nō facietis q̄ volueritis scꝫ
vsuras. Melior hereditas pentuꝫ filijs
relicta est bonū nutrimentū erga deum ⁊
ꝓximū. De multis filijs diuitū videtur
q̄ efficiunt̄ pauperes ⁊ filij multi pauper
rum scꝫ bene nutriti ascendunt ad hono
res ⁊ dignitates. Deus eniꝫ qui ꝓuidet
animabus etiā filijs ⁊ filiabus ꝓuidebit
Transeam⁹ per bona tēporalia cum leti
cia ⁊ tēperancia ne amittam⁹ eterna Ido
apostolus. Habentes alimēta ⁊ quibꝫ te
gamur hijs contenti sum⁹ Racio nā qui
volunt diuites fieri incidunt in tēptacio
nem ⁊ in laqueū dyaboli. p̄ma thimoth.
sexto. Nota habētes alimēta. non dt̄ de
lectamenta. ⁊ quibꝫ tegamur. non dicit
quibꝫ ornemur. Nota differenciā inter
tēptacionē ⁊ laqueū dyabali. Aliq̄ inci
dunt in temptacionē. aliqui in laqueum
Illi qui de bono iusto habent diuicias.
scilicet de redditibꝫ mercimonijs possessi
onibus vel officio. tales non cadunt in la
queū dyaboli. ꝫ in temptacionē. quia de
omnibꝫ peccatis tēptant̄. ¶ Primo de
superbia dicendo. O talis facit hoc ⁊ in
duitur sic ⁊ ego sum dicior quare ergo
ego etiā hoc facere nō debeo ꝫ pauper nō
sic saltē de facili temptat̄. ¶ Scdo tēp
tatur de auaricia. quia vellet plus habere
ad expendendū. Itē cogitat de pecuniis.
quia vbi est thesaurus tuus. ibi est ⁊ cor
tuū. Mathei. vi. Et elongat̄ a creatore
de quo non cogitat. ¶ Tercio tēpta
tur de luxuria. quādo videt aliquā viduā
Et quid esset si ego expenderē tantū vt
cum ista ⁊c̄. Pauper nō curat quia non
habet vnde posset sibi dare iocalia ¶
Quarto temptat̄ de inuidia. quādo di
ues aliū videt honorari vel exaltari i offi
cijs ⁊c̄. Dicit ⁊ quomodo nōne ego sum
ita bon⁹ ⁊ diues sicut ille ¶ Quinto de
gula in qua expendunt̄ diuicie ⁊ alia ⁊c̄.
¶ Sexto de ira. Si enī iniuriat̄ statī
dicit ⁊ quid esset si darē sibi ictum cū gla
dio. ꝓ decē florenis fieret ⁊c̄. Si sū cap
tus tantū dabo officiali ⁊c̄. pauper susti
net pacient̄. ¶ Septimo tempat̄ de
accidia Exquo habundāt diuites q̄escūt
⁊ non curāt de orō e ⁊c̄. Ecce q̄re q̄ vo
lunt diuites fieri. Incidūt in tēptacionē
In laqueū dyaboli. p̄ma thimo. vi. q̄ p
cimoniā. Itē qui p furtū volūt acq̄rere
bona alterius Etiam de vinea fructus.

seu ortu ⁊ dicūt qd̄ peccatū furari fruct⁹ si em̄ nō fuisset peccatuz nō oportebat cristum mori in cruce. Ideo amore dei seruemus cautelam pegrinoꝝ portare expensas ⁊c̄. Scd̄a cautela necessaria est ꝯuersari pacifice non cōtendere per viam vbi nō est dn̄ium. Sec⁹ de villa seu ciuitate vbi quilibet timet dn̄m. Si in hospitio iniuria pegrino infertl nō curat de vindicta. qꝛ extraneus est nec hz ibi pentes. Ido simplr rn̄dit. Itē cauet ne alicui faciat iniuriaz qꝛ statim posset ꝯtra illos in villa Ido dixit Joseph fr̄ib⁹ suis ꝓficissentibus.i.itinerantibus. Ne irascamini in via Genes.xlv. Ratio dixit in ciuitate .quia ibi sūt diuisores. Ita dico vob̄ om̄s vadimus ad padisum cum sclauino baculo ⁊c̄. Igit̄ caueamus a ꝯtentionib⁹ ⁊ diuisionib⁹ brigis ⁊ malis voluntatib⁹ Audite apl'm d. Obsecro vt digne ambuletis vocacōne qua vocati estis cum omni humilitate ⁊ mansuetudine ⁊ patientia supportātes inuicē in caritate solliciti seruare vnitatem spūs in vinculo pacis ad. Ephes.iiij. Obsecro.i.care rogo sex rōes ponit hic paulus Prima cū dic̄ vocatione qua vocati estis. Considerare debem⁹ ad qd̄ sumus vocati qꝛ ad nuptias padisi vbi nō ꝯtencōnes sūt ⁊c̄. Sed pacifice stant ꝙ placet vni omnib⁹ placet ꝙ vn⁹ vult om̄s ꝯcordant. Ido d̄t obsecro s. vt digne viuatis ⁊ pacifice qꝛ deus nō vult in padiso brigosos seu iracūdos ymo qn̄ aīa alicui⁹ brigosi petit ingressū ad portā padisi. Dic̄ sibi xp̄s hic om̄s sunt pacifici nolo ꝙ ponas hic rixas remittit̄ ad infernum vbi est guerra ⁊ diuisio ꝯtinua. Secunda cū dic̄ in omni hūilitate. Humilitas cordis requirit̄ ad viuendū pacifice. Superbo si iniuriat̄ statim d̄t specta ego tibi retribuā ꝫ humilis patienter sustinet ⁊ iniuriā q̄ꝫ potest interpretat̄. Dicat̄ exemplū de vitis patꝝ de illo sctō heremita qui vitupabatur a quodā dicēdo. vos ypocrita ⁊ sctūs cogitauit q̄d vult dicere ⁊ cogitauit ꝙ ille dicit̄ ypocrita qui se alium ostendit ad extra cū alius sit intra. et dixit vituperanti. fili tu bene dicis. qꝛ non habeo tantam sanctitatem interius sicut per habitum ostendo exterius. Et alius indignatus magis dixit vos estis magn⁹ latro ⁊ etiā sanctus. Verꝝ dicis qꝛ multociens deo furat⁹ sū obedientiā. Et est adulter ⁊ sctūs. Respondit vos bene dicitis. qꝛ aīam meā sponsam xp̄i nō tractaui vt debui ⁊c̄. Et ali⁹ vos estis ꝓditor Et sctūs heremita respondit. verū est qꝛ fidem ꝓmissam in baptismo fregi multociens. Et alius vos estis ebrius. Et sc̄s respondit. Verꝝ est qꝛ nesciui me gubernare ⁊c̄. Et alius vos estis homicida verū est. qꝛ per peccatū occidi animam meā Aīa que peccauerit ipsa morieť. Ezech̄ xviij. Et iterꝝ alius dixit . vos estis stultus Ali⁹ respondit verꝝ est qꝛ nesciui custodire bona spūalia que acquisiui ⁊ cum tali humilitate vicit illū. Patet ꝙ hūilitas requirit̄ ad viuendū pacifice. Si vni vestꝝ diceret̄ latro quid diceret vel si alicui mulieri bone diceret̄ meretrix licz posset ꝯcedere vt heremita q̄d tn̄ diceret .timendum est ꝙ iniurias in dicentē nō modicas retorqueret. Tercia tangit̄ cum dicit cū mansuetudine q̄ ē quēadmodū lana mollis qn̄ em̄ ꝑsona nō est aspera nec dura in verbis qn̄ iniuriatur est vt lana que si ꝑcutiat̄ nō dat sonū non em̄ irascit̄ ꝑsona mansueta. Secus de superba que ferro assil'atur ⁊ vt ferrum clamat ⁊c̄. ¶ Quarta cautela tangit̄ ibi ⁊ patientia qꝛ si persona patiens iniuriā patiat̄ nō vult recipe vindictam ꝫ cōmittit deo dicenti. Michi vindictā ⁊ ego retribuā ad Ro. xij. Quinta tangit̄ ibi supportātes inuicē in carirate. Ratio qꝛ nunq̄ꝫ fuit nec erit aliquis sine defectu nisi xp̄s ⁊ v̄go maria nunquam fuit vir nec vxor sine defectu

nec pater nec filij nec dñs nec seruus cur necessariũ est scire supportare. Idez de religiosis quibus necessaria est supportatio qꝛ null⁹ est sine defectu. Idez de clericis Idez de ꝯmunitatibus Ergo supportate vos ĩuicẽ ⁊ nolite statim mittere sagittã de arcu. Idez de socijs. Sexta tangit ibi cum dic̃. Solliciti seruare vnitatem spirit⁹ in vinculo pacis Sollicite inquirenda est pax. Et si iniuriat⁹ p̃mo petit veniã saluabit aĩaz iniuriantis q̃ nõ curabat petere veniã ⁊ qñ videbit iniuriatũ sibi loquentẽ nisi sit diabol⁹ ⁊ in malitia obdurat⁹ etiã petit veniã ⁊ illi q̃ humiliat̃ prius lucrat̃ coronã ⁊ plus laudandus ceteris paribꝫ. Idez de mulieribꝫ q̃ primo petẽt veniaz ⁊c̃. Ergo videte quõ caute ⁊c̃. Tercia cautela est iungere se bone societati secure. qꝛ ire cũ mala societate per viã puta cum latrone vel inpatiẽte magnũ periculũ est. Cum audace non eas in via ne forte grauet mala sua in te Eccli. viij. Nos habem⁹ ire tam longam viam igit̃ nob̃ necessariũ est respicere cui sociatur. O q̃t ꝑsone fuissent sancte q̃ ex mala societate sũt dãpnate o q̃t religiosi q̃t clerici q̃t layci hñt bonã ⁊ sctãm intentionẽ ꝟuiendi d̃o ꝟ ex mala societate viuũt in pctõ. Aliq̃ciens sctã intencõne ⁊ bona. ꝯtra hũc familiaritatẽ ⁊c̃. Incipiunt ab amore spũali ꝟ ꝑueniũt ad amorem carnalẽ. O q̃t pueri ex mala societate sũt corrupti. q̃t maritate q̃t vidue q̃t moniales q̃t begine lapse sunt ex mala societate inter quos nõnulle qñ vident aliquem religiosum dicũt. O si ille esset pater meus spiritualis dirigeret vitam meam. ⁊c̃ Auiso vos caueatis vobis a nimia familiaritate qꝛ ꝑiculũ hinc inde ĩminet. Qꝛ ip̃e est homo ⁊ vos mlier. Nolite nec visitare nec loqui secum nisi in ꝯfessione qꝛ q̃nto sũt magis spũales tãto plus dyabolus insidiat̃ ⁊ tẽptat. Ideo dicit scriptura Caue tibi ⁊ attende diligenter audi

tui tuo qm̃ cum subuersione tua. i. periclo ambulas Eccli. iij. Sufficit diligere ꝓpt̃ se xp̃m ⁊ deũ ⁊ alia ꝓpter ip̃m de alijs ꝑsonis bonis velis solum orationem non visitacõnem ⁊c̃. Quarta cautela est auisare se in passibus periculosis In tali em̃ loco posset ponere pedez q̃ frangeret sibi collum ⁊c̃. Ideo prius palpare dz hõ ⁊ respicere vbi homo ponat pedẽ Ideo apostolus. Qui se existimat stare scz cũ deo ⁊ in gratia videat ne cadat. j. Cor. x. O q̃t inpingũt nõ respiciẽtes vbi ponũt pedem. verbi gr̃a qñ habetis filiũ infirmum nec habetis medicum nec apotecariũ q̃d facitis. O pr̃ vado ad diuinum ꝯiuratorem ⁊c̃. Ecce vbi ponunt pedem ⁊ frangunt sibi collum ⁊ cooperiunt necessitate dicendo. Nõ q̃d ꝑmittam mori filiũ meum. Dicatur de mediciua a cristo ordinata. de nomine ihesu fiat amplastrum. Itẽ quando ab aliquo amico dicetur vobis. Rogo iuuetis me ego sum in periculo talis petit a me debitum. Rogo testificetis quia iam reddidi sibi vel sum accusatus de tali negotio q̃ vos scitis Ideo vellet iurare q̃ ego sum innocens. Si vos credẽtes bene facere testificatis ⁊ iuratis false. incautissime agitis cum pro toto mundo hoc facere nõ deberetis. Idem de vsurarijs quando aliquis petit ab eis mutuo pecunias dando vel ꝓmittendo vsuram ꝓ mutuo. Si dixerit vsurarius nolo mutuare qꝛ timeo q̃ est vsura Si tunc alij dicunt neqauq̃ est vsura qꝛ clerici sic mutuant ⁊ faciunt ac si nõ possent dampnari tales ponunt ibi pedem periculose ⁊ frãgunt sibi collum. Item dicit luxuriosus. Pater peccatum est q̃ ego nõ habeo vxorem nec ipsa viꝝ cui fit iniuria quasi dicat nulli q̃d falsum est. Ideo dicebat petrus. Carissimi obsecro vos tanq̃ aduenas ⁊ peregrinos abstinete vos a carnalibꝫ desiderijs que militãt aduersus aĩam j. pe. ij. Quinta cautela est ire ad hospiti-

um de die Ideo xp̄s. ambulate dum lucem habetis Johis.xij. Si quis ambulat in die nō offendit qz lucem huius mundi videt. Si aūt ambulauerit in nocte offendit. qz lux nō est in eo Johis.xj. Moraliter de die vadūt ad celū qui ambulant in claritate gratie dei ⁊ tales bene recipiunt De nocte vadūt qui in tenebris peccati mortalis sūt ⁊ tales nō recipiuntur ibi. Ideo in die scz gratia dei ambulem⁹ ne accidat nobis sic cuidam stulto ⁊c. Audite pabolam de duobz socijs ambulantibz ad quandam villam vbi erat ꝓsuetudo q̄ de nocte in solis occasu parte claudebant quā ꝓsuetudinem isti sciebant. vn⁹ tñ remāsit in prato ⁊c. Modo audietis vos ne aliquis vestrum sit in ista stulticia villa ad quā oēs xp̄iani vadunt ē gloria celestis que clauditur illis qui sūt in nocte culpe ⁊ habet inimicos scz demones ad istam gloriā celestem oportet ire de die scz in claritate gratie Aliter nullus habet intrare ⁊ oēs xp̄iani sciunt hanc consuetudinem ⁊ omnes ambulamus. ℔ multi remanēt in prato ameno volētes se alleuiare ⁊ delectari vt luxuriosi ⁊ interi dies gratie transit ⁊ venit nox. Alij remanent ad arborem frondosam vt superbi vani pomposi ⁊c. qui totaliter sūt inflati. Alij remanent ad fontē qui manat vt vsurarij. Quia vsura quolibet die etiam festo manat ⁊ de nocte veniunt volentes intrare ciuitatē ⁊ gloriam celestem ⁊ nō possunt ℔ veniunt inimici scz demones ⁊ captiuos ducūt eos secum in infernū. O q̄ntum constat illa mala delectatio ꝓpter quā eterne ⁊ beate vere vite perpetua incurrit amissio. Prudentes vero vadunt de die sudando laborādo p̄ penitentiam vt habeant bonam cenaz ⁊ quietez in paradiso licet stulti truffentur de eis Ideo iohannes Si quis ambulat in die nō offendit scz cadens in inferno. Ergo videte q̄ modo caute ambuletis

Explicit sermo sextus post festum sancte trinitatis. Sequitur.

¶ Sermo sextus de dominica.xx.

Rex cū audisset turbatus est. Scribunt hec verba originaliter Mathei. vicesimo scdo capitulo ⁊ officialiter in euuangelio hodierno. Sermo noster erit de materia sancti euuangelij istius dominice presentis ⁊ si placet deo habebimus ⁊c. Rex autem cū audisset turbat⁹ ē. vt supra in euuangelio. ¶ Nota hic causantur tria puncta

Primo benignitas diuinalis
Secundo peruersitas humanalis
Tercio seueritas dei virtualis

¶ Et de isto vltimo loquitur thema cuz dicit Qz rex iratus est vnde. ¶ Primo ostenditur benignitas dei erga nos que ostenditur in principio euuangelij cum dicitur. Simile est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Unde videndum est quomodo hic ostēditur benignitas diuinalis. ¶ Pro quo sciendū est q̄ iste rex est deus ⁊ matrimonium est coniunctio diuinitatis cum humanitate. Quia sicut vir et vxor per actum matrimonij sunt duo in vna carne vt habetur. Mathei.xix. capitulo. Ita iā nō sunt duo sed vna caro. Qđ ergo deus cōiunxit. hō non sepet. Dicit illi. Quid ergo moyses mādauit dari libellum repudij ⁊ dimittere? Ait illis. Quoniam moyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere vxores vestras. ab initio autem non fuit sic. Dico aūt vobis qz quicūq; dimiserit vxorem suam nisi ob fornicationem ⁊ aliam duxerit mechatur. Et qui dimissam duxerit mechat. Dicunt ei discipuli eius. Si ita est causa hois cum vxore. nō expedit nubere. Qui dixit illis ⁊c. Ita diuinitas ⁊ huānitas sunt vna sola ꝓsona

vnde anastasius ī p̄s. Quicūq; vult qui
cum deus sit ⁊ homo nō duo tamen. sed
vnus est cristus nuptie eñ fiunt in ꝑadi-
so. Queritᷣ quare deus assumpsit nostrā
humanitatē dico ꝙ ꝓpter pacem haben-
dam. vnde sciendum est ꝙ qñ principes
aut reges habent iurgiū ⁊ litē inter ipsos
nullo modo potest fieri pax faciliter q̄ꝫ ꝑ
mr̄imoniuꝫ vnde sciatis ꝙ rixa erat inter
deum regem ⁊ principē adam patrem no-
strꝫ qui etiam dicitᷣ princeps vnde inq̄t ī
p̄s. constituit deus dñm ⁊ principem om-
nis possessionis sue. Inter istos fuit bel-
lum ⁊ rixa quā perpetrauit adam cū pec-
cauit ⁊ tūc incepit deus destruere terraꝫ
ade ⁊ eiecit eum a paradiso. vnde dic̄ de-
us āgelis suis. Ecce videte ne forte mit-
tat manū suaꝫ ⁊ sumat de ligno vite ⁊ co-
medat ⁊ viuat in eternū emisit eos de⁹
de paradiso Geneſ.iij. Et tūc adam vi-
dens se eiectū sciens. ꝙ nō posset resistere
noluit bellū ꝯmittere ac tñ genuit filios ⁊
filias ⁊ ꝯmiserunt iterꝫ bellū cum deo scꝫ
peccauerūt qm̄ qui peccat ꝯmittit bellū cō-
tra deū ⁊ ipi fecerūt ⁊ maxime in tempo-
re noe ⁊ tūc de⁹ incepit destruere eorꝫ ter-
rā ⁊ occidit oēs dēptis paucissimis aīabꝫ
vt patet Geneſ.vij.c. post diluuiū vero
iterꝫ ꝯmiserūt bellū ꝯtra deū turrim babi-
lonis edificando vt possent celū pertinge-
re ⁊ per ꝯñs fortiter cōtra deū inceperūt
pugnare. vnde dixerūt inter se venite faci-
amus nobis ciuitatē ⁊ turrim cui⁹ cacu-
men attingit celū Geneſ.xj. Qꝛ videns
ꝯmouit gentes suas scꝫ angelos ⁊ ait ill'
in loco p̄allegato. venite igitᷣ ascendam⁹
⁊ ꝯfundamus ibi linguā eorꝫ qd̄ factū ē
⁊ fuerūt ꝯfusi. vnus alterꝫ nō intelligen-
tes nā cum vnus petebat aquā alius por-
tabat lapides ⁊ ecōuerso ⁊ ita dimiserūt
edificiū nō ꝯpletū ⁊ durauit istud belluꝫ
multis tempibꝫ post vero fuerunt aliqui
boni proceres qui viderūt tantā rixam ⁊
tantū iurgium inter deum ⁊ hominez ⁊ si-
cut inter duos reges tractauerunt ⁊ roga-
uerūt pro bono pacis ⁊ federl eterni ⁊ fi-
lium dei ⁊ filiam regis nostri scꝫ ade quia
humanitas filia est ade ⁊ dixerūt illi bo-
ni proceres si deus vellet se tantū inclina-
re ꝙ reciperet filiaꝫ regis nostri scꝫ huma-
nitatem in vxorem valde esset benignus
⁊ deus presciens futurum illud matrimo-
niū suam benignitatem ostendendo dixit
ad abraham Geneſ.xij.ca. Abraham in
semine tuo benedicentᷣ vniuersi fines ter-
re, ꝓphete etiam ꝓphetarunt de isto matri-
monio vnde dic̄ ysaias. Ecce virgo con-
cipiet ⁊ pariet filiū ⁊ vocabitᷣ nomen ei⁹
emanuel. Ad hoc matrimoniū electa est
vna nobilis aula siue camera scꝫ venter
virgīs. De quo dauid. In sole posuit ta-
bernaculū suū ⁊ ipse tanq̄ꝫ sponsus proce-
cedens de thalamo suo. Cum aūt natus
esset sponsus de thalamo suo. dixit ange-
lis vt facerent cantilenā scꝫ gloria in ex-
celsis deo Et in terra pax hominibꝫ bone
voluntatis. Sic ergo per illud matrimo-
nium fuit facta pax inter deum ⁊ hominē
ꝓpter ꝙ xp̄s cum salutabat homines sem-
per dicebat pax vobis tam in conuersa-
tione huius mundi q̄ꝫ etiam in ascensione
ad celum. Cum dicit pacem meā do vo-
bis pacem meam relinquo vobis. Et ita
aparet ex predictis quomodo ⁊ qualiter
fuit factū matrimoniū prelibatū Sꝫ q̄s
est locus vbi celebrabuntᷣ nuptie. Dico
ꝙ ꝑadisus cū sit multitudo maxīa tam an-
gelorꝫ q̄ꝫ hominū qui ad dictas nuptias ī-
uitati sūt ⁊ in paradiso dicunt cantilenaꝫ
quā audiuit Johannes in apocalipsi deci-
mo nono capitulo. Gaudemus ⁊ exulte-
mus ⁊ demus gloriam ei. quia venerūt
nuptie agni. Unde nota que differentia
est inter gaudere ⁊ exultare. dico ꝙ gau-
dium est in corde sine ostensione extra. ꝑ
exultatio est quādo illud gaudium nō po-
test teneri secrete in corde pre nimio gau-
dio sed ostenditur ad extra. Ita faciūt in

paradiso ⁊ vsq̄ hic est materia speculatiua
Sz moraliter sciendū. q̄ vet⁹ testamētū
fuit ad faciēdum illd̄ matrimoniū ⁊ ad oñ
denduz. Nouū vero illd̄ declarat ⁊ inui-
tat ad nupcias. Vñ videndū est ⁊ q̄ren
dū qui sūt illi q̄ inuitauerūt ⁊ inuitāt ad ius
sum regl. Dicendū q̄ fuerūt p̄mo apl'i et
.lxx discipuli. ⁊ oēs p̄dicatores seq̄ntes
q̄ inuitabāt ad eūdē discubitū in ill' nup
cijs dulcissimis. de q̄bꝫ Lu. xiiij. Btūs q̄
māducabit panem in regno dei. Itez di
cit Joh. apoca. xix. Beati qui ad cenā ag
ni vocati sunt. vñ exq̄ inuitamur ⁊ nesci
mus iter videamus illd̄ ⁊ q̄t sunt diete.
Dicendū q̄ decē. Pria est cognicio pec
catoꝝ p̄ qua agnosce iniq̄tatē. Scd̄a cor
dis ꝯtricio pro q̄ recogita pctā tua cum
cordis amaritudīe s̄m illd̄ ꝓphe recogi-
tabo tibi annos meos in amaritudīe aīe
mee. Bñe si sic viuitur ⁊ in talibꝫ vita
spūs mei corripies me ⁊ viuificab̄ me.
Ecce in pace amaritudo mea amarissiā
Tu autē eruisti animā meā vt nō peri-
ret ꝓiecisti postergum tuum omne pecca
tū q̄z nō infern⁹ ꝯfitebit̄ tibi. ysa. xxxviij
Tercia emēdandi ꝓpositū de q̄ xp̄us va
de ⁊ āplius noli peccare Jo. viij. Quar
ta male societatis vitacio videlicz si fue-
rit sup̄bus q̄ hūilieṫ pro q̄ scribit̄ nolite
cōformari huic seculo. Quīta vite emē
dacio pro q̄ Si aūt impius egerit peni-
teuciā ab omnibꝫ peccatis suis que opa-
tus est ⁊ custodierit omnia p̄cepta mea
et fecerit iudicium ⁊ iusticiam vita viuz
et nō morietur. Omniuz iniquitatū ei⁹
quas opatus est nō reordabor In iusti
cia sua q̄ꝫ opatus est viuet. Nunq̄d vo
luntatis mee est mors. impij dicit domi
nus de⁹ ezechie. xviij. Sexta debitoruz
restitucio. vñ aug⁹. nō dimittit̄ pctm̄ ni
si restituat̄ ablatum Septima iniuriarū
remissio pro q̄ scribit̄. si dimiseritl hoībꝫ
pctā eoꝝ. dimittet ⁊ vobis pr̄ vester ce
lestis debita vr̄a. si aūt nō dimiseritl nec

pater vr̄ ⁊c̄. Octaua est fame repatio.
de q̄ dicit aug⁹. nō pigeat ex ip̄o ꝓferre
medicamēta. Vñ facta sūt vulnera ꝯtra
est eucharistie ꝯmunio in q̄ est sponsus ⁊
spōsa ⁊ ita erim⁹ ī nupcijs q̄ cōputātur
p̄ decima dieta. Unde q̄ māducat meā
carnē ⁊ bibit meū sauguinē in me manet
et ego in eo Jo. vi. Et per illud iter pos-
sum⁹ ire ad nupcias alias faciemus iter
obliquū scz ad infernū. Vñ hec est via
ābulate in ea neq̄ ad dexterā neq̄ ad si-
nistrā ysa. xxx. Dextera est qñ amore de
clinam⁹ Sinistra qñ timore ip̄emet spō
sus īuitat nos dicens. venite ad me oēs
qui laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego refi-
ciam vos. Et ita patet benignitas diui-
na Scd̄m punctū est peruersitas hūana
scz hominis qui ad illas nupcias inuitan
tur que clare ostenditur in secūda parte
euangelij cū dicitur de illo rege q̄ reliq̄
tenuerunt seruos eius ⁊ cōtumelijs af-
fecti occiderunt eos. Aliqui noluerunt
ire. Alij scz secūdi neglexerunt ⁊ abierūt
in villas suas. Alij cōtumelias efferūt
vide ibi ⁊c̄. Et ita est peruersitas huma
na vbi quilibet iudicat in corde suo q̄ be
ne erant homines illi digni punicōe. Ac
tu multi sunt inter nos similes. Et q̄ sūt
de numero illorum. Ubi sciendum q̄ p̄
tres modos istorum hominū denotātur
tres modi peccatorum. quia quod deno
tatur per primos homines est indeuocio
quia noluerunt Secundū despectō quia
neglexerunt. Tercium indignacio Quia
cōtumelijs. Primum igitur peccatum ē
indeuocio ⁊ istud maxime regnat in lay-
cis qui cū laborauerunt per totam septi
manā nolunt in die dm̄ca ambulare ad
nupcias scz eundo ad missam ⁊ colendo
diem dominicā ⁊ vacare ab operibꝫ ter
renis alias tales nō habent deuocionem
et nolunt ire ad paradisum sed poci⁹ ecō
tra ad infernum quia maiora pctā ꝯmit
tunt̄ in die dm̄ca q̄ꝫ in alijs diebꝫ ⁊ ideo

cū noluit ire ad paradisum p̄ indeuocionē
pnie agende ibūt ad infernuz q2 d̄t xp̄s
Lu.xiij. Si nō pniam habueritl vos pi
bitis ergo colat̄ dies dm̄ica q2 dicit dn̄s
Exo.xx.memēto ⁊c̄. ⁊ ideo nō fiat op⁹
aliqd̄ terrenū. Itē scd̄o audiat̄ missa cū
suis cōdicōib⁹ ⁊ isto mō ibit ad paradisum
Alias tales erunt de numero illoꝝ qui
noluerūt venire. Alij vero despexerūt ⁊
illi sunt q̄ despiciūt remedia xp̄i ⁊ vadūt
ad demōes ⁊ sortilegos. vn̄ negligūt re
media xp̄i qui pro medicina dedit nobis
vnū amphorisinū qd̄ est tale. Signa āt
eos q̄ crediderint. hec sequent̄ in uomīe
meo demōia eiciēt lig.lo.nouis serpētes
tollēt ⁊c̄. Nota q2 dicit crediderunt nō
dicit apl̄i fuerūt dicit bn̄ hēbunt nō sani
erunt q2 multis sanitas est nociua ⁊ ido
dicit bn̄ hēbunt q2 qn̄o saniunt bn̄ habe
bunt q2 hēbunt victimā que p̄ualet sa-
nitati corpali. Si āt vadunt ad sortile-
gos negligendo nomē xp̄i erūt de nume
ro illoꝝ q̄ neglexerunt ⁊ iō ibunt ad īfer
nuz ⁊ istā sn̄iam q̄ seq̄tur. dedit deus cō
tra tales q̄ declinauer̄t ad magos morte
moriat̄ Leuit̄.ij. Nā qn̄ vadunt ad ma
gos fornicant̄. q2 ꝓmisit fidē in bap̄mo
dm̄ cū d̄r sibi abrenūcia sathane ⁊ opib⁹
et rn̄det abrenuncio. Et iō dū frangit ꝓ
missionē fornicat̄ scz eundo ad magos si
cut mulier q̄ fidē ꝓmisit marito suo ⁊ cū
alio fornicat̄. Tercij sunt q̄ peccāt per in
dignacōem ⁊ tales sunt blasphemantes
et iurātes. vnde illud pctm̄ maius est oī
bus alijs. vn̄ si nō eēt nisi istud est suffi-
ciens ad destruēdum totuz munduz Et
nota ibi historiā leuit̄.xxiiij. de blasphēō
ducto ad moysen ⁊ ꝯsulto p̄us dn̄o rn̄-
dit dicēs. educ blasphemuz extra castra
et ponāt illi q̄ audierūt man⁹ suas sup̄
caput ei⁹ ⁊ lapidet eū ꝓplus vniuersus.
Et ad filios isrl̄ loq̄ris. hō qui maledixe
rit deo suo portabit iniq̄tatē suā ⁊ q̄ bla-
phemauerit nomē dm̄ morte moriat̄. la
pidib⁹ eū obruet oīs mltitudo ꝓpl̄i. No
ta q2 dixit dn̄s ꝙ lapidaret̄ ab oībus q2
pctm̄ tāgit oēs ⁊ ista ē p̄uersitas hūana
q2 nolūt ⁊c̄. Terci⁹ punct⁹ ē seueritas
dei virtual̄ q2 de⁹ punit illos sicut on̄dit
tertia p̄s euāgelij. vn̄ dicit cum audisset
rex irat⁹ est ⁊c̄. vsq̄ succēdit. Nota tres
act⁹ ibi numeratos iuxta tria pctā p̄dcā.
Vn̄ p̄mus act⁹ est q2 missis exercitibus
suis scz vt destruerēt terrā illoꝝ ⁊ illud
fit ꝯtra pctm̄ blasphemie. q2 ꝓpt̄ illa mi-
nistri iusticie diuine destruxerūt terram
nrām aliqn̄ p̄ tēpestates. aliqn̄ p̄ frigidi
tates. aliqn̄ p̄ siccitates. aliqn̄ p̄ fulgura
qd̄ on̄ditur p̄ silitudinē q2 cū expugnat̄
aliqd̄ castꝝ ꝙ illi q̄ sunt a p̄te īferiori ex
pugnāt illos q̄ sunt ī castro cū arcub⁹ et
balistis ⁊ sagittl̄. ⁊ illi q̄ sūt ī castro defē
dunt se cum lapidib⁹ ita ē de nobis iurā
tib⁹ ⁊ blasphemātib⁹ q̄ balista oris ⁊ lin
gue mittim⁹ sagittas ꝯtra deum ⁊ ip̄e se
defendit cū lapidib⁹ ⁊ iō nobis mittit tē
pestates. Actu valde benigne. q2 mittit
lapillos cuz mittere deberet grossos la-
pides. et ita p3 q̄mō nos blasphemia pu
niam̄ Vnde d̄r in Thobia. maledcī erūt
qui cōtēpserint te ⁊ ꝯdemnati erūt q̄ bla-
phemauer̄t te. thob̄.xiij. Cōtra aliud pec
catum q2 nō celebram⁹ festa dicit. misit
seruos suos ⁊ occider̄t. Vn̄ dicit p̄didit
hoīcidas illos ⁊ ꝓpter illd̄ pctm̄ sūt mor
talitates. Et rō est q2 p̄ que q̄s peccat
p̄ h̄ ⁊ torq̄tur. cum g̃ tolla⁹ suuz tp̄s rō
remouet nobis nr̄m tp̄s p̄ qd̄ debe⁹ acq̄
rere merituz. Iō d̄t p̄ p̄s. Cum accepo
tp̄s ego iusticias iudicabo. ptz q̄mō per
istud pctm̄ puniunt̄. ⁊ ideo d̄r malachie
.iij. In penuria vos maledicti estl̄. quia
vos me fraudastis ⁊ configistis. Cōtra
illud pctm̄ q2 vadim⁹ ad sortilegos mi-
sit seruos vt succēderēt ciuitates scz ī in-
ferno ⁊ rō est bona. q2 cum volum⁹ re-
currere ad demōes rōnale est ꝙ sim⁹ cū
ip̄is. ⁊ ideo dicit de⁹ per moysen Beut̄.
.xxxij. Generatio em̄ peruersa est ⁊ īfide
les filij ip̄i me ꝓuocauer̄t in eo qui non

erat deus ⁊ irritauerit in vanitatibꝫ suis. et ego ꝓuocabo eos in eo qui non est po pulus ⁊ in gente stulta irritabo illos. ig nis succensus est in furore meo. ⁊ arde bit vsq; ad inferni nouissima. g̃ ꝓuide atur. ⁊ ista est seueritas dei. g̃ cū audisset rex ⁊c̃.

¶ Dñica. xx. Sermo septim⁹.

Nolite fieri im prudentes ℈ intelligentes. Sermo noster erit de epla hodierna. Sed ꝑmo dicam⁹ aue Maria. Pro declaracōne tr̃ātis Sciendū ꝙ in scriptura ꝟtutes ⁊ opa ꝟtuosa dicūtur sapiēcia. peccata ꝟo dicūtur stulticie ⁊ insipientie. Ubi sciendū ꝙ nos sumus cōpositi ex duabꝫ naturis scz ex ſba spūali .ſ. ex anima rōnali ꝙ quā cōfirmamur deo. ⁊ corpe materiali ꝙ quod confirmamur bestijs ⁊ brutis. ⁊ ideo que ḋs agit ſm animā dicūtur ꝟtutes Opa de ro que agimus ſm corpus dicūtur vicia siue peccata. cū ꝙ illa simus similes bru tis. ⁊ iō dicitur de illis q̄ agunt ſm ani mā Eccl̄. iij. Sapiēs cor ⁊ intelligibile abstinebit se de peccatis. ⁊ in opibꝫ iusti cie successus habebit. De alijs vero q̄ se quūtur sensualitat ez dicit Dañ. xiij. sic fatui filij israhel nō recte iudicātes. neq; quod verū est cognoscētes. cōdemnastis filiā israhel. Dicit nō iudicātes scz ꝙ in tellectū rōnis ⁊ non cognoscētes scz ea que cōueniūt ⁊ cōcordāt parti principa li anime scz cū qua debem⁹ omnia cōfor mare. Et ita patz quō virtuosi dicūtur prudentes. peccatores āt imprudētes. Et ideo paulus volens nos esse sapien tes auisat nos in tr̃āte dicens. Nolite fieri imprudētes ⁊c̃. ⁊ sic habet materia Ergo videndū est de quolibet peccato mortali quō dicit stulticia ⁊ insania. et ꝟtutes ꝛrario mō sunt sapiencia ⁊ pru dencia. Un̄ superbia est stulticia. humili tas autē sapiencia magna. ⁊ sic de alijs peccatis ⁊ ꝟtutibꝫ cōtrarijs. Un̄ ponen de sunt ꝟtutes ⁊ vicia ꝑ ordinē.

¶ Primo superbia cui cōdicit humilitas.

¶ Scdō auaricia cui contradicit miseri cordia siue liberalitas.

¶ Tercō luxuria cui cōtradicit mūdicia. siue castitas.

¶ Quarto inuidia cui contradicit dilec tio fraternalis.

¶ Quinto gulositas cui ꝯdicit tpancia.

¶ Sexto ira cui contradicit concordia.

¶ Septio accidia cui cōdicit diligēcia

¶ Primo g̃ superbia est stulticia. ⁊ hu militas est prudēcia. qō patet ꝑ similitudi nez. quia si q̄s inuenat duas vias. vnā montosaz ⁊ petrosaz que ducit ad mor tez ⁊ ꝑdicōez. Et alia sit plana q̄ ducit ad portā ⁊ vitaz. si talis accipiat viam petrosam alia dimissa. iudicabitur talis stultus. Ita est de superbia ⁊ humilitate que ducūt ad aliuz mūduz. attamē vna ad mortē. alia ad vitā. Superbia vo du cit ad mortem q̄ est petrosa ⁊ infecta. et plena erūpnis. qm̄ qui superbit sp habz di uersa negocia exercere. Sed humilitas ducit ad vitā. ⁊ ad paradisuz. Job. xxij. Qui enī humiliatus fuerit erit in gloria et inclinauerit oculos ipe saluabit̄. Sup bia vero ducit ad infernū. Un̄ detur ꝓ mo exemplū de angelis ⁊ prio de lucife ro q̄ dixit. Ascendā sup altitudinem nu biū ⁊ silis ero altissimo actu illa via du xit ip̄m ad infernū. Irez ecia detur exem plū de homine de adam. q̄ ꝙ superbiaz cie ctus est de paradiso. Et ideo dicit Isa. xiij. Uerūtamen detraxens ad infernuz detraxens in ꝓfundū laci. Similit adaz nisi egisset penitenciā fuisset ad infernuz et ideo Thobias dicit filio suo. Fili mi. superbiā nunq̄z in tuo sensu aut in tuo ver bo dominari ꝑmittas. In ipa enī initiū sumpsit omis ꝑdicō. Thob. iiij. g̃ suma tur via plana qm̄ dicit alibi scriptura ec clesi. x. Initiū superbie in hoīe apostatare

a deo quoniã ab eo qui fecit eum receſſit cor eius. quia initiũ omnis peccati eſt ſuperbia. qui tenuerit illam adimplebitur maledictis. ⁊ ſubuertet eum in finẽ. Cũ ḡ ſuperbia ducat ad mortem. ⁊ humilitas ad vitã. apparet hanc eſſe ſapienciaz illam vero ſtulticiaz. ḡ bene debet vitari ſuperbia cum non faciat hominez prudẽtem ſ ſtultum. Et ideo dicit paulus ad Roma. prio. Euanuerũt in cogitacõnibus ſuis ⁊ obſcuratuz eſt inſipiẽs cor eorum dicentes eni ſe eſſe ſapientes ſtulti facti ſunt. Dicit euanuerũt quia quando quis eſt ſuꝑbus cogitat aſcendere tantũ et euaneſcit in cogitacõne. quia credit aſcendere dimittendo bonaz vitam que ducit ſurſuz ad paradiſuz. ſumendo viam illã que ducit deorſum ad infernum. Bone exempluz de ſacerdotibꝫ ſimplicibus dicentibꝫ bene ⁊ deuote horas qui duz cogitãt beneficia euaneſcunt in cogitacõnibus. Item de laycis mercatoribꝫ qui dum viuunt cogitãt preſtare vel mutuare ad vſuram vt poſſunt habere theſaurũ ad dotandum filium vel filiam. et tales cogitacões vane ſunt. Et ſequit̃ et obſcuratũ eſt cor eorum. quoniã ſicut nubes obſcurãt aerem. ita iſte cogitacõnes obſcurãt cor. ḡ caueam? ſi nolum? fieri inſipientes ⁊c. ¶ Secũda ſtulticia eſt auaricia. Unde ꝙ auaricia ſit ſtulticia. ⁊ miſericordia prudencia. patet per ſimilitudinez alicuius diuitis qui vendit bona ſua. qui pecunĩs in ſaculo collectis vult arripere iter. ſ conſulitur ſibi ab amico vt dimittat illam pecuniã. quoniam in itinere ſunt latrones qui prio certo ipm depredabuntur. Si talis retinuit et pecuniam ſecum deportat ⁊ depredatur vſqꝫ ad camſiam. iudicabitur talis pfecto ſtultus. Ita eſt de nobis qui habemus ire ad aliam ciuitatem. quia non habemus hic manentẽ ciuitatem ſed futuraz inquirimus. Et eſt paſſus quidã in quo omnes depredati ſunt. ſcz mor. et oportet omnes homines tranſire per illum paſſum. quoniam dominus noſter Ihesus xp̃us met tranſiuit per illum. ¶ Unde ſcriptura dicit. Nonne hec oportuit pati xp̃m ⁊ ita intrare in gloriam ſuam. Luc vltimo. Et in hoc paſſu latrones homines ⁊ animas depredantur. Latrones ſunt mulier. filij. ⁊ alij parentes. ſcutiferi ⁊ ſic de alijs. Ergo mittamus theſaurum ꝑ cambium ſcilicet dando pauperibus. ⁊ tunc cuz cedula redditur theſaurus in celo. Cedula eſt iſta da pauperibus ⁊ habebis theſauros in celo. Mathei. xix. Unde nota hyſtoriam beati Laurentij qui decio imperatori petenti theſaurum reſpondit. Facultates eccleſie quas a me requiris manus pauperuz in celum deportauerunt. Ergo facia mus ſimiliter. ⁊ tunc dicet xp̃us nobis. Euge ſerue bone ⁊ fidelis. quia ſuper pauca fuiſti fidelis ſupra multa te conſtituam. Intra in gaudium domini tui. Mathei. xxv. Et ita patet quomodo liberalitas eſt prudencia. ſed auaricia eſt ſtulticia. Auarus autem portat diuicias uſqꝫ ad mortem vbi depredatur. et nihil ſecum portat. Et tali poſt mortez dicet xp̃us. Quia non dediſti pecuniam meam ad menſam ⁊ ego veniens cum vſuris vtiqꝫ exegiſſem illam. Et aſtantibus dicet. Auferte ⁊c. Luce decimono. Quo verba ſequũtur. ⁊ ita patet largum eſſe ſapientem. ⁊ auarum eſſe ſtultum. Unde proverbiorum decimoquarto. Corona ſapientium diuicie eorum. fatuitas ſtultorum imprudencia. ḡ Nolite fieri imprudentes. ¶ Quarta ſtulticia eſt luxuria. Unde luxuria eſt illꝺ peccatũ carnale quod cõmittitur ꝑter matrimoniũ quocũqꝫ modo fiat. ⁊ iſta ẽ valde magna ſtulticia. qꝺ ꝓz ꝑ ſilitudinẽ hois q̃ in ãdaz domo a pte inferiori habebat paleã ⁊ ſtramĩa que ſunt eſca bꝛutoꝛuz

⁊ desup̄ habebat multos thesauros ⁊ la
pides precōsos Cū autez vigeret qua
dā hyeme frigus voluit calefieri ⁊ suc/
cendit stramīa igne ⁊ cū gaudēdo calefi
eret cōbussit totū thesaurū ⁊ lapides p̄/
ciosos Nonne talis iudicabit̄ fuisse im/
prudēs Certū est ꝙ sic. Talis est luxu/
riosus qui hz domū ⁊ animā in qua est
thesaurus magnus. scz rō ⁊ volūtas. et
superior porcō in qua rōne ⁊ volūtate ⁊
superiori porcōe sunt v̄tutes ⁊ merita q̄
dicūtur thesauri. ⁊ sensualitas ē inferior
ꝑs in qua sunt palee ⁊ fenuz scz motus
carnales Vñ omīs caro fenū. Vñ ysa.
xl. Clama. ⁊ dixi. q̄d clamabo. oīs caro
fenuz ⁊ omīs gl'a eius quasi flos agri. ⁊
talis sensualitas nihil valet respectu rō/
nis. Unde paulus ad Ro. vij. Scio eī
qꝛ nō habitat in me hoc est in carne mea
bonū. Vñ in rōne ⁊ volūtate ⁊c̄. sunt
thesauri scz fides spes ⁊ caritas ⁊ cetere
v̄tutes. O q̄ꝫti thesauri. sed conburūtur
qñ homo luxuriatur. qm̄ luxuria dicit̄ ig/
nis. Unde Job. xxxi dicit̄. Ignis est vs
qꝫ ad ꝑdicōnez deuorās ⁊ omīa eradi/
cās germina. ḡ caueamus ne incendam⁹
paleā scz carnem. quoniā tales sunt im
prudentes q̄ luxuriātur. Vñ paulus pri
mo ad Coꝝ. ij. Animalis homo nō ꝑci
pit ea que sunt spūs dei. Spūs dei enim
est ille ⁊c̄. ⁊ non potest intelligere. ḡ au
diamus paulū. Nolite ⁊c̄. ¶ Quarta
stulticia est inuidia. Oꝛ inuidia sit stul/
ticia patz ꝑ similitudinē cuiusdā homīs
habentis inimicos ip̄m ꝑsequētes. qui
veniens ad flumē inuento ponte fregit il
lum anteq̄ trāsiret flumē. ⁊ tunc venien
tes inimici eius occiderūt eum. qui si nō
fregisset pontez anteq̄ transiret sed post
transitum saluus fuisset factus. Ita est
de nobis in hoc mūdo. qm̄ omnes habe/
mus transire flumē aque scz infernū cuz
ponte qui dicitur amor siue dilectō ꝓxi/
mi qui habet sex arcus. cum isto habem⁹
transire ⁊ non est alius pons ⁊ ideo dici
ad Roma. xiij. Qui enī diligit proximū
legem adimpleuit. Nā non adulterabis
etc̄. Plenitudo ḡ legis est dilectō. per
hāc eī tr̄sim⁹ de morte ad vitā. Vñ isti
us pontis arcus sunt isti scz amor ⁊ dile
ctō patris ⁊ matris qui debet esse reuerē
cialis. Secūdus amor inimicoruz scili/
cet nolle damnuz neq̄ eorum mortem
Unde dicit scriptnra. Ego autem dico
vobis diligite inimicos vestros. benefaci
te hijs qui oderunt vos. ⁊ orate pro ꝑ/
sequentibꝫ ⁊ calumniātibus vos. Ma/
thei. v. ¶ Terci⁹ amor est corporis scz
ꝓximi non luxuriādo cum proximo vel
cum ꝓxima. ¶ Quartus amor est pro
prij corporis. ¶ Quītus amor est bono
rū ꝓximi. ¶ Sext⁹ amor ē fame ꝓximi
Nos enim non debemus desiderare alie/
na. quoniā radix omnium malorū est cu
piditas prīa ad Thymo. vj. Qui antez
frangit istū pontem est stultus. Et ideo
dicit scriptura. Possidebūt paruuli stul
ticiaz. paruuli sunt inuidi qui habent cor
ita paruū ꝙ non manet in eo nisi ip̄emet
Inuidi enī se inordinate diligunt. Sed
cor hominis celo ⁊ terra maius esse debe
ret. Et racō est quia in celo non stant ni/
si iusti. tamen in corde hominis boni de/
bent esse tam iusti q̄ eciā peccatores. pec
catores diligere debemus ac eoꝝ bonuz
ꝓcurare. Et ita patet quō inuidus dici/
tur paruulus. Unde Job. v. Paruulū
occidit inuidia turpiter. ¶ Quinta stulti
cia est gula. Oꝛ autē gulositas est stulti
cia patet ꝑ similitudinem cuiusdaz fame
lici stulti qui venit ad domū cuiusdaz di
uitis qui parauerat bonos cibos quos
apposuit famelico. qui portans secum ve
nenum miscuit cibis ⁊ comedit ⁊ post/
ea mortuus fuit Talis enim dicitur fu/
isse merito stultus. vnde diues qui para
uit cibos est deus. de quo dicitur. Oculi
omniū in te sperāt domine ⁊c̄. Ipse enī

dedit nobis cibos quibꝫ sustētamur. attñ nos miscemꝰ venenū. scꝫ ꝑ superfluitatē hoc cum suꝑflue comedimꝰ. Et istud venenum nos occidit ⁊ abbreuiat vitā taꝫ spūalem q̄ꝫ corporalez ⁊ ita intoxicamꝰ cibū ⁊ ideo consilium datur in scriptura. Eccli. xxxvij. Noli auidus esse in epulatione ⁊ nō te effundas suꝑ om̄ez escam ī multis em̄ escis erit infirmitas ⁊ auiditas a ꝓpinquabit vsqꝫ ad coleraꝫ ꝓpter crapulam multi obierūt qui aūt abstinens est adiciet vitaꝫ. Et ita patet quō auidi siue gulosi stulti sūt qm̄ occidūt seip̄os ⁊ cōcordat alibi scriptura loquens de auidis. Prouerb. ꝑmo. Stulti ea que sibi sunt noxia cupiūt ⁊ imprudētes odibūt sciaꝫ ¶ Sexta stultitia est iracūdia. ꝙ autez iracundia sit stultitia. patet per similitudinem alicuius habentis aliquez annexum sibi cuiꝰ vult scindere vestes ⁊ nō potest illi vestes scindere cum sit a ꝑte posteriori qui videns ꝙ nō pōt frangere vestes alterius nisi ventre ⁊ corpore suo ꝑforato ponit sibiꝑ̄i gladium per ventrē ⁊ occidit seip̄m. talis est stultus merito iudicandꝰ huic similis est iracuudꝰ qui ꝓ frangendis vestimentis alterius corporis quod est vestis anime seip̄m occidit. non enim potest alterius occidere animā qꝛ illa ē incorruptibilis. Vel vestis eciam dicit̄ fama ⁊ ad frangendū vestimenta vel alterius corporis vel famā. Primo iracundus ꝑforat animam suaꝫ. vnde iratus primo se occidit in anima percutiens se gladio ire De quo dñs. Mat. xxviij ayt ad petrū. Om̄es enī qui acceperint gladiuꝫ gladio peribūt. qđ intelligit̄ vel intelligi potest de gladio ire. vñ dauid ī p̄s. xxxvj. Gladius intret in corda ip̄orū ⁊c̄. Non eī potest intelligi de gladio materiali. qꝛ est exceptō qꝛ sūt multi hodie accipiētes gladiū materialē qui non moriūtur gladio. Itē nec de gladio iudicij. qm̄ multi fuerūt homicide qui acta penitencia saluātur. ꝯ sine exceptōe potest intelligi de ira q̄ prīo occidit illuꝫ qui eā possidet. ⁊ sic est stulticia. Jō dicit scꝑtura. Ne sis velox ad irascenduꝫ qꝛ ira ī sinu stulti requiescit. In sinu. i. in corde. ꝯ Nolite fieri ⁊c̄. Eccs. v. ¶ Septīa stulticia est accidia. Qꝛ accidia sit stulticia patet ꝑ similitudinez. Vbi notāduꝫ ꝙ in quadā villa erant nundine in quodā die. ⁊ fuit bonū forū de rebus. qꝛ illud qnod añ constabat ⁊ appreciabatur centū frācis. in nūdinis habebat̄ ꝓ vno. Et tunc homo volens emere victualia. dormiens ⁊ excitatus a muliere sua noluit emere ꝫ voluit prandere. ⁊ post p̄ndiū iterꝫ obdormiuit. ⁊ nō emit aliquid in nundinis. post vo mortuus est. nonne talis est stultus. Patꝫ ꝙ sic. Ita est de accidiosis in opibꝫ victualibꝫ. qui ꝑ modica huius mūdi bona possunt redimere infinitam penam in alio mūdo. ꝫ accidio si negligūt. ¶ Et nota parabolā que est Math. xviij. Homo quidā rex om̄e debituꝫ remisit suo ꝓcidēti ad pedes domini. ac dicenti. Paciam habe in me. Ita nos ī p̄nti vita cū paucis lacrimis possumus emere mīaꝫ dei. ⁊ redimere penā inferni. ⁊ hoc q̄ꝫdiu durāt nundine scꝫ q̄ꝫdiu durat p̄ns vita. ꝫ post mortem cum mille milibꝫ lacrimis non p̄t emi mīma ꝑs mīe dei. qꝛ iā transacte sunt nūdine ⁊ oīa cara sunt. Qꝛ āt tꝑs in alio mūdo carū sit pꝫ in hystoria Lu. xvj. de diuite epulone ⁊c̄. ꝯ q̄ꝫdiu durāt nundine emamus tā cuꝫ lacrimis ⁊ ieiunijs q̄ꝫ cū vigilijs ⁊ disciplinis ⁊ alijs q̄buscunqꝫ. ⁊ agamus pnīaꝫ ⁊ ita erimus diligentes. qm̄ possumꝰ in opibꝫ terrenis sꝑ laborare ⁊ cū hoc esse ociosi. qđ pꝫ qm̄ ille cognoscit̄ fuisse ociosus ī die qñ ad domū redit in sero nihil portat. Ita est de terrenis cū laborauerīt in mūdanis ī vita si ñ portent bona opera ad paradisuꝫ. tales iudicabūtur stulti. ymmo maxīe stulti. ⁊ ideo ꝓuerb. xij. dicitur de diligentibꝫ et accidioꝫ. Qui opatur terrā suā saciabit̄

bane qui autē sectaꝝ. ociū stultissimus est pꝛouer. xij. Vocat terrā corp⁹ quoniam de terra factū est vñ formauit igitur Gene. ij. Vocat ociosū stultissimū vñ. nō posuit positiuū. s. stultū nec ꝯpatiuꝰ scꝫ stultiorē sed ponit suplatiuū. scꝫ stultissimū. vnde accidios⁹ dicit esse stult⁹ in hoc mūdo. qꝛ nō vult agere penitētiā ꝛ stultioꝛ. quia pdit gloriaꝫ paradisi. ꝛ stultissim⁹ quia meret penā inferni ꝓpter tuā ergo nolite

Dominica. xxj. Sermo primus

HOꝛa septima reliquit euꝫ febꝛis Johānis. ḡrto capitulo. oꝛiginaliter. Sermo ñr erit de sancto euangelio dñice pñtis ꝛ si placet deo habebimus multas bonas doctrinas ad illuminatōeꝫ intellectus ꝛ ꝯsolatōꝫ aiaꝝ ꝛ coꝛrectōꝫ vite ꝛ pctōꝝ. Saluet ꝫgo maria Inpñti ꝑmone cogitau habere modū loboꝛatoꝛis seu oꝛtalani volētis seminare bonū semē seu plantas Qui ꝓmo arat ꝛ ꝓparat bonā terrā ꝛc Terra bona ꝛ fructuosa ē hystoꝛia euāgelicaꝝ ī cāpo seu oꝛto euāgelij exarata. Dicaꝝ hystoꝛia euāgelij. Erat q̄dā regul⁹ ꝛc Aratur sic ista terra mouēdo questionē quare vocat ipm regulū ꝛ nō regē Solutō qꝛ nō habebat nisi vnā ciuitatē ꝓ q̄ nota q̄ Quia antiquit⁹ erat tāta ambitō regēdi vel dominādi ī qualibet ciuitate erat vn⁹ rex q̄ dicebaꝝ regul⁹ sicut mō vn⁹ epus alias nō dicebaꝝ ciuitas Debꝫ auctas Terra canaā ī v. regulos diuidebaꝝ gazeꝰ ꝛ azotos ascalonitas gethæos ꝛ accharonitas Josue. xiij. Alij qui habebāt multas ciuitates dicebāꝝ reges ¶ Et sequiꝝ Cui⁹ fili⁹ infirmabaꝝ capharnaū ꝛc. Nota circa ꝫ qđ ibus sibi dixit. Nisi signa ꝛ pdigia videritis Diceret aliquis quare xp̄us reꝑhēdebat eū cū tñ tanta deuotōe veniebat ad eū. Dico q̄ xp̄s sic eū dure reꝑhendit, ꝓpter modicā credentiā q̄z habebat q̄d patet in hoc q̄ rogabat eū Ut descenderet ꝛ sanaret filiū eius ex quibꝫ pater dubitauit quia si ipꝫ vrū deuꝫ credidisset sciret. q̄ nō esset loc⁹ vbi nō eēt de⁹ diffidebat q̄ regul⁹ ꝛ nō plene credidit qꝛ honorē dedit p̄sentie coꝛpali petens vt descenderet coꝛporaliꝝ sed Audi⁹ Fecit ille centurio dicens xp̄o Dñe puer meus iacet paliticꝰ in domo. ꝛ male torquetur Et ait ibus Ego veniaꝫ ꝛ curabo euꝫ Et centurio Dñe nō sū dignus vt intres sub tecto meo ꝛc Iste habebat vrā fidē credens q̄ xp̄s pñs tabsens coꝛporaliter poterat sanare filiaꝫ, suam Ideo non fuit a christo reprehens⁹ sed ꝓmendat⁹ qꝛ christ⁹ dicebat sequentibus se Amen dico vobis non inueni tantā fidē in israhel Secund⁹ defectus istius reguli notaꝝ in hoc qđ dixit sibi christus. Nisi signa ꝛ prodigia videritis nō credatis. Nota dꝛ. Nisi viderit ꝛ non dicit audieritis quia dicit apostolus. q̄ fides est ex auditu. auditus autē per verbum christi Ad Ro. x. Nunq̄ vos vidistis trinitatem tamen. creditis Et ista veritas quomodo ī traui ī coꝛde vestro p̄z q̄ ñ ꝑ oculos nec gustū nec tactū sed per aures audiendo scripturas doctrinas verissimas. Idē de miracul' christi dicendum est qui firmiter credemus quāuis ea non viderimus. Et sic patet q̄ est fides ex auditu Et quia ille regul⁹ audiuerat iā miracula christi quomodo scilicet christus solo verbo curabat infirmos suscitabat moꝛtuos ꝛc. Et tamen ad huc nō credebat sed volebat videre Ideo reprehēdit⁹ a christo cū dicit Nisi signa ꝛc quasi dicat. Nōne sufficit audire patet ex hijs q̄ mō essent multi reprehendendi. Dicunt multi q̄d sit homo de paradiso. de inferno. de purgatoꝛio. nullus venit ad nos ista nobis manifestans quibꝫ dia potest reꝑhēsorie id quod dixit christus regulo scꝫ nisi videritis. ꝛc

Ista eī audiuistis per prophetas apl'os. ⁊ ꝑ euangelistas ⁊ ꝑ christū. qꝛ ipse totum nobis reuelauit in scripturis sacris. Item per lazarū. Item ꝑ beatum paulū. Item ꝑ sanctū iohannē euangelistā qui viderūt ⁊ retulerūt nobis Ideo sūt valde reprehensibiles illi qui dicūt. ego vellem ista videre. auditus eñ ē necāri⁹ sed non visus. qꝛ oculi pñt incantari. ⁊ scriptura scā non p̄t incantari. Sic ille regulus volebat videre d. Bñe descende priusq̄ moriatur filius meus. Non credebat eum posse post mortē suscitare. ꝫ xp̄s totus benignus non respiciens eius defectū voluit non solum filium a febre sed prēm ⁊ totam curiam suā ab infidelitate ⁊ incredulitate liberare di. Vade qꝛ filius tuus viuit. vsq̄ in finem. Nota hic magnificentiā xp̄i. Iste regulus solū petebat sanitatē corꝑalem ꝑ filio. ⁊ xp̄s sanauit filium in corꝑe ⁊ aīa. ⁊ prēm et oēs de curia credentes in xp̄m. De ista magnificentia Moyses Date magnificentia deo. dei ꝑfecta sunt oꝑa Deutro. xxxij. scꝫ seruando corpus ⁊ aīam. Ideo dicebat ipe. Bonū opus feci ⁊ oēs miramini. qꝛ totum hoīem sanū feci Johā. vij. Ecce ager seu ortus euangelij Nūc seminandū e bonū semen moꝛalitatuꝫ ad instructōem vite ⁊ consolamen aīarum. super hoc qd̄ dicit thema. Hora septima. ⁊c̄. Et intrabo materiā ꝑ questionem. Queritur ergo cum in die artificiali sint xij. hore. ⁊ in naturali. xxiiij. quare xp̄s potius elegit septimā horam q̄ horam primā vel secundā. ⁊c̄. ad curandū istū infirmū. qꝛ certum ē q̄ in prima vel secūda ⁊c̄. vel etiā octaua potuit ip̄m curare. Non credatis q̄ sine rōne xp̄s hec fecerit. hoc eñ fecit ad ostendendū q̄ ad ꝑfectā sanatōem aīe a febre peccati septem oꝑa pñ̄alia quasi septē hore req̄rūtur. Et de septima dicit thema Hora septima. ⁊c̄. Prima hora est pctōꝝ cognitio. Sicut in prima hora diei homo incipit cognoscere aliū ex claritate solis. sic transactis tenebris pctōrum qñ hō peccator redit ad se ⁊ claritas aurore incipit clarescere in ꝯscīa sua dicit. O miser in quātis existis periculis. es sup̄b⁹ auarus. ⁊c̄. Sed qñ homo ē in nocte pctōꝝ non cognoscit pctā sua nec ꝑiculum suū scd̄m illud p̄s. Nescierūt neq̄ intellexerunt in tenebris ambulant. Sed qñ religiosus clericus vel laycus qui tenet malam vitā pctā sua aduertit ⁊ suū ꝑiculū tunc intra se dicit. O miser ⁊c̄. De ista hora dicit apl's. Hora ē nos iam de somno surgere. nūc eñ ꝓpior est nrā sal⁹. subditur Nox precessit. dies autē appropīquabit. abijciamus oꝑa tenebrarum ⁊c̄ Ad Ro. xiij. Stare in pctō vocat̄ dormire. Rō qꝛ qui dormit nō vtitur sensibus. ⁊ semimortuus est. sic etiā pctōres semimortui sunt. qꝛ pctōꝝ corpus viuit sed aīa est mortua. Et quot āni sūt vos dormitis in pctō. in superbia auaricia. luxuria ira. ⁊ mala voluntate. fortassis. x. vel. xi. āni. vl'. xx. Ideo sic̄ soci⁹ excitat sociū qñ īcipit aurora. ita apl's di. Hora ē nos iā de somno surgere. ⁊c̄. Nūc eñ ꝓpior est nrā salus. qñ stat hō in pctis lōge ē a deo ꝑ malam vitā. sed qñ hō incipit se cognoscere defectus suos appropīquat hō deo Secūda hora est ꝯtritō cordis. Magna q̄stio fuit īter doctores q̄d ē ꝯtritio ꝓprie. ⁊ dimittendo opīones dicam vobis determīatōem. q̄ contritio ē dolor de pctis p̄teritis sed non sufficit nisi sit respcū dei. Sicut eñ homo est cōpositus ex materia ⁊ forma. Ita contritio hꝫ duo. s. dolorē de pctō ecce materia. ⁊ q̄ sit respcū dei ecce for̄. alias ñ eēt ꝯtrtō ꝫ attr̄tio. vbi grā qñ religiosus ag̃scit sua pctā ⁊ d. o miꝫ p̄lat⁹ me⁹ sciet ⁊ plorat ⁊c̄. ñ ē ꝯtrtio qꝛ timore veredūdie vl' pene dolet. ꝫ si di. de⁹ fec̄ mihi tātā grām. q̄ de nēore mūdi transplātauit me ī ꝑadiso t̄restri. s. religiōis. vt saluū me facerē ⁊ alios ⁊ ego miꝫ offēdi deū. o miꝫ ⁊c̄

Istud est cōtricio. Itē de clerico cogno-
scente pctā sua si dolet quia epūs sciet ⁊
sic īcarcerabitur ⁊ tota terra sciet ⁊ sic dif
famabitur ⁊ ꝑdam bñficium meum ⁊c.
parū valet. Sz cōtricō est qñ dicit dñe
tantā grām mihi fecistis ꝯsecrandi ⁊c.
quā nō fecistis matri vestre nec michaeli
nec iohāni baptiste. Lingua mea est cla-
uis celi ⁊ ego infelix fui tam ingr̄tus ⁊c.
Ista est cōtricio. Idē de vobis si aliq̄s
vr̄m est in aliquo crimine ⁊ ducit̄ ad fur
cam ⁊ cogitat ꝙ domus est destructa. et
vxor sua diffamata. filij ei⁹ ꝯfusi. corp⁹
suū perditū ⁊ plorat nihil sibi valet. sed
damnat̄. Sed si diceret. O dñe tu feci
sti me ad ymaginē ⁊ similitudinem tuā
vt tibi seruirem ⁊ ego ⁊c. Item sangui
ne tuo redemisti me ⁊ despexi te ⁊c. Ab
luisti in baptismo ⁊c. Tunc est contricō
Item de muliere cuiusuis status q̄ si do
let de peccato quia gētes loquūtur ⁊ plo
rat ꝓpter ꝑiculum nihil valet. Sed si di
cat dñe tu ordinasti mr̄imoniū vel virgi
nitatem seu viduitatez. dñe ego fregi sic
vel sic. O dñe quid erit de me ista est cō
tricio qꝛ respectu dei. de ista hora auc̄tas
Nunc anima mea turbata est ⁊ q̄d dicā
pater saluifica me ex illa hora Iohis. ij.
Nota ex hac hora. qꝛ vera ꝯtricio nō est
sine grā ⁊ si nō haberet opportunitatem
cōfitendi ꝫ ꝓpositum. cōtricio sufficeret.
¶ Tercia est oris cōfessio. Rō si habe-
tis camerā plenam stercore nō sufficerz
videre nec ꝯgregare ad angulū nisi proi
ciatur ext̄. Ita de cōsciencia q̄ est came-
ra dei ex p̄ma scz pctōrum cognicio vide
tur stercus pctōꝝ. ex scd̄a cōgregatur ī
angulo cū ꝯtricōis scopa. Sed oportet
ꝓicere extra. ꝑ fenestram cōfessionis. ⁊
sic mundatur camera qñ dicit̄ cōfessori.
Pater noueritis ꝙ ego sum suꝑbus ⁊c
pater nō recordor de alijs. Si videt̄ vo
bis ꝙ in alijs peccauerim īterrogate me.
qꝛ ego dicam vobis veritatem. Confes
sor autē debet interrogare ꝙ officiuz ha
bēt. Alia sunt peccata militis. Alia mer
catoris Alia sacerdotis ⁊c. Item idem
de mulieribꝫ si est puella vidua vel mari
tata ⁊ data absolucōe a cōfessore came-
ra remanet pura. expulsis inde culpis ⁊
peccatis fit habitacio trinitatis. Ad eum
veniemus ⁊ mā̄sionem apud eum facie
mus Iohis. xiiij. De ista hora dixit xp̄s
Mulier cū ꝑit tristiciā habet. qꝛ veīt ho
ra eius Ioh. xvi. Confessio ꝯꝑatur par
tui mulieris. Rō qꝛ sicut partus est cuz
dolore ⁊ ē necessaria obstetrix. Ita in cō
fessiōe sunt dolores ꝑtus quando homo
cogitat ꝙ diffamat se ⁊c. sed oz ꝑere ob
stetrix ē cōfessor confortans dicēdo dica
tis ⁊c. Sed cū peꝑit puerum iā non me
minit pressure ꝓpter gaudium qd̄ homo
habet. Itē magnum ꝑiculū est de prole
mortua in vtero. qꝛ nisi exeat. interficit
matrem. Idē de vtero anime. qꝛ tot sūt
proles mortue q̄t sūt peccata mortalia
q̄ homo habet. Ideo oportz ꝑere vl̄ mo
ri. ꝓpter hoc xp̄s ordinauit sacramentum
cōfessiōis. ⁊ p̄cipit per os ecclesie ꝙ quo
libet anno homo cōfiteatur. vel priuetur
sepultura ecc̄iastica. nō solum adulti sed
pueri tenent̄ cōfiteri habētes vsum rō-
nis. Recitat btūs Greg⁹. ꝙ puer q̄nq̄
annoruz fuit damnatus. Quarta hora
est moꝝ emēdatio. q̄d valet pctōꝝ cog
nicio vel ꝯtricio vl̄ ꝯfessio nisi hō emēdz
vitā suam. Si cognoscitis ꝙ fuistis suꝑ
bus van⁹ pōposus decetero debetl̄ velle
et ꝓponere hūilitatē ⁊ hūiliacōem Itez
si fuistl̄ auar⁹ vsurari⁹ vel defraudando
emēdo vendēdo l̄ negādo debita. retinē
do solidatā ꝟuoꝝ. bona defūctoꝝ. Deci
mas vel p̄micias ⁊c. emēdetis. Idē de
luxuria īmūde viuendo ⁊c. decetero de-
betis viuere caste ⁊c. et sic de alijs. In il
la hora accesser̄t discipl̄i ad ih̄m math̄.
.xviij. Quinta est debitorum restitucio.
Si sentitis ī bursa taxia seu ī domo vr̄a
aliq̄d de īiustl̄ bonis acq̄sitl̄ ꝑ vsurā ra-
pinā ⁊c. restituatis. restitucō ei est nec̄cia.

Sicut pater vult ꝙ filij vel serui sint cõ-
tenti de ꝑte sibi data ⁊ fr̃ vnus furet̃ ꝑ-
tem alteri⁹ indignat̃ pr̃ dicẽdo nõne scio
ego diuidere Ita debetis cogitare ꝙ iste
mũd⁹ est vna dom⁹ dei. dñs est sursum
cũ baronib⁹. nos sum⁹ hic ĩ stabulo cuꝫ
bestijs ⁊ dñs diuidit bona. illi dedit ma-
gnã ꝑtem ⁊ tibi ꝑuã. Jõ nolite tãgere
ꝑtem alteri⁹. nõ dicat pauꝑ ego bñ pos-
sum recipe ꝫ a diuite ⁊c̃. Nec dicat di-
ues ego possũ ꝫ recipe a pauꝑe. qꝛ ego
pluribꝫ habeo ꝓuidere quilibꝫ sit ꝯtent⁹
de ꝑte sua. alias nunq̃ habebit grãm dei
nec ĩtrabit ꝑadisũ q̃usq̃ satisfecerit Nõ
dimittit̃ pctm̃ nisi ablatũ restituat̃. ymo
dico ꝙ magis letus dꝫ eẽ pauꝑ qꝛ sꝑat̃
ꝙ erit diues in ꝑadiso si hic hꝫ paciam.
ꝙ diues de q̃ timet̃ ꝙ deus ipi non retri-
buerit in ꝫ mũdo ⁊c̃. Itẽ idẽ dicendũ ẽ
de satisfactõne damni si notari⁹ vel fal-
sus testis ⁊c̃. alicui damnũ intulerũt. ta-
les em̃ tenent̃ ad restitucõem faciendã
hijs q̃s damnificauerũt. Itẽ illi q̃ deuo-
cte abscindũt arbores ⁊ frumẽta aliorũ
tenent̃ satisfacere damno. De ista hora
auc̃tas dicit xp̃s penitẽti. Ego te serua-
bã ab hora teptacõis q̃ ventura est ĩ or-
bem vniuersũ apoc̃. iij. Hora tẽptacõis
dr̃ restitucõ. Ista tẽptacõ est hodie ĩ mũ-
do. Dicatl vos p̃lato vel clerico q̃ cũ sy-
monia obtinuit ꝙ renũciet corã papa ul̃
p̃lato stati ⁊ audiatis q̃d dicet. Dicet
fortassis. O si deberẽ restituere vel resig-
nare vñ viuerẽ. Ecce dolor ꝫ ꝑ istã ho-
rã tẽptacõis oꝫ trãsire si vultis saluari.
Idez si dicat̃ vsurario ꝙ restituat dicet
statim. vñ ego viuã ⁊ vxor ⁊ filij. ꝫ di-
mittã in testamento. Ergo in vita vos
vsurarij nõ vultis satisfacere. Ergo ĩ vi-
ta vr̃a vos nõ vultis eẽ sine pctõ. Ideo
ibitis ad infernum. q̃lis stulticia. Sexta
stulticia est iniuriaꝝ remissio oportꝫ em̃
ꝑcere inimicis ⁊ facere pacẽ ⁊ opꝫ per
istã horã transire. Si vultis vt de⁹ par-
cat vobis iniurias q̃ peccãdo fecistl ꝯtra
eum. Non dico ꝙ remittatis debitum si
nõ vultis sed oportet necessario remitte-
re odium ⁊ malciam cordis. ⁊ oportet
habere propositum nõ nocendi proximo
nisi ꝑm ordinem iusticie Item si aliquis
interficit patrem tuũ vel fratrem noli vi-
dictam querere nisi ꝑm ordinez iusticie
quia hoc poteris sine peccato. Deus em̃
nõ prohibet iusticiam sed odium. hoc pꝫ
a simili. Si aliquis sit vulneratus ⁊ fer-
rum remansit intus. nihil valent medici-
ne quousq̃ extrahatur ferrum. Ferrum
est odiũ rancor ⁊c̃. Et nisi proiciatur ni-
hil valent medicine bonorum operꝝ De
ista hora dicit Johes. Sedebat Jhesus
super fontez. hora erat quasi sexta. Joh.
quarto. Fons emanãs est misericordia
dei. Super istum fontem sedet xp̃s in ill̃
qui amore ⁊ honore sui parcũt ⁊ remit-
tũt iniurias vt eis etiam sua remittũtur
peccata. alias si nolũt parcere nec virgo
maria nec omnes sancti impetrarent eis
veniam de veniali peccato. Septima ho-
ra est eucharistie ꝯmunio. In ista datur
plena sanitas expulsa febre peccati mor-
talis. Ex quo em̃ homo cognoscit pecca-
ta ⁊ cõteritur ⁊ confitetur ⁊ habet pro-
positũ emendandi vitam ⁊ restituit ali-
ena ⁊ remittit iniurias talis potest licite
venire ad cõmunicandum. De ista hora
dicit xp̃us Johis quĩto. Venit hora et
nunc est quãdo mortui id est peccatores
audient vocem filij dei scꝫ illam. Acci-
pite ⁊ manducate ⁊c̃. prima ad chorĩt.
vndecimo. Et ordinatum est a xp̃o ⁊ ec-
clesia vt quilibet xp̃ianus cõmunicet in
paschate ⁊ licet de bono cõsilio in quoli-
bet festo magno bonum esset cõmunicã-
re. Tamen ex precepto ⁊ sub pena pecca-
ti mortalis in paschate cõmunicare obli-
gamur. ⁊ nõ solum magni sed etiã parui
decem vel duodecim ãnorum bene para-
ti. Et ideo precedunt septem ebdomade

quadragesime p̄ma correspondet prime hore scd̄a scd̄e. De ista hora intelligitur thema Hora septima ⁊c̄.

Dñica. xxj. Sermo scd̄us.

Credidit ipse ⁊ domus eius tota. Verbuz istud habetur Joh̄is quarto. Istud verbū dicit̄ de quodam nobili domino qui prius non credebat in xp̄m immo erat infidelis. Sed visis xp̄i miraculis que faciebat tanq̄z verus deus imperando. credidit non solum ipē. sed ⁊ tota domus. Ideo dicit. Credidit ipē ⁊c̄. ¶ Pro racōne ⁊ declaracōe huius verbi ⁊ introductione materie predicande. Recordor de quadam auc̄tate terribili ꝫ vera ⁊ rationabili. Si quis suorū ⁊ maxīe domesticoꝝ curam non habuerit fidē negauit ⁊ est infideli deterior. j. ad Thim̄. q̄nto. Si q̄s scz dñs domus nō curat dare ꝓuisionē necessariā corpi ⁊ anime suis domesticis. fidem negauit. Nam sicut serui iure fidelitatis tenent̄ ꝯseruare personam dñi. famaz honorem ⁊ bona sua. Ita dominus iure fidelitatis tenet̄ ꝓuidere filijs ⁊ seruitoribꝫ non soluz in cibo potu ⁊ vestitu. sz etiā q̄ztū ad aīaz vt sciant orare ⁊ ꝯfiteant̄ vt audiant missam. vt comunicent vt vitant vicia. ne ludāt ne furent̄. ne menciant̄ ⁊ huiusmodi. Et si dñs nō curat fidē negauit id est ius fidelitatis. Et ē infideli deterior. qꝛ infideles iure nature ꝓuidēt suis ꝯuitoribꝫ. de om̄ibꝫ eis necessarijs. hoc a simili ꝓbatur vos videtis ꝙ in corpe est vnuz caput. In quo sunt om̄s sensus ⁊ in alijs ꝑtibꝫ corpis nō est nisi vnum sentiuum scilicz actus. ⁊ caput regit. Gubernat ⁊ ꝓuidz om̄ibus alijs membris. Ita dñs est caput ⁊ tenet̄ ꝓuidere om̄ibꝫ de domo scz hijs seruis. aucillis ⁊ captiuis. corꝑalit̄ ⁊ spiritualiter. Ideo ille regulus de quo legitur euangeliuz exqno fuit conuersus. curauit d̄ om̄ibus. De domo vocauit milites scutiferos ⁊c̄. dicens. Ego non credebam in illum ꝓph̄am Jh̄m. sed modo credo ex miraculis que vidi ⁊ vos etiam videbitis ⁊ debetis credere in eum. ⁊ deus fecit sibi gratiam ꝙ om̄s crediderunt in eum. patet thema ⁊c̄. Ego iuuenio in theologia ⁊ ponnntur clare a doctoribus tres gradus vere credencie ⁊ credulitat̄ xp̄iane. Magister sentenciaꝝ in tercio libro ponit illos. d. xxiij. Et sunt scz. Credere deū. Credere deo. Credere in deū

¶ Prim⁹ g̃d⁹ hēt̄ ꝑ sc̄iaz intellectualē
¶ Secūdus ꝑ reuerenciā cordialez.
¶ Terci⁹ ꝑ obediētiā generalē.

Et iste tercius gradus saluat hominem. Istos tres gradus habuit iste rex. Ideo dicit. Credidit ipē ⁊ domus eius tota ⁊c̄ Primus gradus fidei xp̄iane est credere deū scz esse dñm gubernatorem. ⁊ rectorem. Justum bonum ⁊ sapientez. potentem ⁊ remuneratorem bonorū ⁊ malorum. ⁊ ꝙ bonis dabit gloriam. malis penam hoc est credere deum. Et ista credentia ab inicio fuit necessaria vsq̄z in finem mundi ante incarnationem Jhesu xp̄i Et ante ordinationē articulorum fidei. erat necessariū credere scz ꝙ iste mundus non per se sed ab aliquo erat factus. jmmo hoc etiam est demonstrabile naturali lumīe videlicet ꝙ aliquis dominus est qui fecit hunc munduz ⁊ regit ⁊ gubernat. ⁊ talis credentia est necessaria. Apl̄us de isto gradu fidei dicit. Sine fide impossibile est quēquaz deo placere. Credere em̄ oportet accedentem ad deum. quia est. ⁊ ꝙ inq̄rentibus se remunerator sit. Ad Hebreos. xi Isti duo articuli scz ꝙ de⁹ est ⁊ ꝙ ē remunerator inq̄rentiū eū ⁊ punitor nō inq̄rētiū eū. sꝑ fuer̄t necessarij ad credēdū. nisi sit stult⁹ q̄s ⁊ insipiens homo. Sicut ille de quo

dr in ps Dauid. Dixit insipiēs in corde suo nō ē de⁹. Sz q̄ hz ītellectū naturalē p̄t cog̊scere ꝙ de⁹ ē. ꝑ intellectū. Primo si ego quererē a vob̄ d. Creditis ꝙ ī meo corpe sit aīa diceretl ꝙ sic. licz ñ eā videatis. Sz ex scīa naturali ex opib⁹ q̄ apparēt exteri⁹ qr videtis ī capite effect⁹ q̄nqz sensuū corpaliū sciz videre audire loq̄ ꝛc̄. q̄ nō pñt a corpe esse sine aīa. ereditis in me esse aīaz rōnalē. Itē qr brachia mouent̄ ꝛ venter r̄cipit ꝛ emittit ꝛ pedes mouēt ꝛ ꝓcedūt. Hijs certe cognoscit̄ ꝙ aīa ē in corpe. licz nō videatur. Mō cogitare debetis ꝙ caput h⁹ mundi sit celū. Duo brachia elemētū ignis ꝛ aeris q̄ sunt maioris actiuitatl. vterus in quo sunt hūiditates aqua sit. ꝛ t̄ra sit pedes. Mō q̄d videtis in capite. nōne videtis ibi motū solis. ab oriente ī occidētē. ita ordīate. ꝙ nūq̄z pctm̄ vl' defectū cōmittit. ita de motu lune crescēdo ꝛ decrescendo. dicēdū ē. Itē videm⁹ motū aliarū stellaꝝ mō claruz ē licet nō videat̄ ꝙ ē aliq̄ substācia spūalis q̄ mouet oīa ista qr sol ꝛ luna celū ꝛc̄. Irrationabilia sūt ꝛ illa ē de⁹. Idē dicēdū ē de motu duorū elemētoꝝ q̄si duoꝝ brachioꝝ sciz de fulgorib⁹ nubib⁹ de claritate aeris tonitruis tēpestatib⁹ claꝝ ē ꝙ aliq̄s ē q̄ faciat ista. ꝛ ille ē de⁹ ꝛ licz non videat̄. ex hijs tñ effectib⁹ p̄t cognosci. Itē dicēduz de aqua q̄ ē q̄si vterus. Itē t̄ra q̄ pedib⁹ assimilat̄ fac̄ ordinate opa sua. Primo iuvēre arbores ꝓducūt flores ꝛ postea fruct⁹ ꝛ sic de alijs. ꝛ q̄ mouz ꝛ gub̄nat t̄rā ꝛ fac̄ ista de⁹ est. Si g̊ mot⁹ corpis cogit ad credēdū aīaz eē ī eo. ita etiā mot⁹ h⁹ mūdi fac̄ deū cog̊scere. Inuisibilia eī dei ꝑ ea q̄ facta sūt intellecta ꝯspiciunt̄. de h̄ vide b. tho. p̄ma pte. q̄s. ij. ar. iij. ibi ꝓbat deū eē q̄nqz vijs ꝓpt̄ p̄dictā rōez. Dicūt aliq̄ magni doctores ꝙ hō ē ad imaginē dei isto mō. qr sic de⁹ est vn⁹. q̄ gubernat totū mūdū. ita in hoīe ē vn⁹ spūs gubernās totū corp⁹. ꝛ sic tota aīa ē in toto ꝛ tota in qualibet pte. Ita deus est totus in toto mundo ꝛ totus in qualibet parte Deus creauit d̄ terra hominē ꝛ s̄m imaginē suā fecit illū. Et iterū. Conuertit illum sp̄ ad cogitandū quia sicut est vnus spūs in eo. ita vnus deus est in toto mūdo. Eccī. xvij. ¶ Secundo hoc idē ptz. ꝛ ponatur casus ꝙ aliq̄s ignorās ꝛ simplex sed vigens naturali intellectu. inter palaciū pape vel imperatoris solus. licet non videat papā vel imperatorē. qñ videbit cameras fenestras ꝛc̄. statim cogitabit ꝙ magnus dominus ꝛ potens fecit illud. ꝛ ex ordinacōe palacij ꝯgnoscet ei⁹ sapientiaz. ꝛ ex habundantia bonitatē. Ita in ꝓposito. Cogitate quale palaciuz est iste totus mundus. Camere in quib⁹ est dominus cū baronib⁹ filijs ꝛ amicis sunt alte collocate scz in celo. nos v̄o sumus hic in stabulo cū bestijs. De ista domo Auc̄tas. O Israhel q̄z magna ē domus dei ꝛ cet̄a. Baruch tercio. Fenestre sunt sol ꝛ luna stelle. ꝛ scamna hui⁹ domus. sunt montes. Qui talē domū edificauit deus est ꝛ potentissimus. ꝛ quia ita ordinate fecit sapiens est. ꝛ quia om̄ib⁹ ꝓuidet bonus est. Talis dominus potētissimus sapientissimus ꝛ optimus iust⁹ debet esse. dans bonis remunerationem. malis autē punitionē. Ecce quomō cognoscatur deus. Auctoritas ꝛc̄. Inuisibilis gloria potēcia maiestas ꝛ cetera. dei creatura d̄t glo. Ab hoīe ꝑ ea que facta sunt intellecta conspiciūt ar. sempiterna quoqz virtus ꝛ diuinitas. Ita vt sint inexcusabiles. quia cum cognouissent deum non sicut deū glorificauerūt aut gratias egerunt. Ad Romanos p̄mo. Philosophi in scolis cognouerunt deum licet non nominarent eum deum sed p̄mū p̄ncipium princeps vt in duodecimo Methaphisice primā causam motorem immobilem p̄muz intelligentia. Sed dicit

Augustinus ꝙ in templo adorabant ij-
dola cū populis. Ideo dicit aplus ꝙ cū
cognouissent deū ꝛc. vsq; stulti facti sūt
Moralit̄ iste defectus phorū est hodie
in multis xp̄ianis qui cognoscūt deum ꝛ
tñ non glorificant. ymmo despiciūt ꝛ vi
tupant deū. ꝟbi gr̄a. In domo dñi susti
nere inimicū dñi ꝛ habere colloq̄a secre-
ta ꝛ recurrē ad illum. in suis necessitatib⁹
magna iniuria dñi est ꝛc. Hoc faciunt
xp̄iani xp̄o. sustinendo diuinū cōiuratorē
ꝛc. ꝛ recurrendo ad eos. Itē cū deus sit
in domo hui⁹ mundi totus in toto ꝛ tot⁹
in q̄libet ꝑte qñ tu iuras r̄negas blasphe
mas corā eo iuras ꝛc. vel tu non credis.
vel si credis ꝛ tñ facis ista peior es ph̄is
infidelibus. Itē credis ꝛ scis ꝙ dñs qui
ꝓuidet suis seruitorib⁹ vult de eis aliq̄t
seruiciū. Itē etiā dominus deus vult de
nobis seruiciū ꝛ vt seruemus dominicā
ꝛc. Si credis ꝛ non facis peior es q̄ꝫ ph̄i
Ecce p̄mus gradus credencie q̄ habetur
ꝑ sciam intellectualē. ¶ Secūdus gra-
dus ascendendo ē maior scz credere deo
id est verbis eius. Multi credunt deum
qui non credunt deo. Sicut multi me sci
unt esse sed non credūt mihi .i. ꝟbis q̄ di
co vel ego credo demones semper esse sz
non credo demonib⁹ .i. verbis eoꝝ. Qui
credunt deū debent etiaz credere deo .scz
verbis que dicit. Legit̄ em̄ de Abrahaz
sene cui deus ꝓmisit dare filiū cū essz se-
nex ꝛ etiā vxor antiq̄. Dicit textus. Cre
didit deo Abraham ꝛ reputatū ē ei ad
iusticiā. Gen̄. xv. Et dico ꝙ iste gradus
credencie venit ex reuerēcia. Magna eī
reuerencia fit alicui ꝑsone dicēti aliq̄d su
pra intellectuz puta scz ꝙ hoīes vl̄ asini
volant ꝛ crederet̄ sibi sine iuramēto ꝛ te
stibus. Propt̄ suā famā bonā ꝯsciaz et
bonitatē. Ita est de xp̄o ih̄u qui venit de
vltra mare de celo empiriali ꝑ incranati
onē ꝛ natiuitatē ꝛ cepit nobis predican-
do dicere altissima ꝛ supra rationē ꝛ in-
tellectū naturalē. sic etl̄ ꝙ licet sit vn⁹ de
us simplex ꝛ indiuisibilis. tñ ꝙ ille ē tres
ꝑsone pater filius ꝛ spūs scūs. Vñ scp̄
tura dt̄. Tres sunt q̄ testimoniū dant in
celo pater ꝟbum ꝛ spūssctūs. ꝛ hij tres
vnū sunt. j. Joh̄is. v. debet em̄ xp̄ianus
dicere. Domine ad hoc non habeo racio-
nem nec argumentū. Sed bene ad oppo-
situ. Tamen domine exquo vos dicitis.
Credo firmiter ꝛ nolo iuramentū nec te-
stes. Hic est meritum fidei. Quia si dix-
isset solem esse luciduz ꝛ homo crederet
grates nullas haberet. Item dixit aliud
mirabile ꝙ de illis trib⁹ personis non pa
ter nec spūs sctūs sed filius factus est ho
mo. Magnū mirabile. Vñ dt̄ scriptura
Qui cū in forma dei esset non rapinā ar
bitratus est esse se equalē deo. Sz semet
ip̄m exinaniuit. formā serui accipiens sz
corpus ꝛ aīaz in similitudinē hoīm ꝛ ha
bitū inuentus vt homo. Ad Philipē. ij
Hoc mirabile credendū est vt sup̄. Itē
dt̄ ꝙ fuit ꝯcept⁹ de mr̄e ꝟgīe. sine hoīe sic
grannū format̄ infra auellanā. Itē ꝙ fu-
it nat⁹ de mr̄e manēte incorrupta. sic trā
sit radi⁹ solis ꝑ fenestrā vitreā recipiēs
colorē vitri. Sz bon⁹ xp̄ian⁹ dicere ītra
se dz. Bñe ñ hēo rōz nec argum̄tū. Sz
credo dñe. qr̄ articulus fidei ē. Qui ꝯce
ptus ē de spū scō nat⁹ ex maria ꝟgine ꝛc
Itē dixit nobis aliud mirabile de sacram̄
to altaris ꝙ dictis ꝟbis a sacerdote ipē ē
ibi verus de⁹ ꝛ hō. sic ē ī celo. Caro mea
vere ē cib⁹ ꝛ sanguis me⁹ vere potus ē.
Qui mā ducat hñc panē viuit in eteruū.
Joh̄. vj. Si diceret ꝙ hostia ē alba ꝛ ro
tunda ꝛ crederet̄ sibi neq; mirū. Grego.
Fides non habet meritū. vbi hūana racō
ꝓbet expimentū. Qui timetis deū credi-
te illi ꝛ nō dicit illū. ꝛ nō euacuabit̄ mer
ces vr̄a. Eccl̄. ij. Infideles vt iudei aga
reni credūt deū ꝫ ñ d̄o. iō euacuabit̄ mer
ces eoꝝ. Terci⁹ g̃d⁹ fidei ē credere in de-
um. i. credēdo in ip̄m ꝑ bona opera ire,

Uñ scriptura. Qui credit ī me opa que ego facio ⁊ ipē faciet. Joh. xiiij. Qui ē in peccato mortali licet credat deū ⁊ credat deo nō tñ credit in deū eundo ad eū Aliqui sunt passus eūdi ad eū. Primꝰ est contricō peccatoꝝ. quēadmoduꝫ puer qui cecidit ī luto plorat. Sic quilibet nostrū debet facere qñ videt suā vitā immundā ⁊ deturpatā ꝑ suꝑbiā auariciā. etc̄. Scd̄s passus ē ꝯfessio. sicut puer q̄ cecidit ī luto flens recurrit ad matrē que ipm lauat ⁊ mutat aliā vestez. Sic recurrendū est ad matrē nostrā ecclesiam ad cōfitenduꝫ ostendēdo immūdiciam. q̄ lauat nos ⁊ vestit nos noua veste qñ absoluit nos ⁊c̄. Qꝛ sicut erat prius q̄s indutus veste suꝑbie pompe ⁊ vanitatꝭ. Ita post induit̄ huīlitatis veste. ⁊ sic de alijs. Qui facit ista credit in deū qꝛ tēdit ad illū. Oīs qui credit in illū vel illi non cōfundet̄ Ad ro. x. Secus de credētibꝰ solū duobꝰ p̄mis modis. De hoc tercio mō credendi intelligit̄ illud verbū. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit saluus erit. qui vero nō crediderit ꝯdemnabitur Math. vlti. Uide exposicōez huiꝰ auc̄tatis. Deo gracias ¶ Ser. tercius

Induite vos armaturā dei ꝟbū istd̄ habet̄ ad ephese. vj. ⁊c̄ Pro declaratōe ⁊ introductōe materie p̄dicāde Sciendū ꝙ nos īuenimꝰ in sacra scriptura ꝙ xp̄ꝰ vēit in hoc mūdo vt rex ītrās cāpū ꝓ libetacōe ꝓpl̄i sui a captiuitate ⁊ morte. Rō exq̄ adam peccauit ꝯtra deū faciēdo volūtatē dyaboli pociꝰ q̄ dei. ex tūc dyabolꝰ tirānice accepit tātū dominiū in hoc mūdo ꝙ omnes hoīes tenebat captos īfra clausurā pctōꝝ. ianuis clausis. Janue erāt ignorancie de deo errores ⁊ false opiōnes. q̄libēt faciebat sibi deū scꝫ ydola. et post mortē dyabolus ducebat aīas ad infernū. Ecce ī qua captiuitate erat ꝓpl̄us. Sꝫ qd̄ fecit filius dei. motus filiꝰ dei ex cōpassione ⁊ pietate intrauit ī hūc mūdū vt in cāpum ⁊c̄. Et p̄liū cōmisit cū dyabolo in die veneris sancta. et fuit grauiter vulneratꝰ in capite. in manibus ⁊c̄. Sed liberauit populū suū intātū ꝙ omnes obedientes et credētes sibi sūt liberi Auc̄tas. attollite portas. scꝫ ignorācie ⁊ erroris qꝛ nobis ostendit portas veritatꝭ. p̄ncipes vestras et eleuamini porte et̄nales scꝫ ex duracione lōga. et ītroibit rex gl̄ie. Quis ē iste rex gl̄ie dñs fortis ⁊ potens. dñs potēs in p̄lio. p̄s. xxiij. hoc dixit dauid. illuminatus spū sancto. p̄uidēs xp̄i p̄liū Itē alia Auc̄tas noui testamēti maioris auc̄tis q̄ dauid. qꝛ xp̄i est. luce. xi. Cū fortis armatꝰ scꝫ dyabolꝰ custodit atriū suū scꝫ plateā huiꝰ mūdi quē tirānice occupauit In pace sūt oīa que possidet Quia nec homines nec angeli erant sufficientes ad expellendū eū. Si autem fortior illo. scꝫ xp̄s. suꝑueniēs vicerit oīa arma eius. i. peccati. aufferret ⁊ spolia. eiꝰ scꝫ naturā hūanā distribuet inordinibꝰ āgeloꝝ collocādo. patet ergo ratione ⁊ autoritate ꝙ xp̄s venit in hunc mūdū vt princeps ad belluꝫ ꝓliberatōe populi sui Creditis vos ꝙ xp̄s intrauerit h̄ bellū sine armis non credatis ymmo optime armatꝰ fuit omnibꝰ virtutibꝰ. Accipiet armaturā zelus illius. Tantū diligit aīas ꝙ nunq̄ fuit vir tam zelotipꝰ de vxore sua nec filia de patre nec dñs de ancilla sicut xp̄s de aīa. Ideo dicit zelus illius. ⁊ amabit creaturā virtutibꝰ. i. hūanitatē qꝛ diuinitas sēp est armata Ad vltōez inimicorū Sapiēcie. v. Fiat ergo ꝯclusio quando rex ingressurus campū armat̄ Nōne ⁊ milites armat̄ ymmo. Ideo militibꝰ. i. nobis dicit thema. Induite armaturā dei scꝫ virtutes bona merita ⁊ pꝫ thema Tria debent nos inducere ⁊ incitare ad recipiendum arma virtutū ⁊ bone vite Primo locus in quo stamus Secundo

inimici quos habemus ¶ Tercio p̄miū
qd̄ expectamus. De hijs tribꝰ d̄t thema.
Induite vos armatura dei Dico p̄mo ꝙ
debem⁹ armari ꝓpter locū in q̄ stam⁹ qui
est mundus iste qꝛ sum⁹ in medio duoꝝ
extremoꝝ contrarioꝝ scꝫ celū beatoꝝ ⁊
infernū dāpnatoꝝ. In celo enī nō opor
tet armari. qꝛ non timēt inimicos nec de
mones. nullā habēt malā voluntatē nec
aduersitatez nec īpacientiā. imo sunt in
quiete ꝑpetua in pace serua sine fine Au
ctoritas dei ꝑ os ꝓphete. Sedebit popu
lus meus in pulchritudine pacis ⁊ in ta
bernaculis fiducie ⁊ quiete opulenta ⁊ se
curitas vsqꝫ in sempiternuz. Ysaie. xxxij.
Nota cū dicit in pulchritudine pacis In
hoc mundo pax vertitur in turpitudinez.
Milites enī tp̄e guerre sunt cū timore
orant confitentur. Sed tp̄e pacis dant se
inhonestatibꝰ furtis luxurie. erga mulie
res. puellas maritatas. v̄gines. monia
les. nō sic de pace ꝑadisi. Ideo d̄t Sede
bit popul⁹ meus ⁊c̄. Et scd̄o dicit Et in
tabernaculis fiducie Ista tabernacula sūt
ille māsiones de quibꝰ dicit xp̄s. In do
mo patris mei māsiones multe sunt Jo
hānis. xiiij. scꝫ nouē ordines angeloꝝ in
quibꝰ populus dei collocat̄ ⁊ distribuit̄.
Aliqui cum angelis vt penitētes ⁊ sic de
alijs dicit̄. ¶ Tercio in requie opulenta
In hoc mundo multi habēt pacē cū ꝓxi
mo. sed habent paupertatē ⁊ indigenciā
Sed illi de ꝑadiso cū pace habēt ⁊ habū
danciā omniū reꝝ. quicq̄d volunt q̄cq̄d
desiderāt habent. ¶ Quarto d̄r. Et se
curitas vsqꝫ in sempiternū. Multociens
in hac vita habem⁹ pacē. ꝫ timem⁹ de fu
turo ne habeam⁹ guerrā. Sed in paradi
so est securitas eterna. Ideo non oportet
ibi armari. Sed in inferno licet esset eis
bonū armari nō tamē possunt. Rō quia
sunt captiui ⁊ iā perpetuis carceribꝰ depu
tati. Ideo nō possunt armari nisi ꝑ tanto
ꝙ in malicia sunt obstinati ⁊ indurati. qꝛ
nō desiderāt nisi malū. vel nisi male vel
lent ꝙ oēs esseut dāpnati cū eis etiam.
Et licet habeant libeꝝ arbitriū tamen li
gatū est ⁊ nō potest exire in aliqd̄ bonum
opus. Cōgregabunt̄ in cōgregacōe vni⁹
fastis in lacū ⁊ claudent̄ in lacū ⁊ in car
cere Ysaie. xxiiij. Nota congregabunt̄ in
cōgregacione vni⁹ fastis. Ignite supple
sicut quilibet ticio ꝑ se comburit̄ ꝫ qn̄do
congregant̄ in vnū magis cōburunt̄. qꝛ
vnus iuuat aliū ad comburendū. Ita in
inferno q̄libet dāpnatus cōburit̄. Sed
quādo plures sunt magis cōburent̄. In
hoc mundo solaciū est miseris socios ha
bere penaꝝ scꝫ videre perdicionē virorū
vel bonoꝝ Sed in inferno quāto plures
sunt tanto pena est maior. In celo ergo
nō est necessariū armari ⁊ in inferno nō
possunt. Sed nobis est necessariū q̄ non
dū sum⁹ in celo nec in inferno Ideo dicit
thema. Induite scꝫ modo dū estis in cā
po ⁊ possum⁹ vinci ab inimicis vbi est cō
tinuū belluz contra vicia ⁊ peccata Job
vij. Milicia est vita hoīs super terrā. nō
dicit in celo nec inferno. Et sic̄ dies mer
cennarij dies eius. Mercenari⁹ si enī be
ne laborat meret̄ salariuz vel penā. ita de
nobis si bene si male laboramus in operi
bus bonis ⁊ v̄tuosis ⁊ bona vita merem̄
salariū ꝑ alia. Sꝫ si ex peccatis vincimur
in carcere pctī erim⁹ captiui ⁊ in inferno.
Remediū ḡ est. vt abiciam⁹ opera tene
braꝝ ⁊ induamur arma lucis sic̄ in die ho
neste ābulem⁹ Ad ro. xiij. Quilibet scit
suā bonā vitā vel malā ⁊ si scit se viuere
in pctīs foras ea expellat Abiciam⁹ ope
ra tenebraꝝ. scꝫ pctā. ⁊ induamur arma
lucis. scꝫ v̄tutes pctō oppositas. v̄bi grā
Si aliq̄s sentit in se illud op⁹ tenebrosū
scꝫ superbie pompe vane glorie abiciat̄ ⁊
induat̄ hūilitate vt xp̄s ⁊ v̄go maria. de
q̄ luce. j. Respexit hūilitatē ācille sue ⁊c̄.
Itē idē dicēdū est op̄e tenebroso. s. aua
ricie. vsure. rapine. symonie ⁊ sic de alijs.
¶ Dico ꝙ scd̄a rō q̄re debem⁹ armari est
si vultis aperire oculos animaꝝ ad vidē

dū q̄les inimicos habem⁹ scz demones. quia int̄ hoīes nō debet esse inimicicia seu guerra. Sz ꝯ demones q̄ volunt nostrā dāpnacionē ⁊ corrupcionē ꝯ istos forti ter pugnare debem⁹. Auc̄tas. Non est nobis colluctacio aduersus carnē ⁊ san guinē ꝫ aduers⁹ p̄ncipes ⁊ ptātes aduer sus mūdi rectores tenebraꝝ haꝝ contra spūalia neq̄cia in celestibꝫ. Ad ephes. vi Quasi vellet dicere apostol⁹ Quare de betis armari armis v̄tutū. qꝛ nō est nob̄ colluctacio aduersus carnē ⁊ hominē .s. hoīes ⁊ potestates. q̄si diceret inimici nr̄i sunt ita potētes ꝙ respectu nr̄i sunt vt p̄n cipes siue reges respectu vni⁹ pastorꝫ. ma ior enī est potencia eoꝝ leone. Si de⁹ p̄ mitteret subito destruerēt totū mundū. tāta est eoꝝ potestas ⁊ nos miseri sum⁹ debiles vermes ⁊ corrupti. Ideo necessa riū est armari. ¶ Scd̄o nō est nobis col luctacio aduersus mundi rectores tene brarum harum. ipsi vero sunt astutissimi vt hoīes armoꝝ q̄ diu secuti sunt arma ⁊ bella respectu rusticoꝝ inexp̄toꝝ. septez milia āni sunt ꝙ demones secunt̄ arma. Id̄o sciunt bene vbi debēt p̄cutere ⁊ nos miseri nescim⁹ adhuc q̄d est bellū spūale ⁊ illi nunq̄ fecerūt aliud ꝯ patriarchas p̄phetas apl̄os ⁊ etiā cōtra xp̄m ⁊ v̄ginē mariā. ¶ Tercio nō est nobis colluctacio contra spūalia neq̄cia q̄ sunt inuisibiles Periculū esset cecis pugnare contra inimicos īuisibiles. vn⁹ esset sufficiēs ad centū. Ita de nobis q̄ sum⁹ ceci in ꝫ mun do. quia nō possum⁹ videre demones qui vadunt in circuitu p̄cuciendo modo vnū in capite per superbiā. modo aliū in gut ture per gulā ⁊ sic de alijs. Oportet nos ergo armari ꝯ ictus tēptacionū ¶ Quar to d̄t in celestibꝫ Ipsi enī habēt auātagiū siue antipodiū Dicūt milites ⁊ etiā vege cius de re militari. ꝙ q̄ potest habere van tagium de sole siue de monte ⁊c̄. bene stat in bello. Ita demones habēt vantagium tenent enī nos sub manu. in inferno eniz quot sunt aīe. tot sunt demones ad tor quendū. Sed in aere caliginoso est mag̃ multitudo demonū ad nostꝝ exercitium ⁊ tēptacionē nostrā. de hoc vide sanctū Thomā p̄ma p̄te q̄stione. lxiiij. arti. iiij. Sunt enī vt athomi in radio solari. Ec ce q̄modo habēt auantagiū. videtur ergo nobis si debem⁹ armari Ergo īduite vos armatura dei vt possitis stare aduersus insidias dyaboli. Ad eph̄. vi. ¶ Dico tercio ꝙ debet nos mouere ad armandū nos p̄miū qd̄ spectam⁹. Primū debitū legittime laborantibꝫ est corona celestis glorie. Multū crederet lucrari q̄ in illo bello obtineret coronā regis francie. Ar rogonie. Castelle. q̄ nihil valent vel paꝝ quia si hec lucrant̄ anime nōnunq̄ p̄dun tur post mortē. Itē subiciunt̄ tot miserꝫ indigencijs. Sed corona p̄adisi q̄ datur aīe intranti paradisū per xp̄m ꝙ depingit̄ de virgine maria. Veni amica mea veni coronaberꝫ. Canticoꝝ. iiij. Exquo semel recipit̄ nunq̄ perdit̄ ⁊ collocat̄ in cathe dra habet habundāciā omniū reꝝ. Id̄o oēs labores omniū bonoꝝ operꝝ dulces debēt esse nobis p̄ illa corona obtinēda. Dicat̄ hic miraculū de vitis patꝝ de illo q̄ in vna nocte luc̄tus est septē coronas. quia cōtradixit temptacioni ne dormiret Modo si p̄ tā leui re ille obtinuit septē coronas q̄d erit de nobis si volum⁹ con tradicere ⁊ resistere fortit̄ temptacioni. de superbia. Quādo d̄t demon. O talis vadit sic ⁊c̄. nō credatꝫ sibi. Idē de tēpta cione auaricie quādo dicit talis ascendit ⁊ congregauit diuicias quia mutuauit vl̄ emebat ⁊c̄. ad vantagiū vel v̄ēdebat pl⁹ p̄pter solucionis dilacionez non credatis sibi. ꝫ fortiter resistite. Idem de luxuria. quando dicit O quantū solaciū esset cū tali iuuēcula peccare. Idē de vindicta nō credatis sibi. Idē de penitēcia quādo di cit ⁊ quare vis facere p̄niam forte noce bit tibi ⁊c̄. Non credatis sibi. quia si estis fortis ⁊ vincitis habēbitis coronam. De

Hoc auctas Labora sicut bonus miles xpi qz nō coronabit nisi q̄ legittime certauerit. ij. ad thimo. ij. Legit de romāis ducibꝫ qui mittebant ꝯtra ꝓuincias qui bellabāt viriliter ⁊ cū magnis ꝑiculis expectātes coronā de lauro ad introitū rome. Nos ḡ debem⁹ forci⁹ animari q̄ nō de lauro sed de auro coronabim̄ in porta ꝑadisi ⁊ laudabim̄ ab angelis ⁊ scis. Jō aplus. Oīs qui ī agone cōtendit ab omnibꝫ se abstinet ⁊c. ꝑma ad cor. ix. Ergo cōsiderādo locum in q̄ sum⁹ inimicos q̄s habem⁹ ⁊ ꝑmiū qd̄ sꝑam⁹ armari debemus. Ergo induite vos ⁊c.

Sermo quartus de eodem.

Induite vos armatura dei. ad eph. vi. In ꝑmone hesterno declaraui q̄liter debem⁹ armari. Modo iuxta thema volo declarare q̄lia arma ⁊ que debemus recipere vt simus fortes cōtra dyaboli tēptacōes mundi occasiones carnis īclinacōes ⁊ antixpi īpugnacōes. Salutet virgo maria. Pro ītellectu hui⁹ verbi. Sciendū ꝙ doctrina est coīs ī sacra theologia ⁊ approbata ꝑ omnes doctores ⁊ mgr̄os ī theologia ꝙ peccare est ita cōe creaturis hūanis h⁹ mūdi. ꝙ solū exceptis duobꝫ scz ihu xp̄o ⁊ virgine maria null⁹ alius homo p̄t excusari q̄n ceciderit vel aliqn̄ in pctō fuerit. Multe sancte ꝑsone ⁊ spūales fuerunt in hoc mūdo ⁊ inde non possunt excusari a peccatis. hoc ptz ꝑ regulam phie. Qd̄ a natura inest. semꝑ inest materia specifica. vt intelligatis regulā. Coruus a natura est niger. ḡ nigredo om̄ibus inest naturalis vl̄ formalis. Idē de albedīe cigni ⁊ pictura l̄ varietate pauonis vl̄ vpupe Idē de hoīb⁹ ꝙ habeant duos oculos ⁊ q̄nq̄ digitos in q̄libet manu ⁊ q̄libet pede Patet regula phie. Mōdo videamus in theologia peccare si inest hominibus a natura. Dico ꝙ sic. Nam in peccato cōcurrunt tria. scilicet principiū. medium ⁊ finis Prima duo sunt a natura. Tercium vero a voluntate. Ideo est culpa et peccatum ex consensu voluntatis Peccatum em̄ incipit a sensibus corporis qui naturaliter inclinātur ad malum sicut oculi ad videndum etiaz illicita ⁊c. Item auditus ⁊ odoratus ⁊ gustus similiter inclinātur. Similiter ⁊ inclinat tactus manuum vel aliarum parcium inclinanciū ad luxuriam et malum. Et talis inclinacio nō est peccatum. quia naturalis est. sed est pricipium peccati. Medium vero peccati est in ymaginacione. Quādo scz homo cogitat qūo fieret peccatum. nec illa est peccatum quia naturalis est. sed principium peccati. hoc etiā est naturale. Auctoritas. Sensus ⁊ cogitacio id est ymaginacō humani cordis ad malum pronasūt ab adolescēcia sua Genes. viij. Patet ꝙ pricipium ⁊ medium peccati est a natura. Finis vero a voluntate. quādo voluntas cōsentit tūc est peccatum cōsumatum. Peccatuz cū consumatum fuerit. Nō dicit inchoatuz vel mediatū generat mortem Jacobi ꝑmo. Patet ergo ꝙ peccatū a natura īest quātum ad hoc quia principium ⁊ medium sunt a natura. Auctoritas. Nequā est nacio eorum ⁊ naturalis malicia eorum Sapiēcie. xij. Quādo deus creauit adam ⁊ euam creauit eos in tanta equitate ꝙ sensus ⁊ ymaginacio cōcordabāt cum rōne intantum cuz essent nudi ī paradiso ⁊ eua eēt pulchrior mulier q̄ vnquā fuerit virgine maria excepta ⁊ respicerent se mutuo nō erat desideriū. nec cōcupiscencia in eis. ymmo fuerunt in paradiso terrestri in tanta equitate ⁊ cōformitate erāt ꝙ sensus nec ymaginacō nec racio in aliquo discrepabant. et illa dicitur iusticia originalis. sed postq̄ per eos

fuit peccatum commissuz contra dei pre
ceptum comedendo de ligno. ⁊c. Q di/
xit deus tam male vsi fuistis de gratia ꝑ
me vobis data. i. abstulit eis illam grati
am equitatis. ⁊ diuisit principijs natura
libus statim fuit in eis motus sensualita
tis ⁊ ymaginationis contra rationem in
tantū ꝙ habuerūt sibi facere perisomata
de folijs ficulnee. ⁊ sic consequenter na/
ti sumus sine illa equitate. Ideo di. Ne
quam est natio eorum. Ex hoc sequitur
naturalis malicia. i. peccatum. Ex dicta
auctoritate clare īnuitur ꝙ peccatū quā
tum ad principium ⁊ mediū est natura/
le. Item alia auc̄tas apostoli loquēs de
se ⁊ de alijs dicens. Nos omnes alij cō
uersati fuimus in desiderio carnis nostre
facientes voluntatem carnis. i. sensuali
tatis. Ecce principiū peccati ⁊ cogitatio
nem. ecce medium. ⁊ eramus natura filij
ire. Ad ephe. ij. Fiat ergo ratio ex regu/
la. Si quod a natura inest semper inest.
sed peccatum inest a natura vt probaui.
ergo semper inest nisi de gratia speciali ex
imatur vt virgo. Hoc dicit August. de
gratia ⁊ natura. Si omnes sancti ⁊ san/
cte dum adhuc viuerent interrogati fu/
issent, vtrum sine peccato essent. omnes
respondissent. Si dixerimus quia pecca
tum non habemus ipi nos seducimus ⁊
veritas in nobis non est. j. Jo. i. Ex hoc
ergo habetur ꝙ nullus fuit ita armatus
virtute sanctitate ⁊ grā quin sagitta pec
cati arma penetrauerit nisi armatura xp̄i
Si ergo nos qui sumus in campo volu/
mus armari q̄ arma recipiemus sancto/
rum. nō qꝛ non sunt ꝓbata sed xp̄i Ideo
dicit thema. Accipite armaturā dei. Nō
intendit dicere apl's taliter ꝙ nūq̄ pec/
cem⁹. sed q. d. sequamur eū. Juxta dic/
tū beati petri. Sequamī vestigia ei⁹ qui
pctm̄ non fecit. i. pe. ij. Et alibi. s. iiij. c. ait
Xp̄o passo in tarne ⁊ vos eadem cogi/
tatione armamī. Igitur videamus q̄ ar
ma sunt accipienda vt armemus nos et
assil'emur xp̄o. Dico ꝙ nescirē inuenire
meliorē armaturā q̄ apostoli qui dicit.
State succincti lumbos vrōs in verita
te. ⁊ induti lorica iusticie ⁊ calciati pedes
in prepatōem euangelij pacis. ad ephe.
vi. Ubi dat nobis sex armaturas. Pri/
ma cinctura de castimonia integrali. secū
da lorica de iusticia generali. Tercia cal
caria de concordia fraternali Quarta sta
tum de credentia. Quīta capillicia de cō
fidentia celestiali. Sexta gladius de iu/
sticia spūali. Dico primo cū dicit. Sta/
te succincti lumbos vrōs in veritate. hoc
videtur ad expientiam ꝙ homo fortior
ē cinctus q̄ sine cinctura. Ideo bellātes
cingūt se. Hic oñditur ꝙ in bello spūali
stringamus nos cingulo. s. castimonie in
tegralis. quia dicit gregorius. ꝙ luxuria
est in renibus. Ideo viuam⁹ caste cōtra
malas inclinatōes carnis alias qui nō vi
uit caste cadit in multis pctis. false iurā/
do diffamando occidendo ad coopiēdū
pctm̄ imo quod peius ē tenendo cōcubi
nam ad demones recurrendo inuocando
vt possint habere mulieres. Ecce quare
di. State succiucti lumbos vrōs s. caste
viuendo Nota cū d̄t in virtute d̄t regl'a
ph̄ie. ꝙ v̄itas ē adequatio. i. ꝯformitas
rei ad itellectū qñ s. res ꝯcordat ad ext̄.
sic d̄r vel existit intellcū veritatis. sic qñ
ego ꝯcipio sortē currere. si ita ē a ꝑte rei
s. ꝙ currat tūc res ad extra corrñdet cō/
ceptui vel v̄bo intelligibili. ⁊ ꝓpterea d.
ph̄s p̄mo ꝑi herm̄. Sūt em̄ ea que sunt
in voce earū que sunt in aīa passionū no
te. ergo castitas est qñ illud opus nō fit
nec in mente consideratur. tunc fit ade/
quatio rei ad intellectum quando intel/
lectus non cogitat nec desiderat ab intra
nec in re opus fit ad extra. Quid valet
castitas dicentium. non facerem opus.
quia essem confusus et diffamatus. si
desiderant facere si secrete posset fieri ⁊
permanere. talis est castus. sed non in
rei veritate. Idem etiam de religioso

religioso clerico qui ꝓpter verecundiã gẽ cium viuũt caste ꝫ in mente desiderant. non est ibi adequacio rei ad intellectum. Idẽ de sene q̃ non potest ⁊ desiderat co/ gitando q̃ venerunt peccata tua q̃ opera baris ꝓus scz cũ eras iuuenis. Dico q̃ ta lis nõ est castus in veritate. State g̃ suc/ cincti. Benedict⁹ est q̃ isto cingulo strin/ git renes corporis ⁊ cordis ⁊ concordat verbũ xp̃i dicentis. Sint lumbi vestri p/ cincti ⁊ lucerne ardẽtes in manibꝫ vr̃is Luce.xij. Illis q̃ vadunt circũspiciendo spaciando q̃ nõ sunt cõtenti de vxoribꝫ ⁊ vadunt ⁊c. Dicit xp̃s. Sint lumbi vestri p̃cincti ⁊ lucerne ardẽtes in manibꝫ vr̃is quia luxuriosi vadũt denocte q̃runt tene bras latibula ⁊ q̃ male agit odit lucẽ. Jõ sint lucerne ardẽtes. i. opera clara in ma/ nibus vestris. Itẽ cõtra illos q̃ dicunt fa ciam ⁊ postea cõfiteboꝛ ⁊ miser si moꝛia tis in peccato; vt ille q̃ doꝛmiebat cũ qua dã muliere ⁊ dom⁹ cecidit ⁊ moꝛtui sunt ⁊ dãpnati. Itẽ esto q̃ cõfitearis opoꝛtz facere penitenciã vel hic vel in purgatoꝛio vel in inferno. Jõo nolite q̃rere talia so/ cialia. Ecce p̃ma armatura castimonie integralis scz mẽte ⁊ coꝛpoꝛe. ¶ Scõa armatura ẽ loꝛica. de iusticia generali cũ dicit Induite vos loꝛica iusticie. ſm phi losophũ iusticia dꝛ loꝛica q̃ totũ hominẽ armat in circuitu ante ⁊ retro a dextris ⁊ a sinistris. Jsta iusticia omnibꝫ ante ⁊ re tro dat q̃ suũ est. Illi q̃ stant ante sunt vxoꝛ ⁊ filij ⁊ famuli. istis tenemini dare instructões ne iurent nisi ꝓ aduerbia ne mencient ne rapiant ꝫ q̃ confiteant ⁊ cõ municent ⁊ oꝛent ⁊ ipsi etiã tenent dare patri seu dño honoꝛẽ Retro sunt illi qui iam transierũt vt defuncti. istis tenemur dare oꝛõnẽ maxime hꝛedes manumisso res cõplendo; testamẽta. A dextris sunt ecclesiastici p̃lati curati ⁊ alij. Jstis tene/ mini dare reuerẽciã. A sinistris sunt illi quos defraudam⁹. Ecce loꝛica in circui/ tu. Si volum⁹ saluari satisfaciam⁹ quibꝫ tenemini ad restitucionẽ. Benedict⁹ qui potest dicere nihil debeo alicui. Si habes mille floꝛenos de bono iusto ⁊ vnum de malo iusto ille coꝛrumpet alios vt poma coꝛrupta coꝛrũpunt poma recencia. Qui habet istã iusticiã generalẽ potest dicere. Justicia indut⁹ sũ ⁊ vestiui me sicut vesti mento Job. xxix. ¶ Tercia armatura cũ dicit calciati pedes in p̃paracionẽ euuan gelij pacis. Hic armãt nos de concoꝛdia fraternali. Differũt eni calciat⁹ ⁊ discal ciatus. Discalciat⁹ nimis sentit spinas la pillos ⁊ viaꝝ obliq̃tates ⁊ duricias Cal ciatus vero nõ quia hz concoꝛdiã frater/ nalem. Calciat⁹ non sentit spinas verba aspera dura iniurias fraudes sibi illatas Dicit sibi vos estis ypocrita. dicit. nõ di citis fili ex toto falsum ⁊ sic de aliis Eo modo pauci vadũt calciati. oẽs vadũ⁹ discalciati. non solũ homines ꝫ etiã mu/ lieres q̃ de nihilo se sentiunt dicentes nõ loquerer ei quia; dixit michi Cauellatrix ⁊c. De decẽ annis recoꝛdant de iniuria. Jõo dicit calciati O si diceret aliq̃s ego nõ vindicabo me de moꝛte patris cuꝝ sit tanta iniuria vel filij seu fratris ⁊c. Mo/ doꝛ dñs est ih̃s xp̃s q̃ in cruce dixit. pat dimitte illis qꝛ nesciunt q̃d faciunt. Cal ciamẽta habebitis ĩ pedibꝫ vestris tenẽtes baculos i manibꝫ Exodi. xij. Bacul⁹ iste de q̃ dicit illo p̃cuciendi sũt demones. ⁊ est bacul⁹ q̃ sustentam̃. qꝛ si aliq̃s te inu riauit diffamãdo tene baculũ in manibꝫ nõ te vindicando. Quia dicebat xp̃o in cruce existenti vah q̃ destruis tẽplũ ⁊c. alios saluos fecit ⁊c. ⁊ sic de aliis. ¶ Quarto sumẽtes scutũ fidei in q̃ possint oĩa tela neq̃ssima extinguere. Hic autẽ armat nos de scuto credẽcie. Quero vtꝝ deus dꝛ scutũ. scutuz nõ est factũ longũ aut rotundũ. ꝫ hz tres angulos Jta de⁹ vn⁹ in essencia est trin⁹ in p̃sonis. Scõa rõ est qꝛ scutũ poꝛtat in sinistra pte Sic in hoie sunt dextra ⁊ sinistra. ita sunt due vite scz eterna ⁊ in p̃adiso ⁊ ista dextra ẽ

Et tpalis in h mundo q̄ dr sinistra. Auctoritas. Leua.i. sinistra eius sub capite meo ⁊ dextra illi⁹ āplexabit me. Canticor.ij. In padiso nō est fides qr fides ē credere qd nō vides. In padiso totū vides clare Sz scutū fidei portat ī sinistra scz in hac vita. Nos modo credim⁹ trinitatē h in padiso nō. qr videbim⁹ clare ⁊ poterim⁹ tūc dicere. Sic audiuim⁹ scz in ecclesia xp̄iana sic vidim⁹ in ciuitate dñi vtutū. Nota in q̄ possitl tela extinguere Aliqui sunt nequā vt xp̄iani q̄ habent fidem ⁊ malā vitā credunt xp̄m esse deuz h nolunt ei obedire. Nequiores sunt qui nō habent fidē nec obediam vt infideles. Sed neq̄ssim⁹ erit antixp̄s cito ventur⁹ Scutum fidei stat in credo dicat semel. Ido dt. In omnib⁹ supple dieb⁹ sumentes scutū fidei mane ⁊ sero cū ꝓtestacōe ⁊ defendet vos ab antichristo. De isto scuto dd. Scuto circumdabit te veritas eius nō timebis ⁊c̄. p̄s.xc. Veritas dei ē scutū fidei. scz credo ꝯ oīa tela neq̄ssima scz antixp̄i q̄ mittet quatuor iacula huic mundo scz

Primū disputacionū
Secundū ꝓsperitatū
Terciū falsor̄ miraculor̄
Quartū tormentor̄
Omnia scuto extinguunt̄. ¶ Quinta ē galeā salutl assumētes. Hic armat nos in capite de cappellicia de cōfidencia celestiali. Recte galea cōparat̄ ꝯfidēcie. Rō tres sunt vtutes theologicales scz fides spes ⁊ caritas ⁊ spes ē alcior. nō dico maior est spes. qr fides ⁊ caritas duas ꝑtes habēt altā ⁊ bassā. fides hz q̄ est vn⁹ de⁹ pr̄ fili⁹ ⁊ spūsscūs. istud ē altū Itē bassū ꝓpt̄ xp̄i īcarnacionē. Itē de glia alciori ī celo quā de⁹ dabit boīs. Credere penas inferni q̄s de⁹ dabit malis ⁊ sic fides hz altū ⁊ bassū. Caritas in duob⁹ cōsistit p̄ceptis scz diligere deū ⁊ ꝓximū deū vt altū ꝓximū vt bassū. spes vero tantū ē alta qr in nullo ē sperādū nisi ī deo. de illis q̄ sperāt in hoīe dt ꝓpheta Maledict⁹ hō q̄ confidit in hoīe Ihere.xvij Ergo spes hz tm̄ altū in deo. Bn̄dictus vir q̄ cōfidit in dño ⁊ erit dñs fiducia ei⁹ Ihremie.xvij Ecce galea alta. g̃ auisetl vos nō ꝓnatis spem vestrā in reb⁹ tpalib⁹ h in deo. verbi grā. Bon⁹ ⁊ aptus medic⁹ qñ recipit infirmū in cura nō dz cōfidere q̄ ipē dabit sanitatē qr effect⁹ ē dei h dicat. Ego faciam ꝟm artē ⁊ meā ꝯsciam. h q̄ sequat̄ effect⁹ sanitatl cōfidatis ī deo. ¶ Sexta est gladi⁹ q̄ est verbū dei. Exq̄ eni sum⁹ armati ī renib⁹ de castimonia integrali ⁊ loricati de iusticia gn̄ali. ⁊ pedib⁹ calciati de cōcordia fr̄nali. In sinistra manu scuto fidei ⁊ galea cōfidēcie celestl. Oracio armat nos manu dext̄ gladio iusticie spiritualis. Scutū ē ad defendēdū. Ensis vel gladius ad offendendū. Ita orō est ensis seu gladius q̄ ꝑcuciunt̄ inimici nr̄i. qñ mane ⁊ sero deuote hō orat p̄mo signando se ⁊ flexis genib⁹ cogitādo q̄ videtis xp̄m quē sci adorāt q̄ inimicat̄ nobis Talis orō dr gladi⁹. qr ore ⁊ corde cogitando dz dici ⁊ nūc inimic⁹ n̄ audet appinq̄re. Dicat̄ de iuliano apostata q̄ inuocabat demones ⁊ eos mittebat cū lr̄is ⁊ infra horā redibāt cū rn̄sione. Sed sic nō est fiendū nobiscū ne creatorē nostr̄ cōmoueam⁹. Qui vnicuiq̄z ꝟm sua merita retribuet vt dr Apoc.xix. De ore ei⁹ ꝓcedebat gladi⁹ ex vtraq̄z ꝑte accut⁹ vt ipse ꝑcuciat gentes. Ecce q̄re dt thema. Accipite armaturā dei

¶ De eadē dñica. Sermo q̄ntus

State in preparacione euāgelij Verbū istd hr̄ eph̄.vi. Pro declaracōe hui⁹ vbi. Sciendum q̄ in theologia inuenit̄ mag̃ dr̄a inter p̄paracōnē cordis ⁊ execucionē operis. qr licet hō aliq̄d ꝑficere velit pōt tn̄ īpediri. verbi grā. Quilibet hz liber̄ arbitriū eligendi ordinādi ⁊c̄. Sed execucio sepe impedit̄. quia eritis pauper non habebitis ad manducandū. patet g̃ q̄ p̄paracio ē in corde ⁊ executio nō. Itē multi

possunt cogitare preparare se vt vadant ad sanctũ Jacobũ vel iherusalẽ. Sed si estis cõtract⁹ nõ poterit exequi. Itẽ multi disponũt ordinãt desiderant ire ad ecclesiã si interea incidũt in ĩfirmitates tũc execucio est ĩpedita. Or autẽ differencia est int̃ p̃paracionẽ ⁊ execucionẽ Auc̃tas Cor hoĩs disponit viã suã scz p̃ liber̃ arbitriũ. ß dñi est dirigere gressus eius. p̃uerb̃. xvi. Itẽ alia ibidẽ. Homĩs est animũ p̃parare ⁊ dñi gubernare linguã Nota hoĩs est p̃parare animũ ad p̃dicandũ vel disputanduz ⁊c̃. ß executio ad extra. dñi est gubernare linguã. Quia g̃ execuciones oper̃ ad extra nõ sunt ĩ libero arbitrio. ß p̃paraciones. Ido dicit thema. State in p̃paracõne euuãgelij. Non d̃t in execucõne. quia euuãgeliũ p̃cipit facere elemosinã. Unde si nõ habetis sufficit habere cor p̃paratũ ꝙ si haberet tunc faceretis. Itẽ p̃cipit cõfiteri. ß sufficit habere cor p̃paratũ. Idẽ de alijs operib⁹ patet thema. Diceret aliq̃s In quibus stat euuangeliũ xp̃i. dico ꝙ tota doctrina euuangelica cõsistit in q̃tuor.

Primo in simplici credencia
Scdo in plena obẽdiencia
Tercio in digna penitencia
Quarto in firma p̃seuerancia
De omnib⁹ ist̃ ⁊ in speciali dicit thema.

State in p̃paracõne euuãgelij ¶ Dico p̃mo ꝙ scm̃ euuãgeliũ p̃cipit habere simplicez credenciã. Simplex credencia est alicui credere de magnis ⁊ mirabilib⁹ rebus factis ⁊ alcioris dignitatis p̃fectior̃ scĩtatis ⁊ plenioris sapĩe ꝙ nunq̃ mentitur tanto eius assencioni simplici⁹ est credendũ sine iuramẽto sine testibus. Talẽ credenciã vult xp̃s a nobis scz alta. Inuisibilĩa ⁊ incõp̃hensibilia fidei trãscendẽtis simplicit̃ credam⁹ nõ ponendo nos in disputacõne. scz quõ potest hoc esse ⁊c̃. Non velle testes ⁊c̃. ß dicere qr vos dñe dicitis q̃ nõ potest dicere falsũ credo simplici verbo. licet ĩtellect⁹ meus nõ p̃t cõp̃hendere. in h̃ facim⁹ xp̃o maximũ honorem. verbi grã. Quilibet xp̃ian⁹ credit trinitatẽ ⁊ h̃ nõ videt̃ quõ tres p̃sone sint vna essencia tñ quia vos mihi dicit̃ ego credo exq̃ estis tante scĩtat̃ dignitatis ⁊ sapĩe ꝙ nõ potest̃ mẽtiri ⁊c̃. Itẽ dicitis ꝙ estis de⁹ ⁊ hõ credo vt sup̃ in p̃cedenti s̃mone. Auc̃tas de oĩb⁹ hijs. Venit ihesus in gallileã p̃dicans euuãgeliũ regni dei dicẽs. Credite ⁊c̃. Marci p̃mo. Nota aduẽt⁹ ĩ gallilea q̃ interp̃tat̃ rota sig̃t xp̃i incarnacionez per quẽ venit in istum mundũ volubilẽ vt p̃dicaret euuãgeliũ regni dei. qr scz credẽtes portat ad regnũ dei. Ido apl̃s. non erubesco euuãgelium v̄tus enĩ dei est in salutẽ omni credenti. Ad ro. p̃mo. Non erubesco sicut faciunt multi p̃dicantes. Ouidiũ Virgiliũ Terenciũ ⁊ alias fabulas poeticas in q̃bus nulla ẽ fides. qr multa menciunt̃ poete vt d̃r in p̃mo methaphisice. ¶ Dico secundo ⁊c̃. scz plena obedĩa nunc solũ euuangeliũ xp̃i p̃cipit simplicẽ credenciam. ß et plenã obedienciã. Rõ null⁹ dñs est cõtentus de sola credencia subditor̃ erga ipsũ ß oportet addere obediencia plenã Si enĩ credis ꝙ xp̃s sit dñs rex saluator oĩpotens Ergo sis ei obẽdiens qr obedĩa sequit̃ ad credenciã. In hoc ostendũt illi q̃ credunt xp̃o qr ad extra ei obediũt. xp̃s p̃cepit nõ ire ad diuinos ⁊c̃. ß recurrere ad eum in necessitatib⁹. Qui nõ recurrit obediens ẽ ß modo tot sunt inobediẽtes Tales licet ore non dicãt ꝓpter timorẽ. ope tñ oñdũt deũ ĩpotẽtẽ ⁊c̃. Itẽ si credis ipsuz deũ oñde obẽdiendo qr p̃cepit nõ iurare luxuriari blasphemare ⁊c̃. qr de rege suo ⁊ p̃lato hõ loquit̃ cũ reuerencia Itẽ q̃libet dñs vult de seruis suis q̃bus ꝓuidet aliq̃d seruiciũ. Cũ g̃ xp̃s sit dñs dans nob̃ ꝓuisionẽ rer̃ oĩm faciam⁹ sibi aliq̃d seruiciuz scz in ebdomada seruare dñicã. Ecce quõ obedĩa sequit̃ ad credẽciam Ido xp̃s Euntes ĩ mũdũ vniuersũ p̃dicate euuãgeliũ oĩ creature. Qui cre-

diderit ⁊ baptizatus fuerit saluus erit. Marci vltimo capitulo. ¶ Nota euntes in mundū vniuersum predicate scilicet duas ꝯclusiones simplicē credenciā. Ido dt. Qui crediderit ⁊ plenā obediaz Iō dt ⁊ baptizat⁹ fuerit ⁊c̄. q̄ baptism⁹ cū sit quedā dedicacio hoīs ad seruicium xp̄i sicut serui ad dn̄m plenā obedientiā includit. Baptism⁹ enī non solū includit esse lauatū ꝫ esse seruū xp̄i. Ido decipiūtur multi nō intelligētes istā auctoritatē quō istud vocabulū baptizatus fuerit includit obediam vt declarat̄ Math. vltimo Euntes docete gētes oēs baptizātes eas. In noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄ūssci ⁊c̄. ¶ Dico tercio ⁊c̄. digna p̄nia. Rō quia certū ē ꝙ oēs deficim⁹ in p̄mis duob⁹ vl' in simplici credencia vel disputādo q̄mō xp̄s tā magn⁹ erit in tam ꝑua hostia ⁊c̄. Rn̄dere debem⁹ ꝙ ista ⁊ maiora posset de⁹ q̄ posset totū munduz infra auellanā includere. Idē de obedīa qꝛ multi sūt inobedientes. Nō oēs obediunt euuāgelio Ad ro.j. Ido ꝓuidit nob̄ sup̄m⁹ medicus de remedio p̄nie salutari. qꝛ al's quō possem⁹ ire ad ꝑadisū. Ergo facere debemus p̄niam dolere de pctis recipere ꝓpositū nō redeundi ꝯfiteri recipe p̄niam ⁊ seruare ipsam q̄ est data a confessore ⁊c̄. Auc̄tas. Qm̄ impletū ē tēpus ⁊ appropinq̄bit regnū. penitemī ⁊ credite euuangelio Marci.j. Nota qm̄ impletū ē tp̄s scz mūdi. Iā sum⁹ in fine. Ideo auisetis vos q̄libet corrigat se dimittēdo pctā ⁊ malā societatē vt sim⁹ ꝑati in die iudicij Nō ponat̄ cor in istis mūdanis restituatis ⁊ remittat̄ iniurias Et cōcordat apl's Hoc itaq̄ dico vob̄ frēs tp̄s breue est. j. ad chor. vij. ¶ Scda rō. qm̄ appropinq̄bit regnū dei. facientib⁹ supple p̄niam. Ante aduentū xp̄i licet facerēt hoīes penitenciā nō appropinq̄bāt ad regnū celoꝝ ꝫ infernoꝝ Idā enī q̄ ex pctō suo fecit. cccc. et. xxx. ānos de p̄nia tn̄ ad infernū descēdit ⁊ sic de alijs. ¶ Tercia rō cū dt Credite euuāgelio ꝙ scz p̄cipit p̄niaz Pn̄iam agite appropinq̄bit enī regnuz celoꝝ Math. iij. et. iiij. capitul'. ¶ Dico quarto ꝙ scm̄ euuāgeliū vult ⁊ p̄cipit nobis firmā ꝑseuerāciā in bona vita ⁊ scīs operib⁹ quia nec simplex credēcia nec plena obedīa nec digna p̄nia placent deo sine ꝑseuerancia apud deū. plus cōsiderat̄ ꝑseuerancia finalis q̄ꝫ longitudo temporalis. verbi gracia. Sint duo quoꝝ vnus vixerit sanctissime in bonis operib⁹ cētū annis ꝫ quia per vnū diē dimisit seruiciū dei ante mortē conuertit̄ ad deū ⁊ dolet de peccatis ⁊ ꝓponit abstinere ⁊ sic moritur saluabit̄ ⁊c̄. quia plus de⁹ respicit ꝑseuerancia finalē quā longitudinē tēporalem. Hoc videt̄ vobis mirabile ꝙ ille dāpnetur ⁊ alter saluet̄. Sed declaro ꝑ similitudinē de duob⁹ euntib⁹ romā tēpore indulgēcie plenarie quoꝝ vnus venit de longinq̄ cū magnis ꝑiculis ⁊ expēsis ꝫ quādo est iuxta portā ciuitat̄ rome renertit̄ ⁊ nō intrat. Alius autē venit de vna leuca ⁊ intrat ⁊ visitat sāctuaria. q̄s de istis duob⁹ lucrat⁹ est indulgencias. Nunq̄d ille q̄ int̄uit qꝛ bulla vl' papa dt ꝙ qui intrat ⁊ visitat sanctuaria. Idem Nā papa ihesus dat plenā indulgenciā omnib⁹ venientib⁹ romā. i. paradisū. Sz qui anteq̄ꝫ intrat portā mortis reuertet̄ retro per peccatū mortale non lucrat̄ indulgencias. Sed ille q̄ intrat continuando scz bonā vitā vsq̄ꝫ ad mortē iste lucratur. De istis quatuor punctis vna auctoritas. Euuaugeliū p̄dicaui vobis quod ⁊ accepistis scz simpliciter credendo in q̄statis scz plene obediendo ꝑ quod ⁊ saluamini scz digne penitendo si tenet̄ scz firmiter ꝑseuerando. Nisi frustra credidistis. p̄ma ad Chorinthios. xv. Nota exemplum de illo qui confidens in multitudine annoꝝ sui seruicij nō ꝑseuerauit Ergo preparem⁹ cor ad simplicē credentiam ad plenā obedīaz ⁊ corpus ad dignā p̄niaz ⁊ firmā ꝑseuerantiā. Iuxta cō

siliũ thematis dicentl. State ĩ prepacõe euuangelij

Sermo sextus de eadem dñica

Confortamini in dño ĩ potẽtia ꝟtutis eius. ad Phil. vj. Pro declaracõne thematis ⁊ introductõe materie p̃dicãde. Sciendũ ꝙ xp̃s loquẽs de ꝑsona deuota penitente ⁊ bonã vitã tenẽte dicit tl'ez ꝯpacõez. Non põt ciuitas abscondi sup̃ mõtẽ posita Mat. v. ꝟba sũt figuratiua ꝫ ꝟm glosas ⁊ doctores vult dicere ꝙ ciuitas scz ꝑsona sctã q̃ dr ciuitas qꝛ sicut in ciuitate sũt magne platee ⁊ palatium regl. Ita infra ꝑsonã deuotã sũt tres magne platee scz meõria p̃teritoꝝ. scda intelligẽtia p̃sentiũ. tercia ẽ volũtas futuroꝝ. platee sũt sens⁹ corꝑis ĩteriores sens⁹ coĩs fantasia ymagĩatio remĩscẽtia. Dom⁹ regis infra q̃ꝫ xp̃s habitat ⁊ quiescit ẽ ꝯscĩa porte sũt q̃nq̃ sensus corꝑales. In hac ciuitate ẽ habũdãtia mercationũ s. ꝟitatũ theologicaliũ ⁊ cardinalium meritoꝝ ⁊ bonoꝝ operꝝ. Tal' ꝑsona est ꝓpria habitatio xp̃i Ido ecclia in persona xp̃i ⁊ ꝟgis gl'osissime dic̃ in ciuitate sanctificata silr requieui ⁊ in ihrl'm ptãs mea Eccl. xxiiij. Talis est posita supra mõtez scz fidẽ de q̃ ysa. venite ⁊ ascendamus ad mõtẽ dñi Ysa. ij. Nota ascendam⁹ ꝑ credẽtiã obedĩam p̃niaz. De tl'i ciuitate dic̃ xp̃s. Nõ põt ciuitas abscõdi sup̃ mõtẽ posita nec ab hoĩbꝫ nec deo neq̃ demonibꝫ Nõ deo claꝝ ẽ nec gẽtibꝫ qꝛ licet velit abscõdi tñ de⁹ eã manifestat ad gl'am suã ⁊ ad exẽplũ gẽtiũ ip̃is dicẽtibꝫ. Nõ nob̃ dñe nõ nob̃. nec demoĩbꝫ qꝛ sic̃ ciuitas obsidet̃ ab inimicis ad capiendũ. Ita qñ lucifer scit aliq̃ꝫ ꝑsonã sc̃az ⁊ bonaz d. Illa cĩtas ẽ mihi rebellis obsidet eã in circuitu auctoritas. Aduersarius nr̃ dyabolus tanq̃ꝫ leo rugiens circuit querens quẽ deuoret prima Petri quĩto capitl'o Sed non oꝫ ip̃ꝫ timere ꝫ ꝯfidere d̃ dño ihesu xp̃o ꝫ dic̃ thema. Cõfortamĩ ĩ dño ⁊c̃. Loquit̃ apl's ꝑsonis bouis sic̃ loqueret̃ ciuitati obsesse auxiliũ expectãti dicendo Cõfort̃. ⁊c̃ pꝫ thema. Mõ videam⁹ ciuitas ista seu castꝝ obsessuz in circuitu quõ põt defendi ne capiat̃ ab inimicl. Dico ꝙ req̃runt̃ sex ꝯdicõnes. Prĩa ꝯditio ꝙ castꝝ sit bñ ꝓuisũ in victualibꝫ. Scda ꝙ ĩ ꝑte debiliori sit bñ munitũ. Tercia ꝙ habeat ꝓpl'm audacẽ. Quarta ꝙ ꝑte castri optĩe claudant̃ Quĩta ꝙ ei⁹ incole cũ ĩimicl nõ loquẽt̃. Sexta ꝙ custodie diligenter obseruãt̃. Dico p̃mo ⁊c̃. scz ꝙ in victualibꝫ bñ ⁊c̃. Ita de nob̃ q̃libet bõa ꝑsona ẽ ciuitas obsessa ab inimicl. Oꝫ g̃ ꝙ habeat ꝓuisionẽ de escl spũalibꝫ. spũalia victualia nr̃a sũt illa de q̃bꝫ xp̃s. Non in solo pane viuit hõ. ꝫ in ⁊c̃. Math. iiij. Orãdo s. deuote q̃libet die de mane ⁊ sero legẽdo audiẽdo missas ⁊ dĩs officijs int̃essendo ꝯfitẽdo ⁊ coĩcãdo tunc ciuitas est optĩe munita. nõ rapiet̃ ꝓpt̃ famẽ. auctoritas. Inuẽti sũt ꝫmões tui ⁊ comedi eos. ⁊ factũ ẽ ꝟbũ mihi in gaudiũ ⁊ leticiã cordis mei Jere. xv. Itẽ alia Cõgregauer̃t frumẽta s. ꝟba dĩna in prepacõe pugne Judi. iiij. Ergo ꝯformamini. Secunda conditio est ꝙ ĩ debiliori parte ⁊c̃. Ita in ciuitate scz in persona deuota debilior pars est caro seu sensualitas. qꝛ intellectus rõ fortissima ⁊ alta sunt ꝫ caro est debilis. Spitus quidez ꝓmtus caro aũt infirma Mat. xxvj. Ido munienda ẽ austeritatibꝫ p̃nialibꝫ ⁊ abstinentijs. Diceret aliq̃s hoc nõ fortificat carnem ymo debilitat. verꝝ est debilitat q̃ntum ad opera temporalia ⁊ carnalia sed ad pugnã spiritualem sic fortificatur auctoritas. Virtus etenim ĩ infirmitate ꝑficit̃. Cum em̃ infirmor potens sum. libenter igitur gloriabor ĩ infirmitatibꝫ meis vt inhabitet in me virtus cristi. ij. ad Corinthios. xij.

Multi facerent mlta peccata si nõ essẽt infirmitates. Ido libenter gloriandũ est Tercia est vt sint timidi vt iudei al' ciuitas capiet. Ratio q̃re in bello spũali possumus hr̃e cordis audatiã qr sumus certi ꝙ ciuitas nostra nõ põt capi violenter ad peccãdũ nisi ꝯsensus ibi fuerit. Unde si vn⁹ dyabolus violenter poneret gladium in manu mea ⁊ moueret brachiũ ⁊ interficeret aliq̃z me ꝯtradicendo nõ essz peccatũ. Idẽ de muliere virgine ꝯtradicẽte ⁊ nõ cõsentiente. ⁊ si preter suũ velle violat̃ nõ perdit virginitatez. Imo tãq̃z virgo coronabit̃ in paradiso. ¶ Nota de beata lucia quõ. Respondit infideli tyrãno qui voluit eam duci ad lupanar. Respondit infideli tyrãno. Nunq̃z inquinat̃ corpus nisi de ꝯsensu mentis. Si in vitã me feceris violari castitas michi duplicabit̃ ad coronaz. Ergo debemus habere audatiam cordis ne ꝯsentiamus peccatis qr nisi ꝯsenserim⁹ al'r nõ possumus capi. Dicat̃ hic exemplũ de beata margaretha ad quã intrauit demon in carcerem in forma doctoris ad decipiendũ eaz vt ꝯsentiret principi qr multa bona ei spoponderat. Dicet̃ quõ deus sibi reuelauit ꝙ erat demõ ⁊ ip̃a audacter recepit eũ ꝑ barbã Si vna puella tantã audatiã habuit q̃n tomagis nos magni audatiã habere debemus h̃ dic̃ script̃a Viril'r agite ⁊ ꝯfortet̃ cor vestr̃ oñs qui ⁊c̃. p̃s. Quarta qr si aduersarij intrãt factũ est ciuitas est cap̃ Porte nr̃i corꝑis siue castra sũt sensus corꝑales in quib⁹ ẽ resistendũ auertẽdo ocl'os a malis aspectib⁹ ⁊ turpib⁹ ad peccatũ inclinãtib⁹ qr ꝑ ocl'os nũcius venit ad cor dicendo. o quõ est pulchra Portas hui⁹ castri male custodiuit ille maxim⁹ miles magn⁹ rex dd̃. vt pz. ij. Reg̃. xj. Dicat̃ quõ respiciẽdo vxorẽ vrie lauãtẽ se ꝯcupiuit eam. Et quõ pctm̃ ducẽs ad luxuriã ducit secũ homicidiũ ⁊ gulaz. Itez oz custodire aures ⁊ alia sentimẽta resistendo fortiter. Ideo dic̃ scriptura Qm̃ ꝯfortauit seras portar̃ ⁊c̃. p̃s. xlvij Dicat̃ hic de illo sancto heremita eũte cũ mr̃e sua sene ⁊ in trãsitu riui cooꝑuit sibi man⁹ ne tangeret ei⁹ carnes nudas licet mr̃ esset antiq̃. Dicũt aliq̃. ⁊ qd̃ peccatũ est respicere mulierẽ. O ribalde nũquid pctm̃ esset si q̃s dimitteret portam castri aptã inimicis. Ido nolite fieri sic̃ equus ⁊ mul⁹ quib⁹ non est intellect⁹. Quinta vo qñ locunt̃ cũ inimicis d̃r factũ est. ciuitas est capta qr iã veniũt ad ꝑtamẽta ita per lamentũ inimicorum nobiscum fit ĩ imagiacõne cogitãdo cetera peccata dicat̃ ꝓut expediẽs erit. Cito capit̃ mulier que locucõnes admittit lenonib⁹ sed stet viril'r fortiter resistendo si autẽ audiuit ⁊ dic̃ quõ fieret h̃ factũ est ip̃a ẽ ꝑdita. Si vo recipit iocalia factũ est. Et ido dicit scriptura ꝓfana ⁊ vaniloq̃a deuita. multũ em̃ ꝓficiũt ad impietatẽ. i. pctm̃ ⁊ sermo eor̃ vt cãcer ꝯpit. ij. ad Thi. ij. Itez hoĩes q̃ volũt viuere caste vitẽt locutiones mulier̃. Ido btũs dñic⁹ docz cauẽ mulier̃ ꝯsorcia qr etiã viriles aĩos deciꝑiũt aut emolliũt aut inclinãt scz ad peccandum. Sexta est ꝙ custodie bñ ⁊ diligenter custodiant̃ ⁊ respiciant̃. qr si sec⁹ ab inimicis ꝑuenirent̃ Ido necessaria est cõtinua custodia. Custodia est amor ad mgr̃m in scolis. verbi gr̃a qñ aliq̃s temptat̃ de suꝑbia pompa ⁊ vanitate ⁊c̃. oculos intellectus faciat respicere ad xp̃m q̃ mõ iuit qui. xxx. annis eandẽ vestẽ ꝑtauit Item ad virginẽ mariã mulieres respicere debẽt que cũ esset regĩa reginar̃ ⁊ mater dei electa nihilominus suꝑ oñs se humiliauit ⁊ dicent O miser ip̃e q̃ est dñs ⁊ rex ita iuit simpl'r. Et ego volo ornari. Talis respect⁹ timorosus custodit ciuitatem seu castr̃ corꝑis tui. Item qñ venit temptatio multiplicãdi diuitias ꝑ vsurã furta ⁊ sic de alijs peccatis debẽ⁹ respicere xp̃m auctoritas. Si non in timore dei

Dñica.XXII.p⁹ tri nitatis Sermo.I

tenueris te instāter ⁊ cito vētet̄ dom⁹ tua Eccl'.xxvij. ¶ Dñica.xxij.ꝑmo ꝑm⁹.

Omne debitum dimisi tibi qꝛ rogasti me. Mat. xviij. In sancto euāgelio hodierno declarāt̄ nobis tria multū necessaria ad sciendū. ꝑmo pietas diuīalis copiosa. Scdo crudelitas huānalis vicōsa. Tercio equitas diuīalis rigorosa. Prīo ostēditur in ꝑncipio euuāgelij. Scdo in medo. Tercio in fine. ⁊ de ꝑma scꝫ pietate diuīali copiosa ill' q̄ faciūt pñiaꝫ dic̄ thema. Omne debitū dimisi. Ecce quō ostendit̄ in ꝑma parte euuāgelij. Simile est regnū celoꝝ ⁊c̄. vsqꝫ debitū dimisit xp̄s volēs ostendere suā pietatē copiosam loquens de se dixit tl'em sil'itudinē. Sil'e est ⁊c̄. Nota iussit eū venundari qꝛ defraudauerat eū ⁊ vxorē eius qꝛ ꝓuiderat ei de suis vanitatib⁹ ꝓuidit filijs ⁊ filiab⁹ qꝛ vt eis dimitteret magnā hereditatez defraudauerat dñm. ꝓcidens aūt seru⁹ ille ⁊c̄. Hic habē⁹ exemplū qꝛ licet sim⁹ magni peccatores nō desꝑem⁹ ꝫ debem⁹ facere pñiā petere veniaꝫ vt iste dispēsator q̄ fecerat iuramentū bñ dispēsādi bona dñi ⁊ fregit illud. Scdo fecerat mltas pompas ⁊ vanitates. Tercio fuit snīa data ꝯtra eū vt ꝑm demeritū tractaret̄ ꝑuus tñ humiliauit se petēs veniā. rex dimisit sibi omne debitum O q̄nta miscdia ita nos vt iste dispēsator sum⁹ infideles xp̄o qꝛ iuramētū fidei factū in baptismo fregim⁹ nō seruādo suā volūtatē leges ⁊ ꝑcepta ꝫ quilibet vult viuere ꝑm suā ꝓpriā volūtatē valde pauci sūt q̄ in negotijs suis respiciūt si ē ꝑm deū ꝫ vt possint luc̄ri deum nō aduertūt ⁊ paꝝ luc̄t̄ q̄ ꝑdit aīaꝫ suā ecce infidelitas nr̄a vt illi⁹ dispēsatoris. Itē destrui⁹ bona dñi ⁊ male dispēsam⁹ qñ bona tēꝑalia que vos diuites habetis ⁊ spūalia vt bñficia sac̄menta ecal'iastica totū dispēsat̄ in vanitatib⁹. ꝓpter h̄ sentētia mortl est iā data ꝑ dñꝫ nr̄m dicētē. aīa q̄ peccauerit ipa. Eze.xviij. Remediū g̃ ꝙ habē⁹ ē huīliari ad pedes regl xp̄i. primo huīliādo cor ꝑ ꝯtricōnem. scdo os ꝑ huīlem ꝯfessionē. tercio corp⁹ ꝑ punicionē s. ꝑuādo pñiaꝫ aliq̄ꝫ. Dicendo dñe patiētiā habē in me ⁊ oīa reddaꝫ tibi. qꝛ de cetero volo corrigere vitā meā ⁊ q̄d facit xp̄s. Omne debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me. Ecce quō ondit̄ h̄ pietas diuīalis auctoritas. Si dixero impio morte morieris ⁊ egerit pñiaꝫ a pctō suo feceritqꝫ iusticiā ⁊c̄. Eze.xxxiij. Uidet̄ g̃ nob̄ si habem⁹ bonū ⁊ piū dñm. Magna erit culpa dāpnatoꝝ cū tā bonū foꝝ habeam⁹ h̄ de pietate ⁊ miscdia dei. In ista ꝑte ꝑma euuāgelij apparet manifeste ꝙ diuites vt ꝑlati nō sūt dñi bonoꝝ tēporaliū seu spūaliū ꝫ dispēsatores tm̄. Ratio qꝛ ꝑm euuāgeliū hodiernū quilibet hꝫ reddere rōnez ⁊ ꝯpotum g̃ ⁊c̄. Caueāt g̃ diuites ne dicāt se esse dños ꝫ dispensatores Sic̄ em̄ vn⁹ magn⁹ rex hꝫ mltos dispēsatores vt dispēsent bona primo illis de domo dādo necessitatē. Ita de xp̄o tot⁹ mūd⁹ est regnū suū ⁊ in qualibet villa ciuitate ⁊c̄. facit tres thesaurarios scꝫ diuites. qꝛ null⁹ ē diues nisi ordinacōe dei ⁊ dat bona ⁊ diuitias vt seruiāt sibi ⁊ eoꝝ necessitatib⁹ ⁊ nō seruiant aduersario xp̄i. s. demoni alias punient̄ a dño deo. Itez eccl'iastici vt papa cardīales ep̄i ⁊ alij curati dispēsatores spūales sūt s. dignitatū bñficōꝝ ⁊ sac̄mentoꝝ Thesaurari⁹ maior est papa sibi dedit claues Creditis ꝙ papa sit dñs bñficioꝝ non ꝫ dispēsator. Ido apostolus loquens de se ⁊ de alijs dicit. Sic nos existimet homo vt ministros xp̄i ⁊c̄. j. ad Coꝝ. iiij. Et sequit̄ hic iā querit̄ inter dispēsatores ministroꝝ vl' eccl'iasticos vel laycos vt fidelis q̄s inueniat̄ O q̄lis honor erit illi qui d̄r fidelis ⁊ q̄ dispēsāt bona ꝑm dei ordīacōez al' infidelis est. Alia practica. de⁹ dedit regulā ⁊ ordīacōez dispēsatorib⁹ bōꝝ tꝑaliū. d

Nõ feneraberl fratri tuo ad vsurã pecuni
as nec fruges ꝛc̃. Deutro.xxiij. Hic patz
stultitia multoꝝ qui dicũt. Nunquid de
meis pecunijs possum facere ad libitũ lu
dere ꝛc̃. Et si dispensator regis esset infi
delis si cõtra ordinacõnem regis dispen
saret d. De pecunijs regis possum facere
ꝛc̃. Ingnorantia h⁹ veritatis facit dãp
nare multos vsurarios qui qñ reprehen
duntr̃ dicũt. Nunq̃d possum mutuare.x.
ꝓ.xij. Nunq̃d possum facere cum bonis
meis quicq̃d voluero ꝛc̃. Cum ista rati
one vadũt ad infernũ qꝛ dñi est terra ꝛc̃
¶ Scdm sacramentũ magis necessariũ
est sacramentũ pñie Dicatur quõ dicũt
missas ꝓ pñia vt sibi ꝛc̃. Idez de sepul
turis. dicatr̃ quõ res spũalis debet fieri p̃
mo libere ꝛ post possunt petere. Juxta cõ
suetudinem patrie. Ecce q̃re dicit gratl
accepistis. Et qui hoc facit tenet cõsilium
beati petri d. Pascite qd̃ in vobis est gre
gem dei ꝓuidẽtes nõ coacte ꝫ spontanee
ꝫm deum.j.pe.v. ¶ Dico scdo ꝙ osten
ditur crudelitas huãnalis viciosa cũ dicit
euuãgelium Egressus aũt seruus ille in
uenit vnũ de ꝯseruis suis ꝛc̃. vsq̃ donec
redderet vniuersũ debitũ magnam crudẽ
litatẽ fecit ꝫ pietatem quã ipe a dño suo
accepat maxime cogitãdo debitum ꝙ sibi
dimiserat ꝛ debitũ ꝙ ipe exq̃rebat a con
seruo suo cũ paꝝ ab eo receperat Ita de
nobis deus ꝑcit nobis magna peccata q̃
fecimus ꝯtra eum ꝛ nos nolumus remit
tere ꝑuas iniurias ꝓximis quare de⁹ de
bitum ꝙ remittit nobis ponit in numero
denario ꝛ cuilibet vnitati addit̃.m.ꝛ sũt
x.M. Dico ꝙ totũ debitũ ꝙ d̃o debem⁹
est in numero denario qꝛ nullũ est pecca
tum mortale q̃n sit ꝯtra.x.precepta legl
implicite vel explicite per se vel reductiue
Mille est numer⁹ signãs ꝑfectionẽ que
addit̃ ad innuendũ g̃uitatez peccati mor
talis ꝓ quo est fienda pñia ꝑfecta. Pri
mũ mãdatũ est nõ habebis deos alienos

Si vis saluari non recurras ad diuinos
ꝫ ad deũ Justũ mandatũ est. Si aũt q̃s
facit oppositũ peccat ꝯtra p̃mum. Ideo q̃
facit oppositũ ille dz mille. Dicatr̃ quõ re
currẽtes ad diuinos faciũt magnã iniuri
am xp̃o qui qñ debuit ascendere ad celos
dimisit remediũ ꝓ sceleribꝫ qꝛ iam fece
rat mãdatũ de talibꝫ d. In noĩe meo su
per egrotos ꝛc̃. Mar. vl. Ideo dd̃. Si
obliti sumus nomen dei nr̃i ꝛc̃.p̃s.lvij.
Scdo nõ assumes nomen ꝛc̃.scz false iu
rãdo talis dz duo. M. Tertiũ memẽto
vt diẽ sabbati sanctifices ꝛc̃.scz abstinẽ
do a negotijs tempalibꝫ audire missam.
ꝛc̃. Quartũ honora parentes corde.ore
ꝛ ope eis subueniendo q̃ facit oppositum
dz q̃tuor. Quintũ nõ occides s.inimicos
ꝑ vindictã nec ꝑ odiũ ꝫ mediãte iusticia
Oĩs qui odit fr̃em suũ ꝛc̃.j. Johis.iij.
Prĩo occidit seip̃m ac si biberet venenũ
qꝛ odiũ venenũ est occidẽs aĩaz ꝛ ẽ ma
gis pctm̃ odire se q̃z aliũ. Itẽ occidit ꝓxi
mum si non facto tamen volũtate. Sex
tum non mechaberis. vir ꝛ vxor seruan
tes modum non faciunt luxuriam que sit
peccatũ mortale sed aliter Qui facit opo
situm signanter de adulterio frangentes
sibi fidem mutuo promissam proditor ẽ
vir ꝛ ꝓditrix est mulier. Creditis ꝙ viri
possint cũ alijs peccare ꝛ non vxores ꝫm
iura ad equalia iudicantur in mundo. sed
apud deum magis peccat qui frangit fidẽ
vxori. Septimum nõ furtum facias. qꝛ
deus. Et ius diuinum puniunt fures sic
videtis licet hic puniant̃ pena tñ quã ali
bi habebunt. Et si nõ penituerimus pene
huius mundi incõparabilis est Ideo qui
libet sit contentus quia nõ placet domino
Dicatur contra illos qui furantur fruct⁹
d.nõ esse peccatum. Ratio si non fuisset
peccatũ nõ oportuisset xp̃m incarnari nec
nasci nec pati. Octauum nõ falsum testi
monium des ꝛc̃.nec in iudicio nec in tua
locutione. Sunt aliqui qui eorũ linguis

nutriũt discordias portã do ꝓba de vno ad aliũ. Cõtra nõ ꝙcupisces cõiugẽ ꝓximi alteri⁹. Jõ nõ ꝙcupisces bona ꝓximi tui ꝛc. Qui facit ꝓtra ista. x. p̃cepta debz deo. x. milia. ℔ si volum⁹ hũiliari i corde p̃ cõtricõem. in ore p̃ cõfessionẽ. ꝛ i cor/ pore p̃ pnialem p̃nicõem sentẽcia reuo/ cabit ꝛ debitũ remittet nobis ex ꝙpassi/ one isti⁹ maxie mie dei. patz hũana cru/ delitas nolẽs remittere iniurias qz sicut nos nihil sum⁹ ꝙpando nrãm p̃uitarem ad dei maiestatẽ. Jta iniurie q̃ fiunt hoĩ ntũ magne nihil sũt respcũ illoz q̃ fiũt deo. ¶ Dico tercio q̃ oñdit eqtas dei ri gorosa scz iustícia quã faciet illis qui no lũt p̃cere. Cũ dr videtes aũt serui vsq; in finẽ. Cõserui ꝑm glosã sũt ãgeli qui deferunt gesta hoĩm. Angeli sci diligen/ ter cõsiderant scã nrã dõ. Angelis suis deus mãdauit de te ꝛc. Bona aũt opa referunt p̃ nobis intercedendo. Mñ ora bas cũ lacrimis ꝛc. thob. xij. Mala etiã opa nũciant cõtra nos accusando Jn co gitacõne tua ne regi detraxeris ꝛc. Eccl. x. Sz cotidie dr. Cõtristari sũt valde ꝓp ter ꝛc. Ysa. xxxiij. Ecce videtes sp pcã ãgeli pacis amare flebunt. Econtra de bonis opibz. Dico vobis q̃ gaudiũ erit in celo sup vno pcãtore pniam agẽte ꝛc. Lu. xv. Ergo iuxta dcm bernhardi Nul lus in ꝙspectu angelo⁹ audeat facere q̃ p̃te hoie nõ auderet facere. Magl aũt bonis opibz letificam⁹ omne debitũ ꝛc.

¶ De eadem dñica sermo scds

Blatus est ei

vnus q̃ debebat decẽ. math. xviij. Subtiliꝛ ꝛ speculatiue volẽs loqui siue ꝓtractare ista ꝓba opz duo p̃cta declarare. ꝑmũ ꝓ introductõe scõm pro ꝓsecucõe. Jn ꝑmo declara/ biꝛ q̃s est iste vn⁹ q̃ ẽ oblat⁹. Scdo de claraꝛ q̃ sũt ista decem q̃ dz. Pro q̃ scia/ endũ q̃ de oibz generacõibz pl̃is ꝛ lun/ guis solũ est vn⁹ ꝑplus q̃ p̃taꝛ deo scz xp̃ian⁹. Pplus ei iudeozũ agarenoz ꝛ alioz infideliũ nõ p̃ranꝛ deo. Rõ clara et manifesta ẽ ista. Certũ est oi creatu/ re hñti rõem q̃ glia celesti nulli ꝑ/ tinet ꝓ condicõem naturalẽ scz sint filꝫ re gis nulli debet ex condicõe naturali nisi so li deo. cui ex condicõe naturali debetur terra. Gen. ij. Formauit de⁹ ꝛc. Jdeo dõ. Celũ celi dño. terrã etc. Si q̃ ex cõ dicõe naturali gla nõ debet nisi soli deo qũo q̃ ꝑt hñi Dico q̃ ex sola dei ꝓmissio ne. qz si de⁹ ꝓmisit eã alicui cũ nõ possit mẽtiri nec falli. Si ꝓmisit dat. mõ vide am⁹ cui ꝓmisit eã. nõ iudeis. Nõ ꝑt oñ dere in tota lege moysi q̃ eis deus ꝓmi sit gl'am ꝓadisi. Sz solis xp̃ianis ꝓmisit deus gl'am suã. Declaret ꝑ filiationem de rege vnicã dilectã filiã hñte tres ser uos cõducẽte. Vni ꝓmittẽs optimã ꝓ missionẽ. Alteri. xij. aureos ꝛ plures pe cunias. Tercõ ꝓmisit filiã cũ regno. Si hñ seruiret sibi. Nõ cui istoz debetur fi lia ꝛ quis poterit eã petere Non ꝓmus nec scds sed tercius ex promissione. licet nõ sit dignus eã habere. Jta ꝛ in ꝓposito Iste rex nobilis est ille de q̃ Jobẽs. ip se est rex regũ ꝛ dñs ꝛc. Apo. xix. Filiã pulchram quã habet est gloria celestis. Jta ẽ pulchra q̃ si a nobis posset videri nolle⁹ comedẽ nec bibere. Et ꝙduxit. iij. seruos. s. tres pl̃os. ꝑmũ iudayczũ Jstũ cõduxit in exitu de egypto in mõte synai Moyses fuit cozridor. i. vndercouffer. et notari⁹. Cui pl̃o ꝓmisit deus bonã ꝓmissionẽ. Ecce q̃d dicat istrumentũ. Si in p̃ceptis meis ambulaueritis ꝛ mãda ta mea custodieritis dabo vobis plãtas tpibus suis Leuitici. xxvi. ꝛ seq̃tur ꝛ ter ra gignet germẽ suum ꝛ pomis arbores replebũt. ℊ qñ iude⁹ morit lz ꝺuauerit legẽ de p̃cto ad punctũ ꝛ vixerit alias sãctissime nõ ꝑt petere gl'am ꝓadisi. qz rñ/ dez de⁹ ꝺ ꝓditor tu petis filiã meã et uñq̃d solui q̃ ꝓmisi tibi. i inferno ꝓcaꝛ

Secūdus populus est agarenoꝝ Dica
mus ꝙ si vnus agarenus vixerit hic sāc
tissime ⁊c̄ Videamus pactuꝫ quod fe-
cit deus cuꝫ eis Dicatur qñ̄o descendūt
ab abraā ꝑ ysmaelē et filiuꝫ eius. Ideo
dicuntur ysmaelite Propter agar ancil
laꝫ Ideo dicuntur agareni. Iudei vero
descendunt ab abraha per sarā. Ideo de
bent dici saraceni. Ismaeli patre ysmae
litarum promisit deus ⁊ dicens abrahe
Super ysmael quoqꝫ exaudiui te. Ecce
benedicā ei ⁊ augebo valde eū ⁊c̄. geñ.
xvij. Ista ꝓmissio iā ē ꝯpleta geñ. xxvj.
Noiant̄ xij. dies illi Cu ergo agaren⁹
moritur ⁊ vellet petere gloriam respon-
detur vt iudeo. Modo videamus quid
ꝓmisit deus populo xp̄iano non bona tē
poralia licet det ymo dicit ꝙ despiciam⁹
⁊ vult ꝙ habeam⁹ h̄ labores ⁊c̄ Sed si
bene seruim⁹ sibi ꝓmittit nob̄ dare filiā
cū regno suo Quatuor notarij scꝫ. qua-
tuor euangeliste sunt qui fecerūt de ista
promissione instrumentū. testes sūt. xij
appostoli ⁊ septuagīta duo discipuli. Ec
ce clasulam instrumenti Qui fecerit vo
luntatem patris ⁊c̄ Mathe. vij. Quan
do xp̄ianus qui vixit secūdū voluntatē
dei in pñia ⁊ bona vita morit̄ dicit xp̄us
quid vis Respondꝫ domine ego seruiui
vobis vellem solidataꝫ. Respiciatis in
strumentuꝫ quid mihi promisistis. Tūc
xp̄s dat sibi gloriaꝫ suaꝫ Ecce quare di-
co ꝙ nullus potest habere gloriaꝫ para-
disi nisi popul⁹ xp̄ian⁹ quia istuꝫ elegit
deus vt daret sibi filiam suā cum regno
Auc̄tas. vnū vocaui eū scꝫ ad pactum
promissionis filie ⁊ benedixit ⁊ multipli
cabo eū ysaie. lj. Quādo infideles mo-
riuntur statim descendunt ad infernuꝫ ⁊
presentatur lucifero Sed quando mori
tur bonus xp̄ianus ab angelis offertur
deo hoc vidit daniel Et ecce cum nubi-
bus celi q̄ si fili⁹ hoīs daniel. vij. De isto
dicit thema oblatus est ei vnus scꝫ po-
pulus xp̄ianus qui debebat ei decē Pro

secundo Videamus que sūt ista decez
in tribus gradib⁹ possum declarare que
sunt ista. x. Dico primo ⁊c̄ scꝫ opera ves
tre redemptionis que xp̄s fecit que debe
mus memoriter recordari Nam ex sē-
tēcia diffinitiua omnes eramus senten-
tiati ad furcaꝫ inferni Sed venit christ⁹
in sua benedicta incarnatōe patri dicens
conpatior ꝙ tot suspendantur in furca
inferni Pater suspendar ego solus in lig
no crucis ne aliquis mihi credens et obe
diens suspendatur in furca inferni. Istō
opus debet semper esse in mente christi-
ani dicens. domine intantuꝫ teneor vo-
bis quia de furca īferni me liberasti Ra-
tio si aliqua ciuitas vel ꝯmunitas ꝯmisis
ꝫ crimen lese magestatis contra regeꝫ ⁊
rex dedisset sententiā ꝙ ōes homines ⁊
mulieres suspendantur ⁊ vn⁹ miles di-
ceret regi Domine conpatior ꝙ tāti su-
spendantur suspendar ego solus ⁊ ipsi e-
uadent Numquid illud beneficium esset
in memoria isti⁹ ꝯmunitatis. Isto mō
christus miles filius regis eterni libera-
uit ꝯmunitateꝫ huius mundi Ideo tale
opus debet esse in memoria hominum
Auctoritas. Recordare paupertatis et
transmigratōis mee ⁊c̄ Respōdet chris
tian⁹ Memoria memor ero ⁊c̄ Treno
ruꝫ. tertio. Nota recodare paupertatis
quia nudus in cruce fui positus. Secun-
do transmigrationis scilicet claui per ma
nus et pedes ⁊c̄ Ecce quomodo sunt de
uote memoranda opera nostre redēp-
tōis ⁊ sūt. x. que figurata fuerūt ī quodā
magno miraculo regis ezechie. infirmi
Egrotauit em̄ ezechias vsque ad mor-
tem Et introiuit ad eum ysayas ꝓphe-
ta filius amos prophete dicens ei. Hec
dicit dominus dispone domui tue quia
morieris tu et non viues. Et conuertit
ezechias faciem suam ad parietem ⁊ o-
rauit ad dominum dicens. ¶ Obsecro
dñe memento queso qñ̄o ambulauero
corā te in veritate ⁊ in corde ꝑfecto ⁊c̄

Dnica.XXII.p⁹ trinitatis Sermo.II.

Narret dicit textus reuersus est sol decē lineis ꝑ gradus Ysaie.xxxviij. Quos descenderat scriptura Ezechie regis iuda cū egrotasset ⁊ ꝯualuisset de infirmitate sua Ego dixi in dimidio dieꝝ meoꝝ vadaꝫ ad portaꝫ inferi Quesiui residuū annoꝝ meoꝝ. Dixi nō videbo dn̄m deum in terra viuentium ⁊c. Istud miraculum ostēdit ꝓpositū Infirmus erat populus xp̄ianus dispone domui tue qꝛ morieris. Si sol de quo d̄r virgini marie. Ex te em̄ ortus est sol iusticie xp̄s de⁹ noster qui erat eternitate alt⁹ ꝫ in signū ꝙ daret sanitatē scꝫ infirmo reuersus est.x.lineis qn̄ in x.opib⁹ se humiliauit. Primo ī incarnatione qꝛ voluit vteꝝ intrare vnius puelle.xiiij.annoꝝ. Ac si rex dimisso palatio. iret ad amandū rusticos laborātes in eorū habitu sic deus de loco altissimo diuinitatis descendit ad infima huāitatl creator fecit se creaturā inmortalis mortalē ⁊c. memorare hō dei bonitatē quam tibi ostendit. Scd̄o in natiuitate qꝛ nō in palatio seu camera voluit nasci ꝫ in ꝑticu ⁊ fuit positus in medio duoruꝫ animalium vt calefieret. Tercio in circumcisione. viij die voluit circumcidi in signum passionis. O quanta humilitas. Quarto in fuga egipti tanq̄m exul septem annis cum aliter potuisset euadere herodl irā. Quinto in sua paupertate In ꝯuersatione nunq̄ aliq̄s fuit ita pauper sicut cristus in hoc mundo. Tercio in laboriosa predicacōne vultis intelligere hoc ac si rex ore ꝓprio ⁊ personaliter iret preconisando suas ordinationes vt maior fides adhibeatur. O domine quare nou mittitis precones angelos vel homines ⁊c. Septima in eukaristie tradicione magnam humilitatem faceret rex si stabularijs daret de epulis in mensa sua. Plus facit Ihesus Cristus dans nobis corpus ⁊ sanguinem suum ¶ Octauo in passione qꝛ voluit capi ligari flagellari ⁊ spinis acutissimis in suo sanctissimo capite cōpungi ⁊ coronari. ¶ Nono ī descensu ad inferos. ⁊ anima vnius pueri statī euolat ad paradisū ⁊c ¶ Decīo in cottidiana iustificacōe descēdens ad lauandū cōscientias nostras. q̄nta humilitas ac si rex mūdaret lacrimas. Turpior est ꝯscīa peccatoꝝ quaꝫ xp̄us lauat Apl's. Qui cū sit splendor glorie et figura sub̄e patris. Porta vsq̄ oīa verba v̄tutis sue. purgacōneꝫ peccatoꝝ faciens ⁊c. Ad heb.i. Ecce quō sol versus.x.lineis in signum sanitatis infirmi. Ista sunt valde mēoranda. Recordare qꝛ recepisti bona scꝫ ista decē. Luc.xvi. Ob huius rei meōriaꝫ posuit de⁹ ī nob x.digitos ī pedib⁹ quib⁹ sustētamur. Ita spūaliter sustentam̄ in duob⁹ pedib⁹ xp̄i scꝫ diuinitatl ⁊ humanitatl.x.digitos.i. deceꝫ opa ista hn̄tibus. q̄ꝫ specōsi pedes euāgelizantiū pacem euāgelizantiū bona. Sꝫ nō om̄s obediunt euāgelio. Ad roma.x. ¶ Nota q̄ꝫ specōsi sunt pedes ⁊ nunq̄t sūt immūdi ⁊ lutosi pedes Marci vlti. Sꝫ dicūtur specōsi qꝛ predicant istam pulchritudinem scilicet decem opera passionis cisti. Ideo dicit thema. Oblatus est ei ⁊c. ¶ Dico secundo ꝙ ista debemus nō solum memorare sed ⁊ obseruare perfecte scilicet decem precepta dei Quia si seruus cupit lucrari solidatam a dn̄o oportet ipsum seruare precepta sua alias non placebit dn̄o. Ita ppl's xp̄ian⁹ est seruus xp̄i in baptismo fit ꝯductio. In baptismo em̄. Homo qui baptizat̄ recipit vnū caracterē indelibilē qui est signū ꝙ hō efficit̄ xp̄i ⁊ nisi q̄s illud caracterē vel gr̄am a xp̄o assumptā custodierit seruus xp̄i dici non meret̄. Solidata sibi ꝓmissa si bene seruit est gloria celestis. Et quomodo miles ꝫuiret regi promittenti sibi vnam ciuitatem. Ciuitas ⁊ regna h⁹ mundi nichil sunt respectu glorie. Quaꝫ deus nobis ꝓmisit si mandata sua ꝫuauerim⁹ nō viuēdo ꝫm carnis inclīacōes vl

ſm ſenſualitates oz eñ ſectari rõnez que
ſp ad optima depcat ſm phm in ethicis
¶ Nota hic hyſtoriã poſtq̃ xp̃s predi-
cauit de gl'a quã ip̃e creauit ⁊ qualiter ſua
verba erãt inflãmantia audientium ⁊ cir
cumſtantium corda ⁊ mentes. Intm̃ q̃
poſt ſermonẽ quidaz doctor inflãmatus
de illa gl'ia dixit xp̃o Magiſter bone q̃d
boni faciã vt gaudia paradiſi poſſideaz. ⁊c̃
Qr nunq̃d aliq̃s declarauit nobis iſta ſic̃
tu Reſpondit xp̃s. Si vis ad vitã ingre
di ſerua mãdata Mat.xix. Ac ſi dicat ſi
vis lucrari ſolidatam fac voluntatẽ. Si
autem ſcire volueris que ſit voluntas do
mini vide ⁊ aduerte q̃d precipit dñs. Si
eñ diceret̃ ſeruo q̃ faceret aliq̃d ſi eſſet
ꝯtra mandatum domini ſtatim reſpõdet
nõ fatiã qr p̃derem ſolidatam que michi
a dño debet̃. Idez debet reſpondere xp̃ia-
nus. Si ego facerem ſup̃biam auaritiã.
luxuriam irã inmoderataz vel alias hui⁹
modi vanitates ⁊c̃. qr eſt contra manda
tum domini p̃derem ſalarium glorie. Er
go ſi aliq̃d michi ꝯtra domini voluntatẽ
preciperet̃ nõ facerem. Patet ergo quõ
quilibet tenet̃ ſeruare mãdata dei que ſũt
decem. Tria que ordinãt hoĩez circa deũ
Quatuor erga ſeip̃m. Tria circa ꝓximũ
Primo oportet hoĩez ordinari circa deũ
ſi cupit ſalariũ glorie eterne ⁊ celeſtialis
In corde p̃ fidelitatem ne recurrat ad di
uinos ſortilegos inimicos xp̃i Sz. ad cri
ſtum in ſuis neceſſitatibus homo ſicut ad
patrem recurrere debet. Et ſi ſecus facit
falſe orat d. pr̃ noſter ⁊c̃. Tercio in ope
poſtq̃ ſeruiui mũdo per totam ebdoma-
dam. In domĩca ſeruiã deo debet dicere
xp̃ian⁹. Quatuor alia precepta ordinãt
p̃ſonam erga ſeip̃m. Primo ĩ corde nõ
ꝯcupiſcendo vxorem ꝓximi ſ̃ contentari
debet de ꝓpria licito ⁊ debito modo ſecuz
agendo. Scdo etiã in corde nõ cõcupiſcẽ
do bona ꝓximi. Tercio ĩ ore nõ diffamã
do. Quarto ordinat corp⁹ non faciendo
luxuriã. Dicat̃ q̃d eſt luxuria breuiter lux
uriã non facit vir cũ vxore ſeruantes mo
dum. Aliter qui per illas portas oculoꝝ
concupiſcentias de alia muliere habuerit
totũ ẽ luxuria alia ordinant circa ꝓximũ
Primi ꝓximi ſunt parentes non deſpice
re eos in corde nec in ore dure loquendo
nullam miſericordiam habendo ⁊c̃. Ad
inimicos nõ occidere verbo aut facto. qr
qui alteri⁹ famã denigrat ſpiritualiter oc
cidit ⁊c̃. figura Geneſ .xviij. Legitur q̃
erant .v. ciuitatis Sodoma. Gomorra.
Adama. Seboya. ⁊ Segor quos deus
op̃s volens ſubuertere ꝓpter peccatum.
Gule. ſuperbie. ⁊ luxurie. quia p̃ſona gu
loſa cõmuniter ſemper erit luxurioſa. De
quo habetur hiſtoria Geneſis decimo no
no quomodo filie Loth que inebriabant̃
patrem ⁊ ipſo ebrio facto ambas cogno-
uit ⁊ ipſe a patre inpregnate fuerunt. vi-
de Geneſis decimo nono. Ergo ſi bene
viuere volumus ⁊ deo placere Oportet
obedire preceptis. Quia abſq̃ obſeruan
tia xp̃i mandatorum non eſt ſalus ergo.
Serua mandata mea ⁊ viues. Prouer
biorum ſeptimo. Signum corporale hu
ius decẽnarij. Dedit nobis deus in mani
bus ſcz decez digitos quib⁹ operamur cũ
potuiſſet dediſſe plures vl' pauciores O
ſi in qualibet vngula poſſet ſcribi vnum
mandatum de litera indelibili ⁊c̃. Ideo
Job. Qui in manu hominum ſignat id ẽ
ſignum dat vt nouerint omnia opera ſua
Job triceſimo ſeptimo. ¶ Nota in ma-
nu ſumatur ſingulare pro plurali. In ma
nibus enim habemus decem digitos pe-
nes quos recordari debemus decem bea-
titudines paradiſi que ſunt in numero de
nario ⁊ ſunt ardenter deſiderande. Quili
bet ſanctus homo ſi non deſiderat arden-
ter non intrabit paradiſum quouſq̃ deſi-
derauerit vel hic vel in purgatorio ¶ Di
catur miraculum q̃ contigit brachione q̃
de quodã qui ſanctus reputabat̃ tenebat

em̄ vitā religiosaz ⁊ p⁹ mortē apparuit dicēs se eē in purgatorio solū ex illa negligēcia. et qꝛ nō desiderauerat ꝑadisum hoīes ⁊ mulieres desiderāt vanitates ⁊ se īplent de vanitatib⁹ ⁊ non de paradisi gaudijs. ꝫ nō sic dd. qui de suo ardēti desiderio fecit verbū dicēs. Quēadmodū desiderat ceru⁹ ⁊c. Dico ꝙ ista gl'a cōsistit ī numero denario Auctas. Xp̄s loquēs de se dixit. Hō quidā nobilis. xp̄s inq̄ntū homo de nobili genere dauid ⁊ inq̄ntū deus est fons nobilitatis. Abijt scz ī die ascēsiōis in regionē longīquam accipe sibi regnū. et reuertēti scz in iudicio ꝑticulari vel generali. vocatis aūt. x. seruis suis ꝑ q̄s scz ītelligit̄ vniuersitas xp̄ianoꝝ. dedit illis. x. minas. s. decē opa passiōis ad memorādum. vel. x. mādata ad meritorie opādū d. Negociami dū venio. Et factū est vt rediret. Accepto Jussit vocari ꝟuos. et illi q̄ bn̄ negociatus ē ꝟuādo. x. p̄cepta. Euge ꝟue bone qꝛ ī modico ⁊c. Lu. xix. Sz q̄re dicit ciuitates cū ꝑadisus nō sit nisi vna ciuitas deiq̄ dd. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. hoc dicit ꝓpter decē btitudines in quib⁹ ꝯsistit gl'ia. q̄ꝝ q̄tuor sunt aīe et q̄tuor corpis. due vite. p̄ma btitudo ē sapiēcia diuinoꝝ. qꝛ clare videbit trinitatem. et bn̄dicti qui ꝫ credūt. et maledcī Scd̄a scīa creaturaꝝ. de oībus factl ha bent scīam. In appicōe libri ⁊c. Tercia memoria p̄teritoꝝ oīa q̄ fcā sūt a deo ⁊ ab āgelis ⁊ ab hoīb⁹ ⁊ iumētis memoratur. Quarta leticia vniuersoꝝ qꝛ de om̄bus gaudēt pc̄. ymo btūs ad debitū intellcm̄ gaudebit de ꝓprijs pctis. nō quia peccauerit ꝫ qꝛ penituit. Sicut nauta extra ꝑiculū gaudet de ꝑiculo nō qꝛ ꝑiclitatus ē. ꝫ qꝛ euasit ⁊c. Itē de damnatl gaudent. nō de eoꝝ pena. sed de diuina iusticia. Btitudīes corpis q̄tuor sunt. p̄ma est īpassibilitas qꝛ nō poterunt pati nec īfirmari nec senescere nec tristari seu irasci. Scd̄a est claritas sicut ymago cristalli fulget ad radiū solis. Ita corpus fulgebit plus incōpabilit̄ intantū ꝙ pl⁹ illūiaret mūdū q̄ꝫ sol. Tercia claritas ē iam videtis mō qūo sum⁹ g̃ues. tūc āt btī erūt agiles ⁊ mouebunt̄ agilime mirabilit̄ sicut mō ymaginacō seu volūtas Quarta subtilitas est ista ꝙ oīa penetrabit corpus gloriosuz. nec poterit alicubi detineri violēter. Btitudines autē vite sunt due Pr̄ia pax ꝑpetua. nullus dicet alicui aliq̄d qd̄ displicenciā causare p̄t. ꝫ ꝙ placet vni placet cuilibet ⁊ q̄libet diligit alteꝝ ⁊ sic nullū est ibi odiuz. Scd̄a est abundancia plena de oīb⁹ q̄ volunt. q̄re dicit bene. sup̄. x. ciuitates. Hui⁹ numeri denarij hēm⁹ ī altissima ꝑte corporis scz ī capite vbi organa q̄rūdā sensuū duplicant̄ qꝛ sunt duo oculi. due aures. due nares. Itē gust⁹ ī cibo ⁊ potu reficitur ⁊c. Itē tact⁹ apprehensiu⁹ ē calidi ⁊ frigidi hūidi ⁊ sicci. vn̄ inq̄t scriptura Leticia sempiterna sup caput eoꝝ. s. hoīm gaudiū ⁊ leticiā obtinebūt ⁊ finiet dolor et gemit⁹ ysa. xxxu. Est eī vnus scz q̄ tenebat decem. Deo gracias.

¶ Sermo tercius de eadē dm̄ica.

Paciencia habe in me ⁊ oīa reddā tibi math. .xviij. Verbū ꝓpositum pro themate in fundamento nr̄i ꝟmōis est vna breuis or̄o quā fecit q̄dā hō ꝯdemnat⁹ dicēs. Pn̄iam habe ⁊c. Pro q̄ sciēduz ꝙ vltra pater nr̄ est or̄o fcā a xp̄o ⁊ aue maria. facta ab angelo gabriele. In scīs euāgelijs īueniūtur tres breuissime or̄ones alie magne virtutis bone ⁊ deuote ꝑ xp̄m multū ꝯmendate Pr̄ia est deus ꝓpici⁹ esto mihi pctōri Lu. xviij. Scd̄a. dn̄e nō sum dign⁹ vt ītres ⁊c. Math. viij. Tercia est thema ꝓpositū. paciēciā habe ī me ⁊c. In p̄ma petit̄ aīe iustificacio. In scd̄a corpis reformatio. In tercia vite ꝓlōgatio. Dico ꝙ p̄ma or̄o est ista. deus ꝓpici⁹ esto mihi pctōri. In q̄

ꝑtiꝫ aīe iustificatio. ℳō oz ꝫ ꝺclarare q̄d est iustificatio. ℙro q̄ sciēdū. ꝙ iustificatio nihil aliud est q̄ꝫ readeq̄atio seu recordacō alicui⁹ rei sub aliq̄ ꝺefectu mensure vel pōderis qñ sc̄z readeq̄tur illud ꝺeficiēs recte mēsure ⁊ tūc ꝺz iustū. Jō ꝺe pōdere bono ꝺz. istud pond⁹ ē iustū. ℳñ g̃ est aliq̄d min⁹ hñs redit ad ꝓpriā mensurā illa redicio ꝺz iustificacio ℳō videam⁹ ꝺe aīa hois ad q̄ꝫ mēsurā ⁊ pō ꝺ⁹ est facta ⁊ creata. ℳēsura ad q̄ꝫ aīa creata ē. ē sc̄a trinitas. ℤd ymaginē q̄ꝓpe ꝺei fc̄us ē hō mo q̄ntū ad aīam ℊen. ix. Ecce mēsura. Qz sicut nō est nisi vn⁹ ꝺeus vna eēncia siue sub̄a. tñ ille ꝺe⁹ ē tres ꝓsone. pater ⁊ filius spūsc̄us. Sic aīa ē vna eēncia ⁊ sub̄a ⁊ tres ꝓsone. s. memoria p̄teritoꝝ. intelligēcia p̄ntium ⁊ volūtas futuroꝝ. Jtē sicut ꝺe⁹ vn⁹ gubernat ⁊ regit ⁊ sustinet totū mūdū. ita aīa corp⁹. ℳñ g̃ minuiť ⁊ elōgať a ꝺeo vel i memoria nō recolēs bñficia vel intelligēcia p ignorancīā ꝺe illis q̄ teneť scire vel i volūtate nō ꝺesiꝺerā ꝺo celestia. vel qz ē plena rācore vel odio ⁊c̄. ℤlia nō ē iusta. ꝫ iustificať qñ meōria recolit bñficia diuina cū ꝺeuocōe. s. redēpcōis ablucōis i bap̄mo sac̄mētoꝝ maxīe coīois. i q̄ xp̄s ꝺat se. Sic aīa iustificať in memoria. Scōo in itellectu qñ sc̄z illa q̄ ꝺebet scire vt religiosi ⁊ clerici sc̄i illa l' ꝺebēt scire ad q̄ teneť ⁊c̄. ℤlos mundani teneñi scire ℭredo i ꝺeū ⁊c̄. ℙr̄ nr̄. aue maria. ℤlias q̄ꝺo potest ꝺicere i aduētu antixp̄i. ℭgo sum xp̄ianus si nō scitis q̄d credendū est. Scōo ꝺebet scire q̄d pētē dū est ⁊ spandū. Jō scire ꝺebet p̄r̄ nr̄ Quarto q̄d faciendū. Jō ꝺebetis scire .x'mādata. Quīto q̄liť in piculo ꝺefendere ꝺētis. Jō scire ꝺebet q̄liť vos signare ꝺebetis. Tercio in voluntate. qz si aīa ꝺiligit ꝺeū sup oīa. ⁊ p̄rimū sicut se ip̄m ⁊ in oīb⁹ ꝺesiderat honorem ꝺei ⁊ saluacōem aīaꝝ. aīa tunc ē iustificata qz ad mensurā reducta. ℳemoria cū ꝺeo p̄re. Jntelligēcia cū filio. ℭt volūtas cū spūsc̄o. Jsta iustificatō est nec̄ia. qz sicut sartor mēsurat pannū Jta q̄ñ egreditur aīa ꝺe corpe ꝺeus mēsurat eaꝝ regula ⁊ mēsura trinitat⁹. vnꝺe ꝺicit scriptura In mēsura ꝓtra mēsurā cū abiecta fuerit iudicabit eā meditat⁹ est in spū suo ysa. xxvij. ℭū abiecta ibi icipit ꝓstructō. i. a corpore abiecta fuerit i mēsura. s. trinitatis. Scōo vidēdū est ꝺe aīa hois ꝑm q̄ꝺ pō ꝺ⁹ creata sit. ℳico q̄ ad pōd⁹ glie celestis. ꝺico silitudinarie q̄ septē vncie req̄runť in aīa. i. septē virtutes seu cōdicōes corrñ ꝺentes ponderi glie. ad ꝫ q̄ aīa sit iustificata i' iusti ponderis. ℙria vncia ē dignitas. oēs sc̄e aīe tāte sūt dignitat⁹ q̄ minor ē maioris dignitat⁹ q̄ꝫ sit papa vel ip̄ator. ℵtus in aīa corrñ ꝺens huic vncie ē hūilitas. hūilitas eñ h⁹ mundi corrñ det glie celesti. ℳis q̄ se hūiliat exaltabiť ⁊c̄. Lu. xviij. Scōa ē largitas Null⁹ ei scōꝝ vult sol⁹ gl'am hr̄e ymo glozia illa ē cōis oīb⁹. qz oēs gaudēt ꝺe glia petri ⁊ pauli. ℵtus corrñ ꝺēs ē mia. Caue ne sis auar⁹ p vsurā rapinaꝫ ⁊c̄. qz alias aīa nō eēt iusti pōderis. Tercia ē puritas. nulla macula est ibi. nec ꝺesiꝺerāt aliq̄d carnalitat⁹ siē nec tu ꝺesiꝺeras comedere ignē. huic corrñdꝫ castitas. cave ne sis porc⁹ p luxuriā. ℐnō intrabit i ea aliq̄d coīq̄natū ⁊c̄. apo. xxj. Quarta est caritas null⁹ iuꝺex alteri ꝺe officio gradu seu glia. nō credat⁹ ꝙ mīores hēant iudiciā ꝺe maioribꝫ ymo placꝫ eis nec ꝺe sit erāt. ⁊ si ꝺe⁹ ꝺaret eis elēcōꝫ ꝺicēꝺo vis gl'am illi⁹ maioris ꝺiceret nō. quia nō eēt mihi ꝓportionata. Sicut fili⁹ minor nō inuiꝺet fr̄i hūti tunicā maiorē qz nō eēt sibi ꝓportionata. huic corrñ ꝺet ꝺilcō ꝓprimoꝝ ex q̄ prouenit nulli iuꝺere nec officio nec beneficijs nec sanitati ⁊c̄. Quīta ē sacietas. qz sp̄ sūt in mēsa xp̄i. null⁹ possꝫ exp̄mere nec ꝺeclarare illuꝫ cibū ⁊ potū. Jlle miser machomet⁹ voluit ꝺeclarare ꝙ mel lac ⁊c̄. huic corrñdꝫ abstinēcia cōsistēs i ꝫ q̄ꝺ est nolle saciari ꝺe esc̄a h⁹ mūdi qz ip̄ediūt stomachū aīe

Sexta est pax ⁊ trāquillitas. scī de nullo ꝯtendūt ⁊ qđ vnus vult oēs volunt nō timent īimicos. Si vis intrare caue ab ira ⁊c̄. Septīa est oꝑositas qꝛ nō cessāt a laude diuina. đđ. Btī qui habitāt ī domo tua dñe. ꝟtus corrñdens ē diligētia in spūalibꝫ rebꝫ ⁊ iā in m̄do incipimꝰ deū laudare orādo nō iurādo ⁊c̄. tūc aīa hꝫ pondꝰ iustū ⁊ est iustificata. Si ḡ in aliq̄ p̄dictoꝝ deficit aliq̄s vr̄m reuertat̄ ad pondus al's qñ aīa exit de corꝑe ⁊ petit ingressuꝫ sibi p̄bere ī paradisuꝫ. dicꝫ xp̄s michaeli ponderet̄ prīo. Jō depingit̄ michael cū statera in maū. Si inuenitur iustificata intrat ⁊c̄. Danie. v. Ecce q̄d est iustificacō aīe. Dico ꝙ ista petitur in prīa orōe. deus ꝓpiciꝰ ⁊c̄. Nota ꝓpicius. i. ꝓpe citius qꝛ in pctōre non est deus ꝑ suā graciā. ꝫ in iustificato ꝑ grāꝫ inhītat. Et si aīa deficit in mensura l' pondere petat rectificari ⁊ adeq̄ri ad instar publicani. Dicat̄ quō iuit ad templū ⁊ nesciens aliā orōeꝫ dix. Deꝰ ꝓpiciꝰ ⁊c̄. dixit xp̄s in laudē hꝰ orōis. Amē descendit hic iustificatus ī domū suā ⁊c̄. Lu. xviij Nota modū quē tenuit. đr publicanus āt alonge stās ⁊c̄. vbi ponūtur q̄tuor ꝯdicōes q̄s ꝟuauit. Prīa ibi. lōge stās ꝯ illos q̄ nimis altari aꝓpinquāt eciā appodiātes se ibi. cū tñ antiq̄tus sub pena mortl' nullꝰ audebat aꝓpinq̄re. Numeri. j. Quisq̄s vr̄m accesserit altare occidet̄. cuꝫ tñ nihil valeret respectu nr̄i vbi xp̄s sacrificat̄. Soli sac̄dotes iusti ⁊ bone vite ꝯtriti ⁊ cōfessi pñt accede. Sac̄dotes q̄ accedēt altare ⁊ ad dñm sāctificent̄ ne ꝑcutiā eos Exo. xix. Ad mensā pape l' regis nō om̄s audent aꝓpinq̄re. Scđa ꝯdicō tāgit̄ ibi nolebat nec oculos ad celū leuare. s. ex verecūdia peccatoꝝ. Sicut nec filij corā parētibꝫ. qñ cogitāt q̄d fecer̄t. Ita xp̄s scit om̄s defectus nostros. Jō hester dicit. Dñe deus ꝯfundor ⁊ erubesco ⁊c̄. prīo esdre. ix Tercia ꝯdicō tāgit̄ ibi ꝑcutiebat cor a q̄ oīa pctā ꝓcedūt tq̄ꝫ a radice ⁊c̄. Quarta tāgitur ibi. orabat deuote di. Deꝰ ꝓpicius ⁊c̄. Ita debemꝰ nos facere ⁊c̄. ¶ Scđa orō est Dñe nō suꝫ dignꝰ ⁊c̄. q̄ mltū fuit xp̄o laudata. Dico ꝙ ī ista petimus reformacōeꝫ corꝑis. Rō qñ creatura dei ꝑ grām dei est iustificata in aīa. corpus retinet aliq̄s reliq̄as peccati. scꝫ inclinacōes ad malū. ⁊ difficultateꝫ ad bonū. Sicut pꝫ de infirmo nouit̄ curato q̄ remanet debil' ad ābulandū ⁊ inclinat̄ ad infirmitatē ⁊c̄. Inclinat̄ naturalr ad peccata ꝯsueta. Jō apl's qui ꝑus fuerit ī firmus ꝑ pctm̄. postq̄ꝫ fuit curatus dixit. Cōdelector legi dei ⁊c̄. ad Ro. vij. Remediū est sicut aīa iustificat̄ ꝑ cōfessionē. ita corpus reformat̄ ꝑ coīoꝫ. Dict̄ phisici nouit̄ curatl'. comedatl' carnē delicatā ⁊c̄. Et vinū bene lymphatū ⁊ sic infirmus ꝯualescit. Mō nulla caro ē tā delicata sicut corpꝰ ⁊ caro xp̄i q̄ a spū sācto in vtero ꝟginis fuit formata. Ille agnus. i. filiꝰ ꝟginis ⁊ sanguis eꝰ lenifac̄ qꝛ illud corpus nō est sine sanguine ⁊c̄. et sic corpus fortificat̄. Jō eccīa postq̄ꝫ p̄cepit cōfiteri in. xl. ad iustificandū aīaꝫ p̄cepit coīcare in pascha ad fortificandū corpus. Ista reformacō petit̄ cuꝫ đr. domine nō suꝫ dignus ⁊c̄. veracit̄ habebit̄ si ad instar centurioīs petitur. Dicat̄ hystorialr de centurione q̄ venit ad xp̄m ꝓ puero. ad quē xp̄s. Ego veniā ⁊ curabo eū. Et ille. O dñe vos qꝛ estis deꝰ nō suꝫ dignus. nō dixit nolo ꝙ intres. ymo desiderabat ꝫ nō erat dignus. qꝛ nullus est dignus recipe deū vt intretis ī domū meā. licꝫ placeret sibi si intraret. qꝛ aliquā grāꝫ obtinebit. Ita dꝫ esse de nob̄ in coīone. debemꝰ em̄ dicere. dñe nō sū dignus ⁊c̄. licꝫ velimꝰ ꝙ intret intꝰ contēplando ⁊ credendo firmiter ꝙ deus ē infra illā cortinā ⁊ hostiā albā ⁊c̄. tunc homo dicit. dñe nō suꝫ dignus ⁊c̄. tñ ex q̄ dñe vos vultl' intrare ⁊ ita ordinastl' placet mihi ⁊ sanabit̄ puer meꝰ. i. spūs.

qui semp ē iuueis. nō eniz senescit. Aliq̄ eni ex isto ꝟbo. dñe nō suz dignus malo intellecto ⁊ ex quadā huilitate q̄ potius dz dici rebellio nolūt recipe ipm coīcando in pascha. tales nunq̄z recipiēt a xp̄o Dicūt eī Nōne est meli⁹ nō coīcare q̄z coīcare male paratus. Det̄ responsio per parabolā de rege q̄ iuit ad vnādū Ita in ꝓposito xp̄us rex ⁊ dñs vēit in deserto h⁹ mūdi ad vnandū nō ꝑdices ⁊c̄ ꝫ aīas nostras. Ista vnacō fit maxie in. xl et ꝑfecta vnatōe in pascha vult intrare villā. Quelibet ꝑsona ē tq̄z villa seu castrū ⁊ est honor dñi talis ingressus ⁊ ē vtilitas nr̄a. Dicūt aliq̄ licet sitis rex nō intrabitl qz nō suz dignus ⁊c̄. qz ego sū in mala volūtate. Tal' nō excusatur. qz dz deponere malā volūtatez. dicendo. dñe nō suz dign⁹. Sz exspectate exquo vultis intrare ornabo domū ꝑ ꝯtritōez ꝯfessionez ⁊c̄. tūc esset excusat⁹ alr non Idez de luxuria ⁊c̄. al's eris ꝯdemnat⁹ in inferno. Alij impiti recipiunt lete coīcando. ꝫ ponūt eū in loco porcoꝝ. nec habēt excusacōez. qz eccīa dat ebdomodas septez ad parāduz se ad coīcanduz ⁊ ꝑ dignā coīonez. sic reformatur corp⁹. Ideo in ꝯmendacōe illi⁹ orōis dr. ⁊ sanatus est puer ex illa hora. ¶ Tercia ē thema ꝓpositū. Paciaz habe ī me. Dico q̄ hic petit̄ ꝓlongacō vite. Rō iustificata aīa hoīs ꝑ grāz ⁊ corpe reformato per eucaristiā adhuc restat solucō debitoꝝ. Dicat̄ quō ꝓ quolibet peccato mortali debem⁹. vij. ānos de pnia vl' hic vl' ī purgatorio. ꝟbi grā. Si iuisti vnq̄z ad diuinos ꝯputa. vij. annos de pnia q̄s debes deo. Itē si iurasti inuanū ⁊c̄. Si nō soluūt hic in purgatorio hn̄t soluere. Ido ꝯfiteri pctā tua debes ⁊c̄. Cōfessio eī liberat aīam ab inferno ⁊c̄. Sz coīo ꝯfortat corpus. ꝫ restat nūc soluere debituz sicut alic⁹ regl ꝟuus furtū cōmittēs p⁹ recōsiliacōz dñi q̄ dimisit sibi mortē ⁊c̄. adhuc tenet̄ soluere qd̄ accepit. Ita omnes nos sum⁹ fures ⁊ latrones qz furati sum⁹ deo multociēs honorē reuerētiam obedienciā ⁊ nō soluim⁹ sibi ⁊c̄. Si fieret p̄ceptū ex ꝑte baiuli sub pena v. solidoꝝ q̄ nullus faceret hoc ⁊c̄. oms cauerēt. ⁊ deus ꝑ pr̄iarchas, ꝓphas. aplos ⁊ ꝑ seip̄m p̄conizauit q̄ nullus vadat ad diuinos sub pena ⁊ ꝑdicōe corpis aīe ⁊ bonoꝝ oīm ⁊ nullus timet. Idez ne aliq̄s iuret. Idē de festis ꝟuādis ⁊ nō curamus. Ecce furtū honoris dei. qz in maiori honore habet̄ mādatuz alic⁹ dñi terreni p̄cipientl q̄z dei. Iō oms obligamur regi xp̄o. Cōfessor āt est medi⁹ int̄ deū et hoīez. Iō eligendus ē bon⁹ ꝯfessor q̄ oret ꝓ pctōre ⁊ qñ peccator absoluit̄ remittitur sibi mors inferni. Et qñ coīcat comedit cū rege xp̄o. Sz restat soluere debituz scz satisfacere ꝑ pniaz. Facite fructus dignos pnie. Mat. iij. Ad ꝫ soluendū petit̄ dilacō vite di. Paciaz habe ī me ⁊c̄. q. di. Dñe exq̄ remisistl mihi mortē ⁊ reduxistis me ad mensā vr̄am. exspectate me modicū ⁊ paciaz habe ⁊c̄ Sciatis q̄ mō poterim⁹ soluere cū .x. operibꝰ ⁊ erit ꝯtentus qd̄ sig̃tur ī hoc vocabulo paciaz. In q̄ sunt .x. litere. qz sic peccam⁹ ꝯ̄. x. p̄cepta. ita satisfacimus ꝑ decē opa pnialia. Primū est pctōꝝ ꝯgnicō. Scdm cordis ꝯtricō. Terciū emendādi ꝓpositū. q̄rtū oris ꝯfessio. q̄ntū corporl afflictō. sextū huilis orō. septimuz elcōsinaꝝ largicō. octanū restitucō. nonū eucaristie coīo. decimū iniuriaꝝ remissio. Tūc de quolibet sic faciēte poterim⁹ dicere. Et misertus ē dñs serui illi⁹ ⁊c̄

¶ Sermo q̄rtus de eadez dñica.

Caritas vestra magis ac magl habūdet. ad philippē. j. Doctrina est coīs in tota scriptura siue theologia q̄ int̄ omnes virtutes nob̄ necessarias siue intellectuales. vt sapia. scia intellectiua. vel

morales vt tpancia prudētia ꝛc. vel in
fusas vel acq̄sitas. vel theologicales. vt
fides spes maior ꝛ plus nccia ad saluati
onē est caritas. scz amor dei supna ꝛ px
imi ordinata. Rō declaret p similitudi
nē. Ponamus q de vno fonte pcedūt
xij. riui seu flumīa. Si vos haberetl illū
fontē in domo seu viridario vr̄o oīa flu
mina ab eo descendētia haberetis. Per
oppositū. si fons siccat nihil haberetl de
flumibꝫ. Ita caritas est vnus fons ha
bundās ꝯcernēs amorē dei ꝛ pximi a q̄
pcedūt oms vtutes tq̄ flumīa a fonte.
q̄ g̃ hz caritatē habet ꝛ alias vtutes. vn
de Aug⁹. Quicq̄d patz ꝛ q̄cquid latet
totū seruat q̄ caritatē ꝑuat in moribꝫ. p
oppositū Si caritas depdit q̄ non deper
dit nisi p pctm̄ mortale totū depditur.
nulla vtus remanet in hoīe. Auctas. ca
ritatē āt non habuero nihil suz. j. Cor.
xiij. Ptz g̃ q vtus caritatl est sup alias
magl necessaria Jō dicit apl's in thema.
Caritas vr̄a magis ꝛc. Mō intēdo de
clarare tres mōs caritatis q̄ tangūtur in
themate sed subtiliter.

¶ Primus est afflictō penitencialis
¶ Secūdus est ꝯtricō euangelicalis
¶ Tercius est refectō spūalis.

prim⁹ est erga seip̄m. scd̄s erga pxios.
tercius erga defūctos. Et q̄ habet istos
seruat theā di. Caritas vr̄a magl ꝛc. ¶
Dico prīo q primus g̃dus est afflictio
pnīalis. ꝛ iste est erga seip̄m. qñ scz crea
tura est ordinata ad seipsā vt scz teneat
q̄libet aliquā certā orōez deuotā quoli
bet mane ꝛ sero flexis genibꝫ manibꝫ ele
uatis pcutiēdo pectus cogitādo q vide
ritl xp̄z. Scd̄o in q̄libet dnīca debetis au
dire missaz ꝯpletā cuz silencō. Eciaz in
q̄libet āno sel' cōfiteri ꝛ coīcare in pascha
et vltra ieiunia eccīe q̄libet ebdomoda
sel' vel bis ieiunare. castigādo corp⁹ rōe
cui⁹ peccam⁹. ꝑ hoc vltimū nō est de p̄
cepto ꝑ ꝯsilio. Iste est p̄mus grad⁹. mō
in q̄ ꝯgnoscit de aliq̄ infirmo q diligat
vitā suā qñ scz ꝑuat regulā a medico si
bi traditā nō comedit fruct⁹ nec carnes.
nec bibit vinū ꝛc. Licz infirm⁹ ī hoc af
fligat oñdit tñ q diligit vitā suaz ꝛ vt
curet ab infirmitate p̄terita ꝛ p̄seruet a
futura ab istl abstinet. Idē oms nos su
m⁹ infirmi. nec possum⁹ excusari a febre
supbie ꝛc. Et sic dicebat dauid. Mise
rere mei dñe qm̄ infirmus sū lz in corpo
re esset sanus. Et vcit magnus medicus
de studio paradisi scz xp̄s Jh̄s di. Non
enī indigēt qui sani sūt ꝛc. Lu. v. Dietā
quā ordinauit ꝯ inclinacōes carnis ē ab
stinencia siue pnīa. Medicīa est curatīa
a pctīs p̄teritis ꝛ p̄seruatiua a futuris. q̄
istā seruat oñdit q diligit vitā suā scilz
xp̄m qui di. Ego suz via veritas ꝛ vita
Joh. xiiij. De isto prīo gradu caritatis
dicit scp̄tura ī psona cuiuslibet penitētis
Introduxit me rex in cellā vinariā. ordi
nauit ī me caritatē Cātico. ij. Ex isto te
xtu habet illud. caritas ordīata ad seip̄z
Cella vinaria dr̄ pnīa. Rō cellare hz
tres ꝯdicōes. Prīa qr est in pfundo. ꝛ
loco secreto. ꝛ melius ꝯseruat ibi vinuz
q̄ alibi. Istas tres ꝯdicōes hz pnīa. qr
est obscura scz in huīlibꝫ. nō est alta scz
in psonis supbis. ymmo supbi despiciūt
eā ꝛ derident faciētes. ꝑ si essent huīles
recognoscēdo peccata q̄ fecerūt facerent
pnīam. Itē illi q̄ faciūt pnīaz dñt eā fa
cere secrete. Tercia qr cellare q̄to ē p
fundius tāto melius ꝯseruat vinū. Ita
pnīa q̄to huīlior tāto plus ꝯseruat pso
nā. qr pnīa sine huīlitate est pnīa dyabo
li. Dicat de beato machario cui apparuit
dyabolus di. q ī vno solo pnīa e⁹ exce
deret pñiaz dyaboli. Et si ieiunabat in
pane ꝛ aqua dyabolus nihil comedit. ꝑ
es huīlis ꝛ ego sū supbus. Jō huīlitas
req̄ritur in pnīa al's damnaret. ꝛ qr ml'
ti sunt modi pnīe. Jō dr̄ alibi Introdux
it me rex in cellaria sua Canti. j. ¶ No
ta cū dicit ordīauit ī me caritatē. quō pe
nitēcia est fienda ordinate oñdit apl'us.

di. Obsecro.i. valde rogo frēs p mīam dei vt exhibeatl corpa vestra ꝛc. Ad roma.xij. vbi poit q̄nq3 ꝯdicōes pnīe bene ordinate. Prīa cū dicit exhibeatis corpora vestra hostiā. hoc dicit ad drāz antiq̄rū q̄ offerebāt iumēta ꝛ alioꝝ corpa ꝛc. Scda ibi viuentē. nō eī sunt occidenda nr̄a corpa p penitenciā. Dicat̄ quō q̄libet scit q̄ꝫtuz portat suꝰ azinus. Jō apl's ad col'.iij. Mortificate mēbra vr̄a. nō dicit occidite ꝛc. Tercia tāgit̄ ibi scām. qd̄ fit qñ intencō est recta ñ ꝓ vana gl'a seu ypocrisi ꝛc. Quarta ibi deo placentē qd̄ fit qñ corpus penitētis iungit̄ corpi xp̄i p coīonez. ꝛ tūc placet deo tal' pnīa Jō dicit beata Agnes. Jā corpꝰ eꝰ corpori meo sociatū est. Dicūt aliq̄ sufficit coīcare in morte. qꝛ nō dedit certū tp̄s coīonis xp̄s. ꝫ dixit. Accipite ꝛ māducate ꝛc. Joh. vj. Dicendū ꝙ eccīa spū sācto rcm̄ tp̄s coīonis ordinauit ꝛ hꝰ eccīe xp̄s caput ꝛ sponsus est. Vñ in p̄mitīa eccl'ia apl'i q̄ sciuerūt intencōez xp̄i. ordinauerūt q̄libet die coīcare. qꝛ cottidie d̄r panē nostrū ꝛc. Erāt eniz oñs pseuerātes in fractōe panis. glosa eucaristie. Actu.ij. Quīta rōnabile obseq̄uz vestꝝ scz ꝙ pñia ꝓporcōnet̄ seruicō qd̄ deo habetis facere nō impediatur officiū ex peītencia. vbi grā. p̄dicator tal'r faciat penitenciā ne dimittat p̄dicatōez. Idē de illis de mr̄ionio. pñia viri nō dz esse p̄iudicial' nec p̄dicatiua vxori nec ecōuerso Idē de sacerdotib' ꝛc. Al'r dicit Jeroni. ꝙ esset holocaustū de rapina. Ecce q̄re d̄r. Caritas vr̄a ꝛc. ¶ Scd's g̃dus ꝛc. deꝰ ordiāuit ꝙ hoīes in ꝫ mūdo corrigāt nō solū se p pnīaz ꝫ eciā ꝓximos. Si homo videt l' scit eoꝝ defectꝰ hō caritatīe corrigere dz. hoc dic̄ apl's. Sciētes g̃ timorez dñi ꝛc. ij. Coꝝ. v. Ista caritas correctōis euāgelice hz tres gradus. De prīo dicat̄ exemplarit̄. ponat̄ ꝙ scitl ꝙ aliq̄s fecit malū ꝛ pctm̄ qꝛ forte vidistis. l' fuit vob' dictū. ꝫ exq̄ pctm̄ est secretū debetis euz vocare secrete ꝛ dicere sibi dulciter ꝙ corrigat̄ ne perdat aīam famā ꝛc. ꝛ nulli alteri dicat̄. ymo defendatis eū ꝛ famā eius. Si plaga eꝰ est secreta ꝛ medicina eꝰ debet esse secreta Juxta xp̄i ꝯsiliū. Si peccauerit in te.i. ꝯ te frater tuus vade ꝛc. Math.xviij. ¶ Scd'us gradus ꝛc. qñ peccata sūt notoria qꝛ iā omnes loquūtur tūc correctio dz esse notoria. Sic faciebat xp̄s de scribis ꝛ phariseis publice peccātib' dicebat. Ve vob' scribe pharisei ꝛ ypocrite etc. Math.xxiij. Qꝛ peccata erāt notoria. Idem faciebat Johes baptista di. Genimini viperarū q̄s docuit vos ꝛc. Math.iij. Idez apl's dicit cuilibet predicatori. Peccātib' autē coraz omib' argue vt ceteri timorē habeant. prīo ad Thy.v. Diceret aliq̄s. hoc ptinet ad p̄latū. verꝝ est. Ideo habet virgā correctōis vt puniat ꝫ predicatori ꝯpetit correctō increpatiua. Ad iudicez eni exspectat punire malefactores. Et ad p̄dicatorez rearguere ꝛ increpare peccatores. ¶ Tercius g̃dus est scz qñ pctā nesciūtur. nec sūt notoria sicut ego q̄ nescio peccata vr̄a. nescio q̄s est bonus vel malus Jō est alius modus corrigēdi scz nō d. Religiosi faciūt hoc l' clerici ꝛc. ꝫ declarare teneor dicēdo quō symoīa est magnū peccatū q̄ petit aliq̄d ꝓ sacramētis. si aliq̄s sit talis nescio. ꝯ peccata facio bellū nā ꝯ psonas. cū dilectōe hoīm ꝛ odio vicōꝝ. Si qñ ego p̄dico ꝯ peccatū luxurie ꝛc. Aliqua psona diceret. Frater ꝛ vos me diffamatis. Ego dicerē ꝛ tu ex illis es ꝛc. Ego nescio homicidas. nec adultores tñ predico ꝯ illa peccata que sunt in mundo. Item nescio clericum cōcubinariū sed debeo declarare quale peccatū cōcubinatus est. sed punicō spectat ad episcopum. declaracō autem ad predicatorem. non ad capras. Ideo precepit deus cuilibet predicatori dicēs. Clama ne cesses. Isa.lviij. vsq3 peccata eoꝝ

Nota clama ꝛc. ¶ Nota ꝯ religiosos ꝛ ꝯ ꝑsonas clericoꝝ mercatoꝝ vel aliorū ꝫ ꝯ vicia ꝛ pctā auisando ne cadāt. ꝛ si ceciderīt ꝙ signāt ꝛ corrigāt se. Jō apostolus. p̄dica ꝟbuz istna oꝑtune ꝛc. ij. Thy. iiij. Oportune ꝓ bonis q̄ placēt. Jmportune ꝓ mal' q̄bꝫ displicet. Jō dicit theā. Caritas vestra scz pnialis magis ꝛc. ¶ Tercius g̃dus caritatis est ꝓ defunctl exorare qñ mittimꝰ eis aliquā refectōez spūalez. aīe eniz defuncte non pñt se iuuare. nec facere opa meritoria. Jō exspectāt a nob refectōez. Scitl q̄mō infirmi ꝯcti qui stāt in hospitali qꝛ ñ pñt se mouere exspectāt eleōsinaz. Sic eciā aīe purgatorij infirme ꝛ ꝯcte sunt. qꝛ non pñt meritorie opari. ꝫ exspectāt nostrū subsidiuz qñ dicit aliq̄ missa. aīa statim sentit refrigeriuz ꝛ regraciat deo Idez de q̄libet alio ope qd fit ꝓ eis qñ offert deo dicendo istud sit ꝓ anima patris vel matrl. Jsta ē maxima caritas iuuare impotētes in tāta necessitate. qꝛ pena minor eoꝝ est maior oī pena hꝰ mundi. Jō apl's. Bñs habundare faciat caritatē vestrā. Ecce p̄mus g̃dus inuicem scd's ē in omibꝫ. eciā ad illos de purgatorio. Ecce tercius. j. Thessa. iij. Si queratur. qd suffragiū est melius ꝓ defūctis eleōsine vel orōes ꝛc. Dicat quō stant in puteo lato ꝓfundo igne pleno. ꝛ hñt mēbra spūalia subtilia ꝛc. Sup oīa valent suffragia de missis. Sz ꝓchdolor multa pctā fiūt de istl missis sācti amatoris quas oms volūt coīter. qꝛ licz sint bone qꝛ ꝑ eccīaz sūt ordinate. tñ ex auaricia male condicōes ꝛ multe sūt addite eis a malis. Dicat hic auc̄tas. Scā g̃ ꝛ salubris est cogitacō ꝓ defunctis exorare. ij. Machab. xij. Ecce q̄re dicit apl's. Caritas vestra magl ꝛc. Ecce p̄mus g̃dus. magis scd'us. ac magis habundet. Ecce tercius. Deo gracias

¶ Sermo quintus de eadez dnica.

Qui cepit ī vobis opus bonū ipe ꝑficiet ad philippen. prīo. Qꝛ nulla p̄dicacō seu doctrina hz efficaciā ad virtutū instructōez ꝛ pctōꝝ correctōnez. sine dei grā. Jdo salutet virgo Maria. Jstud theā est verbū apl'i dicētis. deꝰ q̄ incepit ꝛc. Mō si istud ꝟbuz bene ꝛ sbtiliter cogitet. tres dat intelligere ꝯclusiones. Prīa tāgitur cū dicit. q̄ incepit ī vob sp̄ deus. Scd'a ibi opꝰ bonū. Tercia cū dicit ꝑficiet scz deus ꝛ de tribꝫ cōclusionibꝫ erit ꝑmo noster.

¶ Prima ꝯclusio est ꝙ bonū opus incipere est opus dei certitudinaliter.

¶ Secunda ꝙ bonā vitaz ꝯtinuare est gracia omīpotentis dei veraciter.

¶ Tercia ꝙ eā ꝑficere vel ad finē ducere est donū dei singulariter.

Jste tres ꝯclusiones subtil'r ostēdunt ī theāte. prīa ibi q̄ incepit. ¶ Dico prīo. ꝙ incipe bonā vitā ꝛ scāz est opꝰ dei in tm̄ ꝙ nullꝰ possz exire malā vitā. nec dimittere pctā nisi deꝰ ibi opetur. Rō certū ē ꝙ ī ope vbi req̄rit creacō noue creature oz ꝙ deꝰ ꝯcurrat. qꝛ create soli deo ꝯpetit. Creature eī pñt gñare. alterare. remouere ꝛ laborare. ꝫ creare ē opꝰ dī In formacōe hoīs in vtero mr̄is aliq̄d faciūt ibi parentes. ꝫ parū ꝛ tñ ex h̄ generacō illa carnal' attribuit parētibꝫ. sed creacōe aīe de nihilo est a sola potēcia dī infinita. Aīa eniz hoīs est ꝑ creacōez. ꝛ nullus āgelus possz formare formicā iō dicit deꝰ. Oms aīe mee sūt sicut aīa patris. ita ꝛ aīa filij mea est Ezech. xix. domine nōne ꝛ corpa sunt vestra. ymmo. ꝫ qꝛ ī corpibꝫ aliq̄d faciūt parētes. in aīabus āt nihil. Jō dic. oms aīe mee sūt sp̄ totalit. qꝛ nullus facit ibi aliq̄d nisi ego solus. Hic ptz pctm̄ mulierū g̃ue ad diuinos recurrētiū ꝓ filijs habēdis cū nullus possit dare filios nisi solus deꝰ cū req̄ritur creacō aīe. In q̄ recursu vos datl

intelligere ꝙ demones possint creare animas. qd̄ est falsū. qꝛ sol⁹ deus creauit aīam. Dñe deus creator oīm solus. ij. Machab. j. Mō videam⁹ vtꝝ ad incipiendū bonā vitā req̄rit̄ creacō. Dico ꝙ sic. Et ad minus req̄rūtur xv. ꝯdicōes nouaꝝ creaturarū in aīa ¶ Pr̄ia est g̃cia dei q̄ creat̄ in aīa incipiētis bonā vitā qꝛ nō est forma educibilis de potēcia materie. ꝫ ꝑ creacōez infūdit̄ vel infusionē creat̄ in aīa ⁊ hec grā pulchrā facit aīaz abiciēs ab ea oīs tenebras pctōꝝ. ⁊ g̃cia ꝓprie nō est v̄tus ꝫ radix oīm. essenciā aīe respiciēs. Scd̄o creat̄ v̄tus fidei Diceret aliq̄s. Jā eraz xp̄ianus anteq̄ incipez bonā vitā. Dico fides. mortua est fides sine opib⁹ ⁊c̄. Jaco. ij. hō mortu⁹ nō est hō. oz g̃ creare fidē formatā. ¶ Tercō creat̄ spes Si dicat̄ iā habebā licz essez pctōr. Dico ꝙ nō erat spes saltē formata ꝫ q̄si p̄sumpcō. ⁊ creat̄ ī aīa Itē creātur eciā q̄tuor v̄tutes morales q̄ sunt infuse. Pr̄ia est prudēcia scz prudent̄ cauere a pctis. ⁊ vitare occasiones q̄i dicēdo hoc l' ꝫ me fecit cadere in pctm̄ cauebo mihi decetero. Scd̄a est iusticia q̄ a deo infundit̄ qñ homo incipit bonaz vitā di. em̄dabo mala q̄ feci. Tercia ē tp̄ancia q̄i di. ñ possuz ꝑseuerare nisi abstinerē a sup̄bia. Quarta ē fortitudo dicēs. certe Jā nō redibo ad pctā. nec ꝓpt̄ infirmitates seu ꝑsecucōes. Itē increātur dona sp̄ūs sc̄i. Primū donū est sapientia. i. sapida sc̄ia cū sapore q̄ apparet orādo legēdo ⁊c̄. Scd̄m ē intelligencia q̄si intus legēcia scz in d̄inis ⁊c̄. Terciū donū est ꝯsiliū q̄ inter bonū ⁊ malū sc⁹ eligere meli⁹. int̄ malū ⁊ peius fugere peius. hoc ē ꝯsiliū. meli⁹ est facere ꝫ pn̄iaz q̄ in inferno. ¶ Quartū est fortitudo q̄ est aliud a fortitudīe morali. qꝛ illa fortificat cor. ꝫ ista aīaz ne ex aliq̄ dyaboli tēptacōe. ꝑsuasione dimittat bonā vitā inceptā. ¶ Quītuz est sc̄ia q̄ homo dirigit̄ in hijs q̄ hz facere in mūdo. qua scit ꝑsonā suā regere domū familiā. Sextū est pietas q̄ homo ꝯpatit̄ pctōrib⁹ di. o miser talē vitā ꝯsueui ego tenere. ꝫ dñe vos fecistl mihi grāz faciatl eciā illi ⁊c̄ Septimū est tiōr dei q̄ facit stare ī custodia ne homo ꝯ deū faciat vl' bibendo ⁊c̄ Ecce. xv. v̄tutes q̄ creātur in aīa qñ hō incipit bonā vitā. Pz g̃ qd̄ dixi ꝙ ad incipiendā bonā vitā req̄ritur creacō ⁊c̄. De hoc aut̄tas loquens tropologice de hijs. xv. v̄tutib⁹. Fodi eā mihi. xv. argēteis ⁊ choro ordei ⁊ dimidio choro ordi Ozee. iij. ¶ Nota de ꝑsona q̄ cōuertit̄ ad dñm ⁊ incipit bonā vitā dicit deus. Ego fodi eā mihi scz fossione ꝯpūctōis qñ ꝑsona dic̄. O miser ego sū religios⁹ et nō seruaui regulā ⁊c̄. ꝑdidi hereditatē paradisi ⁊ sū obligat⁹ ad penas inferni. q̄t sunt motīa ꝯpunctōis tot sunt fossiones Jō dicit. fodi eā scz ꝯsciaz. Valde esset mirabile si papa l' rex foderet vineaz. ꝫ xp̄s dicit fodi eā qꝛ nullus angel⁹. nec sc̄ūs possz dare tales ꝯpūctōes. Diceret q̄s Dñe si vosmet fodistis quō cōstat. xv. argenteis. Dicendū ꝙ. xv argētei sūt. xv. v̄tutes p̄dicte q̄s ipē creat vt dixi. Dicūtur argentee ꝓpt̄ claritatez. et sunt ad modū argenti. q̄a ꝑsona que cōuertitur clarificat̄ in memoria ne obliuiscatur beneficia diuina. Scd̄o clarificat̄ in intellectu a falsa opinione errore. a falsa credencia seu dubitacōne. Tercō in voluntate clarificat̄ ab inuidia ⁊c̄. Itez facit optimū sonum ad quem deus dic̄. Sonet vox tua ⁊c̄. Canti. ij. Sonus cātantiū mūdanus qui hominibus placet. deo displicet. Sed sonus gemitus ⁊ suspirij placent deo. Ideo eī dicit. Sonet vox tua scz cōtritionis. Facies enī hoīm que apud mundum reputantur pulchre apud deum reputantur turpes. Facies autem que apud hunc mundum reputatur turpis ⁊ deformis apud deū reputat̄

ꝛcoꝛa. Jō ꝛ pſona q̄ ploꝛat ꝑ pctis ſu is ōt ⁊ facies tua ꝛcoꝛa. Jtē cḣꝛo oꝛdi q̄re nō ōt tritici. Oꝛdeñ em̄ ē aſperū ⁊ fi gurat ⁊ ſ̄gficat pñiam q̄ eſt nccia nouit ꝓuerſo ad bonā vitā ⁊ aſpa ē qꝛ ē duꝝ ꝙ hō diffamat ſe ⁊ accuſat in confeſſiōe q̄ oꝛ eſſe integra. qꝛ ſi abſcōdit vl̄ dimit tit vnū pctm̄ moꝛtale nihil valꝫ ꝓfeſſio. nec ſufficit ꝓfiteri ꝓtē vni. aliā ꝓtē alteri. ß ꝓfeſſio integra ſit ⁊ ꝑfecta. Jtez in di midio cḣꝛo oꝛdei q̄ ē mēſura ꝛfectā ſi gnificat pñalē ſatiſfactōez ꝑ pctis. qꝛ h̄ tot ſunt pctā nr̄a ꝙ nō poſſum⁹ facere ꝑ fectā pñiam. ß ꝛ⁹ eſt ꝓteutus. Credimus vos ꝙ ieiunia oꝛones vel elemoſine ſint ſufficiētes ꝑ tot pctis certe nō. Patz ḡ ꝛcluſio ꝙ incipe bonā vitā eſt op⁹ ōi cer titudinalit̄. nā ꝛ hoīe pcōꝛe eſt ſicut ꝛ illo qui a caſu vel ſcienꝫ cadit in ꝓfunda fouea abſq; aqua. certū ē ꝙ tlis per ſe po teſt cadere in puteo. ſed nō poteſt inde ex ire niſi ab aliquo alio iuuet̄ cum ſcala vl̄ coꝛda ſurſum traꝛndo. talis eſt condicio noſtra quia ſumus fragiles. poſſumus ca dere in ꝓfundo puteo ꝓccati moꝛtalis. Sed inde non poſſumus exire niſi ꝛus mittat ſcalam ſue miſcōie. Vñ Auctas Perdicio tua iſraꝛl. i. vir videns ꝛum tm̄modo ex me auxiliū tuuz. Oꝛee. xiij. Conſtruccio incipit ibi O iſrl̄ ⁊c. Patz ergo ꝙ qui vult exire ꝛ puteo ꝓccatoꝛū ⁊ recipe bonā vitā habet exire ꝑ ſcalaz miſcōie ꝛi ⁊ aſcendere gradatim ꝑ ꝛcē gradus. Primus eſt ꝓccatoꝝ ꝙgnicō ⁊ ſic ꝛ alīs vt ſup̄ ſexto p̄cedenti ꝓmōe ⁊c Jdeo dicit aplus. Qui ceciderat in pute um ꝓccatoꝝ ꝑ infidelitatē Ego pſecu tus ſum eccliam ꝛi ⁊c. Si q̄ras q̄o ex iuit. Rñdit gr̄a ꝛi ſum id qō ſum. ſ. coꝛ. xv. Patz ꝓma ꝛcluſio. Scda ꝛcluſio ē. ꝙ ꝓtinuare bonā vitā inceptā ē gr̄a ꝛi facter ⁊ vult dicere talis ꝛcluſio ꝙ licz ſitis extra puteū pctī ꝑ ꝛi miſcōiaz non tm̄ poteſtis ꝓtinuare bonā vitā niſi ꝑ gra tiā ꝛi. Declarat̄ hoc ꝑ quandā ſpecula cōz intellectiuā vl̄ intellectualē funda tam ꝑ regulā pbie di. Rerū naturaliuz recipiencū ꝓegrinā foꝛmā quedā reti nent ea ꝓmanent̄. quedā ſolū in pñcia a gentis. ꝓmū pz in cādela accenſa ⁊ aqua calefacta. qꝛ retinēt foꝛmā acceptā. ſcōm in aere illūiato ⁊ in camera obſcura ⁊ ſpe culo infoꝛmato ꝙ ſtatim recipiūt ꝓegri uas ſoꝛmas. ß nō retinēt niſi tm̄ in pñcia agentis Sic in ꝓpoſito eſt. Nā hꝫe ⁊ te nere bonā vitā eſt gr̄am ꝛi hꝫe nobiſcū ⁊ talis foꝛma ē ꝓegrina aie. qꝛ nō ē ſibi natural̄ qꝛ eram⁹ natura filij ire. ad eph. ij. ⁊ aīa recipit gr̄am ꝛi nō ꝓmanent̄ vt candela vel aqua recipiūt foꝛmas ꝓegri nas ß ſolū in pñcia agētis vt aer vl̄ ſpecu lū. ḡ oꝛ ꝙ ſit ibi ꝓtinu⁹ influxus. ſcz ꝙ ḡ tia ꝛi ꝓtinue illūiet actualit̄ vl̄ hꝫitualit̄ alias ſtatim ꝑderet aīa gr̄am ꝛi. Oꝛ ḡ ꝙ hꝫo ꝑ gr̄am ꝛi pſeueret ⁊c. ḡ nō ꝛ hem⁹ nos ꝙuertere ad creaturā ß hꝫe ꝛ hem⁹ vultū aīe ſp ad ꝛū. iō xp̄s Lu. xvij Nolite retro r̄ſpicere mēoꝛes eſtote vt oꝛis Loth. Dicat hyſtoꝛia. Genȳ. xix. Jō ḋ exitis ꝛ Sodoma ſcz ꝛ mala pi ta nō vētl reſpicē retro ſcz ad illā malaz vitā p̄teritoꝝ. Jō xp̄s. Nēo mittēs ma nū ad aratrū ⁊ aſpiciēs retro aptus ē re gno ꝛi. Luc. ix. Manū mittit ad aratrū. qui frangit terrā vt fructificet ⁊ talis eſt ille qui incipit bonā vitā ⁊ pñiam vt fa ciat fructū meritoꝛium. Jdeo non reſpi cere ꝛbetis retro dimitteudo. Jā modi cū faciendo ⁊ poſtea iterum modicum. ſed ꝓtinuare ꝛbetis ꝛ bono in melius. Moꝛalit̄ fructus nō iuuenīt̄ur in radi ce nec in trunco ß in ramis. qui tm̄ toram virtutez habent a radice. quia ſi ſcindan tur non faciunt fructum ⁊c. ⁊ xp̄us eſt ra dix ſeu truncus. nos vō rami. ⁊ vnus fa cit fructum oꝛationis. alius ieiunioꝝz ⁊ cetera. Sed videte vt ſitis foꝛmati in ra dice ſcilicet criſto. per amoꝛē ⁊ ꝛuocōz.

Jō dt. manete ī me ⁊ ego in vob. Sicut palmes nō pt fructificare nisi sit in vite. sic nec vos nisi ī me mā seritis Johis. iij. Pz g̃ ꝙ a deo ē ꝯtinuare bonā vitā. iō dt auctas. Gra estl eī saluati p fidē ⁊ b nō ē ex vob. ad eph. ij. pz g̃ scda ꝯclusio ¶ Tercia ꝯclo ē ⁊c. Sic eī ex vob ñ possum⁹ bonā vitā incipe nec inceptā ꝯtinuare. Mlto min⁹ pficere. Auctas Velle scz pseuerādi adiacet mihi. pficere āt bonū nō inueīo. ad ro. vij. iō dt xps. Quis ex vob si petierit ouū nūqd scorpionem dabit ei ⁊c. vsqz ibi spm̄ bonū sciz pseuerādi petētib⁹ se. Luc. xi. Ouū sig̃ficat pseuerāciā. albedo ei⁹ sig̃ficat illū q̄ vult pficere bonū op⁹ vl bonā vitā vt sit alb⁹ in vita nō denigrando vitā suā p errorē vl falsā opposicōz. scda ei⁹ pleitudo sig̃t diligētiā ne hō sit ociosus expēdēdo tem p⁹ inuanū. Cōuertet̃ ppls me⁹ h ⁊ dies. Psalmista iq̄t Et sicut ouum. nō hz pncipiū nec finē. sic vsqz ad mortē ꝟuicium dī nō dz hr̄e t̃minū. q̄rtū ē mediciale albū ad vulnera ⁊c. Rubeū ad ꝯfortādū debiles. Sic pseuerācia ē optīa medicīa ꝯt̃ pctā. q̄nto ei⁹ fecunditas. qr ab ouo a gallīa calefacto gñat̃ pull⁹. sic a pseuerātia gñat̃ gallina saluacō sciz aīe. iō dñs dt. Qui pseuerauerit vsqz ī finē h salu⁹ erit. Math. x. Scorpio eī vadit capite de misso. ꝟ pūgit cū cauda. sic ē de icōstātib⁹. Incipiūt deo ꝟuire simplr. ꝟ redeūt p⁹ ad malā vitaz. Ecce caudā plenā venen o. Jō dt de⁹. subuersores sūt tecū et cū scorpiōib⁹ hītās. Eze. ij g̃ p⁹ cōuersionē petēda ē a deo pseuerātia. iō ꝯcludit si vos q̄ sitl mali ⁊c. vsqz sps bon⁹. de q̄ dd. Sps tu⁹ ⁊c. ¶ Dñica. xxiij. ꝟmo. j.

Reddite que sūt cesaris cesari ⁊ q̄ sūt dī deo. Math. xxij. Sermo nr̄ erit de scō euāgelio hodierno. Cogitaui de isto ꝟmōe tenere modū inristarū. q̄ qñ hñt disputa e. p̄mo ꝓponūt plane q̄si p modū hystorie. deinde in punctl ꝟ videt̃ difficultas mouēt q̄stiōz ita faciā ego. Casus legis dīne erit hystoria euangelij q̄ posita ī aliq̄b⁹ pūctis mouebo aliq̄s q̄stiōes scdm ꝙ erit expediēs. Casus ē iste dt Btūs mathe⁹ ꝙ pharisei inimici xpi ⁊c Dicat̃ qñ o cesar imptor roman⁹ īposuit iudeis soluere tributū q̄lib⁹ mēse ⁊ de illa pecunia impator tenebat ibi gētes armoꝝ p custodia iudeoꝝ ⁊ toti⁹ terre. aliq̄ vt cayphas ⁊c. dicebāt qr ñ essz fiendū cū essent liberi. di. Semē abrahe sumus ⁊ nemini seruiuim⁹ vnq̄z. Johis viij. Maiores ꝟo qui intelligebant rationē dicebant ꝙ. ymmo erat soluendū ex p̄dicta rōe ⁊ bene dicebāt licz maledicerētur a ppl'o. Si aūt aliq̄s audebat dicere nō esse soluēdū statī occidebat̃. Modo in tali labore vl pplexitate pharisei miserunt cū herodiais ad xp̄m sup ista q̄stione. Ista intencōe qr si xp̄us dixisset non esse soluendū. Statim occideret̃ ab herodianis quia colligebant tributum. Si ꝟo dixissz esse soluēdū ꝙ tunc essz in odium populi. ⁊ dixerunt sibi p̄mo adulādo Magister scimus ⁊c. Nota viam dei in veritate doces. quia iudei soluebāt templo decimas p̄micias ⁊ similia. dixerunt xp̄o. Magister scimus quia in veritate doces quasi dicere vellēt quid ergo oportet dare tributū cesari. Hoc dicebaut vt xp̄us diceret tributū non esse soluenduz cesari. sed deo vt statim occideretur ab herodianis qui expectabant ex vna parte. quid xp̄us responderet. ⁊ ex alia pte populus dicens. Videamus quid dicz. sed xp̄us taliter respondit ꝙ om̄s recesserūt ꝯtenti. Non est sapiencia non est prudēcia non est consiliū ꝯtra dominū. Prouerbiorū. xxj Dixit em̄ ypocrite q̄i dicerz Ego cognosco vos quasi diceret. Vos queritis a me si licet censum dari ⁊ cet̃a Ostendite mihi nūmissima cēsus ⁊ vn⁹

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POZNAŃ

statim ostendit sibi ꝛc̄. Et xp̄us. Cui⁹ est ymago hec ꝛ superscriptio dixerūt cesaris. Et xp̄s. Reddite ergo ꝛc̄. Respōdit affirmatiue. sed taliter ꝙ populus nō fuit scādalizatus. ꝛ pharisei ypocrite mirabantur. dicētes. Vidistis quomō eua sit. Ecce hic casus legis diuine. Modo sunt hic fiende tres ꝯclusioēs. prima super hoc ꝙ dicit licet censum dare cesari an non. Oportet declarare q̄d est cesar ꝛ q̄ est moneta ꝛ post videbim⁹ si licet censum ꝛc̄ cui est dandū Cesar dicitur ꝑm interp̄tarōz. i. possidens p̄ncipes qꝛ atiq̄tus. Om̄s reges ꝛ p̄ncipes erant sub eo Iste cesar est lucifer qui possidet sub se septē principes. dicā qūo xp̄s in sua passione ꝛ morte ligauit luciferū in ꝓfunduz inferni vsqꝫ ad aduentū antixp̄i. Nunc princeps huius mundi scꝫ lucifer qui tirannice occupauit totū mundū. eiciet̄ foras. Jo. xij. Et per se mō ñ potest tēptare ꝫ mittit suos principes ꝛ capitaneos vij. peccatoruz capitalium. Dicat̄ de eis De istis malis principibꝫ dicit apostol⁹ non est nobis colluctacō ꝛc̄. ad ephe. vj. Qui ad modū iudeoꝝ infideliū dicūt nō hēm⁹ regē ꝛc̄. Jo. xix. Et moneta tributi ē aīa hoīs. qꝛ sic̄ moēta hꝫ tres ꝯdicōs

¶ Prima est de auro vl' argento.

¶ Scda habebat ymaginē imp̄atorl.

¶ Tercia lr̄as vl' sup̄scripcōez.

Ita deus fecit monetā d̄ auro purissimo scꝫ scōs angelos qꝛ sunt creature intellectuales. qua dicūtur de auro ꝛc̄. Subtilitate. qꝛ simul intelligūt principia ꝛ conclusiōes subiectū ꝛ predicatū sine ꝯposicōe ꝛ diuisione ꝛ sine discursu. Aīe dicūtur de argento qꝛ nō sunt tāte dignitatl sicut angeli. Jumenta dn̄r moneta de cupro. scdo q̄libet aīma habet ymaginē dei ꝑ creationē. qꝛ sicut est vn⁹ deus ꝛ tres ꝑsone. ita in vna aīma sunt tres poñe vel tres vires. Et sicut deus vn⁹ regit ꝛ sustinet totum mundū. ita anima vna regit ꝛ sustinet totum corpus. Ideo dicit scriptura ad ymaginē quippe dei factus ē homo ꝛc̄. Genes. ix. ¶ Tercio vt hꝫ lr̄az ꝛ sup̄scriptionē per baptismū que tal' est Jhesus nazarenus rex iudeorum id est confitentiū. Apocalips. xiiij. dicitur. Et nomen eius scriptum erat in frontib⁹ eoruz. Ecce moneta census quā vult cesar id est diabolus de mundo dicens. da mihi animas ceteta tolle tibi. Genesis. xiiij Quādo v̄o anima peccat mortaliter nō perdit ymaginē sed ymago' deturpat̄ siē si aliquis cum luto seu cuz incausto deturpat sibi faciem. non perdit faciem sed deturpat eā. Ita quando homo peccat ꝑ superbiam ꝛc̄. non perditur ymago sed maculatur ꝛ sup̄ponitur alia ymago sicut de illis qui recipiunt ꝛ sup̄ponūt sibi laruas vl' barbas in ludis. Sic ille q̄ peccat sup̄ponit sibi ymaginem diaboli. Anselmus in oratione dicit. Heu me miserum qualem me feci formasti domine me ad amabilem ymaginem tuam. Et ego sup̄induxi ymaginem odibilem. Heu heu cuius. Cur non odi eius ymaginē. cuius sit horreo nomen. Insup̄ titulū diaboli sup̄inducit scꝫ lucifer diabolus vbi erat Jhus nazaren⁹ ꝛc̄. Sup̄ponit ꝑ peccatuz illud titulum diaboli qui est scꝫ lucifer diabolus rex peccatoꝝ. Ecce qūo mutant̄ imago ꝛ titulus. Auc̄tas. Peccatū iuda id est xp̄iani confitentis scp̄tū est stilo ferreo. Jere. xvij. Exquo ergo lucifer ē cesar. moneta anima vt ꝓbaui. fiet ergo q̄stio xp̄o in iudicio quando anima est exitura d̄ corp̄e vbi sūt demōes accusātes angeli defēdētes. Michael d̄t xp̄o licꝫ cēsum ꝛc̄. qñ michael q̄rit a xp̄o licꝫ censuz ꝛc̄. d̄t xp̄s. Cui⁹ ē imago. Rñdz ei. Quia mēoria ītelligēria ꝛ volūtas sūt ordīata. d̄t xp̄s. Ergo reddite q̄ sunt dei deo. Jō emēdetl vos qꝛ mō ē tp̄s corrigēdi si hētl imagiez diaboli ꝑ pctm̄ ꝛ sup̄scp̄cōz. ꝛ ꝫ faciatl ꝑ pm̄az. iō ait petr⁹ penitemī igit̄ ꝛ ꝯuertimī vt deleāt̄ pctā vr̄a. Act. iij. Ecce reformacō ymaginis

dnīca xxiiii post trī ... tatis Sermo i

Scda q̄stio q̄ notaf̄ in casu legis ⁊ su per thx. Reddite ⁊c. xp̄us in hac rūsiōe dixit tributū esse soluendū ⁊ tenuit ꝓtez affirmatiuā q̄stionis vñ. Magnū pecca/ tū ē retinere ius dñoz tpaliū ⁊ eccl'iasti coz q̄ custodiūt ⁊ curāt ꝺe ꝓpīis Jō apo stolus. Subditi estote nō solū ꝓpf̄ irā et timoꝛē punicōis sed etiam ꝓpter ꝙsciam. ad Roma.xiij. Jō xp̄s affirmatiē rñdēs dixit. Reddite ⁊c. Est hic q̄stio q̄re non dixit clare. ꝟ q̄si timeret offendere ꝓpīm. vt nō diceret nos reputabam⁹ euz sctm̄. ⁊ ecce ⁊c. Cautelose. Rñdit tributū eē soluēdū. Rñdēdo ꝺ. ꝙ hoc fec̄ ꝓpf̄ nr̄az instructōz. ne scz in ꝓplexis introgacōib⁹ ꝓpter vitandū pīcīm mēdaciū asseram⁹. subtilit̄ ꝺebem⁹ veritatez dicere. ne pīculo nos exponam⁹. Omne enī mēdaciū ē pec/ catū. Jta male stat mēdaciū in oze sicut macula. in oculo aut surditas in auribus q̄z aufferūt lingue officiū. Officiū ei lin gue ē sigre ea q̄ sūt in coꝛde vñ ait ꝑb⁹ Voces sūt note. i. signa eoz q̄ sunt in aīa passionū. Jō ꝺt xp̄s. Ex habūdācia coꝛ/ dis os loq̄f̄. math. xij. Nñ ḡ bō mentit̄ līgua ꝓdit officiū suū. q̄z aliō ꝺz i oze ꝟ sit i coꝛde. Jō multū vitādū ē mēdaciū. ⁊ q̄ñ ꝺz tñ nemī nocz q̄cꝟ. imo sp nocz duob⁹ scz tibi dicēti ⁊ ꝓxīo q̄ ꝺecapit̄. Dicaf̄ hȳstoria ꝺe obstetricib⁹ excusātib⁹ se pharaoni cū mēdacio vt euadēt moꝛtē ⁊ saluarēt ꝑlīm Exo. j. ꝺt h̄ greḡ. q̄z ex il lo mēdacio ꝓsiderūt gl'az. licz ñ essz pec catū moꝛtale. diceret aliq̄s ex pcto vīa/ li nō ꝓdit̄ gl'ā iā lucta. ꝟ si nō fuisset mē/ tite hūisset gl'az martiriū quā ꝓsiderāt ex mēdacio. Et edificaīt ill' ꝺomos. iō ex il/ lo medacio malū cueīt eis Jtl ꝺeceperūt pharaonē. Dicaf̄ h̄ ꝓtra illos q̄ nō ꝺubi tāt mētiri tractādo pacē vl' mīrimoniū l' ad frēdū i ꝼmōe. iō xp̄s noluit mētiri i ꝼ mōe ꝓplacēꝺo ꝑlo ꝟ subtilit̄ dixit ꝺitatē Jtl nec ꝺitas ē sp dicēda ꝟ cautulose ē racēda. ꝺbi ḡ. qñ q̄rit̄ a vob⁹ ꝺ fama ali/ cui⁹ puelle vl' vidue ab aliq̄ q̄ vult eā in uxoꝛē. Si sit bōa ꝓtestis dicere ꝺitatē ꝺe boītate e⁹. Si ꝺo sit oppositū tacēdo ꝺitatē q̄z nō ꝺētis eā diffamare nec etiā ꝺze mēdaciū dicēdo ꝙ sit bōa cū sit mala ꝟ ꝓtestl ꝺze si q̄ratl ꝺ filia mea ꝺ illa ꝓf sū vob⁹ rñdere ⁊c. Euadere. Jtl si q̄raf̄ ꝺe aliq̄ malefactoꝛe fugiēte si vidistis eū Rñdere nō ꝓdēdo nec mēdēdo ꝟ dicē/ do nō curo ꝺe eo nec ꝺe vob⁹ ⁊c. Si ꝺz Intrauit domū vr̄az rñdete q̄ñ hodie ma ne ⁊c. Euadere exēplo xp̄i. iō ꝺt scptura Sermo vr̄ sp ī gr̄a sale sit ꝓdit⁹ vt sciatl qñō opoꝛteat vos vnicuiq̄ rñdere. Ad col'. iiij. Tercia q̄stio ⁊c sup thx. cū ꝺz Reddite ⁊c. Queritur q̄re ꝑus loq̄f̄ ꝺ ce sare q̄ꝟ ꝺe ꝺeo cū pl⁹ teneamur ꝺeo cū ico pabilit̄ sit maiozis excellēcie. Rñdeo ꝓ duas rōes. ꝓma fūdaf̄ ī q̄dā ſgula phie ꝺ. In q̄libz susceptibili naturali ipaz vl timā foꝛmā substātialē dispōsicō nccia ē ꝓueniēs. ꝺbi ḡ. si foꝛma ignis ꝺz introdu ci ꝺesiccacō ⁊ calefactio sunt dispōsicōes q̄ ꝓcedūt foꝛmā ignis. licz foꝛma subal ignis sit melioꝛ. tamī oz ꝙ ille dispositio/ nes ꝓcedāt eā. Jta in creatura foꝛma ꝓn cipal' ⁊ pfectia creature ē pncia ꝺei. tunc creatura iūgit̄ ꝺeo ꝓ itellectū claꝝ ⁊ si/ ne exꝛoꝛe ⁊ ꝓ memoꝛiā ne sim⁹ ingti. et ꝓ volūtatē amando ꝙ os laudando et ꝙ coꝛp⁹ ꝙ pmiam ⁊c. Jsta ē foꝛma ꝓncipa lis ꝟ ī ꝟ mūdo ꝺēm⁹ hꝺze ⁊c. Sz ad isi tā foꝛmā hūdā. oz ꝙ ꝓcedāt dispōsicōs scz ꝙcoꝛdia cū ꝓxīs ⁊ carēcia odij ⁊ oꝛ/ dinacō suīp̄ius cū ꝓxīo ⁊ tūc ꝺ̄t ꝺeus Ecce q̄re ꝑus noīauit ꝓmū. ꝟ ꝺeuz. iō xp̄s. Si offers munus tuū añ altare. i. a ꝺeo vsq̄ fratri tuo. Matb. v. Nota va ꝺe ꝑus ⁊c. Si vlles ꝺze ꝺñe ꝑus volo recōsiliari vob⁹. Rñdit nō. vade ꝑus ⁊c nō ꝙ sit maiozis dignatl ⁊c. ꝟ sūt dispo/ sicōes q̄ ꝺñt ꝓcedere. Jō milta bōa opa ꝓdūt q̄ nolūt ꝑus r̄cōsiliari ꝓxīs. Scda rō fūdaf̄ ꝓ thxologiā oz q̄ vult ꝑuare vi tā euāgelicā l'aplicā pfectaz ꝙ ꝑmo ꝺt cesari. i. mꝺo ꝙ suū ē. Si vis ee r̄ligios⁹

da cesari ꝙ suũ est. nihil tene vt ꝓprium prius renũciandũ est mundo vt expedi⁹ adhereat deo. Si vis ꝑfectus esse ꝛc̃ Math. xix. Jõ dixit ꝑus. Reddite que sunt cesaris cesari ꝛ q̃ sunt dei deo scꝫ vitam scãm apl'icã. iõ dixit apl's. Ecce nos reliquim⁹ oĩa ꝛ secuti sum⁹ te. petrus dixit. Math. xix.

¶ Dñica. xxiij. Sermo secundus.

Licet censũ dari cesari an nõ. Habet̃ ꝟbum istud Mathei. xxij. Hoc verbũ ꝟm intellectũ allegoricum quẽ volo nũc ꝑtractare ẽ verbũ btĩ michaelis xp̃o dicẽtis. de aĩa nouit̃ egressa. licet censum .i. aĩaꝫ nouit̃ egressam ex hoc mũdo dari cesari. i. lucifero an nou. Mõ pro maiori declaracõe hui⁹ ꝟbi ꝟm intellectũ sũt tres q̃stiões. Prima q̃re lucifer noĩat̃ cesar ꝙ tñ est nomẽ imꝑatoris. Scda q̃re aĩa rationalis dr̃ census. vel tributũ q̃ sunt ꝓuẽtus magnoꝝ dñoꝝ. Tercia cui census iste vel tributũ dari oporteat per iusticiã ꝛ rigorẽ. Quantũ ad ꝑmã q̃stionẽ q̃re lucifer ꝛc̃. dico ꝙ ex duabꝫ rõnibus. ꝑma ꝑ tirannicã vsurpacõꝫ. scda ꝑ ebraicã int̃ꝑtacõꝫ De ꝑma qꝛ imꝑator roman⁹ vsurpat sibi dominiũ mũdi. Sꝫ astucia ꝛ potẽcia armoꝝ subiugarũt sibi mundũ. Auc̃tas. Audiuit iudas nomẽ romanoꝝ qꝛ sunt potẽtes viribꝫ .j. macha. viij. ecce qño ꝫ nom̃ cesar includit tyrannicã vsurpacõꝫ Ita ẽ etiã de lucifero Vñ hẽbat lucifer ꝙ dñaret̃ toti mũdo qꝛ in om̃i regno ꝓuĩcia cĩtate ꝛ loco hĩtãt ydola. Et sic̃ imꝑator mittebat ꝓcuratores ꝛ gubernatores ꝑ mdm. Ita lucifer mittebat demones q̃ dabãt rñsa in ydolis. Exquo Lucifer in campo clauso ꝑadisi terrestris deuicit adam voluit oĩbus hoĩbus dominari. Sed venit rp̃s q̃ merito sue passiõis abstulit sibi dominiũ Cum autẽ rp̃us esset suspensus videns ꝙ talia paciebatur xp̃us. cogitauit ꝙ non erat deus ꝛ venit ꝛ posuit se in latere crucis volens capẽ xp̃m. sed captus fuit a xp̃o ꝛ ligatus in infernũ. vsqꝫ ad aduentum antixp̃i. Ecce quomõ perdidit tirannicã dominationẽ. Auc̃tas xp̃i. In passione di. Nunc iudiciuꝫ est mundi. Nunc ꝑnceps ꝛc̃. Joh̃is. xij. Item alia. Veĩt sp̃ ad me in cruce pendentem ꝛ cetera. Item princeps huius mundi iaꝫ iudicatus est. Joh̃is. xvj. Fiat ergo ratio si cesar erat nomẽ imperatoris per tirannicã vsurpationẽ. Et lucifer vsurpauerat sibi dominiũ totius mundi. Ideo dicitur cesar. ¶ Scdo dicitur cesar per hebraycam interp̃tationẽ. Cesar interpretatur possidens ꝑncipes. Talis est modo lucifer qui modo per se non habet potestateꝫ in temptacõe cũ sit ligãdus. Quomõ ergo facit tot mala qꝛ possidet principes. Quia sicut rex qñ facit preliũ alteri regi mittit suos capitaneos. sic etiaꝫ Lucifer. Et ꝟm ꝙ sũt septẽ pctã capitalia. sic sũt septẽ principes. princeps q̃ tẽptat de peccato suꝑbie ẽ leuiathan. Leuiathan ẽ rex suꝑ om̃s filios suꝑbie. Job. xli. Quẽ vocat lucifer d. Nũq̃d vides qualit̃ me tenet xp̃s ligatũ. et nunq̃ꝫ tu sentis de me. ymmo domine. ꝫ q̃d fiendũ precipiatur ego dicã tibi. xp̃o nec suis qui cũ eo sunt in celo. nõ possem⁹ nocere ꝫ suis q̃ sũt in mdo. vis em̃ tẽptare de suꝑbia. iõ si velles facere vnã pugnã. Ecce hic tot mille milia diabolos q̃ ibñt tecũ. libent̃ dicit leuiathã. Et cũ vexillo ꝛ titulo leuiatã rex suꝑbie ꝛ vaĩtatis. ꝛ ducit secũ ad infernũ om̃s suꝑbos. Qd̃ videns xp̃s volens eos reducere ꝛ reuocare nõ tñ liberũ arbitriũ cogendo. sed mouendo dicit. Venite ad me om̃s qui laboratis ꝛ onerati estis ꝛ ego reficiã vos. mat̃. xi. quasi dicat. q̃re vult̃ illũ seq̃ ꝫ pauci reducũt̃

ad xp̄m. Scd̄a est mā̄mona p̄nceps seu capitane⁹ qui temptat de auaricia. Nota quare etiā vt p̄m⁹ vocat̄ a lucifero ⁊c̄. Qui cū vexillo ⁊ titl̄o mā̄mona p̄nceps auaricie ⁊ cupiditatis. Hic facit tantū ꝙ iā sūt pauci q̄ sint ꝯtēti d̄ suis redditib⁹ ꝫ sūt raptores ⁊c̄. Qui om̄s ex ꝫ pctō secū ducit. iō xp̄s nō cogēdo liberꝝ arbitriū Sꝫ mouēdo d̄t cauete vob̄ ab om̄i auaricia ⁊c̄. Nota ab om̄i vniuersalit̄. Tercius est asmodeus. De q̄ tho. iij. Demō asmodeus occidebat eos mox vt ingressi sunt. Iste diabolus temptat de luxuria. Nemo est qui se abscondet a calore eius Hic cū vexillo ⁊ titulo incedit asmode⁹ p̄nceps luxurie ⁊ carnalitatis. Hic iam totū munduꝫ corrumpit ⁊ verificat̄ dd̄. Corrupti sunt ⁊ abhomīabiles facti sūt Iō xp̄us. Sint lumbi vestri p̄cincti ⁊c̄. Luc̄. xij. ¶ Quartus capitane⁹ inuidie ē Beelzebub. De quo Luc̄. xi. In beelzebub p̄ncipe ⁊c̄. Verbū fuit iudeorū. hic cū vexillo ⁊ titulo ꝓcedit beelzebub p̄nceps inuidie ⁊ malignitatis ¶ Hic fecit tantū ꝙ tot⁹ mūdus est plen⁹ inuidia. inter dn̄os ⁊ prelatos laicos ⁊ clericos. ¶ Quīt⁹ capitane⁹ gule ē beelfegor. De q̄ dd̄. Iniciati sūt beelfegor ⁊c̄. Hic cū vexillo ⁊ titulo īcedit beelfegor p̄nceps gule. Hic facit tantū ꝙ tot⁹ mūdus n̄ ꝟuat q̄dragesimā. faciūt se infirmos ⁊c̄. Nec vigilie scōꝝ ieiunātur. nec veniunt ieiuni ad missam. Sunt ebrij debiles ⁊ infirmi ꝓpt̄ vinū ⁊c̄. Iō xp̄s nō cogēs ꝫ mouēs d̄t. attēdite vob̄ ne grauētur corda vr̄a crapula ⁊ ebrietate. Luc̄. xxi. ¶ Sextus ē balberit capitane⁹ ire. De q̄ Iudic̄. ix. Hic incedit cū vexillo ⁊ titulo. Balberit capitane⁹ iracūdie ⁊ iniq̄tatis. Hic fecit tantū ꝙ posuit scisma ⁊ diuisionē ī eccl̄ia dei nec p̄t pacificari. O q̄t ducit secū. iō xp̄s. Cū hoīb⁹ oīb⁹ pacē hn̄tes ad rom̄. xij. ¶ Septim⁹ ē astarot q̄ tēptat de accidia. De q̄. j. Re. vij. Auferte de medio vr̄m deos alienos baal ⁊ astarot. Hic īcedit cū vexillo ⁊ titl̄o Astarot ē p̄nceps accidie ⁊ ociositatis. Hic fecit tātū ꝙ iā pauci sunt q̄ q̄libet die faciūt or̄oꝫ deuotā ꝫ qn̄ induūtur. nec sciūt dare dn̄icam diē deo. nec ꝯfitēt̄ nec cōicāt semel ī āno nec veniūt ad missā vl̄ si veniūt ꝓ tp̄e n̄ sciūt. orare n̄ ꝟuāt p̄m̄aꝫ. ꝑdūt tp̄a. Nota q̄l̄r decipit̄ mūd⁹. Ecce q̄re d̄r lucifer cesar. i. possidēs p̄ncipes d̄ q̄b⁹ apl̄s. Nō ē vob̄ colluctacō ⁊c̄. ad eph̄. iij. Hij ad modū iudeoꝝ dicūt. Nō hēm⁹ regē nisi cesarē. Jo. xix. Quātū ad scd̄m q̄re aīa d̄r cēsus ⁊c̄. ꝓ q̄ nota ꝙ sic̄ imꝑꝑtor in q̄libet regno ꝓuīcia ⁊c̄. exigebat tributū Ita xp̄s rex ⁊ imꝑator in q̄libet r̄gno ⁊c̄ aīas tributarias exigit a vob̄ p̄ncipalit̄. Ita ꝙ in hoc tantā hꝫ diligētiā ꝙ cuilibet aīe mittit ꝓcuratorē suū ue aliq̄ ꝑdatur nō tn̄ cogit liberū arbitriū. Iō d̄t xp̄c mdo. Da mihi aīas cet̄a tolle tibi. Sed diuicias dignitates ⁊c̄. Gen̄. xiiij. Ecce q̄re aīa d̄r cēs⁹ qꝛ debet̄ vni magno dn̄o tn̄ iure creacōis Ecce oēs aīe mee sūt d̄t dn̄s. Eze. xviij. Tū etiā iure redēptōis Que ml̄r hn̄s dragmas. x. Et si ꝑdiderit vnā ⁊c̄. Nota practice istā ꝑabolaꝫ vt hēt̄ Luc̄. iij. Hec ml̄r ē sapīa dīna. rō qꝛ ml̄r r̄git ⁊ gub̄nat domū. ita sapīa diuīa de q̄ ad lr̄am d̄t salomō. Mulierem fortē q̄s īueīet ꝓcul ⁊ de vltīs finib⁹ p̄ciū eius. ꝓuerb̄. vltimo. Dicit̄ fortis qꝛ nihil potest fieri ꝯtra sapientiam diuinā. Nota ꝓcul quia a salamone vsq̄ ad cristum transierunt mille anni. In textu biblie. salomon non posuit numerū claruꝫ ꝫ vbi dicit ꝓcul posuit lr̄am aleph ꝙ int̄ pretat̄ mille. Nota de vltimis finib⁹ ei⁹ numera ascendendo q̄tuor elemēta. x. celos ordines. ix. angeloꝝ. De vltimis scꝫ de chathedra dei. Venit sapiencia euāgelica. Hec mulier habebat decē dragmas auri scilicet decem gradus creaturarū spiritualiū. in q̄bus deus sculpsit suā ꝓpriaꝫ

ymaginē Sic in moneta auri ymago regis vel imperatoris Primus gradus est seraphinoꝝ Secund⁹ Cherubinorum Tert⁹ Throuoꝝ. Quartus dñantium Quint⁹ virtutū. Sext⁹ potestatū. Sept⁹ principatuū. Octau⁹ archangelorū Non⁹ āgeloꝝ. Decim⁹ est hominū pdit vnū scz naturaꝝ hūanā. Sed dicet aliqs ergo pdidit naturā āgelicā Nec ꝫ differet. qz nō tota natura āgelica fuit pdita sed p adā ⁊ euā tota natura hūana fuit pdita Sz qd fecit sapiētia diuina accēdit lucernā In furno scz veteris ꝰgiat xps aūt dicit lucua. Ratō qz sic in lucna sunt tria cera mollis ⁊ ligmen et lux Sic in xpo est caro fragilis aīa ⁊ diuinitas. Ideo dauid in psona dei patris dicit Paratu lucernā xpo meo. ps. Et euertit scz in pdicatōe Euersio ē qñ illō qō est sup venit infra Lot⁹ mūd⁹ erat in altū eleuaꝰ p supbiā. sed xps euertit pdicādo ⁊ pcepta hūilitatis dādo Et qrit diligent eūdo de villa in villā ⁊c Dne qd qrit dragmā quā pdiderā ⁊c Lantū eā qsiuit ꝙusqꝫ inuenit Qñ aīa descendit ad libū. ibi inuenit tot milia Qua inuenta dixit amicis suis scz virtutib āgelorū Congratulamī michi omnes qz inueni ⁊c Moraliter ꝫ gaudere debemus qñ dragma scz psona ad deū p bonā vitaꝫ venit cū ppōsito nō redeūdi. Ideo exēplo angeloꝝ gaudēdū est Sz aliqui faciūt oppositū deridendo de ill' qui faciunt pñaꝫ Nota qūo p pctis secretis suffricit pña secreta Sed p publicis necessaria est pña publica. Verbi grā si aliquis secrete in corpore. suo fuit supbus. sufficit secreta pnia si publice necessaria est publica pnia. Ita vt si omnes scandalizauit oēs edificent p pñaꝫ suā ⁊ laudēt deū Quā bonū est correptū manifestare pñaꝫ sic em effugies volūtariū pecca tū. eccī. xx. Petz scda. q. Quātū ad territum cui cens⁹ dari opteat p iusticiā ⁊ rigoreꝫ Hoc est ad ꝓpositū p mortuis de animab us ex hoc mundo decedentib⁹ fit iudiciū a xpo. ꝟm iudiciū q xps fecit qñ iudei dixerūt sibi. licz censū ⁊c Xps autē visa moneta ymaginē ⁊ supscriptōeꝫ iudicauit. di. Reddite. ⁊c Sic aīa iudicat ꝟz ymaginē ⁊ supscriptōeꝫ q̄ꝫ pfert Pro q̄ sciēdū q aīa in sui creatōe recepit ymaginem dei Sic em qñ fit moneta auri in ea imprimit ymago regi. Ita in aīa qñ creat psona pris imprimit memoriaꝫ preteritorū. persona filij intellectū pntiū psona spūs scti volūtatē futuroꝝ. ⁊ sic nō est nisi vn⁹ deꝰ sic est nisi vna aīa cū ill' tribꝰ potenciis Ad ymaginez quippe dei fact⁹ est l. ō. gñ. ix Sz in sui redēptōne q̄ p baptismū applicat tūc aīa recipit supscriptōeꝫ tituli. ibus. n. r. i. de ꝟ dicit Ido habētes eiꝰ scriptuꝫ i frōtib eoꝝ Apoc. xiij. in pte supiori scz i mēte. Et sic qñ michael quē dns ꝓstituit pncipez sup oēs aīas suscipiēdas. dt. xpo. licz cēsū dari cesari. i. diabolo an ñ. Respōdit xps cui⁹ ē ymago ꝟ ⁊ supscriptō. dt michael dei Et xps r̄ddite ⁊c. Sz qñ aīa auertit a deo peccādo moraliter supidu it sibi terribilē ymagiez diaboli. ac si sup sigillum regi aliq̄d supponeret. vbi gra si peccas p supbiā suppoit ymago leuiatā angel⁹. loquēs in orōe vt pcōr dz. loq. di. Heu me miseruz q̄lē. vt sup iusmone Reddite Terribil' ē etī titul⁹ qui circūscribit. d. lucifer diabol⁹ rex pctōꝝ Juxta illō pcm iūda. i. xpiani pfitent scriptū ē stilo ferreo in vngue adamātino iere. xvij. Sz g̃ diuersitatē ymaginis ⁊ superscriptōis iudicabit aīa r̄ddēda deo l' cesari. i. diabo. Nota pctice qñ aīa pctōr i penitēt decedit. dt. Micha. xpo licz censū dari cesari an ñ ⁊ xps Cui⁹ ē ymago Rñdit cesari. reddite q ⁊c. statiz dya. accipit aīaz Ecce qūo fit iuditiū. Nō ꝟ dieroni. qñ sibi dictū fuit a xpo. Nō est xpian⁹ ꝫ ciceronian⁹. qz ex nimio cordis affectu preferebat ymaginem ciceronis et ei⁹ doctrine supscriptionē Jō dz pferētib⁹ ⁊ ymagiez ⁊ suspcriptōeꝫ diaboli

Si quis adorauerit bestiã ⁊ ducit ymaginẽ ⁊ accepit caracterẽ. hic bibet de vino ire dei apoc̃ xiiij Ideo dauid. Domĩe In ciuitate tua imaginẽ ip̃oꝝ. Deus in celesti ciuitate supple qꝛ ip̃e in sua terrestri ciuitate ymaginem eius ad nichiluꝫ redigerũt Si dicatur q̃d faciã ego qꝛ sũ pctõꝛ ⁊ sup̃induxi ymaginem ⁊ superscriptõeꝫ dyaboli. Solutio Nõ deberis desp̃are qꝛ ad huc potestis ymagineꝫ dei rep̃are. proponendo a pctis abstinere ⁊ cõtineri. Scriptura dyaboli deleť ⁊ xp̃i rep̃atur in ꝯfessione quãdo ꝯfessoꝛ dicit Auc̃tate dñi nr̃i ⁊c̃ Tunc ymago dei ⁊ sup̃scriptõ est rep̃ata. ⁊ qñ in iuditio d̃r Cuius est ymago hec dicitur. dei Ergo Reddite deo que sũt dei

¶ Sermo tertius de eadem dominica

Ostendite michi nũmisma cesarl Ist d̃ v̄bũ hẽť mat. xxij. Ad litterã verbũ est xp̃i questionẽ perplexã respõdentis dicẽtl Ostẽdite mihi ⁊c̃ Sed presentis ꝑmone volo pertractare h̃tropoloice seu spiritualiter. Proquo sciendum. ꝙ sicut imp̃aroꝛ Romanꝰ in illo tẽpoꝛe de omni regno ꝓuinicia et ciuitate ⁊c̃. exigebat certos redditus in tributũ ẽtam sub pena mortis ne frauderetur ⁊ habebat iã inquolibet loco certos creditoꝛes ⁊ collectoꝛes Ita rex ⁊ ĩp̃aroꝛ noster ihesus qui est rex regũ ⁊ dñs dominanciũ. quia õe dominiũ est in eo intantũ ꝙ dicit iohãnes habꝫ in vestimẽto ⁊ in femoꝛe suo scriptũ rex regũ ⁊ dñs dñanciũ apoc̃. xix. Nota habet in vestimẽto. i. in hũanitate qꝛ sic̃ vestimẽtũ p̃sõꝫ coop̃it hoĩs Ita hũaĩtas ĩ xp̃o dominicaꝫ p̃sonã Quod hũanitas dicatur vestl. auc̃tas. Qui cuꝫ in forma dei eẽt exinamiuit semetip̃ꝫ ad. phili. ij. Nota ⁊ ĩ femoꝛe Femur est iuxta partes generatõis ⁊ significat p̃sonaꝫ filij dei que p̃ eternã generatõeꝫ ꝓcedit a p̃re. Vult ergo dicere ꝙ inquantũ homo ⁊ inquãtũ filiꝰ dei. est rex regum ⁊c̃ Ideo dicit scp̃tura Dñe deꝰ rex oĩpotens indicione Hester xiij. Ideo in oĩbꝫ regnis terrl ⁊ ꝓuincijs vult habere tributũ certuꝫ nec vult defraudari Tributũ ꝙ ip̃e vult sũt aĩe ratõe creatõis qꝛ ip̃e cũ patre ⁊ sp̃u sancto creauit eas ad ymaginẽ trinitatis Cũ etiã iure recreatõis ⁊ redemptõnis qꝛ ip̃e emit sanguine suo nos Ido dicit ip̃e. oẽs aĩe mee sũt Eze. xviij. Licꝫ em̃ õnia sint sua principaliter tamẽ aĩe qꝛ nihil p̃ciosiꝰ aĩa demptis angelis sub celo Auc̃tas. Quid ꝓdest hoĩ si vniuersum mũdũ. lucretur aĩe vero sue deť mẽtũ faciat Math. xvj. Pro isto tributo misit ꝓcuratoꝛes scꝫ patriarchas ⁊c̃. ymo ip̃emet voluit venire Filius em̃ hoĩs veĩt q̃rere ⁊ saluare qd̃ p̃ierat Luc̃ xix. Et qñ ip̃e recessit dimisit ꝓcuratoꝛes suos vt custodiãt ⁊ ꝓcurent sibi tributum. Isti sũt curati aĩarũ Papa est maioꝛ Cardinales Archiep̃i. ⁊ ep̃i. ⁊c̃. qui plus deberent curare de salute aĩaꝝ q̃ꝫ de redditibꝫ. vtinaꝫ modo nõ sit oppositũ Et sicut imp̃aroꝛ dabat salariũ collectoribꝰ suis Ita xp̃s dat eis redditꝰ Qñ aũt h̃ tributũ p̃ñtať xp̃o scꝫ in moꝛte dicũt angeli Dñe tributũ hoc de tali villa venit qd̃ nobis mittit talis curatꝰ ⁊c̃ Quẽadmodũ dicebať imp̃atori ⁊ videbať si esset bonũ Ita de aĩa qñ p̃sentať xp̃o dicit xp̃s Reddite mihi nũmisma censꝰ si est bonũ p̃cepit vt ponať in ciscul' suis scꝫ in oꝛdinibꝫ angeloꝝ. Si aũtẽ sit mala moneta p̃cepit vt ponať in ignem inferni ad ꝯburendũ. pꝫ. the. Inuenio ꝙ anima nostra ad instar bone monete si debet reponi in locis angeloꝝ debet habere vij. ꝯditiones virtutes seu ꝓprietates

¶ Prima est ymaginis veritas
¶ Secũda est sup̃scriptõis ꝓprietas
¶ Tertia materie p̃ciositas
¶ Quarta equipõderis grauitas

Quinta soni congruitatis
Sexta figure sinceritas
Septima circularis integritas
De q̃libet istaꝝ examinaꝝ aĩa in iudicio
Tres ꝑme condiciones habeñ ꝑ tres
ꝟtutes thxolo. ⁊ q̃tuoꝝ ex q̃tuoꝝ ꝟtutiꝫ
mozalibꝫ. ¶ Dico q ꝑma cõdicio ẽ quã
debet habere ad instar bone monete est
ymaginis ꝟritas. Jam videtur q cõiter in
monetis est ymago ꝓncipis. hoc seruabaꝝ
antiq̃tus in moneta auri vel nõ reputaba
tur bona. Sic etiã necessariuꝫ est aĩe ad
hoc q sit bona ⁊ reponẽda i celo oꝑtet
q habeat ꝟritatẽ de ymagine. Quia licꝫ
q̃libet aĩa habeat ymaginẽ trinitatis ꝑ cre
acionẽ. nõ tñ ex hiꝫ saluaꝝ nisi habeat yma
ginẽ xp̃i ꝑ virtualẽ iustificacionẽ vel imi
tacionẽ. Hec autẽ ymago habeꝝ ꝑ ꝑmã
ꝟtutẽ thxologicalẽ q ẽ fides. qz sic yma
go vna hꝫ multa mẽbza. Jta vna fides
catholica habꝫ .xij. articulos ⁊ ꝟpingit in
aĩa vnã ymaginẽ ꝟtualẽ. xij. mẽbza ha
bentẽ. ¶ Primꝰ articulꝰ fidei est Credo
in deũ patrẽ oĩpotentẽ ⁊c. Hic ꝟpingit
frontẽ ymaginis. Rõ qz sic frons ẽ ꝓnci
piũ ymaginis. Jta deꝰ pr̃ est ꝓncipiũ om
niũ creaturaꝝ. imo etiã est ꝓncipiũ filij
⁊ spũssc̃i ⁊ est ꝓncipiũ nõ de ꝓncipio. ¶
Secũs articulꝰ est Et in ihm xp̃m filium
eius. v.d.n. Hic ꝟpingit oculos Rõ qz
sicut iste articulꝰ duob oculis dꝫ videri
scꝫ ꝟtro q̃tũ ad xp̃i dinitatẽ. Et simi
tro q̃tũ ad hũanitatẽ ¶ Tercꝰ est Qui
cõceptus ẽ de.ss.n.ex m.v. Hic ꝟpingit
aures. Tñ dꝫ vgini. Gaude vgo mater
xp̃i q̃ per aurẽ cõcepisti gabriele nuncio.
Secũs cõtinet natiuitatẽ in q̃ virgo audi
uit angelos cãtantes. ¶ Quartꝰ ẽ passꝰ
sub.p.p.c.m.et.se. Hic ꝟpingit nares.
Rõ sicut ex grano incensi i igne posito re
dolet bonꝰ odoꝝ sicut de grano xp̃i corpo
ris in igne passionis posito. Jdeo aplus.
Tradidit seipsũ ꝓ nobis oblacionẽ ⁊ hо
stiam deo in odorẽ suauitatis. Ad eph. v
¶ Quintꝰ est. Descẽdit ad inferna Hic
ꝟpingit duas genas. Rõ qz sic gene de
corant ymaginẽ. ita xp̃s descẽdit ad infe
ros vt inde exĩret duas ꝓdiciones gẽ
cium q̃ rederũt pulchritudinẽ mũdo scꝫ
aliꝫs aĩas legis nature scꝫ ade eue noetẽ
⁊ legis scripte. q̃ dicunt gene. Aucras.
Qualis dilectꝰ ⁊c. Cant. v. Rñdit ꝟgo
Dilectꝰ meus candidꝰ ⁊ rubicũdus ge
neⁿ⁊c. ¶ Sextꝰ ẽ. t. d. re. a. moꝝ. Hic de
pingit os. Rõ qz xp̃s ozauit ꝓ baut suã re
surrectionẽ. s. loq̃ndo comedẽdo q̃ sunt
officia ozis ¶ Septimꝰ. ascẽdit ad c. se.
ad d. p. Hic ꝟpingit collũ. Rõ qz cibũ
mittimꝰ ꝓ collũ ⁊ descẽdit ad stomachũ
⁊ dat vitã corporis. Sic oĩs cibꝰ spũalis
ex quo ipse ascẽdit ꝑ eũ descẽdit ad nos
dans nob vitã spũalẽ. Joõ apls. Ascẽ
dens xp̃s i altũ Ad eph. iiij. ¶ Octauꝰ
q̃ v. ẽ. i. v. ⁊ m. Ecce h̃ brachia. Rõ qz
in iudicio extẽdet duo brachia. s. dextꝝ di
cẽdo bonis Venite b̃ñdicti pr̃is mei ⁊c.
Sinistꝝ malis dicẽdo. Discedite a me
maledicti ⁊c. Matth. xxv. ¶ Nonꝰ Cre
do i. ss. Ecce h̃ pectꝰ Rõ qz infra pectus
ꝓsistit corꝝ a q̃ ꝓcedit vita corporalis sic a
spũsc̃o ꝓcedit vita spũalis. Spũs enim ẽ
q̃ viuificat caro aũt nõ ꝓdest q̃cquã. Jo
hãnis. vi. ¶ Decimꝰ Sc̃ãm. e. c. Hic de
pingit ventrẽ. Rõ qz sic vent recipit oẽs
escas bonas ⁊ malas. sic eccia oẽs recipit
nulli claudit gremiũ ¶ Undecimꝰ ẽ S.
c. r. p. Hic ꝟpingit crura. Rõ qz int oĩa
mẽbza crura sũt pribꝫ gñacõis ꝓpinqoꝝ
ad generandũ filios Sic ꝑ sac̃mẽta eccie
gñant filꝫ dei ¶ Duodecimꝰ. c. r. et v. e.
Ecce tibia ⁊ pedes. Rõ qz sic tibijs ⁊ pe
dibus ãbulamꝰ sic etiã finaliter ꝓ resurre
ctionẽ oꝫ nos ãbulare ad vitã eternã in
glozia. de tibijs istis auctas. Deꝰ creauit
.i. fozmauit hoiem ad ymaginem suã. i. in
aĩa ꝑ creacionẽ ⁊ itez ꝓuertit illũ in ipsã
supple ymaginẽ ⁊ sc̃dm se vestiuit eũ vir
ture. Eccl. xvij. Qñ autẽ xp̃s dr. ondite
mihi nũmisma si in aĩa inueniaꝝ hec yma
ginis ꝟritas. immo recipiꝫ in cofeis xp̃i.

alʒ ꝓiaꝫ in iferno tãꝯ moneta falsa Jõ ꝛc. ¶ Hcõa ꝓdicio q̃ requiriꝫ est ꝓpte/ tas supscꝛiꝓcionis. Scribebaꝫ eni titulus. Cesar iperator roman9 vl̃ hmõi ꝛ hꝛc hz̃ pr illã ꝟtutẽ q̃ est spes q̃ cozdi supscri/ bitur nomẽ dñi qđ est ihs. in q̃ in cunctl tribulacõibꝫ ꝛ necessitatibꝫ est ꝓfidendũ Nota exẽplũ de beato ignacio in cui9 coz de p9obitũ eius iuentũ ẽ nomẽ ihs lr̃is aureis scꝛptũ. Jõo xps. Dabo tibi calcu/ lũ ꝛc. Apc. xx. Hꝯ modo sũt multi mi/ seri q̃ ponunt spem suã in falsis ꝓiuracio/ nib9 iurãdo sepe stulte ꝙ nunꝯ fuit vꝛ Alicꝫ obseruãt dies egyꝓciacos. Jtem mulieres etiã ꝯplurimas in suis actib ꝛ credencꝫs cõmittũt ꝛ habẽt stulticias ſicuti ꝙ mulier in puerperio nõ signet vel faciat crucẽ sup cibũ. Jtẽ ꝙ mulieres in ꝓmo ãno qñ receperũt viros nulli dent lumẽ vel ignẽ. Jtẽ pouñt bꝛacas. Sed illis fatuitatibꝫ dimissis ponatis spem ve ſtrã in noie ihu. vñ dõ. Beat9 vir cui9 ẽ nomẽ dñi spes eius ꝛc. qñ ôt xps oñdi/ te ꝛc. ¶ Tercia est ꝑciositas materie ne sit de plũbo. qꝛ licet hꝫ ymaginẽ ꝛ sup scꝛiꝓcionem. falsa moneta esset. h̃ habeꝫ in aia ꝑ terciã ꝟtutẽ q̃ est caritas dei sup oĩa ꝛ ꝓximũ sicut seipsũ diligẽs Et h̃ ca ritas facit aiam ꝑciosã coꝛã deo. qꝛ sine caritate nulla opera q̃ hõ facit etiã bona de genere placẽt deo. vñ apl̃s Si habue ro fidẽ ꝛc. j. coꝛ. xiij. Etiã si vn9 haberet fidẽ ꝓphetarũ ꝛ deuocionẽ ꝓplxtarũ si/ ne caritate nihil valeret. qꝛ nullũ opus nec coꝛde cogitando nec oꝛe loq̃ndo nec ope opando valet aliquid sine caritate. Apl̃us. Si linguis hoim ꝛc. j. coꝛ. xiij. Angeloꝛ lingue sũt eoꝛ significacões vult ꝯ dicere apl̃s ꝙ si ipẽ ꝑdicasset ꝙ ẽ officiũ oꝛis nõ solũ linguis hoim ꝫ etiaꝫ angeloꝛ ꝛ caritatẽ nõ hꝫ esset vt es ꝛc ꝙ vocãs ad eccleſiã gẽtes nõ intrat ꝫ de ſtruit ꝛ ꝓsumit seipsũ ſirta ẽ eꝙponderis ꝯitas. Jã videtl ꝙ monera auri ponde ratur hꝛc hz̃ ꝑ vnã ꝟtutẽ moꝛalẽ q̃ ẽ hu militas. qꝛ ꝓsona hũilis in ſtatera deſcẽ dit ꝓmo in oculʒ humiliꝫ respiciẽdo in de ſtitu. in oꝛe hũiliꝫ loq̃ndo ꝛ in coꝛde ne/ minẽ deſpiciẽdo ꝛ ꝑ dicere. Dñe nõ est exaltatũ coꝛ meũ. Sic eni ſuꝑbus aſcen dit i altũ i officijs hoꝛoꝛib. ſic ꝑ oppoſi tũ humlʒ in ſtatera deſcẽdit. ꝑ q̃ nota ꝙ ponderanda ẽ in ſtatera dñe iuſticie vita xꝑi cui debemus eq̃ri nõ ꝑ eq̃peraciã ꝫ ꝑ imitacionẽ seu ꝓfoꝛmitatẽ vite qꝛ sic xps in vita ſua fuit humlʒ in oĩb. ſic etiã nos humiliemur. Jtẽ sic ipẽ fuit liberalis ita ꝛ nos ꝛ ꝙ nõ sim9 auari. Jtẽ sicut xps fuit purus ꝟgo ꝛ casꝛ9 ꝛ nunꝯ scinit exprimẽ taliꝫ actũ illũ. Jta ꝛ nos ei9 exẽplo casti esse debem9 Jõ apl̃s Hoc sꝛz pondus vi te xꝑi sentite in vob. Ad phil. ij. Mulie res aũt debẽt vitã suã ponderare ad vitã xꝑi ꝛ ad pond9 vite ꝟginis. non ꝑ eq̃lita tẽ ꝫ ꝑ ꝓfoꝛmitatẽ qꝛ ôt xps mulieribꝫ vanis ꝟgo ꝛ mr̃ mea licet essꝛ de genere regali noluit indui de auro ꝛc. ꝓpter ꝫ ôt xps ꝛ ꝟgo hoibꝫ. Discite a me qꝛ mitis sũ ꝛ humlʒ coꝛde Math. xi. ¶ Quinta est soni ꝓgruitas. ita ꝓbaꝫ moneta a ruſtic. Sic xps req̃rit bonũ censũ ꝛ boni soni ꝛ hoc habeꝫ ꝑ ꝟtutẽ pꝛudencie q̃ examinat sonũ vꝛborꝯ ab oꝛe ꝓcedencũ ne sint in offensã dei iurando ꝛc. nec ꝓximi ipsum diffamãdo Jniuriãdo vel falsꝫ decipien/ do nec i laudẽ suꝯpsi9 ꝫ ꝓximi ꝛ dei. Si q̃s loquiꝫ q̃ si ꝫmones dei supple loquaꝫ. j. petri. iiij. Sũt multi q̃ faciũt malũ soni/ turãdo blaſphemãdo ꝓximũ diffamãdo vel iudicãdo vel ꝓtr̃ occultũ publicãdo Nã etsi ex ꝓtõ ꝓdidit aiam tñ remane/ bat sibi bona fama. ꝫ dãpnaris vos eum diffamãdo. Jõ apl̃s. Mis sermo mal9 ab oꝛe vꝛo nõ ꝓcedat ꝛc. Ad eph. iiij. De ꝫ sono examinaꝫ aia i iudicio qñ in lapide ferit. petra aũt erat xps. j. coꝛ. x. oñdite ꝛc. ¶ Sexta ẽ figure ſinceritas. ſ. ꝙ moneta nõ sit fracta. hoc hz̃ ꝑ ꝟtutẽ obẽdie ꝙ ĩcludit oĩm mãdatoꝛ dei obſer uanciã. qꝛ si vnũ ꝓceptũ frangiꝫ. ñ habet

sinceritatē. Dicunt aliq̄ bene placeret mi chi ꝓseruare illud ꝓceptū ⁊ illō. ꝫ nō istō ꝫ illud nō ꝑt bene stare ⁊c. Moneta aie vre nō est sincera. Jō ōt beat9 Jacob Quicūq; totā legē ipleuit ⁊c. Jacobi.ij Rō quō est ꝫ cū ꝑcepta sint.x. q̄ si ego faciā ꝫ vnū q̄ sim re9 oīm. vbi grā si ego ꝑmitto furtū. ꝓcco ꝫ illud ꝑceptū nō fu raberis. quō ero re9 nō baberis ꝺeos alie nos. qz nūq; feci ꝫ scōm nec ꝺcūm Jō est ꝫ magna difficultas q̄ ꝺeclarat subtilit sic. Jn oī ꝓccato mortali sūt duo vt ōt beat9 Aug9. ⁊ oēs tbeologi. s. auersio ab incōmutabili bono ⁊ ꝑuersio ad cōmuta bile bonū. De9 ē bonū incōmutabile. ⁊ creatura bonū cōmutabile. ꝺe9 ꝑcipit bu militatē ⁊ tu dicis nolo eē humil. giras orsū ꝺeo ⁊ ꝑuertis te ad creaturā. ad su perbiā ⁊c. Ecce auersio a ꝺeo. ⁊ cōuersio ad creaturā ⁊ sic ꝺe oīb9 alijs ꝓcis. ¶ Septia ē circular integritas q̄ sint sine angul. hec habēt ꝑfectē ꝓfectē ꝑseuerā cie final Tunc figura circular est ꝑfecta q̄n finis cōdet ꝓncipio vt ꝓz in compasso faciente cūlū ⁊c. Sic etiā ille q̄ incipit bonū ꝓit ꝓcedē passim ꝑpassi in cētro corꝑal. ꝺein ꝺe circuit ꝑterēdo ꝺe ꝓcis. ꝑponēdo non redeūdo ꝑfitendo ⁊c. tūc finis vnit ꝓncipio q̄n es cū ꝺeo Alij aūt incipiūt bonā vitā ⁊ ponūt ꝓcedē in cētro passi scz religionis ⁊ circuūt ꝓmo statū nouicij. ꝺeide ꝑfessi ⁊c. vsq; ad mortē. Jdē ꝺe clericis Jō xp̄s Qui ꝑseuerauerit nō ōt q̄ incho auerit vsq; i finē ꝫ saluus erit Matb.x. Multi incipiūt tā i religione q̄ i extremo q̄ nō ꝑseuerāt ꝫ tunc pes ꝺe circulo mo uetur. Nota legit ꝺe iuuene q̄dā religio so q̄ ꝓcipit ꝑsiliū a quodā scō religioso vt oīderet sibi regulā bene viuēdi. q̄ dixit sicut incepisti sic finias Jō apl's. bonū faci entes nō ꝺeficiam9 ⁊c. Ecce q̄re ōt oīdi te nūmisma De eadē dñica sermo. iiij

Nostra cōuersa cio in celis ē. Hōr istud verbū ad phil. iij. Verbū ē apl̄i dicēt ꝺe se ⁊ alijs apl'is ⁊ discipul' xp̄i. Nrā cōuersacio ⁊c. Hō si nos volum9 intelligere illō vbū ō scis aiabꝫ apl'oꝝ ⁊ alioꝝ scōꝝ a corꝑibꝫ exut' tunc clarꝫ ē. qz ꝙ eoꝝ ꝑuersacio in cel' sit nō est dubiū. qz nō solū aie apl'oꝝ ꝑuersant' i celo ꝫ ⁊ etiā aie innocentū. qz sic filij intrāt ꝑis domū absq; difficulta te. Jta aie ꝙfecte penitēciā exq̄ iā in hoc mūdo habuer't suū purgatoriū. Jtē aie martiꝝ ⁊ alioꝝ ꝓfectoꝝ statī p9 mortē intrāt celū ⁊ sic cōuersacio eoꝝ ē in celis q̄tū ad aias Jō cātat eccia Gaudēt i cel' ⁊c. vel ꝑ innocētiā vel ꝑ pñiaz ⁊c. Si q̄ ꝺe eoꝝ aiabꝫ volum9 intelligere tbē. clarꝫ est. nec ꝫ difficultatē q̄n eoꝝ aie sint in celis ⁊ ꝑuersacio eoꝝ. Gz si volum9 intel ligere ꝑm q̄ apl's loq̄bat' q̄ scz adhuc vi uētes in ꝫ mūdo ꝑuersacōnez habēāt in celis ꝫ difficultatez. ꝫ nō intelligatis q̄ eoꝝ ꝑuersacio ꝑ habitacionē corꝑalē ꝫ ꝑ imitacionē vtualē sit in celis. Verbi grā. Si aliq̄s viuēdo in sua domo serua ret ꝓfecte vota ⁊ ceremonias oēs alicui9 religionis. s. per paupertatē castitatē ⁊c. Si q̄reret vbi ē sua ꝑuersacio oz rñde re cū distinctōe vel q̄tū ad bitacionē cor ꝑoralē vel q̄tū ad imitacionē vtualem. Quātū ad bitacionē corꝑalē est in ꝫ mūdo. Gz ꝑ imita cōz vtualē sic sua cō uersacio ē in cel' qz bz ꝓprietates vtutes ⁊ ꝓditiones celestes. Jō dicebat apl's ꝺe se ⁊ ꝺe alijs. Nrā ꝑuersacio in celis ē Jō cantaf ꝺe ꝑsona scā Mīn i hac pegri nacione solo ⁊c. s. per imitacionē vtualē Ego q̄siui ⁊ inueni q̄litates ⁊ vtutes ⁊ cō ditiones celi ꝑm pbiam ⁊ ꝑm tbeologiā vt per vtualē imitacionē ꝑuersem̄ i celo ⁊ sunt septē ¶ Prīa alta sublimitas ¶ Scda plena rotūditas ¶ Tercia ꝓfecta puritas ¶ Qrta pura claritas ¶ Quīta fir ma stabilitas ¶ Sexta āpla vtilitas. ¶ Septima ꝓtinua volubilitas ¶ Si nos habem9 istas septē cōditōes nrā ꝑuersa cio est in cel'. ¶ Prīa ē alta sublimitas. tāta ē altitudo celi q̄ nō ꝑt mēsurari Alli q̄ vt rabimoyses ⁊ alij voluer't mēsurare

ꝛ licet laborarēt ad hoc sciendū tñ nesci/ uerunt tñ nesarēt veritatē qz scꝑtura dt Omnē altitudinē celi ꝛ latitudinē terre q̄s dimēsus ē. Ecci.j. q̄ ipossibile ē al/ titudinē celi fecit de9 sicut magn9 dñs ꝛ potens q̄ p se vroze ꝛ filios facit came/ ras in altū ꝛ basse facit stabulū iumēto/ rū ꝛ infra terrā facit carcerē. Isto modo de9 ordinauit mundū Cogitate q̄ totus mūdus sit domus dei Baruth.iij. O isrl q̄ magna est dom9 dei ꝛc. Superi9 in ce lo sunt camere vbi ē dñs cū filios ꝛ ami/ cis suis.s. scās ꝛ iste camere ꝛ palacia sūt corporalia nō de luto seu lapide ꝫ de ma teria celi. vbi sunt iā scā in glia. ꝫ inferius sunt bestie qz p eis est fact9 iste locus ꝛ nos ꝓpter pctm̄ sum9 cū bestijs Sed tene mus vitā bonā ascendem9 ad cameras. Si malā descendem9 ad carcerē inferni cū malefactoribꝫ in corde terre. Istā q̄/ litatē debem9 nos hz̄e p imitacionē vtua lem eleuādo nos in altū per desiderium appetendo suspirādo ꝛ desiderādo vitaz eternā ꝛ despiciendo oīa mūdana hono/ res ꝛc. qz nō sunt nisi fum9 sic̄ despicere debem9 venēas delectacōes ꝛ tūc nr̄a cō uersacio erit ī celis. Apl's. Qui oīa mā data despiciebat ꝛc. Ad phil.iij. Nota vt stercora. Q̄ñ alicꝫs in domo stercus ꝛ i/ mundicias congregat nocet corrūpendo aerē domū ꝛ psonā. ꝫ q̄n spergit ī agr̄ sic fructificat. Ita q̄ndo religiosus cleric9 vel layc9 congregat diuicias congregat sterc9 qđ corrūpit nos in mēoria itelligēcia ꝛ volūtate ꝛc. Corrūpit domū ꝛ illos de domo q̄ forte inficiunt vos vt habeāt pe cuniaz. Ergo de camera cordis sunt ista tpalia bona abicienda ꝛ in eras siccas. i. pauperes dispergenda. Quare retinetis vos stercora. vult̄ vt corrumpant vos. Ecce q̄re dt ātē arbitror ꝛc. Et concor dās ezechiel dt. Argētū eoz piciet ꝛc. Eze. vij. Q̄ñ g̃ frena a nob despiciunt ꝛ celestia appetūt possum9 dze. Nra ꝛc.

¶ Tercia ꝑdicio celi ē plena rotū ditas q̄a ret angul'. Certū est q̄ de9 potuisset ꝓposuisse triangulatū vel q̄drangulatū

ꝫz ordo seu sapia dei fecit celū rotūdū totū. Et hz̄ ista q̄litas p imitacionē vir tualē q̄ hō in vita sua hz simplicitatē. s. quō hō nō hz angulos. s. q̄ oī dat vnus ad ext̄ ꝛ q̄ sit ali9 adint̄. Aliq̄ oīdunt se ad ext̄ liberales ꝫ int9 sunt auari ꝛc. Ubi angul9 ibi sordes. Simplicitas ē q̄n hō est tal' int9. q̄lis vult apparere ad extra. Jō petr9 apl's. Deponētes oēm maliciā oēm dolū ꝛ simulacionē ꝛc. j. petri. ij. Ex cludit a nob q̄ncꝫ āgulos p̄uitat. Hz mus ē malicia cordis odiū rācor ꝛc. Jn tm̄ q̄ tales q̄n p̄nt ꝓximū diligē. Deos āgul9 ē ꝛ oēm dolū. Iste angul9 cōsistit in ore q̄n emēdo vel vēdendo decipiunt ꝓximū iurādo tm̄ valet vel tm̄ ꝓstat ꝛc. Jō mercatores audistis vos. Antiq̄tus null9 petebat nisi q̄ erat iustū. Jō credeb/ batur eis ꝫ mō petūt tm̄ ꝛc. Teru9 est sillationes. i. fictōnes q̄n scz ext̄ hō oīdit se bonū cū tñ ad int̄ sit mal9. Ubi grā In habitu albo oīdit castitas quā debeo ha bere ꝛ ī nig̃ capa aspitas ꝛc. Quart9 est ꝛ iuidias. Inuidia ē tristari de bono ꝛ honore ꝛ officio alter9 q̄n vos videt q̄ ille iā fuit iurat9 vel ꝛc. Quint9 ē ꝛ oēs detractōes. Detractio ē laudare aī ꝛ diffamare retro ꝛ ext̄. de ordine depo/ nere istos āgulos debem9 ꝛ nos emēda re. Sic mō geniti infantes q̄ nesciunt de pingere ext̄ q̄ nō h̄nt aditra lac simplici/ tatis acupiscite. Tercia ꝑfectas celi est ꝓfecta puritas quia nulla hz macula nec hz̄e ꝑt. Hic sunt multa palacia q̄ tm̄ p̄nt maculari aliq̄ mō ꝫ nō celū q̄ dicunt astrologi q̄ celū elemētū ignis rāgit tm̄ ipsū ñ cōburit Jō dixer̄t phi q̄ celū nō ē susceptiuū pegrinaz ip̄ssionū Jsta q̄li/ tas hz p castitatē q̄ habiem ꝓseruat ñ cō buri nec calefieri. multi ꝑburuntur ex ni/ mia familiaritate etiā hīt9 ꝓpt̄ bona intē cionē. Aliq̄ incipiūt bona amicicia ꝫ post modicū ꝑburūt p luxuriā ꝛc. Et de luxu ria dt iob. Ignis ē ꝛc. Job. xxxi. Oīa cō burit ꝛ totū pdit. Jō auiserī vos ꝛ ꝓser uem9 a cōbustione ꝛ elōgem9 nos ab oc casiōe ꝛ nimia familiaritate orātes ꝑuicē

Alij nõ cõburunt̃ ꝫ calefiũt nõ enĩ faciũt actũ ꝑncipalẽ timoẽ mũdano ꝫ respiciẽdo loq̃ndo delectant̃. tale fuerit ꝫ meli⁹ esset fugere. In persona q̃ꝝ dt ysaias satis calefact⁹ sũ qꝛ vidi focũ Ysa.xliiij. vel hꝫ aliquã familiaritatẽ ⁊ suspectã qꝛ lꝫ ipsi nõ faciunt pctm̃ tñ oẽs opinant̃ Jõ eoꝝ fama q̃ dꝫ esse clara fit nig̃ in corde genciũ. de talibꝫ dt Jhere. denig̃ta ẽ sup carbones facies eoꝝ Trenoꝝ.iiij Facies dr fama qꝛ sic̃ in facie cognoscit̃ q̃s. Ita fama q̃ diuulgat̃. Si fama cognoscunt̃ tunc cognoscunt̃ boni ex bona fama. ⁊ mali ex mala. ¶ Quarta ꝓprietas celi est scꝫ pura claritas nõ ẽ ibi tenebra sic̃ hic. Jdo dt seneca. Tal' est anim⁹ sapientis q̃lis ẽ mũdus super lunã sp illic serenũ est Jstã claritatẽ debem⁹ nos hr̃e per clarã sapiam fidei. Caueat̃ ne in corde vr̃o intret tenebra error̃ ⁊c̃. debem⁹ enĩ hr̃e cor claꝝ ⁊ hec est sapia nr̃a de q̃ dicit moyses iudeis ⁊ per eos nob̃ hec. scꝫ fides est sapia vr̃a corã ꝓpl'is vt audiẽtes vniuersa ꝑcepta. hec dicãt. En ꝓpl'us sapiens ⁊ itelligẽs gẽs mag̃. deu.iiij Nota fidẽ catholicã vocat sapiaꝫ ꝫ nõ sciam Dicit ph̃s in.vi.ethicoꝝ. ꝙ tres sũt virtutes itellectuales ⁊ speculatiue. s. sapia intellectus ⁊ scia. Sapia ẽ ꝯgnicio dinorũ. lꝫ mõ dicãt̃ sapiẽtes astuti ⁊ fallaces mũdani hoĩes ⁊ false. dicẽtes se esse ⁊c̃. Ro.j. Intellect⁹ vero ẽ cognicio ꝑncipioꝝ Scia vero ẽ ꝯgnicio ꝯcl'onũ q̃ hñt̃ ꝑ demõstracõnes. Fides aũt dr sapia qꝛ est de dinis ⁊c̃. dr intellect⁹ qꝛ articuli fidei sũt ꝑncipia toci⁹ theologie ꝫ fides nõ dr scia qꝛ articuli nõ sunt ꝯclusiones habite seu ꝓbate ⁊c̃. ꝑ demonstracionẽ. qꝛ lꝫ nos habeam⁹ rões ⁊ argumẽta ꝓbancia articulos fidei tñ nõ sunt demonstraciones qꝛ nisi de⁹ reuelasset rõnes ñ sufficiunt ꝫ sunt ꝑsuasiones. Ecce q̃re dr. hec nr̃a sapia. Nota corã popul' qꝛ ñ sufficit xp̃iano hr̃e fidẽ in corde ꝫ oꝫ etiam ꝯfiteri vocalit̃ tp̃e ⁊ loco ꝯgruis ꝑm illd̃ Corde credit̃ ⁊c̃. Ad ro.x. Dicat̃ credo in q̃ sunt.xij. ꝑncipia theologie ¶ Quita est firma stabilitas qꝛ celũ incorruptibile est ⁊ lꝫ habuerit ꝑncipiũ tñ nõ habebit finẽ in s̃ba. Dauid loq̃ns de corpibꝫ celestibꝫ dt. Statuit ea inet̃nũ ⁊ in scl'm scl'i. Idẽ dicunt ph̃i ꝙ durabũt sine fine Jstã q̃litatẽ debem⁹ nos hr̃e si debemus hitare i celo. Nã debem⁹ hr̃e h̃ stabilitatẽ per firmã obediam ⁊ ꝑseuerancia. In bona vita quã hõ elegit ꝑseuerant̃. Sed nota ꝙ añq̃ hõ eligat specialẽ ⁊ spũalẽ vitã ⁊ statũ hõ dꝫ respicere ⁊ eligere ꝙ meli⁹ est ꝓ aĩe saluacõne. vbi grã. Qui vult intrare religionẽ dꝫ deliberare in q̃ Et ꝑmo respicere regulã ⁊ ꝯstitutiones ⁊ non ingerere seipsũ stati. ꝫ respicẽ tria Primo regulã ⁊ ꝯstituciones si placent tibi al's nõ intrare debes Scdo si frẽs seruant illã regulã ⁊ ꝯstitutõnes al's nõ debẽs te obligare. Tercio ne i ingressu fiat symonia ⁊c̃. Sꝫ postq̃ iã elegistis ⁊ est̃ int⁹ debet̃ cõtinuare bonã vitã ⁊ mori in illa. Itaq̃ frẽs mei dilectissimi stabiles estote i ope dñi.j.coꝝ.xv. ¶ Sexta est ampla vtilitas qꝛ oẽs vtutes ꝯdicõnes ꝓprietates ⁊ q̃litates q̃s de⁹ dat eis large tribuũt nob̃ vt pꝫ in sole q̃ tribuit nobis claritatẽ a deo sibi datã. Idẽ de luna ⁊ de alijs. Jdo gen̄. ꝑmo. Fiant luminaria magna i firmamẽto ⁊c̃. Sed si per auariciã vellent sibi retinere deus eis auferret. Si volumus hr̃e cõuersacionẽ in celis habeam⁹ istã condicionẽ. ne grãs a deo nobis datas spũales vel corporales nob̃ ipsis retineam⁹. Unicuiq̃ autẽ datur manifestacio spũs ad vtilitatẽ. ꝑma Chorinth̃.xij.

¶ Dominica.xxiiij. post festũ trinitatis. Sermo ꝑmus.

Exiit fama hec in vniuersã terrã. Habet̃ verbum istud textualit̃ Math̃. ix. Sermo noster erit de sancto euãgelio Si placet deo habebim⁹ multas bonas doctrinas ⁊c̃. Salutet̃ vgo maria ⁊c̃.

Dnica.xxiiii.p⁹ trinitatis Sermo.i.

In p̄senti s̄mone volo tenere modū ortulani qui qn̄ vult seiare vl' plātas in ortu plātare bonas ⁊ vtiles ¶ Prio disponit et ordiāt ī tabulis. post seiat Ita faciā Rō qr in scā scriptura sīgularit̄ sāctū euuāgeliū d̄r ort⁹ clausus ⁊ nō ager Ortus clausus vel cōclusus Canticoꝝ.iiij. Bene esset clausus ortus q̄ haberet altissimū parietem ꝓ muro ⁊ portale strictū ⁊ bonā ianuā ⁊ fortes seras. Sic sanctum euuangelium est altissimo muro scz fide xp̄iana muratū q̄ vsqz ad celū ascendit. Intm̄ ꝙ nullus infidelis nec heretic⁹ nec scismatic⁹ potest intrare ad destruendum fruct⁹ eius. portale strictū ⁊ bassū est humilitas. Ido nullus sup̄bus p̄t intrare colligendo fruct⁹ eius secretoꝝ nec intelligendo. Ianua firma est paup̄tas apostolicalis. ꝓpter h̄ licet multi studeāt non tn̄ possunt īuenire thesauꝝ sp̄ualē. Nam p̄sone carnales deliciose ⁊c̄. nō pn̄t intrare ad comedendū de fruttib⁹ huius orti qr non senciunt dulcedinē. qr dulcedine vicioꝝ amittūt gustū ⁊ inficiunt palatū. Sz est apert⁹ xp̄iano corde hūili ⁊ pauperi sp̄ū ⁊c̄. talis sentit odorē eius. Ideo d̄t xp̄s q̄ est dn̄s hui⁹ orti. veniat dilect⁹ in ortū suū. Canticoꝝ.v. Nota dilect⁹ a xp̄o est xp̄ian⁹ q̄ in corde hz firmā fidē Nota in ortū suū. Euuangeliū est ort⁹ xp̄i dn̄atiue. s̄ d̄r xp̄iani finalit̄. qr ꝓ eo factū est. Ecce q̄re scm̄ euuāgeliū d̄r ortus. ꝓpter hoc In orto euuāgelij hodierni ordinabo tres horas s̄m tres p̄ncipales p̄tes q̄s habet iuxta tres xp̄i excellencias que in eo ostendunt̄.

Prima est humilitas graciosa
Scd̄a benignitas v̄tuosa
Tercia sublimitas gloriosa

In hijs autē nō plantabo caules nec spinargia. s̄ herbas aromaticas ⁊ v̄tuosas bonaꝝ doctrinaꝝ. ¶ In p̄mo plantabo vnā herbā aromaticā que dicit̄ doctrina ethica vel monastica ad regendū ꝓpriam personā. ¶ In scd̄a aliā que d̄r politica ⁊ generalis ad regendū cōmunitatē.

In tercia aliā que d̄r yconomica cōiugal' ad regendū ꝓpriam domū. Hee plante erunt ita odorifere ꝙ poteeo dicere. Exijt fama hec ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ in euuangelio hodierno ostendit̄ vna excellencia xp̄i que d̄r humilitas graciosa. Hec ostendit̄. In p̄ma p̄te euuangelij cū d̄r Loquēte ihesu ad turbas vsqz sequebāt̄ eum ⁊ discipuli eius. Querit̄ quare xp̄s hunc p̄ncipē statim secut⁹ est. Cum tn̄ regulū eius aduentū petentē increpauit vt patet iohis.iiij. Rn̄sio ꝙ iste p̄nceps habebat duo scz firmā credenciā in corde ꝙ scz poterat sanare filiā suā vt patet in peticione dicēs. Veni īpone manū super eā ⁊ viuet. ¶ Scd̄o habebat ardentē deuocionē ad xp̄m quia accedens adorauit eum. Ista duo statī trahunt ad se xp̄m Nota ad hoc exemplū naturale ꝙ candela clarescens ⁊ fumigās finalit̄ trahit ad se lucē. Xp̄s d̄r lux. Erat lux vera q̄ ⁊c̄. Iohis p̄mo. Si g̃ tu habes claritatē fidei in corde ⁊ fumigacionē deuocōnis statim trahes ad te xp̄m Apl's. In xp̄o ihu fides. Ecce credencia q̄ per caritatē operatur. Ecce deuocio. Ad gal'.v. Quia g̃ ille p̄nceps habebat ista duo ⁊ nō ille regulus. Ido ⁊c̄. Ecce h̄ hūilitas xp̄i graciosa. Ecce h̄ p̄ma pars orti xp̄i huius disposita ⁊ ordinata. Modo seminem⁹ in ea herbas aromaticas scz de doctrinis ethicis monasticis ad regendū ꝓpriā personā in bona vita. Et sunt due scz orō q̄ p̄seruat nos a peccatl futurl Scd̄a est cōfessio q̄ purgat a peccatl p̄teritl. Oracio oñditur cum d̄r. Ecce p̄nceps vnus accessit ⁊c̄. Qui enī vult ⁊c̄. debet p̄mo ad xp̄m accedere. Qui vult regi supplicare p̄mo accedit. Si dicatur ⁊ quō possem⁹ xp̄o accedere cū sit in celo. Dico nō debēmus accedere corporalit̄ s̄ intellectualit̄ cogitando qn̄ vis orare cū quo habes loqui scz cū rege celi cogitādo ꝙ vides euz in cathedra sedentē. Sic accedit homo ⁊ sicut ille q̄ loquit̄ cū rege flectit genua ⁊ discooperit caput Ita etiā in orōne quia

exquo hō accessit debet orare. Ido dr de
pncipe q ꝛc. q suā supplicōnē. Ecce qlit
ostendit nob orare Ido dauid. Accedite
ad eū ꝛ illuminamī ꝛc. Idē de regina ce
li ꝛc. Qui autē sic orauerit sicut pnceps
iste. erit ei⁹ orō accepta. Qui alias orat
nō obtinebit aliqd. Ecce h herba aroma
tica q pseruat hoīem ꝛc. Nota h exem/
plum siue miraculū de iuuene mercato/
re deuoto vgini marie q qlibet die contē
plando. xij. grās factas virgini marie sm
xij. ptes sue psone psentabat. xij. aue ma
ria. ¶ Primo cogitabat ꝛ contēplabat
caput marie plenū sapīa plus qz pr̄iar/
che, pphete ꝛc. ꝛ sic dicebat pmū aue ma/
ria. Deinde oculos qciēs respexerit xpm
Tercio aures quō audierit xpi smones.
Quarto nares qualez odorem sensit de
corpore xpi in die natitatis ꝛc. Quinto
os quociens osculata esset xpm. Sexto
vbera q lactauerīt filiū dei. Septimo cor
plenū igne amoris. Octauo brachia q/
bus āplexata est xpm. Nono vētrē tāqz
xpi camerā. Decio genua qliter orabat
Undecimo tibias qliter iuit laborando
qn pdidit filiū dū esset ānoꝝ. xij. Duo/
decimo animā plenā oī pfectione ꝛ cor/
pus pñiali afflictione. Nota qliter dum
pdictus iuuenis iret ad feriā in via inue
nit latrones ꝛc. Ex isto miraculo potestl
cognoscere quō orō facta ad deū est her/
ba aromatica ꝛc. Ido xps dt oportet sp
orare ꝛ nō deficere in qlibet mane ꝛ sero
Luce. xviij. ¶ Scdo iste pnceps ondit
ꝯfessionē sacmentalem q purgat a pctis
pteritis. In vbis qn dixit dñe filia mea
ꝛc. Statī post pctm̄ mortale filia mea. i.
aīa est mortua. Ido de bona rōe ꝛ de cō/
silio statī esset ꝯfitendū pctm̄ qlibet die.
Mō dicunt multi expectabo. xl. Et si ca
dit lutū in tunica nunqd dices expectabo
p annū. Ecce qre dt mō defuncta. Qui
autē nec ī qdragesima vult ꝯfiteri piū. ꝛ
pmo in aīa q sepelieṫ in īferuo. Scdo in
corpore q nō dz sepelire ī cimiterio No
ta quō curat⁹ dz hre in scptis q ꝯfitent ꝛ
q nō ꝛc. Qui abscondit scelera sua non
dirigeṫ q autē ꝯfessus fuerit ea ꝛ relqrit
ea mīam ꝯseqtur. puer. xxviij. Ecce qre
dixit filia mea ꝛc. Scdo dixit pma ps ve
ni. Ecce h absolucio. añqz psona cōfitea
tur ꝛ absoluat est habitacio demonū qt
pctā mortalia qs habz tot dr hre demo
nia. De beata magdalena dicūt euuāge/
liste q xpus eiecit septē demonia. i. septē
pctā mortalia qr ñ legit q fuit demonia
ca. s facta ꝯfessione ꝛc. venit xps p grāz
Ido dixit veni dñe. Et xpus. veniā ꝛc.
Doctrina est theologie q in absolucōne
nō solum venit xps p grām. īmo etiā per
pñtiā personalē. ꝛ nō solū xps s etiā to
ta trinitas Si qs smonē ꝛc. Johis. xiiij
Si qs diligit me sermonē meū suabit
scz illū quē dixit p os apli sui iacobi. Cō
fitemini alterutꝝ pctā vr̄a ꝛ orate pinui
cē vt saluemī Jac. v. Ecce pñie īiunctio
pñiam vocat manuz q qnqz digitos hz
¶ Primus ē pollex ꝛ est ꝯtricio cordis ¶
Scds est bonū ppositū nō redeundi ad
pctā ¶ Terci⁹ est pñialis afflictio. qr sic
caro fuit tibi occasio peccādi ita etiā peni
tere dz ¶ Quart⁹ ē iniuriaꝝ remissio co
gitando q maiores iniurias fecisti xpo.
Dicūt medici q ī isto digito ē vena cor/
dialis. Ido ī desponsacōe ponit ibi annu
lus ad īnuendū q se debēt cordialit dili/
gere. ¶ Quint⁹ ē īiustoꝝ restitucio tam
de fama qz etiā de boīs Ecce qre dt īpo/
ne ꝛc. Qr ita pmisit de⁹ Si īpius ege/
rit pñiam ꝛc. Eze. xxxiij. ¶ Dico scdo q
in scda pte euuāgelij ondit scā vtus xpi
q dr benignitas vtuosa cū dr Et ecce mu
lier ꝛc. vsqz mulier ex illa hora. Ecce hic
xpi benignitas virtuosa. qr cū illa mulier
deberet puniri qr approximabat ꝯ legem
Leui. xiij. Xps autē ñ puniuit s etiā cō/
solat⁹ fuit eā Et ī illa pte plātande sunt
herbe aromatice. s. doctrine politice q sūt
ad bonū regimē cōitatis ꝛ ad h oz duo
puncta declararare Prio q ē mulier hec
q hz ꝛc. Ista mulier ē cōitas q habūdat
in pctis notorijs. pctā notabilia ꝛ noto/

ria dicūt sanguis in sac̄ scp̄tura Auc̄tas
dauid q̄ peccauit grauit̄ luxuria ⁊ homici
dio qꝛ ꝯn̄cia sūt ⁊ credidit ⁊c̄. Ido fuit si
bi dictū vir sanguinū. Ecce ⁊c̄. scd̄i regū
xvi. Et pecijt veniā ab eo di. Libera me d̄
sanguinib⁹ ⁊c̄. Quō curabit̄ ista corrup-
cio cōitatl. Dico ꝙ tāgendo vestē xp̄i q̄ ē
sac̄ scp̄tura. Rō qꝛ sic̄ vestis cooperit ꝑ
sonā Ita sac̄ scp̄tura xp̄m. Iō iudei solū
videt̄ vestē. de ista veste d̄t ysaias. Gau
dēs gaudebo ī dn̄o ⁊c̄. Ysa.lxi. Nota cū
d̄r in pl̄ali vestimētl. qꝛ sac̄ scp̄tura nō in
vno libro ꝯtinet̄ ꝫ in multl. Scd̄o d̄t. ⁊
indumēto iusticie. qꝛ sac̄ scp̄tura tota est
vna q̄ xp̄s induit̄. Si g̃ h̄ cōitas patitur
fluxū sanguinis ⁊ iā fetet ꝑ malā famā ⁊
deficit paulatī ⁊ vadit ad destructionē re
mediū ē tāgere fimbriā xp̄i. s. sacrā scp̄tu
rā faciēdo ea q̄ d̄t ꝯ sex pctā mortalia. ⁊
sic curabit̄. Primū pctm̄ est sup̄sticōnis
dyabolice. Scd̄m blasphemie diuinalis
Terciū negligēcia festiuitatū. Quartuꝫ
ludus Quintū lupanaria secreta Sextū
societates criminales. Ex pctis secretis
cōitas nō hꝫ periculū. ꝫ qn̄ pctm̄ est no-
toriū ⁊c̄. ¶ Dico t̄cio ꝙ on̄dit̄ xp̄i subli
mitas gloriosa In t̄cia ꝑte euuāgelij vbi
d̄r. Cū venisset ih̄s in domū ⁊c̄. vsqꝫ ad
finē. In ista tabula sunt plātande herbē
aromatice de doctrinis yconomicalibus
ꝓ bono regimīe dom⁹ Tria fecit xp̄s in
sustentacōne hui⁹ puelle in q̄ ostendit to
tum regimē domus. Primo eiecit de do-
mo tibicinas ⁊ turbā tumultuātē in quo
significat̄ exclusio male societatl. Si vul
tis bene regere domū vestrā. expellatl ma
los. Itē non solū expellere malas perso
nas debētis ꝫ etiā malas cōsuetudines.
Itē si famuli nō habēnt occasionē audi-
endi missā ⁊c̄. Detis eis facultatē quia
oportet reddere rōnē de eis. Ideo scrip-
tura Si quis scꝫ p̄familias suoꝝ ⁊ maxi
me domesticoꝝ curā nō habuerit fidem
negauit. p̄ma thimothei. v. ¶ Scd̄o te-
nuit manū eius. Ecce xp̄i ꝓtectio Qꝛ cō
seruabit domū tuam in habundācia ⁊ in
pace ⁊c̄. Et poteris dicere cū dauid. Te
nuisti manū dexterā meā scꝫ ꝓsperitatis
⁊ cuꝫ gloria suscepisti me. psalmo .xxvij.
¶ Tercō dixit puelle surge Ecce gracie
sp̄ualis collacio. Surge q̄ dormis ⁊ ex-
surge a mortuis ⁊ illuminabit te christ⁹
Ad ephesios q̄nto.

¶ De eadē dominica. Sermo scd̄s.

Accessit retro ⁊
tetigit fimbriā vestimenti eius.
Istd̄ verbū hꝫ originalit̄ Math̄.ix. In
isto ꝑmone volo declarare q̄lit̄ aīa pctis
īfirma poterit curari. Materia erit bona
⁊ speculatiua ⁊ etiā moral̄. Sed p̄mo sa
lutet̄ v̄go maria Cogitaui ꝑtractare ver
bū istd̄ ꝑm tres ītellect⁹ sacre scp̄ture. s.
Hystoricā vel litteralē ¶ Allegoricū vel
figuralē. Tropoloycū vel moralē. ¶
Quātū ad p̄mū intellectū sciēdū ꝙ exq̄
adā ⁊ eua peccauert̄ ꝯ deū. oēs gētes mū
di ꝓpter pctā tendebāt ad finalē destru-
ctionē ⁊ ꝑdicionē ꝓpter qd̄ de⁹ volens
mittere saluatorē ⁊ redēptorē elegit si-
bi certū ꝓpl̄m. In isto mūdo de q̄ nasce-
retur ꝑm carneꝫ cui⁹ ꝓpl̄i p̄r fuit abrahā
cui ꝓmisit de⁹ ꝙ de sua gn̄acōe saluator
mūdi nasceret̄ Cui ꝓpl̄o dedit duo signa
p̄ncipalia vt distingueret̄ a ceterl ꝓplis
ꝓut pastor signās oues. vnū occultū ī
carne. ⁊ aliud publicū ī vestimētis. Si-
gnū occultū ⁊ secretū in carne est circūci
sio in membro virili ad significādū ꝙ de
sua gn̄acōe messias mūdi saluator nasce-
retur. Circūcidet̄ in vob̄ om̄e masculinū
Gen̄.xvij. Dn̄e ⁊ vbi erit ista circūcisio
ī aure nō in digito nō. ꝫ circūcidetl carnē
p̄pucij vr̄i vt sit ī signū. s. ꝙ de illa gn̄acio
ne nascet̄ saluator mūdi. Iō iudei ⁊ aga
reni q̄ circūcidunt̄ faciūt ꝯ ꝓmissionē qꝛ
exq̄ ꝓmissio ē ꝯpleta cessat signū ꝓmis-
sionis. Quid facit signū ī taberna exq̄ vi
num est iā venditū. Quia iam venit xp̄s.
⁊ ipsi on̄dunt ꝙ nondū venit ideo peccāt
ꝓpter qd̄ nos nō recipim⁹ circūcisionem.

vñ apl's. Dico vobis qm̄ si circūdamini xp̄us vob nichil ꝓdest ad Gala. v. Hoc signū voluit recipe xp̄s vt daret finē legi moysi que tota ordīabat̄ ad xp̄m tāq̄ ad causā finalē. Ido dt xp̄s Amen dico vob qꝛ nō veni soluere legē ꝛc̄. Mat. v Scdm signū ꝙ dedit illi ꝓplo fuit publicū scz extra in tunica supiori vt om̄s cognoscerēt ꝙ erāt de genere abrahā s. quatuor fimbrias de colore celesti de filo vel de serico. vna ante alia retro. alia a dextr. alia a sinistris ꝛ dicūtur fimbrie. De hoc auctoritꝫ. Dixit quoq̄ dn̄s ad moysen. Loquere filijs isrl' ꝛ dices ad eos vt faciant sibi fimbrias ꝑ q̄tuor angulos palliorū ponētes ī eis victas iacinctīas Nume xv. Nota victas iacictīas ad significādū doctrinā celestē regl' messie q̄ debebat dari ꝑ q̄tuor euuangelistas ꝑ matheū q̄ añ alios scripsit euuāgelium doctrina ꝛ lex xp̄i nō ꝓmittit terrena vt lex moysi. s̄ celestia. Qui facit volūtatē p̄ris mei q̄ ꝛc̄ Mathei. vij. Xp̄s aūt sic voluit incarne suscipe signū circūcisionis. Sic etiā in vestimēto portabat p̄dictū signū distinctionis. Itm̄ cū esset puer v̄go maria manibꝫ ꝓprijs fecit sibi vnā tunicā ꝛ sp̄ portabat illā amore m̄ris ꝛ ip̄o crescēte crescebat vestis ꝛ v̄go posuit ī illa illas victas iacinctinas vñ sup illo v̄bo mulierl' samaritane. Quō tu iudeꝰ cum sis bibere a me poscis que sū mulier samaritana non em̄ coutūt̄ iudei samaritanis Jo. iiij. Dicuut h̄ glose ꝙ in vestibꝫ ꝛ fimbrijs cognouit eū esse iudeū. Ido mlier alia q̄ habebat fluxū sanguīs de q̄ loquit̄ euuāgeliū dicebat infra se O si poterā tangere vnam. s̄ misera q̄re approximabar qꝛ tales mlieres ab alijs excludebant̄ s̄m legē Leui. iij. qꝛ fetebāt dicebat em̄ si ego venio añ eū senciat fetorē si ad latus iterꝫ. Ergo voluit retro venire ꝛ h̄ dt thema. Accessit retro ꝛ tetigit fimbriā vestimenti eius ꝛc̄. Et xp̄s videns eā ip̄a timuit credens ꝙ eā reprehenderet. Sz xp̄s ꝯsolatꝰ est eā d. Cōfide filia ꝛc̄. Et h̄ de p̄mo. Q̄ntū ad secundū scz ad intellectū allegoricū dr ab aleon grece ꝙ est alienū latine ꝛ gore sētētia q̄si aliena snīa qñ facta vel dicta sacre scriptr̄e exponunt̄ de xp̄o Ido apl's exponēs. Aliq̄ fctā abrahe de xp̄o dt. Que sūt ꝑ allegoriaz dicta ad Gal'. iiij. Cū g̃ dr accessit retro scz aīa peccatrix ꝛ tetigit oz declarare q̄ sit ip̄a vestis xp̄i dico ꝙ ꝑ allegoriā vestis ē huānitas sūpta de beata v̄gine. Rō qꝛ sic vestis coopit ꝑsonā ita huāitas diuinitatē xp̄i. Jō iudei solū videbāt vestē cū in forma dei esset habitu īuentꝰ est vt hō ad Phil'. ij. In h̄ vestimēto ꝑtat q̄tuor fimbrias. Anterior ē dulcissima mīa ad penitētes Intm̄ ꝙ si aliq̄s p̄nceps vel dn̄s h̄ret ꝑtem sue mīe reputaret̄ stultꝰ. qꝛ si esset aliq̄s miles q̄ fecisset oīa h̄ mala scz ꝙ occidisset p̄rem suū ꝛ m̄rez ꝛ filios regl' ꝛ violasset filias eiꝰ ꝛ ip̄m ꝑcussisset ꝛ ꝑceret sibi stultus reputaret̄ maior ē adhuc īfinita mīa xp̄i. qꝛ si vnꝰ hō occidissz om̄s apl'os ꝛ iosep p̄rez putatm̄ ymo etiā si v̄giez iugulassz ꝛ ip̄z xp̄m ꝓprijs maībꝫ crucifixisset si pꝰ h̄rt tātā ꝯtricōez vt g̃nū synapis ꝛ peteret veniā in h̄ mūdo xp̄s stati ꝑceret sibi. de hoc auct̄s. Si impiꝰ egerit pn̄iaz ꝛc̄. Eze. xviij. s̄ pꝰ vitā p̄ntez fiet durissiā iusticia ad nō pn̄itētes. Sic em̄ ē īfinite mīe peītētibꝫ sic ē īfinite rigorl' īpeītētibꝫ q̄ nolūt ꝯteri nec ꝯfiteri nec desistere a peccatis Intm̄ ꝙ si vnꝰ decederet ī vno solo pctō mortali ꝛ a cristo peteret veniam de illo pctō ꝛ om̄s scti ꝛ sctē orarēt ꝓ illo genibꝫ flexis ymo omēs sci angeli ymo ꝛ v̄go maria nō obtīeret sibi veniā. etiaz si centū vel etiā mille ānis ꝓ illo intercederēt Quare pz h̄ stulticia mlierꝫ d. ego bene ꝯponā me cū dō ds ē misericors verꝫ ē s̄ etiā est durissimꝰ īpenitētibꝫ auct̄s zelus ꝛ furor viri nō ꝑcet ꝛc̄. Prouer. vj.

¶ Nota ꝙ si in presenti vita homo penitet ꝛ petit aliq̄ gratiā vel aliqd donū statim ꝯcedit sibi nisi esset. Indetrimentum anime quando homo petit aliquid ꝙ non datur signum est ꝙ non esset vtile aīe sic

nec vos daretis vinū ⁊ fructus infirmo licet peteret. qꝛ nō esset sibi vtile. Si aūt petit de zuckera dabitis. Sic oēs sumus infirmi nescim⁹ q̄d est nob̄ vtile vel nociuum. Infirm⁹ petit sanitatem nō d̄t xp̄s qꝛ nō esset vtil' aīe tue. ꝫ dat paciaz que est melior postulate a d̄o ⁊ dabit ⁊c̄. Ja j. Maximū bonū est futura gl'a. de quo apl's q̄ eā vidit interrogatus q̄d vidisset nō potuit exp̄mere ꝫ dixit. O altitudo diuitiaꝝ sapie ⁊c̄. ad Ro. xj. De oīb⁹ hijs q̄tuor fimbrijs d̄t dd̄. in vna auctoritate Qꝛ miscd̄iaz ⁊ v̄itatē. p̄s. lxxxiij. Nota quō d̄s nr̄ diligit mīaz. Ecce fimbria anterior ⁊ veritatē. i. iusticiā. ecce posterior Gr̄az dabit dn̄s scz in ꝫ mn̄do. ecce sinistra. ⁊ gl'am in alio. ecce dextra qn̄ g̃ aliq̄ p̄sona patit̄ fluxū sanguis q̄ scz habū dat in pctis ad tactū vni⁹ fimbrie sanat̄ non anterioris ꝫ posteri⁹ scz iusticie. Id̄o d̄t accessit retro. Qn̄tū ad terciū iuxta intellectū tropologicū a tropos ꝙ est ꝯuersio ⁊ logos ꝑmo q̄si sermo ꝯuersus ad mores s. Pro q̄ sciendū ꝙ bona vita est nobis vestimentū necessariū. q̄libet em̄ homo vel religiosus. tenens bonā vitaz est bn̄ īdut⁹. Null⁹ sine īdumēto bone vite pōt intrare ad nuptias p̄adisi. Nota parabolā q̄ habet̄ Mat. xxij. De rege faciēte nuptias filio suo. Rex autē ītrauit vt videret discūbētes si aliq̄ indigebāt q̄ inuenit ibi vnū ⁊c̄. cui dixit rex Amice quō ⁊c̄. Mat. xxij. At ille obmutuit. Tunc dixit rex. vestis nuptial' est bona vita sine q̄ null⁹ pōt celestes nuptias ītrare. Id̄o d̄t apl's Induite vos sic̄ electi. ad Col'o iij. Patet hic rn̄sio ad questionem querētiū. Sz erim⁹ īduti vel mūdi in p̄adiso qꝛ oēs erim⁹ induti nō vestimentl' corruptibilib⁹. ꝫ de vestimētis v̄tutū Joh's in Apoc̄. Beat⁹ qui custodit vestimenta sua ⁊c̄. Apoc. xvj. Quatuor fimbrie vestis bone vite sūt q̄tuor v̄tutes cardinales siue morales. Anterior ē prudentia intellectualis q̄ p̄cauet p̄icula sp̄ūalia et tēp̄alia qꝛ auisāt an̄q̄ veniat periculū ne hō cadat faciēdo ꝯtra deū. Id̄o d̄t scriptura. Oc'li tui recta videant ⁊c̄. Pro. iiij Palpebre molles sūt cogitacōes aīe q̄ debēt p̄cedere dn̄do. Si ego facerē ꝫ posset seq̄ ꝫ vel ꝫ Id̄o multi frāgūt sibi collū qꝛ p̄us nō cogitāt. vt pz de dicta filia iacob Gen̄. xxxiiij. Oc'li tui recte videāt te ⁊c̄. Posterior ē iusticia pn̄ialis q̄ punit pctā p̄terita faciendo iusticiā de se ꝑm ꝙ hō peccauit. Si peccastis p̄ sup̄biā faciatis iusticiā. De ista fimbria dixit deus. Custodite iudiciū. Ysa. lvj. Dextra ē tēperātia v̄tualis q̄ in p̄sp̄itate refrenat ne hō faciat excessū. In chamo ⁊ freno ⁊c̄. p̄s. xxxj. Sinistra fortitudo q̄ facit hoīem tollerare aduersa. Ad tactum em̄ iusticie pn̄ial' non solū infirm⁹ sanat̄ ꝫ mortuus suscitat̄ ⁊ nō solū p̄sona p̄ticularis. Sz etiā coītas general'. Qn̄ scz q̄s facit iusticiā de peccatis notorijs auctorit̄s. Repēte loquar. Jere. xviij. Pz ꝙ ex pn̄iali iusticie reuocat̄ sn̄ia data in curia diuine iusticie. Tangam⁹ g̃ illā fimbriā ⁊ habebim⁹ sanitatē ¶ Dn̄ica. xxiiij. ꝑmo. iij.

Impleamini agnicōne voluntatis dei ad Coll'. j. Inter alia multū ad saluacōez nostraz necessariū est scire voluntatē dei. Ratio seruus si nō sciat voluntatez dn̄i quomō poterit bene seruire in q̄ credit domino bene seruire displicet. Quare in p̄mis. si q̄s voluerit bn̄ ꝑuire dz primo scire voluntatē dn̄i sui. Ita om̄s ꝑui sumus domini nr̄i ih̄u xp̄i In baptismo ꝯducit nos. Sacerdos est notarius d. Quid vis rn̄dit fidē ih̄u xp̄i. ⁊ sacerdos ⁊ fides xp̄i q̄d dabit tibi. rn̄dit vitā eternā. Ecce salarium xp̄iano p̄missū. Qui crediderit ⁊ baptisat⁹ fuerit saluus erit. Mar. vltimo. Ergo abrenūcia sathane respondit. abrenūtio. Ecce ꝯductio in ꝫ ꝯsistit Ideo nō solū inq̄tū creat̄e sue sum⁹ tenem̄ sibi seruire ꝫ etiam ex sp̄eali ꝯductione qꝛ ex sp̄eali gr̄a ⁊ boītate sua vult nobis p̄ multis pagais suū dare salariū si feceri⁹ volūtatē

auctoritas. Nõ oĩs qui d̃t mihi dñe dñe intrabit in regnũ celoꝝ ꝫ q̃ facit volũtatem p̃ris mei q̃ in celis est ip̃e intrabit in regnũ celoꝝ Math. vij. Quare sup oĩa necessariũ est scire q̃ sit ei⁹ volũtas ⁊ q̃d velit de vnoq̃z. Ido dd̃ petẽdo ait dñe ad te ꝯfugi doce me facere volũtatẽ tuã ⁊c̃. in p̃s. cxlij. Nota ꝙ dd̃ loquit̃ in ꝑsona peccatorl dñe ad te cõfugi q̃i d. Sum hucusq̃ dyaboli eius volũtatẽ faciẽdo in sup̃bia luxuria ⁊c̃. Sz volo dimittere. Ido dñe ad te ꝯfugi doce me ⁊c̃. Qꝛ de⁹ me⁹ es tu. De⁹ in veteri testamento nõ ita clare declarauit suã volũtatẽ sicut in nouo qꝛ mõ quilibet religiosus cleric⁹. ⁊c̃. põt scire de eo q̃d vult de⁹. qꝛ totum scriptũ est nõ oportet nisi legere vel audire. Ido d̃t thema Impleamini agnicõne volũtatis dei. Modo videam⁹ q̃d deus vult de nob̃ in hoc mũdo vt simus digni h̃re salariũ glorie ⁊ amore vestri quesiui ⁊ inueni octo que deus vult que sũt ¶ Veritas diuĩalis. Caritas cordial̃. Puritas personalis. Honestas exemplaris. Vnitas amicabilis. Pietas fraternalis Asperitas p̃nialis. Firmitas virtualis. De primo q̃libet dz h̃re in suo intellectu ⁊ credere ṽitatẽ diuinalẽ scz ꝙ credat firmit̃ veritates fidei catholice a deo incarnato nob̃ reuelatas. Rõ si aliq̃s hz vnã falsã opĩonez de aliq̃ articulo fidei ibi est ꝑicl̃m maximũ. qꝛ totũ edificiũ ⁊ fundamentũ ṽtutũ ⁊ meritorũ corruet Si nõ vis credere p̃stiano de ṽgilio per eũ data in g̃matica nõ est ꝑicl̃m. Sed si non vis credere xp̃o de regl̃is ꝑ eũ datl. De articulis fidei. Ibi est ꝑiculum. Quare sctũs Tho. ij. scd̃e q. ij. ar. iij. de fidei querit. Si q̃s dubitat in vno articl̃o fidei an habeat fidẽ ⁊ credentiã de alijs articulis d̃t ꝙ nõ Sz solũ opĩoez de alijs rõ qꝛ certum est ꝙ ṽtus dei nõ hz nisi vnũ fũdamentũ indiuisibile qd̃ est ṽitas diuĩal̃ falli nõ põt nec fallere q̃ g̃ dubitat in vno non remanet sibi fũdamẽtũ de alijs cum nõ sit nisi vnicũ fũdamentũ oĩm. Nota ad h̃ sil̃itudinẽ de magna rupe super q̃m essent. xij. camere edificate. qꝛ si rupis cadit cadũt etiã oĩs camere. Sz si solũ caderet vna camera nõ ex h̃ caderent oẽs alie. Ita saxum fortissimũ est p̃ma ṽitas sup istã cõsistũt. xij. camere articl̃oꝝ. Fũdamẽtum aliud nemo põt ponere p̃ter id qd̃ positũ est qd̃ est xp̃s Ih̃s qꝛ ip̃e est via veritas Ido ãmoto h̃ fũdamẽto nulla tñ remanet. Secus de ṽtutib̃ moralib̃ saltẽ acquisitis qꝛ vna ãmota alie remanẽt Itẽ d̃t sctũs tho. vbi sup̃. Sic̃ pctm̃ mortale ꝯtrariat̃ caritati. Ita discredere vnũ articulũ ꝯtrariat̃ fidei. Sz caritas nõ remanet ĩ hoĩe post vnũ pctm̃ mortale. Ergo nec fides postq̃z q̃s discredit vnũ articulum fidei h̃ tho. Vnde extra de hereti. li. v c. j. dubi⁹ in fide infidelis est sũt verba stephani pape. vult g̃ de⁹ vt habeam⁹ veritatẽ diuĩalẽ auct̃s. h̃ bonũ ⁊ acceptũ corã saluatore nr̃o deo q̃ vult oĩes hoĩes saluos fieri ⁊ ad agnicõez veritatl venire j. Thy. ij. Nũc si q̃s voluerit volũtatez dei facere ꝯgnoscet de doctrĩa mea. Joh. vij. Nota q̃ vult q̃ntũ ẽ ex ꝑ te sui ꝫ non vult cogere liberꝝ arbitriũ. ip̃e vult ꝫ sũt mlti q̃ nolũt ꝓpter liberũ arbitriũ vt mali xp̃iani pctõres ⁊ ĩfideles q̃ nolũt ad agnicõez ṽitatl venire. Scd̃o vult vt habeam⁹ caritatẽ cordialẽ nõ solũ vult d̃s ꝙ intellect⁹ sit informat⁹ veritate diuĩali ꝫ etiã ꝙ sit ĩformata volũtas caritate. Caritas g̃ ad deũ ẽ h̃nda ⁊ ad ꝓximũ. Istã vult d̃s in q̃libet xp̃iano. ¶ Nota h̃ pulchꝝ exẽplũ ṽitatl declaratm̃. Quidã bon⁹ hõ vidẽs scripturã tm̃ ꝯmẽdare ṽtutẽ caritatl voluit habitare ĩ villa vbi eẽt caritas. q̃ de re cucurrit de villa ĩ villã veniẽs ⁊ circa q̃ndã villã vidit furcã ⁊ suspẽsos in illa ⁊ q̃rebat cãz q̃re esset furca ⁊ dicebat̃ sibi ꝓpt̃ furtũ. Deiñ ibat ad eccl̃iaz si forte ĩueĩret caritatez ⁊ vidit ibi mlieres ornatas ad alliciẽdũ viros. tãdẽ veĩt ĩ ꝑtes orientales ⁊ nõ ĩuenit furcaz q̃ petẽs q̃re hoc fuit sibi dictũ Nũq̃d xp̃iani debẽt sibi nocere absit ⁊ int̃uit ⁊ vid̃t

q nullus decipiebat aliū. ymo qñ venie-
bat emptor dicebat sibi. Ego iā vendidi
hodie s vicinus me⁹ nil vēdidit ꝛc. De
inde iuit ad curiā vbi ꝯsueuit fieri iudiciū
ꝛ vidit portas clausas plenas telis ara-
neaꝝ qui querēs vbi placitabāt fuit sibi
dictū q inter eos nō fuit nec erat litigiū
nec questiones s soluz ter aut q̄ter in an
no apiebat curia premisso p̄cone si aliq̄s
hr̄et questionē. Et iudex expectabat vi-
dens q null⁹ veniret ꝛ ibat ad prādium
ꝛ dixit ille o h est caritas. Deinde iuit ad
eccl'iaz in dñica ꝛ vidit añq̄ missa incipe
ret statim eccl'a erat plena viri seorsū ꝛ
mlieres seorsū cū magno silentio deuote
post missā vidit q bini ꝛ bini ibant ad cō
municādum ꝛ post dabāt sibi mutuo pa
cē. Deiñ mulieres idē faciebant h porro
est caritas. Ecce erga deū quāta deuotio
ꝛ erga ꝓximū q̄nta dilectio. Et dixerūt
sibi vos estis extraneus venite ad domū
meam. Nō dt ali⁹ vos habuistis heri p
egrinos. Ido dimittatis mihi istū si pla
cet. O dixit ille hic ego volo stare. Inue
ni qd quesiui Ecce h caritas quā vult de
us s hodie ꝓchdolor nō īuenit. De ista
dixit xp̄s in quodā s̄mone Ignē scz cari-
tatis ardētis veni mittere in terrā. Et q̄d
volo nisi vt ardeat Luc.xij. Mō potest
ītelligere. Quid sit caritas. Tercio vult
de⁹ de nob puritatē p̄sonalē scz q ꝯser-
uem⁹ p̄sonā nr̄az purā a malis cogitacō
nib ꝛ a luto luxurie triplici rōe. Prima
est ꝓpter creacōez. De⁹ em̄ creauit hoīem
ad ymaginē ꝛ silitudinē suā q̄ntū ad aīaz
qꝛ tūc ds nō habebat corp⁹. Sic g̃ mag-
nū esset pctm̄ ymaginē xp̄i ꝓicere ad lu-
tū ꝛc. Mai⁹ peccatū qñ aīa q̄ est ꝓpior
ꝛ verior ymago dei ꝓicit in luto luxurie.
Ido cuilibet hoī dr custodi temetipsuz ꝛ
aīaz tuam sollicite Eccl'i.xix. Serua aīaz
ꝛc. Scda rō est ꝓpter redemptionē assū
sit carnē humanā. Et licet quilibet homo
teneat sibi seruire ex p̄ma rōne. Multo-
magis modo qꝛ de⁹ fctūs est ad ymagi-
nem ꝛ silitudinē hoīs. Fugite igit forni-
cacōez. Om̄e em̄ pctm̄ qdcūq̄ fecerit ho
mo extra corp⁹ suū est. Qui aūt fornica
tur ī corp⁹ suū peccāt.j.ad Coꝝ.vj. Si
dicat ego sū inclinat⁹ ad illud ꝛc. So-
lutio poteris resistere incliacioni tue cum
gratia dīna ꝛ p liberꝝ arbitriū qd nō pōt
cogi. Nā qñ dom⁹ ꝯburit aq̄ petit. Ter-
cia ratio p generacōez baptismalē. Spi
ritus ꝛ aque. Qꝛ si calix vel corpalia sca
ꝓicerēt in latrina magnū peccatū foret.
Dico mai⁹ pctm̄ esse corp⁹ xp̄iani ꝓice-
re in latrinā luxurie. Quia maiorē ꝯsec-
tionē hz ex crismate ꝛ oleo sctō. De hijs
trib rōnib auctoritas. Hec ē voluntas
dei sāctificacio vr̄a vt abstineatis vos a
fornicacōne vt sciat vnusquisq̄ vestrum
vas suū possidere in sāctificacōne ꝛ hono
re.j.Thessa.iiij. Quid valet miles nesci-
ēs equū suū refrenare idē de eq̄ corpis.
¶ Notādum q̄rto vult honestatē exem
plarē scz ad extra. Ita q null⁹ possit pre
sūmere malū de vobis Dicūt aliq̄ qñ re
p̄hendūt q nīs cum mlīere suspecta locū
tur. Et q̄d ad me ds scit cor meū. hoc nō
sufficit h s oz vt nemo scādaliset in vob
q̄ntū in vob est si forte loq̄nt ex malicia.
tunc nō est culpa nr̄a. Rō q̄re h vult ds
qd q̄libet artifex cupit laudari in opib ꝛ
oppositū displicet sibi auct̄s. Sic ē volū
tas dei vt bñfaciēs obmutescere faciatis
in prudētiū hoīm ignorātiā.j.pe.ij. Qui
to vult vnitatē amicalē vt viuam⁹ in bo
na amicicia sine odio ꝛ rācore. Rō quia
null⁹ vult corpus suū mēbratim diuidi.
Om̄s xp̄iani sum⁹ vnū corp⁹ misticum
Caput xp̄s oculi ꝯtēplatiui qꝛ hn̄t mag
nā sciaz ad vidēdū. aures sūt iudices. na
res sūt deuoti qꝛ odoratū aīe hn̄t subtilē
qꝛ sentiūt odorē xp̄i ꝛ v̄gis sctōꝝ eoꝝ ex
empla sequēdo. Colla religiosi sūt p q̄s
trāsit esca spūal' eccl'e in corp⁹ xp̄ianitatis
ꝛ viuit. ꝛ brachia sūt dñi tēpales q̄ hn̄t
eccl'iaz defēdere vent diuites q̄ ꝯtinet oīa
ꝛ distribuit. Crura illi sūt de mr̄imonio
q̄ generāt Tibie ꝛ pedes sunt artifices ꝛ
laboratores q̄ totū sustinēt auct̄s. Sic ī

vno corpe mlta mẽbra habem?. Omia aũt mẽbra nõ eundẽ actũ hñt. Ita multi vnum corp? sum? in xp̄o ad. Ro.xij. Vult g̃ ds q̄ nullus sit diuis? ab alio p odiũ rãcorẽ ꝛc̃. vñ sic aliq̄ vnum membz̄ nocet alteri vt digit? oculo vel man? pedib nõ tñ recipiũt vindictã ymo pati enter sustinẽt ita ꝛc̃ Ecce ꝟ rõ naturalis auct'. vbi xp̄s loquit ecc'e xp̄iane. quo tiens. i. multocies volui ꝯgregare filios tuos diuisos scz quẽadmodũ gallina cõgregat pullos suos sub alas ꝛ noluisti. Mathei. xxiij. ¶ Nota xp̄s ꝯpat se gal line Gallina em̃ antecz̄ bz pullos bz vocẽ clarã ꝟ postcz̄ bz pullos efficit rauca ꝛ pauz̄ comedit. Sic etiam xp̄s cũ sit verbũ eternum clarã vocẽ bz ꝟ in tm̃ clamauit q̄ dixit scz predicãdo. rauce facte sũt fauces mee. Et sic gallina q̃ videt multũ vocat pullos ꝛc̃. Ita xp̄us q̃ videt ꝑtra nos venire miluũ scz dyabolũ quez nos nõ videm? ad nos clamat d. Venite ad me oñs q̄ laboratis ꝛ onerati estis ꝛ ego reficiã vos Mathẽ. xj. Expandens alas suas dextra est pax. Sinistra ẽ ꝯcordia vt sub hijs alis poãm? nos. Sz mlris accidit vt pullo i spica occupato ꝛ nõ curat vire ꝛ sic recipit a miluo. Sic etiã xp̄s vocat nos sub alis pacis. Sz dt aliq̄s fili? dyaboli. non p corp? vindicabo me talis occupat circa spicã. Sexto vult de? pietatẽ frnalẽ scz q̄ ipi de bonis que dedit ipse nobis siue tẽpalia siue spũalia sint de? ꝓmis indigẽtib. ¶ Nota de ꝟ sctm̃ tho. ij. scde q. xxxij. ar. ij. in corpe q̃r sit in p̄cepto de supfluo Juxta illd quod supest date elemosinaz ꝛ oia mũda erũt vobis Luce. xj. Item̃ vult q̄ mutuemus sine vsura mutuũ date nil inde sperantes Luc̃. vj. De hoc tho. ij. scde q. lxxviij. ar. j Ratio istor. Nõ em̃ vult deus q̄ hoies sint auari. Nam cetere creature oia eis a deo collata ꝯmunicãt ꝛ dãt hoi vt patet in sole q̄ dat nobis claritatẽ influentias. Ideo dt xp̄s auaris iudeis ꝛ xp̄ianis qui ex quo faciebãt sacrificiũ nõ curabant de pauꝑib. Eũtes discite Osee. vj. Quid ẽ miaz volo ꝛ nõ sacrificiũ. vbi tho. ij. q. iij. ar. iij. Deum nõ colim? ꝑ exteriora sacrificia aut munera, ꝑpt ipz sed, ꝑpt nos ꝛ, ꝑpter, ꝓximos. Nõ em̃ indiget sacrificijs nr̃is ꝟ vult ea sibi offerri, ꝑpt nr̃az devocõez ꝛ, ꝓioz. vtilitatẽ ꝛ ideo mia q̄ subuenit defectib alioz ẽ sacrificiũ ei magꝭ acceptũ ꝟ tho.. Ecce q̃re dt miaz volo dt ꝟ idẽ xp̄ianis qz sũt multi q̄ habuerũt multa de malo iusto de vsura rapia. Et post ordiant capellanias. Cõstruũt eccl'as ꝟ melio? eẽt restituere illis vñ hñt. qz illud eẽt mie ꝛ pietatꝭ quã ds vult idẽ dz etiã de clericis thesaurisãtib vt faciunt bñficia vt sũt epi. Nota q̄ q̄s nõ dz facere cisternã q̄ bz fõtez in domo sua ꝟ in deserto sicco vbi nõ ẽ fõs ibi dz fieri cisterna. Ideo scl'ares pñt ꝯgregare filijs ꝟ etiã dz ꝓfessorib q̄ oẽs pñias ꝛrias dãt i missas cãuaritie quertũt. ꝓsiliũ discite. Septimo vult de? aspirare ad pñialẽ. Si peccauim? ꝛ deũ nõ vult q̄ dãnem̃ ꝟ vt faciam? penitẽtiã. pz a sili. Si argẽtari? facit p̄ciosũ vas auri ꝛ cadit in luto vel in aq̄ sine inter lapides ꝛ totũ quassat̃ non ex ꝟ, piat̃ vas qz p̄ciosa matia est ꝟ, ꝟ nõ facit figul? qz pax placet vas de luto. ꝟ argẽtari? potit in fornello deiñ ꝯiungit̃ ita, facit xp̄s optim? argẽtari? hõ ẽ de p̄cioso metallo s. de argẽto rõe fidei ex auro rõne caritatis Si ist̃ vas cadit in luto luxurie int̃ lapides auaritie. Nõ statim reicit̃ ꝟ statim restituit̃ ꝛ reformat̃ i fornace ꝛtricõis vbi flaru dolor incẽdit̃. Secõo ꝯiunctura ꝓfessionis q̄ malleo ꝛ reformat̃. Tercõ politur ex opib ꝑnalib ieiunãdo auctoritꝭ Nũq̄d voluntꝭ mee est mors ipi dt dñus? ds ꝛ nõ ꝑvertat̃ a vijs suis ꝛ viuat Eze. xviij. Ibidẽ nolo morte ꝛc̃. Octauo vult ds firmitatẽ ꝛtualẽ scz vt in bonis opib sim? firmi ꝛ stabiles. Nã si aliq̄s p. xcix. annos tenuerit bonã vitã ꝛ in centesimo dimittit ꝛ dat se velitꝭs ꝛ moritur sic talis nunq̄z intrabit paradisum.

Erat quidā mercator qui emptl precios iocalibꝫ posuit in quodā ferdello ea ⁊ tradidit vni portatori vt portaretur vsqꝫ ad domū dans sibi vnū florl ꝓ leuca. Qui qñ fuit ad mediū miliare deposito ferdello ⁊ ꝑdito venit ad domū mercatoris petens salariū de hoc ꝙ portat q̄ nō solū nō recepit precium ymo recepit obprobriū ⁊c̄. Ita ad ꝓpositum qñ aliq̄s incipit bonā vitā ⁊ sctāz in religione vel al's nō dz cessare in medio ꝫ ꝑseuerare vsqꝫ in finē Ergo dr̄ xp̄s de sācto euuāgelista. Sic eū volo manere donec veniā scz ꝑ mortem Joh. vlti. Item qui perseuerauerit in finē h̄ saluus erit Mathei.x. ysidorus de sūmo bono. Tūc placet deo nr̄a ꝯuersatio cum bonū qd̄ incipim⁹ ꝑseueranti fine cōplemus hic. Iterꝫ xp̄s esto fidelis vsqꝫ ad mortē ⁊ dabo tibi coronā vite. Apoca.ij.q̄m nobis ꝯcedat ih̄s xp̄s ⁊c̄

Dñica.xxv.post festū trītatl ꝑmo.j

Faciet iudicium

⁊ iusticiā in terra Jere.xxiij. Inter oīa que maxime mouent hoīes ad dimittendū vitia ⁊ malā vitā est cognitio ⁊ timor diuini iudicij. Qñto plus homo cogitat id iudiciū tanto magis cauet se a peccatis Ratio qr q̄libet dispēsator mag̃ dñi qñ cogitat ibi scit ꝙ de oībꝫ expensis ⁊ recepris habz dare ꝯputū ⁊ rationem strictā cū magna diligentia auisat se maxime cū in errore ꝯputi est periculū mortis. Secus qñ nō hz reddere rōnez tūc ad libitū dispensat. Sic etiā de nobis quilibet nostꝝ est dispensator habem⁹ dispēsare desideria cordis. Opa manuum ⁊c̄. auctoritas. Sic vos existimet homo vt ministros ⁊ dispensatores.j. Corꝝ.iiij. si ergo aliq̄s ex dyaboli temptacōe qui ponit istum errorem in cordibꝫ multorꝝ ꝙ nō habeat reddere ꝯputum laxat habenā diceret. Quid oz me timere. Ex quo nō habeo dare cōputū de vita mea talis sine freno peccat ꝓpter hec dyabolus laborat vt inducat gentes ad istū errorem. Sz qñ homo credit ⁊ cogitat ꝙ de omnibus cogitacōnibꝫ que cogitauit hz reddere rationem vt dr̄ Sap.j. In cogitacōnibus impij erit interrogatio est. Itē de omnibꝫ verbis mīmis vt dr̄ Luce.xij. De omī vbo ocioso qd̄ locuti fuerīt hoīes reddēt rationē in strictissimo dei iuditio. Itē de oībꝫ opibꝫ vt dr̄ Eccl. vl. Cūcta q̄ fiūt adducet dñs in iudiciū ⁊c̄. In q̄bꝫ si error īueniat̄ ē ꝑiclm dānacōis talis custodit se ⁊ viuit ordīate. Ecce q̄re credētia ⁊ cognitio diuini iudicij mouet cor hoīs ad benefaciendū auctoritas. Fugite a facie gladij qm̄ vltor iniq̄tatū gladius est. Et scitote esse iudiciuz Job.xix. A facie gladij scz sn̄ie iudicialis ⁊ ꝯcordat iohēs d. Qui vidit iudiciū ꝙ de ore ei⁹ s. iudicis ꝓcedebat gladi⁹ ab vtraqꝫ ꝑte acut⁹ Apo.xix. Jō dd̄ cogitās diuinū iudiciuz orādo ait Cōfige timore tuo.i.clarifica ⁊ ꝯstringe carnes meas.i.carnalitates Rō a iudicijs em̄ tuis timui. Nota duplex iudiciū ꝑticulare qd̄ fit in morte ⁊ vl'e qd̄ fiet in fine mūdi. De p̄mo dr̄ thema faciet scz xp̄s iudiciū ⁊ iusticiā in terra vt supra Et tāgit tria q̄ sūt in iudicio ꝑticlari cuiuslibet hoīs s. Stricta inq̄sitio ibi facit iudiciū Presta executio ibi in terra. Iusta diffinicō ibi ⁊ iusticiā. De p̄mo dico ꝙ ī morte hoīs ē stricta inq̄sitio cū dr̄ faciet iudiciū sic iudex q̄ inq̄rit de oībꝫ dr̄et aliq̄s q̄d oz. Nōne iā scit oīa nō solū facta ⁊ dc̄a ꝫ ⁊ mīmas cogitacōs Judices h⁹ scl'i q̄ nesciūt debēt inq̄rere stricte. Sz ip̄e scit oīa g̃ ⁊c̄. Rñ deo lz oīa apta sint ip̄i tñ vt iust⁹ iudex ꝑuat formā iudicialē. qr iust⁹ iudex p̄mo audit accusatorez. Facit ꝓcessū. vocat testes. dat decisiōes iurl Si xp̄s iudex facit. Accusator ē dyabol⁹ q̄ fecit peccare. q̄ statī aīa exeunte a corꝑe accusat eā corā xp̄o. Etiam ꝓpria pc̄a ⁊c̄. Bernar. tūc opa nr̄a siml' loquētia dicēt. tu nos egisti opa manuum tuarū sn̄⁹ nō te deserim⁹ Tecū erim⁹ Tecū

ad iudicium ꝑgemus. omnia em̄ peccata q̄ nūc occulta sūt extra ꝓsilient ⁊ suū accusabūt actorē. Linea vestimentoꝝ superbū auꝝ ⁊ argentum auaꝝ edificiū iniquū vsurariū. Adducet de⁹ in iudicium siue bonū siue malū qd̄ de malis fiat examiatio nō est dubiū nec iniuria. Sz etiā de bonis rō. qꝛ de⁹ nō solū vult vt faciam⁹ bona. Sed etiā bona intencōne. Qꝛ ex bonis opib⁹ de genere mala intencōne factis hō dānaret̄. Verbi gr̄a ponere filium in ordine mendicantium vt sit magister cōfessor regis Intētio est mala. ecce qualiter bona opera nostra examinantur in iudicio. Ido dd̄ in ꝑsona xp̄i. Cum accepero tp̄s ⁊c̄. De⁹ distribuit temp⁹ cuilibet dans suam ꝑtem vt lucret̄ tali. xx. annos ⁊ tali. xl. ⁊c̄. Et qn̄ videt ꝙ multi male expēdūt tp̄s ip̄e recipit sibi in ꝯmissione dt̄. Nolo ꝙ occupes ⁊c̄. Et tūc iudicat opa bona ⁊ mala. Ido dt̄ ego ⁊c̄. Ido appl's. Om̄s nos manifestari ⁊c̄. ¶ Scd̄m qd̄ fit in iudicio ꝑticulari est iusta diffinicō cū dt̄ Faciet iusticiā. Facta aūt inq̄sicōne ꝑ iudicē. Diffinit̄ q̄d fiendum sit. Sic etiā faciet xp̄s fc̄ā iudicial'r inq̄sicōe. Diffinit q̄d aīa dz hr̄e. qꝛ si fuit de vita perfctā ⁊ apl'ica ⁊ fecit multa opera meritoria ⁊ v̄tuosa ita vt in statera dīne iusticie posita plus ponderāt bona. Condigne ⁊ iuste diffiniens xp̄us dicet. Et qꝛ in vita tua fecisti ꝯdignā pn̄iaz nō est rōnale ꝙ iteꝝ facies h̄. ꝫ leta facie extendit manū dicēs. Euge ꝯue bone ⁊ fidel' ītra in gaudiū dn̄i ⁊c̄. Math. xxv Nota ī punicōne scz pn̄iaꝝ nil' est respectu glorie Si aūt fuit male vite ⁊ finaliter impenitens facta inquisitione dicet videlicet demonib⁹. Seruum meum inutilem ꝓicite. ⁊c̄. Math ⁊c̄. Nota qualiter recipit̄ aīa a demonido ⁊ ꝓicit̄ caput in inferno Primo si aūt nō sit omnino ꝑfect⁹ nec finaliter impenitens. Sed bona hora cōuertit̄ ad deū dolet de pctis ꝯfitetur ⁊c̄.

Auisent̄ ne dent pn̄iaz cōtra volūtatem peccatoris si illā ꝯuāt liberant̄ ab inferno qn̄ moriunt̄ nō tn̄ statim euolāt qꝛ nō fecerūt ꝯdignā pn̄iaz nec descendunt ad infernū. qꝛ penituerūt. Sed differt̄ vt vadat ad purgatorium ad cōplendam penitentiā Talis ꝓnunciatio dr̄ ꝯdigna diffinitio ponā in pondere iudiciū ⁊ iusticiam in mensurā Ysa. xxviij. Iudiciū ponit̄ in pondere stricte inquirendo. Et v̄ba accusatoris ⁊ testiū ponderando. Et iusticiaz in mensura scz vel glorie vel pene ī inferno vel purgatorio. ¶ Nota ꝙ ista mensuracio non est intelligenda scz glorie vel pene ꝯm equalitatē opeꝝ vel q̄ntitatem duracōnis seu valoris scz ꝓ die seruitus vel ebdomade ⁊c̄. Det deus diem glorie ebdomodam ⁊c̄. Non est ibi eq̄litas temporis Nec etiam valoris Quia opera misericordie patriarcharum nec deuotio ꝓphetarum ⁊c̄. Apostolus nō sunt cōdigne passiones huius tempis ad futurā gloriā que reuelabit̄ in nobis ad Ro viij. Sz illa ꝯmensuratio fit ꝯm eq̄litatē ꝓporcōnis. Qꝛ ille qui fecit plura bona cum maiori caritate habebit maiorē gloriā ⁊ econuerso Nota de corpe pueri ad cuius augmentum augmentāt̄ ⁊ menbra non ꝯm equalitatem ꝫ ꝯm ꝓporcōez qualitatis. Ido Luce. vj. Eadem mensura q̄ mensi fueritis remeciet̄ vobis. Si dicat̄ ⁊ q̄ iusticia ꝙ ꝓ peccato vnius hore ⁊c̄. dat̄ pena ꝑpetua pro rn̄sione. Nota h̄ ꝙ multi decipiunt̄ credētes ꝙ qn̄ aīma dimittit corp⁹ ꝙ etiā dimittat pc̄a. Error ē. Nā q̄ꝫdiu aīa est corpi ꝯiuncta recipit ꝯdicōes corpis mutabilitatē variabilitatē auct̄s. Sapie. ix. Corp⁹ qd̄ corrūpit̄ aggrauat scz trahendo scz ad suā ꝯdicōez Ideo q̄ntumcunqꝫ aliq̄s sit malus nō debet desp̄are qꝛ adhuc potest saluus fieri ⁊ ecōuerso q̄ntūcunqꝫ sc̄s dz timere. Sed aīa sep̄ata ita firmat̄. Si morit̄ in gr̄a ꝙ nō pōt gr̄az ꝑdere. Si aūt morit̄ i pctis

Ita obstinat̃ ꝙ nunq̃ pōt peccata dimittere auctoritas. Si ceciderit lignū ad austr̃ ant aquilonē in quocunq̃ loco ceciderit ibi erit Eccl's.xj. Hoīes dicunt̃ arbores ī viridario ecclie plātati q̄ regenerāt̃ in baptismo vt faciant fructū. Infideles sūt arbores nemoris īfructuose que nō ꝓficiūt nisi ad ignem. Or hoīes sūt arbores patet Marci.viij. Video hoīes velut arbores ⁊c̄. Mat.iij. Ubicūq̃ ceciderit ibi erit mensura ergo pena nō dat̃ dānatis ſm equalitatē tp̄is vel duracōnez peccati nec delectacōnis. Ita ꝙ q̄nto maior fuerit delectacō in peccato tāto fit maior pena vel minor intensiue. Quia iudex nō mensurat penaz ſ delectacōez. q̄ aliq̄tiens est pauca ⁊ pena magna. Sed dat̃ pena ſm eq̄litatem ꝓportōnis q̄ quanto maior fuit culpa in hoc mūdo. tanto maior erit pena intensiue in alio mūdo. auctoritas. In mensura sp̄. pene ꝯtra mensurā sp̄. culpe cum abiecta fuerit aīma scz a corpe iudicabit eā Ysa.xxvij. Terciū qd̄ fit in iudicio est presta executio q̄ ī terra ¶ Questio est īter doctores vbi sit purgatoriū animaꝝ post mortem. Respondeo locus ꝯmunis ⁊ ordinatus purgatorij est in visceribꝫ terre. ¶ Nota quō sūt in corde pomi dominicl'e ꝓ granis. Ita ī corde terre sunt domus distincte. Inferior est locus dānatoꝝ. Deinde ascendendo furnꝰ puerorum vbi nō sūt demones nec ignis. Tercia domus est purgatoriū in quo nō sunt demones ſ est ibi ignis q̄ diuina v̄tute cruciat aīas Quarta domꝰ est sinus patꝝ sanctoꝝ. De quo loquēs ihs dixit. Sicut fuit ionas in ventre ceti tribꝫ diebꝫ ⁊ tribꝫ noctibꝫ ⁊c̄. Math.xij Sed locꝰ sp̄ealis purgatorij ⁊ extraordinariꝰ ꝯcedit̃ aliquibꝫ a deo in hoc mundo ex mīa vel ex alia causa in loco vbi peccauerūt. Itē aliqui ex sp̄eali gr̄a habent hic suū purgatoriū per tribulacōnes infirmitates ⁊ sic de alijs. vt paulꝰ Actuum.xx.viij. Cū ꝑuenisset romā ꝑmissū est paulo ꝑmanere cū custodiente se nutrice.

¶ De eadez dñica Sermo scd̄s.

Ecce dies veniunt dicit dñs verbū ꝓpositū est ꝓ themathe ⁊ fūdamento nr̄i sermonis recitat̃ bis in epl'a. Primo cū dic̄. Ecce dies veniūt dicit dñs ⁊ suscitabo dauid germen iustum ⁊ regnabit. ⁊c̄. Scd̄o in medio epl'e cū d̄t. Ecce dies veniūt d̄t dñs ⁊ nō dic̄ vltra viuit dominus qui eduxit isrl' de terra Egipti ⁊c̄ Ratio quare bis d̄t. Ecce est. q̄ dirigit̃ duabꝫ ꝯdicōnibꝫ ꝓpl'oꝝ p̄ma quibusdam votis sp̄ealiter scitis ꝙ ꝑsone sp̄uales ⁊ penitentes ꝯsueuerunt ieiunare aduentū xp̄i expectātes suā gl'osam natiuitatez q̄ licet sit preterita ānuatī tn̄ representatur ab eccl'ia ac si esset futura. Ideo predicte ꝑsone seruāt aduentū abstinendo sic̄ i.xl ⁊ in die natiuitatis comedunt illum panem calidū sic̄ exit de clibano siue furno vteri virginalis virginis marie. Et sicut d̄r ꝙ panis calidus multum ꝯfert comedenti. Ita ille anime. Sicut em̄ xp̄iani expectantes xp̄i resurrectionē prepant se in quadragesima. ꝑ. vij. ebdomadas expectando qn̄ exiet de sepulchro. Sic mō expectāt per tres vel q̄tuor ebdomodas qn̄ exiet de virgine maria. que est melior ⁊ sātior sepulchro. Nam xp̄s nouem mensibus cum anima ⁊ sanguine fuit in vtero virginis ⁊ nō in sepulchro fuit nisi tribꝫ diebꝫ ⁊ noctibus ꝓpter qd̄ ꝑsone deuote aduentum xp̄i ieiunant licet nō cadat sub p̄cepto sic̄.xl. Sed sub ꝯsilio ⁊ habemus exemplū Danielis qui.ccccxc.annos anteqū cristꝰ incarnaret̃ iam ieiunabat cristi aduentum. Dicit ip̄emet In diebꝫ illis Ego daniel lugiebā trium ebdomodaꝝ diebꝫ panem desiderabilem nō comedi ⁊ caro ⁊ vinū non introierunt in os meum Daniel.x. Nota lugiebaz ⁊ ieiunabā q̄ in scriptura lugere ponitur pro ieiunare.

Mat. ix. Pharisei q̃re nos frequent̃ ieiunam⁹ ⁊ discipuli tui nõ ieiunãt. Et cristꝰ nunq̃d pñt filij spõsi lugere q̃ꝫdiu cũ illis est spõsus qꝛ aliter nõ rñdisset ad ꝓpositũ. Scdo ꝟbũ thematis dꝛ oĩbꝫ generaliter. Ecce dies scꝫ noui testamenti veniũt dꝛ dñs vsqꝫ egipti. Sꝫ dicent viuit dñs q̃ liberauit nos a captĩtate s. dyaboli. Tres dies ꝑ maxĩe sũt vẽturi ⁊ diligenter p̃cogitandi scꝫ. ¶ Dies mortis corporalis quẽ debem⁹ cogitare timorose ¶ Dies iudicij generalis quẽ debem⁹ pẽsare dolorose. ¶ Dies vite eternalis quẽ debem⁹ sꝑare gaudiose. Dico ꝑmo ⁊c̃. ꝙ inter cetera q̃ vocãt magis ad bona opa ⁊ ꝟtuosa ⁊ ad pñiaꝫ est cognitio mortis. qꝛ certnꝫ est ꝙ habes mori licet sis ĩcert⁹ de die. Ista dies multũ valet ad ordinãdũ vitã ꝑ regulam ꝑhi in scdo ꝑhicoꝝ. Qꝛ finis est cã cãꝝ hñs rõnem optimi nõ solũ boni ꝫ etiã melioris ⁊ optimi iuxta quẽ oĩa alia ordinant̃. Verbi gr̃a ꝫm finẽ ad quem hõ tendit ordinat oĩa vt qui paꝝ vult nauigare non curat. De magna nauis ꝓuisione ⁊c̃. Sec⁹ si vult vltra mare nauigare ⁊ facere lõguꝫ iter. Ido dꝛ ꝙ finis est cã cãꝝ dãs rationeꝫ alijs rebꝫ. Mõ videam⁹ ad quẽ finẽ ⁊ ad quẽ portũ habẽ⁹ venire clarũ est ꝙ oꝫ nos trãsire mare magnũ et venire ad portam mortis. Ido indigemus magna naui ⁊ bona tribꝫ cooꝑturis cooꝑta nauis est bona vita ⁊ cooꝑtura secreta est fides. scda est spes. tercia est caritas q̃ totũ cooꝑit. Caritas oꝑit multitudinẽ peccatoꝝ vniuersa delicã oꝑit caritas Pro x. Et sic pñia adinstar nauis ĩ ꝑncipio est stricta. Sic etiam bona vita est stricta ⁊ de paucis inuenit̃ tã strictã ⁊ durã agere vitã vt expediret. Sꝫ plurimi sequũtur sensualitatẽ ⁊ vana corꝑis ⁊ delectaciones sensibiles ⁊ carnales Et si aliq̃ bonã vitã ⁊ strictã ⁊ penitẽtialẽ incipiũt nõ tñ ꝯtinuãt ꝫ paulatĩ ꝓchdolor ad vitã deliciosã ⁊ carnalẽ redeũt. ꝫ bona vita debẽt esse stricta. Ideo de bona vita dꝛ facta est q̃si nauis institori Pro. vl. Nauta hui⁹ nauis est ꝯfessor. Ido attẽdatis vt sit bon⁹ qꝛ al's mlte naues ꝑdunt̃ ex malis cõfessoribꝫ. Boni mariarij sũt bone societates. Auisa ꝓuisio victualium sũt deuote oꝛoes Arma pro defensione nauis sũt opera spiritualia. Et pro lorica ⁊ thorace est cilitium etiam ꝓ defensione sunt virtutes morales. Fiat ergo sic ratio. Si finis est causa causaꝝ ⁊ finis noster fit ad portum mortis. Ideo ordinata est vita nostra. Ido dicit scriptura melior est dies mortis ⁊c̃. Melius est ire ad domuꝫ luctus quã ad domũ conuiuij Eccl's. vij. ¶ Nota melior est dies mortis die natiuitatis scꝫ ad ordinandũ vitam Secũdo melius est ire ⁊c̃. Oppositum fit ab amatoribus mundi mortem non pensantibꝫ Si dicatur alicui modo quo velles citi⁹ ire ad domum luctus ⁊c̃. Respõdit ꝙ ad domum conuiuij ꝫ attende ꝙ salomon q̃ est sapientior dꝛ oppositũ ꝙ meli⁹ est ire ⁊c̃. Et assumpsit rationem. In illa enim finis cunctoꝝ scilitet paupertas infirmitas que trahunt hominem ad disposicionem bone vite ⁊ econuerso in domo conuiuij videt superbiam luxuriam ⁊c̃. Que trahunt eum ad malam vitam. Ido dic̃ scriptura in omnibꝫ operibus tuis. Memorare nouissima ⁊c̃ Eccl'i. vij. Nota nouissima. xij. ꝯcurrũt in die mortis sex corporis ⁊ sex aĩe que sunt memoranda. primo cogita ꝙ tũc perdes vitã corporalem quã sup oĩa diligis quã nunq̃ꝫ recupab̃ ꝓ isto mundo. Ideo despiciat̃ ista vita ⁊ non tm̃ diligat̃ vt labores ꝓ ea ĩutiliter Scdo cogita ꝙ nud⁹ sepelieris nõ vestient te de auro. Tercio oms amici nos deserunt solum nos sequent̃ vsqꝫ ad foueã Ido nõ ponas nimiã spem in amicis ⁊c̃ Quarto cogita quõ ponet̃ corp⁹ ĩ fouea ⁊ calcatur pedibus. Ideo noli superbire

Quinto q̄d erit de corpe tuo in fouea ⁊ cogita q̄liter cōmedet̄ a vermib⁹. Sexto cogita q̄ntus est dolor in sepacione aīe ⁊ corpis. Verbi gr̄a qñ scindit̄ aliqd̄ menbrū est magnus dolor. Rō est qr aīa hz dimittere illū locū ⁊ restringere se q̄nto igit̄ maior erit dolor qñ fiet sepatio aīe a toto corpe ⁊ a singl'is ei⁹ ptib⁹. Septīo cogita qñ aīa est sepata stati ducit̄ ad iudiciū ⁊ xp̄s iudex liz oīa sciat tñ interrogat q̄s es tu. Quid fecisti ꝓ me ⁊c̄. Octauo cogita quō ille dyabol⁹ qui te fecit peccare accusabit in iudicio. Nono cogita de sentētia que dat̄ irreuocabilit̄ q̄ maxīe timēda est. Decīo cogita si snīa dat̄ ꝯtra te q̄liter fiet executio a demonib⁹. Undecimo cogita de acerbissima pena qñ aīma erit ī porta inferni timore ꝯcutietur inestimabili. Duodecimo cogita perpetuitatē penaꝝ qr in eternū durabūt qr incorruptibilis est aīa ⁊ īpenitens obstinata in culpa que ordinat̄ ꝑ penā. Cum g̃ nichil in vniuerso debeat manere inordīatū g̃ durāte culpa in dānatis īperpetuū durabit iuste ⁊ rōnabiliter pena in ꝑpetuū de hoc etiā sup̄ in ꝑte hyemali pl'es adducte sūt rōnes. Ecce quare scriptura dic̄ in oībus opib⁹ tuis memorare nouissima tua ⁊c̄. vnde dic̄ Jeronim⁹ ⁊ est snīa oīm sapiētū. Vitā esse meditacōnez mortis Idez Jeronim⁹ d̄t ad paulinū Facile ꝯtēpnit oīa que se cogitat morituꝝ ca. viij. Dico scd̄o ⁊c̄. Quia sic̄ dies mortis facit vitā ordinare. Ita cogitacio diei iudicij facit bonā vitā ꝯtinuare ⁊ penitentiā. Ratio est ſm regulam libri topicoꝝ Qr de duob⁹ malis penalib⁹ scz minus malum est eligendum. Esset em̄ homo sicut stultus. si aliq̄s ex aliq̄ crimine diffinitīe esset sētentiatus scz ꝙ indueret vel camisiā indueret tunicā ferreā si talis habens libertatem eligendi illā vel illam vestē eligeret tunicam ferreā que magis est afflictiua. stultus esset. Ita de nobis est quilibet nostꝝ pōt de aliquo crimine excusari. Et cristus dat sententiam de pena sub disiunctione ⁊c̄. Et camisia est penitentia huius mundi. ſz tunica ferrea est pena infernalis ignita. Ecce sine clausula in ꝓcessu facta. Dico vobis nisi penitentiam habueritis simul omnes peribitis Luce. xiij. Sicut illi decem ⁊ octo super quos cecidit turris in siloe ⁊ occidit eos. Nota hystoriam. Nota decem ⁊ octo sunt peccata que dānant gentes super quas cadit turris diuine iusticie. Decem sūt precepta legis ad que omnia peccata reducunt̄ implicite vel explicite verbi gratia recurrere ad diuīos est vnū peccatū mortale ⁊ sic de alijs. Et sic sūt decem peccata que fiunt contra decem precepta. Itez peccata mortalia sūt septem ⁊c̄. scilicet. Superbia auaritia ⁊c̄ ⁊ sic sunt decem ⁊ septem ⁊ nunquid homo damnaretur nisi ex decimo octauo scz ex finali inpenitentia ⁊ qui finaliter fuerit impenitens turre diuine iustitie opprimetur minus malum hoc est minus penale se facere penitentiam ⁊c̄. De ista die iusticie dicit scriptura zelus ⁊ furor viri nō parcet in die vindicte nec acquiescet cui⁹cunq̄ precibus Prouerbioꝝ sexto. Nota dies vindicte ad literam est dies iudicij generalis. De isto iudicio dicit scriptura. Magn⁹ dies domini ⁊ terribilis valde ⁊ quis sustinebit eum Joelis. ij. Nota magnus dicit̄ magnis operib⁹ que ibi fient. Quis sustinebit dico ꝙ soli penitētes ⁊ innocentes Qui tunc dicēt. O domine istum diem expectauimus. Nunc g̃ in toto corde vestro conuertimini ad me dicit dominus in ieiunio ⁊ fletu ⁊ planctu ⁊ scindite corda vestra ⁊ nō vestimenta vestra ⁊ conuertimini ad dñm deū vestꝝ. qr benign⁹ ⁊ misericors est patiens ⁊ multe misd̄ie ⁊c̄. Johelis scd̄o. Qr sic̄ cogitatio mortis valet ad viri ordinacionem. Et cogitatio iudicij valet ad penitentie continuationem. Dico tercio. ⁊c̄.

Dñica xxv post trī tatis Sermo iii

Cogitacō diei eterne glorie valz ad meritoꝝ cumulacōz Rō pz ꝑ regulā phie di. In agētibꝫ ꝑ intellcm̄ qd̄ est vltimū in execucōe ē primū in iutencōe v̄bi grā in p̄parādo domū primū qd̄ exeq̄tur domificator est fundam̄ti posicō. ⁊ ꝯn̄r subsequit̄ structure supedificacō. ⁊ finaliter sequit̄ inhabitacō siue q̄es ī domo ⁊ preseruacō. Et licet hec sit vltimū in executōe. est tn̄ primū in intencōe. Ita eciam vltimꝰ finis noster ē ꝯquiescere ī domo paradisi. Et licet hec sit vltimū ī executōe. est tn̄ ⁊ esse dz primū in intencōne. Jō auiso vos vt ꝓuisionē faciatl de materia ⁊ lapidibꝫ p̄ciosis ⁊c̄. Hmōi sūt opera meritoria v̄tuosa ⁊ pn̄ialia. q̄ q̄ꝫto opa meritoria sūt plura ⁊ maiora. tāto domꝰ gl'e est maior. ⁊ dies gl'e melior. Dauid. Melius ē dies vna in atrijs tuis sup milia ⁊c̄. p̄s. lxxxiij. In hoc mūdo sunt plures dies. dies seculi q̄s dinumerauit. Eccī. j. In celo āt non est nisi vna dies. Ex hoc seq̄tur ꝙ nullus p̄t stare in paradiso nisi ꝑ vnū diez. Rō qꝛ ibi non est nox. h̄ vero sunt plures dies ex interuallo noctl. erit dies vna q̄ nota ē dn̄o. Nō dies neq̄ nox. Sacha. xiiij. Istū diem debemꝰ sperare gaudiose. Sic̄ miles pugn̄turus p̄ cogitat coronā vel honorez a rege ꝓmissuz si triūphator extiterit. sic eciā xp̄s Jh̄s ꝓmisit nob̄ coronā vite eterne si optīe militādo habeamꝰ victoriā de carne. mūdo. ⁊ dyabolo. Jō dicit scp̄tura. Milicia ē vita hoīs sup terraz. Job. vij. ⁊ sic̄ mercenarij dies eꝰ. Ecce hic posita ē vna silitudo Jō dicit theā excitādo ⁊ demonstrādo Ecce dies veniunt ⁊c̄. ¶ De eadez dominica vicesimaq̄nta Sermo tercius

Habēs quīque panes ordeaceos ⁊ duos pisces. Joh. vj. Quilibet dn̄s siue p̄familias tenet̄ de iure naturali diuinali pontificali ⁊ eciā impiali suis seruitoribꝫ ⁊ domesticl sufficiēter ꝓuidere. p̄ria Thy. v. Si q̄s suoꝝ maxie domesticoꝝ curā non hz fidez negauit ⁊ infideli deterior ē. Sūmus itaq̄ p̄familias dn̄s Jh̄s qui nō venit legē soluere s̄ ad implere. sufficiēter ymmo reuera habundātez fecit ꝓuisionē ꝑ suis seruitoribꝰ et domesticis. Nā habuit. v. panes ordeaceos ⁊ duos pisces q̄ sufficiūt habūdātissime. ī euāgelio hodierno mistice designat̄ quintuplex panis.

¶ Primꝰ est corpalis.
¶ Secūdus penitencial'.
¶ Tercius sacramentalis.
¶ Quartus doctrinalis.
¶ Quintus celestialis.

De q̄bꝫ dicit thc. Hn̄s. v. panes ordeaceos ⁊c̄. Dico p̄rio iuxta intellectū allegoricū de p̄rio pane corpali q̄ intelligit̄ oīs huānus victꝰ ꝙ ordeaciꝰ ē ꝓpt̄ asperitatē exteriorē ī acq̄rendo. Gen̄. iij. In sudore vultl tui vescerl pane tuo. donec reuertarl in terrā de q̄ sūptus es. Hunc merētur veri s̄uitores dei q̄ scz faciūt voluntatē dei. obediētes mādatl eꝰ. Jō petimꝰ in orōe dn̄ica. Fiat volūtas tua ⁊c̄ Mat. vj. ¶ Dico scd̄o ꝙ scd̄s pais d̄r pn̄ialis. q̄ ex vili materia scz ex pctōꝝ recordacōe ꝯficit̄. Ordeaceꝰ q̄dez ⁊ asp est ꝓpt̄ dolorē ꝯtricōis. de q̄ inq̄t p̄s. Fuerūt mihi lacrime mee panes die ac nocte. ⁊ ezech. iiij. d̄r q̄si subcinericiū ⁊ ordeaceū panē comedes. ¶ Dico tercō ꝙ terciꝰ pais d̄r sacramental' q̄ de purissima materia ꝯfectus fuit ī vtero v̄giāli. ꝑ spm̄ scm̄ ymmo s̄m scm̄ tho. In celo genitus. in vtero v̄gis fermētatus. ī patibulo crucl excoctꝰ. ī mensa altarl appositus. ī spēbꝫ recōditus. q̄ ordeaceꝰ d̄r ꝓpt̄ asperā passionis meōriaz. j. ad Coꝝ. xj. Quocienscūq̄ mādu cabitl panez hunc vel calicez biberitl ⁊c̄. ⁊ Joh. vj. Hic ē panis q̄ de celo descendit ⁊c̄. ¶ Dico q̄rto ꝙ q̄rtus pais d̄r doctrīalis ꝯfectus ex auc̄tibꝫ sacre scp̄ture. q̄ ordeaceꝰ est ꝓpt̄

austeritatē correctōis ⁊ dure rep̄hensio
nis in peccatorio. Dicit scp̄tura Eccī. xxi
Verbū sapiēs qd̄cūz audierit sci⁹ lauda
bit ⁊ ad se adiciet. audiat luxurios⁹ ⁊ di
splicebit sibi ⁊ ꝓiciet illud post dorsuz su
um. Silr̄ de alijs vicōsis. ꝫ tñ dr̄ Mat
q̄rto. Nō in solo pane viuit homo ⁊c̄ ¶
Dico q̄nto ꝙ quītus paīs dr̄ celestialis
ex beatitudibꝫ ⁊ dotibꝫ gl̄e ꝯfectus. q̄ or
deacius dr̄ ꝓpt̄ tribulacōes. Qr̄ ꝑ mul
tas tribulacōes oz nos intrare in regnū
celoꝝ. Actu. xiiij. Sz tñ beatus q̄ man
ducat panez ī regno dei. Luc̄. xiiij. Duo
pisces sūt exempla scōꝝ martiꝝ ⁊ ꝯfesso
rū q̄bꝫ quasi cōdim̄to p̄dicti panes orde
acei comestibiles reddūtur. Jō ad heb̄.
vlti. Mem̄tote p̄positoꝝ vestroꝝ q̄ vo
bis locuti sūt v̄buz dei. q̄ꝝ intuentes ex
itū ꝯuersacōnis ymitamī fidez. Vñ gre
gori⁹. Si exempla scōꝝ colim⁹ nihil g̃
ue est qd̄ sustinemus. ¶ Sermo. iiij.

Extollēs vocē
quedā mulier. Lu. xj. Ex isto
v̄bo recepi occasionez p̄di
cādi de quadā materia peregrīa. ꝫ aīabꝫ
nr̄is multū erit ncc̄ia ⁊ vtil̄ ad eaꝝ sal
uacōez. Salutet̄ v̄go Maria. Juxta in
tellcm̄ quez volo nūc ꝑtractare scā mat̄
eccīa dr̄ mulier q̄daz extollens vocē scz
dei ī altū. Pro c⁹ intellcū declarāda sūt
q̄tuor pūcta. ¶ Primū q̄ rōe eccīa dr̄
mulier. ¶ Scd̄m quō extollit vocez ī al
tū. Et sic patebit v̄bi intellcūs. Quātū
ad p̄muz scā mat̄ eccīa dr̄ mulier. qr̄ hz
officia mulieꝝ p̄ncipalia ⁊ naturalia. ⁊
nō dico officia artificialia l̄ accn̄talia mu
lieꝝ q̄ sūt suere nere ⁊ hm̄oi. Sz offiti
uz p̄ncipale mulieꝝ ⁊ naturale est pare
re nutrire ac regere infātes. Ista tria of
ficia hz eccīa. iō dr̄ mulier. Primū g̃ of
ficiū mulierl̄ est parere. Una eī rō p̄nci
pal̄ q̄re de⁹ fecit mulierez est. qr̄ ī mulie
ribꝫ om̄s creature huāne initiū vite hn̄t
exceptl̄ adā quez de⁹ formauit de limo
terre Gen̄. j. ⁊ eua quā de⁹ formauit de
costa ade. Isti duo nunq̄ fuer̄t ī vtero
mulieris. Istis g̃ exceptl̄ nunq̄ fuit nec
erit aliq̄ ꝑsona huāna q̄n fuerit in vtero
mulierl̄. Ecce primū officiū mulieꝝ scz
parere filios. ꝫ officiū hz scā mat̄ eccīa.
in c⁹ vtero scz fonte baptismi de⁹ gene
rat filios ⁊ filias alit̄ eī nullus eēt filius
dei. Excellētius eī parit eciā q̄ mulier.
Mulier eī parit filios ꝓ isto mūdo. Ec
clesia āt ꝓ alio. Jō dic̄ eccīa. Filioli mei
q̄s iteꝝ ꝑturio donec formet̄ xp̄s ī vob̄
Gal̄. iiij. Nota q̄s iteꝝ parturio. qr̄ nul
lus p̄t nasci de vtero eccīe scz fonte bap
tismi nisi p̄us nascat̄ de vt̄o naturali ma
tris qr̄ ī vtero matrl̄ nullus p̄t baptisari
Jō qñ aliq̄ciens ī partu morit̄ mat̄ sta
tī medici faciūt extrahi ꝓlez de vt̄o ma
tris vt baptiset̄. ¶ Scd̄m officiū natu
rale ⁊ p̄ncipale mulierl̄ est nutrire ꝓlez
Sicut eī vter⁹ mulieris ē camera ꝓlis
ta pectus ē cellariū. ꝓpt̄ hoc de⁹ dedit v
ibera mulieri nō ad oñdendū ⁊c̄. Jō mu
lieres delicate l̄ gulose q̄ nolūt filios lac
tare faciūt ꝯ officiū naturale. hoc officiū
eccl̄ia hz excellent̄. Nā postq̄ pepit ꝓ
les eas nutrit ⁊ lactat duobꝫ vberibꝫ. p̄
mū est lex mosaycal̄. Scd̄m lex euāgeli
calis. Lac albū ⁊ sine immūdicia est do
ctrina scā sine immūdicia erroꝝ ⁊ false
opinioīs. Ecce scd̄m officiū ⁊c̄. Jō xp̄c
qñ voluit ꝯmēdare Johez baptistā di
xit. Int̄ natos mulieꝝ ⁊c̄. vsq̄ maior ē
illo Mat. xj. g̃ paruuli sunt xp̄iani. Jō
eccīa nutrit eos lacte doctrine. Jō dicit.
Tanq̄ ꝑuulis in xp̄o lac vob̄ sup̄ viato
ribꝫ potū dedi nō escaz scz gl̄e vt sāctis
in celo. ¶ Terciū officiū mulierl̄ ē rege
re ⁊ gubernare ꝓles. q̄diu eī pueri sunt
ꝑuuli subsūt regimī matris. qr̄ p̄res tūc
nō curāt. ⁊ tūc regēdi sūt a m̄re ne iurēt
nec mentiāt̄ nec dicāt malū de aliq̄. nec
iniuriā alicui inferāt. vt sciāt se sig̃re. ⁊
addiscere p̄r nr̄ ⁊ aue maria. Credo ⁊c̄.
qñ sunt sex vel septē annorū ꝯfiteāt̄ ⁊c̄

Et hoc officiū hz scā mater eccīa. q̄dīu eī sumus ꝑuuli ī hoc mūdo vt dixi docz nos ⁊ instruit ne mentiamur ⁊ furta faciamus. nec diffamem⁹ ꝓximū. nec iuremus deū nisi ꝑ necessitate vel vtilitate. et tūc cum veritate. Orare quolibet mane ⁊ sero. confiteri ⁊ coīcare ī paschate. Et p̄t dicere populus xp̄ianus. ego fili⁹ fui pr̄is mei tenell⁹ ⁊ vnigenitus corā mr̄e mea ⁊ docebat me atq̄ doceat. Suscipiat v̄ba mea cor tuū. custodi p̄cepta mādata ⁊ viues. ꝓuerb̄. iiij. Nota vnigenitus mr̄is eccīe est ꝓpl's xp̄ian⁹ nūq̄ habuit nisi istū filiū ⁊c̄. Custodi p̄cepta mādata ⁊ viues scz vita gr̄e in h̄ mūdo. ⁊ gl'e in alio. Si igit̄ scā mater eccīa hz mulier̄ officia p̄ncipalia ⁊c̄. bene p̄t dici mulier. Et ꝯcordat scriptura scā. genes̄. xxiiij. Nota trinitatez ꝑsonaꝝ in dicta auc̄te. Ip̄a scz eccīa scā est mulier quā p̄parauit dñs scz spūs scūs filio id est dño Jhu xp̄o dñi mei scz dei pr̄is.

¶ Scd̄o videndū est quō extollit seu exaltat vocez ī altū. hoc fit in collacōe. vij sacr̄oꝝ scz baptismi. ꝯfirmacōis ⁊c̄. tūc eī exaltat vocez dei. Naz sacr̄a ꝑ vocez v̄balez ꝯferūtur. Aug⁹. Accedit v̄buz ad elementū ⁊ fit sacr̄m. De h̄ vide sāctū Tho. in. iij. ꝑte in materia de sacram̄tis. Rō qz xp̄s verbū eterni pr̄is vnitū fuit rei scz carni. Verbū enī caro factuz est ⁊c̄. De hoc dicit thea. Extollens ⁊c̄ vocē quedā mulier scz eccīa. Ego q̄siui quō eccīa eleuat vocē. Et inueī in quadā auc̄te seu ꝓph̄ia dauid p̄s. xxviij. di. Vox dñi sup aquas. deus maiestat̄ intonuit ⁊c̄. vsq̄ in tēplo e⁹ om̄es dicent gloriā. Vox dñi sup aquas ⁊ hoc ī baptismo. vox dñi in v̄tute ⁊ hoc ī ꝯfirmatōne. vox dñi in magnificētia ⁊ hoc ī ꝯsec̄tōe. vox dñi ꝯfringētis cedros ⁊ hoc ī ꝯfessione. vox intercidētis flāmas ignis. et hoc est ī mr̄ionio. Vox dñi ꝯcutiēt̄ desertū ⁊ h̄ in collacōe ordinū. vox dñi preparātis ceruos ⁊ hoc ī extreā vnctione. Ecce q̄re dicit thea. Extollēs vocē ⁊c̄. ¶ Dico pr̄io q̄ scā mat̄ eccīa mulier benedcā extollit vocē in sacr̄o baptismi. cū d̄r vox dñi sup aq̄s. Ista vox dñi nisi est forma baptismi. quā dic̄ sacerdos vel alius qñ in nec̄itate baptisat scz ego te baptiso ī noīe patr̄ ⁊ filij ⁊ spūs scī. vel ī ydiomate mr̄no ⁊c̄. Cū āt dicit̄ sup aquas oñdit̄ materia ip̄ius baptismi. qz sine aqua nō p̄t dari baptism⁹. oz eī q̄ verbū scz forma iūgat̄ materie scz aq̄ sil' dicēdo v̄ba ⁊ infundēdo aquā. Nō enī forma dz p̄cedere materiā vel eꝯ. h̄ sil'. Jō dicit vox dñi sup aq̄s. nō dic̄ añ aq̄s vel post aquas h̄ sup materiā. Sz q̄re dicit aq̄s in plurali. cū baptism⁹ nō possit dari nisi ī vna tm̄ scz naturali. Qz si aliq̄s vellet baptisare cū aqua rosacea vel ardenti vel alia q̄cūq̄ artificiali. Nō esset baptismus. q̄re ḡ dicit sup aquas. nunq̄t ḡ debuit dicere sup aquā in singulari. Rñdeo q̄ dicit̄ sup aquas in plurali ad innuendū quoddā magnū secretuz In baptismo enī sunt duo baptisātes ⁊ ꝯñter due aque. Primus ⁊ p̄ncipalis ē spūs scūs. Secūdus ⁊ instrum̄ital' ⁊ est sacerdos q̄ aqua materiali p̄t lauare corpus. Sz spūs scūs alia aq̄ lauat int⁹ aīmā. Jō dicit aug⁹. Que est tanta v̄tus aqne vt corpus tāgat. ⁊ cor abluat. In eodez pūcto in q̄ aqua infundit̄ a sacerdote vel creatnra h̄ est homo mittit̄ in fōtez baptismi qñ baptisat̄ sil' intus influunt. xv. flumīa spūs scī. Primū est grā diuina q̄ lauat ⁊ purificat aīaz a peccato originali. ⁊ ab actualib⁹ in infidelib⁹ q̄ ñ ficte baptisant̄. Scd̄m flumen est fides habitual'. licet eī creatura tunc nō habeat vsū liberi arbitrij tñ habitual'r iā habz fidez catholicā. Terciū est spes q̄ habitual'r infundit̄ in baptismo. Quartū est caritas scz amor dei ⁊ ꝓximi. q̄ eciā habitualiter infundit̄ in baptismo. Demū sil' eciā infundūtur habitualit̄ q̄tnor virtutes morales q̄ sunt prudēcia. iusticia.

tpancia. ⁊ fortitudo. Et sic q̄ntū flumen est prudētia q̄ subiectiue ē ꝟtus intellectualis qꝛ subiectat̄ in rōe practica. Sz tñ est aliq̄ mō moral' vñ ⁊ inter cardinales ꝯputat̄. Sextū flumē est iusticia ad nō nocendū ꝓximo. Septimū tpancia in ꝓsperis. Octauū fortitudo in aduerꝭ ꝑficiēs vel ꝑseuerādi i bona vita. Itez septē dona spūs scī eciā sil' infundūtur ⁊ sic nonū flumē est sapīa scz ad ꝯgnoscēdū diuina. Decimū intellcūs ad ꝯgnoscendū scripturas. Undecimū ꝯsiliū scz ad obseruāduz diuīas āmonitōes. Duodecimū fortitudo ꝯ̄ dyaboli tēptacōes Tredecimū scīa ꝑficiēs ad ꝓprios actꝰ siue ꝑsonales gubernādū. Decimū quartū pietas scz inclinās ad ꝯpassionē ad ꝓximos. Decimūquintū flumē est timor ad deū. De istis donis spūs scī vide scm̄ Tho. j. ij. q. lxviij. in qua incidenter scūs Tho. declarat eoꝝ q̄dditatē. nccitatez. numeꝝ. ꝯnexionē ⁊ dignitatē. Ista. xv. flumīa ꝓcedūt a fonte spūs scī. Jō dic̄ aquas ī plurali. Et seq̄tur statī. deꝰ maiestatl intonuit. i. intus in aīa tonuit dñs sup aquas multas. Sacerdos autē vnā aquā solū scz materialez applicat. ꝫ dñs sup aq̄s multas. Jō Apoc. j. Vox illius scz dñi sicut vox aq̄ꝝ multarū. ¶ Quātū ad scd̄m cū scz d̄r. Vox dñi in ꝟtute loq̄tur de sacr̄o cōfirmacōis. Dicat̄ q̄d ē et quō dat̄ ab ep̄o qꝛ ab alio nō p̄t hoc sacramentū ꝯferri. De isto dicit vox dñi etc̄. Vox ista ē forma hꝰ sacram̄ti quaz extollit eccīa ꝑ os ep̄i qñ dicit. Cōsignō te signo crucl. ⁊ ꝯfirmo te crismate salutis. Et sicut fides catholica infundit̄ in baptismo habitualr. sic in ꝯfirmatōe fides catholica radicat̄ intm̄. ꝙ si sint duo hoīes q̄ꝝ vnus sit ꝯfirmatꝰ alter nō. ī ꝑsecutōe antixp̄i ꝯfirmatus erit fortl ⁊ alius nō. Ecce bonū qd̄ facit hoc sacr̄m ad ꝑsistendū in fide. De isto sacr̄o dic̄ Johānes. Vidi q̄tuor angelos stātes sup q̄tuor āgulos terre tenētes q̄tuor vc̄tos terre ne flent sup terrā neq̄ sup mare neq̄ in vllā arborez. Et vidi alteꝝ angelū ascendētez ab ortu sol' habentē signū dei viui ⁊ clāuit voce mag̅ q̄tuor āgel' q̄bus datū est nocere terre ⁊ mari dicens Nolite nocere terre ⁊ mari atq̄ arboribus quoad vsq̄ in frōtibꝰ eoruz. Apoc vij. In ista auc̄te sunt multa secreta q̄ declarātur a glosa ordinaria. Angeli eī idē sunt ꝙ nūcij. Quatuor g̊ angeli q̄ stant sup q̄tuor angulos terre sig̅nt nūcios antixp̄i. tenētes. i. ꝓhibētes p̄dicacōz euāgelicā. Qñ eni antixp̄s maīfestabit̄ totus mūdus eū timebit. Et tūc ip̄e mittz nūcios suos ad q̄tuor ꝑtes mūdi tenentes scz ꝓhibendo doctrinā q̄tuor euāgelistaꝝ. ne flent. i. p̄dicent̄ sup terrā. i. laycis terrā colentibꝰ. neq̄ sup mare scz ab amaritudine ⁊ sig̅t religionez in qua dz esse amaritudo penitēcie. neq̄ in vllā arborez. Arbores eī sunt sacerdotes qui dñt dare flores odoris ꝑ bonā famā ⁊ folia deuocōis in officō di. ⁊ fructꝰ meritoꝝ sacr̄a ministrā do libere absq̄ symoīa Sz dicit ꝙ vidit alteꝝ angelū scz xp̄m q̄ missus fuit a deo p̄re ꝓ mūdi redemptōe habentē signū dei viui scz sanctā crucez ⁊ clamauit voce mag̅ scz maliciā nūcioꝝ antixp̄i refrenādo di. Nolite nocere terre. i. laycis. ⁊ mari. i. religiosis. neq̄ arboribꝰ. i. clericl q̊adusq̄ signemꝰ scz ꝑ sacr̄m ꝯfirmacōis ꝟuos dei nostri ī frontibꝰ eoruz vt scz sūt fortōres in fide catholica. Ecce q̄re d̄r vox dñi in ꝟtute sp̄ fortitudis in p̄lio certamīs antixp̄i. Jō vt militibꝰ dat̄ alapa qñ ꝯfirmat̄ ¶ Secūduz bonū qd̄ sacr̄m ꝯfirmacōis facit ē ī alio m̄do. qꝛ confirmati ī paradiso habebūt singularez coronā gl'e. In sacr̄o baptismi dat̄ baptisatl q̄daz corona q̄ vocatur a theologis caracter indelibilis. Et qñ homo intrat paradisuz statī ꝯgnoscūtur q̄ fuerīt baptisati ⁊ q̄ non. Qꝛ q̄ fuerint baptisati hñt speālez coronā quam nō habent nō baptisati. vt abrahā. ysaac

ꝛ Jacob ꝛ alij. Scda corona dat̄ in sa/
cramēto ꝯfirmacōis. q̄ vero non est ꝯfir/
matus caret illa ī paradiso. Ecce q̄ꝫtum
lucrat̄ ille qui ꝯfirmat̄. ꝛ q̄ꝫtuꝫ ꝑdit q̄ ñ
cōfirmat̄. ꝓpt̄ hoc parentes dñt esse val
de diligētes vt filij ꝯfirment̄ qꝛ vox do
mini ī virtute h̄ scꝫ ī sacr̄o cōfirmacōnis
est ꝟtus dei q̄ vocat̄ magna. Terciū scꝫ
verbū ꝓphie notat sacr̄m eucaristie cum
dicit̄ vox dnī scꝫ ꝯsecracōis in magnifi/
cencia. i. mag̃ faciens qꝛ ī isto sacr̄o fiunt
maiora q̄ꝫ ī alijs sacr̄is. Jā vulgarit̄ de
rege q̄ fecit magnū cōuiuiū ꝛ dedit fercu
cula singula ꝛ p̄ciosa ꝛ multa ꝛc̄. dꝛ mg̃
nifice fecit. Quanto g̃ magis de ꝯuiuio
qd̄ facit xp̄s filius dei in q̄ de oībꝫ creatu
ris spūalibꝫ dat meliorē scꝫ aīam suaꝫ
scissimaꝫ. de corꝑibꝫ meliꝰ scꝫ corpꝰ su
um siue carnem vnitā supposito diuino
dicens. Accipite ꝛ mādūcate. Dñe et
q̄d mādūcabimꝰ panē albuꝫ. Rō qꝛ ꝟ
bis ꝯsecratōis ꝓlatl iā nō est ibi panis ꝫ
hoc est corpꝰ meū. j. Coꝝ. xj. Jsta ē mg̃
nificentia. Sꝫ aliq̄ fastidiosi nō curāt de
isto ꝯuiuio nec de isto cibo. Unꝰ dic̄ dñe
nō suꝫ dignꝰ ꝛc̄. Alius dic̄. nō suꝫ bene
paratꝰ. Dico ꝙ nullus male ꝑatꝰ dꝫ ac
cedere ad hoc ꝯuiuiū tā magnificū. Sed
debetis vos parare ꝑ ꝯtritōeꝫ. confessio
neꝫ. ꝛ satisfactōeꝫ. iniuriaꝝ remissioneꝫ
al's nō estis excusati. Declarat̄ hoc de re/
ge eūte ad venacōeꝫ ꝛc̄. Jta dñs nr̄ ihe
sus xp̄c veīt ad venandū in neōre hꝰ mū
di. Et venat̄ leones. i. suꝑbos qñ ex doc
trina p̄dicatoris huīliātur. Vulpes. i. ꝑ
sonas auaras qñ satisfaciūt. porcos per
luxuriā qñ abstinere ꝓponūt. Canes per
irā qñ iniuriā remittūt ꝛc̄. Et ī nocte hꝰ
vite vult xp̄s rex nr̄ intrare villā suā. ¶
Quelibet ꝑsona xp̄iana est villa seu ca/
strū dei. qd̄ ipse lucratus est ī cāpo in die
venerl scā. Et tāgit ad portā vt sibi ape
riat̄. qñ p̄dicator di. tali die scꝫ ī pascha
te debetl ꝯicare qꝛ resurrexit dñs tali die
O dicūt aliq̄ nō est camera nec lectꝰ pa
ratus vt sibi ꝯpetit ꝛc̄. Sꝫ negligent̄ ta
les faciūt ꝛ peccāt. qꝛ ip̄e est ꝯtētus int̄
re aliq̄bꝫ p̄paramētis p̄suppositis scꝫ con
tritōis. cōfessiōis. satisfactōis ꝛ corꝑal'
afflictōis. Sꝫ vere dñe nō intrab̄ dicūt
aliq̄ effectualr̄ ꝛ ꝑmittūt intrare bestias
scꝫ gallinas pauones ꝛc̄. ip̄o p̄nte. Cog
noscitis q̄le peccatū est nolle coīcare. Et
dicūt. dñe nō suꝫ dignus ꝛc̄. ꝟbuꝫ est
scm̄ ꝫ false l' inepte allegatū. Dignitate
eī equiparātie nullꝰ est dignus. nec ista
req̄rit̄ ad coīcandū. Sꝫ dignitas q̄ req̄
rit̄ quā ip̄e vult ꝛ p̄cipit est cōteri de pec
catis ꝛ cōfiteri ꝛ satisfacere ꝛ remittere
etc̄. Alij dicūt dñe vos bene veneritl in
trate dñe ꝫ post ꝛ deinde ponūt euꝫ ī lo
co porcoꝝ. Jlli scꝫ q̄ cotidie celebrāt vl'
sepe male parati coīcant luxuriosi symo/
niaci ꝛc̄. in eoꝝ damnacōeꝫ. Remediū
est g̃ parare se bene ꝛ coīcare. Jō moy/
ses dicebat. Date magnificentiā deo no
stro. dei ꝑfecta sunt opa. Deutro. xxxij.
¶ Nota dei ꝑfecta sunt opa. Vos scitl
quō a p̄ricipio dyabolus voluit destru/
ere opa dei ꝛ hoīem ad ymaginē dei fcm̄
precipitauit ꝛ iusticia originali priuauit
fructus vetiti comestione. Sꝫ ecce qua
leꝫ magnificentiā fecit dñs Nā sicut dy
abolus illius fructꝰ comestione ꝓcura/
uit totū malū huāne nature. Jta deꝰ co
mestione illius fructus de q̄ dicit̄ ꝟgini
Marie benedictꝰ fructus. ꝓcurauit to
tū bonū nature huāne. Jō dicit scp̄tura
dei ꝑfecta sūt opa. Et seq̄tur. ꝛ oēs vie
eꝰ iudicia. Qꝛ q̄ nolūt coīcare habebunt
iudiciū damnacōis ꝛ nunq̄ꝫ veniūt ī pa
radisuꝫ. Amē amen dico vob̄ Nisi mā/
ducaueritl carnē filij hoīs ꝛ biberitis eꝰ
sanguinē nō habebitl vitā in vob̄. Joh̄
vj. Qui āt coīcant male parati habebūt
iudiciū essendi ꝑpetuo cū porcis inferni.
quēadmoduꝫ ip̄i miserūt xp̄m cū porcis
peccatoꝝ. Qui eī manducāt ꝛ bibūt in/
digne iudiciū scꝫ dānatōis sibi mā. ꝛ bi.
p̄ria Coꝝ. xj. Qui āt bene parati coīcāt

habebũt iudiciũ saluacõis in vitã eternã
Qui mãducat meã carnẽ ⁊ bibit meuz
sanguinez habebit vitã eternã. Joh. vj
Ecce dei magnificentia. Jõ dd. Cõfes-
sio scz q̃ dz p̃cedere coĩcacõez ⁊ magni
ficentia opus eꝰ ⁊ iusticia manet ĩ sclm
in hoc mũdo ⁊ in seculũ seculi in alio. ex-
tollẽs vocez q̃daz ⁊c̃. ¶ Quartuz ẽ sa
cramentũ penitencie vel cõfessiois cũ dr
Vox dni cõfringentis cedros. vox est for
ma absolutõis. Ego absoluo te ⁊c̃. Ce
dri sũt arbores altissime q̃ crescũt ⁊ stãt
citra mare q̃ significãt p̃sonas sup̃bas q̃
sunt alti cordis q̃ potius volunt viuere
s̃m eoꝝ voluntatez ⁊ eoꝝ inclinatões
q̃ꝫ s̃m dei mãdata ⁊ ordinacõez. Deus
p̃cipit vt simus huĩles ⁊ ip̃i sunt sup̃bi.
elati p̃sumptuosi vani pomposi ⁊c̃. Deꝰ
p̃cipit ꝙ simus misericordes. ⁊ ip̃i sunt
crudeles. Ipsi eĩ sunt auari vsurarij. fu-
res. Idẽ de castitate ⁊ de alijs. Sz isti
cedri ĩ sacramẽto penitẽcie ꝯfringũtur. ⁊
eoꝝ corda rũpunt̃ qñ suspirãdo dicunt
Pr̃ peccaui ĩ hoc fui sup̃bus ⁊c̃. Et tũc
peccata ꝯminuũtur. Sz hoc impeditur
aliq̃tiens p̃ cõfessores q̃ capite discoop̃
to volũt audire ꝯfessionẽ. Tales ꝯfesso
res prĩo claudũt os ꝯfitẽtis q̃ ex verecũ
dia qñ cogitat iste respicit me. nõ dicit
oĩa peccata. Jõ capite coop̃to dñt audi-
re ꝯfessiones. qꝛ oculi nõ audiũt cõfessio
nes s̃ aures. animãdo ꝯfitentes dicendo
fili dicatis oĩa peccata qꝛ nullꝰ audit nec
videt nos nisi deus q̃ licet sciat oĩa tamẽ
ordĩauit ꝙ suis mgr̃is rõnabilibꝫ ⁊ mi-
nistris ⁊ p̃curatoribꝫ reddatꝫ cõputuz de
factis ⁊c̃. ¶ Scdo. qꝛ cõfessor accipit
occasionẽ peccãdi Qñ enĩ audit mulierẽ
iuuenẽ pulchrã quã respicit q̃d cogita-
bit. O quõ est alba ⁊c̃. Ideo cooperiat̃
caput. ⁊ peccator liberius ꝯfitebit̃ pecca-
ta sua. Ecce q̃re dicit. vox dnĩ cõfringen
tis cedros. Et statim subditur. Et con-
fringet deus cedros lybani. Lybanus est
mons quidã altissimus in terra p̃missio
nis ferens cedros altissimas. Et signifi-
cat p̃sonas in altitudine dignitatis domi
nij seu p̃lationis positas. Que si sint pec
catores ⁊ male vite dicũtur cedri lyba-
ni. De istis eciã dicit. Et confringet de-
us cedros lybani scz dominij temporal.
seu prelacõis papalis seu ep̃alis ⁊c̃. qñ
ad pedes simplicis ꝯfessoris flectũt ge-
nua cõfitentes peccata sua. Quibus dic̃
cõfessor. Non absoluerẽ vos nisi corri-
gatis vitam vestram ⁊c̃. vel emendetis
talem iniusticiã ⁊ hmõi. Et si tales cõte
rũtur ⁊ penitent tunc confringũtur cedri
libani. Et ꝯminuet eos tanq̃ꝫ vitulũ ly-
bani In monte enim libani nutriebãtur
vituli quoꝝ caro erat valde sapida ideo
diuidebat̃ p̃ partes minutatĩ vt omnes
possent habere. Ita ĩ confessione ꝯminu
untur cedri lybani in diuersas p̃tes Pri
mo ĩ corde p̃ cõtritionẽ ⁊ dei subiectõez
Scdo in ore petendo veniã si iniuriasti.
scz patrẽ vel mr̃ez vxorez seu fratrez et
ecõuerso. Tercõ in toto corp̃e p̃ peniten
cialez afflictõez. Quarto in bursa p̃ sa-
tisfactõnez. Ecce q̃re dicit. ⁊ cõminuet
eos tanq̃ꝫ vitulũ lybani. Et sic ille q̃ cõ
fitetur fit dilectus deo quẽadmodũ filiꝰ
vnicorniũ. Qd̃ inter aĩalia alia plus di
ligit filiũ. Ita deus diligit qui bene cõfi-
tetur. ¶ Quintũ sacramentũ est matri-
monij. cũ dicit̃ vox dñi intercidentis flã
mã ignis. Quotquot sumus ĩ hoc nati su
mus de vtero matris cuz vna brasa. gal
licũ est ⁊ significat titionem ignis seu flã
mam que a sanctis doctoribus vocatur
igniculus seu cõcupiscibilitas vel fomes
peccati. Ita nascimur ⁊ est adeo fortꝫ ꝙ
nõ p̃t extingui aqua baptismi. licet aqua
baptismi extinguat ignem inferni ⁊ pur-
gatorij in baptisato. quia si moreret̃ sta-
tim post baptismuz non conburẽtur. Et
tamẽ aqua baptismi non extinguit illum
igniculum seu fomitem vel flammam.

Sed ista flāma nō flāmesc it q̄uq̄ hō ē adult⁹ qꝛ tūc diabolus sufflat ibi brasaꝫ dando tēptacōes carnales. Et tūc quādo hō ꝯcupiscit mulierē vel ecōuerso. brasa flāmescit. In signū illi⁹ maxille efficiūtur rubee. qꝛ alitus ei⁹ prunas ardere fac̄ Job. xli. Om̄s q̄tq̄t fuerint dēpta beata v̄gine ⁊ xp̄o habuerūt. ⁊ q̄tq̄t sum⁹ hēm⁹ illā fomitē ⁊ ꝯcupiscibilitatē. Nec obstat ꝙ sum⁹ baptisati. qꝛ aqua baptismi licet r̄moueat culpā. remanet tn̄ pena scꝫ fomes seu igniculus ille ⁊ flāmescit ī ꝯcupiscēdo ⁊ ardet ⁊ ꝯburit in actu illo. Sed quid facit sacram̄tū mr̄imonij. dicēdū licꝫ nō extinguat ignē carnalis ꝯcupiscentie in homīe seu muliere. tn̄ flāma int̄ ciditur qꝛ uō flāmescit nisi int̄ virū ⁊ vxorē quia vir nō debet curare de alia muliere nec vxor de alio viro. Illi q̄ non sunt de matrimonio licet habeāt brasam ⁊ fomitē tn̄ dn̄t extinguere flāmā. non ꝯcupiscendo nec curando de illo actu ac si nihil esset. Ideo p̄sone scē ⁊ deuote cū aq̄ extinguūt illā brasam comedēdo freq̄nt̄ panē ⁊ aquā. dimittendo carnes vinū ⁊ multas delectacōes q̄ inflammāt brasaꝫ illā ⁊ sic flāma licꝫ nō extinguat̄ tn̄ p̄ penitentiā mitigat̄. Ista rō ē q̄re p̄sone scē faciūt p̄m̄am ⁊ cauēt oportunitatatē vitāt colloq̄a mulierꝝ. qꝛ statī brasā flāmescit flāte diabolo ⁊ ꝯburit q̄cq̄d ī domo ē ꝯscīe ⁊ p̄det hō oīa merita q̄ vnq̄ cōgregaīt. Ignis ē vsq̄ ad ꝯsūmacōeꝫ deuorās ⁊ oīa eradicās germīa Job. xxxj. Cauete g̃ ab hac flāma btūs iob̄es baptista nō bibebat vinū s̄ aquā. nec cōedebat panē s̄ lucustas siccatas ad solē ⁊ ita macer erat ꝙ nō hēbat nisi pelleꝫ ⁊ ossa. tn̄ ex toto nō potuit extinguere brasam siue istū igniculū tn̄ nō flāmescebat in eo. Nota de btō ieronimo ⁊ de illo scō heremita antiq̄: q̄ vt curaret̄ iuit ad ciuitatē. ⁊ sic curabat̄ in corp̄e infirmabat̄ in aīa quia nō bn̄ cauebat ab oportunitate mulierū intm̄ ꝙ grauidabat duas puellas. q̄ sibi seruiebāt ex deuocōe ꝓpter famaꝫ sue sanctitatis. Qui āt custodit se p̄t dicere. liberasti me a pressura flāme ⁊c̄. vsq̄ nō sum estuatus. Eccl̄. li. ¶ Sextū sacram̄tum est sacramentū ordinū cū d̄r. Vox dn̄i cōcutiētis desertū sciꝫ in collacōe ordinū. tunc eradicāt̄ arbores mūdiales d̄serti in q̄ sunt mlte bestie. leones p̄ sup̄biā vulpes p̄ auariciā ⁊c̄. Itē desertū a g̃tia dei in multis desertū a diuīa ꝯsolacōe desertū a fructib⁹ sp̄ualib⁹. hoc desertū ꝯcutit̄ ī collacōe ordinū sic̄ em̄ totū nem⁹ cōcutit̄ qn̄ scindūt̄ l' eradicāt̄ arbores. ita ī collacōe ordinū scīdūt̄ ⁊ eradicāt̄ arbores a nemore laycoꝝ. vt ī iardino xp̄i. scꝫ eccl̄ie trāsplātēt̄. Tūc totū nem⁹ dꝫ resonare p̄ examē de vita scīa ⁊ hmōi. vt sint apti ad fructificādū. Itl alia cōmocō maior ī nemore seu desto h⁹ mūdi qꝛ qn̄ sumūt ordines sūt q̄tuor tp̄a. Et ōs xp̄iani tenēt̄ ieiunare vt boī ordinēt̄. qꝛ totū bonū l' malū ē a clericis d̄t Cris̄. scitis ꝙ totū bonuꝫ arboris ē a radice. Ita vita hoīm ē q̄si arbor. c⁹ radix ē stat⁹ clericoꝝ. iō totū bonū l' malū ꝓpl'i ē a radice clericoꝝ. ꝓpt̄ h̄ qn̄ trāsplātant̄ ꝓpl's ieiunat. iō d̄r vox dn̄i ꝯcu. ⁊c̄. Et subdit̄. Et ꝯmouebit dn̄s desertū cades Nota cades int̄p̄tat̄ scā ⁊ sig̃ficat eccl̄iaꝫ scāꝫ. d̄ q̄ d̄t apl's. xp̄s dilexit eccl̄iaꝫ ⁊c̄. vsq̄ scā ⁊ immacula. Eph̄. v. Et ꝯmouebit dn̄s desertū cades. i. ꝓpl'ꝫ xp̄ianū eccl̄ie scē. qꝛ n̄ cōmouet̄ desertū iudeoꝝ. s̄ desertuꝫ cades. i. eccl̄ie scē. ¶ Septimū sac̄m̄tū. ē sac̄m̄tū extreme vnctōis qd̄ ī dcā auc̄te tāgit̄ cū d̄r vox dn̄i prep̄antis ceruos s. in sacramento extreme vnctionis qd̄ datur in fine vite qn̄ aliquis debet mori morte s. naturali. Secus de illis q̄ alit̄ moriūtur sētēciati vl' alias qꝛ licet alia sacram̄ta possint eis dari n̄ tn̄ debꝫ eis dari istd̄ Hoc sacramētū habet duas mirabiles v̄tutes seu effectus. Primū ponit scūs thomas

in q̄rto ꝙ si sanitas corꝑalis sit vtilis aīe sine dubio ex huiusmodi sacramēti sūp cōe curabit̄ infallibilit̄ hoc extrahit sctūs thomas ab illo textu. iacobi. v. Infirmat̄ aliq̄s ex vobis inducat p̄sbiteros eccl̄ie ⁊ orent sup eū vngētes eū oleo in noīne ⁊ oro fidei saluabit infirmū. ⁊ alleuiabit eū dn̄s. Vox dn̄i est forma huius sacramenti q̄ d̄r a sacerdote qn̄ vngit dicens. per istā sanctā vnctionē ⁊ suā pijssimaꝫ misc̄diam indulgeat tibi deus q̄cq̄d peccasti ꝑ visum ⁊c̄. ⁊ similiter formā dicit vngēdo singuloꝝ sensuū instrumēta per que peccauit vtꝫ ⁊c̄. Scd̄us effect⁹ seu v̄tus est maior. aliqn̄ ex obliuiōe sūt mlta pctā mortalia dimissa in ꝯfessione q̄ talis non ꝯfitētur q̄ tn̄ sūt in ꝓposito ꝯfitēdi si ea recordarent̄ ⁊ talis in statu g̃tie est. Sꝫ restat pena ī purgatorio. Et etiā de pctis venialibꝫ restat pena in purgatorio. Sꝫ hoc sctm̄ sacramentū d̄ mortalibꝫ oblitis ⁊ de venialibꝫ nō oblitl purificat aīaꝫ ab illoꝝ culpis ⁊ pēis. ita vt recte vadāt ad paradisum sine aliqua pena. De mortalibꝫ oblitis. Jacobi. v. Et si in pctis sit dimittēt̄ ei. Ecce q̄re dicit. Vox dn̄i p̄ꝑantis ceruos id est spirituꝫ ad saltandum vsq̄ ad paradisuꝫ. Ideo dd̄ in spū ꝓphie dicebat in p̄s. Diligā te dn̄e. Qui ꝑfecit pedes meos tanq̄ ceruoꝝ ⁊c̄. Jō qn̄ infirm⁹ coīcat debet petere istud sacramentū. qꝛ p⁹ sic̄ appropinquāt morti ꝑdūt v̄bū ⁊ nō pn̄t ip̄m petere ⁊ ꝑdūt magnū bonuꝫ. Jō d̄t Vox dn̄i p̄ꝑantis ceruos. Et seq̄t̄ statim. Et reuelabit ꝯdensa. i. secreta gl̄e. ⁊ in tēplo eius om̄s dicēt gl̄am. Sed multi clerici ex auaricia siue symonia impediūt hoc sacramentū. Dicit vn⁹. Linthxamīa q̄bus vngit̄ dūt esse mea. alius dicit tot sacerdotes sunt necessarij ⁊ hētis dare tantū cuilibet ⁊c̄. Dicat̄ qn̄o libere sacramēta sunt ministranda ⁊c̄. Extollēs vocē que dā mulier ptꝫ ꝑmo. Deo. ¶ Semo. v.

Nolite esse prudentes apud vosmetip̄os. Roma. xij. Pro cuius declaratione oportet declarare quid est prudētia cum dicit prudentes. Scd̄o oportet declarare quid est hoc dictū apud vosmꝫ ip̄os. Pro quo sciendū ꝙ tres sunt v̄tutes intellectuales scilicꝫ Scientia. Prudentia. ⁊ Spientia. Scīa ē cognicō q̄ habet̄ de creaturis. Prudētia cognitio ītellectualis de actibꝫ hūanis. Sapiētia v̄o est cognicō speculatīa q̄ habet̄ de diuinis cū sapore deuotionis. licet aliquotiēs cōiter loquendo. sapientia et scīa ⁊ prudentia sumātur ꝑ eadē v̄tute. quia qui habꝫ sapientiā scꝫ agnitionē dei cum sapore deuotionis statim saltat ad prudentiā scilicet ordinando actus suos. erga deū ⁊ ꝓximū. i. v̄tuosa prudentia. qꝛ mulier. i. sapientia corona est viro. Prouerb. xij. Itl scīa p̄t dici prudētia. qꝛ ille q̄ hꝫ sciam d̄ creaturis d̄r sciēs. Et qn̄ vidꝫ ꝙ creature irracōnabiles gub̄nāt se iuxta dei ordinacōꝫ ⁊ ī nullo faciūt ꝯ. Statī d̄t. O q̄mō ego q̄ sū rōnabil̄ deberē me gub̄nare ꝑm dei ordīacōꝫ ⁊c̄. Et sic scīa efficit̄ prudentia. Auc̄tas. Scīa scoꝝ prudētia sp̄ ē. ꝓuer. ix. pꝫ g̃ ꝙ ꝓ eodē sumūt̄ cōit̄ lꝫ stricte loq̄ndo differāt ⁊ sic nō sumūt̄ ꝓ eodē. Cōit̄ ꝓ eodē capiūt̄ ī them̄. cū d̄t. Nolite eē prudētes. i. sapiētes ⁊ sciētes ¶ Secūdo debet declarari hoc. ꝙ d̄t vosmetip̄os. Cum deus precipiat ꝙ sim⁹ sapiētes. Pro quo sciendū ꝙ scīa est duplex vna q̄ est corā nobis. Alia q̄ est supra nos. Corā nobis ē scīa q̄ intellectu ⁊ ingenio hūano est inuenta. Cuiusmōi ē scīa septē artiū lib̄aliū Sup̄ nos ē scīa q̄ non intellectu humano sed a deo est reuelata. vt est scientia noui ⁊ veteris testamenti. Cum ergo dicit thema. Nolite esse prudentes apud vosmetip̄os supple tm̄. vel nimiū de scientia que est coram

vobis. Sz velitis habere sciaz q̄ ē supra vos scz illā quā de⁹ reuelauit. rō qr scientia arte ⁊ ingenio seu ītellectu hūano inuēta modica ē. Sz scia a deo reuelata ē alta ⁊ magna. Et ꝫ potestis videre ꝑ q̄dā similitudinē quā tāgit aug⁹ de rustico seu pastore intrāte palaciū ⁊ dicēte. illa ē camera regis ⁊ illa regīe ⁊ illa filiorū ⁊ ille fenestre ⁊c̄. ꝫ ipē nō intrat camerā regis nec vidit regē nec scit q̄d facit ꝫ hoc sciūt cubicularij ꝯsiliarij ⁊ barones q̄ intrāt camerā ⁊c̄. Ideo isti iudicāt̄ sapientes ⁊ nō pastor seu rusticus. Iste mūdus ē palaciū dei ipē fabricauit ⁊ creauit O israhel q̄ magna ē dom⁹ dei ⁊c̄. Baruch. iij. Hoc palaciū intrauerūt phi pitagras anaxagoras plato. aristotiles ⁊c̄ ⁊ nihil sciuerunt nisi ꝙ in illa camera scilicet in celo est prima intelligentia cum suis consiliarijs. scilicet angelis disputabāt de fenestris. s. luna sole stellis d̄ motibꝫ orbiū de aīalibꝫ ⁊c̄. Sz ipi nō viderūt regē deū. Sz secretarij dei scz sancti p̄riarche ꝓphe apl̄i ⁊ doctores sci. isti habuerūt sciam ex diuīa reuelacōe. scientes qn̄o de⁹ regit ⁊ gubnat mdm. ptz differētia int̄ antiq̄s phos ⁊ sctōs apl̄os ⁊c̄. q̄bꝫ dixit sic iā nō dicā vob̄ ꝟuos vt phi fuerūt qr ꝟu⁹ ⁊c̄. vsq̄ nota feci vob̄. Johānis v. Nolite ergo esse imprudentes. Scia q̄ ē corā nob̄ apd̄ vosip̄os supple tm̄ scz de scia phoꝝ. Et cōcordat sapiēs di. Ne sis sapiēs apd̄ temetip̄m. ꝓuerb̄ iij. qr caderes in errorē apud theologiā. Scia em̄ phoꝝ nō dz recipi ī dn̄az dīne scie vl̄ vxorē. ꝫ ī ancillā l̄ captiuā ⁊ bon⁹ theolog⁹ p̄t sibi sumere in obsequiū phie ꝫ nō nimis cū ea stare dz d̄ ill̄ q̄ stāt ⁊ sedāt phie nimiū. dt scp̄tura. Ut q̄ sapiētes estis ī oclis vr̄is. ysa. v. ꝓpt̄ hoc dicit the. Nolite esse ⁊c̄. Si dicat̄. g̃ frat̄ quā sapiaz dēm⁹ hr̄e ⁊ studere Rn̄dēdo. d. ꝙ ī p̄nti ꝟmōe ego volo vob̄ on̄dere septē artes liberales. q̄s magr̄ nr̄ xp̄s ordinauit. Sic em̄ phi in sua scia hn̄t septem artes lib̄ales ad q̄s studēdū r̄q̄rūt̄ mlti āni. ita ego mō de scola xp̄i on̄dā suas septē artes lib̄ales. q̄ sūt apd̄ nosmetip̄os qr scz sup̄ nos. ¶ Pr̄ia scia phoꝝ ē gramatica. q̄ docz loq̄ ꝯgrue scz vt substantiuū ⁊ adiectm̄. nomē ⁊ verbū. relatm̄ ⁊ an̄cedēs ꝯueniūt. Ita ī gr̄matica xp̄i. substātiuū ē de⁹ cūcta sustinēs. Adiectia āt q̄ ī eo suppositāt̄ seu sustētāt̄ sūt oīa opa bōa siue mala penalia q̄ oīa a deo sūt. sed mala culpe nō sūt a d̄o. pctm̄ ei n̄ ē a deo nec de⁹ cā pcti ē ꝫ q̄cq̄d entitatl̄ ē ī pctō ē a d̄o. vū d̄t. b. tho. p̄ma scd̄e ꝙ de⁹ nō ē cā pcti. ꝫ bn̄ act⁹ q̄ ē ī pctō de⁹ cā ē. qr act⁹ pcti ē q̄d positm̄ ⁊ ē ens mō om̄e ens deriuat̄ ⁊ causat̄ a p̄mo ente. vtz. ij. methaphisice. Nō tn̄ vt dixi de⁹ pcti sū mali culpe cā est qr q̄ ad suū formale mala culpe nō sūt encia nec q̄d positiuū. ꝫ q̄d p̄uatiuū deformitas ei q̄ ē formale pcti sū mali culpe ē q̄dā p̄uacō Vr̄a āt. opa deo sūt attribuēda. qr ipe facit om̄ia ⁊ sic substāciāt̄ ī deo. Et ista ē bona ꝯgruitas attibuere d̄o illa q̄ fiūt ⁊ nō creaturl̄. qr incongruū esset. Verbi gratia de pluuia. si attribuitur deo. tunc est boua gramatica. Sz creaturis tunc ē incōgruitas. quia nature ⁊ ꝯstellatōs solū sunt iustrumēta bonitas lr̄e non attribuit̄ calamo sed notario. Ita pluuia vl̄ siccitas habūdācia vel sterilitas. fames vel mortalitas non instrumentis sed deo attribuenda sunt. quia instrumenta nihil possuut nisi q̄ deus vult ⁊ permittit. Ideo sancti patres antiquitus om̄ia attribuebant deo. Dixit ysaac iacob filio suo. Quomō inquit taz cito inuenire po. fi. mi. Genes. xxvij. Respondit voluntas dei fuit ⁊ cet̄a. Item qnomodo Esau quesiuit a iacob. Quid sibi volunt isti ⁊ si ad te pertinēt Genes. xxxiij. Respondit iacob parnuli sūt quos donauit mihi deus seruo tuo. Ecce qualiter attribuebant deo nr̄o. Adiectiua

in q̄ oīa substāciāt̄. Idē d̄ malis. Si hē
tis infirmitatē dolorē ⁊ aduersitatē si p̄
ditis bona vl̄ filios nō dicatis hoc fec̄ mi
hi tl̄is ⁊c̄. s̄ d̄o attribuāt̄ oīa. ita fec̄ iob
q̄ p̄didit ⁊c̄. Nota breuit̄ hȳstoriā vsq̄
sit nomē dn̄i bn̄dictū. Job.j. Ista ē op
tīa g̃matica ⁊ ꝯgrua ī scola xp̄i. qn̄ sb̄stā
tiuū ⁊ adiectiuū ꝯueniūt. De ista g̃mati
ca regl̄a de doctrīali xp̄i quē repetebat a
pl̄us. vt baccalari⁹. Ex ip̄o q̄ origīalit̄ p̄
ip̄m formalit̄ ⁊ ī ip̄o sūt oīa s.substācia
lit̄. ad ro.xj. Scd̄o dn̄t ꝯuenire nomē et
v̄bū ī g̃matica xp̄i. Nomē ē fama qn̄ p̄
soua ex aliq̄ ē insignis ⁊ famosa dig̃ noīe
s̄ pauce sūt. hēs pauca noīa sardis Apo.
iij.i. paucas notabiles p̄souas dignas no
mīari Jō sapiēs. Curā habe d̄ bono no
mīe. v̄bū ē s̄mo tu⁹. tūc nom̄ ⁊ v̄bū cō
cordāt qn̄ tu non diffamas nec mordes
nec publicas pctm̄ secretū p̄sone noīate
Sz cū reuerēcia ⁊ honore loq̄ vis d̄ eis
Regula d̄t auc̄tas. Oīs s̄mo mal⁹ n̄ ꝓ
cedet ex ore vr̄o ⁊c̄. vsq̄ gr̄am erudienti
bꝫ. eph̄.iiij. ¶ Tercio relatm̄ ⁊ an̄cedēs
dn̄t ꝯueīre ī g̃matica xp̄i. relatiuū ē v̄bū
vr̄m. an̄cedēs ē negociū de q̄ loq̄mī. Et
ꝯueniūt qn̄ hō d̄t v̄itatē de illo facto vl̄
negocio. qz ab eo q̄ res ē l̄ nō ē. or̄o v̄a l̄
falsa d̄r. Om̄e mēdaciū ē ꝯ g̃maticā xp̄i
qz res ext̄ nō ꝯueniūt. Jō dicat̄ v̄itas si
cut res extra se hz Regl̄a d̄t auc̄tas. De
ponētes mēdaciū. ⁊c̄. ad Eph̄.iiij. Ecce
g̃matica xp̄i ꝯsistit ī tribꝫ regl̄is. scz attri
bure deo oīa adiectīa nisi pctā Scd̄a nō
diffamare aliquē Tercia facere bonā re
lacōz de re. Scd̄a scīa ph̄oꝝ est logica q̄
docet diffinire disputare ⁊ rōnes facere
p̄ silogismos l̄ ꝯseq̄ncias l̄ entimemata l̄
inductōes. hāc inuenerūt ph̄i ad disputā
dū scz hō cū hoīe s̄ nō diabolo. Sz lo
yca xp̄i docz modū disputādi ꝯ diabolū.
Diabolus magn⁹ sophista fac̄ mlt̄a ar
gnm̄ta ꝯ illd̄ qd̄ dēm⁹ credere vl̄ ꝯ illa q̄
debem⁹ facere. vl̄ ꝯ ea q̄ debem⁹ sperare.
Primo g̃ diabol⁹ tēptādo de fide argn
it volens inducere illuz quē temptat̄ ad
impossibile. v̄bi g̃. qn̄ temptat de trinita
te di. qn̄o ē possibile q̄ vn⁹ de⁹ sit tres p̄
sone. qz q̄t sūt suppoīta. tot sūt essencie.
Ad h̄ argum̄tū n̄ possem⁹ rn̄dere p̄ loicā
ph̄oꝝ. Sz p̄ loycā xp̄i p̄ vnā regulam
quā xp̄s q̄ nō p̄t mētiri docuit di. Tres
sūt q̄ testīoniū ⁊c̄. j. Jo.v. Itl̄ arguit de
incarnacōe xp̄i d. qn̄o potes tu credere q̄
de⁹ inclusit se in vtero vnius puelle ⁊ q̄
recepit humanitatē. qz finiti ad infinituz
nulla ē ꝓportio. Rn̄det̄ p̄ loycā xp̄i di.
potens est de⁹ om̄ia facere plus quā pe
rim⁹ aut intelligim⁹. ad eph̄.iij. fundare
se in potēcia dei. Et tūc diabolus nō pōt
replicare. Itl̄ ꝯtra hostiā ꝯsecratā dicit.
Qn̄o in tā p̄ua hostia ē tot⁹ xp̄s tā ma
gn⁹ hō qz loc⁹ ⁊ locatū dn̄t ꝓporcionari
Itē qn̄ frangit̄ hostia. qn̄o nō frangatur
xp̄s. Rn̄de p̄ regulā de potēcia dei quia
potens est deus ⁊c̄. v̄bi gra. Et istā r̄gu
lā allegauit Gabriel v̄gini Marie que
renti. qn̄o fiet istud ⁊c̄. Nō ē impessibile
apud deū om̄e v̄bū ⁊c̄. Luce.j. Si cum
loyca ph̄i velletis rn̄dere diabolus ꝯclu
deret vos. Idem qn̄ arguit ꝯtra v̄ginita
tem Marie di. qn̄o est possibile ⁊c̄. rn̄de
p̄ dictā regulā. potens est ⁊c̄. Et da ex
emplū de radio solis transeunte p̄ fene
strā vitream. ¶ Scd̄o arguit diabolus
ꝯtra ea q̄ debem⁹ facere. Quilibet debet
facere penitenciā de pctis ne hō dānet̄.
Et qn̄ homo vult facere aliquā potēciā
vl̄ afflictionē. diabolus loquēs ymagīa
tioni arguit. d. Miser tu int̄ficies te de⁹
non vult q̄ interficias te sed caue a pec
catis. quia deus est misericors q̄ nō vult
mortē peccatoris ⁊c̄. Ezech̄.xviij. rn̄de
per regulā xp̄i dicentl̄. Nisi penitenciam
egeritis om̄s simul p̄ibitis. Luc.xiij. Fū
dare se in dei voluntate. qz si alit̄ velles
respondere. habet infinitas replicas. Jō
Eua peccauit qn̄ diabol⁹ disputuiat cū
ea. dicens. Cur p̄cepit vobis deus ⁊c̄.
vsq̄ paradisi. Ecce p̄ma q̄stio. Gen̄.iij.

debet respondere fundando se in volunta te dei quia ita voluit ita sibi placuit. Sz ipa respondit aliter dicens. Ne forte mo riamur. Et diabolus replicat ⁊ conclu sit sibi. Tercio arguit diabolus. contra il la que dem⁹ spare. d. quomō tu poteris celū ascendere quia celū celi dño. terraz autē dedit filios hominuz. Responde ꝙ per gratiā ⁊ dei misericordiā ascendim⁹ qui dicit. Penitentiā agite. appropinq̄t em̄ regnū celorū. Mathei quarto.

¶ Tercia scientia est rethorica. que docz prudenter per rationes allegare ad obti nendū qd̄ petitur. Ita rethorica xp̄i docz prudent̄ allegare ⁊ petere ꝓprie coronā a xp̄o in oracōe. in qua multi errant ma le allegando. domine faciatis mihi hanc gratiā quaz peto. quia ieiunio ⁊ facio ec clesias ⁊ sic de alijs amore vestri Hoc ni hil valet. ymmo ꝓuocatur ira dei. Ideo rethorica xp̄i docet ꝓprie allegare. dicens Domīe vos fecistis mihi tot gratias. s. in creatione ad ymaginem ⁊ similitudi nem vestram. In natiuitate quia int̄ xp̄i anos. Itē quia baptisatus ⁊c̄. Ideo do mine cōpleatis ⁊ faciatis mihi hāc grati am. Ecce ista est bona rethorica allegau do ex parte dei ⁊ non tua. Ideo caueatis ne accidat vobis vt phariseo. Luce. xviij Qui semp̄ allegabat ex parte sua dicēs. Gratias ago tibi domine quia nō sum siē ceteri homīes ⁊c̄. Et qz male allegabat fuit a deo r̄ ꝓbatus. Nota hic etiaz exem plū de illo fratre de quo in vitaspatrū q̄ petijt gratiā a d̄o allegādo ex p̄te sua. qz dimisit mundū ⁊ seruabat religionē ⁊c̄. Et vmbra ip̄m percussit. Dupliciter de betis allegare. Primo ex p̄te dei suas ex cellencias allegando. vel ex parte vestra diuina beneficia recepta. recitando ⁊ di cendo vos domine fecistis mihi tantā ḡ tiam ⁊c̄ Ideo domine faciatis mihi istā gratiam. Aplus in om̄i oratōe ⁊ obsecra cōe peticōes vr̄e innotescāt apud deum. Phil. iiij. Nota dr̄am int̄ obsecracōz ⁊ orationē ⁊ gratiarū actionē ⁊ petitionē. Oratio est eleuacō mentis in deū. sic etl̄ qn̄ dicit̄ pater noster ⁊c̄. Obsecratio ē qn̄ dicit̄ p natiuitatez tuā vl̄ passionem tuā ⁊c̄. Gratiarū actio est qn̄ homo re citat gratias deo receptas d. domine tot gratias mihi fecistis ⁊c̄. ad quā sequitur peticō. Iō dñe faciatis mihi etiā istā ḡ tiā ⁊c̄. Quīta scientia ꝓhorū est musica que ostēdit cōcordautiā cātus. Ita etiā musica xp̄i docet vocū ꝯcordantiā inpeī tentibꝫ. In penitētia em̄ sunt tres voces scz tenor ꝑcussio pectoris. q̄nta scz suspi ria ⁊ gemit⁹ octaua. dicēdo dñe miscd̄ia ⁊c̄. Ista ꝯsonātia vocū multū placz d̄o di. peuitēti. Sume cytharā circui ciuita tem meretrix obliuioni tradita bene cane frequēta canticū vt memoria tui sit. ysa. xxiij. Et loq̄tur aīme peccatrici. ibi incipit ꝯstructiō. O meretrix obliuioni tradita sume cytharā ⁊c̄ Meretrix est aīma pec catricis. Ratio qz sic̄ vxor regis filia ru stici quā duxit in vxorem si dimisso rege viro recederet cum aliquo ribaldo ad lu panar. diceretur meretrix. sic etiaz anima peccatoris que regem xp̄m sponsauit in baptismo quādo peccat ⁊ recedit a xp̄o. ⁊ vadit cū ribaldis inferni. dicitur mere trix obliuioni tradita. quia videtur ꝙ de ns non curet eo ꝙ non statim deus punit sed eam exspectat ad penitenciā. Reme dium quod habet est vt redeat ad regez Ideo dicit. sume cytharā que est p̄ma. ratio qz cythara est lignū aridū ⁊ vacuū alias nō faceret sonū. Ita persona peni tens est arida per abstinenciaz ⁊ vacua. qz sine presumpcōe de dei miscd̄ia nimis stulte ꝯfidendo. Cythara penitencie ha bet octo cordas facientes acutū sonum. Prima ē pctōꝝ cognicō ⁊ emēdādi ꝓ positū ⁊ sic de alijs. Circui cītatē scz illā de q̄ dd̄. Gl̄iosa dicta sūt de te cītas dei. Que circui dz p̄ vicos ⁊ plateas. scz ad deū ⁊ ad scōs recurrēdo. p̄mo corā pal lacō t̄nitatl̄ dicēdo. dñe op⁹ vr̄m sū. id̄o

ñe parcatis mihi. Ecce vna cãtilena de inde cora ẏgine maria. dicẽdo illud. nec abhorre peccatores sine q̃b nũq̃ fores tãto digna filio. Deinde ad plateas patriarchaꝝ ꝛ ꝓphaꝝ ꝛc. bñ cane frequẽta canticũ. Ista musica placet deo. Jõ dicit Que hĩtas in ortis amici auscultant fac me audire vocẽ tuã Cãt. viij. Orti dñi ecclie. amici sci q̃ auscultãt quẽadmodũ de nocte homo auscultat cãtus. Quinta scia ẽ arismetrica q̃ docet nũerare. ita arismetrica xp̃i docet nũerare pcã in ꝓfessione in q̃b peccauit hõ ẏra dei p̃cepta. cõtra opa miscẽdie in seusibꝫ corpis Multi nescũt nũerare pcã ꝓpria ĩ ꝓfessiõe. Ez si ꝓfessor q̃rit de vicino vl̃ vicina nõ solũ nũerabũt pcã mortalia sed etiaꝫ venialia. ista ẽ arismetrica diaboli. Jõ mõ volo vob̃ oñdere qñ nũerabunt pcã sua ꝓfitẽtes ꝛ pẽnitẽtes. Et sicut ẽ triplex ꝓfessio ita etiã ẽ triplex nũeracõ. Pria ẽ ꝓfessio specialis ꝛ ẽ ista ꝓfessio sacrãmtalis q̃ spẽalis dicit qz ozicere pcã specifice. vbi g̃. Superbia ẽ q̃ddã genꝰ pcti. nõ sufficit dicere ego fui superbꝰ ẞ oz descẽdere ad speciẽ. Superbia hz multas species q̃ sunt despicere pẽm vl̃ mĩrem vel ꝑratũ vl̃ dñm. maiorẽ vl̃ minorẽ l̃ equalem. vl̃ despicere sctõs vl̃ deũ. Jtẽ aliq̃n superbia ꝓsistit ĩ corde Et qñq̃ erũpit ad extra vtz in põpa ꝛ vanitatibꝫ q̃bꝫ nõnũq̃ ꝓximi scãdalizãtur. Jtẽ auaricia ẽ aliꝰ genꝰ ꝛ nõ sufficit dicere ego fui auarus Ez oz dicere ego feci symoniaz isto mõ. vl̃ vsurã vl̃ rapinã vl̃ furtũ secretũ vl̃ decepcões. emẽdo vl̃ vendẽdo vl̃ calũniã vt iudices oz spẽs dãe. Jtẽ ꝺ luxuria oz specifice dãe ꝛ specificare dicẽdo. si fuit fornicacõ l̃ adulteriũ. raptꝰ l̃ incestꝰ vl̃ sacrilegiũ l̃ ꝑ naturã. ẞ nõ oz dãe in diuiduũ. ſ. noiare psoãs. Ez oz dãe specifice vt ꝺt glo. sup illo vbo dñi. Per singulas noctes. i. ꝑ singula pcã mortalia.

Scõdo ꝓfessio ẽ gñal̃. vt illa q̃ fit in introitu misse. vl̃ in accusacõe q̃ facũt religiosi in capitl̃is de culpis. ibi sufficit numerare pcã ĩ genere Tercia ẽ gñalissima scz illa q̃ fit deo. dicẽdo ego sũ peccator. ꝛ ẽ bona. qz obtinet qñq̃ Gratiam Nota hystoriã Luc. xviij. de publicano di. Deꝰ ꝓpicꝰ esto mihi pctori. ꝛ nullum pcm̃ nominabat. nec in gñe nec in spẽ ꝛ tñ discẽdit iustificatꝰ in domũ suaz. Nota b̃ auisenñ ꝓfitẽtes ne faciãt ꝓfessionẽ illius ytalici. q̃ dicebat se solũ hꝫ tria pcã ꝑuissima scz vsurã. luxuriã. ꝛ non credo in deũ male nũerabat pcã meliꝰ nũerabat pcã manasses rex iude. d. Peccaui sup nũerũ arene maris scz venialiꝫ. pcã enim venialia innũerabilia sunt. vt arena maris ꝛ multiplicate sũt iniq̃tates mee scz peccata mortalia q̃ sunt nũerabilia. ij. paral. vl. Sexta scia ẽ geometrica de mensuris Et geometria xp̃i docet bñ mẽsurare vitã, ꝓziaz. bona tpalia. ꝛ seruiciũ qꝺ debẽ facere deo. Si ista bene mẽsuramus patebit q̃ totũ ẽ parũ ꝛ ãsi nihil. Dño vita nra ẽ pua ꝛ modica. q̃ q̃si nihil ẽ. qz qꝺ ꝑteritũ ẽ nihil ẽ. qꝺ futuꝝ ẽ nõdũ ẽ. Vita nra in pũcto ẽsistit qz ꝺ tpe nõ habẽm̃ nisi nũc vt ꝺt phs. Jõ iacobꝰ q̃ optime sciebat vitã mẽsurare dicebat q̃ est vita vra vapor ad modicũ parẽs ꝛ deinceps extermiabit. Jac. iiij. Cũ q̃ vita sit tã modica hũiliari merito dẽm̃. Scõdo debem̃ mẽsurare bõa tpalia honores officia dignitates vl̃ ꝑlacões videt nob̃ esse magnũ bonũ cẽ regẽ vl̃ papã ꝛc. dico q̃ nullũ bonũ ẽ si ñ bñ mẽsuret. Qꝺ bonũ ẽ facere. ſ. fideiussorẽ sub pena mortis, ꝑ alio. ẞ bonũ ẽ eẽ papã l̃ rgẽ eẽ obligatũ deo dare rõz de oĩbꝫ sibi subditꝫ sub pẽa dãnacõis eẽne nisi det bonã rõez. Ecce qꝺ bonũ ẽ ꝺo dare rõz de tot aiabꝫ cũ ꝺ sua ꝓpria hẽat satisfacere ꝛ vix rõz fꝺdẽ pñt. Jtẽ videt vob̃ hꝫe multas diuitias sit magnũ bonũ ẞ male mẽsurat! qz asin? ado auro onerat? q̃ nec ꝑt ipz secũ porare. ita q̃libz diues onerat? ẽ bois diuiciaꝝ ipi? mꝺi q̃ ẽ dñs diuiciaꝝ. Si vul

tis cognoscere quis diuitiarū est domus vos vel mund⁹. Nota silitudinē de cane qui in biuio dimisso alio sequit̄ dn̄m tūc cognoscit̄ cui⁹ est. Ita vos ⁊ mund⁹ vaditis ꝑ eā dē viā. Sz in biuio.i.in morte diuitie non sequuntur vos. ß mundum ido onorate vos v̄tutibus ⁊ meritis ista secunt̄ hoīez. Itē videt̄ vobis ꝙ perfecte sunt ⁊ pure ⁊ transitorie ⁊ momentanee voluptates carnis sint magne delectacōnes ß debem⁹ mensurare seruitiū dei. Tu religiose clerice vel layce q̄t anni sunt ꝙ seruis deo l. vel.lx.ānis magnū vobis videt̄. Sz si bn̄ mensures inuenies ꝙ de.l. annis nō ꝑuiuisti deo pure ꝑ ānū sine aliq̄ pctō mortali vel veniali. Idē de mense Idē de ebdomoda ⁊ de die qz septies in die cadit iust⁹. Ido decipiunt̄ multi male mensurādo. Ista est rō q̄re sancti huīliabant̄ ⁊ q̄nto erāt sanctiores tāto erant huīliores iuxta illd̄ q̄nto mg̃n⁹ es huīliate in oībus ⁊ corā deo īuenies gr̄am ⁊c̄ Eccl̄ci.iij. Septīa scīa ph̄oꝝ est astrologia que ostendit de motib⁹ celoꝝ. De ordinacōne planetaꝝ ⁊ influentijs eoꝝ Ita astrologia que legit̄ in scola xp̄i.qz sic nō est nisi vnus sol in celo in q̄ sūt tria substātia radi⁹ ⁊ calor. Ita non est nisi vnus de⁹ in toto mundo q̄ est pr̄ filius ⁊ spūssanct⁹. Aliq̄ volentes ꝯtemplari trinitatē decipiunt̄ sūmentes ꝑsonas in d̄o sic in nobis ip̄e sol circuit mūdum a p̄ncipio anni vsq̄ ad finē circuit duodecī signa ⁊ illuīat calefacit ⁊ facit fructificare. Ita sol iusticie xp̄s circuit duodecī articulos fidei ī credo ī deū ꝯtētos. qz aliqui sūt de ei⁹ diuītate.alij sūt de ei⁹ huānitate credo dicat̄. Itē luna totā claritatem r̄cipit a sole.ita eccl̄ia totā claritatē hz a xp̄o. Nota septē ꝯdicōes lune q̄ reperiūtur ī eccl̄ia. Prīo fuit noua tp̄e xp̄i apl̄orū. Scd̄o fuit crescēs tp̄e martiꝝ. Tercio fuit plena tp̄e doctorū. Quarto fuit minuta tp̄e ꝯfessorum. Quīto fuit g̃ta

Nā mō tot⁹ mūd⁹ est girat⁹ ⁊ v̄sus ad vanitatez. Sexto eclipsabit̄ cito scz tp̄e antixp̄i. Septīo in die iudicij erit ꝑfc̄a in eternū ⁊ testis in celo fidelis p̄s.lxxxviij vel alit̄ sol est de q̄ dic̄ eccl̄ia v̄gini marie Felix nāq̄ es ⁊c̄. Et sic in sole sūt tria.s substātia radi⁹ ⁊ calor. Ita in xp̄o sub̄a corp̄is est radi⁹ diuītatis ⁊ calor dilectionis. Luā est v̄go maria q̄ fuit noua in natiuitate crescens in templi habiracōne. Plena in filij dei ꝯcepcōe. Minuta ꝑm rep̄sentacōez hoīm in egipti fugatione ⁊ g̃ta in passione xp̄i. Eclipsata in corp̄is defūctione. Et tandē ꝑfecte in corporis ⁊ aīe glorificacōne. Sol ⁊ luna steterūt in habitaculo suo Abacuk.iij. Lucifer q̄ solē sequit̄ fuit iohēs baptista. hesperus ille q̄ dz finē mūdi publicare fuit beatus dominic⁹ ⁊ sp̄ealiter sctūs vincenti⁹ de q̄ Apo.xiiij. Vidi angelū volātē ꝑ mediū celi ⁊c̄. Itē ꝯtēplari debem⁹ planetas s. angelos qui influūt mundo custodiendo nos. Qui talia ꝯtēplant̄ sūt boni astrologi ⁊ possunt dicere cum apostolo. Nr̄a ꝯuersatio in celis est. Unde etiā expectam⁹ saluatorē dn̄m nostꝝ Ih̄m xp̄m ad Phil̄.iij. Ecce q̄re d̄ thema Nolite esse prudētes ⁊c̄. Omī em̄ conamīe quo possum⁹ mūdi ⁊ carnis vitem⁹ prudētiam q̄ poti⁹ stulticia q̄ꝫ prudētia estimāda ē vt ad verā ⁊ diuinā ꝑtingere in presenti valeam⁹ prudēciaz ⁊ in futuro ad sapīe īgenite ⁊ īcreate clarā ꝯtēplacōnez quā nobis ꝯcedat de⁹ trin⁹ ⁊ vnus nūc ⁊ in euū benedictus Amen.

Sermones sancti

Vincentij illumīatissimi. sacre theologie ꝑfessoris acutissimi fratris diui ordinis predicatoꝝ temporis estiualis In felici Colonia accuratissime impressi ⁊ emendati hic finem habent Anno. M.cccc. lxxxv.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
w Poznaniu
im. Adama Mickiewicza

Tabula

Incipit tabula alphabetica ſmonū magiſtri vincentij ordinis ꝓdicatorꝫ partis eſtualis omniū in hoc volumine ꝓtentorumꝫ faciliter Indicatiua

De litera A

Abhoiacio ſiue blaſphematio dei peior eſt inter omnes ſeptē modos male vite. Patet ſermone ferie ſexte pēthecoſtes

Abſtinentia cū moderamine t diſcrecōe pficiēda eſt ptz ſermone. ij. dm̄ce in albis. Et ſermōe ferie quīte penthecoſtes

Abſtinencia corpalis neceſſaria eſt pz ſermone ꝑmo dm̄ice ꝑme poſt octauas paſche

Actio xpi. Item omnis xpi actio nrā eſt inſtructio ſer. iij. dm̄ce tercie poſt octauas paſche

Adoratio euchariſtie. i. hoſtie cōſecrate qualis erit ſmōe ꝑmo feſti corpis xpi.

Adam per pctm̄ ſuum traxit nos oēs ad plures defectus ſiue plura mala ſermōe ꝑmo dm̄ce tercie poſt trinitatis. Ibidem nota hūliacōe poſſum⁹ recupare q̄ adā ſupbiēdo amiſit

Aduentus meſſie generalis duplex eſt ſer. ꝑmo dm̄ce tercie poſt octauas paſche

Aduentus ſpūſſancti tria bona nobis confert. ſmone tercie ferie poſt octauas penthe.

Affectio celeſtialis ſiue deſideriū ad paradiſum .i. ad celū empirreū eſt optim⁹ modus lacrimarum ſer. ij. dm̄ce ſcde poſt octa. paſche.

Afflictio penitencialis in nobis modica eſt ſed pctā ſunt multa magna t grauia. ſer. ꝑmo t. ij. dm̄ce ſcde poſt octauas paſche

Agilitas corpis glorificati quāta eſt poſt reſurrectionē quere in die paſche ſer. ij

Alleluia canticuz leticie qñ cantari debet t vñ dicitur ſer. ij. diei paſche.

Altaris ſacrificiū duas habet ꝓdicōes ſeu ꝓprietates ptz ſer. ij. feſti corpis xpi

Altitudines ſiue ſecreta mirabilia ſacramēti eu chariſtie patēt in E. de euchariſtia.

Ambulamus ad paradiſū celeſtem vel equitando vel pedibus ābulando vel nauigādo vel natando vel volādo ſer. v. dm̄ce. vi. p⁹ trinitatis.

Amor ſiue amicicia fraternalis oīa interptat ad bonū ſer. ꝑmo dm̄ce quarte p⁹ Trinitatis

Amor primi fundamentū eſt tocius legis xpi. et principiū oīm bonorū ſermone ſexto dm̄ce ſecūde poſt Trinitatis.

Amor xpi ad nos tantus eſt q̄ accepit omnem iniuriā et crudelitatē nrām ad ſe pz ſer. iij. dm̄ce tercie poſt octauas paſche

Angeli cantant nobis cātilenam: triplicē virtutem in ſe ꝓtinentē ptz ſabbato poſt aſcēſionis

Angelorꝫ chori ſeu ordines q̄ t quot ſunt pz in ſermōe aſcenſionis dm̄

Angelorꝫ ꝑeminentiā t etiā ordinacōez vide ſer ſcdo dm̄ce ꝑme poſt octa. paſ. Et ī ſer. ſexto dm̄ce. ix. poſt Trinitatis

Animarꝫ purgatorij quatuor ſunt ꝓdicōnes a nobis valde diuerſas ſer. ij. do. xj. p⁹ Trinita.

Anime dānate vide in D. ſcz dānatorum

Animarꝫ defectus ſiue mala ꝓuenerūt ex peccato ꝓthoplauſti ſer. ꝑmo dm̄ce. iij. p⁹ octa. paſ.

Apparuit xpūs poſt reſurrectōem multis modis ptz ſer. diei paſche. ij. Et āplius quere ī. R. de reſurrectione.

Apparuit xpūs poſt reſurrectionem in triplici forma ſermōe ferie quarte paſche.

Appellare debem⁹ ꝓfideter de iudicō iuſticie dei ad iudiciū mīe ei⁹ ſer. iij. ferie ſcde rogationū.

Arbitriū repitur in pluribus creaturis ſed ſolū in hoībus repit̄ liberꝫ ſer. iiij. dm̄ce. iiij. p⁹ trini.

Arbitriū liberꝫ qñ ꝑ quatuor ligat̄ ptz ibidez.

Ardens erit deſideriū nrm̄ in orōibus nris ptz ſer. iij. ferie ſcde rogationū

Arguet dūs mundū de multiplici pctō cū venerit ad iudiciū ptz ſer. ij. dm̄ce tercie p⁹ octa. paſ.

Argumēta multiplicia diaboli per q̄ arguit tra hēdo nos a bono ꝓpoſito. patēt ſermone quīto dm̄ce. xxv. poſt Trinitatis

Argumentis multis. i. apparicōibus diuerſis patuit reſurrectio xpi Gabba. poſt paſ.

Arma q̄ induere debem⁹ vt fortes ſim⁹ in reſiſtēdo ꝓtra diaboli ſuggeſtōnes patēt ſer. ij. t. iij. dm̄ce. xxi. poſt Trinitatis

Artes diaboli q̄z varie multiplices t fallaces ſūt Et arres xpi q̄z vere ſunt in oppoſitū ptz ſmōe quīto dm̄ce. xxv. poſt Trinitatis.

Articul⁹ reſurrectōis maioris fuit difficultatis nō ſolū fidelib⁹ ſed etiā infidelib⁹ ad credendū ſermōe tercie ferie t ſer. ſabba. p⁹ paſche.

Articulus reſurrectōis ad oēs ſenſus hoīs declaratus eſt patet ibidem

Articulos fidei ſcire tenemur t ſepe in peticōnibus t orōibus nris exp̄mere admin⁹ mane t ſero q̄z mire virtutis ſunt ſer. ij. ferie. ij. rogationū

Aſcēdit nemo ad celū niſi q̄ de celo deſcēdit qūo intelligit̄ hoc ſermōe. iiij. Trinitatis.

Aſcēdim⁹ celū p nouē gradus ptz ibidem.

Aſcendim⁹ monte dm̄. i. celeſtē curiā cū ornati ſumus quatuor virtutib⁹ quas dauid enarrat per ſpm̄ſcm̄ ſer. iij. dm̄ce. xj. poſt Trinitatis.

Aſcēſio xpi gloriosa nobis fuit expediens vtilis ꝓueniens t vtilis ptz in ſer. diei aſcēſionis.

Aſcēſiōis xpi nota ſex circūſtācias ſeu ꝓdicōes

que eciã erũt in descensione eius ad iudiciũ. sermone ferie sexte post Ascẽsionis.
Auaricie peccatũ assimilat̃ statere iniq̃ ⁊ põderi doloso. sermone. iiij. dñice scd̃e p⁹ octa. pas.
Auaricia cõparat̃ latrocinio. ⁊ auarus latroni ser. ij. dñice tercie p⁹ octa. pas.

De litera B

Baptismus mũdat a pctõ originali. vide sermone. vi. dõice in albis.
Baptism⁹ quo mũdamur ⁊ purgamur nos est quitupleꝛ. patz ibidez.
Baptizat⁹ si crediderit saluabit̃. vide pulch ꝛ sermonẽ ser. iij. dõice infra octa. pas.
Baptismus aque ẽ primũ sacr̃m eccie principalius ⁊ coĩus. Et dicit̃ hoc baptisma vnũ tripliciter. cũ canit eccia. Cõfiteor vnũ baptisma etc̃. patet ibidem.
Bapatizãdi modus ⁊ forma ptz eodẽ ser.
Baptizãdi modũ vide eciã ĩ ꝑmo. i. diei trĩta.
Beatoꝝ locus est inestimabil̃ scz celũ empirreum. ser. ij. do. pri. post trinitatis.
Beati quõ visitent loca dãnatoꝝ. ⁊ vident penã eoꝝ. ser. i. doĩ. prime post trinitatis
Beneficia xp̃i generalia q̃tuor sunt de q̃bus retribucõez honoris ⁊ laudis tenemur ei facere. ser. infra octa. Ascensionis scz in oĩbus.
Blasphemia siue abhoĩnatio peior ẽ inter modos septẽ male vite. ser. ferie sexte penthecostes
Blasphemia iracũdoꝝ notabiliter exp̃mit̃. sermone scd̃o dñice. iij. p⁹ octa. pasche.
Bonũ qd̃ habemus a deo q̃tuplex ẽ. ⁊ quõ vnũ ab altero dr̃t ptz ser. iij. doĩ. xiij. p⁹ trinitatis

De litera C

Camera in qua xp̃s faciet ⁊ p̃parabit cenã suã quotuplex ẽ ⁊ quot ãgulos hz illa. pz ser. prĩo doĩ. sexte p⁹ trinitatis.
Cãtilena quã angeli cãtant ꝑ nostra saluacõne tres hz virtutes Sabb̃o p⁹ ascensionis.
Cãtilene quedã sunt ãbulãtibus peregre necessarie. patẽt ser. vi. dñice. xx. p⁹ trinitatꝫ
Capitanei infernales oĩm dyaboloꝝ q̃ ⁊ quot sunt ĩ inferno ⁊ vñ temptãt. ptz ser. ij. doĩ. xxiij. post Trinitatis
Captiuitas peccati quo detenti sumus q̃z ꝑiculosa est. vide ser. iij. doĩ. vi. post trinitatꝫ.
Caracter q̃ dat̃ presbiteris ĩ sacr̃o ordinũ est indelibilis. ser. vi. dñice in albis.
Charitas cordialis q̃z necessaria ⁊ vtilis est. patet ser. iij. dñice. xxiiij. p⁹ trinitatis.
Charitas supnalis est optimus g̃dus bone vite. ser. scd̃o dñice prĩe post octa. pasche
Charitatis obiectũ de⁹ est. Itez charitas alias v̄tutes theologi. excedit. Itẽ donũ caritatꝫ viculũ est pfectõis. pz ser. quodã infra octa. ascẽsionis scz Ante omnia.
Caritatis nota tres gradus Ibidem
Charitatis deifice nota eciã tres gradus sermone q̃rto dñice. xxij. post trinitatis.
Carnaliter loqui ⁊ cõuersari est quartus g̃dus quo itur ad infernũ. ser. iiij. do. xi. p⁹ trinitatis
Caro subici debet impio aĩe. vide in dñica in albis sermone scd̃o
Caro nrã dicit̃ ancilla. aĩa v̄o vera filia. Ibidẽ
Caste viuere in gulositate ⁊ ebrietate ẽ magis miraculosum q̃z mortuos suscitare. Sermone tercõ dñice prime post octa. pasche
Catholica fides quõ teneri dz quere ĩ dominica prĩa p⁹ pascha scz in alb̃. ser. v.
Celebracõ misse. vide de missa in. M.
Celebrãdo quidã errãt. vide in errore.
Celi ꝓprietates q̃ ⁊ quot sunt. Et in quo celo nos hic viuẽtes corporal̃r mẽte ꝯuersari debe⁹.
Cena xp̃i q̃ est. ⁊ q̃ sunt ad eã vocati. sermone prĩo dñice scd̃e post Trinitatis
Census siue nũmisma quẽ vel qd̃ deo tenemur qualis vel quale est ptz in N scz de nũmismate
Cibamur sp̃ualiter q̃ncunq̃z missam debite audiamus Ser. i. do. prĩe p⁹ octa. pasche
Cibus quẽ comedemus hic ꝯuiuãdo ⁊ prãdendo cũ rege xp̃o multiplex est. patet sermõe scd̃o dñice. xx. post Triuitatis
Ciuitatis fortitudo ꝯsistit in septẽ. vide in sermone scd̃o dñice prĩe post trinitatis
Claritas corpis gloriosi excedit claritatẽ omnium planetarũ Ser. iij. dñice in alb̃
Claudi vocãtur ad ꝯuiuiũ xp̃i quare hoc ⁊ q̃d designat̃ ꝑ eos Sermõe prĩo dñice scd̃e p⁹ tri
Cogitacões quatuor habebim⁹ ĩ mẽte ꝑ quas. trahi possim⁹ ad patrẽ nostꝝ celestẽ. Sermõe ferie. iiij. penthecostes
Collocamur in optimo loco a xp̃o tanq̃z oues a vero ⁊ bono pastore Sermone prĩo dñice prime post octa. pasche
Colluctacõ multiplex ꝓhibetur nobis ab apl̃o ser. tercõ dñice xxi. post trinitatis
Cõmunicare volẽs cõtra tres reges malos victoriã habebit q̃ de omni peccato temptãt. Sermone scd̃o infra octauos ascensionis
Cõmunicare obligamur sel̃ ad minus in anno realiter. sed in qualibet dñica sp̃ualiter. ser. prĩo dñice prime p⁹ octa. pasche. ⁊ in octa. sac̃. ibid̃
Cõpassio seminal̃ q̃ ad ꝓximũ optima ẽ eleõsi

Tabula

na ser. ij. dm̃ce scd̃e post octa. pasche.
Conclusiones tres subtiliter ostenduntur de opere dei bono qd̃ in nobis incipit cōtinuat & p ficit sermo. v. dm̃ce. xxij. post trinitatis.
Cōcordia siue pax in triplici statu hoim seruari debet. sed diuersimode. q̃re hoc in dm̃ca in alb̃.
Sermone primo & scd̃o. Amplius de pcordia quere in P de pace.
Concordia fraternalis necessaria est ad acq̃ren dū spm̃ scm̃. ser. pri. diei pasche
Condicões septe male ipius infirmi note fiūt p dictū Job ser. scd̃o dm̃ce scd̃e p⁹ trinitatis.
Cōdicões peccatoꝝ octo vide ser. v. do. ij. p⁹ tri
Confessio sacr̃alis est gd̃us quidā p quē ascendimus i celū ser. iiij. diei trinitatis
Confessio fit in inferno nō deo sed dyabolo ex vehementi angustia dānatoꝝ sermone scd̃o dm̃ce. xi. post trinitatis
Confessorē eligemus nobis magis discretū sermone prio dm̃ce q̃rte post trinitatis.
Confirmacō q̃ est quoddā sacramentū querēda est in litera S de sacramētis
Confidere nemo debet ex se tq̃z ex se aliq̃d facere q̃ bona a deo sunt. ser. iij. do. v. post trinitatis
Confortatiuū triplex cūti ad paradisuz celestē ptz sermone. v. dm̃ce sexte p⁹ trinitatis
Conscia nostra dicit liber dei q̃ ex pscia de⁹ nosc̃it opera nostra & nos nosmetipos dm̃ca infra octa. Ascensionis.
Consolacões tres magnas fecit nobis xp̃s. ser. primo dm̃ce. iiij. p⁹ octa. pasche.
Cōuersacō nostra erit i celis quō hoc intelligit ser. iij. do. xxij. post trinitatis.
Corde decē in psalterio designāt decem precepta decalogi In die pasche sermo. pri.
Coronari voluit xp̃s vt superbiā que est radix oium malorꝝ & inimicū nostre perdicōis nos vitare doceret. ser. iij. dm̃ce pri. p⁹ ecta. pasche
Corpus dñicuz q̃z dr̃ter dat nobis hic̃ i eterna gloria ser. ij. diei pasche.
Corpus xp̃i post resurrectōez q̃tuor dotib⁹ fuit dotatū scz nobilitate. agilitate. claritate. & impassibilitate. Ptz ibidē Eciā ser. iij. dm̃ce i alb̃.
Crapula quot defectus & morbos corpori adducit ptz ser. pri. dm̃ce. xvij. p⁹ trinitatis
Creaturarū diuersarꝝ diuersuz nota gradū ser. quarto dm̃ce. iiij. p⁹ trinitatis.
Creaturarū nouarū in aia. xv. sunt cōditiones sermone quito dm̃ce. xxij.
Creatōem mūdi vide infra de M
Credere deo credere deū & credere in deū quomō dr̃nt ptz ser. scd̃o dm̃ce xxi. post trinitatz
Credere q̃d tenemur & quō. Et q credentia simplex est necessaria & meritoria ser. v. in albis.
Credere tenemur articulos fidei hoc dm̃ est supra in A de articulis vide ibi
Christi dicimur oēs cristiani & ei ptinem⁹ triplici iure ser. tercō dm̃ce. xiij. p⁹ trinitatis
Cristus orādo quadruplicē obseruauit moduz scz oculos subleuādo. man⁹ extendēdo. genua flectendo. & ad terrā pcidēdo ser. i vigilia asce.
Crudelitatē q̃ntuplicē peccatoꝝ nota i sermone tercō dm̃ce tercie p⁹ octa. pasche.
Crucz signū quō facie⁹ signādo nos exp̃mendo hec ẅba. In noīe pris & filij & spūs sci. patet in sermone scd̃o diei trinitatis.
Curauit xp̃s lepr̃ā quītupliciter pz sermo. scd̃o dm̃ce. xiij. post trinitatis
Curia siue palaciuz xp̃i in extremo iudicio erit duplex. s. mia & instica ser. iij. ferie scd̃e rogatō.
Custodias duas hñt angeli de nobis principales. vide ser. tercio do. xvi. post trinitatz

De litera D

Damnatoꝝ facies vel forma q̃z turpis est. et q̃z horribilis req̃re ser. iii. do. i alb̃
Dānatoꝝ tristicias & dolores psidera & vñ causant ser. ferie quīte pnthe.
Dauid ppheta manifestissime locutus est de misteriis xp̃i pcipue de resurrectione xp̃i & eius hora ser. primo diei Pasche.
Defectus siue error clericoꝝ i celebrādo missas vide de missa in litera M. & de errore i lr̃a E
Debitores sum⁹ trib⁹ scz deo primo & nobilissimis. ser. quinto dm̃ce. viii. post trinitatis.
Decipiūt nos diuitie multipliciter. vide decem tiones notabiles ser. iii. do. xv. p⁹ trinitatz
Denario septuplici emit villa infernalis. vide ser. ii. dm̃ce. ii. post trinitatis
Descendim⁹ ad infernū gradib⁹. vii. hoc req̃re ser. iiii. dm̃ce. xi post trinitatis
Deuotio nostra spūalis q̃z modica & q̃z parua est ser. pri. do. scd̃e post octa. pasche
Dyaboloꝝ septē noia de septē peccatis mortalibus tēptantiū pz ser. i. do. xv. p⁹ trini.
Dyaboli potestas tripl̃r annihilata ē in passione xp̃i. In die pas. ser. scd̃o
Dies sex sunt q̃bus p corpore laboram⁹. & solū vna die p anima ser. i. do. scd̃e p⁹ octa. pasche.
Dies octo sunt q̃bus octies penitere debemus. dm̃ca in albis sermone prio.
Dies in qua letemur & exultemus ptz ibidē
Digiti quiq̃z in manu quomodo noiant̃. & q̃d designāt q̃re per M de manu
Dimēsiones caritatz quatuor sūt. s. longitudo latitudo sublimitas & pfundū ser. infra oc. ascē.

Dilectō fraterna siue ꝓximi ptz in litera P ibi Proximū nostrū.
Dilectōem exercebim⁹ generalē q̄ ad om̄s hoī/nes sine ꝑsonaꝝ exceptōe Ser. iij. trinitatꝫ
Dilectōem adhibebimus ꝟtualē sp̄ cū recta intentōe Ser. tercō trinitatis
Diligere tenemur quinqꝫ per ordinē. Prīo deū scd̄o ꝓximū. tercō ani mā nostrā. q̄rto corp⁹ nostrū. quinto bona tēporalia. ser. iij. dn̄ice quarte post Trinitatis.
Diligere tenemnr ⁊ obligamur deū quatuor de causis Sermōe. iiij. dn̄ice infra octa. ascensio.
Dilectōnis ꝓbacō est operis exhibicō Sermone primo dn̄ice quarte p⁹ octa. pasche
Discipulus disc ere cupiēs quales q̄stiones p̄t mgr̄o suo mouere sine rep̄hensiōe. ser. i. de scā tri
Disposicōnes quatuor q̄ disponūt nos ad recipiendū sp̄m scm̄ In die penthe. sermo primus.
Diuicijs dn̄ari ⁊ eis seruire nota drām sermone prīo dn̄ice. xv. p⁹ trinitatis
Diuitie quatuor ꝯdicōes malas hn̄t q̄bus trahūt hoīem ad ꝑditionē. ptz ser. iij. do. xv. p⁹ tri.
Diuitiarū ⁊ diuitū h⁹ seculi rep̄batōes patent ser. i. dn̄ice prīe p⁹ trinitatis
Diuicie tripliciter dicūtur māmona iniq̄tatis ser. primo dn̄ice. ix. p⁹ trinitatis
Doctrinas xp̄i bonas ⁊ multas vide ser. primo decime do. post trinitatis
Dolores dānatorū quere in Tristicia.
Dolores ⁊ fletus maximi erūt peccatoribus in separacōe corp̄is ⁊ anime coram iudice xp̄o. sermone ferie sexte post ascensionis
Dolores plurimos xp̄i ī cruce. q̄re sermōe tercō dn̄ice prime p⁹ octa. pasche
Dn̄ica in albis dicit̄ dn̄ica prima p⁹ festū pasche scz oct aua pasche.
Dn̄ica die cessare debem⁹ ab occupatōe corp̄ali et solū insistere negocijs sp̄ualib⁹ anime nostre deseruientibus ser. i. ⁊. iij. do. scd̄e p⁹ oc. pasche.
Domus siue locus ab hoc seculo decedentiū q̄tuplex est ptz ser. prīo dn̄ice pri. p⁹ trinitatis
Dominus vniuersal' est xp̄s. ptz sermone scd̄o ⁊ tercio dn̄ice tercie p⁹ trinitatis
Donū carissimū ⁊ optimū dedit nob̄ xp̄s qn̄ fuit viuus scz corpus suū quō ꝯuenit cū pane nostro materiali. vide mirabilia ser. iiij. corp̄is xp̄i
Dotibus quatuor fuit corpus xp̄i dotatū p⁹ resurrectōem in die pasche Ser. ij.
Dubitās in fide fluctui maris assil'atur. ⁊ quō reprehendit̄ ser. v. dn̄ice pri. p⁹ pasche.
Dubiū multi hn̄t de illo ꝟbo xp̄i cū dixit. Qui crediderit ⁊ baptisatus fuerit hic saluus erit.
Nota pulchras solucōes illius in sermone tercō dn̄ice infra octa. ascensionis
Dubia sunt sp̄ in meli⁹ interpretāda. Sermone prīo dn̄ice quarte p⁹ trinitatis.
Duracō ꝟtutis siue virtualis in nobis breuis et modica est ser. prīo do. scd̄e p⁹ octa. pas

De litera E

Ebrietas ⁊ gulositas inimicātur omī operi bono. Et q̄ ebrius caste viuat mai⁹ miraculū est q̄z suscitare mortuos. ser. iij. do. i. post octauas pasche.
Effectus finales fiunt a deo disposicōes vero ꝑ nos. s. ꝑ arbitriū nostrū liberū In vigilia pen.
Elemosina quot modis fit vide quid pulchrū sermone scd̄o. do. xv. post trinitatis.
Elemosina optima est ꝯpassio seminal' ad ꝓximū ser. scd̄o do. ij. p⁹ octa. pasche
Equus multiplex. s. pallidus rufus ⁊c̄. hostem multiplicē aduersus aīam nostrā militantē designat Ser. iiij. dn̄ice scd̄e p⁹ octa. pas.
Errare nolens in via quatuor ꝯsiderabit signa peregrinis ꝯueniētia. ser. i. ferie scd̄e pasche.
Error clericoꝝ vel sacerdotū indebite celebrantiū patet ser. ij. dn̄ice tercie p⁹ octauas pasche.
Idē patet ꝑpulchre ser. scd̄o do. vi. p⁹ trinitatꝫ
Etates mūdi ⁊ hoīs q̄ ⁊ quot sunt patet sermone pri. do. scd̄e p⁹ trinitatis
Etates mūdi septē cōmuniter assignātur. ⁊ in sex ⁊ ꝑ sex etates clausa fuit porta celi Sermōe quarto do. xvi. p⁹ trinitatis
Eucharistia quinqꝫ mirabilia secreta siue altitudines in se continet. Sermo. pri. corp̄is xp̄i.
Itē sex mirabilia e⁹ patēt Sermone tercō eiusdem festi. Item nouē mirabilia patent sermone quarto eiusdem.
Eucharistia ꝑ presbiteꝝ sūpta sepe ꝓficit missā audientibus plus q̄z missam celebrātibus. in octaua corporis xp̄i
Eucharistiā sumere volens victoriā habebit cōtra quatuor reges diabolicos de omī genere vicioꝝ temptātes. s̄mo. ij. infra oc. ascensionis.
Eucaristiā accedentes qūo habebūt se in sumēdo. Sermone. iiij. festi corporis xp̄i. Et sermone scd̄o diei pasche
Eucaristia quinqꝫ magnas confert nobis vtilitates in hac vita Ser. ij. die. pas.
Eucaristiā sumere tenemur omni anno ad minus semel realiter. sed in qualibet dm̄ca die spiritualiter. ser. pri. do. i. post octauas pas.
Exaltās se in hoc seculo quomodo humiliabit̄ patet sermone pri. dm̄ce. xvij. p⁹ trini.
Excellencie siue dignitates xp̄i tres patent ser.

primo doīce. vij. post trini.
Excellētie corpis xpi gloriosi patēt ser. scdo di ei pasche. ⁊ ser. iii. dmce ī albis
Excellentias sanguīs xpi vide in S.
Excusatōes illoꝝ ad cenā xpi non venientium ser. pmo dnice scde post Trinitatis
Exemplo vxoris bone vir sepe ꝯuertitur ad emē dationem vite vide in Vxor.
Exemplo achab iniq̄ demonū inuocatoris ⁊ in nocentū occisoris. hoīes mali ad penitenciā re/ uocātur ser. iij. ferie scde rogationū.
Exempla duo dedit Aug⁹ p que credenciā ⁊ fir mā fidē possumus hre de trinitate psonaꝝ ī vni tate essencie ⁊ ꝯsequēter de omībus articul' fidei ser. primo diei trinitatis
Exemplū pulchꝝ de charitate q̄ in paucis vera reperit ser. iij. do. xxiiij. post trinitatis
Exitus dei ab hoīe triplex est quō intelligit cuz deus vbiqz est ptz ser. pri. do. v. p⁹ trinitatis
Explicare debem⁹ patenter palā ⁊ manifeste. scz corde ore ⁊ ope nil occultādo in ꝯfessione sermo ne tercō ferie scde rogationū.
Extrane⁹ siue peregrinus p quatuor ꝯgnoscit. sermōe. vi. do. xx. post trinitatis
Extraneo peregrino quot cautele sunt necessarie patet ibidem

De litera F

Facies ⁊ apparentia dānatoꝝ q̄z turpis ⁊ horribilis est ptz ser. tercō in alb
Falsoꝝ pphetaꝝ drāz vide in ppheta
Fallūt diuitie diuitē vide in litera D.
Fama bona q̄z vtilis est ⁊ quō restitui debet post q̄z fuerit ablata ser. pri. do. in albis
Fama bona ablata citius ⁊ diligentius est recu perāda q̄z furtū latronis vel furis sermone scdo do. tercie p⁹ octa. pas. Idē ptz ser. iiij. triniratis
Festi obseruātia ꝯfert nobis om̄e bonū
Festi vero fractō adducit om̄e malū ser. vi. doī/ ce scde post trinitatis.
Festiuat in ciuitate celesti de quintuplicibus p sonis sanctis ser. ferie. v. penthe.
Fornicatio simplex peccatū graue est patz do. i. post pascha scz in alb ser. v.
Forma dānatoꝝ patet in Facies
Forma triplici xps post mortē suā apparuit ser. ferie quarte pasche
Fides a prin cipio mūdi fuit necessaria ad salu tē. sed drnter in antiq̄ testamēto ⁊ in nouo. ser/ mone quinto dmce in albis
Fidei articuli qui ⁊ q̄t sunt ⁊ a quibus cōpositi sunt ptz ser. tercō do. xxiij. post trinitatis
Filius dei efficit quilibet xpianus p quid. vide Ser. ferie sexte post pasche
Filij dei efficimur p grām quō possumus hoc p cipere ⁊ cognoscere ser. vi. do. octa. p⁹ trini.
Fletus siue lacrimacōis quinqz sunt modi ⁊ q̄/ modo fletus noster ꝯuertet in gaudiū ptz ſmo ne scdo dmce scde p⁹ octa. pasche
Fletus siue ploracō nostra in orōnibus nostris erit lacrimalis ser. iij. ferie scde Rogationū
Frater noster q̄s dicit ⁊ quō ei reconsiliari tene mur ser. scdo dmce sexte post trinitatis
Fraternitate spūali oēs xpiani dicūtur fratres. ser. scdo do. prime p⁹ trinitatis
Fraternitatē multiplicē vide ibidem
Fraternalis cōcordia sine rācore inuidie ⁊ desi/ derio vindicte necessario req̄ritur ad recipiendū spm̄ scm̄ ser. pri. diei penthecostes
Fraterna siue pximalis dilectō qualis ⁊ quāta erit. vide in P de pximo.
Fraudulentia mēdositas siue furtū lingue exce dit omne furtū manus. patz scdo dominice ter cie post octa pasche
Fructū adipiscimur si ociositatem subterfugere velimus ser. tercō do. tercie post octa. pasche
Fructus ex q̄bus cognoscitur an sit bonus vel malus patēt ser. pri. do. octa. p⁹ trinitatis.
Funiculus quadruplex est quo trahimur ad a/ mandū celestia. feria quarta penthe.

De litera G

Galline se xps compat ppter quasdam condicōnes patet sermōe tercio dnice xxiiii. post trinrtatis
Gaudium magnū oritur cū puer nascit in mū dū quīqz rōuibus Siliter cū sanctus hic dece/ dit ad celum. quia vterqz per dolores acquirit gaudium vide ꝯueuienciā ⁊ differeciā vtriusqz sermone ferie. v. penthecostes
Gaudere ⁊ letari quādo ⁊ q̄uo debemus vide ī/ fra in lrā Libi letari.
Gaudium hui⁹ mūdi vertetur in luctū. sz gau dium celeste perfectissimū semper durabit ſmo ne tercio dnice scde post octa. pasche.
Gradus digne penitencie sunt decez sermo. iij. dnice. xj. post trinitatis
Gradus per quē ascendimus in celū nouē sunt patet ser. q̄rto trinitatis
Gradus quidā in quib⁹ cōsistit bona vita sep/ tem sermōe tercio dmce. xvij. p⁹ trinitatis
Gradus seu modi bone vite nouē ser. scdo dm̄ ce pme post octa. pasche.

Tabula

Gradus misercordie dei erga primos sermo. scdo dñice quarte post trinitatis.
Gradus septē sunt quibus descendit ad infernū sermo. iiij. dñice vndecime post trinitatis
Grāmatica christi ⁊ grāmatica diaboli quomodo differunt vide in littera A de Arte
Gratiaꝝ spūaliū distinctio siue diuisio est septuplex sermo. iij. diei penthecostes.
Gulosos ⁊ ebriosos caste viuere maius miraculum est qz suscitare mortuos sermo. tercio dominice prime post octa. pasce.
Gulositas quot mala amministrat patet supra in L scz crapula.

De litera H

Habundantiam quadruplicē habebūt qui viram bonaz ducere nitnntur ser. infra octa. ascensio. scz ante oia
Heretici sunt illi qui fornicationem simplicē dicunt non esse peccatum Dñica in albis.
Homīs etates quō durāt ⁊ cōputantē p diuersa tpa patet ser. ij. dñice. xv. post trinitatis
Homo quare dicit dignissima creaturaꝝ nota triplicem gradū in creaturis ser. iij. trinitatis
Honorare oportet nos deū ex quatuor causis ser. quarto dnice infra octa. Ascen.
Hore diei ser sunt scz prime. tercie. sexte. none vesperorū ⁊ cōpletorij pz ser. scdo dñice. xv. p⁹ trini. Itē hois etates p tpa diuisas vide ibidē
Hospiciū ter in die ingredit a pegrinis Feria scda pasce ser. primo.
Hostie consecrate Adoratio patet supra in A
Humili cōpatitur deus ⁊ contentat. duro aūt et recalcitranti rigorose corrigit ser. scdo dñice secūde post trinitatis.
Humiliauit se xp̄s sub angelis sub hoībus et sub demonibus quare merito exaltatus est ser. scdo dñice infra ascensi.
Humilitatis fuerunt in xp̄o quatuor gradus Feria sexta pasche. Et quō humilitas cōtraria tur sup bie ser. tercio prime dñice p⁹ octa. pasce
Humilitatis vere sunt quatuor species nota ī sermone primo dñice tercie post trinitatis
Humiliatio pfunda ex quatuor causaē patet sermone septimo dñice. xvi. post trinitatis

De litera I

Iacula diaboli q̄z varia sunt vide infra in littera L ibi Temptationes
Iacula siue tela nequissima antixp̄i quatuor sunt patet ser. quarto dñice. xxi. post trinitatis
Ieiuniū ⁊ penitentia occulte facienda sunt ne in vanam gloriā penitens ceciderit sermone in die ascensionis
Ieiuniū non erit nimiū sed fiet cū discretione vide supra de Abstinentia
Iguis purgatorij dici potest baptismus vide in sermone tercia dñice infra octa. ascēsi.
Immundicia luxuriosorū. Vide de ea in littera L de luxuria
Imprudentes efficimur p septem stulticias nota in sermone septimo dñice. xx. post trinitatis
Inclinationes quinq̄z facit presbiter in missa patet ser. v. domice. xvi. post trini.
Incredulitas quō reprehēditur. vide in dñica prima post pasce sermone quinto.
Infirmitates ⁊ dolores corpis appetere debemus. quia purificāt nos patet sermo. vi. dñice decime sexte post trinitatis
Innocentia baptismalis filiorū diligenter custodiri debet p bonam doctrinā parentum domnica in albis sermone sexto
Iniuriarum remissio designatur nobis p plagam lateris xp̄i Dñica in albis sermo. iiij.
Inquinari non potest corpus nisi ex consensu mentis patet ser. vi. dñice. xxi. post trini.
Intellectualis cognitio siue discretio in nobis modica est ser. primo dñice scde p⁹ octa. pasce
Intentio nostra dicit oculus noster sermo. primo dñica sexta post trinitatis
Inuitatio qua nos inuitamur ad cōuiuiū xp̄i et qua inuitamur ad cōuiuiū dyaboli est alia ⁊ alia ser. primo dñice. ij. post trinitatis
Inuidia excedit oia pcā mortalia sermone. iij prime dñice post octa. pasce
Irreprehensibilem faciunt aliquē octo vide in sermone ferie secūde post pentheco.
Iudiciū extremū q̄z rigorose examinabit hominē cuiꝰ cūq̄z statꝰ huiꝰ mūdi. vide pulcerrimas doctrinas ⁊ optia exēpla ser. ij. dñice. ix. p⁹ tri.
Iudiciū extremū in quatuor excellentias debet peminere ser. primo dñice tercie p⁹ octa. pasce
Iudices in hoc seculo iudicantes rectum obseruabunt iudiciū. tamen cū cōpassione cordis pz exemplo xp̄i flentis sup iherusalem ser. primo dñice. x. post trinitatis
Iuramentum falsum plus punit coraz deo q̄z homicidiū q̄uis in mundo fit cōtrariū pz ser. in do. infra octa. ascen. scz in oīb⁹ honorifice
Iusticia diuina quinq̄z habet puncta quere in sermone scdo dnice secūde p⁹ octa. pasce.
Iusticia queuis ordinata tā in lege q̄z in canone vel in ꝓstitutionib⁹ regū ⁊ ciuitatū a deo est

Item quō iusticia paupib⁹ nō est ꝓtrahenda vel ꝓcrastināda ser.ij.do.iij.post octa.pasce

De litera K

Kyrieeleyson quare cantat̄ ⁊ quotiēs cā tando vel legendo replicatur patet ser mone primo ferie secunde rogatiouum.
Katholica fides quō teneri debet ⁊ obseruari q̄re supra in littera C
Karitas quotuplex.est charitatis obiectū q̄d est. charitatis gradus quot sunt vide supra in littera C.quia charitas non debet scibi ꝑ K
Karacter quere etiam supra in C

De litera L

Lachrimatōnis siue flet⁹ nostri quintu plex ē mod⁹ sup̄ i lr̄a F ibi flet⁹ siue ⁊c̄
Lanceatio lateris xp̄i inuidiā nos vitare docet sermone tercio dominice xiiij.post trinitaris
Latitudinē charitat̄ petit apl's q̄ hēam⁹ id est beniuolentiā et dilectionem generalem ptz ser. vij.dominice decimesexte post trinitatis
Lectiones tres docuit nos xp̄s require in ser. iij.dominice quinte post trinitatis
Lepram xp̄s curauit quintupliciter patet ser mone secundo dominice.xiiij.post trinitatis
Legatos fecit apl'os suos xp̄s ser.ij.do.in albis
Letanie quotuplices sūt ⁊ quō obseruari debēt Et q̄n ⁊ quare institute sunt vide sermone secū do ferie secunde rogationum
Latari debemus quare ⁊ quando patet sermo ne secundo diei pasche.
Leticia nascentiū ⁊ etiā ab hoc seculo decedenti um patet supra in G scz in Gaudium
Lex moysi ⁊ lex christi quomodo differunt pa tet sermone ferie tercie pasce
Liber septē sigillis clausus quē nemo apire po terat nisi agn⁹ occisus quō designat misterium sancte trinitat̄ sermone scd̄o diei trinitatis
Liber̄ arbitriū solū repit̄ in creaturis hn̄anis ser.iiij.dominice quarte post trinitatis
Ligat̄ liber̄ arbitriū ꝑ quinq̄ patet ibidem.
Liquorū omniū melior est sanguis xp̄i in infi nitū vide in littera S scz sanguis
Lis siue discordia angelor̄ et demonū in ago ne hoīs diuersa ⁊ magna pz sabbato p⁹ ascen.
Loc⁹ q̄druplex ē in terra vbi recipiunt̄ ab hoc seculo decedētes patet ser.vi.do.ix.p⁹ trinitatis
Idem patet sermone scd̄o dominice.xv.p⁹ tr. et sermo.primo dominice.xxv.post trinitatis
Loc⁹ nouissim⁹ i quo recūbere dēm⁹ q̄s ē ⁊ q̄d designat ser.ij.dn̄ice.xvij.post trinitatis
Loqui rōnabiliter debemus sine alicui⁹ offen sione sermone tercio trinitatis
Loqui stulte et contra deū vnde ꝓuenit patet sermone iiij.dn̄ice vndecime post trinitatis
Luciper quare d̄r draco ⁊ quare oēs dignita tes eius sunt in vicia ⁊ difformitates mutate ser.ferie sexte penthecostes
Lucr̄ ⁊ vsurā exiget de⁹ a nobis de oīb⁹ donis que dedit vnicuiq̄ ꝑm statū tā de corꝑalibus q̄ de spūalib⁹ sermone primo do.xi.p⁹ trinitatis
Luxurie multa sunt incitamenta ⁊ occasiones sermone scd̄o dominice tercie post octa.pasce.
Luxurie quīq̄ species docuit nos vitare xp̄s in cruce ser.iij.dominice prime post octa.pasce.
Luxuriosi dicētes fornicatōnē simplicē nō eē pctm̄ in heresim cadūt ser.v.do in albis.

De litera M

Magistros tres inuenimus in sacra scri ptura ser.ij.dn̄ice.iij.post trinitatis
Magdalene facta est precipue apparitio resur rectionis ser.secundo diei pasce
Maior erit in celo qui in hoc mundo se humi liando minorauit sermo.ij.do.infra octa.asce.
Mala duo sunt que nos p̄cipue retrahunt a bono ser.ferie.iiij.penthe.
Mala quinq̄ scz fames.pestilētia gladius ca ptiuitas ⁊ destructio que supuenerunt ciuitati iherusalem que nobis ꝓpter pctā cōtingunt
Manet xp̄s nobiscū tribus obseruatis cōditō nibus ser.scd̄o ferie secunde pasce
Man⁹ hoīs quinq̄ habet digitos ⁊ quid per quēlibet eor̄ designat̄ ser.viij.do.xvi.post tri nitatis.
Mādata dei.x. Req̄re in lr̄a P de Preceptis.
Mansiones in celo multe sūt pz ser.diei ascē.
Marie matri xp̄i primo ostensa fuit resurrectō dn̄i sermo primo diei pasce
Martir ver⁹.x.pugnas.i.x.tribulatōnes susti net ser.iij.dominice.xi.post trinitatis
Martir corā deo ml'tipliciter efficit̄ ml'tiplici ter pz do.infra octa.ascē.scz Qui crediderit
Medius illor̄ ē christ⁹ qui in noīe ei⁹ sūt con gregati sermo.vij.dn̄ice in albis. Itē multipli citer christus tenet mediū Ibidem
Mediū ꝑticipat naturā suor̄ extremor̄ ser. tercio dn̄ice secnnde post octa.pasce
Medicus spūalis d̄r christus ser.iij.do.p⁹ tri nitatis.
Messie duplex ē aduētus generalis. prim⁹ ꝓ repatione animar̄ solū.secūdus ꝓ repatione

corpuz ⁊ animaꝝ sil' ser. prio do. iij. p⁹ octa. pas
Militāt aduersus aīam ⁊ spm̄ quatuor mortalia mala ser. iiij. do. scde post octa. pasce
Miracula diuersimode fiunt a creatore ⁊ a creaturis sermo. primo diei pasce ⁊ ser. primo dominice. xij. post trinitatis
Misericordie ⁊ pietatis differentiam vide in littera P de Pietate
Misericordia et compassio christi ad nos magna patet in sermone primo dominice septime post trinitatis
Miseratio siue misericordia ꝓximalis fit tripliciter sermone primo dominice secunde post octa. pasce ⁊ sermone primo dominice quarte post trinitatis
Misericordie dei erga nos peccatores sex sunt gradus sermone secundo domīce. iiij. post trini.
Missa non debet fieri ꝑ pecunia tāqꝫ pro precio sed tanqꝫ ꝑ stipendio victus ⁊ amicti sermone septimo dominice in albis
Missam celebrantiū defectus ⁊ errores. Req̄re sermone secūdo dominice tercie p⁹ octa. pas.
Missam quis male celebrat quis bene Require sermone secundo domīce sexte post trinitatis
Misteria christi cuncta que fecit fuerunt nobis ad exemplum remittendi peccata sermone tercio dominice tercie post octa. pasce.
Misteriū mirabile sacramenti eucharistie quere supra in E de Eucharistia
Modi vocationis quibus xp̄us vocauit nos ad paradisi conuiuiū quatuor sunt sermone tercio dominice secunde post trinitatis.
Modi seu gradus bone vite nouem sūt supra in littera G scilicet Gradus.
Modicū septuplum. Nota qn̄ christus dixit totiens modicum quid designatur per hoc
Modus petendi siue orandi habes octo infra in litera O de Oratione
Monumentū christi tripliciter clausum fuit sermone in die pasce
Monete bone ⁊ vere cōditiones ⁊ ꝓprietates nota sermone tercio dn̄ice. xxiij. post trinitatis
Montem domini id est celeste regnum quis debet ascendere querit dauid ⁊ respondit sibiipsi Innocens manibus ⁊c̄ tangendo quatuor virtutes seu conditiones ꝑsonaꝝ qui stabunt in loco sancto dei sermone tercio dominice vndecime post trinitatis
Mors quadruplex accidit nobis ex defectu dilectionis supra dilectio
Morientium ⁊ ab hac vita decedentiū tres sunt conditiones ser. vi. domīce. ix. post trini.
Mundus vnde dicit̄ ⁊ quot modis capitur.
Et mundani non possunt recipe spiritum sanctum patet in vigilia penthecostes.
Mundus alius quē post mortem acquirim⁹ quatuor diuersa habet loca s̄m merita vel demerita nostra nobis p̄parata patet sermone secundo dominice. xvij. post trinitatis.
Mundum creauit deus duplici rōne sermone quarto dominice infra octa. ascensionis
Mundicia cordis dicit̄ penitentia duplici rōne sermone quinto do. v. post trinitatis
Mulier honesta ⁊ bona reducit sepe virum ad emendationē vite sue sermōe tercio do. in albis
Mulieribus congruit vt in itinere non separatim discurrunt sermone secundo diei pasce.
Multitudo piscium ab apostolis detenta q̄d designat sermone secundo do. v. post trinitatis
Mutuare debemus ꝓximo large sine spe lucri sermone primo do. xv. post trinitatis

De littera N queras per alias litteras. vt cn̄ d̄r Nascitur puer in littera P. Item nomen xp̄s in X. Item dum nascitur infans gaudet mater post dolorem quere in littera G de Gaudio Et sic vlterius finge oīa incipientia ab N in alias litteras.

De litera O

Obedientia requiritur ad omnia decē precepta sermōe primo domīce quarte post trinitatis
Obedientie duplex est gradus sermone primo diei pasce in fine
Obedire ⁊ subici debet caro humana spiritui et anime sermone secundo dominice in albis.
Obiectum charitatis vide supra in Charitas
Oblationem deo faciemus tunc quando cum proximo nostro sumus recōciliati sermone primo dominice sexte post trinitatis
Ocium vitare debemus ⁊ occupationem precipue spiritualem semper arripere sermone tercio dominice prime ⁊ secunde post octa. pasce Idem patet sermone tercio domīce tercie post octa. pasce.
Odium cui nocet ⁊ q̄ꝫ detestabile est. require in sermone secundo dominice prime post trinita.
Offerre volens deo munus primo debet se reconciliare ꝓximo suo sermone primo dominice sexte post trinitatis
Officium diuinū in duobus vel tribus perficiendum est ser. vij. post trinitatis.
Opus bonū fit in nobis ꝑ xp̄m tripliciter scꝫ incipiendo continuando ⁊ ꝑficiendo patet in sermone quinto dn̄ice. xxij. post trinitatis

Opa bona nõ sunt dimittẽda q̃zuis faciẽs eẽt in pctõ mortali ser. p̃mo domĩce. v. post trini.
Opera xp̃i omnia fuerunt bona sermone primo domĩce. xij. post trinitatis
Opa pnĩe sunt octo pz in P de pnĩa
Opera misericordie septẽ vide sermone quarto dominice post trinitatis
Opera misericordie possunt comprehendi sub quatuor sermone. ij. domĩce. xvi. post trinitatis
Opa xp̃i q̃dã fiebãt manifeste. ⁊ quedã occulte rõnẽ illi⁹ vide in ser. ascẽsionis domini.
Opera pietatis ⁊ misericordie quõ differunt. Itẽ opa mĩe corpalia sũt quatuor. Et totidem opa pietatis aĩe ser. v. domĩce. iiij. post trini.
Opa septẽ valde notabilia xp̃s opabat̃ in passiõe sua ser. iij. domĩce p̃me post octa. pasce
Opera siue misteria xp̃i septẽ nos docent omnẽ iniuriã nobis illatam remittere sermone tercio domĩce tercie post octa. pasce.
Ordines angeloꝝ vide supra angeloꝝ
Orandũ quõ est scz equo animo mane. sero sermone. iij. dominice secunde post octa. pasce.
Ordinati ⁊ dispositi erimus in vita bona quadruplicit er ser. prĩo domĩce p⁹ trinitatis
Orãdi siue petendi octo sũt modi patet ser. iij. ferie secunde rogationũ ⁊ sermone quinto dominice. xvi. post triuitatis
Orando xp̃s tenuit quatuor modos scz sublevando oculos in celum. extendendo manus. flectendo genua ⁊ ꝓcidendo in terrã pz ĩ ascẽ. do.
Oratio p alio facta multum vtilis est domĩca in albis sermone tercio
Oratio semper a deo exaudit̃ seruatis quibusdam cõditionibus ser. p̃mo domĩce quarte p⁹ octa. pas. Idem pz in sermone quinto dominice. xi. post trinitatis
Oratio nostra erit pater noster ⁊c̃ p quẽ est illa oratio ordinata. Quõ debet dici ⁊ quot petitiones ꝯtinẽt̃ in eadẽ ser. ij. do. iiij. p⁹ oct a. pasce
Orationes tres breues etiã magne virtutis reperiunt̃ ĩ sacra scriptura p̃ter pater noster ⁊ aue maria. Require in ser. domĩce. xxi. trini.
Oratõnes in vnanimitate ⁊ cõcordia fient Itẽ attente humiliter cõfidenter ⁊ ordinate Oratõnis bone nota sex cõditiones sermone sexto dominice quinte post trinitatis
Orare credo in deũ. mane ⁊ sero maxime necessariũ ẽ ⁊ vtile ser. quarto dñice. xi. p⁹ trinitatis
Oratio pharisei triplicẽ defectũ habebat qui vitari debet in omni bona oratiõe sermone quarto dominice. xi. post trinitatis.
Originale peccatum deriuatur ad omnes ab adam seminaliter descendentes quere in sermone sexto dominice in albis.
Ostensio visualis corã sacerdote est optimus modus curandi lepram scz confessione ptz sermone secundo dominice. xiii. post trinitatis
Oues xp̃i dicimur ⁊ p p̃ciosum sanguinẽ eius redempti sermo. primo post octa. pasce.

De litera P

Pacem necessario seruabit hic qui in posterũ eadẽ frui desiderat dñica in albis sermo primo et secundo De pace vide in loco suo ibi scz pax
Paradisum celestẽ quidam intrant ambulando quidam equitãdo quidam nauigando quidam natando quidam volando sermone quinto domĩce sexte post trinitatis
Paradisum intrare compellimur ⁊ rigorose ad eam trahimur ser. iiij. dñice. ij. post trinitatis
Parẽtes sũma diligẽtia tenẽt̃ custodire pueros in innocẽtia ⁊ bonis morib⁹ ser. vi. do. i albis
Partui infantiũ mors sanctoꝝ merito compatur. quia tam hunc q̃z illã gaudiũ magnum sequitur sermone ferie quinte penthecostes
Passio xp̃i tripliciter nos liberauit a ptãte dyaboli sermone secũdo diei pasce
Pastor bonus et verus quis dicitur sermone primo domĩce prime post octa. pasce.
Pastoris bonitas erga oues patet quadruplici rõne. vide ibidem patet etiã sermone secũdo et tercio dñice tercie post trinitatis
Patientiã sustinere tenemur hic tpalem cũ vera exultatione sermo. tercio trinitatis
Patientia in tribulatione est quinta species humilitatis sermone primo dñice tercie post tri.
Pax septuplex necessaria est in hoc mundo ser. quarto domĩce secunde post pasce
Pax siue concordia quotuplex est et quotupliciter seruari debet. do. in albis sermõe prĩo et. ij.
Pacem et concordiam quo tempore anni maxime petere debemus ⁊ desiderare sermone secundo ferie secunde rogationum
Pax tripliciter potest etiam diuidi. quia ẽ quedam pax ethica. quedam yconomica. ⁊ quedam pollitica sermone secundo diei penthecostes
Pedes quibus gradimur quõ crucifigẽdi sũt patet sermone. iij. dñice. xiiij. post trinitatis
Peccatũ originale ad nos omnes descendit pz supra in littera O ibi originale peccatum
Peccata totius mundi ꝑtulit xp̃s in cruce ser. tercio dñice prime post octa. pasce
Peccata venialia vide in littera V.
Pnĩa p i cieť octo modis q̃ modi pulcre designant̃ p octo dies dñica in albis ser. primo

Tabula

Penitẽcia q̃re latius ⁊ remissius fiet infra pascha et penthecosten. hoc plene notat̃ sermõe q̃rto eiusdem dn̄ice

Penitencia digna ꝓtinet in se octo gradus ser. tercio dn̄ice. xi. post trinitatis

Penitencia vt sit deo grata habebit duo sermone ferie q̃nte penthecostes.

Penitencie octo opa patẽt sermõe scõdo dn̄ice secũde post trinitatis

Penitencie decẽ opera patẽt ser. p̃mo dn̄ice post Trinitatis

Pn̄ie sunt q̃tuor partes. scz cordis ꝓtritio: emendandi ꝓpositũ. oris cõfessio. ⁊ opis satisfactio. ser. p̃mo dn̄ice tercie post octa. paschę

Pn̄ialis afflictio per septem durabit annos p vno petõ mortali ser. j. do. ij. post octa. paschę.

Peregrinus verus tria incõmoda sustinet p̃mo ne p̃mo ferie scõe paschę

Peregrinus ver⁹ fuit christus ex multiplici rõne patet ibidem ꝓsequẽter.

Peregrini ne errãt ambulant viã q̃tuor signis notatã sermõe p̃mo ferie. ij. paschę

Peregrini ter in die solẽt intrare hospicium. sic xps ĩ hoc mũdo triplex hũit hospiciũ pz ibidez

Personalia bona ⁊ spn̄alia siue essencialia que habemus a deo patre patent sermone tercio dnice. xiij. post trinitatis

Peticiones septem cõtinẽtur in orõne dn̄icali. ptz p̃mõe. ij. dn̄ice q̃rte post octa. paschę

Peticio De peticionibus vide amplius supra in lrã O. de Orationibus

Philosophoz dicta sunt deficiencia sed theologoz vera patẽt ser. v. dn̄ice octaue p⁹ trinitatis

Pietas ⁊ misericordia q̃druplicater dr̃nt p̃mo ne ferie scõe penthecostes.

Pisces in tã magna multitudine ab apl̃is capti quid designãt ser. ij. dn̄ice. v. post trinitatis.

Plage siue vulnera q̃nq; que xps post resurrectionem sibi retinuit minores fuerũt q̃z in cruce. quid per hoc designatur quere Sermone quarto dn̄ice in albis.

Platee ⁊ mansiones regni celestis sunt ex auro purissimo et quotuplices sunt vide in Sermone ascensionis dn̄.

Planctus ⁊ dolores horribilissimi erũt nobis in peccato decedentibus. Sermone ferie sexte. post Ascensionis.

Plenitudine triplici fuerũt apostoli repleti de spũsancto ser p̃mo diei penthecostes.

Ploratio siue fletus noster erit lacrimalis ĩ oraõ do sermõe. iij. ferie scõe rogacionũ

Ploratõnis siue fletus quiq; sunt modi supra in litera f. scz fletus

Porte ciuitatis iherusalẽ q̃t fuerunt ⁊ quid per eas notiatim designatur Require sermone quarto dn̄ice. xvi. post trinitatis

Potestates quatuor dedit deus cuilibz homini Sermõe ferie sexte paschę

Potestas qualis ⁊ quãta data est xp̃o pz ibidẽ

Prandium christi ad quod nos sumus vocati et quod nobis paratum est quale ⁊ quotuplex ẽ vide Sermone secũdo dn̄ice. xx. post trinitatis

Precepta dei decem consistũt in obediencia ptz sermone p̃mo dn̄ice tercie post trinitatis. Et sermõe p̃mo. xiij. post Trinitatis

Preciositas sanguinis xp̃i vide in S.

Predestinacõis subtilem q̃stionẽ require in sermone p̃mo diei pentheoostes

Premiũ eternũ quere in S. de Galario

Presbiteri quid operabũtur vide in litera S. scz Sacerdotes

Presumpcio ip̃i⁹ intellect⁹ valde mala triplex est ser. ij. dn̄ice sexte post trinitatis

Propiciatõez xp̃i magnã f. iij. do. j. p⁹ oc. pas.

Promissiones valde ꝓsolatorias fecit xps apostolis suis ser. p̃mo dn̄ice. iiij. p⁹ octa. paschę.

Prophetarũ falsorum nota drãm sermo. scõdo. dn̄ice octaue post trinitatis.

Proprietates celi quot ⁊ q̃ sunt in q̃ semp mentaliter sit ꝓuersatio nrã ser. iiij. dn̄ice p⁹ trinita.

Proximũ n r̃m qũo diligere tenemur sermõe p̃mo dn̄ice scõe post octa. paschę

Proxim⁹ nr̃ quis esse dicit̃ ser. j. do. xiij. p⁹ Tri.

Prudencia dicendoz dicit̃ sextus gradus bone vite ser. iij. dn̄ice. xvij. post Trinitatis

Pueri in iuuẽtute summa diligẽcia custodiendi sunt in inocẽtia baptismali ser. vj. do. i albis

Purgatorij ignis dr baptism⁹ misericordie dei sermõe in dn̄ica infra octa. ascensionis.

Purgatorij pena triplex est ⁊ ondit̃ nobis p similitudinẽ ser. scõdo dn̄ice. xv. post trinitatis

Purgatorij locũ coiter dicimus esse in terra vi de q̃stionẽ sermõe p̃mo dn̄ice. xxv. p⁹ Trinita.

De litera Q

Questiones siue interrogacões discipuli ad mgr̃m q̃nq; possunt fieri sine reprehensione ⁊ q̃nq; nõ ser. p̃mo de trinita.

Querere debemus p̃mo regnũ dei. ser. p̃mo dominice. xv. post trinitatis

Questio bona in theologia An aliquis de seipso vel etiã de alio possit cognoscere q̃ sit filius dei. pticipatiue scz per grãm dei ser. vi. dn̄ice octaue post Trinitatis

Questio est inter doctores vbi locus purgatorij et inferni situatus est ser. j. do. xxv. p⁹ Trini.

De litera R

Rationem de omni verbo ⁊ ope reddeꝰ in extremo iudicio vide horribilia exē/pla ⁊ documēta ser.ij.do.ij.pꝰ Trini.
Redempcōis nr̄e opera vide tria in sermōe.iij. dm̄ce octaue post Trinitatis
Regnuz dei querimus primum.i. primitꝰ an/te omnia opa ꝟ.scdo dn̄ice q̄rte pꝰ oct.pasce
Religionez mutare scz exire vnā ⁊ intrare aliaz piculosū ⁊ vitupabile est Require exeplū de scō benedicto ⁊ quodā canonico regulari ꝟ.quarto dn̄ice octaue post Trinitatis
Religiosi q̄ ⁊ quot tenēt obseruare ꝟmone scdo decimequarte dn̄ice post Trinitatis
Renonamur in aīa ⁊ vita tribꝰ modis ꝟmo.q̄r. dn̄ice sexte post Trinitatis
Resurrectionis articulꝰ maiorz difficultatz fuit ad credendū feria tertia ⁊ sabbato pꝰ Pasce
Resurrectio xp̄i duas habuit exellencias super oēs alias resurrectiones mortuoꝝ q̄ vmq̄z erūt vel fuerūt ꝟ p̄mo in die Pasche
Resurrectio xp̄i fuit celebrata affectuose.demō/strata graciose.⁊ publiceta virtuosa ptz ibidem
Resurrectionis hora ptz ibidem
Resurrectō xp̄i quibus primo manifestata fuit patet ibidē et ser.ij.eiusdem diei
Resurrecriōis xp̄i dies quare maxime desidera bilis est ser.scdo diei pasche.
Resurrectōis christi die quare letari et alleluia cantare debemus Ibidem
Resurrectionis misteriū inter omnia misteria christi fuit nobis magis vtile sermone secundo diei pasche.
Resurrectio christi quare petro et quare mulie/ribus ostensa fuit patet ibidem.
Resrurectio christi patuit multis argumentis et multis modis Sabbato pasche
Resurgere volens cum xp̄o ornabit se quatuor dotibus in pn̄ti vita ser.ij.diei pasche
Retribucōez quadruplicē acq̄remus pro bona mensura qua ꝓximo hic mensuramus sermone p̄mo dm̄ce quarte post Trinitatis
Retribuciones tam de bonis q̄z malis opibus a deo recipiemus ⁊ hoc in tribus vicibus patet Sermone secūdo dm̄ce.xiij.
Rex diabolus est quē supare nos oportet qua/druplex vt patet Sermōe secundo dm̄ce infra octauas Ascensionis.
Rogationes siue rogacionū dies quo tempore anni sunt instituti.qūo obseruādi Et quid no/bis cōfertur a deo cū debite faciamus oracōnes et processiones patet in sermonibꝰ p̄mo secūdo et tercio ferie scde rogacionum.

De litera S

Sabbata sanctificās multū bonuz adi/piscit̄ in hac vita qui vero eadem vio/lauerit multiplicia pericula incurrit ꝟ/mone sexto dm̄ce scde post Trinitatis.
Sacerdos ꝯsecrās mūdiciam mentis ⁊ corpo/ris seruabit qz excedit omnes angelos in digni tate officij ser.p̄mo corporis xp̄i.
Sacerdotū errores siue defectus circa missarū celebrationē vide supra in errore
Sacerdotes rēnuere debēt et vitare rusticorum societates dm̄ca in albis sermōe septimo
Sacerdotes āgeli dicūtur Ibide sermōe.vj.
Sacramentū ꝯfirmacōnis quibus debet dari. Sermone sexto dm̄ce in albis
Sacramentū primū inter sacramenta ecclesie est baptismus aque.sermone quodā infra octa. ascēsionis scz Qui crediderit
Sacramenti eucharistie mirabilia vide supra de eucharistia in lrā E.
Salariū qd̄ a xp̄o recipiemus magnū et in eter num durabile erit ser.vij.do.xvj.pꝰ Trini.
Salarium glorie eterne si digne ꝓmereri volu mus.q̄tuor obseruare oportet Sermone tercō dm̄ce.xxiiij.post Trinitatis
Saluos fieri vult deus oēs hoīes sermone ter/cio dm̄ce.viij.post Trinitatis
Saluari volēs tria necessaria habebit in se.ser mōe p̄mo dm̄ce.xiij:post trinitatis Idē vide ꝟ/mōe p̄mo dm̄ce sexte post Trinita.
Sācti qūo descendūt ad loca dānatorum ⁊ vi dent penas eoꝝ ser.p̄mo do.j.pꝰ trinitatis
Sanguinis effusio pro christi noīe optimus ē baptismus. Sermone tercio dm̄ce infra octa/uas Ascensionis.
Sanguinis xp̄i effusi p̄ciositas et dignitas in/finita fuit.sermone p̄mo dm̄ce prime post octa uas Pasche.
Sapiencia et stulticia opponūtur sicut virtus et viciū ser.vij.dm̄ce.xx.post trinitatis.
Satisfactio et restitutio que sunt et qūo diffe/tūt sermōe quarto trinitatis.
Sciencia philosophoꝝ ⁊ theologoꝝ qūo dr̄nt ptz in P.scz philosophoꝝ
Sciētia vel ars ptz supra in A de Arte.
Scuto fidei resistēdum est q̄tuor iaculis anti/xp̄i ser.q̄rto dm̄ce.xxj.post trinitatis.
Secreta septem per q̄ falsaꝝ psonaꝝ errores ex tirpant̄ ser.iij.dm̄ce.viij.pꝰ Trinitatis.

Tabula

Secreta encharistie vide supra ī Eucharistia.
Secretū oīm misteriorꝫ christi et totius scrip/ture tam veteris q̄ꝫ noui testamenti declaratuꝫ fuit apl'is ser. p̄mo dm̄ce. iiij. p⁹ octa. pasche
Semita est via stricta et quid nobis designat. patet ser. tercio dm̄ce. xiij. p⁹ trinitatis.
Sepulture mortuorꝫ ꝯparat̄ damnatio īferni ex tribus sil'itudinibus ser. fe. vj. penthe.
Sepultura inferni septuplex est patet ibidem.
Sermones discipulorꝫ eunciū in emaus q̄ fue rn̄t nota quedā quibusdā inaudita sermone se/cūdo ferie secūde pasche.
Seruitus peccati q̄re de pctō in lr̄a P.
Sigilla septem illius libri clausi Johāni euā/geliste oñsi. designāt septeꝫ signacula quibus li/ber sancte trinitatis personaruꝫ in vna essencia clausus est que nemo aperire vel intelligere pote rat nisi agnus occisns scꝫ filius dei. Sermone secūdo trinitatis.
Signa duo per que fidei trinitatis excellēciam cōsiderare possum⁹ ptꝫ ibidem in fine
Signū sancte crucis q̄liter faciendū est a nob. quo nos sig̃re debemus patet ibidem.
Signa multiplicia et reuelacōes ostendit nob dens tam corporalia q̄ꝫ spūalia pro coroboracō ne fidei sermōe sexto dm̄ce in albis
Symoniam ꝯmittit qui diuina perficit ad the saurisādū tp̄alia ser. p̄mo dm̄ce. j. p⁹ oct. pasche
Situs ordinū angelorꝫ ꝟm sub et supra prout sancti nobis tradiderūt patēt ser. scd̄o dñice in/fra octa. ascē. vide āplius sup̄ de āgelis in lr̄a A.
Solitaria vita quibus cōgruit et quibus vita cōis ser. tercio dm̄ce. ix. post trinitatis
Societas in q̄busdā ꝯmendabilis est. et q̄nq̄ꝫ necessaria ser. ij. diei pasche
Societatem laycorꝫ p̄sb̄ri vitare debēt sermōe septimo dñice in albis
Somnia apparent vera sed plerūq̄ꝫ falsa sunt et coīter decipiunt somniantē. sermōe tercio do/minice. xv. post trinitatis
Sōnianti diues hui⁹ seculi ꝯparat̄ quia nihil de diuitijs suis sibi retinebit patet ibidem.
Species hūilitatis vere q̄re de hūilitate in H.
Spiritusscūs dicit̄ spiritus veritatis duplici rōne In vigilia penthecostes
Status hominū septem sunt ⁊ q̄libet obligat̄ ad obseruacōem mādatorꝫ decem dei ser. primo dñice. vij. post trinitatis
Status hominū q̄druplex est bn̄dictiōem glo rie hereditarie possidenciū ser. v. do. v. p⁹ trini.
Status hominū per viaꝫ ad paradisum duce tem eunciū triplex est sermōe infra octa. ascēsio. scꝫ illo Hec locutus sum.
Status hoīm peccato seruienciū periculosissi mus est ser. tercio dñice sexte post trinitatis.
Stulti efficimur et īprudentes per septē sermo ne septimo dm̄ce. xx. post trinitatis
Superbia abhoīabilis est et detestanda qꝛ ini ciū omnis perdicōis est ptꝫ ser. tercio dm̄ce pri/me et sermōe q̄rto scd̄e dñice. post octa. pasche.
Substancie tres sunt in christo. sermōe tercio dm̄ce octaue post trinitatis
Sublimitas charitatis est sapiencia vel inten cio sup̄naturalis ser. vij. dm̄ce. xvj. p⁹ trinitatis
Subiectio nr̄a diuinalis valde exigua ⁊ modi ca est ꝟmōe p̄mo dm̄ce secūde p⁹ octa pasche
Subiecti erimus deo triplici timore sermo. q̄n to dñice scd̄e post pasche.
Superscriptio bone monete qualis erit sermo ne tercio dñice. xxiij. post trinitatis.
Supplicare tenemur in oracōibus nostris hu militer ser. tercio ferie scd̄e rogacionum
Supplicatio patrū in lymbo detentorꝫ pro li/beratione multiplex fuit ser. p̄mo diei pasche
Supplicacōnes quere de orōnibus in O.
Suscitare mortuos aliter ꝯuenit deo alitet san ctis aut angelis ser. p̄mo diei pasche
Sustinere ⁊ sufferre debem⁹ libenter tribulatio nes et aduersitates in hoc mūdo ꝓpter tres rō/nes ser. sexto dñice. xvj. post trinitatis.

De litera T

Tabula in qua plantantur boni mores quadruplex est. feria quīta pasche.
Tact⁹ xp̄i triplex īuenit̄ ī sac̄ scriptura vide declaracōeꝫ h⁹ plucidā ꝟ. viij. do. xvi. p⁹ tri.
Theologicales virtutes qne sunt ⁊ q̄no inter se differūt sermone dm̄ce infra octa. ascensiōis Et ser. q̄nto dñice. xxv. post trinitatis
Temperancia humanalis est sacerdotibus ne/tessaria ꝟmone. vij. dñice in albis.
Temptacio dyaboli inuadit hoīes cuiuscunq̄ꝫ statns mūdi ser. q̄rto dm̄ce. viij. p⁹ trinitatis.
Tēptacōes tribulacōes siue pugne q̄s pfcī mar tires sustinebūt sunt. x. ser. iij. do. xj. p⁹ trinita.
Temptacōes q̄ꝫ multiplices ⁊ q̄ꝫ varie sunt ser. q̄rto dm̄ce scd̄e p⁹ octauas pasche
Terra diuersa ꝯtinet in se loca in q̄bus purgan tur anime peccatrices sup̄ in lr̄a L. scꝫ Locus.
Testimoniū qd̄libꝫ erit in ore duorꝫ vl'triū ser mone. ij. infra octa. ascensiōis
Testꝫ ⁊ iudex sil'erit xp̄s ī iuditio suo pꝫ ibideꝫ
Thuribulū quīq̄ꝫ habꝫ sil'itudines cū corpore xp̄i. sermōe. scd̄o corporis xp̄i.
Timor triplex est p̄ qnē subicimur deo. s. natu/ralis filialis ⁊ reuerēcialis. ser. v. p⁹ oct. pasche.

Tributum qd deo tēmur quale est ptz ser. p̄mo et scd̄o dm̄ce.xxiij.post trinitatis
Trinitatē p̄sonaꝝ ī vnitate eēncie dei inq̄rere: p̄uersa curiositas ē tenere ⁊ credere vt docz eccīa fides et securitas est videre eā sicut est felicitas est sermone p̄mo diei trinitatꝫ.
Trinitatem personaꝝ in vnitate essencie sermone ferie.ij.penthe.scz Grā spūs
Tristicia vere penitenciuꝫ ꝯuertet̄ in perfectissimū gaudiū qd nunq̄z remouebit̄ ab eis ser. iij. dm̄ce secūde post oct.pasche.
Tristicia dam:natoꝝ qualis ⁊ quāta est ⁊ vnde causat̄ vide sermōe.v.ferie penthecostes

De litera V

Vadunt hoīes per viaꝫ paradisi tribus modis ser.iiij. dm̄ce.ij.p⁹ Trinitatis.
Vbiqꝫ est deus tripliciter sermone primo dm̄ce quīte post trinitatis.
Velocitas christi ad dandū testimoniū contra peccatores ser.ij. dm̄ce infra octā.ascensionis.
Venialia peccata sunt triplicia .que per tria scz lignū fenū ⁊ stipulam designātur sermone scd̄o dm̄ce.ij.post Trinitatis.
Verbum patris eterni.i.filius in diuinis ⁊ verbum a nobis ꝓlatū dr̄nt multifarie. Itē verbū dei duplex est scz eternū qd est eius verbū ꝓpriū et tp̄ale qd est verbū eius cōe. Itē verbū dei tp̄ale siue cōe digne p̄dicatū ⁊ deuote auditum tria bona operat̄.s.illūiat īflāmat ⁊ purificat sermone q̄rto dn̄ice tercie p⁹ octa.pasche
Via ducēs ad paradisum secura ⁊ bona triplex est In ser.infra octa.ascen.scz hec locut⁹ sum ⁊c̄
Etiā sermōe.iiij.dn̄ice scd̄e post trinitatis
Via peregrinoꝝ qūo signata erit quere sermōe p̄mo ferie secūde pasche
Viaticū spūale dicit̄ sacramentū eucharistie s̄. in octa corporis xp̄i
Videre ⁊ audire christū qūo ꝓphē ⁊ scī prēs antiqui testamēti desiderabāt ⁊ qūo nos eū videre debem⁹ ser.p̄mo dm̄ce.xiij.post Trinitatis
Ville tres sunt ī alio mūdo q̄s hoīes per bona opera hui⁹ mūdi emere p̄nt sermone secūdo dominice.ij.post Trinitatis
Viciū superbie detestabilissimū est .qꝛ inicium oīs perdicōis supra in S. De vicio inuidie supra in J.⁊c̄.
Victoriam nos habere oportet ꝯtra q̄druplicē regem de omni vicio instigātē anteq̄z ad corona cōnē accedamus sermone secūdo infra octauas Ascensionis.
Vir tenetur vxori dilectionem et prouisionem. patet Sermōe p̄mo in die penthecostes.
Virginitatem seu castitatem tenere in ꝯmesacōnibus et ebrietatibus impossibile est.sermone. tercio dm̄ce p̄me post octa.pasche
Vite spūalis perfectio ꝯsistit in quatuor patet in Sermōe.tercio Trinitatis
Vitam bonam quadruplicem ꝯfert nobis spiritusscūs sermōe ferie tercie penthecostes.
Vite bone sunt plures gradus supra ī Gradus
Vite male sunt nouez modi sermone ferie sexte post penthecostes
Viuere nr̄m in hoc seculo nō est nisi mori .quia ꝯtinue tendim⁹ ad mortē Sab.p⁹ asceosinis.
Viuere incipiens deifice tres similitudines sibi maxime deseruiētes notabit. Sermone q̄dam infra octa.ascensiōis scz Ante oīa.
Vocati et electi ad cenam christi.vide in Cena patet ser.secūdo dn̄ice.ij.post Trinita.et s̄mone scd̄o dn̄ice.xx.eiusdem
Vocati sumus oēs ad ꝯuiuiū christi Item vocationis quatuor modos vide in sermōe tercio dn̄ice secūde post Trinitatis
Voluntas est vna patris et filij et spūssancti s̄mone q̄rto de eadem dn̄ica.
Vox dn̄i super aquas multas qūo intelligitur Et quedam mulier extollens vocem qūo exponitur sermōe.iiij.dn̄ice.xxv.post trinitatis
Vnitatem essencie triū p̄sonarū patet supra de Trinitate in lr̄a T.
Vsuram superlucratā exiget a nobis deus de oībus tam corporalib⁹ q̄z spūalibus q̄ dedit nob̄. sermōe p̄mo dn̄ice.xj.post Trinitatis
Vtilitates q̄nqꝫ ꝓueniūt nobis ex sacramento eucharistie digne sumpte In octa. sacramenti.
Vulnera christi post resurrectōem minora fuerūt q̄z in passione. Quid hoc designat patet sermone.iiij.dn̄ice in albis.
Vulnera christi ⁊ cicatrices nō difformitatem sed magnā pulchritudinē ostendunt in ei⁹ corpore glorioso ser.iij.eiusdem dn̄ice.
Vulnera q̄nqꝫ perfossa habuit et habet xp̄s sermone tercio dn̄ice post trinitatis.
Vxor deuota sepe ꝯuertit virum suum de mala vita Exemplū ser.iij.dn̄ice in albis.
Vxor viro suo tenetur duo obseruare.scilicet reuerenciam et dilectionem Sermone primo pēthecostes

D litera X

Xpristus orando quadruplicez modum seruauit. Vide supra de Oratione in litera O.

Xp̄i resurrectio qn̄o ⁊ quādo fiebat: quare xp̄s suam resurrectionem nō retardauit vsq; generalem oīm resurrectionē. Quibus resurrectionem suā christus per ordinē manifestauit. quare xp̄s om̄ia ista fecit vide supra de resurrectiōe ī lrā R
Xp̄i vulnera quīq; q̄re in litera U.
Xp̄i quelibet actio nostra est instructio sermōe tercio dm̄ce tercie post octauas pasche
Xp̄i hūiliacio sub tribus creaturis scz sub āgelis sub hominibus ⁊ sub diabolo supra de hūilitate vide in litera H.
Item Christus ⁊ Christianus debent scribi per C. quere supra in registro de lrā C.

De litera Y

Ymago ⁊ sup̄scripcio vere ⁊ bone monete patēt sermōe p̄mo dominice vicesimetercie post Trinitatis
Ymago anime nostre deturpatur per peccatum mortale Sermōe eodē eiusdem dm̄ce.
Ymagines anime nrē sunt memoria intellect⁹ ⁊ voluntas que reformantur per vite emendacionem patet ibidem.
Ymaginis veritas requiritur necessario in omni bona moneta ptz ser. iij. eiusdē dm̄ce
Ymaginē trinitatis quelibet anima habet in se per creationē. tamē vltra hoc necessario requirit̄ in anima si saluari debet virtualis xp̄i ymitatio patet ibidem
Ymitando xp̄i doctrinam efficimur ei⁹ discipuli. patet in D. de discipulis

Explicit tabula siue registrū sermonū vincentij ordinis p̄dicatoꝝ tempis estiualis ī cauda āni salutis. MCCCCLXXXV.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
w Poznaniu

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 157 19°
DYNAMICZNY